Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ມຊ຺ຌິມນິກາເຍ

ມູລປຓ຺ຓາສ-ຏີກາ

(ປຐໂມ ຠາໂຄ)

ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠກຖາວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເຠ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຠວນິສ຺ສຍວິສຸທ຺ຘິປ຺ປຏິເວທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ປນ ຘມ຺ມສໍວຓ຺ຓນາສຸ ວິຎ຺ຎູນໍ ພຫຸມານຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ສມ຺ມເທວ ເຕສໍ ອຸຄ຺ຄຫຘາຣຓາທິກ຺ກມລທ຺ຘພ຺ພາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພຫິຕສຸຂນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍຯ ອຖ ວາ ມງ຺ຄລຠາວໂຕ, ສພ຺ພກິຣິຍາສຸ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈຠາວໂຕ, ປຓ຺ຑິເຕຫິ ສມາຈຣິຕຠາວໂຕ, ອາຍຕິໍ ປເຣສໍ ທິຏ຺ຐານຸຄຕິອາປຊ຺ຊນໂຕ ຈ ສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປຓາມກິຣິຍາຯ ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍປຓາມກຣຓໍ ປູຊນີຍປູຊາປຸຎ຺ຎວິເສສນິພ຺ພຕ຺ຕນຕ຺ຖໍຯ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາລທ຺ຘສມ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ພລານຸປ຺ປທານຕ຺ຖໍຯ ອນ຺ຕຣາ ຈ ຕສ຺ສ ອສງ຺ໂກຈນຕ຺ຖໍຯ ຕທຸຠຍໍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ອຏ຺ຐກຖາຍ ປຣິສມາປນຕ຺ຖໍຯ ອິທເມວ ຈ ປໂຍຊນໍ ອາຈຣິເຍນ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ອິຕິ ເມ ປສນ຺ນມຕິໂນ…ເປ… ຕສ຺ສານຸຠາເວນາ”ຕິຯ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍປູຊາ ຫິ ນິຣຕິສຍປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕສໍພຸທ຺ຘິຍາ ອປຣິເມຍ຺ຍປຠາໂວ ປຸຎ຺ຎາຕິສໂຍຕິ ພຫຸວິຘນ຺ຕຣາເຍປິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ອນ຺ຕຣາຍນິພນ຺ຘນສກລສໍກິເລສວິທ຺ຘໍສນາຍ ປໂຫຕິຯ ຠຍາທິອຸປທ຺ທວຎ຺ຈ ນິວາເຣຕິຯ ຍຖາຫ –

“ປູຊາຣເຫ ປູຊຍໂຕຯ ພຸທ຺ເຘ ຍທິ ວ ສາວເກ”ຕິອາທິ (ຘຯ ປຯ ໑໙໕; ອປຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑), ຕຖາ –

“ເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນາ, ອຄ຺ເຄ ເຕ ປສນ຺ນາ, ອຄ຺ເຄ ໂຂ ປນ ປສນ຺ນານໍ ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ (ອິຕິວຸຯ ໙໐, ໙໑),

“ພຸທ຺ໂຘຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ, ກາເຍ ຠວຕິ ຍາ ປີຕິ;

ວຣເມວ ຫິ ສາ ປີຕິ, ກສິເຓນປິ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສຯ

ຘມ຺ໂມຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ…ເປ… ກສິເຓນປິ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສ;

ສງ຺ໂຆຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ…ເປ… ກສິເຓນປິ ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສາ”ຕິຯ (ອິຕິວຸຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໐),

ຕຖາ –

“ຍສ຺ມິໍ ມຫານາມ ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສ…ເປ… ນ ໂມຫປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໐; ໑໑ຯ໑໑),

“ອຣຎ຺ເຎ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາ…ເປ…

ຠຍໍ ວາ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ວາ,

ໂລມຫໍໂສ ນ ເຫສ຺ສຕີ''ຕິ ຈຯ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໘໔໙);

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ວນ຺ທນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ຄຸຓາຕິສຍໂຍຄສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ''ນ຺ຕິອາທິນາ ຄາຖາຕ຺ຕຍມາຫຯ ຄຸຓາຕິສຍໂຍເຄນ ຫິ ວນ຺ທນາຣຫຠາໂວ, ວນ຺ທນາຣເຫ ຈ ກຕາ ວນ຺ທນາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕໍ ປໂຍຊນໍ ສາເຘຕີຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ເທສນາຍ ສໍວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມຯ ສາ ນ ວິນຍເທສນາ ວິຍ ກຣຸຓາປ຺ປຘານາ, ນາປິ ອຠິຘມ຺ມເທສນາ ວິຍ ປຎ຺ຎາປ຺ປຘານາ , ອຖ ໂຂ ກຣຸຓາປຎ຺ຎາປ຺ປຘານາຕິ ຕທຸຠຍປ຺ປຘານເມວ ຕາວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂຖມນໍ ກາຕຸໍ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາ ເສສເທສນານໍ ''ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ກິຣຕີຕິ ກຣຸຓາ, ປຣທຸກ຺ຂໍ ວິກ຺ຂິປຕີ ອປເນຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ກິຓາຕີຕິ ກຣຸຓາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ກາຣຸຓິກໍ ຫິໍສຕີ ວິພາຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ສາຘູນໍ ກມ຺ປນໍ ຫທຍເຂທໍ ກໂຣຕີຕິ ວາ ກຣຸຓາຯ ອຖ ວາ ກມີຕິ ສຸຂໍ, ຕໍ ຣຸນ຺ຘຕີຕິ ກຣຸຓາຯ ເອສາ ຫິ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາລກ຺ຂຓາ ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ຂຕາຍ ກາຣຸຓິການໍ ສຸຂໍ ຣຸນ຺ຘຕິ ວິພນ຺ຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ກຣຸຓາຍ ສີຕລໍ ກຣຸຓາສີຕລໍ, ກຣຸຓາສີຕລໍ ຫທຍໍ ອສ຺ສາຕິ ກຣຸຓາສີຕລຫທໂຍ, ຕໍ ກຣຸຓາສີຕລຫທຍໍຯ

ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ປເຣສໍ ຫິໂຕປສໍຫາຣສຸຂາທິອປຣິຫານິຈ຺ຉນສຠາວຕາຍ, ພ຺ຍາປາທາຣຕີນໍ ອຸຊຸວິປ຺ຈ຺ຈນີກຕາຍ ຈ ປຣສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕສນ຺ຕາປວິຈ຺ເຉທນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕລຠາວກາຣຓຕາ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ຕຖາປິ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ປຣູປຕາປາສຫນຣສາ ອວິຫິໍສາຠູຕາ ກຣຸຓາວ ວິເສເສນ ຠຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕປ຺ສ຺ສທ຺ຘິ ວິຍ ສີຕິຠາວນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ''ນ຺ຕິຯ ກຣຸຓາມຸເຂນ ວາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຫທຍສີຕລຠາວກາຣຓຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຖ ວາ ອສາຘາຣຓຎາຓວິເສສນິພນ຺ຘນຠູຕາ ສາຕິສຍໍ ນິຣວເສສຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ວິຍ ສວິສຍພ຺ຍາປິຕາຍ ມຫາກຣຸຓາຠາວໍ ອຸປຄຕາ ກຣຸຓາວ ຠຄວໂຕ ອຕິສເຍນ ຫທຍສີຕລຠາວເຫຕູຕິ ອາຫ ''ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ''ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ສຕິປິ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານໍ ສາຕິສເຍ ຫທຍສີຕິຠາວນິພນ຺ຘນຕ຺ເຕ ສກລພຸທ຺ຘຄຸຓວິເສສກາຣຓຕາຍ ປຘານຠາວໂຕ ກຣຸຓາວ ຠຄວໂຕ ''ຫທຍສີຕລຠາວກາຣຓ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ກຣຸຓານິທານາ ຫິ ສພ຺ເພປິ ພຸທ຺ຘ຺ຄຸຓາຯ ກຣຸຓານຸຠາວນິພ຺ພາປິຍມານສໍສາຣທຸກ຺ຂສນ຺ຕາປສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາຍ ອເນການິປິ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ກປ຺ປານໍ ອກິລນ຺ຕຣູປສ຺ເສວ ນິຣວເສສພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສມ຺ຠຣຓນິຣຕສ຺ສ ສມຘິຄຕຘມ຺ມາຘິປເຕຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ສນ຺ນິຫິເຕສຸປິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣສມຸປນີຕຫທຍູປຕາປນິມິຕ຺ເຕສຸ ນ ອີສກມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕິຠາວສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕມໂຫສີຕິຯ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ຕີສຸປິ ອວຕ຺ຖາສຸ ຠຄວໂຕ ກຣຸຓາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ປຊານາຕີຕິ ປຎ຺ຎາ, ຍຖາສຠາວໍ ປກາເຣຕິ ປຏິວິຊ຺ຌຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຎ຺ຎາວ ເຎຍ຺ຍາວຣຓປ຺ປຫານໂຕ ປກາເຣຫິ ຘມ຺ມສຠາວໂຊຕນຏ຺ເຐນ ປຊ຺ໂຊໂຕຕິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕຯ ສວາສນປ຺ປຫານໂຕ ວິເສເສນ ຫຕໍ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕໍ ວິຫຕໍ, ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ວິຫຕໍ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໍຯ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ມຸຍ຺ຫຕິ, ໂມຫນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ໂມໂຫ, ອວິຊ຺ຊາ, ສ຺ເວວ ວິສຍສຠາວປຏິຈ຺ຉາທນໂຕ ອນ຺ຘກາຣສຣິກ຺ຂຕາຍ ຕໂມ ວິຍາຕິ ຕໂມ, ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫໂຕ ໂມຫຕໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕໂມ, ຕໍ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍຯ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຫິ ຂີຓາສວານໍ ສຕິປິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຫຕຠາເວ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ເຕຫິ ວິຍ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ສາວເກຫິ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ຈ ສວາສນປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ກິເລສປ຺ປຫານສ຺ສ ວິເສໂສ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ສາຕິສເຍນ ອວິຊ຺ຊາປຫາເນນ ຠຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ ອາຫ ''ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ''ນ຺ຕິຯ

ອຖ ວາ ອນ຺ຕເຣນ ປໂຣປເທສໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣວິຄມສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວສ຺ສ ສມຘິຄຕຕ຺ຕາ, ປຣສນ຺ຕຕິຍຎ຺ຈ ຘມ຺ມເທສນາຕິສຍານຸຠາເວນ ສມ຺ມເທວ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຠ຺ຄວາວ ວິເສສໂຕ ໂມຫຕມວິຄເມນ ໂຖເມຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ''ນ຺ຕິຯ ອິມສ຺ມິຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ''ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊໂຕ''ຕິ ປເທນ ຠ຺ຄວໂຕ ປຏິເວຘປຎ຺ຎາ ວິຍ ເທສນາປຎ຺ຎາປິ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທເສນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ອຖ ວາ ຠ຺ຄວໂຕ ຎາຓສ຺ສ ເຎຍ຺ຍປຣິຍນ຺ຕິກຕ຺ຕາ ສກລເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສຠາວາວໂພຘນສມຕ຺ເຖນ ອນາວຣຓຎາຓສງ຺ຂາເຕນ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊເຕນ ສພ຺ພເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສຠາວຈ຺ຉາທກສ຺ສ ໂມຫນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຘມິຕຕ຺ຕາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣໂຓ ຠຄວໂຕ

ໂມຫຕມວິນາໂສຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ''ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂມຫຕມວິຘມນນ຺ເຕ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ ອນາວຣຓຎາຓໍ ກາຣຓູປຈາເຣນ ສສນ຺ຕາເນ ໂມຫຕມວິຘມນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຠິນີຫາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສວາສນປ຺ປຫານເມວ ຫິ ກິເລສານໍ ເຎຍ຺ຍາວຣຓປ຺ປຫານນ຺ຕິ, ປຣສນ຺ຕາເນ ປນ ໂມຫຕມວິຘມນສ຺ສ ກາຣຓຠາວໂຕ ອນາວຣຓຎາຓໍ ''ໂມຫຕມວິຘມນ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ກິໍ ປນ ກາຣຓໍ ອວິຊ຺ຊາສມຸຄ຺ຆາໂຕເຍເວໂກ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຠຄວໂຕ ໂຖມນານິມິຕ຺ຕໍ ຄຍ຺ຫຕິ, ນ ປນ ສາຕິສຍໍ ນິຣວເສສກິເລສປ຺ປຫານນ຺ຕິ? ຕປ຺ປຫານວຈເນເນວ ຕເທກຏ຺ຐຕາຍ ສກລສໍກິເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາຕສ຺ສ ໂຊຕິຕຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ໂສ ຕາທິໂສ ກິເລໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ນິຣວເສສອວິຊ຺ຊາປ຺ປຫາເນນ ນ ປຫີຍຕີຕິຯ

ອຖ ວາ ວິຊ຺ຊາ ວິຍ ສກລກຸສລຘມ຺ມສມຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນິຣວເສສາກຸສລຘມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ສໍສາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ອວິຊ຺ຊາ ປຘານກາຣຓນ຺ຕິ ຕພ຺ພິຆາຕວຈເນນ ສກລສໍກິເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາໂຕ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ''ນ຺ຕິຯ

ນຣາ ຈ ອມຣາ ຈ ນຣາມຣາ, ສຫ ນຣາມເຣຫີຕິ ສນຣາມໂຣ, ສນຣາມໂຣ ຈ ໂສ ໂລໂກ ຈາຕິ ສນຣາມຣໂລໂກຯ ຕສ຺ສ ຄຣູຕິ ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ, ຕໍ ສນຣາມຣໂລກຄຣຸໍຯ ເອເຕນ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ວິຍ ຕທວສິຏ຺ຐສຕ຺ຕານມ຺ປິ ຍຖາຣຫໍ ຄຸຓວິເສສາວຫຕາຍ ຠຄວໂຕ ອຸປກາຣິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ປຘານາປ຺ປຘານຠາໂວ ໂຈເທຕພ຺ໂພຯ ອຎ຺ໂຎ ຫິ ສທ຺ທກ຺ກໂມ, ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຖກ຺ກໂມຯ ເອທິເສສຸ ຫິ ສມາສປເທສຸ ປຘານມ຺ປິ ອປ຺ປຘານໍ ວິຍ ນິທ຺ທິສີຍຕິ ຍຖາ ''ສຣາຊິກາຍ ປຣິສາຍາ''ຕິ (ຈູຬວຯ ໓໓໖)ຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣຠາຊນວເສນ ຕິວິໂຘ ໂລໂກ, ຄຣຸຠາວສ຺ສ ປນ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ຄຣຸກຣຓສມຕ຺ຖສ຺ເສວ ຍຸຊ຺ຊນໂຕ ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສ ວເສນ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ໂລກີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎປາປານິ ຕພ຺ພິປາໂກ ຈາຕິ ''ໂລໂກ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອມຣຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ອຸປປ຺ຕ຺ຕິເທວາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ

ອຖ ວາ ສມູຫຕ຺ໂຖ ໂລກສທ຺ໂທ ສມຸທາຍວເສນ ໂລກີຍຕີ ປຎ຺ຎາປີຍຕີຕິຯ ສຫ ນເຣຫີຕິ ສນຣາ, ສນຣາ ຈ ເຕ ອມຣາ ຈາຕິ ສນຣາມຣາ, ເຕສໍ ໂລໂກຕິ ສນຣາມຣໂລໂກຕິ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອມຣສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ວິສຸທ຺ຘິເທວາປີ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິຯ ເຕ ຫິ ມຣຓາຠາວໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອມຣາຯ ນຣາມຣານໍເຍວ ຈ ຄຫຓໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທສວເສນ ຍຖາ ''ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານ''ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໗)ຯ ຕຖາ ຫິ ສພ຺ພານຕ຺ຖປຣິຫາຣປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ນິຣວເສສຫິຕສຸຂວິຘານຕປ຺ປຣາຍ ນິຣຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ປຊາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕູປກາຣິຕາຍ ອປຣິມິຕນິຣຸປມປ຺ປຠາວຄຸຓວິເສສສມງ຺ຄິຕາຍ ຈ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ ຠຄວາ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕມຄາຣວຏ຺ຐານໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ''ນ຺ຕິຯ

ໂສພນໍ ຄຕໍ ຄມນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸຄໂຕຯ ຠຄວໂຕ ຫິ ເວເນຍ຺ຍຊນູປສງ຺ກມນໍ ເອກນ຺ເຕນ ເຕສໍ ຫິຕສຸຂນິປ຺ຜາທນໂຕ ໂສພນໍ, ຕຖາ ລກ຺ຂຓານຸພ຺ຍຎ຺ຊນປຏິມຓ຺ຑິຕຣູປກາຍຕາຍ ທຸຕວິລມ຺ພິຕ-ຂລິຕານຸກຑ຺ຒນ-ນິປ຺ປີຬນຸກ຺ກຸຏິກ-ກຸຏິລາກຸລຕາທິ-ໂທສຣຫິຕ-ມວຫສິຕ-ຣາຊຫໍສ- ວສຠວາຣຓ-ມິຄຣາຊຄມນໍ ກາຍຄມນໍ ຎາຓຄມນຎ຺ຈ ວິປຸລນິມ຺ມລກຣຸຓາ-ສຕິວີຣິຍາທິ-ຄຸຓວິເສສສຫິຕມຠິນີຫາຣໂຕ ຍາວ ມຫາໂພຘິ ອນວຊ຺ຊຕາຍ ໂສພນເມວາຕິຯ ອຖ ວາ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ສກລມ຺ປິ ໂລກໍ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍວເສນ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ຎາເຓນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອວຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ ຕຖາ ໂລກສມຸທຍໍ ປຫານາຠິສມຍວເສນ ປຊຫນ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອາປາເທນ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຕີໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ໂລກນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍວເສນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕ, ໂລກນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທໍ ຠາວນາຠິສມຍວເສນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ສຸຄໂຕຯ 'ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ ນ ປຈ຺ເຈຕິ ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉຕີຕິ ສຸຄໂຕ''ຕິອາທິນາ (ມຫານິຯ ໓໘; ຈູຬນິຯ ໔໗) ນເຍນ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ສຸນ຺ທຣໍ ຘານໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ, ນິພ຺ພານເມວ ວາ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ ຍສ຺ມາ ວາ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຍຖາຣຫໍ ກາລຍຸຕ຺ຕເມວ ຈ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາ ຄທຕີ ວທຕີຕິ ສຸຄໂຕ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ອິຕິ ໂສພນຄມນຕາທີຫິ ສຸຄໂຕ, ຕໍ ສຸຄຕໍຯ

ປຸຎ຺ຎປາປກມ຺ເມຫິ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນວເສນ ຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ຄຕິໂຍ, ອຸປປ຺ຕ຺ຕິຠວວິເສສາຯ ຕາ ປນ ນິຣຍາທິວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາຯ ຕາຫິ ສກລສ຺ສປິ ຠວຄາມິກມ຺ມສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄາທິຄເມນ ອວິປາກາຣຫຠາວກຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຠຄວາ ປຎ຺ຈຫິປິ ຄຕີຫິ ສຸຏ຺ຐຸ

ມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ເອເຕນ ກຄວໂຕ ກຕ຺ຖຈິປິ ຄຕິຍາ ອປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຍໂຕ ກຄວາ ‘‘ເທວາຕິເທໂວ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເຕເນວາຫ –

‘‘ເຍນ ເທວູປປ຺ຕ຺ຍສ຺ສ, ຄນ຺ຯພ຺ໂພ ວາ ວິຫງ຺ຄໂມ;

ຍກ຺ຂຕ຺ຕໍ ເຍນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຍ຺ຈ ອພ຺ພເຊ;

ເຕ ມຍ຺ຫໍ ອາສວາ ຂີຓາ, ວິທ຺ຯສ຺ຕາ ວິນລ຺ອີກຕາ’’ຕິ. (ອ. ນິ. ໔.໓໖);

ຕໍຕໍຄຕິສໍວຕ຺ຕນກາຣຓ຺ຫີ ກມ຺ມກິເລສານໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ໂພຘິມູເລເຍວ ສຸປ຺ປ຺ຫີນຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ກຄວໂຕ ຄຕິປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕາຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ກຄວາ ສພ຺ພກວໂຍນິຄຕິ-ວິຍ຺ຍາຓຜ຺ຖິຕິ-ສຕ຺ຕາວາສ-ສຕ຺ຕນິກາເຍຫິ ປ຺ຣິມຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕໍ. ວນ຺ເທຕິ ນມາມິ, ໂຖເມມີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ.

ອຖ ວາ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານຊາຕຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ທ຺ວີຫິ ອາກາເຣຫິ ກຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ຈ. ເຕສຸ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ອນາວຣຓາຍາຓາຊິຄມໂຕ ສວາສນານໍ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປ຺ຫານໂຕ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປ຺ຕ຺ຕິໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ ລາກສກ຺ກາຣາທິນິຣເປກ຺ຂຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພທຸກ຺ຂນິຍ຺ຍານິກຊມ຺ມເທສນໂຕ ວິຣຸທ຺ເຊສຸປິ ນິຈ຺ຈໍ ຫິຕຊ຺ຊາສຍໂຕ ຍາຓປ຺ຣິປາກກາລາຄມນໂຕ ຈ. ສາ ປເນຕ຺ຖ ອາສຍໂຕ ປໂຍຄໂຕ ຈ ທຸວິຊາ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ, ຕິວິຊາ ຈ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ. ກຖໍ? ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອາສຍໂຕ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ, ສມ຺ມາຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປໂຍຄໂຕ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ, ‘‘ປຍ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ຈຕຸສຈ຺ຈປ຺ຜິເວຊຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ຕິວິຊາປິ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິ, ອວສິຜ຺ຖຜ຺ເຖນ ເຕນ ‘‘ປຍ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຈາປິ ສພ຺ພາປິ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ອຖ ວາ ຕີຫິ ອາກາເຣຫິ ກຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ – ເຫຕຸໂຕ ຜລໂຕ ອຸປກາຣໂຕ ຈ. ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸ ມຫາກຣຸຓາ, ສາ ປຖມປເທນ ທສ຺ສິຕາ. ຜລໍ ຈຕຸພ຺ພິຊໍ ຍາຓສມ຺ປທາ ປຫານສມ຺ປທາ ອານຸກາວສມ຺ປທາ ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຈາຕິ. ຕາສຸ ຍາຓປຫານສມ຺ປທາ ທຸຕິຍປເທນ ສຈ຺ຈປ຺ຜິເວຊຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ອານຸກາວສມ຺ປທາ ປນ ຕຕິຍປເທນ, ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຍຄມນໂສກນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ລກ຺ຂຓານຸພ຺ຍຍ຺ຊນປາຣິປູຣິຍາ ວິນາ ຕທກາວໂຕ. ອຸປກາໂຣ ອນນ຺ຕຣໍ ອພາຫິຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕິວິຊຍານມຸເຂນ ວິມຸຕ຺ຕິຊມ຺ມເທສນາ. ໂສ ສມ຺ມາຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຕຕ຺ຖ ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິຍາ ມູລໍ ທສ຺ເສຕິ. ມຫາກຣຸຓາສຍ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຫິ ກຄວາ ສໍສາຣປງ຺ກໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ສມຸທ຺ຊຣຓຕ຺ຖໍ ກຕາກິນິຫາໂຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິໍ ອຊິຄໂຕຕິ ກຣຸຓາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິຍາ ມູລໍ. ‘‘ປຍ຺ຍາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິໍ ທສ຺ເສຕິ ฯ ອນາວຣຓາຍາຓປທຜ຺ຖານຍ຺ຫິ ມຄ຺ຄຍາຓໍ, ມຄ຺ຄຍາຓປທຜ຺ຖານຍ຺ຈ ອນາວຣຓາຍາຓໍ ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ. ສມ຺ມາຄມນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕສທ຺ເທນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິຍາ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ ລີນຸທ຺ຊຈ຺ຈປ຺ຕິຜ຺ຖານາຍູຫນກາມສຸຂລ຺ລິກຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄສສ຺ສຕ຺ຸເຉທາກິນິເວສາທິ ອນ຺ຕທ຺ວຍຣຫິຕາຍ ກຣຸຓາປຍ຺ຍາປຣິຄ຺ຄຫິຕາຍ ມຊ຺ຊິມາຍ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ປກາສນໂຕ ສຸຄຕສທ຺ທສ຺ສ. ອິຕເຣຫິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຊິຍາ ປຊານາປ຺ປ຺ຊານເກທໍ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິ. ສໍສາຣມໂຫຆໂຕ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາຣຓຍ຺ເຫຕ຺ຖ ປຊານໍ ປໂຍຊນໍ, ຕທຍ຺ຍມປ຺ປ຺ຊານໍ. ເຕສຸ ປຊາເນນ ປຣຫິຕປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ອິຕເຣນ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕີ, ຕທຸກເຍນ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປ຺ຜິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕູສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ກຄວໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລກາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍກາວໍ ອຸຕ຺ຕມວນ຺ທນີຍກາວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ເຂຕ຺ຕງ຺ຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຸຓາຄຫເຓນ ໂລກິເຍສຸ ມຫຄ຺ຄຕກາວປ຺ປ຺ຕ຺ຕາສາຊາຣຓຄຸຓທີປນໂຕ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍຄຸຓສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ, ປຍ຺ຍາຄຫເຓນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຓປທຜ຺ຖານມຄ຺ຄຍາຓທີປນໂຕ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິ.

ຕທຸກາຍຄຸຄທາຕສີທຸໂສ ທີ ອຕຸໂຖ ''ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ''ນຸຕິອາທີນາ ວິປລຸຈິຍຕິຕີ. ກຣຸຕາຄຫເຕນ ຈ ອຸປສມນໍ ນິຣຸປກຸກິເລສໍ ທສຸເສຕິ, ປລຸລາຄຫເຕນ ອປສມນໍ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກສມລຸລານຸຣູປໍ ກຄວໂຕ ປວຕຸຕີ ທສຸເສຕິ ໂລກໂວ ຫາຣວິສຍຕຸຕາ ກຣຸຕາຍ, ປລຸລາຄຫເຕນ ສມລຸລາຍ ອນຕິສາວນໍ ສກາວານວໂພເສນ ທີ ສມຸມານໍ ສມລຸລໍ ອຕິສາວິຕຸວາ ສຕຸຕາທິປຣາມສນໍ ໂທຕິຕີ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕຸຕິວິຫາຣໍ ທສຸເສຕິ, ປລຸລາຄຫເຕນ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປຸປຕິຫຕລາຕໍ ຈຕຸສຈຸຈລາຕໍ ຈຕຸປຕິສມຸກິທາລາຕໍ ຈຕຸເວສາຣຊຸຊລາຕໍ.

ກຣຸຕາຄຫເຕນ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕຸຕິລາຕສຸສ ຄຫິຕຕຸຕາ ເສສາສາສາຣຕລາຕານິ, ໖ ອກິລຸລາ, ອຕຸຖສ ປຣິສາສຸ ອກມຸປນລາຕານິ, ທສ ພລານິ, ຈຸທຸທສ ພຸທຸຂລາຕານິ, ໂສລຸອສ ລາຕຈຣິຍາ, ອຕຸຖາຣສ ພຸທຸຂສມຸມາ, ຈຕຸຈຕຸຕາລີສ ລາຕວຕຸຖູນິ, ສຕຸຕສຕຸຕຕິລາຕວຕຸຖູນີຕິ ເອວມາທີນໍ ອເນເກສໍ ປລຸລາປເກທານໍ ວເສນ ລາຕຈາຣໍ ທສຸເສຕິ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ຈຣຕສມຸປຕຸຕີ, ປລຸລາຄຫເຕນ ວິຊຸຊາສມຸປຕຸຕີ. ກຣຸຕາຄຫເຕນ ອຕຸຕາທິປຕິຕາ, ປລຸລາຄຫເຕນ ສມຸມາທິປຕິຕາ. ກຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກນາຖກາໂວ, ປລຸລາຄຫເຕນ ອຕຸຕນາຖກາໂວ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ປຸພຸພກາຣີກາໂວ, ປລຸລາຄຫເຕນ ກຕລຸລຸຕາ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ອປຣນຸຕປຕາ, ປລຸລາຄຫເຕນ ອນຕຸຕນຸຕປຕາ. ກຣຸຕາຄຫເຕນ ວາ ພຸທຸຂກຣສມຸມສິທຸຂິ, ປລຸລາຄຫເຕນ ພຸທຸຂກາວສິທຸຂິ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ປເຣສໍ ຕາຣຕໍ, ປລຸລາຄຫເຕນ ສຍໍ ຕຣຕໍ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ສພຸພສຕຸເຕສຸ ອນຸຄຸຄຫຈິຕຸຕຕາ, ປລຸລາຄຫເຕນ ສພຸພສມຸເມສຸ ວິຣຕຸຕຈິຕຸຕຕາ ທສຸສິຕາ ໂທຕິ.

ສພຸເພສລຸຈ ພຸທຸຂຄຸຕານໍ ກຣຸຕາ ອາທິ ຕນຸນິທານກາວໂຕ, ປລຸລາ ປຣິໂຍສານໍ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣິ ກຣຕີຍາກາວໂຕ. ອິຕິ ອາ ທິປຣິໂຍສານທສຸສເນນ ສພຸເພ ພຸທຸຂຄຸຕາ ທສຸສິຕາ ໂຫນຸຕີ. ຕຖາ ກຣຸຕາຄຫເຕນ ສີລກຸຂນຸຂປຸພຸພງຄໂມ ສມາຂິກຸຂນຸໂຂ ທສຸສິໂຕ ໂທຕິ. ກຣຸຕານິທານລຸຫິ ສີລໍ ຕໂຕ ປາຕາຕິປາຕາທິວິຣຕິປຸປວຕຸຕິໂຕ, ສາ ຈ ຊານຕຸຕຍສມຸປໂຍຄີນີຕິ. ປລຸລາວຈເນນ ປລຸລາກຸຂນຸໂຂ. ສີລລຸຈ ສພຸພພຸທຸຂຄຸຕານໍ ອາທິ, ສມາຂິ ມຊຸເຊ, ປລຸລາ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ເອວມຸປິ ອາ ທິມຊຸຊປຣິໂຍສານກລຸຍາຕທສຸສເນນ ສພຸເພ ພຸທຸຂຄຸຕາ ທສຸສິຕາ ໂຫນຸຕິ ນຍໂຕ ທສຸສິຕຕຸຕາ. ເອໂສ ເອວ ທີ ນິຣວເສສໂຕ ພຸທຸຂຄຸຕານໍ ທສຸສນູປາໂຍ, ຍທິທໍ ນຍຄຸຄາຫຕໍ. ອລຸລຖາ ໂກ ນາມ ສມຕຸໂຖ ກຄວໂຕ ຄຸເຕ ອນຸປທໍ ນິຣວເສສໂຕ ທສຸເສຕຸໍ. ເຕເນວາຫ –

''ພຸທຸໂຂປິ ພຸທຸຂສຸສ ກເຕຍຸຍ ວຕຸຕໍ;

ກປຸປມຸປິ ເຈ ອລຸລມກາສມາໂນ.

ຂີເຍຖ ກປຸໂປ ຈີຣທີຄມນຸຕເຣ;

ວຕຸໂຕ ນ ຂີເຍຖ ຕຖາຄຕສຸສາ''ຕິ. (ທີ. ນິ. ອຕຸຖ. ໑.໓໐໔; ໓.໑໔໑; ມ. ນິ. ອຕຸຖ. ໔.໔໔໔; ອຸທາ. ອຕຸຖ. ໕໓; ອປ. ອຕຸຖ. ໔.ກ.໔໐; ພຸ. ວໍ. ອຕຸຖ. ໔.໔; ຈຣິຍາ. ອຕຸຖ. ໓.໑໘໘ ປກິຕຕກກຖາ);

ເຕເນວ ຈ ອາຍສຸມຕາ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖເຣນປີ ພຸທຸຂຄຸຕປຣິຈຸເອທນໍ ປຕິ ອນຸຍຸຕຸເຕນ 'ໂນ ເຫຕໍ, ກນຸເຕ''ຕິ ປຕິກຸຂິປິຕຸວາ ''ອປີຈ ເມ, ກນຸເຕ, ສມຸມນຸວໂຍ ວິທິໂຕ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໔.໑໔໖) ວຸຕຸຕໍ.

໔. ເອວໍ ສງເຂເປນ ສກລສພຸພລຸລຸຄຸເຕທີ ກຄວນຸຕໍ ອກິຕຸຖວິຕຸວາ ອິທານີ ສທຸຂມຸມໍ ໂຖເມຕຸໍ ''ພຸທຸໂຂປີ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ພຸທຸໂຂຕິ ກຕຸຕຸນິທຸເທໂສ. ພຸທຸຂກາວນຸຕິ ກມຸມນິທຸເທໂສ. ກາເວຕຸວາ ສຈຸຈິກຕຸວາຕິ ຈ ປຸພຸພກາລກິຣິຍານິທຸເທໂສ . ຍນຸຕິ ອນິຍມໂຕ ກມຸມນິທຸເທໂສ. ອຸປໂຕຕິ ອປຣກາລກິຣິຍານິທຸເທໂສ. ວນຸເທຕິ ກິຣິຍານິທຸເທໂສ. ຕນຸຕິ ນິຍມນໍ. ສມຸມນຸຕິ ວນຸທນກິຣິຍາຍ ກມຸມນິທຸເທໂສ. ຄຕມລໍ ອນຸຕຸຕຣນຸຕິ ຈ ຕພຸພິເສສນໍ.

ຕຕຸຖ ພຸທຸຂສທຸທສຸສ ຕາວ ''ພຸຊຸຊິຕາ ສຈຸຈານີຕິ ພຸທຸໂຂ, ໂພເຂຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທຸໂຂ''ຕິອາທິນາ ນິທຸເທສນເຍນ (ມຫານິ. ໑໙໔; ຈູລອນິ. ໓ກ) ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອຖ ວາ ສວາສນາຍ ອລຸລາຕນິທຸທາຍ ອຈຸຈນຸຕວິຄມໂຕ, ພຸທຸຂິຍາ ວາ ວິກສິຕກາວໂຕ ພຸທຸຂວາຕິ ພຸທຸໂຂ ຊາຄຣຕວິກສນຕຸຖວເສນ. ອຖ ວາ ກສຸສຈິປິ ເຌຍຸຍສມຸມສຸສ ອນວພຸທຸຂສຸສ ອກາເວນ

ເຍຍ຺ຍວິເສສສ຺ສ ກມ຺ມກາເວນ ອຄ຺ຄຫຄໂຕ ກມ຺ມວຈນິຈ຺ຊາຍ ອກາເວນ ອວຄມນຕ຺ຖວເສເນວ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ ລພ຺ກຕິຕິ ພຸທ຺ຂວາຕິ ພຸທ຺ໂຂ ຍຖາ "ທິກ຺ຂິໂຕ ນ ທທາຕິ"ຕິຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາຣມິຕາປຣິກາວິໂຕ ສຍມ຺ກຸຒາເຓນ ສຫ ວາສນາຍ ວິຫຕວິທ຺ຂສ຺ຕນິຣວເສສກິເລໂສ ມຫາກຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຒາຓາທິອປຣິເມຍ຺ຍຄຸຓຄຓາຂາໂຣ ຂນ຺ຂສນ຺ຕາໂນ ພຸທ຺ໂຂຯ ຍຖາຫ –

"ພຸທ຺ໂຂຕິ ໂຍ ໂສ ກຄວາ ສຍມ຺ກູຯ ອນາຈຣິຍໂກ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຂມ຺ເມສຸ ສາມໍ ສຈ຺ຈານິ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ພເລສຸ ຈ ວສີກາວ"ນ຺ຕິ (ມຫານິຯ ໑໙໘; ຈູລຸອນິຯ ໙໗; ປຜິຯ ມຯ ໖ຯ໑໖໑)ຯ

ອປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນຯ ເຕນ "ເອວໍ ຄຸຓວິເສສຍຸຕ຺ໂຕ ໂສປີ ນາມ ກຄວາ"ຕິ ວກ຺ຂມານຄຸເຓ ຂມ຺ເມ ສມ຺ກາວນໍ ທີເປຕິຯ ພຸທ຺ຂກາວນ຺ຕິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີຯ ກາເວຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ວທ຺ເຒຕ຺ວາ ຈຯ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາຯ ອຸປຄໂຕຕິ ປຕ຺ໂຕ, ອຂິຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕສ຺ສ "ພຸທ຺ຂກາວ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຂຯ ຄຕມລນ຺ຕິ ວິຄຕມລໍ, ນິທ຺ໂທສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວນ຺ເທຕິ ປຓາມາມິ, ໂຖເມມິ ວາຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣຣຫິຕໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຂມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຎ຺ຖໍ ປຜິປຊ຺ຊມາເນ ອ ປາຍໂຕ ຈ ສໍສາຣໂຕ ຈ ອປຕມາເນ ກຕ຺ວາ ຂາເຣຕີຕິ ຂມ຺ໂມຯ ອຍມ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ເອວໍ ວິວິຂຄຸຓຄຓສມນ຺ນາຄໂຕ ພຸທ຺ໂຂປີ ກຄວາ ຍໍ ອຣິຍມຄ຺ຄສງ຺ຂາຕໍ ຂມ຺ມໍ ກາເວຕ຺ວາ, ຜລນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ປນ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີ ອຂິຄໂຕ, ຕເມຕໍ ພຸທ຺ຂານມ຺ປີ ພຸທ຺ຂກາວເຫຕຸກູຕໍ ສພ຺ພໂທສມລຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາກາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຜິເວຂສທ຺ຂມ຺ມໍ ນມາມິຕິຯ ປຣິຍຕ຺ຕິສທ຺ຂມ຺ມສ຺ສາປີ ຕປ຺ປກາສນຕ຺ຕາ ອິຂ ສງ຺ຄໂຫ ທຎ຺ຖພ຺ໂພຯ

ອຖ ວາ "ອກິຂມ຺ມນຍສມຸທ຺ທໍ ອຂິຄຈ຺ຉິ, ຕີຕີ ປິຜການິ ສມ຺ມສີ"ຕິ ຈ ອຎ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິຂມ຺ມສ຺ສປີ ສຈ຺ຉິກິຣິ ຍາສມ຺ມສນປຣິຍາໂຍ ລພ຺ກຕີຕິ ໂສປີ ອິຂ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວາຕິ ທຎ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕຖາ "ຍໍ ຂມ຺ມໍ ກາເວຕ຺ວາ ສຈ຺ຈິກຕ຺ວາ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ ຕາ ພຸທ຺ຂກຣຂມ຺ມກູຕາຫິ ປາຣມິຕາຫິ ສຫ ປຸພ຺ພກາເຄ ອຂິສີລສິກ຺ຂາທໂຍປີ ອິຂ ຂມ຺ມສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕາປີ ຫິ ມລປຜິປກ຺ຂຕາຍ ຄຕມລາ ອນຄ຺ຄສາຂາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ຈາຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ສກລວຎ຺ຎທຸກ຺ ຂນິສ຺ສຣຓຕ຺ຖາຍ ກຕມຫາກິນີຫາໂຣ ມຫາກຣຸຓາຂິວາສເປສລຊ຺ຊາສໂຍ ປຎ຺ຎາວິເສສປຣິໂຍຕນິມ຺ມລານໍ ທານທມສໍຍມາທີ ນໍ ອຸຕ຺ຕມຂມ຺ມານໍ ສຕສຫສ຺ສາຂິການິ ກປ຺ປານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ນິຣວເສສານໍ ກາວ ນາປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຓຫິ ກມ຺ມາທີສຸ ອຂິຄຕວສີກາໂວ ອຈ຺ຉຣິຍາຈິນ຺ເຕຍ຺ຍມຫານຸກາໂວ ອຂິສີລາຂິຈິຕ຺ຕານໍ ປຣມຸກ຺ກໍສປາຣ ມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ກຄວາ ປຈ຺ຈຍາກາເຣ ຈຕຸວີສຕິໂກຜິສຕສຫສ຺ສມ຺ເຂນ ມຫາວຊິຣຎາຓໍ ເປເສຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂີ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ "ກາເວຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປທາຍ ຂມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ຕຖາ ປຖ ເມນ ຊານສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ວິໂມກ຺ຂສມ຺ປທາຍຯ ປຖເມນ ວາ ສມາຂິສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ສມາປຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ອຖ ວາ ປຖເມນ ຂເຍຎາຓກາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອນຸປ຺ປາເທຎາຓກາເວນຯ ປຸຣິເມນ ວາ ວິຊ຺ຊູປມຕາຍ, ທຸຕິເຍນ ວຊິຣູປມຕາຍຯ ປຸຣິ ເມນ ວາ ວິຣາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ທຸຕິເຍນ ນິໂຣຂສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ຕຖາ ປຖເມນ ນິຍ຺ຍານກາເວນ, ທຸຕິເຍນ ນິສ຺ສຣຓກາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ເຫຕຸກາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອສງ຺ຂຕກາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ທສ຺ສນກາເວນ, ທຸຕິເຍນ ວິເວກກາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ອຂິປຕິກາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອມຕກາເວນ ຂມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ ອຖ ວາ "ຍໍ ຂມ຺ມໍ ກາເວຕ຺ວາ ພຸທ຺ຂກາວໍ ອຸປຄໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ສ຺ວາກ຺ ຂາຕຕາຍ ຂມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສນ຺ທິຎ຺ຖິກຕາຍຯ ຕຖາ ປຸຣິເມນ ອກາລິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ເອຫິປສ຺ສິກ ຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ໂອປເນຍ຺ຍິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພຕາຍ ຂມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ "ຄຕມລ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສໍກິເລ ສາກາວທີປເນນ ຂມ຺ມສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສຕິ, "ອນຸຕ຺ຕຣ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິສິຎ຺ຖສ຺ສ ອກາວທີປເນນ ວິປຸລປຣິປຸຓ຺ຓຕໍຯ ປຖເມນ ວາ ປຫານສມ຺ປທໍ ຂມ຺ມສ຺ສ ທສ຺ເສຕິ, ທຸຕິເຍນ ສກາວສມ຺ປທໍຯ ກາເວຕພ຺ພຕາຍ ວາ ຂມ຺ມສ຺ສ ຄຕມລກາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ຯ ກາວນາຄຸເຓນ ຫິ ໂສ ໂທສານໍ ສມຸຄ຺ຆາຕໂກ ໂຫຕີຕິຯ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພກາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣກາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຫິ ຕທຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍາກາວໂຕ ອຎ຺ຎສາຂາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕິຯ ຕຖາ "ກາເວຕ຺ ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສຫ ປຸພ຺ພກາຄສີລາທີຫິ ເສກ຺ຂາ ສີລສມາຂິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຂາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, "ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ສຫ ອສງ຺ຂຕາຍ ຂາຕຸຍາ ອເສກ຺ຂາ ສີລສມາຂິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຂາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

໖ຯ ເອວໍ ສງ຺ເຂເປເນວ ສພ຺ພຂມ຺ມຄຸເຓຫິ ສທ຺ຂມ຺ມໍ ອກິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ອິທານິ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ໂຖເມຕຸໍ "ສຸຄຕສ຺ສາ"ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ສຸຄຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ພຸທ຺ຘນິທ຺ເທໂສ, ຕສ຺ສ ‘‘ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ໂອຣສານນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕວິເສສນໍ. ມາຣເສນມຖນານນ຺ຕິ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາເວ ກາຣຓນິທ຺ເທໂສ. ເຕນ ກິເລສປ຺ປຫານເມວ ຠຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາເວ ກາຣຓໍ ອນຸຊານາຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອຏ຺ຐນ຺ນນ຺ຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທນິທ຺ເທໂສ. ເຕນ ສຕິປິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕວິເສສຠາເວນ ອເນກສຫສ຺ສສງ຺ຂາຠາເວ ອິມໍ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ ມຄ຺ຄຏ຺ຐຜລຏ຺ຐຠາວານາຕິວຕ຺ຕນໂຕ. ສມູຫນ຺ຕິ ສມຸທາຍນິທ຺ເທໂສ. ອຣິຍສງ຺ຆນ຺ຕິ ຄຸຓວິສິຏ຺ຐສງ຺ຆາຏຠາວນິທ຺ເທໂສ. ເຕນ ອສຕິປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລານໍ ກາຍສາມຄ຺ຄິຍໍ ອຣິຍສງ຺ຆຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຄ຺ເຄນ ສໍຫຕຠາວໂຕ.

ຕຕ຺ຖ ອຸຣສິ ຠວາ ຊາຕາ ສໍວທ຺ຘາ ຈ ໂອຣສາ. ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຊາຕຕາຍ ປີຕຸ ສນ຺ຕກສ຺ສ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ວິເສເສນ ຠາຄີໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວເມວ ເຕປິ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນ຺ເຕ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕາຍ ຠຄວໂຕ ສນ຺ຕກສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂສ຺ສ ອຣິຍຘມ຺ມຣຕນສ຺ສ ຈ ເອກນ຺ຕຠາຄີໂນຕິ ໂອຣສາ ວິຍ ໂອຣສາ. ອຖ ວາ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນານຸຠາເວນ ອຣິຍຠູມິ ໂອກ຺ກມມານາ ໂອກ຺ກນ຺ຕາ ຈ ອຣິຍສາວກາ ຠຄວໂຕ ອຸເຣນ ວາຍາມຊນິຕາຠິຊາຕິຕາຍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ‘‘ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິ. ສາວເກຫິ ປວຕ຺ຕິຍມານາປີ ຫິ ຘມ຺ມເທສນາ ‘‘ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕໍມູລິກຕ຺ຕາ ລກ຺ຂຓາທິວິເສສາຠາວໂຕ ຈ.

ຍທິປິ ອຣິຍສາວການໍ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄມສມເຍ ຠຄວໂຕ ວິຍ ຕທນ຺ຕຣາຍ ກຣຓຕ຺ຖໍ ເທວປຸຕ຺ຕມາໂຣ, ມາຣວາຫິນີ ວາ ນ ເອກນ຺ເຕນ ອປ຺ສາເທຕິ, ເຕຫິ ປນ ອປ຺ສາເທຕພ຺ພຕາຍ ກາຣເຓ ວິມຖິເຕ ເຕປິ ວິມຖິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ – ‘‘ມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ. ອິມສ຺ມີ ປນ຺ເຕ ‘‘ມາຣມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ‘‘ມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ ເອກເທສສຣູເປກເສໂສ ກໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຖ ວາ ຂນ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣມາຣານໍ ວິຍ ເທວປຸຕ຺ຕມາຣສ຺ສປິ ຄຸຓມາຣເຓ ສຫາຍຠາວູປຄມນໂຕ ກິເລສພລກາໂຍ ‘‘ເສນາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຍຖາຫ ‘‘ກາມາ ເຕ ປຐມາ ເສນາ’’ຕິອາທິ (ສຸ. ນິ. ໔໓໘; ມຫານິ. ໒໘, ໖໘, ໑໔໙). ສາ ຈ ເຕຫິ ທິຍຑ຺ຒສຫສ຺ສເຠທາ ອນນ຺ຕເຠທາ ວາ ກິເລສວາຫິນີ ສຕິຘມ຺ມວິຈຍວີຣິຍສມຖາທິຄຸຓປຫາເຣຫິ ໂອຘິໂສ ວິມຖິຕາ ວິຫຕາ ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ຈາຕິ ມາຣເສນມຖນາ, ອຣິຍສາວກາ. ເອເຕນ ເຕສໍ ຠຄວໂຕ ອນຸຊາຕປຸຕ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ.

ອາຣກຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ, ອນເຍ ນ ອິຣິຍນໂຕ, ອເຍ ຈ ອິຣິຍນໂຕ ອຣິຍາ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ. ອຖ ວາ ສເທວເກນ ໂລເກນ ‘‘ສຣຓ’’ນ຺ຕິ ອຣຓີຍໂຕ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ອຸປຄຕານຍ຺ຈ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິໂຕ ອຣິຍາ, ອຣິຍານໍ ສງ຺ໂຆຕິ ອຣິຍສງ຺ໂຆ, ອຣິໂຍ ຈ ໂສ ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ ວາ ອຣິຍສງ຺ໂຆ, ຕໍ ອຣິຍສງ຺ຆໍ. ຠຄວໂຕ ອປຣຠາເຄ ພຸທ຺ຘມ຺ມຣຕນານມ຺ປີ ສມຘິຄໂມ ສງ຺ຆຣຕນາຘີໂນຕິ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ພຫູປກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອິເຘວ ‘‘ສິຣສາ ວນ຺ເທ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ປຠວສມ຺ປທໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຫານສມ຺ປທໍ ສກລສໍກິເລສປ຺ປຫານທີປນໂຕ. ‘‘ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປີ ສມູຫ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຎາຓສມ຺ປທໍ ມຄ຺ຄຏ຺ຐຜລຏ຺ຐຠາວທີປນໂຕ. ‘‘ອຣິຍສງ຺ຆ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຠາວສມ຺ປທໍ ທສ຺ເສຕິ ສພ຺ພສງ຺ຆານໍ ອຄ຺ຄຠາວທີປນໂຕ. ອຖ ວາ ‘‘ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ວິສຸທ຺ຘນິສ຺ສຍຠາວທີປນໍ, ‘‘ມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ ສມ຺ມາອຸຊ຺ຊຸຎາຍສາມີຈິປ຺ປຏິປນ຺ນຠາວທີປນໍ, ‘‘ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປີ ສມູຫ’’ນ຺ຕິ ອາຫຸເນຍ຺ຍາທິຠາວທີປນໍ, ‘‘ອຣິຍສງ຺ຆ’’ນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕຣປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕຠາວທີປນໍ. ຕຖາ ‘‘ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣສຣຓຄມນສພ຺ຠາວໍ ທີເປຕິ. ໂລກຸຕ຺ຕຣສຣຓຄມເນນ ຫິ ເຕ ຠຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ ຊາຕາ. ‘‘ມາຣເສນມຖນານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຠິນີຫາຣສມ຺ປທາສິທ຺ຘໍ ປຸພ຺ພຠາເຄ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕິ. ກຕາຠິນີຫາຣາ ຫິ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ ມາຣໍ ມາຣປຣິສໍ ວາ ອຠິວິຊິນນ຺ຕິ. ‘‘ອຏ຺ຐນ຺ນມ຺ປີ ສມູຫ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຏິວິທ຺ຘສ຺ຕວິປກ຺ເຂ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂຘມ຺ເມ ທສ຺ເສຕິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ມຄ຺ຄຜລຘມ຺ມານໍ ປກາສິຕຕ຺ຕາ. ‘‘ອຣິຍສງ຺ຆ’’ນ຺ຕິ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ສຣຓຄມນຍ຺ຈ ສາວການໍ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ອາທິ, ສປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາ ເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ມຊ຺ເຊ, ອເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສງ຺ເຂປໂຕ ສພ຺ເພ ອຣິຍສງ຺ຆຄຸຓາ ປກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ.

໔. ເອວໍ ຄາຖາຕ຺ຕເຍນ ສງ຺ເຂປໂຕ ສກລຄຸຓສໍກິຕ຺ຕນມຸເຂນ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ປຓາມໍ ກຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໍນິປ຺ຈ຺ຈກາຣໍ ຍຖາຘິປ຺ເປເຕ ປໂຍຊເນ ປຣິຓາເມນ຺ໂຕ ‘‘ອິຕິ ເມ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຣຕິຊນນເຏ຺ຐນ ຣຕນໍ, ພຸທ຺ຘມ຺ມສງ຺ຆາ. ເຕສຸຫິ ‘‘ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ’’ຕິອາທິນາ ຍຖາຠູຕຄຸເຓ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ອມຕາຘິຄມເຫຕຸຠູຕໍ ອນປ຺ປກໍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ຍຖາຫ –

‘‘ຍສ຺ມິ ມຫານາມ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສ... ເປ... ນ ໂມຫປຣິຍຸຏ຺ຐິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ...ເປ... ອຊ຺ຊຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ລພຕິ ອຕ຺ຖເວທໍ, ລພຕິ ຎມ຺ມເວທໍ, ລພຕິ ຎມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕິ’’ຕິອາທິ (ອ॰ ນິ॰ ໖॰໑໐; ໑໑॰໑໑)॰

ຈິຕ຺ຕິກຕາທິກາໂວ ວາ ຣຕນຍ຺ໂຖ॰ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ –

‘‘ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ມຫຄ຺ຆຍ຺ຈ, ອຕຸລໍ ທຸລ຺ລພທ຺ສ຺ສນໍ;

ອໂນມສຕ຺ຕປຣິໂພຄໍ, ຣຕນໍ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ॰ (ທີ॰ ນິ॰ ອຏ຺ຐ॰ ໒॰໓໓; ສໍ॰ ນິ॰ ອຏ຺ຐ॰ ໓॰໕॰໒໒໓; ຂຸ॰ ປາ॰ ອຏ຺ຐ॰ ໖॰໓; ສຸ॰ ນິ॰ ອຏ຺ຐ॰ ໑॰໒໒໖; ມຫານິ॰ ອຏ຺ຐ॰ ໕໐);

ຈິຕ຺ຕີກຕພາວາທໂຍ ຈ ອນຄ຺ຄສາຣາຣຕາ ພຸທ຺ຎາທີສ຺ ເອວ ລພ຺ພນ຺ຕີຕິ॰

ວນ຺ທນາວ ວນ຺ທນາມຍໍ ຍຖາ ‘‘ທານມຍໍ ສີລມຍ’’ນ຺ຕິ (ທີ॰ ນິ॰ ໓॰໓໐໕; ອິຕິວຸ॰ ໖໐)॰ ວນ຺ທນາ ເຈຕ຺ຖ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫິ ຕິຕ຺ຕໍ ຣຕນານໍ ຄຸຓນິນ຺ນຕາ, ໂຖມນາ ວາ॰ ປຸຊ຺ຊກາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ປຸຄ຺ຄໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ປຸນາຕີຕິ ວາ॰ ສຸວິທາຕນ຺ຕຣາໂຍຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ວິຫຕນ຺ຕຣາໂຍ॰ ເອເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ຈ ເຂຕ຺ຕກາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕໍ ປຸຄ຺ຄໍ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນສ຺ສ ອຸປ຺ພາຕເກົາປທ຺ທວານໍ ວິຫນເນ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ॰ ທຸຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍາ॰ ຕສ຺ສ ‘‘ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຣ॰ ຕສ຺ສາຕິ ຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາມຍໍ ປຸຄ຺ຄໍ, ຕສ຺ສ॰ ອານຸກາເວນາຕິ ພເລນ॰

໕॰ ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ນິປ຺ຈ຺ຈກາເຣ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຍສ຺ສາ ຎມ຺ມເທສນາຍ ອຕ຺ຖໍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ຕາວ ຄຸຓາກິຕ຺ຖວນວເສນ ອຸປ຺ຄ຺ຄາປນຕ຺ຖໍ ‘‘ມຊ຺ຊິມປ຺ມາຓສຸຕ຺ຕງ຺ກິຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ॰ ຕຕ຺ຖ ມຊ຺ຊິມປ຺ມາຓສຸຕ຺ຕງ຺ກິຕສ຺ສາຕິ ນາຕິທີຆນາຕິຂຸທ຺ທກປ຺ມາເຓຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຫິ ລກ຺ຂິຕສ຺ສ॰ ຍຖາ ຫິ ທີຆາຄເມ ທີຆປ຺ມາຓານິ ສຸຕ຺ຕານິ, ຍຖາ ຈ ສໍຍຸຕ຺ຕງ຺ຄຸຕ຺ຕຣາຄເມສຸ ທຸວິສຸ ຂຸທ຺ທກປ຺ມາຓານິ, ນ ເອວໍ ອິຎ॰ ອິຎ ປນ ປ຺ມາຓໂຕ ມຊ຺ຊິມານິ ສຸຕ຺ຕານີ॰ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມຊ຺ຊິມປ຺ມາຓສຸຕ຺ຕງ຺ກິຕສ຺ສາຕິ ນາຕິທີຆນາຕິຂຸທ຺ທກປ຺ມາເຓຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຫິ ລກ຺ຂິຕສ຺ສຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ॰ ເອເຕນ ‘‘ມຊ຺ຊິໂມ’’ຕິ ອຍໍ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖານຸຄຕສມ຺ຄ຺ຄາຕິ ທສ຺ເສຕິ॰ ນນຸ ຈ ສຸຕ຺ຕານີ ເອວ ອາຄໂມ, ກສ຺ສ ປນ ສຸຕ຺ເຕຫິ ອງ຺ກນນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ, ສຸຕ຺ຕານິ ປນ ອຸປາທາຍ ປຄ຺ຄຕ຺ໂຕ ອາຄໂມ॰ ຍເຖວ ຫິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຊ຺ຊນສມຸທາເຍ ‘‘ສຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ, ເອວໍ ສຸຕ຺ຕສມຸທາເຍ ອຍໍ ‘‘ອາຄໂມ’’ຕິ ໂວຫາໂຣ॰ ອິຎາຕິ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ॰ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ ເອຕສ຺ມາ ວາ ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖາທໂຍຕິ ອາຄໂມ, ອາທິກລ຺ຍາຓາທິຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ຕໍຕໍອກິປ຺ຕ຺ຖິຕສມິທ຺ຣິເຫຕຸຕາຍ ປຕ຺ຫີເຕຫິ ວຣີຕພ຺ພໂຕ ວໂຣ, ອາຄໂມ ຈ ໂສ ວໂຣ ຈາຕິ ອາຄມວໂຣ॰ ອາຄມສມ຺ມເຕຫິ ວາ ວໂຣຕິ ອາຄມວໂຣ, ມຊ຺ຊິໂມ ຈ ໂສ ອາຄມວໂຣ ຈາຕິ ມຊ຺ຊິມາຄມວໂຣ, ຕສ຺ສ॰

ພຸທ຺ຎານໍ ອນຸພຸທ຺ຎານໍ ພຸທ຺ຎານຸພຸທ຺ຎາ, ພຸທ຺ຎານໍ ສຈ຺ຈປຝິເວຎໍ ອນຸຄມ຺ມ ປຝິວິທ຺ຎສຈ຺ຈາ ອຄ຺ຄສາວກາທໂຍ ອຣິຍາ॰ ເຕຫິ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຄຸຓສໍວຓ຺ຓນານໍ ວເສນ ສໍວຓ຺ຓິຕສ຺ສ॰ ອຖ ວາ ພຸທ຺ຎາ ຈ ອນຸພຸທ຺ຎາ ຈ ພຸທ຺ຎານຸພຸທ຺ຎາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ॰ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຎເນວ ຫິ ວິນຍສຸຕ຺ຕາກິຎມ຺ມານໍ ປກິຕ຺ຕກເທສນາທິວເສນ ໂຍ ປຄ຺ຄໍ ອຕ຺ໂຖ ວິກຕ຺ໂຕ, ໂສ ເອວ ປຈ຺ຉາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ສງ຺ຄີຕິກາເຣຫິ ສງ຺ຄຫໍ ອາໂຣປີໂຕຕິ॰ ປຣວາທມຖນສ຺ສາຕິ ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍານໍ ວາທນິມ຺ມຖນສ຺ສ, ເຕສໍ ທິຏ຺ຐິຄຕກຍ຺ຊນສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ॰ ອຍຄ຺ຫິ ອາຄໂມ ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕສພ຺ພາສວສຸຕ຺ຕາທີສຸ ທິຏ຺ຐິຄຕິການໍ ທິຏ຺ຐິຄຕໂທສວິກາວນໂຕ ສຈ຺ຈກສຸຕ຺ຕໍ (ມ॰ ນິ॰ ໑॰໓໕໓) ອຸປາລີສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມ॰ ນິ॰ ໒॰໕໖) ສຈ຺ຈກາທີນໍ ມິຈ຺ຉາວາທນິມ຺ມຖນທີປນໂຕ ວິເສສໂຕ ‘‘ປຣວາທມຖໂນ’’ຕິ ໂຖມິໂຕຕິ॰ ສໍວຓ຺ຓນາສຸ ຈາຍໍ ອາຈຣິຍສ຺ສ ປກຕິ, ຍາ ຕໍຕໍສໍວຓ຺ຓນາສຸ ອາທິໂຕ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພສ຺ສ ຎມ຺ມສ຺ສ ວິເສສຄຸຓກິຕ຺ຕເນນ ໂຖມນາ॰ ຕຖາ ຫິ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນີສາຣຕ຺ຖປ຺ປກາສິນີມໂນຣຖປູຣຕີສຸ ອຏ຺ຐສາລິນີອາທີສຸ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ‘‘ສທ຺ຎາວຫຄຸຓສ຺ສ, ຌາຓປ຺ປເພທຊນນສ຺ສ, ຎມ຺ມກຖິກປ຺ງ຺ຄວານໍ ວິຈິຕ຺ຕປຝິການຊນນສ຺ສ, ຕສ຺ສ ຄມ຺ກີຣຌາເຓຫິ ໂອຄາລ຺ຫສ຺ສ ອກີຓ຺ຫໂສ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກິຎມ຺ມສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ ໂຖມນາ ກຕາ॰

໖។ ອຕ຺ໂຖ ກຖິຍຕິ ເອຕາຍາຕິ ອຕ຺ຖກຖາ, ສາ ເອວ ອຜ຺ຖກຖາ ຕ຺ຖ-ກາຣສ຺ສ ຜ຺ຖ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ''ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີ ລຸອນຜ຺ໂຖ''ຕິ (ປ຺ຜິ។ ມ។ ໑໗໑໗; ໔໗໘) ອາທີໂຕຕິອາທີມ຺ຫິ ປຖມສງຄີຕິຍໍ។ ຉລຸອກິລ຺ລຕາຍ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິຍກາເວນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຊານາທີສຸ ປລ຺ຈວິຌວສິຕາສພ຺ກາວໂຕ ຈ ວສີໂນ, ເຖຣາ ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ។ ເຕສໍ ສເຕຫິ ປລ຺ຈຫິ។ ຍາຕິ ຍາ ອຜ຺ຖກຖາ។ ສງຄີຕາຕິ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸ໌ ຍຸຕ຺ຕຜ຺ຖາເນ ''ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ ສງຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ ຕາ។ ອນຸສງຄີຕາ ຈ ຍສຕ຺ເຖຣາທີຫິ ປຈ຺ຉາປີ ທຸຕິຍຕຕິຍສງຄີຕີສຸ។ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຕ຺ຓນາຍ ອາຄມນສຸທ຺ຌີ ທສ຺ເສຕິ។

໗។ ສີຫສ຺ສ ລານໂຕ ຄຫຕໂຕ ສີຫລຸໂອ, ສີຫກຸມາໂຣ។ ຕໍວໍສຊາຕຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີເປ ຊຕ຺ຕິຍານໍ, ເຕສໍ ນິວາສຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີປສ຺ສ ຈ ສີຫລຸອກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ອາກຕາຕິ ຊມ຺ພຸທີປໂຕ ອານີຕາ។ ອຖາຕິ ປຈ຺ຉາ។ ອປຣກາເຄ ຫິ ນິກາຍ ນ຺ຕຣລທ຺ຌີຫິ ອສງກຣຕ຺ຖໍ ສີຫລຸອກາສາຍ ອຜ຺ຖກຖາ ຖປີຕາຕິ។ ເຕນ ມູລຜ຺ຖກຖາ ສພ຺ພສາຌາຣຕາ ນ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນໍ ເອກນ຺ເຕນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕເນວາຫ ''ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍາ''ຕີ។ ຕຕ຺ຖ ທີປວາສີນນ຺ຕິ ຊມ຺ພຸທີປວາສີ ນໍ, ສີຫລຸອທີປວາສີນໍ ວາ ອຕ຺ຖາຍ ສີຫລຸອກາສາຍ ຖປີຕາຕິ ໂຍຊນາ។

໘។ອປເນຕ຺ວານາຕິ ກລ຺ຈຸກສທີສໍ ສີຫລຸອກາສໍ ອປເນຕ຺ວາ។ ຕໂຕຕິ ອຜ຺ຖກຖາໂຕ។ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທີສຕິ, ມໂນຣມໍ ກາສນ຺ຕິ ມາຄຌກາສໍ។ ສາ ຫິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກູຕາ ປຕ຺ຑິຕານໍ ມນໍ ຣມຍຕີຕິ។ ເຕເນວາຫ ''ຕນ຺ຕິນຍານຸຈ຺ຉວິກ''ນ຺ຕິ, ປາລຸ ອິຄຕິຍາ ອນຸໂລມິກໍ ປາລຸອິກາສາຍານຸວິຌາຍີນີນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິຄຕໂທສນ຺ຕິ ອສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກາສນ຺ຕຣຣຫິຕໍ។

໙។ສມຍໍ ອວິໂລເມນ຺ໂຕຕິ ສິທ຺ຌນ຺ຕໍ ອວິໂຣເຌນ຺ໂຕ។ ເອເຕນ ອຕ຺ຖໂທສາກາວມາຫ។ ອວິຣຸທ຺ຌຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ເຖຣວາທາປີ ອິຌ ປກາສີຍິສ຺ສນ຺ຕີ។ ເຖຣວໍສທີປານນ຺ຕິ ຖິເຣຫິ ສີລກ຺ຂນ຺ຌາທີຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຖຣາ, ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ។ ເຕຫິ ອາຄຕາ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາ ເຖຣວໍໂສ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄມາຌິຄມສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປລ຺ລາປຊ຺ໂຊເຕນ ຕສ຺ສ ສມຸຊ຺ຊລນໂຕ ເຖຣວໍສທີປາ, ມຫາວິຫາຣວາສີໂນ, ເຕສໍ។ ວິວິເຌຫິ ອາກາເຣຫິ ນິຈ຺ຉິຍຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຄຕ຺ຖິຜ຺ຖາເນສຸ ຂີລມທ຺ທນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ວິມຕິຈ຺ເຉທນີ ກຖາ។ ສຸຜ຺ຖຸ ນິປຸໂຕ ສຕ຺ໂຫ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸນິປຸຕວິນິຈ຺ຉຍາ។ ອຖ ວາ ວິນິຈ຺ຉິໂນຕີຕິ ວິນິ ຈ຺ຉໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕຕ຺ຖວິສຍໍ ລາຕໍ។ ສຸຜ຺ຖຸ ນິປຸໂຕ ເຉໂກ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ເອເຕນ ມຫາກສ຺ສປາທີ ເຖຣປຣມ຺ປຣາກໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອວິປຣີໂຕ ສຕ຺ໂຫ ສຸຂຸໂມ ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍຕີ ຕສ຺ສ ປມາຕກູຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ។

໑໐។ສຸຊນສ຺ສຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປີຕ຺ຫນຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ''ນ ເກວລໍ ຊມ຺ພຸທີປວາສີນເມວ ອຕ຺ຖາຍ, ອຖ ໂຂ ສາຌຸຊນ ໂຕສນຕ຺ຖລ຺ຈາ''ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕນ ຈ ''ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີປວາສີນມ຺ປີ ອຕ຺ຖາຍາ''ຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຌ ໂຫຕີ ອຸຄ຺ຄຫຕາທີສຸກຣ ຕາຍ ເຕສມ຺ປີ ພຫຸກາຣຕ຺ຕາ។ ຈິຣຜ຺ຖິຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈິຣຜ຺ຖິຕິອຕ຺ຖໍ, ຈິຣກາລຜ຺ຖິຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິທລ຺ຫິ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນໍ ອວິປຣີຕປທພ຺ຍລ຺ຊນສຸນິກ຺ເຂປສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສນຍສ຺ສ ຈ ອຸປາຍກາວໂຕ ສທ຺ຌມ຺ມສ຺ສ ຈິຣຜ຺ຖິຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕີ។ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ ''ທ຺ເວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຌມ຺ມາ ສທ຺ຌມ຺ມສ຺ສ ຖິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ອນນ຺ຕຣຌານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ។ ກຕເມ ທ຺ເວ? ສຸນ຺ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕລ຺ຈ ປທພ຺ຍລ຺ຊນໍ ອຕ຺ໂຖ ຈ ສຸນີໂຕ''ຕິ (ອ។ ນີ។ ໔໗໔໐)។

໑໑។ ຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ມຫຕ຺ຕໍ ປຣີທີປິຕຸໍ ''ສີລກຖາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕເນວາຫ ''ນ ຕໍ ອິຌ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມີ''ຕີ។ ອຖ ວາ ຍໍ ອຜ຺ຖກຖໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕເທກເທສກາເວນ ວິສຸທ຺ຌິມຄ຺ໂຄ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ກຖິການໍ ອຸປເທສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕຌມ຺ເມ ອຸທ຺ເທສວເສນ ທສ຺ເສຕິ ''ສີລກຖາ''ຕິອາທີນາ។ ຕຕ຺ຖ ສີລກຖາຕິ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕາທິວເສນ ສີລສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣກຖາ។ ຌຸຕຌມ຺ມາຕິ ປີຕ຺ຫປາຕິກງຄາທໂຍ ເຕຣສ ກິເລສຌຸນນກຌມ຺ມາ។ ກມ຺ມຜ຺ຖານານີ ສພ຺ພານີຕີ ປາລຸອິຍໍ ອາຄ ຕານິ ອຜ຺ຖຕິໍສ, ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ທ຺ເວຕີ ນິຣວເສສານີ ໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ກາວນາຍ ປວຕ຺ຕິຜ຺ຖານານີ។ ຈຣິຍາວິຌານສຫິໂຕຕິ ຣາຄຈຣິຕາທີນໍ ສກາວາທີວິຌາເນນ ສຫິໂຕ។ ຊານານີ ຈຕ຺ຕາຣີ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານີ, ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິ ໂຍ។ ອຜ຺ຖປີ ວາ ປຜິລທ຺ຌມຕ຺ຕານີ ຊານານີ, ສມາປຊ຺ຊນວສີກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ។ ຊານານີ ວາ ຣູປາຣູປາວຈຣຊ຺ຊາ ນານີ, ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຜລສມາປຕ຺ຕິນິໂຣຌສມາປຕ຺ຕິໂຍ។

໑໔។ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣເກທາ ຉ ອກິລ຺ລາໂຍ ສພ຺ພາ ອກິລ຺ລາໂຍ។ ລາຕວິກງຄາທີສຸ (ວິກ។ ໗໔໑) ອາຄຕນເຍນ ເອກວິຌາທີ ນາ ປລ຺ລາຍ ສໍກເລຕ຺ວາ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ນິຈ຺ຉໂຍ ປລ຺ລາສງກລນນິຈ຺ຉໂຍ។

໑໓. ປຈ຺ຈຍສມ຺ມານໍ ເຫຕາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສມ຺ມານໍ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍາທິກາໂວ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ຕສ຺ສ ເທສນາ ປຈ຺ຈຍາກາຣ ເທສນາ, ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາ ປນ ນິກາຍນ຺ຕຣລທ຺ຘິສຽກຣຣຫິຕຕາຍ ສຸຏ຺ຐຸ ປຣິສຸທ຺ຘາ, ໝນວິນິພ຺ເຖຄສ຺ສ ສຸທຸກ຺ກຣຕາຍ ນິປຸຓາ ສຓ຺ຫສຸຂຸມາ, ເອກຕ຺ຕນຍາທິສຫິຕາ ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕາຕິ ອາຫ “ສຸປ຺ຣິສຸທ຺ຘນິປຸຓນຍາ”ຕິ. ປຏິສມ຺ພິທາທີສຸ ອາຄຕນຍໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ວິຈາຣິຕຕ຺ຕາ ອວິມຸຕ຺ຕຕນ຺ຕິມຄ຺ຄາ.

໑໔.ອິຕິປນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປຣິສມາປເນ, ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລຽກາເຣ, ເອຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຘາຕິ ອິມິສ຺ສາ ອຏ຺ຐກຖາຍ. ນ ຕໍ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມິ ປຸນຣຸຕ຺ຕິກາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

໑໕. ອິທານິ ຕສ຺ເສວ ອວິຈາຣຓສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາຣຓໍ ນິທ຺ທາເຣນ຺ໂຕ “ມຊ຺ເຊ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ “ມຊ຺ເຊ ຖຕ຺ວາ”ຕິ ເອເຕນ ມຊ຺ຊຝ຺ຐກາວທີປເນນ ວິເສສໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາຄມານໍ ສາຘາຣຓຝ຺ຐກຖາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ, ນ ສຸມຽຄລວິລາສິນີອາທໂຍ ວິຍ ອສາຘາຣຓຝ຺ຐກຖາຕິ ທສ຺ເສຕິ. “ວິເສສໂຕ”ຕິ ຈ ອິທໍ ວິນຍາກິສມ຺ມານມ຺ປິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ໂຫຕິ ເອວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໖.ອິຈ຺ເຈວາຕິ ອິຕິ ເອວ. ຕມ຺ປີຕິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄມ຺ປີ. ເອຕາຍາຕິ ປປ຺ຍ຺ຈສູທນິຍາ. ເອຕ຺ຖ ຈ “ສີຫລຸອທີປໍ ອາກຕາ”ຕິອາທີນາ ອຝ຺ຐກຖາກຣຓສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, “ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍ, ສຸຂນສ຺ສ ຈ ຕຸຝ຺ຐຕ຺ຖໍ, ຈິຣຝ຺ຝິຕຕ຺ຖຍ຺ຈ ສມ຺ມສ຺ສາ”ຕິ ເອເຕນ ປໂຍຊນໍ, “ມຊ຺ຊິມາຄມວຣສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມິ”ຕິ ເອເຕນ ປິຓ຺ຑຕ຺ຖໍ, “ອປເນຕ຺ວານ ຕໂຕຫໍ ສີຫລຸອກາສ”ນ຺ຕິອາທີນາ, “ສີລກຖາ”ຕິອາທີນາ ຈ ກຣຓປ຺ປກາຣໍ. ສີລກຖາທີນໍ ອວິຈາຣຓມ຺ປີ ຫິ ອິຘ ກຣຓປ຺ປກາໂຣ ເອວາຕິ.

ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຝ຺ຝິຕາ.

ນິທານກຖາວຓ຺ຓນາ

໑. ວິກາຄວນ຺ຕານໍ ສກາວວິກາວນໍ ວິກາຄທສ຺ສນມ຺ເຂເນວ ໂຫຕີຕິ ປຖມໍ ຕາວ ປຓ຺ຓາສວຄ຺ຄສ຺ຕ຺ຕາທິວເສນ ມຊ຺ຊິມາຄມສ຺ສ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ “ຕຕ຺ຖ ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິ ນາມາ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ມຊ຺ຊິມາຄມວຣສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີ”ຕິ, ຕສ຺ມິ ວຈເນ. ຍາ ມຊ຺ຊິມາຄມປຣິຍາເຍນ ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ປຓ຺ຓາສາທີໂຕ ເອທີສາຕິ ທສ຺ເສຕິ “ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິ ນາມາ”ຕິອາທີນາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ວາ “ເອຕາຍ ອຝ຺ຐກຖາຍ ວິຊານາຖ ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິຍາ ອຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິຍາ ອຕ຺ຖໍ ວິຊານາຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສາ ມຊ຺ຊິມສຽຄີຕິ ນາມ ປຓ຺ຓາສາທີໂຕ ເອທີສາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປຍ຺ຈ ທສກາ ປຓ຺ຓາສາ, ມູເລ ອາທິມ຺ຫິ ປຓ຺ຓາສາ, ມູລກູຕາ ວາ ປຓ຺ຓາສາ ມູລປຓ຺ຓາສາ. ມຊ຺ເຊ ກວາ ມຊ຺ຊິມາ, ມຊ຺ຊິມາ ຈ ສາ ປຓ຺ຓາສາ ຈາຕິ ມຊ຺ຊິມປຓ຺ຓາສາ. ອຸປ຺ຣິ ອຸທ຺ຘໍ ປຓ຺ຓາສາ ອຸປ຺ຣິປຓ຺ຓາສາ. ປຓ຺ຓາສຕ຺ຕຍສຽຄຫາຕິ ປຓ຺ຓາສຕ຺ຕຍປຣິຄຓນາ.

ອຍໍ ສຽຄໂຫ ນາມ ຊາຕິສຍ຺ຊາຕິກິຣິຍາຄຓນວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ. ຕຕ຺ຖ “ຍາ ຈາວຸໂສ ວິສາຂ, ສມ຺ມາວາຈາ, ໂຍ ຈ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ, ໂຍ ຈ ສມ຺ມາອາຊີໂວ , ອິເມ ຘມ຺ມາ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘ ສຽຄຫີຕາ”ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໖໘) ອຍໍ ຊາຕິສຽຄໂຫ. ‘ໂຍ ຈາວຸໂສ ວິສາຂ, ສມ຺ມາວາຍາໂມ. ຍາ ຈ ສມ຺ມາສຕິ, ໂຍ ຈ ສມ຺ມາສມາຘິ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘ ສຽຄຫີຕາ”ຕິ ອຍໍ ສຍ຺ຊາຕິສຽຄໂຫ. “ຍາ ຈາວຸໂສ ວິສາຂ, ສມ຺ມາທິຝ຺ຐິ, ໂຍ ຈ ສມ຺ມາສຽກປ຺ໂປ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ປຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ເຘ ສຽຄຫີຕາ”ຕິ ອຍໍ ກິຣິຍາສຽຄໂຫ. “ຫຍ຺ຈິ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘຄຓນໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເຕນ ວຕ ເຣ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘນ ສຽຄຫີຕ”ນ຺ຕິ (ກຖາ. ໔໗໑) ອຍໍ ຄຓນສຽຄໂຫ. ອຍເມວ ຈ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຓ຺ຓາສຕ຺ຕຍສຽຄຫາຕິ ປຓ຺ຓາສຕ຺ຕຍປຣິຄຓນາ”ຕິ.

ວຄ຺ຄໂຕຕິ ສມູຫໂຕ, ໂສ ປເນຕ຺ຖ ທສກວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຫິ ສາສເນ ທສເກ ວຄ຺ໂຄວຫາໂຣ. ເຕເນວາຫ “ເອເກກາຍ ປຓ຺ຓາສາຍ ປຍ຺ຈ ປຍ຺ຈ ວຄ຺ເຄ ກຕ຺ວາ”ຕິ. ປນ຺ນຣສວຄ຺ຄສມາໂຍຄາຕິ ປນ຺ນຣສວຄ຺ຄສໍໂຍຄາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເກຈິ ປນ ສມາໂຍຄສທ຺ທໍ ສມຸທາຍຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ. ປທໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອຝ຺ຐກ຺ຂໂຣ ຄາຖາປາໂທ “ປທ”ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ມາ “ອກ຺ຂຣໂຕ ໑

ອກ຺ຂຣສຕສຫສ຺ສານິ ຈຕ຺ຣາສີຕ຺ຕຣສຕານີການິ ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາລີສ ສຫສ຺ສານິ ຈ ອກ຺ຂຣານີ''ຕິ ປາເຖນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ນວກ຺ຂໂຣ ຍາວ ທ຺ວາທສກ຺ຂໂຣ ຈ ຄາຖາປາໂທ ສົວິຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາທິສານມ຺ປິ ຄາຖານໍ ວເສນ ອທ຺ຌເຕຍ຺ຍ ຄາຖາສຕໍ ກາຕວາໂຣ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ''ອກ຺ຂຣໂຕ ສຕ຺ຕ ອກ຺ຂຣສຕສຫສ຺ສານິ ຈຕ຺ຕາລີສຄ຺ຈ ສຫສ຺ສານິ ເຕປ຺ຄ຺ຄາສຄ຺ຈ ອກ຺ຂຣານີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວຄ຺ຫິ ປທກາຕວາຣຄຕນາຫິ ອກ຺ຂຣຄຕນາ ສົສນ຺ທຕິ, ເນຕຣຖາ. ກາຕວາໂຣຕິ ຈ ທ຺ວຕ຺ຕິສກ຺ຂຣານໍ ຄາຖານໍ ວເສນ ອທ຺ຌເຕຍ຺ຍຄາຖາສຕໍ, ອຍຄ຺ຈ ອກ຺ຂຣຄຕນາ ກາຕວາຣຄຕນາ ຈ ປທຄຕນານ຺ສາເຣນ ລທ຺ຊາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ອິມເມວ ຫິ ອຕ຺ຖໍ ຄາເປຕ຺ວໍ ສຸຕ຺ຕຄຕນານນ຺ຕຣໍ ກາຕວາເຣ ອຄເຕຕ຺ວາ ປທານິ ຄຕິຕານີ. ຕຕ຺ຣິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

''ກາຕວາຣາ ຍຖາປີ ທີ, ມຊ຺ຊິມສ຺ສ ປກາສິຕາ;

ອຸປ຺ທ຺ຌກາຕວາໂຣ ຈ, ເຕວີສຕິປທານິໂກ.

ສຕ຺ຕ ສຕສຫສ຺ສານິ, ອກ຺ຂຣານໍ ວິກາວເຍ;

ຈຕ຺ຕາລີສ ສຫສ຺ສານິ, ເຕປ຺ຄ຺ຄາສຄ຺ຈ ອກ຺ຂຣ''ນ຺ຕີ.

ອນຸສນ຺ນິໂຕຕິ ເທສນານຸສນ຺ນິໂຕ. ເອກສ຺ມິ ເອວ ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ປຸຣິມປຈ຺ຈິມານໍ ເທສນາກາຄານໍ ສມ຺ພນ຺ເຈ ອນຸສນ຺ຊານໂຕ ອນຸສນ຺ນີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນີ ປຣຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນີຕິ ທຸວິເຈ ອຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນີ. ໂສ ປນ ກຕ຺ຖຈິ ເທສນາຍ ວິປ຺ປກຕາຍ ຆມ຺ມໍ ສຸຕນ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ຉາວເສນ, ກຕ຺ຖຈິ ເທເສນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ສາວກສ຺ສ ຆມ຺ມປຜິຄ຺ຄາຫການຄ຺ຈ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ, ກຕ຺ຖຈິ ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ຆມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ໂຫຕີຕິ ສມາສໂຕ ຕິປ຺ປກາໂຣ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ນິອຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນິຍຖານຸສນ຺ນິວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕິວິໂຈ ອນຸສນ຺ນີ''ຕີ. ສງ຺ເຂເປເນວ ຈ ຈຕ຺ພ຺ພິໂຈ ອນຸສນ຺ນີ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ''ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຄ຺ຄຕໂຣ ກິກ຺ຂຸ ກຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ 'ກິ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ໂອຣິມໍ ຕີຣໍ, ກິ ປາຣິມໍ ຕີຣໍ, ໂກ ມຊ຺ເຊ ສົສີໂທ, ໂກ ຖເລ ອຸສ຺ສາໂທ, ໂກ ມນຸສ຺ສຄ຺ຄາໂຫ, ໂກ ອມນຸສ຺ສຄ຺ຄາໂຫ, ໂກ ອາວຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, ໂກ ອນ຺ໂຕປູຕິກາໂວ'ຕິ'' (ສົ. ນິ. ໔.໒໔໑)? ເອວໍ ປຸຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ປວຕ຺ຕິຕເທສນາວເສນ ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ນີ ເວທິຕພ຺ໂພ. ''ອຖ ໂຂ ອຄ຺ຄຕຣສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ 'ອິຕິ ກິຣ ໂກ ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ... ເວທນາ... ສຄ຺ຄາ... ສງ຺ຂາຣາ... ວິຄ຺ຄາຕໍ ອນຕ຺ຕາ, ອນຕ຺ຕກຕານິ ກມ຺ມານິ ກມຕ຺ຕານໍ ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕີ'ຕິ. ອຖ ໂຂ ກຄວາ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຄ຺ຄາຍ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ ຖານໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ອິເຂກຈ຺ໂຈ ໂມຆປຸຣິໂສ ອວິທ຺ວາ ອວິຊ຺ຊາຄໂຕ ຕຄ຺ຫາທິປເຕຍ຺ເຍນ ເຈຕສາ ສຕ຺ຖຸສາສນໍ ອຕິຂາວິຕພ຺ພໍ ມຄ຺ເຄຍ຺ຍ 'ອິຕິ ກິຣ ໂກ ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ...ເປ... ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕີ'ຕິ. ຕໍ ກິ ມຄ຺ຄຖ , ກິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ ອນິຈ຺ຈໍ ວາ''ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໙໐) ເອວໍ ປເຣສໍ ອຊ຺ຊາສຍໍ ວິທິຕ຺ວາ ກຄວຕາ ປວຕ຺ຕິຕເທສນາວເສນ ປຣຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນີ ເວທິຕພ຺ໂພ.

''ຕສ຺ສ ມຍ຺ທໍ ພ຺ຣາທ຺ມຄ ເອຕທໂທສິ 'ຍົນູນາທໍ ຍາ ຕາ ຣຕ຺ຕິໂຍ ອກິຄ຺ຄາຕາ ອກິລກ຺ຂິຕາ ຈາຕ຺ທ຺ທສີ ປຄ຺ຈທສີ ອຜ຺ຖມີ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ, ຕຖາຣູປາສຸ ຣຕ຺ຕີສຸ ຍານິ ຕານິ ອາຣາມເຈຕິຍານິ ວນເຈຕິຍານິ ຣຸກ຺ຂເຈຕິຍານິ ກິສນການິ ສໂລມທໍສານິ, ຕຖາຣູເປສຸ ເສນາສເນສຸ ວິຫເຣຍ຺ຍໍ ອປ຺ເປວ ນາມາທໍ ກຍເກຣວໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ'ນ຺ຕິ'' (ມ. ນິ. ໑.໔໙) ເອວໍ ກຄວຕາ, ''ຕຕ຺ຣາວຸໂສ ໂລໂກ ຈ ປາປໂກ ໂທໂສ ຈ ປາປໂກ ໂລກສ຺ສ ຈ ປທານາຍ ໂທສສ຺ສ ຈ ປທານາຍ ອຕ຺ຖິ ມຊ຺ຊິມາ ປຜິປທາ, ຈກ຺ຂຸກຣຕີ ຄາຕກຣຕີ ອຸປສມາຍ ອກິຄ຺ຄາຍ ສມ຺ໂພຆາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສົວຕ຺ຕຕີ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໓໓) ເອວໍ ຆມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ອຕ຺ຕ ໂນ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ປວຕ຺ຕິຕເທສນາວເສນ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ນີ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຍນ ປນ ຆມ຺ເມນ ອາທິມ຺ຫິ ເທສນາ ອຸຜ຺ຖິຕາ, ຕສ຺ສ ອນຸຣູປຆມ຺ມວເສນ ວາ ປຜິປກ຺ຂຆມ຺ມວເສນ ວາ ເຍສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ຣິ ເທສນາ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ຍຖານຸສນ຺ນີ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສຍ຺ຍຖີທໍ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ເຕ (ມ. ນິ. ໑.໖໔) ເຫຜ຺ຖາ ສີເລນ ເທສນາ ອຸຜ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ອກິຄ຺ຄາ ອາຄຕາ. ວຕ຺ຖສຸຕ຺ເຕ (ມ. ນິ. ໑.໗໐) ເຫຜ຺ຖາ ກິເລເສນ ເທສນາ ອຸຜ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ພ຺ຣທ຺ມວິຫາຣາ ອາຄຕາ. ໂກສມ຺ພກສຸຕ຺ເຕ (ມ. ນິ. ໑.໔໙໑) ເຫຜ຺ຖາ ກຕ຺ຫເນນ ເທສນາ ອຸຜ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ສາຣຕີຍຆມ຺ມາ ອາຄຕາ. ກກຈູປເມ (ມ. ນິ. ໑.໒໒໒) ເຫຜ຺ຖາ ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ວເສນ ເທສນາ ອຸຜ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ກກຈູປມາ ອາຄຕາຕີ.

ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປເນຕ຺ຖາຕິ ເອວໍ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕິວິໂຘ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ຈ ອນຸສນ຺ຘິ ເອຕ຺ຖ ເອຕສ຺ມິໍ ມຊ຺ຌິມນິກາເຍ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ເຕ ຍຖາຣຫໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວິຎ຺ຎາຍມານາ ນວສຕາຘິການິ ຕີຓິ ອນຸສນ຺ຘິສຫສ຺ສານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຍຖາ ເຈຕໍ ປຓ຺ຓາສາທິວິຠາຄວຈນໍ ມຊ຺ຌິມສງ຺ຄີຕິຍາ ສຣູປທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປກ຺ເຂປໂທສປຣິຫຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ ໂຫຕິຯ ເອວຎ຺ຫິ ປຓ຺ຓາສາທີສຸ ວວຕ຺ຖິເຕສຸ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕໍ ກິຎ຺ຈິ ສຸຕ຺ຕໍ ຍາວ ເອກໍ ປທມ຺ປິ ອາເນຕ຺ວາ ອິມໍ ມຊ຺ຌິມສງ຺ຄີຕິຍາຕິ ກສ຺ສຈິ ວຕ຺ຕຸໍ ໂອກາໂສ ນ ສິຍາຕິຯ

ເອວໍ ປຓ຺ຓາສວຄ຺ຄສຸຕ຺ຕກາຓວາຣານຸສນ຺ຘິພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ມຊ຺ຌິມສງ຺ຄີຕິໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ອິທານິ ນໍ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸກາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ຕສ຺ສາ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານຸກ຺ກເມເນວ ປວຕ຺ຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຕ຺ຖ ປຓ຺ຓາສາສຸ ມູລປຓ຺ຓາສາ ອາທິ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທສິຕຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ວິປ຺ປກິຓ຺ຓານໍ ຘມ຺ມວິນຍານໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຄາຍນໍ ກຖນໍ ສງ຺ຄີຕິ, ມຫາວິສຍຕ຺ຕາ ປູຊນິຍຕ຺ຕາ ຈ ມຫຕີ ສງ຺ຄີຕີຕິ ມຫາສງ຺ຄີຕິ, ປຖມາ ມຫາສງ຺ຄີຕິ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິ, ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິຕກາໂລ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາໂລ, ຕສ຺ມິໍ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາເລຯ ນິທານາທິ ເທສນໍ ເທສກາລາທິວເສນ ອວິທິຕໍ ວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ນິທສ຺ເສຕີຕິ ນິທານໍ, ໂຍ ໂລກິເຍຫິ “ອຸໂປຄ຺ຆາໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສ຺ ວາຍເມຕ຺ຖ “ເອວໍ ເມ ສຸຕ”ນ຺ຕິອາທິໂກ ຄນ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ປນ “ສນິທານາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມໍ ເທເສມີ”ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໖) ວິຍ ອຊ຺ຌາສຍາທິເທສນຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຯ ເຕເນວາຫ “ເອວໍ ເມ ສຸຕນ຺ຕິອາທິກໍ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາເລ ວຸຕ຺ຕໍ ນິທານມາທີ”ຕິຯ ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຍສ຺ສໍ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານຸກ຺ກເມນ ສໍວຓ຺ຓນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ສາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍໍ (ທີຯ ນິຯ ຜີຯ ໑ຯນິທານກຖາວຓ຺ຓນາ) ປນ ອຕ຺ຕນາ ວິຕ຺ຖາຣິຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ອິມິສ຺ສາ ສໍວຓ຺ຓນາຍ ມຫນ຺ຕໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ “ສາ ປເນສາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ນິທານກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໑ຯ ມູລປຣິຍາຍວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ອພ຺ຠນ຺ຕຣນິທານວຓ຺ຓນາ

໑ຯ ເອວໍ ພາຫິຣນິທາເນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕິທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ອພ຺ຠນ຺ຕຣນິທານໍ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸໍ ''ຍໍ ປເນຕ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ສໍວຓ຺ຓນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ເພ ຘມ຺ເມ ປທວິຠາຄໍ ປທຕ຺ຖຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ປິຓ຺ຑຕ຺ຖາທິທສ຺ສນວເສນ ສໍວຓ຺ຓນາ ກາຕພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ປທານິ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເອວນ຺ຕິ ນິປາຕປທ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປທວິຠາໂຄຕິ ປທານໍ ວິເສໂສ, ນ ປທວິຄ຺ຄໂຫຯ ອຖ ວາ ປທານິ ຈ ປທວິຠາໂຄ ຈ ປທວິຠາໂຄ, ປທວິຄ຺ຄໂຫ ຈ ປທວິຠາໂຄ ຈ ປທວິຠາໂຄຕິ ວາ ເອກເສສວເສນ ປທປທວິຄ຺ຄຫາ ປທວິຠາຄສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ປທວິຄ຺ຄໂຫ ''ສຸຠຄຎ຺ຈ ຕໍ ວນຎ຺ຈາຕິ ສຸຠຄວນໍ, ສາລານໍ ຣາຊາ, ສາໂລ ຈ ໂສ ຣາຊາ ຈ ອິຕິປິ ສາລຣາຊາ''ຕິອາທິວເສນ ສມາສປເທສຸ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອຕ຺ໂຖຕິ ປທຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ປນ ປທຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣກ຺ກເມນ ປຖມໍ ເອວໍສທ຺ທສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ຕາວາ''ຕິອາທິມາຫຯ ອວຘາຣຓາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອິທມຕ຺ຖປຸຈ຺ຉາປຣິມາຓາທິອຕ຺ຖານໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຫິ ''ເອວໍຄຕານິ ປຸຖຸສິປ຺ປາຍຕນານິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໓), ເອວວິໂຘ ເອວມາກາໂຣ''ຕິ ຈ ອາທີສຸ ອິທໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຯ ຄຕ-ສທ຺ໂທ ຫິ ປກາຣປຣິຍາໂຍ, ຕຖາ ວິຘາກາຣ-ສທ຺ທາ ຈຯ ຕຖາ ຫິ ວິຘຍຸຕ຺ຕຄຕ-ສທ຺ເທ ໂລກິຍາ ປກາຣຕ຺ເຖ ວທນ຺ຕິຯ ''ເອວໍ ສຸ ເຕ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູ ອາມຸກ຺ກມຓິກຸຓ຺ຑລາຠຣຓາ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສນາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ສາຈຣິຍໂກຕິຯ ໂນ ຫິທໍ, ໂຠ ໂຄຕມາ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໖) ປຸຈ຺ຉາຍໍຯ ''ເອວໍລຫຸປຣິວຕ຺ຕໍ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໔໘) ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ''ຕິ (ປາຣາຯ ໑໔) ຈ ອາທີສຸ ປຣິມາເຓຯ

ນນຸ ຈ ''ເອວໍ ສຸ ເຕ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ, ເອວມາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ປຸຈ຺ຉນາກາຣປຣິມາຓາກາຣານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຕິ? ນ, ວິເສສຕ຺ຖຠາວໂຕຯ ອາກາຣມຕ຺ຕວາຈໂກ ຫິ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອາກາຣຕ຺ໂຖຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ ຍຖາ ''ເອວໍ ພ຺ຍາ ໂຂ''ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໕, ໓໙໖), ນ ປນ ອາກາຣວິເສສວາຈໂກຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ເອວໍ ຊາເຕນ ມຈ຺ເຈນາ''ຕິອາທີນິ ອຸປມາທິອຸທາຫຣຓານິ ອຸປປ຺ປນ຺ນານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ''ຍຖາປິ...ເປ... ພຫຸ''ນ຺ຕິ (ຘຯ ປຯ ໕໓) ເອຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜຣາສິຏ຺ຐານິຍໂຕ ມນຸສ຺ສູປປ຺ຕິ-ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍ-ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນ-ໂຍນິໂສມນສິກາຣ- ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິ-ອາທິທານາທິ-ປຸຎ຺ຎກິຣິຍເຫຕຸສມຸທາຍໂຕ ໂສຠາ-ສຸຄນ຺ຘຕາທິຄຸຓໂຍຄໂຕ ມາລາຄຸຓສທິສິໂຍ ປຫູຕາ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ມຣິຕພ຺ພສຠາວຕາຍ ມຈ຺ເຈນ ສຕ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ໂຊຕິຕຕ຺ຕາ ປຸປ຺ຜຣາສິມາລາຄຸຓາວ ອຸປມາ, ເຕສໍ ອຸປມາກາໂຣ ຍຖາ-ສທ຺ເທນ ອນິຍມໂຕ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ''ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອຸປມາກາຣນິຄມນຕ຺ໂຖ''ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ໂສ ປນ ອຸປມາກາໂຣ ນິຍມິຍມາໂນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປມາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອຸປມາຍໍ ອາຄໂຕ''ຕິຯ ຕຖາ ''ເອວໍ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ອຠິກ຺ກມິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອຸປທິສິຍມານາຍ ສມຓສາຣຸປ຺ປາຍ ອາກປ຺ປສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຍ ຕຕ຺ຖ ອຸປທິສນາກາໂຣ, ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປເທໂສ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອວໍ ເຕ...ເປ... ອຸປເທເສ''ຕິຯ ຕຖາ ''ເອວເມຕໍ ຠຄວາ, ເອວເມຕໍ ສຸຄຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ຠຄວຕາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອວິປ຺ປຣີຕໂຕ ຊານນ຺ເຕຫິ ກຕໍ ຕຕ຺ຖ ສໍວິຊ຺ຊມານຄຸຓານໍ ປກາເຣຫິ ຫໍສນໍ ອຸທຄ຺ຄຕາກຣຓໍ ສມ຺ປຫໍສນໍຯ ໂຍ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຫໍສນາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ເອວເມວໍ ປນາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຣຫຓາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ໂສ ຈ ຄຣຫຓາກາໂຣ ''ວສລີ''ຕິອາທິຂຸໍສນສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ ອິຘ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ປກາສິໂຕຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ອຸປມາກາຣາທໂຍປິ ອຸປມາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕານໍ ປຸປ຺ຜຣາສິອາທິສທ຺ທານໍ ສນ຺ນິຘານໂຕ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເອວໍ, ກນ຺ເຕຕິ ປນ ຘມ຺ມສ຺ສ ສາຘຸກໍ ສວນມນສິກາເຣ ສນ຺ນິໂຍຊິເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຕຕ຺ຖ ຄິຕຠາວສ຺ສ ປຏິຊານນວເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ວຈນສມ຺ປຏິຈ຺ຉນຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນ ເອວໍ, ກນ຺ເຕ ສາຘຸ, ກນ຺ເຕ, ສຸຏ຺ຐຸ, ກນ຺ເຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເອວຎ຺ຈ ວເທຫີຕິ ''ຍຖາຫໍ ວທາມິ, ເອວໍ ສມຓໍ ອານນ຺ທໍ ວເທຫີ''ຕິ ໂຍ ເອວໍ ວທນາກາໂຣ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ໂສ ເອວໍສທ຺ເທນ ນິທສ຺ສິຍຕີຕິ ''ນິທສ຺ສເນ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ ເອວໍ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເຕສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຫິຕທຸກ຺ຂາວຫຠາເວ ສນ຺ນິຏ຺ຐານຊນນຕ຺ຖໍ ອນຸມຕິຄ຺ຄຫຓວເສນ ''ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ໂນ ວາ, ກຖໍ ໂວ

ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉາຍ ກຕາຍ ''ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທາກາຣສນ຺ນິຏ຺ຐານໍ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ។ ໂສ ປນ ເຕສໍ ສມ຺ມານໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນາກາໂຣ ນິຍມີຍມາໂນ ອວຘາຣຓຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິອາທີສຸ ອວຘາຣເຓ''ຕິ។

ນານານຍນິປ຺ຕນ຺ຕິ ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕອພ຺ຍາປາຣເອວໍຘມ຺ມຕາສງ຺ຂາຕາ, ນນ຺ທິຍາວຕ຺ຕຕິປຸກ຺ຂລສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕອງ຺ກຸສທິສາ ໂລຈນສງ຺ຂາຕາ ວາ ອາຘາຣາທິເກທວເສນ ນານາວິຘາ ນຍາ ນານານຍາ, ນຍາ ວາ ປາລຸອິຄຕີໂຍ, ຕາ ຈ ປຎ຺ຎຕ຺ ຕິອນຸປຎ຺ຎຕ຺ຕິອາທິວເສນ ສໍກິເລສກາຄິຍາທິໂລກິຍາທິຕທຸກຍໂວມິສ຺ສກາທິວເສນ ກຸສລາທິວເສນ ຂນ຺ຘາທິວເສນ ສງ຺ຄຫາ ທິວເສນ ສມຍວິມຸຕ຺ຕາທິວເສນ ຖປນາທິວເສນ ກຸສລມູລາທິວເສນ ຕິກປ຺ປຏ຺ຐານາທິວເສນ ຈ ນານປ຺ປກາຣາຕິ ນານານຍາ។ ເຕຫິ ນິປ຺ຕໍ ສຕ຺ຫໍ ສຸຂຸມນ຺ຕິ ນານານຍນິປ຺ຕໍ។ ອາສໂຍວ ອຊ຺ຌາສໂຍ, ເຕ ຈ ສສ຺ສຕາທິເກເທນ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຕາ ທິເກເທນ ອເນເກ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທໂຍ ເອວ ວາ ສມຸຏ຺ຐານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ອເນກຊ຺ຌາສຍສມຸຏ຺ຐານໍ។ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປຣິປ຺ຕຳ ອຸປເນຕພ຺ພາກາວໂຕ, ສງ຺ກາສນປກາສນ-ວິວຣຓ-ວິກຊນ-ອຸຕ຺ຕານີ ກຣຓ-ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນ ຉຫິ ອຕ຺ຖປເທຫິ, ອກ຺ຂຣ-ປທພ຺ຍຎ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວເສນ ຉຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປເທຫິ ຈ ສມນ຺ ນາຄຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ។

ວິວິຘປາຏິຫາຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຏິຫາຣິຍປທສ຺ສ ວຈນຕ຺ຖໍ (ອຸທາ។ ອຏ຺ຐ។ ໑; ອິຕິວຸ។ ອຏ຺ຐ។ ນິທານວຓ຺ຓນາ; ສໍ។ ນິ។ ຏີ។ ໑។໑។໑ ເທວຕາສໍຍຸຕ຺ຕ) ''ປຏິປກ຺ຂຫຣຓໂຕ, ຣາຄາທິກິເລສາປນຍນໂຕ ຈ ປາຏິຫາຣິຍ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ກຄວໂຕ ປນ ປຏິປກ຺ ຂາ ຣາຄາທໂຍ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ຫຣິຕພ຺ພາ។ ປຸຖຸຊ຺ຊນານມ຺ປິ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ອຏ຺ຐຄຸຓສມນ຺ນາຄເຕ ຈິຕ຺ເຕ ຫຕປຏິປກ຺ເຂ ອິທ຺ຘິວິທໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕໂວຫາເຣນ ຈ ນ ສກ຺ກາ ອິທ "ປາຏິຫາຣິຍ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ។ ສເຈ ປນ ມຫາກາຣຸຓິກສ຺ສ ກຄວໂຕ ເວເນຍ຺ຍຄຕາ ຈ ກິເລສາ ປຏິປກ຺ຂາ, ເຕສໍ ຫຣຓໂຕ ''ປາຏິຫາຣິຍ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ສຕິ ຍຸຕ຺ຕເມຕໍ។ ອຖ ວາ ກຄວ ໂຕ ຈ ສາສນສ຺ສ ຈ ປຏິປກ຺ຂາ ຕິຕ຺ຖິຍາ, ເຕສໍ ຫຣຓໂຕ ປາຏິຫາຣິຍໍ។ ເຕ ຫິ ທິຏ຺ຐິຫຣຓວເສນ ທິຏ຺ຐິປກາສເນ ອສມຕ຺ຖກາ ເວນ ຈ ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນີຫິ ຫຣິຕາ ອປນີຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ។ ''ປຏິ''ຕິ ວາ ອຍໍ ສທ຺ໂທ ''ປຈ຺ຉາ''ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ໂພເຘຕິ ''ຕສ຺ມີ ປຏິປວິຏ຺ຐມ຺ຫິ, ອຎ຺ໂຎ ອາຄຎ຺ຉິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ''ຕິອາທີສຸ (ສຸ។ ນິ។ ໙໘໕; ຈູລນິ។ ໔) ວິຍ, ຕສ຺ມາ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ຈ ກຕກິຈ຺ເຈນ ປຈ຺ຉາ ຫຣິຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ປາຏິຫາຣິຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານມຄ຺ເຄຫິ ຫຣິເຕສຸ ປຈ຺ຉາ ຫຣຓໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ, ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນິໂຍ ຈ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສນ ກຕກິຈ຺ເຈນ ຈ ສຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖໍ ປຸນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພາ, ຫຣິເຕສຸ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ປຣສຕ຺ຕານໍ ອຸປກິເລສຫຣຓານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປາຏິຫາຣິ ຍານິ ກວນ຺ຕິ។ ປາຏິຫາຣິຍເມວ ປາຏິຫາຣິຍໍ, ປາຏິຫາຣິເຍ ວາ ອິທ຺ຘິອາເທສນານຸສາສນີສມຸທາເຍ ກວໍ ເອກເມກໍ ປາຏິຫາ ຣິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ປາຏິຫາຣິຍໍ ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ມຄ຺ໂຄ ຈ ປຏິປກ຺ຂຫຣຓໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຊາຕໍ, ຕສ຺ມີ ວາ ນິມິຕ຺ຕກູເຕ, ຕໂຕ ວາ ອາຄຕນ຺ຕິ ປາຏິຫາຣິຍໍ។ ຕສ຺ສ ປນ ອິທ຺ຘິອາທິເກເທນ ວິສຍເກເທນ ຈ ພຫຸວິຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ເທສນາຍໍ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ອາຫ ''ວິວິຘປາຏິຫາຣິຍ''ນ຺ຕິ។

ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕາກາຣໂຕ ນ ອຎ຺ຎຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ປນ ກຄວໂຕ ເທສິຕາກາຣໂຕ។ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸກາວາ ຫິ ກຄວໂຕ ເທສນາ។ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ໂກ ສມຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຕຸ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ກວຕິ, ຘາຣຓພລທສ຺ສນຎ຺ຈ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ ສຸຕາກາຣາວິຣຊ຺ຌນສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ។ ນ ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣຕາປຣິຫາໂຣ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ອຕ຺ຖານໍ ເອກວິສຍຕ຺ຕາ។ ອິຕຣຖາ ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ສພ຺ພຖາ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ສມຕ຺ໂຖ ອສມຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ ຕິ។

''ໂຍ ປເຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາຍ ສສນ຺ຕຕິຍາ ວຕ຺ຕນໂຕ ຕິວິໂຘປິ ເມ-ສທ຺ໂທ ກິຎ຺ ຈາປິ ເອກສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, ກຣຓສມ຺ປທານສາມິນິທ຺ເທສວເສນ ປນ ວິຊ຺ຊມານໍ ເກທໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ເມ-ສທ຺ໂທ ຕີສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕີ''ຕິ។

ກິຎ຺ຈາປິ ອຸປສຄ຺ໂຄ ກິຣິຍໍ ວິເສເສຕິ, ໂຊຕກກາວໂຕ ປນ ສຕິປິ ຕສ຺ມີ ສຸຕສທ຺ໂທ ເອວ ຕໍ ຕມຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ ອນຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ເສາປສຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫຓໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເສາປສຄ຺ໂຄ ຈ ອນຸປສຄ຺ໂຄ ຈາ''ຕິອາທິມາຫ។ ອສ຺ສາຕິ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ។ ກມ຺ມກາວສາຘນານີ ອິທ ສຸຕສທ຺ເທ ສມ຺ກວນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຸປຘາຣິຕນ຺ຕິ ວາ ອຸປຘາຣຓນ຺ຕິ ວາ

ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ມຍາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິຕິ ຍທາ ເມ-ສທ຺ທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸວເສນ ກຣຓນິທ຺ເທໂສ, ຕທາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມມາຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິຕິ ຍທາ ສມ຺ພນ຺ຘວເສນ ສາມິນິທ຺ເທໂສ, ຕທາ.

ສຸຕ-ສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ປຍຸຕ຺ເຕນ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ສວນກິຣິຍາໂຊຕເກນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອວນ຺ຕິ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓາທິວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉນາທີນໍ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກວິຎ຺ຎາຓານໍ ຕທກິນິຫຍານຎ຺ຈ ມໂນທ຺ວາຣິກວິຎ຺ຎາຓານໍ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ສພ຺ເພສມ຺ປິ ວາກ຺ຍານໍ ເອວ-ກາຣຕ຺ຖສທີຕຕ຺ຕາ ''ສຸຕ''ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ສຸຕເມວາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິຕິ ອາຫ ''ອສຸສວນກາວປຝິກ຺ເຂປໂຕ''ຕິ. ເອເຕນ ອວຘາຣເຓນ ນິຣາສງກໍ ທສ຺ເສຕິ. ຍຖາ ຈ ສຸຕໍ ສຸຕເມວາຕິ ນິຍເມຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສມ຺ມາ ສຸຕໍ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ''ອນູນານຘິກາວິປ໌ຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ. ອຖ ວາ ສທ຺ທນ຺ຕຣຕ຺ຖາໂປ໌ຫນວເສນ ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິຕິ ສຸຕນ຺ຕິ ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕິຕິ ອຍເມຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອສຸສວນກາວປຝິກ຺ເຂປໂຕ''ຕິ . ອິມິນາ ທິຍ຺ຖາທິວິນິວຕ຺ຕນໍ ກໂຣຕິ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ''ນ ອິທໍ ມຍາ ທິຍ຺ຖໍ, ນ ສຍມ຺ກຸຎາເຓນ ສຈ຺ຉິກຕໍ, ອຖ ໂຂ ສຸຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສມ຺ມເທວາ''ຕິ. ເຕເນວາຫ – ''ອນູນານຘິກາວິປ໌ຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ. ອວຘາຣຓຕ຺ເຖ ວາ ເອວໍ-ສທ຺ເທ ອຍມຕ຺ຖໂຍຊນາ ກຣີຍຕິຕິ ຕທເປກ຺ຂສ຺ສ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ''ອສຸສວນກາວປຝິກ຺ເຂປໂຕ''ຕິ. ເຕເນວາຫ ''ອນູນານຘິກາວິປ໌ຣີຕຄ຺ຄຫຓນິທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ. ສວນສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ກມ຺ມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ ''ສຸຍ຺ຍຕີ''ຕິ.

ເອວໍ ສວນເຫຕຸສຸຓນ຺ຕປຸຄ຺ຄລສວນວິເສສວເສນ ປທຕ຺ຕຍສ຺ສ ເອເກນ ປກາເຣນ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປກາຣນ຺ຕເຣທີປິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຕຖາ ເອວ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາຕິ ຍາ ສາ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຘມ຺ມສ຺ສວນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ມໂນທ຺ວາຣວິຎ຺ຎາຓວີຖີ, ຕສ຺ສາ. ສາ ຫິ ນານປ຺ປກາເຣນ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ''ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນາ''ຕິ. ນານປ຺ປກາເຣນາຕິ ວກ຺ຂມານານໍ ອເນກວິຫິຕານໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓານໍ ນານາກາເຣນ. ເອເຕນ ອິມິສ຺ສາ ໂຍຊນາຍ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ຄຫິໂຕຕິ ທີເປຕິ. ປວຕ຺ຕິກາວປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖິກາວປ຺ປກາສນໍ. ສຸຕນ຺ຕິ ຘມ຺ມປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ອາຣມ຺ມເຓ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ ວິຎ຺ຎາຓວີຖີ ນານປ຺ປກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສຸຕສທ຺ທສ຺ສ ຘມ຺ມຕ຺ຖຕ຺ຕາ. ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຝີກຣຓໍ ''ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖາ''ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎາຓວີຖີຍາຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍ. ມຍາຕິ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ.

ເອວນ຺ຕິ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພປ຺ປກາສນນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສຕພ຺ພສ຺ສ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພຕ຺ຕາກາວາກາວໂຕ. ເຕນ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ສກລມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈາມຝ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ກິຣິຍາສທ຺ທຕ຺ຕາ ສວນກິຣິຍາຍ ຈ ສາຘາຣຓວິຎ຺ຎາຓປ຺ພນ຺ຘປ໌ຝິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຈ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາໂຣຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຸຕນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈປ຺ປກາສນ''ນ຺ຕິ. ນ ຫິ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາຣຣຫິເຕ ຘມ຺ມປ໌ພນ຺ເຘ ສວນກິຣິຍາ ລພ຺ກຕີຕິ.

ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສາຕິອາທິປິ ອາກາຣຕ຺ຖເມວ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຣິມໂຍຊນາຍ ອຎ຺ຎຖາ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອາກາຣປຎ຺ຎຕ຺ຕີຕິ ອຸປາທາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເອວ ຘມ຺ມານໍ ປວຕ຺ຕິອາກາຣູປາທານວເສນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາ. ສຸຕນ຺ຕິ ວິສຍນິທ຺ເທໂສຕິ ໂສຕພ຺ພກູໂຕ ຘມ຺ໂມ ສວນກິຣິຍາກຕ຺ຕຸປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕ຺ຕິຝ຺ຖານນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກສ຺ສຈິ ກຕ຺ຕຸ ອກາເວປິ ສທ຺ທໂວຫາເຣນ ພຸທ຺ຘິປ໌ຣິກປ຺ປິຕເກທວຈນິຈ຺ຉາຍ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ອຎ຺ຎໍ ວິຍ ຕໍສມງ຺ຄີ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນນຕໍສມງ຺ຄິໂນ''ຕິ. ສວນກິຣິຍາວິສໂຍປິ ໂສຕພ຺ພຘມ຺ໂມ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອິຘ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກຕ຺ຕຸກາວໂຕ, ສວນວເສນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເອວ ວາ ສວນກິຣິຍາກາວໂຕ ຕໍກິຣິຍາກຕ຺ຕຸ ຈ ວິສໂຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ກຕ຺ຕຸວິສເຍ''ຕິ. ສຸຕາກາຣສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ສມ຺ມານິຈ຺ຉິຕກາວໂຕ ອາຫ ''ຄຫຓສນ຺ນິຝ຺ຖານ''ນ຺ຕິ. ເອເຕນ ວາ ອວຘາຣຓຕ຺ຖໍ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ຖໂຍຊນາ ກຕາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ.

ປຸພ຺ເພ ສຸຕານໍ ນານາວິຫິຕານໍ ສຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕານໍ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນານໍ ອຸປ໌ຘາຣິຕຣູປສ຺ສ ອາກາຣສ຺ສ ນິທສ຺ສນສ຺ສ, ອວຘາຣຓສ຺ສ ວາ ປກາສນສກາໂວ ເອວໍ-ສທ຺ໂທຕິ ຕທາກາຣາທິອຸປ໌ຘາຣຓສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອຸປາທານກູຕຘມ຺ມປ໌ພນ຺ຘພ຺ຍາປາຣຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ເອວນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ''ຕິ. ສວນກິຣິຍາ ປນ ປຸຄ຺ຄລວາທິໂນປິ ວິຎ຺ຎາຓນິຣເປກ຺ຂາ ນຕ຺ຖີຕິ ວິເສສໂຕ ວິຎ຺ຎາຓພ຺ຍາປາໂຣຕິ ອາຫ ''ສຸຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ''ຕິ. ''ເມ''ຕິ ສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເອກນ຺ເຕເນວ ສຕ຺ຕວິສຍຕ຺ຕາ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ສໂມທທິຕພ຺ພໂຕ ''ເມຕິ

ອຸຠຍກິຈ຺ຈຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລນິທ຺ເທໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິສຠາວາ ຍຖາກ຺ກມໍ ເອວໍ-ສທ຺ທ – ສຸຕ-ສທ຺ທານໍ ອຕ຺ຖາຕິ ເຕ ຕຖາຣູປ-ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ-ອຸປາທານຠູຕ-ຘມ຺ມປ຺ພນ຺ຘພ຺ຍາປາຣຠາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອວນ຺ຕິ ປຸຄ຺ຄລກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ, ສຸຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈນິທ຺ເທໂສ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຓກິຣິຍາກຕ຺ຕຸກມ຺ມວິເສສປ຺ປກາສນວເສນ ປຸຄ຺ຄລພ຺ຍາປາຣວິສຍປຸຄ຺ຄລພ຺ຍາປາຣນິທສ຺ສນວເສນ ຄຫຓາກາຣຄາຫກຕພ຺ພິສຍວິເສສນິທ຺ເທສວເສນ ກຕ຺ຕຸກຣຓພ຺ຍາປາຣກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທສວເສນ ຈ ທຸຕິຍາທໂຍ ຈຕ຺ໂສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ສພ຺ພສ຺ສປິ ສທ຺ທາຘິຄມນິຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິມຸເຂເນວ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສພ຺ພປຎ຺ຎຕ຺ຕີນຎ຺ຈ ວິຊ຺ຊມານາທີວເສນ ຉສຸ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຠເທສຸ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ເຕສຸ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕີນໍ ສຣູປໍ ນິທ຺ຘາເຣນ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ເອວນ຺ຕິ ຈ ເມຕິ ຈາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ ຈ ‘‘ເມ’’ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ອາກາຣາທີໂນ ຘມ຺ມານໍ ອສລ຺ລກ຺ຂຓຠາວໂຕ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕິຠາໂວຕິ ອາຫ – ‘‘ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນ ອວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈິກຏ຺ຐປຣມຕ຺ຖວເສນາຕິ ຠູຕຕ຺ເຖາຕ຺ຕມຕ຺ຖວເສນຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ໂຍ ມາຍາມຣີຈິອາທໂຍ ວິຍ ອຠູຕຕ຺ໂຖ, ອນຸສ຺ສວາທີຫິ ຄເຫຕພ຺ໂພ ວິຍ ອນຸຕ຺ຕມຕ຺ໂຖ ຈ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ຣູປສທ຺ທາທິສຠາໂວ, ຣຸປ຺ປນານຸຠວນາທິສຠາໂວ ວາ ອຕ຺ໂຖ ສຈ຺ຈິກຏ຺ໂຐ ປຣມຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕຖາ ‘‘ເອວໍ ເມ’’ຕິ ປທານໍ ອຕ຺ໂຖຕິຯ ເອຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຏຕຣໍ ກາຕຸໍ ‘‘ກິຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຕນ຺ຕິ ປນ ສທ຺ທາຍຕນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ວິຊ຺ຊມານປຎ຺ຎຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ເຕເນວ ຫິ ‘‘ຍຎ຺ຫິ ຕໍ ເອຕ຺ຖ ໂສເຕນ ອຸປລທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ‘‘ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປລທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນາທິສພ຺ພໍ ລພ຺ຠຕິຯ

ຕໍຕໍ ອຸປາທາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕຕິ ໂສຕປຖມາຄເຕ ຘມ຺ເມ ອຸປາທາຍ ເຕສໍ ອຸປ຺ຘາຣິຕາກາຣາທີໂນ ປຈ຺ຈາມສນວເສນ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ, ສສນ຺ຕຕິປ຺ປຣີຍາປນ຺ເນ ຂນ຺ເຘ ອຸປາທາຍ ‘‘ເມ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທິຏ຺ຐາທິສຠາວຣຫິເຕ ສທ຺ທາຍຕເນ ປວຕ຺ຕມາໂນປິ ສຸຕໂວຫາໂຣ ‘‘ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍ’’ນ຺ຕິອາທີໂກ ວິຍ ປຖມາທີນິ ທິຏ຺ຐມຸຕວິຎ຺ຎາເຕ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາວ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ທິຏ຺ຐາທີນິ ອຸປນິຘາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ’’ຕິ ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ຫິ ສຸຕນ຺ຕິ ປກາສິໂຕຍມຕ຺ໂຖຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ປຏິວິທ຺ຘາ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ປກາຣວິເສສາ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິ ເຕເຣນ ປຈ຺ຈາມຏ຺ຐາຕິ ອາຫ ‘‘ອສມ຺ໂມຫໍ ທີເປຕີ’’ຕິຯ ນານປ຺ປກາຣປຏິເວຘສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ເອເຕນ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນານປ຺ປກາຣຕໍ ທຸປ຺ປຏິວິຊ຺ຊຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ສຸຕສ຺ສ ອສມ຺ໂມສໍ ທີເປຕີຕິ ສຸຕາກາຣສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ທສ຺ສິຍມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສມ຺ໂມເຫນາຕິ ສມ຺ໂມຫາຠາເວນ, ປຎ຺ຎາຍ ເອວ ວາ ສວນກາລສມ຺ຠູຕາຍ ຕທຸຕ຺ຕຣກາລປຎ຺ຎາສິທ຺ຘິຯ ເອວໍ ອສມ຺ໂມເສນາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ພ຺ຍຎ຺ຊນານໍ ປຏິວິຊ຺ຊິຕພ຺ໂພ ອາກາໂຣ ນາຕິຄມ຺ຠີໂຣ, ຍຖາສຸຕຘາຣຓເມວ ຕຕ຺ຖ ກຣຓີຍນ຺ຕິ ສຕິຍາ ພ຺ຍາປາໂຣ ອຘິໂກ, ປຎ຺ຎາ ຕຕ຺ຖ ຄຸຓີຠູຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍາ’’ຕິອາທິ ‘‘ປຎ຺ຎາຍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິ ກຕ຺ວາຯ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາ ເຈຕ຺ຖ ປຘານຕາ ‘‘ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໑, ໒) ວິຍຯ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາຍ ວາ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີສຸ ອາວຊ຺ຊນາທີນໍ ວິຍ ອປ຺ປຘານຕ຺ເຕ ປຎ຺ຎາ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ເອວໍ ສຕິປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ຍຖາສມ຺ຠວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປຣິປຸຓ຺ຓສ຺ສ, ສງ຺ກາສນປກາສນວິວຣຓວິຠຊເນົາຕານີກຣຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິວເສນ ຉຫິ ອຕ຺ຖປເທຫິ, ອກ຺ຂຣປທພ຺ຍຎ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວເສນ ຉຫິ ພ຺ຍຎ຺ຊນປເທຫິ ຈ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ທີເປຕີ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈມານານໍ ອາກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ຖານໍ ອວິປຣີຕສທ຺ຘມ຺ມວິສຍຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອວິກ຺ເຂປໍ ທີເປຕີຕິ ‘‘ມູລປຣິຍາຍໍ ກຕ຺ຖ ຠາສິຕ’’ນ຺ຕິອາທິປຸຈ຺ຉາວເສນ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສວນໍ ສມາຘານມນ຺ເຕຣນ ນ ສມ຺ຠວຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິອາທິ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ສມຕ຺ຖນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນເທສກປໂຍຊນາທີສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ອວິປຣີຕສທ຺ຘມ຺ມວິສເຍຫິ ວິຍ ອາກາຣນິທສ຺ສນາວຘາຣຓຕ຺ເຖຫິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ສ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວເນນ ວິຍ ຈ ອວິກ຺ເຂປສ຺ສ ຍຖາ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ຜລຠູເຕນ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕານໍ ສິທ຺ຘິ ວຸຕ຺ຕາ ຕທວິນາຠາວໂຕ, ເອວໍ ອວິກ຺ເຂເປນ ຜລຠູເຕນ ກາຣຓຠູຕານໍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍານໍ ສິທ຺ຘິ ທສ຺ເສຕພ຺ພາ ສິຍາ ອສ຺ສຸຕວໂຕ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍຣຫິຕສ຺ສ ຈ ຕທຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິອາທີນາ ສມຕ຺ຖນວຈເນນ ປນ ອວິກ຺ເຂເປນ ກາຣຓຠູເຕນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສເຍນ ຈ ຜລຠູຕສ຺ສ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ສິທ຺ຘິ ທສ຺ສິຕາຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ສິຍາ – ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍາ ນ ເອການ຺ເຕນ ອວິກ຺ເຂປສ຺ສ ກາຣຓໍ ພາຫິຣງ຺ຄຕ຺ຕາ, ອວິກ຺ເຂໂປ ປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສໂຍ ວິຍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ເອການ຺ຕກາຣຓນ຺ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ອວິກ຺ເຂເປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສິທ຺ຘິໂຊຕນາ ນ ສມຕ຺ຖິຕາວ, ໂນ ນ ສມຕ຺ຖິຕາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ສປ຺ປຸຣິສປຍິຣຸ

ປາສນາການສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມໍ ຜເລນ ການຕາສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ນທີປູເຣນ ວິຍ ອຸປຣິ ວຸຑ຺ຖິສພ຺ການສ຺ສ, ທຸຕິຍໍ ການເຕນ ຜລສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ເອການ຺ຕວສ຺ສິນາ ວິຍ ເມຆວຸຑ຺ຖາເນນ ວຸຑ຺ຖິປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຯ

ກຄວໂຕ ວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ເກາທປ຺ຣິຈ຺ເຉທວເສນ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິໂອຄາຫນາການ ນິຣວເສສປ຺ຣທີຕປາຣິປູຣິການ ຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອວໍ ກທ຺ທໂກ ອາກາໂຣ’’ຕິຯ ຍສ຺ມາ ນ ໂຫຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິຘິປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕາສງ຺ຂາຕໍ ຄຸຓທ຺ວຍໍຯ ອປ຺ຣາປຣວຸຕ຺ຕິຍາ ເຈຕ຺ຖ ຈກ຺ການາໂວ, ຈຣນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ສຕ຺ຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິກເວສູຕິ ວາຯ ເຍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ກິກ຺ຂເວ, ຈກ຺ການິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕານໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຈຕ຺ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິອາທີ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໑)ຯ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມການໍ ເຈຕ຺ຖ ເທສນາກ຺ກມວເສນ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສິທ຺ຘິຍາຕິ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍຯ ສມ຺ມາປຓິຫິຕຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸຎ຺ໂຎ ສຸທ຺ຘາສໂຍ ໂຫຕິ ຕທສຸທ຺ຘິເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ທູຣີການໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ອາສຍສຸທ຺ຘີ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕິ’’ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມ຺ມາປຓິຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ເສຍ຺ຍໂສ ນໍ ຕໂຕ ກເຣ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ໔໓), ‘‘ກຕປຸຎ຺ໂຎສິ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ, ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊ, ຂິປ຺ປໍ ໂຫຫິສິ ອນາສໂວ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໗) ຈຯ ຕເນວາຫ ‘‘ອາສຍສຸທ຺ຘິຍາ ອຘິຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ’’ຕິຯ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິຍາຕິ ໂຍນິໂສມນສິການປຸພ຺ພງ຺ຄມສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນປ຺ໂຍຄສ຺ສ ວິສທການເວນຯ ຕຖາ ຈາຫ ‘‘ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ’’ຕິຯ ສພ຺ພສ຺ສ ວາ ກາຍວຈີປ຺ໂຍຄສ຺ສ ນິທ຺ໂທສການເວນຯ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີປ຺ໂຍໂຄ ຫິ ວິປ຺ປຓິສາຣາການໂຕ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິຍໍ ວິສາຣໂທ ໂຫຕິຕິຯ

ນານປ຺ປການປຓິເວຘທີປເນາຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊເນສຸ ເທຣສ຺ສ ເອວໍສທ຺ທສຸຕ-ສທ຺ທານໍ ອສມ຺ໂມຫາສມ຺ໂມຫທີປນໂຕ ຈຕຸປຓິສມ຺ກິທາວເສນ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂສຕພ຺ພເກາທປຓິເວຘທີປເນາຕິ ເອເຕນ ອຍໍ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວໍ-ສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ, ວກ຺ຂມານາເປກ຺ຂາຍ ວາ ສາມຎ຺ເຎເນວ ໂສຕພ຺ພຘມ຺ມວິເສສໍ ອາມສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ມໂນທີຍ຺ຖິການຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມານໍ ອນຸເປກ຺ຂນສຸປ຺ປຓິເວຘາ ວິເສສໂຕ ມນສິການປຓິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂຍນິໂສມນສິການທີປເນາ ເອວໍສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ, ສວນຘາຣຕາວຈີປຣິຈຍາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມານໍ ວິເສເສນ ໂສຕາວຘານປຓິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ອວິກ຺ເຂປທີປເນາ ສຸຕ-ສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາຯ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາຕິ ‘‘ອິຘ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ອິຘ ສມາຘິ, ອິຘ ປຎ຺ຎາ, ເອຕ຺ຕກາ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິໂຍ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ມນສາ ອນຸ ອນຸ ເປກ຺ຂິຕາຯ ທິຍ຺ຖິຍາ ສຸປ຺ປຓິວິທ຺ຘາຕິ ນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິກູຕາຍ, ຎາຕປຣິຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາຍ ວາ ທິຍ຺ຖິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣູປາຣູປຘມ຺ເມ ‘‘ອິຕິ ຣູປໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ສຸຍ຺ຖຸ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຓິວິທ຺ຘາຯ

ສກເລນ ວຈເນນາຕິ ປຸພ຺ເພ ຕີຫິ ປເທຫິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ອທຫນ຺ໂຕຕິ ‘‘ມເມທ’’ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນີ ອຍ຺ຖເປນ຺ໂຕຯ ອສປ຺ປຸຣິສກູມິນ຺ຕິ ອກຕຎ຺ຎຸຕໍ ‘‘ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາປກິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທຫ ຕີ’’ຕິ (ປາຣາຯ ໑໙໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖໍ, ສາ ເອວ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖາ ອສທ຺ຘມ຺ໂມຯ ນນຸ ຈ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ‘‘ມເມທໍ ວຈນ’’ນ຺ຕິ ອຘິມານສ຺ສ, ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣາທີນຎ຺ຈ ຕທາສງ຺ກາຍ ອການໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສກູມິສມຕິກ຺ກມາ ທີວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກນ຺ຕິ? ນຍິທເມວໍ ‘‘ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ເຕນ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ວິການິໂຕຕິ ທສ຺ສນໂຕຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ເທວຕານໍ ປຣິວິຕກ຺ກາເປກ຺ຂໍ ຕຖາວຈນນ຺ຕິ ເອທີສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາວາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມີ ກິຣ ຂເຓ ເອກຈ຺ຈານໍ ເທວຕານໍ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ ‘‘ກຄວາ ຈ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຍຎ຺ຈ ອາຍສ຺ມາ ເທສນາກຸສໂລ, ອິທານິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ສກ຺ຍກຸລປ຺ປສ຺ໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາຕາ ຈູລ຺ລປິຕ຺ປຸຕ຺ໂຕ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ສຍໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອຸທາຫຸ ກຄວໂຕເຍວ ວຈນໍ ຍຖາສຸຕ’’ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ຕທາສງ຺ກິຕປ຺ປການໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສກູມິສໂມກ຺ກມາທີໂຕ ອຕິກ຺ກມາທີ ວິການິຕນ຺ຕິຯ ອປ຺ເປຕີຕິ ນິທສ຺ເສຕິຯ ທິຍ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖສຸ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ເຕ ເນຕີຕິ ເນຕ຺ຕິ, ຘມ຺ໂມເຍວ ເນຕ຺ຕິ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິຯ

ທລ຺ຫຕຣນິວິຍ຺ຖາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ກງ຺ຂາຯ ນາຕິສໍສປ຺ປນາ ມຕິເກທມຕ຺ຕາ ວິມຕິຯ ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ວິນາເສຕີ ກຄວຕາ ເທສິຕຕ຺ຕາ, ສມ຺ມຸຂາວສ຺ສ ປຓິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຂລິຕທຸຣຕ຺ຕາທິຄຫຓໂທສາການໂຕ ຈຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຖມາທໂຍ ຕິສ຺ໂສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ອາການາທີອຕ຺ເຖສຸ ອຄ຺ຄຫິຕວິເສສເມວ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ, ຕໂຕ ປຣາ ຈຕສ຺ໂສ ອາການຕ຺ຖເມວ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິການິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປນ ຕິສ຺ໂສ ຍຖາກ຺ກມໍ ອາການຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອວຘາຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍຊິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

ເອກ-ສທ຺ໂທ ອຎ຺ຎເສຍ຺ຖາສຫາຍສງ຺ຂ຺ຍາທີສຸ ທິສ຺ສຕິຯ ຕຖາ ເຫສ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ

ໂມໝມລຸລນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕິ’’ຕິອາທິສຸ (ມ຺ ນິ຺ ຝ຺໔໗) ອລຸລຕ຺ເຖ ທິສຸສຕິ , ‘‘ເຈຕໂສ ເອໂກທິກາວ’’ນ຺ຕິອາທິສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໔໙) ເສຍຸຖຕ຺ເຖ, ‘‘ເອໂກ ວູປກຍຸໂຖ’’ຕິອາທິສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໐໔) ອສຫາເຍ, ‘‘ເອໂກວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຂໂຓ ຈ ສມໂຍ ຈ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສາຍາ’’ຕິອາທິສຸ ສຽຂຸຍາຍໍ຺ ອິຮາປິ ສຽຂຸຍາຍນ຺ຕິ ທສຸເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເອກນ຺ຕິ ຄຓນປຣິຈຸເຂທນິທຸ ເທໂສ’’ຕິ຺ ກາລຸຈ ສມຍລຸຈາຕິ ຍຸຕ຺ຕກາລຸຈ ປຈຸຈຍສາມຄຸຄິລຸຈ ຂໂຓຕິ ໂອກາໂສ຺ ຕຖາຄຕຸປຸ໌ປາທາທິໂກ ທິ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍສຸສ ໂອກາໂສ ຕປຸ໌ປຈຸຈຍປຜິລາກເຫຕຸຕ຺ຕາ຺ ຂໂຓ ເອວ ຈ ສມໂຍ຺ ໂຍ ‘‘ຂໂຓ’’ຕິ ຈ ‘‘ສມໂຍ’’ຕິ ຈ ວຸຈຸຈຕິ, ໂສ ເອໂກວາຕິ ທິ ອຕ຺ໂຖ ມຫາສມໂຍຕິ ມຫາສມູໂຫ຺ ສມໂຍປິ ໂຂຕິ ສິກຸຂາປທປູຣຕາສຸສ ເຫຕຸປີ຺ ສມຍປຸ໌ປວາທເກາຕິ ທິຍຸຖິປຸ໌ປ ວາທເກ຺ ຕຕ຺ຖ ທິ ນິສິນ຺ນາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສມຍໍ ປວທນ຺ຕິຕິ຺ ອຕ຺ຖາກິສມຍາຕິ ທິຕປຜິລາກາ຺ ອກິສເມຕພຸ ໂພຕິ ອກິສມໂຍ, ອກິສມໂຍ ອຕ຺ໂຖ ອກິສມຍຍຸໂຖຕິ ປີລຸອນາທິນິ ອກິສເມຕພຸພກາເວນ ເອກີກາວໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິ຺ ອກິສມຍສຸສ ວາ ປຜິເວຮສຸສ ວິສຍກູໂຕ ອຕ຺ໂຖ ອກິສມຍຍຸໂຖຕິ຺ ຕາເນວ ຕຖາ ເອກຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕານິ຺ ຕຕ຺ຖ ປີລຸອນໍ ທຸກຸ ຂສຈຸຈສຸສ ຕໍສມງຄິໂນ ທີສນໍ ອວິປຸ໌ຜາຣິກຕາກຣຕໍ຺ ສນ຺ຕາໂປ ທຸກຸຂທຸກຸຂຕາທິວເສນ ສນ຺ຕາປນໍ ປຣິທຫນໍ຺

ຕຕ຺ຖ ສຫກາຣີກາຣຕໍ ສນ຺ນິຊຸຊໍ ສເມຕິ ສມເວຕິຕິ ສມໂຍ, ສມວາໂຍ຺ ສເມຕິ ສມາຄຈຸຂຕິ ມຄຸຄພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ເອຕ຺ຖ ຕ ທາຮາຣປຸຄຸຄເລຫິຕິ ສມໂຍ, ຂໂຓ຺ ສເມຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ ວາ ສໍຄຈຸຂຕິ ສຕ຺ໂຕ, ສກາວຮມຸໂມ ວາ ສຫຊາຕາທີຫີ ອຸປຸ໌ປາທາ ທີຫີ ວາຕິ ສມໂຍ, ກາໂລ຺ ຮມຸມປຸ໌ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕຕາຍ ອຕ຺ຖໂຕ ອກູໂຕປິ ທິ ກາໂລ ຮມຸມປຸ໌ປວຕ຺ຕິຍາ ອຮິກຣຕໍ ກຣຕໍ ວິຍ ຈ ກປຸ໌ປນາມຕ຺ຕສິທຸເຮນ ຣູເປນ ໂວຫຣີຍຕີຕິ຺ ສມໍ, ສຫ ວາ ອວຍວານໍ ອຍນໍ ປວຕ຺ຕິ ອວຍຸຖານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ສມູໂຫ ຍຖາ ‘‘ສມຸ ທາໂຍ’’ຕິ຺ ອວຍວສຫາວຍຸຖານເມວ ທິ ສມູໂຫຕິ຺ ອວເສສປຈຸຈຍານໍ ສມາຄເມ ເອຕິ ຜລໍ ເອຕສຸມາ ອຸປຸ໌ປຊຸຊຕິ ປວຕ຺ຕຕິ ຈາ ຕິ ສມໂຍ, ເຫຕຸ ຍຖາ ‘‘ສມຸທໂຍ’’ຕິ຺ ສເມຕິ ສໍໂຍຂນກາວໂຕ ສມ຺ພນ຺ໂຮ ເອຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ທລຸຫຄຸຄຫຕກາວ ໂຕ ວາ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອຍນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ຍຖາກິນິເວສໍ ເອເຕນາຕິ ສມໂຍ, ທິຍຸຖິ; ທິຍຸຖິສລຸໂຍຂເນນ ທິ ສຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ພຊຸຊນ຺ຕີຕິ຺ ສມິຕິ ສງຄຕິ ສໂມຮານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ປຜິລາໂກ຺ ສມຍນໍ, ສມ຺ມາ ວາ ອຍນໍ ອປຄໂມຕິ ສມໂຍ, ປຫານໍ຺ ອກິມຸຂໍ ລາເຕນ ສມ຺ມາ ເອຕພຸໂພ ອກິສເມຕພຸໂພຕິ ອກິສມໂຍ, ຮມ຺ມານໍ ອວິປຣີໂຕ ສກາໂວ຺ ອກິມຸຂກາເວນ ສມ຺ມາ ເອຕິ ຄຈຸຂຕິ ພຸຊຸຊຕີຕິ ອກິສມໂຍ, ຮມ຺ມານໍ ອວິປຣີຕສກາວາວໂພໂຮ຺ ເອວໍ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ອຕ຺ເຖ ສມຍ-ສທຸທສຸສ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພຸພາ຺ ສມຍສທຸທສຸສ ອຕ຺ຖຸທຸຮາເຣ ອກິສມຍສທຸທສຸສ ອຸທາຫຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ຺ ອສຸສາຕິ ສມຍສທຸທສຸສ ຺ ກາໂລ ອຕ຺ໂຖ ສມວາຍາທີນໍ ອຕ຺ຖານໍ ອິຮ ອສມ຺ກວໂຕ, ເທສເທສກປຣິສານໍ ວິຍ ສຸຕ຺ຕສຸສ ນິທານກາເວນ ກາລສຸສ ອປທິສິຕພຸພ ໂຕ ຈ຺

ກສຸມາ ປເນຕ຺ຖ ອນິຍມິຕວເສເນວ ກາໂລ ນິທຸທິຍຸໂຖ, ນ ອຸຕຸສໍວຈຸຂຣາທິວເສນ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ? ອາຫ – ‘‘ຕຕ຺ຖ ກິລຸຈາປີ’’ຕິ ອາທີ຺ ອຸຕຸສໍວຈຸຂຣາທິວເສນ ນິຍມໍ ອກຕ຺ວາ ສມຍສທຸທສຸສ ວຈເນນ ອຍມ຺ປີ ຄຸໂຓ ລທຸໂຮ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນ຺ໂຕ ‘‘ເຍ ວາ ອິ ເມ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ສາມລຸລໂຊຕນາ ທິ ວິເສເສ ອວຕິຍຸຖຕີຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ທິຍຸຖຮມຸມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ ເທວສິກໍ ຊານຜລສມາປຕ຺ ຕີທີ ວິຕິນາມນກາໂລ, ວິເສສໂຕ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫານິ຺ ສຸປຸ໌ປກາສາຕິ ທສສຫສຸສິໂລກຮາຕຸສໍກມ຺ປນໂອກາສປາຕຸກາວາທີຫີ ປາກ ຜາ຺ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກເທສຸ ເອວ ສມເຍສຸ ເອກເທສໍ ປການນ຺ຕເຣຫີ ສງຄເຫຕ຺ວາ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ໂຍ ຈາຍ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຖາ ທິ ຍາຕກິຈຸຈສມໂຍ ອຕ຺ຕຫິຕປຜິປຕ຺ຕິສມໂຍ ຈ ອກິສມ຺ໂພຮິສມໂຍ, ອຣິຍຕຸຕ຺ຫີກາວສມໂຍ ທິຍຸຖຮມຸມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ, ກຣຸຕາກິຈຸຈປຣຫິຕປຜິປຕ຺ຕິຮມ຺ມິກຖາສມໂຍ ເທສນາສມໂຍ ເອວ຺

ກຣຕວຈເນນ ນິທຸເທໂສ ກໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ອກິຮມຸມຕທລຸລສຸຕ຺ຕປທວິນເຍສ຺ຸ ຕຖາຕິ ກຸມຸມກຣເຕຫີ຺ ອຮິກຣຕຕ຺ໂຖ ອາຮາຣຕ຺ໂຖ຺ ກາໂວ ນາມ ກິຣິຍາ, ຕາຍ ກິຣິຍນ຺ຕຣລກຸຂຕໍ ກາເວນກາວລກຸຂຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ກາໂລ ສກາວຮມຸມປຣິຈຸຂິນ຺ໂນ ສຍໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊຸຊມາໂນປິ ອາຮາຣກາເວນ ປລຸຍາໂຕ ຕງຂຕປຸ໌ປວຕ຺ຕານໍ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປຣໂຕ ຈ ອກາວໂຕ ‘‘ປຸພ຺ພຕ຺ເຫ ຊາໂຕ, ສາຍນ຺ເຫ ຄຈຸຂຕິ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ, ສມູໂຫ ຈ ອວຍວວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອວິຊຸຊມາໂນປິ ກປຸ໌ປນາມ ຕ຺ຕສິທຸໂຮ ອວຍວານໍ ອາຮາຣກາເວນ ປລຸຍາປີຍຕິ ‘‘ຣຸກຸເຂ ສາຂາ, ຍວຣາສິຍໍ ສມ຺ກູໂຕ’’ຕິອາທີສຸ, ເອວໍ ອິຮາປີຕິ ທສຸເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຮິກຣຕລຸທີ...ເປ... ຮມ຺ມານ’’ນ຺ຕິ຺ ຍສຸມີ ກາເລ ຮມຸມປຸລຸເຊ ວາ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຸ໌ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມີ ເອວ ກາເລ ຮມຸມປຸລຸເຊ ຈ ຜສຸສາທໂຍປິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍລຸຫີ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍຖາ ຈ ‘‘ຄາວິສຸ ທຸຍຸຫມານາສຸ ຄໂຕ, ທຸທຸຮາສຸ ອາຄໂຕ’’ຕິ ໂທຫນກິຣິຍາຍ ຄມນກິຣິຍາ ລກຸຂີຍຕິ, ເອວໍ ອິຮາປີ ‘‘ຍສຸມີ ສມເຍ, ຕສຸມີ ສມເຍ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສຕິ’’ຕິ ອຍມຕ຺ ໂຖ ວິລຸລາຍມາໂນ ເອວ ໂຫຕິ ປທຕ຺ຖສຸສ ສຕ຺ຕາວິຣຫາກາວໂຕຕິ ສມຍສຸສ ສຕ຺ຕາກິຣິຍາຍ ຈິຕ຺ຕສຸສ ອຸປຸ໌ປາທກິຣິຍາ ຜສຸ ສາທີນໍ ກວນກິຣິຍາ ຈ ລກຸຂີຍຕິ຺ ຍສຸມີ ສມເຍຕິ ຍສຸມີ ນວເມ ຂເຓ, ຍສຸມີ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທິເຫຕຸມ຺ຫີ, ປຈຸຈຍສມວາເຍ

ວາ ສຕິ ກາມາວຈຣំ ກຸສលំ ຈິຕฺຕំ ອຸປฺປນฺນំ ໂຫຕິ, ຕສฺມີເຍວ ຂເຓ, ເຫຕุມฺຫີ, ປຈฺຈຍສມວາເຍ ວາ ຜສฺສາທໂຍປີ ໂຫນฺຕີຕິ ອຸກຍຕฺຖ ສມຍສທฺເທ ກຸມฺມນິທฺເທໂສ ກໂຕ ລກฺຂຓກູຕກາວຍຸຕฺໂຕຕິ ທສฺເສນฺໂຕ ອາຫ ''ຂຓ…ເປ… ລກฺຂີຍຕີ''ຕິ។

ເຫຕุອຕฺໂຖກຣຓຕฺໂຖ ຈ ສມฺກວຕີ ''ອນฺເນນ ວສຕິ, ອຊฺເຊເນນ ວສຕິ, ຜຣສุນາ ຊີນฺທຕິ, ກຸທາເລນ ຂຓຕີ''ຕິອາທີສุ ວິຍ។ ວິຕິກฺກມญฺຫີ ສุຕฺວາ ກິກฺຂຸສงฺឃំ ສນฺນິປາຕາເປຕฺວາ ໂອຕິຓฺຓວຕฺຖុំ ປຸຄฺຄលំ ປฏິປุຈฺຊິຕฺວາ ວິគຣຫິຕฺວາ ຈ ຕំ ຕំ ວຕฺຖុំ ໂອຕິຓฺຓກາលំ ອນຕິກฺກມິຕฺວາ ເຕເນວ ກາເລນ ສິກฺຂາປທານິ ປญฺຖເປນฺໂຕ ກគວາ ວິຫຣຕິ ສິກฺຂາປທປญฺຖຕฺຕິເຫຕุญฺຈ ອເປກฺຂມາໂນ ຕຕິຍປາຣາຊີກາທີສุ ວິຍ។

ອຈฺຈນฺຕເມວ ອາຣມฺກໂຕ ປฏฺຖາຍ ຍາວ ເທສນານិฏฺຖານំ ປຣຫິຕປฏິປຕฺຕີສงฺຂາເຕນ ກຣຸຓາວິຫາເຣນ។ ຕທຕฺຖ ໂຊຕນຕฺຖนฺຕີ ອຈฺຈນฺຕສໍໂຍຄຕฺຖໂຊຕນຕฺຖំ។ ອຸປໂຍຄວຈນນິທฺເທໂສ ກໂຕ ຍຖາ ''ມາສំ ອຊฺເຊຕີ''ຕິ។

ໂປຣາຓາຕີ ອฏฺຖກຖາຈຣິຍາ។ ອກິລາປມຕฺຕເກໂຫຕີ ວຈນມຕฺເຕນ ວິເສໂສ។ ເຕນ ສุຕฺຕວິນເຍສุ ວິກຕฺຕິພຍຕฺຕໂຍ ກໂຕຕິ ທສฺເສຕີ។

ເສຍฺຖນฺຕີ ເສຍฺຖວາຈກំ ວຈນំ ''ເສຍฺຖ''ນฺຕີ ວຸຕฺຕំ ເສຍฺຖគุຓສຫຈຣຓໂຕ។ ຕຖາ ອຸຕฺຕມນฺຕີ ເອຕฺຖາປີ។ ຄາຣວຍຸຕฺໂຕຕິ ຄຣຸກາວຍຸຕฺໂຕ ຄຣຸຄุຓໂຍຄໂຕ, ຄຣຸກຣຓາຣທາຍ ວາ ຄາຣວຍຸຕฺໂຕ។ ວຸຕฺໂຕເຍວ, ນ ປນ ອິຣ ວຕฺຕພฺໂພ ວິສุທฺຊີມຄฺຄສฺສ ອິມិສฺສາ ອฏฺຖກຖາຍ ເອກເທສກາວໂຕຕິ ອຊິປฺປາໂຍ។

ອປິໂຣ ນໂຍ (ສំ។ ນិ។ ฏិ។ ១។១។១; ສາຣຕฺຖ។ ฏិ។ ១។ວິນຍານິສំສກຖາວຓฺຓນາ; ວິສุທฺຊິ។ ມຫາฏិ។ ១។១៤៨; ອິຕິວຸ។ ອฏฺຖ។ ຄນฺຖາຣມฺກກຖາ) – ກາຄວາຕີ ກគວາ, ກຕວາຕີ ກគວາ, ກາເគ ວມີຕິ ກគວາ, ກເគ ວມີຕິ ກគວາ, ກຕฺຕວາຕີ ກគວາ, ກເគ ວມີຕິ ກគວາ, ກາເគ ວມີຕິ ກគວາ។

ກគວາ ກຕວາ ກາເគ, ກເគ ຈ ວມີ ກຕฺຕວາ;

ກເគ ວມີ ຕຖາ ກາເគ, ວມີຕິ ກគວາ ຊີໂນ។

ຕຕฺຖ ກຖំ ກາຄວາຕີ ກគວາ? ເຍ ເຕ ສີລາທໂຍ ធມฺມກฺຂນฺធາ ຄุຓກາຄາ ຄุຓໂກฏฺຖາສາ, ເຕ ອນญฺญສາធາຣຓາ ນິຣຕិສຍາ ຕຖາຄຕສฺສ ອຕฺຖີ ອຸປលພฺກນฺຕີ។ ຕຖາ ຫີສฺສ ສີលំ, ສມາធិ, ປญฺญາ, ວິມຸຕฺຕິ, ວິມຸຕฺຕິញາຓທສฺສນំ, ຫិຣិ, ໂອຕฺຕປฺປំ, ສທฺធາ, ວີຣິຍំ, ສຕິ ສມฺປຊญฺញំ, ສີលວິສุທฺធិ, ທិฏฺฐິວິສุທฺធិ, ສມໂຖ, ວິປສฺສນາ, តីณិ ກຸສលມູលານិ, តីណិ ສุຈຣິຕານិ, ຕໂຍ ສມฺມາວិຕກฺກາ, តិສฺໂສ ອນວชฺชສញฺញາ, តិສฺໂສ ធາຕໂຍ, ຈຕฺຕາໂຣ ສຕិປฏฺຖານາ, ຈຕฺຕາໂຣ ສມฺມປฺປធານາ, ຈຕฺຕາໂຣ ອិທฺធិປາທາ, ຈຕฺຕາໂຣ ອຣິຍມຄฺຄາ, ຈຕฺຕາຣິ ອຣິຍຜລານិ, ຈຕສฺໂສ ປฏິສມฺກិທາ, ຈຕุໂຍນິປຣិຈฺເຊທກញາຓំ, ຈຕฺຕາໂຣ ອຣິຍວំສາ, ຈຕฺຕາຣិ ເວສາຣຊฺຊញາຓານិ, ປญฺຈ ປធານិຍງຄານិ, ປญฺຈງຄិໂກ ສມฺມາສມາធិ, ປญฺຈញາຓិໂກ ສມฺມາສມາធិ, ປญฺຈិນฺທฺຣិຍານិ, ປญฺຈ ພលານិ, ປญฺຈ ນិສฺສາຣຓិຍາ ធາຕໂຍ, ປญฺຈ ວិມຸຕฺຕາຍຕນញາຓានិ, ປญฺຈ ວິມຸຕฺຕິປຣិປາຈនិຍາ ສญฺញາ, ឆ ອນຸສฺສຕິฏฺຖានານិ, ឆ ຄາຣວາ, ឆ ນិສฺສາຣຓិຍາ ធາຕໂຍ, ឆ ສຕຕວិຫາຣາ, ឆ ອນຸຕฺຕຣិຍានិ, ឆ និພฺເພធກາគិຍາ ສญฺញາ, ឆ ອកិញฺញາ, ឆ ອສາធາຣຓញាຓានិ, ສຕฺຕ ອປຣិຫានិຍາ ធមฺມា, ສຕฺຕ ອຣិຍធមฺມា, ສຕฺຕ ອຣិយធនានិ, ສຕฺຕ ໂພຊฺຊងฺគា, ສຕฺຕ ສປฺປុຣិສធមฺមា, ສຕฺຕ និຊฺຊຣວຕฺຖូនិ, ສຕฺຕ ສញฺញា, ສຕฺຕ ທກฺខិເຓយฺយປຸຄฺຄលເທសនា, ສຕฺຕ ខីណាសវពលເທសនា, ອฏฺຖ ປญฺញាປฏិលាភເຫຕុເທសនា, ອฏฺຖ ສມฺມຕฺຕានិ, ອฏฺຖ ໂລກធមฺມាតិກฺកមា, ອฏฺຖ ອາຣມฺກວຕฺຖូនិ, ອฏฺຖ ອກฺខណເທសនា, ອฏฺຖ មហាປុຣិສວិຕກฺកា, ອฏฺຖ ອភិភាយតនເທសនា, ອฏฺຖ វិໂມກฺខា, នវ ໂຍនិ ໂສមនសិការមូលកា ធមฺមា, នវ ປាຣិສុທฺធិປធានិយងฺគានិ, នវ សតฺតាវាសເທសនា, នវ អាឃាតປฏិវិនយា, នវ សញฺញា, នវ នានត្តា, នវ អនុປុພฺພវិហារា, ທស នាថករណា ធមฺមា, ທស កសិណាយតនានិ, ທស កុសលកមฺមປថា, ທស សមฺមត្តានិ, ທស អរិយវាសា, ທស អសេកฺខធមฺមា, ທស តថាគតពលានិ, ເອກາທស ເມຕฺຕានិສំສា, ທฺວາທស ធមฺមចក្កាការា, ເຕຣស ធុតគុណា, ຈຸທฺທស ພុທฺធញាណានិ, ປญฺຈທស វិមុត្តិປរិប៉ាຈនិយា ធមฺមា, ໂສលស អានាປានសฺសតិ, ໂສលស អປរនฺតປនិយា ធមฺមា, អฏฺຖារស ພុທฺធធមฺមា, ເອກូនវីសតិ ປຈฺຈເວកฺខណញាណានិ, ຈតុຈត្តាលីស ញាណវត្ថូនិ,

ປັຍຸຍາສ ອຸທຍພ຺ພຍລາຕານີ, ປໍໂຣປຕ຺ຕາສ ກຸສລສມ຺ມາ, ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕີ ລາຕາວຕ຺ຖູນີ, ຈຕຸວີສຕິໂກຍິສຕສຫສຸສສງ຺ຂາສ ມາປຕ຺ຕິສຄ຺ຈາຣີມຫາວຊີຣລາຕໍ, ອນນ຺ຕນຍສມນ຺ຕປຍ຺ຖານປວິຈຍປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕເທສນາລາຕານີ ຕຖາ ອນນ຺ຕາສຸ ໂລກສາຕູສຸ ອນນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍາທີວິກາວນລາຕານີ ຈາຕິ ເອວມາທໂຍ ອນນ຺ຕາປຣິມາຕເກທາ ອນຄ຺ຄສາຣະຣຕາ ນິຣ ຕິສຍາ ຄຸຕກາຄາ ຄຸຕໂກຍ຺ຖາສາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຸປລພ຺ການ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄາ ຄຸຕກາຄາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ''ກາຄວາ''ຕີ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອາ-ກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ''ກຄວາ''ຕີ ວຸຕ຺ໂຕ. ເອວໍ ຕາວ ກາຄວາຕິ ກຄວາ.

ຍສ຺ມາ ສີລາທໂຍ ສພ຺ເພ, ຄຸຕກາຄາ ອເສສໂຕ;

ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ສຸຄເຕ ຕສ຺ມາ, ກຄວາຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ກຖໍ ກຕວາຕິ ກຄວາ? ເຍ ເຕ ສພ຺ພໂລກຫີຕາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປນ຺ເນຫີ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕາທີເກ ອຍ຺ຄ ຣມ຺ເມ ສໂມຣາເນຕ຺ວາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຣິຍາ ກຕມຫາກິນິຫາເຣຫີ ມຫາໂພຣິສຕ຺ເຕຫີ ປຣິປູຣິຕພ຺ພາ ທານປາຣມີ, ສີລ, ເນກ຺ຂມ຺ມ, ປັຍຸຍາ, ວີຣິຍ, ຂນ຺ຕິ, ສຈ຺ຈ, ອຣິຍ຺ຖານ, ເມຕ຺ຕາ, ອຸເປກ຺ຂາປາຣມີຕິ ທສ ປາຣມີໂຍ ທສ ອຸປປາຣມີໂຍ ທສ ປຣມຕ຺ຖປາຣມີໂຍຕີ ສມຕິໍສ ປາຣມີໂຍ, ທານາທີນີ ຈຕ຺ຕາຣີ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູນີ, ສຈ຺ຈາທີນີ ຈຕ຺ຕາຣີ ອຣິຍ຺ຖານານີ, ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາໂຄ ນຍນຣນຊ຺ຊປຸຕ຺ຕທາຣປຣິຈ຺ຈາໂຄຕິ ປັຍຸຈ ມຫາປຣິຈາຄາ, ປຸພ຺ພໂຍໂຄ, ປຸພ຺ພຈຣິຍາ, ຣມ຺ມກ຺ຂານໍ, ລາຕຕ຺ຖຈຣິຍາ, ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍາ, ພຸທ຺ຣຈຣິຍາຕິ ເອວ ມາທໂຍ, ສງ຺ເຂປໂຕ ວາ ສພ຺ເພ ປຸຍຸລາຕສມ຺ກາຣາ ພຸທ຺ຣກຣຣມ຺ມາ, ເຕ ມຫາກິນິຫາຣໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສາຣິການີ ຈຕ຺ຕາຣີ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານີ ຍຖາ ທານກາຄີຍາ ສໍກິເລສກາຄີຍາ ຖິຕິກາຄີຍາ ວາ ນ ໂຫນ຺ຕີ, ອຖ ໂຂ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣີ ວິເສສກາຄີຍາວ ໂຫນ຺ຕີ, ເອວໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອນວເສສໂຕ ກຕາ ສມ຺ກຕາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ''ກຕວາ''ຕີ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ''ກຄວາ''ຕີ ວຸຕ຺ໂຕ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ຕ-ກາຣສ຺ສ ຄ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ. ອຖ ວາ ກຕວາຕິ ເຕເຍວ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ພຸທ຺ຣກຣຣມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກຣີ ສມ຺ກຣີ, ປຣິປູເຣສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວມ຺ປີ ກຕວາຕິ ກຄວາ.

ສມ຺ມາສມ຺ໂພຣິຍາ ສພ຺ເພ, ທານປາຣມິອາທີເກ;

ສມ຺ກາເຣ ກຕວາ ນາໂຖ, ເຕນາປີ ກຄວາ ມໂຕຕີ.

ກຖໍ ກາເຄ ວນີຕິ ກຄວາ? ເຍ ເຕ ຈຕຸວີສຕິໂກຍິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂາ ເທວສິກໍ ວລຸອຄ຺ຊນກສມາປຕ຺ຕິກາຄາ, ເຕ ອນວເສສໂຕ ໂລກຫີຕຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ທີຍ຺ຄຣມ຺ມສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖໍ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວນີ ກຊີ ເສວີ ພຫຸລມກາສີຕີ ກາເຄ ວນີຕິ ກຄວາ. ອຖ ວາ ອກິຄ຺ເຄຍ຺ຍຣມ຺ເມສຸ ກຸສລາທີສຸ ຂນ຺ຣາທີສຸ ຈ ເຍ ເຕ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍາທິວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ວາ ຈຕຸພ຺ພິຣາ ອກິສມຍກາຄາ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ''ຈກ຺ຂຸ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍໍ ໂສຕໍ...ເປ... ຊຣາມຣຕໍ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ປຍິ. ມ. ໑໗໘໑) ອເນເກ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາຄາ, ''ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ສມຸທໂຍ ປຫາຕພ຺ໂພ...ເປ... ຊຣາມຣຕສ຺ສ ສມຸທໂຍ ປຫາຕພ຺ໂພ''ຕີອາທິນາ ປຫາຕພ຺ພກາຄາ, ''ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ນິໂຣໂຣ...ເປ... ຊຣາມຣຕສ຺ສ ນິໂຣໂຣ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ໂພ''ຕີອາທິນາ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ພກາຄາ, ''ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ນິໂຣຣຄາມີນີ ປຍິປທາ''ຕີອາທິນາ, ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຍ຺ຖານາ''ຕີອາທິນາ ຈ ອເນກເກທາ ກາເວຕພ຺ພກາຄາ ຈ ຣມ຺ມາ, ເຕ ສພ຺ເພ ວນີ ກຊີ ຍຖາຣຫໍ ໂຄຈຣກາວນາເສວນານໍ ວເສນ ເສວີ. ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວນີຕິ ກຄວາ. ອຖ ວາ ''ເຍ ອິເມ ສີລາທໂຍ ຣມ຺ມກ຺ຂນ຺ຣາ ສາວເກຫີ ສາຣະຣຕາ ຄຸຕກາຄາ ຄຸຕໂກຍ຺ຖາສາ, ກິນ຺ຕິ ນຸ ໂຂ ເຕ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ປຕິຍ຺ຖເປຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ມຫາກຣຸຕາຍ ວນີ ອກິປຕ຺ຖຍີ, ສາ ຈສ຺ສ ອກິປຕ຺ຖນາ ຍຖາຣິປ຺ເປຕຜລາວຫາ ອໂຫສີ. ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວນີຕິ ກຄວາ.

ຍສ຺ມາ ເຄຍ຺ຍສມາປຕ຺ຕິຄຸຕກາເຄ ອເສສໂຕ;

ກຊີ ປຕ຺ຖຍີ ສຕ຺ຕານໍ, ຫີຕາຍ ກຄວາ ຕໂຕຕີ.

ກຖໍ ກເຄ ວນີຕິ ກຄວາ? ສມາສໂຕ ຕາວ ກຕປຸຄ຺ເຄຫີ ປໂຍຄສມ຺ປນ຺ເນຫີ ຍຖາວິກວໍ ກຊີຍນ຺ຕີຕິ ກຄາ, ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ. ຕຕ຺ຖ ໂລກິເຍ ຕາວ ຕຖາຄໂຕ ສມ຺ໂພຣິໂຕ ປຸພ຺ເພ ໂພຣິສຕ຺ຕກູໂຕ ປຣມຸກ຺ກໍສຄເຕ ວນີ ກຊີ ເສວີ, ຍຕ຺ຖ ປ ຕິຍ຺ຖາຍ ນິຣວເສສໂຕ ພຸທ຺ຣກຣຣມ຺ເມ ສມນ຺ນາເນນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຣຣມ຺ເມ ປຣິປາເຈສີ, ພຸທ຺ຣກູໂຕ ປນ ເຕ ນິຣວຊ຺ຊສຸຂູປສໍຫີເຕ

ອນລຸລສາສາຣເຕາ ໂລກຸຕຸຕເຣປີ ວນີ ກຊີ ເສວີ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ປນ ປເທສຣຊຸໄຊສຸສຣິຍຈກຸກວຕຸຕິສມຸປຕຸຕິ-ເທວຣຊຸຊສມຸປຕຸຕິອາທິວເສນ- ຊານວິໂມກຸຂສມາທິສມາປຕຸຕິລາຕທສຸສນ-ມຄຸຄກາວນາຜລສຈຸຈິ- ກິຣິຍາທິ-ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສທມຸມວເສນ ຈ ອເນກວິທິເຕ ອນລຸລສາສາຣເຕາ ກເຄ ວນີ ກຊີ ເສວີ។ ເອວມຸປີ ກເຄ ວນີຕິ ກຄວາ។

ຍາ ຕາ ສມຸປຕຸຕິໂຍ ໂລເກ, ຍາ ຈ ໂລກຸຕຸຕຣາ ປຸຖຸ;

ສພຸພາ ຕາ ກຊີ ສມຸພຸທຸໂທ, ຕສຸມາປີ ກຄວາ ມໂຕຕິ។

ກຖໍ ກຕຸຕວາຕິ ກຄວາ? ກຕຸຕາ ທລຸທກາຕຸຕິກາ ອສຸສ ພທູ ອຕຸຖີຕິ ກຕຸຕວາ។ ຕຖາຄໂຕ ທິ ມທາກຣຸຕາສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕາທີອປຣິມິຕນິຣຸປມປກາວຄຸຕວິເສສສມງຄີກາວໂຕ ສພຸພສຕຸຕຸຕຸຕໂມ, ສພຸພານຕຸຖປຣິທາຣປຸພຸພງຄມາຍ ນິຣວເສສທິຕສຸຂວິທານຕປຸປຣາຍ ນິຣຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມຸປຕຸຕິຍາ ສເທວມນຸສຸສາຍ ປຊາຍ ອຈຸຈນຸຕູປກາຣິຕາຍ ທຸວຕຸຕິສມທາປຸຣິສລກຸຂຕ-ອສີຕິອນຸພຸຍລຸຊນ-ພຸຍາມປຸປກາທີອນລຸລສາສາຣຕ- ວິເສສປຜິມຕຸທິຕ-ຣູປກາຍຕາຍ ຍຖາກຸຈຸຈ-ຄຸຕາຂິຄເຕນ "ອິຕິປີ ໂສ ກຄວາ"ຕິອາທີນຍປຸປວຕຸເຕນ ໂລກຕຸຕຍພຸຍາປີນາ ສຸວິປຸເລນ ສຸວິສຸທຸເຜນ ຈ ຖຸຕິໂຜເສນ ສມນຸນາຄຕຕຸຕາ ອຸກຸກໍສປາຣມິປຸປຕຸຕາສຸ ອປຸປີຈຸວຕາສນຸຕຸຜຸຖິອາທີສຸ ສຸປຸປຕິຜຸຖິຕກາວໂຕ ທສພລຈຕຸເວສາຣຊຸຊາທີນິຣຕິສຍຄຸຕວິເສສ-ສມງຄີກາວໂຕ ຈ ຣູປປຸປມາໂຕ ຣູປປຸປສນຸໂນ, ໂພສປຸປມາໂຕ ໂພສປຸປສນຸໂນ, ລູຂປຸປມາໂຕ ລູຂປຸປສນຸໂນ, ທມຸມປຸປມາໂຕ ທມຸມປຸປສນຸໂນຕິ ເອວໍ ຈຕຸປຸປມາຕິເກ ໂລກສນຸນິວາເສ ສພຸພຖາປີ ປສາທາວທກາເວນ ສມນຸຕປາສາທິກຕຸຕາ ອປຣິມາຕານໍ ສຕຸຕານໍ ສເທວມນຸສຸສານໍ ອາທຣພຸທຸມານຄາຣວາຍຕນຕາຍ ປຣມເປມສມກຕຸຕິຜຸຖານໍ។ ເຍ ຕສຸສ ໂອວາເທ ປຕິຜຸຖິຕາ ອເວຈຸຈປຸປສາເທນ ສມນຸນາຄຕາ ໂທນຸຕິ, ເກນຈິ ອສໍທາຣິຍາ ເຕສໍ ປສາທກຕຸຕິ ສມເຕນ ວາ ພຣາທຸມເຕນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພຣທຸມຸນາ ວາ។ ຕຖາ ທິ ເຕ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕປຣິຈຸຈາເຄປີ ຕຕຸຖ ປສາທໍ ນ ປຣິຈຸຈຊນຸຕິ, ຕສຸສ ວາ ອາຕໍ ທລຸທກາຕຸຕິກາວໂຕ។ ເຕເນວາທ –

"ໂຍ ເວ ກຕລຸລູ ກຕເວທີ ຂີໂຣ;

ກລຸຍາຕມິຕຸໂຕ ທລຸທກາຕຸຕິ ຈ ໂທຕີ"ຕິ។ (ຊາ។ ໒។໑໗។໗໘);

"ເສຍຸຍຖາປີ, ກິກຸຂເວ, ມທາສມຸທຸໂທ ຖິຕທມຸໂມ ເວລໍ ນາຕິວຕຸຕຕິ, ເອວເມວ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ຍໍ ມຍາ ສາວການໍ ສິກຸຂາປທໍ ປລຸລຕຸຕໍ, ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເທຕຸປີ ນາຕິກຸກມນຸຕີ"ຕິ (ອ។ ນິ។ ໘។໒໐; ອຸທາ។ ໔໕; ຈູລຸວ។ ໓໘໕) ຈ។

ເອວໍ ກຕຸຕວາຕິ ກຄວາ ນິຣຸຕຸຕິນເຍນ ເອກສຸສ ຕ-ກາຣສຸສ ໂລປໍ ກຕຸວາ ອິຕຣສຸສ ຄ-ກາຣໍ ກຕຸວາ។

ຄຸຕາຕິສຍຍຸຕຸຕສຸສ, ຍສຸມາ ໂລກທິເຕສິໂນ;

ສມຸກຕຸຕາ ພທໂວ ສຕຸຖຸ, ກຄວາ ເຕນ ວຸຈຸຈຕີຕິ។

ກຖໍ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ? ຍສຸມາ ຕຖາຄໂຕ ໂພຂິສຕຸຕກູໂຕປີ ປຸຣິມາສຸ ຊາຕີສຸ ປາຣມີໂຍ ປູເຣນຸໂຕ ກຄສງຂາຕໍ ສິຣີ ອິສຸສຣິຍໍ ຍສລຸຈ ວມີ, ອຸຄຸຄິຣີ, ເຂລຸອປີຕຸທໍ ວິຍ ອນເປກຸຂໂຂ ຂທຸທຍີ; ປຈຸຂິມຕຸຕກາເວປີ ທຕຸຖາຄຕໍ ຈກຸກວຕຸຕິສິຣີ ເທວໂລກາທິປຈຸຈສທິສໍ ຈຕູທີປິສຸສຣິຍໍ ຈກຸກວຕຸຕິສມຸປຕຸຕິສນຸນິສຸສຍໍ ສຕຸຕຣຕນສມຸຊຊລໍ ຍສລຸຈ ຕິຕາຍປີ ອມລຸລມາໂນ ນິຣເປກຸໂຂ ປທາຍ ອກິນິກຸຂມິຕຸວາ ສມຸມາສມຸໂພຂີ ອກິສມຸພຸທຸໂຂ, ຕສຸມາ ອິເມ ສິຣິອາທິເກ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ។ ອຖ ວາ ການິ ນາມ ນກຸຂຕຸຕານີ, ເຕທິ ສມໍ ຄຈຸຂນຸຕິ ປວຕຸຕນຸຕີຕິ ກຄາ, ສິເນຣຸຍຸຄນຸຂເຣາຕຸຕຣກຸຣຸທິມວນຸຕາທີກາຊນໂລກວິເສສສນຸນິສຸສຍາ ໂສກາ ກປຸປຜຸຖິຍກາວໂຕ, ເຕປີ ກເຄ ວມີ ຕນຸນິວາສິສຕຸຕາວາສສມຕິກຸກມນໂຕ, ຕປຸປຜິພທຸຂຂນຸທຣາຄປທາເນນ ປຊທີຕີ។ ເອວມຸປີ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ។

ຈກຸກວຕຸຕິສິຣີ ຍສຸມາ, ຍສໍ ອິສຸສຣິຍໍ ສຸຂໍ;

ປໜາສີ ໂລກຈິຕ຺ຕລ຺ຈ, ສຸຄໂຕ ກຄວາ ຕໂຕຕິ຺

ກຖໍ ກາເຄ ວມິຕິ ກຄວາ? ກາຄາ ນາມ ສກາຄສມ຺ມໂກຍ຺ຖາສາ, ເຕ ຂນ຺ສາຍຕນສາຕາທິວເສນ, ຕຕ຺ຖາປີ ຣູປເວທນາທິວເສນ, ປຖວິຍາທິອຕິຕາທິວເສນ ຈ ອເນກວິສາ຺ ເຕ ກຄວາ ສພ຺ພໍ ປປ຺ລ຺ຈໍ ສພ຺ພໍ ໂຍຄໍ ສພ຺ພໍ ຄນ຺ຖໍ ສພ຺ພໍ ສໍໂຍຊນໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອມຕໍ ສາຕຸໍ ສມສິຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ, ອນເປກ຺ໄຂ ລໜ຺ໜຍິ ນ ປຈ຺ຈາຄມິ຺ ຕຖາ ເຫສ “ສພ຺ພຕ຺ຖເມວ ປຖວິໍ ອາປໍ ເຕຊໍ ວາຍໍ, ຈກ຺ຂຸໍ ໂສຕໍ ໝານໍ ຊິວ຺ຫໍ ກາຍໍ ມນໍ, ຣູເປ ສທ຺ເທ ຄນ຺ເສ ຣເສ ໂຜຍ຺ຖພ຺ເພ ສມ຺ເມ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ… ເປ… ມໂນວິລ຺ລາຕໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເວທນໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສລ຺ລໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສລ຺ລໍ, ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເຈຕນໍ…ເປ… ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ເຈຕນໍ, ຣູປຕຕ຺ຫໍ…ເປ… ສມ຺ມຕຕ຺ຫໍ, ຣູປວິຕກ຺ກໍ…ເປ… ສມ຺ມວິຕກ຺ກໍ, ຣູປວິຈາຣໍ…ເປ… ສມ຺ມວິຈາຣ”ນ຺ຕິອາທິນາ ອນຸປທສມ຺ມວິກາຄວເສນປີ ສພ຺ເພວ ສມ຺ມໂກຍ຺ຖາເສ ອນວເສສໂຕ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ, ອນເປກ຺ຂປຣິຈ຺ຈາເຄນ ລໜ຺ໜຍິ຺ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕໍ “ຍໍ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ຈຕ຺ຕໍ ວນ຺ຕໍ ມຸຕ຺ຕໍ ປຫີນໍ ປຝິນິສ຺ສຍ຺ຖໍ, ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ປຸນ ປຈ຺ຈາຄມິສ຺ສຕີຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີ”ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໑໑໖)຺ ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວມິຕິ ກຄວາ຺ ອຖ ວາ ກາເຄ ວມິຕິ ສພ຺ເພປີ ກຸສລາກຸສເລ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ເຊ ຫີນປຕີເຕ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຝິກາເຄ ສມ຺ເມ ອຣິຍມຄ຺ຄລາຕມຸເຂນ ວມິ ອຸຄ຺ຄິຣິ ອນເປກ຺ໄຂ ປຣິຈ຺ຈຊິ ປຊຫີ, ປເຣສລ຺ຈ ຕຖຕ຺ຕາຍ ສມ຺ມໍ ເທເສສິ຺ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ “ສມ຺ມາປີ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ປໜາຕພ຺ພາ, ປເຄວ ອສມ຺ມາ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໔໐), ກຸລ຺ລູປມໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມິ ນິຕ຺ຖຣຕາຕ຺ຖາຍ, ໂນ ຄຫຕາຕ຺ຖາຍາ”ຕິອາທິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໔໐)຺ ເອວມ຺ປີ ກາເຄ ວມິຕິ ກຄວາ຺

ຂນ຺ສາຍຕນສາຕາທິ-ສມ຺ມກາຄາມເຫສີນາ;

ກຕ຺ຫສຸກ຺ກາ ຍໂຕ ວນ຺ຕາ, ຕໂຕປີ ກຄວາ ມໂຕຕິ຺

ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

“ກາຄວາ ກຕວາ ກາເຄ, ກເຄ ຈ ວນິ ກຕ຺ຕວາ;

ກເຄ ວມິ ຕຖາ ກາເຄ, ວມິຕິ ກຄວາ ຊິໂນ”ຕິ຺

ສມ຺ມສຣີຣໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກໂຣຕີຕິ “ໂຍ ໂວ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ສມ຺ໂມ ຈ ວິນໂຍ ຈ ເທສິໂຕ ປລ຺ລຕ຺ໂຕ, ໂສ ໂວ ມມຈ຺ຈເຍນ ສຕ຺ຖາ”ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໑໖໖) ວຈນໂຕ ສມ຺ມສ຺ສ ສຕ຺ຖຸກາວປຣິຍາໂຍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວຊິຣສງ຺ຟາຕສມານກາໂຍ ປເຣຫິ ອເກຊ຺ຊສຣີຣຕ຺ຕາ຺ ນ ຫີ ກຄວໂຕ ຣູປກາເຍ ເກນຈິ ສກ຺ກາ ອນ຺ຕຣາໂຍ ກາຕຸນ຺ຕິ຺

ເທສນາສມ຺ປຕ຺ຕິ ນິທ຺ທິສຕິ ວກ຺ຂມານສ຺ສ ສກລສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ “ເອວ”ນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນໂຕ຺ ສາວກສມ຺ປຕ຺ຕິ ນິທ຺ທິສຕິ ປຝິສມ຺ກິທາປ຺ປຕ຺ເຕນ ປລ຺ຈສຸ ຖາເນສຸ ກຄວຕາ ເອຕທຄ຺ເຄ ຖປິເຕນ ມຍາ ມຫາສາວເກນ ສຸຕໍ, ຕລ຺ຈ ໂຂ ມຍາວ ສຸຕໍ, ນ ອນຸສ຺ສຸຕິກໍ, ນ ປຣມ຺ປຣາກຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນໂຕ຺ ກາລສມ຺ປຕ຺ຕິ ນິທ຺ທິສຕິ ກຄວາ-ສທ຺ທສນ຺ນິສາເນ ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ກາລສ຺ສ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາທປຝິມຕ຺ຫິຕກາວທີປນໂຕ຺ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາທປຣມາ ຫິ ກາລສມ຺ປທາ຺ ເຕເນຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ກປ຺ປກສາເຍ ກລິຍຸເຄ, ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາໂທ ອໂຫ ມຫຈ຺ລຣິຍໍ;

ຫຸຕາວຫມຊ຺ເຊ ຊາຕໍ, ສມຸທິຕມກຣນ຺ທມຣວິນ຺ທ”ນ຺ຕິ຺ (ທີ຺ ນິ຺ ຝີ຺ ໑຺໑; ສໍ຺ ນິ຺ ຝີ຺ ໑຺໑຺໑; ອ຺ ນິ຺ ຝີ຺ ໑຺໑຺໑ ຣູປາທິວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ);

ກຄວາຕິ ເທສກສມ຺ປຕ຺ຕິ ນິທ຺ທິສຕິ ຄຸຕວິສິຍ຺ຖສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຄຣຸຄາຣວາສິວຈນກາວໂຕ຺

ມງ຺ຄລທິວໂສ ສຸຂໂຓ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຊ຺ຊ ມງ຺ຄລທິວໂສ, ຕສ຺ມາ ສຸນກ຺ຂຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ອຍໍ ສຸຂໂຓຯ ມາ ອຕິກ຺ກມີຕິ ມາ ຣຕ຺ຕິວິຠາຍນໍ ອນຸທິກ຺ຂນ຺ຕານໍ ຣຕ຺ຕິ ອຕິກ຺ກມີຕິ ເອວໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຸກ຺ກາສຸ ຐິຕາສຸ ຐິຕາຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໒໕໕; ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໕ຯ໓໖)ຯ ອຸກ຺ກາສຸ ວິຊ຺ໂຊຕລນ຺ຕີສຸ ຐິຕາ ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ມູລວິຠຸຊາທິປກ຺ເຂເປນ (ປາຓິນີ ໓ຯ໒ຯ໕) ສທ຺ທສິທ຺ທິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ວາ ອຸກ຺ກາສຸ ຐິຕາສຸ ຐິຕາ ອາສີຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາຯ ອປເຣ ປນ ຠຓນ຺ຕິ ‘‘ຠູມິຠາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສາ ນຄຣີ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຄຸຓໂຍຄໂຕ ‘ອຸກ຺ກຏ຺ຐາ’ຕິ ນາມໍ ລຠີ’’ຕິຯ

ອວິເສເສນາຕິ ນ ວິເສເສນ, ວິຫາຣຠາວສາມຎ຺ເຎນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຣິຍາປຖ…ເປ… ວິຫາເຣສູຕິ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣ ທິພ຺ພວິຫາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ ອຣິຍວິຫາໂຣຕິ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ວິຫາເຣສຸຯ ສມງ຺ຄິປຣິທີປນນ຺ຕິ ສມງ຺ຄິຠາວປຣິທີປນໍຯ ເອຕນ຺ຕິ ‘‘ວິຫຣຕີ’’ຕິ ເອຕໍ ປທໍຯ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ‘‘ອິເຘກ຺ໂຈ ຄິຫີຫິ ສໍສຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໔໑) ອິຣິຍາປຖວິຫາເຣ ອາຄຕໍ; ‘‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ…ເປ… ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໑໖໐; ວິຠຯ ໖໒໕) ທິພ຺ພວິຫາເຣ; ‘‘ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕໕໖; ໓ຯ໓໐໘; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໗; ໒ຯ໓໐໙; ໓ຯ໒໓໐) ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ; ‘‘ໂສ ໂຂ ອຫໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ ຕສ຺ສາເຍວ ກຖາຍ ປຣິໂຍສາເນ ຕສ຺ມິໍ ເອວ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ສມາທິນິມິຕ຺ເຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐເປມິ ສນ຺ນິສາເທມິ ເອໂກທິໍ ກໂຣມິ ສມາທຫາມິ, ເຍນ ສຸທໍ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວິຫຣາມີ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໘໗) ອຣິຍວິຫາເຣຯ

ຕຕ຺ຖ ອິຣິຍນໍ ວຕ຺ຕນໍ ອິຣິຍາ, ກາຍປ຺ປໂຍໂຄຯ ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕນຸປາຍຠາວໂຕ ຐານາທີ ອິຣິຍາປໂຖຯ ຐານສມງ຺ຄີ ວາ ຫິ ກາເຍນ ກິຎ຺ຈິ ກເຣຍ຺ຍ ຄມນາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣສມງ຺ຄີ ວາຯ ອຖ ວາ ອິຣິຍຕິ ປວຕ຺ຕຕິ ເອເຕນ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ກາຍກິຈ຺ຈໍ ວາຕິ ອິຣິຍາ, ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸປາຍຠາວໂຕ ປໂຖຕິ ອິຣິຍາປໂຖ, ຐານາທີ ເອວຯ ໂສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ຄຕິນິວຕ຺ຕິອາທິອາກາເຣນ ປວຕ຺ຕໂຕ ຈຕຸສນ຺ຕຕິຣູປປ຺ປພນ຺ໂຘ ເອວຯ ວິຫຣຓໍ, ວິຫຣຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ວິຫາໂຣ, ອິຣິຍາປໂຖ ເອວ ວິຫາໂຣ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣຯ ທິວິ ຠໂວຕິ ທິພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ ພຫຸລປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມປາຣິສຊ຺ຊາທິເທວໂລເກ ຠໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ທິພ຺ພານຸຠາໂວ, ຕທຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ວາ ທິພ຺ໂພ, ອຠິຎ຺ຎາຠິນີຫາຣວເສນ ມຫາຄຕິກຕ຺ຕາ ວາ ທິພ຺ໂພ, ທິພ຺ໂພ ຈ ໂສ ວິຫາໂຣ ຈາຕິ ທິພ຺ພວິຫາໂຣ, ຈຕສ຺ໂສ ຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິໂຍຯ ອາຣຸປ຺ປສມາປຕ຺ຕິໂຍປິ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ພ຺ຣຫ຺ມູນໍ, ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ວາ ວິຫາຣາ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ, ຈຕສ຺ໂສ ອປ຺ປມຎ຺ຎາໂຍຯ ອຣິຍານໍ, ອຣິຍາ ວາ ວິຫາຣາ ອຣິຍວິຫາຣາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຎ຺ຎຜລານິຯ ໂສ ຫິ ເອກໍ ອິຣິຍາປຖພາຘນ຺ຕິອາທີ ຍທິປິ ເອເກນປິ ອິຣິຍາປເຖນ ຈິຣຕຣໍ ກາລໍ ອຕ຺ຕຠາວໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕຖາປິ ‘‘ອຸປາທິນ຺ນກສຣີຣສ຺ສ ນາມ ອຍໍ ສຠາໂວ’’ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ວາ ຠຄວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວສນ຺ໂຕ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ, ນານາສມາປຕ຺ຕີຫິ ຈ ກາລໍ ວີຕິນາເມນ຺ໂຕ ວສຕີຕິ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວິວິຘໍ ຫິຕສຸຂໍ ຫຣຕິ ອຸປເນຕິ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕສ຺ມາ ວິວິຘໍ ຫຣຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ສຸຠຄຕ຺ຕາຕິ ສິຣິກາມານວເສນ ໂສຠນ຺ຕາຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ສຸນ຺ທຣສິຣິກຕ຺ຕາ ສຸນ຺ທຣກາມຕ຺ຕາ ຈາ’’ຕິຯ ຉຓສມຊ຺ຊຸສ຺ສເວຕິ ເອຕ຺ຖ ຉຓໍ ນາມ ຜຄ຺ຄຸນມາສາທີສຸ ອຸຕ຺ຕຣຜຄ຺ຄຸນາທີ-ອຠິລກ຺ຂິຕທິວເສສຸ ສປຣິຊນານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ມງ຺ຄລກຣຓໍຯ ສມຊ຺ຊໍ ນາມ ນຏສມຊ຺ຊາທີຯ ອຸສ຺ສໂວ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍຯ ຍຕ຺ຖ ຄາມນິຄມວາສິໂນ ຕໂຍ ສຕ຺ຕ ວາ ທິວເສ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຘສນໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາວິຠວໍ ອລງ຺ກຕປຏິຍຕ຺ຕາ ໂຠເຄ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕາ ນກ຺ຂຕ຺ຕກີລໍ ກີລນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ຕໍ ຕເຖວ ໂຫຕີຕິ ເຕສໍ ມນຸສ຺ສານໍ ຕໍ ປຕ຺ຖນໍ ຕນ຺ນິວາສີເທວຕານຸຠາເວນ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຕເຖວ ໂຫຕິ, ປຕ຺ຖນາ ສມິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ພຫຸຊນກນ຺ຕຕາຍາຕິ ອິມິນາ ‘‘ສຸນ຺ທຣກາມຕ຺ຕາ’’ຕິ ເອຕສ຺ເສວ ປທສ຺ສ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ອຕ຺ຖໍ ວິຠາເວຕິຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ກມນີຍຏ຺ເຐນ ສຸຏ຺ຐຸ ຠຊີຍຕີຕິ ສຸຠຄໍ, ສຸຠາ ອຄາ ຣຸກ຺ຂາ ເອຕ຺ຖາຕິ ວາ ສຸຠຄໍ, ສຸນ຺ທຣຠິຕ຺ຕິໂຍຄໂຕ ວາ ‘‘ສຸຠຄ’’ນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໍ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ສຸຠາຄວເນ’’ຕິ ປຐນ຺ຕິ, ‘‘ສຸນ຺ທຣຠູມິຠາເຄ ວເນ’’ຕິ ຈສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຯ ສຸຠຄສ຺ສ ນາມ ຍກ຺ຂສ຺ສ ວນໍ ເຕນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ‘‘ສຸຠຄວນ’’ນ຺ຕິ ອປເຣຯ ວນນ຺ຕີ ກຕ຺ຕິຕິອຕ຺ເຖ ຕໍ ວນນ຺ຕີ ກາເຣຕີຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ວນຍຕີຕິ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ອຕ຺ຕນິ ສິເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕີ’’ຕິຯ ຍາຈນຕ຺ເຖ ວນຸເຕ ອິຕິ ວນນ຺ຕິ ອຸປຈາຣກປ຺ປນາວເສນ ວນ-ສທ຺ໂທ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຊ຺ຊວໍສາຕິ ອຊ຺ຊຸຠູຕວິຏປາຯ ມຫາສາລາຕິ ມຫາຣຸກ຺ຂາຯ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ສາລມູເລຕິ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ມູເລຯ ວນປ຺ປຕິເຊຏ຺ຐກຣຸກ຺ໂຂຕິ ວນປ຺ປຕິຠູໂຕ ເຊຏ຺ຐກຣຸກ຺ໂຂຯ ຕເມວ ເຊຏ຺ຐກຠາວນ຺ຕິ ວນປ຺ປຕິຠາເວນາຄຕໍ ເສຏ຺ຐຠາວໍ ປຘານຠາວໍຯ

ເຕນ ຫິ ໂສ ''ສາລຣາຊາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຸປ຺ຄຕານໍ ຣລ຺ຊນຜ຺ເດຸນ ຣາຊາ, ອລ຺ລສ຺ມິມ຺ປີ ຕາທິເສ ຣຸກ຺ເຂ ຣາຊໂວຫາຣໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ''ສຸປ຺ຕິຜ຺ຖິຕສ຺ສາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຌມ຺ມິກາຕິ ອາລປນໍ. ນິປ຺ປ຺ຣິຍາເຍນ ສາຂາທິມໂຕ ສງ຺ຆາຕສ຺ສ ສຸປ຺ປ຺ຕິຜ຺ຖິຕກາວສາຌເນ ອວຍວວິເສເສ ປ຺ວຕ຺ຕມາໂນ ມູລ-ສທ຺ໂທ. ຍສ຺ມາ ຕໍສທິເສສຸ ຕນ຺ນິສ຺ສເຍ ປ຺ເທເສ ຈ ຣຸລ຺ຫີວເສນ ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ປ຺ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ''ມູລານິ ອຸທ຺ຌເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາຍມູລໍ ອຌິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ເອເກນ ມູລ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ອາຫ ''ມູລມູເລ ທິສ຺ສຕິ''ຕິ ຍຖາ ''ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂໍ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໒໗), ຣູປຣູປ''ນ຺ຕິ (ວິສຸທ຺ຌິ. ໒.໔໔໙) ຈ. ອສາຌາຣຓເຫຕ຺ມ຺ຫິ ຕິ ອສາຌາຣຓກາຣເຓ. ໂລກສ຺ຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ຺າທານໍ ເອວ ອາເວຕິເກ ເນສໍ ສຸປ຺ປ຺ຕິຜ຺ຖິຕກາວສາຌນໂຕ ມູລຜ຺ເດຸນ ອຸປກາຣເກ ປ຺ຈ຺ຈຍຌມ຺ເມ ທິສ຺ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕຕ຺ຖາຕິ ''ເອກໍ ສມຍໍ ກຄວາ ອຸກ຺ກຜ຺ຖາຍໍ ວິຫຣຕິ ສຸກຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ''ຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ວາກ຺ຍໍ, ຕຕ຺ຕ. ສິຍາຕິ ກສ຺ສຈິ ເອວໍ ປ຺ຣິວິຕກ຺ໂກ ສິຍາ, ວກ຺ຂມານາກາເຣນ ກທາຈິ ໂຈເທຍ຺ຍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິຕິ ຍທິ ສຸກຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ ວິຫຣຕິ. ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ນານາຖານກູຕຕ຺ຕາ ອຸກ຺ກຜ຺ຖາສຸກຄວນານໍ, ເອກໍ ສມຍນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ອຌິປ຺ປ຺າໂຍ. ອິທານິ ໂຈທໂກ ຕເມວ ອຕ຺ຕໂນ ອຌິປ຺ປ຺າຍໍ ''ນ ຫິ ສກ຺ກາ''ຕິອາທິນາ ວິວຣຕິ. ອິຕໂຣ ສພ຺ພເມຕໍ ອວິປ຺ຣີຕໍ ອຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນ ໂຂ ປ຺ເນຕໍ ເອວໍ ທຜ຺ຖພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ເອຕນ຺ຕິ ''ອຸກ຺ກຜ຺ຖາຍໍ ວິຫຣຕິ ສຸກຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ''ຕິ ເອຕໍ ວຈນໍ. ເອວນ຺ຕິ ''ຍທິ ຕາວ ກຄວາ''ຕິອາທິນາ ຍໍ ຕໍ ກວຕາ ໂຈທິຕໍ, ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເອວໍ ນ ໂຂ ປ຺ນ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ, ນ ອຸກາຍຕ຺ຖ ອປ຺ພ຺ພອຈຣິຍໍ ວິຫາຣທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາຌິປ຺ເປຕໍ ອວິປ຺ຣີຕໍ ອຕ຺ຖໍ, ຕສ຺ສ ຈ ປ຺ຜິກຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕກາວໍ, ເຕນ ຈ ອປ຺ປ຺ຜິວິທ຺ຌຕ຺ຕໍ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ''ນນຸ ອໂວຈຸມ຺ຫ...ເປ... ສາລຣາຊມູເລ''ຕິ ອາຫ. ເອວມ຺ປີ ''ສຸກຄວເນ ສາລຣາຊມູເລ ວິຫຣຕິ''ຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ ''ອຸກ຺ກຜ຺ຖາຍ''ນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ມນສີ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ໂຄຈຣຄາມນິທສ຺ສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິອາທິ.

ອວສ຺ສໍ ເຈຕ຺ຖ ໂຄຈຣຄາມກິຕ຺ຕນໍ ກາຕພ຺ພໍ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ຍຖາ ສຸກຄວນາທິກິຕ຺ຕນໍ ປ຺ພ຺ພຊິຕານຸຄ຺ຄຫກຣຕາທິອເນກປ຺ປ຺ໂຍຊນໍ, ເອວໍ ຄຫຜ຺ຖານຸຄ຺ຄຫກຣຕາທິວິວິຌປ຺ປ຺ໂຍຊນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຸກ຺ກຜ຺ຖາກິຕ຺ຕເນນາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປ຺ຈ຺ຈຍຄ຺ຄຫເຓນ ອຸປສງ຺ກມນປ຺ຍິຣຸປ຺າສນານໍ ໂອກາສທາເນນ ຌມ຺ມເທສນາຍ ສຣເຓສຸ ສີເລສຸ ຈ ປ຺ຕິຜ຺ຖາປເນນ ຍຖູປ຺ນິສ຺ສ ຍໍ ອຸປ຺ຣິວິເສສາຌິຄມາວຫເນນ ຈ ຄຫຜ຺ຖານຄ຺ຄຫກຣຓໍ, ອຸຄ຺ຄຫປ຺ຣິປ຺ຈ຺ຉານໍ ກມ຺ມຜ຺ຖານານຸໂຍຄສ຺ສ ຈ ອນຸຣູປ຺ວສນຜ຺ຖານປ຺ຣິຄ຺ຄເຫເນຕ຺ຖ ປ຺ພ຺ພຊິຕານຸຄ຺ຄຫກຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ກຣຸຓາຍ ອຸປຄມນໍ, ນ ລາກາທິນິມິຕ຺ຕໍ, ປ຺ລ຺ຍາຍ ອປຄມນໍ, ນ ວິໂຣຌາທິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປຄມນາປຄມນານໍ ນິຣຸປ຺ກິເລສຕໍ ວິກາເວຕິ. ຌມ຺ມິກສ຺ຂໍ ນາມ ອນວຊ຺ຊສ຺ຂໍ. ເທວານໍ ອຸປກາຣພຫຸລຕາ ຊນວິວິຕ຺ຕຕາຍ. ປ຺ຈຸຣຊນວິວິຕ຺ຕໍ ຫິ ຖານໍ ເທວາ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມລ຺ລນ຺ຕິ. ຕທຕ຺ຖປ຺ຣິນິປ຺ຜາທນນ຺ຕິ ໂລກຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໍ, ພຸທ຺ຌກິຈ຺ຈສມ຺ປ຺າທນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວມາທິນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸກ຺ກຜ຺ຖາກິຕ຺ຕນໂຕ ຣູປກາຍສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ທສ຺ເສຕິ, ສຸກຄວນາທິກິຕ຺ຕນໂຕ ຌມ຺ມກາຍສ຺ສ. ຕຖາ ປ຺ຣິເມນ ປ຺ຣາຌີນກິຣິຍາກຣຓໍ, ທຸຕິເຍນ ອຕ຺ຕາຌີນກິຣິຍາກຣຓໍ. ປ຺ຣິເມນ ວາ ກຣຸຓາກິຈ຺ຈໍ, ອິຕເຣນ ປ຺ລ຺ຍາກິຈ຺ຈໍ. ປ຺ຣິເມນ ຈສ຺ສ ປ຺ຣມາຍ ອນຸກມ຺ປ຺າຍ ສມນ຺ນາຄມໍ, ປ຺ຈ຺ຉິເມນ ປ຺ຣມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ ທີເປຕິ. ກຄວາ ຫິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປ຺ຣມາຍ ອນຸກມ຺ປ຺າຍ ອນຸກມ຺ປຕິ, ນ ຈ ຕຕ຺ຖ ສິເນຫໂທສານຸປ຺ຕິໂຕ ປ຺ຣມ຺ເປກ຺ຂກາວໂຕ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ນ ຈ ປ຺ຣຫິຕສຸຂກຣເຓ ອປ຺ໂປ຺ສຸກ຺ໂກ ມຫາກາຣຸຕິກກາວໂຕ.

ຕສ຺ສ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ໂລກນາຖຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຕ຺ຕນາຖຕາ. ຕຖາ ເຫສ ໂພຌິສຕ຺ຕກູໂຕ ມຫາກຣຸຓາຍ ສລ຺ໂຈທິຕມານໂສ ສກລໂລກຫິຕາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປນ຺ໂນ ມຫາກິນິຫາຣໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ຕທຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍ ປຸລ຺ລຍາຕສມ຺ກາເຣ ສມ຺ປ຺າເທນ຺ໂຕ ອປ຺ຣິມິຕໍ ກາລໍ ອນປ຺ປ຺ກໍ ທຸກ຺ຂມນຸໂກສີ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ສມ຺ມາ ປ຺ຕິເຕຫີ ທຸກ຺ເຂຫີ ນ ວິກມ຺ປີ. ຕຖາ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ສໍສາຣາກິມຸຂຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຕໂຕ ນິພ຺ພິນ຺ທນາ. ຕຖາ ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ນິພ຺ພານາກິມຸຂຕາ, ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ຕທຌິຄໂມ. ຕຖາ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ປ຺ເຣສໍ ອຫິສາປນໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ສຍໍ ປ຺ເຣຫີ ອກາຍນໍ. ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ປ຺ຣໍ ຣກ຺ຂ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຣກ຺ຂຕໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂໂຕ ປ຺ເຣສໍ ຣກ຺ຂຕໍ. ເຕນສ຺ສ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປ຺ຜິປນ຺ນາທີສຸ ຈຕ຺ຕຸຖປ຺ຄ຺ຄລກາໂວ ສິທ຺ໂຌ ໂຫຕິ. ຕຖາ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ສຈ຺ຈາຌິຜ຺ຖານສ຺ສ ຈາຄາຌິຜ຺ຖານສ຺ສ ຈ ປ຺າຣິປູຣີ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຸປສມາຌິຜ຺ຖານສ຺ສ ປ຺ລ຺ລາຌິຜ຺ຖານສ຺ສ ຈ ປ຺າຣິປູຣີ. ເອວໍ ປ຺ຣິສຸທ຺ຌາສຍປ຺ໂຍຄສ຺ສ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ໂລກຫິຕຕ຺ຖເມວ ຣຊ຺ຊສມ຺ປ຺ທາທິກາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປຄມນໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຕິຕາຍປີ ອມລ຺ລມານສ຺ສ ຕໂຕ ອປຄມນໍ. ອິຕິ ສຸວິສຸທ຺ເຌົາປຄມາປຄມສ຺ສ ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ໂລກຫິຕຕ຺ຖເມວ ທານວເສນ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປ຺ຣິຈ຺ຈຊນາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ຈສ຺ສ

ຜລສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ຈ຺ຈາສີສນາ. ເອວໍ ສມຸທາຄມນໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ພຸຕຄ຺ຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ມຫາການຸຕິກຕາຍ ປເຣສໍ ທິຕສ຺ຂຕ຺ຖໍ ອຕິທຸກ຺ກຣການິຕາ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ການມ຺ປິ ອນລໍການິຕາ.

ຕຖາ ມຫາການຸຕິກຕາຍ ຈຣິມຕ຺ຕກາເວ ຊິຕ຺ຕາຕຸຣມຕທສ຺ສເນນ ສຄ຺ຊາຕສໍເວໂຄ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຸລຸອາເຣສຸ ເທວໂກຄສທິເສສຸ ໂກເຄສຸ ນິຣເປກ຺ໂຂ ມຫາກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂມີ. ຕຖາ ມຫາການຸຕິກຕາຍ “ກິຈ຺ຈໍ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ”ຕິ ອາທິນາ (ທີ. ນິ. ໔.໕ກ; ສໍ. ນິ. ໔.໔, ໑໐) ກຣຸຕາມຸເຂເນວ ວິປສ຺ສນາຣມ຺ໂກ , ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ພຸທ຺ຮກູຕສ຺ສ ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕາຫານິ ວິເວກສຸເຂເນວ ວິຕິນາມນໍ. ມຫາການຸຕິກຕາຍ ຮມ຺ມຄມ຺ກີຣຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຮມ຺ມເທສນາຍ ອປ຺ໂປ຺ສຸກ຺ກຕໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາປິ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອຊ຺ເຊສນາປເທເສນ ໂອກາສກຣຕໍ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ປຄ຺ຈວຄ຺ຄິຍາທີ ເວເນຍ຺ຍານໍ ອນຸຣູປສມຸທາຈາເຣປິ ອນຄ຺ຄຖາກາໂວ. ມຫາການຸຕິກຕາຍ ກຕ຺ຖຈິ ປຜິຫາຕາກາເວນສ຺ສ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອມິຕ຺ຕສຄ຺ລາຍ ອກາໂວ, ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ກຕ຺ຖຈິປິ ອນຸໂຣຮາກາເວນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສິເນຫສນ຺ຖວາກາໂວ. ມຫາການຸຕິກຕາຍ ຄາມາທີນໍ ອາສນ຺ນຜ຺ຖາເນ ວສນ຺ຕສ຺ສປິ ອຸເປກ຺ຂກຕາຍ ອຣຄ຺ຄຜ຺ຖາເນ ເອວ ວິຫຣຕໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ປ຺ຸຣິເມນ ຈສ຺ສ ປຣມາຍ ອນ຺ນຸກມ຺ປາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ, ປຈ຺ຊິເມນ ປຣມາຍ ອຸເປກ຺ຂາຍ ສມນ຺ນາຄມໍ ທິເປຕິ”ຕິ.

ຕນ຺ຕິ “ຕຕ຺ຣາ”ຕິ ປທໍ. ເທສກາລປຣິທີປນນ຺ຕິ ເຍ ເທສກາລາ ອິຮ ວິຫຣຕກິຣິຍາວິເສສນກາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ປຣິທີປນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຍໍ ສມຍໍ…ເປ… ທີເປຕິ”ຕິ ອາຫ. ຕໍ-ສທ຺ໂທ ທິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຜິນິທ຺ເທໂສ, ຕສ຺ມາ ອິຮ ກາລສ຺ສ, ເທສສ຺ສ ວາ ປຜິນິທ຺ເທໂສ ກວິຕຸ໌ ອຣຫຕິ, ນ ອຄ຺ຄສ຺ສ. ອຍໍ ຕາວ ຕຕ຺ຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຜິນິທ຺ເທສກາເວ ອຕ຺ຖວິກາວນາ. ຍສ຺ມາ ປນ ອີທິເສສຸ ຖາເນສຸ ຕຕ຺ຣ-ສທ຺ໂທ ຮມ຺ມເທສນາວິສິຜ຺ຖໍ ເທສໍ ກາລຄ຺ຈ ວິກາເວຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ການິຕພ຺ພຍຸຕ຺ເຕ ວາ ເທສກາເລ ທີເປຕິ”ຕິ. ເຕນ ຕຕ຺ຣາຕິ ຍຕ຺ຖ ກຄວາ ຮມ຺ມເທສນຕ຺ຖໍ ກິກ຺ຂູ ອາລປິ ອກາສິ, ຕາທິເສ ເທເສ, ກາເລ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນ ທີຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕິ. ນນຸ ຈ ຍຕ຺ຖ ຖິໂຕ ກຄວາ “ອກາໂລ ໂຂ ຕາວາ”ຕິອາທິນາ ພາຫິຍສ຺ສ ຮມ຺ມເທສນໍ ປຜິກ຺ຂິປິ, ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ຖິໂຕ ຕສ຺ສ ຮມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອເທເສຕພ຺ພກາເລ ອເທສນາຍ ອິທໍ ອຸທາຫຣຕໍ. ເຕເນວາຫ “ອກາໂລ ໂຂ ຕາວາ”ຕິ. ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ “ອນ຺ຕຣຆຣໍ ປວິຜ຺ຖມ຺ຫາ”ຕິ (ອຸທາ. ໑໐), ຕມ຺ປິ ຕສ຺ສ ອກາລກາວສ຺ເສວ ປຣິຍາເຍນ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ສ ທິ ຕທາ ອທ຺ຮານປຣິສ຺ສເມນ ຣູປກາເຍ ອກມ຺ມຄ຺ຄຕາ ອໂຫສິ, ພລວປີຕິເວເຄນ ນາມກາເຍ, ຕທຸກຍສ຺ສ ວູປສມໍ ອາຄເມນ຺ໂຕ ປປ຺ຄ຺ຈປຣິຫາຣຕ຺ຖໍ ກຄວາ “ອກາໂລ ໂຂ”ຕິ ປຣິຍາເຍນ ປຜິກ຺ຂິປີ. ອເທເສຕພ຺ພເທເສ ອເທສນາຍ ປນ ອຸທາຫຣຕໍ “ອຖ ໂຂ ກຄວາ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມ຺ມ ອຄ຺ຄຕຣສ຺ມີ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ (ສໍ. ນິ. ໔.໑໕໔), ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວິຫາຣປຈ຺ຉາຍາຍໍ ປຄ຺ຄຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທີ”ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໓໖໓) ຈ ເອວມາທິກໍ ອິຮ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕໍ.

“ອຖ ໂຂ ໂສ, ກິກ຺ຂເວ, ພາໂລ ອິຮ ປຸພ຺ເພ ຣສາໂທ ອິຮ ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກຣິຕ຺ວາ”ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໔໕໑) ປທປູຣຕມຕ຺ເຕ ໂຂ-ສທ຺ໂທ, “ທຸກ຺ຂໍ ໂຂ ອຄາຣໂວ ວິຫຣຕິ ອປ຺ປຕິສ຺ໂສ”ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໔.໔໑) ອວຮາຣເຕ, “ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຖຸ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ສາວກາ ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໓໑) ອາທິກາລຕ຺ເຖ. ວາກ຺ຍາຣມ຺ເກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ປທປູຣເຕນ ວຈນາລງ຺ການມຕ຺ຕໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອາທິກາລຕ຺ເຖນ ວາກ຺ຍສ຺ສ ອຸປຄ຺ຍາສມຕ຺ຕໍ, ອວຮາຣຕ຺ເຖນ ປນ ນິຍມທສ຺ສນໍ, ຕສ຺ມາ ອາມນ຺ເຕສີ ເອວາຕິ ອາມນ຺ຕເນ ນິຍໂມ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຕີ.

“ກຄວາຕິ ໂລກຄຣຸທີປນ”ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ປຸພ຺ເພປິ ກຄວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຕິ? ຍທິປິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ປນສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ຖາເນ ວິຫຣຕກິຣິຍາຍ ກຕ຺ຕຸວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຕໍ, ນ ອາມນ຺ຕນກິຣິຍາຍ, ອິຮ ປນ ອາມນ຺ຕນກິຣິຍາຍ, ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໍ ປຸນ “ກຄວາ”ຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກຄວາຕິ ໂລກຄຣຸທີປນ”ນ຺ຕິ ອາຫ. ກຖາສວນຍຸຕ຺ຕປຸຄ຺ຄລວຈນນ຺ຕິ ວກ຺ຂມານາຍ ມູລປຣິຍາຍເທສນາຍ ສວນໂຍຄ຺ຍປຸຄ຺ຄລວຈນໍ. ຈຕູສຸປິ ປຣິສາສຸ ກິກ຺ຂູ ເອວ ເອທິສານໍ ເທສນານໍ ວິເສເສນ ກາຊນກູຕາ, ອິຕິ ສາຕິສຍສາສນສມ຺ປຜິຄ຺ຄາຫກກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິຮ ກິກ຺ຂຸຄຫຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ຺ທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປິຈາ”ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂໂກຕິ ກິກ຺ຂູຕິ ກິກ຺ຂນຮມ຺ມຕາຍ ກິກ຺ຂູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຊຸປຄໂຕຕິ ພຸທ຺ຮາທີຫິປິ ອຊ຺ຊຸປຄຕໍ ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຸຄ຺ຉາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຊຸປຄຕຕ຺ຕາ ອນຸຜ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂູ. ໂຍ ທິ ໂກຈິ ອປ຺ປໍ ວາ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ໂກຄກ຺ຂນ຺ຮໍ ປຫາຍ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ໂສ ກສິໂຄຣກ຺ຂາທີຫິ ຊີວິກາກປ຺ປນໍ ຫິຕ຺ວາ ລິງ຺ຄສມ຺ປຜິຈ຺ຉເນເນວ ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຊຸປຄຕຕ຺ຕາ

ຠິກ຺ຂຸ, ປຣປ຺ຜິພທ຺ທຊີວິກຕ຺ຕາ ວາ ວິຫາຣມຊ຺ເຊ ກາຊກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊມາໂນປິ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຊຸປ຺ຄໂຕຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ປິຕ຺ທິຍາ ໂລປໂຠຊນໍ ນິສ຺ສາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອຸສ຺ສາຫຊາຕຕ຺ຕາ ວາ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ອຊ຺ຊຸປ຺ຄໂຕຕິ ຠິກ຺ຂູຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ອາທີນາ ນເຍນາຕິ “ຠິນ຺ນປຜ຺ໂຣຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ຠິນ຺ທຕິ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມຕິ ຠິກ຺ຂຸ, ຠິນ຺ນຕ຺ຕາ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຠິກ຺ຂູ”ຕິອາທີນາ ວິຠງ຺ເຄ (ວິຠຯ ໔໑໐) ອາຄຕນເຍນຯ ລາປເນຕິ ອວໂພຘເນ, ປຜິເວທເນຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຠິກ຺ຂນສີລຕາຕິອາທີສຸ ຠິກ຺ຂນສີລຕາ ຠິກ຺ຂເນນ ອາຊີວນສີລຕາ, ນ ກສິວຕິຊ຺ຊາທີທີ ອາຊີວນສີລຕາຯ ຠິກ຺ຂນຘມ຺ມຕາ “ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຣິຍາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ”ຕິ (ປຜິຯ ມຯ ໑໕໖; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໕ຯ໙) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕຠິກ຺ຂນສຠາວຕາ, ນ ສມ຺ຠາວນາ ໂຠຫລ຺ລສຠາວຕາຯ ຠິກ຺ຂເນ ສາຘຸກາຣິຕາ “ອຸຕ຺ຕິຍ຺ເຖ ນປ຺ປມຊ຺ເຊຍ຺ຍາ”ຕິ (ຘຯ ປຯ ໑໖໗) ວຈນໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປມຊ຺ຊນາຯ ອຖ ວາ ສີລໍ ນາມ ປກຕິສຠາໂວ, ອິຘ ປນ ຕທຘິຍ຺ຖານໍຯ ຘມ຺ໂມຕິ ວຕໍຯ ອປເຣ ປນ “ສີລໍ ນາມ ວຕສມາທາ ນໍ, ຘມ຺ໂມ ນາມ ປເວຕີອາຄຕໍ ຈາຣິຕ຺ຕໍ, ສາຘຸກາຣິຕາຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣິຕາ ອາທຣກິຣິຍາ”ຕິ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິຯ ທີນ ໆຊິກຊນເສວິຕນ຺ຕິ ເຍ ຠິກ຺ຂຸກາເວ ກິຕາປິ ຊາຕິມຫາທິວເສນ ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນລຸອາຯ ເຍ ຈ ຄິທີກາເວ ປເຣສຸ ອຕ຺ຖິກກາວມ຺ປິ ອນຸປຄຕາຍ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ປຣມກາປລ຺ລຕໍ ມລ຺ລນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອຸກເຍສມ຺ປິ ຍຖາກ຺ກມໍ “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ ວຈເນນ ທີນຊເນທີ ທລິທ຺ເທທີ ປຣມກາປລ຺ລຕໍ ປຕ຺ເຕທີ ປຣກຸເລສຸ ຠິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປນ຺ເຕທີ ເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິ ປກາເສນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຘຕກາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕິ, ອຊິກຊເນທີ ອຸລຸອາຣໂກຄຂຕ຺ຕິຍກຸລາທີໂຕ ປພ຺ພຊິເຕທີ ພຸທ຺ຘາທີທີ ອາຊີວວິໂສຘນຕ຺ຖໍ ເສວິຕໍ ວຸຕ຺ຕິ ປກາເສນ຺ໂຕ ທີນກາວນິຄ຺ຄຫໍ ກໂຣຕີຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຍສ຺ມາ “ຠິກ຺ຂໂວ”ຕິ ວຈນໍ ອາມນ຺ຕນກາວໂຕ ອກິມຸຂີກຣຕໍ, ປກຣຕາໂຕ ສາມຕ຺ຖິຍ ໂຕ ຈ ສຸສ຺ສູສາຊນນໍ ສກ຺ກຈ຺ຈສວນມນສິກາຣນິໂຍຊນລ຺ຈ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ ອິມິນາ”ຕິອາທີ ມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ສາຘຸກສວນມນສິກາເຣຕິ ສາຘຸກສວເນ ສາຘຸກມນສິກາເຣ ຈຯ ກຖໍ ປນ ປວຕ຺ຕິຕາ ສວນາທໂຍ ສາຘຸກໍ ປວຕ຺ຕິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? “ອທ຺ຘາ ອິມາຍ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິ ຫຕ຺ຖຄຕາ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ອາທຣຄາຣວໂຍເຄນ, ກຖາທີ ສຸ ອປ຺ຣິກວນາທີນາ ຈຯ ວຸຕ຺ຕໍ ທິ “ປລ຺ຈທີ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຸຕນ຺ໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ກພ຺ໂພ ນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມຕ຺ຕໍຯ ກຕເມທີ ປລ຺ຈທີ? ນ ກຖໍ ປຣິໂກຕິ, ນ ກຖິກໍ ປຣິໂກຕິ, ນ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂກຕິ, ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕາຕິ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ, ໂຍນິໂສ ຈ ມນສິ ກໂຣຕິຯ ອິເມທີ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ , ປລ຺ຈທີ ຘມ຺ເມທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສຸຕນ຺ໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ກພ຺ໂພ ນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມິຕຸໍ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ມຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໕ຯ໑໕໑)ຯ ເຕເນວາຫ “ສາຘຸກສວນມນສິກາ ຣາຍຕ຺ຕາ ທິ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕີ”ຕິຯ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕີ ນາມ ສີລາທິນິປ຺ຜຕ຺ຕິຯ

ປຖມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອຊິຄມວເສນຯ ສຕ຺ຖຸຈຣິຍານຸວິຘາຍກຕ຺ຕາ ສີລາທິຄຸຕານຸຍ຺ຖາເນນຯ ຕິຕ຺ຕໍ ຍານານໍ ວເສນ ອນຸຘມ຺ມປຜິປຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕ ສກລສາສນປຜິຄ຺ຄາຫກຕ຺ຕາຯ ສນ຺ຕິກຕ຺ຕາຕິ ສມີປກາວໂຕຯ ສນ຺ຕິກາວຈຣຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ພກາ ລໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕກາວໂຕຯ ຍຖານຸສິຍ຺ຖນ຺ຕິ ອນຸສາສນິອນຸຣູປໍ, ອນຸສາສນີ ອນວເສສໂຕ ປຜິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກຈ຺ເຈ ຠິກ຺ຂູເຍວ ສນ຺ຘາຍາຕິ ເຍ ສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ “ເຕ ຠິກ຺ຂູ ກຄວໂຕ ກາສິຕໍ ອກິນນ຺ທຸ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປລ຺ຈສຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາປພ຺ພ ຊິຕາ, ເຕ ສນ຺ຘາຍຯ

ປຸພ຺ເພ ສພ຺ພປຣິສສາຘາຣຕາຕ຺ເຕປິ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາຍ “ເຊຍ຺ຖເສຍ຺ຖາ”ຕິອາທີນາ ຠິກ຺ຂູນໍ ເອວ ອາມນ຺ຕເນ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາວ ຘມ຺ມເທສນາຍ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ກຄວາ”ຕິ ໂຈທນໍ ສມຸຍ຺ຖາເປສີຯ ຕຕ຺ຖ ອລ຺ລໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕາຕິ ອລ຺ລວິທິຕາຯ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ອສມາທິຕຈິຕ຺ຕາຯ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕາຕິ ຕທາ ທິຍ຺ໂຍ ຕໂຕ ປຣທິວເສສຸ ວາ ສຸຕຘມ຺ມໍ ປຕິ ປຕິ ມນສາ ອເວກ຺ຂນ຺ຕາຯ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຘມ຺ເມ ເທສິຍມາເນ ອາທິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ເທສ ນໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ອິມເມວຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເຕ ອນາມນ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຠິກ຺ຂໂວຕີຕິ ຈ ສນ຺ຘິວເສນ ອິ-ກາຣໂລໂປ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ “ຠິກ຺ຂໂວ ອິຕີ”ຕິຯ ອຍໍ ທິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸ-ປຣິສມາປນາ ທິປທຕ຺ຖວິປຣິຍາຍ-ປກາຣາວຘາຣຕນິທສ຺ສນາທິອເນກຕ຺ຖປ຺ປເກໂທຯ ຕຖາ ເຫສ “ຣຸປ຺ປຕີຕີ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ມາ ‘ຣູປ’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໗໙) ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ; “ຕສ຺ມາ ຕິຫ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມທາຍາທາ ກວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາ ທາ, ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອນຸກມ຺ປາ ‘ກິນ຺ຕິ ເມ ສາວກາ ຘມ຺ມທາຍາທາ ກເວຍ຺ຍຸໍ, ໂນ ອາມິສທາຍາທາ’ຕີ”ອາທີສຸ ປຣິສມາປ ເນ; “ອິຕິ ວາ, ອິຕິ ເອວຣູປາ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕວິສູກທສ຺ສນາ ປຜິວິຣໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖) ອາທິອຕ຺ເຖ;

“ມາຄຓ຺ຑິໂຍຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສງ຺ຂາ ສມຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ ນາມໍ ນາມກມ຺ມໍ ນາມເຘຍ຺ຍໍ ນິຣຸຕ຺ຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນມຠິລາໂປ’’ຕິອາທີສຸ (ມຫານິຯ ໗໓) ປທຕ຺ຖວິປ຺ຣິຍາເຍ; “ອິຕິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຏິຠໂຍ ພາໂລ, ອປ຺ປຏິຠໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕ, ເສົາປທ຺ທໂວ ພາໂລ, ອນຸປທ຺ທໂວ ປຓ຺ຑິໂຕ, ເສົາປສຄ຺ໂຄ ພາໂລ, ອນຸປສຄ຺ໂຄ ປຓ຺ຑິໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໔) ປກາເຣ; “ອຕ຺ຖິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ປຸຏ຺ເຐນ ສຕາ, ອານນ຺ທ, ອຕ຺ຖີຕິສ຺ສ ວຈນີຍໍ, ກິໍ ປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຕິ ເຈ ວເທຍ຺ຍ, ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຓນ຺ຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນີຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໙໖) ອວຘາຣເຓ; “ສພ຺ພມຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ, ສພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕) ນິທສ຺ສເນຯ ອິຘາປິ ນິທສ຺ສເນວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຠິກ຺ຂໂວຕິ ຫິ ອາມນ຺ຕິຕາກາໂຣ, ເຕເນສ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ນິທສ຺ເສຕິ “ຠິກ຺ຂໂວຕິ ອາມນ຺ເຕສີ’’ຕິຯ ອິມິນາ ນເຍນ “ຠທ຺ທນ຺ເຕ’’ຕິອາທີສຸປິ ຍຖາຣຫໍ ອິຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຸພ຺ເພ “ຠຄວາ ອາມນ຺ເຕສີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ “ຠຄວໂຕ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ “ຠຄວໂຕ’’ຕິ ສາມິວຈນໍ ອາມນ຺ຕນເມວ ສມ຺ພນ຺ຘີອນ຺ຕໍ ອເປກ຺ຂຕີຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນ “ຠຄວໂຕ ອາມນ຺ຕນໍ ປຏິອສ຺ໂສສຸ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ຠຄວໂຕ’’ຕິ ປນ ອິທໍ ປຏິສ຺ສວສມ຺ພນ຺ເຘນ ສມ຺ປທານວຈນໍ ຍຖາ “ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸໂຓຕີ’’ຕິຯ

ຍໍ ນິທານໍ ຠາສິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອຕ຺ຖາຫ – ກິມຕ຺ຖໍ ປນ ຘມ຺ມວິນຍສງ຺ຄເຫ ກຣິຍມາເນ ນິທານວຈນໍ, ນນຸ ຠຄວຕາ ຠາສິຕວຈນສ຺ເສວ ສງ຺ຄໂຫ ກາຕພ຺ໂພຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ເທສນາຍ ຐິຕິອສມ຺ໂມສສທ຺ເຘຍ຺ຍຠາວສມ຺ປາທນຕ຺ຖໍຯ ກາລເທສເທສກນິມິຕ຺ຕປຣິສາປເທເສຫິ ອຸປນິພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຐປິຕາ ຫິ ເທສນາ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ ໂຫຕິ ອສມ຺ໂມສຘມ຺ມາ ສທ຺ເຘຍ຺ຍາ ຈ, ເທສກາລກຕ຺ຕຸໂສຕຸນິມິຕ຺ເຕຫິ ອຸປນິພທ຺ໂຘ ວິຍ ໂວຫາຣວິນິຈ຺ໂຉໂຍຯ ເຕເນວ ຈ ອາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ “ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕໍ ອາວຸໂສ, ອານນ຺ທ, ກຕ຺ຖ ຠາສິຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ເທສາທິປຸຈ຺ຉາສຸ ກຕາສຸ ຕາສໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິເກນ “ເອວໍ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິທານໍ ຠາສິຕໍຯ ອປີຈ ສຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍຯ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ປຸພ຺ພຣຈນານຸມານາຄມຕກ຺ກາຠາວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິ ຯ ນ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຸພ຺ພຣຈນາທີຫິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຈາຣຕາຍ ເອກປ຺ປມາຓຕ຺ຕາ ຈ ເຍຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸຯ ຕຖາ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິຘມ຺ມມຈ຺ຉຣິຍ ສາສນສາວການຸໂຣຘາຠາວໂຕ ຂີຓາສວຠາວສິທ຺ຘິຯ ນ ຫິ ສພ຺ພໂສ ຂີຓາສວສ຺ສ ເຕ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ສຸວິສຸທ຺ຘສ຺ສ ປຣານຸຄ຺ຄຫປ຺ປວຕ຺ຕິຯ ເອວໍ ເທສກສໍກິເລສຠູຕານໍ ທິຏ຺ຐິສີລສມ຺ປທາທູສການໍ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຠາວສໍສູຈເກຫິ ຎາຓສມ຺ປທາປຫານສມ຺ປທາຠິພ຺ຍຎ຺ຊເກຫິ ຈ ສມ຺ພຸທ຺ຘວິສຸທ຺ຘຠາເວຫິ ປຸຣິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘິ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ໂມຫາຠາວສິທ຺ຘິໂຕ ປຈ຺ຉິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘີຕິ ຠຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊສມນ຺ນາຄໂມ ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປຏິປຕ຺ຕິ ຈ ນິທານວຈເນນ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິຍາຍ ອຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ຐານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປຏິຠາເນນ ຘມ຺ມເທສນາທີປນໂຕ, ອິຘ ປນ ປຖວິອາທີສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊນານໍ ປຏິປຕ຺ຕິວິຠາຄວວຕ຺ຖາປກເທສນາທີປນໂຕຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍຯ ຎາຓກຣຸຓາປຣິຄ຺ຄຫິຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ນິຣຕ຺ຖິກາ ປຏິປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖາ ວາຯ ຕສ຺ມາ ປເຣສໍ ເອວ ອຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສກລມ຺ປິ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ມໍ ຍຖາປວຕ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖຫິ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸສາສນຏ຺ເຐນ ສາສນໍ, ນ ກພ຺ຍຣຈນາ, ຕຍິທໍ ສຕ຺ຖຸຈຣິຕໍ ກາລເທສເທສກປຣິສາປເທເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິທານວຈເນຫິ ຍຖາຣຫໍ ປກາສີຍຕິ, ອິຘ ປນ “ປຖວິຍາທີສຸ ວຕ຺ຖູສູ’’ຕິ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ອປີຈ ສຕ຺ຖຸໂນ ປມາຓຠາວປ຺ປກາສເນນ ສາສນສ຺ສ ປມາຓຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິທານວຈນໍ, ຕຎ຺ຈ ເທສກປ຺ປມາຓຠາວທສ຺ສນໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ “ຠຄວາ’’ຕິ ຈ ອິມິນາ ປເທນ ວິຠາວິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ “ຠຄວາ’’ຕິ ອິມິນາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຣາຄ ໂທສໂມຫາທິສພ຺ພກິເລສມລທຸຈ຺ຈຣິຕາທິໂທສປ຺ປຫານທີປເນນ ວຈເນນ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓສຸປຣິສຸທ຺ຘຎາຓກຣຸຓາທິ ຄຸຓວິເສສໂຍຄປຣິທີປເນນ ຕໂຕ ເອວ ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຠາວທີປເນນ ອຍມຕ຺ໂຖ ສພ຺ພຖາ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ນິທານວຈນປ຺ປໂຍຊນສ຺ສ ມຸຂມຕ຺ຕທສ຺ສນໍຯ

ອພ຺ຠນ຺ຕຣນິທານວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວຓ຺ຓນາ

ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເທສິຕສ຺ສຯ ເທສນາປິ ຫິ ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ສີລາທິອຕ຺ຖສ຺ສ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ນິກ຺ຂິປນໂຕ ‘‘ນິກ຺ເຂໂປ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ປາກຏາ ໂຫຕີຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ກຕ຺ວາ ເທສນາສມຸຏ຺ຐານສ຺ສ ວິຠາຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຖາຍໍ ເທສນາ ເອວໍສມຸຏ຺ຐານາ’’ຕິ ເທສນາຍ ສມຸຏ຺ຐາເນ ທສ຺ສິເຕ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມເທວ ນິທານປຣິຊານ ເນນ ວຓ຺ຓນາຍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຎ຺ຫິ ‘‘ອສ຺ສຸຕວາ ຠິກ຺ຂເວ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ’’ຕິອາທິນາ, ‘‘ໂຍປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ’’ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗), ‘‘ຕຖາຄໂຕປິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘) ຈ ປວຕ຺ຕເທສນາ ອນຸສນ຺ຘິທສ຺ສນສຸຂຕາຍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອເນກສຕອເນກສຫສ຺ສເຠທານິປິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ສໍກິເລສຠາຄິຍາທິປຏ຺ຐານນຍວເສນ ໂສຬສວິຘຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທິສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘຠາວນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ຫິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ’’ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍສຄ຺ຄເຠໂທ ສມ຺ຠວຕິ ‘‘ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ຈ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ຈ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ ຈ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ຈ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ ຈ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ຈ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ຈາ’’ຕິ ອຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິສມ຺ຠວໂຕ, ເອວໍ ຍທິປິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສເຍນປິ ສໍສຄ຺ຄເຠໂທ ສມ຺ຠວຕິ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທີຫິ ປນ ປຸຣໂຕ ຐິເຕຫິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສໍສຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖີຕິ ນຍິທໍ ນິຣວເສໂສ ວິຕ຺ຖາຣນໂຍ ສມ຺ຠວຕີຕິ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ວາ ສມ຺ຠວນ຺ຕານໍ ເສສນິກ຺ເຂປານໍ ມູລນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ທສ຺ສິຕາຯ ຕຖາທສ຺ສນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ອຍໍ ສໍສຄ຺ຄເຠໂທ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິຯ

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ນິກ຺ຂິປີຍຕີຕິ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕໍ ເອວ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປຯ ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປນໍ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕເທສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ກາຣຓຠູໂຕຕິ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ປຣຊ຺ຌາສເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຸຈ຺ຉາຍ ວໂສ ປຸຈ຺ຉາວໂສ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກຯ ສຸຕ຺ຕເທສນາວຕ຺ຖຸຠູຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເຍວ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຕ຺ຖ-ກາຣສ຺ສ ຏ຺ຐ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຯ ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປີຍຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທິ ເອວຯ ເອຕສ຺ມິໍ ປນ ອຕ຺ຕວິກປ຺ເປ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາສໂຍ ປຣຊ຺ຌາສໂຍຯ ປຸຈ຺ຉີຍຕີຕິ ປຸຈ຺ຉາ, ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸຈ຺ຉນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມປຏິຄ຺ຄາຫການໍ ວຈນໍ ປຸຈ຺ຉາວສິກໍ, ຕເທວ ນິກ຺ເຂປ-ສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສນ ‘‘ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອປິເຈຕ຺ຖ ປເຣສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກາທິກາຣຓນິຣເປກ຺ຂຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ວິສຸໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປຠາໂວ ຍຸຕ຺ໂຕ ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສເຍເນວ ຘມ຺ມຕນ຺ຕິຐປນຕ຺ຖໍ ປວຕ຺ຕິຕເທສນຕ຺ຕາຯ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາວສິການໍ ປນ ປເຣສໍ ອຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉານໍ ເທສນາປວຕ຺ຕິເຫຕຸຠູຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖມຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອນວໂຣໂຘ, ປຸຈ຺ຉາວສິກອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິການໍ ວາ ປຣຊ຺ຌາສຍານຸໂຣເຘນ ປວຕ຺ຕິການໍ ກຖໍ ປຣຊ຺ຌາສເຍ ອນວໂຣໂຘຕິ? ນ ໂຈເທຕພ຺ພເມຕໍຯ ປເຣສຎ຺ຫິ ອຠິນີຫາຣປຣິປຸຈ຺ຉາທິວິນິມ຺ມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕເທສນາກາຣຓຸປ຺ປາທສ຺ສ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຠາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ປຣຊ຺ຌາສຍປຸຈ຺ຉາວສິການໍ ວິສຸໍ ຄຫຓໍຯ ຕຖາ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑) ຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໘໙) ວຓ຺ຓາວຓ຺ຓອາມິສຸປ຺ປາທາທິເທສນານິມິຕ຺ຕໍ ‘‘ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ປເຣສໍ ປຸຈ຺ຉໍ ວິນາ ອຊ຺ຌາສຍໍ ເອວ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທສິໂຕ ປຣຊ຺ຌາສໂຍ, ປຸຈ຺ຉາວເສນ ເທສິໂຕ ປຸຈ຺ຉາວສິໂກຕິ ປາກໂຏຍມຕ຺ໂຖຕິຯ

ອຕ຺ຕໂນອຊ຺ຌາສເຍເນວ ກເຖສີ ຘມ຺ມຕນ຺ຕິຐປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຫຍຄ຺ຄພ຺ພໍຯ ຘມ຺ມປ຺ປຘານສຸຕ຺ຕນ຺ຕຫາຣໂກຕິ ອນຸປຸພ຺ເພນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານໍ ສໍຍຸຕ຺ຕເກ ຘມ຺ມປ຺ປຘານປຏິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ອາວຬິຯ ຕຖາ ອິທ຺ຘິປາທຫາຣກາທໂຍຯ

ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທໂຍຯ ອຊ຺ຌາສຍນ຺ຕິ ອຘິມຸຕ຺ຕິໍຯ ຂນ຺ຕິນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິໍຯ ມນນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍຯ ອຠິນີຫາຣນ຺ຕິ ປຓິຘານໍຯ ພຸຊ຺ຌນຠາວນ຺ຕິ ພຸຊ຺ຌນສຠາວໍ, ປຏິວິຊ຺ຌນາກາຣໍ ວາຯ

ອຸປ຺ປນ຺ເນ ມາເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄາທີນິ ຕີຓິ ລິງ຺ຄານິຯ ນາມາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣິ ປທານິຯ ປຐມາທໂຍ ສຕ຺ຕ ວິຠຕ຺ຕິໂຍຯ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ນ ກິຎ຺ຈິ ກເຖຕິ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຕເຖວ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ຄຕ຺ຄິຠູຕໍ ປທໍຯ ຍຖາ ຫິ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ

ຄຕ຺ກິຍ຺ຖານໍ ທຸພ຺ພິນິພ຺ເພສໍ ທຸຕ຺ຕຈ຺ຊິຕລ຺ຈ ໂຫຕິ, ເຂວເມວໍ ຍໍ ປທໍ ອຕ຺ຖໂຕ ວິວຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕໍ "ຄຕ຺ກິປທ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອນຸປຫຈ຺ຈາຕິ ອນຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຯ

ເຍນ ເຍນ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອນວເສສໍ ທີເປຕີຕິ ອິມິນາ ອິມສ຺ສ ສພ຺ພ-ສທ຺ທສ຺ສ ສປ຺ປເທສຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ ຫິ ສພ຺ພສພ຺ພໍ ປເທສສພ຺ພໍ ອາຍຕນສພ຺ພໍ ສກ຺ກາຍສພ຺ພນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ວິສເຍສຸ ທິຍ຺ຖປ຺ປໂຍໂຄຯ ຕຖາ ເຫສ "ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ສພ຺ພາກາເຣນ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກຄວໂຕ ຎາຕມຸເຂ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ"ຕິອາທີສຸ (ມຫານິຯ ໑໘໖; ຈູລຸອນິຯ ໘໕; ປຏິຯ ມຯ ໓ຯ໖) ສພ຺ພສພ຺ພສ຺ມິໍ ອາຄໂຕຯ "ສພ຺ເພສໍ ໂວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ສຸກາສິຕໍ ປຣິຍາເຍນາ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໔໕) ປເທສສພ຺ພສ຺ມິໍຯ "ສພ຺ພໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ເທເສສ຺ສາມິ...ເປ... ຈກ຺ຂຸຍ຺ເຈວ ຣູປາ ຈ...ເປ... ມໂນ ເຈວ ຘມ຺ມາ ຈາ"ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໒໓) ເອຕ຺ຖ ອາຍຕນສພ຺ພສ຺ມິໍຯ "ສພ຺ພໍ ສພ຺ພໂຕ ສຍ຺ຊານາຕິ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔) ສກ຺ກາຍສພ຺ພສ຺ມິໍຯ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພສພ຺ພສ຺ມິໍ ອາຄໂຕ ນິປ຺ປເທໂສ, ອິຕເຣສຸ ຕີສຸປິ ອາຄໂຕ ສປ຺ປເທໂສ, ອິຘ ປນ ສກ຺ກາຍສພ຺ພສ຺ມິໍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ "ສກ຺ກາຍປຣິຍາປນ຺ນາ ປນ ເຕກູມກຘມ຺ມາວ ອນວເສສໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວຕ຺ຕນາ)ຯ

ສຈ຺ເຈສູຕິ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸຯ ເອເຕ ຈຕ຺ໂຣ ຘມ຺ມາຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ສຈ຺ຈາທິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ເມ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຈີສຈ຺ຈໍຯ ກິຕິຕິ ວິຣິຍໍ, "ຊິຕີ"ຕິ ວາ ປາໂຄ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖຯ ຈາໂຄຕິ ອໂລໂກຯ ທິຍ຺ຖໍ ໂສ ອຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ຍສ຺ມິໍ ເອເຕ ສຈ຺ຈາທໂຍ ຘມ຺ມາ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕິ, ໂສ ທິຍ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ອມິຕ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມຕິ, ນ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖຕໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຖ ໂຂ ນໍ ອກິກວຕິ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສກາເວ ວຕ຺ຕຕິ ອສກາວຘມ຺ມສ຺ສ ກາຣຕາສມ຺ກວໂຕຯ ນ ຫິ ນິສ຺ສກາວາ ຘມ຺ມາ ເກນຈິ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຍນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ລກ຺ຂຕໍ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ຍທິປິ ລກ຺ຂຕາວິນິມຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕຖາປິ ຍຖາ ທິຍ຺ກິຕ຺ຕຫາປຣິກປ຺ປີຕາກາຣມຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕສຸກສຸຂສສ຺ສຕາທໂຍ, ປກຕິຍາທໂຍ, ທພ຺ພາທໂຍ, ຊີວາທໂຍ, ກາຍາທໂຍ ໂລກໂວຫາຣມຕ຺ຕສິທ຺ຘາ ຄຄຕກຸສຸມາທໂຍວ ສຈ຺ຈິກຍ຺ຖປຣມຕ຺ຖໂຕ ນ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕິ, ນ ເອວເມເຕ, ເອເຕ ປນ ສຈ຺ຈິກຍ຺ຖປຣມຕ຺ຖກູຕາ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕິ, ຕໂຕ ເອວ ສຕ຺ຕາທິວິເສສວິຣຫໂຕ ຘມ຺ມມຕ຺ຕາ ສກາວວນ຺ໂຕຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ອຕ຺ຕໂນ ລກ຺ຂຕໍ ຘາເຣນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ກວຕິ ຫິ ເກທາກາເວປີ ສຸຂາວໂພຘນຕ຺ຖໍ ອຸປຈາຣມຕ຺ຕສິທ຺ເຘນ ເກເທນ ນິທ຺ເທໂສ ຍຖາ "ສິລາປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ສຣີຣ"ນ຺ຕິຯ ຘາຣີຍນ຺ຕີ ວາ ຍຖາສກາວໂຕ ອວຘາຣີຍນ຺ຕີ ຎາຍນ຺ຕີຕິ ຘມ຺ມາ, ກກ຺ຂລຸອພຸສນາທໂຍຯ

ອສາຘາຣຕາເຫຕຸມ຺ຫີຕິ ອສາຘາຣຕາກາຣເຕ, ສກ຺ກາຍຘມ຺ເມສຸ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອາເວຕິກປຈ຺ຈເຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ປນ ຕນ຺ຕິ? ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ກິໂຍ, ອວິຊ຺ຊາທໂຍປິ ວາຯ ຍເຖວ ຫິ ປຖວີອາທີສຸ ມຍ຺ຍນາວຕ຺ຖູສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ຕຕ຺ຫາທໂຍ ມຍ຺ຍນາ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕິຍາ ມູລກາຣຕໍ, ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາທໂຍປີຯ ຕຖາ ຫິ "ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ"ຕິອາທິນາ "ອປຣິຍ຺ຎາຕໍ ຕສ຺ສາຕິ ວທາມິ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒) "ນນ຺ທີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ"ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓) ຈ ອນ຺ວຍໂຕ, "ຂຍາ ຣາຄສ຺ສ...ເປ... ວີຕໂມຫຕ຺ຕາ"ຕິ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ເຕສໍ ມູລກາຣຕາກາໂວ ວິກາວິໂຕຯ

ປຣິຍາເຍຕິ ເທເສຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ອວຄເມຕິ ໂພຘຍຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ເທສນາຯ ປຣິຍາຍຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຕິ ຕສ຺ສ ວາ ກາຣຕາກາວໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ກາຣຕໍຯ ປຣິຍາຍຕິ ອປຣາປຣໍ ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ວາໂຣຯ ເອວໍ ປຣິຍາຍສທ຺ທສ຺ສ ເທສນາກາຣຕວາເຣສຸ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍຖາຣຸຕວເສນ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ຖໍ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍຯ ເຕກູມກາ ຘມ຺ມາວ ອນວເສສໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ ມຍ຺ຍນາວຕ຺ຖຸກູຕານໍ ສພ຺ເພສໍ ປຖວີອາທິຘມ຺ມານໍ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ

ກາຣຕເທສນນ຺ຕິ ກາຣຕຎາປນໍ ເທສນໍຯ ຕໍ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕໍ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ມູລກາຣຕສງ຺ຂາຕໍ, ກາຣຕເທສນາສງ຺ຂາຕໍ ວາ ອຕ຺ຖໍຯ ເຕເນວາຫ "ຕໍ ກາຣຕໍ ຕໍ ເທສນ"ນ຺ຕີຯ ເອກຕ຺ຖເມຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ປທທ຺ວຍໍ ເອກຕ຺ຖໍຯ ສາຘຸ-ສທ຺ໂທ ເອວ ຫິ ກ-ກາເຣນ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ "ສາຘຸກ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕເນວ ຫິ ສາຘຸສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕນ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣວເສນ ສາຘຸກສທ຺ໂທ ອຸທາຫໂຕຯ ຘມ຺ມຣຸຈີຕິ ປຸຍ຺ຍກາໂມຯ ປຍ຺ຎາຕວາຕິ ປຍ຺ຎວາຯ ອທ຺ທຸພ຺ໂກຕີ ອທູສໂກ, ອນຸປຆາຕໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຘາປີຕິ ອິມສ຺ມິໍ ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ເຕປີຯ ອຍນ຺ຕິ ສາຘຸກສທ຺ໂທຯ ເອຕ຺ເຖວ ທລ຺ຫີກມ຺ເມຕີ ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາຍໍຯ ອາຕຕ຺ຕີຍນ຺ຕີ ອາຕາປເນຯ "ສຸຕາຖ ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖາ"ຕີ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ສາຘຸກສທ຺ເທນ ສວນມນສິກາຣານໍ ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາ ວິຍ ຕທາຕາປນມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ອາຍາຈນຕ຺ຖຕາ ວິຍ ຈສ຺ສ ອາຕາປນຕ຺ຖຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອິທານີ ເອວັ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ. ໂສຕິນ຺ທ຺ຣິຍວິກ຺ເຂປວາຣຕ຺ ສວເນ ນິໂຍຊນວເສນ ກິຣິຍນ຺ຕຣປຏິເສທນກາວໂຕ, ໂສຕ຺ ໂອທຫຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມນິນ຺ທ຺ຣິຍວິກ຺ເຂປນິວາຣຕ຺ ອຘ຺ລຈິນ຺ຕາປຏິເສທນໂຕ. ປຸຣິມນ຺ຕິ "ສຸຕາຖາ"ຕິ ປທ຺. ເອຕ຺ຖາຕິ ສຸຕາຖ, ມນສິ ກໂຣຖາ"ຕິ ປທທ຺ວເຍ, ເອຕສ຺ມິ ວາ ອຘິກາເຣ. ພ຺ຍຘ຺ຊນວິປ຺ລ຺ລາສຕ຺ຄາຫ ວາຣຕ຺ ໂສຕທ຺ວາເຣ ວິກ຺ເຂປປຏິພາຫກຕ຺ຕາ. ນ ຫິ ຍາຖາວໂຕ ສຸຕນ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ທໂຕ ວິປ຺ລ຺ລາສຕ຺ຄາໂຫ ໂຫຕິ. ອຕ຺ຖວິປ຺ລ຺ລາສຕ຺ຄາຫວາຣຕ຺ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍວິກ຺ເຂປປຏິພາຫກຕ຺ຕາ. ນ ຫິ ສກ຺ກຈ຺ຈ຺ ຘມ຺ມ຺ ອຸປຘາເຣນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໂຕ ວິປ຺ລ຺ລາສຕ຺ຄາໂຫ ໂຫຕິ. ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ນິໂຍເຊຕິ ສຸຕາຖາຕິ ວິທຫນ຺ໂຕ. ຘາຣຕ຺ປປຣິກ຺ຂາສູຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂຕ຺ຄຫເຕນ ຕຸລນຕິຣຕາທິເກ ທິຏ຺ຖິຍາ ຈ ສຸປ຺ປຏິເວຘ຺ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ.

ສພ຺ຍຘ຺ຊໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖານິປ຺ເປຕມຕ຺ຖ຺ ພ຺ຍຘ຺ຊຍຕິຕິ ພ຺ຍຘ຺ຊນ຺, ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ. ສຫ ພ຺ຍຘ຺ຊເນນາຕິ ສພ຺ຍຘ຺ຊໂນ, ພ຺ຍຘ຺ຊນສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຣຕ຺ຍໂຕ ອຸປຄນ຺ຘພ຺ພໂຕ ອນຸຏ຺ຖາຕພ຺ພໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິສີລາທິໂກ. ສຫ ອຕ຺ເຖນາຕິ ສາຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຖສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຘມ຺ມຄມ຺ກີໂຣຕິອາທີສຸ ຘມ຺ໂມ ນາມ ຕນ຺ຕິ. ເທສນາ ນາມ ຕສ຺ສາ ມນສາ ວວຕ຺ຖາປິຕາຍ ຕນ຺ຕິຍາ ເທສນາ. ອຕ຺ໂຖ ນາມ ຕນ຺ຕິຍາ ອຕ຺ໂຖ. ປຏິເວໂຘ ນາມ ຕນ຺ຕິຍາ ຕນ຺ຕິອຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ຍຖາກູຕາວໂພໂຘ. ຍສ຺ມາ ເຈເຕ ຘມ຺ມເທສນາອຕ຺ຖປຏິເວຘາ ສສາທິຫີ ວິຍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ມນ຺ທພຸທ຺ຘີຫິ ທຸກ຺ໂຂຄາລ຺ຫາ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປຕິຏ຺ຖາ ຈ, ຕສ຺ມາ ຄມ຺ກີຣາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕ຺ "ຍສ຺ມາ ອຍ຺ ຘມ຺ໂມ...ເປ... ສາຘຸກ຺ ມນສິ ກໂຣຖາ"ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຏິເວຘສ຺ສ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ຘມ຺ມຕ຺ຖານ຺ ເທສນາຌາຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ເທສນາຍ ທຸກ຺ໂຂຄາຫຕາ, ປຏິເວຘສ຺ສ ປນ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ຸ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຕພ຺ພິສຍຌາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ທຸກ຺ໂຂຄາຫຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ເທສນ຺ ນາມ ອຸທ຺ທິສນ຺. ຕສ຺ສ ນິທ຺ທິສນ຺ ກາສນນ຺ຕິ ອິຘານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ວິຕ຺ຖາຣໂຕປິ ນ຺ ກາສິສ຺ສາມີຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ ໂຫຕີ"ຕິ. ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕ຺ ກຖນ຺ ວາ ກາສນ຺. ສາລຸອິກາຍິວ ນິຄ຺ໂພໂສຕິ ສາລຸອິກາຍ ອາລາໂປ ວິຍ ມຘຸໂຣ ກຕ຺ຕສ຺ໂຂ ເປມນິໂຍ. ປຏິກາຜນ຺ຕິ ສທ຺ໂທ. ອຸທິຣຍີຕິ ອຸຈ຺ຈາຣີຍຕິ, ວຸຈ຺ຈຕິ ວາ.

ເອວ຺ວຸຕ຺ເຕ ອຸສ຺ສາຫຊາຕາຕິ ເອວ຺ "ສຸຕາຖ ສາຘຸກ຺ ມນສິ ກໂຣຖ ກາສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ນ ກິຣ ສຕ຺ຖາ ສງ຺ເຂເປເນວ ເທເສສ຺ສຕິ, ວິຕ຺ຖາເຣນປິ ກາສິສ຺ສຕີຕິ ສຘ຺ຊາຕຸສ຺ສາຫາ ຫຏ຺ຄຕຸຏ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ. ອິຘາຕິ ອິມິນາ ວຸຈ຺ຈມານອຘິກຣຕ຺ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຖານກູຕ຺ ອພິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເທສາປເທເສ ນິປາໂຕ"ຕິ. ໂລກນ຺ຕິ ໂອກາສໂລກ຺. ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກຕິ ຫິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕ຺, ຕຕ຺ຖາປິ ອຍ຺ ຈກ຺ກວາລໂອ ອພິປ຺ເປໂຕ. ສມໂຕຕິ ໂສຕາປນ຺ໂນ. ທຸຕິໂຍ ສມໂຕຕິ ສກທາຄາມີ. ວຸຕ຺ຕຘ຺ເຫຕ຺ "ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ສມໂຕ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ຕິຕ຺ຕ຺ ສ຺ໂຍຊນານ຺ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂຫຕີ"ຕິ (ອ. ນິ. ໔.໘໑) "ກຕໂມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ທຸຕິໂຍ ສມໂຕ? ອິຘ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ຕິຕ຺ຕ຺ ສ຺ໂຍຊນານ຺ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານ຺ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ໂຫຕີ"ຕິ ຈ (ອ. ນິ. ໔.໘໑). ອິເຘວ ຕິຏ຺ຖມານສ຺ສາຕິ ອິມິສ຺ສາ ເອວ ອິນ຺ທສາລຕ຺ຫາຍ຺ ຕິຏ຺ຖມານສ຺ສ.

໔.ອສ຺ສຸຕວາຕິ ເອຕ຺ຖ (ອ. ນິ. ຏີ. ໑.໑.໕໑) ສຸຕນ຺ຕິ ໂສຕທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຸປຘາຣິຕ຺, ອຸປຘາຣຕ຺ ວາ, ສຸຕ຺ ອສ຺ສຕ຺ຖີຕິ ສຸຕວາ. ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ຫິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິຕາມຕ຺ຕາທິວເສນ ອເນກວິໂທ. ຕຖາ ຫິ "ອນ຺ຕວາ ອຍ຺ ໂລໂກ ປຣິວຏຸໂມ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໕໔; ປຏິ. ມ. ໑.໑໔໐) ອຕ຺ຖິຕາມຕ຺ຕ຺ ອຕ຺ໂຖ. "ຘນວາ ໂກຄວາ, ລາກີ ອນ຺ນສ຺ສາ"ຕິ ຈ ອາທີສຸ ພຫຸກາໂວ. "ໂຣຄ ວາ ໂຫຕິ ໂຣຄາກິກູໂຕ"ຕິອາທີສຸ ກາຍາພາໂຘ. "ກຸຏ຺ຖີ ກຸຏ຺ຄຈີວເຣນາ"ຕິອາທີສຸ ນິນ຺ທາ, "ອິສ຺ສຸກີ ມຈ຺ຉຣີ ສໂຄ ມາຍາວີໂນ ເກຏຸກີໂນ"ຕິອາທີສຸ ອກິຕ຺ຫໂຍໂຄ. "ທຕ຺ສີ ຉຕ຺ຕີ ອລມ຺ພຣີ"ຕິອາທີສຸ (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໔໘) ສ຺ສຕ຺ໂຄ. "ປຕ຺ສີໂຕ ວາປີ ເຕນ ໂສ"ຕິອາທີສຸ (ຘ. ປ. ໖໓) ອຸປມານ຺, ສທິສກາໂວຕີ ອຕ຺ໂຖ. "ຕ຺ ວາປີ ຘີຣາ ມຸນີ ເວທຍນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ສຸ. ນິ. ໒໑໓) ສມຸຈ຺ຈໂຍ. "ເກ ວາ ອິເມ ກສ຺ສ ວາ"ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ. ໒໒໖) ສ຺ສໂຍ. "ອຍ຺ ວາ ອິເມສ຺ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານ຺ ສພ຺ພພາໂລ ສພ຺ພມູລ຺ໂຫ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໑໓໑) ວິກາວໂນ. "ນ ວາຍ຺ ກຸມາໂຣ ມຕ຺ຕມຘ຺ຌາສີ"ຕິອາທີສຸ (ສ຺. ນິ. ໔.໑໕໔) ປທປູຣຕ຺. "ເຍ ຫິ ເກຈິ, ກິກ຺ຂເວ, ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ"ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໑໗໐) ວິກປ຺ໂປ. "ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສິຣີມໂຕ (ທີ. ນິ. ໓.໘໗໗), ສີລວໂຕ ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໔.໑໕໐; ໓.໓໑໖; ອ. ນິ. ໕.໒໑໓; ມຫາວ. ໒໘໕) ຈ ອາທີສຸ ປສ຺ສາ. "ປຘ຺ຌວາ ໂຫຕິ ອຸທຍຕ຺ຖຄາມິນີຍາ ປຘ຺ຌາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍາຍ ນິພ຺ເພຘິກາຍ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມິນີຍາ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໓໑໗, ໓໘໕) ອຕິສໂຍ. ອິຘາປິ ອຕິສໂຍ, ປສ຺ສາ ວາ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ

ຍສ຺ສ ປສໍສິຕໍ, ອຕິສເຍນ ວາ ສຸຕໍ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ສຸຕວາຕິ ສໍກິເລສວິທ຺ຌໍສນສມຕ຺ຖໍ ປຣິຍຕ຺ຕິຌມ຺ມສ຺ສວນໍ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖຕ຺ຕາຍ ປຝິປຕ຺ຕິ ຈ ‘‘ສຸຕວາ’’ຕິ ອິມິນາ ສທ຺ເທນ ປກາສິຕາຯ ອຖ ວາ ໂສຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພນິປ຺ຜຕ຺ຕິວເສນ ສຸຕົຕິ ສຸຕວາ, ຕປ຺ປຝິກ຺ເຂເປນ ນ ສຸຕວາຕິ ອສ຺ສຸຕວາຯ

ອຍລ຺ຫິ ອ-ກາໂຣ ‘‘ອເຫຕ຺ກາ ຌມ຺ມາ (ຌຯ ສຯ ໔ຯທຸກມາຕິກາ), ອກິກ຺ຂໂກ ອາວາໂສ’’ຕິອາທິສຸ (ປາຈິຯ ໑໐໔໖, ໑໐໔໗) ຕໍສຫໂຍຄນິວຕ຺ຕິຍໍ ອິຈ຺ຈິໂຕຯ ‘‘ອປ຺ຈ຺ຈຍາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໗ຯທຸກມາຕິກາ) ຕໍສມ຺ພນ຺ຌິກາວນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນລ຺ຫິ ປຈ຺ຈຍສມ຺ພນ຺ຌີຕິ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອຕໍສມ຺ພນ຺ຌິຕາ ເອຕ຺ຖ ໂຊຕິຕາຯ ‘‘ອນິທສ຺ສນາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໙ຯທຸກມາຕິກາ) ຕໍສກາວນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ນິທສ຺ສນລ຺ຫິ ທຝ຺ຖພ຺ພຕາຯ ອຖ ວາ ປສ຺ສຕີຕິ ນິທສ຺ສນໍ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ, ຕຄ຺ຄເຫຕພ຺ພກາວນິວຕ຺ຕິຍໍ ຍຖາ ‘‘ອນາສວາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໑໔ຯທຸກມາຕິກາ), ‘‘ອປ຺ປຝິຆາ ຌມ຺ມາ (ຌຯ ສຯ ໑໐ຯທຸກມາຕິກາ), ອນາຣມ຺ມຕາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໕໔ຯທຸກມາຕິກາ) ຕໍກິຈ຺ຈນິວຕ຺ຕິຍໍ, ‘‘ອຣູປີໂນ ຌມ຺ມາ (ຌຯ ສຯ ໑໑ຯທຸກມາຕິກາ) ອເຈຕສິກາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໕໗ຯທຸກມາຕິກາ) ຕພ຺ກາວນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ຕທລ຺ລຖາ ຫິ ເອຕ຺ຖ ປກາສິຕາຯ ‘‘ອມນຸສ຺ໂສ’’ຕິ ຕພ຺ກາວມຕ຺ຕນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ມນຸສ຺ສມຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອລ຺ລໍ ສມານນ຺ຕິຯ ສທິສຕາ ຫິ ເອຕ຺ຖ ສູຈິຕາຯ ‘‘ອສ຺ສມໂຓ ສມຓປຝິລ຺ໂລ, ອນຣິໂຍ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໖) ຈ ຕໍສມ຺ກາວນິຍຄ຺ຓນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ຄຣຫາ ຫິ ອິຌ ລາຍຕິຯ ‘‘ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ, ອນ຺ທຣາ ກລ຺ລາ’’ຕິ (ຊາຯ ໔ຯ໔໐ຯ໑໔໙) ຕທນປ຺ປກາວນິວຕ຺ຕິຍໍ, ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໑໗ຯຕິກມາຕິກາ) ຕໍສທິສກາວນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ອຕີຕານລ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາທິຌມ຺ມານລ຺ຈ ປຈ຺ຈເຍກເທສນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ອາຣທ຺ຌຸປ຺ປາທິກາວໂຕ ກາລວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປນ຺ນານຸກູລຕາ ປເຄວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ ຕພ຺ພິທູຣຕາວ ເອຕ຺ຖ ວິລ຺ລາຍຕິ ‘‘ອເສກ຺ຂາ ຌມ຺ມາ’’ຕິ (ຌຯ ສຯ ໑໑ຯຕິກມາຕິກາ) ຕທປ຺ປຣິໂຍສານນິວຕ຺ຕິຍໍຯ ຕນ຺ນິຝ຺ຖານລ຺ຫິ ເອຕ຺ຖ ປກາສິຕນ຺ຕິຯ ເອວມເນເກສໍ ອຕ຺ຖານໍ ໂຊຕໂກຯ ອິຌ ປນ ‘‘ອຣູປີໂນ ຌມ຺ມາ ອເຈຕສິກາ ຌມ຺ມາ’’ຕິອາທິສຸ ວິຍ ຕພ຺ກາວນິວຕ຺ຕິຍໍ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ, ອລ຺ລຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນສ຺ສ ສຸຕາທິລາຓວິຣຫໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາຄມາຌິຄມາກາວາ ເລຍ຺ໂຍ ອສ຺ສຸຕວາ ອິຕີ’’ຕິຯ

ອິທານິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ຍສ຺ມາ ຂນ຺ຌຌາຕ຺ວາທິໂກສລ຺ເລນປີ ມລ຺ລນາປຝິເສຌນສມຕ຺ຖໍ ພາຫຸສຈ຺ຈໍ ໂຫຕິຯ ຍຖາຫ ‘‘ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕີ? ຍໂຕ ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ຂນ຺ຌກຸສໂລ ໂຫຕິ ຌາຕຸ, ອາຍຕນ, ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຸສໂລ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ ກິກ຺ຂຸ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຍສ຺ສ ຫິ ຂນ຺ຌຌາຕຸອາຍຕນສຈ຺ຈປຈ຺ຈຍາກາຣສຕິປຝ຺ຖານາທິສູຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຓໍ ອຸຄ຺ຄໂຫຯ ອຕ຺ຖປຣິປຸຈ຺ຉນໍ ປຣິປຸຈ຺ຉາຯ ກຸສເລຫິ ສທ຺ ໂຈທນາປຣິຫຣຓາວເສນ ວິນິຈ຺ຉຍກຣຓໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍຯ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານິ ອຌິຄໂມຯ

ພຫູນໍ (ຌຯ ສຯ ມູລຝີຯ ໑໐໗) ນານປ຺ປກາຣານໍ ກິເລສສກ຺ກາຍທິຝ຺ຖີນໍ ອວິຫຕຕ຺ຕາ ຕາ ຊເນນ຺ຕິ, ຕາຫິ ວາ ຊນິຕາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອວິຆາຕເມວ ວາ ຊນ-ສທ຺ໂທ ວທຕິຯ ປຸຖຸ ສຕ຺ຖາຣານໍ ມຸຂມຸລ຺ໂລກິກາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຖຸ ຊນາ ສຕ຺ຖປຝິລ຺ລາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຕິ ວຈນຕ຺ໂຖຯ ປຸຖຸ ສພ຺ພຄຕີຫີ ອວຸຝ຺ຖິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊເນຕພ຺ພາ, ຊາຍນ຺ຕີ ວາ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕາຕິ ຊນາ, ນານາຄຕິໂຍ, ຕາ ປຸຖູ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອິໂຕ ປເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ຊນາ, ອກິສງ຺ຂາຣາທໂຍ, ເຕ ເອເຕສໍ ປຸຖູ ວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອກິສງ຺ຂຣຓາທິອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ຊນ-ສທ຺ໂທ ທຝ຺ຖພ຺ໂພຯ ໂອຆາ ກາໂມຆາທໂຍຯ ຣາຄຄ຺ຄິອາທໂຍ ສນ຺ຕາປາຯ ເຕ ເອວ, ສພ຺ເພປີ ວາ ກິເລສາ ປຣິລ຺ອາຫາຯ ປຸຖຸ ປລ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ຣຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊາຍຕີຕິ ຊໂນ, ຣາໂຄ ເຄໂຌຕິ ເອວມາທິໂກ, ປຸຖຸ ຊໂນ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ປຸຖູສຸ ວາ ຊນາ ຊາຕາ ຣຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ຣາຄາທິອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ຊນສທ຺ໂທ ທຝ຺ຖພ຺ໂພຯ ຣຕ຺ຕາຕິ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ຣງ຺ຄຊາເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປຣິຓາມກເຣນ ຉນ຺ທຣາເຄນ ຣຕ຺ຕາ ສາຣຕ຺ຕາຯ ຄິທ຺ຌາຕິ ອກິກງ຺ຂນສກາເວນ ອກິຊ຺ຊາເນນ ຄິທ຺ຌາ ເຄຌໍ ອາປນ຺ນາຯ ຄຌິຕາຕິ ຄນ຺ຖິຕາ ວິຍ ທຸມ຺ໂມຈນິຍກາເວນ ຕຕ຺ຖ ປຝິພທ຺ຌາຯ ມຸຈ຺ຉິຕາຕິ ກິເລສວເສນ ວິສລ຺ລີກູຕາ ວິຍ ອນລ຺ລກິຈ຺ຈາ ມຸຈ຺ຉໍ ໂມຫມາປນ຺ນາຯ ອຊ຺ໂຊສນ຺ນາຕິ ອນລ຺ລສາຌາຣເຓ ວິຍ ກຕ຺ວາ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຝ຺ຖເປຕ຺ວາ ກິຕາຯ ລຄ຺ຄາຕິ ວງ຺ກທຕ຺ຫເກ ວິຍ ອາສຕ຺ຕາ ມຫາປລິເປ ວາ ຍາວ ນາສິກຄ຺ຄາ ປລິປນ຺ນປຸຣິໂສ ວິຍ ອຸທ຺ຌຣິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍກາເວນ ນິມຸຄ຺ຄາ , ລຄິຕາຕິ ມກ຺ກຝາເລເປ ອາລຄ຺ຄກາເວນ ປຈ຺ຈຸຫິໂຕ ວິຍ ມກ຺ກໂຝ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ວເສນ ອາລຄ຺ຄິຕາຯ ປລິພຸທ຺ຌາຕິ ພທ຺ຌາ, ອຸປທ຺ທຸຕາ ວາຯ ອາວຸຝາຕິ ອາວຸນິຕາ, ນິວຸຕາຕິ ນິວາຣິຕາຯ ໂອວຸຕາຕິ ປລິຄ຺ຕ຺ກິຕາ, ປຣິໂຍນທ຺ຌາ ວາຯ ປິຫິຕາຕິ ປິທຫິຕາ, ປຝິຈ຺ຉນ຺ນາຕິ ປຝິຈ຺ຉາທິຕາຯ ປຝິກ຺ຊິຕາຕິ ເຫຝ຺ຖາມຸຂຊາຕາຯ ປຸຖູນໍ ວາ ຄຓນປຖມຕີຕານນ຺ຕິອາທິນາ ປຸຖຸ ຊໂນ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

‘‘ອສ຺ສຸຕວາ’’ຕິ ເອເຕນ ອວິຊ຺ຊມ຺ຌຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ອນ຺ຌປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ອາຣກຕ຺ຕາ (ສໍຯ ນິຯ ຝີຯ ໔ຯ໖ຯ໑)

ກິເລເສຫິ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຯ ອນເຍຕິ ອວຑ຺ຒິຍໍ, ອນຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນເຍ ວາ ອນຸປາເຍຯ ໄນຣິຍນ຺ໂຕ ອວຕ຺ຕນ຺ໂຕຯ ອເຍຕິ ວຑ຺ຒິຍໍ, ອຕ຺ເຖ, ອຸປາເຍ ວາຯ ອຣຓີຍໂຕຕິ ປຍິຣຸປາສິຕພ຺ພໂຕຯ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາ ປຸຣິເມສຸ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປສຸຯ ປຈ຺ຉິເມ ປນ ສທ຺ທສຕ຺ຖວເສນປີຯ ຍທິປິ ອຣິຍ-ສທ຺ໂທ ‘‘ເຍ ຫິ ໂວ ອຣິຍາ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍກມ຺ມນ຺ຕາ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໕) ວິສຸທ຺ຘາສຍປໂຍເຄສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊເນສຸປິ ວຕ຺ຕຕິຯ ອິຘ ປນ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣກາເວນ ຈ ອຣິຍກາໂວ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ພຸທ຺ຘາ’’ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ຕຖາຄຕສາວກາ ຈ ສປ຺ປຸຣິສາ’’ຕິ ອິທໍ ອຣິຍາ ສປ຺ປຸຣິສາຕິ ອິຘ ວຸຕ຺ຕປທານໍ ອຕ຺ຖໍ ອສງ຺ກເຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອຣິຍສປ຺ປຸຣິສກາວາ ອກິນ຺ນສກາວາຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ສພ຺ເພວ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາຫິ ພຸທ຺ຘສາວໂກ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕສ຺ສ ຫິ ເອກນ຺ເຕນ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ປຣໂຕໂຆສມນ຺ຕເຣນ ປຖມມຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ ວິເສສໂຕ ຈສ຺ສ ກຄວາວ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ‘‘ມມຍ຺ຫິ, ອານນ຺ທ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕໍ ອາຄມ຺ມ ຊາຕິຘມ຺ມາ ສຕ຺ຕາ ຊາຕິຍາ ປຣິມຸຈ຺ຈນ຺ຕີ’’ຕິອາທີ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒)ຯ ໂສ ເອວ ຈ ອເວຈ຺ຈປສາທາຘິຄເມນ ທລ຺ຫກຕ຺ຕີ ນາມຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ‘‘ຍໍ ມຍາ ສາວການໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຍ຺ຍຕ຺ຕໍ, ຕໍ ມມ ສາວກາ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ນາຕິກ຺ກມນ຺ຕີ’’ຕິ (ອຸທາຯ ໔໕)ຯ ກຕຍ຺ຍຸຕາທີຫິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ພຸທ຺ຘາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຕໍ ຊານາຕີຕິ ກຕຍ຺ຍູຯ ກຕໍ ວິທິຕໍ ປາກຍໍ ກໂຣຕີຕິ ກຕເວທີຯ ອເນເກສຸປິ ຫິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ເສສຸ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ຊານນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ປາກຍ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕິ ສຕິຊນນອາມິສປຜິຄ຺ຄຫຓາທີນາ , ຕຖາ ສໍສາຣທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂິຕສ຺ສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕິ ກິຈ຺ຈໍ, ຍໍ ອຕ຺ຕນາ ກາຕຸໍ ສກ຺ກາຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘ ປນ ກປ຺ປານໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍສຫສ຺ເສສຸປິ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ ມຄ຺ຄຜລານໍ ອຸປນິສ຺ສຍຍ຺ຈ ຊານາຕິ, ປາກຍ຺ຈ ກໂຣຕິ, ສີໂຫ ວິຍ ຈ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສກ຺ກຈ຺ຈເມວ ຘມ຺ມເທສນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈໍ ກໂຣຕີຯ ຍາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ທິຍ຺ຖາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ສາ ອປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊນກາໂວ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອາທຣາກາໂວ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສນສີລຕາ ຈ, ນ ຈ ທສ຺ສເນ ສາຘຸການີຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຈກ຺ຂຸນາ ອທສ຺ສາວີຕິ ເອຕ຺ຕ ຈກ຺ຂຸ ນາມ ນ ມໍສຈກ຺ຂຸ ເອວ, ອຖ ໂຂ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປີຕີ ອາຫ ‘‘ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ວາ’’ຕີຯ ອຣິຍກາໂວຕີ ເຍຫິ ໂຍຄໂຕ ‘‘ອຣິຍາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ເຕ ມຄ຺ຄຜລຘມ຺ມາ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ

ຕທຣາຕິ ຍາຓທສ຺ສນສ຺ເສວ ທສ຺ສນກາເວຯ ວຕ຺ຕູຕິ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖຍາປນກາຣຕໍຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປີຕິ ເອວໍ ອຍ຺ຍາປເທເສນ ອຕ຺ຕູປນາຍິກໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕປີຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມໍ, ຈຕຸສ຺ຈຘມ຺ມໍ ວາຯ ອຣິຍກຣຘມ຺ມາ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາທໂຍ ວິປສ຺ສນາຍາ ອນິຈ຺ຈາທໂຍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ອຣິຍສຈ຺ຈານິຯ

ອວິນີໂຕຕິ ນ ວິນີໂຕ, ອຘິສີລສິກ຺ຂາທິວເສນ ນ ສິກ຺ຂິໂຕຯ ເຍສໍ ສໍວຣວິນຍາທີນໍ ອກາເວນ ອຍໍ ອວິນີໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທຸວິໂຘ ວິນໂຍ ນາມາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສີລສໍວໂຣຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ, ໂສ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ກາຍິກວາຈສິໂກ ອວີຕິກ຺ກໂມຯ ສຕິສໍວໂຣຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຣກ຺ຂາ, ສາ ຈ ຕຖາປວຕ຺ຕາ ສຕິ ເອວຯ ຍາຓສໍວໂຣຕິ ‘‘ໂສຕານໍ ສໍວຣໍ ພຸຣູມີ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໑໐໕໐) ວຕ຺ວາ ‘‘ປຍ຺ຍາເຍເຕ ປິຘີຍເຣ’’ຕິ ວຈນໂຕ ໂສຕສງ຺ຂາຕານໍ ຕຓ຺ຫາທິຍ຺ຖິທຸຈ຺ຈຣິຕອວິຊ຺ຊາອວສິຍ຺ຖກິເລສານໍ ສໍວໂຣ ປິທຫນໍ ສມຸຈ຺ເຉທຍາຓນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຂນ຺ຕິສໍວໂຣຕິ ອຘິວາສນາ, ສາ ຈ ຕຖາປວຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘາ, ອໂທໂສ ວາຯ ປຍ຺ຍາຕິ ເອເກ, ຕໍ ອຍ຺ຖກຖາຍ ວິຣຸຊ຺ຊຕິຯ ວີຣິຍສໍວໂຣ ກາມວິຕກ຺ກາທີນໍ ວິໂນທນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ວີຣິຍເມວຯ ເຕນ ເຕນ ຄຸຓງ຺ເຄນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອຄຸຓງ຺ຄສ຺ສ ປຫານໍ ຕທງ຺ຄປຫານໍຯ ວິກ຺ຂມ຺ກເນນ ປຫານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນປຫານໍຯ ເສສປທຕ຺ຖເຍປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

ອິມິນາ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນາຕິອາທີ ສີລສໍວຣາທີນໍ ວິວຣຓໍຯ ຕຕ຺ຖ ສມຸເປໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິສຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ‘‘ສຫາຄໂຕ ສມຸປຄໂຕ’’ຕິອາທີນາ ວິກງ຺ເຄ (ວິກຯ ໕໑໑) ອາຄຕໍ ສໍວຣວິກງ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕີຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ອນ຺ຕຣສຸຕ຺ເຕ ອາວີ ກວິສ຺ສຕີຯ

ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນນ຺ຕິ ທຸສ຺ສີລ຺ຍສງ຺ຂາຕານໍ ກາຍວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນໍ ມຸຍ຺ຖສ຺ສຈ຺ຈສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປມາທສ຺ສ ອກິຊ຺ຊາທີນໍ ວາ ອກ຺ຂນ຺ຕິອຍ຺ຍາຓໂກສຊ຺ຊານຍ຺ຈຯ ສໍວຣຓໂຕຕິ ປິທຫນໂຕ ຖກນໂຕຯ ວິນຍນໂຕຕິ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ຕານໍ ວິຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ວິນຍນໂຕ ອປນຍນໂຕ, ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນໍ ວາ ວິນຍນໂຕ, ກາຍາທີນໍ ວາ ຊິມ຺ຫປ຺ປວຕ຺ຕໍ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຊ຺ຊວໍ ນຍນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫານໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນໍ ຕຖາ ຕຖາ ອນຸປ຺ປາທນເມວ ສໍວຣໍ ວິນຍນຍ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ຍໍ ປຫານນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ''ນາມຣູປປ຺ຣິຈ຺ເຉທາທີສຸ ວິປສ຺ສນາຌາເຓສູ''ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ນາມ
ຣູປປ຺ຣິຈ຺ເຉທປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິຄ຺ຄຫກງ຺ຂາວິຕຣຓານິ ນ ວິປສ຺ສນາຌາຓານິ ສມ຺ມສນາກາເຣນ ອປ຺ປວ຺ຕ຺ຕນ຺ໂຕ? ສຈ຺ຈເມຕໍຯ ວິປສ຺ສ
ນາຌາຓສ຺ສ ປນ ອຘິຏ຺ຖານກາວໂຕ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ນາມຣູປມຕ຺ຕມິທໍ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາ ວາ ອຕ຺ຕນິຍໍ ວາ''ຕິ ເອວໍ
ປວ຺ຕ຺ຕຌາຓໍ ນາມຣູປວວຕ຺ຖານໍຯ ສຕິ ວິຊ຺ຊມາເນ ຂນ຺ຘປ຺ຌ຺ຈກສງ຺ຂາເຕ ກາເຍ, ສຍໍ ວາ ສຕິ ຕສ຺ມິໍ ກາເຍ ທິຏ຺ຄິຕິ ສກ຺ກາຍ
ທິຏ຺ຄິຯ ''ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໗໑; ໔ຯ໓໔໔) ເອວໍ ປວ຺ຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຄິຯ ຕສ຺ເສວ ຣູປາຣູປສ຺ສ ກມ຺ມາ
ວິຊ຺ຊາທິປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນຌາຓໍ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິຄ຺ຄໂຫຯ ''ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍາ''ຕິ (ທີຯ ນິຯ
໑ຯ໑໖໗) ອາທິນຍປ຺ປວ຺ຕ຺ຕາ ອເຫຕຸກທິຏ຺ຄິຯ ''ອິສ຺ສຣປຸຣິສປ຺ຊາປຕິປກຕິອຕຸກາລາທີຫິ ໂລໂກ ປວ຺ຕ຺ຕຕິ ນິວຕ຺ຕຕິ ຈາ''ຕິ
ປວ຺ຕ຺ຕາ ວິສມເຫຕຸທິຏ຺ຄິຯ ຕສ຺ເສວາຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິຄ຺ຄຫສ຺ເສວຯ ກງ຺ຂາວິຕຣເຓນາຕິ ຍຖາ ເອຕຣຫິ ນາມຣູປສ຺ສ ກມ຺ມາ
ທິປ຺ຈ຺ຈຍໂຕ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ເອວໍ ອຕີຕານາຄເຕສຸປີຕິ ຕີສຸປີ ກາເລສຸ ວິຈິກິຈ຺ຉາປນຍນຌາເຓນຯ ກຖໍກຖີກາວສ຺ສາຕິ ''ອໂຫສິໍ ນຸ
ໂຂ ອຫມຕີຕມທ຺ຘານ''ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐) ອາທິນຍປ຺ປວ຺ຕ຺ຕາຍ ສໍສຍປ຺ປວ຺ຕ຺ຕິຍາຯ ກລາປສມ຺ມສເນນາຕິ
''ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ຣູປໍ ອຕີຕານາຄຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໖໑; ໒ຯ໑໑໓; ໓ຯ໗໖, ໗໙) ຂນ຺ຘປ຺ຌ຺ຈກໍ ເອກາທສສຸ
ໂອກາເສສຸ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສມ຺ມສນເສນ ປວ຺ຕ຺ເຕນ ນຍວິປສ຺ສນາຌາເຓນ ຯ ອຫໍ ມມາຕິ ຄາຫສ຺ສາຕິ
ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຄຫຓສ຺ສຯ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄວວຕ຺ຖາເນນາຕິ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄຌາຓວິສຸທ຺ຘິຍາຯ ອມຄ຺ເຄ ມຄ຺ຄສຌ຺ຌາຍາຕິ ໂອກາສາທິ
ເກ ອມຄ຺ເຄ ''ມຄ຺ໂຄ''ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນສຌ຺ຌາຍຯ

ຍສ຺ມາ ສມ຺ມເທວ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຸທຍໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ''ເອວເມວ ສງ຺ຂາຣາ ອນຸຣູປກາຣຓໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ປນ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ''ຕິ
ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຸທຍທສ຺ສເນນ ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຄິຍາ''ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສງ຺ຂາຣານໍ ວຍໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ''ຍທິປິເມ ສງ຺ຂາຣາ
ອວິຈ຺ຉິນ຺ນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ນາ ປນ ອປ຺ປຝິສນ຺ຘິກາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ເຕ ວາ''ຕິ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ເສວໍ ປສ຺ສໂຕ ກຸໂຕ ສສ຺ສຕຄ຺
ຄາໂຫ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວຍທສ຺ສເນນ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຄິຍາ''ຕິຯ ກຍທສ຺ສເນນາຕິ ກຍຕຸປຏ຺ຖານຌາເຓນຯ ສກເຍຕິ ສພ຺ພກຍານໍ
ອາກຣກາວໂຕ ສກລທຸກ຺ຂວູປສມສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຣມສ຺ສາສສ຺ສ ປຝິປກ຺ຂກາວໂຕ ຈ ສເກ ຂນ຺ຘປ຺ຌ຺ຈເກຯ ອກຍສຌ຺ຌາຍາຕິ
''ອກຍໍ ເຂມ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນສຌ຺ຌາຍຯ ອສ຺ສາທສຌ຺ຌາ ນາມ ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອສ຺ສາທວເສນ ປວ຺ຕ຺ຕສຌ຺ຌາ, ຍາ
''ອາລຍາກິນິເວໂສ''ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອກິຣຕິສຌ຺ຌາ ຕຕ຺ເຖວ ອກິຣຕິວເສນ ປວ຺ຕ຺ຕສຌ຺ຌາ, ຍາ ''ນນ຺ທີ''ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ
ອມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາ ອາທານໍຯ ອນຸເປກ຺ຂາ ສງ຺ຂາເຣຫິ ອນິພ຺ພິນ຺ທນໍ, ສາລຍຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ມຏ຺ຄິຕິຍໍ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາເທ ປຝິ
ໂລມກາໂວ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທຄ຺ຄາໂຫ, ປ຺ຈ຺ຈຍາກາຣປຝິຈ຺ຉາທກໂມໂຫ ວາ, ນິພ຺ພາເນ ປຝິໂລມກາໂວ ສງ຺ຂາເຣສຸ ຣຕິ, ນິພ຺ພານ
ປຝິຈ຺ຉາທກໂມໂຫ ວາຯ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ຍາທິສສ຺ສ ກິເລສສ຺ສ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ວິປສ຺ສນາ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕໍ ນ ມຸຌ຺ຈ
ຕິ, ໂສ ກິເລໂສ, ໂຍ ''ສໍໂຍຄາກິນິເວໂສ''ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ອຕິກ຺ກມນເມວ ວາ ປຫານໍຯ

ປວ຺ຕ຺ຕິ ເອວ ປວ຺ຕ຺ຕິກາໂວ, ປຣິຍຸຏ຺ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິວຣຓາທີຘມ຺ມານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນິວຣຓປກ຺ຂິຍາ ກິເລສາ
ວິຕກ຺ກວິຈາຣາທໂຍ ຈ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິຯ

ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍມຄ຺ຄານໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອປ຺ປວ຺ຕ຺ຕິກາເວນ ຍໍ ປຫານນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເກນ ປຫານນ຺ຕິ? ອຣິຍມຄ຺ເຄ
ເຫວາຕິ ວິຌ຺ຌາຍມາໂນຍມຕ຺ໂຖ ເຕສໍ ກາວິຕຕ຺ຕາ ອປ຺ປວ຺ຕ຺ຕິວຈນໂຕຯ ສມຸທຍປກ຺ຂິກສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ມຄ຺ຄາ
ຈຕຸສຈ຺ຈາກິສມຍາຕິ ກຕ຺ວາ ເຕຫິ ປຫາຕພ຺ເພນ ເຕນ ເຕນ ສມຸທເຍນ ສຫ ປຫາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ສມຸທຍສກາຄຕ຺ຕາ, ສຈ຺ຈວິກງ຺
ເຄ ຈ ສພ຺ພກິເລສານໍ ສມຸທຍກາວສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ສມຸທຍປກ຺ຂິກາ''ຕິ ທິຏ຺ຄິອາທໂຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຕໍ ວູປສນ຺ຕ
ຕາຯ ສງ຺ຂຕນິສ຺ສຝຕາ ສງ຺ຂາຣສກາວາກາໂວຯ ປຫີນສພ຺ພສງ຺ຂຕນ຺ຕິ ວິຣຫິຕສພ຺ພສງ຺ຂຕໍ, ວິສງ຺ຂາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຫານຌ຺ຈ
ຕໍ ວິນໂຍ ຈາຕິ ປຫານວິນໂຍ ປຸຣິເມນ ອຕ຺ເຖນ, ທຸຕິເຍນ ປນ ປຫີຍຕີຕິ ປຫານໍ, ຕສ຺ສ ວິນໂຍຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ

ກິນ຺ນສໍວຣຕ຺ຕາຕິ ນຏ຺ຄສໍວຣຕ຺ຕາ, ສໍວຣາກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ອສມາທິນ຺ນສໍວໂຣປີ ສງ຺ຄຫິໂຕ ໂຫຕີຯ ສມາທາເນນ ຫິ
ສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ ສໍວໂຣ ຕທກາເວ ນ ໂຫຕີຕິຯ ເອວຌ຺ຫິ ໂລເກ ວຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕິ ''ມຫາ ວຕ ໂນ ໂກໂຄ, ໂສ ນຏ຺ໂຄ ຕຖາ
ອກຕ຺ຕາ''ຕິຯ ອຣິເຍຕິ ອຣິໂຍຯ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນຌ຺ເຫຕໍຯ ເອເສເສຕິ ເອໂສ ໂສ ເອວ, ອຕ຺ຖໂຕ ອນຌ຺ໂຌຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຊ຺ຊາເຕຕິ
ອຕ຺ຖໂຕ ຕໍສກາໂວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຣິຍສກາໂວ, ອຣິໂຍ ຈ ສປ຺ປຸຣິສສກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕໍ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ''ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ. ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາ ເທສນາ ກຕາຕິ? ຍເທຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ''ຍສ຺ມາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸໂກ''ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໘) ສຍເມວ ວກ຺ຂຕິ. ຘມ຺ໂມ ອຘິຏ຺ຐານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ຘມ຺ມາຘິຏ຺ຐານາ, ສຠາວຘມ຺ເມ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິຕເທສນາ. ຘມ຺ມວເສເນວ ປວຕ຺ຕາ ປຐມາ, ປຸຄ຺ຄລວເສນ ອຘິຏ຺ຐິຕ຺ຕາ ປຸຄ຺ຄລວເສເນວ ຄຕາ ຕຕິຍາ, ອິຕຣາ ຘມ຺ມປຸຄ຺ຄລານໍ ໂວມິສ຺ສກວເສນ. ກສ຺ມາ ປນ ຠຄວາ ເອວໍ ວິຠາເຄນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ? ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສເຍນ ເທສນາວິລາເສນ ຈຯ ເຍ ຫິ ເວເນຍ຺ຍາ ຘມ຺ມາຘິຏ຺ຐານາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ສຸເຂນ ອຕ຺ຖໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິຯ ເອສ ນເຍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ຍສ຺ສາ ຈ ຘມ຺ມຘາຕຸຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ເທສນາວິລາສປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ສາຍໍ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາ, ຕສ຺ມາ ເທສນາວິລາສປ຺ປຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມິສ຺ສໂຣ ຘມ຺ມຣາຊາ ຍຖາ ຍຖາ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕຖາ ຕຖາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ ເອວໍ ອິມິນາ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຌາສເຍນ ເທສນາວິລາເສນ ຈ ເອວໍ ວິຠາເຄນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຉຘາຕຸໂຣຕິ ປຖວີຘາຕຸ ອາໂປ-ເຕໂຊ-ວາໂຍ-ອາກາສຘາຕຸ ວິຎ຺ຎາຓຘາຕູຕິ ອິເມສໍ ຉນ຺ນໍ ຘາຕູນໍ ວເສນ ຉຘາຕຸໂຣຯ ''ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ໂສມນສ຺ສຏ຺ຐານິຍໍ ຣູປໍ ອຸປວິຈຣຕີ''ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໘໔) ວຸຕ຺ຕານໍ ຉນ຺ນໍ ໂສມນສ຺ສູປວິຈາຣານໍ, ຉນ຺ນໍ ໂທມນສ຺ເສາປກ຺ຂູປວິຈາຣານຎ຺ຈ ວເສນ ອຏ຺ຐາຣສມໂນປວິຈາໂຣຯ ສຈ຺ຈາທິຏ຺ຐານາທິວເສນ ຈຕຸຣາທິຏ຺ຐາໂນຯ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສ຺ສ ສມ຺ປຣາຍິກສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອທສ຺ສນໂຕ ອນ຺ໂຘ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສ຺ເສວ ທສ຺ສນໂຕ ເອກຈກ຺ຂຸ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ທສ຺ສນໂຕ ທ຺ວິຈກ຺ຂຸ, ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ສ຺ວາຍໍ ນິທ຺ທິສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ສ຺ວາຍນ຺ຕິ ຈ ໂສ ອຍໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕເທສນາວິຠາຄກຸສໂລ ຠຄວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸໂກຕິ ຕີຫິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ອປຣິຎ຺ຎາຕກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ຂນ຺ຘາ ຫິ ປຣິຎ຺ຎາວຕ຺ຖຸຯ ອປຣິຎ຺ຎາມູລິກາຕິ ປຣິຊານນາຠາວນິມິຕ຺ຕາ ຕສ຺ມິໍ ສຕິ ຠາວໂຕຯ ປຣິຎ຺ຎານຎ຺ຫິ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ກິເລສາ ປຏິປກ຺ຂາ ຕມ຺ມູລິກາ ຈ ສພ຺ພມຎ຺ຎນາຕິຯ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ''ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ''ຕິອາທິກໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ວິເສສນຠາເວນ ປວຕ຺ຕໍ ປາລຸອິເສສໍ ຄຓ຺ຫາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນນິທ຺ເທສຠາວໂຕຯ ເຕນາຫ ''ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນໍ ນິທ຺ທິສີ''ຕິຯ

ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຖວີວາຣວຓ຺ຓນາ

ຕສ຺ສາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສຯ ວສຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນາຕິ ອາຣມ຺ມຓມ຺ປິ ວຕ຺ຖູຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠາວໂຕຕິ ອາຫ ''ປຖວີອາທີສຸ ວຕ຺ຖູສູ''ຕິຯ ສກ຺ກາຍຘມ຺ມານມ຺ປິ ອາຣມ຺ມຓາທິນາ ສຕິປິ ມຎ຺ຎນາເຫຕຸຠາເວ ມຎ຺ຎນາເຫຕຸກຕ຺ເຕເນວ ເຕສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສພ຺ພສກ຺ກາຍຘມ຺ມຊນິຕໍ ມຎ຺ຎນ''ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຖວີຘາຕຸ ເສສຘາຕູນໍ ສສມ຺ຠາຣາສມ຺ຠາຣຠາວາ ສຕິປິ ປມາຓໂຕ ສມຠາເວ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ອຘິການຘິກຠາເວນ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສມ຺ຠາຣນ຺ຕີຕິ ສມ຺ຠາຣາ, ປຣິວາຣາຯ ຕໍຕໍກລາເປຫິ ລກ຺ຂຓປຖວິຍາ ເສສຘມ຺ມາ ຍຖາຣຫໍ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ປຣິວາຣຠາເວນ ຈ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ເຕນາຫ ''ສາ ຫິ ວຓ຺ຓາທີຫິ ສມ຺ຠາເຣຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຖວີຕິ ສສມ຺ຠາຣປຖວີ''ຕິຯ ປຖວີໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຖຸລຏ຺ເຐນ ປຸຖຸວີ, ປຸຖຸວີ ເອວ ປຖວີຯ ສາ ຫິ ສຕິປິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນວຸຕ຺ຕິຍໍ ສພ຺ເພສໍ ສກລາປຠາວານໍ ອາຘາຣຠາເວນ ປວຕ຺ຕມານາ ປຸຖຸລາ ປຕ຺ຖຏາ ວິຕ຺ຖິຓ຺ຓາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ, ນ ປນ ຕໍ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມານາ ອາປາທໂຍຯ ສສມ຺ຠາຣປຖວິຍາ ປນ ປຸຖຸລຠາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ອາຣມ຺ມຓປຖວິຍໍ ວຑ຺ຒນຜຣຓຏ຺ເຐຫິ ປຸຖຸລຏ຺ໂຐ, ອິຕຣສ຺ມິໍ ຣູຬ຺ຫີຍາວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອາຣມ຺ມຓປຖວີຕິ ຌານສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຠູຕໍ ປຖວີສງ຺ຂາຕໍ ປຏິຠາຄນິມິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ''ນິມິຕ຺ຕປຖວີຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິຯ ອາຄມນວເສນາຕິ ປຖວີກສິຓຠາວນາຄມນວເສນຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອາໂປ ຈ ເທວາ ປຖວີ, ເຕໂຊ ວາໂຍ ຕທາຄມຸ''ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໓໘໐)ຯ

ສພ຺ພາປີຕິ ຈຕ຺ພິຘາ ປຖວີປີຯ ອນຸສ຺ສວາທິມຕ຺ຕລທ຺ຘາ ມຎ຺ຎນາ ວຕ຺ຖຸ ໂຫຕີເຍວຯ ຕຖາ ຫິ ''ກກ຺ຂຬໍ ຂຣິຄຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິຠຯ ໑໗໓) ລກ຺ຂຓປຖວີປີ ອຸທ຺ທຣິຍຕິຯ ຍໍ ປເນເກ ວທນ຺ຕິ ''ລກ຺ຂເຓ ທິຏ຺ເຐ ມຎ຺ຎນາ ນຕ຺ຖິ, ສຎ຺ຊານາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ຈ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາຫສ຺ສ ມູລຠູຕາ ປີຕ຺ຫຄ຺ຄາຫິຕາ, ສາ ລກ຺ຂເຓ ນກ຺ຂມຕິ, ຕສ຺ມາ ລກ຺ຂຓປຖວີ ນ ຄເຫຕພ຺ພາ''ຕິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ລກ຺ຂຓປຏິເວທສ຺ສ ອິຘ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ 'ໂລກໂວຫາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ''ຕິຯ ນ ຈ ສພ຺ພສຎ຺ຎາ ປີຕ຺ຫຄ຺ຄາຫິກາ , ນາປິ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາຫສ຺ເສວ ມູລຠູຕາ, ຕສ຺ມາ ລກ຺ຂຓປຖວິຍາປິ ກາຍທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ອຎ຺ຎຖາ ຈ ອຸປຏ຺ຐິຕາຍ ມຎ຺ຎນາ ປວຕ຺ຕເຕວຯ ເຕເນວ ຈ ''ອນຸສ຺ສວາທິມຕ຺ຕລທ຺ຘາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຖວີໂຕຕິ ປຈ຺ຈເຕ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຖວີ

ຕິ ສຍ຺ຊານາຕີ''ຕິ ອາຫ. ຍສ຺ມາ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ ປຖວີ ''ປຖວີ'ຕິ ສຍ຺ຊານນ຺ໂຕ ເຕນ ເຕນ ນເຍນ ປຖວີໂກຍ຺ຖາເສເນວ ສຍ຺ຊານາຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອາປາທີໂກຍ຺ຖາເສນ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຖວີການເຄນ ສຍ຺ຊານາຕີ''ຕິ. ໂລກໂວຫາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ໂລກສມຍ຺ຍໍ ອວິຊຫິຕ຺ວາ. ເອເຕນ ລກ຺ຂຓປຖວິຍມ຺ປີ ໂວຫາຣມຸເຂເນວສ຺ສາ ປວຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕີ.

ຍທິ ໂລກໂວຫາເຣນ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕິ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ໂທໂສ, ນນຸ ອຣິຍາປີ ''ອຍຍ຺ທີ ກນ຺ເຕ ມຫາປຖວີ''ຕິອາທີນາ ໂລກໂວຫາເຣນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ? ນ ເອຕ຺ຖ ໂວຫາຣມຕ຺ເຕ ອວຍ຺ຖານໍ ອສິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ໂວຫາຣມຸເຂນ ມິຈ຺ຉາກິນິເວໂສຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສຍ຺ຍາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ສຍ຺ຊານາຕີ''ຕິ ອາຫ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອໂຍນິໂສມນສິກາຣສມ຺ກູຕາຍ ''ສຸກ''ນ຺ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາຍ ວິປ຺ຣີຕສຍ຺ຍາຍ ສຍ຺ຊານາຕີຕິ. ເອເຕນ ທຸພ຺ພລາ ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຖິມຍ຺ຍນາ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຍທີ ເອວໍ ກສ຺ມາ ສຍ຺ຍາ ຄຫິຕາຕິ? ປາກຍກາວໂຕ. ຍຖາ ນາມ ອຕ຺ຄິມ຺ທີ ມຖິຍມາເນ ຍທາ ຊູໂມ ອຸປ຺ລພ຺ກຕິ, ກິຍ຺ຈາປີ ຕທາ ວິຊ຺ຊເຕວ ປາວໂກ ອວິນາກາວໂຕ, ປາກຍກາວໂຕ ປນ ຊູໂມ ຊາໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອຕ຺ຄິ ຊາໂຕຕິ, ເອວໍສມ຺ປທມິທໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຍທິປີ ຕຕ຺ຖ ມຍ຺ຍນາກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິ, ນ ປນ ວິກູຕໍ ອປາກຍກາວໂຕ ສຍ຺ຍາກິຈ຺ຈເມວ ວິກູຕໍ, ຕໍ ປນ ມຍ຺ຍນານຸກູລໍ ມຍ຺ຍນາສທິຕໍ ຈາຕິ ອາຫ ''ສຍ຺ຍາວິປ຺ລ຺ລາເສນ ສຍ຺ຊານາຕີ''ຕິ. ເອວໍ ປຖວີກາຄໍ ອມຸຍ຺ຈນ຺ໂຕເຍວ ວາ ສຍ຺ຊານາຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ໂຍ ຫິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກທາຍ ປຖວິຍາ ປຖວີກາຄໍ ອມຸຍ຺ຈນ຺ໂຕເຍວ ອວິຊຫນ຺ໂຕເຍວ ສີສປີຕ຺ເຫ ສຸວຕ຺ຕສຍ຺ຍີ ວິຍ ອນຕ຺ຕາ ທິສກາວໍເຍວ ຕໍ ອຕ຺ຕາທິວເສນ ສຍ຺ຊານາຕິ, ຕສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຖວີ''ຕິອາທີ. ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນຄ຺ຄາຫສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕິມຄ຺ຄນນິວາຣຕາໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວິຍ…ເປ… ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ . ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີຕາທິເກທນ຺ຕີ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີຕາທິວິເສສໍ ວທນ຺ເຕນ ກຄວຕາວ ເອຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຍ຺ຊານເນ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ໂຍຊນາ.

ເອວນ຺ຕີ ''ປຖວີການເຄນ ສຍ຺ຊານາຕີ''ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ. ສຍ຺ຊານິຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ ''ອປ຺ຣກາເຄ…ເປ… ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ. ປປ຺ຍ຺ຈສງ຺ຂາຕິ ປປ຺ຍ຺ຈໂກຍ຺ຖາສາ. ປປ຺ຍ຺ຈນ຺ຕີ ສຕ຺ຕາ ສໍສາເຣ ຈິຣາຍນ຺ຕີ ເອເຕຫີຕິ ປປ຺ຍ຺ຈາ, ມຍ຺ຍນ຺ຕີ ''ເອຕໍ ມມາ''ຕິອາທີນາ ປຣິກປ຺ເປນ຺ຕີ ເອຕາທີຕິ ມຍ຺ຍນາຕິ ທຸວິທິປີ ປຣິຍາເຍທີ ຕຕ຺ຫາທໂຍວ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຖິປ຺ປຍ຺ເຈທີ ອິຘ ມຍ຺ຍນານາເມນ ວຸຕ຺ເຕທີ''ຕິ. ອຊ຺ຍລ຺ສສ຺ສ ຊຍ຺ລ຺ໂຕ, ອເສຍ຺ຍາທິກສ຺ສ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ຄຫຓໂຕ ທິຍ຺ຖິມຍ຺ຍນາ ວິຍ ຕຕ຺ຫາມານມຍ຺ຍນາປີ ອຍ຺ລຖາ ຄາໂຫ ເອວາຕິ ອາຫ ''ອຍ຺ລຖາ ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ. ອາຣມ຺ມຕາກິນິໂຣປນາທີນາ ກິນ຺ນສກາວານມ຺ປີ ວິຕກ຺ກາທີນໍ ສາຊາຣໂຓ ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍນສກາໂວ ວິຍ ອນຸຄິຊ຺ຊນຸຕ຺ຕາຕິປ຺ຣາມສນສກາວານມ຺ປີ ຕຕ຺ຫາທີນໍ ສາຊາຣເຕນ ອາຣມ຺ມຓປຣິກປ຺ປນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕິ ມຍ຺ຍນາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ເຕນາຫ ''ຕີທີ ມຍ຺ຍນາທີ ມຍ຺ຍຕີ''ຕິອາທີ. ອສ຺ສາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ, ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາທີສຸ ວິຍ ສຸຂຸມນເຍນປີ ມຍ຺ຍນາປວຕ຺ຕີ ອຕ຺ຖີຕິ ວິກາວນສ຺ຂຕາຍ ຖູລໍເຍວ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸກາໂມ ''ໂອລຸອາຣິກນເຍນາ''ຕິອາຫ. ໂອລຸອາຣິເກ ຫິ ວິກາເຄ ທສ຺ສິເຕ ສຸຂຸມວິກາວນາ ສຸກຣາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຍມຕ຺ຖໂຍຊນາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານປ຺ຣິຍາປນ຺ນາ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາ ວິກ຺ງເຄ ປຜິສມ຺ກິທານຄ຺ເຄ ຈ.

ວິກ຺ງເຄຕິ ຘາຕຸວິກ຺ງເຄ (ວິກ. ໑໗໓). ພາທິຣາຕິ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘາ ສງ຺ຂາຣສນ຺ຕານປ຺ຣິຍາປນ຺ນາ. ກກ຺ຂລຸອນ຺ຕີ ຖທ຺ຘໍ. ຂຣິຄຕນ຺ຕີ ຜຣຸສໍ. ກກ຺ຂລຸອກາໂວ ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕໍ. ກກ຺ຂລຸອກາໂວຕິ ກກ຺ຂລຸອສກາໂວ. ພທິທ຺ຘາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘໂຕ ພທິທ຺ຘາກູຕໍ. ອນຸປາທິນ຺ນນ຺ຕີ ນ ອຸປາທິນ຺ນໍ. ອໂຍຕິ ກາລຸອໂລຫໍ. ໂລຫນ຺ຕີ ຊາຕິໂລຫໍ ວິຊາຕິໂລຫໍ ກິຕ຺ຕິມໂລຫໍ ປີສາຈໂລຫນ຺ຕີ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ. ຕຕ຺ຖ ອໂຍ ສຊ຺ຊຸ ສຸວຕ຺ຕໍ ຕິປຸ ສີສໍ ຕມ຺ພໂລຫໍ ເວກນ຺ຕກໂລຫນ຺ຕີ ອິມານິ ສຕ຺ຕ ຊາຕິໂລຫານິ ນາມ. ນາຄນາສິກາໂລຫໍ ວິຊາຕິໂລຫໍ ນາມ. ກໍສໂລຫໍ ວຍ຺ຍໂລຫໍ ອາຣກຸຍນ຺ຕີ ຕີຕິ ກິຕ຺ຕິມໂລຫານິ ນາມ. ໂມຣກ຺ຂກໍ ປຸຖຸກໍ ມລິນກໍ ຈປ຺ລກໍ ສລກໍ ອາຍລໍ ກຕ຺ຕກໍ ທຸສີໂລຫນ຺ຕີ ອຍ຺ຖ ປີສາຈໂລຫານິ ນາມ. ເຕສຸ ເວກນ຺ຕກໂລຫໍ ນາມ ສພ຺ພໂລຫຈ຺ເຂທນສມຕ຺ຖາ ເອກາໂລຫຊາຕີ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ວິກນ຺ຕຕີ ຉິນ຺ທຕີຕິ ວິກນ຺ຕກນ຺ຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ. ວິກນ຺ຕກເມວ ເວກນ຺ຕກໍ. ນາຄນາສິກາໂລຫໍ ໂລຫສທິສໍ ໂລຫວິຊາຕິ ຫລິທ຺ທາທິວິຊາຕິ ວິຍ. ຕຖາ ຫິ ຕໍ ໂລຫາກາຣໍ ໂລຫມລໍ ວິຍ ຆນສໍທຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິ, ຕາເປຕ຺ວາ ຕາລຸອິຕໍ ປນ ກິນ຺ນໍ ກິນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິສຣຕິ ມຸທຸ ມຍ຺ຖໍ ກມ຺ມນິຍໍ ວາ ນ ໂຫຕິ. ຕິປຸຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ກໍສໂລຫໍ. ສີສຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ວຍ຺ຍໂລຫໍ. ຊສຕມ຺ເພ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕໍ ອາຣກຸຍໍ. ເຕເນວ ຕໍ ກຣເຕນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກິຕ຺ຕິມໂລຫນ຺ຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຍໍ ປນ ເກວລໍ ຣສກຘາຕຸ ວິນິຄ຺ຄຕໍ, ຕໍ ''ປີຕ຺ຕລ''ນ຺ຕິປີ ວທນ຺ຕີ. ຕໍ ອິຘ ນາສິປ຺ເປຕໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ມິສ຺ສກເມວ ກຕ຺ວາ ໂຍຊິຕໍ ກິຕ຺ຕິມນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂມຣກ຺ຂກາທີນີ ເອວໍນາມາເນເວຕານີ. ເຕສຸ ຍສ຺ມາ ປຍ຺ຈ ຊາຕິໂລຫານິ ປາລຸອິຍໍ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕາເນວ, ຕສ຺ມາ ເວກນ຺ຕກໂລເຫນ ສທ຺ຊີ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ສພ຺ພໍ ອິຘ ໂລຫນ຺ຕີ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຕິປ຺ປູຕິ ເສຕຕິປ຺ປ຺ໍ ສີສນ຺ຕິ ກາລຸອຕິປ຺ປ຺ໍ ສຊ຺ຊນ຺ຕິ ຣຊຕ຺ໍ ມຸຕ຺ຕາຕິ ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ກຊາທີກາ ອຍ຺ຄວິສາປີ ມຸຕ຺ຕາ໗ ຕຖາ ທີ ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ກ຺ໍ ວຣາຫທາຄາ ກູຊ຺ຽຄສີສ຺ໍ ວລາຫກູຍ຺ໍ ເວລຸອູ ມຈ຺ຈສີໂຣ ສງ຺ໂຂ ສິປ຺ປີຕິ ອຍ຺ຄ ມຸຕ຺ຕາໂຍນິໂຍ໗ ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ກຊາ ປີຕວຕ຺ຕາ ປກາທີນາ໗ ວຣາຫທາຄາ ວຣາຫທາຄວຕ຺ຕາວ໗ ກູຊ຺ຽຄສີສຊາ ນີລາທິວຕ຺ຕາ ສຸວິສຸທ຺ຊາ ວຍ຺ຜລາ ຈ໗ ວລາຫກຊາ ກາສຸຣາ ທຸພ຺ພິກາຄຣູປາ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ອນ຺ຊກາຣ຺ໍ ວິຊມນ຺ຕິໂຍ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິ, ເທວູປໂກຄາ ເອວ ຈ ໂຫນ຺ຕິ໗ ເວລຸອຸຊາ ກຣກຸປລສມານວຕ຺ຕາ ນ ກາສຸຣາ, ເຕ ຈ ເວລຸອູ ອມນຸສ຺ສໂຄຈເຣ ເອວ ປເທເສ ຊາຍນ຺ຕິ໗ ມຈ຺ຈສີຣຊາ ປາຄີນປີຍ຺ຄີສມານວຕ຺ຕາ ວຍ຺ຜລາ ລຜໂວ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ປກາວິທີນາ, ເຕ ຈ ມຈ຺ຈາ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊ ເອວ ຊາຍນ຺ຕິ໗ ສງ຺ຂຊາ ສງ຺ໂຂທຣຈ຺ຈວິວຕ຺ຕາ ໂກລປ຺ປມາຕາປີ ໂຫນ຺ຕິ ປກາວິທີນາວ໗ ສິປ຺ປີຊາ ປກາວິເສສຍຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ນານາສຕ຺ຖານາ໗ ເອວ຺ໍ ຊາຕິໂຕ ອຍ຺ຄວິສາສຸປີ ມຸຕ຺ຕາສຸ ຍາ ມຈ຺ຈສງ຺ຂສິປ຺ປີຊາ, ຕາ ສາມຸທ຺ທິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ກູຊ຺ຽຄຊາປີ ກາຈິ ສາມຸທ຺ທິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ອິຕຣາ ອສາມຸທ຺ທິກາ໗ ຍສ຺ມາ ພຫຸລ຺ໍ ສາມຸທ຺ທິກາວ ມຸຕ຺ຕາ ໂລເກ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖາປີ ສິປ຺ປີຊາວ, ອິຕຣາ ກາທາຈິກາ໗ ຕສ຺ມາ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍ຺ໍ (ວິກ໗ ອຍ຺ຄ໗ ໑໗໖) "ມຸຕ຺ຕາຕິ ສາມຸທ຺ທິກາ ມຸຕ຺ຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໗

ມຕິຕິ ຄເປຕ຺ວາ ປາລຸອິອາຄເຕ ເວລຸອຸຣິຍາທິເກ ເສໂສ ໂຊຕິຣສາທິເກາໂທ ສພ຺ໂພປີ ມຕິ໗ ເວລຸອຸຣິຍນ຺ຕິ ວ຺ໍສວຕ຺ຕມຕິ໗ ສງ຺ໂຂຕິ ສາມຸທ຺ທິກສງ຺ໂຂ໗ ສິລາຕິ ກາລຸອສິລາ ປຕ຺ທຸສິລາ ເສຕສິລາທິເກາທາ ອຍ຺ຄປີ ສິລາ໗ ຣຊຕນ຺ຕິ ກຫາປຕາທິກ຺ໍ ວຸຕ຺ຕາວເສສ຺ໍ ຣຊຕສມ຺ມຕ຺ໍ໗ ຊາຕຣູປນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕ຺ໍ໗ ໂລທິຕງ຺ໂຄຕິ ຣຕ຺ຕມຕິ໗ ມສາຣຄລ຺ລນ຺ຕິ ກພຣມຕິ ຕິຕາທິສຸ ພທິກາຣາຕາລນາລຸອິເກຣາທໂຍປີ ຕິຕ຺ໍ ນາມ໗ ອນ຺ໂຕສາຣ຺ໍ ຂທິຣາທິ ອນ຺ຕມໂສ ທາຣຸຂຕ຺ທມ຺ປີ ກຍ຺ຄ຺ໍ ນາມ໗ ມຸຄ຺ຄມຕ຺ຕໂຕ ຍາວ ມຸຍ຺ຄິປ຺ປມາຕາ ມຣຸມ຺ພາ ສກ຺ຂຣາ ນາມ໗ ມຸຄ຺ຄມຕ຺ຕໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ເຫຍ຺ຄາ ວາລິກາ ນາມ໗ ກຄລນ຺ຕິ ກປາລຂຕ຺ທ຺ໍ໗ ກູມິຕິ ສສມ຺ກາຣປຖວີ໗ ປາສາໂຕຕິ ອນ຺ໂຕມຸຍ຺ຄິຍ຺ໍ ອສຕ຺ຄຫນໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຍາວ ຫຕ຺ຖິປ຺ປມາຕ຺ໍ ປາສາຕ຺ໍ, ຫຕ຺ຖິປ຺ປມາຕໂຕ ປນ ປຍ຺ຄາຍ ອຸປຣິ ປພ຺ພໂຕຕິ໗ ອຍ຺ໍ ອໂຍອາທີສຸ ວິກາຄນິທ຺ເທໂສ໗ ນິມິຕ຺ຕປຖວີຕິ ປຜິກາຄນິມິຕ຺ຕກູຕ຺ໍ ປຖວີກສິຕ຺ໍ໗ ຕມ຺ປີ ທີ "ຣູປາວຈຣຕິກຈຕຸກ຺ກຊ຺ຊານ຺ໍ ກຸສລໂຕ ຈ ວິປາກໂຕ ຈ ກິຣິຍໂຕ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສ ຊານສ຺ສ ວິປາໂກ ອິເມ ຊມ຺ມາ ພທິທ຺ຊາຣມ຺ມຕາ"ຕິ ວຈນໂຕ "ພາທິຣາ ປຖວີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໗ ເຕນ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ "ຍາ ຈ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາຣມ຺ມຕາຕ຺ຕິເກ ນິມິຕ຺ຕປຖວີ, ຕ຺ໍ ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິ໗ ອຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕລ຺ເຈຕ຺ຖ ຕ຺ໍຄຕິກເມວ ທຍ຺ຄພ຺ພ຺ໍ, ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປນ ປຸພ຺ເພ ກູມິຄ຺ຄຫເຕເນວ ຄທິຕນ຺ຕິ໗

ຕີທີ ມລ຺ລນາທີຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ ມລ຺ລນາຕ຺ຕຍ຺ໍ ສປຣສນ຺ຕາເນສຸ ສງ຺ເຂປໂຕ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ໍ "ອຫ຺ໍ ປຖວີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ໗ ຕຕ຺ຖ ອຫ຺ໍ ປຖວີຕິອາທີນາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕວິສຍ຺ໍ ທິຍ຺ຄິມລ຺ລນ຺ໍ ມານມລ຺ລນລ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ ອຕ຺ຕາກິນິເວສາທ຺ໍກາຣທີປນໂຕ໗ ມມ ປຖວີຕິ ອິມິນາ ຕຕ຺ຫາມລ຺ລນ຺ໍ ມານມລ຺ລນມ຺ປີ ວາ ປຣິຄ຺ຄຫກູຕາຍປີ ປຖວິຍາ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ມານຊປ຺ປນໂຕ໗ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ອິມິນາເຍນ ມລ຺ລນາວິກາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ຕຕ຺ຖ ປຖວີກສິຕຊ຺ຊານລາກີ ຊານຈກ຺ຂຸນາ ຄທິຕຊານາຣມ຺ມຕ຺ໍ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ອກິນິວິສນ຺ໂຕ ຕລ຺ຈ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ທຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ "ອຫ຺ໍ ປຖວີ"ຕິ ມລ຺ລຕິ ນາມ, ຕເມວ "ອຍ຺ໍ ມຍ຺ທ຺ໍ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ຄຫເຕ ປນ "ມມ ປຖວີ"ຕິ ມລ຺ລຕິ ນາມ໗ ຕຖາ ຕ຺ໍ "ປຣປຸຣິໂສ"ຕິ ວາ "ເທໂວ"ຕິ ວາ ວາທວເສນ "ອຍເມວ ປເຣສ຺ໍ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວາ ອກິນິວິສນ຺ໂຕ "ປໂຣ ປຖວີ, ປຣສ຺ສ ປຖວີ"ຕິ ມລ຺ລຕິ ນາມ໗ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປຖວີສຸປີ ຍຖາຣຫ຺ໍ ຈຕຸກ຺ກ຺ໍ ນິທ຺ຊາເຣຕພ຺ພ຺ໍ໗

ເອວ຺ໍ "ປຖວີ຺ ມລ຺ລຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸກ຺ກວເສນ ມລ຺ລນ຺ໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ມລ຺ລນາວຕ຺ຖ຺ໍ ມລ຺ລນາໂຍ ຈ ວິກຊິຕ຺ວາ ອເນກວິທ຺ທ຺ໍ ຕສ຺ສ ມລ຺ລນາກາຣ຺ໍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິມາຫ໗ ຕຕ຺ຖ ອຍນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ໗ ຊນ຺ທຣາຄນ຺ຕິ ພຫລຣາຄ຺ໍ໗ ອສ຺ສາເທຕີຕິ ນິກາເມຕິ, "ອິເມ ເກສາ ມຸທຸສິນິທ຺ຊກຸຍ຺ຈິຕນີໂລກາສາ"ຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຖ ຣສ຺ໍ ວິນ຺ທຕິ໗ ອກິນນ຺ທຕີຕິ ສປ຺ປີຕິກາຍ ຕຕ຺ຫາຍ ອກິມຸໂຂ ນນ຺ທຕິ ປໂມທຕິ໗ ອກິວທຕີຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນ຺ໍ ຕຕ຺ຫາກິນນ຺ທນາເວຄ຺ໍ ຫທເຍນ ສນ຺ຊາເຣຕ຺ໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ "ອໂຫ ເມ ເກສາ"ຕິ ວາຈ຺ໍ ນິຈ຺ຈາເຣຕິ໗ ອຊ຺ໂຊສາຍ ຕິຍ຺ຄຕີຕິ ພລວຕຕ຺ຫາກິນິເວເສນ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຍ຺ຄາເປຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຄຕິ໗ ອລ຺ລຕຣ຺ໍ ວາ ປນ ຣຊ຺ຊນີຍວຕ຺ຖນ຺ຕິ ເກສາທິໂຕ ອລ຺ລຕຣ຺ໍ ວາ ກຣຈຣຕາທິປ຺ປເກທ຺ໍ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນ຺ໍ ຣາຄຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕ຺ໍ ວຕ຺ຖ຺ໍ໗ ອິຕີຕິ ອິມິນາ ສີນິທ຺ຊາທິປ຺ປກາເຣນາຕິ ປຕ຺ຖຍິຕພ຺ພາກາຣ຺ໍ ປຣາມສຕິ໗ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທີ຺ ສມນ຺ນາເນຕີຕິ ເຕສຸ ກາວີສຸ ເກສາທີສຸ ສີທ຺ຊ຺ໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ນນ຺ທີ຺ ຕຕ຺ຫ຺ໍ ສມນ຺ນາຫຣຕິ ສມຸປ຺ຈາເຣຕິ໗ ປຕິຫຫຕີຕິ ປຕ຺ຖນ຺ໍ ຄເປຕິ໗

ສມ຺ປຕ຺ຕີ຺ ນິສ຺ສາຍ "ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ"ຕິ, ວິປຕ຺ຕີ຺ ນິສ຺ສາຍ "ຫີໂນຫມສ຺ມີ"ຕິ ມານ຺ໍ ຊເນຕີຕິ ໂຍຊນາ໗ ປຖວີໂກຍ຺ຄາສກູຕານ຺ໍ ເກສາທີນ຺ໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕີທີ ມານຊປ຺ປນາ ປຖວິຍາ ມລ຺ລນາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ເອວ຺ໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກ຺ໍ ປຖວີ຺ ມານມລ຺ລນາຍ ມລ຺ລຕີ"ຕິ໗ ອວຍວພ຺ຍຕິເຣເກນ ສມຸທາຍສ຺ສ ອກາວໂຕ ສມຸທາໂຍ ຊີວາກິນິເວໂສ ອວຍເວປີ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕ຺ໍ ຊີວ຺ໍ ຕ຺ໍ ສຣີຣນ຺ຕິ ອາຄຕນເຍນ ປນ ເກສ຺ໍ 'ຊີໂວ'ຕິ ອກິນິວິສຕີ"ຕິ ອາຫ໗ "ເກສາ ນາເມເຕ ອິສ຺ສຣວິທິຕາ ປຊາປຕິນິສ຺ສິຕາ

ອຕຸສລຸຈໂຍ ປກຕິປຣິຕາໂມ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນເປຕຸຖ ທິຍຸຄິມລຸລນາ ເວທິຕພຸພາ¯

ອິມິສຸສາ ປວຕຸຕິຍາຕິ ນິກນຸຕິມານທິຍຸຄິນໍ ປຣິຍາທານສມຸຄຸຜາຍປຸປວຕຸຕິຍາ¯ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທີນາ ຍທິປິ ຕິສຸສນຸນມຸປິ ມລຸລນານໍ ສມຸກໂວ ທສຸສິໂຕ¯ ຕຕຸທາມານມລຸລນານໍ ປນ ເຫຍຸຖາ ທສຸສິຕຕຸຕາ ທິຍຸຄິມລຸລນາ ເອເວຕຸຖ ວິເສສໂຕ ອຸທຸຆຍາຕິ ເວທິຕພຸພໍ¯ ເຕນາຫ ‘‘ເອວມຸປິ ອຊຸຊຸຕຸຕິກໍ ປຖວີ ທິຍຸຄິມລຸລນາຍ ມລຸລຕີ’’ຕິ¯

ພາຫິຣມຸປິ ປຖວີ ຕິທີ ມລຸລນາທີ ມລຸລຕິຕິ ໂຍຊນາ¯ ຕໍ ປນ ມລຸລນາວິຆີ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກຖ’’ນຸຕິ ອາຫ¯ ຕສຸສຕຸໂຖ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸໂພ¯

ອຍໍຊີໂວຕິ ອຍໍ ກາລຸອໂລທໍ ‘‘ຊີໂວ ອຕຸຕາ’’ຕິ ອກິນິວິສຕິ ເອກຈຸເຈ ນິຄຕຸຖາ ວິຍ¯ ເອວໍ ພາຫິຣໍ ປຖວີ ທິຍຸຄິມລຸລນາຍ ມລຸລຕີຕິ ເອຕຸຖາປິ ‘‘ຍາ ເຈວ ໂຂ ປນ ອຊຸຊຸຕຸຕິກາ ປຖວີຆາຕຸ, ຍາ ຈ ພາຫິຣາ ປຖວີຆາຕູ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອາເນຕຸວາ ວຕຸຕພຸໂພ¯

ປຖວີກສິຕໍ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສຕິຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ¯ ອຍມຸປີ ຈ ນໂຍ ‘‘ຣູປໍ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສຕີ’’ຕິ ເອຕຸເຖວ ອນຸໂຕຄໂຆຕິ ທຍຸຄພຸໂພ ກສິຕານມຸປີ ຣູປສມລຸລາສມຸກາວໂຕ¯ ປຖວີ ມລຸລຕີຕິ ເອຕຸຖ ຍາທິໂສ ມລຸລນາວ ຕຸຖມລຸລນານໍ ວິຕຸຖາຣນໂຍ ວຸຕຸໂຕ, ຕາທິໂສ ອິໂຕ ປຣໍ ວຸຕຸຕນໂຍວາຕິ ອາຫ ‘‘ອິໂຕ ປຣໍ ສງເຂເປເນວ ກຖຍິສຸສາມາ’’ຕິ, ອ ຕາທິໂສ ປນ ວິຕຸຖາຣໂຕປິ ກຖຍິສຸສຕີຕິ ອຕຸໂຖ¯

ຕສຸມາຕິ ຍສຸມາ ‘‘ປຖວິຍາ’’ຕິ ອິທໍ ກຸມຸມວຈນໍ, ຕສຸມາ, ໂສ ອຕຸຕປຣຕຸຕທຸປກຣຕານໍ ອາຆາຣກາເວນ ຕໍ ມລຸລນາວຕຸຖໍ ກປຸເປຕີຕິ ອຕຸໂຖ¯ ເຕນາຫ ‘‘ອທໍ ປຖວິຍາ’’ຕິອາທີ¯ ນນຸ ຈ ອິນຸທຸຣິຍພທຸຆານິນຸທຸຣິຍພທຸຆປເກທສຸສ ຆມຸມປຸປພນຸຆສຸສ ສສມຸກາຣປຖວີ ຈ ອາຆາຣນິສຸສໂຍ, ອິຕຣາ ອາຣມຸມຕນິສຸສໂຍ ຕທາຣມຸມຕສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ນິພຸພິໂຣໂຆຕີ? ນ, ມລຸລນາວຕຸຖໍ ນິສຸສຍກາເວນ ປຣິກປຸປນໂຕ¯ ອຍລຸທີ ‘‘ອຫ’’ນຸຕິ ທິຍຸຄິມລຸລນາຍ ມານມລຸລນາຍ ຈ ວຕຸຖຸກູຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຖວີສນຸນິສຸສຍໍ ກຕຸວາ ‘‘ອທໍ ປຖວິຍາ’’ຕີ ມລຸລຕິ, ຕຕຸທາມລຸລນາຍ ວຕຸຖຸກູຕສຸສ ອຸປກຣຕາສຸສ ປຖວີ ສນຸນິສຸສຍໍ ກຕຸວາ ‘‘ມຍຸທໍ ກິລຸຈນໍ ປລິໂພໂຆ ປຖວິຍາ’’ຕີ ມລຸລຕິ¯ ປໂຣຕິອາທີສຸປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ¯

ຍຸວາຍໍ ອຕຸຖນໂຍຕິ ສມຸພນຸໂຆ¯ ວຸຕຸໂຕ ປພິສມຸກິທາມຄຸເຄ¯ ເອເຕເນວ ນເຍນາຕິ ຍຸວາຍໍ ‘‘ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຕຸຕາ ອິມສຸມີ ຣູເປ’’ຕິ ສມຸທາຍສຸສ ອາຆາຣກາວທີປໂນ ອຕຸຖນໂຍ ວຸຕຸໂຕ, ເອເຕເນວ ນເຍນ¯ ນ ທີ ອວຍວພຸຍຕິເຣເກນ ສມຸທາໂຍ ລພຸກຕິ, ຕສຸມາ ສມຸທາເຍ ວຸຕຸຕວິຆີ ອວຍເວປີ ລພຸກຕີຕິ ອຆິປຸປາໂຍ¯ ເຕນາຫ ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຍໍ ອຕຸຕາ ອິມິສຸສາ ປຖວິຍາຕິ ມລຸລນຸໂຕຕິ¯ ຕສຸມີເຍວ ປນສຸສ ອຕຸຕນີຕີ ເອຕຸຖ ອສຸສາຕິ ປຸຖຸຊຸຊນສຸສ¯ ຕສຸມີເຍວ ອຕຸຕນີຕີ ອຊຸຊຸຕຸຕິກພາຫິຣປຖ ວີສນຸນິສຸສເຍ ອຕຸຕນີ¯ ‘‘ປຖວິຍາ ມລຸລຕີ’’ຕິ ປທສຸສາຍໍ ວຕຸຕນາ¯ ເອວໍ ‘‘ປຖວິຍາ ມລຸລຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ອຕຸຕວເສນ ທິຍຸຄິ ມານຕຕຸທາມລຸລນໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ປຣວເສນ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຍທາ ປນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ¯ ຕຕຸຖ ອສຸສາຕິ ປຣສຸສ¯ ຕທາຕິ ປຣວເສນ ມລຸລນາຍໍ¯ ທິຍຸຄິມລຸລນາ ເອວ ຍຸຊຸຊຕິ ຕຕຸຖ ນິຈຸຈາກິນິເວສາທໂຍ ສມຸກວນຸຕີຕິ ກຕຸວາ¯ ອວຆາຣເຕນ ມານ ຕຕຸທາມລຸລນາ ນິວຕຸເຕຕິ¯ ນ ທີ ‘‘ເສຍຸໂຍຫມສຸມີ’’ຕິອາທີນາ, ‘‘ມຍຸຫ’’ນຸຕິ ຈ ປວຕຸຕລກຸຂຕາ ມານຕຕຸທາ ປຣສຸມີ ປຣສຸສ ສນຸຕກກາເວນ ຄທິເຕ ຈ ປວຕຸຕນຸຕີຕິ ອຆິປຸປາໂຍ¯ ອິຕຣາໂຍປີຕິ ມານຕຕຸທາມລຸລນາໂຍປີ¯ ອິຈຸຉນຸຕິ ອຍຸຖກາຖາຈຣິຍາ¯ ປຣສຸສປິ ທີ ປຖວີສນຸນິສຸສເຍນ ສມຸປຕຸຕິອິສຸສຣິຍາທີກາສຸສ ວເສນ ອຕຸຕນິ ເສຍຸຍາທີກາວໍ ທຫໂຕ ປຕິທຫ ໂຕ ຈ ຈິຕຸຕໍ ຕຖາກາວາຍ ມານຕຕຸທາມລຸລນາ ສມຸກວນຸຕີຕິ ອາຈຣິຍານໍ ອຆິປຸປາໂຍ¯ ‘‘ປໂຣ ປຖວີ ປຣສຸສ ປຖວີ’’ຕີ ເອຕຸຖາປີ ອິເມ ທຸເວ ປກາຣາ ສາຆິປຸປາຍາ ນິທຸຆາເຣຕພຸພາ¯

‘‘ປຖວີໂຕ ສລຸຊານາຕີ’’ຕິ, ‘‘ອາທີໂຕ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ ອນິສຸສກຸກວຈເນປີ ໂຕ-ສທຸໂທ ທີຍຸໂຄຕິ ອາຫ ‘‘ປຖວີໂຕຕິ ນິສຸສກຸກວຈນ’’ນຸຕິ¯ ເສົາປກຣຕາສຸສາຕິ ທີຣລຸລສຸວຕຸຕາຄຕສຸສ ທາສໂປຣິສາທີນາ ວິຕຸຕຸປກຣເຕນ ເສົາປກຣຕາສຸສ, ອຕຸຕ ໂນ ວາ ປຣສຸສ ວາ ເຕສໍ ອຸປກຣຕາສຸສ ວາຕິ ອຕຸໂຖ¯ ຍຖາວຸຕຸຕປຸປເກທໂຕຕິ ລກຸຂຕາທີອຊຸຊຸຕຸຕິກາທີວຸຕຸຕປຸປກາຣວິກາຄ ໂຕ¯ ອຸປຸປຕຸຕີ ວາ ນິຄຸຄມນໍ ວາຕິ ‘‘ຕໍ ອຕຸທໍ ອໂທສິ ເທມມຍໍ, ຕສຸມີ ສຍໍ ພຸຣທຸມາ ອຸປຸປນຸໂນ’’ຕິ ພຸຣທຸມຕຸຫວາທວເສນ ວາ ‘‘ທຸວີທີ ອຕູທີ ທຸວີອຕຸກ’’ນຸຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕອຕຸກວາທວເສນ ວາ ປຖວີໂຕ ອຸປຸປຕຸຕີ ວາ ‘‘ສພຸໂພຍໍ ໂລໂກ ອິສຸສຣໂຕ ວິນິຄຸຄ

ໂຕ''ຕິ ອິສ຺ສຣວາທວເສນ ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕໂຕ ປຖວີໂຕ ນິຄ຺ຄມນໍ ວາ ມຎ຺ຎມາໂນຕິ ໂຍຊນາ. ປຖວີໂຕ ວາ ອຎ຺ໂຎ ອາປາທິໂກ ອຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ກາຣກລກ຺ຂຓໍ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ທຸຕິຍສ຺ມິໍ ອຸປ຺ປທລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຄ຺ຄຫຣູປປຖວີໂຕ ສຸຂປ຺ປຕ຺ຕີ ຕໂຕ ເອວ ຈ ປເຣຫິ ເສຍ຺ຍາທີການໍ ກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ວເສນເປຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາມານມຎ຺ຎນາ ເວທິຕພ຺ພາ. ອປເຣຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ. ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ອປ຺ປມາຓໍ ອຕ຺ຕານໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ເພ ຠາວິຕອາປາທິອປ຺ປມາຓກສິຓວເສນ ວາ ກາປິລກາຓາທທິຏ຺ຐິວເສນ ວາ ອປ຺ປມາຓໍ ພ຺ຍາປິນໍ ອຕ຺ຕານໍ ຄເຫຕ຺ວາ. ປຖວີໂຕຕິ ປຈ຺ຉາ ອຠາວິຕອວຑ຺ຒິຕປຖວີກສິຓສງ຺ຂາຕປຖວີໂຕ. ພຫິທ຺ຘາປິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອິໂຕ ປຖວີໂຕ ພຫີປິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

ເກວລນ຺ຕິ ອນວເສສໍ. ມຫາປຖວີ ຕຓ຺ຫາວເສນ ມມາຍຕິ, ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ຈຕຸທີປິສ຺ສຣິເຍ ຐິຕສ຺ສ ທີປຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ຈ ລພ຺ເຠຍ຺ຍ, ມຓ຺ຑລິກຣາຊມຫາມຕ຺ຕກຸຏຸມ຺ພິການມ຺ປີ ວເສນ ລພ຺ຠເຕວ ເຕສມ຺ປີ ຍຖາປຣິຄ຺ຄຫໍ ອນວເສເສຕ຺ວາ ມຎ຺ຎນາຍ ສມ຺ຠວໂຕ. ''ເອວໍ ມມາ''ຕິ ຄາຫສ຺ສ ''ເອໂສຫມສ຺ມີ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ຄາຫວິຘູຣຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອກາ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາ ເອວ ລພ຺ຠຕີ''ຕິ. ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕມຕິເທສໍ ວິຠາເວຕຸໍ ''ສາ ຈາຍ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສາ ຈາຍນ຺ຕິ ສາ ຈ ອຍໍ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາ ໂຍເຊຕພ຺ພາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຍຖາ ປນ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາມຎ຺ຎິເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສິເນຫໍ ມານຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາທຍໂຕ ຕຓ຺ຫາມານມຎ຺ຎນາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາມຎ຺ຎິເຕນ ວຕ຺ຖຸນາ ອຕ຺ຕານໍ ເສຍ຺ຍາທິໂຕ ທຫໂຕ ຕຎ຺ຈ ອຕ຺ຕນິຍໍ ນິຈ຺ຈໍ ຕຖາ ຕໍສາມິຠູຕໍ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ປຣິກປ຺ເປນ຺ຕສ຺ສ ອິຕຣມຎ຺ຎນາປີ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ. ''ເມ''ຕິ ຫີ ອິມິນາ ອຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓມຸເຂເນວ ອຕ຺ຕນິຍສມ຺ພນ຺ໂຘ ປກາສີຍຕີຕິ.

ອຠິນນ຺ທຕີຕິ ອິມິນາ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐາຠິນິເວສານໍ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອສ຺ສາເທຕິ ປຣາມສຕິ ຈາ''ຕິ ອາຫ. ທິຏ຺ຐິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ເຈຕສ຺ສ ທຸວຍສ຺ສ ອສງ຺ກໂຣ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທປີ ວາ ອຘິປຕິຘມ຺ມານໍ ວິຍ ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາຣວເສນ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ພລວຠາເວນ ປວຕ຺ຕິ. ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິວເສນ ອຠິນນ຺ທນຕ຺ເຖ. ເອຕນ຺ຕິ ''ປຖວີ ອຠິນນ຺ທຕີ''ຕິ ເອຕໍ ປທໍ. ເຍສໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ເຍຫິ ປກາຣວິເສເສຫິ ຘມ຺ມານໍ ວິຠາວເນ ກເຕ ວິເສສາຘິຄໂມ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ເຕຫິ ປກາຣວິເສເສຫິ ຘມ຺ມວິຠາວນໍ. ເຍສໍ ປນ ເຍນ ເອເກເນວ ປກາເຣນ ຘມ຺ມວິຠາວເນ ກເຕ ວິເສສາຘິຄໂມ ໂຫຕິ, ເຕສມ຺ປີ ຕໍ ວຕ຺ວາ ຘມ຺ມິສ຺ສຣຕາຍ ຕທຎ຺ຎນິຣວເສສປ຺ປກາຣວິຠາວນຎ຺ຈ ເທສນາວິລາໂສ. ເຕນາຫ ''ປຸພ຺ເພ ມຎ຺ຎນາວເສນ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອຠິນນ຺ທນາວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ''ຕິ. ຘມ຺ມຘາຕຸຍາຕິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ. ສາ ຫີ ສພ຺ພເຍຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ຍຖາສຠາວໂຕ ຘາເຣຕິ ອຸປຘາເຣຕິ, ສກລຎ຺ຈ ວິເນຍ຺ຍສຕ຺ຕສງ຺ຂາຕຘມ຺ມປ຺ປພນ຺ຘໍ ອປາຍທຸກ຺ຂສໍສາຣທຸກ຺ຂປຕນໂຕ ຘາເຣຕິ, ສຍຎ຺ຈ ອວິປຣີຕປວຕ຺ຕິອາກາຣາ ຘາຕູຕິ ຘມ຺ມຘາຕູຕິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາ. ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓປທຏ຺ຐານຎ຺ຫິ ມຄ຺ຄຎາຓໍ, ມຄ຺ຄຎາຓປທຏ຺ຐານຎ຺ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີຕິ. ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ປຏິວິທ຺ຘຠາວໂຕ, ສມ຺ມາ ອຘິຄຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຠິກງ຺ຂນສມ຺ປຄ຺ຄຫປຣາມສນານໍ ວເສນ ອາຣມ຺ມເຓ ປຣິກປ຺ປນາປວຕ຺ຕິ ມຎ຺ຎນາ. ຕຕ຺ຖ ''ມມໍ, ອຫ''ນ຺ຕິ ຈ ອຠິນິເວສນໍ ປຣິກປ຺ປນໍ. ເຍນ ອຊ຺ໂຌສານໍ ໂຫຕິ, ອຍໍ ອຠິນນ຺ທນາຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສ. ສຸຕ຺ຕາທິອວິຣຸທ຺ຘາເຍວ ອຕ຺ຕໂນມຕິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ນ ອິຕຣາຕິ ສຸຕ຺ເຕນ ຕສ຺ສາ ສງ຺ຄຫໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເທສນາວິລາສວິຠາວນສ຺ສ ປນ ສເຫຕຸກເຫຕຸສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທຸກາທິເທສນາຍ ນິພທ຺ຘຕາ ນິທ຺ຘາເຣຕພ຺ພາ.

ຕສ຺ສາຕິ ເຕນ. ຎາຕສທ຺ທສມ຺ພນ຺ເຘນ ເຫຕໍ ກຕ຺ຕຣິ ສາມິວຈນໍ. ຕສ຺ມາຕິ ອປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ. ''ອປຣິຎ຺ຎາຕ''ນ຺ຕິ ປຏິກ຺ເຂປມຸເຂນ ຍໍ ປຣິຊານນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຕິວິຘາ ປຣິຎ຺ຎາ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ສຣູປໂຕ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕ ຈ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ''ໂຍ ຫີ''ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕ຺ຖ ຍາຍ ປຎ຺ຎາຍ ວິປສ຺ສນາຠູມິໍ ປຣິຊານາຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຕິ, ສາ ປຣິຊານນປຎ຺ຎາ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາ. ສາ ຫີ ເຕຠູມກຘມ຺ມຊາຕໍ ''ອຍໍ ວິປສ຺ສນາຠູມີ''ຕິ ຎາຕໍ ວິທິຕໍ ປາກຏໍ ກໂຣນ຺ຕີເຍວ ລກ຺ຂຓຣສາທິໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາທິວິຠາຄໂຕ ຈ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຊານາຕິ. ອິຘ ປນ ປຖວີຘາຕຸວເສນ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຖວີຘາຕຸໍ ປຣິຊານາຕີ''ຕິອາທີ. ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຕິ ຕີຣຓວເສນ ປຣິຊານນກປຎ຺ຎາ. ສາ ຫີ ປຣິວາເຣຫີ ອນິຈ຺ຈຕາທິອາກາເຣຫີ ອນິຈ຺ຈຕາທິສຠາວສ຺ສ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກສ຺ສ ຕີຣຓວເສນ ສມ຺ມສນວເສນ ຕໍ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຊານາຕິ. ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນາຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ. ໂສ ຫີ ອນວເສສໂຕ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫາຕິ. ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນາຕິ ວາ ອຄ຺ຄຠູເຕນ ມຄ຺ເຄນ, ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ເຄນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸຠຍຖາປີ ຫີ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານກາຣີ ເອວ ປຎ຺ຎາ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປຫານປຣິຎ຺ຎາຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ນາມຣູປວິວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄໂຫປິ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ນາມຣູປສ຺ສ ເຫຕຸວິວຕ຺ຖານກາວໂຕ។ ໂສປິ ຫິ
ເຫຕຸປຈ຺ຈຍມ຺ເຂນ ນາມຣູປສ຺ສ ວິວຕ຺ຖານເມວາຕິ។ ກລາປສມ຺ມສນາທິວເສນ ຕີຣຓປຣິລ຺ຍາ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ
ສມ຺ມສນກາວໂຕ។ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຕາ ປຣິລ຺ຍາໂຍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ។ ອຖ ວາ ຕສ຺ມາ ອປຣິລ຺ຍາຕຕ຺ຕາຕິ ຍສ຺ມາ ອປຣິລ຺ຍາ
ຕາ ປຖວີ, ຕສ຺ມາ ອປຣິລ຺ຍາຕຕ຺ຕາ ປຖວີຍາ ຕໍ ປຖວີ ມລ຺ລຕີ ຈ ອກິນນ຺ທຕີ ຈາຕິ។

ປຖວີວາຣວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ອາໂປວາຣາທິວຕ຺ຓນາ

ອາປ໌ອາປໍໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອປ຺ໂປຕິ, ອປ຺ປາຍຕີຕິ ວາ ອາໂປ, ຍສ຺ມີ ສງ຺ຄາເຕ ສຍໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ອາພນ຺ຮນວເສນ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖ
ຕິ, ປຣິພ຺ຣູເຫຕີຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ។ ອຕ຺ຖານໍ ອສິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ។ ປຕິ ປຕິ ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ។ ອຸກເຍນປິ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານປຣິ
ຍາປນ຺ນເມວ ວທຕິ។ ອາໂປ ອາໂປຄຕນ຺ຕິອາທີສຸ ອາພນ຺ຮນເມວ ອາໂປ, ຕເທວ ອາໂປສກາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ອາໂປຄຕໍ, ສກາເວ
ເນວ ອາປກາວໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສິເນຫນວເສນ ສິເນໂຫ, ໂສເຍວ ສິເນຫນສກາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ສິເນຫຄຕໍ។ ພນ຺ຮນຕ຺ຕໍ ຣູປສ຺
ສາຕິ ອວິນິພ຺ໂພຄຣູປສ຺ສ ພນ຺ຮນກາໂວ, ອວິປ຺ປກິຣຓວເສນ ສມ຺ປີຕ຺ໜນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຸຄ຺ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຈິນ຺ເນ ອາ
ໂປມຕ຺ໜເລ ຍຖາ ອຸຄ຺ຄໜນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປລພ຺ກຕິ, ຕຖາ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ។ ວຸຕ຺ໂຕຕິ “ອາປສ຺ມິ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອາໂປ។ ໂສ
ຫິ ສສມ຺ການອາໂປ, ນ “ອາໂປກສິຓ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕອາໂປ។ ເສສນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓສມ຺ມຸຕິອາປານໍ ສຣູປວິກາວນໍ។ “ອາປໍ
ອາປໂຕ ປຊານາຕີ”ຕິອາທິປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖວິກາວນລ຺ເຈວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ມລ຺ລນາວິກາຄຫສ຺ສນລ຺ຈ ປຖວີຍໍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວາ
ຕິ។ ຕຕ຺ຖ “ປຖວີກສິຓເມໂກ ສລ຺ຊານາຕີ”ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ລ຺។ລ຺໖໐; ອ។ ນິ។ ໑໐។໘໕) ວຸຕ຺ຕໍ, ອິສ “ອາໂປກສິຓເມໂກ
ສລ຺ຊານາຕີ”ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ຕຕ຺ຖ ຈ “ປຖວີຕິ ສລ຺ຊານາຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິສ ປນ “ອາໂປຕິ ສລ຺ຊານາຕີ”ຕິອາທິນາ
ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວມາທີ ເອວ ວິເສໂສ។ ເສສໍ ຕາທິສເມວ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຖວີຍໍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວາ”ຕິ។ ໂຍ ປເນຕ຺ຖ ວິເສໂສ, ຕໍ
ທສ຺ເສຕຸໍ “ເກວລ”ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ມູລຣໂສຕິ ມູລໍ ປຝິຈ຺ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕຣໂສ។ ຂນ຺ຮຣສາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ຂີຣາທີນິ
ປາກຍາເນວ។ ຍຖາ ປນ ເກສຊ຺ຊສິກ຺ຂາປເທ (ປາຣາ។ ໖໑໗-໖໘໕), ນ ເອວມິສ ນິຍໂມ ອຕ຺ຖິ។ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຂີຣໍ ຂີຣເມວ។ ເສເສ
ສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ກຸມ຺ມານີຕິ ອາວາຍາທີສຸ ຖິເຕົາທການິ។ ອນ຺ຕລິກ຺ຂານີຕິ ປຖວີ ອປ຺ປຕ຺ຕານິ ວສ຺ໂສທການິ, ປຕ຺ຕານິ ປນ
ກຸມ຺ມາເນວ។ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ຫິໂມທກກປ຺ປວິນາສເກົາທກປຖວີຍາອນ຺ໂຕອຸທກປຖວີສນ຺ຮາຣເກົາທກາທີ ປຸພ຺
ເພ ອວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ສມ຺ຈ຺ຈິໂນຕິ។

ເຕຊໍ ເຕຊໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ເຕຊນລ຺ເຖນ ເຕໂຊ, ເຕຊນໍ ນາມ ທໜນປຈນາທິສມຕ຺ຖໍ ນິສານໍ, ຍໍ ອຸຕ຺ຫຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ເຍນ ຈາຕິ
ເຍນ ເຕໂຊຄເຕນ ກຸປິເຕນ។ ສນ຺ຕປ຺ປຕີຕິ ອຍໍ ກາໂຍ ສມນ຺ຕໂຕ ຕປ຺ປຕິ ເອກາຫິກຊຣາທີກາເວນ ອຸສ຺ມຊາໂຕ ໂຫຕິ។ ເຍນ ຈ
ຊີຣີຍຕີຕິ ເຍນ ອຍໍ ກາໂຍ ຊີຣີຍຕິ, ອິນ຺ທຣີຍເວກລ຺ລຕໍ ພລປຣິກ຺ຂຍໍ ວລີຕາທີກາວລ຺ຈ ປາປຸຓາຕິ។ ເຍນ ຈ ປຣິໝຍ຺ຫຕີຕິ ເຍນ
ກຸປິເຕນ ອຍໍ ກາໂຍ ປຣິໂຕ ໝຍ຺ຫຕິ, ໂສ ຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ໝຍ຺ຫາມີຕິ ສຕໂຘຕສປ຺ປີໂຄສີຕຈນ຺ທນາທີເລປລ຺ເຈວ ຕາລວຕ຺ຍ
ວາຕລ຺ຈ ປຈ຺ຈາສີສຕິ។ ເຍນ ຈ ອສິຕປີຕຂາຍິຕສາຍິຕໍ ສມ຺ມາ ປຣິຕາມໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ເຍນ ອສິຕໍ ວາ ໂອທນາທີ, ປີຕໍ ວາ ປານ
ກາທີ, ຂາຍິຕໍ ວາ ປີຖຂຊ຺ຊກາທີ, ສາຍິຕໍ ວາ ອມ຺ພປກ຺ກມຮຸຜາຕີຕາທີ ສມ຺ມເທວ ປຣິປາກໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຣສາທີກາເວນ ວິເວກໍ
ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ສຣີຣສ຺ສ ປກຕິອຸສ຺ມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຫກາໂວ ສນ຺ຕາໂປ, ສຣີຣທໜນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ມໜາ
ທາໂຫ ປຣິທາໂຫ, ສຕວາຣໍ ຕາເປຕ຺ວາ ອຸທເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຮຍສປ຺ປິ ສຕໂຘຕສປ຺ປິ, ຣສຣຸຮິຣມໍສເມທອຍ຺ຖິອຍ຺ຖິມິລ຺ຊ
ສຸກ຺ກາ ຣສາທໂຍ។ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມາ ຕໂຍ ເຕຊາ ຈຕຸສມ຺ຍ຺ຖານາ, ປຈ຺ຈິໂມ ກມ຺ມສມ຺ຍ຺ຖາໂນວ។

ເຕໂຊກາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ເຕໂຊຄຕໍ។ ອຸສ຺ມາຕິ ອຸຕ຺ຫາກາໂຣ។ ອຸສ຺ມາວ ອຸສ຺ມາກາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ອຸສ຺ມາຄຕໍ។ ອຸສ຺ມນ຺ຕິ ຈຕ຺ເຫົາສຸ
ມໍ។ ຕເທວ ອຸສ຺ມຄຕໍ, ສກາເວເນວ ອຸສ຺ມກາວໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກຍ຺ຖຄ຺ຄີຕີຕິ ກຍ຺ຖປາທາໂນ ອຄ຺ຄິ។ ສກລິກຄ຺ຄິອາທີສຸປິ ເອ
ເສວ ນໂຍ។ ສງ຺ກາຣຄ຺ຄີຕີຕິ ກຈວຣໍ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນອຄ຺ຄິ។ ອິນ຺ທຄ຺ຄີຕີຕິ ອສນີອຄ຺ຄິ។ ສນ຺ຕາໂປຕິ ຊາລາຍ ວາ ວີຕຈ຺ຈິຕງ຺ຄາຣາ
ນໍ ວາ ສນ຺ຕາໂປ ។ ສູຣິຍສນ຺ຕາໂປຕິ ອາຕໂປ។ ກຍ຺ຖສນ຺ນິຈຍສນ຺ຕາໂປຕິ ກຍ຺ຖຣາສີ ປຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນສນ຺ຕາໂປ។ ເສເສສຸປິ ເອ
ເສວ ນໂຍ។ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາ ຈາຕິ។ ຈ-ສທ຺ເທນ ເປຕຄ຺ຄິກປ຺ປວິນາສກຄ຺ຄິນິຣຍຄ຺ຄິອາທີເກ ອວຸຕ຺ເຕປິ ສມ຺ຈ຺ຈິໂນຕິ។

ວາຍໍ ວາຍໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ວາຍນລ຺ເຖນ ວາໂຍ។ ກິມິທໍ ວາຍນໍ ນາມ? ວິຕ຺ຖມ຺ກນໍ, ສມ຺ທີຣຓໍ ວາ, ວາຍນໍ ຄມນນ຺ຕິ ເອເກ។

ອຸທ຺ຘງ຺ຄມາ ວາຕາຕິ ອຸຄ຺ຄາຣຫິກ຺ກາທິປວຕ຺ຕກາ ອຸທ຺ຘໍ ອາໂຣຫນວາຕາຯ ອໂຘຄມາ ວາຕາຕິ ອຸຈ຺ຈາຣປ຺ສ຺ສາວາທິນີຫຣຓ
ຕາ ອໂຘ ໂອໂຣຫນວາຕາຯ ກຸຈ຺ຉິສຍາ ວາຕາຕິ ອນ຺ຕານໍ ພຫິວາຕາຯ ໂກຏ຺ຐາສຍາ ວາຕາຕິ ອນ຺ຕານໍ ອນ຺ໂຕວາຕາຯ ອງ຺ຄມງ຺
ຄານຸສາຣິໂນ ວາຕາຕິ ຘມນີຊາລານຸສາເຣນ ສກລສຣີເຣ ອງ຺ຄມງ຺ຄານິ ອນຸສຍາ ສມິຎ຺ຊນປ຺ສາຣຓາທິນິພ຺ພຕ຺ຕກາ ວາຕາ ຯ
ສຕ຺ຖກວາຕາຕິ ສນ຺ຘິພນ຺ຘນານິ ກຕ຺ຕຣິຍາ ຉິນ຺ທນ຺ຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕວາຕາຯ ຂຸຣກວາຕາຕິ ຂຸເຣນ ວິຍ ຫທຍມໍສເຉທນ
ຜາລນກວາຕາຯ ອຸປ຺ປລກວາຕາຕິ ຫທຍມໍສສ຺ສ ສມຸປ຺ປາຜນກວາຕາຯ ອສ຺ສາໂສຕິ ອນ຺ໂຕປວິສນກນາສິກາວາໂຕຯ ປສ຺ສາໂສ
ຕິ ພຫິນິກ຺ຂມນນາສິກາວາໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມາ ສພ຺ເພ ຈຕຸສມຸຏ຺ຐານາ, ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສາ ຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາເວຯ

ວາໂຍຄຕນ຺ຕິ ວາໂຍເວ ວາໂຍຄຕໍ, ສຠາເວເນວ ວາໂຍຠາວໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຖມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ຣູປ຺ສ຺ສາຕິ ອວິນິພ຺ໂຠຄຣູປ຺ສ຺ສ
ຖມ຺ຠິຕຠາໂວຯ ປຸຣຕ຺ຖິມາ ວາຕາຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສໂຕ ອາຄຕາ ວາຕາຯ ປຈ຺ຉິມາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສຣຊາທີສຸ ສຫ ຣເຊນ
ສຣຊາ, ຣຊວິຣຫິຕາ ສຸທ຺ຘາ ອຣຊາຯ ສີເຕົາຕຸສມຸຏ຺ຐານາ, ສີຕວລາຫກນ຺ຕເຣ ວາ ຊາຕາ ສີຕາຯ ອຸຓ຺ເຫົາຕຸສມຸຏ຺ຐານາ,
ອຸຓ຺ຫວລາຫກນ຺ຕເຣ ວາ ຊາຕາ ອຸຓ຺ຫາຯ ປຣິຕ຺ຕາຕິ ມນ຺ທາ ຕນຸກວາຕາຯ ອຘິມຕ຺ຕາຕິ ພລວວາຕາຯ ກາຬາຕິ ກາຬວ
ລາຫກນ຺ຕເຣ ສມຸຏ຺ຐິຕາຯ ເຍຫິ ອພ຺ຠາຫໂຕ ຉວິວຓ຺ໂຓ ກາຬໂກ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ເອຕໍ ອຘິວຈນນ຺ຕິປິ ເອເກຯ ເວຣມ຺ຠວາຕາຕິ
ໂຍຊນໂຕ ອຸປຣິ ວາຍນວາຕາຯ ປກ຺ຂວາຕາຕິ ອນ຺ຕມໂສ ມກ຺ຂິກາຍປິ ປກ຺ຂາຍູຫນວາຕາຯ ສຸປ຺ຓວາຕາຕິ ຄຣຸຬວາຕາຯ
ກາມໍ ເຈເຕປິ ປກ຺ຂວາຕາວ, ອຸສ຺ສທວເສນ ປນ ວິສຸໍ ຄຫິຕາຯ ຕາລວຓ຺ຏວາຕາຕິ ຕາລວຓ຺ເຏຫິ ກເຕນ, ອຎ຺ເຎຫິ ວາ ກເຕນ
ເກນຈິ ມຓ຺ຑລສຓ຺ຐາເນນ ສມຸຏ຺ຐາປິຕວາຕາຯ ວິຘູປນວາຕາຕິ ພີຊນປຕ຺ຕເກນ ສມຸຏ຺ຐາປິຕວາຕາຯ ອິມານິ ຈ ຕາ
ລວຓ຺ຏວິຘູປນານິ ອນຸປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ວາຕໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ຕີຯ ອິຘາປິ ຈ-ສທ຺ໂທ ອຸທກສນ຺ຘາຣກ
ວາຕກປ຺ປວິນາສກວາຕຊາລາເປລ຺ລນກວາຕາທິເກ ອວຸຕ຺ເຕປິ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕີຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ອາປໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີສຸ ຍສ຺ມາ ຕີຫິ
ມຎ຺ຎນາຫິ – ''ອຫໍ ອາໂປ'ຕິ ມຎ຺ຎຕີ, ມມ ອາໂປ'ຕິ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີນາ ປຖວີວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສກ຺ກາ ມຎ຺ຎນາວິຠາໂຄ
ວິຠາເວຕຸນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ''ຕິຯ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອິເມສຸ ຕີສຸ ວາເຣສຸ ຍຖາຣຫໍ ມຎ຺ຎນາວິ
ຠາໂຄ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ເອຕ຺ຕເກນ ອິມິນາ ຈຕຸວາຣປຣິມາເຓນ ເທສນາວິເສເສນຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣໂກຯ ເຕນ ວກ຺ຂມານໍເມວ ວິເສ
ສໍ ໂຊເຕຕີຯ ຍ຺ວາຍນ຺ຕິ ໂຍ ອຍໍ ລກ຺ຂໂຓ ນາມ ຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂສ ປນ ລກ຺ຂຓຫາໂຣ ຍໍລກ຺ຂໂຓ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ໂຕ,
ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ວຸຕ຺ຕມ຺ຫີ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕມ຺ຫີ ເອກຘມ຺ເມຕິ ກຸສລາທີສຸ ຂນ຺ຘາທີສຸ ວາ ຍສ຺ມິໍ ກສ຺ມິຎ຺ຈິ ເອກຘມ຺ເມ
ສຸຕ຺ເຕ ສຣູປໂຕ ນິທ຺ຘາຣຓວເສນ ວາ ກຖິເຕຯ ເຍ ຘມ຺ມາ ເອກລກ຺ຂຓາ ເຕນາຕິ ເຍ ເກຈິ ຘມ຺ມາ ກຸສລາທິຠາເວນ,
ຣູປກ຺ຂນ຺ຘາທິຠາເວນ ວາ ເຕນ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ເມນ ສມານລກ຺ຂຓາຯ ວຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ ສພ຺ເພຕິ ສພ຺ເພປິ ກຸສລາທີສຠາວາ,
ຂນ຺ຘາທີສຠາວາ ວາ ຘມ຺ມາ ສຸຕ຺ເຕ ອວຸຕ຺ຕາປິ ຕາຍ ສມານລກ຺ຂຓຕາຍ ວຸຕ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ, ອາເນຕ຺ວາ ສໍວຓ຺ຓນວເສນາຕິ
ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກລກ຺ຂຓາຕິ ສມານລກ຺ຂຓາ ວຸຕ຺ຕາຯ ເຕນ ສຫຈຣິຕາ ສມານກິຈ຺ຈຕາ ສມານເຫຕຸຕາ ສມານຜລຕາ ສມາ
ນາຣມ຺ມຓຕາຕິ ເອວມາທີຫິປິ ອວຸຕ຺ຕານໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ວິຍ ນິທ຺ຘາຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິຕີຕິ ອິມິນາ ປກາເຣນຯ ເຕນາຫ ''ເອວໍ
ເນຕ຺ຕີຍໍ ລກ຺ຂໂຓ ນາມ ຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ''ຕິ, ເນຕ຺ຕິປາຬິຍໍ (ເນຕ຺ຕິຯ ໒໓) ປນ ''ເຍ ຘມ຺ມາ ເອກລກ຺ຂຓາ ເກຈິ ໂສ ຫາໂຣ
ລກ຺ຂໂຓ ນາມາ''ຕິ ປາໂຐ ອາຄໂຕຯ ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ລກ຺ຂຓຫາຣສ຺ສ ວເສນຯ ຣູປລກ຺ຂຓໍ ອນຕິຕຕ຺ຕາຕິ ຣຸປ຺ປນສຠາ
ເວນ ສມານສຠາວຕ຺ຕາຯ ວທນ຺ເຕນ ຠຄວຕາຯ ເອຕາຕິ ''ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕທິຏ຺ຐິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສກ຺
ກາຍທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາທສ຺ສເນເນວ ສກລຣູປວຕ຺ຖຸກາ ຕຓ຺ຫາມານມຎ຺ຎນາປິ ທສ຺ສິຕາ ເອວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ
''ຕສ຺ມິເຍວ ປນສ຺ສ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎິເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສິເນຫໍ ມານຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາທຍໂຕ ຕຓ຺ຫາມານມຎ຺ຎນາປິ ເວທິຕພ຺
ພາ''ຕິຯ ອຖ ວາ ປຖວີ ອາປໍ ເຕຊໍ ວາຍໍ ເມຕິ ມຎ຺ຎຕີ ອຠິນນ຺ທຕີຕິ ຈ ວທນ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສກລຣູປວຕ຺ຖຸກາ ຕຓ຺ຫາມ
ຎ຺ຎນາ ຕທນຸສາເຣນ ມານມຎ຺ຎນາປິ ວຸຕ຺ຕາວ ໂຫຕີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອິຕຣມຎ຺ຎນາປິ ນິທ຺ຘາເຣຕພ຺ພາຯ

ອາໂປວາຣາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຠູຕວາຣາທິວຓ຺ຓນາ

໒ຯ “ປຖວີ ມຎ຺ຎຕິ, ປຖວິຍາ ມຎ຺ຎຕີ”ຕິອາທີຫິ ປເທຫິ “ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ຣູປສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕີ”ຕິອາທີນໍ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐີນໍ ນິທ຺ຘາຣິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອວໍ ຣູປມຸເຂນ ສງ຺ຂາຣວຕ຺ຖຸກໍ ມຎ຺ຎນໍ ວຕ຺ວາ”ຕິ ຯ ເຕສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສພ຺ເພສຸປີຕິ ຕທຸປາທາເນສຸປີ ສພ຺ເພສຸ ຯ ຘາຕູສູຕິ ປຖວີອາທີສຸ ຈຕູສຸ ຘາຕູສຸຯ “ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໐໗; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໗໙) ຠູຕ-ສທ຺ໂທ ອຸປ຺ປາເທ ທິສ຺ສຕິ, ເສາປສຄ຺ໂຄ ປນ “ປຠູຕມຣິໂຍ ປກໂຣຕິ ປຸຎ຺ຎ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິປຸເລ, “ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຣິຠູຕຣູໂປ”ຕິອາທີສຸ ຫີຬເນ, “ສມ຺ຠູໂຕ ສາຓວາສີ”ຕິອາທີສຸ (ຈູຬວຯ ໔໕໐) ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍໍ, “ອຠິຠູໂຕ ມາໂຣ ວິຊິໂຕ ສງ຺ຄາໂມ”ຕິອາທີສຸ ວິມຖເນ, “ປຣາຠູຕຣູໂປ ໂຂ ອຍໍ ອເຈໂລ ປາຖິກປຸຕ຺ໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໓, ໒໕, ໓໑, ໓໒) ປຣາຊເຍ, “ອນຸຠູຕໍ ສຸຂທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ເວທິຍເນ, “ວິຠູຕໍ ວິຠາວິຕໍ ປຎ຺ຎາຍາ”ຕິອາທີສຸ ປາກຏີກຣເຓ ທິສ຺ສຕິຯ ເຕ ສພ຺ເພ ຣຸກ຺ຂາທີສູຕິຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ “ກາໂລ ຆສຕິ ຠູຕານີຕິ (ຊາຯ ໑ຯ໒ຯ໑໙໐), ຠູຕາ ໂລເກ ສມຸສ຺ສຍ”ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໒໐; ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໖) ຈ ອາທີສຸ ອວິເສເສນ ສຕ຺ຕວາຈໂກປີ ຠູຕສທ຺ໂທ, ອຸປຣິ ເທວາທິປເທຫິ ສຕ຺ຕວິເສສານໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອິຘ ຕທວສິຏ຺ຐາ ຠູຕສທ຺ເທນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ໂນ ຈ ໂຂ ອວິເສເສນາ”ຕິຯ ເຕເນວາຫ – “ຈາຕຸມຫາຣາຊິການ຺ຫິ ເຫຏ຺ຐາ ສຕ຺ຕາ ອິຘ ຠູຕາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ”ຕິຯ ໂຍ ຫິ ສຕ຺ຕນິກາໂຍ ປຣິປຸຓ຺ຓໂຍນິໂກ ຈຕູຫິປິ ໂຍນີຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣໂຫ, ຕຕ຺ຖາຍໍ ຠູຕສມ຺ຎາ ອຓ຺ຑຊາທິວເສນ ຠວນໂຕຯ

ຠູເຕຕິ ວຸຕ຺ຕເທສອາເທສິເຕ ຠູເຕຯ ຠູຕໂຕ ສຎ຺ຊານາຕີຕິ ອິມິນາ “ຠູຕາ”ຕິ ໂລກໂວຫາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາ ທິມຎ຺ຎນາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ເອວໍ ວິປຣີຕສຎ຺ຎາຍ ສຎ຺ຊານນໍ ປກາສິຍຕິຯ ສວາຍມຕ຺ໂຖ ເຫຏ຺ຐາ “ປຖວິໂຕ ສຎ຺ຊານາຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸນ຺ຕິ ອາຫ “ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ”ຕິຯ ຍຖາ ສຸທ຺ຘາວາສາ ສພ຺ພທາ ອຠາວໂຕ ອິມໍ ເທສ ນໍ ນາຣຸຬ຺ຫາ, ເອວໍ ເນຣຍິກາປີ ສພ຺ພມຎ຺ຎນານິຏ຺ຐານໂຕຯ ເອເຕເນວ ເອກຈ຺ຈເປຕານມ຺ເປຕ຺ຖ ອສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອປເຣ ປນ “ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນານິຏ຺ຐານໂຕ ເຕສມ຺ເປຕ຺ຖ ສງ຺ຄໂຫ ອິຈ຺ຉິໂຕເຍວາ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ “ສມງ຺ຄິຠູຕໍ ປຣິຈາເຣນ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທີນາ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ຣຊ຺ຊຕີຕິ “ສຸຠາ ສຸຂິຕາ”ຕິ ວິປລ຺ລາສຄ຺ຄາເຫນ ຕຕ຺ຖ ຣາຄໍ ຊເນຕີຯ ເອວເມຕ຺ຖ ຣຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຈ ນ ເກວລໍ ທສ຺ສນວເສເນວ, ສວນາທິວເສນປີ ຣຊ຺ຊເຕວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທິສ຺ວາປີ…ເປ… ອຸຕ຺ວາປີ”ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຆາຍນາທິວເສນ ຣຊ຺ຊນໍ ເຕຫິ ອນຸຠູຕຄນ຺ຘມາລາທິວເສນ ເຈວ ວິສຠາຄວຕ຺ຖຸຠູຕານໍ ເຕສໍ ປຣິໂຠຄວເສນ ຈ ຍຖານຸຠວໍ ອນຸສ຺ສຣຓວເສນ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເອວໍ ຠູເຕ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຠູເຕ ປຏິຈ຺ຈ ຉນ຺ທຣາຄໍ ຊເນນ຺ໂຕ ເຕສໍ ປຏິປຕ຺ຕີ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ອຠິນນ຺ທນ຺ໂຕ ອຠິວທນ຺ໂຕ ອຊ຺ໂຌສາຍ ຕິຏ຺ຐນ຺ໂຕ “ອີທິສີ ອວຕ຺ຖາ ມມ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສິ ຍາ”ຕິອາທີນາ ວາ ປນ ນເຍນ ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທີ ສມນ຺ນາເນນ຺ໂຕ ຠູເຕ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປ຺ປຏິລທ຺ຘສ຺ສ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາທິຠາວສ຺ສ, ສມ຺ປຕ຺ຕີ ວິປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຊາຕິວເສນ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິຫີນຕໍຯ ທຫຕີຕິ ຐເປຕີຯ ໂຍເອວຣູໂປ ມາໂນຕິ ໂຍ ເອໂສ “ອຍໍ ປຸພ຺ເພ ມຍາ ສທິໂສ, ອິທານີ ອຍໍ ເສຏ຺ໂຐ ອຍໍ ຫີນຕໂຣ”ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ມາໂນຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມານາຕິມາໂນຕິ ອຍໍ ຠາຣາຕິຠາໂຣ ວິຍ ປຸຣິມໍ ສທິສມານໍ ອຸປາທາຍ ມານາຕິມາໂນ ນາມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ນິຈ຺ຈາຕິອາທີສຸ ອຸປ຺ປາທາຠາວໂຕ ນິຈ຺ຈາ, ມຣຓາຠາວໂຕ ຘຸວາ, ສພ຺ພທາ ຠາວໂຕ ສສ຺ສຕາຯ ອນິຈ຺ຈປຏິປກ຺ຂໂຕ ວາ ນິຈ຺ຈາ, ຖິຣຠາວໂຕ ຘຸວາ, ສສ຺ສຕິສມຕາຍ ສສ຺ສຕາ, ຊຣາທິວເສນ ວິປຣິຓາມສ຺ສ ອຠາວໂຕ ອວິປຣິຓາມຘມ຺ມາຕິ ມຎ຺ຎຕິຯ ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາຕິ ໂອຏ຺ຐໂຄຓຄທ຺ຣຠາທໂຍ ອນວເສສາ ສຎ຺ຊນຏ຺ເຐນ ສຕ຺ຕາຯ ສພ຺ເພ ປາຓາຕິ “ເອກິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ປາໂຓ ທ຺ວິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ປາໂຓ”ຕິອາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕາ ອນວເສສາ ປາຓນຏ຺ເຐນ ປາຓາຯ ສພ຺ເພ ຠູຕາຕິ ອນວເສສາ ອຓ຺ຑໂກສາທີສຸ ຠູຕາ ສຎ຺ຊາຕາຕິ ຠູຕາຯ ສພ຺ເພ ຊີວາຕິ ສາລິຍວໂຄຘູມາທໂຍ ອນວເສສາ ຊີວນຏ຺ເຐນ ຊີວາຯ ເຕສຸ ຫິ ໂສ ວິຣູຬ຺ຫຠາເວນ ຊີວສຎ຺ຎີຯ ອວສາ ອພລາ ອວິຣິຍາຕິ ເຕສໍ ອຕ຺ຕໂນ ວໂສ ວາ ພລໍ ວາ ວິຣິຍໍ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ນິຍຕິສງ຺ຄຕິຠາວປຣິຓາຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ນິຍຕີຕິ ນິຍຕຕາ, ອຈ຺ເຉຊ຺ຊສຸຕ຺ຕາວຸຕອເຠຊ຺ຊມຓີ ວິຍ ອວິຊຫິຕປກຕິຕາຯ ສງ຺ຄຕີຕິ ຉນ຺ນໍ ອຠິຊາຕີນໍ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຄໂມຯ ຠາໂວຕິ ສຠາໂວເຍວ, ກຓ຺ຑການໍ ຕິຂິຓຕາ, ກປິຏ຺ຐຜລາທີນໍ ປຣິມຓ຺ຑລາທິຕາ, ມິຄປກ຺ຂີນໍ ວິຈິຕ຺ຕວຓ຺ຓາທິຕາ ຕິ ເອວມາທິໂກຯ ເອວໍ ນິຍຕິຍາ ຈ ສງ຺ຄຕິຍາ ຈ ຠາເວ ຈ ປຣິຓຕາ ນານປ຺ປກາຣຕໍ ປຕ຺ຕາຯ ເຍນ ຫິ ຍຖາ ຠວິຕພ຺ພໍ, ໂສ ຕ ເຖວ ຠວຕິຯ ເຍນ ນ ຠວິຕພ຺ພໍ, ໂສ ນ ຠວຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຉສ຺ເວວາຠິຊາຕີສູຕິ ກຓ຺ຫາຠິຊາຕິອາທີສຸ ຉສຸ ເອວ ອຠິຊາຕີສຸ ຐຕ຺ວາ ສຸຂຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີ, ອຎ຺ຎາ ສຸຂທຸກ຺ຂຠູມິ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວາ-ສທ຺ເທນ ອນ຺ຕາທິເກເທ ທິຏ຺ຐາຠິນິເວເສ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ

ອຸປປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຠູຕານໍ ສຫພ຺ຍຕໍ ອາກງ຺ຂຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສຸຂຸປ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ສຸຂຸປ຺ປຕ຺ຕີຯ ເອກຈ຺ເຈ ຠູເຕ ນິຈ຺ຈາຕິອາທີນາ ເອກຈ຺ຈສ຺ສຕິກທິຏ຺ຐີ ທສ຺ເສຕິຯ ອຫມ຺ປີ ຠູເຕສຸ

ອຓຸຓຕໂຣສຸມິຕິ ອິມິນາ ປນ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ເອກຈ຺ຈສສຸສຕິກວາທໍ ທສ຺ເສຕິ຺ฯ

ຍໂຕ ກຸໂຕຈິຕິ ອິສ຺ສຣປຸຣິສາທິໂກທໂຕ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິฯ ເອກາ ຕຕຸຫາມຓຸຓນາວ ລພ຺ກຕິຕິ ອິຆາປີ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕຸຕນເຍນ ອິຕຣມຓຸຓນານມ຺ປີ ສມ຺ກໂວ ນິທ຺ຆາເຣຕພ຺ໂພฯ ວຸຕຸຕປ຺ປກາເຣເຍວ ກູເຕ ຕຕຸຫາທິຍ຺ຖິທີ ອກິນ຺ທຕິຕິອາທີນາ ວຕຸຕພ຺ພຕຸ ຕາ ອາຫ ‘‘ວຸຕຸຕນຍເນວາ’’ຕິฯ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາຕິ ‘ໂຍ ກູຕປ຺ຸຓຕຸຕິຍາ ອຸປາທານກູເຕ ຂນ຺ເຆ ປຣິຊານາຕິ, ໂສ ຕິທີ ປຣິຸຓາທີ ປຣິຊານາຕິ’’ຕິອາທີນາ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາฯ ອປເຣ ປເນຕຸຖ ກູຕຄາໂມປີ ກູຕ-ສທ຺ເທນ ສງຄທີໂຕຕິ ຣຸກ຺ຂາທິວ ເສນປີ ມຓຸຓນາວິກາຄໍ ໂຍເຊຕຸວາ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ຕຖາ ມຫາກູຕວເສນປີ, ຕໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ນຕຸຖິฯ

ກູມິວິເສສາທີນາ ເກເທນາຕິ ກູມິວິເສເສົາປປຕຸຕິວິເສສາທິວິກາເຄນฯ ອິທ຺ຆິຍາຕິ ປຸຓຸຓວິເສສນິພ຺ພຕຸເຕນ ອານຸກາເວນฯ ກິຓ຺ ຈາປີ ເທວ-ສທ຺ໂທ ‘‘ວິທ຺ເຆ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍฯ ນິฯ ໑ฯ໑໑໐; ຝฯ໑໐໘; ໕ฯ໑໔ຝ-໑໔໗; ມฯ ນິฯ ໑ฯ໔໗ຝ; ອฯ ນິฯ ໑໐ฯ໑໕; ອິຕິວຸฯ ໘ກ) ອຊຍາກາເສ ອາຄໂຕ, ‘‘ເທໂວ ຈ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ຟຸສາຍຕິ’’ຕິອາທີສຸ ເມເຂ, ‘‘ອຍຓ຺ທີ ເທວ ກຸມ າໂຣ’’ຕິອາທີສຸ (ທີฯ ນິฯ ໘ฯ໓໔, ໓໕, ໓ຝ) ຂຕຸຕິເຍ ອາຄໂຕ, ‘‘ປຓ຺ຈທີ ກາມຄຸເຓທິ ສມປ຺ປິໂຕ ສມງຄີກູໂຕ ປຣິຈາເຣຕິ ເທໂວ ມຓຸເຓ’’ຕິອາທີສຸ (ທີฯ ນິฯ ໑ฯ໑໗໓; ມฯ ນິฯ ໘ฯ໘໑໑) ວິຍ ອິຆ ອຸປປຕຸຕິເທເວສຸ ອາຄໂຕ, ເທວ-ສທ຺ເທນ ປນ ວຕຸຕພ຺ພສຕຸ ເຕ ອນວເສສໂຕ ອຸທ຺ຆຣິຕຸວາ ຕໂຕ ອິຆານິປ຺ເປເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຕ ຕິວິຆາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍฯ ເສສາ ຌ ກາມາວຈຣາ ອິຆ ເທວາຕິ ອຆິປ຺ເປຕາ ອິຕເຣສໍ ປທນ຺ຕເຣທີ ນິວຕຸຕິຕຕຸຕາຕິ ອຆິປ຺ປາໂຍฯ ກູຕາ ເທວາຕິ ຄທີເຕສຸ ສຕຸເຕສຸ ຕຕຸຫາທິມຓຸຓນານໍ ປວຕຸ ຕາກາເຣນປີ ຕິວິຆລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກູຕວາເຣ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິฯ

‘‘ອຓຸຓຕຣສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ປຊາປຕິ ອກິຣູປາ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາฯ ໑ຝ໗) ປຊາປຕິ-ສທ຺ໂທ ຆຣຕິຍໍ ອາຄໂຕ, ‘‘ປຊາປຕິ ການທາຍີ ສຸວຕຸຕາວຕຸຕາ ເມ ປຊາ ໂຫຕູ’’ຕິອາທີສຸ ທິຍ຺ຖິຄຕິກປຣິກປ຺ປິເຕ, ‘‘ປຊາປຕິສ຺ສ ເທວຣາຊສ຺ສ ຆຊຄ຺ຄໍ ອຸລ຺ໂລເກຍ຺ ຍາຖາ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍฯ ນິฯ ໑ฯ໘໔ລ) ເທວເຊຍ຺ຖເກ, ອິຆ ປນ ອຆິປຕິຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອຸປຣິ ພ຺ຣທ຺ມຸໂນ ຄຍ຺ຫມານຕຸຕາ ເຕສໍ ມ ຕິມຕຸຕໍฯ ເທວານນ຺ຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິເທວານໍฯ ມຫາຣາຊາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສກ຺ກສຸຍາມສນ຺ຕຸສ຺ສິຕສ຺ນິມ຺ມິ ຕວສວຕຸຕິໂນ ຄທີຕາฯ ເຕສນ຺ຕິ ມຫາຣາຊາທີນໍฯ ສຕຸຕສງຂາຕາຍາຕິ ການກູມິຍໍ ສຕຸຕສງຂາຕາຍฯ ປຊາປຕິນ຺ຕິ ປຊາປ ຕິກາວໍฯ ປຊາປຕິກາເວນ ທີ ມານໍ ຊປ຺ເປນ຺ໂຕ ປຊາປຕີ ມານມຓຸຓນາຍ ມຓຸຓຕິຕິ ວຸຕຸໂຕฯ

ເອກາ ທິຍ຺ຖິມຓຸຓນາວ ຍຸຊ຺ຊຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ, ປຊາປຕິໂນ ປນ ສມິປຕໍ ສໂລກຕໍ ວາ ອາກງຂໂຕ, ຕຖາກາວາຍ ຈິຕຸຕໍ ປຕິທຫໂຕ, ຕຖາລທ຺ຆພ຺ພາຍ ສມ຺ປຕຸຕິຍາ ອຕຸຕໂນ ເສຍ຺ຍາທິກາວໍ ທທໂຕ ຈ ຕຕຸຫາມານມຓຸຓນາປີ ສມ຺ກວນ຺ຕິຕິ ສກ຺ກາ ວິຓ຺ຓາຕຸໍฯ ເຍ ຈ ຆມ຺ມາຕິ ອາຍຸວຕຸຕາທີເກ ວທຕິฯ ປຊາປຕິນ຺ຕິ ເອຕຸຖາປີ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕຸຕນເຍນ ອິຕຣມຓຸຓນານມ຺ປີ ສມ຺ກໂວ ເວທິຕພ຺ໂພฯ

ພ຺ຣູຫິໂຕຕິ ປຣິວຸທ຺ໂຆฯ ຄຸຕວິເສເສທີຕິ ຊານາທີທີ ວິສິຍ຺ເຖທີ ຄຸເຓທີ ອຸຕຸຕຣິມນຸສ຺ສຆມ຺ມຕາຍฯ ພ຺ຣທ຺ມ-ສທ຺ທສ຺ສ ສຕິປີ ອວິເສສໂຕ ວິສິຍ຺ຖວາຈກຕຸເຕ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ປນສ຺ສ ຄຸຕວິເສສຍຸຕຸຕາທິຣູປາ ປວຕຸຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍฯ ສຫສ຺ໂສຕິ ສຫສ຺ສິຍາ ໂລກຆາຕຸຍາ ອຆິປຕິກູໂຕฯ ປຖມາກິນິພ຺ພຕຸໂຕຕິ ປຕິເຕນ ປຖມຊາເນນ ນິພ຺ພຕຸໂຕ, ປຖມຊຊານກູມິຍໍ ວາ ປຖມໍ ອກິນິພ຺ພຕຸໂຕฯ ຄທີຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ປຆານຄຄຫເຕນ ອປ຺ປຆານານມ຺ປີ ເກນຈິ ສມ຺ພນ຺ເຆນ ຄທີຕກາວສິທ຺ຆິໂຕฯ ເອຕຸຖ ຈ ພ຺ຣທ຺ມາຕິ ມຫາພ຺ຣທ຺ມາ ອຆິປ຺ເປໂຕฯ ໂສ ທີ ວຕຸຕວນ຺ຕຕາຍ ເຈວ ທີຆາຍຸກຕາຍ ຈ ພ຺ຣທ຺ມປາຣິສຊ຺ຊາທີທີ ມຫນ຺ ໂຕ ພ຺ຣທ຺ມາຕິ ມຫາພ຺ຣທ຺ມາ, ຕສ຺ສ ປນ ປຸໂຣທິຕຍ຺ຖາເນ ຖິຕາຕິ ພ຺ຣທ຺ມປຸໂຣທິຕາ, ປຣິສາຍໍ ກວາ ປຣິຈາຣກາຕິ ພ຺ຣທ຺ມປາ ຣິສຊ຺ຊາຕິ ເວທິຕພ຺ພາฯ ອຸກ຺ກຍ຺ເຖກປຸຄ຺ຄລກາວໂຕ ປຊາປຕິສ຺ມີ ວິຍ ພ຺ຣທ຺ມນິ ມຓຸຓນາ ວຕຸຕຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ປຊາປຕິວາເຣ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ’’ຕິฯ ຕຖາ ທີ ພທຸປຸຄ຺ຄລກາວສາມຓຸຓໂຕ ອາກສ຺ສຣວາຣາທີນໍ ກູຕວາຣສທິສຕາ ວຸຕຸຕາฯ

ຍຖາວຸຕຸຕປກາຍ ອາກາສນສິລາ ວາ ອາກສ຺ສຣາฯ ເອກຕລວາສິໂນຕິ ອິທໍ ຊານນ຺ຕຣກູມີນໍ ວິຍ ເຫຍ຺ຖຸປຣິກາວາກາວໂຕ ວຸຕຸ ຕໍ, ຖານານິ ປນ ເນສໍ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ນາເນວฯ ອາກສ຺ສເຣທີ ປຣິຕຸຕາ ອາກາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຣິຕຸຕາກາฯ ອປ຺ປມາຕາ ອາກາ ເອ ເຕສນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຕາກາฯ

ສຸກາຕິ ໂສກນາ ປກາฯ ກຓ຺ຈນປີຕຸໂຫ ວິຍ ສສ຺ສິຣິກາ ກຓ຺ຈນປີຕຸໝສສ຺ສິຣິກາฯ ຕຕຸຖ ໂສກນາຍ ປກາຍ ກິຕຸຕາ

ສຸຠກິຓ຺ຓາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຠາ-ສທ຺ທສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ, ອນ຺ຕິມ-ຓ-ກາຣສ຺ສ ຫ-ກາຣຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ''ສຸຠກິຓ຺ຫາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ສຸຠາຕິ ຈ ເອກຄ຺ຆນາ ນິຈ຺ຈລາ ປຠາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ປຣິຕ຺ຕາ ສຸຠາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຣິຕ຺ຕສຸຠາ. ອປ຺ປມາຓາ ສຸຠາ ເອເຕສນ຺ຕິ ອປ຺ປມາຓສຸຠາ.

ວິປຸລຜລາຕິ ວິປຸລສນ຺ຕສຸຂາຍຸວຓ຺ຓາທິຜລາ.

ສຕິປິ ເທວພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປຸຎ຺ຎຜເລນ ຌານຜເລນ ຈ ປຏິປກ຺ຂາຠິຠເວ ເຍສໍ ປນ ປຸຖຸຊ຺ຊນອສຎ຺ຎສຕ຺ເຕສຸ ອຠິຠູໂວຫາໂຣ ປາກໂຏ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ຈ, ເຕສໍ ວເສນາຍໍ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອສຎ຺ຎຠາວສ຺ເສຕໍ ອຠິວຈນ''ນ຺ຕິ. ຍຖາ ປຊາປຕິວາເຣ ''ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຊາປຕິສ຺ມິເຍວາ''ຕິອາທິນາ ມຎ຺ຎນາປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ, ຕຖາ ອິຘາປິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ອາຫ ''ເສສໍ ປຊາປຕິວາເຣ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ''ຕິ.

ຠູຕວາຣາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນວາຣາທິວຓ຺ຓນາ

໔. ເອວໍ ສຕ຺ຕວເສນ ຠູມິກ຺ກມທສ຺ສເນ ສຸທ຺ຘາວາສານໍ ອຄ຺ຄຫເຓ ກາຣຓໍ ນິທ຺ຘາເຣນ຺ໂຕ ''ເອວໍ ຠຄວາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອນາຄາມິຂີຓາສວາຕິ ອນາຄາມິໂນ ຈ ຂີຓາສວາ ຈ. ກິຎ຺ຈາປິ ສຸທ຺ຘາວາສາ ອຕ຺ເຖວ ອເນກກປ຺ປສຫສ຺ສາຍຸກາ, ອຸກ຺ກໍສປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ປນ ໂສຬສກປ຺ປສຫສ຺ສາຍຸກາວ, ນ ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ອາຫ ''ກຕິປຍກປ຺ປສຫສ຺ສາຍຸກາ''ຕິ. ກາມຣູປຠເວສຸ ປວຕ຺ຕມານາປິ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນາທິສມ຺ມາ ອຣູປາວຈຣຠາວໂຕ ຕໍຠູມິກໂວຫາຣໍ ນ ລຠນ຺ຕີຕິ ''ຕຕ຺ຣູປປນ຺ນາເຍວາ''ຕິ ອວຘາເຣຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຠິຠູວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ ຍຖາຣຫນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ນ ເຫຕ຺ຖ ວຓ຺ຓວນ຺ຕາທິ ສມ຺ຠວຕີຕິ. ປຊາປຕິວາເຣວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ເອຕ຺ຖ ''ອຫມສ຺ມິ ອຣູໂປ ປຫີນຣູປປຏິຆສຎ຺ໂຎ''ຕິອາທິນາ ມານມຎ຺ຎນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນວາຣາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ທິຏ຺ຐສຸຕວາຣາທິວຓ຺ຓນາ

໕. ຣູປມຸເຂນ ມຎ຺ຎນາວຕ຺ຖຸທສ຺ສນໍ ສງ຺ເຂໂປຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວິຕ຺ຖາຣໂຕປີ''ຕິ. ຕມ຺ປີ ຫີ ''ຍຕ຺ຖ ເນວ ປຖວີ, ນ ອາໂປ, ນ ເຕໂຊ, ນ ວາໂຍ, ນ ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນ''ນ຺ຕິອາທິຄ຺ຄຫຓໍ ວິຍ ສງ຺ເຂປໂຕ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠວທສ຺ສນໍ ໂຫຕີຕີ.

ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ຍໍ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣນ ກຕທສ຺ສນກິຣິຍາສມາປນ຺ນໍ, ຍຎ຺ຈ ຈກ຺ຂຸ ທ຺ວຍໍ ປສ຺ສຕິ ປສ຺ສິສ຺ສຕິ ສຕິ ສມ຺ຠເວ ປສ຺ເສຍ຺ຍ, ຕໍ ສພ຺ພກາລນ຺ຕິ ວິເສສວຈນິຈ຺ຉາຍ ອຠາວໂຕ ທິຏ຺ຐນ຺ເຕວ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ''ທຸທ຺ຘ''ນ຺ຕິ. ເຕນາຫ ''ຣູປາຍຕນສ຺ເສຕໍ ອຠິວຈນ''ນ຺ຕິ. ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ສຸຕາທີສຸປີ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ສຕ຺ຕາຕິ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ຕາ ວິສຕ຺ຕາຕິ ສຕ຺ຕາ. ສຎ຺ຊນຍ຺ເຍນ ສາມຎ຺ຎສທ຺ໂທປີ ເຈສ ສຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ''ອິຕ຺ຖີຣູເປ''ຕິ ວິສຍວິເສສິຕຕ຺ຕາ ອິຘ ປຸຣິສວາຈໂກ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ຣຕ຺ຕາຕິ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ຣງ຺ຄຊາເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປຣິຓາມກາຣເກນ ຉນ຺ທຣາເຄນ ຣຕ຺ຕາ ສາຣຕ຺ຕາ. ຄິທ຺ຘາຕິ ອຠິກງ຺ຂນສຠາເວນ ອຠິຄິຌ຺ຌເນນ ຄິທ຺ຘາ ເຄທໍ ອາປນ຺ນາ. ຄຘິຕາຕິ ຄນ຺ຖິຕາ ວິຍ ໂລເຠນ ທຸມ຺ໂມຈນີຍຠາເວນ ອາຣມ຺ມເຓ ປຏິພທ຺ຘາ. ມຸຈ຺ຉິຕາຕິ ກິເລສວເສນ ວິສຎ຺ຎີຠູຕາ ວິຍ ອນຎ຺ຎກິຈ຺ຈາ ມຸຈ຺ຉໍ ໂມຫໍ ອາປນ຺ນາ. ອຊ຺ໂຌສນ຺ນາຕິ ວິສເຍ ອຎ຺ຎສາຘາຣເຓ ວິຍ ກຕ຺ວາ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ວິຍ ຐິຕາ. ອິມິນາຕິ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາທິອາກາເຣນ. ມງ຺ຄລໍ ອມງ຺ຄລນ຺ຕິ ອີທິສໍ ທິຏ຺ຐໍ ມງ຺ຄລໍ, ອີທິສໍ ອມງ຺ຄລນ຺ຕິ ຯ ຣູປສ຺ມີ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສນເຍນາຕິ ອິທໍ ເວທນາທິອຣູປຘມ຺ເມ, ຣູປາຍຕນວິນິມຸຕ຺ຕສພ຺ພຘມ຺ເມ ວາ ອຕ຺ຕໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກໍ, ພາຫິຣໍ ວາ ຣູປາຍຕນໍ ຕສ຺ໂສກາສຠາເວນ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ''ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ອິມສ຺ມີ ຣູປາຍຕເນ''ຕິ ມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ທິຏ຺ຐສ຺ມີ ມຎ຺ຎຕີຕີ ອິມໍ ນຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ປຖວີໂຕ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີສຸ ຍຖາ ''ເສົາປກຣຓສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຣສ຺ສ ວາ''ຕິອາທິມຎ຺ຎນາປວຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ, ເອວໍ ''ທິຏ຺ຐໂຕ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີສຸ ສກ຺ກາ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ອາຫ ''ເຕສໍ ປຖວີວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ.

ອາຫຈ຺ຈາຕິ ວິສຍໍ ອນ຺ວາຍ, ປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ''ຕິຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສໍສິເລເສຕິ ຈກ຺ຂຸຮູປໂສຕສທ຺ທາ ວິຍ ທູເຣ ອຫຸຕ຺ວາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອລ຺ລີຍເນຯ

ມນສາ ວິຎ຺ຎາຕໍ ເກວລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຕຣານິປີ ຫິ ມນສາ ວິຎ຺ຎາຍນ຺ຕີຕິຯ ເສເສຫິ ສຕ຺ຕຫິ ອາຍຕເນຫິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕມ຺ປີ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຘມ຺ມາຣມ຺ມຓສ຺ສ ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທ຺ວີສຸປີ ວິກປ຺ເປສຸ ໂລກຸຕ຺ຕຣານມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ອາປນ຺ໂນຕິ ອາຫ ''ອິຘ ປນ ສກ຺ກາຍປຣິຍາປນ຺ນເມວ ລພ຺ຠຕິ''ຕິຯ ວິຕ຺ຖາໂຣຕິ ມຎ຺ຎນານໍ ປວຕ຺ຕນາກາຣວິຕ຺ຖາໂຣຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ສຸຕວາຣາທີສຸຯ

ທິຏ຺ຐສຸຕວາຣາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເອກຕ຺ຕວາຣາທິວຓ຺ຓນາ

ຝ໌ສມາປ຺ນ຺ນກວາເຣນາຕິ ສມາປ຺ນ຺ນກປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ, ຮູປາວຈຣາຮູປາວຈຣຌານປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາ ຫິ ເອກສ຺ມິເຍວ ອາຣມ຺ມເຓ ເອກາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ກຕ຺ວາ ''ເອກຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ວິປາກຌານປ຺ປວຕ຺ຕິປີ ອິຘ ສມາປ຺ນ຺ນກວາຣຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ອສມາປ຺ນ຺ນກວາເຣນາຕິ ກາມາວຈຣຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຯ ອຸປຈາຣຊ຺ຌາເນປີ ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ສມ຺ມາ ເອກຕ຺ຕໍ ຄຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ໂຍຊນາຕິ ມຎ຺ຎນາໂຍຊນາຯ ກິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ວິກຊິຕ຺ວາຯ ສາສນນເຍນາຕິ ປາລຸອິນເຍນຯ ຕຕ຺ຖ ''ເອກຕ຺ຕໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີສຸ ''ເວທນໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ, ''ນານຕ຺ຕໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີສຸ ປນ ''ຮູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ''ຕິອາທີນາ ນເຍນ ວຸຕ຺ຕວິຘີ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ມຎ຺ຎນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ປຖວີວາຣາທີສຸ ວຸຕ຺ເຕນ ຈ ອຏ຺ຐກຖານເຍນາຕິ ''ອຫໍ ເວທນາຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ມມ ເວທນາຕິ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີນາ, ''ອຫໍ ຮູປນ຺ຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ມມ ຮູປນ຺ຕິ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທີນາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ຍຖານຸຮູປໍວິນໍສິຕ຺ວາ''ຕິ, ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕກາເວສຸ ໂຍ ໂຍຊນານໂຍ ສມ຺ຠວຕິ, ຕທນຸຮູປໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເກຈິຕິ ອຠຍຄິຣິວາສີໂນຯ ອປເຣຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາຯ ທິຏ຺ຐາກິນິເວສໍ ວທນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ມຎ຺ຎນາ ນາມ ສກ຺ກາຍໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາວ ຍຖາອຸປ຺ຏ຺ຐິຕວິສຍວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ນ ຕຕ຺ຖ ອຍເມກຕ຺ຕນໂຍ ອຍໍ ນານຕ຺ຕນໂຍຕິ ວິຠາຄວເສເນວ, ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິອາທີສຸ ຈ ອຕ຺ຕ ໂນ ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ປນ ເອກຕ຺ຕໍ ນານຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐາກິນິເວສສ຺ສ ເອກຕ຺ຕນານ ຕ຺ຕກາໂວຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ຕທຸຠຍສ຺ສ ອິຘ ອນທິປ຺ເປຕກາໂວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອນວເສສໂຕ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຄເຫຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ຄເຫຕພ຺ພຕໍ ອຸປາທາຍ ''ສພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕເມວາ''ຕິ ອາຫ, ສກ຺ກາຍສພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ເຕກູມກຘມ຺ເມ ອາທີນວທສ຺ສເນ ອສຕິ ນິພ຺ພິທາກາວໂຕ ອສ຺ສາທານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ຕຓ຺ຫາ ວຑ຺ຒເຕວາຕິ ອາຫ ''ສພ຺ພໍ ອສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ – ''ສໍໂຍຊນີເຍສຸ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປ຺ສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຕຓ຺ຫາ ປວຑ຺ຒຕີ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໕໓, ໕໗)ຯ ''ສພ຺ພມິທໍ ມຍາ ນິມ຺ມິຕ''ນ຺ຕິ ເຕນ ນິມ຺ມິຕມຎ຺ຎນາຍ ອຕ຺ຕານໍ ເສຍ຺ຍາທີໂຕ ທຫນ຺ໂຕ ເຕນ ມາເນນ ນິມ຺ມິຕໍ ມຎ຺ຎຕີເຍວ ນາມ ນິມ຺ມິຕມຎ຺ຎນາຍ ວິນາ ຕຖາມານຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕຕິ ອາຫ ''ອຕ຺ຕນາ ນິມ຺ມິຕໍ ມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ມານມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິຯ ສພ຺ພໍ ນຕ຺ຖີຕິອາທີນາ ນເຍນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນິຍຕິວາທາທີເກ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ມຫາ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິຠູຕິປວຕ຺ຕິວາທໍ ທສ຺ເສຕິຯ ''ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຕ຺ຖກ''ນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐິວເສນ – ''ອຫໍ ສພ຺ພສ຺ມິ ມຍ຺ຫໍ ກິຎ຺ຈນໍ ປລິໂພໂຘ ສພ຺ພສ຺ມິ, ປເຣ ສພ຺ພສ຺ມິ ປຣສ຺ສ ກິຎ຺ຈນໍ ປລິໂພໂຘ ສພ຺ພສ຺ມິ''ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນເປຕ຺ຖ ມຎ຺ຎນາ ສມ຺ຠວຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ເສສໍ ປຖວີວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ອປິຈ ''ສພ຺ໂພຍໍ ໂລໂກ ປຸຣິສມ຺ໂຍ''ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂກ ປຸຣິສສງ຺ຂາຕໂຕ ສພ຺ພໂຕ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕີ ວາ ນິຕ຺ຄມນໍ ວາ ມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາຍ ສພ຺ພໂຕ ມຎ຺ຎຕິ, ຕສ຺ມິເຍວ ປນ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎິເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສິເນຫໍ ມານຎ຺ຈ ອຸປ຺ປາທຍໂຕ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາ ມານມຎ຺ຎນາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕໍເຍວ ປນ ສພ຺ພໍ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕາ ສາມີຕິ ວາ ມຎ຺ຎນ຺ໂຕ ''ສພ຺ພໍ ເມ''ຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ຕຖາຍໍ ທິຏ຺ຐິຕຓ຺ຫາກິນນ຺ທນາທີ ອກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ອກິນນ຺ທຕີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ມຎ຺ຎນານໍ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຕນ຺ຕິ ສກ຺ກາຍໍ. ອຸກ຺ກໍສຄຕສຸຂສຫິຕລ຺ທີ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານວາທີ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ມຍ຺ຍຕິ, ຕໍ ປນ຺ຕ຺ຖໂຕ ສກ຺ກາໂຍເຍວາຕີ. ເອກຘາຕິ ປຍ຺ຈວິຘມ຺ປີ ນິພ຺ພານກາເວນ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍໂຕຕິ ຍສ຺ມາ. ປຍ຺ຈທີ ກາມຄຸເຓຫີຕິ ມນາປີຍຣູປາທີຫີ ປຍ຺ຈຫີ ກາມໂກຏ຺ຐາເສຫີ, ພນ຺ຘເນຫີ ວາ. ສມປ຺ປິໂຕ ສຸຏ຺ຐຸ ອປ຺ປິໂຕ ອລ຺ລີໂນ ຫຸຕ຺ວາ ກິໂຕ. ສມງ຺ຄີພູໂຕຕິ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ປຣິຈາເຣຕີຕິ ເຕສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ກາມໂກຏ຺ຐາເສສຸ ຍຖາສຸຂໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ ຈາເຣຕີ ສຍ຺ຈາເຣຕີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອຸປເນຕີ. ອຖ ວາ ລລຸອຕີ ຣມຕີ ກີລຸອຕີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ທ຺ວິຘາ ກາມຄຸຓາ ມານຸສກາ ເຈວ ທິພ຺ພາ ຈ. ມານຸສກາ ຈ ມນ຺ຘາຕຸກາມຄຸຓສທິສາ, ທິພ຺ພາ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິເທວຣາຊສ຺ສ ກາມຄຸຓສທິສາ. ເອວຣູເປ ກາເມ ອຸປຄຕານຍ຺ຫິ ເຕ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕິ. ເຕນາຫ "ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ…ເປ… ໂຫຕີ"ຕິ. ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂຘມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຏິລທ຺ຘຕ຺ຕພາວສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມ ນິພ຺ພານໍ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ອຕ຺ຕພາເວ ທຸກ຺ຂວູປສມນ຺ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານໍ. ປຣມໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານນ຺ຕິ ປຣມທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຍ຺ຈຘາ ອາຄຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາມຄຸຓສຸຂສ຺ສ ເຈວ ຈຕຸພ຺ພິຘຣູປາວຈຣຊ຺ຊານສຸຂສ຺ສ ຈ ວເສນ ປາລິຍໍ ປຍ຺ຈປ຺ປກາເຣນ ອາຄຕໍ. ນິພ຺ພານໍ ອຘ຺ສາເທນ຺ໂຕຕິ ປຣມໍ ສຸຂໍ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ມຍ຺ຍນາຍ ອຘ຺ສາເທນ຺ໂຕ.

"ອິມສ຺ມິໍ ນິພ຺ພາເນ ປຕ຺ເຕ ນ ຊາຍຕີ, ນ ຊີຣຕີ, ນ ມີຍຕີ"ຕິ ເອວມ຺ປີ ນິພ຺ພານສ຺ມິໍ ມຍ຺ຍຕິ. "ອິໂຕ ປຣໍ ປຣມສ຺ສາສພູຕໍ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານໂຕ ມຍ຺ຍຕີ. ຕຍິທໍ ນິພ຺ພານໍ ມຍາ ອຘິຄຕໍ, ຕສ຺ມາ "ນິພ຺ພານໍ ເມ"ຕິ ມຍ຺ຍຕິ. ຕໂຕເຍວ ຕໍ ນິພ຺ພານໍ ທິຏ຺ຐາກິນນ຺ທນາຍ ອກິນນ຺ທຕີ. ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິມຍ຺ຍນາ. ຕສ຺ມິໍເຍວ ປນ ທິຏ຺ຐິມຍ຺ຍນາຍ ມຍ຺ຍິເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສິເນຫໍ ມານຍ຺ຈ ອຸປ຺ປາທຍໂຕ ຕຕ຺ຫາມານມຍ຺ຍນາປີ ນິທ຺ຘາເຣຕພ຺ພາ.

ຍາທິໂສຕິ ຍຖາຣູໂປ, ເຍຫີ ເຊຕຸຈ຺ຉາທິສກາເວຫີ ປສ຺ສິຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອສາຕິ ອຍໍ. ເຕນສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຕນ຺ຕານຍ຺ຈ ປຈ຺ຈກ຺ຂສິທ຺ຘຕມາຫ. ອສຸກາທິສກາເວນ ສຫ ວິຊ຺ຊມານານໍ ຣູປາທິຘມ຺ມານໍ ກາໂຍ ສມູໂຫຕິ ສກ຺ກາໂຍ, ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ. ຕຖາຕິ ຕສ຺ສ ກາວກູເຕນ ປຏິກູລຕາທິປ຺ປກາເຣນ. ສພ຺ພມຍ຺ຍນາຕິ ປຖວີອາທິເກ ສຣູປາວຘາຣຓາທິວິກາຄກິນ຺ເນ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອເນກວິຫິຕາ ສພ຺ພາ ຕຕ຺ຫາມຍ຺ຍນາ.

ເຊຕຸຈ຺ໂຉຕິ ຊິຕຸຈ຺ຉນີໂຍ. ເຕນສ຺ສ ອສຸກາຊຍ຺ຍຕ຺ຖຸຄຕນ຺ຘປຏິກູລກາວໍ ທສ຺ເສຕີ. ສີທ຺ໂຣຕິ ຂເຓ ຂເຓ ກີຊ຺ຊນສກາໂວ. ເຕນສ຺ສ ອນິຈ຺ຈອທ຺ຘຸວຂຍວຍປກງ຺ຄຸຣສກາວໍ ທສ຺ເສຕີ. ອຍນ຺ຕິ ສກ຺ກາໂຍ. ທຸກ຺ໂຂຕິ ນ ສຸໂຂ. ເຕນສ຺ສ ກີຈ຺ຉກສິຣາພາຘ ທຸກ຺ຂວຸຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕີ. ອປຣິຓາຍໂກຕິ ປຣິຓາຍກຣຫີໂຕ. ເຕນສ຺ສ ອຕ຺ຕສຸຍ຺ຍອສາຣວຸຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕີ. ຕນ຺ຕິ ສກ຺ກາຍໍ. ປຈ຺ຈນີກໂຕຕິ ສກາວປຏິປກ຺ຂໂຕ, ສຸກນິຈ຺ຈສຸຂອຕ຺ຕາທິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ສຸກາທິຄາຫວເສນ ອກິນິວິສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອິທານິ ຕີສ຺ໂສປີ ມຍ຺ຍນາ ອຸປມາຫີ ວິກາເວຕຸໍ "ສຸກໂຕ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ມຫາປຣິລຸອາເຫ ວິປຸ໌ລານຕ຺ຖາວເຫ ຈ ອຄຸຄີມ຺ຫີ ສລາກສ຺ສ ປຕນໍ ສຸກສຸຂສຍ຺ລາຍ, ເອວໍ ຕາທິເສ ສກ຺ກາເຍ ສລາກສ຺ສ ຕຕ຺ຫາມຍ຺ຍນາຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕີ "ສຸກ ໂຕ…ເປ… ຕຕ຺ຫາຍ ມຍ຺ຍນາ"ຕີ ອິມິນາ.

ຄູຖາທີ ກີຍໂກ ຄູຖຣາສີ ລທ຺ຘາ ອສມ຺ປນ຺ເນປີ ຕສ຺ມິໍ ສມ຺ປນ຺ນາກາຣໍ ປວຕ຺ຕຍມາໂນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍເສຕີ, ເອວມເນກາທີນເວເອກນ຺ຕເກທີນີ ສກ຺ກາເຍ ນິຈ຺ຈສຍ຺ຍໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕິມເທນ ຕຕ຺ຖ ພາໂລ ມານໍ ຊປ຺ເປຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖມາຫ "ນິຈ຺ຈສຍ຺ຍໍ…ເປ… ມາເນນ ມຍ຺ຍນາ"ຕີ.

ຍຖາ ພາໂລ ມຸທ຺ຘຘາຕຸໂກ ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ໂກຈິ ອາທາເສ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິພິມ຺ພໍ ທິສ຺ວາ "ອຍໍ ມຍ຺ເຍ ອາທາສສາມິໂກ, ຍທິ ອຫມິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍໍ, ອນຕ຺ຖມ຺ປີ ເມ ກເຣຍ຺ຍາ"ຕິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປລາຍນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊມານເມວ ກິຍ຺ຈິ ວິຊ຺ຊມານໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫີ, ຕຖູປໂມ ອຍໍ ພາໂລ ສກ຺ກາເຍ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຄາຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປຕີ "ອຕ຺ຕາ…ເປ… ທິຏ຺ຐິຍາ ໂຫຕີ ມຍ຺ຍນາ"ຕີ ອິມິນາ.

ສຸຂຸມໍ ມາຣພນ຺ຘນໍ ເວປຈິຕ຺ຕິພນ຺ຘນໂຕປີ ສຸຂຸມຕຣຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ ກຄວາ "ອໂຫ ສຸຂຸມຕຣໍ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມາຣພນ຺ຘນ"ນ຺ຕິ.

ພຫຸນຸຕິ ອຕີວິຍ, ອເນກກຸຂຕຸຕໍ ວາ។ ວິປຸຜນຸທມາໂນປີ ສກຸກາຍໍ ນາຕິວຕຸຕຕິ ສໍສາຣໍ ນາຕິວຕຸຕນໂຕ។ ຍຖາຫ ''ເຍ ເຕ, ກິກຸຂເວ, ສມຕາ ສໂຕ ສຕຸຕສຸສ ອຸຈຸເຉທໍ ວິນາສໍ ວິກວໍ ປຄຸຄເປນຸຕິ, ເຕ, ສກຸກາຍໍເຍວ ອນຸປຣິຮາວນຸຕິ ເສຍຸຍຖາປີ ສາ ຄທຸທຸລພນຸຮໂນ''ຕິອາທີ។ ຍຖາ ຫີ ສຕຸຕສຸປີ ອຸຈຸເຉທວິກປຸເປສຸ ສໍສາຣນາຍິການໍ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິນໍ ປຫານໍ ສມຸກວຕິ, ເອວໍ ສສຸສຕວິກປຸເປສຸປີຕິ ກຖຄຸຈິ ປນ ທິຍຸຖິຄຕິກສຸສ ກວວິປຸປໂມກຸໂຂ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ສກຸກາຍໍ ນາຕິວຕຸຕຕີ''ຕິ។

ສໂສຕິ ໂສ ເອໂສ ປຸຖຸຊຸຊໂນ។ ນິຈຸຈນຸຕິ ສພຸພກາລໍ។

ຕນຸຕິ ຕສຸມາ ສກຸກາຍມລີນສຸສ ຊາຕິຍາທີນມນຕິວຕຸຕນໂຕ។ ອສາຕໂຕຕິ ທຸກຸຂໂຕ។

ປສຸສໍ ເອວມິມນຸຕິ ອສຸການິຈຸຈທຸກຸຂານຕຸຕສກາວໍ ຕໍ ສກຸກາຍໍ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ ຍຖາກູຕວິປສຸສນາປຄຸຄາສຫີຕາຍ ມຄຸຄປຄຸຄາຍ ປສຸສນຸໂຕ។ ປຫາຍາຕິ ສມຸຈຸເຉທວເສນ ສພຸພາ ມຄຸຄນາໂຍ ປຊຫິຕຸວາ។ ສພຸພທຸກຸຂາ ປມຸຈຸຈຕິຕິ ສກລສຸ ມາປີ ວຄຸຄທຸກຸຂໂຕ ປມຸຈຸຈຕິຕີ។

ເອກຕຸຕວາຣາທິວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ປຖມນຍວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ເສກຸຂວາຣທຸຕິຍນຍວຕຸຕນາ

ກ។ ອຣິປຸເປຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອນິຍເມຕຸວາ ວຈນໍ ອຸທຸເທໂສ, ນິຍເມຕຸວາ ວຈນໍ ນິທຸເທໂສຕິ ອາຫ 'ໂຍຕິ ອຸທຸເທສວຈນໍ, ໂສຕິ ນິທຸເທສວຈນ''ນຸຕິ។ ສມຸປີຕຸຫນຕຸໂຖຕິ ສມຸຈຸຈຍຕຸໂຖ។ ສມຸປີຕຸຫນຄຸຈ ສກາຄຕາວເສນ ໂຫຕິຕິ ອາຫ – ''ອາຣມຸມຕສກາ ເຄນາ''ຕິ, ອາຣມຸມຕສຸສ ສກາຄຕາຍ ສທິສຕາຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເສກຸຂໍ ທສຸເສຕິ ສາມຄຸຄໂຊຕນາຍ ວິເສເສ ອວຍຸຖານໂຕ, ເສກຸຂວິສຍຕຸຕາ ຈ ຕສຸສ ວຈນສຸສ។

ເກນຍຸເຖນາຕິ ຍສຸມາ ຄາເຕນ ອຣຕິຍໂຕ ອຕຸໂຖ ສກາໂວ, ຕສຸມາ ເກນຍຸເຖນ ເກນ ສກາເວນ ເກນ ລກຸຂເຕນ ເສກຸໂຂ ນາມ ໂຫຕິຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍສຸມາ ປນ ເສກຸຂສມຸມາຣິຕເມນ ປຸຄຸຄເລ ເສກຸຂໂວຫາຣປຸປວຕຸຕິ, ຕສຸມາ ''ເສກຸຂສມຸມປຜິລາກໂຕ ເສກຸ ໂຂ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເສກຸຂສມຸມາ ນາມ ຈຕູສຸ ມຄຸເຄສຸ, ເຫຍຸຖິເມສຸ ຈ ຕີສຸ ຜເລສຸ ສມຸມາທິຍຸຖິອາທໂຍ។ ເຕນາຫ ''ເສກຸຂາຍ ສມຸ ມາທິຍຸຖິຍາ…ເປ… ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ ກິກຸຂຸ ເສກຸໂຂ ໂຫຕີ''ຕິ។ ເອວໍ ອກິສມຸມປຣິຍາເຍນ ເສກຸຂລກຸຂຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ສຸຕຸຕນຸຕິກປຣິຍາເຍນປີ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອປີຈາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ສິກຸຂຕີຕີ ອິມິນາ ສິກຸຂາຕຸຕຍສມງຄີ ອປຣິນິຍຸຖິຕສິກຸໂຂ ເສກຸໂຂຕິ ທສຸເສຕິ។ ເຕນາຫ ''ສິກຸຂຕີ''ຕິອາທີ ។ ສິກຸຂາຫີ ນິຈຸຈສມາໂຍຄທີປນຕຸຖຄຸເຈຕຸຖ ''ສິກຸຂຕິ ສິກຸຂຕີ''ຕິ ອາ ເມທິຕວຈນໍ។ ອຖ ວາ ສິກຸຂນໍ ສິກຸຂາ, ສາ ເອຕສຸສ ສີລນຸຕິ ເສກຸໂຂ។ ໂສ ຫີ ອປຣິໂຍສິຕສິກຸຂຕຸຕາ ຕທຫິມຸຕຕຸຕາ ຈ ເອກນຸ ເຕນ ສິກຸຂນສີໂລ, ນ ອເສກຸໂຂ ວິຍ ປຣິນິຍຸຖິຕສິກຸໂຂ ຕຕຸຖ ປຜິປຸປສຸສທຸຮສຸສຸກຸໂກ, ນາປີ ວິສຸສຍຸຖສິກຸໂຂ ປຈຸຣຊໂນ ວິຍ ຕຕຸຖ ອນຣິມຸຕຸໂຕ។ ອຖ ວາ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຕີສຸ ສິກຸຂາສຸ ຊາໂຕ, ຕຕຸຖ ວາ ກໂວຕິ ເສກຸໂຂ។ ອຖ ວາ ອິກຸຂຕີ ເອຕາຍາຕິ ອິກຸຂາ, ມຄຸຄຜລສມຸມາທິຍຸຖິ។ ສຫ ອິກຸຂາຍາຕິ ເສກຸໂຂ។

ອນຸໂລມປຜິປທາຍ ປຣິປູຣກາຣີຕິ ຍາ ສາ ສີລາທິກາ ວິປສຸສນນຸຕາ ທຸກຸຂນິໂຣຮຄາມິນີຍາ ໂລກຸຕຸຕຣາຍ ປຜິປທາຍ ອນຸໂລມ ນໂຕ ອນຸໂລມປຜິປທາ, ຕສຸສາ ສມຸປາທເນນ ປຣິປູຣກາຣີຕີ។ ອິທານິ ຕໍ ປຜິປທໍ ປຸຄຸຄລາຣິຍຸຖາເນນ ທສຸເສຕຸໍ ''ສີລສມຸປນຸ ໂນ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ສີລສມຸປນຸໂນຕິ ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສີເລນ ສມນຸນາຄໂຕ, ປຣິປຸຕຸຕປາຕິໂມກຸຂສີໂລ ວາ។ ປາຕິໂມກຸຂ ສີລຄຸຫີ ອິຮ ''ສີລ''ນຸຕິ ອຣິປຸເປຕໍ ປຮານກາວໂຕ។ ຣູປາທິອາຣມຸມເຕສຸ ອກິຊຸຊາທີນໍ ປວຕຸຕິນິວາຣຕສງຂາເຕນ ມນຈຸຊຍຸຖານໍ ອິນຸທຸຣິຍານໍ ປີຮາເນນ ອິນຸທຸຣິເຍສຸ ຄຸຕຸຕທຸວາໂຣ។ ປຣິເຍສນາທິວເສນ ໂກຊເນ ປມາຕຊານເນນ ໂກຊເນ ມຕຸຕຄຸຄູ។ ວິຄຕຖິນມິທຸໂຮ ຫຸຕຸວາ ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ກມຸມຍຸຖານມນສິກາເຣ ຍຸຕຸຕຕາຍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕ។ ກາກໍ ປນ ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ປຸພຸພຣຕຸຕາ…ເປ… ວິຫຣຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖາຫ ''ກຖຄຸຈ ປຸພຸພຣຕຸຕາປຣຣຕຸຕໍ ຊາຄຣິ

ຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ທິວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍ ອາວຣຓີເຍຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິໂສເຘຕິ, ຣຕ຺ຕິຍາ ປຐມໍ ຍາມໍ ຈງ຺ກເມນ…ເປ… ໂສເຘຕິ, ເອວໍ ໂຂ ຠິກ຺ຂຸ ປຸພ຺ພຣຕ຺ຕາປຣຣຕ຺ຕໍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ (ວິຠ. ໕໑໙). ອິມສ຺ມິໍ ປນຕ຺ເຖຕິ ‘‘ມຎ຺ຎຕິ, ນ ມຎ຺ຎຕີ’’ຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຠາວສງ຺ຂາເຕ ອຕ຺ເຖ. ໂສ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຘິປ຺ເປໂຕ ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕມານໂສ, ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ.

ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມນສິ ຠໂວຕິ ຣາໂຄ ມານໂສ, ມໂນ ເອວ ມານສນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ມານສໍ, ອນວເສສໂຕ ມານໍ ສິຍຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕີຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ໂຄ ມານສໍ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ມານສຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ຊເນສຸຕາຕິ ຊເນ ສກລສຕ຺ຕໂລເກ ວິສ຺ສຸຕາ, ປຕ຺ຖຍສາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕຣໍ. ຕໍ ປນ ສພ຺ພເສຏ຺ຐໍ ໂຫນ຺ຕໍ ເອກນ຺ຕໂຕ ສທິສຣຫິຕເມວ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐໍ,ອສທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ. ປຕ຺ຖຍມານສ຺ສາຕິ ຕຓ຺ຫາຍນ຺ຕສ຺ສ. ປຊປ຺ປີຕານີຕິ ມານຊປ຺ປນານີ. ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຕຓ຺ຫາຍນາ ປຕ຺ຖຍມານມຎ຺ຎນາ ສມ຺ຠວຕິ, ຕສ຺ມິເຍວ ‘‘ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’’ຕິອາທີນີ ປຊປ຺ປີຕານີ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ປເວຘິຕນ຺ຕິ ປຣິວາສິຕໍ. ປກປ຺ປີເຕສູຕິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິກປ຺ເປຫິ ປຣິກປ຺ປິເຕສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ. ໂສຕນ຺ຕິ ກິເລສໂສຕໍ . ຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ຉິນ຺ເນ ອິຕຣໂສຕໍ ຉິນ຺ນເມວາຕິ. ວິທ຺ທສ຺ຕນ຺ຕິ ວິນາສິຕໍ. ຕຎ຺ຈ ໂຂ ໂລມຫໍສມຕ຺ຕມ຺ປິ ອເສເສຕ຺ວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວິນຬີກຕ’’ນ຺ຕິ, ວິຄຕາວເສສໍ ກຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຘິມຸຕ຺ຕິຍາ ອິຘາຘິປ຺ເປຕປຕ຺ຖນາ ປາກຏາ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຕນ຺ນິນ຺ໂນ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ກຸສລຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຘິມຸຕ຺ຕິຠາວໂຕ. ອຘິມຸຈ຺ຈນ຺ໂຕຕິ ໂອກປ຺ເປນ຺ໂຕ.

ສພ຺ພາກາຣວິປຣີຕາຍາຕິ ‘‘ສຸຠໍ ສຸຂໍ ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ ສພ຺ເພສໍ ອຕ຺ຕນາ ຄເຫຕພ຺ພາກາຣານໍ ວເສນ ຕພ຺ພິປຣີຕາຍ, ອນວເສສໂຕ ຘມ຺ມສຠາວວິປຣີຕາກາຣຄາຫີນິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ຎາເຓນາຕິ ອສມ຺ປຊານນມິຈ຺ຉາຊານນານິ ວິຍ ນ ຘມ຺ມສຠາວໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ນາປິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ, ອຖ ໂຂ ອວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຘມ຺ມສຠາວສ຺ສ ອຠິມຸຂຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠິວິສິຏ຺ເຐນ ຎາເຓນ, ຎາຕປຣິຎ຺ຎາທິຏ຺ຐານາຍ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຍ ປຫານປຣິຎ຺ເຎກເທເສນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ປຖວີຕິ…ເປ… ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ. ປຖວີຠາວນ຺ຕິ ປຖວີຍໍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາວໍ. ລກ຺ຂຓປຖວີ ຫິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາ, ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາໂວ ປນສ຺ສາ ‘‘ອນິຈ຺ຈາຕິປີ’’ຕິອາທິນາ ຄຫີໂຕຕີ. ອຠິຎ຺ຎຕ຺ວາຕິ ຎາຕຕີຣຓປຫານປຣິຎ຺ຎາຫິ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ຄຎາເຓຫິ ຈ ອຠິຊານິຕ຺ວາ. ມາມຎ຺ຎີຕິ ອປ຺ປຫີນານໍ ມຎ຺ຎນານໍ ວເສນ ມາຕິ ມຎ຺ຎຕີຕິ ມາ, ປຫີນານໍ ປນ ວເສນ ນ ມຎ຺ຎຕີຕິ ອມຎ຺ຎີ, ມາ ຈ ໂສ ອມຎ຺ຎີ ຈ ມາມຎ຺ຎີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ປທວິຠາຄໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ເຍນ ກາເຣນ ອມຎ຺ຎີ, ເຕນ ມຎ຺ຎີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ເຍນ ປນ ກາເຣນ ມຎ຺ຎີ, ເຕນ ອມຎ຺ຎີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ. ເອວໍ ປຏິກ຺ເຂປປ຺ປສານໍ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ມຎ຺ຎີ ຈ ນ ມຎ຺ຎີ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຏິກ຺ເຂປປ຺ປສານຕາ ເຈຕ຺ຖ ລພ຺ຠມານານມ຺ປິ ມຎ຺ຎນານໍ ທຸພ຺ພລຠາວໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຕເນວາຫ – ‘‘ອິຕຣາ ປນ ຕນຸຠາວໍ ຄຕາ’’ຕິ. ມາຕິ ຈ ນິປາຕປທເມຕໍ, ອເນກຕ຺ຖາ ຈ ນິປາຕາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ‘‘ເອຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ອຕ຺ເຖ ອິມໍ ປທໍ ນິປາເຕຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນິປາເຕຕ຺ວາຕິ ຈ ປກຕິອາທິວິຠາຄນິທ຺ຘາຣເຓ ອນຸມານນຍໍ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕວ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ວິຍາຕິ ເອເຕນສ຺ສ ອຸປຣິມຄ຺ຄວຊ຺ຊຕຓ຺ຫາມານວເສນ ມຎ຺ຎນາ ນ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ທີເປຕິ.

ອຖ ວາ ມາ ມຎ຺ຎີຕິ ປຣິກປ຺ປກິຣິຍາປຏິກ຺ເຂປວຈນເມຕໍ ‘‘ມາ ຣນ຺ຘຍຸໍ, ມາ ຊີຣີ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ນ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕຎ຺ໂຫຕິ. ຍຖາ ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຫີນມຎ຺ຎນຕ຺ຕາ ‘‘ມຎ຺ຎຕີ’’ຈ຺ເຈວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ຍຖາ ຈ ຂີຓາສໂວ ສພ຺ພໂສ ປຫີນມຎ຺ຎນຕ຺ຕາ ນ ມຎ຺ຎຕິ ເອວ, ນ ເອວໍ ເສກ຺ໂຂ. ຕສ຺ສ ຫິ ເອກຈ຺ຈາ ມຎ຺ຎນາ ປຫີນາ, ເອກຈ຺ຈາ ອປ຺ປຫີນາ, ຕສ຺ມາ ອຸຠຍຠາວໂຕ ອຸຠຍຖາປິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ນນຸ ຈ ອຸຠຍຠາວໂຕ ອຸຠຍຖາປິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ? ນ. ຍາ ຫິ ອປ຺ປຫີນາ, ຕາປິສ຺ສ ຕນຸຠາວໍ ຄຕາຕິ ຕາຫິປິ ໂສ ນ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍ ວິຠູຕຕຣາຍ ມຎ຺ຎນາຍ ອຠາວໂຕ, ປເຄວ ອິຕຣາຫີ. ເຕນາຫ ຠຄວາ ‘‘ມາ ມຎ຺ຎີ’’ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມາ ມຎ຺ຎີຕິ ປຣິກປ຺ປກິຣິຍາປຏິກ຺ເຂປວຈນເມຕໍ ‘ມາ ຣນ຺ຘຍຸໍ, ມາ ຊີຣີ’ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ນ ມຎ຺ເຎຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ. ອຍຎ຺ຈສ຺ສ ອມຎ຺ຎນາ ວຕ຺ຖຸໂນ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ນ ອເສກ຺ຂສ຺ສ ວິຍ ປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ. ຍຎ຺ຫິ ເອກນ຺ຕໂຕ ປຣິຊານິຕພ຺ພໍ ປຣິຊານິຕຸໍ ສກ຺ກາ, ນ ຕຕ຺ຖ ຕພ຺ພິສເຍ ວິຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ມຎ຺ຎນາ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ຕສ຺ສາຕິ ວທາມີ’’ຕິ.

ໂອກ຺ກນ຺ຕນິຍາມຕ຺ຕາຕິ ອນຸປວິຏ຺ຐສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມຕ຺ຕາ, ໂອຕິຓ຺ຓມຄ຺ຄໂສຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓຕ຺ຕາຕິ

ອຸປຣິມຄຸຄສມ຺ໂພຂິປ຺ຜິສຣຓຕ຺ຕາ, ຕຫຂິຄມາຍ ນິນ຺ນໂປ໌ຕປ຺ພ຺ກາຣກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຸກເຍນປີ ຕສ຺ສ ອວສ຺ສໍກາວິນີ ເສສປຣິຍ຺ຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍນ຺ຕິ ປຣິຊານິຕພ຺ພກາເວນ ຄິຕໍ, ປຣິຍ຺ຍາຕຸໍ ວາ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໍ຺ ຕປ຺ປ໌ຜິປກ຺ຂໂຕ ອປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍໍ຺ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ວິຍາຕິ ເອເຕນ ອິສາສິປ຺ເປ໌ຕປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍກາວາສງກາ ເອວ ນຕ຺ຖິ ອນສິກາຣໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ''ມາກິນນ຺ທີ''ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ເສກ຺ຂວາຣທຸຕິຍນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ຺

ຂີຕາສວວາຣຕຕິຍາທິນຍວຕ຺ຕນາ

໑໙ສກາໂຄ ທີຍ຺ຄສຈ຺ຈຕາທີສາມຍ຺ເຍນ຺ ອາຣກາ ກິເລເສທີ ອຣຫນ຺ຕິ ປ໌ທສ຺ສ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ຕໍ ປ໌າລຸອິຍາ ສ ມາເນນ຺ໂຕ ''ວຸຕ຺ຕລ຺ເຈຕ''ນ຺ຕິອາທີມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ປ໌າປ໌ກາຕິ ລາມກຍ຺ເຖນ ທຸຄ຺ຄຕິສມ຺ປ໌າປ໌ນຍ຺ເຖນ ຈ ປ໌າປ໌ກາ຺ ສາວ ຊ຺ຊຍ຺ເຖນ ອໂກສລຸລສມ຺ກູຕຍ຺ເຖນ ຈ ອກຸສລາ຺ ສໍກິເລສໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ວາ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ສໍກິເລສິກາ຺ ປຸນພ຺ກວສ຺ສ ກຣຕ ສີລາ, ປຸນພ຺ກວຜລໍ ອຣຫນ຺ຕິຕິ ວາ ໂປໂນກວິກາ຺ ສທ ທຣເຖນ ປຣິລຸອາເທນ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ ສທຣາ຺ ທຸກ຺ໂຂ ກຍຸໂກ, ທຸກ຺ຂ ໂມ ວາ ວິປ໌າໂກ ເອເຕສນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂວິປ໌າກາ຺ ອນາຄເຕ ຊາຕິຍາ ເຈວ ຊຣາມຣຕານຍ຺ຈ ວຫ຺ຍເນນ ຊາຕິຊຣາມຣຕິຍາຕິ຺ ເອວເມເຕສໍ ປ໌ທານໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ກາມຍ຺ຈາຍໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕວຕ຺ຕນາ, ອກິສມ຺ມນໂຍ ປ໌ນ ນິປ຺ປ໌ຣິຍາໂຍຕິ ເຕນ ທສ຺ເສນ຺ ໂຕ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາສວາ''ຕິອາທີມາຫ຺ ສມ຺ຈ຺ຈິນ຺ນາ ປ໌ຜິປ຺ປ໌ສ຺ສທ຺ສາຕິ ນ ເກວລໍ ສມ຺ຈ຺ຈິນ຺ນາ ເອວ, ອຖ ໂຂ ປ໌ຜິປ຺ປ໌ສ຺ສທ຺ສາປີ ຕິ ມຄ຺ຄກິຈ຺ເຈນ ສທິສໍ ຜລກິຈ຺ຈມ຺ປີ ນິທ຺ສາເຣຕິ຺

ສີລວິໂສສນາທີນາ ຄຣູນໍ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອນຸກຣຄໍ ຄຣຸສໍວາໂສ຺ ອຣິຍມຄ຺ຄປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິ ເອວ ອຣິຍມຄ຺ຄສໍວາໂສ຺ ທສ ອຣິຍາວາ ສາ ນາມ ປ໌ຍ຺ຈງຄວິປ຺ປ໌ຫີນຕາທໂຍ຺ ເຍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ທສຍິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາວາສາ, ເຍ ອຣິຍາ ອາວສິສຸ ວາ ອາວສນ຺ຕິ ວາ ອາວສິສ຺ສນ຺ຕິ ວາ຺ ກຕເມ ທສ? ອິສ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ປ໌ຍ຺ຈງຄວິປ຺ປ໌ຫີໂນ ໂຫຕິ ຉລຸອງຄສມນ຺ນາຄໂຕ, ເອກາຣກ຺ໂຂ, ຈຕຸຣາປ໌ສ຺ເສໂນ, ປ໌ນຸຕ຺ຕປ໌ຈ຺ເຈກສຈ຺ໂຈ, ສມວຍສຍ຺ເຖສ ໂນ, ອນາວິລສງກປ຺ໂປ, ປ໌ສ຺ສທ຺ສກາຍສງຂາໂຣ, ສຸວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ສຸວິມຸຕ຺ຕປ໌ຍ຺ໂຍ຺ ອິເມ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ທສ ອຣິຍາວາສາ''ຕິ (ອ຺ ນີ຺ ໑໐຺໑໙)຺

ວຸສ຺ສຕິຕິ ວາ ວຸສິຕໍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ອຣິຍຜລຍ຺ຈ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕິສຍວຈນິຈ຺ຊາວເສນ ອຣຫາ ''ວຸສິຕວາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ປຣິຍ຺ຍາປ໌ຫານກາວນາສຈ຺ຊິກິຣິຍມາຫ຺ ຕໍ ປ໌ນ ຍສ຺ມາ ຈຕູທີ ມຄ຺ເຄທີ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ໂສ ລຸອສວິສນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ເຕນາຫ ''ຈຕູທີ ມຄ຺ເຄທີກຣຕີຍ''ນ຺ຕິ຺ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຜລປ໌ຍ຺ຍາທີ ສມ຺ຈ຺ເຊທປ໌ຜິປ຺ປ໌ສ຺ສທ຺ສີນໍ ວເສນ ສຸຍ຺ຖຸ ວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ຺ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕໂຕ ເອວ ສພ຺ພກິເລສທຣຖປຣິລຸອາຫານໍ ວູປ໌ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ຺ ກິນ຺ນກິເລສສ຺ສ ຂີຕາສວສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ຺ ກຕສ຺ສ ປຣິຍ຺ຍາທິກິຈ຺ຈສ຺ສ ປ໌ຜິຈໂຍ ປຸນ ກຣຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຕໂຕ ເອວ ກຣຕີຍໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ ນ ອຸປ໌ລພ຺ກຕິ຺

ກາຣາຕິ ໂອສີທາປ໌ນຍ຺ເຖນ ກາຣາ ວິຍາຕິ ກາຣາ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ທີ ''ກາຣາ ຫເວ ປ໌ຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ສາ''ຕິອາທີ (ສໍ຺ ນີ຺ ໓຺໒໒)຺ ອຕ຺ຕໂນ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາຍຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕຸປ໌ນິພນ຺ສໍ, ສສນ຺ຕານປຣິຍາປ໌ນ຺ນຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕານໍ ອວິຊຫນໍ຺ ຕຍິທໍ ຍທິປີ ສພ຺ພສ຺ມີ ອນວຊ຺ຊສມ຺ເມ ສມ຺ກວຕິ, ອກຸປ຺ປ໌ສກາວາປຣິຫານສມ຺ເມສຸ ປ໌ນ ອຄ຺ຄກູເຕ ອຣຫຕ຺ເຕ ສາຕິສຍໍ, ເນຕເຣສູຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣມຕ຺ຖຍ຺ເຖນ ວາ''ຕິ, ອຸຕ຺ຕມຍ຺ຖກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນໂຍ ນາມ ປຣິຍາຍນໂຍຕິ ນິປ຺ປ໌ຣິຍາຍນເຍນ ສໍໂຍຊນານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກວຣາໂຄສ຺ສາມຈ຺ຊຣິຍສໍໂຍຊນ''ນ຺ຕິ ອາຫ, ນ ປ໌ນ ''ຣູປ໌ຣາໂຄ''ຕິອາທີນາ຺ ກເວສຸ ສໍໂຍຊນ຺ຕິຕິ ກິເລສກມ຺ມວິປ໌າກວຍ຺ຍານໍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ນິສ຺ສຣິຕຸໍ ອປ຺ປ໌ທານວເສນ ພນ຺ສນ຺ຕິ຺ ສຕິປີ ທີ ອຍ຺ເຍສໍ ຕປ຺ປ໌ຈ຺ຈຍກາເວ ນ ວິນາ ສໍໂຍຊນານິ ເຕສໍ ຕປ຺ປ໌ຈ຺ຈຍກາໂວ ອຕ຺ຖິ, ໂອຣມ຺ກາຄິເຍາ ທ຺ສມ຺ກາຄິຍສງຄທີເຕທີ ຈ ເຕທີ ຕໍຕໍກວນິພ຺ພຕ຺ຕກກມ຺ມນິຍໂມ ກວນິຍໂມ ຈ ໂຫຕິ , ນ ຈ ອຸປ໌ຈ຺ຈິນ຺ນສໍໂຍຊນສ຺ສ ກຕານິປີ ກມ຺ມານິ ກວໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕິຕິ ເຕສໍເຍວ ສໍໂຍຊນຍ຺ໂຄ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺

ສມ຺ມາ ອຎ຺ຎາຍາຕີ ອາຊານນຠູຕາຍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ສມ຺ມາ ຍຖາຠູຕໍ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ໂຍ ຍຖາ ຊານິຕພ຺ໂພ, ຕໍ ຕຖາ ຊານິຕ຺ວາ. ຈິຕ຺ຕວິມຸຕ຺ຕີ ສພ຺ພສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສໍກິເລສສ຺ສ ວິສ຺ສຄ຺ໂຄ. ນິພ຺ພານາຘິມຸຕ຺ຕີ ນິພ຺ພາເນ ອຘິມຸຈ຺ຈນໍ ຕຕ຺ຖ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ຠາຣຕາ. ຕນ຺ຕີ ປຖວິອາທີກໍ. ປຣິຎ຺ຎາຕໍ, ນ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ວິຍ ອປຣິຎ຺ຎາຕໍ, ເສກ຺ຂສ຺ສ ວິຍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ວາ. ຕສ຺ມາຕີ ປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ.

ຈຕຸຕ຺ຖປຎ຺ຈມຉ຺ຐວາຣາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກິເລສນິພ຺ພານກິຕ຺ຕນວເສນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານວາຣາ ນາມ. ຕຕ຺ຖ ປຖວິອາທີນໍ ປຣິຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາ ອມຎ຺ຎນາ, ສາ ປນ ປຣິຎ຺ຎາ ຣາຄາທີນໍ ຂເຍນ ສິທ຺ຘາຕີ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນວເສນ ປາຬິ ປວຕ຺ຕາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປຣິຎ຺ຎາຕໍ ຕສ຺ສາຕີ ສພ຺ພປເທຫີ ໂຍເຊຕ຺ວາ ປຸນ ຂຍາ ຣາຄສ຺ສ ວີຕຣາຄຕ຺ຕາຕີ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສູ"ຕິ ອາຫ. ຕຕ຺ຖ ອິຕເຣສູຕິ ປຎ຺ຈມຉ຺ຐວາເຣສຸ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປາຬິ ເອວໍ ນ ທິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ "ເທສນາ ປນ ເອກຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີຕິ ສໍຂິຕ຺ຕາ"ຕິ.

ນ ຂຍາ ຣາຄສ຺ສ ວີຕຣາໂຄ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຫີນຣາຄຕ຺ຕາ. ວິກ຺ຂມ຺ຠິຕຣາໂຄ ຫິ ໂສຕິ. ພາຫິຣກ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຕຖາຠາວສ຺ເສວ ເຕສຸ ລພ຺ຠນໂຕ, ນ ເຕສຸ ເອວ ຕຖາຠາວສ຺ສ ລພ຺ຠນໂຕ. ອິທານິ ຍາ ສາ "ປຣິຎ຺ຎາຕໍ ຕສ຺ສາ"ຕິ ສພ຺ພປເທຫີ ໂຍຊນາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕໍ ວິນາປີ ນິພ຺ພານວາຣອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍຖາ ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ມຎ຺ຎນໍ ນ ມຎ຺ຎຕີຕິ ມຎ຺ຎນາ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຎ຺ຎນາຍ ມຎ຺ຎິຕພ຺ພຕ຺ເຕປີ ຕສ຺ສາ ວຕ຺ຖຸອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາຕີ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ຍທິປີ ປຣິຎ຺ຎາຕປທໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນິພ຺ພານວາຣເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ເອວມ຺ປີ "ຂຍາ"ຕິອາທິປເທຫິ ປຣິຎ຺ຎາສິທ຺ຘິ ເອວ ປກາສີຍຕີຕິ ໂກ ເຕສໍ ວິເສໂສຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິ. ມຄ຺ຄຠາວນາປາຣິປູຣິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈນ຺ຕາ ຫິ ປຣິຎ຺ຎາໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ອິຕເຣ...ເປ... ເວທິຕພ຺ພາ ວີຕຣາຄາທີກິຕ຺ຕນ຺ໂຕຕິ. ທຸວິທີ ວາ ກາຣເຓຫີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຣຓທ຺ວເຍນ. ອສ຺ສາຕິ ຂີຓາສວສ຺ສ. ອຍໍ ວິເສໂສຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ວິເສໂສ. ຍທິປີ ຂີຓາສໂວ ເອການ຺ເຕນ ວີຕຣາໂຄ ວີຕໂທໂສ ວີຕໂມໂຫ ເອວ ຈ ໂຫຕີ, ຍາຍ ປນ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຍ ວີຕຣາຄຕາທໂຍ ສວິເສສາຕີ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກ຺ນ຺ຕີ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕີສຸ ຫີ"ຕິອາທິມາຫ. "ຣຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີ"ຕິອາທິນາ (ເນຕ຺ຕິ. ໑໑) ຣາເຄ ອາທີນວໍ ປສ຺ສ຺ໂຕ "ຣາໂຄ ຈ ນາມ ສຸຂາຠິສງ຺ເຄນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຸຂຎ຺ຈ ວິປຣິຓາມ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂໍ. ປເຄວ ອິຕຣ"ນ຺ຕີ ສເຫຕຸເກ ຣາເຄ ອາທີນວທສ຺ສນໍ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ, ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາ ຈ ປຓິຘິຍາ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອາຫ "ຣາເຄ...ເປ... ວີຕຣາໂຄ ໂຫຕີ"ຕິ. ຕຖາ "ທຸຏ຺ໂຐ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີ"ຕິອາທິນາ (ອິຕິວຸ. ໘໘) ໂທເສ ອາທີນວໍ ປສ຺ສ຺ໂຕ "ໂທໂສ ຈ ນາມ ທຸກ຺ຂໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕຎ຺ຈ ອຸຠຍໍ ອນວຏ຺ຐິຕໍ ອິຕ຺ຕຣໍ ປກ຺ງຕູ"ຕິ ສເຫຕຸເກ ໂທເສ ອາທີນວທສ຺ສນໍ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ, ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ ຈ ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕາທີນໍ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕ ອນິມິຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອາຫ "ໂທເສ...ເປ... ໂຫຕີ"ຕິ. ຕຖາ "ມູລ຺ໂຫ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີ"ຕິອາທິນາ (ອິຕິວຸ. ໘໘) ໂມເຫ ອາທີນວໍ ປສ຺ສ຺ໂຕ "ໂມໂຫ ນາມ ຍຖາສຠາວຄ຺ຄຫຓສ຺ສ ປຣິພ຺ຠມນ຺ໂຕ"ຕິ ໂມຫສ຺ສ ວິກ຺ຂມ຺ຠນໍ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຍ ນິມິຕ຺ຕໍ, ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຍ ຈ ອຕ຺ຕາຠິນິເວສສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕ ສຸຎ຺ຎຕໍ ວິໂມກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣຕີຕິ ອາຫ "ໂມເຫ...ເປ... ວີຕໂມໂຫ ໂຫຕີ"ຕິ.

ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຍທິ ວີຕຣາຄຕາທໂຍ ວິໂມກ຺ຂວິຠາເຄນ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ. ຕສ຺ມາຕີ ຍສ຺ມາ ວິໂມກ຺ຂມຸຂວິໂມກ຺ຂານໍ ວເສນ ນິຍເມຕ຺ວາ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ. ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຣຫໂຕ ສມ຺ຠວນ຺ຕໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວາຣຕ຺ຕຍເທສນາ ກຕາຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ "ຍໍ ອຣຫໂຕ"ຕິອາທິນາ.

ເອວໍ ວິມຸຕ຺ຕິວິຠາເຄນ ຂີຓາສວສ຺ສ ວິຠາຄໍ ວາຣຕ຺ຕຍເທສນານິພນ຺ຘນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອວິຠາເຄນປີ ຕຕ຺ຖ ປຣິຎ຺ຎາວິສຍສ຺ສ ອນຸສຍວິສຍສ຺ສ ຈ ວິຠາຄໍ ຕສ຺ສ ນິພນ຺ຘນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອວິເສເສນາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາ ວິເສສໂຕ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂໍ ສມ຺ໂມຫານິຍ຺ຍານນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ "ສງ຺ຂາຣ...ເປ... ໂມໂຫ"ຕິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ຂີຓາສວວາຣຕຕິຍາທິນຍວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຕຖາຄຕວາຣສຕຸຕມນຍວຕຸຕນາ

໑໔. ເຍຫີ (ທີ. ນິ. ອກີ. ຍີ. ໑.ກຸ.ຈູລຸອສີລວຕຸຕນາ; ອ. ນິ. ຍີ. ໑.໑.໑ກ໐) ຄຸຕວິເສເສຫີ ນິມິຕຸຕກູເຕຫີ ກຄວຕິ ''ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ອຍໍ ສມລຸຍາ ປວຕຸຕາ, ຕໍ ທສຸສນຕຸຖໍ ''ອຍຸຄຫີ ກາຣເຕຫີ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ຄຸຕເນມິຕຸຕ ການເວ ທີ ກຄວໂຕ ສພຸພານິ ນາມານີ. ຍຖາຫ –

''ອສງຂຸເຍຍຸຍານີ ນາມານີ, ສຄຸເຕນ ມເຫສີໂນ;

ຄຸເຕນ ນາມມຸທຸເຍຍຸຍໍ, ອປີ ນາມສຫສຸສໂຕ''ຕິ. (ສ. ສ. ອຍຸຄ. ໑໓໑໓; ອຸທາ. ອຍຸຄ. ໕໓; ປຍີ. ມ. ອຍຸຄ. ໑.ກ໖; ທີ. ນິ. ອກີ. ຍີ. ໑.ກຸ.ຈູລຸອສີລວຕຸຕນາ; ອ. ນິ. ຍີ. ໑.໑.໑ກ໐) –

ຕຖາ ອາຄໂຕຕິ ເອຕຸຖ ອາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມຸມສມຸປຍິປາທນຕຸໂຖ ຕຖາ-ສທຸໂທ. ສາມລຸລໂຊຕນາ ທີ ວິເສເສ ອວ ຕິຍຸຄຕິຕິ ປຍິປາທຄມນຕຸໂຖ ອາຄຕ-ສທຸໂທ, ນ ລາຕາຄມນຕຸໂຖ ''ຕຖລກຸຂຕໍ ອາຄໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ອຍຸຄ. ໑.ກ; ມ. ນິ. ອຍຸຄ. ໑.໑໔; ສໍ. ນິ. ອຍຸຄ. ໔.໓.ກ໑; ອ. ນິ. ອຍຸຄ. ໑.໑.໑ກ໐; ອຸທາ. ອຍຸຄ. ໑໑; ອິຕິວຸ. ອຍຸຄ. ໓໑; ເຖຣຄາ. ອຍຸຄ. ໑.໑.໓; ພຸ. ວໍ. ອຍຸຄ. ໔.ພາທີຣນິທານ; ມຫານີ. ອຍຸຄ. ໑໔) ວິຍ, ນາປີ ກາຍຄມນາທິອຕຸໂຖ ''ອາຄໂຕ ໂຂ ມ ຫາສມໂຕ, ມາຄສານໍ ຄີຣີພຸພຊ''ນຸຕິອາທີສຸ (ມຫາວ. ໖໓) ວິຍ. ຕຕຸຖ ຍທາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມຸມສມຸປຍິປາທນຕຸໂຖ ຕຖາ-ສທຸໂທ, ຕໍ ກຣຸຕາປຸປສານຕຸຕາ ມຫາກຣຸຕານຸເຂນ ປຸຣິມພຸທຸສານໍ ອາຄມນປຍິປທໍ ອຸທາຫຣຕາວເສນ ສາມລຸລໂຕ ທສຸເສນຸໂຕ ຍໍຕໍສທຸທານໍ ເອກນຸຕສມຸພນຸສກາວໂຕ ''ຍຖາ ສພຸພໂລກ…ເປ… ອາຄຕາ''ຕິ ສາສາຣຕາໂຕ ວຕຸວາ ປຸນ ຕໍ ປຍິປ ທໍ ມຫາປທານສຸຕຸຕາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໔.໘) ສມຸພຫຸລນິທຸເທເສນ ສຸປາກຍານໍ ອາສນຸນານລຸຈ ວິປສຸສີອາທີນໍ ລນຸນໍ ສມຸມາສມຸ ພຸທຸສານໍ ວເສນ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຍຖາ ວິປສຸສີ ກຄວາ''ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ເຍນ ອກິນີຫາເຣນາຕິ ມນຸສຸສຕຸຕ-ລິງຄສມຸປຕຸຕິ-ເຫຕຸ-ສຕຸຖາຣທສຸສນ-ປພຸພຊຊາ-ອກິລຸລາທິຄຸຕສມຸປຕຸຕິ-ອຮິກາຣ-ລນຸທານໍ ວເສນ ອຍຸຄງຄສມນຸນາຄເຕນ ກາຍ ປຕີສານມຫາປຕີສາເນນ. ສພຸເພສລຸຫີ ສມຸມາສມຸພຸທຸສານໍ ກາຍປຕີສານໍ ອິມິນາວ ນີຫາເຣນ ສມິຊຊຕີຕິ.

ເອວໍ ມຫາກີນີຫາຣວເສນ ''ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖໍ ວຕຸວາ ອິທານີ ປາຣມີປູຣຕາວເສນ ທສຸເຕຸໍ ''ອຖ ວາ ຍຖາ ວິປສຸສີ ກ ຄວາ…ເປ… ຍຖາ ກສຸສໂປ ກຄວາ ທານປາຣມີ ປູເຣຕຸວາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ອິມສຸມີ ປນ ຖາເນ ສຸຕຸຕນຸຕິການໍ ມຫາໂພສີຍານ ປຍິປທາຍ ໂກສລຸລຊນນຕຸຖໍ ປາຣມີກຖາ ວຕຸຕພຸພາ, ສາ ປນ ສພຸພາກາຣສມຸປນຸນາ ຈຣິຍາປີຍກວຕຸຕນາຍ (ຈຣິຍາ. ປກີຕຸຕກກຖາ) ວິຕຸຖາຣໂຕ ນິທຸທິຍຸຄາ, ຕສຸມາ ອຕຸຖິເກຫີ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາ. ຍທາ ປນ ປຸພຸເພ ວິປສຸສີ ອາທໂຍ ສມຸມາສມຸພຸທຸສາ ອກິນີຫາຣສມຸປຕຸຕິຍໍ ປຕິຍຸຄາຍ ສຸວິສຸທຸສາຍ ປຍິປທາຍ ອນວເສສໂຕ ສມຸມເທວ ສພຸພາ ປາຣ ມິໂຍ ປຣິປູເຣສຸໍ, ເອວໍ ອມຸຫາກມຸປີ ກຄວາ ປຣິປູເຣສີຕິ ອິມມຕຸຖໍ ສນຸສາຍາຫ ''ສມຕຸຕິ ສປາຣມິໂຍ ປູເຣຕຸວາ''ຕິ. ສຕິປີ ອງຄປຣິຈຸຈາຄາທີນໍ ທານປາຣມີກາເວ ປຣິຈຸຈາຄວິເສສກາວທສຸສນຕຸຖລຸເຈວ ສຸທຸກຸກຣກາວທສຸສນຕຸຖລຸຈ ''ປລຸຈ ມຫາ ປຣິຈຸຈາເຄ''ຕິ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ, ຕໂຕເຍວ ຈ ອງຄປຣິຈຸຈາຄໂຕ ວິສຸໍ ນຍນປຣິຈຸຈາຄຄຸຄຫຕມຸປີ ກຕໍ, ປຣິຄຸຄຫປຣິຈຸຈາຄກາວສາມ ລຸເລປີ ສນຣຊຊປຣິຈຸຈາຄໂຕ ປຸຕຸຕທາຣປຣິຈຸຈາຄຄຸຄຫຕລຸຈ ກຕໍ.

ຄຕປຈຸຈາຄຕິກວຕຸຕປູຣຕາທີກາຍ ປຸພຸພກາຄປຍິປທາຍ ສທຸລີ ອກິລຸລາສມາປຕຸຕີນິປຸຟາທນໍ ປຸພຸພໂຍໂຄ, ທານາທີສຸເຍວ ສາຕິສຍປຍິປຕຸຕິນິປຸຟາທນໍ ປຸພຸພຈຣິຍາ, ສາ ຈຣິຍາປີຍກສງຄຫີຕາ. ອກິນີຫາໂຣ ປຸພຸພໂຍໂຄ, ທານາທິປຍິປຕຸຕິ, ກາຍ ວິເວກວເສນ ເອກຈຣິຍາ ວາ ປຸພຸພຈຣິຍາຕິ ເກຈິ. ທານາທີນລຸເຈວ ອປຸປິຈຸລຕາທີນລຸຈ ສໍສາຣນິພຸພາເນສຸ ອາທີນວານິສໍ ສານລຸຈ ວິກາວນວເສນ ສຕຸຕານໍ ໂພສິຕຸຕເຍ ປຕິຍຸຄາປນປຣິປາຈນວເສນ ຈ ປວຕຸຕາ ກຖາ ສມຸມກຸຂານໍ, ລາຕີນໍ ອຕຸຖຈຣິ ຍາ ລາຕຸຕຸຖຈຣິຍາ, ສາປີ ກຣຸຕາຍ ວເສເນວ. ອາທິ-ສທຸເທນ ໂລກຕຸຖຈຣິຍາທໂຍ ສງຄຕຸຫາຕິ. ກມຸມສຸສກຕລາຕາວເສນ, ອນວຊຊກມຸມາຍຕນສິປຸປາຍຕນວິຊຊາຍຸຄານປຣິຈຍວເສນ ຂນຸສາຍຕນາທິປຣິຈຍວເສນ, ລກຸຂຕຸຕຍຕີຣຕາວເສນ ຈ ລາຕາຈາໂຣ ພຸທຸສິຈຣິຍາ, ສາ ປນ ອຕຸຖໂຕ ປລຸລາປາຣມີເຍວ, ລາຕາສມຸກາຣທສຸສນຕຸຖໍ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ. ໂກຍີຕິ ປຣິຍນຸໂຕ, ອຸກກໍໂສຕິ ອຕຸໂຖ.

ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຸຜຸຖານ ກາເວຕຸວາ ພຸຣູເຫຕຸວາຕິ ສມຸພນຸໂຮ။ ຕຕຸຖ ກາເວຕຸວາຕິ ອຸປຸປາເທຕຸວາ။ ພຸຣູເຫຕຸວາຕິ ວທຸເຒຕຸວາ။ ສຕິປຸຜຸຖານາທິຄຸຄຫເນນ ອາຄມນປຜິປທໍ ມຕຸຖກໍ ປາເປຕຸວາ ທສຸເສຕິ။ ວິປສຸສນາສຫຄຕາ ເອວ ວາ ສຕິປຸຜຸຖານາທໂຍ ຫຜຸຄຸພຸພາ။ ເອຕຸຖ ຈ ''ເຍນ ອຄິນິຫາເຣນາ''ຕິອາທິນາ ອາຄມນປຜິປທາຍ ອາທິ ທສຸເສຕິ, ''ທານປາຣມີ''ຕິອາທິນາ ມຊຸຊໍ, ''ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຸຜຸຖາເນ''ຕິອາທິນາ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ။

ສມຸປຕິຊາໂຕຕິ ມຸຫຸຕຸຕຊາໂຕ ມນຸສຸສານໍ ຫຕຸຖໂຕ ມຸຕຸຕມຕຸໂຕ, ນ ມາຕຸກຸຈຸຊິໂຕ ນິກຸຂນຸຕມຕຸໂຕ။ ນິກຸຂນຸຕມຕຸຕລຸຫີ ມຫາສຕຸຕໍ ປຖມໍ ພຸຣຫຸມາໂນ ສຸວຕຸຕຊາເລນ ປຜິຄຸຄຕຸຫີສຸ, ເຕສໍ ຫຕຸຖໂຕ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ອຊິນປຸປເວຕິຍາ, ເຕສໍ ຫຕຸຖໂຕ ມນຸສຸສາ ທຸກູລຈຸມຸພເກນ ປຜິຄຸຄຕຸຫີສຸ, ມນຸສຸສານໍ ຫຕຸຖໂຕ ມຸຈຸຈິຕຸວາ ປຖວິຍໍ ປຕິຜຸຖິໂຕຕິ။ ຍຖາຫ ກຄວາ ມຫາປທານເທສນາຍໍ။ ເສຕນຸຫີ ຉຕຸເຕຕິ ທິພຸພເສຕຈຸຉຕຸເຕ။ ອນຸຮາຣິຍມາເນຕິ ຮາຣິຍມາເນ။ ເອຕຸຖ ຈ ຉຕຸຕຄຸຄຫເຕເນວ ຂຄຸຄາທີນິ ປຄຸຈ ກກຸຮກຄຸຜານິປີ ວຸຕຸຕາເນວາຕິ ທຜຸຄຸພຸພໍ။ ຂຄຸຄຕາລວຕຸຜໂມຣຫຕຸຖກວາລພີຊນີອຸຕຸທີສປຸຜຸຜາປີ ທີ ຉຕຸເຕນ ສຫ ຕທາ ອຸປຜຸຖິຕາ ອເຫສຸໍ, ຉຕຸຕາທີນິເຍວ ຈ ຕທາ ປຄຸຄາຍີສຸ, ນ ຉຕຸຕາທິຄຸຄາຫກາ။ ສພຸພາ ຈ ທິສາຕິ ທສປີ ທິສາ။ ນຍິທໍ ສພຸພທິສາວິໂລກນໍ ສຕຸຕປທວີຕິຫາຣຸຕຸຕຣກາລໍ ທຜຸຄຸພຸພໍ။ ມຫາສຕຸໂຕ ຫີ ມນຸສຸສານໍ ຫຕຸຖໂຕ ມຸຈຸຈິຕຸວາ ປຸຣຕຸຖິມທິສໍ ໂອໂລເກສິ။ ຕຕຸຖ ເທວມນຸສຸສາ ຄນຸຮມາລາທີຫິ ປູຊຍມານາ ''ມຫາປຸຣິສ ອິຮ ຕຸມຸເຫຫິ ສທິໂສປິ ນຕຸຖິ, ກຸໂຕ ອຸຕຸຕຣິຕໂຣ''ຕິ ອາຫໍສຸ။ ເອວໍ ຈຕສຸໂສ ທິສາ, ຈຕສຸໂສ ອນຸທິສາ; ເຫຜຸຖາ, ອຸປຣິຕິ ສພຸພາ ທິສາ ອນຸວິໂລເກຕຸວາ ສພຸພຕຸຖ ອຕຸຕນາ ສທິສໍ ອທິສຸວາ ''ອຍໍ ອຸຕຸຕຣາ ທິສາ''ຕິ ຕຕຸຖ ສຕຸຕປທວີຕິຫາເຣນ ອຄມາສິ။ ອາສກິນຸຕິ ອຸຕຸຕມໍ။ ອຄຸໂຄຕິ ສພຸພປຖໂມ။ ເຊຜຸໂຖ ເສຜຸໂຖຕິ ຈ ຕສຸເສວ ເວວຈນໍ။ ອຍມນຸຕິມາ ຊາຕິ, ນຕຸຖິ ທານິ ປຸນພຸກໂວຕິ ອິມສຸມິ ອຕຸຕກາເວ ປຕຸຕພຸພໍ ອຣຫຕຸຕໍ ພຸຍາກາສິ။

ອເນເກສໍ ວິເສສາຮິຄມານໍ ປຸພຸພນິມິຕຸຕກາເວນາຕິ ສໍຂິຕຸເຕນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ''ຍລຸຫີ''ຕິອາທິນາ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕິ။ ຕຕຸຖ ເອຕຸຖາຕິ –

''ອເນກສາຂລຸຈ ສຫສຸສມຕຸທລໍ,

ຉຕຸຕໍ ມຣູ ຮາຣຍຸມນຸຕລິກຸເຂ;

ສຸວຕຸຕທຕຸທາ ວີຕິປຕນຸຕິ ຈາມຣາ,

ນ ທິສຸສເຣ ຈາມຣຉຕຸຕຄາຫກາ''ຕິ။ (ສຸ॥ ນິ॥ ໖໙໓);

ອິມີສຸສາ ຄາຖາຍ॥ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕເມວ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປຜິຫຕຈາຣຕາຍ ອນາວຣຕາລາຕນຸຕິ ອາທ ''ສພຸພລຸລຸຕານາວຣຕາລາຕປຜິລາກສຸສາ''ຕິ။ ຕຖາ ອຍໍ ກຄວາປີ ຄໂຕ…ເປ… ປຸພຸພນິມິຕຸຕກາເວນາຕິ ເອເຕນ ອກິຊາຕີຍໍ ຮມຸມຕາວເສນ ອຸປຸປຊຊນກວິເສສາ ສພຸພໂພຮິສຕຸຕານໍ ສາຮາຣຕາຕິ ທສຸເສຕິ။ ປາຣມິຕານິສຸສນຸທາ ທີ ເຕຕິ။

ວິກຸກມີຕິ ອຄມາສິ။ ມຣູຕິ ເທວາ။ ສມາຕິ ວິໂລກນສມຕາຍ ສມາ ສທິສີໂຍ။ ມຫາປຸຣິໂສ ທີ ຍຖາ ເອກໍ ທິສໍ ວິໂລເກສິ, ເອວໍ ເສສທິສາປີ, ນ ກຕຸຖຈິ ວິໂລກເນ ວິພນຸໂຮ ຕສຸສ ອໂທສີຕິ။ ສມາຕິ ວາ ວິໂລເກຕຸໍ ຍຸຕຸຕາ, ວິສມຣຫິຕາຕິ ອຕຸໂຖ။ ນ ທີ ຕທາ ໂພຮິສຕຸຕສຸສ ວິຣູປພີກຈຸຉວິສມຣູປານີ ວິໂລເກຕຸໍ ອຍຸຕຸຕານີ ທິສາສຸ ອຸປຜຸຖຫນຸຕີຕິ။

ເອວໍ ''ຕຖາ ຄໂຕ''ຕິ ກາຍຄມນຜຸເຖນ ຄຕ-ສທຸເທນ ຕຖາຄຕ-ສທຸທໍ ນິທຸທິສິຕຸວາ ອິທານິ ລາຕຄມນຜຸເຖນ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອຖ ວາ''ຕິອາທິມາທ॥ ຕຕຸຖ ເນກຸຂມຸເມນາຕິ ອໂລກປຸປຮາເນນ ກຸສລຈິຕຸຕຸປຸປາເທນ ॥ ກຸສລາ ທີ ຮມຸມາ ອິຮ ເນກຸຂມຸມໍ, ນ ປພຸພຊຊາທໂຍ, ''ປຖມຊຸຊານ''ນຸຕິ (ທີ॥ ນິ॥ ອກິ॥ ຍິ॥ ໑॥ກຸ॥ຈູລຸອສີລວຕຸຕນາ; ອ॥ ນິ॥ ຍິ॥ ໑໑໑໓໐) ຈ ວທນຸຕີ॥ ປຫາຍາຕິ ປຊຫິຕຸວາ॥ ຄໂຕ ອຮິຄໂຕ, ປຜິປນຸໂນ ອຸຕຸຕຣິວິເສສນຸຕິ ອຕຸໂຖ॥ ປຫາຍາຕິ ວາ ປຫານເຫຕຸ, ປຫານລກຸຂຕໍ ວາ॥ ເຫຕຸລກຸຂຕຕຸໂຖ ທີ ອຍໍ ປຫາຍ-ສທຸໂທ॥ ກາມຈຸຉນຸທາທິປຸປຫານເຫຕຸກໍ ''ຄໂຕ''ຕິ ເຫຕຸຖ ວຸຕຸຕໍ ຄມນໍ ອວໂພໂຮ, ປຜິປຕຸຕີ ເອວ ວາ ກາມຈຸຉນຸທາທິປຸປຫາເນນ ຈ ລກຸຂີຍຕີຕິ॥ ເອສ ນໂຍ ປທາເລຕຸວາຕິອາທີສຸປີ॥ ອພຸຍາປາເທນາຕິ ເມຕຸຕາຍ॥ ອາ

ໂລກສລ຺ລາຍາຕິ ວິກູຕໍ ກຕ຺ວາ ມນສິກາເຣນ (ທີ. ນິ. ອກ຺. ຝີ. ໑.ໄ.ຈູລຸອຄີລວຕ຺ຕນາ) ອຸປຟ຺ຣົຕອາໂລກສລ຺ຈານເນນ. ອວິກ຺ເຂປນາຕິ ສມາຣິນາ. ຣສ຺ມວວຕ຺ຖາເນນາຕິ ກຸສລາທິຣສ຺ມານໍ ຍາຖາວນິຈ຺ຉເຍນ. "ສປ຺ປ຺ຈຍນາມຣູປວວຕ຺ຖາເນ ນາ"ຕິປິ ວທນ຺ຕິ.

ເອວໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທີນິວຣຕປ຺ປຫາເນນ "ອກ຺ຊ຺ໍ ໂລເກ ປຫາຍາ"ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໕໐໗) ວຸຕ຺ຕາຍ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄປຝິປທາຍ ກຄວໂຕ ຕຖາຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ ອຸປາເຍນ ອຝ຺ຖິ ສມາປຕ຺ຕີທິ ອຝ຺ຖາຣສທິ ຈ ມຫາວິ ປສ຺ສນາທີ ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ຌາເຕນາ"ຕິອາທິມາຫ. ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄຫກງ຺ຂາວິຕຣຕານລ຺ທີ ວິນິພນ຺ຣກູຕສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ທູຣີກາເຣນ ຌາຕປຣິລ຺ຌາຍໍ ກິຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈສລ຺ລາທໂຍ ສິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຖາ ຊານສມາປຕ຺ຕີສຸ ອກິຣຕິນິມິຕ຺ເຕນ ປາໂມຊ຺ເຊນ. ຕຕ຺ຖ "ອນກິຣຕິຍາ ວິໂນທິຕາຍ ຊານາທີນໍ ສມຣິຄໂມ"ຕິ ສມາປຕ຺ຕິວິປສ຺ສນານໍ ອຣຕິວິໂນທນອວິຊ຺ຊາປທາລນາທີນິ ອຸ ປາໂຍ, ອຸປ຺ປຝິປາຝີນິທ຺ເທໂສ ປນ ນິວຣຕສກາວາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ເຫຝ຺ຖາ ນິວຣເຕສຸປິ ສງ຺ຄຫທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ສ ມາປຕ຺ຕິວິຫາຣປ຺ປເວສວິພນ຺ຣເນນ ນິວຣຕານິ ກວາຌສທິສານີຕິ ອາຫ "ນິວຣຕາກວາຌໍ ອຸຄ຺ຆາເຝຕ຺ວາ"ຕິ. "ຣຕ຺ຕີ ອນຸວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ອນຸວິຈາເຣຕ຺ວາ ທິວາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປໂຍເຊຕິ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໕໑) ວຸຕ຺ຕຝ຺ຖາເນ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ຣູມາຍນາ ຕິ ອຣິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ວິຕກ຺ກວິຈາຣຣູມ"ນ຺ຕິ. ກິລ຺ຈາປິ ປຖມຊ຺ຊານຸປຈາເຣເຍວ ທຸກ຺ຂໍ, ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊານຸປຈາເຣ ຈ ສຸຂໍ ປຫີຍ ຕິ, ອຕິສຍປ຺ປຫານໍ ປນ ສນ຺ຣາຍາຫ "ຈຕ຺ຕຖຊ຺ຊາເນນ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຫາຍາ"ຕິ.

ອນິຈ຺ຈສ຺ສ, ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຈ ອນຸປສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ, ເຕກູມກຣສ຺ມານໍ ອນິຈ຺ຈຕໍ ຄເທຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາຍ ວິປສ຺ສນາເຍຕໍ ນາມໍ. ນິຈ຺ຈສລ຺ລນ຺ຕິ ສງ຺ຂຕຣສ຺ເມສຸ "ນິຈ຺ຈາ ສສ຺ສຕາ"ຕິ ເອວໍປວຕ຺ຕມິຈ຺ຉາສລ຺ລໍ. ສລ຺ລາສີເສນ ທິຝ຺ຖິຈິຕ຺ຕານມ຺ປິ ຄຫຕໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປິ. ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປສ຺ສ ນາຍ. ນນ຺ທິນ຺ຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫໍ. ວິຣາຄານຸປສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ວິຣຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປສ຺ສນາຍ. ນິໂຣຣານຸປສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣຣສ຺ສ ອນຸປສ຺ສນາຍ. ຍຖາ ວາ ສງ຺ຂາຣາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິເຍວ, ອາຍຕິ ປຸນພ຺ກວວເສນ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ອນຸປສ຺ສນາ ນິໂຣຣານຸປສ຺ສນາ. ເຕເນວາຫ "ນິໂຣຣານຸປສ຺ສນາຍ ນິໂຣເຣຕິ, ໂນ ສມຸເທຕິ"ຕິ. ມຸຈ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາ ຫິ ອຍໍ ພລປ຺ປຕ຺ຕາຕິ. ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ອນຸປສ຺ສນາ ປຝິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາ, ປຝິສງ ຂາສນ຺ຕິຝ຺ຖນາ ທີ ອຍໍ. ອາທານນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຫຕໍ. ສນ຺ຕຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຕານໍ ວເສນ ເອກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ຆນສລ຺ລາ. ອາຍູຫນໍ ອກິສງ຺ຂຣຕໍ. ອວຕ຺ຖາວິເສສາປຕ຺ຕິ ວິປຣິຕາໂມ. ຣຸວສລ຺ລນ຺ຕິ ຖິຣກາວຄ຺ຄຫຕໍ. ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມູ ຫາທິຆນວເສນ ສກິຈ຺ຈປຣິຈ຺ເຉທຕາຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ສວິຄ຺ຄຫຄ຺ຄຫຕໍ. ປຕິຣິນ຺ຕິ ຣາຄາທິປຕິຣີ. ສາ ປນຕ຺ຖໂຕ ຕຕ຺ຫາວ ເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິນ຺ນຕາ. ອກິນິເວສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານຸທິຝ຺ຖີ.

ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາທິວເສນ ສພ຺ພຣສ຺ມຕີຣຕໍ ອຣິປລ຺ລາຣສ຺ມວິປສ຺ສນາ. ສາຣາທານາກິນິເວສນ຺ຕິ ອສາເຣສຸ ສາຣຄ຺ຄຫຕວິປລ຺ ລາສໍ. ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕາທິວເສນ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອກິນິເວໂສ ສມ຺ໂມຫາກິນິເວໂສ. ເກຈິ ປນ "ອໂຫສີ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອ ຕີຕມທ຺ຣານນ຺ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໑.໑໗; ສໍ. ນິ. ໒.໒໐) ປວຕ຺ຕສໍສຍາປຕ຺ຕິ ສມ຺ໂມຫາກິນິເວໂສ"ຕິ ວທນ຺ຕິ. ສງ຺ຂາເຣສຸ ເລຕຕາຕກາວຄ຺ຄຫຕໍ ອາລຍາກິນິເວໂສ. "ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໖໔, ໖໗; ມ. ນິ. ໑.໒໗໑; ໒.໓໓໗; ສໍ. ນິ. ໑.໑໗໒; ມຫາວ. ໗, ໘) ວຈນໂຕ ອາລໂຍ ຕຕ຺ຫາ, ສາເຍວ ຈກ຺ຂາທີສຸ ຣູປາທີສຸ ຈ ອກິນິວິສນວເສນ ປວຕ຺ ຕິຍາ ອາລຍາກິນິເວໂສຕິ ເກຈິ. "ເອວໍວິຣາ ສງ຺ຂາຣາ ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊິຍນ຺ຕີ"ຕິ ປວຕ຺ຕໍ ຌາຕໍ ປຝິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນາ. ວຝ຺ຝໂຕ ວິຄຕ຺ຕາ ວິວຝ຺ຝໍ, ນິພ຺ພານໍ, ຕຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຕກຣຕສງ຺ຂາເຕນ ອນຸປສ຺ສເນນ ປວຕ຺ຕີຍາ ວິວຝ຺ຝານຸປສ຺ສນາ, ໂຄຕ຺ຣກູ. ສໍ ໂຍຄາກິນິເວສນ຺ຕິ ສໍຍຸຊ຺ຊນວເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິວິສນໍ. ທິຝ຺ເຖກຝ຺ເຖຕິ ທິຝ຺ຖິຍາ ສຫຊາເຕກຝ຺ເຖ ປຫາເນກຝ຺ເຖ ຈ. ໂອລຸອາ ຣີເກຕິ ອຸປຣິມຄ຺ຄວຊ຺ຊກິເລເສ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ອລ຺ລຖາ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາປິ ທຸຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ເຊທີ ໂອລຸອາຣີກາຕິ. ອຕຸສຫຄເຕຕິ ອຕຸກູເຕ. ອິທໍ ເຫຝ຺ຖິມມຄ຺ຄວຊ຺ເຊ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພກິເລເສຕິ ອວສິຝ຺ຖສພ຺ພກິເລເສ. ນ ຫີ ປຖມາ ທິມຄ຺ເຄຫິ ປຫີນາ ກິເລສາ ປຸນ ປຫີຍນ຺ຕິຕິ.

ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕໍ ກຖິນກາໂວ. ປຄ຺ຆຣຕໍ ທ຺ຣວກາໂວ. ໂລກິຍວາຍຸນາ ກສ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ເຍນ ວາຍຸນາ ຕໍຕໍກລາປສ຺ສ ອຸທ຺ຣຸມາຍນໍ, ຖທ຺ຣກາໂວ ວາ, ຕໍ ວິຕ຺ຖມ຺ກນໍ. ວິຊ຺ຊມາເນປີ ກລາປນ຺ຕຣກູຕານໍ ກລາປນ຺ຕຣກູເຕຫິ ສມ຺ຟຸຝ຺ຖກາເວ ຕໍຕໍກູຕວິວິຕ຺ຕຕາ ຣູປປຣິຍນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ເຍສໍ ໂຍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ເຕຫິ ໂສ ອສມ຺ຟຸຝ຺ໂຖວ, ອລ຺ລຖາ ກູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉທສກາໂວ ນ ສິຍາ ພ຺ຍາ ປີກາວາປຕ຺ຕິໂຕ, ອພ຺ຍາປີຕາວ ອສມ຺ຟຸຝ຺ຖຕາຕິ ຍສ຺ມິ ກລາເປ ກູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ເຕຫິ ອສມ຺ຟຸຝ຺ຖກາໂວ ອສມ຺ຟຸຝ຺ຖ

ລກຸຂຕົ່ໆ ເຕນາຫ ກຄວາ ອາກາສສາຕຸນິທຸເທເສ (ສໆ ສໆ ໖໖ກ) ''ອສມຸຟຸຍຸຕຸ ຈຕູຫີ ມຫາກູເຕຫີ''ຕິໆ

ວິໂຣຂີປ໌ຈຸຈຍສນຸນິປາເຕ ວິສທິສຸປຸປຕຸຕິ ຣຸປຸປນໍໆ ເຈຕນາປສານຕຕາ ສງຂາຣກຸຂນຸຂສມຸມານໍ ເຈຕນາວເສເນຕໍ ວຸຕຸຕໍ ''ສງຂາຣານໍ ອກິສງຂຣຕາລກຸຂຕາ''ນຸຕິໆ ຕຖາ ຫິ ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີເຍ ສງຂາຣກຸຂນຸຂວິກງເຄ (ວິກໆ ໙໘) ''ຈກຸຂຸສມຸຜສສຊາ ເຈຕນາ''ຕິອາທິນາ ເຈຕນາວ ວິກຕຸຕາໆ ອກິສງຂຣຕາລກຸຂຕາ ຈ ເຈຕນາໆ ຍຖາຫ ''ຕຕຖ ກຕໂມ ປຸລຸຍາກິສງຂາໂຣ? ກຸສລາ ເຈຕນາ ກາມາວຈຣາ''ຕິອາທີໆ ຜຣຕໍ ສວິປຸຜາຣິກຕາໆ ອສຸສທຸຂເຍຕິ ອສທຸຂີຍເທຕຸໆ ນິມິຕຸຕຕຸເຖ ກຸມຸມໍໆ ເອສ ນໂຍ ໂກສຊເຊຕິອາທີສຸໆ ອຸປສມລກຸຂຕານຸຕິ ກາຍຈິຕຸຕປຣິລຸອາຫູປສມລກຸຂຕໍ່ໆ ລິນຸທຸສຈຈຣທິເຕ ອຂິຈິຕຸເຕ ປວຕຸຕມາເນປຄຸຄຫນິຄຸຄຫສມຸປທໍສເນສຸ ອພຸຍາວຍຕາຍ ອຊຸຊຸເປກຸຂນໍ ປຜິສງຂານໍ ປກຸຂປາຕຸປຈຸເຂທໂຕໆ

ມຸສາວາທາທີນໍ ວິສໍວາທນາທິກິຈຸຈຕາຍ ລູຂານໍ ອປຣິຄຸຄາຫການໍ ປຜິປກຸຂກາວໂຕ ປຣິຄຸຄາຫກສກາວາ ສມຸມາວາຈາ ສິນິທຸສກາວໂຕ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸເມ ສມຸມາວາຈາປຈຸຈຍສຸກາສິຕານໍ ໂສຕາຣລຸຈ ປຸຄຸຄລໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິຕິ ຕສຸສາ ປຣິຄຸຄາຫລກຸຂຕໍ ວຸຕຸຕໍໆ ກາຍິກກິຣິຍາ ກິລຸຈິ ກຕຸຕພຸພໍ ສມຸຜຸຖາເປຕິ, ສຍລຸຈ ສມຸຜຸຖຫນໍ ພຍນໍ ໂທຕິຕິ ສມຸມາກມຸມນຸຕ ສງຂາຕາຍ ວິຣຕິຍາ ສມຸຜຸຖານລກຸຂຕໍ ທຍຸຖພຸພໍໆ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມານໍ ວາ ອຸກຸຂິປນໍ ສມຸຜຸຖາປນໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ກາຣຸກຸຂິປນໍ ວິຍໆ ຊີວມານສຸສ ສຕຸຕສຸສ, ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມານໍ ວາ ຊີວິຕິນຸທຸຣິຍປຸປວຕຸຕິຍາ, ອາຊີວສຸເສວ ວາ ສຸທຸຂີ ໂວທານໍໆ ສສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມສຸສ ຈິຕຸຕສຸສ ສໍກິເລສປກຸເຂ ປຕິຕໍ ອຫຕຸວາ ສມຸມເທວ ປຄຸຄຕຸຫນໍ ປຄຸຄໂຫໆ

''ສງຂາຣາ''ຕິ ອິສ ເຈຕນາ ອຂິປຸເປຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ສງຂາຣານໍ ເຈຕນາລກຸຂຕາ''ນຸຕິໆ ນມນໍ ອາຣມຸມຕາກິມຸຂກາໂວໆ ອາຍຕນໍ ປວຕຸຕນໍໆ ອາຍຕນານໍ ວເສນ ຫິ ອາຍສງຂາຕານໍ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ ປວຕຸຕິໆ ຕຕຸຫາຍ ເທຕຸລກຸຂຕານຸຕິ ວຜຸຜສຸສ ຊນກເຫຕຸກາໂວ, ມຄຸຄສຸສ ປນ ນິພຸພານສມຸປາປກຕຸຕນຸຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສໆ

ຕຖລກຸຂຕໍ ອວິປຣິຕສກາໂວໆ ເອກຣໂສ ອລຸລມລຸລານຕິວຕຸຕນໍ ອນູນານຂິກກາໂວໆ ຍຸຄນທຸສາ ສມຖວິປສຸສນາວໆ ສທຸສາປລຸລາ ປຄຸຄຫາວິກຸເຂປາຕິປິ ວທນຸຕິໆ

ຂີໂຕຕິ ກິເລເສ ເຂປຕິຕິ ຂໂຍ, ມຄຸໂຄໆ ອນຸປຸປາທປຣິໂຍສານຕາຍ ອນຸປຸປາໂທ, ຜລໍໆ ປສຸສທຸຂີ ກິເລສວູປສໂມໆ ຂນຸທສຸສາຕິ ກຕຸຕຸກາມຕາຂນຸທສຸສໆ ມູລລກຸຂຕໍ ປຕິຜຸຖາກາໂວໆ ສມຸຜຸຖານກາໂວ ສມຸຜຸຖານລກຸຂຕໍ ອາຣມຸມຕປຜິປາທກຕາຍ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມານໍ ອຸປຸປຕຸຕິເຫຕຸຕາໆ ສໂມສານໍ ວິສຍາທີສນຸນິປາເຕນ ຄເຫຕພຸພາກາໂຣ, ຍາ ສງຄຕິຕິ ວຸຈຸຈຕິໆ ສມໍ ສຫ ໂອທຫນຸຕິ ອເນນ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມາຕິ ວາ ສໂມສານໍ, ຜສຸໂສໆ ສໂມສຣນຸຕິ ສນຸນິປຕນຸຕິ ເອຕຸຖາຕິ ສໂມສຣຕໍ່ໆ ເວທນາຍ ວິນາ ອປຸປວຕຸຕມານາ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມາ ເວທນານຸກາວນິມິຕຸຕໍ ສໂມສຜາ ວິຍ ໂຫນຸຕິຕິ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍໆ ໂຄປານສີນໍ ກູຜໍ ວິຍ ສມຸປຍຸຕຸຕານໍ ປາໂມກຸຂກາໂວ ປມຸຂລກຸຂຕໍ່ໆ ຕໂຕ, ເຕສໍ ວາ ສມຸປຍຸຕຸຕສມຸມານໍ ອຸຕຸຕຣີ ປສານນຸຕິ ຕຕຸຕຸຕຣີ, ປລຸລຸຕຸຕຣາ ຫິ ກຸສລາ ສມຸມາໆ ວິມຸຕຸຕິຍາຕິ ຜລສຸສໆ ຕລຸຫີ ສີລາທີຄຸຕສາຣສຸສ ປຣມຸກຸກໍສກາເວນ ສາຣໍໆ ອຍລຸຈ ລກຸຂຕາວິກາໂຄ ຂສາຕຸປລຸຈຊານງຄາທີວເສນ ຕໍຕໍສຸຕຸຕປທານຸສາເຣນ ໂປຣາຕຜຸຖກຖາຍໍ ອາຄຕນເຍນ ຈ ກໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍໆ ຕຖາ ຫິ ປຸພເພ ວຸຕຸໂຕປີ ໂກຈິ ສມຸໂມ ປຣິຍາຍນຸຕຣປກາສນຕຸຖໍ ປຸນ ທສຸສິໂຕໆ ຕໂຕ ເອວ ຈ ''ຂນຸທມູລກາ ກຸສລາ ສມຸມາ ມນສິກາຣສມຸຜຸຖານາ ຜສຸສສໂມສານາ ເວທນາສໂມສຣຕາ''ຕິ, ''ປລຸລຸຕຸຕຣາ ກຸສລາ ສມຸມາ''ຕິ, ''ວິມຸຕຸຕິສາຣມິທໍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍ''ນຸຕິ, ''ນິພຸພາໂນຄສລຸຫີ ອາວຸໂສ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ນິພຸພານປຣິໂຍສານ''ນຸຕິ (ມໆ ນິໆ ໑໔໖໖) ຈ ສຸຕຸຕປທານໍ ວເສນ ''ຂນຸທສຸສ ມູລລກຸຂຕາ''ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍໆ

ຕຖສມຸມາ ນາມ ຈຕຸຕາຣີ ອຣິຍສຈຸຈານີ ອວິປຣີຕສກາວຕຸຕາໆ ຕຖານີ ຕໍສກາວຕຸຕາໆ ອວິຕຖານີ ອມຸສາສກາວຕຸຕາໆ ອນລຸລຖານີ ອລຸລາການຣຫິຕຕຸຕາໆ ຊາຕິປຈຸຈຍສມຸກູຕສມຸທາຄຕຜຸໂຖຕິ ຊາຕິປຈຸຈຍາ ສມຸກູຕໍ ຫຸຕວາ ສຫິຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຈຸຈຍານຸຣູປສຸສ ອຸທຸສໍ ອາຄຕກາໂວ, ອນຸປວຕຸຕນຜຸໂຖຕິ ອຕຸໂຖໆ ອຖ ວາ ສມຸກູຕຜຸໂຖ ຈ ສມຸທາຄຕຜຸໂຖ ຈ ສມຸກູຕສມຸທາຄຕຜຸໂຖ, ນ ຊາຕິໂຕ ຊຣາມຣຕໍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຊາຕີ ວິນາ ອລຸລໂຕ ໂຫຕິຕິ ຊາຕິປຈຸຈຍສມຸກູຕຜຸໂຖໆ ອິຕຸຖລຸຈ ຊາຕິໂຕ ສມຸທາຄຈຸຂຕິຕິ ຊາຕິປຈຸຈຍສມຸທາຄຕຜຸໂຖ, ຍາ ຍາ ຊາຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕທນຸຣູປໍ ປາຕຸກາໂວຕິ ອຕຸໂຖໆ ອວິຊຊາຍ ສງຂາຣານໍ ປຈຸຈຍຜຸໂຖຕິ ເອຕຸຖາປິ ນ ອວິຊຊາ ສງຂາຣານໍ ປຈຸຈໂຍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອວິຊຊໍ ວິນາ ສງຂາຣາ ອຸປຸປຊຊນຸຕິ, ຍາ ຍາ ອວິຊຊາ ເຍສໍ ເຍສໍ ສງຂາຣານໍ ຍຖາ ຍຖາ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ອຍໍ ອວິຊຊາຍ ສງຂາຣານໍ ປຈຸຈຍຜຸໂຖ ປຈຸຈຍກາໂວຕິ

ອຕ຺ໂຖ຺ໆ

ກຄວາ ຕໍ ສພ຺ພາກາຣໂຕ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ໆ ເຕນາຕິ ກຄວຕາ຺ໆ ຕໍ ວິກຊ຺ຊມານນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ໆ ຕນ຺ຕິ ຣຸປາຍຕ ນໍ຺ໆ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ, ຕຖາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນປຣິຕ຺ຕອຊ຺ຊຕ຺ຕພ ຫິທ຺ຘາຕທ຺ກຍາທີເກທໍ຺ໆ ລພ຺ກມານກປທວເສນາຕິ ''ຣູປາຍຕນໍ ທິຍ຺ຖໍ, ສທ຺ທາຍຕນໍ ສຸຕໍ, ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ຣສາຍຕນໍ ໂຜຍ຺ຖພ຺ ພາຍຕນໍ ມຸຕໍ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ມນສາ ວິຍ຺ຍາຕ''ນ຺ຕິ (ຘ຺ໆ ສ຺ໆ ໙໖໖) ວຈນໂຕ ທິຍ຺ຖປທລ຺ຈ ວິຍ຺ຍາຕປທລ຺ຈ ຣູປາຣມ຺ມເຕ ລພ຺ກາຕິ, ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ອິຍ຺ຖໍ ອນິຍ຺ຖໍ ມຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕີຕໍ ອນາຄຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ທິຍ຺ຖໍ ວິຍ຺ຍາຕໍ ຣູປໍ ຣູປາຍຕນໍ ຣູປຘາຕຸ ວຕ຺ຕນິກາ ສນິທສ຺ສນໍ ສປ຺ປຝິຆໍ ນີລໍ ປີຕກນ຺ຕິ ເອວມາທີຫີ ອເນເກຫິ ນາເມຫິ຺ໆ

ເຕຣສຫິ ວາເຣຫິຕິ ຣູປກຕ຺ເຑ (ຘ຺ໆ ສ຺ໆ ໖໑໖) ອາຄເຕ ເຕຣສ ນິທ຺ເທສວາເຣ ສນ຺ຘາຍາຫ຺ໆ ເອເກກສ຺ມິລ຺ຈ ວາເຣ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວວຕ຺ຖາປນນຍານໍ ວເສນ ''ທ຺ເວປຍ຺ຍາສາຍ ນເຍຫີ''ຕິ ອາຫ຺ໆ ຕຖເມວ ອວິປຣີຕທສ຺ສິຕາຍ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍເທສນ ຕາຍ ຈ຺ໆ ''ຊານາມິ ອກິຍ຺ຍາສີ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕມານາຕິຕກາເລສຸ ຍາຕປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ອນາຄເຕປິ ຍາຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາເຍ ວາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ຺ໆ ວິທິຕ-ສທ຺ໂທ ອນາມຍ຺ຖກາລວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ ''ທິຍ຺ຖໍ ສຸຕໍ ມຸຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຘ຺ໆ ສ຺ໆ ໙໖໖) ວິຍ຺ໆ ນ ອຸປຍ຺ຖາສີຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍວເສນ ນ ອຸປຄຈ຺ຊິ຺ໆ ຍຖາ ຣູປາຣມ຺ມຕາທໂຍ ຘມ຺ມາ ຍໍສກາວາ ຍໍປກາຣາ ຈ, ຕຖາ ເນ ປສ຺ສຕິ ຊານາຕິ ຄຈ຺ຊຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ເອວໍ ປທສມ຺ພໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ໆ ເກຈິ ປນ ''ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປີໂສທຣາທິປກ຺ເຂເປນ (ປາຕິນິ ໖຺ໆ໓຺ໆ໑໐໙) ວາ ທສ຺ສິ-ສທ຺ທສ຺ສ ໂລປໍ, ອາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈາຄມໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ຺ໆ

ນິທ຺ໂທສຕາຍ ອນຸປວຊ຺ຊໍ຺ໆ ປກ຺ຂິປິຕພ຺ພາກາເວນ ອນູນໍ຺ໆ ອປເນຕພ຺ພາກາເວນ ອນຘິກໍ຺ໆ ອຕ຺ຖພ຺ຍລ຺ຊນາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ ພາກາຣປຣິປຸຕ຺ຕໍ຺ໆ ໂນ ອລ຺ລຖາຕິ ''ຕເຖວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣເກນ ສມ຺ປາເທຕິ຺ໆ ເຕນ ຍທຕ຺ຖໍ ກາສິຕໍ, ເອກນ຺ເຕນ ຕທຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໂຕ ຍຖາ ກາສິຕໍ ກຄວຕາ, ຕເຖວາຕິ ອວິປຣີຕເທສນຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ໆ ຄທອຕ຺ໂຖຕິ ເອເຕນ ຕຖໍ ຄທຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາໂຣ ກໂຕ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນາຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ໆ

ຕຖາ ຄຕມສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ໆ ຄຕນ຺ຕິ ຈ ກາຍວາຈາປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ໆ ຕຖາຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ຍໍຕໍສທ຺ທານໍ ອພ຺ຍກິຈາຣີສມ຺ພນ຺ຘິ ຕາຍ ຍຖາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຸປຍ຺ຖິໂຕເຍວ ໂຫຕິ, ກາຍວຈີກິຣິຍານລ຺ຈ ອລ຺ລມລ຺ລານຸໂລເມນ ວຈນິຈ຺ຊາຍໍ ກາຍສ຺ສ ວາຈາ, ວາ ຈາຍ ຈ ກາໂຍ ສມ຺ພນ຺ຘິກາເວນ ອຸປຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ກຄວໂຕ ທີ''ຕິອາທິ຺ໆ ອິມສ຺ມິ ປນ ອຕ຺ເຖ ຕຖາ ວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິ຺ໆ ໂສ ປນ ປຸພ຺ເພ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ຕຖາກາຣີຕາຍ ຕຖາຄໂຕ''ຕິ຺ໆ

ຕິຣິຍໍ ອປຣິມາຕາສຸ ໂລກຘາຕູສູຕິ ເອເຕນ ຍເທເກ ''ຕິຣິຍໍ ວິຍ ອຸປຣິ ອໂຘ ຈ ສນ຺ຕິ ໂລກຘາຕໂຍ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປຝິເສເຘຕິ຺ໆ ເທສນາວິລາໂສເຍວ ເທສນາວິລາສມໂຍ ຍຖາ ''ປຸລ຺ລມຍໍ, ທານມຍ''ນ຺ຕິອາທີສ຺ຸໆ

ນິປາຕານໍ ວາຈກສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນກາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ຄຕ-ສທ຺ໂທເຍວ ອວຄຕຕ຺ຖໍ ອຕີຕຕ຺ຖລ຺ຈ ວທຕີຕິ ອາຫ ''ຄໂຕຕິ ອວຄໂຕ ອຕີໂຕ''ຕິ຺ໆ

ອຖ ວາ ອກິນີຫາຣໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ມຫາໂພຘິຍານປຝິປຕ຺ຕິຍາ ຫານຍ຺ຖານສໍກິເລສນິວຕ຺ຕີນໍ ອກາວໂຕ ຍຖາ ປຕິຘານໍ, ຕຖາ ຄໂຕ ອກິນີຫາຣານຸຣູປໍ ປຝິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ໆ ອຖ ວາ ມຫິທ຺ຘິກຕາຍ ປຝິສມ຺ກິທານໍ ອຸກ຺ກໍ ສາຘິຄເມນ ອນາວຣຕຍາຕຕາຍ ຈ ກຕ຺ຖຈິປີ ປຝິຆາຕາກາວໂຕ ຍຖາ ຣຸຈິ, ຕຖາ ກາຍວຈີຈິຕ຺ຕານໍ ຄຕານິ ຄມນານິ ປວຕ຺ ຕິໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ໆ ຍສ຺ມາ ຈ ໂລເກ ວິຘ-ຍຸຕ຺ຕ-ຄຕ-ປ຺ປກາຣ-ສທ຺ທາ ສມານຕ຺ຖາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ຺ໆ ຕສ຺ມາ ຍຖາວິຘາ ວິປສ຺ສິອາທໂຍ ກຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ກຄວາ ຕຖາວິໂຘຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຍຖາຍຸຕ຺ຕາ ຈ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ກຄວາ ຕຖາຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ໆ ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ ສຈ຺ຈໍ ຕຈ຺ຈໍ ຕຖນ຺ຕິ ຍາຕສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ຕເຖນ ຍາເຕນ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕ຺ໆ ເອວມ຺ປິ ຕຖາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ໆ

ປຫາຍ ກາມາທິມເລ ຍຖາ ຄຕາ,

ສມາຣິຌາເຕຫິ ວິປ຺ສຸສິອາທໂຍ;

ມເຫສິໂນ ສກ຺ຍມຸນິ ຊຸຕິນ຺ຣໂຮ,

ຕຖາ ຄໂຕ ເຕນ ມໂຕ ຕຖາຄໂຕຯ

ຕຖຌ຺ຈ ຣາຕາຍຕນາທິລກ຺ຂຕໍ,

ສກາວສາມຌ຺ຌວິກາຄເກທໂຕ;

ສຍມ຺ກຸຌາເຕນ ຊິໂນ ສມາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ສກ຺ຍປຸງຄໂວຯ

ຕຖານິ ສຈ຺ຈານິ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາ,

ຕຖາ ອິທປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ຈ ສພ຺ພໂສ;

ອນຌ຺ຌເນຍ຺ເຍນ ຍໂຕ ວິກາວິຕາ,

ຍາຖາວໂຕ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕຯ

ອເນກເກທາສຸປິ ໂລກຣາຕຸສຸ,

ຊິນສ຺ສ ຣູປາຍຕນາທິໂຄຈເຣ;

ວິຈິຕ຺ຣເກທໍ ຕຖເມວ ທສ຺ສນໍ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມນ຺ຕໂລຈໂນຯ

ຍໂຕ ຈ ຣມ຺ມໍ ຕຖເມວ ກາສຕິ,

ກໂຣຕິ ວາຈາຍນຸໂລມມຕ຺ຕໂນ;

ຄຸເຕຫິ ໂລກໍ ອກິກຸຍ຺ຍິຣິຍຕິ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນປິ ໂລກນາຍໂກຯ

ຍຖາກິນິຫາຣມໂຕ ຍຖາຣຸຈິ,

ປວຕ຺ຕວາຈາ ຕນຸຈິຕ຺ຕກາວໂຕ;

ຍຖາວິສາ ເຍນ ປຸຣາ ມເຫສີໂນ,

ຕຖາວິໂສ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕຕິ។ (ອິຕິວຸ។ ອຏຸຖ។ ໓໘; ທີ។ ນິ។ ຏີ។ ໑។໗ ຈູລຸອສີລວຓຸຓນາ);

ອາຣກຸຕາຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອຕຸໂຖ ວິສຸທຸຣິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸຣິ។ ໑។໑໒໔) ພຸທຸຣານຸສຸສຕິສໍວຓຸຓນາຍ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸ
ໂພ។ ສມຸມາ ສາມຄຸຈ ສພຸພຣມຸມານໍ ພຸທຸຣຕຸຕາຕິ ອິມິນາສຸສ ປໂຣປເທສຣທິຕສຸສ ສພຸພາກາເຣນ ສພຸພຣມຸມາວ
ໂພຣນສມຕຸຖສຸສ ອາກງຂາປຍິພທຸຣວຸຕຸຕິໂນ ອນາວຣຓຎາຓສງຂາຕສຸສ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓສຸສ ອຣິຄໂມ ທສຸສິໂຕ។

ນນຸ ຈ (ອິຕິວຸ។ ອຏຸຖ។ ໓໘) ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓໂຕ ອຄຸລໍ ອນາວຣຓຎາຓໍ, ອຄຸຄຖາ ໖ ອສາຮາຣຓຎາຓານິ
ພຸທຸຣຎາຓານີຕິ ວຈນໍ ວິຣຸຊເຊຍຸຍາຕິ? ນ ວິຣຸຊຊຕິ ວິສຍປຸປວຕຸຕິເກທວເສນ ອຄຸເລທີ ອສາຮາຣຓຎາຓກາວທສຸສນຕຸຖໍ
ເອກສຸເສວ ຎາຓສຸສ ທຸວິຣາ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ເອກເມວ ທີ ຕໍ ຎາຓໍ ອນວເສສສງຂຕາສງຂຕສມຸມຸຕິຣມຸມວິສຍຕາຍ
ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓໍ, ຕຕຸຖ ຈ ອາວຣຓາກາວໂຕ ນິສຸສງຄຈາຣມຸປາທາຍ ອນາວຣຓຎາຓນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖາຫ ປຍິສມຸກິທາຍໍ
(ປຍິ។ ມ។ ໑។໑໑໙) "ສພຸພໍ ສງຂຕາສງຂຕມນວເສສໍ ຊານາຕີຕິ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓໍ, ຕຕຸຖາວຣຓໍ ນຕຸຖີຕິ ອນາວ
ຣຓຎາຓ"ນຸຕິອາທິ, ຕສຸມາ ນຕຸຖິ ເນສໍ ອຕຸຖໂຕ ເກໂທ, ເອກນຸເຕນ ເຈຕໍ ເອວມິຈຸຈິຕພຸພໍ, ອຄຸຄຖາ ສພຸພຄຸຄຸຕານາວ
ຣຓຎາຓານໍ ສາວຣຓຕາ ອສພຸພຣມຸມາຣມຸມຓຕາ ຈ ອາປຊເຊຍຸຍ។ ນ ທີ ກຄວໂຕ ຎາຓສຸສ ອຕຸມຕມຸປີ ອາວຣຓໍ ອຕຸຖິ,
ອນາວຣຓຎາຓສຸສ ຈ ອສພຸພຣມຸມາຣມຸມຓກາເວ ຍຕຸຖ ຕໍ ນປຸປວຕຸຕຕິ, ຕຕຸຖາວຣຓສພຸກາວໂຕ ອນາວຣຓກາໂວເຍວ ນ
ສີຍາ។ ອຖ ວາ ປນ ໂຫຕຸ ອຄຸຄເມວ ອນາວຣຓຎາຓໍ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓໂຕ, ອິຣ ປນ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປຍິທຕວຸຕຸຕິຕາຍ ອ
ນາວຣຓຎາຓນຸຕິ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓເມວ ອຣິປຸເປຕໍ, ຕສຸສ ຈາຣິຄເມນ ກຄວາ ສພຸພຄຸຄູ ສພຸພວິທູ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຣຕິ ຈ
ວຸຈຸຈຕິ, ນ ສກີເມວ ສພຸພຣມຸມາວໂພຣໂຕ។ ຕຖາ ຈ ວຸຕຸຕໍ ປຍິສມຸກິທາຍໍ (ປຍິ។ ມ។ ໑។໑໖໘) "ວິໂມກຸຂນຸຕິກເມຕໍ ພຸທຸຣານໍ
ກຄວນຸຕານໍ ໂພຣິຍາ ມູເລ ສທ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຎາຓສຸສ ປຍິລາກາ ສຈຸຈິກາ ປຄຸຄຕຸຕິ ຍທິທໍ ພຸທຸໂຣ"ຕິ។ ສພຸພຣມຸມາວ
ໂພຣນສມຕຸຖຎາຓສມຣິຄເມນ ທີ ກຄວໂຕ ສນຸຕາເນ ອນວເສສຣມຸເມ ປຍິວິຊຊິຕຸໍ ສມຕຸຖຕາ ອໂທສີຕິ។

ເອຕຸຖາຫ – ກີ ປນິທໍ ຎາຓໍ ປວຕຸຕມານໍ ສກີເຍວ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ປວຕຸຕຕິ, ອຸທາຫຸ ກເມນາຕີ។ ກິຄຸເຈຕຸຖ – ຍທິ ຕາວ
ສກີເຍວ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ປວຕຸຕຕິ, ອຕີຕານາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນອຊຸຊຕຸຕພທິທຸຣາທິເກເທນ ກິນຸນານໍ ສງຂຕຣມຸມານໍ
ອສງຂຕສມຸມຸຕິຣມຸມານຄຸຈ ເອກຊຸຊໍ ອຸປຏຸຖາເນ ທູຣໂຕ ຈິຕຸຕປຍໍ ອເວກຸຂນຸຕສຸສ ວິຍ ປຍິວິກາເຄນາວໂພໂຣ ນ ສີຍາ, ຕຖາ
ຈ ສຕິ "ສພຸເພ ຣມຸມາ ອນຕຸຕາ"ຕິ ວິປສຸສນຸຕານໍ ອນຕຸຕາກາເຣນ ວິຍ ສພຸເພ ຣມຸມາ ອນິຣູປິຕຣູເປນ ກຄວໂຕ ຎາຓສຸສ
ວິສຍາ ໂທນຸຕີຕິ ອາປຊຊຕິ។ ເຍປີ "ສພຸພເຄຍຸຍຣມຸມານໍ ກິຕລກຸຂຓວິສຍໍ ວິກປຸປຣທິຕໍ ສພຸພກາລໍ ພຸທຸຣານໍ ຎາຓໍ ປວຕຸຕ
ຕິ, ເຕນ ເຕ ສພຸພວິທູຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ។ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ 'ຈຣໍ ສມາທິໂຕ ນາໂຄ, ຕິຏຸຖນຸໂຕປີ ສມາທິໂຕ'ຕິ ອິທມຸປີ ວຈນໍ ສຸວຸຕຸຕໍ
ໂທຕີ"ຕິ ວທນຸຕິ, ເຕສມຸປີ ວຸຕຸຕໂທສານຕິວຕຸຕິ។ ກິຕລກຸຂຓາຣມຸມຓຕາຍ ທີ ອຕີຕານາຄຕສມຸມຸຕິຣມຸມານໍ ຕທກາວໂຕ
ເອກເທສວິສຍເມວ ກຄວໂຕ ຎາຓໍ ສີຍາ, ຕສຸມາ ສກີເຍວ ຎາຓໍ ປວຕຸຕຕີຕິ ນ ຍຸຊຊຕິ។

ອຖ ກເມນ ສພຸພສຸມີ ວິສເຍ ຎາຓໍ ປວຕຸຕຕິ, ເອວມຸປີ ນ ຍຸຊຊຕິ។ ນ ທີ ຊາຕິກູມິສກາວາທິວເສນ ທິສາເທສກາລາທິວເສນ
ຈ ອເນກເກທກິນຸເນ ເນຍຸເຍ ກເມນ ຄຍຸຫມາເນ ຕສຸສ ອນວເສສປຍິເວໂຣ ສມຸກວຕິ ອປຣິຍນຸຕກາວໂຕ ເຄຍຸຍສຸສ។ ເຍ ປນ
"ອຕຸຖສຸສ ອວິສໍວາທນໂຕ ເຄຍຸຍສຸສ ເອກເທສໍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ ເສເສປີ ເອວນຸຕິ ອຣິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວວຕຸຖາປເນນ ສພຸພຄຸຄູ ກ
ຄວາ, ຕຄຸຈ ຎາຓໍ ອນນຸມານິກໍ ສໍສຍາກາວໂຕ។ ສໍສຍານຸພນຸຣຄຸທີ ໂລເກ ອນຸມານຎາຓ"ນຸຕິ ວທນຸຕິ, ເຕສມຸປີ ຕໍ ນ ຍຸຕຸ
ຕໍ។ ສພຸພສຸສ ທີ ອປຸປຈຸຈກຸຂກາເວ ອຕຸຖສຸສ ອວິສໍວາທເນນ ເຄຍຸຍສຸສ ເອກເທສໍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ ເສເສປີ ເອວນຸຕິ
ອຣິມຸຈຸຈິຕຸວາ ວວຕຸຖາປນສຸສ ອສມຸກວໂຕ។ ຍຄຸທີ ຕໍ ເສສໍ, ຕໍ ອປຸປຈຸຈກຸຂນຸຕິ។ ອຖ ຕມຸປີ ປຈຸຈກຸຂໍ, ຕສຸສ ເສສກາໂວ ເອວ
ນ ສີຍາຕີ? ສພຸພເມຕໍ ອກາຣຓໍ។ ກສຸມາ? ອວິສຍວິຈາຣຓກາວໂຕ។ ວຸຕຸຕຄຸເຫຕໍ ກຄວຕາ "ພຸທຸຣວິສໂຍ ກິກຸຂເວ, ອຈິນຸ
ເຕຍຸໂຍ ນ ຈິນຸເຕຕພຸໂພ, ໂຍ ຈິນຸເຕຍຸຍ, ອຸມຸມາທສຸສ ວິຆາຕສຸສ ກາຄີ ອສຸສາ"ຕິ (ອ។ ນິ។ ໔។໗໗)។ ອິທໍ ປເນຕຸຖ ສນຸນິຏຸຖາ
ນໍ – ຍໍ ກິຄຸຈິ ກຄວຕາ ຎາຕຸໍ ອິຈຸຈິຕໍ ສກລເມກເທໂສ ວາ, ຕຕຸຖ ອປຸປຍິທຕວຸຕຸຕິຕາຍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ຎາຓໍ ປວຕຸຕຕິ,
ນິຈຸຈສມາຮານຄຸຈ ວິກຸເຂປາກາວໂຕ, ຎາຕຸໍ ອິຈຸຈິຕສຸສ ຈ ສກລສຸສ ອວິສຍກາເວ ຕສຸສ ອາກງຂາປຍິພທຸຣວຸຕຸຕິຕາ ນ ສີ
ຍາ, ເອກນຸເຕເນວ ຈ ສາ ອິຈຸຈິຕພຸພາ "ສພຸເພ ຣມຸມາ ພຸທຸຣສຸສ ກຄວໂຕ ອາວຊຊນປຍິພທຸຣາ ອາກງຂປຍິພທຸຣາ ມນສິ
ກາຣປຍິພທຸຣາ ຈິຕຸຕຸປຸປາທປຍິພທຸຣາ"ຕິ (ມຫານິ។ ໖໙, ໑໕໖; ຈູລຸອນິ។ ໗໔; ປຍິ។ ມ។ ໓។໔) ວຈນໂຕ។ ອຕີຕາ

ນາຄຕວິສຍມ຺ປິ ກຄວໂຕ ຍາຕໍ ອນຸມານາຄມຕກ຺ກຄຫຕວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ฯ

ນນຸ ຈ ເອຕສ຺ມິມ຺ປິ ປກ຺ເຂ ຍທາ ສກລໍ ຍາຕຸ໌ ອິຈ຺ຉິຕໍ, ຕທາ ສກຶເຍວ ສກລວິສຍຕາຍ ອນິຣູປິຕຣູເປນ ກຄວໂຕ ຍາຕໍ ປວຕ຺
ເຕຍ຺ຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໂທສານຕິວຕ຺ຕິເຍວາຕິ? ນ, ຕສ຺ສ ວິໂສຘິຕຕ຺ຕາ ฯ ວິໂສຘິໂຕ ຫິ ໂສ ພຸທ຺ຘວິສໂຍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍຕິ ฯ ອຍ຺ຍຖາ ປ
ຈຸຣຊນຍາຕສມານວຸຕ຺ຕິຕາຍ ພຸທ຺ຘານໍ ກຄວນ຺ຕານໍ ຍາຕສ຺ສ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍຕາ ນ ສິຍາ, ຕສ຺ມາ ສກລຘມ຺ມາຣມ຺ມຕາມ຺ປິ ຕໍ
ເອກຘມ຺ມາຣມ຺ມຕໍ ວິຍ ສຸວວຕ຺ຖາປິເຕເຍວ ເຕ ຘມ຺ເມ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍໍ, ອນນ຺ຕຍ຺ຈ ຍາຕໍ ເຍຍ຺ຍໍ
ວິຍ ฯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ''ຍາວຕກໍ ເຍຍ຺ຍໍ, ຕາວຕກໍ ຍາຕໍ ฯ ຍາວຕກໍ ຍາຕໍ, ຕາວຕກໍ ເຍຍ຺ຍໍ ฯ ເຍຍ຺ຍປຣິຍນ຺ຕິກໍ ຍາຕໍ,
ຍາຕປຣິຍນ຺ຕິກໍ ເຍຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ມຫານິ ฯ ໖໙, ໑໕໖; ຈູລຸອນິ ฯ ໘໕; ປຝິ ฯ ມ ฯ ໖ ฯ ໕) ฯ ເອວເມກຊຸ໌, ວິສຸ໌ ສກຶ, ກເມນ ວາ
ອິຈ຺ຉານຸຣູປໍ ສມ຺ມາ ສາມຍ຺ຈ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ฯ

ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປຖວິອາທິເກທໍ ฯ ປຣິຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ປຣິໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພາກາຣໂຕ ຍາຕໍ, ຕໍ ປຣິຊານິຕພ຺ພກາວໍ ກິຍ຺ຈິ
ອເສເສຕ຺ວາ ຍາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ອຍເມວ ຫິ ອຕ຺ໂຖ ''ປຣິຍ຺ຍາຕນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອິມິນາປິ ປເທນ ປກາສິໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ
''ປຣິຍ຺ຍາຕນ຺ຕໍ ນາມາ''ຕິອາທິມາຫ ฯ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ກິເລສປ຺ປຫາເນນ ວິເສໂສ ນຕ຺ຖິຕິ ອິທໍ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ຊກິເລສານໍ
ພຸທ຺ຘານໍ ສາວການຍ຺ຈ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄເນວ ປຫາຕພ຺ພກາວສາມຍ຺ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສາວເກຫິ ພຸທ຺ຘານໍ ກິເລສປ຺ປ
ຫານວິເສສາກາວໂຕ ฯ ຕຖາ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ ເອວ ສວາສນກິເລເສ ຊຫນ຺ຕິ, ນ ສາວກາ ฯ ເອກເທສເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺
ຕານຄຕເມວ ฯ ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນຘມ຺ມປຣິຍ຺ຍາມຕ຺ເຕນປິ ຫິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານກາວນາ ສມິຊ຺ຊຕິ ฯ ເຕເນວາຫ –
''ອິມສ຺ມິເຍວ ພ຺ຍາມມຕ຺ເຕ ກລຸເອວເຣ ສສຍ຺ຍິມ຺ຫິ ສມນເກ ໂລກຍ຺ຈ ປຍ຺ຍເປມິ ໂລກສມຸທຍຍ຺ຈ ປຍ຺ຍເປມິ''ຕິອາທິ (ສໍ ฯ
ນິ ฯ ໑ ฯ ໑໐໗; ອ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໔໕) ฯ ອຕຸປ຺ປມາຕມ຺ປິ...ເປ... ນຕ຺ຖິ, ຍໂຕ ຉຕ຺ຕຶສໂກຝິສຕສຫສ຺ສມ຺ເຂນ ພຸທ຺ຘານໍ ມຫາວ
ຊິຣຍາຕໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວທນ຺ຕິ ฯ

ຕຖາຄຕວາຣສຕ຺ຕມນຍວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຝິຕາ ฯ

ຕຖາຄຕວາຣອຝ຺ຖມນຍວຕ຺ຕນາ

໑໖ ฯ ປຸຣິມຕຕ຺ຫາຕິ ປຸຣິມຕເຣສຸ ກເວສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕກາວເຫຕຸກູຕາ ຕຕ຺ຫາ ฯ ຕຄ຺ຄຫເຕເນວ ຈ ອ
ຕິຕທ຺ຘສງ຺ຄຫາ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣາ ສທ຺ຘຶ ອຸປາທາເນນ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພາ ฯ ເອຕ຺ຖາຕິ ''ກວາ ຊາຕິ''ຕິ ເອຕສ຺ມິ ປເທ ฯ
ເຕນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວນາຕິ ''ກວາ ຊາຕິ''ຕິ ຊາຕິສີເສນ ວຸຕ຺ເຕາປ຺ປຕ຺ຕິກເວນ ฯ ກູຕສ຺ສາຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ฯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ສຕ຺
ໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ ฯ ເອວຍ຺ຈ ຊານິຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ ''ກູຕສ຺ສ ຊຣາມຣຕ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ''ອິຕິ
ວິທິຕ຺ວາ''ຕິ ອິທໍ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ ฯ

ຍທິປິ ເຕກູມກາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ''ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣູປ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິກ ฯ ໒; ມ ฯ ນິ ฯ ໑ ฯ ໓໔໘) ເອກາທສສຸ ໂອກາເສສຸ
ປກ຺ຂິປິຕພ຺ພາ ສມ຺ມສິຕພ຺ພາ ຈ, ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ກຄວຕາ ''ກິມ຺ຫີ ນຸ ໂຂ ສຕິ ຊຣາມຣຕໍ ໂຫຕິ, ກິປຈ຺ຈຍາ ຊຣາມຣຕ''ນ຺ຕິອາ
ທິນາ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໒ ฯ ໕໗; ສໍ ฯ ນິ ฯ ໒ ฯ ໔, ໑໐) ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ສມ຺ມສິຕາ, ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ຈ ປວຕ຺ຕິປວຕ຺ຕິ
ເຫຕຸກາວໂຕ ປຸຣິມສຈ຺ຈທ຺ວຍເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕທກິສມຍໍ ''ມຍ຺ຍນາກາວເຫຕຸ ປຈ຺ຈຍາກາຣປຝິເວໂຘ''ຕິ ວິກາເວນ຺ໂຕ ''ຍໍ
ໂພຘິຣຸກ຺ຂມູເລ...ເປ... ທສ຺ເສນ຺ໂຕ''ຕິ ອາຫ ฯ ສໍຂິປ຺ປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິຍ຺ຍາຕາທໂຍ ຈາຕິ ສງ຺ເຂປາ, ອຕີເຕ ເຫຕຸ
ອາທໂຍ ''ເຫຕຸ, ຜລ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ສໍຂິປ຺ປນ຺ຕີຕິ ວາ ສງ຺ເຂປາ, ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິຍ຺ຍາຕາທໂຍ ຈ ฯ ສງ຺ເຂປ-ສທ຺ໂທ ກາຄາຘິວຈນນ຺
ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ໂພ ฯ ເຕນາຫ ''ໂກຝ຺ຖາສາຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ ฯ ເຕ ປນ ອຕີເຕ ເຫຕຸສງ຺ເຂໂປ, ເອຕຣຫິ ຜລສງ຺ເຂໂປ, ເອຕຣຫິ ເຫຕຸສງ຺ເຂ
ໂປ, ອາຍຕຶ ຜລສງ຺ເຂໂປຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສງ຺ເຂປາ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸສງ຺ເຂໂປ, ຕໍ ຈຕຸສງ຺ເຂປໍ ฯ ເຫຕຸຜລສນ຺ຘິ, ຜລເຫຕຸສນ຺ຘິ, ປຸນ
ເຫຕຸຜລສນ຺ຘີຕິ ເອວໍ ຕໂຍ ສນ຺ຘີ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕິສນ຺ຘິ, ຕໍ ຕິສນ຺ຘິ ฯ ອຕີຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄຕເກທາ ຕໂຍ ອທ຺ຘາ ເອຕສ຺ສາຕິ
ຕິຍທ຺ໂຘ, ຕໍ ຕິຍທ຺ຘໍ ฯ ສຣູປໂຕ ອວຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ສງ຺ເຂເປ ອາກິຣິຍນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣາທິຄ຺ຄຫເຕຫິ ປກາສິຍນ຺ຕີຕິ
ອາກາຣາ, ອຕີຕເຫຕຸອາທີນໍ ວາ ປກາຣາ ອາກາຣາ, ເຕ ເອເກກສງ຺ເຂເປ ປຍ຺ຈ ປຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ວີສຕິ ອາກາຣາ ເອຕສ຺ສາຕິ ວີສ
ຕາກາໂຣ, ຕໍ ວີສຕາກາຣໍ ฯ

ເອສສພ຺ໂພຕິ ເອສ ຈຕຸສງ຺ເຂປາທິປ຺ເກໂທ ອນວເສໂສ ປຈ຺ຈໂຍ។ ປຈ຺ຈຍລກ຺ຂເຓນາຕິ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ຜລສ຺ສ ປຏິສນ຺ຆິວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາເວນ, ອວິນາກາວລກ຺ຂເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍຖາ ຫິ ຕຓ຺ຫໍ ວິນາ ອວິຊ຺ຊາຫໂຍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕຓ຺ຫາປິ ອວິຊ຺ຊາທິເກ ວິນາຕິ។ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ວິຎ຺ຎາຓນາມຣູປສລຸອາຍຕນຜສ຺ສເວທ ນານໍ, ກວຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຣຸປາທານານໍ ຄຫິຕຕາ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວາຕິ ນ ອຸທ຺ຆຍາ។

ອິທານິ ເຕ ວິສຕິ ອາກາເຣ ປຏິສມ຺ກິທານຄ຺ຄປາລຸອິຍາ ວິກາເວຕຸໍ "ເອວເມເຕ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ (ປຏິ។ ມ។ ອຎ຺ຄ។ ໑໗໘ຖ) ປຸຣິມກມ຺ມກວສ຺ມິນ຺ຕິ ປຸຣິເມ ກມ຺ມກເວ, ອຕີຕຊາຕິຍໍ ກມ຺ມກເວ ກຍິຣມາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ໂມໂຫ ອວິຊ຺ຊາຕິ ໂຍ ຕທາ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ໂມໂຫ, ເຍນ ມູລ຺ໂຫ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ສາ ອວິຊ຺ຊາ។ ອາຍູຫນາ ສງ຺ຂາຣາຕິ ຕໍ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ທານຸປກຣຓາທິ ສຊ຺ຊນາທິວເສນ ຍາ ປຸຣິມເຈຕນາໂຍ, ເຕ ສງ຺ຂາຣາ។ ປຏິຄ຺ຄາຫການໍ ປນ ຫຕ຺ເຖ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ປຕິຎ຺ຖາປຍໂຕ ເຈຕນາ ກໂວ។ ເອກາວຊ຺ຊນຊວເນສຸ ວາ ປຸຣິມາ ເຈຕນາ ອາຍູຫນາ ສງ຺ຂາຣາ, ສຕ຺ຕມາ ກໂວ។ ຍາ ກາຈິ ວາ ປນ ເຈຕນາ ກໂວ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ອາຍູຫນາ ສງ຺ຂາຣາ។ ນິກນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຕິ ຍໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວ ຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ນິກາມນາ ປຕ຺ຖນາ, ສາ ຕຓ຺ຫາ ນາມ។ ອຸປຄມນໍ ອຸປາທານນ຺ຕິ ຍໍ ກມ຺ມກວສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕໍ "ອິທໍ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ຄາເມ ກາເມ ເສວິສ຺ສາມິ ອຸຈ຺ຆິຊ຺ຊິສ຺ສາມິ"ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປວຕ຺ຕໍ ອຸປຄມນໍ ຄຫຓໍ ປຣາມສນໍ, ອິທໍ ອຸປາທານໍ ນາມ។ ເຈຕນາ ກໂວຕິ ທ຺ວີສຸ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປສຸ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຍູຫນສ຺ສ ອວສາເນ ວຸຕ຺ຕເຈຕນາ, ຕຕິເຍ ປນ ອາຍູຫນສມ຺ປຍຸຕ຺ຕເຈຕນາ ກໂວ។ ອິຕິ ອິເມ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ປຸຣິມກມ຺ມກວສ຺ມິໍ ອິຘ ປຏິສນ຺ຆິຍາ ປຈ຺ຈຍາຕິ ອິເມ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ໂມຫາທໂຍ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ອ ຕີຕກມ຺ມກວສິທ຺ຆາ ເອຕຣຫິ ປຏິສນ຺ຆິຍາ ປຈ຺ຈຍກູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອິຘ ປຏິສນ຺ຆິວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ຍໍ ກວນ຺ຕຣປຏິສນ຺ຘານວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປຏິສນ຺ຆີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ។ ໂອກ຺ກນ຺ຕິ ນາມ ຣູປນ຺ຕິ ຍາ ຄພ຺ເກ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປວິສນ຺ຕີ ວິຍ, ອິທໍ ນາມຣູປໍ។ ປສາໂທ ອາຍຕນນ຺ຕິ ອິທໍ ຈກ຺ຂາ ທິປຎ຺ຈາຍຕນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຜຸຏ຺ໂຄ ຜສ຺ໂສຕິ ໂຍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຜຸຏ຺ໂຄ ຜຸສນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ອຍໍ ຜສ຺ໂສ។ ເວທຍິຕໍເວທນາຕິ ຍໍ ປຏິສນ຺ຆິວິຎ຺ຎາເຓນ ວາ ສລຸອາຍຕນປຈ຺ຈເຍນ ວາ ຜສ຺ເສນ ສຫຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິປາກເວທຍິຕໍ, ສາ ເວທນາ។ ອິຕິ ອິເມ…ເປ…ປຈ຺ຈຍາຕິ ອິເມ ວິຎ຺ຎາຓາທໂຍ ປຎ຺ຈ ໂກຎ຺ຄາສິກາ ຘມ຺ມາ ປຸຣິມກເວ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກມ຺ມວຎ຺ຎສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາ, ປຈ຺ຈຍກາວໂຕ ຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ອິຘ ເອຕຣຫິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວສ຺ມິໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວກາເວນ ວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອິຘປຣິປກ຺ກຕ຺ຕາ ອາຍຕນານໍ ໂມໂຫຕິ ປຣິປກ຺ກາຍຕນສ຺ສ ກມ຺ມກຣຓກາເລ ອສມ຺ໂມຫໍ ທສ຺ເສຕິ។ ທທຣສ຺ສ ຫິ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ກວງ຺ຄພທຸລາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກວນ຺ຕຣຊນກກມ຺ມາຍູຫນສມຕ຺ຖາ ນ ໂຫຕີຕິ។ ກມ຺ມກຣຓກາເລຕິ ຈ ອິມິນາ ສພ຺ໂພ ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູໂຕ ສມ຺ໂມໂຫ ຄຫິໂຕ, ນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕວ។ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។

ປທໂຍຊນາຍາຕິ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ສມ຺ພນ຺ຘເນ ສຫ។ ອຕ຺ຖນິຄມນນ຺ຕິ ອິມສ຺ມິໍ ອຎ຺ຄມວາເຣ ເທສນຕ຺ຖນິຄມນໍ។ ນນ຺ທີຕີ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ສພ຺ພຕຓ຺ຫານນ຺ຕິ "ນນ຺ທີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ນນ຺ທນຕ຺ຖສາມຎ຺ຎໂຕ ເອກວຈເນນ ວຸຕ຺ຕານໍ ສພ຺ພຕຓ຺ຫານໍ ສນ຺ຕານາຣມ຺ມຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິອາກາຣາທີເກເທນ ອເນກເກທານໍ ສພ຺ພາສໍ ຕຓ຺ຫານໍ។ ຂຍເວວຈ ນາເນວາຕິ ສມຸຈ຺ເຈທປ຺ຫານເວວຈນາເນວ។ "ອຈ຺ຈນ຺ຕກ຺ຂຍາ"ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຈຕຸມຄ຺ຄກິຈ຺ຈສາຘາຣຓເມຕນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍມຄ຺ຄານໍ ປຫານກິຈ຺ຈສ຺ສ ສາຘາຣຓໍ ສາມຎ຺ຎໂຕ ຄຫຓໍ ເອຕໍ ຂຍາທິວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕສໍ ປນ ມຄ຺ຄານໍ ກເມນ ປວຕ຺ຕນໍ ກິຈ຺ຈກເມເນວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວິຣາຄາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕໂຕ…ເປ…ໂຍເຊຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອາຫ។ ຕຖາ ສ ຕິປິ ຂຍາທິສທ຺ທານໍ ປຫານປຣິຍາຍກາເວ ປຫາຕພ຺ພາຍ ປນ ວິສຍເກທກິນ຺ນາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ອນວເສສໂຕ ປຫີນກາວທີປນຕ຺ຖໍ ຂຍາທິປຣິຍາຍນ຺ຕຣຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຍາຫີ"ຕິອາທິມາຫ។ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຎ຺ຊນນາທິເຫຕຸກູຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ປຫີນຕ຺ຕາ ຕປ຺ປຫານທີປນໍ ກຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານໍ ຂຍາທິວຈນໍ ນ ກຖຎ຺ຈິ ຘມ຺ມຕໍ ວິໂລເມຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ນ ກິຎ຺ຈິ ວິຣຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ។

ອຸຕ຺ຕຣວິຣທີຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕເຣນ ອຣິເຍນ ວິຣທີຕໍ។ ອຍຎ຺ຈສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣວິຣທຕາ ອຕ຺ຕໂນ ເສຎ຺ຄກາເວນາຕິ ອາຫ "ສພ຺ພເສຎ຺ຄ"ນ຺ຕິ។ ຍຖາ ສມ຺ມາ-ສໍ-ສທ຺ທາ "ອວິປຣີຕໍ, ສາມ"ນ຺ຕິ ອິເມສໍ ປທານໍ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ, ເອວໍ ປາສໍສໂສກນຕ຺ເຖປີຕິ ອາຫ "ສມ຺ມາ ສາມຎ຺ຈ ໂພຘິ ປສຕ຺ຖໍ ສຸນ຺ທຣຎ຺ຈ ໂພຘິ"ນ຺ຕິ។ ພຸຊ຺ຊິ ເອຕ຺ຖ ປຏິວິຊ຺ຊິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ສພ຺ພມ຺ປິ ວາ ເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ຣຸກ຺ໂຂ ໂພຘິ, ພຸຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ປນ ມຄ຺ໂຄ ໂພຘິ, ຕຖາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ, ນິພ຺ພາ ນໍ ປນ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ໂພຘີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສາຘນວິກາໂຄ ທຎ຺ຄພ຺ໂພ។ ປຕ຺ຕຕ຺ຕີຍມ຺ປິ ອຕ຺ເຖວ ໂພຘິ-ສທ຺ໂທ "ໂພຘິຣາຊກຸມ

າໂຣ''ຕິອາທີສຸ (ມ॰ ນິ॰ ໔॰໓໔໘; ຈູລຸວ॰ ໔໓໗)॰ ອປເຣຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ॰ ເອຕຸຖ ຈ ເສົາປສຕຸຄສຸສ ໂພສີ-ສທຸທສຸສ ອຕຸຖຸທຸສາເຣ ອນຸປສຕຸຄານໍ ອຸທາຫຣເຕ ກາຣຕໍ ເທຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ॰

ໂລກຸຕຸຕຣກາວໂຕ ວາ ຕຕຸຖາປິ ເທຍຸຖິມຍຕຸຄານໍ ວິຍ ຕຕຸຕຸຕຣິມຕຸຄາກາວໂຕ ຈ ''ສິຍາ ນຸ ໂຂ ອນຸຕຸຕຣາ ໂພສີ''ຕິ ອາສງກໍ ສນຸຮາຍ ຕໍ ວິສມິຕຸໍ ''ສາວການ''ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ॰ ອກິນີຫາຣສມຸປຕຸຕິຍາ ຟລວິເສສກູເຕທີ ຍາຕາວິເສເສທີ ເອກຈຸເຈທີ ສກເລ ທີ ສທຸສີ ສມິຊຸຊມາໂນ ມຕຸໂຄ ອຣິຍານໍ ຕໍ ຕໍ ຍາຕາວິເສສາທີ ເທນຸໂຕ ວິຍ ໂທຕິຕິ ຕສຸສ ອສພຸພຕຸຕາທາຍກຕຸຕໍ ວຸຕຸຕໍ॰ ເຕນ ອນລຸລສາຣາຣຕາກິນີຫາຣສມຸປທາສີທຸຣສຸສ ນິຣຕິສຍ-ຄຸຕານຸພນຸຣສຸສ ວເສນ ອຣຫຕຸຕມຕຸໂຄ ອນຸຕຸຕຣາ ໂພສີ ນາມ ໂທ ຕິຕິ ທສຸເສຕິ॰ ສາວກປາຣມີຍາຕໍ ອລຸເລທີ ສາວເກທີ ອສາຣາຣຕໍ ມຫາສາວການໍເຍວ ອາເວຕິກໍ ລາຕໍ॰ ປຈຸເຈກໍ ສຈຸຈານີ ພຸທຸຣວນຸໂຕຕິ ປຈຸເຈກພຸທຸຣາ॰ ນນຸ ຈ ສພຸເພປີ ອຣິຍາ ປຈຸເຈກເມວ ສຈຸຈານີ ປຜິວິຊຸຊນຸຕິ ຣມຸມສຸສ ປຈຸຈຕຸຕໍ ເວທນິຍກາວ ໂຕຕິ? ສຈຸຈໍ, ນຍິທມິທີສໍ ປຜິເວສໍ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ, ຍຖາ ປນ ສາວກາ ອລຸລສນຸນິສຸສເຍນ ສຈຸຈານີ ປຜິວິຊຸຊນຸຕິ ປຣ ໂຕໂພເສນ ວິນາ ເຕສໍ ທສຸສນມຕຸຄສຸສ ອນຸປຸປຊຸຊນໂຕ, ຍຖາ ຈ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຣ ອລຸເລສໍ ນິສຸສຍກາເວນ ສຈຸຈານີ ອກິສມຸພຸຊຸຊນຸຕິ, ນ ເອວເມເຕ, ເອເຕ ປນ ອປຣເນຍຸຍາ ຫຸຕຸວາ ອປຣິຕາຍກກາເວນ ສຈຸຈານີ ປຜິວິຊຸຊນຸຕິ॰ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ປຈຸເຈກໍ ສຈຸຈານີ ພຸທຸຣວນຸໂຕຕິ ປຈຸເຈກພຸທຸຣາ''ຕິ॰

ອິຕິຕິ ກຣິຍຕິ ອຸຈຸຈາຣິຍຕິຕິ ອິຕິກາໂຣ, ອິຕິ-ສທຸໂທ॰ ກາຣຕາຕຸໂຖ ອນິຍມຣູເປນາຕິ ອສິປຸປາໂຍ, ຕສຸມາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ॰ ເຕ ນາຫ ''ຍສຸມາ ຈາ''ຕິ॰ ປຸພຸເພ ປນ ອິຕິ-ສທຸທໍ ປກາຣຕຸຖໍ ກຕຸວາ ''ເອວໍ ຊານິຕຸວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ອິສາປີ ຕໍ ປກາຣຕຸຖເມວ ກຕຸວາ ອໂຖ ຍຸຊຸຊຕິ॰ ກຖໍ? ວິທິຕຸວາຕິ ທີ ປທໍ ເຫຕຸອຕຸເຖ ທຍຸຖພຸພໍ ''ປລຸລາຍ ຈສຸສ ທິສຸວາ''ຕິ (ມ॰ ນິ॰ ໑໗໘໑), ''ສຕໍ ປີວິຕຸວາ ພລໍ ໂທຕິ''ຕິ ຈ ເອວມາທີສຸ ວິຍ, ຕສຸມາ ປກາຣຕຸເຖປີ ອິຕິ-ສທຸເທ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທສຸສ ວິທິຕຕຸຕາຕິ ອຍໍ ອຕຸໂຖ ລພຸກ ເຕວ॰ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທໍ ວິທິຕຸວາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເຫຕຸອຕຸເຖ ວິທິຕຸວາ-ສທຸເທ ຍຖາວຸຕຸຕາ ອຕຸໂຖໂຍຊນາ ຍຸຊຸຊເຕວ॰ ເອຕຸຖ ຈ ປຖມວິກປຸເປ ປຜິຈຸຈສມຸປາທສຸສ ວິທິຕຕຸຖໍ ມລຸລນາກາວສຸສ ກາຣຕໍ ວຕຸວາ ຕຕຸຫາມູລກສຸສ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທສຸສ ທສຸສິຕຕຸຕາ ເອຕຸຖ ຕຕຸຫາປຸປຫານໍ ສມຸມາສມຸໂພສິຍາ ອສິຄມນກາຣຕໍ ອຸທຸຣຕນຸຕິ ທສຸສິຕໍ, ຕສຸມາ ''ປຖວີ ນ ມລຸລຕີ''ຕິ ອາທີ ນິຄມນໍ ທຍຸຖພຸພໍ॰ ທຸຕິຍວິກປຸເປ ປນ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທເວທນໍ ຕຕຸຫາປຸປຫານສຸສ ກາຣຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ອກິສມຸໂພສິຍາ ອກິສມຸໂພສິມລຸລນາກາວສຸສາຕິ ອຍມຕຸໂຖ ທສຸສີໂຕຕິ ອຍເມເຕສໍ ທຸວິນຸນໍ ອຕຸຖວິກປຸປານໍ ວິເສໂສ, ຕສຸມາ ''ນນຸທີ ທຸກຸຂສຸສ ມູລ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ॰

ຕໍ ກຸໂຕ ລພຸກຕິຕິ ໂຈທນໍ ສນຸຮາຍາຫ ''ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ທີ''ຕິອາທີ॰ ສາສນຍຸຕຸຕິ ອຍໍ ສາສເນປີ ເອວໍ ສມຸພນຸເຣ ທິສຸສຕິຕິ ກຕຸ ວາ॰ ໂລເກປີ ທີ ຍໍ-ຕໍ-ສທຸທານໍ ອພຸຍກິຈາຣີສມຸພນຸຣຕາ ສີທຸຣາ॰

ເອວໍ ອກິສມຸພຸທຸໂຣຕິ ວທາມີຕິ ອກິສມຸພຸທຸຣກາວສຸສ ຄທິຕຕຸຕາ, ອສພຸພລຸລຸນາ ເອວໍ ເທເສຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍຕຸຕາ ຈ ''ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ''ຕິອາທີມາຫ॰

ວິຈິຕຸຣນຍເທສນາວິລາສຍຸຕຸຕນຸຕິ ປຸຖຸຊຸຊນວາຣາທີວິກາຄກິນຸເນທີ ວິຈິຕຸເຕທີ ຕນຸຕິ ນເຍທີ, ລກຸຂຕາກມຸມຕຕຸຫາມລຸລນາ ທີວິກາຄກິນຸເນທີ ວິຈິຕຸເຕທີ ອຕຸຖນເຍທີ, ອກິນນຸທນປຈຸຈຍາກາຣາທີວິເສສາປເທສສີທຸເຣນ ເທສນາວິລາເສນ ຈ ຍຸຕຸຕໍ॰ ຍຖາ ເຕ ນ ຊານນຸຕິ, ຕຖາ ເທເສສີຕິ ອິມິນາປີ ກຄວໂຕ ເທສນາວິລາສໍເຍວ ວິກາເວຕິ॰ ຕໍເຍວ ກີຣ ປຖວິນຸຕິ ເອຕຸຖ ປຖ ວີຄຫຕໍ ອຸປລກຸຂຕມຕຸຕໍ ອາປາທີວເສນປີ, ຕຖາ ''ກີທີສາ ນຸ ໂຂ ອິສ ປຖວີ ອສິປຸເປຕາ, ກສຸມາ ຈ ກູຕຮູປານິເຍວ ຄທິຕານີ, ນ ເສສຣູປານີ''ຕິອາທີນາປີ ເຕສໍ ສໍສຍຸປຸປຕຸຕີ ນິທຸສາເຣຕພຸພາ॰ ອຖ ວາ ກຖໍ ນາມິທນຸຕິ ເອຕຸຖ ອິຕິ-ສທຸໂທ ປກາຣຕຸໂຖ॰ ເຕນ ອິມສຸມື ສຸຕຸເຕ ສພຸພາຍປີ ເຕສໍ ສໍສຍຸປຸປຕຸຕິຍາ ປຣິຄຸຄທິຕຕຸຕາ ທຍຸຖພຸພາ॰ ອນຸຕນຸຕິ ມຣິຍາທໍ, ເທສນາຍ ອນຸຕໍ ປຣິຈຸເຈທນຸຕິ ອຕຸໂຖ, ໂຍ ອນຸສນຸສິຕິ ວຸຈຸຈຕິ॰ ໂກຜິນຸຕິ ປຣິຍນຸຕໍ, ເທສນາຍ ປຣິໂຍສານນຸຕິ ອຕຸໂຖ॰ ອຸກເຍນ ສຸຕຸເຕ ອຊຸຊາສຍານຸສນຸສິ ຍຖານຸສນຸສິຕິ ວທຕິ॰

ອນຸຕຣາກຖາຕິ ກມຸມຖຸການມນສິກາເຣາທຸເທສປຣິປຸຈຸຊາທີນໍ ອນຸຕຣາ ອລຸລາ ເອກາ ຕຖາ॰ ວິປຸປກຖາຕິ ອນິຍຸຖິຕາ ສິຂໍ ອປຸປຕຸຕາ॰ ກງຂຕານຸຣູເປນາຕິ ຕສຸມື ຂເຕ ຣມຸມສກາຍໍ ສນຸນິປຕິຕານໍ ກິກຸຂູນໍ ອຊຸຊາສຍານຸຣູເປນ॰ ອິທນຸຕິ ອິທານິ ວຸຈຸຈ ມານໍ ມູລປຣິຍາຍຊາຕກໍ॰

ທິສາປາໂມກ຺ໂຂຕິ ປຕ຺ທິຕກາເວນ ສພ຺ພທິສາສຸ ປມຸຂກູໂຕ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ອຓຕິຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ມນ຺ເຕ ສຊ຺ຊາຍຕິ ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕິຕ຺ຓໍ ເວທານນ຺ຕິ ອິຣຸເວທ-ຍຊຸເວທ-ສາມເວທານໍ។ ປາຣຄູຕິ ອຕ຺ຖໂສ ພ຺ຍລ຺ຊນໂສ ຈ ປາຣໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄໂຕ។ ສຫ ນິຆຕ຺ຑຸນາ ຈ ເກຏຸເພນ ຈາຕິ ສນິຆຕ຺ຑຸເກຏຸກາ, ເຕສໍ។ ນິຆຕ຺ຑູຕິ ຣຸກ຺ຂາທີນໍ ເວວຈນປ຺ປກາສກໍ ສຕ຺ຖໍ។ ເກຏຸກນ຺ຕິ ກິຣິ ຍາກປ຺ປວິກປ຺ໂປ, ກວີນໍ ອຸປກາຣາວຫໍ ສຕ຺ຖໍ។ ສຫ ອກ຺ຂຣປ຺ປເພເທນາຕິ ສາກ຺ຂຣປ຺ປເພທາ, ເຕສໍ, ສິກ຺ຂານິຣຸຕ຺ຕິສທິຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມານນ຺ຕິ ອາຖພ຺ພຓເວທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ “ອິຕິຫ ອສ, ອິຕິຫ ອສາ”ຕິ ອີທິສວຈນປຝິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ປຸຣາຓກຖາສງ຺ຂາໂຕ ອິຕິຫາໂສ ປຎ຺ຈໂມ ເອເຕສນ຺ຕິ ອິຕິຫາສປຎ຺ຈມາ, ເຕສໍ។ ປທໍ ຕທວເສສຎ຺ຈ ພ຺ຍາກຣຓໍ ກາຍຕີ ອຊ຺ເຊ ຕິ ເວເທຕິ ຈາຕິ ປທໂກ, ເວຍ຺ຍາກຣໂຓ។ ໂລກາຍຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິຕຕ຺ຑສຕ຺ຖໍ។ ມຫາປຸຣິສານໍ ພຸທ຺ຆາທີນໍ ລກ຺ຂຓທີປກຄນ຺ໂຖ ມ ຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓໍ។ ເຕສຸ ອນູໂນ ປຣິປູຣກາຣີຕິ ອນວໂຍ។

ມນ຺ເຕຕິ ເວເທ។ ຍທິປີ ເວໂທ “ມນ຺ໂຕ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ, ກປ຺ໂປ”ຕິ ຕິວິໂຘ, ມນ຺ໂຕ ເອວ ປນ ມູລເວໂທ, ຕທຕ຺ຖວິວຣຓໍ ພ຺ຣຫ຺ມໍ, ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຍຎ຺ຎກິຣິຍາວິຘານໍ ກປ຺ໂປ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ມນ຺ເຕຕິ ເວເທ”ຕິ។ ປຕ຺ທິຕາຕິ ປຎ຺ຎາວນ຺ໂຕ។ ຕຖາ ທິ ເຕ ປຸ ຖຸປຎ຺ຎາຕາຍ ພທຸໍ ສຫສ຺ສທ຺ວິສຫສ຺ສາທິປຣິມາຓໍ ຄນ຺ຖໍ ປາກຝໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ຊວນປຎ຺ຎຕາຍ ລທຸໍ ສີຆໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ຕິກ຺ຂປຎ຺ຎຕາຍ ສຸຝຸຖຸ ອວິຣຊ຺ຊນ຺ຕາ ອຸປຘາເຣນ຺ຕິ, ສຕິເນປກ຺ກສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຄທິຕຎ຺ຈ ເນສໍ ນ ວິນສ຺ສຕິ ນ ສມ຺ມຸສ຺ສຕີຕິ។ ສພ຺ພມ຺ປີ ສິປ຺ປນ຺ຕິ ອຝຸຖາຣສວິຊ຺ຊາຝຸຖານາທິເກທໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຝເຖນ ສິປ຺ປນ຺ຕິ ສງ຺ຂຸຍໍ ຄຕໍ ສພ຺ພໍ ພາ ຫີຣກສຕ຺ຖໍ ໂມກ຺ຂາວຫສມ຺ມຕມ຺ປີ ນ ໂມກ຺ຂໍ ອາວຫຕີຕິ ອາຫ “ທິຝຸຖຘມ຺ມສມ຺ປຣາຍທິຕ”ນ຺ຕິ។ ສມ຺ປີຕ຺ທິຕາ ທຸຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ມິຕ຺ຕາ, ຕຖາ ປີຕ຺ທິຕວເສນ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕາ ທຸຕ຺ວາ។ “ເອວໍ ຄຍ຺ຫມາເນ ອາທີນາ ວິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວໍ ອນ຺ເຕນາ”ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕາ ຎາຕ຺ໍ ອິຈ຺ຈິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອວິຣຸທ຺ຘໍ ນິຈ຺ຉຍໍ ຄເຫຕ຺ໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ນ ອາທີ, ນ ອນ຺ຕໍ ອທ຺ທສໍສຸ។

ໂລມສານີຕິ ໂລມວນ຺ຕານິ, ຆນເກສມສ຺ສຸວານີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເກສາປີ ທີ ໂລມຄ຺ຄຫເຓນ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ ຍຖາ “ໂລມນຂໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ສຸທ຺ຘີ ກາຕພ຺ພາ”ຕິ។ ກຕ຺ຓໍ ວິຍາຕິ ກຕ຺ຓໍ, ປຎ຺ຎາ, ຕາຍ ສຸຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສາຘນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ “ກຕ຺ຓວາຕິ ປຎ຺ຎ ວາ”ຕິ។

ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຕານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ອາຍຸວຕ຺ຓາທີປຣິກ຺ຂໂຍ ໂທຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ກາເລນ ກຕໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ເນສໍ ອາຍຸ…ເປ… ຂາທຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ។

ອກິຎ຺ຎາຍາຕິ ກຸສລາທີເກທໍ ຂນ຺ຘາທີເກທຎ຺ຈ ເທເສຕພ຺ພໍ ຘມ຺ມໍ, ເວເນຍ຺ຍານຎ຺ຈ ອາສຍານຸສຍຈຣິຍາວິມຸຕ຺ຕິອາທີເກທໍ, ຕສ຺ສ ຈ ເນສໍ ເທເສຕພ຺ພປ຺ປກາຣໍ ຍາຖາວໂຕ ອກິຊານິຕ຺ວາ។ ຘມ຺ມໍ ເທເສມີຕິ ທິຝຸຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກນິພ຺ພານທິຕາວຫໍ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ກຖຍາມິ។ ໂນອນກິຎ຺ຎາຍາຕິ ຍຖາ ພາຫີຣກາ ອສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕວິຘີ ອຊານນ຺ຕາຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຕກ຺ກປຣິ ຍາຫຕໍ ວີມໍສານຸຈຣິຕໍ ສຍໍປຝິການໍ ກເຖນ຺ຕິ, ເອວໍ ນ ເທເສມີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສນິທານນ຺ຕິ ສກາຣຓໍ, ເວເນຍ຺ຍານໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ວາ ປຸຈ຺ຉາຍ ວາ ອຝຸຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວາ ສນິມິຕ຺ຕໍ ເຫຕຸອຸທາຫຣຓສທິຕຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍນ຺ຕິ ສນິສ຺ສຣຓໍ ສປ຺ປຝິຫຣຓໍ, ປຈ຺ຈນີກປຝິຫຣເຓນ ສປ຺ປາຝິຫາຣິຍເມວ ກຕ຺ວາ ເທເສມີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອປເຣ ປນ “ຍຖາຣຫໍ ອິທ຺ຘີ ອາເທສນານຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍສທິຕ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ອນຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍທິຕາ ປນ ເທສນາ ນຕ຺ຖີຕິ។ ທີຕູປເທສນາ ໂອວາ ໂທ, ສາ ເອວ ອນຸສາສນີ។ ອໂນຕິຕ຺ຓວຕ຺ຖຸວິສໂຍ ວາ ໂອວາໂທ, ໂອຕິຕ຺ຓວຕ຺ຖຸວິສຍາ ອນຸສາສນີ។ ປຖມູປເທໂສ ວາ ໂອວາ ໂທ, ອິຕຣາ ອນຸສາສນີ។ ອລຎ຺ຈ ປນາຕິ ຍຸຕ຺ຕເມວ។ ນິຝຸຖມຄມາສີຕິ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘີ ຄຕາ។

ຕຖາຄຕວາຣອຝຸຖມນຍວຕ຺ຓນາ ນິຝຸຖິຕາ។

ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ອຝຸຖກຖາຍ ລີນຕ຺ຖວຕ຺ຓນາ។

ເນຕ຺ຕິນຍວຕ຺ຓນາ

ອິທານິ (ທີ។ ນິ។ ຝີ។ ໑។໑໔ລ; ສໍ។ ນິ។ ຝີ។ ໑។໑។ເນຕ຺ຕິນຍວຕ຺ຓນາ; ອ។ ນິ។ ຝີ។ ເນຕ຺ຕິນຍວຕ຺ຓນາ) ປກຣຓນເຍນ ປາລຸ

ອິຍາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕານໍ ກຣິສຸສາມຯ ສາ ປນາຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ຍສ຺ມາ ເທສນາຍ ສມຸຜ຺ຖານປໂຍຊນກາຊເນສຸ ປິຕ຺ຫຕ຺ເຖສຸ ຈ ນິທ຺ສາຣິເຕສຸ ສຸຕຣາ ໂຫຕິ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຈ, ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ສມຸຜ຺ຖານາທີນີ ປຖມໍ ນິທ຺ສາຣຍິສ຺ສາມຯ ຕຕ຺ຖ ສມຸຜ຺ຖານໍ ຕາວ ປຣິຍຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ມານຸປ຺ປໍາໂທ, ປໂຍຊນໍມານມທ຺ທນໍຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ "ສຸຕປຣິຍຕ຺ຕີ…ເປ… ອາຣກ຺"ຕິຯ ອປິຈ ເວເນຍ຺ຍານໍ ປຖວິອາທີກູຕາທິເກທກິນ຺ເນ ສກ຺ກາເຍ ປຸຖ຺ຊຊນສ຺ສ ເສກ຺ຂາທິອຣິຍສ຺ສ ຈ ສທ຺ຂີ ເຫຕຸນາ ມຍ຺ຍນາມຍ຺ຍນວເສນ ປວຕ຺ຕິວິກາຄານວໂພໂຂ ສມຸຜ຺ຖານໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄາວໂພໂຂ ປໂຍຊນໍ, ເວເນຍ຺ຍານຍ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ ກາເຣ ວິສເຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ສທ຺ຂີ ເຫຕຸນາ ມຍ຺ຍນາມຍ຺ຍນວເສນ ປວຕ຺ຕິວິກາຄາວໂພໂຂ ປໂຍຊນໍຯ

ອປິຈ ສມຸຜ຺ຖານໍ ນາມ ເທສນານິທານໍຯ ຕໍ ສາຂາຣຕໍ ອສາຂາຣຕນ຺ຕິ ທຸວິຂໍຯ ຕຕ຺ຖ ສາຂາຣຕມ຺ປິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣເກທ ໂຕ ທຸວິຂໍຯ ຕຕ຺ຖ ສາຂາຣຕໍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສມຸຜ຺ຖານໍ ນາມ ໂລກນາຖສ຺ສ ມຫາກຣຸຕາຯ ຕາຍ ຫິ ສມຸສ຺ສາຫິຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ເວ ເນຍ຺ຍານໍ ຂມ຺ມເທສນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທປາທິຯ ຕໍ ສນ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ກາຣຸຍ຺ຍຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ພຸທ຺ຂຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກ ສີ"ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑໔໘໗໙; ສໍຯ ນິຯ ໑໑໗໘; ມຫາວຯ ໙)ຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເຫຕາວຕ຺ຖາຍປິ ມຫາກຣຸຕາຍ ສງຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ ຍາວເທວ ສໍສາຣມໂຫຄໂຕ ສທ຺ຂມ຺ມເທສນາຫຕ຺ຖທາເນຫິ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາຣຕຕ຺ຖໍ ຕທຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຯ ຍຖາ ຈ ມຫາກຣຸຕາ, ເອວໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ ທສພລຍາຕາທີນິ ຈ ເທສນາຍ ອພ຺ກນ຺ຕຣສມຸຜ຺ຖານກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພານິຯ ສພ຺ພມ຺ປິ ຫິ ເຍຍ຺ຍຂມ຺ມໍ, ເຕ ສໍ ເທເສຕພ຺ພປ຺ປກາຣໍ, ສຕ຺ຕານຍ຺ຈ ອາສຍານຸສຍາທີ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ໂຕ ກຄວາ ຖານາຜ຺ຖານາທີສຸ ໂກສລ຺ເລນ ເວ ເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ວິຈິຕ຺ຕນຍເທສນໍ ປວຕ຺ເຕສີຕິຯ ພາຫິຣໍ ປນ ສາຂາຣຕໍ ສມຸຜ຺ຖານໍ ທສສຫສ຺ສພ຺ຣຫ຺ມປຣິວາຣິຕສ຺ສ ສຫມ຺ປຕິມຫາພ຺ຣຫ຺ມ຺ໂນ ອຊ຺ເຊສນໍຯ ຕທຊ຺ເຊສນຸຕ຺ຕຣກາລຍ຺ຫິ ຂມ຺ມຄມ຺ກີຣຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຊນິຕໍ ອປ຺ໂປ຺ສຸກ຺ກຕໍ ປຜິປ຺ປ຺ສສ຺ເກຕ຺ວາ ຂມ຺ມສ຺ສາມິ ຂມ຺ມເທສນາຍ ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕ ອໂຫສີຯ ອສາຂາຣຕມ຺ປິ ອມ຺ກນ຺ຕຣພາຫິຣເກທໂຕ ທຸວິຂ ເມວຯ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ຍາຍ ມຫາກຣຸຕາຍ ເຍນ ຈ ເທສນາຍາເຕນ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕິຕໍ, ຕທຸກຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ພາຫິຣໍ ປນ ປຍ຺ຈສຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຊາຕິການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ປຣິຍຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ມານຸປ຺ປໍາທນໍ, ວຸຕ຺ຕເມວ ຕໍ ອຜ຺ຖກຖາຍໍຯ

ປໂຍຊນມ຺ປິ ສາຂາຣຕໍ ອສາຂາຣຕນ຺ຕິ ທຸວິຂໍຯ ຕຕ຺ຖ ສາຂາຣຕໍ ອນຸກ຺ກເມນ ຍາວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ວິມຸຕ຺ຕິຣສຕ຺ຕາ ກຄວໂຕ ເທສນາຍຯ ເຕເນວາຫ "ເອຕທຕ຺ຖາ ຕຖາ, ເອຕທຕ຺ຖາ ມນ຺ຕນາ"ຕິອາທິ (ປຣິຯ ໙໖໖)ຯ ເອເຕເນວ ຈ ສໍ ສາຣຈກ຺ກນິວຕ຺ຕິ ສທ຺ຂມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕິ ສສ຺ສຕາທີມິຈ຺ຊາວາທນິຣາກຣຕໍ ສມ຺ມາວາທປ຺ເຣກ຺ຂາໂຣ ອກຸສລມູລສມູຫນນໍ ກຸສລມູລສໍໂຣປນໍ ອປາຍທ຺ວາຣປິທຫນໍ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂທ຺ວາຣວິວຣຕໍ ປຣິຍຸຜ຺ຖານວູປສມນໍ ອນຸສຍສມຸຄ຺ຄາຕນໍ "ມຸຕ຺ໂຕ ໂມເຈສ຺ສາມິ"ຕິ (ອຸທາຯ ອຜ຺ຖຯ ໑໗; ອິຕິວຸຯ ອຜ຺ຖຯ ໙໗) ປຸຣິມປຜິຍ຺ຍາອວິສໍວາທນໍ ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂມາຣມໂນຣຖວິສໍວາທນໍ ຕິຕ຺ຖິຍຂມ຺ມນິມ຺ມຖນໍ ພຸທ຺ຂຂມ຺ມປຕິຜ຺ຖາປນນ຺ຕິ ເອວມາທີນມ຺ປິ ປໂຍຊນານໍ ສງຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ ອສາຂາຣຕໍ ປນ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ມານມທ຺ທນໍຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕໍ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຜ຺ຖຯ ໑໑) "ເທສນາກຸສໂລ ກຄວາ ມານກຍ຺ຊນຕ຺ຖໍ 'ສພ຺ພຂມ຺ມມູລປຣິຍາຍ'ນ຺ຕິ ເທສນໍ ອາຣກ຺"ຕິຯ ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ພາຫິຍເມວຯ ສເຈ ປນ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕານຄຕມ຺ປິ ເທສນາ ພລສິທ຺ຂິສງຂາຕໍ ປໂຍຊນໍ ອຂິປ຺ປາຍສມິຊ຺ຊນກາວໂຕ ຍຖາຂິປ຺ເປຕຕ຺ຖສິທ຺ຂິຍາ ຍຖາກາຣຸຕິກສ຺ສ ກຄວໂຕປິ ປໂຍຊນເມວາ ຕິ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນສ຺ສ ອພ຺ກນ຺ຕຣຕາປິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອປິຈ ເວເນຍ຺ຍານໍ ປຖວິອາທີກູຕາທິວິກາຄກິນ຺ເນ ສກ຺ກາເຍ ປຸຖ຺ຊຊນສ຺ສ ເສກ຺ຂາທິອຣິຍສ຺ສ ຈ ສທ຺ຂີ ເຫຕຸນາ ມຍ຺ຍນາມ ຍ຺ຍນວເສນ ປວຕ຺ຕິວິກາຄານວໂພໂຂ ສມຸຜ຺ຖານໍ, ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄາວໂພໂຂ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ເວເນຍ຺ຍານຍ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ວິສເຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ສທ຺ຂີ ເຫຕຸນາ ມຍ຺ຍນາມຍ຺ຍນານໍ ວເສນ ປວຕ຺ຕິ ວິກາຄາວໂພໂຂ ອິມໍ ເທສນໍ ປໂຍເຊຕິ "ຕນ຺ນິປ຺ຜາທນປຣາຍໍ ເທສນາ"ຕິ ກຕ຺ວາຯ ຍຍ຺ຫິ ເທສນາຍ ສາເຂຕພ຺ພໍ ຜລໍ, ຕໍ ອາກ ງຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເທສກໍ ເທສນາຍ ປໂຍເຊຕິຕິ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຖາ ເວເນຍ຺ຍານໍ ສພ຺ພໂສ ເອກເທສໂຕ ຈ ມຍ຺ຍນານໍ ອປ຺ປຫານໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອາທີນວາທສ຺ສນໍ, ນິຣງກຸສານໍ ມຍ຺ຍນານໍ ອເນກາກາຣໂວຫາຣສ຺ສ ສກ຺ກາເຍ ປວຕ຺ຕິວິເສສສ຺ສ ອຊານ ນໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ປຫີນມຍ຺ຍນານໍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອຊານນໍ, ຕຕ຺ຫາມຸເຂນ ປຈ຺ຈຍາກາຣສ຺ສ ຈ ອນວໂພໂຂຕິ ເອວມາທີນິ ຈ ປໂຍຊ ນານິ ອິຂ ເວທິຕພ຺ພານິຯ

ກູມິຕ຺ຕຍປຣິຍາປນ຺ເນສຸ ອສງຂາຕຂມ຺ມວິປ຺ປກຕປຣິຍ຺ຍາທິກິຈ຺ຈສງຂາຕຂມ຺ມານໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຜິປຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ ຕາ ອສທ຺ຂມ຺ມສ຺ສວນຂາຣຕປຣິຈຍມນສິກາຣປຣາ ສທ຺ຂມ຺ມສ຺ສວນ-ຂາຣຕປຣິຈຍປຜິເວຂວິມຸຂາ ຈ ເວເນຍ຺ຍາ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ກາຊນໍຯ ປິຕ຺ຫຕ຺ຖາ ປນ "ອສ຺ສຸຕວາ"ຕິອາທີນາ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣ ອກຸສລມູລ-ສມາໂຍໂຄ ໂອລີຍນາ

ຕິສາວນາປຣິຄ຺ໂຫ ອຸປາຍວິນິພທ຺ສານຸພຸຣູຫນາ ມິຈ຺ຈາກິນິເວສສມນ຺ນາຄໂມ ອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫາ-ປຣິສຸທ຺ສີ ວຜ຺ຜຕ຺ຕຍານຸປຣໂມ ອາສໂວຟໂຍຄຄນ຺ຖາຄຕິຕຕ຺ຫຸປ຺ປາທຸປາທານາວິໂຍໂຄ ເຈໂຕຂິລ-ເຈໂຕວິນິພທ຺ສອກິນນ຺ທນ-ນີວຣຕາສງຄານຕິກ຺ກໂມ ວິວາທມູລາປຣິຈ຺ຈາໂຄ ອນຸສຍານຸປ຺ຈ຺ເລໂທ ມິຈ຺ຈຕ຺ຕານຕິວຕ຺ຕນໍ ຕຕ຺ຫາມູລສມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສຍຕາ ອກຸສລກມ຺ມປ຺ຖານຸໂຍໂຄ ສພ຺ພກິເລສ-ປຣິລຸອາຫສາຣທ຺ສກາຍຈິຕ຺ຕຕາຕິ ເອວມາທໂຍ ທີປິຕາ ໂທນ຺ຕິຯ "ປຖວີ ປຖວິໂຕ ສລ຺ຊານາຕີ"ຕິອາທີນາ ຕຕ຺ຫາວິຈຣິຕນິທ຺ເທໂສ ມານຊປ຺ປນາ ວິປຣິເຍສາກິນິເວໂສ ສໍກິເລໂສ ສກ຺ກາຍປຣິຄ຺ໂຫ ພາລລກ຺ຂຕາປ຺ເທໂສ ວງກຕ຺ຕຍວິກາວນານຸໂຍໂຄ ພທຸການປຜິປກ຺ຂທີປນາ ຕິວິສນິສ຺ສຍສໍສູຈນາ ອາສວກ຺ຂຍກາຖນນ຺ຕີ ເອວມາທໂຍ ທີປິຕາ ໂທນ຺ຕິຯ

ໂສລຸອສຫາຣວຕ຺ຕນາ

໑ຯ ເທສນາຫາຣວຕ຺ຕນາ

ຕຕ຺ຖ ເຍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ສສມ຺ເມ ອຸປາທາຍ ປຖວີອາທີກູຕາທີເກທາ ປລ຺ລຕ຺ຕິ, ເຕ ປລ຺ລຕ຺ຕິປຜິປາທນກາເວນ ຊາຕິຊຣາມຣຕາວິເສສນທຸກ຺ຂປຣິຍາເຍນ ຈ ວຸຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫາວຊ຺ຊາ ເຕກູມກສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍຯ ມລ຺ລນາກິນນ຺ທນນນ຺ທີປຣິຍາເຍຫິ ວຸຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍຯ ອຍໍ ຕາວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນໂຍຯ ອກິສມ຺ມນເຍ ປນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕຕ຺ຫາຍ ສທ຺ສີ "ອສ຺ສຸຕວາ"ຕິອາທີນາ ທີປິຕາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ, ມລ຺ລນາປຣິຍາເຍນ ຄຫິຕາ ມານທິຜ຺ຖິໂຍ, ກວປເທນ ຄຫິໂຕ ກມ຺ມກໂວ ຈາຕິ ສພ຺ເພປິ ກິເລສາກິສງຂາຣາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍຯ ອຸກິນ຺ນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣສສຈ຺ຈໍຯ ອຣິຍສມ຺ມຄ຺ຄຫເຕນ, ປຣິລ຺ລາກິກ຺ຂຸເສກ຺ຂາກິລ຺ລາຄຫເຕຫິ, ຣາຄາທິຂຍວຈເນຫິ, ສມ຺ມາສມ຺ໂພສິຄຫເຕນ ຈ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ເກຈິ ປນ ຕຕ຺ຫາກ຺ຂຍາທິວຈເນຫິ ນິໂຣສສຈ຺ຈໍ ອຸທ຺ສຣນ຺ຕິ, ຕໍ ອຜ຺ຖກຖາຍ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາກ຺ຂຍາທີນໍ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈກາວສ຺ສ ອຸທ຺ສຜຕ຺ຕາຯ

ຕຕ຺ຖ ສມຸທເຍນ ອສ຺ສາໂທ, ທຸກ຺ເຂນ ອາທີນໂວ, ມຄ຺ຄນິໂຣເສຫິ ນິສ຺ສຣຕໍ, ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ມານກລ຺ຊນໍ ຜລໍ, ຕຖາ "ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄາວໂພໂສ"ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ ປໂຍຊນລ຺ຈຯ ຕສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິກາຣຕາຕ຺ຕາ ເທສນາຍ ວິຈິຕ຺ຕຕາ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ຍາຖາວໂຕ ສກາວູປສາຣຕາລ຺ຈ ອຸປາໂຍ, ປຖວີອາທີສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊນາທີນໍ ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນາປເທເສນ ປຖວີອາທໂຍ ເອກນ຺ຕໂຕ ປຣິຊານິຕພ຺ພາ, ມລ຺ລນາ ຈ ປທາຕພ຺ພາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ອາຕຕ຺ຕີຕີຯ ອຍໍ ເທສນາຫາໂຣຯ

໔ຯ ວິຈຍຫາຣວຕ຺ຕນາ

ມລ຺ລນານໍ ສກ຺ກາຍສ຺ສ ອວິເສສເຫຕຸກາວໂຕ, ກສ຺ສຈິປີ ຕຕ຺ຖ ອເສສິຕພ຺ພໂຕ ຈ ສພ຺ພຄຫຕໍ, ສກາວສາຣຕາໂຕ ນິສ຺ສຕ຺ຕນິຊຊີວໂຕ ຈ ສມ຺ມຄ຺ຄຫຕໍ, ປຕິຜ຺ຖາກາວໂຕ ອາເວຕິກເຫຕຸກາວໂຕ ຈ ມູລຄ຺ຄຫຕໍ, ກາຣຕາກາວໂຕ ເທສນຕ຺ຖສມ຺ກວໂຕ ຈ ປຣິຍາຍຄ຺ຄຫຕໍ, ສມ຺ມຸຂກາວໂຕ ສມ຺ປທານຕ຺ຖສມ຺ກວໂຕ ຈ "ໂວ"ຕິ ວຈນໍ, ຕຖາຣູປຄ຺ຕາໂຍຄໂຕ ອກິມຸຂີກຣຕາໂຕ ຈ "ກິກ຺ຂເວ"ຕິ ອາລປນໍຯ ເທເສຕຸໍ ສມຕ຺ຖກາວໂຕ ເຕສໍ ສຕຸປ຺ປາທນຕ຺ຖລ຺ຈ "ເທເສສ຺ສາມີ"ຕິ ປຜິຊານນໍ, ເທເສຕພ຺ພຕາຍ ປຜິລ຺ລາຕກາວໂຕ, ຍຖາປຜິລ຺ລລ຺ຈ ເທສນໂຕ "ຕ"ນ຺ຕິ ປຈ຺ຈາມສນໍ, ໂສຕພ຺ພກາວໂຕ, ສວນຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ເອກນ຺ເຕນ ນິປ຺ຜາທນໂຕ "ສຸຕາຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສກ຺ກາຕພ຺ພໂຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ເອວ ຈ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ສິໂຕ "ສາສຸກ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມ຺ມສ຺ສ ມນສິກຣຕີຍໂຕ ຕທສີນຕ຺ຕາ ຈ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ "ມນສິ ກໂຣຖາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາປຣິລ຺ລາຕາຍ ເທສນາຍ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕກາວໂຕ ວິຕ຺ຖາຣຕ຺ຖສມ຺ກວໂຕ ຈ "ກາສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຄວໂຕ ສເທວເກນ ໂລເກນ ສິຣສາ ສມ຺ປຜິຈ຺ຈິຕພ຺ພວຈນຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ຈ ຍຖາສິປ຺ເປຕຕ຺ຖສາສນໂຕ "ເອວ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຕ຺ຖຸ ອຸຕ຺ຕມຄາຣວຜ຺ຖານກາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຄາຣວສ຺ສ ອຸລຸອາຣປຸລ຺ລກາວໂຕ "ກນ຺ເຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິກ຺ຂູນໍ ຕຖາກິຣິຍາຍ ນິຈ຺ຈິຕກາວໂຕ ວຈນາລງກາຣໂຕ ຈ "ໂຂ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສວນສ຺ສ ປຜິຊານິຕພ຺ພໂຕ, ຕຖາ ເຕຫິ ປຜິປນ຺ນຕ຺ຕາ ຈ "ປຈ຺ຈສ຺ໂສສ຺"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາວໂຕ, ສກລສ຺ສປີ ເອກຊ຺ຊໍ ກຣຕາໂຕ "ເອຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂລກປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ໂລກາສາຣຕ຺ຕາ ຈ ໂລກໍ ອຸປາທາຍ "ອິສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຜິເວສພາທຸສຈ຺ຈາກາວໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິພາທຸສຈ຺ຈາກາວໂຕ ຈ "ອສ຺ສຸຕວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຖູສຸ, ປຸຖຸ ວາ ຊນກາວໂຕ "ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຣິຍສມ຺ມວິຣຫໂຕ ອຣິຍສມ຺ມສມນ຺ນາຄມໂຕ ຈ "ອຣິຍານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຣິຍກາວກຣາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລທມຖາກາວໂຕ "ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສນ຺ຕສມ຺ມສ຺ສວນໂຕ ສນ຺ຕສມ຺ມສມນ຺ນາຄມໂຕ ສພ຺ກີ ປາສໍ

ສິຍໂຕ ຈ ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສປ຺ປຸຣິສກາວກຣາຍ ປ໌ຝິປ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈ ໂກສລ຺ລຫມຖາກາວໂຕ ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປກຖິວຕ຺ຖຸການໍ ມຄ຺ຄນານໍ, ອຸປຣິ ວຸຈ຺ຈມານານຄ຺ຈມຄ຺ຄນານໍ ມູລກຕ຺ຕາ ປປຄ຺ຈສງ຺ຂານໍ ‘‘ປຖວິໍ ປຖວິໂຕ ສຄ຺ຊານາຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນ຺ຄປຸຖ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ອຫໍກາຣ-ມມໍກາຣານໍ ກຕ຺ຖຈິປິ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ‘‘ປຖວິໍ ມຄ຺ຄຕີ’’ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ປຸພ຺ເພ ອຄຸຄຫີຕຕ຺ຕາ, ສາມຄ຺ຄໂຕ ຈ ຄຍ຺ຫມານຕ຺ຕາ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຖວີອາທີອາຣມ຺ມຕາສກາຄຕາຍ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ຈ ‘‘ໂຍ ປີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ໂຍ’’ຕິ ອນິຍເມນ ຄຫິຕສ຺ສ ນິຍເມຕພ຺ພໂຕ ປ໌ຝິນິທ຺ທິສິຕພ຺ພໂຕ ຈ; ‘‘ໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສາຕິສຍໍ ສໍສາເຣ ກຍສ຺ສ ອິກ຺ຂນໂຕ ກິເລສເກທນສມ຺ກວໂຕ ຈ ‘‘ກິກ຺ຂູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສິກ຺ຂາທີ ສມນ຺ນາຄມໂຕ ເສກ຺ຂຄມ຺ມປ໌ຝິລາກໂຕ ຈ ‘‘ເສກ຺ໂຂ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມນສາ ລທ຺ຄພ຺ພສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອນຄິຄຕຕ຺ຕາ ອຄິຄມນິຍໂຕ ຈ ‘‘ອປ຺ປຕ຺ຕມານໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອປເຣນ ອນຸຕ຺ຕຣຕິຍ ໂຕ, ປຣໍ ອນຸຈ຺ຄວິກກາເວນ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ຖິຕຕ຺ຕາ ຈ ‘‘ອນຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂຍເຄນ ກາວນາຍ ກາມໂຍຄາທີໂຕ ຈ ເຂມໍ ສິວໍ ອນຸປທ຺ທວນ຺ຕິ ‘‘ໂຍຄກ຺ເຂມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ລນ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາປຕ຺ຕິຍາ ຈ ‘‘ປຕ຺ຖຍມາໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ສພ຺ໄພຣິຍາປຖວິຫາຣສ຺ສ ສມຖວິປສ຺ສນາວິຫາຣສ຺ສ ທິພ຺ພວິຫາຣສ຺ສ ຈ ວເສນ ‘‘ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສກ຺ຂສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ອກິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາວຄ຺ເຈວ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍກາວຄ຺ຈ ຄາເຕນ ອກິກວິຕ຺ວາ ຊານນໂຕ ‘‘ອກິຊານາຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສກ຺ຂສ຺ສ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຫີນມຄ຺ຄນຕາຍ ອກາວໂຕ ‘‘ມາ ມຄ຺ຄີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອິມິນາ ນເຍນ ອິໂຕ ປຣໍ ສພ຺ພປເທສຸ ວິນິຈ຺ລໂຍ ກາຕພ຺ໂພຯ ສກ຺ກາ ຫີ ອຍ຺ຖກາຖໍ ຕສ຺ສາ ລິນຕ຺ຖວຕ຺ຕານຄ຺ຈ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຄ຺ຄູຫີ ວິກາເວຕຸນ຺ຕິ ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫາຯ ອິຕິ ອນຸປທວິຈຍໂຕ ວິຈໂຍ ຫາໂຣຯ

໓ຯ ຍຸຕ຺ຕິຫາຣວຕ຺ຕນາ

ສກ຺ກາຍສ຺ສ ສພ຺ພມຄ຺ຄນານໍ ມູລກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຣິກປ຺ປມຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ໂລກວິຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ພ຺ຍາຫຸສຈ຺ຈທ຺ວຍຣຫິຕສ຺ສ ອນ຺ຄປຸ ຖ຺ຊ຺ຊນກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຸຖຸກິເລສາກິສງ຺ຂາຣຊນນາທີສກາວຕ຺ຕາຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຖ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣພາຫຸສຈ຺ຈາກາໂວ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕສ຺ມີ ສຕິ ສພ຺ກາວໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສຸຕວໂຕ ປຸຖ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ອຣິຍານໍ ສປ຺ປຸຣິສານຄ຺ຈ ອທສ຺ສາວິຕາທີ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອຣິຍກຣຄມ຺ມານໍ ອຣິຍກາວສ຺ສ ຈ ເຕນ ອທິຄ຺ຄຕ຺ຕາ ອປ຺ປ໌ຝິປນ຺ນຕ຺ຕາ ຈ ຕຖາ ຕສ຺ສ ປຖວິຍາ ‘‘ອຫໍ ປຖວີ, ມມ ປຖວີ, ປໂຣ ປຖວີ’’ຕິ ສຄ຺ຊານນໍ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອຫໍກາຣມມໍກາຣານໍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ສຄ຺ຊານໂຕ ຈສ຺ສ ປຖວີ ກມ຺ມາ ທີກຣຕາທີວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາຣໂຕ ມຄ຺ຄນາປວຕ຺ຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ສຄ຺ຄານິທານຕ຺ຕາ ປປຄ຺ຈສງ຺ຂານໍຯ ໂຍ ມຄ຺ຄຕິ, ຕສ຺ສ ອປຣິຄ຺ຄາຕວຕ຺ຖຸກຕາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຣິຄ຺ຄາຍ ວິນາ ມຄ຺ຄນາປຫານາກາວໂຕຯ ‘‘ອາປໍ ອາປໂຕ ສຄ຺ຊານາຕີ’’ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອປຣິໂຍສິຕສິກ຺ຂສ຺ສ ອປ຺ປຕ຺ຕມານສຕາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກຕກິຈ຺ຈຕາກາວໂຕຯ ເສກ຺ຂສ຺ສ ສໂຕ ໂຍຄກ຺ເຂມປຕ຺ຖນາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕທທິມຸຕ຺ຕກາວໂຕຯ ຕຖາ ຕສ຺ສ ປຖວິຍາ ອກິຊານນາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຣິຄ຺ຄາປຫາເນສຸ ມຕ຺ຕໂສ ກາຣິກາວໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ຈສ຺ສ ‘‘ມາ ມຄ຺ຄີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ວຕ຺ຖຸປຣິຄ຺ຄາຍ ວິຍ ມຄ຺ຄນາປຫານສ຺ສປິ ວິປ຺ປກຕກາວໂຕຯ ເສກ຺ຂສ຺ສ ປຖວິຍາ ປຣິຄ຺ເຄຍ຺ຍຕາ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປຣິຄ຺ຄາຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ອປຣິຄ຺ຄາຕຕ຺ຕາ ຈຯ ‘‘ອາປໍ ອາປໂຕ’’ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຣຫຕ຺ຕາທີຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຖວິຍາທີນໍ ອກິຊານນາ ມຄ຺ຄນາກາໂວ ຈ ຍຸຊ຺ຊຕິ ສງ຺ຂາຕຄມ຺ມຕ຺ຕາ, ສພ຺ພໂສ ກິເລສານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ຈສ຺ສ ວີຕຣາຄາທີກາໂວ ຕໂຕ ສມ຺ມເທວ ຈ ປ໌ຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທສ຺ສ ປ໌ຝິວິທ຺ຄຕາຕິຯ ອຍໍ ຍຸຕ຺ຕິຫາ ໂຣຯ

໔ຯ ປທຍ຺ຖານຫາຣວຕ຺ຕນາ

ກິສ຺ໂສປິ ມຄ຺ຄນາ ສກ຺ກາຍສ຺ສ ປທຍ຺ຖານໍ, ມຄ຺ຄນານໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ປທຍ຺ຖານໍ, ສຸຕທ຺ວຍວິຣໂຫ ອນ຺ຄປຸ ຖ຺ຊ຺ຊນກາວສ຺ສ ປທຍ຺ຖານໍ, ໂສ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວິຕາຍ ປທຍ຺ຖານໍ, ສາ ອຣິຍຄມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິທຕາຍ ປທຍ຺ຖານໍ, ສາ ອຣິຍຄມ຺ເມ ອວິນີຕຕາຍ ປທຍ຺ຖານໍຯ ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສຄ຺ຄາວິປລ຺ລາໂສ ມຄ຺ຄນານໍ ປທຍ຺ຖານໍຯ ສຄ຺ຄານິທານາ ຫີ ປປຄ຺ຈສງ຺ຂາຕິຯ ມຄ຺ຄນາສຸ ຈ ຕຕ຺ຫາມຄ຺ຄນາ ອິຕຣມຄ຺ຄນານໍ ປທຍ຺ຖານໍ ‘‘ຕຕ຺ຫາຄຕາ ນໍ ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕ’’ນ຺ຕິ, (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໕-໑໐໗) ‘‘ຕຕ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໕໖; ມຫາວຯ ໑) ຈ ວຈນໂຕ, ຕຕ຺ຫາຄຕສ຺ເສວ ຈ ‘‘ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ມານຊປ຺ປນາສພ຺ກາວຕາຯ ສພ຺ພາປິ ວາ ມຄ຺ຄນາ ສພ຺ພາສໍ ມຄ຺ຄນານໍ ປທຍ຺ຖານໍ ຯ ‘‘ອຸປາທານປຈ຺ຈຍາ ຕຕ຺ຫາ’’ຕິ ຫີ ວຈນໂຕ ທິຍ຺ຖິປິ ຕຕ຺ຫາຍ ປທຍ຺ຖານໍຯ ‘‘ອຫມສ຺ມີ ພ຺ຣຫ຺ມາ ມ

ຫາພຸຣຫ຺ມາ’’ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໔໘; ມ.ມຸ) ອາທິວຈນໂຕ ມາໂນປິ ທິຍ຺ຖິຍາ ປທຍ຺ຖານໍ. ຕຖາ ‘‘ອສ຺ມີຕີ ສຕິ ອິຕ຺ຖໍສ຺ມີຕີ ໂຫຕິ, ເອວໍສ຺ມີຕີ ໂຫຕິ, ອຍ຺ຍຖາສ຺ມີຕີ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ ມານສ຺ສປິ ຕຕ຺ຫາຍ ປທຍ຺ຖານຕາ ລພ຺ການຕວ. ເສກ຺ຂາ ຣມ຺ມາ ສປ຺ປ຺ ເທສໂຕ ມຍ຺ຍນາປຫານສ຺ສ ປທຍ຺ຖານໍ. ອເສກ຺ຂາ ນິປ຺ປເທສໂຕ ມຍ຺ຍນາປຫານສ຺ສ ປທຍ຺ຖານໍ. ກມ຺ມກໂວ ຈ ຊາຕິຍາ ປທຍ຺ຖານໍ. ຊາຕິ ຊຣາມຣຕສ຺ສ ປທຍ຺ຖານໍ. ປຈ຺ຈຍາກາຣສ຺ສ ຍຖາກູຕາວໂພໂຣ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຣິຍາ ປທຍ຺ຖານນ຺ຕິ. ອຍໍ ປທຍ຺ຖາໂນ ຫາໂຣ.

໔. ລກ຺ຂຕຫາຣວຕ຺ຕນາ

‘‘ສພ຺ພຣມ຺ມມູລປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມູລຄ຺ຄຫເນນ ມູລປຣິຍາຍຄ຺ຄຫເນນ ວາ ຍຖາ ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຖິໂຍ ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ໂທສໂມຫາທີນມ຺ປິ ສກ຺ກາຍມູລຣມ຺ມານໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ສກ຺ກາຍສ຺ສ ມູລການເວນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ‘‘ອສ຺ສຸຕວາ’’ຕິ ອິມິນາ ຍຖາ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຣິຍຕ຺ຕິປຝິເວຣສທ຺ຣມ຺ມານໍ ອກາໂວ ຄຍ຺ຫຕິ, ເອວໍ ປຝິປ຺ຕ຺ຕິສທ຺ຣມ຺ມສ຺ສປິ ອກາໂວ ຄຍ຺ຫຕິ ສທ຺ຣມ຺ມການເວນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສນການຕາທິລກ຺ຂຕາ. ‘‘ອຣິຍຣມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ’’ຕິ ອິມິນາ ອຣິຍຣມ຺ ມາຣິຄມສ຺ສ ວິພນ຺ຣກູຕໍ ອຍ຺ຍາຕໍ. ‘‘ອຣິຍຣມ຺ເມ ອວິນີໂຕ’’ຕິ ອິມິນາ ອຣິຍວິນຍາການໂວ. ໂສ ປນຕ຺ຖໂຕ ອຣິຍວິນເຍ ອປ຺ປຝິປ຺ຕິ ເອວ ວາຕິ ຕີຫິປິ ປເທຫິ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິສຍາ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິ ວິຈິກິຈ຺ຊາ ຈ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຄ຺ຄຫເນນ ຈ ສພ຺ເພປິ ອກຸສລາ ຣມ຺ມາ ສງ຺ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕິ ສໍກິເລສລກ຺ຂເນນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ.

‘‘ປຖວີ ປຖວິໂຕ ສຍ຺ຊານາຕິ’’ຕິ ອິທໍ ທິຍ຺ຖິມຍ຺ຍນາທີນໍ ສຍ຺ຍາຍ ກາຣຕາກາວທສ຺ສນໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ສຍ຺ຍາ, ເອວໍ ວິຕກ຺ກຜສ຺ສາວິຊ຺ຊາອໂຍນິໂສມນສິກາຣາທໂຍປິ ຕາສໍ ກາຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ເຕສມ຺ເປຕ຺ຖ ສງ຺ຄໂຫ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ມຍ຺ຍນານໍ ກາຣຕາການເວນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ‘‘ມຍ຺ຍຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ມຍ຺ຍນາກິຈ຺ເຈນ ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຖິໂຍ ຄຫິຕາ ຕາສໍ ກິເລສສການຕ຺ ຕາ. ຕຄ຺ຄຫເນເນວ ວິຈິກິຈ຺ຊາທີນມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ກິເລສລກ຺ຂເນນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຕຕ຺ຫາຍ ເຫຕຸສການຕ຺ຕາ ຕຄ຺ຄຫເນເນວ ອວສິຍ຺ຖາກຸສລເຫຕູນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ເຫຕຸລກ຺ຂເນນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຕຕ຺ ຫາທິຍ຺ຖີນໍ ອາສວາທິສການຕ຺ຕາ ຕຄ຺ຄຫເນເນວ ອວສິຍ຺ຖາສໂວຄໂຍຄຄນ຺ຖນີວຣຕາທີນມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ອາສວາ ທິສການຕ຺ຕາ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ຕຖາ ‘‘ປຖວີ ມຍ຺ຍຕີ’’ຕິອາທີນາ ປຖວີອາທີນໍ ຣູປສການຕ຺ຕາ ຕພ຺ພິສຍານຍ຺ຈ ມຍ຺ຍນາ ນໍ ຣູປວິສຍຕ຺ຕາ ຕຄ຺ຄຫເນເນວ ສກລຣູປກ຺ຂນ຺ຣວິສຍາປິ ມຍ຺ຍນາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ຣູປວິສຍລກ຺ຂເນນ ອາສໍ ເອກ ລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ເອວໍ ຈກ຺ຂາຍຕນາທິວິສຍາປິ ມຍ຺ຍນາ ນິທ຺ຣາເຣຕພ຺ພາ. ‘‘ອປຣິຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິ ປຣິຍ຺ຍາປຝິກ຺ເຂເປນ ຕປ຺ປຝິພທ຺ຣກິເລສານໍ ປຫານປຝິກ຺ເຂໂປຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈການເວນ ປຣິຍ຺ຍາປຫານານໍ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປິ ຍຖາຣຫໍ ເອກລກ຺ຂຕາ ນິທ຺ຣາເຣຕພ຺ພາຕິ. ອຍໍ ລກ຺ຂໂຕ ຫາໂຣ.

໕. ຈຕຸພ຺ຍູຫຫາຣວຕ຺ຕນາ

ປຖວີອາທີສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ພ຺ຍຍ຺ຊນຈ຺ຊາຍາຍ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣມ຺ມຄມ຺ກີຣຕໍ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອສທ຺ຣມ຺ມສ຺ສວນາທີນາ ວຍ຺ຈິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສທ຺ຣມ຺ມສ຺ສວນຣາຣຕປຣິຈຍມນສິກາຣວິມ຺ຂາ ປຖວີອາທີສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ປຸຖຸຊ຺ຊນເສກ຺ຂາເສກ຺ຂຕຖາຄຕານໍ ປຝິປ຺ຕ຺ຕິ ວິເສສໍ ອຊານນ຺ຕາ ຈ ເວເນຍ຺ຍາ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ນິທານໍ. ເຕ ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສວິນິມຸຕ຺ຕາ ຍຖາວຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ວິເສ ສໍ ຊານນ຺ຕາ ສມ຺ມາປຝິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອຸກາຍທິຕປຣາຍຕາ ສເວຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ປທນິພ຺ພຈນໍ ນິຣຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິອາທີນິທານປທານໍ, ‘‘ສພ຺ພຣມ຺ມມູລປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິອາທີປາລຸອິປທານຍ຺ຈ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ, ຕສ຺ສາ ລີນຕ຺ຖວຕ຺ຕນາຍ ຍ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕ຺ຕາ ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫ.

ປທປທຕ຺ຖເທສນານິກ຺ເຂປສຸຕ຺ຕສນ຺ຣິວເສນ ປຍ຺ຈວິຣາ ສນ຺ຣິ. ຕຕ຺ຖ ປທສ຺ສ ປທນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ປທສນ຺ຣິ, ຕຖາ ປທຕ຺ຖສ຺ສ ປທຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ປທຕ຺ຖສນ຺ຣິ, ໂຍ ‘‘ກິຣິຍາກາຣກສມ຺ພນ຺ໂຣ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນານານຸສນ຺ຣິກສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍຕໍອນຸສນ຺ຣີຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຣ, ເອການຸສນ຺ຣິກສ຺ສ ປນ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ໂຣ ເທສນາສນ຺ຣິ. ຍາ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ‘‘ປຸຈ຺ຊານຸສນ຺ຣິ ອຊ຺ຊາສຍານຸສນ຺ຣິ ຍຖານຸສນ຺ຣີ’’ຕິ ຕິຣາ ວິກຕ຺ຕາ. ອຊ຺ຊາສໂຍ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ ປຣຊ຺ຊາສໂຍຕິ ທ຺ວິຣາ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຖາ ນິທານວຕ຺ຕນາຍໍ ວຸຕ຺ຕເມວ. ນິກ຺ເຂປສນ຺ຣິ ຈຕຸນ຺ນໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປານໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ສຸຕຸຕສນຸຊີ ອີຜ ປຖມນີກຸເຂປ໌ວເສເນວ ເວທິຕພຸໂພ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ມູລປຣິຍາຍສຸຕຸຕເມວ ປຖມໍ ນີກຸຂິຕຸຕນຸຕິ? ນາຍ ມນຸໂຍໂຄ ກຕຸຖຈິ ນປຸປວຕຸຕຕິ, ອປີຈ ຍສຸມາ ມຸລຸລນາມູລກໍ ສກຸກາຍໍ, ສພຸພມຸລຸລນາ ຈ ຕຕຸຖ ເອວ ອເນກາກາທິນຸນາ ປວຕຸຕຕິ, ນ ຕສຸສາ ສວິສຍາຍ ເລສມຕຸຕມຸປີ ສາຣໍ ອຕຸຖີຕິ ປາຖວີອາທິວິການາຄກັນເບສຸ ມຸລຸລນາສຸ ຈ ສາຕິສຍໍ ນິພຸ ເພຜວິຣາຄສລຸຊຸນນີ ອຸປຣິ ເສກຸຂາເສກຸຂຕຖາຄຕຄຸຕວິການນີ ຈ ອຍໍ ເທສນາ ສຸຕຸຕນຸຕເທສນາ ຈ ວິເສສໂຕ ທິຍຸຖີວິນີ ເວຖນກຖາ, ຕສຸມາ ສນີສຸສຍສຸສ ທິຍຸຖິຄຸຄາຫສຸສ ອາທິໂຕ ອສາຣກາວທີປນໍ ອຸປຣີ ຈ ສພຸເພສໍ ອຣິຍານໍ ຄຸຕວິເສສວິການນ ມິທໍ ສຸຕຸຕໍ ປຖມໍ ນີກຸຂິຕຸຕໍ។ ກິລຸຈ ສກຸກາເຍ ມຸລຸລນາມຸລຸລນາມຸເຂນ ປວຕຸຕິນິວຕຸຕິສຸ ອາທີນວານິສໍສວິການນໂຕ ສພຸເພສໍ ປຸຄຸຄລານໍ ປຜິປຕຸຕິວິການາຄໂຕ ຈ ອີທເມວ ສຸຕຸຕໍ ປຖມໍ ນີກຸຂິຕຸຕໍ។

ຍໍ ປນ ເອກິສຸສາ ເທສນາຍ ເທສນນຸຕເຣນ ສທຸຊີ ສໍສນຸທນໍ, ອຍມຸປີ ເທສນາສນຸຊີ, ສາ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ។ “ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ນິພຸພານໍ ອກິນນຸທຕິ”ຕິ ອຍໍ ເທສນາ។ “ອີຜ, ກິກຸຂເວ, ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ສປຸປຸຣິສຜມຸເມ ອວິນີໂຕ ມນສິກຣຕິເຍ ຜມຸເມ ນປຸປຊານາຕິ, ອມນສິກຣຕິເຍ ຈ ຜມຸເມ ນປຸປຊານາຕິ, ໂສ ມນສິກຣຕິເຍ ຜມຸເມ ອປຸປຊານນຸໂຕ ອມນສິກຣຕິເຍ ຈ ຜມຸເມ ອປຸປຊານນຸໂຕ ເຍ ຜມຸມາ ນ ມນສິກຣຕິຍາ, ເຕ ຜມຸເມ ມນສິ ກໂຣຕິ…ເປ… ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ກາ ມາສໂວ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ກາມາສໂວ ປວຫຸຜຕິ។ ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ກວາສໂວ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ກວາສໂວ ປວຫຸຜຕິ, ອນຸປຸປນຸໂນ ວາ ອວິຊຸຊາສໂວ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ອຸປຸປນຸໂນ ວາ ອວິຊຸຊາສໂວ ປວຫຸຜຕິ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໑໗) ອີມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນຸທຕິ។ ຕຖາ “ຕສຸເສຕໍ ປາຜິກຸຂໍ ສຸການິມິຕຸຕໍ ມນສິ ກຣິສຸສຕິ, ຕສຸສ ສຸການິມິຕຸຕສຸສ ມນສິກາຣາ ຣາໂຄ ຈິຕຸ ຕໍ ອນຸທຸຜໍເສສຸສຕິ, ໂສ ສຣາໂຄ ສໂທໂສ ສໂມໂຫ ສາງຄໂຄ ສໍກິລິຍຸຖຈິຕຸໂຕ ກາລໍ ກຣິສຸສຕີ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໘໙) ອີມາຍ ເທສ ນາຍ ສໍສນຸທຕິ។ ຕຖາ “ຈກຸຂຸລຸຈາວຸໂສ ປຜິຈຸຈ ຣູເປ ຈ ອຸປຸປຊຸຊຕິ ຈກຸຂຸວິລຸລາຕໍ, ຕິຕຸຕໍ ສງຄຕິ ຜສຸໂສ, ຜສຸສປຈຸຈຍາ ເວທນາ។ ຍໍ ເວເທຕິ ຕໍ ສລຸຊານາຕິ, ຍໍ ສລຸຊານາຕິ ຕໍ ວິຕກຸເກຕິ, ຍໍ ວິຕກຸເກຕິ ຕໍ ປປລຸເຈຕິ, ຍໍ ປປລຸເຈຕິ ຕໂຕນິທານໍ ປຸຣິສໍ ປປລຸຈສລຸລາສງຂາ ສມຸທາຈຣນຸຕິ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໘໐໔) ອີມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນຸທຕິ។ ຕຖາ “ອີຜ, ກິກຸຂເວ, ອສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ສປຸປຸຣິສຜມຸເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມິ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ។ ເວທນໍ…ເປ…, ສລຸລໍ…ເປ…, ສງຂາເຣ…ເປ…, ວິລຸລາຕໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມິ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ។ ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖໍ… ເປ… ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖິຍຸຖານໍ, ໂສ ໂລໂກ ໂສ ອຕຸຕາ ໂສ ເປຈຸຈ ກວິສຸສາມິ ນິຈຸໂຈ ຜຸໂວ ສສຸສໂຕ ອວິປຣິຕາມຜມຸໂມ ສສຸສຕິສ ມໍ ຕເຖວ ຖສຸສາມີຕິ, ຕມຸປີ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມິ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕີ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໘໔໑) ອີມາຍ ເທສ ນາຍ ສໍສນຸທຕິ។

‘ໂຍປີ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ…ເປ… ນິພຸພານໍ ມາກິນນຸທີ”ຕິ ອຍໍ ເທສນາ។ “ອີຜ, ເທວານມິນຸທ, ກິກຸຂຸໂນ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ‘ສພຸເພ ຜມຸມາ ນາລໍ ອກິນິເວສາຍາ’ຕິ, ເອວລຸເຈຕໍ, ເທວານມິນຸທ, ກິກຸຂຸໂນ ສຸຕໍ ໂຫຕິ ‘ສພຸເພ ຜມຸມາ ນາລໍ ອກິນິເວສາຍາ’ຕິ, ໂສ ສພຸພໍ ຜມຸມໍ ອກິຊານາຕິ, ສພຸພໍ ຜມຸມໍ ອກິລຸລາຍ ສພຸພໍ ຜມຸມໍ ປຣິຊານາຕິ, ສພຸພໍ ຜມຸມໍ ປຣິລຸລາຍ ຍໍ ກິລຸຈິ ເວທນໍ ເວເທ ຕິ ສຸຂໍ ວາ ທຸກຸຂໍ ວາ ອທຸກຸຂມສຸຂໍ ວາ, ໂສ ຕາສຸ ເວທນາສຸ ອນິຈຸຈານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ວິຣາຄານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ນິໂຣຜານຸປສຸສີ ວິຫຣຕິ, ປຜິນິສຸສຄຸຄານຸປສຸສີ ວິຫຣຕີ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໓໙໐) ອີມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນຸທຕິ។ “ໂຍປີ ໂສ, ກິກຸຂເວ, ກິກຸຂຸ ອຣ ຫໍ…ເປ… ອກິສມຸພຸທຸໂຜຕິ ວທາມີ”ຕິ ອຍໍ ເທສນາ “ສຸຕວາ ຈ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ…ເປ… ສປຸປຸຣິສຜມຸເມ ສຸວິນີໂຕ ຣູປໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມິ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ, ເວທນໍ…ເປ…, ສລຸລໍ…ເປ…, ສງຂາເຣ…ເປ…, ວິລຸລາຕໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມິ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ។ ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖໍ ສຸຕໍ ວິລຸລາຕໍ ປຕຸຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ອນຸວິຈຣິຕໍ ມນ ສາ, ຕມຸປີ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມິ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ។ ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖິຍຸຖານໍ, ໂສ ໂລໂກ ໂສ ອຕຸຕາ ໂສ ເປຈຸຈ ກວິສຸສາມິ ‘ນິຈຸໂຈ ຜຸໂວ ສສຸສໂຕ ອປີ ປຣິຕາມຜມຸໂມ ສສຸສຕິສມໍ ຕເຖວ ຖສຸສາມີ’ຕິ, ຕມຸປີ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມິ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ។ ໂສ ເອວໍ ສມນຸປສຸສນຸໂຕ ນ ປຣິຕສຸສຕີ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໗໘໔໑) ເອວມາທິເທສນາຫີ ສໍສນຸທ ຕີຕິ, ອຍໍ ຈຕຸພຸຍູໂຫ ຫາໂຣ។

໗។ ອາວຕຸຕຫາຣວຕຸຕນາ

“ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ”ຕິ ອີມິນາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣປຜິກຸເຂປມຸເຂນ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣປຣິຄຸຄໂຫ ທີປີໂຕ។ “ອຣິຍານໍ ອທສຸ ສາວີ”ຕິອາທິນາ ສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍາທິປຜິກຸເຂປມຸເຂນ ອສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍາທິປຣິຄຸຄໂຫ ທີປີໂຕ។ ເຕສຸ ປຸຣິມເຍນ ອາສຍວິປຕຸຕິ ກິຕຸຕິຕາ, ທຸຕິເຍນ ປໂຍຄວິປຕຸຕິ។ ປຸຣິເມນ ຈສຸສ ກິເລສວຍຸຜໍ, ຕລຸຈ ຍໂຕ ວິປາກວຍຸຜນຸຕິ ສກາລໍ ສໍ

ສາຣຈກ຺ກມາວຕ຺ຕຕີຯ ‘‘ປຐວິໍ ມຎ຺ຎຕີ’’ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ຕິສ຺ໂສ ມຎ຺ຎນາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕາສຸ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາໂຫ, ມານມຎ຺ຎນາ ‘‘ເອໂສຫມສ຺ມິ’’ຕິ ມານຄ຺ຄາໂຫ, ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາ ‘‘ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາເຫນ ‘‘ຕຓ຺ຫໍ ປຏິຈ຺ຈປຣິເຍສນາ’’ຕິອາທິກາ (ທີ. ນິ. ໒.໑໐໓; ທີ. ນິ. ໓.໓໕໙; ອ. ນິ. ໙.໒໓; ວິຠ. ໙໖໓) ນວ ຕຓ຺ຫາມູລກາ ຘມ຺ມາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ມານຄ຺ຄາເຫນ ‘‘ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ’’ຕິອາທິກາ ນວ ມານວິຘາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາເຫນ ‘‘ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ’’ຕິອາທິກາ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໕) ວີສຕິວຕ຺ຖຸກາ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິ ອາວຕ຺ຕຕິຯ ຕີສຸ ຈ ຄາເຫສຸ ຍາຍ ສຎ຺ຎາຍ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາຫສ຺ສ ວິກ຺ຂມ຺ຠນາ, ສາ ທຸກ຺ຂສຎ຺ຎາ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາຯ ຍາຍ ສຎ຺ຎາຍ ມານຄ຺ຄາຫສ຺ສ ວິກ຺ຂມ຺ຠນາ, ສາ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຯ ຍາຍ ປນ ສຎ຺ຎາຍ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາຫສ຺ສ ວິກ຺ຂມ຺ຠນາ, ສາ ອນຕ຺ຕສຎ຺ຎາ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຯ ຕຕ຺ຖ ປຐມຄ຺ຄາຫວິສຠາຄໂຕ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂມຸຂໍ ອາວຕ຺ຕຕິ, ທຸຕິຍຄ຺ຄາຫວິສຠາຄໂຕ ອນິມິຕ຺ຕວິໂມກ຺ຂມຸຂໍ ອາວຕ຺ຕຕິ, ຕຕິຍຄ຺ຄາຫວິສຠາຄໂຕ ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂມຸຂໍ ອາວຕ຺ຕຕີຯ

ເສກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ອຣິຍາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ສງ຺ຄໂຫ, ຕໂຕ ຈ ປຣໂຕໂຆສໂຍນິໂສມນສິກາຣາ ທີປິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ປຣໂຕໂຆເສນ ຈ ສຸຕ຺ວາ ອຣິຍສາວໂກຕິ ອາວຕ຺ຕຕິ, ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ນວ ໂຍນິໂສມນສິກາຣມູລກາ ຘມ຺ມາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຈຕຸພ຺ພິຘຎ຺ຈ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ກໍຯ ‘‘ມາ ມຎ຺ຎີ’’ຕິ ມຎ຺ຎນານໍ ວິປ຺ປກຕປ຺ປຫານຕາຄຫເຓນ ເອກຈ຺ຈາສວປຣິກ຺ຂໂຍ ທີປິໂຕ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ສຘ຺ຘາວິມຸຕ຺ຕທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕກາຍສກ຺ຂິກາວາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ອຣຫໍ ຂີຓາສໂວ’’ຕິອາທິນາ ອເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທິປາຣິປູຣິຍາ ຈ ທສ ນາຖກຣຓາ ຘມ຺ມາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ນ ມຎ຺ຎຕີ’’ຕິ ມຎ຺ຎນາປຏິກ຺ເຂເປນ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ‘‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາ, ຕາຍ ຈ ສາຕິສຍາ ນິກນ຺ຕິປຣິຍາທານມານສມຸຄ຺ຆາຏນທິຏ຺ຐຸຄ຺ຆາຏນານິ ປກາສິຕານີຕິ ອປ຺ປຓິຫິຕານິມິຕ຺ຕ-ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

‘‘ຕຖາຄໂຕ’’ຕິອາທິນາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາ ວິຠາວິຕາຕິ ຕທວິນາຠາວໂຕ ທສພລ-ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊອສາຘາຣຓຎາຓອາເວຓິກ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ນນ຺ທີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ສທ຺ຘີ ເຫຕຸນາ ວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິຕທຸຠຍເຫຕຸວິຠາວເນນ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ‘‘ຕຓ຺ຫານໍ ຂຍາ’’ຕິອາທິນາ ຕຓ຺ຫາປ຺ປຫານາປເທເສນ ຕເທກຏ຺ຐຠາວໂຕ ທິຍທ຺ຒສ຺ສ ກິເລສສຫສ຺ສສ຺ສ ປຫານໍ ອາວຕ຺ຕຕິຯ ‘‘ສພ຺ພໂສ ຕຓ຺ຫານໍ ຂຍາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ ອພິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ນນ຺ທີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ມຎ຺ຎນາຠາວເຫຕຸຠູຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາກາຣເວທນສ຺ສ ສາວເກຫິ ອສາຘາຣຓຎາຓຈາຣຠາໂວ ທສ຺ສິໂຕ, ເຕນ ຈຕຸວີສຕິໂກຏິສຕສຫສ຺ສສມາປຕ຺ຕິສຎ຺ຈາຣີ ພຄວ ໂຕ ມຫາວຊິຣຎາຓໍ ອາວຕ຺ຕຕີຕິຯ ອຍໍ ອາວຕ຺ໂຕ ຫາໂຣຯ

໘ຯ ວິຠຕ຺ຕິຫາຣວຓ຺ຓນາ

‘‘ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພຘມ຺ມາ ນາມ ເຕຠູມກາ ຘມ຺ມາ ສກ຺ກາຍສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາຯ ເຕສໍ ມຎ຺ຎນາ ປທຏ຺ຐານໍ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂານິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂລກວິຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ຕຍິເມ ກຸສລາ ອກຸສລາ ອພ຺ຍາກຕາຕິ ຕິວິຘາຯ ເຕສຸ ກຸສລານໍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທີ ປທຏ຺ຐານໍ, ອກຸສລານໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣາທີ, ອພ຺ຍາກຕານໍ ກມ຺ມຠວອາວຊ຺ຊນຠູຕຣູປາທີ ປທຏ຺ຐານໍຯ ຕຕ຺ຖ ກຸສລາ ກາມາວຈຣາທິວເສນ ຠູມິໂຕ ຕິວິຘາ, ຕຖາ ອພ຺ຍາກຕາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສຠາວາ, ອຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສຠາວາ ປນ ກາມາວຈຣາວ ຕຖາ ອກຸສລາຯ ປຣິຍຕ຺ຕິປຏິປຕ຺ຕິປຏິເວຘສຸຕກິຈ຺ຈາຠາເວນ ຕິວິໂຘ ອສ຺ສຸຕວາຯ ອນ຺ຘກລ຺ຍາຓວິຠາເຄນ ທຸວິໂຘ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສາວກເພເທນ ຕິວິຘາ ອຣິຍາຯ ມໍສຈກ຺ຂຸທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປຎ຺ຎາຈກ຺ຂູຫິ ທສ຺ສນາຠາເວນ ຕິວິໂຘ ອທສ຺ສາວີຯ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານເພເທນ ຕິວິໂຘ, ນວວິໂຘ ວາ ອຣິຍຘມ຺ໂມຯ ສວນຘາຣຓປຣິຈຍມນສິ ການປຏິເວຘວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ໂກວິທຕາຯ ຕທຠາວໂຕ ອໂກວິໂທຯ ສໍວຣປ຺ປຫານເພເທນ ທຸວິໂຘ, ທສວິໂຘ ວາ ອຣິຍຘມ຺ມວິນໂຍ, ຕທຠາວໂຕ ອຣິຍຘມ຺ເມ ອວິນີໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ປທຏ຺ຐານວິຠາໂຄ ເຫຏ຺ຐາ ທສ຺ສິໂຕເຍວຯ ‘‘ສປ຺ປຸຣິສານໍ ອທສ຺ສາວີ’’ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ‘‘ປຐວິໍ ມຎ຺ຎຕີ’’ຕິອາທີສຸ ມຎ຺ຎນາວຕ຺ຖຸວິຠາໂຄ ປາລຸອິຍໍ ອາຄໂຕວ, ຕຖາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິຣາທິໂກ ຈ ອນ຺ຕຣວິຠາໂຄຯ

ມຎ຺ຎນາ ປນ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕິວິຘາ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ຕຓ຺ຫາມຎ຺ຎນາ ຕາວ ກາມຕຓ຺ຫາທິວເສນ ອຏ຺ຐສຕວິຘາ, ຕຖາ ‘‘ອສ຺ມີຕິ ສຕິ ອິຕ຺ຖໍສ຺ມີຕິ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາຯ ເອວໍ ມານມຎ຺ຎນາປີຯ ‘‘ອສ຺ມີຕິ ສຕິ ອິຕ຺ຖໍສ຺ມີຕິ ໂຫຕີ’’ຕິ ອາທິນາ ປປຎ຺ຈຕ຺ຕຍໍ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ນິທ຺ທິຏ຺ຐຎ຺ຈາຕິ ຯ ເອເຕນ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາຍປິ ອຏ຺ຐສຕວິຘຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອປິຈ ເສຍຸຍສຸສ ‘‘ເສຍຸໂຍຫມສຸມີ’’ຕິອາທິນາ ມານມລຸລນາຍ ນວວິສຕາ ຕທນຸຕຣເກເທນ ອເນກວິສຕາ ຈ ເວທິຕພຸພາ។ ອຍລຸຈ ອຕຸໂຖ ທີນຕຸຕິກຕຸຖວຕຸຕນາຍ ວິກາເວຕພຸໂພ។ ທິຜຸຖິມລຸລນາຍ ປນ ພຸຣຫຸມຊາເລ ອາຄຕນເຍນ ທຸວາສຍຸຖິວິສຕາ ຕທນຸຕຣເກເທນ ອເນກວິສຕາ ຈ ເວທິຕພຸພາ។ ‘‘ອປຣິລຸລາຕ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ລາຕປຣິລຸລາທິວເສນ ເຈວ ຣູປມຸຂາ ທິອກິນິເວສເກທາທິວເສນ ຈ ປຣິລຸລານໍ ອເນກວິສຕາ ເວທິຕພຸພາ។ ຕຖາ ອຍຸຖມກາທິວເສນ ເສກຸຂວິກາໂຄ ປລຸລາວິມຸຕຸຕາທິວເສນ ອເສກຸຂວິກາໂຄ ຈ។ ອຍເມຕຸຖ ສມຸມວິກາໂຄ។ ປທຍຸຖານວິກາໂຄ ຈ ກູມິວິກາໂຄ ຈ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພຸພາຕິ។ ອຍໍ ວິກຕຸຕິຫາໂຣ។

ໝ។ ປຣິວຕຸຕຫາຣວຕຸຕນາ

‘‘ສພຸພສມຸມມູລປຣິຍາຍ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ‘‘ສພຸພສມຸມາ’’ຕິ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸສາ ຄຫິຕາ, ເຕສໍ ມູລກາຣຕນຸຕິ ຈ ຕຕຸຫາມານທິຜຸຖິໂຍ។ ຕຖາ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ສປຸປຸຣິສສມຸເມ ອວິນີໂຕຕິ។ ຍາວກີວລຸຈ ປລຸຈສຸ ອຸປາທານກຸຂນຸເສສຸ ສຸກໂຕ ສຸຂໂຕ ນິຈຸຈໂຕ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສນວເສນ ‘‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສຸມີ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ’’ຕິ ຕຕຸຫາມານທິຜຸຖິຄາຫາ ນ ສມຸຈຸຊິຊຸຊນຸຕິ, ຕາວ ເນສໍ ປພນຸສູປຣໂມ ສຸປິນນຸເຕປີ ນ ເກນຈິ ລຫຸສປຸພຸໂພ។ ຍທາ ປນ ເນສໍ ອສຸກໂຕ ທຸກຸຂໂຕ ອນິຈຸຈໂຕ ອນຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສນວເສນ ‘‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມີ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’’ຕິ ປວຕຸຕມານາ ອປຸປຕິທີຕານິມິຕຸຕສຸລຸລຕານຸປສຸສນາ ອຸສຸສກຸກິຕຸວາ ອຣິຍມຄຸຄາສີຄມາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ, ອຖ ເນສໍ ປພນຸສູປຣໂມ ໂທຕິ ອຈຸຈນຸຕອປຸປລຸລຕຸຕິກກາວູປຄມນ ໂຕ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ສພຸພສມຸມາຕິ ປລຸຈຸປາທານກຸຂນຸສາ ຄຫິຕາ, ເຕສໍ ມູລກາຣຕນຸຕິ ຈ ຕຕຸຫາມານທິຜຸຖິໂຍ’’ຕິ។ ຕຖາ ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ສປຸປຸຣິສສມຸເມ ອວິນີໂຕ ຕິທີປີ ມລຸລນາທີ ປຖວີ ມລຸລຕິ ຍາວ ນິພຸພານໍ ອກິນນຸທຕິ, ຕິທີປີ ປຣິລຸລາທີ ຕສຸສ ຕໍ ວຕຸຖຸ ອປຣິລຸລາຕນຸຕິ ກຕຸວາ។ ຍສຸສ ປນ ຕໍ ວຕຸຖຸ ຕີທີ ປຣິລຸລາທີ ປຣິລຸລາຕໍ, ນ ໂສ ອິຕໂຣ ວິຍ ຕໍ ມລຸລຕິ។ ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ສຸຕວາ ຈ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ…ເປ… ສປຸປຸຣິສສມຸເມ ສຸວິນີໂຕ ຣູປໍ ‘ເນຕໍ ມມ, ເນ ໂສຫມສຸມີ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ, ເວທນໍ…ເປ… ອສຕິ ນ ປຣິຕສຸສຕີ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໑)។ ເສກຸໂຂ ປຖວີ ມາ ມລຸລີ, ຍາວ ນິພຸພານໍ ມາກິນນຸທີ, ອຣຫາ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂສ ຈ ປຖວີ ນ ມລຸລຕິ, ຍາວ ນິພຸພານໍ ນາກິນນຸທຕິ, ມລຸລນາມ ລຸລີເຕສຸ ວຕຸຖູສຸ ມຕຸຕໂສ ສພຸພໂສ ຈ ປຣິລຸລາກີສມຍສໍສີທຸສີຍາ ປຫານາກີສມຍນິພຸພຕຸຕິໂຕ។ ຍສຸສ ປນ ເຕສຸ ວຕຸຖູສຸ ສພຸພໂສ ມຕຸຕໂສ ວາ ປຣິລຸລາ ເອວ ນຕຸຖິ, ກຸໂຕ ປຫານໍ, ໂສ ຍຖາປຣິກປຸປີ ນິຣງກຸສາທີ ມລຸລນາທີ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທິນາ ມລຸລເຕວ។ ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ອິສ, ກິກຸຂເວ, ອສຸສຸຕວາ ປຸຖຸຊຸຊໂນ…ເປ… ສປຸປຸຣິສສມຸເມ ອວິນີໂຕ ຣູປໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອ ໂສຫມສຸມີ, ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາ’ຕິ ສມນຸປສຸສຕິ, ເວທນໍ…ເປ…, ສລຸລ…ເປ…’’ນຸຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໑)។ ອຍໍ ປຣິວຕຸໂຕ ຫາໂຣ។

໑໐។ ເວວຈນຫາຣວຕຸຕນາ

‘‘ສພຸພສມຸມາ ສກລສມຸມາ ອນວເສສສມຸມາ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ມູລປຣິຍາຍໍ ມູລກາຣຕໍ ອສາສາຣຕເຫຕຸ’’ນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈ ນໍ, ‘‘ມູລປຣິຍາຍນຸຕິ ວາ ມູລເທສນໍ ກາຣຕຕຖນ’’ນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ໂວ ຕຸມຸຫາກໍ ຕຸມຸຫ’’ນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ກິກຸຂເວ, ສມຕາ ຕປສຸສິໂນ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ເທເສສຸສາມິ ກເຖສຸສາມິ ປລຸລເປສຸສາມີ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ສຸຕາຖ ໂສຕໍ ໂອທຫຖ ໂສຕທຸວາຣານຸສາເຣນ ອຸປສາເຣຖາ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ສາສຸກໍ ສມຸມາ ສກຸກຈຈ’’ນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ມນສີ ກໂຣຖ ຈິຕຸເຕ ຖ ເປຖ ສມນຸນາຫຣຖາ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ກາສິສຸສາມີ ພຸຍຕຸຕໍ ກເຖສຸສາມີ ວິກຊິສຸສາມີ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ເອວໍ, ກນຸເຕ, ສາສຸ ສຸຍຸຖຸ ກນຸເຕ’’ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ, ‘‘ປຈຸຈສຸໂສສຸໍ ສມຸປຜິຈຸສີສຸ ສມຸປຜິຄຸຄເຫສຸ’’ນຸຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍ។ ອິມິນາ ນເຍນ ສພຸພປ ເທສຸ ເວວຈນໍ ວຕຸຕພຸພນຸຕິ។ ອຍໍ ເວວຈໂນ ຫາໂຣ។

໑໑។ ປລຸລຕຸຕິຫາຣວຕຸຕນາ

‘‘ສພຸພສມຸມມູລປຣິຍາຍ’’ນຸຕິ ເອຕຸຖ ສພຸພສມຸມາ ນາມ ສກຸກາຍສມຸມາ, ເຕ ຂນຸສວເສນ ປລຸຈສາ ປລຸລຕຸຕາ, ອາຍ ຕນວເສນ ທວາທສສາ, ສາຕຸວເສນ ອຍຸຖາຣສສາ ປລຸລຕຸຕາ។ ‘‘ມູລ’’ນຸຕິ ວາ ‘‘ມູລປຣິຍາຍ’’ນຸຕິ ວາ ມລຸລນາ ວຸຕຸຕາ, ຕາ ຕຕຸຫາມານທິຜຸຖິວເສນ ຕີສາ ອນຸຕຣເກເທນ ອເນກສາ ຈ ປລຸລຕຸຕາ។ ອຖ ວາ ‘‘ສພຸພສມຸມາ’’ຕິ ເຕກູມກສມຸມານໍ ສງຄຫປລຸລຕຸຕິ, ‘‘ມູລປຣິຍາຍ’’ນຸຕິ ເຕສໍ ປກວປລຸລຕຸຕິ, ‘‘ໂວ’’ຕິ ສມຸປທານປລຸລຕິ, ‘‘ເທເສສຸສາມີ ກາສິສຸສາມີ’’ຕິ

ປຏິຎ຺ຎາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ສຸຓາຖ ສາຘຸກໍ ມນສິ ກໂຣຖາ''ຕິ ຈ ອາຓາປນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ອສ຺ສຸຕວາ''ຕິ ປຏິເວຘວິມຸຂຕາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ປຣິຍຕ຺ຕິວິມຸຂຕາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ, ''ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ''ຕິ ອນຣິຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ສາ ອຣິຍຘມ຺ມປຏິກ຺ເຂປປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ອຣິຍຘມ຺ມວິຣຫປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ, ''ອຣິຍານ''ນ຺ຕິ ອສມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ສມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອສມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຕຖາຄຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ສມປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານຎ຺ເຈວ ອຸຠໂຕຠາຄວິມຸຕ຺ຕານຎ຺ຈ ວເສນ ອຏ຺ຐວິຘາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ''ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ''ຕິອາທິ ທສ຺ສນຠາວນາປຏິກ຺ເຂປປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ປຖວິໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທິ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ອຏ຺ຐາຣສນ຺ນໍ ຘາຕູນໍ ສມ຺ມສນຸປຄານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ນິກ຺ເຂປປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ປຠວປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ, ຕຖາ ວິປລ຺ລາສານໍ ກິຈ຺ຈປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ປຣິຍຸຏ຺ຐານໍ ທສ຺ສນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ກິເລສານໍ ຜລປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂາຣານໍ ວິຣູຫນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຍ ອສ຺ສາທນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ວິປ຺ຜນ຺ທນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ເສກ຺ຂາ''ຕິ ສທ຺ຘານຸສາຣີສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ຕທິຏ຺ຐິປ຺ປຕ຺ຕກາຍສກ຺ຂີນໍ ທສ຺ສນປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ເຈວ ຠາວນາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຈ ''ອປ຺ປຕ຺ຕມານໂສ''ຕິ ເສກ຺ຂຘມ຺ມານໍ ຐິຕິປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ອນຸຕ຺ຕຣໍ ໂຍຄກ຺ເຂມໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ''ຕິ ປຎ຺ຎາຍ ອຠິນິພ຺ພິທາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ອຠິຊານາຕີ''ຕິ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມານໍ ອຠິຎ຺ຎາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຣິຎ຺ຎາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ສມຸທຍສ຺ສ ປຫານປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ນິໂຣຘສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ''ມາ ມຎ຺ຎີ''ຕິ ມຎ຺ຎນານໍ ປຏິກ຺ເຂປປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ສມຸທຍສ຺ສ ປຫານປຎ຺ຎຕ຺ຕີຯ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປເທສຸປິ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍຯ ອຍໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ຫາໂຣຯ

໑໒ຯ ໂອຕຣຓຫາຣວຓ຺ຓນາ

''ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພຘມ຺ມາ ນາມ ໂລກິຍາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ທ຺ເວ ສຈ຺ຈານິ ເອກູນວີສຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ທ຺ວາທສປທິໂກ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣຕິ, ອຍໍ ສພ຺ພຘມ຺ມຄ຺ຄຫເຓນ ຂນ຺ຘາທິມຸເຂນ ເທສນາຍ ໂອຕຣຓໍຯ ''ມູລ''ນ຺ຕິ ວາ ''ມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ວາ ມຎ຺ຎນາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕາ ອຕ຺ຖໂຕ ຕຓ຺ຫາ ມາໂນ ທິຏ຺ຐິ ຈາຕິ ເຕສໍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຄໂຫຕິ ອຍໍ ຂນ຺ຘມຸເຂນ ໂອຕຣຓໍຯ ຕຖາ ''ຘມ຺ມາຍຕນຘມ຺ມຘາຕູຫິ ສງ຺ຄໂຫ''ຕິ ອຍໍ ອາຍຕນມຸເຂນ ຘາຕຸມຸເຂນ ຈ ໂອຕຣຓໍຯ ''ອສ຺ສຸຕວາ''ຕິ ອິມິນາ ສຸຕສ຺ສ ວິພນ຺ຘຠູຕາ ອວິຊ຺ຊາ ຄຫິຕາ, ''ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ''ຕິ ອິມິນາ ເຍສໍ ກິເລສາຠິສງ຺ຂາຣານໍ ຊນນາທິນາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕ ກິເລສາຠິສງ຺ຂາຣາທໂຍ ຄຫິຕາ, ''ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ''ຕິອາທິນາ ເຍສໍ ກິເລສຘມ຺ມານໍ ວເສນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີອາທິຠາໂວ ໂຫຕິ, ເຕ ທິຏ຺ຐິມານາວິຊ຺ຊາທໂຍ ຄຫິຕາຕິ ສພ຺ເພຫິ ເຕຫິ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຄໂຫຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂອຕຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ''ສຎ຺ຊານາຕິ ມຎ຺ຎຕິ ອຠິຊານາຕິ ນ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ສຎ຺ຊານນມຎ຺ຎນາອຠິຊານນານຸປສ຺ສນານໍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂອຕຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ເສກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ເສກ຺ຂາ, ''ອຣຫ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ຄຫິຕາຕິ ເອວມ຺ປິ ຂນ຺ຘມຸເຂນ ໂອຕຣຓໍ, ອາຍຕນຘາຕາທິມຸເຂນ ຈ ໂອຕຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຖາ ''ນ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິ ຕຓ຺ຫາຄາຫາທິປຏິກ຺ເຂເປນ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາທໂຍ ຄຫິຕາ, ເຕສໍ ວເສນ ອປ຺ປຓິຫິຕວິໂມກ຺ຂມຸຂາທີຫິ ໂອຕຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ''ປຣິຎ຺ຎາຕ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປຣິຊານນກິຈ຺ເຈນ ປວຕ຺ຕມານາ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ຄຍ຺ຫນ຺ຕີຕິ ສຕິປຏ຺ຐານາທິມຸເຂນ ໂອຕຣຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ນນ຺ທິຄ຺ຄຫເຓນ ຠວຄ຺ຄຫເຓນ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ທຸກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ຊາຕິຊຣາມຣຓຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ''ຕຓ຺ຫານໍ ຂຍາ''ຕິອາທິນາ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ, ອຠິສມ຺ໂພຘິຍາ ຄຫເຓນ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຣິຍສຈ຺ເຈຫິ ໂອຕຣຓນ຺ຕິຯ ອຍໍ ໂອຕຣໂຓ ຫາໂຣຯ

໑໓ຯ ໂສຘນຫາຣວຓ຺ຓນາ

''ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສ຺ສຸຕວາ...ເປ... ປຖວິໍ ປຖວິໂຕ ສຎ຺ຊານາຕີ''ຕິ ອາຣມ຺ໂຠຯ ''ປຖວິໍ ປຖວິຍາ ສຎ຺ຎຕ຺ວາ ປຖວິໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິ ປທສຸທ຺ຘິ, ໂນ ອາຣມ຺ຠສຸທ຺ຘິຯ ຕຖາ ''ປຖວິຍາ ມຎ຺ຎຕິ ປຖວິໂຕ ມຎ຺ຎຕິ ປຖວິໍ ເມຕິ ມຎ຺ຎຕິ ປຖວິໍ ອຠິນນ຺ທຕີ''ຕິ ປທສຸທ຺ຘິ, ໂນ ອາຣມ຺ຠສຸທ຺ຘິຯ ''ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ ອປຣິຎ຺ຎາຕໍ ຕສ຺ສາຕິ ວທາມີ''ຕິ ປທສຸທ຺ຘິ ເຈວ ອາຣມ຺ຠສຸທ຺ຘິ ຈຯ ເສສວາເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຕິຯ ອຍໍ ໂສຘໂນ ຫາໂຣຯ

໑໔ຯ ອຘິຏ຺ຐານຫາຣວຓ຺ຓນາ

''ສພ຺ພຘມ຺ມມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພຘມ຺ມຄ຺ຄຫຓໍ ສາມຎ຺ຎໂຕ ອຘິຏ຺ຐານໍຯ ''ປຖວິໍ ອາປ''ນ຺ຕິອາທິ ປນ ຕໍ ອວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ວິເສສວຈນໍຯ ຕຖາ ''ມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ປຖວິໍ ມຎ຺ຎຕິ...ເປ...

ອກິນນ຺ທຕິ''ຕິ។ ''ປຖວີ ມຄ຺ຄຕີ''ຕິ ຈ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ ຕຄ຺ຫາທິຄ຺ຄາຫານໍ ສາຊາຣຓຄ຺ຕາ ມຄ຺ຄນາຍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຄ຺ຕາ''ຕິ, ເອວໍ ສຸຄ຺ຕນ຺ຕຣປທານິປິ ອາເນຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ນິທ຺ຊາເຣຕພ຺ພໍ។ ເສສວາເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ''ເສກ຺ໂຂ''ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ກາຍສກ຺ຂີ ທິຍ຺ຖິປ຺ປຄ຺ໂຕ ສທ຺ຊາວິມຸຄ຺ໂຕ ສທ຺ຊານຸສາຣີ ຊມ຺ມານຸສາຣີ''ຕິ។ ຕຖາ ''ເສກ຺ໂຂ''ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ອິຊ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ເສກ຺ຂາຍ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ...ເປ... ເສກ຺ເຂນ ສມ຺ມາສມາຊິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໕។໑໓)។ ''ອຣຫ''ນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ອຸກໂຕກາຄວິມຸຄ຺ໂຕ ປຄ຺ຄາວິມຸຄ຺ໂຕ (ປຸ។ ປ។ ໑໓។໔; ໑໕។໑ ມາຕິກາ), ເຕວິຊ຺ໂຊ ຉລຸອກິຄ຺ໂຄ''ຕິ (ປຸ។ ປ។ ໗។໔໖, ໔໗ ມາຕິກາ) ຈ។ ''ຂີຕາສໂວ''ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ກາມາສວາປີ ຈິຄ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຄ຺ຖ, ກວາສວາປີ ຈິຄ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິຄ຺ຖາ''ຕິອາທີ (ປາຣາ។ ໑໔)។ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ ''ອກິຊານາຕີ''ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ມຄ຺ຄຕີ''ຕິ។ ມຄ຺ຄນາກາໂວ ທີສ຺ສ ປຫານປຍິເວຊສິທ຺ໂຊ, ປຫານປຍິເວໂຊ ຈ ປຣິຄ຺ຄາສຈ຺ຊິກິຣິຍາກາວນາປຍິເວເຊທີ ນ ວິນາຕີ ສພ຺ເພປີ ອກິຄ຺ຄາວິເສສາ ມຄ຺ຄນາປຍິກ຺ເຂເປນ ອຄ຺ຖໂຕ ຄຫິຕາວ ໂຫນ຺ຕິຕິ។ ຕຖາ ''ອຣຫ''ນ຺ຕິ ສາມຄ຺ຄໂຕ ອຊິຍ຺ຖານໍ, ຕໍ ອວິກປ຺ເປຄ຺ວາ ວິເສສວຈນໍ ''ວີຕຣາຄຄ຺ຕາ ວີຕໂທສຄ຺ຕາ ວີຕໂມຫຄ຺ຕາ''ຕິ។ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປເທສຸປິ ສາມຄ຺ຄວິເສສນິທ຺ຊາຣຓາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ອຍໍ ອຊິຍ຺ຖາໂນ ຫາໂຣ។

໑໔។ ປຣິກ຺ຂາຣຫາຣວຄ຺ຓນາ

''ສພ຺ພຊມ຺ມມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິ ເອຄ຺ຖ ສພ຺ພຊມ຺ມາ ນາມ ປຣິຍາປນ຺ນຊມ຺ມາ, ເຕ ກຸສລາກຸສລາພ຺ຍາກຕເກເທນ ຕິວິຊາ។ ເຕສຸ ກຸສລານໍ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ອໂລກາທໂຍ ຈ ເຫຕູ, ອກຸສລານໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ໂລກາທໂຍ ຈ ເຫຕູ, ອພ຺ຍາກເຕສຸ ວິປາການໍ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມໍ, ອິຕເຣສໍ ກວງຄມາວຊ຺ຊນສມນ຺ນາຫາຣາທີ ຈ ເຫຕູ។ ເອຄ຺ຖ ຈ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍາທິໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຫຕຸມ຺ຫີ ເອວ ສມວຣຸລ຺ໂຫ, ໂສ ຕຄ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງຄຫິໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ''ມູລ''ນ຺ຕິ ວຸຄ຺ຕານໍ ມຄ຺ຄນານໍ ເຫຕຸກາໂວ ປາລຸອິຍໍ ວຸຄ຺ໂຕ ເອວ។ ມຄ຺ຄນາສຸ ປນ ຕຄ຺ຫາມຄ຺ຄນາຍ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສນາ ເຫຕຸ។ ''ສຄ຺ໂຄຊນິເຍສຸ ຊມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສິໂນ ຕຄ຺ຫາ ປວທ຺ຒຕີ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໒។໕໒) ຫິ ວຸຄ຺ຕໍ។ ມານມຄ຺ຄນາຍ ທິຍ຺ຖິວິປ຺ປຍຸຄ຺ຕໂລໂກ ເຫຕຸ ເກວລໍ ສໍສຄ຺ຄວເສນ ''ອຫມສ຺ມີ''ຕິ ປວຄ຺ຕນໂຕ។ ທິຍ຺ຖິມຄ຺ຄນາຍ ເອກຄ຺ຕນຍາທີນໍ ອຍາຖາວຄ຺ຄາໂຫ ເຫຕຸ, ອສ຺ສຸຕກາໂວ ປຸຖຸຊ຺ຊນກາວສ຺ສ ເຫຕຸ, ໂສ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສນສີລຕາຍ, ສາ ອຣິຍຊມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິທຕາຍ, ສາ ອຣິຍຊມ຺ເມ ອວິນີຕຕາຍ ເຫຕຸ, ສພ຺ພາ ຈາຍໍ ເຫຕຸປຣມ຺ປຣາ ປຖວີອາທີສຸ ''ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຄ຺ຕາ''ຕິ ຕີສ຺ສນ຺ນໍ ມຄ຺ຄນານໍ ເຫຕຸ, ເສກ຺ຂາຣຫາທີກາວາ ປນ ມຄ຺ຕໂສ ສພ຺ພໂສ ຈ ມຄ຺ຄນາກາວສ຺ສ ເຫຕູຕິ។ ອຍໍ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ຫາໂຣ។

໑໖។ ສມາໂຣປນຫາຣວຄ຺ຓນາ

''ສພ຺ພຊມ຺ມມູລປຣິຍາຍ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ມູລປຣິຍາຍຄ຺ຄຫເຓນ ອສ຺ສຸຕວາຄຫເຓນ ສຄ຺ຊານມຄ຺ຄນາປຣິຄ຺ຄາຄຫເຓຫິ ຈ ສໍກິເລສຊມ຺ມາ ທສ຺ສິຕາ, ເຕ ຈ ສງ຺ເຂປໂຕ ຕິວິຊາ ຕຄ຺ຫາສໍກິເລໂສ ທິຍ຺ຖິສໍກິເລໂສ ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລໂສຕິ។ ຕຄ຺ຖ ຕຄ຺ຫາສໍກິເລໂສ ຕຄ຺ຫາສໍກິເລສສ຺ສ, ທິຍ຺ຖິສໍກິເລສສ຺ສ, ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສສ຺ສ ຈ ປທຍ຺ຖານໍ, ຕຖາ ທິຍ຺ຖິສໍກິເລໂສ ທິຍ຺ຖິສໍກິເລສສ຺ສ, ຕຄ຺ຫາສໍກິເລສສ຺ສ, ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສສ຺ສ ຈ ປທຍ຺ຖານໍ, ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລໂສປິ ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສສ຺ສ, ຕຄ຺ຫາສໍກິເລສສ຺ສ, ທິຍ຺ຖິສໍກິເລສສ຺ສ ຈ ປທຍ຺ຖານໍ។ ເຕສຸ ຕຄ຺ຫາສໍກິເລໂສ ອຄ຺ຖໂຕ ໂລໂກວ, ໂຍ ''ໂລໂກ ລຸພ຺ກນາ ລຸພ຺ກິຕຄ຺ຕໍ ສາຣາໂຄ ສາຣຊ຺ຊນາ ສາຣຊ຺ຊິຕຄ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ຊ។ ສ។ ໓໘໙) ອເນເກຫິ ປຣິຍາເຍຫິ ວິກຄ຺ໂຕ។ ຕຖາ ທິຍ຺ຖິເຍວ ທິຍ຺ຖິສໍກິເລໂສ, ໂຍ ''ທິຍ຺ຖິຄຄໍ ທິຍ຺ຖິຄຫນໍ ທິຍ຺ຖິກນ຺ຕາໂຣ ທິຍ຺ຖິວິສູກໍ ທິຍ຺ຖິວິປ຺ຜນ຺ທິຕ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ຊ។ ສ។ ໑໑໐໕) ອເນເກຫິ ປຣິຍາເຍຫິ, ''ສນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ''ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໑។໓໐) ທ຺ວາສຍ຺ຖິຍາ ປເກເທຫິ ຈ ວິກຄ຺ໂຕ។ ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລໂສ ປນ ອຄ຺ຖໂຕ ທຸສ຺ສີລ຺ຍເຈຕນາ ເຈວ ເຈຕນາສມ຺ປຍຸຄ຺ຕຊມ຺ມາ ຈ, ຍາ ''ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກາຍວິສມໍ ວຈີວິສມ''ນ຺ຕິ (ວິກ។ ໙໑໓, ໙໔໔), ''ປາຓາຕິປາໂຕ ອທິນ຺ນາທານ''ນ຺ຕິ (ວິກ។ ໙໑໓) ຈ ອາທິນາ ອເນເກຫິ ປຣິຍາເຍຫິ, ອເນເກຫິ ປເກເທຫິ ຈ ວິກຄ຺ຕາ។

ເຕສຸ ຕຄ຺ຫາສໍກິເລສສ຺ສ ສມໂຖ ປຍິປກ຺ໂຂ, ທິຍ຺ຖິສໍກິເລສສ຺ສ ວິປສ຺ສນາ, ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສສ຺ສ ສີລໍ ປຍິປກ຺ໂຂ។ ເຕ ປນ ສີລາທໂຍ ຊມ຺ມາ ອິຊ ປຣິຄ຺ຄາຄຫເຓນ ເສກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ''ອຣຫ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອຣິຍຕາທິຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ຄຫິຕາ។ ຕຄ຺ຖ ສີເລນ

ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ ສິຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຕທງ຺ຄປ຺ປຫານໍ ວິຕິກ຺ກມປ຺ປຫານຍ຺ຈ, ສມເຖນ ຕຕ຺ຫາສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ ສິຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ວິກ຺ຂມ຺ພນປ຺ປຫານໍ ປຣິຍຸຏ຺ຐານປ຺ປຫານຍ຺ຈ។ ວິປ຺ສສນາຍ ທິຏ຺ຐິສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ ສິຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໍ ອນຸສຍປ຺ປຫານຍ຺ຈ។ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພພາເຄ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ ສມໂຖ, ສມເຖ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ ວິປ຺ສສນາ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ປນ ສມ ກາລເມວ ກວນ຺ຕິ។ ປຸພ຺ເພເຍວ ຫິ ສຸປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີກມ຺ມສ຺ສ ສຸປຣິສຸທ຺ຘາຊີວສ຺ສ ຈ ສມຖວິປ຺ສສນາ ອາຣທ຺ຘາ ຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີໂຍ ປຣິປາກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີໂຍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສສນໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ຕິ, ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສສນາ ກາວນາປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ມຄ຺ເຄນ ຆເຏນ຺ຕີ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມຖວິປ຺ສສນາ ປຣິປູເຣຕີ។ ອຖ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມຖວິປ຺ສສນາກາວນາປາຣິປູຣິຍາ ອນວເສສສໍກິເລສຆມ຺ມໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ຕີໂຍ ນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກໂຣນ຺ຕີຕິ។ ອຍໍ ສມາໂຣປໂນ ຫາໂຣ។

ໂສລ຺ອສຫາຣວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຐິຕາ។

ປຍ຺ຈວິຘນຍວຕ຺ຕນາ

໑។ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏນຍວຕ຺ຕນາ

‘‘ສພ຺ພຆມ຺ມມູລປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ສພ຺ພຆມ຺ມມູລຄ຺ຄຫເຓນ ມຍ຺ຍນາຄຫເຓນ ຈ ຕຕ຺ຫາມານທິຏ຺ຐີໂຍ ຄຫິຕາ។ ມຍ຺ຍ ນານມ຺ປີ ຫິ ມຍ຺ຍນາ ກາຣຕນ຺ຕິ ທສ຺ສິໂຕຍມຕ຺ໂຖ។ ‘‘ອສ຺ສຸຕວາ’’ຕິອາທີນາ ອວິຊ຺ຊາມານທິຏ຺ຐີໂຍ ຄຫິຕາ, ສພ຺ເພປີ ວາ ສໍກິ ເລສຆມ຺ມາ, ຕຖາ ສຍ຺ຍາອປຣິຍ຺ຍາຕຄ຺ຄຫເຓນ។ ‘‘ຊີຕາສໂວ ປຣິກ຺ຊີຕກາວສຍ຺ໂຍຊໂນ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ອາສວາ ສຍ຺ໂຍຊ ນານິ ຈ ສຣູປໂຕ ຄຫິຕານິ, ຕຖາ ນນ຺ທິຄ຺ຄຫເຓນ ຕຕ຺ຫາຄຫເຓນ ຈ ຕຕ຺ຫາ, ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ສຣູປໂຕ ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ຕຕ຺ຫາ ອວິຊ຺ຊາ ຕປ຺ປກ຺ຂິຍຆມ຺ມາ ຈ ຄຫິຕາ។ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາຍ ວິເສສໂຕ ຣູປຆມ຺ມາ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ອວິຊ຺ຊາຍ ອຣູປຆມ຺ມາ, ເຕ ປນ ສພ຺ພຆມ຺ມຄ຺ຄຫເຓນ ປຖວີອາທິຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ທສ຺ສິຕາ ເອວ។ ຕາສໍ ສມໂຖ ວິປ຺ສສນາ ຈ ປຏິປກ຺ໂຂ, ເຕສເມຕ຺ຖ ຄເຫຕພ຺ພາ ກາໂຣ ເຫຏ຺ຐາ ທສ຺ສິໂຕ ເອວ។ ສມຖສ຺ສ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຜລໍ , ວິປ຺ສສນາຍ ປຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕີ។ ຕຖາ ຫິ ຕາ ‘‘ຣາຄວິຣາຄາ’’ຕິອາ ທີນາ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ, ອິມາສເມຕ຺ຖ ຄຫຕໍ ສມ຺ມທຍ຺ຍາວິມຸຕ຺ຕວິຕຣາຄາທິວຈເນຫິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຫາວິຊ຺ ຊາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ຕປ຺ປກ຺ຂິຍຆມ຺ມາ ປນ ຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເຕສໍ ອຘິຏ຺ຐານກູຕາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກທາ ຣູປາ ຣູປຆມ຺ມາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ເຕສໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ, ນິໂຣຘປ຺ຊານນາ ປຏິປທາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ។ ຕຕ຺ຫາຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ມາຍາ-ສາເຐຍ຺ຍ-ມານາຕິມານ-ມທປ຺ປມາທ-ປາປິຈ຺ຉຕາ-ປາປມິຕ຺ຕຕາ-ອຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປາທິວເສນ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພ, ອວິຊ຺ ຊາຄຫເຓນ ວິປຣີຕມນສິກາຣ-ໂກຘູປນາຫ-ມກ຺ຂ-ປລຸອາສ-ອິສ຺ສາ-ມຈ຺ຉຣິຍ- ສາຣມ຺ກໂທວຈສ຺ສຕາ-ກວທິຏ຺ຐິ-ວິກວທິຏ຺ຐິອາ ທິວເສນ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພ, ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອມາຍາອສາເຐຍ຺ຍາທິອວິປຣີຕມນສິກາຣາທິວເສນ, ຕຖາ ສມຖປກ຺ຂິ ຍານໍ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທີນໍ ວິປ຺ສສນາປກ຺ຂິຍານໍ ອນິຈ຺ຈສຍ຺ຍາທີນຍ຺ຈ ວເສນ ໂວທານປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຕິ។ ອຍໍ ນນ຺ທິຍາວ ຏ຺ຏສ຺ສ ນ ຍສ຺ສ ກູມີ។

໔។ ຕິປຸກ຺ຂລນຍວຕ຺ຕນາ

ຕຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຣູປໂຕ ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ຄຫິເຕສຸ ຕຕ຺ຫາວິຊ຺ຊາຕປ຺ປກ຺ຂິຍຆມ຺ເມສຸ ຕຕ຺ຫາ ໂລໂກ, ອວິຊ຺ຊາ ໂມໂຫ, ອວິຊ຺ ຊາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ໂລຫິເຕ ສຕິ ປຸພ຺ໂພ ວິຍ ຕຕ຺ຫາຍ ສຕິ ສິຊ຺ຊມາໂນ ອາຆາໂຕ ໂທໂສ, ອິຕິ ຕີຫິ ອກຸສລມູເລຫິ ຄຫິເຕຫິ, ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ ມຍ຺ຍນາປຏິກ຺ເຂປປຣິຍ຺ຍາຄຫຕາທີຫິ ຈ ກຸສລມູລານິ ສິທ຺ຘານິເຍວ ໂຫນ຺ຕີ។ ອິຘາປີ ‘‘ໂລໂກ ສພ຺ພານິ ວາ ສາສວກຸສລາກຸສລມູລານິ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ເຕຫີ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ອຘິຏ຺ຐານໂຄຈຣກູຕາ ຈ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອາທີນາ ສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຜລໍ ປເນຕ຺ຖ ຕໂຍ ວິໂມກ຺ຂາ, ຕີຫິ ປນ ອກຸສລມູເລຫິ ຕິວິຘທຸຈ຺ຈຣິຕ-ສໍກິເລສມລ-ວິສມອກຸສລ-ສຍ຺ຍາ-ວິຕກ຺ກາທິວເສນ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພ។ ຕຖາ ຕີຫິ ກຸສລມູເລຫິ ຕິວິຘສຸຈຣິຕ-ສມກຸສລ-ສຍ຺ຍາ-ວິຕກ຺ກ-ສທ຺ຘມ຺ມ-ສມາຘິ-ວິໂມກ຺ຂມຸຂ-ວິໂມກ຺ຂາ-ທິວເສນ ກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຕິ។ ອຍໍ ຕິປຸກ຺ຂລສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມີ។

໓។ ສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕນຍວຕ຺ຕນາ

ຕຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຣູປໂຕ ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ຄຫິເຕສຸ ຕຕ຺ຫາວິຊ຺ຊາຕປ຺ປກ຺ຂິຍຆມ຺ເມສຸ ວິເສສໂຕ ຕຕ຺ຫາທິຏ຺ຐີນໍ ວເສນ ອສຸເກ

‘‘ສຸກ’’ນຸຕິ , ທຸກເຂ ‘‘ສຸຂ’’ນຸຕິ ຈ ວິປລ຺ລາສາ, ອວິຊ຺ຊາທິຍ຺ຍກິນໍ ວເສນ ອນິຈ຺ເຈ ‘‘ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ, ອນຕ຺ຕນິ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ ວິປລ຺ລາສາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ເຕສໍ ປຫິປກ຺ຂໂຕ ມລຸຄນາປຫິກ຺ເຂປປຣິຍຸລາຄຫກາທີສີທຸເສຫີ ສຕິວີຣິຍສມາຣິປຽຸສິນ຺ທຸຣິເຍຫີ ຈຕ຺ຕາຣີ ສຕິປຍ຺ຖານານີ ສີທຸສາເນວ ໂທນ຺ຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຈຕູຫີ ອິນ຺ທຸຣິເຍຫີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ນິທຸທິສິຕພ຺ພາ។ ກຖໍ? ທຸວິໂຂ ຫີ ຕຕ຺ຫາຈຣິໂຕ ມຸທິນ຺ທຸຣິໂຍ ຕິກ຺ຂິນ຺ທຸຣິໂຍຕິ, ຕຖາ ທິຍ຺ຖິຈຣິໂຕ។ ເຕສໍ ປຖໂມ ອສຸເພ ‘‘ສຸກ’’ນຸຕິ ວິປຣີຍາສຄ຺ຄາຫີ ສຕິພເລນ ຍຖາກູຕໍ ກາຍສກາວໍ ສລຸລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ຕໍ ວິປລ຺ລາສໍ ສມຸຄ຺ຫາເຜຕ຺ວາ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມຕິ។ ທຸຕິໂຍ ອສຸເຂ ‘‘ສຸຂ’’ນ຺ຕິ ວິປຣີຍາສຄ຺ຄາຫີ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ນາຣິວາເສຕິ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນີ។ ໓។໓໑໐; ມ។ ນີ។ ໑។໒໖; ອ។ ນີ។ ໔។໑໔, ໑໑໔; ອ។ ນີ។ ໖។໕໗) ວຸຕ຺ເຕນ ວີຣິຍສໍວຣກູເຕນ ວີຣິຍພເລນ ຕໍ ວິປລ຺ລາສໍ ວິຣເມນ຺ໂຕ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມຕິ។ ຕຕິໂຍ ອນິຈ຺ເຈ ‘‘ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອຍາຖາວຄ຺ຄາຫີ ສມາຣິພເລນ ສມາຫິຕຈິຕ຺ໂຕ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕິກກາວສລຸລກ຺ຂເຕນ ຕໍ ວິປລ຺ລາສໍ ສມຸຄ຺ຫາເຜນ຺ໂຕ ອຣິຍກູມີ ໂອກ຺ກມຕິ។ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສນ຺ຕຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຄາຫນວລຸຈິຕຕາຍ ຜສ຺ສາທິສມ຺ມປຸລຸຊມຕ຺ເຕ ອນຕ຺ຕນິ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ມິຈ຺ຊາກິນິເວສີ ຈຕຸໂກຜິກສຸລຸລຕາມນສິກາເຣນ ຕໍ ມິຈ຺ຊາກິນິເວສໍ ວິທຸສໍເສນ຺ໂຕ ສາມລຸລຜລໍ ສຈ຺ຈິກໂຣຕິ។

ອິສາປີ ສຸກສລຸລາສຸຂສລຸລາທີ ຈຕູຫິປີ ວາ ວິປລ຺ລາເສຫີ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ເຕສໍ ອຂິຍ຺ຖານາຣມ຺ມຄກູຕາ ປລຸຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ສາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາ ສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຜລໍ ປເນຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣີ ສາມລຸລຜລານີ, ຈຕູຫີ ຈິຕ຺ຕວິປລ຺ລາເສຫີ ຈຕຸຣາສໂວໝ-ໂຍຄ-ກາຍຄນ຺ຖ-ອຄຕິ-ຕຕ຺ຫຸປ຺ປາທ-ສລຸລຸປາທານ-ວິລຸລາຕຍ຺ຖິຕິ-ອປຣິລຸລາທິວເສນ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພ។ ຕຖາ ຈຕູຫີ ສຕິປຍ຺ຖາເນຫີ ຈຕຸພ຺ພິສຊານ-ວິຫາຣາຂິຍ຺ຖານ-ສຸຂກາຄິຍສມ຺ມ-ອປ຺ປມລຸລາ-ສມ຺ມປ຺ປຂານ-ອິທ຺ຂິປາທາ-ທິວເສນ ໂວທານປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຕິ។ ອຍໍ ສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕສ຺ສ ນຍສ຺ສ ກູມິ។

໔-໕។ ທິສາໂລຈນ-ອງ຺ກຸສນຍທ຺ວຍວຕ຺ຕນາ

ອິເມສໍ ປນ ຕິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖນຍານໍ ສີທຸສິຍາ ໂວຫາເຣນ ນຍທ຺ວຍໍ ສີທຸສເມວ ໂຫຕິ។ ຕຖາ ຫີ ອຕ຺ຖນຍານໍ ທິສາກູຕສມ຺ມານໍ ສມາໂລຈນໍ ທິສາໂລຈນໍ, ເຕສໍ ສມານຍນໍ ອງ຺ກຸໂສຕິ ປລຸຈປີ ນຍາ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។

ປລຸຈວິຂນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ສາສນປຍ຺ຖານວຕ຺ຕນາ

ອິທລຸຈ ສຸຕ຺ຕໍ ໂສລຸອສວິເຂ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຍ຺ຖາເນ ສໍກິເລສນິພ຺ເພສາເສກ຺ຂກາຄິຍໍ, ສພ຺ພກາຄິຍເມວ ວາ ‘‘ສພ຺ພສມ຺ມມູລປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສພ຺ພສມ຺ມຄ຺ຄຫເຕນ ໂລກິຍກຸສລານມ຺ປີ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ។ ອຍ຺ຖວິສຕິວິເຂນ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຍ຺ຖາເນ ໂລກິຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສພ຺ພສມ຺ມາຂິຍ຺ຖານໍ ລາຕເຍຍ຺ຍໍ ທສ຺ສນກາວນໍ ສກວຈນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນີຍໍ ກຸສລາກຸສລໍ ອນຸລຸລາຕໍ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ຈາ ຕີ ເວທິຕພ຺ພໍ។

ເນຕ຺ຕີນຍວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ។

໔។ ສພ຺ພາສວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໔។ອປ຺ພ຺ພປທວຕ຺ຕນາຕິ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາວເສນ ເຫຍ຺ຖາ ອຄຄຫິຕຕາຍ ອປ຺ພ຺ພສ຺ສ ອກິນວສ຺ສ ປທສ຺ສ ວຕ຺ຕນາ ອຕ຺ຖວິກຊນາ។ ‘‘ຫິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນາຄຕມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ຫີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນິວາສຍ຺ຖານກູຕາ ກູຕປ຺ພ຺ພນິວາສຍ຺ຖານກູຕາ, ນິວາສຍ຺ຖາເນ ວາ ກູຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ນິວາສຍ຺ຖານກູຕາ, ຕຕ຺ຖ ມາປິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍຖາ ກາກນ຺ທີ ມາກນ຺ທີ ໂກສມ຺ພີຕິ ຍຖາ ກາກນ຺ທສ຺ສ ອິສິໂນ ນິວາສຍ຺ຖາເນ ມາປິຕາ ນຄຣີ ກາກນ຺ທີ, ມາກນ຺ທສ຺ສ ນິວາສຍ຺ຖາເນ ມາປິຕາ ມາກນ຺ທີ, ກຸສມ຺ພສ຺ສນິວາສຍ຺ຖາເນ ມາປິຕາ ໂກສມ຺ພີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ສາວຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອຸປເນຕ຺ວາ ສມີເປ ກຕ຺ວາ ກຸລຸຊິຕພ຺ພໂຕ ອຸປໂກໂຄ,

ສວິຎ຺ຎາຓກວຕ຺ຖຸຯ ປຣິໂຕ ສພ຺ພທາ ກຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ປຣິໂຠໂຄ, ນິວາສນປາຣຸປນາທິ ອວິຎ຺ຎາຓກວຕ຺ຖຸຯ ສພ຺ພເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ສາວຕ຺ຖີ-ສທ຺ທສິທ຺ຘິມາຫຯ ສຕ຺ຖສມາໂຍເຄຕິ ສຕ຺ຖສ຺ສ ນຄຣິຍາ ສມາຄເມ, ສຕ຺ເຖ ຕໍ ນຄຣໍ ອຸປຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸຈ຺ຉິເຕ ສຕ຺ຖິກຊເນຫີຯ

ສໂມຫິຕນ຺ຕິ ສນ຺ນິຈິຕໍຯ ຣມ຺ມນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ ພຫິ ຈ ຠູມິຠາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ອາຣາມຸຍ຺ຍານສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຣມຓີຍໍຯ ທສ຺ສເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ວິສິຂາສນ຺ນິເວສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ປາສາທກູຏາຄາຣາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ທສ຺ສນີຍໍ ປສ຺ສິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປໂຠຄປຣິໂຠຄວຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ນິວາສສຸຂຕາຍ ຈ ນິພທ຺ຘວາສໍ ວສນ຺ຕານໍ ອິຕເຣສຎ຺ຈ ສຕ຺ຕານໍ ມນໍ ຣເມຕີຕິ ມໂນຣມໍຯ ທສຫິ ສທ຺ເທຫີຕິ ຫຕ຺ຖິສທ຺ໂທ, ອສ຺ສ-ຣຖ-ເຠຣິ-ສງ຺ຂ-ມຸທິງ຺ຄ-ວີຓາ-ຄີຕ ສມ຺ມຕາຬສທ຺ໂທ, ອສ຺ນາຖ-ປິວຖ-ຂາທຖາຕິ-ສທ຺ໂທຕິ ອິເມຫິ ທສຫິ ສທ຺ເທຫິຯ ອວິວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ນ ວິວິຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພກາລໍ ໂຆສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວຸທ຺ຘີ ເວປຸລ຺ລຕໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕນ຺ນິວາສີ ສຕ຺ຕວຸທ຺ຘິຍາ ວຸທ຺ຘີ, ຕາຍ ປຣິວຸທ຺ຘິຕາເຍວ ວິປຸລຠາວໍ ປຕ຺ຕໍ, ພຫຸຊນໍ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຕ຺ຕູປກຣຓສມິທ຺ຘິຍາ ອິທ຺ຘໍຯ ສພ຺ພກາລໍ ສຸຠິກ຺ຂກາເວນ ຜີຕໍຯ ອນ຺ຕມໂສ ວິຆາສາເທ ອຸປາທາຍ ສພ຺ເພສໍ ກປຓທ຺ຘິກວນິພ຺ພກຍາຈການມ຺ປິ ອິຈ຺ຉິ ຕຕ຺ຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ມນຸຎ຺ຎໍ ຊາຕໍ, ປເຄວ ອິສ຺ສຣິເຍ ຐິຕານນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຸນ ''ມໂນຣມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຬກມນ຺ທາວາຕິ ອາຍານາຍາທີສຸ ທສສຸ ເວສ຺ສວຓມຫາຣາຊສ຺ສ ນຄຣີສຸ ອຬກມນ຺ທາ ນາມ ເອກາ ນຄຣີ, ຍາ ໂລເກ ອຬາກາ ເອວ ວຸຈ຺ຈຕິ ຯ ສາ ຍຖາ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມີນໍ ອາວາສຠູຕາ ອາຣາມຣາມເຓຍ຺ຍກາທີນາ ໂສຠຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕາ, ເອວໍ ສາວຕ຺ຖີປີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຬກມນ຺ທາວາ''ຕິຯ ເທວານນ຺ຕິ ເວສ຺ສວຓປກ຺ຂິຍານໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກເທວານໍຯ

ຊິນາຕີຕິ ອິມິນາ ໂສຕ-ສທ຺ໂທ ວິຍ ກຕ຺ຕຸສາຘໂນ ເຊຕ-ສທ຺ໂທຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຣຎ຺ຎາຕິ ປເສນທິໂກສລຣາເຊນຯ ຣາຊກຕ຺ຕໍ ຊຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ຊິຕວາຕິ ເຊໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ມງ຺ຄລກມ຺ຍຕາຍາຕິອາທີນາ ''ເຊຍ຺ໂຍ''ຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ''ເຊໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘິຕາຍາຕິ ສພ຺ເພຫີ ອຸປໂຠຄປຣິໂຠຄວຕ຺ຖູຫີ ຜີຕກາເວນ ວິຠວສມ຺ປນ຺ນຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມິທ຺ຘາປິ ມຈ຺ຉຣິໂນ ກິຎ຺ຈິ ນ ເທນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ວິຄຕມລມຈ຺ເຉຣຕາຍາ''ຕິ, ຣາຄໂທສາທິມລານຎ຺ເຈວ ມຈ຺ຉຣິຍສ຺ສ ຈ ອປກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມິທ຺ຘາ ອມຈ຺ຉຣິໂນປິ ຈ ກຣຸຓາສທ຺ຘາທິຄຸຓວິຣຫິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ປເຣສໍ ນ ທເທຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ອາຫ ''ກຣຸຓາທິຄຸຓສມງ຺ຄິຕາຍ ຈາ''ຕິຯ ເຕນາຕິ ອນາຖານໍ ປິຓ຺ຑທາເນນຯ ສທ຺ທຕ຺ຖໂຕ ປນ ທາຕພ຺ພກາເວນ ສພ຺ພກາລໍ ອຸປຏ຺ຐປີໂຕ ອນາຖານໍ ປິຓ຺ຑໂທ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກຯ ປຎ຺ຈວິຘເສນາສນງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ''ນາຕິທູຣໍ ນຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ຄມນາຄມນສມ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິ ເອກໍ ອງ຺ຄໍ, ''ທິວາ ອປ຺ປາກິຓ຺ຓໍ ຣຕ຺ຕິ ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສ''ນ຺ຕິ ເອກໍ, ''ອປ຺ປຑໍສມກສວາຕາຕປສິຣິສປສມ຺ຜສ຺ສ''ນ຺ຕິ ເອກໍ, ''ຕສ຺ມິ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປກສິເຣນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈີວຣ…ເປ… ປຣິກ຺ຂາຣາ''ຕິ ເອກໍ, ''ຕສ຺ມິ ໂຂ ປນ ເສນາສເນ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕາ''ຕິ ເອກໍ, ເອວເມເຕຫິ ປຎ຺ຈວິຘເສນາສນງ຺ເຄຫິ ສມ຺ປນ຺ນຕາຍຯ ຍທິ ເຊຕວນໍ ຕຖໍ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາໂມຕິ ອາຫ ''ໂສ ຫີ''ຕິອາທິຯ

ກີຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ເສວ ຕໍ ວນໍ, ອຖ ກສ຺ມາ ອຸຠິນ຺ນໍ ປຣິກິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ເຊຕວເນ''ຕິອາທິຯ ''ຍທິປິ ໂສ ຠູມິຠາໂຄ ໂກຏິສນ຺ຖເຣນ ມຫາເສຏ຺ຐິນາ ກີໂຕ, ຣຸກ຺ຂາ ປນ ເຊເຕນ ນ ວິກ຺ກີຕາຕິ ເຊຕວນນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠີ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ກສ຺ມາ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕມກາສີຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ສາມຎ຺ຎໂຕ ຫີ ຠຄວໂຕ ເທສນາການຓໍ ປາກຏເມວາຕິຯ ໂກ ປນາຍໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປຕິ? ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສໂຍຯ ປເຣຫີ ອນຊ຺ຌິຏ຺ໂຐ ເອວ ຫີ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຌາສເຍນ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເທເສຕີຕິ ອາຈຣິຍາຯ ຍສ຺ມາ ປເນສ ຠິກ຺ຂູນໍ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຕໍ ວິທິຕ຺ວາ ''ອິເມ ຠິກ຺ຂູ ອິມາຍ ເທສນາຍ ອຸປກ຺ກິເລສວິໂສຘນໍ ກຕ຺ວາ ອາສວກ຺ຂຍາຍ ປຏິປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ອຍໍ ເທສນາ ອາຣທ຺ຘາ, ຕສ຺ມາ ປຣຊ຺ຌາສໂຍຕິ ອປເຣຯ ອຸຠຍມ຺ປິ ປນ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕຊ຺ຌາສຍາທີນຎ຺ຫີ ສໍສຄ຺ຄເຠທສ຺ສ ສມ຺ຠເວ ເຫຏ຺ຐາ ທສ຺ສິໂຕວາຕິຯ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນນ຺ຕິ ຕທາ ສມ຺ມຸຂປຏິຄ຺ຄາຫກຠິກ຺ຂູນໍຯ ອຸປກ຺ກິເລສວິໂສຘນນ຺ຕິ ສມຖວິປສ຺ສນຸປກ຺ກິເລສໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂສຘນໍຯ ປຖມຎ຺ຫີ ຠຄວາ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາທີນາ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສໍກິເລສໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສາມຸກ຺ກໍສິກໍ ເທສນໍ ເທເສຕິ ເຂຕ຺ເຕ ຂາຓຸກຓ຺ຏກຄຸມ຺ພາທິເກ ອວຫຣິຕ຺ວາ ກສນໍ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ກມ຺ມຏ຺ຐານເມວ ອວຕ຺ວາ ອິມາຍ ອນຸປຸພ຺ພິຍາ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ສໍວຣຠູຕນ຺ຕິ ສີລສໍວຣາທິສໍວຣຠູຕໍ ສໍວຣຓສຠາວໍ ການຓໍ, ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ທສ຺ສນາທີ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສໍວຣິຕາຕິ

ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປຫານວເສນ ສມ຺ມາ, ສພ຺ພຖາ ວາ ວາຣິຕາຯ ເອວໍຠູຕາ ຈ ຍສ຺ມາ ປວຕ຺ຕິທ຺ວາຣປິຘາເນນ ປິຫິຕາ ນາມ ໂຫນ຺
ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ວິຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ”ຕິຯ ເອວໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕິກສ຺ສ ສໍວຣສ຺ສ ກາຣຓຠູຕໍ ອນຈ຺ຈນ຺ຕິກໍ ສໍວຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ
ອຈ຺ຈນ຺ຕິກເມວ ສໍວຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ທສ຺ສນາທິມ຺ຫິ ສຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫາ ອາສວາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂສ ເຕສໍ ອນຸປ຺ປາໂທ
ນິໂຣໂຘ ຂໂຍ ປຫານນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຕ຺ຖໂຕ ອປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຈ ທສ຺ສນາທິ ກາຣຓນ຺ຕິ ອາຫ “ເຍນ ກາຣເຓນ
ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຘສງ຺ຂາຕໍ ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປຫີຍນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕໍ ກາຣຓໍ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ

ຈກ຺ຂຸໂຕປີ...ເປ... ມນໂຕປີຕິ (ຘຯ ສຯ ມູລຏີຯ ໑໘-໑໙) ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທິວີຖີສຸ ຕທນຸຄຕມໂນວິຎ຺ຎາຓວີຖີສຸ ຈ ກິຎ຺ຈາປິ
ກຸສລາທີນມ຺ປິ ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ, ກາມາສວາທໂຍ ເອວ ປນ ວຓ຺ໂຕ ຍູສໍ ວິຍ ປຄ຺ຆຣຓກອສຸຈິຠາເວນ ສນ຺ທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ
ເອວ “ອາສວາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຄ຺ຆຣຓກອສຸຈິມ຺ຫິ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ອາສວ-ສທ຺ໂທຕິຯ ຘມ຺ມໂຕ ຍາວ ໂຄຕ຺ຣຠຸນ຺ຕິ ຕໂຕ ປຣໍ
ມຄ຺ຄຜເລສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕ ຫິ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຘມ຺ເມ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຕໂຕ ປຣໍ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ນນຸ ຕໂຕ ປຣໍ
ຠວງ຺ຄາທີນິປິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ເຈ? ນ, ເຕສມ຺ປິ ປຸພ຺ເພ ອາລມ຺ພິເຕສຸ ໂລກິຍຘມ຺ເມສຸ ສາສວຠາເວນ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ຕໂຕ ປຣ
ຕາຠາວໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂຄຕ຺ຣຠຸວຈເນນ ໂຄຕ຺ຣຠຸໂວທານຜລສມາປຕ຺ຕິປຸເຣຈາຣິກປຣິກມ຺ມານິ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ
ປຖມມຄ຺ຄປຸເຣຈາຣິກເມວ ວາ ໂຄຕ຺ຣຠຸ ອວສິຏ຺ຏທສ຺ສນຠາເວນ ຄຫິຕໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ປນ ມຄ຺ຄຜລສມານຕາຍ ອຎ຺ເຎສຸ ມຄ຺ເຄສຸ
ມຄ຺ຄວີຖິຍໍ ສມາປຕ຺ຕິວີຖິຍໍ ນິໂຣຘານນ຺ຕຣຎ຺ຈ ປວຕ຺ຕມາເນສຸ ຜເລສຸ ນິພ຺ພາເນ ຈ ອາສວານໍ ປວຕ຺ຕິ ນິວາຣິຕາຕິ ເວທິຕພ຺
ພໍຯ ສວນ຺ຕີຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວຘິອຕ຺ໂຖ ອາ-ກາໂຣ, ອວຘິ ຈ ມຣິຍາທາຠິວິຘິເຠທ
ໂຕ ທຸວິໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ມຣິຍາທໍ ກິຣິຍໍ ພຫິ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ ຍຖາ “ອາປາຏລິປຸຕ຺ຕາ ວຸຏ຺ໂຐ ເທໂວ”ຕິຯ ອຠິວິຘິ ປນ ກິຣິຍໍ ພ຺ຍາ
ເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ ຍຖາ “ອາຠວຄ຺ຄາ ຠຄວໂຕ ຍໂສ ປວຕ຺ຕຕີ”ຕິຯ ອຠິວິຘິອຕ຺ໂຖ ຈາຍໍ ອາ-ກາໂຣ ອິຘ ຄຫິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອນ຺
ໂຕກຣຓຕ຺ໂຖ”ຕິຯ

ມທິຣາທໂຍຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສິນ຺ຘວກາທມ຺ພຣິກາໂປຕິກາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຈິຣປາຣິວາສິຍຏ຺ໂຐ ວິຣປຣິວຸຕ຺ຖຕາ
ປຸຣາຓຠາໂວຯ ອວິຊ຺ຊາ ນາໂຫສີຕິອາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ “ປຸຣິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂກຏິ ນ ປຎ຺ຎາຍຕິ ຠວຕຓ຺ຫາຍາ”ຕິ
(ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໖໘) ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຫິຕໍຯ ອວິຊ຺ຊາສວຠວາສວານໍ ຈິຣປຣິວຸຕ຺ຖຕາຍ ທສ຺ສິຕາຍ ຕພ຺ພາວຠາວິໂນ ກາມາ
ສວສ຺ສ ຈິຣປຣິວຸຕ຺ຖຕາ ທສ຺ສິຕາວ ໂຫຕິຯ ອຎ຺ເຎສຸ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ຘມ຺ເມ ໂອກາສຎ຺ຈ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາເນສຸ
ມານາທີສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍາທິຄ຺ຄາຫວເສນ ອຠິພ຺ຍາປນໍ ມທກຣຓວເສນ ອາສວສທິສຕາ ຈ ເອເຕສໍເຍວ, ນ
ອຎ຺ເຎສນ຺ຕິ ເອເຕສ຺ເວວ ອາສວ-ສທ຺ໂທ ນິຣຸຬ຺ໂຫຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐາສໂວ ນາຄໂຕຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ ຠວຕຓ຺ຫາຍ
ວິຍ ຠວທິຏ຺ຐິຍາປິ ຠວາສວຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ອາຍຕໍ ອນາທິກາລິກຕ຺ຕາຯ ປສວນ຺ຕີຕິ ຜລນ຺ຕິຯ ນ ຫິ ຕໍ ກິຎ຺ຈິ ສໍ
ສາຣທຸກ຺ຂໍ ອຕ຺ຖິ, ຍໍ ອາສເວຫິ ວິນາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ປຸຣິມານິ ເຈຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ອຕ຺ຖວິຕປ຺ເປສຸ ປຸຣິມານິ ຕີຓິຯ
ຍຕ຺ຖາຕິ ເຍສຸ ສຸຕ຺ຕາຠິຘມ຺ມປເທເສສຸຯ ຕຕ຺ຖ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ກິເລເສສ຺ເວວ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖຕ຺ຕຍສ຺ສ ສມ຺ຠໂວຕິຯ ປຈ຺ຉິມໍ
“ອາຍຕໍ ວາ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໍ ສວນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນິພ຺ພຈນໍຯ ກມ຺ເມປິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂປ຺ປສວນສ຺ສ ກິເລສກມ຺ມສາຘາຣຓຕ຺ຕາຯ

ທິຏ຺ຐຘມ຺ມາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠູຕາ ຂນ຺ຘາ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມ ຠວາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາຯ ວິວາທມູລຠູຕາຕິ ວິວາທສ຺ສ ມູລກາຣຓຠູ
ຕາ ໂກຘູປນາຫ-ມກ຺ຂ-ປຬາສ-ອິສ຺ສາ-ມຈ຺ຉຣິຍ-ມາຍາ-ສາເຐຍ຺ຍ-ຖມ຺ຠ-ສາຣມ຺ຠ-ມານາຕິມານາຯ

ເຍນ ເທວູປປ຺ຕຍສ຺ສາຕິ ເຍນ ກມ຺ມກິເລສປ຺ປກາເຣນ ອາສເວນ ເທເວສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ອສ຺ສ ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ
ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ວາ ວິຫງ຺ຄໂມ ອາກາສຈາຣີ ອສ຺ສນ຺ຕິ ວິຠຕ຺ຕີ ປຣິຓາເມຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍກ຺ຂຄນ຺ຘພ຺ພຕາຍ ວິນິມຸຕ຺
ຕາ ສພ຺ພາ ເທວຕາ ເທວຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຯ ອວເສສາ ຈ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາຕິ ອກຸສລກມ຺ມໂຕ ອວເສສາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອາ
ສວາຕິ ອາຄຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ

ປຏິຆາຕາຍາຕິ ປຏິເສຘນາຍຯ ປຣູປວາ...ເປ... ອຸປທ຺ທວາຕິ ອິທໍ ຍທິ ຠຄວາ ສິກ຺ຂາປທໍ ນ ປຎ຺ຎເປຍ຺ຍ, ຕໂຕ
ອສທ຺ຘມ຺ມປ຺ປຏິເສວນອທິນ຺ນາທານປາຓາຕິປາຕາທິເຫຕຸ ເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ປຣູປວາທາທໂຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາ ນານປ຺ປກາຣາ
ອນຕ຺ຖາ, ເຍ ຈ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕາ ເອວ ນິຣຍາທີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນກມ຺ມກາຣຓາທິວເສນ ມຫາທຸກ຺ຂານຸຠວາທິປ຺ປ
ກາຣາ ອນຕ຺ຖາ, ເຕ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕ ປເນເຕຕີ ເອເຕ ກາມຣາຄາທິກິເລສ-ເຕຠູມກກມ຺ມປຣູປວາທາທິອຸປທ຺ທວປ຺ປກາຣາ
ອາສວາຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ວິນຍາທິປາລິປເທເສຯ ຍຖາຕິ ເຍນ ທຸວິຘາທິປ຺ປກາເຣນ ອຎ຺ເຎສຸ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ອາຄຕາຕິ

ສມ຺ພນ຺ໂຂ຺ ฯ

ນິຣຍໍ ຄເມນ຺ຕີຕິ ນິຣຍຄາມິນີຍາ຺ ฯ ລກ຺ກນິປ຺າເຕ ອາຫຸເນຍ຺ຍສຸຕ຺ເຕ຺ ฯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອາສວາ ລສາ ອາຄຕາ ອາສວ-ສຫ຺ທາກິເລຍ຺ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປເກາໂຫປ຺ຈາເຣນ ອາສວ-ປເຫ ປເກາໂຫຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂກຍ຺ຄາສຕ຺ໂຖ ວາ ປຫ-ສຫ຺ໂທຕິ ອາສວປເຫຕິ ອາສວປ຺ປ຺ກາເຣ ສຫ຺ທໂກຍ຺ຄາເສ ອຕ຺ຖໂກຍ຺ຄາເສ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ

ຕຖາຫີຕິ ຕສ຺ມາ ສໍວຣຕໍ ປິຫຫນໍ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປ຺ຫານໍ, ເຕເນວ ກາຣເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ສີລາທີສໍວເຣ ອຂີປ຺ເປ຺ເຕ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປ຺ຫານວເສນ ຖການກາວສາມລ຺ລໂຕ ທ຺ວາຣໍ ສໍວຣິຕ຺ວາຕິ ເຄຫທ຺ວາຣສໍວຣຕມ຺ປີ ອຸທາຫຍໍ ฯ ສີລສໍວໂຣຕິອາທີ ເຫຍ຺ຄາ ມູລປຣິຍາຍວຕ຺ຕນາຍ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ປຸນ ວທຕິ ฯ ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ສີລສຕິລາຕານໍ ສໍວຣຕ຺ໂຖ ປາລຸອິຍໍ ຕຖາ ອາຄຕຕ຺ຕາ, ຂນ຺ຕິວີຣິຍານໍ ປນ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ເຕສລ຺ຈາ"ຕິອາທີ ฯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍທິປີ "ຂໂມ ໂຫຕິ...ເປ... ສີຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ນາຂີວາເສຕິ"ຕິອາທີນິທ຺ເທເສ ຂນ຺ຕິວີຣິຍານໍ ສໍວຣປຣິຍາໂຍ ນາຄ ໂຕ, ອຸທ຺ເທເສ ປນ ສພ຺ພາສວສໍວຣປຣິຍາຍນ຺ຕິ ສໍວຣປຣິຍາເຍນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ເຖວ ເຕສໍ ສໍວຣກາໂວຕິ ฯ

ປຸພ຺ເພ ສີລສຕິລາຕານໍ ປາຄນ຺ຕເຣນ ສໍວຣກາໂວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອິທານິ ຕໍ ອິມິນາປີ ສຸຕ຺ເຕນ ຄຫິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ຂນ຺ຕິວີຣິຍສໍວຣາ ວຸຕ຺ຕາເຍວ "ຂໂມ ໂຫຕິ ສີຕສ຺ສາ"ຕິອາທີນາ (ມ ฯ ນິ ฯ ໑໗໑໔) ປາລຸອິຍາ ທສ຺ສນວເສນ ฯ "ຕລ຺ຈ ອນາສນໍ, ຕລ຺ຈ ອໂຄຈຣ"ນ຺ຕິ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສີລສໍວໂຣຕິ ຕລ຺ຈ "ຍຖາຣູເປ"ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ອນິຍຕວຕ຺ຖຸກໍ ຣໂຫ ປຝິຈ຺ລນ຺ນາສນໍ, ຕລ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ເວສິຍາທິໂຄຈຣໍ, "ປຝິສງ຺ຂາໂຍນິໂສ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ"ຕິ ອາຄຕໍ ຍໍ ປຣິວຊ຺ຊນໍ, ອຍໍ ປນ ເອຕ຺ຖ ເອຕສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄໂຕ ສີລສໍວໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ອນາສນປຣິວຊ຺ຊເນນ ຫິ ອນາຈາຣປຣິວຊ຺ຊນໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນາຈາ ຣາໂຄຈຣປຣິວຊ຺ຊນໍ ຈາຣິຕ຺ຕສີລຕາຍສີລສໍວໂຣ ฯ ຕຖາ ຫິ ກຄວຕາ "ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕິ"ຕິ (ວິກ ฯ ໕໐໗) ສີລ ສໍວຣວິກຊເນ ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ "ອຕ຺ຖິ ອນາຈາໂຣ, ອຕ຺ຖິ ອໂຄຈໂຣ"ຕິອາທີນາ (ວິກ ฯ ໕໑໖, ໕໑໔) ອ ນາຈາຣາໂຄຈຣາ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ ฯ ອິທລ຺ຈ ເອກເທເສນ ສມຸທາຍນິທສ຺ສນໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ ສມຸທ຺ທປ຺ພ຺ພຕນິທສ຺ສນໍ ວິຍ ฯ

ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຝິສງ຺ຂາ ລາຕາສໍວໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ 'ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ປຝິສງ຺ຂາ ລາຕາສໍວໂຣ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ฯ ນ ຫິ ທສ຺ສນປ ຫາຕພ຺ພນິທ຺ເທເສ ປຝິສງ຺ຂາຄຫາຕໍ ອຕ຺ຖິ, 'ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕິ"ຕິ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ໂຍນິໂສມນສິກຣຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ປຝິສງ຺ຂາ ລາຕາສໍວຣເມວາຕິ ເອວໍ ປນ ອຕ຺ເຖ ຄຍ຺ຫມາເນ ຍຸຕ຺ຕເມຕໍ ສິຍາ ฯ ເກຈິ ປນ "ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ 'ອິຂ ປຝິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ'ຕິ ອາຄຕໍ , ຕໍ ສພ຺ພໍ ສນ຺ຂາຍ 'ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຝິສງ຺ຂາ ລາຕາສໍວໂຣ'ຕິ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ฯ ເຕສໍ ມເຕນ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣ ຕິ"ຕິອາທີກສ຺ສ ລາຕາສໍວເຣນ ຈ ອສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ, "ທສ຺ສນໍ ປຝິເສວນາ ກາວນາ ຈ ລາຕາສໍວໂຣ"ຕິ ຈ ວຈນໍ ວິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ ฯ "ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຝິສງ຺ຂາ ລາຕາສໍວໂຣ"ຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕສຸປີ ຄາເນສຸ ຍໍ ລາຕໍ, ໂສ ລາຕາສໍວໂຣຕິ ປຣິວຊ຺ຊນາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕາ ສີລາທໂຍ ສີລສໍວຣາທໂຍຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ ฯ ເອວໍ ສຕິ ສໍວຣານໍ ສງ຺ກໂຣ ວິຍ ໂຫຕິຕິ ເຕ ອສງ຺ກຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຄ຺ຄຫີຕຄ຺ຄຫເຕນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣິວຊ຺ຊນວິເສສສໍວຣາຂີວາສນວິໂນທນານໍ ສີລ ສໍວຣາທິກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາ ອຄ຺ຄຫີຕານໍ ຄຫເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ເຕ ປນ ອຄ຺ຄຫີເຕ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ທສ຺ສນໍ ປຝິເສວນາ ກາວນາ"ຕິ ອາຫ ฯ

ເອເຕນ ສີລສໍວຣາທີນາ ກຣຕກູເຕນ, ກາຣຕກູເຕນ ວາ ฯ ລມ຺ມາຕິ ກຸສລາກຸສລລມ຺ມາ ฯ ສີລສໍວຣາທີນາ ຫິ ສຫຊາຕໂກຍິ ຍາ, ອຸປນິສ຺ສຍໂກຍິຍາ ວາ ປຈ຺ຈຍກູເຕນ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ກຸສລາ ລມ຺ມາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ ຄຈ຺ລນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕຖາ ອນິຣຸທ຺ລາ ອກຸສລາ ລມ຺ມາ ນິໂຣລໍ ຄຈ຺ລນ຺ຕິ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ປາລຸອິຍໍ ປນ "ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ເຈວ ອາສວາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ອາສວາ ປຫີຍນ຺ຕິ"ຕິ ອກຸສລລມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທປຫານານີ ເອວ ວຸຕ຺ຕານີ, ນ ກຸສລລມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາທໂຍຕິ? ນຍິທເມວໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ, 'ໂຍນິໂສ ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ມນສິກໂຣໂຕ"ຕິອາທີນາ ກຸສລລມ຺ມານມ຺ປີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາວ ອາສວສໍວຣຕສ຺ສ ປລານກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ฯ ຕຖາ ຫິ ປຣິໂຍສາເນປີ "ເຍ ອາສວາ ທສ຺ສນາ ປຫາຕພ຺ພາ, ເຕ ທສ຺ສນາ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕິ"ຕິອາທີ ນາ (ມ ฯ ນິ ฯ ໑໗໕໗) ອາສວປ຺ປຫານເມວ ປລານໍ ກຕ຺ວາ ນິຄມິຕໍ ฯ

໑໕ ฯ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ທສ຺ສນມ຺ປີ ປລ຺ລາຈກ຺ຂຸນາວ ທສ຺ສນໍ ອຂີປ຺ເປຕໍ, ນ ມໍສຈກ຺ຂຸນາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ວາຕິ ອາຫ "ທ຺ເວປີ ປທານິ ເອກຕ຺ຖານີ"ຕິ ฯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີຕິ ປທທ຺ວຍສ຺ສ ເອກຕ຺ຖຕ຺ເຖປີ ฯ ລາຕລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ລາຕສ຺ສ ສກາວໍ, ວິສຍສ຺ສ

ຍຖາສຠາວາວໂພຘນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ “ຊານນລກ຺ຂຓ຺ຫິ ຎາຓ”ນ຺ຕິຯ ຎາຓປ຺ປຠາວນ຺ຕິ ຎາຓານຸຠາວໍ, ຎາຓກິຈ຺ຈໍ ວິສໂຍຠາສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕເນວາຫ “ຎາເຓນ ວິວເຏ ຘມ຺ເມ”ຕິຯ “ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ຈ ຊານນທສ຺ສນມຸເຂນ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ຎາຓລກ຺ຂຓໍ ຎາຓປ຺ປຠາວໍ ອຸປາທາຍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນິທ຺ທິສຕີ”ຕິຯ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕຕິ “ໂຍນິໂສ ຈ ມນສິກາຣໍ ອໂຍນິໂສ ຈ ມນສິກາຣ”ນ຺ຕິ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ໂຍນິໂສມນສິກາຣວິສຍຊານນໍ, ອໂຍນິໂສມນສິກາຣວິສຍທສ຺ສນໍຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປນ ເນສໍ ອາສວານໍ ຂຍູປາຍສຠາວສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕາ ອຸປ຺ປາທານຸປ຺ປາທນວເສນ ນ ອາຣມ຺ມຓມຕ຺ເຕນາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ...ເປ... ອຍເມຕ຺ຖ ສາໂຣ”ຕິຯ

“ຊານໂຕ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຊານນຎ຺ຈ ອນຸສ຺ສວາກາຣປຏິວິຕ຺ກມຕ຺ຕວເສນ ນ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ຣູປາທີ ວິຍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຓນ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາໂຍນິໂສມນສິກາເຣ ປຈ຺ຈກ຺ເຂ ກຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຸປ຺ປາທວເສນ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ວິຠາເວຕຸໍ “ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປີ ຫິ “ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ (ອິຕິວຸຯ ໑໐໒), ຊານໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໐໓), ເອວໍ ຊານນ຺ຕາ ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ຕາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໐໗), ອຊານໍ ອປສ຺ສ”ນ຺ຕິ ຈ ອາທີສຸ ຎາຓກິຈ຺ຈສ຺ສ ສາມຎ຺ຎວິເສສທີປນວເສເນຕໍ ປທທ຺ວຍໍ ອາຄຕນ຺ຕິຯ ເກຈິ ປນ ອາຍສ຺ມາສາຣີປຸຕ຺ຕຣ ສາຈຣິຍາຯ ເຕ ຫິ “ສມາຘິນາ ຊານໂຕ ວິປສ຺ສນາຍ ປສ຺ສໂຕ ຊານໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕິ, ເອວໍ ຊານນາ ສມໂຖ, ປສ຺ສນາ ວິປສ຺ສນາ”ຕິ ຈ ອາທິນາ ປປຎ຺ເຈນ຺ຕິຯ ເຕຕິ ປປຎ຺ຈາຯ ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ເຖຕິ “ຊານໂຕ”ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ເຕ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ຕປທອຕ຺ເຖ ນິທ຺ທາຣິຍມາເນຯ ນ ຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ຊານນທສ຺ສນານໍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາໂຍນິໂສມນສິກາຣວິສຍຠາວສ຺ສ ປາລິອິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

ອາສວປ຺ປຫານໍ ອາສວານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໍຯ ໂສ ປນ ເນສໍ ອນຸປ຺ປາໂທ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຂີຓຕາ ອຠາໂວ ເອວາຕິ ອາຫ “ອາສວານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂຍມສມຸປ຺ປາທໍຂີຓາກາຣໍ ນຕ຺ຖິຠາວ”ນ຺ຕິຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕານຸສາຣິໂນຕິ ກິເລສວຏ຺ຏກສ຺ສ ກາຍວຏ຺ຏກາທີນຎ຺ຈ ປຫາເນນ ອຊ຺ຌຸເຕ ສວິປ຺ປສ຺ສເນ ເທຏ຺ຐິມມຄ຺ເຄ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສຯ ຕເທວ ທີສ຺ສ ສິກ຺ຂນໍຯ ຂຍສ຺ມີ ປຖມໍ ຎາຓໍຯ ຕໂຕ ອຎ຺ຎາ ອນນ຺ຕຣາຕິ ຂຍສງ຺ຂາເຕ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນເມວ ຎາຓໍ ປຖມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ປນ ອຎ຺ຎໍ ອຣຫຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຍທິປີ ຄາຖາຍໍ “ຂຍສ຺ມີ”ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ສມຸຈ຺ເຆທວເສນ ປນ ອາສເວ ຂີໂຓຕີຕິ ມຄ຺ໂຄ ຂໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ “ມຄ຺ໂຄ ອາສວກ຺ຂໂຍຕິ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິຯ ສມໂຓຕິ ສມິຕປາໂປ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ໂສ ປນ ຂີຓາສໂວ ໂຫຕີຕິ “ອາສວານໍ ຂຍາ”ຕິ ອິມສ຺ສ ຜລປຣິຍາຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ອາສວກ຺ຂໂຍ ມຄ຺ໂຄ, ເຕນ ປຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ຜລໍຯ ເອເຕເນວ ນິພ຺ພານສ຺ສປິ ອາສວກ຺ຂຍຠາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

“ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ຊານໂຕ ເອວ ປສ຺ສໂຕ ເອວາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ນິຍໂມ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ນ ອຎ຺ຎຖາ ວິເສສາຠາວໂຕ ອນິຏ຺ຐສາຘນໂຕ ຈາຕິ ຕສ຺ສ ນິຍມສ຺ສ ຜລໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ໂນ ອຊານໂຕ ໂນອປສ຺ສໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ໂຍ ປນ ນ ຊານາຕິ ນ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ເນວ ວທາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ອິມິນາ ທູຣີກຕາໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ອິຘາຘິປ຺ເປໂຕ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ຈ ອາສວກ຺ຂຍສ຺ສ ເອການ຺ຕິກກາຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອເຕນາຕິ “ໂນ ອຊານໂຕ ໂນ ອປສ຺ສໂຕ”ຕິ ວຈເນນຯ ເຕ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ເກ ປນ ເຕຕິ? “ພາເລ ຈ ປຓ຺ຑິເຕ ຈ ສນ຺ຘາວິຕ຺ວາ ສໍສຣິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໘; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໒໘), ອເຫຕູ ອປ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໘; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໒໗) ເອວມາທິວາທາຯ ເຕສຸ ຫິ ເກຈິ ອຠິຊາຕິສງ຺ການ຺ຕິມຕ຺ເຕນ ຠວສງ຺ການ຺ຕິມຕ຺ເຕນ ຈ ສໍສາຣສຸທ຺ຘີ ປຏິຊານນ຺ຕິ, ອຎ຺ເຎ ອິສ຺ສຣປຊາປຕິກາລາທິວເສນ, ຕຍິທໍ ສພ຺ພໍ “ສໍສາຣາທິຫີ”ຕິ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ປຸຣິເມນ ວາ ປທທ຺ວເຍນາຕິ “ຊານໂຕ, ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ປທທ຺ວເຍນຯ ອຸປາໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ “ອາສວກ຺ຂຍສ຺ສາ”ຕິ ອທິກາຣໂຕ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ອິມິນາຕິ “ໂນ ອຊານໂຕ, ໂນ ອປສ຺ສໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ປທທ຺ວເຍນຯ ອນຸປາໂຍ ເອວ ຫິ ອາສວານໍ ຂຍສ຺ສ ຍທິທໍ ໂຍນິໂສ ຈ ອໂຍນິໂສ ຈ ມນສິກາຣສ຺ສ ອຊານນໍ ອທສ຺ສນຎ຺ຈ, ເຕນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ອປ຺ປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິໂຕ ຈຯ ນນຸ “ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ຍຖາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ທສ຺ສເນ ອຘິປ຺ເປເຕ ປຸຣິເມເນວ ອນຸປາຍປຏິເສໂຘ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ? ນ ໂຫຕິ, ອໂຍນິໂສມນສິກາຣານຸປ຺ປາທນສ຺ສປິ ອຸປາຍຠາວໂຕ ສຕິພເລນ ສໍວຸຕຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍາທີຕາ ວິຍ ສມ຺ປຊ຺ຎ຺ຎພເລເນວ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ອຠູຕຊານນາກາໂຣ ໂຫຕີຕິຯ ເຕນາຫ “ສງ຺ເຂເປນ...ເປ... ໂຫຕີ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເຂເປນາຕິ ສມາເສນ, ອນ຺ວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ວິຕ຺ຖາຣໍ ອກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຎາຓໍ...ເປ... ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ “ຊານໂຕ”ຕິອາທິນາ ຎາຓສ຺ເສວ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຍທິ ເອວໍ “ສວາຍໍ ສໍວໂຣ”ຕິອາທິ ກຖໍ ນີຍຕີຕິ? ຎາຓສ຺ສ ປຘານຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເອວມຍໍ ເທສນາ ກຕາຕິ ນາຍໍ

ໂທໂສ, ຕຖາ ອລຸ໌ລຕ຺ຖາປີ ‘‘ອຣິຍໍ ໂວ ກິກ຺ຂເວ ສມ຺ມາສມາຘີ ເທເສສ຺ສາມິ ເສົາປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣ’’ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ຓ.໑ຓຩ) ວິຕ຺ຖາໂຣ.

ທພ຺ພຊາຕິໂກຕິ ທພ຺ພຣູໂປ. ໂສ ທິ ທຸຣພ຺ໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ທຸຣພ຺ຍໍ ວິນສ຺ສຕິ ນາທຸຣພ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ. ທພ຺ພຊາຕິໂກ ວາ ສາຣສກາໂວ, ສາຣຸປ຺ປສີລາຈາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາຫ ‘‘ນ ໂຂ ທພ຺ພ ທພ຺ພາ ເອວໍ ນິພ຺ເພເຖນ຺ຕິ’’ຕິ (ປາຣາ. ຓ໘໔, ຓ໙໑; ຈູລ຺ ວ. ໑໙ຓ). ວຕ຺ຕສີເສ ຖຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ, ສຸຣໍ ວາ ກຕ຺ວາ. ໂຍ ທິ ປຣິສຸທ຺ຘາຊີໂວ ກາຕຸໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ສພ຺ຣຫ຺ມ ຈາຣີນໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ວາຕາຕປາທິປຜິພາຫນຕ຺ຖໍ ຉຕ຺ຕາທີນິ ກໂຣຕິ, ໂສ ວຕ຺ຕສີເສ ຖຕ຺ວາ ກໂຣຕິ ນາມ. ປທຍ຺ຖານໍ ນ ໂຫ ຕິຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ ນາຖກຣຕຆມ຺ມກາເວນ ອຸປນິສ຺ສຍກາວໂຕ. ວຸຕ຺ຕລ຺ທິ ‘‘ຍານິ ຕານິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸຈ຺ຈາວຈານິ ກິຈ຺ຈກຣຕີຍານິ, ຕຕ຺ຖ ທກ຺ໂຂ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີ (ມ. ນິ. ໑.໔໙ກ).

ອຸປາຍມນສິກາໂຣຕິ ກຸສລຆມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕກູໂຕ ມນສິກາໂຣ. ປຖມນສິກາໂຣຕິ ຕສ຺ສາ ເອວ ມຄ຺ຄກູໂຕ ມນສິກາໂຣ. ອນິຈ຺ຈາທີສຸ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາຕິ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂອສຸກອນຕ຺ຕສກາເວສຸ ຆມ຺ເມສຸ ‘‘ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສຸກໍ ອນຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິນາ ເອວ ນເຍນ, ອວິປຣີຕສກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຈ຺ຈານຸໂລມິເກນ ວາຕິ ສຈ຺ຈາກິສມຍສ຺ສ ອນຸໂລມວເສນ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາວຜ຺ຜນາ ຕິອາທິນາ ອາວຜ຺ຜນາຍ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ຕໂຕ ປຸຣິມ຺ປຸປ຺ປນ຺ນາ ມໂນທ຺ວາຣິກາ ກຸສລຊວນປ຺ປວຕ຺ຕິ ຜລໂວຫາເຣນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາ. ຕສ຺ສາ ທິ ວເສນ ສາ ກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ. ອາວຊ຺ຊນາ ທິ ກວງ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ອາວຜ຺ຜຍຕີຕິ ອາວຜ຺ຜນາ. ອນຸ ອນຸ ອາວຜ຺ເຜຕີຕິ ອນ຺ວາວຜ຺ຜນາ. ກວງ຺ຄາຣມ຺ມຕາໂຕ ອລ຺ລໍ ອາກ຺ຊຕີຕິ ອາໂກໂຄ. ສມນ຺ນາຫຣຕີຕິ ສມນ຺ນາຫາໂຣ. ຕເທ ວາຣມ຺ມຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸພນ຺ຆິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ມນສີ ກໂຣຕີ ຖເປຕີຕິ ມນສິກາໂຣ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຍໍ ອຸປາຍປຖມນສິ ກາຣລກ຺ຂໂຕ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ນາມ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍສ຺ສ ວເສນ ປຸຄ຺ຄໂລ ທຸກ຺ຂາທີນິ ສຈ຺ຈານິ ອາວຊ຺ຊິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ . ອໂຍນິ ໂສມນສິກາເຣ ສຈ຺ຈປຜິກູເລນາຕິ ສຈ຺ຈາກິສມຍສ຺ສ ອນນຸໂລມວເສນ. ເສສໍ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣ ວຸຕ຺ຕວິປຣີຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຍຸຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຸປປຕ຺ຕິສາຆນຍຸຕ຺ຕີ, ເຫຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕເນວາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິ. ເອຕ຺ຖາຕິ ‘‘ອໂຍນິໂສ ກິກ຺ຂເວ…ເປ… ປຫີຍນ຺ຕີ’’ຕິ ເອຕສ຺ມີ ປາເຖ. ຕຕ຺ຖາຕິ ວາກ຺ໂຍປລ຺ລາສນໍ. ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອຍມຸທ຺ເທສນິທ຺ເທໂສ ປຣິວຕ຺ໂຕຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຆາຍາຫ ‘‘ໂຍນິໂສ’’ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ມນສິກາຣປທໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສາຆາຣຕນ຺ຕິ ອຆິປ຺ປາເຍນ ‘‘ໂຍນິໂສ ອໂຍນິໂສຕິ ອິເມທິ ຕາວ ທ຺ວີທິ ປເທທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ໂຍນິໂສຕິ ທິ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ອໂຍນິໂສຕິ ຈ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ຕຕ຺ຖ ອນຸວຕ຺ຕນໂຕ ວກ຺ຂ ມານຕ຺ຕາ ຈ. ສຕິປີ ອນຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິສາມລ຺ເລ ກວາທີສຸ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ພຫຸລີສາມລ຺ລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໍ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຕໍ ນາວາທີ ອຸປມາຕ຺ຕຍຄ຺ຄຫຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຈກ຺ກຍນ຺ຕໍ ອາຫຍຆຜິຍນ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ.

ອນຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ອນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ອາຣມ຺ມຕວິເສສວເສນ ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ຣູປາຣມ຺ມຕາທິອາຣມ຺ມຕສາມ ລ຺ເລນ, ນາປີ ອາສວວເສນ. ເຕນາຫ ‘‘ອນນຸກູຕປຸພ຺ພໍ ອາຣມ຺ມຕໍ…ເປ… ອລ຺ລຖາ ທິ ອນມຕຄ຺ເຄ ສໍສາເຣ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ນາມ ອາສວາ ນ ສນ຺ຕີ’’ຕີ. ວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ສວິລ຺ລາຕກາວິລ຺ລາຕກປ຺ປເກທໍ ອາສວຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕໍ. ອາຣມ຺ມຕໍ ອາຣມ຺ມຕປຈ຺ຈຍກູຕຣູປາທີນິ . ອິທານິ ອາສວວເສນປີ ອນຸປ຺ປນ຺ນປຣິຍາໂຍ ລພ຺ກຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອນຸກູຕປຸພ຺ເພປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປກຕິສຸທ຺ຆິຍາຕິ ປຸພ຺ພຈຣິຍໂຕ ກິເລສທູຣີກາວສິທ຺ຆາຍ ສຸທ຺ຆິປກຕິຕາຍ. ປາລຸອິຍາ ອຸທ຺ທິສນໍ ອຸທ຺ເທໂສ, ອຕ຺ຖກຖນໍ ປຣິປຸຈ຺ຉາ. ອຊ຺ຊຍນໍ ປຣິຍຕ຺ຕິ, ຈີວຣສີພ຺ພາທີ ນວກມ຺ມໍ, ສມຖວິປສ຺ສນານຸໂຍໂຄ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ. ຕາທິເສນາຕິ ຍາ ທິເສນ ‘‘ມນຸລ຺ລວຕ຺ຖູ’’ຕິມນສິກາຣາທິນາ ກາມາສວາທໂຍ ສມ຺ກເວຍ຺ຍຸໍ, ຕາທິເສນ. ອາສວານໍ ວຑ຺ຌີ ນາມ ປຣິຍຸຍ຺ຖານ ຕິພ຺ພຕາຍ ເວທິຕພ຺ພາ, ສາ ຈ ອກິຕ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ພຫຸລີກາຣໂຕຕິ ເຕ ລທ຺ຆາເສວນາ ພຫຸລກາວໍ ປຕ຺ຕາ ມທ຺ທນ຺ຕາ ຜຣນ຺ ຕາ ຉາເທນ຺ຕາ ອນ຺ຆກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕາ ອປຣາປຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ເອກສນ຺ຕານນເຍນ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປວຑ຺ຌນ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປວຑ຺ຌນ຺ຕີຕີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ’’ຕີ. ອິໂຕ ອລ຺ລຖາຕິ ອິໂຕ ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ນານໍ ເອກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕາໂຕ ອລ຺ລຖາ ວຑ຺ຌີ ນາມ ນຕ຺ຖິ ຂຕິກກາວໂຕ.

ໂສ ຈ ຊານາຕີຕິ ຆມ຺ມຸທ຺ຆຈ຺ຈວິຄ຺ຄຫາກາວມາຫ. ກາຣກສ຺ເສວາຕິ ຍຸຕ຺ຕໂຍຄສ຺ເສວ. ຍສ຺ສ ປນາຕິອາທິນາ ອນຸທ຺ເທສິກໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປຸຣາຕນສ຺ສ ປຸຣິສາຕິສຍສ຺ສ ປຜິປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ປາກຍຕຣໍ ກາຕຸໍ ‘‘ມຕ຺ຫລາຣາມວາສີມຫາຕິສ຺ສກູຕຕ຺ ເຖຣສ຺ສ ວິຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕລ຺ທິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອາຍຕີ ຕຖາປຜິປຕ຺ຕິກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ຍໂຕ ເອທິສໍ ວຕ຺ຖຸ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຕສ຺ມີ

ເຍວາຕິ ມຕ຺ໜລາຣາເມເຍວຯ ອາຈຣິຍໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທ຺ເທສາຈຣິຍໍ ກມ຺ມຏ຺ຐານຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ຄນ຺ຕຸໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາຯ ອາຈຣິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານທາຍກໍ ມຫາຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາຯ ອຸທ຺ເທສມ຺ຄຄນ຺ຕິ ຍຖາອາຣທ຺ທໍ ອຸທ຺ເທສປ຺ພນ຺ທໍຯ ຕທາ ກິຣ ມຸຂປາເຐເຍວ ພຫູ ເອກຊ຺ຊໍ ອຸທ຺ທິສາເປຕ຺ວາ ມໂນສຊ຺ຌາຍວເສນ ຘມ຺ມໍ ສຊ຺ຌາຍນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ເຖໂຣ ປຣິວຓ຺ຕຕາຍ ອຸທ຺ເທສໍ ຄຕ຺ໜນ຺ຕານໍ ກິກ຺ຂູນໍ ໂຍຣຍ຺ໂຫ, ໂສ "ອິທານາຫໍ ອນາຄາມີ, ກີ ມຍ຺ຫໍ ອຸທ຺ເທເສນາ"ຕິ ສງ຺ໂກຈໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸຕິຍທິວເສ ອຸທ຺ເທສກາເລ ອາຈຣິຍໍ ອຸປສງ຺ກມິຯ "ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປຫີຍນ຺ຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນສທິສາ "ອຸປ຺ປນ຺ນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຯ ນ ຫິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ອາສເວສຸ ມຄ຺ເຄນ ປຫານໍ ສມ຺ກວຕິຕິ ອາຫ "ເຍ ປນ...ເປ... ນຕ຺ຖີ"ຕິຯ ວຕ຺ຕມານຸປ຺ປນ຺ນາ ຂຓຕ຺ຕຍສມງ຺ຄິໂນຯ ເຕສໍ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ປຫານໍ ນຕ຺ຖີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫານໍ ປຈ຺ຈຍພາເຕນ ອນຸປ຺ປາທນເມວ ຕາຍ ປຫານນ຺ຕິຯ

໑໖ຯ ຍທິ ເອວໍ ທຸຕິຍປທໍ ກິມຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ? ປທທ຺ວຍຄ຺ຄຫຓໍ ອາສວານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນານຸປ຺ປນ຺ນກາວສມ຺ກວທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ເຈວ ປຫາຍກວິກາເຄນ ປຫາຕພ຺ພວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ຈຯ ເຕນາຫ "ອິທເມວ ປທໍ ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິຯ ອຍຍ຺ມ຺ປີຕິ ຓາຕາໂຕ ອຍຍ຺ມ຺ປີ ສຕິສໍວຣາທີຯ ທສ຺ສນາຕິ ອິທໍ ເຫຕຸມ຺ຫິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ສເນນາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຓວຈເນນ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິຯ ເອສ ນໂຍຕິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິຯ ທສ຺ສເນນາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນຯ ໂສ ຫິ ປຖມໍ ນິພ຺ພານທສ຺ສນໂຕ "ທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍທິປີ ຕໍ ໂຄຕ຺ຣກ຺ ປຖມຕຣໍ ປສ຺ສຕິ, ທິສ຺ວາ ປນ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ກິເລສປ຺ປຫານສ຺ສ ອກຣຓໂຕ ນ ຕໍ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອາວຊ຺ຊນຏ຺ຐານິຍຍ຺ຫິ ຕໍ ຓາຕໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ, ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕຕ຺ຕສາມຍ຺ເຍນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ນິພ຺ພານປຝິວິຊ຺ຌເນນ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ ປຸນປ຺ປຸນໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ກາວນໍ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ ທສ຺ສນໍ ນາມ, ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸຍ຺ຈ ປຣິຍ຺ຓາທິກິຈ຺ຈກຣຓວເສນ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມທສ຺ສນໍ ຕທກິສມໂຍຕິ ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ໂຄຕ຺ຣກຸສ຺ສ ທສ຺ສນກາວປ຺ປຕ຺ຕິ ຯ ອຍຍ຺ຈ ວິຈາໂຣ ປຣໂຕ ອຏ຺ຐກຖາຍເມວ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໘໘) ອາຄມິສ຺ສຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ "ສໍວຣາ ປຫາຕພ຺ພາ"ຕິອາທີສຸຯ ສໍວຣາຕິ ສໍວເຣນ, "ສໍວໂຣ"ຕິ ເຈຕ຺ຖ ສຕິສໍວໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຝິເສວຕິ ເອເຕນາຕິ ປຝິເສວນໍ, ປຈ຺ຈເຍສຸ ອິທມຕ຺ຖິກຕາຓາຕໍຯ ອຘິວາເສຕິ ຂມຕິ ເອຕາຍາຕິ ອຘິວາສນາ, ສີຕາທີນໍ ຂມນາກາເຣນ ປວຕ຺ໂຕ ອໂທໂສ, ຕປ຺ປຘານາ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຸສລກ຺ຂນ຺ຘາຯ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ ເອເຕນາຕິ ປຣິວຊ຺ຊນໍ, ວາລຸອມິຄາທີນໍ ປຣິຫຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕາ ເຈຕນາ, ຕຖາປວຕ຺ຕາ ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຸສລກ຺ຂນ຺ຘາຯ ກາມວິຕກ຺ກາທິເກ ວິໂນເທຕິ ວິຕ຺ທຕິ ເອເຕນາຕິ ວິໂນທນໍ, ກຸສລວິຣິຍໍຯ ປຖມມຄ຺ເຄນ ທິຏ຺ເຐ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ເມ ກາວນາວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ກາວນາ, ເສສມຄ຺ຄຕ຺ຕຍໍຯ ນ ຫິ ຕໍ ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ກິຍ຺ຈິ ປສ຺ສຕິ, ເອວໍ ທສ຺ສນາທີນໍ ວຈນຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ທສ຺ສນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຓ຺ຓນາ

໑໗ຯ ກຸສລາກຸສລຘມ຺ເມຫິ ອາລມ຺ພິຍມານາປິ ອາຣມ຺ມຓາຘມ຺ມາ ອາວຊ຺ຊນມຸເຂເນວ ຕພ຺ກາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ມນສິກຣຓີເຍ"ຕິ ປທສ຺ສ "ອາວຊ຺ຊິຕພ຺ເພ"ຕິ ອຕ຺ຖມາຫຯ ທີຕສ຺ຂາວຫກາເວນ ມນສິກຣຓໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ມນສິກຣຓີຍາ, ຕປ຺ປຝິປກ຺ຂໂຕ ອມນສິກຣຓີຍາຕິ ອາຫ "ອມນສິກຣຓີເຍຕິ ຕພ຺ພິປຣີເຕ"ຕິຯ ເສສປເທສູຕິ "ມນສິກຣຓີເຍ ຘມ຺ເມ ອປ຺ປຊານນ຺ໂຕ"ຕິອາທີສຸຯ ຍສ຺ມາ ກຸສລຘມ຺ເມສຸປິ ສຸກສ຺ຂນິຈ຺ຈາທິວເສນ ມນສິກາໂຣ ອສ຺ສາທນາທິເຫຕຸຕາຍ ສາວຊ຺ໂຊ ອຫິຕທຸກ຺ຂາວໂຫ ອກຸສລຘມ຺ເມສຸປິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ມນສິກາໂຣ ນິພ຺ພິທາທິເຫຕຸຕາຍ ອນວຊ຺ໂຊ ຫິຕສ຺ຂາວໂຫ, ຕສ຺ມາ "ຘມ຺ມໂຕ ນິຍໂມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ອາກາຣໂຕ ປນ ອຕ຺ຖີ"ຕິ ອາຫຯ

ວາ-ສທ຺ໂທ ເຍກຸຍ຺ເຍນ "ມມໍ ວາ ຫິ ກິກ຺ຂເວ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕, ໖), ເທໂວ ວາ ກວິສ຺ສາມິ ເທວຍ຺ຍຕໂຣ ວາ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໖; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໗ລ, ໘໐) ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ ທິຏ຺ໂຐ, ນ ສມ຺ຈຈຍຕ຺ໂຖຕິ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ຈຈຍຕ຺ເຖ ປໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ຍຖາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສມ຺ຈຈຍຕ຺ຖທີປກໍ ປເນຕໍ ສຸຕ຺ຕປທໍ ສມຸທາຫຝໍຯ

ກາມາສໂວຕິ ປຍ຺ຈກາມຄຸຓສງ຺ຂາເຕ ກາເມ ອາສໂວ ກາມາສໂວຯ ເຕນາຫ "ປຍ຺ຈກາມຄຸຓິໂກ ຣາໂຄ"ຕິຯ ກວາສວໍ ປນ ຄເປຕ຺ວາ ສພ຺ໂພ ໂລໂກ ກາມາສໂວຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ ສິຍາຯ ຣູປາຣູປກເວຕິ ກມ຺ມຸປ຺ປຕ຺ຕິເກທໂຕ ທຸວິເຘປີ ຣູປາຣູປກເວ ຉນ຺ທຣາໂຄຯ ຊານນິກນ຺ຕີຕິ ຊານສ຺ສາໂທຯ "ສຸນ຺ທຣມິທໍ ຖານໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວ"ນ຺ຕິອາທິນາ ອສ຺ສາເທນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິສຫຄໂຕ ຣາໂຄ ກເວ ອາສໂວຕິ ກວາສໂວຯ ເອວນ຺ຕິ ສພ຺ພທິຏ຺ຐີນໍ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິສງ຺ຄຫໂຕ ກວາສເວເນວ ທິຏ຺ຐາສໂວ ຄຫິໂຕ ຕໍສຫຄຕຣາຄຕາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອປເຣ ປນ "ທິຏ຺ຐາສໂວ ອວິຊ຺ຊາສເວນ ຈ ສງ຺ຄຫິໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ກວາສໂວ ຈຕູສຸ ທິຏ຺ຐິຄຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕໂລກສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໔໖໕) ວຈນ

ໂຕ ທິຍຸກິສມຸປ໌ຍຸຕຸຕຣາຄສຸສ ກວາສວກາໂວ ວິຈາເຣຕພຸໂພ, ອຖ ''ກາມສຫຄຕາ ສຍຸຍາມນສິກາຣາ''ຕິອາທິສຸ (ສໍ໌ ນິ໌ ໔໌໓໓໘) ວິຍ ອາຣມຸມຕາກຣຕາຕຸໂຖ ສຫຄຕຕຸໂຖ, ເອວໍ ສຕິ ກວາສເວ ທິຍຸຖາສວສຸສ ສໂມຮານຄມນໍ ກຕໍ ນ ສິຍາ໌ ນ ຫິ ຕມຸປໂຍຄຕພຸກາວາທິເກ ອສຕິ ຕໍສຽຄໂຫ ຍຸຕຸໂຕ, ຕສຸມາ ຍຖາວຸຕຸຕປາລຸອີ ອນຸສາເຣນ ທິຍຸກິຄຕສມຸປ໌ຍຸຕຸຕໂລໂກປີ ກາມາສໂວຕິ ຍຸຕຸຕໍ ສິຍາ໌ ທິຍຸຖສມຸມິກສມຸປຣາຍິກທຸກຸຂານລຸທີ ກາຣຕາກູຕາ ກາມາສວາທໂຍປີ ທຸວິສາ ວຸຕຸຕາ໌

ອກິສມຸເມ (ສ໌ ສ໌ ໑໑໐໓) ຈ ກາມາສວນິທຸເທເສ ''ກາເມສູຕິ ກາມຣາຄທິຍຸກິຣາຄາທີນໍ ອາຣມຸມຕາກູເຕສຸ ເຕກູມເກສຸ ວຕຸຖຸກາເມສູ''ຕິ ອຕຸໂຖ ສມຸກວຕິ໌ ຕຕຸຖ ຫິ ອຸປຸປ໌ຊຊມານາ ສາ ຕຕຸຫາ ສພຸພາປີ ນ ກາມຈຸອນຸທາທີນາມໍ ນ ລກາຕີຕິ໌ ຍທິ ປນ ໂລໂກ ກາມາສວກວາສວວິນິມຸຕຸໂຕປີ ສິຍາ, ໂສ ຍທາ ທິຍຸກິຄຕວິປຸປ໌ຍຸຕຸເຕສຸ ຈິຕຸເຕສຸ ອຸປຸປ໌ຊຊຕິ, ຕທາ ເຕນ ສມຸປ໌ຍຸຕຸໂຕ ອວິຊຊາສໂວ ອາສວວິປຸປ໌ຍຸຕຸໂຕຕິ ໂທມນສຸສວິຈິກິຈຸຊຸທຸສຈຸຈສມຸປ໌ຍຸຕຸຕສຸສ ວິຍ ຕສຸສປີ ອາສວວິປຸປ໌ຍຸຕຸຕາ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍາ ''ຈຕູສຸ ທິຍຸກິຄຕວິປຸປ໌ຍຸຕຸຕໂລກສຫຄຕຈິຕຸຕຸປຸປາເທສຸ ອຸປຸປັນຸໂນ ໂມໂຫ ສິຍາ ອາສວສມຸປ໌ຍຸຕຸໂຕ, ສິຍາ ອາສວວິປຸປ໌ຍຸຕຸໂຕ''ຕິ໌ ''ກາມາສໂວ ອຍຸຖສຸ ໂລກສຫຄຕຈິຕຸຕຸປຸປາເທສຸ ອຸປຸປ໌ຊຊຕີ'ຕິ (ສ໌ ສ໌ ໑໔໒໘), ''ກາມາສວໍ ປຝິຈຸຈ ທິຍຸຖາສໂວ ອວິຊຊາສໂວ''ຕິ (ປຍຸຖາ໌ ໓໌໓໌໑໐໗) ຈ ວຈນໂຕ ທິຍຸກິສຫຄຕຣາໂຄ ກາມາສໂວ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ໌ ກິລຸຈ ອກິຊຊາກາມຣາຄານໍ ວິເສໂສ ອາສວທຸວຍເອກາສວກາໂວ ສິຍາ, ນ ອກິຊຊາຍ ຈ ໂນອາສວກາໂວຕິ ໂນອາສວໂລກສຸສ ສພຸກາໂວ ວິຈາເຣຕພຸໂພ໌ ນ ຫິ ອຕຸຖິ ອກິສມຸເມ ''ອາສໂວ ຈ ໂນອາສໂວ ຈ ສມຸມາ ອາສວສຸສ ສມຸມສຸສ ອາສວສຸສ ຈ ໂນອາສວສຸສ ຈ ສມຸມສຸສ ເຫຕຸປຈຸຈໂຍ''ຕິ (ປຍຸຖາ໌ ໓໌໓໌໑໒-໑໗) ສຕຸຕໂມ ນວໂມ ຈ ປລຸໂຫ໌ ຄຕນາຍລຸຈ ''ເຫຕຸຍາ ສຕຸຕາ''ຕິ (ປຍຸຖາ໌ ໓໌໓໌໔໐) ວຸຕຸຕໍ, ໂນ ''ນວາ''ຕິ໌ ທິຍຸກິສມຸປ໌ຍຸຕຸເຕ ປນ ໂລເກ ໂນອາສເວ ວິຊຊມາເນ ສຕຸຕມນວມາປີ ປລຸຫາ ວິສຸສຊຊນໍ ລເກຍຸຍໍ, ຄຕນາຍ ຈ ''ເຫຕຸຍາ ນວາ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ, ນ ປນ ວຸຕຸຕໍ໌ ທິຍຸກິວິປຸປ໌ຍຸຕຸເຕ ຈ ໂລເກ ໂນອາສເວ ວິຊຊມາເນ ວຕຸຕພຸພໍ ວຸຕຸຕເມວ໌ ຍສຸມາ ປນ ສຸຕຸຕນຸຕເທສນາ ນາມ ປຣິຍາຍກຖາ, ນ ອກິສມຸມເທສນາ ວິຍ ນິປຸປ໌ຣິຍາຍກຖາ, ຕສຸມາ ພລວກາມຣາຄສຸເສວ ກາມາສວໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ກາມາສໂວຕິ ປລຸຈກາມຄຸຕິໂກ ຣາໂຄ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕຖາ ກວາກິນນຸທນນຸຕິ໌

ສາມລຸເລນ ກວາສໂວ ທິຍຸຖາສວໍ ອນຸໂຕຄສໍ ກຕຸວາ ອິສ ຕໂຍ ເອວ ອາສວາ ວຸຕຸຕາຕິ ຕສຸສ ຕທນຸໂຕຄສຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ເອວໍ ທິຍຸຖາສໂວ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໌ ຕຖາ ຫິ ວກຸຂຕິ ກວາສວສຸສ ອນິມິຕຸຕວິໂມກຸຂປຝິປກຸຂຕໍ໌ ຈຕູສຸ ສຈຸເຈສຸ ອລຸລາຕານຸຕິ ອິທໍ ສຸຕຸຕນຸຕນຍໍ ນິສຸສາຍ ວຸຕຸຕໍ໌ ສຸຕຸຕນຸຕສໍວຕຸຕນາ ເຫສາຕິ, ຕທນຸໂຕຄສຕຸຕາ ວາ ປຸພຸພນຸຕາທີນໍ໌ ຍຖາ ອຕຸຖໂຕ ກາມາສວາທໂຍ ວວຕຸຖາປີຕາ, ຕຖາ ເນສໍ ອຸປຸປາທວຫຸໝໂຍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ກາມຄຸເຕ''ຕິອາທິມາຫ໌ ອສຸສາທໂຕ ມນສິກໂຣໂຕຕິ ''ສຸກສຸຂາ''ຕິອາທິນາ ອສຸສາທນວເສນ ມນສິ ກໂຣນຸຕສຸສ໌ ຈຕຸວິປລຸລາສປທຍຸຖານກາເວນາຕິ ສຸກສຍຸລາທີນໍ ວຕຸຖຸກາເວນ໌ ວຸຕຸຕນຍປຈຸຈນີກໂຕຕິ ''ກາມາ ນາມເຕ ອນິຈຸຈາ ທຸກຸຂາ ວິປຣິຕາມສມຸມາ''ຕິອາທິນາ ກາມຄຸເຕສຸ ອາທີນວທສຸສນປຸພຸພກເນກຸຂມຸມປຝິປຕຸຕິຍາ ລນຸທຣາຄໍ ວິກຸຂມຸກຍໂຕ ສມຸຈຸອິນຸທນຸຕສຸສ ຈ ອນຸປຸປັນຸໂນ ຈ ກາມາສໂວ ນ ອຸປຸປ໌ຊຊຕິ, ອຸປຸປັນຸໂນ ຈ ປຫີຍຕີຕິ໌ ຕຖາ ມຫຄຸຄຕສມຸເມສຸ ເຈວ ສກລເຕກູມກສມຸເມສຸ ຈ ອາທີນວທສຸສນປຸພຸພກອນິຈຸຈາທິມນສິການວເສນ ນິສຸສຣຕປຝິປຕຸຕິຍາ ອນຸປຸປັນຸນາ ຈ ກວາສວອວິຊຊາສວາ ນ ອຸປຸປ໌ຊຊນຸຕິ, ອຸປຸປັນຸນາ ຈ ປຫີຍນຸຕີຕິ ເອວໍ ຕຕຸຫາປກຸເຂ ວຸຕຸຕສຸສ ນຍສຸສ ປຝິປກຸຂໂຕ ສຸກຸກປກຸເຂ ວິຕຸຖາໂຣ ເວທິຕພຸໂພ໌

ຕໂຍ ເອວາຕິ ອກິສມຸເມ ວິຍ ''ຈຕຸຕາໂຣ''ຕິ ອວຕຸວາ ກສຸມາ ຕໂຍ ເອວ ອາສວາ ອິສ ອິມິສຸສໍ ທສຸສນາປຫາຕພຸພກຖາຍໍ ວຸຕຸຕາ? ຕຕຸຖ ກາມາສວສຸສ ຕຕຸຫາປຕໍສີກາວໂຕ ອປຸປຕິຫິຕວິໂມກຸຂປຝິປກຸຂຕາ ເວທິຕພຸພາ໌ ກເວສຸ ນິຈຸຈຄຄາຫານຸສາຣໂຕ ເຍກຸຍຍໂຕ ກວຣາຄສມຸປຕຸຕິໂຕ ກວາສວສຸສ ອນິມິຕຸຕວິໂມກຸຂປຝິປກຸຂຕາ, ກວທິຍຸກິຍາ ປນ ກວາສວກາເວ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖິ, ອນຸຕສລຸລາຍ ລາຕານຸກາວສີທຸສີໂຕ ອວິຊຊາສວສຸສ ສຸລຸລຕວິໂມກຸຂປຝິປກຸຂຕາ໌ ເອຕຸຖາຕິ ເອຕິສຸສໍ ອາສວກຖາຍໍ໌ ວຕຸຕີຕນຸຕິ ກຖິຕໍ໌ ອເກທໂຕຕິ ສາມລຸລໂຕ໌

໑໗໌ກາມາສວາທີນນຸຕິ ມນຸສຸສໂລກເທວໂລກຄມນິຍານໍ ກາມາສວາທີນໍ໌ ນິຣຍາທິຄມນິຍາ ປນ ກາມາສວາທໂຍ ''ທສຸສນາ ປຫາຕພຸເພ ອາສເວ''ຕິ ເອຕຸເຖວ ສມາຣຸລຸຫາ໌ ອຖ ວາ ຍທຄຸເຄນ ໂສ ປຸຄຸຄໂລທສຸສນາປຫາຕພຸພານໍ ອາສວານໍ ອສີຍຸຖານໍ, ຕທຄຸເຄນ ກາມາສວາທີນມຸປີ ອສີຍຸຖານໍ໌ ນ ຫິ ສມລຸລາເກເທນ ວຕຸຖຸເກໂທ ອຕຸຖີຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ເອຕຸຕາວຕາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໌ ເຕເນວາຫ ''ສາມລຸລໂຕ ວຸຕຸຕານ''ນຸຕິ໌ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ທສຸສນາປຫາຕພຸເພສຸ ອາສເວສຸ ທສຸເສຕພຸເພສຸ ''ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫ''ນຸຕິອາທິນາ ວິຈິກິຈຸຊາ ທສຸສິຕາຕິ ອາຫ ''ວິຈິກິຈຸຊາສີເສນ ເຈຕຸຖາ''ຕິອາທິ໌ ເອວນຸຕິ ຍຖາ ໂສລຸອສວຕຸຖຸກາ ວິຈິກິຈຸຊາ

ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ເອວໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣຕີ.

ວິຊຊມານຕໍ ອວິຊຊມານຕລ຺ຈາຕິ (ສໍ. ນິ. ຍື. ໔.໔໐) ສສ຺ສຕາສງ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ ''ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫມຕີຕມທ຺ທານ''ນ຺ຕິ ອ ຕີເຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊຊມານຕໍ, ອຣິຈ຺ຈສມຸປ຺ປຕຕີອາສງ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ ''ຍໂຕ ປ຺ກຕິ ອຫໍ, ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ນ ນຸ ໂຂ ອໂຫສິ''ນ຺ຕິ ອຕີເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອວິຊຊມານຕລ຺ຈ ກງ຺ຂຕີ. ກສ຺ມາ? ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອາກາຣທຸວຍາວລມ຺ພນໂຕ. ຕສ຺ສາ ປນ ອຕີຕວຕ຺ຖຸຕາຍ ຄຫີຕຕ຺ ຕາ ສສ຺ສຕາຣິຈ຺ຈສມຸປ຺ປຕ຺ຕິອາກາຣນິສ຺ສຍຕາ ທສ຺ສິຕາ. ເອວໍ ອາສປ຺ປນປຣິສປ຺ປນາປວຕ຺ຕິກໍ ກຕ຺ຖຈິປີ ອປ຺ປຕິວຕ຺ຕິເຫຕຸກ຺ ຕໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ກສ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ນ ໂຈເທຕພ຺ພເມຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ກິ ກາຣຕນ຺ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ. ສ຺ເວວ ປຸ ຖຸຊຊນກາໂວ ເອວ. ຍທິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣເນວ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາປນ຺ນນ຺ຕິ ອາຫ ''ນນຸ ຈ ປຸຖຸຊຊໂນປີ ໂຍນິໂສ ມນສິ ກໂຣຕີ''ຕິ. ຕຕ຺ຖາຕິ ໂຍນິໂສມນສິກຣເຕ.

ຊາຕິລິງ຺ຄູປປຕ຺ຕິໂຍຕິ ຂຕ຺ຕິຍພ຺ຣາຫ຺ມຕາທິຊາຕິ ຄຫຸຄ຺ປພ຺ພຊິຕາທິລິງ຺ຄໍ ເທວມນຸສ຺ສາທິອຸປ຺ປຕ຺ຕິລ຺ຈ. ນິສ຺ສາຍາຕິ ອຸປ຺າ ທາຍ.

ຕສ຺ມິ ກາເລ ສຕ຺ຕານໍ ມຊ຺ຊິມປ຺ປມາຕໍ, ເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕ ປ຺ມາຕິໂກ, ຕທກາວໂຕ, ຕໂຕ ອຕີຕກາວໂຕ ວາ ອປ຺ປມາຕິໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເກຈິຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ. ເຕ ຫິ ''ກຖໍ ນຸ ໂຂຕິ ອິສ຺ສເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ປຸພ຺ພກເຕນ ວາ ອເຫຕຸໂຕ ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ຈິນ຺ເຕຕີ''ຕິ ອາຫຸ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເຫຕຸໂຕ ກງ຺ຂຕີຕິ ວທນ຺ຕີ''ຕິ. ອເຫຕຸໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກງ຺ຂາປີ ຫິ ເຫຕຸປ຺ຣາມສນ ເມວາຕິ.

ປຣມ຺ປຣນ຺ຕິ ປຸພ຺ພາປຣປ຺ປວຕ຺ຕິ. ອທ຺ທານນ຺ຕິ ກາລາທິວຈນໍ, ຕລ຺ຈ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ.

ວິຊຊມານຕໍ ອວິຊຊມານຕລ຺ຈາຕິ ສສ຺ສຕາສງ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ ''ກວິສ຺ສາມິ ນຸ ໂຂ ອຫມນາຄຕມທ຺ທານ''ນ຺ຕິ ອນາຄເຕ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊຊມານຕໍ, ອຸຈ຺ເຉທາສງ຺ກໍ ນິສ຺ສາຍ ''ຍສ຺ມິລ຺ຈ ອຕ຺ຕກາເວ ອຫໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ນ ນຸ ໂຂ ກວິສ຺ສາມິ''ຕິ ອນາຄເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອວິຊຊມານຕລ຺ຈ ກງ຺ຂຕີຕິ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນມທ຺ທານນ຺ຕິ ອທ຺ທາປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອິຣາທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ''ປຜິສນ຺ຈີ ອາທິ ກຕ຺ວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ''ອິທໍ ກຖໍ ອິທໍ ກຖ''ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນໂຕ ກຖໍກຖາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ, ສາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ກຖໍກຖີຕິ ອາຫ ''ວິຈິກິຈ຺ໂຉ ໂຫຕີ''ຕິ. ກາ ເອຕ຺ຖ ຈິນ຺ຕາ, ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວິຍ ຫິ ພາລປຸຖຸຊຊໂນຕິ ປຜິກຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ. ຕໍ ມຫາມາຕາຍ ປຸຕ຺ຕໍ. ມຸຕ຺ເທສ຺ນ຺ຕິ ມຸຕ຺ເທນ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຊາຄຣຕກາເລ ນ ສກ຺ກາຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ມຸຕ຺ເທສ຺ຸໍ ກຸລຣມ຺ມຕາຍ ຍຖາ ຕໍ ເອກຈ຺ເຈ ກຸລຕາປສາ, ຣາຊກເຍນາຕິ ຈ ວທນ຺ຕີ.

ສີຕິກູຕນ຺ຕິ ອິທໍ ມຣຸຣກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕວຈນໍ. ''ເສຕິກູຕ''ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ອຸທເກ ຈິຣຍ຺ຄາເນນ ເສຕກາວໍ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຕ຺ຕໂນ ຂຕ຺ຕິຍກາວໍ ກງ຺ຂຕີ ກຕ຺ໂຕ ວິຍ ສູຕປຸຕ຺ຕສລ຺ຜີ. ຊາຕິຍາ ວິກາວິຍມານາຍ ''ອຫ''ນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປຣາມສນໍ ສນ຺ຣາຍາຫ ''ເອວລ຺ຫີ ສິຍາ ກງ຺ຂາ''ຕິ. ມນຸສ຺ສາປີ ຈ ຣາຊາໂນ ວິຍາຕິ ມນຸສ຺ສາປີ ເກຈິ ເອກຈ຺ເຈ ຣາຊາໂນ ວິຍາຕິ ອຣິປ຺ປາ ໂຍ.

ວຸຕ຺ຕນຍເມວ ''ສຕ຺ຄານາກາຣໍ ນິສ຺ສາຍາ''ຕິອາທິນາ. ເອຕ຺ຖາຕິ ''ກຖໍ ນຸ ໂຂສ຺ມີ''ຕິ ປເທ. ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ຊີໂວຕິ ປຣປຣິກປ຺ປິ ຕໍ ອນ຺ຕຣຕ຺ຕານໍ ວທຕີ. ໂສລຸອສໍສາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຣີຣ-ປຣິມາຕ-ປຣິມຕ຺ທລ-ອງ຺ຄຸຍ຺ຄຍວປຣມາຕຸ-ປຣິມາຕຕາ ທີເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ.

''ສຕ຺ຕປລ຺ລຕ຺ຕິ ຊີວວິສຍາ''ຕິ ທິຍ຺ກິຄຕິການໍ ມຕີມຕ຺ຕໍ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ປນ ສາ ອຕ຺ຕກາວວິສຍາວາຕິ ອາຫ ''ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ອາຄຕິຄຕິຍ຺ຄານ''ນ຺ຕິ, ຍຕາຍໍ ອາຄໂຕ, ຍຕ຺ຖ ຈ ຄມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ຄານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໘໙ຍຖາ ອຍໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອຍໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ເກາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຍຖາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ໚ ເອ ເຕນ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຕ຺ຕາກິນິເວສສ຺ສ ນິສ຺ສຍຕ຺ມາຫ໚ ຍຖາ ຫິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຕ຺ຕາກິນິເວສໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຍໂຕ ສາ ສສ຺ສ ຕາຌິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປຕ຺ຕີສ຺ສຕ຺ຕ຺ຈເຉທາກາຣາວລມ຺ພິນີ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ອຕ຺ຕາກິນິເວໂສປີ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕຕີ ‘‘ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອນ຺ໂຕຄສາຫ໌ການສ຺ສ ກຖໍກຖີກາວສ຺ສ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາຫສ຺ສ ນິສ຺ສຍກາວໂຕ໚ ເຕເນວາຫ ‘‘ສວິຈິກິຈ຺ຉສ຺ສ ອໂຍນິ ໂສມນສິກາຣສ຺ສ ຖາມຄຕຕ຺ຕາ’’ຕິ໚ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖຕິ ອນິຍມຕ຺ໂຖ໚ ‘‘ອລ຺ລຕຣາ ທິຎ຺ຎິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສ຺ຎ຺ຈ ທ ລຸຫາເວນາຕິ ອກິນິເວສສ຺ສ ອຕິວິຍ ຖາມຄຕກາເວນ໚ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕີ ຕສ຺ມີ ກເວ໚ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນເມວາຕິ ອວຌາຣເຕນ ອ ນາຄເຕ ອຕ຺ຖິກາວໍ ນິວຕ຺ເຕຕີ, ນ ອຕີເຕ ຕຕ຺ຖປີ ສຕິ ອຕ຺ຖິຕາຍ ອຸຈ຺ເຉທຄ຺ຄາຫສ຺ສ ສພ຺ກາວໂຕ໚ ອຕີເຕ ເອວ ນຕ຺ຖິ, ນ ອ ນາຄເຕປີຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ໚

ສລ຺ລກ຺ຂນ຺ຌສີເສນາຕິ ສລ຺ລກ຺ຂນ຺ຌປມ຺ເຂນ, ສລ຺ລກ຺ຂນ຺ຌໍ ປມ຺ຂໍ ກຕ຺ວາຕີ ອຕ຺ໂຖ໚ ຂນ຺ເຌຕິ ປລ຺ຈປີ ຂນ຺ເຌ໚ ອຕ຺ຕາຕີ ຄເຫຕ຺ວາຕີ ‘‘ສລ຺ຊານນ຺ສກາໂວ ເມ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອກິນິວິສ຺ສ໚ ປກາເສຕພ຺ພໍ ວຕ຺ຖຸໍ ວິຍ, ອຕ຺ຕານມ຺ປີ ປກາເສນ຺ໂຕ ປທີໂປ ວິຍ, ສລ຺ຊານິຕພ຺ພໍ ນີລາທິອາຣມ຺ມຕໍ ວິຍ ອຕ຺ຕານມ຺ປີ ສລ຺ຊານາຕີຕິ ເອວໍທິຎ຺ຎິໂຕປີ ທິຎ຺ຎິຄຕິໂຕ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ສລ຺ຊານາມີ’’ຕິ໚ ສຸວາຍມຕ຺ໂຖ ສລ຺ລໍ ຕທລ຺ລຕຣຌມ຺ເມ ຈ ‘‘ອຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ ຄຫາວເສນ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສລ຺ລກ຺ຂນ຺ຌສີເສນາ’’ຕິອາທິ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ຂນ຺ຌວິນິມ຺ຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕາຕີ ຄຕ຺ຫໂຕ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຎິ, ຂນ຺ຌໍ ປນ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄຕ຺ຫ ໂຕ ອຸຈ຺ເຉທທິຎ຺ຎິຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພາປີ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຎ຺ຎິໂຍວາ’’ຕິ໚

ອກິນິເວສາກາຣາຕິ ວິປຣິເຍສາກາຣາ໚ ວທຕີຕີ ອິມິນາ ກາຣກເວທກສຕ຺ຕານໍ ທີຕສ຺ຂາວໂພຌສມຕ຺ຖຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ທີເປຕິ໚ ເຕນາຫ ‘‘ວຈີກມ຺ມສ຺ສ ກາຣໂກ’’ຕິ໚ ເວເທຕີຕີ ເວທິໂຍ, ເວທິໂຍວ ເວເທຍ຺ໂຍ໚ ອິທິສານລ຺ທີ ປທານໍ ພຫຸລາ ກຕ຺ຕ຺ສາຌນຕໍ ສທ຺ທສຕ຺ຖວິທູ ມລ຺ລນ຺ຕີ໚ ອຸປ຺ປາທວໂຕ ເອການ຺ເຕເນວ ວໂຍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ສຕີ ຈ ອຸທຍພ຺ພຍຕ຺ເຕ ເນວ ນິຈ຺ຈຕາຕີ ‘‘ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ອຌິປ຺ປາຍໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຸປ຺ປາທວຍຣຫີໂຕ’’ຕິ໚ ສາຣກູໂຕຕິ ນິຈ຺ຈຕາຍ ເອວ ສາຣກາໂວ໚ ສພ຺ພ ກາລິໂກຕິ ສພ຺ພສ຺ມີ ກາເລ ວິຊ຺ຊມາໂນ໚ ປກຕິກາວນ຺ຕິ ສກາວກູຕໍ ປກຕີ, ‘‘ວໂທ’’ຕິອາທິນາ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ປກຕິສຽຂາຕໍ ສກາວໍ໚ ສສ຺ສຕິສມນ຺ຕິ ສສ຺ສຕີຍາ ສມໍ ສສ຺ສຕິສມໍ, ຖາວຣໍ ນິຈ຺ຈກາລນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕເຖວ ຖສ຺ສຕີຕີ ເຍນາກາເຣນ ປຸພ຺ເພ ອຎ຺ຖາສິ, ເອຕຣຫີ ຕິຎ຺ຖຕີ, ຕເຖວ ເຕນາກາເຣນ ອນາຄເຕປີ ຖສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ປຈ຺ຈກ຺ຂນິທສ຺ສນໍ ອິທໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂກາວໍ ກຕ຺ວາ໚ ທິຎ຺ຎິເຍວ ທິຎ຺ຎິຄຕນ຺ຕີ ຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ປທວຫຸລມຕ຺ຕ ຕໍ ອາຫ໚ ທິຎ຺ຎິສຸຄຕນ຺ຕີ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຎິສຸ ປຣິຍາປນ຺ນນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ໚ ເຕເນວາຫ ‘‘ທ຺ວາສຎ຺ຎິທິຎ຺ຎິອນ຺ໂຕຄຕຕ຺ຕາ’’ຕິ໚ ທິຎ຺ຎິຍາ ຄມນມຕ຺ຕນ຺ຕີ ທິຎ຺ຎິຍາ ຄຫຕມຕ຺ຕໍ໚ ຍຖາ ປນ ປພ຺ພຕຊລວິທຸຄ຺ຄານິ ທຸນ຺ນິຄ຺ຄມນານິ, ເອວໍ ທິຎ຺ຎິຄ຺ຄາໂຫປີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸນ຺ນິຄ຺ຄມນຎ຺ເຖນ ຄຫນ’’ນ຺ຕີ໚ ຕໍ ນາມ ອຸທກໍ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໂຕ ກນ຺ຕາໂຣ, ນິຣຸທກວນໍ, ຕໍ ປວນ຺ຕີປີ ວຸຈ຺ຈ ຕີ໚ ອລ຺ໂລ ປນ ອຣລ຺ລປເທໂສ ທຸຣຕິກ຺ກມນຎ຺ເຖນ ກນ຺ຕາໂຣ ວິຍາຕິ, ເອວໍ ທິຎ຺ຎິປີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸຣຕິກ຺ກມນຎ຺ເຖນາ’’ຕິອາທິ໚ ວິນິວິຊ຺ຊນໍ ວິຕ຺ຫນໍ໚ ວິໂລມນໍ ວິປ຺ຣິຕາມກາໂວ໚ ອນວຎ຺ຎິຕສກາວຕາຍ ວິຈລິຕໍ ວິປ຺ຜນ຺ທິຕນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ກທາຈິ’’ຕິອາທິ໚ ອນ຺ທຸພນ຺ຌນາທີ ວິຍ ນິສ຺ສຣິຕຸໍ ອປ຺ປທານວເສນ ອເສຣິກາວກຣຕໍ ພນ຺ຌນຎ຺ໂຖ, ກິເລສາມ຺ມວິປາກວຎ຺ຎານໍ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ທູຣຄຕມ຺ປີ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ສໍໂຍຊນໍ ສໍໂຍຊນຎ຺ໂຖ, ທິຎ຺ຎິປີ ຕຖາຣູປາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທິຎ຺ຎິສໍໂຍຊນ’’ນ຺ຕີ໚ ພນ຺ຌນຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຌິຍາຕີ ອຌິປ຺ປາໂຍ໚ ເຕເນວາຫ ‘‘ທິຎ຺ຎິສໍໂຍຊເນນ...ເປ... ມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ເອເຕຫີຕີ ອິມິນາ ຊາຕິອາທິທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາວມາຫ໚ ຊາຕິອາທິເກ ທຸກ຺ຂຌມ຺ເມ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາປີ ‘‘ນ ປຣິມຸຈ຺ຈຕີ ທຸກ຺ຂສ຺ມາ’’ຕິ ວທນ຺ເຕນ ກຄວຕາ ທິຎ຺ຎິສໍໂຍຊນໍ ນາມ ສພ຺ພານຕ຺ຖກາຣໍ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ສພ຺ພສ຺ສປີ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລກູຕນ຺ຕີ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິກາວິໂຕຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກິ ວາ ພຫຸນາ, ສກລວຎ຺ຎທຸກ຺ຂໂຕປີ ນ ມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚

໘໐໚ ນນຸ ເຈຕ຺ຖ ທິຎ຺ຎິສໍໂຍຊນທສ຺ສເນນ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສປີ ທສ຺ເສຕພ຺ໂພ, ເອວລ຺ຫິ ທສ຺ສເນນ ປຫາຕພ຺ພາ ອາສວາ ອນວເສສໂຕ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຌາຍາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິ໚ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ ກາມາສວາທິຄ຺ຄຫເຕເນວ ຄຫິ ໂຕ ໂຫຕີ ກາມາສວາທີເຫຕຸກຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ໚ ອປ຺ປຫີນກາມຣາຄາທີໂກ ຫິ ກາມສຸຂຕ຺ຖໍ ວາ ກວສຸທ຺ຌຕ຺ຖໍ ວາ ເອວໍ ກວວິສຸທ຺ຌີ ໂຫຕີຕິ ສີລພ຺ພຕານິ ປຣາມສນ຺ຕີ, ‘‘ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ວາ ວເຕນ ວາ ຕເປນ ວາ ພຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ວາ ເທໂວ ວາ ກວິສ຺ສາມິ ເທວລ຺ລຕໂຣ ວາ’’ຕິ (ມ໚ ນິ໚ ໑໚໑໘໖; ມ໚ ນິ໚ ໘໚໗໙), ‘‘ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ໂຈ ຌ຺ໂວ ສສ຺ສໂຕ ອວິປ຺ຣິຕາມຌມ຺ໂມ ສສ຺ສຕິສມໍ ຕເຖວ

ຖຸສ຺ສາມີ''ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙), ''ສີເລນ ສຸທ຺ສິ ວເຕນ ສຸທ຺ສິ ສີລພ຺ພເຕນ ສຸທ຺ສີ''ຕິ (ຩຯ ສຯ ໑໔໔໔) ຈ ສຸຕ຺ເຕວຸຕ຺ຕໍ ສີລພ຺ພຕໍ ປຣາມສນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກາວສຸຂກາວວິສຸທ຺ຘິອຕ຺ຖນ຺ຕິ ກາວສຸຂຕ຺ຖຍ຺ຈ ກາວວິສຸທ຺ຘິອຕ຺ຖຍ຺ຈຯ ຕສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ສີລພ຺ພຕປຣາມາ ສສ຺ສ ທິຍ຺ຄິຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຍຖາ ''ທິຍ຺ຄິຄຕານໍ ປຫານາຍາ''ຕິອາທີສຸ (ຩຯ ສຯ ໔໗໗)ຯ ເຕສນ຺ຕິ ທສ຺ສນປຫາຕພ຺ພານໍຯ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຍ຺ຖານາຍ ເທສນາຍຯ ຕພ຺ພິປຣີຕສ຺ສາຕິ ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣໂຕ ກລ຺ຍາຕປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສຯ

ຕສ຺ສາຕິ ''ສຸຕວາ''ຕິອາທີປາຄສ຺ສຯ ຕາວາຕິ ''ສຸຕວາ''ຕິ ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ''ໂສ ອິທໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ປທໍ, ຕາວ ອິມໍ ປທໍ ອວສີ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ອຣີຍສປ຺ປຸຣິສ-ອຣີຍຘມ຺ມ-ສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມ-ມນສິກຣຕິຍ-ອມນສິກຣຕິຍປທານໍ ຍ ຖາກ຺ກມໍ ມູລປຣິຍາເຍ ອິຘ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວຸຕ຺ຕປຈ຺ຈນີກໂຕຕິ ''ສຸຕວາ ອຣີຍສາວໂກ, ອຣີຍານໍ ທສ຺ສາວີ, ສປ຺ປຸຣິສານໍ ທສ຺ສາວີ''ຕິ ເອເຕສໍ ປທານໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ວຸຕ຺ຕວິປຣີຕໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ໂກວິທວິນີຕປທານໍ ປນ ນ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ວຸຕ຺ຕວິປຣີຕໂຕຯ ອຣຫາ ຫິ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອຣີຍຘມ຺ເມ ໂກວິໂທ ອຣີຍຘມ຺ເມ ສຸວິນີໂຕ ຈ ນາມຯ ເຕນາຫ ''ປຈ຺ຈນີກໂຕ ຈ ສພ຺ພາກາເຣນ…ເປ… ອຣີຍສາວໂກຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ''ຕິຯ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຌາຕໍ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປສ຺ສນາຯ ເກຈິ ປນ ''ກງ຺ຄຌາຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ສິຂາປຕ຺ຕວິປສ຺ສນາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ຯ ຕທນຸຣູເປນ ອຕ຺ເຖນາຕິ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອນຸຣູເປນ ອຣີຍຍ຺ເຖນ, ນ ປຜິເວຘວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ກລ຺ຍາຕປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຫິ ອຍໍຯ ຍຖາ ຈສ຺ສ ''ໂຍປີ ກລ຺ຍາຕປຸຖຸຊ຺ຊໂນ''ຕິ ອາຣກິຕ຺ວາ ''ໂສປີ ວຸຈ຺ຈຕິ ສິກ຺ຂຕີຕິ ເສກ຺ໂຂ''ຕິ ປຣິຍາເຍນ ເສກ຺ຂສຸຕ຺ເຕ (ສໍຯ ນິຯ ໕໑໓) ເສກ຺ຂກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ອິຘ ອຣີຍສາວກກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຯ ວຸຍ຺ຖານຄາມິນິວິປສ຺ສນາລກ຺ຂເຕຫິ ເຍ ອຣີຍສປ຺ປຸຣິສຘມ຺ມວິນຍສງ຺ຂາຕາ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ເອວ ວາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ອິມສ຺ສ ອຣີຍສາວກາທີກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ ຯ ເຕນາຫ ''ຕທນຸຣູເປນ ອຕ຺ເຖນາ''ຕິຯ ອຣີຍສ຺ສ ສາວໂກຕິ ວາ ອຣີຍສາວກຕ຺ເຖນ ເອວ ວຸຕ຺ໂຕ ຍຖາ ''ອຄມາ ຣາຊຄຫໍ ພຸທ຺ໂຘ''ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໔໑໐)ຯ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປສ຺ສນາຄ຺ຄຫຕຍ຺ເຈຕ຺ຖ ວິປສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອນິວຕ຺ຕິປຜິປທາຍໍ ຖິຕສ຺ສ ຄຫຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາ ສຸຍ຺ຖຕຣໍ ຍຸຊ຺ຊເຕວຯ

໔໑ຯ ຍຖາ ຉາຕຸມຸເຂນ ວິປສ຺ສນໍ ອກິນິວິຍ຺ໂຖ ຉາຕຸກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກ ອາຍຕນາທິມຸເຂນ ອກິນິວິຍ຺ໂຖ ອາຍຕນາທິກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກ, ເອວໍ ສຈ຺ຈມຸເຂນ ອກິນິວິຍ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກ''ຕິຯ ຈຕຸໂຣຆນິຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖິເກຫິ ກາຕພ຺ພໂຕ ກມ຺ມໍ, ກາວນາຯ ກມ຺ມເມວ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ຖານໍ ການຕນ຺ຕິ, ກມ຺ເມ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕນຍ຺ເຖນ ຖານໍ ອວຍ຺ຖານໍ ກາວ ນາຣມ຺ໂກກມ຺ມຍ຺ຖານໍ, ຕເທວ ຈຕຸສຈ຺ຈມຸເຂນ ປວຕ຺ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກຯ ອຸກຍໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຯ ອຸຄ຺ຄຫີຕຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖາໂນຕິ ຈ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ປາລຸອິໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມນສິ ກາຣໂຍຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ຖິໂຕຯ ວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄໍ ສມາຣຸລ຺ໂຫຕິ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມຣູປທສ຺ສເນ ປຕິຍ຺ຖາຍ ຕເທວ ນາມຣູປໍ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ສມ຺ມສນ຺ໂຕຯ ສມນ຺ນາຫຣຕີຕິ ວິປສ຺ສນາວຊ຺ຊນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ''ອິທໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາຌາຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ສມນ຺ນາຫຣຕິ ອາວຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາຖໍ ປເນຕ຺ຖ ''ມນສິ ກໂຣຕີ''ຕິ ອິມິນາ ''ວິປສ຺ສຕີ''ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ເອຕ຺ຖ…ເປ… ວຸຕ຺ຕາ''ຕິຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ຈ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິປສ຺ສຕີຕິ ຈ ຍຖາ ອຸປຣິ ວິເສສາຘິຄໂມ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຌາຕຈກ຺ຂຸນາ ວິປສ຺ສຕິ, ໂອໂລເກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຄ຺ໂຄປີ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ປຸຣິມຍ຺ຫິ ສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ ຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາ ທຸທ຺ທສໍ, ອິຕຣໍ ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາ ຄມ຺ກີຣໍຯ

ອກິນິເວໂສຕິ ວິປສ຺ສນາກິນິເວໂສ ວິປສ຺ສນາປຜິປຕ຺ຕິຯ ຕທາຣມ຺ມເຕາຕິ ຕໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ເຕຯ ຍາ ຖາວສຣສລກ຺ຂຕໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ອວິປຣີຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມຕໍ ສກາວຈ຺ເຉທນາທິກິຈ຺ຈຍ຺ເຈວ ອຍ຺ຌາຕາທິລກ຺ຂຕຍ຺ຈ ອສງ຺ກຣໂຕ ທຫເຍ ຄເປຕ຺ວາຯ ອິມິນາ ປຸພ຺ເພ ນາມຣູປປຣິຈ຺ເຉເທ ກເຕປີ ຉມ຺ມານໍ ສລກ຺ຂຕວວຕ຺ຖາປນໍ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫນ ສຸວວຕ຺ຖາປິຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ ຍຖາ ''ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ພທ຺ຘໍ ສຸພທ຺ຘ''ນ຺ຕິຯ ເອວຍ຺ຫິ ຌາຕປຣິຍ຺ຌາຍ ກິຈ຺ຈໍ ສິທ຺ຘໍ ນາມ ໂຫຕິຯ ປຈ຺ຈຍໂຕ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນໂຕ ຈ ວວຕ຺ຖາປິຕຕ຺ຕາ ປາກຍກາເວນ ສິທ຺ເຘນປີ ສິທ຺ຘກາໂວ ປາກໂຜ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຫຸຕ຺ວາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິຯ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຕໍ ອາໂຣເປຕີຕິ ອສໂຕ ຫິ ອຸປ຺ປາເທນ ກວິຕພ຺ພໍ, ນ ສໂຕ, ອຸປ຺ປາທວນ຺ຕໂຕ ຈ ເນສໍ ເອກນ຺ເຕນ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກາວໂຕ, ສຕິ ອຸປ຺ປາເທ ອວສ຺ສໍກາວີ ນິໂຣໂຘຕິ ນຕ຺ເຖວ ນິຈ຺ຈຕາວກາໂສຕິຯ ສູປຍ຺ຖິຕານິຈ຺ຈຕາຍ ຈ ອຸທຍພ຺ພຍຉມ຺ເມຫິ ອກິຕ຺ຫປຜິປີລຸອນໂຕ ທຸກ຺ຂມນຍ຺ເຖນ ທຸກ຺ຂໍຯ ເຕນາຫ ''ອຸທຍພ຺ພຍປຜິປີລຸອິຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂາຕິ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຕໍ ອາໂຣເປຕີ''ຕິຯ ກຕ຺ຖຈິປີ ສງ຺ຂາຣຄເຕ ''ມາ ຊີຣິ ມາ ພ຺ຍາຘີຍີ''ຕິ ອລພ຺ກນໂຕ ນຕ຺ຖິ ວສວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອາຫ ''ອວສວຕ຺ຕນໂຕ ອນຕ຺ຕາຕິ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຕໍ ອາໂຣເປຕີ''ຕິຯ ປຜິປາຜິຍາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍຌາຕາທິປຣມ຺ປຣາຍຯ

ຕສ຺ມິ ຂເຓຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ຺ ເອກປ຺ຜິເວເຘເນວາຕິ ເອກຓາເຓເນວ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊເນນ຺ ປ຺ຜິເວໂຘ ປ຺ຜິພາຕາກາເວນ ວິສເຍ ນິສ຺ສງ຺ຄຈາຣສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພິຊ຺ຊນ຺ໍ ອກິສມໂຍ ອວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິສຍສ຺ສ ອຘິຄມສງ຺ຂາໂຕ ອວໂພໂຘ຺ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ"ຕິ ປ຺ຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊານນເມວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປ຺ຜິເວໂຘຕິ ປ຺ຣິຍ຺ຍາປ຺ຜິເວໂຘ຺ ອຍໍ ຍຖາ ຓາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສຣູປາທິປ຺ຣິຈ຺ເຊເທ ສມ຺ໂມໂທ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ມຄ຺ຄຓາຕສ຺ສ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິອາທິນາປິ ວຕ຺ຕນໂຕ຺ ເຕນາຫ "ນ ທິສ຺ສ ຕສ຺ມິ ສມເຍ"ຕິອາທິ຺ ປຫີນສ຺ສ ປຸນ ອປ຺ປ ຫາຕພ຺ພຕາຍ ປກ຺ຸຄໍ ທານໍ ຈຊນໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນໍ ປຫານໍ, ປຫານເມວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປ຺ຜິເວໂຘຕິ ປຫານປ຺ຜິເວໂຘ຺ ອຍມ຺ປິ ເຍນ ກິເລເສນ ອປ຺ປຫີຍມາເນນ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອສຕິ ຈ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ກິເລສສ຺ສ ປຫາພາ ຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອາປາເທນ຺ຕສ຺ສ ຓາຕສ຺ສ ຕຖາປວຕ຺ຕິຍາ ປ຺ຜິພາຕາກາເວນ ນິສ຺ສງ຺ຄຈາຣໍ ອຸປາທາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ສຈ຺ຊິກິຣິຍາ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕໍ, ອນຸສ຺ສວາກາຣປ຺ຣິວິຕກ຺ກາທິເກ ມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ສຣູປໂຕ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕໍ ອິທໍ ຕນ຺ຕິ ຍຖາສກາວໂຕ ຄຫຕໍ, ສາ ເອວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປ຺ຜິເວໂຘຕິ ສຈ຺ຊິກິຣິຍາປ຺ຜິເວໂຘ຺ ອຍໍ ປນ ຍສ຺ສ ອາວຣຕສ຺ສ ອສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນ ໂຕ ຓາຕໍ ນິໂຣຘໍ ອາລມ຺ພິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ສ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນໂຕ ຕໍ ສຣູປໂຕ ວິກາວິຕເມວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ຺

ກາວນາ ອຸປ຺ປາທນາ ວຑ຺ຒນາ ຈ, ຕຕ຺ຖ ປຖມມຄ຺ເຄ ອຸປ຺ປາທນຜ຺ເຖນ, ທຸຕິຍາທີສຸ ວຑ຺ຒນຜ຺ເຖນ, ອຸກຍຕ຺ຖາປິ ວາ ອຸກຍຖາປິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ປຖມມຄ຺ໂຄປິ ຫິ ຍຖາຣທໍ ວຸຜ຺ຖານຄາມິນິຍໍ ປວຕ຺ຕໍ ປ຺ຣິຊານນາທີ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ ປວຕ຺ໂຕຕິ ຕຕ຺ຖາປິ ວຑ຺ຒນຜ຺ເຖນ ກາວນາ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ຺ ທຸຕິຍາທີສຸປິ ອປ຺ປຫີນກິເລສປ຺ປຫານໂຕ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕຣສາຘນໂຕ ອຸປ຺ປາທນຜ຺ເຖນ ກາວນາ, ສາ ເອວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປ຺ຜິເວໂຘຕິ ກາວນາ ປ຺ຜິເວໂຘ຺ ອຍມ຺ປິ ຫິ ຍຖາ ຓາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉາ ມຄ຺ຄຘມ຺ມານໍ ສຣູປປ຺ຣິຈ຺ເຊເທ ສມ຺ໂມໂທ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕິເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕິຜ຺ຖຕຸ ຕາວ ຍຖາຘິຄຕມຄ຺ຄຘມ຺ມໍ ຍຖາປວຕ຺ເຕສຸ ຜລຘມ຺ເມສຸປິ ອຍໍ ຍຖາຘິຄຕສຈ຺ຈຘມ຺ເມສຸ ວິຍ ວິຄຕສມ຺ໂມໂຫວ ໂຫຕິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ທິຜ຺ຖຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປ຺ຣິໂຍຄາລ຺ຫຘມ຺ໂມ"ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໒໙໙, ໓໕໖; ມຫາວ຺ ໒໗, ໕໗)຺ ຍໂຕ ຈສ຺ສ ຘມ຺ມຕາສຍ຺ໂຈທິຕາ ຍຖາຘິຄຕສຈ຺ຈຘມ຺ ມາວລມ຺ພິນິໂຍ ມຄ຺ຄວີຖິໂຕ ປຣໂຕ ມຄ຺ຄຜລປຫີນາວສິຜ຺ຖກິເລສນິພ຺ພານານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ຺ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈຘມ຺ມາ ຫິ ສກ຺ກາຍທິຜ຺ຖິອາທໂຍ຺ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ "ປ຺ຣິຍ຺ຍາກິສມເຍນາ"ຕິອາທີສຸປິ ວິກາເວຕພ຺ພາ຺ ເອກາກິສມເຍນ ອກິສ ເມຕີຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິກູຕຕຣໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂນ ຈ ໂຂ ອຍ຺ຍມຍ຺ເຍນ ຓາເຓນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ວິຕຕ຺ຖວາທີ ປນາຫ "ອຣິຍມຄ຺ຄຓາຕໍ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ນານາກິສມຍວເສນ ກິຈ຺ຈກຣຕໍ, ນ ເອກາກິສມຍວເສນ຺ ຕຍ຺ຫິ ກາ ເລນ ທຸກ຺ຂໍ ປຊານາຕິ, ກາເລນ ສມຸທຍໍ ປຊຫຕິ, ກາເລນ ນິໂຣຘໍ ສຈ຺ຊິກໂຣຕິ, ກາເລນ ມຄ຺ຄໍ ກາເວຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ເອກສ຺ສ ຓາຕສ຺ສ ເອກສ຺ມິ ຂເຓ ຈຕຸກິຈ຺ຈກຣຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ຺ ນ ຫິທໍ ກຕ຺ຖຈິ ທິຜ຺ຖມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ"ຕິ຺ ໂສ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ – ຍທິ ອຣິຍມຄ຺ຄຓາຕໍ ນານາກິສມຍວເສນ ສຈ຺ຈານິ ອກິສເມຕິ, ນ ເອກາກິສມຍວເສນ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ປຈ຺ເຈກມ຺ປິ ສຈ຺ເຈສຸ ນານ ກ຺ຂເຓເນວ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ເອກກ຺ຂເຓນ, ຕຖາ ສຕິ ທຸກ຺ຂາທີນໍ ເອກເທເສກເທສເມວ ປ຺ຣິຊານາຕິ ປຊຫຕີຕິ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ນານາກິສມເຍ ປຖມມຄ຺ຄາທີຫິ ປຫາຕພ຺ພານໍ ສຍ຺ໂຍຊນຕ຺ຕຍາທີນໍ ເອກເທເສກເທສປ຺ປຫານໍ ສິຍາຕິ ເອກເທສໂສຕາປຕ຺ ຕິມຄ຺ຄຜ຺ຖາທິຕາ, ຕໂຕ ເອວ ເອກເທສໂສຕາປນ຺ນາທິຕາ ຈ ອາປຊ຺ຊຕິ ອນນ຺ຕຣຜລຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣກຸສລານໍ, ນ ຈ ຕໍ ຍຸຕ຺ ຕໍ຺ ນ ຫິ ກາລເກເທນ ວິນາ ໂສ ເອວ ໂສຕາປນ຺ໂນ ຈ ອໂສຕາປນ຺ໂນ ຈາຕິ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ຺

ອປິຈາຍໍ ນານາກິສມຍວາທີ ເອວໍ ປຸຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ "ມຄ຺ຄຓາຕໍ ສຈ຺ຈານິ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕໍ ກິໍ ອາຣມ຺ມຕໂຕ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊຕິ, ອຸທາຫຸ ກິຈ຺ຈໂຕ"ຕິ? ຊານມາໂນ "ກິຈ຺ຈໂຕ"ຕິ ວເທຍ຺ຍ, "ກິຈ຺ຈໂຕ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ກິໍ ນານາກິສມເຍນາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປ຺ຜິປາຜິຍານິ ທສ຺ສເນນ ສຍ຺ຍາເປຕພ຺ໂພ຺ ອຖ "ອາຣມ຺ມຕໂຕ"ຕິ ວເທຍ຺ຍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕສ຺ສ ຓາຕສ຺ສ ວິປ຺ສສນາຓາຕສ຺ສ ວິຍ ທຸກ຺ ຂສມຸທຍານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ຣິຍ຺ຍາສມຸຈ຺ເຊທາ ນ ຍຸຕ຺ຕາ ອນິສ຺ສຜຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ມຄ຺ຄທສ຺ສນໍ຺ ນ ຫິ ມຄ຺ໂຄ ສຍເມວ ອຕ຺ຕານໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ, ມຄ຺ຄນ຺ຕຣປ຺ຣິກປ຺ປນາຍ ປນ ອນວຜ຺ຖານໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕີຕິ ສຈ຺ຈານິ ກິຈ຺ຈໂຕ, ນິໂຣຘໍ ກິຈ຺ຈໂຕ ຈ ອາຣມ຺ມຕໂຕ ຈ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ມຄ຺ຄຓາຕສ຺ສ ນຕ຺ເຖວ ນານາກິສມໂຍ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ "ໂຍ ກິກ຺ຂເວ ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕີ"ຕິອາທິ຺ ນ ເຈຕໍ ກາລນ຺ຕຣທສ຺ສນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິປ຺ຜິປທມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕີ"ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕຺໑໑໐໐) ເອກຈ຺ຈທສ຺ສນສມງ຺ຄິໂນ ອຍ຺ຍສຈ຺ຈທສ຺ສນສມງ຺ຄິກາວວິຈາຣຕາຍໍ ຕທຕ຺ຖສາຘນຕ຺ຖໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຄວມ຺ປຕິຕ຺ ເຖເຣນ ອາກຕຕ຺ຕາ, ປຈ຺ເຈກຍ຺ຈ ສຈ຺ຈຕ຺ຕຍທສ຺ສນສ຺ສ ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ, ອຍ຺ຍຖາ ປຸຣິມທິຜ຺ຖສ຺ສ ປຸນ ອທສ຺ສນໂຕ ສມຸທຍາ ທີທສ຺ສນມໂຍຊນິຍໍ ສິຍາ຺ ນ ຫິ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ ໂລກິຍມຄ຺ໂຄ ວິຍ ກຕກາຣິກາເວນ ປວຕ຺ຕຕິ ສມຸຈ຺ເຊທກຕ຺ຕາ, ຕຖາ ໂຍຊ

ເນນ ຈ ສພ຺ພທສ຺ສນំ ທສ຺ສນນ຺ຕຣປ຺ຣມນ຺ຕິ ທສ຺ສນານຸປ຺ຣໂມ ສິຍາຕິ ເອວំ ອາຄມໂຕ ຍຸຕ຺ຕິໂຕ ຈ ນານາກິສມໂຍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕິ ສຄ຺ຄາເປ຺ຕພ຺ໂພ។ ເອວំ ເຈ ສຄ຺ຄຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕິ, ອິຈ຺ເຈຕំ ກຸສລំ។ ໂນ ເຈ ຄຈ຺ຉຕິ, ອກິສມ຺ເມ (ກຖາ។ ໘໗໔) ໂອຣິໂສກຖາຍ ສຄ຺ຄາເປ຺ຕພ຺ໂພຕິ។

ນິໂຣຣំ ອາຣມ຺ມຓາໂຕຕິ ນິໂຣຣເມວ ອາຣມ຺ມຓາໂຕຕິ ນິຍໂມ ຄເຫຕພ຺ໂພ, ນ ອາຣມ຺ມຓາໂຕວາຕິ។ ເຕນ ນິໂຣເຣ ກິຈ຺ຈໂຕປີ ປ຺ຜິເວໂຣ ສິທ຺ໂຣ ໂຫຕິ។ ຕສ຺ມີ ສມເຍຕິ ສຈ຺ຈານំ ອກິສມເຍ។ ວິສຕິວຕ຺ຖຸກາຕິອາທີ "ຕິຕັ ສຄ຺ໂຄຊນານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານំ ສຣູປທສ຺ສນំ។ ຈຕູສ຺ ອາສເວສູຕິ ອິທំ ອກິສມ຺ມນເຍນ ວຸຕ຺ຕំ, ນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ។ ນ ຫິ ສຸຕ຺ເຕ ກຕ຺ຖຈິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາສວາ ອາຄຕາ ອຕ຺ຖິ។ ຍທິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ນ ອາສໂວ, ອຖ ກສ຺ມາ "ສກ຺ກາຍທິຎ຺ຖິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ສີລພ຺ພຕປຣາມາໂສ, ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ທສ຺ສນາ ປ຺ຫາຕພ຺ພາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ທສ຺ສນາ ປ຺ຫາຕພ຺ພາ"ຕິອາທີ។ ເອຕ຺ຖ ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສຽກປ຺ປສ຺ສ ວິຍ ປຄ຺ຄາກ຺ຂນ຺ເຣ ກິຈ຺ຈສກາຄຕາຍ ອິຣ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອາສວສຽຄໂຫ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ។

ສພ຺ໂພ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ ສກ຺ກາຍທິຎ຺ຖິວິນິມ຺ຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕំ "ຉນ຺ນំ ທິຎ຺ຖີນំ...ເປ... ວິກຕ຺ຕາ"ຕິ។ ສາ ຫິ ທິຎ຺ຖິ ເອກສ຺ມີ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ຺າເທ ສນ຺ຕາເນ ຈ ກິຕំ ເອກຍ຺ຖំ, ຕຕ຺ຖ ປ຺ຖມំ ສຫຊາເຕກຍ຺ຖំ, ອິຕຣំ ປ຺ຫາເນກຍ຺ຖំ, ຕທຸກຍມ຺ປີ ນິທ຺ສາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ທິຎ຺ຖາສເວຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕំ។ ສພ຺ພຖາປີຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ, ສຫຊາເຕກຍ຺ຖປ຺ຫາເນກຍ຺ຖປ຺ປກາເຣຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອວເສສາຕິ ທິຎ຺ຖາສວໂຕ ອວສິຍ຺ຖາ។ ຕໂຍປີ ອາສວາຕິ ກາມາສວກວາສວອວິຊ຺ຊາສວາ។ ຕຖາ ຫິ ປຸພ຺ເພ "ຈຕູສ຺ ອາສເວສູ"ຕິ ວຸຕ຺ຕំ។ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ພຫູ ເອເວຕ຺ຖ ອາສວາ ປ຺ຫາຕພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ "ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ອາສວາ ທສ຺ສນາ ປ຺ຫາຕພ຺ພາ"ຕິ។ ໂປ຺ຣາຕານນ຺ຕິ ອຍ຺ຖກຖາຈຣິຍານំ, "ປ຺ຸຣາຕນານំ ມຊ຺ຊິມກາຕການ"ນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ។

ທສ຺ສນາ ປ຺ຫາຕພ຺ພາຕິອາທີສຸ ຍំ ວຕ຺ຕພ຺ພំ, ຕំ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ។

ທສ຺ສນາປ຺ຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ສំວຣາປ຺ຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ

໘໔។ສំວຣາທີຫີຕິ ສំວຣປ຺ຜິເສວນອຣິວາສນປຣິວຊ຺ຊນວິໂນທເນຫີ។ ສພ຺ເພສມ຺ປີຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ອຣິຍມຄ຺ຄານំ។ ອຍນ຺ຕິ ສំວຣາປ຺ຫາຕພ຺ພາທີກຖາ ປຸພ຺ພກາຄປ຺ຜິປ຺ທາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຕຖາ ຫິ ເຫຍ຺ຖາ "ອຸປກ຺ກິເລສວິໂສຣນំ ອາທີ ກຕ຺ວາ ອາສວກ຺ຂຍປ຺ຜິປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຍ ປໂຍຊນំ ວຸຕ຺ຕំ។ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ອາທິໂຕ ເອວ ອຣິຍມຄ຺ຄំ ກາເວຕຸំ, ອຖ ໂຂ ສມາທິນ຺ນສີໂລ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາໂຣ "ສຽຂາເຍກំ ປ຺ຜິເສວຕິ, ສຽຂາເຍກំ ອຣິວາເສຕິ, ສຽຂາເຍກំ ປຣິວຊ຺ເຊຕິ, ສຽຂາເຍກំ ວິໂນເທຕີ"ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໔໒; ມ។ ນິ។ ໔។໑໖໒) ເອວំ ວຸຕ຺ຕំ ຈຕຸຣາປສ຺ເສນປ຺ຜິປຕ຺ຕີ ປ຺ຜິປຊ຺ຊມາໂນ ສມ຺ມສນວິຣີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ວິປສ຺ສນំ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປ຺ຜິປ຺າຜິຍາ ອາສເວ ເຂເປຕິ។ ເຕນາຫ ກຄວາ "ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ມຫາສມຸທ຺ໂທ ອນຸປ຺ຸພ຺ພນິນ຺ໂນ ອນຸປຸພ຺ພໂປ຺ໂຓ ອນຸປ຺ຸພ຺ພປພ຺ກາໂຣ, ນ ອາຍຕເກເນວ ປປ຺າໂຕ, ເອວំ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມສ຺ມີ ຣມ຺ມວິນເຍ ອນຸປ຺ຸພ຺ພສິກ຺ຂາ ອນຸປ຺ຸພ຺ພກິຣິຍາ ອນຸປ຺ຸພ຺ພປ຺ຜິປທາ, ນ ອາຍຕເກເນວ ອຄ຺ຄາປ຺ຜິເວໂຣ"ຕິ (ອ។ ນິ។ ໒។໔໐; ອຸທາ។ ໔໔; ຈູລວ។ ໓໒໔)។

ອິຣາຕິ ອຍំ ອິຣ-ສທ຺ໂທ ສພ຺ພາການໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສំວຣສំວຸຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສນ຺ນິສ຺ສຍກູຕສາສນປຣິທີປ຺ໂນ, ອຄ຺ຄສາສນສ຺ສ ຕຖາກາວປ຺ຜິເສຣໂນ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕំ "ອິມສ຺ມີ ສາສເນ"ຕິ។ ອາທີນວປ຺ຜິສຽຂາຕິ ອາທີນວປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ។ ສມ຺ປ຺ລິມຍ຺ຖນ຺ຕິ (ອ។ ນິ។ ຜີ។ ໓។໖។໔໒) ຝំສິຕំ។ ອນຸພ຺ຍຄ຺ຊນໂສຕິ ຫຕ຺ຖປ຺າທຫສິຕກຖິຕວິໂລກິຕາທິປ຺ປການກາຄໂສ។ ຕຄ຺ຫິ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ ກິເລສານំ ອນຸ ອນຸ ພ຺ຍຄ຺ຊນໂຕ "ອນຸພ຺ຍຄ຺ຊນ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ອິຕ຺ຖີປ຺ຸຣິສນິມິຕ຺ຕາທິກສ຺ສ ວາ ກິເລສວຕ຺ຖຸກູຕສ຺ສ ວາ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ຄາໂຫ។ ອາທິຕ຺ຕປຣິຍາຍນເຍນາຕິ ອາທິຕ຺ຕປຣິຍາເຍ (ສំ។ ນິ។ ໔។໘໒; ມຫາວ។ ໕໔) ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາ ອາທີນວປ຺ຜິສຽຂາຕິ ໂຍຊນາ។ ຍຖາ ອິຕ຺ຖິຍາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖິນ຺ທ຺ຣິຍំ, ນ ເອວມິທំ, ອິທំ ປນ ຈກ຺ຂຸເມວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ។ ຕິຕ຺ຖກາໂກ ວິຍາຕິ ຕິຕ຺ເຖ ກາໂກ ຕິຕ຺ຖກາໂກ, ນທິຍາ ສມຕິກ຺ກມນຕິຕ຺ເຖ ນິຍຕຍ຺ຖິຕິໂກ។ ອາວາຜກຈ຺ຉໂປຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។

ເອວໍ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ນິຍຕຏ຺ຐາໂນ ສໍວໂຣ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣຯ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈໍ ສຕິປ຺ປຏິປກ຺ຂາ ອກຸສລຘມ຺ມາຯ ຍທິປິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍມ຺ປິ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປ຺ສາທຆຏ຺ຏນາວຊ຺ຊນຸປ຺ປາທານໍ ປ຺ນ ອນ຺ຕເຣ ທ຺ເວ ເອວ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕານິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ຈິຕ຺ຕນິຍາໂມຕິ ອາຫ ຠວງ຺ເຄ ''ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ເຘ''ຕິຯ

ຊວນກ຺ຂເຓປນ ສເຈ ທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ ວາຕິອາທີ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑໔; ຘຯ ສຯ ມູລຏີຯ ໑໖໔໘) ປຸນ ອວຈນຕ຺ຖໍ ອິເຘວ ສພ຺ພໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ນ ຫິ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ກາຍວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສງ຺ຂາໂຕ ທຸສ຺ສີລ຺ຍສໍວໂຣ ອຕ຺ຖິ ໂສ ມໂນທ຺ວາຣວເສນ, ອິຕໂຣ ຉນ຺ນມ຺ປິ ທ຺ວາຣານໍ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຈ຺ຈາທີນຎ຺ຫິ ສຕິປ຺ປຏິປກ຺ຂາທິລກ຺ຂຓານໍ ອກຸສລຘມ຺ມານໍ ສິຍາ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ນ ຕ຺ເວວ ກາຍິກວາຈສິກວີຕິກ຺ກມຠູຕສ຺ສ ທຸສ຺ສີລ຺ຍສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກຊວນານໍ ອວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຊນກຕ຺ຕາຕິຯ

ຍຖາ ກິນ຺ຕິ ເຍນ ປກາເຣນ ຊວເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອສໍວໂຣ ''ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ອສໍວໂຣ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ນິທສ຺ສນໍ ກິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາຕິອາທີນາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ອສໍວເຣ ສຕິ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘານໍ ຆຣາທີນໍ ອສໍວຸຕຕາ ວິຍ ຊວເນ ອສໍວເຣ ສຕິ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘານໍ ທ຺ວາຣາທີນໍ ອສໍວຸຕຕາຕິ ອຎ຺ຎາສໍວເຣ ອຎ຺ຎາສໍວຸຕຕາສາມຎ຺ຎເມວ ນິທສ຺ເສຕິ, ນ ປຸພ຺ພາປຣສາມຎ຺ຎໍ, ອນ຺ໂຕພຫິສາມຎ຺ຎໍ ວາຯ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ຈ ຊວເນນ ທ຺ວາຣາທີນໍ ເອກສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ເອວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຈ຺ຈຍຠາເວນ ປຸຣິມນິປ຺ຜນ຺ນໍ ຊວນກາເລ ອສນ຺ຕມ຺ປິ ຠວງ຺ຄາທິ ຜລນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ຈກ຺ຂາທິ ວິຍ ສນ຺ຕໍເຍວ ນາມຯ ນ ຫິ ຘຣມານໍເຍວ ''ສນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ສຕິ ທ຺ວາຣຠວງ຺ຄາທິເກ ປຈ຺ຉາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ຊວນໍ ພາຫິຣໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ນຄຣທ຺ວາຣສມານໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕຣຎ຺ຈ ອນ຺ໂຕນຄຣຆຣາທິສມານໍຯ ຊວນສ຺ສ ຫິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສຕິປິ ພາຫິຣຠາເວ ອິຕຣສ຺ສ ຈ ອພ຺ຠນ຺ຕຣຠາເວ ''ປຠສ຺ສຣມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອາຄນ຺ຕຸເກຫິ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐ''ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໔໙) ອາທິວຈນໂຕ ອາຄນ຺ຕຸກຠູຕສ຺ສ ກທາຈິ ກທາຈິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານສ຺ສ ຊວນສ຺ສ ພາຫິຣຠາໂວ, ຕພ຺ພິທຸຣສຠາວສ຺ສ ອິຕຣສ຺ສ ອພ຺ຠນ຺ຕຣຠາໂວ ຈ ປຣິຍາຍໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຊວເນ ວາ ອສໍວເຣ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕໂຕ ປຣໍ ທ຺ວາຣຠວງ຺ຄາທີນໍ ອສໍວຣເຫຕຸຠາວາປຕ຺ຕິໂຕ ນຄຣທ຺ວາຣສທິເສນ ຊວເນນ ປວິສິຕ຺ວາ ທຸສ຺ສີລ຺ຍາທິໂຈຣານໍ ທ຺ວາຣຠວງ຺ຄາທີສຸ ມຸສນໍ ກຸສລຠຓ຺ຑວິນາສນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຫິ ອສໍວເຣ ທ຺ວາຣາທີນໍ ຕສ຺ສ ເຫຕຸຠາໂວ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂສ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນເຍວ ທ຺ວາຣາທີນໍ ສໍວຣູປນິສ຺ສຍຠາວໍ ປຏິພາເຫນ຺ໂຕເຍວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອສໍວຣາທີນໍ ປວຕ຺ຕິນໂຍຯ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ຣູປາທິອາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ອກຸສລຊວເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຠວງ຺ຄໍ ໂອຕິຓ຺ເຓ ມໂນທ຺ວາຣິກຊວນໍ ຕໍເຍວ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ຠວງ຺ຄໍ ໂອຕຣຕິ, ປຸນ ຕສ຺ມິໍເຍວ ທ຺ວາເຣ ''ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ''ຕິອາທິນາ ວິສຍໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ຊວນໍ ຠວງ຺ຄໍ ໂອຕຣຕິ, ປຸນ ວາເຣ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ຊວນໍ ຊວຕິ, ປຸນປິ ຍທິ ຕາທິສໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉຕິ, ຕໍສທິສເມວ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ຣູປາທີສຸ ຊວນໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອວເມວ ຊວເນ ທຸສ຺ສີລ຺ຍາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ຕສ຺ມິໍ ອສໍວເຣ ສຕິ ທ຺ວາຣມ຺ປິ ອຄຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທີຯ ອຍໍ ຕາວ ອສໍວຣປກ຺ເຂ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຯ

ສໍວຣປກ຺ເຂປິ ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ສໍວຸໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ''ອຸເປໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ''ຕິຯ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາຕິ ''ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ''ຕິ ປທຎ຺ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ອຠິນ຺ນໍ ສມານໍ ກຕ຺ວາຯ ອຍເມວ ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ສຸນ຺ທຣຕໂຣ ອຸປຣິປາຬິຍາ ສໍສນ຺ທນໂຕຯ ເຕນາຫ ''ຕຖາຫີ''ຕິອາທີຯ ຍນ຺ຕິ ອາເທໂສຕິ ອິມິນາ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ສທ຺ຘິ ວຈນວິປ຺ລ຺ລາໂສ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ, ນິປາຕປທໍ ວາ ເອຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕປຸຖຸວຈນຕ຺ຖໍຯ ວິຆາຕກຣາຕິ ຈິຕ຺ຕວິຆາຕກຣຓາ ຈິຕ຺ຕທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕກາ ຈຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕກິເລສເຫຕຸກາ ທາຫານຸພນ຺ຘາ ວິປາກາ ເອວ ວິປາກປຣິຬາຫາຯ ຍຖາ ປເນຕ຺ຖ ອາສວາ ອຎ຺ເຎ ຈ ວິຆາຕກຣາ ກິເລສວິປາກປຣິຬາຫາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣຫີ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສໍວຣຓູປາໂຍ, ສໍວຣິຕພ຺ພໍ, ສໍວໂຣ, ຍໂຕ ໂສ ສໍວໂຣ, ຍຕ຺ຖ ສໍວໂຣ, ຍຎ຺ຈ ສໍວຣຜລນ຺ຕິ ອຍໍ ວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ກຖໍ? ປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສຕິ ຫິ ສໍວຣຓູປາໂຍຯ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ສໍວຣິຕພ຺ພໍຯ ສໍວຣຏ຺ເຐນ ຄຫິຕາ ສຕິ ສໍວໂຣຯ ອສໍວຸຕສ຺ສາຕິ ສໍວຣຓາວຘິຯ ອສໍວຣໂຕ ຫິ ສໍວຣຓໍຯ ສໍວຣິຕພ຺ພຄ຺ຄຫເຓນ ສິທ຺ໂຘ ອິຘ ສໍວຣວິສໂຍຯ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຫິ ສໍວຣຓາຕໍ ຣູປາຣມ຺ມເຓ ສໍວຣິຍຕີຕິ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ໂຘຍມຕ຺ໂຖຯ ອາສວຕນ຺ນິມິຕ຺ຕກິເລສາທິປຣິຬາຫາຠາໂວ ຜລໍຯ ເອວໍ ໂສຕທ຺ວາຣາທີສຸປິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພຕ຺ເຖວາຕິ ມໂນທ຺ວາເຣ ປຎ຺ຈທ຺ວາເຣ ຈາຕິ ສພ຺ພສ຺ມິໍ ທ຺ວາເຣຯ

ສໍວຣາປຫາຕພ຺ພອາສວວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຏິເສວນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຓ຺ຓນາ

໒໓ຯປຏິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ຈີວຣນ຺ຕິອາທີສຸ ''ສີຕສ຺ສ ປຏິຆາຕາຍາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓເມວ ໂຍນິໂສ ປຏິສງ຺ຂາຯ ອິທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ອິຏ຺ຐາຣມ຺ມຓໍຯ ກວປຕ຺ຖນາຍ ອສ຺ສາຫຍໂຕຕິ ກວປຕ຺ຖນາມຸເຂນ ກາວິຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ອສ຺ສາເທນ຺ຕສ຺ສຯ ຈີວຣນ຺ຕິ ນິວາສນາທີ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຈີວຣໍຯ ປຏິເສວຕີຕິ ນິວາສນາທິວເສນ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິຯ ຍາວເທວາຕິ ປໂຍຊນປຣິມາຓນິຍມນໍຯ ສີຕປຏິຆາຕາທີເຍວ ຫິ ໂຍຄີໂນ ຈີວຣປຏິເສວເນ ປໂຍຊນໍຯ ສີຕສ຺ສາຕິ ຘາຕຸກ຺ໂຂຠໂຕ ວາ ອຸຕຸປຣິຓາມໂຕ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນສີຕສ຺ສຯ ປຏິຆາຕາຍາຕິ ປຏິຫນນຕ຺ຖໍ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ວິກາຣສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖໍຯ ອຸຓ຺ຫສ຺ສາຕິ ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸຓ຺ຫສ຺ສຯ ຑໍສາທໂຍ ປາກຏາເຍວຯ ປຸນ ຍາວເທວາຕິ ນິຍຕປໂຍຊນປຣິມາຓນິຍມນໍຯ ນິຍຕຎ຺ຫິ ປໂຍຊນໍ ຈີວຣປຏິເສວນສ຺ສ ຫິຣິໂກປີນປຏິຈ຺ຉາທນໍ, ອິຕຣໍ ກທາຈິ ກທາຈິ ຯ ຫິຣິໂກປີນນ຺ຕິ ສມ຺ພາຘຏ຺ຐານໍ ຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ອງ຺ເຄ ວິວເຏ ຫິຣິກຸປ຺ປຕິ ວິນສ຺ສຕິ, ຕໍ ຫິຣີຍາ ໂກປນໂຕ ຫິຣິໂກປີນໍ, ຕສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖໍ ຈີວຣໍ ປຏິເສວຕິຯ

ປິຓ຺ຑປາຕນ຺ຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອາຫາຣໍຯ ໂສ ຫິ ປິຓ຺ໂຑລ຺ເຍນ ຠິກ຺ຂຸນາຍ ປເຕ ປຕນໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ລທ຺ຘຠິກ຺ຂາປິຓ຺ຑານໍ ປາໂຕ ສມ຺ນິປາໂຕຕິ ''ປິຓ຺ຑປາໂຕ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເນວ ທວາຍາຕິ ນ ກີຬນາຍຯ ນ ມທາຍາຕິ ນ ພລມທມານມທປຸຣິສມທຕ຺ຖໍຯ ນ ມຓ຺ຑນາຍາຕິ ນ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານໍ ປີຓນຠາວຕ຺ຖໍຯ ນ ວິຠູສນາຍາຕິ ນ ເຕສໍເຍວ ໂສຠນຕ຺ຖໍ, ຉວິສມ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມານິ ຈ ປທານິ ຍຖາກ຺ກມໍ ໂມຫ-ໂທສ-ສຓ຺ຐານ-ວຓ຺ຓ-ຣາຄູປນິສ຺ສຍ-ປຫານຕ຺ຖານິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ປຸຣິມໍ ວາ ທ຺ວຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສໍກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິນິເສຘນຕ຺ຖໍ, ອິຕຣໍ ປຣສ຺ສປີຯ ຈຕ຺ຕາຣິປີ ກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍຄສ຺ສ ປຫານຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ກາຍສ຺ສາຕິ ຣູປກາຍສ຺ສຯ ຐິຕິຍາ ຍາປນາຍາຕິ ປພນ຺ຘຏ຺ຐິຕຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ປວຕ຺ຕິຍາ ອວິຈ຺ເຉທນຕ຺ຖຎ຺ຈ ຈິຣກາລຏ຺ຐິຕຕ຺ຖໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕາປນຕ຺ຖໍຯ ວິຫິໍສູປຣຕິຍາຕິ ຊິຆຈ຺ຉາທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຸປຣມຕ຺ຖໍຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍາຕິ ສາສນມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານໍ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍຯ ອິຕີຕິ ເອວໍ ອິມິນາ ອຸປາເຍນຯ ປຸຣາຓຎ຺ຈ ເວທນໍ ປຏິຫງ຺ຂາມີຕິ ປຸຣາຓໍ ອຠຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກເວທນໍ ປຏິຫນິສ຺ສາມິຯ ນວຎ຺ຈ ເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມີຕິ ນວໍ ຠຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມີຕິຯ ຕສ຺ສາ ຫິ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນຕ຺ຖເມວ ອາຫາຣໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຠຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກເວທນາ ນາມ ຍຖາປວຕ຺ຕາ ຊິຆຈ຺ຉານິມິຕ຺ຕາ ເວທນາຯ ສາ ຫິ ອຠຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ຠິຍ຺ໂຍ ຠິຍ຺ໂຍ ປວຑ຺ຒນວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຠຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກເວທນາປິ ຊຸທານິມິຕ຺ຕາວ ອງ຺ຄທາຫສູລາທິເວທນາ ອປ຺ປວຕ຺ຕາຯ ສາ ຫິ ຠຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາວ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິຯ ວິຫິໍສານິມິຕ຺ຕຕາ ເຈຕາສໍ ວິຫິໍສາຍ ວິເສໂສຯ

ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ຍາປນາ ຈ ເມ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິຣິຍາປຖານໍ ຠວິສ຺ສຕິຯ ຍາປນາຍາຕິ ອິມິນາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຍາປນາ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຘ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິຣິຍາປຖານໍ ອວິຈ຺ເຉທສງ຺ຂາຕາ ຍາປນາຕິ ອຍເມຕາສໍ ວິເສໂສຯ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາຕິ ອຍຸຕ຺ຕປຣິເຍສນປຏິຄ຺ຄຫຓປຣິໂຠຄປຣິວຊ຺ຊເນນ ອນວຊ຺ຊຕາ, ປຣິມິຕປຣິໂຠເຄນ ຜາສຸວິຫາໂຣຯ ອສປ຺ປາຍາປຣິມິຕໂຠຊນປຈ຺ຈຍາ ອຣຕິຕນ຺ທີວິຊມ຺ຠິຕາວິຎ຺ຎູຄຣຫາທິໂທສາຠາເວນ ວາ ອນວຊ຺ຊຕາ, ສປ຺ປາຍປຣິມິຕໂຠຊນປຈ຺ຈຍາ ກາຍພລສມ຺ຠເວນ ຜາສຸວິຫາໂຣຯ ຍາວທຕ຺ເຖາທຣາວເທຫກໂຠຊນປຣິວຊ຺ຊເນນ ເສຍ຺ຍສຸຂປສ຺ສສຸຂມິທ຺ຘສຸຂານໍ ອຠາວໂຕ ອນວຊ຺ຊຕາ, ຈຕຸປຎ຺ຈາໂລປມຕ຺ຕຎ຺ຎູນໂຠຊເນນ ຈຕຸອິຣິຍາປຖໂຍຄ຺ຍຕາປາທນໂຕ ຜາສຸວິຫາໂຣຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

''ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຎ຺ຈ ອາໂລເປ, ອຠຸຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປິເວ;

ອລໍ ຜາສຸວິຫາຣາຍ, ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ''ຕິຯ (ເຖຣຄາຯ ໙໘໓);

ເອຕ຺ຕາວຕາ ປໂຍຊນປຣິຄ຺ຄໂຫ, ມຊ຺ຌິມາ ຈ ປຏິປທາ ທີປິຕາ ໂຫຕິຯ

ເສນາສນນ຺ຕິ ສຍນຎ຺ຈ ອາສນຎ຺ຈຯ ຍຕ຺ຖ ຫິ ວິຫາຣາທິເກ ເສຕິ ນິປຊ຺ຊຕິ, ອາສຕິ ນິສີທຕິ, ຕໍ ເສນາສນໍຯ ອຸຕຸປຣິສ຺ສຍວິໂນທນປຏິສລ຺ລານາຣາມຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸຕຸເຍວ ປຣິສຫນຏ຺ເຐນ ປຣິສ຺ສໂຍ, ສຣີຣາພາຘຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂປກໂຣ, ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຸຕຸ ຈ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທິປາກຏປຣິສ຺ສໂຍ ຈ ຣາຄໂທສາທິປຏິຈ຺ຉນ຺ນປຣິສ຺ສໂຍ ຈ ອຸຕຸປຣິສ຺ສໂຍ, ຕສ຺ສ ວິໂນທນຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ເອກີຠາວສຸຂຕ຺ຖຎ຺ຈຯ ອິທຎ຺ຈ ຈີວຣປຏິເສວເນ ຫິຣິໂກປີນປຏິຈ຺ຉາທນໍ ວິຍ ຕສ຺ສ ນິຍຕປໂຍຊນນ຺ຕິ ປຸນ ''ຍາວເທວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຄິລານປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ໂຣຄສ຺ສ ປຈ຺ຈນິກປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຄິລານປຈ຺ຈໂຍ, ຕໂຕ ເອວ ກິສກ຺ກສ຺ສ ອນຸຍຸຍາຕວຕ຺ຖຸ ຕາຍ ເພສຊ຺ຊໍ, ຊີວິຕສ຺ສ ປຣິວາຣສມ຺ພາຣກາເວຫີ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ຈາຕິ ຄິລານປຈ຺ຈຍເພສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາໂຣ, ຕໍ໚ ອຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ ຊາຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ໚ ເວຍ຺ຍາພາຜິການນ຺ຕິ ພ຺ຍາພາໂຜ ຜາຕຸກ຺ໂຂພໂຕ ຈ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕໂຣຄໂຕ ຈ ຊາຕານໍ໚ ເວທນານນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂເວທນານໍ໚ ອພ຺ຍາພຊ຺ຊປຣມຕາຍາຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ຂປຣມຕາວາຍ ປຜິເສວາມິຕິ ໂຍຊນາ໚ ເອວເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂເປເນວ ປາລຸອິວຕ຺ຕນາ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ນວເວທນຸປ຺ປາທນໂຕປີຕິ ນ ເກວລໍ ອາຍຕິ ເອວ ວິປາກປຣິລຸອາຫາ, ອຖ ໂຂ ອຕິໂກຊນປຈ຺ຈຍາ ອລໍສາຍກາທີນໍ ວິຍ ນວເວທນຸປ຺ປາທນໂຕປີ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ປຜິເສວນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

ອທິວາສນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ

໘໔໚ຂໂມຕິ ຂມນໂກ໚ ກມ຺ມຍ຺ຖານິກສ຺ສ ຈລນໍ ນາມ ກມ຺ມຍ຺ຖານປຣິຈ຺ຈາໂຄຕິ ອາຫ ‘‘ຈລຕິ ກມ຺ປຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ວິຊຫຕິ’’ຕິ໚ ອທິມຕ຺ຕມ຺ປີ ອຸຕ຺ຫໍ ສຫຕິ, ສຫນ຺ໂຕ ຈ ນ ນຄ຺ຄສມຕາທໂຍ ວິຍ ສຫຕິ, ອຖ ໂຂ ກມ຺ມຍ຺ຖານາວິຊຫເນນາຕິ ອາຫ ‘‘ສ຺ເວວ ເຖໂຣ ວິຍາ’’ຕິ໚ ພທິຈງ຺ກເມຕິ ເລຕໂຕ ພທິ ຈງ຺ກເມ໚ ອຸຕ຺ຫາກເຍເນວາຕິ ນຮາຄ຺ຄິອຸຕ຺ຫາກເຍເນວ໚ ເຕນາຫ ‘‘ອວິຈິມຫານິຣຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ’’ຕິ, ຕມ຺ປີ ‘‘ມຍາ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸ໊ ອນຸກູຕໍ, ອິທໍ ປນ ຕໂຕ ມຸທຸຕຣ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ໚ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ຖາເນ໚ ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາໂປວ ເວທິຕພ຺ໂພ ສູຣິຍສນ຺ຕາປສ຺ສ ປຣໂຕ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາ໚

ປຣິສຸທ຺ຜສີໂລຫມສ຺ມິຕິ ສພ຺ພຖາປີ ‘‘ວິສຸທ຺ຜສີໂລຫມສ຺ມິ’’ຕິ ມຣຕໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອວິປ຺ປຜິສາຣມູລິກໍ ປີຕິ ອຸປ຺ປາເທສີ໚ ສຫ ປີຕຸປ຺ປາທາຕິ ຜຣຕາປີຕິຍາ ອຸປ຺ປາເທນ ສເຫວ໚ ວິສໍ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ປີຕິເວເຄນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຕໍ ທຍ຺ຖມຸເຂເນວ ກສ຺ສິຕ຺ວາ໚ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ສປ຺ເປນ ທຍ຺ຖຍ຺ຖາເນເຍວ໚ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕໍ ລກິຕ຺ວາຕິ ‘‘ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ກຕີ’’ຕິອາທິນາ (ທີ໚ ນິ໚ ໑໚໔໖໖; ໓໚໓໔ລ; ສໍ໚ ນິ໚ ໔໚໓໗໖; ອ໚ ນິ໚ ໓໚ລ໖; ໑໑໚໑໘) ນເຍນ ສມາຜານໍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ໚

ປຈ຺ຈເຍສຸ ສນ຺ໂຕໂສ ກາວນາຍ ຈ ອາຣມິຕພ຺ພຍ຺ຖານຕາຍ ອາຣາໂມ ອສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕສກາວນາຣາໂມ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ປຈ຺ຈຍ…ເປ… ຣາມຕາ, ຕາຍ໚ ມຫາເຖໂຣຕິ ວຸທ຺ຍຕໂຣ ເຖໂຣ໚ ວຈນເມວ ຕທຕ຺ຖໍ ຍາເປຕຸການານໍ ປໂຖຕິ ວຈນປໂຖ໚

ອສຸຂຍ຺ເຖນ ວາ ຕິພ຺ພາ໚ ຍລ຺ທິ ນ ສຸຂໍ, ຕໍ ອນິຍ຺ຖໍ ‘‘ຕິພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ເອວໍສກາໂວຕິ ‘‘ອທິວາສນຊາຕິໂຍ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖມາຫ໚ ມຸທຸຕ຺ເຕນ ຂເຕວ ວາເຕ ຫທຍໍ ຜາເລຕຸ໊ ອາຣທ຺ເຜເຍວ໚ ອນາຄາມີ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍີ໚

ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ‘‘ອຸຕ຺ເຫນ ຜຸຍ຺ຖສ຺ສ ສີຕໍ ປຕ຺ຖຍໂຕ’’ຕິອາທິນາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຫາທິນິມິຕ຺ຕໍ ກາມາສວຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ສີຕໍ ວາ ອຸຕ຺ທໍ ວາ ອນິຍ຺ຖນ຺ຕິ ອນິປ຺ປາໂຍ໚ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາເຫ ສຕິ ອຕ຺ຕນິຍຄ຺ຄາໂຫຕິ ອາຫ ‘‘ມຍ຺ທໍ ສີຕໍ ອຸຕ຺ຫນ຺ຕິ ຄາໂຫ ທິຍ຺ຖາສໂວ’’ຕິ໚ ສີຕາທິເກ ອຸປຄເຕ ສຫນ຺ຕິ ຂມນ຺ຕິ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ວາເສນ຺ຕິ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວາເສຕິເຍວາ’’ຕິ ໚ ນ ນິຣສ຺ສຕີຕິ ນ ວິຊຸນຕິ໚ ໂຍ ທິ ສີຕາທິເກ ນ ສຫຕິ, ໂສ ເຕ ນິຣສ຺ສນ຺ໂຕ ວິຊຸນນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ໚

ອທິວາສນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

ປຣິວຊ຺ຊນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຕ຺ຕນາ

໘໕໚ອທໍສມໂຕຕິ (ອ໚ ນິ໚ ຜີ໚ ໓໚໖໚໔໗) ‘‘ອທໍ ສມໂຕ, ກີ ມມ ຊີວິເຕນ ວາ ມຣເຕນ ວາ’’ຕິ ເອວໍ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ໚ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາຕິ ຄາມປ຺ປເທສໍ ປໂຍຊນາທິລ຺ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ໚ ປຜິກ຺ກມຕີຕິ ຫຕ຺ຖິອາທີນໍ ສມີປຄມນໂຕ ອປກ຺ກມຕິ໚ ກຕ຺ຍກາ ຍຕ຺ຖ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ຕໍ ກຕ຺ຍກຍ຺ຖານໍ໚ ອມນຸສ຺ສທຸຍ຺ຖານີຕິ ອມນຸສ຺ສສລ຺ຈາເຣນ ທູສິຕານິ, ສປຣິສ຺ສຍານີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສມານນ຺ຕິ ສມໍ, ອວິສມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອກາສີ ວາ ຕາທິສໍ ອນາຈາຣໍ໚

ສີລສໍວຣສງຂາເຕນາຕິ ‘‘ກຖໍ ປຣິວຊຊນໍ ສີລ’’ນຸຕິ ຍເຫຕຸຖ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຏຸຆາ ວຸຕຸຕເມວຯ ອປິຈ ‘‘ຈຕຸຬໍ ທາຕຸຖື ປຣິວຊເຊຕິ’’ຕິ ວຈນໂຕ ທາຕຸຖິອາທິປຣິວຊຊນມຸປິ ກຄວໂຕ ວຈນານຸຣູປານນຸຕິ ກຕຸວາ ອາຈາຣສີລເມວາຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ

ປຣິວຊຊນາປຫາຕພຸພອາສວວຓຸຓນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

ວິໂນທນາປຫາຕພຸພອາສວວຓຸຓນາ

໒໖ຯອິຕິປີຕິ ອິມິນາ ກາຣເຓນ, ອໂຍນິໂສມນສິການສມຸຏຸຖິຕຕຸຕາປີ ໂລກາທິສຫຄຕຕຸຕາປີ ກຸສລປຏິປກຸຂໂຕປີຕິອາທິທິ ກາຣເຓຫິ ອຍໍ ວິຕກຸໂກ ອກຸສໂລຕິ ອຕຸໂຖຯ ອິມິນາ ນເຍນ ສາວຊໂຊຕິອາທີສຸປິ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຯ ເອຕຸຖ ຈ ອກຸສໂລຕິອາທີນາ ທິຏຸຖສມຸມິກໍ ການວິຕກຸກສຸສ ອາທີນວໍ ທສຸເສຕິ, ທຸກຸຂວິປາໂກຕິ ອິມິນາ ສມຸປຣາຍິກໍຯ ອຕຸຕພຸຍາພາຊາຍ ສໍວຕຸຕຕີຕິອາທີສຸປິ ອິມິນາວ ນເຍນ ອາທີນວວິການນາ ເວທິຕພຸພາຯ ອຸປຸປນຸນສຸສ ການວິຕກຸກສຸສ ອນຊິວາສນໍ ນາມ ປຸນ ຕາທິສສຸສ ອນຸປຸປາທນໍ, ຕໍ ປນສຸສ ປຫານໍ ວິໂນທນໍ ພຸຍນຸຕີກຣຓໍ ອນການຄມນນຸຕິ ຈ ວຕຸຕຸໍ ວຏຏຕີຕິ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ອຸປຸປນຸນໍ ການວິຕກຸກໍ ນາຊິວາເສຕິ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ປຊຫຕິ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ຕມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ອນຊິວາເສນຸໂຕ ກຶ ກໂຣຕີຕິ ປຊຫຕີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປຫານຍຸເຈຕຸຖ ວິກຸຂມຸການເມວ, ນ ສມຸຈຸເຉໂທຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ວິໂນເທຕີ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ວິກຸຂມຸການວເສເນວ ອຕຸໂຖ ທສຸສິໂຕຯ

ການວິຕກຸໂກຕິ ສມຸປໂຍຄໂຕ ອາຣມຸມຓໂຕ ຈ ການສຫຄໂຕ ວິຕກຸໂກຯ ເຕນາຫ ‘‘ການປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຕກຸໂກ’’ຕິອາທິຯ ການປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຕິ ຫິ ການຣາຄສງຂາເຕນ ການເມນ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ ວຕຸຖຸການສງຂາເຕນ ປຏິພທຸໂຊ ຈຯ ອຸປຸປນຸນຸປຸປນຸເນຕິ ເຕສໍ ປາປວິຕກຸການໍ ອຸປຸປາທາວຕຸຖາຄຫຓໍ ວາ ກຕໍ ສິຍາ ອນວເສສຄຸຄຫຓໍ ວາຯ ເຕສຸ ປຖມໍ ສນຸຊາຍາຫ ‘‘ອຸປຸປນຸນມຕຸເຕ’’ຕິ, ສມຸປຕີຊາເຕຕິ ອຕຸໂຖຯ ອນວເສສຄຸຄຫຓໍ ພຸຍາປນິຈຸຉາຍ ໂທຕີຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສຕກຸຂຕຸຕຸມຸປີ ອຸປຸປນຸເນ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ຌາຕິວິຕກຸໂກຕິ ‘‘ອມຸຫາກໍ ຌາຕໂຍ ສຸຂຊີວິໂນ ສມຸປຕຸຕິຍຸຕຸຕາ’’ຕິອາທິນາ ເຄຫສຸສິຕເປມວເສນ ຌາຕເກ ອາຣພຸກ ອຸປຸປນຸນວິຕກຸໂກຯ ຊນປທວິຕກຸໂກຕິ ‘‘ອມຸຫາກໍ ຊນປໂທ ສຸກິກຸໂຂ ສມຸປນຸນສສຸໂສ ຣມຕີໂຍ’’ຕິອາທິນາ ເຄຫສຸສິຕເປມວເສເນວ ຊນປທໍ ອາຣພຸກ ອຸປຸປນຸນວິຕກຸໂກຯ ອຸກຸກຸຏິກປຸປສານາທີຫິ ທຸກຸເຂ ນິຊຊິຕຸເຕ ສມຸປຣາເຍ ອຕຸຕາ ສຸຂີ ໂທຕີ ອມໂຣຕິ ທຸກຸກຣກາຣິກາຍ ປຏິສໍຍຸຕຸໂຕ ອມຣຕຸຖາຍ ວິຕກຸໂກ, ຕໍ ວາ ອາຣພຸກ ອມຣາວິກຸເຂປທິຏຸຖິສຫຄໂຕ ອມໂຣ ຈ ໂສ ວິຕກຸໂກ ຈາຕິ ອມຣວິຕກຸໂກຯ ປຣານຸທຸທຍຕາປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຕິ ປເຣສຸ ອຸປຏຸຆາກາທີສຸ ສຫນນຸທີກາທິວເສນ ປວຕຸໂຕ ອນຸທຸທຍຕາປຕິຣູປໂກ ເຄຫສຸສິຕເປເມນ ປຏິສໍຍຸຕຸໂຕ ວິຕກຸໂກຯ ລາກສກຸການສິໂລກປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຕິ ຈີວຣາທີລາເກນ ເຈວ ສກຸກາເຣນ ຈ ກິຕຸຕິສທຸເທນ ຈ ອາຣມຸມຓກຣຓວເສນ ປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຯ ອນວຍຸຌຕຸຕິປຏິສໍຍຸຕຸໂຕຕິ ‘‘ອໂຫ ວຕ ມໍ ປເຣ ນ ອວຊາເນຍຸຍຸໍ, ນ ເຫຏຸຆາ ກຕຸວາ ມຌຸເຌຍຸຍຸໍ, ປາສາຕຈຸຉຕຸຕໍ ວິຍ ຄຣຸໍ ກເຣຍຸຍຸ’’ນຸຕິ ອຸປຸປນຸນວິຕກຸໂກຯ

ການວິຕກຸໂກ ການສງກປຸປນສກາວຕຸຕາ ການສງກປຸປປວຕຸຕິຍາ ສາຕິສຍຕຸຕາ ຈ ການນາກາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ການວິຕກຸໂກ ປເນຕຸຖ ການາສໂວ’’ຕິຯ ຕພຸພິເສໂສຕິ ການາສວວິເສໂສ, ຣາຄສຫວຸຕຸຕີຕິ ອທິປຸປາໂຍຯ ການວິຕກຸກາທີເກ ວິໂນເທຕີ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕານໂຕ ນີຫຣຕີ ເອເຕນາຕິ ວິໂນທນໍ, ວີຣິຍນຸຕິ ອາຫ ‘‘ວີຣິຍສໍວຣສງຂາເຕນ ວິໂນທເນນາ’’ຕິຯ

ວິໂນທນາປຫາຕພຸພອາສວວຓຸຓນາ ນິຏຸຖິຕາຯ

ກາວນາປຫາຕພຸພອາສວວຓຸຓນາ

໒໗ຯ ‘‘ສຕຸຕ ໂພຊຊງຄາ ກາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ວິຊຊາວິມຸຕຸຕິໂຍ ປຣິປູເຣນຸຕິ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໒໗) ວຈນໂຕ ວິຊຊາວິມຸຕຸຕີນໍ ອນຊິຄໂມ ຕໂຕ ຈ ສກລວຏຏທຸກຸຂານຕິວຕຸຕິ ອກາວນາຍ ອາທີນໂວ, ວຸຕຸຕວິປຣິຍາເຍນ ກຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕຸຕກາວາທິວເສນ ຈ ກາວນາຍ ອານິສໍໂສ ເວທິຕພຸໂພຯ ອຸປຣິມຄຸຄຕຸຕຍສມຍສມຸກູຕາຕິ ທຸຕິຍາທິມຄຸຄກຸຂເຓ ຊາຕາ, ກາວນາຊິການໂຕ ທຸຕິຍມຄຸຄາທິປຣິຍາປນຸນາຕິ ອຕຸໂຖຯ ນນຸ ຈ ເຕ ໂລກຸຕຸຕຣາ ເອວ, ກສຸມາ ວິເສສນໍ ກຕນຸຕິ? ນຍິທໍ ວິເສສນໍ, ວິເສສິຕພຸພໍ ປເນຕໍ, ໂລກຸຕຸຕຣໂພຊຊງຄາ ເອວ ອທິປຸເປຕາ, ເຕ ຈ ໂຂ ອຸປຣິມຄຸຄຕຸຕຍສມຍສມຸກູຕາຕີຯ ໂພຊຊງເຄສຸ ອສມຸໂມຫຕຸຖນຸຕິ ວິປສຸສນາຊານມຄຸຄຜລໂພຊຊງເຄສຸ ສມຸໂມຫາກາວຕຸຖໍຯ ມິສຸສການເຍນ ຫິ ໂພຊຊງເຄສຸ ວຸຈຸຈມາເນສຸ ຕທງຄາທີວິ

ເວາທສຸສນວເສນ ວິປສຸສນາໂພຊຸຊງຄາທໂຍ ວິກຊິຕຸວາ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ນ ນິພຸພຕຸຕິຕໂລກຸຕຸຕຣໂພຊຸຊງຄາ ເອວາຕິ ໂພຊຸຊງເຄສຸ ສມຸໂມໂຫ ນ ໂຫຕິ ໂພຊຸຊງຄກາວນາປຕິປຕຸຕິຍາ ຈ ສມຸມເທວ ປກາສິຕຕຸຕາ. ອິສ ປນາຕິ ອິມສຸມິ ສຸຕຸເຕ, ອິມສຸມິ ວາ ອະ ກາເຣ. ໂລກຸຕຸຕຣນໂຍ ເອວ ຄເຫຕພຸໂພ ກາວນາມຄຸຄສຸສ ອະກິກຕຕຸຕາ.

ອາຫິປຫານນຸຕິ (ອ. ນິ. ຍົ. ໑໑໔໑໗) ''ສຕິສມຸໂພຊຸຊງຄ''ນຸຕິ ເອວມາທີນໍ ຕສຸມິ ຕສຸມິ ວາກຸເຍ ອາທິກູຕານໍ ປທານໍ. ອຕຸຖໂຕຕິ ວິເສສວເສນ ສາມລຸລວເສນ ຈ ປທຕຸຖໂຕ. ລກຸຂຕາທິຫີຕິ ລກຸຂຕຣສປຈຸຈຸປຸຖານໂຕ. ກມໂຕຕິ ອນຸປຸພຸພິໂຕ. ອນູນາຂິກໂຕຕິ ຕາວຕຸຕກໂຕ. ວິກາວິນາຕິ ວິລຸລຸນາ.

ສຕິສມຸໂພຊຸຊງເຄຕິ ສຕິສມຸໂພຊຸຊງຄປເທ. ສຣຕຸຖເຣນາຕິ ອນຸສຸສຣຕຸຖເຣນ. ຈີຣກຕາທີເກທໍ ອາຣມຸມຕໍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ຖານໍ, ອນິສຸສຊຸຊນໍ ວາ ອຸປຸຖານໍ. ອຸທເກ ອລາພຸ ວິຍ ປີລວິຕຸວາ ຄນຸຕຸໍ ອທຕຸວາ ປາສາຕສຸສ ວິຍ ນິຈຸຈລສຸສ ອາຣມຸມຕສຸສ ຖປນໍ ສາຣຕໍ ອສມຸມຸຸຖຕາກາຣຕໍ ອປີລາປນໍ. ວຸຕຸຕມຸປີ ເຫຕໍ ມິລິນຸທປລຸເຫ. ກຕຸທາຄາຣີໂກຕິ ກຕຸທໂຄປໂກ. ອປີລາເປ ກໂຣຕິ ອປີລາເປຕິ. ເຖເຣນາຕິ ນາຄເສນຕຸເຖເຣນ. ສມຸໂມສປຈຸຈນີກໍ ກິຈຸຈໍ ອສມຸໂມໂສ, ນ ສມຸໂມສາກາວມຕຸຕໍ. ໂຄຈຣາກິມຸຂກາວປຈຸຈຸປຸຖານາຕິ ກາຍາທີອາຣມຸມຕາກິມຸຂກາວປຈຸຈຸປຸຖານາ.

ໂພຂິຍາ ສມຸມສາມຄຸຄິຍາ, ອງໂຄ ອວຍໂວ, ໂພຂິສຸສ ວາ ອຣິຍສາວກສຸສ ອງໂຄ ກາຣຕໍ. ປຕິຸຖານາຍູຫນາ ໂອຄຕຣຕາ ສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍໍ (ສໍ. ນິ. ອຸຖ. ໑໑໑) –

''ກິເລສວເສນ ປຕິຸຖານໍ, ອກິສງຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ. ຕຕຸທາທິຸຖິຫີ ປຕິຸຖານໍ, ອວເສສກິເລສາກິສງຂາເຣຫີ ອາຍູຫນາ. ຕຕຸທາວເສນ ປຕິຸຖານໍ, ທິຸຖິວເສນ ອາຍູຫນາ. ສສຸສຕທິຸຖິຍາ ປຕິຸຖານໍ, ອຸຈຸເຈທທິຸຖິຍາ ອາຍູຫນາ. ລີນວເສນ ປຕິຸຖານໍ, ອຸທຸຂຈຸຈວເສນ ອາຍູຫນາ. ກາມສຸຂານຸໂຍຄວເສນ ປຕິຸຖານໍ, ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍຄວເສນ ອາຍູຫນາ. ສພຸພາກຸສລາກິສງຂາຣວເສນ ປຕິຸຖານໍ, ສພຸພໂລກິຍກຸສລາກິສງຂາຣວເສນ ອາຍູຫນາ''ຕິ –

ວຸຕຸເຕສຸ ປກາເຣສຸ ອິສ ອວຸຕຸຕານໍ ວເສນ ເວທິຕພຸພາ. ຍາ ຫີ ອຍໍ ໂພຂີຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ. ''ພຸຊຸຊຕີ''ຕິ ປທສຸສ ປຕິພຸຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ ''ກິເລສສນຸຕານນິທຸທາຍ ອຸຖຸຖຫຕີ''ຕິ. ຕໍ ປນ ປຕິພຸຊຸຊນໍ ອຕຸຖໂຕ ຈຕຸນຸນໍ ສຈຸຈານໍ ປຕິເວໂຂ, ນິພຸພານສຸເສວ ວາ ສຈຸຈິກິຣິຍາຕິ ອາຫ ''ຈຕຸຕາຣີ''ຕິອາທີ. ຊານງຄມຄຸຄງຄາທໂຍ ວິຍາຕິ ຍຖາ ອງຄານີ ເອວ ຊານມຄຸຄາ, ນ ອງຄວິນິມຸຕຸຕາ, ເອວມິສາປີຕິ ອຕຸໂຖ. ເສນງຄຣຖງຄາທໂຍ ວິຍາຕິ ເອເຕນ ປຸຄຸຄລປລຸລຕຸຕິຍາ ອວິຊຸຊມານປລຸລຕຸຕິກາວໍ ທສຸເສຕິ.

ໂພຂາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ ໂພຊຸຊງຄາຕິ ອິທໍ ກາຣຕຸໂຖ ອງຄ-ສທຸໂທຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ. ພຸຊຸຊນຸຕີຕິ ໂພຂີໂຍ, ໂພຂີໂຍ ເອວ ອງຄາຕິ ໂພຊຸຊງຄາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ພຸຊຸຊນຸຕີຕິ ໂພຊຸຊງຄາ''ຕິ. ອນຸພຸຊຸຊນຸຕີຕິ ວິປສຸສນາທີນໍ ກາຣຕານໍ ພຸຊຸຊິຕພຸພານລຸຈ ສຈຸຈານໍ ອນຸຣູປໍ ພຸຊຸຊນຸຕີ. ປຕິພຸຊຸຊນຸຕີຕິ ກິເລສນິທຸທາຍ ອຸຖຸຖຫນໂຕ ປຈຸຈກຸຂກາເວນ ວາ ປຕິມຸຂໍ ພຸຊຸຊນຸຕີ. ສມຸພຸຊຸຊນຸຕີຕິ ອວິປຣີຕກາເວນ ສມຸມາ ຈ ພຸຊຸຊນຸຕີ. ເອວໍ ອຸປສຄຸຄານໍ ອຕຸຖວິເສສທີປນຕາ ທຸຖຸຖພຸພາ. ໂພຂິ-ສທຸໂທ ຫີ ສພຸພວິເສສຍຸຕຸຕໍ ພຸຊຸຊນໍ ສາມລຸເລນ ຄເຫຕຸວາ ຖິໂຕ.

ວິຈິນາຕີຕິ ''ຕຍິທໍ ທຸກຸຂ''ນຸຕິອາທີນາ ວິມໍສຕິ. ໂອກາສນໍ ສມຸມານໍ ຍຖາກູຕສກາວປຕິຈຸຈາທກສຸສ ສມຸໂມຫສຸສ ວິທຸຂໍສນໍ ຍຖາ ອາໂລໂກ ອນຸຂກາຣສຸສ. ຍສຸມິ ສມຸເຍ ສຕິ ວີໂຣ ນາມ ໂຫຕິ, ໂສ ສມຸໂມ ວີຣກາໂວ. ອີຣຍິຕພຸພໂຕຕິ ປວຕຸເຕຕພຸພໂຕ. ໂກສຊຸຊປກຸຂໂຕ ປຕິຕຸໍ ອປຸປທານວເສນ ສມຸປຍຸຕຸຕານໍ ປຄຸຄຕຸຫນໍ ປຄຸຄໂຫ. ອຸປຕຸຖມຸກນໍ ອນຸພລປຸປທານໍ. ໂອສີທນໍ ລ ຍາປຕຸຕີ, ຕປຸປຕິປກຸຂໂຕ ອໂນສີທນໍ ທຸຖຸຖພຸພໍ. ປີຕາຍຕີຕິ ຕປຸເປຕີ ວທຸເຒຕີ ວາ. ຜຣຕໍ ປຕີຕຣູເປຫີ ກາຍສຸສ ພຸຍາປນໍ. ຕຸຖຸຖິ ນາມ ປີຕີ. ອຸທຄຸຄກາໂວ ໂອທຄຸຍໍ, ກາຍຈິຕຸຕານໍ ອຸກຸຂີປນນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ກາຍຈິຕຸຕທຣຖປສຸສມຸກນໂຕຕິ ກາຍ ທຣຖສຸສ ຈິຕຸຕທຣຖສຸສ ຈ ປສຸສມຸກນໂຕ ວູປສມນໂຕ. ກາໂຍຕິ ເຈຕຸຖ ເວທນາທໂຍ ຕໂຍ ຂນຸຂາ. ທຣໂຖ ສາຣມຸໂກ, ທຸກຸຂ ໂທມນສຸສປຈຸຈຍານໍ ອຸທຸຂຈຸຈາທີກິເລສານໍ, ຕປຸປຂານານໍ ວາ ຈຕຸນຸນໍ ຂນຸຂານໍ ອຂິວຈນໍ. ອຸທຸຂຈຸຈາທີກິເລສປຕິປກຸຂກາໂວ ທຸຖຸຖພຸໂພ, ເອວລຸເຈຕຸຖ ປສຸສທຸຂິຍາ ອປຣິປຸຜນຸທນສີຕິກາໂວ ທຸຖຸຖພຸໂພ ອສາຣທຸຂກາວໂຕ. ເຕນາຫ ກຄວາ ''ປສຸສທຸໂຂ ກາໂຍ ອສາຣທຸໂຂ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑໔໘).

ສມາສານໂຕຕິ ສມ຺ມາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາສານໂຕ ຄຸປນໂຕ຺ ອວິກ຺ເຂໂປ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາ, ເຍນ ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມາ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ສມ຺ໂມ ອວິກ຺ເຂໂປຕິ຺ ອວິສາໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ອວິສຣຓສກາໂວ຺ ສມ຺ປີຕ຺ຫນໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອວິປ຺ປກິຕ຺ຕກາວາປາຫນໍ ນ຺ຫານິຍຈຸຕ຺ຕານໍ ອຸທກໍ ວິຍ຺ ຈິຕ຺ຕຜ຺ຄິຕິປຈ຺ຈຸປຜ຺ຄາໂນຕິ ‘‘ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຕິ’’ຕິ (ສ຺ ສ຺ ໑໑) ວຈນໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປພນ຺ສຄິຕິປຈ຺ຈຸປຜ຺ຄາໂນ຺ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນໂຕຕິ ອຸທາສີນກາວໂຕ຺ ສາຕິ ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄົາເປກ຺ຂາ ຺ ສມປ຺ປວຕ຺ເຕ ສມ຺ເມ ປຜິສລ຺ຈິກ຺ຂຕີ ອຸປປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂຕີ ຕທາກາຣາ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕີ ປຜິສງ຺ຂານລກ຺ຂຕາ, ເອວຄ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ປຜິສງ຺ຂາ ສນ຺ຕິຜ຺ຄນາ ຄຫເຓ ມຊ຺ຊຕ຺ຕຕາ’’ຕິ ອຸເປກ຺ຂາກິຈ຺ຈາສິມຕ຺ຕຕາຍ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ຍຖາສກກິຈ຺ຈກຣຓວເສນ ສມໍ ປວຕ຺ຕນປຈ຺ຈຍຕາ ສມວາຫິຕາ຺ ອລີນານຸທ຺ສຕປ຺ປວຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍຕາ ອູນາສິກຕານິວາຣຕໍາ຺ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ອສມປ຺ປວຕ຺ຕິເຫຕຸກປກ຺ຂປາຕໍ ອຸປຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ຕີ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປກ຺ຂປາຕຸປຈ຺ເຊທຣສາ’’ຕິ຺ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນ ເມວ ມຊ຺ຊຕ຺ຕກາໂວ຺

ສພ຺ພສ຺ມີ ລີນປກ຺ເຂ ອຸທ຺ສຈ຺ຈປກ຺ເຂ ຈ ອຕ຺ຖິກາ ປຕ຺ຖນິຍາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ, ຕໍ ສພ຺ພຕ຺ຖິກໍ຺ ສມານກ຺ຂຓປວຕ຺ຕິສຸ ສຕ຺ຕສຸປີ ສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄສຸ ວາຈາຍ ກມປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ປຜິປາຜິຍາ ວຕ຺ຕພ຺ເພສຸ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ປຖມໍ ອວຕ຺ວາ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄສ຺ເສວ ປຖມໍ ວຈນສ຺ສ ກາຣຕໍ ສພ຺ເພສໍ ອຸປກາຣກຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ເພສ’’ນ຺ຕິອາທິ຺ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ຈ ລີນຸທ຺ສຈ຺ຈປກ຺ຂິການໍ, ອລ຺ລຖາ ສພ຺ເພປີ ສພ຺ເພສໍ ປຈ຺ຈຍາຕິ຺

‘‘ກສ຺ມາ ສຕ຺ເຕວ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ໂຈທໂກ ສທ຺ສາໂລກາທີນມ຺ປີ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄກາວໍ ອາສງ຺ກຕິ, ອິຕໂຣ ສຕິອາທີນໍເຍວ ກາວນາຍ ອຸປກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ລີນຸທ຺ສຈ຺ຈປຜິປກ຺ຂໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖິກໂຕ ຈາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ລີນສ຺ສາຕິ ອຕິສິຖິລວິຣິຍຕາທີຫິ ກາວນາວີຖີ ອໂນຕຣິຕ຺ວາ ສໍກ຺ຜິຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ຺ ຕທາ ຫິ ປສ຺ສທ຺ທິສມາທຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ນ ກາເວຕພ຺ພາ຺ ຕລ຺ຫິ ເອເຕຫິ ອລລຕີຕາທີຫິ ວິຍ ປຣິຕ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິ ທຸສ຺ສມຸຜ຺ຄາປີຍໍ ໂຫຕີຕິ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄີ ອຊ຺ຊາເລຕ຺ກາໂມ ອສ຺ສ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ອລລານິ ເຈວ ຕິຕານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕໔໘໓໔)຺ ສມ຺ມວິຈຍວິຣິຍປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ປນ ກາເວຕພ຺ພາ, ສຸກ຺ຂຕິຕາທີຫິ ວິຍ ປຣິຕ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິ ລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕຫິ ສຸສມຸຜ຺ຄາປີຍໍ ໂຫຕີຕິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍສ຺ມິຄ຺ຈ ໂຂ’’ຕິອາທິ຺ ຕຕ຺ຖ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ສມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາທີນໍ ກາວນາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ກຸສລາກຸສລາ ສມ຺ມາ…ເປ… ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄສ຺ສ ກີຍ຺ໂຍກາວາຍ…ເປ… ສໍວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕໔໘໓໘)຺ ຕຕ຺ຖ ສກາວສາມລ຺ລລກ຺ຂຓປຜິເວສວເສນ ປວຕ຺ຕມນສິກາໂຣ…ເປ… ສມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາທໂຍ ກາເວຕີ ນາມ຺

ອຸທ຺ສຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຈ຺ຈາຣທ຺ສວິຣິຍຕາທີຫິ ສີຕີກາວປຕິຜ຺ຄິຕກາວໍ ອໂນຕິຕ຺ຕຕາຍ, ຕທາ ສມ຺ມວິຈຍວິຣິຍປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ນ ກາເວຕພ຺ພາ຺ ຕລ຺ຫິ ເອເຕຫິ ສຸກ຺ຂຕິຕາທີຫິ ວິຍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂສ ທຸວູປສມຍໍ ໂຫຕີ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ສໍ ນິພ຺ພາເປຕ຺ກາໂມ ອສ຺ສ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ສຸກ຺ຂານິ ເຈວ ຕິຕານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍາ’’ຕິອາທິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕໔໘໓໔)຺ ປສ຺ສທ຺ທິສມາທຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ປນ ກາເວຕພ຺ພາ, ອລລຕີຕາທີຫິ ວິຍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂສ ອຸທ຺ສຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕຫິ ສຸວູປສມຍໍ ໂຫຕີ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍສ຺ມິຄ຺ຈ ໂຂ’’ຕິອາທິ຺ ເອຕ຺ຖາປີ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ປສ຺ສທ຺ທິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາທີນໍ ກາວນາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ‘‘ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ກາຍປ຺ສ຺ສທ຺ທິ ຈິຕ຺ຕປ຺ສ຺ສທ຺ທິ…ເປ… ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄສ຺ສ ກີຍ຺ໂຍກາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕໔໘໓໘)຺ ຕຕ຺ຖ ຍຖາສ຺ສ ປສ຺ສທ຺ທິອາທໂຍ ອຸປ຺ປັນ຺ນປຸພ຺ພາ, ຕໍ ອາກາຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຸປ຺ປາທນວເສນ ຕຖາ ມນສິກໂຣນ຺ໂຕວ ປສ຺ສທ຺ທິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາທໂຍ ກາເວຕີ ນາມ຺ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ໂຄ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ພຫູປກາໂຣ຺ ໂສ ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ລີນປກ຺ຂິການໍ ປສ຺ສທ຺ທິອາທີນໍ ວເສນ ລຍາປຕ຺ຕິໂຕ, ອຸທ຺ສຈ຺ຈປກ຺ຂິການລ຺ຈ ສມ຺ມວິຈຍາທີນໍ ວເສນ ອຸທ຺ສຈ຺ຈປາຕໂຕ ຣກ຺ຂຕີ, ຕສ຺ມາ ໂສ ໂລຓສູປນໍ ວິຍ ສພ຺ພພ຺ຍລ຺ຊເນສຸ ສພ຺ພກມ຺ມິກອມຈ຺ໂຈ ວິຍ ຈ ຣາຊກິຈ຺ເຈສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ຺ ເຕນາຫ ‘‘ສຕິລ຺ຈ ຂ຺ວາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພຕ຺ຖິກໍ ວທາມີ’’ຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ໕໔໘໓໔)຺

ລຕ຺ວາ ຣາຕພ຺ພາຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ຜີ຺ ໑໔໑໑໘ລ) ສມ຺ພນ຺ໂສ຺ ວທ຺ຒີ ນາມ ເວປຸລ຺ລໍ ກີຍ຺ໂຍກາໂວ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປາໂທ ເອວາຕິ ອາຫ ‘‘ປຸນປ຺ປຸນໍ ຊເນຕີ’’ຕິ຺ ອກິວຸທ຺ສີ ປາເປນ຺ໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕີ຺ ວິວິຕ຺ຕຕາຕິ ວິວິຕ຺ຕກາໂວ຺ ໂຍ ຫິ ວິເວຈນິຍໂຕ ວິວິຈ຺ຈຕີ, ຍໍ ວິວິຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຄິຕໍ, ຕທຸກຍໍ ອິສ ວິວິຕ຺ຕກາວສາມລ຺ເລນ ‘‘ວິວິຕ຺ຕຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕສຸ ປຸຣິໂມ ວິເວຈນິຍໂຕ ວິວິຈ຺ຈມານຕາຍ

ວິເວກສງ຺ຂາຕາຍ ວິວິຈ຺ຈນກິຣິຍາຍ ສມງ຺ຄີ ຘມ຺ມສມູໂຫ ຕາຍ ເອວ ວິວິຈ຺ຈນກິຣິຍາຍ ວເສນ ວິເວໂກຕິ ຄຫິໂຕຯ ອິຕໂຣ ສພ຺ພໂສ ຕໂຕ ຕໂຕ ວິວິຕ຺ຕສຠາວຕາຍຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມິ ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ ວິວິຈ຺ຈນກິຣິຍາຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ວິວິຈ຺ຈມານຕາຍ ວິເວກສງ຺ຂາຕໍ ນິສ຺ສາເຍວ ປວຕ຺ຕຕິ, ອິຕຣໍ ປນ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາຕທາຣມ຺ມຓຕາທີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ວິເວເກ ນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິຯ ຍຖາ ວາ ວິເວກວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ຌານໍ “ວິເວກຊ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ວິເວກວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ “ວິເວກນິສ຺ສິໂຕ”ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ນິສ຺ສຍຏ຺ໂຐ ຈ ວິປສ຺ສນາມຄ຺ຄານໍ ວເສນ ມຄ຺ຄຜລານໍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອສຕິປິ ປຸພ຺ພາປຣຠາເວ “ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍານໍ ສມຸປ຺ປາທນໍ ວິຍ ອຠິນ຺ນຘມ຺ມາຘາຣາ ນິສ຺ສຍນຠາວນາ ສມ຺ຠວນ຺ຕີຕິຯ ອຍເມວາຕິ ວິເວໂກ ເອວຯ ວິເວໂກ ຫິ ປຫານວິນຍວິຣາຄນິໂຣຘາ ຈ ສມານຕ຺ຖາຯ

ຕທງ຺ຄສມຸຈ຺ເຉທນິສ຺ສຣຓວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວຕ຺ວາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິວິເວກນິສ຺ສິຕຕາຍ ອວຈນໍ “ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຠາເວຕີ”ຕິອາທີນາ ຠາເວຕພ຺ພານໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອິຘ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຠາວິຕພ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຫິ ເຍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ ຜລໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ, ເຕສໍ ກິຈ຺ຈໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິວິເວໂກຯ ອຊ຺ຌາສຍໂຕຕິ “ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ມຫນ຺ຕອຊ຺ຌາສຍໂຕຯ ຍທິປິ ວິປສ຺ສນາກ຺ຂເຓ ສງ຺ຂາຣາຣມ຺ມຓໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ສງ຺ຂາເຣສຸ ປນ ອາທີນວໍ ສຸຏ຺ຐຸ ທິສ຺ວາ ຕປ຺ປຏິປກ຺ເຂ ນິພ຺ພາເນ ອຘິມຸຕ຺ຕຕາຍ ອຊ຺ຌາສຍໂຕ ນິສ຺ສຣຓວິເວກນິສ຺ສິຕຕາ ທາຫາຠິຠູຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສີຕນິນ຺ນຈິຕ຺ຕຕາ ວິຍຯ ນ ປຏິສິທ຺ຘາ ວິປສ຺ສນາປາທເກສຸ ກສິຓາຣມ຺ມຓາທິຌາເນສຸ ສຕິອາທີນໍ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍຕ຺ຕາຯ ອນຸທ຺ຘຣນ຺ຕາ ປນ ວິປສ຺ສນາ ວິຍ ໂພຘິຍາ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາສນ຺ນກາຣຓໍ ຌານໍ ນ ໂຫຕິ, ນາປິ ຕຖາ ເອກນ຺ຕິກໍ ກາຣຓໍ, ນ ຈ ວິປສ຺ສນາກິຈ຺ຈສ຺ສ ວິຍ ຌານກິຈ຺ຈສ຺ສ ນິຏ຺ຐານໍ ມຄ຺ໂຄຕິ ກຕ຺ວາ ນ ອຸທ຺ຘຣນ຺ຕີຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກສິຓຄ຺ຄຫເຓນ ຕທາຍຕ຺ຕານິ ອາຣຸປ຺ປານິປິ ຄຫິຕານີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ ຕານິປິ ຫິ ວິປສ຺ສນາປາທການິ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍານິ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ ຕນ຺ນິນ຺ນຠາວສພ຺ຠາວໂຕຯ ຍທ຺ເຄນ ຫິ ນິພ຺ພານນິນ຺ນຕາ, ຕທ຺ເຄນ ຜລນິນ຺ນຕາປິ ສິຍາຯ “ກຸທາສ຺ສຸ ນາມາຫໍ ຕທາຍຕນໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖໕) ອາທິວຈນມ຺ເປຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາທກໍຯ

ໂວສ຺ສຄ຺ຄ-ສທ຺ໂທ ປຣິຈ຺ຈາຄຕ຺ໂຖ ປກ຺ຂນ຺ທນຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ໂວສ຺ສຄ຺ຄສ຺ສ ທຸວິຘຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນຎ຺ຫິ ປຫານໍ, ວິສ຺ສຏ຺ຐຠາເວນ ນິຣາສງ຺ກປວຕ຺ຕິ ຈ, ຕສ຺ມາ ວິປສ຺ສນາກ຺ຂເຓ ຕທງ຺ຄວເສນ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ປຫານໍ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ, ຕຖາ ວິປສ຺ສນາກ຺ຂເຓ ຕນ຺ນິນ຺ນຠາເວນ, ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ອາຣມ຺ມຓກຣເຓນ ວິສ຺ສຏ຺ຐສຠາໂວ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ປກາເຣນາຕິ ຕທງ຺ຄສມຸຈ຺ເຉທປກາເຣນ ຕນ຺ນິນ຺ນຕທາຣມ຺ມຓກຣຓປກາເຣນ ຈຯ ປຸພ຺ເພ ໂວສ຺ສຄ຺ຄ-ປທສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຫ “ສກເລນ ວຈເນນາ”ຕິຯ ປຣິຓມນ຺ຕໍ ວິປສ຺ສນາກ຺ຂເຓ, ປຣິຓຕໍ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓຯ ປຣິຓາໂມ ນາມ ປຣິປາໂກຕິ ອາຫ “ປຣິປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ປຣິປກ຺ກຎ຺ຈາ”ຕິຯ ປຣິປາໂກ ຈ ອາເສວນລາເຠນ ອາຫິຕສາມຕ຺ຖິຍສ຺ສ ກິເລສສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຊິຕຸໍ ນິພ຺ພານຎ຺ຈ ປກ຺ຂນ຺ທິຕຸໍ ຕິກ຺ຂວິສທສຠາໂວຯ ເຕນາຫ “ອຍຎ຺ຫີ”ຕິອາທິຯ ເອສ ນໂຍຕິ ຍ຺ວາຍໍ “ຕທງ຺ຄວິເວກນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄ ວຸຕ຺ໂຕ, ເສເສສຸ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາທີສຸປິ ເອສ ນໂຍຕິ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ເນຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ອາທິກມ຺ມິການໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄສຸ ອສມ຺ໂມຫຕ຺ຖໍ ມິສ຺ສກນຍໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໂລກຸຕ຺ຕຣໂພຊ຺ຌງ຺ຄວເສນ ອຕ຺ຖໍ ວິຠາເວຕຸໍ “ອິຘ ປນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ປນາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສພ຺ພາສວສຸຕ຺ຕນ຺ເຕຯ ມຄ຺ໂຄ ເອວ ໂວສ຺ສຄ຺ຄວິປຣິຓາມີ ຠາວນາມຄ຺ຄສ຺ສ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂຕິ ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄໍຯ ສມຸຈ຺ເຉທໂຕຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕຯ

ທິຏ຺ຐາສວສ຺ສ ປຖມມຄ຺ຄວຊ຺ຌຕ຺ຕາ “ຕໂຍ ອາສວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕປິ ອປາຍຄມນິຍາ ເອວ ເວທິຕພ຺ພາ ອປາຍຄມນິຍານໍ ທສ຺ສເນເນວ ປຫີນຕ຺ຕາຯ ສຕິປິ ສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ມຄ຺ຄຠາເວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສຠາວານໍ ມຄ຺ຄຘມ຺ມານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕມຄ຺ຄຕ຺ຕຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາຕິ ປຈ຺ເຈກໂພຊ຺ຌງ຺ເຄ “ໂພຊ຺ຌງ຺ຄຠາວນາຍາ”ຕິ ອິມິນາ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ “ມຄ຺ຄຕ຺ຕຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍາ”ຕິ ອາຫຯ

ຠາວນາປຫາຕພ຺ພອາສວວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໔໒ຯໂຖເມນ຺ໂຕຕິ ອາສວປ຺ປຫານສ຺ສ ສຸທຸກ຺ກຣຕ຺ຕາ ຕາຍ ເອວ ທຸກ຺ກຣກິຣິຍາຍ ຕໍ ອຠິຕ຺ຖວນ຺ໂຕຯ ອສ຺ສາຕິ ປຫີນາສວຠິກ຺ຂຸໂນຯ ອານິສໍສນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຈ຺ເຉທາທິທຸກ຺ຂກ຺ຂຍປຣິໂຍສານໍ ອຸທ຺ຣຍໍຯ ເອເຕຫິ ປຫານາທີສໍກິຕ຺ຕເນຫິຯ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ຊເນນ຺ໂຕຕິ

ເອວໍ ຘມ຺ມສ຺ສາມິນາປິ ອກິຕ຺ຖວນິຍໍ ມຫານິສໍສຌ຺ຈ ອາສວປ຺ປ໌ຫານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ອາທຣສຫິຕໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ຺ ທສ຺ສ ເນເນວ ປ໌ຫີນາຕິ ທສ຺ສເນນ ປ໌ຫີນາ ເອວ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນ ອປ຺ປ໌ຫີເນສ຺ເຍວ ປ໌ຫີນສຌ຺ຌີ''ຕິ຺

ສພ຺ພ-ສຫ຺ເທນ ອາສວານໍ, ອາສວສໍວຣານຌ຺ຈ ສມ຺ພນ຺ຘວເສນ ທຸຕິຍປຄມວິກປ຺ປານໍ ເວໂຫ ທຌ຺ຄພ຺ໂພ຺ ທສ຺ສນາກິສມຍາຕິ ປຣິຌ຺ຌາກິສມຍາ ປຣິຌ຺ຌາກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິຍາ຺ ເຕນາຫ ''ກິຈ຺ຈວເສນາ''ຕິ, ອສມ຺ໂມຫປ໌ຜິເວເຘນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສມ຺ສ຺ສໂຍ ກາໂຍ, ອຕ຺ຕກາໂວ ວາ຺

ອນວຊ຺ຊປີຕິໂສມນສ຺ສສຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ''ອຕ຺ຕໂນ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ ອຕ຺ຖາວຫຕ຺ຕາ, ນ ຕພ຺ພິປຣີຕໍ ອນຕ຺ຖາວຫຕ຺ຕາຕິ ປີຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ອຕ຺ຕມນາຕິ ສກມນາ''ຕິ຺ ເຕນາຫ ''ຕຸຌ຺ຄມນາ''ຕິ຺ ອຕ຺ຕມນາຕິ ວາ ປີຕິໂສມນສ຺ເສຫິ ຄຫິຕມນາ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕຫິ ຄຫິຕຕາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປີຕິໂສມນສ຺ເສຫິ ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕມນາ''ຕິ຺ ຍເທຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິພຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ສພ຺ພາສວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໓຺ ຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໒໙຺ຕສ຺ມາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ຍສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕວຕ຺ຕນາ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ປາກຏາ ໂຫຕິ, ຍສ຺ມາ ຈສ຺ສ ຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຌ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ນິກ຺ເຂໂປ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ນິກ຺ເຂປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ, ກເຖຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ລາກສກ຺ກາເຣຕິ (ສໍ຺ ນິ຺ ຜິ຺ ໒໔໒຺໓໓) ລາກສກ຺ກາຣສຼຂາຕາຍ ອຌ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ເກຈິ, ລາກສກ຺ກາເຣ ວາ ອຌ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ອປເຣ຺ ຍາ ຫິ ລາກສກ຺ກາຣນິມິຕ຺ຕໍ ຕທາ ກິກ຺ຂູສຸ ປຈ຺ຈຍພາຫຸລ຺ລິກຕາ ຊາຕາ, ຕໍ ອຌ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ກຄວາ ອິມໍ ເທເສສີຕິ຺ ຍມກມຫາເມໂຘຕິ ເທຌ຺ຄາໂອລມ຺ພເນົາປຣິອຸຄ຺ຄມນວເສນ ສຕປ໌ຜໂລ ສຫສ຺ສປ໌ຜໂລ ຍຸຄລຸອມຫາເມໂຘ຺ ຕິຌ຺ຄນ຺ຕິ ເຈວ ກຄວຕິ ກຕ຺ຖຈິ ນິພ຺ຘວາສໍ ວສນ຺ເຕ, ຈາຣິກໍ ປນ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ອນ຺ພນ຺ຘນ຺ຕິ ຈ຺ ກິກ຺ຂູນມ຺ປິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສໍ ຕໂຕ ກິຍ຺ໂຍປິ ປູຣິຕທານປາຣມີສຌ຺ຈຍຕ຺ຕາ ຕທາ ມຫາລາກສກ຺ກາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອວໍ ກິກ຺ຂຸສຼພສ຺ສປີ''ຕິ຺

ສກ຺ກໂຕຕິ ສກ຺ກາຣປ຺ປ໌ໂຕ຺ ຄຣຸກໂຕຕິ ຄຣຸກາຣປ຺ປຕ຺ໂຕ຺ ມານິໂຕຕິ ພຫຸມໂຕ ມນສາ ປີຍາຍິໂຕ ຈ຺ ປູຊິໂຕຕິ ມາລາທິປູຊາຍ ເຈວ ຈຕຸປຈ຺ຈຍາກິປູຊາຍ ຈ ປູຊິໂຕ຺ ອປຈິໂຕຕິ ອປຈາຍນປ຺ປຕ຺ໂຕ຺ ຍສ຺ສ ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ສກ຺ກຕ຺ວາປິ ອກິສຼຂເຕ ປ໌ຕີຕປ໌ຕີເຕ ອຸປເນນ຺ຕິ, ໂສ ສກ຺ກໂຕ຺ ຍສ຺ມີ ຄຣຸກາວໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຄເປຕ຺ວາ ເຕ ເທນ຺ຕິ, ໂສ ຄຣຸກໂຕ຺ ຍໍ ມນສາ ປີຍາຍນ຺ຕິ ພຫຸມຌ຺ຌນ຺ຕິ ຈ, ໂສ ພຫຸມໂຕ຺ ຍສ຺ສ ສພ຺ພເມຕໍ ປູຊາວເສນ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂສ ປູຊິໂຕ຺ ຍສ຺ສ ອກິວາທນປຈ຺ຈຸຏ຺ຄານຌ຺ຊລິກມ຺ມາທິວເສນ ປຣມນິປຈ຺ຈກາຣໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂສ ອປຈິໂຕ຺ ກຄວຕິ ກິກ຺ຂຸສຼເຘ ຈ ໂລໂກ ເອວໍ ປ໌ຜິປ຺ປນ຺ໂນ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເຕນ ໂຂ ປນ...ເປ... ປຣິກ຺ຂາຣານ''ນ຺ຕິ຺ ລາກຄ຺ຄຍສຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ລາກສ຺ສ ຈ ຍສສ຺ສ ຈ ອຄ຺ຄໍ ອຸກ຺ກໍສໍ ປຕ຺ຕໍ຺

ປຈ຺ຈຍາ ຈີວຣາທໂຍ ຄຣຸກາຕພ຺ພາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍຄຣຸກາ, ອາມິສຈກ຺ຂຸກາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຈ຺ຈເຍສຸ ຄິທ຺ຘາ ຄຘິຕາ ປຈ຺ຈຍານໍ ພຫຸລກາວາຍ ປ໌ຜິປ຺ປນ຺ນາຕິ ປຈ຺ຈຍພາຫຸລິກາ຺ ກຄວໂຕປິ ປາກຏາ ອໂຫສີ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ອຌ຺ຌຖາ ອປາກຏສ຺ເສວ ອກາວໂຕ຺ ຘມ຺ມສກາວຈິນ຺ຕາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປ໌ຌາຕໍ ຘມ຺ມສໍເວໂຄ, ອິຘ ປນ ໂສ ກິກ຺ຂູນໍ ລາກຄຣຸຕາຘມ຺ມວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ສມຕາຘມ຺ມວຕ຺ຕີຕິ ສມຕາຘມ຺ມກຣຕໍ຺ ສາຕິ ຘມ຺ມທາຍາທເທສນາ຺ ປ໌ຜິພິມ຺ພທສ຺ສນວເສນ ສພ຺ພກາຍສ຺ສ ທສ຺ສນໂຍຄ຺ໂຄ ອາທາໂສຕິ ສພ຺ພກາຍິກອາທາໂສ຺

ປີຕ຺-ທາຍໍ, ເຕນ ທາຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ລທ຺ຘພ຺ພໍ ອຣຫກາເວນ ອາທິຍນ຺ຕີຕິ ທາຍາທາ, ປຸຕ຺ຕາ຺ ຕຌ຺ຈ ໂລເກ ອາມິສເມວ, ສາສເນ ປນ ຘມ຺ໂມປີຕິ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ສາວຊ຺ຊໍ ອນິຍ຺ຍານິກຌ຺ຈ, ຕໍ ປ໌ຜິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ, ຍໍ ນິຍ຺ຍານິກໍ ອນວຊ຺ຊຌ຺ຈ, ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂູ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ກຄວາ ອໂວຈ ''ຘມ຺ມທາຍາທາ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ກວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາທາ''ຕິ຺ ຘມ຺ມສ຺ສ ເມ ທາຍາທາຕິ ມມ ຘມ຺ມສ຺ສ ໂອຄາຫິໂນ, ຘມ຺ມກາຄກາຄິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ''ຘມ຺ມໂຍຌ຺ຄາສ຺ເສວ ສາມິໂນ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ອຌ຺ຄ຺໑຺໔໙)຺ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຘມ຺ໂມຕິ ອສໍກິເລສິການຸຕ຺ຕຣາທິກາເວນ ຘມ຺ມສາມຌ຺ຌໂຕ ນິທ຺ຘາຣິຕຘມ຺ໂມ຺ ປຣິຍາເຍຕິ ສກາວໂຕ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຌາເປຕິ ເອເຕນາຕິ ປຣິຍາໂຍ, ເລໂສ, ເລສກາຣຕໍ ວາ຺ ຕທກາວໂຕ ນິປ຺ປຣິຍາຍຘມ຺ໂມ ມຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອປາຍປຕນາທິໂຕ

ອຈຸຈນຸຕເມວ ວາຣຕາໂຕ។ ອິຕໂຣ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາຍໂຕ ປຣິຍາຍສມຸໂມ ອຈຸຈນຸຕໍ ອປາຍທຸກຸຂວຜຸຜທຸກຸຂປາຕນໂຕ ປຣມຸປຣາຍ ວາຣຕາໂຕ។ ຍຖາ ຫິ ໂລກິຍໍ ກຸສລໍ ທານສີລາທິ ວິວຜຸຜໍ ອຸທຸທິສຸສ ນິພຸພຕຸຕິຕໍ, ອຍໍ ຕໍ ອສມຸປາເທນຸຕມຸປິ ຕໍ ສມຸປາປກສຸສ ສມຸມສຸສ ນິພຸພຕຸຕກາຣຕກາວປຣິຍາເຍນ ປຣິຍາຍສມຸໂມ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຕໍ ວຜຸຜໍ ອຸທຸທິສຸສ ນິພຸພຕຸຕິຕໍ, ຍໍ ຕຕຸຫາທິຫີ ສວິເສສໍ ອານສິຕພຸພໂຕ ອາມິສນຸຕິ ໂລເກ ປາກຍໍ ອຈຸຂາທນໂກຂນາທິ, ຕສຸສ, ຕໍສທິສສຸສ ຈ ຜລວິເສສສຸສ ນິມິຕຸຕກາວປຣິ ຍາເຍນ ປຣິຍາຍາມິສນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ''ຍໍ ປນິທໍ…ເປ… ອິທໍ ປຣິຍາຍາມິສໍ ນາມາ''ຕິ។

''ສກລເມວ ຫິທໍ, ອານນຸທ, ພຸຣຫຸມຈຣິຍສຸສ ຍທິທໍ ກລຸຍາຕມິຕຸຕຕາ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ៥។៨, ៦) ອາທິວຈນໂຕ ສາວເກຫິ ອຣິຄ ໂຕປີ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸໂມ ສຕຸຖຸເຍວາຕິ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ນິປຸປຣິຍາຍສມຸໂມປີ ກຄວໂຕເຍວ ສນຸຕໂກ''ຕິ។ ສາວການ ຄຸຫີ ສມຸມທິຜຸກິປຸຈຸຈຍສຸສປີ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສຸສ ວິເສສປຈຸຈໂຍ ປຣໂຕໂຟໂສ ຈ ຕຖາຄຕາສີໂນຕິ ເຕຫີ ປຜິວິທຸໂຣປີ ສມຸໂມ ສມຸມສຸສາມິໂນເຍວາຕິ ວຕຸຕຸ ຍຸຕຸຕໍ។ ເຕນາຫ ''ກຄວຕາ ຫີ''ຕິອາທິ។ ຕຕຸຖ ອນຸປຸປນຸນສຸສ ມຄຸຄສຸສາຕິ ກສຸສປສຸສ ກຄວໂຕ ສາສນນຸຕຣທານໂຕ ປກຸຕິ ຍາວ ອິມສຸມາ ພຸທຸຮຸປປາທາ ອສມຸໂພຣວເສນ ນ ອຸປຸປນຸນສຸສ ອຣິຍມຄຸຄສຸສ។ ອຸປຸປາເທຕາຕິ ນິພຸພຕຸເຕຕາ។ ຕໍ ປເນຕໍ ມຄຸຄສຸສ ກຄວໂຕ ນິພຸພຕຸຕນໍ, ນ ປຈຸເຈກພຸທຸຮານໍ ວິຍ ສສນຸຕາເນເຍວ, ອຖ ໂຂ ປຣສນຸຕາເນປີຕິ ທສຸເຕຸໍ ''ອສຄຸຊາຕສຸສ ມຄຸຄສຸສ ສຄຸຊເນຕາ,ອນກຸຂາຕສຸສ ມຄຸຄສຸສ ອກຸຂາຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຍິທໍ ມຄຸຄສຸສ ອຸປຸປາທນໍ ສຄຸຊານນຄຸຈ ອຕຸຖໂຕ ຊານນຄຸເລວ ອສມຸໂມຫປຜິເວຣກາວໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ມຄຸຄຄຸລູ ມຄຸຄວິທູ''ຕິ។ ອກຸຂານໍ ປນສຸສ ສຸກຸ ສລກາເວນາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ມຄຸຄໂກວິໂທ''ຕິ។ ສຕຸຖາຣາ ຍຖາຄຕໍ ມຄຸຄໍ ອນຸຄຈຸຂນຸຕີຕິ ມຄຸຄານຸຄາ ກຄວໂຕ ເອວ ຕໍ ມຄຸຄໍ ສຸຜຸຖຸ ອຣິຄມນໂຕ។ ປຈຸຂາ ປຣໂຕ ສມຸມາ ອນຸ ອນຸ ອາຄຕາ ປຜິປນຸນາຕິ ປຈຸຂາ ສມນຸນາຄຕາ។

ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ຊານິຕພຸພເມວ ອກິຄຸເຄຍຸຍາທິເກທໍ ຊານາຕິ ເອກນຸຕຫິຕປຜິປຕຸຕິໂຕ។ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ ຕຖາ ປສຸສິຕພຸພ ເມວ ປສຸສຕິ។ ອຖ ວາ ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸຄາເຕນ ຊານິຕພຸພໍ ຊານາຕິເຍວ។ ນ ຫິ ປເທສຄຸຄາເຕນ ຊານິຕພຸພໍ ສພຸພໍ ເອກນຸຕໂຕ ຊານາຕິ។ ປສຸສໍ ປສຸສຕີຕິ ທິພຸພຈກຸຂຸ ປຄຸຄາຈກຸຂຸ ສມຸມຈກຸຂຸ ພຸທຸຮຈກຸຂຸ ສມນຸຕຈກຸຂຸສງຂາເຕຫິ ປຄຸຈ ຫິ ຈກຸຂູຫິ ປສຸສິຕພຸພໍ ປສຸສຕິເຍວ។ ອຖ ວາ ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ຍຖາ ອຄຸເຄ ສວິປລຸລາສາ ກາມຣູປປຣິຄຸຄາວາທິໂນ ຊານນຸ ຕາປີ ວິປລຸລາສວເສນ ຊານນຸຕິ, ນ ເອວໍ ກຄວາ។ ກຄວາ ປນ ປຫີນວິປລຸລາສຕຸຕາ ຊານນຸໂຕ ຊານາຕິເຍວ, ທິຜຸຖິທສຸສນສຸສ ຈ ອກາວາ ປສຸສນຸໂຕ ປສຸສຕິເຍວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຈກຸຂຸກູໂຕຕິ ປຄຸຄາຈກຸຂຸມຍຕຸຕາ ຕສຸສ ຈ ປຕຸຕຕຸຕາ ສຕຸ ເຕສຸ ຈ ຕທຸປຸປາທນໂຕ ທສຸສນປຣິຕາຍກຜຸເຄນ ໂລກສຸສ ຈກຸຂຸ ວິຍ ກູໂຕ។ ຄາຕກູໂຕຕິ ເອຕສຸສ ຈ ເອວເມວ ອຕຸໂຖ ທຜຸຄພຸໂພ។ ສມຸມາ ໂພຣິປກຸຂິຍາ, ພຸຣຫຸມາ ມຄຸໂຄ, ເຕຫິ ອຸປຸປນຸນຕຸຕາ, ເຕສໍວາ ປຕຸຕຕຸຕາ ອຣິຄຕຸຕາ, ໂລກສຸສ ຈ ຕທຸປຸປາທນໂຕ ''ສມຸມກູໂຕ,ພຸຣຫຸມກູໂຕ''ຕິ ຈ ເວທິຕພຸໂພ។ ວຕຸຕາຕິ ຈຕຸສຈຸຈສມຸມໍ ວທຕີຕິ ວຕຸຕາ។ ຈີຣໍ ສຈຸຈປຸປຜິເວຣໍ ປວຕຸເຕນຸໂຕ ວທຕີຕິ ປວຕຸຕາ។ ອຕຸຖສຸສ ນີນຸເນຕາຕິ ສມຸມຕາສງຂາຕໍ ປຣມຕຸຖໍ ນິພຸພານຄຸຈ ນີທຸສາເຣຕຸວາ ທສຸເສຕາ, ປາປຍິຕາ ວາ។ ອມຕສຸສ ທາຕາຕິ ອມຕໍ ສຈຸຊິກີຣິຍໍ ສຕຸເຕສຸ ອຸປຸປາເທນຸໂຕ ອມຕໍ ທທາຕີຕິ ອມຕສຸສ ທາຕາ។ ໂພຣິປກຸຂິຍສມຸມານໍ ຕທາຍຕຸຕກາວໂຕ ສມຸມສຸສາມີ។

''ຍາ ຈ ນິພຸພານສມຸປຕຸຕິ, ສພຸພເມເຕນ ລພຸກຕິ;

ສຸໂຂ ວິປາໂກ ປຸຄຸຄານໍ, ອຣິປຸປາໂຍ ສມິຊຸຊຕິ។ (ເປຜໂກ។ ៨៦);

ນິພຸພານປຜິສໍຍຸຕຸໂຕ, ສພຸພສມຸປຕຸຕິທາຍໂກ''ຕິ –

ເອວມາທີ ກຄວໂຕ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ເອວ ກິກຸຂູ ທານາທິປຸຄຸຄານໍ ວິວຜຸຜສນຸນິສຸສຍຕໍ ຊານນຸຕິ, ນ ອຄຸຄຖາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ປຣິ ຍາຍສມຸໂມປີ…ເປ… ປຜິລກຕິ''ຕິ។ ''ເອທິສໍ ປຣິກຸຄຸຈິຕພຸພ''ນຸຕິ ກປຸປິຍສຸສ ຈ ຈີວຣາທິປຈຸຈຍສຸສ ກຄວໂຕ ວຈເນນ ວິນາ ປຜິຄຸຄໂຫປີ ກິກຸຂູນໍ ນ ສມຸກວຕິ, ກຸໂຕ ປຣິໂກໂຄຕິ ອາຫ ''ນິປຸປຣິຍາຍາມິສມຸປີ''ຕິອາທິ។

ປຣິຍາຍາມິສສຸສ ກຄວໂຕ ສນຸຕກກາໂວ ປຣິຍາຍສມຸມສຸສ ຕພຸກາເວເນວ ທີປີໂຕ។ ຕເທວ ສາມິກາວໍ ທສຸເສນຸໂຕຕິ ສມຸພນຸໂຣ។ ຕສຸມາຕິ ອຕຸຕາສີນປຜິລາກປຜິຄຸຄຫຕາຍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກຕຸຕາ ຈ។ ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸມີ ສມຸມາມິເສ។

ປຈ຺ຈຍາ ຈີວຣາທໂຍ ປຣມາ ປາປຸຓິຕພ຺ພກາເວນ ອຸຕ຺ຕມມຣິຍາທາ ເອຕສ຺ສ ນ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມາ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທໂຍ ຈາຕິ ປຈ຺ຈຍປຣໂມ, ລາຠຄຣູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປາເທສູຕິ "ຈີວຣເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປິຓ຺ຑປາຕເສນາສໂນຕິຠວາຠວເຫຕຸ ວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໑໑; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໙; ອິຕິວຸຯ ໑໐໕) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຈຕູສຸ ຕຓ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຏ຺ຐາເສສຸຯ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາສນ຺ຕຸຏ຺ຐິສລ຺ເລຂປວິເວກາທໂຍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທໂຍຯ

ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ໂອວາເທ, ເຕສຸ ວາ ສມ຺ມປຏິຄ຺ຄາຫເກສຸ ຠິກ຺ຂູສຸຯ ຠວິສ຺ສຕິ ວາ ເຍສໍ ຕຕ຺ຖາຕິ ໂຍຊນາຯ ອິມສ຺ມິໍ ປກ຺ເຂ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ໂອວາເທ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຘິປ຺ປາໂຍ ອາມິສທາຍາທຕາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກອນຕ຺ຖານຸປ຺ປາທສ຺ສ ຘມ຺ມທາຍາທຕາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອາກງ຺ຂາຯ ເຕນາຫ "ປສ຺ສຕີ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອາມິເສ ອຸປກ຺ຂລິຕານນ຺ຕິ ອາມິສເຫຕຸ ວິປ຺ປຏິປນ຺ນານໍຯ ອຕີຕກາເລຕິ ກສ຺ສປສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘກາເລຯ ກປິລສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວຕ຺ຖຸ ກປິລສຸຕ຺ເຕນ, "ສງ຺ຆາຏິປິອາທິຕ຺ຕາ ໂຫຕີ"ຕິອາທິນາ ລກ຺ຂຓສຸຕ຺ເຕນ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑໘) ຈ ວິຠາເວຕພ຺ພໍຯ ອາມິສຄຣຸໂກ ອປ຺ປຄ຺ຆຠາເວນ ກູຏກຫາປໂຓ ວິຍ ນິຕ຺ເຕໂຊ ສມຓເຕເຊນ ອນຸຊ຺ຊລໂຕ ນິພ຺ພຸຕງ຺ຄາໂຣ ວິຍ ນິປ຺ປໂຠ ຈ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຕໂຕຕິ ປຈ຺ຈຍຄຣຸກຠາວໂຕຯ ວິວຕ຺ຕິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ວິນິວຕ຺ຕິຕມານໂສ, ສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຘມ຺ມທາຍາທາຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອນ຺ໂຕຄຘາວຘາຣຓໍ ວຈນນ຺ຕິ ເຕນ ອວຘາຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕມຕ຺ຖໍ ວິຠາເວຕຸໍ "ມາ ອາມິສທາຍາທາ"ຕິ ປຏິກ຺ເຂໂປ ທສ຺ສິໂຕຯ ຕເຖວ ຈ ວິຠາເວຕຸໍ ອຘິປ຺ປາຍານິສໍສວິຠາວເນສຸປິ ທສ຺ສິໂຕ, ຕຖາ ອາທີນວວິຠາວເນນ ຘມ຺ມທາຍາທຕາປຏິກ຺ເຂໂປຯ ອປທິສິຕພ຺ພາຕິ ເຫຏ຺ຐາ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິຯ ອາທິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອາ-ກາໂຣ ມຣິຍາທຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ຘມ຺ມທາຍາທຕາວິຣຸເຘນ ອາມິສທາຍາທກາເວນ ເຫຕຸຠູເຕນ, ກຣຓຠູເຕນ ວາ ອາທິຍໍ ວິເວຈນໍ ວິຎ຺ຎູຫິ ວິສຸໍ ກຣຓໍ ວວຕ຺ຖານສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວິສຸໍ ກາຕພ຺ພາ"ຕິຯ ເຕນາຫ "ວິຎ຺ຎູຫິ ຄາຣຍ຺ຫາ ຠເວຍ຺ຍາຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ"ຕິຯ

"ອຕ຺ຖິ ເມ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອນຸກມ຺ປາ...ເປ... ໂນ ອາມິສທາຍາທາ"ຕິ ຠິກ຺ຂູສຸ ອຕ຺ຕໂນ ກຣຸຓາຍນາກິຕ຺ຕນໍ ເຕສໍ ມຸທຸກຣຓໍ, "ອຫມ຺ປິ ເຕນາ"ຕິອາທິ ປນ ຕໂຕປິ ສວິເສສໍ ມຸທຸກຣຓນ຺ຕິ ອາຫ "ອຕີວ ມຸທຸກຣຓຕ຺ຖ"ນ຺ຕິຯ

ນາຬກປຏິປທາທໂຍ ນາຬກສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ສຸຯ ນິຯ ໖໘໒-໗໒໘) ອາຄຕປຏິປຕ຺ຕິໂຍຯ ຕາ ປນ ຍສ຺ມາ ນາຬກຕ຺ເຖຣາທີຫິ ປຏິປນ຺ນາ ປຣມສລ຺ເລຂວຸຕ຺ຕິຠູຕາ ອຕິອຸກ຺ກຏ຺ຐປຏິປຕ຺ຕິໂຍ, ຕສ຺ມາ ອິຘ ຘມ຺ມທາຍາທປຏິປທາຍ ອຸທາຫຣຓກາເວນ ອຸທ຺ຘຏາຯ ສກ຺ຂິຠູຕາຕິ ຕາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວຸຈ຺ຈມານາຍ "ກິໍ ເມ ວິນາ ປຏິປຊ຺ຊນໂກ ອຕ຺ຖີ"ຕິ ອສທ຺ທຫນ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຓນ ສກ຺ຂິຠູຕາຯ ອິມສ຺ມິນ຺ຕິ "ຕຸມ຺ເຫ ຈ ເມ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມທາຍາທາ"ຕິອາທິເກ ວາກ຺ເຍຯ ເສສນ຺ຕິ "ຕຸມ຺ເຫ ຈ ເມ"ຕິອາທິກໍ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ອາຄຕໍ ປາຬິປທໍຯ ວຸຕ຺ຕນຍປຈ຺ຈນີເກນາຕິ "ເຕນ ຘມ຺ມທາຍາທກາເວນ ໂນ ອາມິສທາຍາທກາເວນາ"ຕິ ເອວໍ ກຓ຺ຫປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕນຍສ຺ສ ປຏິປກ຺ເຂນຯ

໓໐ຯໂຖມນໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ປຏິປຊ຺ຊນກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປສໍສນໍ ສຸຕ຺ວາ ຍຖາ ຕໍ ສປ຺ຣິສສ຺ສ ອາຍສ຺ມໂຕ ອຸປເສນສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສີລໂຖມນໍ ສຸຕ຺ວາຯ ນິປາຕປທນ຺ຕິ ອິມິນາ ອິຘ-ສທ຺ທສ຺ສ ອນຕ຺ຖກຕມາຫຯ ປວາຣິໂຕຕິ ປຏິກ຺ເຂປິໂຕຯ ໂຍ ຫິ ຠຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ໂຠຊເນນ ຕິຕ຺ໂຕ ປຣິເວສເກນ ອຸປນີຕໂຠຊນໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ, ໂສ ເຕນ ປວາຣິເຕນ ປຏິກ຺ເຂປິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຯ ເຕນາຫ "ປວາຣິໂຕຕິ...ເປ... ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ"ຕິຯ ປກາເຣຕິ ທິຏ຺ຐາທີຫິ ວາເຣຕິ ສງ຺ຆາທິເກ ຍາຈາເປຕິ ກຕ຺ເຕ ກໂຣຕິ ເອຕາຍາຕິ ປວາຣຓາ, ອາປຕ຺ຕິວິໂສຘນາຍ ອຕ຺ຕໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂອກາສທານໍຯ ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ວສ຺ສໍວຸຕ຺ເຖຫິ ກາຕພ຺ພາ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ "ວສ຺ສໍວຸຕ຺ຖປວາຣຓາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປວາເຣຕິ ປຈ຺ຈເຍ ອິຈ຺ຉາເປຕິ ເອຕາຍາຕິ ປວາຣຓາ, ຈີວຣາທີຫິ ອຸປນິມນ຺ຕນາຯ ປກາຣຍຸຕ຺ຕາ ວາຣຓາຕິ ປວາຣຓາ, ວິປ຺ປກຕໂຠຊນຕາທິຈຕຸຣງ຺ຄສຫິໂຕ ໂຠຊນປຏິກ຺ເຂໂປຯ ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ອນຕິຣິຕ຺ຕໂຠຊນນິມິຕ຺ຕາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຓໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ອນຕິຣິຕ຺ຕປວາຣຓາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍາວທຕ຺ຖໂຠຊນສ຺ສ ປວາຣຓາ ຍາວທຕ຺ຖປວາຣຓາ, ປຣິໂຍສິຕໂຠຊນສ຺ສ ອຸປນີຕາຫາຣປຏິກ຺ເຂໂປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

"ຠຸຕ຺ຕາວີ"ຕິ ວຈນໂຕ ໂຠຊນປາຣິປູຣີຕາ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ປຣິປຸຓ຺ໂຓຕິ ໂຠຊເນນ ປຣິປຸຓ຺ໂຓ"ຕິຯ ປຣິໂຍສິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ "ໂຠຊເນນ ໂຠຊນກິຣິຍາຍ ປຣິໂຍສິໂຕ"ຕິຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຖໍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ໂຠຊນ-ສທ຺ທສ຺ສ ໂລໂປ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຘາໂຕຕິ ຕິຕ຺ໂຕຯ ສາຘການີຕິ ຍາປການີຯ ປຣິໂຍສິຕໂຠຊນໍ ສຸຫິຕຍາວທຕ຺ຖຕາຄຫເຓຫີ

ກຸຕຸຕາວິຕາຫໂຍ, ກຸຕຸຕາວິຕາທິຄຸຄຫເຕທີ ວາ ອິຕເຣ ໂພຂິຕາ ໂຫນຸຕີຕິ ອຍຸຍມຍຸລໍ ເນສໍ ລາປກລາເປຕພຸພຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ໂຍ ທີ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ່ຯ ເອວໍ ລທີປີ ປເທທີ ອຸທຣາວເທຫກໍ ໂກຊນໍ ທສຸສິຕໍ , ຕຍຸຈ ໂຂ ປຣິກປຸປນາວເສນຯ ນ ທີ ກຄວາ ເອວໍ ກຸຍຸຊຕິຯ ເຕນາຫ "ສພຸພຍຸເຈຕໍ ປຣິກປຸເປຕຸວາ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິຯ

"ສິຍາ ເອວ, ນາປີ ສິຍາ"ຕິ ຈ ອິທໍ ອຕຸຖທຸວຍມຸປີ ອິຜ ສມຸກວຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ "ອິຜ ອຸກຍມຸປີ ວຜຸຜຕິ"ຕິຯ ອຖາຕິ ອນນຸຕຣໍ, ມມ ໂກຊນສມນນຸຕຣເມວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ຕໍ ປນ ຍສຸມາ ຍຖາວຸຕຸຕກາລປຈຸຈາມສນໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ "ຕມຸຫີ ກາເລ"ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ອປຸປຣຸ ລຸທຫຣິເຕຕິ ຣຸທມານຕິຕາທິທຣິຕຣທີເຕຯ ອກາວຕຸໂຖ ຈ ອຍໍ ອປຸປ-ສທຸໂທ "ອປຸປີຈຸໂຉ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑໗໔໘, ໓໓໖; ສໍຯ ນິຯ ໔໗໑໔໗) ວິຍຯ

ກຖິເຕປີຕິ ປີ-ສທຸໂທ ອວຸຕຸຕສມຸຈຸຈຍຕຸໂຖຯ ເຕນ ວາປສມິກຣຕາທີ ສງຄຕຸຫາຕິຯ ຕຖາ ເຫສ ວຸຕຸຕ-ສທຸໂທ "ໂນ ຈ ໂຂ ປຜິວຸຕຸຕ"ນຸຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໔໗ລ) ວາປສມິກຣເຕ ທິສຸສຕິ, "ປນຸນໂລໂມ ປຣທຕຸຕວຸຕຸໂຕ"ຕິອາທີສຸ (ຈູລຸອວຯ ໓໓໔) ຊີ ວິຕວຸຕຸຕິຍໍ, "ປຕຸຫຸປລາໂສ ພນຸຜນາ ປວຸຕຸໂຕ"ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ລ໔; ປາຈິຯ ໖໖໖; ມຫາວຯ ໑໔ລ; ມຯ ນິຯ ໓໗໕ລ) ອປຄ ເມ, "ຄີຕໍ ປວຸຕຸຕໍ ສມິຫິຕ"ນຸຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑໗໔໗໔) ປາວຈນກາເວນ ປວຕຸຕິເຕ, ໂລເກ ປນ "ວຸຕຸຕໍ ປຣາຍຕ"ນຸຕິອາທີ ສຸ (ມຫາກາສ ກຯ໔໗໔໖) ອຊເຊເນ ທິສຸສຕີຕິຯ

ນ ເອຕຸຖ ປີຕຸຫປາຕໂກຊເນນ ຜມຸມທາຍາທຕາ ນິວາຣິຕາ, ປີຕຸຫປາຕໂກຊນໍ ປນ ອນາທຣິຕຸວາ ຜມຸມານຸຜມຸມປຜິປຕຸຕິຕິ ເອຕຸຖ ກາຣຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ປີຕຸຫປາຕໍ...ເປ... ວິຕິນາເມຍຸຍາ"ຕິຯ ຕຕຸຖ ວິຕິນາເມຍຸຍາຕິ ກມຸມຜຸຖານານຸໂຍເຄນ ເຂ ເປຍຸຍຯ ເຕນາຫ "ອາທີຕຸຕສີສູປມໍ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ"ຕິຯ ອາທີຕຸຕສີສູປມນຸຕິອາທີຕຸຕສີສູປມສຸຕຸຕໍຯ

ກິຍຸຈາປີຕິ ອຍໍ "ຍທີປີ"ຕິ ອິມິນາ ສມານຕຸໂຖ ນິປາໂຕຯ ນິປາໂຕ ຈ ນາມ ຍຕຸຖ ຍຕຸຖ ວາກຸເຍ ປຍຸຊຊຕິ, ເຕນ ເຕນ ວຕຸຕພຸພຕຸຖໂຊຕໂກ ໂຫຕີຕິ ອິຜ "ປີຕຸຫປາຕ"ນຸຕິອາທີນາ ອນຸຍຸລາປສໍສາວເສນ ວຸຈຸຈມານສຸສ ອຕຸຖສຸສ ໂຊຕໂກຕິ ອຂິປຸ ປາເຍນ "ອນຸຊານນປສໍສນຕຸເຖ ນິປາໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ອນຸຍຸລາປສໍສາຣມຸເກ ປນ "ອສມຸກາວນຕຸເຖ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ສິຍາ ປຸຣິເມເຍວ ສມຸກາວນາວິກາວນໂຕ ອຂິກຕຸຕານຸໂລມໂຕ ຈຯ

ເອກວາຣໍ ປວຕຸຕໍ ປີຕຸຫປາຕປຜິກຸຂິປນໍ ກຖໍ ທີພຣຕຸຕໍ ອປຸປີຈຸຉຕາທີນໍ ກາຣຕໍ ໂຫຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນຸຜາຍາຫ "ຕສຸສ ທີ"ຕິອາ ທີຯ ຕຕຸຖ ອຕຸຣິຈຸຉຕາຕິ ອຕຸຣ ອິຈຸຉຕີຕິ ອຕຸຣິຈຸໂຉ, ຕສຸສ ກາໂວ ອຕຸຣິຈຸຉຕາ, ອຕຸຖໂຕ ປຣລາກປຕຸຖນາຯ ຕຖາ ທີ ວຸຕຸຕໍ "ປຸຣິເມເຍວ ສກລາເກນ ອສນຸຕຸຜຸຖີ, ປຣລາເກ ຈ ປຕຸຖນາ, ເອຕໍ ອຕຸຣິຈຸຉຕາລກຸຂຕ"ນຸຕິ (ວິກຯ ອຜຸກຯ ໗໔ລ)ຯ ປາປີຈຸຉ ຕາຕີ ອສນຸຕຄຸຕສມຸກາວນານິປຸປາຍຕາຯ ປາປາ ອິຈຸຉາ ເອຕສຸສາຕິ ປາປີຈຸໂຉ, ຕສຸສ ກາໂວ ປາປີຈຸຉຕາຯ ຍຖາຫ "ອສນຸຕ ຄຸຕສມຸກາວນຕາ ປຜິຄຸຄຫເຕ ຈ ອມຕຸຕຍຸລຸຕາ, ເອຕໍ ປາປີຈຸຉລກຸຂຕ"ນຸຕິ (ວິກຯ ອຜຸກຯ ໗໕໑)ຯ ມຫນຸຕານີ ວຕຸຖູນີ ອິຈຸຉຕີ, ມຫຕີ ວາ ຕສຸສ ອິຈຸຉາຕີ ມຫິຈຸໂຉ, ຕສຸສ ກາໂວ ມຫິຈຸຉຕາຯ ຍໍ ສນຸຜາຍ ວຸຕຸຕໍ "ສນຸຕຄຸຕສມຸກາວນຕາ ປຜິຄຸຄຫເຕ ຈ ອມຕຸຕຍຸລຸຕາ, ເອຕໍ ມຫິຈຸຉລກຸຂຕ"ນຸຕິຯ ປຈຸຈເວກຸຂມາໂນ ນິວາເຣສຸສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ອສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ສໍວຕຸ ຕິສຸສຕິ ປີຕຸຫປາຕປຜິກຸເຂໂປຯ

ມຫິຈຸໂຉ ປຸຄຸຄໂລ ຍຖາ ປຈຸຈຍທານວເສນ ປຈຸຈຍທາຍເກທີ ກຣິຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸໂຍ, ເອວໍ ປຈຸຈຍປຣິເຍສນວເສນ ອຕຸຕນາປີຕິ ວຸຕຸຕໍ "ອຕຸຕໂນປີອຸປຜຸຖາການມຸປີ ທຸພຸກໂຣ ໂຫຕີ"ຕິຯ ສທຸຜາເທຍຸຍສຸສ ວິນິປາຕວເສນ ປວຕຸຕິຍາ ອຍຸຍສຸສ ຆເຣ ລທຸເທນຸ ໂຕຯ ຣິຕຸຕປຕຸໂຕວາຕີ ເຍສຸ ກຸເລສຸ ປຜິປີຕຸຫວເສນ ປວຕຸຕຕີ, ເຕສໍ ສພຸພປຈຸລິມໍ ອຕຸຕໂນ ຍຖາລທຸຜໍ ທຕຸວາ ຕຕຸຖ ກິຍຸຈິ ອລທຸຜາ ຣິຕຸຕປຕຸໂຕ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕຸວາ ນິປຊຊຕີ ຊີຆຈຸຉາທຸພຸພລຸເຍນາຕິ ອຂິປຸປາໂຍຯ ຍຖາລທຸຜປຈຸຈຍປຣິໂກເຄນ, ປຸນ ປຣິເຍສນານາປຊຊເນນ ອຕຸຕໂນ ສຸກຣຕາ, ຍຖາລທຸຜປຈຸຈເຍນ ອວຍຸລໍ ອກຕຸວາ ສນຸໂຕສາປຕຸຕິຍາ ອຸປຜຸຖາການໍ ສຸກຣຕາ ເວທິຕພຸພາຯ

ກຖາວຕຸຖູນີຕິ ອປຸປີຈຸຉຕາທິປຜິສໍຍຸຕຸຕານໍ ກຖານໍ ວຕຸຖູນີຕິ ກຖາວຕຸຖູນິ, ອປຸປີຈຸຉຕາທໂຍ ເອວຯ ຕີຕີຕິ ຕີຕີ ກຖາວຕຸຖູນີຯ ອກິສລຸເລຂິກາຕິ ອຕິວິຍ ກິເລເສ ສລຸລິຂຕີຕິ ອກິສລຸເລໂຂ, ອປຸປີຈຸຉ ຕາທິຄຸຕສມຸທາໂຍ, ໂສ ເອຕິສຸສາ ອຕຸຖີຕິ ອກິສລຸເລຂິ ກາ, ມທິຈຸຉຕາທີນໍ ຕນຸກາວາຍ ຍຸຕຸຕຣູປາ ອປຸປີຈຸຉຕາທິປຜິສໍຍຸຕຸຕຕາຯ ເຈໂຕວິນີວຣຕາສປຸປາຍາຕິ ກຸສລຈິຕຸຕຸປຸປຕຸຕິຍາ ນິ

ວາຣການໍ ນີວຣຕານໍ ທູຣີກາວກຣເຕນ ເຈໂຕວິນີວຣຕາສງຂາຕານໍ ສມຖວິປສຸສນານໍ ສປຸປາຍາຯ ສມຖວິປສຸສນາຈິຕຸຕສຸເສວ
ວາ ວິກູຕິກາວກຣຕາຍ ສປຸປາຍາ ອຸປກາຣິກາຕິ ເຈໂຕວິນີວຣຕາສປຸປາຍາຯ ເອການຸຕນິພຸພິທາຍາຕິອາທີ ເຍນ ນິພຸພິທາທິອານິ
ສໍເສນ ອຍໍ ກຖາ ອກິສລຸເລຂີກາ ເຈໂຕວິນີວຣຕາສປຸປາຍາ ຈ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍຯ ຕຕຸຖ ເອການຸຕນິພຸພິທາຍາຕິ ເອ
ກໍເສນ ວຜຸຜທຸກຸຂໂຕ ນິພຸພິນຸທນຕຸຖາຍຯ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຂາຍາຕິ ຕສຸເສວ ວິຣຊຸຊນຕຸຖລຸຈ ນິຣຸຊຸຊນຕຸຖລຸຈຯ ອຸປສມາຍາຕິ
ສພຸພກິເລສວູປສມາຍຯ ອກິລຸລາຍາຕິ ສພຸພສຸສປີ ອກິລຸເລຍຸຍສຸສ ອກິຊານນາຍຯ ສມຸໂພຂາຍາຕິ ຈຕຸນຄຸຄສມຸໂພຂາຍຯ ນິພຸ
ພານາຍາຕິ ອນຸປາທິເສສນິພຸພານາຍຯ ເອເຕສຸ ຫິ ອາທິໂຕ ຕີຫິ ວິປສຸສນາ ວຸຕຸຕາ, ປຸນ ຕີຫິ ມຄຸໂຄ, ອິຕເຣນ ນິພຸພານໍຯ ເຕນ
ສມຖວິປສຸສນາ ອາທີ ກຕຸວາ ນິພຸພານປຣິໂຍສາໂນ ອຍໍ ສພຸໂພ ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສຂມຸໂມ ທສກຖາວຕຸຖຸລາກິໂນ ສມຸກາວຕີຕິ
ທສຸເສຕິຯ ປຣິປູເຣສຸສນຸຕີຕິ ຕໍສກາວໂຕ ອຸປກາຣໂຕ ຈ ສໍວຕຸຕິສຸສນຸຕິຯ ອປຸປິຈຸຉຕາທໂຍ ຫິ ເອກວາເຣົາປຸປນຸນາ ອຸປຣີ
ຕທຕຸຖາຍ ສໍວຕຸຕິສຸສນຸຕິຯ ກຖາວຕຸຖຸປຣິປູຣຕໍ ສິກຸຂາປຣິປູຣຕາລຸຈ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍຯ

ອມຕໍ ນິພຸພານນຸຕິ ອນຸປາທິເສສນິພຸພານຂາຕຸໍຯ ອິຕຣາ ປນ ເສກຸຂາເສກຸຂຂມຸມປາຣິປູຣິຍາ ປຣິປຸຕຸຕາຯ ນິພຸພານປາຣິປູຣີ
ເຈຕຸຖ ຕທາວຫຂມຸມປາຣິປູຣີວເສນ ປຣິຍາຍໂຕ ວຸຕຸຕາຕິ ເວທິຕພຸພາຯ ອິທານິ ຍາຍໍ ອປຸປິຈຸຉຕາທີນໍ ອນຸກຸກມປຣິວຸທຸຂີຍາ
ຄຸຕປາຣິປູຣີຕາ, ຕໍ ອຸປມາຍ ສາເຂນຸໂຕ "ເສຍຸຍຖາປີ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕຸຖ ປາວຸສຸສໂກຕິ ວສຸສານມາເສ ອຸຜຸຄິໂຕຯ ໂສ ຫິ
ຈິຣານຸປຸປວຕຸຕິ ໂຫຕິຯ ປພຸພຕກນຸທຣາ ປພຸພເຕສຸ ອຸປຈຸຈກາຂີຈຸຈກາປກາວນິຊຸຊຣາທີນທີໂຍຯ ສຣສາຂາຕິ ຍຕຸຖ
ອຸປຣີອຸນຸນຕປເທສໂຕ ອຸທກໍ ອາຄນຸຕຸວາ ຕີຜຸຄຕິ ເຈວ ສນຸທຕິ ຈ, ເຕຯ ກຸໂສພຸກາ ຂຸທຸທກຕລຸອາກາຯ ກຸນຸນທີໂຍຕິ ປພຸພຕ
ປາທໂຕ ນິກຸຂນຸຕາ ຂຸທຸທການທີໂຍຯ ຕາ ຫິ ມຫານທີໂຍ ໂອຕຣນຸຕີໂຍ ປຣິປູເຣນຸຕິຯ ປຣມຂມຸມທາຍາທນຸຕິ ປຣມໍ ອຸຕຸຕມໍ
ຂມຸມທາຍາທກາວໍ, ປຣມໍ ຂມຸມທາຍຊຊໍ ວາຯ ເຕ ກິກຸຂູຕິ ເຕ ຂມຸມປຜິຄຸຄາຫເກ ກິກຸຂູຯ ສນຸນິໂຍເຊນຸໂຕຕິ ມູລຄຸເຕຫິ
ອປຸປິຈຸຉຕາທີຫິ ໂຍເຊນຸໂຕຯ

ອຸຄຸຄເຫຕຸວາຕິ ອຕຸຖໂຕ ພຸຍລຸຊນໂຕ ຈ ອຸປຂາຣຕາວເສນ ຄເຫຕຸວາ ອວິປຣີຕໍ ຄເຫຕຸວາຯ ສໍສນຸເທຕຸວາຕິ ມມ ເທສນານຸສາ
ເຣນ ມມຊຸຊາສຍໍ ອວິຣຊຸຊິຕຸວາຯ ຍຖາ ອິເຂວ ຈິນຸເຕສີຕິ ຍຖາ ອິມິສຸສາ ຂມຸມທາຍາທເທສນາຍ ຈິນຸເຕສິ, ເອວໍ ອລຸລຕຸຖາປີ
ຂມຸມໂຖມນຕຸຖໍ ຄນຸຂກຸຜີ ປວິສນຸໂຕ ຈິນຸເຕສິຯ ເອກຊຸຊາສຍາຍາຕິ ສມານາຂີປຸປາຍາຍຯ ມຕິຍາຕິ ປລຸລາຍຯ ອຍໍ ເທສນາ
ອຄຸຄາຕິອາທີ ກຄວາ ຂມຸມເສນາປຕີ ຄຸຕໂຕ ເອວ ປຄຸຄຕຸຫາຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍຯ

ຈິຕຸຕຄຕິຍາຕິ ຈິຕຸຕວເສນ ກາຍສຸສ ປຣິຕາມເນນ "ອຍໍ ກາໂຍ ອິທໍ ຈິຕຸຕໍ ວິຍ ໂຫຕູ"ຕິ ກາຍສຸສ ຈິຕຸເຕນ ສມານຄຕິກ
ຕາຂິຜຸຖາເນນຯ ກຖໍ ປນ ກາໂຍ ທນຸຂປຸປວຕຸຕິໂກ ລຫຸປຣິວຕຸຕນຈິຕຸເຕນ ສມານຄຕິໂກ ໂຫຕີຕິ? ນ ສພຸພຖາ ສມານຄຕິໂກຯ
ຍເຖວ ຫິ ກາຍວເສນ ຈິຕຸຕປຣິຕາມເນ ຈິຕຸຕໍ ສພຸພຖາ ກາເຍນ ສມານຄຕິກໍ ນ ໂຫຕິຯ ນ ຫິ ຕທາ ຈິຕຸຕໍ ສກາວສິທຸເຂນ
ອຕຸຕໂນ ຂເຕນ ອວຕຸຕິຕຸວາ ທນຸຂວຸຕຸຕິກສຸສ ຣູປຂມຸມສຸສ ຂເຕນ ວຕຸຕິຕຸໍ ສກຸໂກຕິ, "ອິທໍ ຈິຕຸຕໍ ອຍໍ ກາໂຍ ວິຍ ໂຫຕູ"ຕິ
ປນ ອຂິຜຸຖາເນນ ທນຸຂຄຕິກສຸສ ກາຍສຸສ ອນຸວຕຸຕນໂຕ ຍາວ ອິຈຸຉິຕຜຸຖານປຸປຕຸຕິ, ຕາວ ກາຍຄຕີ ອນຸໂລເມນຸຕເມວ ຫຸຕຸ
ວາ ສນຸຕານວເສນ ປວຕຸຕມານໍ ຈິຕຸຕໍ ກາຍຄຕິກໍ ກຕຸວາ ປຣິຕາມິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວໍ "ອຍໍ ກາໂຍ ອິທໍ ຈິຕຸຕໍ ວິຍ ໂຫຕູ"ຕິ
ອຂິຜຸຖາເນນ ປເຄວ ລຫຸສລຸລາຍ ສຸຂຸມສລຸລາຍ ຈ ສມຸປາທິຕຕຸຕາ ອກາວິຕິທຸຂີປາທານໍ ວິຍ ທນຸຂໍ ອວຕຸຕິຕຸວາ ຍຖາ ລຫຸໍ
ກຕິປຍຈິຕຸຕວາເຣເຫວ ອິຈຸຉິຕຜຸຖານປຸປຕຸຕິ ໂຫຕິ , ເອວໍ ປວຕຸຕມາໂນ ກາໂຍ ຈິຕຸຕຄຕິກກາເວເນວ ປຣິຕາມິໂຕ ນາມ ໂຫ
ຕິ, ນ ເອກຈິຕຸຕກຸຂເຕເນວ ປວຕຸຕິຍາຯ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ພາຫຸສມິລຸຊນປຸປສາຣຕູປມາປີ ອຸປຈາເຣນ ວິນາ ສຸຜຸຖຸຕຣໍ ຍຸຕຸຕາ
ໂຫຕິ, ອລຸລຖາ ຂມຸມຕາວິໂລມິຕາ ສິຍາຯ ນ ຫິ ຂມຸມານໍ ລກຸຂຕລຸລຖຸຕໍ ອິທຸຂີພເລນ ກາຕຸໍ ສກຸກາ, ກາວລຸລຖຸຕເມວ
ປນ ສກຸກາຕິຯ

ຝ໑ຯກຄວໂຕ ອຂີປຸປາຍານຸຣູປໍ ກິກຸຂູນລຸຈ ອຊຸຊາສຍໍ ລຕຸວາຕິ ວຈນເສໂສຯ ເທສກາເລ ວິຍ ກາຊນມຸປີ ໂອໂລເກຕຸວາ ເອວ
ມຫາເຖໂຣ ຂມຸມໍ ກເຖຕິຯ ປກຸການຸຕສຸສາຕິ ອິທໍ ອນາທເຣ ສາມິວຈນນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ປກຸການຸຕສຸສ ສໂຕ"ຕິອາທິມາຫຯ
ກິຕຸຕເກນາຕິ ເກນ ປຣິມາເຕນຯ ຕໍ ປນ ປຣິມາຕໍ ຍສຸມາ ປຣິເມຍຸຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ ປຣິຈຸຉິນຸທນໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ "ກິຕຸຕາວຕາຕິ
ປຣິຈຸເຉທວຈນ"ນຸຕິ ອາຫຯ ນຸກາໂຣ ປຸຈຸຉາຍນຸຕິ ອຍໍ ນຸ-ສທຸໂທ ອິເຂວ ປຸຈຸຉາຍໍ ອາຄໂຕຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍຯ ນຸ-ສທຸເທນ
ເຫຕຸຖ ໂຊຕິຍມາໂນ ອຕຸໂຖ ກີ-ສທຸເທນ ປຣິມາໂຕ ອຕຸໂຖ ປຣິເມຍຸຍຕຸໂຖ ຈຯ ເອຕຸຖ ສໍກິເລສປກຸໂຂ ວິເວກສຸສ ອນນຸສິກຸຂນໍ
ອາມິສທາຍາທຕາ, ໂວທານປກຸໂຂ ຕສຸສ ອນຸສິກຸຂນໍ ຂມຸມທາຍາທຕາຕິຯ ຕີຫິ ວິເວເກຫີຕິ ວິເວກຕຸຕຍຄຸຄຫາຕໍ ຕທນຸ
ໂຕຄຂຕຸຕາ ວິເວກປລຸຈກສຸສຯ ວິເວກປລຸຈກຄຸຄຫເຕ ປນສຸສ ສຣູເປນ ກາຍວິເວໂກ ຄຫີໂຕ ນ ສິຍາ, ຕທາຍຕຸຕຕຸຕາ ວາ

ສຕ຺ຖາຣາ ຕທາ ປຍຸຊ຺ຊມານວິເວກທສ຺ສນວເສນ “ຕີຫິ ວິເວເກຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຎ຺ຎຕຣມ຺ປີຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ກາຍວິເວກມຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມທາຍາທຠາໂວ ສິຊ຺ຌຕີຕີ? ນ, ວິເວກທ຺ວຍສນ຺ນິສ຺ສຍສ຺ເສວ ກາຍວິເວກສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕວິເວກຄ຺ຄຫຓມ຺ປີ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕີ. ນ ຫິ ໂລກິຍຊ຺ຌານາຘິຄມມຕ຺ເຕນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສຕ຺ຖຸຘມ຺ມທາຍາທຠາໂວ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ນິພ຺ພານາຘິຄເມນ ປນ ໂສ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພາປີ ສາສເນ ວິເວການຸສິກ຺ຂນາ ນິພ຺ພານໂປຓາ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາຣາ ນິພ຺ພາໂນຄຘາ ຈາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕິຓ຺ຓໍ ວິເວການໍ ອຎ຺ຎຕຣມ຺ປີ”ຕີ. ອສຕີ ອາໂລເກ ອນ຺ຘກາໂຣ ວິຍ ອສຕີ ຘມ຺ມທາຍາທຕາຍ ເອກໍສິຍາ ອາມິສທາຍາທຕາຕີ ອາຫ “ອາມິສທາຍາທາວ ໂຫນ຺ຕີ”ຕີ. ເອສ ນໂຍ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂປີຕີ ກຓ຺ຫປກ຺ຂໂຕ ສາຘາຣຓວເສນ ລພ຺ຠມານໍ ອຕ຺ຖສາມຎ຺ຎໍ ອຕິທິສຕີ, ນ ອຕ຺ຖວິເສສໍ ຕສ຺ສ ວິສທິສຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຖວິເສສເມວ ວາ ອຕິທິສຕີ ວິສທິສູທາຫຣຓທສ຺ສນວເສນ. “ຕິຓ຺ຓໍ ວິເວການໍ ອຎ຺ຎຕຣ”ນ຺ຕີ ອິທໍ ອິຘ ນ ລພ຺ຠຕີ. ຕໂຍປີ ຫີ ວິເວກາ, ເຕສຸ ເອໂກ ວາ ອິຕຣທ຺ວຍສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ອິຘ ລພ຺ຠຕີ.

ທູຣໂຕປີຕີ ທູຣເທສນ຺ຕຣໂຕປີ. ເຕນາຫ “ຕິໂຣຣຏ຺ຐໂຕປີ”ຕິອາທີ. ກາມໍ “ປຏິກາຕູ”ຕີ ເອຕ຺ຖ ປຏິ-ສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ “ສາຣີປຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕີ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖ ປນ ສາມິວຈນວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ອາຍສ຺ມໂຕເຍວ ສາຣີປຸຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕີ. ຠາໂຄ ໂຫຕູຕີ ອິມິນາຠາຄຕ຺ໂຖ ປຏິ-ສທ຺ໂທຕີ ທສ຺ເສຕີ ລກ຺ຂຓາທິອຕ຺ຖານໍ ອິຘ ອຍຸຊ຺ຊນໂຕ. ເຕນາຫ “ເອວໍ ສທ຺ທລກ຺ຂເຓນ ສເມຕີ”ຕີ. ທິສ຺ສຕູຕີ ຎາເຓນ ທິສ຺ສຕຸ, ປສ຺ສຕູຕີ ວາ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປຏ຺ຐາຕູຕີ ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາຕຸ. ອຸທ຺ເທສ຺ສນ຺ຕີຕີ ວາຈຸທ຺ທິຕໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ. ວາຈຸທ຺ທິຕກຣຓໍ ຫີ ອຸທ຺ເທໂສ. ປຣິຍາປຸຓິສ຺ສນ຺ຕີຕີ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ປຸຣິປຸຈ຺ຉນາທີນາ ວາ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕ ອາປາທນໍ ປຍຸຕ຺ປນໍ ປຣິຍາປຸຓນໍ. ກາຣຓວຈນນ຺ຕີ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ກາຣຓຠາເວນ ວຈນໍ “ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຓວຈນ”ນ຺ຕີ ກຕ຺ວາ. ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖປຈ຺ຈາມສນໍ ຕໍ-ສທ຺ເທນ ກຣີຍຕີຕີ. ເຕນາຫ “ຍສ຺ມາ”ຕິອາທີ.

ເອເກເນວາກາເຣນາຕີ ອາມິສທາຍາທຕາສິທ຺ເຘນ ອາທີຍຕາສງ຺ຂາເຕນ ເອເກເນວ ປກາເຣນ. ຕເມວ ຫີ ອາກາຣໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖ”ນ຺ຕີ. ອຎ຺ຎຖາ “ສຕ຺ຖຸ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ສາວກາ ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕີ ເອເກເນວ ອາກາເຣນ ໂສ ອຕ຺ໂຖ ເຖເຣນປີ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕີຫີ ອາກາເຣຫີຕີ ອາມິສທາຍາທປຏິປທາຠູເຕຫີ ຕິຓ຺ຓໍ ວິເວການໍ ອນນຸສິກ຺ຂນາກາເຣຫີ. ເອຕ຺ຖາວຕາຕີ “ອິຘາວຸໂສ...ເປ... ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕີ ເອຕ຺ຕເກນ ກຓ຺ຫປກ຺ເຂ ອຸທ຺ເທສປາເຬນ.

ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ສຸວິຠຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ ອນວເສສໂຕ ສມ຺ມເທວ ນິທ຺ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ. ນນຸ ຈ ອຸທ຺ເທເສ ສຕ຺ຖຸໂນປີ ອາທີຍຕາ ຠຄວຕາ ຄຫີຕາ, ສາ ນ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາຕີ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ໂສ ຈ ໂຂ”ຕິອາທີ. ສາວເກ ອນຸຄ຺ຄຫນ຺ຕສ຺ສາຕີ “ອາມິສທາຍາທາ ສຕ຺ຖຸ ສາວກາ”ຕີ ສຕ຺ຖຸ ປຣປ຺ປວາທປຣິຫຣຓຕ຺ຖມ຺ປີ “ຕຸມ຺ເຫຫີ ຘມ຺ມທາຍາເທຫີ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕີ ເອວໍ ສາວເກ ອນຸກມ຺ປມານສ຺ສ. ສາວການໍ ຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ສາມີຈີອຠາວໂຕຕີ ໂຍຊນາ. ເອສ ນໂຍຕີ ຍທິທໍ “ເອຕ຺ຕາວຕາຍໍ ຠຄວາ”ຕິອາທີນາ ກຓ຺ຫປກ຺ເຂ ອຸທ຺ເທສສ຺ສ ອຕ຺ຖວິຠາຄທສ຺ສນມຸເຂນ ສມ຺ພນ຺ຘທສ຺ສນໍ, ເອສ ນໂຍ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂປີ ສມ຺ພນ຺ຘທສ຺ສເນປີ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ເຕນາຫ “ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິກ຺ກມໂຍຊນາ”ຕີ, ສຕ຺ຖາຣາ ເທສິຕາຍ ອຸທ຺ເທສເທສນາຍ ມຫາເຖເຣນ ເທສິຕາຍ ຈ ອນຸສນ຺ຘິກ຺ກເມນ ສມ຺ພນ຺ໂຘຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖານຸສນ຺ຘິ ເອວ ເຈຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ອຈ຺ຈນ຺ຕປວິວິຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ເອກນ຺ເຕາປວິວິເວໂກ ວິຍ ອິຕເຣປີ ວິເວໂກ ສຕ຺ຖຸ ເອກນ຺ຕິກາວາຕີ. ອນຸສິກ຺ຂນໍ ນາມ ອນຸ ອນຸ ປູຣຓນ຺ຕີ ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ອາຫ “ນ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ”ຕີ, ນ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ, ນ ປຣິປູເຣນ຺ຕີຕີ ວາ ນ ປຣິປາເລນ຺ຕີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຍທຕ຺ເຖນ ຫີ ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ, ຕທຕ຺ເຖນ ນ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ຕີ, ນ ປຣິປາເລນ຺ຕີຕີ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລພ຺ຠຕີຕີ. ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ “ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕີ ອຸທ຺ເທເສ ວິຍ ອວິເສສວຈເນ ກາຍວິເວກສ຺ເສວ ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕີ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຍທິ ປນາ”ຕິອາທີ. ປຸຈ຺ຉາຍາຕີ ປຸຈ຺ຉາໂຕ ອວິເສໂສ ສິຍາ ວິຠາຄສ຺ສ ອລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ. ນນຸ ຈ “ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕີ ອວິເສສວຈນໂຕ ປາຬິຍໍ ວິຠາໂຄ ນ ລພ຺ຠເຕວາຕີ? ນ, ປທນ຺ຕເຣນ ວິຠາວິຕຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ “ເຍສຎ຺ຈ ຘມ຺ມານ”ນ຺ຕິອາທີ. ພ຺ຍາກຣຓປກ຺ເຂຕີ ວິສ຺ສຊ຺ຊນປກ຺ເຂ. ວິສ຺ສຊ຺ຊນຎ຺ຈ ນ ປຸຈ຺ຉາ ວິຍ ອວິເສສໂຊຕນາ , ອຖ ໂຂ ຍຖາຘິປ຺ເປຕ຺ຖວິຠຊ຺ຊນນ຺ຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ອິມິນາ ປເທນາຕີ “ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ”ຕີ ອິມິນາ ປເທນ ກາຍວິເວກໍ ອປຣິປູຣຍມານໍ ທສ຺ເສຕີຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຈິຕ຺ຕວິເວກໍ ອຸປຘິວິເວກນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ນປ຺ປຊຫນ຺ຕີຕີ ປຫາຕພ຺ພຘມ຺ມານໍ ປຫານາຠາວວຈນໍ ປຫານລກ຺ຂຓວິເວກາຠາວທີປນໍ, ຕໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ “ວິເວເກ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸຣາ”ຕີ ວຈນໍ ຕໂຕ ສາຕິສຍວິເວກາຠາວທີປນນ຺ຕີ ຕທຸຠຍວິເວກາຠາວທສ຺ສເນນ “ເຍສຎ຺ຈ ຘມ຺ມານ”ນ຺ຕິອາທີ

ນາວ ປາຣິເສສລາເຍນ ‘‘ວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ວິເວກທ຺ວຍມູລກູຕກາຍວິເວກາກາວທສ຺ສນໍ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ອວິຄຕຕຕ຺ຫຕາຍ ຕໍ ຕໍ ປຣິກ຺ຂາຣຊາຕໍ ພທຸໍ ລນ຺ຕິ ອາທິຍນ຺ຕີຕິ ພຫຸລາ, ພຫຸລາ ເອວ ພາຫຸລິກາ ຍຖາ ‘‘ເວນຍິໂກ’’ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໔໘໖; ອ។ ນິ។ ໘។໑໑; ປາຣາ។ ໘)។ ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ປຈ຺ຈຍພຫຸລກາວາຍ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ຈີວຣາທິພາຫຸລ຺ລາຍ ປຝິປນ຺ນາ’’ຕິ។ ສິກ຺ຂາຍ ອາທຣກາວາກາວໂຕ ສິຖິລໍ ອທລ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ‘‘ສາຖລິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສິຖິລນ຺ຕິ ກາວນປ຺ຸສກນິທ຺ເທໂສ, ສິຖິລ-ສທ຺ເທນ ວາ ສມານຕ຺ຖສ຺ສ ສາຖລ-ສທ຺ທສ຺ສ ວເສນ ‘‘ສາຖລິກາ’’ຕິ ປທສິທ຺ຂິ ເວທິຕພ຺ພາ។ ອວຄມນຍ຺ເຖນາຕິ ອໂຂຄມນຍ຺ເຖນ , ໂອຣມ຺ກາຄິຍກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຸປຂີວິເວເກຕິ ສພ຺ພູປຂີປຝິນິສ຺ສຄ຺ຄ ຕາຍ ອຸປຂີຫີ ວິວິຕ຺ເຕ។ ໂອໂຣປີຕຂຸຣາຕິ ອຸຊ຺ຊິຕ຺ສ຺ສາຫາ។

ອນິຍເມເນວາຕິ ກິຍ຺ຈິ ວິເສສໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ‘‘ສາວກາ’’ຕິ ອວິເສເສເນວ។ ນິຍເມນ຺ໂຕ‘‘ເຖຣາ’’ຕິອາທິນາ។ ທສວສ຺ເສ ອຸປາທາ ຍາຕິ ທສວສ຺ສໂຕ ປຍ຺ຖາຍ។ ອິສ຺ສຣິເຍຕິ ‘‘ເສຍ຺ຖິຍ຺ຖານໍ ເສນາປຕິຍ຺ຖານ’’ນ຺ຕິອາທິສ຺ ວິຍ។ ອຈີຣກ຺ຂໂຕກາເສນ ລກ຺ຂເວສໂກ ອກ຺ຂຕເວສີ។ ກິຕິຍນ຺ຕິ ອວຍ຺ຖາເນ។ ຖານໂສຕິ ຕງຂເຕເຍວ។ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອາສາຣາເສຍ຺ຍກາເວນາຕິ ອາຫ ‘‘ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ ຕິກາເວນາ’’ຕິ។ ອຸເປກ຺ຂານຸພ຺ຣູຫນາ ສຕ຺ຕສງຂາເຣສຸ ອຸທາສີນຕາປີ ອສງຂຕາສິຄມສ຺ສ ອຸປາໂຍຕິ ຕພ຺ພິປຣິຍາຍໂຕ ຈີວຣາທິມຕ຺ໝນາ ນ ອຸປຂີວິເວກປາຣິປູຣິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຈີວຣປຕ຺ຕ…ເປ… ອປູຣຍມານາ’’ຕິ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຖຣວາເຣ។ ອິສາຕິ ມຊ຺ຊິມນວກວາເຣສຸ។ ຕຖາ ຫີ ‘‘ມຊ຺ຊິມເຖຣກາເລ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។

໖໔។ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ກຕ຺ຫປກ຺ເຂຕິ ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ນິທ຺ເທສວາເຣ ກຕ຺ຫປກ຺ເຂ, ນ ອຸທ຺ເທສວາເຣ ກຕ຺ຫປກ຺ເຂ។ ອຸທ຺ເທສວາເຣ ປນ ກຕ຺ຫປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ໂຖ ‘‘ເອສ ນໂຍ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂປີ’’ຕິ ອຕິເທເສນ ທສ຺ສິໂຕ។ ວຸຕ຺ຕປຈ຺ຈນິກນເຍນາຕິ ‘‘ກາຍວິເວກໍ ນານຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ ນ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຈ຺ຈນິກນເຍນ, ‘‘ກາຍວິເວກໍ ອນຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ ປຣິປູ ເຣນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ ນເຍນ។ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ។ ສງເຂໂປຕິ ອຕ຺ຖສງເຂໂປ។ ໂຍຊນປຣມ຺ປຣາຍາຕິ ຄາມນ຺ຕໂຕ ທູຣກາເວນ ເອກໍ ທ຺ເວ ຕີຕີຕິ ເອວໍ ໂຍຊນານໍ ປຝິປາຝິຍາ។ ອຣຍ຺ຍວນປຕ຺ຖານີຕິ ອຣຍ຺ເຍສຸ ວນສຕ຺ຫກູຕານິ។ ປນ຺ຕານີຕິ ປຣິຍນ຺ຕານິ។ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກາໂລ ຊຣາຊິຕ຺ຕກາໂລ ໂຄຈຣຄາເມ ທູເຣ ຄມນາຄມນສມຕ຺ຖຕາກາວໂຕ។ ‘‘ເອວໍ ຄຸຕວນ຺ເຕສຸ ທີນ຺ນໍ ອໂຫ ສຸທີນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍທາຍການໍ ປສາທໍ ຊເນນ຺ຕີ។ ປາສໍສາຕິ ປສໍສິຕພ຺ພາ។ ອຍມ຺ປີ ມຫາເຖໂຣຕິອາທີ ເອກໍ ອປ຺ປ ມາຫວິຫາຣິນໍ ອຸທ຺ສຕຣໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ວທນ຺ຕານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປວິຍ຺ໂຖ ວິເວກຍ຺ຖານໍ។ ສາຍໍ ນິກ຺ຂມຕິ ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ອຸປພ຺ຣູເຫຕ຺ວາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ។ ກສິຕປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ກິຈ຺ຈນ຺ຕຣໍ។ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕິ, ນ ໂມໝມນສິ ກາຣໍ។ ສພ຺ພຖາຕິອາທີໂຕ ຕາວ ຕທງຄວເສນ ກິເລເສຫີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິເວເຈນ຺ໂຕ ຕໂຕ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຝິປສ຺ສທ຺ຂິວເສນາຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ຈິຕ຺ຕວິເວກໍ ປູເຣຕິ។ ປໍສຸກູລານິ ສາເຣຕີຕິ ອິມິນາ ພາຫຸລິກຕາກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ອສິຖິລໍ ສາສນໍຄເຫຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ ສາຖລິກຕາກາວໍ, ວິຄຕນິວຣໂຕຕິ ອິມິນາ ໂອກ຺ກມເນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕຂຸຣຕໍ, ຜລສມາປຕ຺ຕິນ຺ຕິອາທີນາ ປວິເວກປຸພ຺ພງຄມຕໍ ທສ຺ເສຕິ។

໖໖។ຕຕ຺ຣາວຸໂສຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ‘‘ໂລໂກ ຈ ປາປໂກ’’ຕິອາທີນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ ອຸປຣິເທສນໍ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍາທິຍຕິ។ ໂກ ອນຸສນ຺ຂີຕິ ຍາ ສາ ກຄວຕາ ສໍກິເລສປກ຺ເຂນ ສຫ ຂມ຺ມທາຍາທປຝິປຕ຺ຕິກາວີນີ ‘‘ຂມ຺ມທາຍາທາ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ກວຖ, ມາ ອາມິສທາຍາທາ’’ຕິອາທີນາ ເທສນາ ອຸທ຺ທິຍ຺ຖາ, ຕໍ ‘‘ສຕ຺ຖຸ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ’’ຕິອາທີນາ ອາຣກິຕ຺ ວາ ອຍ຺ຖາຣສວາຣປຝິມຕ຺ຫິຕາຍ ນິທ຺ເທສເທສນາຍ ວິກຊິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ‘‘ຕຕ຺ຣາວຸໂສ ໂລໂກ ຈ ປາປໂກ’’ຕິອາທີນຍາຍ ອຸປຣິເທສນາຍ ສມ຺ພນ຺ຂໍ ປຸຈ຺ຉຕິ។ ເອວນ຺ຕິ ສໍກິເລສປກ຺ເຂ ‘‘ນປ຺ປຊຫນ຺ຕີ’’ຕິ ປຫານາກາວທສ຺ສນວເສນ, ໂວທານປກ຺ເຂ ‘‘ປຊຫນ຺ຕີ’’ຕິ ປຫານສພ຺ກາວທສ຺ສນວເສນາຕິ ເອວໍ។ ອນິທ຺ສາຣິຕສຣູປາ ຍໍ-ຕໍ-ສທ຺ເທຫີ ຂມ຺ມ-ສທ຺ເທນ ສາມຍ຺ຍໂຕ ເຍ ປ ຫາຕພ຺ພຂມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។ ອິເມ ເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ກສ຺ມາ ໂລກາທໂຍ ເອວ ປຫາຕພ຺ພຂມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ, ນນຸ ອິໂຕ ອຍ຺ເຍປີ ໂມຫາທິຍ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉາທໂຍ ປຫາຕພ຺ພຂມ຺ມາ ສນ຺ຕີຕີ? ສຈ຺ຈໍ ສນ຺ຕິ, ເຕ ປນ ໂລກາທີຫີ ຕ ເທກຍ຺ຖຕາ ຄຫີຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ອຖ ວາ ອິເມສໍເຍເວຕ຺ຖ ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ປໂຣໂຕ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ។

ອິທານິ ອຸປຈເຍນ ອນຸສນ຺ຂີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ສາວການໍ ຍສ຺ສ ຂມ຺ມສ຺ສ ທາຍາທກາໂວ ສຕ຺ຖຸ ອກິຣຸຈິ ໂຕ, ໂສ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຍ຺ຖາເນ ກາເວຕິ’’ຕິອາທີນາ ອກຕ຺ເຖຕ຺ວາ ‘‘ວິເວກໍ ອນຸສິກ຺ຂນ຺ຕີ, ເຕ ຈ ຂມ຺ເມ ປຊຫນ຺ຕີ, ນ ຈ ພາ ຫຸລິກາ’’ຕິອາທີນາ ກຖິຕຕ຺ຕາ ເຫຍ຺ຖາ ປຣິຍາເຍເນວ ຂມ຺ໂມ ກຖິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ‘‘ເຕ ຈ ຂມ຺ເມ ນປ຺ປຊຫນ຺ຕີ, ໂອກ຺ກມເນ ປຸພ຺ພງຄມາ’’ຕິອາທີນາ ອາມິສໍ ປຣິຍາເຍນປີ ກຖິຕໍ។ ‘‘ສີຍາ ຈ ເມ ປີຕ຺ຫປາໂຕ’’ຕິອາທີນາ, ‘‘ພາຫຸລິກາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິອາທີນາ

ຈ ອາມິສໍ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາເຍນປິ ກຖິຕໍຯ ອຖ ວາ ຍາຍໍ ຠຄວຕາ ອາມິສທາຍາທປຏິກ຺ເຂປ຺ນາ ຘມ຺ມທາຍາທຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຍຎ຺ຈ ຕທຕ຺ຖໍ ວິຠຊນ຺ເຕນ ມຫາເຖເຣນ ອຕ຺ຕນາ ວິເວການຸສິກ຺ຂນາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕທຸຠຍໍ ເຫຕຸວເສນ ວິຠາເວຕຸໍ “ຕຕ຺ຣາວຸໂສ, ໂລໂຠ ຈາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ເຫຕຸນິໂຣເຘນ ຫິ ສໍກິເລສປກ຺ຂສ຺ສ, ນິໂຣຘເຫຕຸສມ຺ປາທເນນ ຈ ໂວທານປກ຺ຂສ຺ສ ຕປ຺ປາປກຕາຯ

ອຕີຕເທສນານິທສ຺ສນນ຺ຕິ ອຕີຕາຍ ເຖເຣນ ຍຖາເທສິຕາຍ ເທສນາຍ ຈ ປຈ຺ຈາມສນໍຯ ເຕເນວາຫ “ສຕ຺ຖຸ ປວິວິຕ຺ຕສ຺ສ… ເປ… ເທສນາຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ວິເສສໂຕ “ເຍສໍ ຘມ຺ມານໍ ສຕ຺ຖາ ປຫານມາຫາ”ຕິ, ເອຕສ຺ມິໍ ປເທຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຫາຕພ຺ພຘມ຺ມາ ໂລຠາທໂຍ ສາມຎ຺ຎໂຕ ວຸຕ຺ຕາຯ ລາມກາຕິ ນິຫີນາຯ ໂລໂຠເຫສາ ຫິ ເຫຕຸໂຕ ປຈ຺ຈຍໂຕ ສຠາວໂຕ ຜລໂຕ ນິສ຺ສນ຺ທໂຕ ສໍກິລິຏ຺ຐປກຕິກາ, ອາຍຕິໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປາປນຏ຺ເຐນ ວາ ປາປກາຯ ລຸພ຺ຠນລກ຺ຂໂຓຕິ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ອຠິຄິຊ຺ຊນລກ຺ຂໂຓຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ລຸພ຺ຠນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ລຸພ຺ຠຕິ, ລຸພ຺ຠນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ “ໂລໂຠ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຣສາທີສຸ ອຠິສງ຺ຄຣໂສ, ອປ຺ຣິຈ຺ຈາຄປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາໂນ, ສໍໂຍຊນິເຍສຸ ຘມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທທສ຺ສນປທຏ຺ຐາໂນຯ ທຸສ຺ສນລກ຺ຂໂຓຕິ ອາຣມ຺ມເຓ ພ຺ຍາປຊ຺ຊນລກ຺ຂໂຓຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ທຸສ຺ສນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ທຸສ຺ສຕິ, ທຸສ຺ສນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ “ໂທໂສ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຣສາທີສຸ ວິສປ຺ປນຣໂສ, ສນິສ຺ສຍທຫນຣໂສ ວາ, ທຸສ຺ສນປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາໂນ, ອາຆາຕວຕ຺ຖຸປທຏ຺ຐາໂນຯ

ເຕສູຕິອາທີສູ ທສ຺ສເນນ ໂລໂຠເທສານໍ ເອການ຺ຕໂຕ ປຫາຕພ຺ພຕາທສ຺ສນໍຯ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ ປຈ຺ຈຍານໍ ລາເຠ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ໂລຠສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຄ຺ຄຫຓສຠາວຕ຺ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຓ຺ຫາຍ ວເສນ ປນ ອນຸຄິຊ຺ຊນໍ ສນ຺ຘາຍ “ອລທ຺ຘໍ ປຕ຺ເຖຕີ”ຕິ ອາຫຯ ອລາເຠ ປຈ຺ຈຍານໍ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍຊນາຯ ອລາຠນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ “ປຈ຺ຈເຍ”ຕິ ວິຠຕ຺ຕິໍ ປຣິຓາເມຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ວິຆາຕວາຕິ “ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລຠຕິ, ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໒໐; ວິຠຯ ໑໙໐) ວຈນໂຕ ອິຈ຺ຉາວິຆາຕວາຯ ໂລໂຠ ຈ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມ ໂຫຕິ ອາມິສທາຍາທສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເອສ ນໂຍ ອນນ຺ຕຣປເທປີຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມຕິ ຈ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ສຕ຺ຕເກລາຍນາທິວເສນປິ ຕສ຺ສ ໂລຠຸປ຺ປຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕຯ “ຕຓ຺ຫໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຣິເຍສນາ, ປຣິເຍສໍ ປຏິຈ຺ຈ ລາໂຠ”ຕິ ເອວມາທໂຍ ນວ ຕຓ຺ຫາມູລກາຯ ປຣິປູເຣຕີ ອາມິສທາຍາໂທຕິ ວິຠຕ຺ຕິວິປຣິຓາໂມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອາວາສມຈ຺ຉຣິຍາທີນີ ປຎ຺ຈ ມຈ຺ຉຣິຍານິຯ

ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄໍຯ ໂສ ຫິ ກິເລເສ ມາເຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ນິພ຺ພານຕ຺ຖິເກຫິ ຈ ມຄ຺ຄີຍຕິ, ສຍໍ ວາ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາກິສມຍວເສນ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄຕີຕິ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ “ມຄ຺ໂຄ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເອໂກ ອນ຺ໂຕຕິ ອິຕເຣນ ອສມ຺ມິສ຺ໂສ ເອໂກ ໂກຏ຺ຐາໂສ, ຫີນຕາຍ ວາ ລາມກຏ຺ເຐນ ເອໂກ ອນ຺ໂຕຯ ກາມໍ ອຎ຺ເຎປິ ກຸສລຘມ຺ມາ ເອເຕ ອນ຺ເຕ ອສມ຺ປໂຍຄໂຕ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ເຕຫິ ວິມຸຕ຺ຕາ ເອວ, ອຍໍ ປນ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ນ ອຸເປຕີຕິ ອາຫ “ວິມຸຕ຺ໂຕ ເອເຕຫິ ອນ຺ເຕຫີ”ຕິຯ ຕສ຺ມາຕິ ອນ຺ຕທ຺ວຍວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເອເຕສໍ ມຊ຺ເຊ ຠວຕ຺ຕາຕິ ອິທໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຸຠຍນ຺ຕວິມຸຕ຺ຕຕາຍ ເອວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ, ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓຕ຺ຖິເກຫິ ປຏິປ຺ຊ ຊິຕພ຺ໂພ ຈຯ ຕຖາຕິ ຍຖາ ອິຕເຣນ ອສມ຺ມິສ຺ສຏ຺ເຐນ ລາມກຏ຺ເຐນ ຈ ໂລໂຠ ເອໂກ ອນ຺ໂຕ, ຕຖາ ກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍໂຄຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸປຄມນຎ຺ຈ ເນສໍ ອນ຺ຕານໍ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣເຓເນວ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປຸຣິມນເຍ ນາຕິ “ເອເຕ ທ຺ເວ ອນ຺ເຕ ນ ອຸເປຕີ”ຕິອາທີນາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ

ສຈ຺ຈານນ຺ຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍຯ ທສ຺ສນປຣິຓາຍກຏ຺ເຐນາຕິ ທສ຺ສນສ຺ສ ປຣິຎ຺ຎາກິສມຍາທິເຠທສ຺ສ ປຣິໂຕ ສພ຺ພຖາ ນຍນຏ຺ເຐນ ປວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນຯ ຈກ຺ຂຸກຣຓີຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸສ຺ສ ກຣຓີ ນິປ຺ຜາທິກາຯ ຕຍິທໍ ສຕິປິ ປຏິປທາຍ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໂຕ ອນຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອວຍວວເສນ ສິຊ຺ຊມາໂນ ອຕ຺ໂຖ ສມຸທາເຍນ ກໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຸປຈາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ມຄ຺ໂຄເຍວ ຫິ ມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ ມຄ຺ເຄນ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈກຣຓໂຕ”ຕິຯ ຎາຓາຍາຕິ ຍາຖາວໂຕ ຊານນາຍຯ ເຕ ນາຫ “ວິທິຕກຣຓຏ຺ເຐນາ”ຕິຯ ວິເສສຎາຓກາວາປາທນຏ຺ຐີ ວິທິຕກຣຓໍຯ ວູປສມນໂຕຕິ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນວເສນ ວູປສມນໂຕຯ ທຸກ຺ຂາທີນໍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາທິຠາໂວ ວິຍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາໂວປິ ມຄ຺ຄວເສເນວ ປາກໂຏ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ສຈ຺ຈານໍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາວທສ຺ສນໂຕ”ຕິ, ວິຠາວນໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ໂພໂຘຕິ ມຄ຺ໂຄ “ສມ຺ພຸຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາ”ຕິ ກຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍາຕິ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈຕ຺ຖາຍຯ ນ ຫິ ມຄ຺ຄໂຕ ອຎ຺ໂຎ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈກໂຣ ອຕ຺ຖິຯ ເຕນາຫ “ມຄ຺ໂຄເຍວ ຫີ”ຕິອາທິຯ ອຖ ວາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍກາເວນ ອິຕເຣ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ເອວໍ ເສສມຄ຺ຄຘມ຺ມາປີຕິ ເອວມ຺ປິ ມຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກມ຺ມາຍາຕິ ສຈ຺ຉິກຣຓສງ຺ຂາຕປຈ຺ຈກ຺ຂກມ຺ມາຍຯ ນິພ຺ພານາຍາຕິ ວາ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານາຍຯ ອຸປສມາຍາຕິ ອິມິນາ ເສົາປາທິເສສນິພ຺ພານໍ ຄຫິຕນ຺ຕິຯ ອຍນ຺ຕິ “ສາ ຫິ ສຈ຺ຈານ”ນ຺ຕິອາທີນາ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖນໂຍຯ ເອຕ຺ຖາຕິ “ຈກ຺ຂຸກຣຓີ”ຕິອາທີສຸ ປເທສຸຯ ສາໂຣ ສຸນ຺ທໂຣ ອນປ຺ປິໂຕຯ ອິໂຕ ອຎ຺ຎຖາຕິ “ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຣິຎ຺ຎາຍ

ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘີ ກໂຣຕີຕິ ຈກ຺ຂຸກຣຓີ''ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາປປຎ຺ໂຈ ເກວລໍ ວິຕ຺ຖາຣຕ຺ຖາຍຯ

ອຍເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຍນ຺ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ອຣິຍານໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂວາຈີ ຫິ ອຍໍ-ສທ຺ໂທຯ ອຎ຺ຎມຄ຺ຄປຏິເສຘນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ນິພ຺ພານຄາມິມຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖິຠາວປຏິເສຘນຕ຺ຖໍຯ ສຕ຺ຕາປຏິກ຺ເຂໂປ ຫິ ອິຘ ປຏິເສຘໍ ອລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສຯ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ສາຘາຣຓກາໂວ ອນຎ຺ຎຕາຯ ເຕນາຫ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ –

''ເອກາຍນໍ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີ,

ມຄ຺ຄໍ ປຊານາຕິ ຫິຕານຸກມ຺ປີ;

ເອເຕນ ມຄ຺ເຄນ ຕຣິໍສຸ ປຸພ຺ເພ,

ຕຣິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ຈ ຕຣນ຺ຕິ ໂອຆ''ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໙໘, ໔໐໙; ມຫານິຯ ໑໙໑; ຈູລນິຯ ໑໐໗, ໑໔໑; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໗໐);

ອາຣກ຺ຕາຕິ ອິມິນາ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ອຣິຍ-ສທ຺ທສິທ຺ຘິມາຫຯ ອຣິປ຺ຫານາຍາຕິ ອຕ຺ຖວຈນມຕ຺ຕໍຯ ອຣໂຍ ປາປຘມ຺ມາ ຍນ຺ຕິ ອປຄມນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອຣິໂຍຯ ອຣິເຍນ ເທສິໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອຣິຍສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຍນ຺ຕິ ອຣິໂຍຯ ອຣິຍຠາວປ຺ປຏິລາຠາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຣິຍກໂຣ ອຣິໂຍຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ອຣິຍ-ສທ຺ທສິທ຺ຘີ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍສ຺ມາ ມຄ຺ຄງ຺ຄສມຸທາເຍ ມຄ຺ຄໂວຫາໂຣ ໂຫຕິ, ສມຸທາໂຍ ຈ ສມຸທາຍີຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອຏ຺ຐຫິ ອງ຺ເຄຫິ ອຸເປຕຕ຺ຕາ''ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ອວຍວກູຕານິ ອຏ຺ຐ ອງ຺ຄານິ ເອຕສ຺ສ ສນ຺ຕີຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກຯ ຍສ຺ມາ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອງ຺ຄານິເຍວ ມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນ ຈ ອງ຺ຄ ວິນິມຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ຍຖາ ''ຉຬງ຺ໂຄ ເວໂທ''ຕິຯ ສທິສູທາຫຣຓໍ ປນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຎ຺ຈງ຺ຄິກຕູຣິຍາທີນິ ວິຍາ''ຕິ ອາຫຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນາຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ມາເຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ສທ຺ທສິທ຺ຘິມາຫຯ ມຄ຺ຄຕີຕິ ຄເວສຕິຯ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຫິ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິຯ ມຄ຺ຄິຍຕິ ນິພ຺ພານຕ຺ຖິເກຫິ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສຍປຸຎ຺ຎກຣຓໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕທຕ຺ຖໍ ປຏິປ຺ຕີໂຕຯ ຄມ຺ມຕີຕິ ເອເຕນ ອາທິອນ຺ຕວິປ຺ປຣີຍາເຍນ ສທ຺ທສິທ຺ຘິມາຫ ຍຖາ ''ກກູ''ຕິຯ ''ເສຍ຺ຍຖິທນ຺ຕິ ນິປາໂຕ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສພ຺ພລິງ຺ຄວິພຕ຺ຕິວຈນສາຘາຣຓຕາຍ ''ກຕມານິ ຕານິ ອງ຺ຄານີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນນຸ ຈ ອງ຺ຄານິ ສມຸທິຕານິ ມຄ຺ໂຄ ອນ຺ຕມໂສ ສຕ຺ຕງ຺ຄວິກລສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອຠາວໂຕຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ສຈ຺ຈປຏິເວເຘ, ມຄ຺ຄປຈ຺ຈຍຕາຍ ປນ ຍຖາສກໍ ກິຈ຺ຈກຣເຓນ ປຈ຺ເຈກມ຺ປິ ຕານິ ມຄ຺ໂຄເຍວາຕິ ອາຫ ''ເອກເມກມ຺ປິ ອງ຺ຄໍ ມຄ຺ໂຄເຍວາ''ຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ສມຸທິຕານມ຺ປິ ເນສໍ ມຄ຺ຄກິຈ຺ຈໍ ນ ສມ຺ຠເວຍ຺ຍາຕິຯ ອິທານິ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາຬິຍາ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ ''ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິມຄ຺ໂຄ ເຈວ ເຫຕຸ ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສມ຺ມາ ອວິປ຺ປຣີຕໍ ປຣິຎ຺ຎາກິສມຍາທິວເສນ ຈຕູນ຺ນໍ ສຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສນໍ ປຏິວິຊ຺ຊນໍ ລກ຺ຂຓໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາທສ຺ສນລກ຺ຂຓາຯ ສມ຺ມາ ອວິປ຺ປຣີຕໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມເຓ ອຠິນິໂຣປນໍ ອປ຺ປນາລກ຺ຂຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາອຠິນິໂຣປນລກ຺ຂໂຓ ມຸສາວາທາທີນໍ ວິສໍວາທນາທິກິຈ຺ຈຕາຍ ລູຂານໍ ອປຣິຄ຺ຄາຫການໍ ປຏິປກ຺ຂຠາວໂຕ ສິນິທ຺ຘສຠາວຕ຺ຕາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ, ສມ຺ມາວາຈປ຺ປຈ຺ຈຍສຸຠາສິຕໂສຕາຣຎ຺ຈ ຊນໍ ສມ຺ມເທວ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາ ປຣິຄ຺ຄໂຫ ລກ຺ຂຓໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຓາຯ ຍຖາ ກາຍິກາ ກິຣິຍາ ກິຎ຺ຈິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ສຍຎ຺ຈ ສມຸຏ຺ຐຫນໍ ຆຏນໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສງ຺ຂາຕາ ວິຣຕິປີຕິ ສມ຺ມາສມຸຏ຺ຐານລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕຯ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປນໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ຠາຣຸກ຺ຂິປນໍ ວິຍຯ ຊີວມານສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ວາ ສຸທ຺ຘິ ໂວທານໍ, ອາຊີວສ຺ເສວ ວາ ຊີວິຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສຸທ຺ຘິ ໂວທານໍ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາໂວທານລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາອາຊີໂວຯ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນໍ ອນຸພລປ຺ປທານໍ ປຄ຺ຄໂຫຯ ອາຣມ຺ມຓໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຐານໍ, ຕສ຺ສ ວາ ອນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ອຸປຏ຺ຐານໍຯ ອາຣມ຺ມເຓ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ສມ຺ມາ, ສມໍ ວາ ອາຘານໍ ສມາຘານໍຯ ສມ຺ມາ ສງ຺ກປ຺ເປຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ອາຣມ຺ມເຓ ອຠິນິໂຣເປຕີຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປຯ ສມ຺ມາ ວທຕິ ເອຕາຍາຕິ ສມ຺ມາວາຈາຯ ສມ຺ມາ ກໂຣຕິ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາກມ຺ມໍ, ຕເທວ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕຯ ສມ຺ມາ ອາຊີວຕິ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາອາຊີໂວຯ ສມ຺ມາ ວາຍມຕິ ອຸສ຺ສຫຕິ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມຯ ສມ຺ມາ ສຣຕິ ອນຸສ຺ສຣຕີຕິ ສມ຺ມາສຕິຯ ສມ຺ມາ ສມາຘິຍຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາສມາຘີຕິ

ເອວໍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປ຺າທີນໍ ນິພ຺ພຈນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺.

ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິນ຺ຕິ ສພ຺ພມ຺ປິ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ຺. ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈນີຍກິເລເສຕິ ເອຕ຺ຖ ຕໍ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິ຺. ນ ຫິ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິຍາ ກິ ເລສາ ປຈ຺ຈນີຍາ, ອຖ ໂຂ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິຍາ຺. ອວິຊ຺ຊຌ຺ຈາຕິ ອວິຊ຺ຊາຄ຺ຄຫຓໍ ຕສ຺ສາ ສໍກິເລສຉມ຺ມານໍ ປມ຺ຂກາວໂຕ຺. ເຕນາຫ ‘‘ອວິຊ຺ຊາ, ກິກ຺ຂເວ, ປ຺ພ຺ພງ຺ຄມາ ອກ຺ສລານໍ ຉມ຺ມານໍ ສມາປຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ (ສໍ຺. ນິ຺. ໕຺໑)຺. ທສ຺ສນນິວາຣກາສ຺ສ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ສມ຺ຄ຺ຒາເຕນ ອສມ຺ໂມຫໂຕ຺. ເອຕ຺ຖ ຈ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິ…ເປ… ປຊຫຕິຕິ ເອເຕນ ປຫານາກິສມຍໍ, ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣຕິ ຕີ ເອເຕນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາກິສມຍໍ, ສມ຺ປຍ຺ຕ຺ຕຉມ຺ເມຕິອາທິນາ ກາວນາກິສມຍໍ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິກິຈ຺ຈໍ ທສ຺ເສຕິ຺. ປຣິຌ຺ຌາກິສມໂຍ ປນ ນານນ຺ຕຣີຍຕາຍ ອຕ຺ຖໂຕ ວ຺ຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ທຎ຺ຐພ຺ໂພ຺.

ກຖໍ ປນ ເອກເມວ ຌາຓໍ ເອກສ຺ມິ ຂເຓ ຈຕ຺ຕາຣິ ກິຈ຺ຈານິ ສາເຉນ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ຺. ນ ຫິ ຕາທິສໍ ໂລເກ ທິຎ຺ຐໍ, ນ ອາຄໂມ ວາ ຕາທິໂສ ອຕ຺ຖີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ຺. ຍຖາ ຫິ ປທີໂປ ເອກສ຺ມິເຍວ ຂເຓ ວຎ຺ຐິ ທຫຕິ, ສ຺ເນຫໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ອນ຺ຉກາຣໍ ວິຉມຕິ, ອາ ໂລກຌ຺ຈ ວິທໍເສຕິ, ເອວເມຕໍ ຌາຓນ຺ຕິ ທຎ຺ຐພ຺ພໍ຺. ມຄ຺ຄສມງ຺ຄິສ຺ສ ຌາຓໍ ທ຺ກ຺ເຂເປຕໍ ຌາຓໍ, ທ຺ກ຺ຂສມ຺ທເຍເປຕໍ ຌາຓໍ , ທ຺ກ຺ຂນິໂຣເຉເປຕໍ ຌາຓໍ, ທ຺ກ຺ຂນິໂຣຉຄາມິນີຍາ ປຝິປທາຍເປຕໍ ຌາຓນ຺ຕິ ສ຺ຕ຺ຕປທໍ (ວິກ຺. ກ໘໔) ເອຕ຺ຖ ອ຺ທາຫຣິຕພ຺ພໍ຺. ຍຖາ ຈ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິ ປ຺ພ຺ພກາເຄ ທ຺ກ຺ຂາທີສ຺ ວິສໍ ວິສໍ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ເອກາວ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ຌາຓານໍ ກິຈ຺ຈໍ ສາເຉນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທໂຍ ປ຺ພ຺ພກາເຄ ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ປາທິນາມກາ ຫຕ຺ວາ ການສງ຺ກປ຺ປາທີນໍ ປຊຫນວເສນ ວິ ສໍ ວິສໍ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ຕິຓ຺ຓໍ ຈຕ຺ນ຺ນຌ຺ຈ ກິຈ຺ຈໍ ສາເຉນ຺ຕາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ຺. ສມ຺ມາສມາຉີ ປນ ປ຺ພ຺ພກາເຄປິ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປິ ນານາເຍວ ຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ການຌ຺ເຈຕ຺ຖ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິຍາ ສພ຺ເພປິ ປາປຉມ຺ມາ ປຝິປກ຺ຂາ, ອ຺ຊ຺ວິປຈ຺ຈນີກ ຕາທສ຺ສນວເສນ ປນ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິຍາ ກິຈ຺ຈນິທ຺ເທເສ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ຺. ເຕເນວ ຈ ‘‘ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈນີຍກິເລເສ ຈາ’’ຕິ ວ຺ຕ຺ຕໍ຺.

ເຍສໍ ກິເລສານໍ ອນ຺ປຈ຺ຉິນ຺ທເນ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິ ນ ອ຺ປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ເຕ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິຍາ ສຫເຊກຎ຺ຐຕາຍ ຕເທກຎ຺ຐາວ ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈນີຍກິເລສາ ທຎ຺ຐພ຺ພາ຺. ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີນໍ ກິຈ຺ຈນິທ຺ເທເສປິ ເອເສວ ນໂຍ຺. ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄາທິວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣມຄ຺ຄກາວສາມຌ຺ເຌນ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ຺. ໂລກໂທສາ ສມ຺ທຍສຈ຺ຈໍ, ຍສ຺ສ ປນ ໂສ ສມ຺ທໂຍ ຕໍ ທ຺ກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ປຫານ ກາໂວ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ, ຍຕ຺ຖ ຕໍ ປຫານໍ, ຕໍ ນິໂຣຉສຈ຺ຈນ຺ຕິ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ຺. ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ໂລກໂທສານໍ ວິສໍ ອາທິ ໂຕ ຈ ຄຫຓໍ? ວິສໍ ຄຫຓໍ ຕາວ ຕຖາພ຺ຊ຺ຊນການໍ ປ຺ຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ, ອິເມຫິ ໂລກໂທເສຫິ ອາມິສທາຍາທຕາ, ຕປ຺ປຫາເນນ ຈ ຉມ຺ມທາຍາທຕາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ຕທນ຺ສາເຣນ ຈຕ຺ສຈ຺ຈໂຍຊນາຍ ເອວໍ ເອເກກສ຺ສ ນິຍ຺ຍານມ຺ຂໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖຌ຺ຈ຺. ເສສວາເຣສ຺ປິ ເອເສວ ນໂຍ຺. ອາທິໂຕ ຄຫຓໍ ປນ ອຕິວິຍ ໂອລ຺ອາຣິກຕາຍ ສ຺ປາກຎກາວໂຕ ວກ຺ຂມານານໍ ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ປາປຉມ຺ມານໍ ມູລກາວໂຕ ຕເທກຎ຺ຐຕາຍ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍ຺.

ກ຺ຊ຺ຊນລກ຺ຂໂຓຕິ ກ຺ປ຺ປນສກາໂວ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປຊ຺ຊນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ຈຕ຺ຑິກ຺ກໍ ລ຺ທ຺ທຕາ, ກ຺ຣ຺ຣກາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ອາຒາຕກຣຕຣໂສຕິ ‘‘ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີ’’ຕິອາທິນາ ຈິຕ຺ເຕ ອາຒາຕສ຺ສ ກຣຕຣໂສ຺. ທ຺ສ຺ສນປຈ຺ຈ຺ປຎ຺ຐາໂນຕິ ສປ຺ຣສນ຺ຕານ ສ຺ສ ວິນາສນປຈ຺ຈ຺ປຎ຺ຐາໂນ ລທ຺ໂຉກາໂສ ວິຍ ສປ຺ຕ຺ໂຕ຺. ອ຺ປນນ຺ຉນໍ ນານປ຺ປກາຣສ຺ສ ອ຺ປຣູປ຺ຣິ ນນ຺ຉນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ຺. ຕຖາ ເຫສ ‘‘ເວຣອປ຺ປ຺ຝິນິສ຺ສຊ຺ຊນຣໂສ, ໂກຉານ຺ປພນ຺ຉກາວປຈ຺ຈ຺ປຎ຺ຐາໂນ’’ຕິ ຈ ວ຺ຕ຺ໂຕ຺. ອປ຺ຣກາເລ ອ຺ປນາໂຫຕິອາທີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ‘‘ອ຺ປນຍ຺ຫນາ ອ຺ປນຍ຺ຫິຕຕ຺ຕໍ ອາຄປ຺ນາ ຄປ຺ນາ ສຕ຺ຄປ຺ນາ ອນ຺ສໍສນ຺ທນາ ອນ຺ປ຺ປ຺ພນ຺ຉນາ ທລ຺ຫີກມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ອາທີນໍ (ວິກ຺. ໙໑) ນິທ຺ເທສປທານໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕານໍ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິ຺. ອ຺ປນາຫສມງ຺ຄີ ຫິ ປ຺ຄ຺ຄໂລ ເວຣສ຺ສ ອນິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ ອາ ທິຕ຺ຕປູຕິອລາຕໍ ວິຍ ຊລຕິ ເອວ, ຈິຕ຺ຕຌ຺ຈສ຺ສ ໂຉວິຍມານໍ ອຈ຺ຉຈມ຺ມໍ ວິຍ, ມສິມກ຺ຂິຕປີໂລຕິກາ ວິຍ ຈ ນ ສ຺ຊ຺ຊຕິ຺.

ປຣຄ຺ຓມກ຺ຂນລກ຺ຂໂຓຕິ ອ຺ທກປ຺ຌ຺ຉນີຍາ ອ຺ທກໍ ວິຍ ປເຣສໍ ຄ຺ຓານໍ ມກ຺ຂນສກາໂວ຺. ຕຖາກູໂຕ ຈາຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ການກໍ ຄູ ເຖນ ປຫຣນ຺ຕໍ ຄູໂຖ ວິຍ ປຄມຕຣໍ ມກ຺ເຂຕິ ເອວາຕິ ທຎ຺ຐພ຺ໂພ຺. ຕຖາ ເຫສ຺ສ ສປ຺ຣສນ຺ຕາເນສ຺ ຄ຺ຓໍ ມກ຺ເຂຕີຕິ ມກ຺ໂຂຕິ ວ຺ຈ຺ຈຕິ຺. ຍ຺ຄຄ຺ຄາໂຫ ສມຉ຺ຣຄ຺ຄຫຓໍ ອສມານສ຺ສປິ ອກູຕສ຺ສ ສມາໂຣປນໍ຺. ສມກາວກຣຓໍ ສມີກຣຓໍ຺. ປເຣສໍ ຄ຺ຓປ຺ປມາເຓນ ອຕ຺ຕໂນ ຄ຺ຓານໍ ອ຺ປຎ຺ຐານໍ ປຈ຺ຈ຺ປຎ຺ຐເປຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປເຣສໍ ຄ຺ຓປ຺ປມາເຓນ ອ຺ປຎ຺ຐານປຈ຺ຈ຺ປຎ຺ຐາໂນ’’ຕິ຺. ຕຖາ ເຫສ ປເຣສໍ ຄ຺ເຓ ຫໍສິຕ຺ວາ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ຄ຺ເຓຫິ ສເມ ກໂຣຕີຕິ ປລ຺ອາໂສຕິ ວ຺ຈ຺ຈຕິ຺.

ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິຂີຍນ໌ ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸສູຍນ໌ຯ ອິສ຺ສຕິ ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ນ ສຫຕີຕິ ອິສ຺ສາຯ ຕຖາ ເຫສາ ''ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກ຺ຂມນ ລກ຺ຂຓາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍຯ ອນກິຣຕິຣສາ ອກິຣຕິປ຺ຜິປກ຺ຂກິຈ຺ຈາຯ ວິມຸຂກາວປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖານາ ປໍຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ປສ຺ສິຕຸມ຺ປີ ອປ຺ປ໌ຫານໂຕຯ ນິຄູຫນລກ຺ຂຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປເຣຫີ ສາຊາຣຕກາວາສຫນໂຕຯ ອສຸຂາຍນ໌ ນ ສຸຂນ໌ ທຸກ຺ຂນ໌, ອໂຣຈນນ຺ຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍຯ

ກຕສ຺ສ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິປາປສ຺ສ ປຜິຈ຺ຈາທນ໌ ກຕປາປປ຺ຜິຈ຺ຈາທນ໌ຯ ຕສ຺ສ ປາປສ຺ສ ອາວຣຕກາເວນ ປຈ຺ຈຸປ຺ຕິຜ຺ຖຕີຕິ ຕ ທາວຣຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖານາ, ມາຍາ, ຍາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ກສ຺ມລນ຺ໂນ ວິຍ ອງຄາໂຣ, ອຸທກລນ຺ໂນ ວິຍ ຂາຕຸ, ປີໂລຕິກ ປ຺ຜິຈ຺ຈາທິຕໍ ວິຍ ຈ ສຕ຺ຖໍ ໂຫຕິຯ ອວິຊ຺ຊມານຄຸຕປ຺ປ໌ກາສນ໌ ອຕ຺ຕນີ ອວິຊ຺ຊມານສີລາທິຄຸຕວິກາວນ໌, ເຍນ ສາເຖຍ຺ເຍນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອສນ຺ຕຄຸຕສມ຺ກາວເນນ ຈິຕ຺ຕານຸຣູປກິຣິຍາວິຫຣໂຕ ''ເອວໍຈິຕ຺ໂຕ, ເອວໍກິຣິໂຍ''ຕິ ທຸພ຺ພິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກຸຈ຺ຊິ ວາ ປີຜ຺ຖິ ວາ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຯ ຍໂຕ –

''ວາເມນ ສູກໂຣ ໂຫຕິ, ທກ຺ຂິເຕນ ອຊາມິໂຄ;

ສເຣນ ເນລໂກ ໂຫຕິ, ວິສາເຕນ ຊຣຄ຺ຄໂວ''ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ອຜ຺ຖຯ ໔ຯ໔ລ໖; ວິກຯ ອຜ຺ຖຯ ໑ລ໔; ມຫານິຯ ອຜ຺ຖຯ ໑໖໖) –

ເອວໍ ວຸຕ຺ຕຍກ຺ກສູກຣສທິໂສ ໂຫຕິຯ

ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຊຸມາຕກາໂວ ຖທ຺ຊລູຂກາໂວຯ ອປ຺ປຕິສ຺ສຍວຸຕ຺ຕີຕິ ອນິວາຕວຸຕ຺ຕິຯ ອມທ຺ທວາກາເຣນ ປຈ຺ຈຸປ຺ຕິຜ຺ຖຕິ, ອມທ຺ທວຕໍ ວາ ປຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖເປຕີຕິ ອມທ຺ທວຕາປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖາໂນ, ຖມ຺ໂກ, ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ຄິລິຕນງຄລສີໂສ ວິຍ ອຊຄໂຣ, ວາຕກຣິຕກສ຺ຕາ ວິຍ ຈ ຖທ຺ໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ຄຣຸຜ຺ຖານິເຍ ຈ ທິສ຺ວາ ໂອນມິຕຸມ຺ປີ ນ ອິຈ຺ຊຕິ, ປຣິຍນ຺ເຕເນວ ຈຣຕິຯ ກຣຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣກິຣິຍາ ກຣຕຸຕ຺ຕຣິຍໍຯ ວິເສສໂຕ ປຈ຺ຈນີກກາໂວ ວິປຈ຺ຈນີກຕາຯ ປເຣນ ຫີ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ກເຕ ຕທ຺ທິຄຸຕໍ ກຣຕາວເສນ ສາຣມ຺ໂກ ປວຕ຺ຕຕິຯ

ເສຍ຺ຍາທິອາກາເຣຫິ ອຸນ຺ນມນໍ ອຸນ຺ນຕິຯ ໂອມາໂນປີ ຫີ ເອວໍ ກຣຕມຸເຂນ ສມ຺ປຄ຺ຄຫວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕິຯ ''ອຫມສ຺ມິ ເສຍ຺ໂຍ''ຕິອາທິນາ ອຫໍກຣຕໍ ສມ຺ປຄ຺ຄໂຫ ອຫງກາໂຣຯ ປເຣ ອກິກວິຕ຺ວາ ອຕິກໍ ອຸນ຺ນມນໍ ອພ຺ກຸນ຺ນຕິຯ ຍໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຸພ຺ພກາເລ ອຕ຺ຕານໍ ຫີນໂຕ ທຫຕິ ອປຣກາເລ ເສຍ຺ຍໂຕ''ຕິ (ວິກຯ ໑ກກ)ຯ

ມຕ຺ຕກາໂວ ຊາຕິອາທີ ປຜິຈ຺ຈ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ມຊ຺ຊນາກາໂຣ, ຍສ຺ສ ວາ ຊມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຕ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ໂສ ຊມ຺ໂມ ມຕ຺ຕກາໂວຯ ມທຄ຺ຄາຫຕຣໂສ ມທສ຺ສ ຄາຫຕກິຈ຺ໂຈຯ ມໂທ ຫີ ອຕ຺ຕໂນ ມຊ຺ຊນາກາຣໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊມ຺ເມ ຄາເຫນ຺ໂຕ ວິຍ ປວຕ຺ຕມາໂນ ຕໍສມງຄີ ປຸຄ຺ຄລມ຺ປີ ຕຖາ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິຯ ອຫງກາຣວເສນ ປຸຄ຺ຄລໍ ອນິຜ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸມ຺ມາທກາໂວ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຸມ຺ມາທປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖາໂນຯ ສຕິຍາ ອນິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍ ຈິຕ຺ຕໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ, ສຕິວິຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂວສ຺ສຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸປ຺ປ໌ຫານໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ປ໌ຫານໍຯ ອິເມສໍ ໂກຊາທີນໍ ໂລກາທີນມ຺ປີ ວາຯ ລກ຺ຂຕາທີນີຕິ ລກ຺ຂຕຣສປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຜ຺ຖານານີຯ ປທຜ຺ຖານໍ ປນ ຊມ຺ມນ຺ຕຣຕາຍ ນ ຄຫິຕໍຯ ນິພ຺ພຈນໍ ''ກຸຊ຺ຊຕີຕິ ໂກໂຊ, ອຸປນຍ຺ຫຕີຕິ ອຸປນາໂຫ''ຕິອາທິນາ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວາຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ໂກໂຊ ໂທໂສ ເອວ, ຕຖາ ອຸປນາໂຫຯ ປວຕ຺ຕິອາກາຣມຕ຺ຕໂຕ ຫີ ກໂຕ ເນສໍ ເກໂທ, ມກ຺ຂປລຸອາສສາຣມ຺ກາ ຕທາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ປຜິໝສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທຊມ຺ມາ, ມາຍາສາເຖຍ຺ຍຖມ຺ກມທປ຺ປມາທາ ຕທາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ໂລກສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທຊມ຺ມາຯ ຖມ຺ໂກ ວາ ມານວິເສໂສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຊກາເວນ ຄເຫຕພ຺ພໂຕ, ຕຖາ ມໂທຯ ຕຖາ ຫີ ໂສ ''ມາໂນ ມຍ຺ຍນາ''ຕິອາທິນາ ວິກງເຄ (ວິກຯ ໑ກ໑) ນິທ຺ທິຜ຺ໂຖຯ ອິຊ ປນ ມານາຕິມານານໍ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ມຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຊມ຺ມາ ເອວ ''ມໂທ''ຕິ ຄເຫຕພ຺ພາຯ ເສສານໍ ຊມ຺ມນ຺ຕຣກາໂວ ປາກໂຜ ເອວຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ເອເຕ ເອວ ອຜ຺ຖ ທຸກາ ຄຫິຕາ, ກິມິໂຕ ອຍ຺ເຍປີ ກິເລສຊມ຺ມາ ນຕ຺ຖີຕິ? ໂນ ນຕ຺ຖິ, ອິເມ ປນ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ ສວິເສສໍ ກິເລສາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຕໍ ວິເສສໍ ວິກາເວນ຺ເຕນ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ ໂລກາທີນໍ ປວຕ຺ຕນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ວິເສສໂຕ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຊໍຯ ຕຕ຺ຖ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ໂລກາທີສຸຯ ອລກນ຺ໂຕ ອາມິສນ຺ຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍຯ ຕຕຸຕ຺ຕຣີ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ

ໂກໂຘຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ. ສນ຺ເຕປີຕິ ວິຊ຺ຊມາເນປີ. ອິສ຺ສຕີຕິ ອິສ຺ສໍ ຊເນຕິ. ປທຸສ຺ສຕີຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ຕຖາ ຫິ ສາ ''ອິສ຺ສຕິ ທຸສ຺ສຕິ ປທຸສ຺ສຕີ''ຕິອາທິນາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາ. ຍສ຺ມາ ວາ ອິສ຺ສໍ ຊເນນ຺ໂຕ ເອກໍສໂຕ ປທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ''ປທຸສ຺ສຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສ຺ສາຕິ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ. ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ເອວໍ ອສນ຺ຕຄ຺ຕປ຺ປກາສນໍ ປຏິປທໍ ປຏິປນ຺ໂນ. ໂອວທິຕ຺ວໍ ອສກ຺ກ຺ເຕຍ຺ໂຍຕິ ເອເຕນ ຖມ຺ໂຠ ນາມ ໂທວຈສ຺ສກໂຣ ຘມ຺ໂມຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກິຎ຺ຈິ ວທຕິ ໂອວາທທານວເສນ. ຖມ຺ເຠນ...ເປ... ມຄ຺ຄນ຺ໂຕຕິ ອິມິນາ ຈ ຖມ຺ຠສ຺ສ ມານວິເສສການໍ ທສ຺ເສຕິ, ຖມ຺ເຠນ ວາ ເຫຕຸນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຕ຺ໂຕ ສມາໂນຕິ ມຕ຺ໂຕ ໂຫນ຺ໂຕ. ການ...ເປ... ປມຊ຺ຊຕີຕິ ເອເຕນ ມທວເສນ ເອກໍສໂຕ ປມາທມາປຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ເອວນ຺ຕິ ອິມິນາ ອາມິສທາຍາທສ຺ສ ໂລກາທີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກມທສ຺ສເນເນວ ອິຘ ປາລຸອິຍໍ ເນສໍ ເທສນາກ຺ກໂມປີ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ນ ເກວລໍ ອິເມເຫວ, ອຖ ໂຂ ອຍ຺ເຍຫິ ຈ ເອວຣູເປຫິ ປາປເກຫິ ຆມ຺ເມຫິ ອປຣິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເກ ປນ ເຕຕິ? ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາມທິຈ຺ຉາທໂຍຕິ. ເອວໍ ມຫາທີນວາ ອາມິສທາຍາທຕາຕິ ຕໂຕ ພລວຕໂຣ ສໍເວໂຄ ຊເນຕພ຺ໂພຕິ ອຍ ເມຕ຺ຖ ໂອວາໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ວາເຣສຸ. ນິພ຺ພິເສໂສເຍວາຕິ ເອເຕເນວ ປຖມຕຣໍ ອິຘ ທສ຺ສິຕສຈ຺ຈໂຍຊນາເນເຍນ ສພ຺ພວາເຣສຸ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຎາຕປຣິຈຍປາຜວຕ຺ຖນ຺ຕິ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຜ຺ຎຕ຺ຕສຕ຺ຕຕາທິວິເສສວິກາວນາຍ ຎາຕສ຺ສ ອາເສວນຜ຺ເຜນ ປຣິຈໂຍ ຎາຕປຣິຈໂຍ, ຕສ຺ສ ປຜ຺ກາວຕ຺ຖໍ ໂກສລ຺ລຕ຺ຖໍ. ເອຕ຺ຖາຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄ. ເກໂທຕິ ວິເສໂສ. ກໂມຕິ ອຖຄານໍ ເທສນານຸປ຺ພ຺ພີ. ກາວນານໂຍຕິ ກາວນາວິຘີ. ''ກທາຈິ ອຜ຺ຎຕ຺ຕິໂກ, ກທາຈິ ສຕ຺ຕຕ຺ຕິໂກ''ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ປຸນ ''ອຍໍ ຫີ''ຕິ ອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຖມຊ຺ຊານວເສນາຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ ວເສນ. ເອຕ຺ຖ ຈ ເກຈິ ຊານຆມ຺ມາ ມຄ຺ຄສກາວາຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ຊານໍ ມຄ຺ຄໂຕ ວິສໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ''ໂລກຸຕ຺ຕຣປຖມຊ຺ຊານສທິໂຕ''ຕິ ອວຕ຺ວາ ''ໂລກຸຕ຺ຕຣປຖມຊ຺ຊານວເສນ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຖມຊ຺ຊານວເສນາຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຫຸຕ຺ວາ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ ວເສນາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຫິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກກູຕສ຺ສ, ສມ຺ມສິຕສ຺ສ ວາ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ ວເສນ ອຜ຺ຎຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ. ອຖ ວາ ອຊານລາກິໂນ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສ, ຊານລາກິໂນ ວາ ປາທກມກຕ຺ວາ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ສ, ປກິຕ຺ຕກສງ຺ຂາຣານໍ ວາ ສມ຺ມສເນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອຜ຺ຎຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ, ສ຺ວາສ຺ສ ອຜ຺ຎຕ຺ຕິກກາໂວ ປຖມຊ຺ຊານິກກາເວນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຖມຊ຺ຊານວເສນາ''ຕິ ອາຫ. ເອວໍ ''ອວເສສຊ຺ຊານວເສນາ''ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຍທິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕຕ຺ຕິໂກປີ ໂຫຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ ''ອຜ຺ຎຕ຺ຕິໂກ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸກ຺ກຜ຺ຕນິທ຺ເທສໂຕ''ຕິ ອາທິ. ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ປຏິປທາຍ ມຄ຺ຄວເສນ ອຜ຺ຎຕ຺ຕິກສຕ຺ຕຕ຺ຕິກເກໂທ, ເອວໍ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄວເສນ ສຕ຺ຕຕ຺ຕິກຉລຸອຕ຺ຕິກເກໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ ອປ຺ປີຕິກຊ຺ຊານວເສນ ຉລຸອຕ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ມຄ຺ຄວເສນ ປນ ເທສນາ ອາຄຕາຕິ ສ຺ວາຍໍ ເກໂທ ອຜ຺ຎກຖາຍໍ ນ ອຸທ຺ຘໂຕ. ອິໂຕ ປຣນ຺ຕິ ອິໂຕ ອຜ຺ຎຕ຺ຕໂຕ ປຣໍ ອຸກ຺ກໍສໂຕ, ອວກໍສໂຕ ປນ ສຕ຺ຕຕ຺ຕໂຕ ປຣໍ ມຄ຺ຄງ຺ຄໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ. ນນຸ ມຄ຺ຄວິກ຺ເຄ (ວິກ. ໔໙໖-໕໐໘) ປຎ຺ຈງ຺ຄິກວາເຣ ປຎ຺ເຈວ ມຄ຺ຄງ຺ຄານິ ອຸທ຺ຘຏານິ, ມຫາສລຸອາຍຕເນ (ມ. ນິ. ໓.໔໓໑) ຈ ''ຍາ ຕຖາກູຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐິ, ໂຍ ຕຖາກູຕສ຺ສ ສງ຺ກປ຺ໂປ, ໂຍ ຕຖາກູຕສ຺ສ ວາຍາໂມ, ຍາ ຕຖາກູຕສ຺ສ ສຕິ, ໂຍ ຕຖາກູຕສ຺ສ ສມາຘິ, ສ຺ວາສ຺ສ ໂຫຕິ ສມ຺ມາສມາຘີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸພ຺ພກາຄວເສນ ປນ ''ປຸພ຺ເພວ ໂຂ ປນສ຺ສ ກາຍກມ຺ມໍ ວຈີກມ຺ມໍ ອາຊີໂວ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຘ ໂຫຕີ''ຕິ ສມ຺ມາວາຈາທໂຍ ອາຄຕາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕໍ ປນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ກາຣາປກງ຺ຄານໍ ອຕິເຣກກິຈ຺ຈທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ສມ຺ມາວາຈາທິວິຣຫິໂຕ ອຕ຺ຖີຕິ ''ອິໂຕ ປຣຍ຺ຫິ ມຄ຺ຄງ຺ຄໍ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ສຸວຸຕ຺ຕເມຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ສພ຺ພກຸສລານນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ກຸສລຘມ຺ມານໍ. ນິທ຺ຘາຣເຕ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ. ການາວຈຣາທິວເສນ ຕໍຕໍກຸສລຘມ຺ເມສຸ ສາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ເສຏ຺ຐາ. ຕສ຺ສາ ເສຏ຺ຐກາເວນ ຫິ ''ປຎ຺ຎາຊີວິໍ ຊີວິຕມາຫຸ ເສຏ຺ຐ''ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໗໓; ສຸ. ນິ. ໑໘໔) ວຸຕ຺ຕໍ, ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປນ ສພ຺ພເສຏ຺ຐກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີ. ກຸສລວາເຣຕິ ກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕິສມເຍ. ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ກຸສລາທິຘມ຺ມານໍ ຍາຖາວສກາວໂພເຘນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປຣິຕາຍກກາວໂຕ. ເຕເນວາຫ ''ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ປຊານາຕີ''ຕິອາທິ. ສາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປໂກໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕປ຺ປໂກໂວ, ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ. ສມ຺ມາທສ຺ສນວເສນ ຫິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ໂຫຕີ. ຕໂຕ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕານີຕິ ຕປ຺ປກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕານີ. ຕປ຺ປກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕານີປີ ''ຕທກິນິພ຺ພຕ຺ຕານີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກາຣຕກາຣເຕປີ ກາຣຕູປຈາຣໂຕຕິ ອາຫ ''ຕປ຺ປກວາກິນິພ຺ພຕ຺ຕານິ ເສສງ຺ຄານີ''ຕິ. ເຕນາຫ ''ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສ຺ສາ''ຕິອາທິ. ຍຖາ ຫິ ສມ຺ມາທສ຺ສນໍ ສມ຺ມາວິຕກ຺ກນສ຺ສ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ, ເອວໍ ສມ຺ມາວິຕກ຺ກນໍ ສມ຺ມາປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ ສມ຺ມາປຣິຄ຺ຄໂຫ ສມ຺

ມາສມຸຍຸຖານສຸສ, ສມຸມາສມຸຍຸຖານໍ ສມຸມາໂວທານສຸສ, ສມຸມາໂວທານໍ ສມຸມາວາຍາມສຸສ, ສມຸມາວາຍາໂມ ສມຸມາ ອຸປຍຸຖານສຸສ, ສມຸມາອຸປຍຸຖານໍ ສມຸມາຬານສຸສ ວິເສສປຈຸຈໂຍ, ຕສຸມາ ''ປຸຣິມໍ ປຸຣິມໍ ປຈຸຈິມສຸສ ປຈຸຈິມສຸສ ວິເສສປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ''ຕິ ອິມິນາ ວິເສສປຈຸຈຍການວທສຸສນຕຸເຖນ ກເມນ ເອຕານິ ສມຸມາທິຍຸຖິອາທີນິ ອງຄານິ ວຸຕຸຕານີຕິ ທສຸສິຕານີ។

ກາວນານໂຍຕິ ສມຖວິປສຸສນານໍ ຍຸຄນທຸຬກາເວນ ປວຕຸໂຕ ກາວນາວິຣີ។ ອຍຬຸຫິ ອຣິຍມຄຸຄກຸຂເຕ ກາວນາວິຣີ។ ຕສຸສ ປນ ປຸພຸພກາເຄ ກາວນານໂຍ ກສຸສຈິ ສມຖປຸພຸພງຄໂມ ໂຫຕິ , ກສຸສຈິ ວິປສຸສນາປຸພຸພງຄໂມຕິ។ ຕໍ ວິຣີ ທສຸເສຕຸໍ ''ໂກຈິ''ຕິອາທີ ອາຣທຸຬໍ។ ຕຕຸຖ ປຖໂມ ສມຖຍານິກສຸສ ວເສນ ວຸຕຸໂຕ, ທຸຕິໂຍ ວິປສຸສນາຍານິກສຸສ។ ເຕນາຫ ''ອິເຣກຈຸໂຈ''ຕິອາທີ។ ຕນຸຕິ ສມຖໍ ສມາຣີ, ຊານຬມຸເມຕິ ວາ ອຕຸໂຖ។ ຕໍສມຸປຍຸຕຸເຕຕິ ສມາຣີສມຸປຍຸຕຸເຕ, ຊານສມຸປຍຸຕຸເຕ ວາ ຬມຸເມ។ ອຍຬຸຈ ນໂຍ ເຍກຸຍຸເຍນ ສມຖຍານິກາ ອຣູປມຸເຂນ, ຕຕຸຖາປີ ຊານມຸເຂນ ວິປສຸສນາກິນິເວສໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸໂຕ។ ວິປສຸສນໍ ກາວຍ ໂຕຕິ ປຜິປທາຌາຕທສຸສນວິສຸທຸຣີ ອາຣກິຕຸວາ ຍຖາຣິຄຕໍ ຕຣຸຕວິປສຸສນໍ ວຑຸເຒນຸຕສຸສ។ ມຄຸໂຄ ສຬຸຊາຍຕີຕິ ປຸພຸພກາຄິໂຍ ໂລກິຍມຄຸໂຄ ອຸປຸປຊຸຊຕິ។ ອາເສວຕິ ນິພຸພິທານຸປສຸສນາວເສນ។ ກາເວຕິ ມຸຬຸຈິຕຸກມຸຍຕາວເສນ។ ພຫຸລີກໂຣຕິ ປຜິສງຂານຸປສຸສນາວເສນ។ ອາເສວຕິ ວາ ກຍຕູປຍຸຖານຌາຕາວເສນ។ ພຫຸລີກໂຣຕິ ວຸຍຸຖານຄາມິນິວິປສຸສນາວເສນ។ ສໍໂຍຊ ນານີ ປຫີຍນຸຕິ,ອນຸສຍາ ພຸຍນຸຕີ ໂຫນຸຕີ ມຄຸຄປຜິປາຜີຍາ។

ສມຖໍ ອນຸປຸປາເທຕຸວາວາຕິ ອວຣາຣເຕນ ອຸປຈາຣສມາຣີ ນິວຕຸເຕຕິ, ນ ຂຕິກສມາຣີ។ ນ ຫິ ຂຕິກສມາຣີ ວິນາ ວິປສຸສນາ ສມຸກວຕີ។ ວິປສຸສນາປາຣິປູຣິຍາຕິ ວິປສຸສນາຍ ປຣິປຸຕຸຕາຕາຍ ວຸຍຸຖານຄາມິນີກາວປຸປຕຸຕິຍາ។ ຕຕຸຖຊາຕານນຸຕິ ຕສຸມິ ອຣິຍມຄຸຄກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນານໍ ສມຸມາທິຍຸຖິອາທີນໍ ຬມຸມານໍ។ ນິທຸຣາຣເຕ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ។ ວວສຸສຄຸຄາຣມຸມຕາໂຕຕິ ວວສຸສຄຸຄສຸສ ອາຣມຸມຕາຕາຍ។ ວວສຸສຄຸໂຄ ໂວສຸສຄຸໂຄ ປຜິນິສຸສຄຸໂຄຕິ ຈ ອປວຄຸໂຄຕິ ຈ ອຕຸຖໂຕ ເອກໍ, ນິພຸພານນຸຕິ ວຸຕຸ ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ນິພຸພານສຸສ ອາຣມຸມຕາກຣເຕນາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຈິຕຸຕສຸສ ເອກຄຸຄຕາຕິ ມຄຸຄສມຸມາສມາຣີມາຫ។ ອຣິຍມຄຸໂຄ ຫິ ເອກນຸຕ ສມາຫິໂຕ ອສມາຬານເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ສມຸຈຸເຊທນໂຕ។ ເສສໍ ວຸຕຸຕນຍເມວ។

ຍຸຄນທຸຬາວໂຫນຸຕີ ຕທາ ສມາຣີປຌຸຌານໍ ສມຣສຕາຍ ອິຈຸຈິຕພຸພໂຕ។ ມຄຸຄກຸຂເຕ ຫິ ນ ສມຖກາວນາຍໍ ວິຍ ສມາຣີ, ວິປສຸສນາກາວນາຍໍ ວິຍ ຈ ປຌຸຌາ ກິຈຸຈໂຕ ອຣິກາ ອິຈຸຈິຕພຸພາ, ສມຣສຕາຍ ປນ ອຌຸຌມຌຸຌສຸສ ອນຕິວຕຸຕນຍຸເຖນ ທຸເວປີ ຍຸຄນທຸຬາ ວິຍ ປວຕຸຕນຸຕີ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ສມຖວິປສຸສນາ ຍຸຄນທຸຬາວ ໂຫນຸຕີ''ຕີ។

ຬມຸມທາຍາທສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

៨។ ກາຍເກຣວສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

៦៨។ເອວໍເມ ສຸຕນຸຕິ ກາຍເກຣວສຸຕຸຕໍ។ ໂກ ນິກຸເຂໂປ? ເກຈິ ຕາວ ເອວມາຫຸ ''ປຸຈຸຊາວສີໂກ ນິກຸເຂໂປ''ຕິ។ ທຸວິຣາ ຫິ ປຸຈຸຊາ ປາກຍາປາກຍເກທໂຕ។ ຕຕຸຖ ຍສຸສາ ເທສນາຍ ນິມິຕຸຕກູໂຕ ຌາຕຸໍ ອິຈຸຈິໂຕ ອຕຸໂຖ ກື-ສທຸທປຸພຸພເກນ ປກາສີຍຕິ, ສາ ປາກ ຍາ ປຸຈຸຊາ ຍຖາ ''ກີສູຣ ວິຕຸຕໍ ປຸຣິສສຸສ ເສຍຸຖ''ນຸຕິ ເອວມາທີ (ສໍ។ ນິ។ ១។៨៦; ສຸ។ ນິ។ ១៨៦)។ ຍສຸສາ ປນ ເທສນາຍ ນິ ມິຕຸຕກູໂຕ ຌາຕຸໍ ອິຈຸຈິໂຕ ອຕຸໂຖ ກື-ສທຸທຣຫິເຕນ ເກວເລເນວ ສທຸທປໂຍເຄນ ປກາສີຍຕິ, ສາ ອປາກຍາ ປຸຈຸຊາ។ ຌາຕຸໍ ອິຈຸຈິໂຕ ຫິ ອຕຸໂຖ ''ປຌຸຫາ, ປຸຈຸຊາ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸມາເຍວ ອິຣ ''ເຍ ເມ ໂກ ໂຄຕມາ''ຕິອາທີກາ ອປາກຍາຕິ ''ປຸຈຸຊາວສີໂກ ນິກຸເຂໂປ''ຕິ។ ຕຍິທໍ ອກາຣຕໍ, ຍສຸມາ ໂສ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ເຍເມ ໂກ ໂຄຕມາ''ຕິອາທີນິ ວທນຸໂຕ ນ ຕຕຸຖ ກງຂີ ວິຈິກິຈຸຈີ ສໍສຍມາປນຸໂນ ອໂວຈ, ອຖ ໂຂ ອຕຸຕນາ ຍຖານິຈຸຈິຕມຕຸຖໍ ກຄວຕິ ປສາທກາວພຫຸມານໍ ປເວເທນຸໂຕ ກເຖສີ។ ເຕນາຫ ''ກຄວຕິ ປສາທໍ ອລຕຸຖາ''ຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ອຍຸຖ។ ១។៦៨)។ ວິຫາເຣຕິ ວິຫາຣເກ ນິວາເສ។ ອວິຈຸຈິນຸເນເຍວາຕິ ປວຕຸຕມາເນ ເຍວ។ ປທທຸວຍສຸສປີ ວສນຸເຕ ເອວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອຕໍ ປຸໂຣຫິຕຍຸຖານໍ ອຸຕຸຫີສາທີກກຸຬກາຕຸເຫຫີ ສທຸຣີ ລທຸຬໍ, ຕຖາ ຈ ''ອສຸສ ຣຌຸຌາ ທີນຸນ''ນຸຕິ ວທນຸຕີ។ ເຕນາຫ ''ຕໍ ຕສຸສ ຣຌຸຌາ ທີນຸນ''ນຸຕີ។ ພຸຣາຫຸມນຸຕິ ເວທໍ។ ໂສ ປນ ມນຸຕພຸຣາຫຸມກປຸປວເສນ ຕິ ວິໂຣ។ ຕຕຸຖ ມນຸຕາ ປຣານໍ ມູລກາວໂຕ, ເຍ ອຍຸຖກາທີຫີ ປວຸຕຸຕາ, ອິຕເຣ ຕນຸນິສຸສເຍນ ຊາຕາ, ເຕນ ເຕສໍເຍວ ຄຫຕໍ ''ມນຸເຕ ສຊຸຊາຍຕີ''ຕິ ។ ເຕ ຫິ ຄຸຕຸຕກາສິຕພຸພຕາຍ ''ມນຸຕາ''ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕີ។ ອິທເມວ ຫີຕິ ອວຣາຣເຕນ ''ພຸຣາຫຸມໂຕ ຊາຕາ''ຕິອາທີກໍ ນິຣຸຕຸຕີ ປຜິກຸຂິປຕີ។

ເຍນ ວາ ກາຣເຕນາຕິ (ສາຣຕ຺ຖ຺. ຝີ. ເວຣຜ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາຍໍ ໔; ສໍ. ນີ. ຝີ. ໑.໑.໑; ອ. ນີ. ຝີ. ໔.໔.໑໖) ເຫຕ຺ມ຺ຫິ ອີ
ທໍ ກຣຕາວຈນໍ. ເຫຕ຺ອຕ຺ໂຖ ຫິ ກິຣິຍາກາຣຕໍ, ນ ກຣຕໍ ວິຍ ກິຣິຍຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ນານປ຺ປກາຣຄ຺ຕວິເສສາຣິຄມຕ຺ຖາ ອິຂ
ອຸປ຺ສງ຺ກມນກິຣິຍາຕິ "ອນ຺ເນນ ວສຕີ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ເຫຕ຺ອຕ຺ຖເມເວຕໍ ກຣຕາວຈນໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ນ ກຣຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ອຍຸຊ຺ຊມານຕ຺
ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຍນ ວາ ກາຣເຕນາ"ຕິອາທີ. ກຄວໂຕ ສຕຕປ຺ປວຕ຺ຕນິຣຕິສຍສາທຸວິປ຺ລາມຕຣສສທ຺ຮມ຺ມຜລຕາຍ ສາທຸ
ຜລນິຈ຺ຈຜລິຕມຫາຣຸກ຺ເຂນ ກຄວາ ອຸປ຺ມິໂຕ, ສາທຸຜລູປໂກຄານິປ຺ປາຍຄ຺ຄຫເຕເນວ ຫິ ມຫາຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສາທຸຜລຕາ ຄຫິຕາ
ຕິ.

ອຸປ຺ສງ຺ກມີຕິ ອຸປ຺ສງ຺ກນ຺ໂຕ. ສມ຺ປຕ຺ຕຸກາມຕາຍ ຫິ ກິຍ຺ຈິ ຖານໍ ຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ຕໍຕໍປເທສາຕິກ຺ກມເນນ ອຸປ຺ສງ຺ກມີ, ອຸປ຺ສງ຺ກນ຺ໂຕ
ຕິ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກຕິ. ເຕນາຫ "ຄໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ"ຕິ, ອຸປຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປ຺ສງ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ປ຺ຸພ຺ພກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສ
ຕິ ອາຫ "ອຸປ຺ສງ຺ກມນປຣິໂຍສານທີປນ"ນ຺ຕິ. ຕໂຕຕິ ຍໍ ຖານໍ ປຕ຺ໂຕ "ອຸປ຺ສງ຺ກມີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໂຕ ອຸປຄຕຜ຺ຖານໂຕ. ຍຖາ
ຂມນີຍາທີນິ ປ຺ຸຈ຺ຂນ຺ໂຕຕິ (ສໍ. ນີ. ຝີ. ໑.໑.໑໑໘) ຍຖາ ກຄວາ "ກຈ຺ຈິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ຂມນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍ"ນ຺ຕິອາທີນາ
ຂມນີຍາທີນິ ປ຺ຸຈ຺ຂນ຺ໂຕ ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ສທ຺ຮີ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມໂທ ອໂຫສິ ປ຺ຸພ຺ພກາສິຕາຍ, ຕຫນ຺ກຣເຕນ ເອວໍ ໂສປີ
ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກຄວຕາ ສທ຺ຮີ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມໂທ ອໂຫສີຕິ ໂຍຊນາ. ຕໍ ປນ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມທຕໍ ອຸປ຺ມາຍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສີໂຕທກໍ
ວິຍາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມທິຕນ຺ຕິ ສໍສນ຺ທິຕໍ. ເອກີກາວນ຺ຕິ ສມ຺ໂມທນກິຣິຍາຍ ສມານຕໍ ເອກຣູປຕໍ. ຂມນີຍນ຺ຕິ
"ອິທໍ ຈຕ຺ຈກ຺ກໍ ນວທ຺ວາຣໍ ສຣີຣຍນ຺ຕໍ ຂຕາກ຺ຄຸຣຕາຍ ສກາວໂຕ ທຸສ຺ສຫໍ, ກຈ຺ຈິ ຂມິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຂຕິ. ຍາປນີຍນ຺
ຕິ ປຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິກໍ ຈິຣປ຺ປພນ຺ຂສງ຺ຂາຕາຍ ຍາປນາຍ ກຈ຺ຈິ ຍາເປຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໍ. ສີສໂຣຄາທີອາພາຊາກາເວນ ກຈ຺ຈິ
ອປ຺ປາພາຂໍ. ທຸກ຺ຂຊີວິກາກາເວນ ກຈ຺ຈິ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ. ຕໍຕໍກິຈ຺ຈກຣເຕ ອຸຜ຺ຖານສຸຂຕາຍ ກຈ຺ຈິ ລຫຸຜ຺ຖານໍ. ຕຫນຣູປພລໂຍຄ
ໂຕ ກຈ຺ຈິ ພລໍ. ສຸຂວິຫາຣສພ຺ກາເວນ ກຈ຺ຈິ ຜາສຸວິຫາໂຣ ອຕ຺ຖີຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ-ສທ຺ທໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ພລວປ຺ປຕ຺ຕາ ປີຕິ ປີຕິເຍວ. ຕຣຸຕປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ. ສມ຺ໂມທນໍ ຊເນຕິ ກໂຣຕີຕິ ສມ຺ໂມທນິກໍ, ຕເທວ ສມ຺ໂມທນີຍນ຺ຕິ ອາຫ
"ສມ຺ໂມທຊນນໂຕ"ຕິ. ສມ຺ໂມທິຕພ຺ພໂຕ ສມ຺ໂມທນີຍນ຺ຕິ ອີມໍ ປນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສມ຺ໂມທິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕກາວໂຕ"ຕິ ອາຫ.
ສຣິຕພ຺ພກາວໂຕຕິ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພກາວໂຕ. "ສຣຕີຍ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ທີຜໍ ກຕ຺ວາ "ສາຣຕີຍ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຸຍ຺ຍມານສຸຂໂຕ
ຕິ ອາປາຖມທ຺ຣຕໍ ອາຫ, ອນຸສ຺ສຣິຍມານສຸຂໂຕຕິ ວິມທ຺ທຣມຕີຍຕໍ. ພ຺ຍຜ຺ຊນປຣິສຸທ຺ຮຕາຍາຕິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກາເວນ ຕສ຺
ສາ ກຖາຍ ວຈນຈາຕຸຣິຍມາຫ, ອຕ຺ຖປຣິສຸທ຺ຮຕາຍາຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕໍ. ອເນເກຫີ ປຣິຍາເຍຫີຕິ ອເນເກຫິ ກາຣເຕ
ຫີ.

ອກິທູຣອຈ຺ຈາສນ຺ນປຝິກ຺ເຂເປນ ນາຕິທູຣນາຈ຺ຈາສນ຺ນໍ ນາມ ຄຫິຕໍ, ຕໍ ປນ ອວກໍສໂຕ ອຸກີນ຺ນໍ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖສງ຺ຈຜ຺ຜເນນ
ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ຄີວໍ ປສາເຣຕ຺ວາຕິ ຄີວໍ ປຣິວຕ຺ຕນວເສນ ປສາເຣຕ຺ວາ.

ເຍເນຕິ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຮິວເສນ ອິການໂລໂປຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເຍ ອິເມ"ຕິອາທີມາຫ. ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາຍ ຊາຕິວເສນ ອກິຊາຕາ ຊາ
ຕິກຸລປຸຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ "ອຸຈ຺ຈາກຸລປ຺ປສຸຕາ"ຕິ. ອາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກິຊາຕາ ອາຈາຣກຸລປຸຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ "ອາຈາຣສມ຺ປນ຺
ນາ"ຕິ. ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອປາກເຜປີ ກຸເລ. ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ອຣິປ຺ເປຕາ ກິກ຺ຂູສຸ ທຸວິຣາປີ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ອິຂ ປນ ທ຺ວິ
ຫີປີ ກາຣເຕຫີ ກຸລປຸຕ຺ຕາເຍວາ"ຕິ.

ສທ຺ຮາຕິ ອິທໍ ກຣຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ສທ຺ຮາຍາ"ຕິ, ສທ຺ຮາຕິ ວາ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິມສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ປາລຸ
ອິຍໍ ຍ-ກາຣໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ອຄາຣໂຕຕິ ອຄາຣວາສໂຕ, ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ນິສ຺ສຍູປຈາເຣນ ວາ ອຍໍ ນິທ຺ເທ
ໂສຕິ. ກິກ຺ຂນສີລຕາທີລກ຺ຂໂຕ ກິກ຺ຂຸກາໂວ ປພ຺ພຊ຺ຊາສຫາຈຣິຕາຍ ສທ຺ຮີ ກິກ຺ຂຸກາວໍ ອນ຺ວາຈິນນ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ປພ຺ພຊ຺ຊໍ
ກິກ຺ຂຸກາວລ຺ຈາ"ຕິ. ກມ຺ມວາຈາລກ຺ຂເຕ ປນ ກິກ຺ຂຸກາເວ ອຣິປ຺ເປເຕ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ. ອນຄາຣສ຺ສ
ກາໂວຕິ ເອເຕນ ປພ຺ພຊ຺ຊານິສ຺ສິໂຕ ສຸວິສຸທ຺ໂຮ ສີລາຈາຣຄຸຕວິເສໂສ ຄຫິໂຕ, ກສີໂຄຣກ຺ຂາທິກມ຺ມປຝິກ຺ເຂໂປ ອິຂ ອນຸປ຺ປາ
ທາທີຫີ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສສຄ຺ຄຫເຕ ປນ ສຣຕຄມນາທິວເສນ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ສຣຕຄມນາທິວເສນ ອຸປສມ຺ປທາຍ ຈ ອ
ເນກເກທຕ຺ຕາ ອາຫ "ສພ຺ພຖາປີ"ຕິ, ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປ຺ຸໂຣໂຕຄາມິຕາ ປຝິປຕ຺ຕິຄມເນນ, ນ ກາຍຄມເນນາຕິ
ອາຫ "ນາຍໂກ"ຕິ , ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິຍາ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທິຕກິຣິຍາຍາຕິ ທີຜ຺ຖຮມ຺ມິກາທີທິຕຈຣິຍາຍ.
ຄາຫຕໍ ອຣິສີລາທີສຸ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຍ ນິໂຍຊນໍ, ນ ກຖນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຄາເຫຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ສິກ຺ຂາເປຕາ"ຕິ ອາຫ.

ທິຍ຺ຖານຸຄຕິນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖິຍາ ອນຸຄມນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ທສ຺ສນານຸຄຕິ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ສິກ຺ຂາຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫໍ ກຄວໂຕ ສາສນໍ ເຕນ ທິຍ຺ຖຕ຺ຕາ ທິຍ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຂມນວເສນ ຂນ຺ຕິ, ຣຸຈ຺ຈນວເສນ ຣຸຈິ, ຕໍທິຍ຺ຖິຂນ຺ຕິຣຸຈິກາວ ກຄວໂຕ ສາວກາຕິ ອາຫ ‘‘ຍໍ ທິຍ຺ຖິໂກ’’ຕິອາທີ.

ເອສ ກີຣ ອລຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ. ເທວປຸຕ຺ເຕ ວິຍາຕິອາທີ ກສ຺ສຈິ ປາຣິຊຸລ຺ລສ຺ສ ອກາວທີປນ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ຮາຍາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕກາວສ຺ສ ປາກຜີກຣຕໍ. ສທ຺ຮາຍ ຆຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ຫຍ຺ຖປຫຍ຺ຖາທິກາວສ຺ສ ກາຣຕວຈ ນໍ. ຆາສຈ຺ຉາທນປຣມຕາຍ ສນ຺ຕຸຍ຺ເຖຕິ ອິທໍ ອນຸສ຺ສງ຺ກີຕາປຣິສງ຺ກີຕຕາຍ ກາຣຕວຈນນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ເອວເມຕນ຺ຕິອາທີນາ ອາເມທິຕວຈນໍ ສມ຺ປຫໍສນວເສນ, ປສາທວເສນ ວາ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຕຖາ ຫິ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນຕ຺ໂຖ ອພ຺ການຸໂມທນຕ຺ໂຖ ຈ ວຸຕ຺ໂຕ. ມມນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ, ນິປາຕປທໍ ວາ ເອຕໍ ‘‘ມ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສ ມານຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ອາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນຊີວິກາປກຕາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ອີທີສານໍເຍວາຕິ ສທ຺ຮາປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ວິກາວິຕອນກິຊ຺ຊາລຸອາທິສກາວານໍເຍວ, ນ ອິຕເຣສໍ ອກິຊ຺ຊາລຸສກາວານໍ. ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ –

‘‘ສງ຺ຆາຜິກຕ຺ເຕ ເຈປິ ເມ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ຄເຫຕ຺ວາ ປີຍ຺ຖິໂຕ ປີຍ຺ຖິໂຕ ອນຸພນ຺ໂຮ ອສ຺ສ ປເທ ປທໍ ນິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ, ໂສ ຈ ໂຫຕິ ອກິຊ຺ຊາລຸ ກາເມສຸ ຕິພ຺ພສາຣາໂຄ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປທຸຍ຺ຖມນສງ຺ກປ຺ໂປ ມຸຍ຺ຖສ຺ສຕິ ອສມ຺ປຊາໂນ ອສມາຫິໂຕ ວິພ຺ການ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປາກຜິນ຺ທ຺ຣິໂຍ, ອຖ ໂຂ ອາຣກາວ ມມ ອຫລ຺ຈ ຕສ຺ສາ’’ຕິ (ອິຕິວຸ. ໙໒).

ອຊ຺ໂຊຄາເຫຕ຺ວາ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຖໍ ສມ຺ກາວິຕຸໍ ສາເຣຕຸໍ ທຸກ຺ຂານີຕິ ທຸຣກິສມ຺ກວານີ. ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ນິວາໂສເຍວ ທຸກ຺ໂຂຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສມ຺ກາວິຕຸໍ ທຸກ຺ຂານີ ທຸສ຺ສຫານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຣລ຺ລວນປຕ຺ຖານີຕິ ອຣລ຺ລລກ຺ຂຕປ຺ປຕ຺ຕານິ ວນສຕ຺ຫານີ. ວນປຕ຺ຖ-ສທ຺ໂທ ຫິ ສຕ຺ຫກູເຕ ຣຸກ຺ຂສມູເຫປິ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຣລ຺ລຄ຺ຄຫຕໍ. ກິລ຺ຈາປີຕິ ອນຸຊານນສມ຺ກາວນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ກີ ອນຸຊານາຕິ? ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອຣລ຺ລກາວໍ ‘‘ຄາມໂຕ ພຫິ ອຣລ຺ລ’’ນ຺ຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ນິປ຺ປຣິຍາເຍນາ’’ຕິອາທີ. ກີ ສມ຺ກາເວຕິ? ອາຣລ຺ລກງ຺ຄນິປ຺ຜາທກຕ຺ຕໍ. ຍລ຺ຫິ ອາຣລ຺ລກງ຺ຄນິປ຺ຜາທກໍ, ຕໍ ວິເສສໂຕ ‘‘ອຣລ຺ລ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເຕເນວາຫ ‘‘ຍໍ ຕໍ ປລ຺ຈທນຸສຕິກ’’ນ຺ຕິອາທີ. ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິອິນ຺ທຂີລາຕິ ອິນ຺ທຂີລໂຕ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ, ຕໂຕ ພຫິ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ພຫິ ອິນ຺ທຂີລາຕິ ຍຕ຺ຖ ທ຺ເວ ຕີຕີ ອິນ຺ທຂີລານິ, ຕຕ຺ຖ ພຫິທ຺ຊາ ອິນ຺ທຂີລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ, ຍຕ຺ຖ ຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຕທຣຫຍ຺ຖານໂຕ ປຍ຺ຖາຍາຕິ ວທນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ພຫິ ອິນ຺ທຂີລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມນຸສ຺ສູປຈາເຣ ກາຍເກຣວໍ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ອິທ ນາຕິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ຄາມນ຺ຕນ຺ຕິ ຄາມສມີປໍ. ອນຸປຈາຣຍ຺ຖານນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈກິຈ຺ຈວເສນ ນຸປຈຣິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ. ເຕນາຫ ‘‘ຍຕ຺ຖ ນ ກສີຍຕິ ນ ວປີຍ ຕີ’’ຕິ. ປນ຺ຕານີຕິ ອິມິນາ ‘‘ປຣິຍນ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ປຣິຍາຍສ຺ສ ອິທ ປາລຸອິຍໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຣິຍນ຺ຕານນ຺ຕິ ອິມເມກໍ ປຣິຍາຍໍ ຖເປຕ຺ວາ’’ຕິ. ທູຣານນ຺ຕິ ປນ ອຍໍ ປຣິຍາໂຍ ຖເປຕພ຺ໂພ ສີຍາ ຕສ຺ສາປິ ‘‘ປນ຺ຕານີ’’ຕິ ອິມິນາວ ອຕ຺ຖໂຕ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາ ສຕິ ‘‘ນ ມນຸສ຺ສູປຈາຣານ’’ນ຺ຕິ ເອທິສານມ຺ປິ ຖເປຕພ຺ພຕາ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ສທ຺ທໂຕ ເອວ ຖປນໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ປວິເວກນ຺ຕິ ປກາຣໂຕ, ປກາເຣຫິ ວາ ວິເວຈນໍ, ຣູປາທີປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕາ ປກາຣໂຕ ຄມນາທີອິຣິຍາປຖປ຺ປກາເຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍສ຺ສ ວິເວຈນໍ ຄຈ຺ຉໂຕປິ ຕິຍ຺ຖໂຕປິ ນິສຊ຺ຊໂຕປິ ເອກສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕຕີ. ເຕເນວ ຫິ ວິເວເຈຕພ຺ພານໍ ວິເວຈນາກາຣສ຺ສ ຈ ເກທໂຕ ພຫຸວິຂຕ຺ຕາ ເຕ ເອກຕ຺ເຕນ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ປວິເວກ’’ນ຺ຕິ ເອກວຈເນນ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຸກ຺ກຣນ຺ຕິ ປວິເວກນ຺ຕິ ວາ ປວິເວກໍ ກຕຸໍ ນ ສຸຂນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອກີກາເວຕິ ເອກີກກາເວ. ທ຺ວຍໍທ຺ວຍາຣາໂມຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ກາວາກີຣໂຕ. ຫຣນ຺ຕິ ວິຍາຕິ ສໍຫຣນ຺ຕິ ວິຍ ວິຆາຕຸປ຺ປາທເນນ. ເຕນາຫ ‘‘ຆສນ຺ຕິ ວິຍາ’’ຕິ, ກາຍສນ຺ຕາສຸປ຺ປາທເນນ ຂາທິຕຸໍ ອາຄຕາ ຍກ຺ຂຣກ຺ຂສປີສາຈາທໂຍ ວິຍາ ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ອີທີສສ຺ສາຕິ ອລທ຺ຮສມາຣໂນ. ຕິຕປຕ຺ຕທມິຄາທິສທ຺ເທຫີຕິ ວາເຕຣິຕານໍ ຕິຕປຕ຺ຕາທີນໍ ມິຄປກ຺ຂີອາ ທີນລ຺ຈ ກີສນເກຫິ ເກຣເວຫິ ສທ຺ເທຫິ ວິວິເຣຫິ ຈ ອລ຺ເລຫິ ຂາຕຸອາທີຫິ ຍກ຺ຂາທິອາກາເຣຫິ ອຸປຍ຺ຖິເຕຫິ ກີສນເກຫິ. ເອວໍ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣກິສມ຺ກວໍ ນາມ ກໂຣນ຺ໂຕ ອໂທ ອຈ຺ຉຣິຍາ ເອເຕຕິ ວິມ຺ທິໂຕ.

ກາຍກມ຺ມນ຺ຕວາຣກຖາວຕ຺ຕນາ

໖໘. ໂສລຸອສສ຺ຖາເນສູຕິ ‘‘ເຍ ໂຂ ເກຈີ’’ຕິອາທີນາ ປາລຸອິຍໍ ວກ຺ຂມາເນສຸ ໂສລຸອສສ຺ ກາຣເຕສຸ. ອປຣິສຸທ຺ຮກາຍກມ຺ມນ຺ຕ

ຕາທໂຍ ອຣລຸເລ ວິຫຣນຸຕານໍ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາສນິມິຕຸຕຕາຍ ວິເສສໂຕ ວິກຸເຂປາວຫາ, ປຣິສຸທຸຘກາຍກມຸມນຸຕຕາທໂຍ ປນ ຕທກາວໂຕ ເຕສໍ ອວິກຸເຂປາວຫາ។ ເຕນາຫ ''ອປຣິສຸທຸຘກາຍກມຸມນຸຕສນຸໂທສເຫຕູ''ຕິອາທິ។ ໂສລຸອສສູຕິ ຈ ໂວຫານປກຸຂໍ ເຍວ ຄເຫຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។ ສໍກິເລສຄຸຄຫຕມຸປິ ຍາວເທວ ໂວຫານທສຸສນຕຸຖນຸຕິ។ ອາຣມຸມຕປຣິຄຸຄຫຣທິຕານນຸຕິ ອປຣິສຸທຸຘ ກາຍກມຸມນຸຕາທິກາສຸສ ອຣລຸເລ ທິຜຸຖສຸສ ຕສຸສ ອາຣມຸມຕສຸສ ''ເຍ ໂຂ ເກຈິ''ຕິອາທິນາ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕນເຍນ ປຣິຄຸຄຕຸຫນລາຕຣທິຕານໍ។ ອາຣມຸມຕປຣິຄຸຄຫຍຸຕຸຕານນຸຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕວິປຣີຍາເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ອຕຸຕນາຕິ ກ ຄວນຸຕໍ ສນຸຂາຍ ວທຕິ, ສຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕາທິໂສຕິ ອາຣມຸມຕປຣິຄຸຄຫຍຸຕຸໂຕ។

ສມຸພຸຊຊຕິ ເອເຕນາຕິ ສມຸໂພໂຘ, ອຣິຍມຄຸໂຄຕິ ອາຫ ''ອຣິຍມຄຸຄປຸປຕຸຕິໂຕ''ຕິ។ ອຄຸຄມຄຸຄາຘິຄມາຘີໂນ ພຸທຸຘານໍ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕາຘິຄໂມຕິ ອາຫ ''ອນກິສມຸພຸທຸຘສຸສາຕິ ອປຸປຜິວິທຸຘຈຕຸສຈຸຈສຸສາ''ຕິ។ ອນວເສສໂຕ ເລຍຸຍໍ, ພຸຊຸຊິຕຸໍ ອຣຫຕີຕິ ໂພຘິ, ມຫາວີຣິຍຕາທິນາ ຕຕຸຖ ວິເສສໂຍຄໂຕ ສຕຸໂຕຕິ ອາຫ ''ພຸຊຸຌນກສຕຸຕສຸສາ''ຕິ។ ເຕນາຫ ''ສມຸມາສມຸ ໂພຘິ''ນຸຕິອາທິ។ ນິຍຕກາວປຸປຕຸຕິໂຕ ປຜຸຖາຍ ມຫາສຕຸຕາ ຍຖາ ມຫາໂພຘິຍານປຜິປທາ ຫານກາຄິຍາ, ຖິຕິກາຄິຍາ ວາ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ວິເສສກາຄິຍາ ນິພຸເພຘກາຄິຍາ ຈ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປຜິປຊຸຊນໂຕ ໂພຘິຍໍ ນິນຸນໂຄຕປພຸກາຣາ ເອວາຕິ ອາຫ 'ໂພຘິ ຍາ ວາ ສຕຸຕສຸເສວ ລຄຸຄສຸເສວາ''ຕິ។ ເຕນາຫ ''ທິປງກຣສຸສ ຫີ''ຕິອາທິ។ ອຜຸຖຘມຸມສໂມຘາເນນາຕິ –

''ມນຸສຸສຕຸຕໍ ລິງຄສມຸປຕຸຕິ, ເຫຕຸ ສຕຸຖາຣທສຸສນໍ;

ປພຸພຊຸຊາ ຄຸຕສມຸປຕຸຕິ, ອຘິກາໂຣ ຈ ຉນຸທຕາ''ຕິ។ (ພຸ។ ວໍ។ ໔។໕໙) –

ອິເມສໍ ອກິນິຫາຣສຸສ ອງຄກູຕານໍ ອຜຸຖນຸນໍ ຘມຸມານໍ ສໂມຘາເນນ ສມວຘາເນນ។

ປພຸພຊຸຊູປຄຕາຕິ ປພຸພຊຸຊໍ ອຸປຄຕາ។ ເຕນ ປພຸພຊຸຊາມຕຸເຕນ ສມຕາ, ນ ສມິຕປາປຕາຍາຕິ ທສຸເສຕິ។ ຊາຕິມຕຸເຕນ ອິຘ ພຸຣາຫຸມຕາຕິ ອຘິປຸເປຕາຕິ ອາຫ 'ໂກວາທິໂນ ວາ''ຕິ។ ເຕ ຫິ 'ໂກ ໂກ''ຕິ ວທນສີລາ, ເຕນາຫ 'ໂກວາທີ ນາມ ໂສ ໂຫຕິ, ສເຈ ໂຫຕິ ສກິລຸຈໂນ''ຕິ (ຘ។ ປ។ ໓໙໖; ສຸ។ ນິ។ ໖໒໕)។ ປາຕາຕິປາຕາທິນາຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ອທິນຸນາທານໍ ອພຸຣຫຸມຈຣິຍລຸຈ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ອປຣິສຸທຸເຘນາຕິ ຈ ວິເສສນໍ ກາຍກມຸມນຸຕາເປກຸຂາຍ, ນ ປາຕາຕິປາຕາທິອເປກຸຂາຍ។ ນ ຫິ ປາຕາຕິປາຕາທິໂກ ຕສຸສ ປຸພຸພກາຄປໂຍໂຄ ຈ ໂກຈິ ປຣິສຸທຸໂຘ ນາມ ອຕຸຖິ។ ກາຍນຜຸເຖນ ກຍໍ, ກິຣຸຕາວຫຜຸເຖນ ເກຣວໍ។ ສນຸໂທສເຫຕູຕິ ສໂທສເຫຕຸ។ ສ-ສທຸໂທ ຫີ ອິຘ ສານຸສາໂຣ ວຸຕຸໂຕ។ ເຕນາຫ ''ອຕຸຕໂນ ໂທສສຸສ ເຫຕູ''ຕິ។ ເອກນຸເຕນ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາສລກຸຂຕສຸສ ກຍສຸສ ວເສນ ''ສາວຊຸຊ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາໂສ ຫີ ເອກນຸຕສາວຊຸໂຊ ກາຍນຜຸເຖນ ກຍລຸຈາຕິ។ ອກຸເຂມນຸຕິ ອິທໍ ອຸກຍວເສນ។ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາໂສປິ ຫີ ສຣີຣຈິຕຸຕານໍ ອນຕຸຖາວຫໂຕ ອກຸເຂມ, ຕຖາ ກຍານກາຣມຸມຕມຸປີຕິ។ ອຜຸຖກາຖາຍໍ ປນ ອຕຸຖທຸວຍໍ ຍຖາສງຂຸຍໍ ໂຍຊິຕໍ។ ສຍໍ ປຣິກປຸປິຕກຍານກາຣມຸມຕນິມິຕຸຕໍ ຈິຕຸຕຸຕຸຣາສສມຸປຸປາທນວເສນ ອາເນນຸຕາ ກຍເກຣວໍ ອວຸຫາຍນຸຕິ ວິຍ ໂຫນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອວຸຫາຍນຸຕີຕິ ປກຸໂກສນຸຕີ''ຕິ។ ເຕຕິ ມາຣິຕມນຸສຸສານໍ ລາຕິມິຕຸ ຕາທໂຍ។ ຄຈຸຌໍ ຄຫນກູຕໍ ມຫນຸຕໍ ກຕຸຜກສຕຸຫໍ, ຄຸມຸພໍ ນາຕິມຫນຸຕນຸຕິ ວທນຸຕິ។ ຄຈຸຉນຸຕິ ປນ ຕີຕວນໍ ເວທິຕພຸພໍ, ''ຄຈຸເຉ ຣຸລຸຫຕີເຕ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຄຸມຸພໍ ກຕຸຜກລຕາທິກຣິຕາວິຣຸລຸຫໍ។ ພຫຸຘາ ວຊີຕາ ວິຍາຕິ ພຫຸຘາ ຫຸຕຸວາ ຕາລຸອິຍມານາ ວິຍ។

''ນ ໂຂ ປນາຕິ ເອຕຸຖ ໂຂຕິ ອວຘາຣຕຕຸເຖ ນິປາໂຕ, ປນາ''ຕິ ວິເສສຕຸເຖ។ ເຕເນຕໍ ທສຸເສຕິ ''ອລຸເລ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ວິຍ ອຫໍ ອປຣິສຸທຸຘກາຍກມຸມນຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ອຣລຸລວນປຕຸຖານິ ປນຸຕານິ ເສນາສນານິ ນ ໂຂ ປນ ປຜິເສວາມິ, ປຣິສຸທຸຘກາຍ ກມຸມນຸໂຕເຍວ ປນ ຫຸຕຸວາ ຕານິ ປຜິເສວາມີ''ຕິ។ ເອວໍ ວາ ເອຕຸຖ ອຕຸຖໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ។ ''ປຣິສຸທຸຘກາຍກມຸມນຸໂຕ ຫມສຸມີ''ຕິ ຫີ ເຕນ ອວຘາຣເຕນ ວິກາວິຕຕຸຖທສຸສນໍ។ ເຕສມຫໍ ອລຸລຕໂຣຕິ ຕາຍ ປຣິສຸທຸຘກາຍກມຸມຕາຍ ເຕສໍ ອຣິຍານໍ ອຫໍ ອລຸລຕໂຣຕິ ກາຍກມຸມປາຣິສຸທຸຘິຍາ ມຫາສຕຸໂຕ ອຕຸຕານໍ ອຣິເຍສຸ ປກຸຂິປຕິ។ ປຣມສລຸເລຂກາວປຸປຕຸຕາ ຫີ ຕທາ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ກາຍກມຸມປາຣິສຸທຸຘິ , ຕຖາ ວຈີກມຸມາທິປາຣິສຸທຸຘິ, ຍໂຕ ມາໂຣ ຣນຸຘຄເວສີ ຫຸຕຸວາ ຉພຸພສຸສານິ ນິຣນຸຕຣໍ ອນຸພນຸໂຘ ອນຸຕຣໍ ນ ລກຕິ។ ເຕນາຫ –

''ສຕຸຕ ວສຸສານິ ກຄວນຸຕໍ, ອນຸພນຸຘີ ປທາປທໍ;

ໂອຕາຣໍ ນາສິຄຈ຺ຉິສ຺ສໍ, ສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສຕ຺ຖໂຕ''ຕິ។ (ສຸ។ ນິ។ ໔໔໗);

ກິຍ຺ໂຍຕິ ອສິກໍ ສວິເສສໍ, ອຸປຣູປຣິ ວາ។ ກົຕຕສິຕາ ກຍູປຑ຺ຘເວນ ຉມ຺ກົຕສຣີຣາ ຫຍ຺ຄໂລມາ ໂຫນ຺ຕິ, ອກົຕາຕສິຕາ ປນ ກ ຍູປຑ຺ຘວາກາວໂຕ ອຫຍ຺ຄໂລມາ ເຂເມນ ໂສຕ຺ຖິນາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ເຂມປ຺ປຕ຺ຕິ ໂສຕ຺ຖິກາໂວ ວາ ປນ຺ນໂລມຕາຍ ປາກໂຍ ໂຫຕີຕິ ປາລຸອິຍໍ ''ປລ຺ໂລມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ ''ປນ຺ນໂລມຕ''ນ຺ຕິອາທີ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຍ຺ໂຍ ປລ຺ໂລມມາປາທີ ອຣຄ຺ເຄ ວິຫາຣາຍາຕີ ປຏິລ຺ຍານິທ຺ເທໂສ។ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍກມ຺ມນ຺ໂຕຫມສ຺ມີຕິ ເຫຕຸທສ຺ສນໍ។ ''ເຍ ຫິ ໂວ ອຣິຍາ''ຕິ ສທິສູທາຫຣຕາທສ຺ສນໍ។ ເຍ ໂຂ ເກຈີ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາຕິ ວິສທິສູທາຫຣຕາທສ຺ສນໍ។ ເສສານີ ອນ຺ວຍພ຺ຍຕິເຣກວິກາວນານີຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕິວິກາວນາ។ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສວາເຣສຸປິ ຍຸຕ຺ຕິວິກາວນາ ເວທິຕພ຺ພາ។

ກາຍກມ຺ມນ຺ຕວາຣກຖາວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ។

ວຈີກມ຺ມນ຺ຕວາຣາທິກຖາວຕ຺ຕນາ

໓໒។ອປຣິສຸທ຺ເຘນ ມຸສາວາທາທີນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປນ ສຽຄທີຕໍ ເຕສຄ຺ຈ ມຸສາວາທາທີນໍ ປວຕ຺ຕິເກທໍ ກຍເກຣວາວ຺ຫານມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກຖ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕເມວ។

ກຕ຺ເຫສູຕິ ສວິລ຺ຍາຕກາວິລ຺ຍາຕເກສຸ ກຕ຺ເຫສຸ។ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຕາມວເສນ ອກິຊ຺ຊາສຽຂາຕໍ ວິສມໂລກໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ។ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ວິນາສຈິນ຺ຕາວເສນ ປຣສ຺ສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ។ ເອວຄ຺ຫິ ເນສໍ ''ເຍສໍ ອປຣຊ຺ຊິມ຺ຫາ, ເຕ ອິທານີ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ''ຕິອາທີນາ ປຈ຺ຉາ ອາສຽກຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສິຍາ។ ''ເອເຕ ອມ຺ຫາກໍ ປຣິຄ຺ຄຫວຕ຺ຖຸໍ ຄເຫຕຸກາມາ ມລ຺ເລ, ວິນາສໍ ກາຕຸ ກາມາ ມລ຺ເລ''ຕິ ຍຖາ ປເຣ ປຣໂຕ ເຕສໍ ອກິຊ຺ຊາພ຺ຍາປາທປ຺ປວຕ຺ຕີ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ຕາທິສໍ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ''ເຕ ປເຣສ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ។ ການໍ ອກຸສລກາຍກມ຺ມວຈີກມ຺ມປວຕ຺ຕິກາເລປີ ອກິຊ຺ຊາທໂຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິເຍວ, ຕທາ ປນ ເຕ ເຈຕນາປກ຺ຂິກາ ວາ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ ວາຕິ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕວາເຣ ເອວ ອກິຊ຺ຊາທິວເສນ ໂຍຊນາ ກຕາ។ ອຖ ວາ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ປວຕ຺ຕານມ຺ປີ ປາຕາຕິປາຕາທີນໍ ວຈີກມ຺ມາທິກາວາກາໂວ ວິຍ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ປວຕ຺ຕານມ຺ປີ ອກິຊ຺ຊາທີນໍ ກາຍກມ຺ມາທິກາວາກາໂວ, ມໂນກມ຺ມກາໂວ ເອວ ປນ ສິທ຺ໂຘຕິ ກຕ຺ວາ ມໂນກມ຺ມນ຺ຕວາເຣ ເອວ ອກິຊ຺ຊາທໂຍ ອຸທ຺ຘຍາ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ທ຺ວາເຣ ຈຣນ຺ຕິ ກມ຺ມານິ, ນ ທ຺ວາຣາ ທ຺ວາຣຈາຣິໂນ;

ຕສ຺ມາ ທ຺ວາເຣຫິ ກມ຺ມານິ, ອລ຺ລມລ຺ລໍ ວວຕ຺ຖິຕາ''ຕິ។ (ຘ។ ສ។ ອຍ຺ຄ។ ໑។ກາຍກມ຺ມທ຺ວາຣ);

ກິລ຺ຈາປີ ອຍ຺ຄກຖາຍໍ ສາສເນ ປພ຺ພຊິຕວເສນ ອາຊີວວາເຣ ກຍເກຣວາວ຺ຫານໍ ໂຍຊິຕໍ, ''ເຍ ໂຂ ເກຈີ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ''ຕິ ປນ ວຈນໂຕ ພາຫິຣກວເສນ ຄຫຍ຺ຄວເສນ ຈ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຄຫຍ຺ຄານມ຺ປີ ຫິ ຊາຕິຘມ຺ມກຸລຘມ຺ມ ເທສຘມ຺ມວິໂລມນວເສນ ອລ຺ລຖາປີ ມິຈ຺ຉາຊີໂວ ລພ຺ກເຕວ, ຕາຍ ເອວ ຈ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິຍາ ອລ຺ລຖາ ວາ ເນສໍ ອຣລ຺ລ ວາໂສ ສມ຺ກເວຍ຺ຍາຕິ។

໓໗។ ເອວໍ ອາຊີວຍ຺ຄມກສີລວເສນ ກຍເກຣວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ນີວຣຕປ຺ປຫານາທິວເສນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ເທສນາ ວຑ຺ຒິຕາຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ''ອິໂຕ ປຣ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ນີວຣຕວເສນ ປຸນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອຍມສິປ຺ປາໂຍ – ເອວໍ ສີລວິສຸທ຺ຘິມຕ຺ຕມ຺ປີ ອຣລ຺ເລ ວິຫຣໂຕ ກຍເກຣວາກາວໍ ອາວຫຕິ, ກິມຽຄໍ ປນ ນີວຣຕານິ ປຫາຍ ອປ຺ປນາສມາຘີ, ອຸປຈາຣສມາຘິເມວ ວາ ສມ຺ປາທຍໂຕຕິ ສມາຘິສມ຺ປທາຍ ກຍເກຣວາກາວເຫຕຸກໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອຸປຣິ ເທສນາ ວຑ຺ຒິຕາຕິ ອກຸສລມ ໂນກມ຺ມນ຺ຕກາເວນ ຄຫິຕາປີ ອກິຊ຺ຊາພ຺ຍາປາທາ ນີວຣຕວເສນ ປຸນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ។ ອກິ-ປຸພ຺ໂພ ຊາ-ສທ຺ໂທ ອກິຊ຺ຊາຍນຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ປຣກຕ຺ຫາທິອກິຊ຺ຊາຍນສີລາ''ຕິ។ ວຕ຺ຖຸກາເມສູຕິ ຣູປາທີສຸ ກິເລສກາມສ຺ສ ວຕ຺ຖຸກູເຕສຸ ກາເມສຸ។

ພຫລກິເລສຣາຄາຕິ ຖິຣມູລຫຸມ຺ໂມຈນິຍຕາທີ ອຊ຺ໂຊສາເນ ປກູຕກິເລສກາມາຯ ອກິຊ຺ຊາ ເຈຕ຺ຖ ອປ຺ປ຺ຕ຺ຕວິສຍປ຺ຕ຺ຖນາ, ຕິພ຺ພສາຣາໂຄ ສມ຺ປ຺ຕິວິສຍາກິນິເວໂສຯ ເຕ ທີ ໂລກາກິກູຕາ ປຸຄ຺ຄລາ ອຕ຺ຕນີ ຕິພ຺ພສາເປກ຺ຂຕາຍ ເອວ ໂລກາກິກູຕຕາຍ ອວວຕ຺ຖິຕາຣມ຺ມຕາ ອວິນິຈ຺ຉິຕວິສຍາ ອຣຄ຺ເຄ ຕໍ ຕໍ ວິສຍໍ ອນຸປ຺ຜາຣິຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ຣຊ຺ຊອາທີນີ ຍາຖາວໂຕ ນ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ເຕສ"ນ຺ຕິອາທີຯ ອຸປ຺ຄ຺ຄາຕິ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາຍຯ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ "ອາກຸລຈິຕ຺ຕາ"ຕິຯ "ອິທານິມ຺ຫ ນຄ຺ຄາ"ຕິ ຕສນ຺ຕິ ວິຕສນ຺ຕິ, ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ພານິຍມານາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕໍ ກຍເກຣວໍ ອຕ຺ຕນີ ສມາໂຣປນຄ຺ເຄນ ອວ຺ຫາຍນ຺ຕິ ປກ຺ໂກສນ຺ຕິຕິ ໂຍຊນໍ ສນ຺ຜາຍາຫ "ເສສໍ ຕາທິສເມວາ"ຕິຯ "ອນກິຊ຺ຊາລຸຫມສ຺ມິ"ຕິ ປາລຸອິປເຫ ຈິຣປຣິຈິຕອໂລກຊ຺ຊາສຍຕາຍ ກມລທເລ ຊລພິນ຺ທຸ ວິຍ ອລຄ຺ຄມານສຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອນເປກ຺ໂຂຫມສ຺ມິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໘ຯປກຕິກາວວິຊ຺ຫເນນາຕິ ປຣິສຸທ຺ຜກາວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຈ ປກຕິກາວສ຺ສ ວິຊ຺ຫເນນຯ ສາວຊ຺ຊຜມ຺ມສມຸປ຺ປ຺ຕິຍາ ທີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນວຊ຺ຊກາໂວ ຊທີໂຕ ໂຫຕິຕິຯ ວິປ຺ນ຺ນຈິຕ຺ຕາຕິ ກິເລສາສຸຈິທູສິຕຕາຍ ກຸຖິຕຈິຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ກິເລສານຸຄຕໍ... ເປ... ປູຕິກໍ ໂຫຕີ"ຕິຯ ປທຸຄ຺ຄມນສງ຺ກປ຺ປາຕິ ວິສສໍສຄ຺ຄມຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂທເສນ ປທູສິຕຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ປາຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ "ເຕ ອວວຕ຺ຖິຕາຣມ຺ມຕາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິອາທີນາ ອກິຊ຺ຊາລຸວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ຍຖາ ທີ ໂລກາວເສນ, ເອວໍ ໂທສາທິວເສນປິ ອວວຕ຺ຖິຕາຣມ຺ມຕາ ໂຫນ຺ຕິຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ເຫຄ຺ຄາ ອຸປຣິ ຈາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄາເນສຸ ວຕ຺ເຕຕພ຺ພາຯ

໓໙ຯ "ຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ລຕາ ອກມ຺ມຄ຺ຄຕາ"ຕິ ວຈນໂຕ ຖີນໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເຄລຄ຺ຄກາເວນ ຄຫຕໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕ ເຄລຄ຺ຄກູເຕນ ຖີເນນາ"ຕິຯ ຕຖາ "ຍາ ກາຍສ຺ສ ອກລ຺ລຕາ ອກມ຺ມຄ຺ຄຕາ"ຕິ (ສ. ສ. ໑໑໓໓) ວຈນໂຕ ມິທ຺ຜໍ ວິເສສໂຕ ນາມກາຍສ຺ສ ເຄລຄ຺ຄກາເວນ ຄຫຕໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາຫ "ເສສນາມກາຍເຄລຄ຺ຄກູເຕນ ມິທ຺ເຜນາ"ຕິຯ ເສສຄ຺ຄຫຕຄ຺ເຈຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍຯ ອິທຄ຺ຈ ມິທ຺ຜໍ ຣູປກາຍສ຺ສປິ ເຄລຄ຺ຄາວຫນ຺ຕິ ທຄ຺ຄພ຺ພໍ ນິທ຺ທາຍ ເຫຕຸກາວໂຕຯ ຕຖາ ທີ ຕໍ "ນິທ຺ທາ ຈປລາຍິກາ"ຕິ ນິທ຺ທີຄ຺ຄໍຯ ເຕນາຫ "ເຕ ນິທ຺ທາພຫຸລາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິຯ

໔໐ຯອຸທ຺ຜຈ຺ຈປກຕິກາຕິ ອຸທ຺ຜຈ຺ຈສີລາ ອນວຄ຺ຖິຕສກາວາຯ ອນວຄ຺ຖານຣສຄ຺ທີ ອຸທ຺ຜຈ຺ຈໍຯ ເຕນາຫ "ວິປ຺ຜນ຺ທມານຈິຕ຺ຕາ"ຕິອາທີຯ ອິຜາຕິ "ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ"ຕິ ອິມສ຺ມີ ປເທຯ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຄ຺ຄຕິ ສໍວຕ຺ຕນາວເສນ ປຈ຺ຉານຸຕາປສ຺ສປິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອວູປສມກຣຕ຺ຕາຯ ອຸທ຺ຜຈ຺ຈໍ ປນ ສຣູເປເນວ ຄທິຕນ຺ຕີ ອຜິປ຺ປາໂຍຯ

໔໑ຯເອກເມວິທໍ ປຄ຺ຈມໍ ນີວຣຕໍ ຍທິທໍ ກງ຺ຂາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຕິ ຈຯ ຍທີ ເອວໍ ກສ຺ມາ ທ຺ວິຜາ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ກີ ນຸ ໂຂ"ຕິອາທີຯ ກງ຺ຂນໂຕຕິ ສໍສຍນໂຕຯ ວິຈິກິຈ຺ຉາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ "ຜມ຺ມສກາວໍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ເອຕາຍ ກິຈ຺ຉຕີ, ວິຄຕາ ຕິກິຈ຺ຉາ ວາ"ຕິ ກຕ຺ວາຯ

໔໒ຯ ເອວໍ ນີວຣຕາກາວກິຕ຺ຕນມຸເຂນ ສມານສມ຺ປທາຍ ກຍເກຣວາກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານີ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາ ທິອກາວກິຕ຺ຕນມຸເຂນ ປຄ຺ຄາສມ຺ປທາຍ ກຍເກຣວາກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເຍ ໂຂ ເກຈີ"ຕິອາທີນາ ອຸປຣິ ເທສນາ ວຑ຺ຒິຕາ, ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ "ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນກາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ຕິ ມານວເສນ ປຄ຺ຄຕ຺ຫເນນຯ ເຕນາຫ "ອຸຈ຺ເຈ ຄາເນ ຄເປນ຺ຕີ"ຕິຯ ຖີນມິທ຺ເຜາທ຺ຜຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວິຈິກິຈ຺ຉາວາເຣສຸ ຄຍ຺ຫມານໍ ອກິຊ຺ຊາລຸວາຣສທິສນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສກວາເຣ ກິຄ຺ຈິ ວິສທິສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເຕ ກຖ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔໓ຯ ຉມ຺ກນໍ ຉມ຺ໂກ, ກາຍສ຺ສ ຉມ຺ກິຕຕ຺ຕເຫຕຸກູໂຕ ພລວຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສຯ ໂສ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຉມ຺ກີຯ ເຕນາຫ "ກາຍຖມ຺ກນາ"ຕິອາທີຯ ກິຣຸກຊາຕິກາຕິ ກາຍນກສີລາຯ ເອກເມວ ເຈຕໍ ສາວຊ຺ຊກຍໍ ກາເຍ ຉມ຺ກິຕຕ຺ຕສ຺ສ, ຈິຕ຺ເຕ ຈ ກາເຍ ຈ ຖທ຺ຜກາວສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນວເສນ "ຉມ຺ໂກ ກິຣຸຕາ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕໍສມ຺ງຄິໂນ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ "ຉມ຺ກີ ກິຣຸກຊາຕິກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອິຜ ກຍເກຣວໍ ສຣູເປເນວ ຄທິຕໍຯ

໔໔ຯລພ຺ກາຕິ ປາປຸຕິຍຕີຕິ ລາກສຖ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມສາຜນຕ຺ຕມາຫຯ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກາຕພ຺ໂພ ທາຕພ຺ໂພຕິ ສກ຺ກາໂຣຯ ຕທຕ຺ຖ ທິປ຺ກນ຺ຕິ ລາກາທີ ປທາຍ ອຣຄ຺ເຄ ວສໂຕ ກຍເກຣວາວ຺ຫາຍນໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທີປ຺ກໍຯ ໂສ ກິຣ ລາກຄຣຸຕາເຍວ ປີໂຍ ຄາໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ "ປີຍຄາມິໂກ"ຕິ ນາມໍ ລກຕິຯ ກມ຺ມມຸຕ຺ໂຕຕິ ຊຣາຊິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ສາມິເກຫິ ວິສ຺ສຄ຺ໂຄຯ

໔໕ຯ ອລສກາເວນ ສມ຺ມາວາຍາມສ຺ສ ອກາຣຓໂຕ ກ຺ຈ຺ຌິຕໍ ສີຫນ຺ຕິຕິ ກ຺ສີຕາຯ ວີຣສ຺ສ ກາໂວ, ກມ຺ມໍ ວາ ວີຣິຍໍ, ວິຘິນາ ວາ ອີເຣຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ວີຣິຍໍ, ສມ຺ມາວາຍາໂມຯ ເຕນ ຫີນາ ຫີນວີຣິຍາຯ ກາຍວິຌ຺ຌຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ຍ຺ຸຖານວເສນ ປວຕ຺ຕວີຣິຍໍ ກາຍິກວີຣິຍໍ, ວຕ຺ຕກຣຓຈ຺ງກມນາທີສ຺ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ນິສຊ຺ຊ ສຍິຕ຺ວາ ຈ ກມ຺ມຍ຺ຖານມນສິກາຣວເສນ ປວຕ຺ຕວີຣິຍໍ ເຈຕສິກວີຣິຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຣິມໍ ວິເສສໂຕ ໂກສຊ຺ຊປຜິປກ຺ຂຕາວເສນ, ທ຺ຕິຍໍ ວີຣິຍາຣມ຺ກຕາວເສນ ປາກຜໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກ຺ສີຕາ’’ຕິ ອາທິມາຫຯ ເຕ ຫິ ຫີນວີຣິຍາ ອລສຕາເຍວ ອາຣມ຺ມຓວວຕ຺ຖານມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາຕ຺ໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ

໔໖ຯນຍ຺ຖສ຺ສຕີຕິ ອລພ຺ກມານສ຺ສຕິ, ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ເລນ ວິຊ຺ຊມານາຍປິ ສຕິຍາ ສຕິກິຈ຺ຈໍ ກາຕ຺ໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ສມ຺ປຊານາຕິ ອສມ຺ປຊານາຯ ຕໍໂຍຄນິວຕ຺ຕິຍຌ຺ຈາຍໍ ອ-ກາໂຣ ‘‘ອເຫຕ຺ກາ ຘມ຺ມາ (ຘຯ ສຯ ໔ຯທ຺ກມາຕິກາ), ອກິກ຺ຂ຺ໂກ ອາວາໂສ’’ຕິອາທີສ຺ (ຈູລ຺ວ. ກ໖) ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ປຌ຺ຌາຣຫິຕາ’’ຕິຯ ນນ຺ ໂສລ຺ອສໂມ ປຌ຺ຌາວາໂຣ, ອຍໍ ສຕິວາໂຣ, ຕຕ຺ຖ ກສ຺ມາ ສໍກິເລສປກ຺ເຂ ປຌ຺ຌາ ຄຫິຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ອິມສ຺ສ ຈາ’’ຕິອາທີຯ ສຕິກາຊນີຍເມເວຕໍ, ຍທິທໍ ຈຸທ຺ທສໂມ ວາໂຣ, ປຌ຺ຌາ ປເນຕ຺ຖ ຈຸທ຺ທສເມ ວາເຣ ເກວລາ ສຕິ ທຸພ຺ພລາຕິ ສຕິທຸພ຺ພລຍທີປນຕ຺ຖໍ ‘‘ອສມ຺ປຊານາ’’ຕິ ປຜິກ຺ເຂປມ຺ເຂນ ວຸຕ຺ຕາຯ ອິທານິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຍຕຣໍ ກາຕ຺ໍ ‘‘ທ຺ວິຘາ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔໗ຯ ອປ຺ປນາສມາຘິນາ, ອຸປຈາຣສມາຘິນາ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມເຓ ສມໍ, ສມ຺ມາ ວາ ອາຫິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ນາຌ຺ຌຖາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອສມາຫິຕາຕິ ອຸປຈາຣປ຺ປນາສມາຘິວິຣຫິຕາ’’ຕິ ອາຫ ຯ ວິພ຺ກນ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕິ ອນວຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕາຯ ປ຺ພ຺ເພ ນິວຣຓກາວສາມຌ຺ເຌນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ຄຫິຕໍ ‘‘ອຸທ຺ຘຕາ ອວູປສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ’’ຕິ, ອິຘ ສມາຘານາກາເວນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈເຫຕ຺ໂກ ຈິຕ຺ຕວິພ຺ກໂມ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ອສມາຫິຕາ ວິພ຺ກນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ’’ຕິ, ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ ປ຺ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ປ຺ພ຺ເພ ‘‘ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈນ ຫີ ເອກາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປ຺ຟນ຺ທຕິ ຘຊຍຍ຺ຖິຍໍ ວາເຕນ ປຍາກາ ວິຍາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໔໐) ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ສພ຺ພໍ ປ຺ພ຺ພສທິສເມວາຕິ ກາຍເກຣວາວ຺ຫາຍນສ຺ສ ອກິຊ຺ຊາລ຺ວາເຣ ວຸຕ຺ຕສທິສຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິຯ

໔໘ຯທ຺ປ຺ປຌ຺ຌາຕິ ເອຕ຺ຖ ທ຺-ສທ຺ໂທ ‘‘ທ຺ສ຺ສີໂລ’’ຕິອາທີສ຺ ວິຍ ອກາວຕ຺ໂຖ, ນ ‘‘ທ຺ຄ຺ຄຕິ, ທ຺ປ຺ປຜິປນ຺ໂນ’’ຕິອາທີສ຺ ວິຍ ຄຣຫຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ນິປ຺ປຌ຺ຌານເມຕໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປຌ຺ຌາ ປນ ທຍ຺ຖາ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕຕິ ທ຺ປ຺ປຌ຺ຌາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ຈຕູສ຺ປິ ປາຄວິກປ຺ເປສ຺ຯ ເອລນ຺ຕິ ວາ ໂທໂສ ວ຺ຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຍາ ສາ ວາຈາ ເນລາ ກຕ຺ຓສ຺ຂາ’’ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສີລໍ ‘‘ເນລງຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທ຺ປ຺ປຌ຺ຌາ ຈ ກເຖນ຺ຕາ ສໂທສເມວ ກຖໍ ກເຖນ຺ຕິ ອປຕ຺ຑິຕກາວໂຕຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ທ຺ພ຺ກາສິຕກາສີ’’ຕິຯ ຕສ຺ມາ ເອລສພ຺ກາວໂຕ ເອລໍ ມ຺ຂໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ເອລມູຄາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເອວມ຺ປິ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ຍາຍ ປຌ຺ຌາຍ ວເສນ ‘‘ປຌ຺ຌາສມ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ພ຺ຍຕິເຣກມ຺ເຂນ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ‘‘ໂນ ຈ ໂຂ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນນ຺ ຈ ໂພຘິສຕ຺ຕາ ພຫ຺ລວິປສ຺ສນາປຌ຺ຌາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ໂຫນ຺ຕິ, ຕທາ ປນ ໂພຘິສຕ຺ເຕນ ນ ວິປສ຺ສນາຣມ຺ໂກ ກໂຕ, ໂນ ຈ ວິປສ຺ສນາປຌ຺ຌາ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂນ ຈ ໂຂ ວິປສ຺ສນາປຌ຺ຌາຍາ’’ຕິຯ

ເກຈິ ປເນຕ຺ຖ ‘‘ສທ຺ຘາວິຣຫິຕາ ອປຣິສຸທ຺ຘກາຍກມ຺ມນ຺ຕາທໂຍ ວິຍ ກາຍເກຣວາວ຺ຫາຍນສ຺ສ ວິເສສກາຣຓໍ, ນາປິ ສທ຺ຘາລ຺ຕາປລ຺ໂລມຕາຍາຕິ ສທ຺ຘາວາໂຣ ອນ຺ທ຺ຘໂຍ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ອກາຣຓໍຯ ກມ຺ມຜເລ ຫີ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ກມ຺ມປຜິສຣຓໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ກາຍເກຣວໍ ຕິຕາຍປິ ອມຌ຺ຌມາໂນ ປລ຺ໂລມຕມາປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ວີຣິຍາທໂຍ ສທ຺ຘາຍ ວິນາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ອຸປນິສ຺ສຍກູຕາ ສທຊາຕາ ຈ ສາ ຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາ ໂຫຕີຕິ ວິສ຺ໍ ນ ອຸທ຺ຘຍາຯ ຕຖາ ຫິ ສາ ຊານສ຺ສ ປ຺ພ຺ພກາຄປຜິປທາຍມ຺ປິ ນ ອຸທ຺ຘຍາ, ກີ ວາ ເອຕາຍ ສທ຺ຘາຍ, ອທ຺ຘາ ສາ ອິມສ຺ມີ ອາຣມ຺ມຓປຣິຄ຺ຄຫຍ຺ຖາເນ ນ ຄເຫຕພ຺ພາວ, ຕໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສາມິນາ ອິຘ ນ ອຸທ຺ຘຍາ, ເອວໍ ອຌ຺ເຌສຸປິ ເອທິເສສ຺ ຖາເນສ຺ ນິຈ຺ຉໂຍ ກາຕພ຺ໂພຯ ຍຖານ຺ໂລມເທສນາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກຖາຕິຯ

ວຈີກມ຺ມນ຺ຕວາຣາທີກຖາວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ໂສລ຺ອສຍ຺ຖານາຣມ຺ມຓປຣິຄ຺ຄໂຫ ນິຍ຺ຖິໂຕຯ

ກາຍເກຣວເສນາສນາທີວຕ຺ຓນາ

໔໙໑ໂສລຸອສາຣມຸມຕານີຕິ ໂສລຸອສຍຸຄຸານານີ ອາຣມຸມຕານີ໑ ເອວຣູປາສຸ ຣຕຸຕິສູຕິ ຈາຕຸທຸທສີອາທີກາ ອຸປຣິ ວກຸຂມານາ ຣຕຸຕິໂຍ ສນຸຊາຍ ວທຕິ ໑ ເອວຣູເປ ເສນາສເນຕີ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ໑ ຍາຕິ ອນິຍມໂຕ ອຸທຸທິຍຸຄານໍ ປຸນ "ຕາ"ຕິ ວຈນໍ ນິທຸເທໂສ ວິຍ ໂທຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ "ຍາ ຕາຕິ ອຸກາຍເມຕໍ ຣຕຸຕິນໍເຍວ ອຸທຸເທສນິທຸເທສວຈນ"ນຸຕິ໑ ອກີຕິ ລກຸຂຕຸເຖ "ອຄຸເຄ ຈ ອກີຄຸລາຕາ ພຸຣາຫຸມຕມຫາສາລາ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ໑ ກາຖໍ ປເນຕຸຖ ລກຸຂຕຸຖຕາ ເວທິຕພຸພາ? ລກຸຂິຍຕິ ເອເຕນາຕິ ລກຸຂຕນຸຕິ ອາຫ "ຈນຸທປາຣິປູຣິຍາ"ຕິອາທິ໑ ປຸຕຸຕມາສິຍໍ ຈນຸທປາຣິປູຣິຍາ ອມາວາສິຍໍ ຈນຸທປຣິກຸຂເຍນ໑ ອາທິ-ສທຸເທນ ຈນຸທສຸສ ອຸປຫຸຄມຕຸທລຕາຣາຫຸຄຸຄຫຕາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຍຸຄພຸໂພ໑ ອຸປສຄຸຄມຕຸຕເມວ ອກີ-ສທຸໂທ ລກຸຂິຕສທຸເທເນວ ລກຸຂຕຸຖສຸສ ວິຄຸລາຍມານຕຸຕາຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໑

ປຖມທິວສໂຕ ປກຸຕິຕິ ປຖມປາຜິປທທິວສໂຕ ປຜຸຖາຍ໑ ຍສຸມາ ໂຈທໂກ ກຄວໂຕ ກາເລ ອນກີລກຸຂິຕາປີ ອປຣກາເຄ ອກີ ລກຸຂິຕາ ຊາຕາ, ຕສຸມາ ຕໍ ອກີລກຸຂຕິຍຕໍ ອຸປາທາຍ "ສພຸພທສຸສິນາ ກຄວຕາ ປຄຸຈມີ ກສຸມາ ນ ຄທິຕາ"ຕິ ໂຈເທຕິ, ອິຕໂຣ ສພຸພກາລິກາສຸ ຈາຕຸທຸທສີອາທີສຸ ຄຍຸຫມານາສຸ ອສພຸພກາລິກາຍ ກາຖໍ ຄຫຕນຸຕິ ອຊິປຸປາເຍນ "ອສພຸພກາລິກຕຸ ຕາ"ຕິ ປຣິຫຣຕີ໑

ຕຖາວິຊາສູຕິ "ອກີຄຸລາຕາ"ຕິອາທີນາ ຍຖາ ວຸຕຸຕາ, ຕຖາວິຊາສຸ໑ ເທວຕາຊິຍຸຄິຕກາເວນ ອາຣາມາທີນໍ ໂລກສຸສ ເຈ ຕິຍກາໂວຕິ ອາຫ "ປູຊນິຍຍຸເຄນາ"ຕິ໑ ມນຸສຸສາ ເຍກຸຍຸເຍນ ຄາມາທີນໍ ທຸວາເຣສຸ ຕຖາຣູເປ ຣຸກຸເຂ ເຈຕິຍຍຸຄານິເຍ ກຕຸວາ ໂວຫຣນຸຕິຕິ ອາຫ "ຄາມນິຄມາທີທຸວາເຣສູ"ຕິອາທິ໑ ທສຸສນມຕຸເຕນປີ ສວນມຕຸເຕນປີ ກຍຸປຸປາທເນນ ປາກຕິກສຕຸເຕ ກີເສນຸຕີຕິ ກີສນການີ໑ ເຕນາຫ "ກາຍຊນການີ"ຕິອາທິ໑ ກາຍຕີ ເອຕສຸມາຕີ ກຍໍ, ອຕິວິຍ ສປຸປຜິກຍໍ ເກຣວໍ໑

ອາຍາຈເນົາປຫາຣກາຣຕາຣຫນຸຕິ ຕໍຕໍພລິກມຸມປຕິຊີກມຸມກາຣຕາໂຍຄຸຄໍ໑ ປຸປຸຜສູປ…ເປ… ຊຣຕີຕລນຸຕິ ອິທໍ ຍຖາປຜິສູເຕນ ສຸປຸປາທີນາ ອຸປຫາຣກາຣຕາທສຸສນໍ໑ ໂກຍຸເຜນຸໂຕຕິ ປຫຣນຸໂຕ, ສິງຄປຸປຫາຣຂຸຣປຸປຫາເຣທີ ສທຸທໍ ກໂຣນຸໂຕຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໑ ສພຸພຈຕຸປຸປທານໍ ອິຊ ມໂຄຕິ ນາມໍ, ນ "ອຈຸຉຈມຸມໍ ມິຄຈມຸມໍ ເອລຸອກຈມຸມ"ນຸຕິອາທີສຸ (ມຫາວ໑ ໔໙໑) ວິຍ, ໂຣຫິໂຕຕິ ອາທີ ມິຄວິເສສານນຸຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໑ ຈາເລຕຸວາຕິ ອຄຸຄມທຸທເນນ ຈາເລຕຸວາ໑ ໂມຣຄຸຄຫຕຄຸເຈຕຸຖ ອຸປລກຸຂຕນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ "ອິຊ ສພຸພປກຸຂິຄຫຕໍ ອຊິປຸເປຕ"ນຸຕິ໑ ເອສ ນໂຍຕິ ອິທໍ ຍຖາ "ໂມໂຣ ວາ"ຕິ ເອຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ອວຸຕຸຕວິກປຸປນຕຸໂຖ, ເອວໍ "ມິໂຄ ວາ"ຕິ ເອຕຸຖາປີຕິ ມິຄສທຸທສຸສ ວິເສສຕຸຖວຸຕຸຕິຕໍ ສນຸຊາຍາຫ໑ ອິໂຕ ປກູຕິຕິ "ຍໍນູນາຫໍ ຍາ ຕາ ຣຕຸຕິໂຍ"ຕິອາທີນາ ກຍເກຣວສຸສ ຄເວສນຈິນຸຕນໂຕ ປກຸຕິ, ນ ຄເວສນາຣມຸກໂຕ ປກຸຕິ໑ "ອປຸເປວ ນາມາຫໍ ກຍເກຣວໍ ປສຸເສຍຸຍ"ນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ຫິ ອາຣມຸມຕເມວ ກຍເກຣວໍ໑ ສຸຂາຣມຸມຕໍ ຣູປໍ ສຸຂມິວ "ຣູປໍ ສຸຂໍ ສຸຂານຸປຕິຕໍ ສຸຂາວ ກຸກນຸຕ"ນຸຕິອາທີສຸ (ສໍ໑ ນິ໑ ໓໑໖໐)໑ ກາຖໍ ກຍຄຸຄຫເຕນ ຈ ຣູປາຣມຸມຕຄຸຄຫຕນຸຕິ ອາຫ "ປຣິຕຸຕສຸສ ຈາ"ຕິອາທິ໑ "ອາຄຈຸຉຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ ຄເວສນາຣມຸກໂຕ ປກຸຕິ "ເອຕໍ ກຍ"ນຸຕິ ອາຣມຸມຕໍ ອຊິປຸເປຕນຸຕິ ເກຈິ "ຕໍ ນ ປສຸເສຍຸຍ"ນຸຕິ ຈກຸ ຂຸນາ ທສຸສນສຸສ ອຊິປຸເປຕຕຸຕາ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອຕຸໂຖ ຄເທຕພຸໂພ໑ ກຍໍ ອາກງຂມາໂນຕິ ອຸປປຣິກຸຂນວເສນ ອທໍ ກຍວຕຸຖໍ ອາກງຂນຸໂຕ ວິຫຣາມີ, ຕໍ ກົມຕຸຖິຍໍ, ເອຕຸຕໂກປີ ກຍສມນຸນາຫາໂຣ ມຍຸຫໍ ອຍຸຕຸໂຕຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໑

ຍໍ ປກາຣໍ ກູໂຕ ຍຖາກູໂຕ, ໂສ ປເນຕຸຖ ປກາໂຣ ອິຣິຍາປຖວເສນ ຍຸຕຸໂຕ ປາລຸອິຍໍ ຕຖາ ອາຄຕຕຸຕາຕິ ອາຫ "ເຍນ ເຍນ ອິຣິ ຍາປເຖນ ກູຕສຸສາ"ຕິ໑ ກວິຕສຸສາຕິ ອິທໍ "ກູຕສຸສາ"ຕິ ອິມິນາ ສມານຕຸຖໍ ປທນຸຕິ ທຍຸຄພຸພໍ໑ "ສມງຄີກູຕສຸສາ"ຕິ ປທໍ ປຸຣິມປທໂລເປນ ກູຕສຸສາຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ສມງຄີກູຕສຸສ ວາ"ຕິ ອາຫ໑ ກຍເກຣວາຣມຸມເຕາຕິ ກຍເກຣວາກິມເຕ ອາຣມຸມເຕາ໑ ເນວ ມຫາສຕຸໂຕ ຕິຍຸຄຕິຕິອາທີ "ຕຖາກູໂຕ ຈ ຕໍ ປຜິວິເນຍຸຍ"ນຸຕິ ຍຖາ ຈິນຸຕິຕໍ, ຕຖາ ປຜິປນຸນກາວທສຸສ ນໍ໑ ອິຣິຍາປຖປຜິປາຜິ ນາມ ຄານຄມນນິສຊຸຊານິປຊຸຊາຕິ ວທນຸຕິ, ອຸປຸປຜິປາຜິ ປນ ປຖມໍ ນິປຊຸຊາ, ປຸນ ນິສຊຸຊາ, ປຸນ ຄາ ນໍ, ປຈຸຉາ ຄມນນຸຕິ ເອວໍ ເວທິຕພຸພາ໑ ອາສນຸນປຜິປາຜິຍາຕິ ຄມນສຸສ ຕາວ ຄານໍ ອາສນຸນໍ, ຄານສຸສ ນິສຊຸຊາ ຄມນຄຸຈ, ນິສຊຸຊາຍ ນິປຊຸຊາ ຄານຄຸຈ, ນິປຊຸຊາຍ ນິສຊຸຊາ ອາສນຸນາ໑ ອິຊ ປນ ຄມນສຸສ ຄານໍ, ຄານສຸສ ຈ ຄມນໍ, ນິສຊຸຊາຍ ຈ ນິປຊຸຊາ, ນິປຊຸຊາຍ ຈ ນິສຊຸຊາ ອາສນຸນກາເວນ ຄທິຕາ, ອິຕເຣ ປຣມຸປຣາວເສນາຕິ ເວທິຕພຸພາ໑ ກິກຸຂຸສຸສ ປນ ອິຣິ ຍາປຖາ ສມຸປຕຸຕປຜິປາຜິຍາ ວິຍ ອປຣາປຣຸປຸປຕຸຕິວເສນ ວຸຈຸຈນຸຕີ໑

ກຍເກຣວເສນາສນາທິວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ໑

ອສມ຺ໂມຫວິຫາຣວຓ຺ຓນາ

໘໐໗ ອຍຄ຺ຈ ເມ ສພ຺ພໂສ ກຍເກຣວາກາໂວ ວິເສສໂຕ ອສມ຺ໂມຫຎມ຺ມຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວຸ "ສມ຺ຕິໂຂ ປນາ"ຕິອາທິນາ ອຸປ຺ຣິ ເທສນາ ວຑ຺ຒິຕາຕິ ອຍໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິ໗ ຊາຍິນໍ ສມ຺ໂມຫຍ຺ຎາເນສູຕິ ອິມິນາ ອຊ຺ຊາຍິນໍ ສມ຺ໂມຫຍ຺ຎາເນສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພ ເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິ໗ ອຕ຺ຖີຕິ ອິທໍ ນິປາຕປທໍ ປຸຖຸວຈນມ຺ປິ ໂຫຕິ "ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ເກສາ"ຕິອາທິສຸ (ທີ໗ ນິ໗ ໒໗ຌ຺ຆ຺ຌ-ຌ຺ຆ໘; ມ໗ ນິ໗ ໑໗໑໑໐; ຌ໗໑໘໘; ສໍ໗ ນິ໗ ໘໗໑໒຺ຆ; ຂຸ໗ ປາ໗ ຌ໗ທ຺ວຕິໍສາກາຣ) ວິຍາຕິ "ສມ຺ຕີ"ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ກີ ຂຓ຺ຕຍສມ຺ງຄີຕາຍ ເຕ ອຕ຺ຖີ, ໂນຕິ ອາຫ "ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕີ"ຕິ, ມຫຕີ ໂລກສມ຺ນິ ວາເສ ເອທິສາປີ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ລາເຓນ ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ອຸປລພ຺ກນ຺ຕີຕິ໗ ໂອທາຕກສິຓລາກີຕິ ອປ຺ປມາຓໂອທາຕກສິຓລາກີ໗ ເອວໍ ທີສ຺ສ ສມນ຺ຕໂຕ ອາໂລໂກ ວິຍ ອຸປຍ຺ຎາຕີ໗ ປຣິກມ຺ມນ຺ຕິ ສມາປຕ຺ຕິປຸພ຺ພກາຄມາຫ໗ ເອຕ຺ຕກໍ ສູຣິເຍ ຄເຕ ວຸຍ຺ຎຫາມີ ຕິ,ໂນ ຈ ໂຂ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉເທ ກຸສໂລ ໂຫຕິ, ເກວລໍ "ທິວາ ເອວ ວຸຍ຺ຎຫາມີ"ຕິ ມນສິກາຣໍ ອຸປ຺ປາເທສິ໗ ວິສທໍ ໂຫຕີ ສພ຺ພໍ ອາຣມ຺ມຓຊາຕໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ວິກູຕໍ໗ ອວິສທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ເອ ວໍສຄ຺ຄີໂນຕິ ຣຕ຺ຕີ "ທິວາ"ຕິ, ທິວາ ຈ "ຣຕ຺ຕີ"ຕິ ເອວໍສຄ຺ຄີໂນ໗

ອນ຺ໂຕເສນາສເນ ຣຕ຺ຕີ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ຣຕ຺ຕິ-ສທ຺ໂທ ອຊ຺ຊາຫຣິຕພ຺ໂພ໗ ປຣິຕ຺ຕາສນາທີຫີ, ອຄ຺ເຄຫີ ວາ ກາຣເຓຫີ໗ ຄມ຺ກີຣາຍ ກູມິຄພ຺ກສທີສາຍ ຆນວນປຍິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ພຫລຕຣຊາລວນປຍລປຍິຈ຺ຉນ຺ນາຍ໗ ອນ຺ຕຣທີຕສູຣິຍາໂລເກ ກາເລຕິ ເອເຕເນວ ທິວາຕິ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ໂຘ໗ ສມ຺ໂມຫວິຫາໂຣ ນາມ ພຫຸວິໂຘຕິ ອາຫ "ສມ຺ໂມຫວິຫາຣານໍ ອຄ຺ຄຕຣ"ນ຺ຕີ໗

ປາກໂຍ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວປຣິຈ຺ເຉໂທ ອນ຺ຕມໂສ ລວຕ຺ຍິຂຓສ຺ສປີ ອຸປາທາຍ ສຸວວຕ຺ຖິຕຕ຺ຕາ, ຕຖາ ຣຕ຺ຕິທິວສ ໂກຍ຺ຎາສປຣິຈ຺ເຉໂທ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈວເສນ ກາລຄາຓວເສນ ຈ໗

ກາລຖມ຺ເກ ລທ຺ຘພ຺ພຉາຍາວເສນ ທ຺ວງຄຸລກາເລ໗ ຍາມຆຕ຺ຍິກໍ ປຫຣຕີ ສງຆສ຺ສ ຕໍຕໍວຕ຺ຕກຣຓຕ຺ຖໍ໗ ມຸຄ຺ຄຣນ຺ຕິ ຆຕ຺ຍິກປ຺ປຫຣຓມຸຄ຺ຄຣໍ໗ ຍາມຍນ຺ຕໍ ປຕຕິ ອຄ຺ເຄຫີ ກິກ຺ຂູຫີ ໂຍຊິຕນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ໗ ຍາວ ອຄ຺ເຄ ກິກ຺ຂູ ໂກຊນສາລໍ ອຸປຄ຺ຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕາວ ທິວາວິຫາຣຍ຺ຎານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມາຓມ຺ມໍ ກໂຣຕີ໗

ຍໍ ໂຂ ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ອນິຍມຸທ຺ເທໂສ, ໂຂຕິ ອວຘາຣເຓ, ຍເມວ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ຕນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມານາກາຣວຈນໍ໗ ມເມ ວາຕິ ມໍ ເອວ໗ ອສມ຺ໂມຫສກາໂວຕິ ສກາວກູຕອສມ຺ໂມໂຫ໗ "ອຸປ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ມນຸສ຺ສໂລເກ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໗ ປຄ຺ຄາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ຍາຖາວໂຕ ທີຕສ຺ສ ຊານນສມຕ຺ຖຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຄ຺ຄາຄຸເຓນ, ນ ເກວລໍ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ທີເຕສີຕາ, ອຖ ໂຂ ປໂຍເຄນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ທີຕູປເທສໂກ"ຕິ ອາຫ໗ ອຊ຺ຊາສເຍນ ປນ ທີເຕສີຕາ "ໂລການຸກມ຺ປາຍາ"ຕິ ອິມິນາ ທສ຺ສີ ຕາ໗ ອຸປກຣເຓຫີ ວິນາ ນ ກທາຈິ ໂກຄສຸຂໍ ອຸປກຣຓທານຄ຺ຈ ຈາຄສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກນ຺ຕິ ອາຫ "ຈາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ...ເປ... ທາຍໂກ"ຕິ໗ ເມຕ຺ຕາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທີຕູປສໍຫາເຣນ ຣກ຺ຂິຕາ໗ ກຣຸຓາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ຂາປນຍເນນ ໂຄປາຍິຕາ໗ ນນຸ ຈ ປຸພ຺ ເພປີ ວຸຕ຺ຕໍ "ທີຕາຍ ສຸຂາຍາ"ຕິ, ອຖ ກສ຺ມາ ປຸນ ຕໍ ຄທີຕນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ອິຘ ເທວມນຸສ຺ສຄ຺ຄຫເຓນາ"ຕິອາທີ໗ ເຓນ ປຸພ຺ເພ ອວິເສສໂຕ ທີຕາທີນິ ທສ຺ສີຕານິ, ອິທານິ ວິເສສໂຕ ສທ ປໂຍຊເນນ ຕານິ ທສ຺ສີຕານີຕິ ທີເປຕີ໗ ນິພ຺ພານໂຕ ປໂຣ ປຣໂມ ອຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ປຣມຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ"ຕິ໗ ທີໂນຕິ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທີຕໍ, ມຄ຺ໂຄ໗ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ສຸຂຕ຺ຖໍ ອຣິຍຜລນ຺ຕິ ອາຫ "ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ສຸຂາກາວໂຕ"ຕີ໗

ອສມ຺ໂມຫວິຫາຣວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຎິຕາ໗

ປຸພ຺ພກາຄປຍິປທາທິວຓ຺ຓນາ

໘໑໗ອສມ຺ໂມຫວິຫາຣນ຺ຕິ ອສມ຺ໂມຫວຸຕ຺ຕີ, ອສມ຺ໂມຫສມ຺ໂພຘິນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ໗ ຕນ຺ຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາກາວນາສງຂາຕໍ ປຍິປ ທໍ໗ ປຸພ຺ພກາຄໂຕ ປກ຺ຕິຕິ ກາວນາຍ ປຸພ຺ພກາຄວີຣິຍາຣມ຺ກາທີໂຕ ປຍ຺ຎາຍ໗ ເກຈີຕິ ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີໂນ໗

ໂພຘິມຕ຺ເຫຕີ (ສາຣຕ຺ຖ໗ ຍີ໗ ໑໗໑໑໗ເວຣຄ຺ຊກຕ຺ຫວຓ຺ຓນາ; ອ໗ ນິ໗ ຍີ໗ ຌ໗໗໗໑໑) ໂພຘິສງຂາຕສ຺ສ ຄາຓສ຺ສ

ມຕ຺ຫກາວປ຺ປ຺ຕ຺ເຕ ຖາເນ. ຈຕຸຣງຄນ຺ຕິ "ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈ, ອຍ຺ຖິ ຈ ອວສິສ຺ສຕູ"ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໔; ສໍ. ນິ. ໒.໒໓໗; ອ. ນິ. ໒.໕; ໘.໑໓; ມຫານິ. ໑໗, ໑໙໖) ວຸຕ຺ຕຈຕຸຣງຄສມນ຺ນາຄຕໍ. ປຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຣມ຺ກໍ ສິຖິລໍ ອກຕ຺ວາ ທລ຺ຫປຣກ຺ກມສງ຺ຂາຕ຺ສ຺ສຫນກາເວນ ຄຫິຕໍ. ເຕນາຫ "ອສິຖິລປ຺ປວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ"ຕິ. ອສລ຺ລີນນ຺ຕິ ອສງ຺ກຸຈິຕໍ ໂກສຊ຺ຊວເສນ ສງ຺ໂກຈໍ ອນາປນ຺ນໍ.

ອຸປ຺ຍ຺ຖິຕາຕິ ໂອຄາຫນສງ຺ຂາເຕນ ອປີລາປນກາເວນ ອາຣມ຺ມຕໍ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຖິຕາ. ເຕນາຫ "ອາຣມ຺ມຕາກິມ຺ຊິກາເວນ າ"ຕິ. ສມ຺ໂມສສ຺ສ ວິທ຺ຊໍສນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ນ ສມ຺ມຸຍ຺ຖາຕິ ອສມ຺ມຸຍ຺ຖາ. ກິລ຺ຈາປີ ຈິຕ຺ຕມິວ ຈິຕ຺ຕປ຺ສ຺ສທ຺ຊິວເສນ ກາຍ ປ຺ສ຺ສທ຺ຊິວເສເນວ ກາໂຍ ປ຺ສ຺ສທ຺ໂຊ ໂຫຕິ, ຕຖາປີ ຍສ຺ມາ ກາຍປ຺ສ຺ສທ຺ຊິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ ຈິຕ຺ຕປ຺ສ຺ສທ຺ຊິຍາ ສເຫວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊ ຕິ, ນ ວິນາ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ກາຍຈິຕ຺ຕປ຺ສ຺ສທ຺ຊິສມ຺ກເວນາ"ຕິ . ຣູປກາໂຍປີ ປ຺ສ຺ສທ຺ໂຊເຍວ ໂຫຕີ ກາຍປ຺ສ຺ສທ຺ຊິຍາ ອຸກເຍສມ຺ປີ ກາຍານໍ ປ຺ສ຺ສມ຺ກນາວຫຕ຺ຕາ. ໂສ ຈ ໂຂ ກາໂຍ. ວິຄຕທຣໂຖຕິ ວິຄຕກິເລສທຣໂຖ. ນາມກາເຍ ຫິ ວິຄຕທຣເຖ ຣູປກາໂຍປີ ວູປສນ຺ຕທຣຖປຣິລຸອາໂຫ ໂຫຕິ. ສມ຺ມາ ອາຫິຕນ຺ຕິ ນານາຣມ຺ມເຕສຸ ວິສາວນສງ຺ຂາຕວິກ຺ເຂປີ ວິຈ຺ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີເຍວ ອາຣມ຺ມເຕ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕກາວາປາທາເນນ ສມ຺ມເທວ ອາຫິຕໍ. ເຕນາຫ "ສຸຍ຺ຖຸ ຖປີຕ"ນ຺ຕິອາທິ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອ ເນກຄ຺ຄກາໂວ ວິກ຺ເຂປວເສນ ຈລ຺ຈລຕາ, ສາ ສຕິ ເອກຄ຺ຄຕາຍ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ເອກຄ຺ຄໍ ອຈລໍ ນິປ຺ຜນ຺ທນ"ນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຕາວ ຕາຕິ "ອາຣທ຺ທໍ ໂຂ ປນາ"ຕິອາທິນາ ວິຣິຍສຕິປ຺ສ຺ສທ຺ຊິສມາຮິນໍ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຊິທສ຺ສເນນ. ນນຸ ຈ ສທ຺ທາປລ຺ຍານມ຺ປີ ກິຈ຺ຈສິທ຺ຊິ ຊານສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພປຍິປທາຍ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ? ສຈ຺ຈໍ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາ, ສາ ປນ ນານນ຺ຕຣີຍກາເວນ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ທາຕິ ນ ຄ ຫິຕາ. ອສຕິ ຫິ ສທ຺ທາຍ ວິຣິຍາຣມ຺ກາທີນໍ ອສມ຺ກໂວເຍວ, ປລ຺ຍາປຣິຄ຺ຄເຫ ຈ ເນສໍ ອສຕິ ປລ຺ຍາຍາຣມ຺ກາທີກາໂວ ນ ສີ ຍາ. ຕຖາ ອສລ຺ລີນາສມ຺ໂມສຕາທໂຍ ວິຣິຍາທີນນ຺ຕິ ອສລ຺ລີນຕາທິຄ຺ຄຫເຕເນເວຕ຺ຖ ປລ຺ຍາກິຈ຺ຈສິທ຺ຊິ ຄຫິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ຊານກາວນາຍໍ ວາ ສມາຮິກິຈ຺ຈໍ ອຮິກໍ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ສມາຮິປຣິໂຍສານາວ ຊານສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພປຍິປທາ ກຖິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ.

ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອິຮ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ວິສຸທ຺ຊິມຄ຺ໂຄ ຫິ ອິມິສ຺ສາ ສໍວຕ຺ຕນາຍ ເອກເທສກູໂຕຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຕິ. ວິຫຣຕີຕິ ອາຄຕໍ ປຣຸທ຺ເທສິກຕ຺ຕາ ວິຫາຣສ຺ສ. ອິຮ ວິຫາສີນ຺ຕິ ອາຄຕໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ເທສິກຕ຺ຕາ. ອິທໍ ກິຣ ສພ຺ພພຸທ຺ທານໍ ອວິຊຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອານາປານສ຺ສຕິກມ຺ມຍ຺ຖານ"ນ຺ຕິ. ຣູປວິຣາຄກາວນາວເສນ (ສາຣຕ຺ຖ. ຍີ. ໑.໑໘.ເນຣລ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາ) ປວຕ຺ ໂຕ ຈຕຸພ຺ພິໂຮປີ ອຣູປຊ຺ຊານວິເສໂສ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສງ຺ຄໂຫ ເອວາຕິ ອາຫ "ຈຕ຺ຕາຣິ ຊານານີ"ຕິ. ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ກໂວກ຺ກມນຕ຺ຖຕາ ວິຍ ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຕາປີ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ສາສາຣຕາຕິ ເຕສໍ ວເສນ "ຈຕ຺ຕາຣິ ຊານານີ"ຕິ ວຈນໍ, ອກິລ຺ຍາປາທກຕາ ປນ ນິໂຣຮປາທກຕາ ຈ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ເສວ ຊານສ຺ສ ອາເວຕິກາ, ສາ ກຖໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ສາສາຣຕາ ວຸຕ຺ ຕາຕິ? ປຣມ຺ປຣາສິຍ຺ຖານກາວໂຕ. ປທຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານມ຺ປີ ຫິ ປທຍ຺ຖານນ຺ເຕວ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກາຣຕກາຣຕມ຺ປີ ກາຣຕນ຺ຕິ ຍຖາ "ຕິເຕຫິ ສຕ຺ຕໍ ສິທ຺ສ"ນ຺ຕິ, ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປໂຍຊນນິທ຺ເທເສ ອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຕໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ. ຈິຕ຺ ເຕກຄ຺ຄຕຕ຺ຖານິຕິ ຈິຕ຺ຕສມາສານຕ຺ຖານີ, ທິຍ຺ຖສມ຺ມສຸຂວິຫາຣຕ຺ຖານີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາສີເສນ ຫິ ທິຍ຺ຖສມ຺ມສຸຂວິ ຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກຂີຕາສວວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ທິວສໍ ວິຫຣິສ຺ສາມາ"ຕິ. ກໂວກ຺ ກມນຕ຺ຖານີຕີ ກເວສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕິອຕ຺ຖານີ.

ຍສ຺ມາ (ສາຣຕ຺ຖ. ຍີ. ໑.໑໘.ເນຣລ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາ) ໂພຮິສຕ຺ເຕນ ໂພຮິມຕ຺ຫູປສງ຺ກມນໂຕ ປ຺ຸພ຺ເພປີ ຈຣິມກເວ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕປ຺ຸພ຺ພໍ, ຕທາ ປນ ຕໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕມຕ຺ຕເມວ ອໂຫສີ, ນ ວິປ຺ສ຺ສນາທິປາທກໍ , ຕສ຺ມາ 'ໂພຮິຣຸກ຺ຂມູ ເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ"ນ຺ຕິ ຕໂຕ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຣມ຺ເກ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກໍ. ອກິລ຺ຍາ ປາທກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ພຸທ຺ທານລ຺ຫິ ປຖມາຣມ຺ເກ ເອວ ປາທກຊ຺ຊາເນນ ປໂຍຊນໍ ອໂຫສິ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ອຸປຣິມຄ຺ ຄາຮິຄມຜລສມາປຕ຺ຕິອກິລ຺ຍາວລຸອລ຺ຊນາທິອຕ຺ຖໍ. ອກິສມ຺ໂພຮິສມຮິຄມໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຫິ ສພ຺ພໍ ລາຕສມາຮິກິຈ຺ຈໍ ອາກ ງຂມຕ຺ຕປຍິພທ຺ສເມວາຕິ. ສພ຺ພກິຈ຺ຈສາສກນ຺ຕິ ອນຸປ຺ຸພ຺ພວິຫາຣາທິສພ຺ພກິຈ຺ຈສາສກໍ. ສພ຺ພໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຕທາຍກນ຺ ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິປ຺ສ຺ສນາກິລ຺ຍາປາທກຕ຺ຕາ ເອວ ຈຕຸຕ຺ຖສ຺ສ ຊານສ຺ສ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຕທາຍກຕາ ເວທິຕພ຺ ພາ. ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕປທຍ຺ຖານລ຺ຫິ ມຄ຺ຄລາຕໍ, ມຄ຺ຄລາຕປທຍ຺ຖານລ຺ຈ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕໍ ອກິສມ຺ໂພຮິ, ຕທຮິຄມສມກາລເມວ ກຄວໂຕ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຮຄຸຕາ ຫຕ຺ຖຄຕາ ອເຫສຸໍ, ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ຈ ມຄ຺ຄາຮິຄໂມຕິ.

ປ຺ຸພ຺ພກາຄປຍິປທາທິວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ປຸພ຺ເພນິວາສກຖາວຓ຺ຓນາ

໘໔ຯທ຺ວິນ຺ນໍວິຊ຺ຊານນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສຎາຓທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓສງ຺ຂາຕານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວິຊ຺ຊານໍ. ອນຸປທວຓ຺ຓນາຕິ ຕາສໍ ວິຊ຺ຊານໍ ນິທ຺ເທສປາຬິຍາ ອນຸປທວຓ຺ຓນາ. ຠາວນານໂຍຕິ ອຸປ຺ປາທນວິຘີ. ‘ໂສ’’ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນສ຺ສ ອຫໍ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ພນ຺ຘເນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຠິນິນ຺ນາເມສີ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປາຬິຍໍ ວາ ‘‘ອຠິນິນ຺ນາເມສີ’’ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສສ຺ສ ໂຍໂຄຕິ ອຫໍ-ສທ຺ເທນ ອາເນຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມາເນ ຕທຕ຺ໂຖ ປາກໂຏ ໂຫຕີຕິ ‘ໂສ ອຫໍ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຠິນີຫຣີນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ຌານາຣມ຺ມຓໂຕ ອປເນຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພນິວາສາຠິມຸຂໍ ເປເສສິໍ, ປຸພ຺ເພນິວາສນິນ຺ນໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໂປຓໍ ປຸພ຺ເພນິວາສປພ຺ຠາຣໍ ອກາສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຸພ຺ເພອຕີຕຊາຕີສຸ ນິວຸຕ຺ຖກ຺ຂນ຺ຘາ ປຸພ຺ເພນິວາໂສ. ນິວຸຕ຺ຖາຕິ ຈ ອຊ຺ຌາວຸຕ຺ຖາ ອນຸຠູຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸທ຺ຘາ, ໂຄຈຣນິວາເສນ ນິວຸຕ຺ຖຘມ຺ມາ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຎ຺ຎາເຓນວິຎ຺ຎາຕາ, ປຣວິຎ຺ຎາຓວິຎ຺ຎາຕາປິ ວາ ຉິນ຺ນວຏຸມການຸສ຺ສຣຓາທີສຸ, ຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ຍາຍ ສຕິຍາ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ຕາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຎາຓໍ ປຸພ຺ເພນິວາສານຸສ຺ສຕິຎາຓໍ. ປຏິນິວຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຓວເສນ ຍາວທິຈ຺ຉກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ. ຕສ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣຓຠາເວນ ປຈ຺ຈາມສນໍ, ປຏິນິວຕ຺ຕນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓກາເລໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອິຘູປປຕ຺ຕິຍາຕິ ອິຘ ຈຣິມຠເວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ອນນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕີຕານນ຺ຕຣມາຫ. ອມຸຕ຺ຣາຕິ ອມຸກສ຺ມິໍ ຠເວຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸທປາທິນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິໍ. ຕາຫິ ເທວຕາຫີຕິ ຕຸສິຕາເທວຕາຫີ. ເອກໂຄຕ຺ໂຕຕິ ຕຸສິຕໂຄຕ຺ເຕນ ເອກໂຄຕ຺ໂຕ. ມຫາໂພທິສຕ຺ຕານໍ ສນ຺ຕານສ຺ສ ປຣິໂຍສານາວຕ຺ຖາຍ ເທວໂລກູປປຕ຺ຕິຊນກໍ ນາມ ອກຸສເລນ ກມ຺ມຸນາ ອນຸປທ຺ທຸຕເມວ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ‘‘ທຸກ຺ຂໍ ປນ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂເມວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ມຫາປຸຎ຺ຎານມ຺ປິ ປນ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິກາລາທີສຸ ອນິຏ຺ຖາຣມ຺ມຓສມາໂຍໂຄ ໂຫຕິເຍວາຕິ ‘‘ກທາຈິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂສ຺ສປິ ສມ຺ໂຠໂວ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ. ສຕ຺ຕປຎ຺ຎາສ…ເປ… ປຣິຍນ຺ໂຕຕິ ອິທໍ ມນຸສ຺ສານໍ ວສ຺ສຄຓນາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ເທວານໍ ວສ຺ສຄຓນາຍ ປນ ຈຕຸສ຺ຫສ຺ສເມວ.

ອຕີຕຠເວ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ໑.໑໘.ປຸພ຺ເພນິວາສກຖາຍໍ) ຂນ຺ຘາ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘນາມໂຄຕ຺ຕານິ ຈ ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ເພນິວາສນ຺ເຕວ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກິໍ ວິທິຕໍ ກໂຣຕິ? ປຸພ຺ເພນິວາສ’’ນ຺ຕິ. ໂມໂຫ ປຏິຈ຺ຉາທກຏ຺ເຖນ‘‘ຕໂມ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ຕໂມ ວິຍາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ. ໂອກາສກຣຓຏ຺ເຖນາຕິ ກາຕພ຺ພໂຕ ກຣຓໍ, ໂອກາໂສວ ກຣຓໍ, ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍນ ໂອກາສຠາເວນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພຏ຺ເຖນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເສສໍ ປສໍສາວຈນນ຺ຕິ ປຏິປກ຺ຂວິຘມນປວຕ຺ຕິວິເສສານໍ ໂພຘນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວິຊ຺ຊາ ວິຫຕາຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊນຏ຺ເຖນ ວິຊ຺ຊາຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ທີປິໂຕຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍ. ຍສ຺ມາ ວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊາປຏິປກ຺ຂາ ອວິຊ຺ຊາ, ປຏິປກ຺ຂຕາ ຈສ຺ສາ ປຫາຕພ຺ພຠາເວນ ວິຊ຺ຊາຍ ຈ ປຫາຍກຠາເວນາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເອສ ນໂຍ ອິຕຣສ຺ມິມ຺ປິ ປທທ຺ວເຍຕິ ອິມິນາ ຕໂມ ວິຫໂຕ ວິນຏ຺ໂຖ. ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ. ເປສິຕຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຍຖານິປ຺ເປຕຕ຺ຖສິທ຺ຘີ ປຕິ ວິສ຺ສຏ຺ຖຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ຍຖາ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຎ຺ຎສ຺ສປິ ກສ຺ສຈິ ມາທິສສ຺ສາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ປຸພ຺ເພນິວາສກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓກຖາວຓ຺ຓນາ

໘໕ຯອິຘາຕິ ຠຍເຠຣວສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິຘ ອຍໍ ວິເສໂສຕິ ໂຍຊນາ. ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ ‘‘ເມຕິ ມຍາ’’ຕິອາທີນາ. ປຣິກມ຺ມກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ‘‘ອຠິຎ຺ຎາປາທກຈຕຸຕ຺ຖຌານໂຕ ວຸຏ຺ຖາຍ ສພ຺ພປຈ຺ຉິມາ ນິສຊ຺ຊາ ອາວຊ຺ຊິຕພ຺ພາ’’ຕິອາທີນາ, ກສິຓາຣມ຺ມຓໍ ອຠິຎ຺ຎາປາທກຌານໍ ສພ຺ພາກາເຣນ ອຠິນີຫາຣກ຺ຂມໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິອາທີນາ ຈ ວຸຕ຺ເຕນ ປຣິກມ຺ເມນ ກິຈ຺ຈໍ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖີ. ນ ເຕນ ອິຘ ອຕ຺ໂຖຕິ ເຕນ ຠາວນານເຍນ ອິຘ ປາຬິຍາ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍໍ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖີ ຕຖາຠາວນາຍ ອິຘ ອນທິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

ອາສວກ຺ຂຍຎາຓກຖາວຓ຺ຓນາ

໘໔ຯວິປ຺ສ຺ສນາປາທກນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຝີຯ ໑ຯ໑໔ຯອາສວກ຺ຂຍຎາຓກຖາຍໍ; ທີຯ ນິຯ ຝີຯ ໑ຯ໔໘໗; ອຯ ນິຯ ຝີຯ ໔ຯ໖ຯ໔໙) ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປທຏ຺ຖານກູຕ຺ໍຯ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຈ ຕິວິຘາ ວິປ຺ສ຺ສກປ຺ຸຄ຺ຄລເກເທນຯ ມຫາໂພທິສຕ຺ຕານຎ຺ຫິ ປ຺ຈ຺ເຈກໂພທິສຕ຺ຕານ ຎ຺ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຈິນ຺ຕາມຍຎາຓສໍວທ຺ທິຕຕ຺ຕາ ສຍມ຺ກຸຎາຓກູຕາ, ອິຕເຣສໍ ສຸຕມຍຎາຓສໍວທ຺ທິຕຕ຺ຕາ ປໂຣປເທສສມ຺ກູຕາ, ສາ "ຖເປ຺ຕ຺ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ອວເສສຣູປາຣູປ຺ຊຊານານໍ ອຎ຺ຎຕຣໂຕ ວຸຏ຺ຖາຍາ"ຕິອາທິນາ ອເນກຘາ ອຣູປມຸຂວເສນ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖາເນ ວຸຕ຺ຕານໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ຘາຕຸປຣິ຺ຄ຺ຄຫມຸຂານໍ ອຎ຺ຎຕຣມຸຂວເສນ ອເນກຘາວ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ທິຯ ໑ຯ໖໐໖) ນານານຍໂຕ ວິກາວິຕາຯ ມຫາໂພທິສຕ຺ຕານໍ ປນ ຈຕຸວີສຕິໂກຝິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ປເກທຄມນໂຕ ນານານຍໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສນ຺ນິສ຺ສຍສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ ອທິຏ຺ຖານກູຕໍ ປ຺ຸພ຺ພກາຄຎາຓຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາເປນ຺ຕໍ ປຣິປາກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ປຣມຄມ຺ກີຣສຕ຺ຫສຸຂຸມຕຣໍ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຎາຓໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ອຏ຺ຖກຖາສຸ ມຫາວຊິຣຎາຓນ຺ຕິ ວ຺ຸຈ຺ຈ ຕິຯ ຍສ຺ສ ຈ ປວຕ຺ຕິວິກາເຄນ ຈຕຸວີສຕິໂກຝິສຕສຫສ຺ສປ຺ປເກທສ຺ສ ປາທກກາເວນ ສມາປຊ຺ຊິຍມານາ ຈຕຸວີສຕິໂກຝິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂາ ເທວສິກໍ ສຕ຺ຖຸ ວລຸອຎ຺ຊນກສມາປຕ຺ຕິໂຍ ວ຺ຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ສ຺ວາຍໍ ພຸທ຺ຘານໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຈາໂຣ ປຣມຕ຺ຖມຎ຺ຊູສາຍ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຓນາຍ (ວິສຸທ຺ທິຯ ມຫາຝີຯ ໑ຯ໑໔) ອຸທ຺ເທສໂຕ ທສ຺ສິໂຕ, ອຕ຺ຖິເກຫິ ຕໂຕ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິຯ

ອາສວານໍ ເຂປນໂຕ ສມ຺ຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕ ອາສວກ຺ຂໂຍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ອຸກ຺ກຍຏ຺ຖນິທ຺ເທສວເສນ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄຄ຺ຄຫຕໍຯ ອາສວານໍ ຂເຍ ຎາຓໍ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຕ຺ຣ ເຈຕໍ ຎາຓ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຂເຍຕິ ຈ ອາຘາເຣ ກຸມ຺ມໍ, ນ ວິສເຍຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕປ຺ປຣິຍາ ປນ຺ນຕ຺ຕາ"ຕິ ອາຫຯ ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ຕທາ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຄຫິຕກາວທສ຺ສນໍຯ ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ ຕທາ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຄຫິຕກາວທສ຺ສນໍຯ ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ປຣິ຺ຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຄຫິຕກາວທສ຺ສນໍຯ ນ ອິໂຕ ກິຍ຺ໂຍຕິ ອນວເສເສຕ຺ວາ ຄຫິຕກາວທສ຺ສນໍຯ ເຕນາຫ "ສພ຺ພມ຺ປິທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທິຯ ສຣສ ລກ຺ຂຓປຝິເວເຘນາຕິ ສກາວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ປຝິວິຊ຺ຊເນນຯ ອສມ຺ໂມຫປຝິເວໂຘຕິ ຈ ຍຖາ ຕສ຺ມິ ຎາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປ຺ຈ຺ຉາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສຣູປາທິປຣິ຺ຈ຺ເຉເທ ສມ຺ໂມໂຫ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ຍຖາກູຕໍ ອພ຺ກຎ຺ຎາສີ"ນ຺ຕິຯ ຍໍ ຖານໍ ປຕ຺ວາຕິ ຍໍ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈຍຏ຺ເຖນ ກາຣຓກູຕໍ ອາຄມ຺ມຯ ຕທຸກຍວໂຕ ຫີ ປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຕ຺ຕິ ຕທຸກຍສ຺ສ ປຕ຺ຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕ຺ວາຕິ ວາ ປາປຸຓນເຫຕຸຯ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍຯ ເຕ ວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພານໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘສ຺ສຯ ສມ຺ປາປກນ຺ຕິ ສ຺ຈ຺ຉິກິຣິຍາວເສນ ສມ຺ມເທວ ປາປກໍຯ

ກິເລສວເສນາຕິ ອາສວສງ຺ຂາຕກິເລສວເສນຯ ຍສ຺ມາ ອາສວານໍ ທຸກ຺ຂສ຺ຈ຺ຈປຣິຍາໂຍ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ, ເສສສ຺ຈ຺ຈານຎ຺ຈ ຕໍສມຸທຍາທິປຣິຍາໂຍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ປຣິຍາຍໂຕ"ຕິຯ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສ຺ຈ຺ຈານີຕິ ໂຍຊນາຯ ອາສວານໍເຍວ ເຈຕ຺ຖ ຄຫຕໍ "ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍາ"ຕິ ອາຣທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫີ ອາສວວິມຸຕ຺ຕິ ສີເສເນວ ສພ຺ພສໍກິເລສວິມຸຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ "ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ອພ຺ກຎ຺ຎາສີ"ນ຺ຕິອາທິນາ ມິສ຺ສກມຄ຺ໂຄ ອິຘ ກຖິໂຕຕິ "ສຫ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ໂກຝິປ຺ປຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ກເຖຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສ຺ຈ຺ຈປຝິເວຘສ຺ສ ຕທາ ອຕີຕກາລິກຕ຺ຕາ "ຍຖາກູຕໍ ອພ຺ກຎ຺ຎາສີ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາປີ ອກິສມຍກາເລ ຕສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຕໍ ອຸປາທາຍ "ເອວໍ ຊານໂຕ ເອວໍ ປສ຺ສໂຕ"ຕິ ວຕ຺ຕມານກາເລນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຯ ໂສ ຈ ກາມໍ ມຄ຺ຄກ຺ຂຓໂຕ ປຣໍ ຍາວຊ຺ຊຕນາ ອຕີຕກາລິໂກ ເອວ, ສພ຺ພປຖມໍ ປນສ຺ສ ອຕີຕກາລິກຕ຺ຕໍ ຜລກ຺ຂເຓນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ວິມ຺ຸຈ຺ຈິຕ຺ຖາຕິ ອິມິນາ ຜລກ຺ຂຓໍ ທສ຺ເສຕິ"ຕິຯ ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕຕິ ວາ ເຫຕຸນິທ຺ເທໂສຍໍຯ ຊານນເຫຕຸ ທສ຺ສນເຫຕຸ ກາມາສວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມ຺ຸຈ຺ຈິຕ຺ຖາຕິ ໂຍຊນາຯ ກວາສວຄ຺ຄຫເຓເນວ ເຈຕ຺ຖ ກວຣາຄສ຺ສ ວິຍ ກວທິຏ຺ຖິຍາປີ ສມວໂຣໂຘຕິ ທິຏ຺ຖາສວສ຺ສປີ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຖພ຺ໂພຯ

ຂີຓາ ຊາຕີຕິອາທີຫິ ປເທຫິຯ ຕສ຺ສາຕິ ປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓສ຺ສຯ ກູມິນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຖານໍຯ ນ ຕາວສ຺ສ ອຕີຕາ ຊາຕິ ຂີຓາ ມຄ຺ຄກາວນາຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ "ປ຺ຸພ຺ເພວ ຂີຓຕ຺ຕາ"ຕິຯ ນ ອນາຄຕາ ອສ຺ສຊາຕີ ຂີຓາຕິ ໂຍຊນາຯ ນ ອນາຄຕາຕິ ຈ ອນາຄຕຕ຺ຕສາມຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເລເສນ ໂຈເທຕິຯ ເຕນາຫ "ອນາຄເຕ ວາຍາມາກາວໂຕ"ຕິ, ອນາຄຕວິເສໂສ ປເນຕ຺ຖ ອທິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ເຂປເນ ວາຍາໂມປີ ລພ຺ກເຕວຯ ເຕນາຫ "ຍາ ປນ ມຄ຺ຄສ຺ສາ"ຕິອາທິຯ ເອກຈຕຸປຎ຺ຈໂວການກເວສູຕິ ກວຕ຺ຕຍຄ຺ຄຫຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອນວເສສໂຕ ຊາຕີຍາ ຂີຓກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຊາຕິຯ ໂສຕິ ກຄວາຯ

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ນາມ ອິຘ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕນເມວາຕິ ອາຫ "ນິຏ຺ຖິຕ"ນ຺ຕິຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ ຈຕູສຸ ສ຺ຈ຺ເຈສຸ ປຣິຎ຺ຎາທິກິ຺ຈ຺ຈສາຘນວເສນ ປວຕ຺ຕມານາຍ ສມ຺ມາ ສງ຺ກປ຺ປາທີນມ຺ປີ ທຸກ຺ຂສ຺ເຈ ປຣິຎ຺ຎາກິສມຍານຸຄຸຓາ ປວຕ຺ຕິ, ອິຕຣສ຺ເຈສຸ ຈ ເນສໍ ປຫານາກິສມຍາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິ ປາກຝາ ເອວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ປຣິຎ຺ຎາປຫານສ຺ຈ຺ຉິກິຣິ

ຍາຠາວນາວເສນາ''ຕິຯ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອິເມ ປກາຣາ ອິຕ຺ຖໍ, ຕພ຺ຠາໂວ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ, ຕທຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕ ປນ ປກາຣາ ອຣິຍມຄ຺ຄພ຺ຍາປາຣຠູຕາ ປຣິຎ຺ຎາທໂຍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ ''ເອວໍໂສຬສກິຈ຺ຈຠາວາຍາ''ຕິຯ ເຕ ຫິ ມຄ຺ຄໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ມຄ຺ຄານຸຠາເວນ ປາກຏາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ປຣິຎ຺ຎາທີສຸ ຈ ປຫານເມວ ປຘານໍ ຕທຕ຺ຖຕ຺ຕາ ອິຕເຣສນ຺ຕິ ອາຫ ''ກິເລສກ຺ຂຍາຍວາ''ຕິຯ ປຫີນກິເລສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວເສນ ວາ ເອຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ນິສ຺ສກ຺ເກ ສມ຺ປທານວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ''ອິຕ຺ຖຠາວໂຕ''ຕິຯ ອປຣໍ ອນາຄຕໍຯ ອິເມ ປນ ຈຣິມຕ຺ຕຠາວສງ຺ຂາຕາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ເອເຕນ ເຕສໍ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອປຣິຎ຺ຎາມູລກາ ຫິ ປຕິຏ຺ຐາຯ ຍຖາຫ ''ກພຬີກາເຣ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣ ອຕ຺ຖິ ຣາໂຄ ອຕ຺ຖິ ນນ຺ທີ ອຕ຺ຖິ ຕຓ຺ຫາ, ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິຣູຬ຺ຫ''ນ຺ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໖໔; ມຫານິຯ ໗; ກຖາຯ ໒໙໖)ຯ ເຕເນວາຫ ''ຉິນ຺ນມູລກາ ຣຸກ຺ຂາ ວິຍາ''ຕິອາທິຯ

ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓປຣິຄ຺ຄຫີຕໍ, ນ ປຐມທຸຕິຍຎາຓທ຺ວຍາຘິຄມໍ ວິຍ ເກວລນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ນິຄມນວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສຣູປໂຕ ຫິ ຕໍ ປຸພ຺ເພ ທສ຺ສິຕເມວາຕິຯ ປຸພ຺ເພນິວາສຎາເຓນ ອຕີຕາຣມ຺ມຓສຠາຄຕາຍ ຕພ຺ຠາວິຠາວໂຕ ຈ ອຕີຕໍສຎາຓໍ ສງ຺ເຄຫຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາຯ ຕຕ຺ຖ ອຕີຕໍສຎາຓນ຺ຕິ ອຕີຕຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸສງ຺ຂາເຕ ອຕີຕໂກຏ຺ຐາເສ ອປ຺ປຏິຫຕໍ ຎາຓໍຯ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາຕິ ສປຣິຠຓ຺ເຑນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາເຓນຯ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍໂສ ຈ ອນາຄຕໍໂສ ຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄຕໍສໍ, ຕຕ຺ຖ ຎາຓໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄຕໍສຎາຓໍຯ ສກລໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓນ຺ຕິ ເອເຕນ ສພ຺ພໍ ໂລກໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຐິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ສ ວິຍ ເສສາສາຘາຣຓຎາຓສ຺ສ ພລຎາຓອາເວຓິກພຸທ຺ຘຘມ຺ມາທີນມ຺ປິ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓານໍ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ ''ສພ຺ເພປິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຄຸເຓ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ''ຕິຯ

ອາສວກ຺ຂຍຎາຓກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອຣຎ຺ຎວາສກາຣຓວຓ຺ຓນາ

໔໕ຯສິຍາ ໂຂ ປນ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ເອຕ຺ຖ ສິຍາຕິ ''ອປ຺ເປວາ''ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ ນິປາໂຕ , ຕສ຺ມາ 'ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອປ຺ເປວ ໂຂ ປນ ເຕ ເອວມສ຺ສາ'ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ປນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ''ກທາຈີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ອິມເມວຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ອກາຣຓໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ປຣິກປ຺ປິຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຘິປ຺ເປຕໍ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຯ ອຕ຺ໂຖວ ຜລໍ ຕທຘີນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ວໂສ ເອຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖວໂສ, ເຫຕູຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣນ຺ຕິ ເອເຕນ ສຕ຺ຖາ ອຕ຺ຕໂນ ວິເວກາຠິຣຕິໍ ປກາເສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ນາມາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິຣິຍາປຖວິຫາເຣນາຕິ ອິຣິຍາປຖປວຕ຺ຕີນໍຯ ຕປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍ ຫິ ເອກສ຺ມິໍ ອິຣິຍາປເຖ ອຸປ຺ປນ຺ນທຸກ຺ຂໍ ອຎ຺ເຎນ ອິຣິຍາປເຖນ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຫຣຓໂຕ ວິຫາຣາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ປຈ຺ຉິມຎ຺ຈ ຊນຕໍ ອນຸກມ຺ປມາໂນຕິ ເອເຕນ ໂຍ ອາທິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ''ຠວໍ ເຕສໍ ໂຄຕໂມ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ...ເປ... ທິຏ຺ຐານຸຄຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂຍ ຈ ຕຖາ ''ເອວເມຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ''ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໂຕ, ຕເມວ ອຕ຺ຖໍ ນິຄມນວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍຖານຸສນ຺ຘິນາວ ສຕ຺ຖາ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສິຯ

ອຣຎ຺ຎວາສກາຣຓວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ເທສນານຸໂມທນາວຓ຺ຓນາ

໔໖ຯ ເອວໍ ນິຏ຺ຐາປິຕາຍ ເທສນາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕຕ຺ຖ ຠຄວຕິ ປສາທໍ ປເວເທນ຺ໂຕ ''ອຠິກ຺ກນ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ໑ຯ໑໕ຯເທສນານຸໂມທນກຖາ; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໒໕໐; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑; ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໒ຯ໑໖) ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ວິຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ຂເຍ ທິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ເຕເນວ ຫິ ''ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຐໂມ ຍາໂມ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ຕຕໂຣ ມໂນຣໂມຯ ຕາທິໂສ ຈ ສຸນ຺ທໂຣ ຠທ຺ທໂກ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ສຸນ຺ທເຣ ທິສ຺ສຕີ''ຕິຯ

ໂກຕິ ເທວນາຄຍກ຺ຂຄນ຺ຘພ຺ພາທີສຸ ໂກ ຈໂນຯ ເມຕິ ມມຯ ປາທານີຕິ ປາເທຯ ອິທ຺ຘິຍາຕິ ອິມາຍ ເອວຣູປາຍ ເທວິທ຺ຘິຍາຯ ຍສສາຕິ ອິມິນາ ເອທິເສນ ປຣິວາເຣນ ປຣິຊເນນຯ ຊລນ຺ຕິ ວິຊ຺ໂຊຕມາໂນຯ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕນາຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ເຕນ ກມນີເຍນ ອຠິຣູເປນຯ ວຓ຺ເຓນາຕິ ຉວິວຓ຺ເຓນ ສຣີຣວຓ຺ຓນິກາເຍຯ ສພ຺ພາ ໂອກາສຍໍ ທິສາຕິ ທສປິ ທິສາ ໂອກາເສນ຺ໂຕ ປກາເສນ຺

ໂຕ, ຈນ຺ໂທ ວິຍ ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ເອໂກກາສໍ ເອກາໂລກໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖຯ ອຠິຣູເປຕິ ອຸຬາຣຣູເປ ສມ຺ປນ຺ນຣູເປຯ

“ໂຈໂຣ ໂຈໂຣ, ສປ຺ໂປ ສປ຺ໂປ”ຕິອາທີສຸ ຠເຍ ອາເມຑິຕໍຯ “ວິຊ຺ຌ ວິຊ຺ຌ, ປຫຣ ປຫຣາ”ຕິອາທີສຸ ໂກເຘ, “ສາຘຸ ສາຘູຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໒໗; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໗; ໓ຯ໓໕; ໕ຯ໑໐໙໕) ປສໍສາຍໍ, “ຄຈ຺ຉ ຄຈ຺ຉ, ລຸນາຫິ ລຸນາຫີ”ຕິອາທີສຸ ຕຸຣິເຕ, “ອາຄຈ຺ຉ ອາຄຈ຺ຉາ”ຕິອາທີສຸ ໂກຕູຫເລ, “ພຸທ຺ໂຘ ພຸທ຺ໂຘຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ພຸຯ ວໍຯ ໒ຯ໒໒) ອຈ຺ຉເຣ, “ອຠິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ, ອຠິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໐; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໑) ຫາເສ, “ກຫໍ ເອກປຸຕ຺ຕກ, ກຫໍ ເອກປຸຕ຺ຕກາ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໕໓; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໘໓) ໂສເກ, “ອໂຫ ສຸຂໍ ອໂຫ ສຸຂ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໒໐; ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໕; ຈູຬວຯ ໓໓໒) ປສາເທຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖຯ ເຕນ ຄຣຫາອສມ຺ມານາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ “ປາໂປ ປາໂປ”ຕິອາທີສຸ ຄຣຫາຍໍຯ “ອຠິຣູປກ ອຠິຣູປກາ”ຕິອາທີສຸ ອສມ຺ມາເນ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ນຍິທໍ ອາເມຑິຕວເສນ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຖທ຺ວຍວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຖ ວາ”ຕິອາທິມາຫຯ ອຠິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ວຈນໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ນປຸໍສກລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ເທສນາຕິ ກຕ຺ວາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕທສ຺ສນໍ ວາ ເອຕໍ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖວເສນ ລິງ຺ຄວິຠຕ຺ຕິວິປຣິຓາໂມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ທຸຕິຍປເທປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ໂທສນາສນໂຕຕິ ຣາຄາທິກິເລສວິຘມນໂຕ, ຄຸຓາຘິຄມນໂຕຕິ ສີລາທິຄຸຓານໍ ສມ຺ປາປນໂຕຯ ເຍ ຄຸເຓ ເທສນາ ອຘິຄເມຕິ, ເຕສຸ ປຘານຠູຕາ ທສ຺ເສຕພ຺ພາຕິ ເຕ ປຘານຠູເຕ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສທ຺ຘາຊນນໂຕ ປຎ຺ຎາຊນນໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສທ຺ຘາປມຸຂາ ຫິ ໂລກິຍາ ຄຸຓາ, ປຎ຺ຎາປມຸຂາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຯ ສີລາທິອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສາຕ຺ຖໂຕ, ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕຯ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍສທ຺ທປ຺ໂຍຄຕາຍ ອຸຕ຺ຕານປທໂຕ, ສຓ຺ຫສຸຂຸມຠາເວນ ທຸພ຺ພິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຖຕາຍ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຖໂຕຯ ສິນິທ຺ຘມຸທຸມຘຸຣສທ຺ທປ຺ໂຍຄຕາຍ ກຓ຺ຓສຸຂໂຕ, ວິປຸລວິສຸທ຺ຘເປມນິຍຕ຺ຖຕາຍ ຫທຍງ຺ຄມໂຕຯ ມານາຕິມານວິຘມເນນ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນໂຕ, ຖມ຺ຠສາຣມ຺ຠມທ຺ທເນນ ອປຣວມ຺ຠນໂຕຯ ຫິຕຜຣເຓນ ກຣຸຓາສີຕລໂຕ, ກິເລສນ຺ຘກາຣວິຘມເນນ ປຎ຺ຎາວທາຕໂຕຯ ກຣວີກຣຸຕມຎ຺ຊຸຕາຍ ອາປາຖຣມຓີຍໂຕ, ປຸພ຺ພາປຣາວິຣຸທ຺ຘສຸວິສຸທ຺ຘຕ຺ຖຕາຍ ວິມທ຺ທກ຺ຂມໂຕຯ ອາປາຖຣມຓີຍຕາຍ ເອວ ສຸຍ຺ຍມານສຸຂໂຕ, ວິມທ຺ທກ຺ຂມຕາຍ ຫິຕຌ຺ຌາສຍປ຺ປວຕ຺ຕິຕຕາຍ ຈ ວີມໍສິຍມານຫິຕໂຕຯ ເອວມາທີຫີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ສໍສາຣຈກ຺ກນິວຕ຺ຕນໂຕ, ສທ຺ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕ, ມິຈ຺ຉາວາທວິຘມນໂຕ, ສມ຺ມາວາທປຕິຏ຺ຐາປນໂຕ, ອກຸສລມູລສມຸທ຺ຘຣຓໂຕ, ກຸສລມູລສໍໂຣປນໂຕ, ອປາຍທ຺ວາຣປິຘານໂຕ, ສຄ຺ຄມຄ຺ຄທ຺ວາຣວິວຣຓໂຕ, ປຣິຍຸຏ຺ຐານວູປສມນໂຕ, ອນຸສຍສມຸຄ຺ຆາຕນໂຕຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອໂຘມຸຂຐປິຕນ຺ຕິ ເກນຈິ ອໂຘມຸຂໍ ຐປິຕໍຯ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕນ຺ຕິ ສຠາເວເນວ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕໍຯ ອຸຄ຺ຆາເຏຍ຺ຍາຕິ ວິວຏໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາຕິ “ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ, ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ວາ ຄຈ຺ຉາ”ຕິອາທີນິ ອວຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ “ນິສ຺ສນ຺ເທຫໍ ເອສ ມຄ຺ໂຄ, ເອວໍ ຄຈ຺ຉາ”ຕິ ວເທຍ຺ຍຯ ກາຬປກ຺ຂຈາຕຸທ຺ທສີຕິ ກາຬປກ຺ເຂ ຈາຕຸທ຺ທສີຯ

ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ອາເຘຍ຺ຍສ຺ສ ອນາຘາຣຠູຕໍ ຠາຊນໍ ອາຘາຣຠາວາປາທນວເສນ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕຕາຍ ສທ຺ຘມ຺ມວິມຸຂໍ, ອໂຘມຸຂຐປິຕຕາຍ ອສທ຺ຘມ຺ເມ ປຕິຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປທທ຺ວຍໍ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ນ ຍຖາສງ຺ຂ຺ຍໍຯ ກາມໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທໂຍປິ ປຏິຈ຺ຉາທກາ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ປນ ສວິເສສໍ ປຏິຈ຺ຉາທິກາຕິ ອາຫ “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຄຫນປຏິຈ຺ຉນ຺ນ”ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຣມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຊ຺ຊໍ ວທາມີ”ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໓໑໐)ຯ ສພ຺ໂພ ອປາຍຄາມິມຄ຺ໂຄ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ “ກຸຈ຺ຉິໂຕ ມຄ຺ໂຄ”ຕິ ກຕ຺ວາຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ອຸຊຸປຏິປກ຺ຂຕາຍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ອຏ຺ຐ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕທມ຺ມາ ມິຈ຺ຉາມຄ຺ໂຄຯ ເຕເນວ ຫິ ຕທຸຠຍປຏິປກ຺ຂຕໍ ສນ຺ຘາຍ “ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ເຕນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສປ຺ປິອາທິສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ປທີໂປ ນ ຕຖາ ອຸຊ຺ຊໂລ, ຍຖາ ເຕລສນ຺ນິສ຺ສໂຍຕິ ເຕລປຊ຺ໂຊຕຄ຺ຄຫຓໍຯ ເອເຕຫິ ປຣິຍາເຍຫີຕິ ເອເຕຫິ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕຸກ຺ກຸຊ຺ຊນປຏິຈ຺ຉນ຺ນວິວຣຓາທິອຸປໂມປມິຕພ຺ພປກາເຣຫິ, ເອເຕຫິ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ໂສຬສາຣມ຺ມຓປຣິຄ຺ຄຫຓສມ຺ໂມຫວິຫາຣທິພ຺ພວິຫາຣວິຠາວນປຣິຍາເຍຫິ ວິຊ຺ຊາຕ຺ຕຍວິຠາວນາປເທເສນ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎາຓວິຠາວນປຣິຍາເຍຫິ ຈຯ ເຕນາຫ “ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ”ຕິຯ

ເທສນານຸໂມທນາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປສນ຺ນກາຣວຓ຺ຓນາ

ປສນ຺ນກາຣນ຺ຕິ ປສນ຺ເນຫິ ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ກາຣໍຯ ສຣຓນ຺ຕິ ປຏິສຣຓໍຯ ເຕນາຫ “ປຣາຍຓ”ນ຺ຕິຯ ປຣາຍຓຠາໂວ ຈ ອນຕ຺ຖນິເສຘເນນ ອຕ຺ຖສມ຺ປຏິປາທເນນ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອຆສ຺ສ ຕາຕາ ຫິຕສ຺ສ ຈ ວິຘາຕາ”ຕິຯ ອຆສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ, ປາປໂຕຕິ ປນ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ນິສ຺ສກ຺ເກ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນາຍໍ ຄມິ-ສທ຺ໂທ ນີ-ສທ຺ທາທໂຍ ວິຍ ທ຺ວິກມ຺ມໂກ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ “ອຊໍ ຄາມໍ ເນຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ “ໂຄຕມໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, “ສຣຓນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, ຕສ຺ສ ຈາຍມຕ຺ໂຖ – ຄມນຎ຺ຈ ຕທຘິປ຺ປາເຍນ ຠຊນໍ, ຕຖາ ຊານນໍ ວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິຕິ ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາ”ຕິອາທິມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ຠຊາມີຕິອາທີສຸ ປຸຣິມສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ສ ປຈ຺ຉິມໍ ປຈ຺ຉິມໍ ອຕ຺ຖວຈນໍຯ ຠຊນໍ ວາ ສຣຓາຘິປ຺ປາເຍນ ອຸປສງ຺ກມນໍ, ເສວນໍ ສນ຺ຕິກາວຈຣຕາ, ປຍິຣຸປາສນໍ ວຕ຺ຕປຏິວຕ຺ຕກຣເຓນ ອຸປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຖາປິ ອນຎ຺ຎສຣຓຕໍເຍວ ທີເປຕິຯ “ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ປທສ຺ສ ກຖໍ “ພຸຊ຺ຌາມີ”ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ຠຕີຕິ ອາຫ “ເຍສຎ຺ຫີ”ຕິອາທີຯ

ອຘິຄຕມຄ຺ເຄ,ສຈ຺ຉິກຕນິໂຣເຘຕິ ປທທ຺ວເຍນປິ ຜລຏ຺ຐາ ເອວ ທສ຺ສິຕາ, ນ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາຕິ ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນ ຈາ”ຕິ ອາຫຯ ນນຸ ຈ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊໂນປິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ? ກິຎ຺ຈາປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາ ເອວ ຕຖາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ນ ອິຕເຣ ນິຍາໂມກ຺ກມນາຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ເອວ “ອປາເຍສຸ ອປຕມາເນ ຘາເຣຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາໂມກ຺ກມເນນ ຫິ ອປາຍວິນິມຸຕ຺ຕິສມ຺ຠໂວຯ ອກ຺ຂາຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາຯ ເຕນ “ຍາວຕາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ວາ ອສງ຺ຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ”ຕິ ສຸຕ຺ຕປທໍ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐) ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ວິຕ຺ຖາໂຣຕິ ວາ ອິມິນາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ນິຍ຺ຍານິກຕາຍ, ນິພ຺ພານໍ ຕສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິເຫຕຸຕາຍາຕິ ອຸຠເຍເວຕ຺ຖ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈຍຠູຕໍ ລຠິຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິ, ອຣິຍຜລານໍ “ຍສ຺ມາ ຕາຍ ສທ຺ຘາຍ ອວູປສນ຺ຕາຍາ”ຕິອາທິວຈນໂຕ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນານໍ ກິເລສານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປຫານກິຈ຺ຈຕາຍ ນິຍ຺ຍານານຸຄຸຓຕາຍ ນິຍ຺ຍານປຣິໂຍສານຕາຍ ຈຯ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສ ປນ ນິຍ຺ຍານຘມ຺ມສມຘິຄມເຫຕຸຕາຍາຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ມຠາໂວ ລພ຺ຠຕິ ເອວ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ປາຬາຣຸຬ຺ໂຫ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ເກວລ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ

ກາມຣາໂຄ ຠວຣາໂຄຕິ ເອວມາທິເຠໂທ ສພ຺ໂພປິ ຣາໂຄ ວິຣຊ຺ຊຕິ ປຫີຍຕິ ເອເຕນາຕິ ຣາຄວິຣາໂຄຕິ ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕຯ ເອຊາສງ຺ຂາຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຌານລກ຺ຂຓສ຺ສ ໂສກສ຺ສ ຈ ຕທຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ສພ຺ພໂສ ປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ ອເນຊມໂສກນ຺ຕິ ຜລໍ ກຖິຕໍຯ ອປ຺ປຏິກູລນ຺ຕິ ອວິໂຣຘທີປນໂຕ ເກນຈິ ອວິຣຸທ຺ຘໍ, ອິຏ຺ຐໍ ປຓີຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ປຄຸຓຣູເປນ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ປກຏ຺ຐຄຸຓວິຠາວນໂຕ ວາ ປຄຸຓໍຯ ຍຖາຫ “ວິຫີສສຎ຺ຎີ ປຄຸຓໍ ນ ຠາສິໍ, ຘມ຺ມໍ ປຓີຕໍ ມນຸເຊສຸ ພ຺ຣຫ຺ເມ”ຕິຯ ສພ຺ພຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ ກຖິຕາຕິ ໂຍຊນາຯ

ທິຏ຺ຐິສີລສງ຺ຆາເຕນາຕິ “ຍາຍໍ ທິຏ຺ຐິ ອຣິຍາ ນິຍ຺ຍານິກາ ນິຍ຺ຍາຕິ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐິສາມຎ຺ຎຄໂຕ ວິຫຣຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໒໔, ໓໕໖; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໙໒; ໓ຯ໕໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ, “ຍານິ ຕານິ ສີລານິ ອຂຓ຺ຑານິ ອຈ຺ຉິທ຺ທານິ ອສພລານິ ອກມ຺ມາສານິ ຠຸຊິສ຺ສານິ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖານິ ອປຣາມຏ຺ຐານິ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ , ຕຖາຣູເປຫິ ສີເລຫິ ສີລສາມຎ຺ຎຄໂຕ ວິຫຣຕີ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໒໔; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໙໒; ໓ຯ໕໔; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໒; ປຣິຯ ໒໗໔) ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ສີລານຎ຺ຈ ສໍຫຕຠາເວນ, ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍຫໂຕຕິ ຆຏິໂຕຯ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ ຫິ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ທູເຣ ຐິຕາປິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓສາມຄ຺ຄິຍາ ສໍຫຕາ ເອວຯ ອຏ຺ຐ ຈ ປຸຄ຺ຄລ ຘມ຺ມທສາ ເຕຕິ ເຕ ປຸຣິສຍຸຄວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປຸຄ຺ຄລວເສນ ອຏ຺ເຐວ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂທສ຺ສາວິຕາຍ ຘມ຺ມທສາຯ ຕີຓິ ວຕ຺ຖູນິ ສຣຓນ຺ຕິ ຄມເນນ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຄມເນນ ຈ ຕີຓິ ສຣຓຄມນານິຯ ປຏິເວເທສີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫທຍຄຕໍ ວາຈາຍ ປເວເທສິຯ

ປສນ຺ນກາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຣຓຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ

ສທ຺ທມ຺ມສ຺ສ ວິສຍປ຺ເກາທພລສໍກິເລສເກາທານໍ ວິຍ ກຕ຺ຕ຺ ຈ ວິກາວນາ ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລາຍ ໂຫຕີຕິ "ສທ຺ທມ຺ມເນສ຺ ໂກສລ຺ລຕ຺ຖໍສທ຺ທໍ...ເປ... ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຕນ ວິນາ ສທ຺ທມ຺ມສ຺ເສວ ອສມ຺ກາວໂຕ຺ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ໂວທານໍ ນ ຄຫິ ຕໍ, ນນ຺ ໂວທານວິກາວນາປີ ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລາວຫາຕີ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕໍ ປນ ສໍກິເລສຄ຺ຄຫເຕເນວ ອຕ຺ຖໂຕ ທີປີຕໍ ໂຫຕີຕິ ນ ຄຫິ ຕໍ຺ ຍານິ ຫິ ເຕສໍ ສໍກິເລສການານິ ອລ຺ລາຕາທີນິ, ເຕສໍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອນຸປ຺ປັນ຺ນານໍ ອນຸປ຺ປາທເນນ, ອຸປ຺ປັນ຺ນານລ຺ຈ ປ຺ ຫາເນນ ໂວທານໍ ໂຫຕີຕິ຺ ທີສຕ຺ຖສ຺ສ ສຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ວເສເນຕໍ ປທໍ ທຍ຺ຖພ຺ພນ຺ຕິ "ທີສຕີຕິ ສຣຕ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ປນ ທີສນໍ ເກາສໍ, ກຖໍ, ກສ຺ສ ວາຕິ ໂຈທນໍ ໂສເສນ຺ໂຕ "ສຣຕຄຕານ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ກາຍນ຺ຕິ ວຍ຺ຍກາຍໍ຺ ສນ຺ຕາສນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາ ສໍ຺ ເຕເນວ ເຈຕສິກທຸກ຺ຂສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິສ ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ຺ ທຸຄ຺ຄຕິປ຺ຣິກິເລສນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິປ຺ຣິຍາປນ຺ນໍ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ ຂໍ຺ ຕຍິທໍ ສພ຺ພໍ ປຣໂຕ ພລກາຖາຍໍ ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ຺ ເອຕນ຺ຕິ "ສຣຕ"ນ຺ຕິ ປທໍ຺

ເອວໍ ອວິເສສໂຕ ສຣຕສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິເສສໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ທີເຕ ປວຕ຺ຕມາເນ ນາຕິ "ສມ຺ປນ຺ນສີລາ, ກິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖາ"ຕິອາທີນາ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໘, ໒໙) ອຕ຺ເຖ ນິໂຍຊເນນ຺ ອທີຕາ ຈ ນິວຕ຺ຕເນນາຕິ "ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ ປາປກໍ ອກິສມ຺ປຣາຍ"ນ຺ຕິອາທີນາ ອາທີນວທສ຺ສນາທິມຸເຂນ ອນຕ຺ຖໂຕ ວິນິວຕ຺ຕ ເນນ຺ ກາຍໍ ທີສຕີຕິ ທີຕາທີເຕສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕິປວຕ຺ຕິເຫຕຸກໍ ພ຺ຍສນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣເຕນ ວິນາເສຕິ ຺ ກວກນ຺ຕາຣາ ອຸຕ຺ ຕາຣເຕນ ມຄ຺ຄສ຺ງຂາໂຕ ຂມ຺ໂມ, ອິຕໂຣ ອສ຺ສາສທາເນນ ສຕ຺ຕານໍ ກາຍໍ ທີສຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ກາຣານນ຺ຕິ ທານວເສນ ປູຊາວ ເສນ ຈ ອຸປນິຕານໍ ສກ຺ການານໍ຺ ວິປຸລພລປ຺ຜລາກາກຣເຕນ ສຕ຺ຕານໍ ກາຍໍ ທີສຕິ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍກາວໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ຺ ອິມິນາປີ ປ຺ຣິຍາເຍນາຕິ ອິມິນາປີ ວິກຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕນ ກາຣເຕນ຺

"ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ກຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຂມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ສງ຺ໂຜ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ປສາໂທ ຕປ຺ປສາໂທ, ຕເທວ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ຄຣຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕຄ຺ຄຣຸ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຕຄ຺ຄຣຸຕາ, ຕປ຺ປສາໂທ ຈ ຕຄ຺ຄຣຸຕາ ຈ ຕປ຺ປສາທຕຄ຺ຄຣຸ ຕາ, ຕາທີ຺ ວິຊຸຕທິຜ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຊາສມ຺ໂມຫອສ຺ສທ຺ຂິຍາທີຕາຍ ວິຫຕກິເລໂສ຺ "ຕເທວ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ປຣາຍຕໍ ຄຕິ ຕາຕໍ ເລຕ"ນ຺ຕິ ເອວໍ ອາກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຍາ ຕປ຺ປຣາຍຕຕາກາຣປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ສທ຺ທມ຺ມໍ "ສຣຕນ຺ຕິ ຄຈ຺ຊຕິ ເອເຕ ນາ"ຕິ຺ ຕໍສມ຺ງຄີຕິ ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ຺ ເອວໍ ອຸເປຕີຕິ ເອວໍ ກຊຕິ ເສວຕິ ປຍິຣຸປາສຕິ, ເອວໍ ວາ ຊານາຕິ ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ປສາທຄ຺ຄຫເຕນ ໂລກິຍສຣຕຄມນມາຫ຺ ຕລ຺ທີ ປສາທປ຺ປຂານໍ, ນ ລາຕປ຺ປຂານໍ຺ ຄຣຸຕາຄຫເຕນ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ຺ ອຣິຍາ ທີ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ຄຸຕາກິລ຺ລາຕາຍ ປາສາຕຈ຺ຊຕ຺ຕໍ ວິຍ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕປ຺ປສາເທນ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ວິຫຕກິເລໂສ ຕຄ຺ຄຣຸຕາຍ ສມຸຈ຺ເຊທວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ຕປ຺ປຣາຍຕ ຕາ ປເນຕ຺ຖ ຕຄ຺ຄຕິກາຕາຕິ ຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິຂມ຺ປີ ວກ຺ຂມານໍ ສທ຺ທມ຺ມໍ ຄທີຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ອວິເສເສນ ວາ ປສາທຄຣຸຕາ ໂຊຕິຕາຕິ ປສາທຄ຺ຄຫເຕນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທສ຺ສ ອິຕຣສ຺ສ ຈ ຄຫຕໍ, ຕຖາ ຄຣຸຕາຄຫເຕນາຕິ ອຸກເຍນປີ ອຸກຍໍ ສທ຺ທມ຺ມໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺

ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ອິຊ຺ຊຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕໍ ຫຸຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ອຕ຺ຖໂຕ ຈຕຸສຈ຺ຈາຂິຄໂມເຍວ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ສທ຺ທມ຺ມນນ຺ ຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ທີ ນິພ຺ພານຂມ຺ໂມ ສຈ຺ຂິກິຣິຍາກິສມຍວເສນ, ມຄ຺ຄຂມ຺ໂມ ກາວນາກິສມຍວເສນ ປຜິວິຊ຺ຊິຍມາໂນເຍວ ສທ຺ທມ຺ມນຕ຺ຕໍ ສາເຂຕິ, ພຸທ຺ຂຄຸຕາ ປນ ສາວກໂຄຈຣກູຕາ ປຣິລ຺ລາກິສມຍວເສນ, ຕຖາ ອຣິຍສງ຺ຜຄຸຕາ຺ ເຕນາຫ "ກິຈ຺ຈ ໂຕ ສກເລປີ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ອິຊ຺ຊຕີ"ຕິ, ອິຊ຺ຊນ຺ຕລ຺ຈ ສເຫວ ອິຊ຺ຊຕິ, ນ ໂລກິຍໍ ວິຍ ປຜິປາຜິຍາ ອສມ຺ໂມຫປຜິເວເຂນ ປຜິວິທ຺ຂຕ຺ຕາຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ຺ ເຍ ປນ ວທນ຺ຕິ "ນ ສທ຺ທມ຺ມໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ອຂິຄຕຕ຺ຕາ ປນ ອຂິຄຕເມວ ໂຫຕິ ເອກຈ຺ຈານໍ ເຕວິຊ຺ຊາທີນໍ ໂລກິຍວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິຍາ"ຕິ, ເຕສໍ ໂລກິຍເມວ ສທ຺ທມ຺ມໍ ສິຍາ, ນ ໂລກຸ ຕ຺ຕຣໍ, ຕລ຺ຈ ອຍຸຕ຺ຕໍ ທຸວິຂສ຺ສປີ ອິຈ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ຺ ຕນ຺ຕິ ໂລກິຍສທ຺ທມ຺ມໍ຺ ສທ຺ຂາປຜິລາໂກ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຂ ກ ຄວາ"ຕິອາທີນາ຺ ສທ຺ຂາມູລິກາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສທ຺ຂາປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖິ ພຸທ຺ຂສຸພຸທ຺ຂຕໍ ຂມ຺ມສຸຂມ຺ມຕໍ ສງ຺ຜສຸປ຺ປຜິປ຺ ຕິລ຺ຈ ໂລກິຍາວໂພຂວເສເນວ ສມ຺ມາ ລາເຍນ ທສ຺ສນໂຕ຺ "ສທ຺ຂາມູລິກາ ສມ຺ມາທິຜ຺ຖີ"ຕິ ເອເຕນ ສທ຺ຂູປນິສ຺ສຍາ ຍຖາວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຕາ ປລ຺ລາ ໂລກິຍສທ຺ທມ຺ມນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ເຕນາຫ "ທິຜ຺ຖິຊຸກມ຺ມນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ "ທິຜ຺ຖິ ເອວ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸຊ຺ຊໍ ກຣີຍຕີ"ຕິ ກຕ຺ວາ຺ ທິຜ຺ຖິ ວາ ອຸຊ຺ຊໍ ກຣີຍຕິ ເອເຕນາຕິ ທິຜ຺ຖິຊຸກມ຺ມໍ, ຕຖາ ປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຺ ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ "ຕປ຺ປຣາຍຕຕາກາຣປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ"ຕິ ອິທລ຺ຈ ວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ຺ ສທ຺ຂາປຸພ຺ພງ຺ຄມສມ຺ມາ ທິຜ຺ຖິຄ຺ຄຫຕໍ ປນ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ຕປ຺ປຂານຕາຍາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ "ສທ຺ຂາປຜິລາໂກ"ຕິ ອິມິນາ ມາຕາທີທິ ອຸສ຺ສາຫິຕທາຣ ກາທີນໍ ວິຍ ລາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕສທ຺ທມ຺ມໍ ທສ຺ເສຕິ, "ສມ຺ມາທິຜ຺ຖີ"ຕິ ອິມິນາ ລາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສທ຺ທມ຺ມໍ຺

ຕຍິທໍ ໂລກິຍໍ ສຣຕຄມນໍ. ອຕ຺ຕາ ສນ຺ນິຍ຺ຍາຕິຍຕິ ອປ຺ປີຍຕິ ປ໌ຣິຈ຺ຈຊິຍຕິ ເອເຕນາຕິ ອຕ຺ຕສນ຺ນິຍ຺ຍາຕນໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ທິຜ຺ຖິ ຊຸກມ຺ມໍ. ຕໍ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ປຣາຍຕໍ ປ໌ຜິສຣຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕປ຺ປຣາຍໂຕ, ປ຺ຕ຺ຄໂລ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ວາ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຕປ຺ປຣາຍຕາຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕທິຜ຺ຖິຊຸກມ຺ມເມວ. ສຣຕນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາເຍນ ສີສ຺ສກາວໍ ອນ຺ເຕວາສິກກາວໍ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ ເອເຕນາຕິ ສີສ຺ສກາວູປຄມນໍ. ສຣຕຄມນາຊິປ຺ປາເຍເນວ ປ໌ກິປ໌ຕຕິ ເອເຕນາຕິ ປ໌ກິປາໂຕ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕທິຜ຺ຖິຊຸກມ຺ມວເສເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຕ຺ຕປ໌ຣິຈ຺ຈຊນນ຺ຕິ ສໍສາຣທຸກ຺ຂນິຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ປ໌ຣິຈ຺ຈຊນໍ. ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸ ປີ. ພຸທ຺ຆາທີນໍເຍວາຕິ ອວຆາຣຕໍ ອິຕເຣສຸປີ ສຣຕຄມນວິເສເສສຸ ຍຖາຣທໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ເອວລ຺ຸທິ ຕທລ຺ຸຌນິວຕ຺ຕນໍ ກຕໍ ໂຫ ຕິ.

ເອວໍ ອຕ຺ຕສນ຺ນິຍາຕນາທີນິ ເອເກນ ປ໌ກາເຣນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອປເຣທິປີ ປ໌ກາເຣທິ ທສ຺ເສຕ຺ ''ອປີຈາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຉໍ. ເຕນ ປ໌ຣິຍາຍນ຺ຕເຣທິປີ ອຕ຺ຕສນ຺ນິຍ຺ຍາຕນາທີ ກຕເມວ ໂຫຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອກິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອາລຸອວກາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສາຕາຄິຣິເໜມວຕາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ. ນນຸ ເຈເຕ ອາລຸອວກາທໂຍ ມຄ຺ເຄເນວ ອາຄຕສຣຕຄມນາ, ກຖໍ ເຕສໍ ຕປ຺ປຣາຍຕາສຣຕຄມນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ມຄ຺ເຄນາຄຕສຣຕຄມເນທີປີ ''ໂສ ອຫໍ ວິຈຣິສ຺ສາມິ ຄາມາ ຄາມ''ນ຺ຕິອາທີນາ (ສໍ. ນິ. ໑໘໔໖) ເຕທິ ຕປ຺ປຣາຍຕາກາຣສ຺ສ ປເວທິຕຕ຺ຕາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຌາຕິ...ເປ... ວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຌາຕິວເສນ ກຍວເສນ ອາຈຣິຍວເສນ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍວເສນາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ''ວເສນາ''ຕິ ປທໍ ໂຍ ເຊຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ຌາຕິວເສນາຕິ ຌາຕິກາວວເສນ. ເອວໍ ເສເສສຸປີ. ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍປ໌ກິປາເຕນາຕິ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍຕາເໜຕຸເກນ ປ໌ກິປາເຕນ. ອິຕເຣທີຕິ ຌາຕິກາວາທິວສປ຺ປວຕ຺ເຕທິ ຕີທິ ປ໌ກິປາເຕທິ. ອິຕເຣທີຕິອາທີນາ ສງເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ ''ຕສ຺ມາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວນ຺ທຕີຕິ ປ໌ກິປາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕາວຈນໍ. ເອວຣູປນ຺ຕິ ທິຜ຺ຖຆມ຺ມິກໍ ສນ຺ຆາຍ ວທຕິ. ສມ຺ປຣາຍິກລ຺ທິ ນິຍ຺ຍານິກໍ ວາ ອນຸສາສນໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍປ໌ກິປາຕເມວ ກໂຣຕີຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ສຣຕຄມນປ຺ປເກ ໂທຕິ ສຣຕຄມນວິກາໂຄ.

ອຣິຍມຄ຺ໂຄເຍວ ໂລກຸຕ຺ຕຣສຣຕຄມນນ຺ຕິ ອາທ ''ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຌ຺ຌຜລານິ ວິປາກຜລ''ນ຺ຕິ. ສພ຺ພທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍຕິ ສກລສ຺ສ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂຆ. ເອຕນ຺ຕິ ''ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ, ສມ຺ມປ຺ປຌ຺ຌາຍ ປສ຺ສຕີ''ຕິ (ຆ. ປ. ໑໙໐) ເອວໍ ວຸຕ຺ ຕໍ ອຣິຍສຈ຺ຈທສ຺ສນໍ.

ນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປຄມນາທິວເສນາຕິ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຫຕາທິວເສນ. ອຜ຺ຖານນ຺ຕິ ເໜຕຸປ໌ຜິກ຺ເຂໂປ. ອນວກາໂສຕິ ປຈ຺ຈຍປ໌ຜິກ຺ເຂໂປ. ອຸກເຍນປີ ກາຣຕເມວ ປ໌ຜິກ຺ຂິປ໌ຕິ. ຍນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຕນ. ທິຜ຺ຖິສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ມຄ຺ຄທິຜ຺ຖິຍາ ສມ຺ປນ຺ໂນ ໂສຕາປນ຺ໂນ. ກລ຺ຈິ ສງຂາຣນ຺ຕິ ຈຕຸກູມເກສຸ ສງຂຕສງຂາເຣສຸ ເອກສງຂາຣມ຺ປີ. ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ''ນິຈ຺ໂຈ''ຕິ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ. ສຸຂໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ''ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຕາ''ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໗໖) ເອວໍ ອຕ຺ຕທິຜ຺ຖິວເສນ ສຸຂໂຕ ຄາທໍ ສນ຺ຆາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ທິຜ຺ຖິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ປ໌ຣິລຸອາຫວູປສມນຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິປ໌ຣິຕ຺ຕາສິໂຕ ວິຍ ໂຈກ຺ ຂພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຸກ຺ກາຣກູມີ ກລ຺ຈິ ສງຂາຣໍ ສຸຂໂຕ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ. ອຕ຺ຕວາເຣ ກສິຕາທິປຌ຺ຌຕ຺ຕິສງຄຫຕ຺ຖໍ ''ສງຂາຣ''ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ''ກລ຺ຈິ ຆມ຺ມ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິເມສຸປີ ວາເຣສຸ ຈຕຸກູມກວເສເນວ ປ໌ຣິຈ຺ເຉໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ ເຕກູມກວເສເນວ ວາ. ຍໍ ຍລ຺ທິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຄາຫວເສນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕໂຕ ຕໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ຄາທໍ ວິນິເວເຖຕິ. ມາຕຣນ຺ຕິອາທີສຸ ຊນິກາ ມາຕາ, ຊນ ໂກ ປີຕາ, ມນຸສ຺ສກູໂຕ ຂີຕາສໂວ ອຣຫາຕິ ອຊິປ຺ເປໂຕ. ກີ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ອຌ຺ຌໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາຕິ? ເອຕມ຺ປີ ອຜ຺ຖາ ນໍ, ປຸຖຸຊ຺ຊນກາວສ຺ສ ປນ ມຫາສາວຊ຺ຊກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຜລທີປນຕ຺ຖລ຺ເຈວໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຸຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ວຆກຈິຕ຺ ເຕນ ປທຸຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ. ໂລທິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍາຕິ ຊີວມານກສຣີເຣ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາຍ ປີວນມຕ຺ຕມ຺ປີ ໂລທິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ. ສງຆໍ ກິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ສມານສໍວາສກໍ ສມານສີມາຍໍ ຖິຕໍ ສງຆໍ 'ກມ຺ເມນ ອຸທ຺ເທເສນ ໂວຫຣນ຺ໂຕ ອນຸສ຺ສາວເນນ ສລາກຄ຺ຄາ ເໜນາ''ຕິ (ປ໌ຣິ. ໔໕໘) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕທິ ປຌ຺ຈທິ ກາຣເຕທິ ກິນ຺ເທຍ຺ຍ ຯ ອຌ຺ຌໍ ສຕ຺ຖາຣນ຺ຕິ ອຌ຺ຌໍ ຕິຕ຺ຖກຣໍ ''ອຍໍ ເມ ສຕ຺ຖາ''ຕິ ເອວໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ນ ເຕ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ ອປາຍກູມິນ຺ຕິ ເຕ ພຸທ຺ຆໍ ສຣຕໍ ຄຕາ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ອປາຍກູມີ ນ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ເທວກາຍໍ ປນ ປ໌ຣິປູເຣສ຺ສນ຺ຕິ ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ທສຫິຐາເນຫີຕິ ທສຫິ ກາຣເຓຫິຯ ອນິຎ຺ຎຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອນິກວນ຺ຕິຯ ເວລາມສຸຕ຺ຕາທິວເສນາປີຕິ ເອຕ຺ຖ “ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສສງ຺
ຂານໍ ສຸວຓ຺ຓປາຕິຣູປິຍປາຕິກໍສປາຕີນໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ຣູປິຍສຸວຓ຺ຓຫິຣຎ຺ຎປູຣານໍ ກຣີສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖກາວປ຺ປມາຓານໍ ສພ຺ພາລງ຺
ກາຣປຏິມຓ຺ຑິຕານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ຫຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ອສ຺ສສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ຣຖສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ
ເຘນຸສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ກຎ຺ຎາສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ວຕ຺ຖໂກຏິສຫສ຺ສານໍ ອປຣິ
ມາຓສ຺ສ ຈ ຂຊ຺ຊໂຠຊ຺ຊາທິເຠທສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຊນວເສນ ສຕ຺ຕມາສາທິການິ ສຕ຺ຕ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ຕ
ເວລາມມຫາທານໂຕ ເອກສ຺ສ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ທິນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ, ຕໂຕ ສຕໍ ໂສຕາປນ຺ນານໍ ທິນ຺ນທານໂຕ ເອກສ຺ສ
ສກທາຄາມິສ຺ສ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ອນາຄາມິສ຺ສ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ອຣຫໂຕ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສ຺ສ, ຕໂຕ ສມ຺ມາສມ຺
ພຸທ຺ຘສ຺ສ, ຕໂຕ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ທິນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ, ຕໂຕ ຈາຕຸທ຺ທິສໍ ສງ຺ຆໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຫາຣກຣຓໍ, ຕໂຕ
ສຣຓຄມນໍ ມຫປ຺ຜລຕຣ”ນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປນ຺ຕສ຺ສ ເວລາມສຸຕ຺ຕສ຺ສ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໒໐) ວເສນຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ “ຍໍ ຄຫປຕິ,
ເວລາໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ທານໍ ອທາສິ ມຫາທານໍ, ໂຍ ເອກໍ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປນ຺ນໍ ໂຠເຊຍ຺ຍ, ອິທໍ ຕໂຕ ມຫປ຺ຜລຕຣ”ນ຺ຕິອາທິ (ອຯ
ນິຯ ໙ຯ໒໐)ຯ ເວລາມສຸຕ຺ຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐) ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອຎ຺ຎາຓໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ຄຸຓານໍ ອຊານນໍ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມໂຫ, “ພຸທ຺ໂຘ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ ພຸທ຺ໂຘ”ຕິອາທິນາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ
ສໍສໂຍ,ມິຈ຺ຉາຎາຓໍ ຕສ຺ສ ຄຸຓານໍ ອຄຸຓກາວປຣິກປ຺ປເນນ ວິປຣີຕຄ຺ຄາໂຫຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອນາທຣາຄາຣວາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ
ນ ມຫາຊຸຕິກນ຺ຕິ ນ ອຸຊ຺ຊລໍ, ອປຣິສຸທ຺ຘ໌ ອປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ມຫາວິປ຺ຜາຣນ຺ຕິ ອນຸຬາຣໍຯ ສາວຊ຺ໂຊຕິ ທິຏ຺ຐິຕຓ຺
ຫາທິວເສນ ສໂທໂສຯ ໂລກິຍໍ ສຣຓຄມນໍ ສິກ຺ຂາສມາທານໍ ວິຍ ອຄ຺ຄຫິຕກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ
ຕສ຺ສ ຂນ຺ຘເຠເທນ ເຠໂທຕິ ອາຫ “ອນວຊ຺ໂຊ ກາລກິຣິຍາຍາ”ຕິຯ ໂສຕິ ອນວຊ຺ໂຊ ສຣຓຄມນເຠໂທຯ ສຕິປິ ອນວຊ຺ຊຕ຺ເຕ
ອິຏ຺ຐຜໂລປິ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອຜໂລ”ຕິຯ

ສຣຓຄມນກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອຸປາສກວິນິກຖາວຓ຺ຓນາ

ໂກ ອຸປາສໂກຕິ ສຣູປປຸຈ຺ຉາ, ຕສ຺ມາ ກີລກ຺ຂໂຓ ອຸປາສໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກສ຺ມາຕິ ເຫຕຸປຸຈ຺ຉາຯ ເຕນ ເກນ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ເຕນ
ອຸປາສກສທ຺ໂທ ຕສ຺ມິໍ ປຸຄ຺ຄເລ ນິຣຸຬ຺ໂຫຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ກິມສ຺ສ ສີລນ຺ຕິ ກີທິສໍ ອສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ສີລໍ, ກິຕ຺ຕເກນ ສີເລນາຍໍ
ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂກ ອາຊີໂວຕິ ໂກ ອສ຺ສ ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ໂສ ປນ ມິຈ຺ຉາຊີວສ຺ສ ປຣິວຊ຺ຊເນນ ໂຫຕີຕິ
ໂສປິ ວິຠຊີຍຕີຕິຯ ກາ ວິປຕ຺ຕີຕິ ກາ ອສ຺ສ ສີລສ຺ສ, ອາຊີວສ຺ສ ວາ ວິປຕ຺ຕິຯ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ຫິ ວິຘິ ວາ ປຏິເສໂຘ ວາຯ ກາ
ສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ໂຍ ໂກຈີຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທີສຸ ໂຍ ໂກຈິຯ ເຕນ ສຣຓຄມນເມເວຕ຺ຖ ກາຣຓໍ, ນ ຊາຕິອາທິວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຸປາສນໂຕຕິ ເຕເນວ
ສຣຓຄມເນນ ຕຕ຺ຖ ຈ ສກ຺ກຈ຺ຈກາຣິຕາຍ ອາທຣຄາຣວພຫຸມານາທິໂຍເຄນ ປຍິຣຸປາສນໂຕຯ ເວຣມຓີໂຍຕິ ເວຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ
ປາຓາຕິປາຕາທິທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ມຓນໂຕ ຫນນໂຕ ວິນາສນໂຕ ເວຣມຓີໂຍ, ປຎ຺ຈ ວິຣຕິໂຍ ວິຣຕິປ຺ປຘານຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ
ສີລສ຺ສຯ ເຕເນວາຫ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ “ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕີ”ຕິຯ

ມິຈ຺ຉາວຓິຊ຺ຊາຕິ ນ ສມ຺ມາວຓິຊ຺ຊາ ອຍຸຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາ ອສາຣຸປ຺ປວຓິຊ຺ຊາຯ ປຫາຍາຕິ ອກຣເຓນ ປຊຫິຕ຺ວາຯ ສມ຺ເມນາຕິ
ສມ຺ມໂຕ ອນເປເຕນຯ ເຕນ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ອຘມ຺ມິກໍ ຊີວິກໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ສເມນາຕິ ອວິສເມນຯ ເຕນ ກາຍວິສມາທິທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຊ຺
ເຊຕ຺ວາ ກາຍສມາທິນາ ສຸຈຣິເຕນ ຊີວນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສຕ຺ຖວຓິຊ຺ຊາຕິ ອາວຸຘຠຓ຺ຑໍ ກຕ຺ວາ ວາ ກາເຣຕ຺ວາ ວາ ຍຖາກຕໍ ວາ
ປຏິລຠິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ສຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາຕິ ມນຸສ຺ສວິກ຺ກໂຍ ຯ ມໍສວຓິຊ຺ຊາຕິ ສູກຣາທໂຍ ວິຍ ມິຄສູກຣາທິເກ ໂປເສຕ຺
ວາ ມໍສໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ວິກ຺ກໂຍຯ ມຊ຺ຊວຓິຊ຺ຊາຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ມຊ຺ຊໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ວິສວຓິຊ຺ຊາຕິ ວິສໍ ໂຍເຊຕ຺
ວາ, ວິສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຖວຓິຊ຺ຊາ ປເຣປເຣຘນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອກຣຓີຍາ ວຸຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາ
ອຠຸຊິສ຺ສຠາວກຣຓໂຕ, ມໍສວິສວຓິຊ຺ຊາ ວຘເຫຕຸໂຕ, ມຊ຺ຊວຓິຊ຺ຊາ ປມາທຏ຺ຐານໂຕຯ

ຕສ຺ເສວາຕິ ປ຺ຍ຺ຈເວຣມຕີລກ຺ຂຓສ຺ສ ສີລສ຺ສ ເຈວ ປ຺ຍ຺ຈມິຈ຺ຉາວຕີຊ຺ຊາລກ຺ຂຓສ຺ສ ອາຊີວສ຺ສ ຈ໚ ວິປ຺ຕ຺ຕິຕິ ເກໂທ ປ໌ໂກໂປ ຈ໚ ຍາຍາຕິ ຍາຍ ປຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ໚ ຈຕ຺ຫາໂລຕິ ອຸປ່າສກຈຕ຺ຫາໂລ໚ ມລນ຺ຕິ ອຸປ່າສກມລໍ໚ ປຕິກິຍ຺ໂຖຕິ ອຸປ່າສກນິຫີໂນ໚ ພຸທ຺ຆາທີສຸ ກມ຺ມກມ຺ມຜເລສຸ ຈ ສທ຺ຆາວິປ຺ຣີຍາໂຍ ອສ຺ສທ຺ຆິຍໍ ມິຈ຺ຉາສີໂມກ຺ໂຂ໚ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອສ຺ສທ຺ຆິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສ຺ສທ຺ໂຆ໚ ຍຖາວຸຕ຺ຕ ສີລວິປ຺ຕ຺ຕິ ອາຊີວວິປ຺ຕ຺ຕິວເສນ ທຸສ຺ສີໂລ໚ “ອິມິນາ ທິຍ຺ຖາທີນາ ອິທໍ ນາມ ມງ຺ຄລໍ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ເອວໍ ພາລຊນປ຺ຣິກປ຺ປິຕໂກຕູຫລສງ຺ຂາເຕນ ທິຍ຺ຖສຸຕມຸຕມງ຺ຄເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂກຕູຫລມງ຺ຄລິໂກ໚ ມງ຺ຄລໍ ປ຺ຈ຺ເຈຕີຕິ ທິຍ຺ຖມງ຺ຄລາທີເກທໍ ມງ຺ຄລເມວ ປຕ຺ຕິຍາຍຕິ໚ ໂນ ກມ຺ມນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕໍ ໂນ ປຕ຺ຕິຍາຍຕິ໚ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຆາຕິ ອິໂຕ ສພ຺ພຍ຺ຍຸພຸທ຺ຆສາສນໂຕ ພຫິທ຺ຆາ ພາຫີຣກສມເຍ໚ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ປ຺ຣິເຍສຕີຕິ ທຸປ຺ປຜິປນ຺ນໍ ທກ຺ຂິຓາຣຫສຍ຺ຍີ ຄເວສຕິ໚ ປ຺ພ຺ພກາຣໍ ກໂຣຕີຕິ ທານມານນາທີກໍ ກຸສລກິຣິຍໍ ປຖມໍ ກໂຣຕິ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍປ຺ຣິເຍສນປ຺ພ຺ພກາເຣ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ປ຺ຍ຺ຈ ຆມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາ໚

ວິປ຺ຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣີຍາເຍນ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ຌາຕພ຺ພາ໚ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ປ຺ຣິສານໍ ຣຕິຊນນຍ຺ເຖນ ອຸປ່າສໂກວ ຣຕ ນໍ ອຸປ່າສກຣຕນໍ໚ ຄຸຓໂສກາກິຕ຺ຕິສທ຺ທສຸຄນ຺ຆຕາຫີ ອຸປ່າສໂກວ ປທຸມໍ ອຸປ່າສກປທຸມໍ໚ ຕຖາ ອຸປ່າສກປຸຕ຺ຫຣີໂກ໚

ອາຫິມ຺ຫີຕິ ອາຫິອຕ຺ເຖ໚ ໂກຜິຍນ຺ຕິ ປ຺ຣິຍນ຺ຕໂກຜິຍໍ໚ ວິຫາຣຄ຺ເຄນາຕິ ໂອວຣກໂກຍ຺ຖາເສນ, “ອິມສ຺ມີ ຄພ຺ເກ ວສນ຺ຕານໍ ອິທໍ ນາມ ປນສຜລໍ ປ່າປ຺ຕາຕີ”ຕິອາທີນາ ຕໍຕໍວສນຍ຺ຖານໂກຍ຺ຖາເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຊ຺ຊຕນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຊ຺ຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ໚

ປ່າເຓທີອຸເປ໌ຕນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ສຣຓຄມນສ຺ສ ອາປ່າຓໂກຜິກຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຍາວ ເມ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕຕີ”ຕິອາທີນາ ວຕ຺ວາ ປຸ່ນ ຊີວິເຕນ ຕໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍໍ ປຜິປູເຊນ຺ໂຕ “ສຣຓຄມນໍ ຣກ຺ຂາມີ”ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອທິປ຺ປ່າຍໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ “ອຫລ຺ຫີ”ຕິອາທິມາຫ໚ ປ່າເຓທີ ອຸເປ໌ຕນ຺ຕິ ທີ ຍາວ ເມ ປ່າຓາ ຆຣນ຺ຕີ, ຕາວ ສຣຓໍ ອຸເປ໌ຕໍ, ອຸເປນ຺ໂຕ ຈ ນ ວາຈາມຕ຺ເຕນ, ນ ເອກວາຣໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ່າທມຕ຺ເຕນ, ອຖ ໂຂ ປ່າເຓ ປ຺ຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາປີ ຍາວຊີວໍ ອຸເປ໌ຕນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ໚

ອຸປ່າສກວິຆິກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

ກຍເກຣວສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ໚

໕໚ ອນງ຺ຄຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໕໗໚ອາຍສ຺ມາສາຣິປຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເອວມາທີກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ເຕນ “ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສີ”ຕິອາທິກໍ ສພ຺ພໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ໚ ເຕນາຫ “ອນງ຺ຄຓສຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ໚ ຕສ຺ສ ໂກ ນິກ຺ເຂໂປ? ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ໚ ປເຣທີ ອນຊ຺ຊິຍ຺ໂຖເຍວ ທີ ມຫາເຖໂຣ ອິມໍ ເທສນໍ ອາຣກີ໚ ເກຈິ ປນາຫຸ “ເອກຈ຺ເຈ ກິກ຺ຂູ ສໍກິລິຍ຺ຖຈິຕ຺ເຕ ທີສ຺ວາ ເຕສໍ ຈິຕ຺ຕສໍກິເລສປ຺ປຫານາຍ ເຈວ ເອກຈ຺ຈານໍ ອາຍຕີ ອນຸປ຺ປ່າທນາຍ ຈ ອຍໍ ເທສນາ ອາຣທ຺ຆາ”ຕິ໚ ເອວໍ ສພ຺ພສຸຕ຺ເຕສູຕິ ຍຖາ ເອຕ຺ຖ ອນງ຺ຄຓສຸຕ຺ເຕ, ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສູຕິ ສພ຺ເພສຸປີ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອນຸຕ຺ຕານອປ຺ພ຺ພປທວຓ຺ຓນາ ເອວ ກຣິຍຕິ໚ ເຕນາຫ “ຕສ຺ມາ”ຕິອາທີ໚ ຄຓນປ຺ຣິຈ຺ເຊໂທຕິ ຄຓເນນ ປ຺ຣິຈ຺ຊິນ຺ທນໍ໚ ອິທລ຺ຫີ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂມຫາຣຊກ຺ຂຕາວເສນ ທຸວິເຆ ສຕ຺ເຕ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ອຕ຺ຖຍ຺ຍຸຕານຕ຺ຖຍ຺ຍຸ ຕາວເສນ ທ຺ວິຆາ ກຕ຺ວາ “ຈຕ຺ຕາໂຣ”ຕິ ອນວເສສປ຺ຣິຍາທານໍ໚ ວຊ຺ຊີປຸຕ຺ຕກາທໂຍ ວິຍ ປຸຄ຺ຄລວາທີຕິ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍ ໂລກ ສມຍ຺ຌານຸສາເຣນ ອຕ຺ຖໍ ປຜິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ຖານໍ ວເສນ ເທສນາຍ ອາຣທ຺ຆຕ຺ຕາ, ອຍຍ຺ຈ ເທສນານໂຍ ສຕ຺ຖຸ ນິສ຺ສາຍ ເອວາ ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຍລ຺ຫີ”ຕິອາທິມາຫ໚

ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖເທສນາກຖາວຓ຺ຓນາ

ຕຕ຺ຖ (ອ໚ ນິ໚ ຜີ໚ ໑໚໑໚໑໗໐) ສມ຺ມຸຕິຍາ ເທສນາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ, ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ເທສນາ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ໚ ຕຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖເທສນາສຸ, ນ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ເຖສຸ໚ ເຕນາຫ “ເອວຣູປ່າ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ, ເອວຣູປ່າ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ”ຕິ໚ ຕຕ຺ຣິທໍ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖານໍ ລກ຺ຂຓໍ – ຍສ຺ມີ ກິນ຺ເນ, ພຸທ຺ຆິຍາ ອວຍວວິນິພ຺ໂພເຄ ວາ ກເຕ ນ ຕໍສມຍ຺ຌາ, ສາ ພຜປຜາທີປ຺ປເກທາ ສມ຺ມຸຕີ, ຕພ຺ພິປ຺ຣີຍາຍໂຕ ປຣມຕ຺ໂຖ໚ ນ ທີ ກກ຺ຂລຸອຟຸສນາທີສກາເວ ອຍໍ ນໂຍ ລພ຺ກຕິ, ຕຕ຺ຖ ຣູປ່າ

ຫິຘມ຺ມໍ ສມູຫສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຸປາທາຍ ປຸຄ຺ຄລໂວຫາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ສມ຺ມຸຕິເທສນາ’’ຕິຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຸປ຺ປາທວຍວນ຺ໂຕ ສຠາວຘມ຺ມາ ນ ນິຈ຺ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຣມຕ຺ຖເທສນາ’’ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ເສສປເທສຸປິຯ ນນຸ ຂນ຺ຘເທສນາປິ ສມ຺ມຸຕິເທສນາວຯ ຂນ຺ຘຏ຺ໂຐ ຫິ ຣາສຏ຺ໂຐ, ໂກຏ຺ຐາສຏ຺ໂຐ ວາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອຍໍ ປນ ຂນ຺ຘສມຎ຺ຎາ ຜສ຺ສາທີສຸ ຕຊ຺ຊາປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ວິຍ ປຣມຕ຺ຖສນ຺ນິສ຺ສຍາ ຕສ຺ສ ອາສນ຺ນຕຣາ, ປຸຄ຺ຄລສມຎ຺ຎາທໂຍ ວິຍ ນ ທູເຣຕິ ປຣມຕ຺ຖສງ຺ຄຫິຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ຂນ຺ຘສີເສນ ວາ ຕທຸປາທານາ ສຠາວຘມ຺ມາ ເອວ ຄຫິຕາຯ ນນຸ ຈ ສຠາວຘມ຺ມາ ສພ຺ເພປິ ສມ຺ມຸຕິມຸເຂເນວ ເທສໍ ອາໂຣຫນ຺ຕິ, ນ ສມຸເຂນາຕິ ສພ຺ພາປິ ເທສນາ ສມ຺ມຸຕິເທສນາວ ສິຍາຕິ? ນຍິທເມວໍ ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມວິຠາເຄນ ເທສນາວິຠາຄສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ນ ຈ ສທ຺ໂທ ເກນຈິ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ເຕນ ວິນາ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕີຕິຯ

ສມ຺ມຸຕິວເສນ ເທສນໍ ສຸຕ຺ວາຕິ ‘‘ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປ ໂຫຕິ ອຕ຺ຕປຣິຕາປນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໔໑໓; ປຸຯ ປຯ ໑໐ຯ໒໕ ມາຕິກາ) ສມ຺ມຸຕິມຸເຂນ ປວຕ຺ຕິຕໍ ເທສນໍ ສຸຕມຍຎາຓຸປ຺ປາທນວເສນ ສຸຕ຺ວາຯ ອຕ຺ຖໍ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາຕິ ຕທນຸສາເຣນ ຈຕຸສຈ຺ຈສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສຫ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ມຄ຺ເຄນ ປຏິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາຯ ໂມຫໍ ປຫາຍາຕິ ຕເທກຏ຺ເຐ ກິເລເສ ຫິ ສທ຺ຘິໍ ອນວເສສໍ ໂມຫໍ ປຊຫິຕ຺ວາຯ ວິເສສນ຺ຕິ ນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕສງ຺ຂາຕຎ຺ຈ ວິເສສໍຯ ເຕສນ຺ຕິ ຕາທິສານໍ ວິເນຍ຺ຍານໍຯ ປຣມຕ຺ຖວເສນາຕິ ‘‘ປຎ຺ຈິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ’’ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໔໗໒-໔໗໕) ປຣມຕ຺ຖຘມ຺ມວເສນຯ ເສສໍ ອນນ຺ຕຣນເຍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສໍ ສມ຺ມຸຕິວເສນ ປຣມຕ຺ຖວເສນ ຈ ເທສນາຍໍຯ ເທສຠາສາກຸສໂລຕິ ນານາເທສຠາສາສຸ ກຸສໂລຯ ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານໍ ສິປ຺ປຄນ຺ຖານມ຺ປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫາຕຎ຺ຫິ ປຣໂຕ ວກ຺ຂຕິຯ ສິປ຺ປານິ ວາ ເວທນ຺ໂຕຄເຘ ກຕ຺ວາ ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ ເວທານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກເຖຕພ຺ພຠາເວນ ຐິຕານິ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ສນ຺ນິຫິຕຠາເວນາຕິ ເວທານມ຺ປີ ກເຖຕພ຺ພຠາເວເນວ ອວຏ຺ຐານໍ ທີເປນ຺ໂຕ ‘‘ຄຸຍ຺ຫາ ຕຍີ ນິຫິຕາ ຄຍ຺ຫຕີ’’ຕິ ມິຈ຺ຉາວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ນານາວິຘາ ເທສຠາສາ ເອເຕສນ຺ຕິ ນານາເທສຠາສາຯ

ປຣໂມ ອຸຕ຺ຕໂມ ອຕ຺ໂຖ ປຣມຕ຺ໂຖ, ຘມ຺ມານໍ ຍຖາຠູຕສຠາໂວຯ ໂລກສງ຺ເກຕມຕ຺ຕສິທ຺ຘາ ສມ຺ມຸຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ສມ຺ມຸຕິກຖາຍ ສຈ຺ຈຕາຕິອາຫ ‘‘ໂລກສມ຺ມຸຕິກາຣຓາ’’ຕິ, ໂລກສມຎ຺ຎໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ໂລກສມຎ຺ຎາຍ ຫິ ອຠິນິເວເສນ ວິນາ ຎາປນາ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ສຸຕສ຺ສ ສາວນາ ວິຍ ນ ມຸສາ ອນຕິຘາວິຕພ຺ພໂຕ ຕສ຺ສາຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ ‘‘ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິໍ ນາຠິນິເວເສຍ຺ຍ, ສມຎ຺ຎໍ ນາຕິຘາເວຍ຺ຍາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໓໘)ຯ ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສຠາວຘມ຺ມານໍຯ ຠູຕກາຣຓາຕິ ຍຖາຠູຕສຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ສມ຺ມຸຕິໍ ໂວຫຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ‘‘ປຸຄ຺ຄໂລ ສຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິນາ ໂລກສມຎ຺ຎໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສຯ

ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ໂລກປາລນກິຈ຺ເຈ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປຘມ຺ເມ ກິຈ຺ຈໂຕ ປກາເສຕຸໍຯ ເຕສຎ຺ຫິ ກິຈ຺ຈໍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາເນເຍວ ປາກຏໍ ໂຫຕີຕິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ກຖາຍ ຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ຍສ຺ມິຎ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ກມ຺ມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໍສນ຺ຕາເນ ເອວ ຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຯ ເອວຎ຺ຫິ ກຕວິຎ຺ຎາຓນາໂສ ອກຕາຄໂມ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ສາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ພາຯ ເຕຫິ ສຕ຺ເຕຫິ ກາຕພ຺ພາ ປຸຎ຺ຎາທິກິຣິຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕປຸຣິສກາໂຣປິ ສນ຺ຕານວເສນ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພໂຕ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ໂພຯ

ອານນ຺ຕຣິຍທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈຸຕິອນນ຺ຕຣໍ ຜລໍ ອນນ຺ຕຣໍ ນາມ, ຕສ຺ມິໍ ອນນ຺ຕເຣ ນິຍຸຕ຺ຕານິ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນນ຺ຕຣກາຣຓສີລານິ, ອນນ຺ຕຣປໂຍຊນານິ ວາຕິ ອານນ຺ຕຣິຍານິ, ມາຕຸຆາຕາທີນິ, ເຕສໍ ທີປນຕ຺ຖໍຯ ຕານິປິ ຫິ ສນ຺ຕານວເສນ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ພໂຕ ‘‘ມາຕຣໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕີ’’ຕິອາທິນາ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໘໓) ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ພານິ, ຕຖາ ‘‘ໂສ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ’’ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕໕໖; ໓ຯ໓໐໘; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໗; ໒ຯ໓໐໙; ໓ຯ໒໓໐; ວິຠຯ ໖໔໒, ໖໔໓) ‘‘ໂສ ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ເອກມ຺ປິ ຊາຕິ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໔, ໒໔໕; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໘, ໓໘໔, ໔໓໑; ປາຣາຯ ໑໒) ‘‘ອຕ຺ຖິ ທກ຺ຂິຓາ ທາຍກໂຕ ວິສຸຊ຺ຌຕິ, ໂນ ປຏິຄ຺ຄາຫກໂຕ’’ຕິ ອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໘໑) ຈ ປວຕ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣປຸພ຺ເພນິວາສທກ຺ຂິຓາວິສຸທ຺ຘິກຖາ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເອວ ກຖາຍ ທີເປຕພ຺ພາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານວິສຍຕ຺ຕາຯ ‘‘ອຏ຺ຐ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລາ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໙), ນ ສມຍວິມຸຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ’’ຕິອາທິນາ (ປຸຯ ປຯ ໑) ຈ ປຣມຕ຺ຖໍ ກເຖນ຺ໂຕປິ ໂລກສມ຺ມຸຕິຍາ ອປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ປຸຄ຺ຄລກຖໍ ກເຖສິຯ ເອເຕນ ວຸຕ຺ຕາວເສສາຍ ກຖາຍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານຠາເວ ປໂຍຊນໍ ສາມຎ຺ຎວເສນ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ກາມຎ຺ເຈຕໍ ສພ຺ພໍ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸການໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸການມ຺ປິ ປນ ເອວໍ ເທສນາ ສຸຂາວຫາ ໂຫຕີຕິຯ

ມຫາຊໂນຕິ ໂລກິຍມຫາຊໂນ ฯ ນ ຊານາຕິ ໝນວິນິພຸໂກຄາກາເວນ ສມຸມກິຈຸຈສຸສ ອສລຸລກຸຂເຓນ ฯ ຕຕຸຖ “ກຶ ນາເມຕໍ, ກຖໍ ນາເມຕ”ນຸຕິ ສໍສຍປກຸຂນຸທຕາຍ ສມຸໂມຫໍ ອາປຊຸຊຕິ ฯ ວິຣຸທຸຊາກິນິເວສິຕາຍ ປຜິສຕຸຕຸ ໂຫຕິ ฯ ຊານາຕິ ຈິຣປຣິຈິຕຕຸຖາ ໂວຫາຣກຖາຍ ฯ ຕໂຕ ເອວ ນ ສມຸໂມຫມາປຊຸຊຕິ, ນ ປຜິສຕຸຕຸ ໂຫຕິ ฯ

ນປຸປຊຫນຸຕິ ໂວຫາຣມຸເຂນ ປຣມຕຸຖສຸສ ທີປນໂຕ ฯ ສມຸຍຸຍາຄຫຕາວເສນ ໂລເກນ ຍາຍຕິ ສມຸຍຸຍາຍຕິ ໂວຫຣິຍຕີຕິ ໂລກສມຸຍຸຍາ, ຕາຍ ໂລກສມຸຍຸຍາຍ ฯ ຕສຸສ ຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ວິການເນ ໂລເກນ ນິຈຸຈິຕໍ, ນິຍຕໍ ວາ ວຸຈຸຈຕິ ໂວຫຣິຍຕີຕິ ໂລກນິຣຸຕຸຕິ, ຕສຸສໍ ໂລກນິຣຸຕຸຕິຍໍ ฯ ຕຖາ ໂລເກນ ອກິລປີຍຕີຕິ ໂລກສມຸຍຸຍຕາຍ ໂລກາກິລາໂປ, ຕສຸມິ ໂລກາກິລາເປ ກິຕາເຍວ ອປຸປຫານໂຕ ฯ ປຸຄຸຄລວາທີໂນ ວິຍ ປຣມຕຸຖວເສນ ອຄຸຄເຫຕຸວາ ฯ

ສນຸໂຕຕິ ເອຕຸຖ ສນຸຕສຫຸໂທ “ທີຊໍ ສນຸຕສຸສ ໂຍຊນ”ນຸຕິອາທີສຸ (ຊ ฯ ປ ฯ ກ໐) ກິລນຸຕກາເວ ອາຄໂຕ, “ອຍຍຸຈ ວິຕກຸໂກ ອຍຍຸຈ ວິຈາໂຣ ສນຸຕາ ໂຫນຸຕິ ສມິຕາ”ຕິອາທີສຸ (ວິກ ฯ ໕ກ໖) ນິຣຸທຸຊກາເວ ອາຄໂຕ, “ອຊິຄໂຕ ໂຂ ມຸຍາຍໍ ຊມຸໂມ ຄມຸກີໂຣ ທຸທຸທໂສ ທຸຣນຸໂພໂຊ ສນຸໂຕ ປຕີໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໖ກ; ມ ฯ ນິ ฯ ໑ ฯ ໔໗໑; ໔ ฯ ໓໓ກ; ສໍ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໑ກ໔; ມຫາວ ฯ ກ) ສນຸຕລາຕໂຄຈຣຕາຍ, “ອຸປສນຸຕສຸສ ສທາ ສຕີມໂຕ”ຕິອາທີສຸ (ອຸທາ ฯ ໔ກ) ກິເລສວູປສເມ, “ສນຸໂຕ ຫເວ ສພຸກິ ປເວທຍນຸຕິ”ຕິອາທີສຸ (ຊ ฯ ປ ฯ ໑໔) ສາຊູສຸ, “ປຍຸຈິເມ, ກິກຸຂເວ, ມຫາໂຈຣາ ສນຸໂຕ ສໍວິຊຸຊມານາ”ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ ฯ ໑໙໕) ອຕຸຖິກາເວ, ອິຊາປິ ອຕຸຖິກາເວເຍວ ฯ ໂສ ຈ ປຸຄຸຄລສມຸພນຸເຊນ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ໂລກສມຸຍຸຍາວເສນາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘ໂລກສງເກຕວເສນ ອຕຸຖິ’ຕິ ອາຫ ฯ ອຕຸຖີຕິ ເຈຕໍ ນິປາຕປທໍ ທຍຸຖພຸພໍ “ອຕຸຖິ ອິມສຸມີ ກາເຍ ເກສາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໔ ฯ ໓ກ໓-໓ກ໔; ມ ฯ ນິ ฯ ໑ ฯ ໑໑໐; ໓ ฯ ໑໕໔; ອ ฯ ນິ ฯ ໖ ฯ ໔໙; ໑໐ ฯ ໖໐) ວິຍ ฯ ສໍວິຊຸຊມານາຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ “ອຸປລພຸກມານາ”ຕິ ອາຫ ฯ ຍຍຸທິ ສໍວິຊຸຊຕິ, ຕໍ ອຸປລພຸກຕີຕິ ฯ ອງຄນຸຕິ ເອເຕຫິ ຕໍສມງຄີປຸຄຸຄລາ ນິຫີນກາວໍ ຄຈຸຊນຸຕີຕິ ອງຄຕານິ, ຣາຄາທໂຍ ฯ ອຍຸຊຕິ ມກຸເຂຕີຕິ ອງຄຕໍ, ມລາທິ ฯ ອຍຸເຊຕິ ຕຕຸຖ ກິຕໍ ອຫຸນຸທຣຕາຍ ອກິພຸຍຍຸເຊຕີຕິ ອງຄຕໍ, ວິວໂຜ ກູມິປເທໂສ ฯ ໂທສາທີນໍ ປວຕຸຕິອາກາຣວິເສສຕາຍ ນານປຸປກາຣາ ພຫຸລປຸປວຕຸຕິຍາ ຕິພຸພກິເລສາ ฯ ປາປການນຸຕິ ລາມການໍ ฯ ອກຸສລານນຸຕິ ອໂກສລຸລສມຸກູຕານໍ ฯ ອິຈຸຊາວຈຣານນຸຕິ ອິຈຸຊາວເສນ ປວຕຸຕານໍ ฯ ສຫ ອງຄເຕນາຕິ ອງຄຕນຸຕິ ລທຸຊນາເມນ ຍຖາວຸຕຸຕກິເລເສນ ສຫ ວຕຸຕຕິ ฯ

ອຕຸຖີຕິປີ ນ ຊານາຕິ ຕາທິສສຸສ ໂຍນິໂສມນສິການສຸສ ອກາວາ ฯ ເຍສໍ ກິເລສານໍ ອຕຸຖິຕາ, ເຕສໍ ສປຸປຜິກາຍຕາ ວິເສສໂຕ ຊານິຕພຸພາຕິ ທສຸເສຕຸໍ “ອິເມ ກິເລສາ ນາມາ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ ฯ ຕຕຸຖ ກກຸຂລຸອາຕິ ຜຣຸສາ ฯ ວາລຸອາຕິ ກຸຣຸຣາ ฯ ນ ຄຫິຕພຸພາຕິ ນ ອຸປຸປາເທຕພຸພາ ฯ ຍາຖາວສຣສໂຕຕິ ຍຖາກູຕສກາວໂຕ ฯ ເອວຍຸຈາຕິ “ອິເມ ກິເລສາ ນາມາ”ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ ฯ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາຕິ ນວກມຸເມສຸ ວາ ປຣິຍຕຸຕິຊຸຕງຄາທີສຸ ວາ ເຍນ ວາ ເຕນ ວາ ฯ ຕຕຸຣາຕິ ນິທຸຊາຣເຕ ກຸມຸມໍ ฯ ຕໍ ປນ ນິທຸຊາຣຕໍ ສງຄຕານງຄຕສມຸທາຍໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ “ຈຕູສຸ ປຸຄຸຄເລສູ”ຕິ ວຕຸວາ ປຸນ ຕເທກເທສໂຕ ທສຸເສນຸໂຕ “ເຕສຸ ວາ ທຸວີສຸ ສາງຄເຕສູ”ຕິ ອາຫ ฯ ຕຍຸທິ ທຸວຍໍ ປຖມໍ ທີນເສຍຸຖກາເວນ ນິທຸຊາຣີຍຕິ ປຖມໍ ອຸທຸທິຍຸຖຕຸຕາ ฯ ນິທຸຊາຣຕາຍຸທີ ກຸວຈິ ກຸໂຕຈິ ເກນຈິ ໂຫຕີຕິ ฯ

໕໗ ฯ ກິຍຸຈາປີ ອຍຸຍຕຸຖ “ຊນໂກ ເຫຕຸ, ປຣິຄຸຄາຫໂຕ ປຈຸຈໂຍ, ອສາຊາຣໂຓ ເຫຕຸ, ສາຊາຣໂຓ ປຈຸຈໂຍ, ສກາໂຄ ເຫຕຸ, ອສກາໂຄ ປຈຸຈໂຍ, ປຸພຸພກາລິໂກ ເຫຕຸ, ສຫປຸປວຕຸໂຕ ປຈຸຈໂຍ”ຕິອາທີນາ ເຫຕຸປຈຸຈຍາ ວິກຊຸຊ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ອິຊ ປນ “ຈຕຸຕາໂຣ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ມຫາກູຕາ ເຫຕູ, ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາກູຕາ ປຈຸຈຍາ ຣູປກຸຂນຸຊສຸສ ປຍຸຍາປນາຍາ”ຕິອາທີສຸ (ມ ฯ ນິ ฯ ໓ ฯ ໗໕) ວິຍ ເຫຕຸປຈຸຈຍສທຸທາ ສມານຕຸຖາຕິ ທສຸເສຕຸໍ “ອຸກເຍນປີ ການຣຕເມວປຸຈຸຊຕິ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ ฯ ຕຕຸຖ ອຸກເຍນາຕິ ເຫຕຸປຈຸຈຍວຈນທຸວເຍນ ฯ ປຸຈຸຊຕິ ອາຍສຸມາ ມຫາໂມຄຸຄລຸລາໂນ ເທສນໍ ວຫຸເຓຕຸກາໂມ ฯ ກິຍຸຈາປີຕິ ອນຸຊານນສມຸກາວນຕຸເຖ ນິປາໂຕ ฯ ກຶ ອນຸຊານາຕິ? ສມາເນປີ ທຸວິນຸນໍ ສາງຄຕກາເວ ຕສຸສາ ປຊານນາປຸປຊານນເຫຕຸກາຕໍ ເຕສໍ ເສຍຸຖຫີນຕໍ ฯ ກຶ ສມຸກາເວຕິ? ເຖຣສຸສ ວິຈິຕຸຕປຜິການຕາຍ ນານາເຫຕູປມາຫິ ອລງກຕຸວາ ຍຖາປຸຈຸຊິຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ປາກຜກຣຕໍ ฯ ເຕນາຫ “ນປຸປຊານາຕີ”ຕິອາທີ ฯ ເຫຕຸ ເຈວ ປຈຸຈໂຍ ຈ ເສຍຸຖຫີນກາເວ ฯ ຕຖາອກຸຂາຕພຸພຕາປີ ຫີ ເຕສໍ ຕນຸນິມິຕຸຕາ ເອວາຕິ ฯ

໕໙ ฯ ຕນຸຕິ ເຕສໍ ທຸວິນຸນໍ ປຸຄຸຄລານໍ ຫີນເສຍຸຖຕາຍ ການຣຕໍ ฯ ໂອປມຸເມຫິ ປາກຜຕຣໍ ກຕຸວາ ທສຸເສຕຸໍ ฯ ເອຕນຸຕິ ສຸຕຸເຕ ອນນຸຕຣໍ ວຸຈຸຈມານໍ ວິຣິຍາຣມຸກາກາເວນ ອງຄຕສຸສ ອປຸປຫານໍ ฯ ເຕນາຫ “ນ ຊນຸທໍ…ເປ… ສນຸຊາຍາຫາ”ຕິ ฯ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາຊນຸຊນຸຕິ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາສງຂາຕໍ ອງຄຕສຸສ ປຫາຕຸກມຸຍຕາວເສນ ອຸປຸປຊຸຊນກກຸສລຊມຸມຈຸຊນຸທໍ ฯ ນ ຊເນສຸສຕີຕິ ນ

ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕິຯ ກຸສໂລ ວາຍາໂມ ນາມ ລນ຺ທໂຕ ພລວາຕິ ອາຫ ‘‘ຕໂຕ ພລວຕຣໍ ວາຍາມໍ ນ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ, ລນ຺ທມ຺ປີ ອນຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ກຖໍ ຕຊ຺ຊໍ ວາຍາມໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ອພິປ຺ປາໂຍຯ ຖາມຄຕວີຣິຍໍ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີກາວປ຺ປຕ຺ຕໍ ທລ຺ຫໍ ວີຣິຍໍຯ ສາງ຺ຄຓຄ຺ຄຫເຓເນວ ອງ຺ຄຓານໍ ກິເລສວຕ຺ຖຸຕາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສໍກິລິຜ຺ຖຕາຍ ສທ຺ທາຍ ປຸນ ສໍກິລິຜ຺ຖຄ຺ຄຫຓໍ ສວິເສສໍ ກິລິຜ຺ຖກາວວິກາວນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສຸຜ຺ຖຕຣໍ ກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ມລິນຈິຕ຺ໂຕຕິອາທີສຸປິ ‘‘ເຕທິເຍວາ’’ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ທິຕພ຺ພໍຯ ອຸກ຺ຂລິປ຺ຸຈ຺ລນໂຈລຸອກສ຺ສ ວິຍ ວສາປີຕປີໂລຕິກາ ວິຍ ຈ ທຸມ຺ໂມຈນີຍກາເວນ ມລຄ຺ຄຫຓໍ ມລິນຕາ, ປີລຸອນໍ ທີສນໍ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາກຣຓໍ ວິພາຣນໍ ທຣຖປຣິລຸອາຫຸປ຺ປາທເນນ ປຣິທຫນໍ ອຸປຕາປນໍ, ກາລນ຺ຕິ ກາລນໍ, ຍຖາຄຫິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ເຂປນໍ ອາຍຸກ຺ຂຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ປວຕ຺ເຕສ຺ສຕິ, ປາປຸຕິສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕຖາກູໂຕ ຈ ປາຕໍ ຈຊິສ຺ສຕິ ນາມາຕິ ອາຫ ‘‘ມຣິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ

ເສຍ຺ຍຖາປີຕິ ອຸປມານິທສ຺ສເນ ນິປາໂຕຯ ຕທຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍຖາ ນາມາ’’ຕິ ອາຫຯ ປໍສຸອາທີນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຊລ຺ລາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ, ພໍສນາທີທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ລາຣິກາປຣິມຊ຺ຊນາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຕິຯ ‘‘ອກິຣູປາຍ ກຄ຺ລາ ທາຕພ຺ພາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອນ຺ຕເຣນປີ ອຕິສຍຕ຺ຖໂພຣກສທ຺ເທນ ອຕິສຍຕ຺ໂຖ ລາຍຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມລຄ຺ຄຫິຕຕຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ປຜິປ຺ຸຈ຺ລາວຈນນ຺ຕິ ອນຸມຕິປ຺ຸຈ຺ລາວິເສໂສຯ ເອວໍກຣີຍມານາຕິ ອປຣິໂກຄ-ອປຣິໂຍທປນຣໂຊປຖນິກ຺ຂິປເນທິ ກິລິຜ຺ຖກາວໍ ອາປາທິຍມານາຯ ໂອປມ຺ມໍ ສມ຺ປຜິປາເທນ຺ໂຕຕິ ຍຖູປນີຕໍ ອຸປມໍ ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ເຖນ ສມໍ ກຕ຺ວາ ປຜິປາເທນ຺ໂຕ, ສໍສນ຺ເທນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສາງ຺ຄໂຓ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ສາງ຺ຄໂຓ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ຕກາເວ ອສຸຊ຺ຊນກປຸຄ຺ຄໂລຯ ອາປຕາທີໂຕ ກຸລພຣໍ ອານີຕສ຺ສ ມລຄ຺ຄຫິຕກໍສກາຊນສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ລທ຺ຣພ຺ພາຍ ວິສຸທ຺ຣິຍາ ອລາກໂຕ ຍຖາ ອນຸກ຺ກເມນ ສໍກິລິຜ຺ຖຕຣກາໂວ, ເອວໍ ພຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ລທ຺ຣພ຺ພາຍ ວິສຸທ຺ຣິຍາ ອລາກໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ສໍກິລິຜ຺ຖຕຣກາໂວຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສໍກິລິຜ຺ຖກໍສປາຕິຍາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ສໍກິລິຜ຺ຖຕຣກາໂວ ຈ ນາມ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິວເສນ ວາ ສິຍາ ອາຈາຣທິຜ຺ຖິສີລວິປຕ຺ຕີສຸ ອຄ຺ລຕຣວເສນ ວາຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍວິຕິກ຺ກມນຄ຺ຄຫເຓນ ທີ ເອກຈ຺ຈທິຜ຺ຖິວິປຕ຺ຕິຍາປີ ສງ຺ຄໂຫ ໂຫຕີຕິຯ ເອຕ຺ຖ ກິຕ຺ສາຕິ ເອຕິສ຺ສໍ ອາຊີວວິປຕ຺ຕິຍໍ ກິຕສ຺ສຯ ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປິ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສພ຺ພປຣິສສາຣາຣຕາ ມຫາເຖຣສ຺ສ ເທສນາ, ຕສ຺ມາ ຄຫປຕິວເສນປີ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກໍສຄຕສໍກິລິຜ຺ຖຕຣກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມາຕຸຒາຕາທີອານນ຺ຕຣິຍກຣຓ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອວິໂສເຣຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ອຕ຺ຕໂນ ສີເລ ວາ ທິຜ຺ຖິຍາ ວາ ວິສຸທ຺ຣີ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກິເລສມລິນຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ອວິໂສເຣຕ຺ວາຯ

ກພ຺ພປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອຸປນິສ຺ສຍາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ຕກາເວ ວິສຸທ຺ຣປຸຄ຺ຄໂລຯ ອາທີ ກຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ ໂຣວນພໍສນາທີທີ ປຣິໂຍທປນໍ ອາທິມນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວທຕິຯ ສຸທ຺ຣຜ຺ຖານໍ ຍຕ຺ຖ ວາ ນ ຣເຊນ ໂອກິຣີຍຕິຯ ທຕ຺ຫກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ‘‘ເອຕ຺ຕກາ ອຸທກາ, ວາລຸກາ ວາ ອາເນຕພ຺ພາ’’ຕິ ທຕ຺ຫກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຯ ເອຕ຺ຖ ກິຕສ຺ສາຕິ ປຣິສຸທ຺ເຣ ສີເລ ກິຕສ຺ສຯ ສມ຺ມາວຕ຺ຕປຜິປຕ຺ຕີສີເລທິ ສີລວິສຸທ຺ຣີ ທສ຺ສິຕາຯ ວຕ຺ຕປຜິປຕ຺ຕິຍາປີ ທີ ອງ຺ຄຓານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນໍ ສິຍາຯ ຕຖາ ທີສ຺ສາ ສໍກິລິຜ຺ຖກໍສປາຕິຍາ ປຣິສຸທ຺ຣປຣິໂຍທາຕກາໂວ ອຸປມາກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປນ຺ຕເສນາສນວາໂສ ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ກນໍ ກິເລສານໍ ຕທງ຺ຄນິວາຣຕໍຯ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລານິຄໂມ…ເປ… ອຣຫຕ຺ຕສຈ຺ຈິກິຣິຍາຕິ ສຕ຺ຕສຸປີ ຖາເນສຸ ‘‘ປຣິສຸທ຺ຣປຣິໂຍທາຕກາໂວ ວິຍາ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ທິຕພ຺ພໍຯ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ທີ ວິສຸທ຺ຣີ ນາມ ເທຜ຺ຖິມນ຺ເຕນ ສີລວິສຸທ຺ຣິຍາ ວາ ສິຍາ ກມ຺ມຜ຺ຖານານຸໂຍຄວເສນ ວິເວກວາເສນ ຊານສ຺ສາທິຄເມນ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາກາວນາຍ ວາ ສາມຄ຺ຄຜລາທິຄເມນ ວາຕິຯ

ຣາຄຜ຺ຖານິຍນ຺ຕິ ຣາຄຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕໍຯ ວິສກາຄາຣມ຺ມຓໍ ສນ຺ຣາຍ ວທຕິ ‘‘ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຓ’’ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມເຓຯ ວິປ຺ນນສ຺ສຕີຕິ ມຸຜ຺ຖສ຺ສຕິຯ ຕໍ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸກນິມິຕ຺ຕໍຯ ອາວຊິສ຺ສຕີຕິ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊິສ຺ສຕິຯ ສຍເມວ ອຄ຺ເຄນ ອໂວມິສ຺ໂສຯ ກຸສລວາຣປຈ຺ຈິນ຺ທນເມວ ເຈຕ຺ຖ ອນຸທ຺ຣໍສນໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ເສສນ຺ຕິ ‘‘ສາງ຺ຄໂຓ ສໍກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິຯ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນາຕິ ປຖມວາເຣ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນຯ ສພ຺ພນ຺ຕິ ມາຕຸຒາຕາທີອານນ຺ຕຣິຍກຣຓປຣິໂຍສານໍ ສພ຺ພໍ ອຸປມາສໍສນ຺ທນວຈນໍຯ

ອຕິວິຣທາກາວໂຕຕິ ສຕິສມ຺ໂມສາກາວໂຕ, ອຸປຜ຺ຖິຕສ຺ສຕິ ກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສສນ຺ຕິ ‘‘ໂສ ອຣາໂຄ’’ຕິອາທີຯ ‘‘ໂຣວນພໍສນສຕ຺ຫລາຣິກາປຣິມຊ຺ຊນາທີທີ’’ຕິອາທີນາ ທຸຕິຍວາຣານຸສາເຣນຯ ‘‘ໂກ ນຸ ໂຂ’’ຕິອາທີ ປຸຈ຺ຈ຺ລາວເສນ ອາຄຕໍ, ອິທໍ ນິຄມນວເສນາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຯ

ຝ໐ຯອງຄຓນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນາມໂຕ ເອວ ວິຠາວິຕໍ, ນ ປນ ສຠາວໂຕ, ປເຠທໂຕ ວາຕິ ສຠາວາທີໂຕ ວິຠາວນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ນານປ຺ປກາຣໂຕ ປາກຏໍ ກາຣາເປຕຸກາເມນາ”ຕິຯ ອິຈ຺ຉາຍ ອວຈຣານນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉາວເສນ ອວຈຣຕານໍຯ ໂອຕິຓ຺ຓານນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານໍ ອນຸປ຺ວິຏ຺ຐານໍຯ ເຕ ປນ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປວຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ປວຕ຺ຕານ”ນ຺ຕິຯ ນານປ຺ປກາຣານນ຺ຕິ ວິສຍເຠເທນ ປວຕ຺ຕິອາກາຣເຠເທນ ຈ ນານາວິຘານໍຯ ເຍນກາຣເຓນຯ ນ ເກວລໍ ລາຠຕ຺ຖິກາ ເອວ, ອຖ ໂຂ ປຸຎ຺ຎວນ຺ຕາ ສກ຺ກຕຄຣຸກຕາ ຈ ເອຕ຺ຖ ກາຣຓຠາເວນ ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປກຕິຍາປີ ຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ລາຠຕ຺ຖິໂກປີ ນ ໂຍ ໂກຈິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ປຸຎ຺ຎວາ ສມ຺ຠາວນີໂຍຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເຖຣາ ອວຊ຺ຊປຏິຈ຺ຉາທນຠເຍນ ມຊ຺ຌິມານໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ, ຕຖາ ມຊ຺ຌິມາ ນວການໍ, ນວກາ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ນວກຠາເວນ ວິຆາສາທາທີນໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິ “ປສ຺ສຖ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເຖຣສ຺ສ ກມ຺ມ”ນ຺ຕິຯ ວິຆາສາທາທໂຍ ນາມ “ອີທິສສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ໂອວາທຕ຺ຖໍ ຕຸມ຺ເຫ ອາຄຕາ”ຕິ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕິຯ ນ ຈ ມໍ ຠິກ຺ຂູ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ນ ຈ ວຕ ມໍ ຠິກ຺ຂູ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ, ອໂຫ ວຕ ມໍ ຠິກ຺ຂູ ນ ຊາເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ຐານໍ ໂຂ ປເນຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຂ-ສທ຺ໂທ ອວຘາຣຓຕ຺ໂຖ, ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາໂຣຕິ ອາຫ “ອຕ຺ຖິເຍວາ”ຕິຯ ປຸພ຺ເພ ອິຈ຺ຉຸປ຺ປາທວາຣວຓ຺ຓນາຍ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ອີຕິ-ສທ຺ໂທ ອີຘ ອາສນ຺ນກາຣຓຕ຺ໂຖຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອີມິນາ ກາຣເຓນາ”ຕິ ອາຫ ຯ ອິທຎ຺ຈ ໂກປອປ຺ປຈ຺ຈຍານເມວ ຄຫຓໍຯ ຕາທິສານນ຺ຕິ ໂກປອປ຺ປຈ຺ຈຍາຘິຠູຕານນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອນຸຣໂຫຕິ ອນຸຣູເປ ຣຫສິຯ ເອວເມວ ຫິ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ວິຫາຣປຈ຺ຈນ຺ເຕ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຣິມສທິສເມວາຕິ “ລາຠຕ຺ຖິໂກ ຫີ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕນ ປຸຣິເມນ ໂຍຊນາເຍນ ສທິສເມວຯ

ໂຈທນາຍ ປຏິປຸຄ຺ຄລຠາໂວ, ໂຈທນາ ຈ ອາປຕ຺ຕິຍາຕິ ຈຸທິຕເກນ ໂຈທກສ຺ສ ສມານຠາໂວ ອາປຕ຺ຕິອາປນ຺ນຕາຍາຕິ ອາຫ “ສມາໂນຕິ ສາປຕ຺ຕິໂກ”ຕິຯ ສປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄເລເນວສ຺ສ ໂຈທນິຈ຺ຉາຍ ກາຣຓໍ ວິຠາເວຕຸໍ “ອຍ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຈາຍໍ ສາປຕ຺ຕິກຕາຍ ເອວ ສມານຕໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຖາປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອປີຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ອຎ຺ເຎນ ວາ ປຏິປຸຄ຺ຄເລນ ສປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຯ ອຍຎ຺ຫິ “ສປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລວ ມໍ ໂຈເທຍ຺ຍາ”ຕິ ອິຈ຺ຉຕິ “ເອວາຫໍ ຕສ຺ສ ປຏິປຸຄ຺ຄເລຫິ ສທ຺ຘິໍ ເອກຊ຺ຌາສໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຕຸໍ ກາຕຸໍ ວາ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນຯ ອິມສ຺ມິໍ ປນ ປກ຺ເຂ ໂນ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຕິ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຕິ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

“ອໂຫ ວຕາ”ຕິ ອິທໍ ປທໍ ທິສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ອິມສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອິຈ຺ຉາຈາເຣ ຐິຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂູນໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍາຕິ ວຈນໂຕ “ຕຎ຺ຈ ໂຂ ອນຸມຕິປຸຈ຺ຉາຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ເຫສ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂູ”ຕິອາທິນາ ກິຎ຺ຈິ ວີຕິກ຺ກມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຠຄວຕາ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອິຈ຺ຉຕີຯ ໂນ ມຄ຺ຄໍ ວາ ຜລໍ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວາ ອນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາຕິ ມຄ຺ຄຠາວນໍ ວາ ຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍໍ ວາ ສີຂາປ຺ປຕ຺ຕວິປ຺ສ຺ສນານຸໂຍຄໍ ວາ ນິໂຣຘສມາປ຺ຊ຺ຊນໍ ວາ ຌານສມາປ຺ຊ຺ຊນເມວ ວາ ອນ຺ຕຣໍ ກາຣຓໍ ກຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ໂນ ອິຈ຺ຉຕີຯ ນິຈ຺ຈໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາ ອນຸມຕິຄ຺ຄຫຓວເສນ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອິຈ຺ຉຕີ, ອຸຕ຺ຕານເມວ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປຫຣນ຺ເຕ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຠພ຺ພຍ຺ຍານຠິກ຺ຂຸຕາຍ ນິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ສາສນໂຕຯ

ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ເຈວ ຠິກ຺ຂູຫິ ກຣິຍມານໍ ສກ຺ກາຣຄຣຸກາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຎ຺ຈຯ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕິ ມຍາ ສໍວິຠາເຄ ກຣິຍມາເນຯ ສຍເມວ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ສຍເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຸຣໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕິ, ປຸຣໂຕ ວສນ຺ຕໍ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິເຍວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ທກ຺ຂິໂຓທກນ຺ຕິ ອຄ຺ຄໂຕ ອຸປນີຍມານໍ ທກ຺ຂິໂຓທກໍຯ ຍໂຕ ເອວ-ກາໂຣ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ນິຍໂມ ອິຈ຺ຉິໂຕຯ ອວຘາຣຓຕ຺ຖໍ ວາ ເອວ-ກາຣຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອຫເມວ ລເຠຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຫໍ ລເຠຍ຺ຍເມວາຕິ ເອວເມຕໍ ອວຘາຣຓໍ ທຏ຺ຐພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ “ອຫເມວ ລເຠຍ຺ຍນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉາ ນາຕິມຫາສາວຊ຺ຊາ”ຕິ, ອຎ຺ຎຖາ ຍຖາຣຸຕວເສນ ອວຘາຣເຓ ຄຍ຺ຫມາເນ “ນ ອຎ຺ເຎ ລເຠຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິ ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ສິຍາຕິຯ ປາສາທິໂກ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄາສນາທິປຈ຺ຈາສີສນາຍ ກາຣຓທສ຺ສນໍຯ

ອນຸໂມທນນ຺ຕິ ມງ຺ຄລາມງ຺ຄເລສຸ ອນຸໂມທນາວເສນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພຘມ຺ມກຖໍຯ ຂຓ຺ຑານຸໂມທນນ຺ຕິ ອນຸໂມທເນກເທສໍຯ “ປຸພ຺ເພ ອນຸໂມທິຕປຸພ຺ໂພ ອນຸໂມທຕູ”ຕິ ອວຕ຺ວາ ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ເຕເຍວຯ

ຕາທິເສສຸ ຄາເມສູຕິ ຕາທິເສສຸ ເປສລານໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ວສນຄ຺ຄາເມສຸຯ ສພ຺ພມ຺ປີ ຣຕິໍ ປວຕ຺ຕນໂຕ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິກາຯ ວິນິ

ຈຸລຍກຸສລານນ຺ຕິ ອເນກວິທິເຕສຸ ກາມຂພຸຖານີເຍສຸ ກາມຂາວິນຍນາຍ ຕໍ ຕໍ ປຄ຺ຫານໍ ວິນີຈຸລເຍ ກຸສລານໍ ເວການໍ໌. ເຕສຸ ເຕສຸ ສມ຺ມກຖິເກສຸ ອຊຊິຍຸເກສຸ ວາເຣນ ສມ຺ມໍ ກເຖນ຺ເຕສຸ "ອຍໍ ພຸຍຕຸໂຕ"ຕິ ສມ຺ມຊເຊສເກນ ອຊຊິຍຸຖຕຸຕາ ໂອກາສໍ ອລການມາໂນ໌.

ສກຸກຈຈຄຸຈກເຣຍຸຍນ຺ຕິ ກິກຸຂູ ຍໍ ມມ ອກິວາທນປຈຸຈຸຍຸຖານລຸຊລີກມ຺ມສາມີຈິກມ຺ມາທີ ກໂຣນ຺ຕິ໌. ຕໍ ອາທເຣເນວ ກເຣຍຸຍໍ, ຍຄຸຈ ເມ ປຣິກຸຂາຣຊາຕໍ ປຝິຍາເທນ຺ຕິ, ຕມ຺ປີ ສຸນ຺ທຣໍ ສມ຺ມເທວ ອກິສາຂຕໍ ກເຣຍຸຍນ຺ຕິ ອຕຸໂຖ໌. ກາຣີຍນ຺ຕິ ປາສາຄາຈຸລຕຸ ຕໍ ວິຍ ຄຣຸກາຕພຸພໍ໌. ເອຕໍ ວິສີນ຺ຕິ ເອຕໍ "ສກຸກເຣຍຸຍ"ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕສກຸກາຣາທິວິສີ໌. ເຕນາຕິ ເຕນ ກາຣເຕນ, ພາຫຸສຈຸຈາທິຄຸຕາວິເສສວໂຕ ເອວ ສກຸກາຣາທີນໍ ອຣຫຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ໌. ເອວຣູປນ຺ຕິ ອີທີສໍ "ປີໂຍ ຄຣູ"ຕິອາທີນາ (ອ໌. ນີ໌. ກ໌.ຝ໗) ວຸຕຸຕປຸປກາຣໍ໌. ເອວໍ ກເຣຍຸຍນ຺ຕິ ເອວໍ "ສກຸກເຣຍຸ"ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕປຸປກາຣໍ ສກຸກາຣາທີ ກເຣຍຸຍໍ໌. ເອສ ນໂຍຕິ ໂຍຍໍ ກິກຸຂວາເຣ ວຸຕຸຕວິສີ, ເອເສວ ນໂຍ໌. ອີໂຕ ປເຣສຸ ກິກຸຂຸນີວາຣາທີສຸ ວາເຣສຸ໌.

ອຫເມວ ລາກີ ອສຸສນ຺ຕິ ເອຕຸຖາປີ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອວສາຣຕໍ ຄເຫຕພຸພໍ໌. ປີຕຸຫປາຕສຸສ ປຕິຕຕາ ອຸປເສຈນາທີວ ເສນາຕິ ອາຫ "ສປຸປີເຕລມຣຸສກຸຂຣາທີປູຣິຕານ"ນ຺ຕິ ໌ ມຄຸຈປີຖາທີນນ຺ຕິ ນີທສຸສນມຕຸຕໍ ອຸຕຸສປຸປາຍານໍ ນີວາຕານໍ ຜສຸສີຕຕລານໍ ປີຫິຕທວາຣກວາລຸອວາຕປານາທີນມ຺ປີ ປຕິຕເສນາສນກາວໂຕ໌. ອາທິ-ສທຸເທນ ວາ ເຕສມ຺ປີ ຄຫຕໍ ທຍຸຖພຸພໍ໌. ສພຸພຕຸຖາປີຕິ ສພຸເພສຸ ເຕສຸ ຈຕູສຸປີ ປຈຸຈຍວາເຣສຸ໌.

ຝ໑໌.ກາຍກມ຺ມໍ ທີສຸວາຕິ ອີທໍ ນ ກາຍກມ຺ມໍ ຈກຸຂຸວິຄຸເລຍຸຍໍ, ກາຍກມ຺ມຸນາ ປນ ສຫ ປວຕຸຕໍ ໂອຍຸຖປຣິປຸຜນ຺ທນໍ ກາກຸຝິກຣຕໍ ກາຍງຄາທີທສຸສນໍ ກາຍກມ຺ມທສຸສນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ໌. ວຈີກມ຺ມໍ ສຸຕຸວາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ, ຕສຸມາ ກາຍວິກາຣຊນກາ ສມ຺ມາ "ທີສຸສນ຺ຕິ"ຕິ ວຸຕຸຕາ, ວຈີວິກາຣຊນກາ "ສູຍນ຺ຕິ"ຕິ໌. ຕໂຕ ເອວ ຈ ເຕ ປຈຸຈກຸຂກາເລ ສມ຺ມຸຂກາເລ ທີສຸສນ຺ຕິ ນາມ໌. ຕິໂຣກຸຂກາເລ ອສມ຺ມຸຂກາເລ ສູຍນ຺ຕິ ນາມ໌. ອນຸຄຸຄໂທ໌. ອາຣຄຸສິກຕຸຕນ຺ຕິ ຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ສຸຕຄຸຕຸຕຸຕານຸຣູປໂຕ ຄຕຸຫາຕິ໌. ເຕນາຫ "ອາຣຄຸສິກຕຸຕໍ ອນຸຄຸຄຕຸຫາຕິ"ຕິ໌. ອຣຄຸເຍ ນີວາໂສ ອສຸສາຕິ ອາຣຄຸສິໂກ໌. ປນ຺ຕໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ທູຣຕຣໍ ເສນາສນໍ ອສຸສາຕິ ປນ຺ຕເສນາສໂນ໌. ຕໍ ປນ ອຕຸຖມຕຸເຕນ ທສຸເສນ຺ເຕນ "ປນ຺ຕເສນາ ສເນ ວສຕິ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ໌. ກິກຸຂາສງຂາຕານໍ ປີຕຸຫານໍ ປາໂຕ ປີຕຸຫາປາໂຕ, ຕໍ ປີຕຸຫປາຕໍ ອຸຄຸລຕິ ຄເວສຕີຕິ ປີຕຸຫປາຕິໂກ໌. ປີຕຸຫາຍ ປຕິຕຸ ຈຣີຕຸ ວຕເມຕສຸສາຕິ ວາ ປີຕຸຫປາຕີ, ໂສ ເອວ ປີຕຸຫປາຕິໂກ໌. ທານໂຕ ອວຂຕຸຫນໂຕ ອເປຕໍ ອປທານໍ, ສຫ ອປທາເນນ ສປທານໍ, ອນວຂຕຸຫນໍ໌. ອນຸພຣໍ ຈຣຕາສີໂລ ສປທານຈາຣີ໌. ອຸນຸນຕກາເວນ ປໍສຸກູລໍ ວິຍ ປໍສຸກູລໍ, ປໍສຸ ວິຍ ວາ ກຸຈຸລີຕກາວໍ ອຸລຕີ ຄຈຸລຕີຕິ ປໍສຸກູລໍ, ຕສຸສ ສາຣຕໍ ອີສ ປໍສຸກູລໍ, ຕໍ ສີລມສຸສາຕິ ປໍສຸກູລີໂກ໌.

ຕີທີກາຣເຕຫີ ລູຂໍ ເວທີຕພຸພໍ ອຄຸພຜສຸສວຕຸຕປຣິຫານີໂຕ ອປໍສຸກູລມ຺ປີ, ໂກ ປນ ວາໂທ ປໍສຸກູລນ຺ຕິ ອລີປຸປາໂຍ໌. ຖູລທີພ ສຸຕຸຕເກນາຕິ ຖູເລນ ໂອລມ຺ພມາເນນ ທີພສຸຕຸຕເກນ໌. ວຄຸເຕນາຕິ ເອຕຸຖ ຜສຸເສນປີ ປຣິຫາຍຕີຕິ ວຕຸຕພຸພໍ໌. ຕຄຸຫີ ຕຕຸຖ ຂຣຜສຸສມ຺ປີ ໂຫຕິເຍວາຕິ໌. ກສຸມາ ປນ ປາລຸອີຍໍ ອາຣຄຸສິກາທີຄຸຄຫເຕນ ຈຕຸຕາໂຣວ ສຸຕຄຸຕາ ວຸຕຸຕາຕິ? ປສານຕຸຕາ, ຕຄຸຄຫເຕເນວ ຈ ອີໂຕ ປເຣສມ຺ປີ ສຸຂປຣິໂກຄຕາຍ ຄຫຕສມ຺ກວໂຕ໌. ໂຍ ຫີ ອາຣຄຸສິໂກ ປນ຺ຕເສນາສໂນ, ຕສຸສ ອພຸໂກກາສີກ-ຣຸກຸຂມູລິກ-ເນສຊຊິກ-ຍຖາສນ຺ຖຕິກ-ໂສສານິກາງຄານີ ສຸປຣິປູຣານີ໌. ໂຍ ຈ ປີຕຸຫປາຕິໂກ ສປທານຈາຣີ ຈ, ຕສຸສ ປຕຸຕປີຕຸທີກຂລຸປຈຸລາກຕຸຕິກເອກາສນິກາງຄານີ໌. ໂຍ ປນ ປໍສຸກູລີໂກ, ຕສຸສ ເຕຈີວຣິກາງຄໍ ສຸປຣິຫຣເນວາຕິ໌. ປສານຕຸຕາ ທີ ກລວຕາປີ "ກທາທໍ ນນ຺ທໍ ປສຸເສຍຸຍໍ, ອາຣຄຸສໍ ປໍສຸກູລີກ"ນ຺ຕິອາທີນາ (ສໍ໌. ນີ໌. ໔໌.໒໔໔; ເນຕຸຕິ໌. ໑໐໐) ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ອາຣຄຸສິກາທໂຍ ເອວ ຄຍຸຫນ຺ຕິ໌. ເອຕຸຕກາຕິ ປາລຸອີຍໍ ອາຄຕານໍ ປຣິຈຸລິຊຊ ຄຫຕເມຕໍ, ນ ເອຕຸຕກາ ສພຸເພປີ ເອກາສສ ເອ ກໍສໂຕ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນາປີ ເອຕຸຕກາເຍວ ປາປສມ຺ມາ ປຫາຕພຸພາ໌. ນ ຫີ ມກຸຂປລຸອາສາທີນໍ ອປຸປທີນກາເວປີ ສພຸຣຫຸມຈາຣີ ເນວ ສກຸກໂຣນ຺ຕິ…ເປ… ນ ປູເຊນ຺ຕີຕິ໌.

ຕມຕຸຖນ຺ຕິ "ຍສຸສ ກສຸສຈີ"ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ໌. ອຸປມາຍ ປາກຝໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອນ຺ວຍໂຕ ພຸຍຕີເຣກໂຕ ຈ ອຸທາຫຣເຕນ ວິກາເວນ຺ໂຕ໌. ອທີກຸຕປາທີນໍ ອຕີປຝິກູລຊິຄຸຈຸລນີຍຕາ ອຕີວິຍ ທຸຄຸຄນ຺ຮຕາຍ໌. ສາ ຈ ອຫີນໍ ຕີຂິຕໂກປຕາຍ, ກຸກຸກຸຣມນຸສຸສານໍ ໂອຫນກຸມ຺ມາສູປຈຍຕາຍ ສຣີຣສຸສ ໂຫຕີຕິ ວທນ຺ຕິ໌. ອີເມສນ຺ຕິ ອທີອາທີນໍ໌. ວຫຸເຒຕຸວາຕິ ອຸປຣູປຣີ ຂີປເນນ ຣຈີຕໍ ກຕຸວາ໌. ຕໍ ປນ ວຫຸຒິຕໍ ເຕນ ຈ ກາຊນໍ ປູຣີຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ວຫຸເຒຕຸວາ ປຣິປູເຣຕຸວາ"ຕິ໌. ຊນສຸສ ທສຸສນໂຍຄຸຍໍ ທສຸສນີຍໍ ຊຄຸສໍ, ຕໍ ປຣມປຣິສຸທຸຮໍ ມໂນຫຣຄຸຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ໂຈກຸຂໂຈກຸຂ"ນ຺ຕິ໌. ອກິນວນິວິຍຸຖາ ມຫາມາຕາ ວສກາ໌. ສາ ປນ ປຸຕຸຕລາກໂຍຄຸຍຕໍ ອຸປາທາຍ ມງຄລວຈເນນ "ຊນີ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸສາ ນີຍຸຍມານໍ ປຕຸຕາການໍ ຊນີຍາ ຫຣຕີຕິ ຊຄຸສໍ໌.

ອຸກຍຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ຖທ຺ວເຍ຺ ປຸນຣຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາເມທິຕວຈນມາຫ຺ ນ ມນາປ໌ ເອຕສ຺ສາຕິ ອມນາໂປ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອມນາປຕາ, ຕຖາປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຕິ ອາຫ "ອມນາປ໌ ອິທນ຺ຕິ...ເປ... ອສິວຈນ"ນ຺ຕິ຺ ພຸທ຺ຘເວສຕ຺ຕາ ລິງ຺ຄສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘກໍສປາ ຕິສທິສກາ຺ ກຸຓປຣຈນໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉາວຈເຣຫິ ສນ຺ຕານສ຺ສ ກຣິຕກາໂວ຺ ໂສ ປນ ເຕສໍ ອປ຺ປຫີນຕາຍາຕິ ອາຫ "ອິຈ຺ຉາວຈຣານໍ ອປ຺ປຫານ"ນ຺ຕິ຺

໖໔຺ "ເຕນ ຄາມນ຺ຕວິຫາຣໍ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ອາຣຍ຺ຍິກຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ປນ ໂປຕ຺ຖເກ ລິຂິຕໍ຺ ນ ຫິ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ປາລຸ ອິຍໍ ອາຣຍ຺ຍິກຄ຺ຄຫຕໍ ອຕ຺ຖິ, ສຕິ ຈ ອິຈ຺ຉາວຈຣປ຺ປຫາເນ ຄາມນ຺ຕວິຫາໂຣ ເອກນ຺ເຕນ ນ ປຜິກ຺ຂິປິຕພ຺ໂພ, ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພວ ຕາທິສານໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມປຜິຈ຺ຉາທນໂຕ ຺ ຕຖາ ທິ ວກ຺ຂຕິ "ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາສມ຺ຍຸຖາເນທິ"ຕິອາທິ຺ ສາລິວຣາຕ຺ຕຣຈນໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉາວຈຣປ຺ປຫານໍ ມນຸຍ຺ຍກາວໂຕ ຕິຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ ຈ຺

໖໖຺ມໍຕນ຺ຕິ ຈ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ປຜິ-ສທ຺ທໂຍເຄນ, ອຕ຺ໂຖ ປນ ສມ຺ປທານເມວາຕິ ອາຫ "ມຍ຺ຫໍ ຕຸຍ຺ຫ"ນ຺ຕິ ຈ຺ "ສມເຍ"ຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ "ສມຍ"ນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ຺ ຄິຊຊກູຍປຕ຺ຫໄວສິຄິລິເວກາຣເວປຸລ຺ລປພ຺ພຕານໍ ວເສນ ສມນ຺ຕໂຕ ຄິຣິປຣິກ຺ເຂເປນ຺ ຣາຊຄເຫຕິ ສມີປຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣາມິ"ຕິ຺

ປຸຣາຓຍານກາຣປຸຕ຺ໂຕຕິ ປຸຣາເຓ ປພ຺ພຊິຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ຍານກາຣປຸຕ຺ໂຕ ຕຖາປຍ຺ຍາໂຕ຺ ຊີມ຺ຫນ຺ຕິ ໂຄມຸຕ຺ຕກຸຜິລໍ຺ ເຕນາຫ "ສປ຺ປຄຕມຄ຺ຄສທິສ"ນ຺ຕິ຺ ໂສຕິ ປຕ຺ຫຸປຸຕ຺ໂຕ຺ ອິຕໂຣຕິ ສມິຕິ຺ ຈິນ຺ຕິຕຍ຺ຖານເມວາຕິ ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕິຕຍ຺ຖານເມວ ຕຈ຺ຉຕິ, ຕຍ຺ຈ ໂຂ ນ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕານຸສາເຣນ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຕ຺ຕານຸສາເຣນ ຕຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຍານກາຣປຸຕ຺ໂຕ຺ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕນ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ວິຍ຺

"ນ ສທ຺ຘາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ"ຕິ ອິມິນາວ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ອກາໂວ ເນສໍ ປກາສິໂຕຕິ ອາຫ "ອສ຺ສທ຺ຘາຕິ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມສງ຺ເຍສຸ ສທ຺ຘາວິຣຫິຕາ"ຕິ຺ ປພ຺ພຊິຕານໍ ຊີວິກາ ອຕ຺ໂຖ ເອເຕສນ຺ຕິ ຊີວິກຕ຺ຖາ຺ ເຕນາຫ "ອິຓາຍາທີຫິ"ຕິອາທິ຺ ເກຣາຜິກໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສາເຖຍ຺ຍໍ຺ ສຖານໍ ຄຸຓວາຕິຊການໍ ກມ຺ມໍ ສາເຖຍ຺ຍນ຺ຕິ ອາຫ "ສາເຖຍ຺ຍຍ຺ຫິ"ຕິອາທິ຺ ຕຸຈ຺ຉສກາເວນ ມາໂນ ນລຸໂອ ວິຍາຕິ ນລຸໂອ, ມານສງ຺ຂາໂຕ ອຸຄ຺ຄໂຕ ນລຸໂອ ເອເຕສນ຺ຕິ ອຸນ຺ນລຸອາ຺ ເຕນາຫ "ອຸຍ຺ຖິຕຕຸຈ຺ຉມານາ"ຕິ຺ ລທ຺ກຕາຍ ວາ ຈປລາ຺ ຜຣຸສວຈນຕາຍ ຂຣວຈນາ຺ ຕິຣຈ຺ຉານກຖາພຫຸລຕາຍ ນິຣຕ຺ຖກວຈນປລາປິໂນ຺ ອສໍວຸຕກມ຺ມທ຺ວາຣາຕິ ອິທໍ ກມ຺ມທ຺ວາຣາ ທີນໍ ອສໍວຸຕກາໂວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣານໍ ອສໍວຸຕຕາຍ ເອວ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຖ ວາ ຉສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສູຕິ ນິມິຕ຺ເຕ ກຸມ຺ມໍ, ຉສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ນິມິຕ຺ຕກູເຕສຸ ອສໍວຸຕກມ຺ມທ຺ວາຣາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍາ ມຕ຺ຕາຕິ ໂກຊເນ ອຍຸຕ຺ຕປຣິເຍສນ-ອຍຸຕ຺ຕປຜິຄ຺ຄຫຓ-ອຍຸຕ຺ຕປຣິໂກເຄ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕປຣິເຍສນ-ຍຸຕ຺ຕປຜິຄ຺ຄຫຓ-ຍຸຕ຺ຕປຣິໂກຄສງ຺ຂາຕາ ຍາ ມຕ຺ຕາ ອປ຺ປມຕ຺ເຕຫິ ຊານິຕພ຺ພາ຺ ເຕນາຫ "ຍຸຕ຺ຕຕາ"ຕິ຺ ຊາຄເຣຕິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ອາວຣຕິເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ຈິຕ຺ຕປຣິໂສຘນສງ຺ຂາເຕ ຊາຄເຣ຺ ເຕສໍ ຊາຄຣິ ຕາຍ ອຣິສິລສິກ຺ຂາຍ ຄາຣວຣຫິຕານໍ ອິຕຣສິກ຺ຂາສຸ ປຕິຍ຺ຖາ ເອວ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສິກ຺ຂາປເທສຸ ພຫຸລຄາຣວາ ນ ໂຫນ຺ຕິ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວ ຄາຣວາກາວໍ ສຣູເປນ ວິກາເວນ຺ໂຕ "ອາປຕ຺ຕິວີຕິກ຺ກມພຫຸລາ"ຕິ ອາຫ຺

ປກຕິຍາປິ ສິທ຺ຘາຍ ຣຕນຕ຺ຕຍສທ຺ຘາຍ ກມ຺ມຜລສທ຺ຘາຍ ຈ ສທ຺ຘາ຺ ປີວນ຺ຕິ ມຍ຺ເຍ ຍຖາ ຕໍ ທ຺ຣວກູຕໍ ອມຕໍ ລທ຺ຘາ຺ ຘສນ຺ຕິ ມຍ຺ເຍ ຍຖາ ຕໍ ພຫລປີຕ຺ທິກສຸຘາໂກຊນໍ ລທ຺ຘາ຺ ອຕ຺ຕມນວາຈໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ຕາ "ສາຘຸ ສາຘູ"ຕິ຺ ຕເມວ ປນ ສາຘຸ ກາຣໍ ຫທເຍ ຖເປຕ຺ວາ ອພ຺ກນຸໂມທນ຺ຕາ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຕ຺ຕມນວາຈານິຈ຺ຉາຣຕໍ ປີວນສທິສໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ພທິທ຺ຘາກາວໂຕ, ມນສາ ອພ຺ກນຸໂມທນໍ ປນ ອພ຺ກນ຺ຕຣກາວໂຕ ຘສນສທິສໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສງ຺ຂາທນຊໂຊຫຣຕຍ຺ຫິ ຘສນ຺ຕີ຺ ຣສ຺ສຍ຺ຈ ເອກວຈນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຣສ຺ເສ ສຕິ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຣິ ໂຫຕີ"ຕິ຺ ທີຘຍ຺ຈ ພຫຸວຈນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ທີເຘ ສຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນ"ນ຺ຕິ຺ "ອຸປຣິ ໂຫຕີ"ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ອາລສິຍພ຺ຍສນາທີຫີຕິ ອາລສິເຍນ ວາ ຍາຕິພ຺ຍສນາທີຫີ ວາ຺ "ມຫານາຄາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ "ຕຕ຺ຣາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ "ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ນາຄາ, ນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ນາຄາ, ນ ອາຄຸໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ນາຄາ"ຕິ ໂຍ ວິວິໂຘ ວຈນຕ຺ໂຖ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ຕໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຉນ຺ທາທີຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ເຍຍ຺ຍາວໂພຘາຍ ວຈນໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕກາຣຕໍ຺

ສຍເມວ ອາຄຸໍ ນ ກໂຣຕິ ສພ຺ພຖາ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນອາຄຸຕ຺ຕາ຺ ໂສ ກາມໂຍຄາທີເກ ສພ຺ພສໍໂຍເຄ ທສວິຘສໍໂຍຊນປ຺ປເກທານິ ຈ ສພ຺ພພນ຺ຘນານິ ວິສຊ຺ຊ ຊທິຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຍກ຺ຂາທີສຸ, ສພ຺ເພສຸ ວາ ກເວສຸ ເກນຈິ ສງ຺ເຄນ ນ ສຊ຺ຊຕິ ຕິທິ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິທິ

ວິມຸຕຸໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ອິຍຸຖາທີສຸ ຕາທີກາວປຸ໌ປຕຸຕິຍາ ຕາທີ, ໂສ ວຸຕຸຕລກຸຂເຕນ ຕຖຸຕາ ຕໍສການຕຸຕາ ນາໂຄ ປວຸຈຸຈເຕຕີ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ເຕນາຫ "ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ"ຕິ. ອລຸເລທີ ຂີຕາສວນາເຄທີ ອຄຸຄສາວກຕຸຕາ ຄຸຕາວິເສສໂຍຄໂຕ ປຸຊຸຊຕຣາ ຈ ປາສໍສຕຣາ ຈ. ສທໍ ອນຸໂມທີສຸນຸຕີ ອລຸລມລຸລສຸສ ສຸກາສິຕໂຕ ສມຸປຜິຈຸຂເນນ ສມປຸປວຕຸຕໂມທຕາຍ ສທໍ ສທິສໍ ອພຸການຸໂມທີສຸ. ຕໍ ປນ ສມນຸໂມທນໍ "ຕຕຸຖາ"ຕິອາທີນາ ປາລຸອິວເສເນວ ທສຸເສຕີ.

ສມຸມຸຕິປຣມຕຸຖເທສນາກຖາວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

ອນງຄຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ.

໖. ອາກງເຂຍຸຍສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໖໔.ສມຸປນຸນນຸຕີ ປຣິປຸຕຸຕໍ, ສມນຸຕໂຕ ປນຸນໍ ປຕຸຕນຸຕີ ສມຸປນຸນໍ. ເຕນາຫ "ອິທໍ ປຣິປຸຕຸຕາສມຸປນຸນໍ ນາມາ"ຕິ. ນນຸຕີ "ສຸວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ສຸວຄຕໍ. ສມຸປນຸໂນຕີ ສມມເທວ ປນຸໂນ ຄໂຕ ອຸປຄໂຕ. ເຕນາຫ "ສມນຸນາຄໂຕ"ຕິ. ສມຸປນຸນນຸຕີ ສມຸປຕຸຕີ ຍຸຕຸຕໍ. ສາ ປເນຕຸຖ ຣສສມຸປຕຸຕີ ອະິປຸເປຕາ ສາມຸລຸລໂຊຕນາຍ ວິເສເສ ອວຍຸຖານໂຕ. ເຕນາຫ "ເສຍຸຍຖາປີ ຂຸທຸທມຂຸ ອ ເນລຸອກ"ນຸຕີ, ນິທຸໂທສນຸຕີ ອຕຸໂຖ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ອິທໍ ມຊຸຣສມຸປນຸນໍ ນາມາ"ຕິ. ສີລສຸສ ອນວເສສສມາທານເນນ ອຂຕຸທາທີກາວາປຕຸຕິຍາ ຈ ປຣິປຸຕຸຕາສີລາ. ສມາທານໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຈຸຈິນຸທນໂຕ ສີລສມງຄີໂນ. ສມາທານໂຕ ທີ ອຈຸຈນຸຕວິໂຣຂີສມຸມານຸປຸປຕຸຕິຍາ ສີລສມງຄິຕາ ເວທິຕພຸພາ, ເຈຕນາທີນໍ ປນ ສີລນລກຸຂຕານໍ ສມຸມານໍ ປວຕຸຕິກຸຂເຕ ວຕຸຕພຸພເມວ ນຕຸຖິ. ວິສຸທຸຂິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸຂີ. ໑.ຎ) ວຸຕຸຕາ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ວິຕຸຖາຣກຖາ ເວທິຕພຸພາຕີ ອະິປຸປາໂຍ.

ເຂຕຸຕປາຣິປູຣີຕີ ນິສຸສິຕປາຣິປູຣີຍາ ນິສຸສຍປາຣິປູຣີມາຫ ນິສຸສິຕກມຸມວິປຕຸຕິສມຸປຕຸຕິວິສຍຕຸຕາ ຍຖາ "ມລຸຈາ ອຸກຸກຸຍຸຖີ ກໂຣນຸຕີ"ຕິ. ຕຖາ ທີ ເຂຕຸເຕນ ຂຕຸທປູຕິອາທີໂທໂສ ວຸຕໂຕ. ເຂຕຸຕໍ ຂຕຸທໍ ໂທຕິຕີ ອປຣິປູຣໍ ໂທຕີ ສສຸສປາຣິປູຣີຍາ ອກາວໂຕ. ເຕເນວາຫ "ສສຸສໍ ນ ອຸຍຸເຖຕີ"ຕິ. ປາທມຕຸຕສຸສປີ ອເນກມຸພຕາຫລນໂຕ ມຫປຸຜລໍ ໂທຕີ. ກິສລຍປລາລາທິພຫຸຕາຍ ມຫານິສໍສໍ. ເອວເມວນຸຕີ ຍຖາ ຂິຕຸຕໍ ພີຊໍ ຂຕຸທາທິຈຕຸໂທສວເສນ ອປຣິປຸຕຸຕໍ ໂທຕິ, ຕທກາເວນ ຈ ປຣິປຸຕຸຕໍ, ເອວໍ ສີລໍ ຂຕຸທາທິຈຕຸໂທສວເສນ ອປຣິປຸຕຸຕໍ ໂທຕີ, ຕທກາເວນ ຈ ປຣິປຸຕຸຕນຸຕີ, ຈຕຸໂທສຕທກາວສາມຸລຸລເມວ ນິທສຸສນນິທສຸສິຕພຸພວິປຕຸຕິສມຸປຕຸຕິສຸ ທສຸເສຕີ. ມຫປຸຜລໍ ໂທຕີ ວິປາກຜເລນ. ມຫານິສໍສນຸຕີ ວິປຸລານິສໍສໍ. ສຸວາຍໍ ອານິສໍໂສ ອິຂ ປາລຸອິຍໍ ນານປຸປກາເຣນ ວິຕຸຖາຣິຍຕີ.

ເອຕຸຕາວຕາ ກິຣາຕີ (ອ. ນິ. ຜິ. ໔.໔.ໝິກ; ອ. ນິ. ຜິ. ໑.໑໐.ກ໑-ກ໔) ກິຣ-ສທຸໂທ ອຣຸຈິສູຈນຕຸໂຖ. ເຕເນຕຸຖ ອາຈຣິຍ ວາທສຸສ ອຕຸຕໂນ ອຣຸຈຸຈນກາວໍ ທີເປຕີ. ສມຸປນຸນສີລາຕີ ອນາມຍຸຖວິເສສໍ ສາມຸລຸລໂຕ ສີລສງເຂເປນ ຄຫີຕໍ. ຕລຸຈ ຈຕຸພຸພິຂນຸຕີ ອາຈຣິຍຕຸເຖໂຣ "ຈຕຸປາຣິສຸທຸຂິສີລໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ"ຕິ ອາຫ. ຕຕຸຖາຕີ ຈຕຸປາຣິສຸທຸຂິສີເລ. ເຊຍຸຖກາສີລນຸຕີ (ສໍ. ນິ. ຜິ. ໑.໔.໔໑໔) ປຂານສີລໍ. ອຸກາຍຕຸຖາຕີ ອຸທຸເທສນິທຸເທເສ. ອິຂ ນິທຸເທເສ ວິຍ ອຸທຸເທເສປີ ປາຕີໂມກຸຂສໍວໂຣ ກຄວຕາ ວຸຕໂຕ "ສມຸປນຸນສີລາ"ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາຕີ ອະິປຸປາໂຍ . ສີລຄຸຄຫາຄຸທີ ປາລຸອິຍໍ ປາຕີໂມກຸຂສໍວຣວເສນ ອາຄຕໍ. ເຕນາຫ "ປາຕີໂມກຸຂສໍວໂຣເຍວາ"ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ອວສາຣເຕນ ອິຕເຣສໍ ຕິຕຸຕໍ ເອກເທເສນ ປາຕີໂມກຸຂນຸໂຕຄະກາວໍ ທີເປຕີ. ຕຖາ ທີ ອໂນໂລກີໂຍໂລກເນ ອາຊີວເຫຕຸ ລສິກຸຂາປທວີຕິກຸກເມ ຄີລານປຈຸຈຍສຸສ ອປຈຸຈເວກຸຂິຕປຣິໂກເຄ ຈ ອາປຕຸຕິ ວິທີຕາຕິ. ຕີຕີ ຕີ ອິນຸທຸຣິຍສໍວຣສີລາທີນີ. ສີລນຸຕີ ວຸຕຸຕຍຸຖານໍ ນາມ ອຕຸຖີຕີ ສີລປຣີຍາເຍນ ເຕສໍ ກຕຸຖຈິ ສຸຕຸເຕ ຄຫີຕຍຸຖານໍ ນາມ ກີ ອຕຸຖີ ຍຖາ ປາຕີໂມກຸຂສໍວໂຣຕີ ອາຈຣິຍສຸສ ສມຸມຸຂຕຸຕາ ອປຜິກຸຂິປນຸໂຕວ ອຸປຈາເຣນ ປຸຈຸຂນຸໂຕ ວິຍ ວທຕິ. ເຕນາຫ "ອນນຸຊານນຸໂຕ"ຕິ. ລທຸວາຣຣກຸຂາມຕຸຕກເມວາຕີ ຕສຸສ ສລຸລຫຸກກາວມາຫ ຈິຕຸຕາຂິຍຸຖານມຕຸເຕນ ປຜິປາກຕິກກາວາປຕຸຕິໂຕ. ອິຕຣທຸວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ. ປຈຸຈຍຸປຸປຕຸຕີມຕຸຕກນຸຕີ ຜເລນ ເທຕຸໍ ທສຸເສຕີ. ອຸປຸປາທນເຫຕຸກາ ທີ ປຈຸຈຍານໍ ອຸປຸປຕຸຕີ. ອິທມຕຸຖນຸຕີ ອິທໍ ປີໂຍຊນໍ ອິມສຸສ ປຈຸຈຍສຸສ ປຣິກຸລຸຊເນຕີ ອະິປຸປາໂຍ. ນິປຸປຣີຍາເຍນາຕີ ອິມິນາ ອິນຸທຸຣິຍ ສໍວຣາທີນີ ຕີຕີ ປຂານສຸສ ສີລສຸສ ປຣິວາຣວເສນ ປວຕຸຕິຍາ ປຣີຍາຍສີລານີ ນາມາຕີ ທສຸເສຕີ.

ອິທານີ ປາຕີໂມກຸຂສໍວຣສຸເສວ ປຂານກາວໍ ພຸຍຕີເຣກໂຕ ອນຸວຍໂຕ ຈ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ "ຍສຸສາ"ຕິອາທີມາຫ. ຕຕຸຖ ໂສ

ຕິ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣຯ ເສສານິຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາທີນິຯ ຕສ຺ເສວາຕິ ''ສມ຺ປນ຺ນສີລາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ເສວຯ ສມ຺ປນ຺ນປາຕິໂມກ຺ຂາຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂຄ຺ຄຫເຓນ ເວວຈນໍ ວຕ຺ວາ ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ...ເປ... ອາທິມາຫຯ ຍຖາ ອຎ຺ຎຖາປີ ''ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ''ຕິ (ມຫານິຯ ໑໙໙) ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານາຍ ເທສນາຍ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐໍ ສີລໍ ''ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕີ''ຕິ (ວິຠຯ ໕໐໘; ມຫານິຯ ໑໙໙) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍຯ

ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸຕາຕິ ໂຍ ນໍ ປາຕິ ຣກ຺ຂຕິ, ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມເຈຕິ ອາປາຍິກາທີຫິ ທຸກ຺ເຂຫີຕິ ''ປາຕິໂມກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາເມນ ສິກ຺ຂາປທສີເລນ ປິຫິຕກາຍວຈີທ຺ວາຣາຯ ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ເອວໍຠູຕາ ເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວເຣນ ສມນ຺ນາຄຕາ''ຕິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ (ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໑; ອິຕິວຸຯ ອຏ຺ຐຯ ໙໗) – ກິເລສານໍ ພລວຠາວໂຕ, ປາປກິຣິຍາຍ ສຸກຣຠາວໂຕ, ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາຍ ຈ ທຸກ຺ກຣຠາວໂຕ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປາເຍສຸ ປຕນສີໂລຕິ ປາຕິ, ປຸຖຸຊ຺ຊໂນຯ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ວາ ຠວາທີສຸ ກມ຺ມເວຄກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຆຏິຍນ຺ຕໍ ວິຍ ອນວຏ຺ຐາເນນ ປຣິພ຺ຠມນໂຕ ຄມນສີໂລຕິ ປາຕິ, ມຣຓວເສນ ວາ ຕມ຺ຫິ ຕມ຺ຫິ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຕ຺ຕຠາວສ຺ສ ປາຕນສີໂລຕິ ປາຕິ, ສຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ, ຈິຕ຺ຕເມວ ວາ, ຕໍ ປາຕິໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໂຕ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ວິໂມກ຺ເຂນ ສຕ຺ໂຕ ວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ''ຈິຕ຺ຕໂວທານາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ''ຕິ, ''ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໒໘) ຈຯ

ອຖ ວາ ອວິຊ຺ຊາທິນາ ເຫຕຸນາ ສໍສາເຣ ປຕຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປາຕິຯ ''ອວິຊ຺ຊານີວຣຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕຓ຺ຫາສໍໂຍຊນານໍ ສນ຺ຘາວຕໍ ສໍສຣຕ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໔) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ປາຕິໂນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ຕຓ຺ຫາທິສໍກິເລສຕ຺ຕຍໂຕ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ''ກຈ຺ຈາຍໂນ''ຕິອາທີນໍ ວິຍ ສມາສສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຖ ວາ ປາເຕຕິ ວິນິປາເຕຕິ ທຸກ຺ເຂຕິ ປາຕິ, ຈິຕ຺ຕໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ''ຈິຕ຺ເຕນ ນີຍຕິ ໂລໂກ, ຈິຕ຺ເຕນ ປຣິກສ຺ສຕີ''ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໖໒)ຯ ຕສ຺ສ ປາຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເອເຕນາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ປຕຕິ ວາ ເອເຕນ ອປາຍທຸກ຺ເຂ ສໍສາຣທຸກ຺ເຂ ຈາຕິ ປາຕິ, ຕຓ຺ຫາທິສໍກິເລໂສຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ''ຕຓ຺ຫາ ຊເນຕິ ປຸຣິສໍ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໕໗), ຕຓ຺ຫາທຸຕິໂຍ ປຸຣິໂສ''ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑໕, ໑໐໕; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໙) ຈ ອາທິຯ ຕໂຕ ປາຕິໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ

ອຖ ວາ ປຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປາຕິ, ຉ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣານິ ອາຍຕນານິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ''ຉສຸ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຉສຸ ກຸພ຺ພຕິ ສນ຺ຖວ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໗໐; ສຸຯ ນິຯ ໑໗໑)ຯ ຕໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິຣາຍຕນສງ຺ຂາຕໂຕ ປາຕິໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ປາໂຕ ວິນິປາໂຕ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປາຕີ, ສໍສາໂຣຯ ຕໂຕ ໂມກ຺ໂຂຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ສພ຺ພໂລກາທິປຕິຠາວໂຕ ຘມ຺ມິສ຺ສໂຣ ຠຄວາ ''ປຕີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ມຸຈ຺ຈຕິ ເອເຕນາຕິ ໂມກ຺ໂຂ, ປຕິໂນ ໂມກ຺ໂຂ ເຕນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ຯ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ວາ ມູລຠາວໂຕ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ເຐນ ປຕິ ຈ ໂສ ຍຖາວຸຕ຺ຕຏ຺ເຐນ ໂມກ຺ໂຂ ຈາຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິອາທິເມຕໍ ມຸຂເມຕໍ ປມຸຂເມຕ''ນ຺ຕິ (ມຫາວຯ ໑໓໕) ວິຕ຺ຖາໂຣຯ

ອຖ ວາ ປ-ອິຕິ ປກາເຣ, ອຕີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ມາ ປກາເຣຫິ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອິທຎ຺ຫິ ສີລໍ ສຍໍ ຕທງ຺ຄວເສນ, ສມາຘິສຫິຕໍ ປຎ຺ຎາສຫິຕຎ຺ຈ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ, ສມຸຉ຺ເຉທວເສນ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ໂມກ຺ເຂຕິ ໂມເຈຕີຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ປຕິ ປຕິ ໂມກ຺ໂຂຕິ ວາ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ, ຕມ຺ຫາ ຕມ຺ຫາ ວີຕິກ຺ກມໂທສໂຕ ປຈ຺ເຈກໍ ໂມກ຺ໂຂຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ເອວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ໂມກ຺ໂຂ ວາ ນິພ຺ພານໍ, ຕສ຺ສ ໂມກ຺ຂສ຺ສ ປຏິພິມ຺ພຠູໂຕຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂ ຯ ສີລສໍວໂຣ ຫິ ນິພ຺ເພຘຠາຄີໂຍ ສູຣິຍສ຺ສ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນໍ ວິຍ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຸທຍຠູໂຕ ຕປ຺ປຏິຠາໂຄ ວິຍ ໂຫຕິ ຍຖາຣຫໍ ກິເລສນິພ຺ພາປນໂຕຕິ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ປາຕິໂມກ຺ໂຂເຍວ ປາຕິໂມກ຺ໂຂຯ ອຖ ວາ ໂມກ຺ຂໍ ປຕິ ວຕ຺ຕຕິ ໂມກ຺ຂາຠິມຸຂນ຺ຕິ ວາ ປາຕິໂມກ຺ຂໍຯ ປາຕິໂມກ຺ຂເມວ ປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ປາຕິໂມກ຺ຂສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອາຈາຣໂຄຈຣສມ຺ປນ຺ນາຕິ ກາຍິກວາຈສິກອວີຕິກ຺ກມສງ຺ຂາເຕນ ອາຈາເຣນ ເຈວ ນເວສິຍໂຄຈຣຕາທິສງ຺ຂາເຕນ ໂຄຈເຣນ ຈ ສມ຺ປນ຺ນາ, ສມ຺ປນ຺ນອາຈາຣໂຄຈຣາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປ຺ປມຕ຺ເຕສູຕິ ອຕິປຣິຕ຺ຕເກສຸ ອນາປຕ຺ຕິຄມນິເຍສຸ, ທຸກ຺ກຏທຸພ຺ຠາສິຕມຕ຺

ເຕສູຕິ ອປເຣ຺ ວຊ຺ເຊສູຕິ ຄາຣຍ຺ເຫສ຺ຸ ເຕ ປນ ເອກນ຺ຕໂຕ ອກຸສລສກາວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອກຸສລຊມ຺ເມສູ’’ຕິ຺ ກາຍທສ຺ສິໂນຕິ ກາຍໂຕ ທສ຺ສນສີລາ, ປຣມາຕຸມຕ຺ຕມ຺ປີ ວຊ຺ຊໍ ສິເນຣຸປ຺ປມາຕໍ ວິຍ ກຕ຺ວາ ກາຍນສີລາ຺ ສມ຺ມາ ອາທິຍິຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມເທວ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສພ຺ພໂສ ຈ ອາທິຍິຕ຺ວາ຺ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ ນິທ຺ຊາຣເຕ ກຸມ຺ມນ຺ຕິ ສມຸທາຍໂຕ ອວຍວນິທ຺ຊາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສິກ຺ຂາປເທສຸ ຕໍ ຕໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ສິກ຺ຂຖາ’’ຕິ ອຕ຺ຖມາຫ຺ ສິກ຺ຂາປທເມວ ຫິ ສມາທາຕພ຺ພໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຍ຺ຈາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ຺ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສິກ຺ຂາໂກຍ຺ຖາເສສູຕິ ສິກ຺ຂາໂກຍ຺ຖາເສສຸ ມູລປຍ຺ຍຕ຺ຕິອນຸປຍ຺ຍຕິສພ຺ພຕ຺ຖປຍ຺ຍຕ຺ຕິປເທສປຍ຺ຍຕ຺ຕິອາທິເກທໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ປຜິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ປູເຣຕພ຺ພໍ ສີລໍ຺ ຕໍ ປນ ທ຺ວາຣວເສນ ທຸວິຊເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ກາຍິກໍ ວາຈສິກຍ຺ຈາ’’ຕິ຺ ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ສິກ຺ຂາປເທສູຕິ ອາຊາເຣ ກຸມ຺ມໍ ສິກ຺ຂາກາເຄສຸ ກສ຺ສຈິ ວິສຸໍ ອຄ຺ຄຫຕໂຕ຺ ເຕນາຫ ‘‘ຕໍ ສພ຺ພ’’ນ຺ຕິ຺

ຝ໘຺ກສ຺ມາ ອາຣທ຺ຊນ຺ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ຜິ຺ ໑຺໑໐຺໗໑-໗໘) ເທສນາຍ ກາຣຕປ຺ຈ຺ຊາ຺ ສີລານິສໍສທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປໂຍຊນນິທ຺ເທໂສ຺ ໂກ ອຕ຺ໂຖ ກ຺ວ ອຕ຺ໂຖ ກ຺ວ ນິປ຺ປາຕິຕາຕິ? ນຍິທເມວໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ສີລານິສໍສທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຫິ ເອຕ຺ຖ ພຸຍຕິເຣກໂຕ ຍໍ ສີລານິສໍສສ຺ສ ອທສ຺ສນໍ, ຕໍ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ກາຣຕນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ອາຣທ຺ຊນ຺ຕິ ວິເນຍ຺ຍານໍ ສີລານິສໍສສ຺ສ ອທສ຺ສນໂຕຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ອາປນ຺ໂນ ເອວ ໂຫຕີຕິ຺ ເຕນາຫ ‘‘ສເຈປີ’’ຕິອາທິ຺ ສີລານິສໍສທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປນ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕ຺ຸ ‘‘ເຕສ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອານິສໍໂສຕິ ອຸທໂຍ຺ ‘‘ສີລວາ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປຣໍ ມຣຕາ ສຸຄຕິ ສຄ຺ຄໂລກໍ ອຸປປຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທິສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໑໕໐; ໑຺໑໑ຝ; ອ຺ ນິ຺ ໕຺໒໑໓; ມຫາວ຺ ໒໘໕) ປນ ວິປາກຜລມ຺ປີ ‘‘ອານິສໍໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ໂກ ວິເສໂສຕິ ໂກ ຜລວິເສໂສ຺ ກາ ວຫ຺ຍິຕິ ໂກ ອພ຺ກຸທໂຍ຺ ວິຊ຺ຊມາໂນປີ ຄຸໂຕ ຍາຖາວໂຕ ວິກາວິໂຕ ເອວ ອກິຣຸຈິ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ນ ອວິກາວິໂຕ, ຕສ຺ມາ ເອກນ຺ຕໂຕ ອານິສໍສກິຕ຺ຕນໍ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພເມວາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ວິສກຕ຺ຍກວາຕິໂຊ ອຸທາຫໂຍ຺

ຕຕ຺ຖ ຄຸລ຺ໂອ ນາມ ອຸຈ຺ຊຸຣສໍ ປຈິຕ຺ວາ ຈຸຕ຺ຕາທີທີ ມິສ຺ສິຕ຺ວາ ສມ຺ປີຕ຺ຫເນ ປີຕ຺ຫິກູຕໍ຺ ຍາຕິຕໍ ອປີຕ຺ຫິຕໍ ທ຺ຣວິກູຕໍ຺ ຂຕ຺ທໍ ກິຊ຺ຊນກ຺ຂມໍ຺ ສກ຺ຂຣາ ນາມ ຜລິກສທິສາ຺ ສກ຺ຂຣາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຈ຺ຊຕ຺ຫິການໍ ສງຄໂຫ຺ ຕສ຺ມິ ກາເລ ຄຸລອາທິສຸ ວິສກຕ຺ຍກໂວຫາໂຣ ອປຈ຺ຈນ຺ຕເທເສ ປຈ຺ໂຣຕິ ‘‘ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ທາຣເກ ຈ ປລາເປສ຺ຸ ‘‘ວິສກຕ຺ຍກໍ ມາຄຕ຺ຫນ຺ຕູ’’ຕິ຺

ປີໂຍຕິ ປີຍາຍິຕພ຺ໂພ຺ ປີຍສ຺ສ ນາມ ທສ຺ສນໍ ເອກນ຺ຕໂຕ ອກິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວິຍຈກ຺ຂູຫີ ສມ຺ປສ຺ສິຕພ຺ໂພ’’ຕິ຺ ປີຕິສມຸຍ຺ຖານປສນ຺ນໂສມ຺ມຣູປປຣິຄ຺ຄຫຍ຺ຫີ ຈກ຺ຂຸ ‘‘ປີຍຈກ຺ຂູ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ເຕສນ຺ຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ຺ ມນວຫ຺ຍນໂກຕິ ປີຕິມນສ຺ສ ປຣິພ຺ຣູຫນໂຕ ອຸປຣູປຣິ ປີຕິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທໂກ຺ ຄຣຸຍ຺ຖານີໂຍຕິ ຄຣຸກຣຕສ຺ສ ຖານກູໂຕ຺ ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ຍາເຕນ ຊານິຕພ຺ພໍ ຊານາຕິ຺ ຍຖາ ວາ ອຍ຺ເຍ ອຊານນ຺ຕາປີ ຊານນ຺ຕາ ວິຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ນ ເອວມຍໍ, ອຍໍ ປນ ຊານນ຺ໂຕ ເອວ ຊານາຕິ ຺ ປສ຺ສໍ ປສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ສນກູເຕນ ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ປສ຺ສຕິ, ປສ຺ສນ຺ໂຕ ເອວ ວາ ປສ຺ສຕິ຺ ເອວໍ ສມ຺ກາວນີໂຍຕິ ເອວໍ ວິຍ຺ຍຸຕາຍ ປຕ຺ຫິຕກາເວນ ສມ຺ກາເວຕພ຺ໂພ຺

ສີເລສ຺ເວວສ຺ສ ປຣິປູຣກາຣີຕິ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ເອວ ກເວຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ອຸຕ຺ຕຣປທາວຊາຣຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ເອວຍ຺ຫິ ອິມິນາ ປເທນ ອຸປຣິສິກ຺ຂາທ຺ວຍໍ ອນິວຕ຺ຕິຕເມວ ໂຫຕິ຺ ຍຖາ ປນ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ຜເລນ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວິປສ຺ສນາຊິຍ຺ຖານສມາຊິສໍວຕ຺ຕນິກຕາຍ ຫິ ອິຊ ສີລສ຺ສ ປາຣິປູຣີ, ນ ເກວລໍ ອຂຕ຺ຫາທີກາວມຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາຫ ‘‘ຍານີ ໂຂ ປນ ຕານິ ອຂຕ຺ຫານິ…ເປ… ສມາຊິສໍວຕ຺ຕນິການີ’’ຕິ຺ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອຸປຣິ ສິກ຺ຂາທ຺ວຍໍ ສີລສ຺ສ ສມ຺ກາຣກາເວນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ສີລສ຺ເສເວຕ຺ຖ ປຊານຄ຺ຄຫຕໍ ສິທ຺ຊໍ ໂຫຕິ຺ ຕຖາ ຫິ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາສງຂາຣປຣິຄ຺ຄຫານໍ ສີລສ຺ສານຸຣກ຺ຂຕກາວໍ ວກ຺ຂຕິ຺ ຍໍ ປນ ວກ຺ຂຕິ ‘‘ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍເທສນາ ຊາຕາ’’ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑຺ຝ໘), ຕໍ ອິຕຣາສມ຺ປີ ສິກ຺ຂານໍ ອິຊ ຄຫິຕຕາມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຊານກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕໍ຺ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ສີລສ຺ສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກຕາວຈນໍ຺ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ກິກ຺ຂເວ, ໂອຣມຕ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໗)຺ ຕໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນໂຄຈຣໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຖາ ຫິ ຕຕ຺ຖ ນ ນິປ຺ປເທສໂຕ ສີລໍ ວິກຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສີລມຕ຺ຕກນ຺ຕິ ມຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ສມຕ຺ຖິຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ອນູເນນາຕິ ອຂຕ຺ຫາທີກາເວນ, ກສ຺ສຈິ ວາ ອຫາປເນນ ອຸປປນ຺ເນນ຺ ອາກາເຣນາຕິ ກຣເຕນ ສມ຺ປາທເນນ຺ ຈິຕ຺ຕສມເຖຕິ ຈິຕ຺ຕສມາຊາເນ຺ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອວິຍຸຕ຺ໂຕ ປສຸໂຕ຺ ໂຍ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຊານກາວນໍ ອນນຸຍຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຕໍ ພຫີ ນິຫຣຕິ ນາມ຺ ໂຍ ອາຣກິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາ ສງໂກຈໍ ອາປຊ຺ຊຕິ , ໂສ ຕໍ ວິນາເສຕິ ນາມ຺ ໂຍ ປນ ອິທິໂສ ອຫຸຕ຺ວາ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ໂສ ອນິຣາກຕຊ຺ຊາໂນຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ພຫີ ອນິຫຍຊ຺ຊາໂນ’’ຕິອາທິມາຫ຺

ອນິຈ຺ຈສ຺ສ ເຕກູມກາສມ຺ມສ຺ສ, ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຯ ຕຖາ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາ ອນຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາ ຈຯ ຕສ຺ເສວ ນິພ຺ພິນ຺ທນາກາເຣນ ປວ຺ຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາຯ ວິຣຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວ຺ຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ວິຣາຄານຸປ຺ສ຺ສນາຯ ນິໂຣຘສ຺ສ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ນິໂຣຘານຸປ຺ສ຺ສນາຯ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວ຺ຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປ຺ສ຺ສນາຯ ສຸຨ຺ຨາຄາຣຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຕຕ຺ຖ ລທ຺ຘກາຍວິເວກຕາຍ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ຈິຕ຺ຕວິເວກໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ໂລກໍ ສາສນຨ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ວິເສສາຘິຄມຏ຺ຐານກູຕໍ ສຸຨ຺ຨາຄາຣຨ຺ຈ ອຸປໂສກຍມາໂນ ຄຸຓວິເສສາຘິຏ຺ຐານກາວາປາທເນນ ວິຨ຺ຨູນໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຕໍ ພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ພ຺ຣູເຫຕາ ສຸຨ຺ຨາຄາຣານ"ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິຯ ອຍເມວ ສຸຨ຺ຨາຄາຣານຸພ຺ຣູຫນວິຨ຺ຨຸປ຺ປສຕ຺ຖານໍ ກາຊນໍ, ນ ເສນາສນປຕິຏ຺ຐາປນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ເອກກູມກາທີ...ເປ... ທຏ຺ຐພ຺ໂພ"ຕິຯ ສຸຨ຺ຨາຄາຣຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ອຣຨ຺ຨຣຸກ຺ຂມູລາທີ ສພ຺ພໍ ປຘານານຸໂຍຄກ຺ຂມໍ ເສນາສນໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ຕຕ຺ຫາວິຈຣິຕເທສນາຕິ "ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສ຺ສ ອຸປາທາຍາ"ຕິ (ວິກຯ ໙໓໗) ອາທິນຍປ຺ປວ຺ຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຫາວິຈຣິຕສຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຫາປທຏ຺ຐານຕ຺ຕາຕິ ຕຕ຺ຫາສນ຺ນິສ຺ສຍຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຕຕ຺ຫາວິຣຫິຕາ ມານທິຏ຺ຐິປວ຺ຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິຯ ມານທິຏ຺ຐິໂຍ ໂອສຣິຕ຺ວາຕິ ທສ຺ເສຕພ຺ພຕາຍ ມານທິຏ຺ຐິໂຍ ໂອຄາເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄຫຓຕ຺ຖເມວ ຫີ ເທເສຕພ຺ພສມ຺ມສ຺ສ ເທສນາຍ ໂອສຣຓໍຯ ຕຕ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິໂຍ ປປຨ຺ຈຕ຺ຕຍໍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ສໍສາເຣ ປປຨ຺ຈນ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປພນ຺ຘນວເສນ ວິຕ຺ຖາຣຓ຺ໂຕຯ ສີລປທຏ຺ຐານຕ຺ຕາຕິ ສີລາຘິຏ຺ຐານຕ຺ຕາຯ

ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິປ຺ສ຺ສນາວເສນ ສຸຨ຺ຨາຄາຣວຑ຺ຒເນຕິ ໂຍຊນາຯ ທ຺ເວປີ ສິກ຺ຂາຕິ ອຘິຈິຕ຺ຕາຘິປຨ຺ຨາສິກ຺ຂາຯ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍ ສທ຺ຘິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍທິ ເອວມຍໍ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍເທສນາ ຊາຕາຕິ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍານິສໍສປ຺ປກາສນີ ສິຍາຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ເອຕ຺ຖ ຈາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ວິຍ ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສ຺ສ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລສ຺ສ ອາຣກ຺ຂກູຕາ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຈ ອິຘ ຄຫິຕາຕິ ຕທຸກຍໍ ອປ຺ປຘານໍ, ສີລເມວ ປນ ປຘານການເວນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ "ສີລານຸຣກ຺ຂິກາ ເອວາ"ຕິອາທິຯ

ພລວຕຣສຸຂນ຺ຕິ ສມ຺ປ຺ປນ຺ນພ຺ຍາຘິທຸກ຺ຂໂຕ ພລວຕຣໍ, ຕໍ ອກິກວິຕ຺ວາ ສມຕ຺ຖໍ ຊານສຸຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ພລວມມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ທລຸຫອຕ຺ຕສິເນເຫນ ວິລຸຕ຺ຕຫທໂຍ ກຸສລຘມ຺ເມ ຉທ຺ເທນ຺ໂຕ ໂສ ຕຖາຣູເປສຸ...ເປ... ໂປເສຕາ ໂຫຕິຯ ພລວມມຕ຺ຕໍ ວາ ສິເນໂຫ ນ ໂຫຕິ "ສຸທ຺ໂຘ ສງ຺ຂາຣປຸຨ຺ໂຊ"ຕິ ຍາຖາວທສ຺ສເນນ ອຫໍກາຣມມໍກາຣາກາວໂຕຯ ທຸພ຺ກິກ຺ຂກເຍ ຊຸທາກິກວໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ສເຈປີສ຺ສ ອນ຺ຕານີ ພທີ ນິກ຺ຂມນ຺ຕີ"ຕິຯ ພ຺ຍາຘິກຍໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ອຸສ຺ສຸສ຺ສຕິ ວິສ຺ສຸສ຺ສຕີ"ຕິຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄຫິຕໍ ໂຈຣກຍໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ຂຕ຺ຫາຂຕ຺ຫິໂກ ວາ"ຕິຯ ອຸກຍສ຺ສາຕິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາທ຺ວຍສ຺ສຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ເຈໂຕ...ເປ... ສຸຨ຺ຨາຄາຣານ"ນ຺ຕິ ອິເມຫິ ວິເສສນິພ຺ເພຘກາຄີຍກາວາປາທເນນ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕໍ ສມຕ຺ຖາ ເອວ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາວິປ຺ສ຺ສນາ ຄຫິຕາຯ ຍສ຺ມາ ປຣໂຕ ຊານວິໂມກ຺ຂຜລາກິຨ຺ຨາຓອຘິຏ຺ຐານກາໂວ ສີລສ຺ສ ອຸທ຺ຘໂຜ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍປີ ສມ຺ກາຣກູຕາ ເອວ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ສີລາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາວິປ຺ສ຺ສນາ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ສີລສ຺ສ ວາ ມູລກາຣຓກູຕໍ ສພ຺ພໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕຨາຓຨ຺ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ກມ຺ມປຖສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ວາຯ ສີລຨ຺ຫິ ຕທຨ຺ຨມ຺ປີ ປຸຨ຺ຨກິຣິຍາວຕ຺ຖຸ ເຕເນວ ປຣິໂສຘິຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສນ຺ຕິຯ ລາກີ ອສ຺ສນ຺ຕິ ລາກາ ສາຍ ສໍວຣຕສີລປຣິປູຣຕໍ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕໍ ກິມິທີສໍ ກຄວາ ອນຸຊານາຕີຕີ? ນ ກຄວາ ສກາເວນ ອີທີສໍ ອນຸຊານາຕີ, ມຫາກາຣຸຕິກຕາຍ ປນ ປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສເຍນ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນ ເຈຕ຺ຖາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຆາເສສນໍ ຆິນ຺ນກໂຖ ນ ວາຈໍ ປຍຸຕ຺ຕໍ ກເຓຕິ ຆິນ຺ນກໂຖ ມູໂຄ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ໂອກາສປຣິກຖານິມິຕ຺ຕວິຨ຺ຨຕ຺ຕິປຍຸຕ຺ຕໍ ຆາເສສນໍ ວາຈໍ ນ ກເຓ ນ ກເຖຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສຍວເສນາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ "ເຍສຨ຺ຫີ"ຕິອາທິມາຫຯ ຣໂສ ສກາວກູໂຕ ອານິສໍໂສ ຣສານິສໍໂສຯ

ປຈ຺ຈຍທານກາຣາຕິ ຈີວຣາທິປຈ຺ຈຍວເສນ ທານກາຣາຯ "ເທວານໍ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕວຈນໍ ປາກຏິກາຕຸມາຫ "ເທວາປີ"ຕິອາທິຯ "ປຨ຺ຈິເມ ຄຫປຕໂຍ ອານິສໍສາ"ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໑໔໐) ອນິສໍສສທ຺ໂທ ຜລປຣິຍາໂຍປີ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຸກຍເມຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກ"ນ຺ຕິຯ

ສສ຺ສຸສສ຺ຣາ ຈ ຕປ຺ປກ຺ຂິກາ ຈ ສສ຺ສຸສສ຺ຣປກ຺ຂິກາຯ ເຕ ຎາຕິໂຍນິສມ຺ພນ຺ເຘນ ອາວາຫວິວາຫສມ຺ພນ຺ຘວເສນ ສມ຺ພນ຺ຘາ ຎາຕີຯ ສາໂລຫິຕາຕິ ໂຍນິສມ຺ພນ຺ຘວເສນຯ ເອກໂລຫິຕສມ຺ພທ຺ຘາຕິ ເອເກນ ສມາເນນ ໂລຫິຕສມ຺ພນ຺ເຘນ ສມ຺ພທ຺ຘາຯ ເປຈ຺ຈກາວໍ ຄຕາຕິ ເປຕູປປຕ຺ຕິວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ ອຸປຄຕາຯ ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ອິຘ ກຕກາລກິຣິຍາ ກາເລນ ກຕຊີວິຕຸປ຺ຈ຺ເຆທາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ກາລກຕາ"ຕິຯ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕຕິ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໂກຯ ກາລກໂຕ ປິຕາ ວາ ມາຕາ ວາ ເປຕໂຍນິ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຘິກາຣໂຕ ວິຎ຺ຎາຍຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຫານິສໍສເມວ ໂຫຕີ"ຕິ, ຕສ຺ສ ຕຖາ ສີລສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອຣິຍກາເວ ປນ ສຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ເຕນາຫ "ອເນການິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສານີ"ຕິອາທິຯ ພຫຸກາຣນ຺ຕິ ພຫຸປກາຣໍຯ ອຸປສງ຺ກມນນ຺ຕິ ອຠິວາທນາທິວເສນ ອຸປຄມນໍຯ ປຢິຣຸປາສນນ຺ຕິ ອຸປຎ຺ຎານນ຺ຕິຯ

ຝຝຯອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕາຕິ ມທ຺ທິຕາຯ ອຸກ຺ກຕ຺ຖາຕິ ຣິຎ຺ຈນາ ອນຠິຣຕິ ອນຸໂຍໂຄຯ ສີລວາ ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕໂນ ສີລຂຕ຺ຆາກເຍນ ສມາຫິໂຕ ວິປສ຺ສໂກ ຈ ປຈ຺ຈຍຆາເຕນ ອຣຕິຍາ ຣຕິຍາ ຈ ສຫິຕາ ອຠິກວິຕາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສີລາທິຄຸຓຍຸຕ຺ເຕເນວາ"ຕິອາທິຯ

ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ ກາຍຕີຕິ ກຍໍຯ ອາຣມ຺ມຓໍ ກາຍຕີ ເອຕສ຺ມາຕິ ກຍໍຯ ປຸຣິມວາຣສທິສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ ອຕິທິສິຕ຺ວາປິ ປຸນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສີລາທິຄຸຓຍຸຕ຺ໂຕ ຫິ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຖຣສ຺ສ ເຫຎ຺ຖາ ນິສິນ຺ນຕ຺ຕາ ເທວຕາຍ ທາຣກາ ສກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ສ຺ເຂນ ວຕ຺ຕິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ອສມຕ຺ຖາຯ

ອຘິກໍ ເຈໂຕຕິ ອຠິເຈໂຕ, ອຸປຈາຣຊ຺ຈານຈິຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ປນ ອຘິກຕາ ປາກຕິກກາມາວຈຣຈິຕ຺ເຕຫິ ສຸນ຺ທຣຕາຍ ສປຜິປກ຺ຂໂຕ ວິສຸທ຺ຘິຍາ ຈາຕິ ອາຫ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ຘິຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ອຘິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມາຘິມາຫ, ໂສ ຈ ອຸປຈາຣສມາຘີ ທຎ຺ຖພ຺ໂພຯ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ, ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ, ອປີຕິຊໍ ຊານສຸຂໍ, ສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິຊໍ ຊານສຸຂນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ຊານສຸຂໍ ປຜິປກ຺ຂໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ຕຕໍ ອຸປາທາຍ "ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ "ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ ວິນ຺ທນ຺ຕີ"ຕິຯ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖຕິ ອິມິນາ ເຕສຸ ຊາເນສຸ ສມາປຊ຺ຊນວສີກາວມາຫ, "ນິກາມລາຠີ"ຕິ ປນ ວຈນໂຕ ອາວຊ຺ຊນາຘິຎ຺ຖານປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວສີໂຍປິ ວຸຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສຸເຂເນວ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ເມ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ເຕສໍ ຊານສຸຂອິປ຺ປາກິຎ຺ຓຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ວິປຸລານນ຺ຕິ ເວປຸລ຺ລໍ ປາປິຕານໍຯ ຊານານໍ ວິປຸລຕາ ນາມ ສຸກາວິຕກາເວນ ຈິຣຕຣປ຺ປຕ຺ຕິ, ສາ ຈ ປຣິຈ຺ເຆທານຸຣູປາວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ "ວິປຸລານ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ "ຍຖາປຣິຈ຺ເຆເທເນວ ວຸຎ຺ຖາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖຕິ ວຸຕ຺ຕໍໂຫຕີ"ຕິ ອາຫຯ ປຣິຈ຺ເຆທກາລຎ຺ຫິ ອປ຺ປຕ຺ວາວ ວຸຎ຺ຖຫນ຺ໂຕ ອກສິຣລາຠີ ນ ໂຫຕິ ຍາວທິຈ຺ຉໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕ຺ຕາຯ ອິທານິ ເຕເຍວ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ສມາປຊ຺ຊນາທິວສີກາເວ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ວິກາເວຕຸໍ "ເອກຈ຺ໂຈ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ລາຠີເຍວ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ປຜິລທ຺ຘມຕ຺ຕສ຺ສ ຊານສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາຕິ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓຯ ປາຣິພນ຺ຘເກຕິ ວສີກາວສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ເມຯ ຊານາຘິຄມສ຺ສ ປນ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ມາ ປເຄວ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕາ, ອຎ຺ຎຖາ ຊານາຘິຄໂມ ເອວ ນ ສິຍາຯ ກິຈ຺ເຆນ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕີຕິ ກິຈ຺ເຆນ ວິໂສເຘຕິຯ ກາມາທີນວປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາທີຫິ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທີນໍ ວິຍ ອຎ຺ເຎສມ຺ປິ ສມາຘິປາຣິພນ຺ຘິການໍ ທູຣສມຸສ຺ສາຣຓໍ ອິຘ ວິກ຺ຂມ຺ການໍ ວິໂສຘນຎ຺ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ນາລຸອິກາຍນ຺ຕນ຺ຕິ ກາລມານນາລຸອິກາຍນ຺ຕໍ ອາຫຯ

ວິເສເສນ ຣູປາວຈຣຈຕ຺ຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ສພ຺ພໂສ ວສີກາວາປາທິຕໍ ອກິຎ຺ຎາປາທກນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ "ອກິຎ຺ຎາປາທເກ ຊາເນ ວຸຕ຺ເຕ"ຕິຯ ອຣູປຊ຺ຊານມ຺ປິ ປນ ອຘິຎ຺ຖານຕາຍ ປາທກເມວ ຈຸທ຺ທສຘາ ຈິຕ຺ຕປຣິທມເນນ ວິນາ ຕທກາວໂຕຯ "ເອວມກິຎ຺ຎາປາທເກ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊາເນ ວຸຕ຺ເຕ ຣູປາວຈຣຕາຍ ກິຎ຺ຈາປິ ອກິຎ຺ຎານໍ ໂລກິຍວາໂຣ ອາຄໂຕ"ຕິ ອຍຎ຺ເຫຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ນນ຺ຕິ ອກິຎ຺ຎາວາຣໍຯ ຈຕ຺ຕາຣິ...ເປ... ອຣິຍມຄ຺ຄາ ສີລານໍ ອານິສໍໂສ ສມ຺ປນ຺ນສີລສ຺ເສວ ລາກໂຕຯ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາຕິ ຄເຫຕ຺ວາຯ

ອງ຺ຄສນ຺ຕາຍາຕິ ນີວຣຓາທີນໍ ປຈ຺ຈນີກຘມ຺ມານໍ ສຸທູຣຕຣກາເວນ ຊານງ຺ຄານໍ ວູປສນ຺ຕຕາຍ, ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພທຣຖປຣິລຸອາຫຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຍໂຕ ເຕສໍ ຊານານໍ ປຓີຕຕຣາທິກາໂວຯ ອາຣມ຺ມຓສນ຺ຕຕາຍາຕິ ຣູປປຜິຆາທິວິຄເມນ ສຕ຺ຫສຸຂຸມາທິກາວປ຺ປຕ຺ຕສນ຺ຕກາເວນຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຫິ ເນສໍ ກາວນາກິສມຍສພ຺ກາວິຕສຕ຺ຫສຸຂຸມາກາຣານິ ອາຣມ຺ມຓານິ ສນ຺ຕານີ, ຕທຄ຺ເຄນ ຊານງ຺ຄານໍ ສນ຺ຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອາຣມ຺ມຓສນ຺ຕຕາຍ ສນ຺ຕຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາຣມ຺ມຓາຫິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຫິ ທີເປຕພ຺ພາຯ ວິມຸຕ຺ຕາ ວິເສເສນ ມຸຕ຺ຕາຯ ເຍ ຫິ ຊານຘມ຺ມາ ຕຖາປວຕ຺ຕປຸພ຺ພກາຄກາວນາຫິ ຕພ຺ພິເສສຕາຍ ສາຕິສຍໍ

ປັຝິປກ຺ຂສມ຺ເມທີ ວິມຸຕ຺ຕິວເສນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕໂຕ ເອວ ຕຖາວິມຸຕ຺ຕຕາຍ ປີຕຸ ອຽເກ ວິສຸສຝຸຖອຽຄປຈ຺ຈຽໂຄ ວິຍ ກຸມາໂຣ ນິຣາສງກກາເວນ ອາຣມ຺ມເຓ ອສິມຸຕ຺ຕາ ຈ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ວິໂມກ຺ຂາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເຍນາຫ "ວິໂມກ຺ຂາຕິ ປຈ຺ຈນີກສມ຺ເມທີ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ມເຓ ຈ ອສິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ"ຕິ ຯ ຍທິປິ ອາຣມ຺ມຓາສມຕິກ຺ກມວເສນ ປຕ຺ຕພ຺ພານິ ອາຣຸປ຺ປານິ, ນ ອຽຄາຕິກ຺ກມວເສນ, ຕຖາປິ ຍສ຺ມາ ອາຣມ຺ມເຓ ອວິຣຕ຺ຕສ຺ສ ຊານສມຕິກ຺ກໂມ ນ ໂຫຕິ, ສມຕິກ຺ກນ຺ເຕສຸ ຈ ຊາເນສຸ ອາຣມ຺ມຓໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຣມ຺ມຓາສມຕິກ຺ກມໍ ອວຕ຺ວາ "ຣູປາວຈຣຊ຺ຊາເນ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ"ຕິ ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຣູເປຕິ ປາລຸອິຍໍ "ສມ຺ປາເທຕພ຺ພາ, ປສ຺ສິຕພ຺ພາ"ຕິ ວາ ກິຍ຺ຈິ ປທໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ອສຸຕປຣິກປ຺ປເນນ ປນ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິ ຕິ "ສນ຺ຕາຕິ ປທສມ຺ພນ຺ໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ເຕນ ວິຣາຄກາເວນ ເຕສໍ ສນ຺ຕຕາຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ວິກາວິໂຕ ໂຫຕິຯ ຣູປຊ຺ຊານາທີນໍ ວິຍ ນຕ຺ຖິ ເອເຕສໍ ອາຣມ຺ມຓກູຕໍ ວາ ຜລກູຕໍ ວາ ຣູປນ຺ຕິ ອຣູປາຯ ອຣູປາ ເອວ ອາຣຸປ຺ປາຯ ເຍນາຫ "ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ ວິປາກໂຕ ຈ ຣູປວິຣຫິຕາ"ຕິຯ ນາມກາເຍນາຕິ ສຫຊາຕນາມສມູເຫນຯ

ຝິກຯສໍໂຍເຊນ຺ຕີຕິ ພນ຺ຂນ຺ຕິຯ ເກຫີຕິ ອາຫ "ຂນ຺ຂຄຕີ"ຕິອາທິຯ ອສມຸຈ຺ຊິນ຺ນຣາຄາທິກສ຺ສ ຫິ ຂນ຺ຂາທີນໍ ອາຍຕິ ຂນ຺ຂາທິຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ, ສມຸຈ຺ຊິນ຺ນຣາຄາທິກສ຺ສ ປນ ຕໍ ນຕ຺ຖິ ກຕານມ຺ປິ ກມ຺ມານໍ ອສມຕ຺ຖກາວາປຕ຺ຕິໂຕຕິຯ ຣາຄາທີນໍ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ສໍໂຍຊນພ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຂຕິ ອາຫ "ຂນ຺ຂຄຕີ...ເປ... ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີ"ຕິຯ ປຣິກ຺ຂເຍນາຕິ ສມຸຈ຺ເຂເທນ ສພ຺ພໂສ ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊເນນຯ ປັຝິປກ຺ຂສມ຺ມານໍ ອນວເສສໂຕ ສວນໂຕ ປີລຸອນໂຕ ໂສໂຕ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄຕິ ອາຫ "ໂສໂຕຕິ ຈ ມຄ຺ຄສ຺ເສຕໍ ອທິວຈນ"ນ຺ຕິຯ ຕໍ ໂສຕໍ ອາທິໂຕ ປນ຺ໂນ ອທິຄຈ຺ຊີຕິ ໂສຕາປນ຺ໂນ, ອຝ຺ຖມໂກຯ ເຍນາຫ "ຕໍສມ຺ງຄີປຸຄ຺ຄລສ຺ສາ"ຕິ, ປຖມມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອິທ ປນ ປນ຺ນ-ສທ຺ໂທ "ຜລສຈ຺ຊິກິຣິຍາຍ ປັຝິປນ຺ໂນ"ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ຼ໗ຯ໔ລ) ວິຍ ວຕ຺ຕມານກາລິໂກຕິ ອາຫ "ມຄ຺ເຄນ ຜລສ຺ສ ນາມໍ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິຯ ອກີຕກາລິກຕ຺ເຕ ປນ ສຣສໂຕວ ນາມລາໂກ ສິຍາຯ ວິຣູປໍ ສທ຺ກຸຂໍ ເສົາປາຍາສໍ ນິປາເຕຕີຕິ ວິນິປາໂຕ, ອປາຍທຸກ຺ເຂ ຂິປນ຺ໂກຯ ສມ຺ໂມຕິ ສກາໂວຯ ເຍນາຫ "ອຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິອາທິຯ ກສ຺ມາຕິ ອວິນິປາຕສມ຺ມຕາຍ ກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຊຕິຯ ອປາຍໍ ຄເມນ຺ຕີຕິ ອປາຍຄມນິຍາຯ ສມ຺ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ສມ຺ໂພທິ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄຯ ໂສ ປນ ປຖມມຄ຺ຄສ຺ສ ອທິຄຕ຺ຕາ ອວສິຝ຺ໂຖ ເອວ ອທິຄນ຺ຕພ຺ພກາເວນ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ອຸປຣິມຄ຺ຄຕ຺ຕຍ"ນ຺ຕິຯ

ວຕ຺ຕາກາຕນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕານິ,ນ ປຫາຕພ຺ພານີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ໂອລຸອາຣິການໍ ຣາຄາທີນໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນວເສນ ປວຕ຺ຕມາໂນ ທຸຕິຍມຄ຺ໂຄ ອວສິຝ຺ຖານໍ ເຕສໍ ຕນຸກາວາປຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ"ຕິຯ ອທິຈ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕິ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເນນຯ ປຣິຍຸຝ຺ຖານມນ຺ທຕາຍາຕິ ສມຸທາຈາຣມຸທຸຕາຍຯ ອກິຕ຺ຫໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຊ຺ຊສ຺ສ ອໂຍນິໂສມນສິການສ຺ສ ອນິພທ຺ຂກາວໂຕຯ ມນ຺ທມນ຺ທາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິປ຺ລລາສານໍ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍານລ຺ຈ ໂມຫມານາທີນໍ ມຸທຸຕຣກາວໂຕຯ ພຫລາວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸປຝິເສວນໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ເຍນາຫ "ຕຖາ ຫິ"ຕິອາທິຯ

ສກິ ອາຄມນສມ຺ໂມຕິ ປັຝິສນ຺ສິວເສນ ສກິເຍວ ອາຄມນສກາໂວຯ ເອກວາຣໍເຍວ...ເປ... ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ ປລ຺ຈສ຺ສ ສກາທາຄາມິສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເອໂກເຍວ ຄຫິໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ໂຍປິ ຫີ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍຸວາຍໍ ປລ຺ຈມໂກ ສກາທາຄາມີ "ອິຮ ມຄ຺ຄໍ ກາເວຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຍາວຕາຍຸກໍ ຖຕ຺ວາ ປຸນ ອິຮູປປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ເອກພີຊິນາ ສທ຺ທິ ກີ ນານາກຣຓນ຺ຕິ? ເອກພີຊິສ຺ສ ເອກາ ປັຝິສນ຺ທິ, ສກາທາຄາມິສ຺ສ ທ຺ເວ ປັຝິສນ຺ທິໂຍຕິ ອິທໍ ເຕສໍ ນານາກຣຓໍຯ ຍສ຺ສ ທີ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ເອກໍເຍວ ຂນ຺ຂພີຊໍ, ນ ເອກໍ ອຕ຺ຕກາວຄ຺ຄຫຓໍ, ໂສ ເອກພີຊີຕິຯ

ເທຝ຺ຖາຕິ "ອມຫຄ຺ຄຕກູມິຍ"ນ຺ຕິ ເທຝ຺ຖາ ສມ຺ພນ຺ຂເນນຯ ເທຝ຺ຖາກາຄສ຺ສ ທີຕາຕິ ເທຝ຺ຖາກາຄິຍາ, ເຕສໍຯ ຕານີຕີ ໂອຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານີຯ ກາມາວຈເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິເຍວ ອຊຊຕ຺ຕໍ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ເຫສ ທູຣໂຕປີ ອາວຕ຺ຕິສມ຺ໂມ ເອວາ ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄິລພລຸອິສມຈ຺ຊາຫໂຍ ອຸປມາກາເວນ ວຸຕ຺ຕາຯ ໂອປ຺ປາຕິໂກຕິ ອິມິນາ ຄພ຺ກວາສທຸກ຺ຂາກາວມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອິມິນາ ເສສທຸກ຺ຂາກາວໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພານຕາ ຈສ຺ສ ກາມໂລເກ ຂນ຺ຂພີຊສ຺ສ ອປຸນາໂຣຫວເສເນວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອນາວຕ຺ຕິສມ຺ໂມ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຝິຽຯເກວລາຕິ ໂລກິຍາກິລຸລາທີ ອສມ຺ມິສ຺ສາຯ ໂລກິຍປລ຺ຈາກິລຸລາໂຍປີ ສີລານໍ ອານິສໍໂສ ຕທວິນາກາວໂຕຯ ຕາປີ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ...ເປ... ເອວມາທິມາຫາຕິ ໂຍຊນາຯ ອາສວານໍ ອນວເສສປ຺ປຫານໂຕ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄເຍວ ວິເສສໂຕ "ອາສວກ຺ຂໂຍ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອາສວກ຺ຂເຍ ກຖິເຕ"ຕິ, ອລຸລຖາ ສພ຺ພາປິ ລລຸອກິລຸລາ ອາສວກ຺ຂໂຍ ເອວາຕິຯ ອິເມສໍ ຄຸຓານນ຺ຕິ ໂລກິຍາກິລຸລານໍ ຯ ຍຖາ ປຸຣິສສ຺ສ ມຸຕ຺ທິຕໍ ສີສໍ ສີຂາວິຣຫິຕຕ຺ຕາ ນ ໂສກຕິ, ເອວໍ ເທສນາຍ ສີສກູຕາປີ

ອຖຸຄມຖຸຄກຖາ ໂລກິຍາກິລຸລາຣທີຕາ ນ ໂສກຕິຕິ ອາຫ ‘‘ອຍໍ ກຖາ ມຸຕຸຫາກິລຸລາກຖາ ນາມ ກເອຍຸຍາ’’ຕິ. ອິທຸນີວິກຸພຸພ ນາຕິ ອິທຸນີ ຈ ວິກຸພຸພນາ ຈ. ວິກຸພຸພນຄຸຄຫເຕນ ເຈຕຸຖ ວິກຸພຸພນິທຸນີມາຫ, ອິທຸນີຄຸຄຫເຕນ ຕທລຸລໍ ສພຸພລຸຈ ອກິລຸລາກິຈຸຈໍ. ຍຸຕຸຕຍຸຖາເນເຍວາຕິ ໂລກິຍາກິລຸລານໍ ນິພຸພຕຸຕນສຸສ ວິຍ ເທສນາຍ ຍຸຕຸຕຍຸຖາເນເຍວ. ເອເຕນ ນ ເກວລໍ ເທສນກຸກເມເນວາຍໍ ເທສນາ, ອຖ ໂຂ ປຜິປຕຸຕິກຸກເມນປີຕິ ທສຸເສຕີ. ວິສຸທຸທິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸທິ. ໒.໓໑໑) ວຸຕຸຕາ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາຕິ ອທິປຸປາໂຍ.

໑໑.ອາສວານໍ ຂຍາຕິ ເຫຍຸກຸມຄຸເຄນ ເຂປີຕາວສີຍຸຖານໍ ອາສວານໍ ອຣຫຕຸຕມຄຸເຄນ ສມຸຈຸທິນຸທນໂຕ. ຍສຸມາ ອຣຫຕຸຕມຄຸໂຄ ນ ເກວລໍ ອາສເວເຍວ ເຂເປຕິ, ອຖ ໂຂ ອວສີຍຸເຖ ສພຸພກິເລເສປີ, ຕສຸມາ ອາຫ ‘‘ສພຸພກິເລສານໍ ຂຍາ’’ຕິ. ລກຸຂຓມຕຸຕລຸເຫຕຸຖ ອາສວຄຸຄຫດໍ, ອາສວານໍ ອາຣມຸມຄກາວສຸສປີ ອນຸປຄມນໂຕ ອນາສວໍ. ຍສຸມາ ປນ ຕຕຸຖ ອາສວານໍ ເລໂສປີ ນຕຸຖິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ອາສວວິຣທິຕ’’ນຸຕິ. ສມາທິ ວຸຕຸໂຕ ເຈໂຕສີເສນ ຍຖາ ‘‘ຈິຕຸຕໍ ປລຸລລຸຈ ກາວຍ’’ນຸຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໒໓, ໑໙໒; ເປຜໂກ. ໒໒; ມິ. ປ. ໒.໑.໙) ອທິປຸປາໂຍ. ຣາຄໂຕ ວິມຸຕຸຕຕຸຕາ ອວິຊຸຊາຍ ວິມຸຕຸຕຕຸຕາຕິ ອິທໍ ອຸຊຸວິປຈຸຈນີກປຜິປຸປສຸສທຸທິທສຸສນໍ ທຍຸຖພຸພໍ, ນ ຕທລຸເລສໍ ປາປທມຸມານໍ ອປຸປຜິປຸປສຸສທຸທຕຸຕາ. ອິທານີ ຕເມວ ສ ມາທິປລຸລານໍ ຣາຄາວິຊຸຊາປຜິປກຸຂຕໍ ອາຄເມນ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ວຸຕຸຕໍ ເຈຕ’’ນຸຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ສມຖຜລນຸຕິ ສມຖສຸສ ຜລໍ ໂລກິ ຍສມຖກາວນາຍ ທິ ວິປສຸສນາຄຕາຍ ອາທິຕຜລສຸສ ໂລກຸຕຸຕຣສມຖສຸສ ສຣີກຸຂາຜໂລ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ. ວິປສຸສນາຜລນຸຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອຕຸຕໂນເຍວາຕິ ສຸຕມຍລາຕາທີນາ ວິຍ ປຣປຈຸຈຍຕໍ ນຍຄຸຄາຫລຸຈ ມຸລຸຈິຕຸວາ ປຣໂຕໂພສານຸ ຄຕກາວນາທິຄມກູຕຕາຍ ອຕຸຕໂນເຍວ ປລຸລາຍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກຕຸວາ ສຍມຸກຸລາຓກູຕາຍາຕິ ອທິປຸປາໂຍ. ເຕນາຫ ‘‘ອປຣປຸປຈຸຈເຍນ ລຕຸວາ’’ຕິ.

ສພຸພມຸປີ ຕນຸຕິ ສພຸພມຸປີ ສຕຸຕຣສວິທໍ ຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ສີລານິສໍສໍ. ຍຖາ ອານິສໍສວນຸເຕ ສມຸມເທວ ສມຸປາທິເຕ ຕທານິສໍສາ ທສຸສິຕາ ເອວ ໂຫນຸຕິ ຕທາຍຕຸຕກາວໂຕ, ເອວໍ ອານິສໍສປຣານໂຍຄຸຍກາເວນ ທສຸສິເຕ ຕທານິສໍສາ ທສຸສິຕາ ເອວ ໂຫນຸຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມຸປີຕຸເຫຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ’’ຕິ. ວຸຕຸຕສຸເສວ ອຕຸຖສຸສ ປຸນວຈນໍ ນິຄມນນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ນິຄມນໍ ອາຫາ’’ຕິ. ປຸພຸເພຕີ ເທສນາຣມຸເກ. ເອວໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ‘‘ສມຸປນຸນສີລາ’’ຕິ ເອວມາທີນາ ອາກາເຣນ ວຸຕຸຕໍ. ອິທໍ ສພຸພມຸປີຕິ ອິທໍ ‘‘ສມຸປນຸນສີລາ’’ຕິ ອາທິກໍ ສພຸພມຸປີ ວຈນໍ. ເອຕໍ ປຜິຈຸຈາຕິ ເອຕໍ ສມຸປນຸນສີລສຸສ ກິກຸຂໂນ ຍຖາວຸຕຸຕສຕຸຕຣສວິທານິສໍສກາຄີຕໍ ສນຸທາຍ ວຸຕຸ ຕໍ. ອິທເມວ ທິ ‘‘ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕຸຕໍ, ອິທເມຕໍ ປຜິຈຸຈ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ວຈນໍ ສນຸທາຍ ‘‘ສພຸພມຸປີ ຕໍ ສີລານິສໍສໍ ສມຸປີຕຸເຫຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ເອຕຸຖອາທິໂຕ ລທີ ອານິສໍເສທີ ປຣິຕຸຕກູມິກາ ສມຸປຕຸຕິ ຄທິຕາ, ຕທນຸຕຣໍ ປລຸຈທີ ໂລກິຍາກິລຸລາທີ ຈ ມຫຄຸຄຕກູມິກາ, ອິຕເຣທີ ໂລກຸຕຸຕຣກູມິກາຕິ ເອວໍ ຈຕຸກູມິກສມຸປທານິສໍສສີລໍ ນາເມຕໍ ມທນຸຕໍ ມທານຸກາວໍ, ຕສຸມາ ຕໍສມຸປາທເນ ສກຸກຈຸຈກາຣິຕາ ອປຸປມຕຸເຕນ ກວິຕພຸພໍ.

ອາກງເຂຍຸຍສຸຕຸຕວຓຸຓນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ.

໗. ວຕຸຖສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໗໐. ລາເທຕພຸພໍ ຖານໍ ວສຕິ ປຜິຈຸລາເທຕີຕິ ວຕຸຖໍ. ຍໍ ສມານໍ ວິຍ ນ ສພຸພໂສ ມີໂນຕິ, ມານສຸສ ປນ ສມີເປ, ຕໍ ອຸປມານໍ. ອຸປມີຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ອຸປມາ, ອຸປມາຍ ໂພຣກວຈນໍ ອຸປມາວຈນໍ. ກຕຸຖຈິ ສຸຕຸເຕ. ອຕຸຖນຸຕິ ອຸປມີຍຕຸຖໍ. ປກຸມໍ ອຸປມໍ ວຕຸວາ ຕທນນຸຕຣໍ ອຕຸຖໍ ວຕຸວາ ປຸນ ອຸປມໍ ວທນຸໂຕ ‘‘ອຸປມາຍ ອຕຸຖໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ທສຸເສຕີ’’ຕິ ວຸຕຸໂຕ. ອຕຸເຖນ ອຸປມໍ ປຣິວາເຣຕຸວາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອິທານິ ເຕ ຈຕຸຕາໂຣປີ ປກາເຣ ສຸຕຸເຕ ອາຄຕນເຍເນວ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ເສຍຸຍຖາປີສຸສ, ກິກຸຂເວ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ທຸເວ ອຄາຣາຕິ ທຸເວ ປຜິວິສຸສກາໝຣາ. ສທຸວາຣາຕິ ສມຸມຸຂທຸວາຣາ.

ສຸວາຍນຸຕິ ໂສ ອຍໍ ເອວໍ ອຸປມາທສຸສນວເສນປີ ນານານເຍນປີ ທມຸມເທສໂກ ກຄວາ. ເອກຈຸຈານໍ ເວເນຍຸຍານໍ ອຕຸຖສຸສ ສຸ ຂາວໂພໂທ ປກມໍ ອຸປມາທສຸສເນ ເຫຕຸ, ເອວໍ ປກມໍ ອຕຸຖທສຸສເນ, ອຸປມາຍ ອຕຸຖປຣິວາຣເຕ, ອຕຸເຖນ ອຸປມາປຣິວາຣເຕ ຈາ’’ຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕິ ‘‘ເອສ ນໂຍ ສພຸພຕຸຖາ’’ຕິ ອິມິນາ. ຣມຸມຣາຕຸຍາຕິ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓສຸສ. ຕລຸທິ ຣມຸມຣາຕຸປຣິ ຍາປນຸນຕຸຕາ ຍຖາວຸຕຸຕຣມຸເມ ຈ ສພຸເພປີ ເລຍຸຍຣມຸເມ ຈ ປທທຕິ ຍຖາສກາວໂຕ ພຸຊຸຊຕິ ໂພເຣຕິ ຈາຕິ ຣາຕຸ, ຣີຍນຸຕິ ວາ ຣມຸມາ ເອຕາຍ ສພຸພາກາຣໂຕ ລາຍນຸຕິ ລາປີຍນຸຕິ ຈາຕິ ຣມຸມຣາຕຸ. ຕສຸສາ ປນ ສຸຍຸຖຸ ສຈຸຈສມຸປຜິເວຣວເສນ ລທຸຣຕຸຕາ

ສຸປ຺ປ຺ຜິວິທ຺ຈ຺ຕ຺ຕາຕິ, ຍທຄ຺ເຄນ ວາ ເຄຍ຺ຍໍ ຕາຍ ສຸປ຺ປ຺ຜິວິທ຺ຈໍ, ຕທຄ຺ເຄນ ສາປີສ຺ສ ສຸປ຺ປ຺ຜິວິທ຺ຈາ ເອວາຕິ ອາຫ
''ສຸປ຺ປ຺ຜິວິທ຺ຈ຺ຕ຺ຕາ''ຕິຯ

ປກຕິປ຺ຣິໂຍທາຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄນ຺ຕຸເກຫິ ອຸປ຺ກ຺ກິເລເສຫິ ອຸປ຺ກ຺ກິລິຜ຺ຖກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສໍກິລິຜ຺ຖວຕ຺ຖທສ຺ສນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປກຕິປ຺ຣິສຸທ຺ຈໍ ວຕ຺ຖ''ນ຺ຕິຯ ຣຊາທີນາຕິ ເອຕ຺ຖຣໂຊ ນາມ ເຣຕຸຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາຣິສູມາທີກໍ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອປ຺ຣິສຸທ຺ຈິກາຣຕໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ສພ຺ພໂສ ກິລິສ຺ສຕິ ວິນສ຺ສຕິ ວິສຸທ຺ຈິ ເອເຕນາຕິ ສໍກິເລໂສ, ເຕນ ສໍກິເລເສນ ປໍສຸຣຊາທີນາ ສໍກິລິຜ຺ຖໍ ວຕ຺ຕວິນາສເນນ ວິທູສິຕໍຯ ມລໍ ມສີຯ ຊລ຺ລິກາ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂລຕປ຺ຜລາທີ ຉວິຍາ ອຸປ຺ຣິ ກິຕໍ ສຣີຣມລໍຯ ອາທິສທ຺ເທນ ສຣີຣຊລ຺ລເມວ ອສ຺ສຸເຂລ຺ອສິງ຺ຆາຕິກາທີກໍ ຕທລ຺ລມລໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ປ຺ຣິໂຍນນ຺ຈນວເສນ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຣຊນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ເຕນາຕິ ຣງ຺ຄໍ, ຣງ຺ຄເມວ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ຍຖາ ໂກປ຺ເມວ ໂກປ຺ຊາຕໍຯ ອຸປ຺ນາເມຍ຺ຍາຕິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍຯ ນີລກຕ຺ຖາຍາຕິ ນີລວຕ຺ຕຕ຺ຖາຍຯ ປລາສນີລາທີເກຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກາລຸອສາມາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ຫລິທ຺ທິກກ຺ຈເສລາທີເກ ປີຕກຣງ຺ເຄຯ ລາຂາປຕ຺ຕງ຺ຄຣສາທີເກ ໂລຫິຕກຣງ຺ເຄຯ ມຫາຣຊນໂລທ຺ທກນ຺ທຸລາທີເກ ມນ຺ທຣຕ຺ຕຣງ຺ເຄຯ ທຸຜ຺ຖ ຣຊິຕວຕ຺ຕໍ ອປ຺ກາສ຺ສຣໍຯ ເຕນາຫ ''ອປ຺ຣິສຸທ຺ຈວຕ຺ຕເມວສ຺ສາ''ຕິຯ ອິທິສນ຺ຕິ ທຸຣຕ຺ຕວຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ມີ ວຕ຺ເຖ ຣງ຺ຄຊາຕໍ ສຍໍ ສຸປ຺ຣິສຸທ຺ຈໍ ສມາມໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ ເກນ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ອປ຺ຣິສຸທ຺ຈໍ ໂຫຕິຕິ ຣງ຺ຄຊາຕສ຺ສ ນິທ຺ໂທສຕໍ ວທຕິຯ ເຕນາຫ ''ຍສ຺ມາ ປນາ''ຕິອາທິຯ

ສໍກິເລສປກ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ອສໍກິລິຜ຺ຖເມວ ວຕ຺ຖໍ ອຸທາຫຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ປາກໂຜຍມຕ຺ໂຖ, ສໍກິລິຜ຺ຖວຕ຺ຖນິທສ຺ສເນນ ປນ ''ສິຍາ ນຸ ໂຂ ອລ຺ໂລປີ ໂກຈິ ວິເສໂສ''ຕິ ອສີປ຺ປາເຍນ ປຸຈ຺ຉຕິ ''ກສ຺ມາ ປນາ''ຕິອາທີນາຯ ອິຕໂຣ ອຕ຺ຖວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ວາ ຍາມມຫປ຺ຜລທສ຺ສນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສໍກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ຕວິໂສຈນວິຈາເນ ສໍກິລິຜ຺ຖວຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສຕພ຺ພນ຺ຕິ ປ຺ຜິລ຺ຄາ, ວາຍາມມຫປ຺ຜລທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາ ຫີຕິອາທີ ອນ຺ວຍຕ຺ໂຖຯ ນ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິກາລຸອເກ ວິຍາຕິອາທີ ພ຺ຍຕິເຣກຕ຺ໂຖຯ ສທິສູທາຫຣຕໍ ປນ ມລຄ຺ຄຫິຕກໍສປາຕິອາທີ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປີຕິອາທີ ໂອປ຺ມ຺ມຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ເນຍ຺ເຍາ ປນຍນໍຯ ຕຕ຺ຖ ປກຕິຍາຕິ ອກິຕ຺ຕິເມນ ສກາເວນຯ ຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍຯ ສາມລ຺ຄຄ຺ຄຫາລ຺ເຈຕໍ ຈິຕ຺ຕກາວວິເສສໂຕຯ ເຕນາຫ ''ສກເລປີ''ຕິຯ ປຕ຺ຫຣເມວ ນ ສໍກິລິຜ຺ຖໍ ສໍກິເລເສຫິ ອສມນ຺ນາຄຕກາວໂຕຯ ນນຸ ກິຣິຍາມຍຈິຕ຺ເຕຫິ ວິປາກສນ຺ຕາເນ ວິເສສາຈານໍ ລພ຺ກຕິ, ອລ຺ລຖາ ກຕວິນາສາ ກຕພ຺ກາຄມາ ອາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ? ກິລ຺ຈາປີ ລພ຺ກຕິ, ຕສ຺ສ ສໍກິເລໂສ ວຜ຺ຜຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ, ອສຸທ຺ຈິ ວາ ນ ໂຫຕິ, ອສໍກິເລໂສ ວິວຜ຺ຜຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ, ວິສຸທ຺ຈິ ວາ ນ ໂຫຕິ ເອວຯ ອຸປ຺ກ຺ກິລິຜ຺ຖນ຺ຕິ ປເນຕໍ ອຸປ຺ກ຺ກິເລສນາຣຫສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວິປາກປ຺ພນ຺ຈສ຺ສຯ ເຕນາຫ ''ປກ຺ສ຺ສຣມິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ, ''ປຕ຺ຫຣເມວາ''ຕິ ຈຯ ຕລ຺ຈ ໂຂ ຕິ ປນ ສກສນ຺ຕຕິປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ເນສໍ ເກວລໍ ເອກຕ຺ຕນຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວິປາກຈມ຺ມານໍ ກິເລສາສມງ຺ຄິກາວໂຕຯ ອຖ ວາ ອຸປ຺ກ຺ກິລິຜ຺ຖນ຺ຕິ ອິມິນາ ອຸປ຺ກ຺ກິເລສເຫຕຸ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊມານໍ ວິເສສາຈານມາຫ, ນ ''ສໍກິລິຜ຺ຖາ ຈມ຺ມາ''ຕິອາທີສຸ (ຈຯ ສຯ ກກ຺ທຸກມາຕິກາ) ວິຍ ຕໍສມງ຺ຄິຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ວິໂສຣິຍມານນ຺ຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາປລ຺ລາຍ ອນ຺ກ຺ກເມນ ສພ຺ພຸປ຺ກ຺ກິເລເສຫິ ວິໂມຈິຍມານໍຯ ສກ຺ກາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ປກ຺ສ຺ສຣຕຣໍ ກາຕຸໍ, ຍໂຕ ນ ປຸນ ອຸປ຺ກ຺ກິລິສ຺ສຕິຯ ເອວນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ນິຄມນໍຯ

ທຸຜ຺ຖຄຕິປ຺ຣິປູຣຕາວເສນ ປຜິປ຺ຊ຺ຊນໍ ປຜິປ຺ຕ຺ຕິຯ ສາ ເອວ ກິເລສທຣຖປ຺ຣິລ຺ອາຫາທິວເສນ ອຸປາຍາສທ຺ກ຺ຂາ, ກ຺ຈ຺ຉິຕາ ວາ ຄຕິ ປວຕ຺ຕິ, ທຸຄ຺ຄຕິເຫຕູຕິ ວາ ທຸຄ຺ຄຕິ, ທຸຄ຺ຄຕິຍາ ປນ ປຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ຄນ຺ຈພ຺ພໂຕ, ຕສ຺ສາ ວາ ນິປ຺ຜນ຺ນກາວໂຕ ກ຺ຈ຺ຉິໂຕ, ທຸກ຺ຂາ ຈ ຄຕິຕິ ທຸຄ຺ຄຕິຯ ສໍກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສາ ປຜິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ທຸຄ຺ຄຕິກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ນ ວິເສສນຕ຺ຖໍຯ ນ ຫິ ອສໍກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປາຕາຕິປາຕາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິຯ ສໍກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕຕິ ລາກາສາຍ ສພ຺ພໂສ ກິລິຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ຯ ທູເຕຍ຺ຍປ຺ຫີຕຄມນນ຺ຕິ ທູເຕຍ຺ຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທຸຕກມ຺ມໍ, ຄິຫີນໍ ປຕ຺ຕໍ ວາ ສາສນໍ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄມນໍ, ປຫີຕຄມນໍ ຆຣາຆຣໍ ເປສິຕສ຺ສ ຂຸທ຺ທກຄມນໍ, ທູເຕຍ຺ຍຄມນໍ ປຫີຕຄມນລ຺ຈ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເວຊ຺ຊກມ຺ມນ຺ຕິ ອນນຸລ຺ລາເຕ ຖາເນ ລາກາສາຍ ຄຫຜ຺ຖານໍ ເກສຊ຺ຊໍ ກໂຣຕິຯ ສງ຺ຆເກທກຖາ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິຯ ເວລຸອຸທານາທີຫີຕິ ເວລຸອຸທານປຕ຺ຕທານປຸປ຺ຜທານາທີຫີ ມິຈ຺ຉາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປຕິຯ ສກລມ຺ປີຕິ ''ອຕ຺ຖິ ອນາຈາໂຣ, ອຕ຺ຖິ ອໂຄຈໂຣ''ຕິອາທີນາ ວິກງ຺ເຄ (ວິກຯ ໕໑໓, ໕໑໔) ອາຄຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ອນາຈາຣໍ ອໂຄຈຣລ຺ຈ ຈຣຕາວເສນ ປຣິປູເຣຕິຯ

''ນິຣຍມ຺ປີ…ເປ… ເປຕ຺ຕິວິສຍມ຺ປີ ຄຈ຺ຉຕິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເປຕ຺ຕິວິສຍຄມນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສມຕາຍກ຺ໂຂ ນາມ ໂຫຕິ''ຕິອາທີ ມາຫຯ

ສຸກກປກ຺ເຂ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ວິສຸທ຺ຘໍ ອສໍກິລິຘ຺ຘໍ໌ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ປ໌ຣິໂຍທາຕໍ, ປ໌ກາສ຺ສຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໌
ສຸຣຕ຺ຕວຕ຺ຓເມວສ຺ສາຕິ ສຸຘ຺ຘຸ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຓເມວ ອສ຺ສ໌ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘວຕ຺ຓເມວສ຺ສາຕິ ນິລວຕ຺ໂຓປີສ຺ສ ປ໌ຣິສຸທ຺ໂຘ ຈ ກເອຍ຺ຍາ
ຕິ ເອວມາທີ ສນ຺ຘາຍາຫ "ກຕ຺ຫປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕປ໌ຈ຺ຈນີເກເນວ ເວທິຕພ຺ພາ"ຕິ໌ ຣຽຄຊາຕນ຺ຕິອາທີ ປ໌ນ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວເສເນວ
ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິສຸຄຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິທຸຄ຺ຄຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕວິປ໌ຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ໌ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕຕິ
ສຸທ຺ຘາສໂຍ໌ ທສ ກຸສລກມ຺ມປ໌ເຖ ປ໌ຣິປູເຣຕິຕິ ອິທໍ ກຕ຺ຫປກ຺ເຂ "ທສ ອກຸສລກມ຺ມປ໌ເຖ ປ໌ຣິປູເຣຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ
ປ໌ຝິປກ຺ຂທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຍຖາ ທິ ຕຕ຺ຖ ອກິຊ຺ຊາພ຺ຍາປາທມິຈ຺ຉາທິຘ຺ຄິຄ຺ຄຫເຓນ ກມ຺ມປ໌ຖສໍສນ຺ທນເຍນ ກມ຺ມປ໌ຖໍ
ອປ຺ປ໌ຕ຺ຕາຍ ຈ ອຄາຣິຍສ຺ສ ຕຖາຣູປາຍ ມິຈ຺ຉາປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ສຽຄໂທ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ເອວໍ ອິຘາປີ ອນກິຊ຺ຊາອພ຺ຍາປາທສມ຺ມາ
ທິຘ຺ຄິຄ຺ຄຫເຓນ ອໂລກາໂທສາໂມຫວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ອຄາຣິຍສ຺ສ ສມ຺ມາປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ ສຽຄທິຕາຕິ ທຘ຺ຄພ຺ພໍ, ນ ກມ຺ມປ໌ຖປ໌ປ໌ຕ຺
ຕາວາຕິ໌ ມນຸສ຺ສມຫນ຺ຕຕນ຺ຕິ ຊາຕິຣູປໂກຄາຘິປ໌ເຕຍ຺ຍາທິວເສນ ມນຸສ຺ເສສຸ ມຫນ຺ຕກາວໍ໌ ທສທິ ຖາເນທິ ອຘ຺ເຘສໍ ເທວານໍ
ອກິກໂວ ເທວມຫນ຺ຕຕາ໌ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ ສຸຄຕິຍາ ກາຍິຍມານຕ຺ຕາ "ອນາຄາມິມຄ຺ຄໍ ກາເວຕິ"ຕິ ຕຖາ ອນາຄາມິກາວນໍ ປາເປ໌ຕ຺
ວາ ຖປີຕາ໌ ຄທິຕຄ຺ຄຫເຓນ ສຸຂານຸກາວຘ຺ຖານສ຺ສ ອຘິປ໌ເປ໌ຕຕ຺ຕາ ຕທກາວໂຕ ອສຘ຺ຘິກາວໍ ອນາທິຍນ຺ໂຕ "ທສສຸ ວາ
ພ຺ຣຫ຺ມກາວເນສູ"ຕິອາທີມາຫ໌

ກ໑໌ສກາຕ຺ເທ ຉນ຺ທຣາໂຄ ອກິຊ຺ຊາຍນຘ຺ເຖນ ອກິຊ຺ຊາ, ອກິຊ຺ຊາຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ປ໌ຣກາຕ຺ເທ ຉນ຺ທຣາໂຄ ວິສມໍ ລຸພ຺ກຕິຕິ
ວິສມໂລໂກ໌ ເອວມ຺ປີ ອກິຊ຺ຊາວິສມໂລການໍ ວິເສໂສ ໂທຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຖ ວາ"ຕິອາທີມາຫ໌ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ
ຕໍສທິສຘ຺ຈ ຍຸຕ຺ຕຘ຺ຖານໍ໌ ຍໍ ຍາຈິຕໍ, ອປ຺ປ໌ກສິເຣນ ວາ ສກ຺ກາ ລທ຺ຘໍ, ຕໍ ປ໌ຕ຺ຕຘ຺ຖານໍ໌ ປ໌ຣທາຣຄຣຸທາຣາຕິ ອຍຸຕ຺ຕຘ຺ຖານໍ໌
ຍໍ ອປ໌ຕ຺ຖນີຍໍ, ຍສ຺ສ ວາ ປ໌ຕ຺ຖນາຍ ພ຺ຍສນໍ ອາປ໌ຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ອປ຺ປ໌ຕ຺ຕຘ຺ຖານໍ໌ ເຖໂຣຕິ ມຫາສຽຆຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖໂຣ, ເຍນ
ອຘ຺ຖກຖາ ໂປ໌ຕ຺ຖກໍ ອາໂຣປີຕາ໌ ໂສ ທິ ອນ຺ເຕວາສິເກສຸ ສາກຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ເອວມາຫ໌ ໂສປີ ອິມສ຺ມິເຍວ ສຸຕ຺ເຕ ວິນິພ຺ໂກໂຄ ນ
ລພ຺ກຕິ ຈິຕ຺ຕສໍກິເລສສ຺ສ ອຘິປ໌ເປ໌ຕຕ຺ຕາ໌ ເຕນາຫ "ຍຸຕ຺ເຕ ວາ"ຕິອາທີ໌ ອໂຍນິໂສມນສິການວເສນ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິ
ອາຍຕິຘ຺ຈ ທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ອຸປ຺ປາທນ຺ໂຕ ນ ໂກຈິ ໂລໂກ ອວິສໂມ ນາມ໌ ອກິຊ຺ຊາຍນຘ຺ເຖນາຕິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ
ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປ໌ຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ອກິຊ຺ຊາຍນວເສນ ອກິປ໌ຕ຺ຖນາວເສນ ຈ ປ໌ວຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫາ ອກິຊ຺ຊາຕິ ໂລກໂຕ ນິພ຺ພິ
ເສສນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ໌ ເຕນາຫ "ເອກຕ຺ຖເມຕໍ ພ຺ຍຘ຺ຊນເມວ ນານ"ນ຺ຕິ໌ ທູເສຕິຕິ ສກາວສນ຺ຕໍ ອສໍກິເລສໍ ວິນາເສຕິ ອວິສຸທ຺ຘໍ
ກໂຣຕິ໌ ເຕນາຫ "ໂອກາສິຕຸໍ ນ ເທຕິ"ຕິ໌ "ອິເມ ສຕ຺ຕາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕຸ ວິນສ຺ສນ຺ຕູ"ຕິ ສຕ຺ເຕສຸ ພ຺ຍາປ໌ຊ຺ຊນາກາຣປ໌ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ
ພ຺ຍາປາໂທ ນວວິຘອາຆາຕວຕ຺ຖຸສມ຺ກໂວ ວຸຕ຺ໂຕ໌ ໂກໂຘ ປ໌ນ ສຽຂາເຣສຸປີ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ທສວິຘອາຆາຕວຕ຺ຖຸສມ຺ກໂວ ວຸຕ຺
ໂຕ໌ ອຸກຍມ຺ປີ ປ໌ຝິຆເມວ, ປ໌ວຕ຺ຕນາກາຣຕ຺ໂຕ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ໌ ກຸຊ຺ຊນວເສເນວ ຈິຕ຺ຕປ໌ຣິໂຍນນ຺ຘໂນ "ອກ຺ໂກຈ຺ຉິ ມໍ
ອວຘິ ມ"ນ຺ຕິອາທິນາ໌

ສຸຘ຺ຘຸ ກຕໍ ກຣຕໍ ສຸກຕໍ, ຕສ຺ສ ປຸ໌ພ຺ພກາຣິຕາລກ຺ຂຓສ຺ສ ຄຸຓສ຺ສ ວິນາສໂນ ອຸທກປຸ໌ຘ຺ຉນິຍາ ວິຍ ສຣີຣານຸຄຕໍ ອຸທກໍ ປຸ໌ຘ຺ຉນ຺
ໂຕ ມກ຺ໂຂ໌ ຕຖາ ທິ ໂສ ປ໌ເຣສໍ ຄຸຓານໍ ມກ຺ຂນຘ຺ເຖນ "ມກ຺ໂຂ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໌ ອິທານີ ອນຄາຣິຍສ຺ສ ວາຕິອາທີນາ ສຽເຂເປ໌ນ
ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອນຄາຣິໂຍປີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ນິສີທນ຺ຕາປ໌ຣິກຖາທິວເສນ ຘມ຺ມສ຺ສ ກຖາ ຘມ຺ມກຖານໂຍ,
ເອກຕ຺ຕາທີຘມ຺ມນີຕິ ເອວ ວາ໌ ປ໌ກຣຕໍ ສຕ຺ຕ ປ໌ກຣຕານີ, ຕຕ຺ຖ ໂກສລຸລໍ ຘມ຺ມກຖານຍປ໌ກຣຕໂກສລຸລໍ໌ ອາທີ-ສທ຺ເທນ
ວິນຍກ຺ກເມ ຈຕູສຸ ມຫານິກາເຍສຸ ຈ ໂກສລຸລໍ ສຽຄຕ຺ຫາຕິ໌ ອຈິຕ຺ຕີກໂຕຕິ ຈິຕ຺ຕີການຣຫິໂຕ໌ ຍຖາ ຈາຍນ຺ຕິ ອິມິນາ ຍຖາຍໍ
ມກ຺ໂຂ ຈິຕ຺ຕໍ ທູເສຕິ, ເອວໍ ປລ຺ອາໂສປີ ຈິຕ຺ຕໍ ທູເສຕິ, ຕສ຺ມາ ອຸປກ຺ກິເລໂສຕິ ທສ຺ເສຕິ໌ ອນິຍຕາ ຄຕິ ນິຍາໂມກ຺ກມນາກາວ
ໂຕ໌ ອາທີ-ສທ຺ເທນ "ຣຕ຺ຕຘ຺ຘູ ຈິຣປ໌ພ຺ພຊິເຕ ປຸ໌ຄ຺ຄເລ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ 'ຕ຺ວມ຺ປີ ອິມສ຺ມິ ສາສເນ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ, ອຫມ຺ປີ ປ໌ພ຺ພ
ຊິໂຕ, ຕ຺ວມ຺ປີ ສີລມຕ຺ເຕ ກິໂຕ ອຫມ຺ປີ'ຕິ" ເອວມາທິນໍ ສຽຄໂຫ໌ ຍຸຄຄ຺ຄາຫຄາທີຕິ "ຕວ ວາ ມມ ວາ ໂກ ວິເສໂສ"ຕິ
ອສມມ຺ປີ ສມໍ ກຕ຺ວາ ສມຘຸຣຄ຺ຄາຫຄຕ຺ຫນໂກ໌ ຂີຍນາ ອຸສູຍນາ໌ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ນິຄູຫນໍ ຕສ຺ສ ປ໌ເຣທິ ສາຘາຣຕາກາ
ວາສຫເນນ ໂທຕິຕິ "ປ໌ເຣທິ ສາຘາຣຕາກາວໍ ອສຫມານໍ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ການເຕ ທິ ຄທິເຕ ຟລມ຺ປີ ຄທິຕເມວ ໂທຕິຕິ໌
ອຘ຺ຘຖາ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ເວທນກປຸ໌ຄ຺ຄໂລ ເກຣາຜິໂກ, "ເນກຕິກວາຕິໂຊ"ຕິປີ ວທນ຺ຕິ໌ ສປ຺ປ໌ມຸຂາ ມຈ຺ຉວາລາ ເອກາ ມຈ຺ຉຊາຕິ
ອາຍຕນມຈ຺ໂຉ໌ ເຕນາຫ "ອາຍຕນມຈ຺ໂຉ ນາມາ"ຕິອາທີ໌ ພທ຺ຘຈໂຣຕິ ອນ຺ເຕວາສີ໌

ສພ຺ພໂສ ອມທ຺ທິຕສກາເວນ ວາ ຕກຣິຕກຕ຺ຕສທິສສ຺ສ ຖທ຺ຘກາວສ຺ສ ອໂນນມິຕທຕ຺ຆສທິສຕາຍ ປ໌ຄ຺ຄທີຕສິຣອນິວາຕວຸຕ຺
ຕິການສ຺ສ ຈ ກຣຕໂຕ ວາ ຕກຣິຕ…ເປ໌… ກຣໂຕ໌ ຕທຸຕ຺ຕຣິກຣໂຕຕິ ຍໍ ເຍນ ກຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວາ ສຸຈຣິຕໍ ວາ, ຕທຸຕ຺ຕຣີ,
ຕສ຺ສ ທ຺ວິຄຸຕໍ ວາ ກຣໂຕ໌ ອຕ຺ຕໂນ ມຕ຺ຆນາທິອຕ຺ຖໍ ປ໌ເຣນ ກຕໍ ອລຽການາທີ໌ ປ໌ຣິຍາປຸ໌ຕາຕິ ວາ ກເຖຕິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ພ

ລານຸຮູປໍຯ ກາມໍ ນິກາຍທ຺ວຍຄ຺ຄຫາຕາທິວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ເສວິຕພ຺ພມາໂນ ເອວ, ຕຖາປິສ຺ສ ສໍກິເລສປກ຺ຂຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ “ມານໍ ອນິສ຺ສາຍາ”ຕິຯ

ອຸຕ຺ຕາຕິວເສນາຕິ “ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີ”ຕິອາທິນາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຄ຺ຄຫາວເສນຯ ປຸພ຺ເພ ເກນຈິ ອຕ຺ຕານໍ ສທິສໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາ ຕໂຕ ອສິກໂຕ ຫທນໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນໂກ ອຕິມາໂນຯ ມທຄ຺ຄຫາຕາກາໂຣ ຊາຕິອາທີ ປຝິຈ຺ຈ ມຊ຺ຊນາກາໂຣ, ໂສປິ ອຕ຺ຖໂຕ ມາໂນ ເອວຯ ປມາໂທ ຕຖາປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຯ

ຕສ຺ມາ ໂລກມາທີ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂລກສ຺ສ ອາທິໂຕ ຄຫເຕ ກາຣຕໍ ວິກາເວຕຸກາໂມ ປຸຈ຺ຈຕິຯ ປຄມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກເວ ສພ຺ພປຄມໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນໂຕຯ ສຕ຺ຕານລຸທິ ຍຖານິຄຕໍ ຊານາທິວິເສສໍ ອາຣພ຺ກ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ ວິຍ ຍຖາລທ຺ສໍ ອຸປ຺ປ຺ຕິກວໍ ອາຣພ຺ກ ນິກນ຺ຕິ ເອວຯ ເຕນາຫ “ສພ຺ພສຕ຺ຕານ”ນ຺ຕິອາທີຯ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອິຕເຣຕິ ອິຕເຣ ພ຺ຍາປາທາທໂຍ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂລກສ຺ສ ວິຍ ອາທິໂຕ ອສ຺ກສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ອສ຺ໂກຕິ ວາ ນ ເນສໍ ນິຍໂມ ອຕ຺ຖິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ປນ ເອເຕ ໂສ ລຸອເສວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລສາ, ອຸທາຫຸ ອລ຺ເລປິ ສນ຺ຕີຕິ ອນ຺ໂຍຄໍ ສນ຺ຊາຍ ອລ຺ເລປີ ສນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ຈ ເອເຕ”ຕິ ອາທິມາຫຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ເອຕ຺ຕກາ ເອວ ອິຊ ວຸຕ຺ຕາຕິຯ ນຍທສ຺ສນວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ເອເຕນ ປນ…ເປ…ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິຯ ເຕນ ຖິນມິທ຺ເສົາທ຺ສຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈ-ວິຈິກິຈ຺ຈາ-ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນ-ປຣວພ຺ກນຊມ຺ກິຕ຺ຕາ- ກິຣຸກຕາ-ອຫີຣິກາ ໂນຕ຺ຕປ຺ປ-ອຕ຺ຕິຈ຺ຈຕາ-ປາປິຈ຺ຈຕາ-ມທິຈ຺ຈຕາທໂຍ ສງ຺ຄທິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ກ໔ຯສໍກິເລສໍທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ສໍກິລິຍ຺ຖວຕ຺ຕນິທສ຺ສເນນ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ສໍກິເລສໍ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕ຺ວາຯ ໂວທານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວໍ ຊານິຕ຺ວາຕິ “ອກິຊ຺ຊາ ວິສມໂລໂກ ເອກນ຺ເຕເນວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປກ຺ກິເລໂສ”ຕິ ສກາວໂຕ ສມ຺ທຍໂຕ ນິໂຣຊໂຕ ນິໂຣຊູປາຍໂຕ ຈ ປຸພ຺ພກາຄປລ຺ລາຍ ເຈວ ເທຍ຺ຖິມມຄ຺ຄທ຺ວຍປລ຺ລາຍ ຈ ຊານິຕ຺ວາຯ ປຊຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານເນວ ອສິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສມ຺ຈ຺ເຈທປ຺ປຫານວເສນ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ປຊຫຕີ”ຕິ ອາຫຯ ອຣິຍມຄ຺ເຄນາ ຕິ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນຯ ເຕນ ທີ ປຫານໍ ອິຊ ສພ຺ພວາເຣສຸ ອສິປ຺ເປຕໍຯ ກິເລສປຝິປາຝິ ອິຊ ກິເລສານໍ ເທສນາກ຺ກໂມຯ ມຄ຺ຄປຝິປາຝິປນ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ອຣິຍມຄ຺ຄານໍ ເທສນາກ຺ກໂມປີ ຕາຍ ເທສນາຍ ປຝິປ຺ຊ຺ຊນກ຺ກໂມປີ ຕາຍ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມປີຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຍ ກິເລສາ ເຍນ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ປຫີຍນ຺ຕິ, ມຄ຺ຄປຝິປາຝີ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ເຕສໍ ເຕສໍ ກິເລສານໍ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ປຫານທສ຺ສນໍ ກິເລສປຝິປາຝິ ນ ກິເລສານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກ຺ກໂມ ອິຊ ເທສນາກ຺ກໂມ ຈາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອກິຊ຺ຊາ ວິສມໂລໂກ”ຕິ ອາທິມາຫຯ ເຍນ ເຍນ ປນ ມຄ຺ເຄນ ເຍ ເຍ ກິເລສາ ປຫີຍນ຺ຕິ ມຄ຺ຄານຸປຸພ຺ພິຍາ, ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ເຕສໍ ເຕສໍ ກິເລສານໍ ປຫານທສ຺ສນໍ ມຄ຺ຄປຝິປາຝິຍາ ປຫານທສ຺ສນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນາ”ຕິອາທິມາຫຯ

ອິມສ຺ມີ ປນ ຖາເນຕິ “ສ ໂຂ ໂສ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ”ຕິອາທິນາ ອາຄໂຕ ອິມສ຺ມີ ປຫານວາເຣຯ ອິເມ ກິເລສາຕິ ອິເມ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ກິເລສາຯ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ວາ ໂທນ຺ຕຸ ເສສມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ວາເທຍ຺ຖາ ທສ຺ສິຕມຄ຺ຄປຝິປາຝິວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ເຍ ຕ ຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ, ເຕສໍ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄເນວ ປຫາເນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ, ເຍສໍ ປເນຕ຺ຖ ເທຍ຺ຖິມມຄ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ອິຊ ສງ຺ຄເທ ກາຣຕໍ ປຈ຺ຈາ ວຕ຺ຕຸກາເມນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ຕຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ຊານເມວ ຄຫຕໍ ກຕນ຺ຕິ ອາຫ “ອຍ ເມຕ຺ຖ ປເວຕິມຄ຺ຄາຄໂຕ ສມ຺ກໂວ”ຕິ, ອຍໍ ອິມສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕສ຺ມີ ຖາເນ ອາຈຣິຍປເວຕິຍາ ກຖາມຄ຺ໂຄ ຕໂຕ ອາຄໂຕ ອຕ຺ຖສມ຺ກໂວ ອຕ຺ຖຕຕ຺ວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ເທຍ຺ຖິມມຄ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ອິຊ ສງ຺ຄເທ ກາຣຕໍ ປຈ຺ຈາ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ອຄ຺ຄຫເຕ ຍຸຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂສ ຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນາຕິ ຈຕ຺ຕຖມຄ຺ເຄນຯ ເສສານນ຺ຕິ ພ຺ຍາປາທາທີນໍ ຯ ເຍປີຕິ ມກ຺ຂາທິເກ ສນ຺ຊາຍາຫຯ ຕໍສມ຺ຍ຺ຖາປກຈິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ເຕສໍ ມກ຺ຂາທີນໍ ສມ຺ຍ຺ຖາປກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທານໍຯ ຕຕ຺ຖ ມກ຺ຂ-ປລຸອາສ-ອິສ຺ສາ-ມຈ຺ຈຣິຍ-ສມ຺ຍ຺ຖາປກໍ ປຝິພທ຺ວຍຈິຕ຺ຕໍ, ວິເສສໂຕ ປລ຺ຈກາມຄຸຕໂລເກນ ສໂຖ ມາຍາວີ ຈ ໂທຕິ, ປລ຺ຈກາມຄຸຕິກຣາໂຄ ຈ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄເນວ ນິຣວເສສໂຕ ປຫີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຕໍສມ຺ຍ຺ຖາປກຈິຕ຺ຕານໍ ອປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ”ຕິຯ ເຕປີ ສຸປ຺ປຫີນາ ໂທນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ຕນ຺ຕິ ປຄມມຄ຺ເຄເນວ ປຫານໍ ປຸພ຺ພາປເຣນ ນ ສນ຺ສິຍຕິ “ຍໂຖສິ ໂຂ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂອສິວຈນສ຺ສ ມຄ຺ຄຕ຺ຕຍວາຈກຕ຺ຕາຯ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາໂທ ນາມ ອຣິຍກນ຺ຕສີລໍ ວິຍ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ອງ຺ຄານິ, ເຕ ຈ ປຫານໂຕ ປຈ຺ຈາ ນິທ຺ທິຍ຺ຖາ, ຕສ຺ມາ ອິຊ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຫານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນປຫານເມວາຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ອິຈ຺ຈາມຕ຺ຕເມວ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຫານສ຺ເສວ ວເສນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທານໍ ໂອສິໂສ ປຫານສ຺ສ ວິກາວິຕຕ຺ຕາ, ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ເທຍ຺ຖາ ຍຸຕ຺ຕິໂຕປີ ປກາສິໂຕເຍວຯ

ກ຺ຂຯເອກເມເກນ ປເທນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ຍໂຕ ເອກເມກສ຺ສປິ ອຸປກ຺ກິເລສສ຺ສ ສຠາວາທີໂຕ ທສ຺ສນໍ ນິຍ຺ຍານມຸຂໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ເຈວ ເຫຏ຺ຐາ ສໍວຕ຺ຕິຕໍຯ ອນາຄາມິມຄ຺ຄວເສນ ປຫານໍ ວຕ຺ວາ ປສາທສ຺ສ ອຸທ຺ຘຏຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອນາຄາມິມຄ຺ເຄນ ໂລກຸຕ຺ຕຣປ຺ປສາໂທ ອາຄໂຕ"ຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ "ໂລກິໂຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? "ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ"ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕສ຺ສ ໂລກິຍຕ຺ຕາຯ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມໂຕ ເອວ ຫິ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ປສາໂທຯ "ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ"ຕິອາທິວຈເນນ ໂລກິຍໍ, ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທວຈເນນ ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣມິສ຺ສກໍ ປສາທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຯ ອເວຈ຺ຈ ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸເຓ ຍາຖາວໂຕ ຎຕ຺ວາ ປສາໂທ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາໂທຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ມຄ຺ເຄນາຄຕຕ຺ຕາ ເກນຈິ ອກມ຺ປນີໂຍ ອປ຺ປຘໍສີໂຍ ຈ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຈເລນ ອຈ຺ຈຸເຕນາ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ສພ຺ພໂສ ພຸທ຺ຘຄຸຓາທີສຸ ສມ຺ໂມຫໍ ວິທ຺ຘໍເສນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ກິຈ຺ຈໂຕ ປວຕ຺ຕຕິ, ອິຕໂຣ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ເຕ ອາຣພ຺ພຯ ຕໍ ວິສິນ຺ຕິ ຕໍ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນປ຺ປກາຣໍຯ ອນຸສ຺ສຕິຏ຺ຐານານີຕິ ອນຸສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຐານານິຯ

ກ຺ຂຯໂສມນສ຺ສາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຎາຓາທີນິ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ໂຈຣານໍ ອຠິຓ຺ຫໍ ສຎ຺ຈຣຓຏ຺ຐານຕາຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕຕິ "ອສຸກສ຺ມິຎ຺ຈ ຄາເມ ອິເມ ຈິເມ ໂຈຣາ ເອວຎ຺ຈ ເອວຎ຺ຈ ວິນາສິຕາ"ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ວິຍຯ

ໂຍ ໂຍ ໂອຘີ ຍໂຖຘີຯ ຍຖາ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍາປ຺ປິຈ຺ຉາຍໍ, ໂຂ ສທ຺ໂທ ອວຘາຣເຓຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສກສກໂອຘິວເສນ ຈຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີ"ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ "ວນ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທີສຸປິ ອວຘາຣເຓຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສກສກໂອຘິວເສນາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ "ທຸເວ ໂອຘີ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍມຄ຺ຄວຊ຺ຊາຕິ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ອນວເສສໂຕ ປຫາຕພ຺ພາຯ ອນວເສສປ຺ປຫານວເສນ ຫິ ຕໍຕໍມຄ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ກິເລສານໍ ຕທຎ຺ຎມຄ຺ຄວຊ຺ເຊຫິ ອສມ຺ມິສ຺ສຕາ, ອຎ຺ຎຖາ ເຍ ສກສກໂອຘິວເສນ ອຸປຣິມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ, ເຕ ເຫຏ຺ຐິມມຄ຺ເຄຫິ ປຫີນາປາຍຄມນິຍາທິສຠາວາ ເອວ ເຕຫິ ປຫີຍນ຺ຕີຕິ ປຫານວເສນ ສມ຺ມິສ຺ສາ ສີຍຸໍຯ ເຕນ ເຕເຍວ ປຫີນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕຸຕ຺ຕຣິປີຕິ ຕໂຕ ປຫານນິມິຕ຺ຕໂສມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອຸທ຺ຘມ຺ປີຯ ປຏິປກ຺ເຂສຸ ໂອຘິໂສ ປວຕ຺ຕິກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ໂອຘີຕິ ເຫຏ຺ຐາ ຕໂຍ ມຄ຺ຄາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ເຕ ຫີຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ວິວຣຓໍຯ ອິມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນຕິ ອນາຄາມີ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ເຫຏ຺ຐາມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍນ ຈຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ

ເກຈິ ຈຕ຺ຕມ຺ປີ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ, ນຍິທເມວນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ວນ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ຍໍ ເຍນ ວນ຺ຕໍ, ໂສ ປຸນ ຕໍ ອາທິຍຕີຯ ເຕນາຫ "ອນາທິຍນຠາວທສ຺ສນວເສນາ"ຕິຯ ວນ຺ຕມ຺ປີ ກິຎ຺ຈິ ສສນ຺ຕຕິລຄ຺ຄໍ ສິຍາ, ນຍິທເມວນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ມຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ສນ຺ຕຕິໂຕ ວິນິໂມຈນວເສນາ"ຕິຯ ມຸຕ຺ຕມ຺ປີ ກິຎ຺ຈິ ມຸຕ຺ຕພນ຺ຘນາ ວິຍ ຜລໍ ກຸຫິຎ຺ຈິ ຕິຏ຺ຐຕິ, ນ ເອວມິທນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ປຫີນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ກ຺ວຈິ ອນວຏ຺ຐານທສ຺ສນວເສນາ"ຕິຯ ຍຖາ ກິຎ຺ຈິ ທຸນ຺ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ປຸນ ອາທາຍ ສມ຺ມເທວ ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ວິປສ຺ສນາຍ ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ອາທິນ຺ນສທິສໍ ມຄ຺ເຄນ ປຫີນໍ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ອາທິນ຺ນປຸພ຺ພສ຺ສ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄທສ຺ສນວເສນາ"ຕິຯ ນ ກາປຸຣິເສນ ວິຍ ປຣມ຺ມຸເຂນ ນິສ຺ສຏ຺ຐໍ , ອຖ ໂຂ ອຠິມຸເຂເນວ ນິສ຺ສຏ຺ຐນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ "ປຏິມຸຂໍ ວາ"ຕິອາທິຯ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕສຸຂໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ເຕນ ເອກນ຺ເຕນ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕຯ ຘາຣຓໂຕຕິ ຕໍສມງ຺ຄີນໍ ອປາຍປາຕໂຕ ສນ຺ຘາຣເຓນຯ ຄນ຺ໂຖ"ເວໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ "ວິທນ຺ຕິ ເອເຕນາ"ຕິ, ເວເທຫິ ຎາເຓຫິ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ເວທຄູຯ ອຠິຊຎ຺ຎາຕິ ຊາເນຍ຺ຍຯ ເວທຊາຕາຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໂສມນສ຺ສາຯ ຎາຓໍ "ເວໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ "ເວທິຕພ຺ພໍ ເວເທຕີ"ຕິຯ ໂສມນສ຺ສໍ "ເວໂທ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ວິນ຺ທຕິ ອນຸຠວຕີຕິຯ

ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣເມວ ເວທນ຺ຕິ "ໂສມນສ຺ສໍ ໂສມນສ຺ສມຍຎາຓຎ຺ຈາ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣເມວຯ ອຕ຺ຖເວທນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖ ເຫຕຸຜເລ ເວທໍຯ ຘມ຺ມເວທນ຺ຕິ ຘມ຺ເມ ເຫຕຸມ຺ຫິ ເວທໍຯ ເຕນາຫ "ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທສ຺ສ ເຫຕຸ"ນ຺ຕິອາທິຯ ອິຘ ຘມ຺ມຕ຺ຖສທ຺ທາ ເຫຕຸຜລປຣິຍາຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປາຬິຍາ ເອວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕ"ນ຺ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕເມວ ອຕ຺ຖຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຘມ຺ໂມຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທນິມິຕ຺ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ກິເລສປ຺ປຫານຎ຺ຈຯ ອຕ຺ຖຘມ຺ມານິສໍສກູຕໍ ເວທນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖຘມ຺ມານິສໍສກູຕໍ ໂສມນສ຺ສມຍຎາຓສງ຺ຂາຕໍ ເວທຎ຺ຈຯ ປາໂມຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຣຸຓປີຕີ ອາຫຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາກາຣປ຺ປວຕ຺ເຕນາຕິ ເອເຕນ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ເອເວຕ຺ຖ ອນວຊ຺ຊສຠາວຕາຍ ຘມ຺ໂມຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ປີຕີ ຊາຍຕີຕິ ປຣປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ພລວປີຕິມາຫຯ ປີຕິມນສ຺ສາຕິ ປສ຺ສທ຺ຘິອາວເຫຫິ ອຸຬາເຣຫິ ປີຕິເວເຄຫິ ຕິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ກາໂຍຕິ ນາມກາໂຍຯ ວູປສນ຺ຕທຣໂຖຕິ ກິເລສປຣິຬາຫານໍ ທູຣີຠາເວນ ສຸຏ຺ຐຸ ອຸປສນ຺ຕທຣໂຖຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓເຫຕຸກໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຘານໍ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອປ຺ປິຕໍ ວິຍ ອຈລໍ ຕິຏ຺ຐຕີ"ຕິຯ

໑໖໗. ການໍ ‘‘ພຸທ຺ເຣ ອເວຈ຺ຈປ຺ປ຺ສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕມ຺ທິ, ຣມ຺ເມ ສງ຺ເພ ອເວຈ຺ຈປ຺ປ຺ສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕມ຺ທີ’’ຕິ ອິທມ຺ປິ ຕສ຺ສາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ປວຕ຺ຕິອາການປ຺ປກາສນເມວ, ອິທໍ ປນ ວິເສສໂຕ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໂສມນສ຺ສາທິປ຺ປກາສນປທໍ. ‘‘ຍໂຖຣິ ໂຂ ປນາ’’ຕິ ອິທມ຺ປິ ສວິເສສໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາການປ຺ປກາສນປທນ຺ຕິ ອຣິປ຺ປາເຍນ ‘‘ອິທານິ ຍໂຖຣິ…ເປ… ປກາເສຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປນ ວາຣາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາການປ຺ປກາສນວເສນ ເຈວ ໂສມນສ຺ສາທິອານິສໍສທສ຺ສນວເສນ ຈ ວຸຕ຺ຕາຕິ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ ອຸກາຍຕ຺ຖາປິ ອຸກາຍສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຍທິປິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິໂກ ນ ປຸນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປຝິປກ຺ຂສ຺ສ ປນ ເຕນ ສຸປ຺ປຫີນຕ຺ຕາ ຕໍສມງ຺ຄີ ອປ຺ປຣິຫານຣມ຺ໂມ ຕໍສີລາທິກາເວເນວ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ສ ອນາຄາມິມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ສີລກ຺ຂນ຺ຣໍ ທສ຺ເສຕິ’’ຕິອາທີ. ‘‘ເອວໍຣມ຺ມາ ເຕ ກຄວນ຺ໂຕ ອເຫສຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໒.໑໓; ມ. ນິ. ໓.໑໙໗-໑໙໘; ສໍ. ນິ. ໕.໓໗໘) ວິຍ ອິຣ ຣມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ສມາຣິປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ສມາຣິກ຺ຂນ຺ຣໍ ປຍ຺ຍາກ຺ຂນ຺ຣຍ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ’’ຕິ. ຕຖາ ທີ ໂສ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຣມ຺ເມ ເອການມ຺ມເຕາ ອວິກ຺ຂິປມາເນ ອວິປ຺ປກິຕ຺ເຕາ ອວິສເຍ ກຕ຺ວາ ສມໍ, ສມ຺ມາ ຈ ອາທຫນ຺ໂຕ ຕຖາ ເຕ ຣາເຣຕີຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕີຕິ ຣມ຺ໂມຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອເນກຮູປານນ຺ຕິ ອເນກປ຺ປກາຣານໍ. ອນ຺ຕຣາໂຍ ນາມ ອປ຺ປຝິລທ຺ຣສ຺ສ ວາ ອລພ຺ການວເສນ, ປຝິລທ຺ຣສ຺ສ ວາ ປຣິຫານວເສນ, ຕທຸກຍມ຺ປິ ອິຣ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຄ຺ຄສ຺ສ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ເນວສ຺ສ ຕໍ ໂຫຕີ ອນ຺ຕຣາຍາຍາຕິ ຕສ຺ສ ອນາຄາມິໂນ ປືຕ຺ຫປາຕໂກຊນໍ ເນວ ໂຫຕິ ອນ຺ຕຣາຍາຍ ອຸກ຺ກໍສຄຕາຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊນໂຕ. ຕຍ຺ຈສ຺ສາ ອຸກ຺ກໍສຄມນໍ ຫຕປຝິປກ຺ຂຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຄ຺ເຄນ ວິສຸທ຺ຣຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາຫ.

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ອນ຺ຕຣາຍາກາເວ. ເອຕເທວ ວິສຸທ຺ຣຈິຕ຺ຕຕ຺ຕເມວ ການຕໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ເນວສ຺ສ ຕໍ ໂຫຕິ ອນ຺ຕຣາຍາຍາ’’ຕິ ອິມິນາ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປຫານໍ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄເນວາຕິ ສິທ຺ຣໍ ໂຫຕິ. ອນາຄາມິໂນ ທີ ສພ຺ພໂສ ກາມຣາໂຄ ປຫີໂນ ໂຫຕິ, ຣສຕຕ຺ຫາຍ ອກາວໂຕ ຕາທິສປືຕ຺ຫປາຕປຣິໂກໂຄ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາຣິຄເມ ກຖຍ຺ຈິປິ ອນ຺ຕຣາຍາຍ ນ ໂຫຕີຕິ. ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ກິກ຺ຂເວ, ວຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ໂຕ ກຄວາອາທີມ຺ທີ ອຕ຺ຕນາ ອຸປນີຕວຕ຺ຖູປມໍ ອນຸສນ຺ເຣຕິ. ອຸທກສ຺ສ ອຈ຺ຉກາໂວ ປງ຺ກເສ ວາລປຕາກາທິມລາກາເວນ ປສນ຺ນຕາຍ, ຕພ຺ພິປຣິຍາຍໂຕ ພຫລຕາຕິ ອາຫ ‘‘ອຈ຺ຉນ຺ຕິ ວິປ຺ປສນ຺ນ’’ນ຺ຕິ. ວຕ຺ຕນິກາຍ ວິຄຕ ສໍກິເລສຕາຍ ສມຸຊ຺ຊລນໍ ປກ຺ສ຺ສຣຕາຍ ວຕ຺ຖສ຺ສ, ຕໍ ປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິໂຍທາຕໍ ປກ຺ສ຺ສຣຕາຍາ’’ຕິ. ອຸກ຺ກໍ ພນ຺ເຣຍ຺ຍາຕິ ອງ຺ຄາຣກປລ຺ລໍ ຍຖາ ທາຣຸຆຝິກງ຺ຄາຣາທິເກນ ນ ກິຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ຕນ຺ນຕ຺ຕິກາເລປາທີນາ ພນ຺ເຣຍ຺ຍ. ເມຆປຝລໂຕ ເວຣມ຺ກວາຕຣາຣາສງ຺ພຍ຺ຜນໂຕ ວິຊ຺ຊຕາ ວິຍ ເກວລໍ ວາຕຣາຣາສງ຺ພຍ຺ຜນຊນິຕາ ປກາ ອຸກ຺ກາປກາ, ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວາຕຣາຣານໍ ເວຄສມ຺ກູຕສງ຺ພຍ຺ຜນເຫຕຸກາ, ຕສ຺ມາ ການຕາວເສນ ‘‘ວາຕເວໂຄ ອຸກ຺ກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໘໗. ຍຖານຸສນ຺ຣິວເສນາຕິອາທີມ຺ທີ ອຸຍ຺ຄິຕເທສນາຍ ອນຸຮູປາ ອນຸສນ຺ຣິ ຍຖານຸສນ຺ຣິ, ຕສ຺ສາ ວເສນ. ພ຺ຍຕິເຣກທສ຺ສນໍ ວິຍ ທີ ສາເຣຕພ຺ພສ຺ສ ອາທີມ຺ທີ ອຸຍ຺ຄິຕເທສນາຍ ປຝິປກ຺ຂທສ຺ສນມ຺ປິ ອນຸຮູປເທສນາວ ສມ຺ມເທວ ປຕິຍ຺ຖາປນກາວໂຕ, ຍຖາ ຕໍ ອາວຕ຺ຕຫາຣໂຍຊນາຍໍ ວິສກາຄຣມ຺ມາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ. ‘‘ຍຖານຸສນ຺ຣິວເສນ ເທສນາ ອາຄຕາ’’ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ໂຕ ຕປ຺ປສງ຺ເຄນ ອິຕເຣປິ ອນຸສນ຺ຣີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕໂຍ ທີ’’ຕິອາທິມາຫ. ພທິທ຺ຣາຕິ ພາຫິເຣສຸ ວຕ຺ຖູສຸ. ອສຕິ ປຣິຕສ຺ສນາຕິ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຄິປຣິຕສ຺ສນາກາໂວ. ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕສຸຕ຺ຕວເສນາຕິ ‘‘ອິຣ ກິກ຺ຂຸ ເອກຈ຺ຈສ຺ສາ’’ຕິອາທີນາ (ມ. ນິ. ໑.໒໔໒) ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕສຸຕ຺ຕວເສນ. ເຍນ ຣມ຺ເມນາຕິ ສີລາທິໂວທານຣມ຺ເມສຸ ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາທິສໍກິເລສຣມ຺ເມສຸ ຈ ເຍນ ເຍນ ຣມ຺ເມນ. ຉ ອກິຍ຺ຍາ ອາຄຕາຕິ ອິມິນາ ‘‘ອນຸຮູປຣມ຺ມວເສນ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປໍ ທສ຺ເສຕິ, ເຣເສທີ ‘‘ປຝິປກ຺ຂວເສນ ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປໍ. ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ທີ ກກຈູປໂມວາໂທ (ມ. ນິ. ໑.໒໒໒) ປຝິປກ຺ໂຂ, ຕຖາ ທິຍ຺ຄິຍາ ‘‘ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສ຺ມິ, ນ ເມໂສ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ເອວໍ ປຝິກາຄາ ສຸຍ຺ຍຕາກາເຣນ. ເສສທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ. ‘‘ຈິຕ຺ເຕ ສໍກິລິຍ຺ເຖ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຝິກງ຺ຂາ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໗໐) ເທຍ຺ຖາ ກິເລສເທສນາ ອາຄຕາ. ສພ຺ໂພຕິ ອນວເສໂສ. ສພ຺ພາກາເຣນາຕິ ອາທີນວານິ ສໍສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕປ຺ຄ຺ຄລໂທສຊານນາທີນາ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ.

໑໙. ‘‘ເມຕ຺ຕາ ກາເວຕພ຺ພາ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານາຍາ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ (ອ. ນິ. ໙.໑) ເມຕ຺ຕາທໂຍ ພ຺ຍາປາທວິເທສາຣຕີ ຣາຄານໍ ປຝິປກ຺ຂາ. ຍສ຺ມາ ‘‘ໂສ ອຕ຺ຖີ’’ຕິອາທີນາ ກຄວຕາ ອນາຄາມິໂນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາຣິຄມນໍ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ກຖິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິທານິສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຘມ຺ເມຕິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ເຈວ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສຫຄຕຘມ຺ເມ ຈຯ ເຕນາຫ ‘‘ນາມວເສນາ’’ຕິຯ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ນາມນ຺ຕິປີ ຫິ ອິທິເສສຸ ຄາເນສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣູປີໂນ ຂນ຺ຘາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ເອເຕນ ຠູຕນິສ຺ສິຕານໍ ເສສຸປາທາຍຘມ຺ມານໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ປຫາຕພ຺ພຕຕ຺ຫາວຊ຺ຊານໍ ເຕຠູມກຘມ຺ມານໍ ປຣິຄ຺ຄຫວິຘິໍ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິຯ ສກາວໂຕ ວິຊ຺ຊມານໍ ຕໍ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ຍາເຕນ ຍາຖາວໂຕ ປຏິວິຊ຺ຊີຍມານຕໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ອຕ຺ຖິ ອິທ’’ນ຺ຕິ ຍຖາວວຕ຺ຖາປີຕໍ ນາມຣູປໍຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ເອຕ຺ຕາວຕາເນນ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈວວຕ຺ຖານໍ ກຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ສາວຘາຣຕາຍ຺ເຈຕໍ ວຈນໍ, ໂລກສມ຺ຍາສິທ຺ຘໍ ສຕ຺ໂຕຕ຺ຖິປຸຣິສາທິ ວິຍ, ອິໂຕ ພາຫິຣກປຣິກປ຺ປິຕໍ ປກຕິອາທິ ທ຺ຣພ຺ຍາທິ ຊີວາທິ ກາຍາທິ ວິຍ ຈ ນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ເຖວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຊານາຕີຕິ ປຸພ຺ພກາເຄ ຕາວ ລກ຺ຂຕຣສາທິວເສນ ເຈວ ປຏິຄ຺ຄຫວິກາຄວເສນ ຈ ປກາຣໂຕ ຊານາຕິ, ອປຣກາເຄ ປນ ປຣິຍ຺ຍາກິສມຍວເສນ ປຏິວິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຊານາຕິຯ ເອກນ຺ຕຫີນາ ນາມ ອກຸສລຘມ຺ມາ ສມ຺ປຕິ ອາຍຕິຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂມູລຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຖາປີ ວິເສສໂຕ ຕຕ຺ຫາຕິ ອາຫ ‘‘ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສມຸທຍໍ ປຏິວິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ ຫີນນ຺ຕິປ຺ຊານາຕີ’’ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປຘານກາວໍ ນີຕຕ຺ຕາ ປຕີຕນ຺ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ເຖນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ‘‘ປຕີຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຫານຸປາຍໍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ ປຕີຕນ຺ຕິ ປຊານາຕີ’’ຕິຯ ‘‘ອຸຕ຺ຕຣິຍ຺ເຍນ ຈ ປຕີຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນິໂຣຘສຈ຺ຈສ຺ສປີ ສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ, ຕສ຺ສ ປນ ປທນ຺ຕເຣນ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອປ຺ປມຍ຺ຍາມຸເຂນ ວິປ຺ສສ ນາກິນິເວສສ຺ເສວ ກຕຕ຺ຕາ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສຍ຺ຍາຄຕສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສພ຺ພສ຺ສປີ ເຕຠູມກສ຺ສ ສຍ຺ຍາຄຕສ຺ສາ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ອສງ຺ຄໂຫ ຕສ຺ສາປີ ສຍ຺ຍາຍ ອາຄຕກາວໂຕຯ ໂລກໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສ຺ສຣິຕ຺ວາ ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຄິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຸຕ຺ຕຣິ ນິສ຺ສຣຕໍ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິຯ

ຈຕູຫິອາກາເຣຫີຕິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຫີນ’’ນ຺ຕິອາທີຫິ ຈຕູຫິ ປກາເຣຫິຯ ອນ຺ວຍຍາຕຕາຍ ອນຸໂພຘຠູຕາຍ ວິປ຺ສສນາປຍ຺ຍາຍ ຊານນ຺ໂຕ ສມ຺ມຍາຕຕາຍ ປຏິເວຘຠູຕາຍ ມຄ຺ຄປຍ຺ຍາຍ ທສ຺ສນ຺ໂຕ ສກາວສິທ຺ໂຘຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິປ຺ສສນາປຍ຺ຍາຍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ຊານນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄປຍ຺ຍາຍ ປສ຺ສໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກຍເກຣເວ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ກຍເກຣວສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖວຈນຕ຺ຖປາເຍນ ອິຘ ປາຄສ຺ສ ສທິສຕ຺ຕາ ອຕິທິສນ຺ໂຕ ‘‘ກາມາສວາປີ…ເປ… ປຊານາຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ‘‘ກາມາສວາປີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕິ…ເປ… ອວິຊ຺ຊາສວາປີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ‘‘ຂີຕາ ຊາຕີ’’ຕິອາທີນິ ວທຕາ ກຄວຕາ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ໂຄ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ຍໍ ເຫຏ຺ຄາ ອຏ຺ຄກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂສ ຈ ອຸປ຺ຣິ ຈຕຸຕ຺ຖມຄ຺ຄສ຺ເສວ ນິທ຺ທິຏ຺ຄຕ຺ຕາ ຍຸຊ຺ຊຕີ’’ຕິ, ຕໍ ສຸວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ທຏ຺ຄພ຺ພໍຯ

ຕສ຺ສ ໂຈທນຕ຺ຖາຍາຕິ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ໂຈທນຕ຺ຖາຍ ‘‘ປຸຈ຺ຉ ມໍ ຕ຺ວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ຍເທຕ຺ຖ ຕຍາ ມນ ສາກິສມິທີຕ’’ນ຺ຕິ ໂຈທນາຍ, ໂອກາສທານຕ຺ຖາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເທສນາສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຕຖາຣູໂປ ເອຕ຺ຖ ອຊ຺ຊາສໂຍປີ ນຕ຺ຖີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອນຸສນ຺ຘິຕ຺ຕຍວິນິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ປາຏິເຍກ຺ກໍ ອນຸສນ຺ຘີ ອາຫາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຕຄຕຕ຺ຕາ ອພ຺ການ຺ຕເຣນຯ ກິເລສວຸຍ຺ຄານສີນາເນນາຕິ ກິເລສມລປວາຫເນນ ຣາຄປຣິລຸອາຫາທິວູປສມເຣນ ຈ ອຍ຺ຄຽຕິກອຣິຍມຄ຺ຄສ ລິລສີນາເນນຯ

ກຍຯ ສມ຺ມສກາມຕ຺ຫປີ ຕາວເທວ ອຸປຄຕຕ຺ຕາ ພາຫຸກາ ນທີໂຕ ອາຄຕໍ ວິຍ ມຍ຺ຍມາໂນຯ ອຣິຍຜລມທ຺ທນຈຸຕ຺ຕາທໂຍ ເຕລສິເນຫສ຺ສ ວິເວຈເນນ ຯ ລູຂກາໂວ ໂລກໍ, ຕໍ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ໂລກາຕິ ສມ຺ມຕາຯ ໂລກ຺ຂສມ຺ມຕຄ຺ຄຫເຕນ ‘‘ຕຖາ ສາ ນທີ ໂລເກ ປາກຍາ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ມິຈ຺ຉາຄາຫໍ ທີເປຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິສຸທ຺ຘກາວໍ ເທຕີຕິ ເອວໍ ສມ຺ມຕາ’’ຕິຯ ປາປ຺ປ ວາຫເນນ ສມ຺ປຣາຍິກາທິສມ຺ປຕ຺ຕິອາວຫໂຕ ໂລກສ຺ສ ຫິຕາ ໂລກ຺ຍາຯ ໂລກ຺ຍາຕິ ສມ຺ມຕາຕິ ສພ຺ພໍ ປຸຣິມສທິສໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເສຍ຺ຄໍ ໂລກໍ ຄມຍຕີຕິ ເອວໍ ສມ຺ມຕາ’’ຕິຯ ປຸຍ຺ຍສມ຺ມຕາຕິ ປຸຊ຺ຊກາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ສຕ຺ຕານໍ ປຸນເນນ ວິໂສຘເນນ ປຸຍ຺ຍາຕິ ສມ຺ມຕາຯ ຕທຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖເມວາຕິ ຕສ຺ສາ ປຸພ຺ເພ ອາຄຕເທສນາຍ ອຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖເມວຯ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປຸນ ທີປນໍ ກິມຕ຺ຖີຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຄາຖາຣຸຈິການ’’ນ຺ຕິຯ ຈຸຕ຺ຕິກວຈນໍ ອສມ຺ກາເວນ຺ຕາ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຖມພ຺ຊ຺ຊນກາ ປຊ຺ຊວຈ ນໍ ສມ຺ກາເວນ຺ຕາ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ພຸຊ຺ຊນກາ ຄາຖາຣຸຈິກາຯ ວິເສສຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ວິສິຏ຺ຄທີປນຕ຺ຖໍ, ປຸຣິມເທສນາຍ ອຍ຺ຍ ທີປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

‘‘ຄຈ຺ຉຕິ ປນ ກວໍ ໂຄຕໂມ ພາຫຸກໍ ນທີ ສິນາຍິຕຸ’’ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໘) ເຫຏ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພາຫຸກນ຺ຕິ ອິທເມວ ເອຕ຺ຖ ຕທຕ຺ຖທີປກໍຯ ເສສານິ ອຘິກຕ຺ກາທິວຈນານິ ຕໂຕ ວິສິຏ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ໂພຘນໂຕ ວິເສສຕ຺ຖທີປການິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ກຄວຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ອວຸຕ຺ຕານິ ອຘິກຕ຺ກາທີນິ ຄຫິຕານີຕິ ອາຫ ‘‘ຍເຖວ ຫີ’’ຕິອາທິຯ ກຕ຺ກນ຺ຕິ ນ຺ຫານປີຕ຺ຫໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ,

ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ອສິກໍ ກກ຺ກໍ ເອຕ຺ຖ ຄຕ຺ໜນ຺ຕິຕິ ອສິກກ຺ກໍ. ເຕນາຫ "ນ຺ຫານສມ຺ກາຣວເສນາ"ຕິອາທິ. ມຕ຺ຫລວາປີສຕ຺ຖານນ຺ຕິ ວຬຸຬໂປກ຺ຂຣຕີສຕ຺ຖານໍ. ນທີໂຍຕິ ວິສຸໍ ນທີໂຍ, ນ ອສິກກ຺ກາທີນິ ວິຍ ຕິຕ຺ຖມຕ຺ຕໍ.

ຕິທີ ປເທທີຕິ ສຸນ຺ທຣິກາປຍາຄພາຫຸກາປເທທີ. ຈຕ຺ຕາຣີຕິ ອສິກກ຺ກາທີນິ ຈຕ຺ຕາຣີ. ວຸຕ຺ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂລກສມ຺ມຕາ ລກ຺ຂເຕນ ເອກລກ຺ຂຕຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອທິປ຺ປາເຍນ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາປປວາຫລກ຺ຂເຕນ ເອກລກ຺ຂຕຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທີ. ກິຌ຺ຈິ ປາປສຸທ຺ຒີ ນ ກໂຣນ຺ຕີເຍວ. ນ ທີ ນໍ ໂສຒເຍຕິ ນໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນ ໂສຒເຍ. ເວຣກິພ຺ພິສກາວໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ນາມ ກມ຺ມປຖກາວໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ "ຂຸທ຺ທເກາທີ"ຕິ.

ປຝິຫນນ຺ໂຕຕິ ອຍຸຕ຺ຕກາວທສ຺ສເນນ ຕໍ ທິຝ຺ຖີ ປຝິພາຫນ຺ໂຕ. ຕຕ຺ຖາຍໍ ປຝິພາຫນວິທີ ຍຖາ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ອຸທໂກໂຣຫນໍ ນ ປາປປວາຫນໍ, ເອວໍ ໂຍ ໂກຈິ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍໂຄ ປາປເຫຕູນໍ ປຝິປກ຺ຂາກາວໂຕ. ຍຌ຺ທີ ວິນາເສຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ປຝິປກ຺ໂຂ. ຍຖາ ອາໂລໂກ ອນ຺ຌກາຣສ຺ສ ວິຊ຺ຊາ ຈ ອວິຊ຺ຊາຍ, ນ ເອວໍ ອຸທໂກໂຣຫນໍ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍໂຄ ວາ ປາປເຫຕູນໍ ໂລກາທີນໍ ປຝິປກ຺ໂຂ, ຕສ຺ມາ ນິຝ຺ຖເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ "ນ ອຸທໂກໂຣຫນາທີ ປາປປວາຫນ"ນ຺ຕີ. ນິຈ຺ຈໍ ຍຄ຺ຄຸນີນກ຺ຂຕ຺ຕນ຺ຕີ ສຸທ຺ຒສີລາທີກສ຺ສ ສພ຺ພກາລໍ ມງຄລທິວໂສ ເອວາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ອິຕໂຣຕິ ສີລາທິວເສນ ອສຸທ຺ໂຒ. ນິຈ຺ຈເມວ ອຸໂປສໂຖ ອຣິຍຸໂປສເຖນ ອຸປວຸຕ຺ຖກາວໂຕ. ສຸທ຺ຒສ຺ສາຕິ ປຣິສຸທ຺ຒມໂນສມາຈາຣສ຺ສ. ສຸຈິກມ຺ມສ຺ສາຕິ ປຣິສຸທ຺ຒກາຍວຈີສມາຈາຣສ຺ສ. ເຕນາຫ "ນິກ຺ກິເລສຕາຍາ"ຕິອາທີ. ກຸສລູປສຌ຺ທີຕນ຺ຕີ ອນວຊ຺ຊກາວູປຄຕໍ. ວຕສມາທານນ຺ຕີ ສຸຕສມ຺ມສມາທານາທີ ສມ຺ປນ຺ນເມວ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ວິປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມມ ສາສເນເຍວ ສິນາທີ, ຍທີ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ສຸທ຺ຒີ ອິຈ຺ຉສີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ເຕນາຫ "ສເຈ"ຕິອາທີ. ເຂມຕນ຺ຕີ ເຂມກາວໍ. ຍຖາ ສພ຺ພກູຕານິ ຕປ຺ວເສນ ເຂມປ຺ປຕ຺ຕານິ ອກຍປ຺ປຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕີ, ເອວໍ ກໂຣທີຕິ ຕໍ ເຫຝ຺ຖາ ທສ຺ສີຕໍ ເມຕ຺ຕາທີກາວນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສງເຂເປນ ອຸປທິສນ຺ເຕນສ຺ສ ເອກຈ຺ຈສມາທີສມ຺ປທາ ຕທວິນາກາວິນີ ປຌ຺ຌາສມ຺ປທາ ຈ ທສ຺ສີຕາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ເຕນາຫ "ມໂນທ຺ວາຣສຸທ຺ຒີ ທສ຺ສີຕາ"ຕິ.

ຕສ຺ສ ປນ ສມ຺ປທາທ຺ວຍສ຺ສ ນິສ຺ສຍກູຕໍ ສີລສມ຺ປທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສເຈ ມຸສາ ນ ກຕສີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ "ສເຈ ມຸສາ ນ ກຕສີ"ຕິອາທີນາ ມຸສາວາທ-ປາຕາຕິປາຕ-ອທິນ຺ນາທານ-ປຝິວິຣຕິວຈເນນ ອວເສສກາຍວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕວິຣຕີປີ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ ໂຫຕິ ລກ຺ຂຕຫາຣນເຍນ, ເອວໍ "ສທ຺ທຫາໂນ ອມຈ຺ຉຣີ"ຕິ ສທ຺ຒາທີສນສມ຺ປທານິໂຍຊເນເນວ ອວເສສອຣິຍສນສມ຺ປທານິໂຍຊນມ຺ປີ ສິທ຺ຒເມວ ໂຫຕີຕິ ສທ຺ຒາທໂຍ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍສມ຺ມາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ປກາສີຕາ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ເຕເນວາຫ "ອິມາຍ ເອວ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ກິເລສສຸທ຺ຒີ"ຕິ. ຄຍາ ສມ຺ມຕຕຣາ ພາຫຸກາທີທີປີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

໗໐.ເອໂກຕິ ອສຫາໂຍ, ເອສາ ປນສ຺ສ ອສຫາຍຕາ ເອກີກາເວນາຕິ. ນ ທີສ຺ສ ຕາວ ຕຕ຺ຫາທຸຕິຍຕາ ວິຄຕາ. ເຕເນວາຫ "ນ ຈິຣສ຺ເສວາ"ຕິອາທີ. ເອກຄ຺ຄຫເຕເນວ ກາເຍນ ວູປກຝ຺ຖຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ວູປກຝ຺ໂຖ ຈິຕ຺ຕວິເວເກນາ"ຕິ. ເຕນ "ທິວາ ຈງກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍາ"ຕິອາທີນາ (ມ. ນີ. ໑໔໔໓; ອ.໓໘; ວິກ. ໕໑໙; ມຫານີ. ໑໖໑) ອາຄຕໍ ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄມາຫ. ຕຖາກູຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ເອກາທສທີ ອຄ຺ຄີທີ ອາທິຕ຺ເຕ ຕໂຍ ກເວ ປສ຺ສໂຕ ຍຖາ ປມາທສ຺ສ ເລໂສປີ ນາໂຫສີ, ເອວໍ ກມ຺ມຝ຺ຖານໍ ພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມເທວ ປທທຕີ. ກຕ຺ຖຈິ ສງຂາຣຄເຕ ອນເປກ຺ຂຈິຕ຺ໂຕ ນິພ຺ພານາທີມຸຕ຺ໂຕ ເອວ ວິຫາສີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ຂີຕາ ຊາຕີຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕເມວ. ເສສໍ ສຸວິຌ຺ເຌຍ຺ຍເມວ.

ວຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໘. ສລ຺ເລຂສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໗໑. "ຈຸນ຺ໂທ"ຕິ ຕສ຺ສ ມຫາເຖຣສ຺ສ ນາມໍ, ປູຊາວເສນ ປນ ມຫາຈຸນ຺ໂທຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍຖາ "ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ"ຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ວາ ຈຸນ຺ທໍ ນາມ ກາຄິເນຍ຺ຍຕ຺ເຖຣໍ ອຸປາທາຍ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ກາຕາ ອຍໍ ມຫາເຖໂຣ "ມຫາຈຸນ຺ໂທ"ຕິ ປຌ຺ຌາຍິຕ຺ຖ ຍຖາ "ມຫາປນ຺ຖໂກ"ຕິ. ສາຍນ຺ຫສມຍນ຺ຕີ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ເອກໍ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕີ ອາຫ "ສາຍນ຺ຫກາເລ"ຕິ. ນ ເຫຕ຺ຖ ອຈ຺ຈນ຺ຕ ສໍໂຍໂຄ ສມ຺ກວຕີຕິ. ສຕ຺ຕສງຂາເຣທີຕິ ສທ຺ຒິວິຫາຣິກອນ຺ເຕວາສີເກົາປາສກາທີສຕ຺ເຕທີ ເຈວ ຣູປາຣມ຺ມຕາທີສງຂາເຣທີ ຈ. ປຝິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ອປສກ຺ກິຕ຺ວາ. ນິລີຍນ຺ຕີ ວິເວຈນໍ ກາຍຈິຕ຺ເຕທີ ຕໂຕ ວິວິຕ຺ຕຕາ. ເອກີ

ກາໂວຕິ ຫີ ກາຍວິເວກມາຫ, ປວິເວໂກຕິ ຈິຕ຺ຕວິເວກໍຯ ຕໂຕ ວຸຎ຺ຘິໂຕຕິ ຕໂຕ ທຸວິຘວິເວກໂຕ ກວຽຄຸປ຺ປ຺ຕິຍາ, ສພ຺ຣຫ຺ມຈາ ຣີຫີ ສມາຄເມນ ຈ ອເປໂຕຯ ອກິວາທາເປ຺ຕວາຕິ ອກິວາທໍ ກາເຣຕ຺ວາຯ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕອກິວາທວເສນຯ ປຄ຺ຄຍ຺ຫາຕິ ອຸນ຺ ນາເມຕ຺ວາຯ ອນ຺ປ຺ຈ຺ຆິນ຺ນກວມູລານໍ ຕາວ ເອວໍ ອກິວາໂທ ໂຫຕຸ, ອຸຈ຺ຆິນ຺ນກວມູລານໍ ກິມຕ຺ຖິໂຍຕິ ອາຫ "ເອຕໍ ອາຈິຕ຺ຕໍ ຕຖາຄຕານ"ນ຺ຕິຯ ເຕນ ນ ຕຖາຄຕາ ສມ຺ປຣາຍິກໍເຍວ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂໍ ອາສີສນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ທິຎ຺ຘຘມ຺ມິກມ຺ປີຕິ ທຎ຺ຘພ຺ພໍຯ ກສ຺ ມາ ເອວໍ ຕຖາຄຕາ ອກິວທນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ "ສຸຂກາມາ ຫີ"ຕິອາທິຯ ປຸຖຸກາຍາຕິ ພຫູ ສຕ຺ຕກາຍາຯ ຍກ຺ຂາຕິ ເທ ວາຯ ເຕ ຫີ ປູຊນິຍຕາຍ "ຍກ຺ຂາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອກິວທນ຺ຕີຕິ ອາສີສິຕເມວຕ຺ຖໍ ຨາຕາກຣຸຕາຫີ ອກິມຸຂໍ ກຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິຯ

ຍາຕິ ອນິຍມໂຕ ຄຫິຕາ ນິຍມໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິມາ"ຕິ ອາຫຯ ອິມາຕິ ຈ ອາສນ຺ນປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ອກິມຸຂໍ ກໂຣນ຺ ໂຕວິຍາ"ຕິ , ຕໍ ຕໍ ທິຎ຺ຘິຄຕິກໍ ຈິຕ຺ຕຄຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ວິຍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທິຎ຺ຘິໂຍຕິ ປ຺ຣິມປ຺ທໂລເປນ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ມິຈ຺ຆາທິຎ຺ຘິໂຍ"ຕິ ອາຫຯ ສຕ຺ເຕສຸ ທິຎ຺ຘິຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ, ສຕ຺ເຕສຸ ວາ ວິສຍກູເຕສຸ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ "ສຕ຺ເຕສຸ ປາຕຸກວນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຕ຺ຕວາເທນາຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ເຕນ ວຈເນນຯ ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ "ອຕ຺ຖິ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ຄາເຫ ຄາຫເກ ຈ ວິສຍກາເວນ ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຯ ທິຎ຺ຘິຄຕິເກນ ທິຎ຺ຘີ ຄາຫນ຺ເຕຫີ ຄຫເກ ຄາຫາປເກ ຈ ທິຎ຺ຘິ ທິຎ຺ຘິວາທສ຺ສ ວິສໂຍຕິ ເຕນ ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາ ນາມ ໂຫຕິຯ "ອຕ຺ຖິ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕາ ທິຎ຺ຘິ ອິຘ ອຕ຺ຕວາທປຜິສໍ ຍຸຕ຺ຕາ, ນ ຕສ຺ສາ ວິສຍກູໂຕ ອຕ຺ຕາຯ ສາ ຈ ວິສຍກາວໂຕ ຕຖາປວຕ຺ເຕນ ວາເທນ ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຯ ໂລກວາທປ຺ປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ວີສຕິ ກວນ຺ຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ອຕ຺ຕວາທວຕ຺ຖຸໂນ ອກາວາ ຯ ປຄ຺ຈປີ ຫີ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘ ປຈ຺ເຈກໍ "ອຕ຺ ຕາ"ຕິ ເຕ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍກາເວນ ຄຕ຺ຫໂຕ ເອຕາສໍ ທິຎ຺ຘີນໍ ສມ຺ກໂວ, ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ໂຕ ປນາຍໍ ວິສໂຍ ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫາຕາ ກາໂຣ ຈ ນຕ຺ຖີຕິຯ ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕິ ຣູປາທີສຸ ອຄ຺ຄຕຣໍ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ, "ໂລໂກ"ຕິ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ສສ຺ສໂຕ ສພ຺ພກາລກາວີ ນິຈ຺ໂຈ ຘຸໂວຕິຯ ຍຖາຫ "ຣູປໍ ອຕ຺ຕາ ເຈວ ໂລໂກ ຈ ສສ຺ສໂຕ ຈາຕິ ອຕ຺ຕານຄ຺ຈ ໂລກຄ຺ຈ ປຄ຺ຄເປຕີ"ຕິອາທິຯ ສສ຺ສໂຕຕິອາທີສຸ ປຄໂມ ສສ຺ສຕວາທວເສນ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, ທຸຕິໂຍ ອຸຈ຺ເຆທວາທວເສນ, ຕຕິໂຍ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທວເສນ, ຈຕ຺ຕ຺ໂຖ ຕກ຺ກິວາທວເສນ ປວຕ຺ໂຕ, ອມຣາວິກ຺ເຂປວເສນ ວາ ປວຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຯ ອນ຺ຕວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຈ຺ເຆທ ຕາວເສນຯ ອນນ຺ຕວາຕິ ອປຣິຈ຺ເຆທຕາວເສນຯ ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ຕວາ ຈາຕິ ຕທຸກຍວເສນ, ອິຕໂຣ ຕກ຺ກິວາທວເສນ ປວຕ຺ ໂຕ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຯ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຎ຺ຘ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ອາທິເມວາຕິ ອາທິມນສິກາຣເມວຯ ຕໍ ປນ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິປ຺ສ຺ສນາມິສ຺ສກປຄມມນສິກາຣເມວາ"ຕິ ອາຫຯ ອປ຺ປຕ຺ ວາປີ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອິມິນາ ອວຘາຣເຕນ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນາມຣູປປ຺ຣິຈ຺ເຆທໂຕ ປກ຺ຕິ ຍາວ ອຸທຍພ຺ພຍທສ຺ສນໍ, ອຍໍ ອິຘ ອາທິມນສິກາໂຣຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ ປຄ຺ຨາກາວນາຍ ອາຣມ຺ກກາວໂຕຯ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາສຫິຕາຍ ຈສ຺ສ ວິປ຺ສ຺ສ ນາມິສ຺ສກຕາ ວຈນໍຯ ເອວນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖວຈນໍ "ເອຕ຺ຕເກເນເວົາປາເຍນາ"ຕິ , ຍຖາວຸຕ຺ຕອາທິມນສິກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕາສນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕວາທໂລກວາທປຜິສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ທິຎ຺ຘີນໍຯ ກາມຄ຺ຈ ຕາສໍ ເຕນ ຕທງ຺ຄວເສນ ປຫານໍ ໂຫຕິເຍວ, ຕໍ ປນ ນາຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ຈ຺ເຆທວເສນ ປຫານໍ ປຜິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຈ ໂຫຕີຕິ ປຸຈ຺ຆຕິຯ ສພ຺ພໂສ ສມ຺ຈ຺ຆິນ຺ນສໍໂຍຊນຕາຍ ອນຘິມານິໂກປີ ສມາໂນຯ "ອຣິຍຘມ຺ໂມ ອຘິຄໂຕ"ຕິ ມາໂນ ອຘິມາໂນ, ໂສ ເຍສໍ ອຕ຺ຖິ ເຕ ອຘິມານິກາ, ເຕສໍ ອຸທຍພ຺ພຍຨາຕານິຄເມນ ອຘິມານຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຕທວສາໂນ ຈ ມນສິກາໂຣຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ເຕນ ທິຎ຺ຘີນໍ ປຫານໍ ນ ໂຫຕີຕິ ກຖາປນຕ຺ຖໍ ອຍໍ ປຸຈ຺ຆາຕິ ອາຫ "ອຘິມານປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຆຕີ"ຕິຯ "ອາທິເມວ ນຸ ໂຂ...ເປ... ປຜິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ໂຫຕີ"ຕິ ອນກິສ ເມຕາວີ ວິຍ ວທນ຺ໂຕ ອຘິມາເນ ຄິໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຘິມານິໂກ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ"ຕິຯ ໂສຕິ ເຖໂຣຯ ເຕສໍ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ເຕສໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ເຕວາສິການໍ ກຄວຕາ ເອຕສ຺ສ ມິຈ຺ຆາຄາຫສ຺ສ ວິເວຈນຕ຺ຖາຍຯ ເຖໂຣ ກິຣ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ວິຍ ສທ຺ຘີ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ເຕວາສິເກຫີ ກຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຯ

໒໔ຯຍຕ຺ຖາຕິ ວິສເຍ ກຸມ຺ມໍຯ ທິຎ຺ຘີນຄ຺ຫີ ອາຣມ຺ມຕານິທສ຺ສນເມຕນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ທິຎ຺ຘີນໍ ອນ຺ສຍນກູມິປີ ສມ຺ ທາຈຣຕຎ຺ຘານມ຺ປີ ຂນ຺ຘາ ເອວ, ຕສ຺ມາ ອາຫ "ຍຕ຺ຖ ເຈຕາ ທິຎ຺ຘິໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ ຕິອາທິ ປຄ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ ຕິຯ ຣູປໍ ອກິນິວິສ຺ສາຕິ "ອິທໍ ຣູປໍ ມມ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ທິຎ຺ຘາກິນິເວສວເສນ ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ອາຣພ຺ກຯ ອກິນິວິສມານາ ເອວ ຫີ ທິຎ຺ຘິ ນໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ "ໂສ ອຕ຺ຕາ"ຕິອາທີສຸ ຍທິທໍ ຈກ຺ຂາທີສງ຺ຄຫໍ ຣູປໍ, ສຫພ຺ພຸທ຺ຘິນິພນ຺ຘນຕາຍ ໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ, ສຸຂາສຸຂໍ ເອຕ຺ຖ ໂລກິຍຕີຕິ ໂສ ໂລໂກຯ "ໂສເອວາຫໍ ເປຈ຺ຈ ປຣໂລເກ ກວິສ຺ສາມີຕິ ຕຖາກາເວນ ນິຈ຺ໂຈ, ຖິຣກາເວນ ຘຸໂວ, ສພ຺ພທາກາວິຕາຍ ສສ຺ສໂຕ, ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ອວິປຣິຕາມຘມ຺ໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍທິ ປຄ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກຖ ເມກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ອາຣມ຺ມຕວເສນາ"ຕິອາທິຯ ນານາ ກຣີຍຕີ ເອເຕນາຕິ ນານາກຣຕໍ, ວິເສໂສຯ ຊາຕິວເສນາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺

ຕິວເສນ។ ເຍ ທີ ອນິພຸພຕຸຕປຸພຸພາ ສມານາວຕຸຖາ, ເຕ ອຸປຸປາທສງຂາຕວິກາຣສມງຄິຕາຍ ອຸປຸປຊຊນຸຕິຕິ ສມລຸລໍ ລການຸຕີ។ ເຕນາຫ ''ຊາຕິວເສນາ''ຕິອາທີ។ ປຸນປຸປຸນໍ ອາເສວິຕາຕິ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ອປຣາປຣຸປຸປຕຸຕິຍາ ລທຸສາເສວນາ។ ເອເຕນ ກິເລສານໍ ກາວນພຸເຖນ ອນຸສຍຕຸຖໍ ວິເສເສຕິ ។ ຖາມຄຕາຕິ ຖາມກາວໍ ອຸປຄຕາ។ ເອເຕນ ອນຸສເຍ ສກາວໂຕ ທສຸເສຕິ។ ຖາມຄມນນຸຕິ ຈ ກາມຣາຄາທີນໍ ອນລຸລສາທາຣໂຕ ສກາໂວ។ ຕຖາ ທີ ວຸຕຸຕໍ ''ຖາມຄໂຕ ອນຸສເຍ ປຊຫຕີ''ຕິ (ປຜີ។ ມ។ ໓។໔໑)។ ອປຸປຜິວິນີຕາຕິ ສມຸຈຸເຂທວິນຍວເສນ ນ ປຜິວິນີຕາ។ ອປຸປຫີນາ ທີ ຖາມຄຕາ ກິເລສາ ອນຸເສນຸຕິຕິ ວຸຈຸຈນຸຕີ។ ເອເຕນ ເຕສໍ ກາຣຕລາເກ ສຕີ ອຸປຸປຊຊນາຣຫຕໍ ທສຸເສຕິ។ ສມຸທາຈຣນຸຕິຕິ ອກິກວນຸຕີ។ ເອເຕນ ເຕສໍ ວິຕິກຸກມປຸປຕຸຕໍ ທສຸເສຕິ។ ອຸປຸປຊຊນຸຕິຕິ ປນ ອິມິນາວ ປຣິຍຸຜຸຖານາວຕຸຖາ ທສຸສິຕາ។

ຕໍ ປລຸຈກຸຂນຸຂປຸປເກທໍ ອາຣມຸມຕນຸຕິ ຍໍ ຕໍ ''ຍຕຸຖ ເຈຕາ ທີຜຸຖິໂຍ ອຸປຸປຊຊນຸຕີ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕໍ ຣູປຸປາທານກຸຂນຸຂາທິປລຸຈກຸຂນຸຂປເກທໍ ທີຜຸຖີນໍ ອາຣມຸມຕໍ។ ເອຕໍ ມຍຸທໍ ນ ໂຫຕີຕິ ເອຕໍ ຂນຸຂປລຸຈກໍ ມຍຸທໍ ສນຸຕກໍ ນ ໂຫຕິ ມມ ກິລຸຈນປລີໂພຂກາເວນ ຄເຫຕພຸພຕາຍ ອກາວໂຕ។ ເຕນສຸສ ປຣມຕຸຖໂຕ ຕຕຸຫາວຕຸຖຸກາວໍ ປຜິກຸຂິປຕິ ຕາວກາລິກາທິກາວໂຕ។ ອຫມຸປີ ເອໂສ ນ ອສຸມີຕິ ເອໂສ ປລຸຈກຸຂນຸຂປເກໂທ ອຫມຸປີ ນ ອສຸມິ, ອຫນຸຕິ ໂສ ຄເຫຕພຸໂພ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອເຕນສຸສ ມານວຕຸຖຸກາວໍ ປຜິກຸຂິປຕິ ອນິຈຸຈທຸກຸຂເຊຕຸຈຸລາທິກາວໂຕ។ ເອໂສ ເມ ອຕຸຕາປີ ນ ໂຫຕີ ອຕຸຕສກາວສຸສ ຕຕຸຖ ອກາວໂຕ ມມລຸຈສຸສ ກິລຸຈນປລີໂພຂກາເວນ ຄເຫຕພຸພຕາຍ ອກາວໂຕ។

ຕຕຸຫາວ ມມນຸຕິ ຄຕຸຫາຕິ ເອເຕນາຕິ ຕຕຸຫາຄາໂຫ។ ຕໍ ຄຕຸຫນຸໂຕຕິ ຕໍ ອຸປຸປາເທນຸໂຕ។ ເຕນາຫ ''ຕຕຸຫາປປລຸຈໍ ຄຕຸຫາຕີ''ຕີ។ ປປລຸເຈຕີ ສນຸຕານໍ ວິຕຸຖາເຣນຸໂຕ ສຕຸເຕ ສໍສາເຣ ຈິຣາຍຕີຕິ ປປລຸໂຈ។ ຍຖາ ວຸຕຸຕປເກທນຸຕິ ອຜຸຖສຕຕຕຸຫາວິຈຣິຕປເກທໍ។ ຕຕຸຫາປປລຸຈໍ ປຜິກຸຂິປຕິ ຂນຸຂປລຸຈກສຸສ ຕຕຸຫາວຕຸຖຸກາກາວວິກາວເນນາຕິ ອຂີປຸປາໂຍ។ ປຣໂຕປທທຸວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ທີຜຸເຖກຜຸຖາຕິ ທີຜຸຖິຍາ ປຫາເນກຜຸຖາ។ ເຕນ ເຕສໍ ປຖມມຄຸຄວຊຊຕໍ ທສຸເສຕີ។ ສທເຊກຜຸຖາ ປນ ທີຜຸຖິຍາ ຕຕຸຫາ ເອວ, ນ ມາໂນ, ສາ ຈ ໂຂ ອປາຍຄມນີຍາ។ ຍຖາ ອຕຸຖີຕິ ເຍນ ອນິຈຸຈທຸກຸຂາສຸການຕຸຕາກາເຣນ ອຕຸຖີ, ຕຖາ ປສຸສນຸໂຕ ຍຖາກູຕໍ ປສຸສຕິ ນາມ។ ເຕນາຫ ''ຂນຸຂປລຸຈກລຸຫີ''ຕິອາທີ។ ເອເຕເນວ ອາກາເຣນາຕິ ຣຸປຸປນາທິອນິຈຸຈາທິອາກາເຣເນວ។ ຄຍຸຫມານມຸປີ ອປຸປຫີນວິປລຸລາເສທີ។ ເຕນາກາເຣນາຕິ ''ເອຕໍ ມມ''ນຸຕິອາທິອາກາເຣນ។ ເນວຕຸຖີ ຍຖາກູຕທສຸສນວິປລຸລາສານໍ ຕທກາວໂຕ។ ສຸຜຸຖຸ ປສຸສນຸຕສຸສາຕິ ຍຖາ ປຸນ ຕຖາ ນ ປສຸສິຕພຸພໍ, ເອວໍ ສຸຜຸຖຸ ສາຕິສຍໍ ປສຸສນຸຕສຸສ។

ນ ອາທິມນສິກາເຣເນວ ທີຜຸຖີປຸປຫານໍ ໂຫຕີ, ອຂີມານິການໍ ປນ ອຂີມານມຕຸຕເມຕໍ ທສຸສນໍ។ ມຄຸເຄເນວ ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕຸຖໍ ວິກາເວນຸໂຕ 'ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸເຄນ ທີຜຸຖີປຸປຫານໍ ທສຸເສຕຸວາ''ຕິ ອາຫ។ ວິກາຊນຸໂຕຕິ ອຂີມານິການໍ ຊານານີ ອສລຸເລຂກາເວນ ວິກາຊນຸໂຕ។ ພາລປຸຖຸຊຊນານໍ ເນວ ອຸປຸປຊຊຕິ ອກາຣກກາວໂຕ។ ນ ອຣິຍສາວການໍ ປຫີນາຂີມານປຈຸຈຍຕຸຕາ។ ນ ອຜຸຖານນິໂຍຊໂກ ສປຸປາຍກມຸມຜຸຖາເນເຍວ ນິໂຍຊນໂຕ។

ເຖໂຣ ''ຍທຕຸຖໍ ສງໂຜ ປກຸໂກສຕີ, ໂສ ອຕຸໂຖ ຕຕຸຖ ວາສີນໍ ອາຄຕາຄຕານໍ ອິສ ອິຊຊຕີ''ຕິ ຕໍ ອຸທິກຸຂນຸໂຕ ສງເຜນ ຍາວຕຕິຍໍ ປຫິໂຕປີ ນ ຄໂຕ ນ ອຄາຣເວນ។ ເຕນາຫ ''ກິເມຕ''ນຸຕິອາທີ។ ປຕຸທີໂຕ ທີ ຕຕຸຖ ອຕຸຕໂນ ກິຈຸຈເມວ ກໂຣຕີຕິ ອລຸລຕຣໍ ວຸຫຸຍປພຸພຊິຕໍ ປາເຫສີ។ ກິເມຕນຸຕິ ສງຜສຸສ ອາຕາຍ ອກຣຕໍ ນາມ ກິເມຕນຸຕິ ກຣເຕ ອາຫຣໍ ທີເປນຸໂຕ ເອວມາຫ។ ສຜຸຖິວສຸສາຕິໂກຕີ ອປຸປຕຸເຕ ປຕຸຕສລຸລີ ເອວ ສຜຸຖິວສຸສາຕີໂກ។ ຍສຸມາ ເປສລາ ເປສເລທີ ສທຸຂີ ສໍສນຸທນຸຕີ ສມານາຂີມຸຕຸຕີຕາຍ, ຕສຸມາ ເຖໂຣ ''ສາຂາວຸໂສ''ຕິ ວຕຸວາ ຫຕຸຖີມາປນາທີ ສພຸພໍ ອກາສີ។

ຕາທິໂສວາຕິ ອນນຸຕຣໍ ວຸຕຸຕຕຸເຖຣສທີໂສວ ອປຸປຕຸເຕ ປຕຸຕສລຸລີ ເອວ ສຜຸຖິວສຸສາຕີໂກຕີ ອຕຸໂຖ។ ປທຸມຄຸມຸພນຸຕີ ກມລສຕຸທໍ។ ປາສາທໍ ປາວິສີ ວິສຸສຜຸຖໍ ໂອໂລກເນນສຸສ ປຸຖຸຊຊນກາໂວ ອຕຸຕນາວ ປລຸລາຍີສຸສຕີຕີ។ ຕິສຸສມຫາວິຫາເຣ ກິຣເຖຣາ ກິກຸຂູ ຕທາ ''ສກຈິຕຸຕໍ ປສີທຕີ''ຕິ ວຈນໍ ປູເຊນຸຕາ ກາລສຸເສວ ເຈຕິຍງຄຕໍ ສມຸມຊຊິຕຸວາ ເອຕຸຕການມຸມຕເມວ ພຸທຸຂາຣມຸມຕປີຕິໍ ອຸປຸປາເທຕຸວາ ທິວເສ ທິວເສ ຕຖາ ກໂຣນຸຕີ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ຕສຸມິລຸຈ ສມເຍ''ຕິອາທີ។ ''ຂມຸມທີນຸນ, ອິສ ປຕຸຕຈີວຣໍ ຖເປຕີ''ຕິ ວຕຸຕາປີ ປຜິສນຸຖາຣວເສນ ກິລຸຈິ ປຸຈຸລິຕາປີ ນາໂຫສີ។ ຄຸຕໍ ຊານາຕີຕິ ນິມຸຊຊນາທີສຸ ວິວຣທານາທີນາ ຄຸຕໍ ຊານາຕິ ວິຍ។ ຕຸມຸເຫ ປນ ນ ຊານິຕຸຖ ອາຄນຸຕຸກວຕຸຕສຸສປີ ອກຣຕໂຕ។ ສຕຸຖຸອາຕາວິລງຜີນີ ກິທີສີ ສາ ສງຜສຸສ ກຕິກາ? ກຕິກາ ຈ ນາມ ສິກຸຂາປທາວິໂຣເຂນ ອນຸວຕຸເຕຕພຸພາ, ເອຕຸຕກມຸປີ ອຊານນຸເຕທີ ເມ ສໍວາໂສ ນຕຸຖີຕິ ອາກາເສ

ອພ຺ກຸກ຺ກມິ។

ຍ໌ຕສ຺ສ ເອວມສ຺ສ ສລ຺ເລເຂນ ວິຫຣາມີຕິ ໂຍ ''ປ໌ຖມຊ຺ຊານໍ ອຸປ໌ສມ຺ປ໌ຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຍໍ ''ປ໌ຖມຊ຺ຊານສງ຺ຂາຕໍ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິວິສານໍ ກິເລເສ ສລ຺ເລຂຕິ, ເຕນ ສລ຺ເລເຂນ ອຫໍ ວິຫຣາມີ''ຕິ ອຣິມານວເສນ ເອວມສ຺ສ ເອວໍ ກເວຍ຺ຍ ຖານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕິຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິຕິ ຕໍ ອຣິມານິກສ຺ສ ''ຍຖາວິກງ຺ຄໍ ປ໌ຖມຊ຺ຊານໍ ສລ຺ເລໂຂ''ຕິ ປ໌ຣິວິຕກ຺ກິຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ ນ ໂຫຕີ។ ເຕນາຫ ''ນ ຫີ''ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ສພ຺ພໂສ ຈ ກິເລເສ ລິຂຕິຕິ ສລ຺ເລໂຂ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ។ ຕທຸປ໌າຍວິປ໌ສ຺ສນາ ສລ຺ເລຂປ໌ຜິປ໌ທາ។ ຍໍ ປ໌ນ ຊານໍ ວິປ໌ສ຺ສນາປ໌າທກໍ, ຕມ຺ປິ ຊານໍ ປ໌ຣິຍາເຍນ ມຄ຺ຄປ໌າທ ກໍ ໂຫຕີເຍວ។ ເຕນາຫ ''ອວິປ໌ສ຺ສນາປ໌າທກຕ຺ຕາ''ຕິອາທີ។

ຊານຊມ຺ມວເສນາຕິ ວິຕກ຺ກາທິປ໌ລ຺ຈກຊ຺ຊານຊມ຺ມວເສນ។ ຈິຕ຺ຕຸປ໌ປ໌າທວເສນ ອເນກວາຣໍ ປ໌ວຕ຺ຕມານມ຺ປິ ຊານໍ ເອກາວ ຊ຺ຊນຕາຍ ເອກວິຖິປ໌ຣິຍາປ໌ນ຺ນຕ຺ຕາ ເອກາ ສມາປ໌ຕ຺ຕິ ເອວາຕິ ''ປຸ໌ນປ໌຺ປຸ໌ນໍ ສມາປ໌ຕ຺ຕິວເສນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຈຕ຺ຕາຣີ ອຣູປ໌ຊ຺ຊາ ນານິ ຍຖາສກໍ ເອເກກສ຺ມິເຍວ ອາຣມ຺ມເຕ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ ອາຫ ''ອາຣມ຺ມຕເກທາກາວໂຕ''ຕີ។ ປ໌ຸຣິມກາຣຕທ຺ວຍວເສເນວາຕິ ''ຊານຊມ຺ມວເສນ, ປຸ໌ນປ໌຺ປຸ໌ນໍ ສມາປ໌ຕ຺ຕິວເສນາ''ຕິ ປຸ໌ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕປ໌ປ໌ກາຣກາຣຕທ຺ວຍວເສເນວ។

ເຕສໍ ອຣູປ໌ຊ຺ຊານານໍ ກິເລສປ໌ຣິລຸອາຫາກາເວນ ນິພ຺ພຸຕານິ ອງ຺ຄານິ, ກາວນາວິເສສວເສນ ສຸຂຸມານິ ອາຣມ຺ມຕານິ។ ຕສ຺ມາ ຕານີຕິ ເຕສໍ ວເສນ ຕານິ ຊານານິ ສນ຺ຕານິ, ຕສ຺ມາ ''ສນ຺ຕາ ເອເຕ ວິຫາຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ເຕສໍ ອຣູປ໌ຊ຺ຊານານໍ។

໘໑។ໂສຕິ ອຣິມານິໂກ ກິກ຺ຂຸ, ອລ຺ໂລ ວາ ອິໂຕ ພາຫິຣໂກ ຕາປ໌ສປ໌ຣິພ຺ພາຊກາທິໂກ ນ ຫີ ສມ຺ມສຕິ។ ຕຕ຺ຖ ອຣິມານິໂກ ອປຸ໌ປ໌ຕ຺ເຕ ປ໌ຕ຺ຕສລ຺ລິຕາຍ ນ ສມ຺ມສຕິ, ອິຕໂຣ ອວິສຍຕາຍ។ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ສລ຺ເລຂວຕ຺ຖຸສ຺ມີ, ອວິຫິສກຕາທີຫີ ຈຕ຺ຈຕ຺ຕາ ລີສາຍ ອາກາເຣຫີ។

ອຍ຺ຖ ສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຍ ນາມ ກິເລສານໍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣີ ສນ຺ຕປ໌ຕີຕາ ຊມ຺ມາ, ນ ຕຖາ ໂລກິຍາ ອວິຫີ ສາທໂຍ។ ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ອວິຫີສາທໂຍ ເອວ ສລ຺ເລຂກາເວນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ອິຕຣາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ໂຈທໂກ ''ກສ຺ມາ ປ໌ນາ''ຕິອາທິມາຫ។ ອິຕໂຣ ກາມໍ ສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຍ ສນ຺ຕປ໌ຕີຕສກາວາ, ວຍ຺ຍປ໌າທກຕາຍ ປ໌ນ ກິເລສານໍ ສລ຺ເລຂປ໌ຜິປ໌ທາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ອວິຫີສາທໂຍ ປ໌ນ ວິວຍ຺ຍປ໌າທກາ ສລ຺ເລຂປ໌ຜິປ໌ທາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ''ໂລກຸຕ຺ຕຣປ໌າທກຕ຺ຕາ''ຕິອາທິມາຫ។ ອິມິນາເຍວ ອຍ຺ຖສມາປ໌ຕ຺ຕີຫິ ອວິຫີສາທີນໍ ວິເສສທີປ໌ເກນ ສຸຕ຺ເຕນ ຍຖາ ມຫປ໌ຸຜລຕຣໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ປ໌ກາຣຊາຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອິທລ຺ຫີ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍຕຣຕາຍ ທກ຺ຂິຕາຍ ມຫປ໌ຸຜລຕຣຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ។ ນນຸ ຕຕ຺ຖ ''ໂສຕາປ໌ຕ຺ ຕິຜລສຈ຺ລິກິຣິຍາຍ ປ໌ຜິປ໌ນ຺ໂນ''ຕິ ອາຄຕໍ, ນ ''ສຣຕຄໂຕ''ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຊາຍາຫ ''ສຣຕຄມນໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍາ''ຕິອາທີ។ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ມ។ ນີ។ ອຍ຺ຖ។ ໓។໓໗ຖ) ''ເຫຍ຺ຖິມໂກຜິຍາ ຕິສຣຕໍ ຄໂຕ ອຸປ໌າສໂກປີ ໂສຕາປ໌ຕ຺ຕິຜລສຈ຺ລິກິຣິ ຍາຍ ປ໌ຜິປ໌ນ຺ໂນ ນາມາ''ຕີ។ ໂຍ ຫີ ວຍ຺ຍທກ຺ຂໍ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ກາໂມ ປ໌ສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຣຕນຕ຺ຕຍໍ ສຣຕໍ ຄຈ຺ລຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ອຣິ ສີລາທີນໍ ອຸປ໌ນິສ຺ສໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ທສ຺ສນມຄ຺ຄາຣິຄມາຍ ສໍວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕີ។

ວິຫີສາທິວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ວິຫີສາທີນໍ ວຕ຺ຖຸໍ ວທາມ, ອິມສ຺ມີ ວິຫີສາທິວຕ຺ຖຸສ຺ມີ។ ອນ຺ຕມິຈ຺ລາທິຍ຺ຖິລ຺ຈ ມິຈ຺ລຕ຺ຕານໍ ອາທີ ມິຈ຺ລາທິຍ຺ຖິລ຺ຈາຕິ ອິທໍ ເທສນາກ຺ກມໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ມີສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ມິຈ຺ລາທິຍ຺ຖິກາວສາມລ຺ເລນ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ។ ຕຖາ ຕິ ອິມີນາ ຍຖາ ກມ຺ມປ໌ຖມິຈ຺ລຕ຺ຕານໍ ອນ຺ເຕ ອາທິມ຺ຫິ ຈ ວຸຕ຺ຕມິຈ຺ລາທິຍ຺ຖີ ມີສ຺ເສຕ຺ວາ ເອກຊ຺ຊໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ເຕສໍ ອນ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕສມ຺ມາທິຍ຺ຖີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຸປ໌ສໍຫຣຕິ។

ປ໌າຕນ຺ຕິ ໂວຫາຣໂຕ ສຕ຺ຕໍ, ປ໌ຣມຕ຺ຖໂຕ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ។ ອຕິປ໌າເຕນ຺ຕິ ສຣເສເນວ ປ໌ຕນສກາວໍ ອຕິຈ຺ຈ ອນ຺ຕຣາ ເອວ ປ໌າ ເຕນ຺ຕິ, ອຕິກ຺ກມ຺ມ ວາ ສຕ຺ຖາທີຫີ ອກິກວິຕ຺ວາ ປ໌າເຕນ຺ຕີ។ ອທິນ຺ນນ຺ຕິ ປ໌ຣສນ຺ຕກໍ។ ອາທິຍນ຺ຕີຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ។ ສລ຺ເລຂຕີຕິ ສນໍ ເລຂຕິ, ປ໌ຊຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກມ຺ມປ໌ຖກຖາ ເອສາຕິ ''ອຕ຺ຖາຄລ຺ຊນກ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປີຍສຸລ຺ລກຣຕໂຕ ປີສຸຕາ, ປີສຕິ ປ໌ເຣ ສຕ຺ເຕ ຫີສຕີຕິ ວາ ປີສຸຕາ។ ຜຣຸສາຕິ ລູຂາ, ນິຍ຺ຖຸຣາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິຣຕ຺ຖກນ຺ຕິ ອຕ຺ຖຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ເຣສລ຺ຈ ຫິຕວິນິມຸຕ຺ຕໍ។ ມິຈ຺ລາຕິ ວິປ໌ຣີຕາ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ។ ປ໌າປີກາຕິ ລາມິກາ។ ເອກນ຺ຕາກຸສລຕາຍ ວິລ຺ລູຫີ ພຸທ຺ຊາທີຫິ ຄຣຫິຕາ។

ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ອາທິວຕ຺ຖຸກາຍາຕິ ທສວຕ຺ຖຸກມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິມາຫ. ນຕ຺ຖິກກາວາກິນິເວສນວເສນ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕິເຍວສ຺ສາ
ກມ຺ມປຖປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕາ. ''ຣູປ຺ ອຕ຺ຕາ'''ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕທິຎ຺ຐິ ມຄ຺ຄນ຺ຕຣາຍກຣຕ຺ຕາ ອນິຍ຺ຍານິກທິຎ຺ຐິ. ອນິຍ຺
ຍານິກຕ຺ຕາ ເອວ ທິສ຺ສາ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕາ. ສມ຺ມາຕິ ອວິປ຺ຣີຕາ, ຕໂຕ ເອວ ໂສກນາ ສຸນ຺ທຣາ, ພຸທ຺ຘາທີຫິ ປສຕ຺ຖຕ຺
ຕາ ວິຌ຺ຌຸປ຺ປສຕ຺ຖາ. ເສສເມຕ຺ຖ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຐິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອສຸກາທີສຸ ສຸກາທິອາກາຣຄ຺ຄຫຕໂຕ ອຍາຖາວອນິຍ຺ຍານິກາ ອໂຍນິໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ອກຸສລາຕິ ອຍາຖາວາອນິຍ຺ຍານິກາ
ອກຸສລາ ສງ຺ກປ຺ປາ. ເອສ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ''ອຍາຖາວາ ອນິຍ຺ຍານິກາ ອກຸສລາ ວາຈາ''ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຍາຖາວາ
ທິອຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ. ວາຈາຕິ ເຈຕນາ ອທິປ຺ເປຕາ, ຕຖາ ກມ຺ມນ຺ຕາຊີວາສຕີ ຈ. ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອຕີຕານຸສ຺ສຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕິໂຕ
''ອຕີຕໍ ຈິນ຺ຕຍໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຖາ ຫິ ໂລເກ ເອວໍ ວທນ຺ຕິ ''ຍໍ ເມ ປຫູຕໍ ທນໍ ອໂຫສິ, ຕໍ ປມາທວເສນ ປນ ພຫຸໍ ຊີຕ''ນ຺ຕິ. ສ
ຕິປ຺ຕິຣູປເກນາຕິ ''ຈິຣກຕມ຺ປິ ຈິຣກາສິຕມ຺ປິ ສຣິຕາ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສຕຸປ຺ປຕ຺ຕິປ຺ຕິຣູປເກນ. ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ.
ຕຖາປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຫິ ມິຈ຺ຉາສຕີ. ສາ ປນ ໂກຄວເສນ ວາ ''ອກ຺ໂກຈ຺ຉິ ມໍ ອວທິ ມ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ຣ. ປ. ໓)
ອຸປນຍ຺ຫນ຺ຕສ຺ສ, ຣາຄວເສນ ວາ ''ຍານິສ຺ສ ຕານິ ປຸພ຺ເພ ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ທີ ຫສິຕລປິຕກີລຸອິຕານິ ອນຸສ຺ສຣຕີ''ຕິ (ອ. ນິ.
໗.໕໐) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສຸກໂຕ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສ, ທິຎ຺ຐິວເສນ ວາ ''ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຕ຺ໂຕ ນິຈ຺ໂຈ ຐໂວ''ຕິອາທິນາ
ມິຈ຺ຉາອກິນິວິສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອວມາທິນາ ນເຍນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອຸປາຍຈິນ຺ຕາວເສນາຕິ ຊິປ຺ປຊາລກຸມິນາທຸຫລາທິອຸປກຣຕສໍວິທານາທີສຸ ຍຸຕ຺ຕິຈິນ຺ຕນາທິວເສນ ປາປ຺ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ປຜິສາຣນິ
ມິຕ຺ຕໍ, ''ສຸກຕໍ ມຍາ''ຕິ ປາໂມຊ຺ຊນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາກາເຣນ ໂມໂຫ ອຌ຺ຌາຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປນ ''ອສິເວ ສີວາ''ຕິ ໂວ
ຫາໂຣ ວິຍ ຌາຕໂວຫາໂຣ. ມິຈ຺ຉາສກາວຕ຺ຕາ ປນ ມິຈ຺ຉາຌາຕໍຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕີ. ເອກູນວີສຕິເກທໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຌາຕໍ ສມ຺ມາ
ເປກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມາຌາຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິຕຣໍ ປນ ຊານາທິປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຌາຕໍ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິຍາວ ສງ຺ຄຍ຺ຫຕິ. ຣູປາຣູປສມາປຕ຺ຕິ
ລາກີຕາມຕ຺ເຕນ ວຜ຺ຜໂຕ ອວິມຸຕ຺ຕາເຍວ ສມານາ ''ວິມຸຕ຺ຕາ ມຍ''ນ຺ຕິ ເອວໍສຌ຺ຌິໂນ. ປກຕິປຸ໌ຣິສນ຺ຕຣຌາຕສງ຺ຂາຕາຍໍ,
ຄຸຕວິຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສກຕ຺ຕນິ ອວຎ຺ຐານສງ຺ຂາຕາຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສໂລກຕາ ຕສ຺ສ ສມິປ຺ຕາສໍຍ຺ຊ຺ຊນສງ຺ຂາ
ຕາຍໍ ວາ ອວິມຸຕ຺ຕິຍໍ ວິມຸຕ຺ຕິສຌ຺ຌິໂນ. ເອກນ຺ຕາກຸສລຕາຍ ຫີນຕ຺ຕາ ປາປີກາ. ອຍາຖາວຕາຍ ວິປ຺ຣີຕາ. ຍຖາວຸຕ຺ເຕນາຕິ
''ອວິມຸຕ຺ຕາເຍວ ສມານາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ. ''ມຍເມຕ຺ຖ ສມ຺ມາທິຎ຺ຐິ ກວິສ຺ສາມາ''ຕິອາທີສຸ ຜລສມ຺ມາທິຎ຺ຐິອາທີນິປິ
ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຎ຺ຐິອາທິປກ຺ຂິກາເນວາຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ ''ຜລສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານີ...ເປ... ເວທິຕພ຺ພາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ເພປິ ປນ
ຜລທມ຺ເມ ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ທສງ຺ຄຫໂຕ ''ວິມຸຕ຺ຕີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂທ. ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິສງ຺ຂາເຕ ສລ຺ເລຂວຕ຺
ຖຸມ຺ຫີ.

ຍທິ ນີວຣຓວເສນ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕສ຺ມາ ຕີເຓວ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ອາຫ ''ອກິຊ຺ຊາລູ''ຕິອາທີ. ປຣິຍຸຎ຺ຐານປ຺ປຕ຺ຕາ ຖີນມິທ຺ທປຣິຍຸຎ຺ຐິ
ຕາ. ຍສ຺ສ ທມ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍ ອຸທ຺ທຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ທມ຺ໂມ ອຸທ຺ທຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸທ຺ທຈ຺ເຈນ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ ອຸທ຺ທ
ຕາ''ຕີ. ວິຈິນນ຺ຕາຕິ ທມ຺ໂມຕິ ວາ ອທມ຺ໂມຕິ ວາ ອາທິນາ ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ສກາວໍ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ຕາ. ອຸປນາຫນສີລາຕິ ປຣສ຺ສ ອຕ຺ຕ
ໂນ ຈິຕ຺ເຕ ອນຸພນ຺ທນສີລາ. ອິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຸສູຍນ຺ຕິ. ສຖຍນ຺ຕີຕິ ສຖາ ອຌ຺ຌຖາ ອຕ຺ຕານໍ ອຌ຺ຌຖາ ປເວທນກາ. ເຕ ປນ ຍສ຺
ມາ ນ ຍຖາກູຕວາທີໂນ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ນ ສມ຺ມາ ກາສນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ''ຕີ. ວຸຕ຺ຕປຈ຺ຈນີກນເຍນາຕິ ''ນ ໂກທນາ ອກ຺ໂກທ
ນາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ຖປ຺ຜິປກ຺ຂນເຍນ.

ທຸກ຺ຂໍ ວໂຈ ເອເຕສຸ ວິປ຺ປຜິກູລຄ຺ຄາທິຕາຍ ວິປຈ຺ຈນີກຄາເຫສູຕີ ທຸພ຺ພຈາ. ເຕ ປນ ວຈນກ຺ຂມາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ວຕ຺ຕຸໍ
ທຸກ຺ຂາ''ຕິອາທີ. ຫີນາຈາຣຕາຍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ວາ ສມ຺ປາປກຕາຍ ປາປກາ. ອສທ຺ທມ຺ມວເສນາຕິ ອສປ຺ປຸ໌ຣິສທມ຺ມວເສນ. ອຕ຺ຕ
ນາ ວິເສສິຕພ຺ພວເສນ ກາຍວິຌ຺ຌຕ຺ຕິອາທີນໍ ກາຍກມ຺ມທ຺ວາຣາທີກາໂວ ວິຍ ອສ຺ສທ຺ທິຍາທິອສທ຺ທມ຺ມສມນ຺ນາຄເມນອສຕໍ
ອສປ຺ປຸ໌ຣິສານໍ ທມ຺ມານນ຺ຕິ ຕານິເຍວ ອສ຺ສທ຺ທິຍາທີນິ ອສທ຺ທມ຺ມາ ນາມ, ເຕສໍ ວເສນາຫ ''ສທ຺ທາ ເອເຕສໍ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ຍຖາ
ຕໍ ''ທຸປ຺ປຌ຺ຌາ''ຕີ. ສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິ ອປ຺ປໍ ສຸຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ອປ຺ປສ຺ສຸຕາ, ສຸເຕນ ອນຸປປ຺ນນາ. ນຕ຺ຖິຕິ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມິນາ
ອກາວຕ຺ໂຖ ອຍໍ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ''ອປ຺ປຫໍສມກສວາຕາຕປສຣີສປສມ຺ຜສ຺ສານ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ອ. ນິ. ໑໐.໑໑) ວິຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ.
ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ອນາຣມ຺ກນໂຕ ກຸຈ຺ຉິຕາ ຄາຣຍ຺ຫາ ສີທນ຺ຕິ ໂອສີທນ຺ຕິ ສໍກິເລສປກ຺ເຂຕິ ກຸສີຕາ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺
ວາ. ອກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ກຸສລານໍ ທມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ ອາຣທ຺ທໍ ປຄ຺ຄຫີຕໍ ວີຣິຍໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ອາຣທ຺ທວີຣິຍາ.
ອນຸປ຺ປາທເນນ ມຸຎ຺ຐາ ນຎ຺ຐາ ສຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ມຸຎ຺ຐສ຺ສຕີ. ທຸຎ຺ຐາຕິ ທູສິຕາ. ທຸປ຺ປຌ຺ຌາ ນາມ ທູສິຕກາໂວ ປຜິປກ຺ເຂນ

ວິນາສິຕກາໂວຕິ ອາຫ “ນຏ຺ຐປ຺ຎ຺ຎາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ”ຕິຯ ເຫຏ຺ຐາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຄ຺ຄຫເຓນ ກມ຺ມສ຺ສກຕາປ຺ຎາຍ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ສຸພ຺ພຈກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາປຣິວາຣາທີ ອິຘ ສທ຺ຘາທີຫີ ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ຠາຣສ຺ສ ອຸທ຺ຘຏຕ຺ຕາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ “ອິຘ ວິປ຺ສ຺ສນາປ຺ຎາ ເວທິຕພ຺ພາ”ຕິຯ ເຕນາຫ “ວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ຠາໂຣ ຫີ”ຕິອາທິຯ ຍຸຕ຺ຕີ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາປີ ອຍມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ໂປຣາຓານໍ ອາຓາ”ຕິຯ

ໂລກຸຕ຺ຕຣຊ຺ຌານໍ ອນ຺ຕຣາຍກຣນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊ຺ຌານສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກຣໍຯ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກນ຺ຕິ ສໍ ອຕ຺ຕໂນ ທິຏ຺ຐີ, ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ອຕ຺ຕນາ ຍຖາຄຫິຕທິຏ຺ຐິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຠາວໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣໂຕ ອາມສນ຺ໂຕ ປຣາມາສີຯ ທລ຺ຫຄ຺ຄາຫີຕິ “ອິທເມວ ສຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ຖິຣຄ຺ຄາຫຄ຺ຄາຫີຯ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄີຕິ ປຏິນິສ຺ສຊ຺ຊນໂກຯ ກຸມ຺ໂມວາຕິ ຍຖາ ກຈ຺ຉໂປ ອຕ຺ຕໂນ ປາທາທີເກ ອງ຺ເຄ ເກນ ຈິ ຆຏ຺ຏິໂຕ ສພ຺ພານິ ອງ຺ຄານິ ອຕ຺ຕໂນ ກປາເລເຍວ ສໂມທຫຕິ, ນ ພຫິ ນິຫຣຕິ, ເອວມຍມ຺ປີ “ນ ສຸນ຺ທໂຣ ຕວ ຄາໂຫ, ຉຑ຺ເຑຫິ ນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຕໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິຯ ອນ຺ໂຕເຍວ ອຕ຺ຕໂນ ຫທເຍ ເອວ ຐເປຕ຺ວາ ຕໍ ວທຕິຯ ກຸມ຺ຠິລຄ຺ຄາຫນ຺ຕິ ສໍສຸມາຣຄ຺ຄາຫໍຯ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຕິ ຍຖາ ສໍສຸມາຣາ ຄຫິຕໍ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕິ, ເອວໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີຯ

໒໘ຯເອວໍ ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສາຍ ອາກາເຣຫີຕິ ອວິຫິໍສາທີຫີ ຈຕຸອຘິກຈຕ຺ຕາລີສປ຺ປກາເຣຫີຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອວິຫິໍສາ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕາ? ສພ຺ພຄຸຓານໍ ມູລຠາວໂຕຯ ອວິຫິໍສາຕິ ຫິ ກຣຸຓາເຍຕໍ ອຘິວຈນໍ, ສາ ຈ ວິເສສໂຕ ສີລສ຺ສ ມູລກາຣຓໍ ປຣູປຆາຕລກ຺ຂຓາ ທຸສ຺ສີລ຺ຍາ ໂອຣມາປນໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ປາຓາຕິປາໂຕ ປຣູປຆາຕລກ຺ຂໂຓ, ຕຖາ ປເຣສໍ ສາປເຕຍ຺ຍາວຫຣຓໍ, ສຕ຺ຕິປ຺ປຫາຣໂຕປີ ຘນສ຺ສາວຫາໂຣ ຄຣຸຕໂຣຕິຯ ຕຖາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຄພ຺ຠາສຣຓາທິທຸກ຺ຂາວຫນ຺ໂຕ, ປຣທາຣາຕິກ຺ກເມ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ປເຣສໍ ວິສໍວາທນເຠທນມມ຺ມຆຏ຺ຏນານໍ ປຣູປຆາຕຠາໂວ ປາກໂຏ ເອວ, ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ ອຕ຺ຖຄ຺ຄາຫາປນໂຕ ອນຕ຺ຖຸປ຺ປາທນໂຕ, ອຠິຊ຺ຌາ ອທິນ຺ນາທານາທິເຫຕຸໂຕ, ພ຺ຍາປາໂທ ປາຓາຕິປາຕາທິເຫຕຸໂຕ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ສພ຺ພານຕ຺ຖເຫຕຸໂຕ ປຣູປຆາຕລກ຺ຂຓາ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ຘມ຺ມິກປ຺ຏິຍ຺ໂຍປີ ປາຓາຕິປາຕາທີນິ ກໂຣຕິ, ປເຣ ຈ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍເຊຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ອິຕເຣຯ ວິຫິໍສລກ຺ຂຓາ ທຸສ຺ສີລ຺ຍາ ໂອຣມາ ອວິຫິໍສລກ຺ຂຓາ ວິເສສໂຕ ສີລສ຺ສ ພລວກາຣຓໍຯ ສີລປທຏ຺ຐາໂນ ຈ ສມາຘິ, ສມາຘິປທຏ຺ຐານາ ຈ ປ຺ຎາຕິ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ມູລຠູຕາ ອວິຫິໍສາຯ ອປິຈ ອຸຬາຣຊ຺ຌາສຍານໍ ນິສ຺ສມ຺ມກາຣີນໍ ຘີຣານໍ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສານໍ ສີລໍ ວິຍ ສມາຘິປ຺ຎາປີ ປເຣສໍ ຫິຕສຸຂາວຫາວ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເອວມ຺ປີ ກຣຸຓາ ສພ຺ພຄຸຓານໍ ມູລນ຺ຕິ ສາ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕາຯ

ຕໂຕ ປຣໍ ວິເສສໂຕ “ອວິຫິໍສາສມຸຏ຺ຐານາ ອິເມ ຘມ຺ມາ”ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຸສລກມ຺ມປຖຘມ຺ມາ ຄຫິຕາຯ ຕໂຕ ອິທໍ ຄຸຓານໍ ມູລຠູຕໍ ສີລໍ, ເອຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐິເຕນ ອິເມ ຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຐ ສມ຺ມຕ຺ຕາ ຄຫິຕາຯ ເຕສໍ ວິໂສຘນາຍ ປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ອາທິໂຕ ເອວໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິວຣຓວິເວໂກ ຄຫິໂຕ, ອາທິໂຕ ນິວຣຓທ຺ວຍສ຺ສ ອຄ຺ຄຫເຓ ຄຫິຕາຄຫິຕ ກາຣຓໍ ອຏ຺ຐກຖາຍ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ໂກຘສ຺ສ ປນ ພ຺ຍາປາທໂຕ ເຠໂທ ວຕ຺ຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗໑) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂກຘາທິປ຺ປຫາເນນ ເຈຕ຺ຖ ສລ຺ເລຂສິທ຺ຘີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕໂຕ ອຸປກ຺ກິເລສວິສຸທ຺ຘີ ຄຫິຕາຯ ສາ ຈ ສຸພ຺ພຈກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕອປ຺ປມຕ຺ຕຕາທີ ສິຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປກິຕ຺ຕກາ ຄຫິຕາຯ ສມ຺ປນ຺ນໂສວຈສ຺ສຕາທິຄຸຓສ຺ສ ອິເມ ຘມ຺ມາ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຣິພ຺ຣູເຫຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄມາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສທ຺ຘມ຺ມາ ຄຫິຕາຯ ເອວໍຠູຕສ຺ສ ອຍໍ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊ຺ຌານສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ, ຕສ຺ມາ ໂສ ທູຣໂຕ ວຊ຺ເຊຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ອຘິຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສລ຺ເລຂໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ສນ຺ທິຏ຺ຐິປຣາມາສີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວເມເຕສໍ ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສາຍ ສລ຺ເລຂາກາຣານໍ ຄຫຓປໂຍຊນໍ ອນຸປຸພ຺ພີ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປໂຍຄໂຕ ສລ຺ເລຂປຏິປທໍ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທປີ ພຫູປກາໂຣຕິ ອາຫ “ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສປີ ພຫູປກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸ”ນ຺ຕິຯ

ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ອວິຫິໍສາທີສຸ ຍຖາວຸຕ຺ຕອນວຊ຺ຊຘມ຺ເມສຸຯ ອນຸວິຘີຍນາຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ກາຍວາຈາຫີ ອນຸວິຘານາຯ ເຕສໍ ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ອວິຫິໍສາທີຘມ຺ມານໍ, ເຕສໍ ວາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ປວຕ຺ຕຘມ຺ມານໍຯ ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຘມ຺ມໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ “ກສ຺ມາ ປນາ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍຯ ສຣຓຄມນໍ ວາຈາຍ ວິຎ຺ຎາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ “ກາເຍນ ວາ”ຕິຯ “ສີລໍ ກາເຍນ ສມາທິຍຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຕຖາ ຕຖາ ປວຕ຺ຕສລ຺ລຫຸກກາມາວຈຣກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕີ ອຸປາທາຍ ຕຖາຣູປກຸສລກາຍວຈີກມ຺ມານໍ ພຫູປກາຣຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ນ ສຠາວໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ພຫູປກາຣຕໍ ຎາຍຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

໑໕໕ຯທີຕານີຄມາຍາຕີ ທີຜ຺ຖຣມ຺ມິກາທີທິຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ອຣິຍມຄ຺ຄາຣີຄມາຍ ເອວ ວາຯ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຫິ ເອການ຺ຕທີຕ຺ຕາ ຫິ ໂຕ ນາມຯ ປຣິວຊ຺ຊນວເສນ ການນໍ ປວຕ຺ຕິ ປຣິກ຺ການນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຣິກ຺ການນາຍ ປຣິວຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິຯ ສມ຺ມາທສ຺ສນ຺ປາຍ ສໍວີຣາເນນ ອວິຫິສາ ປຜິຍຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຣນຯ ສຸເຂເນວາຕິ ອກິຈ຺ເຈເນວຯ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນາຕິ ເອເຕເນວ ອວິຫິ ສາປເທ ວຸຕ຺ເຕນ ວີຣິນາຯ ສພ຺ພປທານີຕິ ເສສານິ ເຕຈຕ຺ຕາລີສ ປທານີຯ

໑໕໖ຯອກຸສລາ ປຜິສນ຺ຣິອຊນກາ ນາມ ອຸທ຺ຣຈ຺ຈສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສມ຺ມາ ອຍ຺ເຍປີ ປວຕ຺ຕິວິປາການຕ຺ຕທາຍິໂນ, ທີນ຺ນາຍ ປຜິສນ຺ຣິຍາ ວິປາກຊນກາ, ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ເລນ ວິປຈ຺ຈິຕ຺ ອລທ຺ໂຣກາສາ ອໂຫສິກມ຺ມາທໂຍ ວາ ອຊນກາຯ ຊາຕິວເສນາຕິ ອກຸສລຊາຕິວເສນຯ ອໂຣກາຄຽຄມນິຍາຕິ ອປາຍຄມນິຍາຯ ເອວໍນາມາຕິ ນາມຄ຺ຄຫເຕນ ສກາວໍ ອຸປລກ຺ເຂຕິ ສຕິ ປຈ຺ຈຍສມ ວາເຍ ຕໍສກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ວິປາກກາເລ ອນິຜ຺ຖາການ຺ຕວິປາກຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກຸສລປກ຺ໂຂ ເວທິຕພ຺ ໂພຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ, ອີຣ ປຜິສນ຺ຣິອຊນກາ ອກິລ຺ລາສຫຄຕສມ຺ມາ, ເສສໍ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວຯ ສພ຺ເພ ອກຸສລາຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຫິສ ເມກໍ ຖເປຕ຺ວາ ອິຕເຣ ສພ຺ເພ ອກຸສລາ ອຸປມາກູຕາຯ ວິຫິສາ ຫິ ອຸປເມຍ຺ຍໍຯ ສພ຺ເພ ກຸສລາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອເຕ ເນວ ອຸປາເຍນາຕິ ຍຖາ ວິຫິສານໍ ອຸປເມຍ຺ຍຕາ, ຕທວເສສານໍ ກຸສລາກຸສລານໍ ອຸປມາກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ອິມິນາ ນເຍນ ອກຸສລໍ ປາຕາຕິປາຕາທີອກຸສເລນ ອິຕເຣນ, ກຸສລຍ຺ຈ ປາຕາຕິປາຕາປຜິວິຣຕິອາທີກຸສເລນ ອິຕເຣນ ອຸປເມຕພ຺ພໍຯ

໑໕໗ຯປຣິນິພ຺ພາປເນຕິ ກິເລສປຣິລຸອາຫວູປສມເນຯ ປຣິໂຕ ລິມ຺ປນຜ຺ເຖນ ປລິປໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຫາກທ຺ທມໍ, ຕໍ ປນ ເອການ຺ຕໂຕ ຄມ຺ກິຣມ຺ປີ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຄມ຺ກິຣກທ຺ທເມປິມຸຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປລິປໍ ວິຍ ປລິປນ຺ຕິ ປຍ຺ຈ ການຄຸຕາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອິ ທານິ ວຸຈ຺ຈມາເນນ ອຸປໂມປເມຍ຺ຍສໍສນ຺ທນເຍນ ເອຕ຺ຖ ອິມສ຺ມິ ຖາເນ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ນ ຫິ ຕໍ ກາຣຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຣຕໍ ນາມ ຫຕ຺ຖສ຺ສ ວາ ປາທສ຺ສ ວາ ອປລິປນ຺ນກາໂວ, ໂສ ປນ ນຕ຺ຖິຯ ເອສ ນໂຍ ອຸປເມຍ຺ເຍປີຯ

ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ກສ຺ສຈິ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ‘‘ກຄວໂຕ ເທສນານຸກາເວນ ກິກ຺ຂຸອາທໂຍ ກເຖນ຺ຕີ’’ຕິຯ ‘‘ກຄວາເຍວ ຫິ ຕຕ຺ຖ ອຸທ຺ຣຣຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸປມາຍ ຕທຕ຺ຖໍ ວິກາເວຕ຺ ‘‘ຣຍ຺ໂຍ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຕາວຕິຜ຺ຖນ຺ຕຸ, ສາວກສິຂາປ຺ປຕ຺ຕວິເສສານມ຺ປີ ອຣິ ຍານໍ ເທສນາ ສຕ຺ຖຸເຍວ ເທສນາຕິ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ກິຍ຺ຈາປີ’’ຕິອາທີມາຫຯ ຕຖາ ຫິ ເຕທີ ເທສິຕສຸຕ຺ຕານິ ພຸທ຺ຣວຈນເມວ, ເຕສໍ ເທສນາຍ ລທ຺ຣວິເສສາປີ ອຣິຍາ ພຸທ຺ຣປຸຕ຺ຕາເຍວາຕິຯ

ອນິພ຺ພິສຕາຍາຕິ ອນິພ຺ພິເສວນຕາຍຯ ອສິກ຺ຂິຕວິນຍຕາຍາຕິ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ວິນຍານໍ ສາທຣໍ ອສິກ຺ຂິຕກາເວນຯ ເຕ ປນ ວິນຍາ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ສິກ຺ຂານໍ ສິກ຺ຂາປເນນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂາເປສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ກີ ປນ ຕນ຺ຕິ? ‘‘ຖານເມຕໍ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ກີ ປນ ຖານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອປລິປປລິປນ຺ນຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ຍສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ໂສ ວຕ ຈຸນ຺ທາ’’ຕິອາທີນາ ສາມ ຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ອຸປມາກາເວນ ຄເຫຕ຺ວາ ວິເສສຕ຺ໂຖ ອຸປເມຍ຺ຍກາເວນ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ‘‘ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິອາທີນາ ສາຣາຣຕາໂຕ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອສາຣາຣຕາໂຕ ວິວຣນ຺ໂຕ ‘‘ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີມາຫຯ ປຣສ຺ສ ວິຫິສາເຈຕນໍ ນິພ຺ພາເປສ຺ສຕີຕິ ອິ ທໍ ໂຍ ອວິຫິສາສງ຺ຂາຕໍ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕີ ທີສ຺ວາ ທີຜ຺ຖານຸຄຕີ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຣມ຺ມເທສນາຍ ປໂຣ ອວິຫິສໂກ ໂຫຕີ, ຕາທີສໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາເທສນຍ຺ຫີ ຕສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ ຍາ ເອສາ ວິຫິສກສ຺ສາ’’ຕິຯ ປຸພ຺ເພ ວິຫິສກສ຺ສ ມິຈ຺ຈາປຜິປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສຯ ວິຫິສາປຫານາຍ ມຄ຺ຄໍ ກາວຍໂຕຕິອາທີນາ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ອວິຫິສາຍ ວິຫິສາປຣິນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕນມາຫຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ວິຍາ’’ຕິອາທີຯ ສພ຺ພປເທສູຕິ ‘‘ປາຕາຕິປາຕິສ຺ສາ’’ຕິອາທີນາ ອາຄເຕສຸ ເຕຈຕ຺ຕາລີ ສາຍ ປເທສຸຯ

໑໕໘ຯເອວນ຺ຕິ ເທສິຕາກາຣປຣາມສນໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ສລ຺ເລຂສ຺ສຯ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຂ຺ເວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ປຣິຍາໂຍ’’ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑; ປາຣາຯ ໖-໑໐) ວິຍ ປຣິຍາຍ-ສທ຺ໂທ ກາຣຕຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສລ຺ເລຂກາຣຕ’’ນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ວເສນາຕິ ສລ຺ເລຂານໍ ວເສນຯ ເມຕ຺ຕາຍ ອຸປສໍຫຣຕາວເສນ ທີຕໍ ເອສນ຺ເຕນຯ ກຣຸຕາຍ ວເສນ ອນຸກມ຺ປມາເນນຯ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປຣິໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ, ປຣິຕ຺ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິຈ຺ຈາຕິ ປຣິໂຕ ອິຕ຺ວາ, ສມນ຺ຕໂຕ ຜຣິຕ຺ວາ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ ມາ ປມຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ ‘‘ຊາຍຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕສມຖວິປສ຺ສນານໍ ອຍ຺ຍາເຕນ, ອຍ຺ເຍນ ວາ ເກນຈິ ປມາທກາຣເຕນ ມາ ປມາທໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ຖຯ ນິຍ຺ຍານິກສາສເນ ຫິ ອກຕ຺ຕພ຺ພກຣຕມ຺ປີ ປມາໂທຕິຯ ວິປຕ຺ຕິກາເລຕິ ສຕ຺ຕອສປ຺ປາຍາທີວິປຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕກາເລຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ປຍ຺ຈ ປຣິຍາຍາ ອຍ຺ເຍປີ ສພ຺ເພ ສາສນຄຸຕາ ອິເຣວ ສງຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຊາຍຖ, ມາ ປມາທຕ຺ຖາຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີ’’ຕິຯ

ສລ຺ເລຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໙. ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໙. ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາປຸຈ຺ຉາເອວາຕິ ອວຘາຣເຓນ ອິຕຣາ ຈຕສ຺ໂສ ປຸຈ຺ຉາ ນິວຕ຺ເຕຕິ ອິຕຣາສໍ ອສມ຺ຠວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຍຖາປຸຈ຺ຉິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ ຈ ‘‘ອຍໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ’’ຕິ ຍາຖາວໂຕ ອຊານນ຺ຕາປີ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ພາຫິຣກາຕາປສາທໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສມານສີເລ ກິຕໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ວທນ຺ຕິ. ອນຸສ຺ສວາທິວເສນາປີຕິ ອນຸສ຺ສວາກາຣປຣິວິຕກ຺ກທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິວເສນປີ. ຍຖາສມງ຺ຄິຕາກາຣສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເອວເມຕນ຺ຕິ ນິຊ຺ຌານກ຺ຂມາປນໂຕ ເອກນ຺ຕໂຕ ຍາຖາວຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ເຂນປີ’’ຕິ, ຍາຖາວໂຕ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ພຫຸນ຺ນໍ ວຈນໍ ອຸປາທາຍາຕິ ອິມິນາ ສາສເນ ໂລເກ ຈ ນິຣຸຬ຺ຫຕາຍ ອຍໍ ອາເມຑິຕປ຺ໂຍໂຄຕິ ສາສນສ຺ສ ນິຣຸຬ຺ຫຕາຍ ຈ ສມ຺ປສາທໍ ອຸປາທາຍປີ ຕທຸຠຍິໂກ ອາເມຑິຕປ຺ໂຍໂຄ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຈນຕ຺ຖໍ. ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ສຠາວໍ. ອຸປາທາຍາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ. ໂສຠນາຍາຕິ ສຸນ຺ທຣາຍ. ປສຕ຺ຖາຍາຕິ ປສໍສາຍ. ເຕສຸ ປຸຣິເມນ ສມ຺ມານໍ ຍຖາສຠາວາວໂພຘສງ຺ຂາຕໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນ ຫິ ສາ ສພ຺ພຘມ຺ເມ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ໂສຠຕິ. ທຸຕິເຍນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ປຣິຕາຍິກຠາວໍ. ເຕນ ຫິ ສາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ເມ ຎາຓມເຍ ວິຍ ຕໍສມງ຺ຄິນຍ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ຎາຓປີຏ຺ຐໍ ວິຍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ‘‘ປຓ຺ຑິໂຕ ນິປຸໂຓ ເຉໂກ ວິຎ຺ຎູ ວິຠາວີ’’ຕິອາທິນາ ຫິ ສາສຸ ປສໍສາ ປຕ຺ຖຣຕິ.

ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓນ຺ຕິ ກມ຺ມໍ ສໂກ ເອຕສ຺ສາຕິ ກມ຺ມສ຺ສໂກ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ກມ຺ມສ຺ສກຕາ, ຕຕ຺ຖ ຎາຓໍ ‘‘ອິທໍ ກມ຺ມໍ ສຕ຺ຕານໍ ສກໍ, ອິທໍ ໂນ ສກ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ຊານນຎາຓໍ. ສຈ຺ຈານຸໂລມິກຎາຓນ຺ຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ປຏິເວຘສ຺ສ ອນຸໂລມໂຕ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກໍ ຎາຓໍ, ວິປສ຺ສນາຎາຓໍ. ໂນ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກາຍາຕິ ພາຫິຣໂກ ສຈ຺ຈານຸໂລມິກາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ໂນ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຕສ຺ສ ອຠາວໂຕ. ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ‘‘ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິປຣາມາສກຕ຺ຕາ’’ຕິ. ກມ຺ມສ຺ສ ກຕາທິຏ຺ຐິ ປນ ພາຫິຣກສ຺ສ ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິ ອນຸຣຸຊ຺ຌນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕຕິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ. ສາສນິໂກ ທຸວິທີປີຕິ ສາສນິໂກ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓາທິຫິ ທຸວິທີປີ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ. ໂອກ຺ກນ຺ຕສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມຕ຺ຕາ ‘‘ເສກ຺ໂຂ ນິຍຕາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອເສກ຺ຂາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ. ຕີສຸປິ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ເສກ຺ໂຂ ເອວ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ນິຍຕາຍ ນິຍ຺ຍານິກາຍາ’’ຕິອາທິມາຫ.

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປາຬິຍາ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ເຕເນວາຫາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນ຺ຕທ຺ວຍນ຺ຕິ ‘‘ສສ຺ສຕໍ, ອຸຈ຺ເຉທໍ, ກາມສຸຂໍ, ອຕ຺ຕກິລມຖ’’ນ຺ຕິ ເອຕໍ ອນ຺ຕທ຺ວຍໍ. ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປຕິຏ຺ຐານາຍູຫນນ຺ຕທ຺ວຍສ຺ສ ອນຸປຄມນໍ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘເມວ. ອຸຊຸຠາເວນາຕິ ອຸຊຸສຠາເວນ ມຄ຺ເຄນ, ມຊ຺ຌິມາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຘມ຺ເມ ປສາທຄ຺ຄຫເຓນ ສຕ຺ຖຣິ ສງ຺ເຂ ຈ ປສາໂທປິ ຄຫິໂຕເຍວ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຘມ຺ເມ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ໂຕ ຕທວິນາຠາວໂຕ. ຍສ຺ມາ ເອສ ນິຍຕາຍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ຕຍ຺ຈ ວຏ຺ຏໂຕ ນິຍ຺ຍານໍ ວິວຏ຺ຏາຘິຄເມນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອາຄໂຕ ອິມໍ ສທ຺ຘມ຺ມ’’ນ຺ຕິ. ນິພ຺ພານຍ຺ຫິ ສນ຺ໂຕ ສທາ ວິຊ຺ຊມາໂນ ຘມ຺ໂມຕິ ກຕ຺ວາ ສທ຺ຘມ຺ໂມຕິ ອິມໍ ຍເລທີ ອສາຘາຣເຓນ ປຣິຍາເຍນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠຕິ. ຕຍິທມສ຺ສ ອາຄມໍ ສຈ຺ຈອິກິຣິຍາຠິສມໂຍ, ໂສ ຈ ປຫານາຠິສມຍາທິຫີ ສເຫວ ອິຊ຺ຌຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສພ຺ພທິຏ຺ຐີຄຫນານີ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພທິຏ຺ຐີຄຫນານີ ວິນິພ຺ເພເຐນ຺ໂຕ ສພ຺ພກິເລເສ ປຊຫນ຺ໂຕຕິ ປທທ຺ວເຍນ ປນ ປຫານາຠິສມຍມາຫ, ຊາຕິສໍສາຣາ ນິກ຺ຂມນ຺ໂຕຕິ ອິມິນາ ປຣິຎາຠິສມຍໍ. ສມຕິກ຺ກມຕ຺ໂຖ ຫິ ປຣິຎຕ຺ໂຖ. ປຏິປຕ຺ຕີ ປຣິນິຏ຺ຐເປນ຺ໂຕຕິ ອິມິນາ ຠາວນາຠິສມຍນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ກາລປຣິຈ຺ເຉທວຈນນ຺ຕິ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີຕິ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ກາໂລ ເອວ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ກາລປຣິຈ຺ເຉໂທ, ໂຍ ໂສ ອກຸສລປຊານນາທິນາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ມຄ຺ຄວຸຏ຺ຐານກາໂລ ມຄ຺ຄກ຺ຂໂຓ, ຕສ຺ສ ວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ມິໍ ກາເລ’’ຕິ. ອກຸສລຎ຺ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ. ເຕນ ວກ຺ຂມານໍ ອກຸສລມູລາທິໍ ສມຸຈ຺ຈິໂນຕິ. ທສາກຸສລກມ຺ມປຖນ຺ຕິ ກໂຕຍໍ ວິເສໂສ, ຍາວຕາ ອນິທ຺ຘາຣິຕວິເສສໍ ອກຸສລໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ? ນ ສາມຎ຺ຎໂຊຕນາຍ ວິເສເສ ອວຏ຺ຐານໂຕ. ກິໍ ວາ ອິມາຍ ຍຸຕ຺ຕິຈິນ຺ຕາຍ, ຍສ຺ມາ ປຐມວາເຣນ ອຸທ຺ເທສວເສນ ເທສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣເທສນາ ທຸຕິຍວາໂຣ. ເຕເນວາຫ ‘‘ກຕມໍ ປນາວຸໂສ’’ຕິອາທິ. ຍສ຺ມາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕາ, ຕສ຺ມາ ນິໂຣຘາຣມ຺ມຓາຍ ປຊານນາຍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍ ກິຈ຺ຈວເສນ ສມ຺ໂມຫໂຕ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ທສອກຸສລກມ຺ມປຖໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ໂຕ ‘‘ອກຸສລໍ ປຊານາຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ສາຕິ ອກຸສ

ລກມ຺ມປຖສງຂາຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ຺ ເຕເນວ ປກາເຣນາຕິ ‘‘ນິໂຣຮາຣມ຺ມຕາຍ ປ຺ຊານນາຍ ກິຈ຺ຈວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ຺ ຯ

ກຸສລນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຍ຺ ວຈນຕ຺ໂຖ – ກຸຈ຺ຈິເຕ ປາປເກ ຘມ຺ເມ ສລຍຕິ ຈລຍຕິ ກມ຺ເປຕີຕິ ກຸສລ຺, ກຸຈ຺ຈິເຕນ ວາ ອາກາເຣນ ສຍນ຺ຕີຕິ ກຸສາ, ປາປກາ ຘມ຺ມາ຺ ເຕ ກຸເສ ລຸນາຕີ ຆິນ຺ທຕີຕິ ກຸສລ຺຺ ກຸຈ຺ຈິຕານ຺ ວາ ສານໂຕ ຕນຸກຣຕໂຕ ຌາຕ຺ ກຸສ຺ ນາມ, ເຕນ ລາຕພ຺ພ຺ ຄເຫຕພ຺ພ຺ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ກຸສລ຺຺ ຍຖາ ວາ ກຸໂສ ອຸກາຍກາຄຄຕ຺ ຫຕ຺ຖປ຺ເທສ຺ ລຸນາຕິ, ເອວມິທ຺ ອຸປ຺ປນ຺ນານຸປ຺ປນ຺ນວເສນ ອຸກາຍກາຄຄຕ຺ ສ຺ກິເລສປກ຺ຂ຺ ລຸນາຕິ ຆິນ຺ທຕິ, ຕສ຺ມາ ກຸໂສ ວິຍ ລຸນາຕີຕິ ກຸສລ຺຺ ກຸຈ຺ຈິຕານ຺ ວາ ສາວຊ຺ຊຘມ຺ມານ຺ ສລນໂຕ ສ຺ວຣຕໂຕ ກຸສລ຺຺ ກຸສລຘມ຺ມວເສນ ຫິ ອກຸສລາ ມນຈ຺ຉຍ຺ເຖສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ສ຺ວຸຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺ ກຸຈ຺ຈິເຕ ວາ ປາປເກ ຘມ຺ເມ ສລຍຕິ ຄເມຕິ ອປເນຕີຕິ ກຸສລ຺຺ ກຸຈ຺ຈິຕານ຺ ວາ ປາຕາຕິປາຕາທີນ຺ ສານໂຕ ນິສານໂຕ ເຕຊນໂຕ ກຸສາ, ໂທສໂລກາທໂຍ຺ ສາທີນວວເສນ ເຈຕນາຍ ຕິກ຺ຂກາວປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ປາຕາຕິປາຕາທີນ຺ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ຺ ເຕ ກຸເສ ລຸນາຕີ ຆິນ຺ທຕີຕິ ກຸສລ຺຺ ກຸຈ຺ຈິຕານ຺ ວາ ສານໂຕ ອນ຺ຕກຣຕໂຕ ວິນາສນໂຕ ກຸສານິ, ປ຺ຸຌ຺ຌກິຣິຍວເສນ ປວຕ຺ຕານິ ສທ຺ຘາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ຺ ເຕຫິ ລາຕພ຺ພ຺ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ກຸສລ຺຺ ‘‘ກຸ’’ອິຕິ ວາ ກູມິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອຘິຎ຺ຖານກາເວນ ຕ຺ສທີສສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍກູຕສ຺ສ ຣູປາຣູປປ຺ພນ຺ຘສ຺ສ ສມ຺ປຕິ ອາຍຕິຍ຺ຈ ອນ຺ຖເຫນ ວິນາສນໂຕ ກ຺ຸ ສສນ຺ຕີຕິ ກຸສາ, ຣາຄາທໂຍ຺ ເຕ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ນິສ຺ສຍສ຺ສ ລວນໂຕ ຆິນ຺ທນໂຕ ກຸສລ຺຺ ປໂຍຄສມ຺ປາທິຕາ ຫິ ກຸສລຘມ຺ມາ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຣູປາຣູປຘມ຺ເມ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກ ຣເຕານ ສມຸຈ຺ຆິນ຺ທນ຺ຕິ຺ ກຸສລສ຺ສ ມູລນ຺ຕິ ກຸສລມູລ຺, ສຸປ຺ປຕິຎ຺ຖິຕກາວສາຘເນນ ກຸສລສ຺ສ ປຕິຎ຺ຖາ ນິທານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອກຸສລມູລນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ຺

ອກຸສລນ຺ຕິ ປນ ນ ກຸສລ຺ ອກຸສລ຺, ກຸສລຘມ຺ມານ຺ ປຕິປກ຺ຂວເສນ ອກຸສລນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອວຌ຺ຫິ ອາໂຣຄ຺ຍານວຊ຺ຊສຸຂວິປາກໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕຌ຺ເຌນ ກຸສລ຺ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ຺ ຍຖາ ຍ຺ ຘມ຺ມຊາຕ຺ ນ ອໂຣຄ຺ ນ ອວຊ຺ຊ຺ ນ ສຸຂວິປາກ຺ ນ ຈ ໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕ຺, ຕ຺ ອກຸສລນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ຺ ເອວ຺ ຍ຺ ນ ກຸຈ຺ຈິຕານ຺ ສລນສກາວ຺, ນ ກຸເສນ, ກຸເສຫິ ວາ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພ຺, ນ ຈ ກຸໂສ ວິຍ ລວນກ຺, ຕ຺ ອກຸສລ຺ ນາມາຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ວຕ຺ຖຸປ຺ຊານນາຕິ ທຸກ຺ຂາທິວຕ຺ຖູໂນ ປ຺ຊານນາ ປຕິເວໂຘ຺ ຕຖາ ພຸຊ຺ຊນກປ຺ຄຸລານ຺ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ອກຸສລາທິປ຺ຊານເນນາປີ’’ຕິ຺ ເຕເນວ ຈ ສ຺ອິຕ຺ເຕນ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ຺ ກາວນາມນສິກາໂຣ ປນ ‘‘ສພ຺ພ຺ ກິກ຺ຂເວ ອກິຌ຺ເຌຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ສ຺ ນິ຺ ໔຺໔໖; ປຕິ຺ ມ຺ ໑຺໓) ວຈນໂຕ ອນວເສສໂຕ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານ຺ ປຣິຄ຺ຄຫວເສເນວ ປວຕ຺ຕຕີ຺ ເຕນາຫ ‘‘ເທສນາເຍວາ’’ຕິອາທິ຺ ຕຕ຺ຖ ມນສິກາຣປຕິເວໂຘຕິ ປຸພ຺ພກາເຄ ປວຕ຺ຕວິປສ຺ສນາມນສິກາໂຣ ອຣິຍມຄ຺ຄປຕິເວໂຘ ຈ຺ ກສ຺ສຈິ ອໂກປນໂຕ ວິຕ຺ຖາຣວເສເນວ ວຸຕ຺ຕ຺ ວິປສ຺ສນ຺ ອນຸຍຸຌ຺ຊນ຺ຕາ ມຄ຺ຄ຺ ປຕິວິຊ຺ຊນ຺ຕາປີ ວິຕ຺ຖາຣນເຍເນວ ປຕິວິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ວິສຸທ຺ຘິກ຺ກມສ຺ສ ອກາວໂຕ຺

ກິກ຺ຂູຕິ ມຫາວິຫາເຣ ຘມ຺ມສງ຺ຄີຕິວເສນ ປຌ຺ຈນິກາຍມຕ຺ຫເລ ນິສິນ຺ນກິກ຺ຂ຺ູ ເຖໂຣຕິ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ພຕ຺ເຖໂຣຕີ ວທນ຺ຕິ຺ ວຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ຺ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປນ ມຫາສງ຺ພຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສິກກິກ຺ຂູ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອາຫ຺ສູ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺຺ ເຖໂຣຕິ ປນ ມຫາສງ຺ພຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖໂຣ຺ ໂສ ຫິ ອິມສ຺ມຶ ມຊ຺ຊິມນິກາເຍ ຕ຺ ຕ຺ ວິນິຈ຺ຉຍ຺ ກເຖສີ຺ ຣາສິໂຕຕິ ປິຕ຺ຫໂຕ, ເອກຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອກຸສລກມ຺ມປຖວຕ຺ຕນາ

ອໂກສລ຺ລປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ໂກສລ຺ລປຕິປກ຺ຂໂຕ ອໂກສລ຺ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຌ຺ຌາຕ຺, ຕໂຕ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ອໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຌາຕປຕິປກ຺ໂຂ ອຌ຺ຌາຕ຺ ມິຕ຺ຕປຕິປກ຺ໂຂ ອມິຕ຺ໂຕ ວິຍ ກຸສລປຕິປກ຺ໂຂ ອກຸສລ຺ ກຸສເລນ ປຫາຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ນ ປນ ກຸສລານ຺ ປຫາຍຕຕ຺ຕາ຺ ກຸສລເມວ ຫິ ປໂຍຄສມ຺ປາທິຕ຺ ອກຸສລ຺ ປຊ຺ຫຕີ຺ ສຫ ອວຊ຺ເຊຫີ ໂລກາທີຫີ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສາວຊ຺ຊ຺຺ ທຸກ຺ໂຂ ອນິຎ຺ໂຖ ຈຕ຺ກ຺ຂນ຺ຘ-ສງ຺ຂາໂຕ ວິປາໂກ ເອຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂວິປາກ຺຺ ຕຕ຺ຖ ສາວຊ຺ຊວຈເນນ ອກຸສລານ຺ ປວຕ຺ຕິທຸກ຺ຂຕ຺ ທສ຺ເສຕິ, ທຸກ຺ຂວິປາກວຈເນນ ວິປາກທຸກ຺ຂຕ຺຺ ປຸຣິມຌ຺ຫິ ປວຕ຺ຕິສມ຺ກາວວເສນ ອກຸສລສ຺ສ ລກ຺ຂຕາວຈນ຺, ປຈ຺ຉິມ຺ ຕາລນ຺ຕເຣ ວິປາກຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາວເສນ຺ ຕຖາ ປຸຣິເມນ ອກຸສລສ຺ສ ອວິສຸທ຺ຘສກາວຕ຺ ທສ຺ເສຕິ, ປຈ຺ຉິເມນ ອວິສຸທ຺ຘວິປາກຕ຺຺ ປຸຣິເມນ ອກຸສລ຺ ກຸສລສກາວໂຕ ນິວຕ຺ເຕຕິ, ປຈ຺ຉິເມນ ອພ຺ຍາກຕສກາວໂຕ ສວິປາກຕ຺ຕທີປກຕ຺ຕາ ປຈ຺ຉິມສ຺ສ຺ ປຸຣິເມນ ວາ ອວຊ຺ຊວນ຺ຕຕາທສ຺ສນໂຕ ກິຈ຺ຈຌ຺ເຌນ ຣເສນ ອນຕ຺ຖຊນນຣສຕ຺ ທສ຺ເສຕິ, ປຈ຺ຉິເມນ ສມ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ເຖນ ອນິຎ຺ຖວິປາກຣສ຺ຕ຺຺ ປຸຣິເມນ ຈ ອຸປຎ຺ຖານາກາຣຌ຺ເຌນ ປຈ຺ຈຸປຎ຺ຖາເນນ ສ຺ກິເລສປຈ຺ຈຸປຎ຺ຖານຕ຺, ປຈ຺ຉິເມນ ຜລຌ຺ເຌນ ທຸກ຺ຂວິປາກປຈ຺ຈຸປຎ຺ຖານຕ຺຺ ປຸຣິເມນ ຈ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣ຺ ອກຸສລສ຺ສ ປທຎ຺ຖານ຺ ປກາເສຕິ຺ ຕໂຕ ຫິ ຕ຺ ສາວຊ຺ຊ຺ ຊາຕ຺, ປຈ຺ຉິເມນ

ອກຸສລສ຺ສ ອຎ຺ເຎສໍ ປຫຍ຺ຄານກາວໍ ວິກາເວຕີຯ ຕຎ຺ຫິ ທຸກ຺ຂວິປາກສ຺ສ ກາຣຓນ຺ຕີຯ ສໍກິລິຍ຺ຄນ຺ຕິ ສໍກິເລເສຫີ ສມນ຺ນາຄຕໍ, ຫສຫິ ກິເລສວຕ຺ຖູຫີ ວິພາຣິຕໍ, ອຸປຕາປີຕໍ ວາ ເຕຫິ ວິທູສິຕໍ ມລິນກຕຎ຺ຈາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທຎ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ຂວິປາກຕຎ຺ຈາຕີ ອຕ຺ເຖ ອິທຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂວິປາກຕໍ ອປ຺ຈຈກ຺ຂຕາຍ ອສທ຺ທໜ຺ຕານໍ ປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ອາທີນວທສ຺ສເນນ ສໍເວຊນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາຌາຣຓາ ສພ຺ພສ຺ສປິ ອກຸສລສ຺ສຯ

ສຣເສເນວ (ຌຯ ສຯ ມູລຏີຯ ໑) ປຕນສກາວສ຺ສ ອນ຺ຕຣາ ເອວ ອຕີວ ປາຕນໍ ອຕິປາໂຕ, ສຕິກໍ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສີຆໍ ປາຕນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕິກ຺ກມ຺ມວາ ສຕ຺ຖາຫີຫິ ອກິກວິຕ຺ວາ ປາຕນໍ ອຕິປາໂຕຯ ປໂຍຄວຕ຺ຖຸມໜ຺ຕຕາຫີຫິ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ເຕຫີ ປ຺ຈຈເຍຫີ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາຍ ເຈຕນາຍ ພລວກາວໂຕຯ ເອກສ຺ສ ຫີ ປໂຍຄສ຺ສ ສໜສາ ນິປ຺ຜາທນວເສນ ສກິຈ຺ຈສາຄິກາຍ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕຊວເນຫີ ລທ຺ຌາເສວນາຍ ຈ ສນ຺ນິຍ຺ຄາປກເຈຕນາຍ ວເສນ ປໂຍຄສ຺ສ ມໜ຺ຕກາໂວຯ ສຕິປິ ກທາຈິ ຊຸທ຺ທເກ ເຈວ ມໜ຺ເຕ ຈ ປາເຓ ປໂຍຄສ຺ສ ສມກາເວ ມໜ຺ຕໍ ໜນ຺ຕສ຺ສ ເຈຕນາ ຕິພ຺ພາກາຣາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕີ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ມໜ຺ຕກາໂວຯ ອິຕີ ອຸກຍມ຺ເປຕໍ ເຈຕນາຍ ພລວກາເວເນວ ໂໜຕີຕີຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ຈຈຍປຣິຍາເຍປີ ຕໍຕໍປ຺ຈຈເຍຫີ ເຈຕນາຍ ພລວຕາຍ ເອວ ມຫາສາວຊ຺ຊກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປໂຍຄວຕ຺ຖຸອາທິປ຺ຈຈຍານຎ຺ຫິ ອມໜ຺ເຕປີ ໜນ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ຄຸຓວນ຺ຕຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ, ຕພ຺ພິປຣິຍາເຍນ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊຕາ ຈ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ມໜ຺ຕາມໜ຺ເຕສຸ ວິຍ ທຍ຺ຄພ຺ພາຯ ກິເລສານໍ ອຸປກ຺ກມານໍ ຫຸວິນ຺ນຎ຺ຈ ມຸທຸຕາຍ ຕິພ຺ພຕາຍ ຈ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊຕາ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາປີ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ປາໂຓ ປາຓສຎ຺ຍິຕາ ວຌກຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ປ຺ຸພ຺ພກາຄິຍາປີ ໂໜນ຺ຕີ, ອຸປກ຺ກໂມ ວຌກເຈຕນາສມຸຍ຺ຄາປີໂຕຯ ປຎ຺ຈ ສມ຺ກາຣາ ຫີ ປາຓາຕິປາຕເຈຕນາຕິ ສາ ປຎ຺ຈສມ຺ກາຣວິນີມຸຕ຺ຕາ ທຍ຺ຄພ຺ພາຯ ອຍຎ຺ຈ ວິຈາໂຣ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸປີ ຍຖາຣໜໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ວິຊ຺ຊນປໜຣຓາທິວເສນ ສໜຕ຺ຖເນນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ສາໜຕ຺ຖິໂກ, ອາຓາປນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ອາຓຕ຺ຕິໂກ, ອຸສ຺ສຕ຺ຕິຍນ຺ຕປາສາຓາທີນິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ, ອທ຺ທາລສຊ຺ຊນາທິວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ຖາວໂຣ, ອາຖພ຺ພຕິກາທີນໍ ວິຍ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ວິຊ຺ຊາມໂຍ, ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຌິມໂຍ ອິທ຺ຌິມໂຍ ທາຄາໂກຍນາທີນີ ວິຍຯ

ຍທິ "ມມ ອິທ"ນ຺ຕິ ປເຣນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ອທິນ຺ນໍ, ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກທາຣກສນ຺ຕເກ ກຖໍ ຕສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄໜສຎ຺ຍາຍ ເອວ ອກາວໂຕຕີ ອາໜ "ຍຕ຺ຖ ປໂຣ"ຕິອາທີຯ ປໂຣ ນາມ ວິຎ຺ຍູ ວາ ອວິຎ຺ຍູ ວາ ອຕ຺ຖິ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ສາມິໂກຯ ອວິຎ຺ຍູປີ ຫີ ວິຎ຺ຍຸກາເລ ຍຖາກາມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອທຕ຺ໝາຣໂໜຕີຯ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປເນນ ປຣສນ຺ຕກໜຣຓໍ ວິຊ຺ຊາມໂຍ, ວິນາ ມນ຺ເຕນ ປຣສນ຺ຕກສ຺ສ ກາຍວຈີປໂຍເຄຫີ ປຣິກທ຺ຒນໍ ຕາທິເສນິທ຺ຌິວເສນ ອິທ຺ຌິມໂຍ ປໂຍໂຄຕີ ອທິນ຺ນາທາເນ ໖ ປໂຍຄາສາໜຕ຺ຖິກາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາຯ ຍຖານຸຮູປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສາໜຕ຺ຖິໂກ ຕາວ ປຎ຺ຈນ຺ນມ຺ປີ ອວໜາຣານໍ ວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕຖາ ອາຓຕ຺ຕິໂຍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິໂຍ ຈຯ ຖາວໂຣ ເຖຍ຺ຍາວໜາຣປສຍ຺ໜາວໜາຣປຍິຈ຺ຉນ຺ນາວໜາຣວເສນຯ ຕຖາ ເສສາປີຕີ ທຍ຺ຄພ຺ພໍຯ

ເມຖຸນສມາຈາເຣສູຕິ ສທາຣາສນ຺ໂຕສ-ປຣທາຣຄມນວເສນ ທຸວິເຌສຸ ເມຖຸນສມາຈາເຣສຸຯ ອຍເມວຫິ ເກໂຫ ອິຌານິປ຺ເປໂຕຯ ໂຄຕ຺ຕຣກ຺ຂິຕາ ສໂຄຕ຺ເຕຫີ ຣກ຺ຂິຕາຯ ຌມ຺ມຣກ຺ຂິຕາ ສໜຌມ຺ມິເກຫີ ຣກ຺ຂິຕາຯ ສາຣກ຺ຂາ ສສາມິກາຯ ຍສ຺ສາ ຄມເນ ຣຎ຺ຍາ ທຕ຺ໂຫ ຄປີໂຕ, ສາ ສປຣິທຕ຺ໝາຯ ກຣີຍກາວຕ຺ຖໍ ຌເນນ ກີຕາ ຌນກ຺ກີຕາຯ ຉນ຺ເທນ ວສນ຺ຕີ ຉນ຺ທວາສິນີຯ ໂກຄຕ຺ຖໍ ວສນ຺ຕີ ໂກຄວາສິນີຯ ປຍຕ຺ຖໍ ວສນ຺ຕີ ປຍວາສິນີຯ ອຸທກປຕ຺ຕໍ ອາມສິຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ໂອທປຕ຺ຕກີນີຯ ຈຸມ຺ພຍກໍ ອປເນຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ໂອກຍຈຸມ຺ພຍາຯ ກຣມຣານີຕາ ຌຊາຫຕາຯ ຕງຂຕິກາ ມຸຫຸຕ຺ຕິກາຯ ອກິກວິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກເມ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ມຫາສາວຊ຺ໂຊ, ນ ຕຖາ ຫຸວິນ຺ນໍ ສມານຉນ຺ທຕາຍຯ ອກິກວິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມເນ ສຕິປີ ມຄ຺ເຄນມຄ຺ຄປຍິປຕ຺ຕິອຌິວາສເນ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນເສວນາກິສນ຺ຌິປໂຍຄາກາວໂຕ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ໂໜຕີ ອກິກຸຍ຺ຍມານສ຺ສາຕີ ວທນ຺ຕີຯ ເສວນາຈິຕ຺ເຕ ສຕີ ປໂຍຄາກາໂວ ອປ຺ປມາຕໍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອິຕ຺ຖິຍາ ເສວນາປໂຍຄສ຺ສ ອກາວໂຕຯ ຕຖາ ສຕີ ປຸເຣຕຣໍ ເສວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຍ຺ຄາເນປີ ຕສ຺ສາ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ສິຍາ, ຕຖາ ປຸຣິສສ຺ສປີ ເສວນາປໂຍຄາກາເວຕີ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ຮຸຈິຍາ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ວເສນ ຕໂຍ, ພລກ຺ກາເຣນ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ວເສນ ຕໂຍຕີ ສພ຺ເພປີ ອຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄໜເຓນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ກາຣາຕີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອຕ຺ຖກຎ຺ຊໂກຕີ ກມ຺ມປຖວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກມ຺ມປຖກຖາ ເໜສາຕີຯ ອສ຺ສາຕີ ວິສໍວາທກສ຺ສຯ ມຸສາ ວທຕີ ເອເຕນາຕີ ເຈຕນາ ມຸສາວາໂທ, ອິມສ຺ມີ ປກ຺ເຂ ອຕຖາກາເຣນ ວຕ຺ຖຸໂນ ວິຎ຺ຍາປນປໂຍໂຄ ມຸສາ, ຕໍສມຸຍ຺ຄາປີກາ ເຈຕນາມຸສາວາໂທຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໂຕ ອຎ຺ຍຖາ ວຕ຺ຕຸໍ "ອປໂຣ ນໂຍ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ອທາຕຸກາມຕາຍາຕິອາທີ ມຸສາວາທສາມຎ຺ເຎນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໜສານິປ຺ປາເຍນປີ ວິສໍວາທນປຸຣກ຺ຂາຣສ຺ສ ມຸສາວາໂທຯ ປຣສ຺ສາຕີ ວິສໍວາທນວເສນ ວິຎ຺ຍາເປຕພ຺ພສ຺ສຯ ໂສຕີ ມຸສາວາທປໂຍໂຄຯ

ສຸຄຸຄກາວນຸຕິ ປີຕິວິຣຫິຕຕາຍ ຣິຕຸຕກາວໍ໌ ຜຣຸສສຫຸທຕາຍ ເນວ ກຕຸຕສຸຂາ໌ ອຕຸຖວິປັນຸນຕາຍ ນ ທຫຍສຸຂາ໌ ສໍກິລິຜຸຖຈິຕຸຕສຸສາຕິ ໂທເສນ, ໂລເກນ ວາ ທູສິຕຈິຕຸຕສຸສ໌

ເອກນຸຕຜຣຸສາ ເຈຕນາຕິ ເອເຕນ ທຸຜຸຖຈິຕຸຕຕໍເຍວ ວິກາເວຕິ, ທຸຜຸຖຈິຕຸຕຕາ ຈສຸສ ອມຣຕາມິປຸປາຍວເສນ ທຜຸຖພຸພາ໌ ສຕິ ຫິ ມຣຕາມິປຸປາເຍ ອຕຸຖສິທຸທິ, ຕຫກາເວ ປາຕາຕິປາຕພຸຍາປາທາ ສິຍຸນຸຕິ໌ ຍໍ ປນິຈຸຈ ຜຣຸສວາຈາ ປຍຸຊຸຊຕິ, ຕສຸສ ສມຸມຸຂາວ ສີສໍ ເອຕີ໌ ປຣມຸມຸຂາປີ ສີສໍ ເອຕີ ເອວາຕິ ອປເຣ໌ ຕຕຸຖາຍໍ ອຣິປຸປາໂຍ ຍຸຕຸໂຕ ສິຍາ – ສມຸມຸຂາ ປໂຍເຄ ອຄາຣວາທີນໍ ພລວກາວໂຕ ສິຍາ ເຈຕນາ ພລວຕີ, ປຣສຸສ ຈ ຕທຕຸຖວິຄຸຄາປນໍ, ນ ຕຖາ ອສມຸມຸຂາຕີ໌ ຍຖາ ຈ ອກຸໂກສິເຕ ມເຕອາລຸອຫເນ ກຕາ ຂມາປນາ ອຸປວາທນຸຕຣາຍໍ ນິວຕຸເຕຕິ, ເອວໍ ປຣມຸມຸຂາ ປຍຸຕຸຕາ ຜຣຸສວາຈາ ໂຫຕິເຍວາຕິ ສກຸກາວິຄຸຄາຕຸໍ໌ ຕສຸສາຕິ ເອກນຸຕຜຣຸສເຈຕນາຍ ເອວ ຜຣຸສວາຈາກາວສຸສ ອາວິກາວຕຸຖໍ໌ ມມຸມຈຸເຊທໂກ ສວນຜຣຸສຕາຍາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ໌ ຈິຕຸຕສຕຸຫາຕາຍ ຜຣຸສວາຈາ ນ ໂຫຕິ ກມຸມປຖາ'ປຸປຕຸຕຕຸຕາ, ກມຸມກາວໍ ປນ ນ ສກຸກາ ວາເຣຕຸໍ໌ ເອວໍ ອນຸວຍວເສນ ເຈຕນາຜຣຸສຕາຍ ຜຣຸສວາຈໍ ສາເຣຕຸວາ ອິທານິ ຕເມວ ພຸຍຕິເຣກວເສນ ສາເຣຕຸໍ ''ວຈນສຕຸຫຕາຍາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໌ ເອສາຕິ ຜຣຸສວາຈາ໌ ກມຸມປຖກາວໍ ອປຸປຕຸຕາ ອປຸປສາວຊຸຊາ, ອິຕຣາ ມຫາສາວຊຸຊາ໌ ຕຖາ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພຸພຕາເກເທທິ ສພຸພໍ ປຸຣິມສທິສໍ໌

ອາເສວນໍ ພຫຸລີກຣຕໍ໌ ຍໍ ອຸທຸທິສຸສ ປວຕຸຕິໂຕ, ເຕນ ອຄຸຄທີເຕ ອປຸປສາວຊໂຊ, ຄທີເຕ ມຫາສາວຊໂຊ ກມຸມປຖຸປຸປຕຸຕິໂຕ໌ ໂຍ ໂກຈິ ປນ ສມຸຜປຸປລາໂປ ທຸວິທີ ສມຸກາເຣທິ ສິຊຸຊຕິ໌ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພຸພຕາວເສນປີ ອປຸປສາວຊຸຊມຫາສາວຊຸຊຕາເວທິຕພຸພາ໌

ອຕຸຕໂນ ປຣິຕາມນໍ ຈິຕຸເຕເນວາຕິ ເວທິຕພຸພໍ໌ ທີຕສຸຂໍ ພຸຍາປາທຍຕີຕິ ໂຍ ຕໍ ອຸປຸປາເທຕິ, ຕສຸສ ທີຕສຸຂໍ ວິນາເສຕີ໌ ອໂທວຕາຕິ ອິມິນາ ອຈຸຈນຸຕວິນາສຈິນຸຕນໍ ທີເປຕີ໌ ເອວໍ ທີສຸສ ທາຣຸຕປວຕຸຕິຍາ ກມຸມປຖຸປຸປຕຸຕີ໌ ຍຖາກຸຈຸຈຄຫຕາກາເວນາຕິຍາຖາວຄຸຄາຫສຸສ ອກາເວນ ອນິຈຸຈາທີສກາວສຸສ ນິຈຸຈາທີໂຕ ຄຫເຕນ໌ ມິຈຸຊາ ປສຸສຕີຕິ ວິຕຖໍ ປສຸສຕີ໌ ສມຸຜປຸປລາໂປ ວິຍາຕິ ອິມິນາ ອາເສວນສຸສ ມນຸທຕາຍ ອປຸປສາວຊຸຊຕໍ, ມຫນຸຕຕາຍ ມຫາສາວຊຸຊຕໍ ທສຸເສຕີ໌ ຄທີຕາກາຣວິປຣີຕຕາຕິ ມິຈຸຊາທິຜຸຖິຍາ ຄທີຕາກາຣສຸສ ວິປຣີຕກາໂວ໌ ວຕຸຖຸໂນຕິ ຕສຸສາ ອຍຖາກູຕສກາວມາທ໌ ຕຖາກາເວນາຕິ ຄທີຕາກາເຣເນວ ຕສຸສ ທິຜຸຖິຄຕິກສຸສ, ຕສຸສ ວາ ວຕຸຖຸໂນ ອຸປຜຸຖານໍ ເອວເມຕໍ, ນ ອິໂຕ ອຄຸຄຖາຕີ໌

ສມຸມໂຕຕິ ສກາວໂຕ໌ ໂກຜຸຖາສໂຕຕິ ຜສຸສປຄຸຈມກາທີສຸ ຈິຕຸຕງຄໂກຜຸຖາເສສຸ ຍໍ ໂກຜຸຖາສາ ໂຫນຸຕິ, ຕໂຕຕິ ອຕຸໂຖ໌ ເຈຕນາສມຸມາຕິ ເຈຕນາສກາວາ໌

ປນິປາຜິຍາ ສຕຸຕາຕິ ເອຕຸຖ ນນຸ ເຈຕນາ ອກິສມຸເມ ກມຸມປເຖສຸ ນ ວຸຕຸຕາຕິ ປນິປາຜິຍາ ສຕຸຕນຸນໍ ກມຸມປຖກາໂວ ນ ຍຸຕຸໂຕຕິ? ນ, ອວຈນສຸສ ອຄຸຄເຫຕຸກຕຸຕາ໌ ນ ຫິ ຕຕຸຖ ເຈຕນາຍ ອກມຸມປຖຕຸຕາ ກມຸມປຖຣາສິມຸທີ ອວຈນໍ, ກທາຈິ ປນ ກມຸມປໂຖ ໂຫຕິ, ນ ສພຸພທາຕິ ກມຸມປຖກາວສຸສ ອນິຍຕຕຸຕາ ອວຈນໍ໌ ຍທາ ປນ ກມຸມປໂຖ ໂຫຕິ, ຕທາ ກມຸມປຖຣາສິສງໂທ ນ ນິວາຣິໂຕ໌ ເອຕຸຖາຫ – ຍທິ ເຈຕນາຍ ສພຸພທາ ກມຸມປຖກາວາກາວໂຕ ອນິຍໂຕ ກມຸມປຖກາໂວຕິ ກມຸມປຖຣາສິມຸທີ ອວຈນໍ, ນນຸ ອກິຊຸຊາທີນໍ ກມຸມປຖກາວໍ ອປຸປຕຸຕານໍ ອຕຸຖີຕາຍ ອນິຍໂຕ ກມຸມປຖກາໂວຕິ ເຕສມຸປີ ກມຸມປຖຣາສິມຸທີ ອວຈນໍ ອາປຊຸຊຕີຕິ? ນາປຊຸຊຕິ ກມຸມປຖຕາຕໍສກາຄຕາທີ ເຕສໍ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕຕຸຕາ໌ ຍທິ ເອວໍ ເຈຕນາປີ ຕຕຸຖ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍາ? ສຈຸຈເມຕໍ, ສາ ປນ ປາຕາຕິປາຕາທີກາຕິ ປາກໂຜ, ຕສຸສາ ກມຸມປຖກາໂວຕິ ນ ວຸຕຸຕາ ສິຍາ໌ ເຈຕນາຍ ຫິ – ''ເຈຕນາຫໍ, ກິກຸຂເວ, ກມຸມໍ ວທາມິ (ອ໌ ນິ໌ ຝ໌ຝ໓; ກຖາ໌ ໕໓໙), ຕິວິຣາ, ກິກຸຂເວ, ກາຍສຄຸເຈຕນາ ອກຸສລໍກາຍກມຸມ''ນຸຕິອາທິວຈນໂຕ (ກຖາ໌ ໕໓໙) ກມຸມກາໂວ ປາກໂຜ, ກມຸມໍເຍວ ຈ ສຸຄຕິທຸຄຸຄຕີນໍ ຕຕຸຖ ອຸປຸປຊຸຊນກສຸຂທຸກຸຂານຄຸຈ ປຖກາເວນ ປວຕຸຕໍ ກມຸມປໂຖຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ປາກໂຜ ຕສຸສາ ກມຸມປຖກາໂວ, ອກິຊຸຊາທີນໍ ປນ ເຈຕນາສມີຫນກາເວນ ສຸຈຣິຕທຸຈຸຈຣິຕກາໂວ ເຈຕນາຊນິຕປີຜຸຖິວຜຸຜກາເວນ ສຸຄຕິທຸຄຸຄຕິຕທຸປຸປຊຸຊນກສຸຂທຸກຸຂານໍ ປຖກາໂວ ຈາຕິ ນ ຕຖາ ປາກໂຜ ກມຸມປຖກາໂວຕິ ເຕເຍວ ເຕນ ສກາເວນ ທສຸເສຕຸໍ ອກິສມຸເມ ເຈຕນາ ກມຸມປຖຣາສິກາເວນ ນ ວຸຕຸຕາ , ອຕຖາຊາຕິຍກຕຸຕາ ວາ ເຈຕນາ ເຕທິ ສທຸທີ ນ ວຸຕຸຕາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ໌ ມູລໍ ປຕຸວາຕິ ມູລເທສນໍ ປຕຸວາ, ມູລສກາເວສຸ ສມຸເມສຸ ວຸຈຸຈມາເນສູຕິ ອຕຸໂຖ໌

ອທິປຸນາທານໍ ສຕຸຕາຣມຸມຕານຸຕິ ອິທໍ ''ປຄຸຈ ສິກຸຂາປທາ ປຣິຕຸຕາຣມຸມຕາ ເອວ ວາ''ຕິ ອິມາຍ ປຄຸຫປຸຈຸລກປາລຸອິຍາ ວິຣຸຊຸຊຕິ។ ຍຄຸຫິ ປາຕາຕິປາຕາທິທຸສສິລຸຍສຸສ ອາຣມຸມຕໍ, ຕເທວ ຕໍ ເວຣມຕິຍາ ອາຣມຸມຕໍ។ ວິຕິກຸກມິຕພຸພວຕຸຖຸໂຕ ເອວ ທີ ວິຣຕິຕິ។ ສຕຸຕາຣມຸມຕານຸຕິ ວາ ສຕຸຕສງຂາຕໍ ສງຂາຣາຣມຸມຕເມວ ອຸປາທາຍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ນາຍໍ ວິໂຣໂຮ។ ຕຖາ ທີ ວຸຕຸຕໍ ສມຸໂມຫວິໂນທນິຍໍ (ວິກ។ ອຄຸຖ។ ກ໑໔) ''ຍານິ ສິກຸຂາປທານິ ເອຕຸຖ ສຕຸຕາຣມຸມຕານີຕິ ວຸຕຸຕານິ, ຕານິ ຍສຸມາ ສຕຸໂຕຕິ ສງຂຍໍ ຄຕໍ ສງຂາຣເມວ ອາຣມຸມຕໍ ກໂຣນຸຕິ''ຕີ។ ວິສກາຄວຕຸຖຸໂນ ''ອິຕຸຖິ, ປຸຣິໂສ''ຕິ ຄເຫຕພຸພໂຕ ສຕຸຕາຣມຸມໂຕາຕິ ເອ ເກ។ ''ເອໂກ ທິຍຸໂຖ, ທຸເວ ສຸຕາ''ຕິອາທິນາ ສມຸຜປຸປລປເນ ທິຍຸຖສຸຕມຸຕວິຍຸຍາຕວເສນ។ ຕຖາ ອກິຊຸຊາຕິ ເອຕຸຖ ຕຖາ-ສທຸໂທ ''ທິຍຸຖສຸຕມຸຕວິຍຸຍາຕວເສນາ''ຕິ ອິທມຸປິ ອຸປສໍຫຣຕິ, ນ ສຕຸຕສງຂາຣາຣມຸມຕາຕໍ ເອວ ທສຸສນາທິວເສນ ອກິຊຸຊາຍນ ໂຕ។ ''ນຕຸຖິ ສຕຸຕາ ໂອປປາຕິກາ''ຕິ ປວຕຸຕມານາປິ ມິຈຸລາທິຍຸຖິ ເຕກູມກສມຸມວິສຍາວາຕິ ອຊິປຸປາເຍນສຸສາ ສງຂາ ຣາຣມຸມຕາຕາ ວຸຕຸຕາ។ ກຖໍ ປນ ມິຈຸລາທິຍຸຖິຍາ ສພຸເພ ເຕກູມກສມຸມາ ອາຣມຸມຕໍ ໂຫນຸຕີຕິ? ສາສາຣຕາໂຕ។ ''ນຕຸຖິ ສຸກຕ ທຸກຸກຍານໍ ກມຸມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ''ຕິ ທີ ປວຕຸຕມານາຍ ອຕຸຖໂຕ ຣູປາຣຸປາວຈຣສມຸມາປີ ຄທີຕາ ເອວ ໂຫນຸຕີຕິ។

ສຸຂພຫຸລຕາຍ ຣາຊາໂນ ຫສມານາປີ ''ໂຈຣໍ ຂາເຕຖາ''ຕິ ວທນຸຕິ, ທາໂສ ປນ ເຕສໍ ອຄຸລວິສໂຍຕິ ອາຫ ''ສນຸນິຍຸຖາປກ... ເປ... ໂຫຕີ''ຕິ។

ເກສຄຸຈິຕິ ສຫຊາຕານໍ ອທິປຸນາທານາທີນໍ។ ສມຸປຍຸຕຸຕປກາວກຍຸເຖນາຕິ ສມຸປຍຸຕຸໂຕ ທຸຕຸວາ ອຸປຸປາທກຍຸເຖນ។ ເກສຄຸຈິຕິ ອສຫຊາຕານໍ។ ອຸປນິສສຍປຈຸຈຍຍຸເຖນາຕິ ເອເຕນ ມູລຍຸເຖນ ໂລກສຸສ ອຸປກາຣຕໍ ນິວຕຸເຕຕິ។ ສຸປຸປຕິຍຸຖິຕກາວສາສນຍຸໂຖ ທີ ມູລຍຸໂຖ, ໂສ ຈ ເຫຕຸປຈຸຈຍຕາອວິນາກາວີ, ເຕນ ເຈຕຸຖ ມູລມິວ ມູລນຸຕິ ຄເຫຕພຸພໍ, ນິປຸປຣິຍາຍໂຕ ປນ ປຸພເພ ''ເກສຄຸຈິ''ຕິ ວຸຕຸຕານໍ ສຫຊາຕານໍ ມູລກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ។ ຣຕຸໂຕ ໂຂຕິອາທີນາ ສຸຕຸຕປເທນປີ ປາຕາຕິປາຕາທີນໍ ອກຸສລາ ນໍ ໂລກສຸສ ມູລກາຣຕາຕໍ ວິກາເວຕິ, ນ ມູລຍຸເຖນຸປກາຣຕຸຖໍ ອວິເສສໂຕ ເຕສໍ ເຫຕຸປຈຸຈຍຕຸຕາກາວໂຕ។

ອກຸສລກມຸມປຖວຕຸຕານາ ນິຍຸຖິຕາ។

ກຸສລກມຸມປຖວຕຸຕານາ

ເວຣນຸຕິ ປາຕາຕິປາຕາທິປາປສມຸມໍ។ ໂສ ທີ ເວຣເຫຕຸຕາຍ ''ເວຣ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ມຕິ ''ມຍິ ອິສ ຖິຕາຍ ກຖມາຄຈຸລສີ''ຕິ ຕຊຸເຊນຸຕີ ວິຍ ນິວາເຣຕີຕິ ເວຣມຕີ។ ເຕນາຫ ''ປຊຫຕີ''ຕິ។ ''ວິຣມຕີ''ຕິ ວຕຸຕພຸເພ ນິຣຸຕຸຕິນເຍນ ເອວ-ກາຣໍ ກຕຸວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ។ ວິກງເຄ (ວິກ។ ກ໐໓, ກ໐໔) ເອວ ນິທຸທິສນວເສນ ເອວໍ ວຸຕຸຕາ។ ອສມາທິນຸນສີລສຸສ ສມຸປຕຸຕໂຕ ຍຖາອຸປຍຸຖິຕວິ ຕີກຸກມິຕພຸພວຕຸຖຸໂຕ ວິຣຕິ ສມຸປຕຸຕວິຣຕິ, ສມາທານວເສນ ອຸປຸປນຸນາ ວິຣຕິ ສມາທານວິຣຕິ, ສມາທານວເສນ ອຸປຸປນຸນາ ວິຣຕິ ສມາທານວິຣຕິ, ກິເລສານໍ ສມຸຈຸລິນຸທນວເສນ ປວຕຸຕາວິຣຕິ ສມຸຈຸເລທວິຣຕີ។

ຊີວມານສສສຸສ ມໍສຣຸຊິຣສມຸມິສຸສຕາຍ ອລຸລສສມໍສໍ។ ມຸຄຸຈິ ສພຸພຕຸຖ ສມກຣຸຕາຍ។ ສຈຸຈໍ ວຕຸວາ ''ເອເຕນ ສຈຸຈວຊຸເຊນ ມຍຸຫໍ ມາຕຸ ໂຣໂຄ ສມຸມຕູ''ຕິ ອຊິຍຸຖາສີ។

ມທາສປຸໂປຕິ ອຊຄໂຣ។ ມຸຄຸຈິຕຸວາ ອຄມາສີ ສີລເຕເຊນ។

ໂກສລຸລໍ ວຸຈຸຈຕິ ຄາຕໍ, ໂກສລຸເລນ, ໂກສລຸລໂຕ ວາ ປວຕຸຕີຍາ ອຸປຄມນໂຕ។ ກຸຈຸລິຕສຍນໂຕຕິ ກຸຈຸລິເຕນາກາເຣນ ສຍນໂຕ ອນຸສຍນໂຕ, ປວຕຸຕນໂຕ ວາ។ ''ເວຣມຕີກຸສລາ''ຕິ ວຕຸຕພຸພາປີ ປຸຈຸລານຸຣູປໍ ວິສຸສຊຸຊນນຸຕິ ''ກຸສລາ''ຕິ ນ ວຸຕຸຕາ, ''ກຸສລ''ນຸຕເວວ ວຸຕຸຕາ។

ການຄຸເຈຕຸຖ ປາລຸອິຍໍ ວິຣຕິໂຍວ ອາຄຕາ, ສິກຸຂາປທວິກງເຄ (ວິກ។ ກ໐໔) ປນ ເຈຕນາປີ ອາຫຣິຕຸວາ ທີປິຕາຕິ ຕທຸກຍມຸປີ ຄຕຸຫນຸໂຕ ''ເຈຕນາປີ ວຍຸຍນຸຕິ ວິຣຕິໂຍປີ''ຕິ ອາຫ។

ອນភិຊ្ឈា ທີ ມູລំ ປ័ຕ្វា ກມ្មបຖោំຍ្ຖាສំ ປ័ຕ្វា ອນភិឈ្ឈាតិ ວុត្តສម្ព័ន្ធ មូលៅ ອໂລໂភ ກຸສលមូលំ ໂຫតិតិ ເອວមុຕ្ថោ ທ្រឿងព្វោ។ ເສສປ៍ທទ្វយេបិ ເອເສວ ນໂຍ។

ທຸສ្សីល្យារម្មណា ពហារម្មណា ຊີວិតិນຸທຸរិយាហិອារម្មណា ກាំ ທຸស្សីល្យានិ ປ៍ឈ្ឈានុតិតិ ចំ ທສុເສតុំ ''ຍຖា ປ័ນາ''តិ ອາທិ វុត្តំ។

ອນភិຊ្ឈា...ເປ... ວិរមនុត្តស្សាតិ ອភិឈ្ឈំ ປ័ឈ្ឈានុត្តស្សាតិ ອត្ថោ។ ນ ທិ ມໂນທຸច្ចរិតៅ ວິរតិ ອត្ថិ ອນភិឈ្ឈាທີເທວ ពប្បហានសិທຸនិតៅ។ ពេស ອໂລໂភតិອາທិសុ យំ វុត្តព្ពំ, ចំ ອກຸສលមូលេសុ វុត្តនយេនេវ ເວទិតព្ពំ។

ອប្បនាវារនុតិ និតមនវារំ។ ເອເກន ນເຍນាតិ ເវທนាທີວເສນ ອຣູបមុខេនេវ ອເນກវិធេសុ វិបស្សនាកម្មឃុតាເនសុ ເອເກນ ກម្មព្ឍាននយេន។ ''ຖເປត្វា ອភិឈ្ឈំ ນວ ອກຸສលកម្មបຖា''តិ វុត្តព្ពំ។ ທសាតិ វា ອិທំ ''ກຸສលកម្មបຖា''តិ ອិមិនា សម្ពន្ធិតព្ពំ ''ອກຸសលកម្មបຖា ຈ ທស ກຸសលកម្មបຖា ຈា''តិ។ ''ຖເປត្វា ອភិឈ្ឈ''នុតិ ທិ ອិមិនាវ ອກຸសលកម្មប ຖานំ ນວກາໂວ វុត្តោ ໂຫតិ។ ອຖ វា ທសាតិ ອិທំ ឧភយຖាបិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ ອភិឈ្ឈា ທិ ປຫាតព្ពាបិ សតិ ປរិញ្ញេយ្យតំ ນាតិវត្តតិតិ។ តຖា ທិ វុត្តំ ''ຣູປតណ្ហា ປិយຣູປំ សាតຣູປ''នុតិອາທិ, តស្មា សា តាយ ປរិញ្ញេយ្យតាយ ທຸກ្ខសច្ចេបិ ສງຄហំ លភតេវ, ປហាតព្ពំ ປນ ឧបាទាយ ''ຖເປត្វា ອភិឈ្ឈ''នុតិ វុត្តំ។ តេនេវាហ ''ປរិយាເຍນ ປນ សព្ពេបិ កម្មបຖា ທຸក្ខសច្ច''នុតិ។ ອភិឈ្ឈាໂລភានំ ປវត្តិອាការសិທុនភេទំ ឧបាទាយ ''ອិមេ ທ្វេ ធម្មា''តិ វុត្តំ។ សុត្តនុតនយេន តណ្ហា ''សមុទយសច្ច''នុតិ វុត្តាតិ ອាហ ''និប្បរិយាເຍນ សមុទយសច្ច''នុតិ។ ອប្បវត្តិតិ ອប្បវត្តិនិមិត្តនាហ យຖា ''ຣាគក្ខេយ ໂທសក្ខេយ''តិ (សំ។ និ។ ៤។៣១៤)។ សប្បច្ចយាយ ສງຂតសភាវេ ທຸក្ខសច្ចេ គហិតេ ອប្បច្ចយាយ ອສង្ខតំ និរោធសច្ចំ ປដិបក្ខតៅ ອាវត្តតិ, ເອກនុតសាវឈ្ជេ ອាចយគាមិលក្ខេណេ សមុទយសច្ចេ គហិតេ សាវឈ្ជា វិគមនំ ອបចយ គាមិលក្ខណំ មគ្គសច្ចំປដិបក្ខតៅ ອាវត្តតិតិ ທ្វេ ອាវត្តហារວເສນ ເວទិតព្ពានិតិ វុត្តំ។ តេនេវាហ នេត្តិយំ (ນេត្តិ។ ៤។និទ្ទេសវារ) –

''ເອកម្ហិ ປទដ្ឋានេ, ປរិເຍសតិ ເສសកំ ປទដ្ឋានំ;

ອាវត្តតិ ປដិປក្ខេ, ອាវត្តោ នាម ໂស ហារោ''តិ។

សព្ពាការេនាតិ កាមរាគរូបរាគាទិសព្ពប្បការេហិ, សព្ពតោ វា ອបាយគមនិយាទិອាការតោ, ពត្ថ ກិញ្ចិបិ ອນវសេសេត្វា វា។ សព្ពាការេនេវាតិ សព្ពាការតោ។ និហរិត្វាតិ ອបនេត្វា, សម្ពុច្ឆិន្ទិត្វាອិច្ចេវ ອត្ថោ។ កញ្ចិ ธម្មំ ອនវការិកទិត្វាតិ ຣູປເວទនាທិសុ កញ្ចិ ເອកធម្មមបិ ອວិនិព្ភោគំ ກត្វា, ເອເកក្ខតោ ອគ្គហេត្វា សមូហតោវ គហេត្វាតិ ອត្ថោ។ ອស្មិតិ ອហមស្មិតិ ມានគ្គាហវសេន។ ໂស ປນ យស្មា ປញ្ចក្ខន្ធេ និរវសេសតោ គណ្ហាតិ, តស្មា វុត្តំ ''សមូហគ្គហណាការេនា''តិ។ យស្មា ເຈត្ថ ອគ្គមគ្គចិត្តំ ឧច្ចតិ, តស្មា ອາហ ''ທិដ្ឋានុសយ''នុតិ។ ''យំ ຣູປំ ចំ ອហ''នុតិອាទិនា យຖា ທិដ្ឋិ ຣູປາທិ ''ອហមស្មិ''តិ គណ្ហានុតិ ປវត្តតិ, ເອវំ មានោປិ ''ເសយ្យោហមស្មិ''តិອាទិ នាតិ ອាហ ''មានានុសយ ອស្មិតិ ປវត្តមានា ທិដ្ឋិសទិសោ''តិ។ ປរិច្ឆេទករោតិ ໂອសានປរិច្ឆេទករោ ອិតៅ ປរំ ທុក្ខស្ស អាភាវករណតោ។ កម្មបຖេທសនាយាតិ កម្មបຖមុខេន ປវត្តចតុសច្ចເທសនាយ។ មនសិការប្បដិវេធវសេនាតិ វិបស្ស នាមនសិការមគ្គប្បដិវេធវសេន។

ກຸສលកម្មបຖวារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ອាហារវារវណ្ណនា

៨០។ອាហារតិតិ (សំ។ និ។ ដិ។ ៤។៤។១១) ອាເນតិ, ឧប្បាទេតិ ឧបត្ថម្ភេតិ ຈាតិ ອត្ថោ។ និព្ពត្តាតិ ປសូតា។ តៅ ປដ្ឋាយ ທិ ໂលເភ ឧាតៅវោហារោ។ ປដិសន្ធិគ្គហណតោ ປន ປដ្ឋាយ ຍາວ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនំ, តាវ សមុភវេសិនោ។ ເອស តាວ គព្ភសេយ្យកេសុ ភូតសមុភវេសិវិភាគោ, ອិតរេសុ ປន ປឋមចិត្តាទិវសេន វុត្តោ។ សមុភវ-សទ្ទោ ເຈត្ថ គព្ភសេយ្យ

ກາມໍ ວເສນ ປສູຕິປຣິຍາໂຍ, ອິຕເຣສໍ ວເສນ ອຸປ຺ປັຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍຯ ປຐມຈິຕ຺ຕປ຺ໄມຣິຍາປຖ຺ກ຺ຂເຓສຸ ຫິ ເຕ ສມ຺ຠາວໍ ອຸປ຺ປັຕ຺ຕິໍ
ເອສນ຺ຕິ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ນາມ, ນ ຕາວ ຠູຕາ ອຸປ຺ປັຕ຺ຕິຍາ ນ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາຯ ຠູຕາເຍວ ສພ຺ພໂສ ຠເວສນາຍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺
ຕາຯ ນ ປຸນ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອວຘາຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ໂຍ ຈ ກາລຆໂສ ຠູໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໑໙໐) ຠູຕ-
ສທ຺ທສ຺ສ ຂີຓາສວວາຈິຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ວາ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ສມ຺ປິຓ຺ຑນຕ຺ໂຖ ‘‘ອຄ຺ຄິນາ ວາ ອຸທເກນ ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ
໗໙) ວິຍຯ

ຍຖາສກໍ ປຈ຺ຈຍກາເຍນ ອຕ຺ຕກາຍສ຺ສ ປຏ຺ຐປນເມເວຕ຺ຖ ອາຫາເຣຫິ ກາຕພ຺ພອນຸຄ຺ຄໂຫຕິ ອທິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ວຈນເຠໂທ…
ເປ… ເອໂກເຍວາ’’ຕິຯ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປັນ຺ນຘມ຺ມານນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສ຺ສສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປັນ຺ນຘມ຺ມານໍຯ ຍຖາ ‘‘ວສ຺ສສຕໍ ຕິຏ຺ຐຕີ’’ຕິ
ວຸຕ຺ເຕ ອນຸປ຺ປພນ຺ຘວເສນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຐິຕິຍາຕິ ອນຸປ຺ປພນ຺ຘວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສາ ປນ ອວິຈ຺ເຉ
ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ອວິຈ຺ເຉທາຍາ’’ຕິຯ ອນຸປ຺ປພນ຺ຘຘມ຺ມຸປ຺ປັຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ອນຸຄ຺ຄໂຫ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອນຸປ຺ປັນ຺ນາ
ນໍ ອຸປ຺ປາທາຍາ’’ຕິຯ ເອຕານີຕິ ຐິຕິອນຸຄ຺ຄຫປທານິຯ ອຸຠຍຕ຺ຖ ທຏ຺ຐພ຺ພານິ, ນ ຍຖາສງ຺ຂຍໍຯ

ວຕ຺ຖຸຄຕາ ໂອຊາ ວຕ຺ຖຸ ວິຍ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ອາຫຣິຕພ຺ພຕໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຊ຺ໂຌຫຣິຕພ຺ພໂຕ ອາຫາໂຣ’’ຕິຯ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໂອຊໍ
ປນ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ກພລີກາຣາຫາໂຣ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປານິ ອາຫຣຕີ’’ຕິ ວກ຺ຂຕິຯ ໂອລາຣິກຕາ ອປ຺ໂປຊຕາຍ, ນ ວຕ຺ຖຸໂນ ຖູລ
ຕາຍ, ກຐິນຕາຍ ວາ, ຕສ຺ມາ ຍສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ປຣິຕ຺ຕາ ໂອຊາ ໂຫຕິ, ຕໍ ໂອລາຣິກໍຯ ສປ຺ປາທໂຍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປາທກຕາຍ ໂອລາຣິກາ
ເວທິຕພ຺ພາຯ ວິສາຓາທີນໍ ຕິວສ຺ສຉຫ຺ສິຕານໍ ປູຕິຠູຕ຺ຕຕາ ມຸທຸກຕາຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕຣຈ຺ຉເຂລຸອເຕມິກຕາຍ ປນ ຕຖາຠູ
ຕານໍ ເຕສໍ ມຸທຸກຕາຯ ຘມ຺ມສຠາໂວ ເຫສຯ ສສານໍອາຫາໂຣ ສຸຂຸໂມ ຕຣຸຓຕິຓສ຺ສຂາທນໂຕຯ ສກຸຓານໍ ອາຫາໂຣ ສຸຂຸໂມ
ຕິຓພີຊາທິຂາທນໂຕຯ ປຈ຺ຈນ຺ຕວາສີນໍ ສຸຂຸໂມ, ເຕສຎ຺ຫິ ສາກປຕ຺ຕາສຸກ຺ຂຸຣປທຸມປຕ຺ຕມ຺ປີ ອາຫາໂຣຕິຯ ເຕສໍ ປຣນິມ຺ມິ
ຕວສວຕ຺ຕີນໍຯ ສຸຂຸໂມຕ຺ເວວາຕິ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຸປາທາຍ, ອຖ ໂຂ ສຸຂຸໂມ ອິຈ຺ເຈວ ນິຏ຺ຐໍ ປຕ຺ໂຕ ຕໂຕ ປຣໍ ສຸຂຸມສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ

ວຕ຺ຖຸວເສນ ປເນຕ຺ຖ ອາຫາຣສ຺ສ ໂອລາຣິກສຸຂຸມຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ຈສ຺ສ ອປ຺ໂປຊມໂຫຊຕາທີ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອຕ຺ຖ
ຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິສ຺ສມນ຺ຕີ ຂຸທາວເສນ ອຸປ຺ປັນ຺ນໍ ສຣີຣເຂທໍຯ ວິໂນເທຕີຕິ ວຕ຺ຖຸ ຕສ຺ສ ວິໂນທນມຕ຺ຕໍ ກໂຣຕີຯ ນ ປນ
ສກ຺ໂກຕິ ປາເລຕຸນ຺ຕິ ສຣີຣໍ ຍາເປຕຸໍ ນປ຺ປໂຫຕິ ນິສ຺ສາຣຕ຺ຕາຯ ນ ສກ຺ໂກຕິ ປຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທຕຸໍ ອາມາສຍສ຺ສ ອປູຣຓໂຕຯ

ຉພ຺ພິໂຘປີຕິ ອິມິນາ ກສ຺ສຈິປີ ຜສ຺ສສ຺ສ ອນວເສສິຕພ຺ພຕມາຫຯ ອາຫາຣສ຺ສເທສນາກ຺ກເມເນເວຕ຺ຖ ຜສ຺ສາທີນໍ ທຸຕິຍາທິຕາ,
ນ ອຎ຺ເຎນ ກາຣເຓນາຕິ ອາຫ ‘‘ເທສນານໂຍ ເອວາ’’ຕິອາທີຯ ມໂນໂສ ສຎ຺ເຈຕນາ, ນ ສຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ມໂນຄຫຓໍ
ຍຖາ ‘‘ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຐິຕິ (ສຯ ສຯ ໑໑), ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຈາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໙໘) ອາຫ ‘‘ມໂນສຎ຺ເຈຕນາຕິ ເຈຕນາ ເອວາ’’ຕິຯ
ຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຈິຕ຺ຕໍ, ນ ວິປາກວິຎ຺ຎາຓເມວຯ

ປຸພ຺ເພ ‘‘ອາຫາຣນ຺ຕີ ປຈ຺ຈຍ’’ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຍທິ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐ ອາຫາຣຏ຺ໂຐ’’ຕິອາທິນາ ໂຈເທຕິຯ ອຖ ກສ຺ມາ ອິເມເຍວ ຈຕ຺
ຕາໂຣ ວຸຕ຺ຕາຕີ ອຖ ກສ຺ມາ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ວຸຕ຺ຕາ, ອິເມ ເອວ ຈ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາຕີ ເອເຕນ ຍຖາ ອຎ຺ເຎ
ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປັນ຺ນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາວ ໂຫນ຺ຕີ, ອິເມ ປນ ຕຖາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ ອຎ຺ຎຖາ ຈາຕິ ສມາເນປີ ປຈ຺ຈຍຕ຺ເຕ
ອຕິເຣກປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ ອາຫາຣາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອິທານິ ຕໍ ອຕິເຣກປຈ຺ຈຍຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ
‘‘ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ຫີ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ຣູປກາຍສ຺ສ ກພລີກາໂຣ ອາຫາໂຣ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຠາວໂຕຯ ເຕນາຫ
ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໔ຯ໗໐໒; ປຏ຺ຐາຯ ອຏ຺ຐຯ ປຈ຺ຈຍຸທ຺ເທສວຓ຺ຓນາ) ‘‘ຣູປາຣູປານໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ເຕນ ອຸປກາຣກາ ຈຕ຺
ຕາໂຣ ອາຫາຣາ ອາຫາຣປຈ຺ຈໂຍ’’ຕິຯ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ຕຎ຺ຫິ ສຕິປິ ຊນກຕ຺ເຕ ອຣູປີນໍ ອາຫາຣານໍ ອາຫາຣຊຣູປສມຸຏ຺ຐາປກຣູ
ປາຫາຣສ຺ສ ຈ ໂຫຕິ, ອສຕິ ປນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ເຕ ອາຫາຣານໍ ຊນກຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຕ຺ຕໍ ປຘານໍຯ ຊນຍມາໂນປີ ຫິ
ອາຫາໂຣ ອວິຈ຺ເຉທວເສນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠຍມາໂນ ເອວ ຊເນຕີຕິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຠາໂວ ເອວ ອາຫາຣຠາໂວຯ ເວທນາຍ ຜສ຺ໂສ
ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຯ ‘‘ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຎ຺ຎາຓ’’ນ຺ຕີ (ອຸທາຯ ໑; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໘໖) ວຈນ
ໂຕ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ມໂນສຎ຺ເຈຕນາຯ ‘‘ເຈຕນາ ຕິວິຘໍ ຠວໍ ຊເນຕີ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ’’ນ຺ຕີ ປນ ວຈນໂຕ
ນາມຣູປສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຯ ນ ຫິ ໂອກ຺ກນ຺ຕິວິຎ຺ຎາຓາຠາເວ ນາມຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຕສມ຺ຠໂວຯ ຍຖາຫ ‘‘ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈ
ຫິ, ອານນ຺ທ, ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ນ ໂອກ຺ກມິສ຺ສຖ, ອປິ ນຸ ໂຂ ນາມຣູປໍ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ສມ຺ມຸຈ຺ຈິສ຺ສຖາ’’ຕິອາທີ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໘)ຯ
ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ເຕນ ສາເຘຕຸໍ ‘‘ຍຖາຫາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເອວໍ ຍທິປິ ປຈ຺ຈຍ຺ໂຄ ອາຫາຣ຺ໂຄ, ວິເສສປຈ຺ຈຍຕາຍ ປນ ອິເມ ເອວ ອາຫາຣາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ຕໍ ເນສໍ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕໍ ອວິກາຄໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ວິກາຄໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂກ ປເນຕ຺ຖາ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ມຸເຂ ຄປີຕມຕ຺ໂຕເຍວ ອສງ຺ຂາທິໂຕ, ຕຕ຺ຕເກນປິ ອພ຺ການ຺ຕຣສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ເອວ. ເຕນາຫ "ອຍ຺ຄ ຣູປານິ ສມຸຍ຺ຄາເປຕີ"ຕີ. ສຸຂເວທນາຍ ຫິໂຕ ສຸຂເວທນີໂຍ. ສພ຺ພຖາປີຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທິວເສນ. ຍຕ຺ຕກາ ຜສ຺ສສ຺ສ ປກາຣເກທາ, ເຕສໍ ວເສນ ສພ຺ພປ຺ປກາໂຣປິ ຜສ຺ສາຫາໂຣ. ຍຖາຣຫໍ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ອາຫຣຕິ, ອນາຫາຣໂກ ນຕ຺ຖິ.

ສພ຺ພຖາປີຕິ ອິຘາປິ ຜສ຺ສາຫາເຣ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕິສນ຺ຕຕິວເສນາຕິ ກາຍທສກໍ ກາວທສກໍ ວຕ຺ຖຸທສກນ຺ຕິ ຕິວິຘສນ຺ຕຕິວເສນ. ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍນເຍນາຕິ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍວິຘິນາ. ປຝິສນ຺ຘິວິຍ຺ຍາຄລ຺ທີ ອຕ຺ຕນາ ສຫຊາຕນາມສ຺ສ ສຫຊາຕອລ຺ລມລ຺ລນິສ຺ສຍວິປາກິນ຺ທ຺ຣິຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕປຈ຺ຈເຍຫິ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ໂຕເຍວ ອາຫາຣປຈ຺ຈຍຕາຍ ຕໍ ອາຫາເຣຕີ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຫຊາຕຣູເປສ຺ ປນ ວຕ຺ຖຸໂນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍໍ ຄເປຕ຺ວາ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈເຍນ, ເສສຣູປສ຺ສ ອລ຺ລມລ຺ລປຈ຺ຈຍລ຺ຈ ຄເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາ. ຕານີຕິ ນປ຺ປຸສການິທ຺ເທໂສ ອນປ຺ປຸສການມ຺ປິ ນປ຺ປຸສເກທີ ສຫ ວຈນໂຕ.

ສາສວາກຸສລາກຸສລເຈຕນາວ ວຸຕ຺ຕາ. ວິເສສປຈ຺ຈຍກາວທສ຺ສນໍ ເທຕນ຺ຕີ. ເຕນາຫ "ອວິເສເສນ ປນາ"ຕິອາທີ. ປຝິສນ຺ຘິວິຍ຺ຍາຄເນວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຍຖາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຜລສ຺ສ ວິເສສໂຕ ປຈ຺ຈຍຕາຍ ເອເຕສໍ ອາຫາຣຍ຺ໂຄ, ເອວໍ ອວິເສສໂຕປີຕິ ທສ຺ສນ຺ເຕນ "ອວິເສເສນ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕໍສມຸຍ຺ຄານຂມ຺ມານນ຺ຕີ ເຕຫິ ຜສ຺ສາທີຫິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານລ຺ເຈວ ຕໍສມຸຍ຺ຄານຣູປຂມ຺ມານລ຺ຈ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຄ຺ຄຫຄໍ ຍຖາຣຫໂຕ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ, ສມຸຍ຺ຄານຄ຺ຄຫຄໍ ປນ ອວິເສສໂຕ.

ອຸປຕ຺ຖມ຺ເການ຺ໂຕ ອາຫາຣກິຈ຺ຈໍ ສາເຂຕີຕິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເການ຺ໂຕເຍວ ຣູປໍ ສມຸຍ຺ຄາເປຕີ, ໂອຊຍ຺ຄມກຣູປສມຸຍ຺ຄາປເນເນວ ປນສ຺ສ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກນກິຈ຺ຈສິທ຺ຂີ. ຜຸສນ຺ໂຕເຍວາຕິ ຜຸສນກິຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ເອວ. ອາຍູຫມານາວາຕິ ເຈຕຍມານາ ເອວ ອກິສນ຺ທຫນ຺ຕີ ເອວ. ວິຊານນ຺ຕເມວາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິປ຺ຣິກ຺ປ຺ປນວເສນ ວິຊານນ຺ຕເມວ ອາຫາຣກິຈ຺ຈໍ ສາເຂຕີຕິ ໂຍຊນາ. ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອາຫາຣກິຈ຺ຈສາຂນລ຺ຈ ເຕສໍ ເວທນາທີອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທຕຸຕາຍ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ປວຕ຺ຕນເມວ.

ກາຍຍ຺ຄປເນນາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ? ນນຸ ກມ຺ມຊາທິຣູປໍ ກມ຺ມາທີນາວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຂາຍາຫ "ກມ຺ມຊນ຺ໂຕປີ"ຕິອາທີ. ອຸປາທິນ຺ນຣູປສນ຺ຕຕີຍາ ອຸປຕ຺ຖມ຺ກເນເນວ ອຸຕຸຈິຕ຺ຕຊຣູປສນ຺ຕຕີນມ຺ປິ ອຸປຕ຺ຖມ຺ການສິທ຺ຂີ ໂຫຕີຕິ "ທ຺ວິນ຺ນໍ ຣູປສນ຺ຕຕີນ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຸປຕ຺ຖມ຺ການເມວ ສນ຺ຂາຍ "ອນຸປາລໂກ ຫຸຕ຺ວາ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ຣູປກາຍສ຺ສ ຄິຕິເທຕຸຕາ ທີ ຍາປນາ ອນຸປາລນາ.

ສຸຂາທິວຕ຺ຖຸກູຕນ຺ຕີ ສຸຂາທີນໍ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຄານກູຕໍ. ອາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ທີ ວສຕີ ເອຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ຕທາຣມ຺ມຕາ ຂມ຺ມາຕິ ວຕ຺ຖູຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ຜຸສນ຺ໂຕເຍວາຕິ ອິທໍ ຜສ຺ສສ຺ສ ຜຸສນສກາວຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ທີ ຂມ຺ມານໍ ສກາເວນ ວິນາ ປວຕ຺ຕີ ອຕ຺ຖີ. ເວທນາປວຕ຺ຕີຍາ ວິນາ ສຕ຺ຕານໍ ສນ຺ຂາວນຕາ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ສຸຂາທີ...ເປ... ໂຫຕີ"ຕີ, ນ ເຈຕ຺ຖ ສລ຺ລີກາວກຖາຍໍ ອສລ຺ລີກໂວ ທສ຺ເສຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ສາປີ ວາ ກາຣຕາກູຕເວທນາປວຕ຺ຕິວເສເນວ ຄິຕິຍາ ເທຕຸໂນ ອພ຺ຍາປີຕາ. ຕຖາ ທີ "ມໂນສລ຺ເຈຕນາ...ເປ... ກວມູລນິປ຺ຜາທນໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ຄິຕິຍາ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ "ວິລ຺ລາຄໍ ວິຊານນ຺ຕເມວາຕີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິປ຺ຣິກ຺ປ຺ປນວເສນ ວິຊານນ຺ຕເມວາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຕີ.

ຈຕ຺ຕາຣິກາຍານິ ທຍ຺ຄພ຺ພານິ ອາທີນວວິກາວນໂຕ. ນິກນ຺ຕີຕິ ນິການມນາ. ຣສຕຕ຺ຫໍ ສນ຺ຂາຍ ວທຕີ. ສາ ທີ ກພລຸອີກາເຣ ອາຫາເຣ ພລວຕີ. ເຕເນວ ຕຕ຺ຖ ອວຂາຣຕໍ ກຕໍ. ກາຍຕີ ເອຕສ຺ມາຕີ ກຍໍ, ນິກນ຺ຕີເຍວກຍໍ ມຫານຕ຺ຖເທຕຸໂຕ. ອຸປຄມນໍ ວິສຍິນ຺ທ຺ຣິຍວິລ຺ລາເຄສຸ ວິສຍວິລ຺ລາເຄສຸ ເອວ ຈ ສງ຺ຄຕິວເສນ ປວຕ຺ຕີ, ຕໍ ເວທນາທີອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທຕຸຕາຍ "ກຍ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອວຂາຣເຕ ປໂຍຊນໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ເສສທ຺ວເຍປີ ເອເສວນໂຍ. ອາຍູຫນໍ ອກິສນ຺ທຫນໍ, ສໍວິຂານນ຺ຕີປີ ວທນ຺ຕີ. ຕໍ ກວູປປຕ຺ຕິເທຕຸຕາຍ "ກຍ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອກິນິປາໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກເວ ປຝິສນ຺ຂິຄ຺ຄຫຄວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ. ໂສ ກວູປປຕ຺ຕິເທຕຸການໍ ສພ຺ເພສໍ ອນຕ຺ຖານໍ ມູລການຕຕ຺ຕາ "ກຍ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ໂຕ. ອິທານິ ນິກນ຺ຕີອາທີນໍ ສປ຺ປຝິກຍຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກີ

ກາຣຕາ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ສໍ។ ຕຕ຺ຖ ນິກນ຺ຕີ ກຕ຺ວາຕິ ອາລຍໍ ຊເນຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຜສ຺ສ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕາຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທິເກຫໍ ຜສ຺ສໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕາ។ ຜສ຺ສສ຺ສາທິໂນຕິ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສວເສນ ໂຜຕ຺ຖພ຺ພສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ອສ຺ສາທນສີລາ។ ກາຍສມ຺ຜສ຺ສວເສນ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ໂຜຕ຺ຖພ຺ພຕຕ຺ຫາ ປວຕ຺ຕຕິຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຜສ຺ສາຫາຣາທິນວຫສ຺ສເນ ໂຜຕ຺ຖພ຺ພາຣມ຺ມຕໍ ອຸທ຺ຣຜໍ ''ປເຣສໍ ຣກ຺ຂິຕໂຄປີເຕສູ''ຕິອາທິນາ។ ຜສ຺ສສ຺ສາທິໂນຕິ ວາ ຜສ຺ສາຫາຣສ຺ສາທິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສຕິ ຫິ ຜສ຺ສາຫາເຣ ສຕ຺ຕານໍ ຜສ຺ສາຣມ຺ມເຕ ອສ຺ສາໂທ, ນາສຕີຕິ។ ເຕນາຫ ''ຜສ຺ສສ຺ສາທມູລກ''ນ຺ຕິອາທິ។

ຊາຕິນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ກຍສ຺ສ ອກິນິປາຕສກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ''ຕມ຺ມູລກ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກມ຺ມາຍູຫນນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອກິນິປຕຕີຕິ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕຕີ។ ປຖມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອງຄາຣກາສ຺ສທິເສ ກເວ ອກິນິປາຕສທີສີຕີ។ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາຕິ ນາມຣູປນິພ຺ພຕ຺ຕິມູລກຕ຺ຕາ។

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕາສຸ ອຸປມາສຸ។ ກູຕມຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາຕິ ນ ປຣິກປ຺ປີຕມຕ຺ຖໍ, ອຖ ໂຂ ກູຕໍ ກູຕປຸພ຺ພໍ ອຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ។ ປາເຖຍ຺ຍຫຕ຺ເຖສຸ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ປາເຖຍ຺ຍໍ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາເຖຍ຺ຍໍ ນິຜຸຖາສີ''ຕີ។ ຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ວາຄມນເຫຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຊຸປ຺ປີປາສາຕຸຣຕາຍ ຝນຈ຺ຉາຍໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ວິຣລຸຫຈ຺ຉາຍາຍໍ ນິສີທີສຸ។ ນ ທານິ ສກ຺ກາ ຕໍ ມຍາ ກາຕຸໍ ອຕິທຸພ຺ພລກາວໂຕ។ ປຣິກ຺ຂລິຕຄຕິຕຣຸຕຫາຣໂກ ຊຸປ຺ປີປາສາກິກູໂຕ ຈ, ຕສ຺ມາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕເຍວ ມໂຕ។

ສຊາຕິມໍສຕາຍາຕິ (ສໍ។ ນິ។ ຝິ។ ໔໗໔໗ຝິ) ສມານຊາຕິມໍສຕາຍ, ມນຸສ຺ສມໍສຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ, ຕລ຺ຫິ ໂລເກ ຊິຄຸຈ຺ຉນິຍຕ຺ຕາ ປຝິກຸລໍ។ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ວິລ຺ລູຫິ ວຊ຺ຊິຕໍ, ມນຸສ຺ສມໍເສສຸປີ ຌາຕິມໍສໍ ອຍຸຕ຺ຕປຣິໂກຄຕາຍ ປຝິກູລໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ປຸຕ຺ຕມໍສໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ປີຍປຸຕ຺ຕມໍສໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ຕຣຸຕມໍສໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ອາມກມໍສໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ອໂຄຣສາກິສງ຺ຂຕໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ອໂລຕໍ, ຕຕ຺ຖາປີ ອສູປີຕນ຺ຕິ ເອວໍ ເຫຍ຺ຖິມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ປຝິກູລຕຣກາວກາຣຕາຕາ ທຜ຺ຖພ຺ພາ។ ປຸຕ຺ຕມໍສສທີສນ຺ຕິ ປຝິກູລຕາອຸປຜ຺ຖາປເນນ ປຸຕ຺ຕມໍສສທີສໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສຕີ។ ຕຕ຺ຖ ນິກນ຺ຕີ ປຣິຍາທິຍຕີຕິ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ອາຫາເຣ ສາເປກ຺ຂໍ ເຂເປຕີ។

ສາ ຄາວີຕິ ''ເສຍ຺ຍຖາປີ ກິກ຺ຂເວ ຄາວີ''ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ໔໗ຝິ) ເອວໍ ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕຄາວີ។ ອຸທ຺ທາເລຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປາເຝຕ຺ວາ។ ນິສ຺ສາຍ ຕິຜຸຖຕີຕິ ປຝິຈ຺ຈປ຺ຈຈຍໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ។ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາທິວເສນ ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ເວທຍິຕານໍ ທຸກ຺ຂກາວໍ ສນ຺ຉາຍາຫ ''ເວທຍິຕທຸກ຺ຂສ຺ສາ''ຕິ។

ສາຊຸສມ຺ມຕາປີ ຄຕິ ວິປຣິຕາມສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາວເສນ ກິເລສທຸກ຺ຂວເສນ ຈ ມຫາປຣິລຸອາຫາເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມຫາປຣິລຸອາຫຜ຺ເຖນ ຕໂຍ ກວາ''ຕີ។ ຍຖາ ອຸປກຫ຺ຌກາ ທ຺ເວ ປຸຣິສາ, ເອວໍ ກຸສລາກຸສລວເສນ ທ຺ເວ ມໂນສລ຺ເຈຕນາ។ ຍຖາ ມໂນສລ຺ເຈຕນາ ນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕຖາ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ນິກນ຺ຕີ ປຣິຍາທິຍຕີຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ສຕ຺ຕິສເຕນ ຫຕາ ເອວ ອຸປມາ ສຕ຺ຕິສຕຫຕູປມາ, ຕສ຺ສໍ ສຕ຺ຕິສຕຫຕູປມາຍໍ។ ຕໍ ສຕ຺ຕິສຕໍ។ ອສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ។ ປຕິໂຕກາເສຕິ ປຸຣິມສຕ຺ຕີຫິ ປຕິຕປ຺ປເທເສ។ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປມາຕໍ ນຕ຺ຖິ ອເນກສ຺ສ ອປຣາປຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ។ ຂນ຺ສຊນນ຺ຕິ ຂນ຺ສານໍ ອປຣາປຣຸປ຺ປາໂທ, ປຖມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ ປນ ປຝິສນ຺ສິ ເອວ។ ອາຄຸຈາຣີ ປຸຣິໂສ ວິຍ ປຝິສນ຺ສິວິລ຺ຌາຕໍ ນານປ຺ປກາຣທຸກ຺ຊຸປ຺ປາທສນ຺ນິສ຺ສຍໂຕ, ເຕຫິ ຈ ທຸກ຺ເຂຫິ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ។ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ປມຸຂກາເວນ ປວຕ຺ຕິຍາ ''ວິລ຺ຌາຕສ຺ສ ທຸກ຺ຊຸປ຺ປາໂທ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ສມ຺ມາ''ຕິ (ສ។ ປ។ ໑, ໔) ຍຖາ ວິລ຺ຌາຕໍ ອາຍຕິ ປຝິສນ຺ສິວເສນ ນ ປວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ກຣຕໍ ຕຕ຺ຖ ນິກນ຺ຕິປຣິຍາທານໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។

ປຣິລ຺ຌາຕ຺ວຕ຺ຖູຕິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈມາຫ។ ປລ຺ຈກາມຄຸຕິໂກ ຣາໂຄຕິ ປລ຺ຈກາມຄຸຕາຣມ຺ມໂຕ ຣາໂຄ។ ປຣິລ຺ຌາໂຕ ໂຫຕີຕິ ປຣິຈ຺ຉິຊ຺ຊ ຊານເນນ ສມຕິກ຺ກນ຺ໂຕ ໂຫຕີ។ ຣສຕຕ຺ຫາຍ ຫິ ສມ຺ມເທວ ວິຄຕາຍ ຣູປຕຕ຺ຫາທໂຍປີ ວິຄຕາເຍວ ໂຫນ຺ຕີ។ ຕຖາ ຈ ສຕິ ກາມຣາຄສໍໂຍຊນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນເມວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກຣຕໍ ຕຕ຺ຖ ນິກນ຺ຕິປຣິຍາທານໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។ ປຣິລ຺ຌາກິສມເຍ ຫິ ສິທ຺ເຜ ປຫານາກິສມໂຍ ສິທ຺ໂຜ ເອວາຕີ។ ປຫີເນ ຈ ກາມຣາຄສໍໂຍຊເນ ໂອຣມ຺ກາຄິຍສໍໂຍຊນານໍ ເລໂສປີ ນາວສິສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນຕ຺ຖິ ຕໍ ສໍໂຍຊນ''ນ຺ຕິອາທິ។ ເຕນ ກພລຸອີກາຣາຫາຣປຣິລ຺ຌາ ອນາຄາມິຕໍ ປາເປຕີຕິ ທສ຺ເສຕີ។ ເສສາ

ຫາຣປຣິຍຸສາ ປນ ອຣຫຕຸຕນິຍຸຖາ ເອວາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຜສຸເສ ກິກຸຂເວ’’ຕິອາທີມາຫ. ຕຕຸຖ ຕີສຸໂສ ຕຕຸຫາຕິ ການຕຕຸຫາ ຮູປຕຕຸຫາ ອຣູປຕຕຸຫາຕິ ອິມາ ຕີສຸໂສ ຕຕຸຫາ.

‘‘ປຸຣິມຕຕຸຫາສມຸທຍາ’’ຕິ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ກຖ’’ນຸຕິອາທີ ອາຣທຸທໍ. ຕຕຸຖ ຕຕຸຫາປຈຸຈຍນິພຸພຕຸຕາຕິ ຕຕຸຫາປຈຸຈຍາ ນິພຸພຕຸຕາ. ປຜິສນຸຣິກຸຂເຕ ປຸຣິມຕຕຸຫາສມຸທຍາ ອາຫາຣານໍ ສມຸທຍທສຸສເນເນວ ປວຕຸຕິກຸຂເຕປິ ອຸປາທິນຸນກອາຫາຣສມຸທໂຍ ທສຸສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ອນາມສິຕຸວາ ອນຸປາທິນຸນການໍ ຕຕຸຫາສມຸທຍໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ຍສຸມາ ປນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ອິຣາຕິ ອິມສຸມິ ສຸຕຸເຕ ມີສຸສິຕຸວາ ກຖິຕາ ອວິເສສິຕຕຸຕາ. ສຫຊາຕຕຕຸຫາປຈຸຈຍນິພຸພຕຸໂຕຕິ ເອຕຸຖ ສຫຊາຕຄຸຄຫຕໍ ອສຫຊາຕຕຕຸຫາປຈຸຈຍນິພຸພຕຸໂຕປີ ອນຸປາທິນຸນກອາຫາໂຣ ລພຸກຕີຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ. ໂສ ປນ ອສຫຊາຕຕຕຸຫາປຈຸຈຍນິພຸພຕຸຕຕາສາມຄຸເຄນປີ ຍຖາວຸຕຸເຕົາປາທິນຸນກາຫາເຣນ ສໍສຍໍ ຊເນຍຸຍາຕິ ນ ອຸທຸຫໂຜ, ນ ຈ ເອຕໍ ກາຣຕໍ ‘‘ຣາຄໍ ອຸປນິສຸສາຍ ໂທມມນສຸສໍ ອຸປຸປຊຸຊຕີ’’ຕິ ວຈນໂຕ, ຕຕຸໂຫປນິສຸສຍປຜິໝຈິຕຸຕສມຸຖຸຖານາຍ ຈ ໂອຊາຍ ວເສນ ອນຸປາທິນຸນກອາຫາຣສຸສ ລພຸການໂຕ. ກາຖໍ ປນ ຕຕຸຫາ ໂອຊາຍ ອຸປນິສຸສຍປຈຸຈໂຍ; ນ ຫີ ປຜຸຖາເນ ກຕຸຖຈິ ຮູປສຸສ ອຸປນິສຸສຍປຈຸຈໂຍ ວຸຕຸໂຕ ອຕຸຖີຕີ. ນາຍໍ ວິໂຣໂຜ ‘‘ຍສຸມີ ສຕິ ຍໍ ໂຫຕີ, ໂສ ຕສຸສ ອຸປນິສຸສໂຍ’’ຕິ ສຸຕຸຕນຸຕນຍສຸສ ອຜິປຸເປຕຕຸຕາ ຍຖາວຸຕຸຕຕຸຖສມຸກວໂຕ. ເຕເນວາຫ ‘‘ອິມິສຸສາ…ເປ… ຕຕຸຫາຍ ນິໂຣເຜນາ’’ຕິ.

ກາຣເຕາ ສພຸພໂສ ນິຣຸທຸເຜ ຜລມຸປີ ສພຸພໂສ ນິຣຸຊຸຊຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອາຫາຣນິໂຣໂຜ ປຜຸສາຍຕີ’’ຕິ. ອາຫາຣານໍ ທຸກຸຂສຈຸເຈກເທສຕຸຕາ ອາຫາຣຄຸຄຫຕໍ ທຸກຸຂສຈຸຈຄຸຄຫຕເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອິຜ ຈຕຸຕາຣິປີ ສຈຸຈານີ ສຣູເປເນວ ວຸຕຸຕານີ’’ຕິ. ສຈຸຈເທສນາ ທຸກຸຂາທີນໍ ຍາວເທວ ປຣິຍຸເຄຍຸຍາທິກາວສນຸທສຸສນຕຸຖາ, ຕສຸມາ ຊຣາມຣຕາທີສຸ ປຣິຍຸເຄຍຸຍາທິກາໂວ ອສມຸໂມຫໂຕ ສລຸລກຸເຂຕພຸໂພຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ສພຸພຕຸຖ ອສມຸມຸຍຸຫນຸເຕນ ສຈຸຈານິ ອຸທຸຜຣິຕພຸພານີ’’ຕິ ອາຫ.

ອາຫາຣວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ສຈຸຈວາຣວຕຸຕນາ

໙໑.ເຍນ ເຍນ ປຣິຍາເຍນ ພຸຍາກໂຣຕີຕີ ເຍນ ເຍນ ທຸກຸຂາທິຊຣາມຣຕາທິປຣິຍາເຍນ ອຣິຍສຈຸຈານິ ສງເຂປໂຕ ຈ ວິຕຸຖາຣໂຕ ຈ ກເຖຕີ. ທຸກຸຂນຸຕິ ທຸກຸຂສຈຸຈໍ ທຸກຸຂໍ, ນ ທຸກຸຂມຕຸຕໍ.

ສຈຸຈວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ຊຣາມຣຕວາຣວຕຸຕນາ

໙໔.ເຕສໍເຕສນຸຕິ ພຸຍາປນິຈຸຊາວເສນາຍໍ ນິທຸເທໂສ ກໂຕ, ຕສຸມາ ຍຖາ ‘‘ຄາໂມ ຄາໂມ ຣມຕີໂຍ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ຣມຕີຍຕາຍ ຕາທິສາ ສພຸເພປີ ຄາມາ ສງຄຫໍ ຄຈຸຊນຸຕິ, ເອວໍ ‘‘ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕຸຕານໍ ຊາຕີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ຊາຕິສງຂາຕວິກາຣວເສນ ສພຸເພປີ ສຕຸຕາ ສງຄຫໍ ຄຈຸຊນຸຕີ. ເຕນາຫ ‘‘ສງເຂປໂຕ ອເນເກສໍ ສຕຸຕານໍ ສາຜາຣຕານິທຸເທໂສ’’ຕິ.

ຄຕິຊາຕິວເສນາຕິ (ສໍ. ນິ. ຜີ. ໔.໑໘) ປຍຸຈຄຕິວເສນ, ຕຕຸຖາປີ ເອເກກາຍ ຄຕິຍາ ຂຕຸຕິຍາທິກຸມຸມເທວາທິຫຕຸຖິອາທີຊາຕິວເສນ ຈ. ນິກິຍຸຍນຸຕິ ສຕຸຕາ ເອຕຸຖ, ເອເຕນ ວາຕິ ນິກາໂຍ, ໂຄຕຸຕຈຣຕາທິວິກາໂຄ. ຊຣາຍ ສກາໂວ ນາມ ວໂຍຫານິ, ຕສຸມາ ຊຣາຕິ ວໂຍຫານິສງຂາຕສຸສ ສກາວສຸສ ນິທຸເທໂສ, ປາກຜຊຣາວເສນ ນິທຸເທໂສ ຂຕຸທິຈຸຈາທິວເສນ ຄຫຕາໂຕ. ຊິຣຕເມວ ຊິຣຕຕາ, ຊິຣນຸຕສຸສ ວາ ອາກາໂຣ ຕາ-ສທຸເທນ ວຸຕຸໂຕ. ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ ອາກາຣນິທຸເທໂສ’’ຕິ. ທນຸຕາທີນໍ ວເສນ ຂຕຸທໍ ຊາຕໍ ເອຕສຸສາຕິ ຂຕຸທິໂຕ, ປຸຄຸຄໂລ. ຕສຸສ ກາໂວ ຂຕຸທິຈຸຈໍ. ປລິຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ປລິໂຕ, ຕສຸສ ກາໂວ ປາລິຈຸຈໍ. ວລີ ຕໂຈ ເອຕສຸສາຕິ ວລິຕຸຕໂຈ, ຕສຸສ ກາໂວ ວລິຕຸຕຈຕາ. ອິເມ ຂຕຸທິຈຸຈາທໂຍ ຊຣາ. ວິກາຣານໍ ທສຸສນວເສນາຕິ ວິປຕຸຕິທສຸສນວເສນ. ວາຕສຸສາຕິ ມຫໂຕ ວາຕກຸຂນຸຜສຸສ. ຂຕຸທິຈຸຈາທິວເສນ ຄຕມຄຸໂຄ ປາກໂຜ, ຕສຸມາ ຂຕຸທິຈຸຈາທິຄຸຄຫຕໍ ຊຣາຍ ກິຈຸຈນິທຸເທໂສຕີ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທສຸເສຕີ. ນ ຈ ຂຕຸທິຈຸຈາທີເນວ ຊຣາຕິ ກລລກາລໂຕ ປກຸຕິ ປຸຣິມຮູປານໍ ຊຣາປຕຸຕກຸຂເຕ ອຸປຸປຊຸຊມານານີ ປຈຸຊິມຮູປານີ ປຣິປກຸກຮູປານຸຮູປານີ ປຣິຕາຕປຣິຕາຕານີ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕີ

ອນຸກ຺ກເມນ ສຸປ຺ຣິຕຳຕຣູປານໍ ປ຺ຣິປາກກາເລ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານານິ ຂຕ຺ຫິຈ຺ຈາທິສກາວານິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕານິ ອຸທກາທິມຄ຺ເຄສຸ ຕິຕຣຸກ຺ຂສໍກ຺ຄ຺ຄຕາທໂຍ ວິຍ ປ຺ຣິປາກຄຕມຄ຺ຄສ຺ຽຂາເຕສຸ ປ຺ຣິປ຺ກຣູເປສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ ''ຊຣາຍ ຄໂຕ ມຄ຺ໂຄ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕານິ, ນ ຊຣາຕິ຺ຯ

ປາກຕິຍາຕິ ຜລວິປ຺ຈ຺ຈນປາກຕິຍາ, ຊຣາຍ ວາ ປາປຸຕິຕພ຺ພໍ ຜລເມວປາກຕິ, ຕາຍ ຊຣາ ທີປິຕາຯ ສຸປ຺ປສນ຺ນານິຕິ ສຸຜ຺ຄ຺ ປສນ຺ນານິຯ ຕເມວ ສຸປ຺ປສນ຺ນຕໍ ກິຈ຺ຈໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສຸຂຸມມ຺ປິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕິກ຺ຂວິສທຕາ ຫິ ເຕສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ສຸປ຺ປສນ຺ນຕາຯ ອາລຸລຸອິຕານິຕິ ອາກຸລານິຯ ອວິສທານິຕິ ອພ຺ຍຕ຺ຕານິຯ

ກາຍໍ ຣູປ຺ສມ຺ເມສຸປິ ຂຕິກຊຣາ ທຸຣຸປລກ຺ຂິຕາ ປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນາວ, ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ປ຺ຣິພ຺ຍຕ຺ຕາວ ໂຫຕິ ຕິ ''ປາກຜຊຣາ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕາຯ ອວີຈິ ນິຣນ຺ຕຣາ ຊຣາ ອວີຈິຊຣາ ສຕິ ສນ຺ຕາເນ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸປ຺ຸປພນ຺ຆໂຕຯ ຕໂຕ ອຄ຺ເຄສູ ຕິ ມນ຺ທທສກາທີສຸ ປຸພ຺ພທສກາທິປ຺ຣິຈ຺ເຉທໂຕ ອຄ຺ເຄສຸ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸຯ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາຕິ ເຕສຸ ເອວ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣສຸ ປຸຣິມທສກາທິໂຕ ປຈ຺ຉິມທສກາທີນໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາຯ ວຕ຺ຕວິເສສາທີນນ຺ຕິ ວຕ຺ຕວິເສສສຕ຺ຄານວິເສສສມ຺ຜສ຺ສວິເສສາທີ ນໍຯ

ວຈນກວເສນາຕິ ກ-ກາເຣນ ທີ ປທໍ ວທ຺ເຒຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຈວນໍ ຈຸຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ຕໍ ປນ ເອກຈຕຸປ຺ຌ຺ຈໂວການກເວ ສຸ ຈຸຕິຍາ ອວິເສສໂຕ ຄຫຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ເອກຈຕຸປ຺ຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘານໍ ສາມຄ຺ຄວຈນ''ນ຺ຕີຯ ຈວນກວເສນາຕິ ວາ ຈວນກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈວນເມວ ຈວນຕາຕິ ອາຫ ''ກາວວຈເນນາ''ຕິຯ ລກ຺ຂຕນິທສ຺ສນນ຺ຕິ ວຍສ຺ຽຂາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ນິທສ຺ສນໍຯ ຈວນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອາກາໂຣ ຕາ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ໂຕ ''ຈວນຕາ''ຕິຯ ກິຊ຺ຊນໍ ເກໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຈຸຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ກ຺ຽຄຸປ຺ປຕ຺ຕິປ຺ຣິຫີປນ''ນ຺ຕີຯ ຍຖາ ກິນ຺ນສ຺ສ ຆຍສ຺ສ ເກນຈິ ປ຺ຣິຍາເຍນ ຆນຆຍກາເວນ ຄານໍ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ກິນ຺ນານໍ ຂນ຺ຘານນ຺ຕິ ຈວນໍ ອນ຺ຕຣທີຕໍ ນາມາຕິ ອາຫ ''ອນ຺ຕຣຘານນ຺ຕິ...ເປ... ປ຺ຣິຫີປນ''ນ຺ຕີຯ ໂຍ ມຈ຺ຈູຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ເກໂທ, ຍຄ຺ຈ ມຣຕໍ ປາຕຈາໂຄ, ຕທຸກຍໍ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມຈ຺ຈຸ ມຣຕ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຜ຺ຄພ຺ໂພຯ ກາລສ຺ສ ອນ຺ຕກສ຺ສ ກິຣິຍາຕິ ຍາ ໂລເກ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາ ຈຸຕິ, ມຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈວນກາໂລ ເອວ ວາ ອນຕິກ຺ກມນີຍຕ຺ຕາ ວິເສເສນ ກາໂລຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ສ ກິຣິຍາ ອຕ຺ຖໂຕ ຈຸຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ເກທປ຺ປຕ຺ຕິເຍວຯ ''ຈຸຕິ ຈວນຕາ''ຕິອາທີນາ ປຸພ຺ເພ ໂວຫາຣມິສ຺ສ ເກນ ນິທ຺ທິຜ຺ຄໍຯ

ອິທານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕປ຺ຣມຕ຺ຖເນເຍວ ນິທ຺ເທໂສຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປ຺ຣມຕ຺ເຖນ ທີເປຕຸ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ຈວນກວເສນາ''ຕິອາທີນາ ທີ ປຸຄ຺ຄລວເສນ ຈ ໂວຫາຣານິຜ຺ຄານາ ສໍວຕ຺ຕນາ ກຕາຯ ນ ກິຄ຺ຈິ ກລຸເອວຣໍ ນິກ຺ຂິປ຺ກິ ໂອປປາຕິການໍ ຈຸຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອນ຺ຕຣຘານເມວໂຫຕິ, ຕໂຕ ປຣໍ ອຸຕຸສມຸຜ຺ຄານຣູປສນ຺ຕຕິ ນ ປວຕ຺ຕຕິຯ ''ຊາຕິສມຸທຍາ''ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ''ຕຕ຺ ຫາສມຸທຍາ''ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕນຍເນວ ສກ຺ກາ ວິຄ຺ຌາຕຸນ຺ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຊຣາມຣຕວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຄິຕາຯ

ຊາຕິວາຣວຕ຺ຕນາ

ຌ຺ອິຯຊາຍນຜ຺ເຖນາຕິອາທີ ອາຍຕນວເສນ ໂຍນິວເສນ ຈ ທ຺ວິທີ ທ຺ວິທີ ປເທທີ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປ຺ຣິຍາທີຍິຕ຺ວາ ຊາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນີຍໍ (ວິກຯ ອຜ຺ຄຯ ໑໖໑) ປນ ''ຊາຍມານກວເສນ ຊາຕິ, ສຄ຺ຊາຍນວເສນ ສຄ຺ຊາຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ເອເກເກເນວ ປເທນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ປ຺ຣິຍາທີຍິຕ຺ວາ ຊາຕິ ທສ຺ເສຕີຕິ ທຜ຺ຄພ຺ພໍຯ ສມ຺ປຸຕ຺ຕາ ຊາຕິ ສຄ຺ຊາຕີຕິ ກຕ຺ວາ ''ສາ ປ຺ຣິປຸຕ຺ຕາຍຕນວເສນ ຍຸຕ຺ຕາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຕເນວ ເກວລໍ ຊາຕິສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຍ ຊາຕິຍາ ອປ຺ຣິປຸຕ຺ຕາຍຕນຕາ ທຜ຺ຄພ຺ພາຯ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ປາກຜາ ນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ...ເປ... ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິ''ຕິ ສຕ຺ຕວເສນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ໂວຫາຣເທສນາຯ

ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸໂວການກເວ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ເອກໂວການກເວ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ເສສຣູປ຺ຘາຕຸຍໍ ປ຺ຜິສນ຺ຘິກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານານໍ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ, ກາມຘາຕຸຍໍ ວິກລາວິກລິນ຺ທ຺ຣິຍວເສນ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ນວນ຺ນໍ ທສນ຺ນໍ, ປຸນ ທສນ຺ນໍ, ເອກາທສນ຺ນຄ຺ຈ ອາຍຕນານໍ

ວເສນ ສງຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຍທິປິ ຈຸຕິກ຺ຂນ຺ຣາ ອນນ຺ຕຣານໍ ປຝິສນ຺ຣີກຂນ຺ມານໍ ອນນ຺ຕຣາທີນາ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຍ ປນ ສມຸທຍາ ອຊນກາ, ເຕ ເອຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກໂວຕິ ອຣີປ຺ຸເປຕາ។ ຊນໂກ ເອວ ກໂວຕິ ອຣີປ຺ຸເປໂຕຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຊາຕິຍາ ປຈ຺ຈຍກູໂຕ ກມ຺ມກໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ອາຫ។

ຊາຕິວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ກວວາຣວຕ຺ຕນາ

ໞ៨។ ກາວນກວນຍ຺ເຖນ ກໂວ ທຸວິໂຮ។ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມກໂວ "ກວຕິ ເອຕສ຺ມາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກໂວ"ຕິ ກາວນຍ຺ເຖນ ກໂວ។ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ ປນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວໍ "ກວຕິຕິ ກໂວ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກາຣຕ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ຜລູປຈາເຣນ ກໂວຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຸກຍຕ຺ຖາປິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກວເຫຕຸກາວເນຕ຺ຖ ກມ຺ມສ຺ສ ກມ຺ມກວປຣີຍາໂຍຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີ។ ສພ຺ພຖາປີຕິ ກາວນກວນກຸສລາກຸສເລົາປປຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິກວທີນປຕີຕາທີນາ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນປີ។ ກາມກໂວຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ກາມຕຕ຺ຫາເຫຕຸກໂຕ ກາມຕຕ຺ຫາຍ ອາຣມ຺ມຕາກາວໂຕ ຈ។ ຮູປກວູປຄກມ຺ມໍ ຮູປກໂວ, ຕຖາ ອຮູປກວູປຄກມ຺ມໍ ອຮູປກໂວ, ຕໍຕໍນິພ຺ພຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຣາ ຮູປາຮູປ຺ຸປຕ຺ຕິກວາ, ຮູປາຮູປກວກາໂວ ປນ ເຕສໍ "ກາມກໂວ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ກວວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ອຸປາທານວາຣວຕ຺ຕນາ

ໞ៨។ອຸປາທານນ຺ຕິ ຈຕ຺ພ຺ພິສມ຺ປິ ອຸປາທານໍ។ ຍຖາ ທິ ກາມສ຺ສາທວເສນ, ກວສ຺ສາທວເສນ ວາ ຕໍຕໍສຸຄຕິກວູປຄໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ກາມຸປາທານໍ, ເອວໍ ອຸຈ຺ເຈທາທີມິຈ຺ຊາກິນິເວສວເສນາຕິ ຈຕ຺ຕາຣີປິ ອຸປາທານານິ ຍຖາຣຫໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກຸສລກມ຺ມກວສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍວເສເນວ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອກຸສລກມ຺ມກວສ຺ສ ອສຫຊາຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນປິ ອາຣມ຺ມຕາວເສນປີ ។ ສຫຊາຕສ຺ສ ກາມຸປາທານໍ ສຫຊາຕ-ອຍ຺ຍມຍ຺ຍ-ນິສ຺ສຍ-ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕ-ອຕ຺ຖິ-ອວິຄຕ-ເຫຕຸ-ວເສນ ສຕ຺ຕຣາ, ເສເສົາປາທານານິ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍກາວໍ ປຫາຍ ມຄ຺ຄປຈ຺ຈຍໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຣາວ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ។ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ປນ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນວເສນ ປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີ។ ຕສ຺ສິທມ຺ປິ ສຫຊາຕາທີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ສງຄທີຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ວຕ຺ຖຸກາມໍ ອຸປາທິຍຕິ ຈິຕ຺ຕໍ, ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ເອເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກາມໍ។ ກາເມຕີຕິ ກາໂມ ຈ ໂສ ອຸປາທິຍຕີຕິ ອຸປາທານຍ຺ຈາຕິ ໂຍຊນາ។ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ອກິຮມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕນເຍນ។

ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ ອິທໍ ປ຺ຸຣິມທິຍ຺ຖີ ອຸປາທິຍມານໍ ອຸຕ຺ຕຣທິຍ຺ຖີ ນິທສ຺ເສຕຸ໌ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຍຖາ ເອສາ ທິຍ຺ຖິ ທລ຺ທີກຣຕາວເສນ ປ຺ຸຣິມໍ ປ຺ຸຣິມໍ ອຸຕ຺ຕຣາ ອຸຕ຺ຕຣາ ອຸປາທິຍຕິ, ເອວໍ "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທີກາປີຕີ។ ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ປນ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານນ຺ຕິ ນຍິທໍ ທິຍ຺ຖຸປາທານທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ໂລໂກ ຈາຕິ ອຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕວິນີມຸຕ຺ຕຄຫຕໍ ທິຍ຺ຖຸປາທານກູຕໍ ອິຮ ປ຺ຸຣິມທິຍ຺ຖິອຸຕ຺ຕຣທິຍ຺ຖິວຈເນທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິຄຕສ຺ສ "ທິຍ຺ຖຸປາທານ"ນ຺ຕິ ເອຕໍ ອຣີວຈນໍ "ສພ຺ພາປິ ທິຍ຺ຖິ ທິຍ຺ຖຸປາທານ"ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ។

ສີລພ຺ພຕໍ ອຸປາທິຍນ຺ຕີຕິ ສີລພ຺ພຕໍ "ສຸທ຺ຣີມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອຸປາທິຍນ຺ຕີ។ ເອເຕນ ມິຈ຺ຊາກິນິເວເສນ។ ສຍໍ ວາ ຕໍ ມິຈ຺ຊາກິນິເວສສຫຄຕໍ។ ສີລພ຺ພຕສຫຈຣຕາໂຕ ສີລພ຺ພຕຍ຺ຈ ຕໍ ທລ຺ຫຄ຺ຄາຫກາວໂຕ ອຸປາທານຍ຺ຈາຕິ ສີລພ຺ພຕຸປາທານໍ។ ເອວໍ ສຸທ຺ຣີຕິ ອກິນິເວສໂຕຕິ ເອວໍ ໂຄສີລໂຄວຕາທີຈຣເຕນ ສໍສາຣສຸທ຺ຣີຕິ ອກິນິເວສກາວໂຕ។ ເອເຕນ ຕໍ ສຫຈຣຕາໂຕ ອກິນິເວສສ຺ສ ຕໍສທ຺ທາຣຫຕໍ ທສ຺ເສຕີ។

ວທນ຺ຕີຕິ "ອຕ຺ຖິ ເມ ອຕ຺ຕາ"ຕິອາທີນາ ໂວຫຣນ຺ຕີ។ ເອເຕນ ທິຍ຺ຖິຄເຕນ។ ອຕ຺ຕວາທມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ຕາຕິ ວາຈາມຕ຺ຕເມວ។ ເອເຕນ ວາຈາວຕ຺ຖຸມຕ຺ຕເມຕໍ, ຍທິທໍ ພາທິຣກປຣີກປ຺ປິໂຕ ອຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕີ។

ຕຕ຺ຫາກາມຸປາທານສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ "ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ກາມຸປາທານໍ? ໂຍ ກາເມສຸ ກາມຈ຺ຊນ຺ໂທ ກາມຣາໂຄ ກາມນນ຺ທີ ກາມຕຕ຺

ທາ ກາມສຸເນໂຫ ກາມປຣິລຸອາໂຫ ການມຸຈຸຉາ ການຊຸໂຊສານໍ໌ ອິທໍ ວຸຈຈຕິ ການຸປາທານ''ນຸຕິ ວຈນໂຕ ຕຖຫາທລຸຫຕຸຕໍ ການຸປາທານໍ໌ ຕຖຫາທລຸຫຕຸຕນຸຕິ ຈ ປຸຣິມຕຖຫາອຸປນິສຸສຍປຈຸຈຍໂຕ ທລຸຫຖູຕາ ອຸຕຸຕຣຕຖຫາ ເອວ໌ ເກຈິ ປນາຫຸ –

''ອປຸປຕຸຕວິສຍປຕຸຖນາ ຕຖຫາ ອນຸສກາເຣ ໂຈຣສຸສຫຕຸຖປຸປສາຣຕໍ ວິຍ, ສມຸປຕຸຕວິສຍຄຸຄຫຕໍ ອຸປາທານໍ ຕສຸເສວ ກຕຸຫຄຸຄຫຕໍ ວິຍາ''ຕິ໌ ອປຸປິຈຸຉສນຸຕຸຄຸຖິປຜິປກຸຂາ ເອເຕ ຜມຸມາ ປຣິເຍສນາຣກຸຂທຸກຸຂມູລານິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕລກຸຂຕາ ຕຖຫາ ວຸຕຸຕລກຸຂຕສຸເສວ ອຸປາທານສຸສ ອນານນຸຕຣສຸສ ອຸປນິສຸສຍວເສນ ປຈຸຈໂຍ, ອາຣມຸມຕາທິວເສນປິ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ ເຍວ, ອນນຸຕຣາທີນໍ ປນ ອນນຸຕຣາທິວເສນ ປຈຸຈໂຍ໌ ສພຸພສຸສປິ ທີ ໂລກສຸສ ຕຖຫາປຣິຍາໂຍປິ ການຸປາທານປຣິຍາໂຍປິ ລພຸກເຕວາຕິ໌ ອວເສສານນຸຕິ ທິຜຸຖຸປາທານາທີນໍ໌ ສຫຊາຕາທິວເສນາຕິ ສຫຊາຕານໍ ສຫຊາຕາທິວເສນ, ອສຫຊາຕານໍ ອນນຸຕເຣາປນິສຸສຍາທິວເສນາຕິ ສພຸພໍ ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພໍ໌

ອຸປາທານວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ໌

ຕຖຫາວາຣວຕຸຕນາ

ລຝ໌ ''ຈກຸຂຸສມຸຜສຸໂສ''ຕິອາທິ ຜສຸສສຸສ ມາຕິໂຕ ນາມໍ ວິຍ ປຸຕຸຕສຸສ ວຕຸຖຸໂຕ ຕສຸສ ນິສຸສຍກາເວນ ອຸປຸປຕຸຕິເຫຕຸຕຸຕາ, ອາຣມຸມຕໍ ປນ ເກວລໍ ອຸປຸປຕຸຕິເຫຕູຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ເສຜຸຖິ...ເປ... ນາມ''ນຸຕິ໌ ການຣາຄກາເວນາຕິ ວຕຸຖຸການສຸສ ຣຊຊນວເສນ໌ ຣູປໍ ອສຸສາເທນຸຕີຕິ ຣຸປາຣມຸມຕໍ ຕຖຫາກິນນຸທນາວເສນ ອກິຣມມານາ ເອວ ອສຸສາເທນຸຕິ໌ ນິຈຸຈນຸຕິອາທີນາ ທິຜຸຖາກິນນຸທນາມຸເຂນ ຣູປໍ ອກິຣມນຸຕິ໌ ເປຈຸຈ ນ ກວິສຸສຕີຕິ ກິຊຊິຕຸວາ ນ ໂຫຕິ ປຸນ ອນຸປຸປຊຊນໂຕ໌ ຕຖາ ສຫຸທກຕຖຫາທໂຍປີຕິ ຍຖາ ຣູປຕຖຫາ ການຣາຄກາເວນ ສສຸສຕຣາຄວເສນ ອຸຈຸເຉທຣາຄວເສນາຕິ ຈ ປວຕຸຕິຍາ ຕິສຸໂສ ຕຖຫາ, ຕຖາ ສຫຸທຕຖຫາ ຄນຸຜຣສໂຜຜຸຖພຸພຜມຸມຕຖຫາປີ໌ ຕຖຫາວິຈຣິຕານີຕິ ຕຖຫາສມຸທາຈາຣາ, ສມຸທາຈາຣວເສນ ປວຕຸຕຕຖຫາຕິ ອຕຸໂຖ໌

ອຊຊຕຸຕິກສຸສຸປາທາຍາຕິ (ວິກ໌ ອຜຸຖ໌ ລກຸ໖; ສໍ໌ ນິ໌ ຜີ໌ ໔໔໘) ອຊຊຕຸຕິກໍ ຂນຸຜປຸຈຈໍ ອຸປາທາຍ໌ ອຸປໂຍຄຕຸເຖ ທີ ອິທໍ ສາມິວຈນໍ໌ ອສຸມີຕິ ໂຫຕີຕິ ຍເທຕໍ ອຊຊຕຸຕໍ ຂນຸຜປຸຈຈໍ ອຸປາທາຍ ຕຖຫາມານທິຜຸຖິວເສນ ສມູຫຄາຫໂຕ ອສຸມີຕິ ເອວໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມີ ສຕີຕິ ອຕຸໂຖ໌ ອິຕຸຖສຸມີຕິ ໂຫຕີຕິ ຂຕຸຕິຍາທີສຸ ''ອິທໍປກາໂຣ ອຫ''ນຸຕິ ເອວໍ ຕຖຫາມານທິຜຸຖິວເສນ ໂຫຕິ ຕິ ອິທເມຕຸຖ ອນຸປນິຜາຍ ຄຫຕໍ໌ ເອວມາທີນາຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ''ເອວໍສຸມີຕິ, ອຖຸລຖາສຸມີຕິ, ກວິສຸສນຸຕິ, ອິຕຸຖໍ ກວິສຸສນຸຕິ, ເອວໍ ກວິສຸສນຸຕິ, ອຖຸລຖາ ກວິສຸສນຸຕິ, ອສສຸມີຕິ, ສຕສຸມີຕິ, ສິຍນຸຕິ, ອິຕຸຖໍ ສິຍນຸຕິ, ເອວໍ ສິຍນຸຕິ, ອຖຸລຖາ ສິຍນຸຕິ, ອປາຫໍ ສິຍນຸຕິ, ອປາຫໍ ອິຕຸຖໍ ສິຍນຸຕິ, ອປາຫໍ ເອວໍ ສິຍນຸຕິ, ອປາຫໍ ອຖຸລຖາ ສິຍ''ນຸຕິ (ວິກ໌ ລກຸ໖) ອິເມສໍ ຕຖຫາວິຈຣິຕານໍ ຄຫຕໍ໌ ຕຕຸຖ ເອວໍສຸມີຕິ ອິທໍ ສມໂຕ ອຸປນິຜາຍ ຄຫຕໍ, ຍຖາ ອຍໍ ຂຕຸຕິໂຍ, ຍຖາ ອຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ເອວໍ ອຫມຸປີຕິ ອຕຸໂຖ໌ ອຖຸລຖາສຸມີຕິ ອິທໍ ອສມໂຕ ອຸປນິຜາຍ ຄຫຕໍ, ຍຖາ ອຍໍ ຂຕຸຕິໂຍ, ຍຖາ ອຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ຕໂຕ ອຖຸລຖາ ອຫໍ ຫີໂນ ວາ ອຜິໂກ ວາຕິ ອຕຸໂຖ໌ ອິຕິ ອິມານິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕານິ ທຸເວຕິ ເອຕານິ ປຈຸຈຸປຸປນຸນວເສນ ຈຕຸຕາຣິ ຕຖຫາວິຈຣິຕານິ໌ ກວິສຸສນຸຕິອາທີນິ ປນ ຈຕຸຕາຣິ ອນາຄຕວເສນ ວຸຕຸຕານິ໌ ເຕສໍ ປຸຣິມຈຕຸກຸເກ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ໌ ອສສຸມີຕິ ອສຕີຕິ ອສໍ໌ ນິຈຸຈສຸເສຕໍ ອຜິວຈນໍ, ຕສຸມາ ສສຸສໂຕ ອສຸມີຕິ ອຕຸໂຖ໌ ສຕສຸມີຕິ ສິທຕີຕິ ສຕໍ໌ ອນິຈຸຈສຸເສຕໍ ອຜິວຈນໍ, ຕສຸມາ ອສສຸສໂຕ ອສຸມີຕິ ອຕຸໂຖ໌ ອິຕິ ອິມານິ ທຸເວ ສສຸສຕຸຈຸເຉທວເສນ ວຸຕຸຕານິ໌ ອິໂຕ ປຣານິ ສິຍນຸຕິອາທີນິ ຈຕຸຕາຣິ ສໍສຍປຣິວິຕກຸກວເສນ ວຸຕຸຕານິ, ຕານິ ປຸຣິມຈຕຸກຸເກ ວຸຕຸຕນເຍນ ອຕຸຖໂຕ ເວທິຕພຸພານິ໌ ອປາຫໍ ສິຍນຸຕິອາທີນິ ຈຕຸຕາຣິ ''ອປິ ນາມາຫໍ ກເວຍຸຍ''ນຸຕິ ເອວໍ ປຕຸຖນາກປຸປນວເສນ ວຸຕຸຕານິ, ຕານິ ປຸຣິມຈຕຸກຸເກ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພານິ໌

ເອຕຸຖ ຈ ສສຸສຕຸຈຸເຉທວເສນ ວຸຕຸຕາ ທຸເວ ທິຜຸຖິສີສາ ນາມ, ອສຸມິ, ກວິສຸສໍ, ສິຍໍ, ອປາຫໍ ສິຍນຸຕິ ເອເຕ ປນ ຈຕຸຕາໂຣ ສຸທຸຜສີສາ ເອວ, ''ອິຕຸຖສຸມິ''ຕິອາທໂຍ ຕໂຍ ຕໂຍຕິ ທຸວາທສ ສີສມູລກາ ນາມ໌ ເອວເມຕານິ ທຸເວ ທິຜຸຖິສີສາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສຸທຸຜສີສາ, ທຸວາທສ ສີສມູລກາຕິ ອຊຊຕຸຕິກສຸສຸປາທາຍ ອຜຸຖາຣສຸສ ຕຖຫາວິຈຣິຕານິ ເວທິຕພຸພານິ໌

ພາທິຣສຸສຸປາທາຍາຕິ ພາທີຣໍ ຂນຸຜປຸຈຈໍ ອຸປາທາຍ໌ ອິທມຸປີ ທີ ອຸປໂຍຄຕຸເຖ ສາມິວຈນໍ໌ ອິມິນາຕິ ອິມິນາ ຣຸເປນ ວາ... ເປ... ວິຖຸລາເຕນ ວາຕິ ເອວໍ ຣູປາທີສຸ ເອກເມວ ''ອຫ''ນຸຕິ, ອິຕຣໍ ກິຖຸຈນປລິໂພຜກາເວນ ຄເຫຕຸວາ ຕຖຫາທິວເສນ ''ອສຸ

ມີ’’ຕິ ອກິນິວິສຕິ, ‘‘ອິມີນາ’’ຕິ ອຍເມຕຸຖ ວິເສໂສ຺ ອສຸມີຕິ ອິມີນາ ຂຄເຄນ ວາ ລຕເຕນ ວາ ອກິເສເກນ ວາ ‘‘ຂຕິໂຍໜມສຸ ມີ’’ຕິ ອກິນິວິສຕິ຺ ພາຫິຣຣູປາທີນິສຸສິຕານິຕິ ພາຫິຣານິ ປຣສນຸຕຕິປຣິຍາປນຸນານິ ຣູປເວທນາທີນິ ນິສຸສິຕານິ຺ ອຜຸຖາຣສາ ຕິ ອິມີນາ ‘‘ອສຸມີ’’ຕິອາທິນຍປຸປວຕຸຕານິ ອຜຸຖາຣສ, ຕານິ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພານິ຺ ‘‘ອິມີນາ’’ຕິ ຫີ ອຍເມ ເວຕຸຖ ວິເສໂສ, ຕສຸມາ ‘‘ທຸເວ ທິຜຸຖິສີສາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ນິທຸສາເຣຕຸວາ ເວທິຕພຸພາ຺ ອຸກຍໍ ປນ ເອກຊຸຊໍ ກຕຸວາ ອາຫ ‘‘ລຕຸຕີສາ’’ຕິ຺

ນິທຸເທສຕຸເຖນາຕິ ‘‘ລຍິເມ ອາວຸໂສ ຕຕຸຫາກາຍາ’’ຕິອາທິນິທຸເທສປາລຸອິຍາ ອຕຸຖວຈເນນ຺ ນິທຸເທສວິຕຸຖາຣາຕິ ຕສຸສ ຈ ນິທຸເທສສຸສ ອຜຸຖສຕຕຕຸຫາວິຈຣິຕວເສນ ວິຕຸຖາເຣນ຺ ວິຕຸຖາຣສຸສ ຈ ປຸນ ສງຄຫໂຕຕິ ທຸວິທີ ອາກາເຣຫີ ວິຕຸຖາຣິຕສຸສ ອຜຸຖາຣສຕຕຸຫາວິຈຣິຕປເກທສຸສ ລລຸເອວ ຕິສຸໂສເຍວາຕິ ຈ ປຸນ ສງຄຫຕໂຕ ຈ຺

ວິປາກເວທນາ ອສິປຸເປຕາ ວິເສສໂຕ ອຕຸຕານໍ ອສຸສາເທຕພຸພໂຕ຺ ຕເມວ ທີສຸສາ ອສຸສາເທຕພຸພຕໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ກຖ’’ນຸຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ຺ ອສຸສາທເນນາຕິ ອກິຣຕິຍາ຺ ມມາຍນຸຕາຕິ ສນາຍນຸຕາ຺ ຈິຕຸຕກາຣາທີນນຸຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ອິຜຸຖວຕຸຕາຣມຸມຕ ທາຍການໍ ສງຄໂຫ຺ ສິປຸປສນຸທສຸສນກາທີນນຸຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ເວຊຊາທີນໍ ສງຄໂຫ຺ ເວຊຊາ ຫີ ຣສາຍຕໂນຊາວເສນ ຕທຸປຕຸຖມຸກິຕວເສນ ຈ ສມຸມາຣມຸມຕສຸສ ທາຍກາ຺ ສຸວາຍໍ ອາທີ-ສທຸໂທ ‘‘ວິຕາວາທກາທີ’’ຕິອາທີນາ ປຈຸເຈກຄຸຈ ໂຍ ເຊຕພຸໂພ, ປຸຕຸຕໍ ມມາຍນຸຕາຕິ ປຸຕຸຕໍ ສມຸປີຍາຍນຸຕາ຺ ປຸຕຸໂຕ ວິຍ ເຈຕຸຖ ເວທນາ ທຜຸຖພຸພາ, ສປຸປາຍສປຸປີອິຣາທີນິ ວິຍ ເວທນາຍ ປຈຸຈຍກູຕານິ ອິຜຸຖຣູປາທີອາຣມຸມຕານິ, ສາຕິ ວິຍ ຣູປາທີລລຸອາຣມຸມຕທາຍກາ ຈິຕຸຕກາຣາທໂຍ ທຜຸຖພຸພາ຺

ຕຕຸຫາວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ຺

ເວທນາວາຣວຕຸຕນາ

ລກ຺ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາ ເອວ ເວທນາ ອຕີຕາທີເກທກິນຸນາ ຣາສິວເສນ ເອກຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ເອໂກ ເວທນາກາໂຍ ຍຖາ ເວທ ນາກຸຂນຸເສ, ເອວໍ ໂສຕສມຸຜສຸສຊາທີກາຕິ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ລຍິເມ ອາວຸໂສ ເວທນາກາຍາ’’ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ ‘‘ເວທນາກາຍາຕິ ເວທນາສມູຫາ’’ຕິ຺ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສໂຕ ຊາຕາ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸສຊາ ເວທນາ຺ ສາ ປນ ອຸປາທິນຸນາປີ ອນຸປາທິນຸນາປີ, ຕທຸກຍສຸສປີ ສງຄຕຸຫນຸເຕນ ອຕຸຖວຕຸຕນາຍ ກຕຕຸຕາ ອາຫ ‘‘ອຍໍ ຕາເວຕຸຖ ສພຸພສງຄາຫິກກຖາ’’ຕິ຺ ອິທານິ ‘‘ວິປາກວິສິ ອຍ’’ນຸຕິ ອຸປາທິນຸນເຍວ ຄຕຸຫນຸໂຕ ‘‘ວິປາກວເສນາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ມໂນທຸວາເຣ ມໂນວິຍຸຍາຕສາຕຸສມຸປຍຸຕຸຕາຕິ ຕ ທາຣມຸມຕມໂນວິຍຸຍາຕສາຕຸສມຸປຍຸຕຸຕາ຺

ອວເສສານນຸຕິ ສມຸປຜິຈຸລນາທີເວທນານໍ຺ ອຸປນິສຸສຍາທີຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ອນນຸຕຣາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຜຸຖພຸໂພ຺ ອນນຸຕຣານຍຸທີ ອນນຸຕຣາທິວເສນ, ອິຕເຣສໍ ອຸປນິສຸສຍວເສນ ຜສຸໂສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ມໂນທຸວາເຣ ປນ ຕທາຣມຸມຕເວທ ນານໍ ມໂນສມຸຜສຸໂສ ອຸປນິສຸສຍວເສນ ປຈຸຈໂຍ຺ ອທຸວາຣິການນຸຕິ ທຸວາຣຣຫິຕານໍ຺ ນ ຫີ ປຜິສນຸສິອາທີເວທນານໍ ກິຍຸຈິ ທຸ ວາຣໍ ອຕຸຖິ຺ ສຫຊາຕມໂນສມຸຜສຸສສມຸທຍາຕິ ເອເຕນສຸສ ຕາສໍ ສຫຊາຕໂກຜິຍາ ປຈຸຈຍກາວມາຫ຺

ເວທນາວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ຺

ຜສຸສວາຣວຕຸຕນາ

ລຊ຺ ຈກຸຂຸໍ ນິສຸສາຍ ອຸປຸປນຸໂນ ສມຸຜສຸໂສ ຈກຸຂຸສມຸຜສຸໂສ຺ ປຍຸຈວຕຸຖຸກາຕິ ຈກຸຂາທິປຍຸຈວຕຸຖຸກາ ຈກຸຂາທິປຍຸຈວຕຸ ຖຸສນຸນິສຸສຍາ຺ ‘‘ອຸປາທິນຸນກກຖາ ເອສາ’’ຕິ ພາວິສຕິຄຸຄຫຕໍ, ປວຕຸຕິກຖາກາວໂຕ ໂລກິຍຄຸຄຫຕໍ຺ ວິປາກ ມນສມຸປຍຸຕຸຕຜສຸສາຕິ ວິປາກມໂນວິຍຸຍາຕສມຸປຍຸຕຸຕາ ຜສຸສາ຺ ປຈຸຈຍຸປຸປນຸເນນ ວິຍ ປຈຸຈເຍນປີ ອຸປາທິນຸນເກເນວ ກວິຕພຸພນຸຕິ ‘‘ລນຸນໍ ຈກຸຂາທີນໍ ອາຍຕນານ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ຺

ຜສຸສວາຣວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ຺

ສຬາຍຕນວາຣວຓ຺ຓນາ

໙໙ຯ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ເອຕ຺ຖ ອຣູປໂລກາເປກ຺ຂາຍ ຉຏ຺ຐາຍຕນຎ຺ຈ ສຬາຍຕນຎ຺ຈ ສຬາຍຕນນ຺ຕິ ເອກເສໂສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ, ເອວໍ ເຍສໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຸປາທິນ຺ໂນ, ປຈ຺ຈໂຍ ປນ ອນຸປາທິນ຺ໂນຕິປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຯ ເຕສໍ ມເຕນ ພາຫິຣາຍຕນວເສນປິ ເອກເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ "ຉຏ຺ຐາຍຕນຎ຺ຈ ສຬາຍຕນຎ຺ຈ ສຬາຍຕນຎ຺ຈ ສຬາຍຕນ"ນ຺ຕິຯ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄປິ ອິມສ຺ສ ອາຄມສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາຕິ ອາຫ "ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ...ເປ... ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາ"ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄຄ຺ຄຫເຓຯ

ສຬາຍຕນວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ນາມຣູປວາຣວຓ຺ຓນາ

໑໐໐ຯນມນລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓາຠິມຸຂໍ ນມນສຠາວໍ ເຕນ ວິນາ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ຣຸປ຺ປນໍ ສີຕາທິວິໂຣຘິປຈ຺ຈຍສນ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕີຯ ອິເມ ປນ ຕໂຍຕິອາທີນາ ສພ຺ພຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສາຘາຣຓວເສເນວ ຕໍສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘຄ຺ຄຫຓໍ, ຕສ຺ມາ ເຍ ຍຕ຺ຖ ອສາຘາຣຓາ, ເຕປິ ອຕ຺ຖໂຕ ຄຫິຕາເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອຸປາທິຍິຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈເຍ ກຕ຺ວາຯ ປຈ຺ຈຍກຣຓເມວ ຫິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠູຕສ຺ມຸມານໍ ອຸປາທີຍນໍຯ ສມູຫສມ຺ພນ຺ເຘ ສາມິວຈນໍ ເອຕນ຺ຕິ "ສມູຫຕ຺ເຖ ເອຕໍ ສາມິວຈນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຕນ ວິນາ ສມ຺ພນ຺ຘສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ເຕນາຕິ ຕສ຺ມາຯ ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີຕິ ຕໍ ຠູຕຸປາທາຍປເຠທໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ສຕ຺ຕວີສຕິວິຘໍຯ ຍສ຺ສ ນາມສ຺ສາຕິ ຈຕຸໂວກາຣຠເວ ນາມສ຺ສຯ ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປີ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນເມວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຣູປສ຺ສາຕິ ເອກໂວກາຣຠເວ ຣູປສ຺ສຯ ວິຎ຺ຎາຓໍ ປນ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠເວ ສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓເມວຯ ຍສ຺ສ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠເວ ນາມຣູປສ຺ສຯ ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ສຫຊາຕສ຺ສ ສຫຊາຕາທິວເສນ, ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາທິວເສນ, ອິຕຣສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍາທິວເສນ ຕສ຺ສ ນາມສ຺ສ ຍຖາຣຫໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ນາມຣູປວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ວິຎ຺ຎາຓວາຣວຓ຺ຓນາ

໑໐໑ຯເຕຠູມກວິປາກຄ຺ຄຫເຓ ກາຣຓໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ສງ຺ຂາໂຣ ຍສ຺ສ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຏ຺ຐວິໂຘປິ ກາມາວຈຣປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ໂສຬສວິຘສ຺ສ ກາມາວຈຣວິປາກວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ, ປຎ຺ຈວິໂຘປິ ຣູປາວຈຣປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ປຎ຺ຈວິຘສ຺ສ ຣູປາວຈຣວິປາກວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ, ທ຺ວາທສວິໂຘປິ ອປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາໂຣ ສຕ຺ຕວິຘສ຺ສ ອກຸສລວິປາກວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ, ຈຕຸພ຺ພິໂຘປິ ອາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາໂຣ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສ ອຣູປາວຈຣວິປາກວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຍຖາຣຫໍ ປຏິສນ຺ຘິປວຕ຺ຕີສຸ ກມ຺ມປຈ຺ຈເຍນ ເຈວ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈເຍນ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໒ຯ໖໒໐) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ວິຎ຺ຎາຓວາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສງ຺ຂາຣວາຣວຓ຺ຓນາ

໑໐໒ຯອຠິສງ຺ຂຣຓລກ຺ຂໂຓຕິ ອຠິສຎ຺ເຈຕຍິຕສຠາໂວ, ອາຍູຫນລກ຺ຂໂຓຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂຈປນວເສນາຕິ ກາຍວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໂຈປນວເສນຯ ເຕນ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣິກເຈຕນາ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ວຈນເຠທວເສນາຕິ ວາຈານິຈ຺ຉາຣຓວເສນຯ ວຈີວິຎ຺ຎຕ຺ຕິສມຸຏ຺ຐາປນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ວີສຕິ, ນວ ມຫຄ຺ຄຕກຸສລເຈຕນາ ຈາຕິ ເອກູນຕິໍສ ມໂນສຎ຺ເຈຕນາຯ "ກຸສລານໍ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອກຈ຺ຈານໍ ອາຣມ຺ມຓວເສນປີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສຫຊາຕາທິວເສນາຕິ ສຫຊາຕ-ອຎ຺ຎມຎ຺ຎ-

ນິສ຺ສຍ-ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕ-ອຕ຺ຖິ-ອວິຄຕເຫຕຸວເສນ, ອນນ຺ຕຣານໍ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນເສນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ໚ ອປິ-ສຫ຺ເຫນ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ໚

ສງ຺ຂາຣວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ໚

ອວິຊ຺ຊາວາຣວຕ຺ຕນາ

໑໐໓໚‘‘ທຸກ຺ຂສຈ຺ເຈອຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍ໚ ຕນ຺ຕິ ອຍ຺ຍາຕໍ໚ ສຕິປິ ປ຺ ຫາຕພ຺ພຕ຺ເຕ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕ຺ຕວເສນ ອນ຺ໂຕຄໍ໚ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈຍ຺ຈສ຺ສາຕິ ວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາຕໍ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຂນ຺ຄສງ຺ຂາຕຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂສຈ຺ ຈໍ ອສ຺ສ ອຍ຺ຍາຕສ຺ສ໚ ຕໍ ຫິສ຺ສ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ໚ ຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ໚ ຍາຖາວລກ຺ຂຕປຏິເວຄນິວາຣເຕນາຕິ ສງ຺ຂຕອວິປຣີຕສກາວປຏິວິຊ຺ຊນສ຺ສ ນິວາຣເຕນ໚ ເອເຕນສ຺ສ ປຣິຍ຺ຍາກິສມຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄປຏິເວຄສ຺ສ ວິພນ຺ຄກາວມາຫ໚ ຍາຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຕິ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ອນຸພຸຊ຺ຊນາກາຣາຍ ປຸພ຺ພກາຄຍາຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ຍາ໚ ເອຕ຺ຖາຕິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ເຈ໚ ອປ຺ປຫາເນນາຕິ ອວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ໚ ເອເຕນສ຺ສາ ອນຸໂພຄຍາຕສ຺ສປິ ວິພນ຺ຄຕມາຫ໚

ຕິຫິ ກາຣເຕຫິ ເວທິຕພ຺ພໍ ອນ຺ໂຕຄສາກາວໂຕ໚ ອິຄ ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕຂນ຺ຄວເສເນວ ວຕ຺ຖຸໂຕ ສມຸທເຍ ອຍ຺ຍາຕໍ ທຍ຺ກພ຺ພໍ໚ ເອເກ ເນວາຕິ ອິຕຣໍ ກາຣຕຕ຺ຕຍໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິ໚ ຍທິປິ ອຍ຺ຍາຕໍ ນິໂຣຄມຄ຺ເຄ ອາຣມ຺ມຕໍ ນ ກໂຣຕິ, ກຸໂຕ ຕທນ຺ໂຕຄຕພ຺ພຕ຺ຖຸ ຕາ, ເຕ ປນ ຊານິຕຸກາມສ຺ສ ຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາທນວເສນ ອນິໂຣຄມຄ຺ເຄສຸ ນິໂຣຄມຄ຺ຄຄ຺ຄາຫເຫຕຸຕາວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕມານໍ ‘‘ນິໂຣເຄ ປຏິປທາຍຍ຺ຈ ອຍ຺ຍາຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໚ ເຕນາຫ ‘‘ປຏິຈ຺ຉາທນໂຕ’’ຕິອາທິ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ໚ ຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາຕິ ສກາເວເນວ ຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາ໚ ອຄາຄອປຕິຏ຺ຖາກາເວນ ຕໍວິສຍສ຺ສ ຍາຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາເທຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ທຸທ຺ທສໍ໚ ປຸຣິ ມໍປນ ສຈ຺ຈທ຺ວຍໍ໚ ວຍ຺ຈນິຍຏ຺ເຖນາຕິ ວຍ຺ຈກກາເວນ ອຍາຖາວກາເວນ ອຸປຏ຺ຖານໂຕ ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາ ຄມ຺ກີຣໍ, ນ ສກາວໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕໍວິສຍໍ ອຍ຺ຍາຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ໚ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ປຸຣິມສຈ຺ຈທ຺ວເຍ ອນິຈ຺ຈາທິສກາວລກ຺ຂຕສ຺ສ ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາ ເອວ ນິຈ຺ຈາທິວິປລ຺ລາສວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ ອຍ຺ຍາຕນ຺ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຄິຕພ຺ພໍ໚

ອິທານິ ນິທ຺ເທສວິກາເຄນປິ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຈ຺ເຈສຸ ປວຕ຺ຕິວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປິຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ເຂຕິ ເອຕ຺ຕເກນ ກຸມ຺ມນິທ຺ເທເສນ໚ ສງ຺ຄຫໂຕຕິ ປຣິຍ຺ເຍຍ຺ຍຕາຍ ທຸກ຺ເຂນ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ພໂຕ໚ ເຕນ ນິທ຺ຄາຣຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ໚ ທຸກ຺ຂສ຺ມິຍ຺ຫິ ອວິຊ຺ຊາ ນິທ຺ຄາຣີຍຕິ, ນ ອຍ຺ຍສ຺ມີ໚ ວຕ຺ຖຸໂຕຕິ ອາຄາຣຕ຺ຖໍ໚ ທຸກ຺ຂສນ຺ນິສ຺ສຍາ ຫິ ອວິຊ຺ຊາ໚ ອາຣມ຺ມຕໂຕຕິ ວິສຍຕ຺ຖໍ ຕໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕນໂຕ໚ ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ພ຺ຍາປນຕ຺ຖໍ ຉາທນວເສນ ຕໍ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໂຕ໚ ອິມິນາ ນເຍນ ເສເສສຸປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ອວິເສສໂຕຕິ ວິເສສາກາວໂຕ, ວຸຕ຺ຕນເຍນ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ປວຕ຺ຕິອາກາຣວິເສສໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສກາວໂຕຕິ ສຣສລກ຺ຂຕໂຕ໚ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ສຈ຺ຈານໍ ອຊານນສກາວາ ຫິ ອວິຊ຺ຊາ໚ ກາມຣາຄກວຣາຄາ ກາມາສວກວາສວາຕິ ອາຫ ‘‘ສຫຊາຕາທິວເສນາ’’ຕິ໚ ນນຸ ອວິຊ຺ຊາ ເອວ ອວິຊ຺ຊາສໂວ, ໂສ ກຖໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ປຸພ຺ພຸປ຺ປນ຺ນາ’’ຕິອາທິ໚

ອວິຊ຺ຊາວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຖິຕາ໚

ອາສວວາຣວຕ຺ຕນາ

໑໐໔໚ອາສວວາເຣ ອາສວ-ສຫ຺ທຕ຺ໂຖ ອາສວວິຈາໂຣ ຈ ເຫຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ໚ ກສ຺ມາ ປນາຍໍ ວາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ນນຸ ອວິຊ຺ຊາທິ ກາວ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຄາຍ ‘‘ອຍໍ ວາໂຣ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍ໚ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທປເທສູຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ ປາທໂກຏ຺ຖາເສສຸ໚ ທ຺ວາທສໂກຏ຺ຖາສາ ຫິ ສຕ຺ຖຸ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທເທສນາ໚ ຕສ຺ສາປິ ປຈ຺ຈຍທສ຺ສນວເສນາຕິ ນາຍໍ ກາປິລາ ນໍ ມູລປກາຕິ ວິຍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ, ອຖ ໂຂ ສປ຺ປຈ຺ຈຍາຕິ ອວິຊ຺ຊາຍປິ ປຈ຺ຈຍທສ຺ສນວເສນ໚ ອາສວສມຸທເຍນາຕິ ອຕີຕກເວ ອາສ ວານໍ ສມຸທເຍນ ເອຕຣຫິ ອວິຊ຺ຊາຍ ສມຸທໂຍ, ເອຕຣຫິ ອວິຊ຺ຊາຍ ສມຸທເຍນ ອນາຄເຕ ອາສວສມຸທໂຍຕິ ເອວໍ ອາສວາວິຊ຺ ຊານໍ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາເວນ ອປຣາປຣໍ ປວຕ຺ຕມານໍ ອາທິໂກຏິອກາເວເນວ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ສໍສາຣສ຺ສ ອາທິ ໂກຏິອກາວໂຕ ອນມຕ຺ຄ຺ຄຕາສິທ຺ຄິ ເວທິຕພ຺ພາ໚

ທຸວຕຸຕືສຖານານີຕິ ທຸວຕຸຕິສ ສຈຸຈປຸປ໌ຝເວສກາຣຕານິ, ທຸວຕຸຕີສ ວາ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຝຸຖານານີ໌. ອິມມຸຫາ ສມຸມາທິຝຸຖິສຸຕຸ ຕາຕິ ຍາຍ ອຣິຍສາວໂກ ສມຸມາທິຝຸຖິ ນາມ ໂຫຕິ, ສາ ອຣິຍາ ສມຸມາທິຝຸຖິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕາຕິ ສມຸມາທິຝຸຖິສຸຕຸຕໍ, ອີໂຕ ສມຸ ມາທິຝຸຖິສຸຕຸຕໂຕ໌.

ຈຕຸສຈຸຈປຣິຍາເຍທີຕິ ຈຕຸສຈຸຈາຣິຄມກາຣເຄທີ໌. ອຣຫຕຸຕປຣິຍາເຍທີຕິ ''ໂສ ສພຸພໂສ ຣາຄານຸສຍໍ ປຫາຍາ''ຕິອາທິນາ ອຣຫຕຸຕາຣິຄມກາຣເຄທີ໌. ເຕນາຫ ''ຈຕຸສຝຸຖິຍາ ກາຣເຄທີ''ຕິ໌.

ອາສວວາຣວຕຸຕານາ ນິຝຸຖິຕາ໌.

ສມຸມາທິຝຸຖິສຸຕຸຕວຕຸຕານາຍ ລີນຕຸຖປຸປ໌ກາສນາ ສມຕຸຕາ໌.

໑໐໌ ສຕິປຝຸຖານສຸຕຸຕວຕຸຕານາ

໑໐໔໌ຊານປທິໂນຕິ (ທີ໌ ນິ໌ ຝີ໌ ໘໗໘) ຊນປທວນຸໂຕ, ຊນປທສຸສ ວາ ອິສຸສຣາ ຣາຊກຸມາຣາ໌. ໂຄຕຸຕວເສນ ກຸຣູ ນາມ໌. ເຕສໍ ນິວາໂສ ຍທີ ເອໂກ ຊນປໂທ, ກາຖໍ ພຫຸວຈນນຸຕີ ອາຫ ''ຣຸລຸຫີສທຸເທນາ''ຕີ໌. ອກຸຂຣຈິນຸຕກາ ຫີ ອີທິເສສຸ ຖາເນສຸ ຍຸຕຸເຕ ວິຍ ສລິງຄວຈນານິ (ປາຕິນິ ໑໗໔໘໑) ອິຈຸຈນຸຕີ, ອຍເມຕຸຖ ຣຸລຸຫີ ຍຖາ ອລຸຄຕຸຖາປີ ''ອງເຄສຸ ວິຫຣຕີ, ມລຸເລສຸ ວິຫຣຕີ''ຕີ ຈ໌. ຕພຸພິເສສເນ ປນ ຊນປທ-ສທຸເທ ຊາຕິ-ສທຸເທ ເອກວຈນເມວ໌ ອຝຸຖກຖາຈຣິຍາ ປນາຕິ ປນ-ສທຸໂທ ວິເສສຕຸຖໂຊຕໂນ໌. ເຕນ ປຸຖຸອຕຸຖວິສຍຕາຍ ເອວໍ ຕໍ ພຫຸວຈນນຸຕີ ''ພຫຸເກ ປນາ''ຕິອາທິນາ ວກຸຂມານໍ ວິເສສໍ ທີເປຕີ໌. ສຸຕຸວາຕີ ມນຸຊາຕຸມຫາ ຣາຊສຸສ ອານຸກາວທສຸສນານຸສາເຣນ ປຣມຸປຣາຄຕໍ ກາຖໍ ສຸຕຸວາ໌. ອນຸສໍຍາຍນຸເຕນາຕີ ອນຸວິຈຣນຸເຕນ໌. ເອເຕສໍ ຖານນຸຕີ ຈນຸທິມສູຣິຍມຸເຂນ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາວນມາຫ໌. ເຕນາຫ ''ຕຕຸຖ ອຄມາສີ''ຕີອາທີ໌. ໂສຕີ ມນຸຊາຕຸມຫາຣາຊາ໌. ຕນຸຕີ ຈາ ຕຸມຫາຣາຊິກຣຊຊໍ໌. ຄເຫຕຸວາຕີ ສມຸປຝິຈຸຊິຕຸວາ໌. ປຸນ ປຸຈຸຊີ ປຣິຕາຍກຣຕນໍ໌. ໂທວາຣິກາກູມິຍໍ ຕິຝຸຖນຸຕີ ສຸຊມຸມາຍ ເທວສກາຍ ເທວປຸຣສຸສ ຈ ຈຕູສຸ ທຸວາເຣສຸ ອາຣກຸຂາຍ ອຊິກຕຕຸຕາ໌. ທິພຸພຣກຸຂສຫສຸສປຝິມຕຸທິຕນຸຕີ ອິທໍ ''ຈິຕຸຕລ ຕາວນ''ນຸຕິອາທີສຸປິ ໂຍເຊຕພຸພໍ໌.

ປຖວິຍໍ ປຕິຝຸຖາສີຕີ ກສຸສິຕຸວາ ປຖວິຍາ ອາສນຸເນ ຖາເນ ອຝຸຖາສີ, ຄຕຸວາ ຈ ນຈິຣສຸເສວ ອນຸຕຣຂາຍີ ເຕນຕຸຕກາເວນ ຣຝຸໂຝ ຈກຸກວຕຸຕິສຸສຣິຍສຸສ ອກາວໂຕ໌. ''ຈິຣຕຣໍ ກາລໍ ຄຕຸວາ''ຕີ ອປເຣ໌. ເທວກາໂວ ປາຕຸຣໂຫສີ ເທວໂລເກ ປວຕຸຕິວິປາກ ທາຍິໂນ ອປຣາປຣິຍາຍເວທນີຍສຸສ ກມຸມສຸສ ກໂຕກາສຕຸຕາ໌. ອວຍເວ ສີທຸໂຊ ວິເສໂສ ສມຸທາຍສຸສ ວິເສສໂກ ໂຫຕີຕີ ເອກ ມຸປີ ຣຝຸຖໍ ພຫຸວເຈນ ໂວຫຣີຍຕີ໌.

ທ-ກາເຣນ ອຕຸຖໍ ວຕຸຕຍນຸຕີ ນິຣຸຕຸຕີນເຍນ໌. ກມຸມາໂສຕີ ກມຸມາສປາໂທ ວຸຈຸຈຕີ ອຸຕຸຕຣປທໂລເປນ ຍຖາ ''ຣູປກໂວ ຣູປ''ນຸ ຕີ໌. ກາຖໍ ປນ ໂສ ກມຸມາສປາໂທຕີ ອາຫ ''ຕສຸສ ກີຣາ''ຕີອາທີ໌. ທມີໂຕຕີ ເອຕຸຖ ກີທິສໍ ທມນໍ ອທິປຸເປຕນຸຕີ ອາຫ ''ໂປຣິ ສາທກາວໂຕ ປຝິເສທິໂຕ''ຕີ໌. ອີເມ ປນ ເຖຣາຕີ ມຊຊິມກາຕາເກ ວທຕີ, ເຕ ປນ ຈູລຸອກມຸມາສທມຸມໍ ສນຸຊາຍ ຕຖາ ວທນຸ ຕີ໌. ຍກຸຂິນີປຸຕຸໂຕ ຫີ ກມຸມາສປາໂທ ອລີນສຕຸຕກຸມາຣກາເລ ໂພທິສຕຸເຕນ ຕຕຸຖ ທມີໂຕ, ສຸຕໂສມກາເລ ປນ ພາຣາຕາສີ ຣາຊາ ໂປຣິສາທກາວປຝິເສເທເນ ຍຕຸຖ ທມີໂຕ, ຕໍ ມຫາກມຸມາສທມຸມໍ ນາມ໌. ປຸຕຸໂຕຕີ ວຕຸວາ ອຕຸຣໂຊຕີ ວຈນໍ ໂອຣສປຸຕຸຕກາວທສຸສນຕຸຖໍ໌.

ເຍທີ ອາວສີຕປເທໂສ ກຸຣຸຣຝຸຖນຸຕີ ນາມໍ ລກີ, ເຕ ອຸຕຸຕຣກຸຣຸໂຕ ອາຄຕາ ມນຸສຸສາ ຕຕຸຖ ຣາຊີຕນີຍາເມເນວ ປຝຸຈ ສີລານີ ຣກຸຂີສຸ, ເຕສໍ ທິຝຸຖານຸຄຕີຍາ ປຈຸຈິມາ ຊນຕາຕີ, ໂສ ເທສຊມຸມວເສນ ອວິຈຸເຊທໂຕ ວຕຸຕມາໂນ ກຸຣຸວຕຸຕຊມຸໂມຕີ ປຝຸຝາຍີຕຸຖ, ອຍຝຸຈ ອຕຸໂຖ ກຸຣຸຊມຸມຊາຕເກນ (ຊາ໌ ໑໌ໝ໌ກຝ-ກຽ) ທີເປຕພຸໂພ໌. ໂສ ອປຣກາເຄ ຍຕຸຖ ປຖມໍ ສໍກີລິຝຸໂຖ ຊາໂຕ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ກຸຣຸຣຝຸຖວາສີນ''ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໌. ຍຕຸຖ ກຄວໂຕ ວສໂນກາໂສ ໂກຈິ ວິຫາໂຣ ນ ໂຫຕີ, ຕຕຸຖ ເກວລໍ ໂຄຈຣຄາມກິຕຸຕນໍ ນິທານກຖາຍ ປກຕີ, ຍຖາ ຕໍສກຸເກສຸ ວິຫຣຕີ ເທວທຫໍ ນາມ ສກຸການໍ ນິຄໂມຕີ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ອວສໂນກາສໂຕ''ຕີອາທີມາຫ໌.

ອຸທ຺ເທສວາຣກຖາວຓ຺ຓນາ

໑໐໖ຯກສ຺ມາ ກຄວາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕມກາສີຕິ ອສາຘາຣຓສມຸຎ຺ຎານໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ສາຘາຣຓໍ ປນ ປາກຝນ຺ຕິ ອນາມຎ຺ຎໍ, ເຕນ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ ປຸຈ຺ຉິໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ອິຕໂຣ "ກຸຣຸຣຎ຺ຎວາສີນ"ນ຺ຕິອາທິນາ ອປຣຊຸຊາສໂຍຍໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອເຕນ ພາຫິຣສມຸຎ຺ຎານໍ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຎພ຺ພໍຯ ອຊຸຊຕ຺ຕິກໍ ປນ ອສາຘາຣຓຎ຺ຈ ມູລປຣິຍາຍສຸຕ຺ຕາທີຝິກາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ກຸຣຸຣຎ຺ຎໍ ກິຣ (ທີຯ ນິຯ ຝິຯ ໔ຯ໓໗໓) ຕທາ ຕນ຺ນິວາສີນໍ ສຕ຺ຕານໍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ໂຍນິໂສມນສິກາຣວນ຺ຕຕາຍ ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸຎ຺ຎຕາພເລນ ອຸຕຸອາທິສມ຺ປນ຺ນເມວ ອໂຫສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸຕຸປຈ຺ຈຍາທິສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ"ຕິຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂກຊນາທິສມ຺ປຕ຺ຕີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເກຈິ ປນ "ປຸພ຺ເພ ກຸຣຸວຕ຺ຕສມ຺ມານຸຎ຺ຎານວາສນາຍ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸ ວິຍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອຸຕຸອາທິສມ຺ປນ຺ນເມວ ໂຫນ຺ຕໍ ກຄວໂຕ ກາເລ ສາຕິສຍໍ ອຸຕຸສປ຺ປາຍາທິຍຸຕ຺ຕໍ ຕໍ ຣຎ຺ຎໍ ອໂຫສີ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຈິຕ຺ຕສຣີຣກລ຺ລຕາຍາຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສ ຈ ອໂຣຄຕາຍຯ ອນຸຄ຺ຄຫິຕປຎ຺ຎາພລາຕິ ລທ຺ຘຸປກາຣຓາຕານຸກາວາ, ອນຸ ອນຸ ວາ ອາຈິຕ຺ຓປຎ຺ຎາເຕຊາຯ ເອກວິສຕິຍາ ຖາເນສູຕິ ກາຍານຸປສ຺ສນາວເສນ ຈຸທ຺ທສສຸຖາເນສຸ, ເວທນານຸປສ຺ສນາວເສນ ເອກສ຺ມີ ຖາເນ, ຕຖາ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາວເສນ, ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາວເສນ ປຎ຺ຈສຸ ຖາເນສູຕິ ເອວໍ ເອກວີສຕິຍາ ຖາເນສຸຯ ກມ຺ມຎ຺ຎານໍ ອຣຫຕ຺ເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຎ຺ຎານໍ ຍຖາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາເປຕິ, ເອວໍ ເທສນາວເສນ ອຣຫຕ຺ເຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ສຸວຕ຺ຕຈງ໌ໂກຝກ ສຸວຕ຺ຕມຎ຺ຊູສາສຸ ປກ຺ຂິຕ຺ຕານີ ສຸມນຈມ຺ປກາທີນານາປຸປ຺ຜານີ ມຕີປຸຕ຺ຕາທີສຕ຺ຕຣຕນານີ ຈ ຍຖາ ກາຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສວິເສສໍ ໂສກນ຺ຕິ, ກິຈ຺ຈກຣານີ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ມນຸຎ຺ຎາກາວໂຕ, ເອວໍ ສີລທສ຺ສນາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກາຊນວິເສສກູຕາຍ ກຸຣຸຣຎ຺ຎວາສີປຣິສາຍ ເທສິຕາ ຈ ກຄວໂຕ ອຍໍ ເທສນາ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ໂສກຕິ, ກິຈ຺ຈກາຣີ ຈ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ "ຍຖາ ຫິ ປຸຣິໂສ"ຕິອາທິນາຯ ເອຕ຺ຖາຕີ ກຸຣຸຣຎ຺ເຖຯ

ປກຕິຍາຕິ ສຣສໂຕ, ອິມິສ຺ສາ ສຕິປຎ຺ຎານສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ປຸພ຺ເພປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸ ເທສນານຸສາຣໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ວິສ຺ສຎ຺ຎອຕ຺ຕກາວນາຕິ ອນິຈ຺ຈາທິວເສນ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣ ຈິຕ຺ຕໍ ອນິໂຍເຊຕ຺ວາ ຣູປາທິອາຣມ຺ມເຓ ອກິຣຕິວເສນ ວິສ຺ສຎ຺ຎຈິຕ຺ເຕນ ກວິຕຸໍ ນ ວຎ຺ຝຕິ, ປມາທວິຫາຣໍ ປຫາຍ ອປ຺ປມຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອກາຍໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ອຍນ-ສທ຺ໂທ ມຄ຺ຄປຣິຍາໂຍຯ ນ ເກວລມຍນເມວ, ອຖ ໂຂ ອຎ຺ເຎປີ ພຫູ ມຄ຺ຄປຣິຍາຍາຕິ ປທຸທ຺ຘາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ "ມຄ຺ຄສ຺ສ ຫິ"ຕິອາທິ ວຕ຺ວາ ຍທິ ມຄ຺ຄປຣິຍາໂຍ ອຍນ-ສທ຺ໂທ, ກສ຺ມາ ປຸນ ມຄ຺ໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ເອກມຄ຺ໂຄຕິ ເອໂກ ເອວ ມຄ຺ໂຄຯ ນ ຫິ ນິພ຺ພານຄາມີ ມຄ຺ໂຄ ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຖີຕິຯ ນນຸ ສຕິປຎ຺ຎານໍ ອິຘ "ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕທຎ຺ເຎ ຈ ພຫູ ມຄ຺ຄຘມ຺ມາ ອຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ປນ ສຕິປຎ຺ຎານຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາ ຕທວິນາກາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ຓາຓວິຣິຍາທໂຍ ນິທ຺ເທເສ ຄຫິຕາຯ ອຸທ຺ເທເສ ປນ ສຕິຍາ ເອວ ຄຫຓໍ ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍວເສນາຕິ ທຎ຺ຎພ຺ພໍຯ ນ ທ຺ເວຘາປຖກູໂຕຕິ ອິມິນາ ອິມສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອເນກມຄ຺ຄຕາກາວໍ ວິຍ ອນິພ຺ພານຄາມິກາວາກາວຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕິຯ ເອເກນາຕິ ອສຫາເຍນຯ ອສຫາຍຕາ ຈ ທຸວິຘາ ອຕ຺ຕທຸຕິຍຕາກາເວນ ວາ, ຍາ "ວູປກຎ຺ຎກາຍຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຫາທຸຕິຍຕາກາເວນ ວາ, ຍາ "ປວິວິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ "ວູປກຎ຺ເຖນ ປວິວິຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນາ"ຕິຯ ເສຎ຺ໂຖປີ ໂລເກ "ເອໂກ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ "ຍາວ ປເຣ ເອກໂຕ ກໂຣສີ"ຕິອາທີສູຕິ ອາຫ "ເອກສ຺ສາຕິ ເສຎ຺ຖສ຺ສາ"ຕິຯ ຍທິ ສໍສາຣໂຕ ນິສ຺ສຣຓຎ຺ໂຖ ອຍນຎ຺ໂຖ ອຎ຺ເຎສມ຺ປີ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນານໍ ສາຘາຣໂຓ ກຖໍ ກຄວໂຕຕິ ອາຫ "ກິຎ຺ຈາປີ"ຕິອາທິຯ ອິມສ຺ມີ ໂຂຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຂ-ສທ຺ໂທ ອວຘາຣເຓ, ຕສ຺ມາ ອິມສ຺ມີ ເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເທສນາເກໂທເຍວ ເຫໂສ, ຍທິທໍ ມຄ຺ໂຄຕິ ວາ ອຍໂນຕິ ວາຯ ເຕນາຫ "ອຕ຺ໂຖ ປເນໂກ"ຕິຯ

ນານາມຸຂກາວນານຍປ຺ປວຕ຺ໂຕຕິ ກາຍານຸປສ຺ສນາທິມຸເຂນ ຕຕ຺ຖາປີ ອານາປານາທິມຸເຂນ ກາວນານເຍນ ປວຕ຺ໂຕຯ ເອກາຍນນ຺ຕິ ເອກຄາມິນໍ, ນິພ຺ພານຄາມິນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ອທຸຕິຍຕ຺ຕາ ເສຎ຺ຖຕ຺ຕາ ຈ "ເອກ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາຫ "ເອກຎ຺ຫິ ສຈ຺ຈໍ ນ ທຸຕິຍມຕ຺ຖີ"ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໘໙໐) "ຍາວຕາ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ວາ ອສງ຺ຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕີ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔; ອິຕິວຸຯ ໙໐) ຈຯ ຂໂຍ ເອວ ອນ຺ໂຕຕິ ຂຍນ຺ໂຕ , ຊາຕິຍາ ຂຍນ຺ຕໍ ທິຎ຺ຎວາຕິ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີຯ ອວິກາເຄນ ສພ຺ເພປີ ສຕ຺ເຕ ຫິເຕນ ອນຸກມ຺ປຕີຕິ ຫິຕານຸກມ຺ປີຯ ອຕຣີສູຕິ ຕຣີສຸຯ ປຸພ຺ເພຕິ ປຸຣິມກາ ພຸທ຺ຘາ, ປຸພ຺ເພ ວາ ອຕີຕກາເລຯ

ຕນ຺ຕິ ຕໍ ເຕສໍ ວຈນໍ, ຕໍ ວາ ກິຣິຍາວຸຕ຺ຕິວາຈກຕ຺ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ។ ນ ຫິ ສ຺ເຂຍ຺ຍປ຺ປ຺ຂານຕາຍ ສຕ຺ຕວາຈິໂນ ເອກ-ສທ຺ທສ຺ສ ກິຣິຍາວຸຕ຺ຕິວາຈກຕາ ອຕ຺ຖິ។ "ສກິມ຺ປິ ອຸທ຺ຂໍ ຄຈ຺ເຂຍ຺ຍາ"ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ກ຺។ກ຺໘) ວິຍ "ສກີ ອຍໂນ"ຕິ ອິມິນາ ພ຺ຍລ຺ຊເນນ ກວິຕພ຺ພໍ។ ເອວໍ ອຕ຺ຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ປ຺ຫຕ຺ຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ។ ອຸກ຺ຍຖາປິຕິ ປ຺ຣິມນເຍນ ປ຺ຈ຺ຈິມນເຍນ ຈ។ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອິຊາຣິປ຺ ເປ຺ຕມຄ຺ຄສ຺ສ ອເນກວາຣໍ ປ຺ວຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕ។ ເຕນາຫ "ກສ຺ມາ"ຕິອາທີ។ ອເນກວາຣມ຺ປິ ອຍຕິຕິ ປ຺ຣິມນຍສ຺ສ, ອ ເນກລ຺ຈສ຺ສ ອຍນໍ ໂທຕິຕິ ປ຺ຈ຺ຈິມນຍສ຺ສ ຈ ປ຺ຜິກ຺ເຂໂປ຺។

ອິມສ຺ມີ ປ຺ເທຕິ "ເອກາຍໂນ ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອິມສ຺ມີ ວາກ຺ເຍ, ອິມສ຺ມີ ວາ "ປ຺ພ຺ພກາຄມຄ຺ໂຄ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ"ຕິ ສໍສຍຜ຺ຖາເນ។ ມິສ຺ສກມຄ຺ໂຄຕິ ໂລກິເຍນ ມິສ຺ສໂກ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ។ ວິສຸທ຺ຂິອາທີນໍ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາຍເຫຕຸ໌ ສ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາຈຣິຍຕ຺ເຖໂຣ "ມິສ຺ສກມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອາຫ, ອິຕໂຣ ປ຺ຣິຍາຍເຫຕຸ ອິຊາຣິປ຺ເປ຺ໂຕຕິ "ປ຺ພ຺ພກາຄມຄ຺ໂຄ"ຕິ។

ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາວາຕິ "ກາໂລ, ກນ຺ເຕ, ຂມ຺ມສ຺ສວນາຍາ"ຕິ ກາລາໂຣຈນສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ។ ເອວໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ។ ເອວໍ "ມຂຸຣໍ ອິມໍ ກ຺ທີ ລຫ຺ເທມາ"ຕິ ອລຫ຺ເທນ຺ຕາ ອຸຈ຺ຈຸກາຣໍ ວິຍ ປ຺ຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນ ວິຈຣນ຺ຕິ។ ອາລຸລຸເອຕິຕິ ວິລຸລຸອິໂຕ ອາກຸໂລ ໂທຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອກາຍນມຄ຺ໂຄ ວຸຈ຺ຈຕິ ປ຺ພ຺ພກາຄສຕິປ຺ຜ຺ຖານມຄ຺ໂຄຕິ។ ເອຕ຺ຕາວຕາ ອິຊາຣິປ຺ເປ຺ຕຕ຺ເຖ ສິທ຺ເຂ ຕສ຺ເສວ ອລ຺ກາຣຕ຺ຖໍ ໂສ ປ຺ນ ຍສ຺ສ ປ຺ພ຺ພກາຄມຄ຺ໂຄ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ມຄ຺ຄານຜ຺ຖ຺ຄິໂກ"ຕິອາທີກາ ຄາຖາປິ ປ຺ຜິສມ຺ກິທານມຄ຺ຄໂຕວ ອາເນຕ຺ວາ ຖປິ ຕາ។

ນິພ຺ພານຄມນຜ຺ເຖນາຕິ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ລຕິ ອຂິຄຈ຺ລຕິ ເອເຕນາຕິ ນິພ຺ພານຄມນໍ, ໂສ ເອວ ອວິປ຺ຣິຕສກາວຕາຍ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນິພ຺ພານຄມນຜ຺ເຖນ, ນິພ຺ພານາຂິຄມຸປ຺າຍຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຄ຺ຄນິຍຜ຺ເຖນາຕິ ຄເວສິຕພ຺ພຕາຍ, "ຄມນິຍຜ຺ເຖນາ"ຕິ ວາ ປ຺າໂຖ, ອຸປ຺ຄນ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຣາຄາທີຫີຕິ។ ອິມິນາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍເຍວ ຄຫຕໍ "ຣາໂຄ ມລໍ, ໂທໂສ ມລໍ, ໂມໂຫ ມລ"ນ຺ຕິ (ວິກ។ ໙໔໘) ວຈນໂຕ។ "ອກິຊ຺ຊາວິສມໂລກາທີຫີ"ຕິ ປ຺ນ ອິມິນາ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອຸປ຺ກ຺ກິເລສານໍ ສ຺ຄຕ຺ຫນຕ຺ຖໍ ເຕ ວິ ສໍ ອຸທ຺ຂຍາ។ ສຕ຺ຕານໍ ວິສຸທ຺ຂິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ເອກນ຺ຕິກຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຖາ ຫີ"ຕິອາທີມາຫ។ ກາມໍ "ວິສຸທ຺ຂິ ຍາ"ຕິ ສາມລ຺ລໂຊຕນາ, ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຂິ ເອວ ປ຺ເນຕ຺ຖ ອຂິປ຺ເປ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ຣູປ຺ມລວເສນ ປ຺ນາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ນ ເກວລໍ ອຜ຺ຖກຖາວຈນເມວ, ອຖ ໂຂ ອິທເມຕ຺ຖ ອາຫຈ຺ຈກາສິຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕຖາ ຫີ"ຕິອາທີມາຫ។

ສາ ປ຺ນາຍໍ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຂິ ສິຊ຺ຊມານາ ຍສ຺ມາ ໂສກາທີນໍ ອນຸປ຺ປ຺າທາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ 'ໂສກປ຺ຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກ ມາຍາ"ຕິອາທີ។ ຕຕ຺ຖ ໂສຈນໍ ລາຕິພ຺ຍສນາທີນິມິຕ຺ຕໍ ເຈຕໂສ ສນ຺ຕາໂປ຺ ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊານໍ ໂສໂກ។ ລາຕິພ຺ຍສນາທີນິມິຕ຺ຕ ເມວ ໂສກາຂິກຕາຍ "ກຫໍ, ເອກປ຺ຕ຺ຕກ, ກຫໍ, ເອກປ຺ຕ຺ຕກາ"ຕິ ປ຺ຣິເທວວເສນ ລປ຺ນໍ ປ຺ຣິເທໂວ, ອາຍຕິ ອນຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນໍ ອິຊ ສມ ຕິກ຺ກໂມຕິ ອາຫ "ປ຺ຫານາຍາ"ຕິ។ ຕໍ ປ຺ນສ຺ສ ສມຕິກ຺ກມາວຫຕໍ ນິທສ຺ສນວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຍໍ ຫີ"ຕິອາທີມາຫ។

ຕຕ຺ຖ ຍໍ ປ຺ພ຺ເພ ຕໍ ວິໂສເຂຫີຕິ ອຕີເຕສຸ ຂນ຺ເຂສຸ ຕຕ຺ຫາສໍກິເລສວິໂສຂນໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປ຺ຈ຺ລາຕິ ປ຺ຣໂຕ។ ເຕຕິ ຕຸຍ຺ຫໍ។ ມາຫູຕິ ມາ ອຫຸ។ ກິລ຺ຈນນ຺ຕິ ຣາຄາທີກິລ຺ຈນໍ។ ເອເຕນ ອນາຄເຕສຸ ຂນ຺ເຂສຸ ສໍກິເລສວິໂສຂນໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ມຊ຺ເຊຕິ ຕທຸກຍເວມຊ຺ເຊ។ ໂນ ເຈ ຄເຫສ຺ສສີຕິ ນ ອຸປ຺າທິຍິສ຺ສສິ ເຈ។ ເອເຕນ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປ຺ນ຺ເນ ຂນ຺ຂປ຺ພນ຺ເຂ ອຸປ຺າທານປ຺ປ຺ວຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ອຸປ຺ສນ຺ໂຕ ຈຣິສ຺ສສີຕິ ເອວໍ ອທ຺ຂຕ຺ຕຍຄຕສໍກິເລສວິໂສຂເນ ສຕິ ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພປ຺ຣິລຸອາຫຕາຍ ອຸປ຺ສນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣິສ຺ສສີຕິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ຄາຖໍ ນິຜ຺ຖເປ຺ສີ។ ເຕນາຫ "ອິມໍ ຄາຖ"ນ຺ຕິອາທີ។

ປ຺ຕ຺ຕາຕິ ໂອຣສາ, ອລ຺ເລປິ ວາ ເຍ ເກຈິ។ ປິຕາຕິ ຊນໂກ។ ພນ຺ຂວາຕິ ລາຕກາ។ ອຍລ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ – ປ຺ຕ຺ຕາ ວາ ປິຕາ ວາ ພນ຺ຂວາ ວາ ອນ຺ຕເກນ ມຈ຺ຈຸນາ ອຂິປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອກິກູຕສ຺ສ ມຣຕາໂຕ ຕາຕາຍ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຖິ ລາຕີສຸ ຕາຕຕາຕິ។ ນ ຫິ ລາຕີນໍ ວເສນ ມຣຕາໂຕ ອາຣກ຺ຂາ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ປ຺ຜາຈາເຣ "ອຸໂກ ປ຺ຕ຺ຕາ ກາລກຕາ"ຕິອາທີນາ (ອປ຺។ ເຖຣີ ໒។໔។໔໙໗) ມາ ນິຣຕ຺ຖກໍ ປ຺ຣິເທວິ, ຂມ຺ມໍເຍວ ປ຺ນ ຍາຖາວໂຕ ປ຺ສ຺ສາຕິ ອຂິປ຺ປ຺າໂຍ។

ໂສຕາປ຺ຕ຺ຕິຜເລ ປ຺ຕິຜ຺ຖິຕາຕິ ຍຖານຸໂລມໍ ປ຺ວຕ຺ຕິຕາຍ ສາມຸກ຺ກໍສິກາຍ ຂມ຺ມເທສນາຍ ປ຺ຣິໂຍສາເນ ສຫສ຺ສນຍປ຺ຜິມຕ຺ຫິເຕ ໂສຕາປ຺ຕ຺ຕິຜເລ ປ຺ຕິຜ຺ຖຫີ។ ກຖໍ ປ຺ນາຍໍ ສຕິປ຺ຜ຺ຖານມຄ຺ຄວເສນ ໂສຕາປ຺ຕ຺ຕິຜເລ ປ຺ຕິຜ຺ຖາສີຕິ ອາຫ "ຍສ຺ມາ ປ຺ນາ"ຕິອາທີ។ ນ ຫິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຜ຺ຖານກຖາຍ ວິນາ ສາວການໍ ອຣິຍມຄ຺ຄາຂິຄໂມ ອຕ຺ຖິ។ "ອິມໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ"ຕິ ປ຺ນ ອິທໍ ໂສກວິ

ໂນຫນວເສນ ປວຕ຺ຕິຕາຍ ຄາຖາຍ ປຐມໍ ສຸຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສ ນໂຍ ອິຕຣຄາຖາຍປີຯ ຠາວນາຕິ ປຎ຺ຎາຠາວນາຯ ສາ ຫິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຣູປາທີນໍ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ອນຸປສ຺ສນາປີ ສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ, ຕສ຺ມາຯ ເຕປີຕິ ສນ຺ຕຕິມຫາມ ຕ຺ຕປຜາຈາຣາຯ

ປຎ຺ຈສເຕ ໂຈເຣຕິ ສຕສຕໂຈຣປຣິວາເຣ ປຎ຺ຈ ໂຈເຣ ປຏິປາຏິຍາ ເປເສສີຯ ເຕ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເຖຣໍ ປຣິເຍສນ຺ຕາ ອນຸກ຺ກເມນ ເຖຣສ຺ສ ສມີເປ ສມາຄຈ຺ຉິສ຺ຯ ເຕນາຫ “ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຖຣໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສີທິສູ”ຕິຯ ເວທນໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເຖຣສ຺ສ ຫິ ສີລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ສຸປຣິສຸທ຺ຘໍ ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸລຸອາຣໍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ອູຣຸຜຣິເກາທຊນິຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ວິກ຺ຂມ຺ເກສິຯ ປາທານີຕິ ປາເທຯ ສຎ຺ຎເປສ຺ສາມີຕິ ສຎ຺ຎຕ຺ຕື ກຣິສ຺ສາມິຯ ອຏ຺ຏິຍາມີຕິ ອິຄຸຈ຺ຉາມິຯ ຫຣາຍາມີຕິ ລຊ຺ຊາມິຯ ວິປສ຺ສິສນ຺ຕິ ສມ຺ມສິຯ

ປຈລາຍນ຺ຕານນ຺ຕິ ປຈລາຍນໍ ນິທ຺ທໍ ອຸປຄຕານໍຯ ວຕສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ຆຕຈຣຕສມ຺ປນ຺ໂນຯ ປມາທນ຺ຕິ ປຈລາຍນໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ໂອຣຸທ຺ຘມານໂສຕິ ອຸປຣຸທ຺ຘອຘິຈິຕ຺ໂຕຯ ປຎ຺ຊຣສ຺ມິນ຺ຕິ ສຣີເຣຯ ສຣີຣຎ຺ຫິ ນ຺ຫາຣຸສມ຺ພນ຺ຘອຏ຺ຐິສງ຺ຆາຕຕາຍ ອິຘ “ປຎ຺ຊຣ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ປີຕວຕ຺ຕາຍ ປຜາກາຍ ປຣິຫຣຕາໂຕ ມລຸລຍຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕກຕາຍ ຈ ປີຕມລຸໂລຯ ຕິສ຺ ຣຊ຺ເຊສູຕິ ປຕ຺ຫຸໂຈລຸອໂຄລຸອຣຊ຺ເຊສ຺ຯ ມລ຺ລາ ສິຫລຸອທີເປ ສກ຺ກາຣສມ຺ມານໍ ລກນ຺ຕິຕິ ຕມ຺ພປຕ຺ຕິທີປໍ ອາຄມ຺ມຯ ຕໍເຍວ ອງ຺ກຸສໍ ກຕ຺ວາຕິ “ຣູປາທໂຍ ‘ມມາ’ຕິ ນ ຄເຫຕພ຺ພາ”ຕິ ນ ຕຸມ຺ຫາກວຄ຺ເຄນ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໑-໑໘) ປກາສິຕມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິໂນ ອງ຺ກຸສໍ ກຕ຺ວາຯ ຊຕ຺ຕຸເກຫິ ຈງ຺ກມຕິ “ນິສິນ຺ເນ ນິທ຺ທາຍ ອວສໂຣ ໂຫຕີ”ຕິຯ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວີຣິຍາຣມ຺ກສ຺ສ ສຜລຕາປເວທນມຸເຂນ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາຯ ກາສິຕນ຺ຕິ ວຈນໍຯ ກສ຺ສ ປນ ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ພຸທ຺ຘເສຏ຺ຐສ຺ສ,ສພ຺ພໂລກຄ຺ຄວາທິໂນ”ຕິຯ ນ ຕຸມ຺ຫາກນ຺ຕິອາທິ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາຣທສ຺ສນໍຯ ຕຍິທໍ ເມ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວູປສມກາຣຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອນິຈ຺ຈາ ວຕາ”ຕິ ຄາຖໍ ອາຫຣິຯ ເຕນ ອິທານາຫໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂເຕ ຂເຕ ກງ຺ຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂຣຄສ຺ສ ອກາເວນ ອໂຣໂຄ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອສ຺ສາຕິ ສກ຺ກສ຺ສຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ເທວູປປຕ຺ຕິຯ ປຸນປາກຕິກາວ ອໂຫສິ ສກ຺ກກາເວເນວ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ສຸພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ເອວໍ ນາໂມຯ ອຈ຺ຉຣານໍ ນິຣຍູປປຕ຺ຕື ທິສ຺ວາ ຕໂຕ ປຓຸຕິ ສຕຕໍ ປວຕ຺ຕມານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາສໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ນິຈ຺ຈໍ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕມິທໍ ຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕນ຺ຕິ ສນ຺ຕສ຺ຕໍ ກີຕໍຯ ອຸພ຺ພິຄ຺ຄນ຺ຕິ ສໍວິຄ຺ຄໍຯ ອຸຕ຺ຣສ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ສໍວິຄ຺ຄໍຯ ອຸພ຺ພິຄ຺ຄນ຺ຕິ ກຍວເສນ ສຫ ກາເຍນ ສຎ຺ຈລິຕໍຯ ອນຸປ຺ປນ຺ເນສູຕິ ອນາຄເຕສ຺ຯ ກິຈ຺ເຉສູຕິ ທຸກ຺ເຂສ຺ຯ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍ, ກາວິທຸກ຺ຂປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປ຺ປຕິເຕສູຕິ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ກິຈ຺ເຉສູຕິ ໂຍຊນາ, ຕທາ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິວາຣສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນທຸກ຺ຂນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ໂພຊ຺ຊາຕິ ໂພຘິໂຕ, ອຣິຍມຄ຺ຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຎ຺ຎຕ຺ຣາຕິ ຈ ປທໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ໂພຘີ ຣເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ຕປສາຕິ ຕໂປກມ຺ມໂຕຯ ເຕນ ມຄ຺ຄາຘິຄມສ຺ສ ອຸປາຍກູຕໍ ຆຕງ຺ຄເສວນາທິສລ຺ເລຂປຏິປທໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາຕິ ມນຈ຺ຉຏ຺ຐານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ສໍວຣໂຕຯ ເອເຕນ ສຕິສໍວຣສີເສນ ສພ຺ພມ຺ປີ ສໍວຣສີລໍ, ລກ຺ຂຕຫາຣນເຍນ ວາ ສພ຺ພມ຺ປີ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພນິສ຺ສຄ຺ຄາຕິ ສພ຺ພຸປຘິນິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ ສພ຺ພກິເລສປ຺ປຫານໂຕຯ ກິເລເສສຸ ຫິ ນິສ຺ສຏ຺ເຐສຸ ກມ຺ມວຏ຺ຏໍ ວິປາກວຏ຺ຏຎ຺ຈ ນິສ຺ສຏ຺ຐເມວ ໂຫຕີຕິຯ ໂສຕ຺ຖິນ຺ຕິ ເຂມໍ ອນຸປທ຺ທວຕໍຯ

ຌາຍຕິ ນິຈ຺ຉເຍນ ກມຕິ ນິພ຺ພານໍ, ຕໍ ວາ ຌາຍຕິ ປຏິວິຊ຺ຌິຍຕີ ເອເຕນາຕິ ຌາໂຍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄຕິ ອາຫ “ຌາໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ”ຕິ ຯ ຕຓ຺ຫາວານວິຣຫິຕຕ຺ຕາຕິ ຕຓ຺ຫາສງ຺ຂາຕວານວິວິຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕຓ຺ຫາ ຫິ ຂນ຺ເຘຫິ ຂນ຺ຘໍ, ກມ຺ມຸນາ ວາ ຜລໍ, ສຕ຺ເຕຫິ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວິນຕີ ສໍສິພ຺ພຕີຕິ ວານນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຍິທໍ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ວານໍ, ນ ວາ ເອຕສ຺ມີ ອຘິຄເຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວານນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ, ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸຯ ປຣປຈ຺ຈເຍນ ວິນາ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຕິ ອາຫ “ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂຕາຍາ”ຕິຯ

ນນ຺ “ວິສຸທ຺ຘິຍາ”ຕິ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິຍາ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ວິສຸທ຺ຘິຄ຺ຄຫເຕເນເວຕ຺ຖ ໂສກສມຕິກ຺ກມາທໂຍປີ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ,

ເຕ ປຸນ ກສ຺ມາ ຄຫິຕາຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາສນຍຸຕ຺ຕິໂກວິເທຕິ ສຈ຺ຈປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາທິລກ຺ຂຓາຍໍ ຘມ຺ມນີຕິຍໍ ເຉເກຯ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຎາເປຕີຕິ ເຍ ເຍ ໂພຘເນຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລາ ສງ຺ເຂປວິຕ຺ຖາຣາທິວເສນ ຍຖາ ຍຖາ ໂພເຘຕພ຺ພາ, ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາວິລາເສນ ຠຄວາ ເຕ ເຕ ຕຖາ ຕຖາ ໂພເຘນ຺ໂຕ ຕໍ ຕມຕ຺ຖໍ ຎາເປຕີຯ ຕໍ ຕໍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕີ ອຄເຓນ຺ໂຕ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຯ ນ ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິຎາປກາທີສາຘນີຍວຈນາຕິຯ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຊາຍຕິ, ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕໂສກປຣິເທວສ຺ສ ນ ກທາຈິ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິ ອຕ຺ຖີ ໂສກປຣິເທວສມຕິກ຺ກມມຸເຂເນວ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິຍາ ອິຊ຺ຌນ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກເມນ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ໂທມນສ຺ສປຈ຺ຈເຍຫິ ທຸກ຺ຂຘມ຺ເມຫິ ປຸຏ຺ຐໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນໍ ໂສກາທໂຍ ອຠິຠວນ຺ຕິ, ປຣິຎ຺ຎາເຕສຸ ຈ ເຕສຸ ເຕ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂສກປຣິເທວານໍ ສມຕິກ຺ກໂມ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄເມນາ’’ຕິຯ ຎາຍສ຺ສາຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສ຺ສ ຕຕິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ຈຯ ຕທຘິຄເມນ ຫິ ຍຖາກ຺ກມໍ ທຸກ຺ຂໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂມຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍສຫຠາວິປີ ອິຕຣາຠິສມໂຍ ຕທວິນາຠາວໂຕ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍເຫຕຸໂກ ວິຍ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ຎາຍສ຺ສາຘິຄໂມ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາ’’ຕິຯ ຜລຎາເຓນ ວາ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຓໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍາ’’ຕິຯ ສມ຺ປທານວຈນຎ຺ເຈຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ວຕ຺ຕາກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ປສໍສາວຈນໍຯ ຕຍິທໍ ນ ອິເຘວ, ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປີ ສຕ຺ຖາ ອກາສິເຍວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍເຖວ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖອາທິມ຺ຫິ ກລ຺ຍາຓໍ, ອາທິ ວາ ກລ຺ຍາຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາທິກລ຺ຍາຓໍຯ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສາຕ຺ຖໍຯ ພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໍຯ ສີລາທິປຎ຺ຈຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘປາຣິປູຣິໂຕ ອຸປເນຕພ຺ພສ຺ສ ອຠາວາ ຈ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍຯ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໂຕ ອປເນຕພ຺ພສ຺ສ ອຠາວາ ຈ ປຣິສຸທ຺ຘໍຯ ເສຏ຺ຐຈຣິຍຠາວໂຕ ສາສນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຎ຺ຈ ໂວ ປກາເສສ຺ສາມີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໔໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຣິຍວໍສາຕິ ອຣິຍານໍ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ວໍສາ ປເວຓີໂຍຯ ອຄ຺ຄຎ຺ຎາຕິ ‘‘ອຄ຺ຄາ’’ຕິ ຊານິຕພ຺ພາ ສພ຺ພວໍເສຫິ ເສຏ຺ຐຠາວໂຕຯ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎາຕິ ‘‘ຈິຣຣຕ຺ຕາ’’ຕິ ຊານິຕພ຺ພາຯ ວໍສຎ຺ຎາຕິ ‘‘ພຸທ຺ຘາທີນໍ ວໍສາ’’ຕິ ຊານິຕພ຺ພາຯ ໂປຣາຓາຕິ ປຸຣາຕນາ ອນຘຸນາຕນຕ຺ຕາຯ ອສໍກິຓ຺ຓາຕິ ອວິກິຓ຺ຓາ ອນປນີຕາຯ ອສໍກິຓ຺ຓປຸພ຺ພາຕິ ‘‘ກີ ອິເມຫີ’’ຕິ ອຣິເຍຫິ ນ ອປນີຕປຸພ຺ພາຯ ນ ສໍກີຍນ຺ຕີຕິ ອິທານິປີ ເຕຫີ ນ ອປນີຍນ຺ຕິຯ ນ ສໍກີຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອນາຄເຕປີ ເຕຫີ ນ ອປນີຍິສ຺ສນ຺ຕິຯ ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ຐາ…ເປ… ວິຎ຺ຎູຫີຕິ ເຍ ໂລເກ ວິຎ຺ຎູ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເຕຫີ ອປຈ຺ຈກ຺ຂຕາ ອນິນ຺ທິຕາ, ອຄຣຫິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິສຸທ຺ຘິຍາຕິອາທີຫີຕິ ວິສຸທ຺ຘິອາທີຫີປເທຫີຯ ປເທຫີຕິ ວາກ຺ເຍຫີ, ວິສຸທ຺ຘິອຕ຺ຖາທິເກທກິນ຺ເນຫີ ວາ ຘມ຺ມໂກຍ຺ຖາເສຫີຯ

ອຸປທ຺ທເວຕີ ອນຕ຺ເຖຯ ວິສຸທ຺ຘິນ຺ຕິ ວິສຸຊ຺ຌນໍ ສໍກິເລສປ຺ປຫານໍຯ ວາຈຸຄ຺ຄຕກຣຓໍ ອຸຄ຺ຄໂຫຯ ປຣິຍາປຸຓນໍ ປຣິຈໂຍຯ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຫທເຍ ຐປນໍ ຘາຣຓໍຯ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ວາຈນໍຯ ຄນ຺ຘາຣໂກຕິ ຄນ຺ຘາຣເທເສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຯ ປໂຫນ຺ຕີຕິ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອນິຍ຺ຍານມຄ຺ຄາຕິ ມິຈ຺ຉາມຄ຺ຄາ, ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍຕານິຍຕມຄ຺ຄາປີ ວາຯ ສຸວຕ຺ຓນ຺ຕິ ກູຏສຸວຕ຺ຓມ຺ປີ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ມຓີຕິ ກາຈມຓີປີຯ ມຸຕ຺ຕາຕິ ເວຬຸຊາປີຯ ປວາຬນ຺ຕິ ປລ຺ລໂວປີ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຣຕ຺ຕຊມ຺ພຸນທາທິປເທຫີ ເຕ ວິເສສິຕາຯ

ນ ຕໂຕ ເຫຏ຺ຐາຕິ (ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໕ຯ໓໖໗; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓໗໓) ອິຘານິປ຺ເປຕກາຍາທີນໍ ເວທນາທິສຠາວຕ຺ຕາຠາວາ, ກາຍເວທນາຈິຕ຺ຕວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຕຠູມກຘມ຺ມສ຺ສ ວິສໍ ວິປລ຺ລາສວຕ຺ຖຸນ຺ຕຣຠາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຈ ເຫຏ຺ຐາຄຫເຓສຸ ວິປລ຺ລາສວຕ຺ຖູນໍ ອນິຏ຺ຐານໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຎ຺ຈມສ຺ສ ປນ ວິປລ຺ລາສວຕ຺ຖຸໂນ ອຠາວາ ‘‘ນ ອຸທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອາຣມ຺ມຓວິຠາເຄນ ເຫຕ຺ຖ ສຕິປຏ຺ຐານວິຠາໂຄຕິຯ ຕໂຍ ສຕິປຏ຺ຐານາຕິ ສຕິປຏ຺ຐານສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣທສ຺ສນໍ, ນ ອິທ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຕິປຏ຺ຐານສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນນ຺ຕິຯ ອາທີສຸ ຫີ ສຕິໂຄຈໂຣຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ‘‘ຜສ຺ສສມຸທຍາ ເວທນານໍ ສມຸທໂຍ, ນາມຣູປສມຸທຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸທໂຍ, ມນສິກາຣສມຸທຍາ ຘມ຺ມານໍ ສມຸທໂຍ’’ຕິ ສຕິປຏ຺ຐານາຕິ ວຸຕ຺ຕານໍ ສຕິໂຄຈຣານໍ ປກາສເກ ສຸຕ຺ຕປເທເສ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເອວໍ ປຏິສມ຺ຠິທາປາຬິຍມ຺ປີ (ປຏິຯ ມຯ ໒ຯ໒໔) ອວເສສປາຬິປ຺ປເທສທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສຕິຍາ ປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ສຕິຍາ ປຕິຏ຺ຐາຕພ຺ພຏ຺ຐານໍຯ ຫານາທີນີ ສຕິຍາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຣູປາທີນີ ກສິຓາທີນີ ຈ ສຕິຍາ ຐານໍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕໍນິວາຣຓຕ຺ຖມາຫ ‘‘ປຘານໍ ຐານ’’ນ຺ຕິຯ ປ-ສທ຺ໂທ ຫີ ອິຘ ‘‘ປຓີຕາ ຘມ຺ມາ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໑໔ ຕິກມາຕິກາ) ວິຍ ປຘານຕ຺ຖທີປໂກຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອຣິໂຍຕິ ອຣິຍໍ ສພ຺ພສຕ຺ຕເສຏ຺ຐໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘມາຫຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ສຬາຍຕນວິຠງ຺ຄສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໒໑໑)ຯ ສຸຕ຺ເຕກເທເສນ ຫີ ສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຫີ –

‘‘ຕໂຍ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຍທຣິໂຍ...ເປ... ມຣຫຕີຕິ ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ ສາວການໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ອນຸກມ຺ປໂກ ຫິເຕສີ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ອິທໍ ໂວ ຫິຕາຍ ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາ’ຕິຯ ຕສ຺ສ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ, ນ ໂສຕໍ ໂອທຫນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎາ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕິ, ໂວກ຺ກມ຺ມ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຯ ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຖມໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ, ຍທຣິໂຍ...ເປ... ອຣຫຕິຯ

ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຖາ...ເປ... ອິທໍ ໂວ ສຸຂາຍາຕິຯ ຕສ຺ສ ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ນ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ...ເປ... ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ເອກຈ຺ເຈ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ...ເປ... ນ ຈ ໂວກ຺ກມ຺ມ ສຕ຺ຖຸສາສນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ນ ເຈວ ອນຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອນຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ນ ເຈວ ອຕ຺ຕມໂນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອຕ຺ຕມນຕໍ ປຏິສໍເວເທຕິຯ ອນຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ອຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ຕທຸຠຍໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນຯ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ...ເປ... ອຣຫຕິຯ

ປຸນ ຈປຣໍ...ເປ... ສຸຂາຍາຕິຯ ຕສ຺ສ ສາວກາ ສຸສ຺ສູສນ຺ຕິ...ເປ... ວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອຕ຺ຕມໂນ ເຈວ ໂຫຕິ, ອຕ຺ຕມນຕຎ຺ຈ ປຏິສໍເວເທຕິ, ອນວສ຺ສຸໂຕ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ ຯ ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ສຕິປຏ຺ຐານໍ...ເປ... ອຣຫຕີ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໑໑) –

ເອວໍ ປຏິຆານຸນເຍຫິ ອນວສ຺ສຸຕຕາ, ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິຕາຍ ຕທຸຠຍວີຕິວຕ຺ຕຕາ ‘‘ສຕິປຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ພຸທ຺ຘານໍ ເຍວ ຫິ ນິຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐິຕສ຺ສຕິຕາ ໂຫຕິ ອາເວຓິກຘມ຺ມຠາວໂຕ, ນ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາທີນໍຯ ປ-ສທ຺ໂທ ອາຣມ຺ຠໍ ໂຊເຕຕິ, ອາຣມ຺ໂຠ ຈ ປວຕ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ປວຕ຺ຕຍິຕພ຺ພໂຕ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ສຕິຍາ ກຣຓຠູຕາຍ ປຏ຺ຐານໍ ປຏ຺ຐເປຕພ຺ພໍ ສຕິປຏ຺ຐ ານໍຯ ອນ-ສທ຺ໂທ ຫິ ພຫຸລວຈເນນ ກມ຺ມຕ຺ໂຖປີ ໂຫຕີຕິຯ

ຕຖາສ຺ສ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖປີ ລພ຺ຠຕີຕິ ‘‘ປຕິຏ຺ຐາຕີຕິ ປຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປ-ສທ຺ໂທ ຠູສຕ຺ຖວິສິຏ຺ຐໍ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ທີເປຕີຕິ ‘ໂອກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ອາຫຯ ປຸນ ຠາວຕ຺ຖໍ ສຕິ-ສທ຺ທໍ ປຏ຺ຐານ-ສທ຺ທຎ຺ຈ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ ປຸຣິມວິກປ຺ເປ ສຕິ-ສທ຺ໂທ ປຏ຺ຐານ-ສທ຺ໂທ ຈ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ໂຖຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິຯ ສຣຓຏ຺ເຐນາຕິ ຈິຣກຕສ຺ສ ຈິຣຠາສິຕສ຺ສ ຈ ອນຸສ຺ສຣຓຏ຺ເຐນຯ ອິທນ຺ຕິ ຍໍ ‘‘ສຕິເຍວ ສຕິປຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອິທໍ ອິທ ອິມສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ຕປເທເສ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ

ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ຍທິ ສຕິ ເອວ ສຕິປຏ຺ຐານໍ, ສຕິ ນາມ ເອໂກ ຘມ຺ໂມ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກສ຺ມາ ‘‘ສຕິປຏ຺ຐານາ’’ຕິ ພຫຸວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສຕິພຫຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິຯ ຍທິ ພຫຸກາ ເອຕາ ສຕິໂຍ, ອຖ ກສ຺ມາ ‘‘ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ເອກວຈນນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ມຄ຺ຄຏ຺ເຐນາຕິ ນິຍ຺ຍານຏ຺ເຐນຯ ນິຍ຺ຍານິໂກ ຫິ ມຄ຺ຄຘມ຺ໂມ, ເຕເນວ ນິຍ຺ຍານິກຠາເວນ ເອກຕ຺ຕຸປຄໂຕ ເອກນ຺ຕໂຕ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອຕ຺ຖິເກຫິ ຈ ຕທຕ຺ຖໍ ມຄ຺ຄີຍຕີຕິ ອຕ຺ຕນາວ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈາຫຣຕິ ‘‘ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ’’ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຈຕສ຺ໂສປີ ເຈຕາຕິ ກາຍານຸປສ຺ສນາທິວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘາປີ ຈ ເອຕາ ສຕິໂຍຯ ອປຣຠາເຄຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄກ຺ຂເຓຯ ກິຈ຺ຈໍ ສາຘຍມານາຕິ ປຸພ຺ພຠາເຄ ກາຍາທີສຸ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ສຸຠາສຎ຺ຎາທິວິຘມເນນ ວິສໍ ວິສໍ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ສກິໍເຍວ ຕຕ຺ຖ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສປິ ວິປລ຺ລາສສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຫານກິຈ຺ຈໍ ສາຘຍມານາ ອາຣມ຺ມກຣຓວເສນ ນິພ຺ພານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິຯ ຈຕຸພ຺ພິຘກິຈ຺ຈສາຘເນເນວ ເຫຕ຺ຖ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສຯ ເອວຎ຺ຈ ສຕິຕິ ມຄ຺ຄຏ຺ເຐນ ເອກຕ຺ຕໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ເອກວຈເນນ ອາຣມ຺ມຓເຠເທນ ຈຕຸພ຺ພິຘຕໍ ອຸປາທາຍ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ’’ຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ສຕິວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາຯ ວຈນານຸສນ຺ຘິນາ ‘‘ເອກາຍໂນ ອຍ’’ນ຺ຕິອາທິກາ ເທສນາ ສານຸສນ຺ຘິກາວ, ນ ອນນຸສນ຺ຘິກາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ນິທສ຺ສເນນ ປຏິປາເທຕຸໍ ‘‘ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທນ’’ນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕປ ທໍ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໘໘໔) ອາເນຕ຺ວາ ‘‘ຍຖາ’’ຕິອາທິນາ ນິທສ຺ສນໍ ສໍສນ຺ເທຕິຯ ຕສ຺ມາຕິອາທິ ນິຄມນໍຯ

ວິເສສໂຕ ກາໂຍ ຈ ເວທນາ ຈ ອສ຺ສາທສ຺ສກາຣຓນ຺ຕິ ຕປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ເຕສຸ ຕຓ຺ຫາວຕ຺ຖູສຸ ໂອຬາຣິກສຸຂຸເມສຸ ອສຸຠທຸກ຺ ຂຠາວທສ຺ສນານິ ມນ຺ທຕິກ຺ຂປຎ຺ເຎຫິ ຕຓ຺ຫາຈຣິເຕຫິ ສຸກຣານີຕິ ຕານິ ເຕສໍ ‘‘ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ ຕຖາ ‘‘ນິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ ຕາ’’ຕິ ອຠິນິເວສວຕ຺ຖຸຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ວິເສສກາຣເຓສຸ ຈິຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸ ອນິຈ຺ຈານຕ຺ຕຕາທສ຺ສນານິ ສຣາຄາທິວເສນ ສຎ຺ຎາຜສ຺ສາທິວເສນ ນີວຣຓາທິວເສນ ຈ ນາຕິປ຺ປເຠທອຕິປ຺ປເຠທຄເຕສຸ ເຕສຸ ຕປ຺ປຫານຕ຺ຖໍ ມນ຺ທຕິກ຺ຂປຎ຺ຎານໍ

ທິຍຸກິຈຣິຕານໍ ສຸກຣານີຕິ ເຕສໍ ຕານິ “ວິສຸທ຺ຘີມຄ຺ໄຄ”ຕິ ວຸຕ຺ຕານີ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ຈິຕ຺ຕສມ຺ມານມ຺ປີ ຕຕ຺ຫາຍ ວຕ຺ຖຸກາໂວ ສມ຺ກວຕິ, ຕຖາ ກາຍເວທນານມ຺ປີ ທິຍຸກິຍາຕິ ສຕິປີ ເນສໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ຕຕ຺ຫາທິຍຸກິຍາ ວຕ຺ຖຸກາເວ ໂຍ ຍສ຺ສ ສາ ຕິສຍປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິເສສຄ຺ຄຫຓໍ ກຕນ຺ຕິ ທຍຸຖພ຺ພໍ຺ ຕິກ຺ຂປ຺ຍ຺ຍສມຖຍານີໂກ ໂອລຸອາຣິກາຣມ຺ມຓໍ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຍຸກຕ຺ວາ ຊານໍ ສມາປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ວຸຍຸຖາຍ ເວທນໍ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ “ໂອລຸອາຣິກາຣມ຺ມເຕ ອສຕ຺ຖຫນ ໂຕ”ຕິ຺ ວິປ຺ສ຺ສນາຍານິກສ຺ສ ປນ ສຸຂຸເມ ຈິຕ຺ເຕ ສມ຺ເມສຸ ຈ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ຈິຕ຺ຕສມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສນານໍ ມນ຺ທຕິກ຺ ຂປ຺ຍ຺ຍາວິປ຺ສ຺ສນາຍານີການໍ ວິສຸທ຺ຘີມຄ຺ຄຕາ ວຸຕ຺ຕາ຺

ເຕສໍ ຕຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ-ສທ຺ທສ຺ສ “ປ຺ຫານຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ ເອເຕນ ໂຍຊນາ຺ ປ຺ຣໂຕ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວນໂຍ຺ ປ຺ຍ຺ຈ ກາມຄ຺ຕາ ສວິເສສາ ກາເຍ ລພ຺ກນ຺ຕີຕິ ວິເສເສນ ກາໂຍ ກາໂມພສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ກເວສຸ ສຸຂຄ຺ຄຫຕາວເສນ ກວສ຺ສາໂທ ໂຫ ຕິ ກໂວພສ຺ສ ເວທນາ ວຕ຺ຖຸ, ສນ຺ຕິພນຄຫຕາວເສນ ວິເສສໂຕ ຈິຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕາກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ທິຍຸໂຖພສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸ, ສມ຺ເມສຸ ວິນິພ຺ໂກຄສ຺ສ ທຸກ຺ກຣຕ຺ຕາ ສມ຺ມານໍ ສມ຺ມມຕ຺ຕຕາຍ ທຸປ຺ປ຺ຜິວິຊ຺ຊຕ຺ຕາ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ອວິຊ຺ໂຊພສ຺ສ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຖຸ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ປ຺ຫານຕ຺ຖໍ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ວຸຕ຺ຕາ຺

ຍທຄ຺ເຄນ ຈ ກາໂຍ ກາໂມພສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ຕທຄ຺ເຄນ ອກິຊ຺ຊາກາຍຄນ຺ຖສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ປ຺ຜິພານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ ຕິ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂວິປ຺ຣິຕາມທຸກ຺ຂສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂກູຕາ ເວທນາ ວິເສເສນ ພ຺ຍາປາທກາຍຄນ຺ຖສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ຈິຕ຺ເຕ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄຫຕາວເສນ ສສ຺ສຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສີເລນ ສຸທ຺ຘີຕິອາທິ ປ຺ຣາມສນໍ ໂຫຕີຕິ ສີລພ຺ພຕປ຺ຣາມາສສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸ, ນາມ ຮູປ຺ປ຺ຣິຈ຺ເຊເທນ ກູຕໍ ກູຕໂຕ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ກວວິກວທິຍຸກິສງ຺ຂາໂຕ ອິທໍສຈ຺ຈາກິນິເວໂສ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຖຸ, ສຸຂເວທນາສ຺ສາທວເສນ ປ຺ຣໂລກນິຣເປກ຺ໂຂ “ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິກໍ ປ຺ຣາມາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຕິ ທິຍຸຖຸປາທານສ຺ສ ເວທນາ ວຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິພນຄຫຕາວເສນ ສຣາຄາທິຈິຕ຺ເຕ ສມ຺ໂມໂຫ ໂຫຕີຕິ ໂມຫາຄຕິຍາ ຈິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸ, ສມ຺ມສກາວານວໂພເສນ ກຍໍ ໂຫຕີຕິ ກຍາຄຕິຍາ ສມ຺ມາ ວຕ຺ຖ຺ຸ ເຍ ປເນຕ຺ຖ ອວຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວຕ຺ຖຸກາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ຺ ຕຖາ ທີ ໂອເພສຸ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວ ໂຍຄາສເວສຸປີ ໂຍຊນາ ອຕ຺ຖໂຕ ອກິນ຺ນຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ປກໂມພຕິຍຈຕ຺ຕ຺ຖຄນ຺ຖໂຍຊນາຍ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວ ກາຍຈິຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ອິຕຣູປາທານວຕ຺ຖຸຕາ ໂຍຊນາ, ຕຖາ ກາໂມພພ຺ຍາປາທກາຍຄນ຺ຖໂຍຊນາຍ ວຸຕ຺ຕນຍາ ເອວ ກາຍເວທ ນານໍ ລນ຺ທໂທສາຄຕິ ວຕ຺ຖຸຕາ ໂຍຊນາ ວາ຺

“ອາຫາຣສມຸທຍາ ກາຍສມຸທໂຍ, ຜສ຺ສສມຸທຍາ ເວທນາສມຸທໂຍ, (ສໍ຺ ນີ຺ ໕຺໔໐໗) ສງ຺ຂາຣປ຺ຈ຺ຈຍາ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ວິຍ຺ຍາຓປ຺ຈ຺ຈຍາ ນາມຮູປ”ນ຺ຕິ (ມ຺ ນີ຺ ໓຺໑໘໖; ອຸທາ຺ ໑; ວິກ຺ ໘໔໕) ວຈນໂຕ ກາຍາທີນໍ ສມຸທຍກູຕາ ກພລຸອີກາຣາ ຫາຣຜສ຺ສມໂນສຍ຺ເຈຕນາວິຍ຺ຍາຓາຫາຣາ ກາຍາທິປ຺ຣິຊານເນນ ປ຺ຣິຍ຺ຍາຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ຈຕຸພ຺ພິສາ ຫາຣປ຺ຣິຍ຺ຍຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ ປກຣຕານໂຍຕິ ເນຕ຺ຕິປກຣຕາວເສນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕສໍວຕ຺ຕານນໂຍ຺

ສຣຕາວເສນາຕິ ກາຍາທີນໍ ກຸສລາທິສມ຺ມານຍ຺ຈ ອຸປ຺ສາຣຕາວເສນ຺ ສຣນ຺ຕິ ຄຈ຺ຊນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ ເອຕາຍາຕິ ສຕິຕິ ອິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ເອກຕ຺ເຕ ເອກສກາເວ ນິພ຺ພາເນ ສໂມສຣຕໍ ສມາຄໂມ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຕໍ຺ ເອຕເທວ ທີ ທສ຺ເສຕຸ “ຍຖາ ທີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອກນິພ຺ພານປ຺ເວສເຫຕຸກູຕາ ວາ ສມານຕາ ເອໂກ ສຕິປ຺ຍຸຖານສ຺ສ ກາໂວ ເອກຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ສໂມສຣຕໍ ຕໍສກາຄຕາ ເອກຕ຺ຕສໂມສຣຕໍ຺ ເອກນິພ຺ພານປ຺ເວສເຫຕຸກາວໍ ປນ ທສ຺ເສຕຸ “ຍຖາ ທີ”ຕິອາທິມາຫ຺ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ສຣເຕກຕ຺ຕສ ໂມສຣຕານິ ສເຫວ ສຕິປ຺ຍຸຖາເນກກາວສ຺ສ ກາຣຕຕ຺ເຖນ ວຸຕ຺ຕານີຕິ ທຍຸຖພ຺ພານິ, ປຸຣິມສ຺ມີ ວິສໍ຺ ສຣຕາວເສນາຕິ ວາ “ຄມນວເສນາ”ຕິ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ຕເທວ ຄມນໍ ສໂມສຣຕນ຺ຕິ, ສໂມສຣເຕ ວາ ສຕິສທ຺ທຕ຺ຖວເສນ ອວຸຈ຺ຈມາເນ ສາຣຕາວ ສຕີຕິ ສຕິສທ຺ທຕ຺ຖນ຺ຕຣາກາວາ ປຸຣິມໍ ສຕິກາວສ຺ສ ກາຣຕໍ, ປຈ຺ຊິມໍ ເອກກາວສ຺ສາຕິ ນິພ຺ພານສໂມສຣເຕປີ ສຫີຕາເນວ ຕານິ ສຕິປ຺ຍຸຖາເນກກາວສ຺ສ ກາຣຕານິ ວຸຕ຺ຕານີ ໂຫນ຺ຕີ຺ ຈຸທ຺ທສວິເຊນ,ນວວິເຊນ, ໂສລຸອສວິເຊນ, ປ຺ຍ຺ຈວິເຊນາຕິ ອິທໍ ອຸປ຺ຣິ ປາລຸອິຍໍ (ມ຺ ນີ຺ ໑຺໑໐໗) ອາຄຕານໍ ອານາປານປພ຺ພາທີນໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕສໍ ປນ ອນ຺ຕຣເກທວເສນ ຕທນ຺ຄຕເກທວເສນ ຈ ກາວນາຍ ອເນກວິສຕາ ລພ຺ກຕິເຍວ຺ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອຸຍຸຖານກກຕ຺ຫສທິສຕາ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາທີຕໍ ຕໍສຕິປ຺ຍຸຖານກາວນານຸກາວສ຺ສ ທຍຸຖພ຺ພາ຺

“ໂຄຈເຣ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຣຖ ສເກ ເປຕ຺ຕິເກ ວິສເຍ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ທີ຺ ນີ຺ ໓຺໗໐; ສໍ຺ ນີ຺ ໕຺໓໗໘) ກິກ຺ຂຸໂຄຈຣາ ເອເຕ ສມ຺ມາ, ຍທິທໍ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາທໂຍ຺ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາທິປ຺ຜິປຕ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸ ໂຫຕີ, ຕສ຺ມາ “ກາຍານຸປ຺ສ຺ສີ ວິຫຣ

ຕິ’’ຕິອາຫິນາ ກິກ຺ຂຸ ທສ຺ເສຕິ, ກິກ຺ຂຸມ຺ຫິ ຕໍ ນິຍມ໌ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ປ຺ຝິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸກາວທສ຺ສນ໌ໂຕ’’ຕິຯ ສຕ຺ຖຸ ຈຣິຍານຸ ວິຌາຍກຕ຺ຕາ ສກລສາສນສມ຺ປຝິຕ຺ຄາຫກຕ຺ຕາ ຈ ສພ຺ພປ຺ປກາຣາຍ ອນຸສາສນິຍາ ກາຊນກາໂວຯ

ສມໍ ຈເຣຍ຺ຍາຕິ ກາຍາທິວິສມຈຣິຍໍ ປ຺ຫາຍ ກາຍາທິຫິ ສມໍ ຈເຣຍ຺ຍຯ ຣາຄາທິວູປ຺ສເມນ ສນ຺ໂຕຯ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທເມນ ທນ຺ໂຕຯ ຈ ຕຸມຄ຺ຄນິຍາເມນ ນິຍໂຕຯ ເສຍ຺ຖຈຣິຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຯ ກາຍທຕ຺ຒາທິໂອໂຣປ຺ເນນ ນິຌາຍ ທຕ຺ຒໍຯ ອຣິຍກາເວ ຖິໂຕ ໂສ ເອວຣູໂປ ພາຫິຕປ຺ປ຺ສມິຕປ຺ປ຺ປກິນ຺ນກິເລສຕາຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສມໂຓ ກິກ຺ຂູຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

‘‘ອຍຌ຺ເຈວ ກາໂຍ ພຫິທ຺ໂຌ ຈ ນາມຣູປ຺’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ຝີຯ ໔ຯ໑໗໑) ຂນ຺ຌປຌ຺ຈກໍ, ‘‘ສຸຂຌ຺ຈ ກາເຍນ ປ຺ຝິສໍເວເທຕິ’’ຕິ ອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໗໑, ໔໑໗; ປາຣາຯ ໑໑) ນາມກາໂຍ ກາໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ ‘‘ກາເຍຕິ ຣູປກາເຍ’’ຕິ ອາຫຯ

ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕຕິ ‘‘ເວທນາທໂຍປີ ເອຕ຺ຖ ສິຕາ ເອຕ຺ຖ ປ຺ຝິພທ຺ຌາ’’ຕິ ກາເຍ ເວທນາທິອນຸປ຺ສ຺ສນາປ຺ສງ຺ເຄປີ ອາປນ຺ເນ ຕໂຕ ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມູຫວິສຍຕາຍ ຈສ຺ສ ກາຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ສມຸທາຍຸປາທານຕາຍ ຈ ອສຸກາກາຣສ຺ສ ‘‘ກາເຍ’’ຕິ ເອກວຈ ນໍ, ຕຖາ ອາຣມ຺ມຕາທິວິກາເຄນ ອເນກເກທກິນ຺ນມ຺ປີ ຈິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕກາວສາມຌ຺ເຌນ ເອກຊ຺ຌໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຈິຕ຺ເຕ’’ຕິ ເອກວຈ ນໍ, ເວທນາ ປນ ສຸຂາທິເກທກິນ຺ນາ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອນຸປ຺ສ຺ສິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ‘‘ເວທນາສູ’’ຕິ ພຫຸວຈເນນ ວຸຕ຺ຕາ, ຕເຖວ ຈ ນີທ຺ເທໂສ ປວຕ຺ຕິໂຕ, ຌມ຺ມາ ຈ ປໂຣປ຺ຕ຺ຕາສເກທາ ອນຸປ຺ສ຺ສິຕພ຺ພາກາເຣນ ຈ ອເນກເກທາ ເອວາຕິ ເຕປີ ພຫຸວຈນວເສເນ ວ ວຸຕ຺ຕາຯ ອວຍວີຄາຫ-ສມຌ຺ຌາຕິຌາວນ-ສາຣາທານາກີນິເວສນິເສຌນຕ຺ຖໍ ກາຍໍ ອງ຺ຄປ຺ຈ຺ຈງ຺ເຄຫິ, ຕານີ ຈ ເກສາທິຫິ, ເກ ສາທິເກ ຈ ກູຕຸປາທາຍຣູເປຫິ ວິນິພ຺ກຸຊ຺ຊນ຺ໂຕ ‘‘ຕຖາ ນ ກາເຍ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປາສາທາທິນຄຣາວຍວສມູເຫ ອວຍວີວາທິ ໂນປີ ອວຍວີຄາຫໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ນຄຣໍ ນາມ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີຕິ ປນ ເກສຌ຺ຈິ ສມຌ຺ຌາຕິຌາວນໍ ສິຍາຕິ ອິຕ຺ຖີປຸ໌ຣິສາ ທິສມຌ຺ຌາຕິຌາວເນ ນຄຣນິທສ຺ສນໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອງ຺ຄປ຺ຈ຺ຈງ຺ຄສມູໂຫ, ເກສໂລມາທິສມູໂຫ ກູຕຸປາທາຍສມູໂຫ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມູເຫ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ໂຕ ກາໂຍປີ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ, ປເຄວ ອິຕ຺ຖີອາທໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ກາໂຍ ວາ…ເປ… ທິສ຺ສຕິ’’ຕິຯ ໂກຈິ ຌມ຺ໂມຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕຊີວາທິ ປ຺ຝິກ຺ຂິປ຺ຕິ, ອວຍວີ ປນ ກາຍປ຺ຝິກ຺ເຂເປເນວ ປ຺ຝິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ກາຍາ ທິສຌ຺ຌາກີຌານານິຕິອາຫ ‘‘ຍຖາວຸຕ຺ຕ…ເປ… ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິຯ

ຍໍ ປສ຺ສຕິ ອິຕ຺ຖີ ປຸ໌ຣິສໍ ວາຯ ນນຸ ຈກ຺ຂຸນາ ອິຕ຺ຖີປຸ໌ຣິສທສ຺ສນໍ ນຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ‘‘ອິຕ຺ຖີ ປສ຺ສາມິ, ປຸ໌ຣິສໍ ປສ຺ສາມີ’’ຕິ ປນ ປວຕ຺ຕສຌ຺ຌາຍ ວເສນ ‘‘ຍໍ ປສ຺ສຕິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສເນນ ວາ ທິຝ຺ຖິຍາ ຍໍ ປສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ທິຝ຺ຖໍ, ຕໍ ຣູປາຍຕນໍ ນ ໂຫຕິ ຕີ ອຕ຺ໂຖ ວິປ຺ຣີຕຄ຺ຄາຫວເສນ ມິຈ຺ຊາປຣິກປ຺ປິຕຣູປຕ຺ຕາຯ ອຖ ວາ ຕໍ ເກສາທິກູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ຂາຕໍ ທິຝ຺ຖໍ ນ ໂຫຕິ ອຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຕວິຌ຺ເຌຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ທິຝ຺ຖໍ ວາ ຕໍ ນ ໂຫຕີຯ ຍໍ ທິຝ຺ຖໍ ຕໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ຍໍ ຣູປາຍຕນໍ ເກສາທິກູຕຸປາທາຍສມູຫສງ຺ ຂາຕໍ ທິຝ຺ຖໍ, ຕໍ ປຌ຺ຌາຈກ຺ຂຸນາ ກູຕໂຕ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປສ຺ສໍ ພຊ຺ຊເຕຕິ ອິມໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ຍຖາກູຕໍ ປຌ຺ຌາຈກ຺ຂຸນາ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ໂຕ’’ຕິ ກິເລສພນ຺ຌເນນ ພຊ຺ຊຕີຯ

ນອຌ຺ຌຌມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີຕິ ນ ອຌ຺ຌສກາວານຸປ຺ສ຺ສີ, ອສຸກາທິໂຕ ອຌ຺ຌາກາຣານຸປ຺ສ຺ສີ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິອາທິ ນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຝໍ ກໂຣຕິຯ ປຖວີກາຍນ຺ຕິ ເກສາທິໂກຝ຺ຖາສປຖວີ ຌມ຺ມສມູຫຕ຺ຕາ ‘‘ກາໂຍ’’ຕິ ວທຕິ, ລກ຺ຂຕປຖວິເມວ ວາ ອເນກປ຺ປເກທໍ ສກລສຣີຣຄຕໍ ປຸພ຺ພາປຣິຍກາເວນ ຈ ປວຕ຺ຕມານໍ ສມູຫວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ກາໂຍ’’ຕິ ວທຕີຯ ອາໂປກາຍນ຺ ຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

ເອວໍ ຄເຫຕພ຺ພສ຺ສາຕິ ‘‘ອຫໍ ມມ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍກາເວນ ອນ຺ຌພາເລຫິ ຄເຫຕພ຺ພສ຺ສຯ ອິທານິ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອນຸປ຺ສ຺ສ ນາກາຣານມ຺ປີ ວເສນ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຌໍຯ ຕຕ຺ຖ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປ຺ສ຺ສຕີຕິ ຈຕຸສມ຺ມຸຄ຺ຄານິກ ກາຍໍ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ເອວໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ເອວໍ ຈສ຺ສ ອນິຈ຺ຈາກາຣມ຺ປີ ອນຸປ຺ສ຺ສຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ຕຖາກູຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄາຫສ຺ສ ເລໂສປີ ນ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂນ ນິຈ຺ຈໂຕ’’ຕິ ຕຖາເຫສ ‘‘ນິຈ຺ຈສຌ຺ຌໍ ປຊຫຕີ’’ຕິ (ປ຺ຝິຯ ມຯ ໑ຯ໑໘) ວຸຕ຺ໂຕຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ອນິຈ຺ຈໂຕ ເອວ ອນຸປ຺ສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອວ-ກາໂຣ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຝ຺ໂຖຕິ ເຕນ ນິວຕ຺ຕິຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂນ ນິຈ຺ຈໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ ຕໍຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຸປ຺ສ຺ສນາທິນິວຕ຺ຕນມາສງ຺ກິຕພ຺ພໍ ປ຺ຝິໂຍຄີນິວຕ຺ຕນປຣຕ຺ຕາ ເອວ-ກາຣສ຺ສ, ອຸປ຺ຣິເທສນາຣຸລ຺ຫຕ຺ ຕາ ຈ ຕາສໍຯ

ທຸກຸຂໂຕ ອນຸປສ຺ສຕີຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ອນິຈ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ຂຕ຺ຕາ ຕເມວ ກາຍໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຸປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນຕ຺ຕໂຕ ອນຸປສ຺ສຕີ. ຍສ຺ມາ ປນ ຍໍ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາ, ຕໍ ອນພິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ, ນ ຕຕ຺ຖ ຣຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ ໂນ ນນ຺ທຕິ,ວິຣຊ຺ຊຕິ ໂນ ຣຊ຺ຊຕີ"ຕິ. ໂສ ເອວໍ ອຣຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຣາຄໍ ນິໂຣເທຕິ ໂນ ສມຸເທຕິ, ສມຸທຍໍ ນ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ປຕິປນ຺ໂນ ຈ ປຕິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ ໂນ ອາທິຍຕີ. ອຍຫ຺ຫິ ອນິຈ຺ຈາທິອນຸປສ຺ສນາ ຕທງ຺ຄວເສນ ສທ຺ທິ ກາຍຕນ຺ນິສ຺ສຍຂນ຺ຣາທິສງ຺ຂາເຣຫິ ກິເລສານໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ, ສງ຺ຂຕໂທສທສ຺ສເນນ ຕພ຺ພິປຣີເຕ ນິພ຺ພາເນ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາຍ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ໂຕ "ປຣິຈ຺ຈາຄປຕິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ເຈວ ປກ຺ຂນ຺ທນປຕິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ຈາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພິກ຺ຂຸ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ກິເລເສ ຈ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ນິພ຺ພາເນ ຈ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ , ຕຖາພູໂຕ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕນວເສນ ກິເລເສ ນ ອາທິຍຕິ, ນາປິ ອໂທສທສ຺ສິຕາວເສນ ສງ຺ຂຕາຣມ຺ມຕໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ປຕິນິສ຺ສຊ຺ຊຕິ ໂນ ອາທິຍຕີ"ຕິ. ອິທານິສ຺ສ ຕາຫິ ອນຸປສ຺ສນາຫິ ເຍສໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ໂສ ຕໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປສ຺ສນ຺ໂຕ ນິຈ຺ຈສຍ຺ຍໍ ປຊຫຕີ"ຕິ. ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ຈສຍ຺ຍນ຺ຕິ "ສງ຺ຂາຣາ ນິຈ຺ຈາ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວິປຣີຕສຍ຺ຍໍ. ທິຍ຺ຖິຈິຕ຺ຕວິປລ຺ລາສປຫານມຸເຂເນວ ສຍ຺ຍາວິປລ຺ລາສປ຺ປຫານນ຺ຕີ ສຍ຺ຍາຄຫຳ, ສຍ຺ຍາສີເສນ ວາ ເຕສມ຺ປີ ຄຫຳ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ນນ຺ທີນ຺ຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫໍ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເມວ.

ວິຫຣຕີຕິ ອິມິນາ ກາຍານຸປສ຺ສນາສມງ຺ຄີໂນ ອິຣິຍາປຖວິຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ອິຣິຍຕີ"ຕິ ອິຣິຍາປຖໍ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ອກິພ຺ຍາປນ຺ໂຕ "ຕີສຸ ກເວສູ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ປນ ກິເລສາ ປຣິຕ຺ຕກູມກາ ເອວາຕິ. ຍທິປິ ກິເລສານໍ ປຫານໍ ອາຕາປນ຺ນ຺ຕິ ຕໍ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິອາທີນມ຺ປີ ອຕ຺ເຖວ, ອາຕາປ-ສທ຺ໂທ ປນ ວິຣິເຍເຍວ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ວີຣິຍສ຺ເສຕໍ ນາມ"ນ຺ຕິ. ອຖ ວາ ປຕິປກ຺ຂປຫາເນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອພ຺ກຸສ຺ສຫນວເສນ ປວຕ຺ຕມານສ຺ສ ວີຣິຍສ຺ສ ສາຕິສຍໍ ຕທາຕາປນ຺ນ຺ຕີ ວີຣິຍເມວ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອຍ຺ເຍ ຘມ຺ມາ. ອາຕາປີຕິ ຈາຍມິກາໂຣ ປສໍສາຍ, ອຕິສຍສ຺ສ ວາ ທີປໂກຕິ ອາຕາປີຄຫເຕນ ສມ຺ມປ຺ປຘານສມງ຺ຄິຕໍ ທສ຺ເສຕີ. ສມ຺ມາ, ສມນ຺ຕໂຕ, ສາມຍ຺ຈ ປຊານນ຺ໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ, ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖາເນ ອຍ຺ຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສິຕາກາເວນ ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ, ສພ຺ພາກາຣປຊານເນນ ສມນ຺ຕໂຕ, ອຸປ຺ຣູປຣິ ວິເສສາວຫກາເວນ ປວຕ຺ຕິຍາ ສຍໍ ປຊານນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍທິ ປຍ຺ຍາຍ ອນຸປສ຺ສຕິ, ກຖໍ ສຕິປຍ຺ຖານຕາຕິ ອາຫ "ນ ຫິ"ຕິອາທີ. ສພ຺ພຕ຺ຖິກນ຺ຕີ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ລີເນ ອຸທ຺ຘເຕ ຈ ຈິຕ຺ເຕ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ສພ຺ເພ ວາ ລີເນ ອຸທ຺ຘເຕ ຈ ກາເວຕພ຺ພາ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄາ ອຕ຺ຖິກາ ເອຕາຍາຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ. ສຕິຍາ ລທ຺ຘູປກາຣາຍ ເອວ ປຍ຺ຍາຍ ເອຕ຺ຖ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ກາເຍ ກມ຺ມຍ຺ຖານິໂກ ກິກ຺ຂຸ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕີ. ອນ຺ໂຕສງ຺ເຂໂປ ອນ຺ໂຕ ໂອລີຍໂນ, ໂກສຊ຺ຊນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປາຍປຣິຄ຺ຄເຫຕີ ເອຕ຺ຖ ສີລວິໂສຘນາທີ ຄຕນາທີ ອຸຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລາທີ ຈ ອຸປາໂຍ, ຕພ຺ພິປຣີຍາຍໂຕ ອນຸປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍສ຺ມາ ຈ ອຸປຍ຺ຖິຕສ຺ສຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕາປາຍໍ ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ອນຸປາຍຍ຺ຈ ນ ອຸປາທິຍຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຸຍ຺ຖສ຺ສຕິ...ເປ... ອສມຕ຺ໂຖໂຫຕີ"ຕິ. ເຕນາຕິ ອຸປາຍານຸປາຍານໍ ປຣິຄ຺ຄຫປຣິວຊ຺ຊເນສຸ ອປຣິຈ຺ຈາຄາປຣິຄ຺ຄເຫສຸ ຈ ອສມຕ຺ຖກາເວນ ອສ຺ສ ໂຍຄິໂນ.

ຍສ຺ມາ ສຕິເຍເວຕ຺ຖ ສຕິປຍ຺ຖານໍ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມາ ວີຣິຍາທໂຍ ອງ຺ຄນ຺ຕີ ອາຫ "ສມ຺ປໂຍຄງ຺ຄຍ຺ຈສ຺ສ ທສ຺ເສຕ຺ວາ"ຕິ. ອງ຺ຄ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ກາຣຕປຣິຍາໂຍ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ສຕິຄ຺ຄຫເຕເນວ ເຈຕ຺ຖ ສມາຘິສ຺ສຕິ ຄຫຳ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ຕສ຺ສາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ. ຍສ຺ມາ ວາ ສຕິສີເສນາຍໍ ເທສນາ. ນ ຫິ ເກວລາຍ ສຕິຍາ ກິເລສປ຺ປຫານໍ ໂຫຕິ, ນິພ຺ພານາຘິຄໂມ ວາ, ນ ຈ ເກວລາ ສຕິ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາສ຺ສ ຊານເທສນາຍໍ ສວິຕກ຺ກາທິວຈນສ຺ສ ວິຍ ສມ຺ປໂຍຄງ຺ຄທສ຺ສນຕາຕິ ອງ຺ຄ-ສທ຺ທສ຺ສ ອວຍວປຣິຍາຍຕາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ປຫານງ຺ຄນ຺ຕິ "ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫີ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໒໒໖; ມ. ນິ. ໑.໒໗໑, ໒໙໗; ສໍ. ນິ. ໒.໑໕໒; ອ. ນິ. ໒.໑໒໖; ປາຣາ. ໑໑) ວິຍ ປຫາຕພ຺ພງ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ. ຍສ຺ມາ ເອຕ຺ຖ ໂລກິຍມຄ຺ໂຄ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມາ ປຸພ຺ພກາຄິຍເມວ ວິນຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕທງ຺ຄວິນເຍນ ວາ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິນເຍນ ວາ"ຕິ ອາຫ. ເຕສໍ ຘມ຺ມານນ຺ຕິ ເວທນາທີຘມ຺ມານໍ. ເຕສຍ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ "ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣນເຍເນຕໍ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອວິເສເສນ ທ຺ວີທີປິ ນີວຣຕປ຺ປຫານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ປຸນ ເອເກເກນ ວຸຕ຺ຕໍ ປຫານວິເສສໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ວິເສເສນາ"ຕິ ອາຫ. ອຖ ວາ "ວິເນຍ຺ຍ ນີວຣຕານີ"ຕິ ອວຕ຺ວາ ອກິຊ຺ຊາໂທມນສ຺ສວຈນສ຺ສ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິເສເສນາ"ຕິອາທິມາຫ. ກາຍານຸປສ຺ສນາກາວນາຍ ຫິ ອຸຊຸວິປ຺ຈ຺ຈນິການໍ ອນຸໂຣຘາທີນໍ ປຫານໍ ທສ຺ສນໍ ເອຕສ຺ສ ປໂຍຊນນ຺ຕີ. ກາຍສມ຺ປຕ຺ຕີມູລກສ຺ສາຕິ ຣູປ-ພລ-ໂຍພ຺ພນາໂຣຄ຺ຍາທີ-ສຣີຣສມ຺ປທາ-ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ. ວຸຕ຺ຕວິປຣີຍາຍໂຕ ກາຍວິປຕ຺ຕິມູລໂກ ວິໂຣໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ກາຍກາວນາຍາຕິ ກາຍານຸປສ຺ສນາກາວນາຍ. ສາ ຫິ ອິຘ "ກາຍກາວນາ"ຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ. ເຕນາຕິ ອນຸໂຣຘາທິປ຺ປຫານວຈເນນ. ໂຍຄານຸກາໂວ ທີຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ປາກຍກຣຕໍ.

ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ເຎນາຕິ ອຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎຄ຺ຄຫເຓນ. ສພ຺ພຕ຺ຖິກກມ຺ມຏ຺ຐານນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘານຸສ຺ສຕິ ເມຕ຺ຕາ ມຣຓສ຺ສຕິ ອສຸຠາວນາ ຈ. ອິທຎ຺ຫິ ຈຕຸກ຺ກໍ ໂຍຄິນາ ປຣິຫຣິຍມານໍ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖິກກມ຺ມຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎພເລນ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ ຕສ຺ສ ປຣິຫຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ສຕິຍາ ວາ ສມໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘນ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ.

ເຕນາຕິ ສທ຺ທຕ຺ຖໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ຠາວຕ຺ຖສ຺ເສວ ວິຠຊນວເສນ ປວຕ຺ເຕນ ວິຠງ຺ຄປາເຐນ ສຫ. ອຏ຺ຐກຖານໂຍຕິ ສທ຺ທຕ຺ຖສ຺ສປີ ວິວຣຓວເສນ ຍຖາຣຫໍ ວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນານໂຍ. ຍຖາ ສໍສນ຺ທຕີຕິ ຍຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ອຘິປ຺ປາຍໂຕ ຈ ອວິໂລເມນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎທຕ຺ຖຸ ສໍສນ຺ທຕິ ສເມຕິ, ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ເວທນາທີນໍປຸນ ວຈເນຕິ ເອຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍປ຺ປຈ຺ຈຍຠາວວເສນ ຈິຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ເວທນາສນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ປຎ຺ຈໂວກາຣຠເວ ອຣູປຘມ຺ມານໍ ຣູປປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິໂຕ ຈ ເວທນາຍ ກາຍາທິອນຸປ຺ສ຺ສນາປສງ຺ເຄປີ ອາປນ຺ເນ ຕທສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖານທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຆນວິນິພ຺ໂຠຄາທິທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ ທຸຕິຍເວທນາຄຫຓໍ. ເຕນ ນ ເວທນາຍໍ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສີ, ຈິຕ຺ຕຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີ ວາ, ອຖ ໂຂ ເວທນານຸປ຺ສ຺ສີເຍວາຕິ ເວທນາສງ຺ຂາເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ເວທນານຸປ຺ສ຺ສນາກາຣສ຺ເສວ ທສ຺ສເນນ ອສມ຺ມິສ຺ສໂຕ ວວຕ຺ຖານໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ. ຕຖາ ‘‘ຍສ຺ມີ ສມເຍ ສຸຂາ ເວທນາ, ນ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ທຸກ຺ຂາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ວາ ເວທນາ. ຍສ຺ມີ ວາ ປນ ສມເຍ ທຸກ຺ຂາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ວາ ເວທນາ, ນ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ອິຕຣາ ເວທນາ’’ຕິ ເວທນາຠາວສາມຎ຺ເຎ ອຏ຺ຐຕ຺ວາ ຕໍ ຕໍ ເວທນໍ ວິນິພ຺ຠຸຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສເນນ ຆນວິນິພ຺ໂຠໂຄ ຘຸວຠາວວິເວໂກ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ. ເຕນ ຕາສໍ ຂຓມຕ຺ຕາວຏ຺ຐານທສ຺ສເນນ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ຕໂຕ ເອວ ທຸກ຺ຂຕາຍ ອນຕ຺ຕຕາຍ ຈ ທສ຺ສນໍ ວິຠາວິຕໍ ໂຫຕິ. ຆນວິນິພ຺ໂຠຄາທິຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຍຎ຺ຫິ ເວທນາຍໍ ເວທນານຸປ຺ສ຺ສີເຍວ, ນ ອຎ຺ຎຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີ. ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍຖາ ນາມ ພາໂລ ອມຓິສຠາເວປີ ອຸທກປຸພ຺ພຸຬເກ ມຓິອາກາຣານຸປ຺ສ຺ສີ ໂຫຕິ, ນ ເອວມຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣມຓີເຍປີ ເວທຍິເຕ, ປເຄວ ອິຕຣສ຺ມີ ມນຸຎ຺ຎາກາຣານຸປ຺ສ຺ສີ, ອຖ ໂຂ ຂຓຠງ຺ຄຸຣຕາຍ ອວສວຕ຺ຕິຕາຍ ກິເລສາສຸຈິປຄ຺ຆຣຓຕາຍ ຈ ອນິຈ຺ຈອນຕ຺ຕອສຸຠາກາຣານຸປ຺ສ຺ສີ, ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂຕາຍ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຍ ຈ ວິເສສໂຕ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສີເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເອວໍ ຈິຕ຺ຕຘມ຺ເມສຸປີ ຍຖາຣຫໍ ປຸນ ວຈເນ ປໂຍຊນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ‘‘ເກວລໍ ປນິຘາ’’ຕິອາທິນາ ອິຘ ‘ເອຕ຺ຕກໍ ເວທິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພປຣິຈ຺ເຉທໍ ທສ຺ເສຕິ. ເອສ ນໂຍຕິ ອິມິນາ ຍຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມາ ຈ ອນຸປ຺ສ຺ສິຕພ຺ພາ, ຕຖາ ຕານິ ອນຸປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສີ, ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ.

ໂຍສຸຂໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ອທ຺ທາຕິ ໂຍ ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂເວທນໍ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂຕາຍ ‘‘ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸນາ ອທ຺ທກ຺ຂິ. ທຸກ຺ຂມທ຺ທກ຺ຂິ ສລ຺ລໂຕຕິ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ປີຬາຊນນໂຕ ອນ຺ໂຕຕຸທນໂຕ ທຸນ຺ນິຫຣຓໂຕ ຈ ສລ຺ລນ຺ຕິ ອທ຺ທກ຺ຂິ ປສ຺ສີ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂນ຺ຕິ ອຸເປກ຺ຂາເວທນໍ. ສນ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂານິ ວິຍ ອໂນຬາຣິກຕາຍ ປຈ຺ຈຍວເສນ ວູປສນ຺ຕສຠາວຕາຍ ຈ ສນ຺ຕໍ. ອນິຈ຺ຈໂຕຕິ ຫຸຕ຺ວາ ອຠາວໂຕ ອຸທຍພ຺ພຍວນ຺ຕໂຕ ຕາວກາລິກໂຕນິຈ຺ຈປຏິກ຺ເຂປໂຕ ຈ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ໂຍ ອທ຺ທກ຺ຂິ. ສ ເວ ສມ຺ມທ຺ທໂສ ຠິກ຺ຂຸ ເອກໍເສນ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕໍ ວາ ເວທນາຍ ສມ຺ມາ ປສ຺ສນໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ທຸກ຺ຂາຕິປີຕິ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາຍ ທຸກ຺ຂາ ອິຕິປີ. ສພ຺ພໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມິນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ຕໍ ເວທຍິຕໍ ທຸກ຺ຂສ຺ມີ ອນ຺ໂຕຄຘໍ ປຣິຍາປນ຺ນໍ ວທາມິ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕານຕິວຕ຺ຕນໂຕ. ສຸຂທຸກ຺ຂໂຕປີ ຈາຕິ ສຸຂາທີນໍ ຐິຕິວິປຣິຓາມຎ຺ຎາຓສຸຂຕາຍ ວິປຣິຓາມຐິຕິອຎ຺ຎາຓທຸກ຺ຂຕາຍ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕິສ຺ໂສປີ ສຸຂໂຕ, ຕິສ຺ໂສປີ ຈ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນຸປ຺ສ຺ສິຕພ຺ພາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຣູປາທິ-ອາຣມ຺ມຓວນ຺ທາທິ-ອຘິປຕິ-ຎາຓາທິ-ສຫຊາຕ- ກາມາວຈຣາທິ-ຠູມິນານຕ຺ຕເຠທານໍ ກຸສລາກຸສລ-ຕໍວິປາກກິຣິຍາ-ນານຕ຺ຕາທິເຠທານຎ຺ຈ, ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຂາຣິກາສງ຺ຂາຣິກສ-ວຕ຺ຖຸກາວຕ຺ຖຸກາທິ-ນານຕ຺ຕເຠທານຎ຺ຈ ວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ສຸຎ຺ຎຕຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ‘‘ຘມ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ’’ຕິອາທິນາ (ຘ. ສ. ໑໘໑) ສຸຎ຺ຎຕວາເຣ ອາຄຕສຸຎ຺ຎຕສຠາວສ຺ສ ວເສນ. ‘‘ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖາ’’ຕິອາທິນາ ປຸພ຺ເພ ປຫີນຕ຺ຕາ ປຸນ ປຫານໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ທສ຺ເສຕິ, ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓ ວາ ເອກຕ຺ຖ ປຫີນໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຫີນເມວ ໂຫຕີຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມາຍ ໂຈທນາຍ ນານາປຸຄ຺ຄລປຣິຫາໂຣ, ປຈ຺ຉິມາຍ ນານາຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກປຣິຫາໂຣ. ໂລກິຍຠາວນາຍ ຫິ ກາເຍ ປຫີນໍ ນ ເວທນາທີສຸ ປຫີນໍ ໂຫຕິ ຍທິປີ ນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ນ ປຏິປກ຺ຂຠາວນາຍ ຕຕ຺ຖ ສາ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສສ຺ສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ປຸນ ຕປ຺ປຫານໍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວາຕິ. ເອກຕ຺ຖ ປຫີນໍ ເສເສສຸປີ ປຫີນໍ ໂຫຕີຕິ ມຄ຺ຄສຕິປຏ຺ຐານຠາວນໍ, ໂລກິຍຠາວນາຍ ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ປຎ຺ຈປີ ຂນ຺ຘາ ໂລໂກ’’ຕິ ຫິ ວິຠງ຺ເຄ (ວິຠ. ໓໖໘, ໓໖໔, ໓໖໖, ໓໗໓) ຈຕູສຸປີ ຐາເນສຸ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

ອຸທ຺ເທສວາຣວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາວຓ຺ຓນາ

ອານາປານປ຺ພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໐໗ຯ ພາຫິເຣສຸປິ ອິໂຕ ເອກເທສສ຺ສ ສມ຺ຠວໂຕ ສພ຺ພປ຺ປກາຣຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ ‘‘ສພ຺ພປ຺ປກາຣກາຍານຸປ຺ສ຺ສນານິພ຺ພຕ຺ຕກສ຺ສາ’’ຕິຯ ເຕນ ເຍ ອິເມ ອານາປານປ຺ພາທິວເສນ ອາຄຕາ ຈຸທ຺ທສປ຺ປກາຣາ, ຕທນ຺ໂຕຄຘາ ຈ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາທິອນຸປ຺ສ຺ສນາ ປ຺ປກາຣາ, ຕຖາ ກາຍຄຕາສຕິສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໕໔) ວຸຕ຺ຕາ ເກສາທິວຓ຺ຓສຓ຺ຐານກສິຓາຣມ຺ມຓຈຕຸກ຺ກຊ຺ຌານປ຺ປກາຣາ, ໂລກິຍາທິປ຺ປກາຣາ ຈ, ເຕ ສພ຺ເພປິ ອນວເສສໂຕ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອິເມ ຈ ປກາຣາ ອິມສ຺ມິເຍວ ສາສເນ, ນ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ພປ຺ປກາຣ...ເປ... ປຏິເສຘໂນ ຈາ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຠາວປຏິເສຘໂນຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາຣກາຍານຸປ຺ສ຺ສນານິພ຺ພຕ຺ຕກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອຎ຺ຎສາສນສ຺ສ ນິສ຺ສຍຠາວປຏິເສຘໂນຯ ເອເຕນ ‘‘ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຘ-ສທ຺ໂທ ອນ຺ໂຕຄຘເອວສທ຺ທຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສຕິ ຯ ສນ຺ຕິ ຫິ ເອກປທານິປິ ສາວຘາຣຓານິ ຍຖາ ‘‘ວາຍຸຠກ຺ໂຂ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓໘)ຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິເຘວ ສມໂຓ’’ຕິອາທີຯ ປຣິປຸຓ຺ຓສມຓກຣຓຘມ຺ໂມ ຫິ ໂສ, ໂຍ ສພ຺ພປ຺ປກາຣກາຍານຸປ຺ສ຺ສນານິພ຺ພຕ຺ຕໂກຯ ປຣປ຺ປວາທາຕິ ປເຣສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ນານປ຺ປກາຣາ ວາທາ ຕິຕ຺ຖາຍຕນານີຯ

ອຣຎ຺ຎາທິກສ຺ເສວ ຠາວນານຸຣູປເສນາສນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິມສ຺ສ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸທ຺ທໂມ ທມຖໍ ອນຸປຄໂຕ ໂຄໂຓ ກູຏໂຄໂຓຯ ໂທຫນກາເລ ຍຖາ ຖເນຫິ ອນວເສສໂຕ ຂີຣໍ ນ ປຄ຺ຆຣຕິ, ເອວໍ ໂທຫປຏິພນ຺ຘິນີ ກູຏເຘນຸຯ ຣູປສທ຺ທາທິເກ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກອສ຺ສາເທ ຣູປາຣມ຺ມຓາທິຣໂສຯ ປຸພ຺ເພ ອາຈິຓ຺ຓາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາໂຕ ປຸພ຺ເພ, ອນາທິມຕິ ວາ ສໍສາເຣ ປຣິຈິຓາຣມ຺ມຓໍຯ

ນິພນ຺ເຘຍ຺ຍາຕິ ພນ຺ເຘຍ຺ຍຯ ສຕິຍາຕິ ສມ຺ມເທວ ກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ ສລ຺ລກ຺ຂຓວເສນ ປວຕ຺ຕາຍ ສຕິຍາຯ ອາຣມ຺ມເຓຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານາຣມ຺ມເຓຯ ທຬ຺ຫນ຺ຕິ ຖິຣໍ, ຍຖາ ສໂຕກາຣິສ຺ສ ອຸປຈາຣປ຺ປນາເຠໂທ ສມາຘິ ອິຊ຺ຌຕິ, ຕຖາ ຖາມຄຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວິເສສາຘິຄມທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣປທຏ຺ຐານນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ພຸທ຺ຘານໍ, ເອກຈ຺ຈານໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ, ພຸທ຺ຘສາວການຎ຺ຈ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ, ອຎ຺ເຎສ ກມ຺ມຏ຺ຐາເນສ ອຘິຄຕວິເສສານໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣສ຺ສ ຈ ປທຏ຺ຐານຠູຕໍຯ ວຕ຺ຖຸວິຊ຺ຊາຈຣິໂຍ ວິຍ ຠຄວາ ໂຍຄີນໍ ອນຸຣູປນິວາສຏ຺ຐານຸປທິສນ຺ໂຕຯ ຠິກ຺ຂຸ ທີປິສທິໂສ ອຣຎ຺ເຎ ເອກາກີ ວິຫຣິຕ຺ວາ ປຏິປກ຺ຂນິມ຺ມຖເນນ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຖສາຘນໂຕຯ ຜລມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຎຜລໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ປຣກ຺ກມຊວໂຍຄ຺ຄຠູມິນ຺ຕິ ຠາວນຸສ຺ສາຫຊວສ຺ສ ໂຍຄ຺ຄກຣຓຠູມິຠູຕໍຯ

ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສານໍ ວເສນ ສິກ຺ຂໂຕຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສານໍ ທີຆຣສ຺ສຕາປຊານນ-ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທນ-ໂອຬາຣິໂກຬາຣິກປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠນວເສນ ຠາວນານຸໂຍຄໍ ສິກ຺ຂໂຕ, ຕຖາຠູໂຕ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ປວຕ຺ຕຍໂຕຯ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສນິມິຕ຺ເຕຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ອຸປຏ຺ຐິຕປຏິຠາຄນິມິຕ຺ເຕຯ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາເສ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີ ຣູປມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຠິນິວິສນ຺ໂຕ, ໂຍ ‘‘ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກມ຺ມິໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຊານງ຺ຄານິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີ ອຣູປມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຠິນິວິສນ຺ໂຕຯ ວຕ຺ຖຸ ນາມ ກຣຊກາໂຍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠາວໂຕຯ ອຎ຺ໂຎ ສຕ຺ໂຕ ວາ ປຸຄ຺ຄໂລ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ວິສຸທ຺ຘທິຏ຺ຐິ ‘‘ຕຍິທໍ ຘມ຺ມມຕ຺ຕໍ ນ ອເຫຕຸກໍ, ນາປີ ອິສ຺ສຣາທິວິສມເຫຕຸກໍ, ອຖ ໂຂ ອວິຊ຺ຊາທິຫີ ເອວ ສເຫຕຸກ’’ນ຺ຕິ ອທ຺ຘຕ຺ຕເຍປີ ກງ຺ຂາວິຕຣເຓນ ວິຕິຓ຺ຓກງ຺ໂຂ ‘‘ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຣູປ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໖໑; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໓; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໗໖; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໗໑; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໔໗) ກລາປສມ຺ມສນວເສນ ຕິລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຸທຍພ຺ພຍານຸປ຺ສ຺ສນາທິວເສນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ ອນຸກ຺ກເມນ ມຄ຺ຄປຏິປາຏິຍາຯ

ປຣສ຺ສ ວາ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາເຍຕິ ອິທໍ ສມ຺ມສນຈາຣວເສນາຍໍ ປາຬິ ປວຕ຺ຕາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ສມຖວເສນ ປນ ປຣສ຺ສ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາເຍ ອປ຺ປນານິມິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເອວ ນຕ຺ຖີຕິຯ ອິທໍ ອຸຠຍໍ ນ ລພ຺ຠຕີຕິ ‘‘ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ພຫິທ຺ຘາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທໍ

ຘມ຺ມທ຺ວຍຆຏິຕໍ ເອກໂຕ ອາຣມ຺ມຓຠາເວນ ນ ລພ຺ຠຕິຯ

ສມຸເທຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ສມຸທໂຍ, ໂສ ເອວ ກາຣຓຏ຺ເຐນ ຘມ຺ໂມຕິ ສມຸທຍຘມ຺ໂມ, ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສານໍ ປວຕ຺ຕິເຫຕຸກຣຊກາຍາທິຯ ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ສ຺ສນສີໂລ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີຯ ຕໍ ປນ ສມຸທຍຘມ຺ມໍ ອຸປມາມຸເຂນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍຖາ ນາມາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຠສ຺ຕນ຺ຕິ ຣຸຕ຺ຕິໍຯ ຄຄ຺ຄຣນາຬິນ຺ຕິ ອຸກ຺ກາປນາຬິໍຯ ເຕຕິ ກຣຊກາຍາທິເກຯ ຍຖາ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາໂຍ ກຣຊກາຍາທິສມ຺ພນ຺ຘີ ຜລຠາເວນ, ເອວໍ ເຕປີ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາຍສມ຺ພນ຺ຘິໂນ ເຫຕຸຠາເວນາຕິ ''ສມຸທຍຘມ຺ມາ ກາຍສ຺ມິ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສມຸທຍ...ເປ... ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິຯ ປກຕິວາຈີ ວາ ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ''ຊາຕິຘມ຺ມານ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໓໑; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໗໓; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໓໓) ວິຍາຕິ ກາຍສ຺ສ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນປກຕິການຸປ຺ສ຺ສີ ''ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ – ''ກຣຊກາຍຎ຺ຈາ''ຕິອາທິຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ກາຍສ຺ມິນ຺ຕິ ຠຸມ຺ມວຈນຎ຺ຈ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິຯ ວຍຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສີຕິ ເອຕ຺ຖ ອເຫຕຸກຕ຺ເຕປີ ວິນາສສ຺ສ ເຍສໍ ເຫຕຸຘມ຺ມານໍ ອຠາເວ ຍໍ ນ ໂຫຕິ, ຕທຠາໂວ ຕສ຺ສ ອຠາວສ຺ສ ໂຫຕຸ ວິຍ ໂວຫຣີຍຕີຕິ ອຸປ຺ຈາຣໂຕ ກຣຊກາຍາທິອຠາໂວ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສກາຍສ຺ສ ວຍກາຣຓໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ''ຍຖາ ຠສ຺ຕາຍາ''ຕິອາທິຯ ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ປຐມວິກປ຺ປວເສນ ອຕ຺ຖວິຠາວນາຯ ທຸຕິຍວິກປ຺ປວເສນ ປນ ອຸປ຺ຈາເຣນ ວິນາເຍວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘານຸປ຺ສ຺ສນາ ວິຍ ຠິນ຺ນວຕ຺ຖຸວິສຍຕາຍ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປ຺ສ຺ສນາປີ ເອກກາເລນ ລພ຺ຠຕີຕິ ອາຫ ''ກາເລນ ສມຸທຍໍ ກາເລນ ວຍໍ ອນຸປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ''ຕິຯ

ອຕ຺ຖິ ກາໂຍຕິ ເອວ-ສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ ''ກາໂຍວ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອວຘາຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ນ ສຕ຺ໂຕ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ຣູປາທີສຸ ສຕ຺ຕວິສຕ຺ຕຕາຍ ປເຣສຎ຺ຈ ສຊ຺ຊາປນຏ຺ເຐນ, ສຕ຺ວຄຸຓໂຍຄໂຕ ວາ ''ສຕ຺ໂຕ''ຕິ ປເຣຫິ ປຣິກປ຺ປີໂຕຯ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕນິກາຍສ຺ສ ປູຣຓໂຕ ຈ ຈວນຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນຘມ຺ມຕາຍ ຄລນໂຕ ຈ ''ປຸຄ຺ຄໂລ''ຕິຯ ຖີຍຕີ ສໍຫຎ຺ຎຕີ ເອຕ຺ຖ ຄພ຺ໂຠຕິ ''ອິຕ຺ຖີ''ຕິຯ ປຸຣິ ປຸເຣ ຠາເວ ເສຕີ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ''ປຸຣິໂສ''ຕິຯ ອາທິໂຕ ອຫໍມາໂນ ເອຕ຺ຖາຕິ ''ອຕ຺ຕາ''ຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຠາເວນ ''ອຕ຺ຕນິຍ''ນ຺ຕິຯ ປໂຣ ນ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ ''ອຫ''ນ຺ຕິ, ມມ ສນ຺ຕກນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ''ມມ''ນ຺ຕິຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອຎ຺ໂຎຕິ ກຕ຺ວາ ''ໂກຈີ''ຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກຠາເວນ ''ກສ຺ສຈີ''ຕິ ປຣິກປ຺ເປຕພ຺ໂພ ໂກຈິ ນຕ຺ຖີ, ເກວລໍ ກາໂຍ ເອວ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍສຸຎ຺ຎຕເມວ ກາຍສ຺ສ ວິຠາເວຕີຯ ເອວນ຺ຕິ ''ກາໂຍວ ອຕ຺ຖີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນຯ ຎາຓປ຺ປມາຓຕ຺ຖາຍາຕິ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາຎາຓປ຺ປຣໍ ປມາຓໍ ປາປນຕ຺ຖາຍຯ ສຕິປ຺ປມາຓຕ຺ຖາຍາຕິ ກາຍປຣິຄ຺ຄາຫິກສຕິປ຺ປວຕ຺ຕໍ ສຕິປ຺ປຣໍ ປມາຓໍ ປາປນຕ຺ຖາຍຯ ອິມສ຺ສ ຫິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ''ອຕ຺ຖີ ກາໂຍ''ຕິ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ຠິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຎາຓສ຺ສ ສຕິຍາ ຈ ປຣິພ຺ຣູຫນາຍ ໂຫຕີຕິຯ ເຕນາຫ ''ສຕິສມ຺ປ຺ຊຎ຺ຎານໍ ວຸຑ຺ຒຕ຺ຖາຍາ''ຕິຯ

ອິມິສ຺ສາ ຠາວນາຍ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິຄາຫານໍ ອຸຊຸປຏິປກ຺ຂຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຓ຺ຫາ...ເປ... ວິຫຣຕີ''ຕິຯ ຕຖາຠູໂຕ ຈ ໂລເກ ກິຎ຺ຈິ ''ອຫ''ນ຺ຕິ ວາ ''ມມ''ນ຺ຕິ ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ກຸໂຕ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍຯ ເຕນາຫ ''ນ ຈ ກິຎ຺ຈີ''ຕິອາທິຯ ເອວມ຺ປີຕິ ເອຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ໂທ ເຫຏ຺ຐາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐສ຺ສ ຕາທິສສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຠາວໂຕ ອວຸຕ຺ຕສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອຸປຣິ ອຕ຺ຖໍ ອຸປາທາຍາ''ຕິ ອາຫຯ ''ເອວ''ນ຺ຕິ ປນ ນິທ຺ທິຏ຺ຐາກາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈາມສນໍ ນິຄມນວເສນ ກຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອິມິນາ ປນ...ເປ... ທສ຺ເສຕີ''ຕິຯ ປຸພ຺ພຠາຄສຕິປຏ຺ຐານສ຺ສ ອິຘາຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຕິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິຯ ສາ ປນ ສຕິ ຍສ຺ມິ ອຕ຺ຕຠາເວ, ຕສ຺ສ ສມຸຏ຺ຐາປິກາ ຕຓ຺ຫາ ຕສ຺ສາປີ ສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເອວ ນາມ ໂຫຕິ ຕທຠາເວ ອຠາວໂຕຕິ ອາຫ ''ຕສ຺ສາ ສມຸຏ຺ຐາປິກາ ປຸຣິມຕຓ຺ຫາ''ຕິຯ ອປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ, ນ ປວຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ວາ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຯ ຈຕຸສຈ຺ຈວເສນາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຐານວເສນຯ ອຸສ຺ສກ຺ກິຕ຺ວາຕິ ວິສຸທ຺ຘິປຣມ຺ປຣາຍ ອາຣຸຫິຕ຺ວາ, ຠາວນໍ ອຸປຣິ ເນຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິຍ຺ຍານມຸຂນ຺ຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ນິສ຺ສຣຓູປາໂຍຯ

ອານາປານປພ຺ພວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ອິຣິຍາປຖປພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໐໗ຯອິຣິຍາປຖວເສນາຕິ ອິຣິຍນໍ ອິຣິຍາ, ກິຣິຍາ, ອິຘ ປນ ກາຍິກປໂຍໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິຣິຍານໍ ປໂຖ ປວຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄຕິ ອິຣິຍາປໂຖ, ຄມນາທິສຣີຣາວຕ຺ຖາຯ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວາ ຫິ ສຕ຺ໂຕ ກາເຍນ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຣິຍໍ ກເຣຍ຺ຍ ຐິໂຕ ວາ ນິສິນ຺ໂນ ວາ ນິປນ຺ໂນ ວາຕິຯ ເຕສໍ ວເສນ, ອິຣິຍາປຖວິຠາເຄນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸນ ຈປຣນ຺ຕິ ປຸນ ຈ ອປຣໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອານາປານກມ຺ມຏ຺ຐານໂຕ

ກິຍຸໂຍປີ ອຄຸລໍ ກາຍານຸປສ຺ສນາກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ກເຣາມີ, ສຸຓາຖາຕິ ວາ ອສີປຸ໋ປ່າໂຍ។ ຄຈ຺ໝນ຺ໂຕ ວາຕິອາທີ ຄມນາທີມຕ຺ຕຊານ ນສ຺ສ ຄມນາທີຄຕວິເສສຊານນສ຺ສ ຈ ສາຣາຣຕາວຈນໍ។ ຕຕ຺ຖ ຄມນາທີມຕ຺ຕຊານນໍ ອິສ ນາສີປຸ໋ເປຕ໋, ຄມນາທີຄຕວິເສສ ຊານນໍ ປົນ ອສີປຸ໋ເປຕນ຺ຕິ ຕໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸ໋ "ຕຕ຺ຖ ກາມ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສຕ຺ຕູປລທ຺ຣິນ຺ຕິ ສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິຕິ ອຸປລທ຺ຣີ ສຕ຺ຕຄຸຄາຫໍ ນ ຊຫາຕິ ນ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ "ອຫໍ ຄຈ຺ໝາມິ, ມມ ຄມນ"ນ຺ຕິ ຄາຫສພ຺ກາວໂຕ។ ຕໂຕ ເອວ ອຕ຺ຕສຄ຺ລໍ "ອຕ຺ຖິ ອຕ຺ ຕາ ກາຣໂກ ເວທໂກ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕໍ ວິປຣີຕສຄ຺ລໍ ນ ອຸຄ຺ໝາເຒຕິ ນາປເນຕິ ອປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂກາວໂຕ, ອນນພ຺ຣູຫນໂຕ ວາ។ ເອວໍ ກູຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ກຸໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານາທີກາໂວຕິ ອາຫ "ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວາ ສຕິປຏ຺ຐານກາວນາ ວາ ນ ໂຫຕີ"ຕິ។ ອິມສ຺ສ ປນາຕິອາ ທີສຸກ຺ກປ຺ກ຺ຂສ຺ສ ວຸຕ຺ຕວິປຣີຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຕເມວ ຫີ ອຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸ໋ "ອິທໍ ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ໂກ ຄຈ຺ໝຕິ ຕິ ຄມນກີຣິຍາຍ ກຕ຺ຕຸປຸ໋ຈ຺ໝາ, ສາ ກຕ຺ຕຸກາວວິສິຍ຺ຄອຕ຺ຕປຜິກ຺ເຂປຕ຺ຖາ ສມ຺ມຸມຕ຺ຕສ຺ເສວ ຄມນສີທ຺ຣີທສ຺ສນໂຕ។ ກສ຺ສ ຄມນນ຺ຕິ ອກຕ຺ຕຸຕາວິສິຍ຺ຄອຕ຺ຕຄຸຄາຫປຜິກ຺ເຂປຕ຺ຖາ។ ກີການຕາຕິ ປນ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕາກຕ຺ຕຸກາຍ ຄມນກີຣິຍາຍ ອວິປຣີຕ ການຕປຸ໋ຈ຺ໝາ "ຄມນນ຺ຕິ ອຕ຺ຕາ ມນສາ ສໍຍຸຊ຺ຊຕິ, ມໂນ ອິນ຺ທ຺ຣີເຍຫີ, ອິນ຺ທ຺ຣີຍານີ ອຕ຺ເຕຫີ"ຕິ ເອວມາທີຄມນ ການຕປຜິກ຺ເຂປນ຺ໂຕ។ ເຕນາຫ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທີ។

ນ ໂກຈີ ສຕ຺ໂຕ ວາ ປຸ໋ຄ຺ຄໂລ ວາ ຄຈ຺ໝຕິ ສມ຺ມຸມຕ຺ຕສ຺ເສວ ຄມນສີທ຺ຣີໂຕ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ກສ຺ສຈີ ອກາວໂຕ។ ອິທານີ ສມ຺ມຸມຕ຺ຕສ຺ເສວ ຄມນສີທ຺ຣີ ທສ຺ເສຕຸ໋ "ຈິຕ຺ຕກີຣິຍວາໂຍສາຕຸວິປ຺ຜາເຣນາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕກີຣິຍາ ຈ ສາ ວາ ໂຍສາຕຸຍາ ວິປ຺ຜາໂຣ ວິປ຺ຜນ຺ທນລ຺ຈາຕິ ຈິຕ຺ຕກີຣິຍວາໂຍສາຕຸວິປ຺ຜາໂຣ, ເຕນ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ຈິຕ຺ຕກີຣິຍຄ຺ຄຫເຕນ ອນິນ຺ທ຺ຣີຍພທ຺ສວາໂຍສາຕຸວິປ຺ຜາຣໍ ນິວຕ຺ເຕຕິ, ວາໂຍສາຕຸວິປ຺ຜາຣຄ຺ຄຫເຕນ ເຈຕນາວຈີວິຄ຺ລຕ຺ຕິເກທໍ ຈິຕ຺ຕກີຣີຍໍ ນິວຕ຺ ເຕຕິ, ອຸກເຍນ ປນ ກາຍວິຄ຺ລຕ຺ຕີ ວິກາເວຕິ។ "ຄຈ຺ໝຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຍຖາ ປວຕ຺ຕມາເນ ກາເຍ "ຄຈ຺ໝຕີ"ຕິ ໂວຫາໂຣ ໂຫຕີ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໋ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕນ຺ຕິ ຄນ຺ຕຸກາມຕາວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ។ ວາຍໍ ຊເນຕີຕິ ວາໂຍສາຕຸອສີກໍ ຣູປກລາປໍ ຊເນ ຕິ, ອສີກຕາ ເຈຕ຺ຖ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ, ນ ປມາຕໂຕ។ ຄມນຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐິຕໍ ສຫຊາຕຣູປກາຍສ຺ສ ຖມ຺ກນສນ຺ສາຣຕາຈລນານໍ ປຈ຺ຈຍກູເຕນ ອາກາຣວິເສເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ວາໂຍສາຕຸໍ ສນ຺ສາຍາຫ "ວາໂຍ ວິຄ຺ລຕ຺ຕີ ຊເນຕີ"ຕິ។ ອສີປຸ໋ປ່າຍສຫກາວີ ຫີ ວິ ກາໂຣ ວິຄ຺ລຕ຺ຕີ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອສີກກາເວເນ ຈ ວາໂຍຄຫຕໍ, ນ ວາໂຍສາຕຸຍາ ເອວ ຊນກກາວໂຕ, ອຄ຺ລຖາ ວິຄ຺ລຕ຺ຕີຍາ ອຸ ປ່າທາຍຣູປກາໂວ ທຸຣຸປ໋ປ່າໂທ ສີຍາ។ ປຸ໋ຣໂຕ ອກີນີຫາໂຣ ປຸ໋ຣໂຕກາເຄນ ກາຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕນໍ, ໂຍ "ອກິກ຺ກໂມ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។

"ເອເສວນໂຍ"ຕິ ອຕິເທສວເສນ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຕ຺ວາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸ໋ "ຕຕ຺ຣາປີ ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ໂກຜິໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ເຫຏ຺ຐິມໂກຜິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ។ ອຸສ຺ສິຕກາໂວຕິ ອຸພ຺ພິທ຺ສກາໂວ។

ເອວໍປ຺ຊານໂຕຕິ ເອວໍ ຈິຕ຺ຕກີຣິຍວາໂຍສາຕຸວິປ຺ຜາເຣເນວ ຄມນາທີກາໂວ ໂຫຕີຕິ ປຊານໂຕ ຕສ຺ສ ເອວໍ ປຊານນາຍ ນິຈ຺ຈຍຄມນຕ຺ຖໍ "ເອວໍ ໂຫຕີ"ຕິ ວິຈາຣຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂລເກ ຍຖາກູຕໍ ອຊານນ຺ເຕຫີ ມິຈ຺ຊາກີນີເວສວເສນ, ໂລກໂວຫາຣວເສນ ວາ។ ອຕ຺ຖິ ປນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ວີມໍສນວເສນ ປຸ໋ຈ຺ໝາວຈນໍ។ ນຕ຺ຖິຕິ ນິຈ຺ໝຍວເສນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ປຜິກ຺ເຂປວຈນໍ។ ຍຖາ ປນາຕິ ອາທີ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປມາຍ ວິກາວນໍ។

ນາວາ ມາລຸຕເວເຄນາຕິ ຍຖາ ອເຈຕນາ ນາວາ ວາຕເວເຄນ ເທສນ຺ຕຣໍ ຍາຕິ, ຍຖາ ຈ ອເຈຕໂນ ເຕຊນໍ ກຕ຺ໂທ ຊິຍາເວເຄນ ເທສນ຺ຕຣໍ ຍາຕິ, ຕຖາ ອເຈຕໂນ ກາໂຍ ວາຕາຫໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕວາຍຸນາ ນີໂຕ ເທສນ຺ຕຣໍ ຍາຕີຕິ ເອວໍ ອຸປມາສໍສນ຺ທນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ສເຈ ປນ ໂກຈີ ວເທຍ຺ຍ "ຍຖາ ນາວາຍ ເຕຊນສ຺ສ ຈ ເປລລກສ຺ສ ປຸ໋ຣິສສ຺ສ ວເສນ ເທສນ຺ຕຣຄມນໍ, ເອວໍ ກາຍສ຺ ສາປີ"ຕິ, ໂຫຕຸ, ເອວໍ ອິຈ຺ຊິໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ។ ຍຖາ ຫີ ນາວາ ເຕຊນານໍ ສໍຫຕລກ຺ຂຕສ຺ເສວ ປຸ໋ຣິສສ຺ສ ວເສນ ຄມນໍ, ນ ອສໍຫຕ ລກ຺ຂຕສ຺ສ, ເອວໍ ກາຍສ຺ສາປີຕິ ກາ ໂນ ຫານີ, ກິຍຸໂຍປີ ສມ຺ມຸມຕ຺ຕຕາວ ປຕິຍຸຖໍ ລກຕິ, ນ ປຸ໋ຣິສວາໂທ។ ເຕນາຫ "ຍນ຺ຕໍ ສຸຕ຺ຕວເສນາ"ຕິອາທີ។

ຕຕ຺ຖ ປຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄມນາທີກີຣິຍາວເສນ ປໂຍຊິຕໍ។ ຖາຕີຕິ ຕິຍ຺ຐຕິ។ ເອຕ຺ຖາຕິ ອິມສ຺ມິ ໂລເກ។ ວິນາ ເຫຕຸປຈ຺ຈເຍຕິ ຄນ຺ຕຸກາມຕາຈິຕ຺ຕ-ຕໍສມຸຏ຺ຐານ-ວາໂຍສາຕຸ-ອາທີເຫຕຸປ຺ປຈ຺ຈເຍຫີ ວິນາ។ ຕິຍ຺ເຖຕີ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍ។ ວເຊຕີ ວເຊຍ຺ຍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ ໂກ ນາມາຕີ ສມ຺ພນ຺ໂຮ។ ປຜິກ຺ເຂປຕ຺ໂຖ ເຈຕ຺ຖ ກີ-ສທ຺ໂທຕີ ເຫຕຸປ຺ປຈ຺ຈຍວິຣເຫນ ຖານຄມນປຜິກ຺ເຂປມຸເຂນ ສພ຺ ພາຍປີ ສມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕີຍາ ປຈ຺ຈຍາສີນວຸຕ຺ຕິຕາວິກາວເນນ ອຕ຺ຕສຸຄ຺ລຕາ ວິຍ ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂຕາປີ ວິກາວິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາ។

ປຕິທິໂຕຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປກາຣໂຕ ນິທິໂຕ ຄປີໂຕ. ສພ຺ພສງ຺ຄາຫິກວຈນນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ອິຣິຍາປຖານໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫນວຈນໍ, ປຸພ຺ເພ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອິຣິຍາປຖານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິທໍ ເຕສໍ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຈນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຣິມນໂຍ ວາ ອິຣິຍາປຖປ຺ປ຺ຜາໂນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ຕຕ຺ຖ ກາໂຍ ອປ຺ປ຺ຜາໂນ ອນຸນິປ຺ຜາທິຕິ ອິຜ ກາຍໍ ປຜານໍ ອປ຺ປຜານຄ຺ຈ ອິຣິຍາປຖໍ ອນຸນິປ຺ຜາ ທໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ທຸຕິຍນໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ທ຺ວິນ຺ນໍ ນຍານໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຄິໂຕຕິ ປວຕ຺ໂຕ.

ອິຣິຍາປຖປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນມ຺ປີ ອິຣິຍາປຖວໂຕ ກາຍສ຺ເສວ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ຕສ຺ສ ອວຕ຺ຖາວິເສສກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິຣິ ຍາປຖປຣິຄ຺ຄຫເຕນ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕີ"ຕິ. ເຕເນເວຕ຺ຖ ຣູປກ຺ຂນ຺ຜວເສເນວ ສມຸທຍາທໂຍ ອຸທ຺ຜຍາ. ເອສ ນໂຍ ເສສວາເຣສຸປີ. ອາທິນາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ "ຕຕ຺ຫາສມຸທຍາ ກມ຺ມສມຸທຍາ ອາຫາຣສມຸທຍາ"ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ລກ຺ຂຕໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕປີ ຣູປກ຺ຂນ຺ຜສ຺ສ ອຸທຍໍ ປສ຺ສຕີຕິ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ເອວໍ "ອວິຊ຺ຊານິໂຣຜາ ຣູປນິໂຣຜາ"ຕິອາທໂຍປີ ປຄ຺ຈ ອາກາຣາ ສງ຺ຄທິຕາຕິ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ອິຣິຍາປຖປພ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາ.

ຈຕຸສມ຺ປຊຄ຺ຄປພ຺ພວຕ຺ຕນາ

໑໐໙.ຈຕຸສມ຺ປຊຄ຺ຄວເສນາຕິ (ທີ. ນິ. ຏີ. ໑.໔໑໔; ສໍ. ນິ. ໔.໓໓໒; ທີ. ນິ. ອກິ. ຏີ. ໔.໔໑໔) ສມນ຺ຕໂຕ ປກາເຣຫິ, ປກຄ຺ຖໍ ວາ ສວິເສສໍ ຊານາຕີຕິ ສມ຺ປຊາໂນ, ສມ຺ປຊານສ຺ສ ກາໂວ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ, ຕຖາປວຕ຺ຕໍ ຄາຕໍ. ຈຕ຺ຕາຣິ ສມ຺ປຊຄ຺ຄານິ ສມາຫຍານິ ຈຕຸສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ, ຕສ຺ສ ວເສນ. ອກິກ຺ກມນໍ ອກິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຄມນ"ນ຺ຕິ. ຕຖາ ປຜິກ຺ກມນໍ ປຜິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຜິກ຺ກນ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ນິວຕ຺ຕນ"ນ຺ຕິ. ນິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ຈ ນິວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ, ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປນ ຄມ ນໍ ຄມນເມວ. ອກິຫຣນ຺ໂຕຕິ ຄມນວເສນ ກາຍໍ ອຸປເນນ຺ໂຕ.

ສມ຺ມາ ປຊານນໍ ສມ຺ປຊານໍ, ເຕນ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພສ຺ສ ກຣຕສີໂລ ສມ຺ປຊານກາຣີຕິ ອາຫ "ສມ຺ປຊຄ຺ເຄນ ສພ຺ພກິຈ຺ຈ ກາຣີ"ຕິ. ສມ຺ປຊານສທ຺ທສ຺ສ ສມ຺ປຊຄ຺ຄປຣິຍາຍຕາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕາເຍວ. ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ກໂຣເຕວາຕິ ອກິກ຺ກນ຺ຕາທີສຸ ອສມ຺ ໂມຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ ເອວ. ສມ຺ປຊານສ຺ສ ວາ ກາໂຣ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສມ຺ປຊານກາຣີ. ຜມ຺ມໂຕ ວຫ຺ຒິສງ຺ຂາເຕນ ສຫ ອຕ຺ເຖນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສາຕ຺ຖກໍ, ອກິກ຺ກນ຺ຕາທີ. ສາຕ຺ຖກສ຺ສ ສມ຺ປຊານນໍ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ. ສປ຺ປາຍສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກາ ຣາວຫສ຺ສ ຫິຕສ຺ສ ສມ຺ປຊານນໍ ສປ຺ປາຍສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ກິກ຺ຂາຈາຣໂຄຈເຣ, ອຄ຺ຄຕ຺ຖາປີ ຈ ປວຕ຺ເຕສຸ ອວິຊຫິເຕ ກມ຺ມຜ຺ຖານສງ຺ຂາເຕ ໂຄຈເຣ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ໂຄຈຣສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ. ອກິກ຺ກມາທີສຸ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນເມວ ສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ ອສມ຺ ໂມຫສມ຺ປຊຄ຺ຄໍ. ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາຕິ ປຜິສງ຺ຂາຍ.

ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຄ຺ຄວເສນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕອຕ຺ເຖ. ອຕ຺ໂຖ ນາມ ຜມ຺ມໂຕ ວຫ຺ຒີຕິ ຍໍ ສາຕ຺ຖກນ຺ຕິ ອຜິປ຺ເປຕໍ ຄມນໍ, ຕໍ ສປ຺ປາຍເມວາຕິ ສີຍາ ກສ຺ສຈິ ອາສງ຺ກາຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ "ເຈຕິຍທສ຺ສນໍ ຕາວາ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຜໍ. ຈິຕ຺ຕກມ຺ມຣູປການີ ວິ ຍາຕິ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຕປຜິມາໂຍ ວິຍ, ຍນ຺ຕປໂຍເຄນ ວາ ວິຈິຕ຺ຕກມ຺ມປຜິມາໂຍ ວິຍ. ອສມເປກ຺ຂນໍ ເຄຫສິຕອຄ຺ຄາຕ຺ເປກ຺ ຂາວເສນ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອໂຍນິໂສ ຄຫຕໍ. ຍໍ ສນ຺ຜາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ພາລສ຺ສ ມູລ຺ຫສ຺ສ ປຸຖ຺ຊ຺ຊນສ຺ສາ"ຕິອາທິ (ມ. ນິ. ໓.໓໐໘). ຫຕ຺ຖີອາທີສມ຺ມທ຺ເທນ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍ, ວິສກາຄຣູປທສ຺ສນາທີນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍ.

ປພ຺ພຊິຕທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ກິກ຺ຂູນໍ ອນຸວຕ຺ຕນກຖາ ອາຈິຕ຺ຕາ, ອນນຸວຕ຺ຕນກຖາ ປນ ຕສ຺ສາ ທຸຕິຍາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ທ຺ເວ ກຖາ ນາມ ນ ກຖິຕປຸພ຺ພາ"ຕິ.

ເອວນ຺ຕິ "ສເຈ ປນາ"ຕິອາທິກໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕາກາຣໍ ປຈ຺ຈາມສຕິ, ນ "ປຸຣິສສ຺ສ ມາຕຸຄາມາສຸກ"ນ຺ຕິອາທິກໍ ວຸຈ຺ຈມານໍ. ໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຜ຺ຖານຕາຍ ກາວນາຍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກມ຺ມຜ຺ຖານນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ "ກມ຺ມຜ຺ຖານສງ຺ຂາຕໍ ໂຄຈຣ"ນ຺ຕິ. ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ອຸຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ອຸຄ຺ຄຫໂກສລ຺ລສ຺ສ ສມ຺ປາທນວເສນ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ. ຫຣຕີຕິ ກມ຺ມຜ຺ຖານໍ ປວຕ຺ເຕຕິ, ຍາວ ປີຕ຺ຑປາຕປຜິກ຺ກມາ ອນຸຍຸຄ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນປ຺ຈ຺ຈາຫຣຕີຕິ ອາຫາຣູປໂກຄໂຕ ຍາວ ທິວ

ໆ‌ຍຸຄານຸປ‌ສ‌ງ‌ກມ‌ນ‌າ ກມ‌ມຍຸຄານໍ ນ ປ‌ຜິເນ‌ຕິ‌ຯ

ສ‌ຣີຣ‌ປ‌ຣີກມ‌ມ‌ນ‌ຸຕີ ມຸຂ‌ໂ‌ສ‌ວນາທີ‌ສ‌ຣີຣ‌ປ‌ຜິຊຸຄຄ‌ນ‌ໍຯ ທຸເວ ຕ‌ໂຍ ປ‌ລຸລ‌ງ‌ເກ‌ຕີ ທຸເວ ຕ‌ໂຍ ນິສ‌ຊ‌ຊາວາເຣ, ທຸເວ ຕິ‌ຕີ ອຸຕຸ‌ຫາ‌ສ ນາ‌ນີຯ ເຕນາ‌ຫ "ອຸສຸ‌ມໍ ຄາ‌ຫາ‌ເປ‌ນ‌ຸໂຕ"ຕີຯ ກມ‌ມຍຸຄານ‌ສີ‌ເສ‌ເນ‌ວາ‌ຕີ ກມ‌ມຍຸຄານ‌ຄຸເຄ‌ເນວ, ກມ‌ມຍຸຄານໍ ປ‌ສາ‌ນໍ ກຕ‌ວາ ເອວາ ຕີ ອຕ‌ໂຖຯ ເຕນ "ປ‌ຕ‌ໂຕ‌ປີ ອເຈຕ‌ໂນ"ຕີ‌ອາ‌ທີ‌ນາ (ມຯ ນີຯ ອຍຸຄຯ ໑ຯ໑໐໘) ວກ‌ຂມາ‌ນໍ ກມ‌ມຍຸຄານໍ, ຍຖາ‌ປ‌ຣີ‌ຫ‌ຣິຍ‌ມາ‌ນໍ ວາ ອ‌ວິ‌ຊ‌ທີ‌ຕ‌ວາ‌ຕີ ທສ‌ເສ‌ຕີຯ "ປ‌ຣີ‌ໂກ‌ຄ‌ເຈ‌ຕີຍ‌ໂຕ ສ‌ຣີຣ‌ເຈ‌ຕີຍໍ ຄຣຸຕ‌ຣ"ນ‌ຸຕີ ກຕ‌ວາ "ເຈ‌ຕີຍໍ ວນ‌ທີ‌ຕ‌ວາ"ຕີ ປຸພ‌ພ‌ກາ‌ລ‌ກີ‌ຣິ‌ຍາ‌ວ‌ເສ‌ນ ວຸຕ‌ຕໍຯ ຕຖາ ຫີ ອຍຸຄກ‌ຖາ‌ຍໍ (ວີກຯ ອຍຸຄຯ ໑໐໘; ມຯ ນີຯ ອຍຸຄຯ ໓ຯ໑໔໑; ອຯ ນີຯ ອຍຸຄຯ ໑ຯ໑ຯ໔໗໘) "ເຈ‌ຕີຍໍ ພາ‌ສ‌ຍ ມານາ ໂພ‌ສີ‌ສາ‌ຂາ ຫ‌ຣີ‌ຕ‌ພ‌ພາ"ຕີ ວຸຕ‌ຕາຯ

ຊ‌ນ‌ສ‌ງ‌ຄ‌ຫ‌ຕ‌ຖ‌ນ‌ຸຕີ "ມ‌ຍີ ອກ‌ເຖ‌ນ‌ຸເຕ ເອ‌ເຕ‌ສໍ ໂກ ກ‌ເຖ‌ສ‌ສ‌ຕີ"ຕີ ຂມ‌ມາ‌ນ‌ຸຄ‌ຄ‌ເຫ‌ນ ຊ‌ນ‌ສ‌ງ‌ຄ‌ຫ‌ຕ‌ຖໍຯ ຕ‌ສ‌ມາ‌ຕີຯ ຍ‌ສ‌ມາ "ຂມ‌ມ‌ກ‌ຖາ ນາມ ກ‌ເຖ‌ຕ‌ພ‌ພາ‌ເຍວາ"ຕີ ອຍຸຄກ‌ຖາ‌ຈ‌ຣີ‌ຍາ ວ‌ທ‌ນ‌ຸຕີ, ຍ‌ສ‌ມາ ຈ ຂມ‌ມ‌ກ‌ຖາ ກມ‌ມຍຸຄານ‌ວິ‌ນິ‌ມຸຕ‌ຕາ ນາມ ນ‌ຕ‌ຖີ, ຕ‌ສ‌ມາຯ ອນຸ‌ໂມ‌ທ‌ນໍ ກຕ‌ວາ‌ຕີ ເອຕ‌ຖາ‌ປີ "ກມ‌ມຍຸຄານ‌ສີ‌ເສ‌ເນວາ"ຕີ ອາ‌ເນ‌ຕ‌ວາ ສມ‌ພ‌ນ‌ໂຂຯ ສມ‌ປ‌ຕ‌ຕ‌ປ‌ຣີ‌ຈ‌ເຂ‌ເທ‌ເນ‌ວາ‌ຕີ "ປ‌ຣີ‌ຈີ‌ໂຕ ອປ‌ປ‌ຣີ‌ຈີ‌ໂຕ"ຕີ‌ອາ‌ທີ‌ວິ‌ກາ‌ຄໍ ອກ‌ຕ‌ວາ ສມ‌ປ‌ຕ‌ຕ‌ໂກ‌ຜິ‌ຍາ‌ວຯ ກ‌ເຍ‌ຕີ ປ‌ຣ‌ຈ‌ກ‌ກາ‌ທີ‌ກ‌ເຍຯ

ກມ‌ມ‌ຊ‌ເຕ‌ໂຊ‌ຕີ ຄ‌ຫ‌ເຕີ ສ‌ນ‌ຂາ‌ຍາ‌ຫຯ ກມ‌ມຍຸຄານ‌ວິ‌ຖີ ນາ‌ໂຣ‌ຫ‌ຕີ ຂຸ‌ທາ‌ປ‌ຣີ‌ສ‌ສ‌ເມ‌ນ ກີ‌ລ‌ນ‌ຸຕ‌ກາ‌ຍ‌ຕ‌ຕາ ສ‌ມາ‌ຂາ‌ນາ‌ກາ‌ວ‌ໂຕຯ ອ‌ວ‌ເສ‌ສ‌ຍຸຄາ‌ເນ‌ຕີ ຍາ‌ຄຸ‌ຍາ ອ‌ຄຸ‌ຄ‌ທີ‌ຕ‌ຍຸຄາ‌ເນຯ ໂປ‌ງ‌ຂາ‌ນ‌ຸໂປ‌ງ‌ຂ‌ນ‌ຸຕີ ກມ‌ມຍຸຄານ‌ຸປ‌ຍຸຄານ‌ສ‌ສ ອ‌ວິ‌ຈ‌ເຂ‌ທ‌ທ‌ສ‌ສ‌ນ‌ວ‌ຈ‌ນ‌ເມ‌ຕໍ, ຍຖາ ໂປ‌ງ‌ຂາ‌ນ‌ຸໂປ‌ງ‌ຂ‌ປ‌ວ‌ຕ‌ຕາ‌ຍ ສ‌ຣ‌ປ‌ຜິ‌ປ‌າ‌ຜິ‌ຍາ ອ‌ວິ‌ຈ‌ເຂ‌ໂທ, ເອ‌ວ‌ເມ‌ຕ‌ສ‌ສາ‌ປີ‌ຕີຯ

ນິ‌ກ‌ຂິ‌ຕ‌ຕ‌ສ‌ໂຣ ກາ‌ວ‌ນາ‌ນ‌ຸໂຍ‌ເຄຯ ວຕ‌ຕ‌ປ‌ຜິ‌ປ‌ຕ‌ຕີ‌ຍາ ອປ‌ປູ‌ຣ‌ເຕ‌ນ ສພ‌ພ‌ວ‌ຕ‌ຖາ‌ນີ ກີ‌ນ‌ຸທີ‌ຕ‌ວາຯ "ກາ‌ເມ ອ‌ວິ‌ຕ‌ຣາ‌ໂຄ ໂຫ‌ຕີ, ກາ‌ເຍ ອ ວິ‌ຕ‌ຣາ‌ໂຄ, ຣູ‌ເປ ອ‌ວິ‌ຕ‌ຣາ‌ໂຄ, ຍາ‌ວ‌ທ‌ຕ‌ຖໍ ອຸ‌ທ‌ຣາ‌ວ‌ເທ‌ຫ‌ກໍ ກຸ‌ລຸ‌ຊິ‌ຕ‌ວາ ເສ‌ຍ‌ຍ‌ສຸ‌ຂໍ ປ‌ສ‌ສ‌ສຸ‌ຂໍ ມິ‌ທ‌ສຸ‌ຂໍ ອ‌ນຸ‌ຍຸ‌ຕ‌ໂຕ ວິ‌ຫ‌ຣ‌ຕີ, ອ‌ລຸ‌ລ‌ຕ‌ຣໍ ເທ‌ວ‌ນິ‌ກາ‌ຍໍ ປ‌ຕີ‌ຂາ‌ຍ ພ‌ຣ‌ຫ‌ມ‌ຈ‌ຣີ‌ຍໍ ຈ‌ຣ‌ຕີ"ຕີ (ທີຯ ນີຯ ໓ຯ໓໒໐; ມຯ ນີຯ ໑ຯ໑໘໖) ເອ‌ວໍ ວຸຕ‌ຕ ປ‌ລຸ‌ຈ‌ວິ‌ຂ‌ເຈ‌ໂຕ‌ຂີ‌ລ ວິ‌ນິ‌ພ‌ນ‌ຂ‌ຈິ‌ຕ‌ໂຕຯ ຈ‌ຣີ‌ຕ‌ວາ‌ຕີ ປ‌ວ‌ຕ‌ຕີ‌ຕ‌ວາຯ

ອຕ‌ຕ‌ກາ‌ມາ‌ຕີ ອຕ‌ຕ‌ໂນ ຫີ‌ຕ‌ສຸ‌ຂໍ ອີ‌ຈ‌ຂ‌ນ‌ຸຕາ, ຂມ‌ມ‌ຈ‌ຂ‌ນ‌ຸທ‌ວ‌ນ‌ຸໂຕ‌ຕີ ອຕ‌ໂຖຯ ຂມ‌ໂມ‌ຕີ ຫີ ຫີ‌ຕໍ, ຕ‌ນ‌ນິ‌ມິ‌ຕ‌ຕ‌ກ‌ລຸ‌ຈ ສຸ‌ຂ‌ນ‌ຸຕີຯ ອຖ ວາ ວິ‌ລຸ‌ລູ‌ນໍ ນິ‌ພ‌ພິ‌ເສ‌ສ‌ຕ‌ຕາ ອຕ‌ຕ‌ກາ‌ວ‌ປ‌ຣີ‌ຍາ‌ປ‌ນ‌ນ‌ຕ‌ຕາ ຈ ອຕ‌ຕາ ນາມ ຂມ‌ໂມ, ຕໍ ກາ‌ເມ‌ນ‌ຸຕີ ອີ‌ຈ‌ຂ‌ນ‌ຸຕີ‌ຕີ ອຕ‌ຕ‌ກາ‌ມາຯ ອຸ‌ສ‌ກໍ ນາມ ວິ‌ສ‌ຕີ ຍຸ‌ຖີ‌ໂຍຯ ຕາ‌ຍ ສ‌ລຸ‌ລ‌ຍາ‌ຍາ‌ຕີ ຕາ‌ຍ ປ‌າ‌ສາ‌ຕ‌ສ‌ລຸ‌ລ‌າ‌ຍ, ເອຕ‌ຕ‌ກໍ ຄ‌ານໍ ອາ‌ຄ‌ຕາ‌ຕີ ຊ‌າ‌ນ‌ນ‌ຸຕາ‌ຕີ ອ‌ສີ‌ປ‌ປ‌າ‌ໂຍຯ ໂສ‌ເຍ‌ວ ນ‌ໂຍ‌ຕີ "ອຍໍ ກີ‌ກ‌ຂູ"ຕີ‌ອາ‌ທີ‌ໂກ ໂຍ ຄ‌າ‌ເນ ວຸຕ‌ໂຕ, ໂສ ເອ‌ວ ນິ‌ສ‌ຊ‌ຊ‌າ‌ຍ‌ປີ ນ‌ໂຍຯ ປ‌ຈ‌ຂ‌ໂຕ ອາ‌ຄ‌ຈ‌ຂ‌ນ‌ຸຕາ‌ນໍ ລິ‌ນ‌ຸນ‌ກ‌ຕ‌ຕ‌ກາ‌ວ‌ກ‌ເຍ‌ນ‌ປີ ໂຍ‌ນິ‌ໂສ‌ມ‌ນ‌ສີ‌ກາ‌ຣໍ ປ‌ຣີ‌ພຸ‌ຣູ‌ເຫ‌ຕີຯ

ພ‌ຫາ‌ປ‌ຂາ‌ນໍ ປູ‌ເຊ‌ສ‌ສາ‌ມີ‌ຕີ ອມ‌ຫາ‌ກໍ ອຕ‌ຖາ‌ຍ ໂລ‌ກ‌ນາ‌ເຖ‌ນ ລ ວ‌ສ‌ສາ‌ນີ ກ‌ຕໍ ທຸ‌ກ‌ກ‌ຣ‌ຈ‌ຣີ‌ຍໍ ເອ‌ວາ‌ຫໍ ຍ‌ຖາ‌ສ‌ຕ‌ຕີ ປູ‌ເຊ‌ສ‌ສາ‌ມີ‌ຕີຯ ປ‌ຜິ‌ປ‌ຕ‌ຕີ‌ປູ‌ຊາ ຫີ ສ‌ຕ‌ຖຸ‌ປູ‌ຊາ, ນ ອາ‌ມີ‌ສ‌ປູ‌ຊາຯ ຄ‌າ‌ນ‌ຈ‌ງ‌ກ‌ມ‌ນ‌ເມ‌ວາ‌ຕີ ອ‌ສີ‌ຍຸ‌ຄ‌າ‌ຕ‌ພ‌ໂພ‌ຣີ‌ຍາ‌ປ‌ຖ‌ວ‌ເສ‌ນ ວຸຕ‌ຕໍ, ນ ໂກ‌ຊ‌ນາ‌ທີ‌ກາ‌ເລ ສຸ ອ‌ວ‌ສຸ‌ສໍ ກ‌ຕ‌ຕ‌ພ‌ພ‌ນິ‌ສ‌ຊ‌ຊ‌າ‌ຍ ປ‌ຜິ‌ກ‌ເຂ‌ປ‌ວ‌ເສ‌ນຯ

ວີ‌ຖີ ໂອ‌ຕ‌ຣີ‌ຕ‌ວາ ອີ‌ໂຕ ຈີ‌ໂຕ ຈ ອ‌ໂນ‌ໂລ‌ເກ‌ຕ‌ວາ ປ‌ຄ‌ມ‌ເມ‌ວ ວີ‌ຖີ‌ໂຍ ສ‌ລ‌ລ‌ກ‌ເຂ‌ຕ‌ພ‌ພາ‌ຕີ ອາ‌ຫ "ວີ‌ຖີ‌ໂຍ ສ‌ລ‌ລ‌ກ‌ເຂ‌ຕ‌ວາ"ຕີຯ ຍໍ ສ‌ນ‌ຂາ‌ຍ ວຸ‌ຈ‌ຈ‌ຕີ "ປ‌າ‌ສາ‌ທີ‌ເກ‌ນ ອ‌ກີ‌ກ‌ກ‌ນ‌ຸເຕ‌ນາ"ຕີ, ຕໍ ທ‌ສ‌ເສ‌ຕຸໍ "ຕຕ‌ຖ ຈາ"ຕີ‌ອາ‌ທີ ວຸຕ‌ຕໍຯ

ປ‌ຈ‌ເຈ‌ກ‌ໂພ‌ສີ ສ‌ຈ‌ຈ‌ີ‌ກ‌ໂຣ‌ຕີ, ຍ‌ທີ ອຸປ‌ນິ‌ສ‌ສ‌ຍ‌ສ‌ມ‌ປ‌ນ‌ໂນ ໂຫ‌ຕີ‌ຕີ ສມ‌ພ‌ນ‌ໂຂຯ ເອ‌ວໍ ສ‌ພ‌ພ‌ຕ‌ຖ ອີ‌ໂຕ ປ‌ເຣ‌ສຸ‌ປີຯ ຕຕ‌ຖ ປ‌ຈ‌ເຈ‌ກ‌ໂພ‌ສີ‌ຍາ ອຸປ‌ນິ‌ສ‌ສ‌ຍ‌ສ‌ມ‌ປ‌ທາ ກ‌ປ‌ປ‌າ‌ນໍ ທຸ‌ເວ ອ‌ສ‌ງ‌ຂ‌ເຍ‌ຍ‌ຍາ‌ນີ ສ‌ຕ‌ສ‌ຫ‌ສ‌ສ‌ລຸ‌ຈ ຕ‌ຊ‌ຊໍ ປຸ‌ລຸ‌ລ‌ລາ‌ຕ‌ສ‌ມ‌ກ‌ຣ‌ຄ‌ຕໍ, ສາ‌ວ‌ກ‌ໂພ‌ສີ‌ຍໍ ອ‌ຄຸ‌ຄ‌ສາ‌ວ‌ກາ ນໍ ເອ‌ກໍ ອ‌ສ‌ງ‌ຂ‌ເຍ‌ຍ‌ຍໍ ກ‌ປ‌ປ‌ສ‌ຕ‌ສ‌ຫ‌ສ‌ສ‌ລຸ‌ຈ, ມ‌ຫາ‌ສາ‌ວ‌ກາ‌ນໍ ກ‌ປ‌ປ‌ສ‌ຕ‌ສ‌ຫ‌ສ‌ສ‌ເມ‌ວ, ອີ‌ຕ‌ເຣ‌ສໍ ອ‌ຕີ‌ຕາ‌ສຸ ຊາ‌ຕີ‌ສຸ ວິ‌ວ‌ຍຸ‌ຍ‌ສ‌ນ‌ນິ‌ສ‌ສ‌ຍ‌ວ‌ເສ‌ນ ນິ‌ພ‌ພ‌ຕ‌ຕີ‌ຕໍ ນິ‌ພ‌ເພ‌ຂ‌ກາ‌ຄີ‌ຍໍ ກຸ‌ສ‌ລໍຯ ພາ‌ທີ‌ໂຍ ທາ‌ຣຸ‌ຈີ‌ຣີ‌ໂຍ‌ຕີ ພ‌ທີ ວິ‌ສ‌ເຍ ສ‌ລຸ‌ຊາ‌ຕ‌ສໍ‌ວ‌ຫຸ‌ຍ‌ຕາ‌ຍ ພາ ທີ‌ໂຍ, ທາ‌ຣຸ‌ຈີ‌ຣ‌ປ‌ຣີ‌ຫ‌ຣ‌ເຕ‌ນ ທາ‌ຣຸ‌ຈີ‌ຣີ‌ໂຍ‌ຕີ ຈ ສ‌ມ‌ລຸ‌ລາ‌ໂຕຯ ໂສ ຫີ ອາ‌ຍ‌ສ‌ມາ –

"ຕ‌ສ‌ມາ ຕີ‌ຫ ເຕ, ພາ‌ຫີ‌ຍ, ເອ‌ວໍ ສິ‌ກ‌ຂິ‌ຕ‌ພ‌ພໍ 'ທີ‌ຍຸ‌ເຖ ທີ‌ຍຸ‌ຄ‌ມ‌ຕ‌ຕໍ ກ‌ວິ‌ສ‌ສ‌ຕີ, ສຸ‌ເຕ... ມຸ‌ເຕ... ວິ‌ລຸ‌ລາ‌ເຕ ວິ‌ລຸ‌ລາ‌ຕ‌ມ‌ຕ‌ຕໍ

ກວິສຸສຕີ’ຕິ။ ຍໂຕ ໂຂ ເຕ, ພາຫິຍ, ທິຏ຺ເຖ ທິຏ຺ຖມຕ຺ຕໍ ກວິສຸສຕິ, ສຸເຕ... ມຸເຕ... ວິຍ຺ຍາເຕ ວິຍ຺ຍາຕມຕ຺ຕໍ ກວິສຸສຕິ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນ။ ຍໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕ຺ຖ။ ຍໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕ຺ຖ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ເນວິຘ ນ ຫຸຣໍ ນ ອຸກຍມນ຺ຕເຣນ, ເອເສວນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິ (ອຸທາ။ ໑໐) – ເອຕ຺ຕກາຍ ເທສນາຍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ສຈ຺ຉາກາສິ။

ຕນ຺ຕິ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໍ။ ເອວນ຺ຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ອຕ຺ຕາ ອກິກ຺ກມຕິຕິ ອິມິນາ ອນ຺ຘປຸຖ຺ຊຊນສ຺ສ ທິຏ຺ກິຄ຺ຄາຫວເສນ ອກິກ຺ກເມ ສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໍ ທສ຺ເສຕິ, ອຫໍ ອກິກ຺ກມາມີຕິ ປນ ອິມິນາ ມານຄ຺ຄາຫວເສນ, ຕທຸກຍໍ ປນ ຕຕ຺ ຫາຍ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ຕຕ຺ຫາຄ຺ຄາຫວເສນປີ ສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໍ ທສ຺ສິຕເມວ ໂຫຕິ။ ‘‘ຕຖາ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໍ ເຍນ ຝນວິນິພ຺ໂກເຄນ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອກິກ຺ກມາມີ’’ຕິອາທິມາຫ။ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ວາໂຍຘາຕ຺ຍາ ອນ຺ຄຕາ ເຕໂຊຘາຕ຺ ອຸທ຺ຘຣຕສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ။ ອຸທ຺ຘຣຓຄຕິກາ ຫິ ເຕໂຊຘາຕູຕິ ອຸທ຺ຘຣເຓ ວາໂຍຘາຕ຺ຍາ ຕສ຺ສາ ອນ຺ຄຕກາໂວ, ຕສ຺ມາ ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນເມຕ຺ຖ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ອຘິມຕ຺ຕຕາ, ອິຕຣາສຍ຺ຈ ໂອມຕ຺ຕຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອເກກ...ເປ... ພລວຕີໂຍ’’ຕິ ອາຫ။ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕໂຊຘາຕ຺ຍາ ອນ຺ຄຕາ ວາໂຍຘາຕ຺ ອຕິຫຣຓວິຕິຫຣຓານໍ ປຈ຺ຈໂຍ။ ຕິຣິຍຄຕິກາຍ ຫິ ວາໂຍຘາຕ຺ຍາ ອຕິຫຣຓວິຕິຫຣເຓສ຺ ສາຕິສໂຍ ພ຺ຍາປາໂຣຕິ ເຕໂຊຘາຕ຺ຍາ ຕສ຺ສາ ອນ຺ຄຕກາໂວ, ຕສ຺ມາ ອິມາສໍ ທ຺ວິນ຺ນເມຕ຺ຖ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ອຘິມຕ຺ຕຕາ, ອິຕຣາສຍ຺ຈ ໂອມຕ຺ຕຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຕຖາ ອຕິຫຣຓວິຕິຫຣເຓສູ’’ຕິ ອາຫ။ ສຕິປີ ອນ຺ຄມນານ຺ ຄນ຺ຕພ຺ພຕາວິເສເສ ເຕໂຊຘາຕ຺-ວາໂຍຘາຕ຺-ກາວມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ຕຖາ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍ။ ຕຕ຺ຖ ອກ຺ກນ຺ຕຏ຺ຖານໂຕ ປາທສ຺ສ ອຸກ຺ຂິປນໍ ອຸທ຺ຘຣຓໍ, ກິຕຏ຺ຖານໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຫຣຓໍ ອຕິຫຣຓໍ ຂາຕ຺ອາທິປຣິຫຣຓຕ຺ຖໍ, ປຕິຏ຺ກິຕ ປາທຝຏ຺ຝນປຣິຫຣຓຕ຺ຖໍ ວາ ປສ຺ເສນ ຫຣຓໍ ວິຕິຫຣຓໍ, ຍາວ ປຕິຏ຺ກິຕປາໂທ, ຕາວ ອາຫຣຓໍ ອຕິຫຣຓໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ຫຣຓໍ ວິຕິຫຣຓນ຺ຕິ ອຍໍ ວາ ເອເຕສໍ ວິເສໂສ။

ຍສ຺ມາ ປຖວີຘາຕ຺ຍາ ອນ຺ຄຕາ ອາໂປຘາຕ຺ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ။ ຄຣ຺ຕຣສກາວາ ຫິ ອາໂປຘາຕູຕິ ໂວສ຺ສຊ຺ຊເນ ປຖວີຘາຕ຺ຍາ ຕສ຺ສາ ອນ຺ຄຕກາໂວ, ຕສ຺ມາ ຕາສໍ ທ຺ວິນ຺ນເມຕ຺ຖ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ອຘິມຕ຺ຕຕາ, ອິຕຣາສຍ຺ຈ ໂອມຕ຺ຕຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ໂວສ຺ສຊ຺ຊເນ...ເປ... ພລວຕີໂຍ’’ຕິ။ ຍສ຺ມາ ປນ ອາໂປຘາຕ຺ຍາ ອນ຺ຄຕາ ປຖວີຘາຕ຺ ສນ຺ນິກ຺ເຂປນສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ, ປ ຕິຏ຺ຖາກາເວ ວິຍ ປຕິຏ຺ຖາປເນປີ ຕສ຺ສາ ສາຕິສຍກິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ອາໂປຘາຕ຺ຍາ ຕສ຺ສາ ອນ຺ຄຕກາໂວ, ຕຖາ ຝຏ຺ຝນກິຣິຍາຍ ປຖ ວີຘາຕ຺ຍາ ວເສນ ສນ຺ນິຣຸມ຺ກນສ຺ສ ສິຊ຺ຊນໂຕ ຕຕ຺ຖາປີ ປຖວີຘາຕ຺ຍາ ອາໂປຘາຕ຺ອນ຺ຄຕກາໂວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຖາ ສນ຺ນິກ຺ ເຂປນສນ຺ນິຣຸມ຺ກເນສູ’’ຕິ။ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ອກິກ຺ກມເນ, ເຕສ຺ ວາ ວຸຕ຺ເຕສ຺ ອຸທ຺ຘຣຓາທີສ຺ ຉສ຺ ໂກຏ຺ຖາເສສ຺။ ອຸທ຺ຘຣເຓຕິ ອຸທ຺ຘຣຓກ຺ຂເຓ။ ຣູປາຣູປຘມ຺ມາຕິ ອຸທ຺ຘຣຓາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ຣູປຘມ຺ມາ, ຕໍສມຸຏ຺ຖາປກາ ອຣູປຘມ຺ມາ ຈ ອຕິຫຣຓໍ ນ ປາ ປຸຓນ຺ຕິ ຂຓມຕ຺ຕາວຏ຺ຖານໂຕ။ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ။ ນ ຫິ ຘມ຺ມານໍ ເທສນ຺ຕຣສງກມນໍ ອຕ຺ຖິ။ ປພ຺ພໍ ປພ຺ພນ຺ຕິອາທີ ອຸທ຺ຘຣຓາທິໂກຏ຺ຖາເສ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສກາຄສນ຺ຕຕິວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ອຕິອິຕ຺ຕໂຣ ຫິ ຣູປຘມ຺ມານມ຺ປີ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂໂຓ ຄມນສ຺ສາທານໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ເຫຏ຺ຖຸປຣິເຍນ ປຝິມຸຂໍ ຘາວນ຺ຕາ ນໍ ສິຣສິ ປາເທ ຈ ພທ຺ຘສຸຣຘາຣາສມາຄມໂຕປີ ສີຝຕໂຣ။ ຍຖາ ຕິລານໍ ກຊ຺ຊິຍມານານໍ ປຝປຝາຍເນນ ເກໂທ ລກ຺ຂິຍຕິ, ເອວໍ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາເທນາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ປຝປຝາຍນ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ຫິ ເອກນ຺ຕໂຕ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ။

ສທ຺ຘິ ຣູເປນາຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິໂຣເຘນ ສທ຺ຘິ ນິຣຸຊ຺ຊນກຣູປຘມ຺ມານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍໍ ຕໂຕ ສຕ຺ຕຣສມຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ။ ອຍ຺ຍຖາ ຍທິ ຣູປາຣູປຘມ຺ມາ ສມານກ຺ຂຓາ ສິຍຸໍ, ‘‘ຣູປີ ຄຣຸປຣິຓາມໍ ທນ຺ຘນິໂຣຘ’’ນ຺ຕິອາທິວຈເນຫິ (ວິກ။ ອຏ຺ຖ။ ໘໖) ວິໂຣໂຘ ສິຍາ, ຕຖາ ‘‘ນາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອຍ຺ຍໍ ເອກຘມ຺ມມ຺ປີ ສມນຸປສ຺ສາມີ, ຍໍ ເອວໍ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕໍ, ຍຖຍິທໍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທິປາລຸອິຍາ (ອ။ ນິ။ ໑໔໘)။ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຫິ ສາຣມ຺ມຓສກາວາ ຍຖາພ ລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍກູຕມຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ຕໍສກາວນິປ຺ຜຕ຺ຕິອນນ຺ຕຣໍ ນິໂຣໂຘ, ຣູປຘມ຺ ມາ ປນ ອນາຣມ຺ມຓາ ປກາເສຕພ຺ພາ, ເອວໍ ເຕສໍ ປກາເສຕພ຺ພກາວນິວຕ຺ຕິ ໂສລຸອສຫິ ຈິຕ຺ເຕຫິ ໂຫຕີຕິ ຕງ຺ຂຓາຍຸກຕາ ເຕສໍ ອິຈ຺ຉິຕາ, ລຫຸວິຍ຺ຍາຓວິສຍສງ຺ຄຕິມຕ຺ຕປຈ຺ຈຍຕາຍ ຕິຕ຺ຓໍ ຂນ຺ຘານໍ, ວິສຍສງ຺ຄຕິມຕ຺ຕຕາຍ ຈ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕິ ຕາ, ທນ຺ຘມຫາກູຕປຈ຺ຈຍຕາຍ ຣູປຘມ຺ມານໍ ທນ຺ຘປຣິວຕ຺ຕິຕາ, ນານາຘາຕ຺ຍາ ຍຖາກູຕລາຕໍ ໂຂ ປນ ຕຖາຄຕສ຺ເສວ, ເຕນ ຈ ປຸເຣຊາຕປຈ຺ຈໂຍ ຣູປຘມ຺ໂມວ ວຸຕ຺ໂຕ, ປຈ຺ຉາຊາຕປຈ຺ຈໂຍ ຈ ຕສ຺ເສວາຕິ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ສມານກ຺ຂຓຕາ ນ ຍຸຊ຺ຊເຕວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ။

ອລຸຄຳ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊເຕ ຈິຕ຺ຕໍ,ອລຸຄຳ ຈິຕ຺ຕໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ຍໍ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອລຸຄໍ, ຕໍ ປນ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕໍ ອປ຺ຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາທິປ຺ຈ຺ຈຍກາເວເນວ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ຕໂຕ ລທ຺ຂປ຺ຈ຺ຈຍໍ ອລຸຄໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊເຕ ຈິຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ເອວໍ ເຕສໍ ອນ຺ຕໂຣ ລພ຺ເຍຍ຺ຍາ ຕິ ໂນຕິ ອາຫ "ອວິຈິມນ຺ສມ຺ພນ຺ໂຂ"ຕິ, ຍຖາ ວີຈິ ອນ຺ຕໂຣ ນ ລພ຺ກາຕິ, ຕເທເວຕນ຺ຕິ ອວິເສສວິທຸ ມລຸລນ຺ຕິ, ເອວໍ ອນຸ ອນຸສມ຺ພນ຺ໂຂ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ ຣູປສນ຺ຕາໂນ ຈ ນທີໂສໂຕວ ນທີຍໍ ອຸທກປ຺ປວາໂຫ ວິຍ ວຕ຺ຕຕີຯ

ອກິມຸຂໍໂລກິຕໍ ອາໂລກິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຸຣໂຕເປກ຺ຂນ"ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ຍໍທິສາກິມຸໂຂ ຄຈ຺ຉຕິ ຕິຝ຺ຖຕິ ນິສີທຕິ ວາ, ຕທກິມຸຂໍ ເປກ຺ຂນໍ ອາໂລກິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕທນ຺ຄຕໍ ວິທິສາໂລກນໍ ວິໂລກິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ວິໂລກິຕໍ ນາມ ອນຸທິສາເປກ຺ຂນ"ນ຺ຕິຯ ສມ຺ມຊ຺ຊນປ຺ຣິກຕ຺ຫາທິກຣເຕ ໂອໂລກິຕສ຺ສ, ອຸລຸໂລກຫຣຕາທິສຸ ອຸລຸໂລກິຕສ຺ສ, ປ຺ຈ຺ຉໂຕ ອາຄ຺ຈ຺ຉນ຺ຕປ຺ຣິສ຺ສຍສ຺ສ ປ຺ຣິວຊ຺ຊນາທິສຸ ອປໂລກິຕສ຺ສ ສິຍາ ສມ຺ກໂວຕິ ອາຫ "ອິມີນາ ວາ ມຸເຂນ ສພ຺ພານິປີ ຕານິ ຄຫີຕາເນວາ"ຕິຯ

ກາຍສກ຺ຂິນ຺ຕິ ກາເຍນ ສຈ຺ຉິກຕວນ຺ຕໍ, ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂສ ຫິ ອາຍສ຺ມາ ວິປ຺ສ຺ສນາກາເລ ເອວ "ຍເມວາຫໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕໍ ນິສ຺ສາຍ ສາສເນ ອນກິຣຕິອາທີວິປ຺ປກາຣໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕເມວ ສຸຝ຺ຖຸ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕິ ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕ ພລວຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ໂປ, ຕຕ຺ຖ ຈ ກຕາຊິການຕ຺ຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣ ອຸກ຺ກໍສປາຣມີປ຺ປຕ຺ໂຕ, ເຕເນວ ນໍ ສຕ຺ຖາ "ເອຕທຄ຺ຄໍ, ກິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣານໍ ຍທິທໍ ນນ຺ໂທ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑໗໘໓໕) ເອຕທຄ຺ເຄ ຖເປສິຯ

ສາຕ຺ຖກຕາ ຈ ສປ຺ປາຍຕາ ຈ ອາໂລກິຕວິໂລກິຕສ຺ສ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາຕິ "ກມ຺ມຝ຺ຖານາວິຊຫນສ຺ເສວ ໂຄຈຣສມ຺ປ຺ຊລຸລກາວໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ເຫຕຸກາເວນ ປ຺ຈ຺ຈາມສຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມຝ຺ຖານວເສເນວ ອາໂລກນວິໂລກນໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຂນ຺ຊາທິກມ຺ມຝ຺ຖານາ ອລຸໂລ ອຸປາໂຍ ນ ຄເວສິຕພ຺ໂພຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ອາໂລກິຕາທິສມລຸລາປີ ຍສ຺ມາ ຊມ຺ມມຕ຺ຕສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ຊານນໍ ອສມ຺ໂມຫສມ຺ປ຺ຊລຸລນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອພ຺ການ຺ຕເຣ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

"ປ຺ຖມຊວເນປີ...ເປ... ນ ໂຫຕີ"ຕິ ອິທໍ ປ຺ລຸຈທ຺ວາຣວິລຸລາຕວິຖິຍໍ "ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ"ຕິ ຣຊ຺ຊນາທີນໍ ອກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອາວຊ຺ຊນໂວຝ຺ຖພ຺ພນານໍ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊນໂວຝ຺ຖພ຺ພນວເສນ ອິຝ຺ເຖ ອິຕ຺ຖິຣູປາທິມ຺ຫິ ໂລໂກ, ອນິຝ຺ເຖ ຈ ປຝິໂຆ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ມໂນທ຺ວາເຣ ປນ "ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ"ຕິ ຣຊ຺ຊນາທິ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ປ຺ລຸຈທ຺ວາຣຊວນໍ ມູລໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວາ ສພ຺ພໍ ກວງ຺ຄາທິ, ເອວໍ ມໂນທ຺ວາຣຊວນສ຺ສ ມູລວເສນ ມູລປ຺ຣິລຸລາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອາຄນ຺ຕຸກຕາວກາລິກຕາ ປນ ປ຺ລຸຈທ຺ວາຣຊວນສ຺ເສວ ອປຸພ຺ພກາວວເສນ ອິຕ຺ຕຣກາວວເສນ ຈ ວຸຕ຺ຕາຯ ເຫຝ຺ຖປ຺ຣິຍວເສນ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຕິເຕສູຕິ ເຫຝ຺ຖິມສ຺ສ ອຸປ຺ຣິມສ຺ສ ຈ ອປ຺ຣາປຣໍ ກງ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕິມາຫຯ ຕນ຺ຕິ ຊວນໍຯ ຕສ຺ສ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊຯ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ອພ຺ກາຄໂຕຯ ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຕາວຕໂກ ກາໂລ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕາວກາລິການິຯ

ເອຕໍ ອສມ຺ໂມຫສມ຺ປ຺ຊລຸລໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປ຺ລຸຈກ຺ຂນ຺ຊວເສນ ອາໂລກນວິໂລກເນ ປ຺ລຸລາຍມາເນ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ໂຕ ໂກ ເອໂກ ອາໂລເກຕິ, ໂກ ວິໂລເກຕິຯ ອຸປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຫຊາຕປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ອລຸລມລຸລ-ສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕ-ອຕ຺ຖິອວິຄຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍານມ຺ປີ ລພ຺ການໂຕຯ

ມຕິສປ຺ໂປ ນາມ ເອກາ ສປ຺ປ຺ຊາຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ລລຸອນນ຺ຕິ ກມ຺ປນນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ລີລຸອາກຣຕໍ ວາ ລລຸອນໍຯ

ອຸຕ຺ຫປ຺ກຕິໂກ ປ຺ຣິລຸອາຫພຫຸໂລຯ ສີລສ຺ສ ວິທູສເນນ ອທີຕາວຫຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາຊີວວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສປ຺ປາຍໍຯ ຈີວຣມ຺ປີ ອເຈຕນນ຺ຕິອາທີນາ ຈີວຣສ຺ສ ວິຍ "ກາໂຍປີ ອເຈຕໂນ"ຕິ ກາຍສ຺ສ ອຕ຺ຕສຸລຸລຕາວິກາວເນນ "ອພ຺ການ຺ຕເຣ"ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ອິຕຣີຕຣສນ຺ໂຕສສ຺ສ ການຕໍ ທສ຺ເສຕີຯ ເຕນາຫ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທີຯ ຈຕຸປ຺ລຸຈຄຕ຺ຄິກາຫໂຕຕີ ອາຫຕຈຕຸປ຺ລຸຈຄຕ຺ຄິໂກ, ຈຕຸປ຺ລຸຈຄຕ຺ຄິກາຫີ ວາ ຫຕໂສໂກຯ

ອຝ຺ຖວິໂຊປີ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຝ຺ຖວິໂຊປີ ປໂຍຊນວິເສໂສຯ ປຖວີສນ຺ຊາຣກາຊລສ຺ສ ຕໍສນ຺ຊາຣກວາຍຸນາ ວິຍ ປ຺ຣິກຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ວາໂຍຊາຕຸນາວ ອາສເຍ ອວຝ຺ຖານນ຺ຕິ ອາຫ "ວາໂຍຊາຕຸວເສເນວ ຕິຝ຺ຖຕີ"ຕິຯ ອຕິຫຣຕີຕິ ຍາວ ມຸຂາ ອກິຫຣຕິຯ ວີຕິຫຣຕີຕິ ຕໂຕ ຍາວ ກຸຈ຺ຉິ, ຕາວ ຫຣຕິຯ ອຕິຫຣຕີຕິ ວາ ມຸຂທ຺ວາຣໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ໂຕ ຫຣຕິຯ ວີຕິຫຣຕີຕິ ກຸຈ຺ຉິຄຕໍ ປສ຺ສ

ໂຕ ຫຣຕິຯ ປຣິວຕຸເຕຕີຕິ ອປຣາປຣໍ ຈາເຣຕິຯ ເອຕຸຖ ຈ ອາຫາຣສຸສ ຊາຣຕາປຣິວຕຸຕນສໍຈຸຕຸຕານວິໂສສນານິ ປຖວິຊາຕຸສຫີ ຕາ ເອວ ວາໂຍຊາຕຸ ກໂຣຕິ, ນ ເກວລາຕິ ຕານິ ປຖວິຊາຕຸຍາປີ ກິຈຈກາເວນ ວຸຕຸຕານິຯ ອລລຕຸຕລຸຈ ອນຸປາເລຕີຕິ ວາຍຸອາຫິຫິ ອຕິໂສສນໍ ຍຖາ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອນຸປາເລຕິ ອລລອາຫິຫິ ອຕິໂສສນໍ ຍຖາ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອນຸປາເລຕິ ອລລກາວໍຯ ເຕ ໂຊຊາຕູຕິ ຄຫຕິສງຂາຕາ ເຕໂຊຊາຕຸຯ ສາ ຫີ ອນຸໂຕ ປວິຍຸຖໍ ອາຫາຣໍ ປຣິປາເຈຕິຯ ອລຸຊໂສ ໂຫຕີຕິ ອາຫາຣສຸສ ປເວສນາຫີນໍ ມຄຸໂຄ ໂຫຕິຯ ອາກຸຊຕີຕິ ປຣິເຍສນຊໂຊຫຣຕາຊິຕຸຕາຊິຕຸຕາຕາຫີ ອາວຊເຊຕິ, ວິຊານາຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ ຕໍຕໍວິຊານນນິປຸຜາຫໂກເຍວ ຫິ ປໂຍໂຄ "ສມຸມາປໂຍໂຄ"ຕິ ວຸຕຸໂຕຯ ເຍນ ຫິ ປໂຍເຄນ ປຣິເຍສນາຫີ ນິປຸຜຊຊຕິ, ໂສ ຕພຸພິສຍວິຊານນມຸປີ ນິປຸຜາເຫຕີ ນາມ ຕຫວິນາກາວໂຕຯ ອຖ ວາ ສມຸມາປໂຍຄໍ ສມຸມາປຜິປຕຸຕິ ອນຸວາຍ ອາຄມຸມ ອາກຸຊຕິ ສມນຸນາຫຣຕິຯ ອາໂກຄປຸພຸພໂກ ຫີ ສພຸໂພປີ ວິລຸລາຕພຸຍາປາໂຣຕິ ຕຖາ ວຸຕຸຕໍຯ

ຄມນໂຕຕິ ກິກຸຂາຈາຣວເສນ ໂຄຈຣຄາມໍ ອຸທຸທິສຸສ ຄມນໂຕຯ ປຣິເຍສນໂຕຕິ ໂຄຈຣຄາເມ ກິກຸຂຕຸຖໍ ອາຫິຕຸຫນໂຕຯ ປຣິໂກຄໂຕຕິ ອາຫາຣສຸສ ປຣິກຸລຸຊນໂຕຯ ອາສຍໂຕຕິ ປີຕຸຕາຫິອາສຍໂຕຯ ອາສຍຕິ ເອຕຸຖ ເອກຊຊໍ ປວຕຸຕມາໂນປີ ກມຸມພລວຕຸຖິໂຕ ຫຸຕຸວາ ມຣິຍາທວເສນ ອລຸລມລຸລໍ ອສງກຣໂຕ ສຍຕິ ຕິຜຸຖຕິ ປວຕຸຕຕີຕິ ອາສໂຍ, ອາມາສຍສຸສ ອຸປຣິຕິຜຸຖນໂກ ປີຕຸຕາຫິໂກຯ ມຣິຍາທຕຸໂຖ ຫີ ອຍມາກາໂຣຯ ນິເຊຕິ ຍຖາກຸຕຸໂຕ ອາຫາໂຣ ນິຈິໂຕ ຫຸຕຸວາ ຕິຜຸຖຕິ ເອຕຸຖາຕິ ນິຊານໍ, ອາມາສໂຍຯ ຕໂຕ ນິຊານໂຕຯ ອປຣິປກຸກໂຕຕິ ຄຫຕິສງຂາເຕນ ກມຸມຊເຕເຊນ ອວິປກຸກໂຕຯ ປຣິປກຸກໂຕຕິ ຍຖາກຸຕຸຕສຸສ ອາຫາຣສຸສ ວິປກຸກກາວໂຕຯ ຜລໂຕຕິ ນິປຸຜຕຸຕິໂຕຯ ນິສຸສນຸທໂຕຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິສຸສນຸທນໂຕຯ ສມຸມກຸຂນໂຕຕິ ສພຸພໂສ ມກຸຂນໂຕຯ ອຍເມຕຸຖ ສງເຂໂປ, ວິຕຸຖາໂຣ ປນ ວິສຸທຸຊິມຄຸຄສໍວຕຸຕນາຍ (ວິສຸທຸຊິຯ ມຫາຜີຯ ໑໗໘໔໘) ຄເຫຕພຸໂພຯ

ອລຸເລ ຈ ໂຣຄາ ກຕຸຕສູລກຄນຸທຣາທໂຍຯ ອຜຸຖາເນຕີ ມນຸສຸສາມນຸສຸສປຣິຄຸຄຫິເຕ ອຍຸຕຸເຕ ຖາເນ ເຂຕຸຕເທວາຍຕນາທິເກຯ ນິສຸສຜຸຖຕຸຕາ ເນວ ອຕຸຕໂນ ກສຸສຈິ ອນິສຸສຊຊິຕຕຸຕາ ຊິຄຸຈຸຊນີຍຕຸຕາ ຈ ນ ປຣສຸສຯ ອຸທກຕຸມຸພໂຕຕິ ເວລຸອຸນາລຸອິອາຫິອຸທກກາຊນໂຕຯ ຕນຸຕິ ຊຫຸຫິເຕົາຫກໍຯ

ອທຸຊາໂນຣິຍາປຖາ ຈິຣປຸປວຕຸຕິກາ ທີຊກາລິກາ ອິຣິຍາປຖາຯ ມຊຊິມາ ກິກຸຂາຈຣຕາທິວເສນ ປວຕຸຕາຯ ຈຸຕຸຕິໂກຣິຍາປຖາ ວິຫາເຣ ອລຸລຕຸຖາປີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິວຕຸຕນາທິວເສນ ປວຕຸຕາຕິ ວທນຸຕິຯ "ຄເຕຕິ ຄມເນ"ຕິ ປຸພຸເພ ອກິກຸກມປຜິກຸກມຄຸຄຫເຕນ ຄມເນນປີ ປຸຣໂຕ ປຈຸລໂຕ ຈ ກາຍສຸສ ອຕິຫຣຕໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອິຊ ຄມນເມວ ຄຫິຕນຸຕິ ເກຈິຯ

ຍສຸມາ ມຫາສີວຕຸເຖຣວາເທ ອນນຸຕເຣ ອນນຸຕເຣ ອິຣິຍາປເຖ ປວຕຸຕຣູປາຣູປຊມຸມານໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸເຖວ ນິໂຣຊທສຸສນວເສນ ສມຸປຊານກາຣິຕາ ຄຫິຕາ, ອິທລຸເຈຕຸຖ ສມຸປຊລຸລວິປສຸສນາຈາຣວເສນ ອາຄຕໍ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ "ຕຍິທໍ ມຫາສີວຕຸເຖເຣນ ວຸຕຸຕໍ ອສມຸໂມຫສຸຣໍ ອິມສຸມີ ສຕິປຜຸຖານກຸຕຸເຕ ອຊິປຸເປຕ"ນຸຕິຯ ສາມລຸລຜເລ (ທີຯ ນິຯ ໑໗໘໑໘; ທີຯ ນິຯ ອຜຸຖຯ ໑໗໘໑໘; ທີຯ ນິຯ ຜີຯ ໑໗໘໑໘) ປນ ສພຸພມຸປີ ຈຕຸພຸພິຊໍ ສມຸປຊລຸລໍ ລພຸກຕິ ຍາວເທວ ສາມລຸລຜລວິເສສທສຸສນປຣຕຸຕາ ຕສຸສາ ເທສນາຍຯ ສຕິສມຸປຍຸຕຸຕສຸເສວາຕິ ອິທໍ ຍຖາ ສມຸປຊລຸລກິຈຈສຸສ ປຊານຕາ, ເອວໍ ສຕິກິຈຈສຸສາປີຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ, ນ ສຕິຍາ ສພຸກາວມຕຸຕທສຸສນຕຸຖໍຯ ນ ຫີ ກທາຈິ ສຕິຣຫິຕາ ລາຕປຸປວຕຸຕິ ອຕຸຖິຯ ເອຕານິ ປທານີຕິ ສມຸປຊລຸລປທານິຯ ວິກຕຸຕາເນວາຕິ ວິສໍ ວິກຕຸຕາເນວຯ ອິມິນາປີ ສມຸປຊລຸລສຸສ ວິຍ ສຕິຍາປີ ປຊານຕໍເຍວ ວິກາເວຕິຯ

ອປໂຣ ນໂຍ – ເອໂກ ກິກຸຂຸ ຄຈຸລນຸໂຕ ອລຸລໍ ຈິນຸເຕນຸໂຕ ອລຸລໍ ວິຕກຸເກນຸໂຕ ຄຈຸລຕິ, ເອໂກ ກມຸມຜຸຖານໍ ອວິສຸສຊເຊຕຸວາວ ຄຈຸລຕິ, ຕຖາ ເອໂກ ຕິຜຸຖນຸໂຕ ນິສີທນຸໂຕ ສຍນຸໂຕ ອລຸລໍ ຈິນຸເຕນຸໂຕ ອລຸລໍ ວິຕກຸເກນຸໂຕ ສຍຕິ, ເອໂກ ກມຸມຜຸຖານໍ ອວິສຸສຊເຊຕຸວາວ ສຍຕິ, ເອຕຸຖເກນ ປນ ນ ປາກຜໍ ໂຫຕີຕິ ຈງກມເນນ ທີເປນຸຕິຯ ໂຍ ຫີ ກິກຸຂຸ ຈງກມນໍ ໂອຕຣິຕຸວາ ຈງກມນໂກຜິຍໍ ຖິໂຕ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິ "ປາຈີນຈງກມນໂກຜິຍໍ ປວຕຸຕາ ຣູປາຣູປຊມຸມາ ປຈຸລິມຈງກມນໂກຜິ ອປຸປຕຸວາ ເອຕຸເຖວ ນິຣຸທຸຊາ, ປຈຸລິມຈງກມນໂກຜິຍໍ ປວຕຸຕາປີ ປາຈີນຈງກມນໂກຜິ ອປຸປຕຸວາ ເອຕຸເຖວ ນິຣຸທຸທາ, ຈງກມນມຊເຊ ປວຕຸຕາ ອຸໂກ ໂກຜິໂຍ ອປຸປຕຸວາ ເອຕຸເຖວ ນິຣຸທຸຊາ, ຈງກເມ ປວຕຸຕາ ຣູປາຣູປຊມຸມາ ຖານໍ ອປຸປຕຸວາ ເອຕຸເຖວ ນິຣຸທຸຊາ, ຖາເນ ປວຕຸຕາ ນິສຊຊໍ, ນິສຊຊາຍ ປວຕຸຕາ ສຍນໍ ອປຸປຕຸວາ ເອຕຸເຖວນິຣຸທຸຊາ"ຕິ, ເອວໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ ປຣິຄຸຄຕຸຫນຸໂຕເຍວ ຈິຕຸຕໍ ກວງຄໍ ໂອຕາເຣຕິ, ອຸຜຸຖຫນຸໂຕ ກມຸມຜຸຖານໍ ຄເຫຕຸວາວ ອຸຜຸຖຫຕິ, ອຍໍ ກິກຸຂຸ ຄຕາທີສຸ ສມຸປຊານກາຣີ ນາມ ໂຫຕິ, ເອວມຸປີ ສຸຕຸເຕ ກມຸມຜຸຖານໍ ອວິກູຕໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ໂຍ ກິກຸຂຸ ຍາວ ສກຸໂກຕິ, ຕາວ ຈງກມິຕຸວາ ຖຕຸວາ ນິສີທິຕຸວາ ສຍມາໂນ

ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຍຕິ “ກາໂຍ ອເຈຕໂນ, ມຎ຺ໂຈ ອເຈຕໂນ, ກາໂຍ ນ ຊານາຕິ “ອຫໍ ມຎ຺ເຈ ສຍິໂຕ’ຕິ, ມຎ຺ໂຈ ນ ຊານາຕິ “ມຍິ ກາໂຍ ສຍິໂຕ”ຕິ, ອເຈຕໂນ ກາໂຍ ອເຈຕເນ ມຎ຺ເຈ ສຍິໂຕ”ຕິ, ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕເຍວ ຈິຕ຺ຕໍ ກວຽຄໍ ໂອຕາເຣຕິ, ປພ຺ຊຊນ຺ໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ປພ຺ຊຊຕິ, ອຍໍ ສຸຕ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ ໂຫຕິຕິ.

ກາຍາທິກິຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ຕມ຺ມຍຕ຺ຕາ ອາວຊ຺ຊນກິຣິຍາສມຸຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ຈ ຊວນໍ, ສພ຺ພມ຺ປິ ວາ ຉທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕໍ ກິຣິຍາມຍປວຕ຺ຕໍ ນາມ, ຕສ຺ມິ ສຕິ ຊາຄຣິຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຊາຄຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ອປິຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ຉ ໂກຏ຺ຐາເສ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ໂກຏ຺ຐາເສ ຊຄ຺ຄນ຺ໂຕປິ ຊາຄຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ ໂຫຕິ. ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສນ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕປິ ພາຕ຺ຕິສຕິຣຈ຺ຉານກາຖໍ ປຫາຍ ທສກຖາວຕ຺ຖຸນິສ຺ສິຕໍ ສປ຺ປາຍກາຖໍ ກເຖນ຺ໂຕປິ ກາສິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ອຏ຺ຐຕິສາຍ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຍໍ ມນສິກາຣໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕປິ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປນ຺ໂນປິ ຕຸຓ຺ຫີກາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ທຸຕິຍຌ຺ຫີ ຊານໍ ວຈີສງຂາຣວິຣຫໂຕ ວິເສສໂຕ ຕຸຓ຺ຫີກາໂວ ນາມ. ຣູປຘມ຺ມສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິອາກາຣວິເສສາ ອກິກ຺ກມາທໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຣູປກ຺ຂນ຺ຘສ຺ເສວ ສມຸທໂຍ ຈ ວໂຍ ຈ ນິທຣິຕພ຺ໂພ”ຕິ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ.

ຈຕຸສມ຺ປຊຎ຺ຎປພ຺ພວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ປຏິກູລມນສິກາຣປພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໑໐. ປຏິກູລມນສິກາຣວເສນາຕິ (ທີ. ນິ. ຏີ. ໔.ຏກ຺ກ) ຊິຄຸຈ຺ຉນີຍຕາຍ. ປຏິກູລເມວ ປຏິກູລໍ ໂຍ ປຏິກູລສກາໂວ ປຏິກູລາກາໂຣ, ຕສ຺ສ ມນສິກຣຓວເສນ. ອນ຺ຕເຣນປິ ທີ ກາວວາຈີນໍ ສທ຺ທໍ ກາວຕ຺ໂຖ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ຍຖາ “ປຜສ຺ສ ສຸກ຺ກ”ນ຺ຕິ. ຍສ຺ມາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໑໗໘-໑໗໙) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ຕໍສໍວຓ຺ຓນາຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວຕ຺ຖາທີຫີ ປສີພ຺ພກາກາເຣນ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກຕໍ ອາວຜນໍ ປຸໂຕລຸອີ. ວິກູຕາກາໂຣຕິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິ ສມຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອສຸກາວສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐິຕາກາໂຣ. ອິຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ອາກາຣຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເອວ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ກາຣຕໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເກສາທິປຣິຄ຺ຄຫເຓນາ”ຕິ ອາຫ.

ປຏິກູລມນສິກາຣປພ຺ພວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຘາຕຸມນສິກາຣປພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໑໑. ຘາຕຸມນສິກາຣວເສນາຕິ ປຖວີຘາຕຸອາທິກາ ຈຕສ຺ໂສ ຘາຕຸໂຍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕກາວນາມນສິກາຣວເສນ, ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຘາຕຸມນສິກາໂຣ ຘາຕຸກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ທີ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກໍ. ໂຄຆາຕໂກຕິ ຊີວິກຕ຺ຖາຍ ຄຸນ຺ນໍ ຆາຕໂກ. ອນ຺ເຕວາສີໂກຕິ ກມ຺ມກຣຓວເສນ ຕສ຺ສ ສມີປວາສີ. ຄິຕ-ສທ຺ໂທ “ຄິໂຕ ວາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໑.໔໙໙; ອ. ນິ. ໕.໔໗) ຐານສງຂາໂຕຣິຍາປຖສມງຄິຕາຍ, ຐາ-ສທ຺ທສ຺ສ ວາ ຄຕິວິນິວຕ຺ຕິອຕ຺ຖຕາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຐເປຕ຺ວາ ຄມນໍ ເສໂສຣິຍາປຖສມງຄິຕາຍ ໂພຘໂກ, ອິຘ ປນ ຍຖາ ຕຖາ ຣູປກາຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂພຘໂກ ອຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ “ຈຕຸນ຺ນໍ ອິຣິຍາປຖານໍ ເຍນ ເກນຈິ ອາກາເຣນ ຄິຕຕ຺ຕາ ຍຖາຄິຕ”ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ອາກາເຣນາຕິ ຐານາທິນາ ຣູປກາຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາເຣນ. ຐານາທໂຍ ທິ ອິຣິຍາປຖສງຂາຕາຍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ປໂຖ ປວຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄຕິ “ອິຣິຍາປໂຖ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ຍຖາຄິຕນ຺ຕິ ຍຖາປວຕ຺ຕໍ. ຍຖາວຸຕ຺ຕຏ຺ຐານເມເວຕ຺ຖ “ປຓິຘານ”ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຍຖາຄິຕຕ຺ຕາ ຈ ຍຖາປຓິຫິຕ”ນ຺ຕິ. ຄິຕນ຺ຕິ ວາ ກາຍສ຺ສ ຐານສງຂາໂຕຣິຍາປຖສມາໂຍຄປຣິທີປນໍ. ປຓິຫິຕນ຺ຕິ ຕທຎ຺ໂຎຣິຍາປຖສມາໂຍຄປຣິທີປນໍ. ຄິຕນ຺ຕິ ວາ ກາຍສງຂາຕານໍ ຣູປຘມ຺ມານໍ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ຂເຓ ສກິຈ຺ຈວເສນ ອວຏ຺ຐານປຣິທີປນໍ. ປຓິຫິຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍກິຈ຺ຈວເສນ ເຕຫິ ເຕຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປກາຣໂຕ ນິຫິຕໍ ປຓິຫິຕນ຺ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕີຕິ ປຕິ ປຕິ ອເວກ຺ຂຕິ, ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ວິນິພ຺ພຸຊິຕ຺ວາ ວິສໍ ວິສໍ ປສ຺ສຕິ.

ອິທານິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ກາວຕ຺ຖວິກາວນວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍຖາ ໂຄຆາຕກສ຺ສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ໂປເສນ຺ຕສ຺ສາຕິ ມໍສູປຈຍປຣິພ຺ຣູຫນາຍ ກຸຓ຺ຫກກຕ຺ຕກປ຺ປາສຏ຺ຐິອາທີຫິ ສໍວຖ຺ເຍນ຺ຕສ຺ສ. ວຘິຕໍ ມຕນ຺ຕິ ທີສິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ມຕໍ. ມຕນ຺ຕິ ຈ ມຕມຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ “ຕາວເທວາ”ຕິ. ຄາວີຕິ ສຎ຺ຎາ ນ ອນ຺ຕຣຘາຍຕິ ຍານິ ອງຄປຈ຺ຈງຄານິ ຍຖາສນ຺ນິວິຏ຺ຐານີ ອຸປາ

ທາຍ ຄາວິສນຄຸ້ລາ ມຕນຄຸ່ຕາຍປີ ຄາວິຍາ, ເຕສໍ ຕໍສນຸນິເວສສຸສ ອວິນຍຸຄຸຄຸຕາຯ ວິລີຍນຸຕິ ກີຊຊນຸຕິ ວິກຸຊຊນຸຕີຕິ ພິລາ ກາຄາ ວ-ກາຣສຸສ ພ-ກາຣໍ, ອິ-ກາຣສຸສ ອີ-ກາຣໍ ກຕຸວາຯ ພິລໂສຕີ ພິລໍ ພິລໍ ກຕຸວາຯ ວິກຊິຕຸວາຕີ ອຍຸກິສງພາຍໂຕ ມໍສໍ ວິເວເຈຕຸວາ, ຕໂຕ ວາ ວິເວຈິຕມໍສໍ ກາຄໂສ ກຕຸວາຯ ເຕເນວາຫ "ມໍສສຄຸ້ລາ ປວຕຸຕຕີ"ຕິຯ ປພຸພຊິຕສຸສປີ ອປຣິຄຸຄ ທີຕກມຸມຍຸຄານສຸສຯ ພນວິນິພຸໂພຄນຸຕີ ສນຸຕຕິສມູຫກິຈຈພນານໍ ວິນິພຸກຸຊນໍ ວິເວຈນໍຯ ສາຕຸໂສ ປຈຈເວກຸຂໂຕຕິ ພນວິນິ ພຸໂພຄກຣເຕນ ສາຕຸໍ ສາຕຸໍ ປຖວີອາທິສາຕຸໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ກຕຸວາ ປຈຈເວກຸຂນຸຕສຸສຯ ສຕຸຕສຄຸ້ລາຕີ ອຕຸຕານຸທີຍຸກິວເສນ ປວຕຸ ຕາ ສຄຸ້ລາຕີ ວທນຸຕີ, ໂວຫາຣວເສນ ປວຕຸຕສຕຸຕສຄຸ້ລາຍປີ ຕທາ ອນຸຕຣສານໍ ຍຸຕຸຕເມວ ຍາຖາວໂຕ ພນວິນິພຸໂພຄສຸສ ສມຸປາທນໂຕຯ ເອວລຸທີ ສຕີ ຍຖາວຸຕຸຕໂອປມຸມຕຸເຖນ ອຸປເມຍຍຕຸໂຖ ອລຸລທຕຸຖຸ ສໍສນຸທຕີ ສເມຕີຯ ເຕເນວາຫ "ສາຕຸວ ເສເນວ ຈິຕຸຕໍ ສນຸຕິຍຸຄຸຕີ"ຕິຯ ທກຸໂຂຕີ ເວໂກ ຕໍຕໍສນຄຸ້ລາຍ ກຸສໂລ, ຍຖາຊາເຕ ສູນສຸມີ ນງຄຸຍຸຄຸຂຸຣວິສາຕາທີວນຸເຕ ອຍຸກິມໍສາທີອວຍວສມຸທາເຍ ອວິກຕຸເຕ ຄາວິສນຄຸ້ລາ, ນ ວິກຕຸເຕ, ວິກຕຸເຕ ປນ ອຍຸພືມໍສາທີອວຍວສນຄຸ້ລາຕີ ຊານນ ໂກຯ ຈຕຸມຫາປໂຖ ວິຍ ຈຕຸອິຣິຍາປໂຖຕີ ຄາວິຍາ ກິຕຈຕຸມຫາປໂຖ ວິຍ ກາຍສຸສ ປວຕຸຕິມຄຸຄກູໂຕ ຈຕຸພຸພິໂສ ອິຣິຍາປໂຖຯ ຍສຸມາ ວິສຸທຸຂິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸຂິຯ ໑ຯ໓໐໖) ວິຕຸຖາຣິຕາ, ຕສຸມາ ຕຕຸຖ ຕໍສໍວຕຸຕນາຍຄຸຈ (ວິສຸທຸຂິຯ ມຫາຍີຯ ໑ຯ໓໐໖) ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາຯ

ສາຕຸມນສິກາຣປພຸພວຄຸຄນາ ນິຍຸກິຕາຯ

ນວສິວຖິກປພຸພວຄຸຄນາ

໑໑໔ຯ ສິວຖິກາຍ ອປວິທຸເສາທຸສຸມາຕກາທີປຜິສໍຍຸຕຸຕານໍ ໂອສີໂສ ປວຕຸຕານໍ ກຖານໍ ຕທກີເສຍຍານຄຸຈ ອຸທຸສຸມາຕກາທີອ ສຸກາຄານໍ ສິວຖິກປພຸພານີຕີ ສງຄີຕິກາເຣທີ ຄທີຕສນຄຸ້ລາຯ ເຕນາຫ "ສິວຖິກປພຸເພທີ ວິກຊິຕຸ"ນຸຕີຯ ອຸທຸສໍ ຊີວິຕປຣິຍາ ທານາຕີ ຊີວິຕກຸຂຍໂຕ ອຸປຣິ ມຣຕໂຕ ປຣັຯ ສມຸຄຸຄເຕນາຕີ ອຸຍຸກິເຕນຯ ອຸທຸສຸມາຕຕຸຕາຕີ ອຸທຸສໍ ອຸທຸສໍ ສຸມາຕຕຸຕາ ສູນຕຸ ຕາຯ ເສຕຣຕຸເຕທີ ວິປຣິກິນຸນໍ ວິມິສຸສິຕໍ ນີລໍ ວິນີລໍ, ປຸຣິມວຕຸຕາວິປຣີຕາມກູຕໍ ວາ ນີລໍວິນີລໍ, ວິນີລເມວ ວິນີລກນຸຕີ ກ-ກາ ເຣນ ປທວທຸເຒນມາຫ ອນຕຸຖນຸຕຣໂຕ ຍຖາ "ປີຕກໍ ໂລທິຕກ"ນຸຕີ (ສຯ ສຯ ໖໑໖)ຯ ປຜິກູລກຕຸຕາຕີ ຊິຄຸຈຈນີຍຕຸຕາຯ ກຸຈຈິ ຕໍ ວິນີລໍ ວິນີລກນຸຕີ ກຸຈຈນຕຸໂຖ ວາ ອຍໍ ກ-ກາໂຣຕີ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ ຍຖາ "ປາປໂກ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ອພຸກຸຄຄຈຈຕີ"ຕີ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໑໖; ອຯ ນິຯ ໕ຯ໔໑໓; ມຫາວຯ ໔໗໕)ຯ ປຣິກິນຸນຍຸຄາເນທີ ກາກກງກາທີທີຯ ວິສສນຸທມານໍ ປຸພຸພນຸຕີ ວິສສວນຸຕໍ ປຸພຸພໍ, ຕທໍ ຕທໍ ປຄຸພຣນຸຕປຸພຸພນຸຕີ ອຕຸໂຖຯ ຕຖາກາວນຸຕີ ວິສສນຸທມານປຸພຸພກາວໍຯ

ໂສ ກິກຸຂູຕີ ໂຍ "ປສຸເສຍຍ ສຣີຣໍ ສິວຖິກາຍ ລຫຸທິຕ"ນຸຕີ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ກິກຸຂຸຯ ອຸປສໍຫຣຕີ ສທິສຕໍຯ ອຍມຸປີ ໂຂຕີອາທີ ອຸປ ສໍຫຣຕາກາຣທສຸສນໍ ຯ ອາຍູຕີ ຣູປຊີວິຕິນຸທຣິຍໍ, ອຣູປຊີວິຕິນຸທຣິຍໍ ປເນຕຸຖ ວິຄຸລາຕຄຕິກເມວຯ ອຸສຸມາຕີ ກມຸມຊເຕໂຊຯ ເອວໍປູຕິກສກາໂວຕີ ເອວໍ ອຕີວິຍ ປູຕິກສກາໂວ, ນ ອາຍຸອາທີນໍ ອວິຄເມ ວິຍ ມຕຸຕໂສຕີ ອສີປຸປາໂຍຯ ເອທີໂສ ກວິສຸສຕີຕີ ເອ ວໍກາວີຕີ ອາຫ "ເອວໍອຸທຸສຸມາຕາທີເກໂທ ກວິສຸສຕີ"ຕີຯ

ລຸຄຸຈິຕຸວາ ລຸຄຸຈິຕຸວາຕີ ອຸປຸປາເຜຕຸວາ ອຸປຸປາເຜຕຸວາຯ ເສສາວເສສມໍສໂລທິຕຍຸຕຸຕນຸຕີ ສພຸພໂສ ອຂາທິຕຕຸຕາ ຕທໍ ຕທໍ ເສເສນ ອປຸປາວເສເສນ ມໍສໂລທີເຕນ ຍຸຕຸຕໍຯ ອລຸເລນ ທຕຸຖຍຸກິກນຸຕີ ອວິເສເສນ ທຕຸຖຍຸກິການໍ ວິປຸປກິຄຸຄຕາ ໂຂຕີຕາຕີ ອນວເສສໂຕ ເຕສໍ ວິປຸປກິຄຸຄຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ຈຕຸສຍຸກິເກທມຸປີ"ຕິອາທິມາຫຯ ເຕໂຣວສຸສິການີຕີ ຕິໂຣວສຸສໍ ຄຕານີຯ ຕານິ ປນ ສໍວຈຈຣໍ ວີຕິວຕຸຕານິ ໂທນຸຕີຕີ ອາຫ "ອຕິກຸກນຸຕສໍວຈຈຣານີ"ຕີຯ ປຸຣາຄຕາຍ ພນກາວວິຄເມນ ວິຈຸຄຸຄຕາ ອິສ ປູ ຕິກາໂວຕີ ໂສ ຍຖາ ໂທຕີ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອພຸໂກກາເສ"ຕີອາທິມາຫຯ ຂຊຊມານຕາທີວເສນ ທຸຕິຍສິວຖິກປພຸພາທີນໍ ວວຕຸຖິຕຕຸຖາ ວຸຕຸຕໍ "ຂຊຊມານາທີນໍ ວເສນ ໂຍຊນາ ກາຕພຸພາ"ຕີຯ

ນວສິວຖິກປພຸພວຄຸຄນາ ນິຍຸກິຕາຯ

ອິມາເນວທຸເວຕີ ອວສາຣເຕນ ອປຸປນາກມຸມຍຸຄານໍ ຕຕຸຖ ນິຍເມຕີ ອລຸລປພຸເພສຸ ຕທກາວໂຕຯ ຍໂຕ ທີ ເອວ-ກາໂຣ, ຕໂຕ ອລຸລຕຸຖ ນິຍເມຕີ, ເຕນ ປພຸພທວຍສຸສ ວິປສຸສນາກມຸມຍຸຄານຕາປີ ອປຸປຜິສິທຸສາຕີ ທຍຸຄພຸພາ ອນິຈຈາທີທສຸສນໂຕຯ ສງ ຂາເຣສຸ ອາທີນວວິກາວນານີ ສິວຖິກປພຸພານີຕີ ອາຫ "ສິວຖິການໍ ອາທີນວານຸປສຸສນາວເສນ ວຸຕຸຕຕຸຕາ"ຕີຯ ອິຣິຍາປຖປພຸ

ພາທີນໍ ອນປ຺ປ຺ນາວຫຕາ ປາກຍາ ເອວາຕິ ‘‘ເສສານິ ທ຺ວາທສາປີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວາຕີຯ

ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ເວທນານຸປ຺ສ຺ສນາວຕ຺ຕນາ

໑໑໓ຯສຸຂໍ ເວທນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂຍຕີຕິ ສຸຂາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ເມ ກາຍຍ຺ຈ ລທ຺ຮສ຺ສາເທ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຍ຺ຖຸ ວາ ຂາທຕິ, ຂນຕິ ວາ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຍ຺ຈ ອາພາຮນ຺ຕີ ສຸຂາຯ ສຸກຣໍ ໂອກາສທານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ສຸຂາຕິ ອປເຣຯ ເວທຍຕິ ອາຣມ຺ມຕຣສໍ ອນຸກວຕີຕິ ເວທນາຯ ເວທຍມາໂນຕິ ອນຸກວມາໂນຯ ກາມນ຺ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ອິຣິຍາປຖປ຺ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ສມ຺ປ ຊານສ຺ສ ເວທິຍນໍ ສມ຺ປຊານເວທິຍນໍຯ

‘‘ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອເຕນ ‘‘ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍມາໂນ ສຸຂໍ ເວທນໍ ເວທຍາມີ’’ຕິ ອິທໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ວຕ຺ຖຸ ອາຣມ຺ມຕາຕິ ຮູປາທິອາຣມ຺ມຕາຯ ຮູປາທິອາຣມ຺ມຕຍ຺ຫິ ເວທນາຍ ປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານຕາຍ ‘‘ວຕ຺ຖູ’’ຕິ ອທິປ຺ເປຕໍຯ ອສ຺ສາຕິ ກເວຍ຺ຍຯ ຮມ຺ມວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍສ຺ສ ກຕ຺ຕຸ ອກາວໂຕ ຮມ຺ມສ຺ເສວ ກຕ຺ຕຸກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເວທນາວ ເວທຍຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ນິຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕຕິຯ ພລວໂຕ ເວທນາເວຄສ຺ສ ນິໂຣຮເນ ອາທີນວໍ ທີສ຺ວາ ຕສ຺ສ ອວສຣທານວເສນ ນິຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕຯ ວີຣິຍສມຕໍ ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ອຮິວາສນວີຣິຍສ຺ສ ອຮິມຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຫາປນວເສນ ສມາຮິນາ ສມຣສຕາປາທເນນ ວີຣິຍສມຕໍ ໂຍເຊຕ຺ວາຯ ສຫ ປຜິສມ຺ກິທາທີຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣປຜິສມ຺ກິທາທີ ສຫຯ ໂລກິຍານມ຺ປີ ວາ ສຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາເລ ຕຕ຺ຖ ສມຕ຺ຖຕໍ ສນ຺ຮາຍາຫ ‘‘ສຫ ປຜິສມ຺ກິທາທີ’’ຕີຯ ສມສີສີຕິ ວາຣສມສີສີ ຫຸຕ຺ວາ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕວາຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣວາເຣ ປຣິນິພ຺ພາຍີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຍຖາ ຈ ສຸຂໍ, ເອວໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາ ‘‘ສຸຂໍ ເວທຍຕີ’’ຕິອາທີນາ ສມ຺ປຊານເວທິຍນໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ທຸກ຺ຂມ຺ປີຯ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂຍຕີຕິ ທຸກ຺ຂາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ເມ ກາຍຍ຺ຈ ປີລຸເອຕິ ວິພາຮຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທຸຍ຺ຖຸໍ ວາ ຂາທຕິ, ຂນຕິ ວາ ກາຍິກໍ ເຈຕສິກຍ຺ຈ ສາຕນ຺ຕີ ທຸກ຺ຂາຯ ທຸກ຺ກຣໍ ໂອກາສທານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂາຕິ ອປເຣຯ ອຣູປກມ຺ມຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອຣູປປ໌ຣິຄ຺ຄຫໍ, ອຣູປຮມ຺ມມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຮູປກມ຺ມຍ຺ຖາເນນ ປນ ສມຖາກິນິເວໂສປີ ສງຄຍ຺ຫຕິ, ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວໂສ ປນ ອິຮານິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫຯ ‘‘ຮູປປ໌ຣິຄ຺ຄໂຫ ອຣູປປ໌ຣິຄ຺ຄໂຫຕິປີ ເອຕເທວ ວຸຈ຺ຈຕີ’’ຕີຯ ຈຕຸຮາຕຸວວຕ຺ຖານໍ ກເຖສີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ‘‘ເຍກຸຍ຺ເຍນາ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຮິຕພ຺ພໍຯ ຕທຸກຍນ຺ຕິ ຈຕຸຮາຕຸວວຕ຺ຖານສ຺ສ ສງເຂປວິຕ຺ຖາຣທ຺ວຍມາຫຯ ສງເຂປມນສິກາຣວເສນ ມຫາສຕິປຍ຺ຖາເນ, ວິຕ຺ຖາຣມນສິກາຣວເສນ ຣາຫຸໂລວາທ- (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໔-໑໑໗) ຮາຕຸວິກງຄາທີສຸ (ວິກຯ ໑໗໔-໑໗໔)ຯ

ເຍກຸຍ຺ຍຄ຺ຄຫເຕນ ຕທລ຺ລຮມ຺ມວເສນປີ ອຣູປກມ຺ມຍ຺ຖານກຖາຍ ອຕ຺ຖິຕາ ທີປີຕາຕິ ຕໍ ວິກາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕິວິໂຮ ຫີ’’ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອກິນິເວໂສຕິ ອນຸປ຺ປເວໂສ, ອາຣມ຺ໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາຣມ຺ເກ ເອວ ຫິ ອຍໍ ວິກາໂຄ, ສມ຺ມສນໍ ປນ ອນວເສສໂຕວ ຮມ຺ເມ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຕີຯ ປຣິຄ຺ຄຫີເຕ ຮູປກມ຺ມຍ຺ຖາເນຕິ ອິທໍ ຮູປມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວສໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຣູປມຸເຂນ ປນ ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວໂສ ເຍກູຍ຺ເຍນ ສມຖຍານິກສ຺ສ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ, ໂສ ຈ ປຖມໍ ຊານງຄານິ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ເສສຮມ຺ເມ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຯ ປຖມາກິນິປາໂຕຕິ ສພ຺ເພ ເຈຕສິກາ ຈິຕ຺ຕາຍຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕກິຣິຍາເວນ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ຜສ຺ໂສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຖມາກິນິປາໂຕ ວຸຕ຺ໂຕ, ອຸປ຺ປນ຺ນຜສ຺ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ, ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຣາສີ ວາ ອາຣມ຺ມເຕນ ຜຸຍ຺ໂຖ ຜສ຺ສສຫ ຊາຕາຍ ເວທນາຍ ຕໍສມກາລເມວ ເວເທຕີ, ຜສ຺ໂສ ປນ ໂອກາສສ຺ສ ວິຍ ປທີໂປ ເວທນາທີນໍ ປຈ຺ຈຍວິເສໂສ ໂຫຕີຕິ ປຸຣິມກາໂລ ວິຍ ວຸຈ຺ຈຕີ, ຍາ ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕາກິນິໂຣປນລກ຺ຂຕຕາ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ຜຸສນ຺ໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຜຸສນາກາເຣນຯ ອຍຍ຺ຫິ ອຣູປຮມ຺ມຕາ ເອກເທເສນ ອນລ຺ລີຍມາໂນປີ ຮູປໍ ວິຍ ຈກ຺ຂຸ, ສທ຺ໂທ ວິຍ ຈ ໂສຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຕຍ຺ຈ ຜຸສນ຺ໂຕ ວິຍ ສງຂຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ປວຕ຺ຕຕີຯ ຕຖາເຫສ ‘‘ສງຂຍ຺ຍນຣໂສ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ

ອາຣມ຺ມຕໍ ອນຸກວນ຺ຕີຕິ ອິສ຺ສຣວຕາຍ ວິສວິຕາຍ ສາມິກາເວນ ອາຣມ຺ມຕຣສໍ ອນຸກວນ຺ຕີຯ ຜສ຺ສາທີນຍ຺ຫິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຮມ຺ມານໍ ອາຣມ຺ມເຕ ເອກເທເສເນວ ປວຕ຺ຕິ ຜຸສນາທິມຕ຺ຕກາວໂຕ, ເວທນາຍ ປນ ອິຍ຺ຖາກາຣສມ຺ໂກຄາທິວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ອາຣມ຺ມເຕ ນິປ຺ປເທສໂຕ ປວຕ຺ຕີຯ ຜຸສນາທິກາເວນ ຫິ ອາຣມ຺ມຕຄ຺ຄຫຕໍ ເອກເທສານຸກວນໍ, ເວທຍິຕາກາເວນ ຄຫຕໍ ຍ

ຖາການໍ ສພ຺ພານຸກວນໍ ເອວສກາວາເນວ ຕານິ ຄຫຕານິຕິ ນ ເວທນາຍ ວິຍ ຜສ຺ສາທີນມ຺ປິ ຍຖາສກໍ ກິຈ຺ຈກຣເຓນ ສາມິກາ ວານຸກວນໍ ໂຈເທຕພ຺ພໍ໚ ວິຊານນ຺ຕນ຺ຕິ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທນວເສນ ວິເສສໂຕ ຊານນ຺ຕໍ໚ ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຫິ ນີນິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸ໌ ນາລຸອິຍາ ມິນນ຺ໂຕ ປ຺ຣິໂສ ວິຍ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຣິຈ຺ຆິຊ຺ຊ ວິກາເວນ຺ຕໍ ປ໌ວຕ຺ຕຕິ, ນ ສຎ຺ຎາ ວິຍ ສຎ຺ຊານນມຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ວາ໚ ຕຖາ ຫິ ອເນນ ກທາຈິ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍວິກາວນາປິ ໂຫຕີ໚ ອິເມສໍ ປນ ຜສ຺ສາທີນໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປາກຍກາໂວ ປ໌ຈ຺ຈຍວິເສສສິທ຺ຘສ຺ສ ປ຺ພ຺ພາໂກຄສ຺ສ ວເສນ ເວທິຕພ຺ພາ໚

ເອວໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ປາກຍກາເວປີ ''ສພ຺ພໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອກິຎ຺ເຍຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ (ສໍ໚ ນີ໚ ໔໗໔໖; ປ໌ຏິ໚ ມ໚ ໑໗໖) ''ສພ຺ພຎ຺ຈ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອກິຊານ''ນ຺ຕິ (ສໍ໚ ນີ໚ ໔໗໔໖) ຈ ເອວມາທິວຈນໂຕ ສພ຺ເພ ສມ຺ມສນ຺ປ໌ຄາ ຘມ຺ມາ ປຣິຕ຺ຄເຫຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ''ຕິອາທິມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມເກເຍວາຕິ ອວຘາຣຓໍ ຕທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ອຣູປກ຺ຂນ຺ຘານໍ໚ ຜສ຺ສປຎ຺ຈມກຄ຺ຄຫຓຎ຺ຫິ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທສາຘາຣຓກາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຜສ຺ສເຈຕນາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘສມ຺ມສງ຺ຄໂຫ ເຈຕນາປ຺ຘານຕ຺ຕາ ເຕສໍ໚ ຕຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘວິກງ຺ເຄ (ວິກ໚ ໑໘) ''ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເຈຕນາ''ຕິອາທິນາ ເຈຕນາວ ວິກຕ຺ຕາ, ອິຕເຣ ປນ ຂນ຺ຘາ ສຣູເປເນວ ຄຫິຕາ໚

ວຕ຺ຖຸໍ ນິສ຺ສິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຕ຺ຖຸ-ສທ຺ໂທ ກຣຊກາຍວິສໂຍຕິ ກາຖມິທໍ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ອາຫ ''ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິ໚ ກຕ຺ຖ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ? ສາມຎ຺ຎຜເລ໚ ໂສຕິ ກຣຊກາໂຍ໚ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘວິນິມຸຕ຺ຕໍ ນາມຣູປໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອິທໍ ອຘິກາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ອຎ຺ຎຖາ ຫິ ຂນ຺ຘວິນິມຸຕ຺ຕມ຺ປິ ນາມໍ ອຕ຺ເຖວາຕິ໚ ອວິຊ຺ຊາທິເຫຕຸກາຕິ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫາປ໌າທານາທິເຫຕຸກາ໚ ວິປສ຺ສນາປ໌ຏິປາຏິຍາ... ເປ... ວິຈຣຕີຕິ ອິມິນາ ພລວວິປສ຺ສນໍ ວຕ຺ວາ ປ຺ນ ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາປນໍ ວິເສສາຘິຄມນຎ຺ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ໂສ''ຕິອາທິມາຫ໚

ອິຘາຕິ ອິມິສ຺ສໍ ທຸຕິຍສຕິປ໌ຏ຺ຐານເທສນາຍໍ, ຕສ຺ສາ ປນ ເວທນານຸປສ຺ສນາວເສນ ກເຖຕພ຺ພຕ຺ຕາ ກຄວາ ເວທນາວເສນ ກເຖສີ໚ ຍຖາວຸຕ຺ເຕສຸ ຈ ຕີສຸ ກມ຺ມຏ຺ຐານາກິນິເວເສສຸ ເວທນາວເສນ ກມ຺ມຏ຺ຐານາກິນິເວໂສ ສຸກໂຣ ເວທນານໍ ວິກູຕກາວໂຕຕິ ທສ຺ເຕຸໍ ''ຜສ຺ສວເສນ ຫີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ນ ປາກຍໍ ໂຫຕີຕິ ອິທໍ ຕາທິເສ ປ຺ຄ຺ຄເລ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຍສໍ ອາທິໂຕ ເວທນາວ ວິກູຕຕຣາ ຫຕ຺ວາ ອຸປ໌ຏ຺ຐາຕິ໚ ເອວຎ຺ຫິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຜສ຺ໂສ ປາກໂຏ ໂຫຕິ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ປາກຍໍ ໂຫຕີ''ຕິ, ຕໍ ອວິໂຣຘິຕໍ ໂຫຕິ໚ ເວທນານໍ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິປາກຍຕາຍາຕິ ຈ ອິທໍ ສຸຂທຸກ຺ຂເວທນານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕາສຎ຺ຫິ ປ໌ວຕ຺ຕິ ໂອລຸອາຣິກາ, ນ ອິຕຣາຍ໚ ຕທຸກາຍຄ຺ຄຫຓມຸເຂນ ວາ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ຕາ ອິຕຣາຍປິ ປ໌ວຕ຺ຕິ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາກຍາ ເອວາຕິ ''ເວທນານ''ນ຺ຕິ ອວິເສສຄ຺ຄຫຓໍ ທຍ຺ຐພ຺ພໍ໚ ຍທາ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕີຕິອາທິ ສຸຂເວທນາຍ ປາກຍກາວວິກາວນໍ໚ ເນວ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕີຕິ ຕສ຺ມິໍ ສຸຂເວທນາສມງ຺ຄິສມເຍ ເນວ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວເທຕິ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ, ອນຸປ຺ປັນ຺ນຕ຺ຕາ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ອຕີຕານາຄຕານໍ , ປ໌ຈ຺ຈຸປ຺ປັນ຺ນາຍ ປນ ອສມ຺ກໂວ ວຕ຺ໂຕເຍວ໚ ສກິຈ຺ຈກ຺ຂຓມຕ຺ຕາວຏ຺ຐານໂຕ ອນິຈ຺ຈາ໚ ສເມຈ຺ຈສມ຺ກຸຍ຺ຍ ປ໌ຈ຺ຈເຍຫິ ກຕຕ຺ຕາ ສງ຺ຂຕາ໚ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຓາທິປ໌ຈ຺ຈຍໍ ປ໌ຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປັນ຺ນຕ຺ຕາ ປ໌ຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປັນ຺ນາ໚ ຂຍວຍປລຸຊ຺ຊນນິຣຸຊ຺ຊນປກຕິຕາຍ ຂຍຘມ຺ມາ...ເປ... ນິໂຣຘຘມ຺ມາຕິ ທຍ຺ຐພ຺ພາ໚

ກິເລເສຫິ ອາມສິຕພ຺ພໂຕ ອາມິສໍ ນາມ ປຎ຺ຈ ກາມຄ຺ຓາ, ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ສຫ ອາມິເສຫີຕິ ອາມິສາ໚ ເຕນາຫ ''ປຎ຺ຈ ກາມຄ຺ຓາມິສນິສ຺ສິຕາ''ຕິ໚ ອິໂຕ ປຣນ຺ຕິ ''ອຕ຺ຖິ ເວທນາ''ຕິ ເອວມາທິປາລຸອີ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ກາຍານຸປສ຺ສນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາ''ຕິ໚

ເວທນານຸປສ຺ສນາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ໚

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາວຓ຺ຓນາ

໑໑໔໚ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ (ທີ໚ ນີ໚ ຏີ໚ ໔໗໖໑) ປ໌ວຕ຺ຕມາເນນ ສຫ ຣາເຄນາຕິ ສຣາຄໍ໚ ເຕນາຫ 'ໂລກສຫຄຕ''ນ຺ຕິ໚ ວິຕຣາຄນ຺ຕິ໚ ເອຕ຺ຖ ການໍ ສຣາຄປທປ໌ຏິໂຍຄີນາ ວິຕຣາຄວເສນ ກວິຕພ຺ພໍ, ສມ຺ມສນຈາຣສ຺ສ ປນ ອິຘານິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ເຕກູມກສ຺ເສວ ຄຫຓນ຺ຕິ ''ໂລກິຍກຸສລາພ຺ຍາກຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ''ອິທໍ ປນາ''ຕິອາທິນາ ຕເມວ ອສິປ຺ປາຍໍ ວິວຣຕິ໚ ເສສານິ ທ຺ເວ ໂທສມູລານິ, ທ຺ເວ ໂມຫມູລານີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອກຸສລຈິຕ຺ຕານິ໚ ເຕສຎ຺ຫິ ຣາເຄນ ສມ຺ປໂຍຄາກາວໂຕ ນຕ຺ເຖວ ສຣາຄຕາ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕກຕາຍ ປນ ສິຍາ ຕໍສຫິຕຕາເລໂສຕິ ນຕ຺ເຖວ ວິຕຣາຄຕາປີຕິ ທຸກວິນິມຸຕ຺ຕຕາ ເອເວຕ຺ຖ ລພ຺ກຕີຕິ ອາຫ ''ເນວ

ປຸຣິມປທໍ, ນ ປຈ຺ຉິມປທໍ ກຊ຺ນ຺ຕີ’’ຕິ຿ ຍທິ ເອວໍ ປເທສິກໍ ປຊານນໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕີ ທຸກ຺ນ຺ຕຣປຣິຍາປນ຺ນ຺ຕ຺ຕາ ເຕ
ສໍ຿ ອກຸສລມູເລສຸ ສຫ ໂມເຫເນວ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສໂມຫນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ວິຈິກິຈ຺ຉາສຫຄຕຽ຺ເຈວ ອຸທ຺ຒຈ຺ຈສຫຄຕຽ຺ຈາ’’ຕິ຿ ຍສ຺ມາ
ເຈຕ຺ຖ ສເທວ ໂມເຫນາຕິ ສໂມຫນ຺ຕີ ປຸຣິມປທາວທາຣຕມ຺ປີ ລພ຺ກຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຍສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທິ຿ ຍຖາ ປນ ອ
ຕິມູລຸຫຕາຍ ປາຝິປຸຄ຺ຄລິການເຍນ ສວິເສສໍ ໂມຫວນ຺ຕຕາຍ ໂມມູຫຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉຸທ຺ຒຈ຺ຈສຫຄຕທ຺ວຍໍ ວິເສສ
ໂຕ ‘‘ສໂມຫ’’ນ຺ຕີ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ຕຖາ ເສສາກຸສລຈິຕ຺ຕານີຕິ ‘‘ວຝ຺ຝນ຺ຕີເຍວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ສມ຺ປໂຍຄວເສນ ຖິນມິທ຺ເທນ ອນຸປຕິຕໍ
ອນຸຄຕນ຺ຕີ ຖິນມິທ຺ທານຸປຕິຕໍ ປຽ຺ຈວິທໍ ສສງ຺ຂາຣິກາກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ສງ຺ກຸຝິຕຈິຕ຺ຕໍ຿ ສງ຺ກຸຝິຕຈິຕ຺ຕໍ ນາມ ອາຣມ຺ມເຓ ສງ
ໂກຈນວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ຿ ປຈ຺ຈຍວິເສສວເສນ ຖາມຊາເຕນ ອຸທ຺ຒຈ຺ເຈນ ສຫຄຕໍ ປວຕ຺ຕໍ ສໍສຝ຺ຖນ຺ຕີ ອຸທ຺ຒຈ຺ຈສຫຄຕໍ,
ອຽ຺ຽຖາ ສພ຺ພມ຺ປີ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຒຈ຺ຈສຫຄຕເມວາຕິ຿ ປສຝຈິຕ຺ຕໍ ນາມ ສາຕິສຍໍ ວິກ຺ເຂປວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ຿

ກິເລສວິກ຺ຂມ຺ກນສມຕ຺ຖຕາຍ ວິປຸລຝລຕາຍ ທີຆສນ຺ຕານຕາຍ ຈ ມຫນ຺ຕກາວໍ ຄຕໍ, ມຫນ຺ເຕຫິ ວາ ອຸລຸອາຣຈ຺ຉນ຺ທາທີຫິ
ຄຕໍ ປຝິປນ຺ນນ຺ຕີ ມຫຄ຺ຄຕໍ຿ ຕໍ ປນ ຣູປາຣູປພູມິກໍ ຕໂຕ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ໂລເກ ອກາວໂຕ຿ ເຕນາຫ ‘‘ຣູປາຣູປາວຈຣ’’ນ຺ຕີ຿ ຕສ຺ສ
ເຈຕ຺ຖ ປຝິໂຍຄີ ປຣິຕ຺ຕເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ອມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕີ ກາມາວຈຣ’’ນ຺ຕີ຿ ອຕ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕຸໍ ສມຕ຺ເຖຫິ ສຫ ອຸຕ຺ຕເຣຫີຕິ
ເສົາຕ຺ຕຣໍ, ຕປ຺ປຝິປກ຺ເຂນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ, ຕທຸກຍໍ ອຸປາທາຍ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ເສົາຕ຺ຕຣນ຺ຕີ ກາມາວຈຣ’’ນ຺ຕີອາທິ຿
ປຝິປກ຺ຂວິກ຺ຂມ຺ກນສມຕ຺ເຖນ ສມາທິນາ ສມ຺ມເທວ ອາຫິຕໍ ສມາຫິຕໍ຿ ເຕນາຫ ‘‘ຍສ຺ສາ’’ຕິອາທິ຿ ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ຿
ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ສມາທິນາ ນ ສມາຫິຕນ຺ຕີ ອສມາຫິຕໍ຿ ເຕນາຫ ‘‘ອຸກຍສມາທິຣຫິຕ’’ນ຺ຕີ຿ ຕທງ຺ຄວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ກາ
ມາວຈຣໍ ກຸສລໍ຿ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ມຫຄ຺ຄຕນ຺ຕີ ຕທຸກຍໍ ສນ຺ທາຍາຫ ‘‘ຕທງ຺ຄວິກ຺ຂມ຺ກນວິມຸຕ຺ຕີຫິ ວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺
ຕີ຿ ຍຕ຺ຖ ຕທຸກຍວິມຸຕ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ, ຕໍ ອຸກຍວິມຸຕ຺ຕິຣຫິຕນ຺ຕີ ຄຍ຺ຫມາເນ ໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ເຕປີ ສິຍາ ອາສງ຺ກາຕິ
ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ‘‘ສມຸຈ຺ເຉທ…ເປ… ໂອກາໂສວ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອາຫ຿ ໂອກາສາກາໂວ ຈ ສມ຺ມສນຈາຣສ຺ສ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ
ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເທຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວາຕິ຿

ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາວຕ຺ຕນາ ນິຝ຺ຖິຕາ຿

ຒມ຺ມານຸປສ຺ສນາວຕ຺ຕນາ

ນີວຣຕາປພ຺ພວຕ຺ຕນາ

໑໑໕຿ ປທາຕພ຺ພາທິຒມ຺ມວິກາຄທສ຺ສນວເສນ ປຽ຺ຈຒາ ຒມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ນິທ຺ທິຝ຺ຖາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ປາລຸອິໂຕ ເອວ ວິຽ຺ຽາຍ
ຕີຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸລຸລິງ຺ເຄນ຺ໂຕ ‘‘ປຽ຺ຈວິເທນຒມ຺ມານຸປສ຺ສນໍ ກເຖຕຸ’’ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ນີວຣຕາທິວເສເນວ
ນິທ຺ທິຝ຺ຖນ຺ຕີ? ເວເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍໂຕ຿ ເຍສຽ຺ຫິ ເວເນຍ຺ຍານໍ ປທາຕພ຺ພຒມ຺ເມສຸ ປຖມໍ ນີວຣຕານີ ວິກາເຄນ ວຕ຺ຕພ຺ພານີ, ເຕ
ສໍ ວເສເນຕ຺ຖ ກຄວຕາ ປຖມໍ ນີວຣເຕສຸ ຒມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ກຖິຕາ຿ ຕຖາ ຫິ ກາຍານຸປສ຺ສນາປີ ສມຖປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ເທສິຕາ,
ຕໂຕ ປຣິຽ຺ເຍຍ຺ເຍສຸ ຂນ຺ເທສຸ ອາຍຕເນສຸ, ກາເວຕພ຺ເພສຸ ໂພຊ຺ຊງ຺ເຄສຸ ປຣິຽ຺ເຍຍາທິວິກາເຄສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຈ ອຸຕ຺ຕຣາ ເທສນາ
ເທສິຕາ, ຕສ຺ມາ ເຈຕ຺ຖ ສມຖກາວນາປີ ຍາວເທວ ວິປສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິຈ຺ຉິຕາ, ວິປສ຺ສນາປທານາ ວິປສ຺ສນາພຫຸລາ ຈ ສ
ຕິປຝ຺ຖານເທສນາຕິ ຕສ຺ສາ ວິປສ຺ສນາກິນິເວສວິກາເຄນ ເທສິຕກາວໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທິມາຫ຿ ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ທາຍຕນ
ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈວເສນ ມິສ຺ສກປຣິຄ຺ຄຫກຖນໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ຿ ສຽ຺ຽາສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ທປຣິຄ຺ຄຫມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ສກລປຽ຺ຈຸປາທານ
ກ຺ຂນ຺ທປຣິຄ຺ຄຫໍ ສມ຺ປິຕ຺ເທຕີ ອິຕເຣສໍ ຕທນ຺ໂຕຄທຕ຺ຕາ຿ ‘‘ກຕ຺ຫສຸກ຺ການໍ ຍຸຄນ຺ທຕາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ປຊານນກາເລ ອກາວາ
‘‘ອກິຕ຺ຫສມຸທາຈາຣວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ຍຖາຕິ ເຍນາກາເຣນ຿ ໂສ ປນ ‘‘ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ
ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ກາຣຕາກາໂຣວ, ອຕ຺ຖໂຕ ກາຣຕເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ເຍນ ກາຣເຕນາ’’ຕິ຿ ຈ-ສທ຺ໂທ ວກ຺ຂມານຕ຺ຖສມຸຈ຺ຈຍຕ຺
ໂຖ຿

ຕຕ຺ຖາຕິ ‘‘ຍຖາ ຈາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕປເທ຿ ສຸກມ຺ປີຕິ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທປີ຿ ໂສ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຫຕາກາເຣນ ‘‘ສຸກ’’ນ຺ຕີ ວຸຈ຺ຈຕິ,
ເຕນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕນກສ຺ສ ອຽ຺ຽສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ສຸກນິມິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕີ ຈ຿ ອິຝ຺ຖໍ, ອິຝ຺ຖາກາເຣນ ວາ ຄຍ຺ຫ
ມານໍ ຣູປາທິ ສຸກາຣມ຺ມຕໍ຿ ອາກງ຺ຂິຕສ຺ສ ຫິຕສຸຂສ຺ສ ອນຸປາຍກູໂຕ ມນສິກາໂຣ ອນຸປາຍມນສິກາໂຣ຿ ຕນ຺ຕີ ອໂຍນິໂສມນສິ
ກາຣໍ຿ ຕຕ຺ຖາຕິ ນິປ຺ຝາເທຕພ຺ເພ ອາຣມ຺ມຕກູເຕ ຈ ທຸວິເຒປີ ສຸກນິມິຕ຺ເຕ຿ ອາຫາໂຣຕິ ປຈ຺ຈໂຍ຿

ອສຸການມ຺ປີຕິ ອສຸກຊ຺ຌານມ຺ປີ ອຸຕ຺ຕຣປ຺ຫໂລເປ຺ນ຺ ຕໍ ປນ ທສສຸ ອວິລ຺ຌາຕກາສຸເກສຸ, ເກສາທີສຸ ຈ ປວຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ເກສາ ທີສຸ ຫີ ສລ຺ຌາ ອສຸກສລ຺ຌາຕິ ຄິຣິມານນ຺ທສຸຕ຺ເຕ (ອ຺ ນິ຺ ໑໐຺໒໐) ວຸຕ຺ຕາຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ຈຕຸພ຺ພິຌສຸສ ອໂຍນິໂສມນສິ ກາຣສຸສ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສຸສ ຈ ຄຫຕໍ ນິຣວເສສທສຸສນຕ຺ຖໍ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ຺ ເຕສຸ ປນ ອສຸເກ ''ສຸກ''ນ຺ຕິ, ''ອສຸກ''ນ຺ຕິ ຈ ມນສິກາໂຣ ອິຌາຌິປ຺ເປໂຕ, ຕທນຸກູລຕ຺ຕາ ວາ ອິຕເຣປີຕິ຺

ເອກາທສສຸ (ອ຺ ນິ຺ ຌີ຺ ໑຺໑຺໑໖) ອສຸເກສຸ ປຏິກູລາກາຣສຸສ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ, ຍຖາ ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ປຏິປຕ຺ຕິ ອສຸກນິມິຕ຺ຕສຸສ ອຸຄ຺ຄໂຫ຺ ອຸປ຺ຈາຣປ຺ປນາວຫາຍ ອສຸກກາວນາຍ ອນຸຍຸລ຺ຊນໍ ອສຸກກາວນານຸໂຍໂຄ຺ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລຸໂນ ຖີນມິທ຺ຌາກິກວາກາວາ ໂອຕາຣໍ ອລກມາໂນ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປຫີຍຕີຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ໂກຊນນິສ຺ສິຕໍ ປນ ອາຫາເຣ ປຏິກູລສລ຺ຌໍ, ຕພ຺ພິປຣິຕາມສຸສ, ຕທາຌາຣສຸສ, ຕສຸສ ຈ ອຸທຣິຍກູຕສຸສ ອສຸກຕາທສຸສນໍ, ກາຍສຸສ ອາຫາຣຌຸຖິຕິກ ຕາທສຸສນລ຺ຈ ໂຍ ສມ຺ມເທວ ຊານາຕິ, ໂສ ວິເສສໂຕ ໂກຊເນ ມຕ຺ຕລ຺ລູ ນາມ, ຕສຸສ ຈ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ປຫີຍເຕວ຺ ອສຸກາມ຺ ມິກຕີສຸສຕ຺ເຖໂຣ ທນ຺ຕຌຸຖິທສຸສາວີ຺ ອກິຌມ຺ມປຣິຍາເຍນ (ຌ຺ ສ຺ ໑໑໕໙, ໑໕໐໓) ສພ຺ໂພປີ ໂລໂກ ກາມຈ຺ຉນ຺ທນິວຣຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນາ''ຕິ຺

ປຏິພມ຺ປີ ປຸຣິມ຺ປ຺ປນ຺ນໍ ປຏິພນິມິຕ຺ຕໍ ປຣໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກປຏິພສຸສ ກາຣຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ຺ ເມຊ຺ຊຕິ ທີຕຍຣຕາວເສນ ສິນິຍ຺ຫຕີ ຕິ ມິຕ຺ໂຕ, ຕສຸມິ ມິຕ຺ເຕ ກວາ, ມິຕ຺ຕສຸສ ວາ ເອສາຕິ ເມຕ຺ຕາ, ຕສຸສາ ເມຕ຺ຕາຍ຺

ເມຕ຺ຕາຍນສຸສ ສຕ຺ເຕສຸ ທີຕຍຣຕສຸສ ອຸປ຺ປາທນໍ ປວຕ຺ຕນໍ ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕສຸສ ອຸຄ຺ຄໂຫ຺ ໂອຌິສກອໂນຌິສກທິ ສາຍຣຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕອຕິປີຍສຫາຍມຊ຺ຊຕ຺ຕເວຣີວເສນ ໂອຌິສກຕາ, ສີມາສມ຺ເກເທ ກເຕ ອໂນຌິສກຕາ, ເອກາທິທິ ສາຍຣຕາວເສນ ທິສາຍຣຕຕາ ເມຕ຺ຕາຍ ອຸຄ຺ຄຫເຕ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ວິຫາຣຣຈ຺ຉາຄາມາທິວເສນ ວາ ໂອຌິສກທິສາຍຣຕໍ, ວິ ຫາຣາທິອຸທ຺ເທສຣທິຕໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາທິທິສາວເສນ ອໂນຌິສກທິສາຍຣຕນ຺ຕິ ເອວໍ ວາ ທ຺ວິຌາ ອຸຄ຺ຄຫຕໍ ສນ຺ຌາຍ ''ໂອຌິສກອ ໂນຌິສກທິສາຍຣຕານ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຸຄ຺ຄໂຫ ຈ ຍາວ ອຸປ຺ຈາຣາ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ອຸຄ຺ຄຫີຕາຍ ອາເສວນາ ກາວນາ຺ ຕຕ຺ຖ ''ສພ຺ເພ ສຕ຺ຕາ, ປາຕາ, ກູຕາ, ປຸຄ຺ຄລາ, ອຕ຺ຕກາວປຣິຍາປນ຺ນາ''ຕິ ເອເຕສໍ ວເສນ ປລ຺ຈວິຌາ, ເອເກກສຸມິ ''ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອພ຺ ຍາປ຺ຊ຺ຊາ, ອນີພາ, ສຸຂີ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣນ຺ຕູ''ຕິ ຈຕຸຌາ ປວຕ຺ຕິໂຕ ວີສຕິວິຌາ ອໂນຌິສກຍຣຕາ ເມຕ຺ຕາ, ''ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ປຸຣິສາ, ອຣິຍາ, ອນຣິຍາ, ເທວາ, ມນຸສ຺ສາ, ວິນິປາຕິກາ''ຕິ ສຕ຺ໂຕຌິກຣຕາວເສນ ປວຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕວິຌາ ອຌ຺ຖວີສຕິວິຌາ ວາ, ທສທີ ທິສາທີ ທິໂສຌິກຣຕາວເສນ ປວຕ຺ຕາ ທສວິຌາ ຈ, ເອເກກາຍ ວາ ທິສາຍ ສຕ຺ຕາທິອິຕ຺ຖາທິອເວຣາທິເກເທນ ອສີ ຕາຌິກຈຕຸສຕປ຺ປເກທາ ຈ ໂອຌິໂກຍຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາ຺

ເຍນ ອໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ອຣຕິອາທິການິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ໂສ ອຣຕິອາທີສຸ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ເຕນ຺ ນິປ຺ຍາເທຕພ຺ເພ ທີ ອິທໍ ກຸມ຺ມໍ຺ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ຺ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕາ ປນ຺ຕເສນາສເນສຸ ອຌິກຸສເລສຸ ຌມ຺ເມສຸ ຈ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກາວຣິລ຺ຈນາ຺ ກາຍວິນາມນາຕິ ກາຍສຸສ ວິຣູເປນາກາເຣນ ນາມນາ຺

ກຸສລຌມ຺ມສມ຺ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປຌ຺ຖປນສກາວຕາຍ, ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂານໍ ວິໂສສນສກາວຕາຍ ຈ ອາຣມ຺ກຌາຕຸອາທິໂຕ ປວຕ຺ຕວິ ຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຖມາຣມ຺ກວິຣິຍ''ນ຺ຕິ຺ ຍສ຺ມາ ປຖມາຣມ຺ກມຕ຺ຕສຸສ ໂກສຊ຺ຊວິຌມນໍ ຖາມຄມນລ຺ຈ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ໂກສຊ຺ຊໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕາຍ ຕໂຕ ພລວຕຣ''ນ຺ຕິ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ລທ຺ຌາເສວນໍ ອຸປຣູປຣິວິເສສໍ ອາວຫນ຺ຕໍ ອຕິວິຍ ຖາມຄຕເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຣໍ ປຣໍ ຖານໍ ອກ຺ກມນໂຕ ຕໂຕປີ ພລວຕຣ''ນ຺ຕິ຺

ອຕິໂກຊເນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫຕິ ອຕິໂກຊເນ ຖີນມິທ຺ຌສຸສ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, ''ເອຕ຺ຕເກ ກຸຕ຺ເຕ ຖີນມິທ຺ຌສຸສ ກາຣຕໍ ໂຫຕິ, ເອຕ຺ຕເກ ນ ໂຫຕີ''ຕິ ຖີນມິທ຺ຌສຸສ ກາຣຕາກາຣຕຄ຺ຄາໂຫ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທິວາ ສູຣິຍາໂລກນ຺ຕິ ທິວາ ຄຫີຕນິມິຕ຺ຕໍ ສູຣິຍາ ໂລກໍ ຣຕ຺ຕິຍໍ ມນສິກໂຣນ຺ຕສຸສປີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ຌຕ຺ງຄານໍ ວິຣິຍນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຌຕ຺ງຄນິສ຺ສິຕສປ຺ ປາຍກຖາຍປີ''ຕິ຺

ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈມ຺ປີ ກຕາກຕານຸໂສຈນວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ເຈຕໂສ ອວູປສມາວຫຕາຍ ອຸທ຺ຌຈ຺ເຈນ ສມານລກ຺ຂຕເມວາຕິ ''ອວູປສ

ໂມ ນາມ ອວູປສມ຺ຕາກາໂຣ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺กຸຈ຺ຈເມເວຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ພຫຸສ຺ສຸຕສ຺ສ ຄນ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ສຸຕ຺ຕາທີນິ ວິຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖເວທາທິປ຺ຜິລາກສພ຺ພາວໂຕ ວິກ຺ເຂໂປ ນ ໂຫຕິ,
ຍຖາວິຘິປ຺ຜິປ຺ຕິຍາ ຍຖານຸຣູປ຺ປ຺ຜິກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ກຕາກຕານຸໂສຈນຍ຺ຈ ນ ໂຫຕີຕິ ''ພາຫຸສ຺ຈເຈນປີ...ເປ... ອຸທ຺ຘຈ຺ຈ
ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປ຺ຫີຍຕີ''ຕິ ອາຫ. ຍທ຺ເຄນ ພາຫຸສ຺ຈເຈນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ປ຺ຫີຍຕິ, ຕທ຺ເຄນ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຉກຕາວິນຍປ຺ກຕຍ຺ຍຸຕາ
ທີປີ ຕໍ ປ຺ຫີຍຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ພຸທ຺ຘເສວິຕາ ຈ ພຸທ຺ຘສີລິຕໍ ອາວຫຕີຕິ ເຈຕໂສ ວູປສມກາຣຕ຺ຕາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ຫານກາຣີ
ວຸຕ຺ຕາ. ພຸທ຺ຘຕ຺ຕໍ ປນ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວິນຍຘຣາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈວິໂນທກາ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ. ວິກ຺ເຂໂປ ຈ
ກີກ຺ຂໂນ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເຫຕຸໂກ ໂຫຕີຕິ ''ກປ຺ປີຍາກປ຺ປີຍປຣິປ຺ຸຈ຺ຉາມຫຸລສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ ວິນຍນເຍເນວ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຉກ
ຕາທໂຍ ນິທ຺ທິຍ຺ຖາ. ປ຺ຫີເນ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈເຈຕິ ນິທ຺ຘາຣເຕ ກຸມ຺ມໍ. ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ໂທມນສ຺ສສຫຄຕຕ຺ຕາ ອນາຄາມິມຄ຺
ເຄນ ອາຍຕີ ອນຸປ຺ປາໂທ ວຸຕ຺ໂຕ.

ຕິຍ຺ຖຕິ ປວຕ຺ຕຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ຖານີຍາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຖານີຍາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ຺ຖານີຍາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ກາຣຕກູຕາ ຘມ຺ມາ. ຕິຍ຺ຖຕີ
ຕິ ວາ ຖານີຍາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ ຖານີຍາ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ຺ຖານີຍາ, ອຕ຺ຖໂຕ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ເອວ. ສາ ຫິ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນາ ປຣໂຕ
ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ສການເຫຕຸຕາຍ ອສາຘາຣຕໍ.

ກຸສລາກຸສລາຕິ ໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕຍ຺ເຖນ ກຸສລາ, ຕປ຺ປ຺ຜິປກ຺ຂໂຕ ອກຸສລາ. ເຍ ອກຸສລາ, ເຕ ສາວຊ຺ຊາ ອເສວິຕພ຺ພາ ຫີນາ ຈ.
ເຍ ກຸສລາ, ເຕ ອນວຊ຺ຊາ ເສວິຕພ຺ພາ ປຓີຕາ ຈ. ກຸສລາປີ ວາ ຫີເນຫິ ຉນ຺ທາທີຫິ ອາຣທ຺ຘາ ຫີນາ, ປຓີເຕຫິ ປຓີຕາ. ກຕ຺
ຫາຕິ ກາລກາ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ກສ຺ສຣກາວກາຣຕາ. ສຸກ຺ກາຕິ ໂອທາຕາ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ກສ຺ສຣກາວກາຣຕາ. ກຕ຺ຫາກິຊາຕີ
ເຫຕຸໂຕ ວາ ກຕ຺ຫາ, ສຸກ຺ກາກິຊາຕິເຫຕຸໂຕ ສຸກ຺ກາ. ເຕ ເອວ ສປ຺ປ຺ຜິກາຄາ. ກຕ຺ຫາ ຫິ ອຊ຺ວິປ຺ຈ຺ຈນິກຕາຍ ສຸກ຺ເກຫິ
ສປ຺ປ຺ຜິກາຄາ, ຕຖາ ສຸກ຺ກາປີ ອິຕເຣຫິ. ອຖ ວາ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກາ ຈ ສປ຺ປ຺ຜິກາຄາ ຈ ກຕ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປ຺ຜິກາຄາ. ສຸຂາ ຫິ ເວທນາ
ທຸກ຺ຂາຍເວທນາຍ ສປ຺ປ຺ຜິກາຄາ, ທຸກ຺ຂາ ຈ ເວທນາ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ສປ຺ປ຺ຜິກາຄາຕິ.

ການໍ ພາຫຸສ຺ຈຈປຣິປ຺ຸຈ຺ຉກຕາຫິ ອຍ຺ຖວຕ຺ຖຸກາປີ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ປ຺ຫີຍຕິ, ຕຖາປີ ຣຕນຕ຺ຕຍວິຈິກິຈ຺ຉາມູລິກາ ເສສວິຈິກິຈ຺ຉາຕິ
ກຕ຺ວາ ອາຫ ''ຕີຕິ ຣຕນານິ ອາຣພ຺ກາ''ຕິ. ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຓາວໂພຘ ຫິ ''ສຕ຺ຖຣິ ກງ຺ຂຕີ''ຕິ (ຘ. ສ. ໑໐໐໗, ໑໑໘໓,
໑໑໖໗, ໑໘໔໑, ໑໘໖໓, ໑໘໗໐; ວິກ. ໙໑໕) ອາທິວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອສມ຺ກໂວຕິ. ວິນເຍ ປ຺ກຕຍ຺ຍຸຕາ ''ສິກ຺ຂາຍ ກງ຺ຂຕີ''ຕິ (ຘ.
ສ. ໑໐໐໗, ໑໑໘໓, ໑໑໖໗, ໑໘໔໑, ໑໘໖໓, ໑໘໗໐; ວິກ. ໙໑໕) ວຸຕ຺ຕາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປ຺ຫານໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ ''ວິນເຍ
ຈິຓ຺ຓວສີກາວສ຺ສປີ''ຕິ. ໂອກປ຺ປນີຍສທ຺ຘາສງ຺ຂາຕອຘິໂມກ຺ຂພຫຸລສ຺ສາຕິ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸໂນ ອນຸປວິສນສທ຺ຘາສງ຺ຂາຕອຘິ
ໂມກ຺ເຂນ ອຘິມຸຈ຺ຈນພຫຸລສ຺ສ . ອຘິມຸຈ຺ຈນຍ຺ຈ ອຘິໂມກ຺ຂຸປ຺ປາທນເມວາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ສທ຺ຘາຍ ວາ ນິນ຺ນໂປຓຕາ ອຘິມຸຕ຺ຕິ
ອຘິໂມກ຺ໂຂ.

ສຸກນິມິຕ຺ຕອສຸກນິມິຕ຺ຕາທີສູຕິ ''ສຸກນິມິຕ຺ຕາທີສຸ ອສຸກນິມິຕ຺ຕາທີສູ''ຕິ ອາທິ-ສທ຺ໂທ ປ຺ຈເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ປຖເມນ
ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປ຺ຜິຆນິມິຕ຺ຕາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ, ທຸຕິເຍນ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິອາທີນໍ. ເສສເມຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມ
ວາຕິ.

ນີວຣຓປພ຺ພວຓ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ຂນ຺ຘປພ຺ພວຓ຺ຓນາ

໑໑໖. ອຸປາທາເນຫິ ອາຣມ຺ມຓກາຣຕາທີວເສນ ອຸປາທາຕພ຺ພາ ວາ ຂນ຺ຘາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ທາ. ອິຕິ ຣູປນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺
ໂທ ອິທໍ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ໂຖຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ''ອິທໍ ຣູປ''ນ຺ຕິ. ຕຍິທໍ ສຣູປໂຕ ອນວເສສປຣິຍາທານໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ –
''ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປໍ, ນ ອິໂຕ ປຣໍ ຣູປໍ ອຕ຺ຖີ''ຕິ. ອິຕີຕິ ວາ ປ຺ກາຣຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ, ຕສ຺ມາ ''ອິຕິ ຣູປ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ກູຕຸປາທາທີວເສນ
ຍຕ຺ຕໂກ ຣູປສ຺ສ ເກໂທ, ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ຣູປໍ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ. ສກາວໂຕຕິ ຣຸປ຺ປນສກາວໂຕ ຈກ຺ຂາທິວ
ຓ຺ຓາທິສກາວໂຕ ຈ. ເວທນາທີສຸປີຕິ ເອຕ຺ຖ ''ອຍໍ ເວທນາ, ເອຕ຺ຕກາ ເວທນາ, ນ ອິໂຕ ປຣໍ ເວທນາ ອຕ຺ຖີຕິ ສກາວໂຕ

ເວທນំ ປຊານາຕີ''ຕິອາທີນາ, ສກາວໂຕຕິ ຈ ອນຸກວນສກາວໂຕ ສາຕາທິສກາວໂຕ ຈາຕິ ເອວມາທີນາ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។

ຂນ຺ຘປ຺ພ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

ອາຍຕນປ຺ພ຺ພວຕ຺ຕນາ

໑໑໗។ຉສ຺ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາຫິເຣສູຕິ (ທີ។ ນີ។ ຜີ។ ໔។ໝ໕໔) ''ຉສ຺ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກສ຺ ຉສ຺ ພາຫິເຣສ຺''ຕິ ''ຉສູ''ຕິ ປທំ ປຈ຺ເຈກំ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។ ກສ຺ມາ ປເນຕານິ ອຸກຍານິ ຉລ຺ເອວ ວຸຕ຺ຕານິ? ຉວິລ຺ລາຕກາຍ຺ປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣາຣມ຺ມຕາວວຕ຺ຖານໂຕ។ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕວິຖິຍາ ປຣິຍາປນ຺ນສ຺ສ ຫີ ວິລ຺ລາຕກາຍສ຺ສ ຈກ຺ຂາຍຕນເມວ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣំ, ຣູປາຍຕນເມວ ຈ ອາຣມ຺ມຕំ, ຕຖາ ອິຕຣານິ ອິຕເຣສំ, ຉຜ຺ຖສ຺ສ ປນ ກວຽຄມນສຽຂາໂຕ ມນາຍຕເນກເທໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣំ, ອສາທາຣຕລ຺ຈ ຘມ຺ມາຍຕ ນំ ອາຣມ຺ມຕំ។ ຈກ຺ຂຕີຕິ ຈກ຺ຂຸ, ຣູປំ ອສ຺ສາເທຕິ ວິກາເວຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສຸຕາຕີຕິ ໂສຕំ។ ຆາຍຕີຕິ ຆານំ។ ຊີວິຕນິມິຕ຺ຕ ຕາຍ ຣໂສ ຊີວິຕំ, ຕំ ຊີວິຕມວ຺ຫາຍຕີຕິ ຊິວ຺ຫາ។ ກຸຈ຺ຉິຕານំ ສາສວຘມ຺ມານំ ອາໂຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທໂສຕິ ກາໂຍ។ ມຸນາຕິ ອາຣມ຺ມຕំ ວິຊານາຕີຕິ ມໂນ។ ຣູປຍຕິ ວຕ຺ຕວິກາຣំ ອາປຊ຺ຊມານំ ຫທຍຽຄຕກາວំ ປກາເສຕີຕິ ຣູປំ។ ສປ຺ປຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈເຍຫິ ຫຣິຍຕິ ໂສຕວິລ຺ເລຍ຺ຍກາວំ ຄມີຍຕີຕິ ສທ຺ໂທ។ ຄນ຺ຘຍຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຕ຺ຖុំ ສູເຈຕີຕິ ຄນ຺ໂຘ។ ຣສນ຺ຕິ ຕំ ສຕ຺ຕາ ອສ຺ສາເທນ຺ຕີຕິ ຣໂສ។ ຜຸສີຍຕີຕິ ໂຜຜ຺ຖພ຺ພំ។ ອຕ຺ຕໂນ ລກ຺ຂຕំ ຘາເຣນ຺ຕີຕິ ຘມ຺ມາ។ ສພ຺ພານິ ປນ ອາຍານំ ຕນນາທິອຕ຺ເຖນ ອາຍຕນານິ។ ອຍເມຕ຺ຖ ສຽເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘិ។ ໔។໕໑໐-໕໑໔) ຕំສំວຕ຺ຕນາຍ (ວິສຸທ຺ຘិ។ ມຫາຜີ។ ໔។໕໑໐) ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ຈກ຺ຂຸລ຺ຈປຊານາຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸ ນາມ ປສາທຈກ຺ຂຸ, ນ ສສມ຺ກາຣຈກ຺ຂຸ, ນາປិ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸອາທີກນ຺ຕິ ອາຫ ''ຈກ຺ຂຸປສາທ''ນ຺ຕິ។ ຍំ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕំ ''ຍំ ຈກ຺ຂຸ ຈຕ຺ນ຺ນំ ມຫາກູຕານំ ອຸປາທາຍ ປສາໂທ''ຕິ (ຘ។ ສ។ ໕໘໖-໕໘໘)។ ຈ-ສທ຺ໂທ ວກ຺ຂມານ ຕ຺ຖສມ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ។ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຕາວເສນາຕິ ອວິປຣີຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຣສສ຺ສ ເຈວ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ຈ ວເສນ, ຣູເປສຸ ອາວິ ລ຺ຉນກິຈ຺ຈສ຺ສ ເຈວ ຣູປາກິຆາຕາຣຫກູຕປສາທລກ຺ຂຕສ຺ສ ຈ ວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ''ຈກ຺ຂຸລ຺ຈ ປຜິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈາ''ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນີ។ ໑។໔໐໔, ໔໐໐; ໝ។໔໔໑, ໔໔໕-໔໔໖; ສំ។ ນີ។ ໔។໔ໝ-໔໕; ໔។໔໔-໔໕; ກຖາ។ ໔໖໕, ໔໖໗) ສມ຺ຫິຕານິເຍວ ຣູປາຍຕ ນານິ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ, ນ ວິສំ ວິສຸນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖំ ''ຣູເປ ຈາ''ຕິ ປຸຖຸວຈນຄ຺ຄຫຕំ, ຕາຍ ເອວ ຈ ເທສນາຄຕິຍາ ກາມំ ອິຘາປិ ''ຣູເປ ຈ ປຊານາຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕំ, ຣູປກາວສາມລ຺ເລນ ປນ ສພ຺ພំ ເອກຊ຺ຊំ ຄເຫຕ຺ວາ ''ພຫິທ຺ຘາ ຈຕຸສມ຺ຜ຺ຖານິກຣູປລ຺ຈາ''ຕິ ເອກວຈນວເສນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ។ ສຣສລກ຺ຂຕາວເສນາຕິ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕສ຺ສ ວິສຍກາວກິຈ຺ຈສ຺ສ ເຈວ ຈກ຺ຂຸປຜິຫນນລກ຺ຂຕສ຺ສ ຈ ວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។

ອຸກຍំ ປຜິຈ຺ຈາຕິ ຈກ຺ຂុំ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍວເສນ ປຈ຺ຈຍກູຕំ, ຣູເປ ອາຣມ຺ມຕານິປຕິອາຣມ຺ມຕູປນິສ຺ສຍວເສນ ປຈ຺ຈຍກູເຕ ຈ ປຜິຈ຺ຈ។ ກາມລ຺ຈາຍំ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕສំວຕ຺ຕນາ , ນິປ຺ປຣິຍາຍກຖາ ນາມ ອກິຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕາ ເອວາຕິ ອກິຘມ຺ມນເຍເນວ สំໂຍຊ ນານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກາມຣາຄ…ເປ… ອວິຊ຺ຊາສំໂຍຊນ''ນ຺ຕິ ອາຫ។ ຕຕ຺ຖ ກາເມສຸ ຣາໂຄ, ກາໂມ ຈ ໂສ ຣາໂຄ ຈາຕິ ກາມ ຣາໂຄ, ໂສ ເອວ ພນ຺ຘນຜ຺ເຖນ ສំໂຍຊນំ។ ອຍລ຺ຫິ ຍສ຺ສ ສំວິຊ຺ຊຕິ, ຕំ ປຸຄ຺ຄລំ ວຜ຺ຜສ຺ມិ ສំໂຍເຊຕິ ພນ຺ຘຕິ, ອິຕິ ທຸກ຺ເຂນ ສຕ຺ ຕំ, ກວາທິເກ ວາ ກວນ຺ຕຣາທີຫິ, ກມ຺ມຸນາ ວາ ວິປາກំ ສំໂຍເຊຕິ ພນ຺ຘຕີຕິ ສំໂຍຊນំ។ ເອວំ ປຜິຆສំໂຍຊນາທີນມ຺ປិ ຍຖາຣຫំ ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ។ ສຣສລກ຺ຂຕາວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ວຜ຺ຜໂຕ ອນິສ຺ສຊ຺ຊນສຽຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ເຈວ ຍຖາວຸຕ຺ຕພນ຺ຘນສຽຂາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ຈ ວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພំ។

ກວສ຺ສາທ-ທິຜ຺ຖິສ຺ສາທ-ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖំ ກາມສ຺ສາທຄ຺ຄຫຕំ។ ອສ຺ສາທຍໂຕຕິ ອກິຣມນ຺ຕສ຺ສ។ ອກິນນ຺ທໂຕຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ ຫາວເສນ ນນ຺ທນ຺ຕສ຺ສ។ ປທທ຺ວເຍນປិ ພລວໂຕ ກາມຣາຄສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກູຕາ ກາມຣາຄຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປិ។ ເອຕំ ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ເອຕំ ເອວំສຸຊຸມំ ເອວំທຸພ຺ພິກາຄំ ອາຣມ຺ມຕំ។ ນິຈ຺ຈំ ຘຸວນ຺ຕິ ເອຕំ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕំ, ''ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ ວິນ ສ຺ສິສ຺ສຕີຕິ ຄຕ຺ຫໂຕ''ຕິ ເອວມາທີນມ຺ປិ ສຽຄໂຫ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ។ ກວំ ປຕ຺ເຖນ຺ຕສ຺ສາຕິ ''ອິທິເສ ສມ຺ປຕ຺ຕິກເວ ຍສ຺ມາ ອມ຺ຫາ ກំ ອິທំ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕំ ສຸລກំ ຊາຕំ, ຕສ຺ມາ ອາຍຕິມ຺ປិ ສມ຺ປຕ຺ຕິກໂວ ກເວຍ຺ຍາ''ຕິ ກວំ ນິກາເມນ຺ຕສ຺ສ។ ເອວຣູປំ ສກ຺ກາ ລທ຺ຘນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។ ອຸສູຍໂຕຕິ ອຸສູຍំ ອິສ຺ສំ ອຸປ຺ປາທຍໂຕ។ ອລ຺ລສ຺ສ ມຈ຺ຉຣາຍໂຕຕິ ອລ຺ເລນ ອສາທາຣຕກາວກຣເຕນ ມຈ຺ຉຣິຍំ ກໂຣໂຕ។ ສພ຺ເພເຫວ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ນວຫິ ສំໂຍຊເນຫិ។

ຕຄຸຈ ກາຣຕນຸຕິ ສຸກນິມິຕຸຕປຝິພນິມິຕຸຕາທິວີກາວໍ ອິຍຸຖານິຍຸຖາທິຣູປາຣມຸມຕຄຸເຈວ ຕຊຊາໂຍນິໂສມນສິການຄຸຈາຕິ ຕສຸສ ຕສຸສ ສໍໂຍຊນສຸສ ກາຣຕໍ។ ອວິກຸຂມຸກິຕອສມູຫຕກູມິລທຸສຸປຸປນຸນຕໍ ສນຸຮາຍ ''ອປຸປຫີນຍຸເຖນ ອຸປຸປນຸນສຸສາ''ຕິ ວຸຕຸ ຕໍ។ ວຸຕຸຕມານຸປຸປນຸນຕາ ສມຸທາຈາຣຄຸຄຫເຕເນວ ຄຫິຕາ។ ເຍນ ກາຣເຕນາຕິ ເຍນ ວິປສຸສນາສມຖກາວນາສຸງຂາເຕນ ກາຣເຕນ។ ຕຄຸທິ ຕສຸສ ຕທງຄວເສນ ເຈວ ວິກຸຂມຸກນວເສນ ຈ ປຫານກາຣຕໍ។ ອິສຸສາມຈຸຈຣິຍານໍ ອປາຍຄມນິຍຕາຍ ປຖມມຄຸຄວຊຊຕາ ວຸຕຸຕາ។ ຍທິ ເອວໍ ''ຕິຕຸຕໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກຸຂຍາ ໂສຕາປນຸໂນ ໂຫຕີ''ຕິ (ອ។ ນິ។ ໔។໘໔໑) ສຸຕຸຕປທໍ ກຖນຸຕິ? ຕໍ ສຸຕຸຕນຸຕປຣິຍາເຍນ ວຸຕຸຕໍ។ ຍຖານຸໂລມສາສນຄຸທິ ສຸຕຸຕນຸຕເທສນາ, ອຍໍ ປນ ອກິຄມຸມນເຍນ ສໍວຕຸຕນາຕິ ນາຍໍ ໂທໂສ។ ໂອລຸອາຣິກສຸສາຕິ ຖູລສຸສ, ຍໂຕ ອກິຕຸທສມຸປຸປຕຸຕິປຣິຍຸຍຸຖານຕິພຸພຕາວ ໂຫຕີ។ ອຕຸສຫຄຕສຸສາຕິ ວຸຕຸຕປຸປ ກາຣໂອລຸອາຣິກາກາເວນ ອຕຸກາວໍ ສຸຂຸມກາວໍ ຄຕສຸສ។ ອຸທຸສຈຸຈສໍໂຍຊນສຸສເປຕຸຖ ອນຸປຸປາໂທ ວຸຕຸໂຕເຍວ ຍຖາວຸຕຸຕສໍໂຍຊ ເນຫິ ອວິນາກາວໂຕ។ ໂສຕາທີນໍ ສກາວສຣສລກຸຂຕາວເສນ ປຊານນາ, ຕປຸປຈຸຈຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ອຸປຸປາທາທິປຊານນາ ຈ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸພາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ເອເສວ ນໂຍ''ຕິ ອຕິທິສຕິ។

ອຕຸຕໂນ ວາ ສມຸເນສູຕິ ອຕຸຕໂນ ອຊຊຸຕຸຕິກາຍຕນສມຸເນສຸ, ອຕຸຕໂນ ອຸກາຍສມຸເນສຸ ວາ។ ອິມສຸມີ ປກຸເຂ ອຊຊຸຕຸຕິກາຍ ຕນປຣິຄຸຄຫເຕເນາຕິ ອຊຊຸຕຸຕິກາຍຕນປຣິຄຸຄຫຸໜມຸເຂນາຕິ ອຕຸໂຖ, ເອວຄຸຈ ອນວເສສໂຕ ສປຣສນຸຕາເນສຸ ອາຍຕນານໍ ປຣິຄຸຄໂຫ ສິທຸໂຮ ໂຫຕີ។ ປຣສຸສ ວາ ສມຸເນສູຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຣູປາຍຕນສຸສາຕິ ອຫຸເຓກາທສປເກທຣູປສກາວສຸສ ອາຍຕນສຸສ។ ຣູປກຸຂນຸເຂ ວຸຕຸຕນເຍນ ນິທຣິຕພຸພາຕິ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸຂິຕພຸພໍ។ ເສສຂນຸເຂສູຕິ ເວທນາສຄຸສາສງ ຂາຣກຸຂນຸເຂສຸ។ ວຸຕຸຕນເຍນາຕິ ອິມິນາ ອຕິເທເສນ ຣູປກຸຂນຸເຂ ອາຫາຣສມຸທຍາຕິ, ວິຄຸຄາຕກຸຂນຸເຂ ນາມຣູປສມຸທຍາຕິ, ເສສກຸຂນຸເຂສຸ ຜສຸສສມຸທຍາຕິ ອິມໍ ວິເສສໍ ວິກາເວຕິ, ອິຕຣໍ ປນ ສພຸພຕຸຖ ສມານນຸຕີ។ ຂນຸຂປພຸເພ ວິຍ ອາຍຕນປພຸເພປີ ໂລກຸຕຸຕຣນິວຕຸຕນໍ ປາລຸອິຍໍ ຄຫິຕໍ ນຕຸຖີຕິ ອາຫ 'ໂລກຸຕຸຕຣຂມຸມາ ນ ຄເຫຕພຸພາ''ຕີ។

ອາຍຕນປພຸພວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ໂພຊຊງຄປພຸພວຕຸຕນາ

໑໑໗។ພຸຊຊນກສຕຸຕສຸສາຕິ ກິເລສນິທຸທາຍ ປຝິພຸຊຊນກສຕຸຕສຸສ, ອຣິຍສຈຸຈານໍ ວາ ປຝິວິຊຊນກສຕຸຕສຸສ។ ອງເຄສູຕິ ກາຣເຕສຸ, ອວຍເວສຸ ວາ។ ອຸທຍພຸພຍຄາຕຸປຸປາທໂຕ ປຝຸຖາຍ ສມຸໂພຂິປຝິປທາຍໍ ຖິໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອາຣທຸຂວິປສຸສກໂຕ ປຝຸຖາຍ ໂຍຄາວຈໂຣຕິ ສມຸໂພຂີ''ຕີ។

''ສຕິສມຸໂພຊຊງຄຍຸຖານິຍາ''ຕິ ປທສຸສ ອຕຸໂຖ ''ວິຈິກິຈຸຈຍຸຖານິຍາ''ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸໂພ។ ຕນຸຕິ ໂຍນິໂສມນສິ ກາຣໍ។ ຕຕຸຖາຕິ ສຕິຍໍ។ ນິປຸຜາເທຕພຸເພ ເຈຕໍ ກຸມຸມໍ។

ສຕິ ຈ ສມຸປຊຄຸຄຄຸຈ ສຕິສມຸປຊຄຸຄໍ (ທີ។ ນີ។ ຍີ។ ໔។໓໗໘; ສໍ។ ນີ។ ຍີ។ ໔។໘໔។໘໓໘; ອ។ ນີ។ ຍີ។ ໑។໑។໔໑໗)។ ອຖ ວາ ສ ຕິປຣານໍ ອກິກຸກນຸຕາທິສາຕຸກກາວປຣິຄຸຄຫຸໜຄາຕໍ ສຕິສມຸປຊຄຸຄໍ។ ຕໍ ສພຸພຕຸຖ ສໂຕກາຣີກາວາວຫຕຸຕາ ສຕິສມຸ ໂພຊຊງຄສຸສ ອຸປຸປາທາຍ ໂຫຕີ។ ຍຖາ ປຈຸຈນີກຂມຸມານໍ ປຫານໍ ອນຸຣູປຂມຸມເສວນາ ຈ ອນຸປຸປນຸນານໍ ກຸສລານໍ ຂມຸມານໍ ອຸປຸປາທາຍ ໂຫຕີ, ເອວໍ ສຕິຣຫິຕປຸຄຸຄລວິວຊຊນາ, ສໂຕກາຣີປຸຄຸຄລເສວນາ, ຕຕຸຖ ຈ ຍຸຕຸຕປຍຸຕຸຕຕາ ສຕິສມຸໂພຊຊງຄສຸສ ອຸປຸປາທາຍ ໂຫຕີຕິ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສຕິ ''ສຕິສມຸປຊຄຸຄ''ນຸຕິອາທິນາ។

ຂມຸມານໍ, ຂມຸເມສຸ ວາ ວິຈໂຍ ຂມຸມວິຈໂຍ, ໂສ ເອວ ສມຸໂພຊຊງໂຄ, ຕສຸສ ຂມຸມວິຈຍສມຸໂພຊຊງຄສຸສ។ ''ກຸສລາກຸສລາ ຂມຸ ມາ''ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ។ ຕຕຸຖ ໂຍນິໂສມນສິກາຣພຫຸລີກາໂຣຕິ ກຸສລາທີສຸ ຕໍຕໍສກາວຣສ ລກຸຂຕາທິກາສຸສ ຍາຖາວໂຕ ອວພຸຊຊນວເສນ ອຸປຸປນຸໂນ ຄາຕສມຸປຍຸຕຸຕຈິຕຸຕຸປຸປາໂທ។ ໂສ ຫິ ອວິປຣີຕມນສິກາຣຕາຍ 'ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ, ຕທາໂກຄຕາຍ ອາວຊຊນາປີ ຕຄຸຄຕິກາວ, ຕສຸສ ອກິຕຸຫປວຕຸຕນໍ ພຫຸລີກາໂຣ។ ກິຍຸໂຍກາ ວາຍາຕິ ປຸນປຸປຸນກາວາຍ។ ເວປຸລຸລາຍາຕິ ວິປຸລກາວາຍ។ ປາຣິປູຣິຍາຕິ ປຣິພູຣູໜາຍ។

ປຣິປຸຈຸຉກຕາຕິ ປຣິໂຍຄາເຫຕຸວາ ປຸຈຸຉກກາໂວ ອາຈຣິເຍ ປຢິຣຸປ່າສິຕຸວາ ປຼຸຈປີ ນິກາເຍ ສຫ ອຽຸກຖາຍ ປຣິໂຍຄາເຫຕຸວາ ຍໍ ຍໍ ຕຕຸຖ ຄຕຸຖິຽຸຖານກູຕໍ, ຕໍ ຕໍ "ອິທໍ ກນຸເຕ ກຖໍ, ອິມສຸສ ໂກ ອຕຸໂຖ"ຕິ ຂນຸຈາຍຕນາທິອຕຸຖໍ ປຸຈຸຉນຸຕສຸສ ຉມຸມວິຈຍສມຸໂພຊຊຸງໂຄ ອຸປຸປຊຊຕີ. ເຕນາຫ "ຂນຸຉຊາຕຸ...ເປ... ພຫຸລຕາ"ຕິ.

ວຕຸຖຸວິສທກິຣິຍາຕິ ເອຕຸຖ ຈິຕຸຕເຈຕສິການໍ ປວຕຸຕິຽຸຖານກາວໂຕ ສຣີຣໍ, ຕປຸປຽິພຖຸຉານິ ຈີວຣາທີນີ ຈ ອິຉ "ວຕຸຖູນີ"ຕິ ອຈິປຸເປຕານີ. ຕານີ ຍຖາ ຈິຕຸຕສຸສ ສຸຂາວຫານີ ໂຫນຸຕິ, ຕຖາ ກຣຕໍ ເຕສໍ ວິສທກາວກຣຕໍ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ອຊຊຸຕຸຕິກພາຫິ ຣານ"ນຸຕິອາທີ. ອຸສຸສນຸນໂທສນຸຕິ ວາຕາທິອຸສຸສນຸນໂທສໍ. ເສທມລມກຸຂິຕນຸຕິ ເສເທນ ເຈວ ຊລຸລິກາສງຂາເຕນ ສຣີຣມ ເລນ ຈ ມກຸຂິຕໍ. ຈ-ສທຸເທນ ອຼຸຉມຸປີ ສຣີຣສຸສ ປີລຸອາວທໍ ສງຄຕຸຫາຕິ. ເສນາສນໍ ວາຕິ ວາ-ສທຸເທນ ປຕຸຕາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພ. ອວິສເທ ສຕິ, ວິສຍກູເຕ ວາ. ກຖໍ ກາວນມນຸຍຸຕຸຕສຸສ ຕານິ ວິສໂຍ? ອນຸຕຣນຸຕຣາ ປວຕຸຕນກຈິຕຸຕຸປຸປ່າທວ ເສເນວໍ ວຸຕຸຕໍ. ເຕ ຫິ ຈິຕຸຕຸປຸປ່າທາ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາຍ ອປຣິສຸທຸຈກາວາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕິ. ຈິຕຸຕເຈຕສິເກສຸ ນິສຸສຍາທິປຈຸຈຍກູ ເຕສຸ. ຍາຕມຸປີຕີ ປີ-ສທຸໂທ ສມຸປິຕຸທນຕຸໂຖ. ເຕນ ນ ເກວລໍ ຕໍ ວຕຸຖຸເຍວ, ອຖ ໂຂ ຕສຸມີ ອປຣິສຸທຸເຊ ຍາຕມຸປີ ອປຣິ ສຸທຸຊໍ ໂຫຕີຕິ ນິສຸສຍາປຣິສຸທຸຊິຍາ ຕໍນິສຸສິຕາປຣິສຸທຸຊີ ວິຍ ວິສຍສຸສ ອປຣິສຸທຸຉຕາຍ ວິສຍີນໍ ອປຣິສຸທຸຊີ ທສຸເສຕີ.

ສມກາວກຣຕນຸຕິ ກິຈຸຈໂຕ ອນູນາຊິກກາວກຣຕໍ. ຍຖາປຈຸຈຍໍ ສທຸເຊຍຍວຕຸຖຸສຸມີ ອຊິໂມກຸຂກິຈຸຈສຸສ ປຼຸຕຣກາເວນ ປຼຸຍາຍ ອວິສທຕາຍ ວິຣິຍາທີນຸຈ ສິຖິລຕາທີນາ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ ພລວໍ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ "ອິຕຣານິ ມນຸທານີ"ຕິ. ຕໂຕຕີ ຕສຸມາ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍສຸສ ພລວກາວໂຕ ອິຕເຣສຼຸຈ ມນຸທຕຕາ. ໂກສຊຊປກຸເຂ ປຕິຕໍ ອຫຕຸວາ ສມຸປຍຸຕຸຕຉມຸມານໍ ປຄຸຄຕຸຫນໍ ອນຸພລປຸປທານໍ ປຄຸຄໂຫ, ປຄຸຄໂຫວ ກິຈຸຈໍ ປຄຸຄຫກິຈຸຈໍ. "ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ"ຕິ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸຈິຕພຸພໍ. ອາຣມຸມຕໍ ອຸປຄນຸຕຸວາ ຖານໍ, ອນິສຸສຊຊນໍ ວາ ອຸປຽຸຖານໍ. ວິກຸເຂປປຽິປກຸໂຂ, ເຍນ ວາ ສມຸປຍຸຕຸຕາ ອວິກຸຂິຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ, ໂສ ອວິກຸເຂໂປ. ຣູປຄຕໍ ວິຍ ຈກຸຂຸນາ ເຍນ ຍາຖາວໂຕ ວິສຍສກາວໍ ປສຸສຕິ, ຕໍ ທສຸສນກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ ພລວຕາ ສທຸຊິນຸທຸຣິເຍນ ອກິກູຕຕຸຕາ. ສຫຊາຕຉມຸເມສຸ ອິນຸທຍຸຄໍ ກາເຣນຸຕານໍ ສຫປວຕຸຕມານານໍ ຉມຸມານໍ ເອກຣສຕາວເສເນວ ອຕຸຖສິທຸຊີ, ນ ອຼຸຉຖາ.

ຕສຸມາຕິ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ກາຣຕກາເວນ ປຈຸຈາມສຕີ. ຕນຸຕິ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ. ຉມຸມສກາວປຈຸຈເວກຸຂເຕນາຕິ ຍສຸສ ສທຸເຊຍຍວຕຸຖູໂນ ອຸລຸອາຣຕາທິຄຸເຕ ອຊິມຸຈຸຈນສຸສ ສາຕິສຍປຸປວຕຸຕິຍາ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ ພລວໍ ຊາຕໍ, ຕສຸສ ປຈຸຈຍປຈຸຈຍຸປຸປນຸນຕາທິວິກາຄໂຕ ຍາຖາວໂຕ ວີມໍສເນນ. ເອວຼຸຫິ ເອວໍຉມຸມຕາຍເຍນ ສກາວສຣສໂຕ ປຣິຄຸຄຍຸຫມາເນ ສວິປຸຜາໂຣ ອຊິໂມກຸໂຂ ນ ໂຫຕິ "ອຍໍ ອິເມສໍ ຉມຸມານໍ ສກາໂວ"ຕິ ປຣິຊານນວເສນ ປຼຸຍາພຸຍາປາຣສຸສ ສາຕິສຍຕຸຕາ. ຊຸຣິຍຉມຸເມສຸ ຫິ ຍຖາ ສທຸຊາຍ ພລວກາເວ ປຼຸຍາຍ ມນຸທກາໂວ ໂຫຕິ, ເອວໍ ປຼຸຍາຍ ພລວກາເວ ສທຸຊາຍ ມນຸທກາໂວ ໂຫຕີ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ຕໍ ຉມຸມສກາວປຈຸຈເວກຸຂເຕນ...ເປ... ຫາເປຕພຸພ"ນຸຕິ. ຕຖາອມນສິກາເຣນາຕິ ເຍນາກາເຣນ ກາວນມນຸຍຸຼຸຊນຸຕສຸສ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ ພລວໍ ຊາຕໍ, ເຕນາກາເຣນ ກາວນາຍ ອນນຸຍຸຼຸຊນໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ. ອິຉ ທຸວິເຊນ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍສຸສ ພລວກາໂວ ອຕຸຕໂນ ວາ ປຈຸຈຍວິເສສວເສນ ກິຈຸຈຸຕຸຕຣິຍໂຕ ວິຣິຍາທີນໍ ວາ ມນຸທກິຈຸຈຕາຍ. ຕຕຸຖ ປຖມວິກປຸເປ ຫາປນວິຊີ ທສຸສິໂຕ, ທຸຕິຍວິກປຸເປ ປນ ຍຖາ ມນສິກໂຣໂຕ ວິຣິຍາທີນໍ ມນຸທກິຈຸຈຕາຍ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ ພລວໍ ຊາ ຕໍ, ຕຖາ ອມນສິກາເຣນ, ວິຣິຍາທີນໍ ປຍຸກິຈຸຈກາວາວເຫນ ມນສິກາເຣນ ສທຸຊິນຸທຸຣິຍໍ ເຕຫິ ສມຣສໍ ກໂຣນຸເຕນ ຫາເປຕພຸ ພໍ. ອິມິນາ ນເຍນ ເສສິນຸທຸຣິເຍສຸປີ ຫາປນວິຊີ ເວທິຕພຸໂພ.

ວກຸກລິຕຸເຖຣວຕຸຖູຕິ ໂສ ຫິ ອາຍສຸມາ ສທຸຊາຊິມຸຕຸຕາຍ ກຕາຊິກາໂຣ ສຕຸຖຸ ຣູປກາຍທສຸສນປສຸໂຕ ເອວ ຫຸຕຸວາ ວິຫຣນຸໂຕ ສຕຸຖາຣາ "ກີ ເຕ, ວກຸກລິ, ອິມິນາ ປູຕິກາເຍນ ທິຽຸເຖນ, ໂຍ ໂຂ, ວກຸກລິ, ຉມຸມໍ ປສຸສຕິ, ໂສ ມໍ ປສຸສຕິ"ຕິອາທີນາ (ສໍ. ນິ. ໓.໘໗) ໂອວທິຕຸວາ ກມຸມຽຸຖາເນ ນິໂຍຊິໂຕປີ ຕໍ ອນນຸຍຸຼຸຊນໂຕ ປຕາມິໂຕ ອຕຸຕານໍ ວິນິປາເຕຕຸໍ ປປາຕຽຸຖານໍ ອກິຣຸຫີ. ອຖ ນໍ ສຕຸຖາ ຍຖານິສິນຸໂນວ ໂອກາສຄິສຸສຊຊເນນ ອຕຸຖານໍ ທສຸເສຕຸວາ –

"ປາໂມຊຊພຫຸໂລ ກິກຸຂຸ, ປສນຸໂນ ພຸທຸຉສາສເນ;

ອຊິຄຈຸເຉ ປທໍ ສນຸຕໍ, ສງຂາຣູປສມໍ ສຸຂ"ນຸຕີ. (ຉ. ປ. ໓໘໑);

ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ‘‘ເອຫິວກ຺ກລີ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ເຕນ ອມເຕເນວ ອຠິສິຕ຺ໂຕ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປສີ, ສທ຺ຘາຍ ປນ ພລວຠາວໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນາວີຖຶ ນ ໂອຕຣຕິຯ ຕໍ ຎຕ຺ວາ ຠຄວາ ຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕ຺ຕປຏິປາທນາຍ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ອທາສິຯ ໂສ ສຕ຺ຖາຣາ ທິນ຺ນນເຍນ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປຏິປາຏິຍາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວກ຺ກລິຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິຯ

ອິຕຣກິຈ຺ຈເຠທນ຺ຕິ ອຸປຏ຺ຐານາທິກິຈ຺ຈວິເສສໍຯ ປສ຺ສທ຺ຘາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສມາຘິອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ຫາເປຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ພລວຠາໂວ ຘມ຺ມສຠາວປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນ ຫາຍຕິ, ເອວໍ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕາ ປສ຺ສທ຺ຘິອາທິຠາວນາຍ ຫາຍຕິ ສມາຘິປ຺ປກ຺ຂິຍຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາຯ ຕຖາ ຫິ ສາ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕໍ ໂກສ຺ຊ຺ຊປາຕໂຕ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ ວິຣິຍາທິຠາວນາ ວິຍ ວິຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິມຕ຺ຕຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປາຕໂຕ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ ເອກໍສໂຕ ຫາເປຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປສ຺ສທ຺ຘາທິຠາວນາຍ ຫາເປຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖູຕິ ສຸຂຸມາລໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຯ ໂສ ຫິ ອາຍສ຺ມາ, ສຕ຺ຖຸ, ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສີຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ‘‘ມມ ສຣີຣໍ ສຸຂຸມາລໍ, ນ ຈ ສກ຺ກາ ສຸເຂເນວ ສຸຂໍ ອຘິຄນ຺ຕຸໍ, ກາຍໍ ກິລເມຕ຺ວາປິ ສມຓຘມ຺ໂມ ກາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ຐານຈງ຺ກມເມວ ອຘິຏ຺ຐາຍ ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ໂຕ ປາທຕເລສຸ ໂຜເຏສຸ ອຸຏ຺ຐິເຕສຸປິ ເວທນໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ທຬ຺ຫວິຣິຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍຕາຍ ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ສຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວີຓູປໂມວາເທນ ໂອວທິຕ຺ວາ ວິຣິຍສມຕາໂຍຊນວິຘຶ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ຄິຊ຺ຌກູຏໍ ຄໂຕຯ ເຖໂຣປິ ສຕ຺ຖາຣາ ທິນ຺ນນເຍນ ວິຣິຍສມຕໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຠາເວນ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາເປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐາສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ທສ຺ເສຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ເສເສສຸປີຕິ ສຕິສມາຘິປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸປີຯ

ສມຕນ຺ຕິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອນູນານຘິກຠາວໍ, ຕຖາ ສມາຘິວິຣິຍານໍຯ ຍຖາ ຫິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ຘຸຣິຍຘມ຺ມຠູຕານໍ ກິຈ຺ຈໂຕ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານາຕິວຕ຺ຕນໍ ວິເສສໂຕ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຍໂຕ ເນສໍ ສມຘຸຣຕາຍ ອປ຺ປນາ ສມ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ສມາຘິວິຣິຍານໍ ໂກສ຺ຊ຺ຊຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິການໍ ສມຣສຕາຍ ສຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປຕ຺ຖມ຺ຠກໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອນ຺ຕທ຺ວຍປາຕາຠາເວນ ສມ຺ມເທວ ອປ຺ປນາ ອິຊ຺ຌຕີຕິຯ ພລວສທ຺ໂຘຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ສມຕ຺ຖນໍຯ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ພລວຕິຍາ ສທ຺ຘາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອວິສທປຎ຺ໂຎ, ໂສ ມຸທ຺ຘປ຺ປສ຺ໂນ ໂຫຕິ,ນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສ຺ໂນຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ອວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ປສີທຕິ ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕິຕ຺ຖິຍສາວກາຯ ເກຣາຏິກປກ຺ຂນ຺ຕິ ສາເຐຍ຺ຍປກ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ສທ຺ຘາຫີນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິຘາວນ຺ໂຕ ‘‘ເທຍ຺ຍວຕ຺ຖຸປຣິຈ຺ຈາເຄນ ວິນາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນປິ ທານມຍໍ ປຸຎ຺ຎໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີນິ ປຣິກປ຺ເປຕິ ເຫຕຸປຕິຣູປເກຫິ ວຎ຺ຈິໂຕ, ເອວໍຠູໂຕ ຈ ສຸກ຺ຂຕກ຺ກວິລຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຓ຺ຑິຕານໍ ວຈນໍ ນາທິຍຕິ, ສຎ຺ຎຕ຺ຕຶ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ເຠສ຺ຊ຺ຊສມຸຏ຺ຐິໂຕ ວິຍ ໂຣໂຄ ອເຕກິຈ຺ໂຉ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສມຠາໂວ ອຕ຺ຖາວໂຫ, ອນຕ຺ຖາວໂຫ ວິສມຠາໂວ, ເອວໍ ສມາຘິວິຣິຍານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອວິກ຺ເຂປາວໂຫ ສມຠາໂວ, ອິຕໂຣ ວິກ຺ເຂປາວໂຫ ຈາຕິຯ ໂກສ຺ຊ຺ຊໍ ອຘິຠວຕີ, ເຕນ ອປ຺ປນໍ ນ ປາປຸຓາຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ ຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ອຘິຠວຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕທຸຠຍນ຺ຕິ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎາທ຺ວຍໍ ສມາຘິວິຣິຍທ຺ວຍຎ຺ຈຯ ສມໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມຣສໍ ກາຕພ຺ພໍຯ

ສມາຘິກມ຺ມິກສ຺ສາຕິ ສມຖກມ຺ມຏ຺ຐານິກສ຺ສຯ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ, ສທ຺ຘາຍ ໂຖກໍ ພລວຠາເວ ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕຕິ ‘‘ປຖວີຕິ ມນສິກາຣມຕ຺ເຕນ ຄຖໍ ຌານຸປ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອທ຺ຘາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕວິຘິ ອິຊ຺ຌິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ສທ຺ຘໍ ຊເນນ຺ໂຕຯ ໂອກປ຺ເປນ຺ໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ອນຸປ຺ປວິສິຕ຺ວາ ວິຍ ອຘິມຸຈ຺ຈນວເສນ ອວກປ຺ເປນ຺ໂຕ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ໂຕຯ ເອກຄ຺ຄຕາ ພລວຕີ ວຏ຺ຏຕີ ສມາຘິປ຺ປຘານຕ຺ຕາ ຌານສ຺ສຯ ອຸຠິນ຺ນນ຺ຕິ ສມາຘິປຎ຺ຎານໍຯ ສມາຘິກມ຺ມິກສ຺ສ ສມາຘິໂນ ອຘິມຕ຺ຕຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຘິມຕ຺ຕຕາປິ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ ‘‘ສມຕາຍປີ’’ຕິ, ສມຠາເວນປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປ຺ປນາຕິ ໂລກິຍອປ຺ປນາຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ໂຫຕິເຍວາ’’ຕິ ສາສງ຺ກໍ ວທຕິຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣປ຺ປນາ ປນ ເຕສໍ ສມຠາເວເນວ ອິຈ຺ຉິຕາຯ ຍຖາຫ ‘‘ສມຖວິປ຺ສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ຠາເວຕີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໗; ປຏິຯ ມຯ ໔ຯ໕)ຯ ຍທິ ວິເສສໂຕ ສທ຺ຘາປຎ຺ຎານໍ ສມາຘິວິຣິຍານຎ຺ຈ ສມຕາ ອິຈ຺ຉິຕາ, ຄຖໍ ສຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຕິ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ພລວຕີ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເກສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸຯ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເກກເທເສ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ຘາວິຣິຍປຎ຺ຎານ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອຎ຺ຎຖາ ປີຕິ ຈ ຄເຫຕພ຺ພາ ສິຍາຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ໂກສ຺ຊ຺ຊປກ຺ຂິເກນ ສມາຘິນາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ‘‘ປສ຺ສທ຺ຘິສມາຘິອຸເປກ຺ຂາຫີ’’ຕິຯ ສາຕິ ສຕິຯ ສພ຺ເພສຸ ຣາຊກມ຺ເມສຸ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ສພ຺ພກມ຺ມິໂກຯ ເຕນາຕິ ເຕນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ເຕນ ກາຣເຓນຯ ອາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິຍຸຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາ, ສພ຺ເພນ ວາ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິເຍນ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄເຄນ ອຕ຺ເຖຕພ຺ພາ ສພ຺ພຕ຺ຖິຍາ, ສພ຺ພຕ຺ຖິຍາວ ສພ຺ພຕ຺ຖິກາຯ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຸສລຈິຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ຫິ ສຕິ ປຏິສຣຓໍ ປຣາຍຓໍ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ອນຘິຄຕສ຺ສ ອຘິຄມາຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອາຣກ຺ຂປຈຸ

ຈຸປຜ຺ຖານາ''ຕິອາທີຯ

ຂນ຺ຘາທີເກເຫ ອໂນຄາລຸຫປ຺ຜ຺ລານນ຺ຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິພາຫຸສຈ຺ຈວເສນປີ ຂນ຺ຘາຍຕນາທີສຸ ອປ຺ປ຺ຕິຜ຺ຖິຕພຸທ຺ຘີນໍຯ ພຫຸສ຺ສຸຕເສວ ນາ ທີ ສຸຕມຍຜ຺ຍາຕາວຫາຯ ຕຣຸຕວິປ຺ສ຺ສນາສມ຺ງຄີປີ ກາວນາມຍຜ຺ຍາເຕ ຖິຕຕ຺ຕາ ເອກໍສໂຕ ປ຺ຜ຺ຍວາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສມປ຺ຜ຺ຍາສ...ເປ... ປຸຄ຺ຄລເສວນາ"ຕິຯ ເຍຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ຄມ຺ກີຣກາວວເສນ ຕປ຺ປ຺ຣິຈ຺ເຉທກຜ຺ຍາຕາສ຺ສ ຄມ຺ກີຣກາວຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ອາຫ "ຄມ຺ກີເຣສຸ ຂນ຺ຘາທີສຸ ປວຕ຺ຕາຍ ຄມ຺ກີຣປ຺ຜ຺ຍາຍາ"ຕິຯ ຕຜ຺ທີ ເຜຍ຺ຍໍ ຕາທີສາຍ ປ຺ຜ຺ຍາຍ ຈຣິຕພ຺ພໂຕ ຄມ຺ກີຣຜ຺ຍາຕຈຣິຍໍ, ຕສ຺ສາ ວາ ປ຺ຜ຺ຍາຍ ຕຕ຺ຖ ປເກຫໂຕ ປວຕ຺ຕິ ຄມ຺ກີຣຜ຺ຍາຕຈຣິຍາ, ຕສ຺ສາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຕິ ອາຫ "ຄມ຺ກີຣປ຺ຜ຺ຍາຍ ປເກທປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ"ຕິຯ ຍຖາ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ ນາມ ອຣຫາ ເອວ, ເອວໍ ໂສ ເອວ ປ຺ຜ຺ຍາເວປຸລ຺ລປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕປີຕິ ອາຫ "ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ກາວນາປາຣິປູຣີ ໂຫຕິ"ຕິຯ ວີຣິຍາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

"ຕຕ຺ຕໍ ອໂຍຂິລໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫນ຺ຕີ"ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໒໕໐, ໒໖໗; ອຯ ນິຯ ໓ຯ໒໖) ປ຺ຜ຺ຈວິຘພນ຺ຘນກມ຺ມກາຣຕໍ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕສ຺ສ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສພ຺ພປ຺ຖມໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເທວທູຕສຸຕ຺ຕາທີສຸ ຕສ຺ສາ ອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ອາຫ "ປ຺ຜ຺ຈວິຘພນ຺ຘນກມ຺ມກາຣຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍາ"ຕິຯ ສກຍວາຫນາທີກາເລຕີ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຕທຜ຺ຍໍ ມນຸສ຺ເສຫີ ຕິຣຈ຺ຉາເນຫີ ຈ ວິພາຘິຍມານກາລໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີຯ ເອກໍ ພຸທ຺ຘນ຺ຕຣນ຺ຕີ ອີທໍ ອປຣາປຣໍ ເປເຕສຸເຍວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກສຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອກຈ຺ຈາ ນໍ ວາ ເປຕານໍ ເອກຈ຺ຈຕິຣຈ຺ຉານານໍ ວິຍ ຕຖາ ທີຒາຍຸກກາວໂຕຯ ຕຖາ ຫີ ກາລຸໂອ ນາຄຣາຊາ ຈຕຸນ຺ນໍ ພຸທ຺ຘານໍ ອຘິຄຕຣູປທສ຺ສໂນຯ

ເອວໍ ອານິສໍສທສ຺ສາວິໂນຕີ ວີຣິຍາຍຕ຺ໂຕ ເອວ ສພ຺ໂພ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ໂລກິໂຍ ຈ ວິເສສາຘິຄໂມຕີ ເອວໍ ວີຣິເຍ ອານິສໍສທສ຺ສນ ສີລສ຺ສຯ ຄມນວີຖີນ຺ຕີ ສປຸພ຺ພກາຄໍ ນິພ຺ພານຄາມີນີ ອຣິຍມຄ຺ຄປຜິປທໍຯ ສາ ຫີ ກິກ຺ຂຸໂນ ວຜ຺ຜນິສ຺ສຣຕາຍ ຄນ຺ຕພ຺ພາ ປຜິປຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ປຜິປທາຕິ ກຕ຺ວາ ຄມນວີຖີ ນາມຯ ກາຍທລ຺ຫິພຫຸໂລຕີ ຍຖາ ຕຖາ ກາຍສ຺ສ ທລ຺ຫີກມ຺ມປສ຺ໂຕຯ ປີຕ຺ຫນ຺ຕີ ຣຜ຺ຖປີຕ຺ຫໍຯ ປຈ຺ຈຍທາຍການໍ ອຕ຺ຕນີ ກາຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ມຫປ຺ຜລກາວສ຺ສ ກຣເຕນ ປີຕ຺ຫສ຺ສ ກິກ຺ ຂາຍ ປຜິປູຊນາ ປີຕ຺ຫາປຈາຍນໍຯ

ນີຫຣນ຺ໂຕຕີ ປຕ຺ຕຕ຺ຖວິກໂຕ ນີຫຣນ຺ໂຕຯ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາຕີ ຕໍ ອຸປາສິກາຍ ວຈນໍ ປຕ຺ຕສາລທ຺ວາເຣ ຖິໂຕວ ປ຺ຜ຺ຈາກິຜ຺ຍ ຕາຍ ທິພ຺ພໂສເຕນ ສຸຕ຺ວາຯ ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕີ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນ຺ເຕ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕີຕີ ຕິສ຺ໂສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍຯ ທາຕຸ໌ ສກ຺ຂິສ຺ສສີຕິ "ຕຍິ ກເຕນ ທານມເຍນ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈມເຍນ ຈ ປຸຜ຺ຜກມ຺ເມນ ເຂຕ຺ຕວິເສສກາວູປຄມເນນ ອປຣາປຣໍ ເທວມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອນ຺ເຕ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິຜ຺ຈ ທາຕຸ໌ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ"ຕິ ເຖໂຣ ອຕ຺ຕານໍ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ສີຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕວາຕິ "ອກິຈ຺ເຉເນວ ມຍາ ວຜ຺ຜທຸກ຺ຂໍ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕ"ນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວສາເນ ສຜ຺ຊາຕປາໂມຊ຺ຊວເສນ ສີຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ເອວຯ

ວິປ຺ປຜິປນ຺ນນ຺ຕີ ຊາຕິຘມ຺ມກຸລຘມ຺ມາທີລງ຺ຒເນນ ອສມ຺ມາປຜິປນ຺ນໍຯ ເອວໍ ຍຖາ ອສມ຺ມາປຜິປນ຺ໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ຕາຍ ເອວ ອສມ຺ ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ກຸລສນ຺ຕານໂຕ ພາຫິໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກາ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ນ ກາຄີ, ເອວໍ ກຸສີໂຕປີ ເຕເນວ ກຸສີຕກາເວນ ອສມ຺ມາປຜິປນ຺ໂນ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກາ ລທ຺ຘພ຺ພອຣິຍຘນທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ນ ກາຄີຯ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍວ ລກຕິ ສມ຺ມາປຜິປຊ຺ຊນໂຕຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ວີຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄຕີ ໂຍຊນາຯ ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ

ມຫາຕີ ສີລາທີຫີ ຄຸເຕຫີ ມຫນ຺ໂຕ ວິປຸໂລ ອນຜ຺ຜສາຘາຣໂຕຯ ຕໍ ປນສ຺ສ ຄຸຕມຫຕ຺ຕໍ ທສ຺ສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸກມ຺ປເນນ ໂລເກ ປາກຍນ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ສຕ຺ຖຸໂນ ຫີ"ຕິອາທີມາຫຯ

ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊຸປຄເມນ ສກ຺ຍປຸຕ຺ຕິຍກາໂວ ສມ຺ປຊາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ຘປຸຕ຺ຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອສມ຺ກິນ຺ນາຍາ"ຕິອາທີມາຫຯ

ອລສານໍ ກາວນາຍ ນາມມຕ຺ຕມ຺ປີ ອຊານນ຺ຕານໍ ກາຍທລ຺ຫິພຫຸລານໍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ກຸຜ຺ຊິຕ຺ວາ ເສຍ຺ຍສຸຂາທີອນຸຍຸຜ຺ຊນການໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖິການໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ທູຣໂຕ ວຊ຺ຊນາ ກຸສີຕປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນາຯ "ທີວສໍ ຈງ຺ກເມນ ນິສຊ຺ຊາຍາ"ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໒໓; ໓ຯ໗໕; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໑໒໐; ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖; ວິກຯ ໕໑໙; ມຫານິຯ ໑໖໑) ກາວນາຣມ຺ກວເສນ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍານໍ ທ

ລຸທປຣກຸກມານໍ ກາເລນ ກາລໍ ອຸປສງກມນາ ອາຣທຸຣວີຣິຍປຸຄຸຄລເສວນາ ฯ ເຕນາຫ – ''ກຸຈຸອື ປູເຣຕຸວາ''ຕິອາທີ ฯ ວິສຸທຸຣິມຄຸເຄ ປນ ຊາຕິມຫຕຸຕປຈຸຈເວກຸຂຕາ ສພຸຣຫຸມຈາຣິມຫຕຸຕປຈຸຈເວກຸຂຕາຕິ ອິທໍ ທຸວຍໍ ນ ຄຫິຕໍ, ຖີນມິທຸຣວິໂນທນຕາ ສມຸມປຸປຊານປຈຸຈເວກຸຂຕາຕາຕິ ອິທໍ ທຸວຍໍ ຄຫິຕໍ ฯ ຕຕຸຖ ອານິສໍສທສຸສາວິຕາຍ ເອວ ສມຸມປຸປຊານປຈຸຈເວກຸຂຕາ ຄຫິຕາ ໂຫຕິ ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣວິເສສາຊິຄມສຸສ ວີຣິຍາຍຕຸຕຕາທສຸສນກາວໂຕ ฯ ຖີນມິທຸຣວິໂນທນໍ ຕທຊິມຸຕຸຕຕາຍ ເອວ ຄຫິຕໍ, ວີຣິຍຸປຸປາທເນ ຍຸຕຸຕປຸປຍຸຕຸຕສຸສ ຖີນມິທຸຣວິໂນທນໍ ອຕຸຖສິທຸຣເມວ ฯ ຕຕຸຖ ຖີນມິທຸຣວິໂນທນ-ກຸສີຕປຸຄຸຄລປຣິວຊຸຊນ-ອາຣທຸຣວີຣິຍປຸຄຸຄລເສວນ-ຕທຊິມຸຕຸຕຕາ ປຜິປກຸຂວິຊມນປຈຸຈຍູປສໍຫາຣວເສນ, ອປາຍປຈຸຈເວກຸຂຕາທໂຍ ສມຸຕຸເຕຊນວເສນ ວີຣິຍສມຸໂພຊຸຊງຄສຸສ ອຸປຸປາທກາ ທຜຸຖພຸພາ ฯ

ປຸຣິມຸປຸປນຸນາ ປີຕິ ປຣໂຕ ອຸປຸປຊຸຊນກປີຕິຍາ ກາຣຕາກາວໂຕ ''ປີຕິເຍວ ປີຕິສມຸໂພຊຸຊງຄຜຸຖານີຍາ ຊມຸມາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ, ຕສຸສາ ປນ ພຫຸໂສ ປວຕຸຕິຍາ ປຸຖຸຕຸຕໍ ອຸປາທາຍ ພຫຸວຈນນິທຸເທໂສ, ຍຖາ ສາ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວໍ ປຜິປຕຸຕິ, ຕສຸສາ ອຸປຸປາທກມນສິກາໂຣ ฯ

ພຸທຸຊານຸສຸສຕິຍາ ອຸປຈາຣສມາຊິນິຜຸຖຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ ''ຍາວ ອຸປຈາຣາ''ຕິ ฯ ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນຕິ ປີຕິສມຸຜຸຖາເນຫິ ປຕີຕຣູເປຫິ ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນ ฯ ຊມຸມຄຸເຄ ອນຸສຸສຣນຸຕສຸສປິ ຍາວ ອຸປຈາຣາ ສກລສຣີຣໍ ຜຣມາໂນ ປີຕິສມຸໂພຊຸຊງໂຄ ອຸປຸປຊຸຊຕິຕິ ฯ ເອວໍ ເສສອນຸສຸສຕີສຸ ປສາທນີຍສຸຕຸຕນຸຕປຈຸຈເວກຸຂຕາຍຄຸຈ ໂຍເຊຕພຸພໍ ຕສຸສາປິ ວິມຸຕຸຕາຍຕນກາເວນ ຕຄຸຄຕິກຕຸຕາ ฯ ສມາປຕຸຕິຍາ...ເປ... ສມຸທາຈຣນຸຕີຕິ ອິທຄຸຈ ອຸປສມານຸສຸສຕິທສຸສນໍ ฯ ສງຂາຣານຄຸຫິ ສປຸປເທສວູປສເມປີ ນິປຸປເທສວູປສເມ ວິຍ ຕຖາ ປຄຸຄາຍ ປວຕຸຕິໂຕ ກາວນາມນສິກາໂຣ ກິເລສວິກຸຂມຸກນສມຕຸໂຖ ຫຸຕຸວາ ອຸປຈາຣສມາຊິ ອາວຫນຸໂຕ ຕຖາຣູປປີຕິໂສມນສຸສສມຸນນາຄໂຕ ປີຕິສມຸໂພຊຸຊງຄສຸສ ອຸປຸປາທາຍ ໂຫຕີຕິ ฯ ປສາທນີເຍສຸ ຖາເນສຸ ປສາທສິເນຫາກາເວນ ຖຸສສມຫທຍຕາ ລູຂຕາ, ສາ ຕຕຸຖ ອາທຣຄາຣວາກຣເຄນ ວິຄຸຄາຍຕີຕິ ອາຫ ''ອສກຸກຈຸຈກິຣິຍາຍ ສໍສູຈິຕລູຂກາເວ''ຕິ ฯ

ກາຍຈິຕຸຕທຣຖວູປສມລກຸຂຕາ ປສຸສທຸຊີ ເອວ ປສຸສທຸຊິສມຸໂພຊຸຊງໂຄ, ຕສຸສ ປສຸສທຸຊິສມຸໂພຊຸຊງຄສຸສ ฯ

ປຕີຕໂກຊນເສວນຕາຕິ ປຕີຕສປຸປາຍໂກຊນເສວນຕາ ฯ ອຸຕຸອິຣິຍາປຖສຸຂຄຸຄຫເຄນ ສປຸປາເຍົາຕຸອິຣິຍາປຖຄຸຄຫຄໍ ທຜຸຖພຸພໍ ฯ ຕຄຸຫິ ຕິວິຊໍ ສປຸປາຍໍ ເສວິຍມານໍ ກາຍສຸສ ກລຸລຕາປາທນວເສນ ຈິຕຸຕສຸສ ກລຸລຕໍ ອາວຫນຸຕໍ ທຸວິຊາຍປິ ປສຸສທຸຊິຍາ ກາຣຄໍ ໂຫຕິ ฯ ອເຫຕຸກໍ ສຕຸເຕສຸ ລພຸກມານໍ ສຸຂໍ ທຸກຸຂນຸຕິ ອຍເມໂກ ອນຸໂຕ, ອິສຸສຣາທິວິສມເຫຕຸກນຸຕິ ປນ ອຍໍ ທຸຕີໂຍ, ເອເຕ ອຸໂກ ອນຸເຕ ອນຸປຄມຸມ ຍຖາສກໍ ກມຸມຸນາ ໂຫຕີຕິ ອຍໍ ມຊຸຊິມາ ປຜິປຕຸຕິ ฯ ມຊຸຊຕຸໂຕ ປໂຍໂຄ ຍສຸສ ໂຫຕິ ມຊຸຊຕຸຕປໂຍໂຄ, ຕສຸສ ກາໂວ ມຊຸຊຕຸຕປໂຍຄຕາ ฯ ອຍຄຸຫິ ປຫາຍ ສາຣທຸຊກາຍຕໍ ປສຸສທຸຊກາຍຕາຍ ກາຣຄໍ ໂຫນຸຕີ ປສຸສທຸຊິທຸວຍໍ ອາວຫຕິ, ເອເຕເນວ ສາຣທຸຊກາຍປຸຄຸຄລປຣິວຊຸຊນປສຸສທຸຊກາຍປຸຄຸຄລວເສນານໍ ຕທາວຫນຕາ ສໍວຕຸຕີຕາຕິ ທຜຸຖພຸພໍ ฯ

ຍຖາສມາຫິຕາກາຣສລຸລກຸຂຄວເສນ ຄຍຸຫມາໂນ ປຸຣິມຸປຸປນຸໂນ ສມໂຖ ເອວ ສມຖນິມິຕຸຕໍ ฯ ນານາຣມຸມເຄ ປຣິພຸກມເນນ ວິວິຊໍ ອຄຸຄໍ ເອຕສຸສາຕິ ພຸຍຄຸໂຄ, ວິກຸເຂໂປ ฯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ອນວຜຸຖານຣໂສ ກນຸຕຕາປຈຸຈຸປຜຸຖາໂນ ຈ ວຸຕຸໂຕ ฯ ເອກຄຸຄຕາກາວໂຕ ພຸຍຄຸຄປຜິປກຸໂຂຕິ ອພຸຍຄຸໂຄ, ສມາຊິ ฯ ໂສ ເອວ ນິມິຕຸຕນຸຕິ ປຸພຸເພ ວິຍ ວຕຸຕພຸພໍ ฯ ເຕນາຫ ''ອວິກຸເຂປຜຸເຖນ ຈ ອພຸຍຄຸຄນິມິຕຸຕ''ນຸຕິ ฯ

ວຕຸຖຸວິສທກິຣິຍາ ອິນຸທຸຣິຍສມຕຸຕປຜິປາທນາ ຈ ປຄຸຄາວຫາ ວຸຕຸຕາ, ສມາຊານາວຫາປິ ຕາ ໂຫນຸຕິ ສມາຊານາວຫກາເວນ ປຄຸຄາວຫກາວໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ວຕຸຖຸວິສທ...ເປ... ເວທິຕພຸພາ''ຕິ ฯ

ກຣຄກາວນາໂກສລຸລານໍ ອວິນາກາວໂຕ, ຣກຸຂຄໂກສລຸລສຸສ ຈ ຕມຸມູລກຕຸຕາ ''ນິມິຕຸຕກຸສລຕາ ນາມ ກສິຄນິມິຕຸຕສຸສ ອຸຄຸຄຫຄກຸສລຕາ''ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ ฯ ກສິຄນິມິຕຸຕສຸສາຕິ ຈ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ທຜຸຖພຸພໍ ฯ ອສຸກນິມິຕຸຕສຸສາທີກສຸສປິ ຫິ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ຊານຸປຸປຕຸຕິນິມິຕຸຕສຸສ ອຸຄຸຄຫຄໂກສລຸລໍ ນິມິຕຸຕກຸສລຕາ ເອວາຕິ ฯ

ອຕິສິຖິລວີຣິຍຕາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ປຄຸຄາປໂຍຄມນຸທຕໍ ປໂມທເວກລຸລຄຸຈ ສງຄຕຸຫາຕິ ฯ ຕສຸສ ປຄຸຄຫຕນຸຕິ ຕສຸສ

ລີນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາທິສມຸຏ຺ຐາປເນນ ລຍາປຕ຺ຕິໂຕ ສມຸທ຺ຘຣຓໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ –

“ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກາໂລ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ, ກາໂລ ວິຣິຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ, ກາໂລ ປີຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ຯ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ລີນໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເອເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສຸສມຸຏ຺ຐາປຍໍ ໂຫຕິຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຸຊ຺ຊາເລຕຸກາໂມ ອສ຺ສ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ສຸກ຺ຂານິ ເຈວ ຕິຓານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ສຸກ຺ຂານິ ຈ ໂຄມຍານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ສຸກ຺ຂານິ ຈ ກຏ຺ຐານິ ປກ຺ຂິເປຍ຺ຍ, ມຸຂວາຕຎ຺ຈ ທເທຍ຺ຍ, ນ ຈ ປໍສຸເກນ ໂອກິເຣຍ຺ຍ, ຠພ຺ໂພ ນຸ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຸຊ຺ຊາເລຕຸນ຺ຕິ? ເອວໍ ຠນ຺ເຕ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໔)ຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາທີນໍ ຠາວນາ ສມຸຏ຺ຐາປນາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ, ສາ ອນນ຺ຕຣໍ ວິຠາວິຕາ ເອວຯ

ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘວິຣິຍາທິຫິຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຎ຺ຎາປໂຍຄພລວຕໍ ປໂມທປ຺ປີລາວນຎ຺ຈ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕິຯ ຕສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຸທ຺ຘຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາທິສມຸຏ຺ຐາປເນນ ອຸທ຺ຘຕາປຕ຺ຕິໂຕ ນິເສຘນໍຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ຠຄວຕາ –

“ຍສ຺ມິຎ຺ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ອຸທ຺ຘຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກາໂລ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ, ກາໂລ ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ, ກາໂລ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍຯ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ອຸທ຺ຘຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເອເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສຸວູປສມຍໍ ໂຫຕິຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ນິພ຺ພາເປຕຸກາໂມ ອສ຺ສ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ອລ຺ລານິ ເຈວ ຕິຓານິ…ເປ… ປໍສຸເກນ ຈ ໂອກິເຣຍ຺ຍ, ຠພ຺ໂພ ນຸ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘໍ ນິພ຺ພາເປຕຸນ຺ຕິ? ເອວໍ ຠນ຺ເຕ”ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໒໓໔)ຯ

ເອຕ຺ຖາປິ ຍຖາສກໍ ອາຫາຣວເສນ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາທີນໍ ຠາວນາ ສມຸຏ຺ຐາປນາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ປສ຺ສທ຺ຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ, ສມາຘິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ວຸຈ຺ຈມານາ, ອິຕຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ວກ຺ຂຕິຯ

ປຎ຺ຎາປໂຍຄມນ຺ທຕາຍາຕິ ປຎ຺ຎາພ຺ຍາປາຣສ຺ສ ອປ຺ປກາເວນຯ ຍຖາ ຫິ ທານໍ ອໂລກປ຺ປຘານໍ, ສີລໍ ອໂທສປ຺ປຘານໍ, ເອວໍ ຠາວນາ ອໂມຫປ຺ປຘານາຯ ຕຕ຺ຖ ຍທາ ປຎ຺ຎາ ນ ພລວຕີ ໂຫຕິ, ຕທາ ຠາວນາ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສາວຫາ ນ ໂຫຕິ, ອນຠິສງ຺ຂໂຕ ວິຍ ອາຫາໂຣ ປຸຣິສສ຺ສ ໂຍຄິໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິຣຸຈິໍ ນ ຊເນຕິ, ເຕນ ຕໍ ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຠາວນາຍ ສມ຺ມເທວ ອວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຸປສມສຸຂໍ ນ ວິນ຺ທຕິ, ເຕນາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຎ຺ຎາປໂຍຄ…ເປ… ນິຣສ຺ສາທໍ ໂຫຕີ”ຕິຯ ຕສ຺ສ ສໍເວຄຸປ຺ປາທນໍ ປສາທຸປ຺ປາທນຎ຺ຈ ຕິກິຈ຺ຌນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຏ຺ຐ ສໍເວຄວຕ຺ຖູນີ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຊາຕິຊຣາພ຺ຍາຘິມຣຓານິ ຍຖາຣຫໍ ສຸຄຕິຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິຍຎ຺ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕທຎ຺ຎເມວ ປຎ຺ຈວິຘພນ຺ຘນາທິ-ຊຸປ຺ປີປາສາທິ-ອຎ຺ຎມຎ຺ຎວິພາຘນາທິເຫຕຸກໍ ອປາຍທຸກ຺ຂໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ຕຍິທໍ ສພ຺ພໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາວນິສ຺ສິຕໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອຕີເຕ ອນາຄເຕ ຈ ກາເລ ວຏ຺ຏມູລກທຸກ຺ຂານິ ວິສຸໍ ຄຫິຕານິຯ ເຍ ປນ ສຕ຺ຕາ ອາຫາຣູປຊີວິໂນ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວິໂນ, ເຕສໍ ອຎ຺ເຎຫິ ອສາຘາຣຓໍ ຊີວິກທຸກ຺ຂໍ ອຏ຺ຐມໍ ສໍເວຄວຕ຺ຖຸ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມເຍ ສມ຺ປຫໍສນຕາຕິ ອຍໍ ສມ຺ປຫໍສິຕພ຺ພສມເຍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເຕນ ສໍເວຊນວເສນ ເຈວ ປສາທຸປ຺ປາທນວເສນ ຈ ສມ຺ມເທວ ປຫໍສນາ, ສໍເວຊນປຸພ຺ພກປສາທຸປ຺ປາທເນນ ຠາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ໂຕສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິໍ ອາຄມ຺ມາຕິ ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈວິຣເຫນ ສມຖວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສມ຺ມາ ອວິສມໍ ສມ຺ມເທວ ຠາວນາປຏິປຕ຺ຕິໍ ອາຄມ຺ມຯ ອລີນນ຺ຕິອາທີສຸ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂິຍານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຘິມຕ຺ຕຕາຍ ອລີນໍ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິຍານໍ ອນຘິມຕ຺ຕຕາຍ ອນຸທ຺ຘຕໍ, ປຎ຺ຎາປໂຍຄສຕ຺ຕິຍາ ອຸປສມສຸຂາຘິຄເມນ ຈ ອນິຣສ຺ສາທໍ, ຕໂຕ ເອວ ອາຣມ຺ມເຓ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໍ ສມຖວີຖິປຏິປນ຺ນຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອລີນຕາຍ ປຄ຺ຄເຫ, ອນຸທ຺ຘຕຕາຍ ນິຄ຺ຄເຫ, ອນິຣສ຺ສາທຕາຍ ສມ຺ປຫໍສເນ ນ ພ຺ຍາປາຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອລີນານຸທ຺ຘຕຕາທີ ອາຣມ຺ມເຓ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໍ, ອນິຣສ຺ສາທຕາຍ ສມຖວີຖິປຏິປນ຺ນໍຯ ສມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ວາ ອລີນໍ ອນຸທ຺ຘຕໍ, ສມຖວີຖິປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນິຣສ຺ສາທນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມເຍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂນຕາຕິ ອຍໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕພ຺ພສມເຍ ຠາວນາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຄ຺ຄຫນິຄ຺ຄຫສມ຺ປຫໍສເນສຸ ພ຺ຍາວຏຕາສງ຺ຂາຕໍ ປຏິປກ຺ຂໍ ອຠິກຸຍ຺ຍ ເປກ຺ຂນາ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ປຝິປກຸຂວິກຸຂມກນໂຕ ວິປສຸສນາຍ ອຣິຍຖານກາວູປຄມນໂຕ ຈ ອຸປຈາຣຊຸຊານມຸປີ ສມາທານກິຈຸຈນິປຸຜຕຸຕິຍາ ປຸຄຸຄລສຸສ ສມາທິຕກາວສາສນເມວາຕິ ຕຕຸຖ ສມສຸຣກາເວນາຫ ''ອຸປຈາຣໍ ວາ ອປຸປນໍ ວາ''ຕິ.

ອຸເປກຸຂາສມຸໂພຊຸຊງຄຍຸຖານິຍາ ຣມຸມາຕິ ເອຕຸຖ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕານຸສາເຣນ ເວທິຕພຸພໍ.

ອນຸໂຣຣວິໂຣຣວິປຸປຫານວເສນ ມຊຸຊຕຸຕກາໂວ ອຸເປກຸຂາສມຸໂພຊຸຊງຄສຸສ ກາຣຕໍ ຕສຸມີ ສຕິ ສິຊຸຊນໂຕ, ອສຕິ ຈ ອສິຊຸຊນ ໂຕ, ໂສ ຈ ມຊຸຊຕຸຕກາໂວ ວິສຍວເສນ ທຸວິໂຣຕິ ອາຫ ''ສຕຸຕມຊຸຊຕຸຕຕາ ສງຂາຣມຊຸຊຕຸຕຕາ''ຕິ. ຕທຸກເຍ ຈ ວິຣຸຊຸຊນໍ ປສຸສທຸຣິສມຸໂພຊຸຊງຄກາວນາຍ ເອວ ທູຣີກຕນຸຕິ ອນຸຣຸຊຸຊນສຸເສວ ປຫານວິຣີ ທສຸເສນຸເຕນ ''ສຕຸຕມຊຸຊຕຸຕຕາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ເຕເນວາຫ ''ສຕຸຕສງຂາຣເກລາຍນປຸຄຸຄລປຣິວຊຸຊນຕາ''ຕິ. ອຸເປກຸຂາຍ ຫິ ວິເສສໂຕ ຣາໂຄ ປຝິປກຸໂຂ. ຕຖາ ຈາຫ ''ອຸເປກຸຂາ ຣາຄພຫຸລສຸສ ວິສຸທຸຣິມຄຸໂຄ''ຕິ (ວິສຸທຸຣິ. ໑໔໙໙).

ທຸວິຫາກາເຣທີຕິ ກມຸມສຸສກຕາປຈຸຈເວກຸຂຕໍ ອຕຸຕສຸຄຸຄຕາປຈຸຈເວກຸຂຕານຸຕິ ອິເມຫິ ທຸວິຫິ ກາຣເຕຫິ. ທຸວິເຫວາຕິ ອວຣາຣຕໍ ສງຂຸຍາສມານຕາຍ. ອສຸສາມິກກາໂວ ອນຕຸຕນິຍຕາ. ສຕິ ຫິ ອຕຸຕນິ ຕສຸສ ກິຄຸຈນກາເວນ ຈີວຣໍ ອຄຸຄຄຸຈ ກິຄຸຈິ ອຕຸຕນີຍໍ ນາມ ສິຍາ, ໂສ ປນ ໂກຈິ ນຕຸເຖວາຕິ ອສິປຸປາໂຍ. ອນທຸຣນິຍນຸຕິ ນ ອທຸສານກຸຂມໍ, ນ ຈິຣຄຸຖາຍິ ອິຕຸຕຣໍ ອນິຈຸຈນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ຕາວກາລິກນຸຕິ ຕສຸເສວ ເວວຈນໍ.

ມມາຍຕີຕິ ມມຕຸຕໍ ກໂຣຕິ, ''ມມ''ນຸຕິ ຕຕຸຫາຍ ປຣິຄຸຄຍຸຫ ຕິຄຸຖຕິ. ຣນາຍນຸຕາຕິ ຣນໍ ທຸຣພຸຍໍ ກໂຣນຸຕາ.

ອຍໍ ສຕິປຖຸຖານເທສນາ ປຸພຸພກາຄມຄຸຄວເສນ ເທສີຕາຕິ ປຸພຸພກາຄິຍໂພຊຸຊງເຄ ສນຸຣາຍາຫ ''ໂພຊຸຊງຄປຣິຄຸຄາຫິກາ ສຕິ ທຸກຸຂສຈຸຈ''ນຸຕິ.

ໂພຊຸຊງຄປພຸພວຕຸຕນາ ນິຄຸຖິຕາ.

ຈຕຸສຈຸຈປພຸພວຕຸຕນາ

໑໑໙. ຍຖາສກາວໂຕຕິ ອວິປຣີຕສກາວໂຕ ພາຣນລກຸຂຕໂຕ, ໂຍ ໂຍ ວາ ສກາໂວ ຍຖາສກາໂວ, ຕໂຕ, ຣຸປຸປນາທິກກຸຂລຸອາ ທິສກາວໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ຊນິກໍ ສມຸຖາປີກນຸຕິ ປວຕຸຕລກຸຂຕສຸສ ທຸກຸຂສຸສ ຊນິກໍ ນິມິຕຸຕລກຸຂຕສຸສ ສມຸຖາປີກໍ. ປຸຣິມຕຕຸຫນຸຕິ ທຸກຸຂນິພຸພຕຸຕິໂຕ ປຸເຣຕຣສິທຸຣໍ ຕຕຸຫໍ.

ສສນຸຕຕິປຣີຍາປນຸນານໍ ທຸກຸຂສມຸທຍານໍ ອປຸປວຕຸຕິກາເວນ ປຣິຄຸຄຍຸຫມາໂນ ນິໂຣໂຣປີ ສສນຸຕຕິປຣີຍາປນຸໂນ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ອຕຸຕໂນ ວາ ຈຕຸຕາຣິ ສຈຸຈານິ''ຕິ. ປຣສຸສ ວາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເຕນາຫ ກຄວາ – ''ອິມສຸມີເຍວ ພຸ ຍາມມຕຸເຕ ກລຸເອວເຣ ສສຄຸຄິມຸຫິ ສມນເກ ໂລກຄຸຈ ປຄຸຄເປມິ, ໂລກສມຸທຍຄຸຈ ປຄຸຄເປມິ, ໂລກນິໂຣຣຄຸຈ ປຄຸຄເປມິ, ໂລກນິໂຣຣຄາມິນິປຝິປທຄຸຈ ປຄຸຄເປມິ''ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໐໗). ກຖໍ ປນ ອາທິກມຸປີໂກ ນິໂຣຣສຈຸຈານິ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕີຕິ? ອນຸສຸສວາທິສິທຸຣມາກາຣໍ ປຣິຄຸຄຕຸຫາຕິ, ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ໂລກຸຕຸຕຣໂພຊຸຊງເຄ ອຸທຸທິສຸສປີ ປຣິຄຸຄໂຫ ນ ວິຣຸຊຸຊຕິ. ຍຖາສມຸກາວໂຕຕິ ສມຸກາວນຸຣູປີ, ຖເປຕຸວາ ນິໂຣຣສຈຸຈໍ ເສສສຈຸຈວເສນ ສມຸທຍວຍາ ເວທິຕພຸພາຕິ ອຕຸໂຖ.

ຈຕຸສຈຸຈປພຸພວຕຸຕນາ ນິຄຸຖິຕາ.

''ອຄຸຖິກສງຂລິກໍ ສມໍສ''ນຸຕິອາທິກາ ສຕຸຕ ສິວຖິກາ ອຄຸຖິກກມຸມຄຸຖານຕາຍ ອິຕຣາສໍ ອຸທຸຣຸມາຕກາທີນໍ ສກາເວນເວາຕິ ນວນຸນໍ ສິວຖິການໍ ອປຸປນາກມຸມຄຸຖານຕາ ວຸຕຸຕາ. ທຸເວເຍວາຕິ ''ອານາປານໍ, ທຸວຕຸຕິສາກາໂຣ''ຕິ ອິມານິ ທຸເວເຍວ. ອກິນິເວໂສຕິ ວິປສຸສນາກິນິເວໂສ, ໂສ ປນ ສມຸມສນິຍຣມຸເມ ປຣິຄຸຄໂຫ. ອິຣິຍາປຖາ ອາໂລກິຕາທໂຍ ຈ ຣູປຣມຸມານໍ ອວຕຸຖາວິເສສມຕຸຕຕາຍ ນ ສມຸມສນຸປຄາ ວິຄຸຄຕຸຕິອາທໂຍ ວິຍ. ນີວຣຕາໂພຊຸຊງຄາ ອາທິໂຕ ນ ປຣິຄຸຄເຫຕພຸພາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອິຣິຍາປຖ…ເປ… ນ ຊາຍຕີ''ຕິ. ເກສາທິອປເທເສນ ຕທຸປາທານຣມຸມາ ວິຍ ອິຣິຍາປຖາທິອປເທເສນ ຕທວຕຸຖາ ຣູປຣມຸ

ມາ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ນິວຣຕາທິມ຺ເຂນ ຈ ຕໍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຕໍນິສ຺ສຍສມ຺ມາຕິ ອຣິປ຺ປາເຍນ ມຫາສິວຕ຺ເຖໂຣ ‘‘ອິຣິຍາປຖາທິສຸ ປີອກິນິເວໂສ ຊາຍຕີ’’ຕິ ອາຫ။ ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເມຕິອາທີ ປນ ສກາວໂຕ ອິຣິຍາປຖາທີນໍ ອາທີກມ຺ມິກສ຺ສ ອນິຈ຺ຈິຕກາວທສ຺ສ ນໍ။ ອປຣິຍ຺ຍາປ຺ຸພ຺ພິກາ ທີ ປຣິຍ຺ຍາຕີ။

໑໓໗။ ການໍ ‘‘ອິສ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ’’ຕິອາທີນາ ອຸທ຺ເທສນິທ຺ເທເສສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກິກ຺ຂຸຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍ, ຕໍ ປຜິປ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ເທສນາ ປນ ສພ຺ພສາຊາຣຕາຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂຍ ທີ ໂກຈິ, ກິກ຺ຂເວ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ກິກ຺ຂຸເຍວາຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂຍ ທີ ໂກຈິ, ກິກ຺ຂຸ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ။ ທສ຺ສນມຄ຺ເຄນ ຌາຕມຣິຍາທໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຊານນ຺ຕິ ສີຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄປຍ຺ຌາ ອຍ຺ຌາ ນາມ, ຕສ຺ສ ຜລກາວໂຕ ອຄ຺ຄຜລມ຺ປີຕິ ອາຫ ‘‘ອຍ຺ຌາຕີ ອຣຫຕ຺ຕ’’ນ຺ຕີ။ ອປ຺ປຕເຣປີ ກາເລ ສາສນສ຺ສ ນິຍ຺ຍານິກກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕີ ໂຍຊນາ။

໑໓໘။ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ໂຕຕີ ນິຄເມນ຺ໂຕ။

ປປ຺ຍ຺ຈສູທນິຍາ ມຊ຺ຊິມນິກາຍຜ຺ຖກຖາຍ

ສຕິປຜ຺ຖານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ။

ນິຜ຺ຖິຕາ ຈ ມູລປຣິຍາຍວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ။

ປຖໂມ ກາໂຄ ນິຜ຺ຖິໂຕ။

ນໂມ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສ

ມຊ຺ຊິມນິກາເຍ

ມູລປຕ຺ຕາສ-ຜີກາ

(ທຸຕິໂຍ ກາໂຄ)

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໒ຯ ສີຫນາທວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ຈູຬສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໓໙ຯ ສຸຕ຺ຕເທສນາວຕ຺ຖຸສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ລາຠສກ຺ກາຣປຈ຺ຈຍາຕິ ລາຠສກ຺ກາຣນິມິຕ຺ຕໍ, ຠຄວໂຕ ສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນລາຠສກ຺ກາຣເຫຕຸ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ລາຠສກ຺ກາຣຸປ຺ປາທນເຫຕຸຯ ຕິຕ຺ຖິຍປຣິເທວິເຕຕິ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ “ກີ ໂພ ສມໂຓເຍວ ໂຄຕໂມ ສມໂຓ”ຕິອາທິນາ ວິປ຺ປລປນິມິຕ຺ຕໍຯ “ມຫາລາຠສກ຺ກາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ສມນ຺ຕປາສາທິກຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຈຕຸປ຺ປມາຓິໂກ ຫິ”ຕິອາທິມາຫຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ປມາຓານິ ຈຕຸປ຺ປມາຓານິ, ຈຕຸປ຺ປມາຓານິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຈຕຸປ຺ປມາຓິໂກຯ ໂລໂກເຍວ ສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄມ຺ມ ວສນ຺ເຖນ ໂລກສນ຺ນິວາໂສ, ສຕ຺ຕກາໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປມິນາຕິ ອຸຬາຣຕາທິວິເສສໍ ເອເຕນາຕິ ປມາຓໍ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໔ຯ໖໕) ຣູປໍ ຣູປກາໂຍ ປມາຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຣູປປ຺ປມາໂຓຯ ຕໂຕ ເອວ ຣູເປ ປສນ຺ໂນຕິ ຣູປປ຺ປສນ຺ໂນຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ ຯ ໂຆໂສຕິ ປວຕ຺ຕຖຸຕິໂຆໂສ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໔ຯ໖໕)ຯ ລູຂນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍລູຂຕາຯ ຘມ຺ໂມຕິ ສີລາທໂຍ ຄຸຓຘມ຺ມາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ

ເຕສໍ ປຸຄ຺ຄລານໍຯ ອາໂຣຫນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈຕ຺ຕໍຯ ສາ ຈ ໂຂ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ປຣິຓາຫນ຺ຕິ ນາຕິກິສນາຕິຖູລຕາວເສນ ມິຕປຣິຓາຫໍຯ ສຓ຺ຐານນ຺ຕິ ເຕສໍ ເຕສໍ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານໍ ສຸສຓ຺ຐິຕຕໍຯ ປາຣິປູຣິນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ສຣີຣາວຍວານໍ ປຣິປຸຓ຺ຓຕໍ ອເວກລ຺ລຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປມາຓໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຣູເປ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປມາຓກາຣໍ ອຸປາທາຍຯ ປສາທໍ ຊເນຕີຕິ ອຘິໂມກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕີຯ

ປຣວຓ຺ຓນາຍາຕິ “ອມຸໂກ ເອທິໂສ ຈ ເອທິໂສ ຈາ”ຕິ ຍສຄຸຓວຈເນນຯ ປຣຖໍມນາຍາຕິ ສມ຺ມຸຂາວ ປຣສ຺ສ ສີລາທຸປ຺ປາທເນນ ອຠິຕ຺ຖວເນນຯ ປຣປສໍສນາຍາຕິ ປຣມ຺ມຸຂາ ປຣສ຺ສ ຄຸຓສໍກິຕ຺ຕເນນຯ ປຣວຓ຺ຓຫາຣິກາຍາຕິ ປຣມ຺ປຣວຓ຺ຓຫາຣິກາຍ ປຣມ຺ປຣາຍ ປຣສ຺ສ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທູປສໍຫາເຣນຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິໍ ຖຸຕິໂຆເສຯ

ຈີວຣລູຂນ຺ຕິ ຖູລຊິຓ຺ຓພຫຸຕຸນ຺ນກຕາທີ ຈີວຣສ຺ສ ລູຂຠາວໍຯ ປຕ຺ຕລູຂນ຺ຕິ ອເນກຄນ຺ຖິກາຫຕາທີ ປຕ຺ຕສ຺ສ ລູຂຠາວໍຯ ວິວິທໍ ວາ ທຸກ຺ກຣກາຣິກນ຺ຕິ ຘຸຕງ຺ຄເສວນາທິວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ນານາວິທໍ ທຸກ຺ກຣຈຣິຍໍຯ

ສີລໍ ວາ ປສ຺ສິຕ຺ວາຕິ ສີລປາຣິປູຣິວເສນ ວິສຸທ຺ທໍ ກາຍວຈີສຸຈຣິຕໍ ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ປສ຺ສິຕ຺ວາຯ ຌານາທິອຘິຄມສິທ຺ທໍ ສມາຘິໍ ວາຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຠິຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕໍ ປຎ຺ຎໍ ວາຯ

ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ທິສ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຣູປປ຺ປມາໂຓປິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘເຍວ ປສີທຕີ ອປຣິມິຕກາລສມ຺ປຈິຕປຸຎ຺ຎານຸຠາວນິປ຺ຜນ຺ນາຍ ສພ຺ພໂສ ອນວຊ຺ຊາຍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປຸຓ຺ຓາວຍວາຍ ຣູປກາຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ຕປາສາທິກຕ຺ຕາ, ຍສ຺ສາ ຣຸຈິຣກາໂຍ ວິສຸທ຺ເຘ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ປຸຓ຺ຓມາສິຍໍ ປຣິປຸຓ຺ຓກລາກາຄມຓ຺ຒລໍ ຈນ຺ທມຓ຺ຒລໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ອຕິໂຣຈຕິ, ປຠສ຺ສຣກາໂຍ ສຣທສມເຍ ສໍວທ຺ທິຕທິຄຸຓເຕຊກິຣຓຊາລສມຸຊ຺ຊລໍ ສູຣິຍມຓ຺ຒລໍ ອຠິຠວຕິ, ໂສມ຺ມກິຣຓຣສສມຸຊ຺ຊລກາເຍຫິ ຕຫຸກເຍຫິ ອຠິກຸຍ຺ຍ ວຕ຺ຕມານໍ ເອກສ຺ມິໍ ຂເຓ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸໍ ວິຊ຺ໂຊຕນສມຕ຺ຖໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ປຠາສມຸທຍໍ ອຠິວິຫຈ຺ຈ ຠາສເຕ ຕປເຕ ວິໂຣຈຕິ ຈຯ

ສຕິປິ ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາຄາທີນໍ ທານປາຣມິຠາເວ ປຣິຈ຺ຈາຄວິເສສຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ສຸທຸກ຺ກຣຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖຎ຺ຈ ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາຄາທິຄ຺ຄຫຓໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ຈ ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາຄໂຕ ວິສຸໍ ນຍນປຣິຈ຺ຈາຄຄ຺ຄຫຓໍ, ປຣິຈ຺ຈາຄຠາວສາມຎ຺ເຎປິ ຣຊ຺ຊປຣິຈ຺ຈາຄໂຕ ປຸຕ຺ຕທາຣປຣິຈ຺ຈາຄຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ກຕໍຯ ອາທິນາ ນເຍນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຸພ຺ພໂຍຄປຸພ຺ພຈຣິຍາທິເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, “ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໗, ໒໕໕) ວຸຕ຺ຕາຍ ຜລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, “ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໕໕) ວຸຕ຺ຕາຍ ສຕ຺ຕູປກາຣກິຣິຍາຍ ຈ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘເຍວ ປສີທຕີ

ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຕານໍ ອນລຸລສາສາຣຕາກາວໂຕ ອຈຸລຣິຍພຸກຸຕກາວໂຕ ຈ຺ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ຺

‘‘ຈິວຣລູຂໍ ທິສ຺ວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສເຈ ກຄວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສາຕາປັສຸກູລຈີວເຣນາຕິ ມຕກລຸເອວຣໍ ປລິເວເຖຕ຺ວາ ຉຫ຺ທິເຕນ ຕຸມ຺ພມຕ຺ເຕ ກິມິ ປປ຺ໂຜເຜຕ຺ວາ ຄທິເຕນ ສາຕາປັສຸກູລຈີວເຣນ຺ ກາຣິຍນ຺ຕິ ຄຣຸກໍ, ທຸກ຺ກຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວສ຺ຍຸວ ຕິມຊຊິມິຕ຺ຖິວເສນ, ພາລໂຍພ຺ພນປຸຣາຕາວເສນ ວາ ຕິວິສນາຍກຕາ຺ ຫເຣຕຸຍູສໍ ມຕ຺ຫລກລາຍຣໂສ຺ ‘‘ຍາເປສ຺ສຕິ ນາມາ’’ຕິ ນາມ-ສທ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂສ຺ ນາມ-ສທ຺ທໂຍເຄນ ທີ ອນາຄຕກາລສ຺ສ ວິຍ ປໂຍໂຄ, ຍາເປຕິ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ຺ ອປ຺ປາຕກນ຺ຕິ ນິຣສ຺ສາສໍ ນິໂຣຂິຕສ຺ສາສປ຺ສາສໍ຺

ສມາສິຕຸຕນ຺ຕິ ສາສາຣຕາໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິ ຊານາທິຄຸຄຫເຕນ຺ ມານທພ຺ພນິມ຺ມທເນນ ນິພ຺ພິເສວນກາວາປາທນມ຺ປິ ທມນເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປາຖິກປຸຕ຺ຕທມນາທີນີ’’ຕິ຺ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ສຈ຺ຈກາລຸອວາພກທມນາທີນໍ ສງຄໂຫ຺ ພາເວຣຸນ຺ຕິ ເອວໍ ນາມກໍ ວິສຍໍ຺ ສຣສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຍຸຄງຄສມນ຺ນາຄເຕນ ສເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ຺ ເຕນ ພຸຣຫ຺ມສ຺ສຣຕາກຣວິກກາຕິຕາທສ຺ສ ເນນ ລກ຺ຂຕຫາຣນເຍນ ອວເສສລກ຺ຂຕປາຣິປູຣີ ວິຍ ຕທວິນາກາວໂຕ ພຸທ຺ສານໍ ເທສນາວິລາສຄຸຈ ວິກາເວຕິ຺

ຫຕປ຺ປກາຕິ ພຸທ຺ສານຸກາເວນ ວິຄຕເຕຊາ຺ ກາລຸອປກ຺ຂູປເມຕິ ສຕ຺ຕານໍ ພຸຍາໂມຫນ຺ສກາຣາກິກເວນ ກາລຸອປກ຺ຂຣຕ຺ຕູປເມ຺ ສູຣິເຍຕິ ສູຣິເຍ ອຸທຍິຕ຺ວາ ໂອກາເສນ຺ເຕຕິ ອສິປ຺ປາໂຍ຺

ສີງພາຍເກຕິ ຕິໂກຕຣຈ຺ລາຍໍ຺ ຈຕຸກ຺ເກຕິ ສນ຺ສິຍໍ຺ ປຣິເທວນ຺ຕິຕິ ອນຸຕ຺ຖຸນນວເສນ ວິປ຺ປລປນ຺ຕິ຺ ໂສກາສິກກໂຕ ທີ ວຈີປລາໂປ ປຣິເທໂວ຺ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊຊມາເນເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທິຍຸຖິວາທສ຺ສ ປຸຣາຕນກາວໍ ທີເປນ຺ຕິ຺

ເສສປເທສຸປີຕິ ‘‘ອິສ ທຸຕິໂຍ ສມໂຕ’’ຕິອາທີສຸ ເສສວາເຣສຸປີ (ອ຺ ນິ຺ ຜີ຺ ໔຺໔຺໔໑-໔໔) ຍຖາ ທີ ‘‘ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມທີ’’ຕິ (ປາຣາ຺ ໑໑; ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໖; ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໑໕໔; ອ຺ ນິ຺ ໕຺໑໔໓) ເອຕ຺ຖ ກໂຕ ນິຍໂມ ‘‘ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລທີ’’ຕິ (ປາຣາ຺ ໑໑; ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໔໖; ສໍ຺ ນິ຺ ໔຺໑໕໔; ອ຺ ນິ຺ ໕຺໑໔໓) ເອຕ຺ຖາປີ ກໂຕເຍວ ໂທຕິ ສາວສາຣຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ເອວມິສາປີຕິ຺ ເຕນາຫ ‘‘ທຸຕິຍາທໂຍປີ’’ຕິອາທີ຺ ສາມລຸລຜລາສິຄມວເສນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສມຕາກາໂວຕິ ເຕສໍ ວເສເນຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມຕາ ເທສິຕາຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເຣນ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ ‘‘ເຕເນວາຫາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປຜິປຕ຺ຕິກ຺ກເມນ ເທສນາກ຺ກເມນ ຈ ສກທາຄາມິອາທີນໍ ທຸຕິຍາທີຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ປຖມຕາ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ສາຕິ ນ ໂຈທີຕາ຺ ຜລຍຸຖກສມຕາວ ອສິປ຺ເປຕາ ສມິຕປາປສມຕາຄຸຄຫຕໂຕ຺ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ມຫາປຣິນິພ຺ພາເນ ວິຍ ມຄຸຄຍຸຖາ ຕທຕ຺ຖາຍ ປຜິປນ຺ນາ ຈ ນ ຄທີຕາຕິ? ເວເນຍ຺ຍຊຊາສຍໂຕ຺ ຕຕ຺ຖ ທີ ມຄຸຄາສິຄມຕ຺ຖາຍ ວິປສ຺ສນາປີ ອິໂຕ ພທິທ຺ສາ ນຕ຺ຖິ, ກ຺ໂຕ ມຄຸຄຜລານີຕິ ທສ຺ເສນ຺ ເຕນ ກຄວຕາ ‘‘ສາຍສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສ ປເທສວຕ຺ຕິ, ອິໂຕ ພທິທ຺ສາ ສມໂຕປີ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອິສ ປນ ນິຍຸຖານປ຺ປຕ຺ຕເມວ ຕໍ ຕໍສມຕາກາວໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນ ຜລຍຸຖກສມຕາວ ຄທີຕາ ‘‘ມຄຸຄຍຸຖໂຕ ຜລຍຸໂຖ ສວິເສສໍ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ໂຍ’’ຕິ຺ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ທ຺ວິສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ເທສນາເກເທເນວ ວິລຸລາຍຕິຕິ຺

ຣິຕ຺ຕາຕິ ວິວິຕ຺ຕາ຺ ຕຸຈ຺ລາຕິ ນິສ຺ສາຣາ ປຜິປນ຺ນກສາຣາກາວໂຕ຺ ປວທນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ປວາທາ, ທິຍຸຖິຄຕິການໍ ນານາທິຍຸຖິທີປກາ ສມຍາຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສສ຺ສຕວາທາ’’ຕິອາທີ຺ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິ຺ ເຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສມຕາ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ ‘‘ປຣປ຺ປວາທາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ພາຫິຣກສມເຍ຺

ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມີ຺ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ທີ ອິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ຺ ລາໂຍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຫ ວິປສ຺ສນາຍ ອຣິຍມຄຸໂຄ຺ ເຕນ ທີ ນິພ຺ພານໍ ລາຍຕິ ຄມ຺ມຕິ ປຜິວິຊຊຕິຕິ຺ ໂສ ເອວ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປກເຫຕຸຕາຍ ສມ຺ໂມຕິ ອາຫ ‘‘ລາຍສ຺ສ ສມ຺ມສ຺ສາ’’ຕິ຺

ເຕສໍ ປຣປ຺ປວາທສາສນານໍ ອເຂຕ຺ຕຕາ ເຂຕ຺ຕຕາ ຈ ອຣິຍມຄຸຄສ຺ສ ອກາວກາວາ ສຸປຣິສຸທ຺ສສ຺ສ ສີລສ຺ສ ສຸປຣິສຸທ຺ສາຍ ສມຖວິປສ຺ສນາຍ ອກາວໂຕ ສາວໂຕ ຈ຺ ຕທຸກຍລຸຈ ທຸຣກ຺ຂາຕສ຺ວາກ຺ຂາຕກາວເຫຕຸກໍ, ໂສ ຈ ອສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສປເວທິຕຕາຍາຕິ ປຣາຊິກາຍ ສຕ຺ຖຸ ວິປຕ຺ຕິເຫຕຸຕາຍ ສາສນສ຺ສ ອນິຍ຺ຍານກາໂວຕິ ທສ຺ເສຕິ຺

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປຣິຍາຍໂຕ ຈ ປາລຸອິຍາ ຈ ສມຕ຺ເຖຕຸໍ ‘‘ເຕນາຫ ກຄວາ’’ຕິອາທີນາ ປາລຸອີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຸປມາປເທ

ເສນ ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ “ຍສ຺ມາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ເອກຈ຺ຈານໍ ວິເສສໂຕ ສີຫານໍ ປຸຣິມໍ ປາທທ຺ວຍໍ ຫຕ຺ຖກິຈ຺ຈມ຺ປິ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ “ສຸຣຕ຺ຕຫຕ຺ຖປາໂທ”ຕິຯ ສີຫສ຺ສ ເກສາ ນາມ ເກສຣາຍຕນາ ຂນ຺ຘໂລມາຯ ໂຄຈຣິຍຫຕ຺ຖິກຸລໍ ນາມ ປກຕິຫຕ຺ຖິກຸລໍ, ຍໍ “ກາລາວກ”ນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ໂພຏໂກ ນາມ ອສ຺ສຂລຸງ຺ໂກຯ ສິເນຣຸປຣິຠຓ຺ເຑ ສິມ຺ພລິຣຸກ຺ເຂຫິ ສຎ຺ຉາທິໂຕ ປຎ຺ຎາສໂຍຊໂນ ທໂຫ ສິມ຺ພລິທໂຫ, ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ສິມ຺ພລິວນໍ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ສິມ຺ພລິທຫວເນ”ຕິຯ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖາວາສຠູມິຍໍ ອິເມສຸ ສມເຕສຸ ເອກຈ຺ໂຈ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອີທິໂສ ປເນຕ຺ຖ ວິກປ຺ໂປ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ເຕວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເອກສມໂຕປິ”ຕິ ອາຫຯ ອຣິຍມຄ຺ຄປຣິກ຺ຂເຕຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠິສງ຺ຂເຕ, ຍທາ ສາສນິການໍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ທິພ຺ພຕິ, ຕທາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສມ຺ມາຕິ ສຸຏ຺ຐຸຯ ສຸຏ຺ຐຸ ນຫນໍ ນາມ ເຫຕຸຍຸຕ຺ຕໍ ສຸຏ຺ຐຸ ກຕ຺ວາ ກຖນນ຺ຕິ ອາຫ “ເຫຕຸນາ”ຕິຯ ໂສ ຈ ເຫຕຸ ອວິປຣີໂຕ ເອວ ອິຉ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ “ນເຍນາ”ຕິ, ຎາເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍຠູໂຕ ຈ ໂສ ຍຖາທິປ຺ເປຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ ສາເຘຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ກາຣເຓນາ”ຕິຯ ຍທິ ຕິຣຈ຺ຉານສີຫສ຺ສ ນາໂທ ສພ຺ພຕິຣຈ຺ຉານເອກຈ຺ຈມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສນາທໂຕ ເສຏ຺ຐຕ຺ຕາ ເສຏ຺ຐນາໂທ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ຕຖາຄຕສີຫນາໂທຕິ ອາຫ “ສີຫນາທນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐນາທ”ນ຺ຕິຯ ຍທິ ຕິຣຈ຺ຉານສີຫນາທສ຺ສ ເສຏ຺ຐນາທຕາ ນິພ຺ຠຍຕາຍ ອປ຺ປຏິສຕ຺ຕຸຕາຍ ອິຉ຺ຉິຕາ, ຕຖາຄຕສີຫນາທສ຺ເສວ ອຍມຕ຺ໂຖ ສາຕິສໂຍຕິ ອາຫ “ອຠີຕນາທໍ ອປ຺ປຏິນາທ”ນ຺ຕິຯ ອິທານິສ຺ສ ເສຏ຺ຐນາທຠາວໍ ກາຣເຓນ ປຏິປາເທນ຺ໂຕ “ອິເມສຎ຺ຫີ”ຕິອາທິມາຫຯ ເຕນ “ສມ຺ມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ສມຕ຺ເຖຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖິຕາຍາຕິ ອິມິນາ ສີຫນາທສ຺ສ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຠູຕຏ຺ໂຐ ຫິ ອຸຕ຺ຕມຏ຺ໂຐຯ ຕາຍ ເອວ ຠູຕຏ຺ຐຕາຍ ອຠີຕນາທຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິເມ ສມຕາ...ເປ... ນາມ ໂຫຕີ”ຕິ ອາຫຯ ອຠູຕຎ຺ຫີ ວທໂຕ ກຸໂຕຈິ ຠຍໍ ວາ ອາສງ຺ກາ ວາ ສິຍາຕິ “ອິເຘວາ”ຕິ ນິຍມສ຺ສ ອວິປຣີຕຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອມ຺ຫາກມ຺ປິ...ເປ... ອປ຺ປຏິນາໂທ ນາມ ໂຫຕີ”ຕິ ອາຫຯ ຍຎ຺ຫີ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປິ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ອິເຘວາຕິ ອວຘາເຣຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

໑໔໐ຯໂຂຕີ ອວຘາຣເຓຯ ເຕນ ວິຊ຺ຊຕິ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຍນ຺ຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ເຍນ ກາຣເຓນາ”ຕິຯ ຕິຕ຺ຖໍ ນາມ ທ຺ວາສຏ຺ຐີ ທິຏ຺ຐິໂຍ ຕພ຺ພິນິມ຺ມຕ຺ຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ຜນ຺ທິຕສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ປາຣຄມນສງ຺ຂາຕໍ ຕຣຓໍ ທິຏ຺ຐິຄຕິການໍ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓ຯ໖໘) ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອປ຺ຣາປຣໍ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນນິມ຺ມຸຊ຺ຊນວເສນ ປີລວນນ຺ຕິ ອາຫ “ຕຣນ຺ຕິ ອຸປ຺ປລວນ຺ຕີ”ຕິຯ ອຸປ຺ປາເທຕາຕິ ປູຣກາທິໂກຯ ຕິຕ຺ເຖ ຊາຕາຕິ ຕິຕ຺ຖິຍາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວາ ທິຏ຺ຐິຄຕສງ຺ຂາຕໍ ຕິຕ຺ຖໍ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ຕິຕ຺ຖິກາ, ຕິຕ຺ຖິກາ ເອວ ຕິຕ຺ຖິຍາຯ ອສ຺ສສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນາຕິ ວາ ອສ຺ສາໂສ, ອວສ຺ສໂຍຯ

ປກຕ຺ຖນິທ຺ເທໂສ ຍໍ-ຕໍ-ສທ຺ໂທຕິ ຕສ຺ສ “ຠຄວຕາ”ຕິອາທີຫິ ປເທຫິ ສມານາຘິກຣຓຠາເວນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຍນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຠາເວນ ຠຄວາ ປກໂຕ ສຕ຺ຖຸຠາເວນ ອຘິຄໂຕ ສຸປ຺ປກໂຕ ຈ, ຕໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘຠາວໍ ສທ຺ຘິໍ ອາຄມນປຏິປທາຍ ອຕ຺ຖຸຠາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂຍ ໂສ...ເປ... ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ ອາຫຯ ສຕິປິ ຎາຓທສ຺ສນສທ຺ທານໍ ອິຘ ປຎ຺ຎາເວວຈນຠາເວ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ເນສໍ ສວິສເຍ ວິເສສປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປຣິວາຣ ໓ຯ໑) ອສາຘາຣຓວິເສສວເສນ ວິຊ຺ຊາຕ຺ຕຍວເສນ ວິຊ຺ຊາຠິຎ຺ຎານາວຣຓວເສນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓມໍສຈກ຺ຂຸວເສນ ປຏິເວຘເທສນາຎາຓວເສນ ຈ ເຕ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເຕສໍ ເຕສ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອາສຍານຸສຍໍ ຊານຕາ ອາສຍານຸສຍຎາເຓນ, ສພ຺ພໍ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ປສ຺ສຕາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕານາວຣຓຎາເຓຫິຯ ປຸພ຺ເພນິວາສາທີຫີຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສອາສວກ຺ຂຍຎາເຓຫິຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓປຸຎ຺ຎານຸຠາວນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ອນຸຕ຺ຕຣຎາຓາຘິຄມລທ຺ຘປຸຣາວຕ຺ຕໂກ ຈ ຠຄວໂຕ ຣູປກາໂຍ ອຕິກ຺ກມ຺ເມວ ເທວານໍ ເທວານຸຠາວໍ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ “ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ...ເປ... ປສ຺ສຕາ”ຕິຯ ປຏິເວຘປຎ຺ຎາຍາຕິ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍຯ ຕາຍ ຫິ ສພ຺ພໂສ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ໂມຫສ຺ສ ວິຘມິຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ຉາ ປວຕ຺ຕຊານນໍ ຕສ຺ສ ຊານນໍ ວິຍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອຣີນນ຺ຕິ ກິເລສາຣີນໍ, ປຎ຺ຈວິຘມາຣານໍ ວາ ສາສນປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ວາ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ, ເຕສໍ ຫນນໍ ປາຏິຫາຣິເຍຫິ ອຠິຠວນໍ ອປ຺ປຏິການຕາກຣຓໍ ອຊ຺ຈຸເປກ຺ຂນໍ ວາຯ ເກສິວິນຍສຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໑໑) ນິທສ຺ສນໍຯ ຕຖາ ຈ ຐານາຏ຺ຐານາທີນິ ວາ ຊານຕາ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕາ, ສວາສນານມາສວານໍ ຂີຓຕ຺ຕາ ອຣຫຕາ, ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍາທີເຠເທ ຘມ຺ເມ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍາທິໂຕ ອວິປຣີຕາວໂພເຘນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນຯ ອຖ ວາ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຕາຍ ຊານຕາ, ກາຍກມ຺ມາທີນໍ ຎາຓານຸປຣິວຕ຺ຕເນນ ນິສມ຺ມກາຣິຕາຍ ປສ຺ສຕາ, ຣວາທີນມ຺ປິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປຣິວາຣ ໓ຯ໑) ອຠາວສາຘິກາຍ ປຫານສມ຺ປທາຍ ອຣຫຕາ, ຉນ຺ທາທີນໍ ອຫານິເຫຕຸຠູຕາຍ ອກ຺ຂຍປຏິການສາຘິກາຍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນຯ ເອວໍ ທສພລອຏ຺ຐາຣສາເວຓິກພຸທ຺ຘຘມ຺ມວເສນປິ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຍຕິ ຈຕຸໂຣ ຘມ຺ເມຯ ອຕ຺ຕນິຕິ ອມ຺ເຫສຸຯ ນ ຣາຊຣາຊມ

ຫານຕ຺ຕາທິສຸ ອຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ຠໍ ສມ຺ປ຺ສ຺ສມານາ, ນ ກາຍພລໍ ສມ຺ປ຺ສ຺ສມານາຕິ ໂຍຊນາຯ

ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນປ຺ສາໂທຕິ ອເວຈ຺ຈປ຺ປ຺ສາທໍ ວທຕິຯ ວກ຺ຂຕິ ຫິ “ຈຕ຺ຕາຣິ ໂສຕາປ຺ນ຺ນສ຺ສ ອງ຺ຄານິ ກຖິຕານີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໘໐)ຯ ກາມໍ ອເສກ຺ຂາປິ ອເສກ຺ຂາຍ ສມສິກ຺ຂຕາຍ ສຫຘມ຺ມິກາ ເອວ, ຈິຓ຺ຓພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຕາຍ ປນ ສຫຘມ຺ມໍ ຈຣນ຺ຕີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ອເສກ຺ຂວາໂຣ ນ ຄຫິໂຕຯ ສພ຺ເພເປເຕຕິ ເອເຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂຸອາທໂຍ ໂສຕາປ຺ນ຺ນາທໂຍ ຈ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ອຣິຍາ ຈາຕິ ສພ຺ເພປິ ເອເຕ ຕໍຕໍສິກ຺ຂາຫິ ສມານຘມ຺ມຕ຺ຕາ ສຫຘມ຺ມຕ຺ຕາ “ສຫຘມ຺ມິກາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອິທານິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕອຣິຍຘມ຺ມວເສເນວ ສຫຘມ຺ມິເກ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອປີຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ມຄ຺ຄທສ຺ສນມ຺ຫີຕິ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍາທິວເສນ ສຈ຺ຈປຏິເວເຘນ “ນວ ມຄ຺ຄງ຺ຄານິ, ອຏ຺ຐ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄານີ”ຕິອາທິນາ ວິວາໂທ ນຕ຺ຖິຯ ເອກຘມ຺ມຈາຣິຕາຍາຕິ ສມານຘມ຺ມຈາຣິຕາຍຯ ນ ຫິ ປຏິວິທ຺ຘສຈ຺ຈານໍ “ມຍາ ຘມ຺ໂມ ສຸທິຏ຺ໂຐ, ຕຍາ ທຸທ຺ທິຏ຺ໂຐ”ຕິອາທິນາ ວິວາໂທ ອຕ຺ຖິຯ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນ ສງ຺ຆາຕາ ຫິ ເຕ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສາຯ ອິມິນາຕິ “ສຫຘມ຺ມິກາ ໂຂ ປນາ”ຕິອາທິວຈເນນຯ ຕຕ຺ຖ ປີຍມນາປຄ຺ຄຫເຓນ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິຕາປເທເສນ ເອກເທເສນ ຄຫິຕໍ ສງ຺ຆສຸປ຺ປຏິປ຺ຕ຺ຕີ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ ເຍ ຫິ ສມ຺ປ຺ນ຺ນສີລາ ສຸວິສຸທ຺ຘທສ຺ສນາ, ເຕ ວິຎ຺ຎູນໍ ປີຍາ ມນາປາຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ “ອຕ຺ຖິ ໂຂ ໂນ ອາວຸໂສ”ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ເຕນ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ສາທໂຊຕເນນ ອກ຺ຂາຕາ ເຕສຸ ເຕສຸ ສຸຕ຺ຕປເທເສສຸຯ

໑໘໑ຯສຕ຺ຖຣິ ປສາໂທຕິ ປສາທຄ຺ຄຫເຓນ “ຠຄວຕາ”ຕິອາທິນາ ວາ ປສາທນີຍາ ຘມ຺ມາ ຄຫິຕາຯ ເຕນ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຕຖາ “ຘມ຺ເມປສາໂທ”ຕິ ອິມິນາ ຘມ຺ມສຸຘມ຺ມຕໍ, ອິຕເຣນ ສງ຺ຆສຸປ຺ປຏິປ຺ນ຺ນຕໍຯ ເຍນ ຈິຕ຺ເຕນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອນຸປລພ຺ຠມາເນນ ສາສເນເຍວ ສມໂຓ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ນຕ຺ຖີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ, ສມ຺ມເທວ, ປຏິຎ຺ຎາປີໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ໂຍຊນາ – ຍສ຺ມາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖິ ໂຂ ໂນ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຖຣິ ປສາໂທ, ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ຈສ຺ສ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຘມ຺ໂມຕິ ອຕ຺ຖິ ຘມ຺ເມ ປສາໂທ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອຕ຺ຖິ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣິຕາຕິ ສຫຘມ຺ມິກາ...ເປ... ປພ຺ພຊິຕາ ຈາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສຕ຺ຖຣິ ປສາເທນ ຘມ຺ເມ ປສາໂທ, ເຕນ ສງ຺ຆສຸປ຺ປຏິປ຺ຕ຺ຕີຕິ ອຍຎ຺ຈ ນໂຍ ເລເສນປິ ປຣປ຺ປວາເທສຸ ນຕ຺ຖີຕິ ອິເຘວ ສມໂຓ...ເປ... ສມເຓຫິ ອຎ຺ເຎຫີຕິຯ

ປຏິວິທ຺ຘສຈ຺ຈານໍ ປຫີນານຸໂຣຘານໍ ເຄຫສ຺ສິຕເປມສ຺ສ ອສມ຺ຠໂວ ເອວາຕິ “ອິທານິ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ເອວໍ “ອຸປ຺ຊ຺ຊາເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘິວິຫາຣິກມ຺ຫິ ປຸຕ຺ຕເປມໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕພ຺ພໍ”ຕິອາທິວຈນໍ (ມຫາວຯ ໖໘) ກຖນ຺ຕິ? ນຍິທໍ ເຄຫສ຺ສິຕເປມໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍສທິສຕ຺ຕາ ປນ ເປມມຸເຂນ ວຸຕ຺ໂຕ ເມຕ຺ຕາສ຺ເນໂຫຯ ນ ຫິ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ສໍກິເລເສ ນິໂຍເຊຕິຯ ເອວຣູປໍ ເປມໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ປສາທາວຫຄຸຓາວຫໂຕ ປູຣຓາທິສຸ ກຕ຺ຕີ ປສາໂທ ນ ໂຫຕີ, ປສາທປຏິຣູປກາ ປນ ໂລກປວຕ຺ຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເຖໂຣຕິ ມຫາສງ຺ຆຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖໂຣຯ ເຍນ ອຏ຺ຐກຖາ ໂປຕ຺ຖກໍ ອາໂຣປິຕາຯ ເອໂກວ ສຕ຺ຖາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຄຸຓຕ຺ຕາ, ອຎ຺ຎຖາ ອນຈ຺ຉຣິຍຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຸລກ຺ຂຓເມວ ນ ປຣິປູເຣຍ຺ຍຯ ວິສໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຎ຺ເຎຫິ ວິເວເຈຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອາເວຓິກໍ ກຕ຺ວາຯ “ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາ”ຕິ ພ຺ຍາວຫນ຺ຕານໍ ອຎ຺ເຎສໍ ສຕ຺ຖາ ນ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ອາປ຺ນ຺ນເມວ ໂຫຕິ, ຕຖາ ຈ ປເທສວຕ຺ຕີນີ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸຕໍ ປຏິຊານນ຺ຕາ ປຣິປຸຓ຺ຓລກ຺ຂຓສຕ຺ຖຸຕໍ ອິຈ຺ຈນ຺ຕານມ຺ປີ ຕໂຕ ວິຣຸທ຺ຘາ ສຕ຺ຖຸຠາວປຣິເຍສເນນ ປຣາຊິຕາ ໂຫນ຺ຕີຯ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມຕິ ອຘິກພ຺ຣຫ຺ມຄຸຓສຸຕ຺ຕເຄຍ຺ຍາທິປ຺ປເຠທສມເຍຯ ຕຕ຺ຖ ອຊສີລ...ເປ... ກຸກ຺ກຸຣສີລາທີສູຕິ ອິທໍ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ຕາທິສໍ ວຕສມາທານສພ຺ຠາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຍມນິຍມຈາຕຸຍາມສໍວຣາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຕິຯ ອຘິປ຺ປຍາໂສຕິ ອຘິກໍ ປຍສຕິ ປຍຸຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ອຘິປ຺ປຍາໂສ, ສວິເສສໍ ອຘິກຕ຺ຕພ຺ພກິຣິຍາ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓ຯ໑໑໗)ຯ ເຕນາຫ “ອຘິກປ຺ປໂຍໂຄ”ຕິຯ

ຕສ຺ສປສາທສ຺ສ ປຣິໂຍສານຠູຕາຕິ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຣິ ຘມ຺ເມ ຈ ປສາທສ຺ສ ນິຏ຺ຐານຠູຕາຯ ນິຏ຺ຐາຕິ ໂມກ຺ໂຂຯ ສມຍວາທີນຎ຺ຫິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ຕທຸປເທສເກ ຈ ປສາໂທ ຍາວເທວ ໂມກ຺ຂາຘິຄມນຏ຺ໂຐຯ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ຕຖາ ຕຖາ ອຕ຺ຕໂນ ລທ຺ຘິວເສນ ນິຏ຺ຐໍ ປຣິກປ຺ເປນ຺ຕິ ເຍວາຕິ ອາຫ “ນິຏ຺ຐໍ ອປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວາທີນໍຯ ເຕສໍ ເອກຈ຺ເຈ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສໂລກຕາ ນິຏ຺ຐາຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ຕສ຺ສ ສມີປຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ເຕນ ສໍໂຍໂຄ ນິຏ຺ຐາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເຍ ສໂລກຕາວາທິໂນ ສມີປຕາວາທິໂນ ຈ, ເຕ ທ຺ເວຘາວາທິໂນ, ອິຕເຣ ອທ຺ເວຘາວາທິໂນຯ ສພ຺ເພປິ ເຕ ອຕ຺ຖໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປປຕ຺ຕິຍໍເຍວ ນິຏ຺ຐາສຎ຺ຎິໂນຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ເນສໍ ນິຈ຺ຈາຠິນິເວໂສ ຍຖາ ຕໍ ພກສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ ນິຏ຺ຐາ”ຕິຯ ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກຕິ ປຖມຊ຺ຌານຠູມິຯ ມຫາຕາປສານນ຺ຕິ ເວຂນສາທິຕາປສານໍຯ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ວິຍ ປຖມຊ຺ຌານຠູມິຍໍ ອາຠສ຺ສເຣສຸ ເອໂກ ສພ຺ພເສຏ຺ໂຐ ນຕ຺ຖີຕິ “ອາຠສ຺ສຣາ”ຕິ ປຸຖຸວຈນໍຯ ປຣິພ຺ພາຊການນ຺ຕິ ສຎ຺ຈຍາທິປຣິພ຺ພາຊການໍຯ ອນຸ

ໂຕ ຈ ມໂນ ຈ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອນນ຺ຕມານໂສຯ ອາຊີວການຎ຺ຫິ ສພ຺ພທາຠາວໂຕ ອບນ຺ໂຕ, ສຸຂທຸກ຺ຂາທີສມຕິກ຺ກມນໂຕ ອມານໂສຯ ອິມິນາ ອຏ຺ຐຫິ ໂລກຘມ຺ເມຫິ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ປປຎ຺ເຈ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍເວ ອຘິປ຺ເປຕາ ມມງ຺ກາຣອຫງ຺ກາຣວິຄມສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ປຎ຺ຈສຸ ຐາເນສຸ ເອໂກວ ກິເລໂສ ໂລໂຠ ອາຄໂຕ, ເອວໍ ທ຺ວີສຸ ຐາເນສຸ ຕໂຍ ກິເລສາ ອາຄຕາ ‘‘ໂທໂສ ໂມໂຫ ທິຏ຺ຐີ’’ຕິຯ ‘‘ສໂທສສ຺ສາ’’ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ປຏິຆໍ ອກຸສລມູລໍ ຄຫິຕໍ, ‘‘ປຏິວິຣຸທ຺ຘສ຺ສາ’’ຕິ ວິໂຣໂຘ, ‘‘ສໂມຫສ຺ສາ’’ຕິ ໂມໂຫ ອກຸສລມູລໍ, ‘‘ອວິທ຺ທສຸໂນ’’ຕິ ມລ຺ຍໍ, ອສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ວາ, ‘‘ເສົາປາທານສ຺ສາ’’ຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຄຫຓໍ, ‘‘ປປຎ຺ຈາຣາມສ຺ສາ’’ຕິ ປປຎ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນຯ

ອາກາຣໂຕຕິ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໂຕຯ ປຫນ຺ຕເຣນ ຣາຄວິເສສສ຺ສ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາອາທິໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ສຣາຄວຈນໍ ໂອຬາຣິກໍ ຣາຄວິສຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຎ຺ຈກາມຄຸຓິກຣາຄວເສນາ’’ຕິຯ ຄຫຓວເສນາຕິ ທລ຺ຫຄ຺ຄຫຓວເສນຯ ‘‘ອນຸຣຸທ຺ຘປຏິວິຣຸທ຺ຘສ຺ສາ’’ຕິ ເອກປທວເສນ ປາຬິຍໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ເອກຊ຺ຌໍ ປທຸທ຺ຘາໂຣ ກໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ‘‘ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສາ’’ຕິ ສຸຠວເສນາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ນ ຫິ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌນໍ ສຸຠວເສນ ໂຫຕິຯ ປປຎ຺ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນາຕິ ກິເລສກມ຺ມວິປາການໍ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍຕາຍ ສໍສາຣສ຺ສ ປປຎ຺ຈນໍ ປປຎ຺ໂຈ, ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຠາວທສ຺ສນວເສນຯ ຕຓ຺ຫາ ຫິ ຠວຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິເສສປຈ຺ຈໂຍຯ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ອຸປາທານທສ຺ສນວເສນາຕິ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອຸປາທານສ຺ສ ທສ຺ສນວເສນ, ຍທວຕ຺ຖາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປາທານສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ, ຕທວຕ຺ຖາທສ຺ສນວເສນຯ ຜເລນ ຫິ ເຫຕຸວິເສສກິຕ຺ຕນເມຕນ຺ຕິຯ ເອວໍ ວິທ຺ສໍເສຖາຕິ ກາມຣາຄຠາວຕຓ຺ຫາທິວເສນ ໂລກໍ ກສ຺ມາ ເອວໍ ວິປ຺ປກິເຣຖຯ ຕຓ຺ຫາກຣຓວເສນາຕິ ຕຓ຺ຫາຍນກຣຓວເສນ ສຸຠາການຄ຺ຄຫຓວເສນຯ ສຸຠນ຺ຕິ ຫິ ອາຣມ຺ມເຓ ປວຕ຺ໂຕ ຣາໂຄ ‘‘ສຸຠ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

໑໔໘ຯ ວທນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ວາໂທ, ທິຏ຺ຐິວາໂທຯ ທິຏ຺ຐິວເສນ ຫິ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ຈ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ທ຺ເວມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິໂຍ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໘)ຯ ຕຓ຺ຫາຣຫິຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ອຠາວໂຕ ຕຓ຺ຫາວເສເນວ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ສສ຺ສຕຠາວາຠິນິເວໂສຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິວເສນາ’’ຕິຯ ອລ຺ລີນາຕິ ນິສ຺ສິຕາຯ ອຸປຄຕາຕິ ອວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ເອກີຠາວມິວ ຄຕາຯ ອຊ຺ໂຌສິຕາຕິ ຕາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຏ຺ຐາປິຕາ ວິຍ ຕທນ຺ໂຕຄຘາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອນຸປວິຏ຺ຐາ’’ຕິຯ ຍຖາ ຄຫຏ຺ຐານໍ ກາມຊ຺ໂຌສານໍ ວິວາທມູລໍ, ເອວໍ ປພ຺ພຊິຕານໍ ທິຏ຺ຐຊ຺ໂຌສານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວິຠາວທິຏ຺ຐິຍາ ເຕ ປຏິວິຣຸທ຺ຘາ’’ຕິຯ ທິຏ຺ຐິວິໂຣເຘນ ຫິ ທິຏ຺ຐິຄຕິກວິໂຣໂຘຯ

ຂຓິກສມຸທໂຍ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂໂຓຕິ ອາຫ ‘‘ທິຏ຺ຐີນໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ’’ຕິຯ ທິຏ຺ຐິນິພ຺ພຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຓເນວ ເຈຕ຺ຖ ຍຖາ ທິຏ຺ຐີນໍ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນຕາ ວິຠາວິຕາ, ເອວໍ ທິຏ຺ຐິວຕ຺ຖູນໍປີຕິ ອຸຠເຍສມ຺ປີ ອນິຈ຺ຈຕາ ທຸກ຺ຂຕາ ອນຕ຺ຕຕາ ຈ ວິຠາວິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍານິ ປຏິສມ຺ຠິທານເຍນ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໔໘) ‘‘ປຈ຺ຈຍສມຸທໂຍ ອຏ຺ຐ ຐານານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຂນ຺ຘາປີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ຘາປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍ ອາຣມ຺ມຓຏ຺ເຐນ ‘‘ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕີ’’ຕິອາທິວຈນໂຕ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໗໑; ໔ຯ໓໔໘)ຯ ອວິຊ຺ຊາປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍ ອຸປນິສ຺ສຍາທິວເສນ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕຯ ຍຖາຫ – ‘‘ອສ຺ສຸຕວາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ ອຣິຍຘມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິໂທ’’ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒, ໔໖໑; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑, ໗)ຯ ຜສ຺ໂສປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍຯ ຍຖາຫ ‘‘ຕທປີ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑໗-໑໓໐), ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສ ປຏິສໍເວເທນ຺ຕີ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໘) ຈ ຯ ສຎ຺ຎາປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ສຎ຺ຎານິທານາ ຫິ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂາ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໗໗໐), ‘‘ປຖວີ ປຖວິໂຕ ສຎ຺ຎຕ຺ວາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒) ຈ ອາທີຯ ວິຕກ຺ໂກປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ ‘‘ຕກ຺ກຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐີສຸ ປກປ຺ປຍິຕ຺ວາ, ສຈ຺ຈໍ ມຸສາຕິ ທ຺ວຍທມ຺ມມາຫູ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໗໙໘; ມຫານິຯ ໑໔໑) ‘‘ຕກ຺ກີ ໂຫຕິ ວີມໍສີ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໓໔) ຈ ອາທີຯ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣປີ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານໍຯ ຍຖາຫ ຠຄວາ ‘‘ຕສ຺ເສວໍ ອໂຍນິໂສ ມນສິກໂຣໂຕ ຉນ຺ນໍ ທິຏ຺ຐີນໍ ອຎ຺ຎຕຣາ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຕ຺ຖິ ເມ ອຕ຺ຕາຕິ ອສ຺ສ ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ ທິຏ຺ຐິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິອາທີ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙)ຯ ສມຸຏ຺ຐາຕີ ເອເຕນາຕີ ສມຸຏ຺ຐານໍ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ສມຸຏ຺ຐານຏ຺ໂຐ, ເຕນຯ ຂຓິກຕ຺ຖງ຺ຄໂມ ຂຓິກນິໂຣໂຘຯ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຖງ຺ຄໂມ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣໂຘຯ ໂສ ປນ ເຍນ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ’’ຕິ ອາຫຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຫິ ອຣິຍມຄ຺ຄາ ຍຖາຣຫໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຄຕສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣຘເຫຕຸ, ຂຓິກນິໂຣໂຘ ປນ ອເຫຕຸໂກຯ

ອານິສໍສນ຺ຕິ ອຸທຍໍຯ ໂສ ປນ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກວເສນ ທຸວິໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຣາຍິໂກ ທຸຄ຺ຄຕິປຣິກິເລສຕາຍອາທີ

ນວປຸກຸຊີໂກ ເອວາຕິ ອິຕຣໍ ທສຸເສນຸໂຕ “ຍໍ ສນຸຮາຍາ”ຕິອາທິມາຫ. ອາທິນວມຸປີ ທິຍຸຄສມຸມິກເມວ ທສຸເສນຸໂຕ “ທິຍຸກິຄຸຄຫາມູລກໍ ອຸປທຸທວ”ນຸຕິອາທິມາຫ. ໂສຕິອາທິນໂວ. ອາທີນນຸຕິ ອາທີ-ສທຸເທນ ນຄຸຄິຍານສນສງາກພິວຕາທີນໍ ສງຄໂຫ. ນິສຸສຣຕີ ເອເຕນາຕິ ນິສຸສຣຕານຸຕິ ວຸຈຸຈມາເນ ທສຸສນມຄຸໂຄ ເອວ ທິຍຸກິນໍ ນິສຸສຣຕໍ ສິຍາ, ຕສຸສ ປນ ອຕຸຖາງຄມປຣິຍາເຍນ ຄທິຕຸຕາ ສພຸພສງຂຕນິສຸສຍໍ ນິພຸພານໍ ທິຍຸກິທີປີ ນິສຸສຍນຸຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ “ທິຍຸກິນໍ ນິສຸສຣຕໍ ນາມ ນິພຸພານ”ນຸຕິ. ອິມິນາຕິອາທີສຸ ວຕຸຕພຸພໍ ອນຸໂຍຄວຕຸເຕ ວຸຕຸຕນຍເມວ.

໑໔໓. ທິຍຸກິຈຸເຂທນໍ ທສຸເສນຸໂຕຕິ ສພຸພປາທານປຣິຍຸຍາທສຸສເນນ ສພຸພໂສ ທິຍຸກິນໍ ສມຸຈຸເຂທວິສີ ທສຸເສນຸໂຕ. ວຸຕຸຕາເຍ ວາຕິ –

“ອຸປາທານານິ ຈຕຸຕາຣີ, ຕານິ ອຕຸຖວິກາຄໂຕ;

ສມຸມສງເຂປວິຕຸຖາຣາ, ກມໂຕ ຈ ວິກາວເຍ”ຕິ. (ວິສຸທຸຮີ. ໒.໖໔໔) –

ຄາຖໍ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ອຕຸຖວິກາຄາທິວເສນ ວຸຕຸຕາເຍວ. ກາມໍ ອິໂຕ ພາທິຣການໍ “ອິມານີ ອຸປາທານານີ ເອຕຸຕການີ ຈຕຸຕາຣີ, ນ ອິໂຕ ກິຍຸໂຍ”ຕິ ອີທີສໍ ຄາຕໍ ນຕຸຖິ, ເກວລໍ ປນ ເກຈິ “ກາມາ ປຫາຕພຸພາ”ຕິ ວທນຸຕິ, ເກຈິ “ນຕຸຖິ ປໂຣ ໂລໂກຕິ ຈ, ມິຈຸສາ”ຕິ ວທນຸຕິ, ອປເຣ “ສີລພຸພເຕນ ສຸທຸຮີຕິ ຈ, ມິຈຸສາ”ຕິ ວທນຸຕິ, ອຕຸຕທິຍຸກິຍາ ປນ ມິຈຸສາກາວໍ ສພຸພໂສ ນ ຊານນຸຕິ ເອວ. ຍຕຸຕກໍ ປນ ຊານນຸຕິ, ຕສຸສປີ ອຈຸຈນຸຕປຸປຫານໍ ນ ຊານນຸຕິ, ຕຖາປີ ສພຸພສຸສ ປຣິຍຸເຍຍຸຍສຸສ ປຣິຍຸເຍຍຸຍໍ ປຍຸຍເປນໍຈເຈວ ຕິຍຸຄນຸຕິ. ເອວໍກູຕານໍ ປນ ເນສໍ ຕຕຸຖ ຍາທິສີ ປຜິປຕຸຕິ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ “ສນຸຕິ, ກິກຸຂເວ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ສນຸຕີຕິ ສໍວິຊຊນຸຕິ. ເຕນ ເຕສໍ ທິຍຸກິຄຕິການໍ ວິຊຊມານຕາຍ ອວິຈຸເຂທຕໍ ທສຸເສຕິ. ເອເກຕິ ເອກຈຸເຈ. ສມຕພຸຣາຫຸມຕາຕິ ປພຸພຊຸຊປຄມເນນ ສມຕາ, ຊາຕິມຕຸເຕນ ຈ ພຸຣາຫຸມຕາ. ສພຸເພສນຸຕິ ອນວເສສານໍ ອຸປາທານານໍ ສມຕິກຸກມໍ ປຫານໍ. ສມຸມາ ນ ປຍຸຍເປນຸຕີຕິ ເຍສໍ ປຍຸຍເປນຸຕິ, ເຕສມຸປີ ສມຸມາ ປຣິຍຸຍໍ ນ ປຍຸຍເປນຸຕິ. ອິທານີ ຕໍ ອຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ “ເກຈີ”ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ ໂທຕິກ-ກຸພິຈກ-ພຫູທກ-ຫໍສ-ປຣມຫໍສ-ກາຊກ-ຕິທຕຸຫ-ໂມນວຕ-ເສວ-ປາຣຸປກ-ປຍຸຈມຣຕຸຕິກ- ໂສມກາຣກ-ມຸຄພຸພຕ-ຈຣພາກ-ຕາປສ-ນິຄນຸຖາ-ຊີວກ-ອີສິ-ປາຣາຍນິກ-ປຍຸຈາຕປີກ-ກາປີລ-ກາຕາທ-ສໍສາຣໂມຈກ-ອຄຸຄິກຕຸຕິກ-ມຄວຕິກ-ໂຄວຕິກ-ກຸກຸກຸຣວຕິກ-ກາມຕຸໜລຸກ- ວຄຸຄຸລິວຕິກ-ເອກສາຍກ-ໂອທກສຸທຸຮິກ-ສຣີຣສນຸຕາປກ-ສີລສຸທຸຮິກ-ຊານສຸທຸຮິກ-ຈຕຸພຸພິຮ- ສສຸສຕວາທາທໂຍ ລນຸນວຸຕິ ຕຕຸຫາປາເສນ ຫໍສນໂຕ, ອຣິຍສມຸມສຸສ ວາ ວິພາສນໂຕ ປາສຕຸຫາ. ວຕຸຖຸປຜິເສວນໍ ກາມນຸຕິ ພຸຍາປາຣສຸສ ວຕຸຖຸໂນ ປຜິເສວນສງຂາຕໍ ກາມໍ. ເຖຍຸເຍນ ເສວນຸຕີຕິ ປຜິຫຕຸຖອາທີສມລຸລາຍ ໂລກສຸສ ວຈນວເສນ ເສວນຸຕິ. ຕິຕີ ກາຣຕານີຕິ “ນຕຸຖິ ທິນຸນ”ນຸຕິອາທີນຍປຸປວຕຸຕານີ ທິຍຸກິວິເສສກູຕານີ ວຍຸຍກາຣຕານີ.

ອຕຸຖສລຸລາປີກາຕິ ອຕຸຖສຸສ ສລຸລາປີກາ, ທຸວິນຸນໍ ອສີປຸເປຕຕຸຖສລຸລາປວິກາວິນີຕິ ອສີປຸປາໂຍ. ທຸວິນຸນຄຸທີ ວຈນໍ ສລຸລາໂປ. ເຕນາທ “ປຖວີ ກີຣາ”ຕິອາທີ.

ໂຍ ຕິຕຸຖິຍານໍ ອຕຸຕໂນ ສຕຸຖຣີ ສມຸເມ ສທສມຸມິເກສຸ ຈ ປສາໂທ ວຸຕຸໂຕ, ຕສຸສ ອນາຍຕນຄຕຸຕາ ອປຸປສາທກກາວທສຸສນໍ ປສາທປຈຸເຂໂທ. ຕຖາປວຕຸໂຕ ວາໂທ ປສາທປຈຸເຂທວາໂທ ວຸຕຸໂຕ. ເອວຣູເປຕິ ອີທີເສ ວຸຕຸຕນເຍນ ກິເລສານໍ ອນຸປສມສໍວຕຸຕນິເກ. ສມຸເມຕິ ສມຸມປຕິຣູປເກ. ວິນເຍຕິ ວິນຍປຕິຣູປເກ. ຕິຕຸຖິຍາ ທີ ໂກຫລຸເລ ຖຕຸວາ ໂລກໍ ວຍຸເຈນຸຕາ ສມຸມໍ ກເຖນຸຕີ “ສຕຸຕິເມ ກາຍາ ອກຍາ ອກຍວິສາ”ຕິອາທີນາ (ທີ. ນິ. ໑.໑໗໔) ຍໍ ກິຍຸຈິ ກເຖຕຸວາ ຕຖາ “ວິນຍໍ ປຍຸຍເປມາ”ຕິ ໂຄສີລວຄຸຄຸລິວຕາທີນິ ປຍຸຍເປຕຸວາ ຕາທີສໍ ສາວເກ ສິກຸຂາເປຕຸວາ “ສມຸມວິນໂຍ”ຕິ ກເຖນຸຕິ, ຕໍ ສນຸຮາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ “ສມຸມ ວິນເຍ”ຕິ. ເຕນາທ “ອຸກເຍນປີ ອນິຍຸຍານິກໍ ສາສນໍ ທສຸເສຕີ”ຕິ. ປຣິຕຸຕມຸປີ ນາມ ປຸຍຸຍໍ ກາຕຸການໍ ມຈຸເຂຣມລາກິກູຕ ຕາຍ ນິວາເຣນຸຕສຸສ ອນຸຕຣາຍໍ ຕສຸສ ກໂຣໂຕ ທິຍຸເຖວ ສມຸເມ ວິຍຸຍູທີ ຄຣທິຕພຸພຕາ ສມຸປຣາເຍ ຈ ທຸຄຸຄຕິ ປາພິກງຂາ, ກີມງຄໍ ປນ ສກລວຍຸຍທຸກຸຂນິສຸສຣຕາວເທ ຊິນຈກຸເກ ປຫາຣທາຍີໂນ ຕິຕຸຖກຣສຸສ ຕໂທວາທກຣສຸສ ຈາຕີ ອິມມຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ “ອນິຍຸຍານິກສາສນມຸທິ ທີ”ຕິອາທີມາຫ. ຍຖາ ໂສ ປສາໂທ ສມຸປຣາເຍ ນ ສມຸມຄຸໂຄ ອຕຸຕໂນ ປວຕຸຕິວເສນາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ “ກຍຸຈິ ກາລໍ ຄນຸຕຸວາປີ ປຈຸສາ ວິນສຸສຕີ ເຍວາ”ຕິ ອາທ, ອເວຈຸຈປຸປສາໂທ ວິຍ ອຈຸຈນຸຕິໂກ ນ ໂທຕີຕິ ອຕຸໂຖ.

ສມ຺ປຊ຺ຊມານາ ຍຖາວິຣິປຜິປ຺ຕິຍາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນີ ອາວຫຕີ຺ ກມ຺ມສຣິກ຺ຂເກນ ທີ ວິປາເກເນວ ກວິຕພ຺ພໍ຺ ສພ຺ພມ຺ປີ
ກາຣຓເກາທນ຺ຕິ ສພ຺ພມ຺ປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຖກຣານໍ ສາວການໍ ອປາຍທຸກ຺ຂາວຫໍ ມິຈ຺ຉາປຜິປ຺ຕິສງຂາຕໍ ກາຣຓວິເສສໍ຺ ໂສ ປ
ເນສ ປສາໂທ ນ ນິຍ຺ຍາຕິ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕປກ຺ຂິກຕ຺ຕາ ສຸຣາປີຕສິງຄາເລ ປສາໂທ ວິຍ຺ ສຸຣໍ ປຣິສຸສາເວຕ຺ວາ ລຫຸທີຕກສຍໍ ສຸຣາຊລ຺
ລິກໍ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນາມ ຈ຺ນລຸທ຺ສາຕິ ອສິປ຺ປາເຍນາຫ ''ອິມໍ ວຄ຺ເຈສ຺ສາມີ''ຕິ຺ ກໍສສຕາຕິ ກຫາປຕາສຕາ຺

໑໔໔຺ຕສ຺ສາຕິ ປສາທສ຺ສ຺ ສພ຺ໂພປີ ໂລໂກ ກາມ຺ປາທານນ຺ເຕວ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ''ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ກາມ຺ປາທານສ຺ສ ປຫານ
ປຣິຄ຺ຄ''ນ຺ຕິ຺ ເອວຣູເປຕິ ອີທິເສ ສພ຺ພໂສ ກິເລສານໍ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິເກາ຺ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປຜິປຊ຺ຊມານານໍ ອປາເຍສຸ
ອປຕນວເສນ ສາຣຓຍ຺ເຖນ ສມ຺ເມ຺ ສພ຺ພໂສ ວິນຍນຍ຺ເຖນ ວິນເຍ຺ ຕຕ຺ຖ ກວທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓາຍ ສໍວຕ຺ຕເນ຺

ນມສ຺ສມາໂນ ອຍ຺ຖາສີ ທ຺ເວ ອສງຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ປຈ຺ເຈກໂພສິປາຣມີນໍ ປູຣເຓນ ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ສສາສເນ ປຣິຈເຍນ ຈ ກຄວຕີ
ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕຕາຍ ຈ຺ ''ອຸລູກາ''ຕ຺ຍາທິຄາຖາ ຣຸກ຺ຂເທວຕາຍ ກາສິຕາ຺ ກາລຸຍ຺ກິຕນ຺ຕິ ສາຍນ຺ຫກາເລ ທີວາວິຫາຣໂຕ ອຸຍ຺ກິ
ຕໍ຺ ທຸຄ຺ຄເຕໂສ ນ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທຸຄ຺ຄຕີ ເອໂສ ນ ຄມິສ຺ສຕິ຺ ໂມຣຊີໂກ ມຸຣຊວາທໂກ຺ ມຫາເກຣິວາທກວຕ຺ຖອາທີນິປີ ສີຕປາ
ຕຸກຣຕໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພານິ຺

ປຣມຕ຺ເຖຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ເມ຺ ກີ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ເມປີ ປຣມຕ຺ເຖ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕນ຺ຕານໍ຺ ສາມເຕຣວຕ຺ຖູຕິ
ປພ຺ພຊິຕທິວເສເຍວ ສປ຺ເປນ ທຍ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ກາລໍ ກຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ອຸປປ຺ນ຺ນສາມເຕຣວຕ຺ຖ຺ຸ

ຂີໂຣທນນ຺ຕິ ຂີເຣນ ສທ຺ຣີ ສມ຺ມິສ຺ສໍ ໂອທນໍ຺ ຕີມ຺ພຣຸສກນ຺ຕິ ຕີນ຺ທຸກຜລໍ຺ ຕິປຸສສທີສາ ເອກາ ວລ຺ລິຊາຕິ ຕີມ຺ພຣຸສໍ, ຕສ຺ສ
ຜລໍ ຕີມ຺ພຣຸສກນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ຺ ກກ຺ກາຣິກນ຺ຕິ ຂຸທ຺ທກເອລາລຸອຸກໍ຺ ມຫາຕິປຸສນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິ຺ ວລ຺ລິປກ຺ກນ຺ຕິ ຂຸທ຺ທກາຕິ
ປຸສວລ຺ລິຍາ ຜລໍ຺ ຫຕ຺ຖປຕາປກນ຺ຕິ ມນ຺ທາມຸຂີ຺ ອມ຺ພາຄຍ຺ຊິກນ຺ຕິ ອມ຺ພິລກຍ຺ຊິກໍ຺ ຂລຸອຍາຄຸນ຺ຕີປີ ວທນ຺ຕິ຺
ໂທຕິນິມ຺ມຊ຺ຊນິນ຺ຕິ ສເຕລໍ ຕິລປີຍ຺ຄາກໍ຺ ວີສຸປນນ຺ຕິ ຈຕຸຣສ຺ສພີຊນີ ຺ ຕາລວຕ຺ຜນ຺ຕິ ຕາລປຕ຺ເຕທີ ກຕມຕ຺ຫລພີຊນີ຺
ໂມຣຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ໂມຣປີຍ຺ເສຫີ ກຕໍ ມກສພີຊນີ຺

ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣເນວາຕິ ຍສ຺ມາ ອີສາປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ກາຣຓເກາທໍ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ''ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫ
ຕູ''ນ຺ຕິອາທິມາຫ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອນິຍ຺ຍານິກສາສເນ ວຸຕ຺ຕນຍສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຓວເສນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

໑໔໔຺ປຣິຄ຺ຄນ຺ຕິ ປຫານປຣິຄ຺ຄໍ຺ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍໍ ທສ຺ເສຕຸນ຺ຕິ ອຸປາທານານໍ ປຣິຄ຺ຄາ ນາມ ປຫານປຣິຄ຺ຄາ຺ ເຕສໍ
ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣໂສ ອສິປ຺ເປໂຕ, ໂສ ຈ ປຈ຺ຈຍນິໂຣເຣນ ໂຫຕີຕິ ເຕສໍ ປຈ຺ຈຍໍ ມູລກາຣຓໂຕ ປກຸຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ຺ ອຍນ຺ຕິ ອີທານິ
ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເອຕ຺ຖ ''ອິເມ ຈາ''ຕິອາທິປາເຖ ''ກີ ນິທານາ''ຕິອາທິສມາສປທານໍ ອຕ຺ໂຖ຺ ສພ຺ພປເທສູຕິ ''ຕຕ຺ຫາສມຸທຍາ''ຕິ
ອາທີສຸ ສພ຺ເພສຸ ປເທສ຺ຸ ອິມິນາ ເອວ ຈ ສພ຺ພຄ຺ຄຫເຓນ ''ຜສ຺ສນິທານາ''ຕິອາທີນມ຺ປີ ປທານໍ ສງຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ອິເມ
ອຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍາ ອຸປາທານານມ຺ປີ ສມຸທຍໍ ນ ຊານນ຺ຕິ, ກຸໂຕ ນິໂຣສໍ, ຕຖາຄໂຕ ປນ ເຕສໍ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍານມ຺ປີ ສມຸທຍຄ຺ຈ
ອຕ຺ຖງຄມຄ຺ຈ ຍາຖາວໂຕ ຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ – ''ອິເສວ, ກິກ຺ຂເວ, ສມໂຕ…ເປ… ສຸຄ຺ຄາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຓກີ
ອຄ຺ເຄຫີ''ຕີ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໓໙) ຍຖາຣທ຺ສສີຫນາທໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອິເມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຸປາທາ
ນາ''ຕິອາທີນາ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໔໔) ນເຍນ ເທສນໍ ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ໂອຕາເຣນ຺ໂຕ ວຍ຺ຜໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ຍໂຕ ຈ ໂຂ''ຕິອາ
ທີນາ ວິວຍ຺ຜໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອຣຫຕ຺ເຕນ ເທສນາຍ ກູຜໍ ຄຕ຺ຫີ, ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍສ຺ມາ ປນ ກຄວາ''ຕິອາທິມາຫ຺ ຕໍ ສຸ
ວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວ຺

ຈູລຸອສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺

໔຺ ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ເວສາລີນຄຣວຕ຺ຕນາ

໑໘໖ຯອປ຺ຣາປ຺ຣນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍຯ ວິສາລິກູຕຕາຍາຕິ ຄາວຸຕນ຺ຕຣໍ ຄາວຸຕນ຺ຕຣໍ ປຸຖຸກູຕຕາຍຯ ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ສໍ ວິສາລິກູຕຕາຍໍຯ ຉຫ຺ທິຕມຕ຺ເຕຕິ ວິສ຺ສຜ຺ຖມຕ຺ເຕຯ ອູມິກຍາທີທີຕິ ອູມິກຸມ຺ກິລອາວຜ຺ຜສໍສຸກາກເຍທີຯ ອຸທກປ຺ປວາເທນາຄຕສ຺ສປິ ຈ ອຸສ຺ມາ ນ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ອຸສ຺ມາ ຈ ນາມ ອິທິສສ຺ສ ສວິຍ຺ຍາຓກຕາຍ ກເວຍ຺ຍາຕິ ‘‘ສິຍາ ຄພ຺ໂກ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ຕຖາ ທີຕິອາທີ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓຈິນ຺ຕາຯ ປຸຍ຺ຍວນ຺ຕຕາຍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຊໍ ນາໂທສິ, ເສົາສຸມຕາຍ ປູຕິກກາໂວຯ ທາຣການໍ ປຸຍ຺ຍູປນິສ຺ສຍໂຕ ອຽຄ຺ຜ຺ຖກໂຕ ຈສ຺ສ ຊິຣໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຊິຣກຕ຺ຕຍ຺ຈ ລກິຯ ຈຣິມກກເວ ໂພຊິສຕ຺ເຕ ກຸຈ຺ຉິຄເຕ ໂພຊິສຕ຺ຕມາຕຸ ວິຍ ອຸທຣຈ຺ຉວິຍາ ອຈ຺ຉວິປ຺ປສນ຺ນຕາຍ ນິຈ຺ຉວິ ວິຍາຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ນິຈ຺ຉວີ ອເທສ຺’’ນ຺ຕິຯ ເຕສນ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທາຣການໍຯ ມາຕາປິຕໂຣຕິ ໂປ຺ສກ ມາຕາປິຕໂຣຯ ອກິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອກໍສ຺ ຣຊ຺ຊສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທາຍກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ, ອສມ຺ກິນ຺ເນ ເອວ ຣາຊກຸເລ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຈຯ ກຸມາຣສ຺ສ ປຸຍ຺ຍານຸກາວສຍ຺ໂຈທິຕາ ເທວຕາຊິຄ຺ຄທີຕາຕິ ເກຈິຯ

ປຸຣສ຺ສ ອປ຺ເຣຕິ ປຸຣສ຺ສ ອປຣທີສາຍ ຄາວຸຕມຕ຺ເຕ ຖາເນ ຊີວກມ຺ພວນໍ ວິຍ ສປ຺າການມນ຺ທິຣເກຯ ອຈິຣປ຺ກຸກນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ເທສນ຺ຕຣປ຺ກຸກມນໍ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ສາສນໂຕ ອປ຺ກຸກມນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ວິພ຺ກມິຕ຺ວາ’’ຕິອາທີມາຫຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ອິມສ຺ມາ ຌມ຺ມວິນຍາ’’ຕິຯ ປຣິສຕີຕິ ປຣິສາຍໍ, ຊນສມູເຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊນສມູຫຄໂຕ ປນ ‘‘ປຣິສມຊ຺ເຊ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ກາວນາມນສິກາເຣນ ວິນາ ປກຕິຍາວ ມນຸສ຺ເສທິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ ຌມ຺ໂມຕິ ມນຸສ຺ສຌມ຺ໂມ, ມນຸສ຺ສຕ຺ຕກາວາວໂທ ວາ ຌມ຺ໂມ ມນຸສ຺ສຌມ຺ໂມ, ອນຸລ຺ອາຣໍ ປຣິຕ຺ຕກຸສລໍຯ ຍໍ ອສຕິປິ ພຸທ຺ຌຸປ຺ປາເທ ວຕ຺ຕຕິ, ຍຍ຺ຈ ສນ຺ຌາຍາຫ ‘‘ທີເນນ ພຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ຂຕ຺ຕິເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊ ຕີ’’ຕິຯ ‘‘ອມ຺ທາກໍ ພຸທ຺ໂຌ’’ຕິ ພຸທ຺ເຌ ມມຕ຺ຕກາຣີໂນ ພຸທ຺ຌມາມກາຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຌມ຺ມາທິວຕ຺ຓນາ

ອລໍ ອຣິຍາຍ ອຣິຍກາວາຍາຕິ ອລມຣິໂຍ, ຣູປາຍຕນໍ ຊານາຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓໍ ວິຍ ປສ຺ສຕິ ຈາຕິ ຍາຓທສ຺ສນໍ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຯ ສມ຺ມສນ຺ປເຄ ຈ ປນ ຌມ຺ເມ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍຍ຺ຈ ຕຖາ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ ຈາຕິ ຍາຓທສ຺ສນໍ, ວິປສ຺ສນາຯ ນິພ຺ພານໍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວາ ສຈ຺ຈານິ ອສມ຺ໂມຫປ຺ຜິເວຌໂຕ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕິ ຈາຕິ ຍາຓທສ຺ສນໍ, ມຄ຺ໂຄຯ ຜລໍ ປນ ນິພ຺ພານວເສເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ມຄ຺ຄາຊິຄຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊານນຜ຺ເຖນ ຍາຓທສ຺ສນໍ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕາ ອນາວຣຓຕາຍ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸຕາຍ ຈ ຍາຓທສ຺ສນໍຯ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ ອຊິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ມິຍ຺ທີ ປຜິສິທ຺ເຌ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ພຸທ຺ຌຄ຺ຄານໍ ອສມ຺ກໂວ ຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕຍ຺ທິ ໂສ ກຄວໂຕ ປຜິເສເຌຕີ’’ຕິຯ

ສຸຊຸມໍ ຌມ຺ມນ຺ຕຣໍ ນາມ ຊານວິປສ຺ສນາທິກໍ ອາຈຣິຍານຸຄ຺ຄເຫນ ຄທີຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕນ຺ຕິ ‘‘ອິຕິ ກວິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕໍຕໍທສ຺ເສຕພ຺ພມຕ຺ຖຕກ຺ກເນນ ວິຕກ຺ກນມຕ຺ເຕນ ປຣິໂຕ ອາຫຕໍ ປຣິວຕ຺ຕິຕໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕກ຺ເກຕ຺ວາ’’ຕິອາທີຯ ໂລກິຍປຍ຺ຍໍ ອນຸຊານາຕິ ອຸປນິສິນ຺ນປຣິສາຍ ອນຸກູລຌມ຺ມກຖນໂຕຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສມໂຕ ໂຄຕໂມ’’ຕິ ອາທີຯ ປຜິກາຕີຕິ ປຜິການໍ, ‘‘ອິຕິ ວກ຺ຂາມີ’’ຕິ ເອວໍປວຕ຺ຕໍ ກຖນຈິຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ປຜິການໂຕ ຊານນໍ ປຜິການໍ, ອາຄມາກາວໂຕ ສຍເມວ ອຸປ຺ຜ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ສຍໍປຜິການໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິມິນາສ຺ສ ຌມ຺ເມສຸ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາວໍ ປຜິພາຫຕີ’’ຕິຯ ສຸຍຸສິຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພິວຣໍຯ ອຍຸສິຕຕ຺ເຕ ທີ ສຸເຂນ ວຈີໂຜໂສ ນ ນິຈ຺ຉຣຕິຯ ທນ຺ຕາວຣຓນ຺ຕິ ໂອຜ຺ຖທ຺ວຍໍຯ ຊີວ຺ຫາປິ ຖທ຺ຌຕາຍ ສຸເຂນ ວຈີໂຜໂສ ນ ນິຈ຺ຉຣຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຸທຸກາ ຊີວ຺ຫາ’’ຕິຯ ກຣວິກຣຸຕມຍ຺ຊຸຕາຍ ມຌໂຣ ສໂຣຯ ເອລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂທໂສ, ເອລໍ ຄລຸອຕີຕິ ເອລຄລຸອາ, ນ ເອລຄລຸອາ ອເນລຄລຸອາ, ນິທ຺ໂທສາ, ນ ຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພເມຕໍ ຣຍ຺ຊນສ຺ເສວ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວທຕິຯ

ປຍ຺ຈ ຌມ຺ມາຕິ ຄມ຺ກີຣຍາຓຈຣິຍກູຕານໍ ຂນ຺ຌາທີນໍ ອຸຄ຺ຄຫຓ-ສວນ-ຌາຣຓ-ປຣິຈຍ-ໂຍນິໂສມນສິກາເຣ ສນ຺ຌາຍາຫຯ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມາ-ສທ຺ໂທ ອຸກຍຕ຺ຖາປິ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ‘‘ສມ຺ມາ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂ ຍາຍາ’’ຕິຯ ໂຍ ທີ ສມ຺ມາ ຌມ຺ມໍ ປຜິປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ເສວ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂໂຍ ໂທຕິຯ ໂຍ ປນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕກ຺ກໂຣ, ຕສ຺ສ ນິຍ຺ຍາ ນໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຌມ຺ມສ຺ເສວ ນິຍ຺ຍານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ໂສ ຌມ຺ໂມ…ເປ…ນິຍ຺ຍາຕິ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິຯ

໑໘໗ຯໂກຌໂນຕິ ກຸຊ຺ຊນສີໂລຯ ຍສ຺ມາ ປນ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ໂກຌວເສນ ກຸຣູໂຣ ຜຣຸສວຈໂນ ຈ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘ໂກຌໂນຕິ ຈຕ຺ໂທ ຜຣຸໂສ ຈາ’’ຕິຯ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ຕກາເວ ມຄ຺ຄຜລານໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ນຕ຺ຖີຕິ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ຕກາເວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫານໍ ມຄ຺ຄຜລານໍ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ນຕ຺ຖີຯ ຕໍ ພຸທ຺ຌາ ‘‘ໂມຌປຸຣິໂສ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ ຍຖາ ຕໍ ສຸທີນ຺ນລາລຸອຸທາຍີອາທີເກຯ ອຸປນິສ຺ສເຍ ສຕິປິ ຕສ຺ມີ ຂເຓ

ມຄຸເຄ ວາ ຜເລ ວາ ອສຕິ “ໂມໝປຸ໌ຣິໂສ”ຕິ ວທນຸຕິ ຍຖາ ຕໍ ສນິຍູປເສນຕຸເຖຣາທີເກ ສມຸຈຸຄິນຸໂນປນິສຸສເຍ ປນ ວຕຸຕພຸພ ເມວ ນຕຸຖິ ຍຖາ “ມກຸຂລີ ໂມໝປຸ໌ຣິໂສ ມນຸສຸສຂິປຸປໍ ມຄຸເຄ”ຕິ (ອ ນິ ໑໖໑໑) ຕຖາ ສຸນກຸຂຕຸໂຕປີຕິ ອາທ “ອິມສຸສ ປນາ”ຕິອາທີ ອສຸສາຕິ ເອເຕນ ກຕຸຕຣິ ທີທໍ ສາມິວຈນໍ ໂກເສນາຕິ ໂກສເທຕຸນາ

ກຄວໂຕຕິ ສມຸປທານວຈນໍ ກຸທສປທາເປກຸຂາຍ ປຸພູເພຕິ ກິກຸຂຸກາເລ ສທຸທໍ ໂສຕຸກາໂມຕິ ໂສ ກີຣ ທີພຸພຈກຸຂຸນາ ຕາວ ຕີສກວເນ ເທວຕານໍ ຣູປໍ ປສຸສນຸໂຕ ໂອຍຸຄຸຈລນໍ ປສຸສຕີ, ນ ປນ ສທຸທໍ ສຸຕາຕິ, ຕສຸມາ ຕາສໍ ສທຸທໍ ໂສຕຸກາໂມ ອໂທສີ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ “ສທຸທໍ ໂສຕຸກາໂມ...ເປ... ປຸຈຸລີ”ຕິ ໂສ ຈ ອຕີເຕ ເອກໍ ສີລວນຸຕໍ ກິກຸຂຸໍ ກຕຸຕາສກຸຂລີຍໍ ປທຣິຕຸວາ ພຸຣິຣມ ກາສີ, ຕສຸມາ ປຣິກມຸມໍ ກໂຣນຸໂຕປີ ອາພຸໂພວ ທີພຸພໂສຕາຍີຄມາຍ ຕໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕໍ “ອຸປນິສຸສໂຍ ນຕຸຖີຕີ ລຕຸວາ ປຣິກມຸມໍ ນ ກເຖສີ”ຕິ ຈິນຸເຕສີຕິ ອຕຸຕໂນ ມິຈຸລາປຣິວິຕກຸກີເຕນ ອໂຍນິໂສ ອຸມຸມຸຊຸຊນຸໂຕ ຈິນຸເຕສີ

ນິຍຸຍານິກຕຸຕາວໂພສນໂຕ ອເກໂທປຈາເຣນ “ເທສນາສມຸໂມ ນິຍຸຍານິໂກ”ຕິ ວຸຕຸໂຕ ນິຍຸຍາໂນ ວາ ອຣິຍມຄຸໂຄ ໂພເສຕພຸໂພ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕີ ນິຍຸຍານິໂກ ເທສນາສມຸໂມ ອຕຸຕນີ ອຕຸຖີຕໍ ທສຸເສຕີ ກິຈຸຈສິທຸຂີທສຸສເນນ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປາກຍິກຕຸຕາ, ນ ປຍິລຸລາມຕຸເຕນ ຕຖາ ທີ ຍຖາປຣາອໍ ຕໍຕໍສິກຸຂາປທປລຸລຕຸຕິຍາ ຍຖາສມຸມໍ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍານຸຣູປລຸຈ ອວິປຣິຕສມຸມ ເທສນາຍ ເທວມນຸສຸເສທິ ຍຖາກີສາຂຕປລຸທານໍ ຕທຊຸຊາສຍານຸກູລໍ ຄານໂສ ວິສຸສຊຸຊເນນ ຈ ກຄວໂຕ ສພຸພຕຸຖ ອຸປປຍິຫຕລາຕາຈາຣກາເວນ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ວິລຸລູນໍ ປາກຍໍ, ຕຖາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຍມກປາຍິຫາຣິຍກຣຕາທີສຸ ອິທຸຂີວິສລາຕາທີນີຕິ ເຕນາທ “ມຍຸທລຸຈາ”ຕິອາທີ ອນຸເວຕີ ຍຖາຄທີຕສາເກຕສຸສ ອນຸຄມນວເສນ ເອຕີ ຊານາຕີຕີ ອນຸວໂຍ ເຕນາທ “ອນຸພຸຊຸຊຕີຕີ ອຕຸໂຖ”ຕິ ສາເກຕານຸຄມນລຸເຈຕຸຖ “ຍຖາປຣາອໍ ຕໍຕໍສິກຸຂາປທປລຸລຕຸຕິຍາ”ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕນຍເມວ ເອວໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາຕິ ຍຖາ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາເຕນ ໂຍຊນາ ກຕາ, ເອວໍ “ເອວຣູປມຸປີ ນາມ ມຍຸຫໍ ອິທຸຂີວິສລາຕສາຂາຕໍ ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສສມຸມ”ນຸຕິອາທີນາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ

ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສສມຸມາທິວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ

ທສພລລາຕວຕຸຕນາ

໑໔໘ ຍທີປິ ອາທີໂຕ ອກິລຸລາຕຸຕຍວເສນ ເທສນາຍ ອາຄຕຸຕຕາ ເຈໂຕປຣິຍລາຕານນຸຕຣໍ ອຸປຣິ ຕິສຸໂສ ອກິລຸລາ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍຸນຸຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ, ອຕຸຖໂຕ ປນ ວິຊຸຊາຕຸຕຍໍ ຍຖາວຸຕຸຕອກິລຸລາຕຸຕຍເມວາຕິ ກຕຸວາ “ຕິສຸໂສ ວິຊຸຊາ ວຕຸຕພຸພາ ສິຍຸ”ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ “ຕາສຸ ວຸຕຸຕາສຸ ອຸປຣິ ທສພລລາຕໍ ນ ປຣິປູຣຕີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນນຸ ອິມານິ ລາຕານິ ເສ ສາກິລຸລາ ວິຍ ອຕຸຕໂນ ວິສຍສຸສ ອກິຊານນຍຸຄໍ ອຸປາທາຍ ອກິລຸລາສຸ ວຕຸຕພຸພານິ, ອກມຸປີຍຸຄໍ ປນ ອຸປຕຸຖມຸກນຍຸຄລຸຈ ອຸປາທາຍ ພລລາເຕສຸ ຍຖາ ສມຸມາສຕິອາທໂຍ ອິນຸທຣິຍພລໂພຊຸຊງຄມຄຸຄງເຄສູຕິ? ນຍິທເມວໍ ຕຕຸຖ ທີ ສມຸມານໍ ສມຸມກິຈຸຈວິເສສວິກາວນປຣາຍ ເທສນາຍ ວຸຕຸຕໍ, ອິສ ປນ ສຕຸຖຸ ຄຸຕາວິເສສວິກາວນປຣາຍ ເທສນາຍ ຕຖາ ວຕຸຕຸໍ ນ ສກຸກາ ອຕຸຖໂຕ ອນລຸລຕຸຕາ, ເອກຈຸຈານໍ ປຸຖຸຊຸຊນານໍ ເອວໍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍ “ກິມິທໍ ກຄວາ ເທຍຸຄາ ວຸຕຸຕຄຸເຕ ປຸນປີ ຄຕຸຫນຸໂຕ ຄຸຕານິກາທສຸສນໍ ກໂຣຕີ”ຕິ ຕສຸມາ ສຸວຸຕຸຕເມເຕໍ “ອຸປຣິ ທສພລລາຕໍ ນ ປຣິປູຣຕີ”ຕິ

ອຄຸເລທີ ອສາສາຣຕານີຕິ ກສຸມາ ວຸຕຸຕໍ (ອ ນິ ຍີ ໒໑໐໘໑), ນນຸ ເຈຕານີ ສາວການມຸປີ ເອກຈຸຈານໍ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕີ? ການໍ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີ, ຍາທີສານີ ປນ ພຸທຸສານໍ ຄານາຍຸຄານລາຕາທີນີ, ນ ຕາທີສານີ ຕທລຸເລສໍ ກທາຈິປີ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕີ ອຄຸເລທີ ອສາສາຣຕານີຕິ ເຕນາທ “ຕຖາຄຕສຸເສວ ພລານີ”ຕິ ອິມເມວ ທີ ຍຖາວຸຕຸຕເລສໍ ອເປກຸຂິຕຸວາ ຕທກາວໂຕ ອາສຍານຸສຍລາຕາທີສຸ ເອວ ອສາສາຣຕາຄຸຕາສມຸລາ ນິຣຸລຸທາ ການໍ ລາຕພລານໍ ລາຕສມຸກາໂຣ ວິເສສປຈຸຈໂຍ, ປຸລຸລສມຸກາໂຣປີ ປນ ເນສໍ ປຈຸຈໂຍ ເອວ , ລາຕສມຸກາຣສຸສປີ ວາ ປຸລຸລສມຸກາຣກາວໂຕ “ປຸລຸລຸສຸສຍສມຸປຕຸຕິຍາ ອາຄ ຕານີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ

ປກຕິທຕຸຖີກຸລນຸຕິ (ສໍ ນິ ໔໗໘) ຄິຣິຈຣນທີຈຣວນຈຣາທີປຸປເກທາ ໂຄຈຣີຍກາລາວກນາມາ ສພຸພາປີ ພເລນ ປາກຕິກາ ຫຕຸຖີຊາຕິ ທສນຸນໍ ປຸຣິສານນຸຕິ ຖາມມຊຸຊິມານໍ ທສນຸນໍ ປຸຣິສານໍ ເອກສຸສ ຕຖາຄຕສຸສ ກາຍພລນຸຕິ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸເຊ ເອກສຸສາຕີ ຈ ຕຖາ ເທຍຸຄາກຖາຍໍ ອາຄຕຸຕຕາ ເທສນາໂສເຕນ ວຸຕຸຕໍ ນາຣາຍນສາຂາຕພລນຸຕິ ເອຕຸຖ ນາຣາ

ວຸຈຸຈນຸຕິ ຣສຸມີໂຍ, ຕາ ພຫູ ນານາວິສາ ອິໂຕ ອຸປຸປ໌ຊຸຊນຸຕີຕິ ນາຣາຍນໍ, ວຊີຣໍ, ຕສຸມາ ນາຣາຍນສງຂາຕພລນຸຕີ ວ ຊີຣສງຂາຕພລນຸຕີ ອຕຸໂຖ຺ ຄາຕພລໍ ປນ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕເມວ, ນ ກາຍພລໍ ວິຍ ອຝຸຖກຖາຣຸລຸທເມວາຕີ ອສິປຸປາໂຍ຺ "ສໍ ຍຸຕຸຕເກ ອາຄຕານິ ເຕສຕຸຕຕີ ຄາຕານິ ສຕຸຕສຕຸຕຕີ ຄາຕານີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ (ວິກ຺ ມູລຝີ຺ ກ໑໐), ຕຕຸຖ ປນ ນິທານວຄຸເຄ ສຕຸຕສຕຸຕຕີ ອາຄຕານີ ຈຕຸຈຕຸຕາຣີສລຸຈ, ເຕສຕຸຕຕີ ປນ ປຝິສມຸກິທາມຄຸເຄ (ປຝີ຺ ມ຺ ໑຺ກ໑ ມາຕິກາ) ສຸຕມຍາທີນີ ອາຄຕານີ ທີສຸສນຸຕີ, ນ ສໍຍຸຕຸຕເກ຺ ອຄຸຄານີປີຕີ ເອເຕນ ຄາຕາວຕຸຖຸວິກງເຄ ເອກກາທີວເສນ ວຸຕຸຕານີ, ອຄຸລຕຸຖ ຈ "ປຸພຸພນຸເຕ ຄາຕ"ນຸຕິອາທີນາ (ສ຺ ສ຺ ໑໐ກ໑) ພຣຫຸມຊາລາທີສຸ (ທີ຺ ນີ຺ ໑຺໓໑) ຈ "ຕຍິທໍ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕີ, ອິມານີ ທິຍຸຖິຍຸຖານານີ ເອວໍ ຄຫີຕານີ"ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕານີ ອເນການີ ຄາຕປຸປເກທານີ ສງຄຕຸຫາຕີ຺ ຍາຖາວປຝີເວສໂຕ ສຍລຸຈ ອການຸປີຍໍ ປຸຄຸຄລລຸຈ ຕໍສມງຄີ ເນຍຸເຍສຸ ອສິພລໍ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ "ອການຸປີຍຝຸເຖນ ອຸປຕຸຖມຸກນຝຸເຖນ ຈາ"ຕິ຺

ອຸສາກສຸສ ອິທນຸຕີ ອາສກໍ, (ອ຺ ນີ຺ ຝີ຺ ໔຺໔຺໗) ເສຝຸຖໍ ຖານໍ຺ ສພຸພຄຸຄຸຕປຝິຊານນວເສນ ອກິມຸຂໍ ຄຈຸຈນຸຕີ, ອຝຸຖ ວາ ປຣິສາ ອຸປສງກມນຸຕີຕີ ອາສກາ, ປຸພຸພພຸທຸສາ຺ ອິທໍ ປນາຕີ ພຸທຸສານໍ ຖານໍ ສພຸພຄຸຄຸຕເມວ ວທຕີ຺ ຕີຍຸຖມາໂນວາຕີ ອວທນຸ ໂຕປີ (ສໍ຺ ນີ຺ ຝີ຺ ໔຺໔຺໘) ຕີຍຸຖມາໂນວ ປຝິຊານາຕີ ນາມາຕີ ອຕຸໂຖ຺ ອຸປຄຈຸຉຕີຕີ ອນຸຊານາຕີ຺

ອຝຸຖສຸ ປຣິສາສູຕີ "ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ອເນກສຕໍ ຂຕຸຕິຍປຣິສໍ…ເປ… ຕຕຸຣ ວຕ ມໍ ກຍໍ ວາ ສາຣຊຸຊໍ ວາ ໂອກຸກມິສຸສຕີຕີ ນິມິຕຸຕເມຕໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ນ ສມນຸປສຸສາມີ"ຕິ (ມ຺ ນີ຺ ໑຺໑໕໑) ວຸຕຸຕາສຸ ອຝຸຖສຸ ປຣິສາສ຺ຸ ອກີຕນາ ທໍນທຕີຕີ ປຣໂຕ ທສຸສີຕລາຕໂຍເຄນ ທສພໂລຫນຸຕີ ອກີຕນາທໍ ນທຕີ຺ ສີຫນາທສຸຕຸເຕນ ຂນຸຣວຄຸເຄ (ສໍ຺ ນີ຺ ໓຺ກ໗) ອາຄເຕນ຺

"ເທວມນຸສຸສານໍ ຈຕຸຈກຸກໍ ວຕຸຕຕີ"ຕິ (ອ຺ ນີ຺ ໔຺໓໑) ສຸຕຸຕເສເສນ ສປຸປຸຣິສູປສຸສຍາທີນໍ ຜລສມຸປຕຸຕິປວຕຸຕີ, ປຸຣິມສປຸປຸຣິ ສູປສຸສຍາທີ ອຸປນິສຸສາຍ ປຈຸຉິມສປຸປຸຣິສູປສຸສຍາທີນໍ ສມຸປຕຸຕິປວຕຸຕີ ວາ ວຸຕຸຕາຕີ ອາທີ-ສທຸເທນ ຕຕຸຖ ຈ ຈກຸກ- ສທຸທສຸສ ຄຫຕໍ ເວທີຕພຸພໍ຺ ວິຈກຸກສຕຸຖານາ ອສນີ ເອວ ອສນີວິຈກຸກໍ຺ ອຸຣຈກຸກາທີສູຕີ ອາທີ-ສທຸເທນ ອາຕາສມູຫາທີ ສຸປີ ຈກຸກ-ສທຸທສຸສ ປວຕຸຕີ ເວທີຕພຸພາ຺ "ສງຂເກທໍ ກຣີສຸສາມ ຈກຸກເກທ"ນຸຕິອາທີສຸ (ປາຣາ຺ ໔໐໙; ຈູລຸອວ຺ ໓໔໓) ທີ ອາຕາ "ຈກຸກ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ, "ເທວຈກຸກໍ ອສຸຣຈກຸກ"ນຸຕິອາທີສຸ (ອ຺ ນີ຺ ຝີ຺ ໔຺໔຺໗) ສມູໂຫຕີ຺ ປຝີເວສນິຍຸຖຸຕາ ອຣຫຕຸຕມຄຸຄລາຕໍ ປຝີເວໂສຕີ "ຜລກຸຂເຕ ອຸປຸປນຸນໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ເຕນ ປຝີລທຸຂສຸສປີ ເທສນາລາຕສຸສ ກີຈຸຈນີປຸຜຕຸຕີ ປຣສຸສ ພຸຊຸຊນມຕຸເຕນ ໂທຕີຕີ "ອຄຸລາຕໂກຕຸຫຄຸລສຸສ ໂສຕາປຕຸຕີ…ເປ… ຜລກຸຂເຕ ປວຕຸຕໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ຺ ຕໂຕ ປຣໍ ປນ ຍາວ ປຣິນິພຸພານາ ເທສນາລາຕປຸປວຕຸຕີ ຕສຸເສວ ປວຕຸຕີຕສຸສ ຊມຸມຈກຸກສຸສ ຖານນຸຕີ ເວທີຕພຸພໍ ປວຕຸຕີຕຈກຸກສຸສ ຈກຸກວຕຸຕີໂນ ຈກຸກຣຕນສຸສ ຖານໍ ວິຍ຺

"ຕີຍຸຖຕີ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ກີໍ ກູມິຍໍ ປຸຣິໂສ ວິຍ? ໂນຕີ ອາຫ "ຕທາຍຕຸຕວຸຕຸຕີຕາຍາ"ຕິ຺ ຖານນຸຕີ ເຈຕຸຖ ອຕຸຕລາໂກ ສຣມານຕາ ຈ, ນ ຄຕິນິວຕຸຕີຕີ ອາຫ "ອຸປຸປຊຸຊຕີ ເຈວ ປວຕຸຕຕີ ຈາ"ຕິ ຺ ຍຕຸຖ ປເນຕໍ ທສພລາຕໍ ວິຕຸຖາຣີຕໍ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອກີສມຸເມ ປນາ"ຕິອາທີມາຫ຺ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺

ສມາທິຍນຸຕີຕີ ສມາທານານີ, ຕານີ ປນ ສມາທິຍິຕຸວາ ກຕານີ ໂທນຸຕີຕີ ອາຫ "ສມາທິຍິຕຸວາ ກຕານ"ນຸຕີ຺ ກມຸມເມວ ວາ ກມຸມສມາທານນຸຕີ ເອເຕນ ສມາທານສທຸທສຸສ ອປຸພຸພຕຸຖາກາວໍ ທສຸເສຕີ ມຸຕຸຕຄຕສທຸເທ ຄຕສທຸທສຸສ ວິຍ຺ ຄຕີຕີ ນິຣ ຍາທີຄຕິໂຍ຺ ອຸປຊິຕີ ອຕຸຕກາໂວ຺ ກາໂລຕີ ກມຸມສຸສ ວິປຈຸຈນາຣຫກາໂລ຺ ປໂຍໂຄຕີ ວິປາກຸປຸປຕຸຕິຍາ ປຈຸຈຍກູຕາ ກີຣິຍາ຺

ອຄຕີຄາມີນີນຸຕີ ນິພຸພານຄາມີນີ຺ ວກຸຂຕີ ທີ "ນິພຸພານລຸຈາຫໍ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ປຊານາມີ ນິພຸພານຄາມິລຸຈ ມຄຸຄໍ ນິພຸພານຄາ ມີນີລຸຈ ປຝີປທ"ນຸຕີ (ມ຺ ນີ຺ ໑຺໑໕໓)຺ ພຫູສຸປີ ມນຸສຸເສສຸ ເອກເມວ ປາຕໍ ຂາເຕນຸເຕສຸ ການໍ ສພຸເພສໍ ເຈຕນາ ຕສຸເສວກສຸສ ຊີວີຕີນຸທຸຣິຍາຣມຸມຕາ, ຕໍ ປນ ກມຸມໍ ເຕສໍ ນານາກາຣໍ຺ ເຕສຸ (ວິກ຺ ອຝຸຖ຺ ໗໑໑) ທີ ເອໂກ ອາທເຣນ ຉນຸທ ຊາໂຕ ກໂຣຕີ, ເອໂກ "ເອທີ ຕຸວມຸປີ ກໂຣທີ"ຕິ ປເຣທີ ນິປຸປີລຸອິໂຕ ກໂຣຕີ, ເອໂກ ສມານຈຸຉນຸໂທ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ອປຸປຝີພາຫມາ ໂນ ວິຈຣຕີ຺ ເຕສຸ ເອໂກ ເຕເນວ ກມຸເມນ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕຕີ, ເອໂກ ຕີຣຈຸຉານໂຍນິຍໍ, ເອໂກ ເປຕຸຕິວິສເຍ຺ ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ອາ ຍູຫນກຸຂເຕ ເອວ – "ອິມິນາ ນີຫາເຣນ ອາຍູທີຕຕຸຕາ ເອສ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕີສຸສຕີ, ເອສ ຕີຣຈຸຉານໂຍນິຍໍ, ເອສ ເປຕຸຕິ ວິສເຍ"ຕິ ຊານາຕີ຺ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕມານມຸປີ – "ເອສ ມຫານິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕີສຸສຕີ, ເອສ ອຸສຸສທນິຣເຍ"ຕິ ຊານາຕີ຺

ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕມານມ຺ປິ – “ເອສ ອປາທໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອສ ທ຺ວິປາທໂກ, ເອສ ຈຕຸປ຺ປໂທ, ເອສ ພຫຸປ຺ປໂທ”ຕິ ຊານາຕິ. ເປຕ຺ຕິວິສເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕມານມ຺ປິ – “ເອສ ນິຊ຺ຌາມຕຓ຺ຫິໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອສ ຂຸປ຺ປິປາສິໂກ, ເອສ ປຣທຕ຺ຕູປຊີວີ”ຕິ ຊານາຕິ. ເຕສຸ ຈ ກມ຺ເມສຸ – “ອິທໍ ກມ຺ມໍ ປຏິສນ຺ຘິມາກຑ຺ຒິສ຺ສຕິ, ອິທໍ ອຎ຺ເຎນ ທິນ຺ນາຍ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ອຸປຘິເວປກ຺ກໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຊານາຕິ.

ຕຖາ ສກລຄາມວາສິເກສຸ ເອກໂຕ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ທທມາເນສຸ ກາມໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ເຈຕນາ ປິຓ຺ຑປາຕາຣມ຺ມຓາວ, ຕໍ ປນ ກມ຺ມໍ ເຕສໍ ນານາກາຣໍ. ເຕສຸ ຫິ ເອໂກ ອາທເຣນ ກໂຣຕີຕິ ເສສໍ ປຸຣິມສທິສໍ, ຕສ຺ມາ ເຕສຸ ໂກຈິ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂກຈິ ມນຸສ຺ສໂລເກ, ຕໍ ຕຖາຄໂຕ ອາຍູຫນກ຺ຂເຓເຍວ ຊານາຕິ – “ອິມິນາ ນີຫາເຣນ ອາຍູຫິຕຕ຺ຕາ ເອສ ມນຸສ຺ສໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ເອສ ເທວໂລເກ, ຕຕ຺ຖາປິ ເອສ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ, ເອສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ, ເອສ ເວສ຺ສກຸເລ, ເອສ ສຸທ຺ທກຸເລ, ເອສ ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕີສຸ, ເອສ ນິມ຺ມານຣຕີສຸ, ເອສ ຕຸສິເຕສຸ, ເອສ ຍາເມສຸ, ເອສ ຕາວຕິໍເສສຸ, ເອສ ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກສຸ, ເອສ ຠຸມ຺ມເທເວສູ”ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຫີນປຓີຕສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓອປ຺ປປຣິວາຣມຫາປຣິວາຣຕາທິເຠທໍ ຕໍ ຕໍ ວິເສສໍ ອາຍູຫນກ຺ຂເຓເຍວ ຊານາຕິ.

ຕຖາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປນ຺ເຕສຸເຍວ – “ອິມິນາ ນີຫາເຣນ ເອສ ກິຎ຺ຈິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ, ເອສ ມຫາຠູຕມຕ຺ຕເມວ ວວຕ຺ຖເປສ຺ສຕິ, ເອສ ຣູປປຣິຄ຺ຄເຫເຍວ ຐສ຺ສຕິ, ເອສ ອຣູປປຣິຄ຺ຄເຫເຍວ, ເອສ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄເຫເຍວ , ເອສ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫ ເອວ, ເອສ ລກ຺ຂຓາຣມ຺ມຓິກວິປ຺ສ຺ສນາຍ ເອວ, ເອສ ປຐມຟເລເຍວ, ເອສ ທຸຕິຍຟເລ ເອວ, ເອສ ຕຕິຍຟເລ ເອວ, ເອສ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕີ”ຕິ ຊານາຕິ. ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ເຕສຸປິ – “ອິມສ຺ສ ປຣິກມ຺ມມຕ຺ຕເມວ ຠວິສ຺ສຕິ, ເອສ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສຕິ, ເອສ ອປ຺ປນໍ ເອວ ປາປຸຓິສ຺ສຕິ, ເອສ ຌານໍ ປາທກໍ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕີ”ຕິ ຊານາຕິ. ເຕນາຫ “ອິມສ຺ສ ເຈຕນາ”ຕິອາທີ.

ກາມນໂຕ, ກາເມຕພ຺ພໂຕ, ກາມປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໂຕ ຈ ກາໂມ ຘາຕຸ ກາມຘາຕຸ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ພ຺ຍາປາທຘາຕຸ-ຣູປຘາຕຸ-ອາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ. ວິລກ຺ຂຓຕາຍາຕິ ວິສທິສສຠາວຕາຍ. ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸໂລກນ຺ຕິ ອເນກຘາຕຸໍ ນານາຘາຕຸໍ ຂນ຺ຘໂລກໍ ອາຍຕນໂລກໍ ຘາຕຸໂລກໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີຕິ ໂຍຊນາ. “ອຍໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ ນາມ. ເຕສຸປິ ເອກວິເຘນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເອກາທສວິເຘນ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘ (ວິກ. ໓໓). ເອກວິເຘນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ, ພຫຸວິເຘນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ (ວິກ. ໓໔-໖໑). ເອກວິເຘນ ສຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘ, ພຫຸວິເຘນ ສຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘ (ວິກ. ໖໒-໙໑). ເອກວິເຘນ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ, ພຫຸວິເຘນ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂຘ (ວິກ. ໙໒-໑໒໐). ເອກວິເຘນ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ, ພຫຸວິເຘນ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ”ຕິ (ວິກ. ໑໒໑-໑໔໙) ເອວໍ ຕາວ ຂນ຺ຘໂລກສ຺ສ, “ອິທໍ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ ນາມ…ເປ… ອິທໍ ຘມ຺ມາຍຕນໍ ນາມ. ຕຕ຺ຖ ທສາຍຕນາ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈາຕຸຠູມກາ”ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໑໕໔-໑໗໑) ອາຍຕນໂລກສ຺ສ, “ອຍໍ ຈກ຺ຂຸຘາຕຸ ນາມ…ເປ… ອຍໍ ມໂນວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸ ນາມ, ຕຕ຺ຖ ໂສລສ ຘາຕຸໂຍ ກາມາວຈຣາ, ທ຺ເວ ຈາຕຸຠູມກາ”ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໑໗໒-໑໘໘) ຘາຕຸໂລກສ຺ສ ອເນກສຠາວໍ ນານາສຠາວຎ຺ຈ ປຊານາຕິ. ນ ເກວລໍ ອຸປາທິນ຺ນກສງ຺ຂາຣໂລກສ຺ເສວ, ອຖ ໂຂ ອນຸປາທິນ຺ນກສງ຺ຂາຣໂລກສ຺ສປິ – “ອິມາຍ ນາມ ຘາຕຸຍາ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາ ອິມສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຂນ຺ໂຘ ເສໂຕ, ອິມສ຺ສ ກາລໂກ, ອິມສ຺ສ ມຏ຺ໂຐ, ອິມສ຺ສ ສກຓ຺ຏໂກ, ອິມສ຺ສ ພຫລຕ຺ຕໂຈ, ອິມສ຺ສ ຕນຸຕ຺ຕໂຈ, ອິມສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ວຓ຺ຓສຓ຺ຐານາທິວເສນ ເອວຣູປໍ, ອິມສ຺ສ ປຸປ຺ຜໍ ນີລໍ ປີຕໍ ໂລຫິຕໍ ໂອທາຕໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ, ອິມສ຺ສ ຟລໍ ຂຸທ຺ທກໍ ມຫນ຺ຕໍ ທີຆໍ ຣສ຺ສໍ ວຏ຺ຏໍ ສຸສຓ຺ຐານໍ ທຸສ຺ສຓ຺ຐານໍ ມຏ຺ຐໍ ຟຣຸສໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ມຘຸຣໍ ຕິຕ຺ຕກໍ ກຏຸກໍ ອມ຺ພິລໍ ກສາວໍ, ອິມສ຺ສ ກຓ຺ຏໂກ ຕິຂິໂຓ ກຸຓ຺ໂຐ ອຸຊຸໂກ ກຸຏິໂລ ຕມ຺ໂພ ກາລໂກ ໂອທາໂຕ ໂຫຕີ”ຕິອາທິນາ ປຊານາຕິ. ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘານໍເຍວ ຫິ ເອຕໍ ພລໍ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ.

ນານາທິມຸຕ຺ຕິກຕນ຺ຕິ ນານາອຊ຺ຌາສຍຕໍ. ອທິມຸຕ຺ຕິ ນາມ ອຊ຺ຌາສຍຘາຕຸ ອຊ຺ຌາສຍສຠາໂວ. ໂສ ປນ ຫີນປຓີຕຕາສາມຎ຺ເຎນ ປາລິຍໍ ທ຺ວິຘາວ ວຸຕ຺ໂຕປິ ຫີນປຓີຕາທິເຠເທນ ອເນກວິໂຘຕິ ອາຫ “ຫີນາທີຫິ ອທິມຸຕ຺ຕີຫິ ນານາທິມຸຕ຺ຕິກຠາວ”ນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເຍ ເຍ ສຕ຺ຕາ ຍໍຍໍອທິມຸຕ຺ຕິກາ, ເຕ ເຕ ຕໍຕທທິມຸຕ຺ຕິເກ ເອວ ເສວນ຺ຕິ ຠຊນ຺ຕິ ປຍິຣຸປາສນ຺ຕິ ຘາຕຸສຠາວໂຕ. ຍຖາ ຄູຖາທີນໍ ຘາຕຸສຠາໂວ ເອໂສ, ຍໍ ຄູຖາທີຫິ ເອວ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິ ສເມນ຺ຕິ, ເອວໍ (ປຸຄ຺ຄລານໍ ອຊ຺ຌາສຍສ຺ເສເວສ ສຠາໂວ, ຍໍ) (ວິກ. ມູລຏີ. ໒໑໖) ຫີນຊ຺ຌາສຍາ ທຸສ຺ສີລາທີຫິ ເອວ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິ ສເມນ຺ຕິ, ສມ຺ປນ຺ນສີລາທໂຍ ຈ ສມ຺ປນ຺ນສີລາທີເຫວ. ຕໍ ເນສໍ ນານາທິມຸຕ຺ຕິກຕໍ ຠຄວາ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີຕິ.

ວຸທຸນີຍຸຈ ຫານີຍຸຈາຕີ ປຈຸຈຍວິເສເສນ ສາມຕຸຖີຍໂຕ ອນິກຕຳ ອນນິກຕລຸຈຯ ອິນຸທຸຣິຍປໂຣປຣິຍຕຸຕລາຓນິທຸເທເສ (ວິກ. ຊ໑໔; ປຜິຯ ມຯ ໑ຯ໑໑໖) ''ອາສຍໍ ຊານາຕິ ອນຸສຍໍ ຊານາຕີ''ຕິ ອາສຍາທິຊານນໍ ກສຸມາ ນິທຸທິຍຸຖນຸຕີ? ອາສຍຊານນາທີ ນາ ເຍທີ ອິນຸທຸຣິເຍທີ ປໂຣປເຣທີ ສຕຸຕາ ກລຸຍາຓປາປາສຍາທິກາ ໂຫນຸຕີ, ເຕສໍ ຊານນສຸສ ວິກາວນໂຕຯ ເອວລຸຈ ກຕຸວາ ອິນຸທຸຣິຍປໂຣປຣິຍຕຸຕອາສຍານຸສຍລາຓານໍ ວິສຸໍ ອສາຣາຣຓຕາ, ອິນຸທຸຣິຍປໂຣປຣິຍຕຸຕນານາທິມຸຕຸຕິກຕາລາຓານໍ ວິສຸໍ ພລຕາ ຈ ສິທຸຣາ ໂຫຕິຯ ຕຕຸຖ ອາສຍນຸຕິ ຍຕຸຖ ສຕຸຕາ ນິວສນຸຕີ, ຕໍ ເຕສໍ ນິວາສຍຸຖານໍ ທິຍຸກິຄຕໍ ວາ ຍຖາກູຕລາຕໍ ວາ ອາສໂຍ.ອນຸສໂຍ ອປຸປຫີນກາເວນ ຖາມຄໂຕ ກິເລໂສຯ ຕໍ ປນ ກຄວາ ສຕຸຕານໍ ອາສຍໍ ຊານນຸໂຕ ເຕສໍ ເຕສໍ ທິຍຸກິຄຕານໍ, ວິປສຸສນາມຄຸຄລາຕານລຸຈ ອປຸປວຕຸຕີກຸຂເຕປີ ຊານາຕີຯ ວຸຕຸຕໍ ເຫຕໍ –

''ກາມໍ ເສວນຸຕໍເຍວ ກຄວາ ຊານາຕີ 'ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ກາມຄຣຸໂກ ກາມາສໂຍ ກາມາທິມຸຕຸໂຕ'ຕີຯ ກາມໍ ເສວນຸຕລຸເລວ ຊານາຕີ 'ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ເນກຸຂມຸມຄຣຸໂກ ເນກຸຂມຸມາສໂຍ ເນກຸຂມຸມາທິມຸຕຸໂຕ'ຕີຯ ເນກຸຂມຸມໍ ເສວນຸຕລຸເລວ ຊານາຕີຯ ພຸຍາປາທໍ, ອພຸຍາປາທໍ, ຖີນມິທຸສໍ, ອາໂລກສລຸສໍ ເສວນຸຕໍເຍວ ຊານາຕີ 'ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ຖີນມິທຸຮຄຣຸໂກ ຖີນມິທຸຮາສໂຍ ຖີນມິທຸຮາທິມຸຕຸໂຕ'ຕີ'' (ປຜິຯ ມຯ ໑ຯ໑໑໖)ຯ

ປຖມາທີນໍ ຈຕຸນຸນໍ ຊານານນຸຕີ ຮູປາວຈຣານໍ ປຖມາທີນໍ ປຈຸຈນີກຊາປນຜຸເຖນ ອາຣມຸມຕູປນິຊຊານຜຸເຖນ ຈ ຊານານໍຯ ຈຕຸກຸກນເຍນ ເຫຕໍ ວຸຕຸຕໍຯ ອຜຸຖນຸນໍ ວິໂມກຸຂານນຸຕີ ເອຕຸຖ ປຜິປາຜິຍາ ສຕຸຕ ອປຸປີຕປຸປີຕກຸຂເຕ ປຈຸຈນີກສມຸເມຫີ ວິມຸຈຸຈນໂຕ ອາຣມຸມເຕ ຈ ອທິມຸຈຸຈນໂຕ ວິໂມກຸຂາ ນາມ, ອຜຸຖໂມ ປນ ສພຸພໂສ ສລຸລາເວທຍິເຕຫີ ວິມຸຕຸຕຕຸຕາ ອປຄມວິໂມກຸໂຂ ນາມຯ ຈຕຸກຸກນຍປລຸຈກນເຍສຸ ປຖມຊານສມາທີ ສວິຕກຸກສວິຈາໂຣ ນາມ, ປລຸຈກນເຍ ທຸຕິຍຊຊານສມາທີ ອວິຕກຸກວິຈາຣມຕຸໂຕ, ນຍທຸວເຍປີ ອຸປຣິ ຕີສຸ ຊາເນສຸ ສມາທີ ອວິຕກຸກອວິຈາໂຣ, ສມາປຕຸຕີສຸ ປຜິປາຜິຍາ ອຜຸຖນຸນໍ ສມາທີ ຕິປີ ນາມໍ, ສມາປຕຸຕີຕິປີ ຈິຕຸເຕກຄຸຄຕາສພຸກາວໂຕ, ນິໂຣຣສມາປຕຸຕິຍາ ຕທກາວໂຕ ນ ສມາທີຕິ ນາມໍຯ ຫານ ກາຄິຍຣມຸມນຸຕິ ອປຸປຄຸເຕຫີ ປຖມຊຊານາທີຫີ ວຸຜຸຖິຕສຸສ ສລຸລາມນສິກາຣານໍ ກາມາທິອນຸປກຸຂນຸທນໍຯ ວິເສສກາຄິຍຣມຸມນຸຕິ ປຄຸເຕຫີ ປຖມຊຊານາທີຫີ ວຸຜຸຖິຕສຸສ ສລຸລາມນສິກາຣານໍ ທຸຕິຍຊຊານາທິປກຸຂນຸທນໍຯ ອິຕິ ສລຸລາມນສິກາຣານໍ ກາມາທິທຸຕິຍຊຊານາທິປກຸຂນຸທນານີ ຫານກາຄິຍວິເສສກາຄິຍຣມຸມາຕິ ທສຸສິຕານີ, ເຕຫີ ປນ ຊານານໍ ຕໍສກາວຕາ ຣມຸມ-ສທຸເທນ ວຸຕຸຕາຯ ຕສຸມາຕິ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ເຫຕຸກາເວນ ປຈຸຈາມສຕິຯ ໂວທານນຸຕິ ປຄຸຄຕາສງຂາຕໍ ໂວທານໍຯ ຕລຸຫີ ປຖມຊຊານາທີຫີ ວຸຜຸຖຫີຕຸວາ ທຸຕິຍຊຊານາທິອທິຄມສຸສ ປຈຸຈຍຕຸຕາ ''ວຸຜຸຖານ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ເຍ (ອຯ ນີຯ ຜີຯ ໖ຯ໑໐ຯ໔໑) ປນ ''ນິໂຣຣໂຕ ຜລສມາປຕຸຕິຍາ ວຸຜຸຖານນຸຕິ ປາລຸອິ ນຕຸຖີ''ຕິ ວທນຸຕີ, ເຕ ''ນິໂຣຣາ ວຸຜຸຖຫນຸຕສຸສ ເນວສລຸລານາສລຸລາຍຕນໍ ຜລສມາປຕຸຕິຍາ ອນນຸຕຣປຈຸຈເຍນ ປຈຸຈໂຍ''ຕິ ອິມາຍ ປາລຸອິຍາ (ປຜຸຖາຯ ໑ຯ໑ຯ໔໑ກ) ປຜິເສເຣຕພຸພາຯ ໂຍ ສມາປຕຸຕິລາກີ ສມາໂນ ເອວ ''ນ ລກາມຫ''ນຸຕິ, ກມຸມຜຸຖານໍ ສມານໍ ເອວ ''ນ ກມຸມຜຸຖານ''ນຸຕິ ສລຸລີ ໂຫຕິ, ໂສ ສມຸປຕຸຕີເຍວ ສມານໍ ''ວິປຕຸຕີ''ຕິ ປຈຸເຈຕີຕິ ເວທິຕພຸໂພຯ

໑໔ລ.ອປຸປນນຸຕີ ນິຄມນໍຯ ນ ຕຖາ ທຜຸຖພຸພນຸຕີ ຍຖາ ປຣວາທີນາ ວຸຕຸຕໍ, ຕຖາ ນ ທຜຸຖພຸພໍຯ ສກສກກິຈຸຈເມວ ຊານາຕີຕີ ຖານາຜຸຖານຊານນາທີ ສກໍ ສກໍເຍວ ກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ຊານາຕີ, ຍຖາສກເມວ ວິສຍໍ ປຜິວິຊຊຕີຕີ ອຕຸໂຖຯ ຕມຸປີຕິ ເຕຫີ ທສພລລາເຕຫີ ຊານິຕພຸພມຸປີຯ ກມຸມນຸຕຣວິປາກນຸຕຣເມວາຕີ ກມຸມນຸຕຣສຸສວິປາກນຸຕຣເມວ ຊານາຕີ, ເຈຕນາເຈຕນາສມຸປຍຸຕຸຕຣມຸເມ ນິຣຍາທີນິພຸພານຄາມີນີປຜິປທາກູເຕ ກມຸມນຸຕິ ຄເຫຕຸວາ ອາຫ ''ກມຸມປຣິຈຸເຂທເມວາ''ຕີຯ ຊາຕຸນານ ຕຕລຸຈ ຊາຕຸນານຕຕກາຣຕລຸຈ ຊາຕຸນານຕຕກາຣຕນຸຕິ ເອກເທສສຣູເປກເສໂສ ທຜຸຖພຸໂພຯ ຕລຸຫີ ລາຕໍ ຕທຸກຍມຸປີ ຊານາຕີ, ''ອິມາຍ ນາມ ຊາຕຸຍາ ອຸສຸສນຸນຕຸຕາ''ຕິອາທີນາ (ວິກ. ອຜຸຖ. ຊ໑໔) ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕຸຕີຕໍຯ ສຈຸຈປຣິຈຸເຂທເມວາຕິ ປຣິລຸລາກີສມຍາທິວເສນ ສຈຸຈານໍ ປຣິຈຸອິນຸທນເມວຯ ອປຸເປຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ ອຜຸຖມນວມພລານີ ວິຍ ຕໍສທິສໍ ອິທຸນິວິສລາຕໍ ວິຍ ວິກຸພຸພິຕຸໍຯ ເອເຕນສຸສ ພລສທິສຕລຸຈ ນິວາເຣຕີຯ ຊານາທິລາຕໍ ວິຍ ວາ ອປຸເປຕຸໍ ວິກຸພຸພິຕລຸຈຯ ຍທິປີ ທີ ''ຊານາທິປຈຸຈເວກຸຂຓາລາຕໍ ສຕຸຕມພລ''ນຸຕີ ຕສຸສ ສວິຕກຸກສວິຈາຣຕາ ວຸຕຸຕາ, ຕຖາປີ ''ຊານາທີຫີ ວິນາ ປຈຸຈເວກຸຂຓາ ນຕຸຖີ''ຕິ ຊານາທີສຫຄຕໍ ລາຕໍ ຕທນຸໂຕຄສໍ ກຕຸວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕນຸຕີ ເວທິຕພຸພໍຯ ອຖ ວາ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ຊານາທີກິຈຸຈໍ ວິຍ ນ ສພຸພໍ ພລກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ສກຸໂກຕີຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ຊານໍ ຫຸຕຸວາ ອປຸເປຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ ອິທຸນິ ຫຸຕຸວາ ວິກຸພຸພິຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນ ປນ ກສຸສຈິ ພລສຸສ ຊາໂນທຸນິກາວໂຕຕີ ທຜຸຖພຸພໍຯ ເອວໍ ກິຈຸຈວິເສສວເສນປີ ທສພລລາຓສພຸພລຸລຸຕລຸລາຓານໍ ວິເສສໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ວິຕກຸກາຕິກກູມນຸຕຣວເສນປີ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອປິຈາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ ປຜິປາຜິຍາຕິອາທີໂຕ ປຜຸຖາຍ ປຜິປາຜິຍາຯ

ອນຸປັທວຕຸຕານີ ກຕຸວາ ເວທິຕພຸພານີຕິ ສມຸພນຸໂຘ ຯ ກິເລສາວຣຕຳ ນິຍຕມິຈຸຈາທິຍຸຄີ, ກິເລສາວຣຕາສຸສ ອກາໂວ ອາສວກຸຂ ຍາຮິຄມສຸສ ຄານໍ, ຕພຸກາໂວ ອຍຸຄານໍ, ອນຮິຄມສຸສ ປັນ ຕທຸກາຍໍ ຍຖາກຸກມໍ ອຍຸຄານສຸຈ ຄານສຸຈາຕິ ຕຕຸຖ ການຣຕຳ ທສຸເສນຸໂຕ "ໂລກິຍ...ເປ... ທສຸສນໂຕ ຈາ"ຕິ ອາຫ ຯ ຕຕຸຖ ໂລກິຍສມຸມາທິຍຸຄິຍາ ຄິຕິ ອາສວກຸຂຍາຮິຄມສຸສ ຄານໍ ກິເລ ສາວຣຕາກາວສຸສ ການຣຕຕຸຕາ ຯ ສາ ທິ ຕສຸມິ ສຕິ ນ ໂຫຕິ, ອສຕິ ຈ ໂຫຕິ ຯ ເອເຕນ ຕສຸສາ ອຍຸຄິຕິຍາ ຕສຸສ ອຍຸຄານຕາ ວຸຕຸຕາ ເອວ ຯ ເນສໍ ເວເນຍຸຍສຕຸຕານໍ ຯ ສາຕຸເວມຕຸຕທສຸສນໂຕຕິ ກາມສາຕຸອາທີນໍ ປັວຕຸຕິເກທທສຸສນໂຕ ຯ ຍທຄຸເຄນ ສາຕຸເວມຕຸຕໍ ຊານາຕິ, ຕທຄຸເຄນ ຈຣິຍາວິເສສມຸປິ ຊານາຕິ ຯ ສາຕຸເວມຕຸຕທສຸສນໂຕຕິ ວາ ສມຸມສາຕຸເວມຕຸຕທສຸສນໂຕ ຯ ສພຸພາປີ ຫິ ຈຣິຍາ ສມຸມສາຕຸປຣິຍາປນຸນາ ເອວາຕິ ຯ ປໂຍຄໍ ອນາທິຍິຕຸວາປີ ສນຸຕຕິມຫາມຕຸຕາທີນໍ (ສ ຯ ປ ຯ ໑໔໘) ວິຍ ຯ ທິພຸພຈກຸຂຸລາຕານຸກາວໂຕ ປຕຸຕພຸເພນາຕິ ເອຕຸຖ ທິພຸພຈກຸຂຸນາ ປຣສຸສ ໜທຍວຕຸຖຸສນຸນິສຸສຍໂລຫິຕວຕຸຕທສຸສນມຸເຂນ ຕທາ ປວຕຸຕມານຈິຕຸຕຊານນຕຸຖໍ ປຣິກມຸມກຣຕໍ ນາມ ສາວການໍ, ຕສຸຈ ໄຂ ອາທິກມຸມິການໍ, ຍໂຕ ທິພຸພຈກຸຂອານຸກາວ ໂຕ ເຈໂຕປຣິຍສາຕສຸສ ປຕຸຕພຸພຕາ ສິຍາ, ພຸທຸສານໍ ປັນ ຍທິປິ ອາສວກຸຂຍສາຕານິຄມໂຕ ປເຄວ ທິພຸພຈກຸຂຸສາຕານິຄ ໂມ, ຕຖາປິ ຕຖາ ປຣິກມຸມກຣຕໍ ນຕຸຖິ ວິຊຊາຕຸຕຍສິທຸສິຍາ ສິຊຊນໂຕ ຯ ເສສາກິສຸສາຕຸຕເຍ ເຈໂຕປຣິຍສາຕໍ ທິພຸພຈກຸຂຸສາຕານິຄເມນ ປຕຸຕພຸຕິ ຈ ວຕຸຕພຸພໍ ລກາຕິຕິ ຕຖາ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຍຸຄພຸພໍ ຯ

ປຸນ ເອວຣູປີ ວາຈໍ ນ ວກຸຂາມີຕິ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປັາເທນຸໂຕ ຕໍ ວາຈໍ ປຊຫຕິ ນາມ ຯ ວາຈາຍ ປັນ ໂສ ອຕຸໂຖ ປາກໂຍ ໂຫຕີຕິ "ວທນຸ ໂຕ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ ຯ ທິຍຸຄີ ນ ຄຕຸຫີສຸສາມີຕິ ທິຍຸຄິຄຸຄາຫປັຍິກຸເຂໂປ ຯ ທິຍຸຄິຍາ ອນຸປຸປັາທນໍ ປຊຫນເມວາຕິ ອາຫ "ປຊຫນຸ ໂຕ"ຕິ ຯ ໂສ ອຣິຍູປວາທີ ນິຣເຍ ຄປີໂຕເຍວ, ນາສຸສ ນິຣຍູປປຕຸຕິຍາ ໂກຈິ ວິພນຸໂທ ເອກໍສິໂກ ອຍເມຕຸໂຖຕິ ອສິປຸປັາໂຍ ຯ

ອສຸສາຕິ ເອກໍສິກກາວສຸສ ຯ ສິກຸຂາທີ ສີລສມາຮິປສຸສາທີ, ຕທຕຸຖາຍ ວິປສຸສນາຍ ຈ ວິນາ ອສຸສາຣາສນສຸສ ອສມຸກວໂຕ "ໂລກິຍໂລກຸຕຸຕຣາ ສີລສມາຮິປສຸສາ ເວທິຕພຸພາ"ຕິ ວຕຸວາ ປຸນ ອາສນຸນຕເຣ ສີລາທິເກ ທສຸເສນຸໂຕ "ໂລກຸຕຸຕຣວເສເນວ ວິນິວຕຸເຕຕຸມຸປີ ວຍຸຍຕີ"ຕິ ອາຫ, ຕສຸມາ ອຄຸຄມຄຸຄປຣິຍາປນຸນາ ສີລາທໂຍ ເວທິຕພຸພາ ຯ ອຄຸຄມຄຸຄຍຸຄສຸສ ຫິ ທິຍຸເຄວ ສມຸເມ ເອກໍສິກາ ອສຸສາຣາສນາ, ອິຕເຣສໍ ອເນກໍສິກາຕິ ຯ ສມຸປຊຊນໍ ສມຸປທາ, ນິປຸຜຕຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ, ຕສຸມາ ເອວໍສມຸປທນຸຕິ ເອວໍອວິຣຊຊນກນິປຸຜຕຸຕິກນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ ຯ ເຕນາຫ "ອິມມຸປີ ກາຣຕາ"ນຸຕິອາທິ ຯ ຕຕຸຖ ກາຣຕນຸຕິ ຍຸຕຸຕິ ຯ ຕຕຸຣາຍໍ ຍຸຕຸຕິ ນິທຸສາຣຕາ "ນິຣຍູປໂຄ ອຣິຍູປວາທີ ຕທາຫາຍສຸສ ອວິຊຊມານໂຕ ເສຍຸຍຖາປິ ມິຈຸຈາທິຍຸຄີ"ຕິ ຯ ເອຕຸຖ ຈ "ຕໍ ວາຈໍ ອປຸປ ຫາຍາ"ຕິອາທິວຈເນນ ຕທາຫາຍສຸສ ອປຸປຫາເນນ ຈ ອຣິຍູປວາໂທ ອນຸຕຣາຍິໂກ ອນຕຸຖາວໂຫ ຈ, ປຫາເນນ ປັນ ອຈຈຍໍ ເທ ເສຕຸວາ ຂມາປເນນ ອນນຸຕຣາຍິໂກ ອຕຸຖາວໂຫ ຈ ຍຖາ ຕໍ ວຸຍຸຄິຕາ ເທສິຕາ ຈ ອາປຕຸຕີຕິ ທສຸເສຕີ ຯ

ທສພລສາຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຄິຕາ ຯ

ຈຕຸເວສາຣຊຊສາຕວຕຸຕນາ

໑໔໐ ຯ ພຸຍາໂມຫກາຍວເສນ (ອ ຯ ນິ ຯ ຍີ ຯ ໔໗໔ ຯ ໗) ສຣຕປຣິເຍສນໍ ສາຣຊຊໍ ສາຣໂທ, ພຸຍາໂມຫາຍໍ, ວິຄໂຕ ສາຣໂທ ເອຕສຸ ສາຕິ ວິສາຣໂທ, ຕສຸສ ກາໂວ ເວສາຣຊຊໍ ຯ ຕໍ ປັນ ສາຕສມຸປທໍ ປຫານສມຸປທໍ ເທສນາວິເສສສມຸປທໍ ເຂມໍ ນິສຸສາຍ ປວຕຸຕໍ ຈຕຸພຸພິສໍ ປັຈຈເວກຸຂຕສາຕໍ ຯ ເຕນາຫ "ຈຕູສຸ ຄາເນສູ"ຕິອາທີ ຯ ທສຸສິຕສມຸເມສູຕີ ວຸຕຸຕສມຸເມສຸ ຯ ວຈນມຕຸຕເມວ ທີ ເຕສໍ, ນ ປັນ ທສຸສນໍ ຕາທີສສຸເສວ ສມຸມສຸສ ອກາວໂຕ ຯ ກຄວຕາ ເອວ ວາ "ອິເມ ສມຸມາ ອນກິສມຸພຸທຸສາ"ຕິ ປຣສຸສ ວຈນວເສນ ທສຸສິຕສມຸເມສຸ ຯ "ສມຸມປປັຍິສມຸກິທາ"ຕິອາທີສຸ (ວິກ ຯ ກ໑໗) ວິຍ ສມຸມ-ສທຸໂທ ເຫຕຸປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ "ສຫສມຸເມນາຕິ ສເຫຕຸນາ"ຕິ ຯ ເຫຕູຕິ ຈ ອຸປປຕຸຕິສາສນເຫຕຸ ເວທິຕພຸໂພ, ນ ກາຣໂກ ສມຸປາປໂກ ຈ ຯ ອຸປຸປມານນຸຕິ ອນິທສຸສນໍ ຯ ນິທສຸສນສຸທີ ອນຸວຍໂຕ ພຸຍຕິເຣກໂຕ ປມາຕາຄຕາຍ "ປມາຕ"ນຸຕິ ວຸຈຈຕີ ຯ ນິມິຕຸຕນຸຕິ ໂຈທນາຍ ການຣຕໍ ຯ ຕຕຸຖ ໂຈທໂກ ໂຈທນໍ ກໂຣຕີຕິ ການຣຕໍ, ສມຸໂມ ໂຈທນໍ ກໂຣຕິ ເອເຕນາຕິ ການຣຕໍ ຯ ເຕນາຫ "ປຸຄຸຄໂລປີ"ຕິອາທີ ຯ ເຂມນຸຕິ ເກນຈິ ອປຸປຍິພນຸສິຍການວ ອນຸປທຸທຸຕໍ ຯ

ອນຸຕຣາໂຍ ເອເຕສໍ ອຕຸຖິ, ອນຸຕຣາເຍວາ ຍຸຕຸຕາຕິ ອນຸຕຣາຍິກາ ຯ ເອວໍກູຕາ ປັນ ເຕ ຍສຸມາ ອນຸຕຣາຍກຣາ ນາມ ໂຫນຸຕິ, ຕສຸມາ ອາຫ "ອນຸຕຣາຍໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ອນຸຕຣາຍິກາ"ຕິ ຯ ອສຸຈິຈຸຈ ວີຕິກຸກໂມ ນ ຕຖາ ສາວຊໂຊຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ "ສຸຈິຈຸຈ

ວິຕິກ຺ກນ຺ຕາ’’ຕິ។ ສຕ຺ຕ ອາປ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘາຕິອາທີ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ອິຕເຣສມ຺ປີ ຈຕຸນ຺ນໍ ‘‘ອນ຺ຕຣາຍິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ຕພ຺ກາເວ ພຸຍກິຈາຣາກາວໂຕ។ ອິຘ ປນ ເມຖຸນຘມ຺ໂມ ອະຘິປ຺ເປໂຕຕິ ອິທໍ ອຌ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຣິຌ຺ຖສິກ຺ຂາປທໍ (ປາຈິ។ ໔໑໗-໔໒໔) ວິຍ។ ຍສ຺ມາ ຕຽຂຕມ຺ປີ ກາເມສຸ (ອ។ ນິ។ ຌີ។ ໔។໔។໕) ອາທິນວໍ ທິສ຺ວາ ວິຣຕ຺ໂຕ (ອ។ ນິ។ ຌີ។ ໔។໔។໕) ໂຫຕິ ເຈ, ວິເສສໍ ອະຘິຄຈ຺ຉຕິ, ນ ກາເມສຸ ອາສຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເມຖຸນໍ...ເປ... ອນ຺ຕຣາໂຍ ໂຫຕິ’’ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິຕິ ນ ເກວລໍ ປພ຺ພຊິຕສ຺ເສວ, ອຖ ໂຂ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເມຖຸນມນຸຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ມຸສ຺ສເຕວາປີ ສາສນ’’ນ຺ຕິ។ ຕສ຺ມິ ອນິຍ຺ ຍານິກຘມ຺ເມຕິ ຕສ຺ມິ ປເຣນ ປຣິກປ຺ປິຕອນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍ។ ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ຫິ ອິທໍ ກມ຺ມສໍໂຍເຄ ກຸມ຺ມໍ។

ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຌາຕວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຖິຕາ។

ອຌ຺ຖປຣິສວຕ຺ຕນາ

໑໕໑។ ປຸຣິສສ຺ສ ສູຣຕຣກາໂວ ນາມ ສຽຄາເມ ປາກໂຜ ໂຫຕິ, ນ ເຄເຫ ນິສິນ຺ນກາເລ, ເອວໍ ເວສາຣຊ຺ຊຌາຕສ຺ສ ອານຸກາໂວ ປຕ຺ທິຕປຣິສາສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເວສາຣຊ຺ຊຌາຕສ຺ສ ພລທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອາຫ។ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ ນຌ຺ຖານນ຺ຕິ ຖານສີເສນ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕຂຕ຺ຕິຍປຣິສເມວ ທສ຺ເສຕິ។ ເອເສວ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອຕິເທເສນ ອາວິກາວິຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມາຣກາຍິການ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ ສທິສຕ຺ຖວິສຍຕ຺ຕາ ອຕິເທສສ຺ສ។ ຍຖາ ຫິ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ສມູໂຫ ຂຕ຺ຕິຍປຣິສາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິ, ນ ເອວໍ ‘‘ມາຣປຣິສາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ, ມາຣສ຺ສ ປຣິສາຕິ ປນ ມາຣປຣິສາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອະຘິປ຺ເປໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ມາຣກາຍິການໍ...ເປ... ນ ມາຣານ’’ນ຺ຕິ។ ມາຣກາຍິການນ຺ຕິ ມາຣປກ຺ຂິຍານໍ។ ອຸຄ຺ຄຌ຺ຖານທສ຺ສນວເສນາຕິ ສາຣຊ຺ ຊິຕພ຺ພຌ຺ຖານທສ຺ສນວເສນ, ເອວໍ ອຸຄ຺ຄາ ຂຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຌ຺ຌເຕຊນາຕິ ອະຘິປ຺ປາໂຍ។ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕິສ຺ ເວເທສູຕິ ອິທໍ ອິຕເຣສໍ ອວິສຍທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເວເທ ສຊ຺ຊາຍນ຺ຕາປີ ຫິ ຂຕ຺ຕິຍາ ເວສ຺ສາ ຈ ຕທຕ຺ຖວິຈາຣຕາຍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອສມຕ຺ຖາ ເອວາຕິ។ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຍາມາທິປຣິສາ ນ ຄຫິຕາຕິ? ກຸສໍ ກາມາກິຄິທ຺ຘຕາຍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣວິຣຫໂຕ។ ຍາ ມາທໂຍ ຫິ ອຸລຸອາຣຸລຸອາເຣ ກາເມ ປຜິເສວນ຺ຕາ ຕຕ຺ຖາກິຄິທ຺ຘຕາຍ ຘມ຺ມສ຺ສວນາຍ ສກາເວນ ຈິຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ, ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ປນ ພຸທ຺ຘານຌ຺ຈ ອານຸກາເວນ ອາກຫ຺ຌີຍມານາ ກທາຈິ ເຕສໍ ປຍິຣຸປາສນາທີນິ ກໂຣນ຺ຕິ ຕາທິເສ ມ ຫາສມເຍ។ ເຕເນວ ຫິ ວິມານວຕ຺ຖຸເທສນາປີ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕາ ພຫຸລາ ນາໂຫສີ។ ມນຸສ຺ສານໍ ວເສນາຍໍ ກຕາ។

ປຣຈກ຺ກວາລຸເອສຸ ຈ ມນຸສ຺ສານໍ ວິເສສາຘິຄໂມ ນຕ຺ຖີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ ‘‘ກີ ປນ ກຄວາ ອຌ຺ຌານິ ຈກ຺ກວາລຸອານິປີ ຄຈ຺ຉຕິ’’ຕິ។ ອິຕໂຣ ຍທິປີ ເຕສໍ ອຣິຍຘມ຺ມາຘິຄໂມ ນຕ຺ຖີ, ວາສນາຍ ປນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອາມຄຈ຺ຉຕິ’’ຕິ ອາຫ។ ເກຍູຣໍ ນານາວິຘຣຕນປຣິສິພ຺ພິຕສຸວຕ຺ຕຊາລວິນທ຺ຘໍ ກ຺ຊາກຣຕໍ។ ອຽຄທໍ ນານາຄນ຺ຘຄນ຺ຘິຕໍ, ເກວລໍ ວາ ສຸວຕ຺ຕມ ຍໍ ພາຫຸວລຍໍ។ ຌິນ຺ນສ຺ສຣາຕິ ທ຺ວິຘາກູຕສ຺ສຣາ (ທີ។ ນິ។ ຌີ។ ໔។໑໗໔) ຄຄ຺ຄຣສ຺ສຣາຕິ ຄຄ຺ຄຣິກາຍ ວິຍ ຄຄ຺ຄຣາຍມານ ຂຣສ຺ສຣາ (ທີ។ ນິ។ ຌີ។ ໔។໑໗໔; ອ។ ນິ។ ຌີ។ ໓។໕។໒໑)។ ກາສນ຺ຕຣນ຺ຕິ ເຕສໍ ກາສໍ (ທີ។ ນິ។ ຌີ។ ໔។໑໗໔; ອ។ ນິ។ ຌີ។ ໓។໕។໒໑) ສນ຺ຘາຍາຫ។ ‘‘ວິມໍສາອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ’’ຕິ ສຽເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។

ສຽຄມ຺ມາຕິ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ។ ອາທິໂຕ ລາໂປ ອາລາໂປ, ວຈນປຜິວຈນວເສນ ສຫ ລາໂປ ສລ຺ລາໂປ។ ສມ຺ມາ, ສມຌ຺ຌາ ວາ ກຖາ ສໍກຖາ, ສໍກຖາວ ສາກຈ຺ຉາ។

ອຌ຺ຖປຣິສວຕ຺ຕນາ ນິຌ຺ຖິຕາ។

ຈຕຸໂຍນິວຕ຺ຕນາ

໑໕໔។ ຍວນ຺ຕິ ຕາຍ ສຕ຺ຕາ ອມິສ຺ສິຕາປີ ສມານຊາຕິຕາຍ ມິສ຺ສິຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂຍນິ។ ສາ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຫາທີອຸປ຺ປຕ຺ ຕິຌ຺ຖານວິສິຌ຺ໂຖ ຂນ຺ຘານໍ ກາຄໂສ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສຕິ ອາຫ ‘‘ຂນ຺ຘໂກຌ຺ຖາໂສ ໂຍນິ ນາມາ’’ຕິ។ ອຕ຺ເຫ ຊາຕາຕິ ປຖມາຍ ຊາ ຕິຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ທຸຕິຍາຍ ປນ ອຕ຺ຫໂຕ, ອຕ຺ເຫ ວາ ກິຊ຺ຊມາເນ ຊາຕາຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ເຕນາຫ ‘‘ອກິນິພ຺ກິຊ຺ຊ ຊາຍນ຺ຕິ’’ຕິ។ ວິນາຕິ ເອເຕຫິ ອຕ຺ຫາທີຫິ ພາຫິຣປຈ຺ຈເຍຫິ ວິນາ។ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ວິຍາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ປຕິຕ຺ ວາ ວິຍ។ ພາຫິຣປຈ຺ຈຍນິຣເປກ຺ຂຕ຺ຕາເຍວ ວາ ອຸປປຕເນ ສາຘຸກາຣິໂນ ອຸປປາຕິກາ, ເຕ ເອວ ອິຘ ໂອປປາຕິກາຕິ ວຸຕ຺ຕາ។

ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄພ຺ຠມເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕມຫາປທຸມກຸມາຣາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ນິຊ຺ຌາມຕຓ຺ຫິກເປຕານໍ ນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂາຕຸຣຕາຍ ກາມເສວນາ ນຕ຺ຖິ , ຕສ຺ມາ ເຕ ຄພ຺ຠເສຍ຺ຍກາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຊາລວຸຕ຺ຕາຍ ນ ຕາສໍ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ຄພ຺ໂຠ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ໂອປປາຕິກາເຍວ ສໍເສທຊຕ຺ຕາຍປີ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ເນຣຍິກາ ວິຍາຕິ ນິທສ຺ສນາປເທເສນ ເຕສມ຺ປີ ໂອປປາຕິກຕ຺ຕໍ ທີເປຕິຯ ອວເສສາຕິ ນິຊ຺ຌາມຕຓ຺ຫິກເນຣຍິເກ ຐເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ວິນິປາຕິກາຯ ຍກ຺ຂານໍ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກຕາຍ ໂອປປາຕິກກາເວ ເອວ ອາປນ຺ເນ ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ''ເອວໍ ຍກ຺ຂາປີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ນ ກຸມ຺ມເທວາ ນ ຈ ວິນິປາຕິກາຕິຯ

ຈຕຸໂຍນິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຎ຺ຈຄຕິວຓ຺ຓນາ

໑໕໓ຯ ຄນ຺ຕພ຺ພາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕພ຺ພາຯ ຍຖາ ຫິ ກມ຺ມຠໂວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສຕິປີ ກາຣເກ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຍາ ສິທ຺ໂຘ ຕໍສມງ຺ຄິນາ ສນ຺ຕານລກ຺ຂເຓນ ສຕ຺ເຕນ ກໂຕຕິ ໂວຫຣິຍຕິ, ຕຖາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວລກ຺ຂຓາ ຄຕິໂຍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສຕິປີ ຄມເກ ຕໍຕໍກມ຺ມວເສນ ເຍສໍ ຕານິ ກມ຺ມານິ, ເຕຫິ ຄນ຺ຕພ຺ພາຕິ ໂວຫຣິຍນ຺ຕີຕິຯ ເອວໍ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ຄຕີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣນເຍນປີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອປີຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຍສຸ ນິຣຍາທິເກເຫສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠເວສຸ ຄຕິ-ສທ຺ໂທ ນິຣູຬ຺ໂຫ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປີ ຄຕິສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ເອເກນ ຄຕິ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ອາຫ ''ຄຕິຄຕີ''ຕິ ຍຖາ ''ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂໍ, (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໒໗) ຣູປຣູປ''ນ຺ຕິ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໒ຯ໔໔໙) ຈຯ ອຸປ຺ປາທາວຕ຺ຖາຍ ຄມນໍ ອຸປຄມນນ຺ຕິ ''ນິພ຺ພຕ຺ຕິຄຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຄຕິນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕຄຕີຯ ເຕນາຫ ''ອຊ຺ຌາສຍຄຕິ ນາມາ''ຕິ, ອຊ຺ຌາສຍປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕທຏ຺ຐກຖາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໕໐໓) ປນ ''ຄຕີນ຺ຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ພ຺ຣຫ຺ມນິມນ຺ຕນສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໕໐໓) ຫິ ອຍໍ ປາຬີຕີຯ ຊຕີນ຺ຕິ ອານຸຠາວໍຯ ວິຠໂວຕິ ວິນາໂສຯ ໂສ ຫິ ວິຄໂມຕິ ອຕ຺ເຖນ ຄຕີຯ ເຕເນວ ນິພ຺ພານໍ ອຣຫໂຕ ຄຕີຕິ (ປຣິຯ ໓໓໙) ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານໍ ອຣຫໂຕ ຄຕິ ວິຄໂມ ວິຠໂວຕິ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຘາຕູນໍຯ ທ຺ເວເຍວ ຄຕິໂຍຕິ ທ຺ເວວ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ອຍໍ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຄຕິ ນາມາ''ຕິຯ

ຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອໂຍ, ສຸຂໍຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອໂຍຕິ ນິຣໂຍຯ ຕໂຕ ເອວ ຣມິຕພ຺ພໍ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພໍ ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນິຣຕິອຕ຺ເຖນ ນິຣສ຺ສາທຕ຺ເຖນ ນິຣໂຍ''ຕິຯ ຕິຣິຍໍ ອຎ຺ຈິຕາຕິ ເທວມນຸສ຺ສາທໂຍ ວິຍ ອຸທ຺ຘໍ ທີຆາ ອຫຸຕ຺ວາ ຕິຣິຍໍ ທີຆາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປກຏ຺ຐໂຕ ສຸຂໂຕ ອຍນໍ ອປຄໂມ ເປຈ຺ຈຠາໂວ, ຕໍ ເປຈ຺ຈຠາວໍ ປຕ຺ຕານໍ ວິສໂຍຕິ ເປຕໂຍນິເມວ ວທຕິຯ ມນໂສ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ສຕິສູຣຠາວພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂຍຄ຺ຍຕາທິຄຸຓວເສນ ອຸປຈິຕມານສຕາຍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຄຸຓຈິຕ຺ຕຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ ນິປ຺ປຣິຍາໂຍ ຊມ຺ພຸທີປວາສີວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາຫ – ''ຕີຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐາເນຫິ ຊມ຺ພຸທີປກາ ມນຸສ຺ສາ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣເກ ມນຸສ຺ເສ ອຘິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ເທເວ ຈ ຕາວຕິໍເສຯ ກຕເມຫິ ຕີຫິ? ສູຣາ ສຕິມນ຺ໂຕ ອິຘ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໙ຯ໒໑)ຯ ເຕຫີ ປນ ສມານຣູປາທິຕາຍ ສທ຺ທິ ປຣິຕ຺ຕທີປວາສີຫີ ອິຕຣມຫາທີປວາສິໂນປິ ມນຸສ຺ສາເຕວ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸຯ ໂລກິຍາ ປນ ''ມນຸໂນ ອປ຺ຈ຺ຈຠາເວນ ມນຸສ຺ສາ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ປຣມຕ຺ຖທີປນິຍໍ ວິມານວຕ຺ຖຸສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ວິຯ ວຯ ອຏ຺ຐຯ ໓) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ອານຸຠາເວຫີຕິ ເທວານຸຠາວສງ຺ຂາເຕຫິ ອິທ຺ຘິວິເສເສຫິຯ ຕຕ຺ຖ ກາມາ ເທວາ ກາມຄຸເຓຫິ ເຈວ ອິທ຺ຘິວິເສເສຫິ ຈ ອິຕເຣ ອິທ຺ຘິວິເສເສເຫວ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ກີຬນ຺ຕິ ໂຊຕນ຺ຕິ, ສຣຓນ຺ຕິ ວາ ຄມ຺ມນ຺ຕິ, ອຠິຕ຺ຖວິຍນ຺ຕີຕິ ວາ ເທວາຕິຯ

ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຎ຺ຈາຕິອາທີສູຕິ ເອຕ຺ຖ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິເປຕ຺ຕິວິສຍຄ຺ຄຫເຓນ ຂນ຺ຘານໍ ເອວ ຄຫຓໍ ເຕສໍ ຕາທິສສ຺ສ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນສ຺ສ ໂອກາສສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ຍຕ຺ຖ ວາ ເຕ ອຣຎ຺ຎສມຸທ຺ທປພ຺ພຕາທີເກ ນິພທ຺ຘວາສໍ ວສນ຺ຕິ, ຕາທິສສ຺ສ ຐານສ຺ສ ວເສນ ໂອກາໂສປີ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ນິຣຍູປຄາທີຫີ ສຕ຺ເຕຫີ ມຄ຺ຄິຕພ຺ພໂຕ ມຄ຺ໂຄ ປຏິປ຺ຊິຕພ຺ພາ ປຏິປທາ ຈາຕິ ຕໍ ຕໍ ກມ຺ມເມວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸກເຍນປີ''ຕິອາທິຯ ຍຖາ ຈ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕູປຈິຕາກາຣມາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນິຣຍຄາມິນິຎ຺ຈ ມຄ຺ຄໍ ນິຣຍຄາມິນິຎ຺ຈ ປຏິປທນ຺ຕິ ອິມິນາ ສາຘາຣຓໂຕ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິຍໍ ກມ຺ມໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ຕໍ ສນ຺ຕານປຕິຕຕາຍ ອສາຘາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍຖາປຏິປນ຺ໂນ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ວິນິປຕນ຺ຕີຕິ ວິວສາ, ວິຣູປໍ ວາ ນິປຕນ຺ຕີຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ປຎ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຉທກລາຄໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຠຄວາ ''ນິພ຺ພານຎ຺ຈາຫ''ນ຺ຕິອາທິມາຫາຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ອິທໍ ປນາ''ຕິອາທິຯ ນ ຫິ ຠຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ສາວເກສໍ ກຕ຺ວາ ເທສນໍ ເທເສຕິຯ

ປຎ຺ຈຄຕິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຎາຓປວຕ຺ຕາກາຣວຓ຺ຓນາ

໑໘໔ຯຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕາກາຣນ຺ຕິ ຎາຓສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ, ຎາຓສ຺ສ ວາ ປວຕ຺ຕິປກາຣໍຯ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂາຕິ ເອກນ຺ເຕນ ທຸກ຺ຂາ ອຈ຺ຈນ຺ຕທຸກ຺ຂາຯ ຕາ ປນ ສພ຺ພກາລໍ ທຸກ຺ຂາ ສຸຂາລເຍນປີ ອສມ຺ມິສ຺ສາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາ ນິຣນ຺ຕຣທຸກ຺ຂາ"ຕິຯ ພຫລາຕິ ອຕນຸກາ, ມຫນ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ຕິພ຺ພາຕິ ວາ ຕິຂິຓາຯ ຂຣາຕິ ກກ຺ຂຬາຯ ກຏຸກາຕິ ວາ ອນິຏ຺ຐາຯ ກສ຺ສຕິ ຂຓີຍຕີຕິ ກາສຸ, ອາວາໂຜຯ ກສີຍຕິ ຈີຍຕີຕິ ກາສຸ, ຣາສີຯ ຜຸນນ຺ຕີຕິ ທ຺ວີຫີ ຫຕ຺ເຖຫີ ອຽຄາຣານີ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຜິວາຕໍ ໂອຜຸນນ຺ຕິ, ເຕນ ເຕສໍ ສກລສຣີຣໍ ຑຍ຺ຫຕິຯ ເຕນາຫ "ປຣິທຑ຺ຒຄຕ຺ຕາ"ຕິຯ ປຸຣິສປ຺ປມາຓໍ ໂປຣິສໍຯ ເອກປເຖເນວາຕິ ເອກມຄ຺ຄກູເຕເນວຯ ອນຸກ຺ກມນິເຍນາຕິ ອຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ອປ຺ກ຺ກມິຕ຺ວາ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ເຍນຯ

ນນຸ ຈ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຓ຺ຓາຣມ຺ມຓໍ, ເຕນ ກຖໍ ຣູປນ຺ຕຣສມ຺ຄີ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕໍ "ອຍໍ ໂສ"ຕິ ຊານາຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປີ"ຕິອາທິຯ ຍຖາກມ຺ມູປຄຎາເຓນ "ອຍໍ ໂສ"ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸອານຸກາເວນ ປຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ "ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸພລໍ ນາມ ເອຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ "ຄູຖກູໂປ ວິຍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນີ ທຏ຺ຐພ຺ພາ"ຕິອາທິນາ ອຽຄາຣກາສູປມາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ພຫຸລາ ເອຕາສູຕິ ທຸກ຺ຂພຫຸລາຯ ພຫລປຕ຺ຕປລາໂສຕິ ອວິຣລປຕ຺ຕນຸວິປຸລປຕ຺ໂຕຯ ສຸຂປ຺ປຣິໂກຄໍ ມຫາປາສາທໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ທີຒປາສາໂທ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຕຸຣສ຺ສປາສາທາທີນໍ ຊຸທ຺ທກຕ຺ຕາຯ ອຸຓ຺ຓາມຍອຕ຺ຖຣເຓນາຕິ ອຸຓ຺ຓາມຍໂລຫິຕອຕ຺ຖຣເຓນຯ ອຸຕ຺ຕຣໍ ອຸປຣິກາຄໍ ຉາເທຕີຕິ ອຸຕ຺ຕຣຈ຺ຉໂທ, ວິຕານໍຯ ຕໍ ປນ ໂລຫິຕວິຕານໍ ອິຘາທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ "ຣຕ຺ຕວິຕາເນນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອປຣກາຄໂຍຊນາຕິ ປາລຸອິຍໍ "ອປເຣນ ສມເຍນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອປຣກາຄສ຺ສ ໂຍຊນາຯ ສາ ປນ ເອກເທເສນ ປຸຣິມກາເຄ ວຸຕ຺ເຕ ເອວ ສຸວິຎ຺ເຍຍ຺ຍາ ໂຫຕີຕິ "ຍຖາ ໂສ"ຕິອາທິມາຫຯ ມຄ຺ຄາຣຸຬ຺ຫເມວາຕິ ມຄ຺ຄໍ ອຸປຄຕມຕ຺ຕເມວຯ

ນິຍມາກາວາຕິ "ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາວ ປສ຺ສຕີ"ຕິ ນິຍມສ຺ສ ອກາວາຯ "ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາປີ ປສ຺ສິສ຺ສຕີ"ຕິ ອິທໍ ນ ອນຸຕ຺ຕຣສຸຂານຸກວນສ຺ສ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸໂຄຈຣຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນາຄຕສ຺ສ ປນ ຕສ຺ສ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປຣິກຕ຺ຫກູເຕນ ອນາຄຕໍສຎາເຓນ ທສ຺ສນເມວາຕິ ກາຣຕູປ຺ຈາເຣນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປາລຸອິຍໍ ປນ "ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາມີ"ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ນານາ ໂຫຕີ"ຕິ ສຽເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ "ເທວໂລກສຸຂໍ ທີ"ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ ຍຖາທສ຺ສິເຕາປ຺ມາທີປີ ອຍມຕ຺ໂຖ ປາກໂຜ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຸປ຺ມາຍມ຺ປີ"ຕິອາທິມາຫຯ ໂຄຕ຺ຕຣກຸລາຕຸປ຺ປາທໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນິໂຣຘໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນມຄ຺ຄຜລປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວເສນ ເຈວ ປຣໂຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາປ຺ຊ຺ຊນວເສນ ຈ ອຣິຍສາວໂກ ນິໂຣເຘ ສຍິໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ ຕທປ຺ສ຺ສເຍເນວ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິ ອາຫ "ນິໂຣຘສຍນວຣຄຕ"ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ນິພ຺ພານາ...ເປ... ປສ຺ສຕີ"ຕິຯ

ຎາຓປວຕ຺ຕາກາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ທຸກ຺ກຣກາຣິກາທິສຸທ຺ທິວຓ຺ຓນາ

໑໘໕ຯ ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິອາທີອນຸສນ຺ຘິຕ຺ຕຍໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຕາ "ປາຜິເຍກ຺ກໍ ອນຸສນ຺ຘິວເສນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ເກວລໍ "ທຸກ຺ກຣກາຣິກາຍ ສຸທ຺ທິ ໂຫຕີ"ຕິ ເອວໍລທ຺ທິໂກ ເອວ, ອຖ ໂຂ ທຸກ຺ກຣຈາຣີສຸ ອກິປ຺ປສນ຺ໂນປິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຕຸກຸຓ຺ຑິໂກຕິ ທ຺ວີຫີ ປາເທຫີ ຫຕ຺ເຖຫີຕິ ຈຕູຫີ ອຽເຄຫີ ກຸຓ຺ຑນໂກ ອາຫິຓ຺ຑນໂກຯ ຉມານິກິຓ຺ຓນ຺ຕິ ກູມິຍໍ ຂິຕ຺ຕໍຯ ກກ຺ຂສນ຺ຕິ ອາຫາຣໍຯ

ມຈ຺ຉຣິຍມລາທີປາປຘມ຺ມວິຄມນໂຕ ເມຕ຺ຕາທີຄຸຓານຸພ຺ຣູຫນໂຕ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຏ຺ຐໍ ຈຣິຍນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ທານໍຯ ຕຖາ ທີ ຕໍ ກຄວຕາ ປຓ຺ຑິຕປຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ເສເສສຸປິ ຍຖາຣຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິຍາໂຍ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ກິນ຺ຕີ ກີທິສໍຯ ວຕນ຺ຕິ ສມາທີນ຺ນວຕໍຯ ສຸຈິຓ຺ຓສ຺ສາຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ຈິຓ຺ຓສ຺ສ ປູຎ຺ຎສ຺ສຯ ອິທ຺ຘີຕິ ອານຸກາໂວຯ ຊຸຕີຕິ

ວຕ຺ຖາກາຣໂຕກາສສມຸຊ຺ຊລາ ສຣີຣປ຺ປ຺ກາ຺ ພລວີຣິຍູປ຺ປຕ຺ຕິຕິ ກາຍພເລນ ເຈວ ອຸສ຺ສາເຫນ ຈ ສມນ຺ນາຄໂມ຺

ເຕນ ປາຕິ ກາມຫໂຫຕິ ເຕນ ອຫ຺ສິການໍ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ທຕ຺ຖໍ ປ຺ສາເຣຕ຺ວາ ອສຍ຺ຫເສຍ຺ຖິໂນ ທານຍ຺ຖານທສ຺ສນມເຍນ ປ຺ຸຎ຺ເຎນ ອິທານິ ມຍ຺ຫໍ ທຕ຺ໂຖ ກປ຺ປຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ກາມຫໂທ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕທາຍີ, ກາມຫໂທ ໂທນ຺ໂຕ ຈ ມຊຸສ຺ສໂວ ອິຍ຺ຖວຕ຺ຖຸ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໂກ ຊາໂຕ຺ ເຕນ ເມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນາຕິ ເຕນ ມມ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຍເວຍ຺ຍາວຜິຍກມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ເສຍ຺ຖຈຣິເຍນ຺ ປ຺ຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ປ຺ຸຎ຺ຎຜລໍ຺ ຕມ຺ປິ ຫິ ປ຺ຸຊ຺ຊສກາວໂຕ, ອຸຕ຺ຕຣປ຺ທໂລເປນ ວາ "ເອວມິທໍ ປ຺ຸຎ຺ຎໍ ປວຫ຺ຒຕີ"ຕິອາທີສຸ (ທີ຺ ນິ຺ ຌ຺໑໐) "ປ຺ຸຎ຺ຎ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺

ປ຺ຎ຺ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ສມາຫຍານິ ປ຺ຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທໍ ຍຖາ "ຕິກວໍ, ຕິສກຍ"ນ຺ຕິ ຈ຺ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ມິນ຺ຕິ ຆມ຺ມເທສນາຍ຺ ສາ ຫິ ວິເນຍ຺ຍານໍ ພ຺ຣຫ຺ມກາວາວຫນໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຍ຺ຖໍ ຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ວາ ກຄວໂຕ ວາຈສິກໍ ຈຣິຍນ຺ຕິ "ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺

ສທສ຺ສໍ ມຈ຺ຈຸທາຍິນ຺ຕິ ສທສ຺ສມຕ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕສມ຺ສິຄເມນ ມຈ຺ຈຸວິສຍາຕິກ຺ກເມນ ມຈ຺ຈຸປທາຍິໂນ ຊາຕາ຺ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິກວິສ຺ສາມາຕິ ເອຕ຺ຖ ເຍນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ ເຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນິທ຺ສາເຣຕ຺ວາ ອາທ "ເມຖຸນວິຣຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ"ຕິ຺

ນາຕິກ຺ກມາມາຕິ ນ ອຕິຈຣາມ ອຄມນີຍຍ຺ຖາເນປີ ອິຕຣຕ຺ຖາປີ ນ ວີຕິກ຺ກມາມ຺ ເຕນາທ "ອຍ຺ຎຕ຺ຣ ຕາທິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣາມາ"ຕິ຺ ອມ຺ຫນ຺ຕິ ອມ຺ຫາກໍ຺

ອຕ຺ຕທມມນວເສນາຕິ ຍຖາປ຺ຜິຍ຺ຎໍ ອຣຫນ຺ຕານໍ ອນຸກຣຕາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕທມມນວເສນ, ມນຈ຺ຉຍ຺ຖານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ທມເນນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສີຂາປ຺ປຕ຺ຕເສຍ຺ຖຈຣິຍຕາຍ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ຺ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຍ຺ຖໍ ຈຣຕິ ເອເຕນາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ສຕ຺ຖຸສາສນໍ຺

ອຕຣມານານ຺ຕິ ນ ຕຣມານານໍ ເທສກາລໍ ອຸທິກ຺ຂນ຺ຕານໍ຺ ຜລາສາວ ສມິຊ຺ຊຕີຕິ ສຸທຸລຸລາຍເລປີ ອາສາ ສມ຺ມາປໂຍຄມນ຺ວາຍ ສມິຊ຺ຊຕິ ເອວ຺ ວິປ຺ກກພ຺ຣຫ຺ມຈຣິໂຍສ຺ມິຕິ ວິເສເສນ ນິປ຺ຜນ຺ນປ຺ຕິຕຊ຺ຊາສໂຍ ປຣິປ຺ຸຕເຕົາລຸອາຣມ຺ໂນຣໂຖ຺ ໂສ ຫິ ເສຍ຺ຖມໂນສມາຈາຣຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປ໌ຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ຺

ອິທເມວ ສຸຕ຺ຕໍ ອາຄຕຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປ຺າໂຍ ເຕປິຍເກ ພຸທ຺ຆວຈເນ ອິທເມວ ສຸຕ຺ຕປທໍ "ວີຣິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ອາຄຕຍ຺ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວີຣິຍຍ຺ຫີ ຕສ຺ມີ ວິສເຍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕໍ ຕາທິສຈຣິຍາເຫຕຸ ຈາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິຆ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຆທຸກ຺ກຣກິຣິຍາຍ ສາຆກສ຺ສ ຈຕຸພ຺ພິຆສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປວຕ຺ຕິອາກາຣສ຺ສ ວເສນ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ຺

ໂກຈິ ຉິນ຺ນກິນ຺ນປຍປີໂລຕິກຆໂຣ ທສນ຺ຕຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ອກາວໂຕ ນິຈ຺ເຈໂລຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລເກຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ນິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາທ "ນຄ຺ໂຄ"ຕິ຺ ເອວໍ ອກາສີ, ເອວມ຺ປີ ສຕ຺ຕປີລຸອາ ມາ ອໂທສີຕິ ອຊິປ຺ປ຺າໂຍ຺ ຍຖາ "ອກີຫຍໍ ນ ສາທິຍາມີ"ຕິອາທິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໘໔) ກິກ຺ຂາປຣິເຍສເນ ອຸກ຺ກຍ຺ຖຈາຣິຕາທສ຺ສນໍ, ເອວໍ "ນເອທິ ກທ຺ທນ຺ຕິກາທິກາໂວປີ"ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ຺ ປຸຣິສນ຺ຕຣຄຕາຍາຕິ ປຸຣິສສມິປຄຕາຍ຺ ສໍກິຕ຺ຕີຍນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ສໍກິຕ຺ຕິ, ຄາມວາສີອາທີທິ ສມຸທາຍວເສນ ກຣີຍມານກິຣິຍາ຺ ອິຆ ປນ ກຕ຺ຕສໍກິຕ຺ຕິ ອຊິປ຺ເປຕາຕິ ອາທ "ສໍກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ເຕສູ"ຕິ຺ ທທນ຺ຕິ ຕາຍາຕິ ທຕ຺ຕິ຺ ເອກາຫໍ ອນ຺ຕຣກູຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກາທິກໍ຺ ເອສ ນໂຍ ເສສປເທສຸປີ຺ ເອກາຫວາເຣນາຕິ ເອກາທິກວາເຣນ຺ "ເອກາທິກ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕວິນິເມວປ຺ຜິປ຺າຜິຍາ ປວຕ຺ຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ປຸນ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເຕນາທ "ອິຕິ ເອວຣູປ"ນ຺ຕິອາທິ຺

ເອຣກຕິຕາທີນິ ວາຕິ ເອຣກຕິຕາທີນິ ຄນ຺ຖິຕ຺ວາ ກຕນິວາສນານິ ຉວທຸສ຺ສານິ, ນິຫີນທຸສ຺ສານີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕນ຺ຕາວຸຕານນ຺ຕິ ຕນ຺ຕໍ ປ຺ສາເຣຕ຺ວາ ວິຕານໍ຺ ປກຕິກຕ຺ຍເກຕິ ສລາກກຕ຺ຍເກ຺

໑໘໖໋. ເນກາວສໍສຄຕສຫ໌ຊາຕນຸຕີ ອເນກາວສຸສສມູຫສຫ໌ຊາຕໍ. ນນຸ ຈ ອີທາເນວ ''ສາຍຕີຍກມຸປີ ອຸທໂກໂຣໜານຸ ໂຍຄມນຸຍຸຕຸໂຕ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ, ''ເນກາວສຸສຄຕີກໍ ຣໂຊຊລຸລ໌ ກາເຍ ສນຸນິຈິຕ''ນຸຕີ ຈ, ຕທຸກຍໍ ເອກສຸມີ ກຖ໌ ສມຸກາວຕີຕີ ອາຫ ''ອີ ທ໌ ອຕຸຕໂນ ຣໂຊຊລຸລກາວຕສມາທານກາລ໌ ສນຸຊາຍ ວທຕີ''ຕີ. ເອເຕເນວ ''ອເຈລໂກ ໂຫມີ''ຕີ ວຸຕຸຕອເຈລກປຜິຍຸລາ, ''ສາຕານິປີ ສາເຣມີ''ຕີອາທິນາ ວຸຕຸຕຂນຸນກປຜິຍຸລາ, ຕຸຖາປີ ສາຕ-ມສາຕ-ຂວທຸສຸສາທິ-ນິວຕຸຖ-ປຜິຍຸລາ ຈ ອວິຣຸທຸສາ ຕີ ທຍຸຖພຸພາ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ກາເລ ຕຖາ ຕຖາ ປຜິປນຸນຕຸຕາ. ເຕຕີ ອເຈລກາ. ສຽໝາຕນຸຕີ ສພຸພໂສ ໝາຕໍ. ເຕນາຫ ''ວສ''ນຸຕີ. ສີລວາ ນາມ ນຕຸຖີ ''ອນກີສນຸສິກມຸປີ ປາປ໌ ໂທຕີ''ຕີ ເອວ໌ ລທຸສິກຕຸຕາ. ສີລ໌ ອສິຍຸຖາຍາຕີ ອິທ໌ ປຜິກຸກມນກິຣິຍ໌ ສນຸຊາຍ ວຸຕຸຕໍ.

ປາສຕຸໝປຣິຄຫຕຸຖາຍາຕີ ປາສຕຸເໝສຸ ອສາຣສາຣກາວວິມ໌ສນຕຸຖາຍ. ຕ໌ ປພຸພຊຊນຸຕີ ອາຊີວກປພຸພຊຊ໌. ວິກຍໂກຊ ເນຕີ ວິກຕໂກຊເນ ວິຣູປໂກຊເນ. ເຕນາຫ ''ອປກຕິໂກຊເນ''ຕີ.

໑໘໗. ກີສນກຕສຸມິນຸຕີ ກາວສາສນກາວີ ອິທ໌ ປທນຸຕີ ອາຫ ''ກີສນກຕສຸມີ ກີສນກິຣິຍາຍາ''ຕີ. ''ກີສນກຕຸຕສຸມິ''ນຸຕີ ວຕຸຕພຸເພ ເອກສຸສ ຕ-ກາຣສຸສ ໂລໂປ ທຍຸຖພຸໂພ. ເຍກຸຍຸຍຄຸຄຫຕ໌ ໂລມວນຸຕວເສນປີ ໂຍເຊຕພຸພ໌, ນ ໂລມວເສນາຕີ ອາຫ ''ພຫຸຕຣານ໌ ວາ''ຕີອາທິ.

ສຸ-ສທຸເທ ອຸ-ກາຣສຸສ ໂອ-ກາຣ໌ ກຕຸວາ ປາລຸອິຍ໌ ''ໂສຕຕຸໂຕ''ຕີ ວຸຕຸຕນຸຕີ ຕທຕຸຖ໌ ວິວຣນຸໂຕ ''ສຸຕຕຸໂຕ''ຕີ ອາຫ. ສຸຍຸຖ ອວຕຕຸໂຕຕີ ວາ ໂສຕຕຸໂຕ. ໂສສິນຸໂນຕີ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສຸທຸສິວສນຕຸຖາຍາຕີ ສ໌ສາຣສຸທຸສິຄເວສນຕຸຖາຍ.

ວິຫາຣສຸມິນຸຕີ ປຈຸຈຕຸເຕ ກຸມຸມວຈນນຸຕີ ອາຫ ''ວິຫາໂຣ ເອວ ທີ 'ວິຫາຣສຸມິ'ນຸຕີ ວຸຕຸໂຕ''ຕີ. ເຕເນວ ຈາຕີ ເຕເນວ ວິກຕຸຕີ ວິປລຸລາສວເສນ. ເອວ໌ ອຕຸໂຖຕີ ອຍ໌ ເອວ໌ ລິຽຄວິປລຸລາສວເສນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ທຸກຸຂປຸປຕຸໂຕຕີ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸໂສ. ສພຸພຕຸຖາຕີ ສຸຂທຸກຸເຂ ລາກາລາກາທິເກ ຈ. ຕຸລິໂຕຕີ ຕຸລາສທິໂສ.

ທຸກຸກຣກາຣິກາທິສຸທຸສິວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ.

ອາຫາຣສຸທຸສິວຕຸຕນາ

໑໘໘. ສຸຊຊິຕຸນຸຕີ ສ໌ສາຣໂຕ ສຸຊຊິຕຸໍ.

໑໘໙. ອາສີຕິກປພຸພານີຕີ ອາສີຕິກປີຍຸຖິປພຸພານິ, ''ກາລຸອປພຸພານີ''ຕີ ວທນຸຕີ. ປພຸພານ໌ ມຊເຊ. ອຸນຸນຕຸນຸນຕານີຕີ ມ໌ເສ ມິ ລາເຕ ທຸວິນຸນ໌ ສນຸສິນ໌ ອນຸຕເຣ ວາເຕນຸທຸສຸມາຕສມນິຊາລຕາຍ ອຸນຸນຕານິ ອຸນຸນຕານີຕີ. ອານິສທນຸຕີ ອານິສທຍຸຖານ໌. ນິ ສີນຸນຍຸຖານນຸຕີ ປີສູຫິ, ວາລິກາຫິ ວາ ນິຈິຕ໌ ນິສີນຸນຍຸຖານ໌. ສຣໂປຽເຂນາຕີ ສຣສຸສ ໂປຽຂປຸປເທເສນ, ສຣໂປຽຂສຫຸສິເຕນ ວາ ມຄຸເຄນ. ອກຸກນຸຕນຸຕີ ອກຸກນຸຕຍຸຖານ໌. ຕກຸກໂຄລຸອິກສທິສານ໌, ສຣີຣໝ໌ສນຕຸຖ໌ ກຕ ກຸຣຸວິນຸທໂຄລຸອການ໌ ວາ ອາວລຸອິ ວຍຸຍນາໝາໂຣ. ວ໌ສໂຕຕີ ປີຍຸຖິວ໌ສໂຕ. ມຕຸໝເລຕີ ກິຕິປາທານ໌ ມຕຸຖເກ ຄປີຕມຕຸໝລເກ ສີສຄຸເຄນ ປຕິຍຸຖໝນຸຕີ. ນ ເອວ໌ ຍາສຸລຸອິໂຍຕີ ຍຖາ ຍຖາ ວຸຕຸຕໂຄປານສີໂຍ ປປຕາ ຕີຍຸຖນຸຕີ, ນ ເອວ໌ ໂພສິສຕຸຕສຸສ ຍາສຸກາປີ ປປຕາ ຖິຕາ.

ໂອກຸຂາຍິກາຕີ ອວກຸຂາຍິກາ, ເໝຍຸຖາ ໝຕຸວາ ນິນຸນກາເວນ ປຫຸລາຍມານາ. ເອວຣູປາຕີ ຍຖາວຸຕຸຕຣູປາ, ນິນຸນຕຣາຕີ ອຕຸ ໂຖ. ຍາວ ປີຍຸຖິກຕຸຍກ໌ອລຸລີນາໂຫຕີຕີ ມຍຸຫ໌ ອຸທຣຈຸຂວີ ຍາວ ປີຍຸຖິກຕຸຍກ໌, ຕາວ ຕ໌ ອາໝຈຸຈ ຖິຕຕຸຕາ ອລຸລີນາ ໂຫຕີ ອຸທຣິຍສຸສ ປຣິກຸຂເຍນ ອນຸຕານຫຸຈ ສຸຍຸຖມິລາຕຕາຍ. ກາຣິຍກາຣິຍາຕີ ຄຣຸຕຣາ. ສເໜາທຣຈຸຂວີ ປີຍຸຖິກຕຸຍກ໌, ສຫປີຍຸຖິກຕຸຍກ໌ ອຸທຣຈຸຂວີນຸຕີ ໂຍຊນາ. ເນວ ນິກຸຂມຕີ ອາຫາຣສນຸນິສຸສຍອາໂປສາຕຸຍາ ສພຸພໂສ ວິສຸກຸຂຕຸຕາ. ປູຕິມູ ລານີຕີ ໂລມມູລານ໌ ປຣິພຸຣູຫນເກ ມ໌ເສ ໂລຫິເຕ ຈ ປຣິກຸຂີເຕ ຕານິ ສຸກຸຂານິ ຖານໂຕ ກຍຸຖານິ ອກາເວເນວ ''ປູຕິມູລານີ''ຕີ ວຸຕຸຕານິ. ເຕນາຫ ''ຕສຸສ ປນາ''ຕີອາທິ.

ອສິຄຕາຕີ ອິທານິ ອສິຄຕາ. ຍຖາ ເອຕຣຫິ ວິປສຸສນາປຫຸລາຍ ອສິຄຕຕຸຕາຕີ ອິມິນາ ກິຫຸຈາປີ ມຫາໂພສິສຕຸຕາ ປຣິປາກ

ຄຕລາຕາ ວສີກູຕຊ຺ຊານາກິລ຺ລາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຣິກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຍຖາ ຈ ເນສໍ ຈຣິມກເວ ວິປ຺ສ຺ສນາຈາໂຣ, ນ ຕຖາ ຕທາ ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເອຕເທວາຕິ ຍໍ ເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ, ເອຕເທວ ເອຕ຺ຖ ເອຕສ຺ມິ ປາຄປ຺ເທເສ ຍຸຕ຺ຕໍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ອວິຣຸຊ຺ຊນ ໂຕ។ ອິຕຣຖາຕິ ກິກ຺ຂູທິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ກາເຣນ ອນນຸຣູໂປ຺ ສິຍາ "ອິມິສ຺ສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ອລ຺ລຕ຺ເຕ។

ອາຫາຣສຸທ຺ຂິວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາ។

ສໍສາຣສຸທ຺ຂິອາທິວຕ຺ຕນາ

໑໖໐។ສໍສາເຣນາຕິ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ຈວນຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນວເສນ ກເວສຸ ສໍສຣເຕນ។ ຍໍ ສນ຺ຮາຍ ວຸຕ຺ຕໍ –

"ຂນ຺ຮານລ຺ຈ ປຝິປາຝິ, ຮາຕຸອາຍຕນານ ຈ;

ອພ຺ໂພຈ຺ຊິນ຺ນໍ ວຕ຺ຕມານາ, ສໍສາໂຣຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ។ (ວິສຸທ຺ຂີ។ ໒។໖໑໙; ທີ។ ນິ។ ອຝ຺ຄ។ ໒។໙໕; ສໍ។ ນິ។ ອຝ຺ຄ។ ໒។໒។໖໐; ອ។ ນິ។ ອຝ຺ຄ។ ໒។໔។໑໙໙; ຮ។ ສ។ ອຝ຺ຄ។ ນິທານກຖາ; ວິກ។ ອຝ຺ຄ។ ໒໘໖; ສຸ។ ນິ។ ອຝ຺ຄ។ ໒។໕໘໓; ອຸທາ។ ອຝ຺ຄ។ ໓໙; ອິຕິວຸ។ ອຝ຺ຄ។ ໑໔, ໕໘; ເຖຣຄາ។ ອຝ຺ຄ។ ໑។໖໗, ໙໙; ພຸ។ ວໍ។ ອຝ຺ຄ។ ໕໘; ຈູລຸອນິ។ ອຝ຺ຄ។ ໖; ປຝິ។ ມ។ ອຝ຺ຄ។ ໒។໑។໑໑໗; ວິສຸທ຺ຂີ។ ມຫາຝີ។ ໑។໑໘໗; ອ។ ນິ។ ຝີ។ ໒។໔។໙; ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ໑។໑);

ພຫຸການ຺ຕິ ພຫຸກາລໍ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸំ។ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ។ ອາວາເສນາຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ສຕ຺ຕາວາເສ ອາວສເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຊີວເນນ។ ຂນ຺ຮາເຍວ ວຸຕ຺ຕາ ເຕສໍເຍວ ປວຕ຺ຕິວິເສສສ຺ສ ເຕນ ເຕນ ປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ພຫຸ ຍາເຄຕິ ອຊສ຺ສູກຣໂຄມາຍ຺ວາທິເກ ພຫຸວິເຮ ມຫາຍລ຺ເລ។ ພຫຸອຄ຺ຄີຕິ ວາຈາເປຍ຺ຍາທິວເສນ ອນ຺ຕມໂສ ປາກຍລ຺ລາທິວເສນ ຈ ພຫຸເກປີ ອຄ຺ຄີ ປຣິຈຣເຕນ។

໑໖໑។ ພາລທາຣໂກປີ "ທຫໂຣ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ "ຍຸວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຕິກ຺ການ຺ຕປ຺ຄມວຍາ ສຕ຺ຕາ ສກາເວນ ປ຺ ລິຕສິຣາ ໂທນ຺ຕີຕິ ປ຺ຄມວເຍ ຄິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸំ "ສຸສຸກາລຸອເກໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຊຣາຊິຕ຺ໂຕຕິ ຊຣາຍ ຊິຕ຺ໂຕ, ນ ອກາລິເກນ ຊຣາຍ ອກິກູໂຕ។ ອຸກ຺ກໍສຄຕພຸທ຺ຮຕາຍ ວຸທ຺ໂຮ។ ເຕນາຫ "ວຫ຺ຒິຕ຺ວາ ຄິຕອງຄປ຺ຈ຺ຈງໂຄ"ຕິ, ອາໂຣຫປ຺ຣິຕາຫວເສນ ວຸທ຺ຮິຣທີໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຊາຕິມຫລຸລໂກຕິ ຊາຕິຍາ ມຫລຸລໂກ, ນ ໂກຄປ຺ຣິວາຣາທີຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອທ຺ຮຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອທ຺ຮ-ສທ຺ໂທ ທີຆກາລວາຈີຕິ ອາຫ "ພຫຸອທ຺ຮານໍ ຄໂຕ"ຕິ។ ວໂຍຕີອາທີປ຺ທໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ "ປ຺ຈ຺ຊິມວຍ"ນ຺ຕິ។ ປ຺ທສຕມ຺ປີ...ເປ... ສມຕ຺ຖຕາຕິ ປ຺ທສຕມ຺ປີ ປ຺ທສຫສ຺ສມ຺ປີ ໂສຕປ຺ຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕເມວ ອຸຄ຺ຄຫາຕສມຕ຺ຖຕາ ປຣິຄ຺ຄເຫຕຸំ ສມຕ຺ຖຕາ។ ອຍລ຺ຈ ຄຕິຍາ ພ຺ຍາປາໂຣຕິ ສກ຺ກາ ວິລ຺ລາຕຸំ ຄຫຕມຕ຺ຕກາວໂຕ។ ຕເທວາຕິ ປ຺ທສຕມ຺ປີ ປ຺ທສຫສ຺ສມ຺ປີ។ ອາຮາຣຕໍ ອປີລາປ຺ນວເສນ ຫທເຍ ຮາຣຕໍ។ ອຸປ຺ນິພນ຺ຮນໍ ຍຖາ ນ ປ຺ມຸຝ຺ຄໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອຸເປ຺ຈ຺ຈ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ນິພນ຺ຮນໍ។ ອຍໍ ປ຺ນ ສຕິຍາ ພ຺ຍາປາໂຣຕິ ສກ຺ກາ ວິລ຺ລາຕຸំ។ ປາລຸອິຍລ຺ຈ "ປຣມາຍ ຄຕິຍາ ຈ ສຕິຍາ ຈ ຮິຕິຍາ ຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປ຺ຣໂຕ ຈ "ເອວໍ ອຮິມຕ຺ຕຄຕິມນ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສມຕ຺ຖວີຣິຍໍ ຮິຕິ ນາມາຕິ ວິສີຝ຺ຄວີສຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຕິສມາໂຍຄໍ ຕສ຺ສ ທີເປ຺ຕິ។ ຕສ຺ສາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຕິສຕິຮິຕິທີ ສຸກ຺ຂາຕວຈີປ຺ຣິຈິຕສ຺ສ ປຣິຍຕ຺ຕິຮມ຺ມສ຺ສ ອາຄມວເສນ ອຕ຺ຖທສ຺ສນສມຕ຺ຖຕາ ຍຸຕ຺ ຕິວເສນ ກາຣຕາທສ຺ສນສມຕ຺ຖຕາ។

ທລຸທໍ (ອ។ ນິ។ ຝີ។ ໓។໙។໓໘) ຄີຣໍ ຮນຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ທລຸຫຮນ຺ວາ, ໂສ ເອວ ອິຮ "ທລຸຫຮມ຺ມາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។ ປ຺ຝິສຕ຺ຕຸວິຮມນຕ຺ຖໍ ຮນຸំ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ຮນຸຄ຺ຄໂຫ, ໂສ ເອວ ອຸສ຺ສໍ ສຣໍ ອສຕິ ຂິປ຺ຕີຕິ ອິສ຺ສາໂສຕິ ອາຫ "ຮນຸំ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິໂຕ ອິສ຺ ສາໂສ"ຕິ។ ທ຺ວິສຫສ຺ສປ຺ລໍ ໂລຫາທິການໍ ວຫີຕຸំ ສມຕ຺ຖໍ ທ຺ວິສຫສ຺ສຖາມໍ។ ເຕນາຫ "ທ຺ວິສຫສ຺ສຖາມໍ ນາມາ"ຕິອາທິ។ ທຕ຺ເຫ ຕິ ຮນຸທຕ຺ເຫ។ ຍາວ ກຕ຺ຫປ຺ປ຺ມາຕາຕິ ທີຆໂຕ ຍຕ຺ຕກໍ ກຕ຺ຫສ຺ສ ປ຺ມາຕໍ, ຕຕ຺ຕເກ ຮນຸທຕ຺ເຫ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ເຕ ອາໂຣປິ ໂຕ ເຈວ ໂຫຕິ ຊິຍາທຕ຺ໂຫ, ໂສ ຈ ກາໂຣ ປ຺ຖວີໂຕ ມຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ອິທໍ "ທ຺ວິສຫສ຺ສຖາມໍ ນາມ ຮນູຕິ ທຝ຺ຄພ຺ພໍ។ ອຸຄ຺ຄທີຕສິປ຺ ໂປ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄທີຕຮນຸສິປ຺ໂປ຺។ ກຕຫຕ຺ໂຖຕິ ຄີຣຕໍ ລກ຺ເຂສຸ ອວິຣຊ຺ຊນສຣກ຺ເຂໂປ຺។ ອີທີໂສ ປ຺ນ ຕຕ຺ຖ ວສີກູໂຕ ກຕຫຕ຺ໂຖ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຈິຕ຺ຕວສີກາໂວ"ຕິ។ ກຕໍ ຣາຊກຸລາທີສຸ ອຸເປ຺ຈ຺ຈ ອສນໍ ເອເຕນ ໂສ ກຕູປາສໂນຕິ ອາຫ "ຣາຊກຸລາທີສຸ ທສ຺ສິຕສິປ຺ໂປ຺"ຕິ។ ເອວໍ ກຕນ຺ຕິ ເອວໍ ອນ຺ໂຕສຸສີຣກຣຕາທີນາ ສລ຺ລຫຸກໍ ກຕໍ។

ໂອໂລເກຕີຕິ ອຸທິກຸຂຕິ. ເອວໍ ສນຸເຕປີ ເຕສໍ ວາໂຣ ປໂຍລາຍຕີຕິ ເຕສໍ ກິກຸຂູນໍ ''ອຍໍ ປຖມໍ ປຸຈຸຉຕິ, ອຍໍ ທຸຕິຍ''ນຸຕິອາທິນາ ປຸຈຸຉນວາໂຣ ຕາທິສສຸສ ປໂຍລວໂຕ ປໂຍລາຍຕິ ສຸຂຸມສຸສ ອນຸຕຣສຸສ ລພຸການໂຕ. ພຸທຸຮານໍ ປນ ວາໂຣຕີ ອິທີເສ ຄາເນ ພຸທຸຮານໍ ເທສນາວາໂຣ ອໂຍເລສໍ ນປໂຍລາຍນໂຕ ພຸທຸຮານໍເຍວ ປໂຍລາຍຕີ. ອິທານີ ຕເມວ ປໂຍລາຍນຕໍ ຍຸຕຸຕິໂຕ ທສຸເສນຸໂຕ ''ວິທຕຸຖິຈຕຸຣງຄຸລວາຍ''ນຸຕິອາທິມາຫ. ອຈຸຉຣາສງຆາຜມຕຸເຕ ຂເຕ ອເນກ-ໂກຜິສຫສຸສ-ຈິຕຸຕປວຕຸຕິສມຸກາວໂຕ ''ວິທຕຸຖິຈຕຸຣງຄຸລວາຍໍ ອຕິກຸກມນໂຕ ປຸເຣຕຣໍເຍວ ກຄວາ...ເປ... ກເຖຕີ''ຕີ ວຕຸວາ ຕໂຕ ລຫຸຕຣາປີ ສຕຸຖຸ ເທສນາປວຕຸຕິ ອຕຸເຖວາຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຕິຜຸຖນຸຕຸ ວາ ຕາວ ເອເຕ''ຕິອາທິມາຫ. ອິທານີ ຕຕຸຖ ການຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ກສຸມາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ໂສລຸອສ ປທານີ ກເຖຕີຕີ ເອເຕນ ໂລກິຍຂຸນສຸສ ເອກປທຸຈຸຈາຣຕາກຸຂເຕ ກຄວາ ອຜຸຖວິສສຕປທານີ ກເຖຕີຕິ ທສຸເສຕິ. ອິທານີ ຕສຸສປີ ການຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ກສຸມາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ.

ສມຸໂມຕີ ປາລຸອີ. ປຊຸຊຕີ ອຕຸໂຖ ເອເຕນາຕີ ປທໍ, ຕທຕຸໂຖ. ອຕຸຖໍ ພຸຍໂຍເຊຕີຕີ ພຸຍໂຍຊນໍ, ອກຸຂຣໍ. ຕໂຍທີ ປທ ວາກຸຍກຸຂຣກາເວທີ ປຣິຈຸຉິຊຸຊມານໍ ຕໍ ຕໍ ອຕຸຖໍ ພຸຍໂຍເຊຕີ ປກາເສຕິ. ເຕນາຫ ''ສມຸມປທພຸຍໂຍຊນນຸຕິ ປາລຸອີຍາ ປທພຸຍໂຍຊນໍ, ຕສຸສ ຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ພຸຍໂຍຊນກໍ ອກຸຂຣ''ນຸຕິ. ເອເຕນ ອປຣາປເຣທີ ປທພຸຍໂຍຊເນທີ ສຸຈິຣມຸປີ ກາລໍ ກ ເຖນຸຕສຸສ ຕຖາຄຕສຸສ ນ ກທາຈິ ເຕສໍ ປຣິຍາທານໍ ອຕຸຖີຕີ ທສຸເສຕິ. ປໂຍຫໍ ພຸຍາກໂຣນຸຕີ ເອເຕນາຕີ ປໂຍຫພຸຍາກຣຕໍ, ຕຖາປວຕຸຕປຜິການໍ. ອປຣິກຸຂຍປຜິການາ ທີ ພຸທຸຮາ ກຄວນຸໂຕ, ຍໂຕ ວຸຕຸຕໍ ''ນຕຸຖິ ສມຸມເທສນາຍ ຫານີ''ຕີ (ທີ. ນີ. ຜີ. ໓.໑໔໑, ໓໐໔; ວິກ. ມູລຜີ. ໑.ສຸຕຸຕນຸຕກາຊນີຍວຕຸຕນາ). ເຕນາຫ ''ອິມິນາ ກີ ທສຸເສຕີ''ຕິອາທິ. ຕຖາ ອາສນຸນປຣິນິພຸພານສຸສປີ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ອິຕຣາຍ ຈ ວິເສສາຕາໂວຕີ ປຖມພຸທຸຮວຈນມຸປີ ມຊຸຊິມພຸທຸຮວຈນມຸປີ ປຈຸຉິມພຸທຸຮວຈນມຸປີ ສທິສເມວ. ອາສີຕິກວສຸສໂຕ ປຣໍ ປໂຍຈໂມ ອາຍຸໂກຜຸຖາໂສ.

໑໒໔. ການມໂຍເຈຕຸຖ ກຄວຕາ ນາຄສມາລຕຸເຖຣສຸສ ອຈຸຉຣິຍອພຸກຸຕປເວທນມຸເຂນ ອຕຸຕໂນ ໂລມານໍ ຫຜຸຖກາວສຸສ ປເວທິຕຕຸຕາ ''ໂລມຫໍສນປຣິຍາໂຍ''ຕີ ນາມໍ ຄຫິຕໍ, ຕຖາປີ ສພຸພໂຍຸຕໂຍາຕາທີ-ອນໂຍລສາຊາຣຕາຍາຕານຸກາວ-ວິກາວ ນາທິວເສນ ໂສລຸອສສມູຫໂຕ ສີຫນາທສຸສ ນທເນນ ເທສນາຍ ປວຕຸຕິຕຕຸຕາ ''ມຫາສີຫນາໂທ''ຕຸເວວ ສງຄີຕິການມຫາເຖ ເຣທີ ນາມໍ ຖປິຕນຸຕີ ທຜຸຖພຸພໍ.

ມຫາສີຫນາທສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ.

໓. ມຫາທຸກຸຂກຸຂນຸຮສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໑໒໓.ຕໂຕປຣນຸຕີ ຕີຕຸຕໍ ຊນານໍ ອຸປຣີ ສງໂຜ ຈຕຸວຄຸຄກຣຕີຍາທິການມຸເມທີ ປຜິການມປຸປຕຸຕຕຸຕາ. ຄານໍ ຄໂຕຕີ ວຸຈຸຈຕີ ຄານໍ ອຸທຸທິສຸສ ຄຕຕຸຕາ, ເອວໍ ສາວຕຸຖີ ປວິສີຕຸໍ ວິຫາຣໂຕ ນິກຸຂນຸຕາ ''ປວິສີສູ''ຕີ ວຸຕຸຕາ. ປຣິໂຍລນຸຕີ ປຫານປຣິໂຍລໍ. ສາ ທີ ສມຕິກຸກໂມ, ນ ອິຕຣາ. ຮູປເວທນາສຸປີຕີ ''ຮູປານໍ ປຣິໂຍລໍ, ເວທນານໍ ປຣິໂຍລ''ນຸຕີ ເອຕຸຖາປີ. ການໍ ສພຸເພສໍ ຕິຕຸຖິຍານໍ ການາທິປຣິໂຍລາປໂຍລາປນເທຕຸກູໂຕ ສມໂຍ ນຕຸຖີ, ເຍສໍ ປນ ອຕຸຖີ, ເຕ ອຸປາທາຍ ''ສກສມຍໍ ຊານນຸຕາ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ. ''ຍໂຕ ຍໂຕ ໂຂ ໂກ ອຍໍ ກິກຸຂຸ ວິວິຈຸເຈວ ກາເມທີ...ເປ... ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕີ, ເອຕຸຕາວຕາ ໂຂ ໂກ ການານໍ ປຣິໂຍລາ ໂຫຕີ''ຕີ ເອວໍ ສຣູປໂຕ ປຖມຊຸຊານໍ ວິກາເວຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕາປີ ເກວລໍ ອຈຸຈນຸຕປຸປຫານສໂຍລາຍ ການານໍ ປຣິໂຍລໍ ປໂຍລ ເປຍຸຍຸໍ ປຖມຊຸຊານໍ ວທມານາ. ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕຸ? ຕາທິສສຸສ ອາຄມາຮິຄມສຸສາກາວໂຕ. ຮູປເວທນາປຣິໂຍລາສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ວຸຈຸເຈຖາຕີ ວຸຈຸເຈຍຸຍ. ທຸຕິຍປເທປີຕີ ''ອນຸສາສນີຍາ ວາ ອນຸສາສນີ''ນຸຕີ ເອວໍ ວຸຕຸຕວາກຸເຍປີ. ເຕ ກິຣ ກິກຸຂູ.

໑໒໔.ນເຈວ ສມຸປາຍິສຸສນຸຕີຕີ ນ ເຈວ ສມຸມເທວ ປກາເຣທີ ຄເມສຸສນຸຕີ ລາເປສຸສນຸຕີ. ເຕນາຫ ''ສມຸປາເທຕຸວາ ກເຖຕຸໍ ນ ສກຸຂິສຸສນຸຕີ''ຕີ. ຍສຸມາ ອວິສເຍ ປໂຫໂຫ ປຸຈຸຉິໂຕ ໂຫຕີ, ຕສຸມາ ອາປຊຸຊີສຸສນຸຕີຕີ ໂຍຊນາ. ສເທວເກຕີ ອຮູປເທວຄຸຄຫເຕໍ. ເຕ ທີ ໂລກິຍເທເວທີ ທີຆາຍຸກຕາທີນາ ອຸກຸກຜຸຖາ. ສມາຣເກຕີ ການາວຈຣເທວຄຸຄຫເຕໍ. ສພຸຣຫຸມເກຕີ ຣູ ປາວຈຣພຸຣຫຸມຄຸຄຫເຕໍ. ສສຸສມຕພຸຣາຫຸມຕີຍາຕີ ເອຕຸຖ ສມຕຄຸຄຫເຕນ ປພຸພຊິເຕ, ພຸຣາຫຸມຕຄຸຄຫເຕນ ຊາ ຕິພຸຣາຫຸມເຕ, ປຸນ ເທວຄຸຄຫເຕນ ສມຸມຸຕິເທເວ, ມນຸສຸສຄຸຄຫເຕນ ອວສີຜຸຖມນຸສຸສກາຍໍ ປຣິຍາທີຍຕິ. ໂລກປ ຊາຄຸຄຫເຕນ ປນ ປໂຍຊນໍ ອຜຸຖກຖາຍໍ ທສຸສິຕເມວ. ອໂຍລຖາ ອາຣາຮນໍ ນາມ ນຕຸຖີຕີ ອິມິນາ ການຮູປເວທນາສຸ ອສຸສາ

ທາທິນໍ ຍາຖາວໂຕ ອວໂພໂຘ ເອວ ອິໂຕ ພາຫິຣການໍ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ປເວຫນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໒໒ຯຈິຕ຺ຕາຣາຜນນ຺ຕິ ຍາຖາວປເວຫເນນ ປເຣສໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິໂຕສນໍຯ ພນ຺ຜນຍ຺ເຖນ ຄຸຓາຕິ ກາມຣາຄສໍໂຍຊນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍກາເວນ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸປິ ພນ຺ຜນຍ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ໂຖ ວາ ຄຸຓຍ຺ໂຖ ຫຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ຕຣຍນ຺ຕິຕິ ຕຣມານາ ຍນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອຕີຕາທີກີນ຺ນປ຺ຖມາທີວຍາ ເອວ ຈິຕ຺ຕຕາ ຣາສີກາເວນ ວໂຍຄຸຓາຕິ ຄຫິຕາຕິ ອາຫ ''ຣາສຍ຺ໂຖ ຄຸຓຍ຺ໂຖ''ຕິຯ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາຕິ ວາ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓຕໍທ຺ວາຣິກວິຍ຺ຍາເຕຫິ ວິຊານິຕພ຺ພາຯ ໂສຕວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕກ຺ຫູຕາຕິ ສກາເວເນວ ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕຊາຕິກາ, ອິຍ຺ຖາຣມ຺ມຕກາວໍ ວາ ປຕ຺ຕາຯ ກມນິຍາຕິ ກາເມຕພ຺ພາຯ ມນວທ຺ໝນກາຕິ ມໂນຫຣາຯ ເອເຕນ ປຣິກປ຺ປນ໌ໂຕປິ ອິຍ຺ຖກາວໍ ຄຕ຺ຫາຕິຯ ປີຍຊາຕິກາຕິ ປີຍາຍິຕພ຺ພສກາວາຯ ກາມູປສໍຫິຕາຕິ ກາມຣາເຄນ ອຸເປຈ຺ຈ ສນ຺ຜານິຍາ ສມ຺ພທ຺ຜາ (ອຯ ນິຯ ຍິຯ ໖ຯ໒ຯ໒໖) ກາຕພ຺ພາຕິ ອາຫ ''ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ''ຕິຯ

໑໒໓ຯສຍ຺ຍໍ ຖເປຕ຺ວາຕິ ''ອິມສ຺ມີ ອງ຺ຄຸລິກາທິປ຺ພເພ ຄຫິເຕ ສຕໍ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ມີ ສຫສ຺ສ''ນ຺ຕິອາທິນາ ສຍ຺ຍາຓໍ ກຕ຺ວາ ຄຓນາຯ ອຈ຺ຉິທ຺ທຄຓນາຕິ ''ເອກໍ ທ຺ເວ''ຕິອາທິນາ ນວນ຺ຕວິຣິນາ ນິຣນ຺ຕຣຄຓນາຯ ປີຕ຺ຆຄຓນາຕິ ສງ຺ກລນປຍ຺ປ໌ປາທນາທິນາ ປີຕ຺ທິຕ຺ວາ ຄຓນາຯ ເຕນາຫ ''ເຂຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ''ຕິອາທິຯ ກສນໍ ກສີຕິ ກສິຄຸຄຫເຕນ ສພ຺ໂພ ກສິປຍິພທ຺ໂຜ ຊີວິກູປາໂຍ ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ ''ກສີຕິ ກສິກມ຺ມ''ນ຺ຕິຯ ຊງ຺ຆວຕິຊຊາຕິ ຊງ຺ຆສຕ຺ຖວເສນ ວຕິຊຊໍ ອາຫ, ຖລວຕິຊຊາຕິ ສກຍສຕ຺ຖວເສນຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນາວາປຕາທີວເສນ ໂວຫາຣໍຯ ວຕິປ຺ປໂຖຕິ ວຕິຊມຄ຺ໂຄ, ທານຄ຺ຄຫຕາວເສນ ສໍໂວຫາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸສູນໍ ອສນກມ຺ມໍ ອິສ຺ສຕ຺ຕໍ, ຜນຸສິປ຺ເປນ ຊີວິກາ, ອິຜ ປນ ອິສ຺ສຕ຺ຕໍ ວິຍາຕິ ອິສ຺ສຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພອາວຸຜຊີວິກາຕິ ອາຫ ''ອາວຸຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປຍ຺ຖານກມ຺ມ''ນ຺ຕິຯ ໂປ໌ໂຣຫິຈ຺ຈາມຈ຺ຈກມ຺ມາທິ ຣາຊກມ຺ມໍຯອາທິ-ສທ຺ເທນ ຣຖສິປ຺ປຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊາສິປ຺ປາທິ-ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ມຫາສິປ຺ປໍ ຊຸທ຺ທກສິປ຺ປຍ຺ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ສີຕສ຺ສ ປຸຣກ຺ຂໂຕຕິ ສີຕສ຺ສ ປຸຣໂຕ ກໂຕຯ ໂຍ ທີ ສີຕກາເລ ຊີວິກາເຫຕຸ ສີຕລປເທສໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕິ, ໂສ ວາລຸອມີຄາທີຫີ ວິຍ ສີເຕນ ປຣິປາຕິຍມາໂນ ເຕນ ປຸຣໂຕ ກໂຕ ວິຍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ ''ສີເຕນ ພາຜີຍມາໂນ''ຕິຯ ອຸຕ຺ຫສ຺ສ ປຸຣກ຺ຂໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສຣິຕ຺ວາຕິ ສໍສປ຺ປີຕ຺ວາຯ ຆຍ຺ຍິຍມາໂນຕິ ຫີສີຍມາໂນ ພາຜີຍມາໂນຯ ອາພາຜນໍ ອາພາໂຜ, ປີລຸອາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກາມເຫຕຸນ຺ຕິ ວາ ກາວນປຸ໌ສກນິທ຺ເທໂສ ຍຖາ ''ວິສມໍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕິ''ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໐)ຯ ຕຖາ ເສສປທທ຺ວເຍປີຯ ເຕເນວາຫ ''ກາມານເມວ ເຫຕູ''ຕິຯ ກາມານໍ ເຫຕູຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຣິມປທາວຜາຣຕາມຍຸຕ຺ຕໍ ຕທລ຺ລປຈ຺ຈຍປຍິກ຺ເຂປາປຕ຺ຕິໂຕ, ຕຖາ ອຸຕ຺ຕຣປທາວຜາຣຕາ ກາມານໍ ກທາຈິ ອເຫຕຸກາວສ຺ສປີ ສມ຺ກວໂຕ, ຕສ຺ມາ ''ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິເຍວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຸຍ຺ຖຫໂຕຕິ ອິມີນາ ອຸຍ຺ຖານວີຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ອາຊີວສມຸຍ຺ຖາປກວີຣິເຍນາ''ຕິຯ ຕໍ ວີຣິຍນ຺ຕິ ອາຊີວິກສມຸຍ຺ຖາປກວີຣິຍໍຯ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ຆເຍນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອາຣມ຺ກໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສຯ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ນພລວໂສເກນ ໂສຈຕີຕິ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເປນ ອນ຺ໂຕ ນິຊ຺ຊາຍຕິຯ ກາເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນທຸກ຺ເຂນາຕິ ຕສ຺ເສວ ໂສກສ຺ສ ວເສນ ກາເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນທຸກ຺ເຂນຯ ໂສກຸທ຺ເທເສນ ຕໍ ຕໍ ວິປ຺ປລເປນ຺ໂຕ ວາ ປຣິເທວຕິຯ ອຸຣໍ ຕາລຸເອຕ຺ວາຕິ ວກ຺ຂປ຺ປເທສໍ ປຫຣິຕ຺ວາຯ ''ໂມຆ''ນ຺ຕິອາທິ ປຣິເທວນາກາຣທສ຺ສນຍ຺ເຈວ ສມ຺ໂມຫາປຊ຺ຊນາກາຣທສ຺ສນຍ຺ຈຯ ເມຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ໂນຕິ ປຸຖຸວຈນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸກຍຖາປີ ໂວຫຣິຕພ຺ພໂຕ, ພ຺ຍາມູລຸຫວຈນໍ ວາ ໂສກວເສນຯ

໑໒໔ຯ ອິຜ ກາມຄ຺ຄຫເຕນ ວິເສສໂຕ ວຕ຺ຖຸກາມາ ຄຫິຕາຕິ ກາມາທິຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ, ນານນ຺ຕຣິຍຕາຍ ປນ ກິເລສກາໂມປິ ຄຫິໂຕ ເອວຯ ອສິຈມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈມ຺ມຄ຺ຄຫເຕນ ນ ເກວລໍ ຈມ຺ມມຍສ຺ສ, ຈມ຺ມປຣິສິພ຺ພິຕສ຺ເສວ ວາ ຄຫຓໍ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ພສ຺ສປິ ອາວຸຜພາຜກສ຺ສ ຄຫຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເຂຍກຜລກາທີນີ''ຕິ ອາຫຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສຣາທິສງ຺ຄໂຫຯ ຜນຸກລາປໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາຕິ ຜນຸຍ຺ເຈວ ຊຸຣປ຺ປຕູຕິຍ຺ຈ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ, ຜນຸທຕ຺ຆສ຺ສ ຊີຍາຍ ຕຖາກາວກຣຕາທີປີ (ອຯ ນິຯ ຍິຯ ໖ຯ໘ຯ໓໒) ຜນຸໂນ ສນ຺ນຍ຺ຫນນ຺ຕິຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເສນານໍ ພ຺ຍູຫສໍວິຜາເນນ ວາ ອຸກໂຕພ຺ຍູລຸຫໍຯ ວິຊ຺ໂຊຕລນ຺ເຕສູຕິ ນິສິຕປີຕຜລຕາຍ ວິຊ຺ໂຊຕນວເສນ ປຣິວຕ຺ຕມາເນສຸຯ

ປາກາຣສມີປາຕິສງ຺ຂາຣຕາຍ ປາກາຣປາທາ ອຸປກາຣີໂຍ, ຍາ ''ອຸທ຺ທາປາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ສຕທນ຺ເຕນາຕິ ອເນກສຕທນ຺ຕເກນ, ຍສ຺ສ ຕິຂິຓທນ຺ຕານິ ອເນກສຕານິ ມູລານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ອຕິກາຣຕາຍ ທສວິສມຕ຺ຕາປີ ຊນາ ອຸກ຺ຂິປີຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຍນ຺ຕວເສນ ປນ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ພນ຺ຜີຕ຺ວາ ຖເປນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ''ອຍ຺ຖທນ຺ຕາການເຣນາ''ຕິອາທິຯ ໂອມທ຺ທນ຺ຕີຕິ ໂອຍ຺ຖເປນ຺ຕິຯ

໑໖໙ຯສນ຺ຘິມ຺ປີ ຉິນ຺ທນ຺ຕິ ໂຈຣິກາຍ ຊີວິຕຸກາມາຯ ນິລ຺ໂລປນ຺ຕິ ນິສ຺ເສສວິໂລປໍ, ເອກໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ຄາມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິປີ ຄຍ຺ຫູປຄໍ ອເສເສຕ຺ວາ ກຣມຣຄ຺ຄຫຓໍຯ ເຕນາຫ "ມຫາວິໂລປ"ນ຺ຕິຯ ປນ຺ຖທູຫນກມ຺ມໍ ອຏວິມຄ຺ເຄ ຐຕ຺ວາ ອທ຺ຘິການໍ ວິລຸມ຺ປນໍຯ ປຫາຣສາຘນຕ຺ຖໍ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໘ຯ໘ຯ໑) ທຬ຺ຫປ຺ປຫາຣສ຺ສ ສຸຂສິທ຺ຘິອຕ຺ຖໍຯ ກຎ຺ຊິໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກຎ຺ຊິຍໍ, ອາຣນາລໍຯ ຍໍ "ພິລງ຺ຄ"ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຍຕ຺ຖ ສິຎ຺ຈຕິ, ສາ ກຎ຺ຊິເຍາກ຺ຂລິກາຯ ພິລງ຺ຄຖາລິກາສທິສກຣຓໍ ພິລງ຺ຄຖາລິຍໍຯ ສີສກປາລໍ ອຸປ຺ປາເຏຕ຺ວາຕິ ອໂຍຄຸຬປເວສນປ຺ປມາຓໍ ຉິທ຺ທໍ ກຕ຺ວາຯ ສງ຺ຂມຸຓ຺ຑກມ຺ມກາຣຓນ຺ຕິ ສງ຺ຂໍ ວິຍ ມຸຓ຺ຑກມ຺ມກາຣຓໍຯ

ຣາຫຸມຸຂກມ຺ມກາຣຓນ຺ຕິ ຣາຫຸມຸຂຄຕ-ສູຣິຍສທິສ-ກມ຺ມກາຣຓໍຯ ໂຊຕິມາລິກນ຺ຕິ ໂຊຕິມາລວນ຺ຕໍ ກມ຺ມກາຣຓໍຯ ຫຕ຺ຖປ຺ຊໂຊຕິກນ຺ຕິ ຫຕ຺ຖປ຺ຊໂຊຕນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ເອຣກວຕ຺ຕກມ຺ມກາຣຓນ຺ຕິ ເອຣກວຕ຺ຕສທິເສ ສຣີຣໂຕ ພທ຺ເຘ ອຸປ຺ປາຏນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ຈີຣກວາສິກກມ຺ມກາຣຓນ຺ຕິ ສຣີຣໂຕ ອຸປ຺ປາຏິຕພທ຺ຘຈີຣກາຫີ ນິວາສາປນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ຕໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຍຖາ ຄີວໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ພຫຸເສ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ກຏິຍເມວ ຐເປນ຺ຕິ, ເອວໍ ໂຄປ຺ຜກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ກຏິຍເມວ ຐເປນ຺ຕິຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ "ກຏິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ໂຄປ຺ຜເກສຸ ຐເປນ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອເຓຍ຺ຍກກມ຺ມກາຣຓນ຺ຕິ ເອຓິມິຄສທິສກມ຺ມກາຣຓໍ ຯ ອຍວລຍານິ ທຕ຺ວາຕິ ອຍວລຍານິ ປຏິມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາຯ ອຍສູລານິ ໂກຏ຺ເຏນ຺ຕີຕິ ກປ຺ປຣຊຓ຺ຓຸກໂກຏີສຸ ອຍສູລານິ ປເວເສນ຺ຕິຯ ນ຺ຕິ ຕໍ ຕຖາກຕກມ຺ມກາຣຓໍ ສຕ຺ຕໍຯ

ພລິສມໍສິກນ຺ຕິ ພລິເສຫີ ມໍສຸປ຺ປາຏນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ກຫາປຓິກນ຺ຕິ ກຫາປຓມຕ຺ຕໂສ ຉິນ຺ທນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ໂກຏ຺ເຏນ຺ຕີຕິ ຉິນ຺ທນ຺ຕີຯ ຂາຣາປຕຈ຺ຉິກນ຺ຕິ ຕຈ຺ເຉຕ຺ວາ ຂາຣາວສິຎ຺ຈນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ປລິຆປຣິວຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ປລິຆສ຺ສ ວິຍ ປຣິວຕ຺ຕນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ເອກາພທ຺ຘໍ ກໂຣນ຺ຕິ ອຍສູລສ຺ສ ໂກຏ຺ເຏເນນຯ ປລາລປີຐກນ຺ຕິ ປລາລປີຐສ຺ສ ວິຍ ສຣີຣສ຺ສ ສໍເວລ຺ລນກມ຺ມກາຣຓໍຯ ກາຣຓິກາຕິ ຆາຕນກາຣກາຯ ປລາລວຏ຺ຏິ ວິຍ ກຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ປລາລປີຐໍ ກໂຣນ຺ຕາ ປລາລວຏ຺ຏິ ກຕ຺ວາ ສໍເວລ຺ລນວເສນ ນໍ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໘ຯ໘ຯ໑) ເວເຐນ຺ຕິ, ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຉາຕເກຫີຕິ ພຸຠຸກ຺ຂິເຕຫິ ໂກເລຍ຺ຍກສຸນເຂຫິຯ ພລວນ຺ໂຕ ຫິ ເຕ ຊວໂຍຄ຺ຄາ ສູຣາ ຈ ໂຫນ຺ຕິຯ ກມ຺ມວເສນ ສມ຺ປເຣຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສມ຺ປຣາໂຍ, ປຣໂລໂກຯ ຕຕ຺ຖ ຠໂວຕິ ສມ຺ປຣາຍິໂກຯ

໑໗໐ຯ ຉນ຺ທຣາໂຄ ວິນິຍຕິ ເຈວ ປຫີຍຕິ ຈ ເອຕ຺ຖາຕິ ນິພ຺ພານໍ ຉນ຺ທຣາຄວິນໂຍ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານຎ຺ຈາຕິຯ ເຕນາຫ "ນິພ຺ພານຎ຺ຫີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອາຄມ຺ມາຕິ ອິທໍ ໂຍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ວິເນຕິ ປຊຫຕິ, ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕີຫີ ປຣິຎ຺ຎາຫີຕິ ອິມິນາ ຎາຕຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຊານິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິຯ ໂກ ປນ ວາໂທ ປຫານປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ທສ຺ເສຕິ? ຕຖາຠາວາຍາຕິ ປຣິຊານນຠາວາຍຯ

໑໗໑ຯອປຣິຕ຺ເຕນາຕິ ອຫີເນນຯ ວິປຸເລນາຕິ ມຫຕາຯ ຍທິ ວຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ວຕ຺ຕທສກໍ ກສ຺ມາ ນ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຫີ"ຕິອາທິຯ ໂຠຊນສມ຺ປທາທີນໍ ອລາເຠປີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ທຸຄ຺ຄຕກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕສ຺ສາປີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ວຕ຺ຕາຍຕນໍ ປສີທຕິ ມໍສສ຺ສ ປຣິພ຺ຣູຫນໂຕ ຖນມໍສານິ ວຑ຺ຒນ຺ຕິ ຊາຍນ຺ຕີຯ ວຕ຺ເຕຕີ ຫທຍງ຺ຄຕຠາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຕ຺ໂຕຯ ໂສ ເອວ ສາມຄ຺ໂຄປໂຠຄາທິນາ ນິກາຕີຕິ ນິກາຯ ເຕນາຫ "ວຕ຺ຕນິກາຕີ ວຕ຺ໂຕເຍວາ"ຕິຯ

ໂຠຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຕິວິຍ ວງ຺ກຕາຍ ໂຠຄ຺ຄໍຯ ຕາທິສໍ ປນ ສຣີຣໍ ຠຄ຺ຄໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຠຄ຺ຄ"ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ອິມິນາປີສ຺ສ ວງ຺ກຠາວເມວ ທີເປຕີ"ຕິຯ ທນ຺ຕານໍ ຉິນ຺ນຠິນ຺ນຕາຍ ເອກຈ຺ຈານໍ ປຕເນນ ຈ ຂຓ຺ຑິຕທນ຺ຕໍຯ ເກສານໍ ເສຕວຓ຺ຓຕາຍ ປລິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຓ຺ຑຣເກສ"ນ຺ຕິຯ ເກສານໍ ມຕ຺ຕໂສ ສີຍເນ ຂລ຺ລາຏໂວຫາໂຣຕິ ພຫຸໂສ ສີຍນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ມຫາຂລ຺ລາຏສີສ"ນ຺ຕິຯ ວສ຺ສຕິກກາເລ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຕິລການິ ສນ຺ຘາຍາຫ "ຕິລກາຫຕຄຕ຺ຕ"ນ຺ຕິຯ ຕານິ ປນ ການິຈິ ເສຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ການິຈິ ກາຬການີຕິ ອາຫ "ເສຕກາຬກຕິລເກຫີ"ຕິຯ ພ຺ຍາຘິກນ຺ຕິ ສຎ຺ຈາຕພ຺ຍາຘີຯ ພາຬ຺ຫຄິລານນ຺ຕິ ມາຣຓນ຺ຕິ ຠເຄລ຺ຎເຍນ ຄິລານໍຯ

໑໗໖ຯຕສ຺ມິ ສມເຍຕິ ຕສ຺ມິ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕສມເຍຯ ນ ເຈເຕຕີຕິ ນ ອຠິສນ຺ທຫຕິຯ ພ຺ຍາພາຘນເຍນ ພ຺ຍາພາໂຘ, ພ຺ຍາພາໂຘວ ພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ, ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ພ຺ຍາພຊ຺ຊນ຺ຕິ ອພ຺ຍາພຊ຺ໂຊ, ທຸກ຺ຂຣຫິຕໍຯ ເຕນາຫ "ນິທ຺ທຸກ຺ຂເມວາ"ຕິຯ

໑໗໘ຯອນິຈ຺ຈາທິອາກາໂຣຕິ ອນິຈ຺ຈາກາໂຣ ທຸກ຺ຂາກາໂຣ ວິປຣິຓາມາກາໂຣ ຈລາທິອາກາໂຣ ຈຯ

ມຫາທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ຈູຬທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໗໕ຯສກ຺ເກສູຕິ ເອຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ສຕິປ຺ຏ຺ຐານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕໍ ເອກເທເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂສ ຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເຍນ ຣາຊກຸມາຣາ ສກ຺ຍາ ນາມ ຊາຕາ, ຍໂຕ ເຕສໍ ນິວາສຏ຺ຐານຕາຍ ຊນປໂທ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສກ຺ຍານໍ ປນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕາວາ’’ຕິຯ ກປິລວຕ຺ຖູຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຸຣິມສທ຺ທໂລເປນຯ

ນານປ຺ປກາຣກນ຺ຕິ ‘‘ໂລຠຘມ຺ມາ’’ຕິ ພຫຸວຈນສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ວທຕິຯ ໂລໂຠ ຫີ ເຕນ ເຕນ ອວຕ຺ຖາວິເສເສນ ປວຕ຺ຕິອາກາຣເຠເທນ ‘‘ຉນ຺ໂທ ຣາໂຄຕຓ຺ຫາ ອາສຕ຺ຕິ ອເປກ຺ຂາ’’ຕິອາທິນາ ອເນກປ຺ປເຠໂທ, ລຸພ຺ພນລກ຺ຂເຓນ ປນ ‘‘ໂລໂຠ’’ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ນານປ຺ປກາຣໍ ໂລຠໍເຍວາ’’ຕິຯ ຕຖາ ‘‘ໂທໂສ ປຏິໂຆ ໂກໂຘ ອຸປນາໂຫ ວິໂຣໂຘ’’ຕິອາທິນາ, ‘‘ມຸຍ຺ຫນໍ ອສມເປກ຺ຂນໍ ອປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ທຸມ຺ເມຊ຺ຌໍ ພາລ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໓໙໐) ຈ ໂທສໂມຫານໍ ນານປ຺ປກາຣຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ອິຕເຣສຸປິ ທ຺ວີສຸ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິຯ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາຕິ ປຣິໂຕ ສພ຺ພໂສ ອາທາຍຯ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ຄຫເຕ ອາຄເຕ’’ນ຺ຕິຯ ປຣິຍາທິຍຕີຕິ ປຣິກ຺ຂີໂຓຕິຯ ທີ-ສທ຺ທຎ຺ຫິ ສທ຺ທວິທູ ຂຍຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຯ

ເອກທາຕິ ອາເມຑິຕໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ເອເກກສ຺ມິໍ ກາເລ’’ຕິຯ ໂລຠໂທສໂມຫາຕິ ປຐມມຄ຺ເຄນ ປຫີນາວເສສາ ໂລຠໂທສໂມຫາຯ ນິຣວເສສາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ອທ຺ຘາ ທຸຕິຍມຄ຺ເຄນ ກີ ກຕໍ ສິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສມຸທາຈາຣປ຺ປຕ຺ຕໍ ປນ ທິສ຺ວາ ‘‘ອປ຺ປຫີນໍ ເມ ອຕ຺ຖີ’’ຕິປີ ຊານາຕີຯ ເອວໍ ກຖໍ ນິຣວເສສປ຺ປຫານສຎ຺ຎາຕິ ອາຫ ‘‘ອປ຺ປຫີນກໍ…ເປ… ສຎ຺ຎີ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ເອວໍ ປຐມມຄ຺ເຄເນວ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນສໍສຍສ຺ສ ‘‘ໂກ ສຸ ນາມ ເມ ຘມ຺ໂມ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຫີໂນຕິ ເອວໍ ສນ຺ເທໂຫ ກຖໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປຓ຺ຓຕ຺ຕິຍາ ອໂກວິທຕ຺ຕາ’’ຕິ ກາຣຓມາຫຯ ວິນຍກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ວິຍ ຫີ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິຍໍ ອກຸສລຕາຍ ອຣິຍານມ຺ປິ ກຕ຺ຖຈິ ວິມຕິມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຍຖາ ຕໍ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຫີນສມ຺ໂມຫານນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ອວິສເຍ ອນຠິຊານນໍ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິໂກສລ຺ເລນ ກີ ເມຕ຺ຖ ປໂຍຊນໍ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາມຕ຺ເຕນ ອຍມຕ຺ໂຖ ສິຊ຺ຌຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກີ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ອາຫຯ ອິຕໂຣ ‘‘ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ຠມານວິຠາຄໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ສາ ປນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສາຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຯ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ສພ຺ເພສໍ ອຣິຍານໍຯ ຍຖາ ປຣິປຸຓ຺ຓາ ນ ໂຫຕິ, ນ ເອວໍ ສພ຺ພໂສ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອິມາສຸ ປນາ’’ຕິອາທິຯ

໑໗໖ຯອຊ຺ຌຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິຍກຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕວ ສນ຺ຕາເນ’’ຕິຯ ອປ຺ປຫີໂນຕິ ອນວເສສໂຕ ອປ຺ປຫີໂນຯ ທຸວິເຘຕິ ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາເມຯ ກິເລສກາໂມປິ ຫີ ຍທຄ຺ເຄນ ອສ຺ສາທິຍຕິ, ຕທຄ຺ເຄນ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຍຕີຯ

໑໗໗ຯ ອສ຺ສາທິຍຕີຕິ ອສ຺ສາໂທ, ສຸຂໍຯ ອປ຺ໂປ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ອສ຺ສາໂທ ເອເຕສູຕິ ອປ຺ປສ຺ສາທາຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຣິຕ຺ຕສຸຂາ’’ຕິຯ ປຣິເຍສນທຸກ຺ຂາທິເຫຕຸກໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກໍ ຕຕ຺ຖ ທຸຈ຺ຈຣິຕຈຣເຓນ ສມ຺ປຣາຍິກຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂເມຕ຺ຖ ກາເມສຸ ພຫຸກນ຺ຕິ ພຫຸທຸກ຺ຂາຯ ພຫຸປາຍາສາຕິ ພຫຸປຣິກ຺ກິເລສາຯ ເຕ ປນ ປຣິກ຺ກິເລສາ ວກ຺ຂມານນເຍນ ພຫູເຍເວຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາປີຕິ ອາຫ ‘‘ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກ…ເປ… ພຫູ’’ຕິຯ ເຕ ຈ ປຣິກ຺ກິເລສາ ຍສ຺ມາ ຕໍສມ຺ຄີໂນ ຫິຕປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນ຺ຕຣາຍກຣາ ອິຘ ເຈວ ປຣໂລເກ ຈ ອາທີນວກາຣຓ຺ຈ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກ…ເປ… ພຫູ’’ຕິຯ ເອວໍ ເຈປີຕິ ເອວໍ ‘‘ອປ຺ປສ຺ສາທາ ກາມາ’’ຕິອາທິນາ ອາກາເຣນຯ ນເຍນາຕິ ຎາເຍນຯ ກາຣເຓນາຕິ ຍຸຕ຺ຕິຍາຯ ສຸຏ຺ຐຸ ທິຏ຺ຐໍ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄປຎ຺ຎາຍຯ ສາ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ສຈ຺ຈານິ ວິເສສໂຕ ປສ຺ສຕີຕິ ວິປສ຺ສນາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ເຫຏ຺ຐາມຄ຺ຄທ຺ວຍຎາເຓນາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ປີຕິສຸຂນ຺ຕິ ປີຕິສຸຂວນ຺ຕໍ ຌານທ຺ວຍໍຯ ທ຺ເວ ມຄ຺ເຄຕິ ເຫຏ຺ຐາມຄ຺ເຄຯ ອາວຏ຺ຏນສີໂລ ອາກຸຊນສີໂລ ນ ໂຫຕີຕິ ອນາວຏ຺ຏີ ເນວ ໂຫຕິ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປຫີນກາມຣາຄຉນ຺ໂທຯ ເຕນາຫ ‘‘ກສ຺ມາ’’ຕິອາທິຯ ໂອໂຣຘນາຏກາ ປຊຫນປຎ຺ຎາຕິ ອາທີນວານຸປສ຺ສນາຎາຓມາຫຯ

໑໗໙ຯອສ຺ສາໂທປີ ກຖິໂຕ, ‘‘ອປ຺ປສ຺ສາທາ’’ຕິ ຫີ ອິມິນາ ຍາວຕໂກ ກາເມສຸ ອສ຺ສາໂທ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອນວເສສໂຕ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຈສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕຠາໂວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາທີນໂວປີ ກຖິໂຕ ສງ຺ເຂເປເນວ ເສສສ຺ສອາທີນວສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ ຕໍ ກເຖຕຸນ຺ຕິ ຕໍ ນິສ຺ສຣຓໍ ‘‘ເອກນ຺ຕສຸຂປ຺ປຏິສໍເວທີ’’ຕິ ອິມິນາ ກເຖຕຸໍຯ ອິເມຫີ ອນ຺ເຕຫີຕິ ‘‘ປຎ຺ຈິເມ, ມຫານາມ, ກາມຄຸຓາ’’ຕິອາທິນາ ກາມ

ຄຸດາຫສຸສນມຸເຂນ ກາມສຸຂລຸລິການຸໂຍຄໍ ‘‘ອຸພຸກຍຸຄຸກາ ໂຫນຸຕິ ອາສນປຜິກຸຂິຕຸຕາ’’ຕິອາທີນາ ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍຄຍຸຈ ຫສຸເສຕຸວາ ອິເມຫີ ທຸວີຫີ ອນຸເຕຫີ ມຸຕຸຕໍ ມມ ສາສນນຸຕິ, ຜລສມາປຕຸຕິປຣິໂຍສານຕຸຕາ ສາສນສມຸປຕຸຕິຍາ ‘‘ອຸປຣິຜລສ ມາປຕຸຕິສີເສນ ສກລສາສນໍ ທສຸເສຕຸ’’ນຸຕິ ອາຫ។ ຄິຊຸຊສຫີໂສ ກູໂຜຕິ ມຊຸເຊປທໂລປີສມາໂສ ຍຖາ ‘‘ສາກປຕຸຖິໂວ’’ຕິ (ປາຕີນີ។ ໔។໑។໖໐)។ ທຸຕິເຍ ປເນຕຸຖ ຄິຊຸຊວນຸຕຕາຍ ຄິຊຸຊາ ກູເຜ ເອຕສຸສາຕິ ຄິຊຸຊກູໂຜ។ ອຸທຸຣໍເຍວ ຕິຜຸຄຸນກາ ນິສຊຸ ຊາຍ ວຸຜຸຄິຕກາລໂຕ ປຜຸຖາຍ ເອກຜຸຄາເນເນວ ຕິຜຸຄຸນກາ។ ເຕນາຫ ‘‘ອນິສິນຸນາ’’ຕິ។ ນິຄຕຸຄສຸສາຕິ ນາຜປຸຕຸຕສຸສ។ ນຕຸຖິ ເອຕສຸສ ປຣິເສສນຸຕິ ອປຣິເສສໍ។ ເອວໍ ສງຂາກວຈນມຕຸຕມສຸສາຕິ ອາຫ ‘‘ອປຣິເສສສງຂາຕ’’ນຸຕິ។ ນິຈຸຈຜຸເຄນ ສຕຕ-ສທຸ ເທນ ອກິຕຸຫປຸປວຕຸຕິ ໂຊຕິຕາ ສີຍາຕິ ‘‘ສມິຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນ ນິຣນຸຕຣປຸປວຕຸຕີ ທສຸເສຕີຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຄພຸໂພ។

໑໗໐។ຍໍ ກໂຣຕິ, ຕໍ ຊານາຕີຕິ ທຸກຸຂສຸສ ນິຊຸຊຣຕາເຂປນໍ ນາມ ວິລຸລູນໍ ກິຈຸຈໍ, ວິລຸລຸນາ ຈ ປຸຣິເສນ ກຕາກຕໍ ຊານິຕພຸພໍ, ຕສຸມາ ຕຸມຸເຫຫີ ປຸຣາຕານໍ ກມຸມານໍ ພຸຍນຸຕີກາວໍ ກໂຣນຸເຕຫິ ປຄຸມໍ ຕາວ ເອຕຸຕການີ ປຸຣາຕານີ ກມຸມານີຕິ ຊານິຕພຸພານີ, ຕໂຕ ‘‘ເອຕຸຕກໍ ກາລໍ ກເຕນ ຕປສາ ເອຕຸຕການີ ຕານີ ພຸຍນຸຕີກຕານີ, ອິທານີ ເອຕຸຕການີ ກາຕພຸພານີ’’ຕິອາທີນາ ອຍໍ ວິຣີ ປຸຣິເສນ ວິຍ ອຕຸຕນາ ກາຕພຸພກິຈຸຈໍ ປຣິຈຸຈິນຸທິຕພຸພນຸຕິ ທສຸເສຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕຸມຸເຫຫິປີ ຕຖາ ຌາຕພຸພໍ ສີຍາ’’ຕິ។ ສຸທຸຣນຸຕນຸຕິ ສຸທຸຣໂກຍຸຄາສໍ, ອາຍຕີ ອນວສຸສວສີທຸຣໍ ກມຸມກຸຂຍໍ, ຕໂຕ ວາ ທຸກຸຂກຸຂຍນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ສຸທຸຣນຸຕໍ ປຕຸໂຕ ອຕຸຖິຕິ ປຸຈຸຉິຕີຕິ ອິມິນາ ອກຸສລານໍ ປຫານໍ, ກຸສລານໍ ກາວນາ ຈ ສພຸເພນ ສພຸພໍ ນິຄຕຸຄສມເຍ ນຕຸຖີ ສພຸພໂສ ວິສຸທຸຣີກາວ ນາຍ ອກາວໂຕ, ຕສຸມາ ກຸໂຕ ທຸກຸຂກຸຂຍສຸສ ສມຸກໂວຕິ ທສຸເສຕິ។

ເອວໍ ອຊານນກາເວ ສຕີຕິ ‘‘ອຫຸວມຸເຫວ ມຍ’’ນຸຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕປຸປກາຣສຸສ ອຊານເນ ສຕິ, ຕສຸມີ ຕຸມຸເຫຫີ ອລຸລາຍມາເນ ຕີ ອຕຸໂຖ។ ລຸທຸທາຕິ ໂພຣາ។ ເຕ ປນ ຍສຸມາ ກາຍວາຈາຫີ ນິຫີນເມວ ກໂຣນຸຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ລຸທຸທາຈາຣາ’’ຕິ។ ໂລຫິຕ ປາຕີຕຸເວວ ວຸຈຸຈຕິ ຕຊຸຊາກິຣິຍາຈຣຕາໂຕ។ ມາຄວິກເກວຜຸຜໂຈຣພາຕກາທໂຍ ມາຄວິກາທໂຍ។ ກກຸຂລຸອກມຸມາຕິ ຜຣຸສກມຸ ມາ។ ເຕ ນິຄຕຸເຄສຸ ປພຸພຊນຸຕີຕິ ປຸພຸເພ ມຫາທຸກຸຂສໍວຕຸຕນິຍກມຸມສຸສ ກຕຕຸຕາ ທີ ຕຸມຸເຫ ເອຕຣທີ ອີທີສໍ ມຫາທຸກຸຂໍ ປຈຸຈນຸກວຖາຕິ ທສຸເສຕິ។

ວາເທຕີ ທີຜຸຄີຍໍ, ສມເຍຕິ ອຕຸໂຖ។ ສຸເຂນ ສຸຂນຸຕິ ເອຕຸຖ ສຸເຂນາຕິ ປຜິປຕຸຕິສຸເຂນ, ສຸຂາຍ ປຜິປຕຸຕິຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ສຸຂນຸຕິ ວິໂມກຸຂສຸຂໍ, ອີຊ ໂລເກ ສຸຂໍ ອຣິຄຈຸຉນຸຕາ ກສິວຕີຊຸຊາທີທຸກຸຂປຜິປຕຸຕິຍາວ ອຣິຄຈຸຉນຸຕີ, ເອວໍ ໂມກຸຂສຸຂມຸປີຕິ ອຣິປຸປາ ໂຍ។ ສຣີຣາວຍວສມຸປຕຸຕິຍາປີ ພິມຸພິໂນ ສາໂຣຕິ ພິມຸພິສາໂຣ។ ເຕ ນິຄຕຸຖາ...ເປ... ສນຸຮາຍ ວທນຸຕິ, ນ ປນ ກຄວໂຕ ອຈຸຈນຸຕສນຸຕປຕີຕໍ ນິພຸພານສຸຂປຜິເວທນໍ ຊານນຸຕິ។ ສຫສາຕິ ຣວາ។ ອປຸປຜິສງຂາຕີ ນ ປຜິສງຂາຍ ອວິຈາເຣຕຸວາ។ ເຕ ນາຫ ‘‘ສາຫສໍ ກຕຸວາ’’ຕິອາທີ។

ອລຸລາຫີ ເວທນາຫີ ອໂວມິສຸສໍ ເອກນຸຕໍ ສຸຂໍ ເອກນຸຕສຸຂໍ, ຕສຸສ ປຜິສໍເວທີ។ ເຕນາຫ ‘‘ນິຣນຸຕຣສຸຂປຜິສໍເວທີ’’ຕິ។ ກຖາປ ຕິຜຸຄາປນຕຸຖນຸຕີ ‘‘ເອກນຸຕສຸຂປຜິສໍເວທີ’’ຕິ ເອວໍ ອາຣທຸຣກຖາຍ ປຕິຜຸຄາປນຕຸຖໍ។ ຣາຊວາເຣຕີ ຣາຊານໍ ອຸທຸທິສຸສ ອາຄຕ ເທສນາວາເຣ។ ສຸຂໍ ປຸຈຸຉິຕຸໍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ຍທິ ສຕຸຕ ຣຕຸຕິນຸທິວານີ ນປຸປໂຫຕິ, ກີ ລ ຣຕຸຕິນຸທິວານີ ປໂຫຕິ’’ຕິອາທີນາ ປຸຈຸຉນສຸຂໍ ໂຫຕິ។ ‘‘ອຫໍ ໂຂ’’ຕິອາທີນາ ປວຕຸໂຕ ສຸທຸຣວາໂຣ ສຸທຸຣນິສຸສນຸທສຸສ ຜລສມາປຕຸຕິສຸຂສຸສ ວເສນ ອາຄຕຕຸຕາ។ ອນຈຸຉຣິຍໍ ໂຫຕິ, ສຕຸຕ ຣຕຸຕິນຸທິວານີ ປໂຫນຸຕສຸສ ເອກສຸມີ ຣຕຸຕິນຸທິເວ ກີ ວຕຸຕພຸພນຸຕິ។ ອຸຕຸຕານຕຸຖເມວ ວຸຕຸຕນຍຕຸຕາ ສຸ ວິລຸເລຍຸຍຕຸຕາ។

ຈູລຸອທຸກຸຂກຸຂນຸຣສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

໕។ ອນຸມານສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໑໗໑។ວຸຕຸຕານຸສາເຣນາຕິ ‘‘ກຸຣູສຸ, ສກຸເກສູ’’ຕິ ຈ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ, ‘‘ກຄຸຄາ ນາມ ຊານປທີໂນ ຣາຊກຸມາຣາ’’ຕິອາ ທີນາ ນເຍນ ວຈນຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຕິ ອຕຸໂຖ។ ວຕຸຖຸປຣິຄຸຄຫທິວເສຕິ ນຄຣມາປນຕຸຖໍ ວຕຸຖຸວິຊຸຊາຈຣິເຍນ ນຄຣຜຸຄານສຸສ ປຣິຄຸຄຕຸຫນທິວເສ។ ອຖາຕິ ປຈຸລາ។ ນຄເຣ ນິມຸມິເຕຕີ ຕຕຸຖ ອນນຸຕຣາເຍນ ນຄເຣ ມາປີເຕ។ ຕເມວ ສຸສຸມາຣຄີຣຕໍ ສຸການີ

ນິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ສຸສຸມາຣຄິຣິ’’ຕ຺ເວວສ຺ສ ນາມໍ ອກໍສຸຯ ສຸສຸມາຣສຓ຺ຐານຕ຺ຕາ ສຸສຸມາໂຣ ນາມ ເອໂກ ຄິຣິ, ໂສ ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສ ສມີເປ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສຸສຸມາຣຄິຣິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ‘‘ສຸສຸມາຣຄິຣິ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ເກຈິຯ ເກສກຬາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຆມ຺ມຕ຺ຫຄຈ຺ຈໍ, ເກຈິ ‘‘ເສຕຣຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເຕສໍ ພຫຸລຕາຍ ປນ ຕໍ ວນໍ ເກສກຬາວນນ຺ເຕວ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖຯ ເກໂສ ນາມ ເອໂກ ຍກ຺ໂຂ ອຍຸຕ຺ຕກາຣີ, ຕສ຺ສ ຕໂຕ ຄຬິຕຏ຺ຐານຕາຍ ຕໍ ວນໍ ເກສຄຬາວນໍ ນາມ ຊາຕນ຺ຕິ ເກຈິຯ ອກາຍທິນ຺ນຏ຺ຐາເນ ຊາຕໍ ວິຣູຬ຺ຫໍ, ສໍວທ຺ຘນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິຈ຺ຉາເປຕີຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຕນີ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ວຕ຺ຕຸໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອິຈ຺ຉໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ຕທຕ຺ຖາຍ ເຕສໍ ອຕ຺ຕານໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຖມໍ ທິນ຺ໂນ ທິຕູປເທໂສ ໂອວາໂທ, ອປຣາປຣໍ ທິນ຺ໂນ ອນຸສາສນີຯ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຕີຕວິສໂຍ ວາ ໂອວາໂທ, ອ ນາຄຕວິສໂຍ ອນຸສາສນີຯ ໂອຕິຕ຺ຕາວຕ຺ຖໂກ ໂອວາໂທ, ອິຕໂຣ ອນຸສາສນີຯ ໂສ ຈາຕິ ເອວໍ ປວາເຣຕາ ໂສ ກິກ຺ຂຸຯ ທຸກ຺ຂໍ ວໂຈ ເອຕສ຺ມີ ວິປ຺ປຏິກູລຄ຺ຄາເຫ ວິປຈ຺ຈນີກສາເຕ ອນາທເຣ ປຸຄ຺ຄເລຕິ ທຸພ຺ພໂຈຯ ເຕນາຫ ‘‘ທຸກ຺ເຂນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ ອຸປຣິ ອາຄ ເຕຫີຕິ ‘‘ປາປິຈ຺ໂຉ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໑) ອາຄເຕຫີ ໂສລສຫີ ປາປຘມ຺ເມຫີຯ ປກາເຣຫີ ອາວຫໍ ປທກ຺ຂິຓໍ, ຕໂຕ ປທກ຺ຂິຓໂຕ ຄຫຓສີໂລ ປທກ຺ຂິຓຄ຺ຄາຫີ, ນ ປທກ຺ຂິຓຄ຺ຄາຫີ ອປ຺ປທກ຺ຂິຓຄ຺ຄາຫີຯ ວາມໂຕຕິ ອປສພ຺ຍໂຕ, ວຸຕ຺ຕວິປຣີຍາຍໂຕຕິ ອຍິປ຺ປາໂຍຯ

ອສນ຺ຕສມ຺ກາວນປຕ຺ຖນານນ຺ຕິ ອສນ຺ເຕຫີ ອວິຊ຺ຊມາເນຫີ ຄຸເຓຫີ ສມ຺ກາວນສ຺ສ ປຕ຺ຖນາກູຕານໍຯ ປຏິ-ສທ຺ໂທ ປຈ຺ຈຕ຺ຕິກ ປຣິຍາໂຍ, ຜຣຕໍ ວາຍມນໍ ອິສ ຕຖາວຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຏິປ຺ຜຣຕີຕິ ປຏິວິຣຸທ຺ໂຮ ປຈ຺ຈນີໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕີ’’ຕິຯ ອປສາເທ ຕີຕິ ຊິເປຕີ ຕຊ຺ເຊຕີຯ ຕຖາກູໂຕ ຈ ປຣໍ ຆຏ຺ເຏນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຆຏ຺ເຏຕີ’’ຕິຯ ປຏິອາໂຣເປຕີຕິ ຍາທິເສນ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ປຏິກາຄກູຕໍ ໂທສໍ ໂຈທກສ຺ສ ອຸປຣິ ອາໂຣເປຕີຯ

ປຏິຈຣຕີຕິ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓ຯ໖໘) ປຏິຈ຺ຉາທນວເສນ ຈຣຕິ ປວຕ຺ຕຕີ, ປຏິຈ຺ຉາທນຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ຈຣຕິ-ສທ຺ໂທ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ ຕາ ຘາຕູນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຏິຈ຺ຉາເທຕີ’’ຕິຯ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎນ຺ຕິ ປຏິຈ຺ຉາທນາກາຣທ຺ສສນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຎ຺ເຎນ ກາຣເຓນາ’’ຕິອາ ທີຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎໍ ກາຣຓໍ ວຈນໍ ວາຕີ ຍໍ ໂຈທເກນ ຈຸທິຕກສ຺ສ ໂທສວິກາວນໍ ກາຣຓໍ, ວຈນໍ ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ອຎ຺ເຎເນວ ກາຣເຓນ, ວຈເນນ ວາ ປຏິຈ຺ຉາເທຕີຯ ກາຣເຓນາຕິ ໂຈທນາຍ ອມູລິກກາວທີປ຺ນິຍາ ຍຸຕ຺ຕິຍາຯ ວຈເນນາຕິ ຕທຕ຺ຖໂພຘ ເນນຯ ໂກ ອາປນ຺ໂນຕິອາທີນາ ໂຈທນໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວິກ຺ເຂປາປຊ຺ຊນໍ ອຎ຺ເຎນຎ຺ຎໍ ປຏິຈຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ກຖາອປນາມນໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາຕິ ອຍເມວ ເຕສໍ ວິເສໂສຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມ’’ນ຺ຕິອາທີຯ

ອປທິຍນ຺ຕີ ໂທສາ ເອເຕນ ຣກ຺ຂີຍນ຺ຕີ, ລູຍນ຺ຕີ, ຊິຊ຺ຊນ຺ຕີຕີ ວາ ອປທານໍ, (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓ຯ໘) ສຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມາ, ມິຈ຺ຉາ ວາ ປວຕ຺ຕປໂຍໂຄຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ຈຣິຍາຍາ’’ຕິຯ

໑໘໓ຯອນຸມິນິຕພ຺ພນ຺ຕີ ອນຸ ອນຸ ມິນິຕພ຺ໂພ ຊານິຕພ຺ໂພຯ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸມິນິຕພ຺ພນ຺ຕີ ຈ ອິທໍ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ເຕ ນາຫ ‘‘ອນຸມິນິຕພ຺ໂພ ຕຸເລຕພ຺ໂພ ຕີເຣຕພ຺ໂພ’’ຕິຯ ອຕ຺ຕານໍ ອນຸມິນິຕພ຺ພນ຺ຕີ ວາ ອຕ຺ຕນີ ອນຸມານຎາຓໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ນໂຍ – ອປ຺ປິຍກາວາວຫາ ມຍິ ປວຕ຺ຕາ ປາປິຈ຺ຉຕາ ປາປິຈ຺ຉາກາວໂຕ ປຣສ຺ມີ ປວຕ຺ຕປາປິຈ຺ຉຕາ ວິຍຯ ເອສ ນໂຍ ເສສຘມ຺ເມສຸປີຯ ອປໂຣ ນໂຍ – ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປີຍກາວໍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕນ ປາປິຈ຺ຉຕາ ປຫາຕພ຺ພາ ສີລວິສຸທ຺ທິເຫຕຸກາວໂຕ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນາທິປ຺ປຫານໍ ວິຍຯ ເສສຘມ຺ເມສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

໑໘໔ຯປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ໂພຕິ ‘‘ນ ປາປິຈ຺ໂຉ ກວິສ຺ສາມິ, ນ ປາປິການໍ ອິຈ຺ຉານໍ ວສໍ ຄໂຕ’’ຕິອາທີນາ ປຕິ ປຕິ ທິວສສ຺ສ ຕິກ຺ ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ຎາຓຈກ຺ຂຸນາ ອເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ຎາຓໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ປາປິຈ຺ຉຕາທີນໍ ປຫານໍ ປຕິ ອເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ອຍຎ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ຕພ຺ພ-ສທ຺ທສ຺ສ ກາວຕ຺ຖຕາວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ, ກມ຺ມຕ຺ຖຕາວເສນ ປນ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ອຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕີ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສິກ຺ຂນ຺ເຕນາຕິ ຕີສຸໂສປີ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂນ຺ເຕນຯ ເຕນາຫ ‘‘ກຸສເລສຸ ຘ ມ຺ເມສູ’’ຕິຯ

ຕິລກນ຺ຕີ ກາຬຕິລເສຕຕິລາທີຕິລກໍຯ ສພ຺ພປ຺ປຫານນ຺ຕີ ສພ຺ພປ຺ປກາຣປ຺ປຫານໍຯ ຜເລ ອາຄເຕຕິ ຜເລ ອຸປ຺ປນ຺ເນຯ ນິພ຺ພາ ເນ ອາຄເຕຕິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ອຘິຄຕຕ຺ຕາຯ ກິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ຂນ຺ຕີ ‘‘ໂສ ສມໂຓ, ສ ກິກ຺ຂູ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕກິກ຺ຂູນໍ ປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ນ ອຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ ເອວ ນ ປພ຺ພຊິຕານໍ ເອວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍສ຺ມາ ຈິທໍ ກິກ຺ຂຸປາຕິໂມກ຺ຂໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອິທໍ ທິວສສ຺ສ ຕິກ຺

ຂຕ຺ຕຸ''ນ຺ຕິອາທີ. ອປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕໍ ນ ວຏ຺ຏຕິ ອຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິຍາ ເອກນ຺ຕເຫຕຸຠາວໂຕ.

ອນຸມານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖. ເຈໂຕຂິລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໘໕. ເຈໂຕ ເຕຫິ ຂິລຍຕິ ຖທ຺ຘຠາວໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເຈໂຕຂິລາ. ເຕນາຫ ''ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຘຠາວາ''ຕິ. ຍສ຺ມາ ເຕຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ລາປີຊາຕໍ ຄາມໍ ວິຍ ອມນຸຎ຺ຎໍ ເຂຕ຺ຕໍ ວິຍ ຈ ຂາຓຸກນິຈິຕໍ ອມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກຈວຣຠາວາ ຂາຓຸກຠາວາ''ຕິ. ''ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ. ຈິຕ຺ຕໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາຕິ ຕຓ຺ຫາປວຕ຺ຕິຠາວໂຕ ກຸສລຈາຣສ຺ສ ອວສຣຈຊນວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ພທ຺ຘໍ ວິຍ ສໂມໂຣເຘຕ຺ວາ. ເຕນາຫ ''ມຸຏ຺ຐິຍໍ ກຕ຺ວາ ວິຍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ''ຕິ. ສທ຺ທຕ຺ຖໂຕ ປນ ເຈໂຕ ວິຣູປໍ ນິພນ຺ຘິຍຕິ ສໍຍມິຍຕິ ເອເຕຫີຕິ ເຈຕໂສ ວິນິພນ຺ຘາ. ຍສ຺ສ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ສີລໍ ອຂຓ຺ຑາທິຠາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຸປຣິສຸທ຺ຘໍ ວິເສສຠາຄິຍຕ຺ຕາ ອປ຺ປກາສິເຣເນວ ມຄ຺ຄຜລາວຫໍ ມຫາສງ຺ຆຣກ຺ຂິຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວິຍ, ໂສ ຕາທິເສນ ສີເລນ ອິມສ຺ມິໍ ສມ຺ມວິນເຍ ວຸທ຺ຘີ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ ອາຫ ''ສີເລນ ວຸທ຺ຘີ''ນ຺ຕິ. ຍສ຺ສ ປນ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ວິຣູຬ຺ຫມູໂລ ວິຍ ປາທໂປ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິໂຕ, ໂສ ສາສເນ ວິຣູຬ຺ຫີ ອາປນ຺ໂນຕີຕິ ອາຫ ''ມຄ຺ເຄນ ວິຣູຬ຺ຫີ''ນ຺ຕິ. ໂຍ ສພ຺ພໂສ ກິເລສນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂສ ອຣຫາ ສີລາທິຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘປາຣິປູຣິຍາ ສຕິເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ນິພ຺ພາເນນ ເວປຸລ຺ລ''ນ຺ຕິ. ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ພຸທ຺ຘານໍ ຘມ຺ມກາໂຍ ວິຍ ຣູປກາໂຍປີ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕຣຄຸຓາທິຏ຺ຐານຕາຍ ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣີນໍ ສໍສຍວຕ຺ຖຸ ໂຫຕິເຍວາຕິ ''ສຣີເຣ ວາ ຄຸເຓ ວາ ກງ຺ຂຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂເຓນ ອນຸພ຺ຍຎ຺ຊນາທໂຍ ຣູປກາຍຄຸຓາ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ ອວິນາຠາວໂຕຕິ ''ທ຺ວຕ຺ຕິໍສວຣລກ຺ຂຓປ຺ປຏິມຓ຺ຑິຕ''ນິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ອນາວຣຓຎາເຓນ ສພ຺ເພປິ ອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍເຠທາ ຘມ຺ມກາຍຄຸຓາ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓຄ຺ຄຫເຓເນວ ກຕໍ ນານນ຺ຕຣິຍຠາວໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ກງ຺ຂຕີຕິ ''ອໂຫ ວຕ ເຕ ຄຸຓາ ນ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ຠເວຍ຺ຍຸໍ ວາ''ຕິ ປຕ຺ຖນຸປ຺ປາທນວເສນ ກງ຺ຂຕິ. ປຸຣິໂມ ຫິ ວິປຣີຕຊ຺ຌາສໂຍ, ອິຕໂຣ ຍຖາຠູຕຎາຓຊ຺ຌາສໂຍ. ວິຈິນນ຺ໂຕຕິ ວິຈຍຠູຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ເຕ ວິເວເຈຕຸກາໂມ ຕທຠາວໂຕ ກິຈ຺ຉໍ ທຸກ຺ຂໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ກິຈ຺ຉປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ເຉຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາເຍວາຕິ ອາຫ ''ວິນິຈ຺ເຉຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຕິ. ວິຄຕາ ຈິກິຈ຺ຉາຕິ ວິຈິກິຈ຺ຉາ. ອຘິໂມກ຺ຂໍ ນ ປຏິລຠຕີຕິ ''ເອວເມຕ''ນ຺ຕິ ໂອກປ຺ປນວເສນ ຄຸເຓສຸ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ນາຘິຄຈ຺ຉຕີ. ໂອຕຣິຕ຺ວາຕິ ຎາເຓນ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ. ປສີທິຕຸນ຺ຕິ ''ປສນ຺ນຣູປຘມ຺ມກາຍຄຸເຓຫິ ຠຄວາ''ຕິ ປສີທິຕຸໍ. ອນາວິໂລ ອກາລຸສ຺ໂສ ໂຫຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ. ''ກງ຺ຂຕີ''ຕິ ອິມິນາ ທຸພ຺ພລາ ວິມຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ''ວິຈິກິຈ຺ຉຕີ''ຕິ ອິມິນາ ມຊ຺ຌິມາ, ''ນາຘິມຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ອິມິນາ ພລວຕີ, ''ນ ສມ຺ປສີທຕີ''ຕິ ອິມິນາ ຕິວິຘາຍປິ ວິມຕິຍາ ວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນຈິຕ຺ຕກາລຸສ຺ສິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ.

ອາຕປ຺ປາຍາຕິອາທີສຸ ຕປຕິ ສນ຺ຕປຕິ ກິເລເສຕິ ອາຕປ຺ປໍ, ອາຣມ຺ຠຘາຕຸ, ຕທຕ຺ຖາຍ. ອນຸໂຍຄາຍາຕິ ຍຖາ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ອວສໂຣ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອນຸ ອນຸ ຍຸຎ຺ຊນໍ ອນຸໂຍໂຄ, ນິກ຺ກມຘາຕຸ, ຕທຕ຺ຖາຍ. ເຕນາຫ ''ປຸນປ຺ປຸນໍ ໂຍຄາຍາ''ຕິ. ສາຕຈ຺ຈາຍາຕິ ຍຖາ ອຸປຣູປຣິ ວິເສສາວໂຫ ໂຫຕິ, ຕຖາ ສຕຕສ຺ສ ນິຣນ຺ຕຣປວຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸໂຍຄສ຺ສ ຠາໂວ ສາຕຈ຺ຈໍ, ປຣກ຺ກມຘາຕຸ, ຕທຕ຺ຖາຍ. ປຘານາຍາຕິ ສນ຺ຕເມວໍ ຕິວິຘຘາຕຸສໍວຑ຺ຒິຕານຸຠາວໍ ສພ຺ພກິເລສວິທ຺ຘໍສນສມຕ຺ຖໍ ປຘານສງ຺ຂາຕໍ ວີຣິຍໍ, ຕທຕ຺ຖາຍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຕປ຺ປາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ນມຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກງ຺ຂາວເສນ, ປເຄວ ອນຸໂຍຄາທິອຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ປທານິ ຄຫິຕານິ, ອນວເສສວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວາ. ເກຈິ ປນ ''ອາຕປ຺ປເວວຈນາເນວ ອນຸໂຍຄາທິປທານີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ຠຄວາ ສຕ຺ຖຣິ ກງ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຘກຈວຣຂາຓຸກຠາເວນ ອກຸສລຠາວາທິອາປາທນໂຕ ເຈໂຕຂິລຠາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ສິກ຺ຂາຄ຺ຄຫເຓນ ປຏິປຕ຺ຕິສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມ ຈ ປຏິເວຘຘມ຺ເມ ຈາ''ຕິ. ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ເມ ຍຕ຺ຖ ກງ຺ຂາຍ ສມ຺ຠໂວ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຈຕຸຣາສີຕິ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘສຫສ຺ສານີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຍິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ປຣມ຺ປຣາຍ ປຏິເວຘາວຫຠາວາທິວເສນປິ ເອກຈ຺ຈານໍ ຕຕ຺ຖ ສໍສຍຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ. ຍຖາ ຈ ປຏິເວເຘ ກງ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາ, ເອວໍ ອຘິຄມຘມ຺ເມປິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ຕຖາ ຫິ ເອກເຈ ''ກສິຓາທິຠາວນາຍ ຌານານິ ອິຊ຺ຌນ຺ຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ. ''ກສິຓນິສ຺ສນ຺ໂທ ອາຣຸປ຺ປາ, ເມຕ຺ຕາທິນິສ຺ສນ຺ໂທ ຈຕຸຕ຺ຖພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ''ຕິ ເອວມາທິນາ ກງ຺ຂຕີເຍວາຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ນວ

ໂລກຸຕ຺ຕເຣສຸ ປ຺ຕຸຄຕ຺ຕິຍໍເຍວ ກງຂາປ໋ວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ອສໍກິເລສິກຕ຺ຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມານໍ໚

ເອວຣູປນ຺ຕິ ເອທິສໍ ສຸປ຺ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ-ອຸຊຸປ຺ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ-ຄາຍປ຺ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ-ສາມີຈິປ຺ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິ-ສງຂາຕໍ ສມ຺ມາປ໌ຝິປ໌ທໍ໚ ອຣິສີລສິກ຺ຂາທໂຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມສ຺ສ ອນຸສມ຺ມກູຕາ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ເອວຄ຺ຫິ ມຄ຺ຄຜລສິກ຺ຂາຫິ ອິມາສໍ ວິເສໂສ ສິທ຺ໂຣ ໂຫຕິ໚ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສິກ຺ຂາຄ຺ຄຫເຕນ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິສທ຺ສມ຺ມສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ"ຕິ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ສິກ຺ຂາຍ ຈ ຄຸເຕສຸ ອນຣິມຸຈ຺ຈນອສມ຺ປ໌ສີທນວເສນ ອປ຺ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິກາວໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຣກາໂວ ອາສປ຺ປນປ໌ຣິສປ຺ປນວເສນ ປ໋ວຕ຺ຕິຍາ ກຈວຣຂາຕຸກກາໂວ ຈ, ເອວໍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ອາຆາຕຈຕ຺ທິກ຺ກາທິວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຖທ຺ຣກາໂວ ຈ ອຸປ໌ຫນນວິຣຸຊ຺ຊນາທິວເສນ ກຈວຣຂາຕຸກກາໂວ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ອຣິຍສງຆວິສຍາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ, ປຸຄ຺ຄລວິສຍາ ກາຈິ ນຕ຺ຖີຕິ ສງຆວິສຍາວ ຄຫິຕາ, ສາສນິກວເສນ ຈາຍໍ ເຈໂຕຂິລເທສນາຕິ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິວິສໂຍວ ໂກໂປ ຄຫິໂຕ໚

໑໗໖໚ ຍຖາ ວຕ຺ຖຸກາໂມ, ເອວໍ ກິເລສກາໂມປີ ອສ຺ສາທນີໂຍ ເອວາຕິ "ກິເລສກາເມປີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ເຕນາຫ ກຄວາ "ຣູປ໌ຕຕ຺ຫາ ໂລເກ ປີຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຕ຺ຫາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕີ"ຕິອາທິ (ທີ໚ ນິ໚ ໒໚໔໐໐; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໑໓໓; ວິກ໚ ໒໐໓)໚ ກາມນິທ຺ເທເສ (ມຫານິ໚ ໑) ສພ຺ເພປີ ເຕກູມກາ ສມ຺ມາ ກາມນີຍຝ຺ເຖນ "ກາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ພລວກາມຣາຄວຕ຺ຖຸກູຕາເຍເວຕ຺ຖ ກາມຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕາຕິ໚ ວິນິພທ຺ຣວຕ຺ຖຸກາເວນ ຍຖາ ວິສໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາໂຍ ຄຫິໂຕ, ຕຖາ ປ໌ເຣສໍ ຕຖາຣູປ໋າ ຣູປ໌ສມ຺ມາ ສມູຫຝ຺ເຖນາຕິ ອາຫ "ຣູເປ໌ຕິ ພຫິທ຺ຣາຣູເປ໌"ຕິ໚ ຍຖາ ຫິ ປ໌ຄ຺ຈກາມຄຸຕິໂກ ຣາໂຄ ຊານາທິວິເສສາທິຄມສ຺ສ ວິນິພທ຺ຣາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາເຍ ອເປກ຺ຂາ ພຫິທ຺ຣາ ຈ ສກປ໌ຣິກ຺ຂາຣລາຕິມິຕ຺ຕາທິສຸ ອເປກ຺ຂາຕິ໚ ເກຈິ ປ໌ເນຕ຺ຖ "ຣູເປ໌ຕິ ຣູປ໌ຊ຺ຊາເນ"ຕິອາທິນາ ປ໌ປ໌ຄ຺ເຈນ຺ຕິ໚ ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ຊານາທິຄມວິນິພທ຺ຣານໍ ສີລສ຺ສ ຈ ສໍກິເລສກູຕານໍ ເຈໂຕວິນິພທ຺ຣກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ໚

ຍາວທຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍາວ ອຕ຺ເຖຕິ ອກິກງຂຕິ, ຕາວ໚ ເຕນາຫ "ຍຕ຺ຕກໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຕກ"ນ຺ຕິ໚ ນ຺ຕິ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອຸທຣປູຣໍ ກຸຕ຺ຕໍ໚ ອວເທຫນໂຕ ປູຣຕໂຕ໚ ເສຍ຺ຍສຸຂນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍໍ ປ໌ຝິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນກສຸຂໍ໚ ປ໌ສ຺ສສຸຂນ຺ຕິ ປ໌ສ຺ສານໍ ສມ຺ປ໌ຣິວຕ຺ຕເນນ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນກສຸຂໍ໚ ນິທ຺ທາສຸຂນ຺ຕິ ນິທ຺ທາຍເນນ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊນກສຸຂໍ໚

ສີເລນາຕິອາທິ ປ໌ຕ຺ຖນາກາຣທສ຺ສນໍ໚ ວຕສມາທານນ຺ຕິ ສຸຕງຄາທິວຕານຸຝ຺ຖານໍ໚ ຕໂປ໌ຕິ ວີຣິຍາຣມ຺ໂກ໚ ໂສ ຫິ ກິເລສານໍ ຕປ໌ນຝ຺ເຖນ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນຝ຺ເຖນ ຕປ໌ຈຣຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚

໑໗໘໚ຉນ຺ທໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ ຉນ຺ທໍ ສຸຣໍ, ຉນ຺ທໍ ເຊຝ຺ຖກໍ, ຉນ຺ທໍ ປ຺ຸພ຺ພງຄມໍ ກຕ຺ວາ ປ໋ວຕ຺ຕິວເສນ ຉນ຺ທໍ ນິສ຺ສາຍ໚ ເຊຝ຺ຖກຝ຺ເຖນ ປ໌ສານກູຕາ, ປ໌ສານກາວໍ ວາ ປ໌ຕ຺ຕາຕິ ປ໌ສານກູຕາ໚ ເຕທິ ສມ຺ເມທິຕິ ຉນ຺ທນິສ຺ສເຍນ ປ໋ວຕ຺ຕສມາທິນາ ເຈວ "ປ໌ສານສງຂາໂຣ"ຕິ ວຸຕ຺ຕວີຣິເຍນ ຈ໚ ອຸເປ໌ຕນ຺ຕິ ສມ຺ປ໌ຍຸຕ຺ຕໍ໚ ອິຊ຺ຊນຝ຺ເຖນ ອິທ຺ຣິ, ນິປ຺ຜຕ຺ຕິອຕ຺ເຖນ ປ໌ຝິລາກຝ຺ເຖນ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕສ຺ສາ ອິທ຺ຣິຍາ ປ໋າທໍ ປ໋າທກໍ ປ໌ທຝ຺ຖານກູຕໍ໚ ອຖ ວາ ອິຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕາຍ ອິທ຺ຣາ ວຸທ຺ຣາ ອຸກ຺ກໍສຄຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິທ຺ຣິ, ສາວ ອຸປ໌ຣິວິເສສານໍ ອຣິຝ຺ຖານກາວໂຕ ປ໋າໂທ໚ ເຕນາຫ "ອິທ຺ຣິກູຕໍ ວາ ປ໋າທນ຺ຕິ ອິທ຺ຣິປ໋າທ"ນ຺ຕິ໚ ເສເສສຸປີຕິ ວີຣິຍິທ຺ຣິປ໋າທາທີສຸປີ໚ ອສ຺ສາຕິ ອິທ຺ຣິປ໋າທສ຺ສ໚ ອຕ຺ໂຖ ທີປີໂຕຕິ ທີປນຕ຺ຖໍ ກຕໍ, ຕສ຺ມາ ວິສຸທ຺ຣິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຣິ໚ ມຫາຝິ໚ ໒໚໓໖໘) ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖວິຈາໂຣ ຄເຫຕພ຺ໂພ໚ ອິທ຺ຣິປ໋າທານໍ ສມາຣິປ໌ສານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ວິກ຺ຂມ຺ກນປ຺ປ໌ຫານໍ ກຖິຕ"ນ຺ຕິ໚ ເຕສໍ ເຕສໍ ກຸສລສມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປ໌ນ຺ນານໍ ອຸປ຺ປ໋າທນກິຣິຍາຍ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນານໍ ປ໌ຣິພ຺ຣູຫນກິຣິຍາຍ ອຸສ຺ສຫນໂຕ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີ, ຖາມປ຺ປ໌ຕ຺ຕາ ປ໌ຣກ຺ກມສາຕຸ໚ ສາ ປ໌ນ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຣິປ໋າທານໍ ວິເສສປ໌ຈ຺ຈຍກູຕາ ເຕ ອຸປ໋າທາຍ "ປ໌ຄ຺ຈມີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ຈ ຍສ຺ມາ ສມຖວິປ໌ສ຺ສນາກາວນາສຸ ຕຕ຺ຖ ຈອາທິມຊ຺ຊປ໌ຣິໂຍສາເນສຸ ສາເຣຕພ຺ພໍ ວີຣິຍໍ, ຕສ຺ມາ ອາຫ "ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກຕ຺ຕພ຺ພວີຣິຍໍ ທສ຺ເສຕິ"ຕິ໚ ປ຺ຸພ຺ພກາຄິຍສມຖວິປ໌ສ຺ສນາສາຣນໍ ປ໌ຫາຕພ຺ພສມ຺ມວິກາເຄນ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອາຫ "ປ໌ຄ຺ຈ ເຈໂຕຂິລປ຺ປ໌ຫານານີ ປ໌ຄ຺ຈ ວິນິພນ຺ຣປ຺ປ໌ຫານານີ"ຕິ໚ ກພ຺ໂພຕິ ຍຸຕ຺ໂຕ ອຣຫຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ໚ ລາເຕນາຕິ ມຄ຺ຄລາເຕນ໚ ກິເລສເກທາຍາຕິ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນາຍ໚ ເຂມສ຺ສາຕິ ອນຸປ໌ທ຺ທວສ຺ສ໚

ສມ຺ກາວນຕ຺ເຖຕິ (ສາຣຕ຺ຖ໚ ຝີ໚ ໑໚໑໑; ອ໚ ນິ໚ ຝີ໚ ໓໚ກ໚ກ໑) "ອປີ ນາເມວໍ ສີຍາ"ຕິ ວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖ ສມ຺ກາວນຕ຺ໂຖ໚ ເອວໍ ຫີຕິ ເອວໍ ເອກເມວ ສງຂຸຍໍ ອວຕ຺ວາ ອປ໌ຣາຍ ສງຂຸຍາຍ ສທ຺ຣີ ວຈນໍ ໂລເກ ສີລິຝ຺ຖວຈນໍ ໂຫຕິ ຍຖາ "ທ຺ເວ ວາ ຕີຕິ ວາ ອຸທກຟຸສິຕານີ"ຕິ໚ ສມ຺ມາ ອຣິສຍິຕານີຕິ ປ໋າທາທີທິ ອຕ຺ຕນາ ເນສໍ ກິຄ຺ຈິ ອຸປ໌ຆາຕໍ ອກໂຣນ຺ຕິຍາ ພຫິວາຕາ

ທິປ໌ຣິສຸສຍປ໌ຣິຫຣຓຕຖໍ ສມ຺ມເທວ ອຸປ໌ຣິ ສຍິຕານີ໌ ອຸຕຸ໌ ຄາຫາເປ໌ນ຺ຕິຍາຕິ ເຕສໍ ອລລສິເນຫປ໌ຣິຍາທານຕຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍຸສ຺ມາວເສນ ອຸຕຸ໌ ຄຕ຺ຫາເປ໌ນ຺ຕິຍາ໌ ເຕນາຫ ''ອຸສ຺ມິກຕານີ''ຕິ໌ ສມ຺ມາ ປ໌ຣິກາວິຕານີຕິ ສມ຺ມເທວ ສພ຺ພໂສ ກຸກ຺ກຸຜວາສນາຍ ວາສິຕານີ໌ ເຕນາຫ ''ກຸກ຺ກຸຜຄນ຺ຜໍ ຄາຫາປີຕານີ''ຕິ໌ ອຍລ຺ຸຈ ກຸກ຺ກຸຜຄນ຺ຜປ໌ຣິກາວນາ ສມ຺ມາອຜິສຍນສມ຺ມາ ປ໌ຣິເສທນນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ''ອນຸນິປ຺ຜາທີ''ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ໌ ຜີ໌ ໑໌໑໑) ທຜ຺ຸຄພ຺ພາ໌ ເຕທິ ປ໌ນ ສທ຺ຸຣີເຍວ ອີຊຊນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕິ ວິຜກິຣິຍາກຣເຕນາ''ຕິ໌ ກິລ຺ຸຈາປີ ນ ເອວໍ ''ອໂຫ ວຕິເມ''ຕິອາທິນາ ອິຈ຺ຸຉາ ອຸປ຺ປ໌ຊເຊຍ຺ຸຍ, ກາຣຕສ຺ສ ປ໌ນ ສມ຺ປ໌າທິຕຕ຺ຕາ ອຖ ໂຂ ກພ຺ພາວ ອກິນິພ຺ກິຊຊິຕຸນ຺ຕິ ໂຍຊນາ ໌ ກສ຺ມາ ກພ຺ພາຕິ ອາຫ ''ເຕ ຫີ ຍສ຺ມາ ຕາຍາ''ຕິອາທີ໌ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ກ ປ໌າລສ຺ສ ຕນຸຕາ ອາໂລກສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປ໌ລ຺ຸຍາຍມານສ຺ສ ກາຣຕໍ, ຕຖາ ກປ໌າລສ຺ສ ຕນຸຕາຍ ນຂສິຂາມຸຂຕ຺ຕ຺ຫການໍ ຂຣຕາຍ ຈ ອລລສິເນຫສ຺ສ ປ໌ຣິຍາທານໍ ກາຣຕາວຈນນ຺ຕິ ທຜ຺ຸຄພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາຕິ ອາໂລກສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປ໌ລ຺ຸຍາຍມານໂຕ, ສຍລ຺ຸຈ ປ໌ຣິປ໌າກ ຄຕຕ຺ຕາ໌

ໂອປ໌ມ຺ມສມ຺ປ໌ຜິປ໌າທນນ຺ຕິ ໂອປ໌ມ຺ມຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ໌ເມຍ຺ເຍນ ສມ຺ມເທວ ປ໌ຜິປ໌າທນໍ໌ ອຕ຺ເຖນາຕິ ອຸປ໌ເມຍ຺ຍຕ຺ເຖນ໌ ຍຖາ ກຸກ຺ກຸຜິ ຍາ ອຕ຺ເຫສຸ ຕິວິຜກິຣິຍາຍ ກຣຕໍ ກຸກ຺ກຸຜຈ຺ຸຉາປການໍ ອຕ຺ຫໂກສໂຕ ນິກ຺ຂມນສ຺ສ ມູລການຕໍ, ເອວໍ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີປ໌ນ຺ນຣສານີ ອຍຄານີ ອວິຊຊຕ຺ຫໂກສໂຕ ນິກ຺ຂມນສ຺ສ ມູລກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ຕສ຺ສາ ກຸກ຺ກຸຜິຍາ...ເປ໌... ສມນ຺ນາຄຕກາໂວ''ຕິ໌ ປ໌ຜິຈ຺ຸຉາທນສາມລ຺ຸເຍນ ອວິຊຊາຍ ອຕ຺ຫໂກສສທິສຕາຍ ພລວວິປ໌ສ຺ສນາວເສນ ອວິຊຊຕ຺ຫໂກສສ຺ສ ຕນຸກາໂວ, ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕສ຺ສ ປ໌ຣິຕາມກາໂລ ວຸຜ຺ຖານຄາມິນີກາວາປ໌ຕ຺ຕິ, ຕທາ ຈ ສາ ມຄ຺ຄຌາຕຄພ຺ກໍ ຜາເຣນ຺ຕິ ວິຍ ໂຫ ຕີຕິ ອາຫ ''ຄພ຺ກຄ຺ຄຫຕກາໂລ''ຕິ໌ ອກິລ຺ຸຌາປ຺ກ຺ເຂຕິ ໂລກິຍາກິລ຺ຸຌາປ຺ກ຺ເຂ໌ ໂລກຸຕ຺ຕຣາກິລ຺ຸຌາ ຫີ ອວິຊຊຕ຺ຫໂກສໍ ປ໌ທາລິ ກາຕິ໌ ຄາຖາຍ ອວິຊຊຕ຺ຫໂກສໍ ປ໌ທຣຕີຕິ ເທສນາວິລາເສນ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕານຄຕໍ ອວິຊຊຕ຺ຫໂກສໍ ຜຍ຺ຸເຜຕິ, ຍຖາຄາເນ ຄາຕຸໍ ນ ເທຕິ໌

ປ໌ຜິສງຂານປ຺ປ໌ຫານນ຺ຕິ ຕທງຄປ຺ປ໌ຫານປ຺ພພໍ ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປ໌ຫານໍ໌ ປ຺ຸພພກາຄິຍາ ອິທ຺ຸຊີປ໌າທາ ປ໌າລຸອິຍໍ ຄທີຕາຕີ ''ອິທ຺ຸຊີ ປ໌າເທທີ ວິກ຺ຂມ຺ການປ຺ປ໌ຫານ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ''ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີປ໌ນ຺ນຣສງຄສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂຸ ກພ຺ໂພ ອກິນິພ຺ພິທາຍາ''ຕິອາທິວຈນ ໂຕ (ມ໌ ນີ໌ ໑໌໑໗ລ) ໂລກຸຕ຺ຕຣິທ຺ຸຊີປ໌າທາ ປ໌ນ ສມ຺ໂພຜຄ຺ຄຫເຕເນວ ຄທີຕາ໌ ມຄ຺ເຄ ອາຄເຕຕີ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫີປ໌ນ຺ນຣສງຄສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ວິປ໌ສ຺ສນໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກາປຍໂຕ ມຄ຺ເຄ ອາຄເຕ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ເນ, ປ໌າລຸອິຍໍ ວາ ອກິນິພ຺ກິທາສມ຺ໂພຜຄ຺ຄຫເຕທີ ມຄ຺ເຄ ອາຄເຕ໌ ຜເລ ອາຄເຕຕີ ເອຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໌ ນິພ຺ພານສ຺ສ ປ໌ນ ປ໌າລຸອິຍໍ ອ ນາຄຕຕ຺ຕາ ນິສ຺ສຣຕປ຺ປ໌ຫານໍ ນ ຄທີຕໍ໌ ເສສໍ ສຸວິລ຺ຸເລຍ຺ຍເມວ໌

ເຈໂຕຂິລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ໌ກາສນາ ສມຕ຺ຕາ໌

໗໌ ວນປ໌ຕ຺ຖປ໌ຣິຍາຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໙໐໌ ວນິຍຕິ ວິເວກກາເມທີ ກຊິຍຕິ, ວນຸເຕ ວາ ເຕ ອຕ຺ຕສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ວສນຕ຺ຖາຍ ຍາຈນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວນໍ, ປ໌ຕິຜ຺ຸຄນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິເວກການາ ຍຖາຜິປ຺ເປ໌ຕວິເສສາຜິຄເມນາຕິ ປ໌ຕ຺ຖໍ, ວເນສຸ ປ໌ຕ຺ຖໍ ຄຫນຜ຺ຸຄາເນ ເສນາສນໍ ວນປ໌ຕ຺ຖໍ໌ ປ໌ຣິຍາຍຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ຜລໍ ປ໌ຣິຄຄເຫຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຕີຕິ ປ໌ຣິຍາໂຍ, ກາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ວນປ໌ຕ຺ຖປ໌ຣິຍາຍນ຺ຕິ ວນປ໌ຕ຺ຖການຣຕ''ນ຺ຕິ໌ ວນປ໌ຕ຺ຖລ຺ຸຫີ ຕໍ ອຸປ໌ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣໂຕ ອຸປ໌ນິສ຺ສຍກາຣຕໍ໌ ເຕນາຫ ''ວນປ໌ຕ຺ຖໍ ອຸປ໌ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕີ''ຕິ໌ ປ໌ຣິຍາຍຕິ ເທເສຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ປ໌ຕິຜ຺ຸຄເປ໌ ຕີຕິ ປ໌ຣິຍາໂຍ, ເທສນາ໌ ວນປ໌ຕ຺ຖໍ ອາຣພ຺ກ ປ໌ວຕ຺ຕາ ເທສນາ ວນປ໌ຕ຺ຖເທສນາ, ຕໍ, ອຸກຍຕ຺ຖາປີ ວນປ໌ຕ຺ຖຄ຺ຄຫຄໍ ລກ຺ຂຄມຕ຺ຕໍ ຄາມາທີນມ຺ເປ໌ຕ຺ຖ ກາຣຄກາວສ຺ສ, ເທສນາຍ ວິສຍກາວສ຺ສ ຈ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ໌

໑໙໑໌ນິສ຺ສາຍາຕິ ອປ໌ສ຺ສາຍ, ວິເວກວາສສ຺ສ ອປ໌ສ຺ສຍໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ນ ອຸປ໌ຜ຺ຸຄາຕີຕິອາທີທິ ຕສ຺ມີ ວນປ໌ຕ຺ເຖ ເສນາ ສນສປ຺ປ໌າຍາກາວໍ, ອຸຕຸປຸຄ຺ຄລຜມ຺ມສ຺ສວນສປ຺ປ໌າຍາກາວມ຺ປີ ວາ ທສ຺ເສຕິ໌ ຊີວິຕສມ຺ກາຣາຕິ (ອ໌ ນີ໌ ຜີ໌ ໒໌໙໌໖) ຊີ ວິຕປ຺ປ໌ວຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ກາຣາ ປ໌ຈ຺ຸຈຍາ໌ ສມຸທາເນຕພ຺ພາຕິ ສມ຺ມາ ຌາເຍນ ອນວຊຊ໌ເຊົາລ຺ຸຉາຈຣິຍາທິນາ ອຸທ຺ຸຜໍ ອຸທ຺ຸຜໍ ອາເນຕພ຺ພາ ປ໌າປ຺ຸຕິຕພ຺ພາ໌ ເຕ ປ໌ນ ຕຖາ ສມຸທານິຕາ ສມາຫຜາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ສມາຫຣິຕພ຺ພາ''ຕິ໌ ທຸກ຺ເຂນ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕີຕິ ສຸລກຸປ຺ປ໌າທາ ນ ໂຫນ຺ຕິ໌ ເອເຕນ ໂກຊນສປ຺ປ໌າຍາທີອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ໌ ຣຕ຺ຕິກາຄໍ ວາ ທິວສກາຄໍ ວາຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ອຸປ໌ໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ''ຣຕ຺ຕິໂກຜ຺ຸຄາເສ ວາ ທິວສໂກຜ຺ຸຄາເສ ວາ''ຕິ໌ ຣຕ຺ຕີເຍວ ປ໌ກ຺ກມິຕພ຺ພໍ ສມຕຜມ຺ມສ຺ສ ຕຕ຺ຖ

ອນິປ຺ຜຊ຺ຊນໂຕຯ

໑໙໔-໖ຯສງ຺ຂາປີຕິ ‘‘ຍທຕ຺ຖຸມຫໍ ປ຺ພ຺ພຊິໂຕ, ນ ເມຕໍ ອິຨ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ຈີວຣາທີ ປນ ສມ຺ທາຄຈ຺ຉຕິ, ນາຫໍ ຕທຕ຺ຖໍ ປ຺ພ຺ພຊິ ໂຕ, ກີ ເມ ອິຨ ວາເສນາ’’ຕິ ປຝິສງ຺ຂາຍປີຯ ອນນ຺ຕຣວາເຣ ສງ຺ຂາປີຕິ ‘‘ຍທຕ຺ຖຸມຫໍ ປ຺ພ຺ພຊິໂຕ, ຕໍ ເມ ອິຨ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ຈີວຣາທີ ປນ ນ ສມ຺ທາຄຈ຺ຉຕິ, ນາຫໍ ຕທຕ຺ຖໍ ປ຺ພ຺ພຊິໂຕ’’ຕິ ປຝິສງ຺ຂາຍປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ‘‘ສມຓຨມ຺ມສ຺ສ ນິປ຺ຜຊ຺ຊນກາວໍ ຊານິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

໑໙໕-໖ຯໂສປ຺ຄ຺ຄໂລ ອນາປ຺ຈ຺ຉາ ປກ຺ກມິຕພ຺ພໍ, ນານ຺ພນ຺ຨິຕພ຺ໂພຕິ ‘‘ໂສ ປ຺ຄ຺ຄໂລ’’ຕິ ປທສ຺ສ ‘‘ນານ຺ພນ຺ຨິຕພ຺ໂພ’’ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຨຯ ຍສ຺ສ ເຍນ ຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຨ, ທູຣຝ຺ເຖນປີ ໂສ ກວຕິ ຯ ຕໍ ປ຺ຄ຺ຄລນ຺ຕິ ‘‘ໂສ ປ຺ຄ຺ຄໂລ’’ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ ອຸປໂຍຄວເສນ ປຣິຕາເມຕ຺ວາ ຕໍ ປ຺ຄ຺ຄລໍ ອນາປ຺ຈ຺ຉາ ປກ຺ກມິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຖວເສນ ຫິ ວິກຕ຺ຕິວິປຣິຕາໂມຕິຯ ຕໍ ອາປ຺ຈ຺ຉາ ປກ຺ກ ມິຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ອາປ຺ຈ຺ຉາ ປກ຺ກມິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຈ ກຕລ຺ລຕກຕເວທິຕາຍ ນິໂຍຊນໍຯ

໑໙໗ຯເອວຣູໂປຕິ ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ກິກ຺ຂ຺ໂນ ຄຸເຕທີ ວຸທ຺ຨິເຍວ ປາຝິກງ຺ຂາ, ປຈ຺ຈເຍທີ ຈ ນ ປຣິສ຺ສໂມ, ເອວຣູໂປ ທຕ຺ຫກມ຺ມາທີທີ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ເຈປີ, ນ ປຣິຈ຺ຈຊິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ສເຈປີ’’ຕິອາທີນາຯ

ວນປຕ຺ຖປຣິຍາຍສຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໗ຯ ມຨຸປີຕ຺ທິກສຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໑໙໙ຯຊາຕິວນນ຺ຕິ ສຍໍຊາຕໍ ວນໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອໂຣປີມ’’ນ຺ຕິຯ ປຝິສລ຺ລານຕ຺ຖາຍາຕິ ເອກີກາວຕ຺ຖາຍ, ປຖຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໂຕ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ປຝິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ເຕ ນິພ຺ພາເນ ຜລສມາປຕ຺ຕິວເສນ ອລ຺ລີຍາປນຕ຺ຖໍຯ ທຕ຺ໂຫ ປາຕົມ຺ທີ ອສ຺ສາຕິ ທຕ຺ຫ ປາຕົຯ ຍຖາ ໂສ ‘‘ທຕ຺ຫປາຕົ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ອຍຝ຺ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຕ຺ຫວິຕ຺ຕຕາຍາຕິ ທຕ຺ເຫ ໂສຕ຺ຫຕາຍຯ ໂສ ຫິ ທຕ຺ຫປສ຺ໂຕ ທຕ຺ຫສິປ຺ເປ ຈ ສຸກ຺ສໂລ ຕຕ຺ຖ ປາກໂຝ ປຝ຺ຌາໂຕ, ຕສ຺ມາ ທຕ຺ຫໍ ຄເທຕ຺ວາວ ວິຈຣຕິຯ ຊງ຺ຆາກິລມຖວິ ໂນທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຣາຊສກາຍ ຈິຣນິສຊ຺ຊາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນຊງ຺ຆາປຣິສ຺ສມສ຺ສ ອປນຍນຕ຺ຖໍຯ ອຨິຈ຺ຈນິກ຺ຂມໂນຕິ ຍາທິຈ຺ຉານິກ຺ຂມ ໂນ, ນ ອກິຕ຺ຫນິກ຺ຂມໂນຯ ໂອລຸພ຺ກາຕິ ສນ຺ນິຣຸມ຺ກິຕ຺ວາ ຄິໂຕຯ ຍຖາ ໂສ ‘‘ໂອລຸພ຺ກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ຸ ‘‘ໂຄປາລກທາຣ ໂກ ວິຍາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໒໐໐ຯ ວທນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ວາໂທ, ທິຝ຺ຖິຕິ ອາຫ ‘‘ກີ ວາທີຕິ, ກີ ທິຝ຺ຖິໂກ’’ຕິ? ກິມກ຺ຂາຍີຕິ ກິມາຈິກ຺ຂໂກ, ກິທິສຨມ຺ມກໂຖ? ອຈິຕ຺ຕິກາເຣນາຕິ ອນາທເຣນຯ ຕຖາປ຺ຈ຺ຉເນ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກສ຺ມາ’’ຕິອາທີມາຫຯ ນສ຺ສເຕຕນ຺ຕິ ນສ຺ສຕຸ ເອຕໍ ກຸລໍຯ

ອຕ຺ຖໍນ ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ຖໍ ເຈ ເອກເທເສນ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕໍ ມິຈ຺ຉາ ຄເທຕ຺ວາ ປຝິປ຺ຜຣິຕ຺ວາປີ ຕິຝ຺ເຖຍ຺ຍຯ ຕສ຺ສ ທິຆຣຕ຺ຕໍ ອທິ ຕາຍ ທກ຺ຂາຍາຕິ ຕທສ຺ສ ອຕ຺ຖາຊານນໍ ກຄວຕາ ອິຈ຺ຉິຕໍຯ ວິຄ຺ຄາຫິກກຖນ຺ຕິ ວິຄ຺ຄຫກໍ, ສາຣມ຺ກກຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນນຸ ກຄວຕາ ສທ຺ຨີ ໂລເກ ປຖູ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນານາວາທາ ສນ຺ຕີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຨາຍາຫ ‘‘ຕຖາຄໂຕ ຫີ’’ຕິອາທີຯ ນ ວິວທຕິ ວິວາທເຫຕຸການໍ ກາມທິຝ຺ຖິຊໂຊສານານໍ ມຄ຺ເຄເນວ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕຕ຺ຕາ, ຕທກາວໂຕ ປນ ໂລໂກ ຕຖາຄເຕນ ວິວທຕິຯ ຨມ຺ມ ວາທີ ຍຖາກູຕວາທີ ຨມ຺ມວາທີທີ ນ ວິວທຕິ ເຕສໍ ວິວທິຕຸກາມຕາຍ ເອວ ອກາວໂຕ, ອຨມ຺ມວາທີ ປນ ຕິຕາຍປີ ນມຝ຺ຌມາ ໂນ ເຕທີ ກິຝ຺ຈິ ວິວທຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ຨມ຺ມວາທີ ເກນຈິ ໂລກສ຺ມິ ວິວທຕິ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໙໔)ຯ ອຨມ຺ມວາທີ ປນ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ນວິວາທເຫຕຸກຕ຺ຕາ ວິວທເຕວຯ ຕຖາ ຈາຫ ‘‘ອຨມ຺ມວາທີວ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ວິວທຕີ’’ຕິຯ

ຍຖາ ຈ ປນາຕີ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ຍຖາ ຈ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທ ໂຫຕິ, ຕຝ຺ຈ ປຊານາຕີ’’ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໘໘) ວິຍ ກາຣຕຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ເຍນ ກາຣເຕນາ’’ຕິຯ ກາຣຕາກາໂຣ ວາ ອິຨ ຍຖາ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ກາຣຕເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຍນ ກາຣເຕນາ’’ຕິຯ ‘‘ອິທໍ ກຖໍ ອິທໍ ກຖໍ’’ຕິ ປວຕ຺ຕນໂຕ ກຖໍກຖາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຯ ສາ ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ໂສ ອກຖໍກຖີ, ຕໍ ອກຖໍກຖີຯ ວິປ຺ປຝິສາຣກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ກຄວຕາ ອນາຄາມິມຄ຺ເຄເນວ ຉິນ຺ນໍ, ຫຕ຺ຖປາທກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ ເຄນ ອາເວຕິກຨມ຺ມາຨິຄມໂຕຯ ອປຣາປຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໂວ ‘‘ກວາກໂວ’’ຕິ ອິຨາຨິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ປຸນປ຺ປຸນພ຺ກເວ’’ຕິຯ

ສໍວຣາສໍວໂຣ ຜລາຜລໍ ວິຍ ຊຸທຸທກມຫນຸໂຕ ກໂວ ''ກວາກໂວ''ຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ອາຫ ''ທິນປກິເຕ ວາ ກເວ''ຕິ. ກໂວ ວຸທຸທິປຸປຕຸໂຕ ''ອກໂວ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ ຍຖາ ''ອເສກຸຂາ ສມຸນາ''ຕິ (ສ. ສ. ໑໑.ຕິກນາຕິກາ). ກິເລສສລຸລາຕິ ກາມສລຸລາທິເກ ວທຕິ. ກິເລສາ ເອວ ວາ ສລຸລານາເມນ ວຸຕຸຕາ ''ສລຸລາ ປຫາຍ ອມຕໍ ເອວ ປາປຸຕາຕິ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ອຕຸຕໂນ ຊີຕາສວກາວໍ ທີເປຕິຕິ ອິມິນາວ ປເຣສລຸຈ ຕາຖຸຕາຍ ສມຸມໍ ເທເສຕິຕິ ອຍມຸປີ ອຕຸໂຖ ວິກາວິໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ນິຫຣິຕຸວາ ກິລຸອາເປຕຸວາຕິ ນິຫຣິຕຸວາ ເຈວ ກິລຸອາເປຕຸວາ ຈ, ນິຫຣຕາວເສນ ວາ ກິລຸອາເປຕຸວາ. ຕິວິສາຂນຸຕິ ຕິກຽຄກາກຸຜິ ວິຍ ນລາເຜ ຊາຕຕຸຕາ ນລາຜິກໍ.

໘໐໑.ກິນຸຕິນຸ ໂຂຕິ ກີ ກາຣເຕນາຕິ ອຕຸໂຖ. ອນຸສນຸຊີ ຄເທຕຸວາຕິ ປຸຈຸຈານຸສນຸຊີ ວຸຜຸຖເປຕຸວາ. ຍໂຕນິທານນຸຕິ ຍໍນິທານໍ, ຍໍກາຣຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ. ປຸຣິມປເທ ທີ ວິກຕຸຕິ ອໂລປໍ ກຕຸວາ ນິທຸເທໂສ, ລອຊຊຕຸຕິກພາທີຣາຍຕນາທິນິທານນຸຕິ ອຍເມວ ອຕຸໂຖ. ສຽຂາຍນຸຕິ ສຽຂາກາເວນ ລາຍນຸຕິຕິ ສຽຂາຕິ ອາຫ ''ສຽຂາຕິ ໂກຜຸຖາສາ''ຕິ. ກາມລຸເຈຕຸຖ ມາໂນປີ ປປລຸໂຈ, ອກິນນຸທນສກາເວ ເອວ ປນ ຄຕຸຫນຸໂຕ ''ຕຕຸຫາມານທິຜຸກິປປລຸຈສມຸປຍຸຕຸຕາ''ຕິ ອາຫ. ຕຖາ ຫີ ວກຸຂຕິ ''ອກິນນຸທິຕພຸພ''ນຸຕິອາທີ. ສມຸທາຈຣນຸຕິຕິ ສພຸພໂສ ອຸທຸສໍ ອຸທຸສໍ ປຣິຍາທາຍ ປວຕຸຕນຸຕິ. ມຣິຍາທຕຸໂຖ ທີ ອຍມາກາໂຣ, ເຕນ ຈ ໂຍເຄນ ປຸຣິສນຸຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ຍຖາ ''ຕຖາຄຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອຣຫນຸຕໍ ສມຸມາສມຸພຸທຸສໍ ທຸເວ ວິຕກຸກາ ສມຸທາຈຣນຸຕີ''ຕິ (ອິຕິວຸ. ໓໘). ຕຕຸຫາທໂຍ ຈ ຍຖາສກໍ ປວຕຸຕິອາກາຣໍ ອວິລຽໜນຸຕິໂຍ ອາເສວນວເສນ ອຸປຣູປຣິ ປວຕຸຕນຸຕິ. ຕຖາ ຫີ ຕາ ''ປປລຸຈສຽຂາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ.

ກາຣເຕຕິ ປວຕຸຕິປຈຸຈເຍ. ເອກາຍຕນມຸປີ ...ເປ... ນຕຸຖີຕິ ຈກຸຂາຍຕນາທີ ເອກມຸປີ ອາຍຕນໍ ອກິນນຸທິຕພຸພໍ ອກິວທິຕພຸພໍ ອຊໂຊສິຕພຸພລຸຈ ນຕຸຖິ ເຈ, ນນຸ ນຕຸຖິ ເອວ, ກສຸມາ ''ນຕຸຖິ ເຈ''ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ? ສຈຸຈໍ ນຕຸຖິ, ອປຸປຫີນາກິນນຸທນາກິວທນອຊໂຊສານານໍ ປນ ປຸຖຸຊຊນານໍ ອກິນນຸທິຕພຸພາທິປຸປກາຣານິ ອາຍຕນານິ ໂຫນຸຕິຕິ ເຕສໍ ນ ສກຸກາ ນຕຸຖີຕິ ວຕຸຕຸ, ປຫີນາກິນນຸທນາທີນໍ ປນ ສພຸພຖາ ນຕຸຖີຕິ ''ນຕຸຖິ ເຈ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອທໍ ມມນຸຕິ ອກິນນຸທິຕພຸພນຸຕິ ທິຜຸຖາກິນນຸທນາຍ ''ອທ''ນຸຕິ ຕຕຸຫາກິນນຸທນາຍ ''ມມ''ນຸຕິ ໂຣເຈຕພຸພໍ. ອກິວທິຕພຸພນຸຕິ ອກິນິວິສນສມຸຜຸຖາປນວເສນ ວຕຸຕພຸພໍ. ເຕນາຫ ''ອທໍ ມມນຸຕິ ວຕຸຕພຸພ''ນຸຕິ. ອຊໂຊສິຕຸວາຕິ ທິຜຸກິ ຕຕຸຫາ ວຕຸຖໍ ອນຸປວິສິຕຸວາ ຄາຫທຸວຍໍ ອນລຸລສາຊາຣຕໍ ວິຍ ກຕຸວາ. ເຕນາຫ ''ຄິລິຕຸວາ ປຣິນິຜຸຖເປຕຸວາ''ຕິ. ເອເຕນາຕິ ''ເອຕຸຖ ເຈ ນຕຸຖີ''ຕິອາທິວຈເນນ. ເອຕຸຖາຕິ ອາຍຕເນສຸ. ຕຕຸຫາທີນໍ ອວຕຸຖຸກາວທສຸສນມຸເຂນ ຕຕຸຫາທີນໍເຍວ ອປຸປວຕຸຕີ ກິເລສປຣິນິພຸພານໍ ກຖິຕນຸຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ ''ເອເສວນຸໂຕ''ຕິອາທີ, ອຍເມວ ອກິນນຸທນາທີນໍ ນຕຸຖິກາວກໂຣ ມຄຸໂຄ, ຕປຸປຜິປຸປສຸສທຸຊີກູຕໍ ຜລໍ, ຕໍນິສຸສຣຕໍ ວາ ນິພຸພານໍ ຣາຄານຸສຍາທີນໍ ອນຸໂຕ ອວສານໍ ອປຸປວຕຸຕິຕິ ອຕຸໂຖ. ເຕນາຫ ''ອຍໍ ...ເປ... ອນຸໂຕ''ຕິ. ສພຸພຕຸຖາຕິ ''ເອເສວນຸໂຕ ປຜິພານຸສຍານໍ''ຕິອາທີສຸ ສພຸພປເທສຸ.

ອາທິຍຕິຕິ ປຫາຣທານາທິວເສນ ຄຍຸຫຕິ. ມຕຸຖກປຸປຕຸຕໍ ກລຫນຸຕິ ກຕຸໜນາທິມຕຸເຕ ອຜຸຖຕຸວາ ມຸຂສຕຸຕິທີ ວິຕຸທນາທິວເສນ ມຕຸຖກປຸປຕຸຕໍ ກລທໍ. ຍາຍ ກໂຣຕິຕິ ສມຸພນຸໂຊ. ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ວິຣຸທຸສຄຸຄາຫວເສນ ນານາຄາຫມຕຸຕໍ, ຕຖາ ວິຣຸທຸສວາທວເສນ ນານາວາທມຕຸຕໍ. ເອວໍ ປວຕຸຕນຸຕິ ຄຣຸກາຕພຸເພສຸປີ ຄາຣວໍ ອກຕຸວາ ''ຕຸວໍ ຕຸວ''ນຸຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕໍ ສາຣມຸກກຖໍ, ຍາຍ ເຈຕນາຍ ຍໍ ກໂຣຕິ, ສາ ຕຸວໍ ຕຸວໍ. ນິສຸສາຍາຕິ ປຜິຈຸຈ, ນິສຸສຍາທິປຈຸຈເຍ ກຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ. ກິເລສານໍ ອຸປຸປຕຸຕິນິມິຕຸຕຕາ ຕາວ ອາຍຕນານໍ ໂທຕຸ ຕພຸກາເວ ກາວໂຕ, ນິໂຣສນິມິຕຸຕຕາ ປນ ກຖໍ. ນ ເຫຕຸຖ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸມານໍ ສຽຄໂທ ໂລກິຍານໍເຍວ ອສີປຸເປຕຕຸຕາຕິ ໂຈທນໍ ສນຸສາຍາຫ ''ນິຣຸຊຊມານາປີ''ຕິອາທີ. ນາມມຕຸເຕນ ນິມິຕຸຕຕໍ ສນຸສາຍ ວຸຕຸໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຍຕຸຖຸປຸປນຸນາ, ຕຕຸເຖວ ນິຣຸທຸສາ ໂຫນຸຕີ''ຕິ ວຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ສຸຕຸຕນຸຕເຣນ ສາເສນຸໂຕ ''ສຸວາຍມຕຸໂຖ''ຕິອາທິມາຫ.

ຕຕຸຖ ສມຸທຍສຈຸຈປລຸເຫນາຕິ ມຫາສຕິປຜຸຖາເນ ສມຸທຍສຈຸຈນິທຸເທເສນ. ໂສ ຫີ ''ກຕຸຖ ອຸປຸປຊຊມານາ''ຕິອາທິນາ ປຸຈຸຈາວເສນ ປວຕຸຕຕຸຕາ ປລຸໂຫຕິ ວຸຕຸໂຕ. ນນຸ ຕຕຸຖ ຕຕຸຫາຍ ອຸປຸປຕຸຕິນິໂຣສາ ວຸຕຸຕາ, ນ ສພຸພກິເລສານນຸຕິ ອີທີສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຍເຖວ ຈາ''ຕິອາທິມາຫ. ລທຸສໂວຫາເຣຕິ ອິມິນາ ຣາຄາທີນໍ ອປຸປວຕຸຕິນິມິຕຸຕຕາຍ ອນຸໂຕຕິ ສມລຸລາ ນິພຸພານສຸສາຕິ ທສຸເສຕິ. ເອເຕເນວ ອກິນນຸທນາທີນໍ ອກາໂວຕິ ຈ ອິທໍ ສໍວຕຸຕິຕນຸຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ກຖໍ ປນ ສພຸພສຽຂຕວິນິສຸສເຜ ນິພຸພາເນ ອກຸສລສມຸມານໍ ນິໂຣສສມຸກໂວຕິ ອາຫ ''ຍລຸຫິ ຍຕຸຖ ນຕຸຖິ, ຕໍ ຕຕຸຖ ນິຣຸທຸສໍ ນາມ ໂຫຕີ''ຕິ. ຍຸວາຍໍ ອປຸປວຕຸຕິຍໍ ນິໂຣສໂວຫາໂຣ ວຸຕຸໂຕ, ສຸວາຍມຕຸໂຖ ນິໂຣສປລຸເຫນ ທີເປຕພຸໂພ. ນ ຫີ ຕຕຸຖ ອຸປຸປຊຊິຕຸວາ

ນີຣຸທ຺ຘາ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘາຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອຖ ໂຂ ອປ຺ປວຕ຺ຕາ ເອວາຕິຯ

໘໐໓ຯເອວໍສມ຺ປທນ຺ຕິ ເອວໍສມ຺ປຊ຺ຊນກໍ ເອວໍ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ອິທໍ ມມ ອຊ຺ເຊສນ໌ຯ ເຕນາຫ “ອິທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ຊານໍ ຊານາຕີຕິ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໓ຯ໑໐ຯ໑໑໓-໑໑໖) ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາເຕນ ຊານິຕພ຺ພໍ ສພ຺ພໍ ຊານາຕີຯ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ ຫີ ອວິເສສຄ຺ຄຫເຕນ ຈ “ຊານ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ນິຣວເສສໍ ເຍຍ຺ຍຊາຕໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ຕພ຺ພິສຍາຍ ຊານນກິຣິຍາຍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຓເມວ ກຣຓໍ ກວິຕຸ໌ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ອຖ ວາ ປກຣຓາວເສນ “ກຄວາ”ຕິ ສທ຺ທນ຺ຕຣສມ຺ນິຘາເນນ ຈາຍມຕ຺ໂຖ ວິກາເວຕພ຺ໂພຯ ປສ຺ສິຕພ຺ພເມວ ປສ຺ສຕີຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ-ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸ-ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ-ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸ-ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ-ສງ຺ຂາເຕຫີ ຍາຓຈກ຺ຂູຫີ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ປສ຺ສຕິ ເອວຯ ອຖ ວາ ຊານໍ ຊານາຕີຕິ ຍຖາ ອຍ຺ເຍ ສວິປ຺ລ຺ລາສາ ການຮູປປຣິຍ຺ຍາວາທີໂນ ຊານນ຺ຕາປີ ວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ຊານນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ກຄວາຯ ກຄວາ ປນ ປຫີນວິປ຺ລ຺ລາສຕ຺ຕາ ຊານນ຺ໂຕ ຊານາຕິ ເອວ, ທິຍ຺ຖິທສ຺ສນສ຺ສ ຈ ອກາວາ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ປສ຺ສຕິເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທສ຺ສນປຣິຓາຍກຍ຺ເຖນາຕິ ຍຖາ ຈກ຺ຂຸ ສຕ຺ຕານໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປຣິເຓຕິ, ເອວໍ ໂລກສ຺ສ ຍາຖາວທສ຺ສນສາຘນໂຕ ທສ຺ສນກິຈ຺ຈປຣິຓາຍກຍ຺ເຖນ ຈກ຺ຂຸກູໂຕ, ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸມຍຕ຺ຕາ ວາ ສຍມ຺ກຸຍາເຕນ ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸໍ ກູໂຕ ປຕ຺ໂຕຕິ ວາ ຈກ຺ຂຸກູໂຕຯ ຍາຓກູໂຕຕິ ເອຕສ຺ສ ຈ ເອວເມວ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ຘມ຺ມາ ວາ ໂພຘິປກ຺ຂິຍາ ເຕຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ຈ ຕທຸປ຺ປາທນໂຕ, ອນຍ຺ຍສາຘາຣຓໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ຘມ຺ມກູໂຕຯ ພ຺ຣຫ຺ມາ ວຸຈ຺ຈຕິ ມຄ຺ໂຄ ເຕນ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ ຈ ຕທຸປ຺ປາທນຕ຺ຕາ, ຕຍ຺ຈ ສຍມ຺ກຸຍາເຕນ ປຕ຺ໂຕຕິ ພ຺ຣຫ຺ມກູໂຕຯ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ວທຕີຕິ ວຕ຺ຕາຯ ຈິຣໍ ສຈ຺ຈປຏິເວຘໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ວທຕີຕິ ປວຕ຺ຕາຯ ອຕ຺ຖໍ ນີຫຣິຕ຺ວາຕິ ທຸກ຺ຂາທິອຕ຺ຖໍ ຕຕ຺ຖາປີ ປີລ຺ອນາທິອຕ຺ຖໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຯ ປຣມຕ຺ຖໍ ວາ ນິພ຺ພານໍ ປາປຍິຕາ, ອມຕສ຺ຈ຺ຊິກິຣິຍໍ ສຕ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອມຕໍ ທທາຕີຕິ ອມຕສ຺ສ ທາຕາຯ ໂພຘິປກ຺ຂິຍຘມ຺ມານໍ ຕທາຍຕ຺ຕກາວໂຕ ຘມ຺ມສ຺ສາມີຯ

໘໐໔ຯ ໂສ ວາ ອຸທ຺ເທໂສ ອຕ຺ຕໂນປີ ໂຫຕີຕິ ເຖໂຣ “ຍໍ ໂຂ ໂນ”ຕິ ອາຫຯ ສພ຺ພໂລກສາຘາຣຓາ ຫີ ພຸທ຺ຘານໍ ເທສນາຕີຯ ອິທານີ ເຍຫິ ທ຺ວາຣາຣມ຺ມເຓຫິ ປຸຣິສໍ ປປຍ຺ຈສຍ຺ຍາສງ຺ຂາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ, ຕານີ ຕາວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປປຍ຺ຈສຍ຺ຍາສງ຺ຂາ ທສ຺ເສຕຸ໌ ເຍນ ສລຸອາຍຕນວິກງ຺ເຄນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ “ຈກ຺ຂຸຍ຺ຈາ”ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ ຕຕ຺ຖ ນິສ຺ສຍກາເວນາຕິ ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍກາເວນຯ ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍ ຈ ປສາທຈກ຺ຂຸເຍວ ໂຫຕິ, ນ ຈຸທ຺ທສສມ຺ການໍ, ຈຕຸຈຕ຺ຕາລີສສມ຺ການໍ ວາ ສສມ຺ກາຣຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ອາຫ “ຈກ຺ຂຸປສາທຍ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈາ”ຕິຯ ອາຣມ຺ມຓກາເວນາຕິ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍກາເວນຯ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈໂຍ ຈ ຈຕຸສມຸຍ຺ຖານິກຣູເປສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຈຕຸສມຸຍ຺ຖານິກຣູເປ ຈ ປຏິຈ຺ຈາ”ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸ ເອກມ຺ປີ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຣູປາຍຕນໍ ປນ ອເນກເມວ ສໍຫຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິສ຺ສຍກາເວນ “ຈກ຺ຂຸປສາທຍ຺ຈ ອາຣມ຺ມຓກາເວນ ຈຕຸສມຸຍ຺ຖານິກຣູເປ ຈາ”ຕິ ວຈນເກໂທ ກໂຕຯ ກີ ປນ ການຓໍ ຈກ຺ຂຸ ເອກມ຺ປີ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຣູປໍ ປນ ອເນກເມວາຕິ? ປຈ຺ຈຍກາວວິເສສໂຕຯ ຈກ຺ຂຸ ຫີ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນິສ຺ສຍປຸເຣຊາໂຕນ຺ທ຺ຣິຍວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈເຍຫີ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິກາເວເນວ ໂຫຕິ ຕສ຺ມິ ສຕິ ຕສ຺ສ ກາວໂຕ, ອສຕິ ອກາວໂຕ, ຍໂຕ ຕໍ ອຕ຺ຖິອວິຄຕປຈ຺ຈເຍຫິສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຕາ ຈສ຺ສ ນ ເອກເທເສນ ອລ຺ລີຍນວເສນ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາ ອຣູປກາວໂຕຯ ອຖ ໂຂ ຄຣຸຣາຊາທີສຸ ສິສ຺ສຣາຊປຸຣິສາທີນໍ ວິຍ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາຍ, ອິຕເຣ ປນ ປຈ຺ຈຍາ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ສຈາຍໍ ປຈ຺ຈຍກາໂວ ນ ເອກສ຺ມີ ນ ສມ຺ກວຕີຕິ ເອກມ຺ປີ ຈກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ປາລຸອິຍໍ “ຈກ຺ຂຸຍ຺ຈາວຸໂສ, ປຏິຈ຺ຈາ”ຕິ ເອກວຈນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣູປໍ ປນ ຍທິປີ ຈກ຺ຂຸ ວິຍ ປຸເຣຊາຕອຕ຺ຖິ-ອວິຄຕປຈ຺ຈເຍຫີ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ປຸເຣຕຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຫຸຕ຺ວາ ວິຊ຺ຊມານກ຺ຂເຓ ເອວ ອຸປກາຣກຕ຺ຕາ ຕຖາປີ ອເນກເມວ ສໍຫຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ອາຣມ຺ມຓກາວໂຕຯ ຍຍ຺ຫີ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມໍ ສກາວກູຕໍ, ປຣິກປ຺ປິຕາການມຕ຺ຕໍ ວາ ວິຍ຺ຍາຓໍ ວິກາເວນ຺ຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕທຍ຺ເຍສຍ຺ຈ ສຕິປີ ປຈ຺ຈຍກາເວ ໂສ ຕສ຺ສ ສາຣມ຺ມຓສກາວຕາຍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອນາລມ຺ພິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕຸ໌ ອສມຕ຺ຖສ຺ສ ໂອລຸພ຺ພປວຕ຺ຕິການຓກາເວນ ອາລມ຺ພນີຍໂຕ ອາຣມ຺ມຓໍ ນາມ, ຕສ຺ສ ຍສ຺ມາ ຍຖາ ຕຖາ ສກາວູປລທ຺ຘິ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍລາໂກ, ຕສ຺ມາ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓໍ ຣູປໍ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕມານໍ ຕສ຺ສ ສກາວໍ ວິກາເວນ຺ຕເມວ ປວຕ຺ຕຕິຯ ສາ ຈສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍາຘີນວຸຕ຺ຕິກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓສກາວູປລທ຺ຘິ ນ ເອກທ຺ວິກລາປຄຕວຕ຺ຓວເສນ ໂຫຕິ, ນາປິ ກຕິປຍກລາປຄຕວຕ຺ຓວເສນ, ອຖ ໂຂ ອາໂກຄານຸຣູປໍ ອາປາຖຄຕວຕ຺ຓວເສນາຕິ ອເນກເມວ ຣູປໍ ສໍຫຈ຺ຈກາຣິຕາຍ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓ”ນ຺ຕິ ພຫຸວຈນວເສນາຫຯ

ຍໍ ປນ ປຏ຺ຐາເນ (ປຏ຺ຐາຯ ໑ຯ໑ຯ໒ ປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສ) ''ຣູປາຍຕນໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓຘາຕຸຍາ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕການຎ຺ຈ ຘມ຺ມານໍ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຍາທິສໍ ຣູປາຍຕນໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈໂຍ, ຕາທິສໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກີທິສໍ ປນ ຕນ຺ຕິ ? ສມຸທິຕນ຺ຕິ ປາກໂຏຍມຕ຺ໂຖຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຍເທເກ ວທນ຺ຕິ ''ອາຍຕນສລ຺ລກ຺ຂຓວເສນ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທໂຍ ສລ຺ລກ຺ຂຓວິສຍາ, ນ ທ຺ຣພ຺ຍສລ຺ລກ຺ຂຓວເສນາ''ຕິ, ຕມ຺ປິ ສຸວຸຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ສມຸທາຍາຣມ຺ມຓຕາ ອາສງ຺ກິຕພ຺ພາ ສມຸທາຍາໂພຄສ຺ເສວ ອຠາວໂຕ, ສມຸທິຕາ ປນ ວຓ຺ຓຘມ຺ມາ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິຯ ກຖໍ ປນ ປຈ຺ເຈກໍ ອສມຕ຺ຖາ ສມຸທິຕາ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິຯ ນ ຫິ ປຈ຺ເຈກໍ ທຏ຺ຐຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ອນ຺ຘາ ສມຸທິຕາ ປສ຺ສນ຺ຕີຕິ? ນຍິທເມກນ຺ຕິກໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ອສມຕ຺ຖານມ຺ປິ ສິວິກາວຫນາທີສຸ ສມຕ຺ຖຕາຍ ທສ຺ສນໂຕຯ ເກສາທີນຎ຺ຈ ຍສ຺ມິໍ ຐາເນ ຐິຕານໍ ປຈ຺ເຈກໍ ວຓ຺ຓໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ມິໍເຍວ ຐາເນ ສມຸທິຕານໍ ຕໍ ຄເຫຕຸໍ ສກ຺ກາຕິ ຠິຍ຺ໂຍປິ ເຕສໍ ສໍຫຈ຺ຈກາຣິຕາ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕາຯ ເອເຕນ ກິໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຣມາຓຸຣູປໍ ອາຣມ຺ມຓໍ, ອຸທາຫຸ ຕໍສມຸທາໂຍຕິອາທິກາ ໂຈທນາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ''ໂສຕຎ຺ຈ, ອາວຸໂສ, ປຏິຈ຺ຈາ''ຕິອາທີສຸປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ນາມາຕິ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕຣູປ ວິຊານນລກ຺ຂຓໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ນາມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ

ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິຍາຕິ ຈກ຺ຂຸ, ຣູປໍ, ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ອິເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄຕິຍາ ສໂມຘາເນນຯ ຜສ຺ໂສ ນາມາຕິ ອຣູປຘມ຺ໂມປິ ສມາໂນ ອາຣມ຺ມເຓ ຜຸສນາກາເຣເນວ ປວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຜຸສນລກ຺ຂໂຓ ຜສ຺ໂສ ນາມ ຘມ຺ໂມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ສຫຊາຕາທິວເສນາຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຍ ສຫຊາຕອຎ຺ຎມຎ຺ຎາທິວເສນ, ອນນ຺ຕຣາຍ ອນນ຺ຕຣາທິວເສນ, ອິຕຣາຍ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ຜສ຺ສກາຣຓາ ເວທນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ອນຸຠວນສມກາລເມວ ອາຣມ຺ມຓສ຺ສ ສຎ຺ຊານນໍ ໂຫຕີຕິ ''ຕາຍ ເວທນາຍ ຍໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ເວເທຕິ, ຕເທວ ສຎ຺ຎາ ສຎ຺ຊານາຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິກາ ຘມ຺ມາ ອິຘານິປ຺ເປຕາຕິ ຕທນຸສາເຣນ ປນ ອປຣາປຣຸປ຺ປນ຺ນານໍ ເວທນາທີນໍ ຄຫເຓ ສຕິ, ຍນ຺ຕິ ວາ ກາຣຓວຈນໍ, ຍສ຺ມາ ອາຣມ຺ມຓໍ ເວເທຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ສຎ຺ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ອສຕິ ເວທຍິເຕ ກທາຈິ ສຎ຺ຎຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ສຎ຺ຎາຍ ຫິ ຍຖາສຎ຺ຎາຕໍ ວິຊ຺ຊມານໍ, ອວິຊ຺ຊມານໍ ວາ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິຕກ຺ກວເສນ ປຣິກປ຺ເປຕິ, ຍຖາປຣິກປ຺ປິຕຎ຺ຈ ຕໍ ທິຏ຺ຐິຕຓ຺ຫາມານ ມຎ຺ຎນາຫິ ມຎ຺ຎມາໂນ ປປຎ຺ເຈຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕເນວາຫ ''ປຖວິໍ ປຖວິໂຕ ສຎ຺ຊານາ''ຕິ, ''ປຖວິໍ ປຖວິໂຕ ສຎ຺ຎຕ຺ວາ ປຖວິໍ ມຎ຺ຎຕີ''ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒), ''ຕກ຺ກຎ຺ຈ ທິຏ຺ຐີສຸ ປກປ຺ປຍິຕ຺ວາ, ສຈ຺ຈໍ ມຸສາຕິ ທ຺ວຍຘມ຺ມມາຫູ''ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ໘໙໒; ມຫານິຯ ໑໒໑) ຈຯ ພລປ຺ປຕ຺ຕປປຎ຺ຈວເສເນວາຍມຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ກຕາ, ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ປຣິທຸພ຺ພລວເສນຯ

ຈກ຺ຂຸຣູປາທີຫິ ກາຣເກຫີຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓຜສ຺ສເວທນາສຎ຺ຎາວິຕກ຺ເກຫິ ກາຣເກຫິຯ ອກາຣກຠູຕານມ຺ປິ ເຕສໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ກາຣກຄ຺ຄຫຓໍຯ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ຫິ ເຕ ອກາຣກາຯ ເຕນາຫ ''ອປຣິຎ຺ຎາຕກາຣກາ''ນ຺ຕິຯ ຕີຫິປິ ປຣິຎ຺ຎາຫິ ອປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸກໍຯ ອຠິຠວນ຺ຕີຕິ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣນ຺ຕີຯ ສຫຊາຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ''ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາກ຺ຂນ຺ເຘ ອຕ຺ຖິ ກຸສໂລ'ຕິອາທິວຈນໂຕ ເວທນາສຎ຺ຎາ ອສຫຊາຕາປິ ຄເຫຕພ຺ພາຯ ຍທິ ເອວນ຺ຕິ ''ປປຎ຺ເຈຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍທິ ປຎ຺ຈທ຺ວາຣຊວນສຫຊາຕາ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂາ ອຘິປ຺ເປຕາ ຕາສໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວິສຍຕ຺ຕາ, ກສ຺ມາ ອຕີຕານາຄຕຄ຺ຄຫຓໍກຕນ຺ຕິ ໂຈເທຕິຯ ອິຕໂຣ ''ຕຖາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ''ຕິອາທິນາ ປຣິຫຣຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕຖາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ຍຖາ ວຕ຺ຕມານກາເລ, ເອວໍ ອຕີຕກາເລ ອນາຄຕກາເລ ຈ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ປປຎ຺ຈສງ຺ຂານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອຕີຕານາຄຕຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ, ນ ອຕີເຕສຸ, ອນາຄເຕສຸ ວາ ຈກ຺ຂຸຣູເປສຸ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣິການໍ ຕາສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ

ມນຎ຺ຈາວຸໂສ, ປຏິຈ຺ຈາຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸວິຘໍ ມນໍ ເກວລໍ ຠວງ຺ຄໍ, ສາວຊ຺ຊນໍ ວາຯ ທຸວິຘາ ຫິ ກຖາຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣກຖາຍໍ ທຸວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຈລິຕໍ ຠວງ຺ຄໍ ມໂນທ຺ວາຣໍ ນາມ, ຈກ຺ຂາທີ ວິຍ ຣູປາທີນາ ເຍນ ຕໍ ຆຏ຺ຏິຕໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປຣິ ວິຎ຺ຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທ຺ວາຣຠາວໂຕຯ ປຈ຺ຈຍກຖາຍໍ ສາວຊ຺ຊນຠວງ຺ຄໍ, ''ມໂນສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຕ຺ຖິ ກຸສໂລ''ຕິອາທີສຸ ຫິ ສາວຊ຺ຊນມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ນ ຠວງ຺ຄມໂນສມ຺ຜສ຺ໂສ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມນຍໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ມນນ຺ຕິ ຠວງ຺ຄຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ ຘມ຺ເມຕິ ເຕຠູມກຘມ຺ມາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອິມິນາ ສຠາວຘມ຺ເມສຸ ເອວ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ເກຈິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ຕທຸປາທານາຍປິ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມາຣມ຺ມຓຕາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອິຘ ປນ ເຕຠູມກາປິ ຘມ຺ມາ ລພ຺ຠນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເຕຠູມກຘມ຺ມາຣມ຺ມຓ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອນາຣມ຺ມຓຕ຺ຕາຯ ເອວຎ຺ເຈຕໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ອຎ຺ຎຖາ ອກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ ອນາຣມ຺ມຓາ ນາມ ສິຍຸໍຯ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທ຺ວາຣກຖາຍໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທີ ວິຍ ອາວຊ຺ຊນມ຺ປິ ທ຺ວາຣປກ຺ຂິກເມວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມໂນວິຎ຺ຎາຓນ຺ຕິ ອາວຊ຺ຊນໍ ວາ''ຕິຯ ປຈ຺ຈຍກຖາຍໍ ປນ ອາວຊ຺ຊນໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ''ຊວນໍ ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນຍທ຺ວເຍ ຘມ຺ມານໍ ສຫຊາຕວິຠາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອາວ

ຊຊເນຄທີເຕ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຸຕ຺ຕເມວາຕິ ນິປ຺ປ໌ຣິຍາຍໂຕ ຍຸຕ຺ຕເມວ.

ໂສ ຍາວ ນ ປຈ຺ຈຍປ໌ຜິເວໂສ ສມ຺ກາວຕິ, ຕາວ ປ໌ຍ຺ຍຕ຺ຕິມ຺ເຂເນວ ສກາວຊມ຺ມາ ປ໌ຍ຺ຍາຍນ຺ຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ອປ໌ຍ຺ຍາປເນຕິ ອາຫ
''ຜສ຺ໂສ ນາມ ເອໂກ ຊມ຺ໂມ ອຸປ຺ປ໌ຊ຺ຊຕິ''ຕິ. ເອວໍ ຜສ຺ສປ໌ຍ຺ຍຕ຺ຕິ ປ໌ຍ຺ຍເປ໌ສ຺ສຕິຕິ ປ໌ຍ຺ຍເປ໌ຕ຺ວາ ຕພ຺ພິສຍທສ຺ສນໍ ຍາເຕໍ ອຸປ຺
ປາເທສ຺ສຕິ. ອິມສ຺ມິ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕີຕິ ອິມສ຺ມິ ຈກ຺ຂຸອາທິເກ ປຈ຺ຈເຍ ສຕິ ອິທໍ ຜສ຺ສາທິກໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນໍ ໂຫຕີ. ທ຺ວາທສາຍ
ຕນວເສນາຕິ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ວເສນ ອາຄເຕນ ປ໌ຜິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປາທນຍວເສນ. ທ຺ວາທສາຍຕນປ໌ຜິກ຺ເຂປ໌ວເສນາຕິ
''ອິມສ຺ມິ ອສຕິ ອິທໍ ນ ໂຫຕີ''ຕິ ປຈ຺ຈຍາກາວປຈ຺ຈຍຸປ຺ປ໌ນ຺ນາກາວທສ຺ສນກ຺ກເມ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອາຍຕນານໍ ປ໌ຜິກ຺ເຂປ໌ວເສນ.

ສາວເກນ ປ໌ຍ຺ໂຫ ກຖິໂຕຕິ ອຍໍ ປ໌ຍ຺ໂຫ ສາວເກນ ກຖິໂຕ, ອິຕິ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ມາ ນິກ຺ກ຺ຊາ ອຫຸວຕ຺ຖ. ອຖ ວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ
ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ວິກຊນ຺ເຕນ ເອຕທຕ຺ເຄ ຖປິເຕນ ມຫາສາວເກນ ປ໌ຍ຺ໂຫ ກຖິໂຕຕິ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ເອຕສ຺ມິ ປ໌ຍ຺ເຫ
ມາ ນິກ຺ກ຺ຊາ ອຫຸວຕ຺ຖ, ເຫຣຍ຺ຍິເກ ສຕິ ກຫາປ໌ເຕໍ ສຍໍ ນິຈ຺ຍິນນ຺ຕາ ວິຍ ອຫຸຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ເອວ ສນ຺ຕິເກ ນິກ຺ກ຺ຊາ ໂຫຖ.

໔໐໕. ອາກໂຣນ຺ຕີ ຜລໍ ຕາຍ ຕາຍ ມຣິຍາທາຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ ອາກາຣາ, ກາຣຕານິ. ປາຜິເຍກ຺ກກາຣເຕທີຕິ ຝນ຺ນໍ ທ຺ວາ
ຣານໍ ວເສນ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ປປ໌ຍ຺ຈກາຣຕສ຺ສ ນິທ຺ທິຜ຺ຖຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ຍທິປີ ຍຕ຺ຕເກຫິ ຊມ຺ເມຫິ ຍໍ ຜລໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ເຕສໍ
ສມ຺ທິຕານໍເຍວ ກາຣຕກາໂວ ສາມຄ຺ຄິຍາວ ຜລຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິໂຕ, ຕຖາປີ ປຈ຺ເຈກໍ ຕສ຺ສ ກາຣຕເມວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປາຜິເຍກ຺ກ
ກາຣເຕທີ''ຕິ. ປເທທີຕິ ນາມາທິປເທທີ ເຈວ ຕໍສມ຺ທາຍກູເຕທີ ວາກ຺ເຍທີ ຈ. ເຕນາຫ ''ອກ຺ຂຣສມ຺ປີຕ຺ຫເນທີ''ຕິ.
ອກ຺ຂຣານິເຍວ ທີ ອຕ຺ເຖສຸ ຍຖາວຈ຺ຈໍ ປທວາກ຺ຍກາເວນ ປຣິຈ຺ຍິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ພ຺ຍຍ຺ຊເນທີຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອກິພ຺ຍຍ຺ຊນໂຕ
ພ຺ຍຍ຺ຊນສຍ຺ຍິເຕທີ ວຕ຺ເຕທີ. ຕານິ ປນ ຍສ຺ມາ ປຣິຍາຍສ຺ສ ອກ຺ຂຣຕາໂຕ ''ອກ຺ຂຣານີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ
''ອກ຺ຂເຣທີ''ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ອິເມທີ ອາກາເຣທີ ອິເມທີ ປທພ຺ຍຍ຺ຊເນທີ ປປ໌ຍ຺ຈສມ຺ທາຈາຣສ຺ສ ວຜ຺ຜສ຺ສ ຈ ວິວຜ຺ຜສ຺ສ ຈ
ທສ຺ສນອຕ຺ໂຖ ວິກຕ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາ. ປຕ຺ທິຈ຺ເຈນາຕິ ປ໌ຍ຺ຍາຍ. ''ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ກນ຺ເຕ, ປຕ຺ທິໂຕ ໂຫຕີ ? ຍໂຕ ໂຂ
ກິກ຺ຂຸ ຊາຕຸກ຺ສໂລ ຈ ໂຫຕີ''ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໔) ອາທິສຸຕ຺ຕປທວເສນ ປຕ຺ທິຕລກ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຈຕູຫິ ວາ ກາຣເຕທີ''ຕິ
ອາທິມາຫ. ສຈ຺ຈປ໌ຜິເວຊວເສນ ປຕ຺ທິຈ຺ຈໍ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ປ໌ຜິສມ຺ກິທາວເສນ ມຫາປ໌ຍ຺ຍຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ''ມຫນ຺ເຕ ອຕ຺ເຖ''ຕິອາທີ
ວຸຕ຺ຕໍ.

ຄຸລຸອປູ໌ວນ຺ຕິ ຄຸລຸເອ ມິສ຺ສິຕ຺ວາ ກຕປູ໌ວໍ. ພຫ຺ຊສຕ຺ຕຸຄຸລຸອກນ຺ຕີ ມຊຸສກ຺ຂຣາທີ ປີຕ຺ຫິກຕໍ ສຕ຺ຕຸປີຕ຺ທໍ. ອເສຈິຕພ຺ພກໍ ມຊຸອາ
ທີນາ ປເຄວ ເຕທີ ສມໂຍຊິຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ຈິນ຺ຕກຊາຕິໂກຕິ ຊມ຺ມຈິນ຺ຕາຍ ຈິນ຺ຕກສກາໂວ. ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາເຕເນວສ຺ສາຕິ
ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາເຕເນວ ອສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ປຣິຈ຺ຍິນ຺ທາເປ໌ຕ຺ວາ ນາມໍ ຄຕ຺ຫາເປ໌ສ຺ສາມີ.

ມຊຸປີຕ຺ທິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ໌ກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໙. ທ຺ເວຊາວິຕກ຺ກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໐໖.ທ຺ເວທ຺ເວ ກາເຄຕິ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ໂກຜ຺ຖາເສ ກຕ຺ວາ. ກາມຍ຺ເຈຕ຺ຖ ''ອິມໍ ເອກໍ ກາຄມກາສິ, ອິມໍ ທຸຕິຍກາຄມກາສີ''ນ຺ຕິ
ວຈນໂຕ ສພ຺ເພປີ ວິຕກ຺ກາ ສໍກິເລສໂວທານວິກາເຄນ ທ຺ເວວ ກາຄາ ກຕາ, ອປ໌ຣາປ໌ຣຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ປເນເຕສໍ ອກິຕ຺ຫາຈາຣໍ ອຸ
ປາທາຍ ປາລຸອິຍໍ ''ທ຺ວິຊາ ກຕ຺ວາ''ຕິ ອາເມຫິຕວຈນນ຺ຕິ ''ທ຺ເວ ທ຺ເວ ກາເຄ ກຕ຺ວາ''ຕິ ອາເມຫິຕວຈນວເສເນວ ວຸຕ຺ໂຕ. ອຖ
ວາ ກາຄທ຺ວຍສ຺ສ ສປ຺ປ໌ຜິກາຄຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຍໍ ທ຺ວຍມ຺ປີ ໂຂ ອຸຊ຺ວິປຈ຺ຈນີກໍ, ຕໍ ຕໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ຄເຫຕ຺ກາໂມ ກຄວາ ອາຫ
''ທ຺ວິຊາ ກຕ຺ວາ ວິຕກ຺ເກ ວິຫເຣຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ. ເອວໍ ປນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ມິຈ຺ຊາວິຕກ຺ການໍ ສມ຺ມາວິຕກ຺ການຍ຺ຈ ອນວເສສໍ
ອສງ຺ກຣໂຕ ຈ ຄທິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອິມໍ ເອກໍ ກາຄມກາສີ, ອິມໍ ທຸຕິຍກາຄມກາສີ''ນ຺ຕິ ອໂວຈ. ກາມປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ກາມ
ຣາຄສງ຺ຂາເຕນ ກາເມນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ, ກາເມນ ປ໌ຜິພທ຺ໂຊ ວາ. ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ພ຺ຍາປ໌ຊ຺ຊຕິ ຈິຕ຺
ຕໍ ເອເຕນາຕິ ພ຺ຍາປາໂທ, ໂທໂສ. ວິທິໍສຕິ ເອຕາຍ ສຕ຺ເຕ, ວິທິໍສນໍ ວາ ເຕສໍ ເອຕນ຺ຕິ ວິທິໍສາ, ປເຣສໍ ວິເຫຖນາກາເຣນ
ປວຕ຺ຕສ຺ສ ກຣຸຕາປ໌ຜິປກ຺ຂສ຺ສ ປາປຊມ຺ມສ຺ເສຕໍ ອຊິວຈນໍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຊມ຺ມາຣມ຺ມຕມາຫ. ພຫິທ຺ຊາຕິ ພາ
ຫີຣຊມ຺ມາຣມ຺ມຕໍ. ໂອລຸອາຣິໂກຕິ ພຫລກາມຣາຄາທິປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ໂຕ. ຕພ຺ພິປ໌ຣິຍາເຍນ ສຸຂຸໂມ. ວິຕກ຺ໂກອກຸສລປກ຺ຂິໂກເຍວາຕິ
ອິມິນາ ວິຕກ຺ກກາວສາມຍ຺ເຍນ ຕຕ຺ຖາປີ ອກຸສລກາວສາມຍ຺ເຍນ ເອກກາຄກຣຕໍ, ນ ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປ໌ນ຺ນຕາທີວ

ເສນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂລກາຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາ ປຖມຊ຺ຌານໍ, ສພ຺ພາກຸສເລຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພໍ ກຸສລໍຯ ອິຘ ປນ ກາມວິຕກ຺ກປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ອາຫ "ກາເມຫິ ນິສ຺ສໂຏ ເນກ຺ຂມ຺ມປຏິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ວິຕກ຺ໂກ"ຕິຯ ໂສຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກຯ ຍາວ ປຖມຊ຺ຌານາຕິ ປຖມສມນ຺ນາຫາຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ປຖມຊ຺ຌານໍ ເອຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ໂນ ວິຕກ຺ໂກ ເນກ຺ຂມ຺ມວິຕກ຺ໂກເຍວຯ ປຖມຊ຺ຌານນ຺ຕິ ຈ ອິທໍ ຕໂຕ ປຣໍ ວິຕກ຺ກາຠາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕນ, ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ວາ ປຏິປກ຺ໂຂຕິ ອພ຺ຍາປາໂທ, ເມຕ຺ຕາປຸພ຺ພຠາໂຄ ເມຕ຺ຕາຠາວນາຣມ຺ໂຠຯ ນ ວິຫິໍສນ຺ຕິ ເອຕາຍ, ວິຫິໍສາຍ ວາ ປຏິປກ຺ໂຂຕິ ອວິຫິໍສາ, ກຣຸຓາປຸພ຺ພຠາໂຄ ກຣຸຓາຠາວນາຣມ຺ໂຠຯ

ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ລທ຺ຘາວສຣາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາ ອຸປຣູປຣິ ສວິເສສໍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ຉພ຺ພສ຺ສານິ...ເປ... ປວຕ຺ຕີສູ"ຕິຯ ຎາຓສ຺ສ ອປຣິປກ຺ກຕ຺ຕາ ປຸພ຺ພວາສນາວເສນ ສຕິສມ຺ໂມສໂຕ ກທາຈິ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກເລໂສປິ ໂຫຕິເຍວາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສຕິສມ຺ໂມເສນ...ເປ... ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ"ຕິ ອາຫຯ ຍຖາ ນິຈ຺ຈປີຫິເຕປີ ເຄເຫ ກທາຈິ ວາຕປາເນ ວິວຏມຕ຺ເຕ ລທ຺ຘາວສໂຣ ວາໂຕ ອນ຺ໂຕ ປວິເສຍ຺ຍ, ເອວໍ ຄຸຕ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິເຍປິ ໂພຘິສຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ສຕິສມ຺ໂມສວເສນ ລທ຺ຘາວສໂຣ ອກຸສລວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈ ກຸສລວາຣໍ ປຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ, ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ມຸຫຸຕ຺ຕຸປ຺ປນ຺ນເມວ ປຏິວິໂນເທຕ຺ວາ ເຕສໍ ອາຍຕິໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ "ອິເມ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ, ອິເມ ສມ຺ມາວິຕກ຺ກາ"ຕິ ຍາຖາວໂຕ ເຕ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ການໍ ອວສຣໍ ອເທນ຺ໂຕ ສມ຺ມາວິຕກ຺ເກ ປຣິວຑ຺ເຒສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຍ຺ຫໍ ອິເມ"ຕິອາທິຯ

໘໐ກຯ ປມາໂທ ນາມ ສຕິວິປ຺ປວາໂສຕິ ອາຫ "ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສຕິຍາ ອວິປ຺ປວາເສ ຐິຕສ຺ສາ"ຕິຯ ອາຕາປວິຣິຍວນ຺ຕສ຺ສາຕິ ກິເລສານໍ ນິຄ຺ຄຫຓວິຣິຍວໂຕຯ ເປສິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຠວວິໂມກ຺ຂາຍ ວິສ຺ສຏ຺ຐຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ນິຣເປກ຺ຂສ຺ສຯ "ເອວໍ ປຏິປາກຕິໂກ ຊາໂຕ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕໍ ໂສມນສ຺ສາກາຣໍ ເຄຫສ຺ສິຕໂສມນສ຺ສປກ຺ຂິກໍ ອກາສິ, ປຎ຺ຎາມຫນ຺ຕາຍ ສຸຂຸມທສ຺ສິຕາຯ

ອປຣິຎ຺ຎາຍໍຐິຕສ຺ສາຕິ ນ ປຣິຎ຺ຎາຍໍ ຐິຕສ຺ສ, ອປຣິຄ຺ຄຫິຕປຣິຎ຺ຎສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຕກ຺ໂກ...ເປ... ເອຕານິ ຕີຓິ ນາມານິ ລຠຕີຕິ ຕາທິສສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ໂກ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ຕພ຺ຍາພາຘໂກ ອຸຠຍພ຺ຍາພາຘໂກ ຈ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ຕໍ ສຠາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອນຸປ຺ປນ຺ນານຸປ຺ປາເທາປ຺ປນ຺ນປຣິຫານິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ປຎ຺ຎໍ ນິໂຣເຘຕີຕິ ປຎ຺ຎານິໂຣຘິໂກຯ ເຕນາຫ "ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍາ"ຕິອາທິຯ ນຕ຺ຖິຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ປຏິສງ຺ຂານພເລນ ວິກ຺ຂມ຺ຠນປ຺ປຫານມາຫຯ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິອາທີຫິປີ ຕເທວ ວທຕິຯ ວິຄຕນ຺ຕນ຺ຕິອາທີຫິ ປນ ສມູລໍ ອຸທ຺ຘຏໍ ວິຍ ຕຖາ ອປ຺ປວຕ຺ຕນກໍ ອກາສິນ຺ຕິ ວທຕິຯ

໘໐ຂຯ ຈິຕ຺ຕວິປຣິຓາມຠາໂວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ປກຕິຈິຕ຺ຕວິຄໂມຯ ອເນກຄ຺ຄຕາກາໂຣ ວິກ຺ເຂໂປຯ ຕຕ຺ຖ ວິຕກ຺ເກນ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຫຎ຺ຎມານໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ ອກາສີ"ຕິຯ ຠາຣຸຎ຺ຎນ຺ຕິ ປຣທຸກ຺ຂນິມິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕເຂທໍ ວທຕິຯ ເຕເນວາຫ – "ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ສາຘູນໍ ມນໍ ກມ຺ເປຕີຕິ ກຣຸຓາ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ຏີຯ ໑໗໑; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໑໗໑໗໑)ຯ ນ຺ຕິ ກຣຸຓາຍນວເສນ ປວຕ຺ຕຈິຕ຺ຕປກມ຺ປນໍ ສນ຺ຘາຍ "ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ໂກ"ຕິ ອາຫ, ນ ສຕ຺ເຕສຸ ວິຫິໍສາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເຕນ ເຕນ ຈສ຺ສາກາເຣນາຕິ ເຍນ ເຍນ ອາກາເຣນ ຠິກ຺ຂຸນາ ອນຸວິຕກ຺ກິຕໍ ອນຸວິຈາຣິຕໍ, ເຕນ ເຕນ ອາກາເຣນສ຺ສ ເຈຕໂສ ນຕິ ໂຫຕິຯ ເຕເນວາຫ "ກາມວິຕກ຺ກາທີສູ"ຕິອາທິຯ ປຫາສີຕິ ກາລວິປລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຊຫຕີ"ຕິຯ ປຫານໍ ປນສ຺ສ ສິທ຺ຘເມວ ປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ສິທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຫາສີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ "ອສາມິໂກເຄ ຄາມິກາອາທີຍີສູ"ຕິຯ ພຫຸລມກາສີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອວເມວໍ ນມຕີຕິ ກາມວິຕກ຺ກສມ຺ປໂຍຄາກາເຣເນວ ໂຫຕິ, ກາມວິຕກ຺ກສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາກາເຣນ ວາ ປຣິຓມຕິຯ ກສນໍ ກິຏ຺ຐໍ, ກສີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປນ ກາຣຓູປຈາເຣນ ສສ຺ສໍ "ກິຏ຺ຐ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ສສ຺ສສມ຺ພາເຘ"ຕິຯ ຈຕ຺ຕາຣິ ຠຍານີຕິ ວຘພນ຺ຘຊານິຄຣຫານິຯ ອຸປທ຺ທວນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖຸປ຺ປາທຠາວໍຯ ລາມກນ຺ຕິ ນິຫີນຠາວໍຯ ຘນ຺ເຘສູຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ເຘສຸຯ ໂອຕາຣນ຺ຕິ ອນຸປ຺ປເວສໍ ກິເລສານໍຯ ສໍກິເລສໂຕ ວິສຸຊ຺ຌນໍ ວິສຸທ຺ຘິ, ສາ ເອວ ໂວທານນ຺ຕິ ອາຫ "ໂວທານປກ຺ຂນ຺ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນ"ນ຺ຕິຯ

໘໐໙ສພ຺ພກຸສລໍເນກ຺ຂມ຺ມໍ ສພ຺ພາກຸສລປ຺ຜິປ຺ກ຺ຂຕາຍ ຕໂຕ ນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ໚ ນິພ຺ພານເມວ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ສພ຺ພກິເລສໂຕ ສພ຺ພສງ຺ຂຕໂຕ ຈ ນິສ຺ສຍຕ຺ຕາ໚ ກິຜ຺ຖສມ຺ພາສໍ ວິຍ ຮູປາທິອາຣມ຺ມຕໍ ປ຺ມາເທ ສຕິ ອນຕ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕິຜ຺ຖານກາວໂຕ໚ ກູຜ ຄາໂວ ວິຍ ກູຜຈິຕ຺ຕໍ ທຸທ຺ທມກາວໂຕ໚ ປຕ຺ທິຕໂຄປາລໂກ ວິຍ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ອຸປາຍໂກສລ຺ລໂຍຄໂຕ໚ ຈຕ຺ພ຺ພິສກາຍໍ ວິຍ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ ສປ຺ປຜິກາຍກາວໂຕ໚ ປ຺ຒຼາຍ ວຸທ຺ສິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປ຺ຒຼາວຸທ຺ສິໂກ໚ ວິທລ຺ຜຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ວິຆາ ໂຕ, ເຈໂຕທຸກ຺ຂໍ, ຕປ຺ປກ຺ຂິໂກ ວິຆາຕປກ຺ຂິໂກ, ນ ວິຆາຕປກ຺ຂິໂກຕິ ອວິຆາຕປກ຺ຂິໂກ໚ ນິພ຺ພານສໍວຕ຺ຕນິໂກ ນິພ຺ພານວໂຫ໚ ອຸຄ຺ຆາຕິເຍຍ຺ຍາຕິ ອຸທ຺ສຕໍ ສິຍາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຍ຺ຈ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຕ຺ຖເປ຺ມິຕິ ສມ຺ມເທວ ປຜ຺ຖເປ຺ມິ໚ ຍຖາ ປນ ຖປີຕໍ ສຕ຺ຖປີຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສນ຺ນິສີທາເປ຺ມີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສນ຺ນິສີທາເປ຺ມີຕິ ສມາຊິປ຺ຜິປ຺ກ຺ເຂ ກິເລເສ ສນ຺ນິສີທາ ເປນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ເຕ ສນ຺ນິສີທາເປ຺ມີ໚ ອພ຺ຍຄ຺ຄກາວາປາທເກນ ເອກຄ຺ຄໍ ກໂຣມິ, ຍຖາ ອາຣມ຺ມເຕ ສຸຜ຺ຖຸ ອປ຺ປີຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມ຺ມາ ສມ຺ມເທວ ອາທຫາມິ ສມາຫິຕໍ ກໂຣມິ, ຍສ຺ມາ ຕຖາສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຸຜ຺ຖຸ ອາຣມ຺ມເຕ ອາໂຣປີຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ນ ຕໂຕ ປຣິປຕຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຸຜ຺ຖຸ ອາໂຣເປ຺ມີຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ໚ ມາ ອຸຄ຺ຆາຕິຍິຕ຺ຕາຕິ ມາ ຫລ຺ລິຕ຺ຖ, ມາ ອູຫຕໍ ອຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໘໑໐໚ໂສເຍວ…ເປ… ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອິມິນາ ກິລ຺ຈາປີ ເອກໍເຍວ ກຸສລວິຕກ຺ກໍ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຕ ວິຍ ຕິວິສຕ຺ຕສມ຺ກາວໂຕ ຕິວິສນາມິກໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ, ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ໚ ປພນ຺ສປວຕ຺ຕລ຺ທີ ອຸປາທາຍ ເອກຕ຺ຕນເຍນ “ໂສເຍວ ພ຺ຍາປາທປ຺ຈ຺ຈນິກຜ຺ເຖນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ເອກຊາຕິເຍສ຺ ທິ ກຸສລຈິຕ຺ເຕສ຺ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວິຕກ຺ໂກ ສມານາກາຣຕາຍ ໂສ ເອວາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລກຕິ ຍຖາ “ສາ ເອວ ຕິຕ຺ຕິຣິ, ຕານິ ເອວ ໂອສສານີ”ຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ຜີ໚ ໘໚໘໚໑໙)໚ ນ ທິ ຕທາ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ອ ສຸກເມຕ຺ຕາກຣຸຕາສນ຺ນິສ຺ສຍາ ເຕ ວິຕກ຺ກາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຕິ໚

ສມາປຕ຺ຕີນິສ຺ສາຍາຕິ ສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ຕໂຕ ວຸຜ຺ຖຫິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ວິປສ຺ສນາປີ ຕຣຸຕາຕິ ໂຍຊນາ໚ ກາໂຍ ກິລມຕິ ສມຖວິປສ຺ສນານໍ ຕຣຸຕຕາຍ ກາວນາຍ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສສ຺ສ ອລພ຺ກມານຕ຺ຕາ໚ ເຕນາທ “ຈິຕ຺ຕໍ ຫລ຺ລຕິ ວິຫລ຺ລຕີ”ຕິ໚ ວິປສ຺ສນາຍພຫູປກາຣາສມາປຕ຺ຕິ, ຕຖາ ທິ ວຸຕ຺ຕໍ – “ສມາສີ, ກິກ຺ຂເວ, ກາເວຖ, ສມາຫິໂຕ ຍຖາກູຕໍ ຊານາ ຕິ ປສ຺ສຕີ”ຕິ (ສໍ໚ ນິ໚ ຝ໚໘; ໔໚໙໙; ໕໚໑໐໗໑)໚

ຍຖາ ວິສ຺ສມຜ຺ຖານໍ ໂຍສານໍ ປຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທຕິ, ຕຖາ ປຣິສ຺ສມວິໂນທນຕ຺ຖໍ ຜລເກຫິ ກາຕພ຺ພໍ ວິສ຺ສມຜ຺ຖານໍ ຜລກໂກຜ຺ຖ ໂກ, ສມາປຕ຺ຕິຍາ ປນ ວິປສ຺ສນາ ພຫຸກາຣຕຣາ ສມາຊິປຣິປນ຺ຖການໍ, ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວາ ກິເລສານໍ ວິມຖເນນ ທຸພ຺ພລກາ ວາປຊ຺ຊນໂຕ໚ ເຕນາທ “ວິປສ຺ສນາ ຖາມຊາຕາ ສມາປຕ຺ຕິມ຺ປີ ຣກ຺ຂຕິ,ຖາມຊາຕໍ ກໂຣຕີ”ຕິ໚ ນນ຺ ເຈວໍ ອິຕຣີຕຣສນ຺ນິສ຺ສຍ ໂຫໂສ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນຍິທເມກນ຺ຕິກໍ, ອິຕຣີຕຣສນ຺ນິສ຺ສຍາປີ ກິຈ຺ຈສິທ຺ສິ ໂລເກ ລພ຺ກຕີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຍຖາ ທີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ ຕໍ໚

ຄາມນ຺ຕໍ ອາຫເຜສູຕິ ຄາມສມີປໍ ອຸປ຺ນິເຕສຸ໚ ເອຕາຄາໂວຕິ ສຕິ ອຸປ຺ປາທນມຕ຺ຕເມວ ກາຕພ຺ພໍ ຍຖາ ຄາໂວ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ຕທກາວໂຕ໚ ຕທາຕິ ສມຖວິປສ຺ສນານໍ ຖາມຊາຕກາເລ໚ ອນຸປສ຺ສນານໍ ລທຸໍ ລທຸໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີ ສນ຺ສາຍ “ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ອາ ຣຸລ຺ໂຫວ ໂຫຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກເມເນວ ປນ ອນຸປສ຺ສນາປຜິປາຜີ ອາໂຣຫຕີ໚

໘໑໕໚ ເອວໍ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປມາທປຜິປທໍ, ຕາຍ ຈ ລທ຺ສໍ ອນລ຺ລສາສາຣຕໍ ວິເສສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ສີ ຜລສມ຺ປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສຕ຺ຕູປກາຣສມ຺ປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເສຍ຺ຍຖາປີ”ຕິອາທິມາຫາຕິ ເອວໍ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ສິ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ອຣລ຺ລລກ຺ຂຕໂຍຄ຺ຄມຕ຺ເຕນ ອຣລ຺ລໍ໚ ມຫາວນຕາຍ ປວນໍ໚ ປວທ຺ສລ຺ທີ ວນໍ ປວນໍ໚ ຈຕູທິ ໂຍເຄຫີຕິ ຊີຆຈ຺ຉາປີປາສາກາຍປຜິປຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໂຍເຄຫີ໚ ເຂມໍ ອນຸປທ຺ທວຕໍ໚ ສຸວຕ຺ຖີ ອນຸປທ຺ທວໍ ອາວຫຕີຕິ ໂສວຕ຺ຖິໂກ໚ ປີຕີ ກຸຜ຺ຖີ ຄ ເມຕິ ອຸປເນຕີຕິ ປີຕິຄມນີໂຍ໚ ປີຕໍ ປານຕິຕ຺ຖໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ປີຕຄມນີໂຍ໚ ສາຂາທິທີຕິ ກຕ຺ຜກສາຂາກຕ຺ຜກລຕາວເນທີ໚ ອ ນາສຍຄາມີຕາຍ ອຸທກສນ຺ນິຣຸທ຺ໂສປີ ອມຄ຺ໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ, ອິຕຣານິ ອປີຕິຄມນີຍຕາຍປີ໚ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄໜນໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ໚ ໂອເກາມິຄລຸທ຺ທກສ຺ສ ໂຄຈເຣ ຈຣຕີຕິ ໂອກຈໂຣ, ທີປກມິໂຄ໚ ອຣລ຺ເລ ມິເຄ ທີສ຺ວາ ເຕທິ ສທ຺ສີ ປລາເຍຍ຺ຍາຕິ ທີພຣຊ຺ຊພນ຺ສນໍ໚

ອິສ ວສນ຺ຕີຕິ ມິຄານໍ ອາສຍໍ ວທຕິ, ຕໂຕ ອາສຍໂຕ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ໚ ເອຕ຺ຖຈຣນ຺ຕີຕິ ເອຕສ຺ມີ ຖາເນ ໂຄຈຣໍ

ຄຕ຺ໜນ຺ຕິ. ເອຕ຺ຖປີວນ຺ຕີຕິ ເອຕສ຺ມິ ນິປ຺ານຕິຕ຺ເຖ ອຸທກໍ ປີວນ຺ຕີ. ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ປວິສນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ນິປ຺ານຕິຕ຺ຖໍ ປວິສນ຺ຕີ. ມຄ຺ຄໍ ປີຊາຍາຕິ ປກຕິມຄ຺ຄໍ ປີຫຫິຕ຺ວາ. ນ ຕາວ ກິລ຺ຈິ ກໂຣຕິ ອນວເສເສ ວນມິເຄ ຆາເຕຕ຺ວາໂມ.

ອວິຊ຺ຊາຍ ອລ຺ລາຕາ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ນິວຸຕຕ຺ຕາ ລາຕາຣຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ, ນນ຺ທີຣາເຄນ ອຸປນີຕາ ຮູປາຣມ຺ມຕາທີນິ ອາພນ຺ຂິຕ຺ວາ. ປໂລກນໂຕ ໂອກຈຣໍ ນນ຺ທີຣາໂຄຕີ. ພ຺ຍາໂມໜນໂຕ ໂອກຈາຣິກໍ ອວິຊ຺ຊາຕີ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ. ເຕສນ຺ຕິ ໂອກຈ ໂຣກຈາຣິການໍ. ສາຂາກາງເຄນາຕິ ຕາທີເສນ ລູຂຕຣຄນ຺ເຂນ ສາຂາກາງເຄນ. ມນຸສ຺ສຄນ຺ຂໍ ອປເນຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສາຂາກາງຄສ຺ສ ຄນ຺ເຂນ. ສມ຺ມຕ຺ໂຕຕີ ສມ຺ມຊ຺ຊິໂຕ ພ຺ຍາມຸລ຺ໂຂ.

ພຸທ຺ຊານໍ ເຂມມຄ຺ຄວິຈຣຕໍ ກຸມ຺ມຄ຺ຄປີຊານລ຺ຈ ສພ຺ພໂລກສາຊາຣຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໂຕ ເວເນຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລາເປກ຺ຂເມວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ ໂຕ "ອລ຺ລາຕໂກຕ຺ຫລ຺ລາທີນໍ ກພ຺ພປຸຄ຺ຄລານ"ນ຺ຕີ ອາຫ. ອູຫໂຕຕີ ສມູຫໂຕ ນີຫໂຕຕີ ອາຫ "ທ຺ເວຊາ ເຂຕ຺ວາ ປາຕິ ໂຕ"ຕີ. ນາສິຕາຕີ ອທສ຺ສນໍ ຄມິຕາຕີ ອາຫ "ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ສມຸຄ຺ຆາຜິຕາ"ຕີ. ທິຕູປຈາຣນ຺ຕີ ສຕ຺ຕານໍ ທີຕຈຣິຍໍ.

ທ຺ເວຊາວິຕກ຺ກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໑໐. ວິຕກ຺ກສຕ຺ຖານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໘໑໖.ທສກຸສລກມ຺ມປຖວເສນາຕີ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ວຍ຺ຍປາທກສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕສ຺ສປີ ອິຊ ອຊິຈິຕ຺ຕກາເວນ ອນິຈ຺ຂິຕຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ "ວິປສ຺ສນາປາທກອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕີ. ອຖ ວາ ອນຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຊມ຺ມສງຄຫິຕເມວ ເກວລໍ "ປກຕິຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕີ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ທສກຸສລກມ຺ມປຖວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕເມວາ"ຕີ ວຕ຺ວາ ຍເທຕ຺ຖ ອຊິຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ຕໍ ຕເທວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິປສ຺ສນາປາທກອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕີ ອາຫ. ອິຕຣສ຺ສ ປເນຕ຺ຖ ວິຊິ ນ ປຜິເສເຊຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ວິປສ຺ສນາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ອຊິຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ເກຈິ. ອນຸຍຸຕ຺ເຕນາຕິ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນວເສນ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປຣິພ຺ຮູຫນວເສນ ອນຸ ອນຸ ຍຸຕ຺ເຕນ. ມູລກມ຺ມຍ຺ຖານນ຺ຕີ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຍ຺ຖານໍ. ຄເຫຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ໂຕຕີ ກາວນໍ ອນຸຍຸລ຺ຊນ຺ໂຕ. ກາວນາຍ ອປ຺ປນໍ ອປ຺ປຕ຺ໂຕປີ ອຊິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕເຍວ ຕທຕ຺ເຖປີ ຕໍສທ຺ທໂວຫາຣໂຕ.

ເຍຫິ ຜລໍ ນາມ ຍຖາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຍ຺ຖາເນ ປກປ຺ປີຍມານໍ ວິຍ ໂຫຕິ, ຕານິ ນິມິຕ຺ຕານີ. ເຕນາຫ "ກາຣຕານີ"ຕີ. ກາເລນ ກາລນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ກາເລນາຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນນ຺ຕີ ອາຫ "ສມເຍ ສມເຍ"ຕີ. ນນຸ ຈ...ເປ... ນິຣນ຺ຕຣໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພນ຺ ຕີ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຈ ກາວນາຍ ວິຖິປຜິປນ຺ນຕ຺ຕາ ອພ຺ພຸທນິຫຣຕາວິຊີ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ກຄວຕາ "ປລ຺ຈ ນິມິຕ຺ຕານິ ກາເລນ ກາລໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພານີ"ຕີ ອຍໍ ເທສນາ ອາຣທ຺ຊາຕີ? "ອຊິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ເຕນາ"ຕີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອວິຈ຺ເຂທວເສນ ກາວນາຍ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ອຊິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ໂຕ ນາມາຕິ ໂຈທກາສ຺ສ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ອິຕໂຣ ກາວນໍ ອນຸຍຸລ຺ຊນ຺ຕສ຺ສອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ກ ທາຈິ ກາວນຸປກ຺ກິເລສາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ຕໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂສຊນຕ຺ຖາຍ ຍຖາກາລໍ ອິມານິ ນິມິຕ຺ຕານິ ມນສິ ກາຕພ຺ພານີຕິ "ກາເລນ ກາລ"ນ຺ຕີ ສຕ຺ຖາ ອໂວຈາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປາລຸອິຍລ຺ຫີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອິມານີຕິ ອິມານິ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕານິ ປລ຺ຈ ນິມິຕ຺ຕານີ. ອພ຺ພຸທນ຺ຕີ ອຸປທ຺ທວໍ.

ຉນ຺ທສຫຄຕາ ຣາຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕີ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ທສຫຄຕາ ກາມຣາຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ. ອິຍ຺ຖານິຍ຺ຖອສມເປກ຺ຂິເຕສູຕີ ອິຍ຺ເຖສຸ ປີເຍສຸ, ອນິຍ຺ເຖສຸ ອປ຺ປີເຍສຸ, ອສມໍ ອສມ຺ມາ ເປກ຺ຂິເຕສຸ. ອສມເປກ຺ຂນນ຺ຕີ ເຄຫສ຺ສິຕອລ຺ລາຕ຺ເປກ຺ຂາວເສນ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອໂຍນິໂສ ຄຫຕໍ. ຍໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຈກ຺ຂຸນາ ຮູປີ ທິສ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂາ ພາລສ຺ສ ມູລ຺ຫສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສາ"ຕິອາທິ (ມ. ນິ. ໓.໓໐໘). ເຕ ປຣິວິຕກ຺ກາ. ຕໂຕ ນິມິຕ຺ຕໂຕ ອລ຺ລນ຺ຕີ ຕໂຕ ຉນ຺ທູປສໍຫິຕາທິອກຸສລວິຕກ຺ກຸປ຺ປຕ຺ຕິການຕໂຕ ອລ຺ລໍ ນວໍ ນິ ມິຕ຺ຕໍ. "ມນສິກໂຣໂຕ"ຕີ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອາຣມ຺ມຕໍ, ຕາທີໂສ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣ ວາ ນິມິຕ຺ຕໍ. ກຸສລນິສ຺ສິຕໍ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕີ ກຸສລຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິການຕໍ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍ ຈິຕ຺ເຕ ຖເປຕພ຺ພໍ, ກາວນາວເສນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍ, ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນ ວາ ສງກມິຕພ຺ພໍ. ອສຸກລ຺ຫີ ອສຸກນິມິຕ຺ຕນ຺ຕີ. ສງຂາເຣສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຉນ຺ທູປສໍຫິເຕ ວິຕກ຺ເກຕີ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ເອວໍ "ໂທສູປສລ຺ຫິເຕ"ຕິອາທີສຸ ຍຖາຣທໍ ຕໍ ຕໍ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈີຕີ "ສຕ຺ເຕສຸ ສງຂາເຣສູ"ຕີ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ. ປລ຺ຈຊມ຺ມູປນິສ຺ສໂຍຕີ ປລ຺ຈວິໂຊ ຊມ຺ມູປສໍຫິໂຕ ອຸປນິສ຺ສໂຍ.

ເອວໍ ‘‘ລນຸທູປສຄຸທີເຕ’’ຕິອາທີນາ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອິມສຸສ ຫຕຸຖາ ວາ ໂສກາບາ’’ຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ။ ຕຕຸຖ ‘‘ອສຸກໂຕອຸປສໍຫຣິຕພຸພ’’ນຸຕິ ວຕຸວາ ອຸປສໍຫຣຕາກາຣສຸສ ທສຸສນໍ ‘‘ກິມຸທິ ສາຣຕຸໂຕສີ’’ຕິ။ ລວິຣາເຄນາຕິ ລວິຣາຄຕາຍ ກາລຸອສາມາທິວຕຸຕນິກາຍ။ ກຸຜລຸອປູຣິໂຕຕິ ປກຸເກທີ ກຸຕາປຜເລທີ ປຸຕຸໂຕ။ ‘‘ກລິຜລປູຣິໂຕ’’ຕິ ວາ ປາໂຖ။

ອສຸສາມິກຕາວກາລິກກາວວເສນາຕິ ອິທໍ ປຕຸຕໍ ອນຸກຸກເມນ ວຕຸຕວິກາຣຄຸເຈວ ຊິຕຸຕກາວຄຸຈ ປຕຸວາ ລິທຸທາວລິທຸທໍ ກິນຸ ນໍ ວາ ຫຸຕຸວາ ກປາລນິຜຸຣໍ ກວິສຸສຕີ။ ອິທໍ ຈີວຣໍ ອນຸປຸພຸເພນ ວຕຸຕວິກາຣໍ ຊິຕຸຕຕຄຸຈ ອຸປຄນຸຕຸວາ ປາທປຸຄຸລນໂຈລຸອກໍ ຫຸຕຸວາ ຍຜຸຖິໂກຜິຍາ ລທຸທນິຍໍ ກວິສຸສຕີ။ ສເຈ ປນ ເນສໍ ສາມິໂກ ກເວຍຸຍ, ນ ເນສໍ ເອວໍ ວິນສຸສິຕຸໍ ທເທຍຸຍາຕິ ເອວໍ ອສຸສາ ມິກກາວວເສນ, ‘‘ອນທຸຂນິຍໍ ອິທໍ ຕາວກາລິກ’’ນຸຕິ ເອວໍ ຕາວກາລິກກາວວເສນ ຈ ມນສິກໂຣໂຕ။

ອາຫາຕວິນຍ…ເປ… ກາເວຕພຸພາຕິ – ‘‘ປຄຸຈິເມ, ກິກຸຂເວ, ອາຫາຕປຜິວິນຍາ။ ຍຕຸຖ ທີ ກິກຸຂຸໂນ ອຸປຸປນຸໂນ ອາຫາໂຕ ສພຸພໂສ ປຜິວິເນຕພຸໂພ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ອາຄຕສຸສ ອາຫາຕວິນຍສຸຕຸຕສຸສ (ອ။ ນິ။ ໕။໑໖໑) ເຈວ ກກຈູປໂມວາທ(ມ။ ນິ။ ໑။໒໒໒-໒໒໓) ລວາລາຕູປມາທີນຄຸຈ (ອິຕິວຸ။ ໙໑) ວເສນ ອາຫາຕໍ ປຜິວິໂນເທຕຸວາ ເມຕຸຕາ ກາເວຕພຸພາ။

ຄຣຸສໍວາໂສຕິ ຄຣຸໍ ອຸປນິສຸສາຍ ວາໂສ။ ອຸທຸເທໂສຕິ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸມສຸສ ອຸທຸທີສາປນຄຸເຈວ ອຸທຸທີສນຄຸຈ။ ອຸທຸທີຜຸຖປຣິປຸຈຸລນນຸຕິ ຍຖາອຸຄຸຄຫີຕສຸສ ຂມຸມສຸສ ອຕຸຖປຣິປຸຈຸລາ။ ປຄຸຈ ຂມຸມູປນິສຸສາຍາຕິ ຄຣຸສໍວາສາທີເກ ປຄຸຈ ຂມຸເມ ປຜິຈຸຈ။ ໂມຫຂາຕູຕິ ໂມໂຫ။

ອຸປນິສຸສິຕພຸພາຕິ ອຸປນິສຸສຍິຕພຸພາ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ။ ຍຕຸຕປຸປຜິຍຕຸໂຕຕິ ຍຕຸໂຕ ຈ ຄາມປຸປເວສນາປຸຈຸລາກຣເຕສຸ ອຸສຸ ສຸກຸກໍ ອາປນຸໂນ ສຊຊິໂຕ ຈ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ။ ອຖສຸສ ໂມໂຫ ປຫີຍຕີຕິ ອສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ເອວໍ ຕຕຸຖ ຍຸຕຸຕປຸປຍຸຕຸຕສຸສ ປຈຸລາ ໂສ ໂມໂຫ ວິຄຈຸລຕີ။ ເອວມຸປີຕິ ເອວໍ ອຸທຸເທເສ ອປຸປມຊຊເນນປີ။ ປຸນ ເອວມຸປີຕິ ອຕຸຖປຣິປຸຈຸລາຍ ກງຂາວິໂນທເນປີ။ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ອຕຸໂຖ ປາກໂຜ ໂຫຕີຕິ ສຸຍຸຍມານສຸສ ຂມຸມສຸສ ເຕສຸ ເຕສຸ ປເທສຸ ‘‘ອິຂ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ອິຂ ສມາຂິ, ອິຂ ປຄຸຍາ’’ຕິ ໂສ ໂສ ອຕຸໂຖ ວິກູໂຕ ໂຫຕີ။ ອິທໍ ຈກຸຂຸຣູປາໂລກາທີ ອິມສຸສ ຈກຸຂຸວິຄຸຍາຕສຸສ ກາຣຕໍ, ອິທໍ ສາລິພີຊກູມິສລິ ລາທີ ອິມສຸສ ສາລິອງກຸຣສຸສ ກາຣຕໍ။ ອິທໍ ນ ກາຣຕນຸຕິ ຕເທວ ຈກຸຂຸຣູປາໂລກາທີ ໂສຕວິຄຸຍາຕສຸສ, ຕເທວ ສາລິພີຊາທີ ກຸທຸຣຸສກງກຸຣສຸສ ນ ກາຣຕນຸຕິ ຖານາຜຸຖານວິນິຈຸລເຍ ເລໂກ ໂຫຕີ။

ອາຣມຸມເຕສູຕິ ກມຸມຜຸຖາເນສຸ။ ອິເມ ວິຕກຸກາຕິ ກາມວິຕກຸກາທໂຍ။ ສພຸເພ ກຸສລາ ຂມຸມາ ສພຸພາກຸສລປຜິປກຸຂາຕິ ກຕຸວາ ‘‘ປຫີຍນຸຕີ’’ຕິ ວຕຸຕພຸເພ ນ ສພຸເພ ສພຸເພສໍ ອຸຊຸວິປຈຸຈນີກກູຕາຕິ ‘‘ປຫີຍນຸຕິ ເອວາ’’ຕິ ສາສງກໍ ວທຕີ။ ເຕນາຫ ‘‘ອິມານີ’’ຕິ ອາທີ။

ກຸສລນິສຸສິຕນຸຕິ ກຸສເລນ ນິສຸສິຕໍ ນິສຸສຍິຕພຸພໍ။ ກຸສລສຸສ ປຈຸຈຍກູຕນຸຕິ ຕສຸເສວ ເວວຈນໍ, ກຸສລຸປຸປຕຸຕິກາຣຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕອສຸກນິມິຕຸຕາທີເມວ ວທຕີ။ ສາຣຜລເກຕິ ຈນຸທນມເຍ ສາຣຜລເກ။ ວິສມາຕິນຸຕິ ວິສມາກາເຣນ ຕຕຸຖ ຖິຕໍ ອາຕີ။ ຫເນຍຸຍາຕິ ປຫເຣຍຸຍ ນີກຸຂາເມຍຸຍ။

໔໑ກ။ອຜຸໂຜຕິ ອາຕຸໂຣ, ທຸຄຸຄນຸຂພາຂຕາຍ ປີລຸອິໂຕ။ ທຸກຸຂິໂຕຕິ ສຄຸຊາຕທຸກຸໂຂ။ ອິມິນາປີ ກາຣເຕນາຕິ ອ ໂກສລຸລສມຸກູຕຕາຍ ກຸສລປຜິປກຸຂຕາຍ ເຄຫສຸສິຕໂຣເຄນ ສໂຣຄຕາຍ ຈ ເອເຕ ອກຸສລາ ວິຄຸຄຸຄຣທີຕພຸພຕາຍ ຊິຄຸຈຸລນິຍ ຕາຍ ຈ ສາວຊຊາ ອນິຜຸຖຜລຕາຍ ນິຣສຸສາທສໍວຕຸຕນິຍຕາຍ ຈ ທຸກຸຂວິປາກາຕິ ເອວໍ ເຕນ ເຕນ ກາຣເຕນ ອກຸສລາທີກາວໍ ອຸປປຣິກຸຂໂຕ။

‘‘ອາຕຸຣໍ ອສຸຈິໍ ປູຕິໍ, ປສຸສ ນນຸເທ ສມຸສຸສຍໍ;

ອຸຄຸຜຣນຸຕໍ ປຄຸຜຣນຸຕໍ, ພາລານໍ ອກິນນຸທິຕ’’ນຸຕິ။ (ອປ။ ເຖຣີ ໒။໔။໑໔໗) –

ເອວມາທີ ກາຍວິຈຸລນຸທນິຍກຖາທີທີ ວາ။ ອາທີ-ສທຸເທນ –

‘‘ຕສ຺ເສວ ເຕນ ປາປີໂຍ, ໂຍ ກຸທ຺ທ຺ ປຏິກຸຊ຺ຊຕິ;

ກຸທ຺ທ຺ ອປ຺ປຏິກຸຊ຺ຊນ຺ໂຕ, ສງ຺ຄາມ຺ ເຊຕິ ທຸຊ຺ຊຍ’’ນ຺ຕິ. (ເຖຣຄາ. ໔໔໘) –

ເອວມາທີ ປຏິພວູປສມນກຖາທີກາປີ ສງ຺ຄຫິຕາຕີ.

໔໑໗. ນ ສຣຕໍ ອສຕິ, ອນນຸສ຺ສຣຕໍ. ອມນສິກຣຕໍ ອມນສິກາໂຣ. ກມ຺ມຏ຺ຖານ຺ ຄເຫຕ຺ວາ ນິສີທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ກມ຺ມຏ຺ຖານມນສິກາເຣເນວ ນິສີທິຕພ຺ພ຺. ອຸຄ຺ຄຫິໂຕ ຌມ຺ມກຖາປພນ຺ໂຌຕິ ກມ຺ມຏ຺ຖານສ຺ສ ອຸປກາໂຣ ຌມ຺ມກຖາປພນ຺ໂຌ. ມຸຏ຺ຖິໂປ຺ຕຖໂກຕິ ມຸຏ຺ຖິປ຺ປມາໂຓ ປາຣິຫາຣິຍໂປ຺ຕຖໂກ. ສມນ຺ນາເນນ຺ເຕນາຕີ ສມນ຺ນາຫຣນ຺ເຕນ. ໂອກາໂສ ນ ໂຫຕີ ອາຣທ຺ຌສ຺ສ ປຣິໂຍສາເປຕພ຺ພໂຕ. ອາຣທ຺ຌສ຺ສ ອນ຺ຕຄມນ຺ ອນາຣມ຺ໂກວາຕີ ເຖຣວາໂທ. ຕສ຺ສາຕິ ອຸປ຺ຊ຺ຊາຍສ຺ສ. ປພ຺ພາຣໂຌຜນ຺ ກາຍກມ຺ມ຺, ອາຣາມ຺ໂຕ ເອວ ວິຕກ຺ກນິຄ຺ຄຫນຕ຺ຖ຺ ສຍ຺ຕ຺ຕນິກາຍສຊ຺ຊາຍນ຺ ວຈີກມ຺ມ຺, ທສສນກິຈ຺ຈປ຺ພ຺ພກມ຺ມກຣຓຕ຺ຖ຺ ເຕໂຊກສິຓປຣິກມ຺ມນ຺ຕິ ຕີຓິ ກມ຺ມານິ ອາຈິໂນຕີ. ເຖໂຣ ຕສ຺ສ ອາສຍ຺ ກສິຓລ຺ຈ ສວິເສສ຺ ຊານິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມີ ວິຫາເຣ’’ຕິອາທິມໂວຈ. ເຕນສ຺ສ ຍຖາຌິປ຺ປາຍ຺ ສພ຺ພ຺ ສມ຺ປາທິຕ຺. ອສຕິປພ຺ພ຺ ນາມ ອສຕິຍາ ວິຕກ຺ກນິຄ຺ຄຫຓວິການນໂຕ.

໔໑໘. ວິຕກ຺ກມູລເກທ຺ ປພ຺ພນ຺ຕິ ວິຕກ຺ກມູລສ຺ສ ຕມ຺ມູລສ຺ສ ຈ ເກທວິການນ຺ ວິຕກ຺ກມູລເກທ຺ ປພ຺ພ຺. ວິຕກ຺ກ຺ ສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ວິຕກ຺ກສງ຺ຂາໂຣ, ວິຕກ຺ກປຈ຺ຈໂຍ ສຸການິມິຕ຺ຕາທິສຸປີ ສຸກາທີນາ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ. ໂສ ປນ ວິຕກ຺ກສງ຺ຂາໂຣ ສ຺ຕິຏ຺ຖຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ວິຕກ຺ກສງ຺ຂາຣສຕ຺ຖານ຺, ອສຸເກ ສຸກນ຺ຕິອາທິ ສລ຺ລາວິປລ຺ລາໂສ. ເຕນາຫ ‘‘ວິຕກ຺ການ຺ ມູລລ຺ຈ ມູລມູລລ຺ຈ ມນສິກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ວິຕກ຺ການ຺ ມູລມູລ຺ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂນວເສນ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ການ຺ ມູລ຺ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິການຣຕ຺ ລາຓຄຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ. ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ວິຕກ຺ກາ ອພິຕ຺ທ຺ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວິຕກ຺ກຈາໂຣ ສິຖິໂລ ໂຫຕີ’’ຕິ. ຕສ຺ມີ ສິຖິລີພູເຕ ມຕ຺ຖກ຺ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕຕີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິຕກ຺ກຈາໂຣ ສິຖິລພູໂຕ, ຕສ຺ມີ ວິຕກ຺ການ຺ ມູລຄມເນ ອນຸກ຺ກເມນ ຖິຣກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ມຕ຺ຖກ຺ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ. ວິຕກ຺ກາ ສພ຺ພໂສ ນິຣຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ ສພ຺ເພປີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ, ກາວນາປາຣິປູຣິຍາ ວາ ອນວເສສາ ປຫີຍນ຺ຕິ.

ກຕ຺ຕມູເລ ປຕິຕນ຺ຕິ ສສກສ຺ສ ກຕ຺ຕາສມິເປ ກຕ຺ຕາສກ຺ຂລີ ປຫຣນ຺ຕ຺ ວິຍ ອຸປ຺ປຕິຕ຺. ຕສ຺ສ ກິຣ ສສກສ຺ສ ເທຏ຺ຖາ ມຫາມູສິກາທີ ຂຓມຫາວາຍ຺ ອຸມງ຺ຄສທິສ຺ ອໂຫສິ, ເຕນສ຺ສ ປາເຕນ ມຫາສທ຺ໂທ ອໂຫສິ. ປລາຍີສຸ ‘‘ປຖວີ ອຸທ຺ຣີຍຕີ’’ຕີ. ມູລມູລ຺ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນຸວິຊ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕີ ‘‘ປຖວີ ກິຊ຺ຊຕີ’’ຕີ ຍຕ຺ຖາຍ຺ ສໂສ ອຸຏ຺ຖິໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ມູລການຣຕ຺ ຍ຺ມູນ ວີມ຺ເສຍ຺ຍ. ປຖວິຍາ ກິຊ຺ຊນຏ຺ຖານ຺ ຄເຕ ‘ໂກ ຊານາຕີ, ກີ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕີ ສໂສ ‘‘ນ ສກ຺ໂກມີ ສາມີ’’ຕີ ອາຫ. ອາຌິປ຺ຈ຺ຈວໂຕ ທີ ຍາຈນ຺ ສຕ຺ຫມຸທ຺ກ຺. ທຸທ຺ທຸກາຍຕີຕິ ທຸທ຺ທຸກາຕີ ສທ຺ທ຺ ກໂຣຕີ. ອນຸຣວທສ຺ສນລ຺ເຫຕ຺. ກຫ຺ຫນ຺ເຕຕີ ມິຄຣາຊສ຺ສ ປີຍສມຸທາຈາໂຣ, ມິຄຣາຊ, ກທ຺ທ຺ ເຕ ອຕ຺ຖູຕີ ອຕ຺ໂຖ. ກີເມຕນ຺ຕີ ກີ ເອຕ຺, ກີ ຕສ຺ສ ມູລການຣຕ຺? ທຸທ຺ທຸກນ຺ຕີ ອິທມ຺ປີ ຕສ຺ສ ອນຸຣວທສ຺ສນເມວ. ເອວນ຺ຕີ ຍຖາ ສສກສ຺ສ ມຫາປຖວິເກທນ຺ ຣວນາຍ ມິຈ຺ຉາຄາຫສມຸຏ຺ຖານ຺ ອມູລ຺, ເອວ຺ ວິຕກ຺ກຈາໂຣປີ ສລ຺ລາວິປລ຺ລາສສມຸຏ຺ຖາໂນ ອມູໂລ. ເຕນາຫ ‘‘ວິຕກ຺ການ’’ນ຺ຕິອາທິ.

໔໒໐. ອພິຫນ຺ຕນ຺ຕີ ອພິກວນຫນ຺ຕ຺, ອຸປຣິຫນ຺ຕນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ ‘‘ອຸປຣິຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ໂສ ທີ ອິຕຣ຺ ມຸສລ຺ ວິຍ ອຸທຸກ຺ຂລ຺ ວິເສສໂຕ ກສ຺ສຈີ ຂາທນກາເລ ອພິກຸຍ຺ຍ ວຕ຺ຕຕີ. ກຸສລຈິຕ຺ເຕນາຕີ ພລວສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ. ອກຸສລຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ການວິຕກ຺ກາທິສທິຕ຺ ອກຸສລຈິຕ຺ຕ຺. ອພິນິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕພ຺ພນ຺ຕີ ຍຖາ ຕສ຺ສ ອາຍຕີ ສມຸທາຈາໂຣ ນ ໂຫຕີ, ເອວ຺ ອພິກວິຕ຺ວາ ນິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພ຺, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຌມ຺ມຕາ ອາປາເທຕພ຺ພາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ເກ ຈ ຕຸມ຺ເຫ ສຕິປີ ຈິຣກາລກາວນາຍ ເອວ຺ ອທຸພ຺ພລາ ໂກ ຈາທ຺ ມມ ສນ຺ຕິເກ ລທ຺ຌປ຺ປຕິຍຸເຖ ວິຍ ຖິເຕປີ ອິທາເນວ ອປ຺ປຕິຍຸເຖ ກໂຣນ຺ໂຕ ອິຕີ ເອວ຺ ອພິກວິຕ຺ວາ. ຕ຺ ປນ ອພິກວນາ ການ຺ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກາມ຺ ຕໂຈ ຈາ’’ຕິອາທີນາ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕວີຣິຍປຄ຺ຄຕ຺ຫນມາຫ. ອຕ຺ຖທີປີກນ຺ຕີ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິຕກ຺ກນິຄ຺ຄຕ຺ຫນຕ຺ຖໂຊຕກ຺. ອຸປມນ຺ຕີ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ, ພລວາ ປຸຣິໂສ’’ຕິອາທິກ຺ ອຸປມ຺.

໔໒໑. ປຣິຍາທານກາຊນີຍນ຺ຕີ ຍ຺ ຕ຺ ອາທີໂຕ ‘‘ອຌິຈິຕ຺ຕມນຸຍຸຕ຺ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ປລ຺ຈ ນິມິຕ຺ຕານິ ກາເລນ ກາລ຺ ມນສິ ກາຕພ຺

ພານີ’’ຕິ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ, ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ມນສິກຣຕາກາລປຣິຍາທານສ຺ສ ວເສນ ວິຠຊນໍ. ນິຄມນໍ ວາ ເອຕໍ, ຍທິທໍ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທີ. ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຫິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸນ ວຈນໍ ນິຄມນນ຺ຕິ. ຕຖາປຜິປນ຺ນສ຺ສ ວາ ວສີຠາວວິ ສຸທ຺ນິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຕ຺ຖາຈຣິໂຍຕິ ສນຸພຸເພທາຈຣິໂຍ. ຍຖາ ຫິ ສສນໂຕ ອສຕ຺ຖມ຺ປີ ສຕ຺ຖຄ຺ຄຫເຄເນວ ສງຄຍ຺ຫຕິ, ເອວໍ ສນຸສິປ຺ປມ຺ປີ ສນຸພ຺ເພທປຣິຍາປນ຺ນເມວາຕິ.

ປຣິຍາຍຕິ ປຣິວິຕກ຺ເກຕິຕິ ປຣິຍາໂຍ. ວາໂຣຕິ ອາຫ ‘‘ວິຕກ຺ກວາຣປ຺ເຖສູ’’ຕິ, ວິຕກ຺ການໍ ວາເຣນ ປວຕ຺ຕນມຄ຺ເຄສຸ. ຈິຕ຺ຕາວສີຕິ ອາເສວິຕວສີ. ປຄ຺ຕາວສີຕິ ສຸຠາວິຕວສີ. ສມ຺ມາວິຕກ຺ກໍເຍວ ຍຖິຈ຺ຊິຕໍ ຕຖາວິຕກ຺ກນໂຕ, ອິຕຣສ຺ສ ປນສ຺ສ ເສຕ຺ຓາໂຕ ເຍວາຕິ.

ວິຕກ຺ກສຕ຺ຖານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

ນິຏ຺ຖິຕາ ຈ ສີຫນາທວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໕ຯ ໂອປມ຺ມວຄ຺ໂຄ

໑ຯ ກກຈູປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໒໒ຯໂມລຸອິນ຺ຕິ ເກສຣຈນໍຯ ເວຫາຍສນ຺ຕິ ອາກາເສຯ ຣຕນຈງ຺ໂກຍວເຣນາຕິ ຣຕນສິລາມຍວຣຈງ຺ໂກຍເກນ ສຫສ຺ສເນຕ຺ໂຕ ສິຣສາ ປຏິຄ຺ຄຫີຯ ''ສຸວຕ຺ຕຈງ຺ໂກຍກວເຣນາ''ຕິປິ (ພຸຯ ວໍຯ ອຏ຺ຐຯ ໒໕ ທູເຣນິທານກຖາ; ຊາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໒ ອວິທູເຣນິທານກຖາ) ປາໂຐຯ

ສາຕິ ໂມລຸອີຯ ໂມລຸອີ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ໂມລຸອີໂກ, ໂມລຸອີໂກ ເອວ ໂມລຸອີໂຍຯ ຜຄ຺ຄຸໂນຕິ ປນ ນາມໍຯ ສງ຺ຂາຕິ ສມຎ຺ຎາຯ ເວລິຍຕິ ຂຓມຸຫຸຕ຺ຕາທິວເສນ ອຸປ຺ທິສີຍຕີຕິ ເວລາ, ກາໂລຕິ ອາຫ ''ຕາຍໍ ເວລາຍໍ…ເປ… ອຍໍ ກາລເວລາ ນາມາ''ຕີຯ ເວລຍຕິ ປຣິຈ຺ເຈທວເສນ ຕີຣຍຕີຕິ ເວລາ, ສີມາຯ ເວລຍຕິ ສໍກິເລສປກ຺ຂໍ ຈາລຍຕີຕິ ເວລາ, ສີລໍຯ ອນຕິກ຺ກມນຏ຺ໂຖປີ ຈສ຺ສ ສໍກິເລສສມ຺ມນິມິຕ຺ຕໍ ອຈລນເມວຯ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປຸຣິສາກາເວ ຉປ຺ຎ຺ຈວາຈາມຕ຺ຕໍ ໂອວາເທ ປມາຓໍ ນາມຯທວສຫຄຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ກີລຸອາສຫີຕໍ ກຕ຺ວາຯ

ມິສ຺ສີກູໂຕຕິ ອນນຸໂລມິກສໍສຄ຺ຄວເສນ ມິສ຺ສີກູໂຕຯ ''ອວຕ຺ຕໍ ກາສຕີ''ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ ''ຕາປນປຈນໂກຍຸຍນາ ທີນີ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຊີກຣຕມ຺ປີ ກໂຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ໂສ ອຊີກຣຕາຍ ປຣິສກ຺ກຕິ, ຕໍທສ຺ສນໍ ''ອິເມສໍ ກິກ຺ຂູນ''ນ຺ຕິອາທີຯ ອຊີກຣຕໍ ອາກຫ຺ຓຕີຕິ ອຊີກຣຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາກຫ຺ຓຕິ, ອຊີກຣຕໍ ວາ ເຕສ຺ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອາກຫ຺ຓຕີຯ ອຸທ຺ເທສປທໍ ວາຕິ ປທໂສ ອຸທ຺ເທສມຕ຺ຕໍ ວາຯ ເນວ ປີຍກມ຺ຍຕາຍາຕິ ເນວ ອຕ຺ຕນິ ສຕ຺ຖຸໂນ ປີຍກາວການຕາຍຯ ນ ເກຫານິປ຺ປາເຍນາຕິ ນ ສຕ຺ຖຸໂນ ເຕນ ກິກ຺ຂຸນາ ເກຫານິປ຺ປາເຍນຯ ອຕ຺ຖການຕາຍາຕິ ໂມລຸອິຍຜຄ຺ຄຸນສ຺ສ ທິຕການຕາຍຯ

໒໒໔ຯອວຕ຺ຕກາສເນຕິ ກິກ຺ຂຸນີນໍ ອຄຸຕກາຖເນຯ ຉນ຺ທາທີນໍ ວຕ຺ຖຸກາວໂຕ ການຄຸຕາ ເຄຫໍ ວິຍ ເຄຫໍ, ເຕ ຈ ເຕ ສິຕາ ນິສ຺ສິຕາຕິ ເຄຫສ຺ສິຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ທາປີ ຕາສໍ ກຕ຺ຕຸການຕາປີຕິ ອຸກເຍປີ ຕຕ຺ຫາຉນ຺ທາ, ປຏິພຉນ຺ທາ ປນ ເຕສໍ ກຕ຺ຕຸການຕາ ເອວຯ ຜລິກມຕີ ວິຍ ປກຕິປກ຺ສ຺ສຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອຸປສງ຺ໂຄ ວິຍ ວິປຣິຕາມກາຣຕໍ ຣາຄາທໂຍຕິ ອາຫ ''ຣຕ຺ຕມ຺ປີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປຣິຕາຕ''ນ຺ຕິອາທີຯ ທິຕານຸກມ຺ປີຕິ ກຣຸຕາຍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາປນມາຫຯ ''ຍສ຺ສນ຺ຕໂຣໂຕ ນ ສນ຺ຕິ ໂກປາ''ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໒໐) ວິຍ ອນ຺ຕຣ-ສທ຺ໂທ ຈິຕ຺ຕປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ ''ໂທສນ຺ຕໂຣຕິ ໂທສຈິຕ຺ໂຕ''ຕິຯ

໒໒໕ຯ ທຸພ຺ພຈຕາຍ ໂອວາທໍ ອສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ເຕເນວ ປຏິວິຣຸທ຺ໂຂ ອຏ຺ຖາສິຯ ຄຕ຺ຫີສ຺ ຈິຕ຺ຕໍ, ຫທຍຄາທີນີ ປຏິປ຺ຊຊີສ຺ສູຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ປູຣຍີສ຺ ອຊ຺ຊາສຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກສ຺ມີ ສມເຍ ປຖມໂພຂິຍໍຯ ເອກາສນໍ ໂກຊນສ຺ສ ເອກາສນໂກຊນໍ, ເອກເວລາຍເມວ ໂກຊນໍຯ ຕຎ຺ຈ ໂຂ ປຸພ຺ພຕ຺ເຫ ເອວາຕິ ອາຫ ''ເອກໍ ປຸເຣກຕ຺ຕໂກຊນ''ນ຺ຕິອາທີຯ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ກຸຕ຺ຕໂກຊນມ຺ປີ ອິມສ຺ມີ ສຸຕ຺ເຕ ເອກາສນໂກຊນນ຺ເຕວ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ນ ເອກາສນິກຕາຍ ເອກາຍ ເອວ ນິສຊ຺ຊາຍ ໂກຊນໍຯ ''ອປ຺ປາຫໍສ…ເປ… ສມ຺ຜສ຺ສ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ອກາວຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ນິຣາພາຂຕໍ, ນິທ຺ທຸກ຺ຂຕ''ນ຺ຕີຯ ປຊານາທິວເສນ ສລ຺ລຫຸກໍ ອກິຈ຺ຉໍ ອຸຏ຺ຖານໍ ສລ຺ລຫຸເກົາຏ຺ຖານໍຯ ນ ເອກປ຺ປຫາເຣນາຕິ ນ ເອກວາເຣນ, ນ ເອກສ຺ມີເຍວ ກາເລຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ ທ຺ເວ ໂກຊນານີຕິ ''ອປຣຕ຺ເຫ ຣຕ຺ຕິຍ''ນ຺ຕິ ກາລວເສນ ທ຺ເວ ໂກຊນານີຯ ປຎ຺ຈ ຄຸເຓຕິ ອປ຺ປາພາຂາທີເກ ປຎ຺ຈ ອານິສໍເສຯ ສຕຸປ຺ປາທກຣຕີຍມຕ຺ຕເມວາຕິ ສຕຸປ຺ປາທມຕ຺ຕກຣຕີຍເມວ, ນິວາເຣຕພ຺ພສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສມາຫປນຎ຺ຈ ນາໂຫສີຯ

ມຕ຺ຫກູມິຕິ ໂອຊວນ຺ຕກູມິ, ຍຕ຺ຖ ປຣິສິຎ຺ຈເນນ ວິນາ ສສ຺ສານິ ກິຍ຺ຖານີ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ຍຸເຄ ໂຍເຊຕພ຺ພານີ ໂຍຄ຺ຄານີ, ເຕສໍ ອາຈຣິໂຍ ໂຍຄ຺ຄາຈຣິໂຍ, ເຕສໍ ສິກ຺ຂາປນໂກຯ ຄາມຕີຫຕ຺ຖີອາທໂຍປີ ''ໂຍຄ຺ຄາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ ປາລຸອິຍໍ ''ອສ຺ສທມ຺ມສາຣຖີ''ຕີຯ ຈຕູສ຺ ມຄ຺ເຄສ຺ ເຍນ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ອິຈ຺ຉຕີຯ ຊວສມຄາທິເກທາສ຺ ຄຕີສ຺ ຍໍ ຍໍ ຄຕຶຯ ຕໍ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາຣຸລ຺ຫາວ ໂອຕິຕ຺ຕາເຍວຯ ເນວ ວາເຣຕພ຺ພາ ຣສ຺ມິວິນິຄ຺ຄຕ຺ຫເນນຯ ນ ວິຊ຺ຊິຕພ຺ພາ ປໂຕທລຏ຺ຖິຍາຯ ຄມນເມວາຕິ ອິເມ ຍຕ຺ຕາ ມມ ອິຈ຺ຉານຸຣູປໍ ມນ຺ທໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສີຄ຺ໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຂຸເຣສ຺ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ ສາຣຖິນາ ເຕສໍ ຄມນເມວ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ນິໂຍຊນໍ ຯ ເຕທີປີ ກິກ຺ຂູທີຯ ປຊຫີສ຺ ປຊຫິຕພ຺ພໍຯ ສາລທູສນາຕິ ສາລຣຸກ຺ຂວິສນາສກາຯ ອຎ຺ຎາ ຈ

ວລຸລິໂຍ ສາລຣຸກ຺ເຂ ວິນນ຺ສິຕ຺ວາ ຐິຕາ຺ ພທີ ນິທຣເຕນາຕິ ສາລວນໂຕ ພທີ ລທ຺ທເນນ຺ ສຸສຕ຺ຐິຕາຕິ ສຕ຺ຖານສມ຺ປນ຺ນາ, ມຣິຍາທໍພນ຺ສິຕ຺ວາຕິ ອາລວາລສມ຺ປາທນວເສນ ມຣິຍາທໍ ພນ຺ສິຕ຺ວາ຺ ກິປີລຸລປຸຜກໍ ຕມ຺ພກິປີລຸລກປຸຜກໍ຺ ສຸກ຺ ຂທຕ຺ທກາທຣຕໍ ອາລວາລພ຺ການ຺ຕຣາ຺

໔໔໖຺ ວິເທຫຣຍ຺ເຖ ຊາຕສໍວທ຺ຓຕາຍ ເວເທທິກາ຺ ປຕ຺ທາ ວຸຈ຺ຈຕິ ປຌ຺ຌາ, ຕາຍ ອິຕາ ຄຕາ ປວຕ຺ຕາຕິ ປຕ຺ທິຕາ຺ ຄທປ ຕານິຕິ ເຄທສາມິນີ຺ ໂສຣຈ຺ເຈນາຕິ ສໍຍເມນ຺ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິຕິ ປຕິປາຕກາຣີ຺ ນິພ຺ພຸຕາຕິ ນິພ຺ພຸຕທຸຈ຺ຈຣິຕປຣິລຸອາທາ຺ ອຸຍ຺ຖາທິກາຕິ ອຸຍ຺ຖານວິຣິຍວຕີ຺ ກິພ຺ພິສາຕິ ກຸຣູຣາ຺

໔໔໗຺ເອວໍ ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ''ຄຸຓວນ຺ໂຕ''ຕິ ໂລເກ ປຕ຺ຖຍກິຕ຺ຕິສທ຺ທານມ຺ປີ ອກ຺ຂນ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຍສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຄຸຓປຣິຫານິອາທີ ອກ຺ຂມຕາຍອາທີນວໍ ປກາເສຕ຺ວາ຺ ວຈນປເຖຕິ ວຈນມຄ຺ເຄ ຍຸຕ຺ຕກາລາທີເກ຺ ສຕ຺ທາກາໂວປີ ທິ ວຈນສ຺ສ ປວຕ຺ຕິອາກາໂຣຕິ ກຕ຺ວາ ''ວຈນປໂຖ'' ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ເຕສໍເຍວ ກາລາທີນໍ຺ ເມຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຕໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ຺ ປຸນ ''ກາເລນ ວາ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິອາທີ (ປຣີ຺ ໓໖໔, ໓໖໓) ປາລຸອິ ສມ຺ມສກາວທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ''ປຣໍ ໂຈທນາວເສນ ວທນ຺ຕາ ນາມ ອິເມທີ ອາກາເຣທີ ວທນ຺ຕີ''ຕີ຺ ອສິມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ອກິຣຕິວເສນ ຕສ຺ມີ ປຸຄ຺ຄເລ ກາວນາຈິຕ຺ຕໍ ມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ຺ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ອາຣມ຺ມຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕທາຣມ຺ມຕໍ, ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ຺ ຍທີ ເອວໍ ປເທສວິສຍໍ ຕໍ ກຖໍ ນິປ຺ປເທສວິສຍໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ໂຈເທນ຺ໂຕ ''ກຖໍ ຕທາຣມ຺ມຕໍ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ໂລກໍ ກໂຣຕີ''ຕິ ອາທ, ອິຕໂຣ ''ປຌ຺ຈ ວຈນປເຖ''ຕິອາທີນາ ປຣິຫຣຕີ຺ ອິສ ຕທາຣມ຺ມຕຌ຺ຈາຕິ ຕສ຺ເສວ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຈນເສໂສ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຺ ເຕນາທ ''ປຸນ ຕສ຺ເສວາ''ຕິອາທີ຺ ສພ຺ພາ ສຕ຺ຕກາຍສງ຺ຂາຕາ ປຊາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພາວນ຺ໂຕຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສພ຺ພາວນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອາທ຺ ວິປຸເລນາຕິ ມທາຊນາຣມ຺ມເຕນ຺ ມທນ຺ຕປຣິຍາໂຍ ທິ ວິປຸລ-ສທ຺ໂທ, ມທຕ຺ຕຌ຺ເຈຕ຺ຖ ພທຸກາໂວ຺ ເຕນາທ ''ອເນກສຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕນາ''ຕີ຺ ຕຌ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕິ ປຌ຺ຈ ວຈນປເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕປຸຄ຺ຄລໍ຺ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເມຕ຺ຕາສຫຄຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ວິທຣິສ຺ສາມາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສ຺ ຕຕ຺ຖ ກຖນ຺ຕິ ອາທ ''ຕຌ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ສພ຺ພຌ຺ຈ ໂລກໍ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ອສິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ''ຕີ຺

໔໔໘຺ຕທຕ຺ຖທີປີກນ຺ຕິ ຍາ ເມຕ຺ຕໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ກາເວຕ຺ວາ ກິຕສ຺ສ ນິພ຺ພິກາຣໂຕ ເກນຈິ ວິກາຣໍ ນ ອາປາ ເທຕພ຺ພຕາ, ຕທຕ຺ຖໂຊຕິກໍ຺ ອປຖວິນ຺ຕິ ປຖວີ ນ ໂຫຕີຕິ ອປຖວີ຺ ນິປ຺ປຖວິນ຺ຕິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ປຖວີກາວາກາວໍ຺ ຕິຣິຍໍ ປນ ອປຣິຈ຺ຆິນ຺ນາຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຈກ຺ກວາລຸອປພ຺ພເຕທີ ຕໍ ຕໍ ຈກ຺ກວາລຸອໍ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທຕີ? ນ, ຕທລ຺ຌຈກ຺ກວາລຸອປຖວິຍາ ເອກາພທ຺ສກາວໂຕ຺ ຕິຕ຺ຕລ຺ທີ ຈກ຺ການໍ ອນ຺ຕຣສທິເສ ຕິຕ຺ຕໍ ຕິຕ຺ຕໍ ໂລກສາຕູນໍ ອນ຺ຕເຣເຍວ ປຖວີ ນຕ຺ຖິ ໂລກ ນ຺ຕຣນິຣຍກາວໂຕ຺ ຈກ຺ກວາລຸອປພ຺ພຕນ຺ຕເຣທີ ສມ຺ພທ຺ສຍ຺ຖາເນ ປຖວີ ເອກາພທ຺ສາວ຺ ວິວຍ຺ຍກາເລ ທິ ສຕ຺ຖຫມານາປີ ປຖວີ ຍຖາສຕ຺ຄິຕປຖວິຍາ ເອກາພທ຺ສາວ ສຕ຺ຖຫຕີ຺ ເຕນາທ ''ຕິຣິຍໍ ປນ ອປຣິຈ຺ຆິນ຺ນາ''ຕີ຺ ອິມິນາວ ຄມ຺ກີຣກາເວນ ວຸຕ຺ຕປຣິມາຓໂຕ ປຣໍ ນຕ຺ຖີຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕີ຺

໔໔໙຺ຫລິທ຺ທີຕິ ຫລິທ຺ທິວຕ຺ຓໍ ອສິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາທ ''ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ປີຕກວຕ຺ຓ''ນ຺ຕີ຺ ວຕ຺ຓສງ຺ຂາຕໍ ຣູປໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປີ, ນ ຣູປີຕິ ອຣູປີຕິ ອາທ ''ອຣູໂປ''ຕີ຺ ເຕເນວາທ ''ສນິທສ຺ສນກາວປຜິກ຺ເຂປໂຕ''ຕີ຺

໔໕໐຺ປຌ຺ຈ ໂຍຊນສຕານີຕິ ທີມວນ຺ຕໂຕ ສມຸທ຺ທໍ ປວິຍ຺ຖຍ຺ຖານວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອໂນຕຕ຺ຕທທມຸຂໂຕ຺ ອລ຺ຌາ ນທີໂຍ ອຸ ປາທາຍ ລພ຺ການານໍ ຄມ຺ກີຣຕໍ ອປ຺ປເມຍ຺ເຍາທກຕຌ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ''ຄມ຺ກີຣາ ອປ຺ປເມຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ ປນ ຕິຕ຺ຕກ຺ ກາຍ ຕາເປຕພ຺ພຕ຺ຕາກາວທສ຺ສນປຣເມຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເອເຕນ ປໂຍເຄນາ''ຕິອາທີ຺

໔໕໑຺ ຕູລິນີ ວິຍ ຕູລິນີຕິ ອາທ ''ສິມ຺ພລິຕູລລຕາຕູລສມານາ''ຕີ຺ ສສ຺ສຣນ຺ຕິ ເອວໍປວຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ສສ຺ສຣສທ຺ໂທ຺ ອນຸຣວທສ຺ສນຌ຺ເຫຕໍ຺ ຕຖາ ກພ຺ກຣສທ຺ໂທ຺ ສພ຺ພເມຕໍ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ທູເສຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກາວທສ຺ສນປຣໍ຺ ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ມທາປຖວີ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ອປຖວີ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຍຖາ ອາກາເສ ກິຌ຺ຈິ ຣູປໍ ປຍ຺ຖເປຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຍຖາ ຄງ຺ຄາຍ ອຸທກໍ ຕິຕ຺ຕກ຺ກາຍ ຕາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຍຖາ ຈ ພິລຸອາຣກສ຺ຕໍ ຖທ຺ສໍ ຜຣຸສຌ຺ຈ ສມ຺ຜສ຺ສໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ ກາ, ເອວເມວໍ ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອາເສວິຕາຍ ກາວິຕາຍ ພທຸລີກຕາຍ ປຌ຺ຈ ວຈນປເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕປຸຣິເສນ

ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຖຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິຯ

໒໓໒ຯໂອຈຣກາຕິ ປຣູປຆາຕວເສນ ຫີນກມ຺ມກາຣິໂນຯ ເຕນາຫ “ນີຈກມ຺ມກາຣກາ”ຕິຯ ອນຘິວາສເນນາຕິ ອກ຺ຂມເນນຯ ມຍ຺ຫໍ ໂອວາທກໂຣ ນ ໂຫຕີຕິ ປຣມ຺ຫິ ອນຕ຺ຖກາຣິມ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕປໂທສເນນ ອາຆາຕຸປ຺ປາທເນນ ມມ ສາສເນ ສມ຺ມາປຏິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິຯ

໒໓໓ຯອຓຸນ຺ຕິ ອປ຺ປກໍ ຕນຸ ປຣິຕ຺ຕກໍຯ ຖູລນ຺ຕິ ມຫນ຺ຕໍ ໂອຬາຣິກໍຯ ວຈນປຖສ຺ສ ປນ ອນິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ຕໍ ສາວຊ຺ຊວິຠາເຄນ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ ວາ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ວາ”ຕິຯ ຂນ຺ຕິຍາ ອິທໍ ກາຣິຍໍ ນ ໂຫຕີຕິ ອໂວຈຸໍ “ອນຘິ…ເປ… ປສ຺ສາມາ”ຕິຯ ທີຆຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈິຣກາລໍ, ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕຎ຺ຈ ຫິຕສຸຂໍ ນາມ ອຎ຺ຎາຘິຄເມເນວາຕິ ອາຫ “ອຣຫຕ຺ເຕນ ຠູຍໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ”ຕິຯ

ກກຈູປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໒ຯ ອລຄທ຺ທູປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໓໔ຯພາຘຍຶສູຕິ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ໓ຯ໔໑໗) ຫນີສຸຯ ຕໍຕໍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິພນ຺ຘນວເສນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ເວມຊ຺ເຌ ເອຕີ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາທິອນຕ຺ໂຖ, ອນຕິກ຺ກມນຏ຺ເຐນ ຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕຣາເຍ ນິຍຸຕ຺ຕາ, ອນ຺ຕຣາຍໍ ວາ ຜລໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ອນ຺ຕຣາຍສ຺ສ ວາ ກຣຓສີລາຕິ ອນ຺ຕຣາຍິກາຯ ເຕນາຫ “ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອນ຺ຕຣາຍິກາ”ຕິຯ ອານນ຺ຕຣິຍຘມ຺ມາຕິ ອານນ຺ຕຣິຍສຠາວເຈຕນາຘມ຺ມາຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ວຈນຕ຺ໂຖ – ຈຸຕິອນນ຺ຕຣຜລໍ ອນນ຺ຕຣໍ ນາມ, ຕສ຺ມິໍ ອນນ຺ຕເຣ ນິຍຸຕ຺ຕາ, ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນນ຺ຕຣກຣຓສີລາ, ອນນ຺ຕຣປໂຍຊນາຕິ ວາ ອານນ຺ຕຣິກາ, ເຕ ເອວ ອານນ຺ຕຣິຍາຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ກມ຺ມານິ ເອວ ອນ຺ຕຣາຍິກາຕິ ກມ຺ມນ຺ຕຣາຍິກາຯ ໂມກ຺ຂສ຺ເສວ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣຕິ, ນ ສຄ຺ຄສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຈາຣລກ຺ຂຓາຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິຕຠາໂວ ອຕ຺ຖິຯ ປາກຕິກຠິກ຺ຂຸນິວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຣິຍາຍ ປນ ປວຕ຺ຕໍ ອປາຍສໍວຕ຺ຕນິຍເມວຯ ນນ຺ທມາຓວໂກ ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍຯ ອຸຠິນ຺ນໍ ສມານຈ຺ຉນ຺ທຕາວເສນ ວາ ອສຄ຺ຄນ຺ຕຣາຍິກຕາ, ໂມກ຺ຂນ຺ຕຣາຍິກຕາ ປນ ໂມກ຺ຂຕ຺ຖປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວິທູສນໂຕ, ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປນ ປວຕ຺ຕິຍໍ ສຄ຺ຄນ຺ຕຣາຍິກຕາປິ ນ ສກ຺ກາ ນິວາເຣຕຸນ຺ຕິຯ ອເຫຕຸກທິຏ຺ຐິອກິຣິຍທິຏ຺ຐິນຕ຺ຖິກທິຏ຺ຐິໂຍວ ນິຍຕຠາວໍ ປຕ຺ຕາ ນິຍຕມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຘມ຺ມາຯ ປຏິສນ຺ຘິຘມ຺ມາຕິ ປຏິສນ຺ຘິຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມາຫາຯ ປຓ຺ຑກາທິຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ສພ຺ພາຍປິ ອເຫຕຸກປຏິສນ຺ຘິຍາ ວິປາກນ຺ຕຣາຍິກຠາວໂຕຯ ຍາ ຫິ ອຣິເຍ ອຸປວທຕິ, ສາ ເຈຕນາ ອຣິຍູປວາທຘມ຺ມາຯ ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ຂມາປນໂຕ ອຸປຣິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ມຫາສີຫນາທສ຺ສ ລີນຕ຺ຖປກາສເນ ວຸຕ຺ຕເມວຯ ຍາວ ຠິກ຺ຂຸຠາວໍ ປຏິຊານາຕິ ປາຣາຊິກໍ ອາປນ຺ໂນຯ ນ ວຸຏ຺ຐາຕິ ເສສໍ ຄຣຸກາປຕ຺ຕິໍຯ ນ ເທເສຕິ ລຫຸກາປຕ຺ຕິໍຯ

ອຍໍ ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຏ຺ໂຐຯ ຣເສນ ຣສໍ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອນວຊ຺ເຊນ ປຈ຺ຈຍປຣິຠຸຎ຺ຊນຣເສນ ສາວຊ຺ຊໍ ກາມຄຸຓປຣິໂຠຄຣສໍ ສມາເນຕ຺ວາຯ ອຸປເນນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ພນ຺ຘນໍ ອຸປເນນ຺ໂຕ ວິຍຯ “ຆເຏນ຺ໂຕ ວິຍາ”ຕິປິ ປາໂຐຯ ອຸປສໍຫຣນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ສທິສຕໍ ອຸປສໍຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ເອກນ຺ຕສາວຊ຺ເຊ ອນວຊ຺ຊຠາວປກ຺ເຂເປນຯ ປາປກນ຺ຕິ ລາມກຏ຺ເຐນ ທຸຄ຺ຄຕິສມ຺ປາປນຏ຺ເຐນ ຈ ປາປກໍຯ ເສຕຸກຣຓວເສນ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ພນ຺ຘນ຺ເຕນ ວິຍຯ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓນ “ສາວຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐໍ “ອນວຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ ຄຫເຓນ ເຕນ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌນ຺ໂຕຯ ເອກນ຺ຕໂຕ ອນ຺ຕຣາຍິກນ຺ຕິ ຄຫເຓນ ເວສາຣຊ຺ຊຎາເຓນ ປຏິພາຫນ຺ໂຕຯ ກາມກຓ຺ຏເກຫີ ອຣິຍມຄ຺ຄສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິ ນ ອຸປກ຺ກິລິສ຺ສຕີຕິ ວທນ຺ໂຕ “ອຣິຍມຄ຺ເຄ ຂາຓຸກຓ຺ຏກາທີນິປກ຺ຂິປນ຺ໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ປຐມປາຣາຊິກສິກ຺ຂາປທສງ຺ຂາເຕ, “ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ປຫາຍາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໘, ໑໙໔) ອາທິເທສນາສງ຺ຂາເຕ ຈ ອາຓາຈກ຺ເກຯ

ປຸຈ຺ຉມານາ ສມນຸຍຸຎ຺ຊນ຺ຕິ ນາມຯ ປຸຈ຺ຉາ ຫິ ອນຸໂຍໂຄຕິຯ ເຕນາຘິຄຕາຍ ລທ຺ຘິຍາ ອນຸວຊ຺ຊນຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈນຸກາສເນນ ປຸນ ປຏິຊານາປນໍ ປຕິຏ຺ຐາປນໍ, ຕໍ ປນສ຺ສ ອາທາຍ ສມາທາປນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ສມນຸຄາຫນ຺ຕິ ນາມາ”ຕິຯ ຕສ຺ສາ ປນ ລທ຺ຘິຍາ ອນຸຍຸຎ຺ຊິຕາຍ ວຈ຺ຈມານມ຺ປິ ກາຣຓໍ ກາຣຓປຕິຣູປກເມວາຕິ ຕສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນໍ ສມນຸກາສນໍຯ ອນຸທຫນຏ຺ເຐນ ອນຸປາຍປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ປຕິ ອາຍຕິຎ຺ຈ ອນຸທຫນຏ຺ເຐນຯ ມຫາຠິຕາປນຏ຺ເຐນ ອນວຏ຺ຐິຕສຠາວຕາຍຯ ອິຕ຺ຕຣປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານຏ຺ເຐນ ມຸຫຸຕ຺ຕຣມຓີຍຕາຍຯ ຕາວກາລິກຏ຺ເຐນ ປເຣຫິ ອຠິຠວນີຍຕາຍຯ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄປລິຠຎ຺ຊນຏ຺ເຐນ ເຉທນເຠທນາ

ທິອນິກຣຕກາເວນ។ ອຸຄຸພາຍສທິສຕາຍ ອນິກຸຍຸຍນຍຸເຖນ។ ອວເຕ ວຕໍ ອຸປຸປ່າເທຕຸວາ ອນຸໂຕ ອນຸປວິສນສກາວຕາຍ ວິນິ ວິຊຊນຍຸເຖນ។ ທິຍຸຖຂນຸມິກສມຸປຣາຍິກອນຕຸຖນິມິຕຸຕຕາຍ ສາສງກສປຸປຍິກາຍຍຸເຖນ។ທິຍຸຖິຖາເມນາຕິ ຕສຸສາ ທິຍຸຖິຍາ ຖາມຄຕກາເວນ។ ທິຍຸຖິປຣາມາເສນາຕີ ທິຍຸຖິສງຂາຕປຣາມສເນນ។ ທິຍຸຖິເຍວ ທິ ຂມຸມສກາວໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ປຣໂຕ ອາມສເນນ ປຣາມາໂສ។ ອກິນິວິສຸສາຕີ ຕຕຸທາກິນິເວສປຸພພງຄເມນ ທິຍຸຖາກິນິເວເສນ "ອິທເມເວຕຸຖ ຕຖ"ນຸຕີ ອກິນິວິສິຕຸ ວາ។ ຍສຸມາ ທີ ອກິນິເວສນໍ ຕຕຸຖ ອກິນິວິຍຸຖໍ ນາມ ໂທຕີ។ຕສຸມາ ອາທ "ອຂິຍຸຖທິຕຸວາ"ຕີ។

໔໓໕។ນຕຸຖິຕິ ວຕຸຕຸກາໂມປີຕິ ອຕຸຕໂນ ລທຸຂີ ນິຄຸເທຕຸກາມຕາຍ ອວຊານິຕຸກາໂມປີ។ ສມຸປຍິຈຸຉຕິ ປຍິຊານາຕີ។ ທຸເວ ກຖາ ຕິ ວິສໍວາທນກາຖໍ ສນຸຂາຍ ວທຕີ។ ອກູຕກຖາ ທີ ປຸພເພ ປວຕຸຕາ ກູຕກຖາຍ ວເສນ ທຸເວ ກຖາຕິ ວຸຈຸຈຕີ។

໔໓໖។ກສຸສ ໂຂ ນາມາຕິ ອິມິນາ ສຕຸຖາ "ນ ມມ ຕຸຍຸທໍ ຕາທິສສຸສ ອຕຸຖາຍ ຂມຸມເທສນາ ນາມ ກູຕປຸພພາ"ຕີ ທສຸເສຕີ។ ເຕ ນາທ "ຂຕຸຕິຍສຸສ ວາ"ຕິອາທີ។

ຂາຕມຍາ ອຸສຸມາ ເອຕສຸສ ອຕຸຖິຕີ ອຸສຸມີ, ຕຖາຮູເປທີ ປຈຸຈເຍທີ ອນຸສຸມີກໂຕ ຕສຸມີ ອຕຸຕກາເວ ປຍິເວຂຄພຸໂກອປີ ອຸສຸມີກ ໂຕຕີ ວິກຕກາວໂຕ ປລຸຂາພິຊມສຸສ ອິມສຸມີ ຂມຸມວິນເຍ ອປີ ນຸ ອຕຸຖິຕີ ກຄວາ ກິກຸຂູ ປຸຈຸຉຕີ។ ເຕ ປຍິກຸຂິປນຸຕາ ວທນຸຕີ ຖານຄເຕນ ທຸຈຸຈຣິເຕນ ຂາຕຸປທຕກາວໍ ສມຸປສຸສນຸຕາ។ ນິຕຸເຕຊກູໂຕຕີ ນິຕຸເຕຊໍ ກູໂຕ ເຕໂຊຫານິປຸປຕຸໂຕ។ ຕໂຕ ເອວ ກິກຸຂູນມຸປີ ສມຸມຸຂາ ໂອໂລເກຕຸໍ ອສມຕຸຖຕາຍ ປຕຸຕກຸຂນຸໂຂ ອໂຂມຸໂຂ។ ສທຂມຸມິກໍ ກິລຸຈິ ວຕຸຕຸໍ ອວິສທນໂຕ ອປຸປຍິກາໂນ។ ສມຸປຕຸຕູປຄນຸຕີ ສມຸປຕຸຕິອາວທໍ។ ປຍິປຸປສຸສມູເກນຸໂຕຕີ ປຍິເສເສນຸໂຕ។

໔໓໗។ ອນຸຕຣາຍກຣລທຸຂີຍາ ສກາວວິກາວເນນ ປຣິສໍ ໂສເຂຕີ។ ນີສຸສາເຣຕີ ນິທຣຕີ ອວິສຸທຸຂທິຍຸຖິຕາຍ។ ກສຸສຈີ ພຸທຸຂານຸກາວໍ ອຊານນຸຕສຸສ។ ຕສຸສ ທີ ເອວໍ ກເວຍຸຍ "ສທສາ ກຖິຕ"ນຸຕີ។ ນ ທີ ກທາຈີ ພຸທຸຂານໍ ສທສາ ກິຣິຍາ ນາມ ອຕຸຖີ។ ອສຸສາຕິ "ກສຸສຈີ"ຕີ ວຸຕຸຕກິກຸຂຸສຸສ។ ສຸຕຸວາປີຕຸຕຸທີກາວໍ ອາປຊເຊຍຸຍາຕີ ອຖາປີ ສິຍາຕີ ສມຸພນຸໂຂ។ ຕໍ ສມຸພນຸຕີ "ສເຈ ທີ"ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕໍ ສພຸພໍ ປຣິກປຸປນໍ។ ນ ກຣິສຸສນຸຕີຕິ ປຣິສາຍ ລທຸຂີ ໂສເຂຕີຕິ ສມຸພນຸໂຂ។ ລທຸຂີ ປກາເສນຸໂຕຕີ ມ ທາສາວຊຊຕາວເສນ ປກາເສນຸໂຕ។ ສລຸລາວິຕກຸເກທີຕິ ສຸກນິມິຕຸຕານຸພຸຍລຸຊນຄຸຄາທາທິວເສນ ປວຕຸເຕທີ ສລຸລາວິຕກຸເກ ທີ។ ເຕນາທ "ກິເລສກາມສມຸປຍຸຕຸເຕທີ"ຕີ។ ເມຖຸນສມາຈາຣນຸຕີ ອິທໍ ອຂິກາຣວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ຕທລຸລມຸປີ ປນ – "ອປີຈ ໂຂ ມາຕຸຄາມສຸສ ອຸຈຸຉາທນໍ ປຣິມທຸທນໍ ນທາປນໍ ສມຸພາທນໍ ສາທິຍຕີ"ຕິອາທີນາ (ອ។ ນິ។ ກ។໔໐) ອາຄຕໍ ວິສກາຄວຕຸຖຸວິສຍໍ ອາມິສປຣິໂກຄໍ។ "ອລຸລຕຸເຣວ ກາເມທີ ອລຸລຕຸຣ ກາມສລຸລາທີ ອລຸລຕຸຣ ກາມວິຕກຸເກທີ ສມາຈຣິສຸສຕີ"ຕີ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຊຕີ។

໔໓໘។ ໂຍນິໂສ ປຈຸຈເວກຸຂເຕາ ນຕຸຖິ ເອຕຸຖ ລນຸທຣາໂຄຕີ ນິຈຸລນຸທຣາໂຄ, ຕໍ ນິຈຸລນຸທຣາຄໍ។ ກທາຈີ ອຸໂປສຖິກກາເວນ ສ ມາທິນຸນສີລາປີ ໂທນຸຕີ ກທາຈີ ໂນຕີ ອນິພທຸຂສີລານໍ ຄທຍຸຖານໍ។ ສີລສມາທານກາວໂຕ ອນຸຕຣາຍກຣໍ។ ວຕຸຖຸກາມານໍ ສຈຸລນຸທຣາຄປຣິໂກຄລຸຈ។ ອປຈຸຈເວກຸຂເຕາ ກິກຸຂູນໍ ອາວຣຕາກຣໍ។ ປຈຸຈຍານໍ ສຈຸລນຸທຣາຄປຣິໂກຄລຸຈ។ ອຍໍ ອຣິຍຸໂຖ ທຸຄຸຄທິຕາຍ ປຣິຍຕຸຕິຍາ ວເສນ ອມຸເທ ເຈວ ອພຸກາຈິກຸຂຕິ, ອຕຸຕານລຸຈ ຂນຕີ, ພທຸລຸຈ ອປຸລຸລໍ ປສວຕີຕິ ເອວໍ ສລຸລາ ມາ ໂທນຸຕູຕີ ທຸຄຸຄທິຕາຍ ປຣິຍຕຸຕິຍາ ໂທສໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາທ។ ອຸຄຸຄຕຸທນຸຕີຕິ ສຊຊາຍນຸຕີ ເຈວ ວາຈຸຄຸຄຕໍ ກໂຣນຸຕາ ຂາເຣນຸຕີ ຈາຕີ ອຕຸໂຖ។

ສຸຕຸຕນຸຕິອາທີນາ ນວປຸປເກທມຸປີ ປຣິຍຕຸຕິຂມຸມໍ ປຣິຍາທິຍຕີ។ ກາຖໍ ສຸຕຸຕໍ ນວປຸປເກທໍ? ສຄາຖກລຸທີ ສຸຕຸຕໍ ເຄຍຸຍໍ, ນິຄຸຄາຖກໍ ສຸຕຸຕໍ ເວຍຸຍາກຣຕໍ, ຕທຸກຍວິນິມຸຕຸຕລຸຈ ສຸຕຸຕໍ ອຸທານາທີວິເສສສລຸລາວິຣທິຕໍ ນຕຸຖິ, ຍໍ ສຸຕຸຕງຄໍ ສິຍາ, ມງຄລ ສຸຕຸຕາທີນລຸຈ ສຸຕຸຕງຄສງຄໂທ ນ ສິຍາ ຄາຖາກາວໂຕ ຂມຸມປທາທີນໍ ວິຍ, ເຄຍຸຍງຄສງຄໂທ ວາ ສິຍາ ສຄາຖກຕຸຕາ ສ ຄາຖາວຄຸຄສຸສ ວິຍ, ຕຖາ ອຸກໂຕວິກງຄາທີສຸ ສຄາຖກປຸປເທສານນຸຕີ? ວຸຈຸຈເຕ –

ສຸຕຸຕນຸຕີ ສາມລຸລວິຂີ, ວິເສສວິຂໂຍ ປເຣ;

ສນິມິຕຸຕາ ນິຣູລຸທຕຸຕາ, ສທຕາລຸເລນ ນລຸລໂຕ។ (ທີ។ ນີ។ ຍີ។ ໑។ນິທານກຖາວຕຸຕຸນາ; ອ។ ນີ។ ຍີ។ ໔។໔។໑; ສາຣຕຸຖ។

ຜີຯ ໑ຯພາຫີຣນີທານກຖາ);

ສພ຺ພສ຺ສປີ ທີ ພຸທ຺ຮວຈນສ຺ສ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ອຍໍ ສາມຄ຺ຄວີຮີຯ ເຕເນວາຫ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເນຕ຺ຕິຍໍ (ເນຕ຺ຕິຯ ໑ຯສງ຺ຄຫວາຣ) ‘‘ນວວິຮສຸຕ຺ຕນ຺ຕປ຺ຣິເຍຄ຺ຖິ’’ຕິຯ ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ສຸຕ຺ຕາຄຕໍ ສຸຕ຺ຕປ຺ຣິຍາປ຺ນ຺ນໍ (ປາຈິຯ ໖໕໕, ໑໔໔), ສກວາເທ ປຄ຺ຈ ສຸຕ຺ຕສຕານີ’’ຕິ (ຮຯ ສຯ ອຄ຺ຄຯ ນິທານກຖາ; ກຖາຯ ອຄ຺ຄຯ ນິທານກຖາ) ເອວມາທີ ຈ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຮກໍຯ ຕເຫກເທເສສຸ ປນ ເຄຍ຺ຍາທໂຍ ວິເສສວິຮໂຍ ເຕນ ເຕນ ນິມິຕ຺ເຕນ ປຕິຄ຺ຄິຕາຯ ຕຖາ ທີ ເຄຍ຺ຍສ຺ສ ສ ຄາຖກຕ຺ຕໍ ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕໍຯ ໂລເກປີ ທີ ສສິໂລກໍ ສຄາຖກໍ ວາ ຈຸຕ຺ຕິຍຄນ຺ຖໍ ‘‘ເຄຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຄາຖາວິຣເຫ ປນ ສຕິ ປຸຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນກາໂວ ເວຍ຺ຍາກຣຕສ຺ສ ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕໍຯ ປຸຈ຺ຈາວິສ຺ສຊ຺ຊນຄ຺ຫິ ‘‘ພ຺ຍາກຣຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຍາກ ຣຕເມວ ເວຍ຺ຍາກຣຕໍຯ

ເອວໍ ສນ຺ເຕ ສຄາຖກາທີນມ຺ປີ ປຸຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕານໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປ຺ຊ຺ຊຕິ ເຄຍ຺ ຍາທິສຄ຺ຄານໍ ອໂນກາສກາວໂຕ, ‘‘ຄາຖາວິຣເຫ ສຕິ’’ຕິ ວິເສສິຕຕ຺ຕາ ຈຯ ຕຖາ ທີ ຮມ຺ມປທາທີສຸ ເກວລໍ ຄາຖາພນ຺ເຮສຸ, ສ ຄາຖກຕ຺ເຕປີ ໂສມນສ຺ສຄາຕມຍິກຄາຖາຍຸຕ຺ເຕສຸ, ‘‘ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕ’’ນ຺ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໑) ອາທິວຈນສມ຺ພນ຺ເຮສຸ, ອພ຺ກຸຕຮມ຺ມປຜິ ສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ຈ ສຸຕ຺ຕວິເສເສສຸ ຍຖາກ຺ກມໍ ຄາຖາ-ອຸທານ-ອິຕິວຸຕ຺ຕກ-ອພ຺ກຸຕຮມ຺ມ-ສຄ຺ຄາ ປຕິຄ຺ຄິຕາ, ຕຖາ ສຕິປີ ຄາຖາ ພນ຺ຮກາເວ ກຄວໂຕ ອຕີຕາສຸ ຊາຕີສຸ ຈຣິຍານຸກາວປ຺ປ຺ກາສເກສຸ ຊາຕກສຄ຺ຄາ, ສຕິປີ ປຄ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນກາເວ ສຄາຖກຕ຺ເຕ ຈ ເກສຸຈິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ເວທສ຺ສ ລກາປນໂຕ ເວທລ຺ລສຄ຺ຄາ ປຕິຄ຺ຄິຕາຕິ ເອວໍ ເຕນ ເຕນ ສຄາຖກຕ຺ຕາທີນາ ນິມິຕ຺ເຕນ ເຕ ສຸ ເຕສຸ ສຸຕ຺ຕວິເສເສສຸ ເຄຍ຺ຍາທິສຄ຺ຄາ ປຕິຄ຺ຄິຕາຕິ ວິເສສວິຮໂຍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໂຕ ປເຣ ເຄຍ຺ຍາທໂຍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄາ ທີນິມິຕ຺ຕຣຫິຕໍ, ຕໍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ວິເສສສຄ຺ຄາປ຺ຣິຫາເຣນ ສາມຄ຺ຄສຄ຺ຄາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິຯ ນນຸ ຈ ສຄາຖກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ, ນິຄ຺ ຄາຖກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ນ ສມ຺ກວຕີຕິ ໂຈທນາ ຕທວຕ຺ຖາ ເອວາຕິ? ນ ຕທວຕ຺ຖາ ໂສຮິຕຕ຺ຕາຯ ໂສຮິຕຄ຺ ຫີ ປຸພ຺ເພ ‘‘ຄາຖາວິຣເຫ ສຕິ ປຸຈ຺ຈາວິສ຺ສຊ຺ຊນກາໂວ ເວຍ຺ຍາກຣຕສ຺ສ ຕພ຺ກາວນິມິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ

ຍຄ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຄາຖາກາວໂຕ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີນໍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ນ ສິຍາ’’ຕິ (ຂຸຯ ປາຯ ໕ຯ໑; ສຸຯ ນິຯ ໔໖໑), ຕໍ ນ, ນິຣຸລ຺ຫຕ຺ ຕາຯ ນິຣຸລ຺ໂຫ ທີ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີນໍ ສຸຕ຺ຕກາໂວຯ ນ ທີ ຕານິ ຮມ຺ມປທພຸທ຺ຮວໍສາທໂຍ ວິຍ ຄາຖາກາເວນ ປຄ຺ຄາຕານິ, ກິນ຺ ຕຸ ສຸຕ຺ຕກາເວເນວຯ ເຕເນວ ທີ ອຄ຺ຄກຖາຍໍ ‘‘ສຸຕ຺ຕນາມກ’’ນ຺ຕິ ນາມຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍຯ ຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຄາຖກຕ຺ຕາ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ’’ຕິ , ຕທປີ ນຕ຺ຖິ, ຍສ຺ມາ ສຫຕາຄ຺ເຄນຯ ສຫ ຄາຖາທີຕິ ທີ ສຄາຖກໍ, ສຫກາໂວ ຈ ນາມ ອຕ຺ຖໂຕ ອຄ຺ເຄນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີສຸ ຄາຖາວິນິມຸຕ຺ໂຕ ໂກຈິ ສຸຕ຺ຕປເທໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ‘‘ສຫ ຄາຖາທີ’’ຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ນ ຈ ສມຸທາໂຍ ນາມ ໂກຈິ ອຕ຺ຖິຯ ຍທປີ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຸກ຺ໂຕວິກງ຺ຄາທີສຸ ສຄາຖກປ຺ປເທສານໍ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ’’ຕິ, ຕທປີ ນ ອຄ຺ຄໂຕຯ ອຄ຺ຄາ ເອວ ທີ ຕາ ຄາຖາ ຊາຕກາທິປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ, ອໂຕ ນ ຕາທີ ອຸກ຺ໂຕວິກງ຺ຄາທີນໍ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄກາໂວຕິຯ ເອວໍ ສຸຕ຺ຕາທີນໍ ອງ຺ຄານໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສງ຺ກຣາກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຕ຺ຖຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ຖກູຕໍ ຍຖາກູຕໍ ອຕ຺ຖໍຯ ອນຕ຺ຖມ຺ປີ ເກຈິ ວິປ຺ລ຺ລາສວເສນ ‘‘ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ‘‘ອຕ຺ຖຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວິເສເສຕ຺ ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກາຣຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ກາຣຕກູຕໍ ອຕ຺ຖໍ, ສີລໍ ສມາຮິສ຺ສ ກາຣຕໍ, ສມາຮີ ວິປ຺ສ຺ສນາຍາຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກາຣຕກູຕໍ ອຕ຺ຖໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິມສ຺ມີ ຖາເນ ສີລ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ – ອິມສ຺ມີ ຖາເນ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ຕຄ຺ຈ ຍາວເທວ ສມາຮຕ຺ຖໍ, ສມາຮີ ວິປ຺ສ຺ສນຕ຺ໂຖ, ວິປ຺ສ຺ສນາ ມຄ຺ຄຕ຺ຖາ, ມຄ຺ໂຄ ຜລຕ຺ໂຖ, ວຄ຺ຜໍ ກຖິຕໍ ຍາວເທວ ວິວຄ຺ຜານິຄມຕ຺ຖນ຺ຕິ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ ໂກນ຺ຕີຕິຯ ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ອຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ກາສິຕຕ຺ຖປ຺ໂຍຊນຕ຺ຖານໍ ຄຫິຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ນ ປ຺ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ນ ວິຈາ ເຣນ຺ຕິ, ນິຊ຺ຊານປຄ຺ຄາກ຺ຂມາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ນິຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາ ປຄ຺ຄາຍ ໂຣເຈຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ ອິຕິ ເອວໍ ເອຕາຍ ປ຺ຣິຍຕ຺ຕິຍາ ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂານິສໍສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ຣິ ປເຣຫີ ອາໂຣປິຕວາທສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫສ຺ສ ໂມກ຺ຂປ຺ໂຍຊນາ ທຸຕ຺ວາ ຮມ຺ມໍ ປ຺ຣິຍາປຸຕນ຺ຕິຯ ວາທປ຺ປໂມກ຺ໂຂ ວາ ນິນ຺ທາປ຺ໂມກ຺ໂຂຯ ຍສ຺ສ ຈາຕີ ຍສ຺ສ ຈ ສີລາທີປູຣເຕນ ປຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ວາ ຕທຮິຄເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ, ຜລສ຺ສ ວາ ຕທຮິຄເມນ ປຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ, ອນຸປາທາວິໂມກ຺ຂສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຖາຍຯ ຮມ຺ມໍ ປ຺ຣິຍາ ປຸຕນ຺ຕິ, ຄາເຍນ ປ຺ຣິຍາປຸຕນ຺ຕີຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ ນານຸໂກນ຺ຕີ ນ ວິນ຺ທນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ເຕ ຮມ຺ມາ ທຸຄ຺ຄຫິຕາ ອຸປາຣມ຺ກມານ ທປ຺ປໂມກ຺ຂປ຺ລຸອາສາທິເຫຕຸກາເວນ ທີຄຣຕ຺ຕໍ ອທິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

໔໖໒ຯ ອລໍ ປ຺ຣິຍຕ຺ໂຕ ຄໂທ ອສ຺ສາຕີ ອລຄທ຺ໂທ ອນຸນາສິກໂລປໍ ທ-ກາຣາຄມຄ຺ຈ ກຕ຺ວາຯ ວຄ຺ຜທຸກ຺ຂກນ຺ຕາຣໂຕ

ນິຕຸຖຣຕາຕຸຖາຍ ປຣິຍຕຸຕິ ນິຕຸຖຣຕາປຣິຍຕຸຕິ។ ກຕຸຫາຄາເຣ ນິຍຸຕຸໂຕ ກຕຸຫາຄາຣິໂກ, ກຕຸຫາຄາຣິໂກ ວິຍ ກຕຸຫາຄາຣິ
ໂກ, ສມຸມຣຕນານຸປາລໂກ។ ອລຸລໍ ອຕຸຖໍ ອນເປກຸຂິຕຸວາ ກຕຸຫາຄາຣິກສຸເສວ ສໂຕ ປຣິຍຕຸຕິ ກຕຸຫາຄາຣິກປຣິຍຕຸຕິ។ “ວໍ
ສານຸຣກຸຂໂກວາ”ຕິ ອວສາຣຕໍ ສີຫາວໂລກນສາເຍນ ຕນຸຕິສາຣໂກວ ປເວຕິປາລໂກວາຕິ ປຸຣິມປທທຸວເຍປີ ໂຍເຊຕພຸພໍ។

ຍທິ ຕນຸຕິສາຣຕາທິອຕຸຖໍ ພຸທຸສວຈນສຸສ ປຣິຍາປຸຕນໍ ກຕຸຫາຄາຣິກປຣິຍຕຸຕິ, ກສຸມາ “ຊີຕາສວສຸສາ”ຕິ ວິເສເສຕຸວາ ວຸຕຸ
ຕໍ, ນນຸ ເອກຈຸຈສຸສ ປຸຖຸຊຸຊນສຸສປີ ອຍໍ ນໂຍ ລພຸກຕິຕິ ອນຸໂຍຄໍ ສນຸສາຍາຫ “ໂຍ ປນາ”ຕິອາທິ។ ອຕຸຕໂນ ຖາເນຕິ
ນິຕຸຖຣຕຸຖາເນ។ ກາມໍ ປຸຖຸຊຸຊໂນ “ປເວຕີ ປາເລສຸສາມີ”ຕິ ອຊຸຊາສເຍນ ປຣິຍາປຸຕາຕິ។ ອຕຸຕໂນ ປນ ກວກນຸຕາຣໂຕ
ອນິຕຸຕິຕຸຕຕຸຕາ ຕສຸສ ສາ ປຣິຍຕຸຕິ ນິຕຸຖຣຕາປຣິຍຕຸຕິ ເອວ ນາມ ໂຫຕິຕິ ອສີປຸປາໂຍ។ ເຕນາຫ “ປຸຖຸຊຸຊນສຸສາ”ຕິອາທິ។

ນິຊຸຊານໍ ຂມນຸຕິຕິ ນິຊຸຊານປຸລຸລໍ ຂມນຸຕິ។ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ອາຄເຕ ສີລາທິສມຸເມ ນິຊຸຊາຍິຕຸວາ ປລຸລາຍ ໂຣເຈຕຸວາ ຍາຖາວ
ໂຕ ຄເຫຕພຸພາ ໂຫນຸຕິ។ ເຕນາຫ “ອີສ ສີລ”ນຸຕິອາທິ។ ນ ເກວລໍ ສຸຕຸຄຫິຕໍ ປຣິຍຕຸຕິ ນິສຸສາຍ ມຕຸຄກາວນາຜລສຈຸຈິກິຣິຍາ,
ປຣວາທນິຄຸຄຫສກວາທປຕິຍຸຖາປນາທີນິປີ ອິຊຸຊນຸຕິຕິ ທສຸເສຕຸໍ “ປຣວາເທ”ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນາຫ “ອຸປຸປນຸນໍ ປຣປຸປວາທໍ
ສຫສມຸເມນ ສຸນິຄຸຄຫໍ ນິຄຸຄຫິຕຸວາ”ຕິອາທິ (ທີ។ ນິ ៤។៤៦៣)។ ອິຈຸລິຕິຈຸລິຕຍຸຖານນຸຕິ ທິຍຸຖິວິນິເວຖນາທິວເສນ ອິຈຸລິຕໍ
ອິຈຸລິຕໍ ປາລຸອິປເທສໍ។ ໂມເຈຕຸນຸຕິ ອປເນຕຸໍ។ ອທີຕາຍ ທຸກຸຂາຍ ອສໍວຕຸຕນມຸປີ ຕທກາເວ ອຸປຸປຊຸຊນກທິຕສຸຂສຸສ ກາຣຕ
ເມວ ຕສຸມີ ສຕິ ກາວໂຕຕິ។ ສຸຕຸຄຫິຕອລຄທຸທສຸສປີ ທີຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕຸຕນຕາ ທຍຸຖພຸພາ។

៤៤០។ ອຸຕຸຕຣນຸຕິ ເອເຕນາຕິ ອຸຕຸຕໂຣ, ສີນນຸຕິ ພນຸສນຸຕິຕິ ເສຕຸ, ອຸຕຸຕໂຣ ຈ ໂສ ເສຕຸ ຈາຕິ ອຸຕຸຕຣເສຕຸ។ ກູລໍ ປຣຕິຣໍ ວຫ
ຕິ ປາເປຕິຕິ ກຸລລໍ។ ກລາປໍ ກຕຸວາ ພທຸໂຣຕິ ເວລຸອຸນລຸອາທີຫີ ກລາປວເສນ ພທຸໂຣ។ ອຕຸນຸຕິ ອິທໍ ອຍຸຖສມາປຕຸຕິ
ອາຣມຸມຕໍ ສລຸໂລຊນໍ ສນຸສາຍ ວທຕິ។ ຖູລນຸຕິ ອິຕຣໍ។ ທິຍຸຖິນຸຕິ ຍຖາກູຕທສຸສນໍ, ວິປສຸສນນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອວໍ ປຣິສຸທຸຂໍ
ເອວໍ ປຣິໂຍທາຕນຸຕິ ເຕກູມເກສຸ ສມຸເມສຸ ລາຕໍ “ເນຕໍ ມມ, ເນໂສຫມສຸມິ, ນ ເມໂສ ອຕຸຕາ”ຕິ, ເອວໍ ຕຕຸຫາທິຍຸຖິສໍກິເລ
ສາກາເວນ ສພຸພໂສ ວິສຸທຸຂໍ, ປຣິສຸທຸສຕຸຕາ ເອວ ປຣິໂຍທາຕໍ។ ນ ອລຸລີເຍຖາຕິ ນິກນຸຕິວເສນ ນ ນິສຸສເຍຖ។ ນ ເກລາເຍຖາ
ຕິ ນ ມມາເຍຖ។ ນ ສນາເຍຖາຕິ ສນໍ ທຸຣພຸຍໍ ນ ກຍິຣາຖ។ ອຸກາຍຕຸຖາຕິ ສມເຖ ວິປສຸສນາຍ ຈ។

ອສທຸສມຸເມຕິອາທີສຸ ອສຕໍ ຫີນຊຸຊາສຍານໍ ສມຸໂມຕິ ອສທຸສມຸໂມ។ ຄາມວາສີນໍ ສມຸໂມຕິ ຄາມສມຸໂມ។ ກິເລສານໍ
ວສຸສນສກາວຕາຍ ວສລສມຸໂມ។ ກິເລເສຫິ ທູສິຕຕຸຕາ ຖູລຕຸຕາ ຈ ທຸຍຸຖຸລໂລ។ ອຸທກສຸທຸສິປຣິໂຍສານຕາຍ ໂອທການຸຕິໂກ។
“ສມຸມາປີ ໂວ ປຫາຕພຸພາ”ຕິ ອິມິນາປີ ໂອວາເທນ ກິກຸຂູ ອຸທຸທີສຸສ ກເຖນຸໂຕປີ ອຣິຍຸຄໍເຍວ ນິຄຸຄຕຸຫາຕິ។

៤៤១។ຕິວິສຄຸຄາຫາວເສນາຕິ ຕຕຸຫາມານທິຍຸຖິຄຸຄາຫວເສນ។ ຍທິ ເອວໍ “ອຫໍ ມມາຕິ ຄຕຸຫາຕິ”ຕິ ຄາຫທຸວຍເມວ ກສຸມາ
ວຸຕຸຕນຸຕິ? ນຍິທເມວໍ ຕຕຸຖາປີ ຄາຫຕຸຕຍສຸເສວ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ “ອຫ”ນຸຕິ ຫີ ອິມິນາ ມານທິຍຸຖິຄຸຄາຫາ ວຸຕຸຕາ “ອຫມສຸ
ມີ”ຕິ ຄາຫສາມລຸລໂຕ។ ທິຍຸຖິປີ ທິຍຸຖິຍຸຖານໍ ປຸຣິມຸປຸປນຸນາຍ ທິຍຸຖິຍາ ອຸຕຸຕຣທິຍຸຖິຍາ ສກຸກາຍທິຍຸຖິຍາ ສສຸສຕທິຍຸຖິຍາ
ຈ ກາຣຕກາວໂຕ។ ອາຣມຸມຕໍ ປລຸຈ ຂນຸສາ, ຣູປາຣມຸມຕາທີນິ ຈ។ ທິຍຸຖິຍາ ປຈຸຈໂຍ ອວິຊຸຊາ-ຜສຸສ-ສລຸລາ-ວິຕກຸກ-ອ
ໂຍນິໂສມນສິການ-ປາປມິຕຸຕປຣໂຕໂຜສາທິໂກ ທິຍຸຖິຍາ ອຸປນິສຸສຍາທິປຈຸຈໂຍ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ ປຜິສມຸກິທາຍໍ (ປຜິ។ ມ។
១។១៤៤)“ກຕມານິ ອຍຸຖ ທິຍຸຖິຍຸຖານານິ ອວິຊຸຊາປີ ຜສຸໂສປີ ສລຸລາປີ ວິຕກຸໂກປີ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣປີ ປາປມິຕຸໂຕປີ ປຣ
ໂຕໂຜໂສປີ ທິຍຸຖິຍຸຖານ”ນຸຕິອາທິ។ ຣູປາຣມຸມຕາຕິ ຣຸປຸປນສກາວສມຸມາຣມຸມຕາ។ ຣູປໍ ປນ ອຕຸຕາຕິ ນ ວຕຸຕພຸພໍ ອິສ “ຣູປໍ
ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປສຸສຕິ”ຕິ (ສໍ។ ນິ។ ៣។៣១, ៣៤៤) ອິມສຸສ ຄາຫສຸສ ອນສີປຸເປຕຕຸຕາ។ ໂສ ຫີ “ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖິຍຸຖານ”ນຸຕິອາ
ທີນາ ປຣໂຕ ວຸຈຸຈຕິ។ ອິສ ປນ “ຣູປວນຸຕໍ ອຕຸຕານໍ ສມນຸປສຸສຕິ, ອຕຸຕນິ ຣູປໍ, ຣູປສຸມີ ອຕຸຕານ”ນຸຕິ ອິເມ ຕໂຍ ຄາຫາ
ອສີປຸເປຕາຕິ ເກຈິ, ຕທຍຸຕຸຕໍ។ ຍສຸມາ ຣູປໍ ອຕຸຕາ ນ ໂຫຕິ, ອຕຸຕຄຸຄາຫສຸສ ປນ ອາລມຸພນໍ ໂຫຕິ, ອຕຸຕສກາເວເຍວ ວາ ຣູ
ປາທິສມຸເມ ອາຣພຸກ ອຕຸຕທິຍຸຖິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ນ ອຕຸຕານໍ ຕສຸສ ປຣມຕຸຖໂຕ ອນຸປລພຸການໂຕ, ຕສຸມາ ຣູປາທິອາຣມຸມຕາວ
ອຕຸຕທິຍຸຖິຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ, ຣູປໍ ປນ “ອຕຸຕາ”ຕິ ນ ວຕຸຕພຸພນຸຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ។ “ຍມຸປີ ຕໍ ທິຍຸຖິຍຸຖານ”ນຸຕິອາທີນາ
ປນ ວິປສຸສນາປຜິວິປສຸສນາ ວິຍ ທິຍຸຖິອນຸປສຸສນາ ນາມ ທສຸສິຕາ។

ຄນຸສຣສໂຜຍຸຖພຸພາຍຕນານໍ ສມຸປຕຸຕຄາຫີນຸທຸຣິຍວິສຍຕາຍ ປຕຸວາ ຄເຫຕພຸພຕາ។ ຕລຸຫິ ຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ວິສຍໍ ປຣິກຸຕຸວາ
ສມຸພນຸສໍ ຫຸຕຸວາ ຄຕຸຫາຕິ។ ອວເສສານິ ສຕຸຕາຍຕນານິ ວິລຸລາຕໍ ນາມ ມນສາ ວິລຸລາຕພຸພໂຕ។ ອລຸລຖາ ອິຕເຣສມຸປີ

ວິຎ຺ຑາຓຕາ ສິຍາ។ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຑິຄຕໍ។ ປຣິເຍສິຕນ຺ຕິ ຄເວສິຕໍ។ ອນຸວິຈຣິຕນ຺ຕິ ຈິນ຺ຕິຕໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ມນສາ’’ຕິ។ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຕ຺ຕປຣິເຍສນານໍ ອປຌິກ຺ເຂປ຺ສ຺ສ, ວິສຸໍ, ເອກຊ຺ຊໍ ປຌິກ຺ເຂປ຺ສ຺ສ ຈ ວເສນ ຈຕ຺ກ຺ໂກຌິກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕປຣິເຍສິເຕຫິ ອນຸວິຈຣິຕສ຺ສ ເກຫໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ໂລກສ຺ມິຎ຺ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ປຖມໍ ເຈຕສາ ປຈ຺ຉາ ກາເຍນ ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕໍ ນາມ។ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ໂນປຕ຺ຕໍ ປຣິເຍສິຕໍ ນາມ ເກວລໍ ປຣິເຍສິຕກາວໂຕ។ ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂນປຕ຺ຕຎ຺ຈ ມນສາ ອນຸວິຈຣິຕພ຺ພໂຕ ມນສານຸວິຈຣິຕໍ ນາມ។

ອຍຎ຺ຈ ວິກປ຺ໂປ ອາກຸໂລ ວິຍາຕິ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປຕ຺ຕຌ຺ເຖນາຕິ ປຕ຺ຕກາເວນ ປຕ຺ຕຕາສາມຎ຺ເຎນ។ ອປຣິເຍສິຕ຺ວາ ໂນປຕ຺ຕໍ ມນສານຸວິຈຣິຕໍ ນາມ ປຕ຺ຕິຍາ ປຣິເຍສນາຍ ຈ ອກາວໂຕ។ ສພ຺ພໍ ວາ ເອຕນ຺ຕິ ‘‘ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕມ຺ປີ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປີ។ ອິມິນາຕິ ‘‘ຍມ຺ປີ ຕໍ ທິຌ຺ຖິຌ຺ຖານໍ’’ຕິອາທິວຈເນນ។ ວິຎ຺ຑາຓາຣມ຺ມຓາ ຓຕ຺ຫາມານທິຌ຺ຖິໂຍ ກຖິຓາ ປາຣິເສສຑາເຍນ ។ ເອວໍ ປາຣິເສສຑາຍປຣິຄ຺ຄເຫ ກຶ ປໂຍຊນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເທສນາວິລາເສນາ’’ຕິອາທິ។ ເຍສໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມສ຺ສ ສຣູປໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ອາຣມ຺ມຓກິຈ຺ຈ-ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມ-ຜລວິເສສາທິ-ປກາຣນ຺ຕຣວິກາວເນນ ປຌິເວໂຘ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ຕປ຺ປກາຣເກເຫຫິ ຘມ຺ເມຫິ, ເຍສໍ ປນ ເຍນ ເອເກເນວ ປກາເຣນ ສຣູເປເນວ ວາ ວິກາວເນ ກເຕ ປຌິເວໂຘ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ຕໍ ວຕ຺ວາ ຘມ຺ມິສ຺ສຣຕ຺ຕາ ຕທຎ຺ຑໍ ນິຣວເສສາກາຣວິກາວນຎ຺ຈ ເທສນາວິລາໂສ។ ເຕນາຫ ‘‘ທິຌ຺ຖາທິອາຣມ຺ມຓາວເສນ ວິຎ຺ຑາຓໍ ທສ຺ສິຕ’’ນ຺ຕິ។

ທິຌ຺ຖິຌ຺ຖານນ຺ຕິ ທິຌ຺ຖິ ເອວ ທິຌ຺ຖິຌ຺ຖານໍ, ຕໍ ເຫຌ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ។ ຍໍ ຣູປໍ ເອສາ ທິຌ຺ຖິ ‘ໂລໂກ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈາ’’ຕິ ຄຕ຺ຫາ ຕິ។ ຕໍ ຣູປໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ໂສ ໂລໂກ ໂສ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຈນໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។ ໂສ ເປຈ຺ຈກວິສ຺ສາມີຕິ ອຸທ຺ຘມາຆາຕນິກວາທວເສນາຍໍ ທິຌ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ໂສ ອຫໍ ປຣໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິຈ຺ໂຈ ກວິສ຺ສາມີ’’ຕິອາທິ។ ຘຸໂວຕິ ຖິໂຣ។ ສສ຺ສໂຕຕິ ສພ຺ພທາກາວີ។ ອວິປຣິຓາມຘມ຺ໂມຕິ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ຈ ອວິປຣິຓາເມຕພ຺ພສກາໂວ, ນິພ຺ພິກາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕມ຺ປີ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ຕມ຺ປີ ຕຖາວຸຕ຺ຕໍ ທິຌ຺ຖິທສ຺ສນໍ ອຕ຺ຕານໍ ວິຍ ຓຕ຺ຫາທິຌ຺ຖິຄ຺ຄາຫວິເສເສນ ຄຕ຺ຫາຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທິ។ ທິຌ຺ຖາຣມ຺ມຓາຕິ ທິຌ຺ຖິວິສຍາ។ ກຖໍ ປນ ທິຌ຺ຖິ ທິຌ຺ຖິວິສຍາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວິປ຺ສ຺ສນາຍາ’’ຕິອາທິ។ ປຌິວິປ຺ສ຺ສນາກາເລຕີ ຍມກໂຕ ສມ຺ມສນາທິກາລໍ ສນ຺ຘາຍາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕການໍ ສທ຺ເທ ວິຍ, ເວທຊ຺ຊາຍີນໍ ເວທສຕ຺ເຖ ວິຍ ຈ ທິຌ຺ຖິຍໍ ທິຌ຺ຖິຄຕິການໍ ທິຌ຺ຖິຄ຺ຄາຫປ຺ປວຕ຺ຕິ ທຌ຺ຖພ຺ພາ។

ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຕິ ປທສ຺ສ ຈ ຕສ຺ໂສ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ອຕ຺ໂຖຕິ ໂຍຊນາ។ ເຕນ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ນາມ ຈຕຸພ຺ພິຘາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕຕ຺ຖ ຎາຓໍ ຕາວ ສມວິສມໍ ສມ຺ມາ ຍາຖາວໂຕ ອນຸປ຺ສ຺ສຕີຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ។ ອິຕຣາ ປນ ສໍກິເລສວເສນ ອນຸ ອນຸ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕີຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາ។ ຍທິ ເອວໍ ໂຫຕຸ ຕາວ ທິຌ຺ຖິສມນຸປ຺ສ຺ສນາ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນກາວໂຕ, ກຖໍ ຓຕ຺ຫາມານາຕິ? ຓຕ຺ຫາຍປີ ສຕ຺ຕານໍ ປາປກຣເຓ ອຸປາຍທສ຺ສນວເສນ ປຎ຺ຑາປຕິຣູປິກາ ປວຕ຺ຕິ ລພ຺ກເຕວ, ຍາຍ ວຎ຺ຈນິກຕີສາຈິໂຍຄາ ສມ຺ກວນ຺ຕິ។ ມາໂນປິ ເສຍ຺ຍາທິນາ ທສ຺ສນວເສເນວ ຕຖາ ອຕ຺ຕານໍ ອູຫຕີຕິ ຓຕ຺ຫາມານານໍ ສມນຸປ຺ສ຺ສນາປຕິຣູປິກາ ປວຕ຺ຕິ ລພ຺ກຕີຕິ ທຌ຺ຖພ຺ພໍ។ ອວິຊ຺ຊມາເນຕີ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິ ເອວໍ ຄເຫຕພ຺ເພ ຓຕ຺ຫາວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ອນຸປລພ຺ກມາເນ ວິນຌ຺ເຖ។ ນ ປຣິຕສ຺ສຕີ ກຍປຣິຕ຺ຕາສຕຓ຺ຫາປຣິຕ຺ຕາສານໍ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕຕ຺ຕາ។

໔໔໔។ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫີຕິ ‘‘ອສຕິ ນ ປຣິຕສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ອິຕເຣຫິ ຕີຫິ ສຫ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຈຕູຫິ ກາຣເຓຫີຕິ ຈຕຸກ຺ໂກຌິກສຸຎ຺ຎຕາກຖນສ຺ສ ກາຣເຓຫິ។ ພຫິທ຺ຘາ ອສຕີຕິ ພາຫິເຣ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ອວິຊ຺ຊມາເນ។ ສາ ປນສ຺ສ ອວິຊ຺ຊມານຕາ ລທ຺ຘ ວິນາເສນ ວາ ອລທ຺ຘລາເກນ ວາຕິ ປາລຸອິຍໍ – ‘‘ອຫຸ ວຕ ເມ, ຕໍ ວຕ ເມ ນຕ຺ຖິ, ສິຍາ ວຕ ເມ, ຕໍ ວຕາຫໍ ນ ລກາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕທຸກຍໍ ປຣິກ຺ຂາຣວເສນ ວິກຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຣິຕສ຺ສນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ພຫິທ຺ຘາ ປຣິກ຺ຂາຣວິນາເສ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ຍານໍ ‘‘ຣໂຖ ວຍ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທີ។ ວາຫນໍ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີ។

ເຍຫິກິເລເສຫີຕິ ເຍຫິ ອສນ຺ຕປຕ຺ຖນາທີຫີ ກິເລເສຫີ។ ເອວໍ ກເວຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ ‘‘ອຫຸ ວຕ ເມ’’ຕິອາທິນາ ໂຈທນາທີ ກເວຍ຺ຍ។ ທິຌ຺ຖິຌ຺ຖານາຘິຌ຺ຖານປຣິຍຸຌ຺ຖານາກິນິເວສານຸສຍານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອປຣາປຣໍ ປວຕ຺ຕາສຸ ທິຌ຺ຖີສຸ ຍາ ປຣໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ທິຌ຺ຖິໂຍ, ຕາສໍ ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນາ ທິຌ຺ຖິໂຍ ກາຣຓຌ຺ເຖນ ທິຌ຺ຖິຌ຺ຖານານິ។ ອຘິກຣຓຌ຺ເຖນ ທິຌ຺ຖາຘິຌ຺ຖານານິ, ປຣິຍຸຌ຺ຖານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພາປີ ທິຌ຺ຖິປຣິຍຸຌ຺ຖານານິ។ ‘‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ (ມ។ ນິ។ ໒។໑໐໒, ໔໒໗; ຆີ។໒໗-໒ລ; ອຸທາ។ ໕໔; ມຫານິ។ ໒໐; ເນຕ຺ຕິ។ ໕ລ) ປວຕ຺ຕິຍາ ອກິນິເວສາ។ ອປ຺ປຫີນກາເວນ ສນ຺ຕາເນ ສຍນ຺ຕີຕິ ອນຸສຍາຕິ ເອວໍ

ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານາທີນໍ ປຫານໍ ວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຓ຺ຫາທີຫີ ກມ຺ປນີຍຕາຍ ສພ຺ພສງຂາຣາວ ອິຎ຺ຊິຕານີຕິ ສພ຺ພສງຂາໃຣຎ຺ຊິຕານີຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຸປຘີຍຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປຘິ, ຂນ຺ຘາວ ອຸປຘິ ຂນ຺ຘູປຘິຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ຕເທວ ຈ ອາຄມ຺ມ ຕຓ຺ຫາ ຂີຍຕິ ວິຣຊ຺ຊຕິ ນິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສາມິ ນາມສ຺ສູຕິອາທີສຸ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ສໍສເຍ ວາຯ ຕາໂສຕິ ອຕ຺ຕນິຍາຠາວໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕຓ຺ຫາປຣິຕ຺ຕາໂສ ເຈວ ຠຍປຣິຕ຺ຕາໂສ ຈຯ ເຕນາຫ “ຕາໂສ ເຫໂສ”ຕິອາທີຯ ໂນ ຈສ຺ສໍ,ໂນ ຈ ເມ ສິຍາຕິ “ອຫ”ນ຺ຕິ ກິຣ ໂກຈິ ໂນ ຈສ຺ສໍ, “ເມ”ຕິ ຈ ກິຎ຺ຈິ ໂນ ສິຍາຕິຯ ຕາສປ຺ປຕິກາຣທສ຺ສນຎ຺ເຫຕໍຯ

໘໔໓ຯເອຕ຺ຕາວຕາຕິ “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ”ຕິອາທີນາ, ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິວເສນ ປວຕ຺ຕາຍ “ຉຍິມານີ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານານີ”ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໑໔໘໑) ວາຯ ສາປີ ຫີ ອຊ຺ຌຕ຺ຕຂນ຺ຘວິນາເສ ປຣິຕສ຺ສນກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອປຣິຕສ຺ສນກໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕາຕິ ຕສ຺ສນກສ຺ສ ສຸຎ຺ຎຕາທສ຺ສນໍ ອກິຈ຺ຈສາຘກມ຺ປິ ສຸຎ຺ຎຕາທສ຺ສນເມວາຕິ ອິເມສໍ ວເສນ “ຈຕຸກ຺ໂກຏິກາ ສຸຎ຺ຎຕາ ກຖິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພຫິທ຺ຘາ ປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ພາຫິຣໍ ສວິຎ຺ຎາຓກໍ ອວິຎ຺ຎາຓກຎ຺ຈ ສຕ຺ໂຕປກຣຓໍຯ ຕຎ຺ຫິ ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິຍາ ປຣິກ຺ຂາຣຏ຺ເຐນ “ປຣິກ຺ຂາໂຣ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິຄ຺ຄຫໍ ນາມ ກຕ຺ວາຕິ “ມມ ອິທ”ນ຺ຕິ ປຣິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາມ ກຕ຺ວາຯ ສພ຺ໂພປິ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫ “ອຕ຺ຕາ ນິຈ຺ໂຈ ຘຸໂວ ສສ຺ສໂຕ, ອຕ຺ຕາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ວິນສ຺ສຕີ”ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິສນ຺ນິສ຺ສໂຍເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິປມຸຂາ ທ຺ວາສຏ຺ຐິທິຏ຺ຐິໂຍ”ຕີຯ ອຍາຖາວຄ຺ຄາຫີນາ ອຠິນິເວສນປ຺ປຎ຺ຎາປນານໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກຠາວໂຕ ທິຏ຺ຐິ ເອວ ນິສ຺ສໂຍຕິ ທິຏ຺ຐິນິສ຺ສໂຍຯ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ນິຈ຺ຈາທິວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍຯ ກິເມວໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ? ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ “ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຕວາທຸປາທານໍ ອຸປາທິເຍຖ, ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຏ຺ຐິນິສ຺ສຍໍ ນິສ຺ສເຍຖາ”ຕິ ເອເຕສຸປີຯ

໘໔໔ຯອຕ຺ຕນິ ວາ ສຕີຕິ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກຠາເວນ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຕນິຍນ຺ຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕນິ ສຕິ, ໂສ ເອວ ປນ ອຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ສກ຺ກາ ຫີ ວຕ຺ຕຸໍ ພາຫິຣາປຣິກປ຺ປິໂຕ ອຕ຺ຕາ “ປຣມຕ຺ໂຖ”ຕິ? ສິຍາ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍ ເຎຍ຺ຍສຠາວຕ຺ຕາ ຍຖາ ຕໍ ຆໂຏ, ຍທິ ປນ ຕທຎ຺ຎໍ ນາມ ກິຎ຺ຈິ ອຠາວິສ຺ສ, ນ ຕໍ ນິຍມໂຕ ວິປ຺ປຣີຕໍ ສິຍາຕິ? ນ ຈ ໂສ ປຣມຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີ ປມາເຓຫິ ອນຸປລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ ຕຸຣງຄມວິສາຓໍ ວິຍາຕີຯ ອຕ຺ຕນິເຍ ວາ ປຣິກ຺ຂາເຣ ສຕີຕິ “ອິທໍ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກ”ນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ກິຎ຺ຈນຠາເວນ ນິຈ຺ຉິເຕ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສຕີຯ ອຕ຺ຕໂນ ອິທນ຺ຕິ ຫີ ອຕ຺ຕນິຍນ຺ຕີຯ ອຫນ຺ຕິ ສຕີຕິ “ອຫໍ ນາມາຍ”ນ຺ຕິ ອຫໍກາຣວຕ຺ຖຸຠູເຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນິທ຺ຘາຣິຕສຣູເປ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ສຕິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກຠາເວນ ມມາຕິ ກິຎ຺ຈິ ຄເຫຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ຠເວຍ຺ຍຯ ມມາຕິ ສຕິ “ອຫ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອິຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸປລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕນິຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຕ຺ເຖວາຕິ ສພ຺ພສງຂາຣານໍ ອນຕ຺ຕຕາຍ ອນຕ຺ຕນິຍຕໍ, ອນຕ຺ຕນິຍຕາຍ ຈ ອນຕ຺ຕກຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຠູຕໂຕຕິ ຠູຕຕ຺ຖໂຕຯ ຕຖໂຕຕິ ຕຖສຠາວໂຕຯ ຖິຣໂຕຕິ ຐິຕສຠາວໂຕ ນິພ຺ພິກາຣໂຕຯ

ຍສ຺ມາ ຫຸຕ຺ວາ ນ ໂຫຕີຕິ ຍສ຺ມາ ປຸພ຺ເພ ອສນ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍນ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸນ ຠງຄຸປ຺ຄເມນ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈໍ, ອຘຸວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປາທວຍວຕ຺ຕິໂຕຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ນິຣຸຊ຺ຌນວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ສຠາວວິຄໂມ ອິຘ ວິປຣິຓາໂມ, ຂຓິກຕາ ຕາວກາລິກຕາ, ນິຈ຺ຈສຠາວາຠາໂວ ເອວ ນິຈ຺ຈປຏິກ຺ເຂໂປຯ ອນິຈ຺ຈຘມ຺ມາ ຫິ ເຕເນວ ອຕ຺ຕໂນ ອນິຈ຺ຈຠາເວນ ອຕ຺ຖໂຕ ນິຈ຺ຈຕໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ຕິ ນາມຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ “ນ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິຯ ອຸປ຺ປາທຊຣາຠງຄວເສນ ຣູປສ຺ສ ນິຣນ຺ຕຣພາຘຕາຕິ ປຏິປີຬນາກາເຣນສ຺ສ ທຸກ຺ຂຕາຯ ສນ຺ຕາໂປ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂຕາທິວເສນ ສນ຺ຕາປນໍ ປຣິທຫນໍ, ຕໂຕ ເອວສ຺ສ ທຸສ຺ສຫຕາຍ ທຸກ຺ຂມຕາຯ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂຕານໍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອຘິຏ຺ຐານຕາຍ ທຸກ຺ຂວຕ຺ຖຸກຕາຯ ສຸຂສຠາວາຠາໂວ ເອວ ສຸຂປຏິກ຺ເຂໂປຯ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມນ຺ຕິ ຊຣາຍ ມຣເຓນ ຈ ວິປຣິຓມນສຠາວໍຯ ຍສ຺ມາ ອິທໍ ຣູປໍ ປຈ຺ຈຍສມວາເຍນ ອຸປ຺ປາທໍ, ອຸປ຺ປາທານນ຺ຕຣໍ ຊຣໍ ປຕ຺ວາ ອວສ຺ສເມວ ຠິຊ຺ຊຕິ, ຠິນ຺ນຎ຺ຈ ຠິນ຺ນເມວ, ນາສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສງກໂມຕີ ຠວນ຺ຕຣານຸປຄມນສງຂາເຕນ ສງກມາຠາເວນ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມຕໍ ປາກຏໍ ກາຕຸໍ “ຠວສງກນ຺ຕີ ອຸປຄມນສຠາວ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປກຕິຠາວວິຊຫນໍ ສຠາວວິຄໂມ ນິຣຸຊ຺ຌນເມວຯ ນ຺ຕີ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມໍ ຣູປໍຯ ອິມິນາຕິ ‘ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ຣູປສ຺ສ ຕຓ຺ຫາທິຄ຺ຄາຫານໍ ວຕ຺ຖຸຠາວປຏິກ຺ເຂເປນຯ ຣູປຎ຺ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຐິຕິໍ ມາ ປາປຸຓາຕຸ, ຐິຕິປ຺ປຕ຺ຕໍ ມາ ຊີຣຕຸ, ຊຣປ຺ປຕ຺ຕໍ ມາ ຠິຊ຺ຊຕຸ, ອຸທຍພ຺ພເຍຫີ ມາ ກິລມິຍຕູຕິ ນ ເອຕ຺ຖ ກສ຺ສຈິ ວສີຠາໂວ ອຕ຺ຖິ, ສ຺ວາຍມສ຺ສ ອວສວຕ຺ຕນຏ຺ໂຐ ອນຕ຺ຕຕາສລ຺ລກ຺ຂຓສ຺ສ ກາຣຓໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອວສວຕ຺ຕນາກາເຣນ ຣູປໍ, ຠນ຺ເຕ, ອນຕ຺ຕາຕິ ປຏິຊານນ຺ຕີ”ຕີຯ ນິວາສີ ກາຣກເວທກອຘິຏ຺ຐາຍກວິຣເຫນ ຕໂຕ ສຸຎ຺ຎຕາ ສຸຎ຺ຎຏ຺ໂຐ, ສາມິຠູຕສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອຠາໂວ ອສ຺ສາມິກຏ຺ໂຐ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວສວຕ຺ຕິຠາວາຠາໂວ ອນິສ຺ສຣຏ຺ໂຐ, ປຣປຣິກປ຺ປິຕອຕ຺ຕສຠາວາຠາໂວ ເອວ ອຕ຺ຕປຏິກ຺ເຂປຏ຺ໂຐຯ

ຍສ຺ມາ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂເຓນ ວິຍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ, ຕທຸຠາເຍນ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ສຸວິຎ຺ຎາປຍໍ, ນ ເກວລໍ, ຕສ຺ມາ ຕທຸຠາເຍເນຕ຺ຖ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓວິຠາວນໍ ຠຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຠຄວາ ຫີ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອນິຈ຺ຈວເສນາຕິ ອນິຈ຺ຈຕາວເສນ. ທຸກ຺ຂວເສນາຕິ ທຸກ຺ຂຕາວເສນ. ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ຕເມວ ອຍຸຊ຺ຊມານຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອຸປ຺ປາໂທປີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍສ຺ມາ ອຕ຺ຕວາທີ ອຕ຺ຕານໍ ນິຈ຺ຈໍ ປຎ຺ຎເປຕິ, ຈກ຺ຂຸໍ ປນ ອນິຈ຺ຈໍ, ຕສ຺ມາ ຈກ຺ຂຸ ວິຍ ອຕ຺ຕາປີ ອນິຈ຺ໂຈ ອາປນ຺ໂນ. ເຕນາຫ "ຍສ຺ສ ໂຂ ປນາ"ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ ເວຕີຕິ ວິຄຈ຺ຉຕິ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ. ອິຕິ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາຕິ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ອຸທຍພ຺ພຍວນ຺ຕຕາຍ ອນິຈ຺ຈຕາ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອຕ຺ຕວາທິນາ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ອນິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ຈກ຺ຂຸ ອນຕ຺ຕາ.

ກາມໍ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓສຸຕ຺ເຕ (ສໍ. ນິ. ໓.໕໙; ມຫາວ. ໒໐) – "ຍສ຺ມາ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ຣູປໍ ອາພາຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ"ຕິ ຣູປສ຺ສ ອນຕ຺ຕຕາຍ ທຸກ຺ຂຕາ ວິຠາວິຕາ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ຕຖາປິ "ຍສ຺ມາ ຣູປໍ ອາພາຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ປາກຏຕາຍ ສາພາຘຕາຍ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຕສາຣາຠາໂວ ວິຠາວິໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຈ "ນ ລພ຺ຠຕິ ຣູເປ ເອວໍ ເມ ຣູປໍ ໂຫຕຸ, ເອວໍ ເມ ຣູປໍ ມາ ອໂຫສີ"ຕິ ຣູເປ ກສ຺ສຈິ ອນິສ຺ສຣຕາ, ຕສ຺ສ ຈ ອວສວຕ຺ຕນາກາໂຣ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ "ທຸກ຺ຂວເສນ ອນຕ຺ຕຕໍທສ຺ເສຕີ"ຕິ. ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍໍ ວຕ຺ຖຸ ອນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸທຍພ຺ພຍປຏິປີຬິຕຕ຺ຕາ, ຍໍ ປນ ນິຈ຺ຈໍ ຕທຠາວໂຕ, ຕໍ ສຸຂໍ ຍຖາ ຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຍໍ ຕນ຺ຕິ ກາຣຓນິທ຺ເທໂສວາຍໍ, ຍສ຺ມາ ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ຕສ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອິມິນາ ຆຏາທິ ວິຍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ. ອິມິນາວ ນເຍນ "ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ລພ຺ຠມາເນປີ "ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ວຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ເອວໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ "ອກ຺ຂິສູລາທິວິກາຣປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ວິຍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ຣູປ"ນ຺ຕິ ອາທິນາ. ທຸທ຺ທສໍ ທຸປ຺ປຎ຺ຎາປນໍ. ຕຖາ ຫີ ສຣຠງ຺ຄາທໂຍປີ ສຕ຺ຖາໂຣ ນາທ຺ທສໍສຸ, ກຸໂຕ ປຎ຺ຎາປນາ. ຕຍິທໍ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ.

ຕສ຺ມາຕິຫາຕິອາທີນາ ຕີຍທ຺ຘຄຕຣູປໍ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເອຕຣຫິ ອຎ຺ຎທາປີ"ຕິ. ຕໍ ປນ ຍາທິສໍ ຕາທິສມ຺ປີ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕາທິວິເສໂສປີ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ. ປີ-ສທ຺ເທນ ວາ ຕສ຺ສາປີ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

໘໕. ອຸກ຺ກຓ຺ຐຕີຕິ ນາຠິຣມຕິ. ອຎ຺ຎຕ຺ຖ "ນິພ຺ພິທາ"ຕິ ພລວວິປ຺ສ຺ສນາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສານຸໂລມາ ປນ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ "ວຸຏ຺ຐານຄາມິນີ"ຕິ, ສາ ອິຘ ກຖໍ ນິພ຺ພິທາ ນາມ ຊາຕາຕິ ອາຫ "ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຫີ"ຕິອາທິ. ອິມິນາ ສິຂາປຕ຺ຕນິພ຺ເພທຕາຍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນີ ອິຘ ນິພ຺ພິທານາເມນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ.

"ໂສ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສຎ຺ຎຄ຺ຄໍ ຜຸສຕີ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໔໑໔, ໔໑໕) ວຕ຺ວາ "ສຎ຺ຎາ ໂຂ ໂປຏ຺ຐປາທ ປຐມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປຈ຺ຉາ ຎາຓ"ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໔໑໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສຎ຺ຎຄ຺ຄນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂລກິຍາສຸ ປທານສຎ຺ຎາສຸ ສິຂາປຕ຺ຕຠາວໂຕ. ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາທສ຺ສນສ຺ສ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕິຕິ ກຕ຺ວາ. ຕໂຕ ປຣຎ຺ຫິ ອສງ຺ຂຕາຣມ຺ມຓໍ ຎາຓໍ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ – "ປຸພ຺ເພ ໂຂ ສຸສິມ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ, ປຈ຺ຉາ ນິພ຺ພາເນ ຎາຓ"ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໗໐). ປາຣິສຸທ຺ຘິປຘານິຍງ຺ຄນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄາຘິຄມສ຺ສ ປຣິປນ຺ຖຠູຕສພ຺ພສໍກິເລສວິສຸທ຺ຘິ ປຘານິກສ຺ສ ໂຍຄິໂນ, ປຘານຠາວນາຍ ວາ ຊາຕໍ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ. ປຏິປທາຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປຣມຸກ຺ກໍສຄຕປຏິປທາຎາຓທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິຠາວໂຕ. ອຕມ຺ມຍຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕມ຺ມຍຕາ ນາມ ຕຓ຺ຫາ, ກາມຕຓ຺ຫາທີສຸ ຕາຍ ຕາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕມ຺ມຍໍ ນາມ ເຕຠູມິກປ຺ປວຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ຠາໂວຕິ ກຕ຺ວາ. ຕສ຺ສາ ຕຓ຺ຫາຍ ປຣິຍາທານໂຕ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາ ອຕມ຺ມຍຕາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນິສ຺ສາຍາຕິ ຕໍ ອຕມ຺ມຍຕໍ ປຈ຺ຈຍໍ ກຕ຺ວາ. ອາຄມ຺ມາຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ນານຕ຺ຕາຕິ ນານາສຠາວາ ພຫູ ອເນກປ຺ປກາຣາ. ນານຕ຺ຕສິຕາຕິ ນານາຣມ຺ມຓນິສ຺ສິຕາ ຣູປາທິວິສຍາ. ເອກຕ຺ຕາຕິ ເອກສຠາວາ. ເອກຕ຺ຕສິຕາຕິ ເອກໍເຍວ ອາຣມ຺ມຓໍ ນິສ຺ສິຕາ. ຕໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ ຕໍ ເອກຕ຺ຕສິຕໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈຍໍ ກຕ຺ວາ. ເອຕິສ຺ສາຕິ ເອຕິສ຺ສາ ອຸເປກ຺ຂາຍ. ປຫານໍ ໂຫຕີຕິ ອຎ຺ຎາຕຸເປກ຺ຂໂຕ ປກຸຕິ ສພ຺ພໍ ອຸເປກ຺ຂໍ ປຊຫິຕ຺ວາ ກິຕສ຺ສ "ອຕມ຺ມຍຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາຍ ອຣູປາວຈຣສມາປຕ຺ຕິອຸເປກ຺ຂາຍ ວິປ຺ສ຺ສນຸເປກ຺ຂາຍ ຈ ປຫານໍ ໂຫຕີຕິ ປຣິຍາທານນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ. ສພ຺ພສງ຺ຂາຣຄຕສ຺ສ ມຸຎ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາປຏິສງ຺ຂານສ຺ສ ສິຂາປຕ຺ຕຠາວໂຕ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນີ ມຸຎ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາ ປຏິສງ຺ຂານນ຺ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາ. ມຸທຸມຊ຺ຊາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິອາກາຣມຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ເອກຕ຺ຖາ ມຸຎ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາທໂຍ, ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານໍ. ທ຺ວີຫີ ນາເມຫີຕິ ໂຄຕ຺ຣຠູ, ໂວທານນ຺ຕິ ອິເມຫີ ທ຺ວີຫີ ນາເມຫີ.

ວິຣາໂຄຕິ ມຄ຺ໂຄ, ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ວິຣຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ວິຣາໂຄ, ເຕນ. ມຄ຺ເຄນ ເຫຕຸຠູເຕນ. ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິວິມຸຕ຺

ຕິວເສນ ວິມຸຈ຺ຈຕີ໌ ເຕນາຫ “ຜລໍ ກຖິຕ”ນ຺ຕີ໌

ມຫາຊີຕາສໂວຕິ ປສໍສາວຈນໍ ຍຖາ “ມຫາຣາຊາ”ຕີ໌ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ “ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ອຸກ຺ຊີຕ຺ຕປ ລີໂຜ ອິຕິປີ”ຕິອາທິມາຫາຕີ໌ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ອິຫານີ ຕສ຺ສາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຍຖາກູເຕຫີຕິ ຍາຖາວໂຕ ກູເຕຫີ໌ ທຸຣຸກ຺ ຊີປນຜ຺ເຖນາຕິ ປຈຸຣຊເນຫິ ອຸກ຺ຊີປີຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກາເວນ໌ ນິພ຺ພານນຄຣປ຺ປເວເສ ວິພນ຺ຄເນນ ປລີໂຜ ວິຍາຕິ ປລີໂຜຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ໌ ມຕ຺ຖກຈ຺ຊິນ຺ໂນ ຕາໂລ ປຕ຺ຕຜລາທີນໍ ອນງຄໂຕ ຕາລາວຕ຺ຖຸ ອສີເວ “ສີວາ”ຕິ ສມລ຺ລາ ວິຍ໌ ເຕນາຫ “ສີສຈ຺ຊິນ຺ນ ຕາໂລ ວິຍ ກຕາ”ຕີ໌ ປຸນພ຺ກວສ຺ສ ກຣຕາສີໂລ, ປຸນພ຺ກວໍ ວາ ຜລໍ ອຣຫຕີຕິ ໂປໂນກວິໂກ໌ ເອວໍກູໂຕ ປນ ປຸນພ຺ກວໍ ເທຕິ ນາ ມາຕິ ອາຫ “ປຸນພ຺ກວທາຍໂກ”ຕີ໌ ປຸນພ຺ກວຂນ຺ຄານໍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ອິມິນາ ຊາຕິສໍສາໂຣຕິ ຜລູປຈາເຣນ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ໌ ປຣິກ຺ຂາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ສນ຺ຕານສ຺ສ ປຣິກ຺ຊີປນ຺ໂຕ໌ ສໍກິຕ຺ຕາຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ພໂສ ກິຕ຺ຕາຕ຺ຕາ ວິນາສິຕຕ຺ຕາ໌ ຄພ຺ກີຣານ຺ຄຕຜ຺ເຖນາຕິ ຄມ຺ກີຣໍ ອນ຺ປວິຜ຺ຖຜ຺ເຖນ໌ ລຸລ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ອຸທ຺ຄຣິຕ຺ວາ໌ ເອຕານິຕິ ກາມຣາຄສລ຺ໂລຊນາທີນີ໌ ອຄ຺ຄ ລຸອາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ອວຄາຣຕຜ຺ເຖນ໌ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ປຕິໂຕ ມານທ຺ຄໂຊ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຕິຕມານທ຺ຄໂຊ໌ ອິຕຣກາໂຣໂຣປນສ຺ສ ປຸຣິມປເທຫິ ປກາສິຕຕ຺ຕາ “ມານກາຣສ຺ເສວ ໂອໂຣປິຕຕ຺ຕາ ປນ຺ນກາໂຣຕິ ອຄີປ຺ເປໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ມານສໍໂຍເຄເນວ ວິສໍ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ໌ ປລ຺ຈປິ ຂນ຺ເຄ ອວິເສສໂຕ ອສ຺ມີຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາໂນ “ອສ຺ມິມາໂນ”ຕິ ອຄີປ຺ ເປໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຣູເປ ອສ຺ມີຕິ ມາໂນ”ຕິອາທີ໌

ນຄຣທ຺ວາຣສ຺ສ ປຣິສ຺ສຍປຜິພາຫນຕ຺ຖລ຺ເຈວ ໂສການຕ຺ຖລ຺ຈ ອຸໂກສຸ ປສ຺ເສສຸ ເອສິກຕ຺ຖມ຺ເກ ນິຂຕິຕ຺ວາ ຖເປນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ນຄຣທ຺ວາເຣ ອຸສ຺ສາປີເຕ ເອສິກຕ຺ຖມ຺ເກ”ຕີ໌ ປາກາຣວິທ຺ຄໍສເນເນວ ປຣິກ຺ຂາຍ ກູມິສມກຣຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ປາກາຣໍ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ປຣິກ຺ຂໍ ສໍກິຣິຕ຺ວາ”ຕີ໌ ເອວນ຺ຕິອາທີ ອຸປມາສໍສນ຺ທນໍ໌ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມາໂນ ກາໂຍ ຄມ຺ມສມູໂຫຕິ ສກ຺ກາໂຍ, ອຸ ປາທານກ຺ຂນ຺ຄປລ຺ຈກໍ໌ ທ຺ວຕ຺ຕີສ ກມ຺ມການາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ເຄ ອາຄຕາ໌ ອກ຺ຊີໂຣຄສີສໂຣຄາທໂຍ ອຜ຺ຖນວຸຕິ ໂຣຄາ໌ ຣາຊກຍາທີນິ ປລ຺ຈວີສຕິ ມຫາກຍານີ໌

໘໘ຝ໌ອນຄີຄມນີຍວິລ຺ລາຕຕນ຺ຕິ “ອິທໍ ນາມ ນິສ຺ສາຍ ອິມິນາ ນາມ ອາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຕີ”ຕິ ເອວໍ ທຸວິລ຺ເລຍ຺ຍຈິຕ຺ຕຕໍ໌ ອນ຺ເວສນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ເອກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ອນ຺ເວສນ຺ໂຕ”ຕີ໌ ສຕ຺ໂຕປີ ຕຖາຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ “ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຕາ”ຕິອາທີ ສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ໑໗໖໘) ວິຍ໌ ສຕ຺ໂຕ ຫິ ຍເຖໂກ ກມ຺ມກິເລເສຫິ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄໂຕ, ຕຖາ ອປໂຣປີ ອາຄໂຕຕິ “ຕຖາຄໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈ ຕີ໌ ອຸຕ຺ຕມປຸຄ຺ຄໂລຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ສນ຺ຄາຍ ວທຕີ໌ ຊີຕາສໂວປີຕິ ໂຍ ໂກຈິ ຊີຕາສໂວປີ “ຕຖາຄໂຕ”ຕິ ອຄີປ຺ເປໂຕ໌ ໂສປີ ຫິ ຍ ເຖໂກ ຈຕູສຸ ສຕິປຜ຺ຖາເນສຸ ສູປຜ຺ກິຕຈິຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຊງເຄ ຍຖາກູຕໍ ກາເວຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອາຄໂຕ ອຄີຄໂຕ, ຕຖາ ອປໂຣປີ ອາຄໂຕຕິ “ຕຖາຄໂຕ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ໌ ອສໍວິຊ຺ຊມາໂນຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອນຸປລພ຺ກນີໂຍ໌ ອວິນ຺ເທຍ຺ໂຍຕິ ນ ວິນ຺ ທິຕພ຺ໂພ, ທຸວິລ຺ເລຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ໌

ຕຖາຄໂຕ ສຕ຺ໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລຕິ ນ ປລ຺ລເປມິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ເສວ ອກາວໂຕຕິ ອຄີປ຺ປາໂຍ໌ ກີ ປລ຺ລເປສ຺ສາມິ ປລ຺ລຕ຺ຕິອຸ ປາທານສ຺ສປີ ຄຣມານກສ຺ສ ອກາວໂຕ໌ “ອນຸປ຺ປາໂທ ເຂມໍ, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ເຂມ”ນ຺ຕິອາທີນາ ອສງຂຕາຍ ຄາຕ຺ຍາ ປກ຺ຂນ຺ຄນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄຜລສມາປຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ວິປສ຺ສນາຈິຕ຺ຕໍ ວາ໌

ຕຸຈ຺ຊາຕິ ກຣເຕ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ຕຸຈ຺ຊເກນາ”ຕີ໌ ວິນຍຕີຕິ ວິນໂຍ, ໂສ ເອວ ເວນຍິໂກ໌ ຕຖາ ມນ຺ຕິ ຕຖາກູຕໍ ມໍ໌ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານສ຺ສ ທິ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວໍ ວທນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕວິນາສປລ຺ລາປໂກ ຈ ນາມ ສິຍາ, ອທໍ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມານໍ ຕໍ “ນຕ຺ຖິ”ຕິ ວທາມິ໌ ຍຖາ ຈ ໂລໂກ ໂວຫຣຕິ, ຕເຖວ ຕໍ ໂວຫຣາມິ, ຕຖາກູຕໍ ມໍ ເຍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ “ເວນຍິ ໂກ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ”ຕິ ວທນ຺ຕາ ອສຕາ ຕຸຈ຺ຊາ ມຸສາ ອກູເຕນ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ໌ ອປ຺ປຜິສນ຺ຄິກສ຺ສ ຊີຕາສວສ຺ສ ຈຣິມຈິຕ຺ຕໍ ນິຣຸປາທານໂຕ ອນຸປາທາໂນ ວິຍ ຊາຕເວໂທ ປຣິນິພ຺ພຸຕໍ ອິທໍ ນາມ ນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ນ ປລ຺ລາຍຕີຕິ ວທນ຺ໂຕ ກິເມຕ຺ ຕາວຕາ ອຸຈ຺ເຊທວາທີ ກເວຍ຺ຍ, ນາທໍ ກທາຈິປີ ອຕ຺ຖິ, ນາປີ ໂກຈິ ອຕ຺ຖີຕິ ວທາມິ໌ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກີ ນິສ຺ສາຍ ເຕ ໂມຄປຸຣິສາ ສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ນາມ ອຸຈ຺ເຊທໍ ວິນາສໍ ວິກວໍ ປລ຺ລເປຕີຕິ ວທນ຺ຕາ ອສຕາ…ເປ… ອພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຄີປ຺ປາໂຍ໌

ມຫາໂພຄີມຕ຺ຫມ຺ທີຕິ ໂພຄີມຕ຺ຫຄ຺ຄຫເຕນ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫມາຫ໌ ເຕນ ຄມ຺ມຈກ຺ກປວຕ຺ຕນໂຕ (ສໍ໌ ນິ໌ ໕໗໑໐໘໑; ມຫາວ໌ ໑໓; ປຜິ໌ ມ໌ ໔໗໓໐) ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕໍ ຕນ຺ຕິເທສນໍ ວທຕິ ໌ ຈຕ຺ສຈ຺ຈເມວ ປລ຺ລເປມີຕິ ເອເຕນ ສຈ຺ຈວິມຸຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຸເທສນາ

ນຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ – ‘‘ປຸພ຺ເພ ເຈວ ເອຕຣຫິ ຈ ທຸກ຺ຂຎ຺ເຈວ ປຎ຺ຎເປມິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ນິໂຣຘ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ໂຕ ຠຄວາ ນາຫໍ ກທາຈິປິ ‘‘ອຕ຺ຕາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ, ວິນສ຺ສຕີ’’ຕິ ວາ, ‘‘ອຕ຺ຕາ ນາມ ໂກຈິ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ວາ ວທາມິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ກິໍ ນິສ຺ສາຍ ເຕ ໂມຆປຸຣິສາ ‘‘ສໂຕ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິຠວໍ ປຎ຺ຎເປຕີ’’ຕິ ອສຕາ ຕຸຈ຺ເຉນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປເຣຕິ ອມາມກາ, ມມ ໂອວາທສ຺ສ ອຠາຊນຠູຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສຈ຺ຈານິ...ເປ... ອສມຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລາ’’ຕິຯ ອຘິປ຺ປາເຍນາຕິ ອິມິນາ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາຍມຕ຺ຕໍ, ໂຣສນວິເຫສນານິ ປນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອາກາສສ຺ສ ວິລິຂນໍ ວິຍ ນ ສມ຺ຠວນ຺ຕີເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອາຫນຕິ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຆາໂຕຯ ອປ຺ປຕີຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍຯ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ອຠິຣາຘຍຕີຕິ ອນຠິຣທ຺ຘິຯ ອຕຸຏ຺ຐີຕິ ຕຸຏ຺ຐິປຏິປກ຺ໂຂ ຕຖາປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ, ໂກໂຘ ເອວ ວາຯ

ປເຣຕິ ອຎ຺ເຎ ເອກຈ຺ເຈຯ ອານນ຺ທນ຺ຕິ ປໂມທນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອານນ຺ໂທ, ປີຕິຍາ ເອເວຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ໂສຠນມນຕາ ໂສມນສ຺ສໍ, ເຈຕສິກສຸຂສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ອຸປ຺ປີລຕີຕິ ປຸຣິມາວຕ຺ຖາຍ ຠິຊ຺ຊຕິ ວິເສສໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອຸປ຺ປີລໍ, ຕເທວ ອຸປ຺ປີລາວິຕໍ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ອຸປ຺ປີລາວິຕຕ຺ຕໍຯ ຍາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ກາຍຈິຕ຺ຕໍ ວາຕປູຣິຕຠຕ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ຘຸມາຍນາກາຣປ຺ປຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ເຄຫສ຺ສິຕາຍ ໂອທຄ຺ຄິຍປີຕິຍາ ເອຕໍ ອຘິວຈນໍຯ ສຈ຺ຈານິ ປຏິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາຕິ ທຸກ຺ຂເມວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ ຈ, ນ ອຎ຺ໂຎ ສຕ຺ໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖີຕິ ເອວໍ ຊານິຕຸໍ ອສມຕ຺ຖາ ‘‘ອຕ຺ຕາ ນາມ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ເອວໍທິຏ຺ຐິໂນ ອປ຺ປຫີນວິປລ຺ລາສາຯ ອຸຕ຺ຕມໍ ປສາທນີຍຏ຺ຐານໍ ຕຖາຄຕມ຺ປິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ຠິກ຺ຂູຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໘໔໓ຯ ອນຕ຺ຕນິເຍປິ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ມິຈ຺ຉາຄາຫວເສນ ອຕ຺ຕນິຍສຎ຺ຎາຍ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ປຫານໍຯ ອມ຺ຫາກໍ ເນວ ອຕ຺ຕາຕິ ຍສ຺ມາ ຣູປເວທນາທິເຍວ ອຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວຕ຺ຖຸ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂລກເນຍ຺ຍສ຺ສ ອຠາວໂຕຯ ເອຕໍ ຕິຓກຏ຺ຐສາຂາປລາສໍ ນ ອມ຺ຫາກໍ ຣູປໍ, ນ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ຕສ຺ມາ ອມ຺ຫາກໍ ເນວ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ເນວ ອຕ຺ຕາຕິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພາຫິຣວຕ຺ຖຸ ອຕ຺ຕນິຍຠາເວນ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຈີວຣາທິປຣິກ຺ຂາໂຣປິ ນ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍເຍວາຕິ ພາຫິຣວຕ຺ຖຸໍ ນິທສ຺ສນໍ ກຕ຺ວາ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈກໍເຍວ ນ ຕຸມ຺ຫາກນ຺ຕິ ປຊຫາເປຕິຯ ນ ອຸປ຺ປາເຏຕ຺ວາ ກນ຺ທໍ ວິຍຯ ນ ລຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ວາ ເກເສ ວິຍາຕິຯ ອິມິນາ ຣູປາທີນໍ ນາມມຸເຂນ ປຫານໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອຸລ຺ລິງ຺ຄິຕມຕ຺ຕໍ ຉນ຺ທຣາຄວິນເຍນ ປຊຫາເປຕີຕິ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕິຯ

໘໔໔ຯ ‘‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣູປໍ ນິຈ຺ຈໍ ວາ’’ຕິອາທີ ເທສນາ ຕິປຣິວຏ຺ຏໍຯ ຍາວ ອິມໍ ຐານນ຺ຕິ ‘‘ເອວໍ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ’’ຕິ ຍາວາຍໍ ປາຬິປເທໂສຯ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຠາເວນ ອກ຺ຂາຕຕ຺ຕາປິ ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ສຸກຖິຕຕ຺ຕາ ເອວ ອຸຕ຺ຕາໂນ ວິວໂຏ ປກາສິໂຕ’’ຕິຯ ຕິຣິຍໍ ວິທາຣເຓນ ຉິນ຺ນໍ, ທີຆໂສ ຜາລເນນ ຠິນ຺ນໍ, ຕໂຕ ເອວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສິພ຺ພິຕຄຓ຺ຐິກຕຊິຓ຺ຓາວຕ຺ຖໍ ປິໂລຕິກາ, ຕທຠາວໂຕ ຉິນ຺ນປິໂລຕິໂກ, ປິໂລຕິກຣຫິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຣິຍາປຖ-ສຕ຺ຖປນອວິຊ຺ຊມານຊານ-ວິປັສ຺ສນານິ ຉິນ຺ນາຍ ອວິຊ຺ຊມານາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສິພ຺ພນຄຓ຺ຐິກຣຓສທິສານິ, ຕາທິສໍ ອິຘ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ນ ເຫຕ຺ຖ...ເປ... ອຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ປຕິຏ຺ຐາຕຸໍ ນ ລຠຕີຕິ ເປສເລຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍວາສວເສນປິ ປຕິຏ຺ຐາຕຸໍ ນ ລຠຕິ, ວິເສສາຘິຄມວເສນ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ

ກາຣຓ຺ຑວໍ ນິທ຺ຘມຖາຕິ ວິປ຺ປນ຺ນສີລຕາຍ ກຈວຣຠູຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ກຈວຣມິວ ນິຣເປກ຺ຂາ ອປເນຖຯ ກສມ຺ພຸຎ຺ຈາປກສ຺ສຖາຕິ ກສມ຺ຠູຕຎ຺ຈ ນໍ ຂຕ຺ຕິຍາທີນໍ ມຊ຺ຊຄຕໍ ສມ຺ຠິນ຺ນໍ ປຄ຺ຆຣິຕກຸຏ຺ຐໍ ຈຓ຺ຑາລໍ ວິຍ ອປກສ຺ສຖ ນິກ຺ກຑ຺ຒຖຯ ກິໍ ກາຣຓໍ? ສງ຺ຆາຣາໂມ ນາມ ສີລວນ຺ຕານໍ ກໂຕ, ນ ທຸສ຺ສີລານໍ, ຍໂຕ ເອຕເທວໍ ຕໂຕ ປລາເປ ວາເຫຖ, ອສ຺ສມເຓ ສມຓມານິເນຕິ ຍຖາ ປລາປາ ອນ຺ໂຕສາຣຣຫິຕາ ອຕຓ຺ຑຸລາ ພຫິ ຖຸເສນ ວີຫີ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວໍ ປາປຠິກ຺ຂູ ອນ຺ໂຕສີລຣຫິຕາປິ ພຫິ ກາສາວາທິປຣິກ຺ຂາເຣນ ຠິກ຺ຂູ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ປລາປາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເຕ ປລາເປ ວາເຫຖ ໂອຘຸນາຖ ວິຘມຖຯ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອສ຺ສມເຓ ເວສມຕ຺ເຕນ ສມຓມານິເນ ເອວໍ ນິທ຺ຘມິຕ຺ວານ...ເປ...ປຕິສ຺ສຕາຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກປ຺ປຍວ຺ໂຫຕິ ກປ຺ເປຖ, ກໂຣຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ປຕິສ຺ສຕາຕິ ປຕິ ປຕິ ສຕາ ສມ຺ປຊານນ຺ຕາ ສຸຏ຺ຐຸ ປຊານນ຺ຕາຯ ປຕິສ຺ສຕາ ວາ ສປ຺ປຕິສ຺ສາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສຄາຣວາຯ ອເຖວໍ ສຸທ຺ຘາ ສຸທ຺ເຘຫິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປນ຺ຕາ ທິຏ຺ຐິສີລສາມຎ຺ເຎນ ສມຄ຺ຄາຯ ອນຸກ຺ກເມນ ປຣິປາກຄຕປຎ຺ຎຕາຍ ນິປກາຯ ສພ຺ພສ຺ເສວິມສ຺ສ ທຸກ຺ຂວຏ຺ຏສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຖ, ປຣິນິພ຺ພານໍ ປາປຸຓິສ຺ສຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວຏ຺ຏໍ ເຕສໍ ນຕ຺ຖິ ປຎ຺ຎາປນາຍ ສພ຺ພໂສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນວຏ຺ຏມູລກຕ຺ຕາຯ

ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ອນຸສ຺ສຣຓສີລາຕິ ຘມ຺ມານຸສາຣິໂນຯ ເອວໍ ສທ຺ຘານຸສາຣິໂນປິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ປຏິປນ຺ນສ຺ສາ

ຕິ ປຏິປຊ຺ຊມານສ຺ສ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຏ຺ໂຐປິ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ອຘິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ພລວໍ. ປຎ຺ຎາວາຫີຕິ ປຎ຺ຎໍ ວາເຫຕິ, ປຎ຺ຎາ ວາ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວຫຕີຕິ ປຎ຺ຎາວາຫີຕິປິ ວທນ຺ຕິ. ປຎ຺ຎາປຸພ຺ພງ຺ຄມນ຺ຕິ ປຎ຺ຎໍ ປຸເຣຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຍໍ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຎ຺ຎາສງ຺ຂາເຕນ ຘມ຺ເມນ ສຣຕີ ອນຸສ຺ສຣຕີຕິ ຘມ຺ມານຸສາຣີ. ສທ຺ຘາວາຫີຕິ ສທ຺ຘໍ ວາເຫຕິ, ສທ຺ຘາ ວາ ອິມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ວຫຕີຕິ ສທ຺ຘາວາຫີຕິປິ ວທນ຺ຕິ. ສທ຺ຘາປຸພ຺ພງ຺ຄມນ຺ຕິ ສທ຺ຘໍ ປຸເຣຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຍໍ ເອວຣູໂປ ປຸຄ຺ຄໂລ ສທ຺ຘາຍ ສຣຕີ ອນຸສ຺ສຣຕີຕິ ສທ຺ຘານຸສາຣີ. ສທ຺ຘາມຕ຺ຕນ຺ຕິ “ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ”ຕິອາທິນາ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕາຍ ສທ຺ທຫນມຕ຺ຕໍ. ມຕ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໍ ນິວຕ຺ເຕຕິ. ເປມມຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສທ຺ຘານຸສາເຣນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຕຸຏ຺ຐິມຕ຺ຕໍ. ສິເນໂຫຕິ ເກຈິ. ເອວໍ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນານນ຺ຕິ ກລາປສມ຺ມສນາທິວເສນ ອາຣທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສນານໍ. ເອກາ ສທ຺ຘາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນານຸສາເຣນ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຘມ຺ມຕາ ສິທ຺ຘາ, ຕໂຕ ເອວ ເອກາ ເສຏ຺ຐາ ອຸຬາຣາ ສທ຺ຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເອກໍ ເປມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ສຄ຺ເຄ ຐປິຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຕສໍ ສທ຺ຘາເປມານໍ ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິຍຕາຍ ອພ຺ຍຠິຈາຣິກາວມາຫ. ຈູຬໂສຕາປນ຺ໂນຕິ ວທນ຺ຕິ ເອກເທເສນ ສຈ຺ຈານຸໂພເຘ ຄຕຕ຺ຕາ. ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ອລຄທ຺ທູປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໓. ວມ຺ມິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໔໙. ປິຍວຈນນ຺ຕິ ປິຍສມຸທາຈາໂຣ. ວິຎ຺ຎຸຊາຕິກາ ຫິ ປຣໍ ປິເຍນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕາ “ຠວ”ນ຺ຕິ ວາ, “ເທວານໍ ປິໂຍ”ຕິ ວາ, “ອາຍສ຺ມາ”ຕິ ວາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມຸຂາ ສມ຺ໂພຘນວເສນ “ອາວຸໂສ”ຕິ, ຕິໂຣກ຺ຂໍ “ອາຍສ຺ມາ”ຕິ ອຍມ຺ປິ ສມຸທາຈາໂຣ. ມຫາກສ຺ສເປົາຣຸເວລກສ຺ສປາທໂຍ ອຎ຺ເຎປິ ກສ຺ສປນາມກາ ອຕ຺ຖີຕິ “ກຕຣສ຺ສ ກສ຺ສປສ຺ສາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ. ຣຎ຺ຎາຕິ ໂກສລຣຎ຺ຎາ. “ສຎ຺ຊານີສູ”ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ອຍໍ ປນາ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ອສ຺ສາຕິ ກຸມາຣກສ຺ສປສ຺ສ, “ສຎ຺ຊານີສູ”ຕິ ວຸຕ຺ຕສຎ຺ຊານນສ຺ສ ວາ. ປຸຎ຺ຎານິ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສໍ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ທານາທີນິ ປຸຎ຺ຎານິ ກາເຣນ຺ໂຕ. ໂອສກ຺ກນ຺ເຕຕິ ປຣິຫາຍມາເນ. ປຐມນ຺ຕິ ກຸມາຣິກາກາເລ. ສຕ຺ຖາ ອຸປາລິຕ຺ເຖຣໍ ປຏິຈ຺ຉາເປສິ ຕໍ ອຘິກຣຓໍ ວິນຍກມ຺ເມເນວສ຺ສາ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອໂຣຄຠາວໍ.

ປຎ຺ຎຕ຺ຕິວິຠາວນາຕິ “ອນ຺ຘວນ”ນ຺ຕ຺ເວວ ປຎ຺ຎາຍມານສ຺ສ ວິຠາວນາ. ໂຘລິຍຕີຕິ ສງ຺ກຸຈຕິ ສກິກໍ ວຕ຺ຕຕິ. ຠາຕໂກຕິ ສຣຠາຕໂກ. ຍໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອິທານິ ປຣິເຍສິຕພ຺ພຏ຺ຐານໍ ນຕ຺ຖິ, ຍຖາຄຕໍ ປນ ຍໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ. ພລວຄ຺ເຄຕິ ອຘິມຕ຺ຕຄ຺ເຄ. ກສ຺ສປຠຄວໂຕ ກາເລ ນິຣຸຬ຺ຫສມຎ຺ຎາວເສນ ວຈນສນ຺ຕຕິຍາ ອວິຈ຺ເຉເທນ ຈ ອິມສ຺ມິມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ ຕໍ “ອນ຺ຘວນ”ນ຺ຕ຺ເວວ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ອຸປຣູປຣິວຑ຺ຒມານາຍ ປຖວິຍາ ອຸປຣິ ຣຸກ຺ຂຄຈ຺ຉາທີສຸ ສຎ຺ຊາຍນ຺ເຕສຸປີຕິ. ເສກ຺ຂປຏິປທນ຺ຕິ ເສກ຺ຂຠາວາວຫໍ ວິສຸທ຺ຘິປຏິປຕ຺ຕິໍ.

ອຎ຺ຎຕຣ-ສທ຺ໂທ ອປາກໂຏ ວິຍ ປາກໂຏປິ ວຕ຺ຕຕິ ເອກ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ຖຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຠິຊານາຕີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຠຍເຠຣວທສ຺ສິຕມ຺ປິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣໍ ອິທ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວໍ ເຫຏ຺ຐາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກຕາ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາ ປຣໂຕ ຈ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສຸຕ຺ຕປເທເສ ຍຖາຣຫໍ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ນຍທສ຺ສນໍ ກໂຣຕິ. ກຎ຺ຈນສນ຺ນິກາຕ຺ຕຈາ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ “ຉວິ”ນ຺ຕິ. ຉວິຄຕາ ປນ ວຓ຺ຓຘາຕຸ ເອວ “ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ໂຓ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຓ຺ຓຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາຕິ ອປເຣ. ວຓ຺ຓິຍຕີຕິ ກິຕ຺ຕິຍຕີຕິ ອຸຄ຺ໂຆສນນ຺ຕິ ວຓ຺ໂຓ, ຖຸຕິ. ວຓ຺ຓິຍຕີຕິ ອສງ຺ກໂຣ ວວຕ຺ຖປີຍຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ກຸລວຄ຺ໂຄ. ວຓ຺ຓິຍຕີຕິ ຜລໍ ເອເຕນ ຍຖາສຠາວໂຕ ວິຠາວີຍຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ກາຣຓໍ. ວຓ຺ຓນໍ ທີຆຣສ຺ສາທິວເສນ ສຓ຺ຐານນ຺ຕິ ວຓ຺ໂຓ, ສຓ຺ຐານໍ. ວຓ຺ຓິຍຕີຕິ ອຓຸມຫນ຺ຕາທິວເສນ ປມີຍຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ປມາຓໍ. ວຓ຺ເຓຕິ ວິກາຣມາປຊ຺ຊມານໍ ຫທຍງ຺ຄຕຠາວໍ ປກາເສຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ຣູປາຍຕນໍ. ເອວໍ ເຕນ ເຕນ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ເຕນ ວຓ຺ຓ-ສທ຺ທສ຺ສ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ປວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອນວເສສຕ຺ຕໍ ສກລຕາ ເກວລຕາ. ເກວລກປ຺ປາຕິ ເອຕ຺ຖ ເກຈິ ອີສໍ ອສມຕ຺ຕາ ເກວລາ ເກວລກປ຺ປາຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອວໍ ສຕິ ອນວເສສຕ຺ໂຖ ເອວ ເກວລ-ສທ຺ໂທ ສິຍາ. ອນຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ປນ ກປ຺ປ-ສທ຺ເທນ ປທວຑ຺ຒນໍ ກຕ຺ວາ ເກວລາ ເອວ ເກວລກປ຺ປາ. ຕຖາ ວາ ກປ຺ປນິຍຕ຺ຕາ ປຎ຺ຎເປຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເກວລກປ຺ປາ. ເຍຠຸຍ຺ຍຕາ ພຫຸລຠາໂວ. ອພ຺ຍາມິສ຺ສຕາ ວິຊາຕິເຍນ ອສງ຺ກໂຣ ສຸທ຺ຘຕາ. ອນຕິເຣກຕາ ຕໍມຕ຺ຕຕາ ວິເສສາຠາໂວ. ເກວລກປ຺ປນ຺ຕິ ເກວລໍ ທຬ຺ຫໍ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເກວລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ

ນິພ຺ພານໍ ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິວິຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ເຕນາຫ “ວິສໍໂຍຄາທິອເນກຕ຺ໂຖ”ຕິ។ ເກວລໍ ເອຕສ຺ສ ອຘິຄຕໍ ອຕ຺ຖິຕິ ເກວລີ,
ສຈ຺ຆິກຕນິໂຣໂຘ ຊີຕາສໂວ។

ກປ຺ປ-ສຫ຺ໂຫ ປນາຍໍ ເສົາປສຄ຺ໂຄ ອນ຺ປສຄ຺ໂຄ ຈາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ໂອກປ຺ປນີຍປເທ ລພ຺ກມານໍ ໂອກປ຺ປສຫ຺ທມຕ຺ຕໍ ນິທສ຺ເສ
ຕິ, ອລ຺ຸລຖາ ກປ຺ປ-ສຫ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຫ຺ຆາເຣ ໂອກປ຺ປນີຍປທໍ ອນິທສ຺ສນເມວ ສິຍາ។ ສມຕາກປ຺ເປ໌ຫີຕິ ວິນຍສິຫ຺ເຆຫີ ສມຕໂວ
ຫາເຣຫີ។ ນິຈ຺ຈກປ຺ປນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈກາລໍ។ ປລ຺ຸລຕ຺ຕີຕິ ນາມໍ។ ນາມລ຺ຸເທຕໍ ຕສ຺ສ ອາຍສ຺ມໂຕ, ຍທິທໍ ກປ຺ໂປ໌ຕິ។ ກປ຺ປີຕເກສມສ຺ສູຕິ
ກຕ຺ຕຣີກາຍ ເຉທິຕເກສມສ຺ສຸ។ ທ຺ວງ຺ຄຸລກປ຺ໂປ໌ຕິ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກເວລາຍ ວິຕິກ຺ກນ຺ຕາຍ ທ຺ວງ຺ຄຸລຕາວິກປ຺ໂປ໌។ ເລໂສຕິ ອປເທໂສ។
ອນວເສສໍ ຜຣິຕ຺ວໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສປີ ໂອກາສສ຺ສ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ເອກເທສຜຣຕມ຺ປີ ສິຍາ, ອຍໍ ປນ ສພ຺ພໂສວ ຜຣິຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ
ສມນ຺ຕຕ຺ໂຖ ກປ຺ປ-ສຫ຺ໂທ ຄຫິໂຕຕິ ອາຫ “ອນວເສສໍ ສມນ຺ຕໂຕ”ຕິ។

ສມຕສລ຺ຸລາສມ຺ທາຈາເຣນາຕິ “ອທໍ ສມໂຕ”ຕິ ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສລ຺ຸລາສມ຺ຸຜ຺ຄິເຕນ ສມ຺ທາຈາເຣນ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ເຕນ ວາ ຕພ຺ໂພ
ຫາເຣນ។ ປຸພ຺ພໂຍເຄຕິ ປຸພ຺ພໂຍຄກຖາຍໍ។ ປປລ຺ຸໂຈ ເອສາຕິ ເອໂສ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອາຄເຕສຸ ຍຖາປວຕ຺ໂຕ ປຜິສນ຺ຖາໂຣ ກຖາສມ຺ທາ
ຈາໂຣ ຈ ອມ຺ຫາກໍ ປປລ຺ຸໂຈ។ ເອຕ຺ຕກມ຺ປີ ອກຕ຺ວາ ສມຕຆມ຺ມເມວ ກໂຣມາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។

ອຣິຍກູມີ ປຕ຺ໂຕຕິ ອນາຄາມິຜລໍ ອຘິຄໂຕ។ ປກ຺ກຸສາຕິກຸລປຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ຆາຍ ວທຕິ។ ວິກຊິຕ຺ວາຕິ ວິກາຄໍ ກຕ຺ວາ។ ຕຸຣິ
ຕາລປນວເສນາຕິ ຕຸຣິຕໍ ອາລປນວເສນ។ ເຕນ ທຸລ຺ລໂກ ອຍໍ ສມໂຕ, ຕສ຺ມາ ສີຜມສ຺ສ ປລ຺ຸໂຫ ກເຖຕພ຺ໂພ, ອິມິນາ ຈ ສີຜໍ
ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕພ຺ໂພຕິ ຕຸຣິຕໍ ອາລປີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ “ຍຖາ ວາ”ຕິອາທີນາ ປນ ວຈນາລງ຺ກາຣວເສນ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອາລປ
ຕີ។ ເອວມາຫາຕິ “ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂູ”ຕິ ເອວໍ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອໂວຈ។

ວມ຺ມິກປຣິຍາເຍນ ກຣຊກາຍໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ເທວຕາ “ອຍໍ ວມ຺ມິໂກ”ຕິ ອາຫ។ ຕາຍ ປນ ກາວຕ຺ຖສ຺ສ
ອກາສິຕຕ຺ຕາ ສທ຺ທຕ຺ຖເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປຸຣໂຕ ກິຕໍ…ເປ…ອຍນ຺ຕີ ອາຫາ”ຕິ ອໂວຈ។ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ມຕ຺ຫູກນ຺
ຕີ ຖລມຕ຺ຫູກໍ។ ໂສ ຫິ ອຸທ຺ຆຸມາຍິກາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ອຸທກມຕ຺ຫູໂກ។ ຕສ຺ສ ນີວາສໂຕ ວາໂຕ ມາ ໂຂ ພາຆຍິຕ຺ຖາຕິ “ອຸປຣີ
ວາຕໂຕ ອປຄມ຺ມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຖໍ ປນາຍໍ ເທວຕາ ອິມິນາ ນີຫາເຣນ ອິເມ ປລ຺ຸເຫ ເຖຣສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂີຕີ? ເກຈິ ຕາວ ອາຫຸ –
ຍຖາສຸຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາກາເວນ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິກາເນນ ອຸປເມຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ມນສາ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ກຄວາວ ອິມສ຺ສ ອາຈິກ຺
ຂິສ຺ສຕີ។ ສາ ຈ ເທສນາ ອຕ຺ຖາຍ ທີຕາຍ ສຸຂາຍ ໂຫຕີຕິ “ອຍໍ ວມ຺ມິໂກ”ຕິອາທີນາ ອຸປມາວເສເນວ ປນ຺ນຣສ ປລ຺ຸເຫ ເຖຣສ຺ສ
ອາຈິກ຺ຂີ។ ກສ຺ສປສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຆກາເລ ກິຣ ພາຣາຕສິຍໍ ເອໂກ ເສຜ຺ຄິ ອຫ຺ໂຜ ມຫທ຺ຆໂນ ມຫນ຺ຕໍ ນີຆານໍ ນິທທິຕ຺ວາ ປ
ລີຜາທີອາກາຣານິ ການິຈິປີ ລງ຺ຄານິ ຕຕ຺ຖ ຖເປສີ។ ໂສ ມຣຕກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ສຫາຍສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສີ – “ອິມສ຺
ມີ ຖາເນ ມຍາ ນີຆານໍ ນິທທິຕໍ, ຕໍ ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິລ຺ຸລຸຕໍ ປຕ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ເສຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ກາລມກາສີ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຫາຍ
ກປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິລ຺ຸລຸຕໍ ປຕ຺ຕກາເລ ຕໍ ຖານໍ ທສ຺ເສສີ។ ໂສ ນິຂນິຕ຺ວາ ສພ຺ພປຈ຺ຉາ ນາຄໍ ປສ຺ສິ, ນາໂຄ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ
“ສຸເຂເນວ ຆນໍ ຄຕ຺ຫຕູ”ຕິ ອປຄຈ຺ຉິ។ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ຕທາ ໂລເກ ປາກໂຜ ຊາໂຕ។ ອຍໍ ປນ ເທວຕາ ຕທາ ພາຣາຕສິຍໍ ຄຫປ
ຕິກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວິລ຺ຸລຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຖຸຣີ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ອຸຣໍ ທຕ຺ວາ ສາສເນ ປພ຺ພຊິໂຕ ປລ຺ຸຈຫິ ສຫາຍກກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘີ
ສມຕຆມ຺ມມກາສີ។ ເຍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ປລ຺ຸຈ ກິກ຺ຂູ ນີສ຺ເສຕີ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ”ຕິອາທີ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍຖາສຸຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາກາ
ເວນ ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິອາທີ។ ອປເຣ ປນ “ເທວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິກາເນນ ອິເມ ປລ຺ຸເຫ ເອວໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂີ”ຕິ
ວທນ຺ຕີ។ ເທວປຸຕ຺ເຕ ນິສ຺ສກ຺ກໍ ເທວປຸຕ຺ຕປລ຺ຸຫຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ។

໔໕໑។ ຈຕູຫີ ມຫາກູເຕຫີ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ຈາຕຸມຫາກູຕິໂກ។ ເຕນາຫ “ຈຕຸມຫາກູຕມຍສ຺ສາ”ຕິ។ ວມຕີ ອຸຄ຺ຄິຣນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ
ອຕ຺ໂຖ។ ວນ຺ຕໂກຕິ ອຸຈ຺ຉທ຺ທໂກ។ ວນ຺ຕສ຺ສໂຍຕິ ອຸປຈິກາຫິ ວນ຺ຕສ຺ສ ມຕ຺ຕິກາປີຕ຺ຫສ຺ສ ອຸສ຺ສຍກູໂຕ។ ວນ຺ຕສິ
ເນຫສມ຺ພທ຺ໂຘຕິ ວນ຺ເຕນ ເຂລອສິເນເຫນ ສມ຺ປີຕ຺ທິໂຕ។ ອສຸຈິກລິມລໍ ວມຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ມຸຂາທີຫີ ປາຕການໍ ນິຄ຺ຄມນໂຕ
ປາຕເກ ວມຕີຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກເຕວ។ ອຣິເຍຫີ ວນ຺ຕໂກຕິ ກາຍກາວສາມລ຺ຸເລນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈປຣິລ຺ຸລາຍ ວາ
ສພ຺ພສ຺ສປີ ເຕກູມກຆມ຺ມຊາຕສ຺ສ ປຣິລ຺ຸລາຕຕ຺ຕາ ສພ຺ໂພປີ ກາໂຍ ອຣິເຍຫີ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫາເນນ ວນ຺ໂຕ ເອວ។ ຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕີ
ເຍຫິ ຕີຫິ ອຜ຺ຄິສເຕຫິ ອຸສ຺ສິໂຕ, ເຍຫິ ນ຺ຫາຣູຫິ ສມ຺ພທ຺ໂຘ, ເຍຫິ ມໍເສຫິ ອວລິຕ຺ໂຕ, ເຍນ ອລ຺ຸລຈມ຺ເມນ ປຣິໂຍນທ຺ໂຘ, ຍາຍ
ຉວິຍາ ຣລ຺ຸຊິໂຕ, ຕໍ ອຜ຺ຄິອາທີສພ຺ພໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຊິຄ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິຣຕ຺ຕຕາຍວນ຺ຕເມວ។ “ຍຖາ ຈາ”ຕິອາທີນາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພປມ
ໂຕປີ ວມ຺ມິໂກ ວິຍ ວມ຺ມິໂກຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ។

ສມ຺ກາວຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ສມ຺ກໂວ, ມາຕາເປຕ຺ຕິໂກ ສມ຺ກໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ກໂວຯ ຕສ຺ສຯ ອຸປ໌ຈິຍຕິ ເອເຕນາຕິ ອຸປ໌ຈໂຍ' ໂອຫນກຸມ຺ມາສໍ ອຸປ໌ຈໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ໂອຫນກຸມ຺ມາສູປ໌ຈໂຍຯ ຕສ຺ສຯ ອສຸວສກາວຕາຍ ອນິຈ຺ຈສມ຺ມສ຺ສ, ເສທຄູຖ-ປິຕ຺ຕ-ເສມ຺ຫາທິ-ສາຕຸກ຺ໂຂກ-ຄຣຸກາວທຸຄ຺ຄນ຺ສານໍ ວິໂນທນາຍ ອຸຈ຺ຉາເທຕພ຺ພສມ຺ມສ຺ສ, ປ໌ຣິໂຕ ສມ຺ພາຫເນນ ປ໌ຣິມທ຺ທິຕພ຺ພສມ຺ມສ຺ສ, ຂເຓ ຂເຓ ກິຊ຺ຊນສກາວຕາຍ ເກາທນສມ຺ມສ຺ສ, ຓໂຕ ເອວ ວິກິຣຓສກາວຕາຍ ວິທ຺ສໍສນສມ຺ມສ຺ສາຕິ ສມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ປ໌ຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ຕນ຺ວິເລປ໌ເນນາຕິ ກາຍາວເລປ໌ເນນ ອຸຈ຺ຉາທນວິເລປ໌ເນນຯ ອງຄປ໌ຈ຺ຈງຄາພາສວິໂນທນຕ຺ຖາຍາຕິ ຕາທິສສມ຺ຜຸຄານ-ສຣີຣວິກາຣວິຄມາຍຯ ຍສ຺ມາ ສຸກ຺ກໂສຕິຕໍ ອາຫາໂຣ, ອຸຈ຺ຉາທນໍ ປ໌ຣິມທ຺ທນຌ຺ຈ ຍຖາຣຫໍ ອຸປ໌ປ໌າທສ຺ສ, ວຸທ຺ຒິຍາ ຈ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ມາຕາເປຕ຺ຕິກ…ເປ໌… ກຖິໂຕ’’ຕິຯ ອຸຈ຺ຈາວຈກາໂວຕິ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ – ໂອຫນກຸມ຺ມາສູປ໌ຈຍ-ອຸຈ຺ຉາທນປ໌ຣິມທ຺ທນຄ຺ຄຫເຓຫິ ອຸຈ຺ຈກາໂວ, ວຫ຺ຒິຯ ມາຕາເປຕ຺ຕິກສມ຺ກາວຄ຺ຄຫເຓນ ສມ຺ຸທໂຍຯ ອິຕເຣຫິ ອວຈກາໂວ, ປ໌ຣິຫານິ, ອຕ຺ຖງຄໂມ ປ໌ກາສິໂຕຯ ອງຄປ໌ຈ຺ຈງຄານໍ ສຕ຺ຄປ໌ນມ຺ປິ ທີ ວຜ຺ຜປ໌ຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ວຜ຺ຜນ຺ຕິຯ

ໂກໂສ ສູໂມຕິ ເອຕ຺ຖ ສູມປ໌ຣິຍາເຍນ ໂກສສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສູມ-ສທ຺ໂທ ໂກເສ ວຕ຺ຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສູໂມ ວິຍ ສູໂມ’’ຕິຯ ກສ຺ມນີຕິ ກສ຺ມໍຯ ໂມສວຊ຺ຊນ຺ຕິ ມຸສາວາໂທຯ ສູໂມ ເອວ ສູມາຍິຕໍຯ ອິຈ຺ຉາ ສູມາຍິຕໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອິຈ຺ຉາສູມາຍິຕາ, ປ໌ຊາຯ ອິຈ຺ຉາສູມາຍິຕສທ຺ທສ຺ສ ຕຕ຺ຫາຍ ວຸຕ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວຯ ສູມາຍນ຺ໂຕຕີ ວິຕກ຺ກສນ຺ຕາເປ໌ນ ສໍຕປ໌ເປ໌ນ຺ໂຕ, ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ປ໌ລິໂປ໌ຕີ ທຸກ຺ກຣມຫາກທ຺ທມໍຯ ຕິມູລນ຺ຕີ ຕີຫິ ມູເລຫິ ປ໌ຕິຜ຺ຖິຕໍ ວິຍ ອຈລໍ ປ໌ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣໂຊ ຈ ສູໂມ ຈ ມຍາ ປ໌ກາສິຕາຕີ ຣຊສກາວກຣຓຜ຺ເຖນ ‘‘ຣໂຊ’’ຕິ ຈ ສູມສກາວກຣຓຜ຺ເຖນ ‘‘ສູໂມ’’ຕິ ຈ ມຍາ ປ໌ກາສິຕາຯ ປ໌ກຕິສູໂມ ວິຍ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ກິເລສຄ຺ຄິຊາລສ຺ສ ປ໌ຌ຺ຌາຓກາວໂຕຯ ສມ຺ມເທສນາສູໂມ ຌາຓຄ຺ຄິສນ຺ສິປ໌ນສ຺ສ ປຸພ຺ພງຄມກາວໂຕຯ ອຍໍ ຣຕ຺ຕີ ສູມາຍນາຕິ ຍາ ທິວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມນ຺ເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອນ຺ວິຕກ຺ກນາ, ອຍໍ ຣຕ຺ຕີ ສູມາຍນາຯ

ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ສມ຺ມານນ຺ຕີ ອິທໍ ສຸຕ຺ເຕ (ຈູລຸອນິຯ ເມຕ຺ຕຄູມາຓວປ໌ຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໘໗) ອາຄຕນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຕ຺ຕຌ຺ຈ ຕຖາ ອາຣາສນເວເນຍ຺ຍຊຊາສຍວເສນຯ ຕເທກຜ຺ຄຕາຍ ວາ ຕທຌ຺ຌກິເລສານໍຯ ສຸນ຺ທຣປ໌ຌ຺ໂຌຕີ ຌາຕີຣຓປ໌ຫານປ໌ຣິຌ຺ຌາຍ ປ໌ຌ຺ຌາຍ ສຸນ຺ທຣປ໌ຌ຺ໂຌຯ

ເອຕນ຺ຕີ ‘‘ສຕ຺ຖ’’ນ຺ຕີ ເອຕໍ ອສິວຈນໍ ສໍກິເລສສມ຺ມານໍ ສສນໂຕ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕຯ ນ຺ຕີ ວີຣິຍໍຯ ປ໌ຌ຺ຌາຄຕິກເມວ ປ໌ຌ຺ຌາຍ ທິຕສ຺ເສວ ອສິປ໌ເປ໌ຕຕ຺ຕາຯ ໂລກິຍາຍ ປ໌ຌ຺ຌາຍ ອາຣມ຺ກກາເລ ໂລກິຍວີຣິຍໍ ຄເທຕພ຺ພໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣາຍ ປ໌ຌ຺ຌາຍ ປ໌ວຕ຺ຕິກ຺ຂເຓ ໂລກຸຕ຺ຕຣວີຣິຍໍ ຄເທຕພ຺ພນ຺ຕີ ໂຍຊນາຯ ອຕ຺ຖທີປ໌ນາຕິ ອຸປ໌ເມຍ຺ຍຕ຺ຖທີປ໌ນີ ອຸປ໌ມາຯ

ຄາມໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຄາມໂຕຯ ມນ຺ເຕຕິ ອາຖພ຺ພນມນ຺ເຕຯ ເຕ ທີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຣຌ຺ເຌ ເອວ ວາເຈນ຺ຕີ ‘‘ມາ ອຌ຺ເຌ ອສ຺ໂສສຸ’’ນ຺ຕິຯ ຕຖາ ອກາສີຕີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂກຜ຺ຖາເສ ອກາສິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ວມ຺ມິກປ໌ຌ຺ຫສ຺ເສວ ວເສນ ອຸປ໌ມາ ອາຄຕາ, ເສສານໍ ວເສນ ເຫຜ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ລງຄນຜ຺ເຖນ ນິວາຣຓຜ຺ເຖນ ລງຄິ, ປ໌ລິໂຌຯ ຌາຓມຸເຂຕິ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຓວີຖິຍໍຯ ປ໌ຕຕີຕີ ປ໌ວຕ຺ຕຕິຯ ກມ຺ມຜ຺ຖາ ເນົາຄ຺ຄຫປ໌ຣິປ໌ຸຈ຺ຉາວເສນາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຜ຺ຖານສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫເນນ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖປ໌ຣິປ໌ຸຈ຺ຉາວເສນ ເຈວ ວິປ໌ສ຺ສນາສງຂາຕ-ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍ-ປ໌ຣິປ໌ຸຈ຺ຉາວເສນ ຈຯ ສພ຺ພໂສ ຌາຕຸ ອິຈ຺ຉາ ທີ ປ໌ຣິປ໌ຸຈ຺ຉາຯ ວິປ໌ສ຺ສນາ ຈ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ສພ຺ພເຕກູມກສມ຺ມານໍ ຌາຕຸ ອິຈ຺ຉຕິຯ ເອວໍ ວິປ໌ສ຺ສນາວເສນ ອວິຊ຺ຊາປ໌ຫານມາຫ, ອຸປ໌ຣິກຕ຺ຕພ຺ພສພ຺ກາວໂຕ ນ ຕາວ ມຄ຺ຄວເສນຯ

ວລຸລິອນ຺ຕເຣ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ປິ໌ສຸອນ຺ຕເຣ ວາ ມຕ຺ຕິກນ຺ຕເຣ ວາຕິ ອວຸຕ຺ຕວິກປ໌ປ໌ຕ຺ໂຖຯ ຈິຕ຺ຕາວິລມຕ຺ຕໂກວາຕິ ຈິຕ຺ຕກ຺ໂຂກມຕ຺ຕໂກວຯ ອນິຄ຺ຄຫີໂຕຕີ ປ໌ຜິສງຂານພເລນ ອນິວາຣິໂຕຯ ມຸຂວິກຸລນໍ ມຸຂສງໂກໂຈຯ ໜນຸສຌ຺ໂຈປ໌ນໍ ປ໌າເປ໌ຕີ ອນ຺ໂຕຊປ໌ປ໌ນາວຕ຺ຖາຍໍຯ ທິສາ ວິໂລກນໍ ປ໌າເປ໌ຕີ ຍຕ຺ຖ ພາເສຕພ຺ໂພ ຖິໂຕ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ນິວາຣກປ໌ຣິວາຣຓຕ຺ຖໍຯ ທຕ຺ຫສຕ຺ຖາກິນິປ໌າຕນ຺ຕີ ທຕ຺ຫສຕ຺ຖານໍ ປ໌ຣສ຺ສ ອຸປ໌ຣິ ນິປ໌າຕນາວຕ຺ຖໍຯ ເຍນ ໂກເສນ ອນິຄ຺ຄຫີເຕນ ມາຕາທີກໍ ອຌາເຕຕພ຺ພໍ ອຸຄ຺ຌາເຕຕ຺ ວາ ‘‘ອຍຸຕ຺ຕໍ ວຕ ມຍາ ກຕ’’ນ຺ຕີ ອຕ຺ຕານມ຺ປິ ໜນຕິ, ຕໍ ສນ຺ສາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປ໌ຣຌາຕນມ຺ປິ ອຕ຺ຕຌາຕນມ຺ປິ ປ໌າເປ໌ຕີ’’ຕິຯ ເຍນ ວາ ປ໌ຣສ຺ສ ຫຌ຺ຌມານສ຺ສ ວເສນ ຌາຕໂກປິ ຌາຕນໍ ປ໌າປ໌ຸຓາຕິ, ຕາທິສສ຺ສ ວເສນາຍມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂກສສາມ

ຄຸເຓນ ເຫຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຣໍ ຆາເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ຆາເຕຕີ”ຕິຯ ປຣມຸສ຺ສຫຄໂຕຕິ ປຣມຸກ຺ກໍສຄໂຕຯ ທລຸໍ ປຣິສ຺ຸສຍມາວຫາຍ ໂກໂຌວ ໂກຌູປາຍາໂສຯ ເຕນາຫ “ພລວປ຺ປຕ຺ໂຕ”ຕິອາທິຯ

ທ຺ເວສາປຖສມາໂຫຕິ ອປ຺ປຜິປ຺ຕິເຫຕຸກາວໂຕຯ

ກຸສລສມ຺ໂມ ນ ຕິຍ຺ຖຕິ ນິວຣເຕທິ ນິວາຣິຕປຣມຕ຺ຕາຯ ສມຖປ຺ພ຺ພງຄມ຺ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ກາວຍໂຕ ປຖມ຺ ສມເຖນ ນິວຣຓວິກ຺ຂມ຺ກນໍ ໂຫຕິ, ວິປ຺ສ຺ສນາ ປນ ຕທງຄວເສເນວ ຕານິ ນິຫຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ວິກ຺ຂມ຺ກນຕທງຄວເສນາ”ຕິຯ

“ກຸມ຺ໂມວ ອງຄານິ ສເກ ກປາເລ”ຕິອາທິສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗) ກຸມ຺ມສ຺ສ ອງຄກາເວນ ວິເສສໂຕ ປາທສີສານິ ເອວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ປຌ຺ເຈວ ອງຄານິ ໂທນ຺ຕີ”ຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາຈາຣສ຺ສ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາ ອຣິກາຣໂຕ ສມ຺ມສນິຍານເມວ ຣມ຺ມານໍ ອິຣ ຄຫຓນ຺ຕິ “ສພ຺ເພປີ ສງຂຕາ ຣມ຺ມາ”ຕິ ວິເສສໍ ກຕ຺ວາວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ກຄວາ “ປຌ຺ຈນ຺ເນຕໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຣານໍ ອຣິວຈນ”ນ຺ຕິຯ

ສຸນນ຺ຕິ ໂກຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສູນາ, ອຣິກຸຍ຺ຍນ຺ຕິ ອາຫ “ສູນາຍ ອຸປ຺ຣີ”ຕິຯ ອສີນາຕິ ມໍສການ຺ຕເນນຯ ຆາຕິຍມານາຕິ ຫລ຺ຸລມານາ ວິພາຣິຍມານາຯ ວຕ຺ຖຸການໍ ອຸປ຺ຣີ ກຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ຖເປຕ຺ວາ ເຕ ອຈ຺ຈາຣານໍ ກຕ຺ວາຯ ກນ຺ຕິຕາຕີ ຉິນ຺ທິຕາຯ ໂກຍ຺ຜິຕາຕີ ພິລໂສ ວິກຊິຕາຯ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານນ຺ຕິ ຉນ຺ທຣາຄສ຺ສ ວິກ຺ຂມ຺ກນປ຺ປຫານໍຯ

ສມ຺ມຕ຺ຕາຕິ ມຸຈ຺ຉິຕາ ສມ຺ມູລ຺ຫາຯ ນນ຺ທິຣາຄໍ ອຸປ຺ຄມ຺ມ ວຍ຺ຍໍ ວຫ຺ເຓນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມູລ຺ຫຕ຺ຕາ ເອວອາທີນວໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕາ ນນ຺ທິຣາຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕໍ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ຕີຯ ນນ຺ທິຣາຄພທ຺ຣາຕິ ນນ຺ທິຣາເຄ ລຄ຺ຄຕ຺ຕາ ເຕນ ພທ຺ຣາຯ ວຍ຺ເຍ ລຄ຺ຄນ຺ຕີຕິ ເຕກູມເກ ວຍ຺ເຍ ສຊ຺ຊນ຺ຕີຯ ຕຕ຺ຖ ສຊ຺ຊຕ຺ຕາ ເອວ ທຸກ຺ຂໍ ປຕ຺ວາປີ ນ ອຸກ຺ກຕ຺ຖນ຺ຕິ ນ ນິພ຺ພິນ຺ທນ຺ຕີຯ ອິຣ ອນວເສສປ຺ປຫານໍ ອຣິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຈຕ຺ຕຖມຄ຺ເຄນ ນນ຺ທິຣາຄປ຺ປຫານໍ ກຖິຕ”ນ຺ຕິຯ

ອນງຄຓສຸຕ຺ເຕ (ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໕໓) ປກາສິໂຕ ເອວ “ຉນ຺ທາທີທິ ນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ”ຕິອາທິນາຯ “ພຸທ຺ໂຣ ໂສ ກຄວາ”ຕິອາທິ “ນໂມ ກໂຣທີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໘, ໔໕໑) ວຸຕ຺ຕນມກ຺ກາຣສ຺ສ ກຣຓາກາຣທສ຺ສນໍຯ ໂພຣາຍາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈສມ຺ໂພຣາຍຯ ຕຖາ ທມຖສມຖຕຣຓປຣິນິພ຺ພານານິ ອຣິຍມຄ຺ຄວເສນ ເວທິຕພ຺ພານິຯ ສມຖປຣິນິພ຺ພານານິ ປນ ອນຸປາທິເສສວເສນປີ ໂຍເຊຕພ຺ພານິຯ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ອໂຫສີຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ອໂຫສິຯ ເອຕສ຺ສ ປຌ຺ຫສ຺ສາຕິ ເອຕສ຺ສ ປນ຺ນຣສມສ຺ສ ປຌ຺ຫສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວໍ ອິຕເຣສຸປີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິປ຺ສ຺ສນາກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຊີຕາສວຕ຺ເຕທິ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປນ຺ໂຕ ຍຖານຸສນ຺ຣິນາວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖເປສິ, ນ ປຸຈ຺ຉິຕານຸສນ຺ຣິນາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍຯ ນນຸ ຈ ປຸຈ຺ຉາວເສນາຍໍ ເທສນາ ອາຣທ຺ຣາຕິ? ສຈ຺ຈໍ ອາຣທ຺ຣາ, ເອວໍ ປນ “ປຸຈ຺ຉາວສິໂກ ນິກ຺ເຂໂປ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນ “ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຣິວເສນ ນິຍ຺ຖປິຕາ”ຕິຯ ອນ຺ຕຣປຸຈ຺ຉາວເສນ ເທສນາຍ ອປ຺ຣິວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ອາຣມ຺ການຸຣູປເມວ ປນ ເທສນາ ນິຍ຺ຖປິຕາຯ

ວມ຺ມິກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ຣຖວິນີຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໕໒ຯ ມຫາໂຄວິນ຺ເທນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕາກິຕ຺ຕນໍ ຕທາ ມຄຘຣາເຊນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕູປລກ຺ຂຕໍຯ ຕສ຺ສ ທິ ໂສ ປຸໂຣທິໂຕຯ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທຕິ ປຸຣາຕໂນ ເອໂກ ມຄຘຣາຊາຕິ ເກຈິຯ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ຄໂຫ, ຣາຊູນໍ ຄໂຫ ຣາຊຄຫໍຯ ນຄຣ-ສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສຯ ອຌ຺ເຌເປຕ຺ຖ ປກາເຣຕິ ຣາຊູທິ ທິສ຺ວາ ສມ຺ມາ ປຕິຍ຺ຖາປິຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ຄຫໍ ເຄຫກູຕນ຺ຕີປີ ຣາຊຄຫໍຯ ອາຣກ຺ຂສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີນາ ອນຕ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຕາຍ ອຸປຄຕານໍ ປຜິຣາຊູນໍ ຄຫໍ ຄທກູຕນ຺ຕີປີ ຣາຊຄຫໍ, ອາຣາມຣາມຓີຍກາທີທິ ຣາຊເຕ, ນິວາສສຸຂຕາທີນາ ສຕ຺ເຕທິ ມມຕ຺ຕວເສນ ຄຍ຺ຫຕິ, ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫຕີຕິ ວາ ຣາຊຄຫນ຺ຕິ ເອວມາທິເກ ປກາເຣຯ ພຸທ຺ຣກາເລ ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິກາເລ ຈາຕິ ອິທໍ ເຍກຸຍ຺ຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເວລຸວູທິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອໂຫສິ, ນ ປນ ເກວລໍ ກຍ຺ຖກປ຺ວນເມວຯ ຣລ຺ໂລ ອຸຍ຺ຍານກາເລ ປຕິຍ຺ຖາປິຕອຍ຺ຍາລກວເສນ ອຍ຺ຍາລກຍຸຕ຺ຕໍຯ

ຊນນໍ ຊາຕິ, ຊາຕິຍາ ຠູມິ ຊາຕິຠູມໍ, ຊາຍິ ວາ ມຫາໂພຘິສຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຖາກິ ຊາຕິ, ສາ ເອວ ຠູມີຕິ ຊາຕິຠູມໍ, ສາ ອິເມສໍ ນິວາໂສຕິ ຊາຕິຠູມກາຕິ ອາຫ ‘‘ຊາຕິຠູມກາຕິ ຊາຕິຠູມິວາສິໂນ’’ຕິ. ກສ຺ສ ປນາຍໍ ຊາຕິຠູມີຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ໂຂ ປນາ’’ຕິອາທິ. ເຕນ ອນຸຎ຺ຎສາສາຣຕາຍ ຊາຕິຍາ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ສເທວເກ ໂລເກ ສຸປາກຏກາວໂຕ ວິເສສເນນ ວິນາປິ ວິສິຏ຺ຐວິສໂຍວ ອິທ ຊາຕິ-ສທ຺ໂທ ວິຎ຺ຎາຍຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ສພ຺ພຎ຺ຎຸໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຊາຕຏ຺ຐານສາກິຍຊນປໂທ’’ຕິ. ຕຕ຺ຖປິ ກປິລວຕ຺ຖຸສມ຺ນິສ຺ສໂຍ ປເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ກປິລວຕ຺ຖາຫາໂຣ’’ຕິ.

ຄຣຸຘມ຺ມກາວວຓ຺ຓນາ

ສາກິຍມຕ຺ຫລສ຺ສາຕິ ສາກິຍຣາຊສມູຫສ຺ສ. ທສນ຺ນໍ ອປ຺ປິຈ຺ຉກຖາທີນໍ ວຕ຺ຖຸ ທສກຖາວຕ຺ຖຸ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທິ. ຕຕ຺ຖ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຕາຍ ຕສ຺ສ ລາກິ ທສກຖາວຕ຺ຖຸລາກີ. ຕຕ຺ຖາຕິ ທສກຖາວຕ຺ຖຸສ຺ມິ.

ຄຣຸກຣຕີຍຕາຍ ຘມ຺ໂມ ຄຣຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ຘມ຺ມຄຣຸ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ຘມ຺ມຄຣຸຕາ, ຕາຍ. ‘‘ອຊ຺ຊາສເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນ ເກວລໍ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ, ອຖ ໂຂ ກາຍວຈີປໂຍເຄທີປິ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຘມ຺ມຄຣຸຕາເຍວ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕີຍາມຣຕ຺ຕີ ຘມ຺ມກຖໍ ກຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກຸມ຺ກກາຣສ຺ສ ນິເວສເນ ຕີຍາມຣຕ຺ຕີ ວສນ຺ໂຕ ຘມ຺ມກຖໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ເອວໍ ວຈນເສສວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຎ຺ຎຖາ ຍຖາລາກວເສນ ອຕ຺ເຖ ຄຍ຺ຫມາເນ ຕີຍາມຣຕ຺ຕີ ຘມ຺ມກຖາ ກຕາຕິ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ຈ ຕໍ ອຕ຺ຖິ. ວກ຺ຂຕິ ຫິ ‘‘ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິນ຺ຕິ ທີຍຫຸຓຍາມມຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ທສພລາທິຄຸຓວິເສສາ ວິຍ ຘມ຺ມຄາຣວເຫຕຸກາ ປຣ ຫິຕປຏິປຕ຺ຕິປິ ສພ຺ພພຸທ຺ຘານໍ ມຊ຺ເຊ ກິນ຺ນສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍ ສທິສາ ເອວາຕິ ອິມສ຺ສ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມຄາຣວກິຕ຺ຕເນ ‘‘ກສ຺ສໂປປິ ກຄວາ’’ຕິອາທິນາ ກສ຺ສປກຄວໂຕ ຘມ຺ມຄາຣວໍ ທສ຺ເສຕິ.

ຈາຣິກໍ ນິກ຺ຂມີຕິ ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣິຕຸໍ ນິກ຺ຂມິ. ຊນປທຈາຣິກາຍ ອກາເລ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ໂກສລຣາຊາທໂຍ ວາເຣຕຸໍ ອາຣກີສຸ. ປວາເຣຕ຺ວາ ຫິ ຈຣຕໍ ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ. ປຸຓ຺ຓາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕີ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ກຄວາ ‘‘ກິ ເມ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ ອາຫ.

ອນຫາໂຕວາຕິ ຘມ຺ມສວນສ຺ສຸກ຺ເກນ ສາຍນ຺ເຫ ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ ນ຺ຫານໍ ອກຕ຺ວາວ. ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປຏິປຕ຺ຕີສຸ ເອກິສ຺ສາ ຫຸ ວິນ຺ນມ຺ຍ ອຕ຺ຖິຕາສິທ຺ຘາ ຈຕຸພ຺ພິຘາ ປຏິປຕ຺ຕິກາ ເອວ ນາມ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຏິປນ຺ນໂກ ຈ ນາມ…ເປ… ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ໂຫຕີ’’ຕິ. ປຏິກ຺ເຂປປຸພ຺ພໂກປີ ຫິ ປຏິປນ຺ໂນ ອຕ຺ຖໂຕ ປຏິປນ຺ນຕ຺ໂຖ ເອວາຕິ. ກາມໍ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ຕາຍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ສາສນໍ ໂສກຕິ, ນ ປນ ສາສນໍ ວຑ຺ເຒຕິ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກກາວໂຕ, ນ ຈ ກາຣຸຓິກສ຺ສ ກຄວໂຕ ສພ຺ພຖາ ມໂນຣຖໍ ປູເຣຕິ. ຕຖາ ຫິ ກຄວາ ປຖມໂພຘິຍໍ ເອກສຏ຺ຐິຍາ ຈ ອຣຫນ຺ເຕສຸ ຊາເຕສຸ – ‘‘ຈຣຖ, ກິກ຺ຂເວ, ພຫຸຊນຫິຕາຍາ’’ຕິອາທິນາ (ທີ. ນິ. ໒.໗໖-໗໗; ມຫາວ. ໓໒) ກິກ຺ຂູ ປຣຫິຕປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ນິໂຍເຊສີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອວຣູປໍ ກິກ຺ຂຸໍ ກຄວາ ນ ປຸຈ຺ຉຕິ, ກສ຺ມາ? ນ ມຍ຺ຫໍ ສາສນສ຺ສ ວຸຑ຺ຒິປກ຺ເຂ ຄິໂຕ’’ຕິ.

ສມ຺ທາໂຍ ອປ຺ປເກນ ອູໂນປິ ອນູໂນ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ພາກຸລຕ຺ເຖຣໍ ຈຕຸຕ຺ຖຣາສີໂຕ ພທີ ກຕ຺ວາປິ ‘‘ອສີຕິມຫາເຖຣາ ວິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສີຕິມຫາເຖຣສມຎ຺ຎາ ວາ ອວຍເວປິ ອຍ຺ຐສມາປຕ຺ຕິສາມຎ຺ຎາ ວິຍ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ອິທິເສ ຖາເນ ພຫູນໍ ເອກໂຕ ກຖນໍ ມຫຕາ ກຕ຺ເຖນ ຈ ກຖນໍ ສຕ຺ຖຸ ຈິຕ຺ຕາຣາຘນເມວາຕິ ເຕທີ ກິກ຺ຂູຫິ ຕຖາ ປຏິປນ຺ນນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເຕ ກິກ຺ຂູ ເມຆສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຄຸຓສມ຺ກາວນາຍາຕິ ວກ຺ຂມານຄຸຓເຫຕຸກາຍ ສມ຺ກາວນາຍ ສມ຺ກາວິໂຕ, ນ ເຍນ ເກນຈິ ກິຈ຺ຈສມຕ຺ຖຕາທິນາ.

ຄຣຸຘມ຺ມກາວວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທິວຓ຺ຓນາ

ອປ຺ປ-ສທ຺ທສ຺ສ ປຣິຕ຺ຕປຣິຍາຍຕໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ສາວເສສໍ ວິຍາ’’ຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ນ ຫິ ຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິ. ອປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ປເນຕ຺ຖ ອກາວຕ຺ໂຖຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ ‘‘ອປ຺ປາພາຘຕຎ຺ຈ ສຎ຺ຊານາມິ’’ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໒໒໕; ໒.໑໓໒) ວິຍ.

ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາ ນາມ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໖໖) ອຕ຺ຣ ອຕ຺ຣ ອິຈ຺ຉາຕິ ກຕ຺ວາຯ ອສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ພາວນຕາຕິ ອຕ຺ຕນິ ອວິຊ຺ຊມານານໍ ຄຸຓານໍ ວິຊ຺ຊມານານໍ ວິຍ ປເຣສໍ ປກາສນາຯ ສທ຺ໂຘຕິ ມໍ ຊໂນ ຊານາຕູຕິ ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິກາຣກວິເສສລາພີຕິ ຊານາຕຸ ‘‘ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິອາປາຖກຊ຺ຌາຍິຕາ’’ຕິ ເອວມາທີນາຯ ສນ຺ຕຄຸຓສມ຺ພາວນາຕິ ອິຈ຺ຉາຈາເຣ ຐຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນິ ວິຊ຺ຊມານ ສີລສຸຕສມາທິຄຸຓວິພາວນາຯ ຕາທິສສ຺ສ ຫິ ປຏິຄ຺ຄຫເຓ ອມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາປິ ໂຫຕີຕິຯ

ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕເຍວ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິ ອຎ຺ເຎສໍ ອຊານນ຺ຕານໍເຍວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາປທານໍ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອິຈ຺ຉາປເພທໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນປິ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐາເນນ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ອິຈ຺ຉາປເພທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອປໂຣປິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘອປ຺ປິຈ຺ໂຉ’’ຕິອາທິມາຫຯ ທາຍກສ຺ສ ວສນ຺ຕິ ທາຍກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວສໍຯ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ວສນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອປ຺ປພຫຸກາວໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ຖາມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາປນມຕ຺ຕກຖາມໍຯ

ເອກພິກ຺ຂຸປິ ນ ຊານາສີ ໂສສານິກວຕ຺ເຕ ສມ຺ມເທວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ອພ຺ໂພກິຓ຺ຓນ຺ຕິ ອວິຈ຺ເຉທໍຯ ທຸຕິໂຍ ມໍ ນ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ ທຸຕິໂຍ ສຫາຍພູໂຕປິ ຍຖາ ມໍ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ, ຕຖາ ສຏ຺ຐິ ວສ຺ສານິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ສຸສາເນ ວສາມິ, ຕສ຺ມາ ອຫໍ ອໂຫ ໂສສານິກຸຕ຺ຕໂມຯ

ຘມ຺ມກຖາຍ ຊນຕໍ ໂຂເພຕ຺ວາຕິ ໂລມຫໍສນສາຘຸກາຣທານເຈລຸກ຺ເຂປາທິວເສນ ສນ຺ນິປຕິຕໍ ອິຕຣຎ຺ຈ ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອຍ຺ຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກວ ຘມ຺ມໍ ໂສສ຺ສາມາ’’ຕິ ໂກລາຫລວເສນ ມຫາຊນໍ ໂຂເພຕ຺ວາຯ ຄໂຕຕິ ‘‘ອຍໍ ໂສ, ເຕນ ຣຕ຺ຕິຍໍ ຘມ຺ມກຖາ ກຕາ’’ຕິ ຊານນເກນ ປຣິຍຕ຺ຕິອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ປຣິເວຓໍ ຄໂຕຯ

ຕໂຍກຸລປຸຕ຺ຕາ ວິຍາຕິ ປາຈີນວໍສທາເຍ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວຸຕ຺ຖາ ຕໂຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ວິຍຯ ປຫາຍາຕິ ປຸພ຺ພພາເຄ ຕທງ຺ຄາທິວເສນ ປຈ຺ຉາ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄເນວ ປຊຫິຕ຺ວາຯ

ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທິວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ທ຺ວາທສວິຘສນ຺ໂຕສວຓ຺ຓນາ

ປກຕິທຸພ຺ພລາທີນໍ ຄຣຸຈີວຣາທີນິ ນຜາສຸພາວາວຫານິ ສຣີຣເຂທາວຫານິ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປໂຍຊນວເສນ ນອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາທິວເສນ ຕານິ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ລຫຸກຈີວຣປຣິໂພໂຄ ນ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຘີຕິ ອາຫ ‘‘ລຫຸເກນ ຍາເປນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐວ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ມຫຄ຺ຆຈີວຣໍ, ພຫູນິ ວາ ຈີວຣານິ ລພິຕ຺ວາປິ ຕານິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕທລ຺ລສ຺ສ ຄຫຓໍ ຍຖາສາຣຸປ຺ປນເຍ ຐິຕຕ຺ຕາ ນ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຘີຕິ ອາຫ ‘‘ເຕສໍ…ເປ… ຘາເຣນ຺ໂຕປິ ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐວ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ເອວໍ ເສສປ຺ຈ຺ຈເຍສຸປິ ຍຖາພລຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕສນິທ຺ເທເສສຸ ອປີສທ຺ທຄ຺ຄຫເຓ ອຘິປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາສາຣຸປ຺ປສນ຺ໂຕໂສເຍວ ອຄ຺ໂຄ ອໂລພຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ອຸກ຺ກໍສນ຺ໂຕຯ

ທ຺ວາທສວິຘສນ຺ໂຕສວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຕິວິຘປວິເວກວຓ຺ຓນາ

ເອໂກຕິ ເອກາກີຯ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຈຕຸຣິຍາປຖວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຣຕີຕິ ວິຫາຣໂຕ ພຫິ ສຎ຺ຈາຣວເສນ, ວິຫຣຕີຕິ ທິວາວິຫາຣາທິວເສນຯ ກາຍວິເວໂກຕິ ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມາຘິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ພາວນານຸໂຍຄວເສນ ວິເວກຏ຺ຐກາຍຕາ, ນ ຊານວິເວກມຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ເນກ຺ຂມ຺ມາພິຣຕານ’’ນ຺ຕິຯ ປຣິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ນີວຣຓາທິສໍກິເລສໂຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕານໍຯ ປຣມໂວທານປ຺ປຕ຺ຕານນ຺ຕິ ວິຕກ຺ກາທິຕໍຕໍຊານປຏິປກ຺ຂວິຄເມນ ປຣມໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ໂວທານໍ ປຕ຺ຕານໍຯ ນິຣຸປທີນນ຺ຕິ ກິເລສຸປທິອາທີນໍ ວິຄເມນ ນິຣຸປທີນໍຯ

ຕິວິຘປວິເວກວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຎ຺ຈວິຘສໍສຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ

ສໍສີທຕິ ເອເຕນາຕິ ສໍສຄ຺ໂຄ, ຣາໂຄຯ ສວນເຫຕຸໂກ, ສວນວເສນ ວາ ປວຕ຺ໂຕ ສໍສຄ຺ໂຄ ສວນສໍສຄ຺ໂຄຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິຯ ກາຍສໍສຄ຺ໂຄ ປນ ກາຍປຣາມາໂສຯ ອິຕ຺ຖີ ວາຕິ ວຘູ, ຍຸວຕີ ວາຯ ສນ຺ຘາເນຕຸນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ຆເຏຕຸໍຯ ໂສຕວິຎ຺ຎາຓວີຖິວເສນາຕິ ອິທໍ ມູລຠູຕໍ ສວນໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ປິຏ຺ຐິວຕ຺ຕກມໂນທ຺ວາຣິກຊວນວີຖີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ໂນປິ ຣາໂຄ ສວນສໍສຄ຺ໂຄເຍວຯ ທສ຺ສນສໍສຄ຺ເຄປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອນິຕ຺ຖິຄນ຺ຘໂພທິສຕ຺ໂຕ ປເຣຫິ ກຖິຍມານວເສນ ປວຕ຺ຕສວນສໍສຄ຺ຄສ຺ສ ນິທສ຺ສນໍຯ ຕິສ຺ສທຫໂຣ ອຕ຺ຕນາ ສຸຍ຺ຍມານວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ປຖມໍ ຊາຕເກ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທຫໂຣ ກິຣາ”ຕິ ອາທິມາຫຯ ກາມຣາເຄນ ວິທ຺ໂຘຕິ ຣາຄສລ຺ເລນ ຫທເຍ ອປ຺ປິໂຕ ອນ຺ໂຕ ອນຸວິທ຺ໂຘຯ

ໂສຕິ ທສ຺ສນສໍສຄ຺ໂຄຯ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ປາກຏໍ ກໂຣຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ກິຣ ຄາເມ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອຠິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ, ຕສ຺ມາ ເຖໂຣ “ສເຈ ອນ຺ໂຕຄາເມ ນ ຈຣິສ຺ສສີ”ຕິ ອາຫຯ ກາລສ຺ເສວ ປວິຏ຺ຐຕ຺ຕາ ຍາຄຸໍ ອທາສິ, ຕສ຺ມາ ຍາຄຸເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ “ນິວຕ຺ຕຖ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂໍ ຄຓ຺ຫາຫີ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຍາຈິຕ຺ວາຕິ “ນ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂໍ ທາຕຸກາມາ ນິວຕ຺ເຕມ, ອປິຈ ອິທໍ ຠນ຺ເຕ ກາຣຓ”ນ຺ຕິ ຍາຈິຕ຺ວາຯ

ອາທິໂຕ ລປ຺ປນໍ ອາລາໂປ, ວຈນປຏິວຈນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ລາໂປ ສລ຺ລາໂປຯ ຠິກ຺ຂຸນິຍາຕິ ອິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍຯ ຍາຍ ກາຍຈິປິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສນ຺ຕກປຣິໂຠຄວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນຣາໂຄປິ ສມ຺ໂຠຄສໍສຄ຺ໂຄວຯ

ປຎ຺ຈວິຘສໍສຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຄາຫຄາຫກາທິວຓ຺ຓນາ

ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠິກ຺ຂູຫິ ກາຍປຣາມາໂສ ກາຍສມ຺ພາຫນາທິວເສນຯ ກາຍສໍສຄ຺ຄນ຺ຕິ ກາຍປຣາມາສສໍສຄ຺ຄໍຯ ຄາຫຄາຫໂກຕິ ຄຓ຺ຫນການໍ ຄຓ຺ຫນໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄາຫມຸຕ຺ຕໂກຕິ ອໂຍນິໂສ ອາມິເສຫິ ສງ຺ຄຓ຺ຫນເກຫິ ສຍໍ ມຸຈ຺ຈນໂກຯ ມຸຕ຺ຕຄາຫໂກຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສງ຺ຄຫໂຕ ມຸຕ຺ຕານໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນໂກຯ ມຸຕ຺ຕມຸຕ຺ຕໂກຕິ ມຸຈ຺ຈນເກຫິ ສຍມ຺ປິ ມຸຈ຺ຈນໂກຯ ຄຫຓວເສນ ສງ຺ຄຓ຺ຫນວເສນຯ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕິ ຕໂຕ ກິຎ຺ຈິ ໂລກາມິສໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕາ, ນ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍວເສນຯ ຠິກ຺ຂຸປກ຺ເຂ ຄຫຓວເສນາຕິ ປຈ຺ຈຍລາຠາຍ ສງ຺ຄຓ຺ຫນວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ “ອາມິເສນາ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ

ຄາມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄາມາວຕ຺ຖຸໍຯ ປາປຸຓິຕຸໍ ນ ເທຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນເມວ ຕໍ ປຏິສງ຺ຂານພເລນ ນີຫຣນ຺ໂຕ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕິຯ ເຕນາຫ “ມນ຺ເຕນາ”ຕິອາທິຯ ຍຖາ ຊີວິຕຸກາໂມ ປຸຣິໂສ ກຓ຺ຫສປ຺ເປນ, ອມິຕ຺ເຕນ ວາ ສຫ ນ ສໍວສຕິ, ເອວໍ ຂຓມຕ຺ຕມ຺ປິ ກິເລເສຫິ ສຫ ນ ສໍວສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ ໂລກິຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈຯ ຕຖາ ສມາຘິປິຯ ວິປສ຺ສນາຍ ປາທກາ ວິປສ຺ສນາປາທກາຕິ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຓນ ຍຖາ ໂລກິຍສມາຘິ ຄຫິໂຕ, ເອວໍ ວິປສ຺ສນາປາທກາ ເອເຕສນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາປາທກາຕິ ອຏ຺ຐສມາປຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຓເນວ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ສມາຘິ ຄຫິໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຣູປ຺ຊ຺ຌານານິ ອຘິຏ຺ຐານໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ ມຄ຺ຄສມາຘິ ວິປສ຺ສນາປາທໂກ, ເອວໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຣູປ຺ຊ຺ຌານານິ ອຘິຏ຺ຐານໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕປິຯ ສມາປຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍ ປນ ປຸພ຺ພໂວຫາເຣນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຏິປກ຺ຂສມຸຈ຺ເຉທເນນ ສມ຺ມາ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ວາ ຍຖາ “ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ”ຕິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ສີລສມາຘີນມ຺ປິ ມິສ຺ສກຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ນ ປຎ຺ຎາຍ ເອວຯ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອຣິຍຜລນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ຕຎ຺ຫິ ນິປ຺ຜາທນຏ຺ເຐນ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພໍ, ນ ນິພ຺ພານນ຺ຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ລທ຺ຘປຈ຺ຈເຍນ ປຣິຕຸສ຺ສຕິ, ສນ຺ຕຸຏ຺ຐຕາຍ ລທ຺ຘາ ເຕ ອຄຘິໂຕ ອມຸຈ຺ຉິໂຕອາທີນວທສ຺ສີ ນິສ຺ສຣຓປ຺ປໂຎ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ, ເອວໍຠູໂຕ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ອລຄ຺ຄມານສ຺ສຕາຍ ປວິເວກໍ ປຣິພ຺ຣູເຫນ຺ໂຕ ເກນຈິ ອສໍສຏ຺ໂຐ ວິຫຣຕິ ຄຫຏ຺ເຐນ ວາ ປພ຺ພຊິເຕນ ວາຯ ໂສ ເອວໍ ອຊ຺ຌາສຍສມ຺ປນ຺ໂນ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ, ອນຘິຄມສ຺ສ ອຘິຄມາຍຯ ອາຣຠນ຺ໂຕ ຈ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕສ຺ສ ສີລສ຺ສ ສຸປຣິສຸທ຺ຘຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອວິປ຺ປຏິ

ສາໂຣ, ອຍມສ຺ສ ສີລສມ຺ປທາຯ ຕສ຺ສ ອວິປ຺ປຏິສາຣມູລເກຫິ ປາໂມຊ຺ຊປີຕິປ຺ສ຺ສທ຺ທິສຸເຂຫິ ສມ຺ມາ ພ຺ຣູຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ສມາຘິຍຕິ, ອຍມສ຺ສ ສມາຘິສມ຺ປທາຯ ຕໂຕ ຍຖາພູຕໍ ຊານໍ ປ຺ສ຺ສໍ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ນິພ຺ພິນ຺ທໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິຣາຄາ ວິມຸຈ຺ຈຕິ, ອຍມສ຺ສ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາຯ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ປນສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປທາ, ຕໂຕ ວິມຸຕ຺ຕິໂຕ ຎາຓທ຺ສ຺ສນ຺ຕິ ເອເຕສໍ ທສນ຺ນໍ ກຖາວຕ຺ຖູນໍ ອນຸປຸພ຺ພີ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ສ ໂຍ ທສທີ ກຖາວຕ຺ຖູທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຍໍ ອຕ຺ຕທີຕາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຯ ຍາ ເນສໍ ປເຣສໍ ສໍກິຕ຺ຕນໍ, ອຍໍ ປຣທີຕາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຯ ຕາສຸ ປຸຣິມາ ຎາຓປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຈ, ອິຕຣາ ກຣຸຓາປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ກຣຸຓາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຈາຕິ ສພ຺ພໍ ຎາຓກຣຸຓາກຕ຺ຫໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ

ທສທີກຖາວຕ຺ຖູທີ ກຣຕາພູເຕທີ ກິກ຺ຂູນໍ ໂອວາທໍ ເທຕິ, “ກິກ຺ຂນາ ນາມ ອຕ຺ຣິຈ຺ຉຕາທີເກ ທູຣໂຕ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ອປ຺ປິຈ຺ເຉນ ກວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິອາທີນາ ຕໍ ຕໍ ກຖາວຕ຺ຖຸໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸປທິສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປທິສນ຺ໂຕ ທີ ຕານີ “ເຕທີ ກິກ຺ຂູ ໂອວທ” ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ໂອວທຕິເຍວ ສຣູປທ຺ສ຺ສນມຕ຺ເຕນຯ ສຸຂຸມໍ ອຕ຺ຖໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ເອວມ຺ປີ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ ໂຫຕິ ເອວມ຺ປີຕິ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທີວເສນ ອປຣາປຣໍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາວຸຕ຺ຕີ ທ຺ສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສຸຂຸມນິປຸຓໍ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຊານາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ວິຎ຺ຎາເປຕີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕທີ ວິເສເສທີ ວິຎ຺ຎາເປຕິຯ ກາຣຓນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຓນ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາ ອິຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ປນ “ມ ທິຈ຺ຉຕາທີສຸ ເອເຕ ໂທສາ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ອຍມານິສໍໂສ”ຕິອາທີນວານິສໍສທ຺ສ຺ສນໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ສມ຺ມາ ເຫຕຸນາ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕໍ ທ຺ສ຺ເສຕີຕິ ສນ຺ທ຺ສ຺ສໂກຯ ຄາເຫຕຸນ຺ຕິ ຍຖາ ຄຕ຺ຫຕິ, ຕຖາ ກາຕຸໍ, ຕຕ຺ຖ ປຍ຺ຖເປຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸສ຺ສາຫຊນນວເສນາຕິ ຍຖາ ຕໍ ສມາທານໍ ນິຈ຺ຈລໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອຸສ຺ໂສລ຺ຫິຍາ ອຸປ຺ປາທນວເສນ ສມ຺ມເທວ ອຸຕ຺ເຕຊ຺ເຕີຕິ ສມຸຕ຺ເຕຊ຺ໂກຯ ອຸສ຺ສາຫຊາເຕຕິ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາຍ ຊາຕຸສ຺ສາເຫຯ ວຓ຺ຓໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອາຍຕິຎ຺ຈ ລພ຺ກມານຄຸຓໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສມ຺ປຫໍເສຕິ ສມ຺ມເທວ ປກາເຣທີ ໂຕເສຕີຕິ ສມ຺ປຫໍສໂກຯ ເອວໍ ສນ຺ຕຸຍ຺ຖິອາທີສຸ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊນາ ກາຕພ຺ພາຯ

ຄາທາຄາທກາທີວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ປຎ຺ຈລາກວຕ຺ຓນາ

໘໕໓ຯສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ເອວໍ ວຕ຺ໂຕ ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂຕຕິຯ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕສ຺ສ ຍຖາກູຕຄຸຓສມຸຍ຺ຖິຕຕໍ ທ຺ສ຺ເສຕິຯ ມນ຺ທມນ຺ໂທ ວິຍາຕິ ອຕິ ວິຍ ອເຉໂກ ວິຍຯ ອພລພໂລ ວິຍາຕິ ອຕິ ວິຍ ອພໂລ ວິຍຯ ກາກຸຍິກາກຸຍິໂກ ວິຍາຕິ ອຕິ ວິຍ ທຸມ຺ມຸໂຂ ວິຍຯ ອ ນຸມສ຺ສາຕິ ອນຸມສິຕ຺ວາ, ທສ ກຖາວຕ຺ຖູນີ ສຣູປໂຕ ວິເສສໂຕ ຈ ອນຸປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ໝນໍ ປນ ເນສໍ ອນຸປວິສນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ອນຸປວິສິຕ຺ວາ”ຕິຯ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີທີ ວຕ຺ຕກາສນໍ ເອໂກ ລາໂກຕິ ໂຍຊນາຯ ເອວໍ ເສເສສຸປີຯ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ເອວມາຫ ສມ຺ມຄຣຸຕາຍາຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ

ປຎ຺ຈລາກວຕ຺ຓນາ ນິຍ຺ຖິຕາຯ

ຈາຣິກາທີວຕ຺ຓນາ

໘໕໔ຯ ອກິຣມນໍ ອກິຣຕໍ, ຕເທວ ອນຸນາສິກໂລປໍ ອກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ອກິຣນ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ກາວນປຸໍສກຄ຺ເຈຕໍຯ ອນກິຣຕິ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອກິຣມິຕ຺ວາ ຈິຣວິຫາໂຣປີ ນຕ຺ຖິ ສມ຺ມເທວ ປຣິຎ຺ຎາຕວຕ຺ຖຸກຕ຺ຕາຯ ສພ຺ພສທາ ທີ ພຸທ຺ຘາ ກຄວນ຺ໂຕ ອສຍ຺ຫລາກິ ໂນຯ

ປຸພ຺ເພ ສມ຺ມຄຣຸຕາກິຕ຺ຕນປສງ຺ເຄນ ຄທີຕໍ ອຄ຺ຄທີຕຎ຺ຈ ມຫາກສ຺ສປປ຺ຈຸຄ຺ຄມນາທີ ເອກເທເສນ ທ຺ສ຺ເສຕ຺ວາ ວນວາສີ ຕິສ຺ສສາມເຓຣສ຺ສ ວຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ກເຖຕຸໍ “ກຄວາ ທີ”ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ ອາກາສຄາມິທີ ສທ຺ຘີ ຄນ຺ຕຸ ກາໂມ “ຉລຸອກິຎ຺ຎານໍ ອາໂຣເຈທີ”ຕິ ອາຫຯ ສງ຺ຆກມ຺ເມນ ສິຊ຺ຊມານາປີ ອຸປສມ຺ປທາ ສຕ຺ຖຸ ອາຕາວເສເນວ ສິຊ຺ຊນ຺ໂຕ “ພຸທ຺ຘທາຍຊ຺ຊໍ ເຕ ທ຺ສ຺ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອປເຣ “ອປ຺ປຣິປຸຕ຺ຕວິສຕິວ຺ສ຺ສ຺ສເສວ ຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ‘ພຸທ຺ຘທາຍຊ຺ຊໍ ເຕທ຺ສ຺ສາມີ’ຕິ ອໂວຈາ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອຸປສມ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມເສນາປຕີນາ ອຸປຊ຺ຊາເຍນ ອຸປສມ຺ປາເທຕ຺ວາຯ

ນວໂຍຊນສຕິກໍ ມຊຊິມເທສປຣິຍາປ່ນຸນເມວ, ຕໂຕ ປຣໍ ນາສິປຸ່ເປ່ຕໍ ທນຸຜຕາວເສນ ຄເມນໂຕ។ ສມນຸຕາຕິ ຄຕຄຕຍຸຖານສຸສ ຈຕູສຸ ປສຸເສສຸ។ ອລຸເລນປີ ກາຣເຕນາຕິ ກິກຸຂູນໍ ສມຖວິປສຸສນາຕຣຸຕາກາວໂຕ ອລຸເລນປີ ມຊຊິມມຕຸຫເລ ເວເນຍຸຍານໍ ລາຕາປຣິປາກາທີກາຣເຕນ ນິກຸຂມຕິ, ອນຸໂຕມຕຸຫລໍ ໂອຕຣຕິ។ ສຕຸຕທີ ວາຕິອາທີ "ເອກໍ ມາສໍ ວາ"ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕານຸກຸກເມນ ໂຍເຊຕພຸພໍ។

ສຣີຣຜາສຸກຕຸຖາຍາຕິ ເອກສຸມີເຍວ ຖາເນ ນິພທຸຜວາເສນ ອຸສຸສນຸນຜາຕຸກສຸສ ສຣີຣສຸສ ວິເຣຈເນນ ຜາສຸກາວຕຸຖາຍ។ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິກາລາກິກາຽຂນຕຸຖາຍາຕິ ອຄຸຄິກຸຂນຸຮຸປມສຸຕຸຕ (ອ។ ນິ។ ກ។ກ໘) ມໜເທວຊາຕກາທີເທສນານໍ (ຊາ។ ໑។໑។໗) ວິຍ ຜມຸມເທສນາຍ ອຍຸຖຸປຸປຕຸຕິກາລສຸສ ອາກາຽຂເນນ។ ສຸຣາປານສິກຸຂາປທປລຸລາປເນ (ປາຈິ។ ໓໘໖) ວິຍ ສິກຸຂາປທປລຸລາປນຕຸຖາຍ។ ໂພຜເນຍຸຍສຕຸເຕ ອາຄຸລິມາລາທິເກ ໂພຜນຕຸຖາຍ។ ນິພທຸຜວາສລຸຈ ປຸຄຸຄລໍ ອຸທຸທິສຸສ ຈາຣິກາ ນິພທຸຜຈາຣິກາ។

໘໕໕។ ອປຣິຄຸຄຫກາວໍ ກຕຸຖຸຈິ ອລຄຸຄກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຍູຖໍ ປທາຍ...ເປ... ມຕຸຕຫຕຸຖີ ວິຍາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອສທາຍກິຈຸໂຈຕິ ສ ທາຍກິຈຸຈຣຫິໂຕ ສີໂຫ ວິຍ។ ເຕນສຸສ ເອກວິຫາຣິຕໍ ເຕຊວນຸຕຕລຸຈ ທສຸເສຕິ។ ຕທາ ປນ ກາຍວິເວໂກ ນ ສກຸກາ ລທຸຜຸນຸຕິ ອິທເມຕຸຖ ກາຣຕໍ ທຍຸຖພຸພໍ។ ພທູທີຕິອາທີ ປນ ສກາວທສຸສນວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ເຖຣສຸສ ປຣິສາ ສຸວິນີຕາ ຈິຕຸຕາຄຣຸວາສາ ຄຣຸໂນ ອິຈຸຊານຸຮູປເມວ ວຕຸຕຕິ។

ວຸຕຸຕກາຣຕຍຸຕຸເຕ ອທຸສານຄມເນ ຈາຣິການໍ ໂວຫາໂຣ ສາສເນ ນິຣຸລຸໂຫຕິ ອາຫ "ກິລຸຈາປີ"ຕິອາທີ។ ເກນຈິເທວ ນິມິຕຸເຕນ ກິສຸມິລຸຈິ ອຕຸເຖ ປວຕຸຕາຍ ສລຸລາຍ ຕນຸນິມິຕຸຕຣຫິເຕປີ ອລຸລສຸມີ ປວຕຸຕິ ຣຸລຸທີ ນາມ។ ວິຊິຕມາຣຕຸຕາ ສງາຄາມວິຊຍມ ຫາໂຍໂຮ ວິຍ។ ອລຸລໍ ເສວິຕຸວາຕິ "ມມ ອາຄຕກາວໍ ສຕຸຖຸ ອາໂຣເຈຫີ"ຕິ ອາໂຣຈນຕຸຖໍ ອລຸລໍ ກິກຸຂຸໍ ເສວິຕຸວາ។

ກຄວາ ຜມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ຕໍຕໍປຸຄຸຄລຊຸຊາສຍານຸຮູປໍ ຕທນຸຈຸຉວິກເມວ ຜມຸມີ ກາຖໍ ກໂຣຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ຈູລຸອໂຄສິງຄສຸຕຸເຕ"ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ສາມຄຸຄິຣສານິສໍສນຸຕິ "ກຈຸຈິ ປນ ໂວ, ອນຸຣຸທຸຜາ, ສມຄຸຄາ ສມຸໂມທມານາ"ຕິອາທີນາ (ມ។ ນິ។ ໑។໓໘໖) ສາມຄຸຄິຣສານິສໍສໍ ກເຖສີ។ ອາວສຖານິສໍສນຸຕິ "ສີຕໍ ອຸຕຸທໍ ປຕິຫນຕີ"ຕິອາທີນາ (ຈູລຸວວ។ ໘໖໕, ໓໑໕) ອາວ ສຖປຕິສໍຍຸຕຸຕໍ ອານິສໍສໍ។ ສຕິປຕິລາກິກາຣນຸຕິ ໂຊຕິປາລຕຸເຖເຣ ລາມກໍ ຖານໍ ໂອຕິຕຸຕມຕຸເຕ ມຫາໂພຜິປລຸລງເກ ປນ ສພຸພລຸລຸຕໍ ປຕິວິຊຸຊິຕຸໍ ປຕຸຖນໍ ກຕວາ ປາຣມີໂຍ ປູເຣນຸໂຕ ອາຄໂຕ។ ຕາທີສສຸສ ນາມ ປມາທວິຫາໂຣ ນ ຍຸຕຸໂຕຕິ ຍຖາ ກສຸສໂປ ກຄວາ ໂພຜິສຕຸຕສຸສ ສຕິ ປຕິລກິຕຸໍ ຜມຸມີ ກາຖໍ ກເຖສີ, ຕຖາ ອຍໍ ກຄວາ ຕເມວ ປຸພຸເພນິວາສປຕິສໍຍຸຕຸຕກາຖໍ ກິກຸຂູ ນໍ ໝຕິກາຣສຸຕຸຕໍ (ມ។ ນິ។ ໒។໒໘໒) ກເຖສີ។ ຈຕຸຕາໂຣ ຜມຸມຸທຸເທເສຕິ – "ອຸປນິຍຕິ ໂລໂກ ອທຸຣຸໂວ, ອຕາໂຕ ໂລໂກ ອນກິສຸສໂຣ, ອສຸສໂກ ໂລໂກ ສພຸພໍ ປຫາຍ ຄມນີຍໍ, ອູໂນ ໂລໂກ ອຕິຕຸໂຕ ຕຕຸຫາທາໂສ ຈາ"ຕິ (ມ។ ນິ។ ໒។໓໐໕) ອິເມ ຈຕຸ ຕາໂຣ ຜມຸມຸທຸເທເສ ກເຖສີ។ ກາມລຸເຈເຕ ຜມຸມຸທຸເທສາ ຣຍຸຖປາລສຸຕຸເຕ (ມ។ ນິ។ ໒។໓໐໕) ອາຍສຸມຕາ ຣຍຸຖປາລຕຸເຖເຣນ ຣລຸໂລ ໂກຣພຍສຸສ ກຖີຕາ, ເຕ ປນ ກຄວໂຕ ເອວ ອາຫຣິຕຸວາ ເຖເຣນ ຕຕຸຖ ກຖີຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ "ຣຍຸຖປາລສຸຕຸເຕ"ຕິອາທີ។ ຕຖາ ຫີ ວຸຕຸຕໍ ສຸຕຸເຕ – "ອຕຸຖີ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ກຄວຕາ ຊານຕາ ປສຸສຕາ ອຣຫຕາ ສມຸມາສມຸພຸທຸເຜນ ຈຕຸຕາໂຣ ຜມຸມຸທຸເທສາ ອຸທຸທິຍຸຖາ"ຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ໒។໓໐໕) ປານການິສໍສກາຖນຸຕິ "ອຄຸຄິຫຸຕຸຕໍ ມຸຂໍ ຍລຸລາ"ຕິອາທີນາ (ມ។ ນິ។ ໒។໔໐໐; ສຸ។ ນິ។ ໕ກ໖) ອນຸໂມທນໍ ວຕຸວາ ປຸນ ປກິຕຸຕາກາຖາວເສນ ປານກປຕິສໍຍຸຕຸຕໍ ອານິສໍສກາຖໍ ກເຖສີ។ ເອກິກາເວ ອານິສໍສໍ ກເຖສີ, ຍໍ ສນຸຜາຍ ວຸຕຸຕໍ "ອຖ ໂຂ ກຄວາ ອາຍສຸມນຸຕໍ ກຄຸ ຜມຸມີຍາ ກຖາຍ ສນຸທສຸເສສີ"ຕິອາທີ (ມ។ ນິ។ ໓។໘໓໒)។ ອນນຸຕນຍນຸຕິ ອປຣິມາຕເທສນານຍໍ ອປຸປິຈຸຊຕາທີປຕິສໍຍຸຕຸຕໍ ຜມຸມີ ກາຖໍ។ ເຕນາຫ "ປຸຕຸຕ, ອຍມຸປິ ອປຸປິຈຸຊກຖາເຍວາ"ຕິອາທີ ພທູທີ ປຣິຍາເຍທີ ນານານຍໍ ເທເສຕິ។ ກາຖໍ ຕຖາ ເທສິຕໍ ເຖໂຣ ອລຸລາສີຕິ ອາຫ "ປຕິສມຸກິທາປຕຸຕສຸສ...ເປ... ອໂທສີ"ຕິ។

ຈາຣິກາທິວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

ສຕຸຕວິສຸທຸຜິປລຸຫາວຕຸຕນາ

໘໕໖។ຕໂຕປຍຸຖາຍາຕິ។ ຍທາ ຊາຕິກູມກາ ກິກຸຂູ ສຕຸຖຸ ສມຸມຸຂາ ເຖຣສຸສ ວຕຸຕໍ ກາສິສຸ, ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ។ ສີສານຸໂລກີ ທຸຕຸ

ວາ ປີຬຸກີໂຕ ປີຬຸກີໂຕ ອນຸພນ຺ຘນໍ ເຖເຣນ ສມາຄເມ ອາຫຣວເສນ ກຕນ຺ຕີ ທຬຸຄພ຺ພໍ໚ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ ປາເຖ ‘‘ອປ຺ເປ໌ວ ນາ ມາ’’ຕິອາທິ, ‘‘ຕຣມານຣູໂປ’’ຕິ ຈ໚ ຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຬ຺ຄກຖາຍໍ ‘‘ເອກສ຺ມີ ຄາເມ ນິລີນ’’ນ຺ຕິອາທິ, ຕໍ ອກາຣຕ຺ຕໍ໚ ນ ທີ ຌມ຺ມ ເສນາປຕິ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນິສີນ຺ນຬ຺ຄານໍ ອກິຬຸລາລາເພນ ຊານິຕ຺ວ ນ ສກ຺ໂກຕິ໚ ‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂຂ ມໍ ອທິສ຺ວາວ ຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຍມ຺ປີ ຈິນ຺ຕາ ອາຫຣວເສເນວາຕີ ຍຸຕ຺ຕໍ໚ ນ ທີ ສຕ຺ຖາຣໍ ທຬຸຄ຺ຄໍ ອາຄໂຕ ສາວໂກ ອປີ ອາຍສ຺ມາ ອຬຸລາຕໂກຕ຺ຫລ຺ໂລ ສຕ຺ ຖຸກປ຺ປໍ ຌມ຺ມເສນາປຕີ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາວ ຄຈ຺ຉນ຺ໂກ ນາມ ອຕ຺ຖິ໚ ທິວາວິຫາຣນ຺ຕິ ສມ຺ປທາເນ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທິວາວິຫາຣຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ໚

໘໕໗໚ປ຺ຣິມກຖາຍາຕິ ປຖມາລາເປ໌໚ ອປ຺ປຕິຬຸຄິຕາຍາຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕິຕາຍ໚ ປຈ຺ຈິມກຖາ ນ ຊາຍຕີຕິ ປຈ຺ຉາ ວຕ຺ຕພ຺ພກຖາຍ ອວສໂຣ ນ ໂຫຕິ໚ ສຕ຺ຕ ວິສຸທ຺ຘິໂຍ ປຸຈ຺ຉີ ທິຬຸຄສໍສນ຺ທນວເສນ໚ ລາຘາທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘີ ນາມ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ໚ ຍສ຺ມາ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິມ຺ປີ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ເຖວ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຕ຺ປາຣິສຸທ຺ຘິສີລາທີສຸ ກິຕສ຺ສປີ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ມຕ຺ຖກໍ ນ ປາປ຺ຕາຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ ຕໍ໚ ຕສ຺ມາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສສ຺ສ ມຕ຺ຖກໍ ອປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ໚ ສພ຺ພໍ ປຜິກ຺ຂິປີຕິ ສຕ຺ຕມມ຺ປີ ປລ຺ຫໍ ປຜິກ຺ຂິປີ, ອິຕເຣສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພ ເມວ ນຕ຺ຖິ໚

ອປ຺ປຈ຺ຈຍປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານມາຫ໚ ອິທານິ ປກາຣນ຺ຕເຣນປີ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວ ‘‘ທ຺ເວຌາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຕ຺ຖ ຄຫຕູປາທານນ຺ຕິ ຫລ຺ຫຄຸຄຫຕາກູຕໍ ອຸປາທານໍ ໚ ເພນາຫ ‘‘ກາມຸປາທານາທິກ’’ນ຺ຕິ໚ ປຈ຺ຈ ຍູປາທານນ຺ຕິ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍມາຫ໚ ໂສ ທີ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ອຸປາທິຍຕີ ອຸປາທານວເສນ ຄຕ຺ຫຕີຕິ ອຸປາທານນ຺ຕີ ວຸຈ຺ຈຕີ໚ ເພ ນາຫ ‘‘ປຈ຺ຈຍູປາທານໍ ນາມ…ເປ໌… ປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ໚ ‘‘ອນຸປາທາຍ ອາສເວທີ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ວຈນໂຕ (ມຫາວ໚ ໘໗, ໖໐) ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕີ໚ ນ ຈ ອຸປາທານສມ຺ປຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປາທາເນຫີ ເອຕໍ ນ ສທິຕໍ ນາປີ ອຸປາທາ ເນຫີ ສຫ ປວຕ຺ຕິ ຫຸຕ຺ວາ໚ ນ ຈ ກລ຺ຈິ ຌມ຺ມໍ ອຸປາທິຍຕີຕິ ກສ຺ສຈິ ຌມ຺ມສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕາກາຣຕາວເສນ ນ ອຸປາທິຍຕິ ໚ ປຣິນິພ຺ ພຸຕນ຺ເຕຕີ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ກາຕພ຺ພກິເລສປຣິນິພ຺ພານປຣິໂຍສານນ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາ໚ ອມຕຌາຕຸເມວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ກ ເຖນ຺ຕີ, ກເຖນ຺ຕານລ຺ຈ ຍຖາ ຕສ຺ສ ໂກຈິ ປຈ຺ຈໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ເອວໍ ອຌິຄໂຕປີ ຍຖາ ໂກຈິ ປຈ຺ຈໂຍ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປຣິນິພ຺ພານໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິມາຫ໚ ປຸນ ປຸຈ຺ຉໍ ອາຣກີ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ສຣູປ໌ ໂຕ ປຕິຬຸຄາເປຕ຺ກາໂມ໚

໘໕໘໚ສພ຺ພປຣິວຕ຺ເຕສູຕິ ສພ຺ເພສຸ ປລ຺ຫປຣິວຕ຺ຕເນສຸ, ປລ຺ຫວາເຣສູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຄຫາຕຌມ຺ມເມວາຕິ ‘‘ເອຕໍ ມມາ’’ຕິອາທິ ນາ ຄຕ຺ຫຕີຕິ ຄຫາຕໍ, ສຫ ຄຫາເຕນາຕິ ສຄຫາຕໍ, ອຸປາທານິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ວິວຬຸຜສນ຺ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ອກາວໂຕ ວຬຸຜເມວ ອນຸຄ ໂຕຕິ ວຬຸຜານຸຄໂຕ໚ ເພນາຫ ‘‘ຈຕ຺ປາຣິສຸທ຺ຘິສີລມຕ຺ຕສ຺ສປີ ອກາວໂຕ’’ຕິ໚ ໂຍ ປນ ຈຕ຺ພ຺ພິເຌ ວິວຬຸຜູປນິສ຺ສເຍ ສີເລ ກິໂຕ, ໂສປີ ‘‘ອຬຸລຕ຺ຣ ອິເມຫີ ຌມ຺ເມຫີ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕີ໚

ສຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘິປລ຺ຫວຕ຺ຕນາ ນິຬຸຄິຕາ໚

ສຕ຺ຕຣຖວິນິຕວຕ຺ຕນາ

໘໕໙໚ນິສ຺ສກ຺ກວຈນເມຕໍ ‘‘ຍາວ ເຫຬຸຄິມໂສປານກລຸເອວຣາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ໚ ອຕ຺ໂຖຕິ ປໂຍຊນໍ໚ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘີ ເຫຕ຺ຖ ສີລວິ ສຸທ຺ຘີ ປໂຍເຊຕີ ຕສ຺ສ ຕທຕ຺ຖຕ຺ຕາ໚ ສີລວິສຸທ຺ຘິກິຈ຺ຈໍ ກຕໍ ນາມ ໂຫຕີ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນໂຕ໚ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິກາ ທີ ສີລວິ ສຸທ຺ຘີ ນາມ໚ ສພ຺ພປເທສູຕິ ‘‘ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘີ ຍາວເທວ ທິຬຸຄິວິສຸທ຺ຘຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີສຸ ສພ຺ພປເທສຸ, ທິຬຸຄິວິສຸທ຺ຘີຍໍ ກິຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວິສຸທ຺ຘກິຈ຺ຈໍ ກຕໍ ນາມ ໂຫຕີຕິອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚

ສາວຕ຺ຖິນຄຣໍ ວິຍ ສກ຺ກາຍນຄຣໍ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ພຕ຺ຕາ໚ ສາເກຕນຄຣໍ ວິຍ ນິພ຺ພານນຄຣໍ ປາປ຺ຕິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ໚ ອຈ຺ຈາຍິກສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກາໂລ ວິຍ ນວເມເນວ ຌເພນ ປຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ອກິສມຍກິຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປາທກາໂລ໚ ຍຖາ ຣລ຺ໂລ ສຕ຺ຕເມນ ຣຖ ວິນີເຕນ ສາເກເຕ ອນ຺ເຕປຸຣທ຺ວາເຣ ໂອຣຸລ຺ຫສ຺ສ ນ ຕາວ ກິຈ຺ຈໍ ນິຬຸຄິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ສໍວິຌາຕພ຺ພສໍວິຌານໍ ລາຕິ ມິຕ຺ຕຄຕປຣິວຸຕສ຺ສ ສຸຣສໂກຊນປຣິໂກເຄ ນິຬຸຄິຕໍ ນາມ ສິຍາ, ເອວເມຕໍ ລາຘາທສ຺ສນວິສຸທ຺ຘິຍາ ກິເລເສ ເຂເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ເຍວ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປຫານສາຌກອຣິຍຜລສມາຽຄິກາເລ ອກິສມຍກິຈ຺ຈໍ ນິຬຸຄິຕໍ ນາມ ໂຫຕີ໚ ເພນາຫ ‘‘ໂຍຄີໂນ…ເປ໌… ກາໂລ

ທພຸຄຸພໂພ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ປໂຣປຕຸຕາສ ກຸສລຊມຸມາ ນາມ ຈິຕຸຕຸປຸປາທປຣິຍາປນຸນາ ຜສຸສາທໂຍ ປໂຣປຕຸຕາສ ອນວຊຸຊຊມຸມາ។ ນິໂຣຊສຍເນຕີ ນິພຸພານສຍເນ។

''ວິສຸທຸທິໂຍ''ຕິ ວາ ''ກຖາວຕຸຖູນິ''ຕິ ວາ ອຕຸຖໂຕ ເອກໍ, ພຸຍຸຊນເມວ ນານນຸຕິ ເຕສໍ ອຕຸຖໂຕ ອນຸຍຸຕຸຕກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອິຕິ''ຕິ ອາຣທຸສໍ។ ອາຍສຸມາ ປຸຕຸໂຕ ທສ ກຖາວຕຸຖູນິ ວິສຸສຊຸເຊສີຕີ ສຕຸຕ ວິສຸທຸທິໂຍ ນາມ ວິສຸສຊຸຊນຸໂຕປິ ທສ ກຖາວຕຸຖູນິ ວິສຸສຊຸເຊສີ ເຕສໍ ອຕຸຖໂຕ ອນຸຍຸຕຸຕາ។ ເອເຕເນວ ຊມຸມເສນາປຕີ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖໂຣ ສຕຸຕ ວິສຸທຸທິໂຍ ປຸຈຸຊນຸໂຕ ທສ ກຖາວຕຸຖູນິ ປຸຈຸຊິຕີ ອຍມຸປິ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕວາຕີ ເວທິຕພຸໂພ។ ນຸຕິ ປຸຍຸທໍ។ ກື ຊານິຕຸວາ ປຸຈຸຊິຕີ ວິສຸທຸທິປຣິຍາເຍນ ກຖາວຕຸຖູນິ ປຸຈຸຊາມິຕີ ກື ຊານິຕຸວາ ປຸຈຸຊິ។ ທສກຖາວຕຸຖຸລາກິນໍ ເຖຣໍ ວິສຸທຸທິໂຍ ປຸຈຸຊນຸໂຕ ປຸຈຸຊິຕພຸຄາເນເຍວ ປຸຈຸຊເນນ ກື ຕິຕຸຖກຸສໂລ ວາ ປນ ຫຸຕຸວາ ວິສຍສຸມື ປຸຈຸຊິ, ອຸທາຫຸ ປານິຍຕຸຖິກມຕິຕຸເຖຫີ ລິນຸນຕເຜທີ ປາເຕນຸໂຕ ວິຍ ອຕິຕຸຖກຸສໂລ ຫຸຕຸວາ ອປຸຈຸຊິຕພຸພຍຸຄາເນ ອວິສຍສຸມື ປຸຈຸຊິຕີ ໂຍຊນາ។ ອິມິນາ ນເຍນ ວິສຸສຊຸຊນປກຸເຂປີ ອຕຸຖໂຍຊນາ ເວທິຕພຸພາ។ ຍທຕຸຖມສຸສ ວິຈາຣຕາ ອາຣທຸຊາ, ຕໍ ທສຸເສນຸເຕນ ''ຕິຕຸຖກຸສໂລ ຫຸຕຸວາ''ຕິອາທີ ວຕຸວາ ວິສຸທຸທິກຖາວຕຸຖູນໍ ອຕຸຖໂຕ ອນຸຍຸຕຸເຕປີ ອຍໍ ວິເສໂສ ເວທິຕພຸໂພຕິ ທສຸເສຕຸໍ ''ຍໍ ທີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕທມິນາຕີ ຍໍ ''ສໍຂິຕຸຕໍ, ວິຕຸຖິຕຸຕ''ນຸຕິ ຈ ວຸຕຸຕໍ, ຕໍ ອິມິນາ ອິທານິ ວຸຈຸຈມາເນນ ນເຍນ ວິຊິນາ ເວທິຕພຸພໍ។

ເອກາ ສີລວິສຸທຸທີຕິ ວິສຸທຸທິສຸ ວິສໍ ເອກາ ສີລວິສຸທຸທິ។ ທສສຸ ກຖາວຕຸຖູສຸ ຈຕຸຕາຣິ ກຖາວຕຸຖູນິ ຫຸຕຸວາ ອາຄຕາ ອປຸປິຈຸຊຕາທີທີ ວິນາ ສີລວິສຸທຸທິຍາ ອສມຸກວໂຕ។ ອປຸປິຈຸຊກຖາຕິອາທີສຸ ກຖາສີເສນ ທສກຖາວຕຸຖຸ ຄທີຕໍ។ ກເຖຕພຸພຕຸຕາ ວາ ວຕຸຖຸ ກຖາວຕຸຖູຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອວລຸຈ ອຸປກາຣໂຕ, ສກາວໂຕ ວາ ຈຕຸນຸນໍ ກຖາວຕຸຖູນໍ ສີລວິສຸທຸທິສາຍຄໂຫ ທພຸຄຸພໂພ។ ຕິຕຸຕໍ ກຖາວຕຸຖູນໍ ຈິຕຸຕວິສຸທຸທິສາຍຄເຫປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ປລຸຈ ວິສຸທຸທິໂຍຕິ ນາມຣູປປຣິຈຸເຊໂທ ທິຍຸຄິວິສຸທຸທີ, ສປຸປຈຸຈຍນາມຣູປທສຸສນໍ ກງຂາວິຕຣຕາວິສຸທຸທີ, ວິປສຸສນຸປກຸກິເລເສ ປຫາຍ ອຸປຸປນຸນໍ ວິປສຸສນາຍາຕໍ ມຄຸຄາມຄຸຄຍາຕາທສຸສນວິສຸທຸທີ, ອຸທຍພຸພຍຍາຕາທີ ນວວິຊຍາຕໍ ປຜິປທາຍາຕາທສຸສນວິສຸທຸທີ, ອຣິຍມຄຸຄຍາຕໍ ຍາຕາທສຸສນວິສຸທຸທີຕີ ອິມາ ປລຸຈ ວິສຸທຸທິໂຍ។

ສຕຸຕຣຖວິນີຕວຕຸຕນາ ນິຍຸຖິຕາ។

໔໒໐។ສມຸໂມທີຕຸນຸຕິ ອນນຸຕຣໍ ວຸຈຸຈມາເນນ ສມຸໂມທີຕຸໍ។ ອຍຸຄານປຣິກປຸເປນາຕີ ອກາຣຕາສຸສ ວຕຸຖຸໂນ ປຣິກປຸປເນນ ຕທາ ອສມຸກວນຸຕໍ ອຕຸຖໍ ປຣິກປຸເປຕຸວາ ວຈເນນ។ ອກິຕຸຫທສຸສນສຸສາຕີ ນິຈຸຈທສຸສນສຸສ, ນິຍຕທສຸສນສຸສາຕີ ອຕຸໂຖ។

ອຸກຸຂິປີຕີ ຄຸຕໂຕ ກຖິຕກາເວນ ອຸກຸກໍເສຕີ។ ເຖຣສຸສາຕີ ອາຍສຸມໂຕ ປຸຕຸຕາຕຸເຖຣສຸສ។ ອິມສຸມື ຄາເນ ອິມສຸມື ກາຣເຕ ເອກປເທເນວ ສາວກວິສເຍ ອນຸຍຸສາຊາຣຕາຄຸຕາວິກຣຕານິມິຕຸຕໍ។ ອິທານິ ຕເມວຕຸຖໍ ປາກຍຕຣໍ ກາຕຸໍ ''ອມຈຸຈລຸທີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ອປຈາຍມາໂນຕີ ປູຊຍນຸໂຕ។

''ອນຸມສຸສ ອນຸມສຸສ ປຸຈຸຊິຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ວິຈາຣຕາວເສນາຫ ''ກື ປນ ປຍຸທສຸສ ປຸຈຸຊນໍ ກາຣິຍໍ ອຸທາຫຸ ວິສຸສຊຸຊນ''ນຸຕິ។ ສເທຕຸກໍ ກຕຸວາຕີ ຍຸຕຸຕາຍຸຕຸຕໍ ກຕຸວາ។ ສກາຣຕານຸຕິ ຕສຸເສວ ເວວຈນໍ។ ປຸຈຸຊນມຸປີຕີ ເອວໍ ສທຊມຸເມນ ປຸຈຸຊິຕພຸພມຕຸຖໍ ສຍໍ ສມຸປາເທຕຸວາ ປຸຈຸຊນມຸປີ ກາຣິຍໍ ທຸກຸກຣໍ។ ວິສຸສຊຸຊນມຸປີຕີ ສທຊມຸເມນ ວິສຸສຊຸຊນມຸປີ ທຸກຸກຣໍ។ ເອວລຸທີ ວິສຸສຊຸເຊນຸໂຕ ວິລຸລູນໍ ຈິຕຸຕໍ ອາຣາເຊຕີຕິ។ ຍຖານຸສນຸຊິນາວ ເທສນາ ນິຍຸຖິຕາອາທີໂຕ ສປຣິກຸຂາຣໍ ສີລໍ, ມຊຸເຊ ສມາຊີ, ອນຸເຕ ວ ສີກາວປຸປຕຸຕໍ ປລຸລໍ ທສຸເສຕຸວາ ເທສນາຍ ນິຍຸຄາປິຕຕຸຕາຕິ។

ຣຖວິນີຕສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

໕។ ນິວາປສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໔໒໑។ ນິວປຸປຕີຕີ ນິວາໂປ, ນິວາປີ ວຕຸເຕຕີ, ນິວາປໂກຊນໍ ວາ ເອຕສຸສາຕີ ເນວາປີໂກ, ນິວາເປນ ມິເຄ ປໂລເກຕຸວາ ຄຕຸຫນກມາຄວິໂກ។ ຕິຕຸພິຊານີຕີ ນິວາປຕິຕາພິຊານີ។ ວປຸປນຸຕີ ສສຸສໍ ວິຍ ວປີຕພຸພຍຸເຄນ ວປຸປໍ។ ''ນຍໍ ວິຍ ອນຸເຍ ເກ ອິທີ

ສໍ ລກິສຸສນຸຕິ''ຕິ ມານເມຫໍ ອາປຊຸຊິສຸສນຸຕິ។ ວິສຸສຍຸຖສຕິກາວນຸຕິ ອນຸສຸສຽກິຕປຣິສຽກິຕກາວໍ។ ຕິຣຈຸຉານາ ທີ ວິຊາ ຕິຍພລວຕິຣຈຸຉານວສນຍຸຖາເນສຸ ສາສຽກາ ອຸພຸພິຄຸຄຫທຍາ ອປຸປມຕຸຕາ ໂຫນຸຕິ ວິເສສໂຕ ມາຄວິກາທິມນຸສຸສູປຈາເຣ, ຣສຕຕຸຫາຍ ປນ ພຫຸສາ ປມາທໍ ອາປຊຸຊສຸສນຸຕິ។ ນິວປຕິ ເອຕຸຖາຕິ ນິວາໂປ, ນິວາປກູມິ ນິວາປຍຸຖານໍ។ ເຕນາຫ ''ນິ ວາປຍຸຖາເນ''ຕິ។ ''ຍຖາການກຣຕີຍາ''ຕິ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ''ເອກໍ ກິຣາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຸຖ ນິວາຣວນໍ ວິຍາຕິ ນິ ວາຣສຸສ ສມູໂຫ ວິຍ។ ນິວາໂຣ ນາມ ອຣລຸເລ ສຍໍຊາຕວີຫີຊາຕີ។ ເມພມາລາ ວິຍາຕິ ເມພພຍາ ວິຍ។ ເອກຄຸພນນຸຕິ ເອກຊຸຊໍ ວິຍ ອວິຣຍຸຖໍ។ ປກຸກມນຸຕີຕິ ອາສຽກປຣິສຽກາ ຫຸຕຸວາ ປກຸກມນຸຕິ។ ກຕຸເຕາ ຈາລຍມານາຕິ ອນາສຽກນຸຕານໍ ປຫຍຸຖາ ກາຣຫສຸສນໍ។ ມຕຸຫລຄຸມຸພນຸຕີ ມຕຸຫລກາກາເຣນ ກິຕໍ ຄຸມຸພໍ។

໔໖໔។ກປຸເປຕຸວາຕິ ອຸປມາກາເວນ ປຣິກປຸເປຕຸວາ។ ມິເຄ ອຕຸຕໂນ ວເສ ວຕຸຕາປນໍ ວສີກາໂວ។ ໂສ ເອວ ອິຊຸຊນຍຸເຖນ ອິທຸທິ, ປກາວນຍຸເຖນ ອານຸກາໂວ។

໔໖໖។ກເຍນ ໂກຄໂຕຕິ ກເຍນ ສຫ ສກາຍໍ ນິວາປປຣິໂກຄໂຕ។ ພລວິຣິຍນຸຕິ ກາຍພລຍຸຈ ອຸຍຸຖານວິຣິຍຍຸຈ។ ອຍຸຖກຖາຍໍ ປນ ພລເມວ ວິຣິຍໍ។ ພລນຸຕິ ຈ ສຣີຣພລໍ, ຕຍຸຈ ອຕຸຖໂຕ ມນສິກາຣມຕຸເຕທີ ອປຣາປຣໍ ສຍຸຈຣຕາກວາໂຕຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອປຣາປຣໍ ສຍຸຈຣຕວາໂຍສາຕູ''ຕິ។

໔໖໔។ສີກຸຂິຕເກຣາຜິກາຕິ ປຣິຈິຕສາເຖຍຍາ, ວລຸຈກາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອິທຸທິມນຸໂຕ ວິຍ ອານຸກາວວນຸໂຕ ວິຍ។ ປຈຸຣຊເນທີ ປຣກູ ຕາ ຊາຕາຕິ ປຣຊນາ, ມຫາກູຕາ។ ເຕນາຫ ''ຍກຸຂາ''ຕິ។ ສມນຸຕາ ສປຸປເທສນຸຕິ ສມນຸຕໂຕ ປເທສວນຸຕໍ ວິປຸໂລກາສສນຸນິ ວາສຍຸຖານໍ។ ຕສຸສ ປນ ສປຸປເທສຕາ ມຫາໂອກາສຕາຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ມຫນຸຕໍ ໂອກາສ''ນຸຕິ។

໔໖໔។ພຍຸເຜສຸສນຸຕີຕິ ''ສກາຍສມຸຍຸຖານ''ນຸຕິ ສຍຸລາຫານວເສນ ຈິຕຸຕໍ ເຈເຕສຸສນຸຕິ, ຕາເສສຸສນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຣິຈຸຈ ຊິສຸສນຸຕີຕິ ນິພຸພິສິສຸສນຸຕິ។ ມຫລຸລໂກຕິ ຊາຕິຍາ ມຫລຸລໂກ ຊິຕຸໂຕ។ ທຸພຸພໂລຕິ ພຸຍາຂີວເສນ, ປກຕິຍາ ວາ ພລວິຣຫິໂຕ។

໔໖໗។ ນິວາປສທິສຕາຍ ນິວາໂປຕິ ວາ។ ໂລກປຣິຍາປນຸນໍ ຫຸຕຸວາ ກິເລເສທີ ອາມສິຕພຸພຕາຍ ໂລກາມິສານີຕິ ວາ។ ວຍຸເຜ ອາ ມິສກູຕຕຸຕາ ວຍຸຜາມິສກູຕານໍ។ ວສໍ ວຕຸເຕຕີຕີ ກາມຄຸເຕທີ ກາມຄຸເຕ ຄິທຸເຊ ສຕຸເຕ ຕສຸເສວ ເຕສສຸສ ວເສນ ອຕຸຕໂນ ວເສ ວຕຸເຕຕີຕີ។ ເຕນາຫ –

''ອນຸຕລິກຸຂຈໂຣ ປາໂສ, ຍຸວາຍໍ ຈຣຕີ ມານໂສ;

ເຕນ ຕໍ ພາສຍິສຸສາມິ, ນ ເມ ສມຕ ໂມກຸຂສີ''ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໕໑; ມຫາວ។ ໖໖);

ອຍນຸຕິ ປຖມມິຄຊາຕູປມາ។ ວານປຕຸຖສຸສ ສໂຕວ ປປຍຸຈປຣຫຕຸຕິກາທີສປຸຕຸຕຫາຣນິກຸຂມນໍ ສນຸສາຍາຫ ''ສປຸຕຸຕກາຣິຍປພຸພຊຊາຍາ''ຕິ។

໔໖໘។ ກາມໂຕ ຈິຕຸຕສຸສ ວິມຸຕຸຕິ ອິສ ເຈໂຕວິມຸຕຸຕີຕິ ອພິປຸເປຕາຕິ ອາຫ ''ເຈໂຕວິມຸຕຸຕິ ນາມ…ເປ… ອຸປຸປນຸນອຊຸຊາສໂຍ''ຕິ។ ກາເມ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ປຸນ ຕຸຕຸຖ ນິມຸຄຸຄຕາຍ ທຸຕິຍສມຕພຣາຫຸມຕາ ທຸຕິຍມິຄຊາຕູປມາ ວຸຕຸຕາ។

໔໖໙។ ຕຕິຍສມຕພຣາຫຸມຕາ ຍຖາປຣິຈຸຈຕຸເຕ ກາເມ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ເອວໍ ຄິຕາ, ນ ທຸຕິຍາ ວິຍ ຕຸຕຸຖ ນິມຸຄຸຄາຕີ ອພິປຸປາເຍນ ''ກື ປນ ເຕ ອກໍສູ''ຕິ ປຸຈຸສຕີ។ ອິຕເຣ ກາມໍ ອຊຸກໍ ກາມຄຸເຕສຸ ນ ນິມຸຄຸຄາ, ປຣິຍາເຍນ ປນ ນິມຸຄຸຄາ ທີຍຸຖິຊາເລນ ຈ ອຊຸໂຊຕຸຖຍາຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ''ຄາມນິຄມຊນປທຣາຊສານີໂຍ''ຕິອາທີມາຫ។ ທີຍຸຖິຊາລມຸປີ ຕຕຸທາຊາລານຸຄຕເມວາຕີ ອາຫ ''ມາຣສຸສ ປາປີມໂຕ ທີຍຸຖິຊາເລນ ປຣິກຸຂິປີຕຸວາ''ຕິ។

໔໗໑។ ຂນຸສກິເລສາກີສຽຂາຣມາຣາ ວາ ອິສ ມາຣຄຸຄຫເຕນ ຄຫີຕາຕິ ທຍຸຖພຸພໍ។ ອກຸຂີນີ ກີນຸທີ ທຍຸຖໍ ອສມຕຸຖກາວາປາທ ເນນ។ ເຕນາຫ ''ວິປສຸສນາປາທກຊຸຊານ''ນຸຕິອາທີ។ ກິລຸຈາປີ ມາໂຣ ຍໍ ກິລຸຈິ ຊານໍ ສມາປນຸນສຸສປີ ກິກຸຂຸໂນ ຈິຕຸຕໍ ອິມໍ

ນາມ ອາຣມ຺ມຓ຺ ນິສ຺ສາຍ ວຕ຺ຕຕີຕິ ນ ຊານາຕິ, ອິຘາຘິປ຺ເປຕ຺ສ຺ສ ປນ ຠິກ຺ຂຸໂນ ວເສນ "ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຊ຺ຊານ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວ ປຣິຍາເຍນາຕິ "ນ ມາຣສ຺ສ ອກ຺ຂີນິ ຠິນ຺ທີ"ຕິ ເອວມາທິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຍາເຍນຯ ອທສ຺ສນໍ ຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ປທໍ ປຕິຏ຺ຐາຕິ ຈ ອິທ ອາຣມ຺ມຓ຺ ອຘິປ຺ເປຕໍ ຕໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິ ອາຫ "ອປ຺ປຕິຏ຺ຐໍ ນິຣາຣມ຺ມຓ"ນ຺ຕິຯ ໂສຕິ ມາໂຣຯ ທິສ຺ວາຕິ ທສ຺ສນເຫຕຸຯ ຍສ຺ມາ ມຄ຺ເຄນ ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນເຫຕຸ ອາສວາ ນ ປຣິກ຺ຂີຓາຯ ຜລກ຺ຂເຓ ຫິ ເຕ ຂີຓາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິຯ

ໂລເກຕິ ສຕ຺ຕໂລເກ ສງ຺ຂາຣໂລເກ ຈຯ ສຕ຺ຕວິສຕ຺ຕຠາເວນາຕິ ລຄ຺ຄຠາເວນ ເຈວ ສວິເສສໍ ອາສຕ຺ຕຠາເວນ ຈຯ ອຖ ວາຕິອາທິນາ ນິທ຺ເທສນຍວເສນ (ມຫານິຯ ໓, ຈູຬນິຯ ເມຕ຺ຕຄູມາຓວປຸຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໒໘, ໒໙; ຈູຬນິຯ ຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕນິທ຺ເທສ ໑໒໘) ວິສຕ຺ຕິກາປທໍ ນິທ຺ທິສຕິຯ ວິສຕາຕິ ວິຕ຺ຖຏາ ຣູປາທີສຸ ເຕຠູມກຘມ຺ເມສຸ ພ຺ຍາປນວເສນ ວິສຏາຕິ ປຸຣິມວຈນເມວ ຕກາຣສ຺ສ ຏກາຣໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິສາລາຕິ ວິປຸລາຯ ວິສກ຺ກຕີຕິ ປຣິສກ຺ກຕິ ສຫຕິຯ ຣຕ຺ໂຕ ຫິ ຣາຄວຕ຺ຖຸນາ ປາເທນ ຕາລິຍມາໂນປິ ສຫຕິຯ ໂອສກ຺ກນໍ, ວິປ຺ຜນ຺ທນໍ ວາ ວິສກ຺ກນນ຺ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ວິສໍຫຣຕີຕິ ຍຖາ ຕຖາ ກາເມສຸ ອານິສໍສໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ວິວິເຘຫິ ອາກາເຣຫິ ເນກ຺ຂມ຺ມາຠິມຸຂປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ສໍຫຣຕິ ສງ຺ຂິປຕິ, ວິສໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ, ຕໍ ຫຣຕິ ອຸປເນຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິສໍວາທິກາຕິ ອນິຈ຺ຈາທີນິ ນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຄຓ຺ຫາເປນ຺ຕີ ວິສໍວາທິກາ ໂຫຕິຯ ທຸກ຺ຂນິພ຺ພຕ຺ຕກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ເຫຕຸຠາວໂຕ ວິສມູລາ, ວິສໍ ວາ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂາທິຠູຕາ ເວທນາ ມູລໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວິສມູລາຯ ທຸກ຺ຂສມຸທຍຕ຺ຕາ ວິສໍ ຜລໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ວິສຜລາຯ ຕຓ຺ຫາຍ ຣູປາທິກສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ເສວ ປຣິໂຠໂຄ ໂຫຕິ, ນ ອມຕສ຺ສາຕິ ສາ "ວິສປຣິໂຠຄາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິຣຸຕ຺ຕິວເສນ ສທ຺ທສິທ຺ຘິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ໂຍ ປເນຕ຺ຖ ປຘາໂນ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຸນ "ວິສາລາ ວາ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນິຕ຺ຕິຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕິຓ຺ໂຓຕິ ອຸປສຄ຺ຄວເສນ ປທໍ ວຑ຺ຒິຕໍຯ ນິຣວເສສໂຕ ວາ ຕິຓ຺ໂຓ ນິຕ຺ຕິຓ຺ໂຓຯ ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ອຸທ຺ທສມຸທ຺ທໍ ຕິຓ຺ໂຓ ອຸຕ຺ຕິຓ຺ໂຓຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ນິວາປສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໖ຯ ປາສຣາສິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໗໒ຯສາຘຸມຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສາຘຸ-ສທ຺ໂທ ອາຍາຈນຕ຺ໂຖ, ນ "ສາຘາວຸໂສ"ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໖; ສຸຯ ນິຯ ໑໙໒) ວິຍ ອຠິນນ຺ທນາທິອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ອາຍາຈນ຺ຕາ"ຕິຯ ເຕນາຫ ປາຬິຍໍ "ລເຠຍ຺ຍາມາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ກສ຺ມາ? ພຸທ຺ຘາ ຫິ ຄຣູ ໂຫນ຺ຕິ, ປຣມຄຣູ ອຸຕ຺ຕມໍ ຄາຣວຏ຺ຐານໍ, ນ ຍຖາ ຕຖາ ອຸປສງ຺ກມນີຍາຯ ເຕນາຫ "ເອກຈາຣີໂກ ສີໂຫ"ຕິອາທີຯ

"ປາກຏກິຣິຍາຍາ"ຕິ ສງ຺ເຂເປນ ວຸຕ຺ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ "ຍໍ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຠຄວາ ສພ຺ພກາລໍ ກິເມວມກາສີຕິ? ນ ສພ຺ພກາລ ເມວມກາສີຯ ຍທາ ປນ ອກາສີ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຠຄວາ ປຐມໂພຘິຍ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕຠາເວຕິ ອິມິນາ ປຸຣິສຕ຺ຕຠາວໍ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິຯ ຘນປຣິຈ຺ຈາໂຄ ກໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ ຠຄວໂຕ ຘຣມານກາເລຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ມາລາກຈວຣນ຺ຕິ ມິລາຕມາລາກຈວຣໍຯ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ນ ອຸປລິມ຺ປຕິ ອຈ຺ຉຕຣຉວິຠາວໂຕຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ "ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ຉວິຍາ ກາເຍ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ນ ລິມ຺ປຕີ"ຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ຠຄວາ ນຫາຍຕີຕິ ອາຫ "ອຸຕຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖ"ນ຺ຕິຯ

ວິຫາໂຣຕິ ເຊຕວນວິຫາໂຣຯ ວີສຕິອຸສຠໍ ຄາວຸຕສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ຠາໂຄຕິ ວທນ຺ຕິຯ ກທາຈີຕິ ກສ຺ມິຍ຺ຈິ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທຯ ອຈລເມວາຕິ ອປຣິວຕ຺ຕເມວ ອນລ຺ລຠາວໂຕ, ມຍ຺ຈານໍ ປນ ອປ຺ປມຫນ຺ຕຕາທີ ປາທານໍ ປຕິຏ຺ຐິຕຏ຺ຐານສ຺ສ ຫານິວຑ຺ຒິໂຍ ໂຫນ຺ຕິເຍວຯ

ຍນ຺ຕນາຬິກາທີ ປຣິປຸຓ຺ຓສຸວຓ຺ຓຣສຘາຣາທີຯ ນ຺ຫານວຕ຺ຕນ຺ຕິ "ປພ຺ພຊິເຕນ ນາມ ເອວໍ ນ຺ຫາຍິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ນ຺ຫານຈາຣິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຯ ຍສ຺ມາ ຠຄວໂຕ ສຣີຣໍ ສຸຘນ຺ຕຈາມີກຣສມານວຓ຺ຓໍ ສຸປຣິໂສຘິຕປວາຬຣຸຈິຣກຣຈຣຓາວຣໍ ສຸວິສຸທ຺ຘນີລຣຕນາວຬິສທິສເກສຕນຸຣຸຫໍ, ຕສ຺ມາ ຕຫໍ ຕຫໍ ວິນິສ຺ສຕຊາຕິຫິງ຺ຄຸລກຣສູປໂສຠິຕໍ ອຸປຣິ ມຫຄ຺ຆຣຕນາວຬິສຍ຺ຉາທິຕໍ ຊງ຺ຄມມິວ ກນກຄິຣິສິຂຣໍ ວິໂຣຈິຕ຺ຖຯ ຕສ຺ມິຍ຺ຈ ສມເຍ ທສພລສ຺ສ ສຣີຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຉພ຺ພຓ຺ຓຣສ຺ມິໂຍ

ສມນ຺ຕໂຕ ອສີຕິຫຕ຺ຖປ຺ປມາເຄາ ປເທເສ ອາຂາວນ຺ຕິ ວິຂາວນ຺ຕິ ຣຕນາວລຸອິຣຕນທາມ-ຣຕນຈຸຕ຺ຕ-ວິປ຺ປກິຕ຺ຕໍ ວິຍ, ປສາ
ຣິຕຣຕນຈິຕ຺ຕກລ຺ຈນປຏ຺ຏມິວ, ອາສິລ຺ຈມານລາຂາຣສຂາຣາ-ຈິຕມິວ , ອຸກ຺ກາສຕນິປາຕສມາກຸລມິວ, ນິຣນ຺ຕຣໍ
ວິປ຺ປກິຕ຺ຕ-ກຕິກາຣ-ກິ໌ງກິຕິກ-ປຸປ຺ຜມິວ, ວາຍຸເວຄສມຸທ຺ຂຕ-ຈິນປີຏ຺ຖຈຸຕ຺ຕ-ຣລ຺ຊິຕມິວ, ອິນ຺ທຂນຸ-ວິຊ຺ຊລຕາ-ວິຕານ
ສນ຺ຖຕມິວ, ຄຄນຕລໍ ຕໍ ຖານໍ ປວນ຺ຈ ສມ຺ມາ ຜຣນ຺ຕີ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວຕ຺ຕຸຄູມີ ນາເມສາ’’ຕິອາທິ຺ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸປເມຍ຺
ຍຕ຺ຖໍ຺ ອຸປມາໂຍຕິ ‘‘ອິທິໂສ ຈ ໂຫຕີ’’ຕິ ຍຖາຣຫໍ ຕທນຸຈ຺ລວິກາ ອຸປມາ຺ ກາຣຕານີຕິ ອຸປມຸປເມຍ຺ຍສມ຺ພນ຺ຂວິກາວນານີ
ກາຣຕານີ຺ ປູເຣຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຕນໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ຺ ຖາໂມ ເວທິຕພ຺ໂພ ‘‘ອຕິຕ຺ເຖ ປກ຺ຂນ຺ໂທ’’ຕິ ອວຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ຺

໔໗໓຺ກຕ຺ຕິກາຕິ ສຣີຣຄຕພິນ຺ທຸກຕານິ ມຕ຺ຫລານີ຺ ປຣິກ຺ຂາຣກຕ຺ໜນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ສງ຺ຆາຜິລ຺ຈ ສນ຺ຂາຍ ວທຕີ຺ ກີ ປ
ນາຍໍ ນໂຍ ພຸທ຺ຂານມ຺ປີ ສຣີເຣ ໂຫຕີຕິ? ນ ໂຫຕິ, ວຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ປເນຕໍ ກຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ພຸທ຺ຂານໍ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺
ຄມນວເສນ ກາຍສ຺ສາກິນີຫຣຕໍ ຄມນາກິຫາໂຣ຺ ຍຖາສິປ຺ປາຍາວຕ຺ຕນໍ ອສິປ຺ປາຍໂກປນໍ຺

ອລ຺ລຕຣາຍ ປາຣມິຍາຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມິຍາ຺ ວີຣິຍປາຣມິຍາຕິ ອປເຣ຺ ມຫາກິນິກ຺ຂມນສ຺ສາຕິ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ຈຣິມກເວ ອກິ
ນິກ຺ຂມນສ຺ສ຺ ຕລ຺ຫີ ມຫນ຺ຕໍ ໂກຄກ຺ຂນ຺ຂໍ ມຫນ຺ຕລ຺ຈ ລາຕິປຣິວຏ຺ຏໍ ມຫນ຺ຕລ຺ຈ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສິຣີ ປຊຫິຕ຺ວາ ສເທວກສ຺ສ
ໂລກສ຺ສ ສມາຣກສ຺ສ ຈ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍເກຫສ຺ສ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖາຍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມຫນີຍຕາຍ ຈ ມຫນ຺ຕໍ
ອກິນິກ຺ຂມນນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ຺

ປຸຣິໂມຕິ ‘‘ກຕມາຍ ນຸ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ກວຖາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ໂຖ຺ ກາ ຈ ປນ ໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣເກ຺
ເຕນ ຍຖາປຸຈ຺ຈິຕາຍ ກຖາຍ ວກ຺ຂມານໍ ວິປ຺ປກຕກາວໍ ໂຊເຕຕີ຺ ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາເຣ຺ ຍາຍ ຫີ ກຖາຍ ເຕ ກິກ຺ຂູ
ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ສາ ເອວ ອນ຺ຕຣາກຖາກູຕາ ວິປ຺ປກຕາ ວິເສເສນ ປຸນ ປຸຈ຺ຈິຍຕີ຺ ອລ຺ລາຕິ ອນ຺ຕຣາ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖມາຫ຺
ອລ຺ລຕ຺ໂຖ ຫີ ອຍໍ ອນ຺ຕຣາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ກູມນ຺ຕຣໍ (ຂ຺ ສ຺ ອຏ຺ຖ຺ ນິທານກຖາ) ສມຍນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ອນ຺ຕຣາຕິ ວາ
ເວມຊ຺ເຊຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທສກຖາວຕ຺ຖຸນິສ຺ສິຕາຕິ ‘‘ກີ ສີລໍ ນາມ, ກຖລ຺ຈ ປູເຣຕພ຺ພໍ, ການິ ຈສ຺ສ ສໍກິເລສໂວທານານີ’’ຕິອາທີນາ
ອປ຺ປີຈ຺ລາທີນິສ຺ສິຕາ ສີລາທີນິສ຺ສິຕາ ຈ ກຖາ຺ ອຣິໂຍຕິ ນິທ຺ໂທໂສ຺ ອຖ ວາ ອຕ຺ຖກາເມຫີ ອຣຕີໂຍຕິ ອຣິໂຍ, ອຣິຍານໍ ອຍນ຺
ຕິ ວາ ອຣິໂຍຕີ຺ ກາວນາມນສິກາຣວເສນ ຕຸຕ຺ຫີ ກວນ຺ຕິ, ນ ເອກຈ຺ຈພາຫິຣກປພ຺ພຊິຕາ ວິຍ ມູຄພ຺ພຕສມາທາເນນ຺ ທຸ
ຕິຍຊ຺ຊານມ຺ປີ ອຣິໂຍ ຕຸຕ຺ຫີກາໂວ ວຈີສງ຺ຂາຣປຫານໂຕ຺ ມູລກມ຺ມຏ຺ຖານນ຺ຕິ ປາຣິຫາຣິຍ ກມ຺ມຏ຺ຖານມ຺ປີ຺ ຊານນ຺ຕິ ທຸ
ຕິຍຊ຺ຊານໍ຺

໔໗໔຺ ‘‘ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ໂວ, ກິກ຺ຂເວ, ທ຺ວຍ’’ນ຺ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໗໓; ອຸທາ຺ ໑໔, ໔໗, ໔໙) ອຏ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ເທສນາ ປວຕ຺
ຕາຕິ ຕສ຺ສາ ອຸປຣິເທສນາຍ ສມ຺ພນ຺ຂໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ທ຺ເວມາ, ກິກ຺ຂເວ, ປຣິເຍສນາຕິ ໂກ ອນຸສນ຺ຂີ’’ຕິ ອນຸສນ຺ຂີ ປຸຈ຺ລຕີ຺ ອຍໍ
ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຣິເຍສນາຕິ ຍາ ມຫາກິນິກ຺ຂມນປຜິພທ຺ຂາ ຂມ຺ມີ ກຖາ, ສາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຂມ຺ມປຣິເຍສນາ ຂມ຺ມວິຈາຣຕາ
ອຣິຍປຣິເຍສນາ ນາມ຺ ອປາຍມຄ຺ຄນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖາວຫໍ ມຄ຺ຄໍ຺ ອຸທ຺ເທສານຸກ຺ກມໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຸທ຺ເທສານຸປຸພ຺ພີ ລງ຺ຆິຕ຺ວາ຺
ຂມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ‘‘ອໂມສຂມ຺ມໍ ນິພ຺ພານ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ປກຕິປຣິຍາໂຍ຺ ຊາຍນສກາໂວຕິ ຊາຍນປກຕິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເສສປເທ
ສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺

ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ຍຖາ ‘‘ປຸຕ຺ຕກຣິຍ’’ນ຺ຕິ ທ຺ວນ຺ທສມາສວເສນ ເອກຕ຺ຕໍ, ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ‘‘ທາສີທາສ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ສພ຺ພປເທ
ສ຺ຸ ປຣໂຕ ວິກາຣໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ພທາ ຊາຕຣູປເມວ ໂຫຕີຕິ ຊາຕຣູປໍ, ສຸວຕ຺ຕໍ຺ ຂວລສກາວຕາຍ ຣລ຺ຊີຍຕີຕິ ຣຊຕໍ,
ຣູປີຍໍ຺ ອິຂ ປນ ສຸວຕ຺ຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ອຸປໂກຄປຣິໂກຄາຣຫໍ ຣຊຕໍເຕວ ຄຫີຕໍ຺ ອຸປຂີຍຕີ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປຂໂຍ຺ ຈຸ
ຕີສງ຺ຂາຕໍ ມຣຕນ຺ຕິ ເອກກວປຣິຍາປນ຺ນໍ ຂນ຺ຂນິໂຣຂສງ຺ຂາຕໍ ມຣຕມາຫ຺ ຂຕິກນິໂຣໂຂ ປນ ຂເຕ ຂເຕ຺ ເຕນາຫ ‘‘ສຕ຺ຕາ
ນໍ ວິຍາ’’ຕີ຺ ສໍກິລິສ຺ສຕີຕິ ທູສວິເສນ ວິຍ ອຕ຺ຕານໍ ທູສິສ຺ສຕີ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ – ‘‘ປລ຺ຈິເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຊາຕຣູປສ຺ສ ອຸປກ຺ກິ
ເລສາ ອໂຍ ໂລຫ’’ນ຺ຕິອາທີ (ອ຺ ນິ຺ ໕຺໒໓)຺ ມລໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ເຍຫີ ສຫໂຍຄໂຕ ມລີນໍ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ມລີນກາວປຈ຺ຈຍານໍ
ວເສນ ມລໍ ຄເຫຕ຺ວາ຺ ຊີຣຕໂຕ ຊຣາຂມ຺ມວາເຣ ຊາຕຣູປໍ ຄຫີຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາ຺ ເຍ ປນ ຊາຕີຂມ຺ມວາເຣປີ ຊາຕຣູປໍ ນ ປຖນ຺
ຕິ, ເຕສໍ ອິຕເຣສໍ ວິຍ ຊີຣຕຂມ຺ມວາເຣ ສຣູປໂຕ ອນາຄຕມ຺ປີ ອຸປສິຄ຺ຄຫເຄນ ຄຫີຕເມວາຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍ຺ ປຣິຄ຺ຄເຫ ກີຕານໍ
ປນ ວເສນ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອປາກຏານມ຺ປີ ຊາຕິຊຣາມຣຕານໍ ວເສນ ໂຍຊນາ ລພ຺ກເຕວ຺ ຊາຕຣູປສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພສ຺ສປີ
ອນິນ຺ທຣິຍພທ຺ຂສ຺ສ ຄຫຕໍ ທຏ຺ຖພ຺ພໍ, ປຸຕ຺ຕກຣິຍາທິຄ຺ຄຫເຄນ ວິຍ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາທິຄ຺ຄຫຕໍ຺

໔໗໕ຯ ອຣິເຍຫິ ປຣິເຍສນາ, ອຣິຍານໍ ປຣິເຍສນາຕິ ວາ ອຣິຍປຣິເຍສນາຕິ ສມາສທ຺ວຍໍ ທສ຺ເສຕິ “ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ”ຕິອາທິນາຯ

໔໗໖ຯມູລໂຕ ປຎ຺ຎາຍາຕິ ຍໍ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນສ຺ສ ມູລກາເວສ຺ອາທີນວທສ຺ສນໍ, ຕໂຕ ປຎ຺ຎາຍຯ ຍສ຺ມາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຕຕ຺ຖ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ສາ ຈ ເນສໍ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ, ຕສ຺ມາ ກຄວາ ເຕສໍ ມູລໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນກຖໍ ກເຖຕຸໍ ອາຣຠິຯ ອຫມ຺ປິ ປຸພ຺ເພຕິ ວິເສສວຈນໍ ອປຣິປກ຺ກຎາເຓນ ສຍໍ ຈຣິມກເວ ຕີສຸ ປາສາເທສຸ ຕິວິຘນາຏກປຣິວາຣສ຺ສ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິສທິສາຍ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອນຸຠວນໍ, ອຠິນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປທານປທຫນວເສນ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄຎ຺ຈ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ອນຣິຍປຣິເຍສນໍ ປຣິເຍສິນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິຍາປີຕິ ຍຖາສກໍ ຄິຫິໂຠຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ ຕໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍເຄ ຐິຕາ ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມຈກ຺ກປວຕ຺ຕນເທສນາຍ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໓; ປຏິຯ ມຯ ໔ຯ໓໐) ຕມ຺ປິ ປຫາຍ ອຣິຍປຣິເຍສນໍ ປຣິເຍສີສູຕິຯ

໔໗໗ຯ ການໍ ທຫຣ-ສທ຺ໂທ “ທຫຣໍ ກຸມາຣໍ ມນ຺ທໍ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກ”ນ຺ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໘໖) ເອຕ຺ຖ ພາລທາຣເກ ອາຄໂຕ, “ກຫ຺ເຣນ ໂຍພ຺ພເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິ ປນ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ຍຸວາວຕ຺ຖາ ອິຘ ທຫຣ-ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ “ຕຣຸໂຕວ ສມາໂນ”ຕິຯ ປຖມວເຍນ ເອກູນຕີສວຍຕ຺ຕາຯ ຊາຕິຍາ ຫິ ຍາວ ເຕຕ຺ຕີສວຍາ ປຖມວໂຍຯ ອນາທຣຕ຺ເຖ ສາມິວຈນໍ ຍຖາ “ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ຣຸທນ຺ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊີ”ຕິຯ ການໍ ອສ຺ສຸມຸຈ຺ຈນໍ ໂຣທນໍ, ຕໍ ອສ຺ສຸມຸຂານນ຺ຕິ ອິມິນາ ປກາສິຕໍ, ຕໍ ປນ ວຕ຺ວາ “ຣຸທນ຺ຕານ”ນ຺ຕິ ວຈນໍ ພລວໂສກສມຸຏ຺ຐານໍ ອາໂຣທນວຕ຺ຖໍ ປກາເສຕີຕິ ອາຫ “ກນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຣທມານານ”ນ຺ຕີຯ ກີ ກຸສລນ຺ຕິ ຄເວສມາໂນຕິ ກິນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ອວຊ຺ຊຣທິຕໍ ເອກນ຺ຕ ນິຍ຺ຍານິກໍ ປຣິເຍສມາໂນຯ ວຣປທນ຺ຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓຕ຺ຖິເກຫິ ເອກນ຺ເຕນ ວຣຕິຍຏ຺ເຐນ ວຣໍ, ປຊິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ປທໍຯ ຕຸງຄສຣີຣຕາຍ ທີໂຝ, ປີງຄລຈກ຺ຂຸຕາຍ ປີງຄໂລຕິ ທີຝປີງຄໂລຯ ຘມ຺ໂມຕິ ວິນໂຍ, ສມໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຕ຺ວາວ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫີນ຺ຕິ ເຕນ ວຸຈ຺ຈມານສ຺ສ ສວນມຕ຺ເຕເນວ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫີ ວາຈຸຄ຺ຄຕໍ ອກາສີຯ

ປຏິລປນ຺ມຕ຺ຕເກນາຕິ ປຸນ ລປນ຺ມຕ຺ຕເກນຯ ຊານາຕີຕິ ຎາໂຓ, ຎາໂຓຕິ ວາໂທ ຎາຓວາໂທ, ຕໍ ຎາຓວາທໍຯ “ວທາມີ”ຕິ ອາຄຕຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຊານາມີ”ຕິ ອຸຕ຺ຕມປຸຣິສວເສນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອຎ຺ເຎປີ ພຫູຕີ ອຎ຺ເຎປີ ພຫູ ມມ ຕຖາກາວໍ ຊານນ຺ຕາ “ອຍໍ ອິມໍ ຘມ຺ມໍ ຊານາຕີ”ຕິ, “ອກມ຺ປິຍຕາຍ ຖິໂຣ”ຕິ ວາ ເອວໍ ວທນ຺ຕີຯ ລາກີຕິ ອຎ຺ຎາສີຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ອຸທ຺ທິສ ເນນ ມຫາປຎ຺ຎຕາຍ “ອຍໍ ອຕ຺ຕນາ ຄຕມຄ຺ຄໍ ປເວເທຕິ, ນ ອນຸສ຺ສຸຕິໂກ”ຕິ ອຎ຺ຎາສີຯ ອສ຺ສາຕິ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສຯ ເອຕທໂຫສີຕິ ເອຕໍ “ນ ໂຂ ອາລາໂຣ ກາລາໂມ”ຕິອາທິ ມນສິ ອໂຫສິ, ຈິນ຺ເຕສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເຫຏ຺ຐິມສມາປຕ຺ຕີຫິ ວິນາ ອຸປຣິມສມາປຕ຺ຕີນໍ ສມ຺ປາທນສ຺ສ ອສມ຺ຠວໂຕ “ສຕ຺ຕ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ມໍ ຊານາເປສີ”ຕິ ອາຫຯ ປໂຍຄໍ ກເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ຠາວນໍ ອນຸຍຸຎ຺ເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອວມາຫາຕີ ເອວໍ “ອທໍ, ອາວຸໂສ”ຕິອາທິມາຫ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ສມາປຕ຺ຕີນໍ ອຘິຄມໍ ປຈ຺ຈຎ຺ຎາສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອນຸສູຍໂກຕິ ອນິສ຺ສຸກີຯ ເຕນ ມຫາປຸຣິເສ ປສາທໍ ປເວເທສີຯ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຕາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຐິຕສ຺ສ ປຸຣິມ ຊາຕິປຣິຈເຍນ ຎາຓສ຺ສ ຈ ມຫນ຺ຕຕາຍ ຕາສໍ ຄຕິ ຈ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ ຈ ອຸປຎ຺ຎາສີ ຯ ເຕນ “ວຏ຺ຏປຣິຍາປນ຺ນາ ເອເວຕາ”ຕິ ນິຈ຺ເຉໂຍ ອຸທປາທີຯ ເຕນາຫ “ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ ນິພ຺ພິທາຍາ”ຕິອາທິຯ ເອກຈ຺ຈານໍ ວິຣາຄຠາວນາສມຕິກ຺ກມາວໂຫປີ ເນວ ເຕສມ຺ປິ ອຈ຺ຈນ຺ຕາຍ ສມຕິກ຺ກມາວໂຫ, ສຍຎ຺ຈ ວຏ຺ຏປຣິຍາປນ຺ໂນເຍວ, ຕສ຺ມາ ເນວ ວຏ຺ເຏ ນິພ຺ພິນ຺ທນຕ຺ຖາຍ, ຍທຄ຺ເຄນ ນ ນິພ຺ພິທາຍ, ຕທຄ຺ເຄນ ນ ວິຣຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ, ຣາຄາທີນໍ ປາປຘມ຺ມານໍ ນ ນິຣຸຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ, ນ ອຸປສມຕ຺ຖາຍ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ນ ອຠິຊານນຕ຺ຖາຍ…ເປ… ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ຍາວເທວ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນູປປຕ຺ຕິຍາຕີ ສຕ຺ຕສຸ ສມາປຕ຺ຕີສຸ ອຸກ຺ກຏ຺ຐໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທຕິຯ ອຸຏ຺ຐາຍ ສມຸຏ຺ຐາຍ ອຈຸຕິຘມ຺ມໍ ປຣິເຍສິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕຎ຺ຈ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕຊາຕິຘມ຺ມເມວາຕີ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຊຫາຕີຕິ ອາຫ “ຍຎ຺ຈ ຐານໍ ປາເປຕີ”ຕິອາທິຯ ຕໂຕ ປຎ຺ຎາຍາຕິ ຍທາ ສມາປຕ຺ຕີຘມ຺ມສ຺ສ ຄຕິຎ຺ຈ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສີ, ຕໂຕ ປຎ຺ຎາຍຯ ມກ຺ຂິກາວເສນາຕີ ໂຠຊນສ຺ສ ມກ຺ຂິກາມິສ຺ສຕາວເສນຯ ມນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທຕີ ຠຸຎ຺ຊິຕຸນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ມຫນ຺ເຕນ ອຸສ຺ສາເຫນາຕີ ອິທໍ ກຕິປາຫໍ ຕຕ຺ຖ ຠາວນານຸໂຍຄມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອຎ຺ເຎສໍ ວິຍ ກສິຓປຣິກມ຺ມາທິກຣຓໍຯ ນ ຫິ ອນ຺ຕິມຠວິກໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ສມາປຕ຺ຕີນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ກາຣິຍໍ ນາມຯ ອນລງ຺ກຣິຕ຺ວາຕີ ອນຸ ອນຸ ອລໍກຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ “ອິມິນາ ນ ກິຎ຺ຈິ ປໂຍຊນ”ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ

໒໗໘ຯວາຈາຍ ອຸຄ຺ຄຫິຕມຕ຺ໂຕວາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໒໗໙ຯ ມຫາເວລາ ວິຍ ມຫາເວລາ, ວິປຸລວາລິກປຸຎ຺ຊຕາຍ ມຫນ຺ໂຕ ເວລາຕໂຏ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ມຫາວາລິກຣາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິຯ ອຸຣຸ ມຣຸ ສິກຕາ ວາລຸກາ ວຓ຺ຓຸ ວາລິກາຕິ ອິເມ ສທ຺ທາ ສມານຕ຺ຖາ, ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານໍຯ

ເສນາ ນິຄຈ຺ສິ ນິວິສີ ເອຕ຺ຖາຕິ ເສນານິຄໂມ, ເສນາຍ ນິວິຏ຺ຐຖານໍຯ ເສນານິຄາໂມຕິ ປິ ອຍໍ ສມຎ຺ຎາ ອປຣກາລິກາຯ ໂຄຈຣຄາມນິທສ຺ສນຎ຺ເຈຕໍຯ ອຸປຣິສຸຕ຺ຕສ຺ມິນ຺ຕິ ມຫາສຈ຺ຈກສຸຕ຺ເຕຯ ອິຘ ປິ ໂພທິປລ຺ລງ຺ໂກ ອທິປ຺ເປໂຕ ອຣິຍປຣິເຍສນາຍ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາຯ

໒໘໐ຯ ''ຎາຓທສ຺ສນ''ນ຺ຕິ ຈ ເອກຊ຺ຌໍ ຄຫິຕປທທ຺ວຍວິສຍວິເສສສ຺ສ ອນາມຏ຺ຐຕ຺ຕາ ''ເມ''ຕິ ຈ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອນວເສສເຍ຺ຍາວໂພຘນສມຕ຺ຖເມວ ຎາຓວິເສສໍ ໂພເຘຕິ, ນ ຎາຓມຕ຺ຕໍ, ນ ທສ຺ສນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ສພ຺ພຘມ຺ມທສ຺ສນສມຕ຺ຖຎ຺ຈ ເມ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ອຸທປາທີ''ຕິຯ ອກຸປ຺ປຕາຍາຕິ ວິໂມກ຺ຂນ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພໂສ ປຏິປກ຺ຂຘມ຺ເມຫິ ອສງ຺ໂຂກິຍຕາຍຯ ເຕນາຫ ''ຣາຄາທີຫິ ນ ກຸປ຺ປຕີ''ຕິຯ ອາຣມ຺ມຓສນ຺ຕຕາຍປີ ຕທາຣມ຺ມຓານໍ ອຕ຺ຖິ ວິເສໂສ ຍຖາ ຕໍ ''ອາເນຍ຺ຊວິຫາເຣ''ຕິ ອາຫ ''ອກຸປ຺ປາຣມ຺ມຓຕາຍ ຈາ''ຕິຯ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓມ຺ປີຕິ ນ ເກວລໍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓເມວ, ອຖ ໂຂ ຍຖານິຄເຕ ປຏິເວຘສທ຺ຘມ຺ເມ ເອກູນວີສຕິວິຘປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓມ຺ປີຯ

໒໘໑ຯປຏິວິທ຺ໂຘຕິ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໖໒; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑໗໒; ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ມຫາວຄ຺ຄ ໓ຯ໗) ສຍມ຺ພຸຘຎາເຓນ ''ອິທໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິອາທິນາ ປຏິມຸຂໍ ນິພ຺ພິຊ຺ຌນວເສນ ປຕ຺ໂຕ, ຍຖາຠູຕໍ ອວພຸທ຺ໂຘຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄມ຺ຠີໂຣຕິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ວິຍ ມກສຕຸຓ຺ຑສູຈິຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມຸປຈິຕປຣິປກ຺ກຎາຓສມ຺ຠາເຣຫິ ອຎ຺ເຎສໍ ຎາເຓນ ອລພ຺ຠເນຍ຺ຍປຏິຏ຺ໂຐຯ ເຕນາຫ ''ອຸຕ຺ຕານ ຠາວປຏິກ຺ເຂປວຈນເມຕ''ນ຺ຕິຯ ໂຍ ອລພ຺ຠເນຍ຺ຍປຏິຏ຺ໂຐ, ໂສ ໂອຄາຫິຕຸມສກ຺ກຸເນຍ຺ຍຕາຍ ສຣູປໂຕ ຈ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອາຫ ''ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຕາວ ທຸທ຺ທໂສ''ຕິຯ ທຸກ຺ເຂນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຕິ ກິຈ຺ເຈນ ເກນຈິ ເທວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຍໍ ປນ ທຏ຺ຐຸເມວ ນ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ສ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ອນຸ ອນຸ ພຸຊ຺ຌເນ ກຖາ ເອວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາວ ທຸຣນຸໂພໂຘ''ຕິຯ ທຸກ຺ເຂນ ອວພຸຊ຺ຌິຕພ຺ໂພ ອວໂພຘສ຺ສ ທຸກ຺ກຣຠາວໂຕຯ ອິມສ຺ມິໍ ຄາເນ – ''ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ທຸກ຺ກຣຕຣໍ ວາ ທຸຣຠິສມ຺ຠວຕຣໍ ວາ''ຕິ ສຸຕ຺ຕປທໍ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໑໑໑໕) ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສນ຺ຕາຣມ຺ມຓຕາຍ ວາ ສນ຺ໂຕຯ ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພປຣິຬາຫຕາຍ ນິພ຺ພຸໂຕຯ ປຘານຠາວໍ ນີໂຕຕິ ວາ ປຓີໂຕຯ ອຕິຕ຺ຕິກຣຏ຺ເຐນ ອຕປ຺ປໂກ ສາທຸຣສໂຠຊນໍ ວິຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ ສນ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ສນ຺ຕາຣມ຺ມຓໍ, ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ ສນ຺ຕໍ ສນ຺ຕາຣມ຺ມຓຎ຺ຈາຕິ ສນ຺ຕາຣມ຺ມຓໍຯ ອນຸປສນ຺ຕສຠາວານໍ ກິເລສານໍ ສງ຺ຂາຣານຎ຺ຈ ອຠາວໂຕ ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພປຣິຬາຫຕາຍ ສນ຺ຕປຓີຕຠາເວເນວ ຈ ອເສຈນກຕາຍ ອຕປ຺ປກຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເຕນາຫ ''ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ ອຸຕ຺ຕມຎາຓວິສຍຕ຺ຕາ ນ ຕກ຺ເກນ ອວຈຣິຕພ຺ໂພ, ຕໂຕ ເອວ ນິປຸຓຎາຓໂຄຈຣຕາຍ ຈ ສຓ຺ໂຫຯ ສຸຂຸມສຠາວຕ຺ຕາ ຈ ນິປຸໂຓ, ພາລານໍ ອວິສຍຕ຺ຕາ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ເອວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ປຓ຺ຑິຕເວທນີໂຍຯ ອາລີຍນ຺ຕິ ອຠິຣມິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ເສວີຍນ຺ຕີຕິ ອາລຍາ, ປຎ຺ຈ ກາມຄຸຓາຯ ອາລຍນ຺ຕິ ອລ຺ລີຍນ຺ຕິ ອຠິຣມຓວເສນ ເສວນ຺ຕີຕິ ອາລຍາ, ຕຓ຺ຫາວິຈຣິຕານິຯ ຣມນ຺ຕີຕິ ຣຕີ ວິນ຺ທນ຺ຕິ ກີຬນ຺ຕິ ລລນ຺ຕິຯ ອາລຍຣຕາຕິ ອາລຍນິຣຕາຯ

ຕານໍ ສມ຺ຘາຍາຕິ ຕານ-ສທ຺ທໍ ສມ຺ຘາຍຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຕານນ຺ຕິ ຈ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ເອວ ອທິປ຺ເປໂຕຯ ຕິຏ຺ຐຕິ ຜລໍ ຕທາຍ ຕຕ຺ວຸຕ຺ຕິຕາຍາຕິ ຕານໍ, ສງ຺ຂາຣາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຠູຕາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍຯ ອິເມສໍ ສງ຺ຂາຣາທີນໍ ປຈ຺ຈຍາຕິ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ, ອວິຊ຺ຊາທໂຍວຯ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍາ ເອວ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາ ຍຖາ ''ເທໂວ ເອວ ເທວຕາ''ຕິ, ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍານໍ ວາ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ປຕິ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ອຸປ຺ປາທນສມຕ຺ຖຕາ ອິທປ຺ປຈ຺ຈຍຕາຯ ເຕນ ສມຕ຺ຖປຈ຺ຈຍລກ຺ຂໂຓ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ປຏິຈ຺ຈ ສມຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຜລໍ ເອຕສ຺ມາຕິ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທຯ ປທທ຺ວເຍນປິ ຘມ຺ມານໍ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐ ເອວ ວິຠາວິໂຕຯ ເຕນາຫ ''ສງ຺ຂາຣາທິປຈ຺ຈຍານໍ ເອຕໍ ອທິວຈນ''ນ຺ຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ມຫາຏີຯ ໒ຯ໕໗໒-໕໗໙) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖຕິອາທິ ສພ຺ພນ຺ຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມຖາທິສທ຺ທາພິເຘຍ຺ຍໍ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຖໂຕ ນິພ຺ພານເມວຯ ອິທານິ ຕສ຺ສ ນິພ຺

ພານຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຍສ຺ມາ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍຯ ອາຄມ຺ມາຕິ ປຏິຈ຺ຈ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈຍຠາວເຫຕຸຯ ສມ຺ມນ຺ຕີຕິ ອປ຺ປຏິສນ຺ທິຣູປສມເວເນ ສມ຺ມນ຺ຕິຯ ຕຖາ ສນ຺ຕາ ສວິເສສໍ ອຸປສນ຺ຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ວູປສມ຺ມນ຺ຕີ"ຕິຯ ເອເຕນ "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ສມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣສມໂຖ, ນິພ຺ພານ"ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິສໍຍຸຕ຺ເຕ ຈ ນິພ຺ພາເນ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣວູປສມປຣິຍາໂຍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຏິນິສ຺ສຏ຺ຐາຕິ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ສພ຺ພາ ຕຓ຺ຫາຕິ ອຏ຺ຐສຕປ຺ປເຠທາ ສພ຺ພາປິ ຕຓ຺ຫາຯ ສພ຺ເພ ກິເລສຣາຄາຕິ ກາມຣາຄຣູປຣາຄາທິເຠທາ ສພ຺ເພປິ ກິເລສຠູຕາ ຣາຄາ, ສພ຺ເພປິ ວາ ກິເລສາ ອິຘ "ກິເລສຣາຄາ"ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນ ໂລກວິເສສາ ເອວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິປຣິຓຕຕາວາປາທນໂຕ ຯ ຍຖາຫ "ຣຕ຺ຕມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປຣິຓຕໍ, ທຸຏ຺ຐມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປຣິຓຕໍ, ມູລ຺ຫມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິປຣິຓຕ"ນ຺ຕິ (ປາຣາຯ ໔໗໑)ຯ ວິຣຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປລຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິຯ

ຈິຣນິສຊ຺ຊາຈິຣຠາສເນຫີ ປິຏ຺ຐິອາຄິລາຍນຕາລຸຄລໂສສາທິວເສນ ກາຍກິລມໂຖ ເຈວ ກາຍວິເຫສາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສາ ຈ ໂຂ ເທສນາຍ ອຕ຺ຖໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕາ, ຊານນ຺ຕານໍ ປນ ເທສນາຍ ກາຍປຣິສ຺ສໂມປິ ສຕ຺ຖຸ ອປຣິສ຺ສໂມວຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ – "ນ ຈ ມໍ ຘມ຺ມາຘິກຣຓໍ ວິເຫເສຕີ"ຕິ (ອຸທາຯ ໑໐)ຯ ເຕເນວາຫ "ຍາ ອຊານນ຺ຕານໍ ເທສນາ ນາມ, ໂສ ມມ ກິລມໂຖ ອສ຺ສາ"ຕິຯ ອຸຠຍນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕກິລມໂຖ ເຈວ ຈິຕ຺ຕວິເຫສາ ຈາຕິ ອຸຠຍມ຺ເປຕໍ ພຸທ຺ຘານໍ ນຕ຺ຖິ ໂພຘິມູເລເຍວ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຯ

ອນຸພ຺ຣູຫນໍ ສມ຺ປີຓ຺ຫນໍຯ ໂສຕິ "ອປີສ຺ສູ"ຕິ ນິປາໂຕຯ ມນ຺ຕິ ປຏິ-ສທ຺ທໂຍເຄນ ສາມິອຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ມມາ"ຕິຯ ວຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕາ ວາ ອຈ຺ຉຣິຍາ ອນຈ຺ຉຣິຍາຯ ວຸທ຺ຘິອຕ຺ໂຖປິ ຫິ ອ-ກາໂຣ ໂຫຕິ ຍຖາ "ອເສກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ"ຕິ (ຘຯ ສຯ ໑໑ຯຕິກມາຕິກາ)ຯ ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ຈ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ຘມ຺ມສໍວິຠາຄກຣຓຕ຺ຖເມວ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອິທານິ ອຘິຄຕຘມ຺ມຣຊ຺ຊສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາປຕ຺ຕິທີປນຕາ, ຄາຖາຕ຺ຖສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍຕາ, ຕສ຺ສ ວຸທ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕິ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຕ຺ຖທ຺ວາເຣນ ຫິ ຄາຖານໍ ອນຈ຺ຉຣິຍຕາຯ ໂຄຈຣາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ອຸປຏ຺ຐເຫສຸໍຯ ອຸປຏ຺ຐານຎ຺ຈ ວິຕກ຺ເກຕພ຺ພຕາຕິ ອາຫ "ປຣິວິຕກ຺ກຍິຕພ຺ພຕໍ ປາປຸຓີສູ"ຕິຯ

ຍທິ ສຸຂາປຏິປທາວ, ກຖໍ ກິຈ຺ຉຕາຕິ ອາຫ "ປາຣມີປູຣຓກາເລ ປນາ"ຕິອາທີຯ ເອວມາທີນີ ທຸປ຺ປຣິຈ຺ຈຊານິ ເທນ຺ຕສ຺ສຯ ຫ-ອິຕິ ວາ "ພ຺ຍຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ນິປາໂຕຯ ເອກໍສຕ຺ເຖຕິ ເກຈິຯ ຫ ພ຺ຍຕ຺ຕໍ, ເອກໍເສນ ວາ ອລໍ ນິປ຺ປໂຍຊນໍ ເອວໍ ກິຈ຺ເຉນ ອຘິຄຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ເທສິຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ຫລນ຺ຕິ ວາ "ອລ"ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ຖໍ ປທໍ "ຫລນ຺ຕິ ວທາມີ"ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນີຯ ຏີຯ ໔ຯ໒໔; ສໍຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑ຯ໑໗໔) ວິຍຯ ຣາຄໂທສປຣິຍຸຏ຺ເຐຫີຕິ ຍຸຏ຺ຐວິເສນ ວິຍ ສປ຺ເປນ ຣາເຄນ ໂທເສນ ຈ ສມ຺ຍຸຏ຺ເຐຫິ ອຠິຠູເຕຫີຯ ຣາຄໂທສານຸຄເຕຫີຕິ ຣາເຄນ ຈ ໂທເສນ ຈ ອນຸພນ຺ເຘຫີຯ

ກາມຣາຄຣຕ຺ຕາ ຠວຣາຄຣຕ຺ຕາ ຈ ນີວຣເຓຫີ ນີວຸຕຕາຍ, ທິຏ຺ຐິຣາຄຣຕ຺ຕາ ວິປ຺ປຣີຕາຠິນິເວເສນຯ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ຍາຖາວໂຕ ຘ ມ຺ມໍ ນ ປຏິວິຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິຯ ເອວໍ ຄາຫາເປຕຸນ຺ຕິ "ອນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິອາທີນາ ສຠາເວນ ຍາຖາວໂຕ ຘ ມ຺ມໍ ຊານາເປຕຸໍຯ ຣາຄໂທສປເຣຕຕາປິ ເນສໍ ສມ຺ມູລ຺ຫຠາເວເນວາຕິ ອາຫ "ຕໂມຂນ຺ເຘນ ອາວຸຏາ"ຕິຯ

໔໗໔ຯ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຓໍ ວິຠາເວຕຸໍ "ກສ຺ມາ ປນາ"ຕິອາທີນາ ສຍເມວ ໂຈທນໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎາຕເວເສນາຕິ ອິມສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາວກຠາວູປຄມເນນ ອຎ຺ຎາຕຣູເປນຯ ຕາປສເວເສນາຕິ ເກຈິຯ ໂສ ປນ ອຣຫຕ຺ຕາຘິຄເມເນວ ວິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ຕິວິຘໍ ກາຣຓໍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາປຕ຺ຕິຍາ ປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ພລວຠາໂວ, ຘມ຺ມສ຺ສ ຄມ຺ຠີຣຕາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສາຕິສຍໍ ຄາຣວນ຺ຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕສ຺ສ ຫີ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຘໍຯ (ຕຕ຺ຖ ປຏິປກ຺ຂາ ນາມ ຣາຄາທໂຍ ກິເລສາ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອນ຺ຕຣາຍກຣຕ຺ຕາຯ ເຕສໍ ພລວຠາວໂຕ ຈິຣປຣິຠາວນາຍ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານໂຕ ທຸພ຺ພິໂສຘນີຍຕາຍ ເຕ ສຕ຺ເຕ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິໂນ ວິຍ ທຸພ຺ພລປຸຣິສໍ ອຘິຠວິຕ຺ວາ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປາເທນ຺ຕາ ອເນກສຕໂຍຊນາຍາມວິຕ຺ຖາຣໍ ສຸນິຈິຕໍ ຆນສນ຺ນິເວສໍ ກຓ຺ຏກທຸຄ຺ຄມ຺ປິ ອຘິເສນ຺ຕິຯ ທູຣປ຺ປເຠທທຸຈ຺ເຉຊ຺ຊຕາຫິ ທຸພ຺ພິໂສຘນີຍຕໍ ປນ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຖສ຺ສາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ອນ຺ໂຕ ອມຏ຺ຐຕາຍ ກລຸຊິຍປຸຕ຺ຕາ ລາພຸຯ ຈິຣປາຣິວາສິກຕາຍ ຕກ຺ກກຣິຕາ ຈາຏິຯ ສ຺ເນຫຕິນ຺ຕທຸພ຺ພລຠາເວນ ວສາປີຕປີໂລຕິກາຯ ເຕລມິສ຺ສິຕຕາຍ ອຎ຺ຊນມກ຺ຂິຕຫຕ຺ໂຖ ທຸພ຺ພິໂສຘນີຍາ ວຸຕ຺ຕາ, ຫີນູປມາ ເຈຕາ ຣູປປ຺ພນ຺ຘຠາວໂຕ ອຈິຣກາລິກຕ຺ຕາ ຈ ມລິນຕາຍ, ກິເລສສໍກິເລໂສ ເອວ ປນ ທຸພ຺ພິໂສຘນີຍຕໂຣ ອນາທິກາລິກຕ຺ຕາ ອນຸສຍິຕຕ຺ຕາ ຈຯ ເຕນາຫ "ອຕິສໍກິລິຏ຺ຐາ"ຕິຯ ຍຖາ ຈ ທຸພ຺ພິໂສຘນີຍຕຣຕາຍ, ເອວໍ ຄມ຺ຠີຣທຸທ຺ທສທຸຣນຸໂພຘານມ຺ປິ ວຸຕ຺ເຕາປມາ ຫີນູປມາວ)ຯ

ປຜິປກ຺ຂວິຄມເນນ ຄມ຺ກິໂຣປີ ຌມ຺ໂມ ສຸປາກໂຜ ກເຯຍ຺ຍ. ປຜິປກ຺ຂວິຄມນ໌ ປນ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິປຜິພທ຺ຌ໌, ສາ ສທ຺ຌມ຺ມສ຺ສວນາສິນາ. ຕ໌ ສຕ຺ຖຣິ ຌມ຺ເມ ຈ ປສາທາຍຕ຺ຕ໌, ໂສ ຄຣຸຍ຺ຫານິຍານ໌ ອຊ຺ເຊສນເຫຕຸໂກຕິ ປນາລຸອິກາຍ ສຕ຺ຕານ໌ ຌມ຺ມສມ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ພຸຣຫ຺ມຍາຈນານິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕ໌ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອປີຈາ”ຕິອາທິມາຫ.

ອຸປກ຺ກິເລສພູຕ໌ ອປ຺ປີ ຣາຄາທິຣຊໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອປ຺ປຣຊໍ, ອປ຺ປຣຊໍ ອກ຺ຂິ ປຌ຺ຌາຈກ຺ຂຸ ເຍສໍ ເຕ ຕໍສກາວາຕິ ກຕ຺ວາ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິກາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິກາວິໂຕ “ປຌ຺ຌາມເຍ”ຕິອາທິນາ. ອປ຺ປີ ຣາຄາທິຣຊໍ ເຍສໍ ຕໍສກາວາ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຊາຕິກາຕິ ເອວມ຺ປີ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ສມ຺ກວຕິ. ທານາທິທສປຸຌ຺ຌກິຣິຍວຕ຺ຖຸນິ ສຣຕຄມນປຣທິຕປຣິຕາມເນທິ ສທ຺ຌິ (ທ຺ວາທສ ໂທນ຺ຕິຕິ) “ທ຺ວາທສປຸຌ຺ຌກິຣິຍວເສນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຣາຄາທິມເລນ ສມເລທິ ປູຣຕາທິທິ ຉທິ ສຕ຺ຖາເຣທິ ສຕ຺ຖຸປຜິລ຺ເລທິ ກພ຺ພຣຈນາວເສນ ຈິນ຺ຕາກວິອາທິກາເວ ກຕ຺ວາ ຕກ຺ກປຣິຍາຫຕ໌ ວິມໍສານຸຈຣິຕ໌ ສຍໍປຜິການ໌ ຈິນ຺ຕິໂຕ. ເຕ ກິຣ ພຸທ຺ຌໂກລາຫລານຸສ຺ສເວນ ສຌ຺ຊາຕກ຺ຕູຫລໍ ໂລກໍ ວລ຺ເຈຕ຺ວາ ໂກຫລ຺ເລ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພລ຺ລຸຕ໌ ປຜິຊານນ຺ຕາ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ອຌມ຺ມໍເຍວ ຌມ຺ໂມຕິ ທິເປສຸໍ. ເຕນາຫ “ເຕ ທິ ປຸເຣຕຣໍ ອຸປ຺ປຊຊິຕ຺ວາ”ຕິອາທິ. ອປາປຸເຣຕນ຺ຕິ ເອຕ໌ ກສ຺ສປສ຺ສ ກຄວໂຕ ສາສນນ຺ຕຣຌານໂຕ ປກຸຕິ ປີທິຕ໌ ນິພ຺ພານນຄຣສ຺ສ ມຫາທ຺ວາຣໍ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ສທ຺ຌມ຺ມເທສນາຫຕ຺ເຖນ ອປາປຸຣ ວິວຣ.

ເສລປພ຺ພໂຕ ອຸຈ຺ໂຈ ໂຫຕິ ຖິໂຣ ຈ, ນ ປໍສຸປພ຺ພໂຕ ມິສ຺ສກປພ຺ພໂຕ ຈາຕິ ອາຫ “ເສເລ ຍຖາ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຌນິ”ຕິ. ຌມ຺ມມຍໍ ປາສາທນ຺ຕິ ໂລກຸຕ຺ຕຣຌມ຺ມມາຫ. ໂສ ທິ ສພ຺ພໂສ ປສາທາວໂຫ, ສພ຺ພຌມ຺ເມ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຕຍ຺ເຖນ ປາສາທສທິໂສ ຈ. ປຌ຺ຌາປຣິຍາໂຍ ວາ ອິຌ ຌມ຺ມ-ສທ຺ໂທ. ສາ ທິ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຕຍ຺ເຖນ “ປາສາໂທ”ຕິ ອກິຌມ຺ເມ (ຌ. ສ. ອຍ຺ຖ. ໑໖) ນິທ຺ທິຍ຺ຖາ. ຕຖາ ຈາຫ –

“ປຌ຺ຌາປາສາທມາຣຸຍ຺ຫ, ອໂສໂກ ໂສກິນິ ປຊໍ;

ປພ຺ພຕຍ຺ໂຖວ ກູມຍ຺ເຖ, ຌີໂຣ ພາເລ ອເວກ຺ຂຕິ”ຕິ. (ຌ. ປ. ໘໗);

ອຸຍ຺ເຖທິຕິ ວາ ຌມ຺ມເທສນາຍ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກຕາສງ຺ຂາຕສງ຺ໂກຈາປຕ຺ຕິໂຕ ກິລາສຸກາວໂຕ ອຸຍ຺ຖຫ.

໘໗໖. ຄຣຸຍ຺ຫານິຍໍ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ຄຣຸຕຣໍ ປໂຍຊນໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອກິປຕ຺ຖນາ ອຊ຺ເຊສນາ, ສາປີ ອຕ຺ຖໂຕ ຍາຈນາວ ໂຫຕິຕິ ອາຫ “ອຊ຺ເຊສນນ຺ຕິ ຍາຈນ”ນ຺ຕິ. ປເທສວິສຍໍ ຌາຕທສ຺ສນໍ ອຫຸຕ຺ວາ ພຸທ຺ຌານໍເຍວ ອາເວຕິກກາວໂຕ ອິທໍ ຌາຕທ຺ວຍໍ “ພຸທ຺ຌຈກ຺ຂູ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ “ອິເມສລ຺ທິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຌາຕານໍ ພຸທ຺ຌຈກ຺ຂູຕິ ນາມ”ນ຺ຕິ. ຕິຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄຌາຕານ຺ຕິ ເຫຍ຺ຖິມາ ນໍ ຕິຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄຌາຕານໍ “ຌມ຺ມຈກ຺ຂູ”ຕິ ນາມໍ ຈຕຸສຈ຺ຈຌມ຺ມທສ຺ສນມຕ຺ຕກາວໂຕ. ຍໂຕ ຕານິ ຌາຕານິ ວິຊ຺ຊູປມກາເວນ ວຸຕ຺ຕານິ, ອຄ຺ຄມຄ຺ຄຌາຕໍ ປນ ຌາຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນ ທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ “ຌມ຺ມຈກ຺ຂູ”ຕິ ນ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໂຕ ຕໍ ວຊິຣູປມກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ. ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ “ອປ຺ປຣຊກ຺ຂາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ. ຍສ຺ມາ ມນ຺ທກິເລສາ “ອປ຺ປຣຊກ຺ຂາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ພຫລກິເລສາ “ມຫາຣຊກ຺ຂາ”ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ. ປຜິປກ຺ຂວິຌມນສມຕ຺ຖຕາຍ ຕິກ຺ຂານິ ສູຣານິ ວິສທານິ, ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ມຸທູນິ. ສທ຺ຌາທໂຍ ອາກາຣາຕິ ສທ຺ທຫນາທິປ຺ປກາເຣ ວທຕິ. ສຸນ຺ທຣາຕິ ກລ຺ຍາຕາ. ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ (ວິກ. ອຍ຺ຖ. ໗໑໘) ປນ “ເຍສໍ ອາສຍາທໂຍ ໂກຍ຺ຫາສາ ສຸນ຺ທຣາ, ເຕ ສ຺ວາກາຣາ, ວິປຣິຕາ ທ຺ວາກາຣາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອິມາຍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາຍ ອຌ຺ຌທຕ຺ຖຸ ສໍສນ຺ທຕິ ສເມຕີຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ກາຣຕໍ ນາມ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ສຈ຺ຈານິ ວາ.

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປາລຸອິຕິ ເອຕ຺ຖ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂາທິປທານໍ ອຕ຺ຖວິກາວເນ ອຍໍ ຕສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ວິກາວນີ ປາລຸອີ. ສທ຺ຌາທີນໍ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈກຌມ຺ມານໍ ພລວກາໂວ ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂານໍ ປາປຌມ຺ມານໍ ທຸພ຺ພລກາເວເນວ ໂຫຕິ, ເຕສລ຺ຈ ພລວກາໂວ ສທ຺ຌາທີນໍ ທຸພ຺ພລກາເວນາຕິ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈກຌມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖິຕານຕ຺ຖິຕາວເສນ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂມຫາຣຊກ຺ຂຕາທໂຍ ປາລຸອິຍໍ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ. ຂນ຺ຌາທໂຍ ເອວ ລຸຊ຺ຊນປລຸຊ຺ຊນຍ຺ເຖນ ໂລໂກ. ສມ຺ປຕ຺ຕິກວພູໂຕ ໂລໂກ ສມ຺ປຕ຺ຕິກວໂລໂກ, ສຸຄຕິສງ຺ຂາໂຕ ອຸປປຕ຺ຕິກໂວ. ສມ຺ປຕ຺ຕິ ສມ຺ກວຕິ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິສມ຺ກວໂລໂກ. ສຸຄຕິສໍວຕ຺ຕນິໂຍ ກມ຺ມກໂວ. ທຸຄ຺ຄຕິ ສງ຺ຂາເຕົາ ປປຕ຺ຕິກວທຸຄ຺ຄຕິ ສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມກວາ ວິປຕ຺ຕິກວໂລກວິປຕ຺ຕິສມ຺ກວໂລກາ.

ປຸນ ເອກາກທຸກາທິວເສນ ໂລກໍ ວິກຊິຕຸວາ ທສຸເສຕຸ ''ເອໂກ ໂລໂກ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ່ฯ ອາຫາຣາທໂຍ ວິຍ ທີ ອາຫາຣຜຸກິຕິກາ ສງ ຂາຣາ ລຸຊຊຸນປລຸຊຊຸນຜຸເຖນ ໂລໂກຕິฯ ເອຕຸຖ ເອໂກ ໂລໂກ ສພຸເພ ສຕຸຕາ ອາຫາຣຜຸກິຕິກາຕິ ຍາຍໍ ປຸຄຸຄລາຣິຜຸຖານາຍ ກຖາຍ ສພຸພສງຂາຣານໍ ປຈຸຈຍາຍຕຸຕວຸຕຸຕິ, ຕາຍ ສພຸເພ ສງຂາຣາ ເອໂກວ ໂລໂກ ເອກວິໂຣ ປກາຣນຸຕຣສຸສ ອກາວໂຕฯ ທຸເວ ໂລກາຕິອາທິສຸປີ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພฯ ນາມຄຸຄຫເຄນ ເຈຕຸຖ ນິພຸພານສຸສ ອຄຸຄຫຄໍ ຕສຸສ ອໂລກ ສກາວຕຸຕາฯ ນນຸ ຈ ອາຫາຣຜຸກິຕິກາຕິ ເອຕຸຖ ປຈຸຈຍາຍຕຸຕວຸຕຸຕິຕາຍ ມຄຸຄຜລານມຸປີ ໂລກຕາ ອາປຊຸຊຕິຕິ? ນາປຊຸຊຕິ ປຣິຍຸເລຍຸຍານໍ ທຸກຸຂສຈຸຈສມຸມານໍ ອິຜ ''ໂລໂກ''ຕິ ອຜິປຸເປຕຸຕາฯ ອຖ ວາ ນ ລຸຊຊຕິ ນ ປລຸຊຊຕິຕິ ໂຍ ຄທີໂຕ ຕຖາ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ໂລໂກຕິ ຕໍ-ຄຫຕາຣທິຕານໍ ໂລກຸຕຸຕຣານໍ ນຕຸຖິ ໂລກຕາฯ ອຸປາທານານໍ ອາຣມຸມຕາກູຕາ ຂນຸຜາ ອຸປາທານ ກຸຂນຸຜາฯ ທສາຍຕນານີຕິ ທສ ຣູປາຍຕນານີฯ ເສສເມຕຸຖ ສຸວິຍຸເລຍຸຍເມວฯ

ວິວຍຸຜຊຊາສຍສຸສ ອຜິປຸເປຕຸຕາ ຕສຸສ ຈ ສພຸພໍ ເຕກູມກກມຸມໍ ຄຣທິຕພຸພໍ ວຊຊິຕພຸພລຸຈ ຫຸຕຸວາ ອຸປຜຸຖາຕິຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ສພຸເພ ອກິສງຂາຣາ ວຊຊໍ, ສພຸເພ ກວຄາມິກມຸມາ ວຊຊ''ນຸຕິฯ ອປຸປຣຊກຸຂມຫາຣຊກຸຂາທິສຸ ປລຸຈສຸ ທຸເກສຸ ເອເກກາສຸມິ ທສ ທສ ກຕຸວາ ''ປລຸລາສາຍ ອາກາເຣຫີ ອິມານີ ປລຸຈິນຸທຸຣິຍານີ ຊານາຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍฯ ອຖ ວາ ອນຸວຍໂຕ ພຸຍຕິເຣກໂຕ ຈ ສທຸຜາທີນໍ ອິນຸທຸຣິຍານໍ ປໂຣປຣິຍຕຸຕໍ ຊານາຕິຕິ ກຕຸວາ ຕຖາ ວຸຕຸຕໍฯ ເອຕຸຖ ຈ ອປຸປຣຊກຸຂາທິກາພຸພາທິວເສນ ອາວຊເຊນຸ ຕສຸສ ກຄວໂຕ ເຕ ສຕຸຕາ ປຸລຸຊປຸລຸຊາວ ຫຸຕຸວາ ອຸປຜຸຖຫນຸຕິ, ນ ເອເກກາฯ

ອຸປຸປລານິ ເອຕຸຖ ສນຸຕິຕິ ອຸປຸປລີນີ, ຄຈຸໂຊປີ ຊລາສໂຍປີ, ອິຜ ປນ ຊລາສໂຍ ອຜິປຸເປໂຕຕິ ອາຫ ''ອຸປຸປລວເນ''ຕິฯ ຍານິ ອຸທກາສຸສ ອນຸໂຕ ນິມຸຄຸຄາເນວ ຫຸຕຸວາ ປຸສນຸຕິ ວຫຸຜນຸຕິ, ຕານີ ອນຸໂຕນິມຸຄຸຄໂປສີນີฯ ທີປີຕານີຕິ ອຜຸກຖາຍໍ ປກາສິຕານີ, ອີເຜວ ວາ ''ອລຸລານີປີ''ຕິອາທີນາ ກາສິຕານີฯ

ອຸຄຸຜຕິຕລຸລູຕິ ອຸຄຸຜຕິຕໍ ນາມ ລາຕຸຄຸຜຍນໍ, ລາເກ ອຸຄຸຜຕິຕມຕຸເຕ ເອວ ຊານາຕີຕິ ອຕຸໂຖฯ ວິປລຸຈິຕໍ ວິຕຸຖາຣິຕເມວ ອຕຸຖໍ ຊານາຕີຕິ ວິປລຸຈິຕລຸລູฯ ອຸທຸເທສາທີຫີ ເນຕພຸໂພຕິ ເນຍຸໂຍฯ ສຫ ອຸທາຫຜເວລາຍາຕິ ອຸທາຫາເຣ ອຸທາຫຜມຕຸເຕ ເຍວฯ ຜມຸມາກິສມໂຍຕິ ຈຕຸສຈຸຈຜມຸມສຸສ ລາເຄນ ສທຸຜີ ອກິສມໂຍฯ ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິຕິ ອຍໍ ''ຈຕຸຕາໂຣ ສຕິປຜຸຖານາ''ຕິອາທິ ນາ ນເຍນ ສໍຂິຕຸເຕນ ມາຕິກາຍ ຖປີຍມານາຍ ເທສນານຸສາເຣນ ລາຄໍ ເປເສຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ຄຄຸຫິຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ປຸຄຸຄໂລ ''ອຸຄຸຜຕິຕລຸລູ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິฯ ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິຕິ ອຍໍ ສໍຂິຕຸເຕນ ມາຕິກໍ ຖເປຕຸວາ ວິຕຸຖາເຣນ ອຕຸເຖ ວິກຊິຍມາເນ ອຣຫຕຸຕໍ ປາ ປຸຕິຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ປຸຄຸຄໂລ ''ວິປລຸຈິຕລຸລູ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິฯ ອຸທຸເທສໂຕຕິ ອຸທຸເທສເຫຕຸ, ອຸທຸທິສນຸຕສຸສ, ອຸທຸທິສາເປນຸຕສຸສ ວາຕິ ອຕຸໂຖฯ ປຣິປຸຈຸລໂຕຕິ ອຕຸຖໍ ປຣິປຸຈຸລນຸຕສຸສฯ ອນຸປຸພຸເພນ ຜມຸມາກິສມໂຍ ໂຫຕີຕິ ອນຸກຸກເມນ ອຣຫຕຸຕປຸປຕຸຕິ ໂຫຕິฯ ນ ຕາຍ ຊາຕິຍາ ຜມຸມາກິສມໂຍ ໂຫຕີຕິ ເຕນ ອຕຸຕກາເວນ ມຄຸຄໍ ວາ ຜລໍ ວາ ອນຸຕມໂສ ຊານໍ ວາ ວິປສຸສນໍ ວາ ນິພຸພຕຸເຕຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິฯ ອຍໍ ວຸຈຸຈຕິ ປຸຄຸຄໂລ ປທປຣໂມຕິ ອຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ພຸຍລຸຊນປທເມວ ປຣມໍ ອສຸສາຕິ ປທປຣໂມຕິ ວຸຈຸຈຕິฯ

ກມຸມາວຣເຄນາຕິ (ວິກฯ ອຜຸຖฯ ໒໔໖) ປລຸຈວິເຜນ ອານນຸຕຣິຍກມຸເມນฯ ວິປາກາວຣເຄນາຕິ ອເຫຕຸກປຜິສນຸຜິຍາฯ ຍສຸ ມາ ປນ ທຸເຫຕຸການມຸປີ ອຣິຍມຄຸຄປຜິເວໂຜ ນຕຸຖິ, ຕສຸມາ ທຸເຫຕຸກາ ປຜິສນຸຜິປີ ''ວິປາກາວຣຄເມວາ''ຕິ ເວທິຕພຸພາฯ ກິ ເລສາວຣເຄນາຕິ ນິຍຕມິຈຸລາທິຜຸກິຍາฯ ອສຸສທຸຜາຕິ ພຸທຸຜາທີສຸ ສທຸຜາຣທິຕາฯ ອຈຸລນຸທິກາຕິ ກຕຸຕຸກມຸຍຕາກຸ ສລຈຸລນຸທຣທິຕາฯ ອຸຕຸຕຣກຸຣຸກາ ມນຸສຸສາ ອຈຸລນຸທິກຜຸຖານໍ ປວິຜຸຖາฯ ທຸປຸປລຸລາຕິ ກວງຄປລຸລາຍ ປຣິຫີນາฯ ກວງຄປລຸລາຍ ປນ ປຣິປຸຖຸຕາຍປີ ຍສຸສ ກວງຄໍ ໂລກຸຕຸຕຣສຸສ ປຈຸຈໂຍ ນ ໂຫຕິ, ໂສປີ ທຸປຸປລຸໂລ ເອວ ນາມฯ ອກພຸພາ ນິຍາມໍ ໂອກຸກມິຕຸໍ ກຸສເລສຸ ຜມຸເມສຸ ສມຸມຕຸຕນຸຕິ ກຸສເລສຸ ຜມຸເມສຸ ສມຸມຕຸຕນິຍາມສງຂາຕໍ ມຄຸຄໍ ໂອກຸກມິຕຸໍ ອຜິຄນຸຕຸໍ ອກພຸພາฯ ນ ກມຸມາວຣເຄນາຕິອາທີນິ ວຸຕຸຕວິປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພຸພານິฯ

ນິພຸພານສຸສ ທຸວາຣໍ ປວິສນມຄຸໂຄฯ ວິວຣິຕຸວາ ຖປີໂຕ ມຫາກຣຸຕູປນິສຸສເຍນ ສຍມຸກຸລາເຄນ ອຜິຄຕຕຸຕາฯ ສທຸຜໍ ປມຸລຸຈນຸຕູຕິ ອຕຸຕໂນ ສທຸຜໍ ປເວເສນຸຕຸ, ສທຸທຫນາການໍ ອຸປຜຸເປນຸຕູຕິ ອຕຸໂຖฯ ສຸເຂນ ອກິຈຸເຈນ ປວຕຸຕນີຍຕາຍ ສຸປຸປວຕຸຕິຕໍฯ ນ ກາສື ນ ກາສິສຸສາມີຕິ ຈິນຸເຕສີฯ

໔໗໔ฯ ຜມຸມໍ ເທເສສຸສາມີຕິ ເອວໍ ປວຕຸຕິຕຜມຸມເທສນາປຜິສໍຍຸຕຸຕສຸສ ວິຕກຸກສຸສ ສຕຸຕມສຕຸຕາຫໂຕ ປຣໍ ອຜຸຖມສຕຸຕາ

ເຫເຍວ ອຸປ໌ປັນນຸຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອພຸຄເມ ສຕຸຕາເຫ’’ຕິ. ນ ອິຕຣສຕຸຕາຫານິ ວິຍ ປັຝິນິຍຕກິຈຸຈລກຸຂິຕສຸສ ອພຸຄມສຕຸ ຕາຫສຸສ ນາມ ປວຕຸຕິຕສຸສ ສພຸກາວາ.

ວິວຍນຸຕິ ເທວຕາວິຄຸຄເຫນ ວິວຍອງຄປຈຸຈງຄນິທຸຫາຍ ຊນານໍ ປາກຍໍ ວິປຸປ໌ກາຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ‘‘ພຸທຸຂຕຸຕໍ ອນສິຄນຸຕຸວາ ນ ປຈຸຈາຄມິສຸສາມີ’’ຕິ ອຸປ໌ປັນນວິຕກຸກາຕິສຍເຫຕຸເກນ ປຖວີປຣິວຕຸຕນເຈຕີຍໍ ນາມ ທສຸເສຕຸວາ. ສາກິຍໂກ ລິຍມລຸລຣຊຊວເສນ ຕິຕີ ຣຊຊານີ. ຣຸກຸຂມູເລຕີ ນິຄຸໂຣຂມູເລ. ວຕຸວາ ປກຸກາມິ, ປກຸກມນຸຕິຍາ ຈສຸສາ ມຫາສຕຸໂຕ ອາກາຣໍ ທສຸເສສີ ສຸວຕຸຕາຖາລຄຸຄຫຕາຍ, ສາ ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ ຕໍ ປຣິຈຸຈຕຸຕເມວາ’’ຕິ ປກຸກາມິ.

ທິວາວິຫາຣໍ ກຕຸວາຕິ ນານາສມາປຕຸຕີໂຍ ສມາປຊຊເນນ ທິວາວິຫາຣໍ ວິຫຣິຕຸວາ. ‘‘ການໍ ຕໂຈ ຈ ນຸຫາຣຸ ຈ, ອພຸຖິ ຈ ອວສິສຸສຕຸ, ອຸປສຸສຸສຕຸ ສຣີເຣ ມໍສໂລຫິຕ’’ນຸຕິອາທິນາ ສຸຕຸເຕ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໔; ສໍ. ນິ. ໒.໒໓໗; ອ. ນິ. ໒.໕; ໘.໑໓; ມຫານິ. ໑໗, ໑໖໖) ອາຄຕນເຍນ ຈຕຸຣງຄວີຣິຍໍ ອທິຍຸຄຫິຕຸວາ.

ນວໂຍຊນນຸຕິ ອຸພຸເພຂໂຕ ວຸຕຸຕໍ, ປຸຖຸລໂຕ ທຸວາທສໂຍຊນາ, ທີຂໂຕ ຍາວ ຈກຸກວາລຸອາ ອາຍຕາຕິ ວທນຸຕິ. ອຊໂຊຕຸຖຣນຸໂຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ – ‘‘ອຸພຸເຄຫິ ໂສ, ສິທຸຂຕຸຖ, ອທໍ ອິມສຸສ ປລຸລງກສຸສ ອນຸຈຸຈວິໂກ’’ຕິ ວຕຸວາ ຕຕຸຖ ສກຸຂີ ໂອຕາເຣນຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ປຣິສໍ ນິທຸທິສີ. ເອກປຸປ໌ຫາເຣເນວ – ‘‘ອຍເມວ ອນຸຈຸຈວິໂກ, ອຍເມວ ອນຸຈຸຈວິໂກ’’ຕິ ໂກລາຫລມກາສິ, ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ…ເປ… ຫຕຸຖໍ ປສາເຣຕິ. ຍໍ ສນຸຂາຍ ວຸຕຸຕໍ –

‘‘ອເຈຕນາຍໍ ປຖວີ, ອວິຄຸຍາຍ ສຸຂໍ ທຸຂໍ;

ສາປີ ທານພລາ ມຍຸຫໍ, ສຕຸຕກຸຂຕຸຕຸໍ ປກມຸປຖາ’’ຕິ. (ຈຣິຍາ. ໑.໑໒໔);

ປຸພຸເພນິວາສຄຸາຕໍ ວິໂສເຂຕຸວາຕິ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸໂຂ ສີຫາວໂລກນຄາເຍນ. ວຍຍວິວຍຍໍ ສມຸມສິຕຸວາຕິ ຈຕຸສຈຸຈມນສິການໍ ສນຸຂາຍາຫ. ອິມສຸສ ປລຸລງກສຸສ ອຕຸຖາຍາຕິ ປລຸລງກສິເສນ ອທິຄຕວິເສສໍ ທສຸເສຕິ. ຕຕຸຖ ທີ ສິຂາປຸປ໌ຕຸຕວິມຸຕຸຕິສຸຂໍ ອວິຊຫນຸໂຕ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ຈ ປັຝິຈຸຈສມຸປ໌ປາທງຄໍ ມນສິກໂຣນຸໂຕ ເອກປລຸລງເກນ ນິສີທີ. ເອກຈຸຈານນຸຕິ ຍາ ອທິຄຕມຸຄາ ສຈຸຈິກຕນິໂຣຂາ ເອກເທເສນ ຈ ພຸທຸຂຄຸເຄ ຊານນຸຕີ, ຕາ ຄເປຕຸວາ ຕທຄຸເຄສໍ ເທວຕານໍ. ອຄຸເຄປີ ພຸທຸຂຕຸຕກຣາຕິ ວິສາຂາປຸຕຸຕມໂຕ ປຝຸຖາຍ ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ເອວໍ ນິຈຸຈສມາຫິຕກາວເຫຕຸການໍ ພຸທຸຂຄຸຕານໍ ອຸປຣິ ອຄຸເຄປີ ພຸທຸຂຕຸຕສາຂກາ, ‘‘ອຍໍ ພຸທຸໂຂ’’ຕິ ພຸທຸຂກາວສຸສ ປເຣສໍ ວິກາວນາ ຂມຸມາ ກີ ນຸ ໂຂ ອຕຸຖີຕິ ໂຍຊນາ.

ອນິມິເສຫີຕີ ຂມຸມປີຕິວິປຸຝາຣວເສນ ປສາທວິກສິຕນິຈຸຈລຕາຍ ນິເມສຣຫິເຕຫີ. ຣຕນຈງກເມຕິ ເທວຕາຫີ ມາປີເຕ ຣຕນມຍຈງກເມ. ຣຕນກູຕານໍ ສຕຸຕນຸນໍ ປກຣຕານໍ ຕຕຸຖ ຈ ອນນຸຕນຍສຸສ ຂມຸມຣຕນສຸສ ສມຸມສເນນ ຕໍ ຖານໍ ຣຕນພຣເຈຕີຍໍ ນາມ ຊາຕນຸຕິປີ ວທນຸຕິ. ເອວນຸຕິ ວກຸຂມານາກາເຣນ. ຝພຸພຕຸຕານໍ ຣສຸມີນໍ ທນຸເຕຫີ ນິກຸຂມນໂຕ ຝທຸທນຸຕນາຄກຸລໍ ວິຍາຕິ ນິທສຸສນໍ ວຸຕຸຕໍ.

ເທຝຸຖາ ໂລຫປາສາທປຸປ໌ມາໂຕຕິ ນວກູມກສຸສ ສພຸພປຖມສຸສ ໂລຫປາສາທສຸສ ເທຝຸຖາ ໂລຫປາສາທປຸປ໌ມາໂຕ. ຂນຸຂກຝຸຖກຖາຍໍ (ມຫາວ. ອຝຸຖ. ໕) ປນ ຕຕຸຖ ‘‘ກຕຸທາຄາຣຄພຸກປຸປ໌ມາຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ.

ປຈຸຈຄຸເຝຕິ ອກິນເວ. ປຈຸເຈກໍ ມຫຄຸຂຕາຍ ປຈຸຈຄຸເຝຕິ ເກຈິ, ຕໍ ນ ສຸນຸທຣໍ. ນ ທີ ພຸທຸຂາ ກຄວນຸໂຕ ມຫຄຸຂໍ ປັຝິຄຸຄຕຫນຸຕິ ປຣິກຸຄຸຊນຸຕິ ວາ. ປີຕຸຫປາຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ມນຸຖຄຸຈ ມຂຸປີຕຸທິກຄຸຈ ສນຸຂາຍ ວທຕິ. ອຍໍ ວິຕກຸໂກຕິ – ‘‘ກສຸສ ນຸ ໂຂ ອທໍ ປຖມໍ ຂມຸມໍ ເທເສຍຸຍ’’ນຸຕິ ອຍໍ ປຣິວິຕກຸໂກ.

ປຕຸທີຈເຈນາຕິ ສມາປຕຸຕິປັຝິລາກສໍສິທຸເຂນ ອທິຄມພາຫຸສຈຸຈສງຂາເຕນ ປຕຸທີຕກາເວນ. ເວຍຸຍຕຸຕິເຍນາຕິ ສມາປຕຸຕິປັຝິລາກປຈຸເຍນ ປາຣິຫາຣິຍປຄຸຍາສງຂາເຕນ ພຸຍຕຸຕກາເວນ. ເມຂາວີຕີ ຕິເຫຕຸກປັຝິສນຸທິປຄຸຍາສງຂາຕາຍ ຕໍຕໍອິຕິກຕຸຕພຸພຕາປຄຸຍາສງຂາຕາຍ ຈ ເມຂາຍ ສມນຸນາຄໂຕຕິ ເອວມຸເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຝຸຖພຸໂພ. ມຫາຊານິໂຍຕິ ມຫາປຣິຫານິໂກ.

ອາຄມນປາທາປີ ນຕ຺ຖິຕິ ອິທໍ ປທມໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຖາຫໍ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ເທສິຍມານໍ ຘມ຺ມມ຺ປີສ຺ສ ໂສຕໍ ໂສຕປສາ ໂທປີ ນຕ຺ຖິຕິ ໂຍຊນາ។ ກີ ປນ ກຄວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຘານຸກາເວນ ເຕ ຘມ຺ມໍ ສາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ? ອາມ, ນ ສກ຺ກາ។ ນ ຫິ ປໂຣໂຕ ໂຆສໍ ອນ຺ຕເຣນ ສາວການໍ ຘມ຺ມາກິສມໂຍ ສມ຺ກວຕິ, ອລ຺ລຖາ ອິຕຣປ຺ຈ຺ຈຍຣຫິຕສ຺ສປີ ຘມ຺ມາກິສມເຍນ ກວິຕພ຺ພໍ, ນ ຈ ຕໍ ອຕ຺ຖິ។ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ – ''ທ຺ເວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ປ຺ຈ຺ຈຍາ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິຍາ ອຸປ຺ປາທາຍ ປໂຣໂຕ ຈ ໂຆໂສ ອຊ຺ຊຕ຺ຕລ຺ຈ ໂຍນິ ໂສມນສິກາໂຣ''ຕິ (ອ។ ນິ។ ໒។໑໒໗)។ ປາລຸອິຍໍ ຣາມສ຺ເສວ ສມາປຕ຺ຕິລາກິຕາ ອາຄຕາ, ນ ອຸທກສ຺ສ, ຕໍ ຕສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ເຕນ ສມາຄຕກາລວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ។ ໂສ ຫິ ປຸພ຺ເພປີ ຕຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ມຫາປຸຣິເສນ ຊິປ຺ປລ຺ເລວ ສມາປຕ຺ຕີນໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕກາວໍ ສຸຕ຺ວາ ສໍເວຄຊາໂຕ ມຫາສຕ຺ເຕ ຕໂຕ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ປກ຺ກນ຺ເຕ ຆເຜນ຺ໂຕ ວາຍມນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ອຍ຺ຄ ສ ມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕເນ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ອທ຺ທສາ''ຕິ។ ເອເຕ ອຍ຺ຄ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຉລຸອງຄວາຕິ ຉລຸອງຄວິທ຺ໂນ។ ມນ຺ຕນ຺ຕິ ມນ຺ຕປທໍ។ ''ນິຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາ''ຕິ ວຈນເສໂສ, ມນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິ ຍາກຣີສູຕິ ກເຖສຸໍ។

ຍຖາມນ຺ຕປທນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕມນ຺ຕສງຂາຕເວທວຈນານຸຣູປໍ។ ຄຕາຕິ ປຝິປນ຺ນາ។ ''ທ຺ເວວ ຄຕິໂຍ ກວນ຺ຕິ ອນລ຺ລາ''ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໒។໓໓; ໓។໑໙໙-໒໐໐; ມ។ ນິ។ ໒។໓໗໔, ໓໙໗) ວຸຕ຺ຕນິຍາເມນ ນິຈ຺ຊິນິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວຸຕ຺ຕເມວ ປຝິປຊ ຊີສຸ, ນ ມຫາປຸຣິສສ຺ສ ພຸທ຺ຘກາວປ຺ປຕ຺ຕີ ປ຺ຈ຺ຈາສີສີສຸ។ ອິເມ ປນ ໂກຕ຺ຫລ຺ລາທໂຍ ປລ຺ຈ ''ເອກໍສໂຕ ພຸທ຺ໂຘ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ຊາຕນິຈ຺ຉຍຕ຺ຕາ ມນ຺ຕປທໍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ។ ປຸຕ຺ຕປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຸຍ຺ຄີທານໍ។ ນິພ຺ພິຕກ຺ກາຕິ ນິພ຺ພິກປ຺ປາ, ນ ທ຺ເວຘາ ຕກ຺ກາ។

ວປ຺ປກາເລຕິ ວປນກາເລ។ ວປນຕ຺ຖໍ ພີຊານິ ນີຫຣນ຺ເຕນ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທານໍ ພີຊຄ຺ຄທານໍ ນາມ។ ລາຍນຄ຺ຄາທີ ສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຆລ຺ລຜລສ຺ສ ນາຕິປຣິຕຕກາເລ ປຸຖຸກກາເລ។ ລາຍເນຕິ ສສ຺ສລາຍເນ។ ຍຖາ ລູນໍ ຫຕ຺ຖກໍ ກຕ຺ວາ ເວຕີວເສນ ພນ຺ຘນໍ ເວຕີກຣຕໍ។ ເວຕີໂຍ ປນ ປຸຣິສກາຣວເສນ ພນ຺ຘນໍ ກລາໂປ។ ຂເລ ກລາປານໍ ຄປນທີວເສ ອຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ ວາ ທານໍ ຂລຄ຺ຄໍ។ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຫີນໍ ຣາສິກຣຕທີວເສ ອຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທານໍ ກຕ຺ຫຄ຺ຄໍ។ ໂກຍ຺ຄາຄາເຣ ຆລ຺ລສ຺ສ ປກ຺ຂິປນ ທີວເສ ທານໍ ໂກຍ຺ຄຄ຺ຄໍ។ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຕິ ຂລໂຕ ຆລ຺ລສ຺ສ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ។ ນວນ຺ນໍ ອຄ຺ຄທານານໍ ທີນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ຣຕ຺ຕລ຺ລູນໍ ອຄ຺ຄກາວຕ຺ຖາຍ ກຕາກິນີຫາຣານຸຣູປໍ ປວຕ຺ຕິຕສາວກປາຣມີຍາ ຈີຕ຺ຕນ຺ເຕ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕີຕ຺ຕມ຺ປີ ຫີ ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ຕໍຕໍປາຣມີຍາ ສີຂາປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ປວຕ຺ຕິຕໍ ປຸລ຺ລໍ ອປຸລ຺ລໍ ວາ ຄຣຸຕຣວິປາກເມວ ໂຫຕິ, ຆມ຺ມສ຺ສ ຈ ສພ຺ພປຄມໍ ສຈ຺ຈິກິຣິຍາຍ ວິນາ ກາຖໍ ຣຕ຺ຕລ຺ລູນໍ ອຄ຺ຄກາວສິທ຺ຘິຕີ។ ພຫຸກາຣາ ໂຂ ອິເມ ປລ຺ຈວຄ຺ຄິຍາຕິ ອິທໍ ປນ ອຸປກາ ຣານຸສ຺ສຣຕມຕ຺ຕເກເນວ ປຣິຈຍວເສນ ອາລຸອາຣຸທການຸສ຺ສຣຕໍ ວິຍ។

໔໗໔។ວິວເຣຕິ ມຊ຺ເຊ។ ເຕນາຫ ''ຕີຄາວຸຕນ຺ຕເຣ ຄາເມ''ຕິ។ ອໂຍຊິຍມາເນ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ນ ປາປຸຕາຕິ ສາມິວຈນສ຺ສ ປສງ ເຄ ອນ຺ຕຣາ-ສທ຺ທໂຍເຄນ ອຸປໂຍຄວຈນສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ។ ເຕນາຫ ''ອນ຺ຕຣາສທ຺ເທນ ປນ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ກຕ''ນ຺ ຕິ។

ສພ຺ພໍ ເຕກູມກຘມ຺ມໍ ອກິກວິຕ຺ວາ ປຣິລ຺ລາກິສມຍວເສນ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ។ ຈຕຸກູມກຘມ຺ມໍ ອນວເສສໍ ເລຍ຺ຍໍ ສພ຺ພໂສ ເລຍ຺ ຍາວຣຕສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາເຕນ ອເວຫີ។ ຣຊ຺ຊນທ຺ສ຺ສນມຸຍ຺ຫນາທີນາ ກິເລເສນ។ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພມ຺ປີ ກຸສລາພ຺ ຍາກຕໍ ຕປ຺ປຝິພທ຺ຘກິເລສມຖເນນ ປຫີນຕ຺ຕາ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ສພ຺ພໍ ເຕກູມກຘມ຺ມໍ ຊຫິຕ຺ວາ ຄິໂຕ''ຕິ។ ອາຣມ຺ມຕໂຕຕິ ອາຣມ຺ມຕກຣຕວເສນ។

ກິລ຺ຈາປີ ໂລກິຍຘມ຺ມານມ຺ປີ ຍາທິໂສ ໂລກນາຖສ຺ສ ອຘິຄໂມ, ນ ຕາທິໂສ ອຘິຄໂມ ປຣູປເທໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມ ປນສ຺ສ ເລໂສປີ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມ ມຍ຺ຫໍ ອາຈຣິໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິ។ ປຝິກາຄປຸຄ຺ຄໂລຕິ ສີລາທີຫີ ຄຸເຕຫິ ປຝິນິຘິກູໂຕ ປຸຄ຺ຄໂລ។ ສເທວກສ຺ມິ ໂລເກ ສທິສກ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ສເທວເກ ໂລເກ''ຕິ ອາທິ។ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານີຕິ ອິທໍ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ເລຍ຺ຍສ຺ສ ອກາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສຍໍ ພຸທ຺ໂຘຕິ ສຍເມວ ສຍມ຺ກຸລ຺ລາເຕນ ພຸທ຺ໂຘ។ ວິຄຕປຣິລຸອາຫຕາຍ ສີ ຕິກູໂຕ។ ຕໂຕ ເອວ ນິພ຺ພຸໂຕ។ ອາຫລ຺ຉນ຺ຕິ ອາຫນິສ຺ສາມິ។ ເວເນຍ຺ຍານໍ ອມຕາຘິຄມາຍ ອຸຄ຺ໂຆສນາທີ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມ ເທສນາ ອມຕທຸນ຺ທຸກີຕິ ວຸຕ຺ຕາ។

ອນນ຺ຕລາໂຕ ຊິຕກິເລໂສຕິ ອນນ຺ຕຊີໂນ។ ເອວມ຺ປີ ນາມ ກເວຍ຺ຍາຕິ ເອວໍວິເຘ ນາມ ຣູປຣຕເນ ອິທິເສນ ລາເຕນ

ກວິຕພຸພນຸຕິ ອສິປຸປາໂຍ ອຍໍ ທີສຸສ ປພຸພຊຊາຍ ປຈຸຈໂຍ ຊາໂຕ, ກຕາສິການໂຣ ເຈສ ຕຖາ ທີ ກຄວາ ເຕນ ສມາຄມຕຸຖໍ ປທສາວ ຕໍ ມຄຸຄໍ ປຜິປຊຊິ

ໂກຍຸຖາສສມຸປນຸນາຕິ ອງຄປຈຸຈງຄສງຂາຕອວຍວສມຸປນຸນາ ອຍຸຜິຍຕິຕິ ອຍຸໂຜ ໂຫຕິ, ໂທມນສຸສໍ ອາປຊຊຕິຕິ ອຕຸໂຖ

ອວິທໍ ອຸປປນຸນາເສຕິ ອວິເທສຸ ນິພຸພຕຸຕາ ວິມຸຕຸຕາຕິ ອຄຸຄຜລວິມຸຕຸຕິຍາ ວິມຸຕຸຕາ ເຕ ທິຕຸວາ ມານຸສໍ ເທທໍ, ທິພຸພໂຍຄໍ ອຸປຊຊຄຸນຸຕິ ເຕ ອຸປກາ ທໂຍ ມານຸສໍ ອຕຸຕກາວໍ ຊຫິຕຸວາ ໂອຣມຸກາຄິຍສໍໂຍຊນປຸປຫາເນນ ອວິເທສຸ ນິພຸພຕຸຕມຕຸຕາວ ອຄຸຄມຄຸຄາສິຄເມນ ທິພຸພໂຍຄໍ ອຸທຸສມຸກາຄິຍສໍໂຍຊນໍ ສມຕິກຸກມິສຸ

໔໗໖ສຕຸຖເປສຸນຸຕິ ''ເນວ ອກິວາເທຕພຸໂພ''ຕິອາທິນາ (ມຫາວ ໑໔) ສຕຸຖໍ ກິຣິຍາກາຣໍ ອກໍສຸ ເຕນາຫ ''ກຕິກໍ ອກໍສູ''ຕິ ປສານໂຕຕິ ປຸພຸເພ ອນຸຍຸກິຕທຸກຸກຣຈຣຓໂຕ ປກາວິຕນຸຕິ ວາຈາສມຸຍຸຖານໍ, ວຈີນິຈຸຊາຣຓນຸຕິ ອຕຸໂຖ ''ອຍໍ ນ ກິລຸຈິ ວິເສ ສໍ ອສິຄມິສຸສຕີ''ຕິ ອນຸກຸກາຕຸຖນຕຸຖໍ ''ນຍໍ ຍຕຸຖ ກຕຸຖຈິ ຄມິສຸສາມາ''ຕີ ມາ ວິຕກຸກຍິຕຸຖ ໂອກາໂສຕິ ວິປສຸສໂນກາໂສ ນິ ມິຕຸຕນຸຕິ ກມຸມຍຸຖານນິມິຕຸຕໍ ເອກປເທເນວາຕິ ເອກວເນເນວ ''ອເນນ ປຸພຸເພປີ ນ ກິລຸຈິ ມິຈຸຊາ ວຸຕຸຕປຸພຸພ''ນຸຕິ ສຕີ ລກິຕຸວາ ຍຖາກູຕວາທິຕີ ອຸປຸປນຸນຄາຣວາ

ອນຸໂຕວິຫາເຣເຍວ ອໂທສິ ທຫຣກຸມາໂຣ ວິຍ ເຕທີ ກິກຸຂູທີ ປຣິຫຣິໂຕ ມເລຕີ ສໍກິເລເສ ຄາມໂຕ ກິກຸຂູທີ ນີຫຍໍ ອຸປນີຕໍ ກຕຸ ຕໍ ເອຕສຸສາຕີ ນີຫຍກຕຸໂຕ, ເຕນ ນີຫຍກຕຸເຕນ ກຄວຕາ ເອຕຸຕກໍ ກຖາມຄຸຄນຸຕິ – ''ທຸເວມາ, ກິກຸຂເວ, ປຣິເຍສນາ''ຕິ ອາຣກິຕຸວາ ຍາວ – ''ນຕຸຖິ ທານີ ປຸນພຸກໂວ''ຕິ ປທໍ, ເອຕຸຕກໍ ເທສນາມຄຸຄໍ ການມຸເຈຕຸຖ – ''ຕຸມຸເຫປີ ມມລຸເຈວ ປລຸຈວຄຸຄິຍານລຸຈ ມຄຸຄໍ ອາຣູລຸຫາ, ອຣິຍປຣິເຍສນາ ຕຸມຸຫາກໍ ປຣິເຍສນາ''ຕິ ອຍຸຖາກຖາວຈນໍ ເຕນ ປນ – ''ໂສ ໂຂ ອທໍ, ກິກຸຂເວ, ອຕຸຕນາ ຊາຕິສມຸໂມ ສມາໂນ...ເປ... ອສໍກິລິຍຸຖໍ ອນຸຕຸຕຣໍ ໂຍຄກຸເຂມໍ ນິພຸພານໍ ອຊຊຄມນຸຕິ, ອຖ ໂຂ, ກິກຸຂເວ, ປລຸຈວຄຸຄິຍາ ກິກຸຂູ ມຍາ ເອວໍ ໂອວທິຍມານາ...ເປ... ອນຸຕຸຕຣໍ ໂຍຄກຸເຂມໍ ນິພຸພານໍ ອຊຊຄມໍສຸ...ເປ... ນຕຸຖິ ທານີ ປຸນພຸກໂວ''ຕິ ອິມສຸເສວ ສຸຕຸຕປທສຸສ ອຕຸໂຖ ວິກາວິໂຕຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ກຄວາ ຍໍ ປຸພຸເພ ອວຈ ຕຸມຸເຫປີ ມມລຸເຈວ ປລຸຈວຄຸຄິຍານລຸຈ ມຄຸຄໍ ອາຣຸລຸຫາ, ອຣິຍປຣິເຍສນາ ຕຸມຸຫາກໍ ປຣິເຍສນາຕິ ອິມໍ ເອກເມວ ອນຸສນຸຊີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫຣີ''ຕິ

໔໗໗ອນຄາຣິຍານມຸປີຕິ ປພຸພຊິຕານມຸປີ ປລຸຈການຄຸຄວເສນ ອນຣິຍປຣິເຍສນາ ໂຫຕິ ຄສິຕາທີກາເວນ ປຣິກຸລຸຊນໂຕ ມິຈຸຊາຊີວວເສນປີ ອນຣິຍປຣິເຍສນາ ໂຫຕິຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕຸຖໍ ''ປລຸຈການຄຸຄວເສນາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ ສຈຸຊນຸທຣາຄປຣິໂກຄສຸສ ອສິປຸເປຕຕຸຕາ ອິທານີ ຈຕູສຸ ປຈຸຈເຍສຸ ການຄຸເຕ ນິທຸສາເຣຕຸໍ ''ຕຕຸຖາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ ປຣິໂກຄຣໂສຕິ ປຣິໂກຄປຈຸຈຍປີຕິ ໂສມນສຸສໍ ອຍໍ ປນ ຣສສມານຕາວເສນ ຄຫຕໍ ອຸປາທາຍ ''ຣໂສ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ, ນ ສກາວໂຕ ສກາເວນ ຄຫຕໍ ອຸປາທາຍ ປີຕິ ໂສມນສຸສໍ ຜມຸມາຣມຸມຕໍ ສິຍາ, ນ ຣສາຣມຸມຕໍ ອປປຈຸຈເວກຸຂຕາປຣິໂກໂຄຕິ ປຈຸຈເວກຸຂຕຣຫິໂຕ ປຣິໂກໂຄ, ອິທມຕຸຖິຕໍ ອນິສຸສາຍ ຄສິຕາທີກາເວນ ປຣິໂກໂຄຕິ ອຕຸໂຖ ຄສິຕາຕິ ຕຕຸຫາຍ ພຫຸສາ ມຸຈຸຊິຕາຕິ ມຸຈຸລໍ ໂມທໍ ປມາທໍ ອາປນຸນາ ອຊໂຊຄາລຸຫາຕິ ອສິໂອຄາລຸຫາ, ຕໍ ຕໍ ອາຣມຸມຕໍ ອນຸປວິສິຕຸວາ ກິຕາ ອາທີນວໍ ອປສຸສນຸຕາຕິ ສຈຸຊນຸທຣາຄປຣິໂກເຄ ໂທ ສໍ ອຊານນຸຕາ ອປຈຸຈເວກຸຂິຕປຣິໂກຄເທຕຸອາທີນວໍ ນິສຸສຣຕິ ອຕິກຸກມຕິ ເອເຕນາຕິ ນິສຸສຣຕໍ, ປຈຸຈເວກຸຂຕາຍາຕໍ

ປາສຣາສິນຸຕິ ປາສສມຸທາຍໍ ລຸທຸທໂກ ທີ ປາສໍ ໂອຫຸເທນຸໂຕ ນ ເອກໍເຍວ, ນ ຈ ເອກສຸມີເຍວ ຖາເນ ໂອຫຸເທຕິ, ອຖ ໂຂ ຕໍຕໍມິ ຄານໍ ອາຄມນມຄຸຄໍ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ໂອຫຸເທນຸໂຕ ພຫູເຍວ ໂອຫຸເທຕິ, ຕສຸມາ ເຕ ຈິຕຸເຕນ ເອກໂຕ ຄເທຕຸວາ ''ປາສຣາສີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ ວາຄຸຣສຸສ ວາ ປາສປເທສານໍ ພຫຸກາວໂຕ ''ປາສຣາສີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ

ປາສຣາສິສຸຕຸຕວຓຸຓນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ

໗ ຈູລອຫຕຸຖິປໂທປມສຸຕຸຕວຓຸຓນາ

໔໗໘ເສຕປຣິວາໂຣຕິ ເສຕປຜິຈຸຊໂທ, ເສຕວຕຸຕາລງກາໂຣຕິ ອຕຸໂຖ ປຸພຸເພ ປນ ''ເສຕາລງກາຣາ''ຕິ ອສຸສາລງກາໂຣ ຄທີ

ໂຕ, ອິສ ຈກຸກປຸລຸຊຣກຸພຸພຣາທີຣຖາວຍເວສຸ ກາຕພຸພາລຽກາໂຣ។ ເອວໍ ວຸຕຸເຕນາຕິ ເອວໍ ''ເສຕາຍ ສຸທ''ນຸຕິອາທີນາ ປກາເຣນ ສໍຍຸຕຸຕມຫາວຄຸເຄ (ສໍ។ ນິ។ ໕໗໔) ວຸຕຸເຕນ។ ນາຕິມຫາ ຍຸທຸສມຕຸທເລ ສລຸຈາຣສຸຂຕຸຖໍ។ ໂຍໂຊ ສາຣຖີຕິ ທຸວິນຸນໍ, ປຫຣຕາທາຍເກນ ສທຸສີ ຕິຕຸຕໍ ວາ។

ນຄຣໍ ປທກຸຂິຕໍ ກໂຣຕິ ນຄຣໂສກນຕຸຖໍ។ ອີທໍ ກິຣ ຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ຊາຕຸສຸໂສຕິຍຸຖານນຸຕຣໍ ຊາຕິສີທຸສໍ ປຣມຸປຣາຄຕໍ ຈາຣິຕຸຕໍ។ ເຕນາຫ ''ອີໂຕ ເອຕຸຕເກທີ ທີວເສທີ''ຕິອາທີ។ ຈາຣິຕຸຕວເສນ ນຄຣວາສີໂນປິ ຕຖາ ຕຖາ ປຟິປຊຸຊນຸຕິ។ ປຸລຸລວາທີມຽຄລກຖເນ ນິຍຸຕຸຕາ ມາງຄລິກາ។ ສຸວຕຸຖິປຕຸຕນາຍ ໂສວຕຸຖິກາ។ ອາທີ-ສທຸເທນ ວນຸທີອາທີນໍ ສງຄໂຫ។ ຍສສິຣິສມຸປຕຸຕິຍາຕິ ຍສສມຸປຕຸຕິຍາ ສິຣິສມຸປຕຸຕິຍາ ຈ, ປຣິວາຣສມຸປຕຸຕິຍາ ເຈວ ວິກວໂສກາສມຸປຕຸຕິຍາ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ។

ນຄຣາກິມຸໂຂປາຍາສີ ອຕຸຕໂນ ກິກຸຂາຈາຣເວລາຍ។ ປຕຸທີໂຕ ມລຸເລຕິ ເອຕຸຖ ມລຸເລຕິ ອີທໍ ''ມລຸລຕີ''ຕິ ອີມີນາ ສມານຕຸຖໍ ນິປາຕປທໍ។ ຕສຸສ ອິຕິ-ສທຸທໍ ອາເນຕຸວາ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸໂຕ ''ປຕຸທີໂຕຕິ ມລຸລຕີ''ຕິ ອາຫ។ ອນຸມຕິປຸຈຸຉາວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕເນວາຫ ''ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິ។ ''ຕໍ ກີ ມລຸລຕີ ກວໍ ວຈຸຉາຍໂນ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ປລຸລາເວຍຸຍຕຸຕິຍ''ນຸຕິ ທີ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ປຸນ ຄຕຸຫນຸໂຕ ''ປຕຸທີໂຕ ມລຸເລ''ຕິ ອາຫ។ ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ກວໍ ວຈຸຉາຍໂນ, ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ປຕຸທີໂຕຕິ ມລຸລຕີ, ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິ, ຍຖາ ເຕ ຂເມຍຸຍ, ຕຖາ ນໍ ກເຖທີຕິ ອທິປຸປາໂຍ។

ອທໍ ໂກ ນາມ, ມມ ອວິສໂຍ ເອໂສຕິ ທສຸເສຕິ។ ໂກ ຈາຕິ ເຫຕຸນິສຸສກຸເກ ປຈຸຈຕຸຕວຈນນຸຕິ ອາຫ ''ກຸໂຕ ຈາ''ຕິ។ ຕຖາ ຈາຫ ''ເກນ ກາຣເຕນ ຊານິສຸສາມີ''ຕິ, ເຍນ ກາຣເຕນ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ປລຸລາເວຍຸຍຕຸຕິຍໍ ຊາເນຍຸຍໍ, ຕໍ ກາຣຕໍ ມຍີ ນຕຸຖີຕິ ອທິປຸປາໂຍ។ ພຸທຸໂສເຍວ ກເວຍຸຍ, ອພຸທຸສສຸສ ສພຸພຖາ ພຸທຸສລາຕານຸກາວໍ ຊານິຕຸໍ ນ ສກຸກາຕີ។ ວຸຕຸຕລຸເຫຕໍ –
''ອປຸປມຕຸຕກໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ກິກຸຂເວ, ໂອຣມຕຸຕກໍ ສີລມຕຸຕກໍ, ເຍນ ປຸຖຸຊຸຊໂນ ຕຖາຄຕສຸສ ວຕຸຕໍ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍ (ທີ។ ນິ។ ໑។໗), ອຕຸຖີ, ກິກຸຂເວ, ອລຸເລວ ທມຸມາ ຄມຸກີຣາ ທຸທຸທສາ ທຸຣນຸໂພທາ ...ເປ... ເຍທີ ຕຖາຄຕສຸສ ຍຖາກຸຈຸຈໍ ວຕຸຕໍ ສມຸມາ ວທມາໂນ ວເທຍຸຍາ''ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໒໘) ຈ។ ເອຕຸຖາຕິ 'ໂສປີ ນູນສຸສ ຕາທີໂສວາ''ຕິ ເອຕສຸມີ ປເທ។ ປສຕຸຖ ປສຕຸໂຖຕິ ປສຕຸເຖທີ ອຕຸຕໂນ ຄຸເຕເຫວ ໂສ ປສຕຸໂຖ, ນ ຕສຸສ ກິຕຸຕິນາ, ປສໍສາສກາເວເນວ ປາສໍໂສຕິ ອຕຸໂຖ។ ເຕນາຫ ''ສພຸພຄຸຕານ''ນຸຕິອາທີ។ ມຕິຣຕນນຸຕີ ຈກຸກວຕຸຕິໂນ ມຕິຣຕນໍ។ ສເທວເກ ໂລເກ ປາສໍສານມຸປີ ປາສໍໂສຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ປສຕຸເຖທີ ວາ''ຕິ ທຸຕິຍວິກປຸໂປ ຄຫິໂຕ។

ອຣຕິຍໂຕ ອຕຸໂຖ, ໂສ ເອວ ວສຕີຕີ ວໂສຕີ ອຕຸຖວໂສ, ຕສຸສ ຕສຸສ ປໂຍຄສຸສ ອານິສໍສກູຕໍ ຜລນຸຕີ ອາຫ ''ອຕຸຖວສນຸຕີ ອຕຸຖານິສໍສ''ນຸຕີ។ ອຕຸໂຖ ວາ ວຸຕຸຕລກຸຂໂຕ ວໂສ ເອຕສຸສາຕີ ອຕຸຖວໂສ, ກາຣຕໍ។ ນາຄວນວາສີໂກຕີ ທຕຸຖີນາຄານໍ ວິຈຣຕວເນ ເຕສໍ ຄຫຕຕຸຖໍ ວສນໂກ។ ອນຸຄຸຄທີຕສີປຸໂປຕີ ອສິກຸຂີຕທຕຸຖີສິປຸໂປ ອາຍຕວິຕຸຖຕສຸສ ປທມຕຸຕສຸສ ທສຸສເນນ ''ມຫາວຕ, ໂກ ນາໂຄ''ຕີ ນິຍຸຖາຄມນໂຕ។ ປຣໂຕ ປນ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕຍຸຖາເນ។ ອຸຄຸຄທີຕສີປຸໂປ ປຸຣິໂສ ນາຄວນິໂກຕີ ອາຄໂຕ ອາຍ ຕວິຕຸຖຕສຸສ ປທສຸສ ອຸຈຸຈສຸສ ຈ ນິເສວິຕສຸສ ພຸຍກິຈາຣກາວໍ ລຕຸວາ ຕຕຸຕເກນ ນິຍຸຄໍ ອຄນຸຕຸວາ ມຫາຫຕຸຖີ ທີສຸວາວ ນິຍຸຖາຄມນໂຕ។ ລາຕໍ ປຊຸຊຕີ ເອຕຸຖາຕີ ລາຕປທານີ, ຂຕຸຕິຍປຕຸທີຕາທີນໍ ສມຸມວິນເຍ ວິນີຕຕຸຕາ ວິນເຍທີ ອສິຄຕຊຸຊາ ນາທີນີ។ ຕານີ ທີ ຕຖາຄຕຄນຸສທຕຸຖີໂນ ເທສນາລາເກນ ອກຸກນຸຕຍຸຖານານີ។ ຈຕຸຕາຣີຕີ ປນ ວິເນຍຸຍານໍ ອິສ ຂຕຸຕິຍປຕຸທີຕາທີວເສນ ຈຕຸພຸພິສານໍເຍວ ຄຫີຕຕຸຕາ។

໘໙໙។ ປຸຄຸຄເລສຸ ປລຸລາຍ ຈ ນິປຸຕາຕາ ປຕຸທີຕສມລຸລາ ນິປຸຕາຕຸຖສຸສ ທສຸສນສມຕຸຖຕາວເສເນວາຕີ ອາຫ ''ສຸຂຸມ ອຕຸຖນຸຕຣປຟິວິຊຸຊນສມຕຸເຖ''ຕີ។ ກຕ-ສທຸໂທ ອີສ ນິປຸຜນຸນປຣິຍາໂຍ។ ປເຣ ປວທນຸຕີ ເອຕຸຖ, ເອເຕນາຕີ ປຣປຸປວາໂທ, ປຣສມໂຍ។ ປເຣທີ ປວທນໍ ປຣປຸປວາໂທ, ວິຄຸຄາຫິກາກຖາຍ ປຣວາທມທຸທນໍ។ ຕທຸກຍມຸປີ ເອກໂຕ ກຕຸວາ ປາລຸອີຍໍ ວຸຕຸຕນຸຕີ ອາຫ ''ວິລຸລາຕປຣປຸປວາເທ ເຈວ ປເຣທີ ສທຸສີ ກຕວາທປຣິຈເຍ ຈາ''ຕີ, ປຣສມເຍສຸ ປຣວາທມທຸທເນສຸ ຈ ນິປຸຜນຸເນຕີ ອຕຸໂຖ។ ວາລເວທິຣູເປຕີ ວາລເວທິປຕິຣູເປ។ ເຕນາຫ ''ວາລເວທິສນຸຄຸຄຫສທິເສ''ຕີ។ ວາລນຸຕີ ອເນກທາ ກິນຸນສຸສ ວາລສຸສ ອໍສຸສງຂາຕໍ ວາລໍ។ ກິນຸທນຸຕາ ວິຍາຕີ ພຍາທີ ສວິຄຸຄຫໍ ມຸຄຸຄຣາທີນາ ກິນຸທນຸຕາ ວິຍ, ທິຍຸຖິຄຕານີ ເອກໍສໂຕ ກິນຸທນຸຕາຕີ ອທິປຸປາໂຍ។ ''ອຕຸຖໍ ຄຸຍຸຫໍ ປຟິຈຸຉນຸນໍ ກຕຸວາ ປຸຈຸຉິສຸສາມາ''ຕີ ສງຂຕໍ ປທປລຸທໍ ປຸຈຸຉນຸຕີຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ທຸປທມຸປີ''ຕີອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ວທນຸຕີ ເອເຕນາຕີ ວາໂທ, ໂທໂສ។ ປຸຈຸຉິຍຕີຕີ ປລຸໂຫ, ອຕຸໂຖ។ ປຸຈຸຉຕີ ເອເຕນາຕີ ປລຸໂຫ, ສທຸໂທ។ ຕທຸກຍໍ ເອກໂຕ ຄເຫຕຸວາ ອາຫ ''ເອວຣູເປ ປລຸເຫ''ຕີອາທີ។ ''ເອວໍ ປຸຈຸເຊຍຸຍ, ເອວໍ ວິສຸສຊຸເຊຍຸຍາ''ຕີ ຈ ປຸຈຸຉາວິສຸສຊຸຊນານໍ ສີຂາວຄມນໍ

ທສຸເສຕີ. ເສຍໍໂຍຕີ ອຸຕຸຕໂມ, ປຣໂມ ລາໂກຕີ ອສີປຸປາໂຍ.

ເອວໍ ອຕຸຕໂນ ວາທວິສມນກເຍນປີ ປເຣ ກຄວນຸຕໍ ປລຸທໍ ປຸຈຸລີຕຸໍ ນ ວິສຫນຸຕີຕີ ວຕຸວາ ອີທານີ ວາທວິສມເນນ ວິນາປີ ນ ວິສຫນຸຕີ ເອວາຕີ ທສຸເສຕຸໍ "ອປີຈາ"ຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ. ຈິຕຸຕໍ ປສີທຕີ ປເຣ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕກາວມຸປີ ວິສຸສຕຸທຸໍ ນິຍຸຍາເທຕຸກາມາ ໂຫນຸຕີ ໂອສີສກເມຕຸຕາຜຣຕສທີສຕຸຕາ ຕສຸສ ເມຕຸຕາຍນສຸສ. ທສຸສນສມຸປນຸນາຕີ ທຍຸຄພຸພຕາຍ ສມຸປນຸນາ ທສຸສນານຸຕຸຕຣິຍກາວໂຕ, ອຕິວິຍ ທສຸສນີຍາຕີ ອຕຸໂຖ.

ສຣຕຄມນວເສນສາວກາຕີ ໂລກິຍສຣຕຄມເນນ ສາວກາ, ໂລກຸຕຸຕຣສຣຕຄມເນນ ປນ ສາວກຕຸຕໍ ປຣໂຕ ອາຄມີສຸສຕີ, ຕລຸຈ ປພຸພຊິຕວເສນ ວຸຈຸຈຕີ, ອີຜ ຄຫຸຄຸວເສນ, ອຸກຍຕຸຖາປີ ສຣຕຄມເນນ ສາວກຕຸຕໍ ເວທິຕພຸພໍ. ເຕ ທີ ປຣໂລກ ວຊຸຊກຍທສຸສາວິໂນ ກຸລປຸຕຸຕາ, ອາຈາຣກຸລປຸຕຸຕາປີ ຕາທີສາ ກວນຸຕີ. ໂຖເກນາຕີ ອີມິນາ "ມນໍ ອນສຸສາມາ"ຕີ ປທສຸສຕຸຖໍ ວທຕີ.

໔໙໐. ອຸທາຫຣີຍຕີ ອຸພຸເພຄປີຕິວເສນາຕີ, ຕຖາ ວາ ອຸທາຫຣຕໍ ອຸທານໍ. ເຕນາຫ "ອຸທາຫາຣໍ ອຸທາຫຣີ"ຕີ. ອສຸສ ສມຸມສຸສາຕີ ອສຸສ ປຜິປຕຸຕິສທຸສມຸມປຸພຸພກາສຸສ ປຜິເວຂສທຸສມຸມສຸສ. ໂສຕີ ຫຕຸຖິປໂທປໂມ ຫຕຸຖິປໂທປມກາເວນ ວຸຈຸຈມາໂນ ສມຸໂມ. ເອຕຸຕາວຕາຕີ ເອຕຸຕເກນ ປຣີພຸພາຊເກນ ວຸຕຸຕກຖາມຄຸຄມຕຸເຕນ. ກາມໍ ເຕນ ວຸຕຸຕກຖາມຄຸເຄນປີ ຫຕຸຖິປໂທປມກາເວນ ວຸຈຸຈມາໂນ ສມຸໂມ ປຣິປຸຕຸໂຕວ ອຣຫຕຸຕໍ ປາເປຕຸວາ ປເວທິຕຕຸຕາ, ໂສ ຈ ໂຂ ສງເຂປໂຕ, ນ ວິຕຸຖາຣໂຕຕີ ອາຫ "ນ ເອຕຸຕາວຕາ ວິຕຸຖາເຣນ ປຣີປູໂຣ ໂຫຕີ"ຕີ. ຍທີ ຍຖາ ວິຕຸຖາເຣນ ຫຕຸຖິປໂທປໂມ ປຣີປູໂຣ ໂຫຕີ, ຕຖາ ເທສນາ ອາຣທຸຂາ, ອຖ ກສຸມາ ກຸສໂລຕີ ນ ວຸຕຸໂຕຕີ ໂຈທນາ.

໔໙໑.ອາຍາມໂຕປີຕິ ປີ-ສທຸເທນ ອຸພຸເພຂນປີ ຣສຸສາຕີ ທສຸເສຕີ. ນິຈກາຍາ ທີ ຕາ ໂຫນຸຕີ. ວຸຈຸຈາຕີ ວຸຈຸຈກາ. ນິເສວນໍ, ນິເສວຕີ ເອຕຸຖາຕີ ວາ ນິເສວິຕໍ. ນິເສວນລຸເຈຕຸຖ ກຕຸທຸຍິຕວິໂນທນຕຸຖໍ ພໍສນໍ. ເຕນາຫ "ຂນຸຂປຸປເທເສ ພໍສິຕຜຸຖານ"ນຸຕີ. ວຸຈຸຈາຕີ ອນີຈາ, ອຸພຸເພຂວນຸຕີໂຍຕີ ອຕຸໂຖ. ກາລຸອາຣີກາຕີ ວິຣລຸອທນຸຕາ, ວິສງຄທນຸຕາຕີ ອຕຸໂຖ. ເຕນາຫ "ທນຸຕານ"ນຸຕິອາທີ. ກລຸອາຣຕາຍາຕີ ວິຣລຸອຕາຍ. ອາຣລຸຊີຕານີຕີ ຣລຸຊີຕານີ, ວິລີຂີຕານີຕີ ອຕຸໂຖ. ກເຕຣຸຕາຍາຕີ ກຸຍຸມລສຕຸຖານຕາຍ. ອຍໍ ວາຕີ ເອຕຸຖ ວາ-ສທຸໂທ ສໍສຍິຕນິຈຸລຍຕຸໂຖ ຍຖາ ອລຸລຕຸຖາປີ "ອຍໍ ວາ ອີເມສໍ ສມຕພຸຣາຫຸມຕານໍ ສພຸພພາໂລ ສພຸພມູລຸໂຫ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນີ. ໑.໑໘໑).

ນາຄວນໍວິຍາຕີ ມຫາຫຕຸຖິໂນ ວາມນິກາທີນລຸຈ ປທທສຸສນຜຸຖານກູຕໍ ນາຄວນໍ ວິຍ. ອາທີໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ນິວຣຕປຸປຫານາ ສມຸມເທສນາ ຕຖາຄຕສຸສ ພາທີຣປຣີພຸພາຊກາທີນລຸຈ ປທທສຸສນກາວໂຕ. ອາທີໂຕ ປຜຸຖາຍາຕີ ຈ "ຕໍ ສຸຕາທີ"ຕີ ປທໂຕ ປຜຸຖາຍ. ກຸສໂລ ນາຄວນີໂກ ວິຍ ໂຍຄາວຈໂຣ ປຣີເຍສນວເສນ ປມາຕຄຸຄຫຕໂຕ. ມຕຸຖເກ ຄຕຸວາຕີ ອີມສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ປຣີໂຍສາເນ ຄຕຸວາ. ອີມສຸມິມຸປີ ຖາເນຕີ "ເອວເມວ ໂຂ ພຣາຫຸມຕາ"ຕິອາທິນາ ອຸປເມຍຸຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອຸປລຸລາສນຜຸຖາເນປີ.

ສຸວາຍນຸຕີ (ທີ. ນີ. ຜີ. ໑.໑໙໐) ອີຜ-ສທຸທມຕຸຕໍ ຄຕຸຫາຕີ, ນ ຍຖາວິເສສິຕພຸພໍ ອີຜ-ສທຸທໍ. ຕຖາ ທີ ວກຸຂຕີ "ກຕຸຖຈີ ປທປູຣຕມຕຸຕເມວາ"ຕີ. ໂລກໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈຸຈຕີ ໂລກ-ສທຸເທນ ສມານາທີກຣຕກາເວນ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ເສສປທທຸວເຍ ປນ ສທຸທນຸຕຣສນຸນີສານມຕຸເຕນ ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍ ວຸຕຸຕຕາ ທຍຸຄພຸພາ. ໂອກາສນຸຕີ ກລຸຈິ ປເທສໍ ອີນຸທສາລຄຸຫາຍ ອສີປຸເປຕຕຸຕາ. ປທປູຣຕມຕຸຕເມວ ໂອກາສາປທີສນສຸສປີ ອສມຸກາວໂຕ.

ຕຖາຄຕ-ສທຸທາທີນໍ ອຕຸຖວິເສໂສ ມູລປຣີຍາຍຜຸຖກຖາ(ມ. ນີ. ອຜຸຖ. ໑.໑໒) ວິສຸທຸຂິມຄຸຄສໍວຕຸຕນາສຸ ວຸຕຸໂຕ ເອວ. ຕຖາຄຕສຸສ ສຕຸຕນິກາຍນຸໂຕຄສຕາຍ "ອີຜ ປນ ສຕຸຕໂລໂກ ອສີປຸເປໂຕ"ຕີ ວຕຸວາ ຕຕຸຖາຍໍ ຍສຸມີ ສຕຸຕນິກາເຍ, ຍສຸມີລຸຈ ໂອກາເສ ອຸປຸປຊຸຊຕີ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສຕຸຕໂລເກ ອຸປຸປຊຸຊມາໂນປີ ຈາ"ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ. ຕຕຸຖ ອີມສຸມີເຍວ ຈກຸກວາລຸເອຕີ ອີມີສຸສາ ເອວ ໂລກຂາຕຸຍາ. "ອຜຸຖານເມຕໍ, ກິກຸຂເວ, ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສຸສາ ໂລກຂາຕຸຍາ ທຸເວ ອຣຫນຸໂຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຂ ອປຸພຸພໍ ອຈຣິມໍ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸ"ນຸຕີ (ທີ. ນີ. ໓.໑໖໑; ມ. ນີ. ໓.໑໒໙; ອ. ນີ. ໑.໒໗໗; ເນຕຸຕິ. ໕໗; ມີ. ປ. ໕.໑.໑) ເອຕຸຖ ຊາຕິເຂຕຸຕກູຕາ ທສສຫສຸສີໂລກຂາຕຸ "ເອກິສຸສາ ໂລກຂາຕຸຍາ"ຕີ ວຸຕຸຕາ. ອີຜ ປນ ອີມໍເຍວ ໂລກຂາຕຸໍ ສນຸຂາຍ

“ອິມສ຺ມິເຍວ ຈກ຺ກວາຬເອ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕິສ຺ໂສ ຫິ ສງ຺ຄີຕິໂຍ ອາຣຸຬເຫ ເຕປິຏເກ ພຸທ຺ຘວຈເນ ວິສຍເຂຕ຺ຕໍ ອາຓາເຂຕ຺ຕໍ ຊາຕິ ເຂຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕິວິເຘ ເຂຕ຺ເຕ ຐເປຕ຺ວາ ອິມໍ ຈກ຺ກວາຬອໍ ອຎ຺ຎສ຺ມີ ຈກ຺ກວາຬເອ ພຸທ຺ຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖິ, ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປນ ອຕ຺ຖິຯ ກິໍ? “ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໕; ໒ຯ໓໔໑; ມຫາວຯ ໑໑; ກຖາຯ ໔໐໕; ມິຯ ປຯ ໔ຯ໕ຯ໑໑), ເອໂກມ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໘໕; ໒ຯ໓໔໑; ກຖາຯ ໔໐໕; ມຫາວຯ ໑໑) ເອວມາທີນິ ອິມິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ຐຕ຺ວາ ວທນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ – “ກິໍ ປນາວຸໂສ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອຕ຺ເຖຕຣຫິ ອຎ຺ໂຎ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ຠຄວຕາ ສມສໂມ ສມ຺ໂພຘິຍນ຺ຕິ ເອວໍ ປຸຏ຺ຐາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ໂນຕິ ວເທຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ – “ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວກາໂສ, ຍໍ ເອກິສ຺ສາ ໂລກຘາຕຸຍາ ທ຺ເວ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ”ຕິ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຘມ຺ມເສນາປຕິນາ ຈ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠູຕໍ ອິມໍ ໂລກຘາຕຸໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫຕີຕິຯ

ສຸຊາຕາຍາຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຈຕູສຸ ວິກປ຺ເປສຸ ປຐໂມ ວິກປ຺ໂປ ພຸທ຺ຘກາວາຍ ອາສນ຺ນຕຣປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອາສນ຺ນຕຣາຍ ຫິ ປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ຐິໂຕ “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຸປ຺ປາທສ຺ສ ເອກນ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ປເຄວ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ມຕ຺ຖເກ ຐິໂຕຯ ທຸຕິໂຍ ພຸທ຺ຘກາວາວຫປພ຺ພຊ຺ຊໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອາສນ຺ນປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນ, ຕຕິໂຍ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມປາຣິປູຣິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ພຸທ຺ຘກາວາຍ ປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນຯ ນ ຫິ ມຫາສຕ຺ຕານໍ ຕຸສິຕກາວູປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂພຘິສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓໍ ນາມ ອຕ຺ຖິຯ ຈຕຸຕ຺ໂຐ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສມາຣມ຺ຠໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ໂພຘິຍາ ນິຍຕກາວາປຕ຺ຕິໂຕ ປຠຸຕິ ຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ “ພຸທ຺ໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ກາ ອຸປ຺ປາທສ຺ສ ເອກນ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ຍຖາ ປນ “ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ປພ຺ພຕາ, ສນ຺ທນ຺ຕິ ນທິໂຍ”ຕິ ຕິຏ຺ຐນສນ຺ທນກິຣິຍານໍ ອວິຈ຺ເຊທມຸປາທາຍ ວຕ຺ຕມານປ຺ໂຍໂຄ, ເອວໍ ອຸປ຺ປາທຕ຺ຖາຍ ປຏິປຊ຺ຊນກິຣິຍາຍ ອວິຈ຺ເຊທມຸປາທາຍ ຈຕູສຸ ວິກປ຺ເປສຸ “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພປຐມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນກາວນ຺ຕິ ສພ຺ເພຫິ ອຸປຣິ ວຸຈ຺ຈມາເນຫິ ວິເສເສຫິ ປຐມໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນຕາສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖິຕາວິເສສໍຯ

ໂສ ຠຄວາຕິ (ອຯ ນິຯ ຏີຯ ໔ຯ໓ຯ໖໔) ໂຍ “ຕຖາຄໂຕ ອຣຫ”ນ຺ຕິອາທີນາ ກິຕ຺ຕິຕຄຸໂຓ, ໂສ ຠຄວາຯ ອິມໍ ໂລກນ຺ຕິ ນຍິທໍ ມຫາຊນສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາມຕ຺ຕໍ ໂລກໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ອນວເສສໍ ປຣິຍາທາຍາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນິທສ຺ເສຕີ”ຕິຯ ປຊາຕຕ຺ຕາຕິ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມກິເລເສຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ປຎ຺ຈກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ ປາຣິເສສຎາເຍນ ອິຕເຣສໍ ປທນ຺ຕເຣຫິ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ສເທວກນ຺ຕິ ຈ ອວຍເວນ ວິຄ຺ຄໂຫ ສມຸທາໂຍ ສມາສຕ຺ໂຖຯ ຉຏ຺ຐກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ ປຈ຺ຈາສຕ຺ຕິຎາເຍນຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ໂສ ຊາໂຕ ຕນ຺ນິວາສີ ຈຯ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທິພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ອປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ອສມິຕາພາຫິຕປາປານຎ຺ຈ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີວຈເນນ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ກາມໍ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທິວິເສສນານໍ ວເສນ ສຕ຺ຕວິສໂຍ ໂລກ-ສທ຺ໂທຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ຕຸລ຺ຍໂຍຄວິສຍຕ຺ຕາ ເຕສໍ, “ສໂລມໂກ ສປກ຺ຂໂກ”ຕິອາທີສຸ ປນ ອຕຸລ຺ຍໂຍເຄປີ ອຍໍ ສມາໂສ ລພ຺ຠຕີຕິ ພ຺ຍຠິຈາຣທສ຺ສນໂຕ ປຊາຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ “ປຊາວຈເນນ ສຕ຺ຕໂລກຄ຺ຄຫຓ”ນ຺ຕິຯ

ອຣູປີໂນ ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອາເນຎ຺ຊວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕາ “ທິພ຺ພນ຺ຕີຕິ ເທວາ”ຕິ ອິມໍ ນິພ຺ພຈນໍ ລພ຺ຠນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ສເທວກຄ຺ຄຫເຓນ ອຣູປາວຈຣເທວໂລໂກ ຄຫິໂຕ”ຕິຯ ເຕເນວາຫ “ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນູປຄານໍ ເທວານໍ ສຫພ຺ຍຕ”ນ຺ຕິ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໑໑໗)ຯ ສມາຣຄ຺ຄຫເຓນ ຉກາມາວຈຣເທວໂລໂກ ຄຫິໂຕ ຕສ຺ສ ສວິເສສໍ ມາຣສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ຕນໂຕຯ ຣູປີ ພ຺ຣຫ຺ມໂລໂກ ຄຫິໂຕ ອຣູປີພ຺ຣຫ຺ມໂລກສ຺ສ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ຈຕຸປຣິສວເສນາຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທິຈຕຸປຣິສວເສນຯ ອິຕຣາ ປນ ຈຕ຺ສ຺ໂສ ປຣິສາ ສມາຣກາທິຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕາ ເອວາຕິຯ ອວເສສສພ຺ພສຕ຺ຕໂລໂກ ນາຄຄຣຸຬອາທິເຠໂທຯ

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຠາຄໂສ ໂລກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ອຠາຄໂສວ ໂລກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອປິເຈຕ຺ຖາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຊທໂຕຕິ ອຸກ຺ກໍສຄຕິວິຊານເນນຯ ປຎ຺ຈສຸ ຫິ ຄຕີສຸ ເທວໂລໂກວ ເສຏ຺ໂຐຯ ຕຕ຺ຖາປິ ອຣູປີໂນ “ທູຣສມຸສ຺ສາຣິຕກິເລສທຸກ຺ຂຕາຍ, ສນ຺ຕປຓີຕອາເນຎ຺ຊວິຫາຣສມງ຺ຄິຕາຍ, ອຕິວິຍ ທີຆາຍຸກຕາຍາ”ຕິ ເອວມາທີຫິ ວິເສເສຫິ ອຕິວິຍ ອິຕເຣຫິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐາຯ ພ຺ຣຫ຺ມາ ມຫານຸຠາໂວຕິອາທີ ທສສຫສ຺ສິຍໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ວເສນ ວທຕິຯ “ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຣິຈ຺ເຊທໂຕ”ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐໍ ນວໂລກຸຕ຺ຕຣໍຯ ຠາວານຸກ຺ກໂມ ຠາວວເສນ ປເທສໍ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອນຸກ຺ກໂມຯ ຕີຫາກາເຣຫີຕິ ເທວມາຣພ຺ຣຫ຺ມສຫິຕຕາສງ຺ຂາເຕຫິ ຕີຫິ ປກາເຣຫິຯ ຕີສຸ ປເທສູຕິ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ຕີສຸ ປເທສຸຯ ເຕນ ເຕນາກາເຣນາຕິ ສເທວກຕ຺ຕາທິນາ ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນຯ

ເຕສາຕຸກເມວ ປຣິຍາທິນ຺ນນ຺ຕິ ໂປຣາຓາ ປນາຫູຕິ ໂຍຊນາຯ

ອຠິຎ຺ຎາຕິ ຍ-ກາຣໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ອຠິຊານິຕ຺ວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ອຠິຎ຺ຎາຍ, ອຘິເກນ ຎາເຓນ ຎຕ຺ວາ"ຕິຯ ອນຸມານາທິປຏິກ຺ເຂໂປຕິ ອນຸມາໂນປມານອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິອາທິປຏິກ຺ເຂໂປ ເອກປ຺ປມາຓຕ຺ຕາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓາຈາຣຕາຍ ຫິ ສພ຺ພປຈ຺ຈກ຺ຂາ ພຸທ຺ຘາ ຠຄວນ຺ໂຕຯ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວິເວກສຸຂນ຺ຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິສຸຂໍຯ ເຕນ ວິຕິມິສ຺ສາປິ ກທາຈິ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມເທສນາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ຫິຕ຺ວາປິ"ຕິຯ ຠຄວາ ຫິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຍສ຺ມິໍ ຂເຓ ປຣິສາ ສາຘຸກາຣໍ ວາ ເທຕິ, ຍຖາສຸຕໍ ວາ ຘມ຺ມໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ, ຕໍ ຂຓໍ ປຸພ຺ພຠາເຄນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຍຖາປຣິຈ຺ເຉທຎ຺ຈ ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ຐິຕຏ຺ຐານໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິຯ

ເທສກາຍຕ຺ເຕນ ອາຓາທິວິຘິນາ ອຕິສຊ຺ຊນໍ ປໂພຘນໍ ເທສນາຕິ ສາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມວເສນ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ "ເທສນາຍ ຕາວ ຈຕຸປ຺ປທິກາຍປິ ຄາຖາຍາ"ຕິອາທິຯ ສາສິຕພ຺ພປຸຄ຺ຄລຄເຕນ ຍຖາປຣາຘາທິສາສິຕພ຺ພຠາເວນ ອນຸສາສນໍ ຕທງ຺ຄວິນຍາທິວເສນ ວິນຍນໍ ສາສນນ຺ຕິ ຕໍ ປຏິປຕ຺ຕິຘມ຺ມວເສນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ "ສີລສມາຘິວິປ຺ສ຺ສນາ"ຕິອາທິຯ ກຸສລານນ຺ຕິ ມຄ຺ຄກຸສລານໍ, ກຸສລານນ຺ຕິ ວາ ອນວຊ຺ຊານໍຯ ເຕນ ຜລຘມ຺ມານມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ອາທິຠາໂວ ສີລທິຏ຺ຐີນໍ ຕມ຺ມູລກຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມານໍຯ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ກຖາວຘິສທ຺ທປ຺ປພນ຺ໂຘ ຄາຖາວເສນ ສຸຕ຺ຕວເສນ ຈ ວວຕ຺ຖິໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ, ໂຍ ອິເຘວ "ເທສນາ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕສ຺ສ ປນ ອຕ຺ໂຖ ວິເສເສນ ສີລາທິ ເອວາຕິ ອາຫ "ຠຄວາ ຫິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ...ເປ... ນິພ຺ພານໍ ທສ຺ເສຕີ"ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສີລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ສີລຄ຺ຄຫເຓນ ສສມ຺ຠາຣໍ ສີລໍ ຄຫິຕໍຯ ຕຖາ ມຄ຺ຄຄ຺ຄຫເຓນ ສສມ຺ຠາໂຣ ມຄ຺ໂຄຕິ ຕທຸຠເຍນ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ປຣິຍາທິຍຕິຯ ເຕນາຕິ ສີລາທິທສ຺ສເນນຯ ອຕ຺ຖວເສນ ຫິ ອິຘ ເທສນາຍ ອາທິກລ຺ຍາຓາທິຠາໂວ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ກຖິກສຓ຺ຐິຕີຕິ ກຖິກສ຺ສ ສຓ຺ຐານໍ ກຖນວເສນ ສມວຏ຺ຐານໍຯ

ນ ໂສ ສາຕ຺ຖໍ ເທເສຕິ ນິຍ຺ຍານຕ຺ຖວິຣຫິໂຕ ຕສ຺ສາ ເທສນາຍຯ ເອກພ຺ຍຎ຺ຊນາທິຍຸຕ຺ຕາ ວາຕິ ສິຖິລາທີເກາເທສຸ ພ຺ຍຎ຺ຊເນສຸ ເອກປ຺ປກາເຣເນວ, ທ຺ວິປ຺ປກາເຣເນວ ວາ ພ຺ຍຎ຺ຊເນນ ຍຸຕ຺ຕາ ວາ ທມິຬຠາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ນິໂຣຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ສພ຺ພນິໂຣຏ຺ຐພ຺ຍຎ຺ຊນາ ວາ ກິຣາຕຠາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ວິສ຺ສຊ຺ຊນີຍຍຸຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພວິສ຺ສຏ຺ຐພ຺ຍຎ຺ຊນາ ວາ ຍວນຠາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ສານຸສາຣຕາຍ ສພ຺ພນິຄ຺ຄຫີຕພ຺ຍຎ຺ຊນາ ວາ ປາຣສິກາທິມິລກ຺ຂຠາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພາເປສາ ເອກເທສພ຺ຍຎ຺ຊນວເສເນວ ປວຕ຺ຕິຍາ ອປຣິປຸຓ຺ຓພ຺ຍຎ຺ຊນາຕິ ກຕ຺ວາ "ອພ຺ຍຎ຺ຊນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ອມກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ອປລິຈ຺ເຈຕ຺ວາ ອວິນາເສຕ຺ວາ, ອຫາເປຕ຺ວາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ

ຠຄວາ ຍມຕ຺ຖໍ ຎາເປຕຸໍ ເອກຄາຖມ຺ປິ ເອກວາກ຺ຍມ຺ປິ ເທເສຕິ, ຕມຕ຺ຖໍ ຕາຍ ເທສນາຍ ສພ຺ພໂສ ປຣິປຸຓ຺ຓເມວ ກຕ຺ວາ ເທເສຕິ, ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອາຫ "ເອກເທສນາປິ ອປຣິປຸຓ຺ຓາ ນຕ຺ຖີ"ຕິຯ ອຸລ຺ລຸມ຺ປນສຠາວສຓ຺ຐິເຕນາຕິ ສໍກິເລສປກ຺ຂໂຕ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ຈ ອຸທ຺ຘຣຓສຠາວາວຏ຺ຐິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂາຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫໍ ສກລໍ ສາສນໍ ອິຘ "ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມານາຘິກຣຓານິ ສພ຺ພປທານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ...ເປ... ປກາເສຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ"ຕິ ອາຫຯ

ທູຣສມຸສ຺ສາຣິຕມານສ຺ເສວ ສາສເນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິ ສມ຺ຠວຕິ, ນ ມານ ຊາຕິກສ຺ສາຕິ ອາຫ "ນິຫຕມານຕ຺ຕາ"ຕິຯ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ພຫຸລຠາວໂຕຯ ໂຠຄາໂຣຄ຺ຍາທິວຕ຺ຖຸກາ ມຫາ ສຸປ຺ປເຫຍ຺ຍາ ໂຫນ຺ຕິ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອນວຏ຺ຐານໂຕ’ ນ ຕຖາ ກຸລວິຊ຺ຊາມຫາຕິ ຂຕ຺ຕິຍພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລີນານໍ ປພ຺ພຊິຕານມ຺ປິ ຊາຕິວິຊ຺ຊາ ນິສ຺ສາຍ ມານຊປ຺ປນໍ ທຸປ຺ປຊຫນ຺ຕິ ອາຫ "ເຍພຸຍ຺ເຍນ ຫິ...ເປ... ມານໍ ກໂຣນ຺ຕີ"ຕິ ຯ ວິຊາຕິຕາຍາຕິ ນິຫີນຊາຕິຕາຍຯ ປຕິຏ຺ຐາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ສີລວເສນ ຫິ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐາຕິຯ ປຕິຏ຺ຐາຕຸນ຺ຕິ ວາ ສຈ຺ຈປຏິເວເຘນ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຍ ປຕິຏ຺ຐາຍ ປຕິຏ຺ຐາຕຸໍຯ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ຫິ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນາ ສຸຊາຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ທຸຊ຺ຊາຕາຯ

ປຣິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ຣາຄາທີນໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ປຫານທີປນໂຕ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕາຍ ສພ຺ພໂສ ວິສຸທ຺ຘໍຯ ສທ຺ຘໍ ປຏິລຠຕີຕິ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກສທ຺ຘາວເສນ ສທ຺ທຫຕີຯ ວິຎ຺ຎູຊາຕິການຎ຺ຫິ ຘມ຺ມສມ຺ປຕ຺ຕິຄຫຓປຸພ຺ພິກາ ສທ຺ຘາສິທ຺ຘີ ຘມ຺ມປມາຓຘມ຺ມປ຺ປສນ຺ນຠາວໂຕຯ ຊາຍມ຺ປຕິກາ ວສນ຺ຕີຕິ ກາມໍ "ຊາຍມ຺ປຕິກາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຆຣສາມິກຆຣສາມິນີວເສນ ທ຺ວິນ຺ນໍເຍວ ຄຫຓໍ ວິຎ຺ຎາຍຕີຯ

ຍສ຺ສ ປນ ປຸຣິສສ຺ສ ອເນກາ ປຊາປຕິໂຍ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ກິໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ? ເອກາຍປິ ຕາຍ ວາໂສ ສມ຺ພາໂຘຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ຆເຣ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຣາຄາທີນາ ສກິຎ຺ຈນຏ຺ເຐນ, ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸອາທີນາ ສປລິໂພຘຏ຺ເຐນ. ຣາຄຣຊາທີນໍ ອາຄມນປຖຕາປິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຏ຺ຐານຕາ ເອວາຕິ ຆເຣປິ ວຓ຺ຓນາ ເອກຕ຺ຖາ, ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານໍ. ອລຄ຺ຄນຏ຺ເຐນາຕິ ອສຊ຺ຊນຏ຺ເຐນ ອປ຺ປຏິພທ຺ຘຠາເວນ. ເອວໍ ອກຸສລກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕີນໍ ຐານຠາເວນ ຆຣາວາສປພ຺ພຊ຺ຊານໍ ສມ຺ພາຘພ຺ໂພກາສຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເອວ ອຏ຺ຐານຐານຠາເວນ ເຕສໍ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອປິຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ສງ຺ເຂປກຖາຕິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ປທຸທ຺ຘາຣໍ ອກຕ຺ວາ ສງ຺ເຂປໂຕ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ. ເອກມ຺ປິ ທິວສນ຺ຕິ ເອກທິວສມຕ຺ຕມ຺ປິ. ອຂຓ຺ຑໍ ກຕ຺ວາຕິ ທຸກ຺ກຏມຕ຺ຕສ຺ສປິ ອນາປຊ຺ຊເນນ ອຂຓ຺ຑິຕໍ ກຕ຺ວາ. ກິເລສມເລນ ອມລິນນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາສໍກິເລສາທິວເສນ ອສໍກິລິຏ຺ຐໍ ກຕ຺ວາ. ປຣິທຫິຕ຺ວາຕິ ນິວາເສຕ຺ວາ ເຈວ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ. ອຄາຣວາໂສ ອຄາຣໍ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ຕສ຺ສ ວຑ຺ຒິອາວຫໍ ອຄາຣສ຺ສ ຫິຕໍ. ໂຠຄກ຺ຂນ຺ໂຘຕິ ໂຠຄຣາສິ ໂຠຄສມູຫາໂຍ. ອາພນ຺ຘນຏ຺ເຐນາຕິ ''ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຕາ''ຕິອາທິນາ ເປມວເສນ ສປຣິຈ຺ເຉທໍ ສມ຺ພນ຺ຘນຏ຺ເຐນ. ''ອມ຺ຫາກເມເຕ''ຕິ ຎາຍນ຺ຕີຕິ ຎາຕີ. ປິຕາມຫປິຕຸປຸຕ຺ຕາທິວເສນ ປຣິວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ປຣິວຏ຺ໂຏ.

໘໒໘. ສາມຎ຺ຎວາຈີປິ ສິກ຺ຂາ-ສທ຺ໂທ ສາຊີວ-ສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ ອຸປຣິ ວຸຈ຺ຈມານວິເສສາເປກ຺ຂາຍ ຈ ວິເສສນິວິຏ຺ໂຖວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຍາ ຠິກ຺ຂູນໍ ອທິສີລສງ຺ຂາຕາ ສິກ຺ຂາ''ຕິ. ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ສິກ຺ຂາ. ສຫ ອາຊີວນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ສາຊີໂວ. ສິກ຺ຂນຠາເວນາຕິ ສິກ຺ຂາຍ ສາຊີເວ ຈ ສິກ຺ຂນຠາເວນ. ສິກ຺ຂໍ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕຕິ ສີລສໍວຣໍ ປຣິປູເຣນ຺ໂຕ. ສາຊີວຎ຺ຈ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ໂຕຕິ – ''ນາມກາໂຍ ປທກາໂຍ ນິຣຸຕ຺ຕິກາໂຍ ພ຺ຍຎ຺ຊນກາໂຍ''ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໑໙) ວຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ ກໂຄໂຕ ວຈນໍ ອວີຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທເມວ ຈ ທ຺ວຍໍ ''ສິກ຺ຂນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສາຊີວານຕິກ຺ກໂມ ສິກ຺ຂາປາຣິປູຣິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ. ຕໂຕ ຫິ ຍາວ ມຄ຺ຄາ ສິກ຺ຂາປາຣິປູຣີ ໂຫຕີຕິ.

ປຊຫິຕ຺ວາຕິ ສມາທານວເສນ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ. ປຫີນກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ...ເປ... ວິຣໂຕວາຕິ ເອເຕນ ປຫານສ຺ສ ວິຣຕິຍາ ຈ ສມານກາລຕໍ ທສ຺ເສຕິ ຯ ຍທິ ເອວໍ ''ປຫາຍາ''ຕິ ກຖໍ ປຸຣິມກາລນິທ຺ເທໂສຕິ? ຕຖາ ຄເຫຕພ຺ພຕໍ ອຸປາທາຍ. ສມ຺ມານຎ຺ຫິ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາເວ ອເປກ຺ຂິເຕ ສຫຊາຕານມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາເວນ ຄຫຕໍ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມກາເວເນວ ໂຫຕີຕິ ຄຫຓປວຕ຺ຕິອາກາຣວເສນ ປຈ຺ຈຍກູເຕສຸ ທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປຎາຕາທີສຸ ປຫານກີຣິຍາຍ ປຸຣິມກາລໂວຫາໂຣ, ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນາສຸ ຈ ວິຣຕີສຸ ວິຣມຓກີຣິຍາຍ ອປຣກາລໂວຫາໂຣ ຈ ໂຫຕີຕິ ''ປຫາຍ ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຫາຍາຕິ ວາ ສມາທານກາລວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຈ຺ຉາ ວີຕິກ຺ກມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸສມາໂຍຄວເສນ ປຏິວິຣໂຕຕີ. ປຫາຍາຕິ ວາ –

''ນິຫນ຺ຕ຺ວານ ຕໂມຂນ຺ຘໍ, ອຸທິໂຕຍໍ ທິວາກໂຣ;

ວຓ຺ຓປກາຍ ກາເສຕິ, ໂອກາເສຕ຺ວາ ສມຸຄ຺ຄໂຕ''ຕິ ຈ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ມຫາຏີ. ໒.໔໒໗) –

ເອວມາທີສຸ ວິຍ ສມານກາລວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອຖ ວາ ປາໂຓ ອຕິປາຕີຍຕິ ເອເຕນາຕິ ປາຓາຕິປາໂຕ, ປາຓຆາຕເຫຕຸກູໂຕ ອທີຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປໂທສໂມຫວິທີ ສາທີໂກ ເຈຕນາປຘາໂນ ສໍກິເລສຘມ຺ໂມ, ຕໍ ສມາທານວເສນ ປຫາຍ. ຕໂຕ...ເປ... ວິຣໂຕວ ໂຫຕີຕິ ອວຘາຣເຓນ ຕສ຺ສາ ວິຣຕິຍາ ກາລາທິວເສນ ອປຣິຍນ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ຍຖາ ຫິ ອຎ຺ເຎ ສມາທິນ຺ນວິຣຕິກາປິ ອນວຏ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ລາກຊີວິກາທິເຫຕຸ ສມາທານໍ ກິນ຺ທນ຺ເຕວ, ນ ເອວມຍໍ. ອຍໍ ປນ ປຫີນກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂອຣໂຕ ວິຣໂຕຕີ. ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍາຕິອາທີສຸປິ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ທຓ຺ຑນໍ ທຓ຺ຑນິປາຕນໍ ທຓ຺ໂຑ. ມຸຄ຺ຄຣາທິປຫຣຓວິເສໂສປິ ອິຘ ປຫຣຓວິເສໂສຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ. ເຕນາຫ ''ຄເຫຕ຺ວາ ທຓ຺ຑໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ອວເສສໍ ອຸປກຣຓ''ນ຺ຕິ. ທຓ຺ຑນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຣວິເຫຖນສ຺ສ ປຣິວຊ຺ຊິຕກາວທີປນຕ຺ຖໍ ທຓ຺ຑສຕ຺ຖານໍ ນິກ຺ເຂປວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຣູປຆາຕຕ຺ຖາຍາ''ຕິອາທິ. ວິຫີສນກາວໂຕຕີ ວິພາຘນກາວໂຕ. ລຊ຺ຊີຕີ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕລຊ຺ຊາຍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ນ ຫິ ປາປຊິຄຸຈ຺ຉນປາປຸຕ຺ຕາສຣຫິຕໍ, ປາປກຍໍ ວາ ອລຊ຺ຊນໍ ອຕ຺ຖິ. ຍສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມຄຣຸ ຕາຍ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕາທີນຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕາທີປຕິກູຕາ ລຊ຺ຊາກີຈ຺ຈກາຣີ, ຕສ຺ສ ໂລກາທິປຕິກູຕໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ ກີຈ຺ຈກຣນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ''ລຊ຺ຊີ''ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ທຍໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕໍ ອາປນ຺ໂນຕິ ກຸສມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ທຍາ-ສທ຺ໂທ ''ອທຍາປນ຺

ໂນ''ຕິອາທີສຸ ກຣຸຕາຍ ວຕຸຕຕີຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ, ອຍໍ ປນ ທຍາ-ສທຸໂທ ອນຸຣກຸຂຕຕຸຖໍ ອນຸໂຕນີຕໍ ກຕຸວາ ປວຕຸຕມາໂນ ເມຕຸ ຕາຍ ຈ ກຣຸຕາຍ ຈ ປວຕຸຕຕີຕິ ອີສ ເມຕຸຕາຍ ປວຕຸຕມາໂນ ວຸຕຸໂຕ។ ມີຊຸຊຕີ ສີນິຍຸຫຕີຕິ ເມຕຸຕາ, ສາ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ເມຕຸຕໍ, ເມຕຸຕໍ ຈິຕຸຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ເມຕຸຕຈິຕຸໂຕ, ຕສຸສ ກາໂວ ເມຕຸຕຈິຕຸຕຕາ, ເມຕຸຕາອີຈຸເຈວ ອຕຸໂຖ។

ສພຸພປາຕກູຕຫິຕານຸກມຸປີຕິ ເອເຕນ ຕສຸສາ ວີຣຕິຍາ ສຕຸຕວເສນ ອປຣີຍນຸຕຕໍ ທສຸເສຕິ។ ປາຕກູເຕຕິ ປາຕຊາເຕ។ ອນຸກມຸປໂກຕິ ກຣຸຕາຍນໂກ។ ຍສຸມາ ປນ ເມຕຸຕາ ກຣຸຕາຍ ວີເສສປຈຸຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ຕາຍ ເອວ ທຍາປນຸນຕາ ຍາ''ຕິ។ ເອວໍ ເຍຫີ ສມຸເມຫີ ປາຕາຕິປາຕາ ວີຣຕີ ສມຸປຊຸຊຕິ, ເຕຫີ ລຊຸຊາເມຕຸຕາກຣຸຕາສມຸເມຫີ ສມງຄີກາໂວ ທສຸສິໂຕ, ສທຸສີ ປີຝຸຖິວຸຍກສມຸເມຫີຕິ ທຍຸຖພຸພໍ។ ເອຕຸຖາຫ – ກສຸມາ ''ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍາ''ຕິ ເອກວຈນນິທຸເທໂສ ກໂຕ, ນນຸ ນີຣວເສສານໍ ປາຕານໍ ອຕິປາຕໂຕ ວີຣຕີ ອີສາສີປຸເປຕາ? ຕຖາ ຫີ ວຸຕຸຕໍ ''ສພຸພປາຕກູຕຫິຕານຸກມຸປີ ວີຫຣຕີ''ຕິ។ ເຕເນວ ຫີ ອຍຸຖກຖາຍໍ ''ສພຸເພ ປາຕກູເຕ ຫິເຕນ ອນຸກມຸປໂກ''ຕິ ປຸຖຸວຈນນິທຸເທໂສຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ, ປາຕກາວສາມຸລຸລວເສນ ປ ເນຕຸຖ ປາລຸອີຍໍ ອາຫໍໂຕ ເອກວຈນນິທຸເທໂສ ກໂຕ, ສພຸພສທຸທສນຸນິສາເນນ ປຸຖຸຕຸຕໍ ວີລຸລາຍມານເມວາຕິ ສາມຸລຸລນິທຸເທ ສໍ ອກຕຸວາ ເກທວຈນິຈຸລາວເສນ ທສຸເສຕຸໍ ອຍຸຖກຖາຍໍ ພຫຸວຈນວເສນ ອຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ។ ກິລຸຈ ກິຍຸໂຍ – ສາມຸລຸໂຕ ສໍວຣສ ມາທານໍ, ຕພຸພິເສສໂຕ ສໍວຣເກໂທຕິ ອີມສຸສ ວີເສສສຸສ ທສຸສນຕຸຖໍ ອຍໍ ວຈນເກໂທ ກໂຕຕິ ເວທິຕພຸພໍ។ ວີຫຣຕີຕິ ວຸຕຸຕປຸປ ກາໂຣ ຫຸຕຸວາ ເອກສຸມີ ອີຣີຍາປເຖ ອຸປຸປນຸນໍ ທຸກຸຂໍ ອລຸເລນ ອີຣີຍາປເຖນ ວີຈຸຊິນຸທິຕຸວາ ອຕຸຕກາວໍ ຫຣຕິ ປວຕຸເຕຕີຕິ ອຕຸ ໂຖ។ ເຕນາຫ ''ອີຣີຍຕິ ປາເລຕີ''ຕິ។

ນ ເກວລໍ ກາຍວຈີປໂຍຄວເສນ ອາຫານເມວ, ອຖ ໂຂ ອາກງຂປີສຸສ ປຣີຈຸຈຕຸຕວຕຸຖຸວີສຍາວາຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ຈິຕຸເຕນປີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ເຖເນຕີ ເຖຍຸຍໍ ກໂຣຕີຕິ ເຖໂນ, ໂຈໂຣ។ ສຸຈິກູເຕນາຕິ ເອຕຸຖ ສຸຈິກາໂວ ອສີກາຣໂຕ ສທຸທນຸຕຣສນຸນິສານໂຕ ຈ ເຖຍຸຍ ສໍກິເລສວີຣມຕນຸຕີ ອາຫ ''ອເຖນຕຸຕາເຍວ ສຸຈິກູເຕນາ''ຕິ។ ການລຸເຈຕຸຖ ''ລຊຸຊີ ທຍາປນຸໂນ''ຕິອາທີ ນ ວຸຕຸຕໍ, ອສີ ກາຣວເສນ ປນ ອຕຸຖໂຕ ວາ ວຸຕຸຕເມວາຕີ ເວທິຕພຸພໍ។ ຍຖາ ຫີ ລຊຸຊາທໂຍ ປາຕາຕິປາຕປຫານສຸສ ວີເສສປຈຸຈໂຍ, ເອວໍ ອທິນຸນາທານປຫານສຸສປີຕິ, ຕສຸມາ ສາປີ ປາລຸອີ ອາເນຕຸວາ ວຕຸຕພຸພາ។ ເອສ ນໂຍ ອີໂຕ ປເຣສຸປີ។ ອຖ ວາ ສຸຈິກູເຕນາຕິ ເອເຕນ ຫີໂຣຕຸຕປຸປາທີຫີ ສມນຸນາຄໂມ, ອຫີຣີກາທີນລຸຈ ປຫານໍ ວຸຕຸຕເມວາຕີ ''ລຊຸຊີ''ຕິອາທີ ນ ວຸຕຸຕນຸຕີ ທຍຸຖພຸພໍ។

ອເສຍຸຖຈຣີຍນຸຕີ ອເສຍຸຖານໍ ຈຣີຍໍ, ອເສຍຸຖໍ ວາ ຈຣີຍໍ។ ມີຖຸນານໍ ວຸຕຸຕາກາເຣນ ສທີສກູຕານໍ ອຍນຸຕີ ມີຖຸໂນ, ຍຖາວຸຕຸໂຕ ທຸຣາຈາໂຣ។ ອາຣາຈາຣີ ເມຖຸນາຕີ ເອເຕນ – ''ອີສ ພຸຣາຫຸມຕ, ເອກຈຸໂຈ…ເປ… ນ ເຫວ ໂຂ ມາຕຸຄາເມນ ສທຸສີ ທຸວ ຍໍທຸວຍສມາປຕຸຕີ ສມາປຊຸຊຕີ, ອປີຈ ໂຂ ມາຕຸຄາມສຸສ ອຸຈຸລາທນປຣິມທຸທນນຸຫາປນສມຸພາຫນໍ ສາທີຍຕີ, ໂສ ຕທສຸສາເທ ຕີ, ຕໍ ນີກາເມຕິ, ເຕນ ຈ ວີຕຸຕີ ອາປຊຸຊຕີ''ຕິອາທີນາ (ອ។ ນີ។ ກ។໔໐) ວຸຕຸຕາ ສຕຸຕວີສເມຖຸນສໍໂຍຄາປີ ປຝິວີຣຕີ ທສຸສິຕາ ຕີ ທຍຸຖພຸພໍ។

ສຈຸເຈນ ສຈຸຈນຸຕີ ປຸຣີເມນ ວຈີສຈຸເຈນ ປຈຸຊິມໍ ວຈີສຈຸຈໍ ສນຸທຫຕີ ອສຈຸເຈນ ອນນຸຕຣີກຕຸຕາ។ ເຕນາຫ ''ໂຍ ຫີ''ຕິອາທີ។ ຫ ລີທຸທີຣາໂຄ ວີຍ ນ ຖີຣກໂຕ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ກຖາຍ ອນວຝຸຖິຕາເວນ ຫລີທຸທີຣາຄສທີສຕາ ເວທິຕພຸພາ, ນ ປຸຄຸຄລສຸສ។ ປາ ສາຕເລຂາ ວີຍາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ສທຸສາ ອຍຕິ ປວຕຸຕຕີ ເອຕຸຖາຕິ ສທຸສາໂຍ, ສທຸສາໂຍ ເອວ ສທຸສາຍິໂກ ຍຖາ ''ເວນຍິໂກ''ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໔໘໖; ອ។ ນີ។ ໘។໑໑; ປາຣາ។ ໘), ສທຸສາຍ ວາ ອຍິຕພຸໂພ ສທຸສາຍິໂກ, ສທຸເຂຍຸໂຍຕີ ອຕຸໂຖ។ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອາປຊຸຊຕີວີສໍວາທນໂຕຕີ ອສີປຸປາໂຍ។

ອນຸປຸປທາຕາຕີ (ທີ។ ນີ។ ຝີ។ ໑។ລ; ອ។ ນີ។ ຝີ។ ໔។໔។໑ລ໘) ອນຸພລປຸປທາຕາ, ອນຸວຕຸຕນວເສນ ວາ ປທາຕາ។ ກສຸສ ປນ ອນຸວຕຸຕນໍ ປທານລຸຈາຕີ? ''ສຫີຕານ''ນຸຕີ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ສນຸສານສຸສາຕີ ວີລຸລາຍຕິ។ ເຕນາຫ ''ສນຸສານານຸປຸປທາຕາ''ຕິ។ ຍສຸມາ ປນ ອນຸວຕຸຕນວເສນ ສນຸສານສຸສ ປທານໍ ອາສານໍ, ຣກຸຂຕໍ ວາ ທລຸຫີກຣຕໍ ໂຫຕີ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ທຸເວ ຊເນ ສມຄຸເຄ ທີສຸວາ''ຕິອາທີ។ ອາຣມນຸຕີ ເອຕຸຖາຕີ ອາຣາໂມ, ຣມີຕພຸພຝຸຖານໍ។ ຍສຸມາ ປນ ອາ-ກາເຣນ ວີນາປີ ອຍມຕຸໂຖ ລພຸກຕີ, ຕສຸ ມາ ວຸຕຸຕໍ ''ສມຄຸຄຣາໂມຕີປີ ປາລຸອີ, ອຍເມເວຕຸຖ ອຕຸໂຖ''ຕິ។

ເອຕຸຖາຕີ –

“ເນລຽໂຄ ເສຕປຈ຺ຉາໂທ, ເອກາໂຣ ວຕ຺ຕຕີ ຣໂຖ;

ອນີຆໍ ປສ຺ສ ອາຍນ຺ຕໍ, ຉິນ຺ນໂສຕໍ ອພນ຺ຘນ’’ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔໗; ອຸທາຯ ໖໕; ເປຏໂກຯ ໒໕;ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໙) –

ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍຯ ສີລເມຕ຺ຖ “ເນລຽຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວາຫ – ຈິຕ຺ໂຕ ຄຫປ຺ຕິ, “ເນລຽຄນ຺ຕິ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ສີລານເມຕໍ ອທິວຈນ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔໗; ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໙)ຯ ສຸກຸມາຣາທີ ອຜຣຸສຕາຍ ມຸທຸກາຯ ປຸຣສ຺ສ ເອສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຣ-ສທ຺ໂທ ຕນ຺ນິວາສີວາຈໂກ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ “ຄາໂມ ອາຄໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໑ຯ໙) ວິຍຯ ເຕເນວາຫ “ນຄຣວາສີນ’’ນ຺ຕິຯ ມນໍ ອປ຺ປາຍຕີ ວຑ຺ເຒຕີຕິ ມນາປາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຈິຕ຺ຕວຸທ຺ຘິກຣາ’’ຕິຯ

ກາລວາທີຕິອາທີ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາປຏິວິຣຕສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນໍຯ ອຕ຺ຖສໍຫິຕາປີ ຫິ ວາຈາ ອຍຸຕ຺ຕກາລປ຺ໂຍເຄນ ອຕ຺ຖາວຫາ ນ ສິຍາຕິ ອນຕ຺ຖວິຍ຺ຍາປນວາຈໍ ອນຸໂລເມຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຊຫນ຺ເຕນ ອກາລວາທິຕາ ປຣິຫຣິຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ກາລວາທີ’’ຕິຯ ກາເລ ວທນ຺ເຕນປີ ອຸຠຍານຕ຺ຖສາຘນໂຕ ອຠູຕໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ຠູຕວາທີ’’ຕິຯ ຠູຕຍ຺ຈ ວທນ຺ເຕນ ຍໍ ອິຘໂລກ-ປຣໂລກ-ຫິຕສມ຺ປາທກໍ, ຕເທວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຕ຺ຖວາທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕນປີ ໂລກິຍຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕເມວ ອວຕ຺ວາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ຘມ຺ມວາທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ຈ ອຕ຺ໂຖ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ວິນຍວາທີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຍ຺ຈນ຺ນຍ຺ຫິ ສໍວຣວິນຍານໍ, ປຍ຺ຈນ຺ນຍ຺ຈ ປຫານວິນຍານໍ ວເສນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຕ຺ໂຖ ນິພ຺ພານາຘິຄມເຫຕຸຠາວໂຕ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຕິຯ ເອວໍ ຄຸຓວິເສສຍຸຕ຺ໂຕວ ອຕ຺ໂຖ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເທສນາໂກສລ຺ເລ ສຕິ ໂສຠຕິ, ກິຈ຺ຈກໂຣ ຈ ໂຫຕິ, ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ນິຘານວຕີ ວາຈໍ ຠາສິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິທານິ ຕໍ ເທສນາໂກສລ຺ລໍ ວິຠາເວຕຸໍ “ກາເລນາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປຸຈ຺ຉາທິວເສນ ຫິ ໂອຕິຓ຺ຓວາຈາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ເອກໍສາທິພ຺ຍາກຣຓວິການໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຸປມາເຫຕຸອຸທາຫຣຓໍ ສໍສນ຺ທນາທີ ຕໍຕໍກາລານຸຣູປໍ ວິຠາເວນ຺ຕິຍາ ປຣິມິຕປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຣູປາຍ ວິປຸລຕຣ-ຄມ຺ຠີໂຣທາຣ-ປຣມຕ຺ຖ-ວິຕ຺ຖາຣສຽຄາຫິກາຍ ກຖາຍ ຍາຕພລານຸຣູປໍ ປໂຣ ຍາຖາວໂຕ ຘມ຺ເມ ປຏິຏ຺ຐາເປນ຺ໂຕ “ເທສນາກຸສໂລ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

໒໙໓ຯ ເອວໍ ປຏິປາຏິຍາ ສຕ຺ຕ ມູລສິກ຺ຂາປທານິ ວິຠາເວຕ຺ວາ ສຕິປິ ອຠິຊ຺ຊາທິປ຺ປຫາເນນ຺ທຣິຍສໍວຣສຕິສມ຺ປຊ຺ຍຊາຄຣິຍານຸໂຍຄາທິໂກ ອຸຕ຺ຕຣເທສນາຍໍ ວິຠາເວຕຸໍ ຕໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ອາຈາຣສີລສ຺ເສວ ວິຠຊນວເສນ ປາຬິ ປວຕ຺ຕາຕິ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ພີຊານໍ ຄາໂມ ສມູໂຫ ພີຊຄາໂມຯ ຠູຕານໍ ຊາຕານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ ຣຸກ຺ຂຄຈ຺ຉລຕາທີນໍ ສມູໂຫ ຠູຕຄາໂມຯ ນນຸ ຈ ຣຸກ຺ຂາທໂຍ ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາຍ ນ ຊີວາ, ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາ ຈ ປຣິປ຺ຜນ຺ທາຠາວໂຕ ຉິນ຺ເນ ວິຣຸຫນໂຕ ວິສທິສຊາຕິກຠາວໂຕ ຈຕຸໂຍນິອປ຺ປຣິຍາປນ຺ນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ວຸຑ຺ຒິ ປນ ປວາຬສິລາລວຓານມ຺ປິ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ນ ເຕສໍ ຊີວຠາເວ ກາຣຓໍ, ວິສຍຄ຺ຄຫຓຍ຺ຈ ເນສໍ ປຣິກປ຺ປິຕມຕ຺ຕໍ ສຸປນໍ ວິຍ ຈິຍ຺ຈາທີນໍ, ຕຖາ ໂທຫຬາທໂຍ, ຕຕ຺ຖ ກສ຺ມາ ພີຊຄາມຠູຕຄາມສມາຣມ຺ຠາ ປຏິວິຣຕີ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ? ສມຓສາຣຸປ຺ປໂຕ ຕນ຺ນິວາສິສຕ຺ຕານຸຣກ຺ຂຓໂຕ ຈຯ ເຕເນວາຫ – “ຊີວສຍ຺ຍິໂນ ຫີ ໂມຆປຸຣິສ ມນຸສ຺ສາ ຣຸກ຺ຂສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທີ (ປາຈິຯ ໓໙)ຯ

ມູລເມວ ພີຊໍ ມູລພີຊໍ, ມູລພີຊໍ ເອຕສ຺ສາຕິປິ ມູລພີຊໍຯ ເສເສສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຜຬຸພີຊນ຺ຕິ ປພ຺ພພີຊໍຯ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ສທິສຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິເສສກາຣຓຠາວໂຕ ວິຣູຫນສມຕ຺ເຖ ສາຣຜເລ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ພີຊສທ຺ໂທ ຕທຕ຺ຖສໍສິທ຺ຘິຍາ ມູລາທີສຸປິ ເກສຸຈິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ມູລາທີໂຕ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ເອເກນ ພີຊ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ພີຊພີຊ’’ນ຺ຕິ “ຣູປຣູປໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໔ຯ໔໔໙), ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໒໗; ໔ຯ໑໖໕; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໑) ຈ ຍຖາຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ພີຊຄາມຠູຕຄາມໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ພີຊຄາໂມ ເອວ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຕີ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ນນຸ ອໂວຈຸມ຺ຫ – “ມູລເມວ ພີຊໍ ມູລພີຊໍ, ມູລພີຊໍ ເອຕສ຺ສາຕິປິ ມູລພີຊ’’ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິເມນ ພີຊຄາໂມ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, ທຸຕິເຍນ ຠູຕຄາໂມ, ທຸວິໂຘເປສ ມູລພີຊຍ຺ຈ ມູລພີຊຍ຺ຈ ມູລພີຊນ຺ຕິ ສາມຍ຺ຍນິທ຺ເທເສນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ອຸທ຺ທິຏ຺ໂຐຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເຕເນວາຫ “ປຍ຺ຈວິຘສ຺ສາ’’ຕິອາທິຯ ນີລຕິຓຣຸກ຺ຂາທິກສ຺ສາຕິ ອລ຺ລຕິຓສ຺ສ ເຈວ ອລ຺ລຣຸກ຺ຂາທິກສ຺ສ ຈຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂອສຘິຄຈ຺ຉລຕາທີນໍ ສຽຄໂຫຯ

ເອກໍ ຠຕ຺ຕໍ ເອກຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກຠຕ຺ຕິໂກຯ ໂສ ປນ ຣຕ຺ຕິໂຠຊເນນປິ ສິຍາຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອາຫ “ຣຕ຺ຕູປຣໂຕ’’ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ອປຣຓ຺ຫໂຠຊີປິ ສິຍາ ເອກຠຕ຺ຕິໂກຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ “ວິຣໂຕ ວິກາລໂຠຊນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມນກາລໂຕ ປຏ຺ຏາຍ ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກາ ອຍໍ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ອຣິຍານໍ ອາຈິຓ຺ຓສມາຈິຓ຺ໂຓ ໂຠຊນສ຺ສ ກາໂລ ນາມ, ຕທຍ຺ໂຍ ວິ

ກາໂລ. ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ທຸຕິຍປເທນ ຣຕ຺ຕິໂກຊນສ຺ສ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ຍາວ ສູຣິຍຕ຺ຖງ຺ຄມນາ ໂກຊນໍ ວິກາລໂກຊນໍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

"ສພ຺ພປາປສ຺ສ ອກຣຕ"ນ຺ຕິອາທີນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ (ທີ. ນິ. ໒.໙໐; ຂ. ປ. ໑໘໓; ເນຕ຺ຕິ. ໓໐, ໕໐, ໑໑໖, ໑໒໔) ກຄວໂຕ ສາສນໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຣາຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນຈ຺ຈາທີທສ຺ສນໍ ນ ອນຸໂລເມຕີຕິ ອາຫ "ສາສນສ຺ສ ອນນຸໂລມຕ຺ຕາ"ຕິ. ອຕ຺ຕນາ ປໂຍຊິຍ ມານໍ, ປເຣຫິ ປໂຍຊາປິຍມານຄ຺ຈ ນຈ຺ຈໍ ນຈ຺ຈກາວສາມຄ຺ເຄນ ປາລຸອິຍໍ ເອເກເນວ ນຈ຺ຈ-ສທ຺ເທນ ຄຫີຕໍ, ຕຖາ ຄີຕວາທິຕ-ສທ຺ເທນ ຈາຕິ ອາຫ "ນຈ຺ຈນນຈ຺ຈາປນາທິວເສນາ"ຕິ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຄາຍນຄາຍາປນວາທນວາທາປນານີ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ. ທສ຺ສເນນ ເຈຕ຺ຖ ສວນມ຺ປີ ສງ຺ຄຫີຕໍ ວິຣູເປກເສສນເຍນ . ຍຖາສກໍ ວິສຍສ຺ສ ອາໂລຈນສກາວຕາຍ ວາ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ວິຄ຺ຄາຕານໍ ສວນກິຣິຍາຍປີ ທສ຺ສນສງ຺ເຂປສພ຺ກາວໂຕ "ທສ຺ສນາ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ "ປຄ຺ຈຫີ ວິຄ຺ຄາເຕຫິ ນ ກຄ຺ຈິ ຂມ຺ມໍ ປຝິ ວິຊານາຕິ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ອກິນິປາຕມຕ຺ຕາ"ຕິ. ອວິສູກກູຕສ຺ສ ຄີຕສ຺ສ ສວນໍ ກທາຈິ ວຝ຺ຜຕີຕິ ອາຫ "ວິສູກກູຕາ ທສ຺ສນາ"ຕິ. ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຊຕິກາຍໍ ຂຸທ຺ທກຜ຺ຖກຖາຍໍ (ຂຸ. ປາ. ອຜ຺ຖ. ໒.ປຈ຺ຈິມປຄ຺ຈສິກ຺ຂາປທວຕ຺ຕນາ) "ຂມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ຄີ ຕໍ ວຝ຺ຜຕີ, ຄີຕູປສໍຫິໂຕ ຂມ຺ໂມ ນ ວຝ຺ຜຕີ"ຕິ. ຍໍ ກິຄ຺ຈິຕີ ຄນ຺ຖິຕໍ ວາ ອຄນ຺ຖິຕໍ ວາ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ປຸປ຺ຜໍ. ຄນ຺ຂຊາຕນ຺ຕິ ຄນ຺ຂ ຊາຕິກໍ. ຕສ຺ສປີ "ຍໍ ກິຄ຺ຈິ"ຕິ ວຈນໂຕ ປີສິຕສ຺ສ ອປີສິຕສ຺ສປີ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ວິເລປນາທິ ນ ວຝ຺ຜຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ອຸຈ຺ຈາຕິ ອຸຈ຺ຈ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ຖໍ ເອກໍ ສທ຺ທນ຺ຕຣໍ. ເສຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສຍນໍ. ອຸຈ຺ຈາສຍນໍ ມຫາສຍນຄ຺ຈ ສມຕສາຣຸປ຺ປຣຫິ ຕໍ ອຂິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ອກປ຺ປິຍຕ຺ຖຣຕ"ນ຺ຕິ. ອາສນຄ຺ເຈຕ຺ຖ ສຍເນເນວ ສງ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ຍສ຺ມາ ປນ ອາຂາເຣ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ເຕ ຕທາຂາຣາ ກິຣິຍາ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕາວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນາ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຕທຸປໂກຄກູຕນິສຊ຺ຊານິປຊ຺ຊເນຫິ ວິຣຕິ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ. ອຖ ວາ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນຄ຺ຈ ອຸຈ຺ ຈາສຍນມຫາສຍນຄ຺ຈ ອຸຈ຺ຈາສຍນມຫາສຍນນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ເອກເສເສນ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ ຍຖາ "ນາມຣູປປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສລຸອາຍຕນ"ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໖; ສໍ. ນິ. ໒.໑; ອຸທາ. ໑), ອາສນກິຣິຍາປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ ວາ ສຍນກິຣິຍາຍ ສຍນຄ຺ຄຫເຕນ ອາສນມ຺ປີ ຄຫີຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຫາຣຸມາສໂກຕິ ເຍ ໂວຫາຣໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ເອວໍປກາເຣ ທສ຺ເສຕິ. ອຄ຺ເຄຫິ ຄາຫາປເນ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສາທິຍເນ ຈ ປຝິຄ຺ຄຫຕຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕີຕິ ອາຫ "ເນວ ນໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາຕິ, ນ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ນ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສາທິຍຕີ"ຕິ. ອຖ ວາ ຕິວິຂໍ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາຕິ. ຕຕ຺ຖ ກາເຍນ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ, ວາຈາຍ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ອຸຄ຺ຄຫາປນໍ, ມນສາ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ສາທິຍນນ຺ຕິ ຕິວິຂມ຺ປີ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ປຝິຄ຺ຄຫຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເນວ ນໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາ ຕີ"ຕິອາທີ. ເອສ ນໂຍ ອາມກຂຄ຺ຄປຝິຄ຺ຄຫຕາຕິອາທີສຸປີ. ນີວາຣາທິອຸປຂຄ຺ຄສ຺ສ ສາລິອາທີມູລຂຄ຺ຄນ຺ໂຕຄຂຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ ຕໍ "ສຕ຺ຕວິຂສ຺ສາ"ຕິ. "ອນຸຊານາມິ, ກິກ຺ຂເວ, ປຄ຺ຈ ວສານິ ເກສຊ຺ຊານີ ອຈ຺ຊວສໍ ມຈ຺ຊວສໍ ສຸສຸກາວສໍ ສຸກຣວສໍ ຄທ຺ຣກາວສ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໖໒) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິທໍ ໂອທິສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄາຕໍ ນາມ, ຕສ຺ສ ປນ "ກາເລ ປຝິຄ຺ຄຫີຕ"ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໖໒) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຝິຄ຺ຄຫຕໍ ວຝ຺ຜຕີ. ສຕິ ປຈ຺ຈເຍຕິ ອາຫ "ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ໂອທິສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄາຕາ"ຕິ.

ສຣູເປນ ວຄ຺ຈນໍ ຣູປກູຜໍ, ປຕິຣູເປນ ວຄ຺ຈນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອງ຺ເຄນ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣາວຍເວນ ວຄ຺ຈນໍ ອງ຺ຄກູຜໍ. ຄຫຕາວເສນ ວຄ຺ຈນໍ ຄຫຕກູຜໍ. ປຝິຈ຺ຊນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ວຄ຺ຈນໍ ປຝິຈ຺ຊນ຺ນກູຜໍ. ອກ຺ກມຕີຕິ ນິປ຺ປີລຸເອຕິ, ປຸພ຺ພກາເຄ ອກ຺ກມຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ.

ຫທຍນ຺ຕິ ນາລຸອິອາທີນໍ ມານກາຊນານໍ ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ. ຕິລາທີນໍ ນາລຸອິອາທີຫີ ມິນນກາເລ ອຸສ຺ສາປິຕສິຂາເຍວ ສິຂາ. ສິ ຂາເກໂທ ຕສ຺ສາຫາປນໍ.

ເກຈິຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ, ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສິໂນ ຈ. ວໂຂຕິ ມຸຝ຺ຖິປຫາຣກສາຕາລຸອນາທີຫີ ວິເຫສນໍ, ວິພາຂນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິເຫຖນຕ຺ໂຖປີ ຫີ ວຂ-ສທ຺ໂທ ທິສ຺ສຕິ "ອຕ຺ຕານໍວຂິຕ຺ວາ ວຂິຕ຺ວາ ໂຣທຕີ"ຕິອາທີສຸ (ປາຈິ. ໘໗໙, ໘໘໑). ຍຖາ ຫີ ອປຣິຄ຺ຄຫກາວສາມຄ຺ເຄ ສຕິປີ ປພ຺ພຊິເຕຫີ ອປ຺ປຝິຄ຺ຄຫີຕພ຺ພວຕ຺ຖຸວິກາຄສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິຕ຺ຖີກຸມາຣີທາສີທາສາທໂຍ ວິກາເຄນ ວຸຕ຺ຕາ. ເອວໍ ປຣສ຺ສ ຫຣຕກາວໂຕ ອທິນ຺ນາທານກາວສາມຄ຺ເຄ ສຕິປີ ຕຸລາກູຜາທໂຍ ອທິນ຺ນາທານ ວິເສສກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິກາເຄນ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ເອວໍ ປາຕາຕິປາຕປຣິຍາຍສ຺ສ ວຂສ຺ສ ປຸນ ຄຫເຕ ປໂຍຊນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ສຍໍ

ກາໂຣ, ອິຘ ປຣໍກາໂຣຕິ ຈ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ “ກາຍວຈີປໂຍຄສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ຌປ຺ປໂຍຄາ”ຕິ ວຈນໂຕຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ເອເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ “ວໂຌຕິ ມາຣຓ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ໂປ຺ຖນເມວ ສນ຺ຘາຍາຕິ ຈ ສກ຺ກາ ວິຌ຺ຌາຕຸໍ ມາຣຓ-ສທ຺ທສ຺ສປິ ວິທີສເນ ທິສ຺ສນໂຕຯ

໘໕໔ຯ ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕານໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ກາຍກ຺ຈຌິປຣິຫຣຓມຕ຺ຕໂຊຕນາຍໍ ອວິເສສໂຕ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ປຣິກ຺ຂາຣານໍ ອນ຺ຕເຣ ຕປ຺ປໂຍຊນຕາ ສມ຺ກວຕິຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເຕ ສພ຺ເພປີ”ຕິອາທິມາຫຯ ເອເຕປີຕິ ນວປຣິກ຺ຂາຣິກາທໂຍປີ ອປ຺ປີຈ຺ຌາວ ສນ຺ຕຸຏ຺ຐາວຯ ນ ຫິ ຕຕ຺ຖເກນ ມຫິຈ຺ຌຕາ, ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຕາ ວາ ໂຫຕິຕິຯ

ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ສຸຂໍ ວິຫຣຕິ, ຕໂຕ ເອວ ສຸຂວິຫາຣຏ຺ຐານກູຕາ ຈຕສ຺ໂສ ທິສາ ອສ຺ສ ສນ຺ຕິຕິ ວາ ຈາຕຸທ຺ທິໂສຯ ຕຕ຺ຖ ຈາຍໍ ສຕ຺ເຕ ວາ ສງ຺ຂາເຣ ວາ ກເຍນ ນ ປຏິຫຌ຺ຌຕິຕິ ອປ຺ປຏິໂຌຯ ທ຺ວາທສວິຘສ຺ສ ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ວເສນ ສນ຺ຕຸສ຺ສນໂກ ສນ຺ຕຸສ຺ສມາໂນຯ ອິຕຣິຕເຣນາຕິ ອຸຈ຺ຈາວເຈນຯ ປຣິສ຺ສຍານໍ ພາຫິຣານໍ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທີນໍ, ອພ຺ການ຺ຕຣານຌ຺ຈ ກາມຈ຺ຌນ຺ທາທີນໍ ກາຍຈິຕ຺ຕຸປທ຺ທວານໍ ອກິກວນໂຕ ປຣິສ຺ສຍານໍ ສຫິຕາຯ ຖທ຺ຘກາວກຣາຍາກາເວນ ອຈ຺ຌມ຺ກີຯ ເອໂກ ອສຫາໂຍຯ ຕໂຕ ເອວ ຂຄ຺ຄມິຄສີງ຺ຄສທິສຕາຍ ຂຄ຺ຄວິສາຓກປ຺ໂປ ຈເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຌີນ຺ນປກ຺ໂຂ , ອສຌ຺ຊາຕປກ຺ໂຂ ວາ ສກ຺ໂຓ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຕິ “ປກ຺ຂີ ສກ຺ໂຓ”ຕິ ປກ຺ຂີ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ສກ຺ໂຓ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ປກ຺ຂຍຸຕ຺ໂຕ ສກ຺ໂຓ”ຕິຯ ຍສ຺ສ ສນ຺ນິຘິການປຣິໂກໂຄ ກິຌ຺ຈິ ຖເປຕພ຺ພໍ ສາເປກ຺ຂາຍ ຖປນຌ຺ຈ ນຕ຺ຖິ, ຕາທິໂສ ອຍໍ ກິກ຺ຂູຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ”ຕິອາທິມາຫຯ ອຣິຍນ຺ຕິ ອເປນ຺ຕິ ຕໂຕ ໂທສາ, ເຕຫິ ວາ ອາຣກາຕິ ອຣິໂຍຕິ ອາຫ “ອຣິເຍນາຕິ ນິທ຺ໂທເສນາ”ຕິຯ ອຊ຺ຊຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນິຯ ນິທ຺ໂທສສຸຂນ຺ຕິ ນິຣາມິສສຸຂໍ ກິເລສວຊ຺ຊຣຫິຕຕ຺ຕາຯ

໘໕໕ຯ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ສີລສໍວເຣ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ເສວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ອິຈ຺ຌິຕພ຺ໂພ ຕທຘິຏ຺ຐານໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ປຣິປາລກກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ໂສ ອິມິນາ ອຣິເຍນ ສີລກ຺ຂນ຺ເຘນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂູ”ຕິຯ ເສສປເທສູຕິ “ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ”ຕິອາທິສຸ ປເທສຸຯ ຍສ຺ມາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໘) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສິນິຍໍ ສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ມຫາຏີຯ ໑ຯ໑໘) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຣູປາທີສຸ ນິມິຕ຺ຕາທິຄ຺ຄາຫປຣິວຊ຺ຊນລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣສ຺ສ ກິເລເສຫິ ອນວສິຕ຺ຕສ຺ຂຕາ ອວິກິຕ຺ຓສ຺ຂຕາ ຈສ຺ສ ວຸຕ຺ຕາຯ

໘໕໖ຯປຈ຺ຈຍສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍປາຣິປູຣີຯ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ສີລສໍວໂຣ ສນ຺ໂຕໂສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ ສຕິສມ຺ປຊຌ຺ຌນ຺ຕິ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຣຌ຺ຌວາສສ຺ສ ສມ຺ກາຣາຯ ຕິຣຈ຺ຌານຄເຕຫິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ອີສີສິງ຺ຄສ຺ສ ປິຕຸອາທໂຍ ວິຍຯ ວນຈຣເກຫີຕິ ວນຈຣກມາຕຸຄາເມຫິຯ ເກຣວສທ຺ທໍ ສາເວນ຺ຕິ, ຕາວຕາ ອປລາຍນ຺ຕານໍ ຫຕ຺ເຖຫິ ສີສໍ…ເປ… ກໂຣນ຺ຕິຯ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິວິຕິກ຺ກມສງ຺ຂາຕໍ ກາລຸອກໍ ວາຯ ມິຈ຺ຌາວິຕກ຺ກສງ຺ຂາຕໍ ຕິລກໍ ວາຯ ຕນ຺ຕິ ປີຕິ ວິກູຕກາເວນ ອຸປຏ຺ຐານໂຕ ຂຍໂຕ ສມ຺ມສນ຺ໂຕຯ

ວິວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຊນວິວິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ “ສຸຌ຺ຌ”ນ຺ຕິຯ ສາ ຈ ວິວິຕ຺ຕຕາ ນິສ຺ສທ຺ທກາເວນ ລກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ອາຫ “ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສ”ນ຺ຕິຯ ອາວສຖກູຕໍ ເສນາສນໍ ວິຫຣິຕພ຺ພຏ຺ຐເນ ວິຫາຣເສນາສນໍຯ ມສາຣກາທິ ມຌ຺ຈປີຐໍ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຣິຕພ຺ພໍ ກິສິອຸປຘານຌ຺ຈ ມຌ຺ຈປີຐສມ຺ພນ຺ຘິໂຕ ມຌ຺ຈປີຐເສນາສນໍຯ ຈິມິລິກາທິ ກູມິຍໍ ສນ຺ຖຣິຕພ຺ພຕາຍ ສນ຺ຖຕເສນາສນໍຯ ຣຸກ຺ຂມູລາທິ ປຏິກ຺ກມິຕພ຺ພຏ຺ຐານໍ ຈງ຺ກມນາທີນໍ ໂອກາສກາວໂຕ ໂອກາສເສນາສນໍຯ

“ອນຸຈ຺ຌວິກໍທສ຺ເສນ຺ໂຕ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕເມວ ອນຸຈ຺ຌວິກກາວໍ ວິກາເວຕຸໍ “ຕຕ຺ຖ ຫີ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຈ຺ຌນ຺ນນ຺ຕິ ອິຏ຺ຐກາຌທນາທີນາ ອນ຺ຕມໂສ ຣຸກ຺ຂສາຂາທີປີ ນ ຌນ຺ນໍຯ

ກຕ຺ຕສ຺ສປຈ຺ຌໂຕຕິ ກຕ຺ຕກຸຌ຺ຊນສ຺ສ ປຈ຺ຌໂຕຯ ອູຣຸພທ຺ຘາສນນ຺ຕິ ອູຣູນໍ ອໂຘພນ຺ຘນວເສນ ນິສຊ຺ຊໍຯ ເທຏ຺ຐິມກາຍສ຺ສ ອນຸຊກຏ຺ຐປນໍ ນິສຊ຺ຊາວຈເນເນວ ໂພຘິຕນ຺ຕິຯ ອຸຊຸໍ ກາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຍ-ສທ຺ໂທ ອຸປຣິມກາຍວິສໂຍຕິ ອາຫ “ອຸປຣິມໍ ສຣີຣໍ ອຸຊຸກໍ ຖເປຕ຺ວາ”ຕິຯ ຕໍ ປນ ອຸຊຸກຏ຺ຐປນໍ ສຣູປໂຕ ປໂຍຊນໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຏ຺ຐາຣສາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ປຓມນ຺ຕິຕິ ນ ໂອຓມນ຺ຕິຯ ນ ປຣິປຕຕິຕິ ນ ວິຄຈ຺ຌຕິ, ວິຖີ ນ ວິລງ຺ເຆຕິຯ ຕໂຕ ເອວ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວຸທ຺ຘີ ຟາຕື ອຸປຄຈ຺ຌຕິຯ ມຸຂສມີເປຕິ ມຸຂສ຺ສ ສມີເປ ນາສິກຄ຺ເຄ ວາ ອຸຕ຺ຕໂຣຏ຺ເຐ ວາຯ ອິຘ ປຣິ-ສທ຺ໂທ ອກິ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ໂຖຕິ

ອາທ ‘‘ກມ຺ມຜ຺ຌານາກິມ຺ຂ’’ນ຺ຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ປຸຖ຺ຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໂຕ ນິວາເຣຕ຺ວາ ກມ຺ມຜ຺ຌານໍເຍວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຣິຕິ ປຣິຄ຺ຄຫຜ຺ໂຖ ‘‘ປຣິຕາຍິກາ’’ຕິອາທີສຸ (ຩຯ ສຯ ໑໙) ວິຍຯ ນິຍ຺ຍານຜ຺ໂຖ ປຜິປກ຺ຂໂຕ ນິຄ຺ຄມນຜ຺ໂຖ, ຕສ຺ມາ ປຣິຄ຺ຄຫີຕນິຍ຺ຍານສຕິນ຺ຕິ ສພ຺ພຖາ ຄຫີຕາສມ຺ໂມສໍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕສມ຺ໂມສໍ ສຕີ ກຕ຺ວາ, ປຣມໍ ສຕິເນປກ຺ກໍ ອຸປຜ຺ຌເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ວິກ຺ຂມ຺ການໍ ອນຸປ຺ປາທນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໍ ນ ປຜິປກ຺ເຂນ ສຸປ຺ປຫີນຕາຯ ປຫີນຕ຺ຕາຕິ ຈ ປຫີນສທິສຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຌານສ຺ສ ອນຘິຄຕຕ຺ຕາຯ ຕຖາປິ ນຍິທໍ ຈກ຺ຂຸວິຠ຺ຠາຓໍ ວິຍ ສກາວໂຕ ວິຄຕາກິຊ຺ຊໍ, ອຖ ໂຂ ກາວນາວເສນຯ ເຕນາທ ‘‘ນ ຈກ຺ຂຸວິຠ຺ຠາຓສທິເສນາ’’ຕິຯ ເອເສວ ນໂຍຕິ ຍຖາ ຈກ຺ຂຸວິຠ຺ຠາຓໍ ສກາເວນ ວິຄຕາກິຊ຺ຊໍ ອພ຺ຍາປນ຺ນຠ຺ຈ, ນ ກາວນາຍ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ, ນ ເອວມິທໍຯ ອິທໍ ປນ ຈິຕ຺ຕໍ ກາວນາຍ ປຣິໂສຘິຕຕ຺ຕາ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ວິຄຕຖິນມິທ຺ຘໍ ອນ຺ທ຺ຘຕໍ ນິພ຺ພິຈິກິຈ຺ຉຠ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທໍ ອຸກຍນ຺ຕິ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຠມາທຯ

໒໙໗ຯອຸຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາເຕນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຸຈ຺ຈິນ຺ທນໍ ປາຕນຠ຺ຈ ຕາສໍ ປຠ຺ຠານໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ອປ຺ປທານເມວຯ ອິຕິ ມຫຄ຺ຄຕານຸຕ຺ຕຣປຠ຺ຠານໍ ເອກຈ຺ຈາຍ ຈ ປຣິຕ຺ຕປຠ຺ຠາຍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິເທຕຸກູຕາ ນິວຣຓາ ຘມ຺ມາ ອິຕຣາຍ ຈ ສມຕ຺ຖຕໍ ວິຫນ຺ຕີເຍວາຕິ ປຠ຺ຠາຍ ທຸພ຺ພລີກຣຓາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອິທມ຺ປິ ປຖມຊ຺ຌານໍ ເວເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນ ປຕິຜ຺ຌາປີຍມານໍ ຓາຓໍ ປຊ຺ຊຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຓາຓປທໍຯ ຓາຓໍ ວລຸອຠ຺ເຊຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຓາຓວລຸອຠ຺ຊໍຯ

໒໙໙ຯນຕາວ ນິຜ຺ຌໍ ຄໂຕ ພາທິຣການໍ ຓາເຕນ ອກ຺ກນ຺ຕຜ຺ຌານານິປີ ສິຍຸນ຺ຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ອນຠ຺ຠສາຘາຣເຓ ມຄ຺ຄຓາຓປ ເທ ກາຖໍ ນ ນິຜ຺ຌຽຄໂຕຕິ ອາທ ‘‘ນຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີ’’ຕິອາທີຯ ຕີສຸ ຣຕເນສຸ ນິຜ຺ຌໍ ຄໂຕ ໂຫຕີຕິ ພຸທ຺ຘສຸພຸທ຺ຘຕໍ ຘມ຺ມສຸຘມ຺ມຕໍ ສຽຆສຸປ຺ປຜິປຕ຺ຕີຕຠ຺ຈ ອາຣພ຺ກ ຓາເຕນ ນິຜ຺ຌໍ ນິຈ຺ຉຍໍ ອຸປຄໂຕ ໂຫຕີຯ ການຠ຺ເຈຕ຺ຖ ປຖມມຄ຺ເຄເນວ ສພ຺ພໂສ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປຫີນຕ຺ຕາ ສພ຺ພສ຺ສປີ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ກຽຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ຍຖາ ປຠ຺ຠາເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ອຣຫ ໂຕ ສວິສເຍ ຓາຓໍ ສວິເສສໍ ໂອຄາຫຕິ, ນ ຕຖາ ອນາຄາມິອາທີນນ຺ຕີ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ສາຕິສຍໍ ຓາຓນິຈ຺ຉຍຄມນໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ອຄ຺ຄມຄ຺ຄວເສນ ຕຕ຺ຖນິຜ຺ຌາຄມນໍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຠ຺ເຠຍ຺ຍເມວາຕິຯ

ຈູລຸອຫຕ຺ຖິປໂທປມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໘ຯ ມຫາຫຕ຺ຖິປໂທປມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໐໐ຯຊຽຄລານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ໂຍ ນິປີຈ຺ຉເລນ ອມຸທຸໂກ ນິຣຸທກຕາຍ ຖທ຺ຘລູຂກູມິປ຺ປເທໂສ, ໂສ ‘‘ຊຽຄໂລ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕພ຺ພທຸລຕາຍ ປນ ອິຘ ສພ຺ໂພ ກູມິປ຺ປເທໂສ ຊຽຄໂລ, ຕສ຺ມີ ຊຽຄເລ ຊາຕາ, ກວາຕິ ວາ ຊຽຄລາ, ເຕສໍ ຊຽຄລານໍຯ ເອວຠ຺ທີ ນທີຈຣານມ຺ປີ ຫຕ຺ຖີນໍ ສຽຄໂຫ ກໂຕ ໂຫຕີຯ ສໂມຘາຕພ຺ພານໍ ວິຍ ທີ ສໂມຘາຍການມ຺ປີ ຊຽຄລຄ຺ຄຫເຓນ ຄເຫຕພ຺ພໂຕຯ ປຖວີຕລຈາຣີນນ຺ຕີ ອິມິນາ ຊລຈາຣີໂນ ນ ນິວຕ຺ເຕຕີ ອທີສ຺ສມານປາທຕ຺ຕາຯ ປາຓານນ຺ຕີ ສາຘາຣຓວຈນມ຺ປີ ‘‘ປທຊາ ຕານີ’’ຕິ ສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິຘາເນນ ວິເສສນິວິຜ຺ຌເມວ ໂຫຕີຕິ ອາທ ‘‘ສປາທກປາຓານ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ມຸຕ຺ຕຄຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໑໙; ອຯ ນິຯ ໙ຯ໑໑) ຄຕ-ສທ຺ໂທ ອນຕ຺ຖນ຺ຕໂຣ ວິຍ, ຊາຕ-ສທ຺ໂທ ອນຕ຺ຖນ຺ຕໂຣຕິ ອາທ ‘‘ປທຊາຕານີຕີ ປທານີ’’ຕິຯ ສໂມຘານນ຺ຕີ ສມວໂຣຘໍ, ອນ຺ໂຕຄມໍ ວາຯ ມຫນ຺ຕຕ຺ເຕນາຕິ ວິປຸລກາເວນຯ

ກຸສລາ ຘມ຺ມາຕິ ອນວຊ຺ຊສຸຂວິປາກາ ຘມ຺ມາ, ນ ອນວຊ຺ຊມຕ຺ຕຘມ຺ມາຯ ກຸສລຕ຺ຕິເກ ອາຄຕນເຍນ ທີ ອິຘ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ຄເທຕພ຺ພາ, ນ ພາຫິຕິກສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນເຍນຯ ຈຕ຺ພ຺ພິໂຘ ສຽຄໂທຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ເອກວິໂຘເວຕ຺ຖ ສຽຄໂທ ອຘິປ຺ເປໂຕ ຕິ? ນ, ອຕ຺ຖໍ ອຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ອນິທ຺ຘາຣິຕຕ຺ຖສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ເສວ ຄທິຕຕ຺ຕາຯ ສຽຄທ-ສທ຺ໂທ ຕາວ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖວເສນ ຈຕ຺ພ຺ພິໂຘຕິ ອຍຠ຺ເທຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ໂຖປີ ວາ ອນິທ຺ຘາຣິຕວິເສໂສ ສາມຠ຺ເຠນ ຄເທຕພ຺ພຕໍ ປຕ຺ໂຕ ‘‘ສຽຄທໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຽຄທ-ສທ຺ເທນ ວຈນິຍຕໍ ຄໂຕຕິ ນ ໂກຈິ ໂທໂສ, ນິທ຺ຘາຣິເຕ ວິເສເສ ຕສ຺ສ ເອກວິຘຕາ ສິຍາ, ນ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພຕິຯ ສຊາ ຕິສຽຄໂທຕິ ສມານຊາຕິຍາ, ສມານຊາຕິການໍ ວາ ສຽຄໂທຯ ຘາຕຸກຖາວຕ຺ຕນາຍໍ ປນ ‘‘ຊາຕິສຽຄໂທ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຊາ ຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ສາເປກ຺ຂສທ຺ທຕ຺ຕາ ຊາຕິຍາ ສຽຄໂທຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິຍາຕິ ວິຠ຺ຠາຍຕິ ສມ຺ພນ຺ຘາຣຫສ຺ສ ອຠ຺ຠສ຺ສ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ປນ ຣູປກຕ຺ທວຕ຺ຕນາຍໍ (ຘຯ ສຯ ອຜ຺ຊຯ ໒໙໒) ວິຍ ປາກຜໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຊາ ຕິສຽຄໂທ’’ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຠ຺ຊາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສຠ຺ຊາຕິ, ສຠ຺ຊາຕິຍາ ສຽຄໂທ ສຠ຺ຊາຕິສຽຄໂທ, ສຠ຺ຊາຕິເທສວເສນ

ສງ຺ຄໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ສພ຺ເພ ຣຖິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສພ຺ເພ ຣຖໂຍຘາ ຣເຖນ ຍຸຊ຺ຌນກິຣິຍາຍ ເອກສງ຺ຄໂຫຕິຯ ‘‘ສພ຺ເພ ຘນຸຄ຺ຄຫາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສພ຺ເພ ອິສ຺ສາສາ ຘນຸນາ ວິຊ຺ຌນກິຣິຍາຍ ເອກສງ຺ຄໂຫຕິ ອາຫ ‘‘ເອວໍ ກິຣິຍວເສນ ສງ຺ຄໂຫ’’ຕິຯ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘນ ສງ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ຣູປກ຺ຂນ຺ເຘນ ເອກສງ຺ຄຫໍ ຣູປກ຺ຂນ຺ໂຘເຕວ ຄຕິຕໍ, ຄຫຕໍ ຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທິຍຑ຺ຒເມວສຈ຺ຈໍ ຠຊຕິ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈທຸກ຺ຂສຈ຺ເຈກເທສຠາວໂຕຯ ສຈ຺ເຈກເທສນ຺ໂຕຄຘມ຺ປິ ສຈ຺ຈນ຺ໂຕຄຘເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຈ຺ຈານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ສາສນໂຕ ຈ ໂລກໂຕ ຈ ອຸປມໍ ອາຫ ຣິຕ຺ວາ ທີເປຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສາຘິກມິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທິຍຑ຺ຒສິກ຺ຂາປທສຕນ຺ຕິ ອິທໍ ຍສ຺ມີ ກາເລ ຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເທສິຕໍ, ຕທາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ປນ ສາຘິການິ ທ຺ເວສຕານິ ສິກ຺ຂາປທານີຕິຯ ສິກ຺ຂານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ສີລໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕປິ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂຕີ’’ຕິ ວິສໂມຍໍ ອຸປຎ຺ຎາໂສຯ ຕຕ຺ຖ ຫີ ໂຍ ປຫາຕພ຺ພໍ ປຊຫຕິ, ສໍວຣິຕພ຺ພໂຕ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຍມສ຺ສ ອຘິສີລສິກ຺ຂາຯ ໂຍ ຕຕ຺ຖ ເຈຕໂສ ອວິກ຺ເຂໂປ, ອຍມສ຺ສ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາຯ ຍາ ຕຕ຺ຖ ວີມໍສາ, ອຍມສ຺ສ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາຯ ອິຕິ ໂສ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສຣູປໂຕ ລພ຺ຠມານາ ເອວ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ສິກ຺ຂຕີຕິ ທີປິໂຕ, ນ ສິກ຺ຂານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕາມຕ຺ເຕນຯ ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ‘‘ໂຍ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ສໍວໂຣ, ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິສີລສິກ຺ຂາ, ໂຍ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ສມາຘິ, ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິຈິຕ຺ຕສິກ຺ຂາ, ຍາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ປຎ຺ຎາ, ອຍໍ ອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂາຯ ອິມາ ຕິສ຺ໂສ ສິກ຺ຂາ ຕສ຺ມີ ອາຣມ຺ມເຓ ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ມນສິກາເຣນ ສິກ຺ຂຕິ ອາເສວຕິ ຠາເວຕິ ພຫຸລີກໂຣຕີ’’ຕິຯ ອິຘ ປນ ສຈ຺ຈານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ສຈ຺ຈ-ສທ຺ທາກິເຘຍ຺ຍຕາມຕ຺ເຕນ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຄຕນ຺ໂຕຄຘາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ນ, ຕຕ຺ຖາປິ ຫີ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອຘິສີລສິກ຺ຂາວ ລພ຺ຠຕິ, ອິຕຣາ ປຣິຍາຍໂຕຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ສິກ຺ຂານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຈ ຕໂຕ ອມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ອນ຺ໂຕຄຘຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ຍຖາ ຈ ເອກສ຺ສ ຫຕ຺ຖິປທສ຺ສາ’’ຕິອາທິນາ ທສ຺ສິຕາ ຫຕ຺ຖິປໂທປມາ ສມຕ຺ຖິຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ທ຺ວີສຸປີ ຕີສຸປີ ສຈ຺ເຈສຸ ຄຕານໍ ຄຕາ ຘມ຺ມາຕິ ອິທໍ ນ ກຸສລຕ຺ຕິກວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ, ອຖ ໂຂ ຕິກທຸເກສຸ ຍຖາຣຫໍ ລພ຺ຠມານປທວເສນ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ມີ ສຈ຺ເຈ ຄຕານໍ ຄໂຕ ຘມ຺ໂມ ອສງ຺ຂຕຘມ຺ໂມ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ, ທ຺ວີສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຄຕານໍ ຄຕາ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ຕຖາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ອພ຺ຍາກຕາ ຈ ຘມ຺ມາ, ຕີສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຄຕານໍ ຄຕາ ສງ຺ຂຕາ ຘມ຺ມາ, ເອວໍ ອຎ຺ເຎສມ຺ປີ ຕິກທຸກປທານໍ ວເສນ ອຍມຕ຺ໂຖ ຍຖາຣຫໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກສ຺ມິມ຺ປີ...ເປ... ຄຕາວ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິຯ ເອກເທໂສ ຫີ ສມຸທາຍນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ວິເສໂສ ວິຍ ສາມຎ຺ເຎນ ສມູເຫນ ສງ຺ຄຫໍ ລຠຕີຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ສຈ຺ຈານໍ ອນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ເທສນານຸກ຺ກໂມຕິ ອຣິຍສຈ຺ຈານິ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນິທ຺ເທສວເສນ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ວິຠຊນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘນິທ຺ເທສວເສນາທິໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍ ປຖວີຘາຕຸຍາ ວິຠຊນນ຺ຕິຯ ອຍໍ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ອນຸກ຺ກໂມຯ

໑໐໑ຯ ຕໍ ປເນຕໍ ອຸປມາຫີ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຊາຕນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣໍ, ສຸສຕ຺ຖິຕໍ ສຸປຣິຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ເປສີໂຍຕິ ວິລີເວຯ ມຸທຸຠາວໂຕ ກຸຈ຺ຉິກາຄໍ ອາຫາຍຯ ອິຕເຣ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂກຏ຺ຐາເສຕິ ປຎ຺ຈຘາ ຠິນ຺ນໂກຏ຺ຐາເສສຸ ອິຕເຣ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂກຏ຺ຐາເສຯ ອິຕເຣ ຈ ຕໂຍ ໂກຏ຺ຐາເສຕິອາທີໂຕ ຈຕຸຘາ ຠິນ຺ນໂກຏ຺ຐາເສສຸ ອິຕເຣ ຈ ຕໂຍ ໂກຏ຺ຐາເສຯ

ຣາຊປຸຕ຺ຕູປມາຍາຕິ ຣຎ຺ໂຎ ເຊຏ຺ຐປຸຕ຺ເຕາປມາຍຯ ນ຺ຕິ ປີລຸອນ຺ຘນໍຯ ອຸເຣ ວາຍາມຊນິຕອຣິຍຊາຕິຍາ ໂອຣໂສຯ ມຸຂໂຕ ຊາໂຕຕິ ມຸຂໂຕ ນິຄ຺ຄຕຘມ຺ມເທສນາຍ ຊາໂຕ, ພຸທ຺ຘານໍ ວາ ຘມ຺ມກາຍສ຺ສ ມຸຂຠູຕອຣິຍຘມ຺ມໂຕ ຊາໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ຘມ຺ມໂຊ ຘມ຺ມນິມ຺ມິໂຕຯ ສຕ຺ຖຸ ຘມ຺ມທາຍາທສ຺ເສວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຘມ຺ມທາຍາໂທຯ ເຕນາຫ ‘‘ໂນ ອາມິສທາຍາໂທ’’ຕິຯ ນ຺ຕິ ‘‘ຠຄວໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິອາທິວຈນໍຯ ມຫາປຎ຺ຎຕາທິຄຸເຓຫີ ສາຕິສຍໍ ອນຸປຸພ຺ພຠາເວ ຐິຕຕ຺ຕາ ສມ຺ມາ ຍຖາຠູຕໍ ວທມາໂນ ວຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ວເທຍ຺ຍຯ

ອຠຸໂຕຠຍໍ ນິພ຺ພານໍ ນິພ຺ພານຄາມິນິປຎ຺ຈຯ ຣາຄຣຊາທີນໍ ວິຄເມນ ວິຄຕຣຊໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕໍ ສຸຄຕໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປໂຣສຫສ຺ສໍ ປຍິຣຸປາສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

‘‘ເສເວຖ ຠຊຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ‘‘ປຓ຺ຑິຕາ ຠິກ຺ຂູ ອນຸຄ຺ຄາຫກາ’’ຕິຯ ປຓ຺ຑິຕາປິ ສມານາ ນ ອປ຺ປສ຺ສຸຕາ, ອຖ ໂຂ ໂອວາທານຸສາສນີຫີ ອນຸຄ຺ຄາຫກາຕິ ປຸຣິມາ ອຸປມາ ເຖຣສ຺ເສວ ວເສນ ອຸທາຫຏາ, ທຸຕິຍາ ປນ ຠຄວໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄສ຺ສາປີ ວເສນ ອຸທາຫຏາຯ

໓໐໔. ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຕິ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານປຣິຍາປນ຺ນາ. ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ປທທ຺ວເຍນປິ ຕໍຕໍປາຏິປຸຄ຺ຄລິກສມ຺ມາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ອຸຠຍມ຺ເປຕໍ ນິຍກາຘິວຈນເມວາ”ຕິ. ສສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ປນ ອຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕພ຺ພຠາວູປຄມນວເສນ ອຕ຺ຕານໍ ອຘິກິຈ຺ຈ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປວຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ຕໍຕໍສຕ຺ຕສນ຺ຕານປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໓໐໗) “ອຕ຺ຕນິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຕານໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຏິຈ຺ຈ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ກກ຺ຂຬນ຺ຕິ ກຖິນໍ. ຍສ຺ມາ ຕໍ ຖທ຺ຘຠາເວນ ສຫຊາຕານໍ ປຕິຏ຺ຐາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ “ຖທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຂຣິຄຕນ຺ຕິ ຂຣສຠາເວສຸ ຄຕໍ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນໍ, ຂຣສຠາວເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍສ຺ມາ ປນ ຂຣສຠາວໍ ຜຣຸສາກາເຣນ ອຸປຏ຺ຐານໂຕ ຜຣຸສາກາຣໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ “ຜຣຸສ”ນ຺ຕິ. ອຸປາທິນ຺ນໍ ນາມ ສຣີຣຏ຺ຐກໍ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ກມ຺ມສມຸຏ຺ຐານໍ, ຕໍ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ “ອຸປາທິນ຺ນ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອິຕຣໍ ອນຸປາທິນ຺ນໍ. ຕທຸຠຍມ຺ປິ ອິຘ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫິ ອາທິນ຺ນຄຫິຕປຣາມຏ຺ຐວເສນ ອຸປາທິນ຺ນເມວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສຣີຣຏ຺ຐກຎ຺ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອາທິນ຺ນນ຺ຕິ ອຠິນິວິຏ຺ຐໍ. ມມນ຺ຕິ ຄຫິຕໍ. ອຫນ຺ຕິ ປຣາມຏ຺ຐໍ. ຘາຕຸກມ຺ມຏ຺ຐານິກສ຺ສາຕິ ຈຕຸຘາຕຸວວຕ຺ຖານວເສນ ຘາຕຸກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປຣິຫຣນ຺ຕສ຺ສ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ຘາຕຸກມ຺ມຏ຺ຐາເນ. ຕີສຸ ໂກຏ຺ຐາເສສູຕິ ຕິປ຺ປກາເຣສຸ ໂກຏ຺ຐາເສສຸ. ນ ຫິ ເຕ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂກຏ຺ຐາສາ.

ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຕິ “ເກສາ ໂລມາ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາ. ນານາສຠາວໂຕຕິ ສຕິປິ ກກ຺ຂຬຠາວສາມຎ຺ເຍ ສສມ຺ຠາຣວິຠຕ຺ຕິໂຕ ປນ ເກສາທິສງ຺ຆາຕຄຕນານາສຠາວໂຕ. ອາລໂຍຕິ ອເປກ຺ຂາ. ນິກນ຺ຕີຕິ ນິກາມນາ. ປຕ຺ຖນາຕິ ຕຓ຺ຫາປຕ຺ຖນາ. ປຣິຍຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາປຣິຍຸຏ຺ຐານໍ. ຄຫຓນ຺ຕິ ກາມຸປາທານໍ. ປຣາມາໂສຕິ ປຣໂຕ ອາມສນາ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວໂສ. ນ ພລວາ ອາລຍາທີ. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ວິຠງ຺ເຄ ພາຫິຣາປິ ປຖວີຘາຕຸ ວິຕ຺ຖາເຣເນວ ວິຠຕ຺ຕາຕິ? ຍຖາຘມ຺ມເທສນຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາເຣເນວ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາ, ຍຖານຸໂລມເທສນຕ຺ຕາ ປເນຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເທສນາ ສໍຂິຕ຺ຕາ.

ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີຕິ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ. ສາຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ປຖວີຘາຕຸ. ສຸຂປຣິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ “ນ ເມ ໂສ ອຕ຺ຕາ”ຕິ. ສິທ຺ເຘ ຫິ ອນຕ຺ຕລກ຺ຂເຓ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓຎ຺ຈ ສິທ຺ຘເມວ ໂຫຕິ ສງ຺ຂຕຘມ຺ເມສຸ ຕທວິນາຠາວໂຕຕີ. ວິສູກາຍຕີຕິ ວິສູກໍ ວິຣູປກິຣິຍໍ ປວຕ຺ເຕຕີ. ສາ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ວິປ຺ຜນ຺ທນເມວາຕິ ອາຫ “ວິປ຺ຜນ຺ທຕີ”ຕີ. ອສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາຍ ປຖວີຘາຕຸຍາ. ອເຈຕນາຠາໂວ ປາກໂຏ ໂຫຕິ ຘາຕຸມຕ຺ຕຕາຍ ທສ຺ສນໂຕ. ຕໍ ອຸຠຍມ຺ປີຕິ ຕໍ ປຖວີຘາຕຸທ຺ວຍມ຺ປີ.

ຕໂຕ ວິເສສຕເຣນາຕິ ຕໂຕ ພາຫິຣມຫາປຖວິໂຕ ວິເສສວນ຺ຕຕເຣນ, ລຫຸຕເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຸປ຺ປຕີຕິ ລຸປ຺ປຕີ. ວິລີຍມານາຕິ ປກຕິອຸທເກ ໂລຓໍ ວິຍ ວິລຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ. ອຸທການຸຄຕາຕິ ອຸທກໍ ອນຸຄຕາ ອຸທກຄຕິກາ. ເຕນາຫ “ອຸທກເມວ ໂຫຕີ”ຕີ. ອຠາໂວ ເອວ ອຠາວຕາ, ນ ຠວຕີຕິ ວາ ອຠາໂວ, ຕຖາສຠາໂວ ຘມ຺ໂມ. ຕສ຺ສ ຠາໂວ ອຠາວຕາ. ວໂຍ ວິນາໂສ ຘມ຺ໂມ ສຠາໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ວຍຘມ຺ໂມ, ຕສ຺ສ ຠາໂວ ວຍຘມ຺ມຕາ, ອຕ຺ຖໂຕ ຂໂຍ ເອວ. ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ເຕນາຫ “ສພ຺ເພຫິປິ ອິເມຫິ ປເທຫິ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓເມວ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ວິທ຺ຘ໌ສນຠາວສ຺ສ ປນ ປເວທິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຠານໍ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓເມວ ວຸຕ຺ຕໍ ສຣູປໂຕ, ອິຕຣານິປິ ອຕ຺ຖໂຕ ວຸຕ຺ຕາເນວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຍໍ ປນາ”ຕິອາທິ.

ມຕ຺ຕໍ ຂຓມຕ຺ຕໍ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ມຕ຺ຕຏ຺ໂຐ, ອປ຺ປມຕ຺ຕຏ຺ໂຐ ມຕ຺ຕຏ຺ຐໂກ, ອຕິອິຕ຺ຕຣຂຓິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ປຣິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິກສ຺ສາ”ຕີ. ຐິຕິປຣິຕ຺ຕຕາຍາຕິ ເອກຈິຕ຺ຕປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕກາລກ຺ຂຓສ຺ສ ອິຕຣຠາເວນ. ເອກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂຓມຕ຺ເຕເນວ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ຊີວນກ຺ຂໂຓ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ. ເຕນາຫ “ອຍໍ ຫີ”ຕິອາທິ.

ຊີວິຕນ຺ຕິ ຊີວິຕິນ຺ຘຣິຍໍ. ສຸຂທຸກ຺ຂາຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂາ ເວທນາ. ອຸເປກ຺ຂາປິ ຫິ ສຸຂທຸກ຺ຂາສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄຘາ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐຠາວໂຕ. ອຕ຺ຕຠາໂວຕິ ຊີວິຕເວທນາວິຎ຺ຎາຓານິ ຄເຫຕ຺ວາ ອວສິຏ຺ຐຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ. ເກວລາຕິ ອຕ຺ຕນິຈ຺ຈຠາເວນ ອໂວມິສ຺ສາ. ເອກຈິຕ຺ຕສມາຍຸຕ຺ຕາຕິ ເອເກນ ຈິຕ຺ເຕນ ສຫິຕາ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາ. ລຫຸໂສ ວຕ຺ຕເຕ ຂໂຓຕິ ຕາຍ ເອວ ເອກກ຺ຂຓິກຕາຍ ລຫຸໂກ ອຕິອິຕ຺ຕໂຣ ຊີວິຕາທີນໍ ຂໂຓ ວຕ຺ຕຕິ ວິຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທນ຺ຕິ ຄາຖາວຈນໍ.

ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຕານໍ ຊີວິຕໍ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສານໍ ອປຣາປຣສຎ຺ຈຣຓໍ ລຠມານເມວ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ອລຠມານໍ, ຕສ຺ມາ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສູປນິພທ຺ຘໍ. ຕຖາ ມຫາຠູຕານໍ ສມວຸຕ຺ຕິຕໍ ລຠມານເມວ ປວຕ຺ຕຕິ. ປຖວີຘາຕຸຍາ ຫິ ອາໂປຘາຕຸອາທີນໍ ວາ ອຎ຺ຎຕຣປ

ໂກເປນ຺ ພລສມ຺ປນ຺ໂນປິ ປຸຣິໂສ ປຕ຺ຖທ຺ຘກາໂຍ ວາ, ອຕິສາຣາທິວເສນ ກິລິນ຺ນປູຕິກາໂຍ ວາ, ມຫາຫາຫປເຣໂຕ ວາ, ສຄ຺ຄິຊ຺ຊມານສນ຺ຜິພນ຺ຘໂນ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາປຸຓາຕິຯ ກພລຸອີກາຣາຫາຣານໍ ຍຸຕ຺ຕກາເລ ລກ຺ນ຺ຕສ຺ເສວ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ອລກ຺ນ຺ຕສ຺ສ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ວິຄ຺ຌາເຓ ປວຕ຺ຕມາເນເຍວ ຈ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ຕສ຺ມິ ອປ຺ປວຕ຺ຕມາເນຯ ຊີວິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ອິຣິຍາປຖູປນິພທ຺ຘຕາສິຕ຺ຓຫູປນິພທ຺ຘຕາທີນໍ ສງຄໂຫຯ ຈຕຸນ຺ນຄ຺ຫິ ອິຣິຍາປຖານໍ ສມວຕ຺ຕິຕໍ ລກ຺ນ຺ຕາເນວ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ອຄ຺ຄຕຣສ຺ສ ປນ ອຘິມຕ຺ຕຕາຍ ອາຍຸສງຂາຣາ ອຸປ຺ຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສີຕ຺ຓຫານມ຺ປິ ສມວຕ຺ຕິຕໍ ລກ຺ນ຺ຕາເນວ ປວຕ຺ຕຕິ, ອຕິສີເຕນ ປນ ອຕິອຸຓ຺ເຫນ ວາ ອກິພູຕສ຺ສ ວິປ຺ຊ຺ຊຕິຕິຯ

ຕຓ຺ຫປາທີນ຺ນສ຺ສາຕິ ອິມິນາ ທີ ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາກິຕ຺ຕເນນ ສຣສປ຺ກງຄຸຕໍເຍວ ວິກາເວຕິຯ ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາຍ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາຫສ຺ສ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຍ ມານຄ຺ຄາຫສ຺ສ ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຍ ທິຄ຺ກິຄ຺ຄາຫສ຺ສ ອຊ຺ຊວິປ຺ຈ຺ຈນິກກາວໂຕ ເອກໍເສເນວ ຕີຫິ ອນຸປສ຺ສນາຫິ ຄາຫາປິ ວິຄ຺ຈ຺ຉນ຺ຕີຕີ ອາຫ "ໂນເຕວ ໂຫຕີ"ຕີຯ ເອກໍເຍວ ອາຄຕໍ ພາຫິຣາຍ ປ຺ຖວິຌາຕ຺ຍາ ອນ຺ຕຣຌານທສ຺ສນປວຕ຺ຕໂຊຕນາຍຯ

ປຣິຄ຺ຄຫນ຺ຕິ ຌາຕ຺ປຣິຄ຺ຄຫຕໍຯ ປຄ຺ຌເປນ຺ໂຕຕິ ອາຣກ຺ນ຺ໂຕ ເທເສນ຺ໂຕຯ ໂສຕທ຺ວາເຣ ພລໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ກມ຺ມຄ຺ຄານິກສ຺ສ ພລທສ຺ສນາປ຺ເທເສນ ກມ຺ມຄ຺ຄານສ຺ສ ອານຸກາວໍ ທສ຺ເສຕີຯ ວາຈາຍ ໝຄ຺ຍນເນວ ວຸຕ຺ຕໍ ໂສຕທ຺ວາເຣ ພລທສ຺ສນກາວໂຕຯ ພລນ຺ຕິ ຈ ພາຫິຣາຍ ວິຍ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາຍປິ ປ຺ຖວິຌາຕ຺ຍາ ອເຈຕນາກາວທສ຺ສເນນ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ວິຍ ອກ຺ໂກສນ຺ເຕປິ ປ຺ຫຣນ຺ເຕປິ ນິພ຺ພິກາຣຕາຯ ສມ຺ປຕິວຕ຺ຕມານຸປ຺ປນ຺ນກາເວນາຕີ ຕທາ ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາເວນຯ ສມ຺ທາຈາ ຣຸປ຺ປນ຺ນກາເວນາຕີ ອາປາຖຄເຕ ຕສ຺ມິ ອນິຄ຺ເຄ ສທ຺ທາຣມ຺ມເຓ ອາຣມ຺ມຓາກຣຓສງຂາເຕົາປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ໂສຕທ຺ວາເຣ ຊວນເວທນາ ທຸກ຺ຂາຕີ ວຈນ຺ໂຕຯ ຕຖາ ຫີ "ອຸປ຺ນິສ຺ສຍວເສນາ"ຕີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເວທນາທໂຍປີຕີ "ເວທນາ ອນິຈ຺ຈາ"ຕີ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕເວທນາ ເຈວ ສຄ຺ຌາທໂຍ ຈຯ ເຕ ຫີ ຜສ຺ເສນ ສມານກູມິກາ ນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕເວທນາຯ ຌາຕ຺ສງຂາຕເມວ ອາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ຍຖາປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ປ຺ຖວິຌາຕ຺ສງຂາຕເມວ ວິສຍໍຯ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ວິປສ຺ສນາຈິຕ຺ຕໍ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິປິ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິປິ ອນຕ຺ຕາຕິປິ ສມ຺ມສນວເສນ ອນຸປ຺ວິສຕິຯ ເອເຕນ ພຫິທ຺ຌາວິກ຺ເຂປາກາວມາຫ, ປສີທຕີຕິ ປນ ອິມິນາ ກມ຺ມຄ຺ຄານສ຺ສ ວິຖິປຜິປນ຺ນຕໍຯ ສນ຺ຕິຄ຺ຌຕີຕິ ອິມິນາ ອຸປ຺ຣູປຣິ ວິເສສາວຫກາເວນ ອວຕ຺ຖານໍ ປຜິປກ຺ຂາກິກເວນ ນິຈ຺ຈລກາວໂຕຯ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ອິມິນາ ຕຓ຺ຫາມານທິຄ຺ກິຄ຺ຄາຫໂຕ ວິເສເສນ ມຸຈ຺ຈນໍຯ ອຄ຺ຌກຖາຍໍ ປນ ສມ຺ຄ຺ຄານວເສນ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ "ອຊິໂມກ຺ຂໍ ລກຕີ"ຕີຯ ໂສຕທ຺ວາຣມ຺ຫິ ອາຣມ຺ມເຓ ອາປາຖຄເຕຕີ ອິທໍ ມູລປຣິຄ຺ຌາຍ ມູລທສ຺ສນໍຯ ໂສຕທ຺ວາເຣຫີ ອາວຊ຺ຊນໂວຄ຺ຖພ຺ພນານໍ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊຍໂຕ ໂວຄ຺ຖພ຺ພນວເສນ ອິຄ຺ເຄ ອາຣມ຺ມເຓ ໂລໂກ, ອນິຄ຺ເຄ ຈ ປຜິໂຝ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ມໂນທ຺ວາເຣ ປນ "ອິຕ຺ຖີ, ປຸຣິໂສ"ຕີ ຣຊ຺ຊນາທີ ໂຫຕີ, ຕສ຺ສ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣຊວນໍ ມູລໍ, ສພ຺ພໍ ວາ ກວງຄາທີຯ ເອວໍ ມໂນທ຺ວາຣຊວນສ຺ສ ມູລວເສນ ປຣິຄ຺ຌາຯ ອາຄນ຺ຕຸກຕາວກາລິກປຣິຄ຺ຌາ ປນ ປຄ຺ຈທ຺ວາຣຊວນສ຺ເສວ ອປຸພ຺ພກາວວເສນ ອິຕຣກາວວເສນ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ສຕິປຄ຺ຌານສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ໂຕ ເອວຯ

ຍາຖາວໂຕ ຌາຕູນໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນວເສນ ກຕປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສປິ ອນາທິກາລກາວນາວເສນ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊນໍ ສເຈປິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ໂວຄ຺ຖພ຺ພນໍ ປຕ຺ວາຕິ ໂວຄ຺ຖພ຺ພນກິຈ຺ຈຕໍ ປຕ຺ວາຯ ເອກໍ ທ຺ເວ ວາເຣ ອາເສວນໍ ລກິຕ຺ວາ, ນ ອາເສວນປ຺ຈ຺ຈຍໍຯ ນ ຫີ ອຸເປກ຺ຂາສຫຄຕາເຫຕຸກຈິຕ຺ຕໍ ອາເສວນປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ອຕ຺ຖິຯ ຍທິ ສິຍາ, ປຄ຺ຌາເນ ກຸສລຕ຺ຕິເກ ປຜິຈ຺ຈວາຣາທີສຸ "ນ ມຄ຺ຄປ຺ຈ຺ຈຍາ ອາເສວເນ ທ຺ເວ, ອາເສວນປ຺ຈ຺ຈຍາ ນ ມຄ຺ເຄ ທ຺ເວ"ຕີ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, "ນ ມຄ຺ຄປ຺ຈ຺ຈຍາ ອາເສວເນ ເອກໍ (ປຄ຺ຌາຯ ໑ຯ໑ຯ໘໑), ອາເສວນປ຺ຈ຺ຈຍາ ນ ມຄ຺ເຄ ເອກ"ນ຺ຕິ (ປຄ຺ຌາຯ ໑ຯ໑ຯ໑໘) ຈ ປນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກໍ ທ຺ເວ ວາເຣຕີ ເອຕ຺ຖ ຈ ເອກຄ຺ຄຫຓໍ ວຈນສິລິຄ຺ຄຕາຍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫີ ທຸຕິເຍ ໂມໝວາເຣ ເອກວາຣເມວ ໂວຄ຺ຖພ຺ພນໍ ປວຕ຺ຕຕິຯ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຌາຍ ເອກວາຣຄ຺ຄຫຓໍ, ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕີ ສນ຺ຌາຍ ທ຺ເວວາຣຄ຺ຄຫຓໍຯ ຕຕ຺ຖ ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍຄ຺ຈ ປວຕ຺ຕມານໍ ລທ຺ຌາເສວນໍ ວິຍ ໂຫຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ "ໂວຄ຺ຖພ຺ພນໍ ປຕ຺ວາ ເອກໍ ທ຺ເວ ວາເຣອາເສວນໍ ລກິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ກວງຄເມວ ໂອຕຣຕີ"ຕີ ອິທໍ ທຸຕິຍໂມໝວາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ກເວຍ຺ຍຯ ໂສ ຈ ອາຣມ຺ມຓທຸພ຺ພລຕາຍ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອກິຌມ຺ມຄ຺ຄກຖາຍໍ ນິຍມິໂຕຯ ອິຘ ປນ ຕິກ຺ຂານຸປສ຺ສນານຸກາເວນ ອກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ກວວເສນ ອໂຍນິໂສວ ອາວຊ຺ຊໂຕ ອໂຍນິໂສ ວວຕ຺ຖານໍ ສິຍາ, ນ ໂຍນິໂສ, ຕສ຺ມິຄ຺ຈ ປວຕ຺ເຕ ມຫຕິ ອຕິມຫຕິ ວາ ອາຣມ຺ມເຓ ຊວນໍ ນ ອຸປ຺ປ຺ຊເຊຍ຺ຍາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ເອຕສ຺ເສວ ວາ ສຕິປິ ທ຺ວິຘຕາປຣິກປ຺ປເນ ໂສ ຈ ຍທິ ອນຸໂລເມ ເວທນາຕ຺ຕິເກ ປຜິຈ຺ຈວາຣາທີສຸ "ອາເສວນປ຺ຈ຺ຈຍາ ນ ມຄ຺ເຄ ທ຺ເວ, ນ ມຄ຺ຄປ຺ຈ຺ຈຍາ ອາເສວເນ ທ຺ເວ"ຕີ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຍາ, (ລພ຺ເກຍ຺ຍ), ນ ຈ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍທິ ປນ ໂວຄ຺ຖພ຺ພນມ຺ປິ ອາ

ເສວນປຈ຺ຈໂຍ ສິຍາ, ກຸສລາກຸສລານມ຺ປິ ສິຍາ។ ນ ຫິ ອາເສວນປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ຘຸ ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາເສວນປຈ຺ຈຍຕາປິ ຆມ຺ໂມ ອາເສວນປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໍ, ໂວຍ຺ຖພ຺ພນສ຺ສ ປນ ກຸສລາກຸສລານໍ ອາເສວນປຈ຺ຈຍກາໂວ ອວຸຕ຺ໂຕ – ''ກຸສລໍ ຆມ຺ມໍ ປຝິຈ຺ຈ ກຸສໂລ ຆມ຺ໂມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາເສວນປຈ຺ຈຍາ។ ອກຸສລໍ…ເປ… ນາເສວນປຈ຺ຈຍາ''ຕິ (ປຝ຺ຖາ។ ໑។໑។ໞ໓-ໞ໔) ວຈນ ໂຕ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ຈ។ ອຖາປິ ສິຍາ ອສມານເວທນານໍ ວເສເນວ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ, ເອວມປິ ຍຖາ – ''ອາວຊ຺ຊນາ ກຸສລານໍ ຂນ຺ຆານໍ ອກຸສລານໍ ຂນ຺ຆານໍ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິ (ປຝ຺ຖາ។ ໑។໑។໔໑໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ''ອາເສວນປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ។ ຕໍ ຊາຕິເກທາ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ກູມິກິນ຺ນສ຺ສ ກາມາວຈຣສ຺ສ ຣູປາວຈຣາທີນໍ ອາເສວນປຈ຺ຈຍກາໂວ ວິຍ ຊາຕິກິນ຺ນສ຺ສປິ ກເວຍ຺ຍາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ເອວ ສິຍາ, ອກິນ຺ນຊາຕິກສ຺ສ ຈ ວເສນ ຍຖາ – ''ອາວຊ຺ຊນາ ສເຫຕຸການໍ ຂນ຺ຆານໍ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ''ອາເສວນປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ນ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ມາ ເວທ ນາຕ຺ຕິເກປິ ''ອາເສວນປຈ຺ຈຍາ ນ ມຄ຺ເຄ ເອກໍ, ນ ມຄ຺ຄປຈ຺ຈຍາ ອາເສວເນ ເອກ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ຄຓນາຍ ນິທ຺ຆາຣິຍມານາຍ ໂວຍ຺ຖພ຺ພນສ຺ສ ອາເສວນປຈ຺ຈຍຕ຺ຕສ຺ສ ອກາວາ ອຍໍ ໂມພວາໂຣ ອຸປ຺ປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ໂພ។

ໂວຍ຺ຖພ຺ພນໍ ປນ ວິຖິວິປາກສນ຺ຕິຍາ ອາວຍ຺ຍນໂຕ ອາວຊ຺ຊນາ, ຕໂຕ ວິສທິສສ຺ສ ຊວນສ຺ສ ກຣຓໂຕ ມນສິກາໂຣຕິ ຈ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລເກຍ຺ຍ, ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປຝ຺ຖາເນ 'ໂວຍ຺ຖພ຺ພນໍ ກຸສລານໍ ຂນ຺ຆານໍ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ''ຕິອາທິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ''ອາວຊ຺ຊນາ''ອິຈ຺ເຈວ (ປຝ຺ຖາ។ ໑។໑។໔໑໗) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕມ຺ປິ ໂວຍ຺ຖພ຺ພນໂຕ ປຣໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ວາ ຊວນານໍ ອາຣມ຺ມຓປຸເຣຊາຕໍ ກວິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕໍ ຣູປາທີ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕມານໍ ໂວຍ຺ຖພ຺ພນໍ ຊວນຝ຺ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ກວງຄໍ ໂອຕຣຕີ។ ຊວນຝ຺ຖາເນ ຖຕ຺ວາຕິ ຈ ຊວນສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຝ຺ຖາເນ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ຊວນກາເວນາຕີ។ ອາເສວນໍ ລກິຕ຺ວາຕິ ເຈຕ຺ຖ ອາເສວນໍ ວິຍ ອາເສວນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖ។ ວິປ຺ຜາຣິກຕ຺ຕາ ຈສ຺ສ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ປວຕ຺ຕິເຍວ ເຈຕ຺ຖ ອາເສວນສທິສຕາ។ ວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ ຫິ ວິລ຺ລຕ຺ຕິສມ຺ຝ຺ຖາປກຕາ ຈສ຺ສ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ວິປ຺ຜາຣິກມ຺ປິ ຊວນໍ ວິຍ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອສຸປ຺ປຕິຝ຺ຖິຕຕາຍ ຈ ນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອາເສວນກາເວນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ນ ອິມສ຺ສ ອາເສວນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ຜລຈິຕ຺ເຕສ຺ ມຄ຺ຄປຣິຍາໂຍ ວິຍ ປຣິຍາຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។

ອຍນ຺ຕິ ''ສເຈປີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ໂຕ ເອກວາຣມ຺ປິ ຣາຄາທີນໍ ອນຸປ຺ປາທນວເສນ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ໂຍຄາວຈໂຣ។ ໂກຝິປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ។ ປຝິປ຺ກ຺ເຂທີ ອນກິກູຕຕ຺ຕາ ວິສທວິປ຺ສ຺ສນາຓາຓຕາຍ ຕິກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສໂກ។ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຣິຄ຺ຄ ຫິຕເມວ ໂຫຕິ ''ເອວໍ ເມ ຊວນໍ ຊວິຕ''ນ຺ຕິ ສາຣມ຺ມຓສ຺ສ ຊວນສ຺ສ ທຸຕ຺ວາ ອກາວວຕ຺ຖາປນສ຺ສ ກມ຺ມຝ຺ຖານກາວໂຕ, ຕຖາ ອາວຊ຺ຊນວເສນ ວາ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕາວເທວ ມູລກມ຺ມຝ຺ຖານກູຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີ។ ທຸຕິຍສ຺ສ ປນ ວເສນາຕິ ''ອປຣສ຺ສ ຣາຄາທິວເສນ ເອກວາຣໍ ຊວນໍ ຊວຕີ''ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ນາຕິຕິກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກສ຺ສ ວເສນ ''ຕສ຺ສ ຆາຕາຣມ຺ມຓເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີ''ຕິອາທິນາ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຕ຺ຕາ។ ''ຕເມນໍ ອຸປ຺ຆິປ຺ຫານາຍ ປຝິປ຺ນ຺ນໍ ອຸປ຺ຆິປ຺ຝິນິສ຺ສຄ຺ຄາຍ ກທາຈິ ກຣຫຈິ ສຕິສມ຺ໂມສາ ອຸປ຺ຆິປ຺ຝິສໍຍຸຕ຺ຕາ ສຣສງ຺ກປ຺ປາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕີ។ ທນ຺ໂຘ ອຸທາຍິ ສຕຸປ຺ປາໂທ, ອຖ ໂຂ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ ອນກາວໍ ຄເມຕີ''ຕິ ລຝ຺ກິໂກປເມ។ ຕສ຺ສ ຫິ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ 'ໂສຕາປນ຺ນາທໂຍ ຕາວ ປຊຫນ຺ຕຸ, ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກຖໍ ປຊຫຕີ''ຕິ ໂຈທນໍ ປຝ຺ຖເປຕ຺ວາ ''ອາຣທ຺ຆວິປ຺ສ຺ສໂກ ຫິ ສຕິສມ຺ໂມເສນ ສຫສາ ກິເລເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ 'ມາທິສສ຺ສ ນາມ ກິກ຺ຂຸໂນ ກິເລໂສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ'ຕິ ສໍເວຄໍ ກຕ຺ວາ ວີຣິຍໍ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຫ຺ເຒຕ຺ວາ ມຄ຺ເຄນ ກິເລເສ ສມຸຄ຺ຆາເຕຕິ, ອິຕິ ໂສ ປຊຫຕິ ນາມາ''ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ''ຕສ຺ສ ຆາຕາຣມ຺ມຓເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິອາທິນາ ອິມສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕຕ຺ຕາ''ຕິອາທິ។ ອິນ຺ທ຺ຣິຍກາວເນ ຈ ມຊ຺ຍິມສ຺ສ ວເສນ ອຍມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ປຣິຄ຺ຄຫວເສນາຕິ ຆາຕຸປຣິຄ຺ຄຫວເສນ។ ມມ຺ມຈ຺ເຈທນາທິວເສນ ປວຕ຺ຕອກ຺ໂກສນາທີ ອນິຝ຺ຖໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຕ຺ວາ ໂສຕທ຺ວາເຣ ກິລມຕິ ປຸຄ຺ຄໂລ, ຕຖາ ໂປ຺ຖນປ຺ຫຣຓາທິກໍ ອນິຝ຺ຖໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຕ຺ວາ ກາຍທ຺ວາເຣ ກິລມຕີ។

ສມຸທາຈຣນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພໂສ ອຸທ຺ຆໍ ອາຈຣນ຺ຕີ។ ຕຍິທໍ ອມນາເປທີ ສມຸທາຈຣຕໍ ນາມ ໂປ຺ຖນປ຺ຫຣຓາທິວເສນ ອຸປກ຺ກມນເມວາ ຕິ ອາຫ ''ອຸປກ຺ກມນ຺ຕີ''ຕິ, ພາຆນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕຖາສກາໂວຕິ ຍຖາ ປາຕິປ຺ປຫາຣາທີຫິ ພຍ຺ຝິຕມຕ຺ໂຕ ວິກາຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາສກາໂວ។ ''ອຸກໂຕທຕ຺ຫເກນ ເຈປີ, ກິກ຺ຂເວ, ກກເຈນາ''ຕິອາທິນາ (ມ។ ນິ។ ໑។໒໒໘) ໂອວາທທານໍ ນາມ ອນຄ຺ຄ ສາຆາຣຓໍ ພຸທ຺ຆານໍເຍວ ອາເວຓິກນ຺ຕິ ອາຫ ''ວຸຕ຺ຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກຄວຕາຕິ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕປິ…ເປ… ກກາຈູປໂມວາທໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕປີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕສ຺ສປິ ປຣິຍຕ຺ຕິຆມ຺ມກາວໂຕຕິ ເກຈິ ។ ຍໍ ປນ ກກາໂຈກນ຺ຕເກສຸປິ ມນຸສ຺ເສສຸ ອຸປ຺ປທຸສ຺ສນໍ ນິພ຺ພິ

ກາຣໍ, ຕໍ ສຕຸຖຸສາສນໍ ອນຸສຸສຣນ຺ໂຕປິ ສມ຺ມາປຍິປ຺ຕິລກ຺ຂຕໍ ຉມ຺ມໍ ອນຸສຸສຣຕິເຍວາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ກິກ຺ຂຸໂນ ຄຸຓນ຺ຕິ ອຣິຍຉມ຺ມານິຄມນສິທ຺ຉໍ ຄຸຓມາຫ។ ໂສ ຈ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອຣິຍານໍ ຄຸໂຓຕິ ຕໍ ອນຸສຸສຣນ຺ໂຕປິ ສງຯໍ ອນຸສຸສຣຕິ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ວິປ຺ສຸສນຸເປກ຺ຂາ ອພິປ຺ເປ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ອຸເປກ຺ຂາ ກຸສລນິສຸສິຕາ ນ ສຕ຺ຖາຕິຕິ ວິປ຺ສຸສນາວເສນ ສພ຺ພສ຺ພິມ຺ປິ ສງຂາຣຄເຕ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນໍ ນ ລກາຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາຕິ ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາ ວິຍ ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ເຖສຸ ນິພ຺ພິກາຣຕາສາມ ຍ຺ເຍນ ។ ເຕນາຫ ‘‘ສາ ປເນສາ’’ຕິອາທິ។ ຉລຸອງຄຸເປກ຺ຂາຄາເນ ຄເປຕິ ‘‘ລາກາ ໑໓ ເມ, ສຸລທ຺ຉໍ ໑໓ ເມ’’ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕມນຕໍ ອາປ຺ຊຊນ຺ໂຕ។

໖໐໖។ອາໂປ຺ຄຕນ຺ຕິ ອາພນ຺ຉນວເສນ ອາໂປ຺, ຕເທວ ອາໂປ຺ສກາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ອາໂປ຺ຄຕໍ, ສກາເວເນວ ອາໂປ຺ກາວໍ ວາ ປ຺ຕຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຍສ຺ມາ ປນ ໂສ ອາໂປ຺ກາວສງຂາໂຕ ອລຸລຍູສກາໂວ ສສມ຺ການປຖວີສສມ຺ກາເຣົາທກາທິຄເຕ ສພ຺ພສ຺ພິມ຺ປິ ອາປ຺ສຸພື ວິຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ພອາເປ຺ສຸ ຄຕໍ ອລຸລຍູສກາວລກ຺ຂຓ’’ນ຺ຕິ, ທ຺ຣວກາວລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ‘‘ປ຺ກຸປ຺ປ຺ຕິ’’ຕິ ປ຺າກຕິກ ປ຺ໂກປ຺ ສນ຺ຉາຍາຫ ‘‘ໂອພວເສນ ວຫ຺ຓຕິ’’ຕິ។ ເຕນາຫ ‘‘ອຍມສຸສ ປ຺າກຕິໂກ ປ຺ໂກໂປ຺’’ຕິ។ ອິຕຣໍ ປນ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອາໂປ຺ສໍວຍ຺ຍ ກາເລ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ໂອຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ໂອຄມນນ຺ຕິ ປ຺ຣິຍາທານໍ ອພິປ຺ເປ຺ຕໍ, ນ ອໂຍຄມນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຸທ຺ສ ເນ…ເປ… ປ຺າປຸ໌ຓນ຺ຕີ’’ຕິ។

໖໐໔។ສພ຺ພເຕເຊສຸ ຄຕນ຺ຕິ ອິນ຺ຉນາທິວເສນ ອເນກເກເທສຸ ສພ຺ເພສຸ ເຕໂຊໂກຍ຺ຖາເສສຸ ຄຕໍ ປ຺ວຕ຺ຕໍ។ ຍຖາ ປີຕິ ເອວ ປີຕິຄ ຕໍ, ເອວໍ ເຕໂຊ ເອວ ເຕໂຊຄຕໍ, ເຕຊນວເສນ ປ຺ວຕ຺ຕິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອວໍ ອາໂປ຺ຄຕໍ, ວາໂຍຄຕຍ຺ຈ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຸ໌ຣິເມ’’ຕິອາທິ។ ເອກາທິກຊຣາທິກາເວນາຕິ ເອກາທິກາທິຊຣາເກເທນ។ ອຸສ຺ມຊາໂຕຕິ ອຸສ຺ມາກິກູໂຕ។ ຊິຣຕີຕິ ຊິຕ຺ໂຓ ໂຫ ຕີ។ ເຕໂຊຉາຕຸວເສນ ລພ຺ກມານາ ອິນ຺ຊ຺ພື ກາເຍ ຊຣາປ຺ວຕ຺ຕິ ປ຺າກຍຊຣາວເສນ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອິນ຺ ທ຺ຣິຍເວກລ຺ລຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ວລິປ຺ລິຕາທິກາວນ຺ຕິ ວລິຕປ຺ລິຕກາວໍ, ອງຄປ຺ຈ຺ຈງຄານໍ ສິຖິລກາວຍ຺ຈ។ ກຸປ຺ປີເຕນາຕິ ຊຸກິເຕນ។ ສຕກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ຕາເປ຺ຕ຺ວາ ຕາເປ຺ຕ຺ວາ ສີຕູທເກ ປ຺ກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຉຍສປ຺ປີ ສຕໂຉຕສປ຺ປີຕິ ວທນ຺ຕິ។ ສຣິເຣ ປ຺າກຕິອຸສ຺ມໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຫກາໂວ ສນ຺ຕາໂປ຺, ສຣີຣສ຺ສ ທຫນວເສນ ປ຺ວຕ຺ໂຕ ມຫາທາໂຫ ປ຺ຣິທາໂຫຕິ ອຍເມວ ເຕສໍ ວິເສໂສ។ ອສິຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕໍ។ ຂາຍິຕນ຺ຕິ ຂາທິຕໍ។ ສາຍິຕນ຺ຕິ ອສ຺ສາທິຕໍ។ ສມ຺ມາ ປ຺ຣິປ຺າກໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ສມເວປ຺າກິນິຍາ ຄຫຕິຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອສມ຺ມາປ຺ຣິປ຺າໂກປິ ວິສມປ຺າກິນິຍາ ຄຫຕິຍາ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຣສາທິກາເວນາຕິ ຣສຣຸຊິຣມໍສເມທນ຺ຫາ ຣຸອຍ຺ຖິອຍ຺ຖິມິຍ຺ຊສຸກ຺ກກາເວນ។ ວິເວກນ຺ຕິ ປຸຖຸກາວໍ ອລຸລມລຸລໍ ວິສທິສກາວໍ។ ອສິຕາທິເກທສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ປ຺ຣິຕາເມ ຣໂສ ໂຫຕິ, ຕໍ ປ຺ຍິຈ຺ຈ ຣສຉາຕຸ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອວໍ ຣສສ຺ສ ປ຺ຣິຕາເມ ‘‘ຣຸຊິຣ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ສພ຺ພໍ ເນຕພ຺ພໍ។

ຫຣິຕນ຺ຕນ຺ຕິ ຫຣິຕເມວ, ອນ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ປທວຫ຺ຓນໍ ກຕໍ ຍຖາ ‘‘ວນນ຺ຕໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ។ ຈມ຺ມນິລ຺ເລຂນໍ ຈມ຺ມໍ ລິຂິຕ຺ວາ ຉຫ຺ທິຕກາສຍໍ។

໖໐໕។ອຸຄ຺ຄາຣທິກ຺ກາຣາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸທ຺ເທກຂິປ຺ນາທິປ຺ວຕ຺ຕກວາຕານໍ ສງຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ອຸຈ຺ຈາຣປ຺ສຸສາ ວາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປີຕ຺ຕເສມ຺ຫລສິກາທິນີຫຣຓວາຕສ຺ສ ເຈວ ອຸສຸມວາຕສ຺ສ ຈ ສງຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຍທິປິ ກຸຈ຺ຉິ-ສທ຺ ໂທ ອຸທຣປ຺ຣິຍາໂຍ, ໂກຍ຺ຖ-ສທ຺ເທນ ປນ ອພ຺ການ຺ຕຣສ຺ສ ວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາ ຕທວສິຍ຺ໂຖ ອຸທຣປ຺ເທໂສ ອິຉ ກຸຈ຺ຉິ-ສທ຺ເທນ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກຸຈ຺ຉິສຍາ ວາຕາຕິ ອນ຺ຕານໍ ພຫິວາຕາ’’ຕິ។ ສມິຍ຺ຊນປ຺ສາຣຕາທິນິຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາໂລກນວິໂລກ ເນົາທ຺ຉຣຕາທິກາ ສພ຺ພາ ກາຍິກກິຣິຍາ ສງຄຫິຕາ។ ອວສວຕີ ອຸທກໍ ເອຕສ຺ມາຕິ ໂອສ຺ສວນໍ, ຉທນ຺ໂຕ។ ອິຉາຕິ ອິມສ຺ພື ຄາເນ។

໖໐໖។ນິສ຺ສຕ຺ຕກາວນ຺ຕິ ອນຕ຺ຕກຕໍ។ ຍຖາທສ຺ສິຕາ ຫິ ຈຕສ຺ໂສ ຉາຕຸໂຍ ອນຕ຺ຕນິຍໍ ເກວລໍ ຉາຕຸມຕ຺ຕາ ນິສ຺ສຕ຺ຕນິຊ຺ຊີວາ ຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ។ ປ຺ຣິວາຣິໂຕຕິ ປ຺ຣິວາຣິຕກາເວນ ກິໂຕ ປ຺ຣິວຸໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕານີ’’ຕິອາທິ, ກຍ຺ຖາທີນິ ສນ຺ນິເວສວິເສສວເສນ ຄປີຕານີຕິ ອພິປ຺ປ຺າໂຍ។ ອລຸລຖາ ອຄາຣສມລຸລຍ ກາວໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ກຍ຺ຖາທີສຸ ປນາ’’ຕິອາທິ។ ຍທຕ຺ຖໍ ປ຺າລຸອິຍໍ ‘‘ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ’’ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຉໍ, ຕມຕ຺ຖໍ ປ຺າກຍໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ຍຖາ ກຍ຺ຖາທີນິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ການໍ ເຫຍຸຖາ ‘‘ມຕຸຕຍຸຖາກສຸສ ກາຍສຸສາ’’ຕິອາທີນາ (ມ។ ນີ។ ໑។໒໐໘) ອວີກາເຄນ ເອກເທເສນ ຈ ອຸປາທາຣູປມ຺ປີ ກຖິຕໍ,

ຕຖາ ເວທນາທໂຍ ຂນ຺ຜກາເວນ ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ນ ກຖິຕາ, ຕຖາ ຕຕຸຫາປີ ສມຸທຍສຈຸຈກາເວນ។ ອິຕຣານີ ປນ ສຈຸຈານີ ສພຸ

ເພນ ສພຸພໍ ນ ກຖິຕານີ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ເຫຍຸຖາ…ເປ… ນ ກຖິຕານີ’’ຕິ។ ຈກຸຂຸປສາເທ ນິຣຸທຸເຜຕິ ຈກຸຂຸປສາເທ ວິນຍຸເຖ។

ອຸປທາເຕຕິ ປຸພຸພກີນີອາທີທີ ອຸປທຸທຸເຕ។ ປລິພຸທຸເຜຕິ ປຸພຸພາທີອຸປປຸປຕຸຕິຍາ ວິນາ ປຜິຈຸຂາທີເຕ។ ຕຊໂຊຕິ ຕສຸສານຸຣູໂປ,

ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕຸປຸປຕຸຕິຍາ ອນຸຣູໂປຕິ ອຕຸໂຖ។ ຈກຸຂຸສຸສ ຣູປາຣມຸມເຕ ອາປາຖຄເຕ ອຸປຸປຊຸຊນມນສິກາໂຣ ຫທຍສນ຺ນິສຸສໂຍປີ

ຈກຸຂຸມຸຫິ ສຕິ ໂຫຕິ, ອສຕິ ນ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ ‘‘ຈກຸຂຸໍ ປຜິຈຸຈ ອຸປຸປຊຸຊນມນສິກາໂຣ’’ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ກວຸງຄາວຜຸຜນໍ ຕສຸສ ຍຖາ

ອາຣມຸມຕາປຈຸຈເຍ, ເອວໍ ປສາທປຈຸຈເຍປີ ໂຫຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຈກຸຂຸຍຸຈ ຣູເປ ຈ ປຜິຈຸຈາ’’ຕິ។ ນຸຕີ ຈກຸຂຸທຸວາເຣ ກີຣິຍມ

ໂນຊາຕຸຈິຕຸຕໍ។ ອຍຸຍວິທີຕສຸສາຕິ ອຍຸຍາຣມຸມຕາປສຸຕສຸສ។ ຕທນຸຣູປສຸສາຕິ ເຕສໍ ຈກຸຂຸຣູປຕທາໂກຄານໍ ອນຸຣູປສຸສ។

ຈຕຸຕາຣິ ສຈຸຈານີ ທສຸເສຕິ ສຣູປເຕ ອຕຸຖາປຕຸຕິເຕ ຈາຕີ ອຜິປຸປາໂຍ។ ຕປຸປກາໂຣ ກູເຕ, ຕປຸປກາຣໍ ວາ ປຕຸເຕ ຕຖາກູເຕ,

ຕສຸສ, ຍຖາ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕາທິສສຸສ ປຈຸຈຍາກາຣສມເວຕສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕິສມຸຍຸຖານຣູປນ຺ຕິ ອຸຕຸກມຸມາ

ຫາຣສມຸຍຸຖານຣູປີ។ ອິທຍຸຈ ສຕິປີ ຕທາ ກວຸງຄາວຜຸຜນຈິຕຸຕສມຸຍຸຖານຣູເປ ເກວລໍ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕາສມຸຍຸຖິຕຣູປສຸສ

ອກາວມຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ។ ສງຄຫໍ ຄຈຸຊຕີຕິ ນຄຣໍ ວິຍ ຣຊເຊ ຣູປກຸຂນຸເຜ ສງຄເຫຕພຸພຕໍ ຄເຫຕພຸພຕໍ ຄຈຸຊຕິ។

‘‘ຕຖາກູຕສຸສາ’’ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ເວທນາທໂຍ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕາສມປຍຸຕຸຕາວ, ວິຍຸຍາຕມ຺ປີ ຈກຸຂຸວິຍຸຍາຕເມວ។ ສງຂາຣາຕິ

ເຈຕນາວ ວຸຕຸຕາ ເຈຕນາປຊານຕຸຕາ ສງຂາຣກຸຂນຸຜສຸສາຕິ ອຜິປຸປາໂຍ។ ຕຕຸຖ ປນ ຜສຸສຊີວິຕິນຸທຸຣິຍມນສິກາຣຈິຕຸຕຍຸຖິຕີ

ໂຍປີ ສງຂາຣກຸຂນຸຜສມຸມາວ។ ເອກໂຕ ສງຄໂຫ ‘‘ປຍຸຈກຸຂນຸຜາ’’ຕິ ເອກໂຕ ຄຕນາ។ ສມາຄໂມຕິ ຍຖາສກໍ ປຈຸຈຍວເສນ ສ

ໂມຊານໍ។ ສມວາໂຍຕິ ອຍຸຍມຍຸຍສຸສ ປຈຸຈຍກາເວນ ສມເວຕຕາຍ ສມຸທິຕກາໂວ។

ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນຜມຸໂມ ປຜິຈຸຈ ສມຸປຸປຊຸຊຕິ ເອຕສຸມາຕິ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາໂທ, ປຈຸຈຍາກາໂຣ។ ປຈຸຈຍຜມຸເມ ປສຸສນຸໂຕປີ

ປຈຸຈຍຸປຸປນຸນຜມຸເມ ປສຸສຕິ, ເຕ ປສຸສນຸໂຕປີ ປຈຸຈຍຜມຸເມ ປສຸສຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ໂຍ ປຜິຈຸຈສມຸປຸປາທ’’ນຸຕິອາທີ។ ລນຸທກຣຕາວ

ເສນາຕິ ຕຕຸຫາຍນວເສນ។ ອາລຍກຣຕາວເສນາຕິ ອເປກຸຂາກຣຕາວເສນ។ ອນຸນຍກຣຕາວເສນາຕິ ອນຸຣຊຊນວເສນ។ ອຊໂຊ

ຄາທີຕຸວາຕິ ອາຣມຸມຕໍ ອນຸປວິສິຕຸວາ ວິຍ ຄິລິຕຸວາ ວິຍ ນິຍຸຖເປຕຸວາ ວິຍ ທລຸຫຄຸຄຫຕາວເສນ។ ລນຸທຣາໂຄ ວິນຍຕິ ປຫີຍ

ຕິ ເອຕຸຖາຕິ ລນຸທຣາຄວິນໂຍ ລນຸທຣາຄປຫານຍຸຈາຕິ ວຸຈຸຈຕິ ນິພຸພານໍ។ ອາຫຣິຕຸວາຕິ ປາລຸອິຍໍ ສຣູປເຕ ອນາຄຕມ຺ປີ

ອຕຸຖໂຕ ອາເນຕຸວາ ສງຄຕຸຫນວເສນ ຄເຫຕພຸພໍ។ ອາຫຣຕາວິຂີ ປນ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ຍາ ອິເມສູ’’ຕິອາທີມາຫ។ ອິເມສຸ ຕີສຸ ຖາ

ເນສູຕິ ຍຖາວຸຕຸເຕສຸ ສຸຂທຸກຸຂາທີສຸ ຕີສຸ ອກີສມຍຍຸຖາເນສຸ។ ທີຍຸຖິຕີ ປຣິຍຸຍາກີສມຍາທີວເສນ ປວຕຸຕາ ສມຸມາທີຍຸຖິ ຍາ

ຖາວທສຸສນໍ។ ເອວໍ ສງກປຸປາທໂຍປີ ຍຖາຣຫໍ ເວທິຕພຸພາ។ ກາວນາປຜິເວໂຜຕິ ກາວນາວເສນ ປຜິເວໂຜ, ນ

ອາຣມຸມຕາກຣຕມຕຸເຕນ។ ອຍໍ ມຄຸໂຄຕິ ອຍໍ ຈຕຸນຸນໍ ອຣິຍສຈຸຈານໍ ປຜິວິຊຸຊນວເສນ ປວຕຸໂຕ ອຍຸຖງຄິໂກ ມຄຸໂຄ។ ເອຕ

ຕາວຕາປີຕິ ເອວໍ ເອກສຸມີ ຈກຸຂຸທຸວາເຣ ວຕຸຖຸ ປຣິຄຸຄຫມຸເຂນປີ ຈຕຸສຈຸຈກມຸມຍຸຖານສຸສ ມຕຸຖກໍ ປາປເນນ ພຫຸໍ ວີປຸລໍ

ປຣິປຸຕຸຕເມວ ກຄວໂຕ ສາສນໍ ກຕໍ ອນຸຍຸຖິຕໍ ໂຫຕີ។

ອຸປຸປຊຸຊິຕຸວາ ນິຣຸທຸຜເມວ ກວຸງຄຈິຕຸຕໍ ອາວຊຸຊນຈິຕຸຕສຸສ ປຈຸຈໂຍ ກວຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຕໍ ນິຣຸທຸຜມຸປີ’’ຕິ។ ມນຸທຖາມຄຕເມ

ວາຕິ ມຫຕີຍາ ນິທຸທາຍ ອກິກູຕສຸສ ວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ກປີມິທຸຜປເຣຕສຸສ ປນ ກວຸງຄຈິຕຸຕໍ ກທາຈິ ອາວຊຸຊນສຸສ ປຈຸຈໂຍ

ກເວຍຸຍາຕິ។ ກວຸງຄສມເຍເນວາຕິ ກວຸງຄສຸເສວ ປວຕຸຕນສມເຍນ ປຄຸຕຊຊານປຄຸຕກມຸມຍຸຖານປຄຸຕາຄນຸເຖສຸ ເຕສໍ ປ

ຄຸຕກາເວເນວ ອາໂກເຄນ ວິນາປີ ມນສິກາໂຣ ປວຕຸຕຕີ។ ຕຖາ ທີ ປຄຸຕໍ ຄນຸຖໍ ປຄຸຕກາເວເນວ ນິຣນຸຕຣໍ ວິຍ ອຊຊຍມາເນ

ອຍຸຍວິທີຕຕາຍ ‘‘ເອຕຸຕໂກ ຄນຸໂຖ ຄໂຕ, ເອຕຸຕໂກ ອວສິຍຸໂຖ’’ຕິ ສລຸລກຸຂຕາ ນ ໂຫຕີ។ ຈຕຸສມຸຍຸຖານມຸປີຕິ ສພຸພໍ

ຈຕຸສມຸຍຸຖານຣູປີ, ນ ປຸພຸເພ ວິຍ ຕິສມຸຍຸຖານເມວາຕິ ອຜິປຸປາໂຍ។ ປຸພຸພງຄມຕຸຕາ ໂອລຸອາຣິກຕຸຕາ ຈ ຜສຸສເຈຕນາວ ສງ

ຂາຣກຸຂນຸໂຜຕິ ຄທີຕາ, ນ ອຍຸເຍສໍ ອກາວາ។ ເອກເທສເມວ ສມຸມສນຸໂຕຕິ ຍຖາວຸທຸທິຍຸຖໍ ອຕຸຖໍ ເຫຍຸຖາ ອນວເສສໂຕ

ອນິທຸທິສິຕຸວາ ເອກເທສເມວ ນິທຸທິສນວເສນ ເທສນາຍ ອາມສນຸໂຕ។ ອິມສຸມີ ຖາເນຕິ ຍຖາອຸທຸທິຍຸຖສຸສ ອຕຸຖສຸສ ‘‘ອຊຊຕຸ

ຕິກຍຸເຈວ, ອາວຸໂສ, ຈກຸຂຸ’’ນຸຕິອາທີນາ (ມ។ ນີ។ ໑។໒໐໖) ລທຸວາຣວເສນ ນິທຸທິສນຍຸຖາເນ។ ເຫຍຸຖາ ປຣິຫີນເທສນນຸຕິ –

‘‘ຍໍ ອຸປາທາຣູປໍ ຈຕຸຕາໂຣ ອຣູປີໂນ ຂນຸຜາ ອຸປຣິ ຕີຕິ ອຣິຍສຈຸຈານີ’’ຕິ ນິທຸເທສວເສນ ປຣິຫີນໍ ອຕຸຖຊາຕໍ ສພຸພໍ ຕໍຕໍທຸ

ວາຣວເສນາຕິ ຈກຸຂຸທຸວາຣາທີກໍ ຕໍຕໍທຸວາຣວເສນ។ ຈຕຸສຈຸຈວເສນ ອາຣທຸຜາ ເທສນາ ຈຕຸສຈຸເຈເນວ ປຣິໂຍສາປີຕາຕິ ອາຫ

‘‘ຍຖານຸສນ຺ຜິນາວ ສຸຕຸຕນຸຕໍ ນິຍຸຖເປສີ’’ຕິ។

ມຫາຫຕ຺ຖິປໂທປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໙ຯ ມຫາສາໂຣປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໐໙ຯນຈິຣປ຺ປກ຺ກນ຺ເຕຕິ ນ ຈິຣໍ ປກ຺ກນ຺ເຕ, ປກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ສໂຕ ນ ຈິຣສ຺ເສວຯ ສລິງ຺ເຄເນວາຕິ ມຸຕ຺ຫິຍກາສາຍຄຸຄຫຕາທີນາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມລິງ຺ເຄເນວຯ ປາຜິເຍກ຺ເກ ຊາເຕຕິ ວິປ຺ນນາຈາຣທິຍ຺ຍິຕາຍ ປກາສນິຍກມ຺ມກຣຓໂຕ ປຣໍ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍສທິເສ ວິສໍ ກູເຕຯ ກຸລປຸຕ຺ໂຕຕິ ຊາຕິມຕ຺ເຕນ ກຸລປຸຕ຺ໂຕຯ ອສມ຺ກິນ຺ນາຍາຕິ ສມ຺ເກາທຣທີຕາຍ, ຊາຕິສງ຺ກຣວິຣຫິຕາຍາຕິ ອຕ຺ໂຕຯ ຊາຕິສີເສນ ອິຜ ຊາຕິວຕ຺ຖຸກໍ ທຸກ຺ຂໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ໂອຕິຓ຺ໂຓຕິ ຍສ຺ສ ຊາຕິ ອນ຺ໂຕ ອນຸປວິຍ຺ຖາ"ຕິຯ ຊາໂຕ ຫິ ສຕ຺ໂຕ ຊາຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຊາຕິນິມິຕ຺ເຕນ ທຸກ຺ເຂນ ອນ຺ໂຕ ອນຸປວິຍ຺ໂຖ ວິຍ ວິພາຜິຍຕິຯ ຊຣາຍາຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈຍາ ລພ຺ກນ຺ຕີຕິ ລາກາ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ລພ຺ກມານານໍ ສຸກຕກາໂວ ສຸຍ຺ຖ ອກິສງ຺ຂຕກາໂວຯ ວຓ຺ຓກຓນ຺ຕິ ຄຸຓກິຕ຺ຕນໍຯ ອປຍ຺ຍາຕາຕິ ສມ຺ກາວນາວເສນ ນ ປຍ຺ຍາຕາຯ ລາກາທີນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາກາວທສ຺ສນຍ຺ເຫຕຸໍຯ ເຕນາຫ "ພາສຈ຺ຈາຫນມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ລກນ຺ຕີ"ຕິຯ ອປ຺ເປສກ຺ຂາຕິ ອປ຺ປານຸກາວາຯ ສາ ປນ ອປ຺ເປສກ຺ຂຕາ ອສິປເຕຍ຺ຍສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ອກາເວນ ປາກຍາ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອປ຺ປປຣິວາຣາ"ຕິ ອາຫຯ

ສາເຣນປິ ເກຈິ ອຊານເນນ ອຍ຺ຍາລາເກນ ວາ ອສາຣກູຕມ຺ປິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ "ສາເຣນ ສາຣກຣຕີຍ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອກ຺ຂຈກ຺ກຍຸຄນງ຺ຄລາທິກ"ນ຺ຕິ ອາຫຯ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສາຕິ ສິກ຺ຂາຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫສ຺ສ ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສຯ ມຫາຣຸກ຺ຂສ຺ສ ມຄ຺ຄຜລສາຣສ຺ສ ຍາຓທສ຺ສນເຜຄ຺ຄຸກສ຺ສ ສມາຜິຕຈສ຺ສ ສີລປປຜິກສ຺ສ ຈຍ຺ຈລສກາວາ ສໍສປ຺ປຈາຣີຕິ ຈ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈຍາ ສາຂາປລາສໍ ນາມຯ ເຕເນວາຕິ ລາກສກ຺ກາຣສິໂລກ ນິພ຺ພຕ຺ຕເນເນວຯ ສາໂຣ ເມ ປຕ຺ໂຕຕິ ອິມສ຺ມີ ສາສເນ ອຜິຄນ຺ຕພ຺ພສາໂຣ ນາມ ອິມິນາ ລາກາທີນິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ໂວສານໍ ນິຍ຺ຖິຕກິຈ຺ຈໍ ອາປນ຺ໂນຯ

໒໑໐ຯຍາຓທສ຺ສນນ຺ຕິ ຍາຓກູຕໍ ທສ຺ສນໍ ວິສຍສ຺ສ ສຈ຺ຜິກຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ອກິຍ຺ຍາຍາຓໍຯ ສຸຂຸມໍ ຣູປນ຺ຕິ ເທວາທີນໍ, ອຍ຺ຍມ຺ປິ ວາ ສຸຂຸມສກາວໍ ຣູປໍຯ ເຕນາຫ "ອນ຺ຕມໂສ…ເປ… ວິຫຣນ຺ຕີ"ຕິ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸ ຫິ ອິຜ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ "ຍາຓທສ຺ສນ"ນ຺ຕິ ຄຫິຕໍຯ

໒໑໑ຯອສມຍວິໂມກ຺ຂໍອາຣາເຜຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອສິປ຺ເປຕໍ ອສມຍວິໂມກ຺ຂໍ ປາລຸອິຍາ ເອວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ກຕໂມ ອສມຍວິໂມກ຺ໂຂ"ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຍ຺ຖນ຺ນຍ຺ຫິ ສມາປຊ຺ຊນສມໂຍປິ ອຕ຺ຖິ ອສມໂຍປິ, ມຄ຺ຄວິໂມກ຺ເຂນ ປນ ວິມຸຈ຺ຈນສ຺ສ ສມໂຍ ວາ ອສມໂຍ ວາ ນຕ຺ຖິຯ ຍສ຺ສ ສທ຺ຜາ ພລວຕີ, ວິປສ຺ສນາ ຈ ອາຣທ຺ຜາ, ຕສ຺ສ ຄຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕສ຺ສ ນິສີທນ຺ຕສ຺ສ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ມຄ຺ຄຜລປຜິເວໂຜ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິຕິ ມຄ຺ຄວິໂມກ຺ເຂນ ວິມຸຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ສມໂຍ ວາ ອສມໂຍ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ໂສ ອສມຍວິໂມກ຺ໂຂຯ ເຕນາຫ "ໂລກິຍສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຫີ"ຕິອາທິຯ

ນ ກຸປ຺ປຕິ, ນ ນສ຺ສຕີຕິ ອກຸປ຺ປາ, ກທາຈິປິ ອປຣິຫານສກາວາຯ ສພ຺ພສໍກິເລເສຫິ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຜິວເສນ ເຈຕໂສ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຯ ເຕນາຫ "ອຣຫຕ຺ຕຜລວິມຸຕ຺ຕີ"ຕິຯ ອຍມຕ຺ໂຖ ປໂຍຊນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອຕທຕ຺ຖໍ, ສາສນພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຕສ຺ສ ເອສາ ປຣມໂກຜິຯ ຍຖາຣທ຺ຜສ຺ສ ສາໂຣປເມນ ຜເລນ ເທສນາ ນິຍ຺ຖາປິຕາຕິ ອາຫ "ຍຖານຸສນ຺ຜິນາວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖເປສີ"ຕິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາສາໂຣປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໑໐ຯ ຈູລອສາໂຣປມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໑໘ຯປີງ຺ຄລຊາຕ຺ໂກຕິ ປີງ຺ຄລສກາໂວ ປີງ຺ຄລຈຸວິໂກ, ປີງ຺ຄລກ຺ໂຂຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ປພ຺ພຊິຕສມູຫສງ຺ຂາໂຕ ສງ຺ໂຜ, ນ ສີລາທິ ຄຸເຓຫິ ສງ຺ຄທິຕພ຺ພກາເວນຯ ສງ຺ໂຜ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖິ ປຣິວາຣກູໂຕຕິ ສງ຺ຜິໂນຯ ສ຺ເວວາຕິ ໂສ ເອວ ປພ຺ພຊິຕສມູຫສງ຺ຂາໂຕຯ ອາຈາຣສິກ຺ຂາປນວເສນາຕິ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກປ຺ປິຕອເຈລວຕາທິອາຈາຣສິກ຺ຂາປນວເສນຯ ປຍ຺ຍາຕາຕິ ຍຖາສກໍ ສມາ

ທິນ຺ນວຕວເສນ ເຈວ ວິຍ຺ຍາຕລຫ຺ຂິວເສນ ຈ ປຍ຺ຍາຕາຯ ລຫ຺ຂິກຣາຕິ ຕສ຺ສາ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິຍາ ອຸປ຺ປາທກາຯ ພຫຸຊນສ຺ສາຕິ ປຸຖຸຊ຺ນສ຺ສຯ ຕສ຺ສ ປນ ອາຄມສມ຺ປທາປີ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ອຂິຄໂມຕິ ເອກໍສໂຕ ອນ຺ຂປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ເອວາຕິ ອາໜ ‘‘ອສ຺ສຸຕວໂຕ ອນ຺ຂພາລປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສາ’’ຕິຯ ນ ຫີ ວິຍ຺ຍູ ອປ຺ປສາທນີເຍ ປສີທນ຺ຕີຯ ມງຄເລສຸ ກາຕພ຺ພທາສກິຈ຺ຈກໂຣ ທາໂສ ມງຄລທາໂສຯ

ຕນ຺ຕາວຸຕານນ຺ຕິ ຕນ຺ເຕ ປສາເຣຕ຺ວາ ວິຕານໍຯ ຄຕ຺ຖນກິເລໂສຕິ ສໍສາເຣ ພນ຺ຂນກິເລໂສຯ ເອວໍ ວາທິຕາຍາຕິ ເອວໍ ປຍິຍ຺ຍຕາຍ, ເອວໍ ທິຍ຺ຖິຕາຍ ວາຯ ນິຍ຺ຍານິກາຕິ ນິຍ຺ຍານຄຕິສປ຺ປາຍິທີຣກາ ອນຸປາຣມ຺ກກູຕຕ຺ຕາຕິ ອຂີປ຺ປາໂຍຯ ໂນ ເຈ ນິຍ຺ຍານິກາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ໂຍຊນາຯ ເຕສໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸປຍິຍ຺ຍາຍ ອກູຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາ ອກູຕກາວກຖເນນ ຕສ຺ສ ພຸຣາໜ຺ມຕສ຺ສ ນ ກາຈິ ອຕ຺ຖສິທ຺ຂີຕິ ອາໜ ‘‘ເນສໍ ອນິຍ຺ຍານິກກາວກຖເນນ ອຕ຺ຖາກາວໂຕ’’ຕິຯ

໓໑໗ຯ ນິທີນໂລການິເສ ລີໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ເອຕສ຺ສ, ນ ປນ ນິພ຺ພາເນຕີຯ ລີນຊ຺ຊາສໂຍຯ ສາສນໍ ສີຖິລໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາຕິ ສິກ຺ຂາຍ ນ ຕິພ຺ພຄາຣວຕ຺ຕາຯ

໓໘໓ຯ ເທຍ຺ຖາຕິ ອນນ຺ຕຣາຕີຕສຸຕ຺ເຕ ມຫາສາໂຣປເມຯ ປຖມຊ຺ຊານາທີຂມ຺ມາ ວິປສ຺ສນາປາທກາຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ປທຍ຺ຖານກູຕາຯ ອິຂາຕິ ອິມສ຺ມີ ຈູລຸອສາໂຣປເມ ອາຄຕາຯ ນິໂຣຂປາທກາຕິ ອນາຄາມີໂນ, ອຣໜນ຺ໂຕ ວາ ນິໂຣຂສມາປຕ຺ຕີ ສມາປຊ຺ຊິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາຯ ຕສ຺ມາຕິ ນິໂຣຂປາທກຕ຺ຕາຯ ປຖມຊ຺ຊານາທີຂມ຺ມາ ຍາຕທສ຺ສນໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຈູລຸອສາໂຣປມສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຍ຺ຖິຕາ ຈ ໂອປມ຺ມວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາຯ

໔. ມຫາຍມກວຄຸໂຄ

໑. ຈູລຸອໂຄສິງຄສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໓໔໕. ຝາຕິນໍ (ອ. ນິ. ຝິ. ໓.໓.໑໙) ນິວາສຝຸຖານກູໂຕ ຄາໂມ ຝາຕິໂກ, ໂສ ເອວ ນາຕິໂກ. ໂສ ກິຣ ຄາໂມ ເຍສໍ ສນຸຕໂກ, ເຕສໍ ປຸພຸພປຸຣິເສນ ອຕຸຕໂນ ຝາຕິນໍ ສາຬາຣຕາກາເວນ ນິເວສິໂຕ, ເຕນ ''ນາຕິໂກ''ຕິ ປຝຸຝາຍິຕຸຖ. ອຖ ປຈຸຉາ ຕຕຸຖ ທຸວີທິ ທາຍາເທທິ ທຸວິຬາ ວິກຊິຕຸວາ ປຣິກຸຕຸໂຕ. ເຕນາຫ ''ທຸວິນຸນໍ ຈູລຸອປິຕິມຫາປິຕິປຸຕຸຕານໍ ທຸເວ ຄາມາ''ຕິ. ຄິຝຸຊກາ ວຸຈຸຈນຸຕິ ອິຝຸຖກາ, ຄິຝຸຊກາຫິເຍວ ກໂຕ ອາວສໂຖ ຄິຝຸຊກາວສໂຖ. ຕສຸມິ ກິຣ ປເທເສ ມຕຸຕິກາ ສກຸຂຣມຣຸມຸພວາລິກາທິທິ ອສມຸມິສຸສາ ອກຖິນາ ສຕຸຫາ ສຸຂຸມາ, ຕາຍ ກຕານິ ກຸລາລກາຊນານິປິ ສິລາມຍານິ ວິຍ ທລຸຫານິ, ຕສຸມາ ເຕ ອຸປາສກາ ຕາຍ ມຕຸຕິກາຍ ທີຆປຸຖຸໄລຝຸຖກາ ກາເຣຕຸວາ ຕາທິ ຖເປຕຸວາ ທຸວາຣພາຫວາຕປານກວາຝຕຸລາໂຍ ເສສໍ ສພຸພໍ ທພຸພສມຸກາເຣນ ວິນາ ອິຝຸຖກາຫິ ເອວ ປາສາທໍ ກາເຣສຸໍ. ເຕນາຫ ''ອິຝຸຖກາເຫວາ''ຕິອາທິ.

ໂຄສິງຄສາລວນທາຍນຸຕິ ໂຄສິງຄສາລວນນຸຕິ ລທຸຬນາມໍ ຣກຸຂິຕໍ ອຣຝຸຝໍ. ເຊຝຸຖກຣຸກຸຂສຸສາຕິ ວນປຸປຕິກູຕສຸສ ສາລຣຸກຸຂສຸສ. ສາມຄຸຄິຣສນຸຕິ ສມຄຸຄກາວາທິຄຸຕໍ ວິເວກສຸຂໍ. ອຸປຣິປຕຸຕາສເກ ອຸປກຸກິເລສສຸຕຸເຕ (ມ. ນິ. ໓.໒໓໖-໒໓໗) ປຸຖຸຊຸຊນກາໂລ ກຖິໂຕ, ອິຮ ຈູລຸອໂຄສິງຄສຸຕຸເຕ ຂີຕາສວກາໂລ ກຖິໂຕ. ກຕກິຈຸຈາປິ ທິ ເຕ ມຫາເຖຣາ ອຕຸຕໂນ ທິຝຸຖທມຸມສຸຂວິຫາຣໍ ປເຣສໍ ທິຝຸຖານຸຄຕິ ອາປຊຸຊນຝຸຈ ສມຸປສຸສນຸຕາ ປຣມຝຸຈ ວິເວກໍ ອນຸພຸຣູຫນຸຕາ ສາມຄຸຄິຣສໍ ອນຸກວມານາ ຕຕຸຖ ວິຫຣນຸຕິ. ຕທາຕິ ຕສຸມິ ອຸປກຸກິເລສສຸຕຸຕເທສນາກາເລ. ເຕຕິ ອນຸຣຸທຸຬປຸປມຸຂາ ກຸລປຸຕຸຕາ. ລທຸຬສຸສາທາຕິ ວິປສຸສນາຍ ວີຖິປຜິປຕຸຕິຍາ ອຊິຄຕສຸສາທາ. ວິປສຸສນາ ທິ ປຸພຸເພນາປຣໍ ວິເສສໍ ອາວຫນຸຕີ ປວຕຸຕມານາ ສາຕິສຍໍ ປີຕິໂສມນສຸສໍ ອາວຫຕີ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

''ຍໂຕ ຍໂຕ ສມຸມສຕິ, ຂນຸຬານໍ ອຸທຍພຸພຍໍ;

ລກຕິ ປີຕິປາໂມຊຸຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕ''ນຸຕິ. (ຬ. ປ. ໓໗໔);

ລທຸຬປຕິຝຸຖາ ມຄຸຄຜລາຊິຄເມເນ. ສຕິ ທິ ມຄຸຄຜລາຊິຄເມ ສາສເນ ປຕິຝຸຖາ ລທຸຬາ ນາມ ໂຫຕິ, ໂນ ອຝຸຝຖາ.

ການໍ ສາຣິປຸຕຸຕໂມຄຸຄລຸລານາປິ ມຫາສາວກປຣິຍາປນຸນາວ, ອຄຸຄສາວກກາເວນ ປນ ເນສໍ ວິເສສທສຸສນຕຸຖໍ ''ຬມຸມເສນາປຕິມຫາໂມຄຸຄລຸລານຕຸເຖເຣສຸ ວາ''ຕິ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ. ສຕິປີ ທິ ສາມຝຸຝໂຍເຄ ວິເສສວນຸໂຕ ວິສຸໍ ຄຍຸຫນຸຕິ ຍຖາ ''ພຸຣາຫຸມຕາ ອາຄຕາ, ວາສິຝຸໂຖປີ ອາຄໂຕ''ຕິ. ເຕສຸ ປນ ວິສຸໍ ຄຫິເຕສຸປີ ''ອສີຕິມຫາສາວເກສູ''ຕິ ອສີຕິຄຸຄຫຕໍ ອປຸປກໍ ອູນມຊິກໍ ວາ ຄຕນຸປຄໍ ນ ໂຫຕີຕິ. ອນຸຕມໂສຕິ ອິທໍ ຬມຸມກຕຸຫາຄາຣິກສຸສ ອຸປຝຸຖາກກາເວນ ອາສນຸນຈາຣິຕາຍ ວຸຕຸຕໍ. ອນິກາຕິ ຫຕຸຖານິກາ, ຫຕຸຖານິກໂຕ ຫຕຸຖິສມູຫໂຕຕິ ອຕຸໂຖ. ກາລຸອສີໂຫ ເຍກຸຍເຍນ ຍູຖຈໂຣຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ຍູຖາ ນິສຸສໂຜ ກາລຸອສີໂຫ ວິຍາ''ຕິ. ເກສຣີ ປນ ເອກຈໂຣວ. ວາຕຈຸຊິນຸໂນ ວລາຫໂກ ວິຍາຕິ ວາຕຈຸຊິນຸໂນ ປພຸພຕກູຜປຸປມາໂຕ ວລາຫກຈຸເຉໂທ ວິຍ. ເຕສໍ ປຄຸຄຕຸຫນໂຕຕິ ຍຖາ ນາມ ຊີຆຈຸຊິຕສຸສ ໂກຊເນ, ປີປາສິຕສຸສ ປານີເຍ, ສີເຕນ ຜຸຝຸຖສຸສ ອຸຕຸເຫ, ອຸຕຸເຫນ ຜຸຝຸຖສຸສ ສີເຕ, ທຸກຸຂິຕສຸສ ສຸເຂ ອກິຣຸຈິ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວເມວໍ ກຄວໂຕ ໂກສມຸພເກ ກິກຸຂູ ອຝຸຝມຝຸຝໍ ວິວາທາປນຸເນ ທິສຸວາ ອປເຣ ສມຄຸຄາວາສໍ ວສນຸເຕ ອາວຊຸຊິຕສຸສ ອິເມ ຕໂຍ ກຸລປຸຕຸຕາ ອາປາຖໍ ອາຄມີສຸ, ອຖ ເນ ປຄຸຄຕຸຫິຕຸກາໂມ ອຸປສງກມິ, ເອວາຍໍ ປຜິປຕຸຕິອນຸກຸກເມນ ໂກສມຸພການໍ ກິກຸຂູນໍ ວິນຍນຸປາໂຍ ໂຫຕີຕິ. ເຕນາຫ ''ເຕສໍ ປຄຸຄຕຸຫນໂຕ''ຕິ. ເອເຕເນວ ປຈຸຊິມຊນຕໍ ອນຸກມຸປນໂຕຕິ ອິທມຸປີ ກາຣຕໍ ເອກເທເສນ ສໍວຕຸຕິຕນຸຕິ ທຝຸຖພຸພໍ. ອຸກຸກໍສິຕຸວາຕິ ຍຖາກູເຕທິ ຄຸເຕທິ ສມຸປທໍສເນນ ວິເສເສຕຸວາ ວິສິຝຸເຖ ກຕຸວາ ປສໍສາວເສນ ເຈຕໍ ອາເມຫີຕວຈນໍ.

ຕໍ ອຣຝຸຝໍ ຣກຸຂຕີ ວນສາມິນາ ອາຕຕຸໂຕ. ຣກຸຂິຕໂຄປີຕໍ ວນສຕຸທໍ, ນ ມຫາວນາທິ ວິຍ ອປຣິຄຸຄຫີຕໍ. ສີລາທິປຸປເກທາຍ ອຕຸຕຕຸຖາຍ ປຜິປນຸນາ ອຕຸຕການາ, ນ ອປຣິຈຸຈຕຸຕສິເນຫາຕິ ອາຫ ''ອຕຸຕໂນ ທິຕໍ ການຍມານາ''ຕິ. ເຕນາຫ 'ໂຍ ທີ''ຕິອາ

ທີ຿ ກິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ວິນາເສຍ຺ຍ຿

ທຸພ຺ພລມນຸສ຺ສາຕິ ປຍ຺ຍາຍ ທຸພ຺ພລາ ອວິທ຺ທສຸໂນ ມນຸສ຺ສາ຿ ຕານີຕິ ອກິຊາຕິອາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນປາຜິຫາຣິຍານິ຿ ຈີວຣຄພ຺ເຄນ ປຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາຕິ ຈີວຣສງ຺ຂາເຕ ໂອວຣເກ ນິຄູຫິຕ຺ວາ ວິຍ຿ ນ ຫິ ຈີວຣປາຣຸປນມຕ຺ເຕນ ພຸທ຺ຘານຸກາໂວ ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ໂຫຕິ຿ “ມາ ສຸຆ ໂກຈິມໍ ພຸທ຺ຘານຸກາວໍ ອຍ຺ຎາສີ”ຕິ ປນ ຕຖາຣູເປນ ອິທ຺ຘາກິສງ຺ຂາເຣນ ຕໍ ຉາເທຕ຺ວາ ຄໂຕ ກ ຄວາ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕ຿ ເຕນາຫ “ອຍ຺ຎາຕກເວເສນ ອຄມາສີ”ຕິ຿

ອກິກ຺ກມຖາຕິ ປທໍ ອກິມຸຂກາເວນ ວິຆມ຺ເຂນ ວທຕິຕິ ອາຫ “ອິໂຕ ອາຄຈ຺ຉຖາ”ຕິ຿ ພຸທ຺ຘານໍ ກາໂຍ ນາມ ສຸວິສຸທ຺ຆຊາ ຕິມຕິ ວິຍ ໂສກໂນ, ກິຍ຺ຈິ ມລໍ ອປເນຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ, ກິມຕ຺ຖໍ ກຄວາ ປາເທ ປກ຺ຂາເລສີຕິ ອາຫ “ພຸທ຺ຘານ”ນ຺ຕິອາທີ຿

໖໘໕຿ອນຸຣຸທ຺ຘາຕິ ວາ ເອກເສສນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຣູເປກເສສສ຺ສປີ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພຕ຺ຕາ, ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສປີ ສມຕ຺ຖິໂຕ ໂຫຕິ຿ ອິຣິຍາປໂຖ ຂມຕິຕິ ສຣີຣສ຺ສ ລຫຸຍ຺ຎານຕາຍ ຈຕຸພ຺ພິໂຘປີ ອິຣິຍາປໂຖ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕິໂກ຿ ຊີວິຕໍ ຍາເປຕີຕິ ຍາປນາລກ຺ຂຕໍ ຊີວິຕໍ ອິມໍ ສຣີຣຍນ຺ຕໍ ຍາເປຕິ ສຸເຂນ ປວຕ຺ເຕຕິ຿ ອຸລຸອຸງກຍາຄຸໍ ວາ ກຜຈ຺ຉຸກິກ຺ຂໍ ວາຕິ ອິທໍ ມກຣວຸຕ຺ຕິຍາ ມີສ຺ສກກຕ຺ເຕນ ຍາປນໍ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ເຕນາຫ “ກິກ຺ຂາຈາຣວຕ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉຕີ”ຕິ຿

ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສໍສນ຺ທຕິຕິ ສຕິປີ ອຸກເຍສໍ ກລາປານໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ເກເທ ປຈ຺ຈຣຊເນຫິ ທຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍນານຕ຺ຕໍ ຊີໂຣທກສມ຺ໂມທິຕໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ສໍສຍ຺ຄໍ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິ຿ ເຕນາຫ “ວິສໍຸ ນ ໂຫຕິ, ເອກຕ຺ຕໍ ວິຍ ອຸເປຕີ”ຕິ຿ ປິຍກາວທີປນານິ ຈກ຺ຂູນິ ປິຍຈກ຺ຂູນິ຿ ປິຍາຍຕິ, ປິຍາຍິຕພ຺ໂພຕິ ວາ ປິໂຍຕິ຿ ສມຄ຺ຄວາສສ຺ສ ຍໍ ເອກນ຺ຕກາຣຕໍ, ຕໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ກຄວາ “ຍຖາ ກຖໍ ປນາ”ຕິອາທີມາຫາຕິ “ກຖນ຺ຕິ ກາຣຕາປຸຈ຺ຉາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ໂຍ ເນສໍ ເມຕ຺ຕາສຫິຕານໍເຍວ ກມ຺ມາທີນໍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ມີ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖານາກາໂຣ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍ “ກຖ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉາ຿ ຕຖາ ຫິ ປຣໂຕ “ເອວໍ ໂຂ ມຍໍ, ກນ຺ເຕ”ຕິອາທີນາ ເຖເຣຫິ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກຖິຕໍ຿

ມິຕ຺ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຕໍ, ກາຍກມ຺ມໍ຿ ອາວີຕິ ປກາສໍ຿ ຣໂຫຕິ ອປ຺ປກາສໍ຿ ຍຍ຺ຫິ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ເມຕ຺ຕໍ ກາຍກມ຺ມໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖເປຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ເຈ, ປກາສໍ ໂຫຕິ, ປຣມ຺ມຸຂາ ເຈ, ອປ຺ປກາສໍ຿ ເຕນາຫ “ອາວີ ເຈວ ຣໂຫ ຈາຕິ ສມ຺ມຸຂາ ເຈວ ປຣມ຺ມຸຂາ ຈາ”ຕິ຿ ອິຕຣານີຕິ ປຣມ຺ມຸຂາ ກາຍວຈີກມ຺ມານິ຿ “ຕຕ຺ຖາ”ຕິອາທີນາ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ຍໍ ຫິ”ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຿ ສມ຺ມຊ຺ຊນາທິວເສນ ປຜິຊຄ຺ຄິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕໍ ຖານໍ ວາ຿ ຕເຖວາຕິ ຍຖາ ສມ຺ມຸຂາ ກເຕ ເມຕ຺ຕາກາຍກມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕເຖວ ຿ “ກຈ຺ຈິ ຂມນີຍ”ນ຺ຕິ ເອວມາທິກາ ກຖາ ສມ຺ໂມທນີຍກຖາ຿ ຍຖາ ປເຣຫິ ສທ຺ຘີ ອຕ຺ຕໂນ ຆິທ຺ທໍ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປຜິສນ຺ຖາຣວເສນ ປວຕ຺ຕາ ກຖາ ປຜິສນ຺ຖາຣກຖາ຿ “ອໂຫ ຕທາ ເຖເຣນ ມຍ຺ຫໍ ທິນ຺ໂນ ໂອວາໂທ, ທິນ຺ນາ ອນຸສາສນີ”ຕິ ເອວໍ ກາລນ຺ຕເຣ ສຣິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕາ, ຉສາຣຕີຍປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາ ວາ ກຖາ ສາຣຕີຍກຖາ຿ ສຸຕ຺ຕປທໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖນິທ຺ເທສວເສນ ສີລາທີສມ຺ມປຜິສໍຍຸຕ຺ຕາ ກຖາ ສມ຺ມີກຖາ຿ ສເຣນ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາຣຕໍ ສຣກຍ຺ຍໍ຿ ປຍ຺ຫສ຺ສ ຍາຕຸໍ ອິຈ຺ຉິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຸຈ຺ຉນໍ ປຍ຺ຫປຸຈ຺ຉນໍ຿ ຕສ຺ສ ຍຖາປຸຈ຺ຉິຕສ຺ສອາທີສນໍ ປຍ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ຿ ເອວໍ ສມນ຺ນາຫຣໂຕຕິ ເອວໍ ມນສິກໂຣໂຕ, ເອວໍ ເມຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

ເອກໂຕ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ມາ ນານາ຿ ຫິຕຍ຺ເຖນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິຍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສ຺ສ ຫິຕກາເວນ຿ ນີຣນ຺ຕຣຍ຺ເຖນາຕິ ອນ຺ຕຣາກາເວນ ເກທາກາເວນ຿ ອວິຄ຺ຄຫຍ຺ເຖນາຕິ ອວິໂຣຘກາເວນ຿ ສມຄ຺ຄຍ຺ເຖນາຕິ ສຫິຕກາເວນ຿ ປຣິກຕ຺ຫໍ ກຕ຺ວາຕິ ພຫລຕນ຺ມຕ຺ຕິກາເລເປຫິ ລິມ຺ເປຕ຺ວາ຿ ຈີວຣໍ ວາ ໂຘວນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈີວຣໍ ວາ ໂຘວນ຺ຕິ຿ ປຣິກຕ຺ຫໍ ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕ ສາລາຍ ປຣິກຕ຺ຫໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕິ຿

໖໘໗຿ປຜິວິຣຸທ຺ຘາ ເອວາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ “ເຍກຸຍ຺ເຍນາ”ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ຿ ເຕສໍ ອປ຺ປມາທລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ເຕສໍ ອປ຺ປມຊ຺ຊນສກາວໍ຿ ກຈ຺ຈິ ປນ ໂວ ອນຸຣຸທ຺ຘາ ສມຄ຺ຄາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ໂວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ ວາ, ກຈ຺ຈິ ຕຸມ຺ເຫຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຿ ສມຸຄ຺ຄປາຕິນ຺ຕິ ສມຸຄ຺ຄປຸຜສທິສໍ ປາຕຶ຿

ປຕ຺ຕສາລາຍໍ ອນ຺ໂຕ ພຫີ ຈ ສມ຺ມຊ຺ຊເນນ ໂສຘິຕງ຺ຄຕາ ວຕ຺ຕປຜິປຕ຺ຕິ຿ ປຜິວິສມຕ຺ຕເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ

ຍາປນປຜິວິສມຕ຺ຕເມວ. ໂອສາເປຕ຺ວາຕິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ. ປມາຕເມວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາປນປມາຕເມວ. ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຊຫິຕ຺ວາຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຊຫິຕ຺ວາ.

ຫຕ຺ເຖນ ຫຕ຺ຖໍ ສໍສິພ຺ພນ຺ຕາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖນ ອິຕຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖໍ ຫລຸຫຄ຺ຄຫຕາວເສນ ພນ຺ຘນ຺ຕາ. ວິລງ຺ເຘຕິ ເທສນ຺ຕຣໍ ປາ ເປຕິ ເອເຕນາຕິ ວິລງ຺ຆໂກ, ຫຕ຺ໂຖ. ຫຕ຺ໂຖ ເອວ ວິລງ຺ຆໂກ ຫຕ຺ຖວິລງ຺ຆໂກ, ເຕນ ຫຕ຺ຖວິລງ຺ຆເກນ.

ຕໍ ອຂຕ຺ໝໍ ກຕ຺ວາຕິ ຕໍ ຕິສຸປິ ທິວເສສຸ ຆມ຺ມສ຺ສວນໍ ປວຕ຺ຕນວເສນ ອຂຕ຺ໝີກໍ ກຕ຺ວາ. ເອຕນ຺ຕິ “ປຕ຺ຈາຫີກໍ ໂຂ ປນາ”ຕິ ອາທິວຈນໍ. ປຕ຺ຈເມ ປຕ຺ຈເມ ອຫນິ ກວຕີຕິ ປຕ຺ຈາຫີກໍ. ກຄວຕາ ປຸຈ຺ຊິເຕນ ອນຸຣຸທ຺ຘຕ຺ເຖເຣນ. ປມາທຍ຺ຖາເນສຸເຍວາຕິ ອຕ຺ເຕສໍ ປມາທຍ຺ຖາເນສຸເຍວ. “ປມາທຍ຺ຖາເນສຸເຍວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຍຕຣໍ ກາຕຸ “ອຕ຺ເຕສຕ຺ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປປຕ຺ຈກຣຕຍ຺ຖານານີຕິ ກາຖາປປຕ຺ຈສ຺ສ ກຣຕຍ຺ຖານານີ ວິສ຺ສຍ຺ກກາຖາປວຕ຺ຕເນນ ກມ຺ມຍ຺ຖາເນ ປມຊ຺ຊນຍ຺ຖານານີ. ຕຕ຺ຖາປີ “ນຍໍ, ກນ຺ເຕ, ກມ຺ມຍ຺ຖານວິຣຸທ຺ຘໍ ນ ປຜິປຊ຺ຊາມາ”ຕິ ສິຂາປ຺ຸປຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປມາທລກ຺ຂຕໍ ເຖໂຣ ທສ຺ເສຕິ. ເອຕ຺ຕກໍ ຖານໍ ມຸຕ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ປນ ອິທໍ ຕທາ ວິຫາຣສມາປຕ຺ຕີນໍ ວລຸອຕ຺ຊາກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ.

໕໔໗. ຊານສ຺ສ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ “ອລມຣິຍຌາຕທສ຺ສນວິເສໂສ”ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ນຕາຍ ສຕ຺ຖຸ ຈິຕ຺ຕາ ຣາຘນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ຈ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ປຈ຺ຈກ຺ຂກາວໂຕ ເຖໂຣ “ກິຕ຺ຫີ ໂນ ສິຍາ, ກນ຺ເຕ”ຕິ ອາຫ. ຍາວເທວາຕິ ຍຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ເອກໍ ທິວສກາຄໍ ວາ ສກລຣຕ຺ຕີ ວາ ຍາວ ສຕ຺ຕ ວາ ທິວເສ.

໕໔໘. ສມຕິກ຺ກມາຍາຕິ ສມ຺ມເທວ ອຕິກ຺ກມນາຍ. ສຕິ ຫິ ອຸປ຺ຣິ ວິເສສາຘິຄເມ ເຫຍ຺ຖິມຊ຺ຊານໍ ສມຕິກ຺ກມນ຺ຕໍ ນາມ ໂຫຕິ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິ ຈ. ເຕນາຫ “ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ”ຕິ. ຌາຕທສ຺ສນວິເສໂສຕິ ກາຣຕູປຈາເຣນ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເວທຍິຕ ສຸຂໂຕຕິ ເວທນາສຫິຕຊ຺ຊານສຸຂໂຕ ວາ ຜລສຸຂໂຕ ວາ. ອເວທຍິຕສຸຂນ຺ຕິ ນິພ຺ພານສຸຂໍ ວິຍ ເວທນາຣຫິຕໍ ສຸຂໍ. ອເວທຍິຕ ສຸຂນ຺ຕິ ຈ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ, ຕໍ ປນ ອຜສ຺ສໍ ອສຕ຺ຕໍ ອເຈຕນນ຺ຕິ ສພ຺ພຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຣຫິຕເມວ. ຕໂຕ ຈ ສຕິປິ ຣູປຆມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ຕສ຺ສ ອເຈຕນຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂວິຣຫິຕຕາຍ ສນ຺ຕຕຣາ ປຓີຕຕຣາ ຈ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈເຕ. ເຕນາຫ “ອເວທຍິຕສຸຂໍ ສນ຺ຕຕຣໍ ປຓີຕຕຣໍ ໂຫຕີ”ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອິມມ຺ຫາ ຈາ”ຕິອາທິ.

໕໕໐. ສາມຄ຺ຄິຣສານິສໍສເມວ ເນສໍ ກຄວາ ກເຖສິ ອຊ຺ຊາສຍານຸກູລຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ. ອນຸສາເວຕ຺ວາຕິ ອນຸປຄມນວເສນ ສມ຺ມ ເທວ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ. “ອນຸສໍສາເວຕ຺ວາ”ຕິ ວາ ປາໂຖ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖ. ຕໂຕ ປຜິນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາຕິ ເອຕຣຫິ ກຄວໂຕ ເອກວິຫາເຣ ອຊ຺ຊາສໂຍຕິ ສຕ຺ຖຸ ມນໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕາ “ອິເຆວ ຕິຍ຺ຖຖາ”ຕິ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕຍ຺ຖານໂຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ . ປພ຺ພຊ຺ຊາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ ເທນ ອຸປສມ຺ປທາ-ວິສຸທ຺ຘິ-ຆຕກມ຺ມຍ຺ຖານານຸໂຍຄ-ຊານວິໂມກ຺ຂ-ສມາປຕ຺ຕິ-ຌາຕທສ຺ສນ-ມຄ຺ຄກາວນາ-ຜລສຈ຺ຊິກິຣິຍາທິ ເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ອຄິຄນ຺ຕ຺ວາປິຕິ ປິ-ສທ຺ເທນ ຍຖາຄິຕານມ຺ປິ. ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຕກຖາຍ ອຍ຺ຍິຍມານາຕິ ກຄວນ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຄິຄນ຺ຕ຺ວາປິ ຆມ຺ມາຄິກຣຕໍ ສຕ຺ຖຸວິເຫສາກາວທີປເນ ກຄວໂຕ ປາກຍຄຸຕານໍ ກຖາຍ ອຍ຺ຍິຍມານາປີຕິ ໂຍຊນາ. ເທວຕາຕິ ຕໍຕໍສມາປຕ຺ຕິລາກີນີໂຍ ເທວຕາ. ມຸຂໍ ເມ ສຊ຺ຊນ຺ຕິ ມຸຂໍ ເມ ກຖເນ ສມຕ຺ຖໍ, ກຖເນ ໂຍຄ຺ຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໕໕໑. ເອວໍ ອາຄໂຕຕິ ເອວໍ ອາຍານາຍິຍສຸຕ຺ເຕ ອາຄໂຕ. ປລິເວເຖນ຺ເຕຕິ ໂຈເທນ຺ເຕ. ມຈ຺ຉຣາຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຕານໍ ກຄວໂຕປີ ອາໂຣຈນໍ ອສຫມານາ ມຈ຺ຉຣາຍນ຺ຕີຕິ ໂສ ຈິນ຺ເຕຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ.

໐໑ເຕສໍລາກາຕິ ເຕສໍ ວຊ຺ຊິຣາຊູນໍ ວຊ຺ຊິຣຍ຺ຖວາສີນຕ຺ຈ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ, ປຕິຣູປເທສວາສາທິໂກ, ກຄວໂຕ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຈ ກຸລປຸຕ຺ ຕານໍ ທສ຺ສນວນ຺ທນທານຆມ຺ມສ຺ສວນາທໂຍ ລາກາ. ສຸລທ຺ຘາ ລາກາຕິ ໂຍຊນາ. ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕໍ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ກຸລຕ຺ເຫຕໍ ສີລາທິຄຸເຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ ອນຸສ຺ສເຣຍ຺ຍ. ວຸຕ຺ຕໍ ເຕສໍ “ອນຸສ຺ສຣຕມ຺ປາຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ພຫູປ ກາຣໍ ວທາມີ”ຕິ (ອິຕິວຸ. ໑໐໔; ສໍ. ນິ. ໕.໑໘໔).

ຈູລອໂຄສິງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໔. ມຫາໂຄສິງຄສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໓໔ຯໂກຈິເທວາຕິ ໂຄສິງຄສາລວນສາມນ຺ຕໂຕ ນິວິຝ຺ເຖສຸ ໂຍ ໂກຈິ ຄາໂມ ໂຄຈຣຄາໂມ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ອນິພທ຺ຘກາວໂຕ ໂຄຈຣຄາໂມ ນ ຄຫິໂຕ, ວສນຝ຺ຘານເມວ ປຣິທີປີຕໍ, ຕໂຕ ເອວ ອຣຎ຺ຎນິທານກໍ ນາເມຕໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ເທວໂລເກ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຈຯ ຖິຣການເກຫີຕິ ສາສເນ ຖິຣກາວການເກຫີຯ ສວນນ຺ເຕ ຊາຕຕ຺ຕາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈຄພ຺ກາສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ປຝິເວຘພາຫຸສຈ຺ຈໍ ອິຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຘມ຺ມສ຺ສ ສວນໂຕ ສາວກາ ຯ ສູຣິໂຍ ວິຍ ກາສຸຣຄຸຓຣໍສິຕາຍ ໂມຫນ຺ຘການວິຘມນໂຕຯ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ຣມຕິຍມໂນຫຣສີຕລຄຸຓຕາຍ ກິເລສປຣິຬາຫວູປສມໂຕຯ ສາຄໂຣ ວິຍ ຄມ຺ກີຣຖີຣວິປຸລາເນກຄຸຓຕາຍ ກິຕຘມ຺ມສກາວໂຕຯ ຄຸຓມຫນ຺ຕຕາຍ ເຖຣສ຺ສ ອກິຎ຺ຎາຕຕາ, ຄຸຓມຫນ຺ຕຕາ ຈ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອາຄຕນເຍເນວ ຎາຕພ຺ພາຕິ ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ “ນ ເກວລ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສີຫນາທສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຊ຺ຊິມ ນິກາເຍ ອາຄຕໍ ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ຕໍ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໔໖)ຯ ເຖຣປຎ຺ຫສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕນິປາເຕ ອຝ຺ຘກວຄ຺ເຄ ອາຄຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ສຸຕ຺ຕໍ (ສຸຯ ນິຯ ໙໖໑-໙໗໑)ຯ ເຖຣສີຫນາທສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ຊນປທຈາຣິກາຍ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ສີຫນາທສຸຕ຺ຕໍຯ ອກິນິກ຺ຂມນນ຺ຕິ ເຖຣສ຺ເສວ ມຫຕາ ຎາຕິປຣິວຝ຺ເຝນ ມຫຕາ ຈ ໂກຄປຣິວຝ຺ເຝນ ສຫ ຆຣາວາສປຣິຈ຺ຈາໂຄ ອກິນິກ຺ຂມນໍຯ ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີຯ ຍທິທນ຺ຕິ ນິປາໂຕ, ໂຍ ອຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ມຫາປຎ຺ເຎ ກິກ຺ຂູ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອາຍສ຺ມໂຕ ກິຣ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປຣິວາຣກິກ຺ຂູປີ ມຫາປຎ຺ຎາ ເອວ ອເຫສຸໍຯ ຘາຕຸໂສ ຫິ ສຕ຺ຕາ ສໍສນ຺ທນ຺ຕິຯ ສຍໍ ອິທ຺ຘິມາຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ ຘາຕຸສໍຍຸຕ຺ເຕນ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໙໙) ທີເປຕພ຺ໂພ – ຄິຊ຺ຊກູຝປພ຺ພເຕ ຄິລານເສຍ຺ຍາຍ ນິສິນ຺ໂນ ກຄວາ ອາຣກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ວສນ຺ເຕສຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາທີສຸ ເອກເມກໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສາຍ ສທ຺ຘຶ ຈງ຺ກມນ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ປສ຺ສຖ ໂນ ຕຸມ຺ເຫ, ກິກ຺ຂເວ, ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ພຫຸເລຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘຶ ຈງ຺ກມນ຺ຕນ຺ຕິຯ ເອວໍ, ກນ຺ເຕຯ ສພ຺ເພ ໂຂ ເອເຕ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂູ ມຫາປຎ຺ຎາ”ຕິ ສພ຺ພໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍຯ

ວນນ຺ເຕຕິ ອຸປວນນ຺ເຕຯ ເມຆວຕ຺ຕາຍາຕິ ນີລາກາຍຯ ສມຸທ຺ທກຸຈ຺ຈິໂຕ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຈນ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ອຸປຝ຺ຘານໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈກ຺ກວາຬປພ຺ພຕມຕ຺ຖກສມີເປ ອາກາຘຣຕເລເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ “ປາຈີນຈກ຺ກວາຬປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຈກ຺ກວາຬປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ຈນ຺ທມຓ຺ຑລສ຺ສ ວິຈຣຓໂຕຯ ຕຖາ ສຕິ ໂລກນ຺ຕຣິກນິຣເຍສຸປີ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ອາກາ ຜເຣຍ຺ຍຸຯ ອຸພ຺ເພຘວເສນ ຫິ ຈກ຺ກວາຬປພ຺ພຕສ຺ສ ເວມຊ຺ຊໂຕ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ວິຈຣນ຺ຕິຯ ສາລກຸສຸມປການໍ ອຕິຣຕ຺ຕຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ລາຂາຣເສນ ສິຎ຺ຈມານໍ ວິຍາ”ຕິຯ ອຸປຄາຍມານາ ວິຍາຕິ ປຝິຣູປາສນວເສນ ອຸເປຈ຺ຈ ຄາຍມານາ ວິຍ ຯ ກາຍ ນຸ ໂຂ ອຊ຺ຊ ຣຕິຍາຕິ ອຊ຺ຊ ຊານສມາປຕ຺ຕິຣຕິຍາ ເອວ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຫຸ ຘມ຺ມສາກຈ຺ຉາຣຕິຍາ ຘມ຺ມເທສນາຣຕິຍາຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ

ທຸເວ ຈນ຺ທມຓ຺ຑລານິ ວິຍ ປຣມໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕາຍ ກນ຺ຕິຍາຯ ທຸເວ ສູຣິຍມຓ຺ຑລານິ ວິຍ ອຕິວິຍ ສຸວິສຸທ຺ຘສມຸຊ຺ຊລາຍ ຄຸຓວິກູຕິຍາຯ ທຸເວ ຈທ຺ທນ຺ຕນາຄຣາຊາໂນ ວິຍ ມຫານຸກາວຕາຍຯ ທຸເວ ສີຫາ ວິຍ ເຕຊສ຺ສຫຕາຍຯ ທຸເວ ພ຺ຍຄ຺ຆາ ວິຍ ອໂນລີນວຸຕ຺ຕິຕາຍຯ ສພ຺ພປາລິຟຸລ຺ລເມວາຕິ ສພ຺ພເມວ ສມນ຺ຕໂຕ ວິກສິຕໍຯ

໓໓໓ຯ ກຖາ ອຸປຈຣຕິ ປວຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ກຖາອຸປຈາໂຣ, ສວນູປຈາໂຣ ປເທໂສ, ຕໍ ກຖາອຸປຈາຣໍຯ ຣມຕິຍເມວ ຣາມເຕຍ຺ຍກໍຯ ອຸຊ຺ຊງ຺ຄເລຕິ ລູຂປເທເສ ກຄິນປເທເສຯ ໂທເສຫີ ອິຕາ ອປຄຕາຕິ ໂທສີນາ ຕ-ກາຣສ຺ສ ນ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ທິພ຺ພາ ມຎ຺ເຎ ຄນ຺ຘາຕິ ເທວໂລເກ ຄນ຺ຘາ ວິຍຯ ທິວິ ກວາຕິ ທິພ຺ພາຯ ທຸເວ ເຖຣາຕິ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣອານນ຺ທຕ຺ເຖຣາຯ ອານນ຺ທຕ຺ເຖໂຣ ຕາວ ມມາຍຕຸ ອຂີຓາສວກາວໂຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ກຖນ຺ຕິ? ນ ອິທໍ ມມາຍນໍ ເຄຫສ຺ສິຕເປມວເສນ, ອຖ ໂຂ ຄຸຓກຕ຺ຕິວເສນາຕິ ນາຍໍ ໂທໂສຯ

ອນຸມຕິຍາ ປຸຈ຺ຉາ ອນຸມຕິປຸຈ຺ຉາ, ອນຸມຕິຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ອຘມ຺ມິກມ຺ປິ ວຸທ຺ຘສ຺ສ ອນຸມຕິ ອິຕໂຣ ປຝິກ຺ຂິປີຕຸໍ ນ ລກຕິ, ເຕນ ສາ ອນຸຊານິຕພ຺ພາວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສງ຺ຆວຸທ຺ທກໂຕ ປຝ຺ຘາຍ ອນຸມຕິ ປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ເຕນາຫ “ອນຸມຕິປຸຈ຺ຉາ ນາເມສາ”ຕິອາທິຯ ວຸທ຺ທກໂຕ ປຝ຺ຘາຍາຕິ ກຕິຝ຺ຘໂຕ ປຝ຺ຘາຍຯ ປຝິກາຕິ ອຸປຝ຺ຘາຕີຕິ ປຝິການໍ, ຍຖາຊ຺ຊຸເປໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ຕໍ ປຝິການໍຯ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາ ນ ກວິສ຺ສຕິ ປເທສຎາເຓ ຖິເຕຫີ ກາສິຕຕ຺ຕາຯ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສຕິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາເຓນ ສໍສນ຺ທິຕຕ຺ຕາຯ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ ອຝ຺ຝິຍນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂາຍນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ອຝ຺ໂຝ, ວິນິຈ຺ຉິຕພ຺ພໂວຫາໂຣຯ ຄາມໂກຊກນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ຄາເມ ໂສ

ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕໍ ຄາມໂກຊກໍ໚ ຊນປທໂກຊກນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ຊນປເທ ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕໍ ຊນປທໂກຊກໍ໚ ມຫາວິນິຈ຺ຊຍອມຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍສ຺ມິ ຣຊ຺ເຊ ໂສ ຊນປໂທ, ຕສ຺ສ ຣາຊຊານີຍໍ ມຫາວິນິຈ຺ຊຍອມຈ຺ຈໍ໚ ເສນາປຕິນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ຣຕ຺ໂຍ ໂສ ອມຈ຺ໂຈ, ຕສ຺ສ ເສນາປ ຕິ໚ ຕຖາ ອຸປຣາຊນ຺ຕິ ໚ ອິທໍ ປເນຕ຺ຖ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຸປເມຍຍຕ຺ຖານຸຣູປໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚ ອປຣາປຣໍ ນ ສຕ຺ຈຣ ຕິ ວິນິຈ຺ຊຍນາຣເທນ ວິນິຈ຺ຊິຕກາວໂຕ໚

ປກຍ຺ຖານໍ (ອ໚ ນິ໚ ຍິ໚ ໔໒໔໚໔໔) ອຸກ຺ກຍ຺ຖານໍ ສີລາທິອຕ຺ຖານໍ ໂພຊນໂຕ, ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິວເສນ ພຸທ຺ຊາທິທີ ກາສິຕຕ຺ຕາ ຈ ປກຍ຺ຖານໍ ວຈນປ຺ປພນ຺ຊານໍ ອາລຸອິຕິ ປາລຸອິ, ປຣິຍຕ຺ຕິຊມ຺ໂມ໚ ປຸຣິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຈ຺ຊິເມນ ອຕ຺ເຖນ ອນຸສນ຺ຊານໍ ອນຸສນ຺ຊິ໚ ອຕ຺ຖມ຺ເຂນ ປນ ປາລຸອິປເທສານມ຺ປິ ອນຸສນ຺ຊີ ໂທຕິເຍວ, ໂສ ຈ ປ຺ຸພາປຣານຸສນ຺ຊີ-ປ຺ຸຈ຺ຊານຸສນ຺ຊີ-ອຊ຺ຊາສຍານຸ ສນ຺ຊີ-ຍຖານຸສນ຺ຊີວເສນ ຈຕຸພ຺ພິໂຊ໚ ຕໍຕໍເທສນານໍ ປນ ປ຺ຸພາປຣສໍສນ຺ທນໍ ປ຺ຸພາປຣໍ໚ ປາລຸອິວເສນ ອນຸສນ຺ຊິວເສນ ປ຺ຸ ພາປຣວເສນາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚ ອຸຕ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ພ຺ຍຍຊນໂສ ອຕ຺ຖໂສ ຈ ອຸທ຺ຊໍ ອຸທ຺ຊໍ ຄທິຕໍ, ປຣິຍາປຸຕານວເສນ ເຈວ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຊາວເສນ ຈ ຫທເຍນ ຄທິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຕາຕ຺ຖິເກທີ ໂສຕພ຺ພໂຕ ສຸຕໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິຊມ຺ໂມ, ຕໍ ຊາເຣຕີຕິ ສຸຕຊໂຣ໚ ໂຍ ທີ ສຸຕຊໂຣ, ສຸຕໍ ຕສ຺ມິ ປຕິຍ຺ຖິຕໍ ໂທຕິ ສຸປ຺ປຕິຍ຺ຖິຕໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ "ສຸຕສ຺ສ ອາຊາຣກູໂຕ"ຕິ໚ ເຕນາທ "ຍສ຺ສ ທີ"ຕິອາທິ໚ ເອກປທໍ ເອກກ຺ຂຣມ຺ປິ ອວິນຍ຺ຖໍ ທຸຕ຺ວາ ສນ຺ນິຈິຍຕີຕິ ສນ຺ນິຈໂຍ, ສຸຕໍ ສນ຺ນິຈໂຍ ເອຕສ຺ມິນ຺ຕິ ສຸຕສນ຺ນິຈໂຍ໚ ອຊ຺ໂຊສາຍາຕິ ອນຸປວິສິຕ຺ວາ໚ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ນ ມຸສ຺ສຕິ໚

ຖິຕາ ປຄຸຕາຕິ ປຄຸຕາ ວາຈຸຄຸຄຕາ໚ ນິຈ຺ຈລິຕນ຺ຕິ ອປຣິວຕ຺ຕິຕໍ໚ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອລຸເລທີ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາ໚ ສມນຸຄຸຄາທິຕ຺ວາຕິ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຊາວເສນ ອຕ຺ຖໍ ໂອຄາເທຕ຺ວາ໚ ປພນ຺ຊສ຺ສ ວິພນ຺ຊາກາວໂຕ ຄງຄາໂສຕສທິສໍ, "ກວງຄໂສຕສທິສ"ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຖ, ອກິຕ຺ຕິມໍ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຸຕ຺ເຕກເທສສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ວຈສາ ປຣິຈໂຍ ອີຊ ນາຊິປ຺ເປໂຕ, ວຄຸຄາທິວເສນ ປນ ອຊິປ຺ ເປໂຕຕິ ອາທ "ສຸຕ຺ຕທສກ...ເປ... ສຊ຺ຊາຍິຕາ"ຕິ, "ທສ ສຸຕ຺ຕານິ ຄຕານິ, ທສ ວຄຸຄາຄຕາ"ຕິອາທິນາ ສລຸລກ຺ເຂຕ຺ວາ ວາ ຈາຍ ສຊ຺ຊາຍິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ມນສາ ອນຸ ອນຸ ເປກ຺ຂິຕາ ກາຄໂສ ນິຊ຺ຊາຍິຕາ ຈິນ຺ຕິຕາ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາ໚ ຣູປຄຕໍ ວິຍ ປລຸສາຍຕີຕິ ຣູປຄຕໍ ວິຍ ຈກ຺ຂຸສ຺ສ ວິກູຕໍ ທຸຕ຺ວາ ປລຸສາຍຕິ໚ ສຸປ຺ປຜິວິທ຺ຊາຕິ ນິຊ຺ຊຍໍ ນິຄຸຄຸມ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ສຸຍ຺ຖຸ ຍາຖາວໂຕ ປຜິວິທ຺ຊາ໚

ປຊ຺ຊຕິ ອຕ຺ໂຖ ລາຍຕີ ເອເຕນາຕິ ປທໍ, ຕເທວ ອຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຍຊເຕີຕິ ພ຺ຍຍຊນນ຺ຕິ ອາທ "ປທເມວ ອຕ຺ຖສ຺ສ ພ຺ຍຍຊນໂຕ ປທພ຺ຍຍຊນ"ນ຺ຕິ໚ ອກ຺ຂຣປາຣິປູຣິຍາ ປທພ຺ຍຍຊນສ຺ສ ປຣິມຕ຺ທລຕາ, ສາ ປນ ປາຣິປູຣີ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອາທ "ທສວິຊພ຺ຍຍຊນພຸທ຺ຊິໂຍ ອປຣິທາເປຕ຺ວາ"ຕິ໚ ອລຸລໍ ອຸປາຣມ຺ກກາຣນ຺ຕິ ຍຖານິກ຺ຂິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໂຕ ອລຸລໍ ຕສ຺ສ ອນຸໂລມກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາທຣຕິ໚ ຕທຕ຺ຖໍ ໂອຕາເຣຕີຕິ ຕສ຺ສ ອາທຍສຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖໍ ວິຈາເຣຕິ໚ ຕສ຺ສ ກຖາ ອປຣິມຕ຺ທລາ ນາມ ໂທຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອປຣິປຸຕ຺ຕກາວໂຕ໚ ຍຖານິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາວເສເນວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣມ຺ປິ ອາເນນ຺ໂຕ ພທີ ເອກ ປທມ຺ປິ ນ ຄຈ຺ຊຕີ ນາມ໚ ອມກ຺ເຂນ຺ໂຕຕິ ອວິນາເສນ຺ໂຕ໚ ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ສຸຍ຺ຖຸ ວວຕ຺ຖິຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຕຸລິກາຍ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍ໚ ຄມ຺ກີຣຕຣມຕ຺ຖໍ ຄເມນ຺ໂຕ ຄມ຺ກີຣມາຕິກາຍ ອຸທກໍ ເປເສນ຺ໂຕ ວິຍ໚ ອຸຕ຺ຕານມາຕິກາຍ ທີ ມຣິຍາທໍ ໂອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ອລຸລຖາ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ໚ ເອກໍເຍວ ປທໍ ອເນເກທີ ປຣິຍາເຍທີ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສໍວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ປທໍ ໂກຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ສິນ຺ ຊວາຊານີໂຍ ວິຍ໚ ໂສ ທີ ວຄຸຄິຕາຍ ຄຕິຍາ ປເທ ປທໍ ໂກຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຊຕິ໚ ກຖາມຄ຺ເຄນ ຕສ຺ສ ກຖາ ປຣິມຕ຺ທລາ ນາມ ໂທຕິ ຊມ຺ມໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ອນຸສນ຺ຊິໂຕ ປ຺ຸພາປຣໂຕ ອາຈຣິຍຸຄຸຄທໂຕຕິ ສພ຺ພໂສ ປຣິປຸຕ຺ຕກາວໂຕ໚

ອນຸປ຺ປພນ຺ເຊທີຕິ ວິສ຺ສຍ຺ເຄທີ ອາສຊ຺ຊມາເນທີ໚ ນາຕິສີຟໍ ນາຕິສຕິກໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ເອກຣສຕ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູ ປໍ ຊມ຺ມໍ ກເຖນ຺ໂຕ ວິສ຺ສຍ຺ກາຍ ກຖາຍ ກເຖຕິ ນາມ, ນ ອລຸລຖາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ໂຍ ກິກ຺ຂູ"ຕິອາທິມາທ໚ ອຣຄໍ ມນ຺ເຖນ຺ໂຕ ວິຍ, ອຸຕ຺ທຂາທນີຍໍ ຂາທນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ສີຟໍ ສີຟໍ ກຖນສ຺ສ ອຸທາທຣຕໍ, ຄທິຕໍ ຄທິຕເມວາຕິອາທີ ລງເພຕ຺ວາ ກຖນສ຺ສ໚ ປຸຣາຕປຕ຺ຕານ຺ຕເຣສຸ ທີ ປຣິປາຕິຍມານໂຄຊາ ກທາຈິ ທິສ຺ສຕິ, ເອວເມກຈ຺ຈສ຺ສ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ກຕ຺ຖຈິ ນ ທິສ຺ສຕິ໚ ໂອທາ ຍາຕິ ຖເປຕ຺ວາ໚ ໂຍປີຕິອາທິນາ ເອກຣູເປນ ກຖາຍ ອກຖນໍ ທສ຺ເສຕິ໚ ເປຕຄຸຄີ ນິຊ຺ຊາມຕຕ຺ທິກາເປຕສ຺ສ ມຸຂໂຕ ນິຈ຺ຊຣຕາກອຄຸຄີ໚ ວິຕ຺ຖາຍຕີຕິ ອປ຺ປຜິຕານຕມາປຊ຺ຊຕິ໚ ເກນຈິ ໂຣເຄນ ທຸກ຺ຂໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ນິຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕ໚ ກນ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ອຸກ຺ກຸຍ຺ຖິ ກໂຣນ຺ໂຕ ວິຍ໚ ອປ຺ປພນ຺ຊາ ນາມ ໂທຕິ ສຸເຂນ ອປ຺ປວຕ຺ຕກາວໂຕ໚ ອາຈຣິເຍທີ ທິນ຺ນນເຍ ຖິໂຕຕິ ອາຈຣິຍຸຄຸຄທໍ ອມຸລຸຈນ຺ໂຕ, ຍຖາ ຈ ອາຈຣິຍາ ຕໍ ຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສໍວຕ຺ເຕສຸໍ, ເຕເນວ ນເຍນ ສໍວຕ຺ເຕນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຈ຺ຊິນ຺ນຊານໍ ກຕ຺ວາຕິ "ນາຕິສີຟໍ ນາຕິສຕິກ"ນ຺ຕິອາທິນາ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອວິຈ຺ຊິນ຺ນໍ ກຖາປພນ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ໚ ອນຸສຍສມຸຄຸຄາຕາຍາຕິ ອີມິນາ

ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ຣິໂຍສານຕໍ ທສ຺ເສຕິ ຯ ເອວຣູເປ຺ນາຕິ ນຍິທໍ ເອກວຈນໍ ຕຕ຺ຕກວເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ອຖ ໂຂ ລກ຺ຂເຓ ປ຺ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຕຖາຣູເປ຺ເນວ ກິກ຺ຂຸສເຕນ ກິກ຺ຂຸສຫສ຺ເສນ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປ຺ລຸລງເກນາຕິ ປ຺ລຸລງກປ຺ເທເສນ, ປ຺ລຸລງ ກາສນນ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ວາຣນ຺ຕຣສາຂາຣຕໍ ອຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ, ອສາຂາຣຕໍ ປ຺ນ ວກ຺ຂເຕວາຕິ຺

໓໓໔຺ ອາຣມຕິ ເອເຕນາຕິ ອາຣາໂມ຺

໓໓໕຺ຂຸວເສວນນ຺ຕິ ນິຍຕເສວິຕໍ຺ ປ຺າສາທປ຺ຣິເວເຓຕິ ປ຺າສາທງຄເຓ຺ ນາກິຍາ ປ຺ຕິຍ຺ຖິຕານນ຺ຕິ ນາກິຍາ ກູມິຍໍ ປ຺ຕິຍ຺ຖິຕາ ນໍ຺ ອຣນ຺ຕຣານີຕິ ອຣວິວຣານິ ຕໍຕໍອຣານໍ ເວມຊ຺ຊຍ຺ຖານານີ຺

໓໓໖຺ສມາທິນ຺ນອຣລ຺ລສ຺ຕງໂຄ ອາຣລ຺ລິໂກ, ນ ອຣລ຺ລວາສມຕ຺ເຕນ຺

໓໓໗຺ນໂອສາເທນ຺ຕີຕິ ນ ອວສາເທນ຺ຕິ, ນ ອວສາທນາເປ຺ກ຺ຂາ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປ຺ລ຺ຫໍ ປ຺ຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປ຺ວຕ຺ຕີນີຕິ ປ຺ຄຸຕາ຺

໓໓໘຺ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ວິຫາຣສມາປ຺ຕ຺ຕິ ນາມ ເຖຣສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປ຺ຕ຺ຕິໂຍ, ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ປ຺ນ ນິໂຣຂສມາປ຺ຕ຺ຕິປິ ເວທິຕພ຺ພາ຺

໓໓໙຺ສາຂຸກາໂຣ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ທິນ຺ໂນ຺ ເຕນາຫ ກຄວາ “ຍຖາ ຕໍ ອານນ຺ໂທວ ສມ຺ມາ ພ຺ຍາກຣມາໂນ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ ຍາ”ຕິອາທິ຺ ສມ຺ມາຕິ ສຸຍ຺ຖຸ, ຍຖາອຊ຺ຊາສຍນ຺ຕິ ອຂິປ຺ປ຺າໂຍ຺ ເຍນ ທິ ຍໍ ຍຖາຈິຕ຺ຕໍ ກຖິຕໍ, ຕໍ ສມ຺ມາ ກຖິຕໍ ນາມ ໂທຕິ຺ ສມ຺ປ຺ຕ຺ຕວເສນ ທິ ຍຖາກາຣີ ຕຖາວາທີ ໂສກຕິ຺ ເຕນາຫ “ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຈ຺ຈວິກເມວາ”ຕິອາທິ຺ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ກິກ຺ຂຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ເຕ ສີລາທີນໍ ອາຄຕຍ຺ຖາເນ ເຕສໍ ສຸວິທິຕຕ຺ຕາ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ຕານິ ປ຺ຣິປ຺ູເຣຕີຕິ ອາຫ “ສີລສ຺ສ ອາຄຕຍ຺ຖາເນ”ຕິອາທິ຺ ມຄ຺ຄາທິປ຺ສວນາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາເປ຺ຕ຺ວາ ປ຺ຣິປ຺າກໍ ຄເມຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໓໔໐຺ “ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອຕິເທສວເສນ ສງເຂປ຺ໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ “ອາຍສ຺ມາ ທິ ເຣວໂຕ”ຕິອາທິມາຫ຺

໓໔໔຺ອປ຺ເຣປິນາມປ຺ປ຺ກາເຣ ກິເລເສຕິ ອປ຺ເຣປິ ນານປ຺ປ຺ກາເຣ ໂທສໂມຫາທິກິເລເສ຺ ຂຸນິຕ຺ວາຕິ ວິຂເມຕ຺ວາ຺

໓໔໓຺ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ເອວໍ ພ຺ຍາກາສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຂ຺ ສກລມ຺ປິ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕວິຖິຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕນ຺ ຕິ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຈກ຺ຂຸສນ຺ນິສ຺ສິຕເມວ ປ຺ນ ວິລ຺ລາຕໍ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາຕໍ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຈນໍ, ຕທນນ຺ຕຣໍ ສນ຺ຕີຣຕນ຺ຕິ ອາທິນາ ສຕ຺ຫໍ ສຸຂຸມໍ ອຕິອິຕ຺ຕຣຂຕວນ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕນານຕ຺ຕໍ຺ ຂນ຺ຂາທິນລ຺ຈ ນານຕ຺ຕສງຂາຕໍ ຂນ຺ຂນ຺ຕຣາທີ຺ ປ຺ຖວີກສິເຓ ປ຺ຖມຊ຺ຊານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເຖວ ຕຕິຍໍ ຊານນ຺ຕິອາທິນາ ອາຣມ຺ມຕໍ ອນຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ຊານສ຺ເສວ ເອກ ນ຺ຕຣິກກາເວນ ອຸກ຺ກມນໍ ຊາໂນກ຺ກນ຺ຕິກໍ ນາມ຺ ປ຺ຖວີກສິເຓ ປ຺ຖມໍ ຊານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປ຺ນ ຕເທວ ເຕໂຊກສິເຓຕິອາທິນາ ຊານໍ ອນຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຣມ຺ມຕສ຺ເສວ ເອກນ຺ຕຣິກກາເວນ ອຸກ຺ກມນໍ ອາຣມ຺ມໂຕກ຺ກນ຺ຕິກໍ ນາມ຺ “ປ຺ຖມຊ຺ຊານໍ ປ຺ລ຺ຈງ ຄິກ”ນ຺ຕິອາທິນາ ຍາວ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນໍ ທຸວງຄິກນ຺ຕິ ຊານງຄມຕ຺ຕສ຺ເສວ ວວຕ຺ຖາປ຺ນໍ ອງຄວວຕ຺ຖານໍ຺ “ອິທໍ ປ຺ຖວີກສິຕໍ…ເປ຺… ອິທໍ ໂອທາຕກສິຕ”ນ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຕມຕ຺ຕສ຺ເສວ ວວຕ຺ຖາປ຺ນໍ ອາຣມ຺ມຕວວຕ຺ຖານໍ຺ ປ຺ຖວີກສິເຓ ປ຺ຖມໍ ຊານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອິຕເຣສມ຺ປິ ສມາປ຺ຊ຺ຊນໍ ອງຄສງກນ຺ຕິ຺ ປ຺ຖວີກສິເຓ ປ຺ຖມໍ ຊານໍ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕເທວ ອາ ໂປ຺ກສິເຓຕິ ເອວໍ ສພ຺ພກສິເຓສຸ ເອກສ຺ເສວ ຊານສ຺ສ ສມາປ຺ຊ຺ຊນໍ ອາຣມ຺ມຕສງກນ຺ຕິ຺ ເອກໂຕວຫ຺ຒນໍ ອຸກໂຕວຫ຺ຒນນ຺ຕິ ອິທໍ ຂນ຺ຂາທິເທສນາຍໍ ລພ຺ກຕິ຺ ອກິຂມ຺ມກາຊນິເຍ ທິ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຂໍ ກາເຊນ຺ໂຕ ກຄວາ ຕິເກ ຄເຫຕ຺ວາ ທຸເກສຸ ປ຺ກ຺ຂິປິ, ທຸເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຕິເກສຸ ປ຺ກ຺ຂິປິ, ອິທໍ ເອກໂຕວຫ຺ຒນໍ຺ ຕິເກ ຈ ທຸເກ ຈ ອຸກໂຕວຫ຺ຒນນິຫາເຣນ ກເຖສິ, ອິທໍ ອຸກໂຕວຫ຺ຒ ນໍ຺ ເອວໍ ເສສຂນ຺ເຂສຸ ຂາຕາຍຕນາທີສຸ ຈ ຍຖາຣຫໍ ວິກງຄປ຺ປ຺ກຣເຓ (ວິກ຺ ໓໔-໓໓; ໑໔໔-໑໔໖, ໑໗໓-໑໗໔) ອກິຂມ຺ມກາຊນິເຍ ອາຄຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ເຕນາຫ “ອາກິຂມ຺ມິກຂມ຺ມກຖິກສ຺ເສວ ປ຺າກຜ”ນ຺ຕິ຺ ຂນ຺ຂາທີສຸ ສກາວຂມ຺ເມ ສຸ ຕີສຸ ລກ຺ຂເຓສຸ ປ຺ລ຺ລຕ຺ຕິຍໍ ສມຍນ຺ຕເຣສຸ ຈ ໂກສລ຺ລາກາວໂຕ ອຍໍ ສກວາໂທ ອຍໍ ປ຺ຣວາໂທຕິ ນ ຊານາຕິ຺ ຕໂຕ ເອວ ສກວາທໍ…ເປ຺… ຂມ຺ມນ຺ຕຣໍ ວິສໍວາເທຕິ຺ ຂນ຺ຂາທີສຸ ປ຺ນ ກຸສລຕາຍ ອາກິຂມ຺ມິໂກ ສກວາທໍ…ເປ຺… ນ ວິສໍວາເທຕິ຺

໓໒໔໕ຈິຕຸຕໍອຕຸຕໂນ ວເສ ວຕຸເຕຸ ສກໂກຕິ ປຜິສຽຂານກາວນາພເລຫິ ປຣິຄຸຄຸຫນສມຕຸຖຸຕາໆ ອິທານີ ຕມຕຸຖໍ ພຸຍຕິ ເຣາໂຕ ອນຸວຍໂຕ ຈ ວິກາເວຕຸ "ທຸປຸປລຸໂລ ຫີ"ຕິອາທິມາຫໆ ຕຕຸຖ ສພຸພານສຸສາຕິ ສພຸພານິ ອສຸສໆ ວິເສວິຕວິປຸຜນຸທິຕານິ ຕິ ກິເລສວິສູກາຍິການີ ເຈວ ທຸຈຸຈຣິຕວິປຸຜນຸທິຕານິ ຈໆ ກລຸຊີຕຸວາຕິ ມທຸທິຕຸວາໆ ພທີຕິ ກມຸມຜຸຖານໂຕ ພທີ ປຸຖຸຕຸ ຕາຣມຸມເຕໆ

໓໒໔໕ປຣິຍາເຍນາຕິ ເອຕຸຖ ປຣິຍາຍ-ສທຸໂທ "ອຕຸຖິ ຊຸເວສ, ພຸຣາຫຸມຕ, ປຣິຍາໂຍ"ຕິອາທິສຸ (ອໆ ນິໆ ໗ໆ໑໑; ປາຣາໆ ໓-໙) ວິຍ ການຕຸໂຖຕິ ອາຫ "ໂສການການຕໍ ອຕຸຖີ"ຕິໆ ຍທິ ກຄວາ – "ອິສ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ກິກຸຂຸ ປຈຸຂາກຕຸຕໍ ປີຕຸຫປາຕປຜິກຸການຸ ໂຕ"ຕິອາທິນາ ອຕຸຕໂນ ມຫາໂພສິປລຸລງກໍ ສນຸສາຍາຫ, ເອວໍ ສນຸເຕ ສມຸມາສມຸພຸທຸເສເທວ ສງຫາຣາໂມ ໂສເກຕພຸໂພ, ນ ອຄຸເລຫິຕິ ອາປນຸນນຸຕິ ອາຫ "ອປີຈ ປຈຸຊິມໍ ຊນຕ"ນຸຕິອາທິໆ ນິພຸພານຕຸຖາຍ ປຜິປຕຸຕິສາຣໍ ເອຕສຸສາຕິ ປຜິປຕຸຕິສາໂຣ, ຕໍ ປຜິປຕຸຕິສາຣໍໆ ນິປຸປຣິຍາເຍເນວາຕິ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ເລເສນ ວິນາ ມຸຂຸເຍນ ນເຍເນວໆ ໂຍ "ອຣຫຕຸຕໍ ອປຸປຕຸວາ ນ ວຸຜຸຖິສຸສາມີ"ຕິ ທລຸຫສມາທານໍ ກຕຸວາ ນິສິນຸໂນ ຕໍ ອສິຄນຸຕຸວາວ ອຸຜຸຖຫຕີໆ ເອວຣູເປນ ອິທໍ ໂຄສິງຄສາລວນໍ ໂສກຕິ, ສາສເນ ສພຸພາຣມຸການໍ ຕທຕຸຖຸຕາຕິ ອຕຸໂຖໆ ອາສວກຸຂຍາວທໍ ປຜິປຕຸຕີ ອາຣກິຕຸວາ ອາສວກຸຂເຍເນວ ເທສນາຍ ປຣິໂຍ ສາປີຕຕຸຕາ ຍຖານຸສນຸສິນາວ ເທສນໍ ນິຜຸຖເປສີຕິໆ

ມຫາໂຄສິງຄສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາໆ

໓ໆ ມຫາໂຄປາລກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

໓໔໓ໆຕຕຸຖາຕິ ໂຄປາລກສຸຕຸເຕໆ ຕິສຸໂສ ກຖາຕິ (ອໆ ນິໆ ຜິໆ ໓ໆ໑໑ໆ໑໗) ຕິສຸໂສ ອຜຸຖກຖາ, ຕິວິສາ ສຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖວຕຸຕ ນາຕີ ອຕຸໂຖໆ ເອເກາ ປທໍ ນາລຸອໍ ມູລໍ ເອຕິສຸສາຕິ ເອວໍສລຸຜິຕາ ເອການາລຸອິກາ, ເອເກາ ວາ ປທໍ ນາລຸອໍ ອຕຸຖນິຄຸຄມນຄຸໂຄ ເອຕິສຸສາຕິ ເອການາລຸອິກາໆ ເຕນາຫ "ເອເກາປທສຸສ ອຕຸຖກຖນ"ນຸຕິໆ ຈຕຸຕາໂຣ ອໍສາ ກາຄາ ອຕຸຖສລຸລກຸຂຕູປາຍາ ເອຕິສຸສາຕິ ຈຕຸຣສຸສາໆ ເຕນາຫ "ຈຕຸກຸກໍ ພນຸສິຕຸວາ ກຖນ"ນຸຕິໆ ນິຍມໂຕ ນິສິນຸນສຸສ ອາຣທຸສສຸສ ວຕຸໂຕ ສໍວຕຸໂຕ ເອຕິສຸສາ ອຕຸຖີຕິ ນິສິນຸນວຕຸຕິກາ, ຍຖາຣທຸສສຸສ ອຕຸຖສຸສ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ປຣິໂຍສາປີກາຕິ ອຕຸໂຖໆ ເຕນາຫ "ປຕຸທິຕໍ ໂຄປາລກໍ ທສຸເສຕຸວາ"ຕິອາທິໆ ເອເກາປທສຸສາຕິ ປີຕຸຫຕຸຖທສຸສນວເສນ ພທຸນຸນໍ ປທານໍ ເອກຊຸຊໍ ອຕຸຖໍ ອກເຖຕຸ ວາ ເອກເມກສຸສ ປທສຸສ ອຕຸຖວຕຸຕນາໆ ອຍໍ ສພຸພຕຸເຖວ ລພຸກາຕີໆ ຈຕຸກຸກໍ ພນຸສິຕຸວາຕິ ກຕຸຫປກຸເຂ ອຸປມູປເມຍຸຍທຸວຍໍ, ຕຖາ ສຸກຸກປກຸເຂຕິ ອິທໍ ຈຕຸກຸກໍ ໂຍເຊຕຸວາໆ ອຍໍ ອິທີເສສຸ ເອວ ສຸຕຸເຕສຸ ລພຸກາຕີໆ ປຣິໂຍສານຄມນນຸຕິ ເກຈິ ຕາວ ອາຫຸ – "ກຕຸຫປກຸເຂ ອຸປມໍ ທສຸເສຕຸວາ ອຸປມາ ຈ ນາມ ຍາວເທວ ອຸປເມຍຸຍສມຸປຜິທານຕຸຖາຕິ ອຸປເມຍຸຍຕຸຖໍ ອາຫຣິຕຸວາ ສໍກິ ເລສປກຸຂນິທຸເທໂສ ຈ ໂວທານປກຸຂວິກາວນຕຸຖາຍາຕິ ສຸກຸກປກຸຂມຸປີ ອຸປມູປເມຍຸຍວິກາເຄນ ອາຫຣິຕຸວາ ສຸຕຸຕຕຸຖສຸສ ປຣິໂຍສາປນ"ນຸຕິໆ ກຕຸຫປກຸເຂ ອຸປເມຍຸຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ປຣິໂຍສານຄມນາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍໆ ອປເຣ ປນ "ກຕຸຫປກຸເຂ ສຸກຸ ກປກຸເຂ ຈ ຕໍຕໍອຸປມູປເມຍຸຍຕຸຖານໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ປຣິໂຍສາເປຕຸວາວ ກຖນໍ ປຣິໂຍສານຄມນ"ນຸຕິ ວທນຸຕິໆ ອຍນຸຕິ ນິສິນຸນວຕຸຕິ ກາໆ ອິສາຕິ ອິມສຸມີ ໂຄປາລກສຸຕຸເຕໆ ສພຸພາຈຣິຍານໍ ອາຈິຕຸຕາຕິ ສພຸເພຫິປີ ປຸພຸພາຈຣິເຍຫິ ອາຈຣິຕາ ສໍວຕຸຕິຕາ, ຕຖາ ເຈວ ປາລຸອິ ປວຕຸຕາຕີໆ

ອງຄີຍນຸຕິ ອວຍວກາເວນ ລາຍນຸຕີຕິ ອງຄານີ, ກາຄາໆ ຕານີ ປເນຕຸຖ ຍສຸມາ ສາວຊຸຊສກາວານີ, ຕສຸມາ ອາຫ "ອງເຄຫີຕິ ອຄຸຕໂກຜຸຖາເສຫີ"ຕິໆ ໂຄມຕຸຫລນຸຕິ ໂຄສມູຫໍໆ ປຣິຫຣິຕຸນຸຕິ ຣກຸຂິຕຸໍໆ ຕໍ ປນ ປຣິຫຣຕໍ ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ວິຈຣຕານຸຕິ ອາຫ "ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ວິຈຣິຕຸ"ນຸຕິໆ ວຫຸຜິນຸຕິ ຄຸນຸນໍ ພທຸກາວໍ ພທຸໂຄຣສຕາສງຂາຕໍ ປຣິວຸທຸສີໆ "ເອຕຕກມິທ"ນຸຕິ ຣູປີຍຕີຕິ ຣູປໍ, ປຣິມານປຣິຈຸເຂໂທປີ ສຣີຣຣູປມຸປີຕິ ອາຫ "ຄຜນໂຕ ວາ ວຕຸຕໂຕ ວາ"ຕິໆ ນ ປຣິເຍສຕິ ວິນຜຸຖກາວສຸເສວ ອຊານນໂຕໆ ນີລາຕິ ເອຕຸຖ ອິຕິ-ສທຸໂທ ອາທິອຕຸໂຖໆ ເຕນ ເສຕສພລາທິວຕຸຕໍ ສງຄຄຸຫາຕີໆ

ສນຸສຕຸຕິສູລາທີຕິ ເອຕຸຖ ອິສຸສາສາຈຣິຍານໍ ຄາວິສຸ ກຕໍ ສນຸລກຸຂຕໍໆ ກຸມາຣກຕຸຕິຄຕານໍ ຄາວິສຸ ກຕໍ ສຕຸຕິລກຸຂຕໍໆ ອິສຸສຣກຕຸຕິຄຕານໍ ຄາວິສຸ ກຕໍ ສູລລກຸຂຕນຸຕິ ໂຍຊນາໆ ອາທິ-ສທຸເທນ ຣາມວາສຸເທວຄຕາທີນໍ ຄາວິສຸ ກຕໍ ຜຣສຸຈກຸກາ ທິລກຸຂຕໍ ສງຄຕຸຫາຕີໆ

ນີລມກ຺ຂິກາຕິ ປີງຄລມກ຺ຂິກາ, ຊຸທ຺ທມກ຺ຂິກາ ເອວ ວາຯ ສຜຕິ ຣຸຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ສາຜິກາ, ສໍວຫ຺ສາ ສາຜິກາຕິ ອາສາຜິກາຯ ເຕນາຫ "ວຑ຺ຒນ຺ຕີ"ຕິອາທິຯ

ວາເກນາຕິ ວາກປ຺ຕ຺ເຕນຯ ຈີຣເກນາຕິ ປີໂລຕິເກນຯ ອນ຺ໂຕວສ຺ເສຕິ ວສ຺ສກາລສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕເຣຯ ນິຄ຺ຄາຫນ຺ຕິ ສຸສ຺ມາຣາທິຄ຺ ຄາຫຣທີຕໍຯ ປີຕນ຺ຕິ ປານີຍສ຺ສ ປີຕກາວໍຯ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທິປ຺ຣິສ຺ສເຍນ ສາສງ຺ໂກ ສປ຺ປ຺ຜິກໂຍຯ

ປ຺ຍ຺ຈ ອຫານີ ກູຕານີ ເອຕສ຺ສາຕິ ປ຺ຍ຺ຈາຫິໂຕ, ໂສ ເອວ ວາໂຣຕິ ປ຺ຍ຺ຈາຫິກວາໂຣຯ ເອວໍ ສຕ຺ຕາຫິກວາໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຈິຕ຺ຕຜຸຄານນ຺ຕິ ຈຣິຕຜຸຄານໍ ໂຄຈຣຄ຺ຄຫິຕຜຸຄານໍຯ

ປີຕຸຜຸຄານນ຺ຕິ ປີຕຣາ ກາຕພ຺ພຜຸຄານໍ, ປີຕຣາ ກາຕພ຺ພກຣຕານ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍຖາຣຸຈີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຄຸນ຺ນໍ ຣຸຈີອນຸຣູປ໌ ໂຄຈຣກູມິຍໍ ວາ ນທີປາຣໍ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຯ ໂຄກຕ຺ຕນ຺ຕິ ກປ຺ປາສຜຸຄິກາທີມີສ຺ສໍ ໂຄກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໍ ກຕ຺ຕໍ, ກຕ຺ຕຄ຺ຄຫເຕເນວ ຍາຄຸປີ ຄຫິຕາຯ

໖໔໗ຯ "ທ຺ວິຫາກາເຣທີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອາກາຣທ຺ວຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຄຕນ຺ໂຕ ວາ ສມ຺ຜຸຄານ຺ໂຕ ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາຕິ "ອຸປ຺ຈໂຍ ສນ຺ຕຕີ"ຕິ ຊາຕີ ທ຺ວິຮາ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຫທຍວຕ຺ຖຸໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ "ທສ ອາຍຕນານີ ປ຺ຍ຺ຈທສ ສຸຂຸມຣູປານີ"ຕິ ເອວໍ ຣູປກຕ຺ຫປາລຸອິຍໍ (ຮຯ ສຯ ໖໔໑-໖໔໔) ອາຄຕາຯ ປ຺ຍ຺ຈວີສຕິ ຣູປໂກຜ຺ຄາສາຕິ ສລກ຺ຂຕໂຕ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍສງ຺ກຣາກາວໂຕ ຣູປກາຄາຯ ຣູປໂກຜ຺ຄາສາຕິ ວາ ວີສຸໍ ວີສຸໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ກລາປກາເວເນວ ປວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຣູປກລາປາຯ ໂກຜ຺ຄາສາຕິ ຈ ອໍສາ, ອວຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂກຜ຺ຄນ຺ຕິ ວາ ສຣີຣໍ, ຕສ຺ສ ອໍສາ ເກສາທໂຍ ໂກຜ຺ຄາສາຕິ ອຍ຺ເຍປີ ອວຍວາ ໂກຜ຺ຄາສາ ວິຍ ໂກຜ຺ຄາສາຯ ເສຍ຺ຍຖາປີຕິ ອຸປມາສໍສນ຺ທນໍຯ ຕຕ຺ຖ ຣູປີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຣູປີ ສລກ຺ຂຕໂຕ ຍາເຕນ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາຯ ອຣູ ປີ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ຕໍ ຣູປີ ນິສ຺ສາຍ ອາຣມ຺ມຕຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາເນ ເວທນາທິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ເຮ "ອຣູປ"ນ຺ຕິ ວວຕ຺ຖ ເປຕ຺ວາຯ ຣູປາຣູປີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປຸນ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຣຸປ຺ປນລກ຺ຂຕໍ, ຕໍ ຣູປີ, ຕທຍ຺ຍໍ ອຣູປີ, ອຸກຍວິນິມຸຕ຺ຕໍ ກິຍ຺ຈິ ນຕ຺ຖິ ອຕ຺ຕາ ວາ ອຕ຺ຕນິຍໍ ວາຕິ ເອວໍ ຣູປາຣູປີ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ ຕທຸກຍຍ຺ຈ ອວິຊ຺ຊາທິນາ ປຈ຺ຈເຍນ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຈາທິລກ຺ຂຕໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ໂຍ ກລາປສມ຺ມສນາທິກ຺ກເມນ ກມ຺ມຜ຺ຄານໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ໂສ ນ ວຑ຺ຒຕີຕິ ໂຍຊນາຯ

ເອຕ຺ຕກໍຣູປີ ເອກສມ຺ຜຸຄານນ຺ຕິ ຈກ຺ຂາຍຕນໍ, ໂສຕຆານຊິວ຺ຫາກາຍາຍຕນໍ ອິຕ຺ຖິນ຺ທຣິຍໍ ປຸຣິສິນ຺ທຣິຍໍ ຊີວິຕິນ຺ທຣິຍນ຺ຕິ ອຜ຺ຄວິຣໍ ກມ຺ມວເສນ, ກາຍວິຍ຺ຍຕ຺ຕິ ວຈີວິຍ຺ຍຕ຺ຕີຕິ ອິທໍ ທ຺ວຍໍ ຈິຕ຺ຕວເສນາຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປີ ເອກສມ຺ຜຸຄານໍຯ ສທ຺ທາຍ ຕນເມກໍ ອຸຕຸຈິຕ຺ຕວເສນ ທ຺ວິສມ຺ຜຸຄານໍຯ ຣູປສ຺ສ ລຫຸຕາ ມຸທຸຕາ ກມ຺ມຍ຺ຍຕາຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປີ ອຸຕຸຈິຕ຺ຕາຫາຣວເສນ ຕິສມ຺ຜຸຄານໍຯ ຣູປຄນ຺ຮຣສໂຜຜ຺ຄພ຺ພາຍຕນໍ ອາກາສຮາຕຸ ອາໂປຮາຕຸ ກພລຸອິກາໂຣ ອາຫາໂຣຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປີ ອຸຕຸຈິຕ຺ຕາ ຫາຣກມ຺ມວເສນ ຈຕຸສມ຺ຜຸຄານໍຯ ອຸປ຺ຈໂຍ ສນ຺ຕຕິ ຊຣຕາ ຣູປສ຺ສ ອນິຈ຺ຈຕາຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປີ ນ ກຸໂຕຈິ ສມ຺ຜຸຄາຕີຕິ ນ ຊາ ນາຕິຯ ສມ຺ຜຸຄານໂຕ ຣູປີ ອຊານນ຺ໂຕຕິອາທີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ "ຄຕນ຺ໂຕ ຣູປີ ອຊານນ຺ໂຕ"ຕິອາເທສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ກມ຺ມລກ຺ຂໂຕຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕກມ຺ມໍ ລກ຺ຂຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ກມ຺ມລກ຺ຂໂຕ, ພາໂລຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ – "ຕີຕິມານີ, ກິກ຺ຂເວ, ພາລສ຺ສ ພາລລກ຺ຂຕານີຯ ກຕມານີ ຕີຕິ? ທຸຈ຺ຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ໂຫຕິ, ທຸພ຺ກາສິຕກາສີ, ທຸກ຺ກຍກມ຺ມກາຣີຯ ອິມານີ ໂຂ…ເປ… ລກ຺ຂຕານີ"ຕິ (ອຯ ນິຯ ໖໗໘; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໑໖)ຯ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ສຸຈຣິຕກມ຺ມໍ ລກ຺ຂຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ກມ຺ມລກ຺ຂໂຕ, ປຕ຺ຫິໂຕຯ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ເຈຕໍ – "ຕີຕິມານີ, ກິກ຺ຂເວ, ປຕ຺ຫິຕສ຺ສ ປຕ຺ຫິຕລກ຺ຂຕານີຯ ກຕມານີ ຕີຕິ? ສຸຈິນ຺ຕິຕຈິນ຺ຕີ ໂຫຕິ, ສຸກາສິຕກາສີ, ສຸກຕກມ຺ມກາຣີຯ ອິມານີ ໂຂ…ເປ… ປຕ຺ຫິຕລກ຺ຂຕານີ"ຕິ (ມຯ ນິຯ ໖໗໘໖; ອຯ ນິຯ ໖໗໖; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໑໖)ຯ ເຕນາຫ "ກຸສລາກຸສລໍ ກມ຺ມໍ ປຕ຺ຫິຕພາລລກ຺ຂຕ"ນ຺ຕີຯ ພາເລ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຕ຺ຫິເຕ ນ ເສວຕີຕິ ຍໍ ພາລປຸຄ຺ຄເລ ວຊ຺ເຊຕ຺ ວາ ປຕ຺ຫິຕເສວນໍ ອຕ຺ຖກາເມນ ກາຕພ຺ພໍ, ຕໍ ນ ກໂຣຕີຯ ຕຖາກູຕສ຺ສ ອຍມາທີນໂວຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຸນ "ພາເລ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ"ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ກຄວຕາ "ອິທໍ ໂວ ກປ຺ປຕີ"ຕິ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ, ຕທນຸໂລມຍ຺ເຈ, ຕໍ ກປ຺ປີຍໍຯ ຍໍ "ອິທໍ ໂວ ນ ກປ຺ປຕີ"ຕິ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕທນຸໂລມຍ຺ເຈ, ຕໍ ອກປ຺ປີຍໍຯ ຍໍ ໂກສລ຺ລສມ຺ກູຕໍ, ຕໍ ກຸສລໍ, ຕປ຺ປຜິປກ຺ຂໍ ອກຸສລໍຯ ຕເທວ ສາວຊ຺ຊໍ, ກຸສລໍ ອນວຊ຺ຊໍຯ ອາປຕ຺ຕິໂຕ ອາທີໂຕ ທ຺ເວ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຮາ ຄຣຸກໍ, ຕທຍ຺ຍໍ ລຫຸກໍຯ ຮມ຺ມໂຕ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ ຄຣຸກໍ, ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ ລຫຸກໍຯ ສປ຺ປຜິກາຣໍ ສເຕກິຈ຺ຈໍ, ອປ຺ປຜິກາຣໍ ອເຕກິຈ຺ຈໍຯ ຮມ຺ມຕານຸຄຕໍ ກາຣຕໍ, ອິຕຣໍ ອກາຣຕໍຯ ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕຕິ ກປ຺ປີຍາກ

ປ຺ປີຍໍ ຄຣຸກລຫຸກໍ ສເຕກິຈ຺ຉາເຕກິຈ຺ຉໍ ອຊານນ຺ໂຕ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ກຕ຺ວາ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ກຸສລາກຸສລໍ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊໍ ກາຣຕາກາຣຕໍ ອຊານນ຺ໂຕ ຂນ຺ຘາທີສຸ ອກຸສລຕາຍ ຣູປາຣູປປ຺ຣິຄ຺ຄຫມ຺ປີ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ກຸໂຕ ຕສ຺ສ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຑ຺ຒນາ។ ເຕນາຫ ''ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຑ຺ເຒຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຕິ។

ໂຄວຕສທິເສ ອຕ຺ຕກາເວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ ອາສາຜິກາ ວິຍາຕິ ອາສາຜິກາຕິ ອາຫ ''ອກຸສລວິຕກ຺ກໍ ອາສາຜິກໍ ອຫາເຣຕ຺ວາ''ຕິ។

''ຄຕ຺ໂຖຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ປລ຺ຈນ຺ເນຕໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອຘິວຈນ''ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ (ອ។ ນິ។ ໓។໔໖) ລທີ ວຕມ຺ເຂຫີ ວິສ຺ສນ຺ທມານຍູໂສ ຄຕ຺ໂຖ ວິຍ ປີໂລຕິກຂຕ຺ເທນ ລທີ ທ຺ວາເຣທີ ວິສ຺ສນ຺ທມານກິເລສາສຸຈິ ອຕ຺ຕກາວໂຕ ສຕິສໍວເຣນ ປິທ ຫິຕພ຺ໂພ, ອຍໍ ປນ ເອວໍ ນ ກໂຣຕີຕິ ອາຫ ''ຍຖາ ໂສ ໂຄປາລໂກ ວຕໍ ນ ປຜິຈ຺ຉາເທຕິ, ເອວໍ ສໍວຣໍ ນ ສມ຺ປາເທຕີ''ຕິ។

ຍຖາ ຘູໂມ ອິນ຺ຘນໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມາໂນ ສຕ຺ໂຫ ສຸຂຸໂມ ຕໍ ຕໍ ວິວຣໍ ອນຸປ຺ວິສ຺ສ ພ຺ຍາເປນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ຫໍສມກາສາທິປ຺ຣິສ຺ສ ຍໍ ວິໂນເທຕິ, ອຄ຺ຄິຊາລສມ຺ຍຸຖານສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຘມ຺ມເທສນາຒາຕສ຺ສ ອິນ຺ຘນກູຕໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມຊາຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານາ ສຕ຺ຫາ ສຸຂຸມາ ຕໍ ຕໍ ຂນ຺ຘນ຺ຕຣໍ ອາຍຕນນ຺ຕຣຍ຺ຈ ອນຸປ຺ວິສ຺ສ ພ຺ຍາເປຕິ, ສຕ຺ຕານໍ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ ທິປ຺ຣິສ຺ສຍໍ ວິໂນເທຕິ, ຒາຕຄ຺ຄິຊາລສມ຺ຍຸຖານສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄໂມຕິ ຘູໂມ ວິຍາຕິ ຘູໂມຕິ ອາຫ 'ໂຄປາລໂກ ຘູມໍ ວິຍ ຘມ຺ມເທສ ນາຘູມໍ ນ ກໂຣຕີ''ຕິ។ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ກາຕພ຺ພາ ຕທນຸຈ຺ຉວິກາ ຘມ຺ມກຖາ ອຸປນິສິນ຺ນກຖາ។ ກຕສ຺ສ ທານາທິປ຺ຸລ຺ລສ຺ສ ອນຸໂມທນກຖາ ອນຸໂມທນາ។ ຕໂຕຕິ ຘມ຺ມກຖາທີນໍ ອກຣຕໂຕ។ ''ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ຄຸຕວາ''ຕິ ນ ຊານ ນ຺ຕີຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຕ຺ຕໂນ ຊານາປນ຺ຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມກຖາທີ ນ ກາຕພ຺ພເມວາຕິ? ສຈ຺ຈໍ, ນ ກາຕພ຺ພເມວ, ສຸທ຺ຘາສເຍນ ປນ ຘມ຺ເມ ກຖິເຕ ຕສ຺ສ ຄຸຕຊານນຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ ກຄວາ –

''ນາກາສມານໍ ຊານນ຺ຕິ, ມິສ຺ສໍ ພາເລຫີ ປຕ຺ຑິຕໍ;

ກາສເຍ ໂຊຕເຍ ຘມ຺ມໍ, ປຄ຺ຄຕ຺ເຫ ອິສີນໍ ຘຊ''ນ຺ຕິ។ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໔໑);

ຕຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຕິຕ຺ຖໍ, ນທີຕລຸອາກາທີນໍ ນຫານາທິອຕ຺ຖໍ ໂອຕຣຕຍ຺ຖານໍ។ ຍຖາ ປນ ຕໍ ອຸທເກນ ໂອຕິຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ສຣີຣມລໍ ປວາເຫຕິ, ປ຺ຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທຕິ, ວິສຸທ຺ຘີ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ເອວໍ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສມີປໍ ໂອຕິຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ຘມ຺ມູທ ເກນ ຈິຕ຺ຕມລໍ ປວາເຫນ຺ຕິ, ປ຺ຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ, ວິສຸທ຺ຘີ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ຕິຕ຺ຖໍ ວິຍາຕິ ຕິຕ຺ຖໍ។ ເຕນາຫ ''ຕິຕ຺ຖກູ ເຕ ພຫຸສ຺ສຸຕກິກ຺ຂູ''ຕິ។ ພ຺ຍລ຺ຊນໍ ກຖໍ ໂຣເປຕພ຺ພນ຺ຕິ, ກນ຺ເຕ, ອິທໍ ພ຺ຍລ຺ຊນໍ ອຍໍ ສທ຺ໂທ ກຖໍ ອິມສ຺ມິ ອຕ຺ເຖ ໂຣເປຕພ຺ໂພ, ເກນ ປກາເຣນ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວາຈໂກ ຊາໂຕ។ ''ນິຣູເປຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວາ ປາໂຖ, ນິຣູເປຕພ຺ພໍ ອຍໍ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ ກຖເມຕ຺ຖ ນິຣຸລ຺ຫາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ອິມສ຺ສ ກາສິຕສ຺ສ ໂກ ອຕ຺ໂຖຕິ ສທ຺ທຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຕິ។ ອິມສ຺ມິ ຖາເນຕິ ອິມສ຺ມິ ປາລຸອິປເທເສ។ ປາລຸອິ ກີ ວເທຕີຕິ ກາວຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉຕິ។ ອຕ຺ໂຖ ກີ ທີເປຕີຕິ ກາວຕ຺ຖໍ ວາ ສງ຺ເກຕຕ຺ຖໍ ວາ។ ນ ປ຺ຣິປຸຈ຺ຉຕີຕິ ວິມຕິຈ຺ເຉທນປຸຈ຺ຉາວເສນ ສພ຺ພໂສ ປຸຈ຺ຉໍ ນ ກໂຣຕິ។ ນ ປ຺ຣິປລ຺ຫຕີຕິ ປ຺ຣິ ປ຺ຣິ ອຕ຺ຕໂນ ຒາຕຸໍ ອິຈ຺ຉໍ ນ ອາຈິກ຺ຂຕິ ນ ວິກາເວຕິ។ ເຕນາຫ ''ນ ຊານາເປຕີ''ຕິ។ ເຕຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕກິກ຺ຂູ។ ວິວຣຕໍ ນາມ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິກຊິຕ຺ວາ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ ''ກາເຊຕ຺ວາ ນ ທສ຺ເສນ຺ຕີ''ຕິ។ ອນຸຕ຺ຕານີ ກຕນ຺ຕິ ຒາເຕນ ອປາກຜິກຕໍ ຄຸຍ຺ຫໍ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ។ ນ ອຸຕ຺ຕານີກໂຣນ຺ຕີຕິ ສີເນຣຸມູລກໍ ວາລິກໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ວິຍ ປຖ ວິສນ຺ຘາໂຣທກໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ອຸຕ຺ຕານໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ។ ເອວໍ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ''ຕິຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປ຺ຣິຍາຍໂຕ, ອິທານິ ຕເມວ ຘມ຺ມໍ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ຕິຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍຖາ ຈາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຘມ຺ໂມ ຫີ ຕຣນ຺ຕິ ເອ ເຕນ ນິພ຺ພານໍ ນາມ ຕລຸອາກນ຺ຕິ ''ຕິຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ។ ເຕນາຫ ກຄວາ ສຸເມຘກູໂຕ –

''ເອວໍ ກິເລສມລໂຘວໍ, ວິຊ຺ຊນ຺ເຕ ອມຕນ຺ຕລຸເອ;

ນ ຄເວສຕິ ຕໍ ຕລຸອາກໍ, ນ ໂທໂສ ອມຕນ຺ຕລຸເອ''ຕິ។ (ພຸ។ ວໍ។ ໔។໑໔);

ຘມ຺ມສ຺ເສວ ນິພ຺ພານສ຺ໂສຕຣຕຕິຕ຺ຖກູຕສ຺ສ ໂອຕຣຕປ຺ກາຣໍ ອຊານນ຺ໂຕ ''ຘມ຺ມຕິຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ។

ປີຕາປີຕນ຺ຕິ ໂຄຄເຕາ ປີຕໍ ອປີຕລ຺ຈ ໂຄຣູປໍ ນ ຊານາຕິ ນ ວິນ຺ທຕິ. ອວິນ຺ທນ຺ໂຕ ຫີ ນ ລກຕິຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. ''ອານິສໍສໍ ນ ວິນ຺ທຕິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອວິນ຺ທນາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຄມ຺ມສ຺ສວນຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ''ຕິອາທິມາຫ.

ອຍໍ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣຕິ ປທໍ ສນ຺ຄາຍາຫ ''ອຣິຍ''ນ຺ຕິ. ປຈ຺ຈາສຕ຺ຕິລາເຍນ ອນນ຺ຕຣວິຄິປ຺ປຝິເສໂຄ ວາ, ອຣິຍ-ສທ຺ໂທ ວາ ນິທ຺ໂທສປຣິຍາໂຍ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ. ອຍ຺ຖງຄິກນ຺ຕິ ຈ ວິສໍ ເອກຊຸຊລ຺ຈ ອຍ຺ຖງຄິກໍ ອຸປາທາຍ ຄເທຕພ຺ພໍ, ອຍ຺ຖງຄຕາ ພາຫຸລຸລໂຕ ຈ. ເອວລ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕງຄສ຺ສປີ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ສງຄໂຫ ສິທ຺ໂຄ ໂຫຕິ.

ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປ຺ຍ຺ຖາເນຕິອາທີສຸ ອວິເສເສນ ສຕິປ຺ຍ຺ຖານາ ວຸຕ຺ຕາ. ຕຕ຺ຖ ກາຍເວທນາຈິຕ຺ຕຄມ຺ມາຣມ຺ມຕາ ສຕິປ຺ຍ຺ຖານາ ໂລກິຍາ, ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມຫວິທ຺ຄໍສນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຕິ ເອວໍ ອິເມ ໂລກິຍາ, ອິເມ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຕິ ຍຖາກູຕໍ ນ ປຊານາຕິ.

ອນວເສສໍ ທຸຫຕິຕິ ປຝິຄ຺ຄຫເຕາ ມຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ທາຍເກ ສທ຺ຄາຫານິຍາ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ປຈ຺ຈຍຫານິຍາ ອນວເສສໍ ທຸຫຕິ. ວາຈາຍ ອກິຫາໂຣ ວາຈາກິຫາໂຣ. ປຈ຺ຈຍານໍ ອກິຫາໂຣ ປຈ຺ຈຍາກິຫາໂຣ.

ອິເມ ອມ຺ເຫສຸ ຄຣຸຈິຕ຺ຕີກາຣໍ ນ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ນວການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຄມ຺ມສມ຺ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໍ ທສ຺ເສຕິ ອາຈຣິຍຸປ຺ຊຊາເຍສຸ ປີຕຸເປມສ຺ສ ອນຸປ຺ຍ຺ຖາປນ຺ໂຕ. ເຕນ ຈ ສິກ຺ຂາຄາຣວຕາກາວທີປເນນ ສງຄຫສ຺ສ ອກາຊນກາວໍ, ເຕນ ເຖຣານໍ ເຕສຸ ອນຸຄ຺ຄຫາກາວໍ. ນ ຫີ ສີລາທີຄຸເຕາຫີ ສາສເນ ຖີຣກາວປ຺ປຕ຺ຕາ ອນນຸຄ຺ຄເທຕພ຺ເພ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ນິຣຕ຺ຖກໍ ວາ ອນຸຄ຺ຄຫໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ເຕນາຫ ''ນວເກ ກິກ຺ຂູ''ຕິ. ຄມ຺ມກຖາພນ຺ຄນ຺ຕິ ປເວຕ຺ຕິອາຄຕໍ ປກິຕ຺ຕາກຄມ຺ມກຖາມຄ຺ຄໍ. ສຈ຺ຈສຕ຺ຕປຝິສນ຺ຄິປຈ຺ຈຍາກາຣປຝິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ສຸລ຺ລຕາທີປນໍ ຄຸຍ຺ຫຄນ຺ຖໍ. ວຸຕ຺ຕວິປລ຺ລາສວເສນາຕິ ''ນ ຣູປລ຺ລູ''ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຝິເສຄສ຺ສ ປຝິກ຺ເຂປວເສນ ອຄ຺ຄຫຕາວເສນ. ໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ''ຣູປລ຺ລູ ໂຫຕີຕິ ຄຕນາໂຕ ວາ ວຕ຺ຕໂຕ ວາ ຣູປໍ ຊານາຕີ''ຕິອາທິນາ, ''ຕສ຺ສ ໂຄຄໂຕປີ ນ ປຣິຫາຍຕິ, ປລ຺ຈໂຄຣສປຣິໂກຄໂຕປີ ນ ປຣິພາຫິໂຣ ໂຫຕີ''ຕິອາທິນາ ຈ ອຕ຺ຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ. ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ປເທເສ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ມຫາໂຄປາລກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໔. ຈູລຄໂຄປາລກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໕໐.ເຈລຸກ຺ກາທີຕິ ເຈລມຍາທີ ອຸກ຺ກາທີ. ອຸກ຺ກກູຕານີ ເຈລານີ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸກ຺ກເຈລາ, ນຄຣໍ. ສພ຺ພາ ຄງຄາ ປາກຍາ ຫຸຕ຺ວາ ປລ຺ລາຍຕີຕິ ປກຕິຈກ຺ຂຸສ຺ສ ປາກຍາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ຺ຍ຺ຖາຕິ, ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸສ຺ສ ປນ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ນິສິນ຺ນສ຺ສປີ ກຄວໂຕ ປາກຍາ ຫຸຕ຺ວາ ປລ຺ລາຍເຕວ. ໂສຕ຺ຖີຕິ ອນຸປທ຺ທໂວ. ວຑ຺ຒິຕິ ອປຣິຫານີ. ອາໂຣຄ຺ຍນ຺ຕິ ອໂຣຄຕາ ອາພາຄາກາໂວ.

ມຄໂຄ ຊນປໂທ ນິວາໂສ ເອຕສ຺ສາຕິ ມາຄໂຄ, ມາຄໂຄວ ມາຄຄິໂກ. ປລ຺ລາຍ ນາມ ທຸຍ຺ຖກາໂວ ນຕ຺ຖີ ເອກນ຺ຕານວຊ຺ຊຕາຍ, ຕສ຺ມາ ທຸ-ສທ຺ໂທ ອກາວວາຈີ ''ທຸສ຺ສີໂລ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ຊາຕິ-ສທ຺ໂທ ຈ ສກາວຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ນິປ຺ປລ຺ລສກາໂວ''ຕິ. -ສທ຺ໂທ ອາຣມ຺ກຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ປຕາເຣສີຕິ ຕາເຣຕຸໍ ອາຣກີ''ຕິ ປຣຕີຣໍ ຄາວີນໍ ອປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ສຸວິເທຫານນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣວິເທຫານໍ. ວິເທຫຣຍ຺ຖໍ ກິຣ ກູມິກາຄທສ຺ສນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ວນຣາມເຕຍ຺ຍກາທິນາ ຈ ສຸນ຺ທຣໍ. ອາມຕ຺ຫລິກໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ ອາວຕ຺ເຕ ປຕິຕາ ເຕມຕ຺ຫລາກາເຣນ ປຣິພ຺ກມິຕ຺ວາ. ກຕິປຍາປີ ຄາວິໂຍ ອເສເສຕ຺ວາ ນທີໂສເຕນ ວູລ຺ຫຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອວຑ຺ຒີ ວິນາສໍ ປາປຸຕິສູ''ຕິ. ກຕິປຍາສຸປີ ຫີ ອວສິຍ຺ຖາສຸ ຄາວີສຸ ອນຸກ຺ກເມນປີ ສິຍາ ໂຄຄຕາສ຺ສ ວຑ຺ຒີຕິ. ວິສ຺ສມຍ຺ຖານນ຺ຕິ ປຣິສ຺ສມວິໂນທນຍ຺ຖານໍ. ຕິຕ຺ຖາ ກຍ຺ຖາຕິ ຄເທຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ຕິຕ຺ຖໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ. ອໂຣໂຄ ນາມ ນາໂຫສີຕິ ໂລມມຕ຺ຕມ຺ປີ ອເສເສຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ຄາວິໂຍ ນທີໂສເຕ ວິນຍ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເຍສຸ ຂນ຺ຄາຍຕນຄາຕູສຸ ອິຄ ໂລກສມລ຺ລາ, ເຕ ອຊານນ຺ຕາ ''ອກຸສລາ ອິມສ຺ສ ໂລກສ຺ສາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ອິຄໂລເກ

ຂນ຺ຑສາຕາຍຕເນສຸ ອກຸສລາ ອເຓກາ’’ຕິ។ ອຍເມວ ນໂຍ ‘‘ອກຸສລາ ປຣສ຺ສ ໂລກສ຺ສາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖາປີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣໂລເກປີ ເອເສວ ນໂຍ’’ຕິ។ ມາໂຣ ເອຕ຺ຖ ສິຍຕີຕິ ມາຣເຘຍ຺ຍໍ។ ມາໂຣຕິ ເຈຕ຺ຖ ກິເລສມາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ຂນ຺ຑາກິສ຺ຂາຣາ ຫິ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕນກາເວນ ຄຫິຕາ, ມຈ຺ຈຸມາໂຣ ວິສໍ ຄຫິໂຕ ເອວ, ກິເລສມາຣວເສເນວ ຈ ເທວປຸຕ຺ຕມາຣສ຺ສ ກາມກເວ ອາຣິປຈ຺ຈນ຺ຕິ។ ເຕສນ຺ຕິ ເຍ ອິຘໂລກາທິສຸ ອເຓກາ, ເຕສໍ។ ເຕ ປນ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອິມິນາ ຌ ສຕ຺ຖາໂຣ ທສ຺ສິຕາ’’ຕິ។

໓໔໑។ພລວຄາໂວຕິ ພລວນ຺ເຕ ໂຄຣູເປ។ ເຕ ປນ ທມ຺ມຕໍ ອຸປ຺ຄຕໂຄຕາ ເຈວ ເຘນ຺ໂຍ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ທນ຺ຕໂຄເຕ ເຈວ ເຘນ຺ໂຍຈາ’’ຕິ ។ ອວິຊາຕຄາໂວຕິ ນ ວິຊາຕຄາວິໂຍ។ ວຈ຺ຌເກຕິ ຊຸທ຺ທກວຈ຺ເຌ។ ອປ຺ປຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ກ-ສທ຺ໂທ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕຣຸຕວຈ຺ຌເກ’’ຕິ។ ກິສາພລເກຕິ ທຸພ຺ພເລ។

໓໔໔។ມາຣສ຺ສ ຕຕ຺ຫາໂສຕໍ ເຉຕ຺ວາຕິ ຂນ຺ຑມາຣສມ຺ພນ຺ຑິຕຕ຺ຫາສ຺ຂາຕໍ ໂສຕໍ ສມ຺ຈ຺ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ។ ຕໂຍ ໂກຍ຺ຖາເສ ເຂເປຕ຺ວາ ກິຕາຕິ ອນາຄາມິໂນ ສນ຺ຘາຍາຫ។ ສພ຺ພວາເຣສູຕິ ສກທາຄາມິໂສຕາປນ຺ນອຍ຺ຖມກວາເຣສຸ។ ຕຕ຺ຖ ປນ ຍຖາກ຺ກມໍ ຈຕຸມ຺ຄວຊ຺ຊານໍ ກິເລສານໍ ທ຺ເວ ໂກຍ຺ຖາເສ ເຂເປຕ຺ວາ ກິຕາ, ເອກໂກຍ຺ຖາສໍ ເຂເປຕ຺ວາ ກິຕາ, ປຄຸມໍ ໂກຍ຺ຖາສໍ ເຂເປນ຺ໂຕຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ, ຘມ຺ມສ຺ສ ວາ ອນຸສ຺ສຣຕສີລາຕິ ຘມ຺ມານຸສາຣີໂນ។ ຘມ຺ໂມຕິ ເຈຕ຺ຖ ປຌ຺ຌາ ອຘິປ຺ເປຕາ។ ສທ຺ຘໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ, ສທ຺ຘາຍ ວາ ອນຸສ຺ສຣຕສີລາຕິ ສທ຺ຘານຸສາຣີໂນ។

ຊານຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊານນກິຣິຍາວິສຍສ຺ສ ອວິເສສິຕຕ຺ຕາ ອຘິກາຣວເສນ ອນວເສສເຌຍ຺ຍວິເສສາ ອຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພຘມ຺ເມ ຊານນ຺ເຕນາ’’ຕິ។ ອນ຺ໂຕສາຣວິຣຫໂຕ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຕຍ຺ເຖນ ຈ ນລ຺ໂອ ວິຍາຕິ ນລ຺ໂອ, ມາໂນຕິ ອາຫ ‘‘ວິຄຕມານນລ຺ອໍ ກຕ’’ນ຺ຕິ។ ເຂມໍ ປຕ຺ເຖຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕູຫິ ໂຍເຄຫິ ອນຸປທ຺ທວຕ຺ຕາ ‘‘ເຂມ’’ນ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ។ ປຕ຺ຖນາ ຈ ຌນ຺ທປຕ຺ຖນາ, ນ ຕຕ຺ຫາປຕ຺ຖນາຕິ ອາຫ ‘‘ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຌນ຺ເທນ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຖາ’’ຕິ។ ປຕ຺ຕາເຍວ ນາມ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ນ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ។ ໂສຕ຺ຖິນາ ປາຣຄມນໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ເທສນໍ ອາຣກິຕ຺ວາ ເຂມປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເທສນາຍ ປຣິໂຍສາປິຕຕ຺ຕາ ຍຖານຸສນ຺ຘິນາວ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີຕິ។

ຈູລ຺ອໂຄປາລກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ។

໔។ ຈູລ຺ອສຈ຺ຈກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໔໓។ຫໍສວຍ຺ຍກຈ຺ຌນ຺ເນນາຕິ ຫໍສວຍ຺ຍກປ຺ຜິຈ຺ຌນ຺ເນນ, ຫໍສມຕ຺ຫລາກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ວທນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ວາໂທ, ມຄ຺ໂຄ។ ກໍ ວທນ຺ຕິ? ອຸຕ຺ຕຣໍ។ ວາທານໍ ສຕານິ ວາທສຕານິ។ ‘‘ນິຄຕ຺ໂຖ ປຌ຺ຈວາທສຕານິ, ນິຄຕ຺ຖີ ປຌ຺ຈວາທສຕານີ’’ຕິ ເອວໍ ນິຄຕ຺ໂຖຈ ນິຄຕ຺ຖີ ຈ ປຌ຺ຈ ປຌ຺ຈ ວາທສຕານິ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕາ។ ກິຣິຍໂຕ ເຕປ຺ຈ຺ຌີສຸ, ລິງ຺ຄໂຕ ປນ ນິຄຕ຺ຖກາໂວ ຌາໂຕ។ ເຕນາຫ ‘‘ອຫໍ ວາທໍ ອາໂຣເປ຺ສ຺ສາມີ’’ຕິ។

ຊຄ຺ຄນ຺ໂຕ ສມ຺ມຊ຺ຊນາທິວເສນ។ ທິວາຕຣນ຺ຕິ ອຕິທິວໍ។ ‘‘ກສ຺ສ ປຸຈ຺ຌາ, ກສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ໂຫຕູ’’ຕິ ປຣິພ຺ພາຊິກາຫິ ວຸຕ຺ເຕ ເຖໂຣ ອາຫ ‘‘ປຸຈ຺ຌາ ນາມ ອມ຺ຫາກໍ ປຕ຺ຕາ’’ຕິ។ ປຸຈ຺ຌາ ວາທານໍ ປຸພ຺ພປກ຺ໂຂ, ຍສ຺ມາ ຕຸມ຺ເຫ ວາທປສຸຕາ ວາທາກິຣຕາ ຘຊໍ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ວິຈຣຖ, ຕສ຺ມາ ວາທານໍ ປຸພ຺ພປກ຺ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ປຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມາຕຸຄາມກາວໂຕ ປຸພ຺ພປກ຺ຂໍ ເທມາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ປນ ມາຕຸຄາມາ ນາມ ປຄຸມໍ ປຸຈ຺ຌຖາ’’ຕິ។ ຕາ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ເອເກກາ ອຫຸຓເຕຍ຺ຍສຕວາທມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ຌນ຺ຕິໂຍ ວາທສຫສ຺ສໍ ປຸຈ຺ຌີສຸ។ ຍຖາ ນິສິຕສ຺ສ ຂຄ຺ຄສ຺ສ ກຸມ຺ທນາລ຺ອຈ຺ເຌທເນ ກິມຕ຺ຖິ ກາຣິຍໍ, ເອວໍ ປຜິສມ຺ກິທາປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ສາວເກສຸ ປຌ຺ຌວນ຺ຕານໍ ອຄ຺ຄກາເວ ຖິຕສ຺ສ ຘມ຺ມເສນາປຕິໂນ ປຸຖຊ຺ຊນປຣິກປ຺ປິຕປຌ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ກິມຕ຺ຖິ ກາຣິຍໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ເຖໂຣ ຂຄ຺ເຄນາ’’ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ນິຊ຺ຊຍໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຖີ ກຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ຕາ ປຸນ ຕຕ຺ຖ ຊຍໍ ຄຕ຺ຖີ ກາຕຸໍ ນ ວິສຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ວິຊເຍຕ຺ວາ ກເຖສີ។ ອຍໍ ເຖໂຣ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄເຕ ອນ຺ຘກາເຣ ສຫສ຺ສວຍ຺ຜິກໍ ທີເປນ຺ໂຕ ວິຍ ອຌ຺ເຌສໍ ອວິສເຍ ອນ຺ຘກາຣກູເຕ ປຌ຺ເຫ ປຸຈ຺ຊິຕມຕ຺ເຕເຍວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີຕິ ເຖຣສ຺ສ ປຌ຺ຌາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ທີສ຺ວາ ສຍຌ຺ຈ ອນ຺ຕິມກາວິກຕາຍ ໂກຫຌ຺ເຍ ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕິໂຍ ‘‘ເອຕ຺ຕກເມວ, ກນ຺ເຕ, ມຍໍ ຊານາມາ’’ຕິ ອາຫໍສຸ។ ເຖຣສ຺ສ ວິສຍນ຺ຕິ ເຖຣສ຺ສ ປຌ຺ຌາວິສຍໍ។

ເນວ ອນ຺ຕໍ ນ ໂກຍື ອທ຺ທສໍສູຕິ ເອການ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ພຫຸກາວໂຕ ຕສ຺ສາ ປຸຈ຺ຈາຍ ອຕ຺ໂຖ ເອວມນ຺ໂຕ ເອວມວສານໂກຍິຕິ ນ ປສ຺ສີສ຺ ນ ຊານີສ຺ຯ ເຖໂຣ ຕາສໍ ອຊ຺ຊາສຍໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປພ຺ພຊ຺ຊາຣຸຈິ ທິສ຺ວາ ອາຫ "ອິທານິ ກື ກຣິສ຺ສຖາ"ຕິ? ອຸຕ຺ຕຣິຕຣປຜ຺ໂຜຕິ ວາຫມຄ຺ຄປຣິຈເຍນ ເມສາວິຕາຍ ຈ ຍາທິສາ ຕາສໍ ປຜ຺ຜາ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣປຜ຺ໂຜຯ

ກຖາມຄ຺ໂຄຕິ ວາຫມຄ຺ໂຄຯ ຕສ຺ມາ ເຕຫິ ເຕຫິ ປຣປ຺ປວາທາທີຫິ ກສ຺ສໍ ວາຫມຄ຺ຄໍ ປກາເຣຫີ ວເທຕິຕິ ກສ຺ສປ຺ປວາທໂກຯ ປຕ຺ທິຕວາໂທຕິ ອທໍ ປຕ຺ທິໂຕ ນິປຸໂຕ ພຫຸສ຺ສຸໂຕຕິ ເອວໍວາທີຯ ຍໍ ຍໍ ນກ຺ຂຕ຺ຕາຈາເຣນ ອາທິສຕິຕິ ນກ຺ຂຕ຺ຕຄຕິຍາ ກາລຜາເຕນ "ອສຸກທິວເສ ຈນ຺ທຄ຺ຄາໂຫ ກວິສ຺ສຕິ, ສູຣິຍຄ຺ຄາໂຫ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິອາທິນາ ຍໍ ຍໍ ອາເທສໍ ກຕາຕິຯ ສາຂຸລທ຺ຂິໂກ ຜາຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຸນ຺ທໂຣຯ ອາໂຣປີໂຕຕິ ປຜິຜ຺ຜາເຫຕຸນິທສ຺ສນາທີໂທສໍ ອຸປ຺ຣິ ອາໂຣປີໂຕ ວາໂທ ສ຺ວາໂຣປີໂຕຯ ໂທສປທໍ ອາໂຣເປນ຺ເຕນ ວາທິນາ ປຣວາທິມ຺ຫີ ອກິກຸຍ຺ຍ ຕສ຺ສ ຊາຕຸກ຺ໂຂໂກປີ ສິຍາ, ຈິຕ຺ຕວິກ຺ເຂເປນ ເຍນ ໂທໂສ ເຕນ ສຽກປ຺ປີໂຕ ສມ຺ປເວຂິໂຕຕິຯ ຖູຕນ຺ຕິ ສຣີຣໍ ໂຂກິຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ຖູຕນ຺ຕິ ທີ ໂລທິຕປີຕ຺ຕເສມ຺ຫານໍ ອຂິວຈນໍ ສພ຺ພຽຄສຣີຣຊາຣຕາໂຕຯ ອປີຈ ຖູຕປໂທ ນາມ ອຕ຺ຖິ ກຖາມຄ຺ໂຄ ວາຫມຄ຺ຄໍ ຄຕ຺ທນ຺ຕານໍຯ ສຈ຺ຈໂກ ປນ ໂກທຜ຺ເຜ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາທປ຺ປເກາທວເສນ ປເຣ ວິມ຺ຫາເປນ຺ໂຕ "ຖູຕໍ ເຈປາຫ"ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ສາວການໍ ວິນຍໍ ນາມ ສິກ຺ຂາປທໍ, ຕຜ຺ຈ ຊມ຺ມເທສ ນາ ໂຫຕິຕິ ເອສາ ເອວ ຈສ຺ສ ອນຸສາສນີຕິ ວິນຍນາທິມຸເຂນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສ ມຕໍ ສາສນໍ ປຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ສຈ຺ຈໂກ "ກຖໍ ປນ, ໂກ, ອສ຺ສຊີ"ຕິອາທິມາຫຯ ອຖສ຺ສ ເຖໂຣ "ລກ຺ຂຕຕ຺ຕຍກຖາ ນາມ ອນຜ຺ຜສາຊາຣຕາ ພຸທ຺ຊາເວຕິກາ ຊມ຺ມເທສນາ, ຕຕ຺ຣ ຈ ມຍາ ອນິຈ຺ຈກຖາຍ ສມ຺ຍຸຖາປີຕາຍ ຕໍ ອສຫນ຺ໂຕ ສຈ຺ຈໂກ ຕຸຈ຺ຈມາເນນ ປຍປຍາຍນ຺ໂຕ ກຸຣຸມາໂນ ລິຈ຺ຈວີ ຄເຫຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ອຖສ຺ສ ກຄວາ ວາທໍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຕິຍຸຖເປນ຺ໂຕ ຊມ຺ມໍ ກເຖສ຺ສຕິ, ຕທາ ກວິສ຺ສ ຕິ ວິຊທິຕວາໂທ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ປຕິຍຸກິໂຕ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຈານຕ຺ຕລກ຺ຂຕປຜິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ກຄວໂຕ ອນຸສາສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເອວໍ, ໂກ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນາ"ຕິອາທິມາຫຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຕໍ ອຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເຖໂຣ ປນາ"ຕິອາທິຯ "ອຸປາຣມ຺ກສ຺ສ ໂອກາໂສ ໂຫຕີ"ຕິ ສຽເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ວິວຣິຕຸໍ "ມຄ຺ຄຜລານິ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາເຍນາຕິ ສຽຂາຣທຸກ຺ຂຕາປຣິຍາເຍນຯ ອຍນ຺ຕິ ສຈ຺ຈໂກຯ ນຍິທໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສາສນໍ ນາມາຕິ ຍຕ຺ຖ ຕຸມ຺ເຫ ອວຍຸກິຕາ, ອິທໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສພ຺ພຜ຺ຜຸສາສນໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂໂຕ ອນິສ຺ສຣຕຕ຺ຕາ, ອຖ ໂຂ ມຫາອາຆາຕນໍ ນາເມຕໍ, ມຫາທຸກ຺ຂນິທ຺ທິຍຸຖຕ຺ຕາ ປນ ນິຣຍຸສ຺ສໂທ ນາມ ອຸສ຺ສທນິຣໂຍ ນາມ, ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຕິ ນາມ ຕຸມ຺ຫາ ກໍ ສຸຂາສາຯ ອຸຍ຺ຖາຍຸຍ຺ຖາຍາຕິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ກຕ຺ວາ, ທຸກ຺ຂເມວ ຊີຣາເປນ຺ຕາ ສພ຺ພໂສ ທຸກ຺ຂເມວ ອນຸກວນ຺ຕາ, ອາທີຕ຺ຫຖ ວິຈຣຖາຕິຯ ສພ຺ພມິທໍ ຕສ຺ສ ມິຈ຺ຈາປຣິກປ຺ປີຕເມວຯ ກສ຺ມາ? ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈູປສຜ຺ທິຕາເຍວ ເຫຕ຺ຖ ນິປ຺ປຣິຍາຍກຖາ ນາມຯ ຕສ຺ສ ທີ ປຣິຜ຺ຜຕ຺ຖໍ ກຄວຕີ ພຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິຯ ມຄ຺ຄຜລານິ ສຽຂາຣກາເວນ "ຍທນິຈ຺ຈໍ, ຕໍ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ ປຣິຍາຍໂຕ ທຸກ຺ ຂໍ, ນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕຯ ເຕນາຫ "ຕສ຺ມາ"ຕິອາທິຯ ໂສຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ມິຈ຺ຈາວາທຕ຺ຕາຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍຯ

໓໘໔ຯ ສທ ອຕ຺ຖານຸສາສນໍ ອຄາຣນ຺ຕິ ສນ຺ຊາຄາຣໍ, ຣາຊກຸລານໍ ສນ຺ຖາປນອຄາຣນ຺ຕິປີ ສນ຺ຊາຄາຣໍ, ຕສ຺ມິ ສນ຺ຖາຄາເຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກສ຺ມິ ກາເລ ຕາທິເສ ກາເລ ຣາຊກິຈ຺ຈານໍ ສນ຺ຖານເມຕ຺ຖ ວິຈາເຣນ຺ຕິຕິ ສນ຺ຊາຄາຣໍ, ຕສ຺ມິ ສນ຺ຖາຄາເຣຕິປີ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕິຍຸກິຕນ຺ຕິ "ອນິຈ຺ຈໍ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ຈ ປຜິຜ຺ຜາຕໍຯ ອິທາເນວ ປີຍຸກີ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕຕິ ກຄວໂຕ ນລາຍໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ວິມ຺ຂກາວໍ ອາປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕຯ ສຸຣາຆເຣຕິ ສຸຣາສມ຺ປາທກເຄເຫຯ ປີຍຸກິລຜ຺ຊນ຺ຕິ ປີຍຸຖປນກິລຸອຜ຺ຊໍຯ ວາລນ຺ຕິ ຈຽຄວາຣໍຯ ສາຕສາຍກກຣຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ສາຕສາຍກໍ ກໂຣນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ສາຕສາຍກກຣຕໍ, ສຸຕ຺ຕໍ, ຕທຕ຺ຖໍຯ ສາຕວາກາ ເອເຕສຸ ສນ຺ຕີ ຕິ ສາຕວາກາ, ສາຕທຕ຺ຫາຯ ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ສາຕານໍ ໂຊວນສທິສໍ ກິລຸອິຕຊາຕໍ ຍຖາ "ອຸທ຺ທາລປຸປ຺ຜກຜ຺ຊິກາ, ສາຕກຜ຺ ຊິກາ"ຕິ ຈຯ ກື ໂສ ກວມາໂນຕິ ກິທິໂສ ຫຸຕ຺ວາ ໂສ ກວມາໂນ, ກື ໂທນ຺ໂຕ ໂລເກ ອຄ຺ຄປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊສ຺ສ ວາທາ ໂຣປນໍ ນາມ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣສູຣຄ຺ໂຕ ເອວ ຍກ຺ຂາທີກາເວນ ໂສ ກວມາໂນ ອກິສມ຺ກຸເຕຍ຺ຍຯ ອຍໍ ປນ ອປ຺ປານຸກາວຕາຍ ປີ ສາຈຣູໂປ ກື ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ນິທ຺ທາຍນ຺ໂຕ ອຊ຺ຊ ປພ຺ຊຊີຕ຺ວາ ເອວໍ ວທຕິຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍຯ ເຕນາຫ "ກື ຍກ຺ໂຂ"ຕິອາທິຯ

໓໘໕ຯມຫາມຊ຺ຊນ຺ທິກສມເຍຕິ ມຫຕິ ມຊ຺ຊນ຺ທິກກາເລ, ຄຄນມຊ຺ເຊ ສູຣິຍຄຕເວລາຍຯ ທິວາປຊານິກາ ປຊານານຸຍຸຜ຺ຊກາຯ ວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈາກຕ຺ຕໍ ທິວາວິຫາຣູປຄມນໂຕ ປຸພ຺ເພ ກາຕພ຺ພວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຜິປ຺ຊຊີຕ຺ວາຯ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ກຄວຕິ ຄາຣວພທຸມານໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ອຸໂກ ຫຕ຺ເຖ ກມລມກຸລາກາເຣ ກຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປ຺ປ ກຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຯ

ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຕິ ຕໍ ອປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຄຓນໍ ສນ຺ຘາຍ ເອວໍ "ມຫຕິຍາ ລິຈ຺ຉວິປຣິສາຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິໍ ສີເສນ ຠູມິໍ ປຫຣນ຺ເຕເປວ
ວນ຺ທນາ ກຕາ ໂຫຕີ? ເກຣາຏິກາຕິ ສຐາຯ ໂມເຈນ຺ຕາຕິ ຠິກ຺ຂາທານໂຕ ໂມເຈນ຺ຕາຯ ອວກ຺ຂິຕ຺ຕມຕ຺ຕິກາປິຓ຺ໂຑ ວິຍາຕິ
ເຫຏ຺ຐາຂິຕ຺ຕມຕ຺ຕິກາປິຓ຺ໂຑ ວິຍຯ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປໍ ວຈນໍ ອສລ຺ລເປນ຺ໂຕ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິຯ

໓໒໖ຯ ທິສ຺ສຕິ "ອິທໍ ອິມສ຺ສ ຜລ"ນ຺ຕິ ອປທິສ຺ສຕິ ເອເຕນາຕິ ເທໂສ, ກາຣຓໍ, ຕເທວ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານຕາຍ ໂອກາໂສຕິ
ອາຫ "ກຎ຺ຈິເທວ ເທສນ຺ຕິ ກຎ຺ຈິ ໂອກາສໍ ກິຎ຺ຈິ ກາຣຓ"ນ຺ຕິຯ ໂອກາໂສ ຐານນ຺ຕິ ຈ ກາຣຓໍ ວຸຈ຺ຈຕິ "ອຏ຺ຐານເມຕໍ ອນວ
ກາໂສ"ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໑໖໑; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໘-໑໓໑; ອຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖໘-໒໙໕; ວິຠຯ ໘໐໙)ຯ ຍທາກງ຺ຂສີຕິ ນ ວທນ຺ຕິ
ອນວເສສຎ຺ຎວິສຍຕ຺ຕາ ປຏິຎ຺ຎາຍຯ ຕຸມ຺ຫນ຺ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍຯ ຍກ຺ຂ...ເປ... ປຣິພ຺ພາຊການນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ "ປຸຈ຺ຉາວຸໂສ, ຍ
ທາກງ຺ຂສີ"ຕິອາທີນິ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໖; ສຸຯ ນິຯ ອາຬວກສຸຕ຺ຕ) ປຸຈ຺ຉາວຈນານິ ຍຖາກ຺ກມໍ ໂຍເຊຕພ຺ພານິຯ

ຎຕ຺ວາສຍໍ ໂລກມິມໍ ປຣຎ຺ຈາຕິ ອິທໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນິຣຍໍ ສຄ຺ຄຎ຺ຈ ເຕສໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອາຫຯ

ຕຄ຺ຆ ເຕ ອຫມກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຍຖາປີ ກຸສໂລ ຕຖາຕິ ຍຖາ ປກາເຣນ ສຸກຸສໂລ ສພ຺ພຎ຺ຎູ ຊານາຕິ ກເຖຕິ, ຕຖາ ອຫໍ ກເຖສ຺ສາມິຯ
ຕສ຺ສ ປນ ກາຣຓໍ ອກາຣຓຎ຺ຈ ອວິຊານນ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ກໂຣຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອຫໍ ປນ ເຕ ອກ຺ຂິສ຺ສາມີຕິ ອາຫ "ຣາຊາ ຈ
ໂຂ...ເປ... ນ ວາ"ຕິຯ

ກຖິຕນິຍາເມເນວ ກເຖນ຺ໂຕຕິ ເຕປຣິວຏ຺ຏກຖາຍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓມ຺ເປສ ກເຖສ຺ສຕິ, ອິຘ ປນ ອຎ຺ຎຖາ ສາວເກນ ອສ຺ສຊິນາ
ກຖິຕໍ, ອຎ຺ຎຖາ ສມເຓນ ໂຄຕເມນາຕິ ວຈໂນກາສປຣິຫາຣຓຕ຺ຖໍ ທຸກ຺ຂລກ຺ຂຓໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ເທເຣນ ກຖິຕນິຍາເມເນວ
ອນິຈ຺ຈານຕ຺ຕລກ຺ຂຓເມວ ກເຖນ຺ເຕນ ຠຄວຕາ – "ຣູປໍ ອນຕ຺ຕາ ຍາວ ວິຎ຺ຎາຓໍ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຈ຺ຈໂກ ຕໍ
ອສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຸປມາຍ ອຕ຺ຖຎາປເນ ອຸປມາປມາຓໍ ຍຖາ "ໂຄ ວິຍ ຄວໂຍ"ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປເມຍ຺ຍໍ ກຕ຺ວາ ອຸປມາປ
ມາເຓນ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸກາໂມ ອາຫ "ອຸປມາ ມໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ປຏິຠາຕີ"ຕິ, ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຸປມາຍປີເຘກຈ຺ເຈ ວິຎ຺ຎູ ປຸຣິ
ສາ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ອາຊານນ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຠຄວາ ອຸປມາສເຕນ, ອຎ຺ເຎນ ວາປີ ປມາເຓນ ຕວ ອຕ຺ຕາ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸໍ
ນ ລພ຺ພາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຍ ປມາຓສ຺ສປີ ອນຸປລພ຺ຠນໂຕຕິ ອາຫ "ປຏິຠາຕຸ ຕໍ ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນາ"ຕິຯ ຍຖາ ຫິ ອຕ຺ຕາ ນາມ ໂກຈິ
ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນ ອຸປລພ຺ຠຕິ ເອກໍເສນ ອນຸປລທ຺ຘິໂຕ, ເອວສ຺ສ ຎາປກປຸຄ຺ຄລໍ ປມາຓມ຺ປີ ນ ອຸປລພ຺ຠຕິຯ ເຕນາຫ "ອາຫຣ ຕໍ
ອຸປມໍ ວິສຸສຕ຺ໂຖ"ຕິ, ນ ເຕນ ຕວ ອຕ຺ຕວາໂທ ປຕິຏ຺ຐໍ ລຠຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ ກາຍິກໍ ວາ ປຸຎ຺ຎາປຸຎ຺ຎໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄເລ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ເຕນ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ຣູປຕ຺ຕາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ, ຕຖາ ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ ສຸຂ
ທຸກ຺ຂປຏິສໍເວທນໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄເລ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ ນີລາທິສຎ຺ຊານນໍ, ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ ຣຊ຺ຊນທຸສ຺ສນາທີ, ຍໍ ທິຏ຺ຐໍ
ອາຣມ຺ມຓປຏິວິຊານນໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄເລ ອຸປລພ຺ຠຕິ, ເຕນ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ວິຎ຺ຎາຓຕ຺ຕາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລຕິຯ ເອວໍ ຣູປາທິລກ຺ຂໂຓ
ອຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກາເຍ ກລ຺ຍາຓປາປການໍ ກມ຺ມານໍ ວິປາກໍ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຏິສໍເວເທຕິ, ເອວຎ຺ເຈຕໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ,
ອຎ຺ຎຖາ ກມ຺ມຜລສມ຺ພນ຺ໂຘ ນ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິມິນາ ກິໍ ທີເປຕີ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເຕຕິ ສຕ຺ຕາຯ
ປຕິຏ຺ຐາຍາຕິ ນິສ຺ສາຍຯ "ຣູປຕ຺ຕາຍໍ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ"ຕິອາທິນາ ຣູປາທິຘມ຺ເມ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ "ຣູເປ ປຕິຏ຺ຐາຍາ"ຕິ
ອາທີ ວທນ຺ໂຕ ອຍໍ ນິຄຓ຺ໂຐ ອຕ຺ຕໂນ ວາທໍ ຠິນ຺ທຕິ ປຕິຏ຺ຐານສ຺ສ, ປຕິຏ຺ຐາຍກສ຺ສ ຈ ອເຠທທີປນໂຕຯ ຣູປາທໂຍ ເວທນາ
ທິສຠາວາ ອຕ຺ຕາ ຕນ຺ນິສ຺ສເຍນ ປຸຎ຺ຎາທິກິຣິຍາສມ຺ປລທ຺ຘິໂຕ ອິຘ ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ປຸຎ຺ຎາທິກິຣິຍາ ສມ຺ປລພ຺ຠຕິ, ເຕ ຣູປາທໂຍ
ສຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາ ອຕ຺ຕສຠາວາ ທິຏ຺ຐາ ຍຖາ ຕໍ ເທວຕາທີສຸ, ເຍ ປນ ສຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕາ ຕໂຕ ອຎ຺ເຎ ອສຕ຺ຕສຠາວາ ທິຏ຺ຐາ
ຍຖາ ຕໍ ກຏ຺ຐກລິງ຺ຄຣາທີສູຕິ ເອວໍ ສາເຘຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖໍ ສເຫຕຸໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ນິຄຓ຺ໂຐ ນິທສ຺ສນໍ ອາເນສີຕິ ອາຫ "ອຕິ
ວິຍ ສກາຣຓໍ ກຕ຺ວາ ອຸປມໍ ອາຫຣີ"ຕິຯ ຕສ຺ສ ປນ "ພລກຣຓີຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕປຸຣິສປ຺ປໂຍຄາ ວິຍ ພີຊຄາມຠູຕຄາມາປີ ສຊີວາ
ເອວາຕິ ລທ຺ຘີຕິ ເຕ ສທິສູທາຫຣຓຠາເວນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ສເຈ ປນ ເຍ ຊີວສ຺ສ ອາຘາຣຓຠາເວນ ສຫິເຕນ ປວຕ຺
ເຕຕພ຺ພຠາເວນ ສລ຺ລກ຺ເຂຕພ຺ພາ, ເຕ ສຊີວາຕິ ອິຈ຺ຉິຕາ, ນ ເກວເລນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພຠາເວນຯ ເອວໍ ສຕິ "ພລກຣຓີຍາ
ກມ຺ມນ຺ຕາ"ຕິ ວທນ຺ເຕນ ວິສທິສູທາຫຣຓຠາເວນ ອຸປນີຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ ອຕ຺ຕວາທຠຎ຺ຊນສ຺ສ ອນຕ຺ຕຕາປຕິຏ຺ຐາປນສ຺ສ ຈ ສຸຄຕາເວທິກຕ຺ຕາຯ ຍໍ ປເນຕຣຫິ ສາສນິກາ
ຍຖາສຕ຺ຕິ ຕທຸຠຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຕໍ ພຸທ຺ເຘຫິ ທິນ຺ນນເຍ ຐຕ຺ວາ ເຕສໍ ເທສນານຸສາຣໂຕຯ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ນິຫຣິຕ຺ວາ, ວິສໍ ກຕ຺

ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສກລໍ ເວສາລິນ຺ຕິ ສພ຺ພເວສາລິວາສີນໍ ຊນໍ ນິສ຺ສຍູປ຺ຈາເຣນ ນິສ຺ສິຕໍ ວທຕິ ຍຖາ "ຄາໂມ ອາຄໂຕ"ຕິ។ ສໍວຓ຺ຓິຕ຺ວາຕິ ສມ຺ປິຓ຺ທິຕ຺ວາ, ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໓໔໗។ປຕິຍ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ຕໍ ວາທໍ ນ ອວຊານາຕິ, ເອວໍ ປຝິຍ຺ຝໍ ກາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຆາຕິ-ສທ຺ໂທ ຫີສນຕ຺ໂຖ, ຕໂຕ ຈ ສທ຺ທວິທູ ອຣຫຕ຺ຖໍ ຕາຍ-ສທ຺ທໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຆາເຕຕາຍນ຺ຕິ ຣູປ຺ສິທ຺ຆີ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິຕິ ອາຫ "ຆາຕາຣຫ"ນ຺ຕິ។ ຊາເປຕາຍນ຺ຕິ ອາທິສ຺ປີ ເອເສວ ນເຍ។ ວຕ຺ຕິຕ຺ຍ຺ຈ ມຣຫຕິຕິ ມ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຆິກໂຣ។ ວິເສເສຕ຺ວາ ທີເປ຺ຕີຕິ "ວຕ຺ຕຕີ"ອິຈ຺ເຈວ ອວຕ຺ວາ "ວຕ຺ຕິຕ຺ຍ຺ຈ ມຣຫຕີ"ຕິ ທ຺ຕິເຍນ ປເທນ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ວິເສເສຕ຺ວາ ທີເປ຺ຕີ។

ປາສາທິກໍ ອກິຣູປ຺ນ຺ຕິ ອກິມຕຣູປ຺ສມ຺ປ຺ນ຺ນໍ ສພ຺ພາວຍວໍ។ ຕໂຕ ເອວ ສຸສຊ຺ຊິຕໍ ສພ຺ພກາລໍ ສຸຍ຺ຖ຺ ສຊ຺ຊິຕາກາຣເມວ។ ເອ ວໍວິຆນ຺ຕິ ຍາທິສໍ ສນ຺ຆາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທສ຺ເສຕິ "ທຸພ຺ພຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ។ ອິມສ຺ມີ ຖາເນຕິ "ວຕ຺ຕຕິ ເຕ ຕສ຺ມີ ຣູເປ ວໂສ"ຕິ ເອຕສ຺ມີ ກາຣຕ຺ຄຫເຕ។ ກາຣຕ຺ຍ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ ຄຫິຕໍ "ວຕ຺ຕຕີ...ເປ...ມາ ອໂຫສີ"ຕິ។ ເຕເນຕໍ ທສ຺ເສຕິ ຣູປີ ອນຕ຺ຕາ ອວສວຕ຺ຕນໂຕ, ຍຍ຺ທີ ວເສ ນ ວຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ອນຕ຺ຕກເມວ ທີຍ຺ຖໍ ຍຖາ ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ។ ວາທນ຺ຕິ ໂທສໍ ນິຕ຺ຄຫໍ ອາໂຣເປ຺ສ຺ສຕີ។ ສຕ຺ຕຆາ ມຸທ຺ຆາ ຜລຕີຕິ ສຫຆມ຺ມິກສາກຈ຺ຉາທີ ຕຖາຄເຕ, ປຸຈ຺ຉນ຺ເຕ ອພ຺ຍາກຣໂຕ ວິເຫສາຍ ກຍິຣມານຕ຺ຕາ ຕຕິເຍ ວາເຣ ຆມ຺ມຕາວເສນ ວິເຫສກສ຺ສ ສຕ຺ຕຆາ ມຸທ຺ຆາ ຜລຕີ ຍຖາ ຕໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸປ຺ຝຍ຺ຍາຍ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂກາວູປຄມເນ។ ວ ຊິຣປາຕີ ປນ ກສ຺ມາ ກີໂຕ ໂຫຕີຕິ? ກຄວາ ວິຍ ອນຸກມ຺ປ຺ມາໂນ ມຫນ຺ຕໍ ກຍານກໍ ຣູປີ ມາເປຕ຺ວາ ຕາເສຕ຺ວາ ອິມໍ ທີຍ຺ຖີ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປ຺ມີຕິ ຕສ຺ສ ປຸຣໂຕ ອາກາເສ ວຊິຣໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ ຕິຍ຺ຖຕິ, ນ ມຸທ຺ຆໍ ຜາເລຕ຺ກາໂມ។ ນ ທີ ກຄວໂຕ ປຸຣໂຕ ກສ຺ສຈິ ອນຕ຺ໂຖ ນາມ ໂຫຕີ។ ຍສ຺ມາ ປນ ກຄວາ ເອກໍສໂຕ ສຫຆມ຺ມິກເມວ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ "ປຸຈ຺ຉິເຕ"ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ។

ອາທິຕ຺ຕນ຺ຕິ ທີປ຺ປ຺ມານໍ។ ອກ຺ຂິນາສາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເອລຸອກສີສສທິສເກສມສ຺ສຸອາທີນໍ ສງຄຕ຺ຫາຕີ។ "ທີຍ຺ຖິວິສ຺ສຊ຺ ຊາປນຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນຍິທໍ ຍທິຈ຺ຉາວເສນ ອາຄມນໍ, ອຖ ໂຂ ອາທີໂຕ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ປຸຣໂຕ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕປ຺ຝຍ຺ຍາວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອປີຈາ"ຕິອາທິມາຫ។ ນ຺ຕິ ວຊິຣປາຕີ។ ຕໍ ສຈ຺ຈກສ຺ສ ປຝຍ຺ຍາຍ ປຣິວຕ຺ຕນກາຣຕໍ។ ອຍ຺ເຍປີ ນ຺ ໂຂຕິອາທິ ສຈ຺ຈກສ຺ສ ວິມໍສກກາວທສ຺ສນໍ។ ອວິມໍສເກນ ທີ ຕໍ ທີສ຺ວາ ມຫາຍກ຺ໂຂຕິ ວເທຍ຺ຍ, ເຕນສ຺ສ ອສາຣຸປ຺ປີ ສີຍາ, ອຍໍ ປນ ອຍ຺ເຍສໍ ອກີຕກາວໍ ອຸປ຺ຆາເຣຕ຺ວາ "ອທ຺ຆາເມ ຍກ຺ຂໍ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ມຍ຺ຫເມວ ກຍໍ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນ"ນ຺ຕິ ຕີເຣ ຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປ຺ຕ຺ຕວເສນ ປຝິປ຺ຊ຺ຊີ។

໓໔໘។ອຸປ຺ຆາເຣຕ຺ວາຕິ ພ຺ຍາກາຕພ຺ພມຕ຺ຖໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ។ ເອເສວ ນໂຍຕິ ສງຂາຣວິຍ຺ຍາເຕສ຺ປີ ສຍ຺ຍາຍ ວິຍ ນໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນາຕິ "ອກຸສລາ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ມາ ອໂຫສິ, ອກຸສລາ ໂທມນສ຺ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສຍ຺ຍາ ມາ ອໂຫສີ"ຕິອາ ທິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ສປ຺ປທຍ຺ຖວິສນ຺ຕິ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ສປ຺ປທຍ຺ຖຍ຺ຖາເນ ສຣີຣປ຺ເທເສ ປຕິຕໍ ວິສໍ។ ອລຸລີໂນຕິ ສໍສິລິຍ຺ໂຖ។ ອຸປ຺ຄໂຕຕິ ນ ອປ຺ຄໂຕ។ ອຊ຺ໂຊສິໂຕຕິ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຍ຺ຖເປຕ຺ວາ ກີໂຕ។ ປຣິໂຕ ຊາເນຍ຺ຍາຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພໂສ ກີຍ຺ຈິປີ ອເສເສຕ຺ວາ ຊາເນຍ຺ຍ។ ປຣິກ຺ເຂເປຕ຺ວາຕິ ອາຍຕີ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຆມ຺ມຕາປາທນວເສນ ສພ຺ພໂສ ເຂເປຕ຺ວາ។ ຕຖາກູໂຕ ຈສ຺ສ ຂຍວຍໍ ອຸປ຺ເນຕິ ນາມາຕິ ອາຫ "ຂຍໍ ວຍໍ ອນຸປ຺ປາທໍ ອຸປ຺ເນຕ຺ວາ"ຕິ។

໓໔໙។ ອຕ຺ຕໂນ ວາທສ຺ສ ອສາຣກາວໂຕ, ຍຖາປຣິກປ຺ປີຕສ຺ສ ວາ ສາຣສ຺ສ ອກາວໂຕ ອນ຺ໂຕສາຣວິຣຫີໂຕ ຣິຕ຺ໂຕ។ ວິປ຺ປ ກາຣນ຺ຕິ ທີຍ຺ຖິຍາ ສີລາຈາຣສ຺ສ ຈ ວເສນ ວິຣູປ຺ຕໍ ສາປຣາຆຕໍ ສາວຊ຺ຊຕໍ ເຕສໍ ອຸປ຺ຣີ ອາໂຣເປຕ຺ວາ។ ສີນ຺ນປຕ຺ໂຕຕິ ຕນຸກປ຺ຕ຺ ໂຕ។ ວິຍາຣິຕນ຺ຕິ ວິຍາລຸອິຕໍ។

ອສາຣກຣຸກ຺ຂປຣິຈິໂຕຕີ ປລາສາທິອສາຣຣຸກ຺ຂໂກຍ຺ຍເນ ກຕປຣິຈໂຍ។ ຖທ຺ຆກາວນ຺ຕິ ວິປກ຺ກກາວໍ, ຕິກ຺ຂກາວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນຕ຺ຖິຕິ ສທາ ນຕ຺ຖິຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ។ ປຣິສຕີຕິ ຈຕຸປຣິສມຊ຺ເຊ ។ ຕຖາ ທີ "ຄຕ຺ກິກໍ ປຝິມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນສຣີຣາ"ຕິ ວຸຕ຺ ຕໍ។ ຍນ຺ຕາຣຸລ຺ຫສ຺ສ ວິຍາຕິ ພ຺ຍາກຣຕຕ຺ຖໍ ວາຍມຍນ຺ຕໍ ອາຣຸລ຺ຫສ຺ສ ວິຍ។

໓໕໐។ທີຍ຺ຖິວິສູການີຕິ ທີຍ຺ຖິກີຍ຺ຈການີ។ ທີຍ຺ຖິສຍ຺ຈຣິຕານີຕິ ທີຍ຺ຖິຕາລຸອນານີ។ ທີຍ຺ຖິວິປ຺ຜນ຺ທິຕານີຕິ ທີຍ຺ຖິອິຍ຺ຊິຕານີ។ ເຕສໍ ອຆິປ຺ປາຍໍ ລຕ຺ວາຕິ ເຕສໍ ລິຈ຺ຉວິກຸມາຣານໍ ອິຍ຺ຊິເຕເນວ ອຊ຺ຊາສຍໍ ຊານິຕ຺ວາ។ ເຕນາຫ "ອິເມ"ຕິອາທີ។

໓໙໑. ຍສ຺ມີ ອສິຄເຕ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິສາຣໂທ ໂຫຕິ ປເຣຫິ ອສໍຫາຣິໂຍ, ຕໍ ຄາຕໍ ວິສາຣທສ຺ສ ກາໂວຕິ ກຕ຺ວາ ເວ ສາຣຊ຺ຊນ຺ຕິ ອາຫ "ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ຄາຕາປ຺ປຕ຺ໂຕ"ຕິ. ຕໂຕ ເອວມສ຺ສ ນ ປເຣ ປຈ຺ເຈຕພ຺ໂພ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍ. ນ ປເຣ ປຕ຺ຕິໂຍ ສທ຺ທຫາຕພ຺ໂພ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ອປຣປ຺ປຕ຺ຕິໂຍ. ການໍ ສຈ຺ຈໂກ ເສກ຺ຂຖູມີ ອເສກ຺ຂຖູມີຕິ ອິທໍ ສາສນໂວຫາຣໍ ນ ຊານາຕີ. ປສ຺ສຕີຕິ ປນ ທສ຺ສນກິຣິຍາຍ ວິປ຺ປກຕກາວສ຺ສ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ນ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກິກ຺ຂຸກິຈ຺ຈໍ ປຣິໂຍສິຕ"ນ຺ຕິ ອຄຸຄາສິ, ຕສ຺ມາ ປຸນ "ກິຕ຺ຕາວຕາ ປນາ"ຕິ ປຸຈ຺ຈໍ ອາຣກິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ປສ຺ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ"ຕິອາທິ.

ຍຖາກູຕໍ ປສ຺ສຕີຕິ ທສ຺ສນໍ, ວິສິຍຄຸຄເຖນ ອນຸຕ຺ຕຣິຍໍ, ທສ຺ສນເມວ ອນຸຕ຺ຕຣິຍນ຺ຕິ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ, ທສ຺ສເນສຸ ວາ ອນຸຕ຺ຕຣິຍໍ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ. ໂລກິຍປຄຸຄາຕິ ເຈຕ຺ຖ ວິປ຺ສ຺ສນາປຄຸຄາ ເວທິຕພ຺ພາ. ສາ ຫິ ສພ຺ພໂລກິຍປຄຸຄາທິ ວິສິຍຄຸຄເຖນ "ອນຸຕ຺ຕຣາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ໂລກິຍປຜິປທານຸຕ຺ຕຣິເຍສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອິທານີ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕວ ຕິວິຄມ຺ປີ ອນຸຕ຺ຕຣິຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສຸທ຺ຄໂລກຸຕ຺ຕຣເມວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຕິປີ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ໂລກຸຕ຺ຕຣຄມ຺ມານໍ ອນຸຕ຺ຕຣກາເວ ອຸກ຺ກຄຸຄນິທ຺ເທເສນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄປຄຸຄາ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣສ຺ສ ອກາວໂຕ ທສ຺ສນານຸຕ຺ຕຣິຍໍ. ເຕນາຫ "ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສມ຺ມາ ທິຄຸກິ"ຕິ. ເສສານິ ມຄ຺ຄງຄານີຕິ ເສສານິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄງຄານິ. ຕານິ ຫິ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕານິ ນິພ຺ພານຄາມິນີ ປຜິປທາຕິ. ອຄ຺ຄຜລວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສ຺ສ ຜລວິມຸຕ຺ຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ. ຂີຕາສວສ຺ສາຕິ ສພ຺ພໂສ ຂີຍມານາສວສ຺ສ. ນິພ຺ພານທສ຺ສນນ຺ຕິ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຄຸກິຍາ ສຈ຺ຊິກິຣິຍາກິສມຍມາຫ. ຕຕ຺ຖ ມຄ຺ຄງຄານີຕິ ອຄຸຄ ມຄ຺ຄງຄານິ. ຈຕຸສຈ຺ຈນ຺ໂຕຄຄຕ຺ຕາ ສພ຺ພສ຺ສ ເຄຍ຺ຍຄມ຺ມສ຺ສ "ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ພຸທ຺ໂຄ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຈ຺ຈານຸຄຕສມ຺ໂມທວິທ຺ຄໍສເນເນວ ຫິ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂສ ເຄຍ຺ຍາວຣຕປ຺ປຫານໍ. ນິພ຺ພິເສວໂນຕິ ນິຣຸທ຺ຄກິເລສວິເສວໂນ.

໓໙໔.ຄໍສີຕີ ອນຸທ຺ຄໍສນສີລາ. ອນຸປຫຕນ຺ຕິ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ. ສກລນ຺ຕິ ອນູນໍ. ກາຍງຄນ຺ຕິ ກາຍເມວ ອງຄນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ກາຍ ສງຂາຕໍ ອງຄໍ ສີສາທິອວຍວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຖາ "ໂຫຕຸ, ສາຊູ"ຕິ ເອວມາທໍ ວາຈາຍ ອວຍໂວ ວາຈງຄນ຺ຕິ.

໓໙໙.ອາຫຣນ຺ຕີຕິ ອກິຫຣນ຺ຕິ. ປຸຄຸຄນ຺ຕິ ປຸຄຸຄຜລສງຂາໂຕ ອານຸກາໂວ. ປຸຄຸຄຜລມ຺ປີ ຫິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ "ປຸຄຸຄ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ກຸສລານໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຄມ຺ມານໍ ສມາທານເຫຕຸ ເອວມິທໍ ປຸຄຸຄໍ ປວທ຺ຄຕີ"ຕິອາທີສຸ (ທີ. ນິ. ໓.໘໐). ເຕນາຫ "ອາຍຕິ ວິປາກກ຺ຂນ຺ຄາ"ຕິ. ປຸຄຸຄມຫີຕິ ມຫຕິ ປຸຄຸຄຜລວິກູຕິ ເສຕຈ຺ຊຕ຺ຕມກ຺ຍຈາມຣາທີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ວິປາກກ຺ຂນ຺ຄານໍ ເຍວ ປຣິວາໂຣ"ຕິ. ລິຈ຺ຊວີທີ ເປສິເຕນ ຊາທນີຍໂກຊນີເຍນ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສສາວກສ຺ໂຜ ມຍາ ປຣິວິສິໂຕ, ຕສ຺ມາ ລິຈ຺ຊ ວີນເມວ ຕໍ ປຸຄຸຄໍ ໂຫຕີຕິ. ເຕນາຫ "ຕໍ ທາຍການໍ ສຸຂາຍ ໂຫຕູ"ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ກຄວໂຕ ກິກ຺ຂຸສງຊສ຺ສ ຈ ສຈ຺ຈເກນ ທານໍ ທິນ຺ນໍ, ນ ລິຈ຺ຊວີທິ, ຕສ຺ມາ ກຄວາ ສຈ຺ຈກສ຺ສ ສຕີ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ "ຍໍ ໂຂ"ຕິອາທິມາຫ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິຕິ ກຄວາ"ຕິອາທິ. ນິຄຕ຺ຖສ຺ສ ມເຕນ ວີນາເຍວາຕິ ສຈ຺ຈກສ຺ສ ຈິຕ຺ເຕນ ວີນາ ເອວ ຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕໍ ເຂຕ຺ຕຄຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕີ. ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕ ໂນ ທິນ຺ນໍ ທກ຺ຂິຕໍ…ເປ… ນິຍ຺ຍາເຕສີ"ຕິ.

ຈູລສຈ຺ຈກສຸຕ຺ຕວຄ຺ຄນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໖. ມຫາສຈ຺ຈກສຸຕ຺ຕວຄ຺ຄນາ

໓໙໔.ເອກໍສມຍໍ ກຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕີຕິ ອິມິນາ ຕທາ ກຄວໂຕ ເວສາລິຍໍ ນິວາສປຣິຈ຺ຊິນ຺ໂນ ປຸພ຺ພຕ຺ຫາທິເກໂທ ສພ຺ໂພ ສມໂຍ ສາຣາຣຄາໂຕ ຄທິໂຕ, ຕຖາ ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນາຕິ ຈ ອິມິນາ. ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມຍນ຺ຕິ ປນ ອິມິນາ ຕພ຺ພິເສໂສ, ໂຍ ກິກ຺ຂາຈາຣຕ຺ຖາຍ ປຈ຺ເວກ຺ຂຕກາໂລ. ອຍຄຸກາຖາຍໍ ປນ "ຕີທິ ປເທທິ ເອໂກວ ສມໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ວິເສສສ຺ສ ສາມຄຸຄນ຺ ໂຕຄສຕ຺ຕາ. ມຸຂໂຮວນສ຺ສ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍາກາວສາມຄຸຄໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຸຂໍ ໂຮວິຕ຺ວາ"ຕິ. ມຸຂໍ ໂຮວິຕ຺ວາ ເອວ ຫິ ວາສຊໂຣ ເຈ, ເວລໍ ສລຸລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຍຖາຈິຕ຺ຕໍ ກາວນານຸໂຍຄໍ, ຄນ຺ຖຊໂຣ ເຈ, ຄນ຺ຖປຣິຈເຍ ກຕິປເຍ ນິສຊຊາເຣ ອນຸຍຸຄຸຊິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ອາທາຍ ວິຕກ຺ກມາລຸຈໍ ອຸປຄຈ຺ຊຕີ.

ການຄໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ອນຸຈ຺ຊວິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸພ຺ເພ ຍຖາຈິນ຺ຕິຕໍ ປຄຸຫໍ ອປ຺ປຈ຺ຊິຕ຺ວາ ອຄຸຄໍ ປຸຈ຺ຊນ຺ໂຕ ມຄ຺ຄໍ ຄເປຕ຺ວາ ອຸມ຺ມຄ຺ຄໂຕ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ປສ຺ເສນ ຕາວ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ"ຕິ.

໒໖໕ຯອູຣຸກ຺ຂມ຺ໂກປີ ນາມ ກວິສ຺ສຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ນາມ-ສທ຺ໂທ ວິມ຺ຫຍຕ຺ໂຖຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ວິມ຺ຫຍຕ຺ຖວເສນາ”ຕິອາທີຯ “ອສ຺ໂສ ນາມ ປພ຺ພຕໍ ອກິຣຸຫິສ຺ສຕີ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ ວິມ຺ຫຍວາຈີສທ຺ທໂຍເຄນ ຫິ “ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ອນາຄຕວຈນໍຯ ກາຍນ຺ວຍນ຺ຕິ ກາຍານຸຄຕໍຯ “ອຍມ຺ປີ ໂຂ ກາໂຍ ເອວໍຘມ຺ໂມ ເອວໍກາວີ ເອວໍອນຕີໂຕ”ຕິອາທີນາ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໒໗໙; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໑໔; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໔) ກາຍສ຺ສ ອສຸການິຈ຺ຈາທິຕາຍ ອນຸປສ຺ສນາ ກາຍກາວນາຕິ ອາຫ “ກາຍກາວນາຕິ ປນ ວິປສ຺ສນາ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິຯ ອນາຄຕຣູປນ຺ຕິ ອກີເຕ ອຕ຺ເຖ ອນາຄຕສທ຺ທາໂຣປນໍ ອນາຄຕປ຺ປໂຍໂຄ ນ ສເມຕິຯ ອຕ຺ໂຖປີຕິ “ອູຣຸກ຺ຂມ຺ໂກປີ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕອຕ຺ໂຖປີ ນ ສເມຕິຯ ອຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍໂຄຯ ເຕສນ຺ຕິ ນິຄຕ຺ຖານໍຯ

໒໖໖ຯ ອຕ຺ຕໂນ ອຘິປ຺ເປຕກາຍກາວນໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ໂຕ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເຍ ຕໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ, ເຕ ນາມໂຄຕ຺ຕໂຕ ວິກາເວນ຺ໂຕ “ນນ຺ໂທ ວຈ຺ໂຊ”ຕິອາທິມາຫຯ ກິລິຍ຺ຖຕປານນ຺ຕິ ກາຍສ຺ສ ກິເລສນຕປານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍຯ ຊາຕເມທນ຺ຕິ ເມທກາວາປຕ຺ຕິວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນເມທໍຯ ປຸຣິມໍ ປຫາຍາຕິ ກາລປຣິຈ຺ເຊເທນ ອນາຫາຣອປ຺ປາຫາຣຕາທິວເສນ ກາຍສ຺ສ ອປຈິນນໍ ເຂທນໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາຯ ກາຍກາວນາປນ ນ ປຎ຺ຎາຍຕີຕິ ນິຍມໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກາຍກາວນາປີ ຕວ ຎາເຕນ ນ ຎາຍຕິ, ເສສໂຕປີ ນ ທິສ຺ສຕິຯ

໒໖໗ຯອິມສ຺ມິ ປນ ຖາເນຕິ “ກາຍກາວນມ຺ປີ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ອຄ຺ຄິເວສ຺ສນ, ນ ອຎ຺ຎາສິ, ກຸໂຕ ປນ ຕ຺ວໍ ຈິຕ຺ຕກາວນໍ ຊານິສ຺ສສີ”ຕິ ອິມສ຺ມິ ຖາເນຯ ຕຖາ “ໂຍ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ໂອລຸອາຣິກໍ ທຸພ຺ພລໍ ກາຍກາວນໍ ນ ຊານາສິ, ໂສ ຕ຺ວໍ ກຸໂຕ ສນ຺ຕສຸຂຸມໍ ຈິຕ຺ຕກາວນໍ ຊານິສ຺ສສີ”ຕິ ເອຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາຖາເນຯ ອພ຺ຫສວຈນໍ ນາເມຕໍ ປທນ຺ຕິ ກາຍກາວນາສຄ຺ຄິຕວິປສ຺ສນາໂຕ ຈິຕ຺ຕກາວນາ ສນ຺ຕາ, ວິປສ຺ສນາ ປນ ປາທກຊ຺ຌານໂຕ ໂອລຸອາຣິກາ ເຈວ ທຸພ຺ພລາ ຈາຕິ ອຍຄ຺ຈ ເອຕສ຺ສ ປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຯ “ອພ຺ຫສວຈນໍ ນາເມຕໍ ວຈນໍ ສິຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຖໂຣ ປກ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຣກາຕິຯ ອຖ ນໍ ມຫາສິວຕ຺ເຖໂຣ “ວິປສ຺ສນາ ນາເມສາ ນ ອາທິໂຕ ສຸພ຺ຣູຫີຕາ ພລວຕີ ຕິກ຺ຂາ ວິສທາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຣຸຕາວເສນາຍມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ”ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ທິສ຺ສຕິ, ກິກ຺ຂເວ”ຕິ ສຸຕ຺ຕປທໍ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໖໔) ອາຫຣີຯ ຕຕ຺ຖ ອາຫານນ຺ຕິ ປຏິສນ຺ຘິຯ ນິກ຺ເຂປນນ຺ຕິ ຈຸຕິຯ ໂອລຸອາຣິກນ຺ຕິ ອຣູປສມ຺ເມຫິ ທຸຍ຺ຖຸລຸລກາວຕ຺ຕາ ໂອລຸອາຣິກໍຯ ກາຍນ຺ຕິ ຈຕຸສນ຺ຕຕິຣູປສມູຫກູຕໍ ກາຍໍຯ ໂອລຸອາຣິກນ຺ຕິ ກາວນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ, ໂອລຸອາຣິກາກາເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ “ອາຫານມ຺ປີ ນິກ຺ເຂປນມ຺ປີ”ຕິຯ

໒໖໘ຯສຸຂສາຣາເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕຕິ ສຸຂເວທນາຍ ພລວຕຣຣາເຄນ ສມງ຺ຄີກູໂຕຯ ປຍ຺ຖາເນ ປຏິສິທ຺ຘາ ອວຈເນເນວຯ ຕສ຺ມາຕິ ສຸເຂ ຖິເຕ ເອວ ທຸກ຺ຂສ຺ສານຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ “ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ນິໂຣຘາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ”ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ອນນ຺ຕຣາວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ ເຂເປຕ຺ວາຕິ ກຸສລານິ ເຂເປຕ຺ວາຯ ຄຕ຺ຫີຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ໂອກາສໍ ຄເຫຕ຺ວາຯ ອຸກໂຕປກ຺ຂໍ ຫຸຕ຺ວາຕິ “ກທາຈິ ສຸຂເວທນາ, ກທາຈິ ທຸກ຺ຂເວທນາ”ຕິ ປກ຺ຂທ຺ວຍວເສນປີ ເວທນາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຍາທາຍ ໂຫຕິ ຍຖາກ຺ກມໍ ອກາວິຕກາຍສ຺ສ ອກາວິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ

໒໖໙ຯວິປສ຺ສນາ ຈ ສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກາຕິ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສກສ຺ສອາທິກມ຺ມິກສ຺ສ ມຫາກູຕປຣິຄ຺ຄຫາທິກາເລ ພຫີ ຈິຕ຺ຕຈາຣໍ ນິເສເຘຕ຺ວາ ກມ຺ມຍ຺ຖາເນ ເອວ ສຕີ ສໍຫຣນ຺ຕສ຺ສ ອລທ຺ຘສ຺ສາທໍ ກາຍສຸຂໍ ນ ວິນ຺ທຕິ, ສມ຺ພາເຜ ວເຊ ສນ຺ນິຣຸທ຺ໂຜ ໂຄໂຕ ວິຍ ວິຫຎ຺ຎຕິ ວິປ຺ຜນ຺ທຕິ, ອຈ຺ຈາສນ຺ນເຫຕຸກຄ຺ຈ ສຣີເຣ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເຕວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອາສນ຺ນາ”ຕິຯ ເຕນາຫ “ວິປສ຺ສນໍ ປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ”ຕິອາທີຯ ອທ຺ຘາເນ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕຕິ ມຫາກູຕປຣິຄ຺ຄຫາທິວເສນ ກາເລ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ສຣີຣປເທເສຯ ທຸກ຺ຂໍ ທູຣາປຄຕໍ ໂຫຕິ ສມາປຕ຺ຕິພເລນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ ອປ຺ປນາກາວໂຕຯ ອນປ຺ປກໍ ວິປຸລໍຯ ສຸຂນ຺ຕິ ຊານສຸຂໍ ຯ ໂອກ຺ກມຕີຕິ ຊານສມຸຍ຺ຖານປຄີຕຣູປວເສນ ຣູປກາຍໍ ອນຸປວິສຕິ, ນາມກາໂຍກ຺ກມເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຯ ກາຍປສ຺ສທ຺ຘິກມ຺ມິກສ຺ສປີ ສມ຺ມສນກາວນາ ປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ ນິສີນ຺ນສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອາທິໂຕວ ກາຍກິລມຖຈິຕ຺ຕຸປ຺ຟາຕາປີ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ສມາຘິສ຺ສ ປນ ອປຈ຺ຈນີກຕ຺ຕາ ສິນິທ຺ຘກາວໂຕ ຈ ນ ສຸກ຺ຂວິປສ຺ສນາ ວິຍ ສຸຂສ຺ສ ວິປຈ຺ຈນີໂກ, ອນຸກ຺ກເມນ ຈ ທຸກ຺ຂໍ ວິກ຺ຂມ຺ເກຕີຕິ ອາຫ “ຍຖາ ສມາຘີ”ຕິຯ ຍຖາ ສມາຘິ, ວິປສ຺ສນາຍ ປເນຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ “ນ ຈ ຕຖາ ວິປສ຺ສນາ”ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ວິປສ຺ສນາ ສຸຂສ຺ສ ປຈ຺ຈນີກາ, ສາ ຈ ກາຍກາວນາ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຸປ຺ປນ຺ນາປີ ສຸຂາ ເວທນາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຖຕິ, ກາວິຕຕ຺ຕາ ກາຍສ຺ສາ”ຕິຯ ຕຖາ ຍສ຺ມາ ສມາຘິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປຈ຺ຈນີໂກ, ໂສ ຈ ຈິຕ຺ຕກາວນາ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຸປ຺ປນ຺ນາປີ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ປຣິຍາທາຍ ຕິຍ຺ຖຕິ, ກາວິຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ໂຍຊນາຯ

ຝິກ໐໗ຖຸເຕ ຆຍຸເຍຕວາຕິ ອປເທເສນ ວິນາ ສມິປເມວ ເນຕວາ໗ ຕံ ໑໓ ມມ ຈິຕຸຕံ ອຸປປນຸນາ ສຸຂາ ເວທນາ ປຣິຍາທາຍ ຄຸສຸສຕິຕິ ເນຕံ ຄານັ ວິຊຊຕິຕິ ໂຍຊນາ໗

ຝິກ໑໗ກຶ ນ ກວິສຸສຕິ, ສຸຂາປິ ທຸກຸຂາປິ ເວທນາ ຍຖາປຈຈຍັ ອຸປປຊຊເຕວາຕິ ອຕໂຖ໗ ຕມຕຸຖນຸຕິ ສຸຂທຸກຸຂເວທນານັ ອຸປປຕຸ ຕິຍາ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸຕສຸສ ອນກິກວນິຍຕາສຽຂາຕັ ອຕຸຖັ໗ ຕຕຸຖ ຕາວ ປາສຣາສິສຸຕຸເຕ ໂພຜິປລຸລຽເກ ນິສຊຊາ "ຕຕຸເຖວ ນິ ສີທິ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ໗ ອິຜ ມຫາສຈຸຈກສຸຕຸເຕ ທຸກຸກຣກາຣິກາຍ ທຸກຸກຣຈຣເຕ ນິສຊຊາ "ຕຕຸເຖວ ນິສີທິ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ໗

ຝິກ໔໗ລນຸທກຣຕວເສນາຕິ ຕຕຸຫາຍນວເສນາຕິ ອຕໂຖ໗ ສີເນຫກຣຕວເສນາຕິ ສີເນຫນວເສນ໗ ມຸຈຸລາກຣຕວເສນາຕິ ໂມຫນວເສນ ປມາທາປາທເນນ໗ ວິປາສາກຣຕວເສນາຕິ ປາຕຸກມຸຍຕາວເສນ໗ ອນຸທຫນວເສນາຕິ ຣາຄຄຸຄິນາ ອນຸທຫນວເສນ໗ ໂລກຸຕຸຕຣມຄຸຄເວວຈນເມວ ວຜຸຜນິສຸສຣຕາສຸສ ອຜິປຸເປຕຕຸຕາ໗

ອລຸລຄຸຄຫເຕນ ກິເລສານັ ອສມຸຈຸລິນຸນກາວັ ທສຸເສຕິ, ສສຸເນຫຄຸຄຫເຕນ ອວິກຸຂມຸກິຕກາວັ, ອຸທເກ ປກຸຂິຕຸຕກາວຄຸຄຫເຕນ ສມຸທາຈາຣາວຕຸຖັ, ອຸທຸມຸພຣກຜຸຄຸຄຫເຕນ ອຕຸຕກາວສຸສ ອສາຣກຕຸຕັ໗ ອິມິນາວ ນເຍນາຕິ "ອລຸລັ ອຸທຸມຸພຣກຜຸຄ"ນຸຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕນເຍນ໗ ສປຸຕຸຕກຣິຍປພຸພຊຊາຍາຕິ ປຸຕຸຕກຣິເຍຫິ ສທຸຜີ ກຕປຣິພຸພາຊກປພຸພຊຊາວເສນ ເວທິຕພຸພາ໗ ກຸຜິຈກພຫູທກາຫັສ-ປຣມຫັສາທິເກທາ ພຸຣາຫຸມຕາປພຸພຊຊາ໗

ຝິກ໖໗ ກຸໂຕປີ ອິມສຸສ ອາໂປສິເນໂຫ ນຕຸຖິຕິ ໂກລຸອາປີ໗ ເຕນາຫ "ລິນຸນສິເນຫັ ນິຣາປ"ນຸຕິ໗ ໂກລຸອນຸຕິ ວາ ສຸກຸຂກລິຽຄຣັ ວຸຈຸຈຕິ, ໂກລຸອັ ໂກລຸອກາວັ ອາປນຸນນຸຕິ ໂກລຸອາປີ໗ ປຜິປນຸນສຸສ ອຸປກຸກມມຫຕຸຕນິສຸສິຕຕາ ປກຕິຍາ ກິເລເສຫິ ອນກິກູຕ ຕາຍ໗ ອຕິນຸຕຕາ ປຜິປກຸຂກາວນາຍ໗ ຕຖາ ຫິ ສຸກຸຂໂກລຸອາປກາໂວ, ອາຣກາ ອຸທກາ ຖເລ ນິກຸຂິຕຸຕກາໂວ ຈ ນິທສຸສິໂຕ໗ ໂອປກຸກມິກາຫີຕິ ກິເລສອຕິນິຄຸຄຕຸຫນຸປກຸກມປປກວາຫີ໗ ເວທນາຫີຕິ ປຜິປຕຸຕິເວທນາຫີ໗ ທຸກຸຂາ ປຜິປທາ ຫີ ອິຜານິປຸເປ ຕາ໗

ຝິກກ໗ກຶ ປນ ນ ສມຕຸໂຖ, ຍໂຕ ເອວັ ປເຣຫິ ຈິນຸຕິຕຸມຸປີ ອສກຸກຸເຕຍຸຍັ ທຸກຸກຣຈຣິຍັ ລພຸພສຸສານິ ອກາສີຕິ ອຜິປຸປາໂຍ໗ ກຕຸ ວາປີ ອກຕຸວາປີ ສມຕຸໂຖວ ກາຣຕສຸສ ນິປຸຜນຸນຕຸຕາ໗ "ຍຖາປີ ສພຸເພສມຸປີ ໂຂ ໂພຜິສຕຸຕານັ ຈຣິມກເວ ອນຸຕມໂສ ສຕຸຕາ ຫມຕຸຕມຸປີ ຜມຸມຕາວເສນ ທຸກຸກຣຈຣິຍາ ໂຫຕິເຍວ, ເອວັ ກຄວາ ສມຕຸໂຖ ທຸກຸກຣຈຣິຍັ ກາຕຸັ, ເອວລຸຈ ນັ ອກາສີ, ນ ປນ ຕາຍ ພຸທຸໂຜ ຊາໂຕ, ອຖ ໂຂ ມຊຊິມາຍ ເອວ ປຜິປຕຸຕິຍາ"ຕິ ຕສຸສາ ພຸຍຕິເຣກມຸເຂນ ສເທວກສຸສ ໂລກສຸສ ໂພຜາຍ ອມຄຸຄກາວທີປນຕຸຖັ, ອິມສຸສ ປນ ກຄວໂຕ ກມຸມວິປາກວເສນ ລພຸພສຸສານິ ທຸກຸກຣຈຣິຍາ ອໂຫສີ໗ ວຸຕຸຕລຸເຫຕັ –

"ອວຈາຫັ ໂຊຕິປາໂລ, ກສຸສປັ ສຸຄຕັ ຕທາ;

ກຸໂຕ ນຸ ໂພຜິ ມຸຕຸຫສຸສ, ໂພຜິ ປຣມທຸລຸລກາ໗

ເຕນ ກມຸມວິປາເກນ, ອຈຣີ ທຸກຸກຣັ ພຫຸ;

ລພຸພສຸສານຸຣຸເວລາຍັ, ຕໂຕ ໂພຜິມປາປຸຕຶ໗

ນາຫັ ເອເຕນ ມຄຸເຄນ, ປາປຸຕຶ ໂພຜິມຸຕຸຕມັ;

ກຸມຄຸເຄນ ຄເວສິສຸສັ, ປຸພຸພກມຸເມນ ວາຣິໂຕ"ຕິ໗

ທຸກຸກຣຈຣິຍາຍ ໂພຜາຍ ອມຄຸຄກາວທສຸສນຕຸຖັ ທຸກຸກຣຈຣິຍັ ອກາສີຕິ ເກຈິ໗ ອຖ ວາ ໂລກນາຖສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຣກຸກມສມຸປຕຸຕິທສຸສນຕຸຖາຍ ທຸກຸກຣຈຣິຍາ໗ ປຕິຕາຜິມຸຕຸຕິຍາ ຫີ ປຣມຸກຸກັສຄຕກາວໂຕ ອກິນີຫາຣານຸຣູປັ ສມຸໂພຜິຍັ

ຕິພ຺ພວນ຺ທຕາຍ ສິຂາປ຺ປ຺ຕິຍາ ຕທ຺ຕຖໍ ອິທິສມ຺ປິ ນາມ ທຸກ຺ກຣຈຣິຍໍ ອກາສີຕິ ໂລເກ ອຕ຺ຕໂນ ວິຣິຍານຸກາວໍ ວິກາເວຕຸ໌ –
''ໂສ ຈ ເມ ປຈ຺ຉາ ປີຕິໂສມນສ຺ສາວໂຫ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ໂລກນາໂຖ ທຸກ຺ກຣຈຣິຍໍ ອກາສີ຺ ເຕນາຫ ''ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສາ''ຕິອາທີ຺ ຕຕ຺ຖ ວິຣິຍນິມ຺ມຖນຄ຺ໂຕຕິ ວິຣິຍສ຺ສ ສໍວຫ຺ຌນສມ຺ປາທນຄ຺ໂຕ຺ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ວິກາເວຕຸໍ ''ປາສາເທ''ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສງ຺ຄາເມ ທ຺ເວ ຕໂຍ ສມ຺ປຫາເຣຕິ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ ປຣເສນາຍ ປຫາຣປໂຍເຄ຺ ປຌານວິຣິຍນ຺ຕິ ສມ຺ມປ຺ປຌາເນຫີ ອາເສວນວິຣິຍໍ, ສພ຺ພໍ ວາ ປຸພ຺ພກາຄວິຣິຍໍ຺

ອກິຫນ຺ຕນ຺ຕິ ອກິກວນ຺ຫນ຺ຕໍ, ອຸປ຺ຣິຫນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາຫ ''ອຸປ຺ຣິຫນ຺ຕ''ນ຺ຕິ຺ ໂສ ຫີ ອິຕຣໍ ມຸສລໍ ວິຍ ອຸທຸກ຺ຂລໍ ວິເສສ ໂຕ ກສ຺ສຈິ ຂາທນກາເລ ອກິກ຺ຍ຺ຍ ວຕ຺ຕຕີ຺ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນາຕິ ພລວສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປຍຸຕ຺ເຕນ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນ຺ ອກຸສລຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກາມວິຕກ຺ກາທິສຫິຕໍ ອກຸສລຈິຕ຺ຕໍ຺ ອກຸສລຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕຸໍ ອປ຺ປທານໍ ນິຄ຺ຄໂຫ຺ ຕໍຕໍປຏິກ຺ເຂປວເສນ ວິໂນທນໍ ອກິນິປ຺ປີ ລຸອນໍ຺ ວິຣິຍຕາເປນ ວິກ຺ຂມ຺ກນໍ ອກິສນ຺ຕາປນໍ຺ ສທຣໂຖຕິ ສປ຺ຣິລຸອາໂຫ຺ ປຌາເນນາຕິ ປທຫເນນ, ກາຍສ຺ສ ກິລມຖຸປ຺ປາທ ເກນ ວິຣິເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວິທ຺ຌສ຺ສາຕິ ຕຸທສ຺ສ຺ ສໂຕຕິ ສມານສ຺ສ຺

໓໗຺ສິສເວຄນ຺ຕິ ສີສໍ ຣຊ຺ຊຸຍາ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ທຕ຺ຫເກນ ປຣິວຕ຺ຕກເວຄນໍ຺ ອຣຫນ຺ໂຕ ນາມ ເອວຣູປາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິມິນາ ຍຖາຍໍ, ເອວໍ ວິສຍ຺ຌິກູຕາປີ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ເຕນາຫ ''ມຕາກສທິສາ''ຕິ, ເວທນາປ຺ປຕ຺ຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສຸປີນປ຺ປຏິຄ຺ຄຫຓໂຕ ປຏຸຖາຍາຕິ ປຏິສນ຺ຌິຄ຺ຄຫເຓ ເສຕວາຣຓສຸປີນໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫີ ພ຺ຍາກຕກາລໂຕ ປຏ຺ຖາຍ຺

໓໗ລ຺ ຌມ຺ມສຣີຣສ຺ສ ອໂຣຄກາເວນ ສາຌູຕິ ມຣິສນິໂຍຕິ ມາຣິໂສ, ປີຍາຍນວຈນເມຕໍ຺ ເຕນາຫ ''ສມ຺ປີຍາຍມານາ''ຕິອາທີ຺ ອຊ຺ຊຸຍິຕນ຺ຕິ ເອວໍ ອກຸຍ຺ຊິຕໍ ກກາຣສ຺ສ ຊກາຣາເທສໍ ກຕ຺ວາ຺ ເຕນາຫ ''ອໂກຊນ''ນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ມາ ກຣິຕ຺ຖາຕິ ''ໂລມກູເປຫີ ອຊ໌ໂຊຫາເຣສ຺ສາມ ອນຸປ຺ປເວເສສ຺ສາມາ''ຕິ ຍຖາ ຕຸມ຺ເຫຫີ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ມາ ກຣິຕ຺ຖ຺ ກສ຺ມາ? ຍາເປສ຺ສາມຫນ຺ຕິ ອຫຍ຺ຈ ຍາວທຕ຺ຖໍ ອາຫາຣມຕ຺ຕໍ ກຸຍ຺ຊນ຺ໂຕ ຍຖາ ຍາເປສ຺ສາມິ, ເອວໍ ອາຫາຣໍ ປຏິເສວິສ຺ສາມິ຺

໓໘໐-໓໑຺ເອຕາວ ປຣມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ປຣມໍ, ນ ອິໂຕ ປຣໍ ໂອປ຺ກຸກມິກທຸກ຺ຂເວທນາເວທິຍນໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຣຍ຺ໂຍ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຄລໂຕ ອຍ຺ຍານິ ສນ຺ຌາຍ ''ເອເກນ ອູນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕໍ ສຸວຕ຺ຕປຣິກ຺ຂຕໍ, ອິຕຣານິ ຣຊຕປຣິກ຺ຂຕານິ຺ ເຕ ນາຫ ''ອມຈ຺ຈາ ເອເກນູນອຍ຺ຖສຕຣຊຕນ຺ຄລານີ''ຕິ຺ ອາລຸອາຣຸທກສມາຄເມ ລທ຺ຌຊ຺ຈານານິ ວຍ຺ຍປາທການິ, ອານາປານ ສມາຌິ ປນ ກາຍຄຕາສຕິປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ສພ຺ເພສຍ຺ຈ ໂພຌິສຕ຺ຕານໍ ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຕ຺ຕາ ''ໂພຌາຍ ມຄ຺ໂຄ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ພຸຊ຺ຌຕ຺ຖາຍາຕິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ, ສພ຺ພສ຺ເສວ ວາ ເຍຍ຺ຍຌມ຺ມສ຺ສ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຌນາຍ ຺ ສຕິຍາ ອນຸສ຺ສຣຓກວິຍ຺ຍາຓໍ ສຕານຸສາຣິວິຍ຺ຍາຓໍ຺ ກສ຺ສາ ປນ ສຕິຍາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ນຍິທ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໓໘໔຺ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖິຕາຕິ ຕໍຕໍວຕ຺ຕກຣຓວເສນ ປຕິອຸປຏ຺ຖິຕາ ອຸປຏ຺ຖາຍກາ຺ ເຕນາຫ ''ປຕ຺ຕສາລາ''ຕິອາທີ຺ ປຈ຺ຈຍພາຫຸລ຺ລິໂກຕິ ປຈ຺ຈຍານໍ ພາຫຸລ຺ລາຍ ປຏິປນ຺ໂນ຺ ອາວຕ຺ໂຕຕິ ປຸພ຺ເພ ປຈ຺ຈຍເຄຌປ຺ປຫານາຍ ປຏິປນ຺ໂນ, ອິທານິ ຕໂຕ ປຏິນິວຕ຺ໂຕ຺ ເຕນາຫ ''ຣສຄິທ຺ໂຌ...ເປ... ອາວຕ຺ໂຕ''ຕີ຺ ຌມ຺ມນິຍາເມນາຕິ ຌມ຺ມຕາຍ຺ ຕເມວ ຌມ຺ມຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິອາ ທິມາຫ຺ ພາຣາຓສິເມວ ຕຕ຺ຖາປີ ຈ ສພ຺ພພຸທ຺ຌານໍ ອວິຊຫິຕຌມ຺ມຈກ຺ກປວຕ຺ຕນຍ຺ຖານເມວ ອຄມໍສ຺ຸ ປຍ຺ຈວຄ຺ຄິຍາ ກິຣ ວິ ສາຂມາສສ຺ສ ອທ຺ຌມາສິຍໍ ຄຕາ຺ ເຕນາຫ ''ເຕສຸ ຄເຕສຸ ອຫ຺ຌມາສໍ ກາຍວິເວກໍ ລກິຕ຺ວາ''ຕີ຺

໓໘ກ຺ ''ອທ຺ຌາໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສ ສາວກາຈິຕ຺ຕກາວນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕ຺ຕາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ໂນ ກາຍກາວນ''ນ຺ຕິ ອິມໍ ສນ຺ຌາຍາຫ ''ເອກໍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ''ນ຺ຕີ຺ ອິມໍ ຌມ຺ມເທສນ຺ຕິ ''ອກິຊານາມິ ໂຂ ປນາຫ''ນ຺ຕິອາທິກໍ ຌມ຺ມເທສນໍ຺ ອສລ຺ລີໂນ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິກິ ເລສານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ ເຕຫິ ສພ຺ພໂສ ນ ລິຕ຺ໂຕ຺ ອນຸປລິຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ ຕຕ຺ຫານນ຺ທິຍາ ອກາເວນ຺ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕເມວາຕິ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ຕສຍ຺ຌິເຕ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ອາຣມ຺ມເຓ, ນິພ຺ພາເນຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຍໍ ສນ຺ຌາຍ ປາລຸອິຍໍ ''ປຸຣິມສ຺ມິ ສມາຌິນິມິຕ຺ເຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສນ຺ນິສີທາເປມິຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາຌິນາ ອຈ຺ຈນ຺ຕສມາທານວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມ຺ມເທວ ນິສີທາເປມິ຺ ປຸພ຺ພາໂກເຄນາຕິ ສມາປຊ຺ຊນໂຕ ປຸພ຺ເພ ປວຕ຺ຕອາໂກເຄນ຺ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ສມາປຊ຺ຊນກ຺ຂຓໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ ວາ຺ ເຕນາຫ ''ສາຌຸກາຣ...ເປ... ອວິຈ຺ຉິນ຺ເນເຍວາ''ຕີ຺ ເອວມສ຺ສ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລສມາປຊ຺ຊນໍ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລໍ ວຸຍ຺ຖານຍ຺ຈ ພຸທ຺ຌານໍ ນ ກາຣິຍໍ ວສີກາວສ຺ສ ຕຖາສຸປ຺ປຄຸຓກາວໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ພຸທ຺ຌານໍ ຫີ''ຕິອາທີ຺

ສມ຺ມສມ຺ປຜິຕ຺ຄາຫການໍ ອສ຺ສາສວາເຣ ວາ។ ຕທາ ຫິ ເທສິຍມານໍ ສມ຺ມໍ ອຸປ຺ສາເຣຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ມິ ຂເຓ ເທສິຕເທສນາ ນິຣຕ຺ຖກາ ສິຍາ។ ນ ຫິ ພຸທ຺ທານໍ ນິຣຕ຺ຖກາ ກິຣິຍາ ອຕ຺ຖິ។

ໂອກປ຺ປນິຍເມຕນ຺ຕິ ‘‘ຕສ຺ສາ ເອວ ກຖາຍາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕິວິຍ ອຈ຺ຈຣິຍຄຕໍ ອພ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ອິທິສີ ປຜິປ຺ຕ຺ຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ເສວ ໂຫຕີຕິ ອຸປ຺ວາທວເສນ ວທຕິ, ນ ສກາເວນ។ ເຕນາຫ ‘‘ສຕ຺ຖຣິ ປສາທມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ។ ກາຍທຣໂຖຕິ ປຈ຺ຈຍວິເສສວເສນ ຣູປກາຍສ຺ສ ປຣິສ຺ສມາກາໂຣ។ ອຸປາທິນ຺ນເກຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ເທ។ ອນຸປາທິນ຺ນເກຕິ ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ເທ។ ວິກສນ຺ຕິ ສູຣິຍຣສ຺ມິສມ຺ຜສ຺ເສນ។ ຕທກາເວນ ມກຸລານີ ໂຫນ຺ຕິ។ ເກສລ຺ຈີ ຕິນ຺ຕິນິກາທີຣຸກ຺ຂານໍ ។ ປຕິລີຍນ຺ຕີ ນິສ຺ສຍຣູປສມ຺ມອວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ។ ອຣູປສມ຺ມຕາຍ ປລ຺ຈວິລ຺ລາຕານລ຺ເຈວ ກິຣິຍາມຍວິລ຺ລາຕານລ຺ຈ ອປ຺ປວຕ຺ຕິສລ຺ລິຕາ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາ ໂຫຕິ, ຍຕ຺ຖ ນິທ຺ທາສມລ຺ລາ។ ເຕນາຫ ‘‘ທຣຖວເສນ ກວງຄໂສຕລ຺ຈ ອິສ ນິທ຺ທາຕີ ອສີປ຺ເປຕ’’ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ທຣຖວເສນາຕິ ທຣຖວເສເນວ, ນ ຖີນມິທ຺ສວເສນາຕີ ອວສາຣຕໍ ອວສາຣຕາຜລລ຺ຈ ນິທ຺ສາເຣຕພ຺ພໍ។ ຕໍ ສນ຺ສາຍາຕີ ກາຍສ຺ສ ທຣຖສງຂາຕສຣີຣຄິລານເຫຕຸກໍ ນິທ຺ທໍ ສນ຺ສາຍ។ ສຣີຣຄິລານລ຺ຈ ກຄວໂຕ ນຕ຺ຖີຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ‘‘ປີຜ຺ຖີ ເມ ອາຄິລາຍຕີ’’ຕິ (ທີ។ ນີ។ ໓។໓໐໐; ມ។ ນີ។ ໔។໔໔; ຈູລ຺ວ។ ໓໔໕) ວຈນໂຕ។ ສມ຺ໂມຫວິຫາຣສ຺ມິນ຺ຕີ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ເອຕໍ ກຸມ຺ມວຈນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ໂມຫວິຫາໂຣຕິ ວທນ຺ຕີ’’ຕິ, ສມ຺ໂມຫວິຫາຣສ຺ມິ ວາ ປຣິຍາປນ຺ນໍ ເອຕໍ ວທນ຺ຕີ, ຍທີທໍ ທີວາ ນິທ຺ໂທກ຺ກມນ຺ຕິ ໂຍຊນາ។

໓໘໙។ອຸປນີເຕຫີຕີ ໂທສມຄ຺ຄໍ ນິນ຺ທາປຖໍ ອຸປນີເຕຫີ។ ອກິນ຺ທິຕ຺ວາຕີ ສມ຺ປີຍາຍິຕ຺ວາ។ ເຕນາຫ ‘‘ຈິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ອນຸໂມທິຕ຺ວາຕີ ‘‘ສາສຸ ສາສູ’’ຕິ ເທສນາຍ ໂຖມນວເສນ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ។ ເຕນາຫ ‘‘ວາຈາຍປີ ປສໍສນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ກາເລຕີ ປພ຺ພຊ຺ຊາໂຍຄ຺ເຄ ກາເລ ອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ។

ຄຕໍ ວິໂນເທຕ຺ວາຕີ ຄຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ຄຕປລິໂພສໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ។ ປປລ຺ຈນ຺ຕີ ອວເສສກິເລສໍ។ ‘‘ປຸລ຺ລວາ ຣາຊປູຊິໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ຕສ຺ມິລ຺ຫີ ກາເລ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ລນ຺ທວາສຫຣເຕນ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ។

ສກລໍ ຣຕ຺ຕິໍ ພຸທ຺ທຄ຺ຄຕານໍເຍວ ກຖິຕຕ຺ຕາ ເຖຣສ຺ສ ລາຕໍ ເທສນາວິກວລ຺ຈ ວິການ຺ເວນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ເອຕ຺ຕກາວ, ກນ຺ເຕ, ພຸທ຺ທຄ຺ຄຕາ’’ຕິ។ ອິມາຍ, ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ສມ຺ມກຖາຍ ອນວເສສໂຕ ພຸທ຺ທຄ຺ຄຕາ ກຖິຕາ ວິຍ ຊາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ອນນ຺ຕາປຣິເມຍ຺ຍາວ ເຕ, ກິໍ ອິໂຕ ປເຣປີ ວິຊ຺ຊນ຺ເຕວາຕີ ເຖຣໍ ຕຕ຺ຖ ສີຫນາທໍ ນທາເປຕຸກາໂມ ອາຫ ‘‘ອຸທາຫຸ ອລ຺ເລປີ ອຕ຺ຖີ’’ຕິອາທີ។ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ປເທສິກຕ຺ຕາ, ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ກາສິຕສ຺ສ ຈ ອນຄ຺ຂຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຍໍ ເມ ທຸຄ຺ຄຕປຄ຺ຄາກາໂຣ’’ຕິ។ ຕິໂຍຊນສຕິກນ຺ຕິ ອິທໍ ປຣິກ຺ເຂປວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕລ຺ຈ ໂຂ ມນຸສ຺ສານໍ ປຣິໂກຄວເສນາຕີ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។

ມຫາສຈ຺ຈກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ។

໗។ ຈູລ຺ອຕຕ຺ຫາສງຂຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໙໐។ຕຕ຺ຣາຕີ ຕສ຺ມິ ປຸພ຺ພາຣາມມິຄາຣມາຕຸປາສາທານໍ ອຕ຺ຖວິກາວເນ ອຍໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາ ອນຸປຸພ຺ພີ ກຖາ។ ມຕີນນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ ປທຸມຣາຄມຕີນໍ ອສີປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ອາຫ ‘‘ອລ຺ເລຫິ ຈາ’’ຕິ។ ເຕນ ອິນ຺ທນີລາທີມຕີນໍ ສງຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ។ ນີລປີຕໂລຫີໂຕທາຕມລ຺ຊິຜ຺ຖປກາສ຺ສຣາພຣວຕ຺ຕາວເສນ ສຕ຺ຕວຕ຺ເຕາຫີ។

ຕຕ຺ຫາ ສພ຺ພໂສ ຊີຍນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ຕຕ຺ຫາສງຂໂຍ (ອ។ ນີ។ ຜີ។ ໓។໗។໖໑), ຕສ຺ມິ។ ຕຕ຺ຫາສງຂເຍຕີ ຈ ວິສເຍ ອິທໍ ກຸມ຺ມນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ។ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາຍາຕີ ສພ຺ພສໍກິເລເສຫິ ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາຍ។ ອປຣກາຄປຜິປທາ ນາມ ອຣິຍສຈ຺ຈາກິສມໂຍ, ສາ ສາສນຈາຣິໂຄຈຣາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພໂຕຕີ ອາຫ ‘‘ປຸພ຺ພກາຄປ຺ປຜິປທໍ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ເທເສຖາຕີ ປຸຈ຺ຉຕີ’’ຕິ។ ອກຸປ຺ປສມ຺ມຕາຍ ຂຍວຍສງຂາຕໍ ອນ຺ຕໍ ອຕີຕາຕີ ອຈ຺ຈນ຺ຕາ, ໂສ ເອວ ອປຣິຫານສກາວຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈນ຺ຕາ ນິຜ຺ຖາ ເອຕສ຺ສາຕີ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຜ຺ໂຖ។ ເຕນາຫ ‘‘ເອກນ຺ຕນິຜ຺ໂຖ ສຕຕນິຜ຺ໂຖຕີ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ។ ນ ຫິ ປຜິວິທ຺ທສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ມສ຺ສ ທສ຺ສນໍ ກຸປ຺ປນໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ។ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຈຕູຫີ ໂຍເຄຫີ ເຂໂມ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕໂຍຄກ຺ເຂມີ។ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ວຸສິຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ຈ ອປຣິຫານສກາວຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຕີ ອຈ຺ຈນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ។ ເຕນາຫ

“ນິຈ຺ຈພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ປຣິໂຍສານໍຯ

ເວຄາຍຕີຕິ ຕຸຣິຕາຍຕີຯ ສລ຺ລກ຺ເຂສີຕິ ຈິນ຺ເຕສິ, ອຕ຺ຕນາ ຍຖາ ສຸຕາຍ ສຕ຺ຖຸ ເທສນາຍ ອນຸສ຺ສຣຓວເສນ ອຸປ຺ຘາເຣສິຯ ອນຸຄ຺ຄຫິຕ຺ວາວາຕິ ອຕ຺ຖວິນິຈ຺ຉຍວເສນ ອນຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ເອວຯ ຉສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ຉທ຺ວາຣິກາ, ເຕຫີຯ

ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາຕິ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຯ ສກ຺ກາຍສພ຺ພຎ຺ຫິ ສນ຺ຘາຍ ອິຘ “ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາວິສຍສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ອາຍຕນຘາຕຸໂຍປີ ຕຄ຺ຄຕິກາ ເອວ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເຕນາຫ ຄາຖາຍ “ນາລໍ ອຠິນິເວສາຍາ”ຕິຯ ນ ຍຸຕ຺ຕາ ອຠິນິເວສາຍ “ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ”ຕິ ອຊ຺ໂຌສານາຍຯ “ອລເມວ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕຸໍ ອລໍ ວິຣຊ຺ຊິຕຸ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໒໗໒; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໔-໑໒໕, ໑໒໘, ໑໓໔, ໑໔໓) ວິຍ ອລໍ-ສທ຺ໂທ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖປິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ນ ຍຸຕ຺ຕາ”ຕິຯ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ຠວນ຺ຕິຯ ຍທິປິ “ຕຕິຍາ, ຈຕຸຕ຺ຖີ”ຕິ ອິທໍ ວິສຸທ຺ຘິທ຺ວຍໍ ອຠິຎ຺ຎາປຎ຺ຎາ, ຕສ຺ສາ ປນ ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມຣູປທ຺ສ຺ສນຠາວໂຕ, ສຕິ ຈ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫ ສປ຺ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ (ນາມຣູປສ຺ສ ອນິຈ຺ຈຕາ, ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ, ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ອນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ) ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ສຸປາກຏເມວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາຕິ ຎາຕປຣິຎ຺ຎາຍ ອຠິຊານາຕີ”ຕິຯ ຕເຖວ ຕີຣຓປຣິຎ຺ຎາຍາຕິ ອິມິນາ ອນິຈ຺ຈາທິຠາເວນ ນາລໍ ອຠິນິເວສາຍາຕິ ນາມຣູປສ຺ສ ອຸປ຺ສໍຫຣຕິ, ນ ອຠິຎ຺ຎາປຎ຺ຎານໍ ສມ຺ຠາຣຘມ຺ມານໍຯ ປຸຣິມາຍ ຫິ ອຕ຺ໂຖ ອາປນ຺ນລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ຄຓ຺ຫາຕິ ສລກ຺ຂຓສລ຺ລກ຺ຂຓປຣຕ຺ຕາ ຕສ຺ສາ, ທຸຕິຍາຍ ສຣູປໂຕ ຕສ຺ສາ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍາໂຣປນວເສນ ສມ຺ມສນຠາວໂຕຯ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກຕາຍ ອຠິນິປາຕມຕ຺ຕຕາຍ ຈ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີຯ ຣູປປຣິຄ຺ຄຫສ຺ສ ໂອຬາຣິກຠາວໂຕ ອຣູປປຣິຄ຺ຄຫໍ ທສ຺ເສຕິຯ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຈ ເວທນາຍ ອາສນ຺ນຠາວໂຕ, ວິເສສໂຕ ສຸຂສາຣາຄິຕາຍ, ຠວສ຺ສາທຄຘິຕມານສຕາຍ ຈ ສກ຺ກສ຺ສ ເວທນາວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິຯ

ອຸປ຺ປາທວຍຏ຺ເຐນາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍສຠາເວນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣຸຊ຺ຌເນນຯ ອນິຈ຺ຈາຕິ ອທ຺ຘຸວາຯ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ອນິຈ຺ຈຕາ ອຸທຍວຍຕາຯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ຂນ຺ຘານໍ ຂຍໂຕ ວຍໂຕ ທສ຺ສນຎາຓໍ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາ, ຕໍສມງ຺ຄີ ຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສີ , ຕສ຺ມາຯ ຂຍວິຣາໂຄຕິ ຂຍສງ຺ຂາໂຕ ວິຣາໂຄ ສງ຺ຂາຣານໍ ປລຸຊ຺ຊນາຯ ຍໍ ອາຄມ຺ມ ສພ຺ພໂສ ສງ຺ຂາເຣຫິ ວິຣຊ຺ຊນາ ໂຫຕິ, ຕໍ ນິພ຺ພານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຣາໂຄຯ ນິໂຣຘານຸປ຺ສ຺ສີມ຺ຫີປີຕິ ນິໂຣຘານຸປ຺ສ຺ສີປເທປີຯ “ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອຠິທິສິຕ຺ວາ ຕໍ ເອກເທເສນ ວິວຣນ຺ໂຕ “ນິໂຣໂຘປີ ທີ…ເປ… ທຸວິໂຘເຍວາ”ຕິ ອາຫຯ ສພ຺ພາສວສໍວເຣ ວຸຕ຺ຕໂວສ຺ສຄ຺ໂຄວ ອິຘ “ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ”ຕິອາທິມາຫຯ ປຣິຈ຺ຈາຄໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ວິປ຺ສ຺ສນາຯ ປກ຺ຂນ຺ທນວເສນ ອປ຺ປນ຺ໂຕ ປກ຺ຂນ຺ທນໂວສ຺ສຄ຺ໂຄ ມຄ຺ໂຄ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຕທຠາວໂຕຯ ໂສຕິ ມຄ຺ໂຄຯ ອາຣມ຺ມຓໂຕຕິ ກິຈ຺ຈສາຘນວເສນ ອາຣມ຺ມຓກຣຓໂຕຯ ເອວຎ຺ຫິ ມຄ຺ຄໂຕ ອຎ຺ເຎສໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓານໍ ປກ຺ຂນ຺ທນໂວສ຺ສຄ຺ຄຠາໂວ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ປຣິຈ຺ຈຊເນນ ປກ຺ຂນ຺ທເນນ ຈາຕິ ທ຺ວີຫີປີ ວາ ກາຣເຓຫີຯ ສພ຺ເພສໍ ຂນ຺ຘານໍ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍ ຕທຸປ຺ປຏິພທ຺ຘສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຈິຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ອຸຠຍມ຺ເປຕໍ ໂວສ຺ສຊ຺ຊນໍຯ ຕທຸຠຍສມງ຺ຄີຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາສມງ຺ຄີ ມຄ຺ຄສມງ຺ຄີ ຈຯ “ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ນິຈ຺ຈສຎ຺ຎໍ ປຊຫຕີ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໕໒) ຍຖາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ກິເລສານໍ ປຣິຈ຺ຈາຄປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ລພ຺ຠຕິ, ເອວໍ ອາຍຕິ ເຕຫີ ກິເລເສຫີ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພຂນ຺ຘານມ຺ປີ ປຣິຈ຺ຈາຄປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ປກ຺ຂນ຺ທນປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ປນ ມຄ຺ເຄ ລພ຺ຠມາໂນ ເອກນ຺ຕກາຣຓຠູຕາຍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິວິປ຺ສ຺ສນາຍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ, ມຄ຺ເຄ ປນ ຕທຸຠຍມ຺ປີ ຎາຍາຄຕເມວ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕວ ລພ຺ຠມານຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ “ຕທຸຠຍສມງ຺ຄີ ປຸຄ຺ຄໂລ”ຕິອາທິຯ

ປຸຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອຊ຺ຌາສຍວເສນ “ນ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາມຸປາທານວເສນ ອຸປາທິຍນໍ ປຏິກ຺ຂິປີຍຕີຕິ ອາຫ “ຕຓ຺ຫາວເສນ ນ ອຸປາທິຍຕີ”ຕິຯ ຕຓ຺ຫາວເສນ ວາ ອສຕິ ອຸປາທິຍເນ ທິຏ຺ຐິວເສນ ອຸປາທິຍນໍ ອນວກາສເມວາຕິ “ຕຓ຺ຫາວເສນ”ອິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ປຣາມສຕີຕິ ນາທິຍຕິ, ທິຏ຺ຐິປຣາມາສວເສນ ວາ “ນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິອາທິນາ ນ ປຣາມສຕິຯ ສໍຂິຕ຺ເຕເນວ ຂິປ຺ປໍ ກເຖສີຕິ ຕສ຺ສ ອຊ຺ຌາສຍວເສນ ປປຎ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ກເຖສິຯ

໓໙໑ຯອຠິສມາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອຠິມຸຂຎາເຓນ ເຎຍ຺ຍໍ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາຖາວໂຕ ວິທິຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ “ຊານິຕ຺ວາ”ຕິຯ ຍຖາປຣິສວິຎ຺ຎາປກຕ຺ຕາຕິ ຍຖາປຣິສໍ ຘມ຺ມສມ຺ປຏິຄ຺ຄາຫີກາຍ ມຫຕິຍາ, ອປ຺ປກາຍ ວາ ປຣິສາຍ ອນຸຣູປເມວ ວິຎ຺ຎາປນໂຕຯ ປຣິຍນ຺ຕໍ ນ ນິຈ຺ຉຣຕີຕິ ນ ປວຕ຺ຕຕິຯ ມາ ນິຣຕ຺ຖກາ ອຄມາສີຕິ ອິທໍ ຘມ຺ມຕາວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສຕ຺ຖຸ ອຊ຺ຌາສຍວເສນຯ ເອກຎ຺ເຫຕໍ ສຕ຺ຖຸ ວຈີໂຆສສ຺ສ ອຏ຺ຐສຸ ອງ຺ເຄສຸ, ຍທິທໍ ປຣິສປຣິຍນ຺ຕຕາຯ ຉິທ຺ທວິວໂຣກາໂສຕິ ຉິທ຺ທຠູໂຕ, ວິວຣຠູໂຕ ວາ

ໂອກາໂສປີ ນຕຸຖິ, ກຄວໂຕ ສທຸທາສວນກາຣຕໍ ວຸຕຸຕເມວ។ ຕສຸມາຕິ ຍຖາວຸຕຸຕກາຣຕາໂຕ។

ປໍຸຈ ອງຄານີ ເອຕສຸສາຕິ ປໍຸຈງຄໍ, ປໍຸຈງຄໍ ເອວ ປໍຸຈງຄິກໍ។ ມຫຕິອາທີ ວິຕາວິເສໂສປີ ອາຕຕເມວາຕິ ''ຈມຸມປຣິໂຍນ ທຸເສູ''ຕິ ວິເສສິຕໍ។ ເອກຕລໍ ກຸມຸກາຖູຕາທທຸທຣາທີ។ ຈມຸມປຣິໂຍນທຸສໍ ທຸຕຸວາ ຕນຸຕິພທຸສໍ ອາຕຕວິຕຕໍ។ ເຕນາຫ ''ຕນຸ ຕິພທຸສປຕາວາທີ''ຕິ។ ໂຄມຸຂິອາທີນມຸປີ ເອຕຸເຖວ ສງຄໂຫ ທພຸຖພຸໂພ។ ວໍສາທີຕິ ອາທິ-ສທຸເທນ ສງຂສິງຄາທີນໍ ສງຄໂຫ។ ສມຸມາທີຕິ ສມຸມຕາລຸອກໍສຕາລຸອສິລາສລາກຕາລຸອາທີ។ ຕຕຸຖ ສມຸມຕາລຸອໍ ນາມ ທຕຸໝມຍຕາລຸອໍ។ ກໍສຕາລຸອໍ ໂລໝມຍໍ។ ສີລາຍ ອໂຍປຕຸເຕນ ຈ ວາທນຕາລຸອໍ ສິລາສລາກຕາລຸອໍ។ ສມປຸປີໂຕຕິ ສມຸມາ ອປຸປີໂຕ ອຸເປໂຕ។ ເຕນາຫ ''ອຸປຄໂຕ''ຕິ។ ອຸປຍຸຖານວເສນ ປໍຸຈຫີ ຕູຣິຍສເຕຫີ ອຸເປໂຕ។ ເອວໍກູໂຕ ຈ ຍສຸມາ ເຕຫີ ອຸປຍຸຖິໂຕ ສມນຸນາຄໂຕ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ສມງຄີກູໂຕຕິ ຕສຸເສວ ເວວຈນ''ນຸຕິ។ ປຣິຈາເຣຕີຕິ ປຣິໂຕ ຈາເຣຕິ។ ການິ ປນ ຈາເຣຕິ, ກຖໍ ວາ ຈາເຣຕີຕິ ອາຫ ''ສມຸປຕຸ ຕີ…ເປ… ຈາເຣຕີ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ຕໂຕ ຕໂຕຕິ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ວາທິເຕ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຈ ວາທກາຊເນ។ ອປເນຕຸວາຕິ ວາທກາຊເນ ນິເສເຣຕຸວາ។ ເຕນາຫ ''ນິສຸສທຸທານີ ກາຣາເປຕຸວາ''ຕິ។ ເທວຈາຣິກໍ ຄຈຸລຕິເຍວ ເທວຕານໍ ມນຸສຸສານໍຸຈ ອນຸກມຸປາຍ។ ສຸ ວາຍມຕຸໂຖ ວິມານວຕຸຖູຫີ (ວິ។ ວ។ ໑) ທີເປຕພຸໂພ។

໓໒໔។ອປຸເປວ ສເກນ ກຣຕີເຍນາຕິ ມາຣິສ, ໂມຄຸຄລຸລານ, ມຍໍ ສເກນ ກຣຕີເຍນ ອປຸເປວ ພຫຸກິຈຸຈາປີ ນ ໂຫມ។ ອປິຈ ເທ ວານໍເຍວາຕິ ອປິຈ ໂຂ ປນ ເທວານໍເຍວ ຕາວຕີສານໍ ກຣຕີເຍນ ວິເສສໂຕ ພຫຸກິຈຸຈາຕິ ອຕຸຖໂຍຊນາ។ ກຸມຸມຍຸຖາເທວຕານ ມຸປີ ເກຈີ ອພຸພາ ສກຸເກນ ວິນິຈຸລິຕພຸພາ ໂຫນຸຕີຕິ ອາຫ ''ປຖວີໂຕ ປພຸຖາຍາ''ຕິ។ ນິຍເມນຸໂຕຕິ ອວສາເຣນຸໂຕ។ ຕໍ ປນ ກຣຕີ ຍໍ ສຣູປໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ''ເທວານໍ ທີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕາສນຸຕິ ເທວທິຕຸເທວປຸຕຸຕປາທປຣິຈາຣິການໍ។ ມຕຸໝນປສາສນກາຣິກາຕິ ມຕຸໝນປສາສນສໍວິສາຍິກາ។ ອພຸພກຣຕໍ ນຕຸຖິ ສໍສຍສຸເສວ ອກາວໂຕ។

ຍນຸຕິ ສວນຸຄຄຫຕາທິວເສນ ສຸປຣິຈິຕມຸປີ ຍໍ ອຕຸຖຊາຕໍ។ ນ ທິສຸສຕິ, ປໍຸລາຈກຸຂຸໂນ ສພຸພໂສ ນ ປຜິກາຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເກຈີຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ។ ໂສມນສຸສສໍເວຄນຸຕິ ໂສມນສຸສສມຸຍຸຖານໍ ສໍເວຄໍ, ນ ຈິຕຸຕສນຸຕາສໍ។

ສມຸປພຸຍູລຸໂຫຕິ ຍຸຊຸຊນວເສນ ສຫປຕິໂຕ ສໂມຄາລຸໂຫ។ ເອວໍກູໂຕ ຈ ຍສຸມາ ສມູຫວເສນ ສມຸປີຕຸສິໂຕ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ສນຸນິປຕິໂຕ ຣາສິກູໂຕ''ຕິ។ ອນນຸຕເຣ ອຕຸຕກາເວຕິ ອິທໍ ທຸຕິຍໍ ສກຸກຕຸຕກາວໍ ຕໂຕ ອນນຸຕຣາຕີເຕນ ສກຸກຕຸຕກາເວນ ສກຸກຕຸຕກາວສາມໍຸລໂຕ ເອກມິວ ກຕຸວາ ຄຫຕາວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ອໍຸລຖາ ''ຕຕິເຍ ອຕຸຕກາເວ''ຕິ ວຕຸຕພຸພໍ ສິຍາ។ ມໝຕຸຕກາໂວ ທີ ອິໂຕ ຕຕິໂຍຕິ។ ອຖ ວາ ຍສຸມີ ອຕຸຕກາເວ ໂສ ເທວາສຸຣສງຄາໂມ ອໂຫສີ, ຕສຸສ ອນນຸຕຣຕຸຕາ ມໝຕຸຕກາວສຸສ ວຸຕຸຕໍ ''ອນນຸຕເຣ ອຕຸຕກາເວ''ຕິ។ ສຕຸຕານໍ ທີເຕສີຕາຍ ມາຕາປີຕຸອຸປຍຸຖານາທີນາ ຈຣິຍາຫີ ໂພຂິສຕຸຕຈຣິ ຍາ ວິຍສຸສ ຈຣິຍາ ອໂຫສີ។ ສຕຸຕ ວຕປທານີຕິ ສຕຸຕ ວຕໂກຍຸຖາເສ។

ມຫາປານນຸຕິ ມຫນຸຕໍ ສຸຣາປານໍ។ ຄຕຸໝປານນຸຕິ ຄຕຸໝສຸຣາປານໍ, ອຂິມຕຸຕປານນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຣິຫຣມານາຕິ ປຣິວາເຣນຸ ຕາ។ ເວທິກາປາທາຕິ ສິເນຣຸສຸສ ປຣິຍນຸເຕ ເວທິກາປຣິກຸເຂປາ។ ປໍຸຈສຸ ຖາເນສູຕິ ປໍຸຈສຸ ປຣິກຕຸໝຍຸຖາເນສຸ ນາຄເສນາທີ ທີ ອາຣກຸຂໍ ຖເປສີ។

໓໒໓។ຣາມເຕຍຸຍກນຸຕິ ຣມຕີຍກາວໍ។ ມສາຣຄລຸລຕຸຖມຸເກຕິ ກພຣມຕີມເຍ ຖມຸເກ។ ສຸວຕຸຕາທີມເຍ ໝຜເກຕິ ''ຣຊຕຕຸຖມຸເກສຸ ສຸວຕຸຕມເຍ, ສຸວຕຸຕຕຸຖມຸເກສຸ ຣຊຕມເຍ''ຕິອາທີນາ ສຸວຕຸຕາທີມເຍ ໝຜເກ ວາລຸອຣູປການິ ຈ។ ປພາລຸ ທໍ ມຕຸໂຕຕິ ປມຕຸໂຕ។ ເຕນາຫ ''ອຕິວິຍ ມຕຸໂຕ''ຕິ។ ນາຍກປຣິວາເຣນາຕິ ອຈຸລຣາປຣິວາເຣນ។

ອຈຸລຣິຍພຸກຸຕນຸຕິ ປທທຸວເຍນປີ ວິມຸຫຍນາກາໂຣວ ວຸຕຸໂຕ, ຕສຸມາ ສໍຸຊາຕໍ ອຈຸລຣິຍພຸກຸຕໍ ວິມຸຫຍນາກາໂຣ ເອເຕສນຸຕິ ສໍຸຊາຕອຈຸລຣິຍອພຸກຸຕາ, ຕຖາ ປວຕຸຕຈິຕຸຕຸປຸປາທາ។ ອຈຸລຣິຍພຸກຸຕເຫຕຸກາ ສໍຸຊາຕາ ຕຸຍຸຖິ ເອເຕສນຸຕິ ສໍຸຊາຕຕຸຍຸຖິ ໂນ។ ສໍວິຄຸຄນຸຕິ ສໍຸຊາຕສໍເວຄໍ។ ສຸວາຍໍ ສໍເວໂຄ ຍສຸມາ ປຸຣິມາວຕຸຖາຍ ຈິຕຸຕສຸສ ຈລນໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ຈລິຕ''ນຸຕິ។

໓໒໔។ຕມໍ ວິໂນທີຕນຸຕິ ປາຜິຫາຣິຍທສຸສເນນ ''ອໂຫ ເຖຣສຸສ ອິທຸສານຸກາໂວ''ຕິ ສມຸມາປຜິປຕຸຕິຍໍ ສໍຸຊາຕພຫຸມາໂນ, ອິທີ ສໍ ນາມ ສາສນໍ ລກິຕຸວາປີ ມຍໍ ນິຣຕຸຖເກນ ໂກຄມເທນ ສມຸມຕຸຕາ ກວາມາຕິ ໂຍນີໂສ ມນສິກາຣຸປຸປາທເນນ ສມຸໂມຫຕມໍ

ວິໂນທິຕໍ ວິຌມິຕໍຯ ເອເຕຕິ ມຫາເຖໂຣ ສກ຺ໂກ ຈາຕິ ເຕ ທ຺ເວປີ ສມານພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຕາຍ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີໂນຯ

໓໒໘ຯປຌ຺ຌາຕານນ຺ຕິ ປາກຏານໍ ຈາຕ຺ມຫາຣາຊ-ສ຺ຍາມ-ສນ຺ຕ຺ສິຕ-ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິມຫາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອຌ຺ຌຕໂຣ, ນ ເຍສໍ ເກສຌ຺ຈິຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອາຣທ຺ຘຘມ຺ມວເສເນວ ປຣິໂຍສາປິຕຕ຺ຕາ ຍຖານ຺ສນ຺ຘິນາວ ນິຏ຺ຖເປສິຯ

ຈູລ຺ອຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໕ຯ ມຫາຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍສ຺ຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໓໒໙ຯລທ຺ຘິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ມິຈ຺ຉາຄາຫມຕ຺ຕໍ, ນ ທິຏ຺ຖາກິນິເວໂສຯ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຖິຕິ ນິຈ຺ຈາກິນິເວໂສຯ ໂສຕິ ອຣິຏ຺ໂຖ ກິກ຺ຂຸຯ ກ ເຖຕ຺ວາ ສໂມຌາເນນ຺ຕນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ສໂມຌາເນນ຺ຕນ຺ຕິ ຈ ນິຄເມນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ເຕສ຺ ເຕສ຺ ເອວ ກເວສ຺ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ກວນ຺ຕຣໍ ສງ຺ກມນ຺ຕີຯ ວິຌ຺ຌາຓໍ ປນ ອກິນ຺ນສກາວໍ ອນຌ຺ຌນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອິຘໂລກໂຕຕິ ອິມສ຺ມາ ອຕ຺ຕກາວາຯ ປຣໂລກນ຺ຕິ ປຣກວສຌ຺ຌິຕໍ ອຕ຺ຕກາວໍຯ ສນ຺ຘາວຕິຕິ ນິຈ຺ຈຕາຍ ເກນຈິ ອສມ຺ພທ຺ຘໍ ວິຍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕນ ອິຘ ໂລກໂຕ ປຣໂລກຄມນມາຫຯ ສໍສຣຕິຕິ ອິມິນາ ປຣໂລກໂຕ ອິຘາຄມນໍຯ ສນ຺ຘາວຕິຕິ ວາ ກວນ຺ຕຣສງ຺ກມນມາຫຯ ສໍສຣຕິຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອປຣາປຣສຌ຺ຈຣຕໍຯ

''ປຈ຺ຈເຍ ສຕິ ກວຕີ''ຕິອາທິນາ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ອນ຺ວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ປຏິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສສ຺ສຕກາວໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ພ຺ທ຺ເຘນ ອກາຖິຕໍ ກເຖສີຕິ ອິມິນາ ''ຍໍ ອກາສິຕໍ ອລປີຕໍ ຕຖາຄເຕນ, ຕໍ ກາສິຕໍ ລປິຕໍ ຕຖາຄເຕນາຕິ ທີເປຕີ''ຕີ (ຈູລ຺ອວຯ ໓໔໘, ໓໔໙) ອິມສ຺ມິ ເວທກຣວຕ຺ຖ຺ສ຺ມິ ສນ຺ທິສ຺ສຕິຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຊິນຈກ຺ເກ ປຫາຣໍ ເທຕິຕິ ''ຕເທວິທໍ ວິຌ຺ຌາຓໍ… ເປ… ອນຌ຺ຌ''ນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈຕໍ ປຏິຊານນ຺ໂຕ – ''ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ (ຘຯ ປຯ ໒໗໗), ຣູປໍ, ກິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຈ''ນ຺ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໙-໑໒) ຈ ອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ເຕ ສຕ຺ຖ຺ ຘມ຺ມຈກ຺ເກ ຊີລໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ປຫາຣໍ ເທຕີຯ ສພ຺ພຌ຺ຌ຺ຕຌ຺ຌາເຕນ ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ທິຏ຺ຖໍ ປເວທິຕຌ຺ຈ ວິຌ຺ຌາຓໍ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຏິຊານນ຺ໂຕ ເວສາຣຊ຺ຊຌາຓໍ ປຏິພາຫຕີຯ ໂສຕ຺ການໍ ຊນນ຺ຕິ ອຣິຍຘມ຺ມາຘິຄມສ຺ສ ເອການ຺ເຕົາປາຍກູຕໍ ວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄໍ ໂສຕ຺ການໍ ຊນໍ ນິຈ຺ຈຄ຺ຄາຫປ຺ຄ຺ຄຕ຺ຫເນນ ວິສໍວາເທຕີຯ ຕໂຕ ເອວ ອຣິຍປເຖ ອຣິຍຘມ຺ມ ວິຖິຍໍ ຕສ຺ສາ ປຏິກ຺ຂິປເນນ ຕີຣິຍໍ ນິປ຺ຕີຕ຺ວາຯ

໓໓໕ຯ ວິຌ຺ຌາຓສີເສນ ອຕ຺ຕນາ ຄຫິຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ''ຍ຺ວາຍໍ, ກນ຺ເຕ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ວໂທ ເວເທຍ຺ໂຍຕີ ອາຫໂຍ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຖິຍາ ເອວ ອກິນິເວສາກາຣາຯ ວທຕີຕິ ວໂທ, ວຈີກມ຺ມສ຺ສ ການໂກຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມິນາ ຫີ ກາຣກກາວຸປາຍິ ກສຕ຺ຕານໍ ທີຕສ຺ຂາວໂພຘນສມຕ຺ຖຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ທສ຺ເສຕີຯ ເວທິໂຍວ ເວເທຍ຺ໂຍ, ຊານາຕີ ອນ຺ກວຕີ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິທິສານຌ຺ ຫີ ປທານໍ ພຫ຺ລາ ກຕ຺ຕ຺ສາຘນຕໍ ສທ຺ທວິທູ ມຌ຺ຌນ຺ຕີຯ ເວທຍຕີຕິ ຕໍ ຕໍ ອນ຺ກວິຕພ຺ພໍ ອນ຺ກວຕີຯ ຕຫີ ຕຫີນ຺ຕິ ເຕສ຺ ເຕສ຺ ກວໂຍນິຄຕິຖິຕິສຕ຺ຕາວາສສຕ຺ຕນິກາເຍສຸຯ

໓໓໑ຯ ຕໍ ວາທໍ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຖິຕຕ຺ຕາ ສາຕິສ຺ສ ຍິນ຺ນປຈ຺ຈຍຕາ ອວິຣຸລ຺ຫຘມ຺ມຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຫຏ຺ຖາຕິ ອລຄທ຺ທສ຺ຕ຺ຕ ສໍວຕ຺ຕນໍ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຖຯ ໒ຯ໒໓໖-໒໓໗) ສນ຺ຘາຍາຫຯ ປຣໂຕ ເຫຏ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕຏ຺ຖາເນປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ປາຏິເຍກ຺ໂກ ອນ຺ສນ຺ຘີຕິ ຕີທີປີ ອນ຺ສນ຺ຘີທີ ອໂວມິສ຺ໂສ ວີສໍເຍເວໂກ ອນ຺ສນ຺ຘີຯ ນນ຺ ຈາຍມ຺ປີ ສາຕິສ຺ສ ອຊ຺ຊາສຍວເສນ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ອຊ຺ຊາສຍານ຺ສນ຺ຘິເຍວາຕີ? ນ, ນິຍ຺ຍານມ຺ເຂນ ອປ຺ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ນິຍ຺ຍານຌ຺ຫີ ປ຺ຣກ຺ຂຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຉາທິວເສນ ປວຕ຺ຕາ ອິຕຣາ ເທສນາປ຺ຈ຺ຉານ຺ສນ຺ຘິອາຫໂຍຯ ອິຘ ຕທກາວໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປາຏິເຍກ຺ໂກ ອນ຺ສນ຺ຘີ''ຕີຯ ປຣິສາຍ ລທ຺ຘີ ໂສເຘນ຺ໂຕຕິ ຍາທິສີ ສາຕິສ຺ສ ລທ຺ຘິ, ຕທກາວທສ຺ສນວເສນ ປຣິສາຍ ລທ຺ຘີ ໂສເຘນ຺ໂຕ, ປຣິສາຍ ລທ຺ຘິໂສຘເນເນວ ສາຕິ ຄຓໂຕ ນິສ຺ສາຣິໂຕ ນາມ ຊາໂຕຯ

໒໐໐ຯຍໍ ຍເທວາຕີ ອິທໍ ຍທິປີ ອວິເສສໂຕ ປຈ຺ຈຍຘມ຺ມຄ຺ຄຫຓໍ, ''ວິຌ຺ຌາຓນ຺ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕີ''ຕີ ປນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໍຕໍ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ສມຌ຺ຌານິມິຕ຺ຕປຈ຺ຈຍຊາຕໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລ຺ອິຍໍ – ''ຈກ຺ຂ຺ວິຌ຺ຌາຓນ຺ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕີ''ຕິອາທີຯ ອຖ ວາ ຕໍຕໍທ຺ວາຣນິຍຕໍ ອິຕຣມ຺ປີ ສພ຺ພໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ວິຌ຺ຌາຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍຊາຕໍ ອິຘ ''ຍໍ ຍເທວາ''ຕີ ຄຫິ ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປນ ຍໍ ອສາຘາຣຓໍ, ເຕນ ສມຌ຺ຌາຕິ ''ຈກ຺ຂ຺ວິຌ຺ຌາຓນ຺ຕ຺ເວວາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທ຺ວາຣສງ຺ການ຺ຕິຍາ ອກາວນ຺ຕິ

ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ທ຺ວາຣນ຺ຕຣສງ຺ກມນສ຺ສ ອກາວໍຯ ສ຺ວາຍໍ ໂອລ຺ອາຣິກນເຍນ ມນ຺ທພ຺ທ຺ສີນໍ ສຸຂາວໂພສນຕ຺ຖໍ ນຍທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນ ຫິ ກທາຈິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ວິຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອນນ຺ຕຣວິຍ຺ຍາຓໍ ສງ຺ກມຕິ ອນນ຺ຕຣາທິປຈ຺ຈຍລາເກ ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ

ເອວເມວາຕິ ຍຖາ ອຄ຺ຄິ ອຸປາທານໍ ປຏິຈ຺ຈ ຊລນ຺ໂຕ ອນຸປາທາໂນ ຕຕ຺ເຖວ ນິພ຺ພາຍຕິ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ສງ຺ກມຕິ, ເອວເມວຯ "ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ເລນ ຕຕ຺ເຖວ ນິຣຸຊ຺ຌຕີ"ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເຫຕ຺ຖ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂຘ ອິຈ຺ຉິໂຕ ຕາທິສສ຺ສ ນິໂຣຘສ຺ສ ອິຘ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ອຖ ໂຂ ຂຓນິໂຣໂຘ, ໂສ ຈ ສາກາວິກຕ຺ຕາ ນ ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ລເຫຕຸໂກ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຕໍຕໍທ຺ວາຣິກສ຺ສ ປນ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ທ຺ວາຣນ຺ຕຣໍ ອສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ນິຣຸຊ຺ຌນໍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍຯ ເຍສຍ຺ຈ ປຈ຺ຈຍານໍ ວເສນ ທ຺ວາຣນ຺ຕຣິກວິຍ຺ຍາເຓນ ກວິຕພ຺ພໍ, ເຕສໍ ຕທກາວໂຕ ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ລຄ຺ຄຫຓໍ, ຕສ຺ມາ ປຈ຺ຈຍເວກລ຺ເລນ ນ ໂສຕາທີນິ ສງ຺ກມິຕ຺ວາ ໂສຕວິຍ຺ຍາຓາທີອາທີ ສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ເອເຕນ ຍໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ຈກ຺ຂຸຣູປາທິປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຍາ ວເສນ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓສງ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ນິຣຸຊ຺ຌຕີ ຕາວກາລິກກາວໂຕ, ຕສ຺ສ ປນ ໂສຕສທ຺ທາທິປຈ຺ຈຍາກາວໂຕ ກຸໂຕ ໂສຕວິຍ຺ຍາຓາທີສມຍ຺ຍາ, ເອວມ຺ປວຕ຺ຕີໂຕ ຕສ຺ສ ກຸໂຕ ສງ຺ກໂມຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ ວິຍ຺ຍາຓປ຺ປວຕ຺ເຕຕິ ວິຍ຺ຍາຓປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍຯ ທ຺ວາຣສງ຺ກນ຺ຕິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທ຺ວາຣນ຺ຕຣສງ຺ກມນມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ວທາມີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ກີຊ຺ຊນໂຕ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອຸປ຺ປາທວນ຺ຕໂຕ ສຕີ ຈ ອຸປ຺ປາເທ ອວສ຺ສໍກາວີ ນິໂຣໂຘຕິ ທຸຕ຺ວາ ອກາວຜ຺ເຍນ ອນິຈ຺ຈຕາ ທີປິຕາ ໂຫຕີຕິຯ

໔໐໑ຯ "ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິຍ຺ຍາຓໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ປຈ຺ຈຍາ ນຕ຺ຖິ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ສມ຺ກໂວ"ຕິ ປາລ຺ອິຍາ ອນ຺ວຍໂຕ ຈ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ສງ຺ຂຕຕາວ ທສ຺ສິຕາຕິ ອາຫ "ສປ຺ປຈ຺ຈຍກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ"ຕິຯ ເຫຕຸປຈ຺ຈເຍຫິ ຊາຕໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ "ກູຕ"ນ຺ຕິ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ປຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ຕພ຺ພິນິມ຺ມຕ຺ຕສ຺ສ ສປ຺ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອກາວໂຕ, ຍຍ຺ຈ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກໍ ອຕ຺ຕໂນ ເຕສຍ຺ຈ ກິກ຺ຂູນໍ, ຕໍ "ກູຕມິທ"ນ຺ຕິ ກຄວາ ອໂວຈາຕິ ອາຫ "ອິທໍ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກ"ນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ອາຫຣຕີຕິ ອາຫາໂຣ, ປຈ຺ຈໂຍຯ ສມ຺ກວຕິ ເອເຕສ຺ມາຕິ ສມ຺ກໂວ, ອາຫາໂຣ ສມ຺ກໂວ ເອຕສ຺ສາຕິ ອາຫາຣສມ຺ກວໍຯ ເຕນາຫ "ປຈ຺ຈຍສມ຺ກວ"ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ນິໂຣຘາຕິ ເຍນ ອວິຊ຺ຊາທີນາ ປຈ຺ຈເຍນ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກໍ ສມ຺ກວຕິ, ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຘາຯ ຂຓນິໂຣໂຘ ປນ ກາຣຓນິຣເປກ຺ໂຂຯ

ໂນສ຺ສູຕິ ສໍສຍໂຊຕໂນ ນິປາໂຕຕິ ອາຫ "ກູຕໍ ນຸ ໂຂ ອິທໍ, ນ ນຸ ໂຂ ກູຕ"ນ຺ຕິຯ ກູຕມິທໍ ໂນສ຺ສູຕິ ຈ ອິມິນາ ຂນ຺ຘປຍ຺ຈກເມວ ນຸ ໂຂ ອິທໍ, ອຸທາຫຸ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍນ຺ຕິ ເອວໍຊາຕິໂກ ສໍສຍນາກາໂຣ ຄຫິໂຕຯ ຕທາຫາຣສມ຺ກວໍ ໂນສ຺ສູຕິ ປນ ອິມິນາ ສເຫຕຸກໍ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ກູຕໍ, ອຸທາຫຸ ອເຫຕຸກນ຺ຕິ ຍຖາ ອເຫຕຸກກາວາປນ຺ໂນ ສໍສຍນາກາໂຣ ຄຫິໂຕ, ເອວໍ ວິສມເຫຕຸກກາວາປນ຺ໂນປິ ສໍສຍນາກາໂຣ ຄຫິໂຕຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍຯ ວິສມເຫຕຸໂນປິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກູຕສ຺ສ ອເຫຕຸກກາວໂຕຯ ວິສມເຫຕຸວາໂທປິ ປເຣຫີ ປຣິກປ຺ປິຕມຕ຺ຕຕາຍ ສກາວນິຍຕິຍທິຈ຺ຉາທິວາເທຫິ ສມານໂຍຄກ຺ຂໂມຕິຯ ນິໂຣຘສມ຺ມໍ ໂນສ຺ສູຕິ ອິມິນາ ຍຖາ ອນິຈ຺ຈໍ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ກູຕໍ, ອຸທາຫຸ ນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ສໍສຍນາກາໂຣ ຄຫິໂຕ, ເອວໍ ທຸກ຺ຂໍ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຫຸ ນ ທຸກ຺ຂໍ, ອນຕ຺ຕາ ນຸ ໂຂ, ອຸທາຫຸ ນ ອນຕ຺ຕາຕິປິ ສໍສຍນາກາໂຣ ຄຫິໂຕເຍວາຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພໍ ອນິຈ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ຂກາວາທິອວສ຺ສໍກາວໂຕ, ນິຈ຺ເຈ ຈ ຕທຸກ-ຍາກາວໂຕຯ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕຕິ ອວິປຣີຕສຣສໂຕ ສລກ຺ຂຓໂຕ ຈ, ກິຈ຺ຈໂຕ ເຈວ ສກາວໂຕ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິປສ຺ສນາຍ ອຘິຜ຺ຄານກູຕາປິ ປຍ຺ຍາ ວິປສ຺ສນາ ເອວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ວິປສ຺ສນາປຍ຺ຍາຍາ"ຕິຯ ສຣສໂຕຕິ ຈ ສກາວໂຕຯ ສລກ຺ຂຓໂຕຕິ ສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຓໂຕຯ ເຕນາຫ "ວິປສ຺ສນາປຍ຺ຍາຍ ສມ຺ມາ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ "ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ ເຍ ເຍຕິ ຕສ຺ສໍ ປຣິສາຍໍ ເຍ ເຍ ກິກ຺ຂູຯ ສລ຺ລກ຺ເຂສ຺ນ຺ຕິ ສມ຺ມເທວ ອຸປຘາເຣສ຺ໍຯ

ເຕຫີຕິ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕິສ຺ສໍ ວິປສ຺ສນາປຍ຺ຍາຍໍຯ ນິຕ຺ຕຕ຺ຫກາວນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາກາວໍ "ເອຕໍ ມມ"ນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາຫສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕໍຯ ເອເຕນປິ ກຄວາ "ອຫໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມສຸປິ ຕຓ຺ຫາປຫານເມວ ວຓ຺ເຓມິ, ສາຕິ ປນ ໂມຄປຸຣິໂສ ອຕ຺ຕກາເວປິ ຕຓ຺ຫາສໍວທ຺ຘນີ ວິປຣີຕທິຜ຺ຄີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຕິຜ຺ຄຕີ"ຕິ ສາຕີ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ສກາວທສ຺ສເນນາຕິ ຘມ຺ມານໍ ອວິປຣີຕສກາວທສ຺ສເນນຯ ປຈ຺ຈຍທສ຺ສເນນາຕິ ກາຣຓທສ຺ສເນນ ອນວເສສໂຕ ເຫຕຸໂນ ປຈ຺ຈຍສ຺ສ ຈ ທສ຺ສເນນຯ ອລ຺ລີເຍຖາຕິ ຕຓ຺ຫາທິຜ຺ຄິວເສນ ນິສ຺ສເຍຖຯ ເຕນາຫ "ຕຓ຺ຫາທິຜ຺ຄີຫີ"ຕິຯ ເກລາເຍຖາຕິ ປຣິຫຣຓເກລ຺ອິຍາ ປຣິຫເຣຍ຺ຍາຖຯ ເຕນາຫ "ກີລ຺ອມານາ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖາ"ຕິຯ ຘນໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕາຕິ ຘນໍ ວິຍ ທຸຣພ຺ພໍ ວິຍ ອິຈ຺ຉໍ ຕຓ຺ຫໍ ຊເນນ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ເຄຘໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຖາ"ຕິຯ ມມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍາຖາຕິ "ມມມິທ"ນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາທິຜ຺ຄິວເສນ ອກິນິເວສໍ ຊເນຍ຺ຍາຖຯ ນິກນ຺ຕິວເສນປິ ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ໂນ ເທສິໂຕ, ຕສ຺ສ ວາ ສຕ຺ຫສ຺ຂມສ຺ສ ວິປສ຺ສນາຘມ຺ມສ຺ສ ຄຫຓໍ ນາມ ນິກນ຺ຕິຍາ ເອວ ສິຍາ, ນ ໂອ

ລຸອາຣິກຕຕ຺ຫາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິການ຺ຕິວເສນາ’’ຕິຯ

໔໐໔ຯ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ເອຕສ຺ມາ ຜລໍ ເອຕິຕິ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ສພ຺ໂພ ກາຣຕາວິເສໂສຕິ ອາຫ ‘‘ຂນ຺ຊານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ຍາວ ອວິຊ຺ຊາ ທີ ສພ຺ໂພ ເນສໍ ກາຣຕາວິເສໂສ ອິຊ ທສ຺ສິໂຕຯ ປ຺ຸນ ອາທິໂຕ ປ຺ຜ຺ຸຖາຍ ຍາວ ປ຺ຣິໂຍສານາ, ອນ຺ຕໂຕ ປ຺ຜ຺ຸຖາຍ ຍາວ ອາທິຕິ ອນຸໂລມໂຕ ປ຺ຜິໂລມໂຕ ຈ ວຜ຺ຸຜວິວຜ຺ຸຜທສ຺ສນວເສນ ນານານເຍທີ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ ທສ຺ສິໂຕ, ນິຈ຺ຈຄ຺ຸຄາຫສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕພູໂຕ ກິເລໂສປິ ອິຊ ນຕ຺ຖິຕິ ທີເປຕິຯ ຕມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວາຕິ ຕມ຺ປີ ‘‘ອິເມ ຈ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາຣາ’’ຕິອາທິ ຍາວ ‘‘ຕຕ຺ຫາປ຺ກວາ’’ຕິ ປາລຸອິປ຺ທໍ, ຕາວ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ ສມ຺ມາທິຜ຺ຸກິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຜ຺ຸຖຯ ໑ຯ໗ລ)ຯ ເສສໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຖາກາວໂຕ ວິສຸທ຺ຊິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຊິຯ ໔ຯ໕໗໐) ວິຕ຺ຖາຣິຕາວາຕິ ອິມິນາວ ສງ຺ຄຫິຕໍຯ

໔໐໔ຯອິມສ຺ມິ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕີຕິອາທິສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປ຺ຣມຕ຺ຖທີປ຺ນິຍໍ ອຸທານຜ຺ຸກກຖາຍໍ (ອຸທາຯ ອຜ຺ຸຖຯ ໑) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

໔໐໗ຯປ຺ຜິຊາວນາຕິ ປ຺ຜິສຣຕໍ, ປ຺ຸພ຺ເພ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕໍ ອຕີຕໍ ອທ຺ຊານໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຸກິວເສນ ປ຺ຜິຄມນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນນຸ ວິຈີກິຈ຺ຊາວເສນ ປາລຸອິຍໍ ປ຺ຜິຊາວນາ ອາຄຕາຕິ? ສຈ຺ຈໍ ອາຄຕາ, ສາ ປ຺ນ ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຸກິເຫຕຸກາຕິ ‘‘ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຸກິວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ຍຖາຊິຄເຕ ລາຕາທສ຺ສເນຯ

ນິຈ຺ຈລກາວນ຺ຕິ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຸກິຕກາວໍ, ຕິຕ຺ຖິຍວາທວາເຕຫິ ອກມ຺ປີຍກາວລ຺ຈຯ ຄຣູຕິ ຄຣຸຄຸຕຍຸຕ຺ໂຕຯ ກາຣິໂກ ປາສາຕຈ຺ຊຕ຺ຕສທິໂສຯ ອກາມາ ອນຸວຕ຺ຕິຕພ຺ໂພຕິ ສທ຺ຊາມຕ຺ຕເກເນວ ອນຸວຕ຺ຕນມາຫ, ນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນຯ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸກິຈ຺ຈໍຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານນ຺ຕິ ຊາຕິມນ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍຯ ວຕສມາທານານີຕິ ມຄວຕາທິວຕສມາທານານິຯ ທິຜ຺ຸກິກຸຕູຫລານີຕິ ຕໍຕໍທິຜ຺ຸກິຄ຺ຸຄາຫວເສນ ‘‘ອິທໍ ສຈ຺ຈໍ, ອິທໍ ສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຄເຫຕພ຺ພກຸຕູຫລານິຯ ເອວໍ ນິສ຺ສຜ຺ຸຖານີຕິ ຍຖາ ມຍາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂອວາໂທ ທິນ຺ໂນ, ເອວໍ ນິສ຺ສຜ຺ຸຖານິ ວຕາທີນີ ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກີ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາຖຯ ສຍໍ ລາເຕນ ລາຕນ຺ຕິ ປ຺ຣເນຍ຺ຍຕໍ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເອວ ລາເຕນ ຍາຖາວໂຕ ລາຕໍຯ ເອວໍກູຕລ຺ຈ ສຍໍ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິຜ຺ຸຖໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຍໍ ປ຺ລ຺ລາຈກ຺ຂຸນາ ທິຜ຺ຸຖ’’ນ຺ຕິຯ ສຍໍ ວິກາວິຕນ຺ຕິ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ວິກູຕກາວໍ ອາປາທິຕໍຯ ອຸປ຺ນີຕາຕິ ອຸປ຺ກ຺ກເມນ ຊມ຺ມເທສນານຸສາເຣນ ນີຕາຯ ມຍາຕິ ກຕ຺ຕຣິ ກຣຕາວຈນໍຯ ຊມ຺ເມນາຕິ ກາຣເຕນຯ ເອຕໍ ວຈນ຺ຕິ ເອຕໍ ‘‘ສນ຺ທິຜ຺ຸກິໂກ’’ຕິອາທິວຈນໍຯ

໔໐໘ຯຕໍ ສມ຺ໂມຫຜ຺ຸຖານໍ ອສ຺ສ ໂລກສ຺ສຯ ສໂມຊາເນນາຕິ ສມາຄເມນຯ ຄພ຺ກາຕິ ອຕ຺ຕກາວກາເວນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ຄພ຺ໂກ, ກລລາທິອວຕ຺ໂຖ ຊມ຺ມປ຺ພນ຺ໂຊ, ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ປ຺ນ ສຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ ‘‘ຄພ຺ໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຍຖາ ‘‘ມລ຺ຈາ ອຸກ຺ກຸຜ຺ຸຖີ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິຯ ຕນ຺ນິສ຺ສຍກາວໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ‘‘ຄພ຺ໂກ’’ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຄພ຺ໂກ ວິຍາຕິ ວາຯ ຍຖາ ຫີ ນິວາສຜ຺ຸຖານຕາຍ ສຕ຺ຕານໍ ໂອວຣໂກ ‘‘ຄພ຺ໂກ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ຄພ຺ກເສຍ຺ຍການໍ ຍາວ ອກິຊາຕິ ນິວາສຜ຺ຸຖານຕາຍ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິ ‘‘ຄພ຺ໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິຯ

ຍເມກຣຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຍສ຺ສໍ ເອກຣຕ຺ຕິຍໍຯ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ຫີ ອິທໍ ອຸປ຺ໂຍຄວຈນໍ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ວາຯ ປ຺ຖມນ຺ຕິ ສພ຺ພປ຺ຖມໍ ປ຺ຜິສນ຺ຊິກ຺ຂເຕຯ ຄພ຺ເກຕິ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິຍໍຯ ມາຕໂວຕິ ສຕ຺ໂຕຯ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສຕ຺ຕາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ປ຺ຜິສນ຺ຊີ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ຣຕ຺ຕິຄ຺ຸຄຫຕໍຯ ອພ຺ກຸຜ຺ຸກິໂຕວາຕິ ອຸຜ຺ຸກິຕອພ຺ໂກ ວິຍ, ອກິມຸຂກາເວນ ວາ ອຸຜ຺ຸກິໂຕ ເອວ ມຣຕສ຺ສາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍຯ ໂສ ຍາຕີຕິ ໂສ ມາຕໂວ ຍາຕິ ປ຺ຖມກ຺ຂຕໂຕ ປ຺ຜ຺ຸຖາຍ ຄຈ຺ຊເຕວຯ ສ ຄຈ຺ຊໍ ນ ນິວຕ຺ຕຕີຕິ ໂສ ເອວໍ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ຂຕມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ນິວຕ຺ຕຕິ, ອລ຺ລທຕ຺ຖຸ ມຣຕເມວ ອຸປ຺ຄຈ຺ຊຕີຕິ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຸຕຸສມຍໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ໂລກສມ຺ລ຺ລາຕຣຊສ຺ສ ລຄ຺ຄນທິວສມຕ຺ຕໍຯ ອິທານິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປາກຜຕຣໍ ກາຕຸໍ ‘‘ມາຕຸຄາມສ຺ສ ກິຣ ຍສ຺ມິ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ຄພ຺ກາສເຍຯ ສຕ຺ຖຫິຕ຺ວາຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາຯ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ອຄ຺ຄຫິຕຄພ຺ກາເອວ ກິນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາຯ ອຍລ຺ຫີ ຕສ຺ສາ ສກາໂວຯ ວຕ຺ຖຸ ສຸທ຺ຊໍ ໂຫຕີຕິ ປ຺ຄ຺ຆຣິຕໂລຫິຕຕ຺ຕາ ອນາມຍຕ຺ຕາ ຈ ຄພ຺ກາສໂຍ ສຸທ຺ໂຊ ໂຫຕິຯ ສຸທ຺ຊວຕ຺ຖຸຕ຺ຕາ ຕໂຕ ປຣໍ ກຕິປຍທິວສານິ ເຂຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິ ຄພ຺ກສຕ຺ຖຫນສ຺ສ ປ຺ຣິຕ຺ຕສ຺ສ ໂລຫິຕເລສສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາຯ ສມ຺ກວສ຺ສ ປ຺ນ ກາຖໍ ສພ຺ກາໂວຕິ ອາຫ ‘‘ຕສ຺ມິ ສມເຍ’’ຕິອາທິຯ ອິຕ຺ຖິສນ຺ຕາເນປີ ສຸກ຺ກຊາຕຸ ລພ຺ກເຕວຯ ເຕນາຫ ‘‘ອງ຺ຄປ຺ຣາມສເນນປີ ທາຣໂກ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິເຍວາ’’ຕິຯ ຍຖາ ປາຣິກາຍ ນາກິປ຺ຣາມສເນນ ສາມສ຺ສ ໂພຊິສຕ຺ຕສ຺ສ,

ທິຜ຺ຖມາງຄລິກາຍ ນາກິປ຺ປາມສເນນ ມຕ຺ທພ຺ຍສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ຄນ຺ຆພ຺ໂພຕິ ຄນ຺ຆນໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນຄຕິຍາ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ຜ຺ຖາປ ເນນ ສູຈນໂຕ ຄນ຺ໂຘຕິ ລທ຺ຆນາເມນ ກວຄາມິກມ຺ມຸນາ ອພ຺ພຕິ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ຄນ຺ຆພ຺ໂພ, ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນກສຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ "ຕຕ຺ຣູປ຺ຄສຕ຺ໂຕ"ຕິຯ ກມ຺ມຍນ຺ຕຍນ຺ຕິໂຕຕິ ຕຕ຺ຣູປ຺ປຕ຺ຕິອາວເຫນ ກມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ເປ຺ລຸລນກຍນ຺ເຕນ ຕຖຕ຺ຕາຍ ເປ຺ລຸລິໂຕ ອຸປ຺ນີໂຕຯ ມຫນ຺ເຕນ ຊີວິຕສໍສເຍນາຕິ ວິຊາຍນປ຺ຣິກ຺ກິເລເສນ "ຊີວິສ຺ສາມິ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ ຊີວິສ຺ສາມິ ອຫໍ ວາ, ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ເມ"ຕິ ເອວໍ ປ຺ວຕ຺ເຕນ ຊີວິຕສໍສເຍນ ວິປຸເລນ ຄຣຸຕເຣນ ສໍສເຍນຯ ຕໍ ຖານນ຺ຕິ ຖນປ຺ປ຺ເທສມາຫຯ ກິລຸອນ຺ຕິ ເຕນາຕິ ກິລຸອນ຺, ກິລຸອນເມວ ກິລຸອນກໍຯ

໔໐໙ຯສາຣຊ຺ຊຕີຕິ ສາຣຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ ພ຺ຍາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ ກາເຍ ເກສາທິທ຺ວຕ຺ຕິສາສຸຈິສມຸທາເຍ ຕໍສກາວາຣມ຺ມຕາ ສຕິ ກາຍສຕິຯ ອນຸປ຺ຜ຺ຖເປຕ຺ວາຕິ ອນຸປ຺ປ຺າເທຕ຺ວາ, ຍຖາສກາວໂຕ ກາຍໍ ອນຸປ຺ສາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປ຺ຣິຕ຺ຕເຈຕໂສຕິ ກິເລເສຫິ ປ຺ຣິໂຕ ຂຕ຺ທິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ "ອກຸສລຈິຕ຺ໂຕ"ຕິຯ ເອເຕ ອກຸສລຆມ຺ມາຯ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ນິໂຣຄໍ ປ຺ຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຫາວເສນ ອກິນນ຺ທຕີຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫາວເສນ ອກິມຸຂໍ ຫຸຕ຺ວາ ນນ຺ທຕິຯ ອກິວທຕີຕິ ຕຕ຺ຫາວເສນ ຕໍ ຕໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ອກິນິວິສ຺ສ ວທຕິຯ ອຊ຺ໂຊສາຍາຕິ ອນຄຸລສາສາຣຕໍ ວິຍ ອາຣມ຺ມຕໍ ຕຕ຺ຫາວເສນ ອນຸປ຺ວິສິຕ຺ວາຯ ເຕນາຫ "ຄິລິຕ຺ວາ ປ຺ຣິນິຜ຺ຖເປຕ຺ວາ"ຕິຯ ທຸກ຺ຂໍ ກາຖໍ ອກິນນ຺ທຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂເຫຕຸກໍ ອກິນນ຺ທນ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂໍ ອກິນນ຺ທຕິ ນາມາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ຍາວຕາ ຍສ຺ສ ທຸກ຺ເຂ ທິຜ຺ຖິຕຕ຺ຫາ ອກິນນ຺ທນາ ອປ຺ປ຺ຫີນາ, ຕາວຕາຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ອກິນນ຺ທຕິ ນາມາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຫໍ ທຸກ຺ຂິໂຕ ມມ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອກິນນ຺ທຕິ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ຄາຫທ຺ວຍເຫຕຸກາ ຕຕ຺ຖ ອກິນນ຺ທນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປຸນ ເອກວາຣນ຺ຕິ ປຸນປີ ເອກວາຣໍຯ ຜລເຫຕຸສນ຺ຘິເຫຕຸຜລສນ຺ຘິວເສນ ທ຺ວິສນ຺ຘີຯ "ຄພ຺ກສ຺ສາວ ກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕີ"ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖໂຕ ສຣູປ຺ໂຕ ຈ ເອຕຣຫິ ຜລສງ຺ເຂປ຺ສ຺ສຯ ສຣູເປເນວ ຈ ອິຕຣທ຺ວຍສ຺ສ ເທສິຕຕ຺ຕາ ອາຫ "ຕີສງ຺ເຂປ຺"ນ຺ຕິຯ

໔໑໐-໔໑໔ຯ ສມຖຍານິກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ເວທນາມຸເຂນ ສງ຺ເຂເປເນວ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕາ ກມ຺ມຜ຺ຖານໍ ອິຆ ກາຖິຕນ຺ຕິ ອາຫ "ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕີ ຆາເຣຖາ"ຕິຯ "ອິມໍ ຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕິ"ນ຺ຕິ ຈ ກຄວາ ຍຖາເທສິຕໍ ເທສນໍ ອໂວຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອິມໍ...ເປ... ວິມຸຕ຺ຕິເທສນ"ນ຺ຕິ ຯ ຍທິ ເອວໍ ກາຖໍ ເທສນາ ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ເທສນາ ຫິ...ເປ... ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕາ"ຕິຯ ຍສ຺ສາ ຕຕ຺ຫາຍ ວເສນ ສາຕິ ກິກ຺ຂຸ ສສ຺ສຕຄ຺ຄາຫມຫາສງ຺ຆາຜປ຺ຜິມຸກ຺ໂກ, ສາ ສພ຺ພພຸທ຺ຆານໍ ເທສນາ ຫຕ຺ຖາວລມ຺ພມາເນປີ ທຸຣຸຄ຺ຆາຜິຍາ ຊາຕາຕິ ອາຫ "ມຫາຕຕ຺ຫາຊາລຕຕ຺ຫາສງ຺ຆາຜປ຺ຜິມຸກ຺ກ"ນ຺ຕິຯ ມຫາຕຕ຺ຫາຊາເລຕິ ມຫນ຺ເຕ ຕຕ຺ຫາຊເຜຯ ຕຕ຺ຫາສງ຺ຆາເຜຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ສງ຺ຆາເຜຯ ຕຖາກູໂຕ ຈ ຕສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ກໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອນຸປ຺ວິຜ຺ໂຖ ອນ຺ໂຕຄໂຆ"ຕິຯ ເສສໍ ສຸວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ຺ກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໙ຯ ມຫາອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໑໕ຯຊານປ຺ທີໂປຕິ ຊນປ຺ທວນ຺ໂຕ, ຊນປ຺ທສ຺ສ ວາ ອິສ຺ສຣາ ຣາຊກຸມາຣາ ໂຄຕ຺ຕວເສນ ອງ຺ຄາ ນາມຯ ເຕສໍ ນິວາໂສ ຍທິ ເອໂກ ຊນປ຺ໂທ , ກາຖໍ ພຫຸວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ຣຸລ຺ຫີສທ຺ເທນາ"ຕິຯ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ຫິ ອິທິເສສຸ ຖາເນສຸ ຍຸຕ຺ເຕ ວິຍ ສລິງ຺ຄວຈນານິ (ປາຕິນີ ໑ຯ໔ຯ໕໑) ອິຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອຍເມຕ຺ຖ ຣຸລ຺ຫີ ຍຖາ "ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ, ມລ຺ເລສຸ ວິຫຣຕີ"ຕິ ຈຯ ຕພ຺ພິເສສເນ ປນ ຊນປ຺ທສທ຺ເທ ຊາຕິສທ຺ເທ ເອກວຈນເມວຯ ເຕນາຫ "ອງ຺ເຄສຸ ຊນປ຺ເທ"ຕິຯ ອສ຺ສາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ປາສາຕານິ, ຕານິ ສຸນ຺ທຣານິ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ "ອສ຺ສປຸຣ"ນ຺ຕິ ໂສ ນິຄໂມ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເກຈິຯ ອປ຺ເຣ ປນ ອາຊານີໂຍ ອສ຺ໂສ ຣຄ຺ໂຄ ຕຕ຺ຖ ຄຫຕໍ ອຸປ຺ຄໂຕຕິ "ອສ຺ສປຸຣ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ວທນ຺ຕິຯ ກີ ເຕຫິ, ນາມເມຕໍ ຕສ຺ສ ນິຄມສ຺ສຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕຕ຺ຖ ກຄວໂຕ ນິພທ຺ຆວສນຜ຺ຖານໍ ກິຄ຺ຈິ ນາໂຫສິ, ຕສ຺ມາ "ຕໍ ໂຄຈຣຄາມໍ ກຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ"ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຫິ ປາລຸອິຍໍ "ອສ຺ສປຸຣໍ ນາມ ອງ຺ຄານໍ ນິຄໂມ"ຕິ ໂຄຈຣຄາມກິຕ຺ຕນ ເມວ ກຕໍຯ

ເອວຣູເປນ ສີເລນາຕິອາທີສຸ ສີລຄ຺ຄຫເຕນ ວາຣິຕ຺ຕສີລມາຫຯ ເຕນ ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີເວ ທສ຺ເສຕິຯ ອາຈາຣຄ຺ຄຫເຕນ ຈາຣິຕ຺ຕສີລໍຯ ເຕນ ປ຺ຣິສຸທ຺ຆໍ ກາຍວຈີສມາຈາຣໍຯ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຕນ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາມຄ຺ຄຜລສງ຺ຄຫໍ ສມ຺ມາປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕີຯ ລຊ຺ຊີໂນຕິ ອິມິນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕສີລາຈາຣມູລກາຣຕໍຯ ເປສລາຕິ ອິມິນາ ປາຣິສຸທ຺ຆີຯ ອຸລຸອາຣຄ຺ຕາຕິ ອິມິນາ

ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປາຣິປູຣີ. ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ກເຖນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ເຕສໍ ອຸປາສການໍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ຠິກ຺ຂູນໍ ຄຸຓກິຕ຺ຕນປສຸຕຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕ ປນ ສທ຺ຘມ຺ເມປິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘປິ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ ເອວ. ເຕນາຫ "ພຸທ຺ຘມາມກາ ຘມ຺ມມາມກາ"ຕິ. ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕເຍ ຫິ ເອກສ຺ມິ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ ອິຕເຣສຸປິ ອຠິປ຺ປສນ຺ນາ ເອວ ຕທວິນາຠາວໂຕ. ປີຕ຺ຫປາຕາປ຺ຈາຍເນຕີ ລກ຺ຂຓວຈນເມຕໍ ຍຖາ "ກາເກຫີ ສປ຺ປີ ຣກ຺ຂິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປຈ຺ຈຍປຏິປູຊເນຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ປຈ຺ຈຍທາຍການຎ຺ຫິ ກາຣສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ມຫປ຺ຜລຠາວສ຺ສ ກາຣຓໍ ອິຘ "ປີຕ຺ຫປາຕາປ຺ຈາຍນ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ.

ສມຓກຣຓາຕິ ສມຓກາຣກາ, ສມຓຠາວສ຺ສ ກາຣກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕ ປນ ເອກນ຺ຕໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາທິຕາ ວຑ຺ຒິຕາ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ສມາທາຍ ປຣິປູຣິຕາ"ຕິ. ສມຓຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສມຓວເສນ, ນ ສາມຎ຺ຎມຕ຺ເຕນາຕິ ອາຫ "ສມິຕປາປສມຓ"ນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຣຓາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ເອວ ຈາຍໍ ເຠໂທ, ຍທິທໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ , ນ ອຕ຺ຖໂຕ. ສມເຓນກຕ຺ຕພ຺ພຘມ຺ມາຕິ ສມຓຘມ຺ເມ ຖິເຕນ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພຘມ຺ມາ. ໂຍ ຫິ ເຫຏ຺ຐິມສິກ຺ຂາສງ຺ຂາຕສມຓຠາເວ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິໂຕ, ເຕນ ເຍ ອຸປຣິສິກ຺ຂາສງ຺ຂາຕສມຓຠາວາ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພາ, ເຕສໍ ວເສເນ ວຸຕ຺ຕສມເຓນ ກຕ຺ຕພ຺ພຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາຕິ. ຕຖາ ຫິ ເຕສໍ ສມຓຠາວາວຫໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ເຕປິ ຈ ສມຓກຣຓາ ໂຫນ຺ຕີເຍວາ"ຕິ. ອິຘ ປນາຕິ ມຫາອສ຺ສປຸເຣ. ຫີເຣາຕ຺ຕປ຺ປາທິວເສນ ເທສນາ ວິຕ຺ຖາຣິຕາຕິ ຫີເຣາຕ຺ຕປ຺ປ-ປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີມໂນສມາຈາຣາຊີໂວນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣ-ໂຠຊເນມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕ- ຊາຄຣິຍານຸໂຍຄສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎ-ຌານວິຊ຺ຊາວເສນ ສມຓກຣຓຘມ຺ມເທສນາ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເທສິຕາ, ນ ຕິກນິປາເຕ ວິຍ ສງ຺ເຂປໂຕ. ຜລຄ຺ຄຫເຓເນວ ວິປາກຜລໍ ຄຫິຕໍ, ຕໍ ປນ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ ສາມຎ຺ຎຜລໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອານິສໍສຄ຺ຄຫເຓນ ປີຍມນາປຕາທິອຸທ຺ຣໂຍ. ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ໂຖຕິ ຕສ຺ເສວ ອວຎ຺ຈາປທສ຺ເສວ ອຕ຺ຖນິທ຺ເທໂສ. "ຍສ຺ສາ ຫີ"ຕິອາທິນາ ພ຺ຍຕິເຣກວເສນ ອຕ຺ຖໍ ວທຕິ. ເອຕ຺ຕເກນ ຐາເນນາຕິ ເອຕ຺ຕເກນ ປາຬິປເທເສນ. ຫີເຣາຕ຺ຕປ຺ປາທີນໍ ອຸປຣິ ປາຬິຍໍ ວຸຈ຺ຈມານານໍ ສມຓກຣຓຘມ຺ມານໍ. ວຓ຺ຓໍ ກເຖສີຕິ ຄຸຓໍ ອານິສໍສໍ ອກາສິ. ສຕິປຏ຺ຐາເນ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ "ອປີຈ ວຓ຺ຓຠຓນເມຕ"ນ຺ຕິອາທິນາ ສຕິປຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາຍໍ (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໓໗໓; ມ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໑໐໖) ວຸຕ຺ຕນເຍນ.

໔໑໖. ຍໍ ຫີຣີຍຕີຕິ ເຍນ ຘມ຺ເມນ ເຫຕຸຠູເຕນ ວາ ຊິຄຸຈ຺ຉຕິ. ກຣເຓ ເຫຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ. ຍນ຺ຕິ ວາ ລິງ຺ຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ວຸຕ຺ໂຕ, ຘມ຺ໂມຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຫີຣີຍິຕພ຺ເພນາຕິ ອຸປໂຍຄຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍ, ຫີຣີຍິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອຕ຺ຕປ຺ປິຕພ຺ເພນາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຊາຕິອາທິ ສມຸຏ຺ຐານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐ ານາ ຫີຣີ, ພຫິທ຺ຘາ ອຕ຺ຕໂຕ ພຫິຠູໂຕ ປຣສຕ຺ໂຕ ສມຸຏ຺ຐານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ພຫິທ຺ຘາສມຸຏ຺ຐານໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ. ອຕ຺ຕາຘິປຕິໂຕ ອາຄຕາ ອຕ຺ຕາຘິປເຕຍ຺ຍາ, ອຕ຺ຕານໍ ອຘິປຕິໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາ. ລຊ຺ຊາສຠາວສຓ຺ຐິຕາຕິ ປາປຊິຄຸຈ຺ຉນສຠາວຍຸຖາຍິນີ. ສປ຺ປຕິສ຺ສວລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ ຄຣຸນາ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ວຸຕ຺ເຕ ຄາຣວວເສນ ປຕິສ຺ສວນໍ ປຕິສ຺ສໂວ, ສຫ ປຕິສ຺ສເວນາຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ສໍ, ປຕິສ຺ສວຠູຕໍ ຕໍສຠາວຎ຺ຈ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຄາຣວໍ. ຊາຕິອາທິມຫຕ຺ຕປຈ຺ຈເວກ຺ຂເຓນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ຈ ຫີຣີ ຕຕ຺ຖ ຄາຣວວເສນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສປ຺ປຕິສ຺ສວລກ຺ຂຓາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຠຍສຠາວສຓ຺ຐິຕນ຺ຕິ ປາປໂຕ ຠາຍນສຠາວຍຸຕ຺ຕໍ, ວຊ຺ຊຠີຣຸກຠຍທສ຺ສາວິລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ ວຊ຺ຊໍ ຠາຍຕິ ຕໍ ຠຍໂຕ ປສ຺ສຕີຕິ ວຊ຺ຊຠີຣຸກຠຍທສ຺ສາວີ, ເອວໍສຠາວໍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ. ອຊ຺ຊຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາທີຕາ ຈ ຫີເຣາຕ຺ຕປ຺ປານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປາກຏຠາເວເນວ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນ ປເຣສໍ ກທາຈິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎວິປ຺ປໂຍຄາ. ນ ຫີ ລຊ຺ຊີ ນິພ຺ຠຍໍ, ປາປຠຍໍ ວາ ອລຊ຺ຊີ ໂຫຕີຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ອຏ຺ຐສາລິນິຍໍ (ຘ. ສ. ອຏ຺ຐ. ໑.ພລຣາສິວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ໂລກມຣິຍາທສ຺ສ ປາລນໂຕ ໂລກປາລຘມ຺ມາ ນາມ. ສຸກ຺ກາຕິ ໂອທາຕາ ປກ຺ສ຺ສຣຠາວກາຣກາ, ສຸກ຺ກາຠິຊາຕິເຫຕຸຕາຍ ວາ ສຸກ຺ກາ. ສມ຺ເຠທນ຺ຕິ ອາຈາຣມຣິຍາທາສງ຺ກຣໍ. ເທວຠາວາວຫາ ຘມ຺ມາຕິ ເທວຘມ຺ມາ.

ສຸກ຺ກຘມ຺ມສມາຫິຕາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຸກ຺ກຘມ຺ມສມງ຺ຄິໂນ. ສນ຺ໂຕຕິ ວູປສນ຺ຕໂທສາ. ສປ຺ປຸຣິສາຕິ ສນ຺ຕຊນາ. ສປ຺ຣຫິຕສາຘກາ ຫີ ສາຘໂວ.

ອວຍວວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມຸທາຍສ຺ສ ອຠາວໂຕ, ອວຍເວນ ຈ ສມຸທາຍສ຺ສ ອປທິສິຕພ຺ພໂຕ ໂອວາທູປສມ຺ປທາວຫໂອວາເທກເທໂສ ໂອວາທູປສມ຺ປທາຕິ. ອິຘາຕິ ອິມສ຺ມິ ອສ຺ສປຸເຣ. ເອເຕ ຫີເຣາຕ຺ຕປ຺ປຘມ຺ມາ. ສມຓຘມ຺ມາ ນາມາຕິ ທສ຺ສິຕາ ມູລຠູຕສມຓຠາວກາ ຘມ຺ມາຕິ ກຕ຺ວາ. ຕຖາ ຫີ ເຕສໍ ອາທິໂຕ ຄຫຓໍ.

ຍສ຺ສ ອຘິຄເມນ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສມຓາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ໂສ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ "ສມຓສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປຏິປທາ"ຕິ ກຕ຺ວາ ສາມຎ຺ຎໍ,

ຕສ຺ສ ປນ ຜລກາວໂຕ, ອາຣມ຺មຕາກຣຕາວເສນ ອຣຕິຍໂຕ ຜລນິພ຺ພານານີ ສາມລ຺ຸລຕຸໂຖ຺ຯ ຣາຄໍ ເຂເປຕີຕິ ຣາຄກ຺ຂໂຍ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄຯ ຣາໂຄ ຂີຍຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ຣາຄກ຺ຂໂຍ, ນິພ຺ພານໍຯ ຜລໍ ປນ ກາຣຕູປຈາເຣນ ຣາຄກ຺ຂໂຍ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ໂທສກ຺ຂໂຍ ໂມຫກ຺ຂໂຍຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ສາມລ຺ຸລກູໂຕ ອຕ຺ໂຖ ສາມລ຺ຸລຕ຺ໂຖ, ມຄ຺ໂຄ, ສາມລ຺ຸລສ຺ສ ອຕ຺ໂຖຕິ ສາມລ຺ຸລຕ຺ໂຖ, ຜລນ຺ຕິ ອາຫ "ມຄ຺ຄມ຺ປີ ຜລມ຺ປີ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ສາມລ຺ຸລຕ຺ໂຖ ກຖິໂຕ"ຕິຯ ຕຍິທໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສີລາ ທີປ຺ຸພ຺ພກາຄປຜິປທາປີ ທີ ອີຜ "ສາມລ຺ຸລຕ຺ໂຖ"ຕິ ຄຫີຕາຯ ເຕເນວາຫ "ສຕິ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຕິເຍ"ຕິຯ ປຜິເວທຍາມິຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ລາເປມິຯ

໔໑໗ຯກມ຺មປຖວເສເນວາຕິ ອກຸສລກມ຺มປຖກາເວເນວ, ຕໂຕ ຕາທີສມ຺ປີ ອກຸສລກມ຺มໍ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ກາຕຸ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຸຍ຺ຖລ຺ລກາເວເນວ ຕໂຕ ໂອຣມຕີຕິ ອຜີປ຺ປາໂຍຯ ສິກ຺ຂາປທພທ຺ເຜນາຕິ ສິກ຺ຂາປທປລ຺ລາປເນນຯ ປານິຍໝເຜ ວາ ປຕ຺ເຕ ວາ ກາການໍ ຫຕ຺ຖໍ ວາ ທຕ຺ຫໍ ວາ ເລຫ຺ຫຸໍ ວາຕີ ສພ຺ພມິທໍ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ທີ ກິຕານໍ ອລ຺ເລສມ຺ປີ ປາຕິນໍ ອຸຍ຺ຖາປນາທີ ສພ຺ພໍ ອນິຍ຺ຖກຣຕໍ ອີຜ ອປຣິສຸທ຺ຜກາຍສມາຈາຣກາເວເນວ ສງຄຫີຕນ຺ຕີຯ ອຸຕ຺ຕາໂນຕິ ອຸທ຺ຜມຸທ຺ຜໍ ຕໂນຕີຕິ ອຸຕ຺ຕາໂນຯ ເອວໍກູໂຕ ຈ ເກນຈິ ອນຸປ຺ປາທກູມິຍໍ ສລ຺ຊາຕສາລກລ຺ຍາຕິຂນ຺ໂຜ ວິຍ ອຸປຣູປຣີ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຄ຺ຄໂຕ ປາກໂຜ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຸຄ຺ຄໂຕ ປາກໂຜ"ຕິຯ ອນາວໂຜຕິ ອນິວຸໂຕຯ ເຕນາຫ "ອສລ຺ລນ຺ໂນ"ຕິ, ນຈ຺ລາເທຕພ຺ໂພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກ ສທີໂສ ວິສຸທ຺ຜກາເວນຯ ອນ຺ຕຣນ຺ຕເຣ ລິທ຺ທຣທີໂຕ ປ຺ຸພ຺ເພນາປຣໍ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ສນ຺ຜາເນນຯ ສໍວຸໂຕ ກາຍິກສ຺ສ ສໍວຣສ຺ສ ອນຸປກ຺ກິເລສໂຕຯ ເຕນາຫ "ກິເລສານໍ ທ຺ວາຣໍ ປີທຫເນນາ"ຕິຯ

໔໑໘ຯ ເອຕ຺ຖ ຍຖາ ລຫຸກຕຣໍ ກາກຸຍ຺ຖາປນາທີກາຍກມ຺มໍ ກາຍສມາຈາຣສ຺ສ ອປຣິສຸທ຺ຜກາວາວຫໍ ສລ຺ເລຂວິໂກປນໂຕ, ມິຈ຺ລາວິຕກ຺ກນມຕ຺ຕລ຺ຈ ມໂນສມາຈາຣສ຺ສ, ເອວໍ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ອນິຍ຺ຍານກຖາກຖນມຕ຺ຕໍ ວຈີສມາຈາຣສ຺ສ ອປຣິສຸທ຺ຜກາວາວ ຫໍ ສລ຺ເລຂວິໂກປນໂຕ, ນ ຫສານີປ຺ປາເຍນ ມຸສາກຖນນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຫສານີປ຺ປາເຍນ ທີ ມຸສາກຖນໍ ສິກ຺ຂາປທພທ຺ເຜເນວ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕີຯ

໔໒໐ຯ ອາຊີໂວປີ ເອກຈ຺ໂຈ ກມ຺มປຖວເສນ ວາຣິໂຕ ລພ຺ກຕີຯ ໂສ ປນ ອຕິໂອລຸອາຣິໂກ ກາຍວຈີສມາຈາຣວາເຣສຸ ວຸຕ຺ຕນໂຍ ເອວາຕິ ນ ຄຫີໂຕຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ເຍ ປນ "ຕາທີໂສ ກິກ຺ຂູນໍ ອໂຍຄ຺ຍໂຕ ນ ຄຫີໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ມິຈ຺ລາ ຕຖາ ສຕິ ກາຍວຈີສ ມາຈາຣວາເຣປີ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄເຫຕພ຺ພກາວາປຕ຺ຕິໂຕຯ "ຂາທຖ ປີວຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ລາ ອຕ຺ຕໂນ ຂາທິຕຸກາມຕາທີປເນນ, ປຣິຍາຍ ກຖາກາວໂຕ ປເນສາ ສລ຺ເລຂວິໂກປນາ ຊາຕາຯ

໔໒໒ຯ ອເນສນໍ ປຫາຍ ຜມ຺ເມນ ສເມນ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ ປຣິເຍສນມຕ຺ຕລ຺ລູ ນາມຯ ທາຍກສ຺ສ ເທຍ຺ຍຜມ຺ມສ຺ສ ອຕ຺ຕ ໂນ ຈ ປມາຕລ຺ລຸຕາປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປຜິຄ຺ຄຫາມຕ຺ຕລ຺ລູ ນາມຯ ໂຍນິໂສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຣິກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ປຣິໂກຄມຕ຺ຕລ຺ລູ ນາມຯ

໔໒໓ຯເອກສ຺ມີໂກຍ຺ຖາເສຕິ ມຊ຺ຊິມຍາມສລ຺ລິເຕ ເອກສ຺ມີ ໂກຍ຺ຖາເສຯ "ວາເມນ ປສ຺ເສນ ເສນ຺ຕິ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ທກ຺ຂິຕປສ຺ເສນ ສຍາໂນ ນາມ ນຕ຺ຖິ ທກ຺ຂິຕຫຕ຺ຖສ຺ສ ສຣີຣຄ຺ຄຫຕາທີປໂຍຄກ຺ຂມໂຕຯ ປຸຣິສວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເຕຊ຺ສ຺ສທຕ຺ຕາຕີ ອີມິນາ ສີຫສ຺ສ ອກີຣຸກກາວໍ ທສ຺ເສຕິຯ ກີຣຸກາ ທີ ເສສມິຄາ ອຕ຺ຕໂນ ອາສຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສນ຺ຕາສປ຺ຸພ຺ພກໍ ຍຖາ ຕຖາ ສຍນ຺ຕີ, ສີໂຫ ປນ ອກີຣຸກກາວໂຕ ສໂຕກາຣີ ກິກ຺ຂຸ ວິຍ ສຕີ ອຸປຍ຺ຖເປຕ຺ວາວ ສຍຕີຯ ເຕນາຫ "ທ຺ເວ ປຸຣິມປາ ເທ"ຕິອາທີຯ ເສຕິ ອພ຺ຍາວຍກາເວນ ປວຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ເສຍ຺ຍາ, ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານເມວ ເສຍ຺ຍາຯ ກີ ປນ ຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານນ຺ຕິ? ອານາປານຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍຯ ຕຕ຺ຖ ທີ ຖຕ຺ວາ ວິປສ຺ສນໍ ວຫ຺ເຜຕ຺ວາ ກຄວາ ອນຸກ຺ກເມນ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອຜິຄໂຕ ຕຖາຄໂຕ ຊາໂຕຕິ ເກຈິ, ຕຍິທໍ ປທຍ຺ຖານໍ ນາມ ນ ເສຍ຺ຍາຯ ອປເຣ ປນ "ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສມນນ຺ຕຣາ ກຄວາ ປຣິນິພ຺ພາຍີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕປທໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ໂລກິຍຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສມາປຕ຺ຕິ ຕຖາຄຕເສຍ຺ຍາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕຖາ ສຕິ ປຣິນິພ຺ພານກາລິກາ ຕຖາຄຕເສຍ຺ຍາຕິ ອາປຊ຺ຊຕິ, ນ ຈ ກຄວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊນພຫຸໂລ ວິຫາສິ, ອຄ຺ຄຜລຊານໍ ປເນຕ຺ຖ "ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານ"ນ຺ຕິ ອຜີປ຺ເປຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ສຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທຸປຄມນລກ຺ຂຕາ ເສຍ຺ຍາ ກວງຄຈິຕ຺ຕວາຣວເສນ ໂຫຕິ, ຕລ຺ຈ ເຕສໍ ປຖມຊາຕິສມນ຺ວຍໍ ເຍກຸຍ຺ຍວຸຕ຺ຕິກໍ, ເອວໍ ກຄວໂຕ ອຣິຍຊາຕິສມນ຺ວຍໍ ເຍກຸຍ຺ຍວຸຕ຺ຕິກໍ ອຄ຺ຄຜລກູຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ "ຕຖາຄຕເສຍ຺ຍາ"ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ສີຫເສຍ຺ຍາຕິ ເສຍ຺ຖເສຍ຺ຍາຕິ ອາຫ "ອຸຕ຺ຕມເສຍ຺ຍາ"ຕິຯ

ຒຨຝ໌ໆວິຄຕນ຺ຕານິຕິ ອິຕມູລານິໆ ເຕສນ຺ຕິ ອິຕມູລານໍໆ ປໍຣິຍນ຺ໂຕຕິ ອວເສໂສໆ

ປ໌ວຕ຺ຕິນິວາຣເຕນ ຈຕຸອິຣິຍາປຖໍ ຆິນ຺ທນ຺ໂຕໆ ອາພາຘຕິຕິ ປີລຸເອຕິໆ ທຸກ຺ຂິໂຕຕິ ສຍ຺ຊາຕທຸກ຺ໂຂໆ ອປ຺ປໍ ພລໍ ພລມຕ຺ຕາໆ
ອປ຺ປຕ຺ໂຖ ຫີ ອຍໍ ມຕ຺ຕາ-ສທ຺ໂທ "ມຕ຺ຕາສຸຂປໍຣິຈ຺ຈາຄາ"ຕິອາທີສຸ (ຘໆ ປ໌ໆ ໒໙໐) ວິຍ, ພລວຕ຺ໂຖ ປ໌ນ ມຕ຺ຕາ-ສທ຺ໂທ
ອນຕ຺ຖນ຺ຕໂຣໆ ເສສນ຺ຕິ "ຕສ຺ສ ຫິ ພນ຺ຘນາ ມຸຕ຺ໂຕມ຺ຫີຕິ ອາວຊ຺ຊຍໂຕ ຕທຸກາຍໍ ໂຫຕິ"ຕິອາທີນາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສນ຺ຘາຍາໜາໆ
ສພ຺ພປ໌ເທສູຕິ ວຸຕ຺ຕາວສິຍ຺ເຖສຸ ສພ຺ພປ໌ເທສຸໆ ເຍນກາມໍ ຍຖາຣຸຈິ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ເຍນກາມໍຄໂມຕິ ອນ຺ນາສິກໂລປໍ ອກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທ
ໂສໆ ກຸໂຊ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາສຸຂວິນິໂຍໂຄ ອິສ຺ໂສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ເອຕ຺ຖາຕິ ກຸຊິສ຺ໂສ, ສາມິໂກໆ ໂສ ປ໌ນ ອປໍຣສນ຺ຕກຕາຍ "ອຕ຺ຕໂນ
ສນ຺ຕໂກ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕໆ ທຸລ຺ລກອາປ໌ຕາຍ ກໍ ຕາເຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ກນ຺ຕາໂຣຕິ ອາຫ "ນິຣຸທກໍ ທີຆມຄ຺ຄ"ນ຺ຕິໆ

ວິນາເສຕິຕິ ຂາທນທຸພ຺ພິນິໂຍຊນາທີຫີ ຍຖາ ອິຕມູລໍ ກິຍ຺ຈິ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກໂຣຕິໆ ຍມ຺ຫີ ຣາຄວຕ຺ຖຸມ຺ຫີໆ ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລໆ
ເຕນ ຣາຄວຕ຺ຖຸນາ, ປຸໍຣິໂສ ເຈ ອິຕ຺ຖິຍາ, ອິຕ຺ຖີ ເຈ ປຸໍຣິເສນໆ ອິຕໍ ວິຍ ກາມຈ຺ຉນ຺ໂທ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ປີລຸອາສມານໂຕໆ

ນ ວິນ຺ທຕິຕິ ນ ຊານາຕິໆ ອຸປ໌ທ຺ທເວຖາຕິ ສຸຂວິຫາຣສ຺ສ ອຸປ໌ທ຺ທວໍ ກໂຣຖ, ວິພາເຘຖາຕິ ອຕ຺ໂຖໆ ໂຣໂຄ ວິຍ ພ຺ຍາປ໌າໂທ
ທຍ຺ຖພ຺ໂພ ສຸຂກຍ຺ຊນສມານໂຕໆ

ນານາວິຘເຫຕູປ໌າຍາລງກຕຕາຍ ຂນ຺ຘາຍຕນຘາຕຸປ໌ຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປ໌າທາທີຘມ຺ມນິຕິວິຈິຕ຺ຕຕາຍ ຈ ວິຈິຕ຺ຕນເຍໆ ຘມ຺ມສ຺ສວເນ
ຕິ ຘມ຺ມກຖາຍໍໆ ກຖາ ຫີ ໂສຕພ຺ພຍ຺ເຖນ "ສວນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາໆ ເອວເມຕ຺ຖ ສີລໍ ວິກຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ຊານາກິຍ຺ຍາ, ເອວໍ ວິປ໌ສ຺ສ
ນາມຄ຺ຄຜລານິຕິ ເນວ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊປໍຣິໂຍສານໍ ຊານາຕິໆ ອຸຍ຺ຖິເຕຕິ ນິຍ຺ຖິເຕໆ ອໂຫ ກາຣຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ
ຕຕ຺ຖ ປ໌ຝິຍ຺ຍານຸຣູເປ໌ນ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສາຘນວເສນ ຄທີຕກາຣຕໍໆ ອໂຫ ອຸປ໌ມາຕິ ຕສ຺ເສວ ກາຣຕສ຺ສ ປ໌ຕິຍ຺ຖາປ໌ນວເສນ ອນ຺ວຍ
ໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ປ໌ຕິຍ຺ຖໍ ອຸທາໜຣຕາທີໆ ພນ຺ຘນາຄາຣໍ ວິຍ ຖິນມິທ຺ຘໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ນິຍ຺ຍານສ຺ສ ວິພນ຺ຘນໂຕໆ

ຍສ຺ມາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນິວຣຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈຣຫິຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຍສ຺ມາ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ສມານກິຈ຺ຈາໜາຣປ໌ຝິປກ຺ຂໍ, ຕສ຺ມາ ກຸກ຺
ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ວິສຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິນເຍ ອປ໌ກຕຍ຺ຍຸນາ"ຕິອາທີມາໜໆ ຍຖາ ຫີ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອວູປ໌ສມກຣໍ, ຕຖາ ກຸກ຺
ກຸຈ຺ຈມ຺ປີໆ ຍຖາປີ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສ຺ສ ຌາຕິວິຕກ຺ກາທີ ອາໜາໂຣ, ຕຖາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສປີໆ ຍຖາ ຈ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສ຺ສ ສມໂຖ ປ໌ຝິປກ຺ໂຂ,
ຕຖາ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສປີຕິໆ ທາສພ຺ຍໍ ວິຍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ອເສຣິກາວາປ໌າທນໂຕໆ

ໂສລຸອສວຕ຺ຖຸກາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ອຍ຺ຖວຕ຺ຖຸກໍ ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ອນຸປວິຍ຺ຖາຕິ ອາຫ "ອຍ຺ຖສຸ ຖາເນສຸ ວິຈິກິຈ຺ຉາ"ຕິໆ ວິຈິກິຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ
ສໍສຍນ຺ໂຕໆ ອຘິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາຕິ ປ໌ຕ຺ຕິຍາເຍຕ຺ວາໆ ຄຕ຺ຫິຕຸນ຺ຕິ ສທ຺ເຘຍ຺ຍວຕ຺ຖຸໍ ປໍຣິຄ຺ຄເຫຕຸໍໆ ອກິມຸຂໍ ສປ຺ປ໌ນໍ ອາສປ຺ປ໌ນໍ, ປໍຣິໂຕ
ສປ຺ປ໌ນໍ ປໍຣິສປ຺ປ໌ນໍໆ ປ໌ທທ຺ວເຍນປີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຉນາການເມວ ວທຕິໆ ເຂມນ຺ຕຄາມິມຄ຺ຄໍ ນ ປໍຣິໂຍຄາໜຕິ ເອເຕນາຕິ
ອປໍຣິໂຍຄາໜນໍ, ອຸສ຺ສງກິຕປໍຣິສງກິຕກາເວນ ຉມ຺ກິຕໍ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ຍສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ວເສນ, ໂສ ຘມ຺ໂມ ຉມ຺ກິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິຈິກິ
ຈ຺ຉນາກາຣມາໜໆ ເຕນາຫ "ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປ໌າທຍມານາ"ຕິໆ ກນ຺ຕາຣທ຺ຘານມຄ຺ໂຄ ວິຍາຕິ ສາສງກກນ຺ຕາຣທ຺ຘານມຄ຺ໂຄ
ວິຍ ທຍ຺ຖພ຺ພາ ອປ຺ປ໌ຝິປຕ຺ຕິເຫຕຸກາວໂຕໆ

ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ອິຕນ຺ຕິ ອຕໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອາຕຕ຺ຍໍ, ກສ຺ສຈິ ອິຕສ຺ສ ອຘາຣຕໍໆ ສມິທ຺ຘກມ຺ມນ຺ໂຕຕິ ນິປ຺ຜນ຺ນຊີ
ວິກປ຺ປ໌ໂຍໂຄໆ ປໍຣິພ຺ຍຸຘຕິ ອຸປ໌ໂຣເຘຕິຕິ ຣ-ກາຣສ຺ສ ລ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປລິໂພໂຘ, ອເສຣິວິຫາໂຣ, ຕສ຺ສ ມູລໍ ກາຣຕນ຺ຕິ ປລິ
ໂພຘມູລໍໆ ຉ ຘມ຺ເມ ກາເວຕ຺ວາຕິ ອສຸກນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໜາທີເກ ຉ ຘມ຺ເມ ອຸປ຺ປ໌າເທຕ຺ວາ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາໆ ຉ ຘມ຺ເມ ກາເວຕ຺ວາຕິ
ຈ ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໜາທໂຍ ຈ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຉ ຘມ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພໆ ປ໌ຊຫຕິຕິ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ປ໌ຊຫຕິໆ ເຕ
ນາຫ "ອາຈາຣປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິອາທີນິ ສິກ຺ຂາປີຍມາໂນ"ຕິອາທີໆ ປໍຣວຕ຺ຖຸມ຺ຫີຕິ ວິສກາຄວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ, ປໍຣວິສເຍ ວາໆ ປໍຣວິສຍາ ເທ
ເຕ ກິກ຺ຂຸໂນ, ຍທິທໍ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸຕາໆ ອາຕຕ຺ຍມິວ ກາມຈ຺ຉນ຺ທປ຺ປ໌ຫານໍ ອາຫ ປີຍວຕ຺ຖຸອກາວາວຫໂຕໆ

ອາຈາຣວິປ໌ຕ຺ຕິປ໌ຝິພາໜການິ ສິກ຺ຂາປ໌ທານິ ອາຈາຣປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິອາທີນິໆ ອາໂຣຄ຺ຍມິວ ພ຺ຍາປ໌າທປ຺ປ໌ຫານໍ ອາຫ ກາຍຈິຕ຺ຕານໍ
ຜາສຸກາວາວຫໂຕໆ

ພນ຺ຘນາ ໂມກ຺ຂມິວ ຖີນມິທ຺ຘປ຺ປຫານໍ ອາຫ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫີຕກາວາວຫໂຕຯ

ກຸຊີສ຺ສໍ ວິຍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກ຺ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ປຫານໍ ອາຫ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເສຣີກາວາວຫໂຕຯ

ຕິຕໍວິຍາຕິ ຕິຕມິວ ກຕ຺ວາຯ ອຄເຕຕ຺ວາຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຯ ເຂມນ຺ຕພູມິ ວິຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາປຫານໍ ອາຫ ອນຸສ຺ສງ຺ກິຕາ ປຣິສງ຺ກິຕກາເວນ ສມ຺ມາປຜິປ຺ຕິເຫຕຸກາວໂຕຯ

໔໘໗ຯ ກິຣິຍຕີ (ອຯ ນິຯ ຜີຯ ໓ຯ໕ຯ໘໘-໘໙) ຄພ຺ກາສເຍ ຊິປ຺ປິຍຕິຕິ ກໂຣ, ສມ຺ກໂວ, ກຣໂຕ ຊາໂຕຕິ ກຣໂຊ, ມາຕາເປຕ຺ຕິກ ສມ຺ກໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມາຕຸຍາ ຫິ ສຣີຣສຕ຺ຖາປນວເສນ ກຣໂຕ ຊາໂຕຕິ ກຣໂຊຕິ ອປເຣຯ ອຸກາຍຖາປິ ກຣຊກາຍນ຺ຕິ ຈຕຸສນ຺ຕຕິ ຣູປມາຫຯ ເຕເນຕິຕິ ຕິນ຺ຕໍ ກໂຣຕີຯ ໂກ ປເນຕ຺ຖ ຕິນ຺ຕກາໂວຕິ ອາຫ "ສຸເນເຫຕີ"ຕິ, ປີຕິສຸເນເຫນ ປີຕານໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ສພ຺ພຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕປີຕິສຸຂໍ ກໂຣຕີ"ຕີຯ ປີຕິສມຸຜ຺ຖານປຕີຕຣູເປຫີ ສກລສ຺ສ ກຣຊກາຍສ຺ສ ປຣິຜຸຜຕາຍ ເຈຕ຺ຖ ຕໍສມຸຜ຺ຖາປກປີຕິສຸຂານໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕິ ໂຊຕິຕາຯ ປຣິສນ຺ເທຕີຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕ຺ຖາປີ ຫິ "ສມນ຺ຕໂຕ ສນ຺ເທຕິ ເຕເນຕິ ສຸເນເຫຕິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕປີຕິສຸຂໍ ກໂຣຕີ"ຕິອາທິນາ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຣິປູເຣຕີຕິ ວາຍຸນາ ກສ຺ຕໍ ວິຍ ອິມໍ ກຣຊກາຍໍ ປີຕິສຸເຂນ ປູເຣຕີຯ ສມນ຺ຕໂຕ ຜຸສຕີຕິ ອິມໍ ກຣຊກາຍໍ ປີຕິສຸເຂນ ຜຸສຕີຯ ສພ຺ພາວໂຕຕິ ອ-ກາຣສ຺ສ ອາ-ກາໂຣ ກໂຕ, ສພ຺ພາວຍວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ສພ຺ພໂກຜ຺ຖາສໂຕ"ຕິ, ມໍສາທິສພ຺ພາກາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຜຸຜໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ ປີຕິສຸຂສມຸຜ຺ຖາເນຫີ ຣູເປຫີ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ພ຺ຍາປີຕຕ຺ຕາຯ ກາຕຸຍ຺ເຈວ ໂຍເຊຕຸຍ຺ຈ ເຉໂກ ສນ຺ເນຕຸໍ ປຜິພໂລຕິ ໂຍຊນາຯ ນ຺ຫານິຍຈຸຕ຺ຕານໍ ປຣິມທ຺ທນວເສນ ປີຕ຺ຫໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຫຕ຺ເຖນ ກາຊນໍ ນິປ຺ປີລຸເອຕພ຺ພໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສນ຺ເນນ຺ຕສ຺ສ ກິຊຊຕີ"ຕີຯ ອນຸຄຕາຕິ ອນຸປວິຜ຺ຖາຯ ປຣິຄຕາຕິ ປຣິໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ຕິນ຺ຕາຯ ຕິນ຺ຕກາເວເນວ ສມໍ ອນ຺ຕຣໍ ພາຫີຣຍ຺ຈ ເອຕິສ຺ສາຕິ ສນ຺ຕຣພາຫີຣາຯ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວາຕິ ສພ຺ພຕ຺ເຖວຯ ນ ຈ ປຄ຺ຆຣີຕີ ປມາຕຍຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ອຸທກສ຺ສ ສິຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນ຺ຫານິຍປີຕ຺ຫໍ ວິຍ ກຣຊກາໂຍ, ຕໍ ເຕເນຕ຺ວາ ສມ຺ປີຕ຺ຫິຕປມາຕຍຸຕ຺ເຕົາທກໍ ວິຍ ປຖມຊ຺ຊານສຸຂໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ

໔໘໘ຯເຫຜ຺ຖາ ອຸພ຺ກິຊຊີຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉເນົາທໂກຕິ ຣຫທສ຺ສ ອໂຣຖູລຣາຣາວເສນ ອຸພ຺ກິຊຊ ອຸຜ຺ຖຫເນົາທໂກຯ ອນ຺ໂຕເຍວ ອຸພ຺ກິຊຊເນົາທໂກຕິ ຣຫທສ຺ສ ອພ຺ກນ຺ຕເຣເຍວ ຖູລຣາຣາ ອຫຸຕ຺ວາ ອຸຜ຺ຖິເຕົາທກາສິຣາມຸເຂຫີ ອຸພ຺ກິຊຊນໂກຯ ອາຄມນມຄ຺ໂຄຕີ ນທີຕລຸອາກກນ຺ທຣສຣອາທີໂຕ ອາຄມນມຄ຺ໂຄຯ

໔໘໙ຯ ອຸປ຺ປລຄຈ຺ຉານີ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປລິນີ (ອຯ ນິຯ ຜີຯ ໓ຯ໕ຯ໘໘-໘໙), ວາຣີຯ ອຍເມຕ຺ຖ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຕຖາ ຫິ ໂລເກ ຣຕ຺ຕກຸຂິໂກ "ປຸຕ຺ທຣີກກຸໂຂ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເກຈິ ປນ "ຣຕ຺ຕໍ ປທຸມໍ, ເສຕໍ ປຸຕ຺ທຣີກ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີຯ ອຸປ຺ປລາທີນີ ວິຍ ກຣຊກາໂຍ, ອຸທກໍ ວິຍ ຕຕິຍຊ຺ຊານສຸຂນ຺ຕິ ອຍມ຺ປີ ອຕ຺ໂຖ "ປຸຣິມນເຍນາ"ຕິ ອຕິເທເສເນວ ວິກາວິໂຕຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ

໔໙໐ຯນິຣຸປກ຺ກິເລສຜ຺ເຖນາຕິ ຣໂຊຊລ຺ລາທິນາ ອນຸປກ຺ກິລິຜ຺ຖຕາຍ ອມລິນກາເວນຯ ອມລິນມ຺ປີ ກິຍ຺ຈິ ວຕ຺ຖ ປກາສ຺ສຣສກາວໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ປກາສ຺ສຣຜ຺ເຖນາ"ຕີຯ ອຸຕຸຜຣຕານ຺ຕິ ອຸຕຸເຫົາຕຸຜຣຕໍຯ ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ຊານສຸເຂນ ຜຸຜ຺ໂຖ ກຣຊກາໂຍ ຍຖາ ອຸຕຸນາ ຜຸຜ຺ຖວຕ຺ຖສທິໂສຕີ ອາຫ "ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ກຣຊກາໂຍ"ຕີຯ ຕສ຺ມາຕິ "ວຕ຺ຖໍ ວິຍາ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ເຫຕຸກາເວນ ປຈ຺ຈາມສຕິ, ກຣຊກາຍສ຺ສ ວຕ຺ຖສທິສຕ຺ຕາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສຸຂສ຺ສ ຈ ອຸຕຸຜຣຕສທິສຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສນ຺ຕສກາວຕ຺ຕາ ສາຕຸຕ຺ຕຣຕ຺ຕາ ເຈຕ຺ຖ ອຸເປກ຺ຂາປີ ສຸເຂ ສງ຺ຄຫີຕາຕິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາເນປີ ສຸຂຄ຺ຄຫຕໍ ກຕໍຯ "ປຣິສຸທ຺ເຜນ ປຣິໂຍທາເຕນ ຜຣິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕີ"ຕິ ວຈນໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖສທິສຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສມຸຜ຺ຖານຣູເປຫີ ກິກ຺ຂຸໂນ ກາຍສ຺ສ ຜຸຜກາວໍ ສນ຺ຘາຍ "ຕໍສມຸຜ຺ຖານຣູປໍ ອຸຕຸຜຣຕໍ ວິຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຸຣິສສ຺ສ ກາໂຍ ວິຍ ກິກ຺ຂຸໂນ ກຣຊກາໂຍຕິ ອຍໍ ປນຕ຺ໂຖ ປາກໂຜຕິ ນ ຄຫິໂຕ, ຄຫິໂຕ ເອວ ວາ "ຍຖາ ຫິ ກຕ຺ຖຈິ...ເປ... ກາໂຍ ຜຸໂຜ ໂຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ

໔໙໑ຯປຸພ຺ເພນິວາສຜາເຕົາປມາຍນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສຜາຕສ຺ສ ທສ຺ສິເຕົາປມາຍໍຯ ຕໍທິວສໍກຕກິຣິຍາຄຫຕໍ ປາກຕິກສຕ຺ຕສ຺ສປິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ປາກຜາ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຕໍທິວສຄຕຄາມຕ຺ຕຍຄ຺ຄຫເຕເນວ ມຫາກິນີຫາເຣຫີ ອຍ຺ເຍສມ຺ປີ ປຸພ຺ເພນິວາສຜາຕລາກິນໍ ຕີສຸ ກເວສຸ ກຕາ ກິຣິຍາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ປາກຜາ ໂຫຕີຕິ ທີປີຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ

໔໓໒ຯສມ຺ມຸຂທ຺ວາຣາຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ອພິມຸຂທ຺ວາຣາຯ ອປ຺ຣາປຣໍ ສຎ຺ຈຣນ຺ເຕຕິ ຕໍຕໍກິຈ຺ຈວເສນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສຎ຺ຈຣນ຺ເຕຯ ອິໂຕ ປນ ເຄຫາ…ເປ… ປວິສນວເສນປີຕິ ອິທໍ ຈຸຕູປປາຕຎາຓສ຺ສ ວິສຍທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເຄຫານໍ ອນ຺ຕເຣ ຐຕ຺ວາຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເຄຫທ຺ວາຣານໍ ສມ຺ມຸຂຏ຺ຐານພູເຕ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ເວມຊ຺ເຌ ຐຕ຺ວາຯ ເຕສຸ ຫິ ເອກສ຺ສ ເຈ ປາຈີນມຸຂທ຺ວາຣໍ ອິຕຣສ຺ສ ປຈ຺ຉິມມຸຂໍ, ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂໍ ອຸພິນ຺ນໍ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ຐິຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຓາມຸຂສ຺ສ, ອຸຕ຺ຕຣາມຸຂສ຺ສ ວາ ຈກ຺ຂຸມໂຕ ປຸຣິສສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ປວິສນກນິກ຺ຂມນກປຸຣິສາ ຍຖາ ສຸເຂເນວ ປາກຏາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓສມ຺ງິໂນ ຈວນເກາປປ຺ຊ຺ຊນກປຸຣິສາຯ ຍຖາ ປນ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ເອເກເນວ ຂເຓນ ປວິສນ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ເອເກນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ເອວໍ ອິມສ຺ສປິ ເອເກເນວ ຂເຓນ ຈວມານສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ເອເກນ ອຸປປ຺ຊ຺ຊມານສ຺ສ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຎາຓສ຺ສ ປາກຏພາໂວ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂທຯ ຕສ຺ສາຕິ ຎາຓສ຺ສຯ

໔໓໓ຯ ປພ຺ພຕສິຂຣໍ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ສງ຺ກຸຈິຕໍ ໂຫຕີຕິ ອິຘ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖກໍ "ປພ຺ພຕສງ຺ເຂໂປ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປພ຺ພຕປຣິຍາປນ຺ໂນ ວາ ປເທໂສ ປພ຺ພຕສງ຺ເຂໂປຯ ອນາວິໂລຕິ ອກາລຸສ຺ໂສຯ ສາ ຈສ຺ສ ອນາວິລຕາ ກທ຺ທມາພາເວນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ນິກ຺ກທ຺ທໂມ"ຕິຯ ຐິຕາສຸປີ ນິສິນ຺ນາສຸປີ ຄາວີສຸຯ ວິຊ຺ຊມານາສູຕິ ລພ຺ພມານາສຸຯ ອິຕຣາ ຐິຕາປີ ນິສິນ຺ນາປີ ຈຣນ຺ຕີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຫາຈຣຓຎາເຍນຯ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕເມວ, ນ ກທາຈິປີ ຈຣນ຺ຕໍຯ ທ຺ວຍນ຺ຕິ ສິປ຺ປິສມ຺ພຸກໍ ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພນ຺ຕິ ອິມໍ ອຸພຍໍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຈຣນ຺ຕມ຺ປີຕິ ອສິປ຺ປາໂຍຯ ກີ ວາ ອິມາຍ ສຫາຈຣິຍາຍ, ຍຖາລາພຄ຺ຄຫຓໍ ປເນຕ຺ຖ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ສກ຺ຂຣກຖລສ຺ສ ຫິ ວເສນ "ຕິຏ຺ຐນ຺ຕ"ນ຺ຕິ, ສິປ຺ປິສມ຺ພຸກສ຺ສ ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພສ຺ສ ຈ ວເສນ "ຕິຏ຺ຐນ຺ຕມ຺ປີ, ຈຣນ຺ຕມ຺ປີ"ຕິ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາຯ

໔໓໔ຯພິກ຺ຂູຕິ ພິນ຺ນກິເລໂສຕິ ພິກ຺ຂຸຯ ໂສ ຫິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ສມໂຓຕິປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຯ ຕຕ຺ຖ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພໂສ ປາປານໍ ສມິຕາວິຕາ ສມໂຓຯ ເຕນາຫ "ສມິຕປາປຕ຺ຕາ"ຕິຯ ເສຏ຺ຐຏ຺ເຐນ ພ຺ຣຫ຺ມາ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ຕໂຕ ອາຄໂຕຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາ, ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕໍ ອສມ຺ໂມຫປຏິເວຘວເສນ ອຎ຺ຎາສີຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຯ ຕໍສມ຺ງິຕາຍ ຫິສ຺ສ ປາປານໍ ພາຫິຕພາໂວຯ ເຕນາຫ "ພາຫິຕປາປຕ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ"ຕິຯ ອຏ຺ຐງ຺ຄິເກນ ອຣິຍມຄ຺ຄຌເລນ ນ຺ຫາຕວາ ນິທ຺ໂຘຕກິເລໂສຕິ ນ຺ຫາຕໂກຯ ຄຕຕ຺ຕາຕິ ປ຺ຫານາພິສມຍວເສນ ປຏິວິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ວິທິຕຕ຺ຕາ"ຕິຯ ນິສ຺ສຸຕຕ຺ຕາຕິ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານວເສນ ສນ຺ຕານໂຕ ສພ຺ພໂສ ນິຫຕຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ "ອປຫຕຕ຺ຕາ"ຕິ, ມຣິຍາທວເສນ ກິເລສານໍ ຫີສິຕຕ຺ຕາ ອຣິຍມຄ຺ເຄຫິ ໂອທິໂສ ສພ຺ພໂສ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ "ຫຕຕ຺ຕາ"ຕິຯ ອາຣກຕ຺ຕາຕິ ສຸປ຺ປຫີນຕາຍ ວິປ຺ປກຏ຺ຐພາວໂຕຯ ເຕນາຫ "ທູຣີພູຕຕ຺ຕາ"ຕິຯ ອຸພຍມ຺ປີ ອຸພຍຕ຺ຖ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ – ກິເລສານໍ ອາຣກຕ຺ຕາ ຫຕຕ຺ຕາ ທູຣີພູຕຕ຺ຕາ ຈ ອຣີໂຍ, ຕຖາ ອຣຫນ຺ຕິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ນ ວິພຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໑໐ຯ ຈູຬອສ຺ສປຸຣສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໓໕ຯປຸຣິມສທິສເມວາຕິ "ອສ຺ສປຸຣວາສີນໍ ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຈ ຄາຣວພຫຸມານໍ ນິປ຺ຈ຺ຈກາຣຎ຺ຈ ທິສ຺ວາ ພິກ຺ຂູ ປີຕ຺ຫປາຕາປ຺ຈາຍເນ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ອພາສີ"ຕິ ປຸຣິມສຸຕ຺ເຕ ມຫາອສ຺ສປຸເຣ (ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໔໑໕) ວຸຕ຺ຕສທິສເມວຯ ສມຓານໍ ອນຸຈ຺ຉວິກາຕິ ສມຓານໍ ສມຓພາວສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກາ ປຕິຣູປາຯ ສມຓານໍ ອນຸໂລມປ຺ປຏິປທາຕິ ສມຓານໍ ສາມຎ຺ຎສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອນຸກູລປ຺ປຏິປທາຯ

໔໓໖ຯເອເຕ ຘມ຺ມາຕິ ເອເຕ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາ ອພິຊ຺ຌາພ຺ຍາປາທາທໂຍ ປາປຘມ຺ມາຯ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ເອວ, ປເຄວ ສນ຺ຕາເນ ພາວິຕາຯ ມລິເນຕີ ມລວນ຺ເຕ ກິລິຏ຺ເຐຯ ມລຄ຺ຄຫີເຕຕິ ຄຫີຕມເລ ສຎ຺ຊາຕມເລຯ ສມຓມລາຕິ ສມຓານໍ ສມຓພາວສ຺ສ ມລາຯ ທຸສ຺ສນ຺ຕີຕິ ວິປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິຯ ສມຓໂທສາຕິ ສມຓານໍ ສມຓພາວທູສນາຯ ກສເຏຕິ ອສາເຣຯ ນິໂຣເຊຕິ ນິຕ຺ເຕເຊຯ ອຍໂຕ ສຸຂໂຕ ອເປຕາຕິ ອປາຍາ, ນິຣຍາທໂຍ, ຕໍ ຝລໍ ອຣຫນ຺ຕິ, ຕໍ ປໂຍຊນໍ ວາ ເອເຕສນ຺ຕິ ອາປາຍິກາຯ ຐານານິ ອພິຊ຺ຌາທໂຍຯ ເຕນາຫ "ອປາເຍ"ຕິອາທິຯ ກາຣຕພາເວນ ທຸຄ຺ຄຕິປຣິຍາປນ຺ນາຍ ເວທນາຍ ຫີຕານີຕິ ທຸຄ຺ຄຕິເວທນິຍານິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ທຸຄ຺ຄຕິຍໍ ວິປາກເວທນາຍ ປຈ຺ຈຍານ"ນ຺ຕິຯ ຕິຂິຓໍ ອຍນ຺ຕິ ເວກນ຺ຕກສທິສໍ ສາຣອຍໍຯ ອເຍນາຕິ ອໂຍຘໍສເກນຯ ໂກຎ຺ຈສກຸຓານໍ ກີຣ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ນິວຸຕ຺ຖໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ຂຣໍ ຕິຂິຓຎ຺ຈ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫິ ເຕສໍ ວຈ຺ຈໍ ອຍຄຸຬມ຺ປີ ປາສາຓມ຺ປີ ວິລີຍາເປຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ໂກຎ຺ຈສກຸເຓ ຂາທາເປນ຺ຕີ"ຕິຯ ຕໍ ກີຣ ອຍຈຸຓ຺ຓໍ ອຄ຺ຄິນາປີ ກິຈ຺ເຉນ ທຍ຺ຫຕິ, ເກສຊ຺ຊພເລນ ປນ

ສຸເຂນ ທຍຸເທຍຸຍ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ "ສຸສິກຸຂິຕາ ຈ ນໍ ອຍກາຣາ ພຫຸທຕຸຖກມຸມມູລໍ ລກິຕຸວາ ກໂຣນຸຕີ"ຕິອາທີ. ອຕິຕິຂິຕໍ ໂຫຕິ, ອຌຸຌຕຣໍ ອໂຍພນຸຌນໍ ເຜຄຸຄຸທຕຸທໍ ວິຍ ສຸເຂເນວ ລິນຸທນຸຕີ. ສສພິລຸອາຣຈມຸເມທີ ສງຆຜິຕຍຸເຖນ ສງຆາຜິຕິ ວຸຈຸຈຕິ ອາວຸ ຌປຣິຈຸລໂທຕິ ອາທ "ສງຆາຜິຍາຕິ ໂກສິຍາ"ຕີ. ປຣິໂຍນທຸຌນຸຕິ ປຣິໂຕ ໂອນທຸຌ ຌາທິຕໍ. ສມນຸຕໂຕ ເວຄິຕນຸຕິ ສພຸພໂສ ປີ ທິຕໍ.

໔໓໗.ຣໂຊຕິ ອາຄນຸຕຸກຣໂຊ. ຊລຸລນຸຕິ ສຣີເຣ ອຸຜຸຖານກໂລຕາທິມລໍ. ຣໂຊຊລຸລຌຸຈ ວຕສມາທານວເສນ ອນປນີຕໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ຣໂຊຊລຸລີໂກ, ຕສຸສ. ເຕນາທ "ຣໂຊຊລຸລຌາຣີໂນ"ຕີ. ອຸທກໍ ໂອໂຣທນຸຕສຸສາຕິອາທີນມຕຸໂຖ ມຫາສີທ ນາທສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍໍ ວຸຕຸໂຕເຍວ. ສພຸພເມຕນຸຕິອາທີສຸ ສພຸພໂສປີ ວຕສມາທານວເສນາຕິ ອຌິປຸປາໂຍ. ຍສຸມາ ສພຸພເມຕໍ ພາທິຣສມຍວເສເນວ ກຖິຕໍ, ຕສຸມາ ສງຆາຜິກສຸສາຕິ ປີໂລຕິກຂຕຸເທທິ ສງຆຜິຕຸຕາ "ສງຆາຜີ"ຕິ ລທຸຌນາມວຕຸຖຌາຣີ ໂນຕິ ອຕຸໂຖ. ຕຖາ ທີ ປາລຸອິຍໍ "ສງຆາຜິກສຸສ"ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ, ນ "ກິກຸຂຸໂນ"ຕີ. ເຕນາທ "ອິມສຸມິ ທີ"ຕິອາທີ. ກສຸມາ ປ ເນຕຸຖ ກຄວຕາ ສງຆາຜິກຕຸຕາທີນີເຍວ ວຕສມາທານານີ ປຜິກຸຂິຕຸຕານີຕີ? ນຍທສຸສນເມຕໍ ອຌຸເຌສມຸປີ ປຌຸຈາຕປມູຄວ ຕາທີນໍ ຕປຸປຜິກຸເຂເປເນວ ປສິທຸຌິໂຕ. ອປເຣ ປນ ກຕນຸຕິ – "ນາທໍ, ກິກຸຂເວ, ສງຆາຜິກສຸສ ສງຆາຜິຌາຣຕມຕຸເຕນ ສາມ ຌຸຌໍ ວທາມີ"ຕິ ວຸຕຸເຕ ຕຕຸຖ ນິສີນຸໂນ ໂກຈິ ຕິຕຸຖນຸຕຣລທຸຌິໂກ ອເຈລກຕຸຕໍ ນຸ ໂຂ ກຖນຸຕິ ຈິນຸເຕສີ, ອປເຣ ຣໂຊຊລຸລກຕຸຕໍ ນຸ ໂຂ ກຖນຸຕິ, ເອວໍ ຕໍ ຕໍ ຈິນຸເຕນຸຕານໍ ອຊຸຊາສຍວເສນ ກຄວາ ອິມາເນວ ວຕສມາທານານີ ອິຌ ປຜິກຸຂິປີຕີ. ສງຆາຜິກນຸຕິ ນິວາສນປາຣຸປນວເສນ ສງຆາຜິວນຸຕໍ. ເຕນາທ "ສງຆາຜິກໍ ວຕຸຖ"ນຸຕິອາທີ. ອຕຸຕໂນ ຣຸຈິຍາ ມິຕຸຕາທໂຍ ສງຆາຜິກໍ ກເຣຍຸຍໍ, ປຈຸຌາ ວິຌຸຌຸຕໍ ປຕຸຕກາເລ ສງຆາຜິກຕຸເຕ ສມາທເປຍຸຍໍ.

໔໓໘.ອຕຸຕານໍ ວິສຸຊຊນຸຕໍ ປສຸສຕິ ອກິຊຊາທີນໍ ສມຸທາຈາຣາກາວໂຕ. ມຄຸເຄນ ອສມຸຈຸລິນຸນຕຸຕາ ວິສຸທຸໂຌຕິ ປນ ນ ວຕຸຕພຸໂພ. ປາໂມຊຊນຸຕິ ຕຣຸຕປີຕິມາທ. ຕສຸສ ທີ ອຕຸຕໂນ ສມຸມາປຜິປຕຸຕິຍາ ກິເລສານໍ ວິກຸຂມຸກິຕຕຸຕາ ຈິຕຸຕສຸສ ວິ ສຸທຸຌຕໍ ປສຸສນຸຕສຸສ ປາໂມຊຊໍ ຊາຍຕິ, ຕໍ ຕຸຜຸຖາກາຣໍ. ເຕນາທ "ຕຸຜຸຖາກາໂຣ"ຕີ. ປີຕີຕິ ປສຸສທຸຌິອາວທາ ພລວປີຕີ. ນາມກາໂຍ ປສຸສມຸກຕີຕິ ອິມິນາ ອຸກຍມຸປີ ປສຸສທຸຌີ ວທຕີ. ເວທິຍຕີຕິ ອນຸກວຕິ ວິນຸທຕີ. ອິທານີ ເຕນ ນິວຣເຕາທີ ຈິຕຸຕສຸສ ວິໂສຌນຕຸຕໍ ລທຸຌນຸຕິ ອາທ "ອປຸປນາປຸປຕຸຕໍ ວິຍ ໂທຕີ"ຕີ. ອຌຸຌຕຸຖ ອຸຜຸຖິຕາ ອຌຸຌໍ ຖານໍ ອຸປຄຕາຕິ ເອຕຸຕ ເກນ ອຸປມາກາເວນ ອຸຈຸຈນີຈຕາສາມຌຸເຌນ ເທຜຸຖາ ອສທຸຌມຸມານໍ ປຜິປກຸຂວເສນ ເທສນາຍ ປຣິໂຍສາປີຕຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ "ຍ ຖານຸສນຸຌິນາ"ຕີ. ມຫາສີທນາທສຸຕຸເຕ ມຄຸໂຄ ໂປກຸຂຣຕິຍາ ອຸປມິໂຕ "ເສຍຸຍຖາປີ, ສາຣິປຸຕຸຕ, ໂປກຸຂຣຕີ"ຕິອາທີ (ມ. ນິ. ໑.໑໕໔) ອາຣກິຕຸວາ ອຸປມາສໍສນຸທເນ "ຕຖາຍໍ ປຸຄຸຄໂລ ປຜິປນຸໂນ, ຕຖາ ຈ ອິຣິຍຕິ, ຕຌຸຈ ມຄຸຄໍ ສມາຣຸລຸໂທ, ຍຖາ ອາສ ວານໍ ຂຍາ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໑໕໔) ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ຍຖາ ທີ ປຸຣຕຸຖິມາທິທິສາທີ ອາຄຕາ ປຸຣິສາ ຕໍ ໂປກຸຂຣຕີ ອາຄມຸມ ວິ ສຸທຸຌຣູປກາຍາ ວິຄຕປຣິລຸອາທາ ຈ ໂທນຸຕິ, ເອວໍ ຂຕຸຕິຍາທິກຸລໂຕ ອາຄຕາ ຕຖາຄຕປຸປເວທິຕໍ ຌມຸມວິນຍໍ ສາສນໍ ອາຄມຸມ ວິສຸທຸຌນາມກາຍາ ວິຄຕກິເລສປຣິລຸອາທາ ຈ ໂທນຸຕີ. ຕສຸມາ ສພຸພກິເລສານໍ ສມິຕຕຸຕາ ປຣມຕຸຖສມໂຕ ໂທຕີຕີ. ເສສໍ ສຸ ວິຌຸເຌຍຸຍເມວ.

ຈູລຸອອສຸສປຸຣສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ.

ນິຜຸຖິຕາ ຈ ມທາຍມກວຄຸຄວຕຸຕນາ.

໔. ຈູຬຍມກວຄ຺ໂຄ

໑. ສາເລຍ຺ຍກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໓໙. ມຫາຊນກາເຍສນ຺ນິປ຺ຕິເຕຕິ ເກຈິ “ປຫໍສນວິສີ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຣາຊກຸມາຣໍ ທາເສສ຺ສາມາ”ຕິ, ເກຈິ “ຕໍ ກິຬນໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ”ຕິ ເອວໍ ມຫາຊນສມູເຫາ ສນ຺ນິປ຺ຕິເຕາ. ເທວນຜນ຺ຕິ ທິພ຺ພຄນ຺ທພ຺ພໍ. ກຸສລໍ ກຸສລນ຺ຕິ ວຈນໍ ອຸປາທາຍາຕິ “ກຈ຺ຈິ ກຸສລໍ? ອາມ ກຸສລ”ນ຺ຕິ ວຈນປ຺ຜິວຈນວເສນ ປວຕ຺ຕກຸສລວາທິຕາຍ ເຕ ມນຸສ຺ສາ ອາທິໂຕ ກຸສລາຕິ ສມຍ຺ຍໍ ລກິສຸ. ເຕສໍ ກຸສລານໍ ອິສ຺ສຣາຕິ ຣາຊກຸມາຣາ ໂກສລາ. ໂກສເລ ຊາຕາ. ເຕສໍ ນິວາໂສຕິ ສພ຺ພໍ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍເມວ. ເຕນາຫ ‘ໂສ ປເທໂສ ໂກສລາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ.

ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນຕິ ສາມຍ຺ຍວຈນມ຺ປີ “ມຫຕາ...ເປ... ຕທວສຣີ”ຕິ ວຈນໂຕ ວິເສສໍ ນິວິຍ຺ຖເມວາຕິ ອາຫ “ອຕ຺ຕຣິຕຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ”ຕິ. ມຫຕາຕິ ຄຸຓມຫຕ຺ເຕນປີ ສງ຺ຂຍາມຫຕ຺ເຕນປີ ມຫຕາ. ຕສ຺ມິຍ຺ຫິ ກິກ຺ຂຸສມູເຫ ເກຈິ ອຊີສີລສິກ຺ຂາວເສນ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ຕຖາ ເກຈິ ສີລສມາຊິສມ຺ປນ຺ນາ, ເກຈິ ສີລສມາຊິປ຺ຍ຺ຍາສມ຺ປນ຺ນາຕິ ຄຸຓມຫຕ຺ເຕນປີ ໂສ ກິກ຺ຂຸສມູໂຫ ມຫາ ຕີ. ຕໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ສງ຺ຂຍາມຫຕ຺ຕເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສຕໍ ວາ”ຕິອາທິມາຫ. ອຍ຺ຍຄາມປ຺ຜິພທ຺ຊຊີວິກາວເສນ ສໂມສຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສໂມສຣຕໍ, ຄາໂມ ນິວາສຄາໂມ. ນ຺ຕິ ສາລໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄາມໍ. ວິຫາໂຣຕິ ກຄວໂຕ ວິຫຣຕຍ຺ຖານໍ. ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ສາເລຍ຺ຍກສ຺ຕ຺ເຕ. ອນິຍມິໂຕຕິ ອສຸກສ຺ມິ ອາຣາເມ ປພ຺ພເຕ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາຕິ ນ ນິຍມິໂຕ, ສຣູປ຺ຄ຺ຄຫຕາວເສນ ນ ນິຍມິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ມາຕິ ອນິຍມິຕຕ຺ຕາ. ອຕ຺ຖາປ຺ຕິສິທ຺ຊມຕ຺ຖໍ ປຣິກປ຺ປນວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ວນສຕ຺ໂຫ ກວິສ຺ສ ຕີ”ຕິ ອາຫ, ອທ຺ຊາ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຸປລກີສູຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຜີ. ໑.໑.ເວຣຍ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຓນາ; ທີ. ນີ. ຜີ. ໑.໔໔; ອ. ນີ. ຜີ. ໔.ໞ.ໞ໔) ສວນວເສນ ອຸປລກີ ສູຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂສຕທ຺ວາຣ...ເປ... ຊານີສູ”ຕິ ອາຫ. ອວສາຣຕາຜລຕ຺ຕາ ສພ຺ພມ຺ປີ ວາກ຺ຍໍ ອນ຺ ໂຕສາວສາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ “ປທປູຣຕມຕ຺ເຕ ວານິປາໂຕ”ຕິ. ອວສາຣຕຕ຺ເຖຕິ ປນ ອິມິນາ ອິຍ຺ຖຕ຺ຖາວສາຣຕຕ຺ຖໍ ໂຂ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີ. “ອສ຺ໂສສຸ”ນ຺ຕິ ປທໍ ໂຂ-ສທ຺ເທ ຄຫິເຕ ເຕນ ຜຸລ຺ລິຕມຕ຺ຫິຕວິກູສິຕໍ ວິຍ ໂຫນ຺ຕໍ ປູຣິຕໍ ນາມ ໂຫ ຕິ, ເຕນ ຈ ປຸຣິມປຈ຺ຈິມປທານິ ສໍສີລິຍ຺ຖານິ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ຕສ຺ມິ ອຄ຺ຄຫິເຕຕິ ອາຫ “ປທປູຣເຕນ ພ຺ຍຍ຺ຊນສີລິຍ຺ຖຕາມຕ຺ຕເມ ວາ”ຕິ. ມຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ. ເຕນສ຺ສ ອນຕ຺ຖນ຺ຕຣທີປນຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ເອວ-ສທ຺ເທນ ປນ ພ຺ຍຍ຺ຊນສີລິຍ຺ຖ ຕາຍ ເອກນ຺ຕິກຕໍ. ສາລາຍໍ ຊາຕາ ສໍວທ຺ຒກາ ສາເລຍ຺ຍກາ ຍຖາ “ກຕ຺ເຕຍ຺ຍກາ ອຸພ຺ເກຍ຺ຍກາ”ຕິ.

ສມິຕປາປຕ຺ຕາຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອນວເສສໂຕ ສວາສນໍ ສມິຕປາປຕ຺ຕາ. ເອວຍ຺ຫິ ພາຫິຣກວີຕຣາຄເສກ຺ຂາເສກ຺ຂປາປສມນໂຕ ກຄວໂຕ ປາປສມນໍ ວິເສສິຕໍ ໂຫຕີ. ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ນິປາຕານໍ ອິຊ ອນຸສ຺ສວຕ຺ໂຖ ອຊິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ “ຂລູຕິ ອນຸສ຺ສວນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ”ຕີ. ອາລປນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ປິຍາລາປວຈນໍ. ປິຍສມຸທາຫາຣາ ເຫເຕ ‘ໂກ”ຕິ ວາ “ອາວຸໂສ”ຕິ ວາ “ເທວານໍປິຍາ”ຕິ ວາ. ໂຄຕ຺ຕວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖ ຕໍ ຕາຍຕີຕິ ໂຄຕ຺ຕໍ. ໂຄຕໂມຕິ ຫິ ປວຕ຺ຕມານໍ ອກິຊານໍ ພຸທ຺ຊິຍ຺ຈ ເອກໍສິກວິສຍຕາຍ ຕາຍຕິ ຣກ຺ຂ ຕີຕິ ໂຄຕມໂຄຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຫິ ພຸທ຺ຊິ ອາຣມ຺ມຕກູເຕນ ອຕ຺ເຖນ ວິນາ ນ ວຕ຺ຕຕິ, ເອວໍ ອກິຊານໍ ອກິເຊຍ຺ຍກູເຕນ, ຕສ຺ມາ ໂສ ຕານິ ຕາຍຕີ ຣກ຺ຂຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ. ໂສ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຍ຺ຍກຸລປຣມ຺ປຣາສາຊາຣຕໍ ຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ອາທິປຸຣິສສມຸທາຄຕໍ ຕໍ ກຸລປຣິຍາປນ຺ນສາຊາຣຕໍ ສາມຍ຺ຍຣູປນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ອຸຈ຺ຈາກຸລປຣິທີປນໍ ອຸທິໂຕທິຕວິປຸລຂຕ຺ຕິຍກຸລວິກາວນໂຕ. ສພ຺ພຂຕ຺ ຕິຍານຍ຺ຫິ ອາທິກູຕມຫາສມ຺ມຕມຫາຣາຊໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອສມ຺ກິນ຺ນໍ ອຸຬາຣຕມໍ ສກ຺ຍຣາຊກຸລໍ. ເກນຈິ ປາຣິຊຸຍ຺ເຍນາຕິ ຍາ ຕິປາຣິຊຸຍ຺ຍໂກຄປາຣິຊຸຍ຺ຍາທິນາ ເກນຈິປີ ປາຣິຊຸຍ຺ເຍນ ປຣິຫານິຍາ ອນກິກູໂຕ ອນຊິໂຊຕ຺ຖໂຜ. ຕຖາ ຫິ ກທາຈິປີ ຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ຕາທິສປາຣິຊຸຍ຺ຍາກາໂວ, ອກິນິກ຺ຂມນກາເລ ຈ ຕໂຕ ສມິທ຺ຊຕມກາໂວ ໂລເກ ປາກໂຜ ປຍ຺ຍາໂຕຕີ. ສກ຺ຍກຸລາ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ກຄວໂຕ ສທ຺ຊາປພ຺ພຊິຕກາວທີປນໍ ວຸຕ຺ຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ຍາຕິປຣິວຍ຺ຍໍ ມຫນ຺ຕຍ຺ຈ ໂກຄກ຺ຂນ຺ຊໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕກາວທີປນໂຕ. ເອຕ຺ຖ ຈ ສມໂຓຕິ ອິມິນາ ປຣິກ຺ຂກຊເນຫິ ກຄວໂຕ ພຫຸມຕກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ ສມິຕປາປຕາທີປນໂຕ, ໂຄຕໂມຕິ ອິມິນາ ໂລກິຍຊເນຫິ ອຸຬາຣຕມກຸລີນຕາທີປນໂຕ.

ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອກິ-ສທ຺ໂທ ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕາຂ຺ຍາເນ, ຕໍໂຍຄໂຕ ປນ ‘‘ກວນ຺ຕໍ ໂຄຕມ’’ນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ສາມິອຕ຺ເຖປິ ສ ມານໍ ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕໂຍຄທີປນໂຕ ‘‘ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕາຂ຺ຍານຕ຺ເຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ໂກໂຕ ໂຄຕມສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ។ ກລ຺ຍາໂຕຕິ ກທ຺ທໂກ។ ສາ ຈສ຺ສ ກລ຺ຍາຓຕາ ອຸລ຺ອາຣວິສຍຕາຍາຕິ ອາຫ ‘‘ກລ຺ຍາຓຄຸຓສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິ។ ຕໍວິສຍຕາ ເຫຕ຺ຖ ສມນ຺ນາຄໂມ។ ເສຍ຺ໂຖຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ ຍຖາ ‘‘ກຄວາຕິ ວຈນໍ ເສຍ຺ຖ’’ນ຺ຕິ (ປາຣາ។ ອຍ຺ຖ។ ໑។ເວຣລ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຓນາ; ວິສຸທ຺ຘິ។ ໑។໑໔໘; ອຸທາ។ ອຍ຺ຖ។ ໑; ອິຕິວຸ។ ອຍ຺ຖ។ ນິທານວຕ຺ຓນາ; ມຫານິ។ ອຍ຺ຖ។ ໕໐)។ ‘‘ກຄວາ ອຣຫ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ຄຸຓານໍ ສໍກິຕ຺ຕນໂຕ ສໍສທ຺ທນໂຕ ຈ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ວຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ກິຕ຺ຕິເຍວາ’’ຕິ។ ກິຕ຺ຕິປຣິ ຍາໂຍປິ ຫິ ສທ຺ທ-ສທ຺ໂທ ຍຖາ ຕໍ ‘‘ອຸລ຺ອາຣສທ຺ທາ ອິສໂຍ ຄຸຓວນ຺ໂຕ ຕປສ຺ສິໂນ’’ຕິ។ ຖຸຕິໂຜໂສຕິ ອກິຕ຺ຖວຸທາຫາໂຣ។ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາຕິ ປຝິປກ຺ຂາກາເວນ ອນລ຺ລສາສາຣຓຕາຍ ຈ ອກິກວິຕ຺ວາ។

ໂສ ກຄວາຕິ ໂຍ ໂສ ສມຕິສ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພກິເລເສ ກລ຺ຊິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເທວານໍ ອຕິເທໂວ ສກ຺ການໍ ອຕິສກ຺ໂກ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອຕິພ຺ຣຫ຺ມາ ໂລກນາໂຖ ກາຄຍວນ຺ຕຕາທີຫິ ການເຕຫິ ກຄວາຕິ ລທ຺ຘນາໂມ, ໂສ ກຄວາ។ ‘‘ກຄວາ’’ຕິ ຫິ ອິທໍ ສຕ຺ຖຸ ນາມກິຕ຺ຕນໍ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກຄວາຕິ ເນຕໍ ນາມໍ ມາຕຣາ ກຕ’’ນ຺ຕິອາທິ (ມຫານິ។ ໑໔໙, ໑໙໘, ໔໑໐; ຈູລ຺ອນິ។ ອຊິຕມາຕວປ຺ຈ຺ຉານິທ຺ເທສ ໔)។ ປຣໂຕ ປນ ‘‘ກຄວາ’’ຕິ ຄຸຓກິຕ຺ຕນເມວ។ ເອວໍ ‘‘ອຣຫ’’ນ຺ຕິ ອາທີຫິ ປເທຫິ ເຍ ສເທວເກ ໂລເກ ອຕິວິຍ ປລ຺ຍາຕາ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ, ເຕ ນານປ຺ປການໂຕ ວິກາວິຕາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຈ຺ເຈກໍ ອິຕິປິ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ອິຕິປິ ອຣທໍ, ອິຕິປິ ສມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ…ເປ… ອິຕິປິ ກຄວາ’’ຕິ។ ‘‘ອິຕິເປຕໍ ກູຕໍ, ອິຕິເປຕໍ ຕຈ຺ຉ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໑។໖) ວິຍ ຫິ ອິຘ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂການຕ຺ໂຖ, ປິ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປິຕ຺ຫນຕ຺ໂຖ ເຕນ ເຕສໍ ຄຸຓານໍ ພຫຸກາວທີປນໂຕ។ ຕານິ ຄຸຓສລ຺ລກ຺ຂຓການຕານິ ສທ຺ຘາສມ຺ປນ຺ນານໍ ວິລ຺ລຸຊາຕີການໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂານິ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ການເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີ។ ຕໂຕ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄໂຕ។ ເຕສນ຺ຕິ ‘‘ອຣຫ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ។ ວິຕ຺ຖາໂຣ ອຕ຺ຖນິທ຺ເທໂສ ຄເຫຕພ຺ໂພ។ ຕໂຕ ເອວ ຕໍສໍວຕ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິ។ ມຫາຝີ។ ໑។໑໓໐) ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ອາຣກາຕິ ອຣທໍ ສຸວິທູຣກາວໂຕ, ອາຣກາຕິ ອຣທໍ ອາສນ຺ນກາວໂຕ, ຣທິຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວໂຕ, ສຍລ຺ຈ ອຣທິຕພ຺ພໂຕ, ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ຣໂຫຄມນໍ ຄຕີສຸ ປຈ຺ຈາຊາຕີ, ປາສໍສກາວໂຕ ວາ ອຣຫ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ‘‘ອຣຫ’’ນ຺ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອຕ຺ໂຖ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ກວນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ (ວິສຸທ຺ຘິ។ ມຫາຝີ។ ໑។໑໓໐; ສາຣຕ຺ຖ។ ຝີ។ ໑។ເວຣລ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຓນາ) –

‘‘ສມ຺ມາ ນປ຺ປຝິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຍ ນິຫີນາສຍາ ນຣາ;

ອາຣກາ ເຕຫິ ກຄວາ, ທູເຣ ເຕນາຣທໍ ມໂຕ។

ເຍ ສມ຺ມາ ປຝິປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສຸປ຺ປຕີຕາຘິມຸຕ຺ຕິກາ;

ກຄວາ ເຕຫິ ອາສນ຺ໂນ, ເຕນາປິ ອຣທໍ ຊິໂນ។

ປາປຘມ຺ມາ ຣຫາ ນາມ, ສາຘູຫິ ຣທິຕພ຺ພໂຕ;

ເຕສໍ ສຸຍ຺ຖຸ ປຫີນຕ຺ຕາ, ກຄວາ ອຣທໍ ມໂຕ។

ເຍ ສຈ຺ຉິກຕສທ຺ຘມ຺ມາ, ອຣິຍາ ສຸທ຺ຘໂຄຈຣາ;

ນ ເຕຫິ ຣທິໂຕ ໂຫຕິ, ນາໂຖ ເຕນາຣທໍ ມໂຕ។

ຣໂຫ ວາ ຄມນໍ ຍສ຺ສ, ສໍສາເຣ ນຕ຺ຖິ ສພ຺ພໂສ;

ປຫີນຊາຕິມຣໂຓ, ອຣທໍ ສຸຄໂຕ ມໂຕ។

ຄຸເຕຫິ ສຫິໄສ ນຕຸຖິ, ຍສຸມາ ໂລເກ ສເທວເກ;

ຕສຸມາ ປາສໍສິຍຕຸຕາປີ, ອຣຫໍ ທຸວິປທຸຕຸຕໂມ។

ອາຣກາ ມນຸທພຸທຸສີນໍ, ອາສນຸນາ ຈ ວິຊານຕໍ;

ຣທານໍ ສຸປຸປຫີນຕຸຕາ, ວິທູນມຣເທຍຸຍໂຕ;

ກເວສຸ ຈ ຣທາກາວາ, ປາສໍສາ ອຣຫໍ ຊີໂນ''ຕິ។

ສຸນຸທຣນຸຕິ ກທຸທກໍ។ ຕລຸຈ ປສຸສນຸຕສຸສ ທິຕສຸຂາວທາກາເວນ ເວທິຕພຸພນຸຕິ ອາຫ ''ອຕຸຖາວທໍ ສຸຂາວທ''ນຸຕິ។ ຕຕຸຖ ອຕຸຖາວທນຸຕິ ທິຍຸຄສມຸມີກສມຸປຣາຍິກປຣມຕຸຖສລຸທິຕທີຕາວທໍ។ ສຸຂາວທນຸຕິ ຕປຸປຣິຍາປນຸນຕິວິສສຸຂາວທໍ។ ຕຖາຣູປານ ນຸຕິ ຕາທິສານໍ។ ຍາທິເສທິ ປນ ຄຸເຕທິ ກຄວາ ສມນຸນາຄໂຕ, ເຕທິ ຈຕຸປຸປມາຕິກສຸສ ໂລກສຸສ ສພຸພຖາປີ ອຈຸຈນຸຕາຍ ປ ສາທນີໂຍຕິ ທສຸເສຕຸໍ ''ອເນເກຫິປີ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ຍຖາກູຕ...ເປ... ອຣຫຕນຸຕິ ອີມີນາ ສມຸມປຸປມາຕານໍ ລູຂປຸປ ມາຕານໍ ສຕຸຕານໍ ກຄວໂຕ ປສາທາວທຕມາທ, ອີຕເຣນ ອີຕເຣສໍ។ ທສຸສນມຕຸຕມຸປີສາຊໂທຕິຕິ ເອຕຸຖ ໂກສິຍສກຸຕສຸສ ວຕຸຖຸ ກເຖຕພຸພໍ។ ເອກໍ ປທມຸປີ ໂສຕຸໍ ລກິສຸສາມ, ສາຊຕຣໍເຍວ ກວິສຸສຕິຕິ ເອຕຸຖ ມຕຸທູກເທວປຸຕຸຕວຕຸຖຸ ກເຖຕພຸພໍ។

ອີມີນາ ນເຍນ ອຄາຣິກປຸຈຸລາ ອາຄຕາຕິ ອີທໍ ເຍກຸຍຍວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ເຍກຸຍເຍນ ທີ ອຄາຣິກາ ເອວໍ ປຸຈຸລນຸຕິ។ ອນຄາ ຣິກປຸຈຸລາຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຍຖາ ນ ສກໂກນຸຕິ...ເປ... ວິສຸສຊຸເຊນຸໂຕຕິ ອີມີນາ ສຕຸຖຸ ເຕສໍ ພຸຣາທຸມຕາຄທປຕິການໍ ນິຄຸຄຕຸທນວິສີ ທສຸເສຕິ។ ເຕສລຸທີ ສໍຂິຕຸຕຣຸຈິຕາຍ ສງເຂປເທສນາ, ຕາຍ ອຕຸຖໍ ອຊານນຸຕາ ວິຕຸຖາຣເທສນໍ ອາຍາຈນຸຕິ, ສາ ຈ ເນສໍ ສໍຂິຕຸຕຣຸຈີຕາ ປຕຸທິຕມານິຕາຍ, ໂສ ຈ ມາໂນ ຍຖາເທສິຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອຊານນຸເຕ ອປຸປຕິຍຸໂຖ ໂທຕິ , ອີຕິ ກ ຄວາ ເຕສໍ ມານນິຄຸຄທວິສີ ຈິນຸເຕຕຸວາ ສງເຂເປເນວ ປລຸທໍ ວິສຸສຊຸເຊສິ, ນ ສພຸພໂສ ເທສນາຍ ອສລຸລກຸຂຕາຕຸຖໍ។ ເຕນາທ ''ປຕຸທິຕມານິກາ ທີ''ຕິອາທີ។ ຍສຸມາ ນໍ ຕຸມຸເທ ຍາຈຖ, ສໍຂິຕຸເຕນ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ນ ຊານິຕຸຖາຕີ ອສີປຸປາໂຍ។

໔໔໐។ ''ເອກວິເສນ ລາຕາວຕຸຖຸ''ນຸຕິອາທີສຸ (ວິກ។ ກ໔໑) ວິຍ ໂກຍຸຄາສຕຸໂຖ ວິສ-ສທຸໂທ, ໂສ ຈ ວິກຕຸຕິວຈນວິປລຸລາສໍ ກຕຸ ວາ ປຈຸຈຕຸເຕ ກຣຕາວຈນວເສນ ''ຕິວິສ''ນຸຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ອຕຸໂຖ ປນ ກຣຕາປຸຖຸວຈນວເສນ ທຍຸຄພຸໂພຕິ ອາທ ''ຕິວິສນຸຕິ ຕີທີ ໂກຍຸຄາເສທີ''ຕິ។ ປກາຣຕຸໂຖ ວາ ວິສ-ສທຸໂທ, ປກາຣຕຸຖຕຸຕາເຍວ ລພຸກມານໍ ອສມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາກາວສາມລຸລໍ, ກາຍ ທຸວາຣິກກາວສາມລຸລໍ ວາ ອຸປາທາຍ ເອກຕຸຕໍ ເນຕຸວາ ''ຕິວິສ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ປກາຣເກເທ ປນ ອເປກຸຂິເຕ ''ຕິວິສາ''ອີຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ກາເຍນາຕິ ເອຕຸຖ ກາໂຍຕິ ໂຈປນກາໂຍ ອສີປຸເປໂຕ, ໂສ ຈ ອສມຸມຈຣິຍາຍ ທຸວາຣກູໂຕ ເຕນ ວິນາ ຕສຸສາ ອປຸປວຕຸຕນໂຕ។ ກາເຍນາຕິ ຈ ເທຕຸມຸທີ ກຣຕາວຈນໍ។ ກິລຸຈາປີ ທີ ອສມຸມຈຣິຍາສງຂາຕເຈຕນາສມຸຍຸຄານາ ສາ ວິລຸລຕຸຕິ, ນ ຈ ສາ ປຍຸຄາເນ ອາຄເຕສຸ ຈຕຸວິສຕິຍາ ປຈຸຈເຍສຸ ເອເກນປີ ປຈຸຈເຍນ ເຈຕນາຍ ປຈຸຈໂຍ ໂທຕິ, ຕສຸສາ ປນ ຕຖາປວຕຸຕ ມານາຍ ກາຍກມຸມສລຸລິຕາຍ ເຈຕນາຍ ປວຕຸຕິ ໂທຕິຕິ ເຕນ ທຸວາເຣນ ລກຸຂິຕພຸພກາວໂຕ ຕສຸສາ ກາຣຕໍ ວິຍ ຈ ສພຸໂພ ຫາຣມຕຸຕໍ ໂທຕິ។ ກາຍທຸວາເຣນາຕິ ວາ ກາເຍນ ທຸວາຣກູເຕນ ກາຍທຸວາຣກູເຕນາຕິ ຕໍ ອີຕຸຖມຸກູຕລກຸຂເຕ ກຣຕາວຈນໍ។ ອສມຸມໍ ຈຣຕິ ເອຕາຍາຕິ ອສມຸມຈຣິຍາ, ຕຖາປວຕຸຕາ ເຈຕນາ។ ອສມຸໂມຕິ ປນ ຕໍສມຸຍຸຄາໂນ ປີໂຍໂລ ທຍຸຄພຸໂພ។ ສມຸໂຕ ອນເປຕາຕິ ສມຸມາ, ນ ສມຸມາຕິ ອສມຸມາ, ອສມຸມາ ຈ ສາ ຈຣິຍາ ຈາຕິ ອສມຸມຈຣິຍາ។ ປຈຸຈນີກສມນຍຸເຄນ ສມໍ, ສມານໍ ສທິສໍ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ວາ ສມໍ, ສຸຈຣິຕໍ។ ສມໂຕ ວິຄຕໍ, ວິຣຸທຸສໍ ວາ ຕສຸສາຕິ ວິສມໍ, ທຸຈຸຈຣິຕໍ។ ສາ ເອວ ວິສມາ ຈຣິຍາຕິ ວິສມຈຣິ ຍາ។ ສພຸເພສຸ ກຕຸທສຸກຸກປເທສູຕິ ''ຈຕຸພຸພິສໍ ວາຈາຍ ອສມຸມຈຣິຍາວິສມຈຣິຍາ ໂທຕິ''ຕິອາທີນາ ອຸທຸເທສນິທຸເທສວເສນ ອາຄເຕສຸ ສພຸເພສຸ ກຕຸທປເທສຸ – ''ຕິວິສໍ ໂຂ ຄທປຕໂຍ ກາເຍນ ສມຸມຈຣິຍາສມຈຣິຍາ ໂທຕິ''ຕິອາທີນາ ອຸທຸເທສນິທຸເທ ສວເສນ ອາຄເຕສຸ ສພຸເພສຸ ສຸກຸກປເທສຸ ຈ។

ໂຣເທຕິ ກຸຣູຣກມຸມນຸຕຕາຍ ປຣປພິພທຸເສ ສຕຸເຕ ອສຸສູນີ ໂມເຈຕີຕິ ຣຸທຸໂທ, ໂສ ເອວ ລຸທຸໂທ ຣ-ກາຣສຸສ ລ-ກາຣໍ ກຕຸວາ។ ກກຸຂລຸໂອຕິ ລຸທຸໂທ។ ທາຣຸໂຕຕິ ຜຣຸໂສ។ ສາທສິໂກຕິ ສາທສສກາຣີ។ ສເຈປີ ນ ລິປຸປນຸຕິ។ ຕຖາວິໂສ ປເຣສໍ ຆາຕນສີໂລ ໂລ

ຫິຕປ໌າຕີຕ຺ເວວ ວ຺ຈ຺ຈຕິ ຍຖາ ທານສີໂລ ປເຣສໍ ທານຕ຺ຖໍ ອໂຂຕທຕ຺ໂຖປີ ‘‘ປ໌ຍຕປ໌າຕີ’’ຕ຺ເວວ ວ຺ຈ຺ຈຕິ។ ປ໌ໜຣຕໍ ປ໌ໜາຣທານ ມຕ຺ຕໍ ທຕໍ, ປ໌ວ຺ທ຺ຂໍ ປ໌ໜຣຕໍ ປຣສ຺ສ ມາຣຕໍ ປ໌ໜຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໜເຕ’’ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ນິວິຍ຺ໂຖຕິ ອກິນິວິຍ຺ໂຖ ປ໌ສ຺ໂຕ។

ຍສ຺ສ ວເສນ ‘‘ປ໌ຣສ຺ສາ’’ຕິ ສາມິນິທ຺ເທໂສ, ຕໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ។ ຍລ຺ຫິ ສາມລ຺ລໂຕ ຄຫິຕໍ, ຕໍ ເຕເນວ ສາມິນິທ຺ເທເສນ ປ໌າກາສິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປ໌ຣສ຺ສ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ។ ປ໌ຣສ຺ສປ໌ຣວິຕ຺ຕູປ໌ກຣຕນ຺ຕິ ວາ ເອກເມເວຕໍ ສມາສປ໌ທໍ, ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປ໌ຣສນ຺ຕກໍ ວິເສສໂຕ ປ໌ຣສ຺ສ ວິຕ຺ຕູປ໌ກຣຕໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕຫິ ປ໌ເຣຫີຕິ ເຍສໍ ສນ຺ຕກໍ, ເຕຫິ។ ຍສ຺ສ ວເສນ ປ຺ຣິໂສ ‘‘ເຖໂນ’’ຕິ ວ຺ຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ເຖຍ຺ຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອວໜຣຕຈິຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ ອຂິວຈນ’’ນ຺ຕິ។ ເຖຍ຺ຍສງ຺ຂາເຕນ, ນ ວິສ຺ສາສຕາວກາລິກາທິວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ມເຕ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປ໌ຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ປ໌ພ຺ພຊິຕາທີກາວໍ ສງຄຕ຺ຫາຕີ។ ເອເຕນ຺ປ໌າເຍນາຕິ ຍໍ ມາຕຣີ ມຕາຍ, ນຍ຺ຄາຍ ວາ ປີຕາ ຣກ຺ຂຕິ, ສາ ປີຕຸຣກ຺ຂິຕາ។ ຍໍ ອຸໂກສຸ ອສນ຺ເຕສຸ ກາຕາ ຣກ຺ຂຕິ, ສາ ກາຕຸຣກ຺ຂິຕາຕິ ເອວມາທີ ສນ຺ຂາຍາຫ។ ສກາຄກຸລານີຕິ ອາວາຫກິຣິຍາຍ ສກາຄານີ ກຸລານີ។ ທສ຺ສຸກວິຂີ ວາ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄປີຕທຕ຺ໜາຣາຊາທີຫີ។ ສມ຺ມາທີຍ຺ຄີສ຺ຕ຺ເຕ (ມ។ ນີ។ ອຍ຺ຄ។ ໑។໕໙ລ) ‘‘ອສທ຺ຂມ຺ມານີປ຺ປ໌າເຍນ ກາຍທ຺ວາຣປ຺ປ໌ວຕ຺ຕາ ອຄມນີຍຍ຺ຄານວີຕິກ຺ກມເຈຕນາ’’ຕິ ເອວໍ ວ຺ຕ຺ຕມິຈ຺ຊາຈາຣລກ຺ຂຕາວເສນ។

ຫຕ຺ຖປ໌າທາທີເຫຕູຕິ ຫຕ຺ຖປ໌າທາທີເກຫນເຫຕ຺។ ຂນເຫຕູຕິ ຂນສ຺ສ ລາກເຫຕ຺ ຊານິເຫຕ຺ ຈ។ ລາໂກຕິ ຟາສຈ຺ຊາຫນານີລພ຺ກຕີຕິ ລາໂກ។ ກິລ຺ຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ກິລ຺ຈິມຕ຺ຕກໍ ອາມິສຊາຕໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ຍໍ ວາ’’ຕິອາທີ។ ຊານນ຺ໂຕເຍວາຕິ ມຸສາກາວໍ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໂນ ອຕ຺ຖີ, ຕໍ ຊານນ຺ໂຕ ເອວ។

ອຕ຺ໜກາຕິ ວ຺ຈ຺ຈຕິ ຣຸກ຺ເຂ ອຕ຺ໜສທິສາ ຄຕ຺ກີໂຍ។ ຍຖາ ຖທ຺ຂາ ວິສມາ ທຸພ຺ພີນີຕາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວເມວໍ ຂໍສນວມ຺ການວເສນ ປ໌ວຕ຺ຕວາຈາປີ ທີ ‘‘ອຕ຺ໜກາ’’ຕິ ວ຺ຕ຺ຕາ។ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ ສໂທເສ ຣຸກ຺ເຂ’’ຕິອາທີ។ ກກ຺ກສາຕິ ຜຣຸສາ ເອວ, ໂສ ປ໌ນສ຺ສາ ກກ຺ກສກາໂວ ພ຺ຍາປ໌າທນິມິຕ຺ຕຕາຍ ຕໂຕ ປູຕິກາຕີ។ ເຕນາຫ ‘‘ຍຖາ ນາມາ’’ຕິອາທີ។ ກຍ຺ກາຕິ ອນີຍ຺ຄາ។ ອມນາປ໌າຕິ ນ ມນວຫ຺ໝນີ, ຕໂຕ ເອວ ໂທສຊນນີ, ຈິຕ຺ຕສນ຺ໂທສ຺ປ຺ປ໌ຕ຺ຕີກາຣິກາ។ ມມ຺ເມສູຕິ ຟຍ຺ຍເນນ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕີໂຕ ມມ຺ມສທິເສສຸ ຊາຕິອາທີສຸ។ ລຄ຺ຄນກາຣີຕິ ເອວໍ ວທນ຺ຕສ຺ສ ເອວໍ ວທາມີຕິ ອຕ຺ຖານີປ຺ປ໌າເຍນ ລຄ຺ຄນກາຣີ, ນ ພ຺ຍລ຺ຊນວເສນ។ ໂກຂສ຺ສ ອາສນ຺ນາ ຕສ຺ສ ກາຣຕາກາວໂຕ។ ສໂທສວາຈາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ຍ຺ຄາປ໌ກໂທສສ຺ສ ວເສນ ສໂທສວາຈາຍ ເວວຈນານີ។

ອກາເລນາຕິ ອຍ຺ຕ຺ຕກາເລນ។ ອກາຣຕນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ນິປ຺ຜລໍ។ ຜລລ຺ຫິ ກາຣຕນິສ຺ສິຕໍ ນາມ ຕທວິນາກາວໂຕ។ ອກາຣຕນິສ຺ສິຕໍ ນິປ຺ຜລໍ, ສມ຺ຜນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອສກາວວຕ຺ຕາຕິ ອຍາຖາວວາທີ។ ອສໍວຣວິນຍປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສໍວຣວິນຍຣຫິຕສ຺ສ, ອຕ຺ຕໂນ ສ຺ຕນ຺ຕສ຺ສ ຈ ນ ສໍວຣວິນຍາວຫສ຺ສ ວຕ຺ຕາ។ ຫທຍມລ຺ຊູສາຍໍ ນິເຂຕ຺ນ຺ຕິ ອຫິຕສໍຫິຕຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ອນ຺ປ຺ປ໌ວິເສຕ຺ວາ ນິເຂຕ຺ ។ ອຍຸຕ຺ຕກາເລຕິ ຂມ຺ມໍ ກເຖນ຺ເຕນ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ ຍສ຺ມີ ກາເລ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ຕໂຕ ປ຺ພ຺ເພ ປ໌ຈ຺ຊາ ຕສ຺ສ ອກາໂລ, ຕສ຺ມີ ອຍຸຕ຺ຕກາເລ ວຕ຺ຕາ ໂຫຕີ។ ອນປ໌ເທສນ຺ຕິ ກຄວຕາ ອສຸກສຸຕ຺ເຕ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕາປ໌ເທສວິຣຫີຕໍ។ ອປ໌ຣິຈ຺ເຂທນ຺ຕິ ປ໌ຣິຈ຺ເຂທຣຫີຕໍ ។ ຍຖາ ປ໌ນ ວາຈາ ປ໌ຣິຈ຺ເຂທຣຫີຕາ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ສຸຕ຺ຕໍ ວາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຸປ໌ລພ຺ການ຺ຕິ ອນ຺ໂຍຄໍ។ ພາຫີຣກຖໍເຍວາຕິ ຍໍ ສຸຕ຺ຕໍ, ຊາຕກໍ ວາ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ສຣີຣກູຕໍ ກຖໍ ອນາມສິຕ຺ວາ ຕໂຕ ພຫີກູຕໍເຍວ ກຖໍ។ ສມ຺ປ໌ຊຊິຕ຺ວາຕິ ວິຣຸລ຺ຫໍ ອາປ໌ຊຊິຕ຺ວາ។ ປ໌ເວຕີຊາຕກາວາຕິ ອນ຺ຊາຕປ໌າໂຣໜມູລານີເຍວ ຕີຍ຺ຄນ຺ຕີ។ ອາໜຣິຕ຺ວາຕິ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໂຕ ອລ຺ລມ຺ປີ ອນ຺ໂຍເຄົາປ໌ມາວຕ຺ຖ຺ວເສນ ຕຫນ຺ປ໌ໂຍຄີນໍ ອາໜຣິຕ຺ວາ។ ຊານາເປ໌ຕ຺ນ຺ຕິ ເອຕທຕ຺ຖມີທໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຊານາເປ໌ຕ຺ ໂຍ ສກ຺ໂກຕີ។ ຕສ຺ສ ກເຖຕ຺ນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຕຖາຣູປ໌ສ຺ສ ຂມ຺ມກຖິກສ຺ສ ພຫ຺ມ຺ປີ ກເຖຕ຺ ວຍ຺ຍຕີ។ ນ ອຕ຺ຖນິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ເຣສລ຺ຈ ນ ຫິຕາວຫໍ។

ອກິຊ຺ຊາຍນ຺ໍ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ປ໌ຣສນ຺ຕກສ຺ສ ທສ຺ສນວເສນ ໂຫຕີຕິ ‘‘ອກິຊ຺ຊາຍ ໂອໂລເກຕາ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອກິຊ຺ຊາຍນ຺ໂຕ ວາ ອກິຊ຺ຊາຍິຕໍ ວຕ຺ຖ຺ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ກິຕມ຺ປີ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປ໌ສ຺ສນ຺ໂຕ ວິຍ ອກິຊ຺ຊາຍຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອກິຊ຺ຊາຍ ໂອໂລເກຕາ ໂຫຕີ’’ຕິ។ ກມ຺ມປ໌ຖເກໂທ ນ ໂຫຕິ, ເກວລໍ ໂລກມຕ຺ໂຕວ ໂຫຕິ ປ໌ຣີຕາມນວເສນ ອປ຺ປ໌ວຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ຍຖາ ປ໌ນ ກມ຺ມປ໌ຖເກໂທ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ ‘‘ຍທາ ປ໌ນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ປ໌ຣີຕາເມຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກກາເວນ ປ໌ຣີຄ຺ຄຍ຺ຫ ນາເມຕີ។

ວິປ຺ນຸນຈິຕ຺ໂຕຕິ ພ຺ຍາປາເທນ ວິປ຺ຕຶ ອາປາທິຕຈິຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ປູຕິພູຕຈິຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ພ຺ຍາປາໂທ ຫິ ວິສໍ ວິຍ ໂລຫິຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປູຕິກາວໍ ຊເນຕິຯ ໂທເສນ ທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປຕິ ວິເສນ ວິຍ ສປ຺ປີອາທິໂກເປນ ທູສິຕຈິຕ຺ຕສງ຺ກປ຺ໂປຯ ໝາຕິຍນ຺ຕູຕິ ຫນີຍນ຺ຕຸຯ ວໍຊໍ ປາປ຺ຸຕນ຺ຕູຕິ ມຣຕໍ ປາປ຺ຸຕນ຺ຕຸຯ ມາ ວາ ອເຫສ຺ນ຺ຕິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ນ ໂຫນ຺ຕຸຯ ເຕນາຫ ‘‘ກິຍ຺ຈິປີ ມາ ອເຫສ຺’’ນ຺ຕິ, ອນວເສສວິນາສໍ ປາປ຺ຸຕນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຫລ຺ລນ຺ຕູຕິ ອາທິຈິນ຺ຕເນເນວາຕິ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິນາສຈິນ຺ຕາຍ ເອວຯ

ມິຈ຺ສາທິຍ຺ຖິໂກຕິ ອໂຍນິໂສ ອຸປ຺ປນ຺ນທິຍ຺ຖິໂກຯ ໂສ ຈ ເອກນ຺ຕໂຕ ກຸສລປ຺ຜິປກ຺ຂທິຍ຺ຖິໂກຕິ ອາຫ ‘‘ອກຸສລທສ຺ສໂນ’’ຕິຯ ວິປ຺ລຸລຕ຺ຖທສ຺ສໂນຕິ ຊມ຺ມຕາຍ ວິປ຺ຣິຍາສຄ຺ຄາຫີຯ ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຊມ຺ມສີເສນ ທານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທິນ຺ນສ຺ສ ຜລາກາວໍ ສນ຺ຊາຍ ວທຕິ’’ຕິຯ ທິນ຺ນໍ ປນ ອນ຺ນາທິວຕ຺ຖຸໍ ກຖໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິປ຺ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ‘‘ຍິຍ຺ຖໍ ຫຸຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີຯ ມຫາຍາໂຄຕິ ສພ຺ພສາຊາຣຕໍ ມຫາທານໍຯ ປເຫຕກສກ຺ກາໂຣຕິ ປາຫຸນການໍ ກຕ຺ຕພ຺ພສກ຺ກາໂຣຯ ຜລນ຺ຕິ ອານິສໍສຜລຍ຺ຈ ນິສ຺ສນ຺ທຜລຍ຺ຈຯ ວິປາໂກຕິ ສທິສໍ ຜລໍຯ ປຣໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ອຍໍ ໂລໂກ ນຕ຺ຖີຕິ ປຣໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ກມ຺ມຸນາ ລທ຺ຊພ຺ໂພ ອຍໍ ໂລໂກ ນ ໂຫຕິຯ ອິຊໂລເກ ຖິຕສ຺ສປີ ປຣໂລໂກ ນຕ຺ຖີຕິ ອິຊໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ກມ຺ມຸນາ ລທ຺ຊພ຺ໂພ ປຣໂລໂກ ນ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ‘‘ສພ຺ເພ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ ຯ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ກວໂຍນິຄຕິອາທິສຸ ຖິຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊນ຺ຕິ ນິຣຸທຍວິນາສວເສນ ວິນສ຺ສນ຺ຕິຯ ຜລາກາວວເສນາຕິ ມາຕາປີຕູສຸ ສມ຺ມາປ຺ຜິປຕ຺ຕິມິຈ຺ສາປ຺ຜິປຕ຺ຕີນໍ ຜລສ຺ສ ອກາວວເສນ ‘‘ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປີຕາ’’ຕິ ວທຕິ, ນ ມາຕາປີຕູນໍ, ນາປີ ເຕສຸ ສມ຺ມາປ຺ຜິປຕ຺ຕິມິຈ຺ສາປ຺ຜິປຕ຺ຕີນໍ ອກາວວເສນ ເຕສໍ ໂລກປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂຕ຺ຕາຯ ພຸພ຺ພຸລຸອກສ຺ສ ວິຍ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ນາມ ເກວໂລວ, ນ ຈວິຕ຺ວາ ອາຄມນປຸພ຺ພໂກຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຈວິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ວທຕິ’’ຕິຯ ສມເຕນ ນາມ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ເຕນ ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈິ ອກເຖຕ຺ວາ ສຍ຺ຍເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຍ຺ຍຖາ ອໂຫປຸຣິສິກາ ນາມ ສິຍາ, ກໍ ປໂຣ ປຣສ຺ສ ກຣິສ຺ສຕິ, ຕຖາ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປາທນສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ອວສໂຣ ເອວ ນຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຊິຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ເຍ ອິມຍ຺ຈ...ເປ... ປເວເທນ຺ຕີ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ພ຺ຍປເທເສນຯ ທສວຕ຺ຖຸກາຕິ ປ຺ຜິກ຺ຂິປິຕພ຺ພານິ ທສ ວຕ຺ຖູນິ ເອຕິສ຺ສາຕິ ທສວຕ຺ຖຸກາຯ

໔໔໑ຯອນກິຊ຺ຊາທໂຍ ເຫຍ຺ຖາ ອຕ຺ຖໂຕ ປກາສິຕຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖາເຍວຯ

໔໔໔ຯ ສຫ ພ຺ຍຍຕິ ຄຈ຺ສຕີຕິ ສຫພ຺ໂຍ, ສຫວຕ຺ຕນໂກ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ສຫພ຺ຍຕາ, ສຫປວຕ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຫກາວໍ ອຸປຄ຺ຈເຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິຯ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ກາໂຍ ສມູໂຫຕິ ພ຺ຣຫ຺ມກາໂຍ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຄຕາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາຯ ການໍ ເຈຕາຍ ສພ຺ພສ຺ສປີ ພ຺ຣຫ຺ມນິກາຍສ຺ສ ສມຍ຺ຍາຍ ກວິຕພ຺ພໍ, ‘‘ອາກາພ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ປນ ທຸຕິຍຊ຺ຊານກູມິກາທີນໍ ອຸປ຺ຣິ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ໂຄພລິພທ຺ທລາເຍນ ຕທວເສສານໍ ອຍໍ ສມຍ຺ຍາຕິ ອາຫ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິການໍ ເທວານນ຺ຕິ ປຖມຊ຺ຊານກູມິເທວານ’’ນ຺ຕິຯ ອາກາ ນາມ ວິສຸໍ ເທວາ ນຕ຺ຖິ, ປຣິຕ຺ຕາກາທີນໍເຍວ ປນ ອາກາວນ຺ຕຕາສາມຍ຺ເຍນ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕໍ ເອຕໍ ອຊິວຈນໍ, ຍທິທໍ ‘‘ອາກາ’’ຕິ ຍຖາ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມປາຣິສຊ຺ຊພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິຕມຫາພ຺ຣຫ຺ມານໍ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ’’ຕິຯ ປຣິຕ຺ຕາການນ຺ຕິອາທິ ປນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອປ຺ປມາຕາການໍ ເທວານໍ ອາກສ຺ສຣານໍ ເທວານນ຺ຕິ ອິມໍ ປາລຸອື ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເອກໂຕ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອາກາຕິ ວາ, ເອກຕ຺ຕກາຍນານຕ຺ຕສຍ຺ຍາຕິ ວາ ເອກໂຕ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ ເຕສໍເຍວາຕິ ອາກາຕິ ວຸຕ຺ຕເທວານໍເຍວຯ ເກຫໂຕ ຄຫານນ຺ຕິ ກາຣຕສ຺ສ ຫີນາທິເກທກິນ຺ນຕາທສ຺ສນວເສນ ປຣິຕ຺ຕາກາທິຄ຺ຄຫຕໍຯ ອິຕິ ກຄວາ ອາສວກ຺ຂຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ກຄວາ ຊມ຺ມຈຣິຍໍ, ສມຈຣິຍໍ, ວຜ຺ຜນິສ຺ສິຕໍ ສຸຄຕິຄາມິປ຺ຜິປທໍ, ວິວຜ຺ຜນິສ຺ສິຕໍ ອາສວກ຺ຂຍຄາມິປ຺ຜິປທໍ ກຕ຺ວາ ຕິກວກຍ຺ຊນໂຕ ອາສວກ຺ຂຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖເປສີຯ

ອິຊ ຖຕ຺ວາຕິ ອິມສ຺ມິ ຊມ຺ມຈຣິຍາສມຈຣິຍາຍ ນິທ຺ເທເສ ຖຕ຺ວາຯ ເທວໂລກາ ສມາເນຕພ຺ພາຕິ ຊພ຺ພິສຕິປີ ເທວໂລກາ ສໂມຊາເນຕພ຺ພາຯ ວີສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາຕິ ຕໍຕໍກວປ຺ຣິຍາປນ຺ນນິກາຍວເສນ ວີສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ, ວີສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມນິກາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທສກຸສລກມ຺ມປເຖຫີຕິ ຍຖາຣຫໍ ທສກຸສລກມ຺ມປເຖຫິ ກມ຺ມູປນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍກູເຕຫິ ເກວລໍ ອຸປນິສ຺ສຍກູເຕຫິ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ທສ຺ສິຕາຯ

ຕິຕ຺ຕໍ ສຸຈຣິຕານນ຺ຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ກາມາວຈຣສຸຈຣິຕານໍຯ ກາມາວຈຣຄ຺ຄຫຕຍ຺ເຈຕ຺ຖ ມໂນສຸຈຣິຕາເປກ຺ຂາຍຯ ວິປາເກເນວາຕິ ອິມິນາ ວິປາກຸປ຺ປາເທເນວ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ ໂຫຕິ, ນ ອຸປນິສ຺ສຍຕາມຕ຺ເຕນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ‘‘ອຸປນິສ຺ສຍວເສນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ທສ ກຸສລກມ຺ມປຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸຕິຍາທີນິ ກາເວຕ຺ວາຕິອາທິສຸປີ ‘‘ສີເລ ປຕິຍ຺ຖາຍາ’’ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ

ສມຸພນຸສິຕພຸພໍ។ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ "ອຸປ໌ນິສຸສຍວເສນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ນນຸ ປຜິສມຸກິທາມຄຸເຄ (ປຜິ។ ມ។ ១៤១) – "ປາເນ ຊາ ເນນ ນິວຣຕາບໍ ປຫານໍ ສີລໍ, ເວຣມຕີ ສີລໍ, ເຈຕນາ ສີລໍ, ສໍວໂຣ ສີລໍ, ອວີຕິກຸກໂມ ສີລ"ນຸຕິອາທິນາ ສພຸເພສຸປິ ຊາເນສຸ ສີລໍ ອຸທຸສຜນຸຕິ ຕສຸສ ວເສນ ອຸປ໌ຣິເທວໂລການມຸປິ ວິປາເກນ ນິພຸພຕຸຕິ ວຕຸຕພຸພາຕິ? ນ, ຕສຸສ ປຣີຍຸລາຍ ເທສນຕຸຕາ, ປຣີຍຸລາຍ ເທສນາ ຈສຸສ "ຍຕຸຖ ຈ ປຫານ"ນຸຕິອາທິນາ ວິສຸທຸທິມຄຸຄສໍວຕຸຕນາຍລຸຈ (ວິສຸທຸທີ។ ມຫາຜີ។ ៤។ຼຜິ, ຼຜິ) ປກາສີຕາ ເອວ។ ຕຖາ ທິ ອິສາປິ "ທສ ກຸສລກມຸມປຖາ ທີ ສີລ"ນຸຕິອາທິນາ ສີລສຸສ ຣູປາຣູປກວານໍ ອຸປ໌ນິສຸສຍຕາ ວິກາວິຕາ, ນ ນິພຸພຕຸຕກຕາຍ។ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ກາວນາລກຸຂຕາຍ ສມຸມຈຣິຍາຍ ກວວິເສເສ ວິກຊິຍມາເນ ອສລຸລກໂວ ນ ຄທິໂຕຕີ ອາຫ "ອສລຸລກໂວປນ...ເປ... ນ ນິທຸທິຍຸໂຖ"ຕີ។ ພາທີຣກາ ທີ ອຍຖາກູຕທສຸສີຕາຍ ອສລຸລກວໍ ກວວິປຸປໂມກຸຂໍ ມລຸລມານາ ຕທຸປຂຊຊານໍ ກາເວຕຸວາ ອສລຸເລສຸ ນິພຸພຕຸຕນຸຕີ។ ອຍເມຕຸຖ ສງເຂໂປ, ຍໍ ປເນຕຸຖ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ພຸຣທຸມ ຊາລຜຸຄກາຍໍ ຕໍສໍວຕຸຕນາຍລຸຈ (ທີ។ ນີ។ ອຜຸຄ។ ១។ຜຼ-ກຜ; ທີ។ ນີ។ ຜີ។ ១។ຜຼ-ກຜ) ວຸຕຸຕນເຍເນວ ເວທີຕພຸພໍ។

ສາເລຍຸຍກສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

៤។ ເວຣລຸຊກສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

៤៤៤។ເວຣລຸຊວາສີໂນຕີ ເວຣລຸຊຄາມວາສີໂນ។ ເກຈີ ປນ "ວິວິສຣຍຸຖວາສີໂນ ເວຣລຸຊກາ"ຕີ ເອຕມຕຸຖໍ ວທນຸຕີ, ເຕສໍ ມ ເຕນ "ເວຣຊຊກາ"ຕີ ປາລຸອີຍາ ກວິຕພຸພນຸຕີ។ ອນິຍມິຕກິຈຸເຈນາຕີ "ອິມີນາ ນາມາ"ຕີ ເອວໍ ນ ນິຍມິເຕນ ກິຈຸເຈນ។ ອຍໍ ວິເສໂສຕີ ອຍໍ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານສມຸມາຂິຍຸຖານກໂຕ ອິເມສຸ ທຸວີສຸ ສຸຕຸເຕສຸ ເທສນາຍ ວິເສໂສ, ອຕຸໂຖ ປນ ເທສນານໂຍ ຈ ມຊເຊ ກິນຸນສຸວຕຸຕໍ ວິຍ ອວິສິຍຸໂຖຕີ ທສຸເສຕີ។ ກສຸມາ ປນ ກຄວາ ກຕຸຖຈີ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານເທສນໍ ເທເສຕີ, ກຕຸຖຈີ ສມຸມາຂິຍຸຖານນຸຕີ? ເທສນາວິລາສໂຕ ເວເນຍຸຍຊຊາສຍໂຕ ຈ។ ເທສນາວິລາສປຸປຕຸຕາ ທີ ພຸທຸຮາ ກຄວນຸໂຕ, ເຕ ຍຖາຣຸຈີ ກຕຸຖຈີ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານໍ ກຕຸວາ, ກຕຸຖຈີ ສມຸມາຂິຍຸຖານໍ ກຕຸວາ ສມຸມໍ ເທເສນຸຕີ។ ເຍ ປນ ເວເນຍຸຍາ ສາສນກຸກມໍ ອໂນ ຕິຕຸຕາ, ເຕສໍ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານເທສນໍ ເທເສນຸຕີ។ ເຍ ໂອຕິຕຸຕາ, ເຕສໍ ສມຸມາຂິຍຸຖານໍ។ ສມຸມຸຕິສຈຸຈວິສຍາ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖາ ນາ, ອິຕຣາ ປຣມຕຸຖສຈຸຈວິສຍາ។ ປຸຣິມາ ກຣຸຕານຸກູລາ, ອິຕຣາ ປລຸລານຸກູລາ។ ສທຸຮານຸສາຣີໂຄຕຸຕານໍ ວາ ປຸຣິມາ។ ເຕ ທີ ປຸຄຸຄລປຸປມາຕາ, ປຈຸລິມາ ສມຸມານຸສາຣີນໍ។ ສທຸຮາຈຣີຕຕາຍ ວາ ໂລກາຂິປຕີນໍ ວເສນ ປຸຄຸຄລາຂິຍຸຖານາ, ປລຸລາຈຣີຕ ຕາຍ ສມຸມາຂິປຕີນໍ ວເສນ ສມຸມາຂິຍຸຖານາ។ ປຸຣິມາ ຈ ເນຍຸຍຕຸຖາ, ປຈຸລິມາ ນີຕຕຸຖາ។ ອິຕີ ກຄວາ ຕໍ ຕໍ ວິເສສໍ ອເວກຸຂິຕຸ ວາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ທຸວິສໍ ເທສນໍ ເທເສຕີຕີ ເວທີຕພຸພໍ។

ເວຣລຸຊກສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ ສມຕຸຕາ។

ຜ។ ມຫາເວທລຸລສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

៤៤ຜ។ ຄຣຸກາໂວ ຄາຣວໍ, ປາສາຕາຈຸລຕຸຕໍ ວິຍ ຄຣຸກຣຕີຍຕາ។ ສຫ ຄາຣເວນາຕີ ສຄາຣໂວ, ຄຣຸນາ ກີສຸມິລຸຈິ ວຸຕຸເຕ ຄາຣວວເສນ ປຕີສຸສວນໍ ປຕີສຸສໂວ, ສຫ ປຕີສຸສເວນ ສປຸປຕີສຸສໂວ, ປຕີສຸສວກູຕໍ ຕໍສກາຄລຸຈ ຍໍ ກີລຸຈິ ຄຣຸກຣຕໍ។ ສ ຄາຣເວ ສປຸປຕີສຸສວຈນໍ ສຄາຣວສປຸປຕີສຸສວຈນໍ។ ຄຣຸກຣຕໍ ວາ ຄາຣໂວ, ສຄາຣວສຸສ ສປຸປຕີສຸສວຈນໍ ສຄາຣວສປຸປ ຕີສຸສວຈນໍ។ ເອເຕນ ສກາເວເນວ ສຄາຣວສຸສ ຕຖາປວຕຸຕໍ ວຈນນຸຕີ ທສຸເສຕີ។ ອລຸລຕຸຖ ທຸ-ສທຸໂທ ຄຣຫຕຸໂຖປິ ໂຫຕີ "ທຸກຸຂໍ ທຸປຸປຸຕຸໂຕ"ຕີອາທີສຸ ວິຍ, ອິຂ ປນ ໂສ ນ ສມຸກວຕີ ກຸຈຸລິຕາຍ ປລຸລາຍ ອກາວໂຕຕີ ອາຫ "ປລຸລາຍ ທຸຍຸຖໍ ນາມ ນຕຸຖີ"ຕີ។ "ທຸສສີໂລ"ຕີອາທີສຸ ວິຍ ອກາວຕຸໂຖ ທຸ-ສທຸໂທຕີ ວຸຕຸຕໍ "ອປຸປລຸໂລ ນິປຸປລຸໂລຕີ ອຕຸໂຖ"ຕີ។ ກິຕຸຕເກນາຕີ ເກນ ປຣີມາເຕນ។ ຕໍ ປນ ປຣີມາຕໍ ຍສຸມາ ປຣີເນຍຸຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ ປຣີຈຸລິນຸທນໍ ໂຫຕີ, ນຸ-ສທຸໂທ ຈ ປຸຈຸລາຍ ໂຊຕໂກ, ຕສຸມາ "ກິຕຸຕາວຕາ ນຸ ໂຂຕີ ກາຣຕາປຣີຈຸເລທປຸຈຸລາ"ຕີ ວຕຸວາ "ກິຕຸຕເກນ ນຸ ໂຂ ເອວໍ ວຸຈຸຈຕີຕີ ອຕຸໂຖ"ຕີ ອາຫ។ "ກາຣຕາປຣີຈຸເລທປຸຈຸລາ"ຕີ ອິມີນາ "ກິຕຸຕາວຕາ"ຕີ ສາມລຸລໂຕ ປຸຈຸລາກາໂວ ທສຸສີໂຕ, ນ ວິເສສໂຕ, ຕສຸສ ປຸຈຸລາວິເສສກາວລາປນຕຸຖໍ ມຫານິທຸເທເສ ອາຄຕາ ສພຸພາວ ປຸຈຸລາ ອຕຸຖຸທຸຣານຍເນ ທສຸເສຕີ "ປຸຈຸລາ ຈ ນາມາ"ຕີອາທີ ນາ។ ອທິຍຸຖໍ ໂຊຕີຍຕີ ເອຕາຍາຕີ ອທິຍຸຖໂຊຕນາ, ປຸຈຸລາ។ ທິຍຸຖສໍສນຸທນາ ສາກຈຸລາວເສນ ວິນິຈຸລຍກຣຕໍ។ ວິມຕີ ລິຊຊຕີ ເອຕາຍາຕີ ວິມຕິຈຸເລທນາ។ ອນຸມຕິຍາ ປຸຈຸລາ ອນຸມຕິປຸຈຸລາ។ "ຕໍ ກີ ມລຸລຖ, ກິກຸຂເວ"ຕີອາທິປຸຈຸລາຍ ທີ "ກີ ຕຸມຸຫາກໍ ອ ນຸມຕີ"ຕີ ອນຸມຕີ ປຸຈຸລິຕາ ໂຫຕີ។ ກເຖຕຸໍ ກມຸຍຕາຍ ປຸຈຸລາ ກເຖຕຸກມຸຍຕາປຸຈຸລາ។

ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຓາຕຸໍ ອິຈ຺ຉິໂຕ ໂຍ ໂກຈິ ສກາໂວຯ ອຓ຺ຓາຕນ຺ຕິ ເຍນ ເກນຈິ ຓາເຓນ ອຓ຺ຓາຕກາວໍ ອາຫຯ ອທິຍ຺ຄນ຺ຕິ ທສ຺ສນກູເຕນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ວິຍ ອທິຍ຺ຄຕໍຯ ອຕຸລິຕນ຺ຕິ ''ເອຕ຺ຕກໍ ອິທ''ນ຺ຕິ ຕຸລນກູເຕນ ອຕຸລິຕໍຯ ອຕີຣິຕນ຺ຕິ ຕີຣຓກູເຕນ ອກຕຓາຓກິຣິຍາສມາປນ຺ຕໍຯ ອວິກູຕນ຺ຕິ ຓາຓສ຺ສ ອປາກຍກາວໍຯ ອວິກາວິຕນ຺ຕິ ຓາເຓນ ອປາກຜິກຕກາວໍຯ ອິສ ທິຍ຺ຄ ສໍສນ຺ຫນາປຸຈ຺ຉາ ອຣິປ຺ເປຕາ, ນ ອທິຍ຺ຄໂຊຕນາ ວິມຕິຈ຺ເຉທນາ ຈາຕິຯ

ກຖມຍໍ ອຕ຺ໂຖ ວິຍ຺ຍາຍຕີຕິ ອາຫ ''ເຖໂຣ ທີ''ຕິອາທິຯ ສຍໍ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ໂຕຕິ ສຍເມວ ເຕສໍ ປຍ຺ຫານໍ ອຕ຺ຖໍ ວິເສເສນ ນິຈ຺ຉິນນ຺ໂຕຯ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິທໍ ປຍ຺ຈວີສຕິປຍ຺ຫປ຺ຜິມຕ຺ຑິຕສຸຕ຺ຕໍ, ນ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອນວເສເສເນວ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປ໌ສີຕິຯ ''ສຍເມວ ປຍ຺ຫໍ ສມ຺ຍ຺ຄາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ໂຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕ຺ກ຺ໂກຍິກໍ ກວຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເອກຈ຺ໂຈ ທີ''ຕິອາທິມາຫຯ ປຍ຺ຫໍ ສມ຺ຍ຺ຄາ ເປຕ຺ເຍວ ສກ຺ໂກຕີຕິ ປຸຈ຺ຉນວິສ຺ເຍວ ຊານາຕິຯ ນ ນິຈ຺ເຉຕຸນ຺ຕິ ນິຈ຺ເຉຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ວິສ຺ສຊ຺ຊນວິສ຺ ນ ຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິເສສຍ຺ຄານນ຺ຕິ ອຍ຺ເຍຫິ ອສທິສຍ຺ຄານໍຯ ເຖເຣນ ສທິໂສຕິ ເຖເຣນ ສທິໂສ ສາວໂກ ນຕ຺ຖິຯ

ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ສໍໂຍເຊຕ຺ວາ ສມານໍ ກຕ຺ວາ, ຍຖາ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຓໍ ປວຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ຕໍ ອວິໂລເມຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ລີລຸ ອາຍນ຺ໂຕຕິ ລີລຸອໍ ກໂຣນ຺ໂຕຯ ສມ຺ມກຖິກຕາຍ ອຄ຺ຄກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປຜິຫຕຓາຓຕາຍ ພຸທ຺ສລີລຸອາຍ ວິຍ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຣິສານໍ ຄມນໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມກຖໍ ກເຖຕິຯ

ອິໂຕ ວາ ເອຕ຺ໂຕ ວາ ອນຸກ຺ກມິຕ຺ວາຕິ ອຸຄ຺ຄທິຕກຖາມຄ຺ຄໂຕ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອິສກມ຺ປີ ອນຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄທິຕນິຍາເມເນວາ ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕນາຫ ''ຍຍ຺ຄິໂກຍິ''ນ຺ຕິອາທິຯ ເອກປທິກນ຺ຕິ ເອກປທນິກ຺ເຂປມຕ຺ຕໍຯ ທຕ຺ທກເສຕຸນ຺ຕິ ເອກທຕ຺ທກມຍໍ ເສຕຸໍຯ ເທຍ຺ຄາ ຈ ອຸປຣິ ຈ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ອາຫຣເຓນ ເຕປີຍກໍ ພຸທ຺ສວຈນໍ ເທຍ຺ຄປຣິຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕຯ ຊາຕສ຺ສຣສທິສຍ຺ຈ ຄາຖໍ, ສຸຕ຺ຕປ ທໍ ວາ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນານາອຸປມາກາຣຕານິ ອາຫຣນ຺ໂຕ ຕານິ ຈ ເຕຫິ ສຸຕ຺ຕປເທຫິ ໂພເຣນ຺ໂຕ ສມ຺ຍ຺ຄາເປນ຺ໂຕ ''ຊາຕສ຺ສເຣ ປຍ຺ຈວຕ຺ຕານິ ກຸສຸມານິ ຟຸລ຺ລາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ສິເນຣຸມຕ຺ຖເກ ວຍ຺ຜິສຫສ຺ສໍ ຊາເລນ຺ໂຕ ວິຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ເອກປ຺ທຸທ຺ສາເຣຕິ ເອກສ຺ມິ ປທຸທ຺ສາຣຕກ຺ຂເຕຯ ປທວເສນ ສຍ຺ຄິ ປທສຕສຫສ຺ສານິ ຄາຖາວເສນ ປນ຺ນຣສ ຄາຖາສຫສ຺ສານິ ຯ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ປຸປ຺ຜານິ ອໂນຈິນິຕ຺ວາ ວລ຺ລິເມວ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ເອກຊ຺ຊໍ ປຸປ຺ຜານິ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ວິຍຯ ເຕນາຫ ''ເອກປ຺ປຫາເຣເນວາ''ຕິຯ ຄຕິມນ຺ຕານນ຺ຕິ ອຕິສຍາຍ ຓາຓຄຕິຍາ ຍຸຕ຺ຕານໍຯ ຣິຕິມນ຺ຕານນ຺ຕິ ສາຣຓພເລນ ຍຸຕ຺ຕານໍຯ

ອນນ຺ຕນຍສ຺ສຫນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກາສິຕຕ຺ຖນິພ຺ພານວິປາກກິຣິຍາທິວເສນ ອນນ຺ຕປ຺ເກເທ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕນເຍຫິ ອຸສ຺ສນ຺ນໍ ອຸປ຺ຈິຕໍຯ ຈຕຸໂຣໝນິຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖິການໍ ຕິຕ຺ເຖ ຄປີຕນາວາ ວິຍາຕິ ໂຍຊນາຯ ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕອາຊຍ຺ຍຣໂຖຕິ ເວຊຍນ຺ຕຣຖໍ ສນ຺ສາຍ ວທຕິຯ

ຍສ຺ມາ ປຸຈ຺ຉາຍໍ ພ຺ຍາປ຺ນິຈ຺ຉານເຍນ ''ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ''ຕິ ອາເມຑິຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມເສນາປຕິ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປຸຈ຺ຉາສກາເຄນ ''ນປ຺ປຊານາຕິ ນປ຺ປຊານາຕີ''ຕິ ອາເມຑິຕວເສເນວາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ກາຣຕຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍສ຺ມາ ນປ຺ປຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍຕິວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ອາຫຯ ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ສປຍ຺ຈກໍ ທຸກ຺ ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍຯ ຕຍ຺ຈ ໂຂ ຣຸປ຺ປນໍ ເວທິຍນໍ ສຍ຺ຊານນໍ ອກິສງ຺ຂຣຕໍ ວິຊານນນ຺ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ເອຕ຺ຕກໍຯ ອິໂຕ ອຸທ຺ສໍ ກິຍ຺ຈິ ສມ຺ມຊາຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຕິ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕ ປວຕ຺ຕິກ຺ກມໂຕ ເຈວ ປີລຸອນສງ຺ຂຕສນ຺ຕາປວິປຣິຕາມ ລກ຺ຂຓໂຕ ຈ ຍຖາກູຕໍ ອຣິຍມຄ຺ຄປຍ຺ຍາຍ ນປ຺ປຊານາຕິຯ ອວເສສປຈ຺ຈຍສມາຄເມ ອຸທຍຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສ຺ວາຍໍ ສມຸທໂຍ ສໍ ສາຣປວຕ຺ຕິກາເວນາຕິ ອາຫ ''ປວຕ຺ຕິທຸກ຺ຂປກາວິກາ''ຕິ, ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາທິກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕຕິ ຍຖາກູຕໍ ອນຸປ຺ຈ຺ເຉທກຣຓຣສໂຕ ເຈວ ສມ຺ປີຕ຺ຫນນິທານສໍໂຍຄປ຺ລິໂພສລກ຺ຂຓໂຕ ຈຯ

ອິທໍ ນາມ ຄານໍ ປຕ຺ວາຕິ ອິທໍ ນາມ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກາຣຕໍ ອາຄມ຺ມຯ ນິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣສວເສນ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ, ເຕນາຫ ''ອຸກິນ຺ນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕີ''ຕິຯ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕຕິ ຍຖາກູຕໍ ອຈ຺ຈຸຕິຣສໂຕ ເຈວ ນິສ຺ສຣຓວິເວກາສງ຺ຂຕາມຕລກ຺ຂຓໂຕ ຈຯ ອຍໍ ປຜິປທາຕິ ອຍໍ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄິອາທິກາ ສໂມສານລກ຺ຂຓາ ປຜິປຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ປຜິປທາຯ ທຸກ຺ຂນິໂຣສໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ທຸກ຺

ຂນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠິສມຍວເສນ ຄຈ຺ຉຕິ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕຕີຯ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓໂຕຕິ ຍຖາຠູຕໍ ກິເລສປ຺ປຫານ ກຣຓສຣສໂຕ ເຈວ ນິຍ຺ຍານເຫຕຸທສ຺ສນາຘິປເຕຍ຺ຍລກ຺ຂຓໂຕ ຈ ນປ຺ປຊານາຕີຯ ອນນ຺ຕຣວາເຣຕິ ທຸຕິຍວາເຣຯ ອິມິນາວ ນເຍນາຕິ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ທຸກ຺ຂ'ນ຺ຕິອາທິນາ ປຖມວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ທຸປ຺ປຎ຺ຎນິທ຺ເທສຕ຺ຕາ ປຊານ ນປຏິກ຺ເຂປວເສນ ເທສນາ ອາຄຕາ, ອິຘ ປຎ຺ຎວນ຺ຕນິທ຺ເທສຕ຺ຕາ ປຊານນວເສນາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຯ ເອຕ຺ຖາຕິ ທຸຕິຍວາ ເຣຯ

ສວນໂຕຕິ ກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ ສວນໂຕ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ ຄນ຺ຖສວນມຸເຂນ ຫິ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫຓໍຯ ຐເປຕ຺ວາ ຕຓ຺ຫນ຺ຕິອາທິ ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄຫຓາກາຣນິທສ຺ສນໍຯ ອຠິນິວິສຕີຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຠິນິເວສວເສນ ອຠິນິວິສຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ປຏ຺ຐເປຕີຯ ໂນ ວິວຏ຺ເຏຕິ ວິວຏ຺ເຏ ອຠິນິເວໂສ ນ ໂຫຕິ ອວິສຍຕ຺ຕາຯ ອຍນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຐານິໂກຯ

ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາຕິ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາຯ ຂນ຺ຘວເສນ ວິປ຺ສ຺ສນາຠິນິເວສສ຺ສ ຈກ຺ຂາທິວເສນ ເວທນາທິວເສນ ຈ ສຕິປີ ອເນກວິຘຕ຺ເຕ ສຸກຣໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍນ຺ຕິ ຈຕຸຘາຕຸມຸເຂນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ຘາຕຸກມ຺ມຏ຺ຐານວເສນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ'ຕິ ອາຫຯ ຣູປນ຺ຕິ ວວຕ຺ຖເປຕີຕິ ຣຸປ຺ປນຏ຺ເຏນ ຣູປນ຺ຕິ ອສງ຺ກຣໂຕ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຕີຯ ຕທາຣມ຺ມຓາຕິ ຕໍ ຣູປໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນກາຯ ນາມນ຺ຕິ ເວທນາທິຈຕຸກ຺ກໍ ນມນຏ຺ເຏນ ນາມນ຺ຕິ ວວຕ຺ຖາເປຕີຯ ຍມກຕາລກ຺ຂນ຺ຘໍ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍ ຍມກໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ 'ອຣູປີ, ຣູປຎ຺ຈາ'ຕິ ທ຺ເວ ອິເມ ຘມ຺ມາ, ນ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ອຕ຺ຕາ ວາ ອຕ຺ຕນິຍໍ ວາຕິ ນາມຣູປີ ວວຕ຺ຖເປຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຕີ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ທິຏ຺ຐິວິສຸທ຺ຘິ ທສ຺ສິຕາຯ ຕໍ ປເນຕໍ ນາມຣູປີ ນ ອເຫຕຸກໍຯ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສພ຺ພທາ ຈ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ສເຫຕຸກໍຯ ກີທິເສນ ເຫຕຸນາ? ນ ອິສ຺ສຣາທິວິສມເຫຕຸນາຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄສໍວຓ຺ຓນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ມຫາຏີຯ ໔໗໔໓) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ ສເຫຕຸກຕ຺ຕາ ເອວ ສປ຺ຈ຺ຈຍໍຯ ອວິຊ຺ຊາທໂຍຕິ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫຸປາທານກມ຺ມາຫາຣາທໂຍຯ ເອວນ຺ຕິ 'ຕໍ ປເນຕ'ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ອວິຊ຺ຊາທິເກ ປຈ຺ຈເຍ ເຈວ ຣູປເວທນາທິເກ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຘມ຺ເມ ຈ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ 'ອວິຊ຺ຊາສມຸທຍາ ຣູປສມຸທໂຍ, ຕຓ຺ຫາສມຸທຍາ ຣູປສມຸທໂຍ'ຕິ (ປຏິຯ ມຯ ໑໗໕໐)ຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ກງ຺ຂາວິຕຣຓວິສຸທ຺ຘີ ທສ຺ເສຕີຯ

ຫຕ຺ວາຕິ ເຫຕຸປ຺ຈຍສມວາເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາຯ ອກາວຏ຺ເຏນາຕິ ຕທນນ຺ຕຣເມວ ວິນສ຺ສນຏ຺ເຏນຯ ອນິຈ຺ຈາຕິ ອນິຈ຺ຈາ ອຫຸຕ຺ວາຯ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕີຕິ ເຕສຸ ປຎ຺ຈສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ອນິຈ຺ຈຕາສງ຺ຂາຕໍ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ ນິໂຣເປຕີຯ ຕໂຕຕິ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓາໂຣປນໂຕ ປຣໍ, ຕໂຕ ວາ ອນິຈ຺ຈກາວໂຕຯ ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ປຏິປີຬນາກາເຣນາຕິ ອຸປ຺ປາທນິໂຣເຘຫິ ປຕິ ປຕິ ອຠິກ຺ຂຓໍ ປີຬນາກາເຣນ ເຫຕຸນາ ທຸກ຺ຂາ ອນິຏ຺ຐາ, ທຸກ຺ຂມາ ວາຯ ອວສວຕ຺ຕນາກາເຣນາຕິ ກສ຺ສຈິ ວເສນ ອວສວຕ຺ຕນາກາເຣນຯ ອນຕ຺ຕາຕິ ນ ສຍໍ ອຕ຺ຕາ, ນາປີ ເນສໍ ໂກຈິ ອຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ອນຕ຺ຕາຕີຯ ຕິລກ຺ຂຓໍອາໂຣເປຕ຺ວາຕິ ເອວໍ ອນິຈ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ຂກາວໂຕ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອນຕ຺ຕກາວໂຕ ຂນ຺ຘປຎ຺ຈເກ ຕິວິຘມ຺ປີ ສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາຯ ສມ຺ມສນ຺ໂຕຕິ ອຸທຍພ຺ພຍຎາຓຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ວິປ຺ສ຺ສນຸປກ຺ກິເລເສ ປຫາຍ ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ອຸທຍພ຺ພຍຎາຓາທິວິປ຺ສ຺ສນາປຏິປາຏິຍາ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສນ຺ໂຕ ໂຄຕ຺ຣຠຸຎາຓານນ຺ຕຣໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ຄໍ ປາປຸຓາຕີຯ

ເອກປຏິເວເຘນາຕິ ເອເກເນວ ຎາເຓນ ປຏິວິຊ຺ຌເນນຯ ປຏິເວໂຘ ປຏິຆາຕາກາເວນ ວິສເຍ ນິສ຺ສງ຺ຄຈາຣສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພິຊ຺ຌນໍຯ ອຠິສມໂຍ ອວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອຘິຄມນສງ຺ຂາໂຕ ອວໂພໂຘຯ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເອຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ, ນ ອິໂຕ ກິຍ຺ໂຍ'ຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຍາຖາວໂຕ ຊານນເມວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິເວໂຘຕິ ປຣິຎ຺ຎາປຏິເວໂຘ, ອິທຎ຺ຈ ຍຖາ ຎາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ສຣູປາທິປຣິຈ຺ເຉເທ ສມ຺ໂມໂຫ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕີ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ມຄ຺ຄຎາຓສ຺ສ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂ'ນ຺ຕິອາທິນາ ປວຕ຺ຕນ ໂຕຯ ເຕນາຫ 'ຕສ຺ມິຎ຺ຈສ຺ສ ຂເຓ'ຕິອາທິຯ ປຫີນສ຺ສ ປຸນ ອປ຺ປຫາຕພ຺ພຕາຍ ປກຏ຺ຐໍ ຫານໍ ຈຊນໍ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໍ ປຫານໍ, ປຫານເມວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິເວໂຘຕິ ປຫານປຏິເວໂຘຯ ອຍມ຺ປີ ເຍນ ກິເລເສນ ອປ຺ປຫີຍມາເນນ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອສຕິ ຈ ມຄ຺ຄກາວນາຍ ໂຍ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ປທຆາຕໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິທມ຺ມຕໍ ອາປາເທນ຺ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ຕຖາປວຕ຺ຕິຍາ ປຏິຆາຕາກາເວນ ນິສ຺ສງ຺ຄຈາຣໍ ອຸປາທາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຓໍ ອນຸສ຺ສວາ ກາຣປຣິວິຕກ຺ກາທິເກ ມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາວ ສຣູປໂຕ ອາຣມ຺ມຓກຣຓໍ 'ອິທໍ ຕ'ນ຺ຕິ ຍາຖາວສກາວໂຕ ຄຫຓໍ, ສາ ເອວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິເວໂຘຕິ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປຏິເວໂຘຯ ອຍມ຺ປີ ຍສ຺ສ ອາວຣຓສ຺ສ ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕ ຎາຓໍ ນິໂຣຘໍ ອາລມ຺ພິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ສ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນໂຕ ຕໍ ສຣູປໂຕ ວິກາວິຕເມວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕຯ

ຠາວນາ ອຸປ຺ປາທນາ ວຑ຺ຒນາ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ປຐມມຄ຺ເຄ ອຸປ຺ປາທນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ, ທຸຕິຍາທີສຸ ວຑ຺ຒນຏ຺ເຐນ, ອຸຠຍຕ຺ຖາປິ ວາ ອຸຠຍໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ປຐມມຄ຺ໂຄປິ ຫິ ຍຖາຣຫໍ ວຸຏ຺ຐານຄາມິນິຍໍ ປວຕ຺ຕໍ ປຣິຊານນາທິໍ ວຑ຺ເຒນ຺ໂຕ ປວຕ຺ໂຕຕິ ຕຕ຺ຖາປິ ວຑ຺ຒນຏ຺ເຐນ ຠາວນາຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍຯ ທຸຕິຍາທີສຸປິ ອປ຺ປຫີນກິເລສປ຺ປຫານໂຕ ປຸຄ຺ຄລນ຺ຕຣສາຘນໂຕ ຈ ອຸປ຺ປາທນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ, ສາ ເອວ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ປຏິເວໂຘຕິ ຠາວນາປຏິເວໂຘຯ ອຍມ຺ປິ ຍຖາ ຎາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉາ ມຄ຺ຄຘມ຺ມານໍ ສຣູປປຣິຈ຺ເຉເທ ສມ຺ໂມໂຫ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕີ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕຯ ທິຏ຺ຐນ຺ຕຸ ຕາວ ຍຖາຘິຄຕາ ມຄ຺ຄຘມ຺ມາ, ຍຖາປວຕ຺ເຕສຸ ຜເລສຸປິ ອຍໍ ຍຖາຘິຄຕສຈ຺ຈຘມ຺ເມສຸ ວິຍ ວິຄຕສມ຺ໂມໂຫວ ໂຫຕິ ເສກ຺ໂຂປິ ສມາໂນຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມ ປຕ຺ຕຘມ຺ໂມ ວິທິຕຘມ຺ໂມ ປຣິໂຍຄາຬ຺ຫຘມ຺ໂມ’’ຕິ (ມຫາວຯ ໒໗)ຯ ຍຖາ ຈສ຺ສ ຘມ຺ມາ ຕາສໍ ໂຊຕິຕາ ຍຖາຘິຄຕສຈ຺ຈຘມ຺ມາວລມ຺ພິນິໂຍ ມຄ຺ຄວິຖິໂຕ ປຣໂຕ ມຄ຺ຄຜລປ຺ປຫີນາວສິຏ຺ຐກິເລສນິພ຺ພານານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈຘມ຺ມາ ຫິ ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິອາທໂຍຯ ອຍຎ຺ຈ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມເຍນາຕິອາທີສຸປິ ວິຠາເວຕພ຺ພາຯ ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ອສມ຺ໂມຫໂຕຯ ນິໂຣຘໍ ອາຣມ຺ມຓໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອາຣມ຺ມຓໂຕປີ’’ຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ນິໂຣເຘປິ ອສມ຺ໂມຫປຏິເວຘສ຺ສ ລພ຺ຠນໂຕຯ ເອຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຐານິກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສຯ

ປຎ຺ຎວາຕິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ປຎ຺ຎວນ຺ຕຕາຍ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ ປາລຸອິໂຕຕິ ຘມ຺ມໂຕຯ ອຕ຺ຖໂຕຕິ ອຏ຺ຐກຖາໂຕຯ ອນຸສນ຺ທິໂຕຕິ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ຕໍຕໍອນຸສນ຺ທິໂຕຯ ປຸພ຺ພາປຣໂຕຕິ ປຸພ຺ເພນາປຣສ຺ສ ສໍສນ຺ທນໂຕຯ ສງ຺ຄີຕິກ຺ກເມນ ເຈຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາປຣຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕໍຕໍເທສນາຍເມວ ວາ ປຸພ຺ພຠາເຄນ ອປຣຠາຄສ຺ສ ສໍສນ຺ທນໂຕຯ ວິຎ຺ຎາຓຈຣິໂຕຕິ ວິຊານນຈຣິໂຕ ວີມໍສນຈຣິໂຕ ເຕປິຏເກ ພຸທ຺ຘວຈເນ ວິຈາຣຓາຈາຣເວປຸລ຺ລໂຕຯ ປຎ຺ຎວາຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ມຄ຺ເຄນາຄຕາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຠາວໂຕຯ ອຊ຺ຊ ອຊ຺ເຊວ ອຣຫຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິຕ຺ຕຣໍ ອຕິຂິປ຺ປເມວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປຎ຺ຎວາປກ຺ຂໍ ຠຊຕິ ເສກ຺ຂປຣິຍາຍ ສພ຺ຠາວໂຕຯ ສຸຕ຺ເຕ ປນ ປຏິເວໂຘ ກຖິໂຕ ສຈ຺ຈາຠິສມຍວເສນ ອາຄຕຕ຺ຕາຯ

ເອສາຕິ ອນນ຺ຕເຣ ວຸຕ຺ໂຕ ອຣິຍປຸຄ຺ຄໂລຯ ກມ຺ມກາຣກຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຠາວນາກມ຺ມສ຺ສ ປວຕ຺ຕນກຈິຕ຺ຕໍ ຯ ສຸຂເວທນມ຺ປິ ວິຊານາຕີຕິ ໂກ ເວທິຍຕິ, ກສ຺ສ ເວທນາ, ກິໍກາຣຓາ ເວທນາ, ໂສປິ ກສ຺ສຈິ ອຠາວຄ຺ຄຫຓມ຺ເຂນ ສຸຂໍ ເວທນໍ ສຠາວໂຕ ສມຸທຍໂຕ ອຕ຺ຖງ຺ຄມໂຕ ອສ຺ສາທໂຕ ອາທີນວໂຕ ຈ ຍຖາຠູຕໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ສຸຂໍ ເວທນໍ ວິຊານາຕິ ນາມຯ ເສສປທທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຍສ຺ມາ ‘‘ສຕິປຏ຺ຐາເນ’’ຕິ ອິມິນາ ສຕິປຏ຺ຐານກຖໍ ອຸປລກ຺ເຂຕິຯ ຕາຍ ຫິ ຕທຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ມາ ຕໍສໍວຓ຺ຓນາຍມ຺ປິ (ທີຯ ນິຯ ຏີຯ ໒ຯ໓໗໐) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ ຯ ກາມຎ຺ເຈຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ເວທນາໂຕ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ອາຣມ຺ມຓໍ ວິຊານາຕິ, ອນນ຺ຕຣວາເຣ ປນ ຣູປມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນາຠິນິເວສສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອິຘ ອຣູປມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຸຂນ຺ຕິປີ ວິຊານາຕີ’’ຕິອາທິນາ ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ, ປຸຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອຊ຺ຌາສຍວເສນຯ

ສໍສຏ຺ຐາຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກຸປ຺ປາທາທິລກ຺ຂເຓນ ສໍໂຍຄຏ຺ເຐນາ’’ຕິຯ ວິສໍສຏ຺ຐາຕິ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາຯ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ອຎ຺ຎຠູມິກສ຺ສ ອຎ຺ຎຠູມິທສ຺ສເນເນວ ວິນາເສຕ຺ວາ, ສໍຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ວາຯ ສໍສຏ຺ຐຠາວໍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ ຕໍຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນານໍ ປຎ຺ຈວິຎ຺ຎາຓານໍ ສໍສຏ຺ຐຠາວໍ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກຖໍ ປຸຈ຺ຉາຍ ອວສໂຣ ວິສໍສຏ຺ຐຠາວາສງ຺ກາຍ ເອວ ອຠາວໂຕ? ນ, ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທນ຺ຕຣຄຕານໍ ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາມຄ຺ຄວິຎ຺ຎາຓານໍ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາວິປ຺ສ຺ສນາວິຎ຺ຎາຓານຎ຺ຈ ໂວມິສ຺ສກ ສໍສຏ຺ຐຠາວສ຺ສ ລພ຺ຠມານຕ຺ຕາຯ ວິນິວຏ຺ເຏຕ຺ວາຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໂຕ ວິເວເຈຕ຺ວາຯ ນານາກຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອິທໍ ເກວລໍ ສໍສຏ຺ຐຠາວເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສຠາວເຠທໍ, ສຠາວເຠທໂຕ ປນ ນານາກຣຓໍ ເນສໍ ປາກຏເມວຯ ເຕນາຫ ‘‘ອາຣມ຺ມຓໂຕ ວາ ວຕ຺ຖຸໂຕ ວາ ອຸປ຺ປາທໂຕ ວາ ນິໂຣຘໂຕ ວາ’’ຕິຯ ອິທານິ ຕເມວ ສຠາວເຠທໍ ວິສຍເຠເທນ ສຸຏ຺ຐຸ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຕສໍ ເຕສໍ ປນາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວິສໂຍຕິ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍ ອິສ຺ສຣິຍຠູມິ, ເຍນ ຈິຕ຺ຕປຎ຺ຎານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ກາມຎ຺ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາປິ ປຎ຺ຎາວເສເນວ ກິຈ຺ຈກາຣີ, ມຄ຺ໂຄປິ ວິຎ຺ຎາຓສຫິໂຕວ, ນ ເກວໂລ, ຍຖາ ປນ ໂລກິຍຘມ຺ເມສຸ ຈິຕ຺ຕໍ ປຘານໍ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ໂຘຣຍ຺ຫຠາເວນ ປວຕ຺ຕິສພ຺ຠາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ‘‘ຉທ຺ວາຣາຘິປຕິ ຣາຊາ’’ຕິ (ຘຯ ປຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໑໓໑) ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມສຸ ປຎ຺ຎາ ປຘານາ ປຏິປກ຺ຂວິຘມນສ຺ສ ວິເສສໂຕ ຕທຘີນຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ມຄ຺ຄຘມ຺ເມ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ເອວ ປຐມໍ ຄຫິຕາຯ ອຍຎ຺ຈ ເນສໍ ວິສຍວເສນ ປວຕ຺ຕິເຠໂທ, ຕຖາ ຈ ປຎ຺ຎາປນວິຘີ ນ ເກວລໍ ເຖເຣເຫວ ທສ຺ສິໂຕ, ອປິຈ ໂຂ ຠຄວຕາປິ ທສ຺ສິໂຕຕິ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘປີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຍຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາ ນ ລພ຺ຠຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕວເສນ ປຸຈ຺ຉເນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິ ຍຖາ ‘‘ກິໍຈິຕ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ໑໓໒-໑໓໕)ຯ ຍຕ຺ຖ ປນ ປຎ຺ຎາ

ລພ຺ຠຕິ, ຕຕ຺ຖາປິ ຈິຕ຺ຕວເສນ ຐປນາ ໂຫຕິ ຍຖາ – ‘‘ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ສຓ຺ຐເປຕິ ສນ຺ນິສາເທຕິ ເອໂກທິໍ ກໂຣຕິ ສມາທຫຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໓໒), ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໑)ຯ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ໂລກິຍຘມ຺ເມສຸ ຈິຕ຺ຕວເສນ, ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ເມສຸ ປຎ຺ຎາວເສນ ໂຈທນໍ ພ຺ຍຕິເຣກມຸເຂນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ກຕມາ ເຕ ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຎາ ອຘິຄຕາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຍຠຸຍ຺ຍວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຖາ ຫິ ກຕ຺ຖຈິ ໂລກິຍຘມ຺ມາ ປຎ຺ຎາສີເສນປິ ນິທ຺ທິສີຍນ຺ຕິ – ‘‘ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິໂນ ກາມສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ຫານຠາຄິນີ ປຎ຺ຎາ’’ຕິອາທີສຸ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑)ຯ ສຎ຺ຎາສີເສນປິ – ‘‘ອຸທ຺ຘຸມາຕກສຎ຺ຎາຕິ ວາ ເສສຣູປາຣູປສຎ຺ຎາຕິ ວາ ອິເມ ຘມ຺ມາ ເອກຕ຺ຖາ, ອຸທາຫຸ ນານຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາຯ ອຏ຺ຐຯ ໔໕ຯປທຠາຊນິຍວຓ຺ຓນາ)ຯ ຕຖາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາປິ ກຕ຺ຖຈິ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ນິທ຺ທິສີຍນ຺ຕິ – ‘‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ’’ຕິ (ຘຯ ສຯ ໒໗໗), ຕຖາ ຜສ຺ສາທິສີເສນປິ – ‘‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຜສ຺ສໍ ຠາເວຕິ, ເວທນໍ ສຎ຺ຎໍ ເຈຕນໍ ຠາເວຕິ’’ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໒໗໗)ຯ

ຈຕູສຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ເຄສູຕິ ສປ຺ປຸຣິສເສວນາ, ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຏິປ຺ຕິຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄສ຺ສ ກາຣເຓສຸຯ ກາມໍ ເຈເຕສຸ ສຕິອາທໂຍປິ ຘມ຺ມາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາວ ເຕຫິ ວິນາ ເຕສໍ ອສມ຺ຠວໂຕ, ຕຖາປິ ເຈຕ຺ຖ ສທ຺ຘາ ວິເສສໂຕ ກິຈ຺ຈກາຣີຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສທ຺ໂຘ ເອວ ຫິ ສປ຺ປຸຣິເສ ປຍິຣຸປາສຕິ, ສທ຺ຘມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ໂຍນິໂສ ຈ ມນສິ ກໂຣຕິ, ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ຈ ອນຸຘມ຺ມໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອຕ຺ຖ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ທຏ຺ຐພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ອິມິນາ ນເຍນ ເສສິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸປິ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຈຕູສຸ ສມ຺ມປ຺ປຘາເນສູຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘສມ຺ມປ຺ປຘານຠາວນາຍຯ ຈຕູສຸ ສຕິປຏ຺ຐາເນສູຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ເຄສຸ ສທ຺ຘາ ວິຍ ສມ຺ມປ຺ປຘານຠາວນາຍ ວີຣິຍໍ ວິຍ ຈ ສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາຍ – ‘‘ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສ’’ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໓; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໐໖; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໙໒, ໔໐໗) ວຈນໂຕ ປຸພ຺ພຠາເຄ ກິຈ຺ຈໂຕ ສຕິ ອຘິກາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ສມາຘິກມ຺ມິກສ຺ສ ສມາຘິ, ‘‘ອຣິຍສຈ຺ຈຠາວນາ ປຎ຺ຎາຠາວນາ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາ ປຸພ຺ພຠາເຄ ອຘິກາ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຕິ ປາກໂຏຍມຕ຺ໂຖ, ອຘິຄມກ຺ຂເຓ ປນ ສມາຘິປຎ຺ຎານໍ ວິຍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ສທ຺ຘາທີນໍ ສມຣສຕາວ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາຯ ຕຖາ ຫິ ‘‘ເອຕ຺ຖ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເອຕ຺ຖຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍຯ ເອວນ຺ຕິ ຍໍ ຐານໍ, ຕໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕ຺ຕາຫີ ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ສວິສຍສ຺ມິໍເຍວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ເອວຯ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຘມ຺ມາ ກຖິຕາຕິ ໂລກິຍຘມ຺ມາ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາ ຈ ເຕນ ເຕນ ປວຕ຺ຕິວິເສເສນ ກຖິຕາຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສທ຺ຘາປຎ຺ຈເມສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ສຫ ປວຕ຺ຕມາເນສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິສເຍ ສທ຺ຘາທີນໍ ກິຈ຺ຈາຘິກຕາຍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ທຏ຺ຐພ຺ພຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ສພ຺ເພສໍຯ ເອວໍ ອຎ຺ເຎປິ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຘມ຺ມາ ຍຖາສກໍ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕິວິເສເສນ ໂພທິຕາຕິຯ

ອິທານິ ສທ຺ຘາທີນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຕິເຣກກິຈ຺ຈຕໍ ອຸປມາຍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຣິທໍ ອຸປມາສໍສນ຺ທນໍ ຣາຊປຎ຺ຈມາ ສຫາຍາ ວິຍ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈການິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິຯ ເນສໍ ກີຬນຕ຺ຖໍ ເອກຊ຺ຌໍ ວີຖິໂອຕຣຓໍ ວິຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອກຊ຺ຌໍ ວິປສ຺ສນາວີຖິໂອຕຣຓໍຯ ສຫາເຍສຸ ປຐມາທີນໍ ຍຖາສກເຄເຫວ ວິຈາຣຓາ ວິຍ ສທ຺ຘາທີນໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິອງ຺ຄາທີນິ ປຕ຺ວາ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຕາຯ ສຫາເຍສຸ ອິຕເຣສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕຸຓ຺ຫີຠາໂວ ວິຍ ເສສິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕທນ຺ວຍຕາຯ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພງ຺ຄມຠູຕສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ກິຈ຺ຈານຸຄຕຕາຯ ນ ຫີ ຕທາ ເຕສໍ ສສມ຺ຠາຣປຖວີອາທີສຸ ອາປາທີນໍ ວິຍ ກິຈ຺ຈໍ ປາກຏໍ ໂຫຕິ, ສທ຺ຘາທີນໍເຍວ ປນ ກິຈ຺ຈໍ ວິຠູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ ປຸເຣຕຣໍ ຕຖາປຈ຺ຈເຍຫິ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ອຠິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ວິປສ຺ສນາກມ຺ມິກສ຺ສ ຠາວນາ ວິເສສໂຕ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຣາຊານໍ ນິທສ຺ສນໍ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຕິ ຕິອາທິ ຍຖານິຄຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິຄມນໍຯ

ມຄ຺ຄວິຎ຺ຎາຓມ຺ປີຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄສຫຄຕໍ ອປ຺ຈຍຄາມິວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິຯ ຕເທວ ຕໍ ວິຊານາຕີຕິ ສຈ຺ຈຘມ຺ມໍ ‘‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍເນວ ວິຊານາຕີ ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄານຸກູລຕ຺ຕາ ຈຯ ຍໍ ວິຊານາຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຊານນປຊານນານິ ວິປສ຺ສນາຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນານິ ອຘິປ຺ເປຕານິ, ນ ‘‘ຍໍ ປຊານາຕີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິຍ ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນາຕິ ອາຫ ‘‘ຍໍ ສງ຺ຂາຣຄຕ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ຕເທວາຕິ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນຯ ເອກຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕາ ວິປສ຺ສນາຠາວໂຕ ຈ ສມານປຈ຺ຈເຍຫິ ສຫ ປວຕ຺ຕິກຕາ ເອກຸປ຺ປາທຕາ, ຕໂຕ ເອວ ເອກຊ຺ຌໍ ສເຫວ ນິຣຸຊ຺ຌນໍ ເອກນິໂຣຘຕາ, ເອກໍເຍວ ວຕ຺ຖຸໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິ ເອກວຕ຺ຖຸກຕາ, ເອກໍເຍວ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕິ ເອກາຣມ຺ມຓຕາຯ ເຫຕຸມ຺ຫິ ເຈຕໍ ກຣຓວຈນໍຯ ເຕນ ເອກຸປ຺ປາທາທີຕາຍ ສໍສຏ຺ຐຠາວໍ ສາເຘຕິຯ ອນວເສສປຣິຍາທານຎ຺ເຈຕໍ, ອິໂຕ ຕີຫິປິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓໍ ໂຫຕິເຍວຯ

ມຄ຺ຄປຎ຺ຎໍສນ຺ນາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສາ ຫິ ເອການ຺ຕໂຕ ຠາເວຕພ຺ພາ, ນ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍາ, ປຎ຺ຎາຍ ປນ ຠາເວຕພ຺ພຕາຍ

ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມາປີ ຕຄ຺ຄຕິກາວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ປນາ''ຕິອາທີ຺ ກິຎ຺ຈາປີ ວິປ຺ສ຺ສນາປຎ຺ຎາຍ ກາວນາວເສນ ປ຺ວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓມ຺ປີ ຕເຖວ ປ຺ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ປ຺ຣິຎ຺ເຍຍ຺ຍກາວານຕິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ປ຺ຣິຎ຺ເຍຍ຺ຍຕາ ວຸຕ຺ ຕາ຺ ເຕເນວາຫ – ''ຍມ຺ປີ ຕໍ ສມ຺ມຜ຺ກ຺ຕິລາຕໍ, ຕມ຺ປີ ຂຍສມ຺ມໍ ວຍສມ຺ມໍ ວິຣາຄສມ຺ມໍ ນິໂຣສສມ຺ມ''ນ຺ຕິ຺

໔໕໐຺ເອວໍ ສມ຺ເຕປີຕິ ເວທນາຕິ ເອວໍ ສາມຎ຺ຎຄ຺ຄຫເຕ ສຕິປີ຺ ເຕກູມິກສມ຺ມສນຈາຣເວທນາວາຕິ ກູມິຕ຺ຕຍປ຺ຣິຍາປນ຺ນາ, ຕໂຕ ເອວ ສມ຺ມສນຍາຕສ຺ສ ໂຄຈຣກູຕາ ເວທນາ ເອວ ອສິປ຺ເປຕາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸປກາຣາວຫາເວນ ເທສນາຍ ອາຣຫ຺ສຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຈຕ຺ໂຣໝນິຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖິການ''ນ຺ຕິອາທີ ຺ ເອສ ນໂຍ ປຎ຺ຎາຍປີ຺ ອີສ ສຸຂາທິສທ຺ທາ ຕ ທາຣມ຺ມຕວິສຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ເຕນ ສາເສຕຸໍ ''ຣູປຎ຺ຈ ທີ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ເອກນ຺ຕທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ເອກນ຺ເຕເນວ ອນິຜ຺ຖໍ, ຕໂຕ ເອວ ທຸກ຺ຂມຕາຍ ທຸກ຺ຂໍ຺ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາວເສນ ທຸກ຺ຂເວທນາຍ ອນຸປ຺ຕິຕໍ, ໂອຕິຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ຕິຕໍ, ທຸກ຺ຂາວກ຺ກນ຺ ຕໍ຺ ສຸເຂນ ອນວກ຺ກນ຺ຕໍ ອາວິສ຺ສາຕິ ໂຍຊນາ຺ ນຍິທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິທນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ຺ ສາຣຊເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ ສາຣາຄໍ ອຸປ຺ປາ ເທຍ຺ຍໍ຺ ສຸຂນ຺ຕິ ສກາວໂຕ ຈ ອິຜ຺ຖໍ຺ ສາຣາຄາ ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ພຫລຣາຄເຫຕຸ ຍຖາຣທໍ ທສທີປີ ສໍໂຍຊເນຫີ ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕີ຺ ສໍໂຍ ຄາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕຖາ ສໍຍຸຕ຺ຕຕາຍ ຕຕ຺ຫາສໍກິເລສາທິວເສນ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ວິພາສິຍນ຺ຕິ ອຸປຕາປີຍນ຺ຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ອິຜ຺ຖໍ, ອນິຜ຺ຖໍ, ມຊ຺ຊຕ຺ຕຎ຺ຈ ອາຣມ຺ມຕໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ສຸຂໍ, ທຸກ຺ຂໍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂນ຺ຕິ ກຖິຕໍ຺ ເອວໍ ອວິເສເສນ ປຎ຺ຈປີ ຂນ຺ເສ ສຸຂາທິອາຣມ຺ມຕາກາເວນ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເວທນາ ເອວ ສຸຂາທິອາຣມ຺ມຕາກາເວນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອປີຈາ''ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ປາກຕິກປ຺ຈຸຣຊນວເສນາຍໍ ກຖິຕາຕິ ກຕ຺ວາ ''ປຸ໌ຣິມໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ວິເສສລາກີ ປນ ອນາຄຕມ຺ປີ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອາຣມ຺ມຕໍ ກໂຣເຕວ຺ ວຸຕ຺ຕເມຕໍ ສຕິປຜ຺ຖານວຕ຺ຕນາຍໍ (ທີ຺ ນິ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໔຺໓໗໐; ມ຺ ນິ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໑຺ກຸລ)຺ ເວທນາຍ ທີ ອາຣມ຺ມຕໍ ເວທິຍນ຺ຕີຍາ ຕໍສມງຄີປ຺ຸຄ຺ຄໂລ ເວເທຕີຕິ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ຺

ສພ຺ພສຎ຺ຎາຍາຕິ ສພ຺ພາຍປີ ຈຕ຺ກູມິກສຎ຺ຎາຍ຺ ສພ຺ພຕ຺ຖກສຎ຺ຎາຍາຕິ ສພ຺ພສ຺ມີ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ປ຺ວຕ຺ຕນກສຎ຺ຎາຍ຺ ວຕ຺ ເຖ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ເທນ ວຕ຺ຕສາຕຸໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ ຺ ປາເປນ຺ໂຕຕິ ກາວນໍ ອຸປຈາຣໍ ວາ ອປ຺ປນໍ ວາ ອຸປເນນ຺ໂຕ຺ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຎ຺ຎາປີຕິ ''ນີລໍ ຣູປໍ, ຣູປາຣມ຺ມຕໍ ນີລ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຎ຺ຎາປີ຺

ອສພ຺ພສງຄາຫິກຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ເພສໍ ເວທນາສຎ຺ຎາວິຎ຺ຎາຓານໍ ອສງຄຫິຕຕ຺ຕາ຺ ຕກ຺ກຄຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕກນ຺ຕນກຕກ຺ກມ຺ຫີ, ສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນກຕກ຺ກມ຺ຫີ ວາ ເວຄນວເສນ ກ຺ຕໍ຺ ປ຺ຣິວຜ຺ຜກາທິຄຕນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕເວຄນປ຺ຣິວຜ຺ຜກາທິຄຕໍ຺ ວິສ຺ສຜ຺ຖຕ຺ຕາວ ນ ຄ ທີຕາ, ຍທຄ຺ເຄນ ປຎ຺ຎາ ວິຎ຺ຎາເຕນ ສທ຺ສີ ສມ຺ປໂຍຄໍ ລກາປີຕາ, ຕທຄ຺ເຄນ ເວທນາສຎ຺ຎາຫິປີ ສມ຺ປໂຍຄໍ ລກາປີຕາ ເອ ວາຕີ຺ ຕເທວ ສຎ຺ຊານາຕິ ສໍສຜ຺ຖກາວໂຕ຺

ສຎ຺ຊານາຕິ ວິຊານາຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ''ປຊານາຕີ''ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຊານນວເສນປີ ວິເສສສ຺ສ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ຺ ຊານາຕີຕິ ອຍໍ ສທ຺ໂທ ຈ ລທ຺ທໂຕເຍເວຕ຺ຖ ອວິເສໂສ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ວິເສສໂຕ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພ຺ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ທີ ສາຕູນໍ ເຕນ ອາຂ຺ຍາຕປ຺ເທນ ນາມປ຺ເທນ ຈ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອຸປສຄ຺ຄປ຺ທໍ ໂຊຕກາເວນ ວິເສເສຕິ, ນ ວາຈກາເວນ຺ ເຕນາຫ ''ຕສ຺ສປີ ຊານນຕ຺ເຖ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ''ຕິ ຺ ເອເຕນ ສຎ຺ຎາວິຎ຺ຎາຓປຎ຺ຎາປທານິ ອນ຺ໂຕຄສຊານນຕ຺ເຖ ຍຖາສກໍ ວິສິຜ຺ຖວິສເຍ ຈ ນິຜ຺ຖານີຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ເຕເນວາຫ ''ສຎ຺ຎາ ທີ''ຕິອາທີ຺ ສຎ຺ຊານນມຕ຺ຕເມວາຕິ ເອຕ຺ຖ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ ເຖນ ວິຊານນປຊານນາກາເຣ ນິວຕ຺ເຕຕິ, ເອວ-ສທ຺ເທນ ກທາຈິປີ ອິມິສ຺ສາ ເຕ ວິເສສາ ນຕ຺ເຖວາຕິ ອວສາເຣຕີ຺ ເຕເນວາຫ ''ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິອາທີ຺ ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎາຓກິຈ຺ຈມ຺ປີ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ສຎ຺ຎາ ກຸໂຕ ປຎ຺ຎາກິຈ຺ຈໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ''ລກ຺ຂຕປ຺ຜິເວສໍ ປາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ມຄ຺ຄປາຕຸກາວ''ນ຺ຕີ຺

ອາຣມ຺ມເຕ ປ຺ວຕ຺ຕມານໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ ນ ສຎ຺ຎາ ວິຍ ນີລປີຕາທິມຕ຺ຕສຎ຺ຊານນວເສນ ປ຺ວຕ຺ຕຕິ, ອຖ ໂຂ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎມ຺ປີ ຕາ ທີສໍ ວິເສສໍ ຊານນ຺ຕເມວ ປ຺ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ ''ວິຎ຺ຎາຓ''ນ຺ຕິອາທີ຺ ກຖໍ ປນ ວິຎ຺ຎາຕໍ ລກ຺ຂຕປ຺ຜິເວສໍ ປາເປຕີຕິ? ປຎ຺ຎາຍ ທສ຺ສິຕມຄ຺ເຄນ຺ ລກ຺ຂຕາຣມ຺ມຕິກວິປ຺ສ຺ສນາຍ ທີ ອເນກວາຣໍ ລກ຺ຂຕານີ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປ຺ວຕ຺ຕມານາຍ ປຄຸຕກາວໂຕ ປ຺ຣິຈຍວເສນ ຎາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນປີ ວິປ຺ສ຺ສນາ ສມ຺ກວຕິ, ຍຖາ ຕໍ ປຄຸຕສ຺ສ ຄນ຺ຖສ຺ສ ອຊ຺ຊຍເນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄຕາປີ ວາຣາ ນ ອຸປສາຣິຍນ຺ຕີ຺ ''ລກ຺ຂຕປ຺ຜິເວສ''ນ຺ຕິ ຈ ລກ຺ຂຕານໍ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕມຕ຺ຕໍ ສນ຺ສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປ຺ຜິວິຊ຺ຊນໍ຺ ອຸສ຺ສກ຺ກິຕ຺ວາຕິ ອຸທຍພ຺ພຍຎາຕາທິຎາຕປ຺ຜິປາຜິຍາ ອາຣກິຕ຺ວາ຺ ມຄ຺ຄປາຕຸກາວໍ ປາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ ອສມ຺ໂພສສກາວຕ຺ ຕາ຺ ອາຣມ຺ມຕມ຺ປີ ສຎ຺ຊານາຕິ ອວພຸຊ຺ຊນວເສເນວ, ນ ສຎ຺ຊານນມຕ຺ເຕນ຺ ຕຖາ ລກ຺ຂຕປ຺ຜິເວສມ຺ປີ ປາເປຕິ, ນ ວິຊາ

ນນມຕ຺ເຕນ, ອຕ຺ຕໂນ ປນ ອຄ຺ຄລາສາຂາຣເຕນ ອານຸກາເວນ ອຸສ຺ສກ຺ກິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປາຕຸກາວມ຺ປິ ປາເປຕິ ฯ

ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖຳ ອຸປ຺ມາຍ ວິກາເວຕຸ໌ ‘‘ຍຖາ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ຕຕ຺ຖ ອຊາຕພຸທ຺ຂີຕິ ອສລ຺ຊາຕພຸຍວຫາຣພຸທ຺ຂີ ฯ ອຸປ໌ໂກຄປຣິໂກຄນ຺ຕິ ອຸປ໌ໂກຄປຣິໂກຄາຣຫໍ, ອຸປ໌ໂກຄປຣິໂກຄວຕ຺ຖຸນ໌ ປຜິລາກໂຍຄ຺ຄນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ກູໂຜຕິ ກຫາປຕາປຕິຣູປໂກ ຕມ຺ພກໍສາທິມໂຍ ฯ ເວໂກຕິ ມຫາສາໂຣ ฯ ກຣໂຕຕິ ອຫ຺ຌສາໂຣ ฯ ສຕ຺ໂຫຕິ ມຸທຸຊາຕິໂກ ສມສາໂຣ ฯ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ ฯ ເຕນ ປາຫສາຣປໂຣປາຫສາຣອຫ຺ຌສາຣາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ฯ ຊານນ຺ໂຕ ຈ ປນ ນໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາປິ…ເປ… ອສຸກາຈຣິເຍນ ກໂຕຕິປີ ຊານາຕິ ຕຖາ ເຫຣລ຺ລິກຄນ຺ຖສ຺ສ ສຸຄ຺ຄຫີຕຕ຺ຕາ ฯ ເອວເມວນ຺ຕິອາທິ ອຸປ຺ມາສໍສນ຺ທນໍ ฯ ສລ຺ລາວິກາຄໍ ອກຕ຺ວາ ປີຕ຺ໜວ ເສເນວ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ຄຫຕໂຕ ທາຣກສ຺ສ ກຫາປຕາທສ຺ສນສທິສາ ວຸຕ຺ຕາ ฯ ຕຖາ ຫີ ສາ ຍຖາອຸປຜ຺ຄິຕວິສຍປທຜ຺ຖານາ ວຸຈ຺ຈຕິ ฯ ວິລ຺ລາຕໍ ອາຣມ຺ມເຕ ເອກຈ຺ຈວິເສສຄ຺ຄຫຕສມຕ຺ຖກາວໂຕ ຄາມິກປຸຣິສກຫາປຕາທສ຺ສນສທິສໍ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ປລ຺ລາ ປນ ອາຣມ຺ມເຕ ອນວເສສາວໂພຂໂຕ ເຫຣລ຺ລິກກຫາປຕາທສ຺ສນສທິສາ ວຸຕ຺ຕາ ฯ ເນສນ຺ຕິ ສລ຺ລາວິລ຺ລາຕປລ຺ລານໍ ฯ ວິເສໂສ ຕິ ສກາວວິເສໂສ ฯ ທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ໂຊ ປກຕິປລ຺ລາຍ ฯ ອິມິນາວ ເນສໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມຕໍ ທສ຺ເສຕິ ฯ

ເອກາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕມານານນ຺ຕິ ເອກສ຺ມິເຍວ ອາຣມ຺ມເຕ ປວຕ຺ຕມານານໍ ฯ ເຕນ ອກິນ຺ນວິສຍາກິນ຺ນກາລຕາທສ຺ສເນນ ອ ວິນິພ຺ໂກຄວຸຕ຺ຕິຕໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ທຸປ຺ປຜິວິຊ຺ຊຕໍເຍວ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິ ฯ ວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ອສງ຺ກຣໂຕ ຄປນໍ ฯ ອຍໍ ຜສ຺ໂສ…ເປ… ອິທໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ฯ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ວາ ອາທິອຕ຺ໂຖ ฯ ເຕນ ເສສຂມ຺ມານມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຜ຺ຄພ຺ໂພ ฯ ອິທນ຺ຕິ ອຣູປີນໍ ຂມ຺ມານໍ ວວຕ຺ຖານກຣຕໍ ฯ ຕໂຕຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຕິລເຕລາທີອຸທ຺ຂຣຕໍ, ຕໂຕ ฯ ຍທິ ທຸກ຺ກຣຕຣໍ, ກຖໍ ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ກຄວາ ປນາ’’ຕິອາທີ ฯ

໔໔໑ ฯນິສ຺ສເຜນາຕິ ນິກ຺ຂນ຺ເຕນ ອຕໍສມ຺ພນ຺ເຂນ ฯ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ເຕນາຕິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕສທິເສນ ປຈ຺ຈຍກາວານຸປຄມເນນ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນສມ຺ພນ຺ຂາກາວໂຕ ฯ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ ອປາທານທີປນໂຕ ฯ ກຣຕວຈນໍ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ຖທີປນໂຕ ฯ ກາມາວຈຣມໂນ ວິລ຺ລາຕໍ ນ ນິຍມໂຕ ‘‘ອິທໍ ນາມ ປລ຺ຈທ຺ວາຣິກາສມ຺ພນ຺ຂາ’’ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ, ຣູປາວຈຣວິລ຺ລາຕໍ ປນ ນ ຕຖາຕິ, ຕສ຺ເສວ ປລ຺ຈທີ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍທີ ນິສ຺ສຜຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານຈິຕ຺ເຕນາ’’ຕິ ฯ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານຄ຺ຄຫຕໍ ຕສ຺ເສວ ອຣູປາວຈຣສ຺ສ ປທຜ຺ຖານກາວໂຕ ฯ ປຣິສຸທ຺ເຂນາຕິ ວິເສສໂຕ ອສໍກິເລສິກຕ຺ຕາວ ฯ ຕລ຺ຫີ ວິຄຕູປກ຺ກິເລສຕາຍ ວິເສສໂຕ ປຣິສຸທ຺ຂໍ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ນິຣຸປກ຺ກິເລເສນາ’’ຕິ ฯ ຊານິຕພ຺ພໍ ເນຍ຺ຍໍ, ສປ໌ຣສນ຺ຕາເນສຸ ອິທໍ ອຕິສຍໍ ຊານິຕພ຺ພໂຕ ພຸຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ໂພເຂຕພ຺ພໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ເນຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ກາ ໂຫຕິ ฯ ເອຕ຺ຖ ກິຕສ຺ສ ຫີ ສາ ອິຊ຺ຊຕິ’’ຕິ ฯ ປາຜິເຍກ຺ກນ຺ຕິ ວິສໍ ວິສໍ, ອນຸປທຂມ຺ມວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ອກິນິເວສາກາວໂຕຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວສສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕ ฯ ກລາປໂຕ ນຍໂຕຕິ ກລາປສມ຺ມສນສງ຺ຂາຕໂຕ ນຍວິປ຺ສ຺ສນໂຕ ฯ ກິກ຺ຂຸໂນຕິ ສາວກສ຺ສ ฯ ສາວກສ຺ເສວ ຫີ ຕຕ຺ຣ ອນຸປທຂມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນາ ນ ສມ຺ກວຕິ, ນ ສຕ຺ຖຸ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທີ ฯ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີຕິ ຕປ຺ປຜິພທ຺ຂອນ຺ທຣາຄປ຺ປຫາເນນ ປຊ຺ຫຕິ ฯ

ຫຕ຺ຖຄຕຕ຺ຕາຕິ ຫຕ຺ຖຄຕສທິສຕ຺ຕາ, ອາສນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ຍທາ ຫີ ໂລກນາໂຖ ໂພຂິມູເລ ອປ໌ຣາຊິຕປລ຺ລງ຺ເກ ນິສິນ຺ໂນ – ‘‘ກິຈ຺ຂໍ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທິນາ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໔໗໔ກ; ສໍ ฯ ນິ ฯ ໔໗໔, ໑໐) ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ວິປ຺ສ຺ສນາກິນິເວສໍ ກຕ຺ວາ ອຂິຄນ຺ຕພ຺ພສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕານຸຣູປໍ ຈຕ຺ຕຶສໂກຜິສຫສ຺ສມຸເຂນ ມຫາວຊິຣລາຕໍ ນາມ ມຫາໂພຂິສຕ຺ຕສມ຺ມສນໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອເນກາກາຣສມາປຕ຺ຕິຂມ຺ມສມ຺ມສເນ ອນຸປທເມວ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນຂມ຺ເມປິ ອປ໌ຣາປຣໍ ສມ຺ມສິ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ກຄວາ ປນາ’’ຕິອາທີ ฯ ປໂຣປລ຺ລາສາຕິ ທ຺ເວປລ຺ລາສໍ ฯ ກາມລ຺ເຈຕ຺ຖ ເກຈິ ຂມ຺ມາ ເວທນາທໂຍ ຜສ຺ສປລ຺ຈມກາ ທີສຸ ວຸຕ຺ຕາປິ ຊານໂກຍ຺ຄາສາທີສຸປິ ສງ຺ຄຫີຕາ, ຕໍຕໍປຈ຺ຈຍກາວວິສິຜ຺ເຖນ ປນ ອຕ຺ຖວິເສເສນ ຂມ຺ມນ຺ຕຣານິ ວິຍ ໂຫນ຺ຕິຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ฯ ຕຖາ ຫີ ໂລກຸຕ຺ຕຣຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທສຸ ນວິນ຺ທ຺ຣິຍຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ฯ ອງ຺ຄຸທ຺ຂາເຣນາຕິ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ກມານຊານງ຺ຄ ໂພຊ຺ຊງ຺ຄມຄ຺ຄງ຺ຄານໍ ອຸທ຺ຂຣເຕນ ฯ ອງ຺ຄ-ສທ຺ໂທ ວາ ໂກຍ຺ຄາສປຣິຍາໂຍ, ຕສ຺ມາ ອງ຺ຄຸທ຺ຂາເຣນາຕິ ຜສ຺ສປລ຺ຈມກາທິ ໂກຍ຺ຄາສານໍ ສມຸທ຺ຂຣເຕນ ฯ ຍາວຕາ ສລ຺ລາສມາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ຍຕ຺ຕກາ ສລ຺ລາສຫຄຕາ ຊານສມາປຕ຺ຕິໂຍ, ຕາຫິ ວຸຜ຺ຖາຍ ອຂິຄນ຺ຂພ຺ພຕ຺ຕາ ຕາວຕິກາ ເວເນຍ຺ຍານໍ ອລ຺ລາປຜິເວໂຂ ອຣຫຕ຺ຕສມຂິຄໂມ ฯ

ທສ຺ສນປຣິຕາຍກຜ຺ເຖນາຕິ ອນ຺ຂສ຺ສ ຍຜ຺ຖິໂກຜິ ຄເຫຕ຺ວາ ມຄ຺ຄເທສໂກ ວິຍ ຂມ຺ມານໍ ຍຖາສກາວທສ຺ສນສງ຺ຂາເຕນ ປຣິຕາຍກກາເວນ ฯ ຍຖາ ວາ ໂສ ຕສ຺ສ ຈກ຺ຂຸກູໂຕ, ເອວໍ ສຕ຺ຕານໍ ປລ຺ລາ ฯ ເຕນາຫ ‘‘ຈກ຺ຂຸກູຕາຍ ປລ຺ລາຍາ’’ຕິ ฯ ສ

ມາຘິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປຸຌ຺ຌາ ສມາຘິປຸຌ຺ຌາ. ສມາຘິ ເຈຕ຺ຖ ອາຣຸປ຺ປສມາຘີຕິ ວທນ຺ຕິ, ສມ຺ມສມປໂຍໂຄ ປນ ໂກຈິ ຊານສມາຘີຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ. ວິປສ຺ສນາພູຕາ ປຸຌ຺ຌາ ວິປສ຺ສນາປຸຌ຺ຌາ. ສມາຘິປຸຌ຺ຌາຍ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ກິຈ຺ຈໂຕ ປຊານາຕິ, ''ສມາຫິໂຕ ຍຖາພູຕໍ ປຊານາຕີ''ຕິ ປນ ວຈນໂຕ (ສໍ. ນິ. ໓.໕; ໔.໙໙-໑໐໐; ໓.໕.໑໐໗໑-໑໐໗໘; ເນຕ຺ຕິ. ໔໐; ມິ. ປ. ໒.໑.໑໔) ອສມ຺ໂມຫໂຕ ປຊານາຕິ. ຕຕ຺ຖ ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ໂຄຈຣຊ຺ຊຕ຺ເຕ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕກິຈ຺ຈໂຕ. ອສມ຺ໂມຫໂຕຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕທມ຺ເມສຸ ສມ຺ໂມຫວິທມນໂຕ ຍຖາ ປີຕິປຏິສໍເວທນາທີສຸ. ກິມຕ຺ຖິຍາຕິ ກີປໂຍຊນາຕິ ອາຫ ''ໂກ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ອພິຌ຺ເຌຍ຺ເຍ ທມ຺ເມຕິ ຍາຖາວສຣສລກ຺ຂຓາວໂພທວເສນ ອພິມຸຂໍ ເຌຍ຺ເຍ ຊານິຕພ຺ເພ ຂນ຺ທາຍຕນາທີທມ຺ເມ. ອພິຊານາຕີຕິ ສລກ຺ຂຓໂຕ ສາມຌ຺ຌລກ຺ຂຓໂຕ ຈ ອພິມຸຂໍ ອວິຣຊ຺ຊນວເສນ ຊານາຕິ. ເອເຕນ ຌາຕປຣິຌ຺ຌາພ຺ຍາປາຣມາຫ. ປຣິຌ຺ເຌຍ຺ເຍຕິ ອນິຈ຺ຈາຕິປີ ທຸກ຺ຂາຕິປີ ອນຕ຺ຕາຕິປີ ປຣິຈ຺ຆິຊ຺ຊ ຊານິຕພ຺ເພ. ປຣິຊານາຕີຕິ ''ຍໍ ກິຌ຺ຈິ ຣູປໍ…ເປ… ອນິຈ຺ຈໍ ຂຍຏ຺ເຐນາ''ຕິອາທິນາ (ປຏິ. ມ. ໑.໔໘) ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊານາຕິ. ອິມິນາ ຕີຣຓປຣິຌ຺ຌາພ຺ຍາປາຣມາຫ. ປຫາຕພ຺ເພ ທມ຺ເມຕິ ນິຈ຺ຈສຌ຺ຌາທິເກ ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄວຊ຺ຊາ ສພ຺ເພ ປາປທມ຺ເມ. ປຊຫຕິ ປກຏ຺ຐໂຕ ຊຫຕິ, ວິກ຺ຂມ຺ເພຕິ ເຈວ ສມຸຈ຺ຆິນ຺ທຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິມິນາ ປຫານປຣິຌ຺ຌາພ຺ຍາປາຣມາຫ. ສາ ປເນສາ ປຸຌ຺ຌາ ໂລກິຍາປີ ຕິປ຺ປກາຣາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາປີ, ຕາສໍ ວິເສສໍ ສຍເມວາຫ. ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ອພິຊານນວເສນ ອາຣມ຺ມຕກິຈ຺ຈໂຕ. ອສມ຺ໂມຫໂຕຕິ ຍຖາພລໍ ອພິຌ຺ເຌຍ຺ຍາທີສຸ ສມ຺ໂມຫວິທມນໂຕ. ນິພ຺ພານມາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນໂຕ ອພິຌ຺ເຌຍ຺ຍາທີສຸ ວິຄຕສມ຺ໂມຫໂຕ ເອວາຕິ ອາຫ ''ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ອສມ຺ໂມຫໂຕ''ຕິ.

໔໕໔. ກມ຺ມສ຺ສກຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ຈ ວຏ຺ຏນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ອິທ ນາຘິປ຺ເປຕາ, ວິວຏ຺ຏກຖາ ເຫສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ວິປສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈາ''ຕິ. ປຣໂຕ ໂຄໂສຕິ ປຣໂຕ ສຕ຺ຖຸໂຕ, ສາວກໂຕ ວາ ລພ຺ກມາໂນ ທມ຺ມໂຄໂສ. ເຕນາຫ ''ສປ຺ປາຍທມ຺ມສ຺ສວນ''ນ຺ຕິ. ຕຌ຺ຫິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ ກວິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ນ ໂຍ ໂກຈິ ປຣໂຕໂຄໂສ. ອຸປາຍມນສິກາໂຣຕິ ເຍນ ນາມຣູປປຣິຄ຺ຄຫາທີ ສິຊ຺ຊຕິ, ຕາທິໂສ ປຖມນສິກາໂຣ. ອຍຌ຺ຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ນິຍມປກ຺ຂິໂກ, ນ ສພ຺ພສໍຄາຫໂກຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທານໍ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ. ໂຍນິໂສມນສິກາຣສ຺ມີເຍວາຕິ ອວທາຣເຓນ ປຣໂຕໂຄສເມວ ນິວຕ຺ເຕຕິ, ນ ປທຏ຺ຐານວິເສສໍ ປຏິໂຍຄີນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຕ຺ຕາ ເອວ-ສທ຺ທສ຺ສ.

ລທ຺ທຸປກາຣາຕິ (ອ. ນິ. ຏີ. ໓.໕.໒໕) ຍຖາຣຫໍ ນິສ຺ສຍາທິວເສນ ລທ຺ທປຈ຺ຈຍາ. ວິປສ຺ສນາສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ອນຸຄ຺ຄຫິຕາກາເວນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສຸ ຈ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ, ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ຫິ ວິຘີ, ປຏິເສໂທ ວາ. ອຄ຺ຄຜລສມາຘິມ຺ຫິ ຕປ຺ປຣິກ຺ຂາຣທມ຺ເມສຸເຍວ ຈ ເກວໂລ ເຈໂຕປຣິຍາໂຍ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐີຕິ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ຜລກ຺ຂເຓຕິ ອນນ຺ຕເຣ ກາລນ຺ຕເຣ ຈາຕິ ທຸວິເທ ຜລກ຺ຂເຓ. ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ທິວເສນ ສພ຺ພສໍກິເລເສຫິ ເຈໂຕ ວິມຸຈ຺ຈຕິ ເອຕາຍາຕິ ເຈໂຕ ວິມຸຕ຺ຕິ, ອຄ຺ຄຜລປຸຌ຺ຌໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ຜລທມ຺ມາ. ເຕນາຫ ''ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ຜລໍ ອສ຺ສາຕິ. ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕໍ ຜລໍ ອານິສໍໂສ''ຕິ, ສພ຺ພສໍກິເລເສຫິ ເຈຕໂສ ວິມຸຈ຺ຈນສງ຺ຂາຕໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ກນສຌ຺ຌິຕໍ ປຫານໍ ຜລໍ ອານິສໍໂສ ຈາຕິ ໂຍຊນາ. ອິທ ຈ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ-ສທ຺ເທນ ປຫານມຕ຺ຕໍ ຄຫິຕໍ, ປຸພ຺ເພ ປຫາຍກທມ຺ມາ, ອຌ຺ຌຖາ ຜລທມ຺ມາ ເອວ ອານິສໍໂສຕິ ຄຍ຺ຫມາເນ ປຸນວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ສິຍາ.

ປຸຌ຺ຌາວິມຸຕ຺ຕິຜລານິສໍສາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອວເມວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສມ຺ມາວາຈາກມ຺ມນ຺ຕາຊີວາ ສີລສກາວຕ຺ຕາ ວິເສສໂຕ ສມາຘິສ຺ສ ອຸປກາຣາ, ຕຖາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ຊານສກາວຕ຺ຕາ. ຕຖາ ຫິ ໂສ ''ອປ຺ປນາ''ຕິ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ. ສມ຺ມາສຕິສມ຺ມາວາຍາມາ ປນ ສມາຘິປກ຺ຂິຍາ ເອວາຕິ ອາຫ ''ອວເສສາ ທມ຺ມາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພາ''ຕິ. ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິສີລນ຺ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄມສ຺ສ ປທຏ຺ຐານພູຕໍ ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ທິສີລໍ. ສຸຕາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິອາໂຣຈນວເສນ ສທ຺ ກຖນໍ ສໍກຖາ, ສໍກຖາວ ສາກຈ຺ຆາ. ອິທ ປນ ກມ຺ມຏ຺ຐານປຏິພທ຺ທາຕິ ອາຫ ''ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ…ເປ… ກຖາ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມຏ຺ຐານສ຺ສ ເອກວາຣໍ ວີຖິຍາ ອປ຺ປຏິປ຺ຊ຺ຊນໍ ຂລນໍ, ອເນກວາຣໍ ປກ຺ຂລນໍ, ຕທຸກຍສ຺ສ ວິຈ຺ເຆທນີກຖາ ຂລນປກ຺ຂລນເຆທນກຖາ. ປູເຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ວິວຏ຺ຏນິສ຺ສິຕໍ ກຕ຺ວາ ປາເລນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣູເຫນ຺ຕສ຺ສ ຈ. ສຸຓນ຺ຕສ຺ສາຕິ ''ຍຖາອຸຄ຺ຄຫິຕກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຜາຕີ ຄມິສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວໍ ສຸຓນ຺ຕສ຺ສ. ເຕເນວ ຫິ ''ສປ຺ປາຍທມ຺ມສ຺ສວນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ກາວນານຸໂຍຄກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ.

ປຌ຺ຈສຸປີ ຖາເນສຸ ອນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖໂຊຕໂນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ເອວຌ຺ຫິ ''ຍຖາ ຫີ''ຕິອາທິນາ ວຸຈ຺ຈມານາ ອຸມ຺ພຸປມາ ຈ ຍຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ. ອຸທກໂກຏ຺ຐກນ຺ຕິ ອາລວາລໍ. ຖິຣໍ ກຕ຺ວາ ພນ຺ທຕີຕິ ອສິຖິລໍ ທລ຺ຫໍ ນາຕິມຫນ຺ຕໍ ນາຕິຂຸທ຺ທກໍ ກຕ຺ວາ ໂຍເຊຕິ. ຖິຣໍ ກໂຣຕີຕິ ອຸທກາສິຌ຺ຈນກາເລ ຕໂຕ ຕໂຕ ວິສ຺ສຣິຕ຺ວາ ອຸທກສ຺ສ ອນິກ຺ຂມນຕ຺ຖໍ ອາລວາລໍ ຖິຣຕຣໍ ກໂຣຕິ. ສຸກ຺ຂທຕ຺ໜໂກຕິ

ຕສ຺ເສວ ອນ຺ພຄຈ຺ຉກສ຺ສ ສຸກ຺ຂ ສາຂາສິສໂກ. ກິປີລ຺ລິກປ຺ໂຍຕິ ຕມ຺ພກິປີລ຺ລິກກຸຍຊໍ. ຂຄິຕ຺ຕິນ຺ຕິ ກຸທາລໍ. ໂກຍ຺ຄກພນ຺ຆນ໌ ວິຍ ສີລໍ ສມ຺ມາທິຍ຺ຄິຍາ ວຑ຺ຒນຸປາຍສ຺ສ ມູລກາວໂຕ. ອຸທກສິຍ຺ຈນໍ ວິຍ ຆມ຺ມສ຺ສວນໍ ກາວນາຍ ປຣິພ຺ຣູໜນໂຕ. ມຣິຍາທາຍ ຖິຣກາວກຣຕໍ ວິຍ ສມໂຖ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາວນາຆິຍ຺ຄານາຍ ສີລມຣິຍາທາຍ ທລ຺ຫກາວາປາທນໂຕ. ສມາທິຕສ຺ສ ຫິ ສີລໍ ຖິຣຕຣໍ ໂຫຕິ. ສມີເປ ວລ຺ລິອາທີນໍ ຫຣຕໍ ວິຍ ກມ຺ມຍ຺ຄາເນ ຂລນປກ຺ຂລນຈ຺ເຉທນໍ ອິຊ຺ຊິຕພ຺ພກາວນາຍ ວິພນ຺ຆາປນຍນໂຕ. ມູລຂຕນໍ ວິຍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອນຸປສ຺ສນານໍ ກາວນາ ຕສ຺ສາ ວິພນ຺ຆສ຺ສ ມູລການໍ ຕຕ຺ຫາມານທິຍ຺ຄີນໍ ປລິຂຕນໂຕ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ສຸປຣິສຸທ຺ຆສີລສ຺ສ ກມ຺ມຍ຺ຄານໍ ອນຸຍຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ສປ຺ປາຍຆມ຺ມສ຺ສວນໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຕໂຕ ຍຖາສຸເຕ ອຕ຺ເຖ ສາກຈ຺ຉາສມາປຊ຺ຊນໍ, ຕໂຕ ກມ຺ມຍ຺ຄານວິໂສຆເນນ ສມຖນິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ຕໂຕ ສມາທິຕສ຺ສ ອາຣທ຺ຆວິປສ຺ສກສ຺ສ ວິປສ຺ສນາປາຣິປູຣີ. ປຣິປຸຕ຺ຕວິປສ຺ສໂນ ມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຍ຺ຄີ ປຣິພ຺ຣູເຫຕິຕິ ເອວເມເຕສໍ ອງຄານໍ ປຣມ຺ປຣາຍ ສມ຺ມຸຂາ ຈ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ໜນໂຕ ອຍ ມານຸປຸພ຺ພີ ກຖິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

໘໕໓.ອິຆ ກິ ປ຺ຈ຺ຉຕີຕິ ອິຆ ເອວໍ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ ປາປີຕາຍ ເທສນາຍ "ກຕິ ປນາວຸໂສ, ກວາ"ຕິ ກວໍ ປ຺ຈ຺ຉນ຺ໂຕ ກີທິສໍ ອນຸສນ຺ຆີ ອຸປາທາຍ ປ຺ຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕເນວ ຫີ "ມູລເມວ ຄໂຕ ອນຸສນ຺ຆີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອຆິປ຺ປາຍໍ ປກາເສນ຺ໂຕ "ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍ"ຕິອາທິມາຫ. ທຸປ຺ປຍ຺ໂຍຕິ ຫີ ອິຆ ອປ຺ປຜິວິທ຺ຆສຈ຺ໂຈ ອຆິປ຺ເປໂຕ, ນ ຊລ຺ໂຂ ເອວ. ກາມກໂວຕິອາທີສຸ ກມ຺ໂມປປຕ຺ຕິເກທໂຕ ທຸວິໂຄປີ ກໂວ ອຆິປ຺ເປໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ກາມກວູປຄໍ ກມ຺ມ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວິສຸທ຺ຆິມຄ຺ຄເຕຕໍສໍວຕ຺ຕນາຍໍ (ວິສຸທ຺ຆິ. ໒.໖໘໗; ວິສຸທ຺ຆິ. ມຫາຏີ. ໒.໖໘໖-໖໘໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ. ປຸນພ຺ກວສ຺ສາຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອປຣາປຣໍ ກວນໂຕ ຊາຍນໂຕ ປຸນພ຺ກໂວຕິ ລທ຺ຆນາມສ຺ສ ວຍ຺ຍປພນ຺ຆສ຺ສ. ເຕນາຫ "ອິຆ ວຍ຺ຍໍ ປ຺ຈ຺ຉິສ຺ສາມີ"ຕິ. ອກິນິພ຺ພຕ຺ຕິຕິ ກວໂຍນິຄຕິອາທິວເສນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ຕຫິ ຕຫິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ກວາທິເກ. ອກິນນ຺ທນາຕິ ຕຕ຺ຫາອກິນນ຺ທນເຫຕຸ. ຄມນາຄມນໍ ໂຫຕິຕິອາທີນາ ກວາທີສຸ ສຕ຺ຕານໍ ອປຣາປຣໍ ຈຸຕິປຜິສນ຺ຆີໂຍ ທສ຺ເສຕິ. ຂຍນິໂຣຆເນນາຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕຂຍສງ຺ຂາເຕນ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣເຆນ. ອຸກຍເມຕໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ປຫານາກິສມຍກາວນາກິສມຍານໍ ອຈ຺ຈາສນ຺ນກາລຕ຺ຕາ. ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ຕໍ ເຫຕຸຜລຆມ຺ມູປຈາຣວເສນ. ຍຖາ ຫິ ປທີປ຺ຊ຺ຊລນເຫຕຸໂກ ອນ຺ຆການວິຄໂມ, ເອວໍ ວິຊ຺ຊຸປ຺ປາທເຫຕຸໂກ ອວິຊ຺ຊານິໂຣໂຆ, ເຫຕຸຜລຆມ຺ມາ ຈ ສມານກາລາປີ ປຸພ຺ພາປຣກາລາ ວິຍ ໂວຫຣີຍນ຺ຕິ ຍຖາ – "ຈກ຺ຂຸຍ຺ຈ ປຜິຈ຺ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຕ"ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໐໔, ໔໐໐; ມ. ນິ. ໓.໔໒໐, ໔໒໕, ໔໒໖; ສໍ. ນິ. ໒.໔໓-໔໕; ໒.໔.໖໐; ກຖາ. ໔໖໕, ໔໖໗) ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນກິຣິຍາ. ຄມນໍ ອຸປຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ອິຆ ກາມກເວ ປຣິນິພ຺ພາເນນ. ອາຄມນໍ ອຸປຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ຕຕ຺ຖ ຣູປາຣູເປສຸ ປຣິນິພ຺ພາເນນ. ຄມນາຄມນໍ ອຸປຈ຺ຉິຊ຺ຊຕິ ສພ຺ພໂສ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອກາວໂຕ.

໘໕໔. ວິວຍ຺ຍກຖາຍ ປຣໂຕ ໂຊຕິຕໍ ປຄມໍ ຊານໍ ວິວຍ຺ຍໍ ປຕ຺ວາ ກິຕສ຺ສ ອຸກ຺ກຍ຺ຄນິທ຺ເທເສນ ອຸກໂຕກາຄວິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິໂຣຆສາຆກໍ ວິກາວິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ກຕມໍ ປນາວຸໂສຕິ ອິຆ ກິ ປ຺ຈ຺ຉຕີ"ຕິອາທິ. ຕຖາ ຫິ ອນນ຺ຕຣໍ ນິໂຣຆສມາປຊ຺ຊນເກນ ກິກ຺ຂຸນາ ຊານິຕພ຺ພານິ ປຄມສ຺ສ ຊານສ຺ສ ສມ຺ປໂຍຄປຫານງ຺ຄານິ ປ຺ຈ຺ຉິຕານິ. ອງ຺ຄວວຕ຺ຖານນ຺ຕິ ຊານງ຺ຄວວຕ຺ຖານໍ. ໂກຍ຺ຄາສປຣິຈ຺ເຉໂທຕິ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ກມານຜສ຺ສປຍ຺ຈມກາທີຆມ຺ມໂກຍ຺ຄາສປຣິຈ຺ເຉໂທ ຊານິຕພ຺ໂພ. ອິມສ຺ມີ ຊາເນ ເອຕ຺ຕກາ ຆມ຺ມາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຕກາ ນິໂຣຆິຕາຕິ ຊານິຕພ຺ພໍ. ອຸປກາຣານຸປກາຣານິ ອງ຺ຄານີຕິ ນິໂຣຆສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຸປກາຣານິ ຈ ອນຸປກາຣານິ ຈ ອງ຺ຄານິ. ນິໂຣຆສມາປຕ຺ຕິຍາ ຫິ ໂສລສຫິ ຍາຕຈຣິຍາຫິ ນວຫິ ສມາຆິຈຣິຍາຫິ ຈ ປຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຕໍ ຕໍຍາຕສ຺ສ ສມາຆິຈຣິຍາຫິ ສມຕິກ຺ກມິຕພ຺ພາ ຆມ຺ມາ ອນຸປກາຣງ຺ຄານິ, ສມຕິກ຺ກມກາ ອຸປກາຣງ຺ຄານິ. ເຕສຍ຺ຫິ ວເສນ ຍຖານຸປຸພ຺ພໍ ອຸປສນ຺ຕຸປສນ຺ຕໂອລຸອາຣິກກາວາຍ ກວຄ຺ຄສມາປຕ຺ຕິຍາ ສງ຺ຂາຣາວເສສສຸຂຸມຕໍ ປຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນໍ ກາລໍ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອປ຺ປວຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ. ຕສ຺ສາຕິ ນິໂຣຆສ຺ສ. ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍສທິສໍ. ນ ຫິ ນິໂຣຆສ຺ສ ໂກຈິ ຆມ຺ໂມ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈໂຍ ນາມ ອຕ຺ຖິ. ຍຍ຺ຫິ ຕທາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ຕຖາ ນິຣຸຊ຺ຊນໍ, ຕໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣເຫຕຸກາຍ ເນວສຍ຺ຍານາສຍ຺ຍາຍຕນສມາປຕ຺ຕິຍາ ອໂຫສີຕິ ສາ ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈໂຍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຉ ສມາປຕ຺ຕິໂຍຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ ວຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຜກສໍວຕ຺ຕນາຕິ ກຕ຺ວາ. "ສຕ຺ຕ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ"ຕິ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຍ຺ຍຖາ ອິທໍ "ຈຕຸຣງ຺ຄິກ"ນ຺ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ນຍໍ ວາ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ອາທິອນ຺ຕທສ຺ສນວເສນ ນຍທສ຺ສນໍ ກຕ຺ວາ.

໘໕໕. ເອວໍ ນິໂຣຆສ຺ສ ປາທກໍ ວິກາເວຕ຺ວາ ອິທານິ ອນ຺ໂຕນິໂຣເຆ ອນຸປພນ຺ຆກາວໂຕ ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ປສາທານໍ ປຈ຺ຈຍປ຺ຈ຺ຉເນ ປຄມໍ ຕາວ ເຕ ສຣູປໂຕ ອາເວຕິກໂຕ ອາເວຕິກວິສຍໂຕ ປຜິສ຺ສຣຕໂຕ ຈ ປ຺ຈ຺ຉນວເສນ ປາລຸອິ ປວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ວິຍ຺ຍາຕນິສ຺ສເຍ ປຍ຺ຈ ປສາເທ ປ຺ຈ຺ຉນ຺ໂຕ"ຕິ ອາຫ. ໂຄຈຣວິສຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາມໍ ຕພ຺ພຫຸລຈາຣີຕາເປກ຺ຂໍ ໂຄຈຣຄ຺ຄຫຕໍ, ອນຍ຺ຍຕ຺ຖກາວາເປກ຺ຂໍ ວິສຍຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖວ ໂຄຈຣວິສຍກາວານໍ ວິເສໂສ, ວິວຣີຍມານໍ ປນ ອຸກຍມ຺ປີ

ອາຣມ຺ມຓສກາວເນວາຕິ ອາຫ "ໂຄຈຣກູຕໍ ວິສຍ"ນ຺ຕິ. ເອເກາກສ຺ສາຕິ ເອໂກ ເອກສ຺ສ, ອຍ຺ໂຍ ອຍ຺ຍສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຍ຺ຍຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ເອກ-ສທ຺ໂທ "ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວຫນ຺ຕີ"ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໔໗) ວິຍ. ສເຈ ຫີຕິອາທີ ອກູຕປຣິກປ຺ປນວຈນ ເມຕໍ. ຕຕ຺ຖ ສໂມຘາເນຕ຺ວາຕີ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ. ວິນາປີ ມ຺ເຂນາຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖສລ຺ລາປີກນິທສ຺ສນໍ ນາມ ທສ຺ເສຕິ. ຍຖາ ວິຍ຺ຍາຓາຘິຍ຺ກຶຕເມວ ຈກ຺ຂຸ ຣູປໍ ປສ຺ສຕິ, ນ ເກວລໍ, ເອວໍ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສຍເມວ ວິຍ຺ຍາຓໍ ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ນ ອິຕຣນ຺ຕີ ອາຫ "ຈກ຺ຂຸປສາເທ ອຸປເນຫີ"ຕິ. ເຕນ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ສໍຫຈ຺ຈກາຣິຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ຍທິ ວາ ນີລໍ ຍທິ ວາ ປີຕກນ຺ຕີ ອິທໍ ນີລປີຕາ ທີສກາວຊານນມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ. ນີລໍ ປີຕກນ຺ຕີ ປຊານນໍ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ນຕ຺ເຖວ ອວິກປ຺ປກາວໂຕ. ເອເຕສໍ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓາທີນໍ. ນິສ຺ສຍສີເສນ ນິສ຺ສິຕປ຺ຈ຺ຉາ ເທສາ, ເອວຍ຺ຫິ ວິສຍານ຺ກວນໂຈທນາ ສມຕ຺ຖິຕາ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ "ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓໍ ຫີ"ຕິອາທີ. ຍຖາສກໍ ວິສຍໍ ຣຊ຺ຊນາທິວເສນ ອນ຺ກວິຕ຺ວໍ ອສມຕ຺ຖານິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓາທີນີ, ຕຕ຺ຖ ສມຕ຺ຖຕາ ເຍວ ຈ ນຕ຺ຖີ, ນ ກິຍ຺ຈິ ອຕ຺ຖໂຕ ປຜິສຣນ຺ຕານີ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ກິ ເອຕານິ ປຜິສຣນ຺ຕີ"ຕິ. ຊວນມໂນ ປຜິສຣຓນ຺ຕີ ປຍ຺ຈທ຺ວາຣິກໍ ອິຕຣຍ຺ຈ ສາຘາຣຓໂຕ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຍາຍ'ສ຺ສ ຣຊ຺ຊນາທິປວຕ຺ຕິຍາ ປຜິສຣຓຕາ, ສາ ສວິເສສາ ຍຕ຺ຖ ລພ຺ກຕີ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ມໂນທ຺ວາຣິກຊວນມໂນ ວາ"ຕິ ອາຫ. ເອຕສ຺ມີ ປນ ທ຺ວາເຣຕີ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາເຣ ຊວນໍ ຣຊ຺ຊຕິ ວາ ທຸສ຺ສຕິ ວາ ມຸຍ຺ຫຕິ ວາ, ຍໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຍາຓາທິອສໍວໂຣ ປວຕ຺ຕຕີ.

ຕຕ຺ຣາຕິ ຕສ຺ມີ ຊວນມນສ຺ເສວ ປຜິສຣຓກາເວ. ທຸພ຺ພລໂກຊກາຕີ ຫີນສາມຕ຺ຖິຍາ ຣາຊໂກຄ຺ຄາ. ເສວການໍ ຄຓນາຍ ໂຍ ຊີຕທີວເສ ລພ຺ກມານກຫາປໂຓ ຍຸຕ຺ຕິກຫາປໂຓ. ອນ຺ທຸພນ຺ຘເນນ ພທ຺ຘສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ ລພ຺ກມານກຫາປໂຓ ພນ຺ຘກຫາປໂຓ. ກິຍ຺ຈິ ປຫຣນ຺ເຕ ມາ ປຫຣນ຺ຕູຕິ ປຜິກ຺ຂິປໂຕ ທາຕພ຺ພທຕ຺ໂຫ ມາປຫາຣກຫາປໂຓ. ໂສ ສພ຺ໂພປີ ປຣິຕ຺ຕເກສຸ ຄາມິກມນ຺ສ຺ເສສຸ ຕຖາ ລພ຺ກມາໂນ ເອຕ຺ຕໂກ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຜ຺ຖກຫາປໂຓ ວາ"ຕິອາທີ. ສຕວຕ຺ຖຸກນ຺ຕີ ສຕກຣີສວຕ຺ຖຸກໍ. ເອສ ນໂຍ ເສສປທທ຺ວເຍປີ. ຕຕ຺ຖາຕີອາທີ ອຸປມາສໍສນ຺ຘນໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ.

໔໘໖. ອນ຺ໂຕນິໂຣຘສ຺ມີ ປຍ຺ຈ ປສາເທຕີ ນິໂຣຘສມາປນ຺ນສ຺ສ ປວຕ຺ຕມາເນ ປຍ຺ຈ ປສາເທ. ກິຣິຍມຍປວຕ຺ຕສ຺ມິນ຺ຕີ ຊວນາທີກິຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕກຂນ຺ຘປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ. ພລວປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປ຺ຈ຺ຉາຊາຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕປ຺ຈ຺ຈເຍຫີ ປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ກກກາເວນ ພລວປ຺ຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕີ. ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຜິຈ຺ຈາຕີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍອຕ຺ຖິອວິຄຕປ຺ຈ຺ຈຍວເສນ ປ຺ຈ຺ຈຍກູຕໍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປຜິຈ຺ຈ ປຍ຺ຈວິໂຘປີ ປສາໂທ ຕິຜ຺ຖຕີ. ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ວິນາ ນ ຕິຜ຺ຖຕີ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຣຫິຕສ຺ສ ກມ຺ມສມ຺ຜ຺ຖານຣູປກລາປສ຺ສ ອກາວໂຕ. ຕສ຺ມາຕີ ຍສ຺ມາ ອນ຺ປາລນລກ຺ຂເຓນ ຊີວິເຕນ ອນ຺ປາລິຕາ ເອວ ອຸສ຺ມາ ປວຕ຺ຕຕີ, ນ ເຕນ ອນນ຺ປາລິຕາ, ຕສ຺ມາ ອຸສ຺ມາ ອາຍຸໍ ປຜິຈ຺ຈ ຕິຜ຺ຖຕີ. ຊາລສິຂໍ ປຜິຈ຺ຈ ອາກາ ປຍ຺ຍາຍຕີຕິ ຊາລສິຂາສງ຺ຂາຕກູຕສງ຺ຆາຕໍ ສເຫວ ປວຕ຺ຕມານໍ ນິສ຺ສາຍ "ອາກາ"ຕິ ລທ຺ຘນາມາ ວຕ຺ຕຘາຕຸ "ອຸຊ຺ຊລຕິ, ອນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມຕີ, ຣູປຄຕານິ ຈ ວິທໍເສຕີ"ຕິອາທີຫີ ປກາເຣຫີ ຍາຍຕີ. ຕໍ ອາໂລກໍ ປຜິຈ຺ຈາຕີ ຕໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອາໂລກໍ ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ລກິຕ຺ວາ. ຊາລສິຂາ ປຍ຺ຍາຍຕີຕິ "ອປ຺ປີກາ, ມຫຕີ, ອຸຊ຺ຊຸ, ກຸຜິລາ"ຕິອາທີນາ ປາກຜາ ໂຫຕີ.

ຊາລສິຂາວິຍ ກມ຺ມຊເຕໂຊ ນິສ຺ສຍກາວໂຕ. ອາໂລໂກ ວິຍ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕກາວໂຕ. ອິທານິ ອຸປໂມປມິຕພ຺ພານໍ ສມ຺ພນ຺ຘໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ "ຊາລສິຂາ ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອາໂລກໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອິມິນາ ຍຖາ ຊາລສິຂາຍ ສເຫວ ອາໂລໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ກມ຺ມຊສ຺ມນາ ສເຫວ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ຊາລສິຂາສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ຕສ຺ສາ ສຕິເຍວ ໂຫນ຺ໂຕ ອາໂລໂກ ຕາຍ ອຸປ຺ປາທິໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຕ຺ຕນາ ຊນິຕອາໂລເກເນວາ"ຕິ. ອຸສ຺ມາ ນາເມຕ຺ຖ ກມ຺ມສມ຺ຜ຺ຖານາ ເຕໂຊຘາຕຸ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຍ຺ຈ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕທນ຺ປາລກຍ຺ຈາຕີ ອາຫ "ກມ຺ມຊມຫາກູຕສມ຺ກເວນ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍນ ອຸສ຺ມາຍ ອນ຺ປາລນ"ນ຺ຕິ. ນ ເກວລໍ ຂຓຜ຺ກິຕິຍາ ເອວ, ອຖ ໂຂ ປພນ຺ຘານ຺ປ຺ຈ຺ເຉທສ຺ສປີ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ກາຣຓນ຺ຕີ ອາຫ "ວສ຺ສສຕມ຺ປີ ກມ຺ມຊເຕຊປວຕ຺ຕໍ ປາເລຕີ"ຕິ. ອຸສ຺ມາ ອາຍຸໂນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫນ຺ໂຕ ເສສກູຕສຫິໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ມຫາກູຕານີ"ຕິ. ຕຖາ ອາຍຸປີ ສຫຊາຕຣູປໍ ປາເລນ຺ຕເມວ ອຸສ຺ມາຍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ມຫາກູຕານີ ປາເລຕີ"ຕິ.

໔໘໗. ອາຍຸ ເອວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍາທິວເສນ ສຫຊາຕຘມ຺ມານໍ ອນ຺ປາລນວເສນ ສງ຺ຂຣຓໂຕ ອາຍຸສງ຺ຂາໂຣ. ພຫ຺ວຈນນິທ຺ເທໂສ ປນ ອເນກສຕສຫສ຺ສເກເທສຸ ຣູປກລາເປສຸ ປວຕ຺ຕິຍາ ອເນກເກທນ຺ຕີ ກຕ຺ວາ. ອາຣມ຺ມຓຣສໍ ອນ຺ກວນ຺ຕີຕີ ເວທນີຍາ ຍຖາ "ນິຍ຺ຍານິກາ"ຕິ. ເຕນາຫ "ເວທນາ ຘມ຺ມາວາ"ຕິ. ສຸຂາທິເກທກິນ຺ນຕ຺ຕາ ພຫ຺ວຈນນິທ຺ເທໂສ. ອິເມສໍ ອາຍຸສງ຺ຂາຣເວທນານໍ ເອກນ຺ຕນິໂຣຘໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ມຣເຓນ ກວິຕພ຺ພໍ ເວທນາຍ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ. ອາຍຸສງ຺ຂາຣານໍ ຕຖາ ອນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ນິໂຣຘສ຺ສ ສມາປຊ຺ຊນເມວ ນ ສິຍາ, ກຸໂຕ ວຸຜ຺ຖານໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລຸອິຍໍ "ເຕ ຈ ຫາວຸໂສ"ຕິອາທີ. ວຸຜ຺ຖານໍ ປຍ຺ຍາຍຕີ

ສຎ຺ຎາເວທນາທີນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ອິທານິ ຕມຕ຺ຖໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຸປມາຍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘ໂຍ ຫີ’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕ຺ວາຕິ ນານາຣມ຺ມຓາປາຕໂຕ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລວເສນາຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ເນ ກາເລ ສມ຺ປຕ຺ເຕຯ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປ຺ຈ຺ຈຍຠູຕາ ຯ ຊາລາປວຕ຺ຕໍ ວິຍ ອຣູປຘມ຺ມາ ເຕຊຸສ຺ສທຠາວໂຕ ວິສໂຍຠາສນໂຕ ຈຯ ອຸທກປຸປ຺ຫາໂຣ ວິຍ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິຍາ ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາໂຣຯ ປິຫິຕງ຺ຄາຣາ ວິຍ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸສ຺ມາມຕ຺ຕຕາຍ ອໂນຠາສນໂຕ ຯ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລາຄມນນ຺ຕິ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນກາລສ຺ສ ອຸປຄມນໍຯ ອນຸຣູປປ຺ປຕ຺ຕິວເສເນວ ຣູປປວຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຓໍຯ ອິມໍ ຣູປກາຍໍ ຊຫນ຺ຕີຕິ ອິມສ຺ມາ ຣູປກາຍາ ກເຬວຣາ ວິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ

ກາເຍນ ສງ຺ຂຣີຍນ຺ຕີຕິ ກາຍສງ຺ຂາຣາ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິຕາຍຯ ວາຈໍ ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ວຈີສງ຺ຂາຣາຯ ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຫິ ວາຈໍ ຠິນ຺ທຕິ ກເຖຕີຯ ຈິຕ຺ເຕນ ສງ຺ຂຣີຍນ຺ຕີຕິ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິໂຕຯ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣນິໂຣຘໂຈທນາຍ ຣູປນິໂຣໂຘ ວິຍ ຈິຕ຺ຕນິໂຣໂຘ ອໂຈທິໂຕ ເຕສໍ ຕໂຕ ອຎ຺ຎຕ຺ຕາຕິ ນ ຈິຕ຺ຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕນິໂຣໂຘ ເອການ຺ຕິໂກ ວິຕກ຺ກາທິນິໂຣເຘ ຕທຠາວໂຕຯ ຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວາຈາ ອນິຣຸທ຺ຘາ ໂຫຕີ’’ຕິ, ຕມ຺ປິ ນຯ ວາຈໍ ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ຫິ ວຈີສງ຺ຂາຣາ, ເຕສຸ ນິຣຸທ຺ເຘສຸ ກໍ ວາຈາຍ ອນິໂຣໂຘຯ ຈິຕ຺ຕໍ ປນ ນິຣຸທ຺ເຘສຸປີ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣສຸ ເຕຫິ ອນຠິສງ຺ຂຕຕ຺ຕາ ວິຕກ຺ກາທິນິໂຣເຘ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕີເຍວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ປຣສ຺ສ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ອານນ຺ຕຣິຍກມ຺ມໍ ກຕໍ ຠເວຍ຺ຍ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຈ ຣູປຘມ຺ມານໍ ອນປຄຕ຺ຕາ ເຕ ຊີວນ຺ຕີ ເອວ ນາມາຕີຯ ພ຺ຍຎ຺ຊເນ ອຠິນິເວສໍ ອກຕ຺ວາຕິ ‘‘ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ນິຣຸທ຺ຘາ’’ຕິ ວຈນໂຕ ເຕວ ນິຣຸທ຺ຘາ, ນ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ເອວໍ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນີຕຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ອຠິນິເວສໍ ອກຕ຺ວາຯ ອາຈຣິຍານໍ ນເຍ ຐຕ຺ວາຕິ ປຣມ຺ປຣາຄຕານໍ ອາຈຣິຍານໍ ອຘິປ຺ປາເຍ ຐຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕພ຺ໂພຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣາຄມໂຕ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕຣປທສ຺ສ ອວິປຣີໂຕ ອຕ຺ໂຖ ວິມໍສິຕພ຺ໂພຯ ຍຖາ ຫິ ‘‘ອສຎ຺ຎຠໂວ’’ຕິ ວຈນໂຕ ‘‘ສຎ຺ຎາວ ຕຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ, ອິຕເຣ ປນ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ສນ຺ຕີ’’ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ນ ຄຍ຺ຫຕິຯ ຍຖາ ຈ ‘‘ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນ’’ນ຺ຕິ ວຈນໂຕ ‘‘ສຎ຺ຎາວ ຕຕ຺ຖ ຕາທິສີ, ນ ຜສ຺ສາທໂຍ’’ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ນ ຄຍ຺ຫຕິ ສຎ຺ຎາສີເສນ ເທສນາຕິ ກຕ຺ວາ, ເອວມິຘາປິ ‘‘ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາ ນິຣຸທ຺ຘາ’’ຕິ, ‘‘ສຎ຺ຎາເວທຍິຕນິໂຣໂຘ’’ຕິ ຈ ເທສນາສີສເມວຯ ສພ຺ເພປີ ປນ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ຕຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ເຕວາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອວິປຣີໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ຕຖາປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາເຣນ ສພ຺ເພສໍເຍວ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ຕຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌນໂຕຯ ເອເຕນ ຍໍ ປຸພ຺ເພ ‘‘ອຎ຺ຎຕ຺ຕາ, ຕທຠາວໂຕ’’ຕິ ຈ ຍຸຕ຺ຕິວຈນໍ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ປາຍານວໂພຘໂຕຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ໂຖ ຫິ ປຏິສຣຓໍ, ນ ພ຺ຍຎ຺ຊນ’’ນ຺ຕີຯ

ອຸປຫຕານີຕິ ພາທິຕານີຯ ມກ຺ຂິຕານີຕິ ຘໍສິຕານີຯ ອາຣມ຺ມຓຆຏ຺ຏນາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ກິລມໂຖ ຈກ຺ຂຸນາ ຠາສຸຣຣູປສຸຂຸມຣຊທສ຺ສເນນ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ ຍຖາ ຫິ ອຸຓ຺ຫກາເລ ປຸຣໂຕ ອຕ຺ຕິມ຺ຫິ ຊລນ຺ເຕ ຂຣສ຺ສເຣ ຈ ປເຕວ ອາໂກຏິເຕ ອກ຺ຂີນິ ເກທານີ ວິຍ ນ ສຫນ຺ຕິ ໂສຕານິ ‘‘ສິຂເຣນ ວິຍ ອຠິຫຎ຺ຎນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ ໂຫນ຺ຕີຯ

໘໕໗ຯ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານເມວ ຣູປວິຣາຄຠາວນາວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ອຣູປຊ຺ຌານນ຺ຕິ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຘມ຺ມເສນາປຕິ ‘‘ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ’’ຕິອາທິນາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິຯ ອປຄມເນນ ວິຄເມນ ປຈ຺ຈຍາ ອປຄມນປຈ຺ຈຍາ ສຸຂາທິປ຺ປຫານານິຯ ອຘິຄມປຈ຺ຈຍາ ປນ ກສິເຓສຸ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ເຫຏ຺ຐິມາ ຕໂຍ ຈ ອາຣຸປ຺ປາຯ ນ ຫິ ສກ຺ກາ ຕານິ ອນຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນມຘິຄນ຺ຕຸໍຯ ນິໂຣຘໂຕ ວຸຏ຺ຐານກຜລສມາປຕ຺ຕີນ຺ຕິ ນິໂຣຘໂຕ ວຸຏ຺ຐານຠູຕໍ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາສມຸທາຄຕຜລສມາປຕ຺ຕີຯ ສາ ຫິ ‘‘ອນິມິຕ຺ຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍຖາ ສມຖນິສ຺ສນ຺ໂທ ອຠິຎ຺ຎາ, ເມຕ຺ຕາກຣຸຓາມຸທິຕາພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣນິສ຺ສນ຺ໂທ ອຸເປກ຺ຂາພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ, ກສິຓນິສ຺ສນ຺ໂທ ອາຣຸປ຺ປາ, ສມຖວິປສ຺ສນານິສ຺ສນ຺ໂທ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິ, ເອວໍ ວິປສ຺ສນາຍ ນິສ຺ສນ຺ທຜລຠູຕໍ ສາມຎ຺ຎຜລນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວິປສ຺ສນານິສ຺ສນ຺ທາຍ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ’’ຕີຯ ອາຣມ຺ມຓາ ນາມ ສາຣມ຺ມຓຘມ຺ມານໍ ວິເສສໂຕ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຣູປາທີນໍ ສພ຺ພາຣມ຺ມຓານ’’ນ຺ຕີຯ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນິມິຕ຺ຕາ, ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕູຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕາປຄຕາຍ ນິພ຺ພານຘາຕຸຍາ’’ຕີຯ ຜລສມາປຕ຺ຕິສຫຊາຕໍ ມນສິກາຣໍ ສນ຺ຘາຍາຫ, ນ ອາວຊ຺ຊນມນສິກາຣໍຯ ນ ຫິ ຕສ຺ສ ສມ຺ຠໂວ ອນຸໂລມານນ຺ຕຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕຯ

ອິມສ຺ມິ ຐາເນຕິ ອິຘ ວຸຕ຺ຕນິໂຣຘສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານານໍ ຄຫິຕານໍ ອິມສ຺ມິ ປຣິໂຍສານສ຺ສ ຄຫິຕຏ຺ຐາເນຯ ທ຺ວີຫິ ພເລຫີຕິ ສມຖວິປສ຺ສນາພເລຫິຯ ຕໂຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານນ຺ຕິ ກາຍສງ຺ຂາຣາທີນໍ ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຂາຣານໍຯ ໂສຬສຫີ ຎາຓຈຣິຍາຫີຕິ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ, ທຸກ຺ຂາ, ອນຕ຺ຕາ, ນິພ຺ພິທາ, ວິຣາຄາ, ນິໂຣຘາ, ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄາ, ວິວຏ຺ຏານຸປສ຺ສນາ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ... ເປ... ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕີຕິ ອິມາຫິ ໂສຬສຫິ ຎາຓຈຣິຍາຫີຯ ນວຫິ ສມາຘິຈຣິຍາຫີຕິ ປຐມຊ຺ຌານສມາຘິອາທີຫິ ນວຫິ

ສມາຘິຈຣິຍາຫິຯ ໂຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາສຸ ຈຣິຍາສຸ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ວສີຠາໂວ, ສາ ວສີຠາວຕາປຎ຺ຎາຯ ອສ຺ສາ ສາ ກຖິຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ວິນິຈ຺ຉຍກຖາຕິ ວິນິຈ຺ຉຍວເສນ ປວຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐກຖາ ກຖິຕາຯ ຕສ຺ມາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໒ຯ໗໖໗-໗໖໙) ຕໍສໍວຓ຺ຓນາຍຎ຺ຈ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ມຫາຏີຯ ໒ຯ໗໖໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ວຬຎ຺ຊນສມາປ຺ຕ຺ຕິ ອຣິຍວິຫາຣວເສນ ວິຫຣຓສມາປ຺ຕ຺ຕິຯ ຐິຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ປພນ຺ຘຏ຺ຐິຕິ ອຘິປ຺ເປຕາ, ນ ຂຓຏ຺ຐິຕິຯ ກສ຺ມາ? ສມາປ຺ຊ຺ຊນຕ຺ຕາຯ ເຕນາຫ ''ຐິຕິຍາຕິ ຈິຣຏ຺ຐິຕຕ຺ຖ''ນ຺ຕິຯ ອທ຺ຘານປຣິຈ຺ເຉໂທຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ສມາປ຺ຕ຺ຕິຍາ ວີຕິນາເມສ຺ສາມີຕິ ປເຄວ ກາລປຣິຈ຺ເຉໂທຯ ຣູປາທິນິມິຕ຺ຕວເສນາຕິ ກມ຺ມກມ຺ມນິມິຕ຺ຕຄຕິນິມິຕ຺ເຕສຸ ຍຖາຣຫໍ ລພ຺ພມານຣູປາທິນິມິຕ຺ຕວເສນຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ກມ຺ມນິມິຕ຺ເຕ ຉພ຺ພິສມ຺ປີ ອາຣມ຺ມຓໍ ລພ຺ພຕິ, ຕສ຺ມາ ''ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສພ຺ເພສໍ ອາຣມ຺ມຓານໍ ເອກຊ຺ຌໍ, ເອການ຺ຕໂຕ ວາ ມນສິກາຕພ຺ພໂຕຯ ລກ຺ຂຓວຈນຎ຺ເຈຕໍ ຍຖາ ''ທາຕພ຺ພເມຕໍ ເຠສຊ຺ຊໍ, ຍທິ ເມ ພ຺ຍາຘິຕາ ສິຍຸ''ນ຺ຕິຯ

໒໕໙ຯນີລມ຺ປີ ສຎ຺ຊານາຕີຕິອາທີນາ ນີລາທິຄ຺ຄຫຓມຸເຂນ ຕໍວຓ຺ຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຎ຺ຊານນໍ ອເວຣາທິຠາວມນສິກາຣຕໍ ໂຊຕິຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ເອຕສ຺ມິຎ຺ຫິ ຐາເນ ອປ຺ປມາຓາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ກຖິຕາ''ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎໍ ກຖິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ''ເອຕ຺ຖ ສຸຎ຺ຎຕາ''ຕິ, ''ເອຕ຺ຖ ອນິມິຕ຺ຕາ''ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ນ຺ຕິ ''ອິຘ ອຎ຺ຎໍ ອກິນ຺ຈໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖວຈນໍຯ ເອຕາຕິ ອປ຺ປມາຓເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິອາທໂຍຯ ເອກນາມກາຕິ ເອເກກນາມກາ, ເຍ ນານາພ຺ຍຎ຺ຊນາຕິ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ເອໂກ ຘມ຺ໂມຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປ຺ຕ຺ຕິຯ ຈຕຸນາມໂກຕິ ອປ຺ປມາຓເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິອາທິນາມໂກຯ ເອຕນ຺ຕິ ເອຕມຕ຺ຖໍຯ ອປ຺ປມາຓາຕິ ອໂນຘິໂສ, ໂອຘິໂສປີ ວາ ''ເອຕ຺ຕກາ''ຕິ ອປຣິມິຕາຯ ອເສເສຕ຺ວາຕິ ອສຸຠສມາປ຺ຕ຺ຕິ ວິຍ ເອກສ຺ເສວ ອຄ຺ຄຫາໂຕຯ

ກິຎ຺ຈາປີ ອສຸຠນິມິຕ຺ຕາຣມ຺ມຓມ຺ປີ ກິຎ຺ຈນໍ ໂຫຕິ, ອາຣມ຺ມຓສງ຺ຆຏ຺ຏນສ຺ສ ກິຎ຺ຈນສ຺ສ ອສຸຠສມາປ຺ຕ຺ຕິນມ຺ປີ ປຏິພາຄນິມິຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ສພິມ຺ພໍ ວິຍ ວິຄ຺ຄຫໍ ກິຎ຺ຈນໍ ຫຕ຺ວາ ອຸປ຺ຏ຺ຐາຕິ, ນ ຕຖາ ອິມສ຺ສາຕິຯ ນນຸ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣປຐມາຣຸປ຺ປານມ຺ປີ ປຏິພາຄນິມິຕ຺ຕຠູຕໍ ກິຎ຺ຈິ ອາຣມ຺ມຓໍ ນຕ຺ຖີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີ, ອຍໍ ປນ ປຐມາຣຸປ຺ປວິຎ຺ຎາຓໍ ວິຍ ນ ປຏິພາຄນິມິຕ຺ຕຠູຕາຣມ຺ມຓຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຕ຺ເຕນາຕິ ອຕ຺ຕນາຯ ຠວຕີ ເອເຕນ ອຕ຺ຕາຕິ ອຠິຘານໍ ພຸທ຺ຘິ ຈາຕິ ຠາໂວ, ອຕ຺ຕາຯ ຠາວ-ສທ຺ໂທປີ ອຕ຺ຕປຣິຍາໂຍຕິ ອາຫ ''ຠາວໂປສປຸຄ຺ຄລາທິສງ຺ຂາເຕນາ''ຕິຯ ເນສໍ ອປ຺ປມາຓສມາທິອາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍຯ ''ນານຕາ ປາກຍາວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ນານຕ຺ຕໍ ຠູມິໂຕ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຕ຺ໂຖ ປນາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິຕ຺ຕາທິຠາເວນ ອຕີຕາທິຠາເວນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕາທິຠາເວນ ຈ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓາ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓາຜລສມາປ຺ຕ຺ຕິຠາວໂຕຯ

ເອຕ຺ຕໂກຕິ ຣາຄາທີຫິ ສໍກິລິຏ຺ຐຕາຍ ເອຕ຺ຕກປ຺ປມາໂຓ, ອຸຕ຺ຕາໂນ ປຣິຕ຺ຕເຈຕໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິພ຺ພານມ຺ປີ ອປ຺ປມາຓເມວ ປມາຓກຣຓານໍ ອຠາເວນາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອກຸປ຺ປາຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປຏິປກ຺ເຂຫິ ອໂກປນີຍຕາຍຯ ກິຎ຺ຈຕີຕິ ກຕ຺ຕຣິ ປກິໂຕ ຘາຕຸ ມທ຺ທນຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ກິຎ຺ຈຕິ ມທ຺ທຕີ''ຕິຯ ຕສ຺ສ ປໂຍຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ມນຸສ຺ສາ ກິຣາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ສມູຫາທິຆນວເສນ ສກິຈ຺ຈປຣິຈ຺ເຉທຕາຍ ຈ ສວິຄ຺ຄຫາ ວິຍ ອຸປ຺ຏ຺ຐິຕາ ສງ຺ຂາຣາ ນິຈ຺ຈາທິຄ຺ຄາຫສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຕາຍ ''ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕໍ ສຸຂາທິນິມິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິປ຺ສ຺ສນາ ປນ ຕຕ຺ຖ ຆນວິນິພ຺ໂພຄໍ ກໂຣນ຺ຕີ ນິຈ຺ຈາທິຄ຺ຄາຫໍ ວິຘເມນ຺ຕີ ''ນິມິຕ຺ຕໍ ສມຸຄ຺ຆາເຕຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຆນນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓຠູຕສ຺ສ ອຠາວາຯ ນ ຄຫິຕາຕິ ເອກຕ຺ຖປ຺ປຫີນິທ຺ເທເສ ປາຬິຍໍ ກສ຺ມາ ນ ຄຫິຕາ? ສາຕິ ສຸຎ຺ຎຕາ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປມາຓາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິອາທິນິທ຺ເທເສສຸຯ ອາຣມ຺ມຓວເສນາຕິ ອາຣມ຺ມຓວເສນປີ ເອກຕ຺ຖາ, ນ ເກວລໍ ສຠາວສຣສໂຕວຯ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນາຕິ ອປ຺ປມາຓໂຕຕິອາທິນາ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ລທ຺ຘປຣິຍາເຍນຯ ອຎ຺ຎສ຺ມິ ປນ ຐາເນຕິ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາທິສທ຺ທປວຕ຺ຕິເຫຕຸໂຕ ອຎ຺ຎເນນ ເຫຕຸນາ ອປ຺ປມາຓາຕິສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ເອຕສ຺ສ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນາຕິ ອິມິນາ ຕາຍ ຕາຍ ສມຎ຺ຎາຍ ໂວຫາຣິຕພ຺ພຕາປຣິຍາເຍນຯ ສຈ຺ຈານໍ ທສ຺ສນມຸເຂນ ວຏ຺ຏວເສນ ອຸຏ຺ຐິຕເທສນໍ ອຣຫຕ຺ເຕນ ກູຏໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຍຖານຸສນ຺ຘິນາວ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐເປສີຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ມຫາເວທລ຺ລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໔ຯ ຈູຬເວທລ຺ລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໖໐ຯ ອຍໍ ເທສນາ ຍສ຺ມາ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ປຸຈ຺ຉກວິສ຺ສຊ຺ຊເກ ປຸຈ຺ຉານິມິຕ຺ຕຎ຺ຈ ສມຸທາຍໂຕ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ໂກ ປນາຍ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຸປາສກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອມຄ຺ຄາຄຕໍ ອຸປາສກຕ຺ຕໍຯ ເຕສນ຺ຕິ ເອກາທສນ຺ຫຸຕານໍຯ ມຄ຺ຄາຄ ເຕນ ອຸປສເມນ ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ສນ຺ຕມານໂສຯ

‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ອຊ຺ຊ ກວິສ຺ສຕິ ອຍ຺ຍປ຺ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວິຕ຺ກ ໂອໂລກຍມານາຯ ໂອລມ຺ພນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖາວລມ຺ພນຕ຺ຖໍ ປຸພ຺ພາ ຈິຕ຺ຓາວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສີຯ ພຫິທ຺ຘາຕິ ອຕ຺ຕນາ ອຓ຺ຓໍ ວິສກາຄວຕ຺ຖໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕີຯ ປຣິເກຫເກນາຕິ ເປ ສຸຓ຺ຓວາທິນາຯ

ອນິຄມປ຺ປີຈ຺ຉຕາຍ ‘‘ນ ປກາເສຕພ຺ໂພ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສີຯ ປຸນ ຕໍ ອນຸກມ຺ປນ຺ໂຕ ‘‘ສເຈ ໂຂ ປນາຫ’’ນ຺ຕິອາທີ ຈິນ຺ເຕສີຯ ເອໂສ ຘມ຺ໂມຕິ ເອໂສ ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ໂມຯ ວິວຍ຺ຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ອຸປ຺ຈິຕໍ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍໍ ກຸສລໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍຯ ‘‘ຍທິ ເມ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສກ຺ກາ ເອຕໍ ປຏິລທ຺ຘຸໍຯ ສເຈປີ ນຕ຺ຖິ, ອາຍຕິ ອຸປ຺ນິສ຺ສໂຍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິຣກາລປຣິກາວິຕາຍ ໝເຍ ປທີປ຺ຊາລາ ວິຍ ອພ຺ກນ຺ຕເຣ ທີປ຺ປມານາຍ ເທຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຈທິຍມານາ ອາຫ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ ມຍ຺ຫໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນຸຊານາຖາ’’ຕີຯ

ລາກສກ຺ກາໂຣ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ ສຸຈິຣກາລໍ ກຕູປ຺ຈິຕປຸຓ຺ຓຕາຍຯ ອກິນິຫາຣສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ສຸຊາຕຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປທຸມຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ກຄວໂຕ ອຄ຺ຄສາວກສ຺ສ ນິປ຺ຈຈກາຣໍ ກຕ຺ວາ – ‘‘ຕຸມ຺ເຫທິ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມສ຺ສ ກາຄີ ອສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ນິພ຺ເພຘກາຄິຍໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ກຕປ຺ຕຖນາສງ຺ຂາຕສມ຺ປນ຺ນາກິນິຫາຣຕ຺ຕາຯ ນາຕິຈິຣໍ ກິລມິຕ຺ຖາຕິ ກມ຺ມຏ຺ຖານໍ ກາເວນ຺ຕີ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປຣິປາກວເສນ ຈິຣໍ ນ ກິລມິຕ຺ຖຯ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ ‘‘ອິໂຕ ປຏ຺ຏາຍາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸຕິຍຄມເນນາຕິ ປພ຺ພາຊນຕ຺ຖໍ ຄມນໂຕ ທຸຕິຍຄມເນນຯ

ອຸປ຺ເນຕ຺ວາຕິ ປຓ຺ຫສ຺ສ ອຕ຺ຖກາເວນ ອຸປ຺ເນຕ຺ວາຯ ສກ຺ກາຍນ຺ຕິ ສກາຍໍຯ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ກິຎ຺ຈິ ວຕ຺ຖຸໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉມານາ, ວິຍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ຕີ ວິຍຯ ເອໂກ ເອວ ປາໂສ ເອຕິສ຺ສາຕິ ເອກປາສກາ, ຄຕ຺ກີຯ ສາ ທີ ສຸໂມຈິຍາ, ອເນກປາສາ ປນ ທຸມ຺ໂມຈິຍາ, ເອກປາສຄ຺ຄຫຓໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ ສຸກຣກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຯ ປຏິສມ຺ກິທາວິສເຍ ຖຕ຺ວາຕິ ເອເຕນ ເຖຣິຍາ ປກິນ຺ນປຏິສມ຺ກິທຕໍ ທສ຺ເສຕີຯ ປຈ຺ຈຍກູຕາຕິ ອາຣມ຺ມຓາທິວເສນ ປຈ຺ຈຍກູຕາຯ

ເຖຣິຍາ ວິເສສາຘິຄມສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອວິສຍຕາຍ ວິສາໂຂ ‘‘ນ ສກ຺ກາ’’ຕິອາທີນາ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ສຈ຺ຈວິນິພ຺ໂກຄປຓ຺ຫພ຺ຍາກຣເຓນາຕິ ສຈ຺ຈປຣິຍາປນ຺ນສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ທສ຺ສນໂຕ ອຓ຺ຓານຓ຺ຓຕ຺ຖນິທ຺ຘາຣຓເກທນາສງ຺ຂາຕສ຺ສ ວິນິພ຺ໂກຄປຓ຺ຫສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນຯ ທ຺ເວ ສຈ຺ຈານີຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍສຈ຺ຈານິຯ ປຏິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຯ ຄຕ຺ກິປຓ຺ຫນ຺ຕີ ທຸພ຺ພິນິພ຺ເພຘຕາຍ ຄຕ຺ກີກູຕໍ ປຓ຺ຫໍຯ

ນ ຕໍເຍວ ອຸປາທານໍ ເຕ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ເອກເທສສ຺ສ ສມຸທາຍຕາກາວໂຕ, ສມຸທາຍສ຺ສ ຈ ເອກເທສຕາກາວໂຕຯ ນາປີ ອຓ຺ຓຕ຺ຣ ປຎ຺ຈຫີ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘຫີ ອຸປາທານໍ ຕສ຺ສ ຕເທກເທສກາວໂຕຯ ນ ຫິ ເອກເທໂສ ສມຸທາຍວິນິມຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຯ ຍທິ ຫີ ຕຓ຺ເຓວາຕິອາທີນາ ອຸກຍປ຺ກ຺ເຂປີ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕີຯ ຣູປາທິສກາວມ຺ປີຕິ ຣູປເວທນາສຓ຺ຓາວິຓ຺ຓາຓສກາວມ຺ປີ, ຜສ຺ສເຈຕນາທິສກາວມ຺ປີ ອຸປາທານໍ ສິຍາຯ ອຓ຺ຓຕ຺ຣ ສິຍາຕິ ປຎ຺ຈຫີ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘຫີ ວິສຸໍເຍວ ອຸປາທານໍ ຍທິ ສິຍາຯ ປຣສມເຍຕິ ນິກາຍວາເທຯ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ອນຸສໂຍຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ນິກາຍວາເທ ຈິຕ຺ຕສກາວາກາວວິຓ຺ຓາຓາ ທີນມ຺ປີ ຈິຕ຺ຕວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕກາວປຏິຊານນໂຕຯ ເອວໍ ພ຺ຍາກາສີຕິ ‘‘ນ ໂຂ, ອາວຸໂສ’’ຕິອາທີນາ ຂນ຺ຘຕອນ຺ທຣາຄກາເວນ ພ຺ຍາກາສີຯ ອຕ຺ຖຘມ຺ມນິຈ຺ຉຍສມ຺ກ຺ໂຕ ອສມ຺ພ຺ເຘນຯ ເຕສຸ ກຕ຺ຖຈິປີ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ໂຕ ອວິຕ຺ຖາຍນ຺ເຕນຯ ປຸຈ຺ຉາວິສເຍ ໂມຫນ຺ຘກາຣວິຄມເນນ ປທີປສຫສ຺ສໍ ຊາເລນ຺ເຕນ ວິຍຯ ເສົາປາທານຸປາທານຏ຺ຖານໍ ອນຸຕ຺ຕານຕາຍ ປຈ຺ຣຊນສ຺ສ ຄູລ຺ໂຫຯ ອຄ຺ຄຫິຕສງ຺ເກຕານໍ ເກສຎ຺ຈິ ປຏິຈ຺ຉາທິຕສທິສຕ຺ຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນຯ ຕິລກ຺ຂຓພ຺ກາຫຕຘມ຺ມວິສຍຕາຍ ຕິລກ຺ຂຓາຫໂຕຯ ຄມ຺ກີຣຓາຓໂຄຈຣຕາຍ ຄມ຺ກີໂຣຯ ລທ຺ຘປຕິຏ຺ຖາ ອຣິຍສຈ຺ຈສມ຺ປຏິເວຘນ຺ໂຕຯ ເອວໍ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມາທິກາວໂຕ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺

ຕາຯ ສພ຺ພໂສ ນິວຸຕ຺ຖພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍຕາຍ ຕິຕ຺ຕໍ ກວານມ຺ປິ ອປ຺ຣກາເຄ ນິພ຺ພາເນ ນິວຸຕ຺ຖວຕິຕິ ກວມຕ຺ຖເກ ຄິຕາຯ

໔໖໑ຯ"ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີ"ຕິ ປທຸທ຺ຘາຣໍ ກຕ຺ວາ "ອິເຘກຈ຺ໂຈ"ຕິອາທິນາ (ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໐) ປຏິສມ຺ພິທາປາເຐນ ຕທຕ຺ຖໍ ວິວຣຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ອຕ຺ຕການວ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຯ ອຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕີຯ ອຫໍພຸທ຺ຘິນິພນ຺ຘນລ຺ຫີ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕວາທີ ປລ຺ລເປຕິ, ຕສ຺ມາ ຍໍ ຣູປໍ ໂສ ອຫນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ມມ ຣູປໍ ນາມ, ໂສ ອຫນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ມມ ອຕ຺ຕາ ຕໍ ມມ ຣູປນ຺ຕິ ຣູປລ຺ຈ ອຕ຺ຕລ຺ຈ ອທ຺ວຍໍ ອນລ຺ລໍ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຯ ຕຖາ ປສ຺ສໂຕ ຈ ອຕ຺ຕາ ວິຍ ຣູປໍ, ຣູປໍ ວິຍ ວາ ອຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ໂຈຕິ ອາປນ຺ນເມວ ຯ ອຈ຺ຈີຕິ ຊາລສິຂາຯ ສາ ເຈ ວຕ຺ໂຕ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາວ ສິຍາ, ນ ກາຍວິລ຺ເລຍ຺ຍາ, ວຕ຺ໂຕປີ ວາ ກາຍາທິວິລ຺ເລຍ຺ໂຍ ອຈ຺ຈິຍາ ອນລ຺ລຕ຺ຕາຕິ ອຸປເມຍ຺ຍໍ ວິຍ ອຸປມາປີ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕາວຯ ທິຏ຺ຐິປສ຺ສນາຍາຕິ ມິຈ຺ຆາທິຏ຺ຐິສງ຺ຂາຕາຍ ປສ຺ສນາຍ ປສ຺ສຕິ, ນ ຕຕ຺ຫາມານປລ຺ລານຸປສ຺ສນາຍຯ ອຣູປໍ ເວທນາທີ ອຕ຺ຕາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຉາຍາຍ ຣຸກ຺ຂາສິນຕາຍ ຉາຍາວນ຺ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ວິຍ, ຣູປສ຺ສ ສນ຺ຕກການວ ອຕ຺ຕາສິນຕາຍ ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຯ ປຸປ຺ຜາສິນຕາຍ ປຸປ຺ຜສ຺ມີ ຄນ຺ຘໍ ວິຍ ອາເຘຍ຺ຍການວ ອຕ຺ຕາສິນຕາຍ ຣູປສ຺ສ ອຕ຺ຕນິ ຣູປໍ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຯ ຍຖາ ກຣຕ຺ໂຑ ມຕິໂນ ອາຘາໂຣ, ເອວໍ ຣູປມ຺ປີ ອຕ຺ຕໂນ ອາຘາໂຣຕິ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ຣູປສ຺ມີ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕີຯ ເອເສວ ນໂຍ ຕິ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ເວທນາທີຫິ ອນລ຺ລຕ຺ຕໍ ເຕສລ຺ຈາຘາຣຕາຕໍ ນິສ຺ສິຕຕລ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຕິທິສຕີຯ

ອຣູປໍ ອຕ຺ຕາຕິ ຄຫິຕໍ "ເວທນາວນ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ ຣູເປນ ໂວມິສ຺ສກຕາຍ ອກາວໂຕຯ ຣູປາຣູປມິສ຺ສໂກ ອຕ຺ຕາ ຄຫິໂຕ ຣູເປນ ສຫ໌ສີ ເສສາຣູປຆນ຺ມານໍ ອຕ຺ຕາຕິ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ອຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐິ ຄຫິຕາ ຣູປາທີນໍ ວິນາສທສ຺ສນໂຕຯ ເຕເນວາຫ "ຣູປໍ ອຕ຺ຕາຕິ ໂຍ ວເທຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຕ຺ຕາ ເມ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ຈ ເວຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈສ຺ສ ເອວມາຄຕໍ ໂຫຕີ"ຕິອາທີຯ ອວເສເສສູຕິ ປນ຺ນຣສສຸ ຄາເນສຸຯ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິ ຄຫິຕາ ຣູປວນ຺ຕາທີການວ ຄຫິຕສ຺ສ ອນິທ຺ທາຣິຕຣູປຕ຺ຕາຯ

ທິຏ຺ຐິຄຕິໂກ ຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຕໍ ນິຈ຺ຈໍ ສຸຂນ຺ຕິ ຈ ສມນຸປ຺ສ຺ສເຕວຯ ສາວໂກ ປນ ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ສພ຺ເພ ຆມ຺ມາ ອນຕ຺ຕາຕິ ສຸທິຏ຺ຖຕ຺ຕາ ຣູປໍ ອຕ຺ຕາຕິ ນ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ຕຖາພູໂຕ ຈ ອນິຈ຺ຈໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຕ຺ຕາຕິ ສມນຸປ຺ສ຺ສຕິ, ຕຖາ ເວທນາທໂຍຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນ ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ"ຕິອາທິມາຫຯ ເອວໍ ກວທິຏ຺ຐິປີ ອວິຊ຺ຊາກວຕຕ຺ຫາ ວິຍ ວຏ຺ຏສ຺ສ ສມຸຫໂຍເຍວາຕິ ທິຏ຺ຐິກຖາຍໍ "ເອຕ຺ຕເກນ ຄມນໍ ໂຫຕີ"ຕິອາທີຯ ທິຏ຺ຐິປ຺ປຫານກຖາຍລ຺ຈ "ເອຕ຺ຕເກນ ຄມນໍ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔໖໔ຯ ເທຏ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖເມວ ປຸຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ "ເຖຣິຍາ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຏິປຸຈ຺ຉນວິຘີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຸປາສກາ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຏິປຕ຺ຕິວເສນາຕິ ສກ຺ກາຍນິໂຣຘຄາມິນິປຏິປທາການວຯ ສງ຺ຂຕາສງ຺ຂຕວເສນ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣວເສນ ສງ຺ຄຫິຕາສງ຺ຄຫິຕວເສນາຕິ "ວເສນາ"ຕິ ປທໍ ປຈ຺ເຈກໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ການໍ ອສງ຺ຂໂຕ ນາມ ມຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖິ, ກິ ສງ຺ຂໂຕ, ອຸທາຫຸ ອສງ຺ຂໂຕຕິ ປນ ປຸຈ຺ຉາວເສນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ? "ອຣິໂຍ"ຕິ ວຈເນເນວ ມຄ຺ຄສ຺ສ ໂລກຸຕ຺ຕຣໂຕ ສິທ຺ຆາ, ສງ຺ຄາຫກຂນ຺ຘປຣິຍາປນ຺ນານໍ ປນ ມຄ຺ຄຆມ຺ມານມ຺ປີ ສິຍາ ໂລກິຍຕາຕິ ອິຆ ໂລກິຍຄ຺ຄຫຕໍຯ ກິລ຺ຈາປີ ສງ຺ຄຫິຕປທເມວ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕໍ, ນ ອສງ຺ຄຫິຕປທໍ, ເຍ ປນ ສງ຺ຄາຫກການວ ວຸຕ຺ຕາ, ເຕ ສງ຺ຄຫິຕາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຏ຺ຖກຖາຍໍ ອສງ຺ຄຫິຕຄ຺ຄຫຕໍ ກຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຖພ຺ພໍຯ ສງ຺ຂໂຕຕິອາທີສຸ ສເມຈ຺ຈ ສມ຺ກຸຍ຺ຍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ກໂຕຕິ ສງ຺ຂໂຕຯ ຕຖາພູໂຕ ຈ ຕໍສມງ຺ຄິໂນ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຸພ຺ພກາຄເຈຕນາຕິ ມຍ຺ທໍ ມຄ຺ໂຄ ອຏ຺ຖງ຺ຄິໂກ ໂຫຕຸ ສຕ຺ຕງ຺ຄິໂກ ວາຕິ ເຈຕິຕການວ ເຈຕິໂຕຯ ສຫຊາຕເຈຕນາຍປີ ເຈຕິໂຕວ ຕສ຺ສາ ສຫກາຣີການຣຕາກາວໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ປກປ຺ປິໂຕ ອາຍູຫິໂຕຯ ປຈ຺ຈເຍຫິ ນິປ຺ຜາທິຕຕ຺ຕາ ກໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຈຯ ສມາປຊ຺ຊນ຺ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ສມ຺ມເທວ ອາປຊ຺ຊນ຺ເຕນ ອຸປ຺ປາເທນ຺ເຕນຯ ອິຕິ ສຕ຺ຕຫິປີ ປເທຫິ ປຈ຺ຈຍນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍເຍວ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ທສ຺ເສຕິຯ

ອສງ຺ຄຫິໂຕ ຂນ຺ຘານໍ ປເທໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມຄ຺ໂຄ ສປ຺ປເທໂສຯ ນຕ຺ຖິ ເອເຕສໍ ປເທສາຕິ ຂນ຺ຘາ ນິປ຺ປເທສາຯ ປທິສ຺ສຕິ ເອເຕນ ສມຸທາໂຍຕິ ທີ ປເທໂສ, ອວຍໂວຯ ອຍນ຺ຕິ ມຄ຺ໂຄຯ ສປ຺ປເທສຕ຺ຕາ ເອກເທສຕ຺ຕາຯ ນິປ຺ປເທເສຫິ ສມຸທາຍກາວໂຕ ນິຣວເສສປເທເສຫີຯ ຍຖາ ນຄຣໍ ຣຊ຺ເຊກເທສກູຕໍ ຕທນ຺ໂຕຄຆຕ຺ຕາ ຣຊ຺ເຊນ ສງ຺ຄຫິຕໍ, ເອວໍ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຂນ຺ຆຕ຺ຕເຍກເທສກູໂຕ ຕທນ຺ໂຕຄຆຕ຺ຕາ ຕີຫິ ຂນ຺ເຆຫິ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ "ນຄຣໍ ວິຍ ຣຊ຺ເຊນາ"ຕິ ອິມິນາຯ ສຊາຕິໂຕຕິ ສມານຊາຕິຕາຍ, ສມານສກາວຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຆ "ນວ ໂກຏິສຫສ຺ສານີ"ຕິອາທິນາ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໔໐; ອປຯ ອຏ຺ຖຯ ໔ຯ໘໔ຯ໘໔; ປຏິຯ ມຯ ອຏ຺ຖຯ ໑ຯ໑ຯ໖ກ) ວຸຕ຺ຕປເກທວເສນ ເຈວ ສມ຺ປຕ຺ຕສມາທານວິຣຕິອາທິວເສນ ຈ ຄຍ຺ຫມາໂນ

ນິປ຺ປເທໂສ, ມຄ຺ຄສີລໍ ປນ ອາຊີວຏ຺ຐມກເມວ ສມຸຈ຺ເຉທວິຣຕິມຕ຺ຕເມວາຕິ ສປ຺ປເທສໍຯ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ເຘ ປຣິຕ຺ຕມຫຄ຺ຄຕາທິວເສນ ເຈວ ອຸປ຺ຈາຣປ຺ປນາສມາຘິວເສນ ຈ ອເນກເຠທຕາຍ ນິປ຺ປເທໂສ, ມຄ຺ຄສມາຘິ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣວ , ອປ຺ປນາສມາຘິ ເອວາຕິ ສປ຺ປເທໂສຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ເຘ ປຣິຕ຺ຕມຫຄ຺ຄຕາທິວເສນ ເຈວ ສຸຕມຍຎາຓາທິວເສນ ຈ ອເນກເຠທຕາຍ ນິປ຺ປເທໂສ, ມຄ຺ຄປຎ຺ຎາ ປນ ໂລກຸຕ຺ຕຣາວ, ຠາວນາມຍາ ເອວາຕິ ສປ຺ປເທສາຯ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມຕາຍາຕິ ສຫກາຣີກາຣຓໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສຠາເວນ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ອປ຺ເປຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ວີຣິເຍນ ອນຸປຕ຺ຖມ຺ຠິຕໍ, ສຕິຍາ ຈ ອນຸປຏ຺ຐິຕໍຯ ປຄ຺ຄຫກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍຖາ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ນ ປຕິຕາ ຈິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ, ຕຖາ ປຄ຺ຄຫນກິຈ຺ຈໍຯ ອປີລາປນກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍຖາ ອາຣມ຺ມເຓ ນ ປີລວຕິ, ເອວໍ ອປີລາປນກິຈ຺ຈໍຯ

ເອກໂຕ ຊາຕາຕິ ສຫຊາຕາຯ ປີຏ຺ຐິ ທຕ຺ວາ ໂອນຕສຫາໂຍ ວິຍ ວາຍາໂມ ສມາຘິສ຺ສ ອາຣມ຺ມເຓ ອປ຺ປນາຍ ວິເສສປຈ຺ຈຍຠາວໂຕຯ ອໍສກູຏໍ ທຕ຺ວາ ຄິຕສຫາໂຍ ວິຍ ສຕິ ສມາຘິສ຺ສ ອາຣມ຺ມເຓ ທລ຺ຫປວຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຍຠາວໂຕຯ ກິຣິຍໂຕຕີ ອຸປກາຣກິຣິຍໂຕຯ

ອາໂກເຏຕ຺ວາຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ອາຫນິຕ຺ວາຯ ຕຖາ ຫິ ວິຕກ຺ໂກ ‘‘ອາຫນນປຣໂສ’’ຕິ, ໂຍຄາວຈໂຣ ຈ ‘‘ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຕກ຺ກາຫຕໍ ວິຕກ຺ກປຣິຍາຫຕໍ ກໂຣຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ອິຘາປີຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສງ຺ກປ຺ເປສຸຯ ກິຣິຍໂຕຕີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣາປກາຣກິຣິຍໂຕຯ

ສຸຠສຸຂາທິນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວິຘມນໍ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນໍຯ ປຈ຺ຈຍຕ຺ເຕນາຕິ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍຠາເວນຯ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນວເສເນວາຕິ ອິທໍ ມຄ຺ຄວີຣິຍສ຺ເສວ ຄຫິຕຠາວທສ຺ສນໍຯ ຕຎ຺ຫິ ເອກໍເຍວ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕຸກິຈ຺ຈໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕາປກາຣກສຠາເວນ ຈ ປຣິວາຣຏ຺ເຐນ ປຣິກ຺ຂາໂຣ ໂຫຕີຯ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານນ຺ຕິ ອິມິນາ ມຄ຺ຄຘມ຺ມານມ຺ປີ ຄຫຓໍ, ນ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຜສ຺ສາທີນໍເຍວຯ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາຕິ ມຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາຯ

ສຕ຺ຕຫິ ຎາເຓຫີຕິ ປຣມຸກ຺ກໍສຄເຕຫີ ສຕ຺ຕຫິ ຊວເນຫີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຎາເຓຫີ, ສຕ຺ຕຫິ ວາ ອນຸປ຺ສ຺ສນາຎາເຓຫີຯ ອາທິໂຕ ເສວນາ ອາເສວນາ, ຕໂຕ ປຣໍ ວຑ຺ຒນາ ຠາວນາ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຣຓໍ ພຫຸລີກມ຺ມນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ອຎ຺ເຎນ ຈິຕ຺ເຕນາ’’ຕິອາທີຯ ອຘິປ຺ປາຍວເສນ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍຯ ຍຖາຣຸຕວເສນ ຄເຫຕພ຺ພຕ຺ຖໍ ນີຕຕ຺ຖໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕຕິ ຍທິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ນີຕຕ຺ຖໍ, ອາເສວນາທີ ຈ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ຈິຕ຺ເຕຫີ ໂຫຕີ, ເອວໍ ສນ຺ເຕຯ ອາເສວນາທີ ນາມ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອເນກວາຣໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຫຕີ , ນ ເອກວາຣເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ເອກໍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ອາເສວນາວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສຸຈິຣມ຺ປີ ກາລໍ ອາເສວນາວເສເນວ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ຕຖາ ຠາວນາພຫຸລີກມ຺ມວເສນ ປວຕ຺ຕມານມ຺ປີ, ນ ເຈຕ຺ຖ ເອຕ຺ຕກາເນວ ຈິຕ຺ຕານິ ອາເສວນາວເສນ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຕການິ ຠາວນາວເສນ, ພຫຸລີກມ຺ມວເສນາຕິ ນິຍໂມ ລພ຺ຠຕີຯ ອິຕີ ອເນກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກອຣິຍມຄ຺ຄໍ ວທນ຺ຕສ຺ສ ທຸນ຺ນິວາຣິໂຍວາຍໍ ໂທໂສຯ ຍຖາ ປນ ປຸພ຺ພຠາເຄປີ ນານາຈິຕ຺ເຕສຸ ປວຕ຺ຕປຣິຎ຺ຎາທິກິຈ຺ຈານໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ປຏິເວຘກາເລ ຍຖາຣຫໍ ຈຕຸກິຈ຺ຈສາຘນໍ, ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາ ຈ ປວຕ຺ຕິ, ເອວໍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປວຕ຺ຕາກີສງ຺ຂາຣວເສນ ອາເສວນາຠາວນາພຫຸລີກມ຺ມານິ ປຏິເວຘກາເລ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາເນວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວທນ຺ຕານໍ ອາຈຣິຍານໍ ນ ໂກຈິ ໂທໂສ ອາເສວນາທີຫີ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ຕທາ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຓເຍວ ສິຊ຺ຊນໂຕຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກາວາ’’ຕິອາທີຯ ສເຈ ສຎ຺ຊານາຕີຕິ ສເຈ ສຎ຺ຎຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕີຯ ຍາຄຸໍ ປີວາຫີຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ຘມ຺ມສາກຈ຺ຉາຍ ອຠພ຺ພຠາວໂຕຕີ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

໔໖໖ຯ ປຸຎ຺ຎາຠິສງ຺ຂາຣາທີສູຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກາຍສຎ຺ເຈຕນາທີ ລກ຺ຂເຓ ກາຍສງ຺ຂາຣາທີເກປີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ອປຸຎ຺ຎາເນຎ຺ຊາຠິສງ຺ຂາເຣ ເອວຯ ກາຍປຏິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ກາເຍນ ສງ຺ຂຣີຍຕິ, ນ ກາຍສມຸຏ຺ຐານຕ຺ຕາຯ ຈິຕ຺ຕສມຸຏ຺ຐານາ ຫີ ເຕ ຘມ຺ມາຕິຯ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍຕີຕິ ຈ ອິທໍ ກາເຍ ສຕິ ສພ຺ຠາວໍ , ອສຕິ ຈ ອຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວາຈນ຺ຕິ ວຈີໂຄສໍຯ ສງ຺ຂໂຣຕີຕິ ຊເນຕີຯ ເຕນາຫ ‘‘ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕີ’’ຕີຯ ນ ຫິ ຕໍ ວິຕກ຺ກວິຈາຣຣຫິຕຈິຕ຺ຕໍ ວຈີໂຄສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ໂກຕີຯ ຈິຕ຺ຕປຏິພທ຺ຘຕ຺ຕາຕິ ເອເຕນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຍາທິປຈ຺ຈຍຠາໂວ ຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຣສງ຺ຂຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎມິສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ຠິນ຺ນາປີ ກາຍສງ຺ຂາຣາທິວຈນວຈນີຍຠາເວນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎມິສ຺ສິຕາ ອຠິນ຺ນາ ວິຍ, ຕໂຕ ເອວ ອາລຸຬິຕາ ສໍກິຓ຺ຓາ ອວິຠູຕາ ອປາກຏາ ທຸທ຺ທີປນາ ທຸວິຎ຺ຎາປຍາຯ ອາຫານຄ຺ຄຫຓມຸຎ຺ຈນໂຈປນາທີຕິ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ກາເຍນ ອາຫາຕພ຺ພສ຺ສ ອາຫານສງ຺ຂາຕໍ ຄຫຓໍ, ວິສ຺ສຊ຺ຊນສງ຺ຂາຕໍ ມຸຎ຺ຈນໍ, ຍຖາຕຖາຈລນສງ຺ຂາຕໍ ໂຈປນນ຺ຕິ ອິມານິ ປາເປຕ຺ວາ ສາເຘຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຯ ກາຍໂຕ ປວຕ຺ຕາ ສງ຺ຂາຣາ, ກາເຍນ ສງ຺ຂຣີຍນ຺ຕີຕິ ຈ ກາຍສງ຺ຂາຣາຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຫນຸສໍໂຈປນນ຺ຕິ ຫນຸສຎ຺ຈລນໍຯ ວຈີເຠທນ຺ຕິ ວາຈານິ

ຈ຺ຉາຣຕໍຯ ວາຈໍ ສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ອິຘ ວຈີສງ຺ຂາຣາຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ

໔໖໔ຯສມາປ຺ຊຊິສ຺ສນ຺ຕິ ປຫໍ ນິໂຣຘສ຺ສ ອາສນ຺ນານາຄຕກາວວິສຍໍ ອາສນ຺ນໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທູຣສ຺ສ ຄຫເຓ ປໂຍຊນາກາວໂຕຯ ນິໂຣຘປາທກສ຺ສ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຄຫຓໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ນິໂຣຘໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ ນາມາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ "ປຫຫ຺ວເຍນ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິກາໂລ ກຖິໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ກາວິຕໍ ໂຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອຫ຺ຌານປຣິຈ຺ເຆທຈິຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ອິຕເຣສໍ ນານນ຺ຕຣິຍກາວໂຕຯ ນ ຫິ ພລທ຺ວຍຌາຕສມາຘິຈຣິຍານໍ ວສີກາວາປາທນຈິຕ຺ເຕ ຫີ ວິນາ ອຫ຺ຌານປຣິຈ຺ເຆທຈິຕ຺ຕໍ ອຈິຕ຺ຕກກາວາຍ ໂຫຕິຯ

ເສສສງ຺ຂາເຣຫີຕິ ກາຍສງ຺ຂາຣຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣຫີຯ ທຸຕິຍຊ຺ຌາເນເຍວ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິນິໂຣເຘນຯ ອິຕເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ວຸຎ຺ຖຫິສ຺ສນ຺ຕິ ປຫໍ ວຸຎ຺ຖຫນສ຺ສ ອາສນ຺ນານາຄຕກາວວິສຍໍ ອາສນ຺ນໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທູຣສ຺ສ ຄຫເຓ ປໂຍຊນາກາວໂຕຯ ນິໂຣຘ ໂຕ ວຸຎ຺ຖານສ຺ສ ຈ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ນຕ຺ຕາ ຕໂຕ ໂອຣເມວາຕິ ອາຫ "ປຫຫ຺ວເຍນ ອນ຺ໂຕນິໂຣຘກາໂລ ກຖິໂຕ"ຕິຯ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ກາວິຕໍ ໂຫຕີຕິ ຍຖາ ຍຖາປຣິຈ຺ຆິນ຺ນກາລເມວ ອຈິຕ຺ຕກກາໂວ, ຕໂຕ ປຣໍ ສຈິຕ຺ຕກກາໂວ ໂຫຕິ, ຕຖາ ນິໂຣຘສ຺ສ ປຣິກມ຺ມຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາທິຕໍ ໂຫຕິຯ

ປຎິສງ຺ຂາຕິ ປຎິສງ຺ຂາຍ ອິທເມວ ກາຕພ຺ພໍ ຊານິຕ຺ວາ ອປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍຯ ສມາປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຈິຕ຺ຕກກາວໍ ສມ຺ປເທວ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຖ ກສ຺ມາ ສຕ຺ຕາຫເມວ ສມາປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ? ຍຖາກາລປຣິຈ຺ເຆທກຣຓໂຕ, ຕຎ຺ຈ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອາຫາຣູປຊີວີນໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປາທິນ຺ນກປ຺ວຕ຺ຕສ຺ສ ເອກທິວສໍ ກຸຕ຺ຕາຫາຣສ຺ສ ສຕ຺ຕາຫເມວ ຍາປນໂຕຯ

ສພ຺ພາ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາເສ ນ ສມຸຎ຺ຖາເປຕີຕິ ອິທໍ ນຕ຺ຖິຕິ ອາຫ "ສມຸຎ຺ຖາເປຕີ"ຕິຯ ຍາ ປນ ນ ສມຸຎ຺ຖາເປຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິມສ຺ສ ປນ...ເປ... ນ ສມຸຎ຺ຖາເປຕີ"ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອິມສ຺ສາຕິ ອິຘ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕນິໂຣຘສມາປຊ຺ຊນກິກ຺ຂຸໂນຯ ຕສ຺ສ ປນ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຌານິກາວາຕິ ນິຍໂມ ນຕ຺ຖິຕິ ອາຫ "ກີ ວາ ເອເຕນາ"ຕິອາທິຯ ອພ຺ໂພຫາຣິກາຕິ ສຸຂຸມຕ຺ຕກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ "ອຕ຺ຖີ"ຕິ ໂວຫຣິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍາຕິ ເກຈິຯ ນິໂຣຘສ຺ສ ປນ ປາທກກູຕາຍ ຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຌານາທິສມາຘິຈຣິຍາຍ ວເສນ ອຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຌານິກາປີ ນິໂຣຘານນ຺ຕຣຜລສມາປຕ຺ຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາເສ ນ ສມຸຎ຺ຖາເປຕີຕິ ອກາວໂຕ ເອວ ເຕ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ ວຸຕ຺ຕາຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ສຎ຺ຊີວຕ຺ເຖຣວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ອານິຕສມາປຕ຺ຕິຜລນິທສ຺ສນມ຺ປີ ສຸຎ຺ຖຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ເຕນາຫ "ກວງ຺ຄສມເຍເນເວຕໍ ກຖິຕ"ນ຺ຕິຯ ກິຣິຍມຍປ຺ວຕ຺ຕວລຸອຎ຺ຊນກາເລຕິ ເອຕ຺ຖ ກິຣິຍມຍປ຺ວຕ຺ຕໍ ກາຍວຈີວິຎ຺ຎຕ຺ຕິວິປ຺ຜາໂຣ, ຕສ຺ສ ວລຸອຎ຺ຊນກາເລ ປ຺ວຕ຺ຕນສມເຍຯ ວາຈໍ ອກິສງ຺ຂາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອວິຎ຺ຎຕ຺ຕິຊນກຕ຺ຕາ ເຕສໍ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍຯ

ສຕ຺ເຕນາຕິ ສຣເສນ, ສກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸຎ຺ຎຕາ ນາມ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ຣາຄາທີຫີ ສຸຎ຺ຎຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຣາຄນິມິຕ຺ຕາທີນໍ ອກາວາ ອນິມິຕ຺ຕາ, ຣາຄປ຺ປຓິຘິອາທີນໍ ອກາວາ ອປ຺ປຓິຫິຕາຕິ ອາຫ "ອນິມິຕ຺ຕອປ຺ປຓິຫິເຕສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ"ຕິຯ ອນິມິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິຫິຕຎ຺ຈ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນຜລສມາປຕ຺ຕິຍໍ ຜສ຺ໂສ ອນິມິຕ຺ໂຕ ຜສ຺ໂສ ອປ຺ປຓິຫິໂຕ ຜສ຺ໂສ ນາມາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ "ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ ອິມິນາ ອຕິທິສຕິຯ

ອຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາທສ຺ສນໂຕ ອນຕ຺ຕານຸປ຺ສ຺ສນາ ສຸຎ຺ຎຕາ, ນິຈ຺ຈນິມິຕ຺ຕຸຄ຺ຆາຜນໂຕ ອນິຈ຺ຈານຸປ຺ສ຺ສນາ ອນິມິຕ຺ຕາ, ສຸຂປ຺ປຓິຘິປຎິກ຺ເຂປໂຕ ທຸກ຺ຂານຸປ຺ສ຺ສນາ ອປ຺ປຓິຫິຕາຕິ ອາຫ – "ສຸຎ຺ຎຕາ...ເປ... ວິປ຺ສ຺ສນາປີ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິຯ ອນິຈ຺ຈໂຕ ວຸຎ຺ຖາຕີຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ອນິຈ຺ຈາກາຣຄ຺ຄາຫິນິຍາ ວຸຎ຺ຖານຄາມິນິຍາ ປຣໂຕ ເອກໂຕວຸຎ຺ຖາເນົາກໂຕວຸຎ຺ຖາເນຫິ ນິມິຕ຺ຕປ຺ວຕ຺ຕໂຕ ວຸຎ຺ຖາຕິຯ ອນິຈ຺ຈໂຕ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຈ ອິທໍ "ນ ເອກນ຺ຕິກໍ ເອວມ຺ປີ ໂຫຕີ"ຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ອປ຺ປຓິຫິຕວິປ຺ສ຺ສນາຍ ມຄ຺ໂຄຕິອາທີນາ, ສຸຎ຺ຎຕວິປ຺ສ຺ສນາຍ ມຄ຺ໂຄຕິອາທີນາ ຈ ໂຍຊນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ "ເອເສວ ນໂຍ"ຕິຯ ວິກປ຺ໂປ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍ ອາຄມນສ຺ສ ວວຕ຺ຖານສ຺ສ ອກາເວນ ອວວຕ຺ຖານກຣຕ຺ຕາຯ ເອວຎ຺ຫິ ຕໂຍ ຜສ຺ສາ ຝຸສນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ສຄຸຓໂຕ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ຈ ນາມລາເກ ສຸຎ຺ຎຕາທິນາມກາ ຕໂຍ ຜສ຺ສາ ຝຸສນ຺ຕີຕິ ອນິຍມວຈນໍຯ ສເມຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ເອກສ຺ເສວ ຜສ຺ສສ຺ສ ນາມຕ຺ຕຍໂຍຄໂຕຯ

ສພ຺ພສງ຺ຂຕວິວິຕ຺ຕຕາຍ ນິພ຺ພານໍ ວິເວໂກ ນາມ ອຸປຘິວິເວໂກຕິ ກຕ຺ວາຯ ນິນ຺ນຕາ ຕປ຺ປຎິປກ຺ຂວິມຸຂສ຺ສ ຕທກິມຸຂຕາຯ ໂປຓຕາ ໂອນມນໍ, ປພ຺ກາຣຕາ ຕໂຕ ວິສ຺ສຎ຺ຖກາໂວຯ

໔໖໔။ ຈກ຺ຂາທີໂຕ ຣູປາທີສຸ ປວຕ຺ຕຣູປກາຍໂຕ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນໂຕ ປ໌ຍ຺ຈທ຺ວາຣິກໍ ສຸຂໍ ກາຍິກໍ ນາມ, ມໂນທ຺ວາຣິກໍ ເຈໂຕຜສ຺ສຊາ ຕາຍ ເຈຕສິກໍນາມ။ ສກາວນິທ຺ເທໂສ ສຸຂຍຕີຕິ ກຕ຺ວາ။ ມສຸຣກາວທີປກນ຺ຕິ ອິຍ຺ຖກາວໂຊຕນໍ။ ເວທຍິຕກາວທີປກນ຺ຕິ ເວທກກາວວິກາວກໍ။ ເວທນາ ເອວ ຫິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອາຣມ຺ມຕໍ ເວເທຕິ, ອາຣມ຺ມຕໍ ປນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ။ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ສກາວນິທ຺ເທໂສຕິເອວມາທິອຕ຺ຖວຈນໍ ສນ຺ຊາຍາຫ "ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ။ ຖິຕິສຸຂາຕິ ຖິຕິຍາ ຊຣມານຕາຍ ສຸຂາ, ນ ຖິຕິກ຺ ຂຓມຕ຺ເຕນ။ ເຕນາຫ "ອຕ຺ຖິກາໂວ ສຸຂ"ນ຺ຕິ။ ວິປຣິຕາມທຸກ຺ຂາຕິ ວິປຣິຕາມເນນ ວິຄມເນນ ທຸກ຺ຂາ, ນ ນິໂຣຊກ຺ຂເຕນ။ ເຕ ນາຫ "ນຕ຺ຖິກາໂວ ທຸກ຺ຂ"ນ຺ຕິ။ ອປຣິຍ຺ຍາຕວຕ຺ຖຸການຍ຺ຫິ ສຸຂເວທນຸປຣໂມ ທຸກ຺ຂໂຕ ອຸປຍ຺ຖາຕິ။ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ປີຍວິປ຺ປໂຍ ເຄນ ທີເປຕພ຺ໂພ။ ຖິຕິທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຕາມສຸຂາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ။ ເຕນາຫ "ອຕ຺ຖິກາໂວ ທຸກ຺ຂໍ, ນຕ຺ຖິກາໂວ ສຸຂ"ນ຺ຕິ။ ທຸກ຺ຂເວທນຸປຣໂມ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂໂຕ ອຸປຍ຺ຖາຕິ။ ເອວຍ຺ຫິ ວທນ຺ຕິ – "ຕສ຺ສ ໂຣຄສ຺ສ ວູປສເມນ ອໂຫ ສຸຂໍ ຊາຕ"ນ຺ຕິ။ ຊານນກາໂວຕິ ຍາຖາວສກາວໂຕ ອວພຸຊຊນໍ။ ອທຸກ຺ຂມສຸຂຍ຺ຫິ ເວທນໍ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ສຸຂໍ ໂຫຕິ ຕສ຺ສ ສຸຂຸມກາວໂຕ, ຍຖາ ຕທຍ຺ເຍ ຊມ຺ເມ ສລກ຺ຂຓໂຕ ສາມຍ຺ຍລກ຺ຂຓໂຕ ຈ ສມ຺ມເທວ ອວໂພເຊ ປຣມໍ ສຸຂໍ။ ເຕເນວາຫ –

"ຍໂຕ ຍໂຕ ສມ຺ມສຕິ, ຂນ຺ຊານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ລກຕິ ປີຕິປາໂມຊຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕ"ນ຺ຕິ။ (ຊ။ ປ໌။ ໓໗໔);

ອຊານນກາໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ທຸກ຺ຂຍ຺ຫິ ສມ຺ໂມຫວິຫາໂຣຕິ။ ອປໂຣ ນໂຍ ຊານນກາໂວຕິ ຊານນສ຺ສ ຍາຕສ຺ສ ສພ຺ກາໂວ။ ຍາຕສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ຫິ ຍາໂຕປນິສ຺ສຍາ ຈ ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ສຸຂາ ອິຍ຺ຖາກາຣາ။ ຍຖາຫ "ອິຍ຺ຖາ ເຈວ ອິຍ຺ຖຜລາ ຈາ"ຕິ။ ອຊານນກາໂວ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ။

ກຕໂມ ອນຸສໂຍ ອນຸເສຕີຕິ ກາມຣາຄານຸສຍາທີສຸ ສຕ຺ຕສຸ ອນຸສເຍສຸ ກຕໂມ ອນຸສໂຍ ອນຸສຍວເສນ ປວຕ຺ຕຕິ? ອປ຺ປຫີນກາ ເວນ ຫິ ສນ຺ຕາເນ ອນຸສຍນ຺ຕີຕິ ອນຸສຍາ, ອນຸຣູປໍ ກາຣຕໍ ລກິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເອເຕນ ກາຣຕລາເກ ສຕິ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນາຣຫຕາ ເນສໍ ທສ຺ສິຕາ။ ອປ຺ປຫີນາ ຫິ ກິເລສາ ກາຣຕລາເກ ສຕິ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕິ။ ເຕນາຫ "ອປ຺ປຫີນຍ຺ເຖນ ສຍິໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ"ຕິ။ ເຕ ຈ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ອນາຄຕາ ກິເລສາ ທຍ຺ຖພ຺ພາ, ອຕີຕາ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ຈ ຕໍສກາວຕ຺ຕາ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ။ ນ ຫິ ຊມ຺ມານໍ ກາລເກເທນ ສກາວເກໂທ ອຕ຺ຖິ။ ຍທິ ອປ຺ປຫີນຍ຺ໂຖ ອນຸສຍຍ຺ໂຖ, ນນຸ ສພ຺ເພປີ ກິເລສາ ອປ຺ປຫີນາ ອນຸສຍາ ກເວຍ຺ຍຸນ຺ຕິ? ນ ມຍໍ ອປ຺ປຫີນຕາມຕ຺ເຕນ ອນຸສຍຍ຺ຖໍ ວທາມ, ອຖ ໂຂ ປນ ອປ຺ປຫີນຍ຺ເຖນ ຖາມຄຕາ ກິເລສາ ອນຸສຍາ။ ອິທໍ ຖາມຄມນຍ຺ຈ ຣາຄາທີນເມວ ອາເວຕິໂກ ສກາໂວ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ, ຍໂຕ ອກິຊມ຺ເມ – "ຖາມຄຕໍ ອນຸສຍໍ ປ໌ຊຫຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ໂສຕິ ຣາຄານຸສໂຍ။ ອປ຺ປຫີໂນຕິ ອປ຺ປຫີນກາວມ຺ເຂນ ອນຸສຍນຍ຺ຖມາຫ။ ໂສ ຈ ອປຣິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ຊວຕ຺ຖຸໂຕ, ປຣິຍ຺ຍາເຕສຸ ປ ຕິຍ຺ຖໍ ນ ລກຕິ။ ເຕນາຫ "ນ ສພ຺ພາຍ ສຸຂາຍ ເວທນາຍ ໂສ ອປ຺ປຫີໂນ"ຕິ။ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ຈາຍໍ ອນຸສຍຍ຺ໂຖ ອຊິປ຺ເປໂຕ။ ເຕນາຫ "ນ ສພ຺ພໍ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປ໌ຊຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ။

ວຕ຺ຖຸວເສນປີ ປນ ອນຸສຍຍ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ໂຍ "ກູມິລທ຺ຊ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ເຕນ ຫິ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ວິສຸທ຺ຊິ။ ໒။໘໓໔) ວຸຕ຺ຕໍ –

"ກູມີຕິ ວິປສ຺ສນາຍ ອາຣມ຺ມຕກູຕາ ເຕກູມກາ ປ໌ຍ຺ຈກ຺ຂນ຺ຊາ။ ກູມິລທ຺ຊໍ ນາມ ເຕສຸ ຂນ຺ເຊສຸ ອຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຣຫໍ ກິເລສຊາຕໍ။ ເຕນ ຫິ ສາ ກູມິລທ຺ຊາ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ກູມິລທ຺ຊນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາ ຈ ໂຂ ນ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ။ ອາຣມ຺ມຕາວເສນ ຫິ ສພ຺ເພປີ ອຕີຕານາຄເຕ ປຣິຍ຺ຍາເຕປີ ຈ ຂີຕາສວານໍ ຂນ຺ເຊ ອາຣພ຺ກ ກິເລສາ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕິ ມຫາກຈ຺ຈາເນົາປ຺ປລວຕ຺ຕາທີນໍ ຂນ຺ເຊ ອາຣພ຺ກ ໂສເຣຍ຺ຍເສຍ຺ຖິນ຺ທມາຕາວກາທີນໍ ວິຍ။ ຍທິ ຈ ຕໍ ກູມິລທ຺ຊໍ ນາມ ສິຍາ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປເຫຍ຺ຍໂຕ ນ ໂກຈິ ກວມູລໍ ປ໌ຊເຫຍ຺ຍ, ວຕ຺ຖຸວເສນ ປນ ກູມິລທ຺ຊໍ ເວທິຕພ຺ພໍ။ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ຫິ ວິປສ຺ສນາຍ ອປຣິຍ຺ຍາຕາ ຂນ຺ຊາ ອຸປ຺ປ໌ຊຊນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາທໂຕ ປກຸຕິ ເຕສຸ ວຍ຺ຍມູລໍ ກິເລສຊາຕໍ ອນຸເສຕິ။ ຕໍ ອປ຺ປຫີນຍ຺ເຖນ ກູມິລທ຺ຊນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິອາທີ။

ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ອິມີນາ "ນ ສພ຺ພາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ເວທນາຍ ໂສ ອປ຺ປຫີໂນ, ນ ສພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ປ໌ຊຊ ຕີ"ຕິອາທີ ອຕິທິສຕິ။ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ။ "ໂຍ ອນຸສໂຍ ຍຕ຺ຖ ອນຸເສຕິ , ໂສ ປຫີຍມາໂນ ຕຕ຺ຖ ປຫີໂນ ນາມ ໂຫຕີ"ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຫານປ຺ຈ຺ຊາ, ຕໍ ສນ຺ຊາຍາຫ "ກີ ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຍໍ ປຫານປ຺ຈ຺ຊາ ນາມາ"ຕິ။

ເອເກເນວ ພ຺ຍາກຣເຓນາຕິ “ອິຘາວຸໂສ, ວິສາຂ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫີ”ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໑.໔໖໔) ເອເກເນວ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນນ. ທ຺ເວ ປຸຈ຺ຉາຕິ ອນຸສຍປຸຈ຺ຉາ ປຫານປຸຈ຺ຉາຕິ ທ຺ເວປິ ປຸຈ຺ຉາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ. “ຣາຄໍ ເຕນ ປຊຫຕີ”ຕິ ອິທເມກໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, “ນ ຕຕ຺ຖ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ”ຕິ ອິທເມກໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, ປຸຈ຺ຉານຸກ຺ກມຓ຺ເຈຕ຺ຖ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ປຫານກ຺ກເມນ ວິສ຺ສຊ຺ຊນາ ປວຕ຺ຕາ. “ທ຺ເວ ປຸຈ຺ຉາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ”ຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ “ອິຘາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຕຖາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕເມວ ກຕ຺ວາຕິ ອິມິນາ ໂຍ ຣາຄໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ອປ຺ປທານໂຕ ຕຖາວິກ຺ຂມ຺ຠິຕເມວ ກຕ຺ວາ ມຕ຺ເຕນ ສມຸຕ຺ຆາເຕຕິ, ຕສ຺ສ ວເສນ “ຣາຄໍ ເຕນ ປຊຫຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ຣາຄານຸສໂຍ ອນຸເສຕີ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ກາໂມຆາທີຫິ ຈຕູຫິ ໂອເຆຫິ ສໍສາຣໂອເຆເນວ ວາ ເວຄສາ ວຸຍ຺ຫມາເນສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ສ ປນ ຄາຘກາວໂຕ ປຕິຏ຺ຐານຠູຕໍ. ເຕນາຫ ຠຄວາ – “ຕິຓ຺ໂຓ ປາຣງ຺ຄໂຕ ຖເລ ຕິຏ຺ຐຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ”ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໒໓໘; ອິຕິວຸ. ໖໙; ປຸ. ປ. ໑໘໗).

ສຸຎ຺ຎຕາທິເຠເທນ ອເນກເຠທຕ຺ຕາ ປາລິຍໍ “ອນຸຕ຺ຕເຣສູ”ຕິ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສຕິ “ອນຸຕ຺ຕຣາ ວິໂມກ຺ຂາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕສໍ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ອຣຫຕ຺ຕຠາວສາມຎ຺ເຎນ “ອຣຫຕ຺ເຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິສເຍ ເຈຕໍ ຠຸມ຺ມໍ. ປຕ຺ຖນໍ ປຏ຺ຐເປນ຺ຕສ຺ສາຕິ “ອໂຫ ວ ຕາຫໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ລເຠຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ປຕ຺ຖນໍ ອຸປຏ຺ຐເປນ຺ຕສ຺ສ, ປຕ຺ເຖນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏ຺ຐເປນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເຈຕ຺ຖ ເຫຕຸມ຺ຫິ ອນ຺ຕສທ຺ໂທ. ກຖໍ ປນ ອຣຫຕ຺ຕວິສຍາ ປຕ຺ຖນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ? ນ ກາຈິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ຖນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອນຘິຄຕຕ຺ຕາ ອວິສຍຠາວໂຕ. ປຣິກປ຺ປິຕຣູປໍ ປນ ຕໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຕ຺ຖນາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຫາປຈ຺ຈຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຣມ຺ປຣປຈ຺ຈຍໍ ສນ຺ຘາຍ, ອຸຊຸກໍ ປນ ປຈ຺ຈຍຠາໂວ ນຕ຺ຖີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ນ ປຕ຺ຖນາຍ ປຏ຺ຐປນມູລກໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ. ອິທໍ ປນ ເສວິຕພ຺ພໍ ໂທມນສ຺ສໍ ອກຸສລປ຺ປຫານສ຺ສ ກຸສລາຠິວຸທ຺ຒິຍາ ຈ ນິມິຕ຺ຕຠາວໂຕ. ເຕນາຫ ຠຄວາ – “ໂທມນສ຺ສມ຺ປາຫໍ, ເທວານມິນ຺ທ, ທຸວິເຘນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປິ ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີ”ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໓໕໙-໓໖໘). ຕີຫີ ມາເສຫີ ສມ຺ປຊ຺ຊນກາ ເຕມາສິກາ. ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ. ອິມສ຺ມິ ວາເຣຕິ ອິມສ຺ມິ ປວາຣຓາວາເຣ. ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຓນ຺ຕິ “ປຣິສຸທ຺ໂຘ ອຫ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕໍ ວິສຸທ຺ຘິປວາຣຓໍ. ອຣຫນ຺ຕານເມວ ເຫສ ປວາຣຓາ.

ນ ກທາຈິ ປຫາຕພ຺ພສ຺ສ ປຫາຍກຕາ ອຕ຺ຖີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ໂທມນສ຺ເສນ ວາ”ຕິອາທິໍ ວຕ຺ວາ ປຣິຍາເຍເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ “ອຍໍ ປນາ”ຕິອາທິມາຫ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ປຏິປທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຕ຺ຖນໍ ຖເປຕ຺ວາ. ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕີຕິ ໂອວາທວເສນ ອຕ຺ຕາໂນ ສມຸຕ຺ເຕເຊນ຺ໂຕ ກເຖຕິ. ສີເລນ ຫີນຏ຺ຐານນ຺ຕິ ອຎ຺ເຎຫິ ອຣຫຕ຺ຕາຍ ປຏິປຊ຺ຊນ຺ເຕຫິ ສີເລນ ຫີນຏ຺ຐານໍ ກີ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ສຸປຣິສຸທ຺ຘນ຺ຕິ ອຂຓ຺ຑາທິຠາວໂຕ ສຸໂຘຕ ຊາຕິມຓິ ວິຍ ສຸຏ຺ຐຸ ປຣິສຸທ຺ຘໍ. ສຸປຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ກທາຈິປິ ສງ຺ໂກຈາຠາວໂຕ ວິຣິຍໍ ສຸຏ຺ຐຸ ປຄ຺ຄຫິຕໍ. ປຎ຺ຎາຕິ ວິປສ຺ສນາປຎ຺ຎາ ປຏິປກ຺ເຂຫິ ອນຠິຠູຕຕາຍ ອກຸຓ຺ຒາ ຕິກ຺ຂວິສທາ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມ຺ມສເນ ສູຣາ ຫຸຕ຺ວາ ວຫຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ. ປຣິຍາເຍນາຕິ ຕສ຺ສ ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕຸປນິສ຺ສຍຕາປຣິຍາເຍນ. ອາຣມ຺ມຓວເສນ ອນຸສຍນໍ ອິຘາທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ “ນ ຕໍ ອາຣພ຺ພ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ. ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນເມຕ຺ຖ ປຫານໍ ນາມາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຫີໂນວ ຕຕ຺ຖ ປຏິຆານຸສໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ. ຕຕິຍຌ຺ຌາເນນ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕພ຺ພາ ອວິຊ຺ຊາ, ສາ ເອວ ອຣິຍມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທິຍຕີຕິ “ອວິຊ຺ຊານຸສຍໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນຸສຍສທິສຕາຍ ວາ. “ຣາຄານຸສຍໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ”ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຈຕຸຕ຺ຖຌ຺ຌາເນ ນານຸເສຕິ ນາມ ຕຕ຺ຖ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈາກຣຓໂຕ.

໔໖໖. ຕສ຺ມາຕິ ປຈ຺ຈນີກຕ຺ຕາ ສຠາວໂຕ ກິຈ຺ຈໂຕ ປຈ຺ຈຍໂຕ ຈາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ວິສຠາຄປຏິຠາໂຄ ກຖິໂຕ “ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາຄາ ຘມ຺ມາ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ອນ຺ຘກາຣາຕິ ອນ຺ຘກາຣສທິສາ ອປ຺ປກາ ສຠາວໂຕ. ອວິຠູຕາ ອປາກຏາ ອໂນຬາຣິກຠາວໂຕ. ຕໂຕ ເອວ ທຸທ຺ທີປນາ ທຸວິຎ຺ຎາປນາ. ຕາທິສາວາຕິ ອຸເປກ຺ຂາສທິສາວ. ຍຖາ ອຸເປກ຺ຂາ ສຸຂທຸກ຺ຂານິ ວິຍ ນ ໂອຬາຣິກາ, ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາ ຣາຄໂທສາ ວິຍ ນ ໂອຬາຣິກາ. ອຖ ໂຂ ອນ຺ຘກາຣາ ອວິຠູຕາ ທຸທ຺ທີປນາ ທຸວິຎ຺ຎາປນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຠາຄປຏິຠາໂຄ ກຖິໂຕ “ປຕິພີ ປຏິໂພເສ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ຍຕ຺ຕເກສຸ ຄາເມສູຕິ ທຸກ຺ຂາທີສຸ ຍຕ຺ຕເກສຸ ຄາເມສຸ, ຍຕ຺ຖ ວາ ເຕຍ຺ຍຕ຺ຖາເມສຸ. ວິສຠາຄປຏິຠາໂຄຕີ ອນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຍ ອາໂລໂກ ວິຆາຕກປຏິຠາໂຄ. ວິຊ຺ຊາຕິ ມຄ຺ຄຎາຓໍ ອທິປ຺ເປຕໍ, ວິມຸຕ຺ຕີຕິ ຜລນ຺ຕິ ອາຫ “ອຸໂພເປເຕ ຘມ຺ມາ ອນາສວາ”ຕິ. ອນາສວຏ຺ເຐນາຕິອາທີສຸ ປຕິຕຏ຺ເຐນາຕິປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ໂສປີ ຫີ ວິມຸຕ຺ຕິນິພ຺ພານານໍ ສາຘາຣໂຓ, ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອສງ຺ຂຕຏ຺ເຐນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ວິສຠາຄຕາປິ ລພ຺ພເຕວ. ປຎ຺ຫໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄໂຕສີ, ອປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ປຎ຺ຫານໍ ປຣິຈ຺ເຉທປ຺ປມາຓໍ ຄເຫຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ອຏ຺ຐຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນາສກ຺ຂິ ປຎ຺ຫານໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ ຄເຫຕຸໍ. ອປ຺ປຏິຠາຄຘມ຺ມສ຺ສາຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສຠາຄປຏິຠາເຄນ ອປ຺ປຏິຠາຄຘມ຺ມສ຺ສ.

ອນາຄຕາທິປຣິຍາເຍນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສຠາຄປຏິຠາໂຄ ວຸຕ຺ໂຕ, ວິສຠາເຄ ຈ ອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຂຕຘມ຺ມາ, ຕສ຺ມາ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ກິຎ຺ຈິ ສຠາຄປຏິຠາຄໍ ສນ຺ຘາຍ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ ກຕ຺ວາ “ອຈ຺ຈຍາສີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສງ຺ຂຕສ຺ສ ຫິ ອປ຺ປຏິຠາຄສ຺ສ ເອກ ນ຺ຕນິຈ຺ຈສ຺ສ ສໂຕ ນິພ຺ພານສ຺ສ ກຸໂຕ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ສຠາຄສ຺ສ ສມ຺ຠໂວຯ ເຕນາຫ “ນິພ຺ພານໍ ນາເມຕ”ນ຺ຕິອາທິຯ

ວິຣທ຺ໂຘຕິ ເອຕ຺ຖ ສຠາຄປຏິຠາຄໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ນິຈ຺ຉຍາກາຣໂຕ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາວ ປຸຈ຺ຉິ, ນ ອຊານິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕນ ເຫຏ຺ຐາ ສພ຺ພປຸຈ຺ຉາ ທິຏ຺ຐສໍສນ຺ທນເຍນ ຊານິຕ຺ວາວ ປວຕ຺ຕາຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິຯ ເຖຣີ ປນ ຕໍ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ສຠາວໂຕ ວິຠາເວນ຺ຕີ ສຕ຺ຖຸ ເທສນາຎາເຓ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີຯ ນິພ຺ພາໂນຄຘນ຺ຕີ ນິພ຺ພານໍ ໂອຄາຫິຕ຺ວາ ຐິຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ໂຕຄຘໍຯ ເຕນາຫ “ນິພ຺ພານພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ນິພ຺ພານໍ ອນຸປ຺ປວິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິຯ ອສ຺ສາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສຯ

໔໖໗ຯປຓ຺ຑິຈ຺ເຈນສມນ຺ນາຄຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕປຓ຺ຑິຈ຺ຈໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຘາຕຸກຸສລາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕເນວາຫ – “ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ປຓ຺ຑິໂຕ ໂຫຕິ? ຍໂຕ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ຘາຕຸກຸສໂລ ຈ ໂຫຕິ, ອາຍຕນກຸສໂລ ຈ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຸສໂລ ຈ ຐານາຏ຺ຐານກຸສໂລ ຈຯ ເອຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ປຓ຺ຑິໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໒໔)ຯ ປຎ຺ຎາມຫຕ຺ຕໍ ນາມ ເຖຣິຍາ ອເສກ຺ຂປ຺ປຏິສມ຺ຠິທປ຺ປຕ຺ຕາຍ ປຏິສມ຺ຠິທາໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ຐິຕຕາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມຫນ຺ເຕ ອຕ຺ເຖ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຣາຊຍຸຕ຺ເຕຫີຕິ ຣຎ຺ໂຎ ກມ຺ເມ ນິຍຸຕ຺ຕປຸຣິເສຫິຯ ອາຫາຈ຺ຈວຈເນນາຕິ ສຕ຺ຖາຣາ ກຣຓາທີນິ ອາຫນິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຕວຈເນນຯ ຍເທຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ຈູຬເວທລ຺ລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໕ຯ ຈູຬຘມ຺ມສມາທານສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໖໘ຯຘມ຺ໂມຕິຄຫິຕຄຫຓານີຕິ ຘມ຺ໂມ ວາ ໂຫຕຸ ອິຕໂຣ ວາ, ຘມ຺ໂມຕິ ປຄ຺ຄຫິຕຄ຺ຄາຫປ຺ປວຕ຺ຕາ ຈຣິຍາວຯ ອາຍູຫນກ຺ຂເຓຕິ ຕສ຺ສ ຘມ຺ໂມຕິ ຄຫິຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕນກ຺ຂເຓຯ ສຸຂນ຺ຕິ ອກິຈ຺ຉໍຯ ເຕນາຫ “ສຸກຣ”ນ຺ຕິຯ ທຸກ຺ຂວິປາກນ຺ຕິ ອນິຏ຺ຐຜລວິປຈ຺ຈນໍຯ

໔໖໙ຯ ຍຖາ ຈກ຺ຂາທີນໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຍຖາສກໍ ວິສຍຄ຺ຄຫຓໍ ສຠາວສິທ຺ທໍ, ເອວໍ ມໂນເສປີຯ ເຕ ຈ ວິສຍາ ອິຏ຺ຐາກາຣໂຕ ຄຫເຓ ນ ໂກຈິ ໂທໂສ, ປຸຣິສຕ຺ຕຠາເວ ນ ຈ ເຕ ໂທສໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ ອຍໍ ເຕສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ລທ຺ຘີຕິ ອາຫ “ວຕ຺ຖຸກາເມສຸປິ ກິເລສກາເມສຸປິ ໂທໂສ ນຕ຺ຖີ”ຕິ, ອສ຺ສາເທຕ຺ວາ ວິສຍປຣິໂຠເຄ ນຕ຺ຖິ ອາທີນໂວ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ນ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປາຕພ຺ຍຕໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປຣິຠຸຎ຺ຊນກໍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕີຯ ປຣິໂຠຄຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ປາ-ສທ຺ໂທ ກຕ຺ຕຸສາຘໂນ ຈ ຕພ຺ຍ-ສທ຺ໂທ, ຍຖາຣຸຈິ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິເລສກາໂມປິ ອສ຺ສາທິຍມາໂນ ວຕ຺ຖຸກາມນ຺ໂຕຄໂຘເຍວ, ກິເລສກາມວເສນ ປນ ເນສໍ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພຕາຕິ ອາຫ “ວຕ຺ຖຸກາເມສຸ ກິເລສກາເມນ ປາຕພ຺ຍຕ”ນ຺ຕິຯ ກິເລສກາເມນາຕິ ກຣຓຕ຺ເຖ ກຣຓວຈນໍຯ ປາຕພ຺ຍຕໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ກຕ຺ຕຸວເສເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ໂມຬີ ກຕ຺ວາຕິ ເວຓິພນ຺ຘວເສນ ໂມຬີ ກຕ຺ວາຯ ຕາປສປຣິພ຺ພາຊິກາຫີຕິ ຕາປສປພ຺ພຊ຺ຊູປຄຕາຫີຯ ປຣິຎ຺ຎໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີຕິ ອິທໍ “ປຫານມາຫໍສູ”ຕິ ປທສ຺ເສວ ເວວຈນນ຺ຕິ “ປຫານໍ ສມຕິກ຺ກມໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນ ກາມາ ນາເມເຕ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາຕິ ຍາຖາວໂຕ ປຣິຊານນໍ ອິຘ “ປຫານ”ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ນ ວິນາຠາວມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ມາລຸວາສິປາຏິກາຕິ ມາລຸວາວິທລໍ ມາລຸວາຜເລ ໂປຏ຺ຐລິກາຯ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ສາເລ ອຘິວຕ຺ຖເທວຕາຍ ປວຕ຺ຕິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕທາ ຫິ ຕສ຺ສາ ເອວໍ ໂຫຕິຯ ໂກວິຬາຣປຕ຺ຕສທິເສຫີຕິ ມຫາໂກວິຬາຣປຕ຺ຕສຓ຺ຐາເນຫີຯ ສຓ຺ຐານວເສນ ເຫຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ມາລຸວາປຕ຺ຕາ ປນ ໂກວິຬາຣປຕ຺ເຕຫິ ມຫນ຺ຕຕຣານິ ເຈວ ພຫລຕຣານິ ຈ ໂຫນ຺ຕິຯ ວິປຸລພຫຸພຫລຄຣຸປຕ຺ຕຕາຍ ມຫນ຺ຕໍ ກາຣໍ ຊເນຕ຺ວາຯ ສາຕິ ມາລຸວາລຕາຯ ໂອພນນ຺ຕີ ເຫຏ຺ຐໂຕ ໂອລມ຺ພນເຫຕຸຠູຕໍ ຆນຠາວໍຯ

ອນ຺ຘວນສ຺ຠຄວນຄ຺ຄຫຓໍ ເຕສໍ ອກິລກ຺ຊິຕຠາວໂຕຯ ນາຬິເກຣາທີສຸ ຕິຓຊາຕີສຸຯ ຂາທນຸປລກ຺ຂຓໍ ອຸປຈີການໍ ອຸຏ຺ຐຫນຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ “ອຸຏ຺ເຐຍ຺ຍ”ນ຺ຕິຯ ເກຬີ ກໂຣນ຺ຕິ ວິຍາຕິ ວິລມ຺ພນ຺ຕີ ວິຍ ເກຬີ ກໂຣນ຺ຕີຯ ອິທານິ ອຫໍ ຕໍ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິນ຺ຕິ ປໂມທມານາ ວິຍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິປ຺ຜນ຺ທມານາ ວິລມ຺ພນ຺ຕີຯ ສມ຺ຜສ຺ໂສປີ ສຸໂຂ ມຸທຸຕລຸຓໂກມລຠາວໂຕຯ ທສ຺ສນມ຺ປີ ສຸຂໍ ຆນພຫລປຕ຺ຕສໍຫຕຕາຍຯ ໂສມນສ຺ສຊາຕາຕິ ປຸພ຺ເພ ອນຸສ຺ສວວເສນ ຠວນວິນາສຠາຍາ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊິ, ອິທານິ ຕສ຺ສາ ສມ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ປໂລຠິຕາ ໂສມນສ຺ສຊາຕາ ອໂຫສີຯ

ວິຍກື ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອາຕານວິຕານວເສນ ຊເຍນ຺ຕິ ຊາລໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ຕຖາກູຕາ ຈ ໝນປຕ຺ຕສຍ຺ຉນ຺ນຕາຍ ລຕ຺ຕສທີສີ ໂຫຕີຕິ
ອາຫ ''ລຕ຺ຕາກາເຣນ ຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍາ''ຕິຯ ສາລໍ ຣຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຸປໍຣິ ສພ຺ພສາຂາປ໌ສາຂໍ ສພ຺ພຣຸກ຺ຂໍຯ ກສ຺ສມານາຕິ ປລິເວຄນວເສເນ
ວ ໂອຕຣມານາຯ ຍາວ ມູລາ ໂອຕິຕ຺ຕສາຂາຫີຕິ ມາລຸວາ ກາເຣນ ໂອນມິຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຍາວ ມູລາ ໂອຕິຕ຺ຕສາຂາຫິ ປຸນ
ອກິຣຸຫມານາຯ ສພ຺ພສາຂາຕິ ເຫຍ຺ຖາ ມຊ຺ເຊ ອຸປໍຣິ ຈາຕິ ສພ຺ພາປີ ສາຂາໂຍ ປລິເວເຖນ຺ຕີຯ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຊາລສນ຺ຕານກນິຍາ
ເມນ ຊເຍຕ຺ວາຯ ເອວໍ ອປຣາປຣໍ ສໍສິພ຺ພເນນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣນ຺ຕີຯ ສພ຺ພສາຂາ ເຫຍ຺ຖາ ກຕ຺ວາ ສຍໍ ອຸປໍຣິ ຖຕ຺ວາ ມຫາກາຣກາ
ເວນ ວາເຕ ວາ ວາຍນ຺ເຕ ເທເວ ວາ ວສ຺ສນ຺ເຕ ປທາເລຍ຺ຍຯ ສາຂຍ຺ຖກວິມານນ຺ຕິ ສາຂາປ໌ຜິພທ຺ທໍ ວິມານໍຯ ຍສ຺ມາ ອິທ
ສຕ຺ຖາຣາ ''ເສຍ຺ຍຖາປີ, ກິກ຺ຂເວ''ຕິອາທິນາ ກູຕປຸ໌ພ຺ພເມວ ວຕ຺ຖຸ ອຸປໍມາກາເວນ ອາຫຍໍ, ຕສ຺ມາ ''ອິທໍ ປນ ວິມານ''ນ຺ຕິອາທິ
ວຸຕ຺ຕໍຯ

໕໗໑ຯພຫລຣາຄສກາໂວຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຫິ ນິຫຣິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ພລວາ ທຸຕ຺ວາ ອກິກວນຣາຄສາຕຸໂກຯ ຣາຄຊນ຺ຕິ
ຣາຄນິມິຕ຺ຕຊາຕໍຯ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ເຖ ອາຣມ຺ມເຕາຕິ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ເຖ ວິສກາຄາຣມ຺ມເຕາຯ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ
ກາຣຕກູຕໍ ອນຸພ຺ຍຍ຺ຊນໂສ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ສິກ຺ຂາຄາຣເວນ ປນ ກິເລເສທິ ນິສ຺ສິຕໍ ມຄ຺ຄໍ ນ ປຜິປຊ຺ຊຕິ, ຕໂຕ ເອວ
ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຊາເຍທິ ອາຕຕ຺ຕໍ ທຕ຺ຫກມ຺ມໍ ກໂຣເຕວຯ ເຕນາຫ ''ນ ຕ຺ເວວ ວີຕິກ຺ກມໍ ກໂຣຕີ''ຕິຯ ຫຕ຺ຖປຣາມາສາທີນີຕິ –
''ເອທິ ຕາວ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕໍ ມຍາ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ອມຸຕ຺ຣ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິມໍສິສ຺ສາມາ''ຕິອາທິນາ ຫຕ຺ຖຄ຺ຄຫຕາທີນິ ກໂຣນ຺ໂຕ, ນ ກຣຸຕາ
ເມຕ຺ຕານິທານວເສນຯ ໂມຫຊາຕິໂກຕິ ພຫລໂມຫສກາໂວຯ

໕໗໔ຯກມ຺ມນິຍາເມນາຕິ ປຸ໌ຣິມຊາຕິສິທ຺ເຣນ ໂລກຸສ຺ສທຕາທີນິຍມິເຕນ ກມ຺ມນິຍາເມນຯ ອິທານິ ຕໍ ໂລກຸສ຺ສທຕາທີ ວິກາ
ເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍສ຺ສ ທີ''ຕິອາທິ ອາຣທ຺ທໍຯ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມາຍູຫນກ຺ຂເຕາຕິ ກມ຺ມກຣຕເວລາຍຯ ໂລໂກ ພລວາຕິ ຕຊ຺ຊາຍ ສາມ
ຄ຺ຄິຍາ ສາມຕ຺ຖິຍໂຕ ໂລໂກ ອທິໂກ ໂຫຕີຯ ອໂລໂກ ມນ຺ໂທຕິ ຕປຸ໌ປຜິປກ຺ໂຂ ອໂລໂກ ທຸພ຺ພໂລ ໂຫຕິຯ ກຖໍ ປເນເຕ ໂລກາໂລກາ
ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອຊ຺ຊວິປຈ຺ຈນີກກູຕາ ເອກກ຺ຂເຕ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ''ເອກກ຺ຂເຕ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ''ຕີ, ນິກນ຺
ຕິກ຺ຂຕໍ ປນ ອາຍູຫນກ຺ຂຕເມວ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸຯ ປຣິຍາທາຕຸນ຺ຕິ ອກິກວິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຯ ໂຍ ທິ ''ເອ
ວໍສຸນ຺ທຣໍ ເອວໍວິປຸລໍ ເອວໍມຫຄ຺ພຍ຺ຈ ນ ສກ຺ກາ ປຣສ຺ສ ທາຕຸ''ນ຺ຕິອາທິນາ ອມຸຕ຺ຕຈາຄຕາທິວເສນ ປວຕ຺ຕາຍ ເຈຕນາຍ
ສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ອໂລໂກ ສມ຺ມເທວ ໂລກໍ ປຣິຍາທາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຯ ໂທສໂມຫານໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ຕາທິສປຈ຺ຈຍລາເກເນວ ອໂທສາ
ໂມຫາ ພລວນ຺ໂຕຯ ຕສ຺ມາຕິ ໂລກາໂທສາໂມຫານໍ ພລວກາວໂຕ ອໂລກໂທສໂມຫານຍ຺ຈ ທຸພ຺ພລກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕເມວ ກາຣຕໍ
ປຈ຺ຈາມສຕິຯ ໂສຕິ ຕໍສມ຺ງຄີຯ ເຕນ ກມ຺ເມນາຕິ ເຕນ ໂລກາທິອຸປນິສ຺ສຍວຕາ ກຸສລກມ຺ມຸນາຯ ສຸຂສີໂລຕິ ສຂິໂລຯ ຕເມວຕ຺ຖໍ
ອກ຺ໂກຜໂນຕິ ປຣິຍາເຍນ ວທຕິຯ

ມນ຺ທາ ອໂລກາໂທສາ ໂລກໂທເສ ປຣິຍາທາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ອໂມໂຫ ປນ ພລວາ ໂມຫໍ ປຣິຍາທາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕີຕິ ເອວໍ ຍຖາຣຫໍ
ປຖມວາເຣ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕິເທສຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຸ໌ຣິມນເຍເນວາຕິ ປຸ໌ພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນຯ ທຸຍ຺ໂຖຕິ ໂກຜໂນຯ
ທນ຺ໂທຕິ ມນ຺ທມຍ຺ໂຍຯ ສຸຂສີລໂກຕິ ສຸຂສີໂລຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ໂລກວເສນ, ໂທສໂມຫ-ໂລກໂທສ-ໂລກໂມຫ-ໂທສໂມຫ-ໂລກໂທສໂມຫວເສນາຕິ ຕໂຍ ເອກກາ, ຕໂຍ ທຸກາ, ເອໂກ ຕິ
ໂກຕິ ໂລກາທິອຸສ຺ສທວເສນ ອກຸສລປກ຺ເຂ ເອວ ສຕ຺ຕ ວາຣາ, ຕຖາ ກຸສລປກ຺ເຂ ອໂລກາທິອຸສ຺ສທວເສນາຕິ ຈຸທ຺ທສ ວາຣາ
ລພ຺ການ຺ຕີຯ ຕຕ຺ຖ ອໂລກໂທສໂມຫາ, ອໂລກາໂທສໂມຫາ, ອໂລກໂທສາໂມຫາ ພລວນ຺ໂຕຕິ ອາຄເຕຫິ ກຸສລປກ຺ເຂ ຕຕິຍທຸ
ຕິຍປຖມວາເຣຫິ ໂທສຸສ຺ສທໂມຫຸສ຺ສທໂທສໂມຫຸສ຺ສທວາຣາ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຯ ຕຖາ ອກຸສລປກ຺ເຂ ໂລກາໂທສາໂມຫາ,
ໂລກໂທສາໂມຫາ, ໂລກາໂທສໂມຫາ ພລວນ຺ໂຕຕິ ອາຄເຕຫິ ຕຕິຍທຸຕິຍປຖມວາເຣຫິ ອໂທສຸສ຺ສທອໂມຫຸສ຺ສທອໂທສາໂມ
ຫຸສ຺ສທວາຣາ ຄຫິຕາ ເອວາຕິ ອກຸສລກຸສລປກ຺ເຂສຸ ຕໂຍ ຕໂຍ ວາເຣ ອນ຺ໂຕຄເຮ ກຕ຺ວາ ອຍ຺ເຖວ ວາຣາ ທສ຺ສິຕາຯ ເຍ ປນ
ອຸກຍສມ຺ມິສ຺ສຕາວເສນ ໂລກາໂລກຸສ຺ສທວາຣາທໂຍ ອປເຣ ເອກູນປຍ຺ຍາສ ວາຣາ ກາມໍ ທສ຺ເສຕພ຺ພາ, ເຕສໍ ອສມ຺ກວໂຕ
ເອວ ນ ທສ຺ສິຕາຯ ນ ຫີ ''ເອກສ຺ມິ ສນ຺ຕາເນ ອນ຺ຕເຣນ ອວຕ຺ຖນ຺ຕຣໍ ໂລໂກ ຈ ພລວາ ອໂລໂກ ຈາ''ຕິອາທິ ຍຸຊ຺ຊຕີຯ
ປຜິປກ຺ຂວເສນ ວາປີ ເອເຕສໍ ພລວທຸພ຺ພລກາໂວ ສຫຊາຕສມ຺ມວເສນ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ໂລກສ຺ສ ຕາວ ປຜິປກ຺ຂວເສນ ອນກິກູຕ
ຕາຍ ພລວກາໂວ, ຕຖາ ໂທສໂມຫານໍ ອໂທສາໂມເຫຫີຯ ອໂລກາທີນໍ ປນ ໂລກາທິອນກິກວນໂຕຯ ສພ຺ເພສຍ຺ຈ ສມານຊາ
ຕິຍສມຣິກ຺ຍຍ຺ຍ ປວຕ຺ຕິວເສນ ສຫຊາຕສມ຺ມໂຕ ພລວກາໂວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໔ຯ໕໗໔) – ''ໂລໂກ

ພລວາ, ອໂລໂກ ມນ຺ໂທ ຯ ອໂທສາໂມຫາ ພລວນ຺ໂຕ, ໂທສໂມຫາ ມນ຺ທາ''ຕິອາທິ, ໂສ ຈ ເນສໍ ມນ຺ທພລວກາໂວ
ປຸຣິມູປນິສ຺ສຍໂຕ ຕຖາ ອາສຍສ຺ສ ປຣິກາວິຕຕາຍ ເວທິຕພ຺ໂພ ຯ ເຕເນວາຫ ''ກມ຺ມນິຍາເມນາ''ຕິ ຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍຕ຺ຕາ ສຸ
ວິຄ຺ເຄຍ຺ຍເມວາຕິ ຯ

ຈູລຸອຜສມ຺ມສມາທານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ ຯ

໖ ຯ ມຫາຜສມ຺ມສມາທານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໗໖ ຯ ເອວໍ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາໂຣ ກາໂມ ກາມນໍ ອິຈ຺ຉາ ເອເຕສນ຺ຕິ ເອວໍກາມາ ຯ ເອວໍ ຉນ຺ໂທ ຉນ຺ທນໍ ໂຣຈນໍ ອຊ຺ຊາສໂຍ
ເອເຕສນ຺ຕິ ເອວໍຉນ຺ທາ ຯ ອກິມຸຂໍ, ອກິນິວິສ຺ສ ວາ ປກາເຣຫິ ເອຕິ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຕິ ອພິປ຺ປາໂຍ, ລທ຺ທິ ຯ ສາ ຫິ ລທ຺ທພ຺ພວຕ຺ຖຸ
ອກິມຸຂໍ ''ເອວເມຕ''ນ຺ຕິ ອກິນິວິສນ຺ຕິ ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ, ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ ຯ ເອວໍ ວຸຈ຺ຈ
ມານາກາໂຣ ອພິປ຺ປາໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ເອວໍອພິປ຺ປາຍາ ຯ ກຄວາ ມູລໍ ການຕໍ ເອເຕສໍ ຍາຖາວໂຕ ອພິຄມາຍາຕິ ກຄວໍມູລກາ ຯ
ເຕນາຫ ''ກຄວນ຺ຕມ຺ຫີ ນິສ຺ສາຍ ມຍໍ ອິເມ ຜມ຺ເມ ອາຊານາມ ປຕິວິຊ຺ຊາມາ''ຕິ ຯ ອມ຺ຫາກໍຜມ຺ມາຕິ ເຕຫິ ອຕ຺ຕນາ
ອພິຄນ຺ຕພ຺ພຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ເສວິຕພ຺ພານມ຺ຫີ ຍາຖາວໂຕ ອພິຄມລາຕານິ ອພິຄຈ຺ຉນກສມ຺ພນ຺ຜີນິ, ຕານິ ຈ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜມູ
ລການິ ອນລ຺ລວິສຍຕ຺ຕາ ຯ ເຕນາຫ ''ປຸພ຺ເພ ກສ຺ສປສມ຺ພຸທ຺ເຜນາ''ຕິອາທິ ຯ ກຄວາ ເນຕາ ເຕສນ຺ຕິ ກຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຯ ເນຕາຕິ
ເສວິຕພ຺ພຜມ຺ເມ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕານໍ ປາເປຕາ ຯ ວິເນຕາຕິ ອເສວິຕພ຺ພຜມ຺ເມ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕານໂຕ ອປເນຕາ ຯ ຕທງ຺ຄວິນຍາທິວ
ເສນ ວາ ວິເນຕາ ຯ ອນຸເນຕາຕິ ອິເມ ຜມ຺ມາ ເສວິຕພ຺ພາ, ອິເມ ນ ເສວິຕພ຺ພາຕິ ອຸກາຍສມ຺ປາປນາປນຍນຕ຺ຖໍ ປຄ຺ຄເປຕາ ຯ ເຕ
ນາຫ ''ຍຖາສກາວໂຕ''ຕິອາທິ ຯ

ປຕິສຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປຕິສຣຕໍ, ກຄວາ ປຕິສຣຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ກຄວໍປຕິສຣຕາ ຯ ປຕິສຣຕິ ສກາວສມ຺ປຕິເວຜວເສນ
ປຈ຺ເຈກມ຺ປຄຈ຺ຉຕີຕິ ວາ ປຕິສຣຕໍ, ກຄວາ ປຕິສຣຕໍ ເອເຕສນ຺ຕິ ກຄວໍປຕິສຣຕາ ຯ ປຕິເວຜວເສນາຕິ ປຕິວິຊ຺ຊິຕພ຺ພ
ຕາວເສນ ຯ ອສຕິປີ ມຸເຂ ອຕ຺ຖໂຕ ເອວໍ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ຜສ຺ໂສ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອຫໍ ກຄວາ ກິ ນາໂມ''ຕິ ຯ ປຕິກາຕູຕິ
ເອຕ຺ຖ ປຕິ-ສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ''ກຄວນ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ອຕ຺ໂຖ ປນ ສາມິວຈນວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ
''ກຄວໂຕ''ຕິ ປຕິກາຕູຕິ ຈ ກຄວໂຕ ກາໂຄ ໂຫຕຸ ຯ ກຄວໂຕ ຫິ ເອສ ກາໂຄ, ຍທິທໍ ຜມ຺ມສ຺ສ ເທສນາ, ອມ຺ຫາກໍ ປນ ກາໂຄ
ສວນນ຺ຕິ ອພິປ຺ປາໂຍ ຯ ເກຈິ ປນ ປຕິກາຕູຕິ ປທິສ຺ສຕູຕິ ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິ, ຌາເຕນ ທິສ຺ສຕຸ, ເທສີຍຕູຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ ຯ ອຸປຍ຺ຖາຕູ
ຕິ ຈ ຌາຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖາຕຸ ຯ

໔໗໔ ຯນິສ຺ສຍິຕພ຺ເພຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາທນວເສນ ອປ຺ສສຍິຕພ຺ເພ ຯ ຕຕິຍຈຕ຺ຕ຺ຖຜມ຺ມສມາທານານິ ຫິ ອປ຺ສສາຍ
ສຕ຺ຕານໍ ເອຕຣຫິ ອາຍຕິຄ຺ຈ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ອກິວຸທ຺ຒນ຺ຕີ ຯ ກຊິຕພ຺ເພຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ ຯ ເສວິຕພ຺ເພຕິ ວາ ສປ຺ປຸຣິ
ສຸປສ຺ສຍສທ຺ຜມ຺ມສ຺ສວນໂຍນິໂສມນສິກາເຣ ສນ຺ຜາຍາຫ ຯ ກຊິຕພ຺ເພຕິ ຕປ຺ປຈ຺ຈເຍ ທານາທິປຸຄ຺ຄຜມ຺ເມ ຯ

໔໗໕ ຯອຸປ຺ປຕິປາຕິອາກາເຣນາຕິ ປຖມໍ ສໍກິເລສຜມ຺ເມ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ໂວທານຜມ຺ມທສ຺ສນໍ ສຕ຺ຖຸ ເທສນາປຕິປາຕິ, ຍຖາ
– ''ວາມໍ ມຸຄ຺ຈ, ທກ຺ຂິຕໍ ຄຕ຺ຫາ''ຕິ (ຜ ຯ ສ ຯ ອຍ຺ຖ ຯ ໔໙໗; ວິສຸທ຺ຜິ ຯ ມຫາຕີ ຯ ໑໔໑໔), ຕຖາ ອຸປ຺ປຕິປາຕິປກາເຣນ, ສາ ຈ
ໂຂ ປຸຣິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ຜມ຺ມສມາທາເນສຸ , ປຈ຺ຉິເມສຸ ປນ ປຕິປາຕິຍາວ ມາຕິກາ ປຍ຺ຖປີຕາ ຯ ຍຖາຜມ຺ມຣເສເນວາຕິ ປ
ຫາຕພ຺ພປຫາຍກຜມ຺ມານໍ ຍຖາສກາເວເນວ ຯ ສກາໂວ ຫິ ຍາຖາວໂຕ ຣສິຕພ຺ພໂຕ ຊານິຕພ຺ພໂຕ ''ຣໂສ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຯ ປຖມໍ ປ
ຫາຕພ຺ພຜມ຺ເມ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕທນນ຺ຕຣໍ ''ອິເມ ຜມ຺ມາ ເອເຕຫິ ປຫີຍນ຺ຕີ''ຕິ ປຫາຍກຜມ຺ມທສ຺ສນໍ ເທສນານຸປຸພ຺ພີ ຯ ຄຫຕໍ
ອາທີຍນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາທນໍ ຯ

໔໗໙ ຯ ວຜທຕ຺ຫາທີຫີ ກິຕສ຺ສ ອຸປສງ຺ກມເນ, ມິຈ຺ຉາ ຈຣິຕ຺ວາ ຕຖາ ອປຄມເນ ຈ ປຸພ຺ພາປຣເຈຕນານໍ ວເສນ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ
ທຸກ຺ຂເວທໂນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອິສ຺ສານິນ຺ທາທີຫີ ອຸປທ຺ທຸຕສ຺ສ ອປຣເຈຕນາວເສນ, ເອວໍ ອກິຊ຺ຊາມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖີສຸປີ ຍຖາຣຫໍ
ເວທິຕພ຺ພໍ ຯ ຕິສ຺ສນ຺ນມ຺ປີ ເຈຕນານນ຺ຕິ ປຸພ຺ພາປຣສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນານໍ ຯ ອທິນ຺ນາທານໍ ມຸສາວາໂທ ປີສຸຕວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປ
ລາໂປຕິ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນານໍ ສຸຂສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວາ ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ວາຕິ ອຍໍ ນໂຍ ອິຜ ອພິກຕຕ຺ຕາ
ນ ອຸທ຺ຜໂຕ ຯ ໂທມນສ຺ສເມວ ເຈຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ພກາຄາປຣກາຄເຈຕນາປີ ເຈຕ຺ຖ ອາສນ຺ນາ ໂທມນສ຺ສສຫຄຕາ ເອວ

ໂຫນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນາສນ຺ນາ ປນ ສນ຺ຊາຍ ''ປຣິເຍຍ຺ຖີ ວາ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວ ມິຈ຺ຊາຈາ ຣາກິຊ຺ຊາມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖິນໍ ປຸພ຺ພກາຄາປຣກາຄເຈຕນາ ອາສນ຺ນາ ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນາຄຕິກາວາຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ. ປຣິເຍຍ຺ຖິນ຺ຕິ ມິຈ຺ຊາຈາຣາທີສຸ ວິຕິກ຺ກມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸມາລາຄນ຺ຊາທິປຣິເຍສນໍ. ປາຕາຕິປາຕາທີສຸ ມາເຣຕພ຺ພວຕ຺ຖຸອາວຸຊາທິປຣິເຍສນໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ. ອກິຈ຺ເຈນປີ ເຕສໍ ປຣິເຍສນໍ ສມ຺ກວຕິຕິ ''ວຍ຺ຍຕິເຍວາ''ຕິ ສາສງກໍ ວທຕິ.

໔໖໙. ສຸຂເວທນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສຸຂເວທນາປີ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ຕາສໍ ເຈຕນານໍ ອສຸຂເວທນຕາປີ ລພ຺ກຕິຕິ ''ສຸຂເວທນາປີ ໂຫນ຺ຕິເຍວາ''ຕິ ສາສງກວຈນໍ. ໂສມນສ຺ສເມວ ເຈຕ຺ຖ ສຸຂນ຺ຕິ ອິທໍ ປຸພ຺ພກາຄາປຣກາຄເຈຕນາປີ ໂສມນສ຺ສສຫຄຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕລ຺ຸຈ ໂຂ ມິຈ຺ຊາຈາຣວຊ຺ຊານໍ ຊນ຺ນໍ ວເສນ. ມິຈ຺ຊາຈາຣສ຺ສ ປນ ປຸພ຺ພາປຣກາຄສ຺ສ ວເສນ ''ກາຍິກໍ ສຸຂມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕິເຍວາຕິ ສາສງກວຈນໍ.

໔໗໐. ໂທສຊປຣິລຸອາຫວເສນສ຺ສ ສິຍາ ກາຍິກມ຺ປີ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ອຊິປ຺ປາເຍນ 'ໂສ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕປີ ທຸກ຺ຂິໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຈໂຕທຸກ຺ຂເມວ ວາ ສນ຺ຊາຍ ຕສ຺ສ ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ທຸກ຺ຂິໂຕ ໂທມນສ຺ສິໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໔໗໑. ທສສ຺ປີປເທສູຕິ ທສສ຺ປີ ໂກຍ຺ຖາເສສຸ, ວາກ຺ເຍສຸ ວາ. ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຕາປີ ສມ຺ກວຕິຕິ ''ສຸຂສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິເຍວາ''ຕິ ອິຊ ສາສງກວຈນໍ. ປາຕາຕິປາຕາ ປຍິວິຣຕສ຺ສ ກາໂຍປີ ສິຍາ ວິຄຕທຣຖປຣິລຸອາໂຫຕິ ປາຕາຕິປາຕາເວຣມຕີອາທິປຈ຺ຈຍາ ກາຍິກປຍິສໍເວທນາປີ ສມ຺ກວຕິຕິ ສຫາປີ ສຸເຂນາຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຍິຍສຸຂມ຺ປີ ວຍ຺ຍຕິເຍວ.

໔໗໒. ຕິຕ຺ຕກາລາພູຕິ ອຸປກຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸມ຺ມາທາທີປາປເນນ ກຸຈ຺ຊິຕຕິຕ຺ຕກຣໂສ ອລາພຸ. ນ ຣຸຈ຺ຈິສ຺ສຕີ ອນິຍ຺ຖຣສຕາຍ ອນິຍ຺ຖຜລຕາຍ ຈ.

໔໗໓. ຣສໍ ເທຕີຕິ ຣສໍ ທສ຺ເສຕິ ວິກາເວຕິ.

໔໗໔. ປູຕິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປູຕິສກາວມຸຕ຺ຕໍ. ຕຣຸຕນ຺ຕິ ຊາຣາວເສນ ນິປຕນ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຕ຺ທໍ. ເຕນສ຺ສ ອຸປຣິມຸຕ຺ຕຕມາຫ. ມຸຕ຺ຕລ຺ຸທີ ປສ຺ສາວມຄຸຄໂຕ ມຸຈ຺ຈມານໍ ກາຍຸສ຺ມາວເສນ ອຸຕ຺ທໍ ໂຫຕິ.

໔໗໕. ຍໍ ກຄນ຺ທຣສໍສຍ຺ຖໍ ໂລຫິຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ກຄນ຺ທຣພ຺ຍາຊິສທິຕາຍ ໂລຫິຕປກ຺ຂນ຺ທຕາຍ ວເສນ ຍໍ ໂລຫິຕໍ ວິສ຺ສວຕິ. ປີຕ຺ຕສໍສຍ຺ຖໍ ໂລຫິຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທຕີຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຊ.

໔໗໖. ອຸພ຺ພິທ຺ເຊຕິ ທູເຣ. ອພ຺ກມທີກາທິອຸປກ຺ກິເລສວິຄເມນ ທີ ອາກາສໍ ອຸຕ຺ຕຸງຄໍ ວິຍ ທູຣໍ ວິຍ ຈ ຂາຍຕິ. ເຕນາຫ ''ທູຣີກູເຕ''ຕິ. ຕມໍເຍວ ຕມຄຕໍ ''ຄູຖຄຕໍ ມຸຕ຺ຕຄຕ''ນ຺ຕິ (ມ. ນິ. ໔.໑໑໙; ອ. ນິ. ໙.໑໑) ຍຖາ. ກາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈເຕ ຈ ອິທໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຊມ຺ມສມາທານໍ ວິກຊນ຺ເຕນ ກຸສລກມ຺ມປຖສ຺ສ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ.

ສງຄຣຣຸກ຺ໂຂ ກນ຺ທມາທສໂປວ. ສຣກລ຺ຸລວເສນາຕິ ອຕ຺ຖໍ ອວິກຊິຕ຺ວາ ປທໂສ ສຣກລ຺ຸລວເສນ. ໂອສາເຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຸຈ຺ຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ. ສທ຺ເທຕິ ໂອສາຣຕາສທ຺ເທ. ອຊິຄຕວິເສສໍ ອນາໂຣເຈຕ຺ກາມາ ເທວຕາ ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣຊາຍິ. ຕໍ ທິວສນ຺ຕິ ສຕ຺ຖາຣາ ເທສິຕທິວເສ. ອິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິເສສາຊິຄມນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອຍໍ ເທວຕາ ອິມໍ ສຸຕ຺ຕໍ ປີຍາຍຕີ. ເສສໍ ອຸຕ຺ຕານເມວ.

ມຫາຊມ຺ມສມາທານສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໗. ວີມໍສກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໗໗. ອຕ຺ຖວິມໍສໂກຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖາທີອຕ຺ຖວິຊານໂກ. ສງຂາຣວິມໍສໂກຕິ ສງຂຕຊມ຺ເມ ສລກ຺ຂຕໂຕ ສາມລ຺ຸລກ຺ຂຕໂຕ ວາ ອາຍຕນາທີວິກາຄໂຕ ຈ ວິມໍສໂກ. ສຕ຺ຖຸວິມໍສໂກຕິ ''ສຕ຺ຖາ ນາມ ຄຸຕໂຕ ເອທີໂສ ເອທີໂສ ຈາ''ຕິ ສຕ຺ຖຸ ອຸປປຣິກ຺ຂໂກ. ວິມໍສໂກຕິ ວິຈາຣໂກ. ຍໍ ເຈຕໂສ ສຣາຄາທີວິກາຄໂຕ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທນໍ, ຕໍ ເຈໂຕປຣິຍາໂຍ. ເຕນາຫ ''ຈິຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຊທ''ນ຺ຕິ.

ຍສ຺ມາ ເຈໂຕປຣິຍາຍຄາຕລາກີ – ‘‘ອິທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອິໂຕ ປຣໍ ປ໎ວຕ຺ຕໍ ອິທມິໂຕ ປຣ’’ນ຺ຕິ ປຣສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິ ປ຺ຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເຈໂຕປຣິຍາຍນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕວາຣ’’ນ຺ຕິ. ວາຣຕ຺ເຖປິ ຫິ ປຣິຍາຍ-ສທ຺ໂທ ໂຫຕິ – ‘‘ກສ຺ສ ນຸ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຣິຍາໂຍ ອຊ຺ຊ ກິກ຺ຂຸນີໂຍ ໂອວທິຕຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໓໙໘). ຈິຕ຺ຕຈາຣນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ຈິຕ຺ຕປ໎ວຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ວິຊານນ຺ຕຖາຍາ ຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມານາກາເຣນ ວິນໍສນ຺ຕຖາຍ.

໔໑໙.ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕູປ໌ນິສ຺ສຍນ຺ຕິ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສສ຺ສ ພລວສນ຺ນິສ຺ສຍໍ. ອຸປ຺ຑ຺ຌໍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາ ເວນາຕິ ອິມິນາ ປຸຄ຺ຄເລນ ສມ຺ປາທິຍມານສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ຑ຺ຌກາຄມຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈກສມ຺ມານຸກາ ເວນ ສິຊ຺ຊຕິ. ອຸປ຺ຑ຺ຌໍ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕານຸກາເວນາຕິ ອິຕໂຣ ປນ ອຸປ຺ຑ຺ຌກາໂຄ ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວຸສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ກລ຺ ຍາຕມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປເທສານຸກາເວນ ໂຫຕິ, ສິຊ຺ຊຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂລກສິທ຺ໂທ ເອວ ອຍມຕ຺ໂຖ. ໂລກິຍາ ຫິ –

‘‘ປາໂທ ສິທ຺ໂທ ອາຈຣິຍາ, ປາໂທ ທີສ຺ສານຸກາວໂຕ;

ຕໍວິຊ຺ຊາເສວກາ ປາໂທ, ປາໂທ ກາເລນ ປຈ຺ຈຕີ’’ຕິ. –

ວທນ຺ຕິ. ອຕ຺ຕໂນ ຌມ຺ມຕາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເວນ, ຌາເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕຕາຕິ ກລ຺ຍາໂຕ ກທ຺ໂຣ ສຸນ຺ທໂຣ ມິຕ຺ໂຕ ເອຕສ຺ສາຕິ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕຕາ, ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕວນ຺ຕຕາ. ສີລາທິຄຸຕສມ຺ປນ຺ເນຫິ ກລ຺ ຍາຕປຸຄ຺ຄເລເຫວ ອຍນໍ ປ໎ວຕ຺ຕິ ກລ຺ຍາຕສຫາຍຕາ. ເຕສຸ ເອວ ຈິຕ຺ເຕນ ເຈວ ກາເຍນ ຈ ນິນ຺ນໂປຕປພ຺ການກາເວນ ປ໎ວຕ຺ຕິ ກລ຺ຍາຕສມ຺ປວງ຺ກຕາ. ມາເຫວນ຺ຕິ ເອວໍ ມາ ອາຫ, ‘‘ອຸປ຺ຑ຺ຌໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສາ’’ຕິ ມາ ກເຖຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຫມິນາຕິ ເອຕ຺ຖ ນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ ທ-ກາໂຣ ປທສນ຺ຣິກໂຣ ອີ-ກາຣສ຺ສ ອ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສ. ອິມິນາປີຕິ ອິທານິ ວຸຈ຺ຈມາເນນປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິຍາເຍນາຕິ ກາຣເຕນ. ອິທານິ ຕໍ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມມໍ ຫີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ອຌ຺ເຌສຸປີ ສຸຕ຺ເຕສຸ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕູປ໌ນິສ຺ສຍເມວ ວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກິກ຺ຂູນໍ ພາຫິຣງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິ ກເຖນ຺ໂຕ ປີ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍຌມ຺ເມຕິ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິປາຈກຌມ຺ເມ. ປຈ຺ຈເຍຕິ ຄິລານ ປຈ຺ຈຍເກສຊ຺ເຊ. ມຫາຊຈ຺ໂຈຕິ ມຫາກຸລີໂນ.

ກາຍິໂກ ສມາຈາໂຣຕິ ອກິກ຺ກມປຝິກ຺ກມາທິໂກ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຌຍຸຕປຣິກ຺ຂໂຕ ປາກຕິໂກ ຈ. ວິນໍສກສ຺ສ ອຸປ຺ປຣິກ຺ຂກສ຺ສ. ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ເຌຍ຺ໂຍ ນາມ ຈກ຺ຂຸທ຺ວາຣານຸສາເຣນ ວິຌາຕພ຺ພຕ຺ຕາ. ໂສຕວິຌ຺ເຌຍ຺ໂຍຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ສໍກິລິຍ຺ຖາຕິ ຣາຄາທີສໍກິເລສຌມ຺ເມຫິ ວິພາຣິຕາ, ອຸປຕາປິຕາ ວິທູສິຕາ ມລີນາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕ ປນ ເຕຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກິເລສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິ. ຍທິ ນ ຈກ຺ຂຸໂສຕວິຌ຺ເຌຍ຺ຍາ, ປາລຸອິຍໍ ກຖໍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ຍຖາ ປນາ’’ຕິອາທີ. ກາຍວຈີສ ມາຈາຣາປີສໍກິລິຍ຺ຖາເຍວ ນາມ ສໍກິລິຍ຺ຖຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຖານໂຕ. ກວຕິ ຫີ ຕໍເຫຕຸເກປີ ຕທຸປຈາໂຣ ຍຖາ ‘‘ເສມ຺ໂຫ ຄຸລໂອ’’ຕິ. ‘‘ມາ ເມ ອິທໍ ອສາຣຸປ຺ປໍ ປໂຣ ອຌ຺ຌາສີ’’ຕິ ປນ ປຝິຈ຺ຌນ຺ນຕາຍ ນ ນ ອຸປລພ຺ການ຺ຕິ. ‘‘ນ ໂຂ ມຍໍ, ກນ຺ເຕ, ກຄວໂຕ ກິຌ຺ຈິ ຄຣ ຫາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄຣຫິຕພ຺ພາກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກຄວາ ຫີ’’ຕິອາທິມາຫ. ອກາວິຕມຄ຺ຄສ຺ສ ຫີ ຄຣຫິຕພ຺ພຕາ ນາມ ສິຍາ, ນ ກາວິຕມຄ຺ຄສ຺ສ. ເອສ ອຸຕ຺ຕໂຣ ມາຕໂວ ‘‘ພຸທ຺ຌມ຺ປີ ຄຣຫິຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ກຕ຺ວາ ອນຸພນ຺ຌິ. ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສີ ມ ຫາກິນິກ຺ຂມນທິວເສ ອຕ຺ຕໂນ ວຈເນ ອຝຖິຕຕ຺ຕາ. ກິຌ຺ຈິ ວຊ຺ຊໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ມາໂຣ ເອວມາຫ –

‘‘ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ກຄວນ຺ຕໍ, ອນຸພນ຺ຌີ ປທາປທໍ;

ໂອຕາຣໍ ນາຌິຄຈ຺ຌິສ຺ສໍ, ສມ຺ພຸທ຺ຌສ຺ສ ສຕີມໂຕ’’ຕິ. (ສຸ. ນິ. ໔໔໙);

ກາເລ ກຕ຺ຫາ, ກາເລ ສຸກ຺ກາຕິ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສມ຺ມາປຝິປຕ຺ຕິ ປຣິສຸທ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ປ໎ວຕ຺ເຕຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ ກທາຈິ ກຕ຺ ຫາ ອປຣິສຸທ຺ຌາ ກາຍສມາຈາຣາທໂຍ, ກທາຈິ ສຸກ຺ກາ ປຣິສຸທ຺ຌາຕິ ເອວໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ພ຺ຍາມິສ຺ສວເສນ ໂວມິສ຺ສກາ. ນິກ຺ກິ ເລສາຕິ ນິຣຸປ຺ກ຺ກິເລສາ ອນຸປ຺ກ຺ກິລິຍ຺ຖາ.

ອນວຊ຺ຊໍ ວຊ຺ຊຣທີຕ຺ຕາຯ ທີຍຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍຯ ສມາປນ຺ໂນຕິ ສມ຺ມາ ອາປນ຺ໂນ ສມງ຺ຄີກູໂຕຯ ເຕ ນາຫ “ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ກຕສ຺ສ ອສາຣຸປ຺ປສ຺ສ ປຏິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖໍ ອາຣຄ຺ຄໂກວິຍ ຫຸຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສ ປຣິຫາຣນ຺ຕິ ອຸລຸ ອາເຣຫີ ປູຊາສກ຺ກາເຣຫີ ມນຸສ຺ເສຫີ ຕສ຺ສ ປຣິຫຣິຍມານຕ຺ຕໍຯ ອຕິທປ຺ປີໂຕຕິ ເອວໍ ມນຸສ຺ສານໍ ສມ຺ກາວນາຍ ອຕິວິຍ ທຕ຺ໂຕ ຄພ຺ພິໂຕຯ

ນ ອິຕ຺ຕຣສມາປນ຺ໂນຕິ ຊານາຕິຯ ກສ຺ມາ? ສີລໍ ນາມ ທີເຍນ ອທ຺ຣຸນາ ຊານິຕພ຺ພໍ, ນ ອິຕ຺ຕເຣນຯ ອິທານິ ອເນກຊາຕິສມຸ ທາຈາຣວເສນ ຕຖາຄໂຕ ອິມໍ ກຸສລໍ ຌມ຺ມໍ ທີຍຣຕ຺ຕໍ ສມາປນ຺ໂນ, ຕລ຺ຈສ຺ສ ອຕິວິຍ ອຈ຺ຉຣິຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ເຈຕ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອຣລ຺ລຄາມເກຕິ ອຣລ຺ລປເທເສ ເອກສ຺ມິ ຊຸທ຺ທກຄາເມຯ ຕຕ຺ຖ ເນສໍ ທິວເສ ທິວເສ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣຕສ຺ສ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປີວນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ທຸລຸລກໂລໂຕ ໂຫຕິ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ທູຣຕາຍຯ

ຕທາ ກິຣ ວິເທຫຣຜ຺ເຖ ໂສລຸອສ ຄາມສຫສ຺ສານິ ມຫນ຺ຕາເນວຯ ເຕນາຫ – “ທີຕ຺ວາ ຄາມສຫສ຺ສານິ, ປຣິປຸຕ຺ຕານິ ໂສລຸອ ສາ”ຕິຯ ອິທານິ ກສ຺ມາ “ສນ຺ນິຂີ ທານິ ກຸພ຺ພສີ”ຕິ ມໍ ຍຜ຺ເຜຖາຕິ ວຕ຺ຖຸກາໂມ ຕໍ ອນາວິກຕ຺ວາ “ໂລຕ…ເປ… ນ ກໂຣຖາ”ຕິ ອາຫຯ ຄນ຺ຌາໂຣ ຕສ຺ສາຌິປ຺ປາຍໍ ວິກາເວຕຸກາໂມ “ກີ ມຍາ ກຕໍ ເວເທຫີສີ”ຕິ ອາຫຯ

ອິຕໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ອຌິປ຺ປາຍໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ “ທີຕ຺ວາ”ຕິ ຄາຖມາຫຯ ອິຕໂຣ “ຌມ຺ມໍ ກຕາມີ”ຕິ ຄາຖນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພາປີ ເນສໍ ວຈນປຏິວຈນຄາຖາຯ ຕຕ຺ຖ ປສາສສີຕິ ຍຜ຺ເຜນ຺ໂຕ ວິຍ ອນຸສາສສິຯ ນ ປາປມຸປລິມ຺ປຕິ ຈິຕ຺ຕປ຺ປໂກປາກາວໂຕຯ ມຫຕ຺ຖິຍນ຺ ຕິ ມຫາອຕ຺ຖສໍທິຕໍຯ ໂນ ເຈ ອສ຺ສ ສກາ ພຸທ຺ຌີຕິອາທິ ເວເທໂຫສິໂນ – “ອາຈຣິໂຍ ມມ ທີເຕສິຕາຍ ກຕ຺ວາ ຌມ຺ມໍ ເອວ ກຕາ ຕີ”ຕິ ໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນາກາຣທສ຺ສນໍຯ ເຕນາຫ “ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ”ຕິອາທິຯ

“ລຕ຺ຕາ”ຕິ ໂລເກ ຌາຍຕິ ວິສ຺ສຸໂຕຕິ ຌາໂຕ, ຌາຕສ຺ສ ກາໂວ ລຕ຺ຕໍຯ ອຊ຺ຊາປນ຺ໂນຕິ ອຸປຄໂຕຯ ລຕ຺ຕ-ຄຸຄຫເຕນ ປຕ຺ຖຍສຕາ ວິກາວິຕາຕິ ອາຫ “ຍສລ຺ຈ ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕິ”ນ຺ຕິຯ ກິນ຺ຕິ ກີປໂຍຊນໍ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ໂທໂສຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ຍສມເທນ ປຣິວາຣມເທນ ຈ ມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຄາເມປີ ວິຫາເຣປີ ຊນວິວິຕ຺ເຕປີ ສງ຺ຍມຊ຺ເຊປີ ອລ຺ເລ ກິກ຺ຂູ ຍຜ຺ເຜນ຺ໂຕ “ມຍ຺ຫໍ ນາມ ປາທາ ອິຕເຣສໍ ປາທຜຸສນຜ຺ຖານໍ ຜຸສນ຺ຕີ”ຕິ ອຜຸສິຕ຺ການຕາຍ ອຄຸຄປາເທນ ກູມິ ຜຸສນ຺ໂຕ ວິຍ ຈຣຕິຯ ໂອນມຕີຕິ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ອວນມຕິ ອນຸທ຺ຌໂຕ ອຕ຺ຖທ຺ໂຌ ໂຫຕິຯ ອກິລ຺ຈນກາວນ຺ຕິ “ປພ຺ພຊິເຕນ ນາມ ອກິລ຺ຈນຌາເຕນ ສມປຣິຄຸຄເຫນ ກວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອກິລ຺ຈນຊ຺ຊາສຍໍ ປຏິອເວກ຺ຂິຕ຺ວາຯ ລາເກປີ ຕາທີ, ອລາເກປີ ຕາທີຕິ ຍຖາ ອລາກກາເລ ລາກສ຺ສ ລທ຺ຌກາເລປີ ຕເຖວາຕິ ຕາທີ ເອກສທິໂສຯ ຍເສ ສຕິປີ ມຫາປຣິວາຣກາເລປີຯ

ອກໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປ໌ຣໂຕຕິ ນິພ຺ກໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ກຍສ຺ສ ອກາເວເນວ ໂອຣມິຕພ຺ພໂຕ ອຸປ໌ຣໂຕ ກຍເຫຕູນໍ ປຫີນຕ຺ຕາຯ ຕລ຺ຈ ໂຂ ນ ກຕິປຍກາລໍ, ອຖ ໂຂ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ອຸປ໌ຣໂຕຕິ ອຈ຺ຈນ຺ຕູປ໌ຣໂຕຯ ອຖ ໂຂ ກາຍິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໍ ອເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ຕໂຕ ກເຍນ ອຸປ໌ຣໂຕຯ ກິເລສາ ເອວ ກາຍິຕພ຺ພໂຕ ກິເລສກຍໍຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີຯ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາຕິ ສຕ຺ຕ ເສກ຺ຂາປີ ກຍູປ໌ຣຕາ, ປເຄວ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍຯ

ຖຕ຺ທິລປີຄກນ຺ຕິ ຖຕ຺ທິລມລ຺ຈສທິສໍ ປີຄກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິສ຺ສາຍາຕິ ອປ຺ສ຺ສາຍ ຕໍ ອປ຺ສ຺ສາຍໍ ກຕ຺ວາຯ ທ຺ວິນ຺ນໍ ມຊ຺ເຊ ຖຕ຺ທິລປີຄກາ ທ຺ວາເຣ ຄຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສ ເນວາສິກກິກ຺ຂຸສ຺ສ ນ ປລ຺ຌາຍິຯ ອສລ຺ລຕນິຫາເຣນາຕິ ນ ສລ຺ລຕາກາ ເຣນຯ “ນໍ ກາຍນ຺ໂຕ ເທຜ຺ຖາມລ຺ຈໍ ປວິຜ຺ໂຄ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ເທຜ຺ຖາມລ຺ຈໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາຯ ອຸກ຺ກາສິ “ພຫີ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອກ຺ໂກສິຕ຺ ວາ ມາ ອປ຺ປຸລ຺ລໍ ປສວີ”ຕິຯ ອຌິວາເສຕຸນ຺ຕິ ຕາທີສໍ ອິທ຺ຌານກາວໍ ທີສ຺ວາປີ ປຍປ຺ຍາຍນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຌໍ ອຌິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ ໂກນ຺ໂຕຯ

ຂເຍເນວາຕິ ຣາຄສ຺ສ ອຈ຺ຈນ຺ຕກ຺ຂເຍເນວ ວີຕຣາຄຕ຺ຕາຯ ນ ປຏິສງ຺ຂາຍ ວາເຣຕ຺ວາຕິ ນ ປຏິສງ຺ຂານພເລນ ຣາຄປຣິຍຸຜ຺ຖານໍ ນິວາເຣຕ຺ວາ ວີຕຣາຄຕ຺ຕາຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນຯ ກາຍສມາຈາຣາທີນໍ ສໍກິລິຜ຺ຖານໍ ວີຕິກ຺ກມິຍານລ຺ຈ ອກາວໍ ອາຈາຣສ຺ສ

โวหานํ จิรกาลสมาจิณฺณตาย ผาตสฺส สทิตภาเวปิ อนุปฺปนฺทิลิยฺยตาย อภยูปรตภาวสมฺภเวสนาย อาการิยติ ผา เปตุํ อิจฺฉิโต อตฺโถ ปการโต ผาปียติ เอเตหีติ อาการา, อุปฺปตฺติสาธนการณานิฯ ตานิ ปน ยสฺมา อตฺตโน ยถานุ มตสฺส อตฺถสฺส ผาปกภาเวน ววตฺถิยนฺติ, ตสฺมา ตานิ เตสํ มูลการณภูตานิ อนุมานผาณานิ จ ทสฺเสนฺโต ก คฺวา – ''เก ปนายสฺมโต อาการา เก อนฺวยา''ติ อโวจาติ อิมมตฺถํ วิภาเวนฺโต ''อาการาติ การณานิ, อนฺวยาติ อนุพุทฺธิโย''ติ อาหฯ ยถา หิ โลเก ทิยฺเถน ธูเมน อทิยฺถํ อคฺคึ อนฺเวติ อนุมานโต ชานาติ, เอวํ วิมํสโก ภิกฺขุ – ''ภควา เอเกกวิหาเรสุ สุปฺปฏิปนฺเนสุ ทุปฺปฏิปนฺเนสุ จ ยถา เอกสทิสตาทสฺสเนน อภยูปรตตํ อนฺเวติ อนุมานโต ชานาติ, สุปฺปฏิปนฺนทุปฺปฏิปนฺนปุคฺคเลสุ อนุสฺสาทนานปสาทนปฺปตฺตาย สตฺถุ อวิปรีตธมฺมเทสนตาย สมฺมาสมฺ พุทฺธตํ สงฺฆสุปฺปฏิปตฺติญฺจ อนฺเวติ อนุมานโต ชานาติ, เอวํ ชานนฺโต จ อภยูปรโต ตถาคโต สพฺพสิ วีตราคตฺ ตา, โย ยตฺถ วีตราโค, น โส ตนฺนิมิตฺตํ กิญฺจิ กยํ ปสฺสติ เสยฺยถาปิ พฺรหฺมา กามภวนิมิตฺตํ, ตถา สมฺมาสมฺ พุทฺโธ ภควา อวิปรีตธมฺมเทสนตฺตา, สฺวาขาโต ธมฺโม เอกนฺตนิยฺยานิกตฺตา, สุปฺปฏิปนฺโน สงฺโฆ อเวจฺจปฺปสนฺนตฺตา''ติ วตฺถุตฺตยํ คุณโต ยาถาวโต ชานาติฯ

คเตพนฺธเนนาติ ''มม สทฺธิวิหาริกา มม อนฺเตวาสิกา''ติ เอวํ คเต อเปกฺขาสงฺขาเตน พนฺธเนน พทฺธา ปยุตฺตาฯ ตาย ตาย ปฏิปตฺติยาติ ''สุคตา ทุคฺคตา''ติ วุตฺตาย สุปฺปฏิปตฺติยา ทุปฺปฏิปตฺติยา จฯ อุสฺสาทนาติ คุณวเสน อุกฺ กํสนาฯ อปสาทนาติ หีลฺอนาฯ อุภยตฺถ เคหสฺสิตวเสนาติ อิมินา สมฺมาปฏิปตฺติยา ปเรสํ อุยฺโยชนตฺถํ – ''ปญฺหิ โต, ภิกฺขเว, มหากจฺจาโน''ติอาทินา (มฯ นิฯ ๑ฯ๔๐๔; ๒ฯ๔๖๕, ๒๔๔) คุณโต อุกฺกํสนมฺปิ อาบตฺติ สํวราย ยถาปราธํ ครหณมฺปิ น นิวาเรติฯ

๔๖๙ฯ วิมํสกสฺสปิ อธิปฺปาโย วิมํสนวเสน ปวตฺโตฯ มูลวิมํสโก เหตุวาทิตายฯ คตฺภิวิมํสกสฺส อนุสฺสุติกาวโต วุตฺตํ ''ปรสฺเสว กถาย นิยฺยาฤคโต''ติฯ เตนาห ภควา – ''ปรสฺส เจโตปริยายํ อชานนฺเตนา''ติฯ ตถาคโตว ปฏิปุจฺฉิตพฺโพติ อิมินา ปุพฺเพ สาธารณโต วุตฺตํ อนุมานํ อุกฺกํสํ ปาเปตฺวา วทติฯ อุกฺกํสคตญฺเหตํ อนุมานํ, ยทิทํ สพฺพญฺญุวจนํ อวิสํวาทํ สามญฺญโต อปุฏฺฐชนโตจรสฺส อตฺถสฺส อนุมานโตฯ ติวิโธ หิ อตฺโถ, โกจิ ปจฺจกฺขสิทฺโธ, โย รูปาทิธมฺมานํ ปจฺจตฺตเวทนิโย อนิทฺทิสิตพฺพาภาโวฯ โกจิ อนุมานสิทฺโธ, โย ฆยาทิสุ ปสิทฺเธน ปจฺจยาย ตฺตภาเวน สาธิยมาโน สทฺทาทีนํ อนิจฺจตาทิอาภาโวฯ โกจิ โอกปฺปนสิทฺโธ, โย ปจฺจชนสฺส อจฺจนฺตมทิยฺโฐ สทฺธาวิสโย ปรโลกนิพฺพานาทีฯ ตตฺถ ยสฺส สตฺถุโน วจนํ ปจฺจกฺขสิทฺเธ อนุมานสิทฺเธ จ อตฺเถ น วิสํวาเทติ อวิปรีตปฺปวตฺติยา, ตสฺส วจเนน สทฺเธยฺยตฺถสิทฺธิ, สทฺเธยฺยรูปา เอว จ เยภุยฺเยน สตฺถุคุณา อจฺจนฺตสมฺภว โตฯ

เอส มยฺหํ ปโถติ ยฺวายํ อาชีวฏฺฐมกสีลสงฺขาโต มยฺหํ โอรมตฺตโก คุโณ, เอส อปรจิตฺตวิทุโน วิมํสกสฺส ภิกฺขุโน มม ชานนปโถ ชานนมคฺโคฯ เอส โคจโรติ เอโส เอตฺตโก เอว ตสฺส มยิ โคจโร, น อิโต ปรํฯ ตถา หิ พฺรหฺมชา เลปิ (ทีฯ นิฯ ๑ฯ๗) ภควตา อาชีวฏฺฐมกสีลเมว นิทฺทิยฺฐํฯ เอตาปาโถติ เอตฺตกาปาโถฯ โย สีเล ปติยฺฐิโต ''เอตํ มมา''ติ, ''อิมินาหํ สีเลน เทโว วา ภวิสฺสามิ เทวญฺญตโร วา''ติ ตณฺหาย ปรามสนฺโต, ตสฺส วิเสสภาคิยตาย, นิพฺเพธภาคิยตาย วา อภาวเทน ตณฺหํ อนติวตฺตนโต โส ตมฺมโย นามฯ เตนาห ''น ตมฺมโย น สตณฺโห''ติอาทิฯ

สุตสฺส อุปรูปริ วิเสสาวหภาเวน อุตฺตรุตฺตรญฺเจว ตสฺส จ วิเสสสฺส อนุกฺกเมน ปณีตตรภาวโต ปณีตตรญฺจ ภตฺวา เทเสติฯ สวิปกฺขนฺติ ปหาตพฺพปหายกภาเวน สปฺปฏิปกฺขํฯ กณฺหํ ปฏิพาหิตฺวา สุกฺกนฺติ อิทํ ธมฺมชาตํ กณฺ หํ นาม, อิมสฺส ปหายกํ อิทํ สุกฺกํ นามาติ เอวํ กณฺหํ ปฏิพาหิตฺวา สุกฺกํฯ สุกฺกํ ปฏิพาหิตฺวา กณฺหนฺติ เอตฺถาปิ เอเสว นโยฯ อิธ ปน ''อิมินา ปหาตพฺพ''นฺติ วตฺตพฺพํฯ เสาสฺสาหนฺติ สพฺยาปารํฯ กิริยมยจิตฺตานญฺหิ อนุปจฺฉินฺ นาวิชฺชาตณฺหามานาทิเก สนฺตาเน สพฺยาปารตา เสาสฺสาหตา, สวิปากธมฺมตาติ อตฺโถฯ ตสฺมึ เทสิเต ธมฺเมติ ตสฺมึ สตฺถารา เทสิเต โลกิยโลกุตฺตรธมฺเมฯ เอกจฺจํ เอกเทสภูตํ มคฺคผลนิพฺพานสงฺขาตํ ปฏิเวธธมฺมํ อภิญฺญาย อภิวิสิยฺฐาย มคฺคปญฺญาย ชานิตฺวาฯ ปฏิเวธธมฺเมน มคฺเคนฯ เทสนาธมฺเมติ เทสนาธุลุเห ปุพฺพภาคิเย โพธิปกฺขิยธมฺเม นิยฺฐํ คจฺฉติ – ''อทฺธา อิมาย ปฏิปทาย ชรามรณโต มุจฺจิสฺสามี''ติฯ ปุพฺเพ โปฏฺฐุช นิกสทฺธายปิ ปสนฺโน, ตโต ภิยฺโยโสมตฺตาย อวิปรีตธมฺมเทสโน สมฺมาสมฺพุทฺโธ โส ภควาติ สตฺถริ ปสีทติฯ นิยฺ

ຍານິກຕ຺ຕາຕິ ວຜ຺ຜຫຸກ຺ຂໂຕ ເອວ ຕໂຕ ນິຍ຺ຍານາວຫຕ຺ຕາ຺. ວຽກາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອລ຺ລໍ ອສາມິຈິປ໌ຣິຍາຍໍ ສພ຺ພໍ ໂທສໍ ສຽຄຕ຺ຫາຕິ຺.

໔໐໐຺ອິເມທິ ສຕ຺ຖຸວິມໍສນກາຣເຕຫີຕິ "ປ໌ຣິສຸທ຺ຌກາຍສມາຈາຣຕາທີຫິ ເຈວ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິປ໌ຕີຕປ໌ຕີຕອວິປ໌ຣີຕຌມ຺ມເທສນາ ຫີ ຈາ"ຕິ ອິເມຫີ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫີ ສຕ຺ຖຸອຸປ໌ປ໌ຣິກ຺ຂນກາຣເຕຫີ຺. ອກ຺ຂຣສມ຺ປີຕ຺ໜນປ໌ເທຫີຕິ ເຕສໍເຍວ ກາຣຕານໍ ສມ຺ໂພຌເນຫີ ອກ຺ຂຣສມຸທາຍລກ຺ຂເຕຫີ ປ໌ເທຫີ຺. ອິຌ ວຸຕ຺ເຕຫີ ອກ຺ຂເຣຫີຕິ ອິມສ຺ມື ສຸຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ເຕຫີ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອກິພ຺ຍລ຺ຊນ ໂຕ ພ຺ຍລ຺ຊນສລ຺ລິເຕຫີ ອກ຺ຂເຣຫີ຺. ໂອກປ຺ປ໌ນາຕິ ສທ຺ເຌຍ຺ຍວຕ຺ຖຸໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ປ໌ສີທນໂຕ ໂອກປ຺ປ໌ນລກ຺ຂຕາ຺. ສທ຺ຌາຍ ມູລໍ ນາມາຕິ ອເວຈ຺ຈປ຺ປ໌ສາທກູຕາຍ ສທ຺ຌາຍ ມູລໍ ນາມ ກາຣຕນ຺ຕິ ສທ຺ທໜນສ຺ສ ກາຣຕໍ ປ໌ຣິສຸທ຺ຌກາຍສມາຈາຣາທິກໍ຺. ຖິຣາ ປ໌ຜິປກ຺ຂສມ຺ຈຸເຌເທນ ສຸປ຺ປ໌ຕິຜ຺ກິຕຕ຺ຕາ຺. ທຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອປ໌ເນຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍາ຺. ອິຕເຣສຸ ສມຕພ຺ຣາໝມເຕເທເວ ສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖິຕິ ອາຫ "ສມິຕປ໌າປ໌ສມເຕນ ວາ"ຕິອາທີ຺.

"ພຸທ຺ຌານໍ ເກສລ຺ຈິ ສາວການລ຺ຈ ວິພາຌນຕ຺ຖໍ ມາໂຣ ອຸປ໌ຄຈ຺ຉຕີ"ຕິ ສຸຕປ຺ພ຺ພຕ຺ຕາ "ອຍໍ ມາໂຣ ອາຄໂຕ"ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ຺. ອານຸ ກາວສມ຺ປນ຺ເນນ ອຣິຍສາວເກນ ປ຺ຸຈ຺ຌິຕຕ຺ຕາ ມຸສາວາທໍ ກາຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ຺. ເອເຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ສມິຕປ໌າປ໌ສມຕາທໂຍ ຄເປ໌ຕ຺ ວາ຺. ສກາວສມນ຺ເນສນາຕິ ຍາຖາວສມນ຺ເນສນາ ອວິປ໌ຣີຕວິມໍສາ຺. ສກາເວເນວາຕິ ສພ຺ກາເວເນວ ຍຖາກູຕຄຸຕໂຕ ເອວ຺. ສຸຜ຺ຖຸ ສມ຺ມເທວ຺. ສມນ຺ເນສີໂຕຕິ ອຸປ໌ປ໌ຣິກ຺ຂິໂຕ຺. ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວາຕິ຺.

ວິມໍສກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ໌ກາສນາ ສມຕ຺ຕາ຺.

໗຺. ໂກສມ຺ພິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໑໑຺ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ໂກສມ຺ພຣຸກ຺ຂວຕີ, ຕສ຺ມາ ນຄຣໍ ໂກສມ຺ພີຕິສຽຂມຄມາສີ຺. ກຸສມ຺ພສ຺ສ ວາ ອິສີໂນ ນິວາສກູມິ ໂກສມ຺ພີ, ຕສ຺ສາວິທູເຣ ກວຕ຺ຕາ ນຄຣໍ ໂກສມ຺ພີ຺.

ໂຆສິຕເສຜ຺ຖິນາກາຣິເຕ ອາຣາເມຕິ ເອຕ຺ຖ ໂກ ໂຆສິຕເສຜ຺ຖີ, ກຖລ຺ຈາເນນ ອາຣາໂມ ກາຣິໂຕຕິ ອນ຺ໂຕລີນາຍ ໂຈທນາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ສມຸທາຄມໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ໂຆສິຕເສຜ຺ຖີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອທ຺ທິລຣຜ຺ຖໍ ນາມ ອໂຫສີ"ຕິອາທີ ອາຣທ຺ຌໍ຺. ເກ ທາຣປ໌ຣິຈ຺ຌິນ຺ນນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເກທາຣກູມິຍາ ປ໌ຣິຈ຺ຌິນ຺ນໍ຺. ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ເກທາຣປ໌າລຸອິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ຺. ປ໌ໜູຕປ໌າຍສນ຺ຕິ ປ໌ ໜູຕຕຣໍ ປ໌າຍສໍ, ຕໍ ປ໌ນ ຄຣຸ ສິນິທ຺ຌໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອປ຺ປ໌າຫາຣຕາຍ ມນ຺ທຄຫຕີໂກ ສມາໂນ ຊີຣາເປ໌ຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ຺. ເຕນາຫ "ຊີຣາເປ໌ຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ"ຕິອາທີ຺. ຍສວຕິ ຣູປ໌ວຕີ ກຸລຆເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ຺. ໂຆສິຕເສຜ຺ຖີ ນາມ ຊາໂຕຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສຽເຂເປ໌ເນວ ໂຆສິຕເສຜ຺ຖິວຕ຺ຖຸໍ ກເຖຕີ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປ໌ນ ຌມ຺ມປ໌ທວຕ຺ຖຸມ຺ຫີ (ຌ຺. ປ໌຺. ອຜ຺ຖ຺. ໑຺ສາມາວຕີວຕ຺ຖຸ) ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ ໂພ຺.

ອຸປ໌ສໍກປ຺ປ໌ນວເສນາຕິ ອຸປ໌ສຽກປ຺ປ໌ນນິຍາເມນ຺. ອາຫາຣປ໌ຣິກ຺ຂີຕກາຍສ຺ສາຕິ ອາຫາຣນິມິຕ຺ຕປ໌ຣິກ຺ຂີຕກາຍສ຺ສ, ອາ ຫາຣກ຺ຂເຍນ ປ໌ຣິກ຺ຂີຕກາຍສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ສຸລ຺ລາຄາເຣຕິ ຊນວິວິຕ຺ເຕ ຜາສຸກຜ຺ຖາເນ຺.

ກລຫສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພກາໂຄ ກຕ຺ໜນໍ ນາມາຕິ ກລຫສ຺ສ ເຫຕຸກູຕາ ປ໌ຣິກາສາ ຕໍສທິສີ ຈ ອນິຜ຺ຖກິຣິຍາ ກຕ຺ໜນໍ ນາມ຺. ຫຕ຺ຖປ໌ ຣາມາສາທິວເສນາຕິ ກຸຊ຺ຊີຕ຺ວາ ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ປ໌ຣາມສນອຈ຺ຈນ຺ຕພນ຺ຌນາທິວເສນ຺. "ອຍໍ ຌມ຺ໂມ"ຕິອາ ທີນາ ວິຣຸທ຺ຌວາທກູຕໍ ອາປ໌ນ຺ນາຕິ ວິວາທາປ໌ນ຺ນາ຺. ເຕນາຫ "ວິຣຸທ຺ຌກູຕ"ນ຺ຕິອາທີ຺. ມຸຂສນ຺ນິສ຺ສິຕຕາຍ ວາຈາ ອິຌ "ມຸຂ"ນ຺ຕິ ອຌິປ໌ເປ໌ຕາຕິ ອາຫ "ມຸຂສຕ຺ຕີຫີຕິ ວາຈາສຕ຺ຕີຫີ"ຕິ຺. ສລ຺ລຕ຺ຕິນ຺ຕິ ສລ຺ລາປ໌ນໍ "ອຍໍ ຌມ຺ໂມ, ອຍໍ ວິນໂຍ"ຕິ ສລ຺ລາເປ໌ຕພ຺ພຕໍ຺. ນິຊ຺ຊຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຍາຖາວໂຕ ຕສ຺ສ ນິຊ຺ຊານໍ຺. ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປ໌ນ "ສລ຺ລຕ຺ຕິເວວຈນເມເວຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺.

ສເຈ ໂຫຕິ ເທເສສ຺ສາມີຕິ ສຸພ຺ພຈຕາຍ ສິກ຺ຂາການຕາຍ ຈ ອາປ໌ຕ຺ຕື ປ໌ສ຺ສີ຺. ນຕ຺ຖິ ເຕ ອາປ໌ຕ຺ຕີຕິ ອນາປ໌ຕ຺ຕິປ໌ກ຺ໂຂປ໌ີ ເອຕ຺ຖ ສມ຺ກວຕີຕິ ອຌິປ຺ປ໌າເຍນາຫ຺. ສາ ປ໌ນາປ໌ຕ຺ຕິ ເອວ຺. ເຕນາຫ – "ຕສ຺ສາ ອາປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອນາປ໌ຕ຺ຕິທິຜ຺ຖິ ອໂຫສີ"ຕິ຺.

໘໘໔໘។ກລທກາຕຸທນວເສນາຕິ ກລທກາຕຸທນສຸສ ນິມິຕຸຕວເສນ។ ຍຖາບຸສນຸຂິນາວ ຄຕນຸຕິ ກລທກາຕຸທນານໍ ສາຣຕີຍສມຸມປຝິປກຸຂຕຸຕາ ຕທຸປສມາວຫາ ເທຜຸຖາເທສນາຍ ອນຸຣູປາວ ອຸປຣິເທສນາຕິ ຍຖາບຸສນຸຂິນາວ ອຸປຣິສຸຕຸຕເທສ ນາ ປວຕຸຕາ។ ສຣິຕພຸພຍຸຕຸຕາຕິ ອນຸສຸສຣຕາຣຫາ។ ສພຣຫຸມຈາຣີນນຸຕິ ສຫສມຸມິການໍ។ ປິຍໍ ປີຍາຍິຕພຸພໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ປີຍກຣຕາ។ ຄຣຸໍ ຄຣຸຜຸຖານີຍໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ຄຣຸກຣຕາ។ ສງຄຫາຕຸຖາຍາຕິ ສງຄຫວຕຸຖຸວິເສສກາວໂຕ ສພຣຫຸມຈາຣີນໍ ສງຄຕຸທນາຍ ສໍວຕຸຕນຸຕີຕິ ສມຸພນຸໂທ។ ອວິວາທນຕຸຖາຍາຕິ ສງຄຫວຕຸຖຸກາວໂຕ ເອວ ນ ວິວາທນາຍ។ ສຕິ ຈ ອວິວາ ທນເຫຕຸກູຕສງຄາຫຕຕຸເຕ ເຕສໍ ວເສນ ສພຣຫຸມຈາຣີນໍ ສມຄຸຄກາໂວ ເກທາກາໂວ ສິທຸໂຣເຍວາຕິ ອາທ ''ສາມຄຸຄິຍາ''ຕິອາ ທີ។ ນິຊຊຕິ ສີນິຍຸທຕິ ເອຕາຍາຕິ ເມຕຸຕາ, ມິຕຸຕກາໂວ, ເມຕຸຕາ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ເມຕຸຕໍ, ກາຍກມຸມໍ។ ຕໍ ປນ ຍສຸມາ ເມຕຸ ຕາສຫຄຕຈິຕຸຕສມຸຝຸຖານໍ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ເມຕຸຕຈິຕຸເຕນ ກຕຸຕພຸພໍ ກາຍກມຸມ''ນຸຕິ។ ອິມານິ ເມຕຸຕກາຍກມຸມາທີນິ ກິກຸຂູ ນໍ ວເສນ ອາຄຕານິ ປາເຖ ກິກຸຂູທີ ປຈຸຈຸປຝຸຖເປຕພຸພຕາວຈນໂຕ។ ກິກຸຂຸຄຸຄຫເຕເນວ ເຈຕຸຖ ເສສສຫສມຸມິການມຸປິ ຄຫຕໍ ທຜຸຖພຸພໍ។ ກິກຸຂຸໂນ ສພຸພມຸປິ ອນວຊຊກາຍກມຸມໍ ອາກິສມາຈາຣິກກມຸມນຸໂຕຄສເມວາຕິ ອາທ – ''ເມຕຸຕຈິຕຸເຕນ...ເປ... ກາຍກມຸມໍ ນາມາ''ຕິ។ ວຕຸຕວເສນ ປວຕຸຕິຍມານາ ເຈຕິຍໂພສີນໍ ວນຸທນາ ເມຕຸຕາສຫີສີຕິ ກຕຸວາ ຕທຕຸຖາຍ ຄມນໍ ເມຕຸຕໍ ກາຍກມຸມນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອາທີ-ສທຸເທນ ເຈຕິຍໂພສິກິກຸຂູສຸ ວຸຕຸຕາວເສສອປຈາຍນາທີ ເມຕຸຕາວເສນ ປວຕຸຕໍ ກາຍິກໍ ກີຣິຍໍ ສງຄຕຸຫາຕິ។

ເຕປີຜກມຸປິ ພຸທຸຂວຈນໍ ກຖີຍມານນຸຕິ ອສິປຸປາໂຍ។ ຕີຕິ ສຸຈຣິຕານິ ກາຍວຈີມໂນສຸຈຣິຕານີ។ ຈິນຸຕນນຸຕິ ອິມິນາ ເອວໍ ຈິນຸຕນມຕຸຕມຸປີ ເມຕຸຕໍ ມໂນກມຸມໍ, ປເຄວ ວິຂີປຝິປນຸນາ ກາວນາຕິ ທສຸເສຕີ។

ສທາຍກາວູປຄມນໍ ເຕສໍ ປຸຣໂຕ។ ເຕສຸ ກໂຣນຸເຕສຸເຍວ ທີ ສທາຍກາວູປຄມນໍ ສມຸມຸຂາ ກາຍກມຸມໍ ນາມ ໂທຕີ។ ເກວລໍ ''ເທໂວ''ຕິ ອວຕຸວາ ຄຸເຕາທີ ຖີຣກາວໂຊຕນໍ ເທວຕຸເຖໂຣຕິ ວຈນໍ ປຄຸຄຍຸທ ວຈນໍ។ ມມຕຸຕໂພສນໍ ວຈນໍ ມມາຍນວຈນໍ។ ເອກ ນຸຕຕິໂຣກຸຂກສຸສ ມໂນກມຸມສຸສ ສມຸມຸຂຕາ ນາມ ວິຄຸຄຕຸຕິສມຸຝຸຖາປນວເສເນວ ໂທຕີ, ຕຄຸຈ ໂຂ ໂລເກ ກາຍກມຸມນຸຕິ ປາກ ຍໍ ປຄຸຄາຕໍ ທຕຸຖວິກາຣາທີ ອນາມສິຕຸວາ ເອວ ທສຸເສນຸໂຕ ''ນຍນານິ ອຸມຸມິເລຕຸວາ''ຕິ ອາທ។ ຕຖາ ທີ ວຈີເກທວເສນ ປວຕຸຕິ ນ ຄທີຕາ។

ລທຸຂປຈຸຈຍາ ລພຸການຸຕີຕິ ລາກາ, ປຣິສຸທຸຂາຄມນາ ປຈຸຈຍາ។ ນ ສມຸມາ ຄຍຸທມານາປີ ນ ສມຸມລທຸຂາ ນາມ ນ ໂທນຸຕີຕິ ຕປຸປຝິເສສນຕຸຖໍ ປາລຸອີຍໍ ''ສມຸມລທຸຂາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ເທຍຸຍໍ ທກຸຂິເຕາຍຍຄຸຈ ອປຸປຝິວິກຕຸຕໍ ກຕຸວາ ກຸຄຸຊຕີຕິ ອປຸປຝິວິກຕຸຕໂກຄີ។ ເຕນາທ ''ທເວ ປຝິວິກຕຸຕານິ ນາມາ''ຕິອາທີ។ ຈິຕຸເຕນ ວິກຊນນຸຕິ ເອເຕນ – ''ຈິຕຸຕຸປຸປາທມຕຸເຕນປີ ວິກຊນໍ ປຝິວິກຕຸຕໍ ນາມ, ປເຄວ ປໂຍຄໂຕ''ຕິ ທສຸເສຕີ។

ປຝິຄຸຄຕຸທນຸໂຕວ...ເປ... ປສຸສຕີຕິ ອິມິນາ ອາຄມນໂຕ ປຝຸຖາຍ ສາສາຣຕາພຸທຸສີ ອຸປຝຸຖາເປຕີ។ ເອວໍ ທີສຸສ ສາສາຣຕາໂກຄີ ຕາ ສຸກຣາ, ສາຣຕີຍສມຸໂມ ຈສຸສ ສຸປູໂຣ ໂທຕີ។ ວຕຸຕນຸຕີ ສາຣຕີຍສມຸມປູຣຕາວຕຸຕໍ។

ທາຕພຸພນຸຕີ ອວສຸສໍ ທາຕພຸພໍ។ ອຕຸຕໂນ ປລິໂພສວເສນ ສປລິໂພສສຸເສວ ປູເຣຕຸໍ ອສກຸກຸເຕາຍຸຍຕຸຕາ ໂອທີສຸສກາທານມຸປີສຸສ ນ ສພຸພຕຸຖ ວາຣີຕນຸຕີ ທສຸເສຕຸໍ ''ເຕນ ປນາ''ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ។ ອທາຕຸມຸປີຕິ ປີ-ສທຸເທນ ທຸສຸສີລສຸສປີ ອຕຸຖີກສຸສ ສຕີ ສມຸກເວ ທາຕພຸພນຸຕີ ທສຸເສຕີ។ ທານຄຸທີ ນາມ ກສຸສຈິ ນ ນິວາຣີຕໍ។

ມທາຄີຣິຄາໂມ ນາມ ນາຄທີປປສຸເສ ເອໂກ ຄາໂມ។ ສາຣຕີຍສມຸໂມ ເມ, ການຸເຕ, ປູຣິໂຕ...ເປ... ປຕຸຕຄຕໍ ນ ຂີຍຕີຕິ ອາທ ເຕສໍ ກຸກຸກຸຈຈວິໂນທນຕຸຖໍ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເຕປີ ເຖຣາ ''ສາຣຕີຍສມຸມປູຣໂກ ອຍ''ນຸຕິ ອພຸກຄຸຄໍສຸ។ ທທຣກາເລ ເອວ ກິເຣສ ສາຣຕີຍສມຸມປູຣໂກ ອໂທສີ, ຕສຸສາ ຈ ປຝິປຕຸຕິຍາ ອວຄຸຊກາວວິກາວນຕຸຖໍ ''ເອເຕ ມຍຸທໍ ປາປຸຕິສຸສນຸຕີ''ຕິ ອາທ។

ອທໍ ສາຣຕີຍສມຸມປູຣິກາ, ມມ ປຕຸຕປຣິຍາປນຸເນນປີ ສພຸພາປີມາ ກິກຸຂຸນີໂຍ ຍາເປສຸສນຸຕີຕິ ອາທ ''ມາ ຕຸມຸເທ ເຕສໍ ຄຕກາວໍ ຈິນຸຕຍິຕຸຖາ''ຕິ។

ສຕຸຕສຸ ອາປຕຸຕີກຸຂນຸເຂສຸ ອາທີມຸທີ ວາ ອນຸເຕ ວາ, ເວມຊເຊຕິ ຈ ອີທໍ ອຸທຸເທສາຄຕປາລຸອີວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ນ ທີ ອຄຸໂຍ

ໂກຈິ ອາປ຺ຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອນຸກ຺ກໂມ ອຕ຺ຖິ. ປຣິຍນ຺ເຕ ຉິນ຺ນສາຏໂກ ວິຍາຕິ ວຕ຺ຖນ຺ເຕ, ທສນ຺ເຕ ວາ ຉິນ຺ນວຕ຺ຖໍ ວິຍ. ຂຓ຺ຑນ຺ຕິ ຂຓ຺ຑວນ຺ຕໍ, ຂຓ຺ຑິຕໍ ວາ. ຉິທ຺ທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ . ວິສຠາຄວຓ຺ເຓນ ອຸປທ຺ທຸຕໍ, ຕຕິຍຠາຄໍ ວາ ສມ຺ຠິນ຺ນວຓ຺ຓໍ ສພລໍ, ວິສຠາຄວຓ຺ເຓຫິ ປນ ພິນ຺ທູຫິ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວິມິສ຺ສໍ ກມ຺ມາສໍ, ອຍໍ ອິເມສໍ ວິເສໂສ. ຕຓ຺ຫາທາສພ຺ຍໂຕ ໂມເຈນ຺ເຕນ຺ເຕວ ເຕສໍ ສີລານໍ ວິວຏ຺ຏຸປ຺ປນິສ຺ສຍຕມາຫ. ຠຸຊິສ຺ສຠາວກຣຓໂຕຕິ ອິມິນາ ຠຸຊິສ຺ສກຣານິ ຠຸຊິສ຺ສານີຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນາຍໍ ນິທ຺ເທໂສຕິ ທສ຺ເສຕິ. ອວິຎ຺ຎູນໍ ອປ຺ປມາຓຕາຍ "ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐີຫິ ອປຣາມຏ຺ຐຕ຺ຕາຕິ – "ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ເທໂວ ວາ ຠວິສ຺ສາມິ ເທວຎ຺ຎຕໂຣ ວາ"ຕິ ຕຓ຺ຫາປຣາມາເສນ – "ອິມິນາຫໍ ສີເລນ ເທໂວ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິຈ຺ໂຈ ຘຸໂວ ສສ຺ສໂຕ ຠວິສ຺ສາມີ"ຕິ ທິຏ຺ຐິປຣາມາເສນ ຈ ອປຣາມຏ຺ຐຕ຺ຕາ. ປຣາມຏ຺ຐຸນ຺ຕິ ໂຈເທຕຸໍ. ສີລໍ ນາມ ອວິປ຺ປຏິສາຣາທິປາຣມ຺ປຣິເຍນ ຍາວເທວ ສມາຘິສມ຺ປາທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ "ສມາຘິສໍວຕ຺ຕການີ"ຕິ. ສມານຠາໂວ ສາມຎ຺ຎໍ, ປຣິປຸຓ຺ຓຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຘິຠາເວນ ມຌ຺ເຌ ຠິນ຺ນສຸວຓ຺ຓສ຺ສ ວິຍ ເຠທາຠາວໂຕ ສີເລນ ສາມຎ຺ຎໍ ສີລສາມຎ຺ຎໍ, ຕໍ ຄໂຕ ອຸປຄໂຕຕິ ສີລສາມຎ຺ຎຄໂຕ. ເຕນາຫ "ສມານຠາວູປຄຕສີໂລ"ຕິ.

ຍາຍໍ ທິຏ຺ຐີຕິ ຍາ ອຍໍ ທິຏ຺ຐິ ມຍ຺ຫຎ຺ເຈວ ຕຸມ຺ຫາກຎ຺ຈ ປຈ຺ຈກ຺ຂຠູຕາ. ຈຕຸສຈ຺ຈທສ຺ສນຏ຺ເຐນ ທິຏ຺ຐິ, "ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈາ, ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ທຸກ຺ຂາ, ສພ຺ເພ ຘ຺ມມາ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ, "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຏິປ຺ນ຺ໂນ ສງ຺ໂຆ"ຕິ ຈ ທິຏ຺ຐິຍາ ສາມຎ຺ຎໍ ສມານທິຏ຺ຐິຠາວໍ. ອຄ຺ຄໍ ອິຕເຣສໍ ສາຣຓີຍຘມ຺ມານໍ ປຘານຠາວໂຕ. ເອຕສ຺ມຶ ສຕິ ສຸຂສິທ຺ຘິໂຕ ເຕສໍ ສງ຺ຄາຫິກໍ, ຕໂຕ ເອວ ເຕສໍ ສງ຺ຆາຏນິກໍ ໂຄປານສີໂຍ ອປຣິປຕນ຺ເຕ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ຘາເຣຕີຕິ ສງ຺ຄາຫິກໍ. ສງ຺ຆາຏນ຺ຕິ ອຄ຺ຄຠາເວນ ສງ຺ຆາຏຠາວໍ. ສງ຺ຆາຏນໍ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ສງ຺ຆາຏນິກໍ, ສງ຺ຆາຏນິຍນ຺ຕິ ວາ ປາໂຐ, ສງ຺ຆາຏເນ ນິຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ ສງ຺ຆາຏນິກໍ, ກ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ສງ຺ຆາຏນິຍໍ. ສາມຎ຺ຎຄໂຕ ເອວ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ນປຸໍສກນິທ຺ເທໂສ.

໔໑໓. ປຐມມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐິປິ ເອວໍສຠາວາ, ອຎ຺ຎມຄ຺ຄສມ຺ມາທິຏ຺ຐີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ຍາຍໍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄທິຏ຺ຐີ"ຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາປີຕິ ເອຕ຺ຕເກນປິ ຣາຄາທີສຸ ເອເກນ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕຕາຍປິ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ໂຕເຍວ ນາມ ໂຫຕິ, ປເຄວ ທ຺ວີຫິ, ພຫູຫິ ວາ ປຣິຍຸຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ອຏ຺ຐສຸປິ ວາເຣສຸ. ສຸຏ຺ຐຸ ຐປີຕນ຺ຕິ ຍຖາ ມຄ຺ຄຠາວນາ ອຸປຣິ ສຈ຺ຈາຠິສມ຺ໂພຘາຍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມ຺ມາ ຐປີຕໍ. ເຕນາຫ "ສຈ຺ຈານໍ ໂພຘາຍາ"ຕິ. ຕໍ ຎາຓນ຺ຕິ "ນຕ຺ຖິ ໂຂ ເມ ຕໍ ປຣິຍຸຏ຺ຐານ"ນ຺ຕິອາທິນາ ປວຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓໍ. ອຣິຍານໍ ໂຫຕີຕິ ອຣິຍານເມວ ໂຫຕິ. ເຕສຎ຺ຫິ ເອກເທສໂຕປິ ປຫີນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫຕິ. ເຕນາຫ "ນ ປຸຖຸຌ຺ຌນານ"ນ຺ຕິ. ອຣິຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຣິເຍສຸ ຊາຕ"ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ. ໂລກຸຕ຺ຕຣເຫຕຸກຕາຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ "ເຍສໍ ປນາ"ຕິອາທິ. ຕຖາ ຫິສ຺ສ ປຸຖຸຌ຺ຌເນຫິ ອສາຘາຣຓຕາ. ເຕນາຫ "ປຸຖຸຌ຺ຌນານໍ ປນ ອຠາວໂຕ"ຕິ. ສພ຺ພວາເຣສູຕິ ສພ຺ເພສຸ ອິຕເຣສຸ ຉສຸ ວາເຣສຸ.

໔໑໔. ປຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາຏິເຍກ຺ກໍ ອຕ຺ຕນິ ມມ ຈິຕ຺ເຕເຍວ. ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ"ຕິ. "ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ນິພ຺ພຸຕຶ ກິເລສວູປສມໍ ລຠາມີ"ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ "ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ ອິມິນາ ອຕິທິສຕິ.

໔໑໕. ຕຖາຣູປາຍ ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ອິທໍ "ຍຖາຣູປາຍ ທິຏ຺ຐິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ"ຕິ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຈ຺ຈາມສນນ຺ຕິ ອາຫ "ຕຖາຣູປາຍ ທິຏ຺ຐິຍາຕິ ເອວຣູປາຍ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄທິຏ຺ຐິຍາ"ຕິ.

໔໑໖. ສຠາເວນາຕິ ນິຍຕປຎ຺ຈສິກ຺ຂາປທຕາທິສຠາເວນ. ສງ຺ຆກມ຺ມວເສນາຕິ ມານຕ຺ຕຈຣິຍາທິສງ຺ຆກມ຺ມວເສນ. ທຫໂຣຕິ ພາໂລ. ກຸມາໂຣຕິ ທາຣໂກ. ຍສ຺ມາ ທຫໂຣ "ກຸມາໂຣ"ຕິ ຈ "ຍຸວາ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ມນ຺ໂທຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ມນ຺ທິນ຺ທ຺ຣິຍຕາຍ ຫິ ມນ຺ໂທ. ເຕນາຫ "ຈກ຺ຂຸໂສຕາທີນໍ ມນ຺ທຕາຍາ"ຕິ. ເອວມ຺ປິ ຍຸວາວຕ຺ຖາປິ ເກຈິ ມນ຺ທິນ຺ທ຺ຣິຍາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ "ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍທິ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍໂກ, ກຖມສ຺ສ ອງ຺ຄາຣກ຺ກມນນ຺ຕິ? ຍຖາ ຕຖາ ອງ຺ຄາຣສ຺ສ ຜຸສນໍ ອິທ "ອກ຺ກມນ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈາ"ຕິອາທິ. ມນຸສ຺ສານນ຺ຕິ ມຫລ຺ລກມນຸສ຺ສານໍ. ນ ສີຆໍ ຫຕ຺ໂຖ ຌາຍຕີ ກຖິນຫຕ຺ຖຕາຍ. ຂິປ຺ປໍ ປຏິສໍຫຣຕີ ມຸທຸຕລຸຓສຣີຣຕາຍ. ອຘິວາເສຕີ ກິຎ຺ຈິ ປໂຍຊນໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ.

໔໑໗. ອຸຈ຺ຈາວຈານີຕິ ມຫນ຺ຕານິ ເຈວ ຂຸທ຺ທການິ ຈ. ຕຕ຺ເຖວາຕິ ສຸຘາກມ຺ມາທິມ຺ຫິເຍວ. ກສາວປຈນໍ ສຸຘາທິສງ຺ຂຣຓຕ຺ຖໍ, ອຸທການຍນໍ ໂຘວນາທິອຕ຺ຖໍ, ຫລິທ຺ທິວຓ຺ຓາທິເລປນຕ຺ຖໍ ກຸຈ຺ຌກຣຓໍ. ພຫລປຕ຺ຖໂນຕິ ທລ຺ຫຌນ຺ໂຫ. ວຈ຺ຌກນ຺ຕິ

ນິພ຺ພຕ຺ຕເສນ຺ປຄວຈ຺ຆໍ. ອປ຺ຈິນາຕີຕິ ອປ຺ວິນ຺ທຕິ, ອາໂລເກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ອປ຺ໂລເກຕີ”ຕິ. ຕນ຺ນິນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ອຊີ ສີລສິກ຺ຂາທີນິນ຺ໂນວ ໂຫຕິ ອຸຈ຺ຈາວຈານມ຺ປີ ກິກຣຕີຍານໍ ຈາຣິຕ຺ຕສີລສ຺ສ ປູຣຕາວເສເນວ ກຣຕາໂຕ, ໂຍນິໂສມນສິກາຣວເສເນວ ຈ ເຕສໍ ປຜິປ຺ຊ຺ຊນໂຕ. ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຜ຺ຖາສີ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາກາວໂຕ “ຕໍ ຕໍ ສມ຺ລຸລປີສ຺ສາມີ”ຕິ.

໔໙໘. ພລໍ ເຂວ ພລຕາຕິ ອາຫ “ພເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິ. ອຕ຺ຖິກກາວໍ ກຕ຺ວາຕິ ເຕນ ຣມ຺ເມນ ສວິເສສໍ ອຕ຺ຖິກກາວໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ. ສກລຈິຕ຺ເຕນາຕິ ເທສນາຍອາທິມ຺ຫີ ມຊ຺ເຊ ປຣິໂຍສາເນຕິ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ປວຕ຺ຕຕາຍ ສກເລນ ອນວເສເສນ ຈິຕ຺ເຕນ.

໔໐໐.ສກາໂວຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊເນຫີ ອສາຘາຣຕາຍ ອາເວຕິໂກ ສກາໂວ. ສຸຜ຺ຖຸ ສມນ຺ເນສິໂຕຕິ ສມ຺ມເທວ ອຸປປຣິກ຺ຂິໂຕ. ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຊິກິຣິຍາຍາຕິ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສ຺ສ ສຈ຺ຊິກຣເຕນ, ສຈ຺ຊິກຕກາເວນາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຊິກຕລາເຕນາ”ຕິ. ປຖມມຄ຺ຄຜລສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕລາຕວິເສສາ ເຫເຕ ປວຕ຺ຕິອາກາຣກິນ຺ນາ. ເຕເນ ວາຫ “ສຕ຺ຕຫິ ມຫາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕລາເຕຫີ”ຕິ. ອຍໍ ຕາວ ອາຈຣິຍານໍ ສມານກຖາຕິ “ອິທມສ຺ສ ປຖມໍ ລາຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕານິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕລາຕານິ, ນ ມຄ຺ຄລາຕານີຕິ ເຂວໍ ປວຕ຺ຕາ ປຣມ຺ປຣາຄຕາ ປຸພ຺ພາຈຣິຍານໍ ສມານາ ສາຘາຣຕາ ອິມິສ຺ສາ ປາລຸອິຍາ ອຜ຺ຖກຖາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ. ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ “ໂລກຸຕ຺ຕຣມຄ຺ໂຄ ຫິ ພຫຸຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິໂກ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ. ຍທິ ໂສ ພຫຸຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິໂກ ສິຍາ ນານາກິສມໂຍ, ຕຖາ ສຕິ ສໍໂຍຊນຕ຺ຕຍາທີນໍ ເອກເທສປ຺ປຫານໍ ປາປຸຕາຕີຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ອນນ຺ຕຣຜລຕ຺ຕາ ເອກເທສໂສຕາປນ຺ນຕາທິກາໂວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຜລານໍ ວາ ອເນກກາໂວ, ສພ຺ພເມຕໍ ອຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິໂກວ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ.

ຍໍ ປນ ສຸຕ຺ຕປທໍ ນິສ຺ສາຍ ວິຕຕ຺ຫວາທີ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂຕິກຕໍ ປຜິກ຺ຂິປຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານີຕີ ຫີ ວຈນໂຕ”ຕິ ອາຫ. ກິເລສາ ປນ ລຫຸ...ເປ... ຝິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ວທນ຺ເຕນ ຫີ ຊີປ຺ປີ ຕາວ ກິເລສປ຺ປຫານໍ, ທນ຺ຣປວຕ຺ຕິກາ ມຄ຺ຄກາວນາຕິ ປຜິລ຺ລາຕໍ ໂຫຕີ. ຕຕ຺ຖ ສເຈ ມຄ຺ຄສ຺ສ ກາວນາຍ ອາຣທ຺ຣມຕ຺ຕາຍ ກິເລສາ ປຫີຍນ຺ຕິ, ເສສາ ມຄ຺ຄກາວ ນາ ນິຣຕ຺ຖກາ ສິຍາ, ອຖ ປຈ຺ສາ ກິເລສປ຺ປຫານໍ, ກິເລສາ ປນ ລຫຸ ຝິຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ມິຈ຺ສາ, “ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຊິກິຣິຍາ ຍາ”ຕິ ວກ຺ຂຕີຕິ. ຕໂຕ ສຸຕ຺ຕປຜິຊານນໂຕ. ມຄ຺ຄໍ ອກາເວຕ຺ວາຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອກາເວຕ຺ວາ. ອຕ຺ຖຣສໍ ວິທິຕ຺ວາຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ອວິປຣີໂຕ ອຕ຺ໂຖ ເຂວ ອຕ຺ຖຣໂສ, ຕໍ ຍາຖາວໂຕ ລຕ຺ວາ. ເຂວໍ ວິຕຕ຺ຫວາທີວາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕ ເມວຕ຺ຖໍ ນິຄເມຕຸໍ “ອິມານິ ສຕ຺ຕ ລາຕານີ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວ.

ໂກສມ຺ພິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາ.

໙. ພ຺ຣຫ຺ມນິມນ຺ຕນິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໐໑. “ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ”ຕິ (ທີ. ນິ. ໑.໓໐) ເຂວໍ ປວຕ຺ຕາ ທິຜ຺ຖິ ສສ຺ສຕທິຜ຺ຖິ (ສໍ. ນິ. ຜີ. ໑.໑.໑ກ໔). ສຫ ກາເຍນາຕິ ສຫ ເຕນ ພ຺ຣຫ຺ມຕ຺ຕກາເວນ. ພ຺ຣຫ຺ມຜ຺ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ພ຺ຣຫ຺ມວຕ຺ຖຸໍ. “ອນິຈ຺ຈໍ ນິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ວທຕິ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ລ຺ລາຍມານຕ຺ຕາ. ຖິຣນ຺ຕິ ທລ຺ຫໍ, ວິນາສາກາວໂຕ ສາຣກູຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປ຺ປາທວິປຣິຕາມາກາວໂຕ ສທາ ວິຊ຺ຊມານໍ. ເກວລນ຺ຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາຫ “ອຂຕ຺ຑ”ນ຺ຕິ. ເກວລນ຺ຕິ ວາ ຊາຕິອາທີຫີ ອມິສ຺ສໍ, ວິຣຫິຕນ຺ຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ. ອຸປ຺ປາທາທີນໍ ອກາວໂຕ ເຂວ ອຈວນຣມ຺ມໍ. ໂກຈິ ຊາຍນໂກ ວາ...ເປ... ອຸປປ຺ຊ຺ຊນໂກ ວາ ນຕ຺ຖິ ນິຈ຺ຈກາວໂຕ. ຖາເນນ ສທ຺ຣີ ຕນ຺ນິວາສີນໍ ນິຈ຺ຈກາວລ຺ຫີ ໂສ ປຜິຊານາຕິ. ຕີສ຺ໂສ ຊານກູມິໂຍຕິ ທຸຕິຍຕຕິຍຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຊານກູມິໂຍ. ຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຊານກູ ມິວິເສສາ ຫີ ອສລ຺ລສ຺ທ຺ຣາວາສາຣຸປ຺ປກວາ. ປຜິພາຫຕີຕິ ສນ຺ຕໍເຍວ ສມານໍ ອຊານນ຺ໂຕວ ນຕ຺ຖີຕິ ປຜິກ຺ຂິປຕິ. ອວິຊ຺ຊາຍ ຄໂຕຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຫ ຄໂຕ ປວຕ຺ໂຕ. ສຫໂຍເຄ ຫີ ອິທໍ ກຣຕວຈນໍ. ເຕນາຫ “ສມນ຺ນາຄໂຕ”ຕິ. ອລ຺ລາຕີຕິ ອວິທ຺ວາ. ປລ຺ລາຈກ຺ຂຸວິຣຫໂຕ ອນ຺ໂຣ ກູໂຕ, ອນ຺ຣກາວໍ ວາ ປຕ຺ໂຕຕິ ອນ຺ຣີກູໂຕ.

໔໐໔. ຕທາ ກຄວໂຕ ສຸກຄວເນ ວິຫຣຕສ຺ສ ອວິຈ຺ຊິນ຺ນຕໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍ “ສຸກຄວເນ ວິຫຣຕີຕິ ລຕ຺ວາ”ຕິ. ຕຕ຺ຖ ປນ ຕ ທາສ຺ສ ກຄວໂຕ ອທສ຺ສນໍ ສນ຺ຣາຍາຫ “ກຕ຺ຖ ນຸ ໂຂ ຄໂຕຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ”ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ຄຈ຺ສນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາຕິ ອິມິນາ ກ ຕິປຍຈິຕ຺ຕວາຣວເສນ ຕທາ ກຄວໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຄມນໍ ຊາຕໍ, ນ ເອກຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕນາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ນ ເຈຕ຺ຖ ກາຍຄຕິຍາ

ຈິຕ຺ຕປ຺ຣິຕາມນໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ – ''ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍາ''ຕິອາທິວຈນໂຕ (ມ. ນິ. ໑.໔໐໑). ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ. ວິຎ຺ຎາຫຸຕິ ຎາຫວິຕຓໍ. ອປ຺ສາທິໂຕຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ຄາຫສ຺ສ ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕເນນ ສນ຺ຕຊ຺ຊິໂຕ. ''ເມຕ຺ມາສໂຫ''ຕິ ວຈເນນ ອຸປ຺ຕ຺ຖມ຺ໂພ ຫຸຕ຺ວາ.

ອນຸວາວິສິຕ຺ວາຕິ ອາວິສນວເສນ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕກາວໍ ອຘິກວິຕ຺ວາ. ຕຖາ ອກິກວໂຕ ທີ ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ປວິຏ຺ໂຐ ວິຍ ໂຫຕິຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສຣີຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ''ຕິ. ຍຌຸທີ ສຕ຺ຕໍ ເທວຍກ຺ຂນາຄາຫໂຍ ອາວິສນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປາກຕິກກິຣິຍມຍໍ ຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘານຸກາເວນ ຍໍ ອິຈ຺ຉິຕໍ ຫສິຕລປິຕາທີ, ຕໍ ເຕນ ກາຣາເປນ຺ຕິ, ກາເຣນ຺ຕາ ຈ ອາວິຏ຺ຐປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ສ ຈິຕ຺ຕວເສນ ກາເຣນ຺ຕິ. ''ອຕ຺ຕໂນວາ''ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພເມຕໍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ກມ຺ມຊສ຺ສ ອິທ຺ຘານຸກາວສ຺ສາຕິ ເກຈິ. ອປເຣ ປນ ຍຖາ ຕຫາ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓາທິປ຺ປວຕ຺ຕິ ອາວິຏ຺ຐປ຺ຸຄ຺ຄລສ຺ເສວ, ເອວໍ ກິຣິຍມຍຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິປິ ຕສ຺ເສວ, ອາເວສການຸກາເວນ ປນ ສາມຎ຺ຎຕາ ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ. ຕຖາ ທີ ມຫານຸກາວໍ ປ຺ຸຄ຺ຄລໍ ເຕ ອາວິສິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕິກິຈ຺ຉາວຸຏ຺ຐາປເນ ປນ ຌວສຣີຣໍ ອນຸປ຺ວິສິຕ຺ວາ ສຕນ຺ຕໍ ກໂຣຕິ ວິຊ຺ຊານຸກາເວນ. ໂກຣຂຕ຺ຕິຍາທີນໍ ປນ ຌວສຣີຣສ຺ສ ອຸຏ຺ຐານໍ ວຈີນິຈ຺ຉາຣຓຎ຺ຈ ເກວລໍ ພຸທ຺ຘານຸກາເວນ. ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາ ທີ ພຸທ຺ຘານໍ ພຸທ຺ຘານຸກາວາຕິ. ອກິກວິຕ຺ວາ ກິໂຕຕິ ສກລໂລກໍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ອກິກວິຕ຺ວາ ກິໂຕ. ເຊຏ຺ຐໂກຕິ ປຘາໂນ, ຕາທິສໍ ວາ ອານຸກາວສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕໂມ. ປສ຺ສຕີຕິ ທໂສ. ວິເສສວຈນິຈ຺ຉາຍ ອກາວໂຕ ອນວເສສວິສໂຍ ທໂສ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ''ສພ຺ພໍ ປສ຺ສຕີ''ຕິ. ສພ຺ພຊນນ຺ຕິ ລທ຺ຘນານໍ ສພ຺ພສຕ຺ຕກາຍໍ. ວເສ ວຕ຺ເຕຕິ, ເສຏ຺ຐຕ຺ຕາ ນິມ຺ມາປກຕ຺ຕາ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕິ. ໂລກສ຺ສ ອິສນສີລຕາຍ ອິສ຺ສໂຣ. ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມສ຺ສ ກາຣກາເວນ ກຕ຺ຕາ. ຖາວຣຊຽຄມວິກາຄໍ ສກລໍ ໂລກໍ ນິມ຺ມາເນຕີຕິ ນິມ຺ມາຕາ.

ຄຸຓວິເສເສນ ໂລເກ ປາສໍສຕ຺ຕາ ເສຏ຺ໂຐ. ຕາທີໂສ ຈ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຕໂມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອຸຕ຺ຕໂມ''ຕິ. ສຕ຺ຕານໍ ນິມ຺ມານໍ ຕຖາ ຕຖາ ສຊນໍ ວິສຊນໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ຕ຺ວໍ ຂຕ຺ຕິໂຍ''ຕິອາທີ. ຊານາທີສຸ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ເຕ ຈ ຈິຓ຺ຓວສິຕ຺ຕາ ວສີ. ກູຕານນ຺ຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ. ກວໍ ອກິຊາຕໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ກພ຺ຍາ, ສມ຺ກເວສີໂນ, ເຕສໍ ກພ຺ຍານໍ. ເຕນາຫ ''ອຓ຺ຑຊຊລາພຸຊາ ສຕ຺ຕາ''ຕິອາທີ.

ປຖວີອາທໂຍ ນິຈ຺ຈາ ຘຸວາ ສສ຺ສຕາ. ເຍ ເຕສໍ ''ອນິຈ຺ຈາ''ຕິອາທີນາ ຄຣຫກາ ຊິຄຸຈ຺ຉາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ອຍຖາກູຕວາທິຕາຍ ມຕ ກາເລ ອປາຍນິຏ຺ຐາ ອເຫສຸໍ. ເຍ ປນ ປຖວີອາທີນໍ ''ນິຈ຺ຈາ ຘຸວາ''ຕິອາທີນາ ປສໍສກາ, ເຕ ຍຖາກູຕວາທິຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍູປ຺ຄາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ມາໂຣ ປາປິມາ ອນ຺ວຍໂຕ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ປຖວີອາທີມຸເຂນ ສຽຂາຣານໍ ປຣິຎ຺ຎາປຎ຺ຎາປເນ ອາທີນວໍ ວິກາເວຕິ ຕໂຕ ວິເວເຈຕຸກາໂມ. ເຕນາຫ ''ປຖວີຄຣຫກາ''ຕິອາທີ. ເອຕ຺ຖ ຈ ມາໂຣ ປຖວີອາທີຘາຕຸມຫາກູຕຄ຺ຄຫເຓນ ມນຸສ຺ສໂລກໍ, ກູຕຄ຺ຄຫເຓນ ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກ, ເທວຄ຺ຄຫເຓນ ອວເສສກາມເທວໂລກໍ, ປຊາປຕິຄ຺ຄຫເຓນ ອຕ຺ຕໂນ ຖານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄຫເຓນ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິເກ ຄຓ຺ທີ. ອາກສ຺ສຣາທໂຍ ປນ ອວິສຍຕາຍ ເອວ ອເນນ ອຄ຺ຄທີຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຕຓ຺ຫາ ທິຏ຺ຐິວເສນາຕິ ຕຓ຺ຫາກິນນ຺ທນາຍ ທິຏ຺ຐາກິນນ຺ທນາຍ ຈ ວເສນ. ''ເອຕໍ ມມ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ''ຕິ ອກິນນ຺ທີໂນ ອກິນນ຺ທ ກາ, ອກິນນ຺ທນສີລາ ວາ. ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ໂອວາເທ ກິຕານໍ ອິທ຺ຘານຸກາວໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອິທ຺ຘານຸກາວໍ ຕສ຺ສ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ໂອວາເທ ກິຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ. ຍເສນາຕິ ອານຸກາເວນ. ສີຣິຍາຕິ ໂສກາຍ. ມໍ ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສໍ ອຸປເນສີຕິ ຍາທິສາ ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສາ ອິສ຺ສຣິຍາທີສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຕຕ຺ຖ ມໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ. ມຫາຊນສ຺ສ ມາຣຓໂຕຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ວິວຏ຺ຐູປນິສ຺ສຍຄຸຓວິນາສເນນ ອານຸກາເວນ ມາຣຓໂຕ. ອຍສນ຺ຕິ ຍສປຜິປກ຺ຂໍ ອກິຕ຺ຕິກມ຺ມານຸ ກາວຎ຺ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໔໐໙. ກສິຓໍ ອາຍຸນ຺ຕິ ວສ຺ສສຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ. ອຸປ຺ປິສ຺ສາຍ ເສຕີຕິ ອຸປ຺ສໂຍ, ອຸປ຺ສໂຍວ ໂອປ຺ສາຍິໂກ ຍຖາ ''ເວນຍິໂກ''ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໔໖; ອ. ນິ. ໘.໑໑; ປາຣາ. ໘) ອາຫ ''ສມີປສໂຍ''ຕິ. ສຍຄ຺ຄຫຓຎ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ມໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຘາຕູນໍ ວຕ຺ຕນຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ມມ ວຕ຺ຖສ຺ມິ ສຍນໂກຕິ ມຍ຺ຫໍ ຖາເນ ວິສເຍ ວຕ຺ຕນໂກ. ພາທິຕ຺ວາຕິ ນິຈ໌ ກຕ຺ວາ, ອກິກວິຕ຺ວາ ວາ. ຊຊ຺ຊຣິກາຄຸມ຺ພໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ຊຊ຺ຊຣິກາ ນາມ ປຖວີ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຊາຕາ ເອກາ ຄຈ຺ຉຊາຕິ.

ອິມິນາຕິ ''ສເຈ ໂຂ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂູ''ຕິອາທິວຈເນນ. ເອສ ພ຺ຣຫ຺ມາ. ອຸປ຺ລາເປຕີຕິ ສຽຄຓ຺ຫາຕິ. ອປ຺ສາເທຕີຕິ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ເສສປເທທີຕິ ວຕ຺ຖສາຍິໂກ ຍຖາກາມກຣຓີໂຍ ພາທີເຕຍ຺ໂຍຕິ ອິເມທີ ປເທທີ. ມຍ຺ຫໍ ອາຣກ຺ຂໍ ຄຓ຺ທິສ຺ສສີຕິ ມມ ອາຣກ຺ຂໂກ

ກວິສຸສສິຯ ລກຸຕຸຫກາຕຣນຸຕິ ນິຈຕຣໍ ນິຫີນວຸຕຸຕິສຣີຣໍຯ

ຜຸສິຕຸມຸປີ ສມຕຸຖໍ ກິລຸຈິ ນ ປສຸສຕິ, ປເຄວ ຨາຓວິກວນຸຕິ ອສິປຸປາໂຍຯ ນິປຸຜຕຸຕີນຸຕິ ນິປຸຜຊຸຊນໍ, ຜລນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ຕລຸຫິ ກາຣຕາວເສນ ຄນຸຕພຸພໂຕ ອສິຄນຸຕພຸພໂຕ ຄຕິຕິ ວຸຈຸຈຕິຯ ອານຸກາວນຸຕິ ປກາວໍຯ ໂສ ຫິ ໂຊຕນຍຸເຄຸນ ວິໂຣຈນຍຸເຄຸນ ຊຕິຕິ ວຸຈຸຈຕິຯ ມຫຕາ ອານຸກາເວນ ປເຣສໍ ອກິກວນໂຕ ມເຫໂສຕິ ອກຸຂາຍຕິຕິ ມເຫສກຸໂຂຯ ຕຍິທໍ ອກິກວນໍ ກິຕຸຕິສມຸປຕຸຕິຍາ ປຣິວາຣສມຸປຕຸຕິຍາ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ມຫາຍໂສ ມຫາປຣິວາໂຣ’’ຕິຯ

ປຣິຫຣນຸຕີຕິ ສິເນຣຸໍ ຫກຸຂິຕໂຕ ກຕຸວາ ປຣິວຕຸຕນຸຕິຯ ທິສາຕິ ກຸມຸມຕຸເຖ ເອຕໍ ປຈຸຈຕຸຕວຈນນຸຕິ ອາຫ ‘‘ທິສາສຸ ວິໂຣຈ ມານາ’’ຕິຯ ອຕຸຕໂນ ຊຕິຍາ ທິພຸພມານາຍ ວາຯ ເຕທີຕິ ຈນຸທິມສູຣິເຍທີຯ ຕຕຸຕເກນ ປມາເຕນາຕິ ຍຕຸຕເກ ຈນຸທິມສູຣິເຍທີ ໂອກາສີຍມາໂນ ໂລກຮາຕຸສງຂາໂຕ ເອໂກ ໂລໂກ, ຕຕຸຕເກນ ປມາເຕນຯ ອິທໍ ຈກຸກວາລຸອໍ ພຸທຸຮານໍ ອຸປຸປຕຸຕິຍຸຖານກູຕໍ ເສຍຸຖໍ ອຸຕຸຕມໍ ປຮານໍ, ຕສຸມາ ເຍກຸຍຸເຍນ ເອຕຸຖຸປປນຸນາ ເທວຕາ ອຍຸເລສຸ ຈກຸກວາລຸເອສຸ ເທວຕາ ອກິກຸຍຸຍ ວຕຸຕນຸຕິຯ ຕຖາ ຫິ ພຸຣຫຸມາ ສຫມຸປຕິ ທສສຫສຸສພຸຣຫຸມປຣິວາໂຣ ກຄວໂຕ ສນຸຕິກໍ ອຸປຄລຸຊິຯ ເຕນາຫ ‘‘ເອຕຸຖ ຈກຸກວາລຸອສຫສຸເສ ຕຸຍຸທໍ ວໂສ ວຕຸຕຕີ’’ຕິຯ ອິທານິ ‘‘ເອຕຸຖ ເຕ ວຕຸຕເຕ ວໂສ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ວເສ ວຕຸຕນໍ ສຣູປໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ປໂຣປຣລຸຈ ຊານາ ສີ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ ຕຕຸຖ ປຖມຄາຖາຍໍ ວຸຕຸຕໍ ເອຕຸຖ-ສທຸທໍ ອາເນຕຸວາ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ເອຕຸຖ ຈກຸກວາ ລຸອສຫສຸເສ’’ຕິ ອາຫຯ ອຸຈຸຈນີເຈຕິ ຊາຕິກຸລຣູປໂກຄປຣິວາຣາທີວເສນ ອຸລຸອາເຣ ຈ ອນຸລຸອາເຣ ຈຯ ອຍໍ ອິທຸໂຮອຍໍ ປກ ຕິມນຸສຸໂສຕິ ອິມີນາ ‘‘ສຣູປໂຕ ເອວສຸສ ສຕຸຕານໍ ປໂຣປຣຊານນໍ, ນ ສມຸທາຄມໂຕ’’ຕິ ທສຸເສຕິຯ ຍໍ ປນ ວກຸຂຕິ ‘‘ສຕຸຕານໍ ອາຄຕີ ຄຕິນຸຕິ, ຕໍ ກາມໂລເກ ສຕຸຕານໍ ອາທານນິກຸເຂປຊານນມຕຸຕໍ ສນຸຮາຍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ກມຸມວິປາກຊານນໍຯ ຍທິ ຫິ ສມຸ ທາຄມໂຕ ຊາເນຍຸຍ, ອຕຸຕໂນປີ ຊາເນຍຸຍ, ນ ຈສຸສ ຕໍ ອຕຸຖີຕິ, ຕຖາ ອາຫ ‘‘ອິຕຸຖມຸກາໂວຕິອິທໍ ຈກຸກວາລຸອ’’ນຸຕິອາທີຯ ຣາຄໂຍຄໂຕ ຣາໂຄ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕິ ວາ ຣາໂຄ, ວິຣຊຸຊນສີໂລ ວິຣາຄີ, ຕໍ ຣາຄວິຣາຄີນໍຯ ສຫສຸສີພຸຣຫຸມາ ນາມ ຕຸວໍ ຈູລຸອນິ ຍາ ເອວ ໂລກຮາຕຸຍາ ຊານນໂຕຯ ຕຍາຕິ ນິສຸສກຸເກ ກຣຕາວຈນໍຯ ຈຕຸທຕຸຖາຍາຕິ ອເນກຫຕຸເຖນ ສາຕິປາກາເຣນ ກາຕພຸພປຍປຸປມາຕໍ ທີຄໂຕ ຈຕຸທຕຸຖາຍ, ວິຕຸຖາຣໂຕ ທຸວິຫຕຸຖາຍ ປີໂລຕິກາຍ ກາຕຸໍ ວາຍມນຸໂຕ ວິຍ ໂຄປຸຜເກ ອຸທເກ ນິມຸຊຊິຕຸກາໂມ ວິຍ ຈ ປມາຕໍ ອຊານນຸໂຕ ວິຫລຸລຕີຕິ ນິຄຸຄຕຸຫາຕິຯ

໘໐໘ຯຕໍ ກາຍນຸຕິ ຕເທວ ນິກາຍໍຯ ຊານິຕພຸພຍຸຖານໍ ປຕຸວາປີຕິ ອນລຸລສາຮາຣຕາ ມຍຸທໍ ສີລາທໂຍ ຄຸຓວິເສສາ ຕາວ ຕິຍຸຖນຸຕຸ, ອິທີສໍ ໂລກິຍໍ ປຣິຕຸຕກໍ ຊານິຕພຸພຍຸຖານມຸປີ ປຕຸວາຯ ອຍໍ ອິເມສໍ ອຕິສເຍນ ນີໂຈຕິ ນີເຈຍຸໂຍ, ຕສຸສ ກາໂວ ນີເຈຍຸຍນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຕຍາ ນີຈຕຣກາໂວ ປນ ມຍຸທໍ ກຸໂຕ’’ຕິຯ

ເຫຍຸຖູປປຕຸຕິໂກຕິ ອຸປຣູປຣີໂຕ ຈວິຕຸວາ ເຫຍຸຖາ ລທຸຣູປປຕຸຕິໂກຯ ເອວໍ ສງເຂປໂຕ ວຸຕຸຕມຕຸຖໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອນຸປຸປນຸເນ ພຸທຸຮຸປຸປາເທ’’ຕິ ອາຫຯ ເຫຍຸຖູປປຕຸຕິກໍ ກຕຸວາຕິ ເຫຍຸຖູປປຕຸຕິກໍ ປຕຸຖນໍ ກຕຸວາຯ ຍຖາ ເກນຈິ ພຫູສຸ ອານ ນຸຕຣິເຍສຸ ກເຕສຸ ຍໍ ຕຕຸຖ ຄຣຸຕຣໍ ພລວໍ, ຕເທວ ປຜິສນຸຮີ ເທຕີ, ອິຕຣານິ ປນ ຕສຸສ ອນຸພລປຸປທາຍການີ ໂຫນຸຕິ, ນ ປຜິສນຸຮີທາຍການີ, ເອວໍ ຈຕູສຸ ຣູປຊຸຊາເນສຸ ກາວິເຕສຸ ຍໍ ຕຕຸຖ ຄຣຸຕຣໍ ຨນຸທປຕິຮິອຮິໂມກຸຂາທີວເສນ ສາກິສງຂາຣລຸຈ, ຕເທວ ຈ ປຜິສນຸຮີ ເທຕີ, ອິຕຣານິ ປນ ອລທຸໂຮກາສຕາຍ ຕສຸສ ອນຸພລປຸປທາຍການີ ໂຫນຸຕິ, ນ ປຜິສນຸຮີທາຍການີ, ຕນຸນິພຸພຕຸຕິຕຊຸຊາເນເນວ ອາຍຕີ ປຸນພຸກວາກິນິພຸພຕຸຕີ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຕຕິຍຊຸຊານໍ ປຕີຕໍ ກາເວຕຸວາ’’ຕິຯ ຕຕຸຖາຕິ ສຸກກິຕຸຫພຸຣຫຸມໂລເກຯ ປຸນ ຕຕຸຖາຕິ ອາກສຸສຣພຸຣຫຸມໂລເກຯ ປຖມກາເລຕິ ຕສຸມີ ກເວ ປຖມສຸມີ ກາເລຯ ອຸກຍນຸຕິ ອຕິຕໍ ອຕຸຕໂນ ນິພຸພຕຸຕຍຸຖານໍ, ຕຕຸຖ ນິພຸພຕຸຕິຍາ ເຫຕຸກູຕໍ ອຕຸຕໂນ ກຕກມຸມນຸຕິ ອຸກຍໍຯ ປມຸສຸສິຕຸວາ ກາລສຸສ ຈິຣຕຣກາວ ໂຕຯ ວິຕິນາເມຕິ ປຜິປຊຸຊນຸຕີຕິ ຈ ຕທາ ຕສຸສາ ກິຣິຍາຍ ປວຕຸຕິກຸຂຕໍ ອຸປາທາຍ ປວຕຸຕມານປໂຍໂຄຯ

ອປາເຍສີຕິ ປາເຍສິຯ ປີປາສີເຕຕິ ຕສິເຕຯ ຆມຸມນີຕິ ຆມຸມກາເລຯ ສມຸປເຣເຕຕິ ຆມຸມປຣິລຸອາເຫນ ປີປາສາຍ ອກິກູເຕຯ ນຸຕິ ປານີຍທານໍຯ ວຕສີລວຕຸຕນຸຕິ ສມາທານວເສນ ວຕກູຕໍ ຈາຣິຕຸຕສີລກາເວນ ສມາຈິຕຸຕຕຸຕາ ສີລວຕຸຕໍຯ ສຸຕຸຕປຸປພຸທຸໂຮວ ອນຸສຸສຣາມີຕິ ສຸປີຕຸວາ ປພຸທຸຮມຕຸໂຕ ວິຍ ສຸປີນໍ ຕວ ປຸພຸພນິວຸຕຸຖໍ ມມ ປຸພຸເພນິວາສານຸສຸສຕິຍາເຕນ ອນຸສຸສຣາມິ, ສພຸພລຸລຸຕລຸຍາເຕນ ວິຍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ປສຸສາມີຕິ ອຕຸໂຖຯ

ກຣມເຣຕິ ວິລຸມຸປີຕຸວາ ອານີເຕຯ ກມຸມສຊຸຊນຸຕິ ຍຸທຸຮສຊຸຊໍ, ອາວຸຮາທາຍີນີນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ

ເອຕີກູລສຸນີ້ນຸຕີ ເອຕີນິຄພາຫຸລເລນ ''ເອຕີກູລ''ນຸຕີ ສງຂໍ ຄເຕ ຄງຄາຍ ຕີຣປຸ໌ປເທເສ໋ ຄຍຸໜາ ນິຍມານນຸຕີ ຄຍຸໜາວເສນ ກຣມຣກາເວນ ໂຈເຣທີ ອຕຸຕໂນ ຖານໍ ນິຍມານໍ໋

ອາວາຫວິວາຫວເສນ ມິຕຸຕສນຸຖວໍ ກຕຸວາ໋ ''ເອວໍ ອມຸເຫສຸ ກີລຸອນຸເຕສຸ ຄງເຄຍຸຍໂກ ນາໂຄ ກຸປີໂຕ''ຕີ ມຍີ ສຄຸຄມຸປີ ນ ກໂຣນຸຕີຕີ໋ ສຸສຸກາຣນຸຕີ ສຸສູຕີ ປວຕຸຕໍ ເກຣວນາຄນິສຸສາສໍ໋

ຄທີຕນາວນຸຕີ ວິເທເຄຕຸກາມຕາຍ ຄຕີນິວາຣຕາວເສນ ຄທີຕໍ ນິຄຸຄທີຕໍ ນາວໍ໋ ລຸທຸເທນາຕີ ກຸຣູເຣນ໋ ມນຸສຸສກປຸ໌ປາຕີ ນາວາຄຕານໍ ມນຸສຸສານໍ ວິເທເຄຕຸກາມຕາຍ໋

ພທຸຂຈໂຣຕີ ປຜິພທຸຂຈຣິໂຍ໋ ເຕນາທ ''ອນຸເຕວາສີໂກ''ຕີ໋ ຕໍ ນິສຸສາເຍວາຕີ ຣຄຸລາ ອຸປ໌ຜຸຖິຍມາໂນປີ ຣາຊານໍ ປທາຍ ຕໍ ກປຸ໌ປີ ອນຸເຕວາສີ ນິສຸສາເຍວ໋

ສມຸພຸທຸຂິມນຸຕໍ ວຕິນໍ ອມຄຸຄິຕີ ອຍໍ ສມຸມເທວ ພຸທຸຂິມາ ວຕສມຸປນຸໂນຕີ ອມຄຸຄິ ສມຸກາເວສີ ຈ໋

ນານຕຸຕກາເວສູຕີ ນານາ ວິສໍ ວິສໍ ອຕຸຕກາເວສຸ໋

ອທຸຂາຕີ ເອກໍເສນ໋ ມເນຕມາຍຸນຸຕີ ມຍຸທໍ ເອຕໍ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ກເວ ປວຕຸຕໍ ອາຍຸໍ໋ ນ ເກວລໍ ມມ ອາຍຸເມວ, ອຖ ໂຂ ອຄຸຄມຸປີ ສພຸພຄຸເຄຍຸຍໍ ຊານາສີ, ນ ຕຸຍຸທໍ ອວິທີຕໍ ນາມ ອຕຸຖີ໋ ຕຖາ ທີ ພຸທຸໂຂ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຂ ຕຸວໍ໋ ໂນ ເຈ ກຖມຍມຕຸໂຖ ລາໂຕ? ຕຖາ ທີ ສມຸມາສມຸພຸທຸຂຕຸຕາ ເອວ ເຕ ອຍໍ ຊລິໂຕ ໂຊຕມາໂນ ອານຸກາໂວ ໂອກາສຍໍ ສພຸພມຸປີ ພຸຣຫຸມໂລກໍ ໂອກາເສນຸໂຕ ທິພຸພມາໂນ ຕີຜຸຖຕີຕີ ສຕຸຖຸ ອສມສມຕໍ ປເວເທສີ໋

ປຖວຕຸເຕນາຕີ ປຖວິອຕຸເຕນ໋ ເຕນາທ ''ປຖວີສກາເວນາ''ຕີ໋ ເອຕຸຖ ຈ ຍສຸມາ – ''ສພຸພສງຂາຣສມໂຖຕີ''ອາທີນາ (ມຫາວ໋ ຖ; ທີ໋ ນີ໋ ໒໔໒, ໓ຖ; ມ໋ ນີ໋ ໑໔໑; ສໍ໋ ນີ໋ ໑໑໗໘) ສາຂາຣຕາໂຕ, ''ຍຕຸຖ ເນວ ປຖວີ''ຕີ ອສາຂາຣຕາໂຕ ຈ ປຖວິຍາ ອສກາເວນ ນິພຸພານສຸສ ຄເທຕພຸພຕາ ອຕຸຖີ, ຕໍ ນິວຕຸເຕຕຸວາ ປຖວິຍາ ອນຄຸຄສາຂາຣຕໍ ສກາວໍ ຄເທຕຸໍ ''ປຖວິຍາ ປຖວຕຸເຕນາ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ໋ ນາປໂຫສີນຸຕີ ນ ປາປຸຕີ໋ ອິຂ ປຖວິຍາ ປາປຸຕານໍ ນາມ ''ເອຕໍ ມມາ''ຕີອາທີນາ ຄຫຕານຸຕີ ອາຫ ''ຕຕຸທາ ທີຜຸຖິມານຄຸຄາເທທີ ນ ຄຕຸທີ''ນຸຕີ໋

ວາທີຕາຍາຕີ ວາທສີລຕາຍ໋ ສພຸພນຸຕີ ອກຸຂຣໍ ນິທຸທິສີຕຸວາຕີ ''ສພຸພໍ ໂຂ ອທໍ ພຸຣຫຸເມ''ຕີອາທີນາ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕໍ ສພຸພ-ສທຸທໍ – ''ສເຈ ໂຂ ເຕ ມາຣິສ ສພຸພສຸສ ສພຸພຕຸເຕນ ອນນຸກູຕ''ນຸຕີ ປຈຸຈນຸກາສນວເສນ ນິທຸທິສີຕຸວາ໋ ອກຸຂເຣ ໂທສໍ ຄຕຸໜນຸໂຕຕີ ກຄວຕາ ສກຸກາຍສພຸພໍ ສນຸຂາຍ ສພຸພ-ສທຸເທ ຄທີເຕ ສພຸພສພຸພວເສນ ຕທຕຸຖປຣິວຕຸຕເນນ ສພຸພ-ສທຸທວຈນິຍຕາສາມຄຸເຄນ ຈ ໂທສໍ ຄຕຸໜນຸໂຕ໋ ເຕນາທ ''ສຕຸຖາ ປນາ''ຕີອາທີ໋ ຕຕຸຖ ຍທີ ສພຸພໍ ອນນຸກູຕໍ ''ນຕຸຖີ ສພຸພ''ນຸຕີ ໂລເກ ອນວເສສໍ ປຸຈຸຊຕີ໋ ສເຈ ສພຸພສຸສ ສພຸພຕຸເຕນ ອນວເສສສກາເວນ ອນນຸກູຕໍ ອປຸ໌ປຕຸຕໍ, ຕໍ ຄຄນກຸສຸມໍ ວິຍ ກີຄຸຈີ ນ ສີຍາ໋ ອຖສຸສ ອນນຸກູຕໍ ອຕຸຖີຕີ ອສຸສ ສພຸພຕຸເຕນ ອນນຸກູຕໍ ຍທີ ອຕຸຖີ, ''ສພຸພ''ນຸຕີ ອິທໍ ວຈນໍ ມິຈຸຊາ, ສພຸພໍ ນາມ ຕໍ ນ ໂທຕີຕີ ອຂີປຸ໌ປາໂຍ໋ ເຕນາທ ''ມາ ເຫວ ເຕ ຣິຕຸຕກເມວາ''ຕີອາທີ໋

ອທໍ ສພຸພຄຸຈ ວກຸຂາມີ, ອນນຸກູຕຄຸຈ ວກຸຂາມີຕີ ອທໍ ''ສພຸພ''ນຸຕີ ຈ ວກຸຂາມີ, ''ອນນຸກູຕ''ນຸຕີ ຈ ວກຸຂາມີ, ເອຕຸຖ ໂກ ໂທໂສຕີ ອຂີປຸ໌ປາໂຍ໋ ກາຣຕໍ ອາຫຣນຸໂຕຕີ ສພຸພສຸສ ສພຸພຕຸເຕນ ອນນຸກູຕສຸສ ອຕຸຖີກາເວ ກາຣຕໍ ນິທຸທິສນຸໂຕ໋ ວິຊາ ນິຕພຸພນຸຕີ ມຄຸຄຜລປຈຸຈເວກຸຂຕຄາເຕທີ ວິເສສໂຕ ສພຸພສງຂຕວິສີຜຸຖຕາຍ ຊານິຕພຸພໍ໋ ອນິທສຸສນນຸຕີ ອິທໍ ນິພຸພານສຸສ ສນິທສຸສນທຸເກ ທຸຕິຍປທສທີຕຕາທສຸສນນຸຕີ ອຂີປຸ໌ປາເຍນ ''ຈກຸຂຸວິຄຸຄາຕາສຸສ ອາປາຖໍ ອນຸປຄມນໂຕ ອນິທສຸສນໍ ນາມາ''ຕີ ວຸຕຸຕໍ໋ ສພຸພສງຂຕວິສຸຣຕາຍ ວາ ນຕຸຖີ ເອຕສຸສ ນິທສຸສນນຸຕີ ອນິທສຸສນໍ໋ ນຕຸຖີ ເອຕສຸສ ອນຸໂຕຕີ ອນນຸຕໍ໋ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ຕຍິທ''ນຸຕີອາທີ໋

ກູຕານີຕິ ປຈ຺ຈຍສມ຺ກູຕານິຯ ອສມ຺ກູຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອສມ຺ກູຕໍ, ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອປກສ຺ສຣກາວເຫຕູນໍ ສພ຺ພໂສ ອກາວາ ສພ຺ພໂຕ ປກາຕິ ສພ຺ພໂຕປກໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ນິພ຺ພານໂຕ ທີ’’ຕິອາທິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ຕໂມ ຕຕ຺ຖ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ (ເນຕ຺ຕິຯ ໑໐໔) ປກູຕເມວາຕິ ປກຍ຺ຄກາເວນ ອຸກ຺ກຍ຺ຄກາເວນ ວິຊ຺ຊມານເມວຯ ອຣູປີກາເວນ ອເທສິກຕ຺ຕາ ສພ຺ພໂຕ ປກາວຕີ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ສພ຺ພໂຕປກໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ປຸຣຕ຺ຖິມທິສາທີສູ’’ຕິອາທິຯ ປວິສນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປວິສໍ, ຕເທວ ສ-ກາຣສ຺ສ ກ-ກາຣໍ, ວິ-ກາຣສ຺ສ ຈ ໂລປໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປກ’’ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕິຕ຺ຖສ຺ສ ນາມ’’ນ຺ຕິຯ ວາທໍ ປຕິຍ຺ຄເປສີຕິ ເອວໍ ມຍາ ສພ຺ພລ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນນຸກູຕລ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຕຍາ ອສີປ຺ປາຍໍ ອຊານນ຺ເຕນ ສຫສາ ອປ຺ປຜິສງ຺ຂາຍ ໂທສຄ຺ຄຫຕໍ, ຕໍ ມິຈ຺ຊາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ກຄວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາທໍ ປຕິຍ຺ຄເປສີຯ

ຄຫິຕຄຫິຕນ຺ຕິ ‘‘ອິທໍ ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຄຫິຕຄຫິຕໍ ຄາຫໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ໂທສທສ຺ສນມ຺ເຂນ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນ ສຕ຺ຖາຣາ ວິສ຺ສຊ຺ຊາປິໂຕ ກິລ຺ຈິ ຄເທຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຜິສຣຕໍ ອທິສ຺ວາ ປຣາຊຍໍ ປຜິຈ຺ຈາເທຕຸໍ ລລ຺ອິຕກໍກາຕຸກາໂມ ວາທໍ ປຫາຍ ອິທ຺ນິຍາ ປາຜິຫາຣິຍລີລ຺ອໍ ທສ຺ເສຕຸກາໂມຯ ຍທິ ສກ຺ໂກສິ ມຍ຺ຫໍ ອນ຺ຕຣຫາຍິຕຸໍ, ນ ປນ ສກ຺ຂິສ຺ສສີຕິ ອສີປ຺ປາໂຍຯ ມູລປຜິສນ຺ຄີ ຄນ຺ຕຸກາໂມຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປາກຕິເກນ ອຕ຺ຕກາເວນ ຄາຕຸກາໂມຯ ໂສ ຫິ ປຜິສນ຺ຄິກາເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕສທິສຕາຍ ມູລປຜິສນ຺ຄີຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອລ຺ເລສນ຺ຕິ ເທຍ຺ຄາ ອລ຺ລກາຍິການໍ ພ຺ຣຫ຺ມູນໍຯ ນ ອທາສີ ອກິສງ຺ຂຕກາເຍເນວາຍໍ ຕິຍ຺ຄຕຸ, ນ ປາກຕິກຣູເປນາຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິຯ ເຕນ ໂສ ອກິສງ຺ຂຕກາຍໍ ອປເນຕຸໍ ອວິສຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕກາວປຜິຈ຺ຊາທກໍ ອນ຺ຂກາຣໍ ນິມ຺ມິນິຕຸໍ ອາຣກິຯ ສຕ຺ຖາ ຕໍ ຕສ຺ສ ວິທ຺ສໍເສຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມູລປຜິສນ຺ຄີ ວາ’’ຕິອາທິຯ

ກເວວາຫນ຺ຕິ ກເວ ເອວ ອຫໍຯ ອຍລ຺ຈ ເອວ-ສທ຺ໂທ ອຍ຺ຄານປຍຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອຫໍ ກເວ ກຍໍ ທິສ຺ວາເຍວາ’’ຕິ, ສພ຺ພສ຺ມີ ກເວ ຊາຕິອາທີກຍໍ ລາຕຈກ຺ຂຸນາ ຍາຖາວໂຕ ທິສ຺ວາຯ ສຕ຺ຕກວນ຺ຕິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ກວໍຯ ກມ຺ມກວປຈ຺ຈເຍ ທີ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກເວ ສຕ຺ຕສມ຺ລລາຯ ວິກວນ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕີຯ ປຣິເຍສມານມ຺ປີ ອຸປາຍສ຺ສ ອນຣິຄຕຕ຺ຕາ ກເວເຍວ ທິສ຺ວາຯ ກວລ຺ຈ ວິກເວສິນໍ ວິກວໍ ນິພ຺ພຸຕີ ເອສມານານໍ ສຕ຺ຕານໍ ກວໍ, ກເວສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິລ຺ຈ ທິສ຺ວາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ ນ ອກິວທິນ຺ຕິ ‘‘ອໂຫ ວຕ ສຸຂ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອກິວທາປນາກາຣາກາວໂຕ ນ ອກິນິວິສີ, ລກ຺ຂຕາວຈນເມຕໍຯ ຄາຫຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ອກິ ວາທ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ນາກິວທີ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ນຄເວສີ’’ນ຺ຕິຯ ກວຄ຺ຄຫເຕເນຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ນນ຺ທີຄຫເຕນ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ວິກວຄ຺ຄຫເຕນ ນິໂຣທສຈ຺ຈໍ, ນນ຺ທີລ຺ຈ ນ ອຸປາທີຍິນ຺ຕິ ອິມິນາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍ ປກາສິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອິຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ຕທິທໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ຄາຖາຍ ວິກາວນທສ຺ສນໍຯ ສຕ຺ຖາ ປນ ເຕສໍ ພ຺ຣຫ຺ມູນໍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ສຈ຺ຈານິ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປກາເສນ຺ໂຕ ວິປສ຺ສນໍ ປາເປຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ເຕນ ເທສນາຍ ກູຍໍ ຄຕ຺ຫີຯ ເຕ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ເກຈິ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ, ເກຈິ ສກທາຄາມິຜເລ, ເກຈິ ອນາຄາມິຜເລ, ເກຈິ ອຣຫຕ຺ເຕ ຈ ປຕິຍ຺ຄຫີສຸຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຈ຺ຈານິ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ຂມ຺ມໍ ເທເສສີ’’ຕິອາທິຯ ອຈ຺ຊຣິຍຊາຕາຕິ ສລ຺ຊາຕຈ຺ຊຣິຍາຯ ສມູລໍ ກວນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາວິຊ຺ຊາຫີ ສມູລໍ ກວໍຯ

໕໐໕ຯມມວສໍ ອຕິວຕ຺ຕິຕານີຕິ ສພ຺ພໂສ ການຂາຕຸສມຕິກ຺ກມນປຜິປທາຍ ມຍ຺ຫໍ ວິສຍໍ ອຕິກ຺ກມິຕານິຯ ກຖໍ ປນາຍໍ ເຕສໍ ອຣິຍກູມິສໂມກ຺ກມນໍ ຊານາຕີຕິ? ນຍຄ຺ຄາຫໂຕ – ‘‘ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຂມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ສໍສາເຣ ອາທີນວໍ, ນິພ຺ພາເນ ຈ ອານິສໍສໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ເວເນຍ຺ຍຊນໍ ນິພ຺ພານໍ ທີຍ຺ຄເມວ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ເທສນາ ອວລ຺ຊາ ອໂມຆາ ອິນ຺ເທນ ວິສ຺ສຍ຺ຄວຊິຣສທິສາ, ຕສ຺ສ ຈ ອາຕາຍ ກິຕາ ສໍສາເຣ ນ ທິສ຺ສນ຺ເຕວາ’’ຕິ ນຍຄ຺ຄາເທນ ອນຸມາເນນ ຊານາຕີຯ ສເຈ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ອນຸພຸທ຺ໂຂຕິ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ປເຣສໍ ສຈ຺ຈາກິສມ຺ໂພຂໍ ວທຕີ, ເອວໍ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣູປໂຕ ສຍມ຺ກຸລາເຕນ ພຸທ຺ໂຂ ຂມ຺ມໍ ປຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກິໂຕຯ ຕໍ ຂມ຺ມໍ ມາ ອຸປນຍສີຕິ ຕຍາ ປຜິວິທ຺ຂຂມ຺ມໍ ມາ ສາວກປຜິເວຂໍ ປາເປສີຯ ອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ອນນ຺ຕຣໍ ວຸຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ປຕິຍ຺ຄາ ນໍເຍວ ສນ຺ຂາຍ ມາໂຣ ວທຕີ, ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ທີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ອປາຍປຕິຍ຺ຄານໍ ປນ ອາ ຊີວກນິຄຕ຺ຖາທິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປຄເຕ ຕິຕ຺ຖິເຍ, ເຍ ເກຈິ ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ມິຈ຺ຊາປຜິປນ຺ເນ ຊເນ ສນ຺ຂາຍ ວທຕີຯ ອນຸປ຺ປນ຺ເນຕີ ອສລ຺ຊາເຕ, ອປ຺ປຕ຺ເຕຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຸລ຺ລປນຕາຍາຕິ ຍຖາ ມາໂຣ ອຸປຣິ ກິລ຺ຈິ ອຸຕ຺ຕຣໍ ລປິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ເອວໍ ຕຖາ ອຸຕ຺ຕຣກາສເນນຯ ນິມນ຺ຕນວຈເນນາຕິ ວິລ຺ລາປນວຈເນນຯ ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຍ຺ຄໍ ນິມນ຺ຕນໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ວາ ນິມນ຺ຕນໍ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມນິມນ຺ຕນິກໍ, ສຸຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວຯ

ພ຺ຣຫ຺ມນິມນ຺ຕນິກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

໑໐ຯ ມາຣຕຊ຺ຊນີຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

໔໐໖ຯໂກຍ຺ຖມນຸປ຺ປວິຍ຺ໂຖຕິ ອາສໂຍ ວຈ຺ຈຄຸຕ຺ຕຍ຺ຖານຕາຍ ໂກຍ຺ຖໍ, ຕສ຺ສ ອພ຺ການ຺ຕຣຍ຺ເຫຕ຺ຖ ໂກຍ຺ຖໍຯ ອນຸຮູໂປ ຫຸຕ຺ວາ ປວິຍ຺ໂຖ ອນຸປ຺ປວິຍ຺ໂຖຯ ສຸຂຸມລ຺ທີ ຕທນຸຈ຺ຉວິກໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ມາເປຕ຺ວາ ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ປວິຍ຺ໂຖຯ ຄຣຸຄໂຣ ວິຍາຕິ ຄຣຸກຄຣຸໂກ ວິຍຯ ອຸ-ກາຣສ຺ສ ຫີ ໂອ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສ, ອຕິວິຍ ຄຣຸໂກ ມລ຺ເລຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຄຣຸຄຣຸ ວິຍ ອິຈ຺ເຈວ ວາ ປາໂຖຯ ມາສກຕ຺ຕໍ ມາໂສ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ມາສກຕ຺ເຕນ ອາຈິຕໍ ປູຣິຕໍ ມາສາຈິຕໍ ມລ຺ເລຯ ເຕນາຫ “ມາສກຕ຺ຕໍ ກຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຸຈ຺ຉິ ວິຍາ”ຕິຯ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ ວິນາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ມາສປູຣິຕປສິພ຺ພໂກ ວິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕິນ຺ຕມາໂສ ວິຍາຕິ ຕິນ຺ຕມາໂສ ປສິພ຺ພໂກ ວິຍຯ ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕໍ ມມ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ປຸພ຺ພໍ ກາຣິກຕ຺ຕໍ, ກີ ນຸ ໂຂ ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຊາຕນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ? ອຸປາເຍນາຕິ ປເຖນ ຎາເຍນຯ ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ປນສ຺ສ ອນຸປາຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສເຈ ປນາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຕານເມວ ວາ ສນ຺ຘາຍ “ມາ ຕຖາຄຕໍ ວິເຫເສສີ”ຕິ ອາຫຯ ຍຖາ ຫີ ອຣິຍສງ຺ໂຆ “ຕຖາຄຕໍ ເທວມນຸສ຺ສປູຊິຕໍ, ສງ຺ຆໍ ນມສ຺ສາມ ສຸວຕ຺ຖິ ໂຫຕູ”ຕິອາທີສຸ (ຂຸຯ ປາຯ ໖ຯ໑໘; ສຸຯ ນິຯ ໒໔໑) ຕຖາຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລາ, ຍຖາ ຈ ປຸຣິມກາ ທຸຕິຍອຄ຺ຄສາວກາ ກປ຺ປານໍ ສຕສຫສ຺ສາຘິກໍ ເອກໍ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍໍ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອາຄຕາ, ອຍມ຺ປິ ມຫາເຖໂຣ ຕຖາ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຕິຯ ປຕິອຄ຺ຄລຸເອວ ອຍ຺ຖາສີຕິ ອຄ຺ຄລຸອສ຺ສ ພຫິກາເຄ ອຍ຺ຖາສິຯ

໔໐໗ຯ ຣຸກ຺ຂເທວຕາ ນາມ ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກສຸ ນິຫີໂນ ກາໂຍ, ຕສ຺ມາ ເນສໍ ມນຸສ຺ສຄນ຺ໂຘ ປຣິຈິຕຕ຺ຕາ ນາຕິເຂຸຕ຺ໂຈໂລຕິ ອາຫ “ອາກາສຍ຺ຖເທວຕານ”ນ຺ຕິຯ ອາພາຊໍ ກໂຣຕີຕິ ທຸກ຺ຂໍ ຊເນຕິຯ ນາຄຣິໂກຕິ ສຸກຸມາໂຣຯ ປຣິໂຈກ຺ໂຂຕິ ສພ຺ພໂສ ສຸຈິຮູໂປຯ ຎາຕິ ໂກຍິນ຺ຕິ ຎາຕິກາຄໍຯ ອນາທິມຕິ ຫີ ສໍສາເຣ ຎາຕິກາຄຣຫີໂຕ ນາມ ສຕ຺ໂຕ ກສ຺ສຈິປີ ນຕ຺ຖີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອິທນ຺ຕິ “ໂສ ເມ ຕວໍ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ໂຫສີ”ຕິ ອິທໍ ວຈນໍຯ ປເວຕີວເສນາຕິ ຕທາ ມຍ຺ທໍ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ອິທານີ ມາຣຍ຺ຖາເນ ຖິໂຕຕິ ອິມິສ຺ສາ ປເວຕີຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອລ຺ລສ຺ສ ວາ ເວສມໍ ຘຸໂຣ ວິຘຸໂຣຯ ເຕນາຫ “ອລ຺ເລຫີ ສທ຺ທີ ອສທິໂສ”ຕິຯ ອປ຺ປທຸກ຺ເຂນາຕິ ສຸເຂເນວຯ ປນ຺ຖານໍ ອວນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ປຖາວິໂນຯ ເອຕ຺ຕເກນາຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈິຕ຺ຕສນ຺ນິສ຺ເຍນຯ ອຸທກເລຕນ຺ຕິ ອຸທກນິສ຺ສນ຺ທນເລຕໍຯ ສມາປຕ຺ຕິໂຕຕິ ນິໂຣຂສມາປຕ຺ຕິໂຕຯ ສມາປຕ຺ຕິຜລນ຺ຕິ ນິໂຣຂສມາປຕ຺ຕິຜລໍຯ

໔໐໘ຯທສຫີ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫີຕິ ທສຫິປີ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫີ, ຕໂຕ ກິລ຺ຈິ ອຫາເປນ຺ຕາຯ ປຣິກາສຖາຕິ ຄຣຫຖຯ ພ຺ຍເຍຖາຕິ ອນູນາທີ ກຖາຫີ ອິເມສຸ ໂອວິຊ຺ຊຖຯ ທຸກ຺ຂາເປຖາຕິ ຈິຕ຺ເຕ ທຸກ຺ຂໍ ຊເນຖຯ ເອເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອກ຺ໂກສນາທີຫີ ກິກ຺ຂູນໍ ກິເລສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ເຕເນຕ຺ຖ ທູສີ ມາໂຣ ໂອຕາຣໍ ລກຕິ ນາມາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ອຸປຍ຺ຖາຕພ຺ພໍ ອິກໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ອິພ຺ກາ, ຫຕ຺ຖິກຕ຺ຫກາ, ຫີນຊີວິກຕາຍ ເທເຕ ອິພ຺ກາ ວິຍາຕິ ອິພ຺ກາ, ເຕ ປນ ສທຸຕິຍກວເສນ “ຄຫປຕິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ກຕ຺ຫາຕິ ກຕ຺ຫາກິຊາຕິກາຯ ປາຫໂຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ປາຫານໍ ອປ຺ຈ຺ຈາຯ ອາລສິຍຊາຕາຕິ ກສິວຕິຊ຺ຊາທີກມ຺ມສ຺ສ ອກຣເຕນ ສລ຺ຊາຕາລສິຍາຯ ຄູຖນິທ຺ລມນປ຺ນາລຸອີຕິ ວຈ຺ຈກູປໂຕ ຄູຖສ຺ສ ນິກ຺ຂມປ຺ເທໂສຯ

ມນຸສ຺ສານໍ ອກຸສລໍ ນ ກເວຍ຺ຍ ເຕສໍ ຕາທິສາຍ ອກິສນ຺ລິຍາ ອກາວໂຕຯ ອາເວສກສ຺ສ ອານຸກາເວນ ອາວິຍ຺ຖສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕຕິ ວິປ຺ຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ວຸຕ຺ໂຕວາຍມຕ຺ໂຖຯ ວິສກາຄວຕ຺ຖຸນ຺ຕິ ກິກ຺ຂູນໍ ສນ຺ຕິເກ ອິຕ຺ຖິຮູປໍ, ກິກ຺ຂຸນີນໍ ສນ຺ຕິເກ ປຸຣິສຮູປນ຺ຕິ ອິທີສໍ, ອລ຺ລໍ ວາ ປພ຺ພຊີຕານໍ ອສາຣຸປ຺ປໍ ວິສກາຄວຕ຺ຖຸໍຯ ວິປ຺ປຜິສາຣາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ວິປ຺ປຜິສາຣສ຺ສ ປຈ຺ຈຍໍຯ ເລປຍ຺ຖິນ຺ຕິ ເລປລິຕ຺ຕໍ ວາກຸຣຍ຺ຖິຯ

໔໑໐ຯໂສມນສ຺ສວເສນາຕິ ເຄຫສ຺ສິຕໂສມນສ຺ສວເສນຯ ອລ຺ລຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປີລາວິຕຕ຺ຕໍຯ ປຸຣິມນເຍເນວາຕິ “ສເຈ ມາໂຣ ມນຸສ຺ສານໍ ສຣີເຣ ອທິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ”ຕິອາທີນາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍນຯ ຍທີ ມາໂຣວ ຕຖາ ກເຣຍ຺ຍ, ມນຸສ຺ສານໍ ກຸສລໍ ນ ກເວຍ຺ຍ, ມາຣສ຺ເສວ ກເວຍ຺ຍ, ສຣີເຣ ປນ ອນທິມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕາທິສໍ ປສາທນີຍໍ ປສາທວຕ຺ຖຸໍ ທສ຺ເສສີຯ ເຕນາຫ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທີຯ

໔໑໑ຯອສຸກສລ຺ລາປຣິຈິເຕນາຕິ ສກລໍ ກາຍໍ ອສຸການ຺ຕິ ປວຕ຺ຕາຍ ສລ຺ລາຍ ສຫຄຕຊ຺ຊານໍ ອສຸກສລ຺ລາ, ເຕນ ປຣິຈິເຕນ ປຣິກາວິເຕນຯ ເຈຕສາ ຈິຕ຺ເຕນຯ ພຫຸລນ຺ຕິ ອກິຕ຺ຫໍຯ ວິຫຣໂຕຕິ ວິຫຣນ຺ຕສ຺ສ, ອສຸກສມາປຕ຺ຕິພຫຸລສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕິລີຍຕີຕິ ສງ຺ກຸຈຕິ ຕຕ຺ຖ ປຍິກູລຕາຍ ສຕ຺ຖິຕຕ຺ຕາຯ ປຕິກຸຍຕີຕິ ອປສ຺ກຕິຯ ປຕິວຕ຺ຕຕີຕິ ນິວຕ຺ຕຕິຯ ຕໂຕ ເອວ ນ ສມ຺ປສາຣີຍຕິຯ ຣສຕຕ຺ຫາຍາຕິ ມທຸຣາທິຣສວິສຍາຍ ຕຕ຺ຫາຍຯ

ສພ຺ພໂລເກ ອນກິຣຕິສລ຺ລາຕິ ຕີສຸປີ ກເວສຸ ອຣຸຈ຺ຈນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ວິປ຺ສສນາກາວນາຯ ນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາ ເທສາຯ ໂລກ

ຈິຕ຺ເຣສູຕິ ທຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖປາສາທກູຍາຄາຣາທີເກເທສຸ ເຈວ ອາຣາມຣາມເຕຍ຺ຍກາທີເກເທສຸ ຈ ໂລເກ ຈິຕ຺ຕວິຈິຕ຺ເຕສຸ໗ ຣາຄສນ຺ຕານີ ວູປສນ຺ຕຣາຄານີ໗ ໂທສໂມຫສນ຺ຕານີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ໗ ອິເມສំ ເອວំ ກມ຺ມຜ຺ຖານຄ຺ຄຫຕំ ສພ຺ເພສំ ສປ຺ປາຍກາວໂຕ໗

໔໑໔໗ສກ຺ຂຣំຄເຫຕ຺ວາຕິ ສກ຺ຂຣາສີເສນ ຕຕ຺ຕກំ ກີນ຺ນປາສາຕມ຺ຜ຺ກີນ຺ຕິ ອາຫ "ອນ຺ໂຕມ຺ຜ຺ກິຍំ ຕິຜ຺ຖນປ໌ມາຕំ ປາສາຕ"ນ຺ ຕິ໗ ມ຺ຜ຺ກີປ໌ຣິຍາປນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ອຍລ຺ຫິ ປາສາຕສ຺ສ ເຫຜ຺ກີມໂກຜິ໗ ຫຕ຺ຖີນາໂຄຕິ ມຫາຫຕ຺ຖີ໗ ມຫນ຺ຕປ໌ຣິຍາໂຍ ນາຄ-
ສຫ຺ໂຫຕິ ເກຈິ໗ ອທີນາຄາທີໂຕ ວາ ວິເສສນຕ຺ຖំ ຫຕ຺ຖີນາໂຄຕິ ວຸຕ຺ຕំ໗ ສກລສຣີເຣເນວ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອປໂລເກສີຕິ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖំ ວິວຣິຕຸំ "ຍຖາ ຫີ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕំ໗ ນ ວາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສຫ຺ໂທ ອວທາຣຕຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ເນວ ປ໌ມາຕំ ອລ຺ລາ ສີ"ຕິ໗ ສຫາປໂລກນາຍາຕິ ຈ ວຈນໂຕຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ອິມំ ວຈນມຕ຺ຕំ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອຜີປ຺ປາໂຍ໗ ອຸລຸອາເຣຕິ ອຸລຸອາຣ ຄຸເຕ໗ ກຄວນ຺ຕລ຺ຫິ ຄເປຕ຺ວາ ນຕ຺ຖິ ຕທາ ສເທວເກ ໂລເກ ຕາທີໂສ ຄຸຕວິເສສຍຸຕ຺ໂຕຕິ໗

ວິສំ ວິສំ ປຈ຺ຈຕ຺ຕເວທນີໂຍ ອຍສູເລນ ສຫ຺ສື ກູຕານີ ໖ ຜສ຺ສາຍຕນານີ ເອຕສ຺ສາຕິ ໖ ຜສ຺ສາຍຕນំ, ທຸກ຺ຂំ໗ ຕំ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີ ຕິ ໖ ຜສ຺ສາຍຕນີໂກ, ນິຣໂຍ໗ ເຕນາຫ "ຉສຸ ຜສ຺ສາ...ເປ... ປຈ຺ຈໂຍ"ຕິ໗ ສມາຫນຕີຕິ ສມາຫໂຕ, ອເນກສຕເກໂທ ສງ຺ກຸສ ມາຫໂຕ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ສງ຺ກຸສມາຫໂຕ, ນິຣໂຍ໗ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕາຍ ເວທນາຍ ກິໂຕຕິ ເວທນີໂຍ, ກາຣຕາກາຣເກນ ວິນາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕំ ສຍເມວ ເວທນີໂຍຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕເວທນີໂຍ໗ ອຍສູເລນ ສຫ຺ສື ອຍສູລນ຺ຕິ ປາທປ໌ເທສໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ນິຣນ຺ຕຣំ ອກີຫນນວເສນ ອາຄເຕນ ປ໌ຕ຺ຕາສາຍ ຊເນຫີ ຄຫີເຕນ ອຍສູເລນ ສຫ ສີສປ໌ເທສໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ອາຄຕំ໗ ອຍສູລກາວສາມ ລ຺ເລນ ເຈຕំ ເອກວຈນំ, ສຕມຕ຺ຕານີ ປ໌ຕິຕານີ ສູລານີ໗ ອິມິນາ ເຕ ຄາເນນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ນິສ຺ສິຕໂວຫາເຣນ ນິສ຺ສຍំ ວທຕິ໗ ເອວំ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ "ຕທາ ຊາເນຍ຺ຍາສີ ວສ຺ສສຫສ຺ສំ ເມ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈມານສ຺ສາ"ຕິ ເອວំ ວຸຕ຺ຕំ໗ ວຸຜ຺ຖານິມນ຺ຕິ ວຸຜ຺ຖາເນ ກວំ, ອນ຺ຕິມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ເຕນາຫ "ວິປາກວຸຜ຺ຖານເວທນ"ນ຺ຕິ, ວິປາກສ຺ສ ປຣິໂຍສານំ ເວທນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ທຸກ຺ຂຕຣາ ໂຫຕີ ປ ທີປ໌ສ຺ສ ວິຊ຺ຊາຍນກ຺ຂເຕ ມຫນ຺ຕກາໂວ ວິຍ໗

໔໑໕໗ພຜ຺ຜຍິຕ຺ວາ ໂປ໌ເຖຕ຺ວາ໗ ປາຜິເຍກ຺ກເວທນາຊນກາຕິ ປຈ຺ເຈກំ ມຫາທຸກ຺ຂສມຸປ຺ປາທກາ໗ ອຍໂຕ ອປ໌ຄໂຕ ນິຣໂຍ, ໂສ ເທວທູຕສຸຕ຺ເຕນ (ມ໗ ນິ໗ ໓໗໔໖໑) ທີເປຕພ຺ໂພ໗ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ປນສ຺ສ ປຣໂຕ ສຍເມວ ອາຄມິສ຺ສຕິ໗ ອິມំ ປນ ອຕີຕວຕ຺ຖຸំ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ລາຕານຸກາວທີປນມຸເຂນ ມາຣំ ສນ຺ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ມຫາເຖໂຣ "ໂຍເອຕມກີຊານາຕີ"ຕິ ຄາຖມາຫ໗ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ມຫາກິລ຺ໂລ ເອຕំ ກມ຺ມំ ກມ຺ມຜລລ຺ຈ ຫຕ຺ຖຕເລ ຄປີຕំ ອາມລກំ ວິຍ ອກີມຸខំ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊານາຕິ໗ ສພ຺ພໂສ ກີນ຺ນກິເລສຕາຍ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ອຄ຺ຄສາວໂກ, ຕາທີສំ ອຸລຸອາຣຄຸຕំ ອາສຊ຺ຊ ພຜ຺ຜຍິຕ຺ວາ ເອການ຺ຕກາ ລຸອເກຫີ ປາປ໌ທມ຺ເມຫີ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ກຕ຺ຫ ມາຣ ອາຍຕື ມຫາທຸກ຺ຂំ ວິນ຺ທິສ຺ສສີ໗

ອຸທກំ ວຕ຺ຖຸំ ກຕ຺ວາຕິ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕນກສຕ຺ຕານំ ສາຊາຣຕກມ຺ມຜເລນ ມຫາສມຸທ຺ເທົາທກເມວ ອທິຜ຺ຖານំ ກຕ຺ວາ໗ ຕຖາ ຫີ ຕານິ ກປ຺ປ໌ຜ຺ກີຕິການິ ໂຫນ຺ຕິ໗ ເຕນາຫ "ກປ຺ປ໌ຜ຺ຖາຍີໂນ"ຕິ໗ ເຕສນ຺ຕິ ວິມານານំ໗ ເອຕំ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິມານວຕ຺ຖຸំ ຕາສំ ອຈ຺ຉຣານំ ສມ຺ປຕ຺ຕີ, ຕສ຺ສ ຈ ກາຣຕំ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂំ ກຕ຺ວາ ຊານາຕິ໗ ປາທງ຺ຄຸຜ຺ເຄນ ກມ຺ປ໌ຍີຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ວິສາຂາຍ ມ ຫາອຸປາສິກາຍ ກາຣິຕំ ສຫສ຺ສຄພ຺ກປ໌ຜິມຕ຺ທີຕມຫາປາສາທំ ອຕ຺ຕໂນ ປາທງ຺ຄຸຜ຺ເຄນ ກມ຺ເປ໌ສີ໗ ເຕນາຫ "ອິທំ ປາ ສາທກມ຺ປນສຸຕ຺ເຕນ ທີເປຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ໗ ອິທນ຺ຕິ "ໂຍ ເວຊຍນ຺ຕ"ນ຺ຕິ ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ຖຊາຕំ ຈູລຸອຕຕ຺ຫາສງ຺ຂຍວິມຸຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ເຕເນວ (ມ໗ ນິ໗ ໑໗໓໙໓) ທີເປຕພ຺ພំ໗

ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຄຕສ຺ສ ຕຖາຈິນ຺ຕນສມນນ຺ຕຣເມວ ຕສ຺ມິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ສຸທມ຺ມំ ພ຺ຣຫ຺ມສກំ ຄນ຺ຕ຺ວາ໗ ເຕປີຕິ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ ລານາທໂຍ໗ ປຈ຺ເຈກំ ທີສາສູຕິ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ປ຺ຣຕ຺ຖິມທີສາຍំ, ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖໂຣ ທກ຺ຂິຕທີສາຍំ, ມຫາກ ປ຺ປີນຕ຺ເຖໂຣ ປຈ຺ຉິມທີສາຍំ, ອນຸຣຸທ຺ທຕ຺ເຖໂຣ ອຸຕ຺ຕຣທີສາຍນ຺ຕິ ເອວំ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເຖຣາ ພ຺ຣຫ຺ມປຣິສມຕ຺ຖເກ ມຊ຺ເຊ ນິສິນ຺ ນສ຺ສ ກຄວໂຕ ສມນ຺ຕໂຕ ຈຕຸທ຺ທິສາ ນິສີທິສຸ໗ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາຕິ "ໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມំ ປຣິປຸຈ຺ຉຕີ"ຕິ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ໗ ອລ຺ລຕຣພ຺ຣຫ຺ມສຸຕ຺ເຕນາຕິ – "ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ເອວຣູປំ ປາປកំ ທິຜ຺ກິຄຕំ ອຸປ຺ປນ຺ນំ ໂຫຕິ"ຕິ ອາທີນາ (ສំ໗ ນິ໗ ໑໗໑໗໖) ມຫາວຄ຺ເຄ ອາຄເຕນ ອລ຺ລຕຣພ຺ຣຫ຺ມສຸຕ຺ເຕນ໗

ຊານວິໂມກ຺ເຂນ ຟຸສີຕິ ຊານວິໂມກ຺ຂສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ອກິລ຺ລາລາເຕນ ຜສ຺ສຍີ໗ ວນນ຺ຕິ ຊມ຺ພຸທີປ໌ ອຜສ຺ສຍີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ໗ ຊມ຺

ພຸທີໂປ ທີ ວນພຫຸລຕາຍ ອິຘ ''ວນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຕນາຫ ''ຊມ຺ພຸສຓ຺ຑສ຺ສ ອິສ຺ສໂຣ''ຕິຯ ປຸພ຺ພວິເທຫານໍ ທີປນ຺ຕິ ປຸພ຺ພວິເທຫວາສີນໍ ທີປໍ, ປຸພ຺ພວິເທຫທີປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຠູມິສຍາ ນຣາ ນາມ ອປຣໂຄຍານກາ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸກາ ຈຯ ຍສ຺ມາ ເຕ ເຄຫປຣິຄ຺ຄຫາຠາວໂຕ ຠູມິຍໍເຍວ ສຍນ຺ຕິ, ນ ປາສາທາທີສຸຯ ປຏິລຠີຕິ ອຸປ຺ປາເທສີຯ ເອຕໍ ອາສໍ ມາ ອກາສີຕິ ເອສາ ຍຖາ ປຸພ຺ເພ ທູສິມາຣສ຺ສ, ເອວໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ອາສາ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ອນຕ຺ຖາວຫາ, ຕສ຺ມາ ເອທີສໍ ອາສໍ ມາ ອກາສີຕິ ມາຣສ຺ສ ໂອວາທໍ ອທາສີຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວຯ

ປປ຺ຎ຺ຈສູທນີຍາ ມຊ຺ຌິມນິກາຍຏ຺ຐກຖາຍ

ມາຣຕຊ຺ຊນີຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ ສມຕ຺ຕາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ຈູຬຍມກວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາຯ

ມູລປຓ຺ຓາສຏີກາ ສມຕ຺ຕາຯ

ທຸຕິໂຍ ຠາໂຄ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ